

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

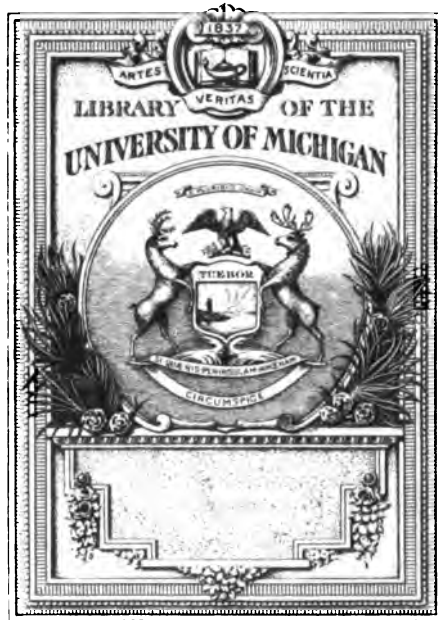
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

B

858,782

MANUALE LEXICON
LATINO-ARMENUM

891.53

7168

1893

AD USUM SCHOLARUM

SCRIPSIT

D. IOANNES MISKIGIAN

Professor linguae Armenae in Pontificio Collegio Urbano
ac in Pontificio Seminario Romano

ROMAE

EX TYPOGRAPHIA POLYGLOTTA

S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE

—

MDCCCXCHII

100

891.53

M68

1893

LEXICON LATINO-ARMENUM

ԲԱՌԱԳԻՒԹՅԱՆ ԼԵՏԻՆԵՐԻՆ-ՀԵՅՆԵՐԻՆ

47

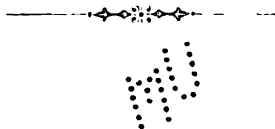
MANUALE LEXICON LATINO-ARMENUM

AD USUM SCHOLARUM

SCRIPSIT

Miskjian, Hovhannes.
(D. IOANNES MISKIAN)

Professor linguae Armenae in Pontificio Collegio Urbano
ac in Pontificio Seminario Romano

ROMAE

EX TYPOGRAPHIA POLYGLOTTA

S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE

MDCCCXIII

ԱՌՁԵՌՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

12

Լ Ա Տ Ի Ն Ե Ր Է Ն - Հ Ա Յ Ե Ր Է Ն

Ի ՊԵՏՐ ՎՊՐՈՅԱՅ

1914

ԱՇԽԱՏԱՐԵՆՑ

Ց. ՏՈՎՅԱՆԵՆԸ Վ. ՄԻՍՔՄԵԱՆ

*Ռուսացից հայերէն լեզուի յճարական հարցի
և ի հոսիմական կղերանցի*

Ի ՀՌՈՎՄ

Ի ԲԱՁՄԱԼԵՁՈՒԵԱՆ ՑՊԱՐԱՆԻ

Ս ԺՈՂՈՎՈՑ ՑԱՐԱԵՄԱՆ ՀԱԻԱՑՈՑ

1893 - ՈՒՅԻՐԻ

871.53
1/68
1893

Եւ Եռաքեղաշնորհ Հայրապետն

ՄՏԵՓԵՆՈՍ ՊԵՏՐՈՍ Ժ. Ե.Օ.ԵՐԵՆԷՍ

Աթոռղիկոս և Պատրիարք Տանն Աիւլիկեայ

Օրայս Երկասիրութիւն

Օոր յօգուտ և 'ի պիտանութիւն

Թորգոմեան ազգի մանկաւոյն

Գրեաց

Յովհաննէս Ա. ՄԻՍԷՅԱՆ

Ուսուցիչ Հայերէն Լեզուի

Ի հաւաստիս շնորհապարտ մտաց

Խորին մեծարանօք

Ընծայէ Չօնէ 'Կուիրէ

Յաւուրն նշանաւորի Յիսնկորդ Տարեկանաց

Օծման Ապիսկոպոսութիւն

Ս. ՀՕԲ ՄԵՐՈՅ ԼԵՒՈՒՄ ԺԳ.

Մեծի Վահանայապետի

Հիմնադրի

Հայկազնեան Դպրոցիս 'ի Հռովմ'

Ref. St.
Salmonati
9-27-27
15305

Litterae Ven. Patriarchae Ciliciae Armenorum
STEPHANI PETRI X. AZARIAN

DILECTO FILIO IN CHRISTO, D. IOANNI MISKGIAN,
SALUTEM ET PATERNAM BENEDICTIONEM.

Sex evolutis abhinc jam annis, votum Tui primi operis capite inscriptum expromebamus: « Fore, scilicet, ut Deo favente in lucem dare conareris alterum etiam LEXICI volumen, nempe *Latino-Armenum*. »

En illud magna suscepimus animi laetitia, opus quidem ornatiori arte elegantiorique stylo exaratum, adolescentulis nostris latinarum litterarum incredibili cupiditate ardentibus vehementer expectatum. Vicit vero illud omnium opinionem ordine, selectione, nobilitate; quod quidem non tirones modo, verum etiam graviorum studiorum viros, qui classicos armenae gentis scriptores in Tuo volumine ad novam, dixerim, vitam evocatos reperient, maximopere juvaturum nemo sane dubitaverit. Hoc igitur opere nomen etiam tuum memoriae posteritatis commendasti, pro quo digniorem Tibi futurum aevum solvat mercedem.

Quod autem Nos spectat, Dilecte Fili, toto ex corde tibi gratulamur, teque per multos adhuc annos tuae profuturum genti sincere exoptantes, dilectionis Nostrae testimonium ac caelestis gratiae benignitatisque argumentum, Tibi ex animo Patriarchalem Nostram Benedictionem elargimur.

Datum Constantinopoli, ex Aedibus Nostris Patriarchalibus,
die 4 Aprilis 1893,

R. H.

✠ STEPHANUS PETRUS X. AZARIAN
PATRIARCHA CILICIAE ARMENORUM

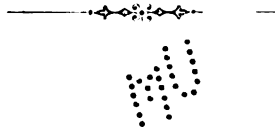
MANUALE LEXICON
LATINO-ARMENUM

AD USUM SCHOLARUM

SCRIPSIT

Miskjian, Hovhannes.
(D. IOANNES MISKGIAN)

Professor linguae Armenae in Pontificio Collegio Urbano
ac in Pontificio Seminario Romano

ROMAE

EX TYPOGRAPHIA POLYGLOTTA

S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE

—
MDCCGXCHH

ԱՌՁԵՌՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

12

Լ Ա Տ Ի Ն Ե Ր Է Ն - Հ Ա Յ Ե Ր Է Ն

Ի ՊԵՏՍ ԳՊՐՈՅԸՑ

104

ԱՇԻՌՏԱՄԻՐԵԱՑ

Ց. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Վ. ՄԻՍԵՊԵԱՆ

*Ուսուցիչ Քայերեն լեզուի յՈրդամեան Դպրոցի
և ի Հոովմեական Կղերամոցի*

Ի ՀՌՈՎՄ

Ի ԲԱԶՄԱԼԵԶՈՒԵԱՆ ՑԳԱՐԱՆԻ

Ս ԺՈՂՈՎՈՑ ՑԱՐԱԵՄԱՆ ՀԱԻԱՑՈՑ

1893 - ՈՒՅԻՒՆ

871,53
1168
1893

Եւ Եռաքեղաշնորհ Հայրապետն

ՄՏԵՓԵՆՈՍ ՊԵՏՐՈՍ Ժ. Ե.Օ.ԸՐԵՆԸՆ

Աթողիկոս և Պատրիարք Տանն Աիւլիկեայ

Ջայս Երկասիրութիւն

Ջոր յօգուտ և 'ի պիտանութիւն

Թորգոմեան ազգի մանկաւոյն

Գրեաց

Յովհաննէս Ա. ՄԻՍԳԵԼԸՆ

Ուսուցիչ Հայերէն Լեզուի

Ի հաւաստիս շնորհապարտ մտաց

Խորին մեծարանօք

Բնծայէ Չօնէ Կուլրէ

Յաւուրն նշանաւորի Յիմներորդ Տարեկանաց

Օծման Արպիսկոպոսութիւն

Ս. ՀՕԲ ՄՆԲՈՅ ԼԵԻՌՆԻ ԺԳ.

Մեծի Վահանայապետի

Հիմնադրի

Հայկազնեան Գալուցիս 'ի Հռովմ

Ref. St.
Salmonati
9-27-27
15305

Litterae Ven. Patriarchae Ciliciae Armenorum

STEPHANI PETRI X. AZARIAN

DILECTO FILIO IN CHRISTO, D. IOANNI MISKGIAN,
SALUTEM ET PATERNAM BENEDICTIONEM.

Sex evolutis abhinc jam annis, votum Tui primi operis capite inscriptum expromebamus: « Fore, scilicet, ut Deo favente in lucem dare conareris alterum etiam LEXICI volumen, nempe *Latino-Armenum*. »

En illud magna suscepimus animi laetitia, opus quidem ornatiori arte elegantiorique stylo exaratum, adolescentulis nostris latinarum litterarum incredibili cupiditate ardentibus vehementer exspectatum. Vicit vero illud omnium opinionem ordine, selectione, nobilitate; quod quidem non tirones modo, verum etiam graviorum studiorum viros, qui classicos armenae gentis scriptores in Tuo volumine ad novam, dixerim, vitam evocatos reperient, maximopere juvaturum nemo sane dubitaverit. Hoc igitur opere nomen etiam tuum memoriae posteritatis commendasti, pro quo digniorem Tibi futurum aevum solvat mercedem.

Quod autem Nos spectat, Dilecte Fili, toto ex corde tibi gratulamur, teque per multos adhuc annos tuae profuturum genti sincere exoptantes, dilectionis Nostrae testimonium ac caelestis gratiae benignitatisque argumentum, Tibi ex animo Patriarchalem Nostram Benedictionem elargimur.

Datum Constantinopoli, ex Aedibus Nostris Patriarchalibus,
die 4 Aprilis 1893.

R. H.

✠ STEPHANUS PETRUS X. AZARIAN
PATRIARCHA CILICIAE ARMENORUM

Litterae Illmi. ac Rmi. Domini
JOANNIS OHANNESSIAN, Episcopi Ancyrani

Reverende Domine,

Pergratum Nobis fuit munus a te oblato voluminis, cui titulum imposuisti: *Manuale Lexicon Latino-Armenum*. Hoc, quod recens edidisti opus, perficit alterum volumen, quod quinque abhinc annis in vulgus emiseras, inscriptum: *Manuale Lexicon Armeno-Latinum*.

Optime novimus, Reverende Domine, quibusnam in hoc scite prudenterque instituendo obviam iveris difficultatibus, quibus quotque vigiliis te fregeris usquequaque. Bonum scilicet intellexisti maximum nostris juvenibus eventurum, veterum Romanorum linguae vacantibus; eo quod opera defuissent eorum utilitati conferentia, ex quibus copiosiores perciperent fructus, quum vix ne vix quidem antiquioris aetatis vir exstiterit, qui huius generis opus, eo dignum nomine confecerit. Itaque alacri animo operam navasti omni ex parte commendabilem: ac tanto studiosius hunc suscepisti laborem, quanto magis juveniliu conatuum adjuvandorum exposcerit necessitas.

Interea tibi, Reverende Domine, de officio tam eximio, quod armenae genti impendisti, gratulantes, quo tua sane apud juvenes laudabilis evadet memoria, omnia bona simul faustaque a Deo Optimo Maximo adprecamur.

Ancyrae in Galatia, die 31 Martii A. D. 1893.

✠ **JOANNES OHANNESSIAN**

EPISCOPUS ANCYRANUS

ՅԵՌԱՔԱՌԵՆ

Յամենայորդոր իրախուսանաց աւագամեծար առնն Յովհաննու Աարդինայի Աիմէնի, որոյ յիշատակն օրհնութեամբ եղիցի, յորդորեալ ձեռնամուկս լինել յայս վաստակ աւաժանաւոր. նա և միւրթար քաջաւեր բանիւք Հոգեոր Տեառն Ստեփանոսի Պետրոսի Ժ. Աթողիկոսի և Պատրիարքի Տանն Աիւլիկեայ առաւել քան զառաւել սրտապնդեալ, զերեամ մի պարապեցաք 'ի յօբինուած այսր երկրորդ հասորոյ Առապրոցս, զորոյ զառաջին մասն արդէն վեց ամօք յառաջ 'ի լոյս ընծայեալ էր մեր 'ի պէտս զպրօցաց :

Աստանօր չէ տեղոյս երկայնաբան բանիւք ճատել զմեծաշահ օգտութենէ լատին բարբառոյն, որ զգանձս զիտութեանց բանայ առաջի ուսու մնասիրաց և առ արս իմաստունս պատուականութիւն նորին իրաւամբք ծանուցեալ է. զի որպէս 'ի նախու մն անդ առ սրբասնեալ թարգմանչօք մերովք հելլենականն լեզու մեծարդի էր յոյժ, զնոյն և այժմիկ մարթ է ասել զհոռոմէ : Ասան որոյ ըստ կարի մերում փոյթ յանձին կալաք կատարելագոյն գործել զմատեանս զայս, եթէ ըստ ճոխութեան անուանց և դարձուածոց ոճոյ լատիներէն բարբառոյն և եթէ ըստ պէսպէս իմաստից և նշանակութեանց բառից : Իսկ թէ հասեալ իցէ մեր 'ի կէտն յայն առաւելութեան, զոր առաջի եղեալն էր, ընթերցանելեաց և եթ մնկ է պատել զայն :

Աւելորդ համարիմք զեկուցանել ևս աստէն, զի յազապ ընտրութեան հայերէն բառից և ոճոց՝ զանմոլար շաւղաց նախնաց մերոց զհետ ընթացաք, զմատենագրացն ասեմ ոսկեղէն դարուն. այլ ոչ կուրաբար կամ միայն լոկ 'ի լոկոյ պրոց նոցին նմանող լեալ. զի երբեք երբեք զայժմու ժամանակիս ևս զպատասխոս բարբառն 'ի կիր առաք, իմա ըստ օրինաց և կանոնաց թորգո-

կամ կշտեւ, կարիտ, վերին երեստ կամ միանոտետ ջոբոյ, յաղոթելեան, աղաւել կամ յաղթեա կալ, երկակարոբ, ժեթաբոտե կամ ընկալաբ, և որ 'ի կարգին :

7°. Ուշոգի խնամով փոյթ յանձին կալաք՝ ըստ սնասայթաբուծեան հայերէն սիւղորայից՝ հասանել զատանել յերկբարբառան զուրոյն ուրոյն վանգս, և ոչ վարկպարազի յախրապէս դնել զզրադարձն. և քանզի եօթն են 'ի լեզուի մերում երկբարբառք՝ այ, ա, եա, ե-, է-, ոյ, ո-, նմին իրի այսպէս ըստ պատշաճի անջատեցաք ուր դէպ լինէր զզատական սիւղորայսն՝ ծառայ-ական, խաբա-որ, Գի-ական, այլովքն հանդերձ :

8°. Ի սկզբան սստ եգաք զՅուցակ կանոնաւոր հոլովմանց լատին լեզուի, և 'ի վերջ Բառագրոցս և ս կարգեցաք առանձինն զՅաւելուած անուանց ինչ յանկամն խուսափելոց յաչաց 'ի ժամանակի սպագրութեան :

Ի վախճանի ոչ կամիմք անյիշատակ առնել և զնմանօրինակ իմն երկասիրութիւն առն ուրումն օտարագգւոյ, որ անուանեալ կոչի Dictionarium latinum-armenium, auctore P. JACOBO VILLOTTE Soc. Jesu, 'ի լոյս ընծայեալ աստանօր յամի 1714 :

Ահն ունիմք հանդիպել ներողամիտ արգահատութեան ընթերցողաց. և հայցեմք 'ի վայելելեաց մատենիս յիշել յաղօթս իւրեանց զտրուպ զրիչն

Հոգի, 'ի Տօնի Ա-եպեաց Ս. Առաքիւն, 1893 :

Յ. Վ. Մ.

ՅՈՒՑԱԿ

Հնգեցունց Ասոննաւոր Հոլովմանց

Աստին Ակուի

Հոլով	Ա. Հոլովում		Բ. Հոլովում		Գ. Հոլովում		Դ. Հոլովում		Ե. Հոլովում
	ար. և իդ.	ար. և իդ.	չգր.	ար. և իդ.	չգր.	ար. և իդ.	չգր.	իդ.	իդ.
Եզակի	ա	ս	ս	ա	ս	ա	ս	ս	ա
Ռշ.	- a	- ns (-er)	- um	*	*	- us	- u	- es	
Սեւ.	- ae	- i	- i	- is	- is	- us	- u	- ei	
Յրակ.	- ae	- o	- o	- i	- i	- ui	- u	- ei	
Հայց.	- am	- um	- um	- em (-im)	**	- um	- u	- em	
Բաց.	- ā	- o	- o	- e (-i)	- e (-i)	- u	- u	- e	

	Յգնակի	Յգնակի	Յգնակի	Յգնակի	Յգնակի
Ռշ.	- ae	- i	- a	- es	- is
Սեւ.	- arum	- orum	- orum	- um (-ium)	- ium
Յրակ.	- is	- is	- is	- ibus	- ibus
Հայց.	- as	- os	- a	- es	- is
Բաց.	- is	- is	- is	- ibus	- ibus

* Աստեղանկը գուցանեն՝ թէ անուանքս չունին առանձինն ինչ յանգ միանկ :

** Հայցական հոլովը նոյն և մի է ընդ ուղղականին :

Համառօտութիւնք — Notae compendiariae

աժ.	. . . . .	ածական, adjectivum (nomen).
անց.	դրբ.	անցեալ գերբայ, participium praeteritum.
ար.	. . . . .	արական, masculinum (nomen).
արժ.	. . . . .	արմատ, radix (verbi).
բայծ.	. . . . .	բայածական, participium praesens.
բացառ.	. . . . .	բացառական, ablativus (casus).
դրն.	. . . . .	դերանուն, pronomen.
դճ.	. . . . .	գիմարկ, impersonale (verbum).
իգ.	. . . . .	իգական, foemininum (nomen).
կր.	. . . . .	կրաւորական, passivum (verbum).
հար.	. . . . .	հասարակ, deponens (verbum).
հրճ.	. . . . .	հրամայական, imperativus (modus).
մկբ.	. . . . .	մակբայ, adverbium.
մջբ.	. . . . .	միջարկութիւն, interjectio.
յգն.	. . . . .	յոգնակի, pluralis.
նխդ.	. . . . .	նախադրութիւն, praepositio.
նրգ.	. . . . .	ներգործական, activum (verbum).
շղի.	. . . . .	շաղկապ, conjunctio.
չգ.	. . . . .	չէգոք, neutrum (nomen, verbum).
պհ.	. . . . .	պակասաւոր, defectivum (verbum).
սեռ.	. . . . .	սեռական, genitivus (casus).

MANUALE LEXICON LATINO-ARMENUM

ԱՌՉԵՌՆ ԲԱՌԱԳԻՐԻՔ

Լ Ա Տ Ի Ն Ե Ր Է Ն - Հ Ա Յ Ե Ր Է Ն

A

A, ab, abs (նբր.) . 'ի, յ (բջո.)
- a tergo. 'ի թիկանց, յետ
կուսէ - ab hominibus, յա-
րանց, 'ի մարդկանէ - abs te.
'ի քէն, առ 'ի քէն :

» a puero կամ pueritia. 'ի ման-
կութենէ, 'ի տղայութենէ
հետէ :

» servus a pedibus. վարաւան-
դասպաս, սպասաւոր սանձա-
կալ, ձիապան :

» ab epistolis, a secretis. ասե-
նադպիր, գաղտնեաց դպիր,
դիւանադպիր, քարտուղար,
թղթագիր :

» a rationibus. համարակար,
համարող :

» a cura. խորհրդով, կամօք,
մտադրութեամբ, փութով :

bāctor - ris (ար.) . գողանդեայց
vel արջառոց :

bāctus - ta - tum (անց. դբէ.) .
Տես Abigo.
nocte abāctā. յանցեալ գի-
շերի, երէկ գիշերի :

Abāctus - tus (ար.) . գողութիւն,
յափշտակութիւն, մերժումն,
անջատումն :

Abāculus - li (ար.) . աղիւս փոքր,
պատկեր փոքրիկ, նշանք հա-
շուելոյ :

Abacus - ci (ար.) . աղիւսակ, պնա-
կիաթուոց, դարան կերակրոց,
տապալի պատերազմիկ խա-
ղու, տախտակ սատրնջոյ,
տապեղուլունք, առակ :

Abalienātio - ōnis (իգ.) . վաճա-
ռումն, վաճառք, թողումն :

Abalienātus - ta - tum (անց.
դբէ.) . Տես Abaliēno.

Abaliēno (նբգ. Aliēno արժ.) .
վաճառակուր առնիմ, վա-
ճառիմ, օտարացուցանիմ,
օտարի տամ, հեռացուցանիմ,
անջատիմ, բաժանիմ :

» abaliēno me a te կամ te a me.
օտարանիմ, հեռանիմ, մեկ-
նիմ, թողում :

Abāmita - tae (իգ.) . քոյր նախա-
հաւուն :

Abárceo (նբգ. Arceo արժ.). հեռի
առնեմ, հեռացուցանեմ, ար-
գելում, խափանեմ :

Abávia-ae (եգ.). հանի հանւոյն :

Abavúnculus - li (ար.). եղբայր
մօր հանւոյն :

Abavus - vi (ար.). հաւ հաւուն,
նախահաւ :

Abax - acis (եգ.). աղիւսակ,
պնակիտ թուոց, դարան կե-
րակրոց :

Abbas-átis (ար.). արբայ, արաս,
հայր վանաց, վանաց երէց :

Abbatissa - ae (եգ.). մայր վա-
նից կուսանաց, մայրպետ :

Abbrévio (նբգ. Brévio արժ.).
կարճեմ, համառօտեմ, հա-
մառօնս հատանեմ :

Abdicátio - ónis (եգ.). հրաժա-
րումն յիշխանութենէ, հրա-
ժեշտ 'ի պատուոյ, մերժումն
'ի ժառանգութենէ :

Abdicátivus - va - vum (աձ.). ու-
րացական :

Abdicátus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Abdico - cas.

Abdico - cas (նբգ. Dico - cas
արժ.). հանեմ vel մերժեմ 'ի
ժառանգութենէ, հրաժարիմ,
հրաժեշտ տամ, թողում, լքա-
նեմ, ընկենում 'ի պատուոյ,
վանեմ, արտաքսեմ, հեռա-
ցուցանեմ, բառնամ :

» abdico magistrátum կամ me
magistrátu. հրաժեշտ տամ
յիշխանութենէ, հրաժարիմ
'ի պատուոյ :

» abdico tibi magistrátum կամ

te magistrátu. հանեմ զքեզ
յիշխանութենէ, ընկենում 'ի
պատուոյ :

Abdico - cis (նբգ. Dico - cis
արժ.). ուրանամ, յուրաստ
լինիմ, ժխտեմ, մերժեմ, յա-
ռաջագոյն գուշակեմ զա-
ղէտս, ըղձանամ չարիս :

Abdictus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Abdico - cis.

Abdite (ձլբ.). գաղտ, գաղտուկ,
'ի ծածուկ, լռելեայն, զան-
խլարար :

Abditus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Abdo.

Abditus - ta - tum (-tior - tíssimus)
աձ. գաղտնի, ծածուկ, զան-
խուկ :

Abdo - dis - didi - ditum - dere
(նբգ.). ծածկեմ, թաքուցա-
նեմ, ղօղեմ :

» abdo me domum. թաղչիմ 'ի
տան, առանձնանամ 'ի բնա-
կութան :

Abdómen - minis (չլթ.). որովայն,
փոր, պարարտութիւն ար-
զանդի, որկորստութիւն, ան-
ժուժկալութիւն :

Abdúco (նբգ. Ducó արժ.). 'ի բաց
տանիմ, վարեմ, քեցեմ, մե-
կուսի առնում vel դնեմ, հե-
ռացուցանեմ, մեկուսացու-
ցանեմ, անջատեմ, զատանեմ :

Abdúctus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Abdúco.

Abedo (նբգ. Edo - dis - di արժ.).
ուտեմ, կրծեմ, խաճանեմ,
սպառեմ, ծախեմ, մաշեմ :

Abellinae nuces (խփ.). կաղին:
 Abeo (չլք. Eo, is արժ.). 'ի բաց երթամ, մեկնիմ, չուեմ, չու առնեմ, 'ի չու անկանիմ:
 > ábiit dies համ sol. երեկոյ եղև, արեւն 'ի մուտս եղև, արեգակն 'ի մուտս դարձաւ:
 > ábeo e vita, e médio համ ad Deos. մեկնիմ ղել փոխիմ յաշխարհէ, 'ի կենաց անկանիմ, վախճանիմ, մեռանիմ, կատարիմ:
 > ábeo ad vulgi opiniónem. զհետ երթամ կարծեաց ումկին:
 Abéquito (չլք. Equito արժ.). ձիարձակ լինիմ ղել արշաւեմ, ձիավարեմ, խոյս տամ ձիով, փախչիմ երկվարաւ:
 Aberratio - ónis (խփ.). խոտորումն, մոլորութիւն, աղամոլումն, ցրումն մտաց, զբազումն, աստանդութիւն:
 Abérro (չլք. Erro արժ.). խոտորիմ, մոլորիմ, աղամոլիմ, զարտուղիմ, ընդ խաբս գամ, աստանդիմ, զբաղիմ, զբաղնում:
 Abhiemat - mábat (դճղ. Hiemo արժ.). հասանէ ձմեռն, աւուրք ձմերայնոյ եկեալ հասեալ են:
 Abhinc (Տէք.). կանխաւ, վաղ իսկ, 'ի վաղուց հետէ, աստի, յայսմ վայրէ ղել կողմանէ:
 > duódecim abhinc annis. երկոտասան ամք են, յերկոտասան ամաց հետէ:

Abhórrens - éntis (Էյթ.). ատելի, անմիաբան, աննման, տարածամ:
 Abhórreo (չլք. et նրգ. Hórreo արժ.). գարշիմ, խորշիմ, շմիաբանիմ, պիղծ համարիմ, երկնչիմ, զարհուրիմ:
 Abiégnus - gna - gnum (աթ.). եղևնեայ, եղևնափայտեայ, մայր:
 Abiens - beúntis (Էյթ.). բացական, բացարձակ, հեռուոր:
 > abeúntibus annis. յանցանել ամաց, 'ի բոլորել տարեաց:
 Abies - etis (խփ.). եղևնափայտ, եղևին, մայր, նաւափայտ, նաւ, լաստ, լաստափայտ:
 Abietarius - ria - rium } աթ.
 Abietinus - na - num } եղևնափայտեայ, եղևնեայ, մայր:
 Abigeátor - ris (ար.). գող անդեայց ղել արջառաց:
 Abigo - gis (նրգ. Ago արժ.). մերժեմ, արտաքսեմ, վարեմ, վանեմ, քշեմ, յափշտակեմ, բառնամ:
 > ábigo muscas. քշեմ զճանճս, հեռացուցանեմ յանձնէ ըզճանրատաղտուկ մարդիկն:
 Abitio - ónis (խփ.) } երթ, գնացք,
 Abitus - tus (ար.) } չու, մեկնութիւն, ելք, վախճան, օրհաս, մահ:
 Abjécte - tius (Տէք.). վատութեամբ, անարգաբար, խոնարհաբար, արհամարհութեամբ:

Abjéctio - ónis (իգ.). վատու-
թիւն, անարգութիւն, խո-
նարհութիւն, արհամարհու-
թիւն, արհամարհանք, բար-
ձուցն, յափշտակութիւն :

Abjéctus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Abjicio.

Abjéctus - ta - tum (-tior - tissi-
mus անց. վատ, անարգ, խո-
նարհ, արհամարհ, խոտան :

Abjicio - jéctum (նրգ. Jácio արձ.).
'ի բաց արկանեմ, ընկենում,
թողում, լքանեմ, նկուն
առնեմ, նուաճեմ, խոնար-
հեցուցանեմ :

» abjicio ánimum. սրտաբեկ լի-
նիմ, սրտաբեկիմ, լքանիմ,
վատասրտիմ, վեհերիմ, վը-
հատիմ :

» abjicio me humi. զգեսնիմ,
յերկիր անկանիմ 'ի վերայ
երեսաց իմոց :

Abjúdico (նրգ. Júdico արձ.).
առնում ինչ դատաստանաւ,
բառնամ, 'ի բաց տանիմ, մեր-
ժեմ, ուրանամ, ժխտեմ :

Abjugo (նրգ. Jugo արձ.). ան-
ջատեմ, բաժանեմ, զատա-
նեմ, որոշեմ :

Abjúctus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Abjúngo.

Abjúngo (նրգ. Jungo արձ.). վա-
տուցանեմ, քեցեմ, լուծա-
նեմ զլուծ, հեռացուցանեմ,
մեկուսացուցանեմ :

Abjúro (նրգ. Juro արձ.). ուրա-
նամ երդմատութեամբ, ժըխ-
տեմ ստերդմութեամբ :

Ablaqueatio - ónis (իգ.). բրելն
զունջս անկոց :

Abláqueo - eas - eávi - eátum -
eáre (նրգ.). բրեմ զունջս
անկոց, 'ի բաց առնում զհողն
որ զընջովք բուսոց :

Ablativus casus - us (ար.). բա-
ցառական հոլով :

Ablátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Aufero.

Abligatio - ónis (իգ.). տարա-
զրութիւն, վտարուցն, վտա-
րանդութիւն, աքսորք, աք-
սորանք :

Ablégo - gas (նրգ. Lego - as արձ.).
տարադիր առնեմ, վտարան-
դի վարեմ, 'ի վտարանդիկս
հանեալ սահմանեմ, ըստ աշ-
խարհ հանեմ, աքսորեմ :

Abligúrio (նրգ. Ligúrio արձ.).
վատնեմ, անառակութեամբ
ծախեմ vel սպառեմ :

Abloco (նրգ. Loco արձ.). 'ի վար-
ձու տամ :

Ablúdo (չլգ. Ludo արձ.). չնմա-
նիմ, աննման vel այլակերպ
լինիմ :

Abluo - útum (նրգ. Luo արձ.).
լուանամ, լողացուցանեմ,
մկրտեմ, սրբեմ, մաքրեմ, քա-
լեմ, ջնջեմ :

Ablútus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Abluo.

Ablúvium - vii (չլգ.). հեղեղ,
ողող ջուրոց, ջրհեղեղ :

Abmatértera - ae (իգ.). քոյր մօր
հանուոյն :

Abnato (չլգ. Nato արձ.). յետս

կոյս լուղամ, յիտս ընդդէմ
'ի լիւղ անկանիմ :

Abnego (Նրգ. Nego արժ.). ու-
րանամ, ժխտեմ, մերժեմ,
հրաժարեմ :

Abnepos-ótiſ (ար.). որդի թոռն-
որդույ :

Abnéptis-is (իգ.). թոռնորդույ
դուստր :

Abnócto - tas - távi - tátum - táre
(չլտ.). հանեմ vel անցուցա-
նեմ զգիշերն արաքս, բաց-
օթեայ ննջեմ :

Abnórmis - me (աժ.). անկանոն,
անկանոնական, զարտուղի :

Abnuo - uis - ui - úere (չլտ.) }
Abnúto (չլտ. Nuto արժ.) }
մերժեմ, ուրանամ, զլանամ,
ժխտեմ, հրաժարեմ, չկամիմ,
արգելում, խափանեմ, խա-
փան լինիմ :

Abóleo - lévi (Նրգ. et չլտ. Oleo
արժ.). ջնջեմ, բնաջինջ առ-
նեմ, եղծանեմ, ջրեմ, չքա-
ցուցանեմ, խափանեմ, բառ-
նամ 'ի միջոյ, նուաղիմ, լքա-
նիմ 'ի սովորութենէ :

Abolésco (չլտ. Olésco արժ.). պա-
կասեմ, նուաղիմ, յոչինչ
դառնամ :

Abolitio - óniſ (իգ.). ջնջումն,
եղծումն, խափանումն :

Abólitſ - ta - tum (անց. Կրք.).
Տես Abóleo.

Abóminor (հար. Ominor արժ.).
զազրանամ, խորշիմ և զար-
շիմ, պիղծ առնեմ vel հա-
մարիմ, ատեմ, գարշելի լինիմ :

Aborigenes - num }
Aborigines - num } ար. առա-
ջին բնակիչք, բնաշխարհիկք,
բնակք, այդրէնածինք :

Abórior (հար. Orior արժ.). մե-
ռանիմ, վախճանիմ, կորնչիմ,
նուաղիմ, պակասեմ :

Abórsus - us (ար.) }
Abórtio - óniſ (իգ.) } վիժած,
սաղմն վիժեալ :

Abórtio - tiſ - tívi - títum - tíre
(չլտ.). վիժեմ, անցուցանեմ :

Abortívus - va - vum (աժ.). վի-
ժած, թերածին :

Abórtus - ta - tum (անց. Կրք.).
Տես Abórior.

Abórtus - us (ար.). սաղմն վի-
ժեալ, վիժած :

Abpátruus - rui (ար.). եղբայր
նախահառուն :

Abrádo (Նրգ. Rado արժ.). գեր-
ծում, սափրեմ, վիրամ, փոք-
րեմ, քերեմ, սղոցեմ, հա-
տանեմ, ընդ մէջ կտրեմ, հեր-
ձում, բառնամ :

Abrásus - sa - sum (անց. Կրք.).
Տես Abrádo.

Abréptus - ta - tum (անց. Կրք.).
Տես Abrípio.

Abrípio - réptum (Նրգ. Rápío
արժ.). յափշտակեմ, առնում,
բառնամ, 'ի բաց տանիմ բըռ-
նութեամբ :

» me me abrípio. յանկարծօրէն
և յանկարծուստ խոյս տամ,
խուսեմ, խուսափեմ, խուս-
խուսեմ, 'ի փախուստ դառ-
նամ, փախչիմ :

Abródo (նրգ. Rodo արժ.). կրթ-
ծեմ, խածանեմ, ծախեմ,
սպառեմ, ուտեմ:

Abrogatio - ónis (եգ.). բար-
ձուցիմ, եղծուցիմ, խափանուցիմ,
ջնջուցիմ:

Abrogo (նրգ. Rogo արժ.). բառ-
նամ, եղծանեմ, խափանեմ,
ջնջեմ, բնաջինջ առնեմ:

Abrósus - sa - sum (անց. րբբ.).
Տես Abródo.

Abrótonum - ni (չդ+.) } բար-
Abrótonus - ni (ար.) }
ձուկենակ, գնդածաղիկ:

Abrúmpo (նրգ. Rumpo արժ.).
բեկանեմ, խորտակեմ, թո-
ղում, բնկենում, լքանեմ,
ընդ մէջ հատանեմ, խափան
առնեմ, խափանեմ:

Abrúpte - tius (Վբ.). յանպատ-
բաստից, առանց յառաջա-
բանի, յախուռն, շտապաւ,
տագնապաւ:

Abrúptio - ónis (եգ.). բեկումն,
խորտակումն:

Abrúptum - ti (չդ+.). գահ, գա-
հաւանդ, դար, դարաւանդ,
վախք, խորք, անդունդք,
խորք անդնդոց:

Abrúptus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Abrúmpo.

Abrúptus - ta - tum (-tior - tíssi-
mus) ար. գահավէժ, վա-
խուտ, սպառածուտ, առա-
պար, ընդ մէջ հատեալ, սաս-
տիկ, բուռն, ուժգին:

Abs (նրգ.). Տես A, ab, abs.

Abscédo (չդ+ Cedo արժ.). մեկ-

նիմ, չուեմ, չու առնեմ, 'ի
չու անկանիմ, երթամ, դէմ
եղեալ գնամ, կասիմ, 'ի բաց
կամ:

Abscéssio - ónis (եգ.) } հեռաւ-
Abscéssus - us (ար.) }

որութիւն, երթ, չու, գնացք,
մեկնութիւն:

Abscéssus - sa - sum (անց. րբբ.).
Տես Abscédo.

Abscido - idi - ísum (նրգ. Caedo
արժ.). հատանեմ, կտրեմ, 'ի
բաց բառնամ:

Abscindo (նրգ. Scindo արժ.).
պատտուեմ, հերձում, ցե-
լում, ցտեմ, ցաւատեմ, քե-
ցեմ:

Abcisse (Վբ.). կարճ 'ի կարճոյ,
կարճառօտս, համառօտս իսկ
ասել:

Abcissio - ónis (եգ.). ծայրա-
քաղութիւն, կրճատութիւն,
յապաւումն:

Abcissus - sa - sum (անց. րբբ.).
Տես Abcindo.

Abcissus - sa - sum (անց. րբբ.).
Տես Abcido.

Abcóndite (Վբ.). գաղտ, գաղ-
տուկ, 'ի ծածուկ, լռելեայն,
զանխարար:

Abcónditus - ta - tum (անց.
րբբ.). Տես Abcóndo.

Abcóndo - di (նրգ. Condo արժ.).
ծածկեմ, թաքուցանեմ, ղո-
ղեմ:

Absens - ntis (ար.). բացկան,
հեռաւոր, վախճանեալ, մե-
ռեալ:

Abséntia - ae (խփ.). բացակայութիւն, բացաւորութիւն, հեռաւորութիւն :

Absentivus - va - vum (աժ.). բացական, բացարձակ, հեռաւոր, անագան :

Absímilis - le (աժ.). սննման, այլակերպ, այլսոզ, այլազունակ :

Absinthiátus - ta - tum (աժ.). խոռնեալ ընդ օշինդր, համեմեալ օշինդրաւ :

Absinthium - thii (չչտ.). օշինդր :

Absis - idis (խփ.). կամար, գմբեթ, սկաւառակ գոգաձև, շրջանակ մոլար աստեղաց :

Absisto (չչտ. Sisto աբժ.). 'ի բաց կամ, մեկնիմ, կասեմ, հրատարեմ, զանց առնեմ, թողում, դադարեմ :

Absolúte - tius - tissime (Պէ.). բոլորովին, բովանդակ, կատարելապէս :

Absolútio - ónis (խփ.). արձակում, արձակուրդ, ազատութիւն, փրկութիւն, լրումն, կատարումն, կատարելութիւն :

Absolutórius - ia - ium (աժ.). արձակիչ, ազատիչ :

Absolútus - ta - tum (անց. դրէ.). Տես Absólvo.

Absolútus - ta - tum (-tior - tissimus) աժ. արձակ, ազատ, հատուցեալ, վճարեալ, լի, կատարեալ, անթերի, բովանդակ :

Absólvo (Նրփ. Solvo աբժ.). արձակեմ, լուծանեմ, քակեմ,

ազատեմ, փրկեմ, հատուցանեմ, վճարեմ, 'ի զլուխ հանեմ, աւարտեմ, կատարեմ, փութանակի յանգ հանեմ :

Abstone (Պէ.). առանց միարանութեան, յանկարգս, չարաչար :

Absonus - na - num (աժ.). անմիարան, անպատեհ, անպատշաճ, անդէպ, ընդդիմադարձ, դժկամակ, օտար :

Absórbeo (Նրփ. Sórbeo աբժ.). կլանեմ, քամեմ, ըմպեմ, խմեմ, ծծեմ, ծախեմ :

Absque (Նրդ.). առանց, բաց 'ի, բայց միայն զի :

Abstántia - ae (խփ.). անջրպետ, բացարձակութիւն, հեռաւորութիւն, հեռաստան :

Abstémius - ia - ium (աժ.). զինհաստ, ժուժկալող 'ի զինւոյ :

Absténtus - ta - tum (անց. դրէ.). Տես Abstíneo.

Abstérgeo (Նրփ. Térgeo աբժ.)

Abstérgeo (Նրփ. Tergo աբժ.) } մաքրեմ, սրբեմ, ջինջ գործեմ, ցամաքեցուցանեմ, բառնամ, 'ի բաց տանիմ, փախուցանեմ :

Abstérreo (Նրփ. Térreo աբժ.). յետս մղեմ, 'ի բաց վարեմ, վանեմ, մերժեմ, արգելում, խափանեմ, խոտորեցուցանեմ :

Abstérritus - ta - tum (անց. դրէ.). Տես Abstérreo.

Abstérsus - sa - sum (անց. դրէ.). Տես Abstérgeo և Abstérgeo.

Abstinentes - éntis (-éntior-entis-
simus) քշծ. պահեցող, ժուժ-
կալ, զգաստ :

» vini abstinentissimus. յոյժ
զինեհատ, կարի ժուժկալող
'ի զինւոյ :

Abstinénter - tius (Վէք.). ժուժ-
կալութեամբ, չափաւորու-
թեամբ, զգաստութեամբ :

Abstinéntia - ae (ԷՖ.). ժուժկա-
լութիւն, չափաւորութիւն,
զգաստութիւն :

Abstíneo (Նրգ. Téneo արճ.). հրա-
ժարեցուցանեմ, հեռացուցա-
նեմ, արգելում :

Absto - stiti (չլէ. Sto արճ.). կամ
'ի հեռաստանէ, բացարձակ
լինիմ, բացաձիգ եմ :

Abstórqueo (Նրգ. Tórqueo արճ.).
դարձուցանեմ, շրջշրջեմ, յայլ
կողմն շրջեմ :

Abstráctus - ta - tum (աՆց. Դրէք.).
Տես Abstraho.

Abstraho (Նրգ. Traho արճ.). ան-
ջատեմ, բաժանեմ, քեցեմ, ա-
ռեալ տանիմ բռնութեամբ :

Abstrúdo (Նրգ. Trudo արճ.).
'ի ներքս վարեմ, թաքուցա-
նեմ, ծածկեմ, զօղեմ :

Abstrúsus - sa - sum (աՆց. Դրէք.).
Տես Abstrúdo.

Absum (չլէ. Sum արճ.). հեռի
եմ, բացաձիգ լինիմ, աննման
vel այլակերպ եմ, չնմանիմ :

» absum própius a morte. մերձ
եմ 'ի մեռանել, մօտալուտ է
օրհասս իմ :

» multum ab iis abest. կարի

աննման է 'ի նոցանէ, ոչ իւրիք
նմանակից է նոցին :

Absúmo (Նրգ. Sumo արճ.). հա-
շեմ, մաշեմ, սպառեմ, ծա-
խեմ, 'ի կենաց արկանեմ,
սպանանեմ :

» absúmo te venéno. թունեմ,
դեղեմ, թունով սպանանեմ :

Absúptus - ta - tum (աՆց. Դրէք.).
Տես Absúmo.

Absúrde - dius - díssime (Վէք.).
յանդէպս, անպատշաճ օրի-
նակաւ, յանպատշաճս, անհե-
ղեղս, անշնորհս, անճահս :

Absúrdus - da - dum (-dior-dis-
simus) աժ. անդէպ, ան-
պատշաճ, անպատեհ, անհե-
թեթ, անշնորհ, անճահ,
պիտակ :

Absýnthium - ii (չլէ. օշինդր) :

Abúndans - ntis (-ántior - antis-
simus) աժ. յորդ, առատ,
յորդառատ, լե, բազում, ըն-
չաւէտ, մեծատուն :

Abundánter - tius - tíssime (Վէք.).
յորդագոյնս, առատապէս, ա-
ռատութեամբ :

Abundántia - ae (ԷՖ.). յորդու-
թիւն, առատութիւն, լիու-
թիւն, յաճախութիւն, յրդ-
փութիւն :

Abundátio - ónis (ԷՖ.). հեղեղք,
յորդութիւն ջուրց, ոլող,
ուխք :

Abúnde (Վէք.). առատութեամբ,
յորդութեամբ, յոյժ, կարի,
առաւել, ցբաւական, ըստ
արժան բաւականին, շատ :

› abúnde est mihi. բաւ է, բաւական է, շատ է ինձ :

Abúndo (չգտ. Undo արձ.). գահագլէժ դարահոս լինիմ, հոսիմ 'ի բարձանց, առատանամ, յաճախեմ, յորդեմ, զեղում, աւելորդ լինիմ :

Abúσιο - ónis (էգ.). պիտականունութիւն, չար սովորութիւն, զեղճութիւն :

Abusive (Ջէ.). պիտականունութեամբ, յանդէպս, յանիրաւի :

Abúsus - sa - sum (անց. ԴԲԲ.). Տես Abútor.

Abúsus - us (ար.). չար սովորութիւն, զեղճութիւն, պիտականունութիւն :

Abútor (հար. Utor արձ.). չարաչար 'ի կիր արկանեմ, զեղճանիմ, շահիմ :

› abútor óperam. 'ի զուր վաստակիմ, ընդ վայր ջանամ, յանօգուտս աշխատիմ :

Abvolo (չգտ. Volo - las արձ.). սլանամ, թռչիմ, խոյանամ :

Abýssus - ssi (էգ.). անդունդք, խորք, խորք անդնդոց, վեհ, վերայ, սանդարամետք, դժոխք, ւարտարոս, զեհնն :

Ac (չգտ.). և, ևս և :

› non áliter ac. ոչ այլապէ՛ բայց եթէ :

› ac si. որպէս թէ, իբր այն թէ :

Acácia - ae (էգ.). փուշկեղև, ծառ կռիզի :

Academia - ae (էգ.). ակադեմիա, ճեմարան, դպրոց :

Académicus - ca - cum (ած.). ակադեմական, ակադեմիկեան :

Acánthinus - na - num (ած.). ականթի :

Acánthion - ii } չգտ. ակքան, ակքան, որոզ, ուղտափուշ :

Acánthis - idis (էգ.). եկքանիկ, եկքանաքաղ, կարմիրկատար՝ թռչուն, դեղին սարեկիկ :

Acánthus - thi (ար.). ականթ, արջամագիլ, արջաճիրան՝ տունկ :

Acápnus - na - num (ած.). որ ոչ ծխէ, չլուծանի 'ի ծուխ :

› acápnus mel. մեղր Ատտիկաստանի :

Accédo (չգտ. Cedo արձ.). մերձենամ, մտայնիմ, մտիմ, հուպ լինիմ, հպիմ, հաւանիմ, 'ի հաւան զամ, հաճ լինիմ, նպաստամատոյց լինիմ, օգնեմ :

› accédo tibi կամ tuae opinióni. յարիմ 'ի կարծիս քո, զհետ երթամ կարծեաց քոց :

› accédit, quod. յաւել զե :

Accélerans - ntis (ԵՅԺ.). փուլթացուցիչ, ստիպիչ, տազնապիչ :

Accelerátio - ónis (էգ.). արագութիւն, երագութիւն, ճեպ, փոյթ :

Accélero (ԵՂԳ. et չգտ. Célero արձ.). փուլթացուցանեմ, ճեպեմ, ստիպեմ, արագեմ, փուլթամ, աճապարեմ, ճեպիմ :
› accélero gradum կամ iter. ճեպ

'ի ճեպոյ ընթանամ, արագագնաց լինիմ, երագեմ:

Accéndo - dis - di - nsum - ndere (նրգ.). Լուցանեմ, վառեմ, բորբոքեմ, հրդեհեմ, հուր հարկանեմ, հրձիգ առնեմ, յուզեմ, գրդեմ, գրգռեմ:

Accénseo (նրգ. Cénseo արծ.). Թուեմ, 'ի թիւ արկանեմ, թիւ համարոյ առնեմ, հաշուիմ, 'ի համար բերեմ, համարիմ, գրեմ, վարկանիմ:

Accénsus - sa - sum (աձ. դրբ.). Տես Accéndo և Accénseo.

Accénsus - nsi (ար.). ազատորդի, հրեշտակ, դեսպան, պատգամաւոր, առաքեալ, նուիրակ, գնդապետ:

Accéntus - us (ար.). շեշտ, հագագսփռութիւն, հնչիւն, նշանակ հնչման:

Accéptio - ónis (խգ.). ընդունելութիւն, ասպնջականութիւն:

Accépto (նրգ. Capto արծ.). ընդունիմ, յանձն առնում, ունիմ, ըմբռնեմ:

Accéptor - ris (ար.). ընդունող, ընդունելի:

Accéptrix - ricis (խգ.). կին ընդունող:

Accéptus - ta - tum (անգ. դրբ.). Տես Accipio.

Accéptus - ta - tum (-tior - tissimus) աձ. ընկալեալ, ժողովեալ, պահանջեալ, ընդունելի, հաճոյ, հաճոյական, սիրելի, սիրուն, ցանկալի:

» codex accépti et expénsi. մատեն մտից և ելեց, գիր ելի մտի:

» accéptum կամ in accéptum réfero

» accépto կամ in accépto fero հաւատամ, գրաւ տամ, 'ի գրաւի դնեմ:

Accersitus - ta - tum (անգ. դրբ.). Տես Accérso.

Accérso - sis - sívi (-sii) - situm sere (նրգ.). կարդամ, կոչեմ, ձայնեմ, ածեմ, ամբաստանեմ, զբարտեմ, եկակոչ առնեմ, միւսանգամ բուռն հարկանեմ:

Accéssio - ónis (խգ.). մերձաւորութիւն, մերձումն, յաւելումն, յաւելուած, առաւելութիւն:

Accéssus - us (ար.). մերձումն, ընտանութիւն, մուտք:

» accéssus et recéssus maris. առումն և նուազութիւն ջուրց ծովու, խաղացք և տեղատութիւն ծովու:

Accidens - ntis (չգ.). դէպք, դիպուած, պատահար, հանգամանք իրաց, վերադիր, աղէտք, վիշտք:

Accidéntia - ae (խգ.). պատահար, դիպուած, դէպք, շարիք, աղէտք:

Accido - ídi - ísum (նրգ. Caedo արծ.). հատանեմ, կտրեմ, հարկանեմ, կործանեմ, տապալեմ, քանդեմ, աւերեմ, փլուզանեմ:

Accido - idi (լզԺ. Cado արժ.).
անկանիմ, դէպ լինիմ, դի-
պիմ, պատահիմ, հանդիպիմ,
գամ, հասանիմ:

› accido ad genua կամ génibus
tui. 'ի ծունր իջանիմ առաջի
քո, յերկիր անկանիմ:

Accinctus - ta - tum (անց. դրժ.).
Տես Accingo.

Accinctus - ta - tum (-tior) ած.
գօտի ընդ մէջ ածեալ, կազմ,
պատրաստ, յարդարեալ, յօ-
ժար, փոյթ, վազվազկոտ,
շոյտ:

Accingo (նրգ. Cingo արժ.). գօտի
ընդ մէջ ածեմ, պնդեմ զմէջս,
կազմեմ, պատրաստեմ, հան-
դերձեմ, յարդարեմ:

› accingor կամ accingo me rei,
ad rem, in rem. կազմ և պատ-
րաստ լինիմ 'ի գործ, պատ-
րաստական գտանիմ:

Accio (նրգ. Cio արժ.). կոչեմ,
ձայնեմ, կարդամ, հրաւիրեմ:

Accipio - céptum (նրգ. Cápío
արժ.). ընդունիմ, յանձն առ-
նում, ունիմ, ըմբռնեմ, աս-
պրնջական լինիմ, սիրով ժո-
ղովեմ, լսեմ, իմանամ, 'ի վե-
րայ հասանեմ, խելամոտեմ,
հասու vel խելամոտ լինիմ:

› accépi ex tuis litteris. տեղե-
կացայ 'ի թղթոց քոց:

Accipiter - tris (ար.). բազէ, շա-
հէն, յափշտակիչ, գող, աւ-
ազակ:

Accisus - sa - sum (անց. դրժ.).
Տես Accido.

Accitus - ta - tum (անց. դրժ.).
Տես Accio.

Accitus - us (ար.). կոչումն, փո-
ղանշանք:

Acclamátio - ónis (եգ.). գոչիւն,
աղաղակ, բարբառ, կայթիւն,
ձայն ցնծութեան, դրուա-
տիք, ծափ, շէիւն, շջումն,
այպանութիւն, կատականք:

Acclámito (լզԺ. Clámito արժ.)

Acclámo (լզԺ. Clamo արժ.) }
գոչեմ, աղաղակեմ, կարդամ,
կայթեմ ձեռամբ, դրուատեմ,
դրուատիս տամ, ծափս հար-
կանեմ, ծափ գծափի հար-
կանեմ, շէեմ, սուլեմ, ծաղը
առնեմ, այպանեմ, կատակեմ:

Acclinátus - ta - tum (անց. դրժ.).
Տես Acclino.

Acclino (նրգ. Clino արժ.). խո-
նարհեցուցանեմ, հակեմ,
հաւանիմ, հաճիմ, հաւան
լինիմ:

Acclívus - ve (ած.). դժուարին,
առապար, զառ 'ի վեր, ապա-
ռածուտ, անմատոյց:

Acclívitas - tátis (եգ.). զառիվեր
լերին, ելք:

Acclívus - va - vum (ած.). առա-
պար, զառ 'ի վեր, դժուա-
րին, անմատոյց:

Accola - lae (ար. et եգ.). դրա-
ցի, մերձաւոր, քաղաքակից,
բնակակից:

Accolo (նրգ. Colo - lis արժ.).
բնակակից լինիմ, մօտ առ մի-
մեանս բնակեմ:

Accommodáte - tius - tíssime

(ՉԷ․)․ ըստ պատշաճի , 'ի դէպ , արժանապէս :

Accommodatio-ónis (ԷԳ․)․ պատշաճութիւն , յարգարունքն , յարմարունքն , կտրգ , կարգաւորութիւն , յօրինումն , հաւանութիւն , դիւրութիւն :

Accommodátus - ta - tum (աՆԳ․ ԿՐԷ․)․ Տես Accommodo.

Accommodátus - ta - tum (-tior - tíssimus) աԺ․ պատշաճ , յարմար , դիպող , սեպհական , յանկ :

» accommodátus ad natúram . կերպարանակից բնութեան , նման բուսոյ բարուց :

Accómmodo - díssime (ՉԷ․)․ ըստ պատշաճի , 'ի դէպ , արժանապէս :

Accómmodo (ՆԵԳ․ Cómmodo աբԺ․)․ յարդարեմ , յարմարեմ , յերկրեմ , յօրինեմ , կազմեմ , կարգեմ , պատշաճեմ , փոխ vel յանօթ տամ , մատուցանեմ :

» accommodo me tibi . յարմարիմ , միարանիմ , զիջանիմ :

Accómmodus - da - dum (աԺ․)․ պատշաճ , յարմար , դիպող :

Accrédo (ՆԵԳ․ et ՂԳ․ Credo աբԺ․)․ հաւատամ , հաւանիմ , վստահիմ , ապաստան լինիմ , ապրապարեմ , յանձն առնեմ , աւանդեմ , 'ի ձեռն տամ :

Accreméntum - ti (ՂԳ․)․ աճումն , առաւելութիւն , յաճախութիւն :

Accrésco (ՂԳ․ Cresco աբԺ․)․ ա-

ճեմ , զարգանամ , բազմանամ , յաճախեմ , առաւելում , յաւելում :

Accrétio - ónis (ԷԳ․)․ աճումն , առաւելութիւն , յաճախումն :

Accubátio - ónis (ԷԳ․)․ ընկողմանելն՝ յարմուկն յեցեալ , բազմելն 'ի սեղան :

Accubitórius - ria - rium (աԺ․)․ սեղանոյ :

Accúbitus - ta - tum (աՆԳ․ ԿՐԷ․)․ Տես Accúmbó.

Accúbitus - us (աբ․)․ ընկողմանելն՝ յարմուկն յեցեալ , բազմելն 'ի սեղան :

Accubo (ՂԳ․ Cubo աբԺ․)․ ընկողմանիմ , գայուեմ , առնութիւր կամ , բազմիմ 'ի սեղան :

» accubo tibi in convívio . առնութիւր կամ քեզ 'ի սեղան :

» accubo apud te . հաց ուտեմ 'ի տան քում :

Accúmbó - bis - cúbui - cúbitum - bere (ՂԳ․)․ գայուիմ , ընկողմանիմ , անկեալ դնիմ , մերձ լինիմ :

» accúmbó mensam . բազմիմ 'ի սեղան :

» accúmbó summum կամ in summo . բազմիմ յառաջին բարձի , զյառաջագահս ընտրեմ յընթրիս :

Accumuláte - tius - tíssime . (ՉԷ․)․ լիուլի , առատապէս , գունդագունդ , շեղջաշեղջ , դէզարդէզ :

Accumulátio - ónis (ԷԳ․)․ շեղջ , շեղջակոյս , կոյս , դէզ :

Accumulátor - ris (ար.) . կուտիչ, դիզող, շեղջակուտող, ժողովող :

Accúmulo (նրգ. Cúmulo արձ.) . կուտեմ, դիզանեմ, շեղջակուտեմ, կուտակեմ, ժողովեմ :

Accuráte - tius - tissime (Աբ.) . ճշդիւ, ճշգրիտ, փութով, զգուշութեամբ, խնամով :

Accurátio - ónis (էգ.) . ճշգրտութիւն, հաւաստիք, մտադիւրութիւն, փոյթ, զգուշութիւն, ջան, խնամ, ժրութիւն, պնդութիւն :

Accurátus - ta - tum (անց. ԴԲԲ.) . Տես Accúro.

Accurátus - ta - tum (-tior - tissimus) անց. մտադիր, ջանասէր, ուշակալ, զգոյշ, գործօնեայ, գործօն, ժրագլուխ :

Accúro (նրգ. Curo արձ.) . փոյթ յանձին ունիմ, հոգամ, յանձանձեմ, դարման տանիմ, դարմանեմ, խնամեմ :

Accúrro - ri (չլգ. Curro արձ.) . ընթանամ, դիմեմ, ժամանեմ, փութով հասանեմ :

Accúrsus - us (ար.) . համագունդ բազմութիւն, ընթացակցութիւն, զուգընթացումն :

Accusábilis - le (անց.) . եպերելի, պարսաւելի, արհամարհելի, ստգիւտ :

Accúsans - ntis (Բյձ.) . ամբաստան, չարախօս, դատախազ :

Accusátio - ónis (էգ.) . ամբաստանութիւն, չարախօսութիւն, տրտունջ :

Accusátivus - va - vum (անց.) . ամբաստանիչ, չարախօսող :

Accusátivus - vi (ար.) . հայցական հոլով :

Accusátor - ris (ար.) . ամբաստան, դատախազ, քսու, չարախօսող :

Accusatórie (Աբ.) . ամբաստանական օրինակաւ յետ պայմանաւ :

Accusatórius - ria - rium (անց.) . ամբաստան, ամբաստանական :

Accusátrix - ricis (էգ.) . ամբաստան յետ դատախազ կին :

Accúsito (նրգ. Ito արձ.) . յաճախագոյնս ստգտանեմ, բազում անգամ մեղադիր լինիմ :

Accúso - sas - sávi - sárum - sáre (նրգ.) . ամբաստանեմ, ամբաստան յետ մեղադիր լինիմ, զրպարտեմ, մեղ Կնեմ, ըստգտանեմ, եպերեմ, դարովեմ, պարսաւեմ, յանդիմանեմ :

Aceo - es - cui - cére (չլգ.) . բարկ թթու կծու լինիմ, ՚ի քացախ դառնամ :

Acer - eris (չլգ.) . հացի՛ ծառ :

Acer - cris - cre (-crior - cériimus)

անց. բարկ, թթու, կծու, դաժան, փոթոթահամ, նուրբ, սուր, թափանցանց, բարակ, անօր, անգայտ, սրակն, քաջատես, խիտ, կարծր, պինդ, դժնդակ, քաջասիրտ, արի, առաքինի, բուռն, սաստիկ, ջանասէր, գործօնեայ, մտադիր, ուշակալու, կայտառ, կազմ, պատրաստ, երագ, արագ :

Acerátus-ta-tum (աժ.). խառնեալ ընդ յարդ, յարդալից :
 Acérbe - bius - bíssime (ԱԷ.). դառնապէս, ուժգին, սաստիկ, գազանաբար, անխնայ, անողորմ :
 Acérbitas - átis (ԷԳ.). թթուութիւն, կծուութիւն, դաժանութիւն, խստութիւն, խակութիւն, կարծրութիւն, պնդութիւն, դժնդակութիւն, մղկեղնութիւն, կատաղութիւն, աղէտք, վիշտք :
 Acérbo - bas - bávi - bátum - báre (ԵԳ.). զկծեցուցանեմ, դառնացուցանեմ, բարկացուցանեմ, զայրացուցանեմ, ծանրացուցանեմ, սաստկացուցանեմ :
 Acérbus - ba - bum (-bior - bíssimus) աժ. դառն, կծու, թթու, բարկ, դաժան, խակ, տհաս, խիստ, կարծր, տաղտկալի, անազորոյն, անզուժ, խայթիչ, դժնդակ, անաչառ :
 » acérba virgo. աղջիկ չև 'ի չափ հասեալ, օրիորդ որ չեցէ առն լեալ :
 Acérnus - na - num (աժ.). հացւոյ :
 Acerósus - sa - sum (աժ.). յարդալից, լի փոճոկաւ :
 Acérra - ae (ԷԳ.). բուրուառ, խնկանոց :
 Acérrime (ԱԷ.). դառնագոյնս, խստագոյնս, քաջապէս :
 Acervális - le (աժ.). ժողովիչ, դումարօղ, կուտիչ :

Acervátim (ԱԷ.). դէզադէզ, բարդս բարդս, շեղջաշեղջ, կոյտս կոյտս, լիուլի :
 Acervátio - ónis (ԷԳ.). կուտակ, շեղջակոյտ, շեղջ, դէզ :
 Acervátus - ta - tum (աճ. ԿԷԷ.). Տես Acérvo.
 Acérvo - vas - vávi - vátum - váre (ԵԳ.). դիզանեմ, կուտեմ, կուտակեմ, շեղջակուտեմ, ժողովեմ :
 Acérvus - vi (աԵ.). դէզ, կոյտ, շեղջ, շեղջակոյտ, բարդ, կուտակ :
 Acéscō - scis - scere (չԿ.). դառնամ և լինիմ քացախ, թթու առնիմ, 'ի թթուութիւն դառնամ :
 Acesis - is (ԷԳ.). ոսկի եղէզն, ոսկեբորակ :
 Acetábulum - li (չԿ.). աման vel սրուակ քացախոյ :
 Acetária - iórum (չԿ.). դալարիք աղիւ համեմեալք և յաղեալք, աղցան :
 Acétum - ti (չԿ.). քացախ, համ քացախոյ, կծուութիւն, կրկըծելի բանք, բարկութիւն, սրամտութիւն, ցասումն :
 Achátes - tae (ԷԳ.). ակատ՝ ակն պատուական :
 Achilléa - ae (ԷԳ.). ճպուռն, ճիպուռն :
 Acícula - ae (ԷԳ.). գնդաւոր ասեղն, գնդասեղն :
 Acidulus - la - lum (աժ.). փոքր ինչ թթու, սակաւ ինչ կծու, դաժան, թթուենի :

Acidus - da - dum (-dior - díssi-
mus) աս. Թթու, կծու, բարկ,
դաժան, դժնդակ, ձանձիր,
տաղտկալից, կսկծեցուցիչ,
կսկծելի :

Acies - éi (իգ.). սայր, սուր
ծայր, ճակատ զօրաց, բա-
նակ, կարգ, շար, գունդ,
վաշտ, լէգէնն, խոււք, աս-
պարէզ մարտի, ճակատա-
տեղ :

» acies oculórum կամ lúminum.
տեսութիւն, տեսանելիք,
աչք, հայեցուածք :

» instruo կամ instituo áciem. ճա-
կատ առ ճակատ յարդարեմ,
կարգեմ եւ կազմեմ զճակատն,
ճակատեցուցանեմ :

» restituo áciem. միւսանգամ
յարդարեմ vel յօրինեմ զճա-
կատն :

Acinaces - cis (ար.). վաղակու-
որ, դաշոյն, միողնի, միա-
սայրի :

Acináceus - ea - eum } աս. բազ-
Acinaticius - ia - ium } մահատ, հատիւք յօրինեալ :

Acinósus - sa - sum (-síssimus)
աս. լի հատիւք, բազմահատ,
ատոք, հասկաթուռ :

Acinum - ni (չլտ.) } Թին, հատ,
Acinus - ni (ար.) } ունդ, կորիզ, կուտ :

Acipénsis - sis. (ար.). Թառափ՝
ձուկն :

Acilis - idis } Իգ. նետ հնոց,
Aclys - ydis } հերձակ, փքին :

Acna - ae } Իգ. արտավար՝
Acnua - uae } չափ անդատանաց, օրավար :

Acólitus - ti } ար. ջահընկալ,
Acólythus - thi } արբանեակ :

Acónitum - ti (չլտ.). ակոնի-
տոզն՝ խոտ Թոււնաւոր, ըն-
ծախոտ :

Acóntiae - árum (իգ.). օղաքա-
րինք, սլացեալ աստեղք :

Acopum - pi } Կլտ. դեղ վանն
Acópicum - ci } փարատելոյ զիննջութիւն :

Acor - óris (ար.). Թթուութիւն,
կծուութիւն, խստութիւն,
դաժանութիւն :

Acquíesco (չլտ. Quiesco արմ.).
հանգչեմ, դադարիմ, կասիմ,
վախճանիմ ՚ի կենաց, մե-
ռանիմ :

» acquiesco tibi. հաւանիմ ընդ
բանս քո, համախորհ լինիմ
ընդ քեզ :

Acquiro (Նրգ. Quaero արմ.).
ստանամ, շահիմ, ըմբռնեմ,
գտանեմ :

Acquisitio - ónis (իգ.). ստացումն,
ստացուած, շահ :

Acra - ae (իգ.). սար, սարաւանդ,
սարաւանդակ, դարաւանդ,
հրուսնդան :

Acratóphorum - ri (չլտ.). քսեստ
զինւոյ, խաւեակ :

Acrédo - dinis (իգ.). կծուու-
թիւն, Թթուութիւն ; դա-
ժանութիւն, դժնդակութիւն,
խստութիւն :

Acrédula - lae (էֆ.). արտոյտ
քաղցրախօս , եկքանաքաղ ,
եկքանիկ :

Acrículus - la - lum (աժ.). քաղցր
և թթու , ախորժելի , սակաւ
ինչ կծու :

Acrimónia - ae (էֆ.). կծուու
թիւն , թթուութիւն , խստու
թիւն , դժնդակութիւն , դա
ժանութիւն , դառնութիւն :

Acritas - tátis (էֆ.). դաժանու
թիւն , թթուութիւն , կծու
ութիւն , զօրութիւն , ուժ
գնութիւն , սաստկութիւն :

Acritér - crius - cérrime (Աք.).
դառնապէս , խստագոյնս , ուժ
գին , սաստիկ , խելօք , մտա
դիւրութեամբ , աներկիրզ ,
քաջապէս , անողորմ , գազա
նաբար :

Acrítudo - dinis (էֆ.). թթուու
թիւն , կծուութիւն , դաժա
նութիւն , զօրութիւն , սաստ
կութիւն , ուժգնութիւն :

Acroáma - matis (չլ.). երգոց
արուեստականաց միաբանու
թիւն , հնչիւն , միաձայն երա
ժըշտութիւն , դաշնակութիւն
նուագարանաց , նուագածու :

Acroamáticus - ca - cum (աժ.).
քաղցրաբարբառ , քաղցրա
ձայն :

Acrocórium - ii (չլ.). ապուխտ
խոզենի , ապխտեալ երբուժ
խոզենի :

Acrotéria - iórum (չլ.). վերնա
խարիսխ սեանց , խոյակք ,
ծայրք , բարձունք , կատարք :

Acta - ae (էֆ.). ծովեզր , եզր
vel ավն ծովու :

Acta - tórum (չլ.). գործք , իրք ,
արարք , վճիռք , պատուէրք ,
հրամանք , հրովարտակք :

> acta pública. արձանագրու
թիւնք , դպրութիւնք , մա
տեանք , յիշատակարանք , գիր
դատաստանի , մուրհակք :

> acta diúrna. օրագիր , յիշա
տակագիր :

Actio - ónis (էֆ.). գործ , իրք ,
արար , ամբաստանութիւն ,
չարախօսութիւն , զրպար
տութիւն , դատ , դատաստան ,
խնդիր :

> actiónem tibi intendo կամ do.
կոչեմ զքեզ 'ի դատաստան ,
դատ դնեմ , 'ի դատ մտանեմ :

Actito (նրֆ. Ito աբ.). զբանիւք
անկանիմ , բազում անգամ
ձառեմ , յաճախագոյնս ձառ
արկեալ խօսիմ :

Actiúncula - ae (էֆ.). համառօտ
բանախօսութիւն , կարճ հրա
պարակախօսութիւն :

Actívus - va - vum (աժ.). գոր
ծող , գործական , գործելի ,
գործօն , վարժ , հմուտ , փորձ ,
ներգործական քայ :

Actor - ris (աբ.). սատար , արա
րող , գործիչ , խեղկատակ ,
հտպիտ , ծաղրածու , դատա
խազ , գործակալ , սնտես :

> actor causárum. հոգաբարձու
vel փոխանորդ 'ի դատաստա
նի , ջատագով իրաւանց ,
խօսնակ :

> actor públicus. արքունի գան-
ձաւոր, հոգարարձու գան-
ձուց արքունի, պաշտօնեայ
արդարութեան :

Actuariolum - li (չլթ.). թեթե-
ւնթաց նաւ, նաւ հինից :

Actuáriu - rii (ար.). հասարա-
կաց նոտարացի, ատենակալ
դպիր, ատենադպիր :

Actuáriu - ia - ium (աթ.). թե-
թեւ, թեթեւնթաց, փոյթ,
արագ, արագոտն, շոյա :

Actum - ti (չլթ.). իրք, արար,
գործ, վճիռ, հրաման, պա-
տուէր, հրովարտակ :

Actuóse (Վէբ.). փութով, ժրու-
թեամբ, սրտի մտօք, զօրու-
թեամբ, ազդեցութեամբ :

Actuósus - sa - sum (-sior) աթ.
գործօն, ժիր, վաստակաւոր :

Actus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Ago.

> actum est, res acta est. չիք
յոյս, վճարեցան իրք գործոյն :

> actum hábeo. հաստատեմ,
վաւերական առնեմ, վաւե-
րացուցանեմ :

> actum ago. ժամավաճառ լի-
նիմ, 'ի զուր ծախեմ զժամա-
նակ, վայրապար ջանամ :

Actus - us (ար.). գործ, իրք,
արար, արդիւնք, մղումն,
զրգումն, թեւադրութիւն,
զրգուութիւն :

Actútum (Վէբ.). յանկարծօրէն,
վազվազակի, իսկ և իսկ, իս-
կոյն, առժամայն, նոյնհե-
տայն, փութանակի :

Aculeátus - ta - tum (աթ.). սուր,
հատու, խայթիչ, խոցոտիչ :

Aculéolus - oli (ար.). փոքրիկ
ասեղն, անդաւոր ասեղն, զըն-
դասեղն :

Acúleus - ei (ար.). ասեղն, խայ-
թոց, սուր ծայր, սայր, սլաք :

Acúmen - inis (չլթ.). զագաթն,
ծագ, ծայր, արտեան, գլուխ,
սրութիւն, նրբութիւն :

Acuminátus - ta - tum (աթ.).
սուր, յեսանասուր, հատու :

Acuo - uis - ui - útum - úere (Նրբ.).
սրեմ, թեքեմ :

Acus - ceris (չլթ.). պատիճ ցո-
րինոյ, փոճոկ սիստան, կեղև,
պատեանք :

Acus - ci (ար.). ասղունկ, բեղոն՝
ձուկն.

Acus - us (ար.). ասեղն, խայ-
թոց, հերիւն :

> acu pingo. սաղնագործ յօրի-
նեմ, նկարակերտ գործեմ :

> acu rem tango. առեղծուեմ,
ինքնին 'ի մտաց գտանեմ, ի-
մանամ, գուշակեմ :

Acúte - tius - tissime (Վէբ.). իմաս-
տութեամբ, նրբադոյնս, ճար-
տարութեամբ, հանճարով :

Acútulus - la - lum (աթ.). փոքր
մի սուր, սակաւիկ մի վախտ,
սակաւ ինչ նուրբ :

Acútus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Acuo.

Acútus - ta - tum (-tior - tissimus)
աթ. սուր, նուրբ, հատու,
յեսանասուր, բարակ, անօսր,
թափանցանց, միջամուկ :

- » morbi acūti. սաստիկ հիւանդութիւնք, անհնարին խօթութիւնք :
- » oculi acūti. աչք'ի դուրս կարկառեալք, սկանողէք ցիւռկեալք :
- Ad (նիդո). առ, առ 'ի, 'ի, յ, ց, մինչե ց, մինչ 'ի, իբրև, գրեթէ, գոգ, առնթեր, մերձ, մօտ, հուպ, որպէս զի :
- » ad verbum. բան առ բան, նոյնաբանութեամբ :
- » ad lucem dormio. ննջեմ մինչև ցցերեկ, 'ի քուն լինիմ մինչև ցառաւօսն ցայգն :
- » ad spēciam. տեսլեամբ, կերպարանօք, արտաքուստ, առերես :
- » ad veritatem. առ 'ի հաստատութիւն ճշմարտութեան :
- » ad haec, ad hoc. դարձեալ, միանգամայն, յայնր վերայ, հանդերձ այնու :
- » ad unguem. կատարելապէս, լի կատարեալ, քաջիկ :
- » ad summam. հուսկ յետոյ, ապա ուրեմն, միով բանիւ ասել, գլուխ բանիցս :
- » nihil ad me. ոչ է ինձ անկ, չէ ինձ պարտ և պատշաճ :
- Adáctio - ónis (իգ). բռնադատութիւն, բռնութիւն, ստիպումն, հարկ, պարտիք :
- Adáctus - ta - tum (անց. դրբ).
Տես Adigo.
- Adaéque (ձէ). նմանապէս, միապէս, ըստ նմին օրինակի, հաւասար, զոյգ հասարակ :

- Adaéquo (նրգ. Aéquo արճ.). հաւասարեմ, հարթեմ :
- » adaéquo solo. հարթյառակ առնեմ, տապալ յերկիր կործանեմ, տապալեմ, յատակեմ :
- Adaeratio - ónis (իգ). գնարկութիւն, որոշումն գնոց, սակ, հարկ, սուրք, բաժ :
- Adaéstuo (չղգ. Aéstuo արճ.). ծփիմ, 'ի ծփանի կամ, ծօծիմ, տատանիմ, խոխոջեմ, եռամ, զեռամ :
- Adággero (նրգ. Aggero արճ.). կուտեմ, շեղջեմ, շեղջակուտեմ, դիզանեմ, մթերեմ, ժողովեմ, գումարեմ :
- Adágium - ii (չղգ). առակ, առակական բան :
- Adalligátus - ta - tum (անց. դրբ).
Տես Adálligo.
- Adálligo (նրգ. Alligo արճ.). կապեմ, պրկեմ, յօդեմ :
- Adamantéus - éa - éum } անց.
Adamántinus - na - num }
արամանդեայ, ամենակարծր :
- Adamas - mántis (ար). արամանդ :
- Adámbulo (չղգ. Ambulo արճ.). ճեմիմ, ճեմ առնում, շրջեմ, զգնամ, ոտն յոտանէ փոխեմ, ոտնփոխ լինիմ :
- Adamo (նրգ. Amo արճ.). յոյժ սիրեմ, հարկանիմ 'ի սէր, խանդակաթ լինիմ, վառիմ սիրով :
- Adapéroio (նրգ. Apéroio արճ.). բանամ, պարզեմ, երեւցուցանեմ, յայտնեմ :

Adapertilis-le (աթ.). զիւրին 'ի
բանալ :

Adapertus-ta-tum (անց. Կրթ.).
Տես Adaperio.

Adaquo - quas - quavi - quatum
- quare (նրգ.). Զուր տամ,
ռուզանեմ, արբուցանեմ :

Adaro (նրգ. Aro արծ.). Հերկս
հարկանեմ, հերկեմ, արօրու-
ղիր առնեմ, վարեմ, մշակեմ :

Adactus - ta - tum (անց. Կրթ.).
Տես Adaugeo.

Adactus - us (ար.). աճուսն,
առաւելութիւն, յաճախու-
թիւն :

Adaugeo (նրգ. Augeo արծ.).
աճեցուցանեմ, առաւելում,
լայնեմ, յաճախեմ, ընդար-
ձակեմ :

Adaugesco (չգ. Augesco արծ.).
աճեմ, առաւելում, զարգա-
նամ, մեծանամ :

Adbibo (նրգ. Bibo արծ.). ըմ-
պեմ, ծծեմ, խմեմ :

Adclaro (նրգ. Claro արծ.). մեկ-
նեմ, յայտնեմ, յայտ առ-
նեմ, ցուցանեմ, յանդիմանեմ,
հաւաստեմ, հաստատեմ :

Adelivis - ve (աթ.). առապար,
դժուարին, ապառաժուտ, ան-
մատոյց, զառ 'ի վեր :

Adclino (նրգ. Clino արծ.).
հակեմ, խոնարհեցուցանեմ,
հաւան լինիմ, հաւանիմ,
հաճիմ :

Adcognosco (նրգ. Cognosco արծ.).
ճանաչեմ, գիտեմ, գիտակ լե-
նիմ, խոստովանիմ :

Adcorpore (նրգ. Corpore արծ.).
խառնեմ, միաւորեմ, յօրեմ,
կցեմ, յարեմ :

Adcredo (նրգ. et չգ. Credo
արծ.). վստահիմ, հաւատամ,
հաւանիմ, ապաստան լինիմ,
յանձն առնեմ, ապսպարեմ :

Adcreresco (չգ. Cresco արծ.).
զարգանամ, աճեմ, բազմա-
նամ, յաճախեմ, առաւելում,
յաւելում :

Adcubo (չգ. Cubo արծ.). ըն-
կողմանիմ, զայլուեմ, առըն-
թեր կամ, բազմիմ 'ի սեղան :

Addecet (Կրճ. Decet արծ.). վա-
յելէ, պարտ և պատշաճ է,
արժան է :

Addenso (նրգ. Denso արծ.) }

Addenso (նրգ. Denso արծ.) }
խտացուցանեմ, սեղմեմ, հոծ
և մած գործեմ, թանձրացու-
ցանեմ, ստուարացուցանեմ :

Addico-cis (նրգ. Dico-cis արծ.).
մատուցանեմ դատաստանաւ,
տամ իրաւամբք դատաստանի,
տամ այնմ՝ որ աւելին մա-
տուցանիցէ յաճմամբ վաճա-
ռի, բարիս ըղձանամ, կար-
գեմ, սահմանեմ, դատապար-
տեմ, պարտաւորեմ :

» addico in publicum. յարբու-
նիս հատանեմ, ունիմ :

» addico me tibi. նուիրեմ զես
առ քեզ, սպասաւորութիւն
հարկանեմ :

Addictio - onis (իգ.). տուչու-
թիւն՝ իրաւամբք դատաս-
տանի :

Addictus - ta - tum (անց. Գրէ.).
Sէս Addico.
 Addisco (նրգ. Disco արժ.). ուսանիմ, 'ի միտ տունում, խեղամուտ լինիմ, իմանամ, լսեմ:
 Additamentum - ti (չգո.) }
 Additio - ónis (իգ.) } **յաւե**
 լուած, յաւելումն համարողական, գումարումն:
 Addititius - tia - tium (աձ.). վերադիր, յաւելուածական, մակեղուտ, յաւելեալ:
 Additus - ta - tum (անց. Գրէ.).
Sէս Addo.
 Addivinans - ántis (էյձ.). բղձապատում, գէտ, կիւս, դիւթ, քաղղեայ:
 Addo - dis - didi - ditum - dere (նրգ.). յաւելում, խառնեմ, յարեմ, կցեմ, յօդեմ:
 > addo tibi ánimos. քաջալերամատուցանեմ քեզ, քաջալերեմ, խրախոյս տամ, սրտապրնդեմ:
 > addo gradum. կրկնեմ զգնացս, արագախաղաց լինիմ, ճեպ 'ի ճեպոյ ընթանամ:
 Addóceo (նրգ. Dóceo արժ.). ուսուցանեմ, վարդապետեմ, աշակերտեմ, հրահանգեմ:
 Addormisco (չգո. Dormisco արժ.). ննջեմ, նիրհեմ, 'ի քուն լինիմ vel մտանեմ:
 Addubitatio - ónis (իգ.). տարակոյս, տարակուսանք, երկբայուութիւն, երկմտութիւն:
 Addubitátus - ta - tum (անց. Գրէ.). **Sէս** Addúbito.

Addúbito (չգո. et նրգ. Dúbito արժ.). տարակուսիմ, երկբայիմ, յերկմիտս լինիմ, երկմրտեմ, յերկուանամ, վարանիմ, խիթամ, կասկածեմ, երկնչեմ:
 Addúco (նրգ. Duco արժ.). ածեմ, բերեմ, տանիմ, վարեմ, առաջնորդեմ, առթեմ, պատճառք լինիմ, ձգեմ, քարշեմ, ամփոփեմ, կարճեմ, համառօտեմ, դարձուցանեմ, դնեմ, արկանեմ, շարժեմ, հակեմ, միտեմ, յօժարեցուցանեմ:
 > addúco habénas. սանձահարեմ, արկանեմ դանդանաւանդ 'ի կզակս, երասանակոճեմ:
 > addúco ad misericórdiam. 'ի գութ շարժեմ, 'ի խանդաղատանս ածեմ, յուզեմ զաղիս:
 Addúcte - tius (Վէ.). բռնի, բռնաբար, ուժգին, խստիւ, խստութեամբ, անաչառ:
 Addúctus - ta - tum (անց. Գրէ.).
Sէս Addúco.
 Addúctus - ta - tum (-tior) աձ. ածեալ, բերեալ, ձգեալ, անկեալ, մտեալ, խորշաքաղ, կարկամ, խիտ, կարծր, դժնդակ, անաչառ:
 > addúctus in angústum. 'ի նեղ անկեալ vel մտեալ, 'ի տագնապի կացեալ, 'ի շտապ տագնապի եղեալ:
 Addúplico (նրգ. Dúplico արժ.). կրկնեմ, յաւելում, կրկնապատիկ գործեմ:
 Adedo (նրգ. Edo - dis - di արժ.).

կրծեմ, ուտեմ, սպառեմ, ծախեմ, հաշեմ, մաշեմ :
 Ademptio-ónis (իգ.) . բարձուցն, զըկուցն , չքաւորութիւն , պակասութիւն , կորուստ :
 Ademptus - ta - tum (անց. դրբ.) .
Տես Adimo.
 Adeo (ձէ.) . այնչափ , այնպէս , այսպէս , ապաքէն , արբարեւ , ճշմարտիւ , ստուգիւ , այժմ , արդ , բայց , սակայն , այլ , ապա , յետոյ , վասն որոյ , նմին իրի , յայն սակս :
 > atque ádeo. մանաւանդ թէ , նա աւանդիկ :
 > ádeo dum. մինչև , մինչ 'ի , մինչև ցայն վայր՝ զի :
 > jam ádeo. վաղվաղակի , յետ սակաւ միոյ , յետ սակաւ իրիք , ընդ հուպ :
 Adeo-dis (չգ. Eo, is արձ.) . երթամ , գնամ , խողամ , այց առնեմ , յայց ելանեմ , այցեմ , հանդիպիմ , պատահեմ :
 > ádeo ad rem públicam. մտանեմ 'ի հասարակաց վարչութիւն , բուն հարկանեմ ըլտեսչութենէ համաշխարհական գործոց :
 > ádeo haereditátem. 'ի ժառանգութիւն մտանեմ , ժառանգորդ լինիմ , ժառանգեմ :
 Adeps - dipis (ար. et իգ.) . պարտութիւն , ճարպ խոզկնի :
 Adéptio-ónis (իգ.) . ստացուած , ստացումն , շահ :
 Adéptus - ta - tum (անց. դրբ.) .
Տես Adipiscor.

Adéquito (չգ. Equito արձ.) . հեծանեմ յերիւար , ելանեմ 'ի ձի , աշտանակեմ , ձիավարեմ , վարեմ զձի , ձիարձակ լինիմ :
 Adérro (չգ. Erro - ras արձ.) . թափառական շրջեմ , թափառիմ , յածիմ , մոլորիմ :
 Adésdum (հրձ. Adsum քայի.) . եկ այսր , կաց աստէն :
 Adesúrio (չգ. Esúrio արձ.) . 'ի քաղցոյ նեղիմ , քաղցնամ , քաղցնում , նոթի լինիմ :
 Adésus - sa - sum (անց. դրբ.) .
Տես Adedo.
 Adfringo (նրգ. Frango արձ.) . բեկանեմ , խորտակեմ , կտորեմ , ջախջախեմ :
 Adfrio (նրգ. Frio արձ.) . մանրեմ , փշրեմ , փխրեմ , լեսում , 'ի փոշի շրջեմ :
 Adgemo (չգ. Gemo արձ.) . հեծեմ , ուլբամ , հաչեմ հառաչեմ , վայեմ , յոզուց հանեմ , մնչեմ , արտասուեմ :
 Adglómero (նրգ. Glómero արձ.) . ժողովեմ , գումարեմ , դիպանեմ , կուտեմ , կուտակեմ , միաւորեմ , կցեմ , յարեմ , յօդեմ , զօդեմ :
 Adgubérno (նրգ. Gubérno արձ.) . ուղղեմ , վարեմ , կառավարեմ , առաջնորդեմ :
 Adhábito (նրգ. et չգ. Hábito արձ.) . բնակակից լինիմ , զկողմամբ բնակիմ :
 Adhaéreo (չգ. Haéreo արձ.) }
 Adhaerésco (չգ. Haerésco արձ.) }
 յարիմ , կցիմ , կուռիմ , կառ-

չիմ, դրացի լինիմ, սահմանակից vel սահմանորդ եմ:

Adhaésio - ónis (իգ.) } միաւռ-
Adhaésus - us (ար.) } թիւն,

յարուսն, կցուած:

Adhálo (նրգ. Halo - las արձ.).
փչեմ, շնչեմ:

Adhámo - mas - mávi - mátum -
máre (նրգ.). կարթիւ որսամ,
կարթընկէց լինիմ, ջանամ,
ճգնիմ, գուն զնեմ:

Adhíbeo (նրգ. Hábeo արձ.). 'ի
ձեռն առնում, 'ի կիր արկա-
նեմ, վարեմ, սովորեմ, մեր-
ձեցուցանեմ, յարեմ, յար-
մարեմ:

» adhíbeo me in áliqua re. պա-
րապիմ յինչ, դեգերիմ, զբա-
ղիմ, ընդելանեմ:

» adhíbeo Deum testem. վկայ
է ինձ Մստուած, վկայ կո-
չեմ զՄստուած:

Adhíbitio - ónis (իգ.). սովորու-
թիւն, կիրարկութիւն, վա-
րուսն, ընդելութիւն:

Adhíbitus - ta - tum (անց. դրճ.).
Տես Adhíbeo.

Adhínnio (չդ. Hínnio արձ.).
խինջեմ, խրինջեմ, վընջեմ:

Adhórreo (չդ. Hórreo արձ.).
զահի հարկանիմ, սոսկամ,
սարսափիմ, քստմեմ, սրտա-
բեկ լինիմ, երկնչեմ:

Adhortámen - inis (չդ.) }

Adhortátio - ónis (իգ.) } յոր-
դորումն, խրատ, խրախոյս,
քաջալերութիւն, թելադրու-
թիւն, գրգռութիւն:

Adhortátor - óris (ար.). յորդո-
րիչ, քաջալերիչ, մխիթա-
րիչ, մխիթար:

Adhortátus - ta - tum (անց. դրճ.).
Տես Adhórtor.

Adhortátus - us (ար.). յորդորու-
թիւն, յորդորումն, խրատ,
խրախոյս, քաջալերութիւն,
թելադրութիւն, գրգռու-
թիւն:

Adhórtor (նր. Hortor արձ.).
յորդորեմ, յօժարեցուցանեմ,
քաջալերեմ, խրախուսեմ,
սրտասնդեմ, մխիթարեմ, զօ-
րացուցանեմ, գրգռեմ, դրդեմ:

Adhuc (ճճ.). մինչև ցայժմ,
մինչև ցայս վայր, ցարդ, դեռ
ևս, տակաւին:

Adiántum - ti (չդ.) }
Adiántus - ti (ար.) } ձարխոտ,
դիւաձար:

Adiáphoros - ri (ար.). անխտիր,
անխտրական, անզանազուն,
անյօժար, անմէտ:

Adigo (նրգ. Ago արձ.). վարսեմ,
միեմ, առաջնորդեմ, տանիմ,
մղեմ, բռնադատեմ, ստիպեմ,
հարկեմ, տագնապեմ:

» ádigo ad insániam. յիմարե-
ցուցանեմ, 'ի յիմարութիւն
տամ:

Adimo (նրգ. Emo արձ.). առ և
զնաց առնեմ, 'ի միջոյ բառ-
նամ, 'ի բաց տանիմ:

Adímpleo (նրգ. Impleo արձ.).
լնում, առլնում, կատարեմ,
աւարտեմ, վճարեմ, 'ի զլուխ
հանեմ, յարդիւնս ածեմ:

Adinstar (Գլք.). ըստ նմանութեան *vel* օրինակի, զօրէն, իբրև :

Adipális - le կամ } աս. գէլ,
Adipátus - ta - tum } պարարտ, յոյլ, պարարակ, ճարպաւոր, լի ճարպով :

Adipiscor - sceris - déptus - dipísci (հոր.). ստանամ, գնեմ, շահիմ, ընդունիմ, առնում, հասանեմ, ժամանեմ, ստացեալ լինիմ :

Adípson - si } չգ. արմաւ քաղ-
Adípsos - si } ցրահամ, մատուտակ :

Aditiális coena - ae (Էգ.). խընձոյք ուրախութեան, խրախոթիւն կոչնոց, հացկերոյթ, ընթրիք աւուր մտի :

Aditículus - li (ար.). մուտք նեղ և անձուկ :

Adítio - ónis (Էգ.). չու, գնացք, ընթացք, խաղացք, մերձումն, մերձաւորութիւն :

Aditus - ta - tum (անց. Գրք.). Տես Adeo - dis.

Aditus - us (ար.). մուտք, անդատակ, գաւիթ :

Adjáceo (չգ. Jáceo արճ.). անկեալ դնիմ, լայնեալ հանգուցեալ կամ, սահմանակիցեմ, մերձենամ :

Adjéctio - ónis (Էգ.). յապելուած, յաւելումն :

Adjectívus - va - vum (աս.). վերադիր, ածական :

Adjéctus - ta - tum (անց. Գրք.). Տես Adjício.

Adjéctus - us (ար.). յաւելումն, յաւելուած, մերձումն, մերձաւորութիւն :

Adjício - jéctus (Նրգ. Jácio արճ.). արկանեմ, ընկնում, արձակեմ, ձգեմ, յաւելում, յարեմ, կցեմ, 'ի կցանի հարկանեմ, զնովիմք ածեմ :

» adjício óculos ad rem կամ rei. աչս արձակեմ, խորհուրդ 'ի մէջ առնում :

» adjício ánimum consílio կամ ad consílium. մտախորհ լինիմ, յեղձեղում 'ի միտս, հաստատեմ *vel* որոշեմ 'ի մտի :

Adjudicátio - ónis (Էգ.). տուչութիւն՝ իրաւամբք դատաստանի, հաստատութիւն վըճուով դատաստանի :

Adjú dico (Նրգ. Jú dico արճ.). հաստատեմ վճուով դատաստանի, սամ իրաւամբք դատաստանի :

Adjugo (Նրգ. Jugo արճ.). լծեմ, զուգեմ, կցեմ :

Adjuméntum - ti (չգ.). օգնութիւն, օգնականութիւն, սատարութիւն, օգուտ, ձեռնատուութիւն :

Adjú nctio - ónis (Էգ.). յաւելուած, յաւելումն, ածումն :

Adjú nctor - óris (ար.). յաւելող, առաւելող, աճեցուցիչ :

Adjú nctum - ti (չգ.). յաւելումն, յաւելուած, ածումն :

» adjú ncta - tórum (չգ.). մօտաւոր դէպք, հանգամանք իրաց, առանձինն պայմանք :

Adjúnetus - ta - tum (անց. ԴՐԺ.).

Տես Adjúngo.

Adjúnetus - ta - tum (-tior - tís-simus) ած. մօտաւոր, մերձաւոր, դրացի, քաղաքակից :

Adjúngo (նրգ. Jungo արձ.). յաւելում, յարեմ, կցեմ, զուգեմ, լծեմ, ստանամ, շահիմ, ըմբռնեմ, միաւորեմ, բարեկամեցուցանեմ, բարեացաւարտ առնեմ :

» adjúngo ánimum ad stúdiúm. պատկառ կամ ուսման, պարապիմ դպրութեան :

Adjurátio - ónis (իգ.). երդմեցուցութիւն, երդումն, պաղատանք :

Adjúrgium - gii (չգ.). վեճումն, մաքառումն, կագ, կուիւ, հակառակութիւն, պայքար :

Adjúrgo (նրգ. Jurgo արձ.). յանդիմանեմ, եպերեմ, դարովեմ, սաստկակոծ առնեմ :

Adjúro (նրգ. et չգ. Juro արձ.). պաղատիմ, աղաչեմ, երդմեցուցանեմ, երդնում :

Adjútor - táris - tátus - tári (հար.). օգնեմ, օգնական՝ ձեռնտու՝ թիկունք՝ զօրաւիգն լինիմ, սատարեմ :

Adjútor - óris (ար.). օգնական, ձեռնտու :

Adjutórium - rii (չգ.). օգնականութիւն, օգնութիւն, ձեռնտուութիւն, սատարութիւն, օճան :

Adjútrix - rícis (իգ.). օգնական կին :

Adjútus - ta - tum (անց. ԴՐԺ.).

Տես Adjuvo.

Adjuvo (նրգ. Juvo արձ.). յօգուտ լինիմ, օգնեմ, սատարեմ, նպաստամատոյց լինիմ, ջեռուցանեմ, արծարծանեմ, բորբոքեմ :

Adlabóro (չգ. Labóro արձ.). աշխատ լինիմ, աշխատիմ, վաստակեմ :

Adlámbens - éntis (ած.). շրջապատ, համատարած, մօտաւոր, մօտակայ, մերձաւոր :

Adlavo (նրգ. Lavo արձ.). լուանամ, լողացուցանեմ, միլտեմ :

Adlivéscit (Դճ. Livéscó արձ.). կապուտակեալ լինի, կապուտակի :

Adlubéscó - scis - scere (չգ.). հաճոյ լինիմ, քաղցրանամ :

Admatúro (նրգ. Matúro արձ.). ձեպեմ, փութացուցանեմ, ստիպեմ :

Adménsus - sa - sum (անց. ԴՐԺ.). Տես Admétiór.

Admétiór (հար. Métiór արձ.). չափեմ, համեմատեմ, բաժանեմ, բաշխեմ :

Admigró (չգ. Migró արձ.). մերձենամ, մատչիմ, միանամ, կցիմ, յարիմ :

Adminiculátor - óris (ար.). օգնական, ձեռնտու :

Adminiculátus - ta - tum (անց. ԴՐԺ.). Տես Adminículor.

Adminículor - láris - látus - lári (հար.). ցիցս հարկանեմ որթոց, 'ի մոյթ յեցուցանեմ

զորթս, օգնեմ, սատարեմ, նպաստամատոյց լինիմ, հաստատեմ :

Admiculum - li (չգ+). նեցուկ՝ մոյթ՝ ցից որթոց, հաստատութիւն, խէչ, օգնութիւն, սատարութիւն :

Administer - tri (ար+). սպասաւոր, պաշտօնեայ, գործաւոր :

Administra - ae (իգ+). աղախին, նաժիշտ, զերդաստանիկ :

Administratio - ónis (իգ+). մատակարարութիւն, տնտեսութիւն, հոգաբարձութիւն, վարչութիւն, տեսչութիւն, ինստիտուտութիւն :

Administrativus - va - vum (աժ+). գործուն, գործական, վաստակաւոր, վարչական, տեսչական :

Administrátor - óris (ար+). մատակարար, ինստիտուտ, գործակալ, վարիչ, ոստիկան, տնտես, տեսուչ :

Administro (նրգ+ Ministro արձ+). մատակարարեմ, ինստիտուտեմ, ինստիտուտեմ, տնտեսեմ, վարեմ, պաշտեմ, առնեմ, գործեմ, կատարեմ, տամ, հոգամ, հայթայթեմ, հանդերձեմ, յանձանձեմ :

Admirábilis - le (-bílior) աժ+ զարմանալի, սքանչելի, մեծասքանչ :

admirabilia - lium (չգ+). նորանշան բանք, նորասքանչ իրք, շնաշխարհիկ վճիռ :

Admirabilitas - átis (իգ+). զար-

մանալիութիւն, սքանչելութիւն, զարմանք, զարմացումն, հիացումն :

Admirabiliter (Վլթ+). սքանչելապէս, սքանչելաբար, զարմանապէս :

Admirándus - da - dum (-díssimus) աժ+ սքանչելի, մեծասքանչ, զարմանալի :

Admiratio - ónis (իգ+). զարմանք, զարմացումն, սքանչանք, հիացումն, մեծարանք, շուք, պատիւ :

Admirátor - óris (ար+). զարմացող, գնահատ :

Admiror (հար+ Miror արձ+). զարմանամ, սքանչանամ, հիանամ, սխրանամ, ապշիմ, յապուշդառնամ vel կրթիմ, մեծարեմ, պատուեմ, շուք դնեմ :

Admisceo (նրգ+ Misceo արձ+). խառնեմ, շփոթեմ :

Admissárius - rii (ար+). ձի մատակախազ, պագշոտ, անառակ :

Admissio - ónis (իգ+). ընդունելութիւն, ունկնդրութիւն, ասպնջականութիւն :

Admissum - si (չգ+). յանցանք, մեղք, չարիք, վնաս :

Admissus - sa - sum (անց+ արթ+). Տես Admitto.

Admitto (նրգ+ Mitto արձ+). ընդունիմ, ժողովեմ, ասպնջական լինիմ, ՚ի ներքս մուծանեմ, գործեմ չարիս, թոյլ տամ, շնորհեմ, հաճիմ, հաւանիմ, ներեմ, թողում :

Adópto (նրգ. Opto արժ.). ընտրեմ, որոշեմ, յանձն առնում, յանձին ունիմ, ընդունիմ, յորդեգիրս առնում, պատուաւսեմ :

Ador-óris (չղտ.). կարմրացորեան, ձաւար :

Adorábilis - le (աժ.). արժանի երկրպագութեան, երկրպագելի, պաշտելի, մեծարոյ :

Adorátio - ónis (եգ.). երկրպագութիւն, աղօթք, աղերսանք, պաղատանք :

Adorátus - ta - tum (անց. րբէ.). Տես Adóro.

Adórea - ae (եգ.). վարձք, հատուցումն, փոխարէն :

Adóreum - ei (չղտ.). հատ կարմրացորենոյ :

Adóreus - ea - eum (աժ.). ցորենոյ, կարմրացորենոյ :

» adórea liba. քաքար, կարկանդակ, հաստեայ, պղակունդ :

» adóreum far. հատ կարմրացորենոյ :

Adórior (հար. Orior արժ.). յարձակիմ, գրոհ տամ, խուժեմ, գուն գործեմ, ջանամ, ճգնիմ, փորձեմ, պփորձ առնում, սկանիմ, ձեռն արկանեմ :

Adornáte (ձլբ.). վայելուչս, վայելչաբար, շքեղաբար, գեղեցկապէս :

Adórno (նրգ. Orno արժ.). զարդարեմ, պաճուճեմ, պճնեմ, յարդարեմ, յորինեմ, պատրաստեմ, հանդերձեմ :

Adóro (նրգ. Oro արժ.). երկիր պագանեմ, երկրպագեմ, պատուեմ, շուք դնեմ, մեծարեմ, ծունր կրկնեմ, ՚ի ծունր իջանեմ, կարդամ, աղաչեմ, պաղատիմ, աղերսեմ :

Adórtus - ta - tum (անց. րբէ.). Տես Adórior.

Adpário (նրգ. Pário արժ.). ստանամ, հայթայթեմ, հոգամ :

Adpátulus - la - lum (աժ.). բաց, յայտնի, երեւելի, արձակ :

Adpectorátus - ta - tum (աժ.). ՚ի կուրծս մերձեցեալ, մօտ ՚ի բանջս հասեալ :

Adpóscó (նրգ. Posco արժ.). խընդրեմ, հայցեմ, ժտեմ, հարցանեմ :

Adprecor (հար. Precor արժ.). աղաչեմ, աղօթս առնեմ, պաղատիմ, յաղօթս կամ :

Adprimo (նրգ. Premo արժ.). ճնշեմ, ճմլեմ, կոխան առնեմ, կոխեմ, տազնապեմ :

Adpromissor - óris (ար.). երաշխաւոր, պատասխանատու :

Adpromítto (նրգ. Promitto արժ.). երաշխաւորեմ, երաշխաւոր լինիմ, երաշխաւորութիւն տամ, յերաշխի առնում :

Adpúgno (նրգ. Pugno արժ.). մարտնչեմ, պատերազմիմ, ՚ի դիմի հարկանիմ, կռուիմ :

Ad quid ? վասն էր, ընդէր, հիմ, առ իմէ :

Adquiesco (չղտ. Quiesco արժ.). կասիմ, դադարիմ, հանգչեմ, վախճանիմ, մեռանիմ :

» *adquiesco tibi.* համախորհեմ ընդ քեզ, հաւանիմ ընդ բանս քո :

Adrado (նրգ. *Rado* արձ.). քերծուեմ, վերամ, սափրեմ :

Adrăpidus - da - dum (աձ.). արագընթաց, սրընթաց, սաստիկ, սրավար, սուր :

Adrásus - sa - sum (անց. դրէ.). Տես *Adrado*.

Adrémigo (զլգ. *Rémigo* արձ.). ղեկավարեմ, թիավարեմ, թիակօք վարեմ :

Adrėpo (զլգ. *Repo* արձ.). մերձենամ, մտաչիմ, մագլեմ, սպրդիմ, մտանեմ, սողամ, գեռամ :

Adrogátor - óris (ար.). որ յորդէզիրս առնու :

Adrogátus - ta - tum (անց. դրէ.). Տես *Adrogo*.

Adrogo (նրգ. *Rogo* արձ.). խորեմ, անձին սեպհականեմ, գրաւեմ, հանեմ, վտարեմ, ժպրհիմ, յանդգնիմ, իշխեմ, ընդունիմ, հաստատեմ, յորդէզիրս առնու :

Adruo (նրգ. *Ruo* արձ.). կուտեմ, կուտակեմ, ժողովեմ, դիզանեմ, շեղջեմ, շեղջակուտեմ :

Adscisco (նրգ. *Scisco* արձ.). ընտրեմ, որոշեմ, զատանեմ, քաղեմ, հաճիմ, հաւանիմ, ընդունիմ, հաստատեմ, առնուեմ, յաւելուեմ, յարեմ, թուեմ, հաշուիմ, գրեմ, համարիմ :

» *adscisco mihi.* գրաւեմ, հանեմ, անձին սեպհականեմ, խորեմ :

Adscitus - ta - tum (անց. դրէ.). Տես *Adscisco*.

Adscribo (նրգ. *Scribo* արձ.). գրեմ 'ի թիւ, համարիմ, 'ի համար արկանեմ, թուեմ, հաշուիմ, յաւելուեմ, կցեմ :

Adscriptio - ónis (իգ.). յաւելումն, յաւելուած :

Adscripticius - cia - cium } աձ.
Adscriptivus - va - vum }

համարեալ, 'ի թիւ գրեալ, յաւելեալ, յարեալ, վինուորեցուցեալ :

» *adscriptivi milites.* վինուորեալ մանկունք պատուակալք, դումարտակ վինուորք պատուոյ :

Adscriptor - óris (ար.). ձեռնագրող, հաստատիչ :

Adscriptus - ta - tum (անց. դրէ.). Տես *Adscribo*.

Adsero - situm (նրգ. *Sero - ris* արձ.). սերմանեմ. ցանեմ, սնկեմ :

Adsibilo (զլգ. *Sibilo* արձ.). շշեմ, սուլեմ, շշնչեմ, հծծեմ :

Adsícce (նրգ. *Sicce* արձ.). չորացուցանեմ, ցամաքեցուցանեմ, գօսացուցանեմ :

Adsignifico (նրգ. *Significo* արձ.). նշանակեմ, ծանուցանեմ, զեկուցանեմ, ցուցանեմ, յանդիման կացուցանեմ :

Adsitus - ta - tum (անց. դրէ.). Տես *Adsero*.

Adúro (նրգ. Uro արժ.). այրեմ,
կիզանեմ, խարշատեմ, կրծեմ,
ծախեմ, ուտեմ :

Ad usque (նիդո.). մինչև 'ի :

Adústio - ónis (էգ.). այրումն,
կիզումն, այրեցած, երաշտու-
թիւն, ցամաքութիւն :

Adústus - ta - tum (անց. րբբ.).

Տես Adúro.

➤ adústa - tórum (չգ.). այրե-
ցուածք, խարանք :

Advéctio - ónis (էգ.). առաջնոր-
դութիւն, տեղափոխութիւն,
փոխումն :

Advectítius - tia - tium (աթ.). ա-
ռաջնորդեալ, ածեալ, եկա-
մուտ, նորամուտ :

Advécto (նրգ. Vecto արժ.). բե-
րեմ, ածեմ, տանիմ, կրեմ,
առաջնորդեմ, վարեմ :

Advéctor - óris (ար.). կրելի, ա-
ռաջնորդ :

Advéctus - ta - tum (անց. րբբ.).

Տես Adveho.

Advéctus - us (ար.). առաջնոր-
դութիւն, վարչութիւն, տե-
ղափոխութիւն, փոխումն :

Adveho (նրգ. Veho արժ.). այլ-
ուր տանիմ, ածեմ, վարեմ,
փոխեմ, առաջնորդեմ :

Advelitátio - ónis (էգ.). թեթե-
մարտ, վիճումն, բանակոու-
ութիւն, կազ, պայքար, մա-
քառումն :

Advélo (նրգ. Velo արժ.). առա-
գաստեմ, քող արկանեմ, սքո-
ղեմ, թագուցանեմ, ծածկեմ,
փարեմ, շուրջ պատեմ :

Advena - ae (ար. et էգ.). եկ-
օտար, օտարական, պան-
դուխտ, ուխտաւոր :

Advéneror (հար. Vénéror արժ.).
մեծարեմ, շուք դնեմ, պա-
տուեմ :

Advénio (չգ. Vénio արժ.). գա-
հասանեմ, ժամանեմ :

Adventítius - tia - tium (աթ.).
եկամուտ, օտարամուտ, յան-
կարծադէպ, ինքնադէպ :

Advénto - tas - távi - tátum - táre
(չգ.). յառաջեմ, յառաջա-
նամ, մերձենամ, մատչիմ, մօ-
տիմ, հպիմ :

Advéntor - óris (ար.). եկ, օտա-
րական, իջաւոր, հիւր, վա-
նատու :

Advéntus - us (ար.). գալուստ,
եկ, ժամանումն, յիանեակ,
յինուկը պահոց ծննդեան
Քրիստոսի :

Advérbero (նրգ. Vérbero արժ.).
գան հարկանեմ, դանեմ, բրա-
ծեծ առնեմ, ծեծեմ :

Advérbium - ii (չգ.). վերադի-
բայից, մակբայ :

Advéreor (հար. Véreor արժ.).
զահի հարեալ երկնչեմ, զար-
հուրիմ, զանգիտեմ :

Advérsans - ántis (էթ.). ընդդի-
մական, հակառակ :

Adversária - iórum (չգ.). գիւլ-
յիշատակաց, յիշատակագիր
առօրեայ հաշիւ, տետր վա-
ճառականաց :

Adversárius - ii (ար.). հակառա-
կորդ, թշնամի, ոտխ :

Adversarius-ia-ium (աժ․)․ Հակառակ, ընդդէմ, թշնամանակամ:

Adversator - óris (ար․)․ Հակառակորդ, ախոյեան, սասի, թշնամի, ընդդիմակաց:

Adversatrix - ícis (իգ․)․ Հակառակորդ կին:

Adverse (ԱԷ․)․ Հակառակ, յետընդդէմ, ձախողակի, զնորին հակառակն:

Adversitas - átis (իգ․)․ Հակառակութիւն, դիմացարձութիւն, չախորժութիւն, գրգռականութիւն:

Adverso (ՆԲԳ․ Verso արճ․)․ միտ դնել, զգուշանամ, խորհիմ:

Adversor (Կար․ Versor արճ․)․ զդէմ ունիմ, ընդդէմ կամ ղառնամ, հակառակիմ, դիմադարձ լինիմ, արգելում, խափանեմ:

Adversum } ԱԷ․ et ՆԲԳ․ հանդէպ, յանդիման, առաջի, 'ի հանդիպոյ, ընդդէմ:

› adversus eo կամ vénio. ընդ առաջ երթամ ղել ելանեմ, հանդիպիմ:

› adversus clivum. ընդ զառիճեր լերին:

Adversus - sa - sum (-sior - sissimus) աժ․ Հակառակ, ընդդէմ, ընդդիմակաց:

› adverso flúmine. ընդդէմ հոսանաց ջուրց:

› adverso témpore. տարածամու, յանդէպս:

› adversa manus. ներքսակողմն ձեռին, ափ:

› adversa fortúnâ utor կամ labóro. 'ի վտանգի կամ, ձախողելմ, չաջողելմ, 'ի տառապանս լինիմ:

› adversa-sórum (զլտ․)․ չարիք, սղէտք, տառապանք, թշուառութիւնք, արկածք:

Adverto (ՆԲԳ․ Verto արճ․)․ շրջելմ, դարձուցանելմ, պատժելմ, պատուհասելմ, հայիմ, դիտելմ, զմտաւ ածելմ:

› advérto ánimu, aures, óculos. միտ դնելմ, մատուցանելմ զլսելիս, ունկնդիր լինիմ, նկատելմ, պշուցեալ հայիմ:

› advérto ánimo կամ ánimu ad rem, rei. փոյթ յանձին ունիմ իմիք, պատաղիմ, հոգ տանիմ, հոգամ:

Advesperáscit (ԴճԳ․ Vesperáscit արճ․) կամ

Advéspérat (ԴճԳ․ Vésperat արճ․) ընդ երեկս է, երեկոյացեալ է ժամս, տարածամեալ է օրս:

Advígilo (զլտ․ Vígilo արճ․)․ արթուն կամ, սկեմ, տքնիմ, փոյթ առնելմ, հոգամ, միտ դնելմ, պահ ունիմ:

Advívio (զլտ․ Vívio արճ․)․ կեամ, կենդանի եմ:

Advocátio - ónis (իգ․)․ պաշտպանութիւն, բարեխօսութիւն, ջատագովութիւն, խորհուրդ խօսնակաց, թիկունք:

Advocátus - ta - tum (անց․ ԴԷԲ․)․ Տես Advoco.

Advocátus - ti (ար․)․ պաշտպան, բարեխօս, ջատագով իրականաց, խօսնակ, խորհրդական, խորհրդակալ :

Advócito (նրգ․ Vócito արճ․)․ կոչեմ ստէպ, կարդամ, ձայնեմ, հրաւիրեմ :

Advoco (նրգ․ Voco արճ․)․ առ իս կոչեմ, տամ ածել, պաշտպան կամ, պաշտպանեմ, ջատագով լինիմ, 'ի ձեռն առնում, 'ի կիր արկանեմ :

» advoco ánimum ad meípsum․ ամփոփեմ vel ժողովեմ զմիտս, մտադիր լինիմ :

Advolátus - us (ար․)․ թռիչք, թռչան, թռչումն :

Advólitans - ántis (քնթ․)․ թռչող, թռչուն :

Advolo (չդ․ Volo - las արճ․)․ թռչեմ, թռանիմ, սլանամ, սուրամ, արշաւեմ, վարդեմ :

Advólvo (նրգ․ Volvo արճ․)․ շրջեմ, շրջեմ, թաւալեցուցանեմ, հոլովեցուցանեմ, գլեմ, գլորեմ :

» advólvo me․ 'ի ծունր իջանեմ, ծունր դնեմ vel կրկնեմ, յերկիր անկանիմ, խոնարհիմ, երկիր պագանեմ :

Advolútus - ta - tum (անց․ րբք․)․ Տես Advólvo․

Adytum - ti (չդ․)․ սրբատուն, Սրբութիւն, ներքսագոյն մասն մեհենից :

Aédepol (Վք․)․ արդարեւ, հաւաստի ինձ, ճշմարտիւ, ապաքէն :

Aedes - dis } էգ․ տաճար, եկեղեցի, մեհեան, տուն, ապարանք, սենեակ, խուց :

» prima aedes․ անդաստակ, գաւիթ, վոյրագաւիթ :

Aedícula - lae (էգ․)․ տնակ, տնիկ, սենեկիկ, խցիկ, եկեղեցի փոքր :

Aedificátio - ónis (էգ․)․ շինուած, յորինուած, կազմած :

Aedificatiúncula - ae (էգ․)․ փոքրիկ շինուած :

Aedificátor - óris (ար․)․ ճարտարակետ, դործատէր, արուեստագործ, շինող :

Aedificátus - ta - tum (անց․ րբք․)․ Տես Aedifico․

Aedificium - cii (չդ․)․ շինուած, շէն, շինութիւն, կազմած, յորինուած :

Aedífico - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ․)․ շինեմ, կանգնեմ, կառուցանեմ, յորինեմ, հաստատեմ, կազմեմ, կարգեմ, ճարտարակետեմ :

Aedilátus - us (ար․) } վերակա
Aedilitas - tátis (էգ․) } ցուծիւն շինուածոց, շինուածակետութիւն, քաղաքաշխութիւն, աւագութիւն քաղաքաշխից :

Aedílis - is (ար․)․ վերակացու շինուածոց, շինուածակետ, քաղաքաշխ, քաղաքորէն :

Aedilítius - tia - tium (ար․)․ շինուածակետութեան, քաղաքաշխութեան :

Aedituor - uáris (-úeris) - uári (-ui) հոր. պահեմ զտաճար, պահպանեմ զեկեղեցի, զգուշանամ սրբատան :

Aeditimus - mi (ար.)
Aedituens - éntis (էջծ.) } Լուսա-
Aedituus - tui (ար.)

բար, աւանդապահ եկեղեցւոյ, պահպան սրբատան :

Aëdon - ónis (էգ.) սոխակ, ծիծառնուկ :

Aedónius - ia - ium (ար.) սոխակի, ծիծառնկի :

Aeger - gra - grum (-grior - gérimus) ար. հիւանդ, խօթ, ախտաժէտ, ցաւոտ, տկար, ցաւազին, թախծալից, խիստ, դժուարին, դժնդսկ, տաղտուկ, անհնարին :

> aeger avaritiâ. ընչաքաղց, ազահ, ժլատ, ուիշք, կցիր, կծծի, ճղճիմ :

> aeger consilii. յերկուական, երկբայ, կասկածոտ :

Aegis - idis (էգ.) եգիս, վահան Պալլասայ :

Aegithus - ti (ար.) շահէն, բազէ :

Aegóceras - átis (չգ.) շաման, հացհամեմ :

Aegóceros - ri էսճ - rótis (ար.) այծեղջիւր, աստեղատուն այծեղջեր :

Aegre (-grius - gérrime) յէ. յանկամն, ակամայ կամօք, դժուարաւ, հազիւ հազ :

> aegre fácio tibi. տրամեցուցանեմ, նեղեմ, աշխատ առնեմ, ձանձրացուցանեմ :

> aegre est mihi. չէ ինձ հաճոյ, զչարիմ, ցաւէ ինձ, 'ի դժկամակ միտս լինիմ :

> nescio quid meo ánimo aegre est. զախտ մահու ջերանիմ, ցաւս ինչ զգամ 'ի մարմնի :

Aegreo - es - rére էսճ } Կէտ-
Aegréscó - scis - scere } հիւ-

անդանամ, խօթանամ, անկեալ զնիմ 'ի մահիճս, տրտմիմ, տխրիմ, թախծիմ, դառնանամ, զայրանամ, վշտանամ, տառապիմ :

Aegrimónia - ae (էգ.) տրտմութիւն, թախիծ, վիշաք, տառապանք, նեղութիւն :

Aegritúdo - dinis (էգ.) } հիւան-

Aegror - óris (ար.) } հիւան-

Aegrotátio - ónis (էգ.) } հիւան-

դութիւն, ախտ, խօթութիւն, սեւամազձութիւն, տխրութիւն, թախծութիւն, տրտմութիւն, վիշաք, տառապանք, նեղութիւն :

Aegróto - tas - távi - tátum - táre (չգ.) հիւանդանամ, անկեալ զնիմ 'ի մահիճս, խօթանամ, ախտանամ :

Aegrótus - ta - tum (ար.) հիւանդ, խօթ, ախտաժէտ, ցաւոտ, տկար :

Aelúrus - ri (ար.) կասու, կուզ :

Aemulátio - ónis (էգ.) նախանձաւորութիւն, նախանձ, նրմանութիւն, չարակնութիւն, խանդութիւն, խանտաւորութիւն, խնդրակցութիւն :

Aemulátor - óris (ար.) նախան-

ձաւոր, նախանձախնդիր, նախանձընդէմ, նմանօղ :

Aemulátus - us (ար.) . նախանձ, նախանձաւորութիւն, նմանութիւն :

Aémulor - láris - látus - lári (հար.) . 'ի նախանձ մտանեմ, նախանձաբեկ լինիմ, նախանձիմ, նմանօղ լինիմ, նմանիմ, մրցիմ, ելեկէս առնեմ :

» **aémulor te** էմ տիբի . նախանձընդէմ լինիմ քեզ, զմիմեամբք ելանեմ, ընթացակից լինիմ :

Aémulus - la - lum (ած.) . նախանձաւոր, նախանձայրջղ, նախանձախնդիր, նախանձընդէմ, նմանօղ, մրցող, ակոյրեան, չարակն :

Aeneátor - óris (ար.) . փողակարգաց, փողահար, փողար :

Aéneus - nea - neum (ած.) . պղնձակերտ, պղնձապատ, պղնձի, արուրի :

Aenigma - matis (չգտ.) . առեղծուած, առակ, առասպել :

Aënum - li (չգտ.) . անօթ պղնձի :

Aënum - ni (չգտ.) . պղնձ անագախառն, արոյր :

Aënus - na - num (ած.) . պղնձի, պղնձապատ, պղնձակերտ, արուրի :

Aequábilis - le (ած.) . հաւասար, հանգոյն, նման, միատարր, նոյն :

Aequabilitas - tátis (խգ.) . հաւասարութիւն, զուգութիւն, նմանութիւն :

Aequabiliter (ձէք.) . հաւասար, նմանապէս, հանգոյն, ըստ նմին օրինակի :

Aequaévus - va - vum (ած.) . հասակակից, ժամանակակից :

Aequális - le (-lior - lissimus) (ած.) . հաւասար, զուգական, հանգոյն, նոյն, նման, միատարր, հարթ, ողորկ, համեմատ, պատշաճ, ժամանակակից, հասակակից :

Aequálitás - tátis (խգ.) . հաւասարութիւն, զուգութիւն, նմանութիւն, զուգականութիւն :

Aequáliter - lius (ձէք.) . հաւասար, նմանապէս, հանգոյն, զոյգ հասարակ :

Aequaméntum - ti (չգտ.) . հարթակշիռ, հարթաչափ գործի :

Aequanímítás - tátis (խգ.) . հաւասարութիւն ոգւոյ, անաչառութիւն, չափաւորութիւն, բարութիւն, բարեբարութիւն, մարդասիրութիւն, քաղցրութիւն :

Aequátio - ónis (խգ.) . հաւասարութիւն, նմանութիւն, զուգութիւն :

Aequátus - ta - tum (անց. քրք.) . **Տե՛ս Aequo.**

Aequé - quius - quíssime (ձէք.) . հաւասար, նմանապէս, նոյնապէս, ըստ նմին օրինակի, իրաւամբք :

» **aeque ac si.** որպէս թէ, իբրուայն թէ :

Aequidiále - lis (չգտ.) . հասա-

բակորուծիւն, գիշերահաւասար, հաւասարութիւն տուրնջեան և գիշերոյ :

Aequidiánus-na-num (աժ.) հասարակօրեայ, հասարակածի :

Aequilatátio-ónis (էփ.) հաւասար լայնութիւն, միաստոր տարածք :

Aequilibris-re (աժ.) հասարակաչիւղ, միահարթ յատակեալ :

Aequilibritas-tátis (էփ.) } հաւասար vel հասարակաչիւղն էլիւ, հաւասարութիւն :

Aequimanus - na - num (աժ.) յերկոցունց ձեռաց աջողակ :

Aequinoctiális-le (աժ.) հասարակօրեայ, հասարակածի :

Aequinóctium-tii (չգ.) հասարակօրութիւն, հաւասարութիւն տուրնջեան և գիշերոյ, գիշերահաւասար :

Aequipar - quíparis (աժ.) հանդոյն, հաւասար, նման, զոյգ :

Aequiparábilis-le (աժ.) համեմատելի, զուգական, նման :

Aequiparátio-ónis (էփ.) հաւասարութիւն, զուգութիւն, նմանութիւն, համեմատութիւն, կշիռ, կշռութիւն :

Aequiparo (նրփ. Paro-ras աբժ.) հաւասարեմ, զուգեմ, նմանեցուցանեմ, համեմատեմ, ընդ միմեանս հարկանեմ, կշռեմ :

Aequipóndium - dii (չգ.) հակառակամէտ, կշիռ, գունդ կշռորդի :

Aéquitas - tátis (էփ.) հաւասարութիւն, զուգութիւն, համեմատութիւն, յանկութիւն, պատշաճողութիւն, չափակցութիւն, զուգաչափութիւն, արդարութիւն, ուղղութիւն, չափաւորութիւն, զգուշութիւն, ընտրութիւն :

Aéquiter (ճէք.) հաւասար, զոյգ հասարակ, հանդոյն :

Aequo - quas - quávi - quátum - quáre (նրփ.) հաւասարեմ, հարթեմ, համեմատեմ, զուգեմ, կշռեմ :

» aequo labórem. բաժանեմ զվաստակ, բաշխեմ զաշխատութիւն :

Aequor - ris (չգ.) դաշտավայր, դաշտադետին վայր, տեղի տափարակ, դիւր, ծով հանդարտ, օդ, այլ օդեղէն :

Aequóreus-ea-eum (աժ.) ծովական, ծովային :

Aequus-qua-quum (-quior-quis-simus) աժ. հարթ, միահարթ, ողորկ, հաւասար, նման, հանդոյն, նոյն, արդար, իրաւացի, չափաւոր, բանաւոր, յաջող, հաշտ, բարեկամ, հաստատուն, զօրաւոր, անյողդողդ, պինդ :

» aequum - qui (չգ.) դիւր, տեղի տափարակ, արդարութիւն, ուղղութիւն, իրաւունք :

» aequi boníque dico. ըստ արժանւոյն խօսիմ, իրաւամբք ասեմ :

» *aequi bonique cónsulo* կաժ
fácio. ուղիղ մտօք մեկնեմ,
 առնում 'ի բարին :

» *ex aequo et bono*. իրաւամբք
 և արդարութեամբ, ուղիղ :

Aër-ris (ար.) . այեր, օդ, եթեր :

» *in aëre piscor*. խորհիմ զանտիս,
 գիրկս զգաղիւ արկանեմ,
 օդաբանս խօսիմ, զօդս կոծեմ :

Aera - ae (էգ.) . որոմն :

Aeraméntum - ti (չչգ.) . անօթ
 պղնձի, պղնձակերտ աման :

Aerária-iae (էգ.) . հնոց, դարբնոց
 պղնձոյ, պղնձահանք, պղնձահատ :

Aerárium-rii (չչգ.) . տուն գանձուց,
 գանձարան, գանձ հասարակաց,
 մուտք, հաս տէրութեան :

» *aerárii praetor*. զլուխ գանձաւորաց,
 վերակացու մտից, տեսուչ հասից :

Aerárius-ia-ium (աթ.) . պղնձի, պղնձակերտ,
 պղնձապատ, արուրի :

» *aerárius faber*. կաթսայագործ,
 պղնձագործ :

» *aerária officína*. դարբնոց, խանութ
 պղնձագործի :

» *tribúni aerárii*. գանձապահք
 vel գանձաւորք մարտի, տեսուչք
 հասից :

Aerárius - ii (ար.) . պղնձագործ,
 կաթսայագործ :

Aerátus - ta - tum (աթ.) . պղնձապատ,
 պղնձակերտ, մեծատուն,
 ընչաւէտ :

Aéreus - rea - reum (աթ.) . պղնձի,
 պղնձապատ, պղնձաձոյլ,
 պղնձակերտ, 'ի գոյն պղնձոյ :

Aëreus - rea - reum (աթ.) . օդեղէն,
 օդային, եթերական :

Aérifer - rífera - ríferum (աթ.) .
 պղնձաբեր, պղնձահան :

Aerifodína - ae (էգ.) . պղնձահատ,
 պղնձահանք :

Aérinus - na - num (աթ.) . որոմնարեր,
 որոմնախառն, պղնձի, պղնձապատ,
 պղնձակերտ :

Aéripes-ripedis (աթ.) . որոյ ոտքն
 պղնձի են, արագոտն, երազրն
 թաց :

Aerisonus - na - num (աթ.) .
 պղնձաձայն :

Aërius - ia - ium (աթ.) . օդեղէն,
 օդային, եթերական :

Aero-ónis (ար.) . կողով, կթոց,
 որթ, զամբիւղ, պարկ, պայուսակ :

Aerósus - sa - sum (աթ.) . պղնձակերտ,
 պղնձապատ, պղնձաձոյլ :

Aerúca - ae (էգ.) . ժանդ պղնձոյ,
 ժանգառ :

Aeruginósus - ósa - ósum (աթ.) .
 ժանգաղից, ժանգահար, ժանգակեր :

Aerúgo-ginis (էգ.) . ժանգ, ժանգառ,
 ժանգառութիւն, տենջանք,
 ցանկութիւն, ագահութիւն,
 ժլատութիւն, կատաղութիւն,
 մոլեգնութիւն, նախանձ,
 չարակնութիւն :

Aerúmna - ae (էգ.) . անհնարին

- վաստակ, վեշտք, նեղութիւն, տառապանք, աղէտք, անձկութիւն, թշուառութիւն, ձախողանք :
- Aerumnábilis-le } ած. վաստա-
Aerumnális-le } կաւոր, դժուարին, անհնարին, ստիպողակ, թշուառ, թշուառական :
- Aerumnátus - ta - tum (ած.). վշտագին, ողորմելի, աղէողորմ, ցաւագին :
- Aeromnósus - sa - sum (-sior - sis - simus) ած. նեղեալ, տառապեալ, չուառ, թշուառական, եղուկ, հէք :
- Aerúmnuła - ae (իգ.). փայտ երկձղի բեռնարարձ, աշխատութիւն, վաստակ, վեշտք, տառապանք, նեղութիւն :
- Aeruscátor - óris (ար.). մուրացիկ, մուրող, դատարկասուն, ստահակ, խեռ :
- Aerusco - cas - cávi - cátum - cáre (չգ.). ողորմութիւն ինդրեմ, մուրանամ, 'ի մայր շրջիմ :
- Aes, aeris (չգ.). պղինձ, արոյր, արծաթ, դրամ, դահեկան, թողակ, ոռձիկ, հատուցումն, վարձք :
- › aes aliénum. պարտք, պարտիք :
- › aes aliénum fácio, cóntraho կամ cogo. պարտական լինիմ, ընդ պարտեօք անկանիմ :
- › sum in aere tui. բարեկամիմ, բարեկամ լինիմ, բարեկամութիւն խառնեմ ընդ քեզ :

- Aésalon - ónis (ար.). ճուռակ, բազէ որսական :
- Aeschynómene - nes (իգ.). տունկ զգայուն, ամփոփուկ, պատկառուկ :
- Aesculétum - ti (չգ.). կաղնիք, անտառ կաղնեաց :
- Aescúleus - lea - leum } ած. կաղ-
Aescúlinus - na - num } նույ, թեղօշի :
- Aésculus - li (իգ.). կաղնի, ընտանի թեղօշ :
- Aestas - tátis (իգ.). ամառն, ամարայնի :
- Aéstifer - stifera - stiferum (ած.). ջերմ, եռանդնոտ, եռանդուն, բորբոքեալ, հրացեալ, այրիչ, կիզիչ, տոչորական :
- Aestimábilis - le (ած.). մեծարգ, մեծարգի, պատուական, յարգոյ :
- Aestimátio - ónis (իգ.). գնահատութիւն, գինք, վարկ, յարգ, խորհուրդ, կարծիք, քննութիւն, համբաւ, լուր, հռչակ, անուն, մեծարանք :
- Aestimátor - óris (ար.). գնահատ, դատաւոր, քննիչ, հմուտ :
- Aestimatórius - ia - ium (ած.). մեծարգի, մեծարոյ, պատուական :
- Aestimátus - us (ար.). մեծարոյ կարծիք, մեծարանք, յարգ :
- Aéstimo - mas - mávi - mátum - máre (նրգ.). գինս հատանիմ, կարծեօք համարիմ, առ մեծարգիս ունիմ, վարկանիմ, վճիռ հատանեմ, դատեմ :

- » aéstimo magni կամ magno. մեծազնի համարիմ, առ պատուականս ունիմ, մեծարեմ :
- » aéstimo minóris կամ tenuís-sime. դիւրազնի համարիմ, տժգնեմ, նուազեցուցանեմ զգինն :
- Aestíva - vórum (չդ․). ամառանոց, ամարաստան, հովանոց :
- Aestíve (ՉԷ․). ամարանի, սակաւ, դոյզն, թեթեազոյնս :
- Aestivo - vas - vávi - vátum - váre (չդ․). յամարան ժամանակի հանեմ զաւուրս'ի հովանոցս :
- Aestívus - va - vum (աժ․). ամառնային, ամարային :
- Aestuabúndus - da - dum (աժ․). ջերմ, եռացեալ, կիզելչ, տոչորական :
- Aéstuans - ántis (Էյժ․). ջերմ, եռացեալ, խռովեալ, վշտացեալ, տառապեալ, նեղեալ, ծփեալ, տատանեալ :
- Aestuárium - ii (չդ․). եռանդն, ծովփք, յոյզք, գոգ vel խորշ ծովու, ծերպք, շնչահան, օդամուտ :
- Aestuátio - ónis (ԷԳ․). շարժումն, ծփանք, խռովութիւն մտաց :
- Aéstuo - uas - uávi - uátum - uáre (չդ․). ջեռնում, ջերանիմ, եռամ, գեռամ, ծփիմ, տատանիմ, յուզիմ, խռովիմ, նեղիմ :
- » aestuo desidério. ցանկանալով ցանկամ, ցանկութեամբ տենչամ և փափաքեմ :
- Aestuóse - sius (ՉԷ․). եռանդ-

- մամբ, ջերմաջերմ, սաստիկ, յոյժ, մեծաւ ծփանօք :
- Aestuósus - sa - sum (-sior - síssimus) աժ. ջերմ, ջերմագոյն, ջերմաջերմ, եռացեալ, խռովեալ, ծփեալ, տատանեալ, մրրկախառն :
- Aestus - us (ար․). ջեր, ջերմութիւն, տապ, տոթ, տոթաժամ, եռանդն, այրումն, կիզումն, ցաւ, խաղաքք և նուազութիւն ջուրց ծովու, ուժգնութիւն, զօրութիւն, շարժումն, նեղութիւն, վեշտք :
- Aetas - tátis (ԷԳ․). հասակ, տիք, կեանք, ժամանակ, դար, ամ, տարի :
- » aetas integra. հասակ այրական, այրութիւն, առնութիւն, արութիւն :
- » aetas ingravéscens. բազմամեայ ծերութիւն, ծերոյթ :
- » aetas última կամ exácta. ալեոյթ, զառամութիւն, խոր ծերութիւն :
- » aetas áurea. ոսկեղէն դար :
- » aetas acta honéste. բարեկեաց կեանք, համեստ վարք :
- » aetátem (ՉԷ․). միշտ, հանապազ, ցանկ, զամենայն աւուրս կենաց :
- Aetátula - ae (ԷԳ․). մատաղական տիք, մատաղութիւն հասակի, երիտասարդութիւն :
- Aetérnitas - tátis (ԷԳ․). յաւիտեականութիւն, մշտնջենաւորութիւն, տեւականութիւն, անմահութիւն :

Aetérno-nas-návi-nátum-náre (նրգ․)․ յաւիտեանական vel մշտնջենաւոր առնեմ, անմահացուցանեմ :

Aetérno էմմ } Աբ․ 'ի յաւիտե-

Aetérnum } Աբ․ 'ի յաւիտե- նից, յաւիտեանս յաւիտե- նից, իսպառ, միշտ, մշտնջե- նապէս, հանապազ, ցանկ :

Aetérnus-na-num (աթ․)․ յաւի- տեանական, մշտնջեան, մշտըն- ջենաւոր, անապառ, անվար- ծան, տեւական, մնացական, անմահ, անմահական :

Aether-ris (ար․)․ եթեր, օդ, այեր :

Aethéreus-rea-reum } Աթ․ եթե-

Aethérius-ria-rium } Աթ․ եթե- րային, եթերական, օդեղէն, օդային :

Aethra-ae (էգ․)․ եթեր, այեր, օդ :

Aévitás-tátis (էգ․)․ հասակ, տիք, ծերոյթ, ծերութիւն, ժամանակ, դար, տեւականու- թիւն, տեւումն :

Aevum-vi (չգ․)․ երկար, ժա- մանակ, երկայնակեաց կեանք, բազմաժամանակեայ ծերու- թիւն, մշտնջենաւորութիւն, կենդանութիւն, դար :

Affaber-bra-brum (աթ․)․ ճար- տարագործ, քաջարուեստ, արուեստական :

Affábilis-le (-bílíor) աթ․ քաղցր, մարդասէր, բարեբարոյ, հեղ :

Affábilítas-tátis (էգ․)․ քաղցրու- թիւն, մարդասիրութիւն, բարք բարեբարք, հեղութիւն :

Affábiliter-líssime (Աբ․)․ քաղ- ցրութեամբ, մարդասիրու- թեամբ, հեղաբար :

Affabre (Աբ․)․ ճարտարաբար, ճարտարապէս, արուեստա- բար, հնարիւք :

Affámen-minis (չգ․)․ ծառ, խօսք, բան :

Affániaé-niárum (էգ․)․ շող- փաղփութիւն, շատխօսու- թիւն, սնտոխք, դոյզն իրք, բարբանջք, դրդջիւնք :

Affáris (հար․ Faris արժ․)․ խօ- սիս, բարբառիս, ասես, ճա- ուես, ծառ արկանես :

> affáris me nómine․ յանուանէ կոչես զիս, յականէ յանուանէ հարցանես :

Affatim (Աբ․)․ առատապէս, յոր- դագոյնս, շատ, ըստ արժան բաւականին :

Affátus-us (ար․)․ բանակցու- թիւն, խօսք, խօսակցութիւն, ասացուած :

Affectátio-ónis (էգ․)․ ճարտա- բանք, պաճուճանք, այլան- դակ նկար, տենչանք, իղձք, ցանկութիւն, պահանջանք, պահանջումն :

Affectátor-óris (ար․)․ կերպա- բանօղ, պաճուճող, փափա- քող, ցանկացող, պահանջօղ :

Affectátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ Տես Affecto․

Afféctio-ónis (էգ․)․ ախտ, կա- րիք, շարժումն, գուլթ, յօ- ժարութիւն, գորով, սէր, որ- պիսութիւն, հանդամանք :

պայման, վիճակ, կարգ, աստիճան :

» affectio astrorum. ազդեցութիւն աստեղաց, ազդումն աստեղոց :

Affecto - tas - távi - tátum - táre } (նրդ.) էած

Affector - táris - tátus - tári (հոր.) } կերպարանիմ, ճարտարիմ, պաճուճիմ, սնձուկ յոյժ ունիմ, յանկուցանեմ, առաջնորդեմ, ուզեմ, ձգեմ, քարշեմ, մղեմ :

Affectus - ta - tum (անց. րբբ.). Տես Afficio.

Affectus - ta - tum (-tissimus) ած. գգածեալ, կարգեալ, յորինեալ, շարժեալ, յուզեալ, զարդարեալ, լցեալ, լի, նեղեալ, տանջեալ, ընկճեալ, լլկեալ, վշտացեալ :

» affectus virtútibus. զարդարեալ առաքինութեամբք, առաքինաւոր :

» affectus beneficio. երախտաւորեալ, բարերարեալ :

» affectus vítiis. աղտեղեալ յոռութեամբք, շաղախեալ վատթարութեամբք, ախտաւոր, յոռի :

» affectus senectúte. ծերացեալ հասակաւ, ալեւորեալ և լի աւուրբք :

» affectus febre. տապացեալ ջերմամբ, ջերմոտ :

» affectus morbo. հիւանդ, խօթ, խօթացեալ, ախտածէտ, ցաւոտ :

Affectus-us (ար.). կարիք, ախտ, ցանկութիւն, յոյզք սրտի, իղձք, փափաքանք, բաղձանք, տենջանք, յօժարութիւն, գորով, սէր, բարեսիրութիւն, տկարութիւն, խօթութիւն :

Affero, áttuli, allátum (նրդ. Fero արձ.). բերեմ, ածեմ, հասուցանեմ, ծանուցանեմ, ազդ առնեմ, զըոյց տամ, զեկուցանեմ, յիշատակեմ :

» áffero manus mihi. զԷրովն երթամ, անձին առնեմ :

» áffero ánimu tibi. քաջալերեմ, քաջալերս մատուցանեմ, խրախոյս տամ, խրախուսեմ, սրտապնդեմ :

» affértur fama. բան էլ, ապի, ազդ լինի, հռչակ հարկանի :

Afficio - fectum (նրդ. Fácio արձ.). շարժեմ, շօշափեմ, հպիմ, ազդեմ, յուզեմ, խռովեմ, տկարացուցանեմ, տապալեմ :

» afficio nómine. անուանեմ, յանուանէ կոչեմ :

» afficio laude, honóre, beneficio. գովեմ, դրուատիս տամ, դրուատեմ, պատուեմ, մեծարեմ, շուք դնեմ, երախտիս առնեմ, բարերարեմ :

» afficio munéribus, laetitíâ. բաշխիշ տամ, պարգևս բաշխեմ, պարգևատու լինիմ, ուրախ առնեմ, խնդացուցանեմ, զքօսուցանեմ :

» afficio virgis. գոն հարկանեմ, զանալից առնեմ, գանեմ, ծեծեմ, ձաղկեմ, կոծեմ :

› afficior exilio. տարագիր Սել վտարանդի լինիմ, աքսորիմ :

› afficior morbo. հիւանդանամ, խօթանամ, ախտանամ :

Affictitius - tia - tium (աժ.). պատշաճ, անկ, յաւելեալ, կից, յօդեալ, յարեալ, զօդեալ, միաւորեալ, կապեալ :

Affictus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.).

Տես Affigo և Affingo.

Affigo (ՆԴԳ. Figo արժ.). զօդեմ, կցեմ, մածուցանեմ, պնդեմ :

› affigo cruci. 'ի խաչ հանեմ, խաչեմ :

› affigo ánimo. 'ի միտս դրոշմեմ, տպաւորեմ յողոջ :

Affiguro (ՆԴԳ. Figuro արժ.). կերպարանեմ, նմանեցուցանեմ, կերպաձեւեմ, յարմարեմ, յերիւրեմ :

Affingo (ՆԴԳ. Fingo արժ.). 'ի յարդ և 'ի կերպարանս ածեմ, կերպարանեմ, յարդարեմ, յօրինեմ, կապմեմ, գործեմ, առնեմ, կատարեմ, գրեմ, ընծայեմ, տամ, պատշաճեմ, յերիւրեմ :

Affinis - ne (աժ.). սահմանակից, արուարձական, մերձաւոր, դրացի, խնամի, ազգական, տոհմակից, հաղորդ, հաւասարորդ, կցորդ, գործակից չարեաց :

Affinitas - tatis (ԷԳ.). մօտաւորութիւն, մերձաւորութիւն, դրացութիւն, խնամութիւն, ազգականութիւն, նմանութիւն, կերպարանք :

Affirmánte r կամ } ՏԷ. հաստա-

Affirmáte - tissime } սութեամբ, պնդազոյնս :

Affirmáto - ónis (ԷԳ.). հաստասութիւն, սուղութիւն :

Affirmáto r - óris (ար.). հաստասիւչ, երաշխաւոր :

Affirmátus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.). Տես Affirmo.

Affirmo (ՆԴԳ. Firmo արժ.). հաստատեմ, սուղեմ, վաւերական առնեմ, հաստատուն ցուցանեմ, հաւատարմացուցանեմ, վկայեմ :

Affixa - xórum (չլլ.). մօտաւոր վայրք տան :

Affixus - xa - xum (անց. ԴԴԲ.). Տես Affigo.

Afflátus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.). Տես Afflo.

Afflátus - us (ար.). փշիւն, շունչ, հողմ, ոգի, թեւադրութիւն, ազդեցութիւն, եռանդուն մտաց, աւիւն, յոյզք :

Afflécto (ՆԴԳ. Flecto արժ.). կրկնեմ, ծալեմ, ծռեմ, կորացուցանեմ, թիւրեմ :

Affleo (չլլ. Fleo արժ.). լամ, զլալ հարկանիմ, արտասուեմ, արտասուս հեղում, աշխարեմ, ողբամ :

Afflictáto - ónis (ԷԳ.). վիշտք, նեղութիւն, տառապանք, անձկութիւն, ցաւ, կակիծ :

Afflicto - tas - távi - tátum - táre (ՆԴԳ.). շարժեմ, յուզեմ, խռովեմ, ընդհարկանեմ, մղեմ, նեղեմ, տառապեցուցանեմ,

կործանեմ, լլկեմ, թշնամանեմ :

Afflictor-óris (ար.). նեղելչ, հալածիչ, կործանիչ :

Afflictus - ta - tum (անց. դբ.). Տես Affligo.

Afflictus - ta - tum (-tior) ած. յուզեալ, շարժեալ, երերեալ, յիրկիր անկեալ, սրտաբեկ, նեղեալ, աշխատեալ :

Afflictus - us (ար.). ընդհարումն, բախումն, կործանումն :

Affligo (նբդ. Fligo արձ.). ընդհարկանեմ, տապալեմ, կործանեմ, ապականեմ, եղծանեմ, քսնդեմ, աւերեմ, նեղեմ, վշտացուցանեմ, տառապեցուցանեմ :

Afflo (նբդ. Flo արձ.). փչեմ, շնչեմ, թեւլադիր լինիմ, ազդեմ, յուզեմ vel վառեմ ըզմիտս, ձեռնտու լինիմ, օգնեմ :

» fúlminis ignibus afflor. փայլատակամբ հարկանիմ, շանդակեզ vel շանդահար լինիմ :

» incéndio կամ flammâ afflor. այրիմ, կիզանիմ, հրայրեաց լուծանիմ, հրկիզիմ հրով :

Affluens-éntis (-éntior - entissimus) էջծ. առատ, յորդ, յորդառատ, լի, թաթաղուն, զեղուն, ընչաւեա :

Affluénter - tius (Վբ.). առատաբար, յորդագոյնս, յորդառատ, լիով :

Affluéntia - ae (խդ.). առատութիւն, յորդութիւն, յաճախութիւն, լիութիւն :

Affluo (չդ. Fluo արձ.). հոսիմ, սորեմ, ընթանամ, գիմեմ, մերձենամ, մատչիմ, սպրդիմ, մտանեմ, առատանամ, յաճախեմ, յորդիմ, առաւելում :

Affódio (նբդ. Fódio արձ.). բբեմ, պեղեմ, փորեմ, փոսացուցանեմ, խորեմ :

Afformido (նբդ. Formido արձ.). երկնչիմ, զարհուրիմ, զանգիտեմ, խիթամ :

Affrángo (նբդ. Frango արձ.). բեկանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ :

Affrico (նբդ. Frico արձ.). շփեմ, շփշփեմ, քորեմ :

Affrictus - ta - tum (անց. դբ.). Տես Affrico.

Affríngeo (նբդ. Frango արձ.). խորտակեմ, բեկանեմ, կոտորեմ, ջախջախեմ :

Affrio (նբդ. Frio արձ.). մանրեմ, փշրեմ, փխրեմ, լեսում, կոտորեմ, բբեմ, ՚ի փոշի լուծանեմ :

Affúlgeo (չդ. Fúlgeo արձ.). փայլեմ, պողպաջեմ, շողամ :

» affúlget fortuna. առ իս բախտիմ, աջող է բախտն, նպաստաւոր լինի ինձ բախտն :

Affúndo (նբդ. Fundo - dis արձ.). հեղում, զեղում, հոսեմ, թափեմ, արկանեմ, յորդեմ, ողողեմ, սրսկեմ :

Affúσιο - ónis (խդ.). հեղումն, զեղումն, հոսումն, սրսկումն :

Affúsus - sa - sum (անց. դբ.). Տես Affúndo.

Africus ventus-ti } աբ. հարաւ,
Africus-ci }

հողմ արեւմտեան հարաւոյ,
հարաւահողմ :

Agáricon - ci } ղշտ. վրացի կո-
Agáricum - ci }

ճակ, սունկն :

Agáso-ónis (աբ.). իշաժար, ջո-
րեպան, ջորեան :

Age, age sane, age porro, age
vero, age dum, age sis, age
jam (հրհ. Ago քայի). հապա,
լեր, աղէ, զորացիր, քաջ
լեր, օն առ, օն արիք :

Agéllulus - li } աբ. ազարակիկ,
Agéllus - li }

դուղնաքեայ վիճակ :

Agéma - matis (ղշտ.). լէգէոն,
վաշտ զորաց առ մակերո-
նացիս :

Agens - éntis (էյթ.). գործող,
գործելի, գործական, ազդոյ,
ազդող, զօրեղ :

Ager - gri (աբ.). անդ, անդաս-
տան, ազարակ, վիճակ, կա-
լուածք, հող, դաշտ, դաշ-
տաժայր, արտ, երկիր :

Agesis (աբ է age, si vis). աղէ,
հապա, լեր, օն առ :

Aggemo (ղշտ. Gemo աբհ.). լամ,
զլալ հարկանիմ, արտասուեմ,
աշխարեմ, ողբամ :

Agger - ris (աբ.). հողակոյտ, հո-
ղարլուր, թումբ, պատուար,
պատնէշ, խրամ :

› agger terrénus. հողարլուր,
հողակոյտ, մարտեօց, պատ-
նէշ, պատուար :

Aggerátim (ճէ.). շեղջաշեղջ,
դէզադէզ : բարդս բարդս,
կոյտս կոյտս, լիուլի, գուն-
դագունդ :

Aggerátio - ónis (էգ.). թումբ,
պատուար, շեղջ, կոյտ, դէզ,
ժողով :

Aggerátus - ta - tum (անյ. րբէ.).
Տես Aggero - ras.

Aggero - ras - rávi - rátum - ráre
(նրգ.). կուտեմ, շեղջեմ, շեղ-
ջակուտեմ, դիզանեմ, մթե-
րեմ, ժողովեմ, կանգնեմ հո-
ղարլուրս, պնգեմ, աճեցու-
ցանեմ, յաւելում, առաւե-
լում, կցեմ :

Aggero - ris (նրգ. Gero - ris աբհ.).
առեալ տանիմ, կուտակեմ,
կուտեմ, ժողովեմ, յաւելում,
յարեմ, կցեմ, յօդեմ :

Aggéstio - ónis (էգ.). հողարլուր,
հողակոյտ, շեղջակոյտ :

Aggéstus - ta - tum (անյ. րբէ.).
Տես Aggero - ris.

Aggéstus - us (աբ.). կոյտ, շեղ-
ջակոյտ, դէզ, խուռն :

Agglómero (նրգ. Glómero աբհ.).
ժողովեմ, դիզանեմ, գումա-
րեմ, կուտակեմ, կուտեմ,
միաւորեմ, կցեմ, յարեմ, յօ-
դեմ, զօդեմ :

Agglútino (նրգ. Glútino աբհ.).
մածուցանեմ, պնդեմ, հաս-
տատեմ, կցեմ, միաւորեմ,
խառնեմ :

› agglútino ovum. յանհնա-
րինան ձեռնարկեմ, արկանեմ
զգաղիւ գիրկս, զօդս կոծեմ :

Aggravatus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.).
Տես Aggravo.

Aggravésco (չլլ+. Gravésco արժ.).
Ծանրանամ, սաստկանամ :

Aggravo (նրդ. Gravo արժ.). Ծանրացուցանեմ, սաստկացուցանեմ :

Aggrédior (հոր. Grádior արժ.).
արշաւեմ, յարձակիմ, գրոհ
տամ, դիմեմ, խուժեմ, 'ի
դիմի հարկանիմ, մերձենամ,
մատչեմ, ձեռն արկանեմ, ձեռն
նարկեմ, փորձեմ, սկսանիմ :

» aggrédior urbem. յարձակիմ
'ի վերայ քաղաքին, գրոհ
տուեալ ընթանամ 'ի քաղաքն :

Aggrego-gas-gávi-gátum-gáre
(նրդ.). 'ի մի վայր գումարեմ,
ժողովեմ, յաւելում, յարեմ,
կցեմ, միաւորեմ :

Aggréssio-ónis (էփ.). յարձակումն,
արշաւան, շտապ տագնապի :

Aggréssor-óris (ար.). յարձակող,
յառաջամարտիկ, ախոյեան,
նահատակ :

Aggressúra - ae (էփ.) } յարձակումն,
Aggréssus - us (ար.) } արշաւան,
սպանութիւն,
աւազակութիւն, կոտորած :

Aggréssus-sa-sum (անց. ԿՐԷ.).
Տես Aggrédior.

Agilis - le (- ílior - íllimus կամ
- líssimus) ած. փոյթ, արագ,
շոյտ, թեթեւ, թեթեւանդամ,
աջողակ, գործօն, ժիր :

Agilitas - tátis (էփ.). արագութիւն,
թեթեւութիւն, շուտութիւն,
շուժափութիւն, ճեպ, փոյթ :

Agiliter - lius (ԱԷ.). փութով,
արագութեամբ, արագ արագ,
աջողակութեամբ :

Agitábilis - le (ած.). շարժուն,
փոփոխելի, թեթեւ, արագ :

Agitatio-ónis (էփ.). շարժումն,
յոյլք, կրթութիւն, հրահանգք,
վարժք :

Agitátor-óris (ար.). կառապետ,
կառավար, շարժիչ, յուզիչ :

Agitátrix - rícis (էփ.). շարժիչ
vel խռովարկու կին :

» agitátrix silvárum. Անահիտ
դիցանոյշ որսորդ անտառաց :

Agitátus - ta - tum (անց. ԿՐԷ.).
Տես Agito.

Agitátus-ta-tum (-tior) ած. յուզեալ,
շարժեալ, տատանեալ, մղեալ,
վարեալ, ուղղեալ, զրդեալ,
գրգռեալ, հրապուրեալ :

Agito (նրդ. Ito արժ.). մղեմ,
տանիմ, առաջնորդեմ, վարեմ,
ձգեմ, հալածեմ, արտաքսեմ,
շարժեմ, յուզեմ, երերեմ,
սասանեցուցանեմ, հարկանեմ,
բախեմ, անցուցանեմ,
առնեմ, գործեմ, թեքեմ,
տօն խմբեմ, տօնախմբեմ,
նեղեմ, աշխատ առնեմ, խորհիմ,
խոկամ, 'ի միտս յեղեղեմ,
որոճամ, ճառեմ, խօսիմ,
զրդեմ, գրգռեմ, յորդորեմ,
զայրացուցանեմ :

» ágito choros. պարանցիկս առնեմ, պարս առնում, գլուխ լինիմ պարու :

» ágito aevum կամ vitam. անցուցանեմ զառուրս, կեանս վարեմ, կեամ :

Agmen - minis (չգ+). բանակ, վաշտ զօրաց, գունդ, խումբ, բազմութիւն, ամբոխ, խուռն, խուժան, երամ :

» primum agmen. յառաջամարտիկք, առաջապահք :

» extrémum կամ novissimum agmen. վերջապահք :

» agmen oratiónis. ընթացք ճառի, կարգ խօսից :

Agminális - le (աթ+). խաղացական, տանելի այլուր :

Agminatim (Ռք+). գունդագունդ, երամ երամ, դասս դասս :

Agna - ae (եգ+). որոջ, որոջակ, էգ գառն, արտավար՝ չափ :

Agnália - lium (չգ+). մրցանակք ագոնիս, մրցութեանց հրահանգք ՚ի պատիւ դիցն (Յանոսի :

Agnáscor (հար. Nascor արձ+). ծնանիմ, ՚ի լոյս գամ :

Agnátio - ónis (եգ+). ազգակա նութիւն ՚ի կողմանէ հօր, կողմանական ազգականութիւն արուաց :

Agnatítius - tia - tium (աթ+). որանկ է ազգականաց ՚ի կողմանէ հօր :

Agnátus - ta - tum (անց. ԴԴԷ+). Տես Agnáscor.

Agnátus - ti (ար+). ազգական

՚ի կողմանէ հօր, կողմանական արեանառու արուաց, ազգակից :

Agnéllus - li (ար+). գառն փորրիկ vel դիեցիկ, բուծ :

Agnína - ae (եգ+). միս գառնենի : Agnínus - na - num (աթ+). գառնենի :

Agnítio - ónis (եգ+). ծանօթութիւն, տեղեկութիւն, գիտութիւն, ճանաչումն :

Agnitus - ta - tum (անց. ԴԴԷ+). Տես Agnóscó.

Agnómen - minis } չգ+. անուց
Agnoméntum - ti } յորջորջանաց, յորջորջանք :

Agnóscó, ágnitum (նրգ+. Nosco արձ+). ճանաչեմ, գիտեմ, յուշածեմ, գիտակ լինիմ, խոստովանիմ, դաւանիմ :

» agnóscó áuribus. յականջալուրս vel յունկանէ լսեմ, իմանամ, ականջեմ :

Agnus - ni (ար+). գառն, որոջ, բուծ :

» subrími agni. կաթնակեր vel դիեցիկ գառինք, կաթնածուծ որոջք :

Ago - gis, egi, actum - gere (նրգ+). տանիմ, առաջնորդեմ, ձգեմ, վարեմ, մղեմ, առնեմ, գործեմ, վաստակեմ, հայթայթեմ, հոգամ, ջանամ, գուն գործեմ, մատակարարեմ, կեամ, բնակիմ, ազանիմ, զաղարեմ, կեցծաւորիմ, կերպարանիմ, պատճառեմ, յուզեմ, խռովեմ, նեղեմ :

- » ago in exilium. աքսորեմ, տարագիր առնեմ, ըստ աշխարհ հանեմ, 'ի վտարանդիկս հանեալ սահմանեմ :
- » ago animam. փչեմ զոգի, վախճանիմ, մեռանիմ :
- » ago stationem. պահ ունիմ, պահեմ զպահպանութիւն :
- » ago diem festum. մեծապայծառ հանդիսիւ տօնեմ, տօնախմբեմ, տօն խմբեմ :
- » ago aevum, aetatem, vitam. անցուցանեմ զաւուրս, կեանս վարեմ, կեամ :
- » actum ago. ժամավաճառ լինիմ, պարապորդ կամ, օդաբանս խօսիմ, զօդս կոծեմ :
- » gratias ago tibi. շնորհ ունիմ քեզ, շնորհակալ լինիմ, շնորհակալութիւն 'ի մէնջ առ քեզ հասցէ, զոհանամ :
- » age quod agis. միտ դիր, ուշակալու լեր, փոյթ յանձին կալջիր :
- Agolum - li (զլժ.). գաւազան նուրբ, ցուպ հոգուական :
- Agon - ónis (աբ.). ագոն, մրցութիւն, կռիւ, մարտ, մաքառումն, գուպարած, պայքար :
- » nunc agon est. բանն ստիպէ արդ, հարկ 'ի վերայ կայ, անհրաժեշտ է գործդ :
- Agonália - liórum (-lium) } զլժ.
- Agónia - niórum } մրցանակք ագոնին, մրցութեանց հրահանգք 'ի պատիւ դիցն Յանոսի :
- Agrárus - ia - ium (աթ.). ագարակային, անդոց պատշաճեալ :
- Agrestis - te (-tior) աթ. շինական, դաշտային, դաշտական, գեղջուկ, տմարդի, վայրենի, անխրատ :
- Agrícola - ae (աբ.). երկրագործ, հողագործ, մշակ :
- Agricolátió - ónis } իգ. երկրագործութիւն, հողագործութիւն, մշակութիւն :
- Agricúltiú - ónis } իգ. երկրագործ, հողագործ, մշակ :
- Agricultúra - ae (իգ.). երկրագործութիւն, հողագործութիւն, մշակութիւն :
- Agripeta - ae (աբ.). կողմնակից սզարակային օրինաց :
- Ah! (ճջբ.). ահ, ա՛վ, վա՛հ, վա՛յ է ինձ, բա՛բէ, եղուկ, եղուկ եմ ես, աղէ :
- Ahéneus - ea - eum (աթ.). պղնձի, պղնձակերտ, պղնձապատ, արուրի :
- Ahénipés - nípedis (աթ.). որոյ ոտքն պղնձի են :
- Ahénum - ni (զլժ.). կաթոսյ պղնձի, սան :
- Ahénus - na - num (աթ.). պղնձի, պղնձակերտ, արուրի :
- Ai! (ճջբ.). վա՛հ, եղուկ, ա՛հ, աւա՛ղ :
- Ain? (աբ է ais ne?). դու ասես, միթէ դու ասացեր :
- Aio - is (պլս.). հաստատեմ, հաւատարիմ առնեմ, ասեմ, խօսիմ, բարբառիմ :

Ala - ae (էֆ.). Թեւ , անութ , գունդ հեծելազօրու և հետեակազօրու :

> quatio alas. բախեմ գլխուս , սաւառնիմ , սլանամ , ճախրեմ :

Alabáster - tri (աբ.) } անօթ 'ի
Alabástrum - tri (շէտ.) } սպիտակ կճոյ , սոււփ քուէից :

Alabastrites - itae (աբ.). սպիտակ կուճ :

Alacer - cris - cre (-ácrior) ած. աւոյգ , կայտառ , շոյտ , ժիր , փոյթ , արագ , զուարթ , գործօն , կազմ , պատրաստ , վաղ , յօժար :

Alácritas - tátis (էֆ.). զուարթութիւն , լըջմտութիւն , առոյգութիւն , կայտառութիւն , շոյտութիւն , պատրաստութիւն , արագութիւն , յօժարութիւն , ուրախութիւն , խնդութիւն , ցնծութիւն , հաճութիւն :

Alácritas - crius (ՎԷ.). փութով , ժրութեամբ , արագ արագ , մտադիր , կամակար , յօժարութեամբ :

Alapa - pae (էֆ.). ապտակ : > est sub álapa. ընդ իշխանութեամբ ուսուցչին է :

> duco álapam tibi. ապտակեմ , ապտակ ածեմ vel հանեմ , ապաակակոծ առնեմ :

Aláris - re կամ } ած. նիզակ
Aláris - ia - ium } կակից , դաշնաւոր :

Alatérnus - ni (էֆ.). անթառամ կաղնի , մորեկարդուկ :

Alátus - ta - tum (ած.). Թեւաւոր , երագ , երագազնաց , արագ , արագընթաց :

Aláuda - dae (էֆ.). արտոյտ :

Albárium - rii } շէտ. կճածեփ ,
Albárium opus } կճաշաղախ , կճակիր , կիճ կրախառն , բուռ կճախառն :

Albárius - rii (աբ.). կճածեփիչ , բռիչ :

Albátus - ta - tum (ած.). սպիտակացեալ , սպիտակազգեստ , սպիտակահանդերձ :

Albeo - es - ére կամ } շէտ. սպիտականամ , հարկանիմ 'ի սպիտակ , սպիտակ լինիմ :

> albénte coelo. ընդ այգանալ աշալըջոցն , ընդ այգոյն առաւօտանալն , իբրև այգն զառաւօտն մերկսցաւ :

Albicans - ántis (Էյծ.). սպիտակագոյն , հարեալ 'ի սպիտակ :

Albicerátus - ta - tum (ած.). սպիտակացեալ , սպիտակագոյն :

Albico - cas - cávi - cátum - cáre (շէտ.). հարկանիմ 'ի սպիտակ , սպիտականամ :

Albídulus - la - lum } ած. սպիտակագոյն , հարեալ 'ի սպիտակ :

Albíneus - ea - eum (ած.). սակաւ մի սպիտակ , սպիտակացեալ , սպիտակագոյն :

Albíties - iéi } էֆ. սպիտակութիւն , սպիտակ գոյն :

Albor - óris (ար.)․ սպիտակուց ձուռոյ, սպիտակութիւն :

Albúgo-ginis (էգ․)․ լուսն, բիժ, աղտ աչաց, թեփ պիտոյ :

Albulus-la-lum (աժ․)․ սպիտակագոյն, հարեալ 'ի սպիտակ :

Album-bi (չլտ․)․ սպիտակ, սպիտակութիւն, տետր պրետորական, մատեան դատաւորական, տարեգիրք, ժամանակագրութիւնք, արձանագիր, ցանկ, յիշատակարան ծերակուտին :

Albúmen-minis (չլտ․)․ սպիտակ մասն vel սպիտակուց ձուռոյ :

Albúrnium - ni (չլտ․)․ սպիտակուց ծառոյ, սպիտակ և փափուկ մասն՝ որ ընդ մեջ կեղևոյն և ծառոյն :

Albus-ba-bum (-bior-bíssimus) աժ․ սպիտակ, պայծառ, փայլուն, զուարթ, զուարթագին, ցնծալից, խրախամիտ, երջանիկ, յաջող, յստակ, վճիտ, սեռն, պաղպաջուն, ջենջ, բաց, յայտնի :

> albus, an ater sis, néscio. ոչ ճանաչեմ գքեզ, ոչ գիտեմ գքեզ՝ այր դու :

Alcea-ae (էգ․)․ տուղտ, բաղրջուկ, աղջկտակ, մոլոշ :

Alcédo - dinis (էգ․)․ աղկիոն :

Alcedónia - niórum (չլտ․)․ հանդարտութիւն օդոց, աղկիոնի տեսակ՝ աւուրք :

Alce-cis } էգ․ որմզդական եղն, Alces-cis } եղջերու :

Alcyone - es (էգ․)․ աղկիոն :

Alcyónium - nii (չլտ․)․ աղկիոնի դեղ :

Alcyónius - nia - nium (աժ․)․ հանդարտ, խաղաղ :

Alea - ae (էգ․)․ խաղ բախտի, սապեղուլունք, քարտէսք խաղու, խաղալիք քարտէսք, վտանգ, տազնապ, տարակոյս, վարանք :

> álea կամ áleam ludo. ընդ տակեղուլունս զրօսանիմ, տակալի յոգի խաղամ, ընդ խաղս բախտի զրօսեալ կամ :

> álea jacta est. վճարեալ է բանն, արկեալ է վիճակն :

Aleátor - óris (ար․)․ խաղացող :

Aleatórius - ia - ium (աժ․)․ խաղու բաշխից բախտի, բախտարաշխ :

Alec-écis (էգ․ et չլտ․) } աղկեր, Alécula - ae (էգ․) } անձրուկ, ծովային տառելի, աղաջուր :

Aleo - ónis (ար․)․ խաղացող :

Ales - litis (ար․ et էգ․)․ հաւ, թռչուն թևաւոր :

Ales - litis (աժ․)․ թևաւոր, թռչող, թռչուն, արագ, երագ, սուր, արագընթաց :

Aléscó-scis-scere (չլտ․)․ աճեմ, առաւելում, զարգանամ :

Alex-lécis (էգ․)․ անձրուկ, աղկեր, տառելի ծովային, աղաջուր :

Alexiphármacum-ci (չլտ․)․ անպեղայ, անդեղեայ :

Alga - ae (էգ․)․ լոռ, մամուռ :

Algens - éntis (քօծ․)․ ցուրտ , ցրտագոյն , ցրտաշունչ , բրբտացեալ , ընդարմացեալ :

Algénsis - se (ած․)․ լօռաւէտ , լի մամռոովք , լօռարոյս :

Algeo - ges, alsí - gére (շղ․)․ ցրտանամ , 'ի ցրտոյ լլկիմ , մսիմ , զովանամ , սառիմ , պաղիմ , բրտանամ , ընդարմանամ , փայտանամ , 'ի մռռացօնս ոնկանիմ :

Algidus - da - dum (ած․)․ ցուրտ , ցրտագոյն , պաղեալ , սառեալ :

Algor - óris (աբ․)․ ցուրտ , ցրտութիւն , սառն , սառամանիք , պաղ :

Algósus - sa - sum (ած․)․ լի մամռովք , լօռաւէտ , լօռարոյս :

Alia (Վէք․)․ ընդ այլ ճանապարհ , այլուտ :

Alias (Վէք․)․ երբեմն , կանխաւ , յայլուժ ժամանակի , այլազգագոյնս , ապա թէ ոչ :

Alibi (Վէք․)․ այլուր , այլ ուրեք , յայլ կողմն :

Alibilis - le (ած․)․ մնուցիչ , պարարիչ , մարմնսպարար , բուժանելի :

Alica - ae (էգ․)․ կարմրացորեան , ալիւր կարմրացորենոյ , փոխինկ յալերէ հնդիկ ցորենոյ :

Alícubi (Վէք․)․ 'ի տեղւոջ ուրեք , 'ի տեղիս տեղիս , տեղեաց տեղեաց :

Alícula - ae (էգ․)․ զգեստիկ , հանգերձիկ , ձորձիկ :

Alícunde (Վէք․)․ 'ի տեղւոջէ իմքէ , 'ի կողմանց երկրին :

Alienátio - ónis (էգ․)․ վաճառումն , վաճառք , հրաժարումն , թողումն , բաժանումն , անջատումն :

Alienátor - óris (աբ․)․ վաճառող , վաճառական :

Alienátus - ta - tum (անց․ ԴԷԷ․)․ Տես Aliéno.

Alienígena - ae (աբ․ et էգ․)․ օտար , օտարական , այլազգի , եկ , պանդուխտ :

Alienígenus - na - num (ած․)․ օտարուի , նորանշան , անսովորական , վայրենի , անչէն :

Aliéno - nas - návi - nátum - náre (նբգ․)․ տամ օտարի , օտարացուցանեմ , վաճառեմ , թողում , վաճառակոչը առնեմ , յափրացուցանեմ , ձանձրացուցանեմ , հեռացուցանեմ :

» aliéno te ab aédibus. արտաքս հանեմ զքեզ 'ի տանէ :

» aliénor mente. անկանիմ 'ի մտաց , ցնորիմ , բանկապուշիմ , բարբանջեմ , դանդաշեմ :

Aliénus - na - num (-nior - nis - simus) ած․ այլ , օտար , օտարական , օտարուի , այլանդակ , անսովորական , անդէպ , անճահ , հակառակ , ընդդէմ :

» aliénum tempus. պիտակ ժամանակ , տարածամութիւն , տարածամ ժամ :

» res a dignitáte aliéna. անպատեհ իրք , անարժան զործք :

» aliénum - ni (շղ․)․ օտարի ինչք , օտարին :

Aliger - ligera - ligerum (ած.)
թեւաւոր, թուչուն :

Alimentarius - ria - rium (ած.)
դարմանական, սննդական, 'ի
սնունդ կարգեալ :

Alimentum - ti (չէ.) } սնունդ,
Alimonia - iae (էգ.) } դարման, ջամբ, կերակուր :

Alio (ՎՔ.) . այլուր, այլ կողմն,
այլ ուրեք :

Alioqui } ՎՔ. բայց, սակայն,
Alioquin } այլ, 'ի վերայ այս ամենայնի,
այլազգացոյնս, ապա թէ ոչ :

Aliorsum } ՎՔ. այլ ուրեք,
Aliorsus կամ } Alioversum }

այլ կողմն vel վայր, այլուր :

Alipes - lapedis (ած.) . արագըն-
թաց, սրընթաց, արագոտն,
երագագնաց, արագաշարժ,
թեթեւանդամ :

» equi alipedes. արագագնաց
երկվարք, երագընթաց ձիան :

Aliqua (ՎՔ.) . մասամբ իւրիք,
զրեթէ, գոգցես իմն :

Aliquammultus - ta - tum (ած.) .
երկայնաձիգ, երկար :

» aliquammulti - torum (աբ.) .
բազումք, յոլովք, շատք :

Aliquandiu (ՎՔ.) . աս. սակաւ
մի, սակաւիկ միւս ևս, փոքր
մի ևս :

Aliquando (ՎՔ.) . երբեմն, է ու
րեք զի, երբեք, մերթ :

Aliquantillum (ՎՔ.) . սակաւիկ
ինչ, փոքր մի, խուն ինչ,
վայրիկ մի :

Aliquantisper (ՎՔ.) . փոքր ինչ
ժամանակ, փոքր միւս ևս
ժամանակ :

Aliquanto (ՎՔ.) . սակաւիկ ինչ,
խուն մի, փոքր ինչ, վայր մի :
» aliquanto ante. փոքր մի յա-
ռաջագոյն :

» aliquanto post. փոքր մի յե-
տոյ, յետ սակաւուց :

Aliquantulum (ՎՔ.) . սակաւիկ
մի, խուն ինչ, փոքր մի, վայ-
րիկ մի :

Aliquantulus - la - lum (ած.) .
դոյզն, դուզնաքեայ, փոքր,
փոքրիկ, խուն :

Aliquantum (ՎՔ.) . սակաւիկ
ինչ, խուն մի, փոքր ինչ,
վայր մի :

Aliquantus - ta - tum (ած.) .
դոյզն, փոքրիկ, խուն :

Aliquatenus (ՎՔ.) . մինչև 'ի ժա-
մանակակէտ, մասամբ իւրիք,
ցայն չափ, գոգցես իմն :

Aliquis - qua - quod (-quid) ած.
et դրն. ոմն, ոք, իմն, ինչ :

» aliquid (ՎՔ.) . սակաւիկ ինչ,
խուն մի :

Aliquispiam - quapiam - quod-
piam (-quidpiam) դրն. ոմն,
ոք, ով ոք, զինչ և իցէ :

Aliquisquam - quaquam - quod-
quam (-quidquam) դրն. ուր ոք,
ոմն, ով ոք, զինչ և, ո և պէտ :

Aliquo (ՎՔ.) . 'ի տեղի մի, ու
րեք, 'ի կողմն մի ուրեք :

Aliquosecus (ՎՔ.) . սակաւիկ
ինչ, խուն մի, փոքր ինչ,
վայր մի, ապա թէ ոչ :

Aliquot (աժ․). ոմանք, կեսք :
 Aliquotfariam (ՎԷ․). գրեթէ,
 գոգցես իմն, իւիք իւիք :
 Aliquoties (ՎԷ․). երբեմն, մերթ,
 երբեք երբեք, է զի :
 Aliter (ՎԷ․). այլազազոյնս,
 այլազգ, սակայն և այնպէս,
 'ի վերայ այսր ամենայնի :
 > longe áliter. ամենեին իսկ
 այլազգ, այլազգազոյնս իմն :
 > áliter dicit, áliter facit. այլ-
 ազգ ասէ և այլազգ գործէ :
 Alitóra - ae (էՓ․). սնունդ, կե-
 րտուր, ջամբ, դարման :
 Alitus - ta - tum (անց. ԳՐԷ․).
 Տես Alo.
 Aliubi (ՎԷ․). այլուր, յայլ
 կողմն, այլ ուրեք, յայլու՛մ
 վայրի :
 Aliunde (ՎԷ․). այլուստ, յայլ-
 ուստ, այլուստեք :
 Alius-ia-iud (աժ․). այլ, այլ-
 ազգ, այլազունակ, այլա-
 կերպ, այլափոխ :
 > álius ex ália parte. ոմն աստի
 և ոմն անտի, յայսմ և յայնմ
 կողմանէ :
 > álius álio. ոմն աստ և ոմն
 անդ :
 Aliusmodi (ՎԷ․). այլազգ, այլ-
 ազգաբար, այլով օրինակաւ :
 Allábor (հար. Labor-beris արձ․).
 հոսիմ, կսթեմ, սորեմ, սա-
 հեալ իջանեմ, քերեալ ան-
 ցանեմ, շնջեմ :
 Allabóro (չգժ. Labóro արձ․). աշ-
 խատ լինիմ, ջան յանձին ու-
 նիմ, վաստակեմ, գուն դնեմ :

Allaévo - vas (նրժ. Laevo արձ․).
 հարթեմ, յղկեմ, ողորկեմ,
 կոկեմ :
 Allámbo (նրժ. Lambo արձ․).
 լիզանեմ, լափեմ, լակեմ :
 Allápsus - sa - sum (անց. ԳՐԷ․).
 Տես Allábor.
 Allápsus - us (ար․). անկուճն,
 կործանուճն :
 Allatro (չգժ. Latro - ras արձ․).
 հաջեմ, ղողանջեմ, չարախօ-
 սեմ, բամբասեմ :
 Allátus - ta - tum (անց. ԳՐԷ․).
 Տես Affero.
 Alláudo (նրժ. Laudo արձ․). գո-
 վեմ, գրուատեմ, գրուատիս
 տամ, գրուատօք պարարեմ :
 Allectátio - ónis (էՓ․). հրա-
 պոյրք, գգուանք, փաղաք-
 շանք, փայփայանք, ողորանք,
 քծինք, սէր :
 Allécto - tas - távi - tátum - táre
 (նրժ․). հրապուրեմ, արկա-
 նեմ առ իս, յանկուցանեմ,
 որսամ, պատրեմ, ձգեմ :
 Alléctor - óris (ար․). հրապու-
 րիչ, յանկուցիչ :
 Alléctus - ta - tum (անց. ԳՐԷ․).
 Տես Allego - gis և Allício.
 Allegátio - ónis (էՓ․). հրեշտա-
 կութիւն, դեսպանութիւն,
 պատգամաւորութիւն, ջա-
 տագովուութիւն, շմեղադրու-
 թիւն, ընծայութիւն. յան-
 դիմանութիւն, հաւաստիք,
 վկայութիւն :
 Allegátus - ta - tum (անց. ԳՐԷ․).
 Տես Allégo - gas.

Allegátus - us (ար.). դաս, կարգաւորութիւն, կարգ, առաքումն, պատուիրակութիւն, պատգամաւորութիւն :

Allégo-gas (նրգ. Lego-gas արձ.). պատուիրակս առաքեմ vel հաննեմ, դեսպանս արձակեմ, 'ի մէջ բերեմ, յիշատակեմ, կոչեմ 'ի վկայութիւն :

Allego-gis (նրգ. Lego-gis արձ.). յաւելում, յարեմ, կցեմ, յողեմ, ժողովեմ, ընտրեմ, որոշեմ, գրեմ, համարիմ :

Allegória - ae (էգ.). այլասացութիւն, փոփոխական յորջորջումն, առակ :

Allegórice (Ռէ.). այլափոխ բանիւք, այլասացիկ բարբառով vel յորջորջմամբ, առակօք :

Allegóricus - ca - cum (աժ.). այլասացիկ, այլափոխ :

Allevaméntum - ti (չլտ.) } Թե-
Allevátio - ónis (էգ.) } Թե-
Թեութիւն, սփոփութիւն, սփոփանք, խրախոյք :

Allevo (նրգ. Levo արձ.). բառնամ, ամբառնամ, բարձրացուցանեմ, վերացուցանեմ, դիւրեմ, սփոփեմ, ցածուցանեմ, նուազեցուցանեմ :

Allex - icis (ար.). հրապուրիչ, յանկուցիչ :

Allicefácio (նրգ. Fácio արձ.). հրապուրեմ, յանկուցանեմ, արկանեմ առ իս :

Allicefáctus - ta - tum (անց. րրէ.).

Տես Allicefácio.

Allicio - álicis - léxi - léctum - cere

(նրգ.). հրապուրեմ, յանկուցանեմ, առ իս արկանեմ, որսում, ձգեմ, քարշեմ :

Allícula - ae (էգ.). հանդերձիկ, զգեստիկ, ձորձիկ :

Allído - isi - ísum (նրգ. Laedo արձ.). ընդ միմեանս հարկանեմ, ջախջախեմ, խորտակեմ, բեկանեմ :

» allidor in re. շահիմ զմնաս յիրիդ, տուժիմ, 'ի տոյժս անկանիմ :

Alligáti - tórum (ար.). անարդագոյն սպասաւորք, արհամարհ ծառայք, կապեալք :

Alligátio - ónis (էգ.). կապ, կապումն, յօդ :

Alligátor - óris (ար.). կապող :

Alligátúra - ae (էգ.). կապումն, կապ, յօդ :

Alligátus - ta - tum (անց. րրէ.). Տես Alligo.

Alligo (նրգ. Ligo - gas արձ.). կապեմ, պատտեմ, պատեմ, յօդեմ, կցեմ, պարտապան կացուցանեմ, բռնադատեմ, ստիպեմ, արգելում :

» furti me álligo. պարտաւոր լինիմ գողութեամբ :

Allino (նրգ. Lino արձ.). օծեմ, իւղեմ, ներկանեմ, գունեմ :

Allísus - sa - sum (անց. րրէ.). Տես Allido.

Allium - lii (չլտ.). խստոր :

Allocútio - ónis (էգ.) } բանք,
Allóquium - quii (չլտ.) } բանախօսութիւն, խօսք, ճառ,

զրոյց, բանակցութիւն :

Alloquor (հօր. Loquor արճ.). խօսիմ, ճառեմ, հրապարակախօս լինիմ, զբանիւք անկանիմ, յորդորեմ, քաջալերեմ, սրտապնդեմ :

Allubésco - scis - scere (չղտ.). հաճիմ, հաճոյ լինիմ, քաղցրանամ :

Allúceo (չղտ. Lúceo արճ.). փայլիմ, պաղպաղեմ, շողամ, լուսաւորեմ, լոյս տամ :

Allucinatio - ónis (եգ.). բանդազուշանք, զառանցանք, վրիպանք, սխալանք, պատրանք, մոլորութիւն :

Allúcinor - náris - natus - nári (հօր.). այլ ընդ այլոյ տեսանեմ, սխալեմ, վրիպիմ, մոլորիմ, խաբեմ զանձն, շլացուցանեմ, կուրացուցանեմ, պատրեմ :

Allúcita - ae (եգ.). մժղուկ, մժեխ :

Allúctor (հօր. Luctor արճ.). մրցիմ, կռուիմ, գուպարեմ, պատերազմիմ, մարտնչիմ, ոգորիմ, վիճեմ, կազիմ, մաքառիմ, բանակուիլ լինիմ :

Allúdo (չղտ. Ludo արճ.). կատակեմ, խեղկատակեմ, խաղառնեմ, խաղամ, ակնարկեմ, նշանակեմ, նշմարեցուցանեմ :

Alluo (նրգ. Luo արճ.). թանամ, ոռոգանեմ, անցանեմ, հոսիմ :

Allus - li (ար.). բոյթ. ոտին :

Allúvies - éi } եգ. յորդութիւն,
Allúvio - ónis }
հեղեղք, ողող, ուխք :

Almus - ma - mum (աթ.). սքանչելի, ջնաշխարհիկ, երեւելի, նուիրական, սուրբ, հռչակաւոր, անուանի, հոյակապ, չքնաղազեղ, վայելուչ :

Alneus - nea - neum (աթ.). լաստենույ :

Alnus - ni (եգ.). ջրասէր կաղնի, լաստենի :

Alolis - lui - litum (-litum) - lere (նրգ.). սնուցանեմ, բուծանեմ, կերակրեմ, պարարեմ, ջամբեմ :

Aloë - ës (եգ.). հալուէ, ծանրակ, ցմախ :

Alógia - ae (եգ.). անպէտք բանք, անճահ իրք, մորոտութիւն, յիմարութիւն :

Alópecia - ae (եգ.). հերաթափութիւն, աղուեսացաւ, գոգութիւն գլխոյ, գոնջութիւն :

Alópecias - iadis (եգ.). աղուէս ծովային, աղուեսաձուկն :

Alpha . ալփա՝ նախկին տառ յունական լեզուի, պլուխ, պլիսաւոր, առաջին :

Alphabétum - ti (չղտ.). ալփաբետք, սյրեւբեն :

Alpicus - ca - cum } աթ. ալպինս,
Alpínus - na - num }
պեան, դժուարին, ապառաժուտ, քարուտ :

Alpis - is կամ } եգ. լերինք Ալ-
Alpes - pium }
պից, Ալպեան լերինք :

Alsine - es (եգ.). մկնականջ տունկ :

Alsíósus - sa - sum } ած. զովա-

Alsíus - sia - sium } ած. զովա-

մարմին, որ դիւրաւ մնի :

Altánus - ni (ար.) . հողմ 'ի ցա-

մաքէ շնչեալ :

Altáre - ris (չգ.) . սեղան, բա-

զին, զոհանոց :

Alle - tius - tíssime (ձգ.) . բարձ-

բաղոյնս, 'ի բարձունս, 'ի վեր,

խորագոյնս, 'ի խորմէ :

» alte կամ áltius rem répeto.

անդուստ 'ի սկզբանէ բուռն

հարկանեմ զիրացդ :

Alter - ra - rum (ած.) . այլազգ,

այլ, երկրորդ, միւս :

» alter ego. իբրև զես, միւս ես,

երկրորդ անձին իմոյ :

» álterum tantum. դոյնչափ,

նոյնչափ, կրկինն :

Alter - ris (ար.) . հակառակա-

մէտ կապարեայ, կշիռ հասա-

րակակշիռ 'ի կապարէ :

Altercátio - ónis (խգ.) . կռիւ,

կազ, մաքառումն, վիճումն,

պայքար :

Altercátor - óris (ար.) . կռուա-

բար, կազացող, վիճասէր,

վիճող, բանակռիւ :

Altécor - cáris - cáus - cári (հար.) .

կռուիմ, կազեմ, մաքառիմ,

վիճեմ, պայքարիմ, բանա-

կռիւ լինիմ :

Alternátim (ձգ.) . փոխանակաւ,

կարգ ըստ կարգէ, մի ըստ

միոջէ, յերկոցունց կողմանց :

Alternátio - ónis (խգ.) . փոխա-

նակութիւն, կարգ, փոփո-

խումն :

Alternátus - ta - tum (անց. ԳՐԲ.) .

Տես Alternó.

Altérne } ձգ. փոխանակաւ,

Altérnis } ձգ. փոխանակաւ,

կարգ ըստ կարգէ, կարգաւ,

մի ըստ միոջէ, յերկոցունց

կողմանց :

Alternó - nas - návi - nátum - náre

(նրգ. et չգ.) . փոխանակաւ

գործեմ, զմիմեանս փոխանա-

կեմ, պահակափոխ լինիմ,

յաջորդեմ :

» hic ager alternat. անդաս-

տանս այս տարի մի պտղա-

բերէ, և տարի մի ոչ :

Altérnus - na - num (ած.) . փո-

փոխական, փոփոխ, փոխա-

նակաւ, փոխադարձ, երկա-

կողմանի :

» alternus sermo. խօսակցու-

թիւն, բանակցութիւն :

» alternó pede. մերթ միով և

մերթ միւսով ոտամբ, ոտնա-

փոխութեամբ :

» alterná vice կամ alternis ví-

cibus. փոխանակաւ, կարգ

ըստ կարգէ, մի զմիոյ կնի,

մի ըստ միոջէ :

Altero - ras - rávi - rátum - ráre

(նրգ.) . այլայլեմ, փոփոխեմ,

շրջեմ, փոխեմ :

Altéruter - utra - utrum (ած.) .

մին կամ միւսն, երկոքին ևս :

Alterutérque - útraque - utrúm-

que (ած.) . երկոքեան իսկ,

երկաքանչիւր ոք :

Althaéa - ae (խգ.) . տուղտ, ազջ-

կտակ, բալըջուկ, մոլոշ :

Alticinctus - ta - tum (ած.) . հոգարարձու , գործակալ , հնարագէտ , խարդախ :

Altília - lium (չգ.) . պարարակ կենդանիք :

Altílis - le (ած.) . գէլ , յոյր , պարարակ , պարարտ , մեծատուն , ընչաւէտ :

Altisonus - na - num (ած.) . բարձրարարառ , բարձրաձայն , մեծարարառ , հնչական :

AltispeX - picis (ած.) . վերահայեցող , վերահայեաց :

Altítónans - ántis } ան. մեծա-
Altítónus - na - num }
ձայն , բարձրաճիչ , հնչող , որոտընդոստ :

Altítúdo - dinis (խգ.) . բարձրութիւն , բարձրաւանդակ , բարձրաբերձ բարձունք , խորք , խորութիւն :

› altítúdo ánimí . մեծանձնութիւն , ազնուականութիւն , լըջմտութիւն :

› altítúdo oratiónis . պերճաբանութիւն , պերճութիւն խօսից :

Altiúsculus - la - lum (ած.) . դոյզնինչ բարձր :

Altívólans - ántis } ան. բարձ-
Altívólus - la - lum }
րութիւն , վերամբարձ :

Altor - óris (ար.) . սնուցիչ , դայեակ , դաստիարակ , ուսուցիչ :

Altrínsecus (ձէ.) . այլուստեք , այլուստ ուստեք :

Altrix - ícis (խգ.) . դայեակ , սանտու :

Altrovérsum (ձէ.) . յայլ կողմն , այլ ուրեք , այլուր :

Altum - ti (չգ.) . խորք ծովու , անդունդք , բարձունք , երկին :

Altus - ta - tum (անց. դրէ.) . Տես Alo .

Altus - ta - tum (-tior-tíssimus) ան. բարձր , բարձրաբերձ , բարձրագոյն , բարձրացեալ , բարձրակաց , բարձրական , պերճ , խոր , խորին :

› somnus altus . քուն թանձրութեան , ծանրաթուն քուն :

Alucinátio - ónis (խգ.) . զառանցանք , բանդազուշանք , վրիպանք , սխալանք , մոլորութիւն , պատրանք :

Alúcinor - náris - nátus - nári (հար.) . այլ ընդ այլոյ տեսանեմ , վրիպիմ , սխալեմ , մոլորիմ , շլացուցանեմ , կուրացուցանեմ , պատրեմ :

Alúcita - ae (խգ.) . մժեխ , մժողուկ :

Alum - li (չգ.) . եղնալեզու տունկ :

Alúmen - minis (չգ.) . պաղլեղ , աղ պաղեալ :

Aluminátus - ta - tum } ան. խառ-
Aluminósus - sa - sum }
նեալ ընդ պաղլեղի , ներկեալ 'ի ջուր պաղեալ աղի , լե պաղլեղի :

Alúmna - ae (խգ.) . սան , ստընտու , դայեակ :

Alumnátus - ta - tum (էջծ.) . սնուցեալ , հրահանգեալ , կրթեալ , դաստիարակեալ , վարժեալ , թեքեալ :

Alúmnus - ni (ար.) . սան, ամուխախ, ձեռնասուն, աշակերտ, ընտոծին, սնուցիչ, դաստիարակ, մարդիչ, ուսուցիչ :

Alúta - ae (եփ.) . փոկ, պախուցք, պարկ, պայուսակ, մախաղ, քսակ փոքրիկ :

Alutáriu - rii (ար.) . խաղախորդ, վաճառող մորթոյ :

Alveáre - ris } շտ. մեղուարոյն, մեղուանոց, փեթակ :

Alveolátus - ta - tum } էջծ. պեղեալ, բրեալ, փողս փողս քանդակեալ, խոր, գոգեալ, պոգածե, գոգաւոր :

Alvéolus - li (ար.) . բջիջ, անցք գետոց, հուն, անօթ փոքրիկ, սրուակ, ցնցուղ, տապալի, տապեղ, տախտակ սատրնջոյ :

Alveus - ei (ար.) . հուն, անցք գետոց, ջրադարձ, ոլնափայտ, լաստափայտ, աւազան բաղանեաց, փեթակ, մեղուանոց, տապեղ, տապալի .

Alvínus - na - num (աժ.) . թանջակալ, որ յախտ թանջից հիւանդացեալ դնի :

Alvus - vi (եփ.) . որովայն, փոր, արզանդ, թանջք, հոսումն որովայնի, տեռատեսութիւն, մեղուարոյն, փեթակ :

» alvus supérior . ստամոքս, խախացոց, խածի :

Amábilis - le (-bilior - líssimus) աժ. սիրուն, սիրելի, ցանկալի, ըզձալի, բարի, քաղցր :

Amabilitas - tátis (եփ.) . բարբ բարեբարք թել քաղցունք, քաղցրութիւն, սիրելութիւն :

Amábiliter - lius (ճք.) . սիրով, մարդասէր խնամով, մարդասիրութեամբ, բարեկամութեամբ, կաթոզին, խանդաղատանօք :

Amábo եւճ } աղէ, աղաչեմ,

Amábo te } բարեբարութեամբ, արագհաճոյս սրտի իմոյ :

Amandátio - ónis (եփ.) . առաքումն, արձակումն, հեռաւորութիւն, տարագրութիւն, մերժումն, վտարանդութիւն, աքսորանք, աքսորք :

Amandátus - ta - tum (անց. րբէ.) . Տես Amándo .

Amándo (նրգ. Mando - das արճ.) . առաքեմ, արձակեմ, մեկուսացուցանեմ, հեռացուցանեմ, տարագիր առնեմ, վտարանդի վարեմ, ըստ աշխարհ հանեմ, աքսորեմ :

Amans - ántis (-ántior - tissimus) աժ. սիրող, ցանկացող, տրոփող, հոմանի, սիրելի, խանդակաթ, սրտակաթ, բարեկամ, մտերիմ :

Amánter - tius - tissime (ճք.) . սիրով, մարդասէր խնամով, մարդասիրութեամբ, բարեկամութեամբ, խանդաղատութեամբ, կաթոզի :

Amanuénsis - sis (ար.) . գրիչ, դպիր, քարտուղար, ընդօրինակիչ, օրինակագիծ :

Amaránthus - thi (ար.) . անթա-
ւամ ծաղիկն :

Amáre - rius - rissime (Աբ.) .
դառնագոյնս , դառնապէս ,
խտարար , անգթութեամբ ,
խստիւ , ուժգին , սաստիկ :

Amarésco - scis - scere (չգ.) .
դառնանամ , 'ի դառնութիւն
փոխիմ :

Amarities - tièi (ԷՔ.) }
Amaritúdo - dinis (ԷՔ.) } դառ-
Amáror - óris (ար.) }
նութիւն , դաժանութիւն :

Amaruléntus - ta - tum (աձ.) .
դառն , դաժան , լիզահամ ,
նախանձոտ , չար , չարաբա-
րոյ , ապիրատ , չարախօս ,
զրպարտիչ :

Amárus - ra - rum (-rior - rissi-
mus) աձ . դառն , դաժան ,
լիզահամ , անշնորհակալու ,
անշնորհ , ապաշնորհ , ա-
պախաւոր , կծու , թթու ,
բարկ , խիստ , կարծր , խա-
ժանող , չարախօս , զրպար-
տիչ , ցասկոտ , բարկասիրտ :

Asasiúncula - ae (ԷՔ.) . տոփաւ-
որ օրիորդ , տրփող մանկա-
մարդ :

Asasiúnculus - li (ար.) . տրփող
գառանեակ , հոմանի , սեղեխ :

Amásius - sii (ար.) . սիրող , ցան-
կացող , տրփող :

Amátio - ónis (ԷՔ.) . ցանկու-
թիւն , տրփանք , սէր :

Amálor - óris (ար.) . սիրող , սի-
րելի , սրտակաթ , բարեկամ ,
մտերիմ , տրփող , ցանկացող :

Amatórculus - li (ար.) . տրփող
պատանեակ , սեղեխ , հոմանի :

Amatórie (Աբ.) . ջերմեւանդն
սիրով , ցանկութեամբ :

Amatórium - rii (չգ.) . կախար-
դիչ օշարակ , ըմպելի տար-
փանաց , դեղ ցանկութեան
vel յուզման կարեաց :

Amatórius - ria - rium (աձ.) .
խանդաղատական , սիրելի ,
սիրուն , գորովալից :

Amátrix - rícis (ԷՔ.) . տոփաւոր
օրիորդ , տրփող կին :

Amátus - ta - tum (անց. դբ.) .
Տես Amo.

Amátus - ta - tum (-tissimus) աձ .
սիրելի , սիրուն , ցանկալի ,
ըղձալի , գեղեցիկ , քաղցր ,
հաճոյ :

Amázon - nis (ԷՔ.) . ամազոն ,
միաստնիք , կին պատերազմող
vel դիւցազն , դիւցազնուհի :

Ambáges - gum (ԷՔ.) . շրջան ,
շրջումն , երթեկ , պատ 'ի
պատ բանք , մթարութիւն :

Ambagiósus - sa - sum (աձ.) .
պատ 'ի պատ , դժուարիմաց ,
մթին , անյայտ :

Ambedo (նբ. Edo-dis-di արժ.) .
ուտեմ , ճաշակեմ , հաշեմ ,
մաշեմ , սպառեմ , ծախեմ ,
ճարակեմ :

Ambésus - sa - sum (անց. դբ.) .
Տես Ambedo.

Ambifáriam (Աբ.) . կրկնակի ,
կրկին օրինակաւ :

Ambigo (չգ. Ago արժ.) . յերկ-
միտս լինիմ , երկբայիմ , երկ-

մտեմ, յերկուանամ, տարակուսիմ, 'ի վարանս մտանեմ, վարանիմ, կազեմ, հակառակիմ, վեճեմ, կուռիմ :

Ambigue (ԱԲ.) . երկդիմի մտօք, երկխօս բանիւք, երկմտութեամբ, կասկածանօք, կարծեօք, ընդ աղօտ, յանծանօթս :

Ambiguitas - tātis (ԷԳ.) . երկդիմի միտք, պատիպատու բանք, երկբայութիւն, վարանք, երկմտութիւն, տարակուսանք, կասկած :

Ambiguus - gua - guum (ԱԺ.) . երկդիմի, երկխօս, երկբայ, երկմիտ, անյայտ, մթին, դժուարիմաց, յերկուական, վարանեալ :

Ambio (ՆԵԳ. Eo, is աբժ.) . շուրջ պատեմ, շրջափակեմ, շփոթեմ, խառնակեմ, խռովեմ, գուն գործեմ, զհետ լինիմ :

» ámbio magistrátum. գաւազութեան թեկն ածեմ, զհետ լինիմ բարձի և պատուոյ :

Ambitio - ónis (ԷԳ.) . շրջափակութիւն, խռովութիւն, շփոթ, փառասիրութիւն, սնապարծութիւն :

Ambitióse - sius - sissime (ԱԲ.) . կամարար հաճութեամբ, խառն 'ի խուռն, շփոթաբար, տենչանօք փառաց, սնապարծութեամբ :

Ambitiósus - sa - sum (-sior - sissimus) ԱԺ. շրջապատ, շրջափակ, փառասէր, սնապարծ,

խռովարար, մարտածնոյց, ամբարտաւան :

Ambitus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.) . Տես Ambio.

Ambitus - us (աբ.) . շրջան, շրջանակ, բոլորն բոլորակ, շրջապատ բոլորակի, խռովութիւն, շփոթ :

» ámbitus verbórum. շրջասացութիւն, քարձուած բանից, բանք դարձուածով :

Ambo - bae - bo (ԱԺ. et ԴԵՆ.) . երկուքն, երկոքեան, երկոքին ևս, երկաքանչիւր :

Ambrices - ícium (ԷԳ.) . կղմիտօր, թրծուն աղիւս տանեաց :

Ambrósia - ae (ԷԳ.) . անուշահամ կերակուր գից :

Ambrosiaca vitis - is (ԷԳ.) . որթատունկ անուշաբոյր :

Ambrósius - sia - sium (ԱԺ.) . անուշահամ, անուշակ, անուշահոտ, անուշաբոյր, անմահ, անմահական, աստուածական, աստուածեղէն :

Ambubéja - ae (ԷԳ.) . եղերդ, ընտանի եղէգ :

Ambulácrum - cri (ՂԳ.) . սրահ կամարակապ, դաւիթ ճեմելոյ, վայրագաւիթ :

Ambulátillis - le (ԱԺ.) . շարժուն, փոփոխելի, գնայուն :

Ambulátio - ónis (ԷԳ.) . երթևեկ, ճեմք, փնացք, ընթացք, զբօսանք, տեղի ճեմելոյ, ճեմելիք, զբօսանաց վայր :

Ambulatiúncula - ae (ԷԳ.) . յոյգն երթևեկ, ճեմելի :

Ambulátor - óris (ար.)։ Թափառական, մոլորական, գնացող, ձեմող, շրջող vel աղքատ փերեզակ ։

Ambulatórius - ia - ium (աժ.)։ գնայուն, շարժուն, փոփոխելի, անհաստատ, յողողող, յեղելողուկ, դիւրաշարժ ։

Ambulátrix - ricis (եփ.)։ շրջող կին, ձեմող օրիորդ, Թափառական մանկամարդ ։

Ambulo - las - lávi - látum - láre (լզ.)։ ձեմա առնում, ձեմեմ, զգնամ, շրջիմ, երթեկեկեմ, քայլեմ, օսնփոխ լինիմ, ճանապարհ առնեմ, ճանապարհորդեմ ։

• ámbulo pèdibus. հետի ընթանամ, հետիոտս գնամ, զեսնազնաց հետեակ ճանապարհորդեմ ։

• ámbulo mária. հասանեմ անցանեմ զանդնդալից ծովուց զլայնութիւն, նաւագնաց գնացիւք կոխեմ ։

Ambúro (նրփ. Uro արծ.)։ կիզանեմ, կիզում, խարշատեմ, այրեմ, տոչորեմ ։

Ambústio - ónis (եփ.)։ այրումն, այրեցած, կիզումն, տոչորումն, խարշատումն ։

Ambustulátus - ta - tum (աժ.)։ խորովեալ, կիզեալ, խանձեալ, չորացեալ ։

Ambústam - ti (լզ.)։ այրեցած, այրումն, կիզումն ։

Ambústus - ta - tum (անց. րրբ.)։ Տես Ambúro.

Améllus - lli (ար.)։ աստղածաղիկ, աստեղակերպ ծաղիկ ։

Ameus - éntis (-éntior - tissimus) աժ. յիմար, անմիտ, բախած, մոլի, մորոս, անկեալ 'ի մտաց, անհանձար, ապուշ, անզգայ, մոլեգին, կատաղի, խելացնոր, շամբուշ, պշուցեալ, սպշեալ, սքանչացեալ ։

Amentátus - ta - tum (անց. րրբ.)։ Տես Améno.

Améntia - iae (եփ.)։ յիմարութիւն, մորոսութիւն, անմտութիւն, զառանցութիւն, մոլութիւն, թանձրամտութիւն, ապշութիւն ։

Améno - tas - távi - tátum - táre (նրփ.)։ արձակեմ, ձգեմ, ընկնում, ձօձեմ, շողացուցանեմ ։

Améntum - ti (լզ.)։ խրացք, փոկ, կապ զանկապանաց ։

Amerimnon - mni (լզ.)։ սնմեռ. ծաղիկ, զառնադմակ ։

Amerína salix - licis (եփ.)։ ուռի, ուռենի ։

Amerína pira - rórum (լզ.)։ տանձ - անագանահաս ։

Amethýstinus - na - num (աժ.)։ մելեսիկ, 'ի դոյն սուտակի ։

Amethýstus - ti (եփ.)։ ամեթոս, մելեսիկ, սուտակ, որթ սորէկ ։

Amiántus - ti (ար.)։ անարատ vel անկէզ քար ։

Amica - cae (եփ.)։ կին բարեկամ, ցանկասէր մանկամարդ ։

Amicábilis - le (աժ.)։ բարեբարոյ, մարդասէր, քաղցր, հաճոյ ։

Amice - cius - cissime (ՎԷ•). բարեկամութեամբ, սիրով, ընտանեբար, սերտիւ, մարդասիրութեամբ, մարդասիրապէս, բարեխոսութեամբ :

Amicinium - ni (չԷ•) } խողովակ
 Amicinus - ni (ար•) }
 մղէզ գործւոյն, բերան տկի :

Amicio - icis - icui (-ixi) - ictum - icire (ՆԷԳ•). ծածկեմ, սքողեմ, առագաստեմ, պատրուակեմ, պատատեմ, ծրարեմ, արկանեմ, զգեցուցանեմ, ազուցանեմ :

Amicitia - ae (ԷԳ•). բարեկամութիւն, մտերմութիւն, սէր, միաբանութիւն, դաշնաւորութիւն :

> amicitiam jungo cum te. բարեկամութիւն խառնեմ ընդ քեզ, բարեկամիմ, բարեկամանամ ուխտիւ :

> dimitto, dirumpo կամ dissuo amicitiam. լուծանեմ զբարեկամութիւն, քակեմ զմտերմութիւն, կողաքակ լինիմ :

Amico - cas - cavi - catum - care (ՆԷԳ•). բարեկամեցուցանեմ, հաշտ առնեմ :

Amictorium - rii (չԷ•). վարշամակ, թաշկինակ :

Amictus - ta - tum (անց. ԴԷԳ•).
 Տես Amicio.

Amictus - us (ար•). տառատոկ, կրկնոց, վերարկու, մեկնոց, լօղիկ, արկանելի, թիկնոց, զպետ, հանդերձ, ծածկոյթ, քող, խոյր, վարշամակ :

Amicula - ae (ԷԳ•). օրիօրդ բարեկամ :

Amiculum - li (չԷ•). ծածկոյթ, քող, կրկնոց, թիկնոց, մեկնոց, լօղիկ, արկանելի :

Amiculus - li (ար•). ջերմեակ բարեկամիկ, մտերիմ, սիրելի :

Amicus - ca - cum (-cior - cissimus) աժ. բարեկամ, մտերիմ, սիրելի, բարեխոսութեամբ, բարեսէր, պաշտպան, օգնական, ձեռնկալու, նպաստամատոյց, յաջողակ :

Amicus - ci (ար•). բարեկամ, մտերիմ, միաբան, դաշնաւոր, նիզակակից :

Amisio - ónis (ԷԳ•). փնաստոյժք, կորուստ :

Amisus - sa - sum (անց. ԴԷԳ•).
 Տես Amitto.

Amisus - us (ար•). կորուստ, փնաստ, տոյժք :

Amita - ae (ԷԳ•). հօրաքոյր :

> ámita magna. քոյր հաւուռն :

> ámita major. հօրաքոյր հաւուռն :

> ámita máxima. քոյր նախահաւուռն :

Amitinae - árum (ԷԳ•). դստերը հօրեղբօր՝ հօրաքեռ՝ քեռւոյ՝ մօրաքեռ :

Amitini - nórum (ար•). հօրեղբօրորդի, հօրաքեռորդի, մօրեղբօրորդի, մօրաքեռորդի :

Amitto (ՆԷԳ. Mitto արձ•). թողում, լքանեմ, թոյլ տամ, թողացուցանեմ, շնորհեմ, ներեմ, կորուսանեմ :

» amitte me. Թոյլ տուր ինձ
երթալ, արձակեա՛ զիս :

Ammoniacum - ci (չլ+). օշակ,
խունկ 'ի բամբոցէ :

Ammoniacus sal- lis (ար.). օշա-
կի աղ :

Amnésis - se (աժ.). առ եզերք
գետոյ գետեղեալ, ակնածիր :

Amnicola - ae (ար. et իգ.). բնակ
գետեզեր, բնակիչ գետափին :

Amniculus - li (ար.). վտակ, ա-
ռուակ, գետակ :

Amnicus - ca - cum (աժ.). գե-
տական, տփնածիր :

Amnis - is (ար.). գետ, առու,
վտակ, հեղեղ, ուխք, գնացք
ջուրց, յորձանք ծովու :

Amo-mas-mávi - mátum - máre
(նրգ.). սիրեմ, խանդաղա-
տեմ, ախորժեմ, բարեախորժ
կամօք կամիմ, հարկանիմ 'ի
սէր, խանդակաթ լինիմ, վա-
ռիմ սիրով :

Amoéne - nius - uissime (յէբ.).
ախորժութեամբ, զուարճու-
թեամբ, զուարթութեամբ :

Amoénitas - tátis (իգ.). ախոր-
ժութիւն, հեշտականութիւն,
զուարճութիւն, զուարթու-
թիւն, գեղեցկութիւն :

Amoénus-na-num (nior - nissi-
mas) աժ. գեղեցիկ, վայե-
լուշ, զուարթ, զուարճալի,
հեշտական, ախորժելի, հա-
ճոյական, բերկրական :

» amoéna-nórum (չլ+). զուար-
ճալի տեղէք, գեղեցիկ և հեշ-
տական վայրք :

Amólior (հար. Mólior արժ.). 'ի
բաց տանիմ, հեռացուցանեմ,
բառնամ, անջատեմ, մեկու-
սացուցանեմ :

» amólior me. հեռանամ, մեկ-
նիմ, մեկուսանամ, 'ի բացեայ
լինիմ, վերանամ, ամբառնամ :

Amolítio - ónis (իգ.). հեռաւո-
րութիւն, անջատումն :

Amómum - mi (չլ+). համեմ,
հացադեղ :

Amor-óris (ար.). սէր, յօժարու-
թիւն, ցանկութիւն, գութ,
բարեսիրութիւն, գորով, բու-
րեկամութիւն, մարդասիրու-
թիւն, աստուածսիրութիւն,
ընկերսիրութիւն, եղբայրսի-
րութիւն, տրփանք, փափաք,
տենչ, տենչանք, բաղձանք,
անձուկ, իղձք :

» amóre vácuus. չսիրող, ոյր
շիջեալ է սէր :

Amoríficus - ca - cum (աժ.). սի-
րալի, գորովալիք, գորովագին :

Amótió-ónis (իգ.). հեռաւորու-
թիւն, անջատումն :

Amótu - ta - tum (անց. որբ.).
Տես Amóveo.

» amóto ludo. առանց կատակի,
զգօնութեամբ ծանրութեամբ :

Amóveo (նրգ. Móveo արժ.). 'ի
բաց տանիմ, հեռացուցանեմ,
բառնամ, հեռի առնեմ, մե-
կուսացուցանեմ, գողանամ,
աքսորեմ, ըստ աշխարհ հա-
նեմ, վտարանդի վարեմ :

Ampelítis - tidis (իգ.). սեաւ
և մածանօղ հող այգեայց :

Ampelodésmos - mi (խփ.) • բոյս պատասուկ՝ առ ՚ի կապել զորթս :

Ampeloléuce - ces (խփ.) • մամուռ ծառոց , լօշտակ , լինագոյն որթ :

Ampelos ágría (խփ.) • վայրի որթ :

Amphíbium - bii (չլփ.) • երկակենդան շնչաւոր , երկակենցաղ կենդանի :

Amphíbíus - bia - bium (աթ.) • երկակենդան , երկակենցաղ :

Amphibólia - ae } խփ. երկխօս

Amphibológia - ae } բանք , երկդիմի միտք , անյայտութիւն :

Amphimallum - li (չլփ.) } մաշ-

Amphítapa vestis-is (խփ.) } կեակ , հանդերձ vel փեղկ մագեղէն , վերմակ ձորի :

Amphithálamus - mi (ար.) • առաջին սկնեակ , դահլիճ , սրահ :

Amphitheatrális - le (հաճ) } աթ. Amphitheátricus - ca - cum } ամփիթէատրոնական :

Amphitheátrum - ri (չլփ.) • ամփիթէատրոն , շուրջ տեսանելեաց տեղիք , շուրջ զթատերբ , թէատրոն :

Amphora - ae (խփ.) • սափոր , մար , չափ , դորակ :

Amphorális - le (աթ.) • մար մի , մարու միջ :

Ample - lius - líssime (Վլփ.) • լայնագոյնս , երկայնաձիգ բանիւք , լիով , առատապէս , մեծապէս , բազում յոյժ :

Ampléctor - teris - éxus - cti (հաճ) } Ampléxor - xáris - xátus - xári } հար. զիրկս արկանեմ , զիրկ ընդ խառն լինիմ , ընդզրկեմ , փարիմ , բովանդակեմ , փակեմ , ամփոփեմ , խանդակաթեմ սիրով , սիրեմ , ՚ի գութ խանդաղասիմ :

Ampléxus - xa - xum (անց. Գլփ.) • Տես Ampléctor. Ampléxus - us (ար.) • զրկախառնութիւն , զրկանք , փարումն , շրջափակութիւն , հանգոյց :

Amplíatio - ónis (խփ.) • լայնութիւն , ընդարձակութիւն , երկայնատարած տարածք , մեծատարած մեծութիւն , սրփռումն , աճումն , առաւելութիւն , յաճախութիւն , յապաղումն , յերկարութիւն :

Amplíatus - ta - tum (անց. Գլփ.) • Տես Amplio. Amplificátio - ónis (խփ.) • առաւելութիւն , ստուարութիւն , յաճախութիւն , աճումն , լայնումն :

Amplificátor - óris (ար.) • ստուարացուցիչ , աճեցուցիչ , բազմացուցիչ :

Amplificátus - ta - tum (անց. Գլփ.) • Տես Amplifico. Amplífice (Վլփ.) • մեծաշուք փառաւորութեամբ , հոյակապ շքեղութեամբ :

Amplífico - cas - cávi - cátum - cáre (Երփ.) • լայնեմ , ընդարձակեմ , աճեցուցանեմ , մեծացուցանեմ , ստուարացուցանեմ , յա-

ճախեմ, առաւելում, տարածանեմ, սփռեմ :

Amplio-ias-iávi-iátum-iáre (հրգ.). ընդարձակեմ, լայնեմ, մեծացուցանեմ, աճեցուցանեմ, առաւելում, յապաղեմ, յերկարեմ, ձգեմ :

Amplitúdo-dinis (եգ.). լայնութիւն, ընդարձակութիւն, տարածութիւն, մեծութիւն, աւագութիւն, ճոխութիւն, իշխանութիւն, մեծվայելչութիւն, շուք :

Amplius (Ջէ.). առաւել, աւելի, կարի, յոյժ, և ևս :

› **amplius liberórum.** բազում որդիք, յոլով ուստերք :

› **amplius millibus pássuum.** առաւել քան զհազար քայլս ոտից, աւելի քան զհազար քայլաչափս :

Ampliusculus-la-lum (աթ.). սակաւիկ ինչ ընդարձակ, թուն մի լայնանիստ :

Amplus-la-lum (-lior-lissimus) աթ. ընդարձակ, մեծատարած, լայնանիստ, լայնատարած, յաղթ, անդորր, մեծ, աւագ, երևելի, հռչակաւոր, հոյակապ, նշանաւոր :

Ampúlla-ae (եգ.). շիշ, սրուսկ :
› **ampúlla potória.** բաժակ, նուագ, սկիհ, սաշտ, կուժ :

Ampulláceus-ea-eum (աթ.). 'ի ձև բաժակի, 'ի նմանութիւն սրուակի, կժաւոր :

Ampullárius-rii (ար.). ապակազործ, գործիչ սրուակաց :

Ampullárius-ria-rium (աթ.). կժաւոր, 'ի ձև սրուակի :

Ampúllor-láris-látus-lári (հար.). մեծաբանեմ, ճամարտակեմ, ճոխաբան լինիմ, մեծամեծս կոտորեմ, մեծաբանս սնտեաց բարբառիմ :

Amputátio-ónis (եգ.). կտրումն, հատումն, ծայրաքաղութիւն, յատումն, յօտ, կոճոպումն :

Amputátus-ta-tum (անգ. րէք.). Տես **Amputo.**

Amputo (հրգ. Puto արծ.). կտրեմ, հատանեմ, ծայրաքաղ առնեմ, յատանեմ, քշտեմ, յապաւեմ, կոճոպեմ, բառնամ, 'ի բաց տանիմ :

Amuléum-ti (չգ.). բժժանք, յուռութք, հմայք :

Amúrca-ae (եգ.). մրուր ձիթոյ :

Amurcária dólia-iórum (չգ.). կարաս լի մրրով ձիթոյ :

Amússis-is (եգ.). հարթակշիռ, հարթաչափ գործի, հարթազէտ, ջրակշիռ, կարկին հիւսանց :

› **ad amússim.** ճշգիւ, ճշգրիտ, կատարելապէս, լի կատարեալ, ամենեւին, անշուշտ :

Amussitátus-ta-tum (աթ.). հարթ, հարթեալ, 'ի մի հարթութիւն ածեալ, զերեսս հաւասարեալ :

Amússium-ii (չգ.). հարթաչափ գործի, հարթակշիռ, հարթազէտ, ջրակշիռ, կարկին հիւսանց :

Amýgdala-ae (եգ.). նուշ, նշի :

Amygdálinus - na - num (աձ․)․
'ի նշոյ, նշոյ :

Amygdalítes - tae (աբ․)․ կաղան-
չանն՝ տունկ :

Amýgdalum - li (չգ․)․ նուշ, նշի :

Amýgdalus - li (իգ․)․ նշի :

Amylum - li (չգ․)․ նաշիհ, գեր-
մակ ալիւր :

Amýstis - tidis (իգ․)․ նեղաբե-
րան անօթ, բաժակ :

An ? (ՎԷ․)․ արդեօք, մի թէ,
թերեւս, դուցէ, եթէ, կամ :

» annon ? միթէ հչ, թէ հչ :

Anabáthrum - ri (չգ․)․ տախ-
տակամուծ, յատակ սենեկաց,
թատր, դար :

Anacephalaeósis - is (իգ․)․ հա-
մառուտ կրկնումն, վերջաբան,
վերջին բանք, քաղուածոյք :

Anachítes - tae (աբ․)․ աղամանդ :

Anachoréta - ae (աբ․)․ անա-
պատաւոր, անապատակեաց,
անապատական, մենակեաց :

Anadéma - matis (չգ․)․ արտա-
խոյր պսակ, արտախուրակ,
սպարօշ, թաղ :

Anaglýpta - tórum (չգ․)․ քանդ,
քանդակ, դրօշուած, խոր
դրօշեալ :

Anagnóstes - tae (աբ․)․ անադա-
նոս, զրակարդաց եկեղեցւոյ,
ընթերցող, ընթերցիչ :

Analécta - ae }
Analéctes - tae } աբ․ ծառայ չար,
սպասաւոր խոհակերոցի :

Analécta - ctórum (չգ․)․ մնա-
ցորդք սեղանոյ, հատակո-
տորք, քաղուածոյք :

Analogía - ae (իգ․)․ համեմա-
տութիւն, պատշաճութիւն,
հաւասարութիւն, յանկու-
թիւն, կշռութիւն, հաղոր-
դութիւն, միաբանութիւն :

Analógiqus - ca - cum (աձ․)․ հա-
մեմատ, պատշաճ, հաւասար,
հանգոյն, նման, կշիռ, յանկ :

Análogus - ga - gum (աձ․)․ հան-
գոյն, նման, համեմատական,
պատշաճական, հաւասար,
յանկ, կշիռ :

Análysis - is (իգ․)․ լուծումն,
բովանդակութիւն, քաղուա-
ծոյք :

Analýtice (ՎԷ․)․ լուծմամբ, զա-
մենայն բարւոք կշռեալ,
ղլուխ բանից :

Analýticus - ca - cum (աձ․)․ լու-
ծական, լուծման :

Anapaéstum - ti (չգ․)․ շափ եր-
գոց՝ յերկուց կարճից և 'ի
միոջէ երկայնէ յարդարեալ :

Anas - natis (իգ․)․ բադ :

Anathéma - matis (չգ․)․ տուրք,
պարգև, ընծայ, նուէր, պա-
տարագ, նզովք, անէծք, բա-
նադրութիւն, բանադրանք :

Anathematízo - zas - závi - zátum
- záre (նբգ․)․ նզովեմ, որոշեմ
'ի հաղորդութենէ, ընդ բա-
նիւ առնեմ, բանադրեմ, 'ի
բաց ընկնեում, մերժեմ, խոր-
շեմ և զարշեմ :

Anáticula - ae (իգ․)․ ձագ բադու :

Anatínus - na - num (աձ․)․ բա-
դու, բադի :

Anatocismus - mi (աբ․)․ շարխառ

չարիատի, վաշխ վաշխի, տոկոսիք տոկոսեաց, չար փոխորդի :

Anatomia - ae } ԻՖ. Հերձումն մարմնոյ, անդամահատութիւն, անդամազննութիւն :

Anatómicus - ci (ար.) . անդամահատ, անդամազննիչ :

Anceps - cipitis (աժ.) . երկդիմի, երկբերանի, երկսայրի, կրկին, բազմապատիկ, բազմադիմի, երկխօս, երկբայ, երկբայական, յերկուական :

Anchora - ae (ԻՖ.) . խարիսխ նաւու, պատսպարան, ապաստան, ապաւէն, յոյս :

Ancilla - lae (ԻՖ.) . աղախին, գերդաստանիկ, նաժիշտ, կին գերի, սպասեակ :

Ancilláris - re (աժ.) . ծառայական, ստրկական :

Ancíllor - lárís - látus - lári (հար.) . ծառայիմ, պաշտեմ, սպասհարկանեմ, 'ի սպասաւորութեան կամ, ուղեկից լինիմ, ընկերեմ :

Ancillula - ae (ԻՖ.) . աղախին մանկամարդ, աղջիկ :

Ancipes - ípítis (աժ.) . երկբերանի, երկսայրի, կրկին, բազմադիմի, երկխօս, երկբայ, յերկուական :

Ancon - ónis (ար.) . արմուկն, կանգուն, ոտն մի և կէս :

Ancora - ae (ԻՖ.) . խարիսխ նաւու, պատսպարան, ապաւէն, յոյս :

> áncoras tollo. բառնամ ջել հանեմ 'ի վեր զխարիսխ :

Ancorále - lis (չգ.) . հաստակապարան՝ զորմէ զխարիսխն 'ի նաւէն 'ի խոնարհ կախնն :

Ancorárius - ia - ium (աժ.) . խարըսի, խարիսխաձև :

Andábata - tae (ար.) . ըմբիշ սուսերաձիգ, մրցող զինուք, մենամարտիկ :

Andráchne - nes (ԻՖ.) . անմուռուկ, փրփրեմ :

Andrógnus - ni (ար.) . արուէգ, որձէէգ :

Andrón - ónis (ար.) . դահլիճ, գաւիթ, սրահ, փող, անցք, մուտք, պոռնկոց :

Andronítis - tidis (ԻՖ.) . բնակարան արանց :

Anelláris - rii (ար.) . ոսկեգործ, ոսկերիչ, վաճառող մատանեաց :

Anéllus - li (ար.) . մատանի, օղ, օղամանեակ :

Anemóne - es (ԻՖ.) . պուտ, փեննայ, հարսնոյ ծաղիկ :

Anéthum - thi (չգ.) սամիթ :

Anfráctus - us (ար.) . շրջումն, շրջան, շրջանակ, բոլորն բոլորակ, դարձուած, շրջուած, փոփոխումն, բոլորումն :

Anfráctus - ta - tum (Էյժ.) . մանուածապատ, ծուռ, կոր, թիւր :

Angária - ae (ԻՖ.) . հարստահարութիւն, յափշտակութիւն, անիրաւութիւն, ծանրութիւն, բեռն :

Angário - ias - iávi - iátum - iáre (նրգ.) . տարապարհակ վարեմ, պահակ ունիմ, տառապեցուցանեմ, խուեմ :

Angélicus-ca-cum (աթ.) . հրեշտակական, հրեշտակերոն :

Angéllus - li (ար.) . փոքր անկիւն, խորշ :

Angelus - li (ար.) . պատգամաւոր, պատգամաբեր, դեսպան, հրեշտակ, գուարթուն :

Angína - ae (խգ.) . փողացաւ, ախտ vel տապ կոկորդի :

Angipórtum - ti (չրտ.) } անեղ
Angipórtus - ti (ար.) } .

Ճանապարհ, սոր, նուրբ փողոց, նրբափողոց :

Ango-gis-nxi-gere (նրգ.) . պրնդեմ, ճնշեմ, խեղդեմ, նեղեմ, լլկեմ, տառապեցուցանեմ, վշտացուցանեմ, տանջեմ :

» angor ánimo կամ ánimi . վշտանամ, տառապիմ, տատամիմ, թախծիմ, անձկայրեաց տրտմութեամբ և ծանրաթախիծ հոգով պաշարիմ :

Angor - óris (ար.) . վիշտք, տառապանք, նեղութիւն, անձկութիւն, հոգք, սատամնութիւն, սազնապ, փողացաւ :

Anguiculus - li (ար.) . օձ փոքրիկ, կորիւն օձի, իժակորիւն :

Anguifer - ifera - iferum (աթ.) . օձաբեր :

Anguifer - iferi (ար.) . օձակալ, վիշապ՝ աստեղատուն :

Anguigena - ae (ար. et խգ.) . ծնունդ իժից, օձածին :

Anguilla - ae (խգ.) . եղբղէս, օձաձուկն :

Anguímanus - ni (ար.) . փիղ :

Anguíneus-ea-eum } աթ. օձա-

Anguínus-na-num } կան, օձանման, խայտախարիւ :

Anguipes - ipedis (աթ.) . խեղոտամբ, ծուռ ոտիւք :

Anguis - uis (ար. et խգ.) . օձ, ճճի, վիշապ, գազան :

Angúitenens - éntis (ար. et խգ.) . օձաբեր, օձակալ :

Anguláris - re (աթ.) . անկեան, անկիւնաւոր, բազմանկիւն, խորշեղէն :

Angulátim (ՋԷ.) . ի կերպարանս անկեան, խորշս խորշս :

Angulátus-ta-tum } աթ. բազ-

Angulósus-sa-sum } մանկիւն, անկիւնաւոր, խորշեղէն :

Angulus-li (ար.) . անկիւն, խորշ :

Angustátus-ta-tum (անգ. րբ.) .

Տես Angústo.

Angúste - tius - tissime (ՋԷ.) . սերտիւ, խստիւ, պնդով, կարճառօտիւք, սակաւուք, համառօտս :

Angústia - ae (խգ.) . անձկութիւն, նեղութիւն, տառապանք, վիշտք, պիտոյք, պէտք, կարօտութիւն, չքաւորութիւն, աղքատութիւն, տնանկութիւն, կարճառօտութիւն, կարճութիւն :

» angústiae fretórum . նեղուց ծովու, անձուկք, կիրճ :

Angústo-tas-távi-tátum-táre (նրգ.). 'ի նեղ արկանեմ, նեղեմ, պնդեմ, ճնշեմ, ճմլեմ :
 Angústus-ta-tum (-tior-tissimus) ած. նեղ, անձուկ, փոքր, փոքրիկ :

» res angústae. նեղութիւն, կարօտութիւն, չքաւորութիւն, պիտոյք, աղքատութիւն, անանկութիւն :

» angústus ánimus. նեղարտութիւն, նեղութիւն և անձկութիւն, տկարամտութիւն :

» angústá mens. կարճմտութիւն, սնհամբերութիւն :

Anhélañs-ántis (էյծ.). ցանկացող, փափաքող, շնչասպառ, ոգեսպառ :

Anhelátio-ónis (իգ.). նեղութիւն շնչոյ, ծանրաշնչութիւն, հոտ :

Anhelátor-óris (ար.). ոգեսպառ, շնչասպառ, ծանրաշունչ :

Anhelátus-ta-tum (անց. որբ.). Տես Anhélo.

Anhélitus-us (ար.). ծանրաշունչութիւն, նեղութիւն շնչոյ, հոտ, բուրուճն, գոլորշի :

» anhélitus vini. հոտ գինեոյ :

Anhélo-las-lávi-látum-láre (չգ. et նրգ.). ոգի կլանեմ, թասեմ, ցանկամ, սնձկամ, տեղամ, փափաքեմ :

» scelus anhélo. թեւադրեմ գեղեւն, դրդեմ յանօրէնութեան մեղս :

Anhélus-la-lum (ած.). ցանկացող, փափաքող, թասող :

Anicélla-ae (իգ.). պառաւ, պառաւեալ, անցեալ զաւուրբք :

Anicétum-ti (չգ.). անխոն :

Anícula-ae (իգ.). պառաւեալ, պառաւ, անցեալ զաւուրբք :

Anilis-le (ած.). պառաւական, հնացեալ, ծերական :

» fabéllae aniles. աւասպելք պառաւանց, դրդջիւնք, բարբանջք, սուսսպելեաց բաջաղանք, շողփաղփութիւնք :

Anilitas-tátis (իգ.). պառաւութիւն, ծերութիւն, ծերոյթ :

Aniliter (Պբ.). հանգոյն պառաւանց, ծերունարար, ծերարար :

Anima-ae (իգ.). շունչ, հագագ, ոգի, հոգի, կեանք, կենդանութիւն, սիրտ, միտք, անձն, կամք, խորհուրդ, պրզանք, զուարճութիւն, հաճութիւն, խնդութիւն, ուրախութիւն :

» ánimam recipio. ձգեմ զօր, շնչեմ, շունչ կլանեմ, ոգի առնում, հանգչիմ :

Animábilis-le (ած.). կենդանատու, կենդանարար, կենարար, զօրացուցիչ, քաջալերիչ :

Animadvérsio-ónis (իգ.). նկատութիւն, քննութիւն, զննութիւն, մտադրութիւն, ուշ, կշտամբանք, յանդիմանութիւն, պատիժ պատուհասի :

Animadvérsor-óris (ար.). դէտ, քննիչ, մտախորհ, պատժածու :

Animadvérto (նրգ. Advérto արժ.).
 նկարեմ, քննեմ, զննեմ, միտ
 դնեմ, ուշ առնեմ, մտախորհ
 լինիմ, դիտեմ, նշմարեմ,
 իրազգաց լինիմ, իմանամ,
 ճանաչեմ, զիտեմ, փոյթ ու
 նիմ, հոգամ, տածեմ:

» animadvérto in te. պատժեմ,
 պատուհասեմ, պատիժ պա-
 տուհասի 'ի վերայ քո ածեմ:

Animal - ális (զդ.). շնչաւոր,
 անասուն, անբան, երէ, ան-
 միտ, անասնամիտ, թանձրա-
 միտ, անազորոյն:

Animális - le (աժ.). կենդանի,
 կայտառ, առոյգ, արթուն:

Animans - ántis (քձժ.). կենդա-
 նորար, կենդանատու, կեն-
 դանի, կայտառ, շնչաւոր,
 անասուն, անբան, երէ:

Animátio - ónis (եգ.) } կենդա-
 Animátus - us (ար.) } նութիւն, կեանք, հոգի:

Animátus - ta - tum (անց. րբբ.).
 Տես Animo.

Animátus - ta - tum (-tissimus)
 աժ. կենդանի, կայտառ, մէտ
 և յօժար, կարգեալ, արի,
 քաջասիրտ, համարձակ, ա-
 ռաքիւնի:

» bene animátus erga կամ in te.
 յօժարութեամբ, խանդաղա-
 տազոյն գթով, խանդաղա-
 տանօք, սիրով, բարեսէր:

Animo - mas - mávi - mátum -
 máre (նրգ.). շնչեմ, փչեմ,
 հնչեցուցանեմ, կեանս տամ,
 կենդանի առնեմ, կենդանա-

ցուցանեմ, շնչաւորեմ, քա-
 ջալերեմ, սրտապնդեմ, խրա-
 խոյս տամ:

» ánimo tibias. փող ղել փո-
 ղանշանս հարկանեմ, հնչե-
 ցուցանեմ զփողս, ազգ առ-
 նեմ բարբառով փողոյ:

Animóse - sius - síssime (Վք.).
 արիարար, արութեամբ, քա-
 ջութեամբ, աներկիւղ:

Animósitas - tátis. (եգ.). արու-
 թիւն, քաջութիւն, կորու-
 վութիւն, քաջասրտութիւն,
 համարձակութիւն:

Animósus - sa - sum (-sior) աժ.
 կենդանի, կայտառ, առոյգ,
 արի, քաջ, քաջասիրտ, ան-
 երկիւղ, համարձակ, բար-
 կասիրտ, ցասկոս, ուժգին,
 բուռն:

» animósa signa. կենդանի ար-
 ձանք, խօսուն դրօշեալք:

Animula - ae (եգ.) } հոգի փո-
 Animulus - li (ար.) } քրիկ, բարեկամիկ:

» mi animule. կեանք իմ, լոյս
 աչաց իմոց, սիրելիդ իմ, սի-
 րելի անձին իմոյ:

Animus - mi (ար.). սիրտ, ոգի,
 մտք, խորհուրդ, դիտաւո-
 բութիւն, յօժարութիւն,
 կամք, կամակարութիւն:

» aequo ánimo fero. յօժարու-
 թեամբ կրեմ ղել ասնիմ, հան-
 դուրժեմ, համբերեմ:

» meo quidem ánimo. ըստ ի-
 մոցս կարծեաց, թուի ինձ,
 որպէս կարծեմ:

- » ex ánimo. սրտի մտօք, յամենայն սրտէ, անկեղծութեամբ, միամտութեամբ :
- » amicus ex ánimo. անկեղծաւոր բարեկամ, ջերմեակ բարեկամիկ :
- » recipio ánimum. քաջալերիմ, խրախուսիմ, համարձակիմ, հպարտանամ, մեծամտիմ, ամբարհաւաճեմ, ամբարտաւանիմ, փքամ :
- » abjicio ánimum. սրտաբեկիմ, սրտաբեկ լինիմ, վատասրտիմ, լքանիմ, վեհերիմ, վհատիմ :
- » cado, cóncido, deficio ánimo կամ ánimis. սրտաբեկ լինիմ, սրտաբեկիմ, վհատիմ, լքանիմ, վատասրտիմ :
- » ánimo mi. Լոյս աչաց իմոց, կեանք իմ, սիրելի անձին իմոյ, սիրելիդ իմ :
- Anísam - si (չլէ.) } անխոն :
- Anísus - si (ար.) } անխոն :
- Annáles - lium (ար.). Ժամանակագրութիւնք, ժամանակագիրք, տարեգիրք :
- Annális - le կամ } ար. տարեկան, տարեոր, ամ ըստ ամէ, միոյ ամի, միամեայ :
- Annavigátio - ónis (եփ.). նաւարկութիւն, նաւաչու, նաւագնաց զնացք, նաւագնացութիւն, նաւաստութիւն, նաւապետութիւն :
- Annávigo (չլէ. Návigo արժ.). նաւեմ, նաւարկեմ, 'ի նաւ մտանեմ, նաւապետեմ :

Anne? (Վէ.). գուցէ, թերևս, արդեօք, միթէ :

Annécto (նրփ. Necto արժ.). հիւսեմ, յեռում, կցեմ, 'ի կցանի հարկանեմ, զօղեմ, յօղեմ, յարեմ, կապեմ :

Annéllus - li (ար.). մատանի, օղամանեակ, օղ :

Annéxio - ónis (եփ.) } արևրս,
Annéxus - us (ար.) } կապ, յօղ, պատշաճութիւն, միաբանութիւն, կցուած, կցան, զօղ, միաւորութիւն, միութիւն :

Annéxus - xa - xum (անց. րրէ.). Տես Annécto.

Annículus - la - lum (ար.). միամեայ, տարեոր, տարեկան :

Annifer - ifera - iferum (ար.). պտղաբեր, մրգաբեր, քաջաբեր, բերրի :

Annísus - sa - sum (անց. րրէ.). Տես Annitor.

Annitor (հար. Nitor արժ.). յեռում, հաստատեալ կամ, գուն գործեմ, ջանամ, ճգնիմ, պարապիմ, ղեկերիմ :

Anniversárius - ia - ium (ար.). տարեկան, տարեոր, միամեայ, ամ ըստ ամէ :

Anníxus - xa - xum (անց. րրէ.). Տես Annitor.

Annominátio - ónis (եփ.). հնչակցութիւն vel անուանակցութիւն անուանց :

Annóna - ae (եփ.). պարէն, նպարակ, նպար, ոռճիկ, պաշար, համբարք, ուսեստ :

» annónae caritas. նուազու-
թիւն նպարի, սով, կարօ-
տութիւն :

» annónae vilitas. առատու-
թիւն ուտեստի, լիութիւն
համբարոց :

» annóna crescit կամ ingravé-
scit. պարէնն ծանրագնի է,
ուտեստն մեծագնի վաճառի :

» annóna laxat. նուազին զինք
ուտեստի :

» annónam levo. նուազեցու-
ցանեմ զգինս ուտեստի :

Annonárius-rii (ար.) ամբարա-
պետ, հոգաբարձու պաշարի
չօրաց :

Annonárius-ia-ium } ար. պա-
Annoniánus-na-num }
րենի, պաշարոյ :

Annósus-sa-sum (ար.) հինօ-
րեայ, բազմամեայ, հինաւ-
ուրց, պլեոր, ծեր :

Annotátio-ónis (իգ.) տեղեկու-
թիւն, ծանօթութիւն, մեկ-
նութիւն, նկատութիւն, քրն-
նութիւն, համառօտ բանք,
համառօտութիւն :

Annotatiúncula - ae (իգ.) հա-
մառօտ տեղեկութիւն, հա-
կիրճ ծանօթութիւն :

Annotátor - óris (ար.) դէտ,
քննիչ :

Annotátus-ta-tum (անց. րբբ.)
Տես Annoto.

Annotátus - us (ար.) տեղեկու-
թիւն, ծանօթութիւն, մեկ-
նութիւն, քննութիւն, նկա-
տութիւն, համառօտ բանք :

Annótinus-na-num (ար.) միա-
մեայ, տարեոր, տարեկան :

Annoto (նրգ. Noto արձ.) նշա-
նակեմ, բնդ գրով արկանեմ,
նկատեմ, քննեմ, զննեմ :

Annua - uórum (զլգ.) տարեոր
հարկ, տարեկան հաս :

Annúalis - le (ար.) տարեոր,
տարեկան, միամեայ, միոյ ամի :

Annumerátio - ónis (իգ.) թու-
ումն, համարողութիւն, հա-
մար, հաշիւ, թիւ :

Annumerátus - ta - tum (անց.
րբբ.) Տես Annúmero.

Annúmero (նրգ. Número արձ.)
թուեմ, հաշուիմ, ՚ի համար
արկանեմ vel բերեմ, համա-
րիմ, վարկանիմ :

Annunciátio - ónis (իգ.) աւե-
տիք, համբաւ, լուր, ազդ,
յառաջասացութիւն :

Annúncio (նրգ. Núncio արձ.)
աւեսեմ, աւետարանեմ, ազդ
առնեմ, ծանուցանեմ, զեկու-
ցանեմ, նշանակեմ, իմացու-
ցանեմ :

Annuo-uis-ui-útum-úere (զլգ.)
ակնարկեմ, նշմարեցուցանեմ,
հաւանիմ, հաճիմ, հաստա-
տեմ, օգնեմ, պաշտպանեմ,
պատսպարեմ :

» ánnuo falso. սուտ վկայեմ,
սուտ վկայութիւն դնեմ :

Annus - ni (ար.) ամ, տարի,
հասակ, տիք :

» annum, in annum կամ anno.
վամ մի ողջոյն, յետ միոյ ամի,
յանցելում ամի :

- › verténte anno. 'ի շրջել տարւոյ, 'ի վերջ կոյս ամի :
- › annis singulis. ամի ամի, ամ ըստ ամէ, տարւոջէ 'ի տարի :
- › anni tempus. յեղանակ, փոփոխումն տարւոյ, օւրք :
- › annus hibérnus. ձմեռն, ձմեռայնի :
- › annus pómifer. աշուն, աշնայնի :
- Annuus - ua - uum (աժ.). տարեկան, տարւոք, միամեայ :
- Anódyna - nórum (չղժ.). մեղմացուցիչ դեղք, կակղէջ թեւ թեւքիչ դարմանք :
- Anquiro (նրգ. Quaero արձ.). հետազօտեմ, յուզեմ, խուզեմ, 'ի խնդիր լինիմ, խնդրեմ, որոնեմ, հարցանեմ, ստուգեմ, տեղեկանում, հարցափորձ թեւ հարց և քնին առնեմ :
- Anquisitio - ónis (իգ.). խոյզ, խնդիր, քննութիւն, հարց և խնդիր, հարցափորձ, հարցափորձութիւն, դատաստան :
- Ansa - ae (իգ.). անգեղք անութոց, ծարմանդ, կապ, աղի, խոյզ, ծղխնի, պատճառք, առիթ, բարուրք :
- › ansam praébeo. առիթ ընծայեմ, դէպս առաջի մատուցանեմ, պատճառք լինիմ :
- › ansam arripio. 'ի շահ թեւ յօգուտ 'ի կիր արկանեմ զառիթն :
- Ansátus - ta - tum (աժ.). թեզանաւոր, թեզանեայ :
- Anser - ris (ար. et իգ.). սագ :

- Anserárium - rii (չղժ.). տեղեկանութեան սագաց :
- Ansérculus - li (ար.). ձագ սագու :
- Anserínus - na - num (աժ.). սագի :
- › pullus anserínus. ձագ սագու :
- Ansula - ae (իգ.). մեղեխ փոքրիկ, մատանի, օղ, կարթ, ակիշ, կապ, փոկ :
- Antae - tárum (իգ.). մոյթք թեւ նեցուկք դրանց, կամարակապք :
- Ante (նրգ. et ղէ.). յանդիման, առաջի, յառաջ, յառաջագոյն, նախ :
- › ante óculos. ակնյանդիման, առաջի աչաց, յայտնապէս, հրապարակաւ :
- › ante ómnia. նախ քան զամենայն, մանաւանդ, առաւելապէս :
- › paucis ante diébus. յառաջ քան զաւուրս ինչ, աւուրք ինչ են :
- Antea (ղէ.). յառաջագոյն, յառաջն, արդ ևս, կանխաւ :
- Anteáctus - ta - tum (էջժ.). անցեալ, արագ ընթացեալ, հոսեալ :
- Anteámbulo - ónis (ար.). ծառայ յառաջախաղաց :
- Anteaquam (չղկ.). մինչ չեւ, յառաջ քան, նախ քան :
- Antécánis - is (ար.). Արոկիոն, հակաշունն՝ սատեղասունն :
- Antecápio (նրգ. Cápio արձ.). յառաջագոյն ըմբռնեմ, կանխեմ ունիմ, կանխաւ ազգ առնեմ, յառաջեմ :

Antecáptus-ta-tum (անց. Գրբ.).
Տես Antecápio.

Antecedens - éntis (էյծ.). նախ,
նախկին, յառաջընթաց, յա-
ռաջընծայ, առաջին, կան-
խեալ :

» antecédentia - tium (զլտ.). ա-
ռանձինն հանգամանք, ու-
րոյն նշանակք, մտաւոր
դէպք :

Antecédo (զլտ. Cedo արձ.). ա-
ռաջի երթամ, յառաջեմ, յա-
ռաջընթաց լինիմ, կանխեմ,
գեր 'ի վերոյ լինիմ, զար-
գանամ :

Antecéllens - éntis (էյծ.). ազ-
նուագոյն, ընտիր, առաւե-
լագոյն, լաւագոյն, պատուա-
կանագոյն :

Antecéllō - lis - lui - lere (զլտ.).
առաջի անցանեմ, յառաջա-
դէմ լինիմ, յառաջ խաղամ,
առաւելում, զլեմ :

Antecéssio - ónis (եգ.). յառա-
ջագահք, նախաւորութիւն,
նախաթողք, յառաջահաս
պատիւ :

Antecéssōr - óris (ար.). յառա-
ջընթաց, կարապետ, լրտես,
դէտ, յուզող, նախն, նախնի,
օրէնսուսոյց վարդապետ, յա-
ռաջակաց իրաւանց 'ի վար-
դապետանոցի :

Antecéssus - us (ար.). կանխաւ
հասուցումն, կանուխ վճա-
րումն, սկիզբն :

» in antecéssum. կանխաւ, յա-
ռաջագոյն :

Antecoénium - ii (զլտ.). ճաշ ա-
ռաւօտու, նախաճաշ :

Antecúrro (զլտ. Curro արձ.). ա-
ռաջի ընթանամ, կանխեմ,
կարապետեմ, յառաջեմ, յա-
ռաջընթաց լինիմ :

Antecúrsor - óris (ար.). յառա-
ջընթաց, նախագնաց, կարա-
պետ, դէտ, յուզող :

Antedico (նրգ. Dico - cis արձ.).
կանխաւ ասեմ, յառաջագոյն
պատմեմ ղել գուշակեմ, յա-
ռաջահայեաց լինիմ :

Antéeo (զլտ. Eo, is արձ.). յա-
ռաջընծայ լինիմ, ընթանամ
առաջի, կանխեմ, յառաջեմ,
կանխաւ ազդ առնեմ :

» antéeo te կամ tibi. յառաջա-
դէմ նկրտիմ, զլեմ, դեր 'ի
վերոյ լինիմ, անցանեմ զան-
ցանեմ :

Antéfero (նրգ. Fero արձ.). դնեմ
առաջի, նախամեծար առնեմ
ղել համարիմ, առ լաւս ունիմ :

Antefixus - xa - xum (էյծ.).
հաստատեալ, հաստատուե-
մխեալ, բեւեռեալ, սնդեալ,
յարեալ, կցեալ :

Antegenitális - le (աժ.). նախ
քան զճնունդն դիպեալ, յա-
ռաջ քան զճնաննէն պատա-
հեալ :

Antegrédior (հար. Grádior արձ.).
յառաջընթաց լինիմ, առաջի
ընթանամ, յառաջեմ, աճա-
պարեմ :

Antegréssus-sa-sum (անց. Գրբ.).
Տես Antegrédior.

Antehábeo (նրգ. Hábeo արձ.). նախամեծար առնեմ, մեծարոյ համարիմ, առ լաւս ունիմ:

Antehac (մկբ.). կանխաւ, յառաջն, յառաջագոյն, արդ ևս:

Antelógium - gii (չգ+). յառաջարան, նախակարգ բանք:

Antelucánus - na - num (աթ+). յառաջ քան զծագիլ արևու, ընդ արշալուրշան, կանուխ, առաւօտին:

Antemeridiánus - na - num (աթ+). նախ քան զհասարակ օր, յառաջ քան զմիջօրեայ:

Antemitto (նրգ. Mitto արձ.). յառաջագոյն առաքեմ, յանդիման յղեմ:

Anténna - ae (եգ+). ձող առազաստաց:

Anteoccupátio-ónis (եգ+). գրաւուցն մտաց, կանխամուտ կարծիք, կանխակալութիւն:

Anteóccupo (նրգ. Occupo արձ.). յառաջագոյն գրաւեմ զմիտս, կանխեմ ունիմ, յանկուցանեմ, կանխաւ արգ առնեմ:

Antéparo (նրգ. Paro արձ.). կանխաւ պատրաստեմ, հանդերձեմ, կազմեմ, յարդարեմ:

Antepárta - tórum (չգ+). ինչք յառաջագոյն ստացեալք, մեծութիւնք կանխաւ շահեալք:

› antepárta pátria. հայրենի ստացուածք, հայրենական ժառանգութիւն:

Antépedes - dum (ար+). առաջոյ կողման ոտք անասնոց:

Antepéndulus - la - lum (աթ+).

տատանեալ 'ի հողմոյ, հողմակոծ, կախեալ:

Antepólleo (չգ+. Pólleo արձ.). յաղթահարեմ, զօրանամ, գեր 'ի վերոյ լինիմ, անցանեմ զանցանեմ:

Antepóno (նրգ. Pono արձ.). նախամեծար ընտրեմ, մեծարոյ յել առաւել առնեմ, առ լաւս ունիմ:

Antepósitus - ta - tum (անց. րբբ+). Տես Antepóno.

Antequam (չգ+). յառաջ քան, նախ քան, մինչ չև:

Antérides - dum (եգ+.) } մոյթք
Anteridion - idii (չգ+.) }

որմոց, զառ 'ի թափ որմոյ, որմ շինեալ առ 'ի շեղ՝ յամբուլթիւն այլայ որմոյ:

Antérior - óris (աթ+). առաջին, առաջոյ, յառաջընթաց, յառաջընծայ:

Antes - tiam (ար+). կալ փոքրիկ, լայն ակօս, բողբոջք որթոց, կարգ զօրաց, ճակատ:

Antescholánus - ni (ար+). երկրորդ վարդապետ, օգնական վարդապետի յել ուսուցչի, կրկնիչ, երկրորդիչ:

Antesignánus - na - num (աթ+). գրոշակիր, նշանակիր, յառաջամարտիկք, առաջապահք, առաջնորդ:

Antéstó (չգ+. Sto արձ.). յանդիման լինիմ, ընդ առաջ ելանեմ, գեր 'ի վերոյ լինիմ, յառաջեմ, անցանեմ զանցանեմ, զարգանամ:

Antéstor (հոր. Testor արժ.). եկա-
կոչ առնեմ, 'ի դատաստան
կոչեմ, 'ի վկայութիւն գամ :
Anteurbánus - na - num (աժ.).
արուարձական, արուարձային,
արուարձանեայ :
Antevénio (չգլ. Vénio արժ.). յա-
ռաջագոյն գամ, յառաջեմ,
կանխեմ, կանխաւ ազդ առնեմ :
» antevénio tibi. ընդ առաջ եր-
թամ vel հլանեմ, հանդիպիմ,
պատահեմ :
Antevérto (նրգ. Verto արժ.). կան-
խեմ, յառաջագոյն հասանեմ,
յառաջեմ գրաւեմ գտեղի :
Antevideo (նրգ. Video արժ.).
յառաջատես լինիմ, յառա-
ջագոյն տեսանեմ, գուշակեմ,
կանխաւ հոգամ :
Antévolo (չգլ. Volo - las արժ.).
առաջոյ թռանիմ, 'ի թռիչս
յառաջընթաց լինիմ :
Anthédon - donis (իգ.). հազո-
րինի, հազորան, վայրի խնձոր :
Anthemis - thémidis (իգ.). ան-
թեմ, երիցուկ :
Anthológica - con (չգլ.). ծաղ-
կաքաղ հատուածք, ընտիր
ընտիր բանք, քաղուածոյք :
» libri anthologicon. գումարու-
թիւն բանից, ծաղկաքաղ մա-
տեսանք :
Anthrácinus - na - num (աժ.).
արջնաթոյր, թխագոյն, թուխ,
սեւաւ, սևագոյն :
Anthrax - racis (ար.). կարկե-
հան, սուտակն, կայծակն,
կեղ չարակեղ, խաղաւարտ :

Anthropógraphus - phi (ար.).
նկարիչ կերպարանաց մարդ-
կան, նկարագրող :
Anthropomorphítæ-tárum (ար.).
հերետիկոսայք՝ որ մարդա-
կերպ համարէին զլստուած :
Anthropóphagus - gi (ար.). մար-
դակեր, մարդախանձ :
Antiae - iárum (իգ.). հերք ար-
ձակեալք մինչ 'ի ճակատն :
Antibóreum horológium - gii
(չգլ.). ժամացոյց՝ որ հայի 'ի
հիւսիսային բևեռն :
Antica - ae (իգ.). հարաւային
կողմն, մասն երկրի որ հայի
ընդ արեւմուտս :
Anticipátió - ónis (իգ.). կանուխ
վճարումն, կանխաւ հատու-
ցումն, դրաւուցմն մտաց, կան-
խակալութիւն :
Anticipo - pas - pávi - pátum - páre
(նրգ.). կանխեմ, փութամ,
յառաջեմ, աճապարեմ, յա-
ռաջագոյն հասանեմ, կան-
խաւ ազդ առնեմ :
Anticum - ci (չգլ.). դուռն մեծ
'ի ճակատ շինուածոց, դուռն
կառաց :
Anticus - ca - cum (աժ.). առա-
ջին, առաջոյ, հարաւային,
արեւմտեայ, արեւմտեան, երե-
կորնեայ :
Antidotum - ti (չգլ.) } անդեղայ,
Antidotus - ti (ար.) } անդեղեայ :
Antigraphum - phi (չգլ.). պատ-
ճէն, օրինակ, հաւասար,
պատկեր :

Antigraphus - phi (ար․)․ արձա-
նագրիչ, ատենագրակիր, հրո-
վարտակաց դպիր, գլուխ դիւ-
անապանաց, դիւանագրակիր,
դպրապետ :

Antilegόμεna - non (չգ․)․ չմիա-
բանութիւն բանից և իրաց,
ընդդիմաբանութիւնք, հա-
կառակախօսութիւնք :

Antimónium - nii (չգ․)․ ծարիր,
ծարրաքար, սնգոյր :

Antinomia - iae (եգ․)․ չմիաբա-
նութիւն յօրէնս :

Antipápa - ae (ար․)․ հակառակա-
թոռ քահանայապետ, չքա-
հանայապետ :

Antipathía - iae (եգ․)․ բնածին
հակառակութիւն, հակառա-
կալրութիւն, ատելութիւն :

Antiphérna - nórum (չգ․)․ վար-
ձանք, տուայր :

Antipodes - dum (ար․)․ ընդդի-
մոտունք, հակոտնեայք :

Antiquáriu - rii (ար․)․ հնագէտ,
գիտակ հնոց իրաց :

Antiquátio - ónis (եգ․)․ ջնջումն,
եզմումն, խափանումն :

Antiquátus - ta - tum (անց․ րրբ․)․
Տես Antiquo.

Antique - quius - quíssime (Վբ․)․
'ի հնումն, յառաջին ժամա-
նակս, յառաջագոյն, կան-
խաւ, երբեմն :

Antiquitas - tális (եգ․)․ հնու-
թիւն, նախաւորութիւն, կան-
խութիւն, նախնիք, հինք,
առաջինք, նախնեաց սովորու-
թիւն, բարութիւն, անկեղ-

ծաւորութիւն, հոգ, խնամ,
փոյթ, սէր, յօժարութիւն :

Antiquitus (Վբ․)․ յառաջին ժա-
մանակաց հետէ, 'ի հնումն,
վաղ ուրեմն, վաղուց, վա-
ղու ևս :

» non ádeo antiquitus. ոչ 'ի
վաղուց հետէ, այն ինչ :

Antiquo - quas - quávi - quátum
quáre (Նրգ․)․ ջնջեմ, խափա-
նեմ, եղծանեմ, բառնամ,
ջրեմ, բնաջինջ առնեմ :

Antiquus - qua - quum (-quior
- quíssimus) աթ․ հին, առա-
ջին, կանխագոյն, յառաջըն-
թաց, գլխաւոր, սովորական,
ծեր, հինաւորց, նախնի,
յստակամիտ, անկեղծաւոր,
բարեբարոյ, պարկեշտ, հա-
մեստ, զգաստ, ազնիւ, ազ-
նուական, քաջանուն, հռչա-
կաւոր, սիրելի, պատուական :

» nihil antiquius vitâ. չիք ինչ
սիրելագոյն քան զկիանս :

» antiquum (Վբ․)․ 'ի հնումն,
կանխաւ, յառաջին ժամա-
նակս :

Antisophistes - tae (ար․)․ հակա-
ռակաբան, դիմադարձ :

Antistes - stitis (ար․ et եգ․)․ ա-
ռաջնորդ, գլխաւոր, գլուխ,
զահերէց, բարձերէց, յառա-
ջակաց, քահանայ, քուրմ,
քրմակին, քրմանոյշ, եպիս-
կոպոս, տեսուչ :

Antistita - ae (եգ․)․ առաջին
քրմանոյշ, գլխաւոր քրմ-
մակին :

Antisto (չդ. Sto աբճ.). յանդիմանակաց լինիմ, ընդ առաջելանեմ, յառաջեմ, անցանեմ զանցանեմ, գեր ՚ի վերոյ լինիմ, զարդանամ :

Antlia - ae (էգ.). ջրհան :

Antlo - las - lávi - látum - láre (նրգ.). հասանեմ, ըմբոնեմ, մերձենամ, շօշափեմ, հանեմ :

Antonomásia - ae (էգ.). անուանափոխութիւն , փոխանունութիւն :

Antrum - ri (չդ.). այր, անձաւ, քարանձաւ, փապ, փապարք, քարածերպք, խոռոչք, սոր :

Anuláris - re կամ } անուանական
Anulárius - ia - ium } ած. մանկածե, մատանեկան :

Anulárius - rii (ար.). ոսկեգործ, ոսկերիչ, վաճառող մատանեաց :

Anulátus - ta - tum (աթ.). զարդարեալ մատանեօք, շղթայածե, շղթայատող :

Anulus - li (ար.). մատանի, օղ, օղամանեակ, խոպուղիք, երաստան, նստոյ տեղի :

▶ ánulo claudo. կնքեմ, դրոշմեմ, վաւերական մատանի դնեմ :

▶ ánuli curam hábeo. կնքիչ թղթոց եմ, վերակացու կընքոց կարգեալ լինիմ :

Anus - ni (ար.). նստոյ տեղի, երաստան :

Anus - us (էգ.). պառաւ, պառաւեալ, կին անցեալ զաւուրքք :

Anxie (Ռք.). անձկութեամբ, տառապանօք, մեծաւ յօժարութեամբ, ցանկանալով, պաճուճանօք :

Anxietas - tátis } էգ. անձկութիւն, տառապանք, նեղութիւն, վիշտք, հոգք :

Anxifer - ifera - iferum (աթ.). տառապեցուցիչ, նեղիչ, ծանրատաղսուկ, տաղակալից, դժնդակ, ձանձիր :

Anxius - ia - ium (աթ.). անձկացեալ, տառապեալ, վշտացեալ, դժուարին, ծանր, անհանգիստ, նեղեալ, լլկեալ, ժիր, փոյթ, անյայտ, երկմիտ, վարանեալ :

Apage, ápage te, apágesis. 'ի բաց գնա՛, օ՛ն առ, աղէ, հապա :

Apalaéstri-rórum (ար.). չուառք, թշուառականք, չախօրժեղք, շինականագոյնք, անհեղեղք, անշնորհք, տմարիք :

Apárctias - iae (ար.). հողմ հիւսիսային, հիւսիսի :

Apathía - ae (էգ.). անախտաւորութիւն, անզգայութիւն, անփութութիւն, անհոգութիւն :

Apeliótes - tae (ար.). ապելիոտ, հողմ արեւելից :

Aper - pri (ար.). կինճ, վարազ :
Apério, áperis - rui - rtum - ríre (նրգ.). բանամ, պարզեմ, լուծանեմ զկնիքն, ցուցանեմ, յայտնեմ, յայտ առնեմ, ուսուցանեմ, երեւցուցանեմ,

'ի վեր հանեմ, ծանուցանեմ, նշանակեմ, ասեմ :

» apério iter կամ viam. ճանապարհացոյց լինիմ, առաջնորդեմ, հորդեմ vel յարդարեմ զճանապարհ, կարապետեմ :

» apério ludum կամ scholam. դպրոցս կարգեմ, վարժոցս յօրինեմ, վարժեար դնեմ :

Apérte - tius - tissime (Պլե.). յայտնապէս, յայտ յանդիման, յստակագոյնս, մեկնապէս, համարձակ :

Apérto - tas - lávi - tátum - táre (Նրգ.). յաճախագոյնս բանամ, ստէպ պարզեմ :

Apertúra - ae (էգ.). բացումն, հրապարակ, վաճառանոց :

Apértus - ta - tum (առց. Դրբ.). Տես Apério.

Apértus - ta - tum (-tior - tíssimus) ած. բաց, բացեալ, պարզեալ, յայտնի, ծանօթ, պայծառ, մեկին, լուսաւորագոյն :

» castris in apérto pòsilis. բանակեալ 'ի տափակողմն' 'ի դաշտագետին վայրի :

» apértum coelum. պարզ երկին, բացավայր :

» sum in apérto. յայտնի լինիմ, 'ի յայտ դամ, դիւրանայ :

» apértum - ti (չգ.). բացավայր, բացօթեայ vel դաշտագետին վայր, դաշտավայր :

Apex - picis (ար.). խոյր, սաղաւարտ, գագաթն, ծայր, ծագ, կատար, բարձունք, արեւան, սար :

» ápices literárum. շեշտք նշանապրաց, հազագսփուռթիւն գրոց, հնչիւն անուանց :

Apéxabo - ónis (ար.). կերակուր յարեմէ անասնոց, երշիկ, ամիճ խոզենի :

Aphráctus - ti (էգ.) }
 Aphráctum - ti (չգ.) } ցռկանաւ, պատերազմիկ նաւ, նաւակ հինից ծովու, նաւակիկ, կուր :

Aphrónitrum - tri (չգ.). բորակի փրփուր, բորակած, բորակաթ թու աղ :

Aphyá - ae (էգ.). անձրուկ՝ ձուկն :

Apiácius - cia - cium (աթ.). լախուրի :

Apiácus - ca - cum }
 Apiánius - na - num } ած. մեղուկան, մեղուարուծեալ :

» apiána uva. մշկահոս խաղող :

» apiánum vinum. մշկահամ գինի :

Apiárium - rii (չգ.). մեղուանոց, մեղուարոյն :

Apiárius - rii (ար.). պահապան մեղուանոցայ :

Apiástrum - tri (չգ.). թուրինջ՝ խոտ :

Apiátus - ta - tum (աթ.). ճարտուկ, ճանճիէն, պիսակ, խայտ, խայտաբղէտ :

Apíca ovis - is (էգ.). ոչխար 'ի ծնէ մերկացեալ յասրոյ, օդի ամենեւին առանց գեղման :

Apicátus - ta - tum (աթ.). թագ 'ի զլուխ, խոյրագիր :

Apícula - ae (էգ.). մեղու փոքրիկ :

Apínae - nárur (իգ.) խաղոյ
բանք, խեղկատակութիւնք,
բարբանջանք, սնոտիք, դոյզն
իւրք, բաջաղանք :

Apirócalus - li (ար.) անշնորհ,
չուառ, թշուառական, տմար-
դի, շինական :

Apis - is (իգ.) մեղու :

Apium - ii (չգտ.) լախուր :

Aplúda - ae (իգ.) փոռոկ վար-
սակի, պատիճ ցորենոյ, թեփ
ալեր :

Apocalýpsis - is (իգ.) յայտնու-
թիւն, գիրք յայտնութեան
Յովհաննու Առաքելոյն :

Apocha - ae (իգ.) ընկալազիր,
մուրհակ պարտուց հատուց-
ման :

Apodes - dum (իգ.) անոտն ծիծ-
ուունք :

Apodicticus - ca - cum (աթ.) ցու-
ցական, ցուցիչ, յանդիմա-
նիչ :

Apodixis - is (իգ.) ցոյց, յան-
դիմանութիւն, վկայութիւն,
հանդէս, ընծայութիւն :

Apodytérium - rii (չգտ.) դահ-
լիճ, տուն պատմութեան,
սենեակ մերկանալոյ զգգեստս :

Apógraphum - phi (չգտ.) հաւա-
սար, պատճէն, օրինակ :

Apolactízo - zas - závi - zátum -
záre (նրգ.) աքացի արտաք-
սեմ, աքացանօք վարեմ, բե-
կանեմ, խորտակեմ :

Apoléctus - ti (ար.) թիւնոս՝
ձուկն :

Apología - ae (իգ.) ջատագովու-

թիւն, պատասխանատուու-
թիւն, պատասխանի, պաշտ-
պանութիւն :

Apólogo - gi (ար.) առասպել
բարոյական, առակ խրատա-
կան :

Apóno (նրգ. Pono արգ.) ընկե-
նում, հանեմ, թողում, վկայ-
եմ, յաւանդ տամ :

Apoph tégma - matis (չգտ.) հան-
ճարեղ բանք, առած ճարտար,
իմաստուն առակ, վճիռք :

Apoph tegmáticus - ca - cum (աթ.)-
առակաւոր, իմաստնական,
խորհրդական, լի իմաստիւք :

Apopléticus - ca - cum (աթ.) կա-
թուածական, յանկարծակի
հարեալ, զօսացեալ :

Apoplexía - ae } իգ. կաթուած,
Apopléxis - is } հարուած, յանկարծահաս
ախտ vel թալիկումն, զօու-
թիւն անդամոց, թալկա-
ցումն :

Aposphragísma - matis (չգտ.) ար-
ժանք, դրոշմ, պատկեր, կնիք :

Apostasia - ae (իգ.) ուրացու-
թիւն, ուխտազանցութիւն,
ուխտանենդութիւն, սպրս-
տամբութիւն :

Apóstata - ae (ար.) ուրացող,
ուրացեալ, ուխտադրուժ վա-
նական, ուխտազանց, ուխ-
տանենդ :

Apostéma - matis (չգտ.) պալար,
խաղաւարտ, ելունդն, կեղ :

Apostolátus - us (ար.) առաքե-
լութիւն, առաքելական պա-

տիւ, հայրապետութիւն, քահանայապետութիւն :

Apostólice (ՎՔ.). առաքելաբար, առաքելօրէն, իբրև զառաքեալ :

Apostólicus - ca - cum (աժ.). առաքելական, հայրապետական, քահանայապետական :

Apóstolus - li (ար.). առաքեալ :

Apothéca - ae (ԷՔ.). դարան, մառան, վանք պատմութեան, տուն պատմութեան, շտեմարան դիւնոյ :

Apparátē - tius (ՎՔ.). կազմ, պատրաստութեամբ, վայելչապէս, բազում ծախիւք և հանդերձանօք, մեծածախ փառաւորութեամբ :

Apparátio - ónis (ԷՔ.). կազմութիւն, հանդերձանք, պատրաստութիւն, զարդ, զարդարանք :

Apparátor - óris (ար.). կազմիչ, հանդերձիչ, պատրաստիչ, յարդարող, յօրինիչ :

Apparátus - ta - tum (անց. ԴՔ.).

Տես Apparo.

Apparátus - ta - tum (-tior - tís-simus) աժ. կազմ և պատրաստ, յարդարեալ, հանդերձեալ, հոգացեալ, լծեալ, լի :

Apparátus - us (ար.). կազմութիւն, պատրաստութիւն, հանդերձանք, զարդ :

› apparátu régio utor. սրբայական ճոխածանութեամբ վարեմ կեանս, թագաւորական պերճութեամբ կեամ :

Appáreo (չգժ. Páreo արժ.). երևիմ, յայնիմ, ծագեմ, ծայրս արձակեմ, յանդիման լինիմ :

Apparítio - ónis (ԷՔ.). ծառայութիւն, սպասարարութիւն, սպաս, պաշտօն, բազմութիւն ծառայից, երևումն :

Appáritor - óris (ար.). նուիրակատենակալաց, վարոցաւոր, սպասարարատենի, ազատորդի, պատանի ազնուական, պատգամաւոր, դեսպան, բարապան :

› apparitóres regis. անձնապահք թագաւորի, արքունի թիկնապահք, փուշտիպանք արքայի :

Apparítúra - ae (ԷՔ.). իշխանութիւն նուիրակի, պաշտօն վարոցաւորի :

Apparo (նքժ. Paro - ras արժ.). կազմեմ, պատրաստեմ, հանդերձեմ, յարդարեմ, յօրինեմ, կարդեմ, կարգաւորեմ, սահմանեմ :

Appellátio - ónis (ԷՔ.). կոչումն, անուանումն, անուն, յորջորջանք, յորջորջումն, անուանակոչութիւն, բողոք :

› lenis appellátio litterárum. փափկավանգ հազագսփոութիւն նշանագրաց, փափկածայն հնչիւն դրոց :

Appellátivus - va - vum (աժ.). յորջորջական, հասարակաց :

Appellátor - óris (ար.). բողոքիչ, դատախազ, ամբաստանող :

Appellatōrius - ia - ium (աթ.) .
զորմէ մարթ է բողոքել :

Appellito (նրգ. Ito արճ.) .
ճախ կոչեմ, անուանեմ, կար-
դամ, ձայնեմ, յորջորջեմ :

Appello - las - lávi - látum - láre
(նրգ.) .
անուանեմ, կոչեմ, յորջորջեմ, անուն դնեմ, յի-
շեմ, յիշատակեմ, յուշածեմ,
եկակոչ առնեմ, դիմեմ, ա-
պաւինիմ, բողոքեմ :

Appello - lis, áppuli (նրգ. et չլթ.
Pello արճ.) .
մերձեցուցանեմ, մատչեմ, մտտիմ, հպիմ, 'ի ցա-
մաք ելանեմ vel հասանեմ :

» appello ánimum ad áliiquid .
զբաղեմ զիւրիք, պատկառ կամ
իրաց ինչ, պատաղեմ, ուշ
ունիմ, զեղերիմ :

» navis áppulit . եհաս նաւն 'ի
ցամաք, եմուտ նաւն 'ի նաւ-
ահանգիստ :

Appendicula - ae (էգ.) .
փոքրիկ
յաւելուած :

Appendix - dicitis (էգ.) .
յաւե-
լուած, յաւելումն, սպիտակ
դժնիկ, հազորենի վայրի :

Appendo - di (նրգ. Pendo արճ.) .
կշռեմ, կշռով դարձուցանեմ,
կախեմ, կցեմ, յարեմ, 'ի
կցանի հարկանեմ :

Appensus - sa - sum (անց. Դրբ.) .
Տես Appendo .

Appetens - éntis (-éntior - tissi-
mus) քոթ .
ցանկացող, փա-
փաքող, ազահ, ժլատ :

Appetenter (Վբ.) .
մեծաւ ցան-
կութեամբ, տենչանօք :

Appeténtia - ae (էգ.) .
ցանկու-
թիւն, տենչանք, ախորժանք,
քողց, փափաք, բողձանք,
իղճք :

Appetitio - ónis (էգ.) .
ըմբռնումն,
ձեռնձգութիւն, ախորժանք,
տենչանք, ցանկութիւն, ախտ,
կարիք, քողց :

Appetitus - ta - tum (անց. Դրբ.) .
Տես Appeto .

Appetitus - us (ար.) .
յարձա-
կումն, արշաւան, ախորժանք,
յօժարութիւն :

Appeto (նրգ. Peto արճ.) .
բուռն
հարկանեմ, ըմբռնեմ, ունիմ,
առնում, յարձակիմ, արշաւեմ,
զբոհ տամ, մերձենամ, մատ-
չեմ, փափաքեմ, խնդրեմ,
ցանկանամ, բաղձամ, տենչամ,
ախորժեմ :

» áppetito dexteram ósculis .
համ-
բուրեմ զաջն քո, համբոյր
տամ աջոյ ձեռինդ :

» ubi nox áppetit . 'ի հասանել
գիշերի, ընդ մութ գիշերոյն,
իբրև նսեմացաւ :

Appiána mala - lórum (չլթ.) .
մանր և կարմիր խնձորք :

Appictus - ta - tum (անց. Դրբ.) .
Տես Appingo .

Appingo (նրգ. Pingo արճ.) .
նկա-
րեմ, նկարագրեմ, ստուերա-
գրեմ, ներկանեմ, յաւելում,
յարեմ, կցեմ :

Appláudo (չլթ. Pláudo արճ.) .
ծափս հարկանեմ, կայթեմ,
հաւանիմ, հաճիմ, գովեմ,
զրուատեմ, զրուատիս տամ :

Appláusór - óris (ար․)․ գովիչ , գրուատող , բարեսասաց , հաստատիչ , հաւան :

Appláusus - sa - sum (անց․ րբ․)․ Տես Appláudo.

Appláusus - us (ար․)․ կայթիւն , յարգանք , գրուատիք , գովեստ , գովութիւն :

Applicátió - ónis (իգ․)․ ջան , փոյթ , մտադիւրութիւն , դիր , մերձեցումն :

Applicátus - ta - tum } անց․ րբ․
Applicítus - ta - tum }
Տես Applico.

Applico (նրգ․ Plico արճ․)․ մերձեցուցանեմ , մատուցանեմ , յարեմ , յարմարեմ :

› applico me ad árborem. հուպ լինիմ ղել յենում 'ի ծառն :

› flumini castra applicuit. եհար զբանակն առ եզերք գետոյն , բանակեցաւ առ գետեզերքն :

› applico aures tibi. ունկն դնեմ քեզ , մատուցանեմ զսելիս :

› applico me ad eloquentiam. ճարտարախօսութեան պարպիմ , պատկառ կամ ճարտարաբանութեան :

› applico me ad te. աշակերտ քո լինիմ , աշակերտիմ քեզ :

Applódo (նրգ․ Plodo արճ․)․ ընդ միմեանս հարկանեմ , ընդհարկանեմ :

› applódo te terrae. զգետնեմ , զգետնի զարկուցանեմ զքեզ :

Applóro (նրգ․ et չլգ․ Ploro արճ․)․ լամ , արտասուեմ , յարտասոււ ղել զլալ հարկանիմ :

Applúda - ae (իգ․)․ փոճոկ՝ վարսակի , պատիճ՝ ցորենոյ , թեփ՝ ալեր :

Applumbátus - ta - tum (էյծ․)․ մածուցեալ կապարաւ , կապարայօղ :

Appóno (նրգ․ Pono արճ․)․ յարեմ , յաւելում , մօտեցուցանեմ , սպաս հարկանեմ , ծառայեմ , պաշտեմ , կցեմ , յօդեմ , զրեմ , ընծայեմ , տամ :

› appóno cucumam foco. դնեմ զպուտուկն 'ի հուր :

› appóno tibi annos. յաւելում քեզ երկայն ուուրս , մաղթեմ քեզ զերկայնութիւն ամաց :

Apporréctus - ta - tum (էյծ․)․ լայնեալ , ընդարձակ , երկայնաձիգ , մերձ , հուպ , մօտ :

Apportátió - ónis (իգ․)․ վաճառբերութիւն , օտարամուտ վաճառք , փոխումն , տեղափոխութիւն :

Appórto (նրգ․ Porto արճ․)․ բերեմ , ածեմ , հասուցանեմ , տանիմ , կրեմ , ուղղեմ , վարեմ , առաջնորդեմ , առթեմ , պատճառք լինիմ , ծնանիմ , բխեմ :

Appósíte (Վլգ․)․ ըստ պատշաճի , 'ի դէպ , բարիօք , քաջ :

Apposítio - ónis (իգ․)․ յաւելումն , յաւելուած , վկայութիւն , դիր , մերձեցումն :

› sine exemplórum appositíone. առանց 'ի մէջ բերիլոյ օրինակս :

Apposítum - ti (չլգ․)․ վերադիր , ածական :

Appósitus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.).

Տես Appóno.

Appósitus-ta-tum (-sitiór-tíssi-mos) անց. մտաւոր, մերձաւոր, սահմանակից, յորինեալ, հանդերձեալ, պատշաճ, յաջողակ, սեպհական, բուն :

» appósita urbi régio. արուարձան քաղաքի, արուարձանեայ սահման :

» appósitus ager ad vitem. երկիր պատշաճ առ ՚ի անկել զորթատունկ vel զայգի :

Appósitus-us (արց.). յաւելուած, յաւելուած, վկայութիւն, մերձեցուած, զիր :

Appótus-ta-tum (անց.). արբեալ, զինհհարեալ, ընդ գինիս մտեալ, զգինեօք անկեալ, սխալակեալ, սխալակ, գինեղէն :

Apprecátus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.).

Տես Apprecor.

Apprecor (հարց. Precor արժ.). յաղօթս կամ, աղօթս առնեմ, աղաչեմ, պաղատիմ :

Apprehéndo (նրգ. Prehéndo արժ.). առնում, ունիմ, բմբրունեմ, բռնեմ, բուռն հարկանեմ, զբաւեմ, տիրեմ, նուաճեմ, ՚ի միտ առնում, իմանամ, ՚ի վերայ հասանեմ, ուսանիմ :

» apprehéndo Hispánias. ընդ ձեռամբ նուաճեմ զՍպանիոս, տիրեմ աշխարհին Սպանիացւոց :

» apprehéndo te. ձերբակալ առնեմ զքեզ, ՚ի բանտ արկանեմ :

» apprehéndo palmam. նշան յաղթութեան կանգնեմ, առնում զյաղթութեանն :

Apprehénsus-sa-sum (անց. ԿՐԷ.). Տես Apprehéndo.

Apprima } ԱԷ. յոյժ, շատ, առաւել, կարի քաջ, սքանչելապէս :

Apprimo (ԱԷ.). ՚ի սկզբան, զառաջինն, նախ, յառաջնում նուազի, իսկ և իսկ :

Approbátio-ónis (իգ.). հաւանութիւն, հաճութիւն, հաստատութիւն, հանդէս, փորձ, յանդիմանութիւն, ցոյց :

Approbátor-óris (արց.). հաւան, հաստատիչ :

Approbátus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.). Տես Approbo.

Approbe (ԱԷ.). բարեք, կարի իսկ քաջ, սքանչելապէս :

Approbo (նրգ. Probo արժ.). հաճիմ, հաւանիմ, հաստատեմ, ընծայեցուցանեմ, զովեմ, դրուատեմ, դրուատիս տամ, ցուցանեմ, յանդիմանեմ, վաւերական առնեմ :

Approbus-ba-bum (անց.). ընտիր, պատուական, սքանչելի, ազնիւ, ազնուագոյն, լաւագոյն, քաջ, փորձ :

Appromissor-óris (արց.). երաշխաւոր, պատասխանատու :

Appromitto (նրգ. Promitto արժ.). երաշխաւոր լինիմ, երաշխաւորեմ, յերաշխի առնում, երաշխաւորութիւն տամ :

Appróno - nas - návi - nátum - náre (նրգ.). ծալեմ, կրկնեմ, կորացուցանեմ, խոնարհեցուցանեմ :

Approperátus - ta - tum (անց. րբ.). Տես Apprópero.

Apprópero (նրգ. et չլ. Própero արժ.). փութացուցանեմ, փութամ, ճեպեցուցանեմ, ճեպիմ, ստիպեմ, աճապարեմ, երապեմ, վազվաղեմ, խուճապեցուցանեմ, տազնապեմ, յառաջեմ, կանխեմ :

Appropinquátio-ónis (խգ.). մերձաւորութիւն, մերձուցում, դաւլուստ :

Appropínquo (չլ. Propínquo արժ.). մերձենամ, մասշեմ, մօտեմ, հուպ լինիմ, հօլիմ :

Appúlsus-sa-sum (անց. րբ.). Տես Appélló - lis.

Appúlsus - us (ար.). թափելն զնաւ, ելանելն 'ի ցամաք, մերձաւորութիւն :

Aprárius - ia - ium (աթ.). վարազանման, կնճթակերպ :

Apricátio - ónis (խգ.). արեգակնակիզութիւն, արեւահարութիւն :

Apricitas-tátis (խգ.). տեղի հանդէպ արեգական, արեգակնակէզ վայր :

Aprico - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ.). ջերմացուցանեմ յարեւու, արեւայրեաց առնեմ :

Apricor-cáris-cátus-cári (հար.). ջեռնում յարեւու, արեգակնակէզ vel արեւահար լինիմ :

Apricus - ca - cum (-cior - císsimus) աթ. հանդէպ արեգական, արեգակնակէզ :

Aprílis - is (ար.). ապրիլ, ամիս ահեկանի, ահեկան :

Aprílis - le (աթ.). ամսեան ապրիլի, ահեկանի :

Aprínus - na - num (աթ.). վարազանման, կնճթակերպ :

Aprónia-ae (խգ.) մամուռ ծառոց :

Aprugíneus - ea - eum } աթ.

Aprúgnus - gna - gnum } կնճթակերպ, վարազանման :

Apsis - idis (խգ.). կամար, դրմբեթ, գոգաձև սկաւառակ, շրջանակ մոլորակաց :

Aptátus - ta - tum (անց. րբ.). Տես Apto.

Apte-tius-tissime (ձլբ.). միանգամայն, 'ի միասին, անձկադոյնս, սերտիւ, ըստ պատշաճի, 'ի դէպ, 'ի ճահ :

Apto - tas - távi - tátum - táre (նրգ.). պատշաճեմ, յերիւրեմ, յօրինեմ, յարդարեմ, հանդերձեմ, կազմեմ, զգեցուցանեմ, կարդեմ, պատրաստեմ :

> apto me pugnae. 'ի մարտ պատերազմի պատրաստիմ, հանդերձիմ 'ի զարդ պատերազմի, կարգեմ և կազմեմ զճական :

Aptus-ta-tum (-tior - tissimus) աթ. պատշաճ, դիպօղ, յարմար, սերտ, յարեալ, կցեալ, կապեալ, միաւորեալ :

Apuá-ae (խգ.). անձրուկ՝ ձուկն :

- Apud (նիբ․)․ առ, մերձ, մօտ, հուպ, առնթեր, առաջի, յանդիման :
- » sum apud illum. առ նմա ազանիմ, 'ի տան նորա մտանեմ լուծանել :
- » sum apud me. առանձնանամ 'ի տան իմում :
- Apus - podis (ար․)․ անտան ծիծառն :
- Apýrinum - ni (չլ․)․ նուռն :
- Apýrinus - na - num (աթ․)․ առանց կորզոյ, ոյր շիցէ կուտ vel թին :
- Aqua - ae (եգ․)․ ջուր :
- » aqua cisternína. ջուր ջրհորոց :
- » aqua fontána. ջուր աղբերականց :
- » aqua fluviális. ջուր գետոց :
- » aqua marina. ջուր ծովային :
- » aqua egélida. եղկ ջուր :
- » aquae médicæ. բժշկական ջուրք :
- » aquâ et igni interdico. արսուրեմ, արտասահմանեմ, տարազիր առնեմ, բոտ աշխարհ հանեմ, վտարանդի վարեմ, վտարանդեմ :
- » aquam et terram peto. սկիզբն առնեմ մարտի, միջամուխ լինիմ 'ի գործ պատերազմի :
- » aquam perdo. ժամավաճառ լինիմ, 'ի սնտոխ ծախեմ զժամանակն :
- » in vento et aqua scribo. անյուշ լինիմ իրացդ, 'ի մոռացոնս դարձուցանեմ զեղեալսն :

- Aquae - árum (եգ․)․ ջերմուկք, ջերմաջուրք, բաղանիք :
- Aquaeductus-us (ար․) } ջրմուղ :
- Aquágium - ii (չլ․) } ջրմուղ :
- Aquaemanile - lis (չլ․)․ փոքրիկ տակառակ, կուժ, ստոման :
- Aqualículus-li (ար․)․ փոր, որովայն, արգանդ, ծոց, խախացոց, ստամոքս :
- Aquális - le (աթ․)․ ջրբեր, ջրկիր, ջրհոս, անձրևաբեր, անձրևածին :
- Aquális - is (ար․)․ ստոման, կուժ :
- Aquárium - rii (չլ․)․ ջրարքք, աւազան :
- Aquárius - ia - ium (աթ․)․ ջրային, ջրական, ջրածին, ջրի, ջրակիր :
- » cotes aquáriæ. յեսանք :
- Aquáticus - ca - cum } աթ․ ջրական, ջրային, ջրասուն, ջրեղէն, ջրալից, խոնաւուտ, անձրևաբեր, անձրևածին :
- Aquátilis - le } աթ․ ջրատար, ջրակիր :
- Aquátio - ónis (եգ․)․ ջրշիջ, ջրակոյտ, ջրարքք, աւազան :
- Aquátor - óris (ար․)․ փայլեցուցիչ կերպասուց, ջրբեր, ջրկիր :
- Aquátus - ta - tum (-tior - tissimus) աթ․ ջրային, ջրական, ջրեղէն, ջրի, լոյծ, հոսանուտ, ծորան, խողաց :
- Aquifólia - ae (եգ․) } դափնի
- Aquifólium - lii (չլ․) } դափնի
- » Aquifólius - ia - ium (աթ․)․ դափնային, սղոցոյ :

Aquila - ae (խփ.) . արծուի :
 > áquilae senéctus. զօրաւոր
 հասակ ծերութեան, ժիր և
 առոյգ ծերոյթ :
 Aquilex - quilegis (ար.) . ճարտա-
 րապետ ջրոց, ջրաբաշխական
 ճարտարապետ :
 Aquilifer - liferi (ար.) . արծուէ-
 կիր, դրօշակիր հետևակազօ-
 բու, նշանակիր :
 Aquilinus - na - num (աթ.) . ար-
 ծուական, արծուակերպ :
 Aquilo - ónis (ար.) . հիւսիսի,
 հիւսիսային հողմ, օդ ցրտա-
 շունչ :
 Aquilonális - le
 Aquilonáris - re կաժ } աթ. հիւ-
 Aquilónius - ia - ium } սիսային, հիւսիսական :
 Aquilus - la - lum (աթ.) . թուխ,
 սևաւ, մթին, նսեմ, աղօս :
 Aquimanárium - rii
 Aquiminále - lis
 Aquiminárium - rii } չլթ. տա-
 կաւ, տակառակ, կարաս
 փայտեղէն, ստոման, կուժ :
 Aquor - uáris - uátus - uári (հար.) .
 ջրարբի լինիմ, ջուր տամ,
 ոռոգանեմ :
 Aquósus - sa - sum (աթ.) . ջրայ-
 ին, ջրեղէն, ջրական, ջրի,
 խոնաւ, անձրևաբեր, անձ-
 րևածին :
 > aquósus languor. ջրգողու-
 թիւն, ջրգողական ակտ :
 > aquósa crystallus. պաղան-
 ձաւ թափանցիկ, պաղպաղակ
 ականակիտ, վանակն վճիտ :

Aquula - ae (խփ.) . ջրիկ, ցօղ,
 դոյզն vel ցօղապին անձրև :
 Ara - ae (խփ.) . սեղան, բազին,
 զոհանոց, ապաւէն, ապաս-
 տան, պատսպարան, ամուր :
 > pro aris et focis certo. զբարւոյ
 մարտն հաւատոց և զհայրե-
 նեաց մարտնչիմ :
 > usque ad aras amicus sum.
 պահեմ զհաւատ բարեկամու-
 թեան իմոյ առ քեզ՝ ըստ
 ներելոյ խղճի մտացս :
 Arábilis - le (աթ.) . հերկելի, վա-
 րելի, մշակելի, արօրադիր :
 Aráchne - es (խփ.) . արևածա-
 մացոյց, արեգակնային ժա-
 մացոյց :
 Aránea - ae (խփ.) . սարդ, սար-
 դիոստայն :
 Aranéola - ae (խփ.) }
 Aranéolus - li (ար.) } փոքրիկ
 ոստայն սարդի :
 Aráneum - ei (չլթ.) . ոստայն
 սարդի, սարդիոստայն :
 Aráneus - ei (ար.) . սարդ, սար-
 դիոստայն :
 Arátio - ónis (խփ.) . հերկ, հեր-
 կումն, վար, արտ, անդաւ-
 տան, ազարակ, վիճակ :
 Aratiúncula - ae (խփ.) . ազարակ
 փոքրիկ :
 Arátor - óris (ար.) . հերկահար,
 հողագործ, մշակ, երկրագործ :
 Aratórius - ia - ium (աթ.) . հեր-
 կելի, վարելի, մշակելի :
 Arátro - ras - rávi - rátum - ráre
 (նրփ.) . շրջեմ, վերի վայր առ-
 նեմ, կործանեմ, տապալեմ :

Arátrum - ri (չգ+). արոր :
Arátus - ta - tum (անց. րբբ+).

Տես Aro.

Arbiter - tri (ար+). միջնորդ, դատաւոր, իրաւարար, խաղաղարար, հաշտեցուցիչ, բարեխօս, վկայ :

» remótis árbítris, sine árbítro. առանց ուրուք վկայի, 'ի ծածուկ, գաղտուկ, լռելեայն :

Arbitra - ae (եգ+). կին վկայ, մանկամարդ տեղեակ և հմուտ :

Arbitrário (Վբ+). ըստ կամս, ըստ միտս, կասկածանօք, երկմտութեամբ :

» haud arbitrário. առանց երկմտութեան, անշուշտ, արդարև իսկ :

Arbitrárius - ria - rium (աթ+). կամայ, կամաւոր, անձնիշխանական, անյայտ, երկրայ, երկբայական :

Arbitrátio - ónis (եգ+) }
Arbitrátus - us (ար+) } դատատան գատաւորին, ընտրութիւն, վճիռ, կարծիք, խորհուրդ :

Arbitrátus - ta - tum (անց. րբբ+).
Տես Arbitror.

Arbitrium - rii (չգ+). ընտրութիւն դատաւորին, դատատան, տերութիւն, ճոխութիւն, իշխանութիւն, վարչութիւն :

Arbitror - ráris - rátus - rári (հար+). կարծեմ, դատեմ, դատ առնեմ, վճիռ հատանեմ, համարիմ, վարկանիմ, խորհիմ :

» fidem árbítror tibi. հաւատամ, հաւանիմ :

Arbor - oris (եգ+). ծառ, փայտ ծառատունկ :

Arborárius - ia - ium (աթ+). ծառաբեր, լի ծառովք, սնկախիտ :

Arborátor - óris (ար+). յասիչ, յապաւող, քշտող :

Arboréscó - scis - scere (չգ+). ծառանամ, բարձրանամ, աճեմ, մեծանամ :

Arborétum - ti (չգ+). ծառատունկք, դարաստան, մրգաստան, դրախտ :

Arbóreus - ea - eum (աթ+). լի ծառովք, սնկախիտ :

Arbos - oris (եգ+). ծառատունկ, ծառ :

Arbúscula - ae (եգ+). թուփ, ծառ փոքրիկ :

Arbustívus - va - vum (աթ+). լի ծառովք, ծառաբեր, սնկախիտ :

» arbustívus locus - ci. դարաստան, դրախտ, մրգաստան :

» vites arbustívae. որթատունկք յեցեալք 'ի ծառս :

Arbústo - tas - távi - tátum - táre (նրգ+). ծառս սնկեմ :

Arbústum - ti (չգ+). դրախտ, դարաստան, մրգաստան, ծառատունկք, թուփ, ծառ փոքր :

Arbústus - ta - tum (աթ+). տրնկախիտ, լի ծառովք :

» arbústa vitis. որթ յեցեալ 'ի ծառատունկ :

Arbúteus - ea - eum (աթ+). մաթղենույ, մաթղույ :

Arbutum - ti (չդ+). մաթուզ :
 Arbutus - ti (ար+). մաթղենի,
 մաթղի :
 Arca - ae (էֆ+). արկղ, տապան,
 տապանակ, վանք պատմու-
 ճակաց, խաւարչտին բանտ,
 գանձարան, հանգստոց, շի-
 բիմ, գերեզման :
 Arcane } Պէ. գաղտ, գաղտուկ,
 Arcano } 'ի ծածուկ, լռելեայն :
 Arcanum - ni (չդ+). խորհուրդք,
 գաղտնիք, ծածուկք, անձառ-
 ձառք :
 Arcanus - na - num (աժ+). խոր-
 հրդական, գաղտնի, ծածուկ,
 թագուն, զանխուլ :
 Arcarius - rii (ար+). արկղապետ,
 գանձապահ, գանձաւոր :
 Arcella - ae (էֆ+). արկղիկ, տա-
 պանակ, գանձանակ, գզրոց :
 Arceo - ces - cui - cere (նրֆ+).
 յետ մղեմ, հեռացուցանեմ,
 հեռի առնեմ, մեկուսացու-
 ցանեմ, վանեմ, մերժեմ, 'ի
 չափու ունիմ, զսպեմ :
 » vinculis árceo. արկանեմ 'ի
 կապանս, շղթայիւք կապեմ,
 կաշկանդեմ :
 Arcera - ae (էֆ+). պատգարակ,
 դետակ, լկտիք :
 Arcéssio - is - ire (նրֆ+). յետս
 ձգեմ, 'ի բացեայ առնեմ, հե-
 աջուցանեմ, մեկուսացու-
 ցանեմ, մերժեմ, վանեմ, 'ի
 չափու ունիմ, զսպեմ :
 Arcessor - óris (ար+). կոչօղ,
 ամբաստան, դատախազ :

Arcéssitus - ta - tum (անց. րրբ+).
 Տես Arcéssio.
 Arcéssitus - us (ար+). կոչումն,
 հրաւեր :
 Arcéssio - sis - sivi (-sii) - ítum - ere
 (նրֆ+). կոչեմ, կարգամ, ձայ-
 նեմ, ածեմ, բերեմ, ամբաս-
 տանեմ, զրպարտեմ, եկակոչ
 առնեմ, միւսանգամ խօսիմ,
 դարձեալ բուռն հարկանեմ :
 » arcéssio te cápitis. մահապարտ
 vel գլխապարտ առնեմ, 'ի
 մահ դատապարտեմ :
 » arcéssio rem a cápite. անդուստ
 'ի սկզբանէ բուռն հարկանեմ
 զերացդ, սկսեալ անդուստ
 աստի սկիզբն արարից :
 Archaéus - éa - éum } աժ. հին,
 Archáicus - ca - cum } պարզ,
 անպաճոյճ, անզարդ,
 յտակամիտ :
 Archáismus - mi (ար+). հին ինչ
 կերպարանք բանից, հին ա-
 սացածք vel իմաստք :
 Archétypum - pi (չդ+). ստուե-
 րագիր, սկզբնաւորիպ, օրինակ,
 կաղապար, բնագիր, նախա-
 նկար տիպք, բնամատեն :
 Archétypus - pa - pum (աժ+).
 բուն, սկզբնական, սկզբնաւոր :
 Archiáter - tri }
 Archiátros - tri } ար. բժշկապետ,
 Archiátrus - tri } գլխաւոր vel պետ բժշկաց,
 բժիշկ իշխանի :
 Archidiáconus - ni (ար+). աւագ
 սարկաւագ, սարկաւագապետ,
 արքիդիակոն :

Archiepiscopális - le (աժ․)․ արքեպիսկոպոսական , հայրապետական :

Archiepiscopátus - us (ար․)․ եպիսկոպոսապետութիւն, հայրապետութիւն :

Archiepiscopus - pi (ար․)․ արքեպիսկոպոս , յառաջեպիսկոպոս , եպիսկոպոսապետ :

Archimágrus - ri (ար․)․ խոհակերտապետ , դահճապետ :

Archimímus - mi (ար․)․ վարձակապետ , գլուխ գուսանաց vel հացկատակաց :

Archipiráta - ae (ար․)․ գլխաւոր յելուզակաց , գլուխ հինից :

Archiprésbyter-byteri (ար․)․ երիցապետ , աւագերէց :

Archisynagógus - gi (ար․)․ ժողովրդապետ , իշխան ժողովուրդեան .

Architécta - ae (իգ․)․ ճարտարապետ կին :

Architécton - onis (ար․)․ ճարտարապետ , նենգագործ , դաւաճան :

Architectónice - ces (իգ․)․ ճարտարապետութիւն , ձև vel յօրինուած շինուածոց , շինողութիւն :

Architectónicus - ca - cum (աժ․)․ ճարտարապետական :

Architéctor - táris - tátus - tári (հար․)․ նկարիւմ զօրինակ շինուածոց , շինեմ , կանգնեմ , կերպարանեմ , յօրինեմ , կազմեմ , ստեղծանեմ մտօք , նկարեմ 'ի միտս , զմտաւ ածեմ :

Architectúra - ae (իգ․)․ ճարտարապետութիւն , շինողութիւն :

Architéctus - ti (ար․)․ ճարտարապետ , հանճարադէտ , մատենագիր , գտակ , գախչ :

Architriclínus - ni (ար․)․ վերակացու կոչնոց , տաճարապետ :

Archium - chíi } զլտ․ դիւան ,
Archívum - vi } դիւանատուն :

Archon - óntis (ար․)․ իշխան Աթենացոց :

Arcipotens - éntis (ար․)․ կորովաձիգ աղեղնաւոր , դիպաղեղն :

Arcitenens - éntis (ար․)․ աղեղնաւոր , նետաձիգ , նետօղ , կապարճաւոր :

Arctátio - ónis (իգ․)․ կարկամութիւն , փակումն , սեղմումն :

Arctátus - ta - tum (անց․ դրբ․)․ Տես Arcto .

Arcte - tius - tissime (ձլբ․)․ համառօտ , կարճառօտիւք , սակաւուք , սերտիւ , անձկագոյնս , կարի իմն , մեծապէս :

» arcte dormio . նիրհեմ 'ի քուն թանձրութեան , զքնով անկանիմ , ծանրանամ 'ի քնոյ :

Arcto - tas - távi - tátum - táre (նրգ․)․ պնդեմ , ճնշեմ , ճրմլեմ , համառօտեմ , կարճեմ , հատանեմ :

» arcto annónam . պատճառք լինիմ նուազութեան ոռճկաց , ընդ նեղութեամբ սովոյ արկանեմ , սովամահ առնեմ :

Arctóphylax - lácis (ար.)․ ան-
դէորդ՝ աստեղատուն :

Arctos - ti (էփ․)․ սայլ՝ աստե-
ղատուն, մեծ արջ :

Arctóus - óa - óum (աթ․)․ հիւ-
սիսային, հիւսիսական :

Arctúrus - ri (ար․)․ սայլ՝ աստղ :

Arctus - ti (էփ․)․ մեծ արջ, սայլ՝
աստեղատուն :

Arctus - ta - tum (- tior - tissimus)
աթ․ նեղ, անձուկ, փոքրիկ,
պակաս, նուսպ, սակաւ,
դոյզն, խուն :

› arcta annóna. նուազութիւն
ռոճկաց, կարօտութիւն, սով :

› arctus ánimus. նեղութիւն
ոգւոյ, նեղսրտութիւն, անձ-
կութիւն, տառապանք :

› arctus somnus. քուն թանձ-
րութեան, թմբութիւն :

Arcuárius - ia - ium (աթ․)․ ա-
ղեղնային, կամարաձև, կոր :

Arcuárius - rii (ար․)․ գործիչ ա-
ղեղանց :

Arcuátim (Ալբ․)․ ՚ի ձեւ տղե-
զան, ՚ի կերպ կամարի :

Arcuátus - ta - tum (անց․ դրբ․)․
Տես Arcuo.

Arcula - ae (էփ․)․ արկղիկ, տա-
պանակ, պղոց, գանձանակ,
չիբիմ փոքրիկ :

Arculárius - rii (ար․)․ գործիչ
արկղաց, արկղագործ :

Arculus - li (ար․)․ փոքրիկ ա-
ղեղն :

Arcuo - uas - uávi - uátum - uáre
(Երփ․)․ կորացուցանեմ ՚ի ձև
աղեղան, կամարաձև գործեմ :

Arcus - us } ար․ աղեղն, աղեղն
Arcus - ci }
երկնից, ծիածան, կամար,
գմբեթ :

Ardea - eae (էփ․)․ արագիլ, ճայ
ծովու :

Ardélio - ónis (ար․)․ բանսարկու,
քոււ, հնարագէտ, խարդախ :

Ardens - éntis (- éntior - entissi-
mus) աթ․ վառեալ, բորբո-
քեալ, եռանդուն, քաջ, ա-
ռաքինի, բոցագոյն, հրագոյն :

Ardénter - tius - tissime (Ալբ․)․
եռանդեամբ, ջերմագոյն, ջեր-
մաջերմ, պնդագոյնս, ժտու-
թեամբ, թախանձանաք, ուժ-
գին, սաստիկ :

Ardeo - des - rsi - rsum - dére (չդթ․)․
այրիմ, կիզանիմ, տոչորիմ,
անձկաբեկ լինիմ սիրով, հար-
կանիմ ՚ի սէր, վառեալ բոր-
բոքիմ ցանկութեամբ :

› ardeo irâ. ՚ի սրտմտութիւն
բրդիմ, ծանրացասուցն լինիմ,
զայրանամ :

› ardeo te vidére. ցանկամ տե-
սանել զքեզ, փափաքեմ տես-
լեան երեսաց քոց :

Ardéola - ae (էփ․)․ փոքրիկ ա-
րագիլ, ճայեակ ծովու :

Ardésco - scis - scere (չդթ․)․ վա-
ռիմ, բորբոքիմ, զայրանամ,
բարկանամ :

Ardor - óris (ար․)․ ջերմութիւն,
տոթ, տապ, եռանդն, բոց, ճա-
ճանչ, հուր, փայլիւն, շողիւն,
նշոյլ, պայծառութիւն, սէր,
յօժարութիւն, ախա, կարիք,

յոյզք , ուժգնութիւն , ոյժ , սաստկութիւն :

Ardúitas - tátis (էֆ․)․ անհնարին դժուարութիւն , զառիվեր , ելք :

Arduus - ua - uum (ած․)․ դժուարին , դժուար , զառիվեր , առապար , բարձր , բարձրացեալ , բարձրաբերձ , ծանր , անհնարին , դժնդակ , դժնեայ :

» **res árduae**․ աղէտք , չարիք , թշուառութիւնք , դէպք , պատահարք , արկածք :

Area - ae (էֆ․)․ կալ , տեղի տափարակ , յատակ , գետին , հրապարակ , քաղաքամէջ , վայրագաւիթ , գաւիթ , լայնակօս , ածու , բոլորակ , պսակ , պարածե բակ :

Areátor - óris (աբ․)․ յարդարիչ կալոյ , վարդարիչ ածուոյ :

Arefácio (նբֆ․ Fácio աբժ․)․ չորացուցանեմ , ցամաքեցուցանեմ , դօսացուցանեմ :

Arefáctus - ta - tum (անց․ դբբ․)․

Տես Arefácio․

Aréna - ae (էֆ․)․ աւազ , խիճ , ափն ծովու , ծովեզր , գետեզր , նաւահանգիստ , կրկէս , ասպարէզ , շուրջ տեսնելեաց տեղիք , շուրջ զթատերք , ամփիթէատրոն :

Arenáceus - ea - eum (ած․)․ աւազուտ , աւաղին , աւազալից :

Arenária - ae (էֆ․) } փոս vel

Arenárium - rii (չդդ․) } խոռոչք աւազոյ , աւազին տեղի , մանրամաղ աւազ :

Arenárius - ia - ium (ած․)․ աւազին , աւազուտ , աւազալից :

Arenárius - rii (աբ․)․ մենամարտիկ , ըմբիշ սուսերածիգ :

Arenátio - ónis (էֆ․)․ ծեփ որմոց , ծեփած :

Arenátum - ti (չդդ․)․ խառնուած հողոյ և կրոյ՝ առ ՚ի ծեփել զտուն :

Arenifodína - ae (էֆ․)․ խոռոչք աւազոյ , հող աւազուտ , մանրամաղ աւազ :

Arenósus - sa - sum (ած․)․ աւազալից , աւազուտ , աւազին :

Arens - éntis (էյծ․)․ չոր , ցամաք , ազազուն , երաշտ :

Arénula - ae (էֆ․)․ մանրախիճ աւազ , մանրամաղ փոշի :

Areo - res - rui - róre (չդդ․)․ չորանամ , ցամաքիմ , ազազանամ , գօսանամ , սարսատիմ :

Aréola - ae (էֆ․)․ կալ փոքրիկ , ածու փոքր , երանգակալ , պնակիտ նկարչաց :

Arepénnis - is (աբ․)․ կէս արտավար vel օրավար՝ չափ գետնոյ :

Arésco - scis - scere (չդդ․)․ չորանամ , ցամաքիմ , ազազիմ , սարսատիմ , գօսանամ :

Aretálogus - gi (աբ․)․ շատսխօս , շաղփաղփ , վայրապարախօս , զրախօս :

Argema - ématis (չդդ․)․ լուսն , ցաւ աչաց :

Argentária - ae (էֆ․)․ դրամասեղան , սեղան հատավաճառաց , կրպակ արծաթագործի , ոսկերչութիւն , պաշտօն լու

մայափոխի, արծաթահանք, բովք արծաթոյ :

› argentariam exerceo կաճ ֆափո. լուսայափոխութիւն առնեմ, զարուեստ սեղանուորի 'ի կիր արկանեմ :

Argentarium-rii (չդ+). պահարան անօթոց արծաթեղինաց :

Argentarius-ia-ium (աժ+). արծաթի, արծաթեղէն :

› argentarius faber. արծաթագործ, արծաթարար, ոսկեգործ, ոսկերիչ :

› argentariae tabernae. կրպակ արծաթագործաց, սեղան հատակաձառաց, դրամասեղան :

› argentaria inopia. նուսազութիւն արծաթոյ, պակասութիւն դրամոյ :

Argentarius - rii (ար+). արծաթագործ, արծաթարար, ոսկերիչ, սեղանաւոր, լուսայափոխ, հատակաձառ, արկղապետ, գանձաւոր :

Argentatus-ta-lum (աժ+). արծաթազօծ, արծաթապատ :

Argentéolus - la - lum } աժ+ արծաթի, արծաթազոյն, արծաթեղէն, արծաթաձառնչ :

Argentifex - tificis (ար+). արծաթարար, արծաթագործ, ոսկերիչ, ոսկեգործ :

Argentifodina - ae (եգ+). բովք արծաթոյ, արծաթահանք :

Argentósus - sa - sum (աժ+). խառնեալ ընդ արծաթոյ, արծաթաձոյլ :

Argentum - ti (չդ+). արծաթ, ինչք, ընչաւէտութիւն, մեծութիւն, մթերք :

› argentum factum. արծաթ գործեալ, սպասք vel անօթք արծաթիք :

› argentum signatum. արծաթ դրոշմեալ, դահեկան, դրամ :

› argentum infectum. արծաթ քրէական :

› argentum vivum. սնդիկ :

Argestes - tis (ար+). արգեստէս, հողմ արեմտեան հիւսիսոյ :

Argilla - ae (եգ+). կաւ բրտի, կաւ :

Argilláceus-ea-eum } աժ+ կաւե-Argillósus-sa-sum } րէն, կաւխառն, լի կաւով :

Argumentatio - ónis (եգ+). յանդիմանութիւն, պատճառք, ընծայութիւն, հաւանութիւն, հանդէս, ցոյց, ձեռնարկութիւն :

Argumentor - táris - tátus - tári (հար+). յանդիմանեմ, ցուցանեմ, ընծայեցուցանեմ, գրել խաւորեմ, կարծեմ, համարիմ, վարկանիմ :

Argumentósus - sa - sum (աժ+). հանձարեղ, հարազիւտ, կորովամիտ, ճարտար, հաստատիչ, ցուցիչ, հաւանեցուցիչ, յաղթահարիչ :

Argumentum - ti (չդ+). յանդիմանութիւն, պատճառք, ընծայութիւն, հաւանութիւն, ցոյց, նշանակ, կարծ, կարծիք, հանդէս, նիւթ, առարկայ :

» morbus articulásis (ար․)․ յօդից ցաւ, յօդացաւութիւն, ոտնացաւութիւն :

Articuláris-rii (ար․)․ ոյր յօդքն ցաւնն, պատագրոս :

Articuláte } Աբ․ մի ըստ միոջէ,
Articulátim }

մի առ մի, ուրոյն, մեկին, յայտնապէս :

Articulátio - ónis (եգ․)․ յօդք, խաղալիք, յօդուածք :

Artículo - las - lávi - látum - láre (երգ․)․ յօդեմ գլանն, հնչեմ, ողջ ածեմ զսիւղորայս vel զհեղինայ, ուղիղ բարբառիմ :

Articulósus-sa-sum (աթ․)․ ոստախիտ, ոստովք վարակեալ :

Artículus - li (ար․)․ յօդուածք, յօդք, խաղալիք, հանգոյց, զօդ, հատած, մասն, վայրկեան, բոպէ, կէտ, մէտ :

» articuli móntium․ դահաւանդակք, դարաւանդք լերանց :

Artifex - tificis (ար․)․ արուեստագէտ, ձեռագէտ, ճարտարագետ, ճարտար, արուեստական :

» artifices dicéndi․ հռետորք, ճարտարախօսք :

» artifices scénici․ կատակերգուք, գուսանք, վարձակք :

» ártifex scéleris․ չարեացապարտ, չարագործ, փասապարտ :

» ártifex mundi․ արարիչ աշխարհի, արարչագետ, ստեղծիչ, գոյարար :

Artifex - tificis (աթ․)․ ճարտար

բագործ, արուեստական, պաշուճեալ :

Artificiális - le (աթ․)․ արուեստիւ գործեալ, արուեստական, ճարտարագործ :

Artificiáliter կամ } Աբ․
Artificiósé - sius - síssime }

ճարտարապէս, ճարտարութեամբ, արուեստիւ, հնարիւք :

Artificiósus-sa-sum (-sior-síssimus) աթ․ ճարտարագործ, արուեստական, ճարտար, հնարագիւտ, հանճարեղ :

Artificium - cii (չդ․)․ արուեստ, ճարտարութիւն, հնարք, գործ, պաշտօն, խորամանկութիւն, նենդութիւն :

Artio-tis-tívi-títum-tíre (երգ․)․ բռնի 'ի ներքս արկանեմ, մղեմ, ներքսամուտ առնեմ :

Arto - tas - távi - tátum - táre (երգ․)․ սնդեմ, ձմլեմ, ճընչեմ, համառօտեմ, կարճեմ, հատանեմ :

Artócopus - pi (ար․)․ հացարաշխ ծառայ :

Artócreas - réatis (չդ․)․ խորտիկ յօրինեալ 'ի մնոյ և 'ի հացէ :

Artoláganus - ni (ար․)․ քաքար, շօթ, կարկանդակ, հաստեայ :

Artópta - ae (եգ․)․ անօթ հացարարաց :

Artoptícus panis - is (ար․)․ հացեփեալ յանօթս հացարարաց :

Artotrógus - gi (ար․)․ դատարկանձն, այր անպիտան, պարագորդ, անգործ :

Artua-uórum (չլ+.) } յօդուածք,
 Artus-tuum (ար.) }
 յօդք, խաղալիք, անդամք :
 > ártuum dolor. յօդից ցաւ,
 յօդացաւութիւն, ոտնացաւ-
 ութիւն :
 Arula - ae (իգ+.) սեղան փոքր :
 Arúncus-ci (ար.) մօրուք քօշից :
 Arúndifer-difera-diferum (աձ+.)
 եղեգնաբոյս, եղեգնուտ :
 Arundinétum-ti (չլ+.) եղեգնա-
 պուրակ, շամբք, խարձք :
 Arundíneus - ea - eum (աձ+.) ե-
 ղեգնեայ, եղեգնաբոյս :
 Arundinósus - sa - sum (աձ+.)
 շամբուտ, եղեգնուտ :
 Arúndo - dinis (իգ+.) եղեգն,
 գրիչ, ցօղուն, եղեգնիկ, սրինգ
 հովուական, նետ, փքին :
 Arundulátio - ónis (իգ+.) մոյթ
 եղեգնեայ, նեցուկ յեղեգանց :
 Arúspex - picis (ար.) հարցուկ
 vel դէտ ընդերաց, ընդերա-
 հմայ, լերդահմայ :
 Aruspiciína - ae (իգ+.) ընդերա-
 հմայութիւն, լերդահմայու-
 թիւն :
 Aruspiciínus - na - num (աձ+.)
 ընդերահմայական, լերդա-
 հմայական :
 Aruspicium - cii (չլ+.) լերդա-
 հմայութիւն, ընդերահմայ-
 ութիւն :
 Arvígus-gna-gnum (աձ+.) խոյի :
 Arvum - vi (չլ+.) դաշտավայր,
 երկիր, աշխարհ, զաւառ,
 նահանգ, սնդ, անդաստան,
 ագարակ, ծովեզր, ծով :

Arvus - va - vum (աձ+.) հերկելի,
 վարելի, մշակելի :
 Arx - rcis (իգ+.) ամրոց, ամուրք,
 բերդ, դղեակ :
 > arcem ex cloáca fácio. ստուա-
 րացուցանեմ զերս, աճեցու-
 ցանեմ բանիւք :
 As, assis (ար.) դէնար, դահե-
 կան, արծաթ, կէս դրամ,
 լիար մի :
 > ad assem ómnia perdo. վաս-
 նեմ զինչս, կորուսանեմ զա-
 մենայն ստացուածս :
 > ad assem rédigo. 'ի մոյր բըռ-
 նադատեմ, 'ի մուրողութիւն
 ստիպեմ :
 > heres ex asse. ժառանգ հա-
 սարակաց, ընդհանրական ժա-
 ռանգորդ :
 Asarótum-ti (չլ+.) յատակ խայ-
 տաբղէտ, տախտակամաք
 խորշ խորշ գործեալք :
 Asbéstus-ti (ար.) անարատ vel
 անկէզ քար :
 Ascalabótes-tae (իգ+.) փաղիժ,
 տարենտական սարդ, կովա-
 դիաց, կովածուծ :
 Ascalónia - ae (իգ+.) } սոխ
 Ascalónium - nii (չլ+.) }
 փոքրիկ, խստոր :
 Ascáules-lae (ար.) որ 'ի փուքան
 օդընկալս զմղեալ օդն մա-
 տամբք 'ի նուագս յօրինէ :
 Ascéndo (չլ+.) Scando (արձ+.) ե-
 լանեմ, համբառնամ, վերա-
 նամ, բարձրանամ :
 > ascéndo equum, in equum. 'ի
 ձի հեծանիմ, աշտանակեմ :

» ascéndo in conciónem, in rostra. Հրապարակախօս լինիմ 'ի բեմէ, 'ի բեմ ասենախօսութեան ելանեմ :

Ascénsio-ónis (եփ.) } ելք, վե-
Ascénsus-us (ար.) } րացումն, համբարձումն, զա-
ուիվեր :

Ascia - ae (եփ.) . տապար, սակր դահճաց, բահ, փայտաս, քերիչ հրկրի :

Ascia loca - córum (չգլ.) . արեակէզ տեղիք, արեզակնակէզ վայրք :

Ascio - ias - iávi - iátum - iáre (նրգ.) . հարթեմ, ողորկեմ, տաշեմ, կոփեմ, յղկեմ, լուծանեմ զկիր :

Ascisco (նրգ. Scisco արգ.) . ընտրեմ, որոշեմ, զատանեմ, հաճիմ, հաւանիմ, ընդունիմ, յաւելում, յարեմ, զրեմ, հաշուիմ, համարիմ :

Ascites - ae (եփ.) . ջրգողութիւն որովայնի :

Ascopéra - ae (եփ.) . պայուսակ, պարկ փոքրիկ :

Ascribo (նրգ. Scribo արգ.) . գրեմ 'ի թիւ, 'ի համար արկանեմ, համարիմ, թուեմ, հաշուիմ, յաւելում, կցեմ :

Ascriptio-ónis (եփ.) . յաւելում, յաւելումն :

Ascripticius - ia - ium } ար. 'ի
Ascriptivus - va - vum } թիւ գրեալ, համարեալ, յաւելեալ, յարեալ, զինուորեալ :

» ascriptivi milites. զինուորեալ մանկունք պատուակալք, գումարտակ զինուորք պատուոյ :

Ascriptor-óris (ար.) . ձեռնագրող, հաստատիչ :

Ascriptus - ta - tum (անց. րրգ.) . Տես Ascribo.

Asélla - ae (եփ.) . մատակ յաւանակ :

Aséllus - li (ար.) . իշամտրուկ, մտրուկ, յաւանակ :

Asílus - li (ար.) . գոռեխ, բրէտ, պիծակ, ձիաստաց :

Asina - ae (եփ.) . մատակ էշ :

Asinális - le կած }
Asinárius - ia - ium } ար. իշոյ,
Asínus - na - num } թանձրամիտ, ապուշ :

Asinárius - rii (ար.) . իշավար :

Asinus - ni (ար.) . էշ, անուսումն, տղէտ, տխմար, շէնսկանագոյն, տմարդի :

Asio - ónis (եփ.) . եղջերաւոր բու, բուէճ :

Asótia - ae (եփ.) . զեղխութիւն, փափկութիւն, շուայտութիւն, լկտութիւն, սնառակութիւն, աղակատանք :

Asótus - ta - tum (ար.) . զեղխ, սնառակ, վատնիչ, շուայտասէր, լկաի, ստահակ :

Aspáragus - gi (ար.) . ծնեքեկ :

Aspectábilis - le (ար.) . տեսանելի, տեսական, զննական, երեւելի, նշանաւոր :

Aspécto (նրգ. Specto արգ.) . միտեղեալ հայիմ, յաւիմ, պրշնում, դէտակն ունիմ :

Aspéctus-us (ար․)․ երևաք, դէմք, կերպարանք, հայեցուածք, տեսիլ, երևոյթ, հարեանցի նայեցուածք :

» primo aspéctu. 'ի հարեանցի, յառաջնում նուազի անդ, այն ինչ :

» uno aspéctu. ըստ կշռելոյ աչաց, ըստ աչս, 'ի տեսանել անդ, իսկոյն, ըստ վեր 'ի վերոյ երեման :

Asper-ra-rum (-érior-érrimus) ած․ խիստ, կարծր, բարկ, դաժան, կծու, դառն, անհարթ, խոշոր, դերբուկ, սուր, հատու, խայթիչ, թթու, փոթոթահամ, դժնդակ, ահաշառ, տմարդի, շինական, անհամբոյր, վայրենի :

» áspera loca-córum. դերբուկք, դժուարինք, առապարք :

» asper nummus. նորոգ հատեալ դրամ, պողպաջուն յել փայլուն դահեկան :

Asperátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ Տես Aspero.

Aspere - périus - pérrime (Վբ․)․ խստիւ, խստութեամբ, սաստիկ, ուժգին :

Aspérgo - ginis (էգ․)․ սրսկումն, անձրե ցողազին :

Aspérgo (նրգ․ Spargo արճ․)․ սրսկեմ, ցողեմ, ցանեմ, թանամ, ոռոգանեմ, համեմեմ, ամոքեմ, սփռեմ :

Aspéritas - tátis } էգ․ խստութիւն, դժնդակութիւն, դա-

ժանութիւն, անհարթութիւն, տմարդութիւն, շինականութիւն, սոսկումն, քստումն :

» asperitúdo ánimi. դժուարութիւն տուրեառի շնչոյ, ծանրաշնչութիւն :

Aspernátio - ónis (էգ․)․ անարգանք, անարգութիւն, արհամարհութիւն, անգոծնութիւն :

Aspernátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ Տես Aspérnor.

Aspérnor - náris - nátus - nári (հար․)․ մերժեմ, ժխտեմ, անգոծնեմ, անարգեմ, արհամարհեմ, անարժան համարիմ :

Aspero - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ․)․ բարկացուցանեմ, զայրացուցանեմ, կարծրացուցանեմ, սրեմ, թեքեմ, զրգսեմ :

» asperántur apes. մեղուք ակտացեալ զայրանան յել ժանտանան :

» áspero ignem. արծարծանեմ զկրակ, բորբոքեմ զհուր :

Aspérsio-ónis (էգ․) } սրսկումն

Aspérsus-us (ար․) } Aspérsus - sa - sum (անց․ դրբ․)․ Տես Aspérgo.

» aspérsus infámiã. վատանուն, վատանշան, խայտառակ :

Asperúgo - ginis (էգ․)․ կաթնխոտ, տունկ որ կուռի 'ի հանդերձս :

Aspício, áspicis - péxi - péctum - picere (նրգ․)․ հայիմ, նայիմ, նկատեմ, դիտեմ, դէտակն

- ունիմ, պշնում, տեսանեմ, ակն դնեմ, մեծարեմ, պատուեմ :
- » aspicio lucem. 'ի լոյս գամ, ծնանիմ :
  - Aspiratio - ónis (իգ). փչումն, փչիւն, շունչ, շոգի, գոլորշի, բուրումն, զորութիւն, ազդեցութիւն :
  - » aspiratio áëris. շնչառութիւն, տուրեառ շնչոյ :
  - Aspiro (նրգ. et զշ. Spiro արժ.). շնչեմ, փչեմ, ազդեմ, թելագիր լինիմ, հեղում, զեղում, օգնեմ, ձեռնառ լինիմ, սատարեմ, ակն դնեմ, թեկն ածեմ զերիք, ջանամ, փոյթ յանձին ունիմ :
  - » aspirant aures. շնչեն հողմք, փչեն օդք :
  - » aspiro in cúriam. զսինկղեակոսի թեկն ածեմ :
  - » aspiro ad honóres. տենչամ պատուոյ, ակն դնեմ բարձի :
  - Aspis - idis (ար). քարք, իժ :
  - Asportatio - ónis (իգ). փոխումն, տեղափոխութիւն :
  - Aspórtó (նրգ. Porto արժ.). այլուր տանիմ, փոփոխեմ, փոխեմ :
  - Asprédo - dinis (իգ). խստութիւն, դժնդակութիւն, դաժանութիւն, անհարթութիւն, ամարդութիւն, շինականութիւն, սոսկումն, քսումն :
  - Asprétum - ti (զշ.). խիստ տեղի, դժնդակ և լի չարեօք վայր :

- Assaménta - tórum (զշ.). սեղանք, տախտակք, առանցք :
- Assárius - ia - ium (աթ.). դեմարի, խորովեալ, տապակեալ :
- Assárius - rii (ար.). դեմար, արծաթ, զահեկան, կէս դրամ, լիսը մի :
- Assatúra - ae (իգ). խորովոյք, միս խորովեալ :
- Assecla - ae (ար.). արբանեակ, աշակերտ, պատանեակ աշնուական, սպասաւոր աւագաց :
- » ássecla mensárum. սեղանաբոյժ, հացկատակ, պատառաբոյժ :
  - Assectatio - ónis (իգ). յուղարկաւորութիւն, ուղեկցութիւն, ընկերութիւն առ 'ի պատիւ, շուք, շքադիրք :
  - » assectatio coeli, զննութիւն երկնից, քննութիւն երեսաց երկնի :
  - Assectátor - óris (ար.). արբանեակ, ընկեր, ընկերակից, ուղեկից, շքադիր :
  - Asséctor (հար. Sector-táris արժ.). զհետ երթում, ուղեկից vel ճանապարհակից լինիմ, ընկերեմ առ 'ի պատիւ :
  - Assénsio - ónis (իգ). հաւանութիւն, հաճութիւն, ընդունելութիւն, հաստատութիւն :
  - Assénsor - óris (ար.). հաւանիչ, հաստատիչ :
  - Assénsus - us (ար.). հաւանութիւն, հաճութիւն, միաբանութիւն, հաստատութիւն :

Assentatio-ónis (եփ․) ողորբանք, փաղաքշանք, սուտակասպասուութիւն, զիջումն, ներումն :

Assentatiúncula - ae (եփ․) սակաւ ինչ ողորբանք, քաղցրաբան բանք, գրգանք :

Assentátor-óris (ար․) ողորբիչ, սուտակասպաս, շողորթ, փաղաքուշ, հրապուրիչ, յանկուցիչ :

Assentatórie (ձէ․) քաղցրախառն բանիւք, գգուանօք :

Assentátrix - rícis (եփ․) սուտակասպաս կին, հրապուրիչ մանկամարդ :

Asséntio (չգ․ Séntio արժ․) կամ }
Asséntior (հար․ Séntior արժ․) }
հաճ լինիմ, հաճիմ, հաւանիմ, ընդունիմ, հաստատեմ, յապահովս առնեմ :

Asséntor-táris-tátus-tári (հար․) հաւանիմ, հաճիմ, փաղաքշեմ, ողորբեմ, գգուեմ, գրգեմ, յանկուցանեմ, զիջանիմ :

Assequor (հար․ Sequor արժ․) հասանեմ զկնի, ժամանեմ, շահիմ, ստանամ, զբռամք ածեմ :

› assequor cogitationes tuas. Թափ անցանեմ մինչև 'ի խորհուրդս սրտի քո, Թափանցանց ընդ մտածութիւնսդ անցանեմ :

› assequor conjecturá. 'ի կարծ դատեմ, կարծեմ, վարկանիմ, համարիմ, յանձնե իմանամ :

Asser - eris (ար․) տախտակ, փոքրիկ գերան, ձող, նիզ, լծակ, բառնալիք :

Assérculum-li (չգ․) }
Assérculus-li (ար․) } տախտակ
փոքրիկ, նուրբ մոյթ :

Assero-sévi-situm (նրփ․ Sero-ris արժ․) առընթեր սերմանեմ, մօտ ցանեմ :

Assero-érui-értum (նրփ․ Sero-ris արժ․) հաստատեմ, հաւատարիմ առնեմ, հաւատարմացուցանեմ, հաստատուն ցուցանեմ :

› assero me in libertátem. յազատութիւն դառնամ, փրկեմ զանձն իմ յարգեղանէ, Թափեմ զիս 'ի ձեռաց այլոց :

› assero me stúdio. դեգերիմ յուսմունս, պարապիմ ուսմանց :

› assero in servitútem. գերեմ, 'ի գերութիւն վարեմ, մտանեմ 'ի սարկութիւն, 'ի ծառայութեան կացուցանեմ, ծառայացուցանեմ :

Assértio - ónis (եփ․) ազատութիւն, փրկութիւն, հաստատական յառաջադրութիւն, հաստատութիւն :

Assértor - óris (ար․) ազատիչ, ազատեցուցիչ, փրկիչ, վրէժխնդիր, քինախնդիր, պաշտպան, ջատագով :

Assértoria lis - itis (եփ․) դատ, յորում խնդիր է վասն ազատութեան ուրուք :

Assértum - ti (չգ․) հաստատական յառաջադրութիւն, հաստատութիւն, փորձ, հանդէս, ընծայութիւն :

Assértus - ta - tum (անց. ԴԴԷ.).

Տես Assero.

» assértus in ingenuitátem. ազատ հռչակեալ, ազատացեալ 'ի ծառայութենէ :

Asservátus - ta - tum (անց. ԴԴԷ.).

Տես Asservo.

Asservio (չլք. Sérvio արժ.). ծառայեմ, պաշտեմ, սպաս հարկանեմ, 'ի սպասաւորութեան կամ, սպասաւորեմ :

Asservo (նրգ. Servo արժ.). պահեմ, պահպանեմ, զգուշանամ :

» asservo in cárcerem. դնեմ 'ի բանտի, բանտարդել առնեմ, 'ի դիպահոջ ունիմ :

Asséssio - ónis (էգ.). մօտաւորութիւն, օգնականութիւն, օգնութիւն :

Assessor - óris (ար.). օգնական vel աթոռակից դատաւորի :

Assessórius - ria - rium (աժ.). որանկ է օգնականի դատաւորի :

» assessórius liber. գիրք որ խօսին զպաշտամանէ օգնականի դատաւորին :

Assessúra - ae (էգ.). պաշտօն օգնականի դատաւորին :

Asséssus - sa - sum (անց. ԴԴԷ.).

Տես Assideo և Assido.

Asséstris - ícis (էգ.). մանկաբարձ, ծնուցիչ :

Asseveránter - tius } ԳԷ. հաստատ

Asseveráte } սուլութեամբ, ստուղակ, ստուգիլ, սնդագոյնս, անուշտ, անվրէպ :

Asseverátio - ónis (էգ.). հաստատութիւն, ստուգութիւն :

Assévero - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ.). հաստատեմ, հաստատուն ցուցանեմ, հաւատարիմ առնեմ, հաւատարմացուցանեմ :

Assiccátus - ta - tum (անց. ԴԴԷ.).

Տես Assicco.

Assiccéscó (չլք. Siccéscó արժ.). չորանամ, ցամաքիմ, ազակիմ, սարսափիմ, գօսանամ :

Assicco (նրգ. Sicco արժ.). չորացուցանեմ, ցամաքեցուցանեմ, զօսացուցանեմ :

Assículus - li (ար.). տախտակ նուրբ, մոյթ փոքրիկ :

Assideo, ássides (չլք. Sédeo արժ.) }

Assído - sédi (չլք. Sido արժ.) } աւրն թերկաց լինիմ, օգնեմ, պաշարեմ, պատեմ, փակեմ, հանապազորդեմ, ցանկորդեմ, նմանիմ, բերեմ զնմանութիւն, զպաշտօն աթոռակցի դատաւորին վարեմ, բազմիմ, նստիմ :

» ássidet insáno. զնմանութիւն յիմարի բերէ, բախած է :

Assidue - uíssime (ԳԷ.). ցանկ, ցանգորդ, հանապազորդ, անդուլ, անդադար, միշտ :

Assidúitas - tátis (էգ.). հանապազորդութիւն, մշտնջենաւորութիւն, ջան, փոյթ, ժրութիւն, պնդութիւն, յաճախութիւն :

Assíduus - ua - uum (-uior - uíssimus) աժ. փոյթ, դեզերեալ :

ցանկորդեալ, հանապազոր-
գական, ճիշդ, ճշգրիտ, տեա-
կան, մշտնջենաւոր :

» assiduus scriptor. հաւատա-
բիմ մատենագիր, անուանի
գրագիր :

Assignatio - ónis (խփ.). նշանա-
կազիր, որոշումն, կոշումն
յատեան, ժամադիր տեղի :

Assignator - óris (արք.). նշանա-
կող, որոշիչ, սահմանիչ :

Assignatus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Assigno.

Assigno (նրգ. Signo արգ.). նշա-
նակեմ, որոշեմ, սահմանեմ,
կարգեմ, դնեմ, հաւատամ,
յանձն առնեմ, կնքեմ, ըն-
ծայեմ, գրեմ, թուեմ :

Assilio - lui - sultum (չլթ. Sálío
արգ.). ընդոսանում, ոստնում,
վազեմ, ոստոստեմ, մատչեմ,
մերձնամ, յարձակիմ, ար-
շաւեմ, խուժեմ :

Assimilatio - ónis (խփ.). նմա-
նութիւն, պատկեր, կերպա-
րանք, նկարագիր :

Assimilatus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Assimilo.

Assimilis - le (աթ.). նման, հան-
գոյն, նոյնպիսի, նոյն :

Assimiliter (Վթ.). ըստ նմին օրի-
նակի, նոյնգունակ, նմանա-
պէս, նոյնպէս :

Assimilo - las - lávi - látum - láre
(նրգ.). նմանեցուցանեմ, հա-
մեմատեմ, հաւասարեմ, զու-
գեմ, կշռեմ :

Assimuláte (Վթ.). կեղծեօք, կեղ-

ծաւորութեամբ, կերպարա-
նօք, կեղծս 'ի կեղծս :

Assimulatio - ónis (խփ.). կեղ-
ծիք, խարէութիւն, կեղծաւո-
րութիւն, պատրանք, կեր-
պարանութիւն :

Assimulatus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Assimulo.

Assimulo (նրգ. Simulo արգ.).
կեղծաւորիմ, կերպարանիմ,
կեղծս 'ի կեղծս լինիմ :

Assipondium - dii (չլթ.). կշեռ-
միոյ լտեր :

Assis - is (խփ.). տախտակ, պնա-
կիտ, լիտր, կոտոր, պատառ,
հատուած, մասն :

Assisto, ástiti (չլթ. Sisto արգ.).
առննթերակաց լինիմ, առա-
ջակայ դտանիմ, օգնեմ :

» assisto ad fores. 'ի դուրս
հասեալ կամ, մերձ առ դուրս
սպասեմ :

Assitus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Assero.

Asso - sas - sávi - sárum - sáre
(նրգ.). 'ի խորովս արկանեմ,
խորովեմ, տապակեմ, աղանձ-
նեմ, ազուցանեմ, խառնեմ,
կցեմ, յարեմ :

Associo (նրգ. Sócio արգ.). ըն-
կերեմ, յրնկերութիւն առ-
նում, հաղորդ առնեմ, յօ-
դեմ, զօդեմ; միաւորեմ :

Assóleo (չլթ. Sóleo արգ.). սո/որ
լինիմ, սովորիմ, սովորու-
թիւն է իմ, ընդելանիմ :

» ut ássolet. որպէս սովոր է,
ըստ սովորութեան իւրեանց :

Assono (չլք. Sono արձ.). Հրն-
չեմ, թնդամ, բեկանին ան-
դրէն ձայնք արձագանգաց :

Assúdat (քմդ. Sudo արձ.). քրրո-
նիմ յոյժ, 'ի քրսուունս հա-
մակիմ, ընդ քիրսն մտանեմ :

Assudéscó - scis - scere (չլք.).
չորանամ, ցամաքիմ, ազազիմ,
սարսատիմ, գոսանամ :

Assuefácio (նրգ. Fácio արձ.).
սովորեցուցանեմ, ընդեկացու-
ցանեմ, կրթեմ, վարժեմ :

Assuefáctus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Assuefácio և Assuefio.

Assuefío (չլք. Fio արձ.) } սո-
Assuéscó (չլք. Suéscó արձ.) } սո-
վորիմ, սովոր լինիմ, ընդե-
կանիմ, ուսանիմ, կրթիմ :

Assuetúdo - dinis (եգ.). սովո-
րութիւն, ընդեկութիւն, ըն-
տանութիւն, վարժութիւն,
բարք, բնութիւն :

Assuétus - ta - tum (-tior) անց.
սովոր, սովորեալ, ընդեկ,
ընդեկական, սովորական :

Assúla - ae (եգ.). շերտ փայտի,
տաշեղ, կոտոր, բեկոր :

Assulátim } Պէ. շերտս շերտս,
Assulóse }
'ի մանր մանր մասունս :

Assúltim (Պէ.). ոստոսելով,
'ի վեր վազելով :

Assúlto (չլք. Salto արձ.). ոստ-
նում, ընդոսանում, վազեմ,
յարձակիմ, արշաւեմ :

Assúltus - us (ար.). ոստումն,
ոստիւն, վազք, յարձակումն,
արշաւան, կոծանք :

Assum - si (չլք.). միս խորովեալ,
խորովոյք :

Assúmo (նրգ. Sumo արձ.). յանձն
առնում, ընդունիմ, յանձին
ունիմ, ըմբռնեմ, խորեմ,
գրաւեմ, հանեմ, գրեմ, հա-
մարիմ, ընծայեմ :

» assúmo te in societátem. յըն-
կերութիւն առնում գրեզ,
ընկերշակեմ :

» assúmo in consílium. խոր-
հրդակոն առնում, խորհր-
դակից լինիմ :

Assúmpció - ónis }
Assúmtio - ónis } եգ. առումն,
հոգաբարձութիւն, փոքրա-
գոյն յառաջադրութիւն, փո-
խումն Ալուսին յերկինս :

Assumtívus - va - vum (անց.).
յարտաքին պատճառաց ա-
ւեալ, եկամուտ, օտար :

Assúmtus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Assúmo.

Assuo (նրգ. Suo արձ.). կցկցեմ,
կարեմ, կարկատեմ, նորոգեմ :

Assúrgo (չլք. Surgo արձ.). յառ-
նեմ, կանգնիմ կամ, 'ի վեր
եկանեմ, ծագեմ :

» assúrgo tibi. յոտն կամ, կան-
գնիմ, յառնեմ :

» assúrgo in árborem. ծառա-
նամ, մեծանամ, բարձրանամ :

Assus - sa - sum (անց.). աղանձ-
նեալ, խորովեալ, տապակեալ :

» assi lápidés. քարակարկառ,
կարկառ քարանց, քարակոյտ :

» assa voce cano. մենանուագ
երգեմ, առանձինն նուագեմ :

Ast (չղև.) քայց, սակայն, այլ, մանաւանդ զի, փոխանակ :

Astacus - ci (ար.) խեցզետին :

Astaphis-áphidis (խֆ.) շամիչ :

Astéria - ae (խֆ.) աստղաքար :

Astérias - iae (ար.) անծեղ, բազէ :

Astérium-rii (չղտ.) ասպակեխոտ, ասպակադեղ՝ բուսուկ յորմն :

Astérno (նրֆ. Sterno արճ.) ձգեմ, ձգտեմ, պարզեմ, տարածանեմ, երկայնեմ :

Asthmáticus - ca - cum (աթ.) ծանրաշունչ, ծանր շնչով :

Astipulátio-ónis (խֆ.) } հաճու
Astipulátus - us (ար.) } թիւն, հաւանութիւն, միաբանութիւն, դաշինք, դաշնաւորութիւն :

Astipulátor - óris (ար.) երաշխաւոր, հաստատիչ, դաշնադիր :

Astípulor (հար. Stípulor արճ.) դաշինս կռեմ, դաշնաւոր լինիմ, հաճիմ, հաւանիմ, միաբանիմ, պայմանս դնեմ, պայմանեմ, սահմանեմ :

Astituo (նրֆ. Státuo արճ.) զեւեղեմ, դնեմ, հաստատեմ, կարգեմ :

Asto-titi-titum (չղտ. Sto արճ.) յոտն կամ, առնթերակաց լինիմ, աւաջակայ գտանիմ, օգնեմ :

• asto in genua. 'ի ծուկն իջանեմ, 'ի գուճս անկանիմ vel կամ :

• astántes squamae. խողանեալ թեփք ձկան :

Astrágalum - li (չղտ.) } կոճ,
Astrágalus - li (ար.) } զլանակերպ վարդ շինուածոց, կցուած :

Astrapoplécta - tórum (չղտ.) շանթահար տեղիք :

Astrepo (չղտ. Strepo արճ.) թընդամ, դռնչիմ, հնչեմ :

• ástrepo tibi. ծափս հարկանեմ՝ շաչելով և շառաչելով :

Astricte - tius (Տլք.) անձկագոյնս, սերտիւ, ջերմագոյնս, պնդով :

Astrictio - ónis (խֆ.) թթուութիւն, դաժանութիւն, բռնադատութիւն, հարկ :

Astrictórius - ia - ium (աթ.) նեղիչ, բռնադատիչ, բարկ, թթու, խիստ, դաժան :

Astrictus - ta - tum (անց. րբք.) Տես Astringo.

Astrictus - ta - tum (-tior) աթ. նեղեալ, բռնադատեալ, հարկեալ, ստիպեալ, յանցաւոր, պատժապարտ :

• orátio númerois astricta. երգ վիպասանաց, վիպասանութիւն, բանաստեղծութիւն, քերթուած, քերթութիւն, տաղաչափութիւն, միմունջ :

• lingua mercéde astricta. լեզու օգտախնդիր, շահասէր բերան :

• astrictior ad largiéndum. ազահ, կարկամ, կցիր, ճղճիմ, սիշդ, կծծի, ժլատ :

Astricus - ca - cum (աթ.) աստեղեայ, աստեղական, աստեղաձև, աստեղաւոր :

- Astrifer - ifera - iferum } ասծ.
 Astriger - igera - igerum } ասծ.
 աստեղազարդ, աստեղաւոր :
 Astringo (նրգ. Stringo արծ.).
 պնդեմ, ճնշեմ, ճմլեմ, կա-
 պեմ, կցեմ, յարեմ, բրտացու-
 ցանեմ, ստիպեմ, բռնադատեմ,
 հարկեմ, ամփոփեմ :
 » astringo me furti. պատժա-
 պարտ լինիմ գողութեան :
 Astrológia - ae (էգ.). աստեղա-
 գիտութիւն, աստեղանշմա-
 րութիւն, քաւդէութիւն :
 Astrólogus-gi (ար.). աստեղագէտ,
 աստեղանշմար, քաւդեայ :
 Astronómia - ae (էգ.). աստեղա-
 գիտութիւն :
 Astronómicus - ca - cum (ասծ.).
 աստեղագիտական :
 Astrónomus - mi (ար.). աստե-
 ղագէտ :
 Astrúctus - ta - tum (անց. րրգ.).
 Տես Astruo.
 Astrum - ri (չղգ.). աստղ, աստե-
 ղաստուն :
 Astruo (նրգ. Struo արծ.). շի-
 նեմ, կանգնեմ, յօգեմ, յաւե-
 լում, համարիմ, ընծայեմ,
 'ի միտս նկարեմ, հաւատար-
 մացուցանեմ, հաստատեմ :
 Astula - ae (էգ.). շերտ փայտի,
 տաշեղ, բեկոր :
 Astúpeo (չղգ. Stúpeo արծ.). հիա-
 նամ, սիրանամ, զարմանամ,
 յապուշ կրթիմ, սքանչանամ :
 Astúrco - ónis (ար.). արագա-
 գնաց երփլար, թեթեանդամ
 և արագոսն ձի :
- Astus-us (ար.) }
 Astútia - ae (էգ.) } խորամանկու-
 թիւն, խաբէութիւն, խորա-
 գիտութիւն, հանճար, խա-
 բանք, նենգ, նենգութիւն,
 պատրանք, դաւ :
 Astúte - tius - tissime (ձլգ.). խո-
 րամանկութեամբ, խաբէու-
 թեամբ, ճարտարութեամբ,
 հնարիւք, խորագիտութեամբ :
 Astútulus - la - lum (ասծ.). խա-
 բերայ, նենգաւոր, խորամանկ,
 պատիր, դաւաճան :
 Astútus - ta - tum (-tior - tissimus)
 ասծ. խորամանկ, խաբերայ,
 խաբուսիկ, ճարտար, խորա-
 գէտ, իմաստուն, չար, չա-
 րանիւթ, չարաճճի :
 Asýlum - li (չղգ.). ապաւէն, ա-
 պաստան, պատսպարան, օեղի
 ապաւինի vel ապաստանի,
 ապահարկ, երաշխաւորու-
 թիւն :
 Asýmbolus - li (ար.). պատառա-
 բոյժ, սեղանաբոյժ, հացկա-
 տակ :
 » asýmbolus est. չհատուցանէ
 վրածինն որ անկանի 'ի հան-
 գանակէ, շլուծանէ զվրէժն :
 Asýndeton - ti (չղգ.). անզօլ հա-
 տուածք բանից՝ ձև հետո-
 րական :
 Asýntheta crystallá - lórum (չղգ.).
 վանակն վճիտ, ակն վանի
 մեծապայծառ, պաղպաղակ
 պայծառազեղ գունով :
 Asýntheta - ta - tum (ասծ.). զաս,
 անջատ, անկարգ, խառնակ :

At (չղէ). բայց, սակայն, այլ,
 այլ սակայն, սակայն և այն-
 պէս, գոնէ, գէթ, փարթար :
 > at enim կամ vero. բայց սա-
 կայն, տակաւին :

> at etiam. բայց յայսմանէ,
 այլ և :

Atat (ՏՋԲ). ո՛հ, վա՛յ, վա՛հ, ո՛վ,
 եղո՛ւկ, բա՛բէ :

Atábulus-li (ար.). հողմ արեւմը-
 տեան հիւսիսոյ :

Atávia-ae (եգ.). հանի հանւոյն :

Atavus - vi (ար.). հաւ հաւուն,
 նախնի :

Atellána - ae կամ

Atellána fábulá - ae } եգ. կա-
 տակերգութիւն երգիծական
 և լկտի :

Ater - tra - trum (-trior) աթ.
 սեւաւ, թուխ, մոռթ, մթին,
 աղջամղջին, խաւարչտին,
 արջն, նսեմ, աղօտ, թխա-
 գոյն, սգազգած, թաւ, թան-
 ձրախիտ, տխուր, տխրական,
 աղետալից, անազորոյն :

> atrum vinum. գինի բարկ :

> ater panis. սեւաւ հաց :

> atra bilis. սեւաւ մաղձ, սեւա-
 մաղձութիւն, տխրութիւն,
 թախծութիւն :

> atra dies. գուժարեք օր :

Atheismus-mi (ար.). անաստուա-
 ծութիւն, անաստուածպաշ-
 տութիւն, ամպարչտութիւն :

Athenaéum - éi (չղգ.). ժողով
 խնամանոց, տիեզերական դրպ-
 բոց, համալսարան, վարժոց :

Atheróma - atis (չղգ.). հլունդն,

այտուճն, ուռէց, պալար,
 խաղաւարտ :

Atheus - ei (ար.). անաստուած,
 ամպարիչտ :

Athléta - ae (ար.). ըմբիշ, մար-
 տիկ, նահատակ, ռոտորիմ,
 ըմբշամարտիկ, բռնամարտիկ :

Athlélica - ae (եգ.). հրահանգք
 ըմբշամարտկաց, ըմբշական
 մրցութիւն, ըմբշամարտք :

Athlétique (ՊԷ.). զօրէն մարտիկ
 ըմբշի, հանգոյն ըմբշամար-
 տկաց :

Athléticus-ca-cum (աթ.). ըմ-
 բշական, ըմբշամարտ :

Athlon - li (չղգ.). վարձք յաղ-
 թութեան յասպարիզի, մրց-
 ցանակ, բրարիոն :

Atinia - ae (եգ.). կնձնի :

Atmosphaéra - ae (եգ.). համա-
 տարած օդ, մթնոլորտ, սահ-
 ման օդոյ :

Atomus-mi (եգ.). հիւլէ, մանրա-
 մաղ փոշի, շեղ փոքրիկ, ունդ :

Atque (չղէ). և, այլ, բայց,
 սակայն, ճշմարտապէս, ստու-
 գութեամբ, հանդերձ այսու :

> aequé atque. այնչափ՝ որչափ :

Atqui (չղէ). վասն որոյ, արդ,
 ուրեմն, բայց, սակայն, այլ,
 սակայն և այնպէս :

Atraméntum-ti (չղգ.). թանաք,
 սևադեղ, սևակ, մուր :

> atraméntum librárium. թա-
 նաք տպագրութեան :

> atraméntum scriptórium. թա-
 նաք գրելոյ, սևադեղ գրչու-
 թեան :

> atramentum sulórium. ար-
 ջասյ :
 Atrátus - ta - tum (ած.). սեւ-
 գոյն, սեւազգած, սեւազգեստ,
 'ի թուխս համակեալ :
 Atriárius - rii (ար.). պահապան
 գաւթի :
 Atricapílla - ae (էգ.). թուխկա-
 տար՝ թռչուն :
 Atricolor-óris (ած.). սեւաւ, սեւ-
 գոյն, թուխ, մուխ, մթին :
 Atriénsis - se (ած.). գաւթի,
 սրահակի :
 > servus atriénsis. բարապան,
 դարապան, դռնապան, հա-
 զարապետ տան, սնտես :
 Atriólum - li (չգ.). փոքրիկ վայ-
 րազաւիթ, սրահակ, փոքր
 գաւիթ :
 Atrium - rii (չգ.). գաւիթ, վայ-
 րազաւիթ, սրահ, անդաս-
 տակ, մենաստան, վանք :
 Atróeitas - táis (էգ.). վայրե-
 նութիւն, խստութիւն, ա-
 նազորունութիւն, անողոր-
 մածութիւն, անգթութիւն,
 գազանութիւն, դատանու-
 թիւն, պնդութիւն :
 > atróeitas témporum. անհնա-
 րին աղէտք ժամանակաց :
 > atróeitas morum. տմարդու-
 թիւն բուսոյ բարուց :
 Atróeiter - cius - císsime (ՎՔ.).
 խժարար, անողորմ, ան-
 ինայ, անգթութեամբ, չա-
 րաչար :
 Atróphia - ae (էգ.). ծիւրու-
 թիւն :

Atrophus - pha - phum (ած.).
 ծիւրեալ ծնկեալ :
 Atror - óris (ար.). սեւութիւն,
 թիւութիւն, սեւագոյն գոյն :
 Atrox - ócis (- ócior - císsimus)
 ած. անազորոյն, անգութ,
 վայրենամիտ, խոտասիրտ,
 զազանարարոյ, անողորմ,
 խժուժ, անհաշտ, թշնա-
 մանադիր :
 > atrox ódii. զայրագին, զայ-
 րազնեալ, կտտազի :
 > atróces litterae. լեզախառն
 նամականի, պարսաւագիր գը-
 րութիւնք :
 Atrum olus - leris (չգ.). վայ-
 րենի լախուր, ձիալախուր :
 Attáctus - ta - tum (անց. ԿԵՔ.).
 Տես Attíngo.
 Attáctus - us (ար.). շօշափուսն,
 շօշափելիք :
 Attagen - énis (ար.) } սալամբ՝
 Attágena - ae (էգ.) }
 թռչուն :
 Attálica aulaéa - aeórum (չգ.).
 տապաստակք ընդելուզեալք
 ոսկեով, ոսկեճամոնկ պաս-
 տառք :
 Attálicae conditiónes - num (էգ.).
 յորդութիւն մեծութեանց,
 առստութիւն ընչից, մթերք :
 Attálicae vestes - tium (էգ.).
 ոսկեհոնն զգեստք, ոսկեթել
 պատմոճանք :
 Attamen (չղէ.). բայց սակայն,
 հանդերձ այսու, տակաւին :
 Attámino - nas - návi - nátum -
 náre (ԵԳԳ.). արատեմ, աղ-

անդեմ, շարձախեմ, ապակա-
նեմ, պղծեմ :

Attégiae-iárum (էգ.) . տնկունք,
խուղք, խղիկք, հիւղք, խրո-
ծիթք, խոռոչք, փապարք :

Attélabus - bi (ար.) . մարախ,
խարագուլ, գրուիճ, ջորեակ :

Attemperáte (Աէ.) . 'ի դեպ ժա-
մու, 'ի պատշաճ ժամանակի,
'ի ճահ, ըստ պատշաճի :

Attémpero (նրգ. Témpero արճ.) .
յարգարեմ, յօրինեմ, յարմա-
րեմ, յերիւրեմ, կարգեմ, պատ-
շաճեմ :

Atténdo-ndi-ntum (նրգ. Tendo
արճ.) . ձգտեմ, ձգեմ, պարզեմ,
տարած անեմ, երկայնեմ, ուշ
ունիմ, պարապիմ, միտ դնեմ,
զգուշանամ, անսամ, լսեմ,
ունկնդիր լինիմ :

> atténdo arcum. լարեմ զա-
ղեղն, մտանեմ ընդ աղեղն :

> atténdo ánimum. ուշ 'ի կուրծս
միտ դնեմ, պատկառ կամ,
պատաղիմ :

> atténdo juri. զօրէնսզիտու-
թիւն ուսանիմ, իրաւագի-
տութեան պարապիմ :

Attentátus-ta-tum (անց. դրբ.) .
Տես Attéto.

Atténte - tius - tissime (Աէ.) .
մտադիւրութեամբ, ուշ 'ի
կուրծս, խնամով :

Atténtio - ónis (էգ.) . մտադիւ-
րութիւն, ուշ, փոյթ, խնամ,
ջան, զգուշութիւն :

Attéto (նրգ. Ténto արճ.) . փոր-
ձեմ, զփորձ առնում, ձեռն 'ի

գործ արկանեմ, բուռն հար-
կանեմ, սկսանիմ :

> attéto bello. տամ պատե-
րազմ, մղեմ զճակատ :

> attéto tempus próspérum.
ակն ունիմ պատեհ ժամա-
նակի, պարապ խնդրեմ :

Atténtus - ta - tum (անց. դրբ.) .
Տես Atténdo և Attineo.

Atténtus - ta - tum (-tior - tissi-
mus) աս. մտադիր, ուշա-
կալու :

Attenuáte (Աէ.) . թեթեւ, թե-
թեւագոյնս :

> attenuáte dico. պարզ և մե-
կին մեկնեմ, յայտնապէս և
միամտութեամբ խօսիմ :

Attenuátio - ónis (էգ.) . նուա-
զութիւն, պակասութիւն,
տկարութիւն :

Attenuátus-ta-tum (անց. դրբ.) .
Տես Atténuo.

Atténuo (նրգ. Ténuo արճ.) . նրբ-
բեմ, անօսրացուցանեմ, սրեմ,
նուազեցուցանեմ, ծիւրեմ,
վտաեմ, տկարացուցանեմ,
ծնդեմ :

> atténuo te. խոնարհ առնեմ
զքեզ, խոնարհեցուցանեմ :

Attero (նրգ. Tero արճ.) . շփեմ,
լետում, ծեծեմ, լմեմ, ման-
րեմ, փշրեմ, մաշեմ, սպա-
ռեմ, ծախեմ, փխրեմ, հնա-
ցուցանեմ :

Attéstans - ántis (Էյթ.) . վկայ,
ականատես :

> attestánte ómnium memóriá.
ըստ վկայութեան ամենեցուն :

Attestátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Attéstor.

Attéstor (հոգ. Testor արձ.). վկայ լինիմ, վկայիմ, վկայութիւն գնեմ, կոչեմ 'ի վկայութիւն :

Attéxo (նրգ. Texo արձ.). ընդե- լուզանեմ, խառնեմ, յարեմ, կցեմ, յօդեմ, միաւորեմ :

Attice (ՎԷ.). վայելուչս, գե- ղեցիկս :

Atticismus - mi (ար.). վայելչու- թիւն բարբառոյ, գեղեցկու- թիւն լեզուի, պաճուճանք :

Atticisso - sas - sávi - sá - tum - sáre }

Atticizo - zas - závi - zátum - záre } զգ. ստտիկեցուց բարբառով խօսս դնեմ, վայելուչ լե- զուաւ զբանս յօրինեմ :

Atticus-ca-cum (աժ.). ստտի- կեցի, ստտիկական, վայե- լուչ, գեղեցիկ :

» sermo átticus. ստտիկեցի ա- սացուած, ստտիկական վայ- ելչութիւն բարբառոյ :

Attiguus - ua - uum (աժ.). կից, կցեալ, մօտաւոր, մերձաւոր :

Attíneo (նրգ. Téneo արձ.). ու- նիմ, ըմբռնեմ, բանգարգել առնեմ :

» attíneor stúdiis. պարապիմ ուսմանց, յուսմունս դեգե- րիմ, պատաղիմ զգարու- թեամբ :

Attinet-nébat-ínuit (ԴճԳ.). անկ է, ըմբռն է 'ի դէպ է, պարտ ու պատշաճ է, հայի :

» hoc ad me áttinet. ինձ անկ է իրդ այդ, ինձ պատշաճ է :

» quod ad me áttinet. որ ինչ ինձ 'ի դէպ է :

» nihil áttinet dicere. չէ ինչ պիտոյ ասել :

Attíngo, áttigi (նրգ. Tango արձ.). շօշափեմ, զհամ առնում, ճա- շակեմ, հասանեմ յելանեմ 'ի ցամաք, յուզեմ, շարժեմ, պատշաճիմ, հայիմ :

» áttigit Arméniam. եկն եհաս 'ի Հայաստան աշխարհ :

» attíngo coelum dígito. երջան- կազոյն զանձնս. համարիմ :

» attíngo cognatióne. ազգական լինիմ, տոհմակից եմ :

» attíngo léviter stúdia. 'ի հա- րեանցի անցանեմ ընդ ըն- թացս ուսմանց :

Attóllo (նրգ. Tollo արձ.). ամ- բառնում, համբառնում, բարձ- րացուցանեմ, 'ի վեր ունիմ, վերացուցանեմ, ստուարա- ցուցանեմ զերս, առաւելում, աճեցուցանեմ բանիւք :

» attóllo signa. դրօշ կանգնեմ, նշան բարձրացուցանեմ :

» rem parvam attóllo. ստուա- րացուցանեմ յոյժ զերս փո- քունս :

» attóllo ánimos. քաջալերիմ, սրտապնդիմ, համարձակիմ, զօրանամ, փքամ, մեծամտեմ, հպարտանամ :

Attóndeo (նրգ. Tóndeo արձ.). հատանեմ զհերս, կտրեմ, գերծում, վերամ, սափրեմ :

Attónite (ՎԷ.). սքանչելապէս, զարմանապէս, հիացմամբ :

Attónitus - ta - tum (անց. ԴՐԲ.).

Տես Attono.

Attono (նրբ. Tono արժ.). ապշեցուցանեմ, յապուշ կրթեմ, զարմացուցանեմ, ՚ի հիացուծիւն ածեմ, հիացուցանեմ :

Attónsus - sa - sum (անց. ԴՐԲ.).

Տես Attóndeo.

Attráctio - ónis (խփ.). բարշուճն, ձգուճն, կարկամութիւն, անհարթութիւն, խորտաբորտք :

Attráctus - ta - tum (անց. ԴՐԲ.).

Տես Attraho.

Attraho (նրբ. Traho արժ.). ձգեմ, բարշեմ, յանկուցանեմ, հրապուրեմ, յիս արկանեմ :

» attraho et reddo ánimam. ոգի կլանեմ, շնչեմ, ծծեմ զօդ :

Attréctátió - ónis (խփ.)

Attréctátus - us (ար.) } 202ափուճն, 202ափելիք :

Attrécto (նրբ. Tracto արժ.).

հպիմ, հուպ լինիմ, 202ափեմ :

Attremo (չղբ. Tremo արժ.).

զղուցանի հարկանիմ, սարսուամ, զողամ, երկնչիմ, զահի հարկանիմ, զարհուրիմ :

Attrepido (չղբ. Trépido արժ.).

երկշտուծեամք քայլեմ, ահիւ և երկիւղիւ ոսն յոտանէ փոխեմ :

Attribuo (նրբ. Tribuo արժ.).

կարգեմ, դնեմ, կացուցանեմ, հաստատեմ, գրեմ, թուեմ, համարիմ, ընծայեմ, տամ :

» attribuo negotium tibi. յանձնարարութիւն տամ քեզ, պատգամաւորութիւն սունեմ :

Attribútió - ónis (խփ.). նշանակազիր, որոշուճն :

» attributiónes - num. առանձինն հանդամանք, ուրոյն նշանակք, մտաւոր դէպք :

Attribútum - ti (չղբ.). մուտք,

հաս, թոշակ :

» attribúta - tórum. հանդամանք

իրաց, մտաւոր դէպք, ուրոյն նշանակք :

Attribútus - ta - tum (անց. ԴՐԲ.).

Տես Attribuo.

Attritus - ta - tum (անց. ԴՐԲ.).

Տես Attero.

» attritae opes. նուազագոյն մեծութիւնք, նուազեալ կարողութիւն, անզօր զօրութիւն :

Attritus - us (ար.). շփուճն :

» attritus calceamentórum. մաշուճն կօշկաց :

Atvéro (չղբ.). բայց սակայն,

սակայն և այնպէս, հանդերձ այսու, տակաւին :

Atypus - pi (ար.). լեզուակապ,

կակազոտ, թոթովախօս, թոթով, ծանրախօս, ծանրալեզու, քաղթնատ :

Au! (ճջբ.). ո՛հ, վա՛յ, բարէ :

Auceps - cupis (ար.). հաւորս,

որսորդ թռչնոց, հետաքրքիր, աւելախնդիր :

Auctárium - rii (չղբ.). առաւելութիւն,

յաւելուած, աւելորդ :

Aúctio - ónis (խփ.). աճուճն,

յաճախութիւն, առաւելութիւն, յաւելուած, աճուրդ, հասարակաց վաճառք :

» *auctionem facio.* 'ի հասարակաց վաճառս վաճառեմ, 'ի վաճառ հանեմ յաճրդի :

Auctionalia - lium (չչբ.). արձանագիրք տանց որ վաճառին յաճրդի, մուրհակք, թուղթք դաշանց, հաշիւք :

Auctionarius - ia - ium (աժ.). հասարակաց վաճառուց, աճրդի :

» *auctionariae tabulae.* արձանագիրք աճրդի :

» *auctionaria atria.* սրահ աճրդի :

Auctionor - naris - natus - nari (հոր.). վաճառեմ 'ի հասարակաց վաճառոս, 'ի վաճառ հանեմ յաճրդի :

Auctito (Ito արժ.) կամ }
Aucto - tas - tavi - tatum - tare }
 նրբ. աճեցուցանեմ, առաւելում, յաւելում :

Auctor - oris (ար. et էբ.). աճեցուցիչ, բազմացուցիչ, գտակ, գտիչ, արարիչ, պատճառ, հնարագիւտ, մատենագիր, զրապիր, հաստատիչ, սահմանիչ, առաջնորդ, արուեստագէտ, ձեռագէտ :

» *auctor sum tibi.* տիրաբար խրատեմ զքեզ, յորդորեմ զքեզ իշխանութեամբ :

» *auctor consilii.* առաջին խորհրդական, զլիաւոր խորհրդակից :

Auctoramentum - ti (չչբ.). պարտիք, պարտապանութիւն, պարտոյք, հարկ, զինք, յարդ, վարձք, փոխարէն, արխտուր, հասուցումն :

Auctoratus - ta - tum (անց. դրբ.). Տես *Auctoro.*

» *auctoratus miles.* զինուորեա մանուկ :

Auctoritas - tatis (էբ.). իշխանութիւն, ճոխութիւն, տէրութիւն, հաստատութիւն հաւանութիւն, ընդունելութիւն, վարկ, պատիւ, յարդկար, կշիռ :

Auctoro - ras - ravi - ratum - rar (նրբ.). ստիպեմ, բռնադատեմ, հարկեմ, նուաճեմ, վաճառակուր առնեմ, վաճառեմ, զինուորեցուցանեմ, զինուոր զրեմ, զնոց առնում գնեմ, զբաւ տամ, արժանաւոր լինիմ :

Auctum - ti (չչբ.) }
Auctus - us (ար.) }
 աւելուցեմ, յաճախութիւն, յաւելուած :

Auctus - ta - tum (անց. դրբ.). Տես *Augeo.*

» *auctus auxilio.* զօրավիզն օգնականութեան լեալ, թիկունս արարեալ :

» *auctus damno.* նորանոր ազէտս կրեալ, 'ի բազում չարիս ըմբռնեալ :

Aucupatio - onis (էբ.). հաւորսութիւն, որս թռչնոց, հաւքնախաճիրք որսոց :

Aucupatorius - ia - ium (աժ.). որսորդական, հաւորսական :

Aucupium - pii (չչբ.). որս թռչնոց, հաւորսութիւն, երէնախաճիրք որսոց, հաւք :

› *aucúpium delectatiónis.* փափաք հաճոյ լինելոյ ունկընդրաց, ցանկութիւն հաճելոյ զլսելիս լսողաց :

Aucupo-pas-pávi-pátum-páre (Նրգ.) Կած

Aucupor-páris-pátus-pári (Հար.) } Թռչունս որսամ, թակարդեմ, փութով խնդրեմ, 'ի խնդիր լինիմ, խուզեմ, հետազօտեմ :

› *ex insidiis clánculum áucupo.* 'ի ծածուկ դիտեմ, գաղտ լրտեսեմ :

Audácia-ae (Էգ.) . Ժպրհուութիւն, յանդգնութիւն, համարձակութիւն, քաջութիւն, քաջասրտութիւն, վստահութիւն :

Audáciter - ius - íssime } Աբ.

Audácter } յանդգնագոյնս, յանդգնարար, համարձակարար, համարձակագոյնս, առանց խորհրդոյ, յախուռն :

Audáculus - li (ար.) . սակաւիկ մի յանդուգն, փոքր մի համարձակ :

Audax - ácis Կած

Audens-éntis (-tior-tíssimus) } ած. յանդուգն, համարձակ, ժպիրհ, լիրք, անխորհուրդ, քաջ, քաջասիրտ, ազտասրբերան :

Audénter-tius (Աբ.) . յանդգնարար, յանդգնագոյնս, համարձակագոյնս, համարձակարար, առանց խորհրդոյ, յախուռն :

Audéntia - ae (Էգ.) . յանդգնութիւն, ժպրհութիւն, հա-

մարձակութիւն, քաջութիւն, քաջասրտութիւն, վստահութիւն :

Audeo-des, ausus-dére (չգ.) . յանդգնիմ, համարձակիմ, իշխեմ, ժպրհիմ, ժտիմ, կազմիմ, պատրաստիմ, փորձեմ, զչափ առնում :

› *áudeo última.* ձեռներէց լինիմ 'ի յետին փորձս, զփորձ գերացն սունում հուսկ ուրեմն :

Audiens-éntis (Էյծ.) . լսող, լսելի, ունկնդիր :

Audiéntia - ae (Էգ.) . լսողութիւն, ունկնդրութիւն, լսելիք լսողաց :

Audio - dis - divi - ditum - díre (Նրգ.) . լսեմ, ունկն դնեմ, ունկնդիր լինիմ, իմանամ, իրազեկ լինիմ, 'ի վերայ հասանեմ, խելամսեմ, անսամ, աշակերտիմ :

› *áudito paucis.* Լուր կարճ 'ի կարճոյ բանիցս :

› *audítur.* զօրութեամբ իմացեալ լինի, լռելեայն ակնարկութիւն առնի :

› *áudio dicto.* հնազանդ լինիմ, հնազանդիմ, անսամ, լսեմ :

Audítio-ónis (Էգ.) . լուր, համբաւ, հռչակ, ուսումն, համար, դաս :

› *fictae auditiónes.* ստացօյ զըոյցք, պատիր տեղեկութիւնք :

Auditiúncula - ae (Էգ.) . համառօտ համար, կարճ դաս :

Auditor-óris (ար․)․ Լսելի, Լսող, ունկնդիր, աշակերտ, սան :

Auditórium - rii (չգ․)․ Լսողութիւն, ունկնդրութիւն, ունկնդիրք, սրահ ունկնդրութեան, դպրոց, կաճառ, ատեան :

Auditus - ta - tum (անջ․ ԴՐԷ․)․ Տես Audio.

Auditus - us (ար․)․ Լսելիք, ականջք :

» de auditu. 'ի լրոյ, 'ի լուր ականջաց, յականջալուրս, աւանդութեամբ :

Aufero, ábstuli, ablátum (նրգ․ Fero արճ․)․ 'ի բաց բառնամ vel տանիմ, յափշտակեմ, գողանամ, արգելում, խափան լինիմ, հեռացուցանեմ, 'ի բացեայ առնեմ, 'ի միակողմն թողում, լքանեմ, խաբեմ, թիւրեմ, հրապուրեմ :

» aufer te hinc. 'ի բաց գնա՛ստի :

Aufúgio (նրգ․ et չգ․ Fúgio արճ․)․ փախչիմ, խոյս տամ, 'ի փախուստ դառնամ, մեկուսանամ :

Augeo - es, áuxi, áuctum - gére (չգ․ et նրգ․)․ աճեմ, բազմանամ, մեծանամ, աճեցուցանեմ, առաւելում, յաճախեմ, բազմացուցանեմ :

» áugeo te divítiis. ընչաւէտ գործեմ զքեզ, մեծացուցանեմ, ընում բարեօք :

» áugeor cognoménto. մեծագրասիւ մեծարիմ :

» auget morbus. հիւանդութիւնն աճէ և սասականայ :

Augóscó - scis - scere (չգ․)․ աճեմ, բազմանամ, առաւելում, մեծանամ :

Augmen - minis } չգ․ աճումն,
Augméntum - ti }

առաւելութիւն, յաճախութիւն, յաւելում, ընդարձակութիւն :

Augur - uris (ար․ et էգ․)․ կիւս, իղձ, ըղձապատում, հաւատարմացուկ, հաւադէտ, հաւատամայ, դիւթ, քաղղեայ, գէտ :

Augurále - lis (չգ․)․ տեղի կիւսից, նշանք հաւատամայից, դիւթարան :

Augurális - le (աժ․)․ դիւթական, կախարդական :

» auguráles libri. մատենանք հաւատամայից, գիրք դիւթականք :

Augurátio - ónis (էգ․)․ հաւատարմութիւն, ըղձութիւն, դիւթութիւն, համայք :

Auguráto (ՋԷ․)․ դիւթաբար, հարցանելով զհաւատամայս, կախարդաբար :

Augurátus - ta - tum (անջ․ ԴՐԷ․)․ Տես Auguro.

Augurátus - us (ար․)․ աւագութիւն հաւատարմի, բարձ հաւատամայի :

Augúrium - rii (չգ․)․ դիւթութիւն, հաւադիտութիւն, ըղձութիւն, համայք :

Augúrius - ria - rium (աժ․)․ դիւթական, կախարդական, ըղձական :

Auguro - ras - rávi - rátum - ráre } (նրգ.) կած

Auguror - ráris - rátus - rári (հոր.) } դիւթեմզդդիւթութիւն, հաւտդէտ vel հաւահարց լինիմ, հծայեմ, ըղձանամ, գուշակեմ, կարծեմ :

Augústa - ae (էգ.) . աւգոստա, աւգոստական դշխոյ vel թագուհի, տիկնաց տիկին :

Augustále - lis (չգ.) . վրան արքունի, խորան սեպհոյ :

Augustális - le (աձ.) . աւգոստական, մեծաշուք, փառաւոր :

> augustáles ludi. խաղք 'ի պատիւ Աւգոստոս կայսեր :

Augúste - tius (ձք.) . մեծաշուք փառաւորութեամբ, բարեպաշտութեամբ, անարատութեամբ, սրբութեամբ :

Augústus - ta - tum (-tior - tissimus) աձ. աւգոստական, մեծաշուք, փառաւոր, մեծարոյ, մեծարգոյ, պատուական, մեծափառ :

Aula - ae (էգ.) : գաւիթ, վայրագաւիթ, սրահ, անդաստակ, արքունիք, պալատն, ապարանք, աշխարհամուտ դուռն, պաշտօնեայք արքայի :

Aulaéa - órum } Աուլաէա } չգ. օթոց նկարէն, տապաստակ, պաստառ, վարագոյր թատեր :

Aulaédus - di (ար.) . որ զեղզեղէնուագս սրնգաւ :

Aulétes - ae (ար.) . սրնգահար :

Auléticus - ca - cum (աձ.) . սրնգի :

> auléticus cálamus. եղէգն սրնգի :

Aulicus - ca - cum (աձ.) . արքունի, արքունական :

> áulici - córum (ար.) . արքունականք, պաշտօնեայք դրանն արքունի :

Aura - ae (էգ.) . սղոխ, սիք, քաղցրաշունչ հողմ, մեղմօղ, երգ, նուագ, շունչ, ոգի, այերօրեղէն, հաժմաւ, հոշակ, անուն, շնորհք, երախտիք :

> aura secúnda. բարեբախտութիւն, յաջողակ բախտ, յաջողութիւն :

Aurária - ae (էգ.) . ոսկեհանք, ոսկեհատ :

Aurárius - ia - ium (աձ.) . ոսկեղէն, ոսկի :

Aurárius - rii (ար.) . ոսկեգործ, ոսկերիչ :

Aurátor - óris (ար.) . օծանող ոսկուով, ոսկերիչ :

Auratúra - ae (էգ.) . օծումն ոսկուով, ոսկերչութիւն, ոսկեզօծ մասն :

Aurátus - ta - tum (աձ.) . օծեալ ոսկուով, ոսկեզօծ, ոսկիապաս, ոսկեգոյն :

> mílites auráti. զինուորք յուկիաղէն վառեալք :

Auréolus - li (ար.) . փոքրիկ դրամ ոսկի :

Auréolus - la - lum (աձ.) . ոսկեգոյն, ոսկենկար :

> auréolus libéllus. մատեան ոսկեղէն, զիրք ընտիր, ազնիւ դպրութիւն :

Aurésco - scis - scere (չղ+). օծաւ նիմ սկեռոյ, սկեպոյն լինիմ :
 Aureus - ea - eum (աթ.). սկեղէն, սկի, սկեզօծ, գեղեցիկ, չքնաղաղեղ, վայելուչ, շնորհալից, չնաշխարհիկ, ազնիւ, ընտիր, հոյակապ :
 » malum áureum. կիտրոն :
 » áurei mores. լաւագոյն բոյս բարուց, բարք բարեբարք :
 Aureus - ei (ար.). դրամ սկի :
 Aurichálcum - ci (չղ+). արոյր, պղինձ փայլուն vel ծխեալ, քրայական նիւթ :
 Auricilla - ae (էգ.). փոքրիկ ականջք :
 Auricomus - ma - mum (աթ.). սկեգիսակ, լուսակիզն :
 Aurícula - ae (էգ.). ունկն փոքրիկ, ականջք, լսելիք :
 Auriculáris - re կամ }
 Auriculáriu - ia - ium } աթ. աականջալուր :
 Aurifer - ifera - iferum (աթ.). սկեհնոս, սկեբուղիս :
 Aurifex - rificis (ար.). սկեբրիչ, սկեզործ :
 Aurifodina - ae (էգ.). սկեհնաք, սկեհնա :
 Aurifur - fúris (ար.). գող vel խորիչ սկեւոյ :
 Auriga - ae (ար. et էգ.) }
 Aurigáriu - rii (ար.) } կառաւ
 Aurigátor - óris (ար.) } վար, կառապետ, սայլորդ, նաւուղիղ, նաւապետ :
 Aurigátio - ónis (էգ.). կառավարութիւն :

Auriger - rígera - rígerum (աթ.). սկեբուղիս, սկեհնոս :
 Aurigo - gas - gávi - gátum - gáre (չղ+) կամ }
 Aurigor - gáris - gátus - gári (հար.) } կառավարեմ, առաջնորդեմ, ուղղեմ, վարեմ :
 Aurilégulus - li (ար.). ժողովուրդ սկեւոյ :
 Auripigmentum - ti (ար.). սկեգոյն զառիկ :
 Auris - is (էգ.). ունկն, ականջք, լսելիք :
 » cano surdis áuribus. ընդ խուլս խօսիմ, ժամավաճառ լինիմ, 'ի զուր ծախեմ զքանս, 'ի ջուր աղամ :
 » áuribus accipio. ունկն դնեմ, ունկնդիր լինիմ, լսեմ, անսամ, ականջեմ :
 » in aurem կամ ad aurem dico. զաղա խօսիմ, 'ի ծածուկ բարբառիմ :
 Auriscálpium - pii (չղ+). ականջակրիտ, շիղ առ 'ի զականջն մաքրելոյ :
 Auritus - ta - tum (աթ.). ոյր մեծ են ականջք, ուշակալու, մտադիր :
 » auritus testis. ականջալուր վկայ :
 Auróra - ae (էգ.). այգ, արեւածայլք, արշալոյս, առաւօտ :
 Aurósus - sa - sum (աթ.). սկեգոյն, սկեկնկար :
 Aurum - ri (չղ+). սկի, դրամ, դահեկան, արծաթ, մեծութիւն, մթերք, սնօթ սկի :

aurum inféctum. ոսկի ան-
զործ :
aurum factum. գործեալ ոսկի :
auri sacra fames. անյագ ցան-
կութիւն ոսկւոյ, ամպարիշտ
քաղց ոսկւոյ :
aurum coronátum. բաժակ ոս-
կեղէն, նուագ ոսկի :
auscáripeda - ae (իգ). օձա-
սանդր, բազմոտանի, նեպուկ :
Auscultátio - ónis (իգ). } ունկն-
Auscultátus - us (ար.) }
դրութիւն, լուր, լսելիք :
auscultátor - óris (ար.). ունկն-
դիր, լսող, լսելի :
auscúltó - tas - távi - tátum - táre
(նրգ). լսեմ, ունկն դնեմ,
ունկնդիր լինիմ, անսամ :
auscúltó tibi կամ te. անսամ
քեզ, ունկն դնեմ բանից քոց,
հնարանդիմ, հնարանդ լինիմ :
Auspex - spicis (ար.). պաշտ-
պան, օգնական, ըղձապա-
տում, խորհրդական, խոր-
հրդակից :
Auspicalis - le (աձ). ըղձական,
դիւթական, կախարդական :
Auspicáto - tius (ճէ). դիւթա-
բար, ընդ հոգանեալ, բախ-
տիւ, յաջողութեամբ, Աս-
տուծով, 'ի նպաստ :
Auspicátus - ta - tum (անց. որգ).
Տես Auspikor.
Auspicátus - ta - tum (-tior - tis-
simus) աձ. յաջող, օգնական,
նպաստաւոր, հաշտ :
Auspicium - cii (չգ). հմայք,
ըղձութիւն, հովանի, պաշտ-

պանութիւն, կար, կարողու-
թիւն, իշխանութիւն, ճո-
խութիւն, կամք, յօժարու-
թիւն, հաճոյք :
» auspícia regni. առաջանիւթք
պետութեան, առաջին սկըզ-
բունք թագաւորութեան :
Auspico - cas - cávi - cátum - cáre }
(չգ.) կամ
Auspikor - cáris - cátus - cári (հար.) }
հմայեմ, ըղձանամ, հաւա-
հարց թել հաւադէտ լինիմ,
դիւթեմ, գուշակեմ, սկսանիմ :
» vitam a supplicíis auspicátur.
սկիզբն կենաց իւրոց տառա-
պանօք լի եղև :
Auster - tri (ար.). հարաւ, հողմ
հարաւոյ, հարաւահողմ :
Austére - rius (ճէ). խստիւ,
խստութեամբ, սաստկագոյնս,
անաշտ, առանց ակնառու-
թեան :
Austéritas - tátis (իգ). խստու-
թիւն, դժանութիւն, սաստ-
կութիւն, անաշտութիւն,
կարծրութիւն, թթուու-
թիւն :
Austérulus - la - lum (աձ). փոքր
մի խիստ, սակաւիկ մի դժան :
Austérus - ra - rum (-rior - rissi-
mus կամ -rrimus) աձ. բարկ,
կծու, դառն, դժան, խակ,
խիստ, սաստիկ, դժնդակ,
անաշտ, ձանձրացուցիչ,
տաղտկալից :
» gustus austérior. թթու թել
կծու համով, ոյր ձաշակ
դառնացուցանէ զքիմս :

- Austrális - le** (համ) } **աժ.** **Autúmnitas-tátis** (էփ.) } **աշուն,**
Austrifer - ifera - iferum } **աշունի,**
Austrinus - na - num } **Autúmnium-ni** (չգփ.) } **աշուն,**
Հարաւ ային , խոնաւ , տա-
մուկ , անձրևաբեր , անձրև-
ածին : **Autúmnus-ni** (ար.) } **աշնանի , յեղանակ աշնան :**
- Ausum - si** (չգփ.) } **Autumo - mas - mávi - mátum -**
Ausus - us (ար.) } **մáre** (նրփ.) . **խորհիմ , խո-**
յանցանք , փնաս , զրկանք ,
ձեռնակութիւն , ձեռնարկու-
թիւն , յանդակութիւն , հա-
մարձակութիւն : **մարտիմ , համարիմ , կարծեմ ,**
հաշուիմ , վարկանիմ , ասեմ ,
պատմեմ , վիպեմ :
- Ausus - sa - sum** (անց. րբփ.) . } **Auxiliáris - re** (համ) } **աժ. օ-**
Տես Audeo. **Auxiliáris - ria - rium** } **օգնական , օգնիչ :**
- Aut** (չղկ.) . **կամ , և կամ :** **Auxiliátor - óris** (ար.) . **օգնական ,**
Autem (չղկ.) . **ուպա , յետոյ ,**
բայց , սակայն , այլ , արդ ,
այժմ , ևս , նաև , նոյնպէս : **ձեռնտու , բարերար , երախ-**
տաւոր :
- Authénticus - ca - cum** (աժ.) . **Auxiliátus - ta - tum** (անց. րբփ.) . } **Տես Auxilior.**
վաւերական , ստոյգ , բուն ,
սոսքին , սկզբնական : **Auxiliátus - us** (ար.) . **օգնակա-**
Authópsa - ae (էփ.) . **սկուլթ ,**
կրակիտոյ , ջիւուցիչ : **նուլթիւն , օգնութիւն , ձեռն-**
Autóchthonos - num (ար.) . **առա-**
ջին բնակիչք , բնակք , բնաշ-
խորհիկք , այդրէնածինք : **տուլթիւն , սատարուլթիւն ,**
Autógraphus - pha - phum (աժ.) . **ինքնագիր , բնագիր , բուն ,**
սկզբնական : **դեղ , դարման :**
- Autómata - tum** (չգփ.) . **ինքնա-**
շարժ մեքենայք : **Auxilior - iáris - iátus - iári** (հար.) . **ձեռն տամ , օգնեմ , զօրավիզն**
Automatárius - ia - ium (աժ.) . **մեքենայիտական , մեքե-**
նական : **օգնականուլթիան լինիմ , սա-**
տարեմ , թիկունք և օգնական
Autumnális - le (աժ.) . **աշնա-**
նային : **լինիմ :**
- Autúmnat - nábat - návit** (րճղ.) . **հասանէ աշունն :** **Auxilium - lii** (չգփ.) . **օգնութիւն ,**
օգնականութիւն , սատարու-
թիւն , ձեռնտուլթիւն , դեղ ,
դարման :
- » **auxilium navis.** **դեկ vel ուղ-**
դեակ նաւի , սամիք , քեղի :
 » **auxilia - liórum.** **թիկունք ,**
նիզակակիցք , օգնական զե-
նուորք :
- Auxilla - ae** (էփ.) . **պոյան վո-**
քրիկ , պուտուկ :

Aváre-rius-rissime (Վէր.)․ ագաւ-
հուլթեամբ, ժլատուլթեամբ,
կարկամուլթեամբ, զօշաքա-
ղուլթեամբ, կծծուլթեամբ :

Avaritia - ae | իճ. աղսահու-
Avarities - iei | իճ.

թիւն, ժլատուլթիւն, զօշա-
քաղուլթիւն, կարկամուլթիւն,
կծծուլթիւն, ոշտուլթիւն, ար-
ծաթսիրուլթիւն, ընչասիրու-
լթիւն, տենչք :

Avárus-ra-rum (-rior-rissimus)
աճ. ագահ, ժլատ, զօշաքաղ,
կարկամ, կցիր, կծծի, ուիշդ,
ճղճիմ, ընչաքաղց, որկորեայ :

Ave, avéte, avéto. ողջ եր, ողջ
երուք, ողջ լեր, ողջոյն ընդ
ձեզ, կեցցես, լոյս բարի, գի-
շեր բարի :

Avéctus - ta - tum (անց. րբէ.)․
Տես Aveho.

Aveho (Նրգ. Veho արճ.)․ 'ի բաց
տանիմ՝ բառնամ, հանեմ, առ
և գնաց առնեմ, յափշտակեմ :

Avellána - ae (իճ.)․ կաղին :

Avélló (Նրգ. Vello արճ.)․ խլեմ,
յարմատոյ հանեմ, արմատա-
խիլ առնեմ, խզեմ, կորզեմ,
քեցեմ, մոցեմ, արմատաքի
տակակոտոր խլեմ :

Avéna - ae (իճ.)․ վարսակ, ցօ-
ղուն, եղեգնիկ, հովուական
սրինդ, փող տուարածական :

Avenáceus - ea - eum | աճ. վար-
Avenárius - ia - ium | աճ.

սակի :
Avens-éntis (էջճ.)․ ցանկացող,
փափաքող :

Aveo - es - ére (Նրգ.)․ ցանկամ,
ցանկանամ, փափաքեմ, ըղ-
ձանամ, բաղձամ, անձկանամ,
անձուկ ունիմ, տենչանամ :

Avernális - le կամ | աճ. դժո-
Avérnus - na - num | աճ. իսկան,
անդնդային, տար-
տարոսական :

Avérnus - ni (ար.) | դժոխք,
Avérna - nórum (չգճ.) | աճ. զժոխք,
տարտարոս, անդունդք, սան-
դարամետք, գեհն :

Averrúneo - cas - cávi - cátum -
cáre (Նրգ.)․ բառնամ, հեռա-
ցուցանեմ, 'ի բաց տանիմ,
փախուցանեմ, մեկուսացու-
ցանեմ, 'ի բացետյ առնեմ :

Aversábilis - le (աճ.)․ գարշելի,
պիղծ, չար :

Aversátio - ónis (իճ.)․ ասելու-
լթիւն, հակառակուլթիւն, ար-
համարհուլթիւն, անարգանք :

Avérsio - ónis (իճ.)․ հակառա-
կուլթիւն, ասելուլթիւն, նող-
կանք, թալուկ, քէն, գար-
շուլթիւն, դարձումն :

Avérsor (հար. Versor արճ.)․ գար-
շիմ, զազըանամ, տաղտկա-
նամ, նողկամ, խորշիմ, ստեմ,
սոսկամ :

Avérsor - óris (ար.)․ այլաշըջող,
այլուր շըջող :

» avérsor pecúniae públicae.
համաշխարհի գանձու գող :
Avérsus - si (չգճ.)․ յետին կողմն,
յետոյք :

Avérsus - sa - sum (անց. րբէ.)․
Տես Avérto և Avértor.

Avérsus - sa - sum (- sior - síssi-
mus) ած. ընդդէմ, ընդդի-
մակսն, ընդդիմակաց, հա-
կառակ :

Avérto (նրգ. Verto արժ.). այլա-
շըջեմ, խոտորեցուցանեմ,
դարձուցանեմ, ՚ի բաց տա-
նիմ, հեռացուցանեմ, մեկու-
սացուցանեմ, դադարեցուցա-
նեմ, կասեցուցանեմ, յափրշ-
տակեմ, բառնամ, գողանամ,
խորեմ :

» quod Dii omnes avértant. զոր
դիք մի արասցեն, օն սնդր,
փարգաստ, ՚ի բաց տար, քաւ,
քաւ լիցի, քաւ և մի լիցի :

Avértor (հոր. Vektor արժ.). ան-
գոնեմ, արհամարհեմ, ընդ-
դէմ դառնամ, հակառակիմ,
հակառակ ելանեմ :

Avia - ae (իգ.). հանի :

Aviárium - rii (չդ+). թռչնարան,
մեծ վանդակ թռչնոց, հաւ-
ստուն :

Aviárius - rii (ար.). հաւաժա-
ճառ, վաճառական հաւուց,
թռչնաժաճառ :

Avícula - ae (իգ.). թռչուն փոք-
րիկ, ձագ թռչնոյ :

Avide - dius - díssimè (ձէք.). մե-
ծաւ ցանկութեամբ, տեղա-
նօք, եռանդմամբ, անյազա-
բար, անյագ :

Avíditas - tális (իգ.). ցանկու-
թիւն, տեղանք, իղձք, փա-
փաքանք, որկորստութիւն,
անյագութիւն, ախտ, կարիք,
ախորժանք, քաղց :

Avidus - da - dum (-dior - díssi-
mus) ած. ցանկացող, փա-
փաքող, խանդակաթ, որկո-
րեայ, անյագ, շատակեր,
ազահ, ժլատ :

Avis - is (իգ.). հաւ, թռչուն :
» dira avis. հաւ գուշակ չա-
րեաց :

» secundis կամ bonis ávibus.
յաջողութեամբ, բախտիւ,
բախտաւորութեամբ, երջան-
կութեամբ :

» adversâ , malâ կամ sinistra
avi. ցաւազին նշանօք, աղե-
տիւք :

Avítium - tii (չդ+). տարմ հաւ-
ուց, երամ թռչնոց :

Avítus - ta - tum (ած.). հայրե-
նի, հայրենական, հայրենա-
տուր, հին :

Avius - ia - ium (ած.). անկոխ,
անմատոյց, դժուարամատոյց,
ստերիւրեալ, խոտորեալ :

Avocaméntum - ti (չդ+.) { զբօ-

Avocátio - ónis (իգ.) { սանք,
դիւր, հանգիստ, սփո-
փանք, սփոփութիւն, զբա-
ղանք, խաղալիք :

Avocátus - ta - tum (անց. րրք.).
Տես Avoco.

Avoco (նրգ. Voco արժ.). այլուր
կոչեմ, խափանեմ, շըջեմ ՚ի
խորհրդոց, հրաժարեցուցա-
նեմ, խոտորեցուցանեմ, դար-
ձուցանեմ :

Avolo (չդ+ Volo-las արժ.). թռա-
նիմ թռուցեալ փախչիմ, սլա-
նամ այլուր, անհետ լինիմ :

- Avulsio-ónis (էփ․)․ անջատումն, խրուումն, կորզումն, ջնջումն :
- Avulsor - óris (ար․)․ անջատող , խլիչ , քակիչ :
- Avulsus - sa - sum (անց․ րբբ․)․ Տես Avello.
- Avunculus - li (ար․)․ հաւ հաւունն , մօրեղբայր , քեռի :
- › avunculus magnus. եղբայր հանւոյն :
- › avunculus major. մօրեղբայր հանւոյն :
- › avunculus máximus. եղբայր հանւոյ հանւոյն :
- Avus-vi (ար․)․ հաւ , նախնիք :
- Axículus - li (ար․)․ մոյթ փոքրիկ , սեղան փոքր :
- Axílla - ae (էփ․)․ անութ :

- Axióma - matis (զրբ․)․ առակ , վճիռ , սկիզբն , խօսք , բան , ասացուած , առած :
- Axis - is (ար․)․ առանցք , սեռն , մոյթ , նեցուկ , խարխիս , ոճ , ցօղուն , ստեղն , բուն , բեւեռ երկնից :
- › meridiáni axis cardo. հարաւային բեւեռ :
- Axon - onis (ար․)․ միջօրեական զիծ արեգակնային ժամացուցի :
- Axúngia - ae (էփ․)․ ճարպ խոզենի , ճարպ երիկամանց :
- Azániae - iárum (էփ․)․ պտուղք շոճի , պիստակք :
- Azymus - ma - mum (աժ․)․ անխմոր , բաղարջ :

B

Bac

- Ba! (Տջբ․)․ բա՛ , վա՛շ , ո՛հ , վա՛հ :
- Babae (Տջբ․)․ բա՛բէ , եղունկ , վա՛յ ինձ , ո՛հ , ո՛վ , ա՛յ , աղէ :
- Bacca - ae (էփ․)․ հատ , ունդ , զեղահունդ , ուլունք , մարդարիտ , աղբ , կու :
- Baccália - ae (էփ․)․ դափնի , սարգենի :
- Baccális - le (աժ․)․ լի հատիւք , բազմահատ :
- Baccar - ris (զրբ․) } նարդոս
- Baccaris - ris (էփ․) } վայրի :

Bac

- Baccátus - ta - tum (աժ․)․ զարդարեալ մարգարտովք , մարգարտազարդ , ականակապ :
- Baccha - ae (էփ․)․ կին մոլի , կտղեալ մանկամարդ :
- › bacchae - árum. քրմանոյշք Սպանդարամետին , պաշտօնեայ կանայք Սպանդարամետի :
- Bacchabúndus - da - dum (աժ․)․ մոլի , մոլեգին , կտղեալ , կատողի , գազանացեալ :
- Bacchánal - nális (զրբ․)․ սօն

սպանդարամետական պաշտաման, գինարբուք, բողանոց, սրունկոց :

Bacchanália - liórum կաճ - lium (չդժ)․ սպանդարամետական տօնք, խորհրդատօնք, կաքաւք, գինարբուք, շուայտու թիւն, բարեկենդան :

Bacchans - ántis (Էյժ)․ կատաղի, կտղեալ, մոլեգին, մոլի, դազանացեալ :

» Bacchántes - tium (Էժ)․ քրրմանոյչք Սպանդարամետի, պաշտօնեայ կանայք Սպանդարամետին :

Bacchátim (ՎՔ)․ ըստ օրինակի քրմուհեաց Սպանդարամետին :

Bacchátio - ónis (Էժ)․ սպանդարամետական պաշտամունք, սպանդարամետական պաշտաման տօն, գինարբուք, գեղխու թիւն :

Bacchátus - ta - tum (անց. ԴԷԺ)․

Տես Bacchor.

Bacchéus - éa - éum |

Báccchicus - ca - cum | անց. սպանդարամետական, բակքոսի :

Bacchor - cháris - chátus - chári (հոբ)․ կատաղիմ, կտղիմ, մոլեգնիմ, մոլիմ, շուայտիմ, գեղեկիմ, շուրջ գամ, յածիմ :

» bacchátur fama per urbem. ելանէ համբան ընդ ամենայն քաղաքն, հռչակ երթայ յամենայն քաղաքի :

Báccifer - ífera - íferum (անց)․ բազմահատ, լի հատիւք :

Báccula - ae (Էժ)․ հատիկ, փոքրիկ դեղահունդք :

Bacillum - li (չդժ) |

Bacillus - li (ար) | նուրբ գաւազան, մական փոքրիկ :

Báculum - li (չդժ) |

Báculus - li (ար) | գաւազան, մական, ցուպ, բիր, ձաղկ, գաւազան արքունի :

Bádium - ia - ium (անց)․ աշխէտ, բոցագոյն :

Bagóas - ae |

Bagóus - ói | ար. ներքինի, քածաւարտ, կուրտ :

Bájulo - las - lávi - látum - láre (Եժ)․ բառնամ'ի վերայ ուսոց, յուս ունիմ, շալակեմ, բեռնաբարձ լինիմ :

Bájulus - li (ար)․ բեռնակիր, բեռնաբարձ :

Balaéna - ae (Էժ)․ կէտ, կիտոս, ձուկն անարի :

Balaenárius - ia - ium (անց)․ որանկ է կետի :

Balanites - tae (ար)․ կանաչագոյն քար պատուական :

Bálatro - ónis (ար)․ սրիկոյ, ստահակ, վատասիրտ, երկշոտ, յոյլ, հեղք :

Balátus - us (ար)․ բառաչիւն ոչխարաց, բառաչու մն գառանց :

Balaústinus - na - num (անց)․ 'ի գոյն նռան :

Balaústium - tii (չդժ)․ ծաղիկ նռնկնեաց :

Balbe (ՎՔ)․ թոթովախօս բերանով, թոթով լեզուաւ, խառն 'ի խուռն :

Balbus - ba - bum (աձ.) }
 Balbútiens - éntis (ԷյՅԺ.) } Թո-
 Թով, Թոթովախօս, կակա-
 զոս, ծանրալեզու, հազիւա-
 խօս, լեզուակապ, քաղթնատ :
 Balbútio - is - ívi - ítum - íre (չլտ.)
 Թոթովեմ, կակազեմ :
 Balíneae - eárum (եգ.) }
 Balíneum - nei (չլտ.) } բաղա-
 նիք, լուալիք, ջերմուկք :
 Balíolus - ola - olum (աձ.) Թուխ,
 մթին, նսեմ, աղօտ, խաւ-
 արին, մթագոյն :
 Bábito (չլտ. Ito աբժ.) բառաչեմ :
 Balista - ae }
 Ballista - ae } եգ. բաղիստր, նե-
 տակալ, քարընկէց, ումքաքար :
 Ballistárium - rii (չլտ.) որմա-
 ծակ 'ի բերդս' վասն պատե-
 րազմական հրձիգ անօթոց :
 Ballistárius - rii (աբ.) նետող,
 ումքաձիգ :
 Ballóte - es (եգ.) պրասի, անու-
 շահոս մեղրածուծ :
 Ballúca - ae (եգ.) }
 Ballux - úcis (աբ.) } ոսկի խաւ-
 նեալ ընդ աւազոյ, աւազա-
 խառն ոսկի :
 Bálneae - neárum (եգ.) }
 Balneária - riórum (չլտ.) } բա-
 ղանիք, ջերմուկք, լուալիք :
 Balneária - rium (չլտ.) կաղ-
 մածք ջերմկաց, անօթք բա-
 ղանեաց :
 Balneáris - re կաժ
 Balneárius - ria - rium } աձ.
 Balneatórius - ria - rium }
 բաղանեաց, ջերմկաց :

Balneátor - óris (աբ.) բաղանա-
 պետ, բաղանէպան :
 Balneátrix - ícis (եգ.) կին բա-
 ղանապետ :
 Balnéolae - lárum (եգ.) }
 Balnéolum - li (չլտ.) } բաղա-
 նիք փոքրիկ :
 Bálneum - ei (չլտ.) բաղանիք,
 լուալիք, ջերմուկք :
 Balo - las - lávi - látum - láre (չլտ.)
 բառաչեմ :
 Balsamínus - na - num (աձ.)
 բալսամոնլեան, անուշահոտ :
 Bálsamum - mi (չլտ.) բալսա-
 մոնլի, ապրասամ :
 Bálteum - ei (չլտ.) }
 Bálteus - ei (աբ.) } կամար vel
 գօտի սուսերի, լար կախեալ :
 Balux - úcis (աբ.) աւազախառն
 ոսկի :
 Banchus - chi (աբ.) չորացեալ
 բրաձուկն, ձողաձուկն ապրի-
 տեալ :
 Bápheus - ei }
 Baphíus - ii } աբ. նարոտաներկ :
 Báphium - ii (չլտ.) ներկոց, կր-
 պակ նարոտաներկի :
 Baptísma - atis (չլտ.) }
 Baptísmus - mi (աբ.) } մկրտու-
 թիւն, լուսաւորութիւն, կը-
 նիք, աւազան :
 Baptistérium - rii (չլտ.) բաղա-
 նիք, լուալիք, լուացարան,
 աւազան մկրտութեան, մկր-
 տատուն, մկրտարան, լու-
 սարան, լոգարան :
 Baptizátor - óris (աբ.) մկրտիչ,
 կնքատու :

Baptizo-zas-závi-zátum-záre (նշգ). մկրտեմ, կնիք տամ, կնքեմ :

Báratherum-ri (չչտ). վիհ, վերայ, անդունդք, խորք, խորք անդնդոց, դժոխք, տարտարոս, սանդարամետք, գեհնն :

Barba-ae (եգ). մորուք, ալիք :
» vello barbam tuam. փետեմ զմորուս քո, խաղ խաղամ, ծաղր աւնեմ, անարգեմ, անպատուեմ, թշնամանեմ, նախատեմ :

Bárbare (Պէ). գազանաբար, խժարար, անհեղեղս :

Barbária-ae (եգ). բարբարոսութիւն, գազանութիւն, նագորունութիւն, ամարդութիւն, խոշորութիւն, շինականութիւն, խժողութ բանք :

Barbáricum (Պէ). զօրէն բարբարոսաց, խժարար, անողորմս :

Barbáricus-ca-cum (աժ). բարբարոսական, բարբարիկ, խուժուժ, խժական, վայրենական, վայրենի, գազանամիտ :

» barbáricae vestes. նկարակիր պզեստք՝ ըստ ձեռյ բարբարոս ազգաց :

» barbárica sylva. ամայի անտառ, պուրակ, մայրիք :

Barbáries-ièi (եգ). բարբարոսութիւն, անագորունութիւն, գազանութիւն, ամարդութիւն :

Barbarísmus-mi (ար). խժողութ բանք, խօսք vel պրուած ընդդէմ օրինաց լեզուի :

Bárbarus-ra-rum (-árior) աժ. բարբարիկ, բարբարոս, բարբարոսիկ, խուժ, խուժադուժ, վայրենի, վայրենական, ամարդի, գազանամիտ, շինական, օտար, օտարական :

Barbátulus-la-lum (աժ). աղուամաղ :

Barbátus-ta-tum կաժ } աժ.

Bárbiger-ígera-ígerum } մորուանի, ալետր :

» barbátus magister. փիլիսոփայ, փիլիսոփոս, իմաստասէր, իմաստուն :

Barbítium-tii (չչտ). մորուք, ալիք :

Bárbiton-ti (չչտ.) կաժ } փան-

Bárbitos-ti (ար. et եգ.) } զիւն, քնար :

Bárbula-ae (եգ). մորուք փոքր և կարճ, մաղ աղուամաղ :

Bardáicus-ca-cum } աժ. թաւ,

Bardíacus-ca-cum } թաւարծի, մաղեղ, ձարի :

Bardocucúllus-li (ար). կնգուղ, քուսիթայ, կրկնոց, տառատուկ, թիկնոց, վարապանակ, խոյր, բաճկոնակ շինականաց :

Bardus-da-dum (աժ). ապուշ, թանձրամիտ, անմիտ, պակասամիտ, պանդոյր :

Baro-ónis (ար). թանձրամիտ, պակասամիտ, անմիտ, ապուշ, պանդոյր, մորոս, անհանձար, բախած :

Bárrio-is-ívi-ítum-íre (չչտ). գոչեմ vel ձայն արձակեմ նրման փղի :

Barritus - us (ար.) . գոշիւն *vel* ձայն փղի :

Barrus - ri (ար.) . փիղ :

Basáltes - is (ար.) . երկաթա- կուճ, թուփ մարմարին :

Basanites lapis - idis } ար. քար
Básanus - ni }

փորձութեան, փորձաքար :

Bascáuda - ae (եփ.) . կնք , տաշտ , պուտնարդ , խեցի , խեցեմորթ :

Basélla - ae (եփ.) . փոքրիկ խա- բիսի :

Basiátio - ónis (եփ.) . համբոյր , համբուրումն :

Basiátor - óris (ար.) . համբուրող :

Basiátus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.) . Տես Básio .

Basilica - ae (եփ.) . արքունիք , ապարանք , պալատն , արքու- նական՝ զլխաւոր՝ կաթողիկէ *vel* մայր եկեղեցի , տաճար :

Basilicum - ci (չգտ.) . պատմու- ծան արքունի :

Basiliscus - sci (ար.) . բասիլիս- կոս , արքայիկ օձ , քարք :

Básio - ias - iávi - iátum - iáre (նրփ.) . համբոյր տամ , համ- բուրեմ :

Basiolum - li (չգտ.) . քաղցր համ- բոյր :

Basis - is (եփ.) . խարիսխ , նե- ցուկ , մոյթ , հիմն :

Básium - ii (չգտ.) . համբոյր սիրոյ :

Batillum - li (չգտ.) } բահ , թի,
Batillus - li (ար.) }

թիակ , հեծանոց , կրակեաղ կայծականց :

Batíaca - ae } եփ. ստոման , քսեստ:
Batióla - ae }

Batráchium - ii (չգտ.) . հրանունկ՝ սունկ :

Battología - ae (եփ.) . շատիւ- սու թիւն , աւելորդ կրկնումն , երկայնբանու թիւն , բանք եր- կայնարանք :

Bátuo - uis - ui - úere (նրփ.) . հար- կանեմ ; զարկանեմ , բախեմ , ծեծեմ :

» bátuo rúidibus . մրցիմ սուսե- րօք , խաղամ սուսերաւ :

Baubor - báris - batus - bári (հար.) . հաջեմ , ղողանջեմ :

Báxae - eárum (եփ.) . օդք , հո- ղաթափք , մոյկք , տրիսք , սանդալք :

Bdéllium - lii (չգտ.) . քարախունկ , սկն սուտակ :

Beáte - tius - tissime (ՋԿԷ.) . եր- ջանկութեամբ , յաջողու- թեամբ , բախտի :

» sit tibi beáte . երանի՛ քեզ :

Beátitas - tátis } եփ. երանու-
Beatitúdo - dinis }

թիւն , երջանկութիւն , յա- ջողութիւն , բախտ :

Beátulus - la - lum . (աձ.) . երա- նիկ , երջանիկ , յաջող :

Beátus - ta - tum (-tior - tissimus) աձ. երանեալ , երանելի , եր- ջանիկ , երանիկ , բախտաւոր :

Bee . բաւաշուէն խաշանց , բա- ուսչիւն գառանց :

Bellária - riórum (չգտ.) . շաքա- րամիրդք , հանդերձանք շա- քարի , բանդակք :

Bellátor - óris (աբ.) մարտիկ , նահատակ , պատերազմող , զինուոր :

Bellatórius - ria - rium } ած.

Bellax - ácis

պատերազմական , պատերազմասէր , զինուորական :

Bellatrix - trícis (էգ.) միասնի , կին պատերազմող :

Belle - lissime (ԱԲ.) բարւոք , բարիոք , ազնուագոյն , քաջ , մեղմով , գեղեցիկս , վայելչաբար , վայելչապէս :

» belle me hábeo. աւուղջ եմ և զօրաւոր պայմանաւ :

» bellissime návido. յաջողու թիամբ նաւարկեմ , երջանկու թիամբ նաւեմ :

Bellicósus - sa - sum (-sior - sis-simus) ած. պատերազմական , մարտիկ :

Béllicum - ci (չգ.) փող պատերազմի , փողանշանք :

» béllicum cano. փողանշանս հարկանեմ , ձայնատուր լինիմ պատերազմի :

Béllicus - ca - cum (ած.) պատերազմական , զինուորական :

» res béllica. պատերազմ , մարտ պատերազմի , ճակատամարտ , ուզմ , կռիւ :

Béllifer - ifera - íferum. } ած.

Bélliger - ígera - ígerum } մարտիկ , պատերազմական :

Belligero - ras - rávi - rátum - rare (չգ.) պատերազմիմ , պատերազմ ճակատ տամ , մարտընչիմ , ուզմ առնեմ , կռուիմ :

Bellipotens - éntis (ած.) գոռ , ահագին , մարտիկ , նահատակ :

Bellis - lídis (էգ.) մարգարիտ ծաղիկ :

Bello-las-lávi-látum-láre (չգ.)

Bellor-láris-látus-lári (հար.) պատերազմիմ , ճակատ մղեմ , պատերազմ տամ , մարտնչիմ , կռուիմ :

Béllua - ae (էգ.) անասուն , երէ վայրի , գաղան , անագորոյն մարդ , այր վայրենամիտ :

Belluínus - na - num (ած.) անասնական , դազանական , անխօսական :

Béllule (ԱԲ.) բարիոք , բարւոք , քաջիկ , ազնուագոյնս , գեղեցիկս :

Béllulus - la - lum (ած.) սիրուն , գեղեցիկ , շնորհալից , ցանկալի :

Bellum - li (չգ.) պատերազմ , մարտ , մարտ պատերազմի , ճակատամարտ , ուզմ , կռիւ :

» rudis bellí. անգէտ արուեստի պատերազմի :

» expértus bellí. հմուտ պատերազմի , իրաց պատերազմի տեղեակ :

Belluósus - sa - sum (ած.) առատ երէօք :

Bellus - la - lum (-lior - lissimus) ած. պատշաճ , յարմարեալ , զարգարուն , գեղեցիկ , վայելուչ , սիրուն , բարի , լաւ , ընտիր , զիւրին , օգտակոր , շահաւոր , պիտանի , ազնիւ ,

չնորհալեց, բարերարոյ, ծաղ-
րածու, խեղկատակ, արտոր-
ժական :

» fac bellus revertere. գուն գոր-
ծես ջիր ողջամբ դառնալ, ող-
ջոյն լեցի գալուստ քո :

» belli cibi. համադամք կերա-
կրոց, խունաւազութիւն :

Belo-las-lávi-látum-láre (չլտ.) •
բառաչեմ :

Bene, mélius, óptime (ձլթ.) • բար-
ւոք, բարիորք, քաջ, կարի,
յոյժ, երջանկութեամբ :

» bene volo tibi. սիրեմ, խան-
գազատիմ, ախորժեմ :

» bene est կամ habet. առողջ
է և զօրաւոր պայմանաւ :

» bene evéniat կամ vertat. իցիւ,
երանի թէ, ո՛չ թէ :

» bene vobis. յարե քո, վանն
կենդանութեանդ :

» bene mane. վաղ քաջ ընդ
առաւօտն, առաւօտուն ընդ
արշալուշան :

Benedice (ձլթ.) • մարդասիրու-
թեամբ, քաղցրութեամբ :

Benedico (չլտ. Dico-cis արձ.) • գո-
վեմ, դրուատիս տամ, դրուա-
տեմ, փառաւորեմ, օրհնեմ,
բարիս խօսիմ :

Benedictio-ónis (եփ.) } գովեստ,
Benedictum-ti (չլտ.) }

գովութիւն, դրուատիք, փա-
ռաւորութիւն, օրհնութիւն :

» Benefácio (չլտ. Fácio արձ.) •
բարի առնեմ, յօգուս գործեմ :

» Benefáctum - ti (չլտ.) • բարիք,
բարերարութիւն, երախտիք :

Benéfica (ձլթ.) • ազնուական
մտօք, առատամիտ կամօք :

Beneficéntia - ae (եփ.) • գործք
բարեաց, բարեգործութիւն,
բարերարութիւն, բարիք, ե-
րախտիք, առատամիտ կամք,
չնորհք :

Beneficiárius - rii (ար.) • ժառան-
գաւոր որ ընդունի հասս, վի-
ճակաւոր՝ որ ունի բարերա-
րութիւնս :

Beneficium - cii (չլտ.) • բարիք,
բարերարութիւն, երախտիք,
չնորհք, ծառայութիւն, օ-
գուտ, շահ, յառաջձգութիւն,
համբարձումն յաւազութիւն,
իրաւունք, առաւելութիւն :

» beneficium cónfero, do, dé-
fero, reddo կամ solvo. երախ-
տիս առնեմ, բարիս գործեմ :

» beneficio կամ beneficiis affi-
cio, compléctor, óbligó կամ
orno. շնորհս առնեմ, երախ-
տապարս vel շնորհապարտ
կացուցանեմ, բարեացապարտ
լինիմ :

» meo beneficio. 'ի ձեռն իմ,
միջնորդութեամբ իմով :

Benéficus - ca - cum (- céntior -
céntissimus) ած. բարերար,
բարեգործ, երախտագործ, ա-
ռատաձեռն :

Beneméror (հար. Méror արձ.) •
բարիս գործեմ, երախտիս առ-
նեմ, բարեացապարտ լինիմ :

Beneméritus - ta - tum (ած.) • բա-
րերար, երախտաւոր, բարեա-
ցապարտ :

Benéolens - éntis (աժ.). անուշահոտ, անուշաբոյր, հոտեղ :

Benesuáduš - da - dum (աժ.). բարեխորհուրդ, բարեխրատ :

Benévole - éntius - éntissime (ՎՔ.). մարդասէր խնամօք, մարդասիրութեամբ, սիրով, բարեկամութեամբ, ջերմաջերմ :

Benévólens - éntis (- éntior - éntissime) աժ. բարեխորժ, բարեսէր, մարդասէր, սիրող, սիրելի, բարեկամ :

Benevoléntia - ae (էճ.). բարեսիրութիւն, հաճութիւն, մարդասիրութիւն, բարեկամութիւն, սէր, գուժ, քաղցրութիւն, բարութիւն :

Benévólus - la - lum (աժ.). բարեսէր, բարեխորժ, մարդասէր, սիրող :

Benigne - gníus - gnissime (ՎՔ.). մարդասիրութեամբ, սիրով, քաղցրութեամբ :

Benígnitas - tátis (էճ.). բարեբարութիւն, բարեմտութիւն, բարեսիրութիւն, մարդասիրութիւն, քաղցրութիւն, բարութիւն, բարեբարութիւն, ազնուականութիւն :

Benígnus - gna - gnum (- gnior - gnissime) աժ. բարեսէր, բարերար, առատաձեռն, մարդասէր, բարեբարոյ, քաղցր, առատ, լի, յորդ :

Benna - ae (էճ.). բալխիր, կողով, որթ, զամբիւղ, սակառի :

Beo - eas - eávi - eátum - eáre (ՆՐՃ.). երանեմ, երանելի առ-

նեմ, զբուռցանեմ, զուարճացուցանեմ :

Beryllus - li (ար.). բիւրեղ :

Béstia - ae (էճ.). գազան, անասուն, երէ վայրի :

Bestiárii - riórum (ար.). սուսերաձիգ ըմբիշք 'ի գազանամարտի, գազանամարտիկք :

Bestiárius ludus - di (ար.). գազանամարտ :

Bestiála - ae (էճ.). անասնիկ, ճճի փոքր, բոտոտ :

Beta - ae (էճ.). ճակնդեղ, բազուկ՝ բանջար :

Betáceus - ea - eum (աժ.). բանջարաւոր, բանջարեղէն :

Betónica - ae (էճ.). լոռասերմ՝ բոյս :

Betúlla - ae (էճ.). ցարասի :

Bibax - ácis (աժ.). արբշտ, գինեմոլ :

Bíblia - liórum (չդժ.). աստուածաշունչ գիրք, գիր :

Bibliopóla - ae (ար.). գրավաճառ, վաճառական գրոց :

Bibliothéca - ae (էճ.). մատենադարան, տուն զանձու գրոց, դիւան, գրավաճառանոց :

Bíblus - li (էճ.). պրտու, կնիւն, քարաէս, թերթ քարտի :

Bíbo - bis - bi - bitum - bere (ՆՐՃ.). ըմպեմ, արբենամ, խմեմ, ծրծեմ, քամեմ :

Bíbósus - sa - sum (աժ.). գինեմոլ, արբշտ :

Bíbulus - la - lum (աժ.). արբեցող, խմող, ծծիչ, փափաքող, ցանկացող :

- » bibula charta. ծծիչ քարտէս :
- » bibulus vini. արբշիւ, գինեմոլ :
- Biceps - cípitis (աժ.). երկգլխի :
- Bicórniğer - igera - ígerum } աժ.
- Bicórnis - ne }
երկու եղջերօք :
- Bicubitális - le } աժ. յերկուց
- Bicúbitus - ta - tum }
կանգնոց, երկկանգուն :
- Ridens - éntis (աժ.). ոյր երկու
- ատամունք են, երկճիղ :
- Bidens - éntis (ար.). երկճիղ
- բրիչ, քերոց քարի, գործի քա-
- ղահան, քերիչ երկրի, բահ :
- Bidens - éntis (խփ.). ոչխար եր-
- կեմեան :
- Bíduum - ui (չղփ.). երկու աւ-
- ուրք :
- » bíduum cóntinens. զաւուրս
- երկուս անընդհատ :
- » bíduosciémus. յետերկուց աւ-
- ուրց իրագէտ լիցուք իրացս :
- Biénnis - ne (աժ.). երկեմեան,
- երկուց ամաց :
- Biénnium - nii (չղփ.). երկեամ
- մի, ժամանակ երկուց ամաց :
- Bifáriam (ՎՔ.). կրկին մասամբք,
- կրկնակի օրինակաւ :
- Bifárius - ria - rium (աժ.). երկ-
- կերպի, երկդիմի :
- Bifidátus - ta - tum } աժ. երկ-
- Bífidus - da - dum }
ճիղ, երկմատենի, հերձ :
- Biformátus - ta - tum } աժ. երկ-
- Bifórmis - me }
դիմի, երկկերպի :

- Bifúrcus - ca - cum (աժ.). յերկուս
- բաժանեալ, երկճիղ, հերձ :
- Bigae - árum (խփ.). կառք երկու
- անուօք, երկձի սայլ :
- Bígener - génera - géneram } աժ.
- Bígener - géneris }
խառնակ, այլայլախառն :
- Bíjugis - ge կաճ } աժ. երկձի :
- Bíjugus - ga - gum }
» bíjugi - górum (ար.). երկձի
- կառք :
- Bilinguis - gue (աժ.). երկլեզու,
- երկբան, երկխօս, ստաբան,
- ստախօս, կեղծաւոր, նեն-
- գաւոր, խաբարայ :
- Biliósus - sa - sum (աժ.). բազ-
- մամաղձ, մաղձական, դառ-
- նամաղձեայ :
- Bilis - is (խփ.). մաղձ, լեղի,
- զայրուցք, ցատումն, բարկու-
- թիւն, սրտմտութիւն :
- » bilis atra կաճ nigra. սևաւ
- մաղձ, սևամաղձութիւն, յի-
- մարութիւն, կատաղութիւն,
- մոլեգնութիւն, զայրուցք :
- Bilústris - re (աժ.). տասնամեան :
- Bimaris - re (աժ.). երկծով :
- Bimarítus - ti (ար.). երկամու-
- սին, երկկին :
- Bimáter - tris (ար.). որ ունի եր-
- կուս մարս :
- Bimátus - us (ար.). երկեմեան
- հասակ vel տիք :
- Bimémbris - re (աժ.). ոյր իցեն
- երկու անդամք :
- » bimémbrés - rium (ար.). յուշ-
- կապարիկք, ձիացուլք, իշա-
- ցուլք :

Biménsis - is (ար․)․ Ժամանակ
երկուց ամսոց, երկուսնեայ
աւուրք :

Biméstris - re (ած․)․ երկուց ամ-
սոց, երկուսնեայ :

Bímulus - la - lum } ած․ եր-
Bimus - ma - mum }
կեմեան :

Bini - nae - na (ած․)․ երկուք,
երկու երկու :

Binóctium - tii (չդ․)․ Ժամանակ
երկուց գիշերաց :

Binóminis - ne կամ } ած․ ոչը
Binómius - ia - ium }
երկու անուանք իցեն :

Bipálium - lii (չդ․)․ բահ, փայ-
տատ :

Bipártio } (նրդ․ Pártio արժ․)․
Bipértio }
ընդ երկուս բաժանեմ, յեր-
կուս հատանեմ, ձեղքեմ,
հերձում :

Bipartito (Վք․)․ կրկին օրինա-
կաւ, երկկերպի մասամբք :

Bipartitus - ta - tum (անց․ դրք․)․
Տես Bipártio.

Bipatens - éntis (ած․)․ բացեալ
յերկոցունց կողմանց, երկ-
բացիկ :

Bípeda - ae (իգ․)․ օդ, հողա-
թափ, մոյկ, սանդալ, շղուա-
կան կանանց :

Bipedális - le կամ
Bipedáneus - ea - eum } ած․ եր-
Bipedánuş - na - num }
կոսնեան, երկոտանի :

Bipénnifer - ifera - iferum (ած․)․
որ կրէ տապար երկսայրի :

Bipénnis - is (իգ․)․ տապար քրի-
սայրի, կացին երկբերանեան :

Bipertitus - ta - tum (անց․ դրք․)․
Տես Bipértio.

Bipes - edis (ած․)․ երկոտանի,
երկոսնեան :

Birémis - is (իգ․)․ պատերազմիկ
նաւ երկկարգեան թիակօք,
նաւակ, կուր, նաւակիկ :

Birémis - me (ած․)․ երկկար-
գեան թիակօք, երկու կարգօք
թիակօց :

Bis (Վք․)․ զարձեալ, միւսան-
գամ, կրկնակի :

» bis anno. երկիցս 'ի տարւոջ :

Bisáccium - cii (չդ․)․ պարկ,
մախաղ, քսակ, բակեղեթ :

Biséllium - lii }
Bisséllium - lii } չդ․ թիկնա-
թոռ, զահ յեկեղեցւոջ, ա-
թոռ բազկօք և թիկամբք :

Bison - óntis կամ - ónis (ար․)․ ցուլ
վայրի, եզ վայրենի :

Bispéllio - ónis (ար․)․ այր իմաս-
տուն, խորամանկ, նենգաւոր :

Bissénus - na - num (ած․)․ եր-
կոտասաներորդ :

Bissextilis - le (ած․)․ նահանջ՝ ամի
Bissexтус dies - ói (ար․)․ նա-
հանջ, աւելեաց օր :

Bisúlcus - ca - cum (ած․)․ կճղա-
կարաշխ, կճղակահերձ, թա-
թահերձ, երկսայրի, երկբե-
րանեան :

Bisýllabus - ba - bum (ած․)․ եր-
կու սիղոբայիւք, երկավանդ :

Bitúmen - minis (չդ․)․ կուպր,
կարածիւթ, նաւթ :

Bituminátus - ta - tum }
 Bituminéous - ea - eum } ած., լե
 Bituminósus - sa - sum }

կարով, կարալից, կարական :
 Bivértex - tícis (ած.). երկգլխի,
 երկգլուխ :

Bívium - vi (չգո.). ճանապարհ
 հակիցք, կիցք ճանապարհացո :

Bívius - via - víum (ած.). ուր
 իցեն կրկին ճանապարհք :

Blaesus - sa - sum (ած.). թո-
 թով, թաթովպիսու, ծանրա-
 լեզու, հազելւախօս, կակա-
 զոտ, լեզուակապ :

Blande - dius - díssime (ՎՔ.).
 քաղցրախառն բանիւք, մար-
 դահաճութեամբ, գգուանօք,
 մեղմով, հանդարտիկ :

Blandicéllus - la - lum }
 Blandídicus - ea - cum } ած. պա-

տիր, հրապուրիչ, ողորբիչ,
 փաղաքուշ, յանկուցիչ, քաղ-
 ցրաբան :

Blandíoule (ՎՔ.). քաղցրու-
 թեամբ, հաճութեամբ, մար-
 դասիրութեամբ, մեղմով,
 հանդարտիկ :

Blandíloquens - éntis (ած.). քաղ-
 ցրախօս, քաղցրաբան, բա-
 րեբարոյ :

Blandíloquéntia - ae (եփ.). քաղ-
 ցրաբանութիւն, քաղցրախօս
 լեզու, բանք քաղցրաբանք :

Blandíloquéntulus - la - lum }
 Blandíloquus - qua - quum } ած.

քաղցրաբան, քաղցրախօս,
 համբոյր, բարեբարոյ :

Blandiméntum - ti (չգո.). հրա-

պոյրք, ողորբանք, փաղաք-
 շանք, քաղցրաբան բանք,
 գրգուանք, գրգանք, փայ-
 փայանք, քծինք, սէր :

Blándior - díris - dítus - díri (հոգ.).
 հրապուրեմ, ողորբեմ, փա-
 ղաքշեմ, գգուեմ, գրգեմ,
 փայփայեմ, շոգոգորթեմ :

Blánditer (ՎՔ.). քաղցրու-
 թեամբ, քաղցրաբան բանիւք,
 մարդահաճութեամբ, գգու-
 անօք, մեղմով, հանդարտիկ :

Blandítia - ae }
 Blandítiae - árum } եփ. գգուանք,
 Blandíties - íoi }

գրգանք, հրապոյրք, ողո-
 բանք, փաղաքշանք, փայ-
 փայանք, քաղցրաբան բանք,
 քծինք :

Blandítus - ta - tum (անց. ԿՔ.).
 Յն Blándior.

Blandum (ՎՔ.). քաղցրաբան
 բանիւք, քաղցրութեամբ,
 մարդահաճութեամբ, գգուա-
 նօք, մեղմով, հանդարտիկ :

Blandus - da - dum (-díor - díssi-
 mus) ած. հրապուրիչ, ողո-
 բիչ, յանկուցիչ, քաղցրա-
 բան, պատիր, փաղաքուշ :

Blasphémia - ae (եփ.). հայհոյ-
 անք, հայհոյութիւն, ամ-
 պարշտութիւն :

Blasphémo - mas - mávi - mátum
 - máre (Երփ. et չգո.). հայհոյ-
 եմ, անիծանեմ, նզովեմ, չա-
 րախօսեմ, թշնամանեմ, նա-
 խատակեմ առնեմ, նախա-
 տեմ, դարովեմ :

Blasphémus - ma - mum (աձ.)

հայհոյիչ :

Blátea - ae (եփ.) տիղմ, ցիխ, գայռ, ցայտք տղմոյ :

Blaterátus - us (ար.) շատխօսուծիւն, շաղփաղփուծիւն, բարբանջք, լեզուանուծիւն :

Blátero - ras - rávi - rátum - ráre }

Blátio - tis - tíre }

(չգտ.) շատխօսեմ, շաղփաղփեմ, շաղակրատեմ :

Blátero - rónis }

Blato - ónis } ար. շատախօս,

շաղփաղփ, վայրապարախօս, լեզուանի, զրախօս :

Blatta - ae (եփ.) ցեց, ուտիճ :

Blattária - ae (եփ.) բոյս ցեցոյ :

Bláttea - ae }

Bláttia - ae } եփ. գայռ, ցիխ,

տիղմ, բոյս ցեցոյ :

Blátteus - ea - eum (աձ.) ծիրանագոյն, շառագոյն, կարմիր :

Blattárii - riórum (ար.) ծիրանավաճառք, վաճառականք

ծիրանեաց :

Blennus - na - num (աձ.) ապուշ, թանձրամիտ, անհանձար, անմիտ, մորոս, յիմար, բախած :

Blíteus - ea - eum (աձ.) խոշոր, բիրտ, շինական, թանձրամիտ :

Blitum - ti (չգտ.) } ճականդեղ,

Blitus - ti (ար.) } բազուկ բանջար :

Boa - ae (եփ.) վիշապ, վարդախտ, վարդածոց :

Boárius - ia - ium (աձ.) եզին, զուարակաց :

> forum boárium. վաճառափողոց եզանց, հրապարակ զուարակաց :

Boátus - us (ար.) բչիւն եզանց, գոչիւն զուարակաց :

Bólbítion - ti (չգտ.) քակոր եզանց :

Bolétus - ti (ար.) սունկն կարմիր, թնջուկ :

Bolis - idis (եփ.) տեգ, գեղարդն, սլաք, օղաքար, սլացեալ

աստղ, թուիչ :

Bolus - li (ար.) ընկեցուճն ուլանց, արկանեղն ուռկանի, առ, ապուռ, աւար, կապուտ, կողոպուտ, պատառ :

Bombax ! (ճջբ.) այ՛ն և կարիքաջ, օ՛ն և օն, օ՛ն անդր, փարգաստ, քաւ լեցի, ՚ի բաց տար :

Bómbito (չգտ. Ito արճ.) բզզեմ, շշնջեմ :

Bombitátio - ónis (եփ.) } բզզուճն,

Bombus - bi (ար.) } շշնջիւն, հնչիւն, բոմբիւն, մրմունջ, խոխոջանք, կայծիւն :

Bombycina - nórum (չգտ.) բեհեզեայք, կերպասիք, կերպասք մետաքսեայք :

Bombycinus - na - num }

Bombycius - cia - cium } ար. բեհեզեայ, մետաքսեայ, կերպասեղէն :

Bombylius - lii }

Bombyx - ycis } ար. շերաս, կերպասաբեր որդն :

Bombyx - ycis (եփ.) ապրդում, կերպաս, մետաքս :

Bónitas - tátis (եփ.). բարու-
թիւն, լաւութիւն, բարե-
բարութիւն, բարիք, երախ-
տիք, շնորհք, քաղցրութիւն,
պարզմտութիւն, միամտու-
թիւն, անկեղծաւորութիւն,
ազնուութիւն, առատաձեռ-
նութիւն, առատամիտ կամք:
Bonum - ni (լլփ.). բարիք, շահ,
շահեկանութիւն, հանգիստ,
օգուտ, զիւրութիւն, հա-
ճոյք, հաճութիւն:
› bona - nórur. բարիք, գոյք,
ինչք, ստացուածք, մեծու-
թիւնք, մթերք:
Bonus - na - num (mélior, ópti-
mus) ած. բարի, լաւ, ընտիր,
ազնիւ, առաքինի, բարեբա-
րոյ, քաջ, սեպհական, ա-
ռանձինն, պատշաճ, բաւա-
կան, յաջողակ, կարող, եր-
ջանիկ, երանեալ, նպաստա-
մատոյց, օգնական, ընչաւէտ,
մեծատուն, ազնուական, ա-
զատ, քաջազնեայ:
› bonâ veniâ. հրամանաւոր քով,
հրաման տուր ինձ:
› bona verba, quaeso. աղա-
չեմ, աղէ:
Boo-oas-oávi-oátum-oáre (լլփ.).
բչեմ, գոչեմ, թնդամ, շա-
չեմ, շառաչեմ:
Bórea - ae } եփ. յասպիս, քար
Bória - ae } պատուական:
Boreális - le էսմ } ած. հիւսիս-
Bóreus - ea - eum } սային, հիւսիսական:

Bóreas - ae (ար.). հողմ հիւսի-
սային, հիւսիսի:
Bos, bovis (ար. et եփ.). եզն,
զուարակ, կով:
› bos lucas. փիղ:
Botanismus - mi (ար.). խլուսն
խոտոց, արմատագէտ vel խո-
տաքնին ճարտարութիւն,
տնկագիտութիւն:
Botéllus - li (ար.). երշիկ՝ խճուղ
vel ամիճ խոզենի:
Botruósus - sa - sum (աժ.). ող-
կուզալից, ողկուզազարդ:
Botrus - ri }
Bótryo - ónis } ար. ողկոյզ,
Bótryon - ónis } շրուանդ, ճիւռ:
Botrys - ryos (եփ.). եղևին խոտ:
Botulárius - rii (ար.). ամճա-
գործ:
Bótulus - li (ար.). խճուղ խո-
զենի, ամիճ:
Bovile - lis (լլփ.). դադարք vel
կայանք եզանց, եզնանոց,
եզնոց:
Bovillus - la - lum (աժ.). եզին,
զուարակի:
Brábeum - ei }
Brábium - bii } լլփ. բրաբիոն,
վարձք յաղթութեան յաս-
պարիսի, մրցանակ:
Braca - ae էսմ }
Bracae - cárum } եփ. վարտիք,
անդրավարտիք:
Bracátus - ta - tum (աժ.). ան-
դրավարտիս զգեցեալ:
Brachiále - lis (լլփ.). ապարան-
ջան:

Brachiális - le (աթ.). բազկի :
Brachiolum - li (չլդ.). բազուկ
փոքր :

Brachium - ii (չլդ.). բազուկ,
տիզք, ձեռն, ղորութիւն :

» levi կամ molli bráchio fácio
hoe. անհոգութեամբ առնել
գայս, գործել հեղգութեամբ :

Bráctea - ae (եգ.). թիթեղն,
կռած ոսկւոյ :

Bracteárius - rii }
Bracteátor - óris } աբ. որ հա-
տանէ թիթղունս ոսկիս, գոր-
ծիչ ոսկի թիթղան :

Bracteátus - ta - tum (աթ.). թի-
թեղնաւոր, բազմաթերթ,
խաւ 'ի խաւոյ :

» bracteáta felicitas. առ աչօք
երջանկութիւն, կերպարա-
նաւոր երանութիւն :

Bractéola - ae (եգ.). թիթեղն
փոքր, կռած փոքրիկ, թերթ :

Bránchiae - árum (եգ.). ականջք
ձկանոց :

Brássica - ae (եգ.). կաղամբ :

Brávium - vii (չլդ.). բրաբիոն,
մրցանակ, վարձք յաղթու-
թեան յասպարիզի :

Brephotróphiam - ii (չլդ.). հիւ-
անդատուն տղայոց, հիւան-
դանոց մանկանոց :

Brevi (ԱԲ.). 'ի սուղ ժամանակի,
'ի կարճոյ, կարճառօտս, հա-
մառօտիւք, կարճ 'ի կարճոյ
ճառիւք :

Brévia - ium (չլդ.). ծանձաղուտ
տեղիք, կոյտք աւազոյ, խուժք
ծածկեալք ընդ ջրով :

Breviárium - rii (չլդ.). բովանդա-
կութիւն, քաղուածոյք, հա-
մառօտութիւն, ժամագիրք,
գիրք հասարակաց աղօթից :

Breviárius - ia - ium }
Brevíc ulus - la - lum } աթ. կարճ,

կարճառօտ, համառօտ, հա-
կիրճ, սուղ, անձուկ :

Breviloquens - éntis (աթ.). սա-
կաւարան, սակաւախօս :

Breviloquéntia - ae (եգ.). հա-
մառօտ բանք, սակաւաբա-
նութիւն :

Brévio - ias - iávi - iátum - iáre (Երգ.)
կարճառօտս կտրել, կարճել,
համառօտել, համառօտս հա-
տանել, կարճառօտիւք հա-
մառօտս բարբառիմ :

Brevis - ve (-vior -vissimas) աթ.
հակիրճ, կարճ, կարճառօտ,
համառօտ, սուղ, անձուկ :

» ad breve. 'ի սուղ ժամանակի,
'ի կարճոյ, փութով :

Brévitás - tátis (եգ.). կարճու-
թիւն, կարճառօտութիւն,
փոքրիկութիւն :

Brévitér - vius - vísstime (ԱԲ.).
կարճ 'ի կարճոյ, կարճա-
ռօտս, համառօտիւք :

Brisa - ae (եգ.). կոխած խաղո-
ղոյ, մրուր :

Bruchus - chi (ար.). երևիլ, թրթ-
թուր, խառնիճ, ջորեակ :

Bruma - ae (եգ.). սաստիկ ձմե-
րանի, ձմեռն, ձմերայնի :

Brumális - le (աթ.). ձմեռնային,
ձմերական :

Brutus - ta - tum (ած.) Ծանր, յամբագնաց, յոյլ, հեղք, անմիտ, յխմար, բախած :

› brutum animal. անասուն, երէ, դազան, գրաստ :

Brya - ae (խփ.) մշայ, մռչենի :

Bryonia - ae (խփ.) մամուռ ծառոց :

Bubalínus - na - num } ած. բուբալինի, գամշոյ :

Bubális - le } ած. բուբալի (ար.) բոբոլան, գոմէշ :

Bubile - lis (չգտ.) դադարք եզանց, եզնանոց, եզնոց :

Babo - ónis (ար.) բու, խաղաւարտ ժանտ ախտի :

Búbula - ae (խփ.) միս եզին, շաղիկ կովու :

Bubúleus - ci (ար.) հաղագործ, հերկահար :

Búbulus - la - lum (ած.) եզին, զուարակի :

› búbulum pecus. դադարք եզանց, եզնոց, եզնանոց :

› lingua búbula. եզնալեզու, դաղտիկուր :

Bucca - ae (խփ.) բերան, երախք, պատառ, կոտոր, շեփորայ, փող, փողար, փողակարդաց :

› buccae - árum. սյտք, թուրքք :

› buccas inflo - ká - rumpo. հպարտանամ, մեծամտեմ, ամբարտաւանեմ, փքամ :

Búccca - ae } խփ. պատառ, կոտոր :

Buccélla - ae } խփ. պատառ, կոտոր :

Buccellárius - rii (ար.) անձնապահ, թիկնապահ, մարմնապահ, փուշտիպան :

Búccina - ae (խփ.) փող եղջերեայ, շեփորայ :

Buccinátor - óris (ար.) փողակարդաց, փողար, գովիչ, բարեսաց :

Búccino - nas - návi - nátum - náre (չգտ.) փող հարկանեմ, հրապարակագոյժ առնեմ, հրուշակեմ :

Búccinus - ni (ար.) փողար, փողահար, փողակարդաց :

Bucco - ónis (ար.) անհանճար, անմիտ, ապուշ, մորոս, յիմար, գրաստ :

Bucculéntus - ta - tum (ած.) մեծաւ բերանով, լիաբերան :

Bucéphalus - li (ար.) ցլազուխ երիվար, զուարակազուխ ձի :

Búceras - rátis (չգտ.) հոռոմ չաման, հացհամեմ :

Búcerus - ra - rum (ած.) եզին, զուարակի :

Bucétam - ti (չգտ.) արօտ եզանց, ճարակ զուարակաց :

Bucólica - córum (չգտ.) անդէորդական քերթուածք, տուարածական քերթութիւնք, հովուական երգք :

Bucólicus - ca - cum (ած.) անդէորդական, տուարածական, հովուական :

Búcula - ae (խփ.) երինջ :

Búculus - li (ար.) որթ, ընջուղ :

Bufo - ónis (ար.) ոստին գորտ, արջնագորտ :

Buglóssa - ae } խփ. գաղտիկուր,

Buglóssos - si } խփ. գաղտիկուր, եզնալեզու :

Bulbáceus - ea - eum } ար. ԴՐ

Bulbósus - sa - sum } ար. կոճղէզ, իցէ :

Búlbulus -li } ար. կոճղէզ, սոխ

Bulbus - bi } Ծաղկանց :

Bulga -ae (խփ.) . մախաղ, պայ-
ուսակ, պարկ, քսակ :

Búlimus - mi (խփ.) . եղնաքաղց,
շան քաղց :

Bulla - ae (խփ.) . կնիք, դրոշմ,
հրովարտակ, կոնդակ, պատ-
կերագիր, շքադրամ, շեգղ,

խոյոզ, ճարամանդ :

Bullátus - ta - tum (ար.) . վար-
դարեալ պատկերագրօք, պա-
ճուճեալ շքադրամօք :

» bullátae nugae - gárum (խփ.) .
մնտտիք, դոյպն իւք, բարբա-
ջանք, բաջաղանք, զրախօ-
սութիւնք :

Búllio - is - ívi - ítum - íre } ԿԷԺ

Bullo - las - lávi - látum - láre } ԿԷԺ
եռամ, գեռամ, եփեմ, պըղ-
պջակեմ, պղպջանամ :

Bullítus - us (ար.) . եռանդն, ե-
ռացուճն :

Búllula - ae (խփ.) . պղպջակ :

Bura - ae (խփ.) . մաճ արօրոյ,
խոփ, ձիգ :

Burdo - ónis } ար. Զորի, իշակէս :

Burdus - di } ար. Զորի, իշակէս :

Buris - is (խփ.) . մաճ արօրոյ,
խոփ, ձիգ :

Burrus - ra - rum (ար.) . կարմիր,
կարմրիկ, կարմրագոյն, աշ-
խետ, շառագոյն :

Bustuárius - ia - ium (ար.) . գե-
րեզմանական :

Bustum - ti (ԿԷԺ) . գերեզման,
շիրիմ, հանգստոց :

» bustum ináne. Թափուր գե-
րեզման, ունայն շիրիմ :

Butýrum - ri (ԿԷԺ) . կոզի, իւղ :

Buxans - ántis (ար.) . ՚ի գոյն
սոսախի :

Buxétum - ti (ԿԷԺ) . անտառ սու-
սախի, մացառք :

Búxeus - ea - eum } ար. սոսա-

Buxósus - sa - sum } ար. սոսա-
խի, ՚ի սոսախէ :

Buxum - xi (ԿԷԺ) } սուսախ,
սոսախ, սրինգ :

Buxus - xi (խփ.) } սուսախ,
սոսախ, սրինգ :

Byrsa - ae (խփ.) . կաշի, մաշկ,
մորթ :

Býssinus - na - num (ար.) . բեհե-
զեղէն, բեհեզեայ, կերպասի :

Byssus - si (խփ.) . բեհէզ, կեր-
պաս :

C

Caballinus-na-num (աժ․)․ ձիա-
կան, երիվարական :

Cabállus - li (ար․)․ ձի, երիւար,
գրաստ :

Cácabus-bi (ար․)․ կաթսայ, սան,
պոյան :

Cacátus - ta - tum (անց․ րրբ․)․
Տե՛ս Caco.

Cachinnátio - ónis (եգ․)․ ծաղր
մեծաձայն, քրքիջ, քրքջանք :

Cachínno - ónis (ար․)․ ժպտող,
ծիծաղող :

Cachínno - nas - návi - nátum
- náre (չգգ․) կաճ

Cachinnor-áris-átus-ári (հար․) }
բարձրաձայն ծիծաղիմ, քրք-
ջեմ, 'ի քրքիջ հատանիմ,
աղաղակեմ :

Cachínnus - ni (ար․)․ ծաղր մե-
ծաբարբառ, քրքջանք, քրքիջ :

Caco-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ․
et չգգ․)․ 'ի ճեմիչ երթամ,
ընկենում զաղբ, նստիմ 'ի
պէտս :

Cacodaémon - onis (ար․)․ այս
չար, դև, սատանայ :

Cácula - ae (ար․)․ մանուկ բա-
նակի, սպասաւոր զօրաց :

Cacúmen-minis (չգգ․)․ գազաթն,
գլուխ լերանց, արուան,
ծայր, ծագ, սար, կատար,
բարձրաբերձ բարձունք :

Cacuminátus-ta-tum (անց․ րրբ․)․
Տե՛ս Cacúmino.

Cacúmino - nas - návi - nátum -
náre (նրգ․)․ սրեմ, թեքեմ :

Cadáver-eris (չգգ․)․ դի, դիակն,
գէշ, մեռելոտի :

Cadaverósus - sa - sum (աժ․)․
նման դիոյ :

Cadívus - va - vum (աժ․)․ խա-
խուռ, խարխուլ, զաղփաղ-
փուռն, վաղաթարշամ :

Cádmia - ae (եգ․)․ արուրաքար,
արուրի քար :

Cado - dis, cécedi, casum - dere
(չգգ․)․ անկանիմ, կործանիմ,
մեռանիմ, վախճանիմ, սպա-
նանիմ, աներեւոյթ լինիմ,
մտանելն արևու, դադարիմ,
կասիմ, դէպ լինիմ, պատա-
հիմ, յաջողիմ, պատշաճիմ,
'ի դէպ դամ, առնեմ :

» cado in morbum. անկեալ
դնիմ 'ի մահիճս, խօթանամ,
հիւանդանամ :

» cado ánimis. սրտաբեկիմ, սրտ-
տաբեկ լինիմ, վատասրտիմ,
վհատիմ, վեհերիմ, լքանիմ :

» apte cadit. 'ի դէպ ելանէ, 'ի
ճահ պատահէ, ըմբոն է :

Caduceátor-óris (ար․)․ հրեշտակ
խաղաղութեան, պատգամաւ-
որ, դեսպան հաշտութեան :

Cadúceum - ei (չԳ․) }
Cadúceus - ei (ար․) } օձապատ

զաւազան Տիւր դից, բարս-
մունք հրեշտակին հաշտու-
թեան :

Cadúcus - ca - cum (աՅ․)․ խա-
խուտ, խարխուլ, զաղփաղ-
փուն, տկար, կորստահան,
անցական, անցաւոր, վաղան-
ցուկ, երազանցուկ, ընդու-
նայն, սնտոխ :

» cadúcus morbus. Թալկացումն
յանկարծակի, ախտ լուանո-
տաց :

Cadúrcum - ci (չԳ․)․ նուարտան
մահճաց, անկողին, մահճիճք,
խշտիք :

Cadus - di (ար․)․ կարաս փոքրիկ,
տակառակ, տակառ, մար, չափ
զինւոյ :

Caecátus - ta - tum (անց․ ԳԳԲ․)․
Տէս Caeco.

Caécias - iae (ար․)․ կեկիաս, եւ-
րակիկոն :

Caecigenus - na - num (աՅ․)․ կոյր
'ի ծնէ, զաչացու անդատին 'ի
ծննդենէ :

Caécitas - tátis (ԷԳ․)․ կուրու-
թիւն :

Caeco - cas - cávi - cátum - cáre
(ՆԳԳ․)․ կուրացուցանեմ, բրեմ
զաչս, շացուցանեմ, մթա-
ցուցանեմ :

Caecúlto - tas - távi - tátum - táre
(չԳԳ․)․ կուրանամ, շլանամ,
մթազած լինիմ :

Caéculus - la - lum (աՅ․)․ շիւ,
պտղակն :

Caecus - ca - cum (աՅ․)․ կոյր,
զաչացու, պտղակն, խաւա-
րին, մույլ, մթին :

» caecus ánimi կամ ánimo. շլա-
միտ, թանձրամիտ :

Caecútio - tis - tív - títum - tíre
(չԳԳ․)․ շլանամ, մթազած
լինիմ, կուրանամ :

Caedes - dis (ԷԳ․)․ կտրած, կրտ-
րումն, կտրոն, կոտորած, սպա-
նութիւն, սատակումն :

Caedo - dis, cecídi, caesum - dere
(ՆԳԳ․)․ կտրեմ, հատանեմ,
հարկանեմ, զարկանեմ, բա-
խեմ, ծեծեմ, խողխողեմ, փո-
ղոտեմ, զոհեմ, զենում, յա-
զեմ, սպանանեմ, մեռուցա-
նեմ, 'ի կենաց արկանեմ :

» caedo sermónes. շաղակրա-
տեմ, շաղփաղփեմ, շատիտ-
սեմ, բաջաղեմ, բարբանջեմ :

Caéduus - ua - uum (աՅ․)․ հա-
տանելի, կարելի :

Caelámen - minis (չԳԳ․)․ քանդ,
քանդակ, դրօշուած :

Caelátor - óris (ար․)․ քանդակիչ,
դրօշող, քանդակագործ :

Caelátúra - ae (ԷԳ․)․ դրօշուած,
քանդակ, քանդակագործու-
թիւն, դրօշագործութիւն :

Caelátus - ta - tum (անց․ ԳԳԲ․)․
Տէս Caelo.

Caelebs - libis (աՅ․)․ ամուրթի
անամուրթն, կոյս, անկին այր,
անայր՝ կին :

Caeles - litis }
Caeléstis - te } աՅ․ երկնաւոր,
երկնաւորական, երկնային :

- > caélites - tum կամ caeléstes - tium (ար.) . աստուածք, դիք, շաստուածք, բնակիչք երկնից :
- Caelibátus - us (ար.) . անամուսնութիւն, ամուսնութիւն :
- Caelicolae - árum (ար.) . բնակիչք երկնից, երկնաքաղաքացիք :
- Caelipotens - éntis (աթ.) . զօրաւոր յերկինս :
- Caelo - las - lávi - látum - láre (նշ.) . քանդակեմ, դրօշեմ, քերեմ, գրեմ :
- Caelum - li (չգ.) . փոքրիկ քանդակագործի, գրոց, գրիչ երկաթի :
- Caelum - li (չգ. - li - lórum յգն.) . երկինք, օդ, այլեր օդեղէն, կլիմայ, բաժին, զաւառ :
- > discédit caelum. պատառեալ հերձանի երկին :
- > de caelo icor կամ tangor. երկնահար լինիմ, շանթահար յերկիր կործանիմ, փայլատակունք տեղան 'ի վերայ իմ :
- > caelum cápitis. գանկ, գաթաթն, կառափն, սկաւառակ զլիսոյ :
- Caeméntum - ti (չգ.) . կոպիճ, բեկորք քարանց, շաղախ :
- Caepa - ae (եգ.) } սոխ, կոճղէզ :
- Caepé (չգ.) }
- Caepétum - ti (չգ.) . սծուք սոխոց :
- Caépula - ae } եգ. սոխ, կոճղէզ :
- Caepúlla - ae }
- Caeremóniae - iárum (եգ.) . արարողութիւնք, օրէնք, կարգք լիկեղեցոյ :

- Caerúleum - ei (չգ.) . կապոյտ գոյն, կապուտակ, լուրջներկ :
- Caerúleus - lea - leum } աթ. կա-
- Caérulus - la - lum } պոյտ, կապուտակ, երկնապոյն, ծովագոյն :
- Caesa - ae (եգ.) . կտրած, հատած, հատումն, կտրումն :
- Caesariátus - ta - tum (աթ.) . հերաւոր, գիսաւոր, վարսաւոր, մագեղ, ձարի :
- Caesáries - iéi (եգ.) . հեր, գէսք, վարսք, ծամք, գիսակ :
- Caesim (Վգ.) . ծայրիւ, 'ի հատուածս կոտորեալ, հատակոտոր, պատառ պատառ :
- Caésio - ónis (եգ.) . կտրած, հատած, կտրումն, կտրօն, հատումն :
- Caesítius - tia - tium } աթ. կա-
- Caésius - sia - sium } պոյտ, կապուտակ, կապուտակագոյն, երկնագոյն, ծովագոյն :
- Caespes - pitis (ար.) . կոշտ հողոյ, գուղճն, թուփք, մացառք, խուիւ, խոտալից ճարակաշատ երկիր :
- Caespósus - sa - sum (աթ.) . թաւուտ, թփուտ, խոտալից, խոտաւէտ, ճարակաշատ :
- Caestrum - tri (չգ.) . քանդակագործի, գրոց, գրիչ երկաթի :
- Caestus - us (ար.) . պահպանակ ձեռին ըմբշաց, գօտի Մսողրկան դից :
- Caesúra - ae (եգ.) . հատած, կտրած, կտրօն, հատումն,

Caléndae-árum (էգ.). կաղանդք, ամսամուտ, ամսազլուխ :

Calendárium-rii (չգ+). կաղանդացոյց, օրացոյց, առմար :

Calens - éntis (էջծ+). ջերմ, ջեռուցեալ, ջերին :

Cáleo-les-lui-litum-lére (չգ+). ջեռնում, գօլանամ, ջերմաջերմ լինիմ, բորբոքիմ, վառիմ, ցանկանամ, հարկանիմ 'ի սէր, խանդակաթ լինիմ :

» thure calent arae. բուբեն խուչկք 'ի սեղանս :

» cáleo mero. ընդ գինիս մտանեմ, զգինեօք անկանիմ :

» calet morbo mentis. բախած է, սկսանի ելանել 'ի մտաց :

» cum calétur máxime. յընդմիջել ամարայնոյն, 'ի խորշակահար ամառնային ժամանակի, ընդ տօթածամանակն :

Caléscō-scis-scere (չգ+). ջեռնում, ջերմաջերմ լինիմ, գուլանամ, բորբոքիմ :

Calfácio (նրգ. Fácio արգ.). ջեռուցանեմ, եռանդնացուցանեմ, բորբոքեմ, կենդանացուցանեմ :

Calfáctus - ta - tum (անց. րրբ+).
Տես Calfácio.

Calfáctus - us (ար+). ջերմութիւն, եռանդն, տապ, գոլ, ջերմագոլ :

Calículus - li (ար+). բաժակիկ, փոքրիկ սկիհ :

Cálida - ae (էգ+). ջեռուցեալ ջուր, ջերմաջուր, ջերմուկք :

Calidárium - rii (չգ+). թոնիր

ջեռուցիչ սենեկաց, կրակարան, կաթսայ :

Calidárium-ria-rium (ած+). քրէական, քրայական, հալածոյ :

Cálidus-da-dum (-lídiōr-díssi-mus) ած. ջերմ, ջեռուցեալ, ջերին, եռացեալ :

» cálida consilia. յանդուգն խորհուրդք, խրատք 'ի կարծընդոտուցեալք :

Caliéndrum - ri (չգ+). պիտուկ վարսք, կեղծ ծամք, գլխանոց, գլխադիր, գդակ :

Cálīga - ae (էգ+). զանկապան, սոնապան, կօշիկ, մոյգ զինուորական, մուճակ :

Cáligans-ántis (էջծ+). մառախլապատ, միգախոռն, խաւարին, մթին, աղօտ, մռայլ, վատեալ աչօք :

Caligáris - re կամ } ած. սրունապանի, կօշիկի :

Caligárium-ria-rium }

Caligátio - ónis (էգ+). խաւար, աղջամուղջ, մութ, մթաբութիւն, մառախուղ, մէգ, շամանդալ :

Caligátus-ta-tum (ած+). կօշիկս ագուցեալ :

Caliginósus-sa-sum (ած+). խաւարին, մթին, մառախլապատ, միգախոռն, թուխ, սեաւ, աղջամղջին, նսեմ :

Caligo-ginis (էգ+). շամանդալ, մառախուղ, մէգ, աղջամուղջ, խաւար, մութ, բալ :

Caligo - gas - gávi - gátum - gáre (չգ+). խաւարիմ, մթանամ,

նսեմանամ, շլանամ, կուրանամ, թխանամ :

» caligo in sole. 'ի հասարակ շար շլացութեամբ հարկանիմ, կոյր լինիմ մտօք :

Calix-icis (ար.) . բաժակ, սկիհ, նուազ, տաշտ, ճարամանդ, կոկոն, բողբոջ :

Callainus - na - num } ար. ծո-
Callaius - ia - ium }

վագոյն, կանաչ, կանաչաձև :
Callens - éntis (բջժ.) . տեղեակ, հմուտ, փորձ, վարժ, գիտուն, հանձարեղ, իմաստուն :

Calleo-les-lui-lére (չլլ.) . կարծրանամ, խտանամ, քարանամ, բրտանամ, քաջահմուտ լինիմ, տեղեկանամ :

» calleo jura. օրէնսդէտ լինիմ, հմուտ եմ օրէնսգիտութեան :

Callésco-scis-scere (չլլ.) . բրտանամ, փապարեմ, կաշանամ, ընդեկանիմ, սովորիմ, քաջ հմտանամ :

Calliblépharum - ri (չլլ.) . ծարիր, սնդոյր :

Callide - lidius - dissime (ՆԲ.) . խորամանգութեամբ, խաբէութեամբ, ճարտարութեամբ, խորագիտութեամբ, հանձարով, իմաստութեամբ :

» callide nosco. քաջածանօթ լինիմ, իրագէտ եմ իրացի :

Calliditas - tátis (ԷԳ.) . խորամանկութիւն, խաբէութիւն, խորգախութիւն, խորագիտութիւն, նենգութիւն, ճարտարութիւն, աջողակութիւն :

Cállidus-da-dum (-lidior-dissimus) ար. խորամանգ, խաբէրայ, խաբուսիկ, խարդախ, նենգաւոր, խորագէտ, ճարտար, աջողակ, հնարագէտ, հանձարեղ :

» cállidus témporum. որ քաջ նաւէ զալեօք ժամանակագրական ծովուն, հմուտ ժամանակագրութեան :

Callis - is (ար.) . նուրբ շաւիղ, ճանապարհ, արահետ :

Callósus-sa-sum (ար.) . բրտացեալ, փապարեալ, կաշացեալ, խտացեալ :

Callum - li (չլլ.) . փապարած, բրտութիւն, բլիթէն :

» callum rei obdúco. բրտանամ, փապարեմ, կաշանամ, ընդեկանիմ, սովորիմ, սովոր լինիմ :

Calo-las-lávi-látum-láre (ՆԲԳ.) . կոշեմ, կարդամ, ձայնեմ, ժողովեմ, գումարեմ, պաղատիմ :

Calo-ónis (ար.) . ծառայ զօրաց, մանուկ բանակի, անպիտան սպասաւոր :

Calor - óris (ար.) . ջերմութիւն, ջեր, գոլ, ջերմագոլ, տապ, տօթ :

Caloríficus - ca - cum (ար.) . ջերուցիչ, տապացուցիչ, ջերմացուցիչ, ջերմակիծ :

Calpar-áris (չլլ.) . սափոր փորրիկ, քսեստ, խաւեակ :

Caltha - ae (ԷԳ.) . ոսկեծաղիկ :

Cálthula - ae (ԷԳ.) . ոսկեծաձանջ պատմուձան, հանդերձ ոսկեձամուկ :

Calúmnia - ae (համ) } Եգ. շարա-

Calumniatio - ónis } Եգ. շարա-
խօսութիւն, զրպարտութիւն,
քսիք, քսութիւն, նենգութիւն,
իսաւաճանութիւն, խա-
բէութիւն :

Calumniátor - óris (ար.) . շարա-
խօս, զրպարտ, զրպարտիչ,
քսու, նենգաւոր, դաւաճան,
խաբերայ :

» calumniátor sui. խղճամիտ,
խղճող, անհնարին երկիւղած :

Calumniátrix - rícis (Եգ.) . կին
զրպարտիչ :

Calúmniór-iáris-iátus-iári (հար.) .
չարախօսեմ, զրպարտեմ, ամ-
բաստանեմ, քննեմ, խճրճեմ,
ստգտանեմ, եպերեմ, յանդի-
մանեմ, դարովեմ :

» calúmniór me. կարի իմն խըղ-
ճեմ, սնտտի խիղճ 'ի մտի
ունիմ :

Calumnióse - síssime (Վճ.) . չա-
րախօսութեամբ, տարապար-
տուց, 'ի զուր, նենգաւ, խա-
բէութեամբ :

Calumniósus-sa-sum (-síssimus)
ար. բամբասաւոր, զրպարտ,
տարապարտ, նենգաւոր, խա-
բերայ :

Calva - ae (Եգ.)

Calvária - ae (Եգ.) } զագաթն,
Calvário - rii (չգ.) }
գանկ, կառափն, սկաւառակ
պլիտոյ :

Calvática - ae (Եգ.) . քող, շղա-
շատեռ, խոյր, պլիտանոց,
դդակ :

Calvátus-ta-tum (ար.) . կունդ,
կնդակ, ճեղ :

Cálveo-es-ére (համ) }
Calvéscó-scis-scere } չգ. կըն-
դանամ, մաշտիմ, գոնջնփամ :

Calvities - iei (Եգ.) }
Calvítium - tii (չգ.) } կնդու-
թիւն, ճեղութիւն :

Calvo-vis-vi-vere (արգ.) }
Calvor-veris-vi (հար.) } խա-
բեմ, պատրեմ, 'ի պատրանս
արկանեմ, նենգեմ :

» ille calvi ratus. համարելով
թէ ընդ խաբս եկեալ իցէ :

Calvus-va-vum (-vior) ար. կըն-
դակ, կունդ, ճիղ :

Calx - lcis (ար. et Եգ.) . կրուկ,
զարշապար, աքացելն, կէտ
նպատակի, վախճան, կատա-
րած, լրուսն, ելք, բուն ու-
ռոց, կիր :

Calýculus - li (ար.) . փոքր ճա-
րամանդ, փոքրիկ կոկոն :

Calyx-ycis (ար.) . կոկոն, բոլորք,
պատիճ, կեղև, փոճոկ, պա-
տեանք :

Camelárius - rii (ար.) . ուղտա-
պան :

Camelínus-na-num (ար.) . մալ-
խոյ, ուղտու, ուղտենի :

Camelopárdalis - is (ար.) . ընձ-
ուղտ, անալուծ :

Camélus - li (ար.) . ուղտ, շա-
ռաւն, մալուխ, ուղտերամակ :

Cámera - ae (Եգ.) . կամար, զրմ
բեթ, նաւափայտ, կուր :

Camerátus-ta-tum (անց. րբ.)
Տես Cámero.

Cámero - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ.) • գմբեթայարդ յօրինեմ, կամարակապ շինեմ, կամարաձև գործեմ, յարկեմ կամարաւ :

Cámerus - ra - rum (աժ.) • կամարայարդ , կամարայարկ , կամարաձև :

Caminátus - ta - tum (անց. րբ.) • Տես Camino.

Camino - nas - návi - nátum - náre (նրգ.) • ըստ օրինակի ծխանի շինեմ, ծխանաձև գործեմ :

Camínus - ni (ար.) • ծխան, ծխահանք , հնոց :

Cámmaron - ri (չգ.) • ակոնիտոն , ընծախոտ :

Cámmarus - ri (ար.) • խեչափառ , խեցգետին :

Camoénae - nárum (խգ.) • կամենայք , մուսայք :

Campa - ae } խգ. Ծճի , որդն
Campe - es } փոքրիկ , երևիլ , թրթուր , խառնիճ , ջրեռակ , ձիակերպ նհանգ , ձիագետի :

» campae - árum. խաղոյ բանք , սնտիք , դոյզն իրք , բաջաղանք , բարբանջք :

Campéster - tris - tre (աժ.) • դաշտական , դաշտային :

Campus - pi (ար.) • դաշտ , դաշտավայր , բացավայր , անդ , անդաստան , ագարակ , դիւր , դաշտագետին վայր :

» campi caeruléi կամ liquéntes. կապոյտ դաշտ , լոյծ մկանունք :

Cámurus - ra - rum (աժ.) • ի ներքս ծալեալ , կրկնեալ :

Camus - mi (ար.) • սանձ , երասանակ , դանդանաւանդ , շրուշակ , վարապան , թակարդ , վարմ , պախուց :

Canábula - lórum (չգ.) } քա-
Canábulae - lárum (խգ.) } րակոյտ , կոյտ քարանց , հիւղք զինուորաց , խրճիթք :

Canalicolae - árum (խգ.) • սինլըքորք , խաժամուժ ամբոխ , խառնիճաղանճ , խուժան , խուռն , ռամիկ :

Canaliculátus - ta - tum (աժ.) • ակոսաձև գործեալ , փողս փողս քանդակեալ :

Canaliculus - li (ար.) • խողովակ փոքրիկ :

Canaliénsis - se կամ } աժ. քրայ-
Canalítius - tia - tium } ական , քրէական , հալածոյ :

» aurum canaliénse կամ canali-
tium. երակ ոսկւոյ , ոսկեհատ :

Canális - is (ար. et խգ.) • խողովակ , ջրմուղ , առու , սռուտահանք , կորիք , արահետ , նուրբ շաւիղ :

Canárius - ia - ium (աժ.) • շնական , շան :

Canátim (Վճ.) • իբրև զշուն , սպառնալեօք , մղեկան կատաղու թեամբ , սաստիկ , ընդակամբ , խոժուաղէմ երեսօք :

Cancellátim (Վճ.) • վանդակակերպ , խաղխամեայ :

Cancellátio - ónis (խգ.) • սահմանակողմն դաշտաց :

Cancellátus-ta-tum (աճ. րբբ.).

Տես Cancelló.

Cancelli-lórum (ար.). վանդակք,

վանդակապատք, խաղխամք,

սահմանք, պատնէշք, ձողէք :

Cancelló-las-lávi-látum-láre

(նրգ.). վանդակապատ գոր-

ծեմ, ջնջեմ, եղծանեմ, խան-

դարեմ :

Cancer-cri կած-ceris (ար.). խեց-

գետին, խեչափառ, աստեղա-

տուն խեցգետնոյ, քաղցկեղ :

Canceróma-atís (չլթ.). քաղց-

կեղ, խաղաւարտ, կեղ, վէրք :

Candefácio (նրգ. Fácio արծ.). սպի-

տակ vel ատրագոյն առնեմ,

սպիտակացուցանեմ, հրացու-

ցանեմ, շողացուցանեմ, ջե-

ռուցանեմ :

Candéla-ae (եգ.). կանթեղ,

ճրագ, մոմ, բազմակ :

Candelábrum-ri (չլթ.). ճրագա-

րան, աշտանակ, ջահ :

Candens-éntis (-éntior-ntíssi-

mus) էյթ. կարմրագոյն, կար-

մրիկ, հրագոյն, հրացեալ,

սպիտակ, փայլուն, պայծառ :

Candéntia-ae } էգ. սպիտա-

Candicántia-ae } կութիւն,

պայծառուութիւն,

փայլիւն :

Cándeo-des-dui-dére } ւլթ.

Candésco-scis-scere } հրանամ,

շողանամ, սպիտա-

կանամ, սպիտակիմ, փայլիմ :

Cándico-cas-cávi-cátum-cáre

(չլթ.). սպիտականամ, սպի-

տակիմ, հրանամ, շողանամ :

Candidatórius-ria-rium (աճ.).

հետամտի, խնդրակցի, ախոյ-

անական :

Candidátus-ti (ար.). հետամուտ,

խնդրակից, մրցակից, ախոյ-

եան, ջանասէր, ուսուցիչասէր :

Cándide (Վէբ.). սպիտակագոյն,

միամտութեամբ, յստակամիտ

մտօք, անկեղծութեամբ :

Candidulus-la-lum (աճ.). հա-

րեալ 'ի սպիտակ, սպիտա-

կագոյն :

Cándidus-da-dum (-didior-dis-

simus) աճ. սպիտակ, պայ-

ծառ, ալեւոր, յստակ, վճիտ,

ջինջ, սեռն, գեղեցիկ, մա-

քուր, պարզ, պարզամիտ,

անկեղծաւոր, անկեղծիկ, ան-

խարդախ, միամիտ :

Candifico-cas-cávi-cátum-cáre

(նրգ.). սպիտակացուցանեմ,

սպիտակ առնեմ, հրացուցա-

նեմ, շողացուցանեմ :

Candificus-ca-cum (աճ.). սպի-

տակացուցիչ, հրացուցիչ,

շողացուցիչ :

Candor-óris (ար.). սպիտակու-

թիւն, պայծառութիւն, փայ-

լիւն, գեղեցկութիւն, գեղ,

վայելչութիւն, պարզմտու-

թիւն, միամտութիւն :

Cándosóccus-ci (ար.). ուռ, բա-

րունակ :

Cáneo-nes-nui-nére } ւլթ. սպի-

Canésco-scis-scere } տականամ,

սպիտակիմ, հրա-

նամ, շողանամ, ալեւորիմ,

յալւոյթ դառնամ :

Canis - nórur (ար.) ալիք, սպիտակութիւն հերաց, ալեոյթ, հերք սպիտակք :

Canicáceus - ea - eum (ած.) թեփամորթ, լի թեփով :

Canicae - cárum (իգ.) թեփ ալեր :

Canícula - ae (իգ.) մատակ շնիկ, կորիւն շան, շնիկ աստղն, աւուրք շնիկ աստղն :

Canínus - na - num (ած.) շնական, շան :

» verba canína latro. զկծեցուցանեմ բանիւք, խծրծեմ, ստգտանեմ, զայրացուցանեմ :

» canína eloquéntia. կծու ճարտարարանութիւն, կսկծելի ճարտարախօսութիւն :

Canis - is (ար. et իգ.) շուն, քած, մատակ շուն, կծու, կսկծելի, խածանող, զրպարտիչ, չարախօս, քսու, լիրք, լիտի, լպիրշ, աստեղատուն շան :

» canes venátici. բարակք որսականք, պառականք :

» pecuárius canis. շուն հովուական :

» molóssi canes. շուն յաղթանդամ, գամփռ :

Caníster - tri (ար.)

Canístrum - tri (չգ.) } զամբիւղ, կողով, սակառի, որթ :

Canítia - ae. } իգ. սպիտա-

Caníties - iei }

Canítúdo - dinis }

կութիւն հերաց, ալեոյթ, սպիտակ հերք, ալիք :

Canna - ae (իգ.) եղէգն, սրինգ հովուական :

Cannábinus - na - num (ած.) կանափի, 'ի կանափէ :

Cánnabis - is (իգ.) } կանափ,

Cánnabus - bi (ար.) }

կանեփ, առասան :

Cannétum - ti (չգ.) եղեգնա-

պուրակ, խարձք, շամբք :

Cánneus - ea - eum }

Cannítius - tia - tium } ած. եղեգ-

նեայ, եղեգնուտ, շամբուտ :

Cánnula - ae (իգ.) նուրբ եղէգն,

եղեգնիկ :

Cano - nis, cécini - ntum - nere

(չգ.) երգեմ, նուագեմ, երգս

առնում, գովեմ, դրուատիս

տամ, դրուատեմ, հռչակեմ,

քարոզեմ, ասեմ, գուշակեմ :

» cano fidibus. քնար հարկանեմ,

փանդոնահար լինիմ :

» cano recéptum կամ recéptui.

նշան տամ դարձի, յետս կո-

չեմ զգօրսն :

» cano bélicum. փողանշանս

հարկանեմ, ձայնատուր լինիմ

պատերազմի :

» cano signum կամ signa. նշան

տամ մարտի, փողանշանս

հարկանեմ :

Canon - onis (ար.) կանոն, օրէնք,

օրինակ, կարգ, տարեկոր հաս,

թոշակ, ռոճիկ :

Canónicus - ca - cum (ած.) կա-

նոնական, օրինաւոր, վաւե-

րական :

Canónicus - ci (ար.) կանոնիկոս,

սուրբ պաշտօնեայ կանոնեալ :

Canor - óris (ար.) երգ, նուագ,

մրմունջ, գեղգեղանք :

Canóre (ԱԲ.). գեղգեղելով, գեղգեղեալ նուագօր, քաղցրաձայն բարբառով :

Canórus-ra-rum (աՅ.). քաղցրախոս, հնչական, քաղցրաճայն նուագ, քաղցրաձայն :

Cantámen - minis (չԳ.). դիւթութիւն, կախարդութիւն, կախարդանք, հմայք, թովչութիւն, քաւդէութիւն, մոգութիւն, բղձութիւն :

Cantátio-ónis (ԷԳ.). երգ, նուագ, տաղ, մրմունջ, գեղգեղանք :

Cantátor - óris (աԲ.). երգիչ, երգեցիկ, նուագաճու, երաժիշտ, արուեստական :

Cantátrix - ricis (ԷԳ.). կին երգեցիկ, գուսան, ջատուկ, վհուկ, կին կախարդ :

Cantátus - ta - tum (անց. ԳԲ.).

Տես Canto.

Cántharus - ri (աԲ.). անոթ ապարահի, կշռորդ, բաժակ, նուագ, տաշտ, նաւակիկ, աւազան ջրոյ, անոթ օրհնեալ ջրոյ, աղբիւր :

Cantheríolus - li (աԲ.). նեցուկ որթոց, մոյթ որթաանկոյ :

Cantérius - rii } աբ. ձի մալեալ,

Canthérius - rii } քաճաւարտ երիվար, ձի յուրի, գրաստ, նաւարան :

Canthus - thi (աԲ.). բոլորակ ճախարակ, շրջանակ անուոյ, խեց, հեց :

Cánticum - ci (չԳ.). երգ, նուագ, տաղ, գեղգեղանք, օրհնութիւն :

Cantiléna - ae (ԷԳ.). ցուցք, նուագ, տաղ, երգ, գեղգեղանք :

Cantillo - las - lávi - látum - láre (չԳ.). մեղմով երգեմ, մրմունջեմ, միչեմ :

Cántio - ónis (ԷԳ.). երգ, նուագ, տաղ, կախարդանք, կախարդութիւն, դիւթութիւն, մոգութիւն, թովչութիւն :

Cántito (ԵԳ. et չԳ. Ito աբ.). երգս առնում, երգեմ, նուագեմ, նուագս յեղյեղեմ :

Cantiúncula - ae (ԷԳ.). երգ համառօտ, նուագ կարճառօտ :

Canto - tas - távi - tátum - táre (ԵԳ.). երգեմ, երգս առնում, նուագեմ, հնչեցուցանեմ, հարկանեմ, կախարդեմ, դիւթեմ, հմայեմ, թովեմ, գովեմ, դրուատեմ, հռչակեմ, քարոզեմ :

Cantor - óris (աԲ.). երգիչ, երգեցիկ, նուագաճու, երաժիշտ, գուսան, հտպիտ :

Cantrix - ricis (ԷԳ.). կին երգեցիկ, գուսան :

Cánturio - is - íre (չԳ.). մրմնջեմ, մեղմով երգեմ, միչեմ :

Cantus - us (աԲ.). երգ, նուագ, տաղ, ցուցք, հնչիւն, կախարդանք, մոգութիւն, թովչութիւն, դիւթութիւն :

Canus - na - nuim (աՅ.). ալեւոր, սպիտակացեալ :

Capáctas - táctis (ԷԳ.). կար, կարողութիւն, բաւականութիւն, ընդարձակութիւն,

տարածութիւն, լայնութիւն, իրաւունք ժառանգութեան :

Capax - pácis (-cior - cissimus) **աթ**. կարող, բաւական, ընդարձակ, լայն, լայնանիւտ, մեծատարած, անդորր :

Capélla - ae (էգ). ալոջ, ուլայծեաց, աստեղատուն այծեղջեր :

Capelliánus - na - num **աթ**. այծի, այծենի, նոխազեան :

Caper - pri **ար**. նոխալ, քաղ, քօշ :

Cápero - ras - rávi - rátum - ráre (չգ). խորշոմիմ, խոժոռիմ, տխրիմ :

Capéssó - sis - sívi **կած** - sii - sítum - síre (նրգ). առնում, ըմբռնեմ, ունիմ, սկսանիմ, ձեռնարկանեմ, ընդ առաջ ելանեմ :

» capéssó fugam. խոյս տամ, 'ի փախուստ դառնամ, փախրստական գնամ, խուսափեմ :

» capéssó pugnam. կռուիմ, կագիմ, մարտնչիմ, ոգորիմ :

» capéssó jussa. կատարեմ ըզհրամանս, առնեմ զամենայն հրամայեալս :

» capéssó me domum. առանձնանամ 'ի տան, մեկուսանամ յաշխարհէ :

Capilláceus - cea - ceum **աթ**. մազանման, նման մազի :

Capilláméntum - ti (չգ). հերք, մազք, վարսք, ծամք, գիսակ, հիւսակ :

Capilláris - re **աթ**. նման մազի, մազանման :

Capillátus - ta - tum **անց**. Կրէ. **Տես** Capíllor.

Capillítium - tii (չգ). գէսք, հերք, ծամք, մազք, վարսք :

Capíllor - lárís - látus - lári **հար**. զհերս վարսից հիւսեմ :

Capíllus - lí **ար**. հեր, գէսք, հիւսք, վարսք, ծամք, ձար :

» capíllum submitto. գիսաւոր լինիմ, վարսաւոր չըջիմ :

» capíllus véneris. ձարխոտ :

Cápio - pis, cepi - ptum - pere (նրգ). ունիմ, ըմբռնեմ, առնում, գրաւեմ, խաբեմ, ժողովեմ, հաւաքեմ, բովանդակեմ, փակեմ, զփորձ առնում, զգամ, հրապուրեմ, որսամ, խանդակաթ առնեմ :

» cápio bellum. պատերազմիմ, տամ պատերազմ, մարտնչիմ :

Cápis - idis (էգ). դաշխուրան, տաշտ, խառնարան, սսփոր :

Capístérium - rii (չգ). մաղ, նքոյր :

Capístrátus - ta - tum **անց**. Կրէ. **Տես** Capístro.

Capístro - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ). պախուցս դնեմ ձիոյ, կապեմ զուռս որթոց :

Capístrum - tri (չգ). պախուց, չուան, պարան, տոռն, կապ :

Cápital - tális (չգ). վարսակալ, գլխադիր, ապարօշ, քարուականութիւն, քարուականք :

Capítális - le (-lior) **աթ**. գլխապարտ, մահապարտ, մահաբեր, ամբարիշտ, ժանտ, ապիրատ, վնասակար, եղեւնաւոր :

» capitales triumviri. դատաւորք իրաւագէտք յանցանաց :
 Capitáliter (ՎԷ.). առ 'ի մահ, մահու չափ, մահացու վերօք :
 Capitátio - ónis (ԷԳ.). մարդահարկք, տուրք, գլխահարկ :
 Capitátus - ta - tum (աժ.). գլխաւորեալ, աւարտեալ, ոյր գլուխն դեղեցիկ է :
 Capitecénsi - sórum (ար.). խաժամուժ ամբոխ, խառնաղանձ, խուժան, ռամիկ :
 Capitéllum - li (չգ.). բարձունք, կատար, արտեան, գագաթն, խոյակ, վերնախարիսխ, գլուխ փոքրիկ :
 Capitium - tii (չգ.). սանդր :
 Cápi - ónis (ար.). գլուխ մեծ, յամառ, յամառոտ, լիբբ, լկախ, լպիրշ, անամօթ :
 Capitólínus - na - num (աժ.). կապիտոլեան :
 » capitólínus clivus - vi (ար.). կապիտոլեան բլրակ, Սպարտոլեոն :
 Capitólium - lii (չգ.). Սպարտոլեոն՝ մեհեան Արամազդայ 'ի շուով :
 Capitulátim (ՎԷ.). համառօտիւք, կարճառօտս, միով բանիւ :
 Capituláři - riórum (ար.). փոխանակ հարկահանի, մանուկ համարողի :
 Capitulum - li (չգ.). գլուխ փոքրիկ, ճառագլուխ, վերնախարիսխ, խոյակ :
 Capo - ónis (ար.). կուրտ աքաղաղ :

Cappar - aris (չգ.) }
 Cáppari (չգ.) կաճ } կապար՝
 Cápparis - is (ԷԳ.) }
 պտուղ փշալից թփոյ իրիբ :
 Capra - ae (ԷԳ.). այծ, աստեղատուն այծեղջիր :
 Caprárius - ria - rium (աժ.). այծենի, այծեայ, նոխազեան :
 Caprárius - rii (ար.). այծարած, հովիւ այծից :
 Cáprea - ae (ԷԳ.). այծեամն, խարբուզ, որթ :
 Capréolus - li (ար.). փոքրիկ այծեամն, խարբուզ, խաւարծի որթոց, խիղբք, ոստ :
 Capricórnu - ni (ար.). այծեղջիւր, աստեղատուն այծեղջիր :
 Caprificáles dies (ար.). աւուրք շնիկ աստեղն, ժամանակ տօթոյ, տօթաժամանակք :
 Caprificus - ei (ԷԳ.). ժանտաթզենի, կատաղենի, վայրի մոլաթուզ, մոլաթզենի :
 Caprígenus - na - num (աժ.). այծեայ, այծենի, նոխազեան :
 Caprile - lis (չգ.). գոմք այծեաց :
 Caprínu - na - num (աժ.). այծեայ, նոխազեան :
 Cápripes - ípedis (աժ.). այծոտն :
 Capsa - ae (ԷԳ.). արկղ, արկղիկ, տապան, տապանակ, գզրոց, դանձանակ :
 Capsárius - rii (ար.). վերակացու արկեղ զբամոց, արկղապետ, հանդերձապետ :
 Capsélla - ae (ԷԳ.). արկղիկ, տապանակ, գզրոց, խորշ :

Capsis (այս է՝ cape, si vis). որ
ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուի-
ցէ, իմն զոր ասեմն :

Cápsula - ae (իֆ.). տապանակ,
արկղիկ, գզրոց :

Capsus - us (ար.). արգելոցք,
որմած, պատնէշ, պատուար :

Captatio - ónis (իֆ.). հրապոյրք,
կեր, պատրանք, հետազո-
տութիւն :

Captátor - óris (ար.). հրապու-
րիչ, յանկուցիչ, պատրիչ,
ողոքիչ, փաղաքուշ, հետա-
մուտ, որսորդ :

Captatórius - ria - rium (ար.).
զուաճան, խարերայ, նեն-
զաւոր, պատիր :

Captátus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Capto.

Cáptio - ónis (իֆ.). խարէու-
թիւն, խարանք, պատրանք,
զու, նենգ, նենգութիւն, խո-
րամանկութիւն, ֆլասս, տոյժ :

Captióse (Վբ.). նենգաւ, խա-
բէութեամբ, խորամանկու-
թեամբ, բանաքաղութեամբ :

Captiósus - sa - sum (-sior - síssi-
mus) ար. պատիր, խարերայ,
նենգաւոր, դաւաճան, ճար-
տարեալ, ֆլասսակար :

Cáptito (նրգ. Ito արծ.). բազում
անգամ ունիմ, յոլովագոյնս
ըմբռնեմ, յաճախագոյնս առ-
նում :

Captivitas - tátis (իֆ.). գերու-
թիւն, ստրկութիւն, կալանք,
բանտարգելք :

Captiúncula - ae (իֆ.). ճարտա-

րանք, ճարտարմտութիւն,
պատիպատու բանք, սոփես-
տութիւն, բանաքաղութիւն :

Captívus - va - vum (ար.). գերի,
կալանաւոր, ստրուկ, արգե-
լական, բանդական :

Capto - tas - távi - tatum - táre (նրգ.).
ըմբռնեմ, ունիմ, առնում,
ինդրեմ, որոնեմ : հայթայ-
թեմ, գհետ կրթիմ :

Captúra - ae (իֆ.). առումն, գե-
րութիւն, աւար, առ, ապուռ,
կապուտ, կողոպուտ, շահ,
օգուտ, վաստակ :

Captus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Cápio.

» captus mente. անմիտ, յիմար,
մորոս, պսնդոյր, բախած :

» captus áuribus et óculis. խուշ
և կոյր, ծանրալուր և զա-
չացու :

» captus misericórdiâ. արգա-
հատող, գթած, ողորմած :

Captus - us (ար.). առ, առումն,
բաւականութիւն, կար, կա-
րողութիւն, միտք, հանճար :

Capuláris - re (ար.). յօրհասա-
կան վախճան հասեալ :

Cápulo - las - lávi - látum - láre
(նրգ.). թափեմ աման յամա-
նոյ, ընում յայլ անօթ, հար-
կանեմ, բախեմ, խոցեմ, վի-
րաւորեմ :

Cápus - li (ար.). դապաղք,
դաստապան նրանի, մաճ :

Capus - pi (ար.). կուրտ սքաղաղ :

Caput - pitis (նրգ.). զուխ, կա-
ուափն, գազաթն, սկիզբն,

ծագումն, սպառուած, ելք
 ճանապարհի, պետ, առաջ-
 նորդ, պատճառք, շարժիչ,
 դրդիչ, հասած, մասն, կէտ,
 սահման, բովանդակութիւն,
 կատար, արուևան :

» caput amputo. զգլուխն հա-
 տանեմ, զլիստեմ, փողոտեմ :

» caput apertio. բանամ զգլուխ,
 մեծապատիւ մեծարեմ :

» carum, dulce caput. սիրելիդ
 իմ, ջերմեակ բարեկամիկ :

Carbas-bae (ար.) . հողմ արեւ-
 մտեան հարաւոյ, արեւմտեան
 հարաւահողմ :

Carbáseus-ea-eum }
 Carbasíneus-ea-eum } ար. կեր-
 Carbásinus-na-num }
 պատեայ, կերպասի, կտաւ-
 եայ, կտաւի :

Cárbasus - si (իգ.) . կերպաս,
 բեհեզ, առագաստ նաւու,
 վարադոյր թատեր :

Carbo-ónis (ար.) . ածուխ, խան-
 ձող :

» carbóne noto. չհաւանիմ,
 չհաճիմ, մերժեմ, չառնում
 յանձն :

Carbonáriu-s - ia - ium (ար.) . կի-
 ղեալ, ածխական :

Carbonáriu-s - rii (ար.) . ածխա-
 գործ, ածխավաճառ :

Carbúnculo - las - lávi - látum -
 láre (չլէ.) կամ
 Carbúnculo-ráris-átus-ári (հար.) }
 եղեմնախար լինիմ, հարկա-
 նիմ եղեմամբ, դառնամ 'ի
 զոյն կարկեհանի :

Carbunculósus - sa - sum (ար.) .
 կիզեալ, ածխական :

Carbúnculus - li (ար.) . կայծակն,
 կարկեհան, սուտակն, կեղ
 շարակեղ :

Carcer - ceris (ար.) . բանտ, տուն
 բանդի, արգելանոց, կապանք,
 շարագործ, ապիրատ, անօ-
 բէն, արգելան ձիոց :

» a carcéribus ad calcem. 'ի
 սկզբանէ անտի մինչև ցկա-
 տարած :

Carcerárius - ia - ium (ար.) . ար-
 գելական, կալանաւոր, բանտ-
 արգել, բանտական :

Carchedónius - nii (ար.) . կարկե-
 հան, սուտակն :

Carchésium - sii (չլէ.) . թակա-
 զալ նաւու, վարմ թռչնոց,
 բաժակ մեծ :

Carcinódes - dis (narium) չլէ.
 պոլիպոդ ռնգանց, այտուցն
 յըռնդոնս, երունդն :

Carcinóma - matis (չլէ.) . քաղց-
 կեղ, կեղ շարակեղ :

Cardíacus - ca - cum (ար.) . զօ-
 րացուցիչ սրտի :

» cardíacus morbus. ստամոքա-
 ցաւ, ախտ սրտի :

Cardíacus - ci (ար.) . որ ախտա-
 ցեալէ սրտի ցաւօք :

Cardinális - le (ար.) . գլխաւոր,
 գլխաւորական, առաջին :

Cardinális - lis (ար.) . կարդինալ,
 ծիրանակիր վարդապետ :

Cardo - dinis (ար.) . ծղինի, ա-
 ռանցք, սեռն, զագաթնա-
 կէտ, բւետ երկրի :

> cárđines mundi. առանցք երկրի, բեւեռք աշխարհի :

Carduétum-ti (չլթ.). եկքանուտ վայր, պարտեզ եկքանից :

Cárdyus-dui (ար.). եկքան, ուղտափուշ, որոզ :

Care-rius-rissime (ձլթ.). մեծագնի, ծանրագնոյ :

Carénium-ni (չլթ.). խազմուկ եփեալ, գինի ՚ի քաղցուոյ եփեւոյ :

Cáreo-res-rui-ritum-rére (չլթ.). պակաս լինիմ, նուազիմ, պակասիմ, հրաժարիմ, զգուշանամ, մեկուսի կամ :

Cárica-ae (իթ.). պողատիտ, պողատաիկ, չոր թուղ :

Cáries-éi (իթ.). նեխ, նեխուծ թիւն, սպականուծ թիւն, երբ, փուտ, փտուծ թիւն, ուտիճ :

Carína-nae (իթ.). ողնափայտ, յատակ նաւու, պատեանք ընկուզի :

Carinátus-ta-tum (անց. Գրք.). Տես Carino.

Carino-nas-návi-nátum-náre (նրթ.). տախտակամած գործեմ, թշնամանեմ, նախատեմ, ալպանեմ, կատակեմ :

Caríósus-sa-sum (աթ.). որդնալից, փտեալ, նեխական :

Cáritas-tátis (իթ.). նուազութիւն, պակասութիւն, կարօտութիւն, չքաւորութիւն, սէր, յօժարութիւն, բարեսիրութիւն :

Carmen-minis (չլթ.). տաղ, երգ, նուագ, օրհնութիւն, մար-

գարէութիւն, ըղձութիւն, կախարդութիւն, դիւթութիւն, մոգութիւն, սանտրզասր զգեւոյ :

Carminátio-ónis (իթ.). սանտրելն, գգեւն :

Carminátus-ta-tum (անց. Գրք.). Տես Carmino.

Cármino-nas-návi-nátum-náre (նրթ.). սանդրով յարդարեմ, սանդրեմ, գգեմ զասուխ :

Carnárium-rii (չլթ.). սպխտարան, մառան, շտեմարան, կտցաւոր երկաթ :

Carnárius-ria-rium (աթ.). մսեղ, մսեղէն, մարմնեղ, թանձրամիս, պարարտ, գէր, յոյր :

Carnárius-rii (ար.). մսավաճառ :

Cárnifex-níficis (ար.). դոհիճ, դատաւոր :

Carnificína-ae (իթ.). ատեան դատաստանի, տեղի տանջանաց, շարշարանք, պաշտօն դահճի :

> carnificinam fácio. զգործ դահճի կատարեմ :

Carnificínus-na-num (աթ.). որինչ անկ է դահճի :

Carnifico-cas-cávi-cátum-cáre (նրթ.). յօշեմ, պատառեմ, կեղեքեմ, քերեմ, ցտեմ :

Carnívorus-ra-rum (աթ.). մսակեր, գիշակեր, շաղղակեր :

Carnósus-sa-sum(-sior-síssimus) Carnuléntus-ta-tum

աթ. մսեղ, մարմնեղ, թանձրամիս, գէր, յոյր, պարարտ, անձնեայ, շաղղայեղ :

Caro - rnis (իգ.). միս , մարմին ,
չաղիղ , դի , գէշ :

Caro-ris-rere (նրգ.). գզեմ զասր ,
սանտրեմ զասուխ :

Caróta - ae (իգ.). ստեպղին :

Carpentárius - rii (աբ.). կառա-
գործ , սայլագործ , կառավար ,
սայլորդ :

Carpéntum - ti (զլտ.). կառք ,
սայլ :

Carphos - phi (զլտ.). հացհամեմ ,
հոռոմ չաման :

Carpíneus - ea - eum (ած.). նըշ-
դարևոյ , նշդարեևոյ :

Cárpinus - ni (իգ.). նշդարի ,
նշդարենի :

Carpo - pis - psi - ptum - pere (նրգ.).
զասանեմ , անջատեմ , քեցեմ ,
մոցեմ , կորզեմ , խլեմ , խզեմ ,
քաղեմ , կթեմ , հաւաքեմ , յօ-
շեմ , պատառեմ , հերձանեմ ,
դզեմ , սանդրեմ , մանեմ , նիւ-
թեմ , յարձակիմ , դիմեմ , չա-
րախօսեմ , բամբասեմ :

» carpo somnos կամ sopórem. 'ի
քուն մտանեմ , զքնով անկա-
նիմ , քուն տամ աչաց , 'ի ծանր-
արթուն քուն տամ զանձն իմ ,
ննջեմ թանձր քնով :

» carpo pecus. կտրեմ զխաշինս ,
հատանեմ զասր խաշանց :

» carpo iter կամ viam. յուզի
անկանիմ , ծանապարհորդեմ ,
դէմ եղեալ գնամ :

Carptim (Աբ.). ըստ մասին , մասն
մասն , յօշ յօշ , թեթեւագոյնս ,
համառօտիւք , կարճառօտս :

Carptor - óris (աբ.). սաճարա-

պետ , չարախօս , զըպարտիչ ,
քսու , բամբասասէր , պարսաւ-
ասէր :

Carptúra - ae (իգ.) }
Carptus - us (աբ.) } առ , ա-

ռուսն , ըմբռնուսն , կալանք :

Carptus - ta - tum (անգ. Կրթ.).
Տես Carpo.

Carpus - pi (աբ.). դաստակ ձե-
ռաց , երակ , թնդիւն բազկի :

Carrúca - ae (իգ.). կառք , սայլ :

Carrucárius - rii (աբ.). կառա-

պետ , կառավար , սայլորդ :

Carrucárius - ria - rium (ած.).
կառաց , սայլի :

Cárrulus - li (աբ.). կառք փոք-
րիկ , սայլակ :

Carrum - ri (զլտ.) } կառք , սայլ ,

Carrus - ri (աբ.) } ղեսպակ :

Cartibulum - li (զլտ.). սեղան վե-
մակերտ չորեքկուսի :

Cartilagineus - ea - eum }
Cartilaginósus - sa - sum } ած.

նեարդապատ , աճառուտ , ա-
ճառապատ :

Cartilágo - ginis (իգ.). աճառ ,
նեարդ , խաղճախուզճ :

Carus - ra - rum (-rior - rissimus)
ած. սիրելի , սիրուն , ցանկա-
լի , հեշտական , քաղցր , պա-
տուական , հաճոյ , մեծագին ,
ծանրագին :

Cáryon - rii (զլտ.). ընկոյղ :

Caryophýllon - li (զլտ.). ձագա-
խոտ , մեխակ , շահոքրամ :

Carýopos - pi (աբ.). դարիձենիկ ,
կինամոմնն , կասիա :

Caryóta - ae կաճ } էֆ. արմաւ :
 Caryótis - tidis }
 Casa - ae (էֆ.) խրճիթ, հիւղ,
 խուղ, տաղաւար, տնիկ, տուն
 խարխուլ :
 Casans - ántis (էջծ.) խախուտ,
 խարխուլ, յողողող, անկայ-
 ական, զաղփաղփուն :
 Casária - ae (էֆ.) տնպահ կին,
 աղախին, գերդաստանիկ :
 Casárius - rii (ար.) շինական,
 գեղջուկ, մշակ, երկրագործ :
 Cásium - ei (չլէ.) } պանիր, մա-
 Cásus - ei (ար.) } ճառակ :
 > figúro cáseos. մածուցանեմ
 զպանիր :
 Cásia - ae (էֆ.) կասիա, դարի-
 ձենիկ, կինամոմոն :
 Cassésco - scis - scere (չլէ.) ցո-
 լանամ, փարատիմ, ցնդիմ,
 ցրուիմ, չիք յաչաց լինիմ :
 Cássida - ae } էֆ. սաղաւարտ :
 Cassis - idis }
 Cassis - is (ար.) ուռկան, ցանց,
 արձոյլ, վարմ, թակարդ :
 > incido in casses. շաղիմ 'ի
 թակարդի, յորողայթ անկա-
 նիմ, 'ի ցանցս ըմբռնիմ :
 Cassíta - ae (էֆ.) արտոյտ կա-
 սարաւոր :
 Cassiteron - ri } (չլէ.) լիճ, մօր,
 Cassiterum - ri } լճակ, ծովակ, ձկնատեանք :
 Cassus - sa - sum (աժ.) եղծեալ,
 դատարկ, ունայն, թափուր,
 ղլկեալ, անմասն, անօգուտ,
 անպիտան, ընդունայն, սնոտի :

> cassus aëthere կաճ lúmine.
 կարճեալ 'ի կենաց, վախճա-
 նեալ, մեռեալ :
 > cassa mémore. խօսիմ գու-
 նայնութիւն, շաղակրատեմ,
 շաղփաղփեմ, առասպելս ար-
 կանեմ, զըբարանեմ :
 > cassi labóres. զբաջան աշխա-
 տութիւնք, ընդունայն վաս-
 տակք :
 Castánea - eae (էֆ.) ծառ շա-
 գանակի, կասկենի :
 > castánea nux - ucis (էֆ.) շա-
 գանակ, կասկ, արքայկաղին :
 Castanétum - ti (չլէ.) անտառ
 շագանակի, կասկենիք :
 Castáneus - ea - eum (աժ.) 'ի
 գոյն շագանակի vel կասկի,
 թուխ խարտեաշ, աշխէտ :
 Caste - tius - tissime (Ջէ.) զգաս-
 տութեամբ, սրբութեամբ,
 ողջմտութեամբ, անարատու-
 թեամբ, ցածութեամբ :
 Castellánus - ni (ար.) բերդա-
 կալ, բերդատէր, բնակիչ ամ-
 բոցի, բերդնորդի :
 Castellátim (Ջէ.) երախանս ե-
 րախանս, գունդս գունդս,
 այսր անդր, աստ անդ :
 Castellum - li (չլէ.) բերդ, ամ-
 բոց, զղեակ, ամուր, շէն,
 աւան, գիւղ, գեղաքաղաք,
 ջրակոյտ :
 Castificus - ca - cum (աժ.) զգաստ,
 սուրբ, պարկուշտ, ժուժկալ :
 Castigábilis - le (աժ.) պատժոց
 արժանի, պատժապարտ, պատ-
 ժաւոր :

Castigáte-tius (ՎԷՔ.). մարդասիրութեամբ, քաղցրութեամբ, կարճ 'ի կարճոյ, կարճաբօսս, համառօտիւք :

Castigátio - ónis (ԷՖ.). պատիժ, պատուհաս, խրատ, յանդիմանութիւն :

Castigátor - óris (աբ.). պատուհասիչ, խրատիչ, յանդիմանիչ, կշտամբիչ :

Castigatórius - ria - rium (աժ.). պատժաւորական, պատժաւոր :

Castigátus - ta - tum (անց. ԳՐԷՔ.). **Տես** Castigo.

Castigo - gas - gávi - gátum - gáre (ՆԵՖ.). պատժեմ, պատուհասակոծ առնեմ, պատուհասեմ, յուզողութիւն ածեմ, ուզղեմ, զգաստացուցանեմ, խրատեմ, կշտամբեմ, յանդիմանեմ, եպերեմ, դարովեմ, սանձահասրեմ, նուաճեմ :

Castimónia - ae } ԷՖ. զգաստութիւն, ժուժկալութիւն, պարկեշտութիւն, սրբութիւն, համեստութիւն, ողջմտութիւն, զգօնութիւն :

Castor - oris (աբ.). կուղբ, շնջրի :

Castra - rorum (չԳՔ.). բանակ, ճամբար, ճակատ, զակիշ, իջևան, օթիվան, բանակետղ, բնակութիւն, դադարք :

› castra fácio, hábeo, loco կամ pono. բանակ հարկանեմ, զակիշ ածեմ vel գործեմ, ճակատ յարդարեմ, բանակիմ, ճակատիմ :

› castra móveo. խաղացուցանեմ զբանակն, դաշտառուելի նիմ, չու առնեմ, չուեմ :

› castra castris cónfero. ճակատ առ ճակատ յարդարեմ, ճակատիմ 'ի պատերազմ :

› castra stativa. կայեանք զօրաց, բանակատեղ, զօրանիսս տեղիք, ձմերոց :

› metátor castrórum. ճակատայարդար, զօրապլուել :

Castramétor (հաբ. Metor աբժ.). բանակիմ, ճակատիմ, խորանհարկանեմ, 'ի վրանս բնակիմ :

Castrátio - ónis } ԷՖ. մալեչն, Castratúra - ae } մաքրեչն զարմօխ .

Castrátus - ta - tum (անց. ԳՐԷՔ.). **Տես** Castro.

Castrénsis - se (աժ.). պատերազմական, զինուորական :

› verbum castrénse. զինուորական բառ vel սոսացած :

Castro - ras - rávi - rátum - ráre (ՆԵՖ.). մալեմ, ներքինացուցանեմ, կտրեմ, հատանեմ, ուզղեմ, յարդարեմ :

› castro favos. ժողովեմ զմեղր 'ի մեղուանոցաց :

Castrum - tri (չԳՔ.). դղեակ, բերդ, ամրոց, ամուրք :

Cástula - ae (ԷՖ.). կանացի գօտի :

Castum - ti (չԳՔ.) } արարողութիւն, ծէս, պատարագ, զոհ :

Castus - ta - tum (-tior - tíssimus) աժ. զգաստ, ժուժկալ, պարկեշտ, մաքուր, ցածուն :

Casu (ԿԷ․)․ 'ի դիպաց, դիպուածով իմն, ըստ բախտին :

Casualis-le (աժ․)․ դիպուածական, ինքնադէպ, յանկարծադէպ :

Cásula - ae (իժ․)․ սնիկ, խուղ, հիւղ, խրճիթ :

Casus-us (ար․)․ անկումն, թշուառութիւն, աղէտք, չարիք, եղեռն, չուառութիւն, վիշտք, դէպք, դիպուած, անցք, պատահարք, արկած, բախտ, ճակատագիր, վիճակ, հոլով անուանց :

› casus rectus. ուղղական հոլով :

› casus interrogándi. սեռական հոլով :

› casus dandi. տրական հոլով :

› casus accusándi. հայցական հոլով :

› casus vocándi. կոչական հոլով :

Catabáthmus - mi (ար․)․ զառ 'ի թափ, զառ 'ի կող, զառ 'ի վայր, դար :

Catabulénsis - is (ար․)․ ջորետես, ջորեպան :

Catábulum - li (չլթ․)․ ախոռ, ասպաստան, ձիաստան :

Cataclýsmos - mi (ար․)․ ջրհեղեղ, ողող, զեղումն ջուրց, յորդութիւն, ուխք :

Catádromus - mi (ար․)․ շուան ձգեալ վերուստ 'ի վայր՝ ընդ որ իջանեն լարախաղացք :

Cataégis - idis (իժ․)․ հողմ սաստիկ, մրրիկ, փոթորիկ :

Catágrapha - phórum (չլթ․)․ կողմնակի նկարք, կէս տեսիլք :

Catágraphus - pha - phum (աժ․)․ ասղնագործ, նկարակերտ, նկարակիրպ, նկարէն, ստուերագրեալ :

Catálogo - gi (ար․)․ ցանկ, երկրորդուստ, պատկեր գրոց, համար անուանց :

Catamitus - ta - tum (աժ․)․ գիրգ, փափուկ, քնքուշ, մեղկ, թուլամորթ, կանացի, իգացեալ :

Catáphages - gae (ար․)․ շատակեր, որկորուստ, վասնիչ, անառակ :

Cataphrácta - ae (իժ․)․ զրահք վերտք, պատեանք :

Cataphráctus - ta - tum (աժ․)․ զրահապատ, զրահավառ, զրահս վերստ զգեցեալ :

Cataplásma - matis (չլթ․) { սպե-

Cataplásmus - mi (ար․) { ղանի, բժշկական տած :

Cátapulus - li (ար․)․ նաւափայտ, նաւ, տորմիղ նաւաց, նաւատորմիղ :

Catapótia - iórum (չլթ․)․ հատք դեղոց, դեղահատք :

Catapúlta - ae (իժ․)․ բալիստր, նետածիգ աշտարակ, գեղարդն, սուխն, տէգ, նիզակ :

Catarácta - ae (իժ․) {

Cataráctes - tae (ար․) { սահանք,

Catarrhácta - ae (իժ․) {

․ հոսանք ջուրց, ջրվէժ, սահանական ջուր, քարավազ, ձողիք, խաղիամեայ դուռն :

Catárrhitis - ta - tum (աժ․)․ թրրջած, լուացեալ, ոռոգեալ, թացեալ, ցօղեալ :

Catárrhus-rhi (ար.)․ դում, հարբուխ, հոսուճն, մզուճն, քամուած :

Catascópium-ii (չգլ․)․ նաւ հինից, արագ նաւ :

Catáscopus-pi (ար․)․ դէտ, լրբտես, նաւ ասպատակաւորաց 'ի ծովու :

Catásta - ae (եգ․)․ վաճառանոց գերեաց, գելարան, պրկոց :

Catástropha - ae } եգ․ ճախո-
Catástrophe - es }
ղանք, չարիք, աղէտք, աղիողորմ վախճան, եղեռն :

Catástus - ti (ար․)․ վարձկան, վարձուոր :

Catatéchnus - na - num (աթ․)․ ճարտարագործ, արուեստական, խորամանկ, չարանիւթ :

Cate (Վք․)․ իմաստութեամբ, խորագիտութեամբ, խորհրդով, ճարտարութեամբ :

Catechismus - mi (ար․)․ կոչումն ընծայութեան, քրիստոսական հաւատոց վարդապետութիւն :

Catechista - ae (ար․)․ ուսուցիչ քրիստոնէական վարդապետութեան :

Catechizo-zas-závi-zátum-záre (նրգ․)․ ուսուցանեմ զքրիստոսական հաւատս, կրթեմ 'ի հաւատն Քրիստոսի, երախայացուցանեմ :

Catechúmenus - ni (ար․)․ երախայ, նորընծայ 'ի հաւատս :

Catéja - ae (եգ․)․ նիզակ, գեղարդն, սլաք :

Catélla - ae (եգ․)․ շղթայ փոքրիկ, մատակ շնիկ :

Catéllus - li (ար․)․ կորիւն շան, շնիկ, բարակ որսական, մանեակ, քայռ, քայռամանեակ :

Caténa - ae (եգ․)․ շղթայ, սարիք, կապ, կապանք :

» do te caténis. արկանեմ 'ի շղթայս, կապեմ սարեօք, կաշկանդեմ :

Catenárius canis-is (ար․)․ շուն շղթայակապ :

Catenátio - ónis (եգ․)․ կապելն շղթայիւք, կապանք, կապ :

Catenátus-ta-tum (անց․ Կրք․)․ Տես Caténo.

Caténo-nas-návi - nátum - náre (նրգ․)․ 'ի շղթայս արկանեմ, սարեօք կապեմ, կաշկանդեմ, սանձահարեմ, նուածեմ, պարաւանդեմ :

Catéva - ae (եգ․)․ բազմութիւն, խուժան, ամբոխ, խումբ, գունդ, վաշտ, լէգէոն :

Catervátim (Վք․)․ դունդազունդ, միահամուռ, երամովին, դասադաս :

Cathárticus-ca-cum (աթ․)․ մաքրական, մաքրիչ :

Cáthedra - ae (եգ․)․ աթոռ, գահ, գահոյք, նստելի :

Cathedralícus - cia - cium (աթ․)․ իզացեալ, կնատ, կանացի, թուլամորթ, մեղկ, գիրգ, փափուկ, քնքուշ :

Cathedrárius orátor - óris (ար․)․ այր ճարտարարան, ուսուցիչ ճարտարախօսութեան :

Cathedrarius philosophus - phi (ար.)․ ուսուցիչ իմաստասիրութեան, վարդապետ փիլիսոփայութեան :

Cathetus - ti (ար.)․ գիծ ուղղորդ վերուստ 'ի վայր, կշռոց ճարտարապետաց :

Catholice (ՎԲ․)․ողջմտութեամբ, իբրև զուզլահաւատ, առհասարակ :

Catholicus - ca - cum (աժ․)․ կաթողիկէ, կաթողիկէական, կաթողիկէան, ճշմարտահաւատ, ուղղափառ, համաշխարհական, ընդհանրական :

Catillatio - ónis (ար․)․ լիզուլն զպնակս, լիզանեջն զսկաւառակս :

Catillo - las - lávi - látum - láre (չլթ․)․ լիզում զսկաւառակս, լիզանեմ զպնակս :

Catillo - ónis (ար․)․ պատառաբոյծ, որկրամոլ, սեղանաբոյծ, հացկատակ :

Catillum - li (չլթ․) }
Catillus - li (ար․) } կոնք փոքրիկ, պոյտն, պուտուկ, պրնակ փոքր :

Catinum - ni (չլթ․) }
Catinus - ni (ար․) } պուտնարդ, կոնք, պնակ, ափսէ, սկուտեղ, սկաւառակ :

Cátonium - nii (չլթ․)․ դժոխք, տարաբոս, գեհն, սանդարամետք, անդունդք :

Cátalus - li (ար․)․ շնիկ, կորին շան, կորնակ չորքոտանեաց :

Catus - ta - tum (աժ․)․խորագէտ,

արթուն, զգոյշ, յառաջիմաց, հնարագէտ, ճարտար, խորամանկ :

Cauda - ae (իգ․)․ ազի, ձեռ, տտուն :

Cáudeus - ea - eum (աժ․)․ երկայն տանով, տանաւոր :

Caudex - dicis (ար․)․ կոճղ, արմբուն, ապուշ, թանձրամիտ, պարզամիտ, անմիտ, մատեան, ձեռագիր :

Caula - ae (իգ․)․ գաւթ ոչխարաց, հանդրուան, դադարք, ախոռ :

Caulis - is (ար․)․ ոճ, ցողուն, ստեղն, կաղամբ, տերև որթոյ, բարունակ, ուռ :

Caunae - árum (իգ․)․ չոր թուզ, պաղատիտք :

Caupo - ónis (ար․)․ պանդոկապետ, աշխարհաւանդիկ, բանջարավաճառ, մրգավաճառ :

Caupóna - ae (իգ․)․ պանդոկի, իջւան, օթեւան, կին մրգավաճառ, փերեզակ, կին պանդոկապետ :

Cauponarius - ia - ium (աժ․)․ կապելանոցի, աշխարհաւանդից :
» ars cauponaria. պանդոկապանութիւն, տրուեստ պանդոկապետի :

Caupónor - náris - nátus - nári (հար․)․ պանդոկապետ լինիմ :

Caupónula - ae (իգ․)․ փոքրիկ պանդոկի, աշխարհաւանդ, կապելանոց :

Caurus - ri (ար․)․ հողմ արեւմտեան հիւսիսի :

Causa - ae } եփ. պատճառք,
 Causa - ae } բարուրք, առիթ, բաղբա-
 ղանք, բարրանք, պարագ,
 պատեհ ժամ, պատճառանք,
 պատրուակ, իրք, արարք,
 գործ, շահ, շահեկանութիւն,
 օգուտ, օգտութիւն, դատ,
 դատաստան, հարցափորձ,
 խնդիր, հիւանդութիւն, ախտ:
 › illius causâ. 'ի դիմաց նորա,
 'ի դէմն նորին, 'ի սէր նորա:
 › causam ago, defendo, dico,
 perôro կամ tracto. 'ի դատ գամ
 vel մտանեմ, դատ դնեմ, հար-
 ցափորձ առնեմ:
 Causarius - ia - ium (աթ.). հիւ-
 անդագին, հիւանդոտ, տկար:
 › causarius miles. ծեր՝ խեղ՝
 անզօր զինուոր:
 Causate - tius (ՎԷ.). արդարեւ,
 իրաւամբք, ըստ պատշաճի:
 Causatio - ónis (եփ.). բարրանք,
 բաղբաղայք, բարուրք, պատ-
 ճառանք, պատրուակ, հիւան-
 դութիւն, ախտ, խօթութիւն:
 Causidicina - ae (եփ.). պաշտ-
 պանութիւն, ջատագովու-
 թիւն, բարեխօսութիւն:
 Causidicus - ci (ար.). խօսելի,
 խօսնակ, ջատագով, բարեխօս:
 Causor - sâris - sâtus - sâri (հար.).
 արդարացուցանեմ զանձն,
 զըպարտեմ, ամբաստանեմ,
 չարախօսեմ, մեղադիր լինիմ,
 համարիմ, սողտանիմ:
 Cauticum - ci (չգթ.). կիզել գեղ,
 խարակիչ դարման:

Cauticus - ca - cum (աթ.). այ-
 ըրիչ, կիզել, խարակիչ, խա-
 ըրիչ, կսկծեցուցիչ:
 Causula - ae (եփ.). դոյզն պատ-
 ճառք, բարուրք, պատրուակ:
 Cauter - tius - tissime (ՎԷ.). զգու-
 շութեամբ, իմաստութեամբ:
 Cautela - ae (եփ.). զգուշութիւն,
 յապահովութիւն, երաշխաւ-
 որութիւն:
 Cauter - eris (չգթ.). խարան:
 Cauteriatus - ta - tum (Էյթ.). խա-
 րեալ, այրեալ, կիզեալ, չո-
 րացեալ:
 › cauteriata conscientia. խստա-
 ցեալ խիղճ մտաց:
 Cauterium - rii (չգթ.). խարան:
 Cautes - tis (եփ.). քար, վէմ,
 ապառաժ:
 Cautim (ՎԷ.). զգուշութեամբ,
 իմաստութեամբ, խորաման-
 կութեամբ:
 Cautio - ónis (եփ.). զգուշու-
 թիւն, խնամք, յապահովու-
 թիւն, երաշխ, երաշխաւո-
 րութիւն, պարտիք, մուր-
 հակ, պիտակ:
 Cautor - óris (ար.). պաշտպան,
 ջատագով, պատսպարան:
 Cautus - ta - tum (-tior - tissimus)
 աթ. զգոյշ, արթուն, զգաստ,
 յաւաքիմաց, ճարտար, խո-
 րագէտ, աջողակ, կորովի:
 Cautus - ta - tum (անց. ԴԷԷ.).
 Տես Cáuco.
 Cavaedium - dii (չգթ.). գաւիթ,
 անդաստակ, բակ, վայրա-
 գաւիթ:

Cavámen - minis (չդ+). այր, ան-
ձաւ, քարածերպք, կոռոչք,
փապար, նկուղ :

Caváticae cóchleae-leárum (էժ+).
խղնջուկք :

Cavátio - ónis (էժ+). պեղումն,
փորումն, խորութիւն, փոս,
խրամ, գոգած, գոգաւորու-
թիւն :

Cavátor - óris (ար+). պեղիչ,
փորիչ :

Cavatúra - ae (էժ+). պեղումն,
փորումն, փորած, գոգած :

Cavátus - ta - tum (անց. ԴԴԷ+).
Տես Cavo.

Cávea - ae (էժ+). փոս, փապար,
վանդակ, հաւանոց, գառա-
գեղ, թէպարոն, շուրջ զթա-
տերբ, յատակ թատեր, մե-
զուանոց, մեղուարոյն, բանտ,
կապանք, կալանք :

Cáveo - ves - vi, cautum - vére
(չդ+). զգուշանամ, զգոյշ լի-
նիմ, խուսափեմ, ճողոպրիմ,
հոգամ, հայթայթեմ, սահ-
մանեմ, հրամայեմ, պատուի-
րեմ, երաշխաւոր լինիմ,
երաշխաւորեմ :

Cavérna - ae (էժ+). այր, անձաւ,
որջ, մորի :

Cavernósus - sa - sum (ար+). լի
անձաւօք, անձաւախիտ, ծա-
կոտկէն :

Cavérnula - ae (էժ+). փոքրիկ
անձաւ, խոռոչք, ծակ, ծերպ,
փապ, սոր, գոգ :

Cávesis (այս է՝ cave, si vis). զգոյշ
լէր անձինդ, զգուշասջիր :

Cavilla - ae կամ }
Cavillátio - ónis } էժ. խաղ, կա-

տակ, ծաղր, ծաղրածութիւն,
խեղկատակութիւն, կցկցանք,
ստայօւ բանք, ճարտարանք,
սոփեստութիւն :

Cavillátor - óris (ար+). խաբերայ,
ճարտարող, սոփեստէս :

Cavillatórius - ia - ium (ար+). պա-
տիր, ճարտարեալ, սոփես-
տական :

Cavillátrix - ricis (էժ+). կին խա-
բերայ :

Cavillátus - us (ար+). խաղ, կա-
տակ, խեղկատակութիւն,
ծաղր, ծաղրածութիւն, կրց-
կրցանք, պատիպատու բանք,
ճարտարոնք, սոփեստութիւն :

Cavíllor - lárís - látus - lári (հար+).
խաղամ, կատակեմ, ճարտա-
րամտեմ, ճարտարեմ, կցկցեմ :
» cavíllor verba. տարապայման
ճարտարեմ, սոփեստական նըր-
բութիւնս առնեմ :

Cavo - vas - vávi - vátum - váre
(նշժ+). բրեմ, պեղեմ, փորեմ,
փոսեմ, խորեմ, գոգեմ :

Cavum - vi (չդ+)
Cavus - vi (ար+) } խորք, խո-

ռոչք, ծակ, ծերպ, փապ,
սոր, գոգ :

» cavum aedium. գաւիթ, վայ-
րադաւիթ, բակ, անդաստակ :

Cavus - va - vum (ար+). խոր, թա-
փուր, ունայն, փոսեալ, գո-
գեալ, գոգածն :

» trabs cava. նաւ, նաւափայտ,
լաստափայտ :

> cava luna. լուսին հիւծեալ և մաշեալ :

Cedens - éntis (Էյծ․)․ կակուղ, փափուկ :

> cedéntes capilli. հերք ծալ 'ի ծալ առեալ, փոթուած վարսից :

Cedo - dis, cessi, cessum - dere (չլ․)․ տեղի տամ, մեկնիմ, յետս կամ, հրաժարիմ, դէպ լինիմ, պատահիմ, դիպիմ, հանդիպիմ, յաջողիմ, անցանեմ, յաճախեմ, խոյս տամ, փախչիմ, 'ի բաց գնամ, մերձենամ, մատչիմ, գամ :

> cedo légibus. հնազանդիմ օրինաց, հպատակ կամ պատուիրանաց :

> cedo précibus. զեջանիմ աղաչանաց, անսամ աղօթից :

> male cedo. չաջողութիւն է ինձ, ձախող են իրքն, ձախողեցաւ :

> cedo e vita. 'ի կենաց անկանիմ, մեռանիմ, վախճանիմ :

> cedit dies. լուսանայ օրն, ընդ այգանալ աշալըջոցն, գիշերն մերժեցաւ և տիւն մերձեցաւ :

Cedrelaéon - aéi (չլ․)․ հոյզ եղենափայտի, ձիւթ մայրի, ռետին :

Cedrélate - tes (էգ․)․ եղենափայտ, մայր փայտ, մայր :

Cédreus - rea - reum } Էծ․ եղենափայտեայ, եղենեայ, մայր :
Cédrinus - na - num }

Cedris - ridis (էգ․)․ անուշահոտ կիտրոն :

Cédrium - rii (չլ․)․ ձիւթ մայրի, հոյզ եղենափայտի :

Cedrus - ri (էգ․)․ մայր փայտ, մայր, եղենափայտ :

> cedro digna loquor. անմահ յիշատակաց արժանի բանս բարբառիմ :

Celáte (Վլբ․)․ գաղտ, գաղտուկ, 'ի ծածուկ, լռելիայն :

Celátor - óris (ար․)․ ծածկիչ, թագուցանելի :

Celátus - ta - tum (անց․ դրբ․)․ Տես Celo.

Céleber - bris - bre (-ébrior - bérimus) Էծ․ յաճախ, բազմամբոխ, հոչակաւոր, անուանի, հոյակապ, երեւելի, նշանաւոր, ականաւոր, քաջանուն :

Celebrátio - ónis (էգ․)․ հռչակ, համբաւ, հանդէս, հանդիսաւորութիւն, տօնախմբութիւն, տօն, տարեկանք, յաճախութիւն, գովութիւն, դրուատիք :

Celebrátor - óris (ար․)․ գողիչ, բարեասաց, հռչակիչ :

Celebrátus - ta - tum (անց․ դրբ․)․ Տես Célebro.

Celebrátus - ta - tum (-tior - tís-simus) Էծ․ բազմամբոխ, յաճախ, հռչակաւոր, քաջանուն, անուանի, երեւելի, հոյակապ, նշանաւոր, ծանօթ :

Celebréscó - scis - scere (չլ․)․ համբաւն հոչակեալ լինի, համբաւիմ :

Celébritas - tátis (էգ․)․ յաճախութիւն, բազմութիւն, ամ-

բոխ, համբաւ, հռչակ, լուր, հանդէս, տօնախմբութիւն, տարեկանք :

Célebro - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ.). յաճախեմ, տօնեմ, տօնախմբեմ, գովեմ, դրուատեմ, բարձրացուցանեմ, հրուչակ հարկանեմ, համբաւեմ :

> célebro convívium. կոչուես տունեմ, մեծահաց. գործեմ :

Celer - ris - re (-érior - érrimus) ած. արագ, արագազնաց, երագ, փոյթ, շոյտ, փիր, կազմ, վազվաղկոտ :

Célere (ՎՔ.). արագ, արագընթաց ընթացիւք, փութանակի, շտապաւ, վազվաղակի :

Celéripes - rípedis (արբ.). արագոտն, արագընթաց, երագազնաց :

Celéritas - tátis (խգ.). արագութիւն, արագընթաց գնացք, երագազնաց ընթացք, ճեպ, թեթևութիւն, թեթևազնացութիւն :

Celériter - rius - rime (ՎՔ.). արագ. արագագոյնս, փութով, փութապէս, շտապաւ :

Celeritúdo - dinis (խգ.). շութափութիւն, արագութիւն, երագազնաց ընթացք, արագընթաց գնացք, ճեպ, թեթևազնացութիւն, թեթևութիւն :

Celeriúscule (ՎՔ.). փոյթ ընդ փոյթ, փութապոյնս, արագ արագ, ճեպ 'ի ճեպոյ :

Célero - ras - rávi - rátum - ráre

(նրգ.). փութացուցանեմ, ճեպեմ, ստիպեմ :

> célero fugam. 'ի փախուստ աճապարեմ, փախստական անկանիմ :

> célero viam. փութամ, ճեպեմ, ճեպ 'ի ճեպոյ ընթանամ, արագեմ :

Celes - létis (արբ.). թեթևազնաց նաւ, նաւ հինից :

Cella - ae (խգ.). տուն պատմութեան, շտեմարան, մառան, սենեակ, խուց, ճեմիշ, ապարահանոց :

> cella vinária. շտեմարան գինւոյ, աշխարհաւանդ, կապելանոց :

> cella oleária. մառան ձիթոյ :

> cella caseária. շտեմարան պանրոյ :

> cella librária. գրավաճառանոց, խանութ գրոց :

> cella lignária. շտեմարան փայտի :

> cella carbonária. վաճառանոց սոճիոյ :

> cella columbárum. տուն աղանեաց, աղանետուն :

> cella apum. մեղուարոյն, մեղուանոց :

> cella ostiárii. սենեակ բարապանի, խուց դարապանի :

> cellae - árum (խգ.). մաղք մեղուաց, բջիջք :

Cellariénsis - se } ած. համբաւ.
Celláris - re } րանոցի, շտեմարանի, մառանի :

Cellárium-rii (չդԺ). շտեմարան
ցորենոյ, տուն պատմուճա-
կաց, մառան :

Cellárius - ria - rium (աԺ). մա-
ռանի, շտեմարանի, համբա-
րանոցի :

Cellárius - rii (ար). հազարա-
պետ, մատակարար, տնտես,
մառանապետ :

Céllula - ae (ԷԳ). փոքրիկ շտե-
մարան, խղիկ, սենեակ, սե-
նեկիկ :

Celo-las-lávi-látum-láre (ՆԻԳ).
ծածկեմ, թագուցանեմ, ա-
ռապատեմ, պատրուակեմ,
սքողեմ :

Celox - lócis (աԺ). արագ, արա-
զագնաց, երազընթաց, փոյթ,
ժիր, շոյս :

Celox - lócis (ԷԳ). նաև կրկնա-
յարկ, թեթևագնաց նաև հի-
նից :

Celse - sius (ՋԷ). 'ի բարձունս,
բարձրագոյնս, 'ի վեր :

Célsitas - tátis }
Celsitúdo - dinis } ԷԳ. բարձրու-

թիւն, մեծութիւն, բարձրա-
բերձ բարձունք :

Celsus - sa - sum (-sior - síssimus)
աԺ. բարձր, բարձրագոյն, բար-
ձրաբերձ, բարձրական, բար-
ձրակաց, մեծ, հոյակապ :

Cénseo - ses - sui - sum կած - si -
tum - sére (ՆԻԳ) կած

Cénseor - séris - sus - séri (հար.) }
համարիմ, վարկանիմ, կար-
ծեմ, դատեմ, խորհիմ, սահ-
մանեմ, կարգեմ, կարգաւո-

րեմ, թուեմ, հաշուիմ, ար-
ձանագրեմ :

Cénsio - ónis (ԷԳ). պատիժ, պա-
տուհաս, խրատ, յանդիմա-
նութիւն :

» censióñem fácio. խրատ տամ,
խրատտու լինիմ, խրատեմ,
յուզողութիւն ածեմ, ուզողեմ :

Censitor - óris }
Censor - óris } ար. համարա-

կար, քննիչ բարոյից, պար-
սաւադէտ, բանակրկիտ, ուղ-
ղիչ, խրատիչ, յանդիմանիչ,
դատաւոր :

Censórius - ia - ium (աԺ). բամբա-
սասէր, պարսաւասէր, ծանր,
զզոն, դժնդակ, անաչառ :

Censuáles - lium (ար). համա-
րակար դպիրք :

Censuális - le (աԺ). կալուածոց,
հողակալ :

Censuárii - riórum (ար). վարձա-
կալք, վարձողք, հողակալք :

Censum - si (չդԺ). հարկ, տուրք,
վարձք, սակ, համար, հաշիւ,
մուտք, եկք, հաս, վաշիւ :

Censúra - ae (ԷԳ). պաշտօն հա-
մարակարի, համարակարու-
թիւն, վճիւ, կարծիք, քրն-
նութիւն, քնին, հարցափորձ,
յանդիմանութիւն, կշտամ-
բանք, պատիժ, խստութիւն :

Census - us (ար). հաշիւ, հա-
մար, հարկ, տուրք, արձա-
նագիր, արձանագրութիւն,
աշխարհագիր, ինչք, ստա-
ցուածք, պոյք, մուտք, եկք,
հաս, բեր, շահ :

» censum ago, cénseo, edo, fácio
հաս՝ hábeo. աշխարհագրեմ,
աշխարհագիր առնեմ :

Census - sa - sum (աճ. Գրք.).
Տես Cénseo.

Centauréus - réa - réum } աճ.
Centáuricus - ca - cum }

Համբարուի, յուշկապարկի,
ձիացու :

Centauromáchia-ae (էգ.). իշա-
ցուց և լապիթեայց կուի,
մարտ յուշկապարկաց :

Centáurus - ri (ար.). իշացուլ,
Համբարու, ձիացուլ, յուշ-
կապարիկ :

Centenárius-ria-rium (աճ.). հա-
րիւրամեայ, հարիւրեմեան,
հարիւրաւոր :

» centenárii-riórum (ար.). հա-
րիւրապետք :

Centénus - na - num } աճ. հա-
Centéni - nae - na }

րիւր, հարիւրորդ մասն :

Centésimus - ma - mum (աճ.).
հարիւրորդ, հարիւրերորդ :

Centiceps - cípitís (աճ.). հարիւ-
րազլիսի :

Centies (Վէ.). հարիւր անգամ :

Centifólius - lia - lium (աճ.). հա-
րիւրթերթի :

Centímanus - na - num (աճ.).
հարիւրաձեռն, հարիւրաձե-
ռանի :

Centípeda - ae (էգ.) }
Centípes - típedis (ար.) } բազ-

մասանի ճճի, նեպուկ, օձա-
սանդր :

Centó-ónis (ար.). խորդ ստրկաց,

ցփսի պանդխտաց, վերարկու
գոյնադոյն, քաղուածոյք յեր-
գոց վիպասանաց :

Centrális - le հաս } աճ. կեն-
Centrósus - sa - sum }

դրոնական, գլխաւոր :

Centrum-ri (չգ.). կենդրոն, մի-
ջավայր, կապ ծնկակապ :

Centum (աճ.). հարիւր, բազ-
մաթիւ :

Centumvirális-le (աճ.). հարիւր-
պետական, հարիւր արանց :

Centúmvi-ri-rórum (ար.). հա-
րիւրպետք Հռովմայեցուց,
հարիւր արք :

Céntuplex - túplicis (աճ.). հա-
րիւրապատիկ :

Centuplicáto (Վէ.). հարիւր ան-
գամ, հարիւրապատիկ :

Centúria - iae (էգ.). գունդ հա-
րիւր արանց, հարիւրաւորու-
թիւն :

Centuriális - le (աճ.). զինուո-
րեալ 'ի գունդ արանց հա-
րիւրոց :

Centuriátim (Վէ.). գունդ գունդ,
գունդագունդ :

Centuriátus - us (ար.). պաշտօն
հարիւրապետի, բաժանուցն
'ի գունդ հարիւր արանց :

Centuriátus-ta-tum (աճ. Գրք.).
Տես Centúrio - ias.

» comítia centuriáta. ժողով հա-
սարակաց, ընդհանրական
խորհրդարան ռամկի :

Centúrio - ias - iávi - iátum - iáre
(նրգ.). բաժանեմ 'ի գունդ
հարիւր արանց :

Centúrio - ónis (ար.) . Հարիւրապետ :

Cephalálgia - ae (իգ.) . բազմամեայ անգար, անբժշկելի գլխապարութիւն :

Céphalus-li (ար.) . գլխուն՝ ձուկն :

Cephénes-num (ար.) . բոռք, գոռիւք, իշամեղուք :

Cepto - tas - távi - tátum - táre (նրգ.) . առնում, ունիմ, բմբռնեմ, ձեռնամուկ լինիմ, սկսանիմ, ձեռն 'ի գործ արկանեմ, սկիզբն առնեմ, բռռն Հարկանեմ :

Cera - ae (իգ.) . մոմ, մոմեղէն, ճրագ, զամբար, ջահ, էջ, երեսք, կերպարանք, ճակատ շինուածոց, ձիւթ, պատկեր, նմանութիւն :

Cerásinus - na - num (աթ.) . 'ի գոյն հալիք պտղոյ :

Cerástes - tae (ար.) . եղջիւրաւոր իժ :

Cérasum - si (չգ.) . հալիք, կեռաս :

Cérasus - si (իգ.) . ծառ հալիք պտղոյ, կեռասնի :

Cerátinae-nárum (իգ.) . պատիպասու բանք, պատիր ճարտարանք, սոփեստութիւն, իմաստակութիւն :

Cerátium - tii (չգ.) . պատիճ, փոճոկ, պատեանք ընդոց, կեղև պտղոց :

Cerátum - ti (չգ.) . մոմ, մոմեղէն, ճրագ, ջահ, զամբար :

Cerátus - ta - tum (անց. րբ.) .

Տեսу Cerо.

Ceráula - ae (ար.) . փողահար, փողար, փողակարդաց :

Cerbéurus-ea-eum (աթ.) . երեքգլխեան շան, լիբբ, շինական :

Cérberus - ri (ար.) . կերբերոս, երեքգլխեան շուն, բարապան դժոխոց :

Cércius - cii (ար.) . հողմ արեւմտեան հիւսիսոյ, հողմ հիւսիսային, հիւսիսի :

Cercopithécus-ci (ար.) } մօրուեղ
Cercops - ópis (իգ.) } առիւծակապիկ, տանաւոր կապիկ :

Cercúrus - ri (ար.) . նաւ մեծ, նաւափայտ, տապան :

Cerdo - dónis (ար.) . ստորին արուեստական, յետին արուեստագէտ :

> sutor cerdo. կարուակ, կարկատիչ հին մուճակաց :

Cereália-lium (չգ.) . 'Դեմետրական տօնք, զոհք 'Դեմետրեայ, արմտիք, վարսակք :

Cereális - le (աթ.) . 'Դեմետրեայ դիցն, 'Դեմետրական :

> arma cereália (չգ.) . անօթք աղալոյ և հացարարոցի :

Cerebélum - li (չգ.) . յետին կողմն ուղղոյ, ամիճ ուղղոյ, երշիկ :

Cerebrósus-sa-sum (աթ.) . վէս, մտացածին, երազական, ցնորական, սլլանդակ, անհեղեղ, անսովորական, կամաճին :

Cérebrum - ri (չգ.) . ուղեղ, խելք, միտք, հանձար, իմաստութիւն, զգօնութիւն :

› his cerebrum úritur. 'ի մեծ բարկութիւն բրդին, ծանրացատուքն լինին, զայրագնին :

Ceréolus-la-lum (աժ.). ղեղին, ղեղնագոյն, ղեղնեալ, ոսկեգոյն, գունատ :

Céreus - rea - reum (աժ.). ղեղնեալ, ղեղին, կակուղ, մոմակերտ, մոմեայ :

Céreus-rei (ար.). մոմ, մոմեղէն, ջահ, ճրագ, զամբար :

Cerevisia - ae (խփ.). կասկաջուր, գարեջուր :

Cerifico - cas - cávi - cátum - cáre (չլփ.). մոմ գործեմ, մոմենեմ :

Cerinus - na - num (աժ.). մոմատեսակ, ղեղին, ղեղնագոյն :

Cérion - rii } չլփ. խորիսխ մե-
Cérium - rii } ղու, մեղրախորիսխ, մաղ մեղուաց :

Ceritus - ta - tum (աժ.). մոլեգին, մոլի, ղիւագին, կատաղի, կրագատես, այսահար, այսակիր, ղիւահար :

Cerno - nis, crevi, cretum - nere (նրփ.). խարբալեմ, մաղեմ, դատեմ, քննեմ, խորհուրդ 'ի մջ առնում, հաստատեմ, սահմանեմ, կռուիմ, մարտնչեմ, տեսանեմ, նկատեմ, նըմարեմ, հայիմ, յակն արկանեմ, խորհիմ, խոկամ :

› cerno haereditatem. ընդունիմ զժառանգութիւն, ժառանգեմ :

Cero-ras-rávi-rátum-ráre (նրփ.). պատեմ մոմով, մոմենեմ :

Cerónia - ae (խփ.). սպեղանի 'ի մոմոյ և 'ի ձիթոյ, մոմակերտ իւղագործ օժանելիք :

Cerósus - sa - sum (աժ.). մոմակերտ, մոմեայ, մոմեղէն :

Cerótum - ti (չլփ.). մոմ, մոմեղէն, ճրագ, ջահ, զամբար :

Cérreus - ea - eum } աժ. 'ի կաղ-
Cérrinus - na - num } նւոյ, թեղոշի :

Cerritus - ta - tum (աժ.). մոլի, մոլեգին, ղիւագին, ղիւական, զազանացեալ, կատաղի, երագատես, այսակիր, այսահար, ղիւահար :

Cerrus - ri (խփ.). կաղնի, թեղոշ :

Certámen - minis (չլփ.). կագ, կռիւ, պայքար, բանակռուութիւն, վիճուքն, մաքառուքն, խառնուրդ, գուպարած, մարտ, պատերազմ, մրցութիւն, խնդրակցութիւն :

› certámen cónsero, fácio, íneo կամ ínfero. կագեմ, կռուիմ, մարտնչիմ, մաքառիմ, մարտնչեմ, պատերազմիմ :

› certámina Olýmpica. ըմբշամարտք, ըմբշական մրցութիւնք, մրցամարտք :

Certátim (Նլք.). զմիմեամբք ելանելով, մրցելով, ըստ կարի :

Certátio - ónis (խփ.). բանակռուութիւն, պայքար, վիճուքն, մաքառուքն, կագ :

Certátor - óris (ար.). մարտիկ, պատերազմող :

Certátus -'ta - tum (անց. րրք.). Տես Certo - tas.

Certátus - us (ար․)․ վեճումն , պայքար , կազ , մաքառումն , կռիւ , պատերազմ , մարտ :

Certe - tius - tissime (ԱԲ․)․ արդարեւ , ստուգապէս , ստուգիւ , ճշմարտիւ , յապահովս , անշուշտ , անվրէպ , գէթ , գոնէ , փարթար , բայց սակայն , ըստ օրինակի :

Certo (ԱԲ․)․ ճշմարտիւ , ստուգապէս , ստուգիւ , արդարեւ , հաւաստեալ :

Certo-tas-távi-tátum-táre (չդ․)․ կագեմ , կռուիմ , վեճեմ , պատերազմիմ , մարտնչիմ , զմիմեամբք ելանեմ , մրցիմ , մաքառիմ , գուպարիմ , ճգնիմ , ջանամ , գուն գործեմ :

Certus-ta-tum (-tior-tissimus) ած․ հաստատուն , հաւաստի , ստոյգ , յապահով , անկասկած , ճշմարիտ , յայտնի , ծանօթ , անվրէպ , ոմն , ոք :

» certum est mihi․ հաստատեալ է իմ 'ի մօի , խորհուրդ 'ի մէջ առի :

» certiorem te fácio․ զեկուցանեմ քեզ , զըոյց տամ , յապահովս առնեմ զքեզ :

» certo cértius․ ստուգագոյնս , ճշմարտագոյնս :

Cerússa - ae (ԷԳ․)․ սպիտակ երանգ , սպիտակադեղ , սնգոյր , ծարիր :

Cerussátus-ta-tum (Էյծ․)․ ներկեալ սպիտակաւ , 'ի ծարիր և 'ի սնգոյր շպարեալ :

Cerva-ae (ԷԳ․)․ եղն , եղջերու :

Cervárius-ia-ium (աժ․)․ եղջերուի , եղին :

» cervárius lupus․ լուսակն , լուսանն :

Cervisia - ae (ԷԳ․)․ կասկաջուր , գարեջուր :

Cervix - viciis (ԷԳ․)․ ծոծորակ , ուշն , պարանոց , փող , վիզ , զօրութիւն , ոյժ , կար , յանդրգնութիւն , ժպրհութիւն :

Cérvulus - li (ար․)․ որթ եղանց , եղնորթ :

Cervus - vi (ար․)․ եղջերու , ուտալից բուն , կոճղ ուտախիտ :

Ceryx - rýcis (ար․)․ քարոզ , ձայնատու , փողակարդաց , փողար , փողահար :

Cespes - pitis (ար․)․ կոշտ հողոյ , գուղձն , մացառք , թուփք , խոիւ , ժած , խոտալից ճարակաշոտ երկիր :

Cespósus - sa - sum (աժ․)․ խոտալից , խոտաւէտ , թաւուտ , թփուտ :

Cessans - ántis (Էյծ․)․ պարապորդ , դատարկ , հեղզ , ծոյլ , յամբազնաց , յոյլ , թափուր , ունայն , յամառ , յամառոտ , կամակացոյց , վէս :

Cessátio-ónis (ԷԳ․)․ դադարումն , դատարկութիւն , հանգիստ , հանդարտութիւն , յապաղումն , յապաղութիւն :

Cessátor-óris (ար․)․ ծոյլ , հեղզ , պարապորդ , յապաղիչ , յամբազնաց , ծանր :

Cessátus - ta - tum (անյ․ ԿԲԲ․)․ Տես Cesso․

Cessim (ՏԷՔ.) յետս, 'ի բաց, հեռի, յետս ընդդէմ, յետսագոյն, ընդ կրուկն :

Céssio-ónis (ԷՔ.) հրաժարումն, հրաժեշտ :

Cesso - sas - sávi - sátum - sáre (չլէ.) դադարիմ, կասիմ, հրաժարիմ, իբաց կամ, հանդիմ, յամեմ, յապաղիմ, անագանեմ, դանդաղիմ, զկայ առնում, զտեղի ունիմ :

Cessus - sa - sum (անց. ԴԵՔ.) Տես Cedo.

Cestron - tri (չլէ.) քանդակագործի, գրոց, գրիչ երկաթի, լուսսերմ :

Cestrosphédone - nes (ԷՔ.) նիզակ, գեղարդն, սլաք :

Cestrótus - ta - tum (աթ.) քանդակագործ, քանդակեալ, գրոշեալ, քերեալ :

Cestrum - tri (չլէ.) գրոց, քանդակագործի, երկաթի գրիչ :

Cestus - ti (ար.) որթ, կողով, զամբիւղ, սակառի, կաշեայ պահպանակ, զօտի հարսանեաց :

Cetária - rium } ձկնատեանք,
Cetárie - riárum } աւազանք ձկանց :

Cetárius - rii (ար.) ձկնահան, ձկնորս, աղիւ համեմող :

Cete (չլէ.) կէտ՝ ձուկն անարի :

Cétera (ՏԷՔ.) բայց սակայն, այլ, սակայն և այնպէս, 'ի վերայ այսր ամենայնի :

Cétero } ՏԷՔ. ապա, յետոյ,
Céterum }

ըստ նմին օրինակի, բայց, այլ, սակայն :

Ceteróqui } ՏԷՔ. ապա թէ ոչ,
Ceteróquin } սակայն և այնպէս :

Céteri - rae - ra } աթ. այլ,
Céterus - ra - rum } այլսպ, այլակերպ, այլագունակ, մնացորդ :

Cetra - ae (ԷՔ.) վահանակ կաշեայ :

Cetrátus - ta - tum (աթ.) վահանակիր, վահանաւոր, վառեալ կաշեայ վահանակաւ, վահանագրոշ, ասպարաւոր :

Cetus - ti (ար.) կիտոս, կէտ՝ անարի ձուկն :

Ceu (չլէ.) իբրև, որպէս, զօրէն, ըստ օրինակի, որպէս թէ, իբրև թէ :

> ceu plerúmque. որպէս բազում անգամ :

Céveo - es - ére (չլէ.) լկնիմ, քծնիմ, փաղաքշեմ, շողջորթեմ, գրգեմ, գգուեմ :

Chaerephýllon - li (չլէ.) ազատքեղ, քեղակարոս :

Chálceus - ea - eum (աթ.) պղնձի, պղնձապատ :

Chalcidicum - ci (չլէ.) սրահ երկայնաձիգ և կամարակապ, շուրջ տեսանելեաց սենեակ, դահլիճ :

Chalo - las - lávi - látum - láre (ԵՔ.) 'ի վայր իջուցանեմ, ցածուցանեմ, խոնարհեցուցանեմ :

Chalybs - bis (ԷՔ.) երկաթ, երկաթ մխեալ, պողովատ :

Chamaeácte - tes (խփ.) • շամբողկ վայրի, թանթրուենի :

Chamaedáphne - nes (խփ.) • տերևատ՝ սունկ :

Chamaéleon-ónis կամ-óntis (ար.) • գետնառիճ :

Chamaemélon - li (չղփ.) • անթեմ, երիցուկ :

Chametaéra - rae } խփ. աղա-

Chametaéris - ridis } խին սենեկապան, կին սենեկապետ :

Chaos - ai (չղփ.) • խաւար, վիհ, թոհեթոհ, խառնակութիւն, շփոթ, շփոթութիւն, տարտարոս, գեհէն, դժոխք, սանդալամետք, անդունդք, վերապ, խորք :

» a chao. 'ի սկզբանէ անտի աշխարհի, անդուստ 'ի սկզբանէ :

Charáctér-éris (ար.) • նշան, նշանակ, նշանադիր, օրինակ, կերպարանք, դէմք, պատկեր, դրոշմ, կնիք :

Cháritas - tátis (խփ.) • պակասութիւն, նուազութիւն, չքաւորութիւն, յօժարութիւն, սէր, բարեսիրութիւն :

Charta - ae (խփ.) • քարտ, քարտէս, թուղթ, գրուած, գրութիւն, մատեան, նամակ, մուրհակ, դպրութիւն :

» charta epistoláris. քարտէզ նամակի :

» charta bíbula. ծծիչ քարտէս :

Chartáceus - cea - ceum (աժ.) • մազապթեայ :

Chartária officína - ae (խփ.) • քար-

տարան, արուեստանոց քարտիսի :

Chartáriu - rii (ար.) • քարտագործ, քարտավաճառ :

Chártula - ae (խփ.) • տերևաքարտիսի, քարտ մի, կէս թերթ :

Charybdis - is (խփ.) • քարիւղ, քարիւղ, անյազութիւն, որկորստութիւն :

Chasma - atis (չղփ.) • անդունդք, խորք, վիհ, պտոյտ ջուրց :

Chasmátias - ae (ար.) • շարժումն, սասանութիւն :

Chaus - ai (ար.) • լուսակն, լուսանն :

Chelae - lárum (խփ.) • ոտք կարծի, ունելիք խեցգետնոյ :

Chelidónia - ae (խփ.) • հողմափայտ, ծիծառն :

Chelidónia ficus - us (խփ.) • անազանահաս թուղ :

Chelidónias - iae (ար.) • արեւմտեան հողմ, զեփիւռ, սղոխ, սիւք :

Chelys - is (խփ.) • փանդիւն, վինքնար, ջնար :

Cheniscus - sci (ար.) • ձագ սագու :

Chiliárches - chae } ար. հազարապետ զօրաց :

Chiliárchus - chi }

Chimaéra - ae (խփ.) • ցնորք, սնուտիք, բանդազուշանք :

Chimérifer - rífera - ríferum (աժ.) • մտացածին, ցնորական, երազական :

Chiramáxium - xii (չղփ.) • սայլակ, կառք փոքրիկ :

Chirographarius - ia - ium (աժ.)
մուրհակաւոր :

› débitor chirographarius. պարտատէր որ ունի 'ի ձեռին զաւանձնական մուրհակ պարտապանին :

Chirógraphum - phi (չգ.) } ձե-
Chirógraphus - phi (ար.) }

ւազիր, ձեռնազիր, մուրհակ, թուղթ, պարտիք, երաշխաւորութիւն :

Chirónia vitis - is (իգ.) որթ վայրի :

Chirónomus - mi (ար. et իգ.) ւաճնահատար, մունջ գուսան, լռիկ հտալիտ :

Chirúrgia - ae (իգ.) բժշկութիւն վերաց, վերարուժութիւն :

Chirúrgicus - ca - cum (աժ.) վերարուժական :

Chirúrgus - gi (ար.) բժիշկ վերաց, վերարոյժ :

Chlámýda - ae (իգ.) քղամիդ, վերարկու զինուորական, արկաննելի, զգեստ :

Chlamydátus - ta - tum (աժ.) զգեցեալ քղամիդ :

Chlamýdula - ae (իգ.) փոքրիկ քղամիդ, հանդերձիկ :

Chlamys - midis (իգ.) քղամիդ, հանդերձ, զգեստ, արկաննելի :

Chlórión - ónis (ար.) մրդասարեակ, խարտեշ սարեակ :

Chólera - ae (իգ.) մաղձ, լեղի, բարկութիւն, սրտմտութիւն, զայրուցք, մաղձացաւ, մաղձայոյլ :

Choléricus - ca - cum (աժ.) մաղձական, բաղմամաղձ, գառնամաղձեայ :

Chorágium - gii (չգ.) զարդարանք գուսանական տեպլանց, հանդերձանք թատերց :

Choráguş - gi (ար.) գլուխ գուսանաց, պարագլուխ վարձակաց :

Choralístria - ae (իգ.) կաքաւիչ գուսան, երգեցիկ կիւն, վարձակ :

Choráula - ae } ար. նուագա-
Choráules - lae } ծու, երաժիշտ, երգեցիկ 'ի դասի, գլուխ երգեցկաց :

Chorda - ae (իգ.) աղէք, լար քնարի :

Chordus - da - dum (աժ.) յամր, անազան, անազանահաս :

Chórea - ae (իգ.) պար, պարանցիկք, կաքաւք :

Chorobátes - tae (ար.) հարթակշիռ, հարթաչափ գործի :

Chorógraphus - phi (ար.) նկարիչ գաւառի իրիք, երկրանկարիչ :

Chorus - ri (ար.) դաս, պար, գունդ, երգ գտուուց, տեղեկ երգեցկաց, բեմ :

Chreston - ti (չգ.) եղերդ, եղէդ ընտանի :

Chrisma - matis (չգ.) իւղ օծութեան, իւղ անոյշ, միւռոն, օծումն :

Christiánus - na - num (աժ.) }
Christícola - ae (ար. et իգ.) } քրիստոնեայ, քրիստոնէամիտ,

- քրիստոնէական, քրիստոսական, քրիստոսեան, այլ քրիստոնեայ :
- CHRISTUS - TI (ար.) . ՎՔրիստոս, (Ծեալ, Ծեալն Լստուծոյ :
- Chroma - matis (չչ+) . կոր նշան 'ի նուագածութեան :
- Chromátice - ces (իգ.) . նուագ 'ի բազում կիսաձայնից յարդարեալ :
- Chrónica - córum (չչ+) . ժամանակագիրք, ժամանակագրութիւն, քրոնիկոն ժամանակական կանոնք :
- Chrónicus - ca - cum (աժ.) . ժամանակագրական, բազմամեայ, հինօրեայ :
- » chrónici libri. քրոնիկոն ժամանակական կանոնք, ժամանակագրութիւն, պատմագիր մատեանք :
- » chrónici morbi. երկայնաձիգ հիւանդութիւնք, հնացեալ ախտք, հինօրեայ ցաւք :
- Chronología - ae (իգ.) . ժամանակախօսութիւն, գիտութիւն ժամանակագրութեան :
- Chrysállis - lidis (իգ.) . շերաս, որդն փակեալ 'ի պատեանս :
- Chrysanthémum - mi (չչ+) . ոսկեծաղեկ :
- Chryseléctrum - tri (չչ+) . սաթ, բազմագունի ակն, ելեկտրիոն :
- Chryseus - ea - eum (աժ.) . ոսկեղէն, ոսկիապատ, ոսկեգոյն, ոսկեղօծ :
- » chrysea - eórum (չչ+) . ականակապ և ոսկեղէն զարդուց

- արուեստ, ճարտարագործ գործածք ոսկերչաց :
- Chrysólithus - thi (ար.) . ոսկեքար, ոսկեակն :
- Chrysomélum - li կամ } Կչ+
- Chrysomelinum malum - li } սերկեւիլ :
- Chyos - ysi (ար.) . ոսկի, ձուկն ոսկեթեփ, ոսկեձուկն :
- Cibária - riórum (չչ+) . ուտեստ, պարէն, պաշար, նպարակ, կերակուր, սնունդ :
- Cibárium - rii (չչ+) . ալիւր 'ի թեփոյ, մանր թեփ :
- Cibárius - ria - rium (աժ.) . սնուցիչ, պարարիչ, ուտելի, անարգ, խոտան, սակաւագին, դիւրագին :
- » res cibária. դարման, ուտեստ, կերակուր, նպար, պարէն, խորտիկ :
- » cibárius homo. այլ կերող, որովայնապարար, դռեհիկ, ռամիկ, աննշան, սնուագ :
- Cibicida - ae (ար.) . որկորուտ, որկորեայ, շատակեր, որովայնապարար, կերող :
- Cibo - bas - bávi - bátum - báre (նրգ.) . կերակրեմ, սնուցանեմ, բուծանեմ, դարմանեմ, պարարեմ, ջամբեմ :
- Cibórium - rii (չչ+) . բաժակ, նուագ, տաշտ, սրբատուփ, մասնատուփ :
- Cibus - bi (ար.) . կերակուր, խորտիկ, պարէն, ճաշ, նպար :
- » cibo éxpleo. յազեցուցանեմ, լնում ցյազ :

Cicáda - ae (իգ․)․ Ճպուռն, ճեպիռն, ճիպուռն :

Cicatricósus - sa - sum (աթ․)․ լի սպեօք, վիրաւոր :

Cicátrícula - ae (իգ․)․ փոքրիկ սպի, աննշան երաշխէպք :

Cicátrix - rícis (իգ․)․ սպի, երաշխէպք :

› obdúcta cicátrix․ վէլք կցեալ, երաշխէպք սպի գործեալ :

Cicéndula - ae (իգ․)․ լուսատառն, փոսուռայ :

Cicer - ris (չգ․) }
 Cícera - ae (իգ․) } սիսեռն :
 Cicércula - ae (իգ․) }

Cicérculum - li (չգ․)․ սուսր, կարմրադեղ, կարմրաքար, նօթ :

Cichóreum - rei }
 Cichórium - rii } չգ․ եղերդ, ընտանի եղէգ :

Cici (չգ․)․ տղենի՝ տունկ :

Cicinum - ni (չգ․)․ իւղ տղենուոյ :

Cicónia - ae (իգ․)․ արագիլ, տառեղն :

Cicur - ris (աթ․)․ ընտանեցուցեալ, ընդելացուցեալ, 'ի համբոյր ածեալ :

Cicúta - ae (իգ․)․ մոլախինդ, խնդամոլի, խնդակոթ, սրինգ հովուական :

Cídaris - is (ար․ et իգ․)․ Թագ Պարսից արքայի, պսակ, ապարօշ, խոյր, արտախուրակ :

Cieo - es, civi, citum - ére (նրգ․)․ շարժեմ, պատճառք լինիմ, առթեմ, կոչեմ, կարդամ, ձայնեմ :

› cieo bellum․ պատերազմ տամ, ճակատիմ, ճակատ յօրինեմ, մարտ դնեմ :

› cieo motus կաճ turbas․ խռովեմ, խռովեցուցանեմ, խռով հարկանեմ, ալմուկ շփոթից յարուցանեմ :

› cieo fletus կաճ lácrimas․ յարտասուս հարկանիմ, արտասուեմ, լամ :

Cilícinus - na - num (աթ․)․ խարաղնազեստ, խարաղնաւոր, քրձազգած, քրձեայ :

Cilícium - cii (չգ․)․ խորդ, քուրձ, խարաղն :

Cilícus - ia - ium (աթ․)․ մաղեղէն, քրձեայ, քրձեղէն :

Cílium - lii (չգ․)․ արտեանունք, մացառք սչաց, յօնք :

Cima - atis (չգ․)․ աղնիւ կաղամբ, բողբոջ կաղամբի, ընդովք կաղամբ :

Cimeliárchá - ae (ար․)․ զանձապահ, զանձաւոր :

Cimeliárchium - chii (չգ․)․ զանձ, զանձանակ, արկղ զանձու, զանձարան, տուն զանձի, պաշտօն զանձապահի :

Cimex - micis (ար․)․ մլուկն :

Cinaédicus - ca - cum (աթ․)․ կանացի, իզացեալ, Թուլամորթ, ցանկասէր, մեղկ, պագշտ :

Cinaédu - di (ար․)․ կաքաւիչ, ուսուցիչ պարուց :

Cinaédu - da - dum (աթ․)․ անամօթ, անհամեստ, յայրատ, լկտի, անառակ, Թուլամորթ, մեղկ, ցանկասէր :

Cínara - ae (խփ.) • կանկար :

Cincinnati - le կամ } աս. գան-
 Cincinnati - ta - tum } աս. գան-
 գրագեղ; գանգրահեր, գան-
 գրաձև, գանգուր :

Cincinnati - ni (ար.) • խոսուպիք,
 գանգուրք վարսից :

Cincinnati - li (ար.) • խոսուպիք
 վարսից, հերք գանգրագեղք :

Cinctórium - rii (չղ.) }
 Cinctúra - ae (խփ.) } կամար,
 Cinctus - us (ար.) }
 գօտի սոււերի :

Cinctus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.) •
 Տես Cingo.

Cinefactus - ta - tum (աս.) • յա-
 ճիւն դարձուցեալ, աճիւնա-
 ցեալ, մոխրեալ :

Cineráceus - cea - ceum }
 Cinéreus - rea - reum } աս.
 Cinericius - cia - cium }
 մոխրագոյն, գորշ :

Cinerósus - sa - sum (աս.) • մո-
 խրալից, մոխրացան :

Cingillus - li (ար.) • գօտի փոքրիկ :

Cingo - ngis - nxi - nctum - ngere
 (նրգ.) • շուրջ պարսպեմ, պա-
 տեմ, գօտի ածեմ, փակեմ, պա-
 շարեմ, արգել առնեմ, 'ի նեղ
 արկանեմ :

» cingo obsidióne urbem. 'ի պա-
 շարուսն և յարգել արկանեմ
 գքաղաքն, պատեալ պաշա-
 րեալ պահեմ :

Cingula - ae (խփ.) • փոկ :

Cingulum - li (չղ.) }
 Cingulus - li (ար.) } գօտի, կա-
 մար սոււերի :

Cinis - neris (ար.) • աճիւն, գա-
 զախ, մոխիր, անթեղ, գե-
 րեղման, շիրիմ, օրհաս, մահ,
 վախճան :

Cinnábari - ris (չղ.) }
 Cinnábaris - is (խփ.) } կինարա-
 ռիս, խրուկ :

Cinnámeus - ea - eum կամ }
 Cinnamómicus - na - num } աս.
 'ի գոյն կինամոմնի, կինա-
 մոմնսպեր :

Cinnamómum - mi }
 Cinnamum - mi } չղ. կինա-
 մոմն, կասիա, դարիձենիկ :

Cio - is - iui կամ - ii - itum - ire (նրգ.) •
 գրգռեմ, գրգեմ, յօժարեցու-
 ցանեմ, շարժեմ, յորդորեմ :

Cippus - pi (ար.) • բուն, արմ,
 կոճղ, կոթող, քարկոթող,
 պրկոց, գեղարան, մահարձան :

Circa (նրգ.) • շուրջ, իբրև, գրե-
 թէ, մերձ, առ :

Circaeum - aei (չղ.) • մանրագոր'
 սոււնկ :

Circéenses ludi - dórum (ար.) •
 ձիարձակ և կառարշառ խաղք
 'ի կրկիսի, ձիւնթացք :

Circinátio - ónis (խփ.) • շրջանակ,
 բոլորն բոլորակ, շրջապատ
 գիծ :

Circinátus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.) •
 Տես Circino.

Circino - nas - návi - nátum - náre
 (նրգ.) • շափեմ կարկնաւ, բո-
 լորաձև գարձեմ, շուրջ պա-
 տեմ, շրջափակեմ :

Circinus - ni (ար.) • կարկին, կա-
 րակն :

Circiter (ՎԷ. et ԵԻԴ.). շուրջ, շուրջանակի, իբրև, գրեթէ, գոգ իմն, գոզցես :

> circiter meridiem. գոգջաւուրք, զՏասարակ աւուրք :

> circiter quarta pars. գոզցես չորրորդ մասն :

Circius - cii (աբ.). հողմ հիւսիսային, հիւսիսի :

Circúeo (ԵԻԳ. et ՎԳԺ. Eo, is արձ.). շուրջ պատեմ, պարսպեմ, շրջանակեմ, փակեմ, պաշարեմ, պատրեմ, խաբեմ, խռովեմ, խառնակեմ :

Circúitio - ónis (ԷԳ.). շրջան, շրջանակ, դարձուած բանից, շրջասացութիւն :

Circúitus - ta - tum (անց. ԳԵԲ.). Տես Circúeo.

Circúitus - us (աբ.). շրջանակ, շրջան, գօտի, որմած, շրջապատ, ծիր :

Circulátim (ՎԷ.). շուրջանակաւ, շուրջանակի :

Circulátio - ónis (ԷԳ.). շրջան, բոլորումն :

Circulátor - óris (աբ.). կախարդ, ձեռնածու, վայրապարախօս, շատախօս :

Circulátrix - ricis (ԷԳ.). վհուկ, կին շատախօս :

Circulo - las - lávi - látum - láre (ԵԻԳ.). շրջանակեմ, շուրջ պարսպեմ, պատեմ, փակեմ, պաշարեմ :

Circular - laris - latus - lári (հաբ.). շուրջ գամ, շրջեմ, յածիմ, շատախօս լինիմ, շարժագոյնեմ :

Circulus - li (աբ.). բոլորակ, շրջանակ, շրջան, ակումբ, ժողով, շրջապատ գիծ :

Circum (ՎԷ. et ԵԻԴ.). շուրջանակի, շուրջ, գրեթէ, իբրև, գոզցես, գոգ իմն :

Circumáctio - ónis (ԷԳ.) }
Circumáctus - us (աբ.) } շրջումն, բոլորումն, շրջուած, շրջանակ :

Circumáctus - ta - tum (անց. ԳԵԲ.). Տես Circúmago.

Circumággero (ԵԻԳ. Aggero - ras արձ.). կուտեմ, կուտակեմ, դիզանեմ, շեղջս շեղջեմ, շեղջակուտեմ :

Circúmago (ԵԻԳ. Ago արձ.). շրջանակեմ, շրջեմ, դարձուցանեմ, յետս կոչեմ, այսրէն յածեմ, խռովեմ, շփոթեմ, խառնակեմ :

Circumámulo (ՎԳԺ. Ambulo արձ.) շուրջ գամ, զգնամ, քայլեմ, շրջեմ, ոտնփոխ լինիմ :

Circúmaro (ԵԻԳ. Aro արձ.). շուրջանակի հերկս հարկանեմ, հերկեմ, արօրադիր առնեմ :

Circumaspício (ԵԻԳ. Aspicio արձ.) շուրջ հայիմ, շրջահայեաց լինիմ, դիտեմ :

Circumeidáneum mustum - sti (ՎԳԺ.). գինի հնձանի, խաղժող :

Circuméido - di - eisum (ԵԻԳ. Caedo արձ.). թլփտեմ, կրքճատեմ, հատանեմ, նուազեցուցանեմ, փոքրիկացուցանեմ, արզելում, խափանեմ :

Circumcingo (նրգ. Cingo արճ.).
շուրջ պատեմ, պաշարեմ,
պարսպեմ, փակեմ :

Circumcīra (ՋԷ.). շուրջանա-
կի, շուրջանակաւ :

Circumcise (ՋԷ.). կարճ 'ի կար-
ճոյ, կարճառօտս, համառօ-
տիւք, միով բանիւ ասել :

Circumcīso - ōnis }
Circumcīsūra - ae } էգ. ծայրա-
քազուծիւն, կրճատումն,
թլփատուծիւն :

Circumcīsītium vinum - ni (չդ.).
զինի հնձանի, խազմուղ :

Circumcīsus - sa - sum (անց. րբբ.).
Տես Circumcido.

Circumcláudo (նրգ. Cláudo արճ.) }
Circumclúdo }
շուրջ փակեմ, պարսպեմ, պա-
շարեմ, աղիեմ շուրջանա-
կաւ, բովանդակեմ, ամփոփեմ :

Circumclúsus - sa - sum (անց. րբբ.).
Տես Circumclúdo.

Circumcōlo (նրգ. Colo - lis արճ.).
սահմանակից լինիմ, շուրջ
բնակիմ :

Circumcūlco (նրգ. Calco արճ.).
շուրջանակաւ կոխեմ, կոխան
արկանեմ ընդ ոտիւք :

Circumcūrro (նրգ. Curro արճ.).
շրջան առնում, բոլորակի ըն-
թանամ, յամենայն կողմանս
վարդիմ, ընդ հանուր ար-
շաւիմ, ընդ բնաւ սլանամ :

Circumcūrsio - ōnis (էգ.). ըն-
թացք, գնացք, արշաւանք,
ասպատակուծիւն :

Circumcūrso (չդ. Curso արճ.).

այսր անդր ընթանամ, յայս-
կոյս յայնկոյս արշաւեմ :

Circumdatu - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Circúmdo.

Circúmdo (նրգ. Do արճ.). շուրջ
արկանեմ, պատեմ, պարսպեմ,
պաշարեմ, փակեմ :

Circumdúco (նրգ. Duco արճ.).
շուրջ պատեմ, պաշարեմ,
խաբեմ, պատրեմ, նենգեմ,
սպառեմ, ծախեմ, եղծանեմ :

Circumdúctio - ōnis (էգ.). գնացք,
ընթացք, խաբանք, պատ-
րանք, նենգուծիւն, լայ-
նումն, առաւելուծիւն, շրջ-
ջապատ գիծ :

Circumdúctus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Circumdúco.

Circumdúctus - us (ար.). բոլոր-
ումն գնայուն աստեղաց :

Circúmeco (նրգ. et չդ. Eo, is արճ.).
շուրջ պատեմ, պարսպեմ,
շրջանակեմ, հոլովեմ, փակեմ,
պաշարեմ, պատրեմ, խաբեմ,
նենգեմ, խոռովեմ :

Circuméquito (չդ. Equito արճ.).
շուրջանակի ձիավարեմ, 'ի
ձի աշտանակեմ, վարեմ զձի :

Circumérro (չդ. Erro արճ.). թա-
փառիմ, թափառական շրջ-
լիմ, յածիմ :

Circumferéntia - ae (էգ.). շրջա-
նակ բոլորակի, շրջապատ գիծ,
շրջան :

Circúmfero (նրգ. Fero արճ.).
շուրջ ածեմ, շրջահայեաց
լինիմ, շրջանակեմ, հոլովեմ,
յածեմ, հրապարակեմ, համ-

բաւեմ, հռչակեմ, զեղծանիմ,
պատրեմ, խարեմ, նենգեմ :

Circumfigo (Երգ. Figo արժ.).
շուրջանակաւ բեւեռեմ, պըն-
դեմ, վարսեմ, մխեմ :

Circumfirmo (Երգ. Firmo արժ.).
շուրջ պարսպեմ, ամբարցու-
ցանեմ :

Circumflécto (Երգ. Flecto արժ.).
շուրջանակի կորացուցանեմ,
ծալեմ, շեշտողորեմ, շեշտեմ :

Circumfléxus-xa-xum (անց. Կրք.)
Տես Circumflécto.

Circumfléxus - us (ար.). շրջան,
շրջանակ, պարոյկ, նշանակ
երկայն հնչման :

Circúmflō (Վրտ. Flo արժ.). շուր-
ջանակաւ փչեմ, ուռուցանեմ :

Circúmfluo (Վրտ. Fluo արժ.).
շուրջ հոսիմ, սահեալ ան-
ցանեմ, առատանամ, յորդեմ :

Circúmflous - ua - uum (ան.).
հոսանուտ, յորդահոս, սա-
հեալ անցեալ :

Circumfódio (Երգ. Fódio արժ.).
շուրջ բրեմ, գոգեմ, շուրջա-
նակի պեղեմ, փոսեմ :

Circumforáneus - ea - eum (ան.).
որ շրջի հրապարակէ 'ի հրա-
պարակ, դատարկանձն :

▷ circumforáneus pharmacópo-
la - ae (ար.). սուտ խարերայ
բժիշկ :

Circumforátus - ta - tum (ան.).
ծակոտ, ծակոտկէն :

Circumfóssor - óris (ար.). հեր-
կարար, պեղիչ գերեզմանաց,
դիաթաղ :

Circumfossúra - ae (Էգ.). պե-
ղումն շուրջանակաւ, բրած,
բրումն :

Circumfóssus-sa-sum (անց. Կրք.)
Տես Circumfódio.

Circúmfredo (Վրտ. Fremo արժ.).
մոնչեմ, սասանիմ առ երկիւ-
ղի, դողամ, սարսռեմ, սար-
սափիմ :

Circúmfrico (Երգ. Frico արժ.).
շուրջանակաւ շփեմ, շփշփեմ,
քորեմ :

Circumfúlgeo (Վրտ. Fúlgeo արժ.).
շուրջանակի փայլեմ, շողամ,
պայծառանամ :

Circumfúndo (Երգ. Fundo - dis
արժ.). սփռեմ շուրջանակի,
հեղում զեղում, թափեմ,
շուրջ պատեմ, պարսպեմ,
փակեմ :

Circumfúsus-sa-sum (անց. Կրք.)
Տես Circumfúndo.

Circumgelátus - ta - tum (ան.).
սառնապատ, սառնեղէն :

Circúmngemo (Վրտ. Gemo արժ.).
շուրջանակի հեծեմ, մրմնջեմ,
վայեմ, արտասուեմ :

Circumngésto (Երգ. Gesto արժ.).
շուրջ ածեմ, բերեմ, տանիմ,
կրեմ :

Circumglobátus - ta - tum (ան.).
դէզադէզ, կուտակադէզ, շեղ-
ջաշեղջ :

Circumgrédior (Կար. Grádior արժ.)
շուրջանակաւ յարձակիմ, ար-
շաւեմ, դիմեմ, գրոհ տամ :

Circumjáceo (Վրտ. Jáceo արժ.).
անկեալ դնիմ, 'ի կողմն լինիմ,

շուրջանակի ընկողմանիմ , գայուեմ :

Circumjácio (նրգ. Jácio արժ.). շուրջ արկանեմ, ընկենում, ձգեմ, արձակեմ :

Circumjéctus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Circumjicio.

Circumjéctus - us (ար.). գրկախառնութիւն, փարումն, շրջանակ, շրջան :

Circumjicio - jéctum (նրգ. Jácio արժ.). շուրջ արձակեմ, արկանեմ, ձգեմ, ընկենում, պատեմ, փակեմ, ընդգրկեմ, գիրկս արկանեմ :

Circumínvólvo (նրգ. Invólvo արժ.). շուրջանակի ծրարեմ, պատատեմ, շողեմ :

Circumlámbó (նրգ. Lambo արժ.). շուրջանակաւ լիղում, լիզանեմ :

Circúmlatro (զգ. Latro-ras արժ.). շուրջ հաջեմ, լողանջեմ, կաղկանձեմ :

Circumlátus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Circúmfero.

Circúmligo (նրգ. Ligo-gas արժ.). շուրջանակի կապեմ, կաշկանդեմ, պարաւանդեմ :

Circumlínio (նրգ. Línio արժ.)

Circúmlino (նրգ. Lino արժ.)

շուրջանակի օճանեմ, իւղեմ :

Circumlítio - ónis (խգ.). օժուութիւն, օժումն, շրջապատեզ, կողմանակի տեսիլ :

Circúmlitus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Circumlínio.

Circumlocútio - ónis (խգ.). շրջ-

ջասացութիւն, դարձուածովբան, դարձուած բանից :

Circumlúcens - éntis (բյծ.). ճաճանչագեղ, ճաճանչաւոր, նշուլսզարդ, լուսաւորագոյն :

Circúmluo (նրգ. Luo արժ.). շուրջանակաւ թանամ, օտոզանեմ, ողողեմ, լուանամ :

Circumlávio - ónis (խգ.). հեղեզք, ուխք, գեղումն ջուրց, ողող :

Circummétior (կր. Métior արժ.). շուրջանակի չափիմ :

Circummitto (նրգ. Mitto արժ.). շուրջ առաքեմ, յղեմ, յուղարկեմ :

Circummúlceo (նրգ. Múlceo արժ.) գգուեմ, գրգեմ, փայփայեմ, փաղաքշեմ, ողորեմ, ցածուցանեմ, ամոքեմ :

Circummúnio (նրգ. Múnio արժ.). շուրջանակի ամբացուցանեմ, պատուարաւ պարսպեմ :

Circummunítio - ónis (խգ.). ամրութիւն, ամուրք, ամրոց, բերդ, մարտկոց :

Circummunítus - ta - tum (անց. դրբ.). Տես Circummúnio.

Circumnávigo (զգ. Návigo արժ.). շուրջանակի նաւեմ, նաւարկեմ :

Circumnécto (նրգ. Necto արժ.). կապեմ, յօգեմ, յարեմ, կցեմ, խառնեմ, պատեմ, պատատեմ, շողեմ, շուրջ պարսպեմ :

Circumóbruo (նրգ. Obruo արժ.)

Circumopério (նրգ. Opério արժ.) շուրջանակաւ ծածկեմ, սքողեմ, առաջատեմ :

Circumpedes - dum (ար.) արգանքի բաժան, զանկապան, հողաթափ, մուճակ, կոշիկ, օղբ 'ի թաղեաց, շողական :

Circumpláudo (չլտ. Plaudo արժ.) շուրջանակի ծափս հարկանեմ, կայթեմ :

Circumpléctor (չլտ. Ampléctor արժ.) ընդգրկեմ, գիրկս արկանեմ, գիրկ ընդ խառն լենիմ, փարիմ :

Circumpléxus - xa - xum (անգ. րբ.) Տես Circumpléctor.

Circumpléxus - us (ար.) գրկախառնութիւն, փարուսն, պատառուսն, շարուսն :

Circumplico (նրգ. Plico արժ.) պատեմ, ծրարեմ, պատատեմ, գալարեմ :

Circumplúmbo (նրգ. Plumbo արժ.) շուրջանակի մածուցանեմ կապարաւ, ծեփեմ կապարեայ բռով :

Circumpóno (նրգ. Pono արժ.) շուրջ դնեմ, գետեղեմ, հաստատեմ :

Circumpósitus - ta - tum (անգ. րբ.) Տես Circumpóno.

Circumpotátió-ónis (եգ.) շուրջանակի արբուսն, բնակչն :

Circumpúrgo (նրգ. Purgo արժ.) շուրջանակաւ մաքրեմ, սրբեմ, յտակեմ :

Circumrádo (նրգ. Rado արժ.) շուրջ գերծում, վերամ, սափրեմ, փոքրեմ :

Circumrásió-ónis (եգ.) կտրուսն, քերուածք, սաշեղ :

Circumrásus-sa-sum (անգ. րբ.) Տես Circumrádo.

Circumrétió (նրգ. Irrétió արժ.) վարմարկեմ, թակարդապատառնեմ, բմբռնեմ :

Circumródo (նրգ. Rodo արժ.) շուրջանակի կրծեմ, բամբասեմ, չարախօսեմ :

Circumróto (նրգ. Roto արժ.) հոլովեմ, շուրջանակի յաճեցուցանեմ, շուրջ ածեմ, շրջանակեմ :

Circumrásario (նրգ. Sárrio արժ.) շուրջ քաղահան առնեմ, քաղհանեմ, խլեմ գքաղ :

Circumscíndo (նրգ. Scíndo արժ.) հերձանեմ, պատառեմ, ճեղքեմ, անջատեմ :

Circumscríbo (նրգ. Scríbo արժ.) սահմանեմ, սահմանս դնեմ, ընդ սահմանաւ փակեմ, կարծեմ, սանձահարեմ, նուաճեմ, հաստատեմ, խարեմ, պատրեմ, 'ի պատրանս արկանեմ, նենդեմ :

Circumscrípte (եգ.) կարճ 'ի կարճոյ, կարճառօտս, համառօտիւք :

Circumscríptio-ónis (եգ.) սահման, պայման, չափ, շրջանակ, շրջան, շրջուսն, խաբանք, պատրանք, նենդ, կրցկրցանք :

Circumscríptor - óris (ար.) խաբեբայ, նենդաւոր, բանսարկու, խարդախ :

Circumscríptus - ta - tum (անգ. րբ.) Տես Circumscríbo.

Circúmsecó (նրգ. Seco արժ.).
 շուրջ հասանեմ, թլփատեմ,
 կրճատեմ, կտրեմ, յապաւեմ:

Circúmsecus (ՂԷ.). ամենայն
 ուստեք, յամենայն կողմանց:

Circumsédeo (նրգ. et ՎԷ. Sédeo
 արժ.). շուրջանակի նստիմ,
 շուրջ բազմիմ, 'ի պաշարումն
 արկանեմ, պաշարեմ:

Circumsépio (նրգ. Sépio արժ.).
 ցանկով փակեմ, ցանկեմ,
 շուրջ պարսպեմ, պատեմ:

Circumséptus-ta-tum (անց. ԴԴԷ.).
 Տես Circumsépio.

Circúmsero-sítum (նրգ. Sero-ris
 արժ.). շուրջ սերմանեմ, ցա-
 նեմ, սնկեմ:

Circumséssio - ónis (էգ.). պա-
 շարումն, պահ, արգել:

Circumsídeo (նրգ. et ՎԷ. Sédeo
 արժ.). շուրջանակաւ բազմիմ,
 շուրջ նստիմ, 'ի պաշարումն
 արկանեմ, պաշարեմ:

Circumsído (նրգ. Sido արժ.).
 շուրջանակի բազմիմ, շուրջ
 նստիմ, պաշարեմ, 'ի պաշա-
 րումն և յարգել արկանեմ:

Circumsígnó (նրգ. Signo արժ.).
 շուրջ նշանակեմ, նշանեմ,
 նշանակ դնեմ:

Circumsílio (ՎԷ. Sálio արժ.).
 շուրջանակի ոստնում, ընդ-
 ոստնում, վազեմ:

Circumsísto-úmstitum (ՎԷ. Sisto
 արժ.). շուրջ կամ, պաշարեմ,
 պարսպեմ, պատեմ, պահեմ:

Circúmsítus-ta-tum (անց. ԴԴԷ.).
 Տես Circúmsero.

Circúmsonó (ՎԷ. Sono արժ.).
 հնչեմ, թնդամ, շաչեմ, շա-
 ուաչեմ:

Circúmsonus - ná - num (ած.).
 հնչական, սաստկաձայն, մե-
 ծարարբառ:

Circumspectátrix-rícis (էգ.). կին
 լրտես, դէտ:

Circumspécte - tius (ՂԷ.). հան-
 ճարով, խորհրդով, իմաստու-
 թեամբ, խնամով, փութով:

Circumspéctio - ónis (էգ.). զգու-
 շութիւն, փոյթ, խնամ, մտա-
 դիւրութիւն:

Circumspécto (նրգ. Specto արժ.).
 շուրջ հայիմ, շրջահայեաց
 լինիմ, դիտեմ, դէտակն 'ի
 վեր ամբառնամ:

Circumspéctus - ta - tum (անց.
 ԴԴԷ.). Տես Circumspício.

Circumspéctus - ta - tum (- tior
 - tissimus) ած. հայեցող, յա-
 ուաջիմաց, զգոյշ, խորագէտ,
 իմաստուն:

Circumspéctus - us (ար.) }
 Circumspiciéntia - ae (էգ.) } զգու-
 շութիւն, խնամ, փոյթ, մտա-
 դիւրութիւն:

Circumspício (նրգ. et ՎԷ. Aspi-
 cio արժ.). շուրջ հայիմ, շրջ-
 ճահայեաց լինիմ, դիտեմ,
 խորհիմ, խոկամ, զգոյշ լինիմ:

» circumspício me. նազիմ, փե-
 րեւթիմ, պարծիմ, հպարտա-
 նամ, հաճիմ, բերկրիմ:

Circumstántia - ae (էգ.). շրջան,
 շրջանակ, ցանկ, հանդա-
 մանք, մտաւոր դէպք:

Circumstípo (նրգ. Stipo արձ.).
 շուրջ պատեմ, պաշարեմ,
 ցանկեմ, փակեմ :

Circúmsto - stitum (նրգ. et զգ.
 Sto արձ.). շուրջ կամ, պարըս-
 պեմ, փակեմ, պահեմ :

Circúmstrepo (զգ. Strepo արձ.).
 թնդամ, դռնչեմ, հնչեմ :

Circumstrúctus - ta - tum (անց.
 րբբ.). Տես Circúmstruo.

Circúmstruo (նրգ. Struo արձ.).
 շուրջանակի շինեմ, կանգնեմ,
 կառուցանեմ :

Circúmtego (նրգ. Tego արձ.).
 շուրջ ծածկեմ, առագաստեմ,
 սքողեմ, քող արկանեմ :

Circumtérgéo (նրգ. Térgéo արձ.).
 շուրջանակի սրբեմ, մաքրեմ,
 յտակեմ :

Circumtéxtum - ti (զգ.). հիւս-
 կէն ծիրանափառ կրկնոց :

Circumtínnio (զգ. Tínnio արձ.).
 շուրջանակի հնչեմ, թնդամ,
 շաչեմ :

Circúmtono (զգ. Tono արձ.).
 շուրջ որոտամ, թնդամ, շա-
 չեմ, շառաչեմ, ապշեմ, պակ-
 նում, ընդարմանամ :

Circumtúeor (հոբ. Túeor արձ.).
 շուրջ հայեմ, շրջահայեաց
 լինիմ, դիտեմ :

Circumúndique (Վթ.). յամենայն
 կողմանց, ամենայն ուստեք :

Circumvádo (նրգ. Vado արձ.).
 գրոհ տուեալ դիմեմ, խուռն
 յարձակիմ, արշաւեմ, խու-
 ժեմ, հասանեմ 'ի վերայ :

Circúmvagor (հոբ. Vagor արձ.).

շուրջ գամ, շրջիմ ընդ աշ-
 խարհ, թափառիմ, յածիմ :

Circúmvagus - ga - gum (աթ.).
 ընդվայրագնաց, թափառա-
 կան, շաղաշոյտ :

Circumválló (նրգ. Vallo արձ.).
 պատնիշօք փակեմ, 'ի պաշա-
 րուքն և յարգել արկանեմ,
 շուրջ պատեմ, պաշարեմ,
 փակեմ, պահեմ :

Circumvéctio - ónis (խգ.). շրջա-
 նակ, շրջան :

Circumvécto (նրգ. Vecto արձ.).
 շուրջ ածեմ, յածեցուցանեմ,
 շրջանակեմ, հոլովեմ :

Circumvéctus - ta - tum (անց.
 րբբ.). Տես Circúmveho.

Circúmveho (նրգ. Veho արձ.).
 շուրջանակի յածեցուցանեմ,
 շրջանակեմ, շուրջ ածեմ, հո-
 լովեմ :

Circumvénio (նրգ. Vénio արձ.).
 մօտ գամ, շուրջանակի կամ,
 պարսպեմ, պատեմ, դաւա-
 ճանեմ, խարեմ, պատրեմ, 'ի
 դերե հանեմ :

Circumvéntio - ónis (խգ.). դաւ,
 դաւաճանութիւն, նենդու-
 թիւն, խարանք, պատրանք :

Circumvéntus - ta - tum (անց.
 րբբ.). Տես Circumvénio.

Circumvérsio - ónis (խգ.). շրջ-
 շուքն, թաւալուքն :

Circumvérsó (նրգ. Verso արձ.)

Circumvértó (նրգ. Verto արձ.)

շուրջանակի դարձուցանեմ,
 շրջեմ, շրջշրջեմ, շրջանակեմ,
 այսր անդր յածեցուցանեմ :

Circumvéstio (նրգ. Véstio արճ.)
զգեցուցանեմ, ազուցանեմ,
շուրջ ծածկեմ, պատեմ, պա-
տատեմ, շաղեմ :

Circumvıncio (նրգ. Vıncio արճ.)
շուրջանակի կապեմ, կաշկան-
դեմ, պարաւանդեմ :

Circumvıso (նրգ. Vıso արճ.)
շուրջ նայիմ, շրջահայեաց
լինիմ, դիտեմ :

Circumvólito (չղգ. Vólito արճ.)
այսր անդր թրթռեմ, ընդ ու-
լորտս մտանեմ, յածիմ, թա-
փառիմ, վազվազեմ :

Circúmvolo (չղ. Volo-las արճ.)
շուրջանակի թռչիմ, թռա-
նիմ, ճախր առնում :

Circumvolútor (հար. Volútor արճ.)
շուրջ գամ, շրջիմ, պատատիմ,
գալարիմ, դառնամ, թաւալիմ :

Circumvolútus - ta - tum (անց.
րբք.) Տես Circumvólvo.

Circumvólvo (նրգ. Volvo արճ.)
շրջեմ, թաւալեցուցանեմ, հո-
լովիմ, պատատեմ, գալարեմ :

Circus - ci (ար.) շրջան, շրջա-
նակ, բոլորակ, կրկէս, սս-
պարէս :

Ciris - ridis (եգ.) արտոյտ :

Cırnea-ae (եգ.) բաժակ, տաշտ,
նուազ, ստոման, քսեստ :

Cırrátus - ta - tum (աթ.) քան-
գուր, գանգրագեղ, գանգրա-
հիր, գանգրաձև :

Cırrus-ri (ար.) խոպոպիք, գան-
գուրք վարսից, փետուրք,
գարգամնակ, ծոպք, վեր-
ջաւորք :

Cis (նիդ.) յայսկոյս, աստի,
յայսմ կողմանէ, 'ի մէջ, ա-
ռանց, բաց 'ի :

> cis dies paucos. յետ ոչ բա-
զում աւուրց :

> cis úndique. աստի և անտի,
յամենայն կողմանց :

Cisalpınus - na - num (աթ.) որ
իցէ յայսկոյս Ալպից լեբանց :

Cisiárius - rii (ար.) կառավար,
կառապետ, սայլորդ :

Cisium - sii (չղգ.) կառք թըր-
թրականք :

Cisrhenánus - na - num (աթ.) որ
իցէ յայսկոյս Հռենոս գե-
տոյն :

Cıssos - ssi (եգ.) բաղեղն, պա-
տաղիճ :

Cista - ae } եգ. արկղիկ, տա-
Cistélla - ae }

պանակ, գզրոց, գանձանակ,
կողով, զամբիւղ, որթ, սա-
կառի, տառաղան :

Cıstellátrix - ricis (եգ.) կին սե-
նեկապան, աղախին սենեկա-
պետ, նաժիշտ :

Cıstellula - ae (եգ.) կողով փոքր,
սակառի փոքրիկ, սապատակ :

Cıstérna - ae (եգ.) ջրհոր, գուր-
ջրոյ, ջրամբար :

Cısthus - thi (եգ.) վարդ վայրի :

Cıstıfer - ifera - iferum (աթ.) բար-
ձող կողովոյ, որ բերէ զսա-
կառի :

Cıstula - ae (եգ.) սակառի փոքր,
կողով փոքրիկ, սապատ :

Cıtátım - tius - tissime (Պէ.) փու-
թանակի, արագագոյնս :

Citatorium - rii (չգ+). կոչումն, ծանուցումն, գիրք 'ի դատաստան կոչելոյ :

Citatus - ta - tum (անց. րբբ+). Տես Cito - tas.

Citatus - ta - tum (- tior - tissimus) ած. սուր, արագ, արագընթաց, երագ, սաստիկ :

> citatior euro. սրաթև քան զհողմ, թեթևազոյն քան զեւրոս, երագընթաց գնացիւք :

Citèrior - rius (ած+). մերձաւորազոյն, մօտազոյն, յառաջազոյն, նախաւոր, կրտսեր, փոքրագոյն :

Cithara - ae (խգ+). կիթառ, փանդիոն, քնար :

Citharista - ae (ար+). փանդոնահար, քնարահար :

Citharistria - ae (խգ+). կին փանդոնահար :

Citharizo - zas - závi - zátum - záre (չգ+). քնար հարկանեմ, քնարաւ երգեմ :

Citharoédica ars - rtis (խգ+). արուեստ փանդոնահարի, քնարահարութիւն :

Citharoédus - di (ար+). քնարերգակ, քնարահար, փանդոնահար :

Citimus - ma - mum (ած+). մերձաւորագոյն, մօտաւորագոյն, մօտագոյն :

Cito - tius - tissime (ձկբ+). վաղ, վաղագոյն, վաղվաղակի, արագ արագ, փութանակի, փութապէս, յետ սակաւ միոյ, զիւրաւ :

> citiusquam. յառաջ քան, մինչ չև, լաւ ևս :

Cito-tas-távi-tátum-táre (նրգ+). շարժեմ, յուզեմ, խռովեմ, եկակոչ առնեմ, 'ի դատաստան կոչեմ, անուանեմ, յիշատակեմ, 'ի մէջ բերեմ, դրդեմ, խթեմ, կարգամ, ձայնեմ, ատեան ժողովեմ :

> cito cánticum. երգս առնում, երգեմ, նուագեմ, զեղգեղեմ զնուագ :

> cito équum. մտրակ 'ի կուշտ առնեմ երկվարի, մտրակեմ զձի :

> cito senátum in forum. 'ի խորհուրդ կոչեմ զճերակոյտն 'ի հրապարակն :

Citra (նխր+). յայսկոյս, աստի, յայսմ կողմանէ, առանց, բաց 'ի :

> citra Rhenum. յայսկոյս գետոյն չառնոսի :

> citra invidiam. առանց նախանձու, աննախանձ :

Citrágo - ginis (խգ+). թուրինջ խոտ :

Citrétum - ti (չգ+). մայրի, անտառ մայր փայտից :

Citreus - rea - reum } ած. մայր, Citrinus - na - num } եղենեայ, եղենափայտեայ :

Citro (ձկբ+). յայսկոյս, յայսմ կողմանէ, աստի :

> ultro citróque. փոխանակաւ, յերկոցունց կողմանց :

Citrósus - sa - sum (ած+). եղեւնեայ, մայր, եղենափայտեայ :

Citrum - ri (չդ.) } մայր, եղեւ
 Citrus - ri (խ.) } նափայտ, եղենեայ փայտ :
 Citus - ta - tum (-tior -tissimus)
 ած. սուր, արագ, երագ, սաս-
 տիկ, թեթեւ, փոյթ, շոյտ,
 վաղվաղկոտ :
 » mors cita. յանկարծական
 մահ, երագահաս կորուստ :
 Civicus - ca - cum (ած.). քաղա-
 քային :
 » jus civicum. քաղաքային օ-
 րէնք :
 Civilis - le (-lior) ած. քաղաքայ-
 ին, հայրենի, ընդարոյս, բնա-
 կան, հայրական, հայրենա-
 կան, մարդասէր, ազնուական,
 բարեբարոյ, քաղցր, հեղ :
 » civilis sermo. հայրենեաց բար-
 բառ, հայրենական լեզու :
 Civilitas - tátis (խ.). աշխար-
 հավարութիւն, քաղաքագի-
 տութիւն, մարդասիրութիւն,
 բարեբարութիւն :
 Civiliter - lius - lissime (Պէ.). ըստ
 քաղաքային իրաւանց, յօրի-
 նուածութեամբ :
 Civis - is (ար. et խ.). քաղաքացի :
 » civis meus. քաղաքակից, տոհ-
 մային քաղաքացի :
 Civitas - tátis (խ.). քաղաք, քա-
 ղաքացիք, բազմութիւն քա-
 ղաքացեաց, տէրութիւն, պե-
 տութիւն, երկիր, հայրենիք,
 բնագաւառ, ազգ, տոհմ, ազ-
 գատոհմ :
 Civitátula - ae (խ.). քաղաքիկ,
 քաղաքագիւղ, աւան :

Clades - dis (խ.). աղէտք, վիշտք,
 ձախողանք, սպանութիւն,
 սատակումն, կոտորած, ար-
 հաւիրք, աւեր, կործանումն,
 քանդումն, տապալումն :
 Clam (Պէ. et Նիդ.). գաղտ, գաղ-
 տուկ, 'ի ծածուկ, լռելեայն :
 » non clam me est. չեմ ինչ ան-
 տեղեակ, քաջ գիտեմ :
 Clamátor - óris (ար.). քարոյղ,
 աղաղակող, շատախօս, շաղ-
 փաղփ :
 Clamatórius - ria - rium (ած.).
 բարձրաձայն, մեծաբարբառ :
 » clamatória avis. թռչուն գու-
 շակ չարեաց :
 Clamátus - ta - tum (անց. դէ.).
 Տես Clamo.
 Clamitátio - ónis (խ.). աղաղակ,
 դղրդիւն, շաչիւն, կարկաչիւն,
 գոչիւն :
 Clámito (Ito արծ.) կամ }
 Clamo - mas - ávi - átum - áre }
 (չդ.) աղաղակեմ, զաղաղակ
 բառնամ, ստեպ ճչեմ, գոչեմ,
 կարդամ յաճախագոյնս :
 Clamor - óris (ար.). աղաղակ,
 գոչիւն, շաչիւն, կարկաչիւն,
 դղրդիւն, աղմուկ :
 Clamóse (Պէ.). բարձրաձայն ա-
 ղաղակաւ, 'ի ձայն բարձր,
 բարձրաբարբառ :
 Clamósus - sa - sum (ած.). լի
 աղմկաւ, աղմուկ, դղրդական,
 թնդական :
 Clánculo (Պէ.). գաղտ, գաղտուկ,
 գաղտագողի, լռելեայն, 'ի
 ծածուկ :

Clánculum (ԱԲ. et ՆԻԴ.). գաղա, գաղտուկ, 'ի ծածուկ, զանխուլ, զանխարար :

› clánculum patrem կամ patre. գաղա 'ի հօրէն, աւանց գիտութեան հօրն :

Clandestino (ԱԲ.). գաղտագողի, գաղտուկ, գաղտ :

Clandestínus - na - num (աՅ.). գաղտնի, ծածուկ, զանխուլ, թաքուն :

Clango - gis - gere (չԳԺ.). փող հարկանեմ, փողով ծանուցանեմ, հռչակեմ :

Clangor - óris (ար.). հնչիւն փողոյ, ձայն, բարբառ, կռինչ :

Clare - rius - rissime (ԱԲ.). յայտնապէս, յայտնի, յայտ յանգիման :

Claréscó - scis - scere (չԳԺ.). յայտնի լինիմ, պայծառանամ, շողամ, փայլեմ :

› dies claréscit. տիւն լուսաւորէ, լուսանայ օրն, այգն զառաւօտն մերկանայ :

Clarífico - cas - cávi - cátum - cáre (ՆԳԺ.). լուսաւոր առնեմ, լուսաւորեմ, յտակեմ, պայծառացուցանեմ :

Clarigátio - ónis (ԷԳ.). փոխանակաւ յափշտակութիւն, փոխարէն, ապուռ, առ :

Clárigo - gas - gávi - gátum - gáre (ՆԳԺ.). փոխանակ առնում, փոխարէն առնեմ վնասուց :

Clarisonus - na - num (աՅ.). հրնչական, սաստկաձայն, մեծաբարբառ, յտակ, վճիտ :

Cláritas - tátis (ԷԳ.). պայծառութիւն, յտակութիւն, լուսաւորութիւն, փայլիւն, համբաւ, հռչակ :

Claritúdo - dinis (ԷԳ.). բարի առնու, մեծարոյ կարծիք, հռչակ, փառք, պատիւ :

Claro - ras - rávi - rátum - ráre (ՆԳԺ.). լուսաւոր առնեմ, լուսաւորեմ, պայծառացուցանեմ, մեկնեմ, յտակեմ, յայտ առնեմ, պարզեմ, բանամ, դիւրեմ :

Claror - óris (ար.). պայծառութիւն, փայլիւն, լուսաւորութիւն, լոյս :

Clarus - ra - rum (-rior - rissimus) աՅ. պայծառ, լուսաւոր, երևելի, հոյակապ, քաջանուն, հռչակաւոր, ականաւոր, փառաւոր, յայտնի, մեկին :

Classiárius - rii (ար.). նաւական զօր, ծովական զինուոր, մարտիկ 'ի ծովու :

Clássicen - sícinis (ար.). փողակարդաց բանակի, փողահար զօրաց :

Classícula - ae (ԷԳ.). փոքրիկ նաւատորմիղ, տորմիղ նաւակաց :

Clássicum - ci (չԳԺ.). փող, շեփորայ, հնչիւն փողոյ, բարբառ շեփորայի :

› clássicum cano. փող ազգութեան հարկանեմ, փողեմ, փողանշանս հարկանեմ :

Clássicus - ca - cum (աՅ.). նաւական, ծովական :

- » *clássici - córum* (ար.) . նաւական զօրք , ծովական գունդ , նաւամարտիկք :
- » *clássici auctóres - rum* (ար.) . ընտիր մատենագիրք , դասական մատենք :
- Classis - is* (էգ.) . կարգ , աստիճան , կարգաւորութիւն , շար , դաս , նաւատորմիդ , տորմիդ նաւաց , նաւամարտիկ :
- » *classem cómparo, instruo, orno* կամ *paro* . տորմիդ նաւամարտիկ նաւաց կազմեմ , նաւատորմիդ հանդերձեմ :
- Clathrátus - ta - tum* (անց. դրէ.) . Տես *Clathro* .
- Clathri - rórum* (ար.) . երկաթի վանդակք , վանդակապատք պատուհանաց , խաղիսամք :
- Clathro - ras - rávi - rátum - ráre* (նրգ.) . վանդակապատ գործեմ , պատեմ վանդակօք :
- Claudicatio - ónis* (էգ.) . կաղութիւն , հաշմոսութիւն :
- Cláudico - cas - cávi - cátum - cáre* (չգտ.) . կաղամ , կաղս 'ի կաղս լինիմ :
- Cláudo - dis - ausi - ausum - dere* (նրգ.) . փակեմ , աղխեմ , կափուցանեմ , խնում , խցանեմ , խփեմ , պաշարեմ , պատեմ , պարսպեմ :
- Cláudus - da - dum* (անծ.) . կաղ , հաշմ , միակողմանի :
- Cláustrum - tri* (չգտ.) . մենաստան , վանք , ցանկ , արգելան , ձող , լծակ , միջնորմ , կրճիմն , անջրպետ , միջոց :

- Cláusula - ae* (էգ.) . պայման դաշանց , ծագ , սպտուած , վերջ , վախճան , ցանկ , փակեալ վայր :
- » *cláusula fábulæ* . վերջէն բանք գուսանութեան , վերջարան կատակերդուութեան :
- Cláusum - si* (չգտ.) . արգելան , արգելոցք , ցանկ , որմարգելք , որմած , աղիք :
- Cláusus - sa - sum* (անց. դրէ.) . Տես *Cláudo* .
- Clava - ae* (էգ.) . բիր , վերգ , ձաղկ , մահակ :
- Clavátor - óris* (ար.) . գաւազանակիր , վարոցաւոր , բրաւոր :
- Clavátus - ta - tum* (անծ.) . պրնդեալ երկաթով , բեռեալ :
- Clavicáriu - rii* (ար.) . դարբին :
- Clavicula - ae* (էգ.) . բանալի փոքրիկ , խաւարծի որթոց , խիղքք , ստեղն , շառաւիղ :
- Claviculáriu - rii* (ար.) . դարբին , բանտապան :
- Claviculus - li* (ար.) . խաւարծի որթոց , փնդակ , շառաւիղ , խիղքք , ստեղն :
- Cláviger - ígera - ígerum* (անծ.) . փակակալ , գաւազանակիր , բրաւոր , վարոցաւոր :
- Clavis - is* (էգ.) . բանալի , փականք , ձող , լծակ , միջնորմ , անջրպետ :
- Clávula - ae* (էգ.) . տունկ նորատունկ , շառաւեղ , խաւարծի , բողբոջ :
- Clávulus - li* (ար.) . բեռն փոքրիկ , սեպ , երիթ :

Clavus - vi (ար.) բևեռ, ղեկ, քեղի, սամիք :

> clavi pedum. փապարած, բլիթէն 'ի մատունս ոտից, բլրատութիւն :

Clemens - éntis (-éntior - éntissimus) ար. խաղաղասէր, հանդարտ, համբոյր, գթած, բարեգութ, բարեբարոյ, քաղցր, մարգասէր, հեղ :

Cleménter - tius - tissime (Վք.) հանդարտիկ, մեղմով, խաղաղութեամբ, գթութեամբ :

Cleméntia - ae (էգ.) գութ, գթութիւն, քաղցրութիւն, մարդասիրութիւն, բարեխրութիւն, համեստութիւն :

Clepo - pis - psi - ptum - pere (Եգ.) 'ի ծածուկ գողանամ, խորեմ, ծածկեմ, սքողեմ, առտղասեմ, քող արկանեմ :

Cléricus - ci (ար.) կղերիկոս, կղերական, եկեղեցական :

Clerus - ri (ար.) կղերք, կղերականք, ուխտ եկեղեցւոյ, ժառանգաւորք :

Clibanus - ni (ար.) հնոց, փուռն, թոնիր, կրակարան, տապակ կարկանդակի :

Cluens - éntis } ար. պաշտպանաւոր, պաշտպանեալ :

Clíéntulus - li } ար. պաշտպանութիւն, պաշտպանութիւն, հովանի, թիկունք, օնականութիւն :

Clima - atis (չգ.) կլիմայ, բաժին, գաւառ օդոց :

Clímacis - ácidis (էգ.) փոքրիկ սանդուղք, ելք, աստիճան :

Climácter - éris (չգ.) կամ

Climactéricum tempus (չգ.) } ամենայն եօթներորդ vel ինն

Climactéricus annus (ար.) } անգամ եօթներորդ (7x9=63)

ամ կենաց մարդոյ :

Climax - macis (էգ.) աստիճանեալ կարգ բանից՝ ձե հռետորական :

Clinátus - ta - tum (անց. դրբ.) Տես Clino.

Clínice - ces (էգ.) գործական բժշկութիւն :

Clínicus - ci (ար.) գործական բժիշկ :

Clino - nas - návi - nátum - náre (Եգ.) հակեմ, կորացուցանեմ, խոնարհեցուցանեմ, ցածուցանեմ, իջուցանեմ :

Clitélleae - lárum (էգ.) համեա, թամբ :

Clívius - via - vium (ար.) եղեռնաւոր, մահաբեր, տխրական :

Clivósus - sa - sum (ար.) զառիվեր, դժուարին, առապար, ապառաժուտ, վախուտ :

Clívulus - li (ար.) բլուր փոքրիկ, կարկառ, զառիվերակ :

Clivum - vi (չգ.) } բլուր, գահաւ

Clivus - vi (ար.) } անդ, կարկառ, զառիվեր :

Cloáca - cae (էգ.) աղբանոց, կոյանոց :

> arcem ex cloáca fácio. ուսումնաբացուցանեմ բանիւք զիրս, աճեցուցանեմ յոյժ զբանն :

Cogitábilis-le (ած.) մտախորհ, հոգած :

Cogitabúndus - da - dum (ած.) բազմահոգ, մտախորհ :

Cogitáte } Աբ. խորհրդով,
Cogitátim } մտադրութեամբ, կամօք, գիտութեամբ :

Cogitátio-ónis (խ.) }
Cogitátum-ti (չլ.) } մտածու
Cogitátus-us (ար.) }

թիւն, խորհուրդ, խոհուճիկ, գիտաւորութիւն, միտք :

Cogitátus - ta - tum (անգ. ԴԷԷ.) Տես Cógito.

Cógito (ԵԷ. et չլ. Agito ար.) գմտաւ ածեմ, խորհիմ, մտախորհ լինիմ, մտաբերեմ, խոհամ, ճարտարամտեմ, նկարեմ 'ի միտս, գնեմ 'ի մտի :

Cognátio-ónis (խ.) ազգականութիւն, մերձաւորութիւն, խնամութիւն, գութ, միտութիւն, համակրութիւն, հարք, նախնիք :

Cognátus - ta - tum (ած.) ազգական, մերձաւոր, տոհմակից, բնական, բնածին, նման, հանգոյն :

Cognítio-ónis (խ.) ծանօթութիւն, ճանաչում, գիտութիւն, տեղեկութիւն, լուր, խելամտութիւն, հարցափորձ, դատաստան, խոյզ :

Cógnitor-óris (ար.) ճանաչող, տեղեկ, գիտակ, հմուտ, դատաւոր, իրաւարար, բանբեր, զրուցատու :

Cognitúra-ae (խ.) զրոյց, բան, պատմութիւն, պատգամ :

Cógnitus - ta - tum (անգ. ԴԷԷ.) Տես Cognóscó.

Cognómen - minis (չլ.) }
Cognoméntum - ti (չլ.) } յոր-
Cognominátio-ónis (խ.) } ջորջանք, անուն յորջորջանաց, յորջորջումն :

Cognominátus - ta - tum (անգ. ԴԷԷ.) Տես Cognómino.

Cognóminis - ne (ած.) նոյնաձայն, համանուն, անուանակից, համանշան :

Cognómino (ԵԷ. Nómino ար.) յորջորջեմ, անուն յորջորջանաց գնեմ :

Cognóscó - gnitum (ԵԷ. Nosco ար.) ճանաչեմ, գիտեմ, իմանամ, խելամուտ լինիմ, հարցափորձ առնեմ, դատեմ :

Cogo, coëgi, coáctum (ԵԷ. Ago ար.) մղեմ, ստիպեմ, նեղեմ, բռնադատեմ, բռնազբօսեմ, ժողովեմ, գումարեմ, հաւաքեմ, թանձրացուցանեմ, մաճուցանեմ, խտացուցանեմ, ընծայեցուցանեմ, հաստատեմ, գհեա բերեմ, կնքեմ :

Cohábito (չլ. Hábito ար.) բնակեմ 'ի միասին, բնակակից լինիմ :

Cohaerárius - rii (ար.) ետեղապահ, փոխանակ, օգնական, զործակից :

Cohaérens - éntis (Էյձ.) կցեալ, յօդեալ, հանգոյն, հաւասար, նման, միատարր, յարակից :

Cohaerénter - tius (ԿԷ․)․ 'ի միա-
սին, միանգամայն, միաբան,
անդադար, անդուլ :

Cohaeréntia - ae (ԷԳ․)․ կապ,
յօդ, կցուած, միաբանութիւն,
պատշաճութիւն, հաղորդու-
թիւն, միատարրութիւն, յա-
բակցութիւն :

Cohaéreo (չլԳ․ Haéreo) } արժ․
Cohaerésco (չլԳ․ Haerésco) }
կապիմ, յօդիմ, կցիմ, խառ-
նիմ, կռուիմ, կառչիմ, պատ-
շաճիմ, միաւորիմ :

Cohaéres - rédis (ար․ et ԷԳ․)․ ժա-
ւանգակից :

Cohaésus - sa - sum (անց․ ԴԴԷ․)․
Տէս Cohaéreo.

Cohíbeo (նրԳ․ Hábeo արժ․)․ 'ի
չափու ունիմ, սանձահարեմ,
արգելում, ամփոփեմ, փակեմ,
պարսպեմ, պատեմ, նուածեմ,
խափանեմ :

Cohibitio - ónis (ԷԳ․)․ սանձ, կար-
ձուցն, ճնշումն :

Cohibitus - ta - tum (անց․ ԴԴԷ․)․
Տէս Cohíbeo.

Cohonésto (նրԳ․ Honésto արժ․)․
բարեքեմ, զարդարեմ, պաճու-
ճեմ, յօրիմեմ, առագաստեմ,
թագուցանեմ, ծածկեմ :

Cohórreo (չլԳ․ Hórreo արժ․) }
Cohorrésco (չլԳ․ Horrésco արժ․) }
սարսռեմ, դողամ, սոսկամ,
սարսափիմ, զարհուրիմ :

Cohors - órtis (ԷԳ․)․ ատեան, ան-
դաստակ, բակ, գաւիթ, խումբ,
զունդ, գումարտակ, Լէգէոն,
վաշտ 600 զօրաց, սպայք :

Cohortátio - ónis (ԷԳ․)․ յորդո-
րումն, խրախոյս, խրատ :

Cohortícula - ae (ԷԳ․)․ փոքրիկ
զունդ, վաշտ :

Cohórtor (հոբ․ Hortor արժ․)․ քա-
ջալերս մատուցանեմ, սրտու-
պնդեմ, յորդորեմ, քաջալե-
րեմ, խրախոյս տամ, զօրա-
ցուցանեմ :

Cohúmido (նրԳ․ Húmido արժ․)․
լիով թանամ, լի բովանդակ
լուանամ :

Coíbilis - le (անձ․)․ կապեալ,
զճեա եկեալ, կցեալ, միաւ-
որեալ :

Coínquino (նրԳ․ Inquino արժ․)․
աղտեղեմ, շաղպեմ, թա-
թաւեմ, պղծեմ :

Coítio - ónis (ԷԳ․)․ միութիւն,
միաւորութիւն, խառնումն,
միաբանութիւն, դաշնաւորու-
թիւն, յարձակումն :

Cóitus - ta - tum (անց․ ԴԴԷ․)․ Տէս
Cóeo.

Cóitus - us (ար․)․ միաւորութիւն,
կցորդութիւն, խառնք :

Cólaphus - phi (ար․)․ կռուփ,
կռփահարութիւն, բռնխէթք,
ապտակ :

> cólaphum tibi duco, infligo
կամ infringo. կռուփս հանեմ,
կռփահարեմ, կռփեմ, ապտա-
կեմ, ապտակ ածեմ :

Coles - lis (ԷԳ․)․ ցօղուն, ոճ,
բուն ծառոց, տերև որթոյ :

Colículus - li (ար․)․ խաւարծի
որթոց, գնդակ, խիղբք, շա-
ռաւեղ, ստեղն :

Cólicus - ca - cum (աժ.). Թան-
չակալ, յախտ Թանչից հիւ-
անդացեալ :

Colíphium - phii (չգ+). նկան,
շօթ, գրասակ, կցակ, պաք-
ցամատ, քաքար, պղակունդ,
կարկանդակ :

Colis - is (խգ+). բուն ծառոյ, ոճ,
ցօղուն, տերեւ որթոյ :

Collabefácto (նրգ+ Labefácto
արժ.). քանդեմ, քակտեմ, քա-
կեմ, աւերեմ, տապալեմ, կոր-
ծանեմ, շարժեմ :

Collabefío (չգ+ Labefío արժ.).
սպականիմ, եղծանիմ, խան-
գարիմ, աղաւաղիմ, շարժիմ,
խլրտիմ :

Collábor (հար+ Labor-beris արժ.).
սահիմ, գլորիմ, սայթաքեմ,
գայթեմ, գթեմ, անկանիմ,
կործանիմ :

Collacrymátio - ónis (խգ+). ողբ,
լալիւն, կոծ, արտօսք, ար-
տասուք :

Collactáneus - nei (ար+). դայեկ-
որդի, սննդակից :

Collácteus - ea - eum (աժ+). դայ-
եկանունդ, դայեկատոհմ,
կաթնակեր, համանունդ :

Collaévo (նրգ+ Laevo արժ.). հար-
թեմ, յղկեմ, ողորկեմ :

Collápsus - sa - sum (անց+ քրք+).
Տես Collábor.

Colláre - ris } չգ+ անուր, փոկ,
Collárium - rii }
չգլթայ շարագործաց :

Collátio - ónis (խգ+). հանգանակ,
հարկ, գլխահարկ, տուրք,

համեմատութիւն, վիճուցն,
բանակցութիւն :

Collatítius - tia - tium (աժ+). հաւ-
աքական, կուտակադէղ :

Collátor - óris (ար+). ձեռնտու,
օգնական, հարկահան, բա-
նակցիչ :

Collátro (չգ+ Latro - ras արժ.).
հաջեմ, ղողանջեմ, չարախօ-
սեմ, բամբասեմ :

Collátus - ta - tum (անց+ քրք+).
Տես Cónfero.

Collátus - us (ար+). խառնուրդ,
գուպարած, բանակցութիւն,
խորհուրդ, վարդապետու-
թիւն, ուսուցն :

Collaudátio - ónis (խգ+). գովու-
թիւն, գովեստ, Կրուատիք :

Colláudo (նրգ+ Laudo արժ.). գո-
վեմ, դրուատեմ, դրուատիս-
տամ, ընծայեցուցանեմ :

Colláxo (նրգ+ Laxo արժ.). լայ-
նեմ, ընդարձակեմ, տարածա-
նեմ, պարզեմ :

Collécta - ae (խգ+). ժողովուցն
տրոց, գումարութիւն, հարկ,
գինք ընթրեաց :

Collectáneus - ea - eum (աժ+).
հաւաքական, ժողովածոյ :

» **collectánea - eórum** (չգ+).
ժողովածոյ մատեան, ժող-
վածոյք, քաղուածոյք :

Collectárius - rii (ար+). լումայա-
փոխ, հասալաճառ, սեղա-
նաւոր :

Colléctio - ónis (խգ+). գումարու-
թիւն, ժողով, կոյտ, հարկ,
տուրք, ողորմութիւն :

Collectitius - tia - tium (ած.)

կուտակադէզ, միահամուտ :

Collectivus - va - vum (ած.)

հաւաքական, կնքիչ, հաստատիչ :

Colléctus - ta - tum (անց. րբբ.)

Տես Colligo - gis.

» vivo collécto. 'ի մոյրոյն կեամ,

'ի մոյր ելանեմ vel շըջեմ :

Colléctus - us (ար.)

ժողովածոյք, բաղուածոյք, գումարութիւն :

Celléga - ae (ար.)

ընկեր, գործակից, ծառայակից, պաշտօնակից :

Collégium - gii (չգ.)

դպրոց, վարդապետանոց, վարժոց,

ժողով պաշտօնակցաց, ընկերակցութիւն, միաբանութիւն :

Collévo (նրգ. Levo արգ.)

օգնեմ, օգնական լինիմ, սատարեմ,

քաջալերեմ, զօրացուցանեմ :

Collibet (րգ. Libet արգ.)

ընդունելի լինի, հաճոյ թուի :

Collibro (նրգ. Libro արգ.)

հասարակաշէն գործեմ, կշռեմ,

խորհիմ, քննեմ, 'ի քնին արկանեմ, խուզիմ :

Collíciae - ciárum (եգ.)

առուք, հոսանք ջուրց, ուրդք տանեաց,

խողովակք քուղց :

Collículus - li (ար.)

բլուր, կարկառ, գահաւանդ :

Collído - lisi - lisum (նրգ. Laedo արգ.)

հարկանեմ, ընդհարկանիմ,

բախեմ, զարկուցանեմ, հակառակիմ, կռուիմ :

Colligátio - ónis (եգ.)

կապ,

Colligátum - ti (չգ.)

յօղ, զօղ, միաբանութիւն,

միաւորութիւն, միութիւն, պատշաճութիւն :

Cólligo (նրգ. Ligo - gas արգ.)

կապեմ, միաւորեմ, զուգեմ,

յօղեմ, խառնեմ, կցեմ :

Cólligo (նրգ. Lego - gis արգ.)

ժողովեմ, հաւաքեմ, գումարեմ,

կուտակեմ, շեղջակուտեմ, կուտեմ, դիզանեմ :

Collimitáneus - ea - eum (ած.)

սահմանակից, արուարձակոն, մօտաւոր :

Collimítium - tii (չգ.)

սահմանք :

Collímítor (հոր. Límitor արգ.)

սահմանակից լինիմ :

Collineátus - ta - tum (անց. րբբ.)

Տես Collíneo.

Collíneo (նրգ. Líneo արգ.)

դիպեցուցանեմ 'ի նպատակն,

դիտեմ զնպատակն :

Collínio (նրգ. Línio արգ.)

Collíno (նրգ. Líno արգ.)

օծանեմ, իւղեմ, ծեփեմ իւղով :

» collino crines púlvere. փոշիցանեմ

'ի վերայ հերաց :

Collínitus - ta - tum (անց. րբբ.)

Տես Collínio.

Collínus - na - num (ած.)

բլրաձև, բլրացի :

Collíquésco (չգ. Líquésco արգ.)

հալիմ, լուծանիմ :

Collis - is (ար.)

բլուր, լեռնակ, կարկառ,

գահաւանդ, բարձրաւանդակ,

զառիվեր, ավին ծովու, ծովեզր :

Collísio - ónis (եգ.)

Collísus - us (ար.)

բախիւն, բախումն, ընդհարումն :

Collisus - sa - sum (անց. ԴՐԷ.)
Տես Collido.

Collocatio-ónis (ԷԳ.) Կարգումն,
կարգաւորութիւն, յորինուածութիւն,
յարդարումն :

Collocatus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.)
Տես Cólloco.

Cólloco (ՆԵԳ. Loco արժ.) Գետն-
գեմ, կարգեմ, դնեմ, յորինեմ,
յարդարեմ, 'ի կիր արկանեմ,
ծախեմ, վասնեմ, ան տամ,
'ի վարձու տամ :

» cólloco beneficium apud te. Երախտիս
առնեմ քեզ, բարերարեմ :

Collocupléto (ՆԵԳ. Locupléto արժ.)
մեծացուցանեմ, ընչաւէտ գործեմ,
լայնեմ, ստուարացուցանեմ :

Collocutio-ónis (ԷԳ.) } բանակ-
Collóquium-quii (ՎԳ.) } ցուցութիւն,
բանք, խօսք, խօսակցութիւն :

Cólloquor (ԿՐ. Loquor արժ.) Ծառեմ,
խօսիմ բերան 'ի բերան, խօսակից
լինիմ :

» cólloquor te կամ cum te. խօսիմ
ընդ քեզ, զբանիւք անկանիմ :

» cólloquor inter me. մտախորհ
լինիմ 'ի սրտի իմում, խորհիմ
ընդ միտս :

Collúceo (ՎԳ. Lúceo արժ.) փայլեմ,
պաղպաղեմ, շողամ, փող-
փողիմ, պայծառանամ :

Collúco - cas - cávi - cátum - cáre
(ՆԵԳ.) անօրեմ, անօրացուցանեմ,
յատանեմ :

Colluctatio - ónis (ԷԳ.) Կռիւ,
մաքառումն, գուպարած, պայ-
քար, մարտ :

Collúctor (ԿՐ. Luctor արժ.) Գիրկընդեառն
լինիմ, մրցիմ, կռուիմ.
գուպարիմ, ոգորիմ, կազեմ,
ընդդէմ կամ :

Collúdium - dii (ՎԳ.) Խաղ,
կատակ, խեղկատակութիւն,
դաւաճանութիւն :

Collúdo (ՎԳ. Ludo արժ.) Խաղ
առնեմ, կատակեմ, այպանեմ,
հակառակ իրաւանց գործեմ,
նենգեմ :

Collum-li (ՎԳ.) Կարանոց, փող,
վիզ, ցողուն, ոճ, բուն :

» collum montis. գլուխ
լեռանց, արտեան
լերին, գագաթն,
կատար :

Cóllo (ՆԵԳ. Luo արժ.) Լուս-
նամ, մկրտեմ, ողողեմ :

Collúsió - ónis (ԷԳ.) Դաւաճան-
ութիւն, զաղտ միարանու-
թիւն :

Collúsor - óris (ՔՐ.) Ընկեր խա-
ղուց, խաղակից,
դաւաճան, նենգիչ :

Collusórie (ՎԷ.) Դաւաճանու-
թեամբ, նենգաւ :

Collustrátus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.)
Տես Collústro.

Collústro (ՆԵԳ. Lustró արժ.) Լուսաւոր
առնեմ, լուսաւորեմ,
լոյս տամ, մեկնեմ, պարզեմ :

» collústro ómnia óculis. շուրջ
հայիմ, շրջահայեաց
լինիմ :

Collútus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.)
Տես Cóllo.

Colluviárium - rii (չղԺ). առու աղբանոցաց, վսակ կոյանոցաց :

Collúvies - iéi } ԷԳ. աղբանոց, Collúvio - ónis } կոյանոց, ջուր լուացման, խառնակութիւն իրաց, շփութութիւն :

Cóllybus - bi (ար.). լուսնյափոխ, սեղանաւոր, հատավաճառ :

Collýra - ae ԿՏ } ԷԳ. քաքար, Collýris - yridis } կարկանդակ, պղակունդ, շօթ:

Collýrium - rii (չղԺ). ծարրաքար, արտաքին սպեղանի աչաց :

Colo-las-lávi-látum-láre (ՆԻԳ). ծորեցուցանեմ, քամեմ, մաքրեմ, սրբեմ :

Colo-lis, cólui, cultum-lere (ՆԻԳ.) գործեմ, վաստակիմ, մշակեմ, հերկեմ, հոգամ, փոյթ յանձին ունիմ, պատուեմ, մեծարեմ, պատիւ առնեմ, շուք գնեմ, բնակիմ, դադարս ունիմ, նստիմ :

› colo urbem. բնակեմ 'ի քաղաքի :

Colóbbium - bii (չղԺ). կողոբ, փիլոն, աղբադոն, ներքնակ, վտաւակ :

Colóna - ae (ԷԳ). կին շինական :

Colónicus - ca - cum (աՅ). շինական, գաղթականաց :

Colónus - ni (ար.). վարձակալ, մշակ բաժանակից, գեղջուկ, շինական, երկրագործ, գաղթական, վարատական, պանդուխտ, բնակ, բնակիչ :

Color - óris (ար.). գոյն, երանգ, ներկ, ներկուած, բարուրք, պատճառանք, պատրուակ, բաղբաղայք, երևոյթ, չմեղադրութիւն, կերպարանք, տեսիլ, գեղեցկութիւն :

› colórem duco. գունաւորիմ, ներկանիմ, երփնիմ :

› colórem illino ԿՏ indúco. գունաւորեմ, գունեմ, պէսպէս գունովք երանգեմ :

Coloráte (ՏԷԲ). պատճառանօք, կեղծեօք, կեղծաւորութեամբ:

Colorátus - ta - tum (աՅ. ԳԵԲ). Տես Colóro.

Colóro - ras - rávi - rátum - ráre (ՆԻԳ). գունեմ, գունաւորեմ, յերփն երփն երանգս շրջեմ, երանգեմ, ներկանեմ, կարմրացուցանեմ, խանձեմ, զարդարեմ, պաճուճեմ, գեղեցկացուցանեմ :

Colosséus - éa - éum } աՅ. սկայագործ, Colóssicus - ca - cum } սկայաձև, անարի, տիտանեան, վեթխարի, մեծայաղթ :

Colossicótera ópera - rum (չղԺ). անհեթեթ սկայագործ հաստաշինած արարածք :

Colóssus - ssi (ար.). սկայագործ արձան, պատկեր անարի :

Cóluber - bri (ար.) } օձ, վեշապ : Cólubra - ae (ԷԳ.) }

Colúbrifer - ífera - íferum (աՅ). օձաբեր, օձուտ :

Colubrínus - na - num (աՅ). օձական, օձանման :

Colum-li (չլթ.). պարզուտ, գործի պարզելոյ, խիթք, թանչք :
 Colúmba - ae (խփ.). աղաւնի, վարուժան :
 Columbáris - re (աթ.). աղաւնակերպ, աղաւնանման :
 Columbárium - rii (չլթ.). տուն աղաւնեաց, աղաւնետուն :
 Columbárius - rii (ար.). աղաւնէվաճառ, պահապան աղաւնեաց :
 Columbátim (ՎԲ.). աղաւնակերպ նմանութեամբ, 'ի գոյն աղաւնեոյ :
 Columbínus - na - num (աթ.). աղաւնանման, աղաւնակերպ :
 Colúmbulus - li (ար.). աղաւնեակ, ձագ աղաւնոյ :
 Colúmbus - bi (ար. -bae -bárum խփ.). աղաւնի, վարուժան :
 Columélla - ae (խփ.). սիւն փոքրիկ, սիւնակ :
 Columelláres dentes - tium (ար.). կողմնական, ատամունք, աշորիք :
 Cólumen - minis (չլթ.). կատար, գազաթն, ծայր, ծագ, արտեան, սար, նեցուկ, մոյթ, հաստասուժիւն :
 Cólumis - me (աթ.). ողջ, առողջ, ողջանդամ :
 Colúmbna - ae (խփ.). սիւն, մոյթ, նեցուկ, արձան :
 Columnárius - rii (ար.). այր աւարգ, անտոհմ, աննշանաւոր, խոտան :
 Columnátió - ónis (խփ.). կարդ սեանց, սիւնք :

Columnátus - ta - tum (աթ.). վերամբարձ սեամք, սիւնածակ :
 Columnélla - ae (խփ.). սիւնակ, սիւն փոքրիկ :
 Colúrium - rii (չլթ.). դարման, հոգ, խարխիս, մոյթ, նեցուկ, մարդակ, սիւն :
 Colus - li (ար. et խփ.) } ԻԼ, ա-
 Colus - us (խփ.) } ղեկատ :
 Colúthea - eórum (չլթ.). հանդերձանք շքարի, շքարամիրգք, բանդակք :
 Colýmbades olivae - árum (խփ.). ձիթապտուղք աղիւ համեմեալք :
 Coma - ae (խփ.). հեր, վարսք, գէս, ծամք, մալ, հիւսակ, գիսակ, ցցունք, տերև, վարսք ծառոց :
 Comans - ántis (ԲՅԹ.). հերաւոր, վարսաւոր, գիսաւոր, մազեղ :
 Comárchus - chi (ար.). քաղաքապետ, շահապ քաղաքի :
 Cómaron - ri (չլթ.). մաթուկ :
 Comatória acus - us (խփ.). ծամակալ, վարսակալ :
 Comátus - ta - tum (աթ.). գէս արձակեալ, մազեղ, հերաւոր, գիսաւոր, ցցունս թողեալ :
 » comáta silva. թանձրախուռն անտառ, վարսաւոր պուրակ :
 Cómibibo (ՆԻԳ. Bibo արձ.). 'ի միասին ըմպեմ, ծծեմ, խմեմ, բովանդակեմ, ամփոփեմ :
 Cómibibo - ónis (ար.). ընկեր գինեմոլի, արբեցող, արբչիւ, խրախճանակից :

Combúro (նրգ. Uro աբճ.). այրեմ, հրով վառեմ, կիզանեմ, տոչորեմ, խարեմ, հրկէզ առնեմ, չորացուցանեմ, սպառեմ, ծախեմ :

Combústa - tórum (չգո.). այրեցածք, խարանք :

Combústus - ta - tum (անց. Կրէ.). Տես Combúro.

Cómedo (նրգ. Edo-dis-di աբճ.). ուտեմ, ճաշակեմ, ճաշեմ, վտանեմ, ծախեմ, սպառեմ :

Cómedo - ónis (աբ.). կերող, շատակեր, որկորեայ, որկորուտ, վանսիչ, զեղխ :

Comes - mitis (աբ. et էգ.). ընկեր, ընկերակից, ամուսին, գործակից, սատար, ուղեկից, վաճառակից, զուռղ, դաստիարակ, կոմս :

› comes extérior. ձախակողմեան ուղեկից, աստիակայ ընկերակից :

› comes intérior. աջող ընկերակից, աջակողմեան ուղեկից :

Comessátio - ónis (էգ.). խրախունք, գինարբուք, շուայտութիւն, զեղխութիւն, խրախութիւն :

Comessátor - óris (աբ.). ընկեր ուրախութեան, խրախճանակից :

Coméssó - sas - sávi - sá - tum - sáre (նրգ.). խրախունս առնեմ, շուայտիմ, զեղխիմ :

Comestúra - ae (էգ.). յագուրդ, յգոութիւն, ճաշակուճի, կերակուր :

Coméstus - ta - tum } անց. Կրէ.
Comésus - sa - sum }

Տես Cómedo.

Cométes - tae (աբ.). աստղ գիւսաւոր :

Cómice (Վէ.). զօրէն կատակերգուաց, կատակերգութեամբ :

Cómicus - ca - cum (աձ.). գուսանական, կատակերգական, կոմիկեան, ծաղրալից :

Cómicus - ci (աբ.). գուսան, ծաղրածու, կատակերգ, վարձակ :

Cóminus (Վէ.). 'ի մօտէ, ուստեք 'ի մօտոյ, 'ի մօտուտ :

Comis - me (- mior - missimus) աձ. բարեւեր, բարեբարոյ, մարդասէր, հաճոյ, հաճոյական, քաղցր, շնորհալից, հեղ :

Comissátio - ónis (էգ.). խրախութիւն, խրախունք, շուայտութիւն, գինարբուք, զեղխութիւն :

Comissátor - óris (աբ.). ընկեր ուրախութեան, խրախճանակից :

Comissor - sáris - sá - tum - sáris (հաբ.). խրախունս առնեմ, խրախճանակից լինիմ, շուայտիմ, զեղխանամ :

Cómitans - ántis (Էյձ.). ընթացակից, ուղեկից, ընկերակից :

Cómitas - tátis (էգ.). բարեբարութիւն, բարք բարեբարք, քաղցրութիւն, մարդասիրութիւն :

Comitátus - ta - tum (անց. Կրէ.). Տես Cómitor.

Cómiter - missime (Վէ.). մարդասիրութեամբ, քաղցրու

թեամբ, հաճութեամբ, յօժարութեամբ, կամակար :

Comitia-tiórum (չգ+). խորհրդարանն ռամկի, ժողովարան հռովմայեցոց :

Comitiális - le (աթ+). ժողովական, ժողովոյ :

» comitiális homo. խառնակիչ, բանսարկու, քսու, խարերայ :

» comitiális morbus. ախտ լուսնոտայ, լուսնոտութիւն, թալկացումն :

» comitiáles - lium (ար+). լուսնոտք :

Comitio-tias-tiávi-tiátum-tiáre (չգ+). յաշտ առնեմ կոոց 'ի ժողովարանի ռամկին :

Comitiáliter (ՎԲ+). թալկացմամբ, ախտիւ լուսնոտայ :

Comitiátus-us (ար+)

Comitium-tii (չգ+)

խորհրդարանն ռամկի, ժողով հռովմայեցոց, քուէարկութիւն, վիճակարկութիւն :

Cómitor-táris-tátus-tári (հար+). ընթացակից vel ընկերակից լինիմ, ընկերեմ, ուղեկցիմ, ծանապարհակցիմ :

Comma - atis (չգ+). սրակէտ, սրաստիքս, ընդ մէջ անկեալ հատուած բանի :

Commacéscó (չգ+ Macéscó արձ+). վտախմ, մաշիմ, ծիւրիմ :

Commáculo (նրգ+ Máculo արձ+). արաւակ, պղծեմ, աղտեղեմ :

Commádeo (չգ+ Mádeo արձ+). թանամ, թացեալ լինիմ, տամկանամ :

Commanducátus-ta-tum (անց+րբ+). Տես Commandúco.

Commanducátus - us (ար+). ճաշակումն, ուտելն, ծամելն :

Commandúco (նրգ+ Mandúco-cas արձ+). սեղանորդ՝ սեղանակից՝ հացակից՝ ճաշակից լինիմ, 'ի միասին ճաշակեմ :

Commanipuláris-is (ար+). գընդակից գինուոր :

Commeátor-óris (ար+). անցաւոր, ուղևոր, թափառական, ընդվայրազնաց :

Commeátus-us (ար+). անցք, անցումն, փոխումն, յուղարկաւորութիւն, հրաժեշտ, թուղթ անցից, անցագիր, պարէն, նպարակ, պաշար :

Comméditor (հար+ Méditor արձ+). մտախորհ լինիմ, զմտաւ ածեմ, խորհիմ, խոկամ :

Commémíni (դձ+ Mémíni արձ+). յուշ լինիմ, յիշեմ, յիշատակեմ :

Commemorábilis - le (աթ+). յիշատակաց արժանի, երեւելի, անուանի, հոյակապ :

Commemoraméntum - ti (չգ+)

Commemorátio - ónis (եգ+)

Commemorátus - us (ար+)

յիշատակ, յիշումն, յիշողութիւն :

Commemorátus - ta - tum (անց+րբ+). Տես Commémoro.

Commémoro (նրգ+ Mémoro արձ+). յիշատակեմ, յուշ ածեմ, յիշեմ, պատմեմ, զրոյց տամ, ճառ արկեալ խօսիմ :

Commendábilis - le (- lior) ած. գովելի, մեծարգոյ, պատուական, պատկառելի :

Commendátio - ónis (խփ.). դովութիւն, հաճութիւն, ընծայութիւն, մեծարանք, յարգանք, դրուատիք, գովեստ, արժանիք :

Commendátor - óris (ար.). գովիչ, բարեասաց :

Commendátus - ta - tum (անց. րբբ.). Տես Comméndo.

Commendátus - ta - tum (-tior -tissimus) ած. գովելի, յարգաւոր, մեծարգոյ, մեծարոյ, պատուական :

Comméndo (նրբ. Mando արձ.). յաւանդ տամ, աւանդեմ, պատան յել յանձն առնեմ, հաւատամ, ապսպարեմ, ընծայեցուցանեմ, դրուատեմ, գովեմ, յարգեմ :

Comménsus - sa - sum (անց. րբբ.). Տես Commétior.

Comménsus - us (ար.). չափ, համեմատութիւն, կշռութիւն, պատշաճութիւն :

Commentariénsis - is (ար.). նոսարացի, դպիր, դպրապետ, ստենադպիր, բանտապան, բանտապահ :

Commentariolum - li (չլտ.). փոքրիկ գիրք, օրրասօրէ գիր, յիշատակագիր :

Commentárium - rii (չլտ.) } օրա-

Commentárius - rii (ար.) } գիր, օրրասօրէ գիր, արձանագրութիւն, յիշատակ, յի-

շատակարան, պատմութիւն, մեկնութիւն, բովանդակութիւն դատի :

Commentátio - ónis (խփ.). մտածութիւն, մտախոհութիւն, խոկումն, խորհուրդ :

Commentátor - óris (ար.). ստախօս, ստարան, հնարագիւտ, գտակ :

Commentátus - ta - tum (անց. րբբ.). Տես Comméntor - táris.

Commétior (հար. Méntior արձ.). ստեմ, սուտ խօսիմ, կեղծաւորիմ, կերպարանիմ :

Commentitius - ia - ium (ած.). կերպարանաւոր, պաճուճեալ, կեղծաւորեալ :

Comméntor - táris - tátus - tári (հար.). զմտաւ ածեմ, մտախորհ լինիմ, խորհիմ, խոկամ, յօրինեմ, մատենագրեմ, ծառեմ, մեկնեմ, գտակ լինիմ, հնարեմ :

Comméntor - óris (ար.). հնարագիւտ, գտակ, գաիչ :

Comméntum - ti (չլտ.). հնարագիտութիւն, հնարք, գիւտ, կեղծիք, կերպարանք :

Comméntus - ta - tum (անց. րբբ.). Տես Commíniscor.

Cómmeo (չլտ. Meo արձ.). երթեկեկս առնեմ, գնամ, գամ, անցանեմ, մեկնիմ :

Commercátus - ta - tum (անց. րբբ.). Տես Commércor.

Commércium - cii (չլտ.). վաճառականութիւն, տուրեւառիկ փոփոխումն, տուրեւառ, շա-

Հավաճառ , սովորութիւն , մտերմութիւն , մերձաւորութիւն :

Commercior (հոբ. Mercor արժ.).
գնոց առնում , գնեմ :

Comméreo (նրգ. Méreo արժ.) }
Comméreor (հոբ. Méreor արժ.) }
արժանաւորիմ , յանցանեմ , մեղս գործեմ , յաչաց ելանեմ :

Commétior (հոբ. Métiior արժ.).
հաւասարեմ , համեմատեմ , կարկնաւ չափեմ :

Commictilis - le (աթ.). անարգ , խոտան , արհամարհ , գճուճ :

Commictus-ta-tum (անց. րբթ.).
Տես Commingo.

Commigratio - ónis (եգ.). յաժուճն , երթ , գնացք , չու , գաղթականութիւն , հատուած :

Cómmigro (չգ. Migro արժ.). յաժիմ , երթամ , գնամ , չուեմ , մեկնիմ , գաղթիմ , պանդխտիմ :

Commiles - litis }
Commilito - ónis } ար. զինուորակից , մարտակից :

Commilito (չգ. Míliito-tas արժ.).
զինուորակից լինիմ , զինուորիմ :

Comminatio - ónis (եգ.). սպառնալիք , սպառնումն , սաստ , պատուհաս :

Comminátus-ta-tum (անց. րբթ.).
Տես Cómminor.

Commíngo (նրգ. Mingo արժ.).
միգեմ , ջրթափեմ :

Comminiscor-sceris-méntus-nísci (հոբ.). հնարեմ , գտակ լինիմ , նիւթեմ , նկարեմ 'ի

միաս , կեղծաւորիմ , կերպարանիմ :

Comministro (նրգ. Ministro արժ.)
պաշտեմ , ծառայեմ , մատուցանեմ , տամ , օգնեմ , սպասհարկանեմ , սպասուորեմ :

Cómmínor (հոբ. Minor արժ.).
սպառնամ , պատուհասակոծ առնեմ , սաստեմ :

Comminuo (նրգ. Minuo արժ.).
նուազեցուցանեմ , պակասեցուցանեմ , փոքրկացուցանեմ , մանրիմ , փշրեմ , լետում , փրկութեմ , յօշեմ , կարեմ :

Commis - is (եգ.). խիժ , հոյլ :

Commisceo (նրգ. Misceo արժ.).
խառնեմ 'ի միասին , կցորդհաղորդ առնեմ , հաղորդեմ :

Commiseratio - ónis (եգ.). արգահատութիւն , գութ , գթութիւն , վշտակցութիւն :

Commiscreor հոբ. Misereor արժ.)
Commiseresco չգ. Miseresco արժ.)
Commiseror հոբ. Miseror արժ.)
արգահատեմ , գթամ , ողորմիմ , վշտակից՝ կարեկից լինիմ :

Commissatio - ónis (եգ.). խրատունք , խրախուժիւն , ազակատանք , շուայտութիւն , գեղիւութիւն :

Commissátor - óris (ար.). ընկերուրախութեան , խրախճանակից :

Commissio - ónis (եգ.). սկիզբն , սկսուած , յանցանք , յանցուած , սխալանք , վրիպանք , մոլորութիւն , մեղք :

Commissórius - ia - ium (աժ.). սխալաւոր, սխալող, մեղանշական :

Commissum - si (չդժ.). յանցանք, վրէպք, վրիպանք, սխալանք, մոլորութիւն, թերութիւն :

Commissúra - ae (էճ.). զօդ, կցուած, կապ, ընդելուզուած :

Commissus - sa - sum (անց. ԴՐԺ.). Տես Committo.

Commitigo (նրգ. Mítigo արձ.). քաղցրացուցանեմ, ցածուցանեմ, ողորբեմ, հանդարտեցուցանեմ, մեղմացուցանեմ, թեթեացուցանեմ, ամոքեմ :

Committo (նրգ. Mitto արձ.). յօգեմ, զօդեմ, կցեմ, միաւորեմ, յանձն առնեմ, աւանդեմ, հաւաստեմ, առթեմ, պատճառք լինիմ, գործեմ :

committo manum կամ praélium. կազեմ, կռուիմ, գուպարեմ, մաքառիմ, պատերազմիմ, մարտնչիմ :

Commixtim (ՎՔ.). խառն 'ի խուռն, անկարգապէս, յանկարգս :

Commixtura - ae (էճ.). խառնուած, խառնութիւն, խառնումն :

Commixtus - ta - tum (անց. ԴՐԺ.). Տես Commisceo.

Commodátor - óris (ար.). փոխառու, վաշխաւիվաճառ :

Commodátum - ti (չդժ.). փոխ, յանօթ տնւեալ իրք :

commodátum accipio. յանօթ առնում :

commodátum do. յանօթ տամ, փոխ տամ :

Commodátus - ta - tum (անց. ԴՐԺ.). Տես Commodo - das.

Commode - ódius - díssime (ՎՔ.). դիւրաւ, դիւրութեամբ, անաշխատ, բարւոք, քաջ, 'ի դէպ, 'ի ճահ, ըստ պատշաճի, հաճութեամբ :

Commóditas - táti (էճ.). անձնդիւրութիւն, դիւր, հեշտ, պարսպ, պատեհութիւն, շահ, օգուտ, օգտութիւն, համեմատութիւն, յօրինուածութիւն, պատշաճութիւն, հաճութիւն :

Commodo (ՎՔ.). հեշտեաւ, դիւրաւ, բարւոք, 'ի դէպ, ըստ պատշաճի, հաճութեամբ :

Commodo - das - dávi - dátum - dáre (նրգ.). յարդարեմ, յարմարեմ, կազմեմ, պաշտեմ, սպասաւորեմ, ծառայեմ, շնորհեմ, տամ, մատուցանեմ, յօրինեմ, կարգեմ :

commodo aurem. ունկն դնեմ vel մատուցանեմ, ունկնդիր լինիմ, անսամ, լսեմ :

Commódale } ՎՔ. խուռն մի,
Commódulum }
Commodum

սակաւիկ ինչ, ըստ պատշաճի, 'ի ճահ, դիւրաւ, դիւրութեամբ, հեշտեաւ :

Commodum - di (չդժ.). դիւրութիւն, դիւր, հանդիստ, հեշտ, բարեկեցութիւն, պարսպ, օգուտ, շահ :

» *cómmoda militíae*. միջանակ
յաղթութեան զօրաց, վարձք
զինուորութեան :

Cómmodus-da-dum (-*ódior-dis-*
simus) ած. պատշաճ, դիպօղ,
վայելուչ, պատեհ, արդար,
իրաւացի, լի, անթերի, օգ-
տակար, դիւրին, հեշտական,
պիտանի, բարի, կակուղ,
հեզ, հլու, բարեբարոյ, հա-
ճոյ, քաղցր :

» *cómmoda valetúdo*. կասա-
րեալ առողջութիւն, ապա-
քինութիւն յամենայն ախ-
տից :

Commólior (հայ. *Mólior* արձ.).
նօթձեմ, մենքենայեմ, չարիս
նիւթեմ, 'ի միսս յեղյեղեմ :

Commolitus-ta-tum (անց. ԴԴԷ.).
Տես *Commólior* և *Cómmolo*.

Cómmolo (նրդ. *Molo* արձ.). ա-
ղամ, մանրեմ, լեսում, ծեծեմ :

Commonefácio (նրդ. *Fácio* արձ.) }
Commóneo (նրդ. *Móneo* արձ.) }
զեկուցանեմ, յուշ առնեմ,
ծանուցանեմ, զրոյց տամ, տե-
ղեկացուցանեմ, նշանակեմ,
ազգեմ, կանխեմ :

Commonítio-ónis (էգ.). յուշա-
բարութիւն, տեղեկութիւն,
ազգեցութիւն, խրատ, ազ-
դարարութիւն :

Commónitus-ta-tum (անց. ԴԴԷ.).
Տես *Commóneo*.

Commónstro (նրդ. *Monstro* արձ.)
մատամբ ցուցանեմ, նշանա-
ցեմ, նշանակեմ, յայտ առնեմ :

Commorátio-ónis (էգ.). բնա-

կութիւն, դադարումն, դա-
դարք, իջաւան :

Commórdeo (նրդ. *Mórdeo* արձ.).
ատամացեմ, խածանեմ, խա-
ծասեմ :

Commórior (հայ. *Mórior* արձ.).
'ի միասին մեռանիմ, մահա-
կից լինիմ :

Cómmoror (հայ. *Moror* արձ.).
յապաղիմ, անագանեմ, յա-
մեմ, յերկարիմ, դեգերիմ,
բնակիմ, բնակակից լինիմ,
դադարեմ, ազանիմ :

Commórsus-sa-sum (անց. ԴԴԷ.).
Տես *Commórdeo*.

Commótio-ónis (էգ.). յոյզք
մտաց, շարժումն, շփոթ,
խռովութիւն, ցանկութիւն,
կարիք, իղձք :

Commotiúncula-ae (էգ.). սա-
կաւ ինչ յոյզք, թեթեւ շար-
ժումն, աղմուկ, խլրտումն :

Commótus-ta-tum (անց. ԴԴԷ.).
Տես *Commóneo*.

Commótus-ta-tum (-*tior*) ած.
յուզեալ, շարժեալ, 'ի գութ
ածեալ, զրգռեալ, խռովեալ :

Commóveo (նրդ. *Móveo* արձ.).
յուզեմ, շարժեմ, զրգռեմ,
խռովեմ, զրդեմ, խառնակեմ,
դզրդեմ, ապստամբեցուցա-
նեմ, խանդաղատեցուցանեմ,
'ի գութ ածեմ :

» *commóveo bellam*. զրգռեմ
զպատերազմ, մարտ յուզեմ :

Commúlceo (նրդ. *Múlceo* արձ.).
քաղցրացուցանեմ, ամոքեմ,
ցածուցանեմ, ողորքեմ, շօշա-

փեմ, գգուեմ, փայփայեմ, գրգեմ :

Commúlco (նրգ. Mulco արժ.).
 Հարկանեմ, բախեմ, ծեծեմ, զանալից-առնեմ :

Commúndo (նրգ. Mundo արժ.).
 մաքրեմ, սրբեմ, յստակեմ, 'ի բաց պարզեմ, ջնջեմ :

Commúne-nis (չրգ.). Հասարակութիւն, միարանութիւն, ընկերութիւն, բնակիչք, քաղաքացիք, քաղաք, ընկեր-հաշտութիւն, հասարակապետութիւն, համալսարան :

Communicátio-ónis (եգ.) } հա-
 Communicátus-us (ար.) } շա-
 ղորդութիւն, կցորդութիւն :

Commúnico-cas-cávi-cátum }
 -cáre (նրգ.) կամ }
 Commúnico-áris-átus-ári (հոր.) }
 հաղորդեմ, կցորդ vel հաղորդ առնեմ, տամ, ունիմ մասն :

› commúnico cum te. Խօսակից լինիմ քեզ, խորհուրդ 'ի մէջ առնում :

Commúnio (նրգ. Múnio արժ.).
 ամբացուցանեմ, շուրջ պարբայեմ, սպառնալինեմ, պընդեմ, հաստատեմ :

Commúnio-ónis (եգ.). ընկերութիւն, ընկերակցութիւն, միաբանութիւն, հաղորդութիւն, կցորդութիւն, զովողութիւն, սուրբ հաղորդութիւն :

› commúnio sanguínis. համահայրութիւն, մերձաւորութիւն, ազգականութիւն, խնամութիւն :

› commúnio sermónis. բանակցութիւն, խորհուրդ, ժողով :

Commúnis-ne (-nior-níssimus) ած. հասարակաց, համօրէն, սովորական, զուգնաքեայ, բարեբարոյ, քաղցր, գուհիկ :

› commúnis belli Mars. պատերազմն չև է վճարեալ :

› sensu commúni cáreo. զրկեալ գտանիմ 'ի հասարակաց մտաց, չունիմ ողջամիտ կարծիս :

› in commúne. առ հասարակ, ըստ կարծեաց հասարակաց :

Commúnitas-tátis (եգ.). հասարակութիւն, ընկերութիւն, միարանութիւն, զովողութիւն, հաղորդութիւն, կցորդութիւն :

Commúniter-nius (մք.). համօրէն, առհասարակ, միաբան 'ի միասին, ըստ հասարակաց կարծեաց, ըստ ռամկաց :

Communitio-ónis (եգ.). ամբու-թիւն, ամուրք, պատուար, ամրոց, բերդ :

Communitus-ta-tum (անց. դրք.).
 Տես Commúnio.

Commurmurátio - ónis (եգ.).
 քրթմնջիւն, տրտունջ, մըրմունջ, շշունջ, հծծանք :

Commúrmuro (չրգ. Múrmuro }
 արժ.) կամ }
 Commúrmuror-ráris-rátus-rári (հոր.) }
 քրթմնջեմ, տրտնջեմ, հծծեմ, մըմնջեմ, շշնջեմ, չարխօսեմ, բամբասեմ :

Commutabilis - le (աժ․)․ յող-
դողդ , յեղլեղուկ , դիւրա-
շարժ , փոփոխական :

Commutáte (ԱԲ․)․ այլազունակ ,
այլազգ , պէսպէս օրինակաւ :

Commutátio - ónis (էճ․)․ փոփո-
խումն , շրջումն , ամբողջումն :

Commutatíuus - vá - vum (աժ․)․
փոփոխական , զաղփաղփուն ,
յողդողդ , յեղլեղուկ , փոխա-
նակիչ :

Commutátus-ta-tum (աճ․ ԳՐԲ․)․
Տէս Commúto.

Commutátus - us (ար․)․ փոփո-
խումն , շրջումն , ամբողջումն :

Commúto (ՆԳԳ․ Muto արճ․)․ փո-
փոխեմ , փոխեմ , շրջեմ , փո-
խանակեմ , ամբջեմ , նուազե-
ցուցանեմ :

Como - mis - msi - mtum - mere
(ՆԳԳ․)․ յօրինեմ զզանգուրս
վարսից , զարդարեմ , յարդա-
րեմ , պաճուճեմ :

Comoédia - ae (էճ․)․ գուսանու-
թիւն , կատակերգութիւն ,
ձաղութիւն :

Comoédice (ԱԲ․)․ զօրէն կա-
տակերգուաց , կատակերգու-
թեամբ :

Comoédicus-ca-cum } աժ․ կա-
Comoédus-da-dum } տակերգական , գուսանական ,
ծաղրաճու , կոմիկեան :

Comoédus - di (ար․)․ գուսան ,
վարձակ , կատակերգու :

Comósus - sa - sum (- síssimus)
աժ․ զիսաւոր , հերաւոր , վար-
սաւոր , մազեղ , ձարի :

Compáctilis - le (աժ․)․ կապեալ ,
միաւորեալ , յօդեալ , կցեալ ,
խառնեալ , առոյգ , յաղթան-
դամ , անդամայաղթ :

Compáctio - ónis (էճ․)․ միաւո-
րութիւն , կապ , զօգ , խառ-
նուած , բնութիւն :

Compácto , de compácto , ex com-
pácto (ԱԲ․)․ միարան , համա-
շունչ , միարանութեամբ :

Compactúra - ae (էճ․)․ կապ ,
միաւորութիւն , յօգ , պատ-
շաճութիւն :

Compáctus-ta-tum (աժ․)․ միաւ-
որեալ , կցեալ , ՚ի կցանի հա-
րեալ , խառնեալ , յօդեալ ,
անդամայաղթ , առոյգ :

Cómpages - gis կաճ } էճ․ կապ ,
Cómpago - páginis } յօգ , միաւորութիւն , կցուած ,
կցան , զօգ , յօդուած :

Compar - ris (աժ․)․ հաւասար ,
հանդոյն , նման , զոյգ :

Compar - ris (ար․ et էճ․)․ ամու-
սին , այր , կանամբի , կին , առ-
նակին , արամբի :

Comparábilis - le (աժ․)․ համե-
մատելի , նման , հանդոյն , զու-
գական :

Comparáte } ԱԲ․ համեմատու-
Comparative } թեամբ , առ նոզաւ , նմանու-
թեամբ :

Comparátio - ónis (էճ․)․ համե-
մատութիւն , կշիռ , նմանու-
թիւն , յունկութիւն , պատ-
րաստութիւն , կազմութիւն ,
ստացուած , զինք :

Comparativus - va - vum (աժ․)․
 Համեմատական, զուգական :
 Comparátor-óris (ար․)․ առգնօղ,
 գնող, ստացող, վաճառա-
 կան :
 Comparátus-ia-tum (անց․ ԴԴԲ․)․
 Տես Cómparo․
 Comparátus-us (ար․)․ հանդեր-
 ձանք, կազմութիւն, պատրաս-
 տութիւն, համարաբ, մթիւրք,
 պաշար, դարման :
 Compáreo (չլտ․ Páreo արճ․)․ ե-
 բեւեմ, ՚ի յայտ գամ, յայտնիմ,
 յանդիման լինիմ, տեսնիմ :
 Cómparo (ՆԴԳ․ Páro արճ․)․ հա-
 մեմատեմ, կշռեմ, ընդ մի-
 մեանս հարկանեմ, զուգեմ,
 նմանեցուցանեմ, յարդարեմ,
 յօրինեմ, կարգեմ, հաստա-
 տեմ, հայթայթեմ, հոգամ,
 կազմեմ, հանդերձեմ, խըն-
 դրեմ, զըտննդիր լինիմ, զհետ
 կրթիմ :
 Compáscó (ՆԴԳ․ et չլտ․ Pasco
 արճ․)․ ՚ի միասին ծարակիմ,
 արօտակից լինիմ, արածիմ :
 Compáscuus - cua - cuum (աժ․)․
 արօտակից, ՚ի միասին արա-
 ծեալ, ծարակակից :
 Compástus-ta-tum (անց․ ԴԴԲ․)․
 Տես Compásco․
 Compéδιο, cómpedis - ívi - ítum
 - íre (ՆԴԳ․)․ պնդեմ՝ պրկեմ
 զոտս ՚ի կոճեղս, ոտնակապօք
 երկաթեօք կապեմ :
 Compédítus-ta-tum (անց․ ԴԴԲ․)․
 Տես Compéδιο․
 Compellátio-ónis (խգ․)․ կշտամ-

բանք, խրատ, յանդիմանու-
 թիւն, չարախօսութիւն, ամ-
 բաստանութիւն :
 Compélló, cómpuli (ՆԴԳ․ Pello
 արճ․)․ ստիպեմ, բռնադատեմ,
 բռնազջօսեմ, նեղեմ, մղեմ,
 հրաժարեցուցանեմ, կասեցու-
 ցանեմ, արգելում :
 Compélló (ՆԴԳ․ Appélló-las արճ․)․
 բարբառիմ, խօսակից լինիմ,
 ամբաստանեմ, չարախօսեմ :
 Compendiário (ՎԷԳ․)․ համառօ-
 տիւք, կարճ ՚ի կարճոյ, կար-
 ձառօտս :
 Compendiárius - ia - ium (աժ․)․
 համառօտ, կարճ, կարճա-
 ռօտ, հսկիրձ, սուղ :
 » compendiária - ae (խգ․)․ կար-
 ձազոյն ծանապարհ, կարճա-
 ռօտ շաւիղ :
 Compendifácio (ՆԴԳ․ Fácio արճ․)․
 շահիմ, խնայեմ, ճշդեմ :
 Compendiósus - sa - sum (աժ․)․
 հսկիրձ, համառօտ, կարճա-
 ռօտ, սուղ, օգտակար, պի-
 տանի, շահաւոր, շահաւէտ :
 Compendium-dii (չլտ․)․ համա-
 ռօտութիւն, քաղուածոյք,
 բովանդակութիւն, կարճոյ
 ծանապարհ, խնայութիւն,
 ճշգրութիւն, շահ, վաստակ :
 Compensátio - ónis (խգ․)․ հա-
 տուցումն, փոխարէն, վարձք,
 արիտուր, փոխանակութիւն,
 լումայափոխութիւն :
 Compénso (ՆԴԳ․ Penso արճ․)․
 տամ զվարձան, հատուցումն
 առնեմ, սուժեմ զվնասն :

Comperendinatio-ónis (խփ.) }
 Comperendinátus-us (ար.) } յա-
 պաղումն, յապաղութիւն, յեր-
 կարութիւն, յամուրդ դասի :
 Comperéndino-nas-návi-nátum
 -náre (նրփ.) . յապաղեցու-
 ցանեմ, յապաղեմ, յերկարեմ,
 յամեցուցանեմ, ձգեմ զգատն :
 Compério, cómpéri (նրփ. Apério
 արժ.) . գտանեմ, գտակ լինիմ,
 ցուցանեմ, երևեցուցանեմ, 'ի
 վեր հանեմ, ծանաչեմ :
 Compéris-ne (խփ.) . թիւրոտն,
 թիւր բարձիւք :
 Compérte-tius (ՎՔ.) . ստուգիւ,
 արդարև, ճշմարտիւ, յայտ
 յանդիման, յայտնապէս :
 Compértus-ta-tum (առջ. ԿՐՔ.) .
 Տես Compério.
 » compértum est mihi կամ há-
 beo. ճշմարտութեամբ հա-
 սեալ եմ, ստուգիւ հասու-
 լեալ է իմ, ստոյգ գիտեմ :
 Compes-pedis (խփ.) . ոտնակապ,
 կոճղ, բահուանդ, մեհեանդ,
 ճախանոց :
 Compéscō-scis-scui-scere (նրփ.) .
 սանձեմ, սանձահարիմ, 'ի չա-
 փու ունիմ, նուաճեմ, ընկ-
 ճեմ, ցածուցանեմ, չափ դնեմ,
 կարճեմ :
 Cómpetens - éntis (-éntior) ած.
 մրցող, նախանձընդդէմ, նա-
 խանձաւոր, խնդրակից, պատ-
 շաճ, վայելուչ :
 Competénter-tius-tíssime (ՎՔ.) .
 ըստ պատշաճի, ցրաւական,
 արժանապէս :

Competéntia - ae (խփ.) . պատ-
 շաճութիւն, պատեհութիւն,
 յօրինուածութիւն, համեմա-
 տութիւն, շափակցութիւն :
 Competitor-óris (ար.) . նախանձ-
 ընդդէմ, նախանձաւոր, խըն-
 դրակից, մրցող :
 Competitrix-rícis (խփ.) . նախան-
 ձաւոր կին :
 Cómpeto (նրփ. Peto արժ.) . 'ի
 միասին ընթանամ, համա-
 շունչ լինիմ, ընդ միմեանս
 մրցիմ, 'ի խնդիր ելանեմ,
 երևելս առնեմ :
 Compilátio-ónis (խփ.) . քաղուա-
 ծոյք, ժողովածոյ մատեան :
 Compílo (նրփ. Pilo արժ.) . գո-
 ղանամ, կողոպտեմ, կապտեմ,
 մերկացուցանեմ, քաղուա-
 ծոյս առնեմ 'ի զրոյ, հաւ-
 աքեմ, գումարեմ :
 Compingo (նրփ. Pango արժ.) .
 վարեմ, քշեմ, մղեմ, միաւո-
 րեմ, կցեմ, յօդեմ, կուտեմ,
 ժողովեմ :
 Cómputum - ti (չլլ.) . կիցք ճա-
 նապարհաց, ճանապարհա-
 կիցք, զլուխ ճանապարհաց :
 Compláceo (չլլ. Pláceo արժ.) .
 հաճիմ, հաւանիմ, զուար-
 ճանամ, գոհ լինիմ, բերկրիմ :
 Compláco (նրփ. Placo արժ.) . ցա-
 ծուցանեմ, զեջուցանեմ, ողո-
 քեմ, քաղցրացուցանեմ, ամո-
 քեմ, կակղեմ :
 Complañátor - óris (ար.) . հար-
 թիչ, հաւասարիչ, հորդիչ
 ճանապարհի :

Complanátus-ta-tum (անց. ԴՐԷՊ.).
Տես Compláno.

Compláno - nas - návi - nátum -
näre (ՆԵԳ.). Հարթիւմ, հաւ-
ասարեմ, համեմատեմ, զու-
գեմ, ողորկեմ, յգկեմ, ուղղեմ,
յարդարեմ, զիւրացուցանեմ:

Compláudo (ՆԵԳ. Plaudo արձ.).
'ի միասին ծափ զծափի հար-
կանեմ, հաճիմ, հաւանիմ,
հաստատեմ:

Compléctor (հար. Ampléctor արձ.)
ընդգրկեմ, զիրկա արկանեմ,
զիրկ ընդ խառն լինիմ, փա-
րիմ, պատեմ, սիրեմ, խանդա-
ղատիմ, պաշտպանեմ, օգնեմ:

Complémentum-ti (չգլ.). Լրումն,
կատարումն, վախճան, բո-
վանդակութիւն:

Cómpleo (ՆԵԳ. Impleo արձ.).
լնում, կատարեմ, 'ի գլուխ
հանեմ, զեղում, պահեմ, պահ-
պանեմ:

Complétus-ta-tum (անց. ԴՐԷՊ.).
Տես Cómpleo.

Compléxio - ónis (ԷԳ.). զրկա-
խառնութիւն, փարումն, խառ-
նութիւն, խառնուած, յո-
դուած, կոյս, շեղջ:

Compléxus-xa-xum (անց. ԴՐԷՊ.).
Տես Compléctor.

Compléxus-us (ար.). խառնուած,
յօդուած, փարումն, զրկա-
խառնութիւն, շրջանակ, շր-
ջան, ծիր:

Complicátus-ta-tum կամ }
Complicitus - ta - tum } անց.
ԴՐԷՊ. Տես Cómplico.

Cómplico-icui (-cávi)-citum (-cá-
tum) ՆԵԳ. Plico արձ. ծալեմ,
կրկնեմ, պատեմ, պատատեմ:

Complódo (ՆԵԳ. Plodo արձ.). 'ի
միասին ծափ հարկանեմ, հա-
ճիմ, հաւանիմ, հաստատեմ:

Complorátio - ónis (ԷԳ.) } հեծե-

Complorátus - us (ար.) }
ծուծիւն, ողջ, ողբումն, հե-
ծուծիւն, կոծ, լալիւն:

Complorátus-ta-tum (անց. ԴՐԷՊ.).
Տես Complóro.

Complóro (չգլ. Ploro արձ.). հե-
ծեծեմ, կարեկից լինիմ, լամ,
արտասուեմ, ողբամ, աշխա-
րեմ, հեծեմ, կոծիմ:

Complósus-sa-sum (անց. ԴՐԷՊ.).
Տես Complódo.

Cómpluo - uis - úere (չգլ. Pluit
արձ.). անձրեւեմ, տեղամ:

Complúres-ra (աթ.). բազումք,
յոլովք, շատք:

Complúries }
Complúscole } ԱՔ. բազում ան-
գամ, յաճախ, յաճախագոյնս,
յոլովագոյնս:

Complúscoli - lórum (ար.). բա-
զումք, յոլովք, շատք, ոմանք,
կէսք:

Complúvium - vii (չգլ.). խողո-
վակ տանեաց, ուրդ քուոց:

Complúvius lacus-us (ար.). գուր
ջրոյ, ջրամբար, ջրհոր:

Compóndero (ՆԵԳ. Póndero արձ.)
կշռեմ, հաւասարակշիւ գոր-
ծեմ, հաւասարեմ:

Compóno (ՆԵԳ. Pono արձ.). յար-
դարեմ, խառնեմ, յօրինեմ,

- կարգեմ, կարգուպեմ, նի-
թեմ, մնչքենայեմ, նենդ գոր-
ծեմ, գիւրեմ, ծածկեմ, թու-
ղեմ, համեմատեմ, հաստա-
րեմ, զուգեմ :
- Comportatio-ónis (էգ.)- գնացք,
ընթացք, կարգ, փոխումն :
- Compórtio (նրգ. Porto արձ.)- սա-
նիմ, առաջնորդեմ, կրեմ :
- Compos - potis (աժ.)- ստացիչ,
կարող, բաւական, յաջողակ :
- > compos suae mentis. մտացի,
անձնատէր, անձնիշխան, հան-
ձարեղ, իմաստուն :
- > compos libertátis. ազնկամի,
որ ունիցի ազատութիւն և
անձնիշխանական կամն :
- > compos voti. որոյ ժամանեալ
իցէ 'ի դիտաւորութիւն իւր,
որ եհաս 'ի նպատակն :
- Composíte - itius (ՎԷ.)- վայել-
չութեամբ, ըստ պատշաճի,
խաղաղութեամբ, գիւրաւ,
կարգաւ :
- Compositio-ónis (էգ.)- կազմու-
թիւն, յօրինուած, յարդա-
րումն, խառնութիւն, խառ-
նուած, յօդուած, զուգու-
թիւն, մերձաւորութիւն, կար-
գաւորութիւն, դաշն, պայ-
ման, հանդերձանք պաղոց,
շաքարամիրգք, բանդակ :
- Compósitor-óris (ար.)- կազմիչ,
խառնիչ, յօրինիչ, գրագիր,
մատենագիր :
- Compositúra-ae (էգ.)- կազմու-
թիւն, յօրինուած, կարգ,
կարգաւորութիւն :

- Compositus-ta-tum (անց. ԿԷԲ.)-
Տեա Compóno.
- > compósito կամ ex compósito.
Պարան, Պատարհուրդ :
- Computatio-ónis (էգ.)- խնճոյք,
ճաշ, խրախուժիւն, խրա-
խունք, շուայտութիւն, զեղ-
խութիւն :
- Compótor-óris (ար.)- ընկեր ու-
րախութեան, խրախճանա-
կից, գինարբու :
- Compótrix - ricis (էգ.)- կին գի-
նեմոլ :
- Compránsor - óris (ար.)- սեղա-
նակից, ճաշակից, հացակից :
- Comprecátió-ónis (էգ.)- հասա-
բակաց ազօթք, պաղատանք,
խնդրուածք :
- Cómprecor (հար. Precor արձ.)-
ազօթս և պաղատանս մատու-
ցանեմ, պաղատիմ, աղերսեմ,
աղաչեմ, հայցեմ, խնդրեմ :
- Comprehéndo (նրգ. Prehéndo
արձ.)- առնում, ունիմ, ըմբռ-
նեմ, գրաւեմ, յանկարծակի
հասանեմ, 'ի վեր հանեմ, բռ-
վանդակեմ, փակեմ, համա-
նօտեմ, իմանամ, ուսանիմ :
- Comprehensibilis-le (աժ.)- բռ-
վանդակելի, իմանալի :
- Comprehénsia - ónis (էգ.)- ա-
ռումն, խելամառութիւն, իմա-
ցութիւն, հասումն, ծանօ-
թութիւն, տեղեկութիւն,
շրջուած, շրջան բանից :
- Comprehénso (նրգ. Prehénso
արձ.)- զձեռանէ ունիմ, ձեր-
բակալ առնեմ, բռնեմ :

Comprehensus - sa - sum (անց. րբ.). Տես Comprehendo.

Compresse - ssius (Աբ.). Համառօտիւք, կարծ 'ի կարծոյ, կարծառօտս :

Compressio - ónis (Էգ.). Ճընշումն, զրկախառնութիւն, փարումն :

Compressus-sa-sum (անց. րբ.). Տես Comprimo.

Compressus-sa-sum (-sior) ած. անձուկ, ամփոփ, ճնշեալ, ճմլեալ, փակեալ, պատեալ :

Comprimo (Երգ. Premo արծ.). Ճնշեմ, ճմլեմ, կոխան առնեմ, կոխեմ, սեղմեմ, պնդեմ, նուաճեմ, սանձահարեմ, 'ի չափու ունիմ :

» comprimo annónam. գնեմ գնպարակս առ 'ի վերստին վաճառելոյ :

Comprobatio - ónis (Էգ.). Հաճութիւն, հաւանութիւն, ընդունելութիւն, հաստատութիւն :

Comprobator - óris (ար.). հաստատիչ, հաւան :

Comprobo (Երգ. Probo արծ.). հաճիմ, հաւանիմ, հաւան լինիմ, հաստատեմ, ընդունիմ, զգործ առնում, փորձեմ, վաւերական առնեմ, հաւատարմացուցանեմ :

Compromissarius iudex - dicis (ար.). իրաւարար, դատաւոր, միջնորդ, խաղաղարար, ըստրոյ տէր, իրաւընտիր :

Compromissum-si (չգտ.). իրաւ

արարութիւն, դատաստան իրաւընտրի :

Compromitto (Երգ. Promitto արծ.) թողում զդատն յընտրութիւն այլոց, ապաստան առնեմ, 'ի վտանգի դնեմ :

Compugno (չգտ. Pugno արծ.). 'ի միասին կազեմ, ընդ միմեանս կռուիմ, մաքառիմ, մրցիմ :

Compulso (չգտ. Pulso արծ.). բախեմ, զարկուցանեմ, ընդհարկանիմ, ծեծեմ :

Compulsor - óris (ար.). բռնադատիչ, տազնսպիչ, վանիչ :

Compulsus-sa-sum (անց. րբ.). Տես Compello.

Compunctio-ónis (Էգ.). խայթողութիւն, խայթուած, ստորջանք, զղջութիւն, զղջումն :

Compunctus-ta-tum (անց. րբ.). Տես Compungo.

Compungo-nxi (Երգ. Pungo արծ.) խայթեմ, խոցեմ, կսկծեցուցանեմ, պիսակ գործեմ :

Compurgo (Երգ. Purgo արծ.) մաքրեմ, սրբեմ, յտակիմ, լուսաւոր առնեմ, լուսաւորեմ, պայծառացուցանեմ, շքեղացուցանեմ, փառաւորեմ :

Computabilis - le (աձ.). թուական, համարողական :

Computatio-ónis (Էգ.). հաշիւ, համար :

Computator - óris (ար.). համարակար, համարող :

Computo (Երգ. Puto արծ.). համարեմ, հաշուիմ, թուեմ, 'ի համար արկանեմ :

Computrésco (չդ. Putrésco արձ.).
 նեխիմ, փտիմ, ապականիմ :
 Comte - tius (Տէ.Ք.). ըստ պատ-
 շաճի, 'ի դէպ, գեղեցիկս,
 պաճուճանօք :
 Comtus - ta - tum (անց. ԴՐՔ.).
 Տես Como.
 Comtus - ta - tum (-tior-tissimus)
 ած. զարդարեալ, պաճուճա-
 զարդ, պաճուճեալ :
 Comtus - us (ար.). յարդարումն,
 զարդ, վայելչութիւն, գե-
 ղեցկութիւն, պաճուճանք :
 Cómula - ae (ԷՔ.). գիսակ, հիւ-
 սակ :
 Conámen - minis (չդ.). ջան,
 փոյթ, ծգունք, հնարք :
 Conaméntum - ti (չդ.). օգնու-
 թիւն, ձեռնտուութիւն, օգ-
 նականութիւն, պաշտպանու-
 թիւն, սատարութիւն, թի-
 կունք :
 Conátio - ónis (ԷՔ.) }
 Conátum - ti (չդ.) } ծգունք,
 Conátus - us (ար.) }
 փոյթ, ջան, հնարք, փորձ,
 թեւակոխութիւն, բնածին
 բարք, բնական ազդեցութիւն :
 Concaédes - dium (ԷՔ.). պատ-
 նէշ փայտակերտ, կրճիմ,
 քարակոյտ, հողաբլուր :
 Concalefácio (ՆՐՔ. Calefácio արձ.)
 ջեռուցանեմ, բորբոքեմ, կեն-
 դանացուցանեմ :
 Concalectórius - ia - ium (ած.).
 ջերմ, ջերմաջերմ, ջերմագոյն :
 Concalectus - ta - tum (անց. ԴՐՔ.).
 Տես Concalefácio.

Concalesio (չդ. Calesio արձ.).
 ջեռնում, ջերմաջերմ լինիմ,
 գոլանամ, ջերանիմ :
 Concáleo (չդ. Cáleo արձ.) կամ }
 Concalésco (չդ. Calésco արձ.) }
 ջերանիմ, տոչորիմ, ջեռու-
 ցանիմ, ջերմաջերմ լինիմ,
 վառեալ բորբոքիմ, խմորիմ :
 Concálleo (չդ. Cálleo արձ.). բր-
 տանամ, փապարիմ, խստա-
 նամ, կարծրանամ, քարանամ :
 Concamerátio - ónis (ԷՔ.). կա-
 մարակապ սենեակ, բոլորա-
 կութիւն :
 Concámero (ՆՐՔ. Cámero արձ.).
 կամարօք կապեմ, կամարա-
 յարկ գործեմ :
 Concastigo (ՆՐՔ. Castigo արձ.).
 կշտամբեմ, սաստեմ, յանդի-
 մանեմ, պատուհասեմ, պա-
 տուհասակոծ առնեմ, պատ-
 ժեմ, ուղղեմ, խրատեմ :
 Concavátus - ta - tum (անց. ԴՐՔ.).
 Տես Cóncavo.
 Cóncavo (ՆՐՔ. Cavo արձ.). գո-
 դեմ, փոսեմ, փորեմ, խորեմ,
 բրեմ, կորացուցանեմ :
 Cóncavus - va - vum (ած.). գո-
 դեալ, գոգաձև, խոր, փո-
 սեալ, խոռոչացեալ :
 Concédo (չդ. et ՆՐՔ. Cedo արձ.).
 մեկնիմ, մեկուսանամ, եր-
 թամ, գնամ, տեղե տամ, թո-
 ղում, շնորհեմ, զեջանիմ,
 ներեմ, հրաման տամ :
 > concédo domum. առանձնա-
 նամ 'ի տան, թագչիմ 'ի բնա-
 կութեան :

› concédo natúrae, fato կամ vitá. մեկնիմ յաշխարհէ, վախճանիմ, մեռանիմ, 'ի կենաց սնկանիմ, կատարիմ :

Concélebro (նրդ. Célebro արճ.). յաճախեմ, ցանկորդեմ, ցընծամ, աօնեմ, աօն խմբեմ, սօնախմբեմ :

Concélo (նրդ. Celo արճ.). Թագուցանեմ, ծածկեմ, ղօղեմ, առազաստեմ, սքողիմ :

Concéntio - ónis (խգ.). գեղգեղանք, միաբանութիւն նուագաց, դաշնակութիւն, դաշինք, միակամութիւն :

Concentúrio (նրդ. Centúrio արճ.) գունդս գունդս հարիւր արանց կազմեմ, միւսանգամ խորհիմ, յուշ ածեմ, հարիւրապատիկ առնեմ :

Concéntus - us (ար.). միաբանութիւն երգոց, գեղգեղանք, դաշնակցութիւն, դաշինք, ընկերութիւն :

Conceptáculum - li (չղդ.). անօթ, ժողովետղ, աւազան, կոնք :

Concéptio - ónis (խգ.). յղութիւն, խորհուրդ, ձև, կերպարանք, միաբանութիւն, ժողով :

Conceptívae feriae - iárum (խգ.). շարժուն vel փոփոխելի սօնք :

Concéptus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.). Տես Concípío.

Concéptus - ta - tum (-tissimus) ած. յղացեալ, իմանալի :

› concéptis verbis. յայտնասպէս, առանձինն, մեկին բանիւք :

Concéptus - us (ար.). յղութիւն, խորհուրդ, սաղմն, ժողովետղ :

Concérho (նրդ. Carpo արճ.). պատառեմ, յօշեմ, բեկանեմ, ընդչորս բաժանեմ, հերձանեմ :

Concéptus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.). Տես Concérho.

Concertátio - ónis (խգ.). կադ, կուիւ, վիճուցն, պայքար, հակառակութիւն, մաքառուցն :

Concertátiva accusátio - ónis (խգ.) փոխադարձ ամբաստանութիւն, երկակողմանի չարախօսութիւն :

Concertátor - óris (ար.). նախանձ ընդդէմ, նախանձաւոր, ախոյեան, մրցող :

Concertátorius - ia - ium (ած.). կռուական, կռուասէր, հակառակասէր, վիճասէր, վիճող, մաքառող, կազացող :

Concertátus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.). Տես Concérho.

Concérho (չղդ. Certo - tas արճ.). կռուիմ, կազիմ, հակառակիմ, մաքառիմ, վիճիմ, մրցիմ, նախանձընդդէմ լինիմ, մարտընչիմ, պատերազմիմ :

Concessátio - ónis (խգ.). ընդհատութիւն, դուլ, դադարուցն, դատարկութիւն :

Concéssio - ónis (խգ.). շնորհք, թողութիւն, հրաման, հաւանութիւն :

Concéssó (չղդ. Cesso արճ.). դադարիմ, կասիմ, ընդ մէջ հատանեմ, թողում զգործն, զանց առնեմ :

Concéssum - si (չլտ.) } հրա-
 Concéssus - us (ար.) }

ման, շնորհք, թողութիւն,
 հաճութիւն, հաւանութիւն:

Concéssus - sa - sum (անց. ԿԵԲ).
Տես Concédo.

Concha - ae (էփ.). խեցի, խեցե-
 մորթ, գաղտակուր, կոնք,
 պուտնարդ, տաշտ, պնակ,
 ավիսէ:

Conchátus - ta - tum (աժ.). կոն-
 քաձև, գոգաձև, գոգեալ:

Conchis - is (էփ.). բակլայ՝ հան-
 դերձ փոճոկովն իւրով:

Cónchula - ae (էփ.). փոքրիկ խե-
 ցի, կոնք փոքր:

Conchyliátus - ta - tum (աժ.). ծի-
 րանեզոյն, ծիրանի:

Conchylium - lii (չլտ.). խեցե-
 մորթ, խեցի, գաղտակուր,
 ծովու ծիրանի, հանդերձ ծի-
 րանի:

Conchyta - ae (ար.). որսորդ գաղ-
 տակրաց:

Concido - idi (նրփ. Caedo արժ.).
 հատանում, կտրում, բեկանում,
 խորտակում, կոտորում, բախում,
 հարկանում, անդամ անդամ
 յօշում, սպանանում:

Cóncido - di (չլտ. Cado արժ.).
 անկանիմ, կործանիմ, գթեմ,
 դայթեմ, դարահոս դահավէժ
 լինիմ, գլորիմ, վախճանիմ,
 մեռանիմ:

» cóncido ánimo կամ mente.
 վհատիմ, լքանիմ, սրտաբեկ
 լինիմ, սրտաբեկիմ, վեհերիմ,
 վատասրտիմ, յոգնիմ:

» cóncidunt venti. դադարեն
 հողմունք, հանդարտէ հողմն:

Concieo (նրփ. Cieo արժ.). 'ի խոր-
 հուրդ կոչեմ, ժողովեմ, գու-
 մարեմ, հաւաքեմ, գրգռեմ,
 դրդեմ, յուզեմ:

Conciliábulum - li (չլտ.). չարա-
 ժողով, ժողով ապստամբաց,
 պոռնկանոց, բողանոց:

Conciliátio - ónis (էփ.). հաշտու-
 թիւն, միաւորութիւն, միու-
 թիւն, խաղաղութիւն:

Conciliátor - óris (ար.). հաշտե-
 ցուցիչ, միջնորդ, խաղաղա-
 բար, բարեխօս, կաւատ:

Conciliatrícula - ae } էփ. կին
 Conciliátrix - rícis }

հաշտեցուցիչ, խօսնակից,
 բարեխօս, կաւատ:

Conciliátúra - ae (էփ.) } միա-
 Conciliátus - us (ար.) }

բանութիւն, խաղաղարարու-
 թիւն, հաշտութիւն:

Conciliátus - ta - tum (անց. ԿԵԲ.).
Տես Concilio.

Concílio - lias - liá vi - liátum - liáre
 (նրփ.). խտացուցանում, խրո-
 նում, կուտում, ծմլեմ, ծնշեմ,
 միաւորեմ, յօլեմ, պնդեմ,
 հաշտեցուցանում, բարեկամե-
 ցուցանում, հայթայթեմ:

» concílio te ad álterum կամ ál-
 teri. հաշտեցուցանեմ գքեզ
 ընդ ընկերի:

Concílium - lii (չլտ.). միութիւն,
 միաւորութիւն, ժողովուրդ,
 ժողով, սիւնհողոս, խումբ,
 ակումբ:

Concinnatio - ónis (կֳ). կազմութիւն, պատրաստութիւն, հանդերձանք, յարդարումն, յօրինումն :

Concinnator - óris (ար.). յարդարիչ, յօրինիչ, նորոգիչ, ծարտար, հնարագիւտ :

» concinnator causarum. մաքառող, վիճող, կազացող, կռուարար :

Concinnatorius - ia - ium (աճ.). գեղեցկացուցիչ, զարդարիչ, վայելուչ :

Concinne - nius } Concinniter } Աճ. վայելուչս, գեղեցիկս, ըստ պատշաճի, 'ի դէպ, 'ի ծահ, ազնուագոյն, բարեոք, քաջ :

Concinnitas - tátis (եֳ). վայելչութիւն, զարդ, պատշաճութիւն, զարդարանք, պաճուճանք, պճնութիւն, շքեղութիւն, շուք :

Concinnonas - návi - nátum - náre (նրֳ). յօրինեմ, յարդարեմ, զարդարեմ, պաճուճեմ, պրճնեմ, կարգեմ, կարգաւորեմ, ուղղեմ :

» concinnos viam. գճանապարհն յարդարեմ, հարթ առնեմ զուղին :

Concinnus - na - num (-nior) աճ. պատշաճ, կարող, բաւական, զարդարուն, բարեբարոյ, շնորհալից, վայելուչ, ծաղրածու, շահաւոր, օգտակար :

» concinnus ad persuadendum. համոզակեր, հաւանեցուցիչ :

Cóncino - cínui - céntum (չրֳ. et նրֳ. Cano արճ.). ձայնակից լինիմ, 'ի միասին երգեմ, երգս առնում, նուագեմ, յարգարեմ, կարգեմ, միաբանիմ, հրաչակեմ :

Cóncio (նրֳ. Cio արճ.). 'ի խորհուրդ կոչեմ, գումարեմ, ժողովեմ, հաւաքեմ, դրդեմ, գրգռեմ, յուզեմ :

Cóncio - ónis (եֳ). ատենախօսութիւն, հրապարակախօսութիւն, ծառ, ժողով, ակումբ, բեմք, զահ, աթոռ, բանախօսութիւն :

» ádvoco կամ voco conciónem. 'ի խորհուրդ կոչեմ, ատենաժողովեմ :

Conciónalis - le (աճ.). ատենական, ժողովական, հրապարակական :

Conciónator - óris (ար.). քարոզ, քարոզիչ, հրապարակախօս, բանախօս, ատենախօս :

Conciónor - náris - nátus - nári (հար.). հրապարակախօս լինիմ, հրապարակախօսեմ, քարոզեմ, ծառս խօսիմ :

Concípío - céptum (նրֳ. Cápío արճ.). յղանամ, ընդունիմ, ունիմ, փակեմ, բովանդակեմ, առնում, ըմբռնեմ :

» concípío morbum. հիւանդանամ, 'ի հիւանդութիւն անկանիմ, խօթանամ :

» concípío spem, spe áliquid. յոյս ունիմ, յուսամ, յուսաւից լինիմ :

Concise (ՎԷ․)․ Համառօտիւք , կարճառօտս , կարճ 'ի կարճոյ :

Concísio - ónis } ԷՓ․ Հատուցն ,

Concísura - ae } կտրուցն , կրճատուցն նշանազրաց 'ի մէջ բանից :

Concísus - sa - sum (անց․ ԴԵԷ․)․ Տես Concído .

Concísus - sa - sum (- sior) ած․ Հասեալ , համառօտ , հակիրճ , կարճառօտ :

» concisa orátio . արագարանութիւն , կարճառօտ բանք :

Concitaméntum - ti (չԳԺ․)․ Թեւազրուութիւն , հրապոյրք , գրգռութիւն , գրգռուցն , խթան :

Concítate - tius (ՎԷ․)․ արագ , փութապէս , փութանակի , շտապաւ , սաստիկ , ուժգին :

Concítatio-ónis (ԷՓ․)․ Թեւազրուութիւն , հրապոյրք , ուժգնութիւն , բռնութիւն , սաստկութիւն , յոյզք մտաց :

Concítator-óris (ար․)․ հրապուրող , գրգռող , ապստամբեցուցիչ :

Concítatrix-ricis (ԷՓ․)․ կին հրապուրիչ , գրգռիչ , գրգիչ :

Concítatus - ta - tum (անց․ ԴԵԷ․)․ Տես Concído .

Concítatus - ta - tum (- tior - tissimus) ած․ արագ , երագ , սաստիկ , շոյտ , փոյթ , ժիր :

Cóncito (ԵԲԳ․ Cito արժ․)․ հրապուրեմ , գրգռեմ , յուզեմ , գրգեմ , յարուցանեմ :

Cóncitor - óris (ար․)․ շարժիչ , պատճառք , առաջնորդ :

Cóncitus - ta - tum (անց․ ԴԵԷ․)․ Տես Concideo և Cónccio .

Conciúncula - ae (ԷՓ․)․ կարճառօտ բանք , արագարանութիւն :

Conclamátio - ónis (ԷՓ․)․ ազաղակ , գոչիւն , շաչիւն , դղրդիւն , կարկաչիւն , գոգութիւն , կայթիւն , դրուատիք ,

Conclamátus - ta - tum (անց․ ԴԵԷ․)․ Տես Cónclamo .

Conclamátus - ta - tum (- tíssimus) ած․ հռչակաւոր , անուանի , հոյակապ , երեւելի , ակննաւոր , համբաւաւոր :

Conclámito (չԳԺ․ Clámito արժ․) } Conclámo (չԳԺ․ Clamo արժ․) }

աղաղակ բառնամ , աղաղակեմ , գաղաղակ դնեմ vel տամ , միաբարբառ գոչեմ :

» conclámo ad arma . փողանշանս հարկանեմ , յայտ առնեմ զպատերազմ :

» conclamátum est . վճարեալ են իրքն , յանգ ելեալ է գործը :

Concláve - vis } ԿՆԺ․ դահլիճ ,

Concláuium - vii } ներքին սենեակ , խուց , տուն խորհրդոյ , ժողով կարգինալաց յաղագս ընտրութեան Վրահանայապետի :

Conclúdo (ԵԲԳ․ Claudio արժ․)․ փակեմ 'ի ներքս , աղիեմ , ցուցանեմ , յառաջ բերեմ , ընծայեցուցանեմ :

Conclúse (ՎԷ․)․ չափով , դաշնակութեամբ , յօրինեալ բարբառով :

Conclusio-ónis (էփ․)․ փակումն, վախճան, կատարած, կնիք, հետևութիւն, լրումն :

› conclusio orationis. վախճան ճառին, վերջին բանք, յորդորակ, վերջաբան :

› conclusio verborum. շրջան բանից, շրջուած :

Conclusiúncula - ae (էփ․)․ համառոտ խնդիր, հակիրճ հետևութիւն :

Conclusúra - ae (էփ․)․ երկաթի պահանգ որմոց :

Conclúsus - sa - sum (անց․ դրբ․)․ Տես Conclúdo.

Concócctio-ónis (էփ․)․ հալումն, ամբողմն :

Concócctus - ta - tum (անց․ դրբ․)․ Տես Concóquo.

Concoenátio - ónis (էփ․)․ խրատութիւն, խրախուկք, կոչուկք, խնճոյք, ընթրիք, հացկերոյթ :

Cóncolor - óris (աժ․)․ միագոյն, միանշան :

Cóncquo (նրփ․ Cóquo աբ․)․ տամ եփել, հալեմ, ամբքեմ :

› cóncquo ódia. հանդուրժեմ ատելութեանց, տանիմ թըշնամութեանց :

› tibi concoquéndum est. պարտ է քեզ զմտաւ ածել :

Concórdia - ae (էփ․)․ միարանու թիւն, միակամու թիւն, դաշինք, ընկերութիւն :

Concórditer - dius - díssime (ձբ․)․ միարանութեամբ, հասարակաց հաւանութեամբ :

Concórdodas - dávi - dátum - dáre (չգ․)․ միարանիմ, համաշունչ միախորհուրդ լինիմ :

› opiniónes concórdant. միաբան են կարծիքն :

Concórporo (նրփ․ Córporo աբ․)․ յօդեմ 'ի մի մարմին, միաւորեմ, խառնեմ, կցեմ :

Concórs - órdis (-dior - díssimus) աժ․ միաբան, միասիրտ, համաշունչ, համամիտ :

Concrebréscó (չգ․ Crebréscó աբ․)․ ածեմ, զարգանամ, առաւելում, յաճախեմ :

Concréditus - ta - tum (անց․ դրբ․)․ Տես Concrédo.

Concrédo (նրփ․ Credo աբ․)․ յաւանդ տամ, աւանդեմ, հաւատամ, յանձն առնեմ, 'ի պահեստի դնեմ :

Concremátus - ta - tum (անց․ դրբ․)․ Տես Cóncremo.

Concreméntum - ti (չգ․)․ թանձրութիւն, խտութիւն, հոծութիւն, միութիւն, կոյտ :

Cóncremo (նրփ․ Cremo աբ․)․ այրեմ, կիզանեմ, տոչորեմ, հրոյ ճարակ տամ :

Cóncreo (նրփ․ Creo աբ․)․ 'ի միասին ստեղծանեմ, արարչակից լինիմ :

Cóncrepo (չգ․ et նրփ․ Crepo աբ․)․ շայեմ, աղմուկ հանեմ, հնչեցուցանեմ :

› cóncrepo dígitis. կոինչ հանեմ մատամբ :

› cóncrepo aera. հնչեցուցանեմ անօթս պղնձիս :

- » *concrepant arma.* անդ էր լսել շաջիւն շառաջիւն զինուց :
- Concrescētia - ae* (իֆ.). պաղուսն, սառն, սառամանիք :
- Concrēscō* (չգլ. *Cresco* արժ.). խտանամ, հոծ և մած լինիմ, մածնում, թանձրանամ :
- » *concrēscō glacie.* սառիմ, պաղիմ, պաղանամ :
- Concrētio - ōnis* (իֆ.). հոծութիւն, խտութիւն, թանձրութիւն, միութիւն, շեղջ, կոյտ, շեղջակոյտ :
- Concrētus-ta-tum* (անց. ԴԴԷ.). **Տես** *Concrēscō.*
- Concrētus - ta - tum (-tior)* աս. խիտ, հոծ, թանձր, մած, թանձրամած, խառնուածոյ :
- » *aēr concrētus.* հոծ և խիտ օդ :
- » *aqua frigore concrēta.* ջուր իբրև զսառն պաղեալ :
- » *lac concrētum.* կաթն մածեալ, մակարդ :
- Concrētus-us* (ար.). խտութիւն, թանձրութիւն, հոծութիւն, միութիւն, շեղջակոյտ :
- Concrimīnor* (հար. *Crimīnor* արժ.) պարսաւեմ, սողտանեմ, պախարակեմ, ամբաստանեմ, չարախօսեմ :
- Concrispātus-ta-tum* (անց. ԴԴԷ.). **Տես** *Concrispo.*
- Concrispo* (նրգ. *Crispo* արժ.). զանգուրս վարսից յօրինեմ, խոպոպեմ :
- Concrúciōr* (հար. *Crúciōr* արժ.). չարչարակից լինիմ, վշտակից եմ, ախտակցիմ :

- Concúbia nox-octis* (իֆ.). հասարակ գիշեր, մէջ գիշեր, հասարակած գիշերոյ :
- Concubína - ae* (իֆ.). հարձ :
- Concubinátus - us* (ար.). հարձակալութիւն :
- Concubínus - ni* (ար.). հարձակալ, հարձաւոր, հոմանի, սեղեխ :
- Concúbitus-us* (ար.) } խառնք,
Concúbium-bii (չգլ.) } խառնակութիւն, ննջիւն :
- » *concúbium noctis.* հասարակած գիշերի, մէջ *vel* հասարակ գիշեր :
- Conculcátio-ōnis* (իֆ.). կոխուսն :
- Concúleo* (նրգ. *Calco* արժ.). կոխեմ, կոխան ածնեմ, առաթուր հարկանեմ :
- Concúmbō - bis - cúbui - cúbium - bere* (չգլ.). քունեմ ընդ ումք, ննջեմ 'ի միասին, ընկողմանիմ 'ի մահիճս ընդ ալլում :
- Concúpio* (նրգ. *Cúpio* արժ.) }
Concupisco - scis - scere (նրգ.) } ցանկամ, ցանկանամ փափաքեմ, բաղձամ, ըղձանամ, իղձ լինիմ, տենչանամ, տենջամ, անձկանամ :
- Concupiscētia - ae* (իֆ.). ցանկութիւն, տենչանք, տոփանք, պաղչոտութիւն, անառակութիւն :
- Concupitus-ta-tum* (անց. ԴԴԷ.). **Տես** *Concúpio.*
- Concúro* (նրգ. *Curo* արժ.). զամենայն փոյթ յանձին ունիմ,

խնամ տանիմ, խնամարկեմ, հոգամ, յանձանձեմ :

Concúrro - rri (չգ. Curro արձ.). 'ի միասին ընթանամ, ընթացակից լինիմ, մրցիմ, մաքառիմ, մարտնչիմ, պատահիմ, ընդհարկանիմ, դիմեմ, ապաւինիմ; միաբանիմ, դէպ լինիմ, 'ի միասին դիպիմ :

Concursátio - ónis (խգ.). վազք, ոստոստուէն, աստանդութիւն:

Concursátor - óris (ար.). վազվազող, այսր անդր ոստոստող :

Concúrsio - ónis (խգ.). ընթացակցութիւն, մրցութիւն, խռոնընթաց բազմութիւն, համագունդ խուժան :

Concúrso (չգ. Curso արձ.). վազվազեմ, այսր անդր ոստոստեմ:

Concúrsus - us (ար.). մրցութիւն, համագունդ բազմութիւն, խռոնուրդ, կռիւ, գուպարած, գործակցութիւն :

Concúrvo (նրգ. Curvo արձ.). ծալեմ, կրկնեմ, ծռեմ, կորացուցանեմ, թիւրեմ :

Concússio - ónis (խգ.). թօթափումն, երերումն, ցնցումն, շարժումն, սասանութիւն, յափշտակութիւն, հարստահարութիւն, զրկումն :

Concússio - sas - sávi - sátum - sáre (նրգ.). թօթափեմ, շարժեմ, յուզեմ, խռովեմ, ամբոխեմ, օտտանեմ, երերեմ, սասանեցուցանեմ, խառնակեմ, շփոթեմ, ապստամբեցուցանեմ, 'ի քնին արկանեմ :

Concússus - sa - sum (անց. դրք.). Տես Concútio.

Concússus - us (ար.). երերումն, ցնցումն, թօթափումն, շարժումն, հարստահարութիւն, յափշտակութիւն :

Concútio, cóncutis - cússi - cússum (նրգ. Quátio արձ.). շարժեմ, յուզեմ, խռովեմ, երերեմ, խառնակեմ, ապստամբեցուցանեմ, քննեմ, հետազօտեմ :

Cóndecet (դճգ. Decet արձ.). վայելէ, ըմբոն և 'ի դէպ է, պարտ և պատշաճ է, պէտս ունի :

Condecóre (Վէք.). ըստ պատշաճի, արժանապէս, մեծաշուք փառաւորութեամբ :

Condecóro (նրգ. Decóro արձ.). զարդարեմ, շքեղացուցանեմ, պաճուճեմ, պճնեմ :

Condeliquésco (չգ. Deliquésco արձ.). հալիմ, լուծանիմ :

Condemnátio - ónis (խգ.). դատապարտութիւն, վճիռ դատապարտութեան, պարտաւորութիւն, դատավճիռ :

Condemnátor - óris (ար.). ամբաստան, դատախազ, դատապարտիչ :

Condemnátus - ta - tum (անց. դրք.). Տես Condémno.

Condémno (նրգ. Damno արձ.). դատապարտեմ, պարտաւորեմ, պարտաւոր առնեմ :
 > criminis, crimine կամ de crimine condémno. դատապարտեմ ըստ յանցանաց, զրիժապարտ առնեմ :

Condensatio-ónis (իգ.). հոծու-
թիւն, խտուժիւն, սեղմու-
թիւն, թանձրութիւն :

Condenseo (նրգ. Dénseo արժ.) }
Condénso (նրգ. Denso արժ.) }

խտացուցանեմ, թանձրացու-
ցանեմ, հոծ և մած գործեմ :

Condénsus-sa-sum (աձ.). խիտ,
հոծ, թանձր, մած, սեղմ,
թանձրամած :

Condépso (նրգ. Depso արժ.).
զանգանեմ, թրեմ :

Condíco (նրգ. Dico - eis արժ.).
ծանուցանեմ, ազդ առնեմ,
միաբանութեամբ սահմանեմ :

Condíctio - ónis (իգ.). յայտա-
բարութիւն, ծանուցումն,
ազդեցութիւն :

Condíctum-ti (չղգ.). ուխտ, դա-
շինք, միաբանութիւն, խոս-
տումն, աւետիք :

Condíctus-ta-tum (աձ. ց. դրէ.).
Տես Condíco.

Condígne (ձէ.). արժանապէս,
ըստ արժանեաց :

Condígnus - gna - gnum (աձ.).
արժանաւոր, արժանի :

Condimentácius - ia - ium (աձ.).
համեմական, համեմիչ :

Condíméntum - ti (չղգ.). համե-
մանք, հանդերձանք, խու-
նաւագութիւն :

Cóndio - is - ivi (-ii) - itum - ire
(նրգ.). համեմեմ, ամոքեմ,
քաղցրացուցանեմ :

» cóndio mórtuum. զմուսեմ զգի,
օծանեմ բալսամոզնիւ զմար-
մին մեռելոյ :

Condíscípula - ae (իգ.). աշակեր-
տակից օրինորդ, ուսումնակից
աղջիկ :

Condíscipulátus-us (ար.). ի միա-
սին աշակերտութիւն, ու-
սումնակցութիւն :

Condíscipulus - li (ար.). ուսու-
մնակից, աշակերտակից :

Condísco (նրգ. Disco արժ.). ի
միասին ուսանիմ, ուսումնա-
կից լինիմ, ընդելանիմ, սովո-
րիմ, կրթիմ, վարժիմ :

Condítio - ónis (իգ.). համեմանք,
խունաւագութիւն, պայման,
աստիճան, բախտ, վիճակ,
ճակատագիր, բնութիւն, որ-
պիսութիւն, ուխտ, դաշն,
օրէնք, օրինակ :

Conditionális - le (աձ.). պայմա-
նական :

Conditionáliter (ձէ.). պայմա-
նաւ., պայմանօք :

Conditítius - ia - ium (աձ.). զե-
տեղեալ, պահեալ, ի միա-
կողմն եղեալ :

Conditívum - vi (չղգ.). կերակուր
պահեստի, շտեմարան, մսոռան,
գերեզման, շիրիմ, հանգստոց :

Conditívus - va - vum (աձ.). պա-
հելի, տեական :

Cónditor - óris (ար.). արարիչ,
ստեղծիչ, պատճառք, գտակ,
առաջնորդ, գտիչ, հնարա-
գիւտ, հիմնադիր, հիմնարկու,
հաստատիչ :

» cónditor legum. օրէնսդիր :

» cónditor históriæ. պատմիչ,
պատմագիր, վիպագիր :

› *cónditor mundi* կամ *rerum*.
 արարիչ աշխարհի, ստեղծիչ
 տիեզերաց :

Conditor - óris (ար.) խախամոք
 անուշարար, խոհակեր :

Conditórium - rii (չլթ.) շերիմ,
 գերեզման, հանգստոց, դա-
 րաղք :

Conditúra - ae (եգ.) կազմած,
 շինուած, հանդերձանք կե-
 րակրոյ, համեմանք, խունաւ-
 ազութիւն :

Conditus - ta - tum (անց. րբբ.)
 Տես *Cóndio*.

Cónditus - ta - tum (անց. րբբ.)
 Տես *Condo*.

Conditus - us (ար.) համեմանք,
 խունաւազութիւն, հիմնար-
 կութիւն, հիմնադրութիւն,
 շինութիւն, կանգնումն :

Condo - dis - didi - ditum - dere
 (նրգ.) ծածկեմ, թազուցա-
 նեմ, սքողեմ, զետեղեմ, հի-
 մունս արկանեմ, հիմնեմ,
 կանգնեմ, շինեմ, յօրինեմ,
 մատենագրեմ, արձանագրեմ,
 պատմեմ, վիպեմ :

› *condo aetérnam famam*. յի-
 շատակ յաւիտենական թո-
 ղում, անուն քաջութեան ժա-
 ոանգեմ :

› *condo carmen*. նուագս յօրի-
 նեմ, տաղ ասեմ :

Condocefácio (նրգ. *Fácio* ար.)
 ուսուցանեմ, հրահանգեմ,
 կրթեմ, վարժեմ :

Condocefáctus - ta - tum (անց.
 րբբ.) Տես *Condocefácio*.

Condóceo (նրգ. *Dóceo* ար.)
 վարդապետեմ, ուսուցանեմ,
 աշակերտեմ, կրթեմ, հրա-
 հանգեմ :

Condóctus - ta - tum (անց. րբբ.)
 Տես *Condóceo*.

Condóctus - ta - tum (-tior) ան-
 ուսեալ, կրթեալ, հրահան-
 գեալ, տեղեակ, բազմահմուտ,
 գիտուն, իմաստուն :

Condóleo (չլթ. *Dóleo* ար.) կամ }
Condoléscó - scis - scere (չլթ.) }
 ցաւակից լինիմ, ցաւիմ, ցաւ-
 ազնիմ, մորմոքիմ :

› *condóluit mihi caput de vento*.
 գլխագարութիւն ունի զիս 'ի
 շնչելոյ հողմոյն, 'ի պատ-
 ճառս հողմոյն նեղեմ 'ի զըլ-
 խացաւութենէ :

Condonátio - ónis (եգ.) թողու-
 թիւն, տուչութիւն, պարգև :

Condonátus - ta - tum (անց. րբբ.)
 Տես *Condóno*.

Condóno (նրգ. *Dono* ար.) պար-
 գեմ, բաշխիչ տամ, թողու-
 թիւն առնեմ, թողում, թոյլ
 տամ, թողացուցանեմ, ներեմ,
 արձակեմ, շնորհեմ :

Conducibilis - le (-bílior) ան-
 տակար, պիտանի, շահաւոր,
 շայեկան :

Condúco (նրգ. *Duco* ար.) ա-
 ուղնորդեմ, տանիմ, վարեմ,
 'ի վարձու ունիմ, վարձեմ, յա-
 նօթ առնում, միահաղոյն սակ
 արկանեմ :

› *condúco domum*. 'ի վարձու
 առնում զտուն :

» **conducit - cébat - úxit** (բժղ.) .
 օգտի է, օգուտ է, յօգուտ
 լինի, օգտէ, օգնէ :
Conductio - ónis (էգ.) . **ժողով**,
 կոյտ, շեղջակոյտ, վարձ,
 սակ, կարկամութիւն :
Conductitius - ia - ium (աթ.) . 'ի
 վարձու առեալ, սակ արկեալ :
Conductor - óris (ար.) . վարձա-
 կալ, վարձող, վարիչ, ա-
 ռաջնորդ, հոգաբարձու :
Conductrix - rícis (էգ.) . առաջ-
 նորդ կին, վարձաբնակ ման-
 կամարդ :
Conductum - ti (չղ.) . տուն 'ի
 վարձու կալեալ, սակ վար-
 ձու, վարձ :
Conductus - ta - tum (անց. րբ.) .
Տես Conduco.
Cóndulus - li (ար.) . յօդք մա-
 տանց, փոքրիկ մատանի :
Conduplicábiles fores-rium (էգ.) .
 երկրացիկ դուրք :
Conuplicatio - ónis (էգ.) . զրո-
 կանք, զրկախառնութիւն,
 փարումն, կրկնումն :
Condúplico (նրգ. Dúplico արձ.) .
 կրկնեմ, յաւելում, կրկնապա-
 տիկ գործեմ :
Condúro (նրգ. Duro արձ.) . կարծ-
 րացուցանեմ, խտացուցա-
 նեմ, բրտացուցանեմ :
Condu - di կամ }
Condu sprómus - mi } ար. հազա-
 րապետ տան, տնտես, մատա-
 կարար, շտեմարանապետ :
Cóndylus - li (ար.) . յօդք մա-
 տանց, մատանի փոքրիկ :

Confábricor (հար. Fábricor արձ.) .
 շինեմ, կանգնեմ, կառուցա-
 նեմ, գտակ լինիմ, հնարեմ :
Confabulatio - ónis (էգ.) }
Confabulátus - us (ար.) } ըն-
 սանութիւն, բանակցութիւն,
 խօսակցութիւն :
Confábulator (հար. Fábulator արձ.) .
 խօսակից լինիմ, զրոյց առ-
 նեմ, խօսիմ :
Confatális - le (աթ.) . վեճակա-
 կից, օրհասական, հաղորդա-
 կից ծակատաքի :
Conféctio - ónis (էգ.) . գործ, գոր-
 ծած, յօրինուած, արարք,
 վախճան, կատարումն, կա-
 տարած, սպառուած :
 » **conféctio escárum** . մանքումն,
 հալումն կերակրոց :
Conféctor - óris (ար.) . գործիչ,
 արարիչ, կատարիչ, կործա-
 նիչ, աւերիչ, քանդիչ, մա-
 շիչ, սպառիչ :
Conféctrix - rícis (էգ.) . աւերիչ
 կին :
Confectúra - ae (էգ.) . յօրինուած,
 գործած, արարք, կազմու-
 թիւն, կատարումն :
Conféctus - ta - tum (անց. րբ.) .
Տես Conficio.
 » **confécta res est** . վճարեցան
 իրքն, յանդ ելեալ է գործդ :
Confércio (նրգ. Fárcio արձ.) .
 ընում, լցուցանեմ, ամանեմ,
 դիզանեմ, կուտեմ, շեղջեմ :
Cónfero, collátum (նրգ. Fero
 արձ.) . բերեմ, ածեմ, տանիմ,
 ժողովեմ, գումարեմ, տամ,

- օգնեմ, նպաստաւորիմ, համեմատեմ, հաւասարեմ :
- » **cónfero rem in pauca.** համառօտեմ զխօսս, հակիրճ առնեմ զգանս, համառօտս հատանեմ, կարճառօտս կտրեմ :
- » **cónfero castra castris.** ճակատիմ դէմ յանդիման, ճակատեցուցանեմ զզօրս 'ի մարտ պատերազմի, բանակ հարկանեմ, բանակիմ :
- » **me cónfero.** մեկնեալ երթամ, գնամ, շրջիմ, զգնամ, ճեմիմ :
- » **confert (դճգ.)** օգտէ, յօգուս լինի, օգնէ :
- Conferrúmino (Նրգ. Ferrúmino արճ.)** զօդեմ, կցեմ, յօդեմ, յարեմ, միաւորեմ, մածուցանեմ, խառնեմ :
- Confértim (ՎՔ.)** գէղադէզ, խուռն բազմութեամբ, միախուռն, գունդագունդ :
- Confértus - ta - tum (անց. ԴրՔ.)** **Տես Confércio.**
- Confértus - ta - tum (-tior-tíssimus)** ած. լի, զեղուն, թաթաղուն, խիտ, հոծ և մած, կուռ, թաղուն :
- Confervefácio (Նրգ. Fervefácio արճ.)** ջեռուցանեմ, բորբոքեմ, եռացուցանեմ :
- Conférveo (զլգ. Férvéo արճ.)** }
Confervéscó (զլգ. Fervéscó արճ.) }
 'ի միասին եռամ, պղպջանամ :
- Conféssio - ónis (ԷՉ.)** խոստովանութիւն, վկայութիւն, հաստատութիւն, խորհուրդ ապաշխարութեան :

- » **ómnium confesióné.** միաբան հաւանութեամբ, ըստ հասարակաց կարծեաց, համամիտ խորհրդով :
- Conféssus - sa - sum (անց. ԴրՔ.)** **Տես Confíteor.**
- » **in conféssó est.** սուանց երկմտութեան է, այդ այդպէս է անշուշտ :
- » **ex conféssó.** ըստ հասարակաց կարծեաց, 'ի միաբան հաւանութենէ, ընդ մի բերան :
- Conféstim (ՎՔ.)** իսկոյն, առժամայն, նոյն հետայն, անդէն, վաղվաղակի, իսկ և իսկ :
- Confíbula - ae (ԷՉ.)** երիթ, սեպ :
- Conficiens - éntis (ԷՅԹ.)** գործող, գործօն, արարիչ :
- » **caussa conficiens.** արարչական պատճառք :
- Conficio - féctum (Նրգ. Fácio արճ.)** գործեմ, առնեմ, ժողովեմ, գումարեմ, կուտեմ, հաւաքեմ, կատարեմ, 'ի գլուխ հանեմ, մանրեմ, լեսուամ, ամոքեմ, հալեմ, մաշեմ, ծախեմ, սպառեմ, նեղեմ, տանջեմ, լլկեմ, չարչարեմ :
- » **conficio bellum.** 'ի գլուխ հանեմ զճակատամարտն, կատարեմ զգործ պատերազմի :
- » **conficio diem extrémum morte.** կատարեմ զելս վախճանի իմոյ յաշխարհէս, վախճանիմ, մեռանիմ :
- » **me conficio.** վախճանիմ 'ի կենաց, զեւրովին երթամ, անձին առնեմ :

» inde conficitur. *անտի զհեռ գայ :*

Confictio - ónis (*եփ.*). *գիւտ, հնարք, հնարագիտութիւն, առակումն, առասպել :*

Confictus - ta - tum (*անց. րբ.*).
Տես Confingo.

Confidens - éntis (-tior - tíssimus)
ած. յանձնապատան, աներկիւղ, քաջասիրտ, համարձակ, յանդուգն, ժպիրհ :

Confidénter - tius - tíssime (*ձբ.*).
վստահութեամբ, համարձակագոյնս, համարձակաբար, արիաբար, քաջաբար :

Confidéntia - ae (*եփ.*). *վստահութիւն, համարձակութիւն, քաջասրտութիւն, յանդգնութիւն, ժպրհութիւն :*

Confido (*չգ. Fido աբ.*). *վստահ լինիմ, վստահիմ, յուսամ, սկն ունիմ, յնուում :*

» confido virtúti. *վստահ լինիմ 'ի զօրութիւն բազկի, վստահանամ յանձն :*

Configo (*նրփ. Figo աբ.*). *բեւեւեմ, թափանցանց խոցեմ, ծակեմ, ծակոտեմ :*

Configúro (*նրփ. Figúro աբ.*).
նմանեցուցանեմ, կերպարանակից առնեմ :

Confindo (*նրփ. Findo աբ.*). *աւտառեմ, հերձանեմ, ճեղքեմ, կեղեքեմ :*

Confine - nis (*չգ.*). *սահմանք :*

Confingo (*նրփ. Fingo աբ.*). *կերպարանեմ, հնարեմ, գտանեմ, գտակ լինիմ :*

Confinis - ne *կած* } *ած.*
Confinitimus - ma - mum }

սահմանակից, արուարձական, մերձաւոր, մօտաւոր, զրոցի, նման, հանգոյն :

Confinium - nii (*չգ.*). *սահմանք, զրոցութիւն, սահմանորդ, մերձաւորք :*

Confirmáte (*ձբ.*). *հաստատութեամբ, սերտիւ, պնդագոյնս :*

Confirmátio - ónis (*եփ.*). *հաստատութիւն, հանդէս, խորհուրդ գրոշմի, քնծայութիւն, վկայութիւն, յանդիմանութիւն :*

Confirmatíva advérbia (*չգ.*).
հաստատիչ մակբայք, հաստատական վերագիրք բայից :

Confirmátor - óris (*աբ.*). *երաշխաւոր, հաստատիչ :*

Confirmátus - ta - tum (*անց. րբ.*).
Տես Confirmo.

Confirmátus - ta - tum (-tior) *ած.*
հաստատեալ, հաւանեալ, վկայեալ, սրտապնդեալ, քաջալերեալ, խրատուեսալ :

Confirmitas - tátis (*եփ.*). *պնդութիւն, հաստատութիւն, համարձակութիւն, քաջութիւն, հետտութիւն, յամառութիւն, խստասրտութիւն :*

Confirmo (*նրփ. Firmo աբ.*). *պրնդեմ, սերտ գործեմ, քաջալերեմ, սրտապնդեմ, կազդուրեցուցանեմ, զօրացուցանեմ, հաստատեմ, հաւանիմ :*

Confiscátio - ónis (*եփ.*). *ուռնելն յարքունիս, ինչք հատեալք յարքունիս :*

Confiscátus-ta-tum (անց. ԳՐԲ.).

Տես Confisco.

Confisco-cas-cávi-cátum-cáre (ՆԵԳ.). ունիմ vel հասանեմ յարքունիս :

Confisio-ónis (ԻԳ.). վստահու թիւն, յոյս, յապահովու թիւն, համարձակութիւն :

Confisus-sa-sum (անց. ԳՐԲ.).

Տես Confido.

Confiteor-féssus (հար. Fáteor արժ.). խոստովանիմ, խոստովան լինիմ, դաւանիմ, հաստատեմ, վկայեմ :

Confixilis-le (աԹ.). միաձոյլ, միապաղաղ, կցեալ, ի կցանի հարեալ, խառնեալ :

Confixus-xa-xum (անց. ԳՐԲ.).

Տես Configo.

Conflaccésco (չգլ. Flaccésco արժ.) նուաղիմ, պարտասիմ, թաւանամ, թօշնիմ :

Conflágitó (ՆԵԳ. Flágitó արժ.). պաղատանօք հայցեմ, պաղատիմ, աղերս մատուցանեմ, աղերսեմ :

Conflagrátio-ónis (ԻԳ.). կիզումն, այրումն, հրդեհ, հրայրեացք :

Conflágro (չգլ. Flágro արժ.). այրիմ, կիզանիմ, տոչորիմ, վառիմ, բորբոքիմ :

› conflágro invidiá. նախանձու մաշեմ, նախանձարեկ լինիմ :

Conflátio-ónis } ԻԳ. ձոյլ, հա-

Conflátúra-ae } Լու. մն, լուծումն, լուծուած, ձուլումն, ձուլած :

Conflátus-ta-tum (անց. ԳՐԲ.).

Տես Conflo.

› confláta státua. արձան ձուլածոյ, պատկեր ձուլեալ :

Conflictátio-ónis } ԻԳ. հարուած,

Conflictio-ónis } ԻԳ. հարուած, ընդհարումն, բախիւն, բախումն, կռիւ, մարտ, պատերազմ, յարձակումն, արշաւան, վէճ, վիճումն, պայքար :

Conflictátus-ta-tum (անց. ԳՐԲ.).

Տես Conflictio & Confictor.

Conflictó-tas-távi-tátum-táre (ՆԵԳ. et չգլ.). նեղեմ, տառապեցուցանեմ, վշտացուցանեմ, լլկեմ, խուեմ, տանջեմ, հսկառակիմ, կռուիմ :

Confictor-táris-tátus-tári (հար.). մարտնչիմ, ի ռազմ մտանեմ, պատերազմիմ, վիճեմ, կռգեմ, հակառակիմ :

Conflictus-us (ար.). բախումն, բախիւն, հարուած, ընդհարումն, մարտ, պատերազմ, ռազմ, մրցութիւն, կռիւ, մաքառումն, պայքար :

Confligo (ՆԵԳ. et չգլ. Fligo արժ.). հարկանեմ, բախեմ, ընդհարկանիմ, կռուիմ, մարտնչիմ :

Conflo (չգլ. Flo արժ.). փչեմ, շնչեմ, գրգռեմ, գրգիւնեմ, հաւլեմ, լուծանեմ, ձուլեմ, թափեմ, ժողովեմ, կուտեմ, հաւաքեմ, կազմեմ, յօրինեմ, գործեմ, շինեմ :

› aes aliénum conflo. ընդ պարտեօք անկանիմ vel մտանեմ, պարտական լինիմ :

Conflúctuo (չլփ. Flúctuo արժ.) }
 Conflúctuor (հար. Flúctuor արժ.) }
 յուզիւմ, տատանիմ, ծփիմ,
 ճօճիմ, տարաբերիմ :

Cónfluens - éntis (էյթօ). բազմագունից, բազմաթիւ, բազմախոռոն, բազմամտիս :

Cónfluens - éntis (ար.) } գետա-
 Conflúentia - ae (էփ.) } խառնուելիք :

Cónfluo (չլփ. Fluo արժ.). խառնին գետք ընդ միմեանս, 'ի միասին ընթանամ, ընթացակից լինիմ, խոռոն դիմեմ, խոնիմ, ժողովեմ, գումարիմ :

Confódio (նրփ. Fódio արժ.). պեղեմ, բրիմ, խորեմ, փորեմ, փոսեմ, թափ անցանեմ, խոցեմ, վերաւորեմ :

Confoédo (նրփ. Foedo արժ.). աղտեղեմ, շաղախեմ, թաթաւեմ, պղծեմ, արատեմ :

Conformátio - ónis (էփ.). նմանութիւն, կերպարան, կարգաւորութիւն, կարգ, յորինուած, յորինուածութիւն :

Conformátor - óris (ար.). կարգիչ, ուղղիչ, վարիչ :

Conformátus - ta - tum (անց. դրէօ).
 Տես Confórmo.

Confórmo (նրփ. Formo արժ.). կերպարանակից առնեմ, նմանեցուցանեմ, յորինեմ, ուղղեմ, յարդարեմ, մաքրեմ, պատշաճեմ, յերիւրեմ :

» confórmo mores. ուղղեմ զբարս, ուղղութեան բուսոյ բարուց վերակացու լինիմ :

Confórnicó (նրփ. Fórnico արժ.). յարկեմ կամարաւ, կամարա- յարկ գործեմ, կամարաձև յորինեմ :

Confóssus - sa - sum (անց. դրէօ).
 Տես Confódio.

Confóveo (նրփ. Fóveo արժ.). ջեռուցանեմ, կենդանի առնեմ, կենդանացուցանեմ, կազդուրեցուցանեմ, զօրացուցանեմ :

Confráctus - ta - tum (անց. դրէօ).
 Տես Confríngo.

Confragósus - sa - sum (-sior) } արծ-
 Confragus - ga - gum }
 դիւրաբեկ, խորտակեալ, դառն, դաժան, քարուտ, ապառաժուտ, ամայի, անգործ, շփոթ, խառնակ, պատ 'ի պատ :

Confremo (չլփ. Fremo արժ.). գոչեմ, մռնչեմ, մռմռեմ, դղրուդիւն հանեմ :

Confricátus - ta - tum (անց. դրէօ).
 Տես Cónfrico.

Cónfrico (նրփ. Frico արժ.). շփեմ, շփշփեմ, դառնացուցանեմ, զայրացուցանեմ, զկծեցուցանեմ, գրգռեմ :

Confringo (նրփ. Frango արժ.). բեկանեմ, խորտակեմ, ջախջախեմ, կոտորեմ :

» confringo rem. վատնեմ զինչս, անառակութեամբ ծախեմ զստացուածս :

» confringo jura. լուծանեմ զօրէնս, օրինազանց լինիմ, անցանեմ զպատուիրանաւ :

Confúgio (չլփ. Fúgio արժ.). դիմեմ, ոնկանիմ, ապաւինիմ,

ապաստանիմ, առանձնանամ, մեկուսանամ, փախչիմ, խոյս տամ, խուսեմ :

Confúgium-gii (չդ.). պատուպարան, ապաստան, ապաւէն, ակաստան :

Confúlcio (նրգ. Fúlcio արձ.). 'ի վեր ունիմ, բառնամ, կրեմ :

Confúlgeo (չդ. Fúlgeo արձ.). փայլիմ, շողամ, պաղպաջեմ, փաղփաղիմ, փողփողիմ :

Confúndo (նրգ. Fundo-dis արձ.). խառնակեմ, խառնեմ, շփոթեմ, պղտորեմ, ամաչեցուցանեմ, յամօթ առնեմ :

Confúse - sius } Աք. խառն 'ի
Confúsim }
խուռն, յանկարգս, անկարգապէս :

Confúσιο - ónis (եգ.). խառնակութիւն, շփոթ, շփոթութիւն, խառնութիւն, խառնուութիւն, խառնուած, անկարգութիւն, ամօթ, ապիրատութիւն :

Confúsus-sa-sum (անց. Դրէ.). Տես Confúndo.

Confúsus - sa - sum (-sior-síssimus) ար. խառն, խառնակ, յօլուածոյ, ահաբեկ :

Confutátio-ónis (եգ.). մերժումն, ցրումն, հերքումն, եղծ :

Confúto - tas - távi - tatum - táre (նրգ.). սանձեմ, սանձահարեմ, պատժեմ, պատուհասեմ, հանդարտեցուցանեմ, ցածուցանեմ, մեղմացուցանեմ, ամօքեմ, մերժեմ, ցրեմ, քակեմ, հերքեմ :

Congelásco (չդ. Gelásco արձ.). սառիմ, պաղիմ :

Congelátio - ónis (եգ.). սառն, սառնամանիք, պաղումն, պաղ :

Congelátus-ta-tum (անց. Դրէ.). Տես Cóngelo.

Congélidus-da-dum (ար.). ցուրտ, ոյծ, եղկ :

Cóngelo (չդ. et նրգ. Gelo արձ.). պաղիմ, սառիմ, թանձրանամ, սառուցանեմ, կարծրացուցանեմ, խստացուցանեմ :

Congeminátio-ónis (եգ.). կրկնումն, յաւելուած, զրկանք, զրկախառնութիւն, փարուումն :

Congémino (նրգ. Gémino արձ.). կրկնեմ, յաւելում, կրկնապատիկ գործեմ :

Cóngemo (չդ. Gemo արձ.). արտասուակցորդ լինիմ, հեծեծեմ, շառաչել vel ճարձատել ծառոց :

Cóngener - géneris (ար.). համազգի, ազգակից, համացեղ :

Congenerátus - ta - tum (ար.). երկուորեակ, երկուորի, համազն, համասոհմ :

Congénero (նրգ. Género արձ.). 'ի միասին ծնանիմ, ծնուցանեմ :

Congénitus - ta - tum (ար.). երկուորի, երկուորեակ :

Conger - gri (ար.). օձաձուկն, ենքեղիս ծովու :

Congéries-iéi (եգ.). շեղջ, կոյտ, շեղջակոյտ, կարկառ, ամբոխ, բուզմութիւն, խուռն, խուժան, խառնիճաղանձ :

Congérmino (չղԺ. Gérmino արժ.) . բողբոջա արձակեմ, բողբոջեմ, պակիմ, ընձիւղիմ :

Cóngero (ՆրԳ. Gero արժ.) . կուտեմ, շեղջեմ, ժողովեմ, դիզանեմ, մթերեմ :

» cóngero crimen in te. ամբաստան լինիմ զքէն, սոգսանեմ, պարտաւեմ, մեղ դնեմ :

Cóngero-ónis (ար.) . բեռնակիր :

Cóngeste (ՎԷ.) . դէզադէզ, շեղջաշեղջ, յանկարգս, անկարգապէս :

Congéstio - ónis (ԷԳ.) } շեղջ,
Congéstus - us (ար.) } կոյտ, շեղջակոյտ, ժողով, տեղափոխութիւն :

Congestitius - ia - ium (արժ.) } արժ.
Congéstus - ta - tum (- tior) } դիզեալ, կուտեալ, կուտակեալ, բազմաժողով :

Congéstus - ta - tum (անց. ԿՐԷ.) . Տես Cóngero.

Conglaciátus - ta - tum (անց. ԿՐԷ.) . Տես Conglácio.

Conglácio (ՆրԳ. Glácio արժ.) . սառիմ, պաղիմ :

Conglisco (չղԺ. Glisco արժ.) . ածեմ, զարգանամ, ուրախ լինիմ, խայտամ, գիրանամ, պարարտանամ, փափագիմ, ցանկամ, տենչամ :

Conglobátim (ՎԷ.) . խուռն, խուռնընթաց, համագունդ, առ հասարակ :

Conglobátio - ónis (ԷԳ.) . շեղջակոյտ, գումարութիւն, ժողով, խուռն, խառնուրդ :

Conglobátus - ta - tum (անց. ԿՐԷ.) . Տես Conglóbo.

» figura conglobáta. գնդաձև կերպարանք, գործած բոլորչի :

Cónglobo (ՆրԳ. Globo արժ.) . հաւաքեմ, դիզանեմ, կուտեմ, շեղջակուտեմ, խոնեմ, մթերեմ :

Conglomerátio - ónis (ԷԳ.) . խառնուրդք ճակատուց :

Conglómero (ՆրԳ. Glómero արժ.) . ժողովեմ, գումարեմ, կուտակեմ, դիզեմ :

Conglutinátio - ónis (ԷԳ.) . օժուճն սոսնձով, խառնուրդ, միաւորութիւն, կցորդութիւն :

Conglutinátus - ta - tum (անց. ԿՐԷ.) . Տես Conglútino.

Conglútino (ՆրԳ. Glútino արժ.) . մաժուցանեմ սոսնձով, սերտիւ միաւորեմ, յօդեմ, կցեմ :

Congraeco - cas - cávi - cátum - cáre (չղԺ.) . խրախուռն առնեմ, շուայտիմ, յաղակատանս հասանեմ :

Congratulátio - ónis (ԷԳ.) . խընդակցութիւն :

Congrátulor (հար. Grátulor արժ.) . խնդամ ընդ քեզ, խնդակից ուրախակից լինիմ :

Congrédiór (հար. Grádiór արժ.) . ՚ի միասին ընթանամ, ընթացակից լինիմ, այց առնեմ, յայց ելանեմ, այցեմ, խօսակից լինիմ, յարձակիմ, ՚ի դիմի հարկանիմ, կոռիմ, պատեւազմիմ, մարտնչիմ :

Congregábilis - le (արժ.) . ընկերական, ընկերասէր, ընդելական :

Congregatio-ónis (էփ.) ժողով, ժողովակցութիւն, միաբանութիւն, ընկերութիւն, ընկերակցութիւն, խումբ, սկումբ :
 Congregátus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.) Տես **Cóngrego.**
 Cóngrego-gas-gávi-gátum-gáre (նրփ.) ժողովեմ, գումարեմ, հաւաքեմ, կուտեմ, խմբեմ :
 Congrèssio-ónis (էփ.) } աստեան
 Congrèssus-us (ար.) } խորհրդոյ, խորհուրդ, ժողով, բազմականք, սկումբ, բանակցութիւն, խօսակցութիւն, խառնուրդ, կռիւ :
 Congrex-regis (անց.) խմբակից, դասակից, համադաս :
 Cóngruens-éntis (-tior-tíssimus) էջ. պատշաճ, վայելուչ, պատեհ, արդար, սեպհական, առանձինն, համեմատ, հաւասար, հանդոյն :
 Congruénter-tius-tíssime (մէք.) ըստ պատշաճի, արժանապէս :
 Congruéntia-ae (էփ.) պատշաճութիւն, պատեհութիւն, համեմատութիւն, հաւասարութիւն, նմանութիւն, յօրինուածութիւն :
 Cóngruo-uis-ui-úere (չլր.) միանամ, միաւորիմ, խառնիմ, դէպ լինիմ, հանդիպիմ, 'ի դէպ գամ, պատշաճիմ, վայելեմ, յարմարիմ :
 Congrus-gri (ար.) օձաձուկն, ենքեղիս ծովու :
 Cóngruus-ua-uum (անց.) վայելուչ, պատշաճ, պատեհ,

արդար, սեպհական, առանձինն, հանդոյն, համեմատ :
 Cóngylis-ýlidis (էփ.) շողգամ, կարմիր բողկ :
 Conjectárius-ia-ium (անց.) յառաջ բերեալ, կարծական :
 Conjectátio-ónis (էփ.) կարծ, կարծիք :
 Conjectatórius-ia-ium (անց.) կարծական, ըստ կարծեաց :
 Conjéctio-ónis (էփ.) ձգումն, ձիգ, կարծիք, կարծ :
 Conjécto (նրփ. Jacto արժ.) արկանեմ, ձգեմ, ընկենում, վարեմ, քշեմ, քարշեմ :
 Conjéctor-óris (ար.) երազահան, մեկնիչ, ըղձապատում, կիւս, դիւթ, դէտ, կարծող :
 Conjéctrix-ricis (էփ.) վհուկ, ջատուկ, հարցուկ կին :
 Conjectúra-ae (էփ.) կարծ, կարծիք, մեկնութիւն, երազահանութիւն :
 Conjecturális-íe (անց.) ըստ կարծեաց, կարծական :
 Conjéctus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.) Տես **Conjício.**
 » conjéctus in cárcerem. արկեալ 'ի բանտ, բանդարգել :
 Conjéctus-us (ար.) ձգումն, ձիգ :
 » conjéctus oculórum. ակնարկութիւն, հայեցուածք, զաղտագողի նայեցուածք :
 Cónifer-nífera-níferum } անց.
 Cóniger-nígera-nígeruum } կոնաձէ :
 Conjício-jéctum (նրփ. Jácio արժ.) արկանեմ, ընկենում, ձգեմ,

վարեմ, քշեմ, արձակեմ, դնեմ, զետեղեմ, կարծեմ, վարկանիմ, համարիմ, գուշակեմ, հմայեմ, պարզեմ, մեկնեմ :
 Conjugális - le (աժ.) . ամուսնական :
 Conjugátio - ónis (եգ.) . լծորդութիւն բայից, խոնարհումն :
 Conjugátor - óris (ար.) . միաւորիչ, յօդիչ, զօդիչ :
 Conjugiális - le (աժ.) . ամուսնական :
 Conjúgium - gii (չդ.) . միաւորութիւն, կցորդութիւն, ամուսնութիւն :
 Cónjugo (նրգ.) . Jugo արձ.) . միաւորեմ, կցեմ, յօդեմ, խառնեմ, շաղեմ, առն տամ, ամուսնացուցանեմ, լծորդեմ *vel* խոնարհեմ զբայս :
 Cónjugus - ga - gum (աժ.) . զուգեալ, միաւորեալ, յօդեալ :
 Conjúnete - tius - tíssime } ճԷ.
 Conjúnectim }
 միանգամայն, 'ի միասին, միաբան, սերտիւ, սնձկագոյնս :
 Conjúntio - ónis (եգ.) . զուգաւորութիւն, միաւորութիւն, կցորդութիւն, միաբանութիւն, յօդակապ, կապ, զօդբանից, ազգականութիւն, մերձաւորութիւն :
 Conjúntus - ta - tum (անց. ԴԷԷ.) . Տես Conjúngo.
 Conjúntus - ta - tum (-tior - tíssimus) աժ. միաւորեալ, յօդեալ, յարեալ, կցեալ, սերտ, ներքին, բուն :

Conjúngo (նրգ.) . Jungo արձ.) . զուգեմ, շաղեմ, միաւորեմ, յօդեմ, կցեմ, խառնեմ, առն տամ, ամուսնացուցանեմ :
 Conjurátio - ónis (եգ.) . դաւաճանութիւն, երդմնակցութիւն, գաղտմիաբանութիւն :
 Conjurátor - óris (ար.) . դաւաճան, երդմնակից, նենգագործ, ապստամբ :
 Conjurátus - ta - tum (անց. ԴԷԷ.) . Տես Conjúro.
 » conjuráti - tórum (ար.) . դաւաճանք, նենգագործք :
 Conjúro (նրգ.) . Juro արձ.) . միաբան երդմնի լինիմ յապստամբութիւն, ուխտս դնեմ, խումբ խմբեմ, նիւթեմ, միաբանիմ, հաւանիմ :
 Conjúx - jugis (ար. et եգ.) . ամուսին, ամուսնաւոր, ամուսնակից, այր, կանամբի, կին, արամբի :
 Conlátro (չդ.) . Latro - ras արձ.) . հաջեմ, զողանջեմ, բամբասեմ, շարախօսեմ, արանջեմ :
 Conláxo (նրգ.) . Laxo արձ.) . թուլացուցանեմ, մեղմացուցանեմ, մեղկեմ :
 Connécto (նրգ.) . Necto արձ.) . կապեմ, յօդեմ, կցեմ, 'ի կցանի հարկանեմ, յարեմ, խառնեմ, միաւորեմ, հիւսեմ, շաղեմ :
 Connéxio - ónis (եգ.) . աղերս, կապ, յօդ, զօդ, միաբանութիւն, պատշաճութիւն, կնիք, ընծայութիւն, հետեւութիւն, հաստատութիւն :

Connexus-xa-xum (անց. Կրթ.). Տես Connécto.

Connexus-xa-xum (-xior) անց. միաւորեալ, կցեալ, յօդեալ, կապեալ, յարակից :

Connexus-us (ար.). յօդ, զօդ, կապ, միաբանութիւն, պատշաճութիւն, աղերս :

Connitor (հօր. Nitor արձ.). ճրգնիմ, ջանամ, գուն գործեմ, ՚ի լոյս ածեմ, ծնանիմ :

Conniventia - ae (էփ.). անտեսութիւն, թողութիւն, հաղորդութիւն ՚ի շարիս, կեղծաւորութիւն :

Conniveo - es - vi (-nixi) - vére (չգո.). ընդ շտես առնեմ, զանգիտութիւն պատճառեմ, թոյլ տամ, կեղծաւորիմ :

Connubiális - le (անց.). հարսանեկան, ամուսնական :

Connubium - bii (չգո.). ամուսնութիւն, հարսանիք :

Connubo (չգո. Nubo արձ.). առնելիմ, ամուսնանամ :

Connúmero (նրգ. Número արձ.). ՚ի համար արկանեմ, համարեմ, հաշուեմ, թուեմ :

Conopéum - ei (չգո.). վարագոյր մահճաց, սրահակ անկողնոյ, սրկապան :

Conor-náris-nátus-nári (հօր.). ճգնիմ, ջան դնեմ, ջանամ, գուն գործեմ, փութամ, փոյթ յանձին ունիմ, թեւակոխեմ :

Conquaëstor - óris (ար.). ընկեր դանձապետի, ընկերակից պանձաւորի :

Conquassatio - ónis (էփ.). երբեքուսն, երեք, թօթափուսն, շարժուսն, տատանուսն, սասանութիւն :

Conquassátus-ta-tum (անց. Կրթ.). Տես Conquáссо.

Conquáссо (նրգ. Quasso արձ.). երկրեմ, սասանեցուցանեմ, տատանեմ, շարժեմ, շարժելեմ, թօթափեմ :

Cónqueror (հօր. Queror արձ.). ցաւիմ, զչարիմ, ողբամ, սգամ, ցաւակից լինիմ, արգահատեմ, հեծեծեմ, կոծիմ :

Conquéstio - ónis (էփ.) } ողբ,
Conquéstus - us (ար.) } հեծութիւն, հեծեծութիւն, կոծ, ցաւ, սուգ :

Conquiesco (չգո. Quiéscō արձ.). հանգչիմ, հանդարտիմ, գոհ լինիմ, հաճիմ, շատանամ :

Conquinisco - scis - scere (չգո.). կքիմ, կծկիմ, զօղեմ, թաքչիմ, ամփոփիմ :

Conquiro (նրգ. Quaero արձ.). հետապօտեմ, խուզեմ, խոյզ և խնդիր առնեմ, որոնեմ, յուզեմ, ժողովեմ, հաւաքեմ :

Conquisite (ճէ.). փութով, խնամով, ճշգիւ, հաւաստեալ, մտադիւրագոյնս :

Conquisitio - ónis (էփ.). խնդիր, խոյզ, հետապօտութիւն, գումարութիւն :

» *conquisitio militum.* ժողովումն զօրաց, զօրաժողով :

Conquisitor - óris (ար.). դրաւաւու, լրտես, դէտ, յուզօղ :

Conquisitus-ta-tum (անց. ԴԵԷ.).

Տես Conquiro.

Consalutatio-ónis (ԷԳ.). երկա-
կողմանի ողջոյն :

Consalúto (ՆԵԳ. Salúto արժ.).
ողջոյն տամ, ողջունեմ, բազ-
մասցի ձեզ ողջոյն :

Consanesco (չԳ. Sanesco արժ.).
բժշկիմ, սպաքինիմ, աւաքիմ,
ողջանամ :

Consanguíneus - ea - eum (աԺ.).
արեանառու, միահայր, հա-
մահայր, ազգական, մերձաւոր,
սոհմակից :

Consanguínitas-tátis (ԷԳ.). սղ-
գականութիւն, համահայրու-
թիւն, խնամութիւն, մեր-
ձաւորութիւն :

Consáno (ՆԵԳ. et չԳ. Sano արժ.).
առողջացուցանեմ, բժշկեմ,
բուժեմ, ողջացուցանեմ, ող-
ջանամ, սպաքինիմ, աւաքիմ :

Consarcinátus-ta-tum (անց. ԴԵԷ.).

Տես Consárcino.

Consárcino (ՆԵԳ. Sárcino արժ.).
ընդ միմեանս կարեմ, կարկա-
տեմ, 'ի չու պատրաստիմ,
չուեմ, մեկնիմ :

Consárrio (ՆԵԳ. Sárrio արժ.).
բրեմ, պեղեմ, փորեմ, փոսեմ,
զոգեմ, խորեմ :

Consáucio (ՆԵԳ. Sáucio արժ.).
խոցեմ, վերաւորեմ, վէրս 'ի
վերայ դնեմ :

Conscélero-ras-rávi-rátum-ráre
(ՆԵԳ.). պղծեմ, աղտեղեմ,
արատեմ, ապականեմ, շաղա-
խեմ, թաթաւեմ :

Conscéndo (չԳ. Scando արժ.).

ելանեմ, բարձրանամ, համ-
բառնամ, վերանամ :

» conscéndo equum կամ in e-
quum. հեծանիմ յերկարի,
աշտանակեմ 'ի ձի :

Conscénsio - ónis (ԷԳ.). ելք,
մուտք 'ի նաւ :

Conscénsus-sa-sum (անց. ԴԵԷ.).

Տես Conscéndo.

Consciéntia - ae (ԷԳ.). գիտակ-
ցութիւն, խիղճ մտաց, իրա-
գէտ տեղեկութիւն, ծանօ-
թութիւն, գիտութիւն :

Conscíndo (ՆԵԳ. Scíndo արժ.).
պատառեմ, բեկանեմ, անուն
չար հանեմ, չարախօսեմ, ամ-
բաստանեմ :

Cónscio (ՆԵԳ. Scio արժ.). ճա-
նաչեմ, գիտեմ, գիտակ լինիմ,
տեղեկանամ :

» cónscio mihi. նեղիմ 'ի խղճէ
մտացս, իրագէտ եմ յանցա-
նաց իմոց :

Conscisco (ՆԵԳ. Scisco արժ.).
խորհուրդ 'ի մէջ առնում,
խորհիմ, դնեմ 'ի մտի :

» conscisco mihi mortem. ան-
ձին առնեմ, անձնամահ լի-
նիմ, զիւրովին երթամ :

Conscíssus-sa-sum (անց. ԴԵԷ.).

Տես Conscíndo.

Conscítus - ta - tum (անց. ԴԵԷ.).

Տես Cónscio և Conscisco.

Cónscíus-ia-ium (աԺ.). գիտակ,
գիտակից, իրագէտ, տեղեակ,
գործակից չարեաց, յանցաւ-
որ, պարտաւոր :

Cōncreor-eāris-eātus-eāri (հոր.).
Թքանեմ զմտղասն, թքթքեմ,
խուխս արկանեմ :

Conscribillo-las-lāvi-lātum-lāre (նրդ.).
աղսեղեմ զքարուէսն,
յուսի գրեմ :

Conscribo (նրդ. Scribo արձ.).
զորժողով լինիմ, զօրս վար-
ձեմ, զինուոր գրեմ, զինուո-
րեցւցանեմ, յօրինեմ, մատե-
նագրեմ, համագրեմ :

Conscriptio - ónis (եգ.).
գիր, գրութիւն, գրուած, արձա-
նագիր, վերնագիր :

Conscriptus-ta-tum (անց. րբէ.).
Տես Conscribo.

patres conscripti. հարք միա-
խումբք, սինկղիտոսք, ծերա-
կոյտ հռովմայեցւոց :

Cōnseco (նրդ. Seco արձ.). մասն
մասն հատանեմ, յօշեմ :

Cōnsecrātio - ónis (եգ.). օծումն,
նուիրումն, օրհնութիւն, սրբ-
բազործութիւն, քահանայա-
գործութիւն :

Cōnsecrātus-ta-tum (անց. րբէ.).
Տես Cōnsecro.

Cōnsecro (նրդ. Sacro արձ.). օծա-
նեմ, նուիրեմ, օրհնեմ, սուրբ
տանեմ, սրբեմ, ձեռնադրեմ,
սրբազործեմ, քահանայագոր-
ծեմ, անիծանեմ, նզովեմ :

Cōnsectārium - rii (չլտ.). վախ-
ձան, կատարած, կնիք, ընծայ-
ութիւն, հաստատութիւն,
հեռուութիւն :

Cōnsectārius-ia-ium (ած.). որ
չհետ զայ, յաջորդ, յետին :

Cōnsectātio - ónis (եգ.). խոյզ,
հարց և խնդիր, հարցափորձ,
հետազօտութիւն, հանդէս,
քննութիւն :

Cōnsectātrix - rícis (եգ.). կին
արբանեակ, աղախին :

Cōnsectio - ónis. (եգ.). հատած,
հատուած, հատումն, կտրուած,
կտրած, կտրօն :

Cōnsector (հոր. Sector արձ.).
զհետ երթամ, ընկերեմ, ու-
ղեկից լինիմ, խնդրեմ, խու-
զեմ, հալածեմ :

Cōnsecúto - ónis (եգ.). ելք,
վախձան, կատարած, ընծայ-
ութիւն, հետևութիւն :

Cōnsecútas-ta-tum (անց. րբէ.).
Տես Cōnsequor.

Cōnseminális - le կամ }
Cōnsemineus - ea - eum } **ած.**
յազգի ազգի սերմանց, ՚ի պէս-
պէս սնկոց :

Cōnseńesco (չլտ. Senesco արձ.).
ծերանամ, անցանեմ զաւուրք,
թալանիամ, նուաղիմ, դաղա-
րիմ, կտոխիմ, հաշիմ, մաշիմ,
սպառիմ :

Cōnseńsio - ónis (եգ.) }
Cōnseńsus - us (ար.) } **միարա-**
նութիւն, հաճութիւն, հաւ-
անութիւն, դաւաձան նեն-
զութիւն, դաւաձանութիւն,
երդմնակցութիւն :

Cōnseńsus - sa - sum (անց. րբէ.).
Տես Cōnseńtio.

Cōnseńtāneus - ea - eum (ած.).
պատշաճ, վայելուչ, պա-
տեհ, հաւասար, հանգոյն :

Conséntio (նրգ. et չգ. Séntio արժ.). հաճ լինիմ, հաճիմ, հաւանիմ, համաշունչ միաբան լինիմ, թոյլ տամ, շնորհեմ, խուճի խմբեմ, կրպմնի լինիմ յայստամբութիւն :

Consépio (նրգ. Sépio արժ.) կամ

Consépto-as-ávi-átum-áre նրգ.) շուրջ պատեմ, պարսպեմ, ցանկով փակեմ, ցանկ արկանեմ, շուրջանակի ցանկեմ, ամրացուցանեմ, աղիւեմ :

Conséptum-ti (չգ.). պատնէշ, պատուար, որմած, ցանկ :

Conséptus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Consépio.

Cónsequens - éntis (բյծ.). որ զհետն գայ, հետագայ, յաջորդ, յետին :

› consequéntia-ium (չգ.). վախճան, ելք, կատարած, կնիք, ընծայութիւն, հետեութիւն :

Consequénter (Վբ.). ուստի, ուրեմն, վասն որոյ, նմին իրի, ուղիղ կարգաւ, ըստ այնմ :

Consequéntia - ae (էգ.). ելք, կատարած, հետեութիւն, յաջորդութիւն, կարգ :

Conséquium - quii (չգ.). ընկերութիւն, ուղեկցութիւն, յանկութիւն, կապ, կցորդութիւն, հաղորդութիւն :

Cónsequor (հոգ. Sequor արժ.). զհետ երթամ, ընկերեմ, հասանեմ գինի, ժամանեմ, ստանամ, շահիմ, ընդունիմ, գնեմ, ըմբռնեմ :

› cónsequor conjectúrâ. 'ի կարծ

դատեմ, կարծեմ, համարիմ, վարկանիմ, հաշուիմ, 'ի վերայ ածեմ, յանձնէ իմանամ :

Consermócinor (Sermócinor արժ.)

Consermónor (Sermónor արժ.) հոգ. խօսակից լինիմ, բերան 'ի բերան խօսիմ, ճառ արկանեմ :

Cónsero-sévi-situm (նրգ. Sero-ris արժ.). սերմանեմ, սերմնարկեմ, ցանեմ, տնկեմ :

Cónsero-éruí-értum (նրգ. Sero-ris). հիւսեմ, յօդեմ, զօդեմ, կապեմ, շաղեմ, կցեմ, խառնեմ, միաւորեմ :

› cónsero manum. բռնցի հարկանեմ, կազիմ, կռուիմ, մաքառիմ, մարտնչիմ :

Consérte (Վբ.). 'ի միասին, միանգամայն, միաբան :

Consértor - óris (ար.). մարտիկ, պատերազմօղ :

Consértus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Cónsero - éruí.

Consérva-ae (էգ.). ընկերակից աղախին, ծառայակից աղջեկ, սպասեակ, գերեկից կին :

Conservátio - ónis (էգ.). պահեստ, պաշտպանութիւն, պահպանութիւն :

Conservátor - óris (ար.). պահպանիչ, պահապան, ազատիչ, սպրեցուցիչ, փրկիչ :

Conservátrix-ricis (էգ.). օրիորդ պահպանիչ, տնկալուչ կին, սղախին, սպասեակ :

Conservítium - tii (չգ.). ընկերութիւն 'ի դերութեան, ծառայութիւն, սարկութիւն :

Consérvo (նրգ. Servo արժ.). պահեմ, պահպանեմ, պաշտպանեմ, կատարեմ, փրկեմ, ազատեմ, զերծուցանեմ, կեցուցանեմ, ապրիցուցանեմ :

Consérvula - ae (եգ.). զերեկից օրիորդ , ընկեր յաղախնութեան :

Consérvus - vi (ար.). ծառայակից, գերեկից :

Conséssor - óris (ար.). ակտուս, օգնական :

Conséssus - us (ար.). ակումբ, ժողով, գումարութիւն :

Consideránter - tius (Վք.). խորհրդով, իմաստութեամբ, հանձարով :

Considerántia - ae } եգ. խորհարար, մտածութիւն, մտադիւրութիւն, արթնութիւն :

Considerátio - ónis } եգ. խորհարար, մտածութիւն, արթնութիւն :

Consideráte - tius - tíssime (Վք.). իմաստութեամբ, հանձարով, խորհրդով :

Considerátor - óris (ար.). մտախորհ, մտադիր, խորհող :

Considero - ras - rávi - rátum - rare (նրգ.). մտախորհ լինիմ, խոհամ, զմտաւ ածեմ, խորհիմ, կշռեմ, 'ի մտի ունիմ :

Consido - séssum (չգ. Sido արժ.). նստիմ, բազմիմ, դադարիմ, զկայ առնում, կասիմ, կամ քնամ, անկանիմ, թուլանամ, մեղկիմ :

Consignáte - tíssime (Վք.). յայտնապէս, յականէ, մեկին, սուանձինն :

Consignátio - ónis (եգ.). ձեռագիր, մուրհակ :

Consignátus - ta - tum (անց. րբք.). Տես Consigno.

Consigno (նրգ. Signo արժ.). դրոշմեմ, կնքեմ, տպաւորեմ, նշանակեմ :

» consigno líteris. 'ի գրի հարկանեմ, ընդ գրով արկանեմ, արձանագրեմ, գրեմ :

Consileo (չգ. Síleo արժ.) կամ } Consilésco (չգ. Silésco արժ.) }

լուս լինիմ vel կամ, լուսեմ, հանդարտիմ, դադարիմ, խաղաղիմ, ցածնում :

Consiliárius - ria - rium (աք.). խորհրդական :

Consiliárius - rii } ար. խորհրդարար, խորհրդական, խորհրդակալ, խրատաւ, խրատման, մեկնիչ :

Consiliátor - óris } ար. խորհրդարար, խորհրդական, խորհրդակալ, խրատաւ, խրատման, մեկնիչ :

Consiliátrix - rícis (եգ.). կին խորհրդական :

Consílio (չգ. Sálio արժ.). ընդուսմնում, ուստասեմ, անպատուեմ, անարգեմ, թշնամանեմ, անզոսնեմ, լուսամ, նախատեմ, խաղ առնեմ :

Consílior - líaris - líátus - líári (հար.). խորհուրդ տամ, խրատեմ, թեւադիր լինիմ, խորհուրդ խնդրեմ, խորհրդակից լինիմ :

Consílium - líi (չգ.). խորհուրդ, խրատ, ժողով, ատեան, կարծիք, միտք, դիտաւորութիւն, պատուէր; վճիռ, հրամանագիր, որոշումն, յառաջադրու-

թիւն, իմաստութիւն, խորագիտութիւն, զգօնութիւն, խորհրդականք, խրատաւք :
 Consimilis-le (աժ.). նման, հանգոյն, նոյն, նմանակից :

Consipio (չգժ. Sápío աբժ.). զգաստ լինիմ, գիտակից եմ :

Consisto, cónstitutum (չգժ. Sisto աբժ.). կամ 'ի միասին, զտեղի առնում, դադարեմ, կասեմ, բնակիմ, հանգչիմ, հաստատիմ, սերտիւ կցիմ :

Consítio - ónis }
 Consitúra - ae } էժ. սնկումն, սնկարկութիւն, ցան, վար :

Cónsitor - óris (աբ.). սնկարկ, սնկօղ, սերմանահան, սերմանացան, սերմանիչ :

Cónsitus - ta - tum (անց. ԿԵԲ.). Տես Cónsero - évi.

Consobrina - ae (էժ.). դուստր հօրեղբոր՝ մօրաքեռ՝ հօրաքեռ vel քեռուդ :

Consobrinus - ni (աբ.). հօրեղբորորդի, մօրեղբորորդի, հօրաքեռորդի, մօրաքեռորդի :

Consociátio - ónis (էժ.). միաբանութիւն, ընկերակցութիւն, ընկերութիւն, դաշնաւորութիւն, միաւորութիւն :

Consócio (նրժ. Sócio աբժ.). առնում յընկերութիւն, հաղորդառնեմ, զօդիմ :

Consócius - cji (աբ.). ընկեր, ընկերակից, զովող :

Consolábilis - le (աժ.). մխիթարական, մխիթարիչ, մխիթարելի, սփոփիչ :

Consolátio - ónis (էժ.). մխիթարութիւն, սփոփանք, սփոփութիւն, քաջալերութիւն, խրատոյսք :

Consolátor - óris (աբ.). մխիթարիչ, սփոփիչ :

Consolatórius - ia - ium (աժ.). մխիթարական, մխիթարիչ :

Consolátus - ta - tum (անց. ԿԵԲ.). Տես Consólor.

Consólido (նրժ. Sólido աբժ.). հաստատեմ, պնդեմ, զօրացուցանեմ, սերտ գործեմ :

Consólor (հաբ. Solor աբժ.). մխիթարեմ, փարաւազս տամ, սփոփեմ, քաջալերեմ, քաջալերս մատուցանեմ, խրատուսեմ, սրտապնդեմ :

Cónsonans - ántis (-ántior) Էյժ. միաբան, միաշունչ, ձայնակից, համամիտ, հանգոյն, հաւասար, համանման :

Consonántia - ae (էժ.). միաբանութիւն, միաձայն բարբառմիականութիւն, հնչիւն, բովբիւն, արձագանգք :

Consonánter - tissime }
 Cónsone } ՌԷ. միաբան, միաբարբառ, 'ի մի բերան, միաձայն բարբառով :

Cónsouo - sónui - sónitum (չգժ. Sono աբժ.). հնչեմ, թնգամ միաբան լինիմ, միաբանիմ հասարակիմ, նմանիմ :

Cónsonus - na - num (աժ.). միաշունչ, միաձայն, ձայնակից միաբան, համամիտ, նման հանգոյն, հաւասար :

Consópio (չլթ. Sópio արժ.). 'ի քուն լինիմ, զքնով անկանիմ, նիրհեմ, ննջեմ :

Consors-órtis (աժ.). ընկեր, ընկերակից, հաղորդ, բաժանորդ, վեճակակից :

Consórtio - ónis (իփ.) } ընկերութիւն, ընկերակցութիւն, զովորութիւն, հաղորդութիւն, յանկութիւն, միտութիւն, համակրութիւն :

Conspectus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Conspicio.

Conspectus-ta-tum (-tior) աժ. երեւի, նշանաւոր, հոյակապ, մեծանուն :

Conspectus - us (ար.). երեսք, կերպարանք, տեսել, հայեցուածք, յանդիմանութիւն, յանդիմանակացութիւն, առջակայութիւն, համառութիւն, բովանդակութիւն :

Conspérgo (նրփ. Spargo արժ.). ցողեմ, սրսկեմ, ցանեմ, թանամ, ոռոգանեմ :

Conspérsus-sa-sum (անց. Գրէ.). Տես Conspérgo.

Conspicillum-li (չլթ.). դիտանոց :

Conspicio (նրփ. Aspicio արժ.) }

Conspicor-áris-átus-ári (հար.) } տեսանեմ, պշնում, հայիմ, նայիմ, յառիմ, զմաւ տծեմ, խորհիմ, մտախորհ լինիմ, խոկամ, նկատեմ, դիտեմ, քննեմ :

Conspicuos-ua-uam (աժ.). երեւի, հռչակաւոր, անտանի,

նշանաւոր, տեսանելի, յայտնի, զննական :

Coospirans - ántis (էջժ.). երգմնակից, համազործ, դաւաճանօղ, դաշնաւոր :

Conspiráte-tius (ՎՔ.). միաբան, միով հաւանութեամբ, միաբանութեամբ, միակամ :

Conspirátio-ónis (իփ.). միաբանութիւն, միակամութիւն, հաւանութիւն, հաճութիւն, դաշնաւորութիւն, ուխտ, դաւաճանութիւն, երգմնակցութիւն, ապստամբութիւն :

Conspirátus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Conspiro.

» conspiráti-tórum (ար.). դաւաճանք, նենդազործք :

Conspirátus - us (ար.). հաճութիւն, հաւանութիւն, դաշնակցութիւն, միաբանութիւն :

Conspiro (չլթ. Spiro արժ.). միաբան լինիմ, միաբանիմ, ուխտս դնեմ, նիւթեմ, մենքենայեմ :

Conspissátus - ta - tum (աժ.). հոծ, խիտ, սեղմ, թանձր, մած, թանձրամած :

Conspónsor - óris (ար.). երաշխաւոր :

Cónspuo (նրփ. Spuo արժ.) կամ }

Conspúto (նրփ. Sputo արժ.) } թքթքեմ, խուխս արկանեմ, արտաքս ընկենում զմաղան, ստէպ ստէպ թքանեմ, այլանեմ, անարգեմ :

Constábilio (նրփ. Stabílio արժ.). հաստատեմ, զետեղեմ, սահմանեմ, դնեմ :

Constans-ántis (-tior-tissimus)

ած. հաստատուն, անյողողղ, սերտ, պինդ, կարծր, խիստ, զօրաւոր, անշարժ, կանգուն, յամառ, հետտ :

Constanter-tius - tissime (ՎԷ.)

հաստատութեամբ, անդուլ, անփոփոխ, հանսպազ, ստուգութեամբ :

Constántia - ae (ԻԳ.)

հաստատութիւն, պնդութիւն, ամբուութիւն, անշարժութիւն :

Consternátio - ónis (ԻԳ.)

արհաւիրք, զարհուրանք, սրտաբեկութիւն, վհատութիւն, Լքումն, ստամբակութիւն :

Consternátus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.)

Տես Constérno - nas.

Constérno-nas-návi-nátum-náre

(ՆԵԳ.) ասհրեկեմ, երկեցուցանեմ, զարհուրեցուցանեմ, պակուցանեմ :

Constérno (ՆԵԳ. Sterno արձ.)

սարածանեմ, պարզեմ, Լայնեմ, երկայնեմ :

» constérno viam lapidibus կամ

saxis. սալայատակ յարդարեմ վճողոցն, յատակեմ կոպճովք զպողոտայն :

Constípo (ՆԵԳ. Stípo արձ.)

խստացուցանեմ, խտացուցանեմ, հոճ և մած գործեմ, թոնձրացուցանեմ, սեղմեմ :

Constítuo (ՆԵԳ. Státuo արձ.)

կանգնեմ, բարձրացուցանեմ, կազմեմ, յօրինեմ, դնեմ, հաստատեմ, կարգեմ, ստեղծանեմ, սունեմ, ընտրեմ, որոշեմ :

Constitútio-ónis (ԻԳ.)

կազմութիւն, կազմուած, կայան, պայման, հանգամանք, սահմանադրութիւն, կարգաւորութիւն, օրէնք, հիմնարկութիւն, հաստատութիւն :

» constitútio cörperis.

կազմած vel խառնուած մարմնոյ, քնութիւն, արարած :

Constitútor-óris (ար.)

կարգիչ, վարիչ, հաստատիչ, առաջնորդ, ստեղծիչ, էացուցիչ, դրդիչ, շարժիչ :

Constitútum - ti (չլտ.)

ուխտ, դաշն, պայման, սակ, հաստատութիւն, օրէնք; օրէնսդրութիւն, վճիռ, հրամանագիր, պատուէր, սահմանադրութիւն :

Constitútus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.)

Տես Constitúo.

Consto - stiti (չլտ. Sto արձ.)

'ի միասին կամ, տեւեմ, բաւեմ, հանապազօրգեմ, ցանկորդեմ, յօդեալ լինիմ, 'ի յայտ գամ, յայտ յանդիման երեւիմ :

» constat - stábat - stitit (ԿձԳ.)

յայտնի է, 'ի յայտ գայ, յայտնապէս երեւի, յայտ իսկ է :

Constrátus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.)

Տես Constérno.

Constrictus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.)

Տես Constringo.

Constríngo (ՆԵԳ. Stringo արձ.)

պնդեմ, աղիւսեմ, կապեմ, պարաւանդեմ, ճնշեմ, ճմլեմ :

Constrúctio - ónis (ԻԳ.)

կազմած, կազմութիւն, շինած,

շինութիւն , շինողութիւն ,
յօրինուած բանից :

Constructus-ta-tum (անց. ԴԴԷ.).

Տես Cónstruo.

Constructus-ta-tum (-tior) անց.
յօդուածոյ , խառնուածոյ ,
կառուցեալ , շինեալ , կար-
գեալ , կանգնեալ :

Cónstruo (ՆԵԳ. Struo արժ.). կազ-
մեմ , շինեմ , կառուցանեմ ,
կանգնեմ , յօդեմ , խառնեմ :

Consuásor-óris (ար.). հաւանե-
ցուցիչ , խորհրդական , խոր-
հրդակից , խրատասու :

Consuávio - ias - iávi - iátum -
iáre (ՆԵԳ.) կամ

Consuávior (հար. Suávior արժ.)
համբոյր տամ , համբուրեմ :

Consubstantiális - le (անց.). 'ի
միասին էական , միանական ,
համագոյ , համագոյակից , իս-
կակից , գոյակից :

Consuefácio (ՆԵԳ. Fácio արժ.).
սովորեցուցանեմ , ընդելացու-
ցանեմ , յընտելութիւն ածեմ ,
կրթեմ , վարժեմ :

Consuéscó (չլռ. et ՆԵԳ. Suéscó
արժ.). սովոր լինիմ , սովորիմ ,
ընդելանիմ , սովորեցուցանեմ ,
ընդելացուցանեմ :

› ut consuévi. ըստ սովորու-
թեան իմում , որպէս սովոր եմ :

Consuetúdo - dinis (էգ.). սովոր-
ութիւն , ընդելութիւն , ըն-
տանութիւն , վարժութիւն ,
մտերմութիւն , սէր , բարեկա-
մութիւն , հաղորդութիւն կե-
նաց , կենսակցութիւն :

Consuétus-ta-tum (անց. ԴԴԷ.).
Տես Consuéscó.

Consuétus - ta - tum (-tíssimus)
անց. սովորական , ընդելական :

Consul-lis (ար.). հիւպատ , հիւ-
պատոս , բղեաշխ :

Consuláris - re (անց.). հիւպա-
տոսական , հիւպատական :

Consuláriter (ՎԷ.). որպէս հիւ-
պատոս , իբրև զբղեշխ :

Consulátus - us (ար.). հիւպա-
տոսութիւն , բղեշխութիւն ,
հիւպատոսարան :

Cónsuló-lis-súlui-súltum-súlere
(չլռ. et ՆԵԳ.). խորհուրդ 'ի
մէջ առնում , խորհրդակից
լինիմ , խորհիմ 'ի միասին ,
խորհուրդ խնդրեմ , փոյթ ու-
նիմ , հոգամ , հայթայթեմ ,
մատակարարեմ , հարցանեմ ,
քննեմ , յուզեմ :

Consultátio - ónis (էգ.). խոր-
հուրդ , խորհրդակցութիւն :

Consultátor-óris (ար.). խորհր-
դական , խորհրդակալ , խոր-
հրդատու , խրատասու :

Consúlte - tius - tissime } ՎԷ.
Consúlto

խորհրդով , իմաստութեամբ ,
զգօնութեամբ , կամօք , մտա-
զրութեամբ , փութով :

Consúlto-tas-távi-tátum-táre
(չլռ. et ՆԵԳ.). խորհրդակից
լինիմ , 'ի միասին խորհիմ ,
խորհուրդ 'ի մէջ առնում ,
հոգամ , հայթայթեմ , խոր-
հուրդ խնդրեմ , հարցանեմ ,
յուզեմ , քննեմ :

Consúltor-óris (ար.) խորհրդա-
կալ, խորհրդական, խորհր-
դատու, խրատու :

Consúltrix-ricis (էգ.) կին արն-
կալուչ :

Consúltum-ti (չգ.) }
Consúltus-ti (ար.) } խորհուրդ,

խորհրդականութիւն, խոր-
հրդակցութիւն, վճիռ, հրա-
մանագիր :

Consúltus-ta-tum (անց. Գրք.)
Տես Cónsulo.

Consúltus-ta-tum (ած.) գի-
տուն, հանձարեղ, իմաստուն,
տեղեակ, հմուտ, գիտակ, խո-
րագէտ :

Consummábilis-le (ած.) լի, բո-
վանդակ, կատարեալ :

Consummátio-ónis (էգ.) կա-
տարումն, լրումն, վախճան,
բովանդակութիւն :

Consummátus-ta-tum (անց.
Գրք.) Տես Consúmmo.

Consúmmo-mas-mávi-mátum
-máre (նրգ.) 'ի միասին գու-
մարեմ զթիւս, ընում, 'ի գլուխ
հանեմ, կատարեմ :

Consúmno (նրգ. Sumo արգ.)
սպառեմ, ծախեմ, մաշեմ,
ճարակեմ, ուտեմ, լափեմ,
լիպաջինջ առնեմ, 'ի կիր ար-
կանեմ, 'ի գործ ածեմ, 'ի գլուխ
հանեմ, կատարեմ, ընում :

Consúmptio-ónis (էգ.) եղծումն,
ջնջումն, ծախումն, կատա-
րումն, լրումն, վախճան :

Consúmptor-óris (ար.) քանդիչ,
սպառիչ, մաշիչ :

Consúmptus-ta-tum (անց. Գրք.)
Տես Consúmno.

Cónsuo (նրգ. Suo արգ.) քար-
կատեմ, կարեմ :

Consúrgo (չգ. Surgo արգ.) յառ-
նեմ, յոտն կամ, կանգնիմ :

Consurréctio-ónis (էգ.) յոտըն-
կացութիւն, ոտնակացու-
թիւն, յոտնաւորութիւն :

Consusúrro (չգ. Susúrro արգ.)
հծծեմ, շշնջեմ, քրթնջեմ :

Contabésco (չգ. Tabésco արգ.)
հիւժանիմ, ծիւրիմ, հաշիմ,
մաշիմ, ծիւրական ակտիւ-
ջերանիմ, հիւանդանամ մա-
շարայական ակտիւք :

Contabulátio-ónis (էգ.) տախ-
տակամած որմ, տախտակա-
մածք, յատակ :

Contabulátus-ta-tum (անց. Գրք.)
Տես Contábulo.

Contábulo-las-lávi-látum-láre
(նրգ.) տախտակամած յորի-
նեմ, դրուագեմ փայտիւք :

Contáctus-ta-tum (անց. Գրք.)
Տես Contíngo.

Contáctus-us (ար.) շօշափումն,
շօշափելիք, նեխ, ժանտա-
գործ ցաւք, ապականութիւն :

Contáges-gis } էգ. շօշափե-
Contágio-ónis } լիք, շօշափումն, ժանտ ակտ,
ժանդահոտութիւն, ապակա-
նութիւն, նեխ :

Contagiósus-sa-sum (ած.) ա-
պականիչ, ապականարար,
ժանդագործ, ժանտ, տարա-
ծական :

Contágium - gii (չԷԺ). շօշափումն, ժանդագործ ցաւք, ժանդահոտութիւն, ապակահոտութիւն, տարածութիւն :
 Contaminábilis - le (աԺ). ապականելի, աղտեղի :
 Contaminatio - ónis (էԳ). աղտեղութիւն, պղծութիւն, բիծ, աղտ, կեղտ, արատ :
 Contaminátus - ta - tum (անց. ԿրԷ).
Տես Contámino.
 Contaminátus - ta - tum (- tíssimus) աԺ. աղտեղի, պիղծ, արատաւոր :
 Contámino - nas - návi - nátum - náre (ԵրԳ). աղտեղեմ, պղծեմ, շաղախեմ, ապականեմ, արատեմ :
 Contéctus - ta - tum (անց. ԿրԷ).
Տես Cóntego.
 Cóntego (ԵրԳ. Tego արԳ). ծածկեմ, պատրուակեմ, սքողեմ, թագուցանեմ, առազաստեմ, բարեքեմ, ղողեմ :
 Contémero (ԵրԳ. Témero արԳ). լլկեմ, տառապեցուցանեմ, աղարտեմ, սրտաեմ, պղծեմ, աղտեղեմ, շաղախեմ :
 Contémno (ԵրԳ. Temno արԳ). անարգեմ, արհամարհեմ, անգոհնեմ, խոտեմ, խոտան սուներեմ, անարժան համարիմ, գարշեմ, դարովեմ :
 Contemplatio - ónis (էԳ). հայեցողութիւն, նկատութիւն, դիտաւորութիւն, մտածութիւն, խոկումն, պատկառանք, մեծարանք, շուք :

Contemplatíuus - va - vum (աԺ). մտաւորական, տեսական, հայեցական :
 Contemplátor - óris (ար). հայեցող, նկատող, խորհող, նկատիչ, դիտող :
 Contemplátrix - rícis (էԳ). կին նկատող :
 Contéplor - lárís - látus - lári (հար). միտ եղեալ նայիմ, դիտեմ, խորհիմ, հայիմ մտաք, նկատեմ, ահն դնեմ, պշնում, մտախորհ լինիմ :
 Contemporáneus - ea - eum (աԺ). ժամանակակից, հասակակից :
 Contemtíbilis - le (աԺ). անարգ, արհամարհ, խոտան, գձուձ, աննշան :
 Contémtim (ՎԷ). արհամարհանօք, անարգարար :
 Contémtio - ónis (էԳ). անարգանք, անարգութիւն, դարովանք, արհամարհութիւն, թշնամանք :
 Contémtor - óris (ար). անարգիչ, արհամարհող :
 Contémtrix - rícis (էԳ). կին անարգու :
 Contémtus - ta - tum (անց. ԿրԷ).
Տես Contémno.
 Contémtus - ta - tum (- tíssimus) աԺ. անարգ, արհամարհ, գձուձ, խոտան :
 Contémtus - us (ար). անարգութիւն, արհամարհանք, թըշնամանք, դարովանք :
 Conténdo - di (ԵրԳ. et չԷԺ. Tendo արԳ). ձգեմ, ձգտեմ, քարշեմ,

Զանամ, Զան դնեմ, գուն գործեմ, նախանձընդդէմ լինիմ, մրցիմ, ելլեկլս առնեմ :

Conténebro (Նրգ. Ténébro արժ.). մթացուցանեմ; նսեմացուցանեմ, խաւարեցուցանեմ, աղօտացուցանեմ :

» conténebrat - brábat (Դժղ.). երեկոյացեալ է ժամն, նսեմանայ :

Conténte-tius-tissime (Ռէք.). սաստիկս, սաստկութեամբ, բըռնութեամբ, ուժգին, բռնաբար :

Conténtio-ónis (Էգ.). ձգտումն, տարածումն, Զան, փոյթ, կազ, պայքար, վիճումն, մաքառումն, բանակռուութիւն :

Contentióse-sius-sissime (Ռէք.). մաքառմամբ, կռուով, յամառութեամբ :

Contentiósus-sa-sum (աժ.). կադացող, վիճող, մաքառող, հակառակասէր :

Conténtus-ta-tum (անց. Դրէք.). Տես Conténdo.

Conténtus-ta-tum (-tior) աժ. գոհ, հաճ, հաւան :

Contérminus-na-num (աժ.). արուարձական, սահմանակից, մտաւոր :

Cóntero (Նրգ. Tero արժ.). լուծանեմ 'ի փոռի, աղամ, մանրեմ, լեսում, հաշեմ, մաշեմ, սպառեմ, ծախեմ, ձգեմ, արկանեմ, ընկնում :

Conterráneus-ea-eum (աժ.). հայրենակից, գաւառակից, քաղաքակից :

Contérreo (Նրգ. Térreo արժ.). ահարկանեմ, երկեցուցանեմ, զարհուրեցուցանեմ, ահարկեմ, պախեցուցանեմ, պակուցանեմ, ահարեկ առնեմ :

Contérritus-ta-tum (անց. Դրէք.). Տես Contérreo.

Contestátio-ónis (Էգ.). վկայութիւն, դաւանութիւն, յայտարարութիւն, ծանուցումն, պաղատանք, աղերսանք :

Contestáto (Ռէք.). առաջի վկայից, ըստ վկայութեան ամենեցուն :

Contestátus-ta-tum (անց. Դրէք.). Տես Contéstor.

Contéstor (հոգ. Testor արժ.). վկայութիւն դնեմ, վկայ կոչեմ, պաղատիմ, աղաչեմ :

Contéxo (Նրգ. Texo արժ.). հիւսեմ, անկանեմ, ուտայնանկեմ, յեռում, ընդելուզանեմ :

Contéxte } Ռէք. միանգամայն, 'ի
Contéxtim } միասին, միաբան, հիւսելով :

Contéxtus-ta-tum (անց. Դրէք.). Տես Contéxo.

Contéxtus-us (ար.). հիւք, անկուած, խառնուած, հիւսուած, ելք, կատարած :

» contéxtus oratiónis. հիւսուած vel կարգ ձառից, թել բանի :

Conticeo (չգ. Táceo արժ.) կամ }
Conticéscó-scis-scere (չգ.) } լռեմ, լուռ լինիմ vel կամ, համբանամ, փիլքերան լինիմ, կարկիմ, պապանձիմ, հանդարտիմ, ցածնում :

Conticinium - nii (չգ.) • Հասարակ գիշեր, հասարակած գիշերոյ :

Contignatio-ónis (էգ.) • Հեծանք, պտուար 'ի գերանաց, տախտակամածք, յատակ սենեկաց, տեսանելաց տեղիք :

Contignátus-ta-tum (աճ. րբբ.) • Տես Contigno.

Contigno - gnas - gnávi - gnátum - gnáre (նրգ.) • տախտակամած յօրինեմ, յարկեմ :

Contiguus - gua - guum (աճ.) • մերձ, մերձաւոր, մօտ, մօտաւոր, կից, յար :

Cóntinens-éntis (-tior-tíssimus) աճ. բովանդակիչ, ամփոփիչ, մօտաւոր, կից, մերձաւոր, հանապազօրդ, տեւական, պահեցող, ժուժկալ, պարկեշտ, զգաստ, համեստ :

› in continénti. նոյնհետայն, վաղվաղակի, առժամայն, իսկոյն, իսկ և իսկ, անդէն :

Cóntinens-éntis (էգ.) • ցամաք, երկիր, աշխարհ մեծ :

Continénter - tissime (Ջբ.) • անդադար, հանապազօրդ, ցանկ, միշտ, ժուժկալութեամբ, չափով, զգաստութեամբ :

Continéntia - ae (էգ.) • ժուժկալութիւն, զգաստութիւն, պարկեշտութիւն, համեստութիւն, չափաւորութիւն :

Contineo (նրգ. Téneo արճ.) • բովանդակեմ, ունիմ, փակեմ, փարեմ, ամփոփեմ, արգելում, խափանեմ, սանձահարեմ :

Contíngo, cóntigi (նրգ. Tango արճ.) • Հպիմ, շօշափեմ, պատշաճիմ, հայիմ :

› contíngit-gébat, cóntigit (րճգ.) • դէպ լինի, հանդիպի, դիպի :

Continuátio - ónis (էգ.) • տեւականութիւն, մշտնջենաւորութիւն, հանապազօրդութիւն, յաջորդութիւն, կատարած :

Continuátus-ta-tum (աճ. րբբ.) • Տես Continuo.

Continuátus-ta-tum (-tíssimus) աճ. տեւական, հանապազօրդ, անընդհատ, անդադար :

Contínue (Ջբ.) • անդուլ, անդադար, հանապազօրդ, հանապազ, ցանկ, միշտ :

Continúitas - tátis (էգ.) • տեւականութիւն, հանապազօրդութիւն, յաջորդութիւն :

Continuo - uas - uávi - uátum - uáre (նրգ. et չգ.) • վարեմ զքանս, յառաջացուցանեմ, 'ի տոկ ձգեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, յառաջ մատուցանեմ, երկարեմ, հանապազօրդեմ, տեւեմ, ցանկորդեմ, կցեմ, յօդեմ, զօդեմ, յարեմ, միաւորեմ :

Continuo (Ջբ.) • նոյնհետայն, անդէն, վաղվաղակի, իսկոյն, առժամայն, իսկ և իսկ, յանկարծօրէն :

Continuus - ua - uum (աճ.) • հանապազօրդ, տեւական, անընդհատ, կից, միաշար, մշտնջենաւոր, ցանգորդ :

Contor - táris - tátus - tári (հոբ.) • հետազօտեմ, որոնեմ, խու-

զեմ, հարցանեմ, տեղեկանամ, խելամուտ լինիմ :

Contórqueo (նրգ. Tórqueo արձ.). գալարեմ, գելուեմ, թիւրեմ, կորացուցանեմ, պատատեմ, մանեմ, ծալեմ, կրկնեմ, դարձուցանեմ, շրջեմ, խոտորեցուցանեմ, հեռացուցանեմ :

Contórsio - ónis (եփ.). դալարուեմ, գելուեմ, պատատուեմ, պատատանք, պտտեան, ծրար :

Contórtē-tius (Վք.). խոտորեակս, կողմանակի, խառն 'ի խուռն :

Contórtus-ta-tum (անց. Գրք.). Տես Contórqueo.

Contra (նիդ. et Վք.). հակառակ, ընդդէմ, հանդէպ, յանդիման, առաջի, 'ի հանդիպոյ, ընդ առաջ, դէմ ընդդէմ, յերեսս :

Contrácte-tius (Վք.). սակառուք, կարճառօտիւք, համառօտս, կարճ 'ի կարճոյ :

Contráctio - ónis } եփ. ամփոփուեմ, համառօտագրութիւն, համառօտութիւն :

Contráctus-ta-tum (անց. Գրք.). Տես Cóntraho.

Contráctus-ta-tum (- tior) անկծկեալ, կարկամեալ, ամփոփեալ, կցեալ, միաւորեալ, անձուգ, նեղ, փոքրիկ :

Contráctus - us (ար.). ամփոփուեմ, համառօտութիւն, մուրհակ, դաշինք, սակ, պայման, կարկամութիւն :

Contradíco (չգ. Dico արձ.). բա-

նընդդէմ լինիմ, ընդիմաբանեմ, հակառակիմ, ընդդէմ դառնամ, զդէմ ունիմ :

Contradictio-ónis (եփ.) } բանք
Contradictum-ti (չգ.) } զիմադարձութեան, ընդդէմդարձութիւն, ընդդիմաբանութիւն, հակառակարանութիւն, ընդդիմադրութիւն, ընդդիմութիւն, հակառակախօսութիւն :

Contraëo (չգ. Eo, is արձ.). ընդդէմ դառնամ, հակառակիմ, զդէմ ունիմ, 'ի վէզ գամ :

Cóntraho (նրգ. Traho արձ.). ժողովեմ, հաւաքեմ, գումարեմ, կուտեմ, ամփոփեմ, կարճեմ, սահման արկանեմ, չափ դնեմ, համառօտեմ :

Contrapóno (չգ. Pono արձ.). հակառակ դնեմ, համեմատեմ, ընդ միմեանս հարկանեմ, հաւասարեմ :

Contrapósitus-ta-tum (անց. Գրք.) Տես Contrapóno.

Contrárie } Վք. 'ի հակառակէն,
Contrário } զնորին հակառակն, յեսս ընդդէմ, ընդ հակառակս :

Contrárius - ia - ium (անց.). հակառակ, ընդդէմ, ընդդիմակաց, ընդդիմական :

Contrascriptum - ti (չգ.). հակառակ հրաման, առընթերագիր ձեռնագիր :

Contravérsus-sa-sum (անց.). 'ի հանդիպոջ կացեալ, յանդիմանակաց :

Contractabiliter (ՎԷ.) արդելի
իմն օրինակաւ, յայտնապէս,
ակնտեսի, յայտ յանդիման,
լուսաւորագոյնս :

Contractatio - ónis (ԷԳ.) 202ա-
փումն, 202ափելէք :

Contractátus-ta-tum (անց. ԴԲԷ.)
Տես Contrécto.

Contrécto (ՆԲԳ. Tracto արճ.)
202ափեմ, հպիմ, խարխափեմ :

Contremisco (չլք. Tremisco արճ.) }
Չզողանի հարկանիմ, դողամ,

սարսռամ, երկնչիմ, զարհու-
րիմ, զանգիտեմ, սուկամ :

Contrémulus-la-lum (աժ.) դող-
գոջուն, դողգոջոտ, կրերուն :

Contribuo (ՆԲԳ. Tribuo արճ.)
օգնեմ, ձեռնտու լինիմ, նպաս-
տաւորիմ, տամ, կարգեմ, դնեմ,
նշանակեմ, գրեմ :

Contribútio - ónis (ԷԳ.) հարկ,
բաժին, նպաստաւորութիւն,
հանգանակ :

Contribútus-ta-tum (անց. ԴԲԷ.)
Տես Contribuo.

Contristo (ՆԲԳ. Tristo արճ.)
արամեցուցանեմ, վշտացու-
ցանեմ, նեղեմ :

Contritio - ónis (ԷԳ.) մանրուած,
խորտակումն, զղջումն, զեղջ,
սպաշաւ, ստրջանք :

Contritus - ta - tum (անց. ԴԲԷ.)
Տես Cóntero.

Controvérsia - ae (ԷԳ.) վիճումն,
մաքառումն, պայքար, բանա-
կառութիւն, կազ, կռիւ :

Controvérsim (ՎԷ.) հակառա-

կաքար, ընդ հակառակս, վի-
ճելով :

Controversiósus - sa - sum (աժ.)
կազացօղ, վիճող, մաքա-
ռող, կռուարար, հակառա-
կասէր, երկբայական, կռուա-
կան, վիճական :

Controvérsor (հոր. Versor արճ.)
վիճեմ, մաքառիմ, բանակռիւ-
լինիմ, կազեմ, պայքարիմ,
կռուիմ :

Contrucido (ՆԲԳ. Trucido արճ.)
սպանանեմ, կոտորեմ, յարեւ
արկանեմ :

Contrúdo (ՆԲԳ. Trudo արճ.) 'ի
ներքս մղեմ, մուծանեմ :

Contrúnco (ՆԲԳ. Trunco արճ.)
հատանեմ, 'ի բաց յապաւեմ,
փողոտեմ, սպանանեմ :

Contubernális - is (ար. et ԷԳ.)
բնակակիցք, տնակիցք, ըն-
տանիք, գերդաստան, ծառայ,
սպասաւոր, այր և կին :

Contubérnium - nii (չլք.) բնա-
կութիւն, իջավան, օթեւան,
տնակցութիւն, բնակակցու-
թիւն, կենակցութիւն :

Contúeor (հոր. Túeor արճ.) դի-
տեմ, նկատեմ, ուշ եղեալ
հայիմ, նայիմ, դէտակն ու-
նիմ, յառիմ, պշնում, տեսա-
նեմ, զննեմ :

Contúitus - us (ար.) նայեցած,
հայեցուածք, տեսութիւն,
տեսիլ :

Contumácia - ae (ԷԳ.) անհնա-
զանդութիւն, յամառութիւն,
խեռութիւն, հպարտութիւն,

ամբարտաւանութիւն, մեծամտութիւն :

Contumáciter-cius (Վլք.). յամառութեամբ, խեռութեամբ, ժպրհռութեամբ, հպարտագոյնս, յամրագնաց փնացիւք :

Cóntumax-ácis (-ációr-císsimus) ած. յամսու, խեռ, խստապարանոց, ստամբակ, անհնազանդ, ամբարտաւան, ամբարհաւած, հպարտ, հաստատուն, պինդ, անշարժ :

Contumélia - ae (իգ.). թշնամանք, նախատինք, արհամարհանք, եպերանք, յանդիմանութիւն :

Contumelióse-sius-sissime (Վլք.). թշնամանօք, անողորմս, արհամարհանօք :

Contumeliósus - sa - sum (-sior-síssimus) ած. թշնամանալից, լի նախատանօք, զկծեցուցիչ, սնիրաւ :

Contúndo, cóntudi (Երգ.). Tundo (Երգ.). կոխեմ, ճմլեմ, ճնշեմ, փշըեմ, ջաղխեմ, խորտակեմ, բեկանեմ :

Conturbátio - ónis (իգ.). խռովութիւն, շփոթ, աղմուկ, ամբոխումն :

Conturbátor - óris (ար.). խռովարար, խռովիչ, աղմկարար, աղմկիչ, վատնիչ :

Conturbátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Contúrbo.

Conturbátus-ta-tum (-tior) ած. խռովայոյզ, խառնակ, շփոթեալ, պղտոր :

Contúrbo (Երգ. Turbo-bas արգ.). խռովեմ, աղմկեմ, ամբոխեմ, խառնակեմ, պղտորեմ, յուզեմ, շփոթեմ :

Contus - ti (ար.). նիզակ, տէգ, գեղարդն, սուխն, ձող երկաթի

Contúσιο - ónis (իգ.). ճմլումն, ճմլած, կապոյտ երաշխեպ :

Contúsus - sa - sum (անց. դրբ.).
Տես Contúndo.

Conus-ni (ար.). կոնոս, կոն, փետուր, գարգանակ :

Convaléscó (պլ. Valéscó արգ.). աճեմ, զարգանամ, առաւելում, զօրանամ, բժշկիմ, ապաքինիմ, ողջանամ :

Convállis - is (իգ.). երկայնածիգ հովիտ, ձոր, ծործոր, լերանցամէջք :

Convásó - sas - sávi - sátum - sáre (Երգ.). 'ի չու պատրաստիմ, չուեմ, 'ի ծրարս պատեմ, պատատեմ, ծրարեմ :

Convécto (Երգ. Vecto արգ.). այլուր տանիմ, տեղափոխ առնեմ, վարեմ զկառս, սայլեկրեմ, առաջնորդեմ, ուղղեմ :

Convéctor - óris (ար.). ընկեր նաւորդի, ճանապարհորդակից :

Convéctus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Cónveho.

Cónveho (Երգ. Veho արգ.). տեղափոխ առնեմ, տանիմ այլուր, գրաստու կրեմ, վարեմ զկառս, առաջնորդեմ :

Convéllo (Երգ. Vello արգ.). արմատաքի տակակոտոր խլեմ, արմատախիլ առնեմ, խորտա-

կեմ, ճեղքեմ, տապալեմ, կործանեմ, քանդեմ :

Cónvena - ae (ար. et էփ.). օտարական, եկ, պանդուխտ :

› aquae cónvenae. յորդահոսանք, ջուրք յորդահոսք :

Convéniens - éntis (- tior - líssimus) արտաշած, վայելուչ, պտտեհ, յանկ, դիպող, սեպհական, արժանի :

Conveniénter (Վէք.). ըստ պատշաճի, արժանապէս, ըստ արժանեաց, միաբան, 'ի ճահ :

Conveniéntia - ae (էփ.). պատշաճութիւն, պատեհութիւն, յանկութիւն, համեմատութիւն, յօրինուածութիւն :

Convénio (չգ. Vénio արճ.). դաշինս կուեմ, միաբանիմ, 'ի մի վայր գամ, ընթանամ 'ի միասին, պարտ և պատշաճ լինիմ, պատշաճիմ, վայելեմ, հասարակիմ, նմանիմ :

› convénio te. յանդիման լինիմ, բերան 'ի բերան խօսիմ, եկակոչ առնեմ, 'ի դատաստան կոչեմ :

› convénio cum te. իրաւախոհ լինիմ ընդ քեզ, միաբանիմ :

› cónvenit inter omnes. համաշունջ՝ միախորհուրդ են ամենեքեան :

Conventículum - li (չգ.). ժողով, բազմութիւն, խումբ, ծածուկ շարժողով, սնիկ 'ի պիւղս :

Convéntio - ónis (էփ.). խումբ, ժողով, ակումբ, դաշն, ուխտ, պայման, սակ :

Conventionális - le (արճ.). սակարկեալ, սակեալ, միաբանութեամբ ընկալեալ :

Convénto - tas - távi - tátum - táre (չգ.). բազում անգամ ժողովիմ, յաճախագոյնս յայց ելանեմ, այցելու լինիմ :

Convéntum - ti (չգ.). դաշն, պայման, ուխտ, սակ, միաբանութիւն :

Convéntus - ta - tum (անց. Կրք.). Տես Convénio.

Convéntus - us (ար.). ժողով, ակումբ, խումբ, ուխտ, դաշն, սակ, պայման :

Convérbero (Նրգ. Vérbero արճ.). գան հարկանեմ, գանալից առնեմ, գանեմ, ծեծեմ, ձաղկեմ, հարկանեմ, բախեմ :

Convérritor - óris (ար.). աւելածու :

Convérro (Նրգ. Verro արճ.). աւելածեմ, մաքրեմ, սրբեմ :

Conversátio - ónis (էփ.). կենակցութիւն, հաղորդութիւն կենաց, բանակցութիւն, խօսակցութիւն, ընտանութիւն, գնացք, վարք, սովորութիւն, վարժումն :

Convérsio - ónis (էփ.). փոփոխութիւն, փոփոխումն, շրջումն : դարձուած, շրջուած, շրջան բանից, դարձ ալ լստուած :

Convérsor (հար. Versor արճ.). շուրջ գամ, շրջիմ, յաճիմ, թափառիմ, կենակից լինիմ, 'ի միասին կեամ, 'ի կիր արկանեմ :

Convérsum - sa - sum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Convérto և Convéro.

Convérto (ԵՐԳ. Verto արժ.). զարձուցանեմ, շրջեմ, փոխեմ, փոփոխեմ, 'ի զգաստութիւն ածեմ, 'ի հաւատս դարձուցանեմ, թարգմանեմ, հանեմ յայլ լեզու, յեղում 'ի բարբառ ինչ :

Convéstio (ԵՐԳ. Véstio արժ.). զզեցուցանեմ, ազուցանեմ, ծածկեմ :

Conveteránus - ni (ար.). զինուոր հինօրեայ և վաստակաւոր :

Convéxio - ónis } ԵԳ. գմբեթար-
Convéxitas - tátis } դութիւն, գնդաձև կերպարանք :

Convéxo (ԵՐԳ. Vexo արժ.). նեղեմ, տանջեմ, տառապեցուցանեմ, չարչարեմ, լլկեմ, հարստահարեմ :

Convéxum - xi (չԳԺ.). գոգած, գոգաւորութիւն, գոգաձև խորութիւն, գմբեթ :

Convéxus - xa - xum (աԺ.). գոգաձև, գնդաձև, գմբեթարդ, ուռուցիկ :

Conviciátor - óris (ար.). թշնամանիչ, թշնամանադիր, նախասիչ :

Conviciór - ciáris - ciátus - ciári (հար.). թշնամանեմ, նախատեմ, սաստեմ, կշտամբեմ, յանդիմանեմ, պատուհասակոծ առնեմ :

Convícium - cii (չԳԺ.). անկարգ դրդիւն, թշնամանք, նախա-

տինք, արհամարհանք, եպերանք, կշտամբանք :

Convictio - ónis (ԵԳ.). կենսկցութիւն, անսկցութիւն, հաղորդութիւն կենաց :

Convictor - óris (ար.). բնակակից, տնակից, սեղանակից, հացակից, կոչնական :

Convictus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.). Տես Convínco.

Convictus - us (ար.). հաղորդութիւն կենաց, կենսկցութիւն, խրախուժիւն, կոչունք, խընճոյք, հացկերոյթ :

Convínco (ԵՐԳ. Vinco արժ.). հաւանեցուցանեմ, ըմբերանեմ, յաղթահարեմ, յաղթեմ :

Convíctio - ónis (ԵԳ.). կապ, յօդ, յօդակապ, կցորդութիւն :

Convíso (ԵՐԳ. Viso արժ.). յայցելանեմ, այց առնեմ, այցեմ, 'ի տես երթամ, տեսանեմ :

Conviva - ae (ար. et ԵԳ.). կոչնական, հացակից, սեղանակից, բաղմականակից :

Convivális - le (աԺ.). խրախճանական :

Convívium - vii (չԳԺ.). կոչունք ինճոյք, խրախունք, խրախութիւն, հացկերոյթ :

» convivia ago. կոչունս առնեմ մեծահաց գործեմ, յազակատանս հասանեմ :

» convivia - víórum (չԳԺ.). բաղմականակիցք, կոչնականք սեղանակիցք :

Convívio (չԳԺ. Vivo արժ.). 'ի միասին կեամ, 'ի միոջ սեղանոյ

ուտեմ, մեծահասց գործեմ, խրախուժիւն առնեմ :

Convivor-váris-vátus-vári (հոյ.). խրախճանակից լինիմ, կոչունս առնեմ, 'ի ծաշ կոչեմ, ընթրիս գործեմ :

Convocatio-ónis (իգ.). ժողով, խումբ, ակումբ, կոչումն 'ի ժողով :

Cónvoco (նրգ. Voco արժ.). 'ի խորհուրդ կոչեմ, ատեան ժողովեմ, հաւաքեմ, գումարեմ :

Cónvolo (չգ. Volo-las արժ.). 'ի միասին ընթանամ, ընթացակից լինիմ, դիմեմ, երթամ :

Convóluto (նրգ. Volúto արժ.) }
 Convólvo (նրգ. Volvo արժ.) }
 շուրջ պատեմ, պատատեմ, շաղեմ, ծրարեմ :

Cónvomo (նրգ. Vomo արժ.). աղտեղեմ փսխամբ, փսխեմ, պղծեմ :

Convúlnero (նրգ. Vúlnero արժ.). վէրս 'ի վերայ դնեմ, վերաւորեմ, խոցեմ :

Convulsio-ónis (իգ.). ձգտումն ջղաց, ջղաձգութիւն, ստրնգալն, կսկիծ :

Convulsus-sa-sum (անց. րրգ.). Տես Convélllo.

Cównero (նրգ. Onero արժ.). ծանրաբեռնեմ, բեռինս ծանոնս դնեմ, աղխաղխեմ :

Cooperatio-ónis (իգ.). գործակցութիւն, օգնութիւն :

Cooperátor-óris (ար.). գործակից գործոյ, վաստակակից, օգնական, ձեռնտու :

Coopérculum-li }
 Cooperiméntum-ti} չգ. խուփն, ծածկիչ, կափարիչ :

Coopério (նրգ. Operio արժ.). ծածկեմ, սքողեմ, բարեքեմ, առաքաստեմ, կափուցանեմ, խփեմ :

Coopértus-ta-tum (անց. րրգ.). Տես Cooperio.

Cooptatio-ónis (իգ.). պարզեական ընտրութիւն, շնորհական ընդունելութիւն, մուտք յընկերութիւն :

Cooptátus-ta-tum (անց. րրգ.). Տես Coópto.

Coópto (նրգ. Opto արժ.). ընտրեմ, ընդունիմ յընկերութիւն՝ շնորհս առնելով, 'ի համար խառնեմ :

Coórior (հոյ. Orior արժ.). ծայրս արձակեմ, ծագիմ, բղիւիմ, ծնանիմ :

Coórtus-ta-tum (անց. րրգ.). Տես Coórior.

Coórtus-us (ար.). ծնունդ, ծագումն, սկիզբն :

Copa-ae (իգ.). կին պանդակապետ :

Cóphinus-ni (ար.). որթ, կողով, կթոց, զամբիւղ, սակառի :

Cópia-ae (իգ.). առատութիւն, յաճախութիւն, լիութիւն, յորդութիւն, յղփութիւն, ինչք, ստացուածք, գոյք, մեծութիւն, կարողութիւն, հրաման :

cópiae-árum (իգ.). ազգք և ազինք, բանակ, զօրք, զինուորք, գունդ :

Copíatae - tárum (ար.) զիաթաղք՝ առ նախնի քրիստոնեայս, թաղիչք մեռելոց :

Copíolae - lárur (էփ.) փոքրիկ գունդ զօրաց, վաշտ :

Copíóse - síus - síssime (ԱԷ.) առատապէս, լիով, լիագոյնս, բազում յոյժ :

Copíósus - sa - sum (-sior - síssimus) ած. առատ, լի, բազում, ընչաւէտ, մեծատուն, զարգարեալ, բերրի :

» copíósam ingénium. կորովամիտ հանճար, հանճարեղ իմաստութիւն :

Cóprea - ae } ար. խաղակատակ,
Cópria - ae } խեղկատակ, հտալիտ, մոմոս, ծաղրածու, գուսան :

Copta - ae կամ }
Coptoplacénta - ae } էփ. քաքար, կարկանդակ, պղակունդ, շօթ, գրտակ, կցակ :

Cópula - ae կամ }
Copulatio - ónis } էփ. միաւորութիւն, խառնք, կսպ, յօդ, կցորդութիւն :

Copuláte (ԱԷ.) միանգամայն, ՚ի միասին, միաբան :

Copulátus - ta - tum (անց. դրէ.) Տես Cópulo կամ Cópulor.

Cópulo - as - ávi - átum - áre (Նրգ.) }
Cópulor - lárís - látus - lári (հար.) } միաւորեմ, կցեմ, խառնեմ, յօդեմ, զօդեմ, գուգեմ, լծեմ :

Coqua - ae (էփ.) կին խոհակեր :

Coquibílis - le (ած.) ամոքական, հալական :

Coquína - ae (էփ.) խոհակերոց :

Coquináris - re կամ }
Coquinárius - ia - ium } ած. խոհակերական, խոհակերոցի :

» coquinária - ae (էփ.) խոհակերութիւն, խոնաւազութիւն :

Coquíno - nas - návi - nátum - náre (Նրգ.) խոհակերեմ, եփեմ կերակուրս :

Coquínus - na - num (ած.) խոհակերական, խոհակերոցի :

Cóquito (Նրգ. Ito արժ.) յաճախ եփեմ կերակուրս, յոլովագոյնս խոհակերեմ :

Coquo - quis, coxi, coctum, cóquere (Նրգ.) եփեմ կերակուրս, խոհակերեմ, հալեմ, ամոքեմ, մենքենայեմ, նիւթեմ :

Cóquula - ae (էփ.) հացեփեաց, կին հացարար :

Cóquulum - li (չլտ.) սան, ջեռուցիչ, ակութ :

Coquus - ui (ար.) խոհակեր, խորտկարար, խախամոք :

Cor - rdis (չլտ.) սիրտ, միտք, լանջք, կուրծք, ոգի, կամք, յօժարութիւն, մարդ :

» cordi est. փոյթ յանձին ունիմ, հոգամ :

» cordi hábeo. կղկղաթ կաթողին լինիմ, յոյժ սիրեմ, խանդաղաւտիմ :

Coracínus - na - num (ած.) սեւալ, թուխ, արջն, մթին, նսեմ :

Corálium - lii }
Corállum - li } չլտ. կորալիոն, բուստ :

Coram (Եփր. et ՎՔ.). առաջի, յանդիման, բերան 'ի բերան, անձամբ անձին, ինքնին :

Corax, córacis (ար.). ագռաւ, ակիշ առ 'ի ձգելոյ զնաւս թշնամեաց :

Corbicula - ae (ԷՔ.). ձագ սգռաւուռ :

Corbis - is (ար. et ԷՔ.). որթ, զամբիւղ, կթոց, սակառի, կողով :

Corbita - ae (ԷՔ.). թեթեապնաց նաւ, միայարկ նաւ պատերազմի :

Corbita (չլէ. Ito արժ.). խճողեմ խճիեմ զորովայն, մցուեմ :

Corbitor - óris (ար.). պատրիշ, խեղկատակ, ոստոսող, լարսխաղաց :

Córbona - ae (ԷՔ.). կորբան, դանձ, տուն գանձու, գանձանակ :

Córbula - ae (ԷՔ.). կողով փոքրիկ, փոքր զամբիւղ :

Córculum - li (չլէ.). սիրտ փոքրիկ :

Córculus - la - lum (աժ.). իմաստուն, հանճարեղ, խորագէտ, զգօն, խորհրդական :

Cordáte (ՎՔ.). իմաստութեամբ, հանճարով, զգօնութեամբ, խորագիտութեամբ :

Cordátus - ta - tum (-tior) աժ. խորագէտ, զգօն, իմաստուն, հանճարեղ, քաջ, քաջասիրտ, հզօր, զօրեղ :

Cordólium - lii (չլէ.). ցաւ, թախճութիւն, անձկութիւն, տառապանք, վիշտք :

Cordus - da - dum (աժ.). յամր, անազան, անազանահաս :

Coriándrum - ri (չլէ.). գինձ :

Coriária - ae (ԷՔ.). կրպակ խաղախորդի :

Coriárius - rii (ար.). խաղախորդ, վաճառող մորթոյ :

Córión - rii (չլէ.). պոպղակ, սրոհուկ խոտ :

Córium - rii (չլէ.) } կաշի, մորթ,
Córius - rii (ար.) } մաշկ :

Cornéolus - la - lum (աժ.). եղջերաւոր, եղջերածէ :

Cornéscó - scis - scere (չլէ.). կարծրանամ, խստանամ, բրտանամ, փապարիմ, սալանամ :

Córneus - ea - eum (աժ.). եղջերեայ, գավարսի, հուկի :

Córniceñ - nicinis (ար.). որ հարկանէ փող՝ եղջերեաւն, փողակարդաց, փողահար :

Cornícor - cáris - cátus - cári (հար.). կռչեմ, շղակիրսեմ, շղփաղփեմ, շախոսեմ :

Cornícula - ae (ԷՔ.). ձագ որւոյ :

Corniculárius - rii (ար.). փոխանակ բղեշխի, դիւանադպիր, թղթադիր :

Corniculátus - ta - tum (աժ.) }
Córñiger - nígera - nígerum } աժ. եղջերաւոր, անկիւնաւոր :

Córñipes - nípedis (ար. et ԷՔ.). սալամբակ, ձի, երիւար :

Cornix - nicis (ԷՔ.). որի :

Cornu - nu (չլէ.). բողկուկ, եղջիւր, անօթ գնդաճայր, փող եղջերեայ, թեւ զօրաց :

Cornuáriu*s*-rii (աբ.) . գործաւոր
եղջերց :

Cornucópia - ae (էփ.) . ամառ-
թեղջիւր , լիութիւն :

Cornum - ni (չլտ.) }
Cornus - ni (աբ.) } եղջիւր ,
Cornus - us (աբ.) }

բողկուկ , սրուակ գնդածայր ,
եղջերեայ փող , թեւ զօրաց :

Cornum - ni (չլտ.) . զավարսից
պտուղ , հոյն :

Cornúpeta - ae (աբ.) . ոգորող ,
որ եղջիւր ածէ :

Cornus-ni (էփ.) . հոյն , զավարս ,
նիզակ , գեղարդն , սուխն :

Cornútu*s*-ta-tum (աժ.) . եղջի-
րաւոր , անկիւնաւոր :

Corólla-ae (էփ.) . պսակ 'ի ծաղ-
կանց , փոքրիկ պսակ :

Corolláriu*m* - rii (չլտ.) . փոքր
պսակ , յաւելուած , կնիք բա-
նից , հետեութիւն , կատա-
րած , գոյզն նուէր , ձօնի :

Coróna-ae (էփ.) . պսակ , թագ ,
ծնօտ , եզր , պսակ շինուածոց ,
զարեանդ :

Coroná*l*i*s*-le (աժ.) . պսակական ,
պսակաձև , պսակաւոր :

Coronámen-minis }
Coronaméntum-ti } չլտ. ծաղիկք

սու 'ի յօրինել զպսակ , պսակ
'ի ծաղկանց , թագ :

Coronária-ae (էփ.) }
Coronáriu*s*-rii (աբ.) } որ յօրինէ
vel վաճառէ պսակս :

Coronáriu*s*-ia-ium (աժ.) . պսա-
կաձև , պսակաւոր , պսակա-
կան , պսակակապ :

> opus coronáriu*m* . ընդելու-
զուած ծաղկանց :

Coronátu*s*-ta-tum (անց. ԿԵՔ.) .
Տես Coróno .

Corónis-nidis (էփ.) . զաղաթն ,
գլուխ , արտեան , ծագ , ծայր ,
սար , բարձրութիւն , վախճան ,
կատարած :

Coróno-nas-návi-nátum - náre
(նրփ.) . պսակեմ , թագ գնեմ ,
ծաղկեայ պսակօք զարդարեմ ,
բակ առնում , բոլորեմ , շուրջ
պատեմ , փակեմ :

Corporá*l*i*s*-le (աժ.) . մարմնաւոր ,
մարմնական , մարմնեղէն , մար-
մնազգած , մարմնապատ :

Corporá*l*i*ter* (ՎԵՔ.) . մարմնապէս ,
ըստ մարմնոյ , մարմնով :

Corporátio - ónis }
Corporatúra - ae } էփ. հասակ

մարմնոյ , թանձրամսութիւն ,
բնութիւն , մարմնաւոր կեր-
պարան , մարմնակերպութիւն :

Corporátu*s*-ta-tum (անց. ԿԵՔ.) .
Տես Córporo .

Corporátu*s*-ta-tum }
Corpóreus-ea-eum } աժ. մար-
մնազգած , մարմնեղէն , մար-
մնական , մարմնաւոր , մեղէն :

Corporecústo*s*-tód*i*s (աբ.) . անձ-
նապահ , մարմնապահ , թիկ-
նապահ , փուշտիպան :

Córporo-ras-rávi-rátum-ráre
(նրփ.) . յօդեմ 'ի մի մարմին ,
խառնեմ , միաւորեմ , կցեմ :

Corpuléntia-ae (էփ.) . թանձրա-
մսութիւն , գիրութիւն , պա-
րարտութիւն , բլուր մեղէն :

Corpulentus - ta - tum (-tior) **աթ.**
մարմնեղ, անձնեայ, գէր,
յայր, յաղթանդամ :

Corpus - poris (չգ+). մարմին,
միս, այր, մարդ, անձն, դի,
մեռելուտի, գէշ :

› corpus fácio. գիրանամ, պարարտանամ, ստուարանամ, սոնքանամ :

Corpúsculum - li (չգ+). մարմին
փոքրիկ, մանրամաղ փոշի,
հիւլէ :

Corrádo (Նրգ. Rado արձ.). գեր-
ծում, վերամ, սափրեմ, հաւ-
աքեմ, կուտեմ, ժողովեմ, հաս-
կաքաղ առնեմ :

Corréctio - ónis (իգ+). ուղղու-
թիւն, խրատ, յանդիմանու-
թիւն, զգաստութիւն :

Corréctor - óris (ար.). ուղղիչ,
խրատիչ, յանդիմանիչ, վա-
րիչ, յանձանձիչ :

Corréctus - ta - tum (անց. Կրգ.).
Տես Córriigo.

Corrépo (չգ+ Repo արձ.). 'ի վեր
մազլեմ, մազլելով ելանեմ,
սպրդեալ մտանեմ :

Corréptio - ónis (իգ+). կարճումն,
կարճութիւն, համառօտու-
թիւն, կշտամբանք, խրատ,
յանդիմանութիւն :

Corréptor - óris (ար.). քննիչ
զրոյ, ուղղիչ, խրատիչ, յան-
դիմանիչ :

Corréptus - ta - tum (անց. Կրգ.).
Տես Corripio.

Corrideo (չգ+ Rideo արձ.). ծի-
ծաղիմ, ժպտիմ :

Corrígia - ae (իգ+). խրացք, փոկ,
խարազան, մտրակ, ձաղկ :

Córriigo (Նրգ. Rego արձ.). ուղ-
ղեմ, կանգնեմ, յարդարեմ,
կարգեմ, խրատեմ, կշտամ-
բեմ, յանդիմանեմ :

Corripio - réptum (Նրգ. Rápío
արձ.). ճեպով առնում, ըմբռ-
նեմ, ժողովեմ, յանկարծակի
հասանեմ, կարճեմ, համա-
ռօտեմ, յանդիմանեմ, դար-
վեմ, կշտամբեմ :

Corrivátio - ónis (իգ+). հօսումն
ջուրց, ծորումն ջրոց :

Corrívó - vas - vávi - vátum - váre
(Նրգ+). վտակս ջուրց հոսե-
ցուցանեմ 'ի գետն :

Corrívó - váris - vátus - vári (կր+).
հոսիմ, ծորիմ, զեղում, յոր-
դիմ :

Corroborátus - ta - tum (անց. Կրգ+).
Տես Corróboro.

Corróboro (Նրգ. Róboro արձ.).
զօրացուցանեմ, կազոուրե-
ցուցանեմ :

Corródo (Նրգ. Rodo արձ.). կր-
ծեմ, ծախեմ, ուտեմ, սպա-
ռեմ, մաշեմ :

Corrogátus - ta - tum (անց. Կրգ+).
Տես Córrogo.

Córrogo (Նրգ. Rogo արձ.). կու-
տեմ, շեղջակուտեմ, կուտա-
կեմ, 'ի մոյր ելեալ հաւաքեմ :

Corrósus - sa - sum (անց. Կրգ+).
Տես Corródo.

Corrotúndo (Նրգ. Rotúndo արձ.).
բոլորաձև գործեմ, գնդաձև
նկարեմ :

Corrugátus-ta-tum (անց. ԿՐԺ.).
Տես Corrúgo.

Corrúgo (ԵՐԳ. Rugo արժ.). խո-
պոպեմ, խորշս արկանեմ :

Corrúmpo (ԵՐԳ. Rumpo արժ.).
սպականեմ, խանգարեմ, հղ-
ծանեմ, աղարտեմ, թիւրեմ,
յոռեցուցանեմ, զեղծուցա-
նեմ, 'ի բանի առնեմ :

» corrúmpo literas. խարդախեմ
զթուղթս, սուտ նամականի
յօրինեմ :

» corrúmpo rem familiárem. ան-
առակու թեամբ ծախեմ զըս-
տացուածս, վասնեմ զինչս :

Córruo (չգ. et ԵՐԳ. Ruó արժ.).
անկանիմ, կործանիմ, սուզա-
նիմ, ընկղմիմ, դարահոս գա-
հավէժ լինիմ, աւերեմ, տա-
պալեմ, փլուզանեմ, քանդեմ :

Corrúpte - tius - tissime (ՎԷՅ.).
չարաչար, ստու թեամբ :

Corruptéla - ae } ԵԳ. ապակա-
Corrúptio - ónis } նու թիւն, խանգար, յոռու-
թիւն, խարդաւանութիւն :

Corrúptor - óris (ար.). ապակա-
նիչ, խանգարիչ, եղծիչ, մո-
լորեցուցիչ, խարդաւանիչ :

Corrúptrix - ricis (ԵԳ.). կին ա-
պականիչ :

Corrúptus-ta-tum (անց. ԿՐԺ.).
Տես Corrúmpo.

Corrúptus-ta-tum (- tior - tissi-
mus) ած. ապականեալ, եղ-
ծեալ, խանգար, ժանտ, ժան-
դահոտ, պղծեալ, նեխեալ,
պատրեալ, հրապուրեալ :

Cortex-ticis (ար. et ԵԳ.). կեղև,
փեճեկ, փոճոկ, պատիճ, պա-
տեանք :

Corticátus - ta - tum }
Corticósus - sa - sum } ած. պա-
տենաւոր, պատեալ թանձր
կեղևով, խորխաւոր :

Corticula - ae (ԵԳ.). թաղանթ,
նուրբ կեղև, միզն :

Cortina - ae (ԵԳ.). կաթսայ
պղնձի, սան :

Corus-ri (ար.). արեւմտեայ հողմ,
հողմ արեւմտեան հիւսիսոյ :

Coruscátió - ónis (ԵԳ.). շողիւն,
փայլիւն, պայծառութիւն,
լուսաւորութիւն, լոյս լու-
սաւորիչ, պայծառութիւն :

Corúscó - cas - cávi - cátum - cáre
(չգ.). շողամ, փայլեմ, փաղ-
փաղեմ, փայլատակեմ, պայ-
ծառանամ, պաղպաջեմ :

Corúscum - sci (չգ.). փայլիւն,
շողիւն, փայլակն, փայլա-
տակունք :

Corúscus - sca - scum (ած.). երե-
րուն, փայլուն, պաղպաջուն,
մեծապայծառ :

Corvínus - na - num (ած.). ագ-
ուառ :

Corvus - vi (ար.). ագուառ :

Corýdalus - li (ար.). արտոյտ :

Corylétum - ti (չգ.). պուրակ
կաղնեաց :

Córylus - li (ԵԳ.). կաղնի :

Coryphaeus - aei (ար.). գլուխ,
պարագլուխ, յառաջակաց,
առաջնորդ, գլխաւոր, իշխան,
պետ, տէր :

Córythos - thi (ար․)․ կապարձք :
 Coryza - ae (էֆ․)․ դում, հարու-
 բուխ, ախտ հոսման :
 Cos - otis (էֆ․)․ քարածայռ, ա-
 պառածք, քար, վէմ, յեսան :
 Cosméta - ae (ար․ et էֆ․)․ սենե-
 կապետ, կին սենեկապետ, սե-
 նեկապան, ազախին սենեկա-
 պան, գերդաստական :
 Cósmicus - ca - cum (ած․)․ աշ-
 խարհական, աշխարհիկ, աշ-
 խարհակարգ :
 Cossas - ssi (ար․)․ այտուճն, պու-
 լար, ուտիճ, որդն փայտի :
 Costa - ae (էֆ․)․ կող, պառակ,
 կուշտ, սնակուշտ, կողմն,
 կոյս, թեր :
 Costátus - ta - tum (ած․)․ կո-
 զաւոր :
 Cothurnátus - ta - tum (ած․)․ մոյկո
 զգեցեալ, սանդալաւոր, զգոն,
 մեծարոյ, բարձրակաց, հոյ-
 ահապ :
 Cothúrnus - ni (ար․)․ մոյկ եր-
 գեցկաց, կոշիկ ողբերգուաց,
 կոշիկ փոքր և կարճ, հոյա-
 թափ, ողբերգութիւն :
 Coticala - ae (էֆ․)․ քար փոր-
 ձուլթեան, փորձաքար :
 Cotóneum - nei (չլթ․)․ սերկեւիլ :
 Cótala - ae } էֆ․ հիմէն, դորակ :
 Cótyla - ae }
 Cotúrnix - nicis (էֆ․)․ լոր, լո-
 բամբարգ, լորամբարգի :
 Covinárius - rii (ար․)․ կառամարտ,
 կառամարտիկ :
 Covinus - ni (ար․)․ գերանդազէն
 կառք :

Covum - vi (չլթ․)․ գոգած լծոյ
 սրորոյն :
 Covus - vi (ար․)․ որայ, խուրճն
 ցորենոյ :
 Coxa - ae կած } էֆ․ ազդր, գիստ,
 Coxéndix - dicis }
 երանք, բարձք, սրունք, ոսկր
 զստի :
 Crabro - ónis (ար․)․ ձիաստաց :
 Crambe - es (էֆ․)․ կաղամբ :
 Crápula - ae (էֆ․)․ շուայտու-
 թիւն, զեղիուլթիւն, արբե-
 ցութիւն, խրախուլթիւն :
 Crapuléntus - ta - tum (ած․)․ գի-
 նեղէն, դինսուէր, արբշեռ :
 Crapulósus - sa - sum (ած․)․ որ-
 կորուստ, որկորեայ, անյագ :
 Cras (Վլթ․)․ վաղիւ, 'ի վաղիւ
 անդր, 'ի վաղիւն :
 Crassámen - minis } չլթ․ մրուր,
 Crassaméntum - ti }
 սիկ մկոյ :
 Crasse - sius (Վլթ․)․ յաճախ, յա-
 ճախազոյնս, բազում անգամ,
 անհեղեղս, շինականազոյնս :
 Crassésco - scis - scere (չլթ․)․
 ստուարանամ, խտանամ, մե-
 ծանամ, հոծ և մած լինիմ,
 թանձրանամ :
 Crássitas - tátis }
 Crassities - tiéi կած } էֆ․ խտու-
 Crassitúdo - dinis }
 թիւն, հոծութիւն, թանձ-
 րութիւն, ստուարութիւն :
 » crassitúdo áëris. հոծութիւն
 և խտութիւն օդոյ :
 Crasso - sas - sávi - sátum - sáre
 (նլթ․)․ ստուարացուցանեմ,

մեծացուցանեմ, խտացուցանեմ, թանձրացուցանեմ :

Crassus - sa - sum (- sior - sissimus) ած. ստուար, թանձր, թանձրամած, հոծ և մած, սեղմ, սերտ, թաղուն :

» crassâ Minervâ hoc fácio. շինականագոյնս գործեմ զայդ :

Crástino (ՎՔ.). վաղել, 'ի վաղելն, 'ի վաղել անդր :

Crástinus - na - num (ած.). վաղուեան :

Crater - éris (աբ.) } բաժակ, սարկարան, նուազ, խառնելիք, տաշտ, կոնք, աւազան, խառնարան հրաշունչ լերանց :

Crates - tis (ԷՔ.). հիւսուած յոստոց, տափան, մակաղատեղ, հանգրուան, ցանկ :

Craticula - ae (ԷՔ.) } կասկարայ, վանդակ կրակարանի :

Craticulum - li (չԳ.) }

Craticulus - la - lum (ած.). վանդակագործ, վանդակակերպ :

Crátio - tis - tív - í - tum - tíre (չԳ.). տափեմ, հարթեմ :

Cratis - is (ԷՔ.). վանդակ յոստոց, տափան, հանգրուան, գոմ, մակաղատեղ, փակեալ վայր, ցանկ :

Cratítius - tia - tium (ած.). վանդակակերպ, վանդակագործ :

Creábilis - le (ած.). առնելի, ստեղծանելի :

Creátio - ónis (ԷՔ.). արարչութիւն, ստեղծումն, ծնունդ, ծնչութիւն :

Creátor - óris (աբ.). արարիչ, ստեղծիչ, գոյարար, հիմնադիր, հիմնարկու, հաստատիչ, ծնող, հայր, ընտրող, ընտրոյ տէր :

Creátrix - rícis (ԷՔ.). ծնող, մայր :

Creber - bra - brum (- brior - bérimus) ած. յաճախ, հանապազորդական, հանապազորդ :

Crebra կա՞ Crebre - bérrime (ՎՔ.) յաճախ, յաճախագոյնս, բազում անգամ, խիտ առ խիտ :

Crebrésc - o - scis, crébrui - scere (չԳ.). աճեմ, զարգանամ, աւաւելում, յաճախեմ :

Crébritas - tátis (ԷՔ.). խտութիւն, հոծութիւն, թանձրութիւն, յաճախութիւն, բազմութիւն, խուռն, ամբոխ :

» crébritas coeli. խտութիւն և հոծութիւն օդոյ :

Crebro - brius - bérrime (ՎՔ.). յաճախագոյնս, բազում անգամ, ստէպ, ցանկորդ :

Crebro - ras - rávi - rátum - ráre (ՆԳՔ.). կրկնեմ, երկրորդեմ, յեղյեղեմ :

Credibilis - le (- bllior) ած. հաւատալի, հաւատարիմ, հաւանելի, հաւանական :

Credibíliter (ՎՔ.). հաւատալի օրինակաւ, հաւանութեամբ, հաւանական կարծեօք, թուի թէ, այսպէս իմն երևի :

Créditor - óris (աբ.). հաւատացող, պարտատէր, փոխատու :

Créditrix - rícis (ԷՔ.). կին պարտատէր :

Créditum-ti (չլթ.) . պարտք, փոխ, յարգ, վարկ :

Créditus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.) . Տես Credo.

Credo - dis - didi - ditum - dere (նրգ. ԵՆՂԺ.) . հաւատամ, հաւանեիմ, վստահ լինիմ, յուսամ, վստահիմ, աւանդեմ, յաւանդ տամ, յանձն առնեմ :

» credo pecúniám. յանօթ vel փոխ տամ զարծաթ :

Credúlitás - tátis (էգ.) . դիւրահաւանութիւն :

Crédulus - la - lum (աթ.) . դիւրահաւան, դիւրահաւաս :

Cremátio - ónis (էգ.) . այրումն, կիզումն, հրայրեացք :

Cremátus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.) . Տես Cremo.

Creméntum - ti (չլթ.) . աճումն, առաւելութիւն :

Cremiális - le (աթ.) . դիւրայրեաց, դիւրակէզ, դիւրածախ, կիզելի, վառելի :

Crémium - mii (չլթ.) . կրկուտ, խաիւ :

Cremo-mas-mávi-mátum-máre (նրգ.) . այրեմ, կիզանեմ, տոչորեմ, հրով դատեմ :

Cremor - óris (ար.) . նաշիհ, սեր : Creo-eas-eávi-eátum-eáre (նրգ.) առնեմ, ստեղծանեմ, 'ի չգոյէ 'ի գոյ ածեմ, ծնանիմ, ծնուցանեմ, բուսուցանեմ, բխեմ, 'ի լոյս ածեմ, ընտրեմ :

Crepans - ántis } Գթ. հնչական, Crepax - pácis } շառաջող, ճարճատող :

Crepículum-li (չլթ.) . խոյր, զըլխադիր, արտախուրակ :

Crépida - ae (էգ.) . օղ, սանդալ, հողաթափ, մոյկ, տրեխ :

Crepidárius - rii (ար.) . կօշկակար, կարուակ :

Crepidárius - ia - ium (աթ.) . կօշկաձե, սանդալաւոր :

Crepidátus - ta - tum (աթ.) . մոյկս ազուցեալ, սանդալաւոր :

Crepido - pidinis (էգ.) . հիմն, խարխիս, նեցուկ, մոյթ, հաստատութիւն, պսակ կամրջաց :

» crepido viárum. դար փողոցաց, սալարկ :

Crepidula - ae (էգ.) . կօշիկ փոքր, սանդալիկ :

Crepidulum - li (չլթ.) . զլխադիր, խոյր, արտախուրակ :

Crepitacillum - li (չլթ.) . փոքրիկ զանգակ, զանդակիկ :

Crepitáculum - li (չլթ.) . ծնծղայ, զանգակիկ, խաղալիկ մանկաւոյ :

Crépito (չլթ. Ito արծ.) . աղմուկ հանեմ, աղմկեմ, դղրդեմ, շառաչեմ, ճայթեմ, ճարճատիմ :

Crépitus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.) . Տես Crepo.

Crépitus - us (ար.) . աղմուկ, դղրդիւն, շառաչիւն, շաչիւն, դրնդիւն, ճայթիւն, ճարճատիւն :

» crépitus déntium. կրճտումն vel կրճումն ատամանց :

Crepo-pas-pui-pitum-páre (չլթ.) . աղմկեմ, աղմուկ հանեմ, դղրդեմ, հնչեմ, մեծամեծս կո-

տորեմ, պարծիմ, պանծամ,
պայթիմ, ճայթիմ, հերձա-
նիմ, ցելում :

Crepúndia - diórum (չլէ). խա-
ղալիկ մանկտույ, մանկական
զբօսանք :

Crepúsculum-li (չլէ). լոյս երե-
կորին, վերջալոյս, արշա-
լուրջք, լոյս առաւօտին :

Crescéntia - ae (էֆ). աճումն,
առաւելութիւն :

Cresco - scis - revi - retum - scere
(չլէ). աճեմ, զարգանամ, ա-
ռաւելում, մեծանամ :

Creta - ae (էֆ). կաւ, կաւիճ,
սպիտակապեղ :

Cretáceus-ea-eum } ած. կաւե-
Cretárius-ia-ium } ղէն, կաւախառն, լի կաւով :

Cretátus-ta-tum (ած). ծեփեալ
կաւով, կաւածեփ :

Créteus-ea-eum (ած). կաւա-
խառն, կաւեղէն :

Cretifodína - ae (էֆ). կաւա-
հանք :

Crétio-ónis (էֆ). ժառանգու-
թիւն, ինչք ժառանգութեան :

Cretósus - sa - sum (ած). կաւ-
ախառն, լի կաւով :

Crétula - ae (էֆ). կաւ, սպի-
տակապեղ, կաւիճ :

Cretúra-ae (էֆ). աղտ, կեղև,
մանր թեփ :

Cretus-ta-tum (անց. րբբ). Տես
Cresco և Cerno.

Cribéllum-li (չլէ). մաղ, նքոյր :

Cribráriu-s-ia-ium (ած). մանր,
մանրամաղ, նուրբ :

Cribró - ras - rávi - rátum - ráre
(նրգ). մաղեմ, խարբալեմ,
խախալեմ :

Cribrum-ri (չլէ). նուրբ մաղ,
նքոյր :

Crimen-minis (չլէ). յանցանք,
յանցուած, մեղք, ոճիր միա-
սու, չարախօսութիւն, ամ-
բաստանութիւն :

Criminális-le (ած). յանցաւոր,
չարագործ, պատժական :

Crimináliter (Ռք). պատուհա-
սից արժանի, պատուհա-
սիւ, չարաչար, ամբաստանու-
թեամբ :

Criminátio-ónis (էֆ). ամբաս-
տանութիւն, չարախօսու-
թիւն, զբոյսարտութիւն, քառ-
թիւն, թշնամանք, կշտամ-
բութիւն :

Criminátor - óris (ար). ամբաս-
տան, դատախազ, զբոյսարտ,
զբոյսարտիչ :

Crimino-as-ávi-átum-áre (նրգ.) }
Criminor-áris-átus-ári (հար.) }
ամբաստանեմ, ամբաստան լի-
նիմ, չարախօսեմ, զբոյսարտեմ :
պարտաւեմ, սոգտանեմ, եպե-
րեմ, պարտաւորեմ :

Criminóse - sius - síssime (Ռք).
պատուհասիւ, չարաչար :

Criminósus - sa - sum (-sior-sis-
simus) ած. չարագործ, միա-
սապարտ, յանցաւոր, թշնա-
մանալից, անիրաւ, չարախօս,
զբոյսարտիչ, երգիծական :

Crimnum - ni (չլէ). մանրամաղ
թեփ :

Crinale - lis (չլթ.) . ծամակալ , վարսակալ :

Crinalis - le (աթ.) . հերաւոր , ձարի , մազեղէն :

Criniger-nigera-nigerum (աթ.) . վարսաւոր , հերաւոր , գիսաւոր , մազեղ :

Crinio - nis - nivi - nitam - nire (նրգ.) . հերաւոր լինիմ , վարսաւորիմ , տերեւիմ :

Crinis - is (ար.) . վարսք , հերք , մազ , գէսք , բարշ , ծամք , ձար :

Crinitus - ta - tum (անց. րրթ.) . Տես Crinio.

Crinitus - ta - tum (աթ.) . հերաւոր , գիսաւոր , վարսաւոր :

Crinon-ini (չլթ.) . վայրի վարդ :

Crisis-is (խգ.) . աագնասպ հիւանդութեան , ձգնաժամ , ընտրաժամ :

Crispatus-ta-tum (անց. րրթ.) . Տես Crispo.

Crispo-pas-pavi-patum-pare (նրգ.) . գանգուր յորինեմ , խոպոպեմ , խոպոպիս առնեմ :

crispo hastilia . ճօճեմ զնիզակն , զգեղարդունս շողացուցանեմ :

Crispalus-la-lum (աթ.) . գանգուր , գանգրագեղ :

Crispus-pa-pum (-pior-pissimus) աթ. գանգրահեր , խոպոպի , կարկամեալ , խորշանկեալ :

Crista-ae (խգ.) . կատար հաւու , զարգմանակ , փետուրք սաւաղաւարտից , զլիսոյ պատիւ :

Cristatus-ta-tum (աթ.) . որ ունի զկատար :

Cristula-ae (խգ.) . փոքրիկ կատար հաւու , պատիւ զլիսոյ կանանց , զլիսողիւր :

Critice-ces (խգ.) . բանադատութիւն , քննութիւն , քննադատութիւն , դատաստան , ստգտանք , խծբիծ :

Criticus-ca-cum (աթ.) . քննադատական , պարսաւասէր , բանաստասէր , պարսաւաղէտ :

Criticus-ci (ար.) . քննադատ , քննիչ , ընտրող , դատաւոր :

Crocatus-ta-tum } աթ. ներ-

Croceus-ea-eum } կեալ քրքմով , քրքմագոյն , աշխէտ , խարտեաշ :

Crocinum-ni (չլթ.) . սպեղանի քրքմով խառնեալ :

Crocinus-na-num (աթ.) . քրքմագոյն , աշխէտ , խարտեաշ :

Crocio-cis-civi-estum-estre (չլթ.) . կռչեմ , զագուաւու ձայն ածեմ :

Crocitus-us (ար.) . կռիչք , ձայնագուաւու :

Crocodilinus-na-num (աթ.) . տիտեռնական , կոկորդիլոսի :

Crocodilus-li (ար.) . կոկորդիլոս , տիտեռն :

Crocota-ae (խգ.) . պղեստ կանացի քրքմագոյն :

Crocotarius-rii (ար.) . նարոտաների քրքմոյ :

Crocotula-ae (խգ.) . հանդերձիկ 'ի գոյն խարտեաշ :

Crocum-ci (չլթ.) } կած

Crocus-ci (ար. et խգ.) } քլեթում :

Crotália - liórum (չլ+). գինդք մարգարտազարդք, գորշապահանգք մարգարտակապք, շունչանոնք:

Crotalístria - ae (եփ). կին թըմբկահար, փանդոնահար:

Crótalum - li (չլ+). թմբուկ, բամբիոն, փանդիոն:

Croton - tónis (եփ). տղենի:

Cruciábilis - le (աթ+). ցաւագին, վշտագին, դառն, դժնդակ:

Cruciábilitas - tátis (եփ). ցաւ, կակիծ, տանջանք, չարչարանք, վիշտք:

Cruciábilitér (Ջէ+). ցաւագին անձամբ, վշտօք, տանջանօք, անողորմ:

Cruciaméntum - ti (չլ+). թախծութիւն, անձկութիւն, ցաւ, կակիծ, տառապանք, վիշտք, նեղութիւն, չարչարանք, տանջանք, լլկանք:

Cruciátus - us (ար+). քարշանք, տանջանք, խոշտանգանք, չարչարանք, թշնամանք:

Crucifigo (նրփ. Figo արժ). 'ի խաչ հանեմ, խաչեմ:

Crucifixio - ónis (եփ). խաչելութիւն, խաչահանութիւն:

Crucifixor - óris (ար+). խաչահանու, խաչօղ:

Crucifixus - xa - xum (անց. դրէ+). Տես Crucifigo.

Crúcio - ias - iávi - iátum - iáre (նրփ). չարչարեմ, տանջեմ, խոշտանգեմ, լլկեմ, մարտիրոս առնեմ, նեղեմ, տառապեցուցանեմ:

Crúciór - iáris - iátus - iári (կր+). չարչարեմ, տանջեմ, լլկեմ, խոշտանգեմ, տառապեմ, նեղեմ, վշտանամ:

Crudária - ae (եփ+). արծաթահանք:

Crudélis - le (-lior - lissimus) ածանդութ, անագորոյն, խստասիրտ, տմարդի, բարբարոս, զազանամիտ, վայրենամիտ, անողորմ, դառն, խիստ:

Crudélitas - átis (եփ). անգթութիւն, անագորունութիւն, խստութիւն, խստասրտութիւն, անողորմածութիւն, տմարդութիւն, բարբարոսութիւն, զազանութիւն:

Crudéliter - lius - lissime (Ջէ+). անողորմ, անխնայ, խժաբար, զազանաբար, անգթութեամբ:

Crudéscó - scis - rúdui - scere (չլ+). սաստկանամ, վայրանամ, դառնանամ, խստանամ:

Crúditas - tátis (եփ). հումն լինել, դժուարահալիրք, տհալութիւն, խակութիւն, տհասութիւն:

Crudus - da - dum (-dior - dissimus) ած. հում, դառն, խիստ, կծու, թթու, բարկ, դաժան, խակ, տհաս, տհալ, դժուարահալ, անդութ, անագորոյն, բիրտ:

Cruentátus - ta - tum (անց. դրէ+). Տես Cruénto.

Cruénte - tius - tissime } Ջէ. ա-
Cruénter } րիւնահեղութեամբ:

Cruénto - tas - távi - tátum - táre (նբգ). յարիւն յապածոյժ Թաթաւեմ, յարեան առնեմ, արեամբ շաղախեմ :

Cruéntos - ta - tum (-tior - tissimus) ած. արիւնաթաթաւ, արիւնախառն, արիւնալից, մարեգին, կատաղի, անզուժ, անազորոյն, արիւնահեղ, արիւնարբու, արիւնախանձ :

Cruména - ae (եգ). քսակ, պարկ, պայուսակ, մախաղ :

Crumeniseca - ae (ար). հատու, քսակահատու, զանձահատ :

Cruor - óris (ար). շարաւ, թարախ :

Crupelláriu - rii (ար). ըմբիշ սուսերաձիգ, մենամարտիկ :

Crurális - le } ած. քաջասրուն, Crurúlis - le } առոյգարարձ :

Crurifrágium - gii (չղգ). խորտակուցն սրունից, բեկուցն բարձից, բարձարեկութիւն :

Crus - uris (չղգ). սրունք, բարձք, թաթ, ձիրսնունք, բուն ծառոյ, ոձ, ցօղուն :

Crúsculum - li (չղգ). սրունք փոքր, երի :

Crusma - atis (չղգ). ծնծղայ, թմբուկ :

Crusta - ae (եգ). կեղև հացի, պատեանք, փոճոկ, պատիճ, փեճեկ :

Crustáriu - rii (ար). քանդակիչ, դրուարգիչ կճեայ տախտակօք :

Crustáta - tórum (չղգ). խեցեմարթք :

Crustátus - ta - tum (անց. րբե). Տես Crusto.

Crusto - tas - távi - tátum - táre (նբգ). կճովք դրուարեմ, ծեփեմ :

Crustósus - sa - sum (աժ). պատենաւոր :

Crústula - ae (եգ). կեղև հացի խորովելոյ :

Crustuláriu - rii (ար). պղակունտրագործ, ծաղարար :

Crústulum - li (չղգ). պղակունդ, քաքար, կարկանդակ, պան :

Crustum - ti (չղգ). պատուո հացի, նկան, նկանակ :

Crux - ucis (եգ). խաչ, կախաղան :

Crypta - ae (եգ). գետնափոր գերեզման, այր, անձաւ, փապարք, քարածերպք :

Cryptopórticus - us (եգ). գետնափոր սրահ :

Crystallínus - na - num (աժ). վանեայ, նման ական վանի, ականակիտ :

Crystállum - li (չղգ) } ահն վանի, Crystállus - li (եգ) } վանակն, պաղանձաւ, պաղպաղակ :

Cubans - ántis (էյժ). ընկողմանեալ, կողմանեալ, ՚ի կողմն լեալ, անկեալ ՚ի մահիճս :

Cubátio - ónis (եգ) } ննջիւն, Cubátus - us (ար) } նինջ, քուն :

Cubiculáris - re կաճ } աժ. սե- Cubiculáriu - ia - ium } նեկի, խցի :

Cubiculárius - rii (ար.) սենեկապետ, սենեկապան :

Cubiculátus - ta - tum (ած.) սենեկաւոր, 'ի ձև սենեկաց :

Cubiculum - li (չլտ.) սենեակ, խուց :

Cúbicus - ca - cum (ած.) խորանարդ :

Cubile - lis (չլտ.) անկողին, մահիճք, խշտիք, խուց, սենեակ, որջ, դարարք, մորի, կաղաղ, թաքստոց :

Cúbital - ális (չլտ.) բարձ կրիսաց, սնարք :

Cubitális - le (ած.) արմկան :

Cúbito (չլտ. Ito արձ.) 'ի կողմն լինիմ, ընկողմանիմ, կողմանիմ, գայռեմ, ննջեմ, 'ի քուն լինիմ՝ մասնեմ, զքնով անկանիմ :

Cúbitor - óris (ար.) ընկողմանեալ, 'ի կողմն լեալ, քնեայ, քնէած, քնասէր :

Cubitórius - ia - ium (ած.) սենեկի, խցի :

Cúbitum - ti (չլտ.) } արմուկն, կանգուն, գիրկ :

Cubitúra - ae (եգ.) } նինջ, նըն-
Cúbitus - us (ար.) } ջիւն, քուն, անկողին, մահիճք, խշտիք :

Cubo - bas - bui - bitum - báre (չլտ.) 'ի կողմն լինիմ, կողմանիմ, ընկողմանիմ, գայռեմ, 'ի քուն լինիմ, ննջեմ :

Cubus - bi (ար.) մարմին խորանարդ :

Cucullátus - ta - tum (ած.) կրնկղաւոր, խոյրապսակազարդ :

Cucúllio - ónis } ար. կնպուղ,
Cucúllus - li } գլխադիր, խոյր, վեղար, քուսիթայ կրծնաւորաց :

Cúculus - li (ար.) կկու՝ թռչուն :

Cúcuma - ae (եգ.) անոթ եռացուցանելոյ զջուրս, ջեռուցիչ, սան :

Cucumélla - ae } եգ. փոքրիկ ջե-
Cucúmula - ae } ռուցիչ :

Cúcumis - cúmeris կաճ - mis (ար.) ձմերուկ, սեխ, վարունգ :

Cucúrbita - ae (եգ.) գլուճ, կամփսակ, սրուակ բժշկաց, ստորին մասն ցքահանի :

Cucurbítula - ae (եգ.) փոքրիկ սրուակ զիրարուժից :

> cucurbítula silvéstris. դառնիճ վարունգ :

Cucúrio, cúcuris - rivi - ríre (չլտ.) հաւն խօսի, քաղցրաձայն հաւուց բարբառն հնչէ :

Cucus - ci (ար.) կկու՝ թռչուն :

Cudo - dis - di - usum - dere (նրգ.) դահեկան հասանեմ յել դրոշմեմ, կնքեմ, տպաւորեմ, գտակ լինիմ, հնարեմ, ստեղծանեմ :

Cuicuímodi } Պէ. որպէս և իցէ,
Cuímodi } զխորդուպէտ :

Cujas - játis (ար. et եգ.) յորմէ քաղաքէ յել ազգէ ես, ո՞ր իցէ բնագաւառ քո :

> cujátis ? յորո՞յ դիմաց, յո՞յր դէմն :

Cujus - ja - jum. որոյ, ոյր :
 > cuius es? ո՞վ ես գուհ, գլխուչ
 է անուն քո :
 Cujuscémodi (ՎՔ.). որպիսի է
 իցէ օրինակաւ, որպէս զիարդ
 է կամիցին, զիարդ է իցէ,
 զիարդուպէտ :
 Cujuscumquémodi } ՎՔ. 'ի հա-
 Cujusquémodi } րեանցի, հարեանցի իմն, վեր
 'ի վերոյ, վարկպարազի իմն :
 Cujusdámmodi (ՎՔ.). իւրք իւրք,
 յիրս յիրս :
 Cúlcita - ae }
 Cúlcitra - ae } էֆ. անկողին, մա-
 հիճք, խշտիք :
 Culcitélla - ae }
 Culcitula - ae } էֆ. փոքրիկ ան-
 կողին, խշտեակ, փափուկ
 մահիճք :
 Cúleolum - li (չգտ.). դալար կեղև
 ընկուզի :
 Cúleum - ei (չգտ.) }
 Cúleus - ei (ար.) } բակեղէթ
 կաշեայ, պարկ մաշկեղէն :
 Culex - licis (ար. et էֆ.). մժղուկ,
 մժեխ :
 Cúligna - ae (էֆ.). բաժակ, տաշտ,
 նուազ, սկիհ :
 Cúlina - ae (էֆ.). խոհակերոց,
 խոհակերութիւն, եփեալ կե-
 րակուրք, ընթրիք :
 Cúliolum - li (չգտ.). դալար կեղև
 ընկուզի :
 Cúlleus - ei (ար.). կաշեայ պարկ,
 պայուսակ մաշկեղէն :
 Culmen - minis (չգտ.). կատար,
 ծայր, ծագ, զաղաթն, տա-

նիք, բարձունք, գլուխ, ար-
 տեան :
 Culmus - mi (ար.). ցօղուն, ոճ :
 Culpa - ae (էֆ.). յանցուած,
 յանցանք, մեղք, վնաս, վրէպք,
 սխալանք, բիծ, թերութիւն,
 յոռութիւն :
 Culpábilis - le (աթ.). յանցաւոր,
 մեղաւոր, պատժապարտ, ըստ-
 գիւտ :
 Culpátio - ónis (էֆ.). յանցաւո-
 րութիւն, կշտամբանք, յան-
 դիմանութիւն, խրատ, ամ-
 բաստանութիւն, զրպարտու-
 թիւն, չարախօսութիւն, դա-
 տախազութիւն :
 Culpátus - ta - tum (անց. դրէ.).
 Տես Culpo.
 Culpo - pas - pávi - pátum - páre
 (նրգ.). ստգտանեմ, մեղադիր
 լինիմ, ամբաստանեմ, զրպար-
 տեմ, չարախօսեմ, կշտամբեմ,
 յանդիմանեմ, պարսաւեմ, եպե-
 րեմ, անգոսնեմ, մերժեմ :
 Culta - tórum (չգտ.). հարաւունք,
 անդաստան սերմանեալ :
 Culte - tius (ՎՔ.). վայելուչս,
 գեղեցիկս, բարուք, ըստ պատ-
 շաճի :
 Cultellátus - ta - tum (անց. դրէ.).
 Տես Cultello.
 Cultello - las - lávi - látum - láre
 (նրգ.). արօրադիր ախօսարեկ
 առնեմ, ախօս կոտորեմ :
 Cultéllus - li }
 Culter - tri } ար. դանակ, կտրոց,
 դաշոյն, սուսեր, վաղակաւոր,
 խոփ, մաճ :

» culter tonsórius. սրբիչ վար-
սավերայից, ածելի :

Cúltio - ónis (իժ). մշակութիւն,
երկրագործութիւն, հողագոր-
ծութիւն :

Cultor - óris (ար). մշակ, եր-
կրագործ, հողագործ :

» cultor Minérvae. պարապեալ
յուսմունս, ուսումնասէր :

» cultor némorum. բնակիչ ան-
տառի :

» cultor véneae. այգեգործ, այ-
գորդ :

Cultráriu - rii (ար). փողոտիչ,
մարդախոշոշ :

Cultrix - rícis (իժ). կին մշակ,
երկրպագու :

Cultúra - ae (իժ). երկրագոր-
ծութիւն, մշակութիւն, մե-
ծարանք, պատիւ, շուք, կրթ-
թութիւն, հրահանգք, դաս-
տիարակութիւն :

Cultus - ta - tum (անց. Գրէ). Տես
Colo - lis.

Cultus - ta - tum (-tior - tíssimus)
աժ. մշակեալ, գործեալ, շէն,
ապատ, պճնեալ, զարդա-
րեալ, մեծարգոյ :

Cultus - us (ար). մշակութիւն,
երկրագործութիւն, պաշտօն,
երկրպագութիւն, պատիւ,
մեծարանք, շուք, հրահանգք,
կրթութիւն, դաստիարակու-
թիւն, պայման կենաց :

Culus - li (ար). երաստան, յե-
տին կողմն, նստոյ սեղի :

Cum (չղ). յորժամ, մինչ, մինչ-
դեռ, իրրև, անդէն, վաղվա-

ղակի իսկ, յորմէ հետէ, յետ,
հազիւ թէ, այն ինչ, քանզի,
որովհետև, զի :

Cum (նիդ). ընդ, հանդերձ, 'ի
միասին, միաբան :

Cumátillis - le (աժ). կանաչա-
գոյն, կանաչ կապուտակ, ծո-
վագոյն :

Cúmera - ae (իժ). կողով, որթ,
զամբիւղ, կթոց, սակառի :

Cuminátus - ta - tum (աժ). խառ-
նեալ 'ի չամանոյ :

Cumínium - ni (չղ). չաման :

Cummáxime (ԱԷ). ևս քան զևս,
առաւել քան զառաւել, կարի
յոյժ, մեծապէս, այժմ, այժ-
միկ, առ այժմ, արդ :

Cummis - is (իժ). խիժ, հոյզ :

Cumprime } ԱԷ. կարի իմն, մե-
Cumprimis } ծապէս, մանաւանդ, առաւ-
ելապէս :

Cumuláte - tius - tíssime } ԱԷ.
Cumulátim }
առատապէս, յորդագոյնս,
լիով, լիուլի, գունդագունդ,
շեղջաշեղջ, դէզադէզ :

Cumulátus - ta - tum (անց. Գրէ).
Տես Cúmulo.

Cumulátus - ta - tum (-tior - tí-
simus) աժ. դէզադէզ, լի, զե-
ղուն, թաթաղուն :

Cúmulo - las - lávi - látum - láre
(նիդ). կուտեմ, կուտակեմ,
շեղջեմ, շեղջակուտեմ, ժո-
ղովեմ, դիզանեմ, լնում,
լցուցանեմ, լի առնեմ, զե-
ղում, յորդեմ :

Cūmulus-li (ար.) կոյս, շեղջ, շեղջակոյս, դէզ, ժողով, թաթաղուն մասն, աւելորդ, յաւելուած :

Cunābula - lōrum (չգտ.) } որո-
Cunae - ārum (խփ.) }

րան, որբոց, մանկութիւն, տղայութիւն, բնագաւառ :

Cunctans-āntis (էջծ.) յամբա-
գնաց, յամբ, դանդաղական, ծանր, հեղգ, երկբայական, յերկուական :

Cunctānter - tius (ձէք.) յամբա-
գնաց գնացիւք, դանդաղանօք, հեղգութեամբ, դժուարաւ, մեծաւ աշխատութեամբ :

Cunctiatio - ōnis (խփ.) յապա-
ղումն, յապաղութիւն, յա-
մուրդ, դանդաղանք :

Cunctiātor-ōris (ար.) յապաղիչ,
հեղգ, յամբագնաց, դանդա-
ղական :

Cunctiātus - ta - tum (անց. րբէ.)
Տես Cuncto և Cunctor.

Cuncto - tas - tāvi - tātum - tāre }
(չգտ.) էւծ

Cunctor-tāris-tātus-tāri (հար.)
յապաղիմ, անսդանեմ, յետ-
նիմ, յամեմ, դանդաղիմ, զտե-
ղի առնում, կամ մնամ, դա-
դարիմ, տարակուսիմ, վարա-
նիմ, յերկուանամ, երկբայիմ :

Cunctus - ta - tum (ած.) ամե-
նայն, համօրէն, բոլոր, բո-
վանդակ, ողջոյն, բնաւ, ողջ,
իւրաքանչիւր :

> cuncti - lōrum (ար.) ամենե-
քեան, ամենեքին :

Cuneātim (ձէք.) սեպաձև օրի-
նակաւ :

Cuneātus - ta - tum (անց. րբէ.)
Տես Cūneo.

Cuneātus - ta - tum (-tior) ած-
սեպակերպ, սեպաձև :

Cūneo - eas - eāvi - eātum - eāre
(նրգ.) հերձանեմ, ձեղքեմ,
պատասեմ, հերձում երիթօք,
փակեմ, աղխեմ, խնում :

Cunéolus-li (ար.) փոքր երիթ,
փոքրիկ սեպ :

Cūneus - ei (ար.) երիթ, սեպ,
մոյթ, նեցուկ :

Cuniculósus-sa-sum (ած.) լի
անձաւօք, ծակոտկէն :

Cuniculus-li (ար.) ճաղար, գետ-
նափորք, ական :

Cupa - ae (խփ.) քանդուկ, կա-
րաս, տակառ, տակառակ, բա-
ժակ, նուազ, տաշտ :

Cupédia - ae (խփ.) որկորսու-
թիւն, շատկերութիւն :

Cupédia - iōrum (չգտ.) } անն-
Cupédiae - iārum (խփ.) }
չանք համադամ խորակաց,
փափկակերութիւն :

Cupedinārius - rii (ար.) խոհա-
վաճառ, պղակունարագործ,
ճաղարար :

Cupédo-dinis (խփ.) բաղձանք,
փափաք, տենջանք, իղձք,
տենչք, ցանկութիւն :

Cupédula - ae (խփ.) համադամ
խորտիկք :

Cupélla - ae (խփ.) } բաժակիկ,
Cupéllum-li (չգտ.) }
փոքրիկ նուազ :

Cupes - pedis (խփ). որկորեայ, որկորուստ, շատակեր :

Cúpide - pídius - díssime (ՎԷ). տենչանօք, անյագ, ցանկութեամբ, մղեկան սիրով, օտարփանօք :

Cupíditas - tátis } խփ. ցանկու-

Cupído - dinis } թիւն, տենչք, տենջանք, իղձք, բաղձանք, փափաք, կամք, յօժարութիւն, հաճութիւն, որկորստութիւն, ախտ, կարիք :

Cupído - dinis (ար.). Արուարդոն, դիք ցանկութեան :

Cúpidus - da - dum (- pídiór - díssimus) ած. ցանկացող, փափաքող, անյագ, որկորեայ, որկորուստ, շատակեր, սոփօղ, հոմանի :

Cúpiens - éntis (- tíor - tíssimus) Էջծ. ցանկացող, փափաքող :

Cúpio - is - ívi - ítum - íre (ՆԳԳ). ցանկամ, ցանկանամ, ըղձանամ, բաղձամ, փափաքեմ, տենչանամ, տենջամ :

Cupítór - óris (ար.). փափաքող, ցանկացող :

Cupítus - ta - tum (անց. ԴԵԳ). Տես Cúpio.

Cupressétum - ti (չԿԳ). անտառ նոճեաց :

Cuprésseus - ea - eum } ած. նոճ,

Cuprésinus - na - num } նոճեայ, նոճի :

Cuprésus - si } խփ. նոճի, կիւ-

Cuprésus - us } պարիս :

Cúpreus - ea - eum } ած. պղնձի,

Caprinus - na - num } պղնձակերտ, պղնձապատ, արուրի :

Cuprum - ri (չԿԳ). պղնձ, արոյր :

Cur (ՎԷ). ընդէր, էր աղագաւ, վասն էր, հիմ, զէ է զի :

Cura - ae (խփ). հոգ, փոյթ, խնամք, խորհուրդ, մտածութիւն, տառապանք, վիշաք, նեղութիւն, սէր, գութ, գորով, ջան, ժրութիւն, պընդութիւն, մտադիւրութիւն :

Curábilis - le (ած.). բժշկելի, բժշկական, դարմանելի :

Curáte - tius - tíssime (ՎԷ). փութով ճշդիւ, ճշգրտիւ, բազում հաւաստեալ, խնամով :

Curátio - ónis (խփ). խնամակալութիւն, հոգաբարձութիւն, տեսչութիւն, առաջնորդութիւն, դեղ, դարման :

Curátor - óris (ար.). վերակացու, տեսուչ, ոստիկան, հրամանատար, մատակարար, խնամակալ, հոգաբարձու, հոգածու, գործակալ :

Curátrix - rícis (խփ). կին խնամակալ :

Curátúra - ae (խփ). խնամակալութիւն, տեսչութիւն, հոգաբարձութիւն :

Curátus - ta - tum (անց. ԴԵԳ). Տես Curo.

Curátus - ta - tum (- tíor - tíssimus) ած. խնամով գործեալ, բարւոյր մատակարարեալ, դարմանեալ :

Curax - áeis (աթ.). փոյթ, ժիր, պինդ, մտադիր, ջանասէր, զգոյշ, ուշակալ, դործօն, արագ :

Curculio-ónis (ար.). երեկիւ արմըտեաց, թրթուր, ժանգ բուսօց, որդն, բառոտ :

Curculiunculus - li (ար.). խաղալիկ մանկանց, սնտոի ինչ, դոյզն իրք :

Cúria - ae (իգ.). ազգատոհմ, արքունիք, բանակ, ճամբար, տաճար, մեհեան, ծերակոյտ :

Curialis - le (աթ.). տոհմային, տոհմական, արուորձական :

Curiatim (Վք.). ըստ տոհմից, ցեղընտիր :

Curíatus - ta - tum (աթ.). տոհմային, տոհմական, արուարձական :

› curiáta comitia-tiórum (չղտ.). խորհրդարանք ռամկի ըստ ցեղից :

Cúrio - ónis (ար.). տոհմապետ, տոհմային քուրմ հռովմայեցօց, վախ, ծնգեալ, ծիւրեալ, մաշեալ :

Curiónia sacra - rórum (չղտ.). պաշտամունք զոհից քրմացն հռովմայեցօց :

Curiose-sius-síssime (Վք.). փութով, խնամով, քննասիրութեամբ, հաւաստեալ :

Curiositas-tátis (իգ.). խուզական որոձան, հետաքրքրութիւն, քննասիրութիւն, ընդվայրախոյզ բնութիւն, փոյթ պընդութեան :

Curiósolus - la - lum (աթ.). հետաքրքիր, քննասէր, յողալի, աւելախնդիր :

Curiósus - sa - sum (-sior - síssimus) աթ. գործօն, գործօնեայ, ջանասէր, փոյթ, ժրագլուխ, ընդվայրախոյզ, հետաքրքիր, դէտ, լրտես :

Curis - is (իգ.). գեղարդն, նիզակ, տէգ, սուին :

Curo-ras-rávi-rátum-ráre (Խրգ.). պէտ առնեմ, հոգամ, հայթայթեմ, ջան յանձին ունիմ, ջանամ, փոյթ ունիմ, աշխատ լինիմ, դարմանեմ, դարման տանիմ, բժշկեմ :

Curotróphium - phii (չղտ.). դարմանոց, հիւանդանոց մանկանց, հիւանդատուն տղայոց :

Currax - áeis (աթ.). հոսական, ծորան, արագոտն, թիթեւանդամ, շոյտ :

Currens - éntis (Էյթ.). ընթացող, գնայուն, երագագնաց :

Curriculo (Վք.). ընթանալով, արշաւելով, ասպատակի :

Currículum - li (չղտ.). սայլակ, կռք, ընթացք, գնացք, արշաւանք, ասպարէզ մրցութեան :

Curro - ris, cucúrri - rsum - rere (չղտ.). ընթանամ, արշաւեմ, գիմեմ, սուրամ, վարդեմ :

Currum-ri (չղտ.) } կռք, սայլ,
Currus-us (ար.) } արօր, նաւ, այրեցած :

Carsátio - ónis (իգ.). այսր անդր ընթացք՝ արշաւան, վազք :

Cúrsito (չդ. Ito արժ.) կամ } ւշ.
 Curso-sas-ávi-átum-áre }
 այսր անդր արշաւեմ, վազ-
 վազեմ, վազս վազս առնում,
 արշաւանս ունիմ :

Cursor-óris (ար.) սուրհանդակ,
 օժընդակ, բանբեր, թղթա-
 բեր, պնդադեսպան :

Cursuales equi - quórum (ար.)
 երիվարք սուրհանդակի :

Cursualis rheda-ae (իգ.) կառք
 թղթաբերի :

Cursus - us (ար.) գնացք, ըն-
 թացք, արշաւանք, ճանա-
 պարհ, պողոտայ, ուղի, փողոց :
 » cursus públicus կամ vehicu-
 laris. նամակատուն, թղթա-
 տարութիւն :

Curto-tas-távi-tátum-táre (նրգ.)
 նուազ առնեմ, նուազեցու-
 ցանեմ, համառօտեմ, կար-
 ճեմ, հատանեմ, յապաւեմ :

Curtus-ta-tum (աթ.) հատեալ,
 կրճատեալ, կարճ, կարճա-
 ռօս, հակիրճ, համառօտ,
 պակաս, նուազ :

Curúlis - le (աթ.) առեհական,
 փղոսկրեայ, կայսերական :
 » sella curúlis (իգ.) աթոռ կայ-
 սերական, գահոյք կայսեր :

Curvábilis - le (աթ.) դիւրին 'ի
 ծռել, ծռելի, դիւրակոր,
 կակող :

Curvámen - minis (չդ.) }
 Curvátio - ónis (իգ.) կամ } կրկ-
 Curvátúra - ae (իգ.) }
 նուաժ, ծալաժ, ծռութիւն,
 թիւրութիւն :

Curvátus - ta - tum (անց. րբբ.)
 Տես Curvo.

Curvo - vas - vávi - vátum - váre
 (նրգ.) կորացուցանեմ, ծռեմ,
 թիւրեմ, կրկնեմ, ծալեմ, գա-
 լարեմ, մանեմ :

Curvus - va - vum (աթ.) կոր,
 թիւր, գալարեալ, ծռու :

Cusor - óris (ար.) գահեկանա-
 հատ, դրամակոփ :

Cuspidátim (Տէբ.) ծագիւ սու-
 սերի, սլաքիւ, դէպուղիղ,
 ուղղորդ :

Cuspidátus - ta - tum (անց. րբբ.)
 Տես Cúspido.

Cúspido - das - dávi - dátum - dáre
 (նրգ.) սրեմ, թեքեմ :

Cuspis - idis (իգ.) սուր ծայր,
 սայր, սլաք, սուին սրսոր-
 դաց, շամփուր :

Custódia - ae (իգ.) պահպանու-
 թիւն, զգուշութիւն, պահա-
 պանք, պահանորդք, բանտ,
 արգելան, կապանք :

Custódio - is - ivi - itum - íre (նրգ.)
 պահեմ, պահպանեմ, կատա-
 րեմ, պաշտպանեմ, հոգ ու-
 նիմ, հոգամ :

Custodite (Տէբ.) խորհրդով,
 խնամով, իմաստութեամբ,
 զգուշութեամբ :

Custoditio - ónis (իգ.) պահպա-
 նութիւն, հոգ, փոյթ, զգու-
 շութիւն, խնամք :

Custos - ódis (ար. et իգ.) պա-
 հապան, պահանորդ, պա-
 հակ, պահակապան, քննիչ,
 դէտ, լրտես :

Cuticula-ae (էփ․) նուրբ մորթ, թաղանթ :

Cutis - is (էփ․) խորիս, մորթ, մաշկ, կաշի :

Cyáneus - ea - eum (աթ․) երկնագոյն, կապոյտ, կապուտակ, կապուտակագոյն :

Cyáthus - thi (ար․) բաժակ, նուազ, տաշտ, սկիհ :

Cýbea - ae (էփ․) չորեքկուսի նաւ բեռնաւոր :

Cýbium - ii (չղթ․) մասն յաղածոյ ձկան :

Cycladátus - ta - tum (աթ․) զգեցեալ պարեգօտ կանացի :

Cyclas - ladis (էփ․) հանդերձ կանացի, կոճկէն :

Cýclicus - ca - cum (աթ․) բոլորակաձև, բոլորչի, անուաձև :

Cyclopeus - ea - eum } աթ․ կիկ-
Cyclopius - ia - ium }

լոպական, հսկայաձև :

Cyclops - lópis (ար․) Արիկոպ, հսկայ անարի՛ միով և եթ բոլորակ ակամբ :

Cycnéus - ea - eum } աթ․ կիկ-
Cýgnéus - ea - eum }

նոսի, կարապի, փորոյ, ձկնաքաղի :

Cycnus - ni } աթ․ կիկնոս, կա-
Cýgnus - ni }

բապ, պոր, ձկնաքաղ :

Cydónia malus - li (էփ․) սերկելի, սերկելիլ :

Cydonites - tae (ար․) սինձ՛ի սերկելիէ, հանդերձանք սերկելի :

Cylindrátus - ta - tum (աթ․) գլանաձև, սիւնաձև :

Cylíndrus - ri (ար․) գլան, սիւնակ, ղուղան :

Cýllo-ónis (ար․) անամօթ, յայրատ, լիտի, պակշտ, իգացեալ, թուլամորթ, մեղկ :

Cýma - ae (էփ․) ազնիւ կաղամբ, ընդովք կաղամբ, բողբոջ կաղամբի :

Cýmátilis - le (աթ․) կանաչագոյն, կանաչ կապուտակ, ծովագոյն :

Cýmba - ae (էփ․) լաստափայտ, նաւ, նաւակ, կուր, մակոյկ :

Cýmbalísta - ae (ար․) որ ծնծղայ հարկանէ, թմբկահար :

Cýmbalístria - ae (էփ․) կին թմբկահար :

Cýmbalum - li (չղթ․) ծնծղայ, թմբուկ :

Cýmbium - bii (չղթ․) բաժակ, տաշտ, նուազ :

Cýmbula - ae (էփ․) նաւակ, մակոյկ, կուր :

Cýmíuum - ni (չղթ․) չաման :

Cýmósus - sa - sum (աթ․) ոլորեալ, ոտախիտ, կապեալ :

Cýnicus - ca - cum (աթ․) կիւնիկան, շնական, լիրբ, անամօթ, պիղծ, զաղէր, ճղճիմ, ուիշք, կծծի :

Cýnice (Ջէ․) շնաբար, լրբաբար, անամօթագոյնս :

Cynocéphalus - li (ար․) կապիկ շնագլուխ :

Cynórrhodon - di (չղթ․) վարդ վայրի :

Cynósbatos - ti (էփ․) վայրի մորենի, լնափուշ :

Cynosúra ova-vórum (չլ+). օ-
թեկան ձուբ :
Cynosúra - ae } էֆ. փոքր արջ՝
Cynosúris - idis } աստեղատուն, շնագի :
Cyparíssus - ssi կաճ } էֆ. կի-
Cyprésus - ssi (- us) } պարիս, նոճի :
Cyprínus - na - num (աժ+). նոճ,
նոճեայ, նոճի :
Cýprium - rii (չլ+). պղինձ, արոյլ :
Cýprius - ia - ium (աժ+). պղնձի,

պղնձապատ, պղնձակերտ, արուբի :
> cýprium aes, aeris. պղինձ :
Cyprus-ri (էֆ+). նարտի, խոտա-
փայտ, հինայ :
Cýpselus - li (ար+). վայրի՝ մեծ
ծիճառն :
Cysus - si (էֆ+). պատաղիճ, բա-
ղեղն :
Cýthinus - ni } ար. նոր ծաղիկ
Cýtinus - ni } նուան :

D

Dal

Dactylíothéca - ae (էֆ+). պտ-
տեանք մատանեաց, աման օ-
ղամանեկաց :
Dáctylis - ylidis էֆ. մատնաչափ,
մասն :
Dáctylus - li (ար+). արմաւ, ստեղն,
չափ երգոց՝ տաղեց ՚ի միջէ
երկայնէ և յերկուց կարճից
յարդարեալ :
Daemon - nis (ար+) կաճ } այս
Daemónium - nii (չլ+.) }
չար, ոգի, դեւ, սատանայ,
բանասրկու, նետար :
Daemoníacus - ca - cum (աժ+).
գիււհար, այսահար, այսա-
կիր, այսամուս :
Dalmática vestis (էֆ+). վերար-
կու սարկուազաց, հողանի
հանդերձ սարկուազաց :

Dam

Dama-ae (ար+ et էֆ+). այծեամն :
Damnábilis - le (աժ+). անդոսնե-
լի, եպերելի, դարովելի, ար-
համարհելի, պարսաւելի :
Damnátio - ónis (էֆ+.) } դատա-
Damnátus - us (ար+) }
պարտութիւն, պարտաւորու-
թիւն, դատավճիռ :
Damnatórius - ria - rium (աժ+).
դատապարտիչ, դարովիչ :
Damníficus - ca - cum կաճ }
Damnígérulus - la - lum } ար. ան-
մատասկան, անդոսնելի, եպե-
րելի, դարովելի :
Damno - nas - návi - nátum - náre
(նրժ+). դատապարտեմ, պար-
տաւոր առնեմ, պարտաւորեմ,
դարովեմ, եպերեմ, անարգեմ,
մերժեմ, չհաճիմ :

> damno te morti, cápitis կամ cápите. 'ի մահ գատապարտեմ, մահապարտեմ, զլիապարտ առնեմ :

> damno te pecúniae. տուգանս 'ի վերայ դնեմ, տուժեմ :

> damno te in metállum. դատապարտեմ 'ի քրէական մետաղս :

Damnóse (Տէք.). 'ի վնաս, վնասու, վնասակար պայմանաւ :

Damnósus - sa - sum (-sior - sísimus) ԹՅ. վնասակար, եղեռնաւոր, ժանտ, բազմածախ, բուռն, մոլեգին :

Damnum-ni (չգո.). վնաս, տոյժք, տուգանք, կորուստ :

> damnum do կամ infero tibi. վնաս առնեմ, վնասեմ, տուժեմ, անխրաւեմ :

Dámula-lae (Էգ.). սյծեմնիկ, սյծեամնի փոքրիկ :

Danista-ae (Թր.). վաշխամփոփ, վաշխառու, սեղանաւոր, հատավճառ, լուծայափոխ :

Dapális - le (ԹՅ.). շքեղ, պայծառ, յորդ, առատ, փառաւոր, մեծասպաս, հոյակապ :

Daphnóides-dae (Էգ.). դափնի, սարդենի :

Daphnon - ónis (Թր.). անտառ դափնեաց, դափնիք :

Dápino - nas - návi - nátum - náre (Նրգ.). կերակուր պատրաստեմ, խորախկա յորինեմ :

Daps - pis (Էգ. - pes - pium). խորտիկք, հացկերոյթ, կոչունք, խրատունք, համադամք :

Dápsilis - le (ԹՅ.). յորդ, առատ, շքեղ, փառաւոր, մեծասպաս :

Dápsile կամ Dapsiliter } Տէք. առատապէս,

շքեղութեամբ, մեծաճախ փառաւորութեամբ, պերճութեամբ, գեղեցիկս :

Dardanárius - rii (Թր.). միւսանդամ վաճառող, սապատաւոր, փերեզակ :

Dardánium - nii (չգո.). ապարանջան ոսկի :

Dátio - ónis (Էգ.). տուչութիւն :

Dátivus - va - vum (ԹՅ.). տուիչ, տուող, ձրիատուր :

> dativus casus. տրական հոլով, տուիչ փոփոխումն :

Dato - tas - távi - tátum - táre (Նրգ.). տամ բազում անդամ, յաճախ պարզեմ :

Dator - óris (Թր.). տուող, տուիչ :

Datum - ti (չգո.). տուրք, պարզե, ընծայ, նուէր :

Datus - ta - tum (Թր. Գրգ.). Տէս Do.

De (Նրգ.). 'ի, յ, 'ի մէջ, 'ի միջի :

> de die. 'ի տուէ, զցերեկ, զտիւ :

> unus de nostris. մի ոմն 'ի մէջ :

> de aliéno. փորձիւ՝ վնասուք այլոց :

> de compácto. միաբուն, համաշունչ, միահաւան, համամիտ խորհրդով :

> de indústria. կամակար, փութով, խորհրդով, ճարտարութեամբ, առանձինն :

> de média nocte. 'ի մէջ գիշերի, զհասարակ գիշերաւ :

» de more. ըստ սովորութեան,
ըստ օրինաց :

» de nihilo iráscitur. վասն չնչին
իրաց 'ի սրտամուտիւն բրդի :

» de professo. իբրև 'ի պաշտա-
մանէ, բազում հաւաստեալ,
ճշգիւ գտակալ :

Dea - ae (եգ.). զիցանոյշ, զիւ-
ցակին :

Dealbátor-óris (ար.). բռիչ, թա-
փիչ, լուացարար :

Deálbo - bas - bávi - bátum - báre
(նրգ.). բռեմ, սպիտակացու-
ցանեմ, սպիտակ առնեմ :

Deamátus - ta - tum (անց. Գրգ.).
Տես Déamo.

Deambulátio - ónis (եգ.). ճեմք,
զբօսանք :

Deámbulo (զգ. Ambulo արգ.).
ճեմիմ, ճեմն առնում, զգնամ,
շրջիմ, յաճիմ, թափառիմ :

Déamo (նրգ. Amo արգ.). սերտիւ
սիրեմ, բորբոքիմ սիրով :

Dearmátus - ta - tum (անց. Գրգ.).
Տես Deármó.

Deármó (նրգ. Armo արգ.). զէնըն-
կէց առնեմ, մերկեմ 'ի զինուց :

Deáscio (նրգ. Ascio արգ.). հար-
թեմ, ողորկեմ, տաշեմ, կոփեմ,
նկնդեմ, խաբեմ, պատրեմ, 'ի
պատրանս արկանեմ :

Deaurátor - óris (ար.). ոսկերիչ,
օծանող ոսկւով :

Deaurátus - ta - tum (անց. Գրգ.).
Տես Deáuro.

Deáuro - ras - rávi - rátum - ráre
(նրգ.). օծանեմ vel զրուագեմ
ոսկւով :

Debácchor (հար. Bacchor արգ.).
կատաղեմ, մոլեգնիմ, սըբա.
մտիմ, զայրանամ :

Debellátor - óris (ար.). յաղթօղ-
յաղթական, ձաղիչ :

Debellátus - ta - tum (անց. Գրգ.).
Տես Debélló.

» debelláto. յետ վճարելոյ պա-
տերազմին, յաւարտել անդ
մարտին :

Debélló (նրգ. Bello արգ.). յաղ-
թեմ, յաղթական լինիմ, տի-
րեմ, ընդ ձեռամբ նուաճեմ,
ընդ լծով արկանեմ :

» debellátum est. յանկ ել ճա-
կատամարտն, վճարեցաւ պա-
տերազմն :

Débeo - bes - bui - bitum - bére
(նրգ.). պարտիմ, պարտական
լինիմ, հարկ է :

Débilis - le (-bílitor - líssimus) ար-
տկար, անզօր, անկար, անոյժ :

Debílitas - tátis } եգ. անզօր

Debilitátio - ónis }
զօրութիւն, անզօրութիւն,
տկարութիւն, անկարութիւն,
լքումն, վաստակ :

Debilitátus - ta - tum (անց. Գրգ.).
Տես Debílló.

Debílliter (Վգ.). տկարութեամբ,
թուլութեամբ, տկարաբար :

Debíllito (նրգ. Ito արգ.). խեղեմ,
տկարացուցանեմ, պարտասե-
ցուցանեմ :

Debítio - ónis (եգ.). պարտիք,
պարտք :

Débitor - óris (ար.). պարտապան,
փոխառու :

Débitrix - ricis (էփ.). կին պարտապան :

Débitum-ti (ՂԳ.). պարտք, պարտիք, պաշտօն :

Débitus - ta - tum (աեց. ԴԵԲ.). Տես Débeo.

Deblátero (ՂԳ. Blátero-ras աբ.). շախոսեմ, շաղփաղփեմ, բարբանջեմ, շաղակրատեմ, բաջաղեմ, փասքսեմ :

Decachínno (ԵԲ. Cachínno-nas աբ.). աշյանեմ, ծաղը առնեմ, քրքջեմ, 'ի քրքիջ հատանիմ, կատակեմ, հեգնեմ, արհամարհեմ :

Decacuminátio - ónis (էփ.). յատանելն զգագաթունս ծառոց, յապաւելն զկատարս ծառատնկոց :

Decacúmino (ԵԲ. Cacúmino աբ.). յապաւեմ զկատարս ծառոց, յատանեմ զգագաթունս ծառատնկոց :

Decalvésco (ՂԳ. Calvéscó աբ.). գոնջանամ, մաշտիմ, կնտանամ :

Decantátus-ta-tum (աեց. ԴԵԿ.). Տես Decánto.

Decánto (ԵԲ. Canto աբ.). հըռչակեմ, դովեմ, յարգեմ, երկրորդեմ, կրկնեմ, կախարդեմ, դիւթեմ, հմայեմ, թողլեմ :

Decánus - ni (աբ.). երէց, գահեբեց, երիցագոյն, աւագ, զլխաւոր :

Decápulo (ԵԲ. Cápulo աբ.). դատարկ առնեմ, արտաքս հանեմ, վեժեմ, թափեմ :

Decas-cadis (էփ.). տասնեակ :

Decédo (ՂԳ. Cedo աբ.). առանձնանամ, մեկնիմ, մեկուսանամ :

» vitâ, ex vita decédo. ելանեմ vel փոխիմ յաշխարհէ, վախճանիմ, մեռանիմ, պակասիմ 'ի կենաց :

» viâ կամ de via decédo. խտորիմ, վրիպեմ, զարտուղիմ, ըստ արտուղի անկանիմ :

Decem (ած.). տասն :

Decémber - bris (աբ.). դեկեմբեր, քաղոց ամիս, դեկտեմբեր :

Decémbris - bre (ած.). քաղոցի :

Decempedátor - óris (աբ.). չափող, չափիչ անդոց, երկրաչափ, դետնաչափ :

Decémplex - licis (ած.). տասնպատիկ :

Decemvirális - le (ած.). տասնարանց, տասնպետական :

Decemvirátus - us (աբ.). տասնարանց իշխանութիւն, տասնպետութիւն :

Decémviri - rorum (աբ.). տասնարք, տասնպետք :

Decennális - le } ած. տասնամեայ, տասնամեան :

Decénnis - ne } ած. տասնամեայ ժամանակ :

Decens - éntis (-éntior - tíssimus) ած. վայելուչ, անկ, պատշաճ, պատշաճական, համեստ, գեղեցիկ, սիրուն, շնորհալից :

Decénter - tius - tíssime (ՎԷ.). ըստ պատշաճի, արժանապէս, ըստ արժանի, 'ի դէպ :

Decéntia - ae (էփ․)․ վայելչու-
թիւն, պատշաճութիւն, պու-
տեհութիւն, գեղ, գեղեցկու-
թիւն, շնորհք :

Decéptio-ónis (էփ․)․ պատրանք,
խաբանք, նենգ, նենգութիւն,
դաւ, դաւաճանութիւն :

Decéptor - óris (ար․)․ խաբերայ,
պատրիչ, փոխանակիչ :

Decéptus - ta - tum (անց․ դրբ․)․
Տես Decipio.

Decérno (նրփ․ et չլք․ Cerno արձ․)․
դատեմ, համարիմ, վարկա-
նիմ, կարծեմ, խորհուրդ 'ի
մէջ առնում, սահմանեմ, որո-
շեմ, հաստատեմ, վճիռ տամ,
աւարտեմ, կարգեմ :

Decérpo-ptum (նրփ․ Carpo արձ․)․
քաղեմ, կթեմ, հաւաքեմ,
ժողովեմ, անջատեմ, քեցեմ,
մոցեմ, առնում, բառնամ,
հանեմ, պակասեցուցանեմ :

Decérptus - ta - tum (անց․ դրբ․)․
Տես Decérpo.

Decertátio - ónis (էփ․)․ մարտ,
պատերազմ, կռիւ, կազ, պայ-
քար, վիճումն, հակառակու-
թիւն :

Decertátus - ta - tum (անց․ դրբ․)․
Տես Decérto.

Decérto (չլք․ Certo արձ․)․ պատե-
րազմիմ, մարտնչիմ, կռուիմ,
կազեմ, վիճեմ, հակառակիմ :

Decéssio-ónis (էփ․)․ չու, մեկ-
նութիւն, երթ :

Decéssor-óris (ար․)․ նախն, նախ-
նի, առաջինն :

Decéssus - us (ար․)․ երթ, չու,

մեկնութիւն, մահ, օրհաս,
վախճան :

Decet-cébat - cuit - cére (դճլք․)․
պարտ և պատշաճ է, վայելէ,
'ի դէպ դայ, պիտոյ է :

Decídium - dii (չլք․)․ մահ, օր-
հաս, վախճան, կործանումն,
աւեր, անկումն :

Decído - isi - ísum (նրփ․ Caedo
արձ․)․ հատանեմ, յապաւեմ,
կտրեմ, վճիռ տամ, հաստա-
տեմ վճռաւ, սահմանեմ, որո-
շեմ, դատ առնեմ, դատիմ :

Decído - di - cidere (չլք․ Cado
արձ․)․ 'ի վայր անկանիմ, կոր-
ծանիմ, նուաղիմ, թալկանամ :

Décies (Տլք․)․ տասն անգամ,
ստէպ, բազում անգամ, յա-
ճախագոյնս :

Décima - ae (էփ․)․ տասանորդք :

Decimális - le (աժ․)․ որ տայ տա-
սանորդս, տասանորդօղ :

Decimánus - na - num (աժ․)․ տա-
սանորդական, անհնարին, մեծ
յոյժ, յաղթ, թանձր, սուուար :

Décimo - mas - mávi - mátum - máre
(նրփ․)․ տասանորդս առնում,
տասանորդեմ :

Décimum (Տլք․)․ տասներորդ ան-
գամ :

Décimus - ma - mum (աժ․)․ տա-
սներորդ :

Decípío - céptum (նրփ․ Cápío արձ․)․
խաբեմ, պատրեմ, նենգեմ,

Decípula - ae (էփ․) } ականաստ

Decípulum - li (չլք․) } ականաստ
մկանց, դարանք, թակարդ,
ծուղակ, կափուլ, վարմ :

Decisio-ónis (էփ․)․ վճիռ, որոշումն, հաստատութիւն, միաբանութիւն, դաշինք, սահման, նկարագիր :

Decisus - sa - sum (անց․ ԿՐԷ․)․ Տես Decido.

Declamatio-ónis (էփ․)․ հրապարակախօսութիւն, պերճախօսութիւն, բանախօսութիւն, ծառախօսութիւն :

Declamator-óris (ար․)․ հրապարակախօս, պերճախօս, բանախօս, ծառախօս :

Declamatorius-ria-rium (ած․)․ պերճախօսական, ճոռոմ :

Declamito (չլտ․ Clamito արճ․)․ յաճախ հրապարակախօս լինիմ, բազում անգամ ծառեմ :

Declamo (չլտ․ Clamo արճ․)․ հրապարակախօսել, ծառ արկեալ խօսիմ պերճութեամբ, կարգամ պերճախօսութեամբ :

Declaratio-ónis (էփ․)․ յայտարարութիւն, յայտնութիւն, ծանուցումն, պատմութիւն, մեկնութիւն, լուծումն :

Declarator-óris (ար․)․ յայտնիչ, մեկնիչ, թարգման :

Declaratus-ta-tum (անց․ ԿՐԷ․)․ Տես Decláro.

Decláro (նրդ․ Claro արճ․)․ յայտ առնեմ, յայտնեմ, ծանուցանեմ, մեկնեմ, պարզեմ, դիւրեմ, լուսաւորեմ, ցուցանեմ :

Declinatio-ónis (էփ․)․ խուսափանք, փախուստ, խտորումն 'ի բանս, հոլովումն անուանց :

Declinatus-ta-tum (անց․ ԿՐԷ․)․ Տես Declino.

Declino (նրդ․ Clino արճ․)․ խոնարհեցուցանեմ, իջուցանեմ, ցածուցանեմ, հանեմ, մոլորեցուցանեմ, հեռանամ, 'ի բաց գնամ, մեկնիմ, խոյս տամ, ապրիմ, փախչիմ :

Declivis-ve (ած․)․ զառ 'ի վայր, զառ 'ի թափ, հակեալ, կորացեալ, խոնարհեալ :

› declivia montis. զառ 'ի վայր լերին :

Declivitas-tátis (էփ․)․ էջք, զառ 'ի թափ, զառ 'ի վայր, դար :

Decócta-ae (էփ․)․ ջուր եփեալ ըն եռացեալ, բուսաջուր :

Decóctor-óris (ար․)․ վատնիչ, օցտող, սնանկ, տնանկացեալ, անկած :

Decóctum-ti (չլտ․) } բուսա-

Decoctúra-ae (էփ․) } բուսա-

Decóctus-us (ար․) } բուսա-

ջուր, ըմպելի բժշկական, եփ :

Decóctus-ta-tum (անց․ ԿՐԷ․)․ Տես Décoquo.

Decóctus-ta-tum (-tior) ած․ եփեալ, մաքրեալ, սրբեալ, կատարեալ, անթերի :

Decólllo-las-lávi-látum-láre (նրդ․)․ զլիատեմ, փողոտեմ, զրկեմ, վրիպեցուցանեմ :

Décolor-lóris (ած․)․ գունատ, այլագոյն, սժգոյն, փտաւոր, յուռի, չար :

Decoloratio-ónis (էփ․)․ գունատութիւն, սժգունութիւն, դեղնութիւն :

Decolóro (նրգ. Colóro արժ.). գու- նատեմ, այլագունեմ, դեղնեմ, տեգունեմ :

Décoquo (նրգ. Coquo արժ.). ե- փեմ, հալեմ, ամօքեմ, պա- կասեցուցանեմ, նուագեցու- ցանեմ, վատնեմ զինչս, մաշեմ, ծախեմ, սպառեմ :

Decor - óris (ար.). գեղ, գեղեց- կութիւն, վայելչութիւն, շնորհք, պատշաճութիւն, շքեղութիւն, փառք :

Decorámen - minis } Գժ. զարդ,
Decoraméntum - ti } զարդարանք, պաճուճանք, պճնութիւն :

Decorátus - ta - tum (անց. դրբ.). Տես Decóro.

Decóre (ԳԲ.). վայելչութեամբ, շքով, գեղեցիկս :

Decóro - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ.). զարդարեմ, պաճու- ճեմ, պճնեմ, գեղեցկացու- ցանեմ, շքեղացուցանեմ :

Decorticátio - ónis (եփ.). կեղե- քածք, կեղեւելն :

Decórtico - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ.). գերծուճ գմորթն, կե- ղեքեմ, կեղեւեմ :

Decórum - ri (չգո.). պատշաճու- թիւն, պատեհութիւն, պա- տիւ, շուք :

Decórus - ra - rum (աթ.). գեղե- ցիկ, չքնաղազեղ, շնորհա- լից, վայելուչ, զարդարուն, պատշաճ, անկ :

Decreméntum - ti (չգո.). նուա- զութիւն, պակասութիւն :

Decrépítus - ta - tum (աթ.). զա- ռամեալ, զառանցեալ :

Decrescéntia - ae (եփ.). պակա- սութիւն, նուագութիւն :

Decrésco (չգո. Cresco արժ.). նուա- զիմ, պակասեմ, խոնարհիմ :

Decretális - le (աթ.). վճռական, հրամանակարգ :

Decretórius - ia - ium (աթ.). սահ- մանիչ, հաստատիչ, հատիչ, համառօտ :

Decrétus - ta - tum (անց. դրբ.). Տես Decérno և Decrésco.

Décubo (չգո. Cubo արժ.). ՚ի կողմն լինիմ, ընկողմանիմ, գայռեմ, ննջեմ, ՚ի քուն լինիմ :

Decúlco (նրգ. Calco արժ.). կո- խան առնեմ, առ ոտն կոխեմ, առաթուր հարկանեմ, ճմլեմ, ճնշեմ :

Décuma - ae (եփ.). տասանորդ :

Decumánus - na - num (աթ.). տա- սանորդական, անհնարին, մեծ յոյժ, թանձր, ստուար, յաղթ :
» decumáni fluctus. մեծադէզ ալիք, երեքնակի ալիք ծովու :

Decumátes agri - rórum (ար.). անդք տասանորդելիք :

Decúmbo - bis - cúbui - cúbitum - bere (չգո.). գայռեմ, ՚ի կողմն լինիմ, ընկողմանիմ, անկեալ դնիմ, խօթանամ, հիւանդա- նամ, վախճանիմ, մեռանիմ, բազմիմ ՚ի սեղան :

Décuplus - la - lum (աթ.). տասն- պատիկ :

Decúres - rum (ար.) տասնապետք :

Decúria - ae (եփ.). խումբ տասն

զինուորաց հռովմայեցւոց , կարգ , աստիճան , տաննեակ :

Decuriatio-ónis (էֆ .) } ,ի տանն
 Decuriátus-us (ար .) } տանն հեծեալս բաժանումն :

Decuriátus-ta-tum (ան . ց . ր . ք .) .
 Տես Decúrio - ias .

Decúrio - ias - iávi - iátum - iáre (Երֆ .) . բաժանեմ 'ի սանն տանն հեծեալս :

Decúrio-ónis (ար .) . տաննապետ , գեկանիոն , խորհրդական . քաղաքաց :

Decurionátus - us (ար .) . աստիճան սաննապետի , տաննապետութիւն :

Decúrro - úrri (զդ . ք . Curro ար . ք .) . 'ի վայր հոսիմ , սորեմ , մրցիմ նիզակօք , հանապազորդեմ , ցանկորդեմ , 'ի գլուխ հանեմ , լնում , կատարեմ :

Decúrsio-ónis (էֆ .) } հոսումն ,
 Decúrsus-us (ար .) } հոսանք , գնացք , ասպատակ , արշաւանք :

Decúrsus - sa - sum (ան . ց . ր . ք .) .
 Տես Decúrro .

Decus - oris (զդ . ք .) . պատշաճութիւն , վայել չութիւն , գեղ , գեղեցկութիւն , փառք , պատիւ , փայլիւն , զարդ , զարդարանք , պաճուճանք :

Decussátim (Վէ . ք .) . խաչաձև , 'ի խաչանման ձև :

Decussátio-ónis (էֆ .) . խաչաձև հատումն :

Decússis - is (ար .) . դահեկան , տաննեակ , տանն :

Decússio - sas - sávi - sátum - sáre (Երֆ .) . խաչաձև հաստատեմ , խաչակերպ յօրինեմ , զատեմ :

Decússus - us (ար .) . լքումն , սկարութիւն , սրտաբեկութիւն , վհատութիւն :

Decússus - sa - sum (ան . ց . ր . ք .) .
 Տես Decútio .

Decútio-cússi-ssum (Երֆ . Quátio ար . ք .) . շարժեմ , երերեմ , տատանեմ , սասանեցուցանեմ , քանդեմ , հարկանեմ :

Dédecet (Երֆ . Decet ար . ք .) . չգայ 'ի դէպ , չվայելէ , անպաշտաճ է , չէ ըմբօն :

Dédecor-décoris (ան . ք .) . անկարգ , խառնակ , ամօթալից , վատանուն , անարգ :

Dedécoro (Երֆ . Decóro ար . ք .) . անպատուեմ , աղարտեմ զանուն , թշնամանեմ , սնարգեմ , վատանուն առնեմ , խայտառակեմ , առակեմ , նշանակեմ :

Dédecus - décoris (զդ . ք .) . կեղտանուն , անփառութիւն , անպատուութիւն , խայտառակութիւն , առականք , ամօթ , նախասինք :

Dedicátio - ónis (էֆ .) . ընծայումն , օրհնութիւն , նուիրումն , օծումն եկեղեցւոյ , նաւակատիք :

Dedicatívus-va-vum (ան . ք .) . հաստատիչ , հաստատական :

Dedicátus-ta-tum (ան . ց . ր . ք .) .
 Տես Dédico .

Dédico (Երֆ . Dico - cas ար . ք .) . ընծայեմ , նուիրեմ , մատուցաւ

- նեմ, տամ, սրբեմ, սրբագործեմ, օրհնեմ, օծանեմ :
- Dedignatio - ónis (ի գ .) . արհամարհութիւն , նախատինք , թշնամանք , քամահանք :
- Dedígnor (հոգ . Dignor արձ .) . արհամարհեմ, նախատեմ, թրշնամանեմ, քամահեմ, անպոսնեմ, առ ոչինչ գրեմ, դարովեմ :
- Dedisco (նրգ . Disco արձ .) . մուռանամ գուսեալն :
- Deditio - ónis (ի գ .) . սոււչութիւն քաղաքի, սնձնատուրն լինել :
- Dedititius - tia - tium (աթ .) . սնձնատուր, սնձնամատն :
- Déditus - ta - tum (աեց . դրբ .) .
Տես Dedo .
- Dedo - dis - didi - ditum - dere (նրգ .) . տամ, մատուցանեմ, յանձն առնեմ, աւանդեմ, դարձուցանեմ, հատուցանեմ, մերձեցուցանեմ, յարեմ, յարմարեմ, ընում, կատարեմ :
- Dedóceo (նրգ . Doceo արձ .) . մուսցուցանեմ գուսեալն :
- Dedóleo (զգ . Doleo արձ .) . դադարիմ 'ի ցաւագնեղոյ :
- Dédolo (նրգ . Dolo արձ .) . սաշեմ, հարթեմ, ողորկեմ, կոփեմ, յղկեմ, քերեմ :
- Dedúco (նրգ . Ducó արձ .) . ձգեմ, քարշեմ, վարեմ, տանիմ, առաջնորդեմ, ածեմ, բերեմ, ընկերակից լինիմ, բառնամ, հանեմ, առնում :
- Deductio - ónis (ի գ .) . վարչութիւն, առաջնորդութիւն, բղխումն, սկիզբն, հոսումն, ծորումն, փոխումն, տեղափոխութիւն, բարձումն, հանումն, ընծայութիւն, կնիք :
- Deductor - óris (ար .) . ընկերակից, ուղեկից, վարիչ :
- Deductórium - rii (զգ .) . խողովակ, ջրմուղ, առուահանք, կորիք, գրկանք ' փոս գետոց :
- Deductus - ta - tum (աեց . դրբ .) .
Տես Dedúco .
- Deérro (զգ . Erro - ras արձ .) . զարտուղեմ, մոլորիմ, ըստ արտուղի անկանիմ, աղամողեմ, խոտորիմ, թափառիմ, յածիմ, վրիպեմ, սխալիմ, յանցանեմ, զանցանեմ :
- Defaecátus - ta - tum (աեց . դրբ .) .
Տես Defaecó .
- Defaecó - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ .) . մաքրեմ, սրբեմ, յաակեմ, 'ի բաց պարզեմ զմրուրն :
- Defatigátio - ónis (ի գ .) . խոնջութիւն, աշխատութիւն, վաստակ, լքումն :
- Defatigátus - ta - tum (աեց . դրբ .) .
Տես Defatígo .
- Defatígo (նրգ . Fatígo արձ .) . աշխատեցուցանեմ, վաստակաբեկ առնեմ, տաժանեմ, պարտասեցուցանեմ, լքուցանեմ :
- Deféctio - ónis (ի գ .) . թողումն, լքումն, պակասութիւն, նուագութիւն, դասալքութիւն, ստահակութիւն, ապստամբութիւն :
- deféctio lunae կամ solis . նուագութիւն լուսնի, խաւարումն արեգական :

Defector - óris (ար.) ւապտամբ, ստահակ, դասալիք, փախըստական, փախստեայ :

Defectus - ta - tum (անգ. դրէ.) Տես Deficio.

Defectus - ta - tum (-tior - tissimus) անգ. զրկեալ, անմասն, թափուր, թերի, թերակատար, պակաս; անկատար :

Defectus - us (ար.) պակասութիւն, թերակատարութիւն, նուազութիւն, խաւարումն, ապտամբութիւն :

Defendo-dis-di-sum-dere (նրգ.) պաշտպան լինիմ, պաշտպանեմ, թեկն ածեմ, պոտսպարեմ, պահեմ, պահպանեմ, զգուշանամ :

Defensio - ónis (եգ.) ջատագովութիւն, պաշտպանութիւն, թիկունք, հովանի, ապաստան, սեղի ապաւինի :

Defénsito (նրգ. Ito արգ.) կամ }
Defenso - sas - sávi - sárum - sáre }
(նրգ.) հովանի թիկունք լինիմ, պոտսպարեմ, պաշտպանեմ, թեկն ածեմ :

Defensor - óris (ար.) ջատագով, պաշտպան, պաշտպանիչ, թիկունք, խօսելի, խօսնակ, պահապան :

Defenstrix - ricis (եգ.) պաշտպան կին :

Defénsus - sa - sum (անգ. դրէ.) Տես Defendo.

Defero (նրգ. Fero արգ.) ածեմ, բերեմ, կրեմ, այլուր տանիմ, մատուցանեմ, նուիրեմ, ըն-

ծայեցուցանեմ, տամ, պոտմեմ, ազդ առնեմ, ամբաստանեմ, դատախազ լինիմ :

Defervefacio (նրգ. Fervefacio արգ.) եռացուցանեմ, եփեմ, ջեռուցանեմ :

Defervefactus-ta-tum (անգ. դրէ.) Տես Defervefacio.

Deferveo (չգգ. Ferveo արգ.) կամ }
Defervésco (չգգ. Fervésco արգ.) }
ցրտանամ, հովանամ, զովանամ, հանդարտիմ, ցածնում :

Defessus - sa - sum (անգ. դրէ.) Տես Defetiscor.

Defetiscor - fessus (հրգ. Fatiscor արգ.) խոնջիմ, յոգնիմ, պարտասիմ, վաստակիմ, տաժանիմ, տկարանամ, վատթարիմ :

Deficiens - éntis (բյծ.) պակաս, նուազեալ, թերի, թերակատար, անկատար :

Deficio - fectum (չգգ. Fácio արգ.) նուազիմ, պակասիմ, մաշիմ, սպառիմ, խաւարիմ, մթանամ, ապտամբիմ, մասն լինիմ, մասնեմ, դադարիմ, կասիմ :

Defigo (նրգ. Figo արգ.) վարսեմ, միսեմ, ցցեմ, սպաւորեմ, դրոշմեմ, հաստատեմ, պնդեմ, բւեռեմ :

Defindo (նրգ. Findo արգ.) հերձանեմ, ճեղքեմ, պատառեմ, բաժանեմ :

Defingo (նրգ. Fingo արգ.) 'ի յարդ և 'ի զարդ և 'ի կերպարանս ածեմ, կերպարանեմ, յօրինեմ, յերիւրեմ, յարմարեմ, պատշաճեմ :

Definío (նրգ. Fínio արձ.). սահմանեմ, հաստատեմ, սահմանաչափ դնեմ, ընդ սահմանաւ փակեմ, ամփոփեմ, աւարտեմ, կատարեմ, կարգեմ, կանոնեմ :

Definite (Վբ.). յայտնապէս, առանձինն, ճշգիւ, գտակաւ :

Definitio - onis (եգ.). սահման, որոշումն, նկարագիր, չափ, պայման :

Definitive (Վբ.). սահմանելով, վճռաւ, ճշգիւ, համառօտս :

Definitivus-va-vum (աժ.). սահմանիչ, հաստատիչ, հատիչ, համառօտ, հակիրճ :

Definitus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Definio.

Defióculus - li (ար.). միականի :

Defit-fieri (անց. Fio դրբ.). պակաս է, պակասի, թերի գտանի, թերանայ :

Defixus - xa - xum (անց. դրբ.).
Տես Defigo.

Deflagrátio - ónis (եգ.). հուր, հրդեհ, հրայրեացք, հրձիգք :

Deflágro (չգ. Flagro արձ.). այրիմ, կիզանիմ, տոչորիմ :

Deflécto (նրգ. et չգ. Flecto արձ.). մեկնիմ, ՚ի բաց գնամ, հեռանամ, ծալեմ, կրկնեմ, շրջեմ, գալարեմ, թիւրեմ :

Déleo (նրգ. Fleo արձ.). լամ, գլալ հարկանիմ, արսատուեմ, աշխարեմ, հեծեծեմ :

Deflétus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Déleo.

Defléxus - xa - xum (անց. դրբ.).
Տես Deflécto.

Defléxus-us (ար.). կրկնուած, ծալած, ծռութիւն, թիւրութիւն :

Deflo (չգ. Flo արձ.). փչեմ, մղեմ շնչելով, անարգեմ, արհամարհեմ, գարովեմ :

Defloccátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Deflócco.

Deflócco - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ.). զերծուժ զմազս, փետեմ, մաշեմ, սպառեմ, ծախեմ :

Deflorátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Deflóro.

Deflóreo (չգ. Flóreo արձ.) էած }

Deflorésco (չգ. Florésco արձ.) }
թօթափեմ զծաղիկսն, թարշալիմ, թառամիմ :

Deflóro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.). աղտեղեմ, արատեմ, խարդաւանեմ, ապականեմ զկոյս :

Défluo (չգ. Fluo արձ.). հոսիմ, սորեմ ՚ի վայր, անցանեմ, գնամ, պակասեմ, կասիմ, վճարեմ, աւարտեմ :

Défluus - ua - um (աժ.). հոսաւ, նուտ, լոյծ, ծորան, խաղաց :

Deflúvium-vii (չգ.). անկումն, հոսումն, ազդեցութիւն, զօրութիւն :

Defódio (նրգ. Fódio արձ.). պեղեմ, բրեմ, փորեմ, խորեմ, թաղեմ, ընդ հողով ծածկեմ :

Defoénero (նրգ. Foénero արձ.). գողնամ վաշխսւժողովութեամբ :

Deformátio-ónis (եգ.). ստուերադիր, ծրագիր, նկար, տղուութիւն, տձեութիւն :

Deformátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Defórmo.

Deformátus-ta-tum (-tissimus)

առ. ստուերազրեալ, նկարեալ,
տգեղ, տձեւ, անհեղեղ :

Defórmiss-me (-mior-míssimus)

առ. զազրատեսիլ, ժանտա-
տեսիլ, տղեղ, անարդ, խոտան,
պիղծ, աղտողի, ամօթալից :

Defórmitas - tátis (իՓ.) տգեղու-

թիւն, տձեւութիւն, անփա-
ռութիւն, անպատուութիւն :

Defórmiter (ՎԷ.) ամօթով, ամօ-

թալից խայտառակութեամբ,
անարգութեամբ, անշնորհս,
անճահս, անհեղեղս :

Defórmo (ՆՐԳ. Formo արճ.). կեր-

պարանափոխ առնել, տղեղա-
ցուցանել, եղծանել, խանգա-
րել, անպատուել, ստուերա-
զրել, նկարել :

Defóssus - sa - sum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Defódio.

Defóssus-us (ար.) պեղումն, փո-

րումն, բրումն :

Defractus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Defringo.

Defraenátus-ta-tum (առ.) ան-

սանձ, ապերասան, արձակե-
րասանակ.

Defraudátor - óris (ար.) խաբե-

բայ, դաւաճան, նենգաւոր,
պատրող, պատրիչ, զրկող,
փոխանակիչ :

Defraúdo (ՆՐԳ. Fraúdo արճ.).

խաբել, նենգել, պատրել,
զրկել, վրիպեցուցանել :

Defricáte (ՎԷ.) հանձարօք,

խելօք, իմաստութեամբ, եպե-
րանօք, հենգնութեամբ :

Défrico (ՆՐԳ. Frico արճ.). շփել,

շփշփել, մաքրել, քորել :

Defrictus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Défrico.

Defrigésco (չլռ. Frigésco արճ.).

ցրտանամ, ցրտամ, հովանամ,
զովանամ :

Defringo (ՆՐԳ. Frango արճ.).

խորտակել, բեկանել, կոտո-
րել, ջախջախել :

Defrúgo - gas - gávi - gátum - gare

(ՆՐԳ.). նուազեցուցանել
զհունձս :

Défrutum - ti (չլռ.) եփեալ գինի :

Defúgio (չլռ. Fúgio արճ.). փախ-

չիմ, ՚ի փախուստ դառնամ,
խուսել, խոյս տամ, խուսա-
փել, պրծանիմ, փրծանիմ,
ապրիմ, ճողպրիմ :

Defunctórie (ՎԷ.) յանհողս,

նուաղութեամբ, թուլու-
թեամբ, ՚ի վերին երեսս, վարկ-
պարազի, ՚ի հարեանցի :

Defunctórius - ria - rium (առ.)

թեթեւ, թերի, հարեանցի :

Defúnctus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Defúngor.

Defúndo (ՆՐԳ. Fundo-dis արճ.).

հեղում, զեղում, թափել :

Defúngor (հար. Fungor արճ.).

առնել, կատարել, ՚ի գործ
ածել, լնում, մեռանիմ :

» defúngor império. առնել

զհրամանն՝ զհրամայեալն :

Defúsus - sa - sum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Defúndo.

Dégener - generis (ած.). յոռի, օտարացեալ, անտոհմ, ապատոհմ, այլասեր, աննշանաւոր:

Degenero (չգծ. Género արծ.). այլասերիմ, յոռանամ, օտարանամ, ապականիմ:

Dégero (Նրգ. Gero արծ.). տանիմ, կրեմ, այլուր անցուցանեմ, փոխեմ:

Deglábro (Նրգ. Glabro արծ.). փետեմ, գերծուժ զմազս, կեղևեմ:

Deglúbo-úpsi-úptum (Նրգ. Glubo արծ.). քերեմ, մորթեմ, քերծում, փետեմ:

Deglúptus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Deglúbo.

Deglútino (Նրգ. Glútino արծ.). անջատեմ, մոցեմ, քեցեմ, կորզեմ զմաճուցեալն:

Dego (Նրգ. Ago արծ.). ածեմ, վարեմ, տանիմ, անցուցանեմ, կեամ, գում, կամ:

Degrándinat-nábat (չգծ. Grándinat արծ.). տեղայ կարկուտ, լինի մըրիկ մեծ, մըրիկ փոթորկեալ յառնէ:

Degrássor (հար. Grassor արծ.). թշնամանեմ, նախատեմ, նեղեմ, լլկեմ, խուեմ, զրկեմ:

Degravátus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Dégravo.

Dégravo (Նրգ. Gravo արծ.). կապեմ բեռինս ծանուես, ընկձեմ, հարստահարեմ:

Degrédior (հար. Grádior արծ.). մեկնիմ, չուեմ, չու առնեմ, երթամ, գնամ, իջանեմ:

Degulátor-óris (ար.). որկորեայ, որկորուսի, անյազ, շտակեր, որովայնապարար:

Degustátio-ónis (իգ.). ճաշակ, ճաշակումն, համ:

Degustátus-tatum (անց. Դրբ.). Տես Degústo.

Degústo (Նրգ. Gusto արծ.). ճաշակեմ, առնում զհամ, լիզանեմ, լիզում, քերեմ:

Deháurio (Նրգ. Háurio արծ.). հանեմ, ձգեմ, քարշեմ:

Dehinc (ձգ.). այսուհետև, յետ այսորիկ, յետոյ, ապա:

Dehisco (չգծ. Hisco արծ.). բանամ, բացեալ լինիմ, փեռեկիմ, հերձանիմ, ձեղքիմ, խրամասիմ, պատառիմ:

Dehonestamentum - ti (չգծ.). տգեղութիւն, ամօթ, առականք, խայտառակութիւն, անպատուութիւն, անփառութիւն:

Dehonestus-ta-tum (ած.). անամօթ, լկաի, յայրատ, լերբ:

Dehórtor (հար. Hortor արծ.). կատեցուցանեմ, հրաժարեցուցանեմ, շրջեմ 'ի մտաց:

Deinceps (ձգ.). այնուհետև, կարգաւ, մի զմիոյ կնի, զկնի միմեանց, մի ըստ միոջէ, փոխանակաւ, ոռ սակաւ սակաւ, տակաւ սակաւ:

Deinde (ձգ.). յետ այնորիկ, ապա, յետոյ:

Deinsuper (ձգ.). 'ի վերուստ, 'ի վերոյ:

Deíntegro (ձգ.). դարձեալ, եւ

միւսանգամ, վերստին, յետոյ, զկնի :
 Déitas-tátis (էգ.). աստուածութիւն, աստուածականն, աստուածեղէն բնութիւն, Աստուած :
 Dejectio-ónis (էգ.). քանդումն, կործանումն, տապալումն, անկումն :
 Dejecto (նրգ. Jacto արձ.). կործանեմ, քանդեմ, շրջեմ, տապալեմ, աւերեմ, փլուզանեմ, 'ի բաց արկանեմ, ընկնում :
 Dejectus - ta - tum (անշ. ԴԵՅԵ.)
 Տես Dejócio.
 Dejectus - ta - tum (- tior) ած. կործանեալ, քանդեալ, տապալեալ, աւեր, սպանեալ, սատակեալ :
 Dejectus-us (ար.). քանդումն, տապալումն, կործանումն, զառ 'ի թափ, զառ 'ի վայր :
 Déjero (նրգ. Juro արձ.). երդնում, երդմամբ հաստատեմ, երգմնի առնեմ, վկայեմ :
 > déjero falsum. սուտ երդնում, երգմնազանց լինիմ :
 Dejócio - jectum (նրգ. Jácio արձ.). 'ի վայր արկանեմ, ընկնում, քանդեմ, տապալեմ, կործանեմ, աւերեմ, սպանանեմ, սատակեմ, զգեսնեմ, հալածեմ :
 Dejóngo (նրգ. Jungo արձ.). անջատեմ, զատանեմ, բաժանեմ, որոշեմ, զատուցանեմ :
 Dejórium - rii (չգ.). երդումն, հայհոյութիւն, նզովք :
 Dejóro (նրգ. Juro արձ.). երգմնի

առնեմ, երդնում, երդմամբ հաստատեմ, վկայեմ :
 Déjuvo (նրգ. Juvo արձ.). շօպնեմ, անօգնական լքանեմ :
 Delábor (հար. Labor-beris արձ.). սորեմ, 'ի վայր հոսիմ, անկանիմ, կործանիմ, զլորիմ :
 Deláceró (նրգ. Láceró արձ.). հերձանեմ, պատառեմ, յօշեմ, ցիւղում, ցաւատեմ, ցտեմ, բեկանեմ, կոտորեմ :
 Delacrymátió-ónis (էգ.). լալիւն, վիժումն արտասուաց :
 Delácrymo (չգ. Lácrymo արձ.). լամ, զլալ հարկանիմ, արտասուեմ, աշխարեմ, ողբամ :
 Delaévo (նրգ. Laevo արձ.). հարութեմ, հաւասարեմ, յղկեմ, ողորկեմ, փայլեցուցանեմ :
 Delámbo (նրգ. Lambo արձ.). լիզում, լիզանեմ, լափեմ, լակեմ :
 Delaméntor (հար. Laméntor արձ.) ողբամ, կոծիմ, հեծեմ, աշխարեմ, լամ, արասուեմ :
 Delánio (նրգ. Lánio - ias արձ.). պատառեմ, հերձանեմ, ցիւղում, ցաւատեմ, ցտեմ :
 Delápido (նրգ. Lápidó արձ.). մաքրեմ զանդս 'ի քարանց, վատնեմ զինչս, սպառեմ :
 Delápsus-sa-sum (անշ. ԴԵՅԵ.)
 Տես Delábor.
 Delassátus-ta-tum (անշ. ԴԵՅԵ.)
 Տես Deláссо.
 Deláссо (նրգ. Lasso արձ.). տարժանեմ, պարտասեցուցանեմ, վաստակարեկ առնեմ, տկարացուցանեմ :

Delátio - ónis (էփ.). ամբաստանութիւն , զրպարտութիւն , չարախօսութիւն , քսութիւն :

Delátor-óris (ար.). ամբաստան , չարախօս , քսու , փասքուս , դէտ , լքտես :

Delatórius-ia-ium (աժ.). ամբաստանական , ստգիւտ :

Delátus - ta - tum (աՆԳ. ԴԵՔ.). Տես Défero.

Délavo (նրփ. Lavo - vas արժ.)

Délavo (նրփ. Lavo - vis արժ.) } լուանամ , լոգացուցանեմ :

Delébilis - le (աժ.). ջնջելի , եղծանելի , եղծական :

Delectábilis-le(-bilior) աժ. հեշտական , զուարթարար , հաճոյ , զուարճալի , ախորժելի , քաղցր , բնդունելի :

Delectabiliter (ՎԷ.). ախորժելիօրինակաւ , քաղցրութեամբ , հաճութեամբ :

Delectaméntum - ti (չլփ.) } հեշտութիւն , հաճոյք , հաճութիւն , զուարճութիւն , հեշտականութիւն , քաղցրութիւն , գրգանք :

Delectátio - ónis (էփ.) } հեշտութիւն , հաճոյք , հաճութիւն , զուարճութիւն , հեշտականութիւն , քաղցրութիւն , գրգանք :

Deléctans - ántis (ԷՅժ.). հաճ , զուարճացող բարեբարոյ :

Delécto - tas - távi - tátum - táre (նրփ.). հաճեմ , զուարճացուցանեմ , բերկրեցուցանեմ :

Deléctor-táris-tátus-tári (հար.). հաճիմ , զուարճանամ , ախորժեմ , զբօսնում , բերկրիմ :

Deléctus - ta - tum (աՆԳ. ԴԵՔ.). Տես Déligo.

Deléctus-us (ար.). ընտրութիւն , ընտրելութիւն , ընտրանք :

deléctum ago էսճ hábeo. զօրհանեմ , զօրածողով լինիմ , գումարտակ տանեմ :

Delegátio-ónis (էփ.). գործակալութիւն , հրեշտակութիւն , պատգամաւորութիւն , յանձնարարութիւն :

Delegátus-ti (ար.). թելակալ , գործակալ , պատգամաւոր , հոգաբարձու , նուիրակ :

Délego (նրփ. Lego - gas արժ.). յանձն առնեմ , ապսպարեմ , հաւատամ , տամ , ընտրեմ պատգամաւոր , ի հրեշտակութիւն առաքեմ , փոխանորդ կացուցանեմ :

Deleníficus-ca-cum (աժ.). ախորժական , քաղցր , հեշտական , բարեբարոյ , հաճոյ , հրապուրիչ , պատիր :

Déleo-les-lévi-létum-lére (նրփ.). ջնջեմ , եղծանեմ , ջրեմ , բառնամ , բնաջինջ առնեմ , ապականեմ , անձիտեմ :

Delétilis - le (աժ.). ջնջիչ , եղծական :

Delétio-ónis (էփ.). ջնջումն , եղծումն , ապականութիւն , կործանումն , աւեր :

Delétrix - rícis (էփ.). կին աւերիչ :

Delétus-ta-tum (աՆԳ. ԴԵՔ.). Տես Déleo.

Delévo (նրփ. Levo արժ.). հաւասարեմ , հարթեմ , ողորկեմ , յղկեմ , փայլեցուցանեմ :

Delibaméntum-ti (չղԺ․)․ նոււէր
բմպելեաց 'ի պատիւ դից :

Delibátus-ta-tum (անց․ ԴԵԲ․)․
Տես Delibo.

Deliberátio-ónis (ԷԳ․)․ խորհրո-
ղակցութիւն , խորհուրդ ,
քննութիւն , ժողով :

Deliberatíuus - va - vum (անժ․)․
հաւանեցուցիչ , խրատողա-
կան , միախորհ :

Deliberátor-óris (ար․)․ խորհրո-
ղակալ , խորհրդական , քննիչ :

Deliberátus-ta-tum (անց․ ԴԵԲ․)․
Տես Delibero.

Deliberátus-ta-tum (- tior) անժ․
քննեալ , սահմանեալ , հաստա-
տեալ , կարգեալ , հատեալ :

Delibero (նրգ․ Libero արժ․)․
խորհուրդ 'ի մէջ առնում ,
քննեմ , յուզեմ , խորհրդակից
լինիմ , խորհիմ 'ի միասին ,
խոկամ , զմտաւ ածեմ :

Delibo (նրգ․ Libo արժ․)․ ճաշա-
կեմ , առնում զհասմ , ապակա-
նեմ , պղծեմ , խարդաւանեմ :

Delibrátus-ta-tum (անց․ ԴԵԲ․)․
Տես Delibro.

Delibro (նրգ․ Libro արժ․)․ փե-
տեմ , դերժում զմազս , կե-
ղևեմ , կշռեմ կշռով :

Delibuo - uis - ui - útum - úere
(նրգ․)․ օժանեմ , իւղեմ , շփեմ ,
շփշփեմ , քորեմ :

Delibútus - ta - tum (անց․ ԴԵԲ․)․
Տես Delibuo.

Delicáte - tius (ՎԷԲ․)․ փափկու-
թեամբ , ազնուութեամբ , գրը-
գութեամբ , գրգանօք :

Delicátus - ta - tum (- tior - tís-
simus) անժ․ փափուկ , գիրգ ,
քնքուշ , թուլամորթ , մեղկ ,
կանացի , հեշտական , ախոր-
ժելի , բերկրական , հաճոյ ,
դեղեցիկ , վայելուշ , ազնիւ :

Deliciae - árum (ԷԳ․) }
Deliciolae - árum (ԷԳ․) } զուար-
Deliciolum-li (չղԺ․) կամ }
Delícium - cii (չղԺ․) }

ճութիւն , զբօսանք , բարեկե-
ցութիւն , գրգանք , հեշտակա-
նութիւն , հեշտութիւն , հա-
ճոյք , հաճութիւն , զեխու-
թիւն , շուայտութիւն , ցան-
կութիւն , տրփանք , սէր ,
դութ , գորով , բերկրութիւն :

Delictum - ti (չղԺ․)․ յանցանք ,
մեղք , սխալանք , վրիպանք ,
մոլորութիւն :

Délicus - ca - cum (անժ․)․ վտիտ ,
աղազուն , հատեալ 'ի ստեղծ :

Deligátus - ta - tum (անց․ ԴԵԲ․)․
Տես Déligo.

Déligo (նրգ․ Ligo - gas արժ․)․
կապեմ , պարաւանդեմ , կաշ-
կանդեմ , պատեմ :

Déligo (նրգ․ Lego - gis արժ․)․
ընտրեմ , որոշեմ , զատանեմ ,
քաղեմ , կթեմ , առնում , ու-
նիմ , վանեմ , մերժեմ :

Delimátus-ta-tum (անց․ ԴԵԲ․)․
Տես Delímo.

Delímis - me (անժ․)․ թիւր , խո-
տորնակ , ծուռ , առ 'ի շեղ :

Delímo (նրգ․ Limo-mas արժ․)․
խարտեմ , յղկեմ , ողորկեմ ,
ուղղեմ հաւաստեալ :

Delíneo (նրգ. Líneo արժ.). ծրագրեմ, ստուերագրեմ, նկարեմ:

Delíngo (նրգ. Língo արժ.). լիզում, լիզանեմ, լակեմ:

Deliniméntum - ti (չգ+). խրատիղ, խտղտումն, փաղաքշանք, քծինք, զգուանք, մխիթարութիւն, սփոփանք, կախարդութիւն, դիւթութիւն:

Delínio (նրգ. Línio արժ.). քաղցրացուցանեմ, ամոքեմ, ցածուցանեմ, կախարդեմ, դիւթեմ, թովեմ, հմայեմ:

Delinítio-ónis (եգ+). ամոքումն, մեղմութիւն, զգուանք, փաղաքշանք, քծինք, ողորանք, հրապոյրք, պատիրք, խտտիղ, խտղտումն:

Delinitor - óris (ար+). ողորիչ, փաղաքուչ, շողորթթ, հրապուրիչ, պատրիչ, յանկուցիչ:

Delinítus - ta - tum (անց. րբե+). **Տես Delínio.**

Délino (նրգ. Líno արժ.). օծանեմ, իւղեմ, սպեղանիս 'ի վերայ դնեմ, ծածկեմ, սքողեմ, սղտեղեմ, շաղսխեմ, թաթաւեմ, պղծեմ:

Delínquo (նրգ. Língo արժ.). պակասեմ, նուազեմ, յանցանեմ, վրիպեմ, մոլորիմ, սխալեմ, մեղանչեմ:

Delíqueo (չգ+. Líqueo արժ.) }
Deliquésco (չգ+. Líquésco արժ.) }
հալեմ, լուծանիմ:

Delíquiae - árum (եգ+). ջրմուղ, ջրադարձ, առուահասնք, կորիք, ախոս, ուրդ տանեաց:

Delíquium - uii (չգ+). պակասութիւն, թերութիւն, թերակատարութիւն, նուազութիւն, յանցանք, մեղք:

> delíquium solis. խաւարումն արեգակուն:

> delíquium ánimi. թալուկ, նուազութիւն:

Déliquo (նրգ. Líquo արժ.). թափեմ զհոսանումն աման յամանոյ, ընում յայլ անօթ զօշարակն:

Deliraméntum-ti (չգ+). զառանցութիւն, բանդագուշանք, դանդաշանք, յիմարութիւն:

Delírans - ántis (էջծ+). զառանցեալ, բանդագուշեալ, ցնորեալ, յիմար:

Delirátio-ónis (եգ+). խտտութիւն, մոլորութիւն, բանդագուշանք, զառանցութիւն, յիմարութիւն:

Delírium-rii (չգ+). ցնորք, զառանցութիւն, դանդաշանք, բանդագուշանք, յիմարութիւն, շամբշանք:

Delíro (չգ+. Líro արժ.). զարտուղիմ, խտտորիմ, մոլորիմ, աղամողեմ, վրիպիմ, սխալիմ, յիմարիմ, մոլեղնիմ, բանդագուշեմ, զառանցեմ:

Delírus - ra - rum (ած+). յիմար, մորոս, բախած, այլանդակ, զառանցեալ, ցնորեալ:

Délitens - éntis }
Delitescens-éntis } էջծ. լողեալ,
ծածուկ, գաղտնի, զանխուլ, թաքուն:

Delitescó-lítui (չլտ. Latéscó արժ.)
ծածկիմ, թագչիմ, ղողեմ:

Delítigo (չլտ. Lítigo արժ.): կա-
զեմ, կռուիմ, բանակուիւ լի-
նիմ, վիճեմ, մաքառիմ, պայ-
քարիմ:

Délitus-ta-tum (անց. ԴԵԼԵ.) • Տես
Delino.

Délplica-ae (իգ.) • երեքոտանի
աթոռ, սեղան փոքրիկ:

Delphin-ínis } (ար.) • ղելփին՝
Delphínus-ni }

ձուկն և աստեղատուն:

delphíni-nórum (ար.) • հասա-
բակակշիռ կշիռք, հակառա-
կամէք:

Delúbrum - ri (չլտ.) • մեհեան,
տաճար:

Delúcto (չլտ. Lucto արժ.) կամ }
Delúctor (հար. Luctor արժ.) }

գիրկընդխառն լինիմ, մրցիմ,
կռուիմ, ոգորիմ, հակառա-
կիմ, ընդդէմ կամ, կազեմ:

Deludífico (նրգ. Ludífico արժ.) }
Deludíficor (հար. Ludíficor արժ.) }

ծաղը՝ խաղ առնեմ, այպա-
նեմ, կատակեմ, խեղկատա-
կեմ, ծիծաղիմ:

Delúdo (նրգ. Ludo արժ.) • այպն
առնեմ, այպանեմ, ծիծաղիմ,
կատակեմ:

Delumbátus-ta-tum (անց. ԴԵԼԵ.) •
Տես Delumbo.

Déluo - útum (նրգ. Luo արժ.) •
ջրով սրբեմ, ջնջեմ, ջրեմ,
կղծանեմ:

Delúsus - sa - sum (անց. ԴԵԼԵ.) •
Տես Delúdo.

Delutaméntum - ti (չլտ.) • ծեփ,
ծեփած, օծումն:

Déluto (նրգ. Luto անց.) • ծեփեմ
անձով vel կաւով:

Delútus - ta - tum (անց. ԴԵԼԵ.) •
Տես Déluo.

Demándo (նրգ. Mando - das
արժ.) • ապսպարեմ, յանձն առ-
նեմ, հաւատամ:

Demáno (չլտ. Mano արժ.) սփռիմ,
տարածանիմ, երկայնիմ, ծնա-
նիմ, բղիիմ, յառաջ դամ:

Demárchus-chi (ար.) • ռամկա-
պեա, ցեղապեա:

Demens-éntis (-ntior-ntíssimus)
ած. յիմար, մորոս, պանդոյր,
մտակորոյս, բախած, անմիտ:

Deménsio-ónis (իգ.) • չափ, չա-
փան, չափումն, տարածու-
թիւն մարմնոյ իրիք:

Deménsus-sa-sum (անց. ԴԵԼԵ.) •
Տես Demétior.

Deménter - tíssime (ՎԷ.) • յիմա-
րու թեամք, անմտութեամք:

Deméntia - ae (իգ.) • յիմարու-
թիւն, անմտութիւն, մորո-
սութիւն, պանդորրութիւն:

Deméntio-is-ivi-itum-íre (չլտ.) •
անկանիմ՝ ի մտաց, յիմարիմ,
մոլեգնիմ, շամշիմ:

Deméntior (հար. Méntior արժ.) •
սուտ խօսիմ, ստեմ, ստարա-
նեմ, ստախօս լինիմ:

Deméreo (նրգ. Méreo արժ.) }
Demérear (հար. Mérear արժ.) }

չահիմ, ստանամ, արժանաւ-
որիմ, շնորհապարտ կացու-
ցանեմ, երախտիս առնեմ:

Demérgo (նրգ. Mergo արձ.). սու-
զանեմ, ընկղմեմ, ընկղուզա-
նեմ, հեղձուցանեմ:

Demérsus-sa-sum (անց. դրք.).
Տես Demérgo.

Demérsus-us (ար.). ծովակուլք,
ընկղուզումն, ընկղմութիւն:

Deméssus-sa-sum (անց. դրք.).
Տես Démeto.

Demétior (հար. Métiour արձ.). չա-
փեմ, համեմատեմ, չափիմ,
կշռիմ:

Démeto (նրգ. Meto - tis արձ.).
հունձս հնձեմ, քաղեմ, կթեմ:

Demigratio-ónis (խգ.). գաղթա-
կանութիւն, մեկնութիւն,
պանդխտութիւն, չու, երթ:

Demigro (չրգ. Migro արձ.). գաղ-
թեմ, պանդխտեմ, չուեմ,
երթամ, գնամ, մեկնիմ:

Demíror (հար. Miror արձ.). զար-
մանամ, սքանչանամ, հիա-
նամ, սխրանամ:

Demisse-sius-síssime (ճք.). խո-
նարհութեամբ, անարդու-
թեամբ, վատութեամբ:

Demíssio-ónis (խգ.). անկուսն,
նուաղութիւն, հլութիւն,
անարդութիւն, հպատակու-
թիւն, հնազանդութիւն,
խոնարհութիւն:

Demíssus-sa-sum (անց. դրք.).
Տես Demitto.

Demíssus-sa-sum (- sior) անց.
ցածագոյն, ստորին, անարդ,
կախեալ, երկայնաձիգ, հա-
մեստ, պարկեշտ:

Demítigo (նրգ. Mitigo արձ.). զե-

ջուցանեմ, ցածուցանեմ, ողո-
քեմ, քաղցրացուցանեմ:

Demitto (նրգ. Mitto արձ.). ՚ի
վայր իջուցանեմ, խոնարհե-
ցուցանեմ, ցածուցանեմ:

Demo - mis - msi - mtum - mere
(նրգ.). առնում, բառնամ,
հանեմ, կորեմ, պակասեցու-
ցանեմ, նուազեմ:

Democratia-ae (խգ.). ընկերհաշ-
տութիւն, ընկերահաշտիք,
ուսմկապետութիւն:

Democráticus-ca-cum (անց.). ըն-
կերհաշտական, ուսմկապե-
տական:

Demólior (հար. Mólíour արձ.). աւե-
րեմ, քանդեմ, կործանեմ,
փլուզանեմ, հարթյատակաու-
նեմ, տապալեմ, խորտակեմ:

Demolítio-ónis (խգ.). քանդումն,
կործանումն, աւեր, տապա-
լած, փլումն:

Demolítor - óris (ար.). քանդիչ,
կործանիչ, աւերիչ:

Demolítus-ta-tum (անց. դրք.).
Տես Demólior.

Demonstrábilis-le (անց.). յանդի-
մանելի, ցուցանելի:

Demonstrátio-ónis (խգ.). յանդի-
մանութիւն, ցոյց, ընծայու-
թիւն, հանդէս:

Demonstrátivus-va-vum (անց.).
յանդիմանիչ, ցուցիչ, ցուցա-
կան:

Demonstrátor-óris (ար.). ցուցիչ,
յանդիմանիչ, ուսուցիչ:

Demonstrátus - ta - tum (անց.
դրք.). **Տես** Demónstro.

Demónstro (նրգ. Monstro արժ.).
ցուցանեմ, յանդիմանեմ, յան-
դիման կացուցանեմ, յայտ
առնեմ, յայտնեմ:

Demorátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Démoror.

Demórdeo-di (նրգ. Mórdeo արժ.).
խածանեմ, ստամացեմ:

Demórior (հար. Mórior արժ.).
մեռանիմ, վախճանիմ, փոխիմ
յաշխարհէ:

Démoror (հար. Moror արժ.). յա-
պաղիմ, առաջանիմ, յամեմ,
յեսնիմ, սպասեմ, կամ, մնամ,
կասիմ, դարարիմ, զկայ առ-
նում:

Demórsus-sa-sum (անց. րբբ.).
Տես Demórdeo.

Demórtuus-tua-tuum (անց. րբբ.).
Տես Demórior.

Demótus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Demóveo.

Demóveo (նրգ. Móveo արժ.). հե-
ռացուցանեմ, շարժեմ 'ի
տեղւոջէ, 'ի բաց սանիմ,
մեկուսացուցանեմ:

Démtio - ónis (իգ.). բարձումն,
դերձումն, յափշտակութիւն:

Demtus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Demo.

Demúlceo (նրգ. Múlceo արժ.).
յգկեմ, ողորկեմ, ողորբեմ, փա-
ղաքշեմ, գրգեմ, զգուեմ, փայ-
փայեմ, յանկուցանեմ:

Demum (ձլբ.). հուսկ ուրեմն,
հուսկ յետոյ, յետոյ ուրեմն,
'ի կատարած ամենայնի, 'ի
վախճանի, ապա:

Demúrmuro (չգ. Múrmuro
արժ.). քրթմնջեմ, մրմնջեմ,
շշնջեմ, հծծեմ, արմնջեմ:

Demutátio - ónis (իգ.). փոփո-
խութիւն, փոփոխումն, շրբ-
ջումն:

Demútilo (նրգ. Mútilo արժ.). յա-
պաւեմ, ծայրաքաղ առնեմ,
կրճատեմ, խեղեմ, հատանեմ:

Demúto (նրգ. Muto արժ.). փո-
խեմ, փոփոխեմ, շրջեմ:

Denáriu-s-ia-ium (աթ.). տասնե-
րեակ:

» **denáriu-s-nummus-mi** (ար.).
դենար, դահեկան, դրամ:

Denáriu-s-rii (ար.). դենար, դրամ,
դահեկան:

Denárró (նրգ. Narro արժ.). կար-
գաւ պատմեմ, մանրապա-
տում վիպեմ:

Denáscor (հար. Nascor արժ.).
վախճանիմ, մեռանիմ:

Dénato (չգ. Nato արժ.). 'ի լիւղ-
անկանիմ, լուղամ:

Denegátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Dénego.

Dénego (նրգ. Nego արժ.). ուրա-
նամ, յուրաստ լինիմ, ժխտեմ:

Deni-nae-na (աթ.). տասն տասն:

Denigrátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Dénigro.

Dénigro (նրգ. Nigro արժ.). սևա-
ցուցանեմ, թխացուցանեմ,
նսմացուցանեմ, աղօտացու-
ցանեմ, աղարտեմ, զձձեմ:

Dénique (ձլբ.). հուսկ ուրեմն,
'ի վախճանի, միով բանիւ,
միանգամայն ասել:

Denominatio-ónis (խփ.)․ անուանումն , յորջորջումն :

Denómino (նրգ․ Nómino արժ․)․ անուանեմ , յորջորջեմ , կոչեմ յանուանէ :

Denórmo - mas - mávi - mátum - máre (նրգ․)․ եղծանեմ զկերպարանս , խաթարեմ , կերպարանափոխ առնեմ :

Denolátio-ónis (խփ․)․ պարսաւանք , արհամարհութիւն , կշտամբութիւն , սոգտանք :

Denotátus-ta-tum (անց․ րբբ․)․ Տես Dénoto.

Dénoto (նրգ․ Noto արժ․)․ նշանակեմ , նշանեմ , առակեմ , խայտառակեմ , պարսաւեմ :

Dens-ntis (ար․)․ ատամն :

› dentes exsérti. ցցուեալ ատամունք :

› dentes genuíni. կամ íntimi. աղօրիք , կողմանական ատամունք :

› dentes tómicí. կտրիչ vel առաջակողմեան ատամունք :

Densátio-ónis (խփ․)․ հոծութիւն , խտութիւն , սեղմութիւն , թանձրութիւն :

Densátus-ta-tum (անց․ րբբ․)․ Տես Denso.

Dense-sius-síssime (րբբ․)․ խիտ առ խիտ , հոծ բազմամթիւ լիութեամբ :

Dénsitas-tátis (խփ․)․ խտութիւն , հոծութիւն , սեղմութիւն , թանձրութիւն :

Denso - sas - sávi - sátum - sáre (նրգ․)․ խիտ գործեմ , խտա-

ցուցանեմ , թանձրացուցանեմ , հոծ և մած առնեմ :

Densus-sa-sum (- sior-síssimus) անց․ խիտ , հոծ և մած , թաղուն , թանձր , թանձրախիտ , թանձրամած , սեղմ , յաճախ :

Dentále-lis (չլտ․) արօր , խոփ , մած :

Dentátus-ta-tum (կամ) անց․ սղո-

Denticulátus-ta-tum } ցածկ , ատամնաւոր , ժայռաւոր , ժանկոր :

Denticulus - li (ար․)․ փոքրիկ ատամն , սղոցածկ քանդակ :

Dentifricium - cii (չլտ․)․ փոշի մաքրիչ ստամանց :

Déntio-tis-tívi-títum-tíre (չլտ․)․ բուսանին ատամունք :

Dentiscálpium-pii (չլտ․)․ ատամնակրկիտ , ատամնաքոր :

Denúbo (չլտ․ Nubo արժ․)․ ամուսնանամ , առն լինիմ , խառնակիմ :

Denúdo (նրգ․ Nudo արժ․)․ մերկացուցանեմ , կապտեմ , կողոպտեմ :

Denúmero (նրգ․ Número արժ․)․ թուեմ , համարեմ , ՚ի համար արկանեմ , հաշուիմ :

Denunciátio-ónis } խփ․ քարոզու-

Denuntiátio-ónis } թիւն , ազարարութիւն , զեկուցումն , ծանուցումն , յայտարարութիւն :

Denúncio (նրգ․ Núncio արժ․) }

Denúntio (նրգ․ Núntio արժ․) } ազդ առնեմ , զեկուցանեմ , ծանուցանեմ , սպառնամ , ամբաստանեմ :

> denúntio bellum. ելանեմ 'ի մարտ պատերազմի, ճակատիմ, ռազմ առնեմ:

Denuo (Վէք.). դարձեալ, միևսանգամ, վերստին:

Deócco (Նրգ. Occo արժ.). տափեմ, ծածկեմ զսերմանիս տափանաւ, հարթեմ:

Deónero (Նրգ. Onero արժ.). թափեմ զբեռինս, թեթևացուցանեմ:

Deopério (Նրգ. Opério արժ.). հղանեմ, բանամ, մերկանամ:

Deórsum (Վէք.). 'ի վայր, 'ի խոնարհ կոյս, 'ի ներքոյ կողմանէ:

> sursum et deórsum. վեր 'ի վայր, խառնիխուռն:

Deórsum versum }
Deórsum versus } Վէք. 'ի խո-
Deórsus }

նարհ կոյս, 'ի վայր:

Deosculátus-ta-tum (անց. դրէք.). Տես Deósculor.

Deósculor (հար. Osculor արժ.). համբոյր տամ, համբուրեմ, գովեմ, դրուատեմ, բարձրացուցանեմ, մեծացուցանեմ:

Depacíschor (հար. Pacíschor արժ.). դաշինս կռեմ, բանս դնեմ, միարանիմ, համաշունչ լինիմ:

Depáctus - ta - tum (անց. դրէք.). Տես Depacíschor և Depángo.

Depálmó (Նրգ. Palmó արժ.). ապտակ տծեմ, ապտակեմ:

Depángo (Նրգ. Pango արժ.). տնկեմ, մտեմ, ցցեմ, վարսեմ, բևեռեմ:

Depárcus-ca-cum (աթ.). ողորմելի, ողբատ, անկաժ, կցիր, կծծի, ազահ, ժլատ, ոխշո:

Depáscó (Նրգ. Pasco արժ.) } հա-

Depáscor (հար. Pascor արժ.) } շանչեմ, մաշեմ, սպառեմ, ծախեմ, ճարակեմ, ուտեմ, արածիմ:

Depástio-ónis (իգ.). արօտ, ճարակ:

Depástus - ta - tum (անց. դրէք.). Տես Depáscó.

Depecíschor (հար. Pacíschor արժ.). բանս դնեմ, դաշինս կռեմ, համաշունչ լինիմ, միարանիմ:

Depécto (Նրգ. Pecto արժ.). սանդրեմ, սանդրով յարդարեմ, գզեմ զսուտի:

Depéctor-óris (ար.). դաշնաւոր, հաշտեցուցիչ:

Depéctus - ta - tum (անց. դրէք.). Տես Depecíschor.

Depeculátor - óris (ար.). գող, աւազակ, կողոպտիչ:

Depecúló (հար. Pecúló արժ.). հնարիւք գողանամ, կապտեմ, կողոպտեմ, աւարեմ:

Depélló, depúli (Նրգ. Pello արժ.). մղեմ, 'ի վայր արկանեմ, փախուցանեմ, հեռացուցանեմ, 'ի բաց տանիմ:

Depéndeó (չգ. Péndeó արժ.). կախեմ, կախեալ կամ, ծագիմ, յառաջ գամ:

Depéndo-di (Նրգ. Pendo արժ.). հատուցանեմ, վճարեմ, ծախեմ, վատնեմ:

Depéndulus-la-lum (աթ.). կախեալ, կախաղանաւ:

Depennátus-ta-tum (ած.) թեւաւոր, բարձրակաց, հոյակապ :
 Depénsus-sa-sum (անց. ԴԴԲ.) Տես Depéndo.
 Depérditus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.) Տես Depérdo.
 Depérdo (նգր. Perdo արժ.) կորուսանեմ, վատնեմ :
 Depéreo (չլտ. Péreo արժ.) կորընչեմ, պակշոտիմ, խանդակաթեմ սիրով, խանդազատիմ :
 Deperitus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.) Տես Depéreo.
 Depéxus-xa-xum (անց. ԴԴԲ.) Տես Depécto.
 Depíctus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.) Տես Depíngo.
 Dépilis-le (ած.) հերաթափ :
 Depíngo (նգր. Pingo արժ.) նկարեմ, պատմեմ, ճառեմ, գրեմ :
 Deplángo (նգր. Plango արժ.) ողբամ, կոծիմ, աշխարեմ, կոծեմ, ծեծեմ :
 Depláno-nas-návi-nátum-náre (նգր.) պարզեմ, յստակեմ, մեկնեմ, դիւրեմ, հարթեմ :
 Deplángo (նգր. Plango արժ.) արմատաքի տակահոտոր խլեմ, ՚ի բաց հատանեմ :
 Dépleo-les-lévi-létum-lére (նգր.) թափեմ աման յամանոյ, դատարկ առնեմ :
 Deplorabúndus-da-dum (ած.) ողբալի, ողբոց արժանի, աղիւ ողորմ :
 Deplorátio-ónis (խգ.) ողբումն, լալումն, լալիւն, աշխար, աշխարումն, կոծ :

Deplorátus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.) Տես Deplóro.
 Deplóro (նգր. Ploro արժ.) ողբամ, ողբակից լինիմ, աշխարեմ, կոծիմ :
 Dépluit-uébat (նգր. Pluit արժ.) անձրև տեղայ, անձրևէ :
 Deplúmismé (ած.) փետեալ, թափեալ փետրովք :
 Depólio (նգր. Pólio արժ.) մաքրեմ, յղկեմ, ողորկեմ, վայլեցուցանեմ :
 Depolítio-ónis (խգ.) կատարած, կատարումն, վախճան, կատարելութիւն, լրումն :
 Depolítus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.) Տես Depólio.
 Depóno (նգր. Pono արժ.) ընկենում, ՚ի վայր դնեմ, զանց առնեմ, ՚ի բաց թողում, հրատեշտամ, լքանեմ, գրաւական դնեմ :
 Depopulátio-ónis (խգ.) աւար, աւարութիւն, աւարառութիւն, կապուտ, կործանումն, ջնջումն, անմարդութիւն :
 Depopulátor-óris (ար.) աւարառու, կործանիչ, քանդիչ, աւերիչ :
 Depopulátus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.) Տես Depópulo.
 Depópulo (նգր. Pópulo արժ.)
 Depópulor (հար. Pópulor արժ.)
 աւար հարկանեմ, աւարեմ, կապտեմ, կողոպտեմ :
 Deportátio-ónis (խգ.) փոխումն, առաջնորդութիւն, վարչութիւն, վտարումն, վտարու-

թիւն, արքորք, արքորանք,
տարագրութիւն :

Deportátus-ta-tum (անց. ԴՐԺ.).
Տես Depórto.

Depórto (ԵՐԺ. Porto արձ.). ար-
տորեմ, այլուր տանիմ, ըստ
աշխարհ հանեմ, վտարանդի՝
տարագիր առնեմ, վտարեմ,
'ի վտարանդիկս հանեալ սահ-
մանեմ :

Depósco (ԵՐԺ. Posco արձ.). թա-
խանձեմ, ժտիմ, պաղատիմ :

Depositárius - rii (ար.). աւան-
դառու, աւանդապահ :

Depositio - ónis (ԷԺ.). աւանդ,
պահեստ, քանդումն, աւեր,
վկայութիւն, կարգընկէցու-
թիւն, մերժումն :

Depósitor-óris (ար.). աւանդա-
տու :

Depósitum-ti (չգժ.). պահեստ,
աւանդ :

Depósitus-ta-tum (անց. ԴՐԺ.).
Տես Depóno.

Depóstulo (ԵՐԺ. Póstulo արձ.).
ժողութեամբ խնդրեմ, ժտեմ,
թախանձեմ, պաղատիմ :

Depraedátio-ónis (ԷԺ.). աւարա-
ռութիւն, աւարութիւն, առ,
սպուռ, կասպուտ, կողոպուտ :

Depraédor (հար. Praedor արձ.).
աւարեմ, աւար հարկանեմ,
կասպեմ, կողոպտեմ :

Depraélior (հար. Praélior արձ.).
պատերապմիմ, տամ պատե-
րազմ, մարտնչիմ, կռուիմ :

Depránsus-sa-sum (անթ.). նօթի,
քաղցեալ, անսուտ, պահող :

Depraváte (ՉԷԺ.). ստութեամբ,
խոտորնակս, յետս ընդդէմ :

Depravátio-ónis (ԷԺ.). ապակա-
նութիւն, յռութիւն, նեն-
գութիւն, ստութիւն :

Depravátus-ta-tum (անց. ԴՐԺ.).
Տես Deprávo.

Deprávo-vas-vávi-vátum-váre
(ԵՐԺ.). ապականեմ, աղար-
տեմ, եղծանեմ, թիւրեմ, յո-
ռացուցանեմ, նենգեմ :

Deprecábundus-da-dum (անթ.).
աղերսական, աղաչելի, աղօ-
թակեր :

Déprecans - ántis (Էջժ.). աղօ-
թական, աղերսական :

Deprecátio - ónis (ԷԺ.). աղեր-
սանք, պաղատանք, աղօթք,
խնդրուածք, անէծք, նզովք :

Deprecátor-óris (ար.). բարեխօս,
միջնորդ, աղօթական, աղա-
չաւոր :

Deprecátrix-ricis (ԷԺ.). կին բա-
րեխօս :

Deprecátus-ta-tum (անց. ԴՐԺ.).
Տես Déprecor.

Déprecor (հար. Precor արձ.). պա-
ղատանս մատուցանեմ, պա-
ղատիմ, աղերսեմ, աղաչեմ :

Deprehéndo (ԵՐԺ. Prehéndo
արձ.). առնում, ոռնիմ, քա-
ղեմ, յանզգաստս ըմբռնեմ,
գտանեմ, նշմարեմ :

Deprehénsio - ónis (ԷԺ.). առ,
առումն, ըմբռնումն, յանկար-
ծակի վալուստ :

Deprehénsus-sa-sum (անց. ԴՐԺ.).
Տես Deprehéndo.

Deprésse-sius (ՏԷ.). անարգու-
թեամբ, դձուձ օրինակաւ :

Depréssio - ónis (ԷԳ.). խոնար-
հուսն, խոնարհութիւն, ար-
համարհութիւն, անարգու-
թիւն :

Depréssus-sa-sum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Déprimo.

Depréssus - sa - sum (- sior-sis-
simus) ած. խոնարհ, սնարգ,
խոտան, արհամարհ, ցածա-
գոյն, ստորին, նեղեալ, տառա-
պեալ :

Deprétio - ias - iávi - iátum - iáre
(ՆԵԳ.). սժգնեմ, նուազեցու-
ցանեմ զգինն :

Déprimo (ՆԵԳ. Premo արժ.).
ցածուցանեմ, խոնարհեցու-
ցանեմ, խոնարհ նկուն աւ-
նեմ, ճնշեմ, անարգեմ, ար-
համարհեմ :

Deprómo (ՆԵԳ. Promo արժ.). ի
դուրս արկանեմ, ձգեմ, հա-
նեմ, յայտ ածեմ :

Deprómtus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Deprómo.

Deprópero (ԿԳ. Própero արժ.).
աճապարեմ, ձեպեմ, փու-
թամ, երագեմ :

Depso-sis-sui-stum-sere (ՆԵԳ.).
հայտ հարկանեմ, թրեմ, զան-
գանեմ :

DépuDET - débat (ԴժԳ. Pudet
արժ.). ամաշեմ, զամօթի հար-
կանիմ, շտապուենիմ, սնա-
մօթիմ, լրբիմ, լպրշիմ :

Depugnátio-ónis (ԷԳ.). մարտ,
պատերազմ, կռիւ :

Depugnátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Depúgno.

Depúgno (ԿԳ. Pugno արժ.). պա-
տերազմիմ, մարտնչեմ, հա-
կառակիմ, կռուիմ, ընդդէմ
կամ, կագեմ, մաքառիմ :

Depúlsio-ónis (ԷԳ.). մերժուսն,
աքսորք, տարագրութիւն,
բացարձակութիւն :

Depúlso (ՆԵԳ. Pulso արժ.). մեր-
ժեմ, աքսորեմ, փախուցա-
նեմ, տարագիր առնեմ :

Depúlsor-óris (ար.). արտաքսիչ,
վտարական :

Depúlsum-si (ԿԳ.). երդմեցուց-
չութիւն, մերժուսն :

Depúlsus-sa-sum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Depéllo.

Depurgátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Depúrgo.

Depúrgo (ՆԵԳ. Purgo արժ.). մաք-
րեմ, սրբեմ, զտեմ, յստակեմ,
արդարացուցանեմ, սնբասիր
առնեմ :

Députo (ՆԵԳ. Puto արժ.). յա-
տանեմ, քշտեմ, յապաւեմ,
կարծեմ, վարկանիմ, համա-
րիմ, խորհիմ :

Depýgis-ge (ած.). կող, հաշմ,
միակողմանի, խեղ :

Derádo (ՆԵԳ. Rado արժ.). քեր-
ծում, վիրամ, սափրեմ :

Derásus - sa - sum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Derádo.

Derelictio-ónis (ԷԳ.) }
Derelictus-us (ար.) } Լքուսն,

թողուսն, հրաժեշտ, ան-
հոգութիւն :

Derelictus-ta-tum (նրգ. արժ.).
Տես Derelinquo.

Derelinquo (նրգ. Relinquo արժ.).
Թողում, լքանում, զանց առնում, հրաժարում, ՚ի բաց կամ:

Derepente (մկթ.) յանկարծակի, յեղակարծումն ժամու, յայլակարծուց, իսկ և իսկ, առ ժամայն, անդէն:

Derépo (չգ. Repo արժ.). մագլելելով իջանում, սողում:

Deréptus-ta-tum (անց. րբթ.).
Տես Derépo և Deripio.

Derideo (չգ. Rideo արժ.). ծաղր առնում, կատակում, այպանում, հեզնում:

Deridiculum - li (չգ.). ծաղր, կատականք, այպն, խաղ, արհամարհանք:

Deridículus-la-lum (աթ.). ծաղրալից, այպանալից, ծաղուարժանի:

Deripio-réptum (նրգ. Rápío արժ.). ՚ի բաց բառնամ, յափշտակում, գողանամ, խլում:

Derisor - óris (ար.). այպանող, կատակող:

Derisus-sa-sum (անց. րբթ.). **Տես Derideo.**

Derisus-us (ար.). այպն, կատականք, ծաղր, արհամարհանք, խաղ:

Derivatio - ónis (իգ.). սկիզբն, ծագումն, բղխումն, ածանց:

Derivativus-va-vum (աթ.). ածանցական, բղխեալ, ելեալ:

Derivátus-ta-tum (անց. րբթ.). **Տես Derivo.**

Derivo (նրգ. Erivo արժ.). ծնանիմ, բղխիմ, յառաջ գամ, ելանում, ծագիմ, շրջում, դարձուցանում, խոտորեցուցանում:

Deródo (նրգ. Rodo արժ.). կրծում, կեղեքում, ուտում:

Derogátio - ónis (իգ.). խափանումն, ջնջումն, ամոքումն օրինաց:

Derogátorius-ia-ium (աթ.). խափանիչ, չափաւորիչ:

Dérogo (նրգ. Rogo արժ.). խափանում, եղծանում, ամոքում:

Derósus-sa-sum (անց. րբթ.). **Տես Deródo.**

Deruncino-nas-návi-nátum-áre (նրգ.). հասանում, կտրում, բեկանում, խորտակում:

Dérno (չգ. et նրգ. Ruo արժ.). կործանիմ, ՚ի վայր անկանիմ, բառնամ, առնում, նուազեցուցանում:

Derúptus - ta - tum (- tior) աթ. ապառաժուտ, վախուտ, առասպար:

Desácro (նրգ. Sacro արժ.). օրհնում, սուրբ առնում, սրբում, նուիրում:

Desaévio (չգ. Saévio արժ.). դադանանամ, վայրենանամ, խաղաղանամ, հանդարտում:

Desáltó (չգ. Salto արժ.). պար առնում, պարանցիկս առնում, կաքաւում, կայթում:

Descéndo (չգ. Scando արժ.). իջանում, յարմարիմ, միարանիմ, գիմում, ապաւինիմ, յառաջ գամ, սկիզբն առնում:

Descénsio-ónis (էփ.) } զառ 'ի
Descensus-us (ար.) }
Թափ, էջք :

Descisco (ՎԳ. Scisco արժ.). Հե-
ռանամ, մեկնիմ, 'ի բաց կամ,
սպտամբիմ, նուագիմ, պա-
կասիմ, փոքրկանամ :

Describo (ՆԳ. Scribo արժ.).
գրեմ պպատճէնն, ընդօրինա-
կեմ, զինուորեցուցանեմ, սահ-
մանեմ, նկարեմ, պատմեմ,
մեկնեմ, պարզեմ :

Descriptio-ónis (էփ.). նկարա-
գիր, նկարագրութիւն, պատ-
մութիւն, կարգ, յօրինուա-
ծութիւն, ստուերագիր, ծրա-
գիր, գիր, նիսա, սահման,
մեկնութիւն :

Descriptiúncula-ae (էփ.). հա-
մառօտ պատմութիւն, նկար :

Descriptus-ta-tum (անգ. ԴԵԷ.).
Տես Describo.

Déseco (ՆԳ. Seco արժ.). սղոցեմ,
հատանեմ, ընդ մէջ կորեմ,
հերձում զգիակունս :

Deséctio-ónis (էփ.). հատումն,
հերձումն, կտրումն :

Deséctus - ta - tum (անգ. ԴԵԷ.).
Տես Déseco.

Deséneo (ՎԳ. Séneo արժ.) կամ }
Desenésco (ՎԳ. Senésco արժ.) }
ծերանամ, անցանեմ զաւ-

ուրբք, ալեւորիմ :

Désero (ՆԳ. Sero - ris արժ.).
սերմանեմ, ցանեմ, տնկեմ :

Désero - ris - sérui - rtum - sérere
(ՆԳ.). Թողում, լքանեմ,
անփոյթ առնեմ, հրաժարիմ :

Desérpo-ptum (ՎԳ. Serpo արժ.).
օձաձև կամակորիմ, մանուա-
ծապատ շրջանօք հոսիմ :

Desértio-ónis (էփ.). Թողումն,
լքումն, հրաժեշտ :

Desértor-óris (ար.). փախտա-
կան, դասալիք :

Desértum-ti (ՎԳ.). անապատ,
անշէն, անմարդի վայր, մե-
նակեաց բնակութիւն :

Desértus - ta - tum (անգ. ԴԵԷ.).
Տես Désero.

Desértus - ta - tum (- tior - tis-
simus) ար. Թողեալ, լքեալ,
անկոխ, ամայի, անբնակ, ան-
մարդի, տնկեալ :

Desérvio (ՎԳ. Sérvio արժ.). ծա-
ռայեմ, սպաս հարկանեմ,
պաշտեմ, պատկառ կամ, ուշ
ունիմ, պարապիմ :

Deses, désidis (ար.). ծոյլ, հեղք,
պարապորդ, յամր, ծանր,
յոյլ, վատ :

Desícco (ՆԳ. Sicco արժ.). չորա-
ցուցանեմ, ցամաքեցուցանեմ,
զօսացուցանեմ :

Desídeo (ՎԳ. Sédeo արժ.). բազ-
միմ, նստիմ, հեղգանամ, յու-
լանամ, ծուլանամ :

Desiderábilis-le (-bílitor) ար. փա-
փաքելի, ցանկալի, սնձկալի :

Desiderátio-ónis (էփ.). ցանկու-
թիւն, փափաք, իղձք, բաղ-
ձանք, անձուկ, բուք, աշխար,
պէտք, կարիք, հարկ, պու-
տահումն :

Desiderátus-ta-tum (- tissimus)
ար. ցանկացեալ, փափազեալ :

Desidérium-rii (չէ․)․ փափաք, փափագանք, իղձք, բաղձանք, անջանք, անձուկ, պէտք, հարկ, կարիք :

► **meum desidérium, mea vita**․ սերելի՛դ իմ, անձկալի բարեկամ, մտերիմ իմ և լծակից, լոյս աչաց իմոց :

Desidero-ras-rávi-rátum-räre (նրգ․)․ ցանկանամ, փափաքեմ, բաղձամ, ըղձանամ, տենչամ, պակասիմ, նուազիմ, կարօտիմ, աշխարեմ :

Desidia-ae (իգ․)․ ծուլանք, ծուլութիւն, յուլութիւն, հեղգութիւն :

Desidiábulum-li (չէ․)․ բնակութիւն ծուլից :

Desídies-diéi (իգ․)․ ծուլութիւն, ծուլանք, հեղանք, հեղգութիւն, յուլութիւն, դատարկութիւն, անգործութիւն :

Desidióse (ԱԷ․)․ ծուլութեամբ, ծուլաբար, հեղգութեամբ, յուլաբար :

Desidiósus-sa-sum (- sior-sissimus) ած․ ծոյլ, յոյլ, հեղգ, դատարկ, պարապորդ :

Desido-sédi (չէ․)․ **Sido** (արճ․)․ կործանիմ՝ի խորս, փլանիմ, խոնարհիմ, զիջանիմ :

Designátio-ónis (իգ․)․ նկարագիր, պատկեր, պատմութիւն, ստուերագիր, ծրագիր :

Designátor-óris (ար․)․ պաշտօնեայ թատեր, առաջնորդ յուզարկաւորութեան պաշտամանց, ուտիկան, տեսուչ :

Designátus-ta-tum (անց․ դրէ․)․ Տես **Designo**․

Designo (նրգ․ **Signo** արճ․)․ նշանեմ, նշանակեմ, ընդ գրով արկանեմ, ընտրեմ, կարգեմ, որոշեմ, նկարեմ, ստուերագրեմ, ծրագրեմ :

Desilio-súltum (չէ․ **Sálio** արճ․)․ ընդոստնում, ոստնում, վազս առնում, վազվազեմ :

Désino (նրգ․ et չէ․ **Sino** արճ․)․ դադարիմ, կասիմ, թողում, լքանեմ, աւարտեմ, վճարեմ, յանգ հանեմ :

Desípiens-éntis (ած․)․ յիմար, մորոս, պանդոյր, ցնորեալ, զառանցեալ, աղձատեալ :

Desipiéntia-ae (իգ․)․ յիմարութիւն, մորոսութիւն, պանդորութիւն, շամբշութիւն, անհանձարութիւն, տխմարութիւն, տգիտութիւն :

Desipio-pui (չէ․ **Sápio** արճ․)․ յիմարիմ, մորոսանամ, մոլեգնիմ, ՚ի մտաց անկանիմ, ՚ի խելաց ելանեմ, շամբշիմ, անմտանամ :

Désitus-ta-tum (անց․ դրէ․)․ Տես **Désino**․

Desómnis-ne (ած․)․ անքուն, արթուն, զուարթուն, հսկող :

Despectátio-ónis (իգ․)․ անարգութիւն, անարգանք, արհամարհութիւն, արհամարհանք, դարովանք :

Despécto (նրգ․ **Specto** արճ․)․ ՚ի վայր հայիմ, ՚ի խոնարհնայիմ, անարգեմ, արհամարհեմ,

անգոսնեմ, եպերեմ, խոտեմ,
դարովեմ, անփոյթ առնեմ,
ընդ վայր հարկանեմ:

Despéctus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Despicio.

Despéctus-ta-tum (- tior-tíssi-
mus) Թ. անարգ, արհամարհ,
խոտան, գձուձ:

Despéctus-us (ար.). տեսութիւն,
տեսիլ, հայեցուածք, անար-
գութիւն, արհամարհանք:

Desperánter (ձԷԲ.). յուսահա-
տութեամբ, յանյոյս:

Desperátio-ónis (ԷԳ.). յուսահա-
տութիւն, անյուսութիւն:

Desperátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Despéro.

Desperátus-ta-tum (- tior-tíssi-
mus) Թ. յուսահատ, յուսա-
կորոյս, անյոյս:

Despéro (ՆԵԳ. et. ՂԷ. Spero արձ.).
յուսահատ vel անյոյս լինիմ,
հատանեմ զյոյս անձին, յան-
յուսութիւն հատեալ լինիմ:

Despicátio - ónis (ԷԳ.) } անար-

Despicátus - us (ար.) } անար-
գանք, անարգութիւն, արհա-
մարհանք, թշնամանք, ար-
համարհութիւն:

» despicátui hábeo. անարգեմ,
արհամարհեմ, եպերեմ, ան-
գոսնեմ, խոտեմ, իշարեմ:

Despicátus-ta-tum (- tíssimus)
Թ. անարգ, արհամարհ,
գձուձ, խոտան:

Despicio (ՆԵԳ. Aspicio արձ.). 'ի
խոնարհ նայիմ, 'ի վայր հայ-
իմ, արհամարհեմ, անար-

գեմ, դարովեմ, անգոսնեմ,
խոտեմ, եպերեմ:

Despoliábulum - li (ՂԷ.). տուն
պատմուճակաց, ներքին սե-
նեակ տիկնանց, դահլիճ:

Despoliátor - óris (ար.). կողոպ-
տիչ, պատրիչ, նենգաւոր,
խարուսիկ:

Despólio (ՆԵԳ. Spólio արձ.). մեր-
կացուցանեմ, կողոպտեմ, կապ-
տեմ, գողանամ, աւարեմ,
աւար հարկանեմ:

Despóndeo (ՆԵԳ. Spóndeo արձ.).
խոստանամ, խօսիմ 'ի կնու-
թիւն, խօսիմ առն:

» despóndeo ánimum. սրտաբեկ
լինիմ, սրտաբեկիմ, լքանիմ,
վհատիմ:

Despónsus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Despóndeo.

Despumátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Despúmo.

Despúmo (ՆԵԳ. Spumo արձ.). 'ի
բաց բառնամ զփրփուլն, հա-
լեմ, ամօքեմ:

Déspuo (ՆԵԳ. Spuo արձ.). թքա-
նեմ, անարգեմ, անգոսնեմ,
եպերեմ, արհամարհեմ:

Desquámo - mas - mávi - mátum -
máre (ՆԵԳ.). քերեմ զթեփս
ձկան, սրբեմ 'ի թեփոց:

Destérto (ՂԷ. Sterto արձ.). գա-
դարեմ 'ի խորզալոյ:

Déstina-ae (ԷԳ.). նեցուկ, մոյթ,
հաստատութիւն:

Destinátio-ónis (ԷԳ.). կարգումն,
որոշումն, միտք, յառաջա-
դրութիւն, դիտաւորութիւն:

Destinátio (Տէք.) հաստատուն մտօք, խորհրդով :

Destinátus-ta-tum (անց. Կրէք.) Տէս Դէստինո.

› ex destinátio (Տէք.) խորհրդով, հաստատուն մտօք, կամաւ, ինքնակամ կամօք :

Déstino-nas-návi-nátum-náre (Նրգ.) կարգեմ, սահմանեմ, որոշեմ, ժամանակեմ, հաստատեմ, կանոնեմ, նշանակեմ :

Destitúo (Նրգ. Státuo արձ.) ընկենում, հանեմ, թողում, նենգեմ, լքանեմ, զրկեմ, պատրեմ, խաբեմ :

Destitútio - ónis (Էգ.) լքումն, թողումն, մերժումն, հրատեշտ,

Destitútor-óris (ար.) դասալիք, փախստական :

Destitútus-ta-tum (անց. Կրէք.) Տէս Դէստիտո.

Destrigmentum-ti (չլտ.) տաշիղ, քերուած :

Destringo (Նրգ. Stringo արձ.) խլեմ, խզեմ, կորզեմ, քեցեմ, անջատեմ, զատանեմ, ստգտանեմ, խծրծեմ, կշտամբեմ :

› destringo ensem կամ gládium. մերկանամ զսուսերն 'ի պատենից :

Détruo (Նրգ. Struo արձ.) քանդեմ, քակեմ, աւերեմ, կործանեմ, եղծանեմ, ջնջեմ, ապականեմ :

Desúbulo - las-lávi-látum-láre (Նրգ.) ծակեմ, ծակոտեմ, բանամ, բրեմ, փորեմ, պեղեմ :

Desudásco-scis-scere (չլտ.) համակիմ 'ի քրտունս, քրտնեմ :

Desudátus-ta-tum (անց. Կրէք.) Տէս Դէսուդո.

Desúdo (չլտ. Sudo արձ.) յոյժ քրտնիմ, բազումն աշխատ լինիմ, վաստակս վաստակեմ :

Desuefácio (Նրգ. Fácio արձ.) կարճեմ vel խափանեմ զսովորութիւն :

Desuefio (չլտ. Fio արձ.) կամ } Desuesco (չլտ. Suesco արձ.) } թողում զսովորութիւն, մերժիմ 'ի սովորութենէ :

Desuetúdo-dinis (Էգ.) եղծումն՝ խափանումն սովորութեան :

Desúgo (Նրգ. Sugo արձ.) ծծեմ, խմեմ, քամեմ :

Desúltor-óris (ար.) ոստստող, ոստնլի, կաքաւիչ :

Desultórius-ia-ium (աթ.) յողդողդ, յեղյեղուկ, ոստստական, անկայական, անհաստատ :

Desultúra - ae (Էգ.) ոստումն, ոստիւն, վազք :

Desum (չլտ. Sum արձ.) պակասիմ, նուազեմ, 'ի բաց կամ, հեռանամ :

Desúmo (Նրգ. Sumo արձ.) առնում, ունիմ, ըմբռնեմ, ընդունիմ, ընտրեմ, որոշեմ, զատանեմ :

Désuper (Տէք.) 'ի վերուստ, 'ի բարձանց, 'ի բարձունս :

Desúrgo (չլտ. Surgo արձ.) յոսն կամ, յառնեմ, կանգնիմ :

Detéctio - ónis (Էգ.) յայտնութիւն, զիւտ :

- Detúrbo (Նրգ. Turbo-bas արժ.) ॥ շրջեմ, հոսեմ, կործանեմ, փլուզանեմ, տապալեմ, քանդեմ, տապաստ արկանեմ :
- Detúrgens-éntis (Էյծ.) . ուսուցեալ, խոնարհ, ցածագոյն :
- Detúrpo (Նրգ. Turpo արժ.) . խաթարեմ, պղծեմ, տպականեմ, եղծանեմ :
- Deúngo (Նրգ. Ungo արժ.) . օծանեմ, իւղեմ, ծեփեմ իւղով :
- Deunx - úncis (ար.) . մետասան ունկիք :
- Deúro (Նրգ. Uro արժ.) . այրեմ, կիպանեմ, կիզում, տոչորեմ :
- Deus-ei (ար.) . Աստուած :
- » Deo grátias. Աստուծոյ գոհութիւն, փառք քեզ Տէր :
- » Dii immortáles! bone Deus! Աստուած իմ :
- » si Diis placet. երանիք թէ, իցի՛ւ, յանկարծ :
- » Dii Deaéque! ո՛վ ամենամեծդ Աստուած :
- Deústus - ta - tum (անց. Գրգ.) . Տէս Deúro.
- Deútor (հար. Utor արժ.) . չարաչար ՚ի կիր արկանեմ՝ վարիմ, զեղծանիմ :
- Devastátus-ta-tum (անց. Գրգ.) . Տէս Devásto.
- Devásto (Նրգ. Vasto արժ.) . քանդեմ, յաւերակ դնեմ, աւերեմ, գերփեմ, աւար հարկանեմ, աւարեմ, կապտեմ, կողոպտեմ :
- Devástus-ta-tum (ած.) . լայն, լայնանիստ, ընդարձակ, մեծ, մեծատարած, անհնարին :
- Devéctus-ta-tum (անց. Գրգ.) . Տէս Déveho.
- Déveho (Նրգ. Veho արժ.) . տանիմ, կրեմ, ածեմ, այլուսնցունեմ :
- Devélo (Նրգ. Velo արժ.) . բանաւ հոլանեմ, յայտ ածեմ՝ առնեմ, յայտնեմ, երեւցուցանեմ, ՚ի բաց բառնամ զքողն ՚ի վեր հանեմ :
- Devéneror (հար. Véneror արժ.) . պատուեմ, մեծարեմ, շուք դնեմ, աղերսեմ, պաղատիմ :
- Devénio (չլգ. Venio արժ.) . իջանեմ, գամ, հասանեմ, ժամանեմ, դիմեմ, անկանիմ :
- Devenústo (Նրգ. Venústo արժ.) . աղտեղեմ, պղծեմ, շաղախեմ, խանգարեմ, եղծանեմ :
- Devérbero (Նրգ. Vérbero արժ.) . հարկանեմ, բախեմ, ծեծեմ, ձողկեմ, չարագանեալ չարալուկ տանջեմ :
- Devergéntia - ae (իգ.) . զառ ՚ի վայր, զառ ՚ի թափ, էջք :
- Devérro (Նրգ. Verro արժ.) . աւելածեմ, մաքրեմ, սրբեմ, յտակեմ, ջնջեմ :
- Devérsito (չլգ. Ito արժ.) . խոտորիմ, շրջիմ, յածիմ, զգնամ, ճեմիմ :
- Devérto (չլգ. Verto արժ.) . ազամողեմ, խոտորիմ, ազանիմ, օթեկանս առնեմ, բնակիմ :
- Devéscor (հար. Vescor արժ.) . յագնամ, կերակրիմ, ճաշակեմ :
- Devexátus-ta-tum (անց. Գրգ.) . Տէս Devéxo.

evēxitas-tātis (խփ.) • էջք, զառ
'ի թափ, զառ 'ի վայր :

evēxo (Նրգ. Vexo արձ.) • լլկեմ,
տառապեցուցանեմ, նեղեմ,
տանջեմ, չարչարեմ :

evēxus - xa - xum (աժ.) • կոր,
հակեալ, խոնարհեալ, զառ
'ի վայր, խարխուլ, խախուտ :

evictus - ta - tum (անց. Գրգ.) •
Տես Devīco.

evīncio (Նրգ. Vīncio արձ.) • կա-
պեմ, յօդեմ, զօդեմ, կցեմ,
յարեմ, շողեմ, պարտապան
առնեմ, ստիպեմ :

evīncio (Նրգ. Vinco արձ.) • յաղ-
թեմ, դեր 'ի վերոյ լինիմ,
զլեմ, առաւելում, 'ի պար-
տութիւն մասնեմ :

Devinctus - ta - tum (անց. Գրգ.) •
Տես Devīncio.

Devio (չլտ. Vio արձ.) • աղամո-
ղեմ, զարտուղիմ, խոտորիմ,
ստերիւրիմ, թիւրիմ, 'ի բաց
գնամ, մեկնիմ :

Devirgino-nas-nāvi-nātum-nāre
(Նրգ.) • ապականեմ՝ պղծեմ
զկոյն, լլկեմ, յօսնում, խար-
զաւանեմ :

Devitatio-ónis (խփ.) • փախուտ,
փախտականութիւն, հնարք :

Devito (Նրգ. Vito արձ.) • խոյս
տամ, խուսեմ, խուսխուսեմ,
խորչեմ, փրծանիմ, փախչիմ,
խուսափեմ, ճողոպրիմ :

Devius - via - vium (աժ.) • ըստ
արտուղի անկեալ, մոլորեալ,
մոլորական :

Devoco (Նրգ. Voco արձ.) • կո-

չեմ այսրէն , յետս դարձու-
ցանեմ :

Dévolo (չլտ. Volo-las արձ.) • 'ի
վայր թուչիմ՝ սլանամ, 'ի խո-
նարհ իջանեմ :

Devolútus-ta-tum (անց. Գրգ.) •
Տես Devólvo.

Devólvo (Նրգ. Volvo արձ.) • թաւ-
ալեցուցանեմ, հոլովեցուցա-
նեմ, շրջեմ, վարեմ, առաջնոր-
դեմ, ընկենում, զրկեմ :

Dévomo (Նրգ. Vomo արձ.) • որ-
ծամ, փսխեմ :

Devorátio-ónis (խփ.) • ծախումն,
սպառումն, լափումն :

Devorátus-ta-tum (անց. Գրգ.) •
Տես Dévoro.

Dévoro (Նրգ. Voro արձ.) • կլա-
նեմ, լափեմ, լիզաջինջ առ-
նեմ, սպառեմ, ծախեմ, ուտեմ :

Devótio-ónis (խփ.) • ուխտ, նուէր,
նուիրումն, օրհնութիւն, ա-
նէծք, նզովք, եռանդն ջեր-
մաջերմ, բարեպաշտութիւն :

Devóto - tas - távi - tatum - táre
(Նրգ.) • նուիրեմ, սրբեմ, օրհ-
նեմ, սուրբ առնեմ, անիծա-
նեմ, նզովեմ :

Devotória cármīna-num (չլտ.) •
ուխտական աղաչանք, աղօթք

ուխտիւնուիրեալ, մաղթանք :

Devótus - ta - tum (անց. Գրգ.) •
Տես Devóveo.

Devótus-ta-tum (- tior-tíssimus)
աժ. ջերմեռանդն, բարեպաշ-
տօն, հաւատարիմ :

Devóveo (Նրգ. Vóveo արձ.) • նուի-
րեմ, սրբեմ, օրհնեմ, մատու-

ցանեմ, պատարագեմ, նզովեմ,
անխճանեմ :

Dextans-ántis (ար․)․ ասան ուն-
կէք :

Dexter-ra-rum (-térrior-érrimus)
ած․ արագ, շոյա, աջողակ,
ճարտար, թեթեւ, փոյթ, յա-
ջող, նպաստամատոյց :

Déxtera-ae } էգ․ աջ, աջոյ ձեռն,
Dextra-ae } աջակողմն :

> déxterá էւմ ad déxteram. ընդ
աջմէ, յաջմէ ձեռանէ :

Déxtere - térius (ՎՔ․)․ ճարտա-
րութեամբ, աջողակութեամբ,
յաջողութեամբ :

Dextéritas-látis (էգ․)․ ճարտա-
րութիւն, աջողակութիւն,
չութեամբութիւն, կար, բա-
ականութիւն :

Dextrórsum }
Dextrórsus էւմ } ՎՔ․ ընդ աջմէ
Dextrovérsum }
կողմանէ, յաջակողմն :

Diabathrárius-rii (ար․)․ կարկա-
տիչ հին մուճակաց, կարուակ :

Diábathrum-ri (չգտ․)․ հին կօշեկ,
հնացեալ մուճակ :

Diabétes - tae (ար․)․ կնճափող,
կոր խողովակ, շաքարախա :

Diábolus-li (ար․)․ դեւ, բանսար-
կու, սատանայ՝, այս չար՝
պիղծ, նեսար :

Diaconátus - us (ար․) } սարկաւ-
Diacónium - nii (չգտ․) }
ադու թիւն :

Diacónicum - ci (չգտ․)․ սարկաւ-
ազանոց, սրբատուն :

Diáconus-ni (ար․)․ սարկաւազ :

Diácopi - pórum (ար․)․ ջրմուկը
ուողման, ջրազարձք, առուա-
հանք, կորիք :

Diadéma - matis (չգտ․)․ թագ,
պսակ, խոյր, ապարօ :

Diademátus-ta-tum (ած․)․ թա-
գազարդ, պսակաւոր, պսակա-
կէց, խոյրադիր :

Diáeresis-is (էգ․)․ բաժանումն,
անջատումն, հատումն :

Diáeta-ae (էգ․)․ զուլչութիւն
ի կերակրոց, պահք, խուց,
սենեակ, խորհրդանոց :

Diaetárius-rii (ար․)․ սենեկապան,
սենեկապետ :

Diagonális-le էւմ }
Diagónicus-ca-cum } ած․ անկիւ-
Diagónios-ia-ion }
նական՝ զիծ, անկիւնազծի :

Diagrámma-matis (չգտ․)․ նկա-
րագիր, պատմութիւն, ստուե-
րագիր, ծրագիր, նկար, պատ-
կեր, օրինակ :

Diagráphice-ces (էգ․)․ նկարչու-
թիւն, արուեստ ստուերագրի :

Dialéctica-cae (էգ․) էւմ }
Dialéctica-córum (չգտ․) } բանա-
Dialéctice-ces (էգ․) }
կան արուեստ, խորհական
փիլիսոփայութիւն, ճարտար-
մտութիւն, վիճողութիւն :

Dialéctice (ՎՔ․)․ ըստ բանական
արուեստի, զօրէն խորհարա-
նից, ճարտարմտութեամբ :

Dialécticus-ca-cum (ած․)․ բա-
նական, բանաւոր, խորհական,
ճարտարմտական :

Dialécticus - ci (ար.) խորհարան , խօսուն փիլիսոփոս :

Dialéctos - ti } եգ. գաւառական
Dialéctus - ti }

բարբառ , առանձինն լեզու :

Diális - le (աթ.) որմզդական ,
Արամազդայ :

> flamen diális. Արամազդայ
քուրմ՝ բոցագոյն քողով :

Diálogus - gi (ար.) բանակցու-
թիւն , խօսակցութիւն , խօսք
երկուց ընդ միմեանս :

Diámetros - ri } եգ. երկակտուր :
Diámetrus - ri }

> de diámetro. դէմ ընդդէմ ,
դէմ յանդիման , զօրէն երկա-
կտոյ :

Diaphrágma - matis (չլգ.) առա-
գաստ սրտի :

Diárium - rii (չլգ.) օրըստօրէ
զիր , օրագիր , լրագիր , մա-
տեան , արձանագրութիւն ,
յիշատակարան :

Diarrhoéa - ae (եգ.) թանչք ,
հոսումն որովայնի , որովայ-
նածութիւն :

Diáthesis - is (եգ.) ծորումն հիւ-
թոց յաչաց :

Diátonus - na - num (աթ.) տարա-
ծեալ , սփռեալ , ձիգ և պարզ :

Diátriba - ae } եգ. դպրոց , բա-
Diátribe - es }

նակուուութիւն , քննական վի-
ճումն , մաքառումն , խօսք ,
ճառ , ճառագրութիւն :

Dica - ae (եգ.) եկակոչն առնել ,
հրահրելն 'ի դատաստան :

Dicáccitas - tátis (եգ.) շատխօսու-

թիւն , խեղկատակութիւն ,
կատականք , կծու բանք :

Dicáculé (Աբ.) հինգնելով , խեղ-
կատակութեամբ , ծաղրալից
օրինակաւ :

Dicáculus - la - lum (աթ.) ծաղ-
րածու , խեղկատակ , շատա-
խօս , լեզուանի :

Dicátio - ónis (եգ.) } սուչու-
Dicátúra - ae (եգ.) }

թիւն , ընծայումն , նուիրումն :

Dicátus - ta - tum (անգ. Գրգ.) Տես
Dico - cas.

Dicax - ácis (-ácior - cissimus) աթ.
շատախօս , լեզուանի , կսկծե-
ցուցիչ , կսկծելի , կծու , երգի-
ծական , եպիրական :

Dicis (եհ.) երևութի , երևա-
կի , տեսլեան :

> dicis cáussa. առ աչօք , ար-
տաքուստ , առ երեսս , 'ի վերին
երեսս , 'ի ցոյցս մարդկան :

Dico - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ.)
նուիրեմ , օրհնեմ , սրբեմ ,
մատուցանեմ , պատարագեմ :

Dico - cis , dixi - ictum - icere (նրգ.)
ասեմ , խօսիմ , խօսակից լինիմ ,
ճառեմ , բարբառիմ , պատմեմ ,
սփռեմ 'ի բերանոյ , լնտրեմ ,
կարդեմ , որոշեմ :

Dicrota - ae (եգ.) } ցուկանաւ ,
Dicrotum - ti (չլգ.) }

պատերազմիկ նաւ :

Dictáta - tórum (չլգ.) համարք ,
ասացուածք , կանոնք , օրէնք ,
հրահանգք :

Dictátor - óris (ար.) դիկտատոր ,
ճարտարախօս , հրամանապետ

Զոովմայեցւոց , հրամանա-
 տար Զոռոմոց :
 Dictatórius-ia-ium (աձ.) . իշխա-
 նական, դիկտատորի :
 Dictátrix-ricis (էգ.) . կին ճար-
 տարախօս :
 Dictatúra-ae (էգ.) . դիկտատո-
 րութիւն, հրամանապետու-
 թիւն, հրամանատարութիւն
 Զոռոմոց :
 Dictátus - ta - tum (անգ. ԴԵԷ.) .
 Տես Dicto .
 Dictérium-rii (չգլ.) . ճարտարա-
 բան բանք, կատակ հանձա-
 րեղ, խեղկատակութիւն :
 Díctio-ónis (էգ.) . ասացուած,
 բան, կարդացումն, ընթեր-
 ցուած, անուն, բառ :
 Dictiósus-sa-sum (աձ.) . շատա-
 խօս, լեզուանի, հանձարեղ,
 ծաղրածու, խեղկատակ :
 Dictito (նրգ. et չգլ. Ito արձ.) .
 կրկնարօր առնեմ զբանն, եր-
 կրորդեմ, երեքկնեմ, չորեք-
 կնեմ, յաճախ յեղյեղեմ :
 Dicto - tas - távi - tátum - táre
 (նրգ.) . ասեմ առ 'ի գրեւ, թե-
 լաղրեմ, թեւաղիր լինիմ :
 Dictum- ti (չգլ.) . ասացուած,
 խօսք, գեղեցիկ բանք, բառ,
 առակ, հրաման, պատուէր :
 Dictus-ta-tum (անգ. ԴԵԷ.) . Տես
 Dico-cis .
 Didascálicus-ca-cum (աձ.) . վար-
 դապետական, կրթիչ :
 Dido-dis-didi-ditum-dere (նրգ.) .
 բաշխեմ, բաժանեմ, տարա-
 ծանեմ, սփռեմ, համբաւա-

կոծ առնեմ, հաշակեմ, համ-
 բաւեմ, հրապարակեմ :
 Didúco (նրգ. Duco արձ.) . բա-
 ժանեմ, զտանեմ, բաշխեմ :
 > didúco rictum կամ fauces . բա-
 նամ զքերան իմ, ընդարձա-
 կեմ զկոկորդ :
 Didúctio-ónis (էգ.) . բաժանումն,
 անջատումն, որոշումն, բա-
 ցումն :
 Didúctus - ta - tum (անգ. ԴԵԷ.) .
 Տես Didúco .
 Diécula-ae (էգ.) . սուղ ժամա-
 նակ, կարճեալ օր :
 Dierécta } ՎԷ . 'ի կորուստ լեցի,
 Dierécte } 'ի բաց տար, զն անդր :
 Dieréctus-ta-tum (աձ.) . 'ի բացի
 կախեալ զփայտէ, խարուեալ,
 թշուառ, ժանտ, անօրէն :
 Dies-ei (ար. et էգ.) . տիւ, օր,
 միօրեայ ժամանակ, ցերեկ :
 > die կամ de die . 'ի սուէ, զտիւ,
 զօրացերեկ :
 > dies anniversárius . օր տարե-
 կանաց, դարձ տարւոյ, տա-
 րեղարձ :
 > dies profésti կամ negotiási .
 աւուրք արգոյք, օր գործոյ :
 > dies dominicus . տէրունական
 օր, կիւրակէ, միաշաբաթի :
 > in diem . զօրհանապազ, զօրն
 ողջոյն :
 > dies statiónum . աւուրք պա-
 հանորդաց :
 > in dies . օր ըստ օրէ, օր աւուր :
 Diéscit-scere (ԴճԳ.) . գիշերն մեր-
 ժեցաւ տիւն մերձեցաւ, լու-

սանայ, ծագէ առաւօտն, առաւօտանայ :

Diésis-is (իփ.) . խազ երաժշտական, կիսասուր, սրիկ :

Diéspiter-tris (ար.) . Արամազդ՝ հայր չաստուածոց, Որմիզդ :

Diffamáus-ta-tum (անց. դրբ.) . Տես Diffámo.

Diffámo-mas-mávi-mátum-máre (երբ.) . աղարտեմ զհամբաւ, անուանարկ առնեմ, համբաւեմ, հրապարակեմ :

Différcio (երբ. Fárccio արձ.) . ընում, լըուցանեմ, ձգտեմ, պարզեմ, տարածանեմ :

Differens - éntis (- éntior) անց. այլևայլ, պէսպէս, ազգի ազգի, այլակերպ, զանազան :

Differens - éntis (չլթ.) } խտիր, Differéntia - ae (իփ.) } զանազանութիւն, այլակերպութիւն :

Differénter (Աբ.) . այլազգ, այլազունակ, այլազագոյնս :

Différo, distuli-ilátum (երբ. Fero արձ.) . տարածանեմ, սփռեմ, լայնեմ, ձգեմ, երկայնեմ, յերկարեմ, յամեմ, յապաղեմ, այլ լինիմ, երկբանիմ :

Différtio (երբ. Fárccio արձ.) . լըուցանեմ, խճողեմ, անհնարին ընում, տարածանեմ, ձգտեմ, պարզեմ :

Différtus - ta - tum (անց. դրբ.) . Տես Différcio և Différtio.

Diffibulo (երբ. Fibulo արձ.) . արձակեմ զօղ փոկոց, լուծանեմ զճարամանդա :

Difficile-cilius-cillime } Աբ. հա-
Difficiliter-lius-illime }

զիւ հազ, դժուարաւ, բազում աշխատութեամբ :

Diffícilis - le (- cilior - cillimus) անց. դժուարին, դժնդակ, ծանր, անհեղեղ, այլանդակ :

Difficúltas-tátis (իփ.) . դժուարութիւն, դժնդակութիւն, պակասութիւն, նուազութիւն, չբաւորութիւն, նեղութիւն, վեշտք, աղէտք :

Difficúlder (Աբ.) . դժուարաւ, հազիւ ուրիշն :

Diffidens - éntis (Էյծ.) . երկմիտ, կասկածոտ, սակաւահաւատ, թերահաւատ, անվստահ, անյոյս, յուսահատ :

Diffidénter-tius (Աբ.) . կասկածանօք, երկիւղիւ, յուսահատութեամբ, յանյոյս :

Diffidéntia - ae (իփ.) . երկմտութիւն, կասկած, թերահաւատութիւն, չվստահութիւն, յուսահատութիւն :

Diffido-di (չլթ. Fido արձ.) . երկմտեմ, յուսահատ լինիմ, կասկածեմ :

Diffindo , diffidi (երբ. Findo արձ.) . պատահեմ, հերձանեմ, հերձում, ճեղքեմ, բաժանեմ, անջատեմ, զատանեմ :

Diffingo (երբ. Fingo արձ.) . եղծանեմ, ապականեմ, աղաւաղեմ, խանգարեմ, խաթարեմ :

Diffissio-ónis (իփ.) . յապաղումն, յապաղութիւն, յերկարութիւն, յամուրդ :

Diffissus - sa - sum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Diffindo.

Diffissus-sa-sum (անց. ԴՐԷ.). **Տես**

Diffido.

Diffiteor (հոգ. Fátéor արձ.). ուրա-
նամ, մերժեմ, յուրաստ լինիմ,
ժխտեմ :

Difflo (նրգ. Flo արձ.). վատնեմ,
ցրուեմ, կորուսանեմ, փչեմ :

Diffluo (չլգ. Fluoo արձ.). սորսորեմ,
հոսիմ, քարավէժ դարահոս
լինիմ, առաւելուեմ, առատա-
նամ, յաճախեմ :

Diffractus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Diffringo.

Diffringo (նրգ. Frango արձ.).
բեկանեմ, խորտակեմ, կոտո-
րեմ, ջախջախեմ :

Diffugio (չլգ. Fúgio արձ.). ի փա-
խուսա դառնամ, փախչիմ,
փախստական լինիմ, խուսա-
փեմ, իոյս տամ, խուսխուսեմ :

Diffugium-gii (չլգ.). փախուստ,
փախստականութիւն, խուսա-
փանք :

Diffúlmino (նրգ. Fúlmino արձ.).
շանթահար յերկիր կործա-
նեմ, շանթահարութեամբ կի-
զում :

Diffúndo (նրգ. Fundo-dis արձ.).
զեղում, զեղուցանեմ, տարա-
ծանեմ, սփռեմ, պարզեմ, փա-
րատեմ, արտաքս հոսեմ :

Diffúse-sius (ՎԷ.). լայնագոյնս,
մեծածիզ բանիւք :

Diffúsió - ónis (իգ.). հեղումն,
զեղումն, տարածումն, ծաւ-
ալումն, սփռումն :

» diffúsió ánimi. անդորր սրտի,
զուարթամիտ խնդութիւն,
զուարթութիւն հոգւոյ :

Diffusus - sa - sum (- sior) անց.
ընդարձակ, լայնանիստ, մե-
ծատարած, անդորր, բազմա-
թիւ, սփիռ :

Diffusus - sa - sum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Diffúndo.

Digámia-ae (իգ.). երկկնութիւն,
երկամուսնութիւն :

Dígamus-ma-mum (անց.). երկ-
կին, երկամուսին :

Dígero (նրգ. Gero արձ.). բաժա-
նեմ, անջատեմ, զատուցանեմ,
բաշխեմ, կարգեմ, յօրինեմ,
յարդարեմ, պատմեմ, վիպեմ :

Digéstio-ónis (իգ.). ամոքումն,
հալումն, կարգաւորութիւն,
յօրինումած :

Digéstus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Dígero.

Digitále-lis (չլգ.). մատանի զեր-
ձակաց, մատանոց :

Digitális-lis (անց.). մատնաձև,
մատին, մատնաչափ :

Digitátus-ta-tum (անց.). որ ունի
մատուկս :

Digitulus-li (ար.). մատն փոքրիկ,
ձկոյթ :

Digitus - ti (ար.). մատն :
» digitus anuláris. մատանոց
մատն :

» digitus index. ցուցիչ՝ ցու-
ցական մատն :

» digitus médius. միջին մատն :

» digitus mínimus. ձկոյթ, փոք-
րիկ մատն :

› *digiti extrémí* կամ *primóres*.

ծագք մատանց :

› *attingo coelum digito*. *երջանկազոյն զանձնս համարիմ* :

Digládior-diáris-iátus-iári (հօր.) . *մերկանամ զվաղակաւորն 'ի պատենից, մրցիմ սուսերօք, դիմադարձ՝ բանընդդէմ լինիմ, հակառակիմ, կազեմ, վիճեմ, մաքառիմ* :

Dignanter-tissime (Վք.) . *մարդասիրապէս, արժանապէս, առատապէս* :

Dignatio-ónis (էգ.) . *մարդասիրութիւն, քաղցրութիւն, պատիւ, մեծարանք, շուք, քաջանուն յարգ, վարկ, համար, արժանաւորութիւն* :

Dignátus - ta - tum (անց. րբք.) . *Տես Dignor.*

Digne-nius (Վք.) . *արժանապէս, բոտ արժանեաց, պատուով, շքով* :

Dignitas-tátis (էգ.) . *արժանիք, արժանաւորութիւն, վարկ, աւագութիւն, մեծարանք, համար, պատիւ* :

Dignitósus - sa - sum (ած.) . *արժանաւոր, արժանի* :

Dignor-náris-nátus-nári (հօր.) . *արժանի համարիմ, հաճիմ* :

Dignoóco (նրգ. Nosco արժ.) . *նկատեմ, նշմարեմ, ընտրեմ, ճանաչեմ, խտրեմ* :

Dignus-na-num (-nior-níssimus) (ած.) . *արժանի, արժանաւոր, պատշաճ* :

Digrédior (հօր. Grádior արժ.) . *հե-*

ռանամ, մեկնիմ, գնամ, խոտորիմ 'ի կարգէ պատմութեան :

Digréssio - ónis (էգ.) . *մեկնութիւն, երթ, շուք, հլք, խոտորումն 'ի բանս* :

Digréssus-sa-sum (անց. րբք.) . *Տես Digrédior* .

Digrúnnio (չլք. Grúnnio արժ.) . *բոհբոխեմ, խանչեմ, կանչեմ* :

Dijudicátio - ónis (էգ.) . *ընտրողութիւն, դատաստան, վճիռ* :

Dijudicátrix-ricis (էգ.) . *ընտրող իրաւարար կին* :

Dijudicátus-ta-lum (անց. րբք.) . *Տես Dijú dico.*

Dijú dico (նրգ. Jú dico արժ.) . *նշմարեմ, նկատեմ, ընտրեմ, զատանեմ, իրաւունս առնեմ, դատեմ* :

Dijú nctio-ónis (էգ.) . *քակումն, անջատումն, բաժանումն, որոշումն, զատումն* :

Dijú ngo (նրգ. Jún go արժ.) . *քակեմ, անջատեմ, բաժանեմ, զատանեմ, որոշեմ, մեկնեմ* :

Dilá bidus-da-dum (ած.) . *դիւրագայթ, դիւրակործան* :

Dilabor (հօր. Labor-béris արժ.) . *սորեմ, 'ի վայր անկանիմ, հեղում, սփռիմ, վարատիմ, ցրուիմ, արձակիմ* :

Dilá cero (նրգ. Lá cero արժ.) . *պատառեմ, յօշեմ, քճքճեմ, բեկանեմ, կոտորեմ* :

Dilámino-nas-návi-nátum-náre (նրգ.) . *յերկուս տախտակաբաժանեմ, զատուցանեմ, երկպառակեմ, երկփեղկեմ* :

Dilánio (նրգ. Lánio-ias արձ.).
պատառեմ, պատառ պատառ
կոտորեմ, յօշեմ :

Dilápido (նրգ. Lápido արձ.). մաք-
րեմ զանդս 'ի քարանց, խան-
գարեմ, եղձանեմ, ապականեմ,
աւերեմ, քանդեմ, կործանեմ,
վասնեմ զինչս, սպառեմ :

Dilápsus-sa-sum (անց. դրէ.).
Տես Dilabor.

» dilápsae res. ինչք վասնեալք,
խօշ առատութիւն, անառա-
կութիւն, աղակատանք :

Dilárgior (հար. Lárgior արձ.).
առատապէս շնորհեմ, պար-
զեւեմ, առաւել առատանամ,
տամ առատամիտ կամօք :

Dilatátus-ta-tum (անց. դրէ.).
Տես Diláto.

Dilátio - ónis (էգ.). յապաղու-
թիւն, յապաղումն, յերկա-
րութիւն, յամուրդ :

Diláto - tas - távi - tátum - táre
(նրգ.). տարածանեմ, ընդար-
ձակեմ, լայնեմ, սփռեմ, բա-
նամ, պարզեմ :

Dilátor - óris (ար.). յապաղիչ,
հեղգ :

Dilatórius-ia-ium (աթ.). յապա-
ղեցուցիչ, յապաղիչ դատի :

Dilátus - ta - tum (անց. դրէ.).
Տես Differo.

Diláudo (նրգ. Laudo արձ.). գո-
վութեամբ բարձր առնեմ,
զովեմ, դրուատիս տամ, պա-
րարեմ դրուատօք :

Diléctus - ta - tum (անց. դրէ.).
Տես Diligo.

Diléctus-ta-tum (-tior-tíssimus)
աթ. սիրելի, սիրեցեալ, սի-
րուն, ցանկալի :

Dilémma-atis (չգթ.). երկառած,
երկսայրի բանք, երկսայրա-
բանութիւն :

Diligens-éntis (-éntior-tíssimus)
աթ. սիրող, ցանկացող, ու-
սումնասէր, ջանասէր, ժիր,
փոյթ, գործօն, մտադիր :

Diligénter-tius-tíssime (Վէ.).
փութով, խնամով, մտադիւ-
րութեամբ, ճշգիւ գտակաւ,
բազում հաւաստեալ :

Diligéntia-ae (էգ.). փոյթ, ջան,
ժրութիւն, խնամ, հաւաս-
տիք, խնայութիւն, ճշգու-
թիւն, ընտրութիւն, ընտրո-
ղութիւն :

Diligo-léxi (նրգ. Lego-gis արձ.).
սիրեմ, խանդաղատիմ, նախա-
մեծար առնեմ, մեծարոյ հա-
մարիմ :

Diloricátus-ta-tum (անց. դրէ.).
Տես Dilorico.

Dilorico (նրգ. Lorico արձ.). մեր-
կացուցանեմ զզրահս, լուծա-
նեմ, արձակեմ, մերկեմ զհան-
դերձս, հոլանեմ :

Dilúceo (չգթ. Lúceo արձ.). փայ-
լեմ, շողամ, պաղպաղեմ, լու-
սառու՝ յայտնի լինիմ :

Dilucéscit-lúxit (դհլ. Lucéscit
արձ.). լուսանայ, առաւօտա-
նայ, մերկանայ առաւօտն :

Dilúcide-cídus-díssime (Վէ.).
լուսաւորագոյնս, յայտնա-
պէս, յայտնի, յստակագոյնս :

Dilúcido-das-dávi-dátum-dáre (նբփ). լուսաւորեմ, լուսա-տու լինիմ, յայտնեմ, մեկնեմ, յայտ առնեմ, պարզեմ :

Dilúcidus-da-dum (-cidior) ած. լուսաւոր, յայտնի, պայծառ, մեկին, դիւրահաս :

Dilúculat - láre (րճլ). աւաւո-տանայ, լուսանայ, խաւարն մերժեցաւ և տիւն մերձեցաւ :

Dilúculo (ՌԷ). վաղ քաջ ընդ աւաւոտն, առաւօտուն ընդ արշալուրշն :

Dilúculum-li (չգփ). այդ, առաւ-օտ, արեւածայրք :

Diluo - lútum (նբփ. Luo աբճ). լուանամ, լողացողանեմ, յո-ղեմ, մաքրեմ, սրբեմ, թրջեմ, հալեմ, ուռոգանեմ :

Dilútio-ónis (եփ). լուացումն :

Dilútum-ti (չգփ). հեղումն, զե-ղումն :

Dilútus - ta - tum (անց. դբբ). Տես Diluo.

Dilútus-ta-tum (- tior-tissimus) ած. լուացեալ, մաքրեալ, ուռ-գեալ, սրբեալ, ամոքեալ :

Diluvialis-le(ած). ջրհեղեղեան, ջրհեղեղե :

Dilúvies-éi (եփ) } ջրհեղեղ,

Dilúvio-ónis (եփ) } ջրհեղեղ,

Dilúvium-ii (չգփ) } ջրհեղեղե, ողող ջուրց, հեղեղք, ուխք, յորդու թիւն, կործանումն, աւերած :

Dilúvio - ias - iávi - iátum - iáre (նբփ). ողողանեմ, հեղեղա-տեմ, հեղեղեմ :

Dimádeo (չգփ. Mádeo աբճ.) } Dimadésco (չգփ. Madésco աբճ.) } հալեմ, լուծանիմ :

Dimáno (չգփ. Mano աբճ). տա-րածանիմ, ձգիմ, սփռիմ, եր-կայնիմ, բղխիմ, յառաջ գամ, ծնանիմ :

Diménsio-ónis (եփ). չափ, չա-փումն, չափան, տարածու-թիւն մարմնոյ իրիք :

Diménsus-sa-sum (անց. դբբ). Տես Dimétior.

Dimétiens - éntis } եփ. երկա-

Dimétiens línea - ae } կտուր, գիծ երկակտրոյ :

Dimétior (հոբ. Métiior աբճ). չա-փեմ, համեմատեմ, չափիմ, կշռիմ :

Diméto (նբփ. Meto - tas աբճ). չափեմ, կշռեմ, նկարեմ, ծրա-դրեմ, ստուերագրեմ :

Dimicátio - ónis (եփ). մարտ, ճակատամարտ, պատերազմ, կռիւ, վիճումն, հակառա-կու թիւն :

Dimíco-cávi (չգփ. Mico աբճ). մարտնչիմ, պատերազմ տամ, պատերազմիմ, կռուիմ, ընդ-դէմ կամ, հակառակիմ :

Dimidiátus-ta-tum (ած). ընդ-միջեալ, ընդ մէջ հատեալ :

Dimídium-dii (չգփ). կէս, կէս մասն, միջին մասն, մէջ :

Dimídus-ia-ium (ած). միջին : » dimídia pars. կէս մասն, մի-ջին մասն :

Dimínuens-éntis (բյճ). նուա-զական, պակասադոյն :

Dimínuo (նրգ. Mínuo արժ.). նուազեցուցանեմ, փոքրկացուցանեմ, պակասեցուցանեմ, կոտորեմ, բեկանեմ, խորտակեմ :

Diminútio-ónis (խգ.). նուազութիւն, պակասութիւն :

» **diminútio cápitis.** անկաճութիւն, անկումն, կործանումն, վատթարութիւն :

Diminutive (ՎՔ.). նուազագոյն, նուազապէս :

Diminútus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.). Տես Dimínuo.

» **diminútus cápíte.** անկեալ 'ի մեծութենէ, վատթարեալ :

Dimíssio - ónis (խգ.). հրաման, հրաժեշտ, թողութիւն, արձակումն :

Dimíssus - sa - sum (անց. ԴՐԷ.). Տես Dimitto.

Dimitto (նրգ. Mitto արժ.). առաքեմ, յղեմ, յուղարկեմ, արձակեմ, հրաման տամ, թողուի :

» **dimitto amicitiam.** լուծանեմ՝ քակեմ զբարեկամութիւն, կողաքակ լինիմ :

Dimótus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.). Տես Dimóveo.

Dimóveo (նրգ. Móveo արժ.). շարժեմ, յուղեմ, աստանեմ, 'ի բաց ցանիմ, 'ի բացեալ առնեմ, մեկուսացուցանեմ, հեռացուցանեմ, մերժեմ, փախուցանեմ, շրջեմ 'ի խորհրդոց :

Dinúmero (նրգ. Número արժ.). 'ի համար բերեմ, համարեմ, հաշուիմ, թուեմ :

Dioecesánus - na - num (աթ.). թեմական, զաւառական, վիճակաւոր :

Dioecésis - is (խգ.). նահանգ, գաւառ, վիճակ, թեմ :

Dionýsia - siórum (չլգ.). սպանգարամետական տօնք, գինարբուք, կաքաւք :

Dióptrá - ae (խգ.). հարթադէտ, ջրակշիռ :

Diphthóngus - gi (խգ.). երկբարբառ, երկձայն :

Diplóma - matis (չլգ.). հրովարտակ, մուրհակ, գիր վկայական, սակեր :

Dipóndium - ii (չլգ.) } երկու

Dipóndius - ii (ար.) } լտերք vel դանդք :

Dirádio (նրգ. Rádio արժ.). ճառագայթաձև յորինեմ :

Dirae - árum (խգ.). նզովք, անէծք, ընդդայք ծովու :

» **diris devóveo.** ընդ անիծիւք փակեմ, անիծանեմ, նզովեմ :

Dire (ՎՔ.). սաստիկս, անգթուութեամբ, անողորմ, անխնայ, չարաչար, խստիւ :

Dirécte - tius } ՎՔ. դէպ ուղից,
Dirécto } ուղղակի, ուղղորդ, կշիռ :

Diréctio - ónis (խգ.). ուղղութիւն, ուղղորդութիւն :

Diréctus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.). Տես Dirigo.

Diréctus - ta - tum (- tior) աթ. ուղիղ, ուղղորդ, ուղղաբերձ, առապար, զառիվիւր, ապառաժուտ :

Dirémtio-ónis (էփ.) } բաժանուցի,
 Dirémtus-us (ար.) } զատուցումն, քակուցումն, ան-
 ջատուցումն, որոշումն :
 Dirémtus-ta-tum (անց. Դրէփ.) •
 Տես Dirimo.
 Diréptio - ónis (էփ.) • յափշտա-
 կութիւն, աւարութիւն, աւ-
 ար, գողութիւն :
 Diréptor - óris (ար.) • յափշտա-
 կիչ, գող, աւարառու :
 Diréptus-ta-tum (անց. Դրէփ.) •
 Տես Diripio.
 Diribeo (Երփ. Hábeo արժ.) • բաշ-
 խեմ, բաժանեմ :
 Dirigeo (չլփ. Rigeo արժ.) • խտա-
 նամ, կարծրանամ, քստմնեմ,
 սառիմ, պաղիմ :
 Dirigo (Երփ. Rego արժ.) • ուղ-
 զեմ, առաջնորդեմ, ճանա-
 պարհացոյց լինիմ, հարթեմ,
 հաւասարեմ :
 Dirimo (Երփ. Emo արժ.) • բաժա-
 նեմ, զատանեմ, անջատեմ,
 մեկնեմ, վճիռ տամ, սահմա-
 նեմ, արձակեմ, բեկանեմ :
 Diripio - réptum (Երփ. Rápío
 արժ.) • յափշտակիմ, ՚ի քարշ-
 ածեմ, գողանամ, աւար հար-
 կանեմ, կողոպտեմ :
 Diritas - tátis (էփ.) • անգթու-
 թիւն, անազորունութիւն,
 գազանամտութիւն, տմար-
 դութիւն :
 Dirúmpo (Երփ. Rumpo արժ.) •
 անդամ անդամ յօշեմ, բեկա-
 նեմ, կոտորեմ, խորտակեմ :
 > dirúmpo amicitiam. լուծա-

նեմ՝ քակեմ զմտերմութիւն,
 կողաքակ լինիմ :
 > dirúmpor dolóre. ցաւագնիմ,
 հեղձամղձուկ եղեալ փղձկիմ :
 Diruo (Երփ. Ruo անց.) • կործա-
 նեմ, քանդեմ, տապալեմ, աւե-
 րեմ, փլուզանեմ :
 Dirúptio - ónis (էփ.) • բեկումն,
 խորտակումն, պատառուած :
 Dirúptus-ta-tum (անց. Դրէփ.) •
 Տես Dirúmpo.
 Dirus-ra-rum (- rior-ríssimus)
 աճ. անդութ, անազորոյն,
 խստասիրտ, ամպարիշտ, ա-
 հեղ, ահագին, ողորմ :
 Dirutus-ta-tum (անց. Դրէփ.) • Տես
 Diruo.
 Discálceo (Երփ. Cálceo արժ.) •
 հանեմ զկօշիկս յոտից, լու-
 ծանեմ զկարացս կօշկաց :
 Discédo (չլփ. Cedo արժ.) • ձեղ-
 քիմ, խրամատիմ, հերձա-
 նիմ, մեկնիմ, չուեմ, զնամ,
 հեռանամ, մեկուսանամ :
 Disceptátio - ónis (էփ.) • բանա-
 կռուութիւն, վիճումն, կագ,
 մաքառումն, պայքար :
 Disceptátor - óris (ար.) • դատաւ-
 որ, իրաւարար, միջնորդ, խա-
 ղաղարար, վիճասէր, վիճող,
 բանակռիւ :
 Disceptátrix - rícis (էփ.) • կին
 իրաւարար :
 Discépto (Երփ. Cepto արժ.) • բա-
 նակռիւ լինիմ, վիճեմ, պայ-
 քարիմ, մաքառիմ, վճիռ
 տամ, սահմանեմ, իրաւունս
 առնեմ, դատեմ :

- Discérno (Երգ. Cerno արժ.). նկատեմ, նշմարեմ, ընտրեմ, ճանաչեմ, խտրեմ, դատ առնեմ:
- Discérpo (Երգ. Carpo արժ.). պատառեմ, քճքճեմ, կոտորեմ, յօշեմ, բեկանեմ:
- Discéssio-ónis (Էգ.). երթ, չու, մեկնութիւն, զնաջք, ասպա՛հարդան:
- Discéssus - us (ար.). բացումն, պատառուած, խրամատ, հեռաւորութիւն, հրածեշտ, չու:
- » discéssus coeli. փայլատակունք, փայլակն:
- Discéssus-sa-sum (անց. Դրբ.). Տես Discédo.
- Discinctus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Discingo.
- Discindo (Երգ. Scindo արժ.). հերձանեմ, պատառեմ, ճեղքեմ, ցելում, խզեմ, ցտեմ, ցաւասեմ:
- Discingo (Երգ. Cingo արժ.). արձակեմ, լուծանեմ, քակեմ:
- Disciplína-ae (Էգ.). հրահանգք, կրթութիւն, ուսումն, վարդապետութիւն, դաստիարակութիւն, դպրոց, բարք, սովորութիւն, խրատ, զիտութիւն, իմաստութիւն:
- Disciplinábilis-le (անթ.). կրթելի, համբոյր:
- Disciplínatus-ta-tum (անթ.). հրահանգեալ, կրթեալ, դաստիարակեալ:
- Discípula-ae (Էգ.). աղջիկ աշակերտ, սան:
- Discípulus-li (ար.). աշակերտ, ձեռնասուն, ամոխախ:
- Discíssus-sa-sum (անց. Դրբ.). Տես Discíndo.
- Disclúdo (Երգ. Claudio արժ.). առանձինն փակեմ, բաժանեմ, զատանեմ, անջատեմ:
- Disclúsus-sa-sum (անց. Դրբ.). Տես Disclúdo.
- Disco-scis, didici-scere (Երգ.). ուսանիմ, տեղեկանամ, հմուտ լինիմ, իմանամ:
- » disco fidibus. ուսանիմ վին հարկանել:
- Discóctus-ta-tum (անթ.). կրկին եփեալ, կսկուծ:
- Díscolor-óris (անթ.). գունակ գունակ, գոյնագոյն, երփն երփն:
- Discondúcit-cébat (Դժգ. Condúcit արժ.). չգայ 'ի դէպ, չվայելէ, ինչ ոչ օգնէ:
- Disconvénio (Գլ. Convénio արժ.). չմիաբանիմ, անպատշաճ լինիմ, հակառակիմ:
- Discordábilis-le (անթ.). անպատեհ, անդէպ, հակառակասէր, անմիաբան:
- Discórdans - ántis (Էյթ.). այլակերպ, աննման, անմիաբան:
- Discórdia-ae (Էգ.). գժտութիւն, անմիաբանութիւն, երկպառակութիւն, հակառակութիւն:
- Discordiósus - sa - sum (անթ.). կազեցող, կռուարար, հակառակասէր:
- Discórdo-das-dávi-dátum-dáre (Գլ.). չմիաբանիմ, աննման լինիմ, երկբանիմ:

Discors - córdis կամ }
Discrepans-ántis (-tissimus) } ած.

անմիաբան, այլակերպ, հա-
կառակ, երկպառակ, աննման :

Discrepántia - ae }
Discrepátio - ónis } էգ. անմիաբա-

նութիւն, այլակերպութիւն
կարծեաց :

Discrepito (Crépito աբ.ճ.) կամ }
Discrepo-pávi-pátum (Crepoaբ.ճ.) }
չգ. չմիաբանիմ 'ի կարծիս,

հակառակեմ, երկպառակ լի-
նիմ, անմիաբանիմ :

Discréte (Ռէք.) . առանձինն, մի առ
մի, ուրոյն ուրոյն, որիչ որիչ :

Discrétio - ónis (էգ.) . որոշումն,
անջրպետութիւն, խտիր, ան-
շատումն, ընտրողութիւն :

Discrétus - ta - tum (առ.ճ. Դրէք.) .
Տես Discérno.

Discrimen - minis (չգ.) . զանա-
զանութիւն, խտիր, ընտրու-
թիւն, որոշումն, վտանգ, տագ-
նապ, մարտ, կռիւ :

Discrimínatim (Ռէք.) . այլազգ,
այլազգագոյնս, ուրոյն :

Discrimino (Դրգ. Crímino աբ.ճ.) .
անջատեմ, զատուցանեմ, ըն-
տրեմ, խտրեմ, որոշեմ :

Discrúcio (Դրգ. Crúcio աբ.ճ.) .
տանջեմ, լլկեմ, չարչարեմ :

Discúbitus - us (աբ.) . բազմելն
'ի սեղան, ընկողմանումն :

Discúmbó - bis - cúbui - cúbitum
- bere (չգ.) . բազմիմ 'ի սե-
ղան, ընկողմանիմ :

Discuneátus - ta - tum (ած.) . հերձ,
ճեղքեալ, պատառեալ :

Discúpio (Դրգ. Cúpio աբ.ճ.) . ցան-
կանալով ցանկամ, բաղձամ,
յոյժ փափաքեմ :

Discúrro (չգ. Carro աբ.ճ.) . այսր
անդր ընթանամ, ճառ արկեալ
խօսիմ, ճառեմ :

Discursátio - ónis }
Discúrsio - ónis } էգ. արշաւ-

անք, ասպատակ, զնացք :

Discúrso (չգ. Curso աբ.ճ.) . այսր
անդր ընթանամ, վազվազեմ :

Discúrsus - us (աբ.) . գնացք, ար-
շաւան, ասպատակ :

Discus - sci (աբ.) . սկաւառակ,
սկուտեղ, անիւ լուսաւորաց :

Discússio - ónis (էգ.) . թօթա-
փումն, տատանումն, սասա-
նումն, քննութիւն, խոյզ և
խնդիր, վիճումն :

Discússor - óris (աբ.) . քննիչ, փոր-
ձիչ, վիճող, կագեցող, բա-
նակռիւ :

Discússus - sa - sum (առ.ճ. Դրէք.) .
Տես Discútio.

Discútio - cússi - cússum (Դրգ.
Quátio աբ.ճ.) . կռուիմ, բանա-
կռիւ լինիմ, վիճեմ, թօթա-
փեմ, տատանեմ, ցրուեմ, վա-
րատեմ, մերժեմ, վարեմ :

Disérte - tius - tissime }
Disértim } Ռէք. ճար-

տարախօսութեամբ, յայտնա-
պէս, յտակազդնս, մի առ մի,
ուրոյն ուրոյն :

Disértus - ta - tum (- tior - tissimus)
ած. ճարտարաբան, ճարտա-
րախօս, ճոռոմարան :

Disjécto (Դրգ. Jacto աբ.ճ.) . վաւ-

ներմ, ցրուեմ, կորուսանեմ,
վարատեմ, փարատեմ :

Disjéctus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Disjicio.

Disjicio (ԵՐԳ. Jácio արձ.). ցրուեմ,
ցանեմ, վարատեմ, փարատեմ,
վասնեմ, սպառեմ :

Disjunctim (ՎԷ.). ուրոյն, զատ,
առանձինն, որիչ :

Disjunctio - ónis (ԷԳ.). անջա-
տու մն, բաժանու մն, որոշու մն,
անջրպետութիւն :

Disjunctivus-va-vum (աժ.). ան-
ջատիչ, զատիչ :

Disjunctum - ti (չԳԺ.). զատիչ
առաջարկութիւն :

Disjunctus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Disjungo.

Disjunctus-ta-tum (-tior-tíssi-
mus) աժ. զատեալ, անջա-
տեալ, բաժանեալ, հեռաւոր,
հեռի :

Disjungo (ԵՐԳ. Jungo արձ.). ան-
ջատեմ, բաժանեմ, մեկնեմ,
զատանեմ, քակեմ :

Dispándo (ԵՐԳ. Pando-dis արձ.).
պարզեմ, տարածանեմ, ընդար-
ձակեմ, լայնեմ, երկայնեմ,
ձգեմ :

Dispánsus-sa-sum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Dispándo.

Dispar-ris (աժ.). աննման, այլա-
կերպ, անհասարար, ազգի
ազգի, պէսպէս, անզոյգ :

Disparátio - ónis (ԷԳ.). անջա-
տու մն, բաժանու մն, մեկնու-
թիւն, որոշու մն, անջրպե-
տութիւն :

Disparátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Disparo.

Disparo (ԵՐԳ. Paro արձ.). ան-
ջատեմ, բաժանեմ, որոշեմ,
զատանեմ, մեկնեմ, անջրպե-
տեմ, ընտրեմ, խտրեմ :

Dispéctus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Dispicio.

Dispélló, dispúli (ԵՐԳ. Pello արձ.).
մերժեմ, փախուցանեմ, ցա-
նեմ, ցրուեմ, ցիր և ցան առ-
նեմ, վարատեմ :

Dispendiósus - sa - sum (աժ.).
բազմածախս, մեծասպաս, ծան-
րագին, վնասակար :

Dispéndium - ii (չԳԺ.). ծախք,
վնաս, կորուստ, տոյժ, տու-
զանք :

Dispéndo-di (ԵՐԳ. Pendo արձ.).
կախեմ, պարպեցուցանեմ
'ի դործ, աշխատեցուցանեմ,
տարածանեմ, պարզեմ :

Dispensátio - ónis (ԷԳ.). բաշ-
խու մն, բաժանու մն, մատակա-
րարութիւն, տեսչութիւն,
խնամակալութիւն, տնտեսու-
թիւն, տնօրէնութիւն :

Dispensátor-óris (ար.). բաշխիչ,
մատակարար, տնտես, հոգա-
բարձու, գործակալ, տեսուչ,
վերակացու, ոստիկան :

Dispénso (ԵՐԳ. Penso արձ.). ծա-
խեմ, սպառեմ, զճախսն վճա-
րեմ, մատակարարեմ, հոգամ,
բաշխեմ, բաժանեմ :

Disperditio - ónis (ԷԳ.). ցրու մն,
վատնութիւն, կործանու մն,
ջնջու մն :

Dispérditus-ta-tum (անց. ԴԵՔՏ՝).
Տես Dispérdo.

Dispérdo (ՆԵՔՔ. Perdo արժ.). ցա-
նեմ ցրուեմ, վատնեմ, սպա-
ռեմ, ծախեմ:

Dispéreo (չԳԺ. Péreo արժ.). աւե-
րիմ, կորնչիմ, կործանիմ,
թշուառանամ:

› dispéream. Իցի՛ւ թէ մեռա-
նէի, կորիցէ՛ օրն յորում ծնայ:

› dispérii. հատի զյոյս իմ, ան-
յոյս եղէ, յուսահատ լիալ եմ:

Dispérgo (ՆԵՔՔ. Spargo արժ.).
սփռեմ, տարածանեմ, ցիր և
ցան առնեմ, ցրուեմ, ցանեմ:

Dispérse } ՏԷՔ. ցան և ցիր,
Dispérsim } վայրավատին, աստ անդ, ա-
ռանձինն, ուրոյն, 'ի տեղիս
տեղիս, 'ի սփիւռուս:

Dispérsus-sa-sum (անց. ԴԵՔՏ՝).
Տես Dispérgo.

Dispérsus-us (ար.). սփռումն,
սփիւռք, ցրումն:

Dispértio (ՆԵՔՔ. Pártio արժ.) կամ

Dispértior (ԿՐԵ. Pártior արժ.)
անջատեմ, զատուցանեմ, բա-
ժանեմ, բաշխեմ, վիճակե-
ցուցանեմ:

Dispertitus-ta-tum (անց. ԴԵՔՏ՝).
Տես Dispértio և Dispértior.

Dispéscoscui (ՆԵՔՔ. Posco արժ.).
բաժանեմ, զատանեմ, անջա-
տեմ, որոշեմ, անջրպետեմ:

Dispicio (ՆԵՔՔ. Aspicio արժ.).
այսր անդր հայիմ, խոկամ,
խորհիմ, նկատեմ, նշմարեմ,
տեսանեմ:

Dísplicens - éntis (ԷՅԾ՝). շա-
խորժական, անհաճոյ, տալ-
տուկ, դժկամակ, տհաճ:

Displicéntia-ae (ԷՔ՝). շախորժու-
թիւն, դժկամակութիւն, ձան-
ձրոյթ, տաղտկութիւն, տհա-
ճութիւն, դժգոհութիւն:

Displiceo (չԳԺ. Pláceo արժ.). հա-
ճոյ չլինիմ, տհաճիմ, խոժո-
ռիմ, չար թուիմ, դժկամակ
դժգոհ լինիմ:

Displódo (ՆԵՔՔ. Plodo արժ.). պայ-
թիմ, պարպատիմ, հերձանիմ,
ճեղքիմ:

Displósus-sa-sum (անց. ԴԵՔՏ՝).
Տես Displódo.

Dispólio (ՆԵՔՔ. Spólio արժ.). մեր-
կացուցանեմ, կապտեմ, կո-
ղոպտեմ, տեռազերծ առնեմ:

Dispóno (ՆԵՔՔ. Pono արժ.). կար-
գեմ, կարգաւորեմ, յարդա-
րեմ, կազմեմ, զետեղեմ, յօ-
րինեմ, կանոնեմ:

Dispósite - tissime (ՏԷՔ՝). կար-
գաւ, ըստ կարգի, կանոնեալ
կարգօք:

Dispositio - ónis (ԷՔ՝). կարգ,
կարգումն, կարգաւորութիւն,
յարդարումն, յորինուածու-
թիւն:

Dispósitor - óris (ար.). կարգիչ,
ուղղիչ, բաշխիչ:

Dispósitus-ta-tum (անց. ԴԵՔՏ՝).
Տես Dispóno.

Dispósitus-ta-tum (-sítior) ան-
կարգաւոր, յորինեալ, յարմա-
րեալ, կանոնեալ, պատշաճ,
զիպօղ, զիպան:

Dísputet - púduit (ԴՏԷ. Pudet արժ.)։ զամօթի հարկանիմ, շառագունիմ, կարիյոյժամաչեմ, յամօթ լինիմ։

Dispúlsus-sa-sum (աճ. ԴԲԸ.)։ Տես Dispélló.

Dispúnctio-ónis (ԷԳ.)։ ջնջումն, եղծումն, հաշիւ, համար։

Dispúngo-nxi (ՆԴԳ. Pungo արժ.)։ 'ի համար արկանեմ, համարեմ, հաշուիմ, թուեմ։

Disputábilis -le (աճ.)։ կուուական, երկբայական, խնդրական, անյայտ։

Disputátio-ónis (ԷԳ.)։ վիճումն, բանակուուութիւն, մաքառումն, պայքար, կազ։

Disputatiúncula-ae (ԷԳ.)։ համառօտ բանակուուութիւն։

Disputátor - óris (ար.) վիճող, բանակուիւ, կաղեցող, հակառակորդ։

Disputátrix-rícis (ԷԳ.)։ կին կաղեցող։

Disputo (չլտ. Puto արժ.)։ վիճիմ, բանակուիւ լինիմ, մաքառիմ, կազեմ, պայքարեմ, ճառ արկեալ խօսիմ, ճառեմ։

Disquíro (ՆԴԳ. Quaero արժ.)։ հետազօտեմ, խուզեմ, յուզեմ, որոնեմ, խիլ արկանեմ։

Disquisítio-ónis (ԷԳ.)։ հետազօտութիւն, խոյզ, խնդիր, հարցափորձ, քննութիւն, մաքառումն, պայքար, վիճումն։

Disrúmpo (ՆԴԳ. Rumpo արժ.)։ անդամ անդամ յօշեմ, բեկանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ։

Dísseco (ՆԴԳ. Seco արժ.)։ մանկ մանր հատանեմ, մանրեմ, յօշեմ, պատառեմ 'ի մասունք։

Disséctus-ta-tum (աճ. ԴԲԸ.)։ Տես Dísseco.

Dissémino (ՆԴԳ. Sémino արժ.)։ սփռեմ ցիր աստ անդ, տարածանեմ, սերմանեմ։

Dissénsio-ónis (ԷԳ.)

Dissénsus-us (ար.) } չմիարար նութիւն, երկպառակութիւն, զժտութիւն։

Dissentáneus-ea-um (աճ.)։ անմիարան, հակառակ, հակառակասէր։

Dissentio (չլտ. Séntio արժ.)։ հակառակիմ, չմիարանիմ, դիմակալ լինիմ, ընդդէմ կամ։

Dissépio (ՆԴԳ. Sépio արժ.)։ ցանկեմ, ցանկով պատեմ, փակեմ, անջատեմ, որոշեմ, անջուպետեմ, բաժանեմ։

Disséptum-ti (չլտ.)։ ցանկ, որմաժ, արգելոց, արգելան։

Disserénat (ԴՏԷ. Seréno արժ.)։ պարզ լինի, յտակի օղն։

Díssero-sérui-sértum (չլտ. Sero -ris արժ.)։ խօսիմ, ճառ արկանեմ, ճառեմ, զբազում բանիւք անկանիմ, խօսակից լինիմ, վիճեմ, մաքառիմ։

Díssero - situm (ՆԴԳ. Sero -ris արժ.)։ ցանեմ, սերմանեմ, տարածանեմ, սփռեմ։

Dissérpo (չլտ. Serpo արժ.)։ հեղում, գեղում, հոսիմ, սփռիմ, ձրիմ, ծաւալեմ, ընդարձակիմ, տարածանիմ, ճարակիմ։

Dissertatio-ónis } էճ. Ճառ, խօսք,
Dissértio-ónis } էճ. Ճառ, խօսք,

բանակցութիւն, ճառագրութիւն :

Disserto - tas - távi - tatum - táre (չգժ). Ճառ արկեալ խօսիմ, ճառեմ, բանակոխել՝ բանընդդէմ լինիմ, ընդդիմարանեմ, վիճեմ, մտքառիմ :

Dissidens-éntis (ԵջԺ). անմիաբան, հակառակասէր, օտարուսուցն, հերձուածող :

Dissidentia - ae (էճ.). գժտութիւն, երկպառակութիւն, անմիաբանութիւն :

Dissideo (շգժ. Sédeo արժ.). հեռի լինիմ, բացարձակ եմ, չմիաբանիմ, հակառակիմ :

Dissidium - ii (շգժ.). չու, երթ, մեկնութիւն, բաժանումն, գատուցումն, երկպառակութիւն, գժտութիւն :

Dissilio (շգժ. Sálío արժ.). ոստոսանեմ, վազվազեմ :

Dissimilis-le (- mílior - illimus) աժ. աննման, այլակերպ, զանազան, ազգի ազգի, այլազգի, պէսպէս, այլազոյն :

Dissimiliter (յճԺ.). այլազոյն, այլազոյնաբար, այլազոյնակ :

Dissimilitúdo - dinis (էճ.). աննմանութիւն, խտիր, զանազանութիւն :

Dissimulánter (յճԺ.). կեղծաւորութեամբ, կեղծս 'ի կեղծս, կերպարանօք, նենգութեամբ, խաբէութեամբ, 'ի ծածուկ, գաղտ, գաղտուկ, լռելեայն :

Dissimulántia-ae } էճ. կեղծաւորութիւն,
Dissimulátio-ónis } էճ. կեղծաւորութիւն, կեղծիք, կերպարանութիւն, մեղմելանք :

Dissimulátor-óris (ար.). կեղծաւոր, կերպարանող :

Dissimulátus-ta-tum (անց. ԳՅԺ.). Տես Dissimulo.

» ex dissimuláto. գաղտ, գաղտուկ, 'ի ծածուկ, լռելեայն, զանխլարար, զանխուլ :

Dissímulo (Նրճ. Símuló արժ.). կեղծաւորիմ, կերպարանիմ, պատճառիմ, պարարակեմ, ընդ չտես առնեմ :

Dissipábilis-le (աժ.). ցրուեալ, ցիր և ցան :

Dissipátio-ónis (էճ.). ցրումն, վատնութիւն, կոտորած, հարուած, վարասումն :

Dissipátus - ta - tum (անց. ԳՅԺ.). Տես Dissipo.

Díssipo - pas - pávi - pátum - páre (Նրճ.). ցանեմ, ցրուեմ, ցան և ցիր առնեմ, վարատեմ, փարատեմ, 'ի փախուստ դրձուցանեմ, վանեմ :

Díssitus - ta - tum (անց. ԳՅԺ.). Տես Dissero.

Díssitus-ta-tum (աժ.). հեռի, հեռաւոր, հեռաձիգ, բացական, բացարձակ, բացաձիգ :

Dissociábilis - le (աժ.). զատական, զատ, զատեալ, անջատեալ, անմիաբան, հակառակ :

Dissociátio - ónis (էճ.). բաժանումն, անջատումն, որոշումն, հակառակակրութիւն, գժկա-

մակութիւն , չկամութիւն ,
չխորժութիւն :

Dissociátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Dissócio.

Dissócio (ԵՐԳ. Sócio արձ.). բա-
ժանեմ , անջատեմ , քակեմ ,
քակտեմ , զատանեմ , որոշեմ :

Dissolúbilis-le (աժ.). լուծանի-
լի , դիւրալոյժ , դիւրաքակ ,
զատական :

Dissolúte (ՎԷ.). զեղխութեամբ ,
անառակութեամբ , անփու-
թութեամբ , յանհոգս , թու-
լութեամբ :

Dissolútio-ónis (էճ.). լուծումն ,
քակտումն , քակումն , արձա-
կումն , բաժանումն :

» dissolútio animi կամ mórum.
ապականութիւն բարուց , զե-
խութիւն , լկտութիւն , անա-
ռակութիւն ցոփութիւն :

Dissolútus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Dissólvo.

Dissolútus-ta-tum (- tior-tissi-
mus) աժ. ապականեալ , լկտի ,
անժոյժ , անառակ , զեխ , ար-
ձակերատանակ , ստահակ :

Dissólvo (ԵՐԳ. Solvo արձ.). լու-
ծանեմ , անջատեմ , արձակեմ ,
քակեմ , առեղծում , բեկանեմ ,
խորտակեմ , հատուցանեմ ,
վճարեմ :

Díssono (չԳԺ. Sono արձ.). չմիա-
բանիմ , հակառակիմ :

Díssonus - na - num (աժ.). ան-
միաբան , հակառակ , այլա-
կերպ , զանազան :

Dissors-órtis (աժ.). մերժեալ 'ի

ժառանգութենէ , ազգի ազգի ,
պէսպէս :

Dissuádeo (ԵՐԳ. Suádeo արձ.).
կասեցուցանեմ , շրջեմ 'ի խոր-
հրդուց , հրաժարեցուցանեմ ,
յեսա դարձուցանեմ :

Dissuásio - ónis (էճ.). յօժարե-
ցութիւն 'ի հակառակն :

Dissuásor-óris (ար.). հրաժարե-
ցուցիչ , կասեցուցիչ :

Dissuávior (հար. Suávior արձ.).
գորովալիբ սիրով համբուրեմ ,
համբոյր սամխանդաղատու-
թեամբ :

Dissúlto (չԳԺ. Salto արձ.). ոս-
տոստեմ , վազվազեմ :

Dísuuo (ԵՐԳ. Suo արձ.). քակեմ
զկարանն :

» díssuo amicitias. քակեմ ' լու-
ծանեմ զբարեկամութիւն , կո-
ղաքակ լինիմ :

Dissútus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Dissuo.

Dissýllabus-ba-bum (աժ.). եր-
կավանի , երկվանդեան :

Distans-ántis (աժ.). հեռաւոր ,
հեռի , բացարձակ , բացաձիգ ,
բացական , ազգի ազգի , պէս-
պէս , զանազան , աննման :

Distántia-ae (էճ.). հեռաւորու-
թիւն , բացարձակութիւն ,
անջրպետ , խտր , զանազա-
նութիւն :

Disténdo-di (ԵՐԳ. Tendo արձ.).
տարածեմ , պարզեմ , ձգեմ , եր-
կայնեմ , լայնեմ , ընդարձակեմ :

Disténtio - ónis (էճ.). տարա-
ժումն , ձգտումն , այտումն :

Disténto (նրգ. Ténto արժ.). պար-
զեմ, ձգտեմ, երկայնեմ, լայ-
նեմ, ընդարձակեմ, տարածա-
նեմ, տարածեմ:

Disténtus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Disténdo և Distineo.

Disténtus-ta-tum (-tior) ած. ձիգ
և պարզ, տարած, լայնալ,
լի, զեղուէն, թաթաղուէն:

Distérmino (նրգ. Término արժ.).
բաժանեմ, զատոնեմ, անջա-
տեմ, անջրպետեմ, որոշեմ:

Distérminus-na-num (ած.). բա-
ժանեալ, զատեալ, զատ, ան-
ջատեալ, ուրոյն:

Distero (նրգ. Tero արժ.). ման-
րեմ, փշրեմ, լեսում, մանր
հատոնեմ, յօշեմ:

Distichon-chi (չգ+). ստիքերովն
երկկարգեան:

Distilláriu-rii (ար.). կաթեցու-
ցիչ, մզիչ, զտիչ:

Distillátio-ónis (եգ.). մզումն,
զտումն, հարբուխ, դում, հո-
սուած:

Distillo (չգ+. Stillo արժ.). կա-
թեմ, ծորեմ, հոսեմ, լինիմ
շիթ շիթ:

Distincte-tius (Վբ.). մի առ մի,
ուրոյն ուրոյն, յայտնապէս,
յայտնի, յատկագոյնս, կար-
գաւ, կարգ ըստ կարգի:

Distinctio-ónis (եգ.) } զանազա-
Distinctus-us (ար.) } նութիւն, խտիր, որոշումն,
անջրպետութիւն:

Distinctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Distinguo.

Distinctus-ta-tum (-tior) ած.
զատ, ուրոյն, որիչ, յատուկ:

Distineo (նրգ. Téneo արժ.). ի
բացեայ առնեմ, մեկուսացու-
ցանեմ, բաժանեմ, անջատեմ,
զատանեմ, արգելում, խափան
լինիմ, խափանեմ:

Distinguo (նրգ. Tingo արժ.).
խտրեմ, որոշեմ, զանազանեմ,
նկատեմ, նշմարեմ, զարդա-
րեմ, պաճուճեմ, նկարակերտ
յօրինեմ:

Disto-stiti-stitum (չգ+. Sto արժ.).
հեռի՝ բացարձակ լինիմ, զա-
նազանիմ:

Distórqueo (նրգ. Tórqueo արժ.).
ոլորեմ, գալարեմ, գելում,
թիւրեմ, մանեմ:

Distórsio-ónis (եգ.). գելումն,
գալարումն, ոլորումն, մա-
նումն, մանուած:

Distórtus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Distórqueo.

Distórtus-ta-tum (-tior-tissimus)
ած. գալարեալ, գելեալ, թիւր,
ծուռ, ծամածուռ:

Distráctio-ónis (եգ.). բաժա-
նումն, անջատումն, որոշումն,
վաճառումն, վաճառք:

Distráctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Distraho.

Distráctus-ta-tum (-tior-tissi-
mus) ած. բաժանեալ, անջա-
տեալ, վաճառեալ, արգելեալ,
խափանեալ, անտապիր:

Distraho (նրգ. Traho արժ.). բա-
ժանեմ, զատանեմ, անջատեմ,
որոշեմ, յերկարեմ, ձգեմ, ար-

զելում, խափանեմ, վաճառեմ, վաճառակուր առնեմ, օտարացուցանեմ:

Distribuo (Երգ. Tribuo արձ.). բաշխեմ, բաժանեմ:

Distribúte - tius (Վէթ.). մի առ մի, մի ըստ միոջէ, ուրոյն ուրոյն, առանձինն:

Distribútio - ónis (Էգ.). բաշխումն, բաժանումն, զատուցումն, բաժին:

Distribútor-óris (ար.). բաշխիչ, բաժանարար, մատակարար:

Distribútus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Distribuo.

Districte-tius-tissime (Վէթ.). սերտիւ, սնձկագոյնս, խստիւ, ճշգիւ:

Districetus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Distringo.

Districetus-ta-tum (-tior-tissimus) արձ. նեղ, անձուկ, խիստ, սաստիկ, անաչառ, դժնդակ:

Distringo (Երգ. Stringo արձ.). պնդեմ, ճնշեմ, բռամբ ունիմ, արգելում, խափան լինիմ:

Disturbátio - ónis (Էգ.). քանդումն, կործանումն, աւեր, ջնջումն:

Disturbátus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Distúrbo.

Distúrbo (Երգ. Turbo արձ.). կործանեմ, քանդեմ, տապալեմ, փլուզանեմ, աւերեմ, քակեմ, խառնակեմ, շփոթեմ, խռովեմ, յուզեմ:

Disyllabus-ba-bum (արձ.). երկվանդեան, երկավանկ:

Ditátus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Dito.

DitESCO-scis-scere (չլթ.). մեծանամ, ընչաւէտանամ, ընչաւէտ լինիմ:

Dithyrámbicus-ca-cum (արձ.). երկադուան մեծավերջից:

Dithyrámbus - bi (ար.). երկադուան մեծավերջ, ազգ ինչ չափով բանից:

Dítio-ónis (Էգ.). վիճակ, իշխանութիւն, տէրութիւն, պետութիւն:

Dito-tas-távi-tátum-táre (Երգ.). մեծացուցանեմ, ճոխացուցանեմ, ընչաւէտ գործեմ:

Diu (Վէթ.). 'ի տուէ, զտիւ, զցերեկ, ընդ երկար:

> diu noctúque. 'ի տուէ և 'ի գիշերի, զտիւ և զգիշեր, զցայգ և զցերեկ:

Dium-ii (չլթ.). օդ, այբր օդեղէն, երկինք, եթեր:

> sub dio կամ dium. բացօթեայ, բացօթեազ, 'ի բացի:

Diuréticus-ca-cum (արձ.). բացիչ, մղիչ միզի:

Diúrnum-ni (չլթ.). օր ըստ օրէ գիր, օրագիր, յիշատակագիր:

Diúrnum-na-num (արձ.). առօրեայ, միօրեայ, օրական:

Dius-ia-ium (արձ.). աստուածական, աստուածեղէն, երկնաւոր, ընտիր, ջնաշխարհիկ:

Diútinus-na-num (արձ.). հանապազորդ, տւական, սնընդհատ, մնացական:

Diútius - tissime (Վէթ.). ընդ եր-

կար, ընդ ժամանակս բազումն, ժամն ձիգս, հարուստ ժամն :

Diatúrnicas-tátis (խփ.). հանապազորդութիւն, տեւականութիւն, մշտնջենաւորութիւն :

Diatúrnicus-na-num (-nior) ած. երկայնաձիգ, տեւական, անընդհատ, մնացական :

Diva-ae (խփ.) դիցանոյշ, դիւցակին :

Divárico (նրփ. Várico աբճ.). բաժանեմ, անջատեմ, որոշեմ, պարզեմ, ընդարձակեմ, լայնեմ, երկայնեմ :

Divélllo (նրփ. Vello աբճ.). արմատաքի խլեմ, կորզեմ, փետեմ, պատառեմ :

Divéndo (նրփ. Vendo աբճ.). վաճառակուր առնեմ, վաճառեմ, տամ օտարի :

Divérbero (նրփ. Vérbero աբճ.). զան հարկանեմ, բախեմ, ծեծեմ, ձաղկեմ, կոծեմ :

Divérbium-ii (չլփ.). բանակցութիւն, խօսակցութիւն :

Divérse-sius-síssime (ՎԷՏ.). յայլե այլ մասունս, այլազգազոյնս, պէսպէս օրինակաւ :

Divérsitas - tátis (խփ.). խտիր, զանազանութիւն, այլակերպութիւն :

Divérsitor - óris (ար.). պանդոկապետ, աշխարհաւանդիկ, ասպնջական, վանատու :

Divérsor (հր. Versor աբճ.). ազանիմ, երեկօթս առնեմ, իջանեմ, լուծանիմ :

Divérsor-óris (ար.). հիւրընկալ

հիւրասէր, վանատուր, վանաւոր :

Diversória tabérna - ae (խփ.). իջւան, պանդոկի, օթեւան :

Diversoriolum-li (չլփ.). փոքրիկ պանդոկի, իջավան, օթեվան, օտարանոց, բնակութիւն :

Diversórium-ii (չլփ.). պանդոկի, օթեվան, իջեւան, օտարանոց, բնակութիւն, վանք :

Divérsus-sa-sum (-sior-síssimus) ած. զատ, որիշ, ուրոյն, հակառակ, ազգի ազգի, զանազան, պէսպէս, աննման :

Diverticulum-li (չլփ.). խոտորնակ ճանապարհ, խոտորումն 'ի բանս, պատճառանք, բաղբաղայք, բարրանք :

Divérto (չլփ. Verto աբճ.) }
 Divértor (հր. Vektor աբճ.) } խոտորիմ, օթեվոնս առնեմ, ազանիմ, լուծանիմ :

Dives - vitis (dítior, dílíssimus) ած. մեծատուն, ընչաւէտ, ընչաշատ, ճոխ, առատ, յորդ :

Divexátio-ónis (խփ.). լլկանք, հարստահարութիւն, վեշտք, տառապանք, նեղութիւն, ձանձրոյթ, սաղտուկ :

Divexátus-ta-tum (անց. ԴԷՔ.). Տես Divéxo.

Divéxo (նրփ. Vexo աբճ.). նեղեմ, հարստահարեմ, տառապեցուցանեմ, լլկեմ, խուեմ, չարչարեմ, տանջեմ :

Dívido - dis - vísi - visum - videre (նրփ.). բաժանեմ, զատանեմ, անջատեմ, հերձանեմ, ձեղ-

քեմ, բաշխեմ, հաղորդ առնեմ, հաղորդեմ :

Dividuus-ua-uum (աժ.) . բաժանելի, բաժանական, զատական :

Divina-ae (իգ.) . վհուկ, ջատուկ, հարցուկ, ըղձապատում :

Divinatio-ónis (իգ.) . դիւթուութիւն, ըղձութիւն, հմայութիւն, գուշակութիւն :

Divinatus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) .

Տես Divino.

Divine (ԱԲ.) . ըղձութեամբ, աստուածապէս, դիւթութեամբ, սքանչելապէս, գեղեցիկս :

Divinitas-tátis (իգ.) . աստուածութիւն, աստուածականն, աստուածեղէն զօրութիւն :

Divinitus (ԱԲ.) . 'ի տեառնակողմն կուսէ, յաստուածուստ, յաստուածակոյս կողմանէ անտի, շնորհօքն Մտուծոյ :

Divino - nas - návi - nátum - náre (ԵԲ. et ԿԳ.) . գուշակեմ, ըղձանամ, հմայեմ, դիւթեմ, աւետեմ, մաղթեմ :

Divinus-na-num (-nior-níssimus) աժ. աստուածեան, աստուածական, աստուածեղէն, սքանչելի, շնաշխարհիկ :

Divise } (ԱԲ.) . ուրոյն ուրոյն, առանձինն, զատ :

Divisio-ónis (իգ.) . բաժանումն, զատուցումն, բաշխումն :

Divisor-óris (ար.) . բաժանարար, բաժանող, բաժանիչ, բաշխիչ :

Divisus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.) . Տես Divido.

Divisus-us (ար.) . զատուցումն, բաժանումն, բաշխումն :

Divitiae - árum (իգ.) . մեծութիւնք, մթերք, խնջք, ընչաւէտութիւն :

Divórtium - tii (ԿԳ.) . բաժանումն, անմիաբանութիւն, ապահարզան :

Divulgátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) . Divúlgo.

Divulgátus-ta-tum (-tíssimus) աժ. հրապարակեալ, համաշխարհական, հասարակաց :

Divúlgo (ԵԲ. Vulgo-gas արժ.) . հրապարակեմ, համբաւեմ, հռչակեմ, հռչակ հարկանեմ, աշխարհագոյժ առնեմ :

Divúlsus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.) . Տես Divélllo.

Divum-vi (ԿԳ.) . այլ ուրեղէն, օգ, երկիրք, եթեր :

» sub divo. բացօթեայ, 'ի բացի, բացօթեալ :

Divus-va-vum (աժ.) . աստուածեղէն, աստուածական, աստուածային, երկնաւոր, սուրբ :

Divus-vi (ար.) . Մտուած, աստուածականն, աստուածութիւն :

Do, das, dedi, datum, dare (ԵԲ.) . տամ, պարգևեմ, մատուցանեմ, շնորհեմ, թոյլ տամ, թողացուցանեմ :

» paucis dabo. կարճ 'ի կարճոյ ասացից, կարճառօտս կտրեցից, համառօտս հատից պքանն, զքազումս սակաւութեանց, միանգամայն ասել :

Dóceo-ces-cui-ctum-cére (նրգ.) . ցուցանեմ, ուսուցանեմ, աշակերտեմ, վարդապետեմ, հրահանգեմ, կրթեմ, խելամուտ առնեմ, ծանուցանեմ :

Dócilis-le (-cilio- lissimus) աբ. հլու, հեղչ համբոյր, կրթելի :

Docilitas-táti (էգ.) . հլութիւն, հեղութիւն, ունկնդրութիւն :

Docte-tius-tíssime (ձէք.) . իմաստնորար, իմաստութեամբ :

Docililoquus-ua-uum (աժ.) . ճարտարախօս, հրապարակախօս :

Doctor - óris (աբ.) . ուսուցիչ, վարդապետ, լարունի :

Doctrina - ae (էգ.) . ուսումն, վարդապետութիւն, հրահանգք, կրթութիւն, գիտութիւն, իմաստութիւն :

Doctus-ta-tum (անց. րբք.) . Տես Dóceo.

Doctus-ta-tum (- tior- tíssimus) աժ. գիտուն, իմաստուն, հանձարեղ, վարժեալ, կիրթ, հմուտ, տեղեակ, յաջողակ, ճարտար :

Documéntum-ti (չղգ.) . ուսումն, վարդապետութիւն, առակօրինակի, օրինակ, կաղապար :

Dodrans-ántis (աբ.) . ինն ունկիւք, կրորդ մասն չորրորդի :

› dodrans horae. երրորդ չորրորդն ժամու :

Dogma - matis (չղգ.) . հրամանակարգ բան, վարդապետութիւն հաւատոյ, կանոն :

Dogmáticus-ca-cum (աժ.) . հրամանական, վարդապետական :

Dolabélla-ae (էգ.) . փոքրիկ տապար, փայտաստ :

Dolábra-ae (էգ.) . տապար, կացին, սակուր, քերիչ, դուր :

Dolátus - ta - tum (անց. րբք.) . Տես Dolo.

Doléndus-da-dum (էյժ.) . ողբոց արժանի, աղի և ողորմ, ողբալի, ողորմելի, թշուառ :

Dolens-éntis (էյժ.) . ցաւագին, թախծալից :

Dolénter - tius (ձէք.) . ցաւագին անձամբ, նեղութեամբ :

Dóleo-es-lui-litum-ére (չղգ.) . ցաւիմ, ցաւագնիմ, ցաւագնոտեմ, կարեկից լինիմ, մորմոքիմ, կակծիմ :

Doliáris - re (աժ.) . կարասոյ, տակառի :

Doliárius - rii (աբ.) . տակառագործ, գործիչ փայտեղէն կարասոյ :

Doliolum-li (չղգ.) . փոքրիկ կարաս, քանդուկ, տակառակ :

Dólium-lii (չղգ.) . կարաս, տակառ, քանդուկ, սափոր, թակոյկ, կուժ :

Dolo-las-lávi-látum-láre (նրգ.) . մաքրեմ, յղկեմ, ողորկեմ, կուկեմ, քերեմ, հարթեմ :

Dolor-lóris (աբ.) . ցաւ, կակիծ, անձկութիւն, վիշտք, տառապանք, նեղութիւն :

Dolóse-sius (ձէք.) . խորամանկութեամբ, խաբէութեամբ, նինդաւ և մանկաւ, դաւաձանութեամբ :

Dolósus-sa-sum (աժ.) . խորա-

- մանգ, խարուսիկ, խաբերայ, նենգաւոր, դաւաճան :
- Dolus - li (ար.) . նենգ, նենգութիւն, խաբէութիւն, դաւ, դաւաճանութիւն, խաբանք, պատրանք, մենքենայ, մանկ :
- Domábilis-le (աժ.) . նուաճելի, համբոյր :
- Domátor-óris (ար.) . նուաճող, յաղթող :
- Domésticus-ca-cum (աժ.) . առանին, ընտանի, ընտելակից, մտերիմ, սիրելի, բարեկամ :
- Domicilium - lii (չգ.) . բնակարան, բնակութիւն, օթեւան, յարկ, տուն :
- Dómina-ae (եգ.) . տիկին, տանտիկին, բամբիշն :
- Dóminans-ántis (-ántior) Էյժ . իշխան, ճոխ, հարուստ, տէր, պետ, տիրոջ, զլիաւոր :
- Dominátio-ónis (եգ.) . տէրութիւն, իշխանութիւն, կալուածք, ստացուած, պետութիւն, ճոխութիւն, հրամանատարութիւն, վեհապետութիւն, բռնակալութիւն :
- Dominátor-óris (ար.) . իշխան, հրամանատար, հրամանատու, տէր, հարուստ, իշխան, պետ, վեհապետ :
- Dominátrix-ricis (եգ.) . տիկին, իշխանակին :
- Dominátus - us (ար.) . տէրութիւն, իշխանութիւն, պետութիւն, բռնաւորութիւն, հարստութիւն, զլիաւորութիւն, առաջնորդութիւն :
- Dominicus-ca-cum (աժ.) . իշխանական, պերճ, շքեղ, տէրական, տէրունեան :
- » dominicus dies. տէրունական օր, կիրակէ, միաշաբաթի :
- Domínium-ii (չգ.) . տէրութիւն, սեպհականութիւն, ժառանգութիւն ընչից, ստացուածք :
- Dóminor-náris-nátus-nári (հար.) . տիրեմ, տիրանամ, իշխեմ, թագաւորեմ, գեր 'ի վերոյ լինիմ, նկուն գտանիմ :
- Domínulus-li (ար.) . դոյզն իշխան, իշխանորդի :
- Dóminus-ni (ար.) . տէր, իշխան, ազաա, ճոխ, պետ, վեհապետ, հարուստ :
- Dómito (նրգ. Ito արժ.) . տակաւ տակաւ նկուն առնեմ, մի զմիոյ կնի նուաճեմ :
- Dómitor - óris (ար.) . նուաճող, յաղթող, ձաղիչ :
- » dómitor equórum. ձիավարժ, ձիաբոյժ, վարաւանդասպաս :
- Dómitrix - ricis (եգ.) . կին նուաճող սանձահարիչ :
- Domitúra - ae (եգ.) } նուաճու
Dómitus - us (ար.) } րութիւն, նուաճումն :
- Dómitus - ta - tum (անց. րբբ.) . Տես Domo.
- Domo - mas - mui - mitum - máre (նրգ.) . ընդ ձեւամբ նուաճեմ, սանձահարեմ, 'ի համբոյր ածեմ, նկուն առնեմ, տիրեմ, հնազանդեմ :
- Domúncula-ae (եգ.) . սնիկ, խուղ, հիւղ, խրճիթ :

Domus-us (իգ.). տուն , յարկ , բնակարան, բնակուածիւն, ընտանիք, գերդաստան, ազգատոհմ, հայրենիք, բնագաւառ :
 > domi. առ տնին, 'ի տան, 'ի հայրենիս, խաղաղութեամբ :
 Donarium - rii (չգ.) } պարգև,
 Donatio-ónis (իգ.) } ընծայ, նուէր, տուրք :
 Donaticus-ca-cum (աձ.). պարգևական, շնորհական :
 Donativum - vi (չգ.). բաշխիչ զօրաց, պարգև զինուորաց, շնորհական ինչ, շնորհք :
 Donator - óris (ար.). պարգևատու, պարգևիչ, ընծայաւոր :
 Donatrix-ricis (իգ.). կին պարգևատու :
 Donatus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). Տեսу Dono.
 Donec (չգ.). մինչև, ցորժամ, մինչև ցայն վայր զի :
 Dono - nas - návi - nátum - náre (իգ.). պարգևեմ, բաշխիչում, շնորհեմ, ընծայեմ, օժտաբեր ընծայատար լինիմ, թողում, թողում, արձակեմ :
 Donum-ni (չգ.). բաշխիչ, պարգև, ընծայ, նուէր, տուրք, պատարագ, ձիր :
 Dorcas-cadis (իգ.). այծեամն, այծաքաղ, խարբուղ :
 Dóricus-ca-cum (աձ.). Դորիկեան կարգձարտարապետութեան :
 Dórmio - is - ívi - itum - íre }
 Dormisco - scis - scere } չգ.
 'իբհեմ, 'ի քուն լինիմ, գընովանկանիմ, ննջեմ :

> dórmio in utrámvis aurem. յապահովս նիբհեմ, յապահովի լինիմ, յապահովանամ :
 Dormitio-ónis (իգ.). քուն, ննջ, ննջիւն, հանգիստ, մահ, օրհաս, վախճան :
 Dórmito (չգ. Ito արձ.). յազուեսաքունս ննջեմ, ծանծաղագոյնս նիբհեմ, անփոյթ լինիմ, յանհոգս կամ :
 Dórmitor - óris (ար.). քնեած, քնեայ, քնասէր :
 Dormitório-rii (չգ.). սենեակ ննջելոյ, ննջարան, քնարան :
 Dormitórius-ia-ium (աձ.). քնածու, թմբերեցուցիչ :
 Dorsuárius-ia-ium (աձ.). զրաստական, բեռնական, դժուարաբառնալի :
 Dorsum-si (չգ.). թիկունք, ողն, քամակ, ուս, շալակ :
 > dorsum Apennini. բարձրաբարձ բարձունք Ապեննեան լեռանց :
 Dos-otis (իգ.). օժիտ, պաշտատական, վարձանք, կտիրք, բարք, բնութիւն, պատիւ, յարգ, առաքինութիւն :
 Dotális-le (աձ.). օժտական :
 Dotátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.). Տեսу Doto.
 Dotátus-ta-tum (-tíssimus) աձ. զարդարեալ, զարդարկոտ, պաճուճեալ, մեծացեալ :
 Doto-tas-távi-tátum-táre (իգ.). օժիտս սամ, օժտաբեր ընծայատար լինիմ, զարդարեմ, պաճուճեմ, պճնեմ :

Drachma-ae (խփ.). դրամ, դրամակշիռ :

Draco-ónis (ար.). վիշապ :

Draconígena-ae (ար. et խփ.). վիշապազունք :

Drápeta-ae (ար.). փախստական գերի :

Dromas-ómadis (չլտ.). տաճիկ արուայիկ ուղտ :

Drupa-ae } խփ. խակակութ ձէթ,
 Drypeta-ae }
 գորշախայտ ձիթապտուղ :

Dryas-yadis (խփ.). Վրիյադ, շահապետ մայրեաց :

Duális-le (աթ.). երկուորական :

» duális número-ri (ար.). երկուորական թիւ, երկուորականութիւն, երկուութիւն :

Dualismus - mi (ար.). երկուութիւն սկզբանց, երկարմատեան աղանդ Մանիքեցոց :

Dúbie (ՎԷ.). երկմտութեամբ, կարծեօք, կասկածանօք :

Dubiósus-sa-sum } աթ. երկբայ-
 Dubitábilis-le }
 ական, յերկուական, անյայտ :

Dúbitans-ántis (Էյթ.). երկմիտ, երկբայ, վարանեալ :

Dubitánter (ՎԷ.). կասկածանօք, կարծեօք, երկմտութեամբ :

Dubitátio-ónis (խփ.). երկբայութիւն, երկմտութիւն, տարակոյս, տարակուսանք, անյայտութիւն, վարանք :

Dúbito - tas - távi - tátum - táre (չլտ. et Երփ.). յերկբայս՝ յերկմիտս լինիմ, երկբայիմ, երկմտիմ, յերկուանամ, կասկա-

ծեմ, ՚ի կասկածի լինիմ, վարանիմ, ՚ի վարան տարակուսիմտանեմ, տարակուսիմ :

Dúbius-ia - ium (աթ.). յերկուական, երկբայական, երկբայ, անյայտ, երկմիտ, վարանեալ :

Ducátus-us (ար.). զօրավարութիւն, առաջնորդութիւն, վարչութիւն, դքսութիւն :

Ducenárius -ia - ium (աթ.). երկերիւրոյ :

Ducenárius - rii (ար.). հրամանատար երկերիւր զօրաց, վերահացու հարկաց :

Ducéni-nae-na (աթ.). երկերիւր, երկու հարիւր :

Ducéntésima -ae (խփ.). յերկերիւրոց բաժն մի :

Ducéntésimus-ma-mum (աթ.). երկու հարիւրորդ :

Ducénti - tae - ta (աթ.). երկու հարիւր, երկերիւր :

Ducénties (ՎԷ.). երկերիւր անգամ :

Duco-cis-uxi-uctum-cere (Երփ.). տանիմ, առաջնորդեմ, ձգեմ, քարշեմ, ՚ի ձիգ արկանեմ, ՚ի տոկ ձգեմ, մեծարեմ, պատուեմ, առ պատուականս ունիմ, զրեմ, ընծայեմ, տամ :

» duco fossam. փոս հատանեմ, գուբ փորեմ և պեղեմ :

» duco murum. պարիսպ շինեմ, պարսպեմ, որմով պատեմ :

» duco te ex aere. ձուլեմ ՚ի պղնձոյ զպատկեր քո, դրօշեմ ՚ի նմանութիւն պղնձագործ պատկերի :

- › duco aetátem կամ vitam. ան-
ցուցանեմ զաւուրս, կեանս
վարեմ :
- › duco uxórem. կին ածեմ՝ առ-
նեմ՝ առնուեմ, ամուսնանամ :
- › duco parvi. Կուղնաքեայ հա-
մարիմ :
- › duco pro nihilo. առ ոչինչ հա-
մարիմ, ոչինչ գրեմ :
- › duco laudi. գրեմ ՚ի Կրուա-
տիս :
- Dúctilis-le (աձ.). կուելի, կուռ,
տարածական :
- › aes dúctile. կուած արուրի,
կուռ պղինձ :
- Dúctio-ónis (եգ.). վարչութիւն,
առաջնորդութիւն :
- Dúctito (երգ. և ուրիշ) կամ } Կրգ.
Ducto-tas-távi-tátum-táre }
սակ վարեմ, յաճատագոյնս
առաջնորդեմ, այսր անդր տա-
նիմ, յաճեցուցանեմ :
- Ductor-óris (ար.). առաջնորդ,
վարիչ, պետ, գլուխ, զօրա-
պետ, զօրագլուխ, զօրավար :
- Ductus-ta-tum (առ. Գրգ.). Տես
Duco.
- Ductus-us (ար.). առաջնորդու-
թիւն, վարչութիւն, անջր-
դեա, դիժ :
- Dudum (ՎԷ.). փոքր մի յառա-
ջագոյն, սակաւիկ մի յառաջ,
արդ իսկ, այժմիկ, հարուստ
ժամանակք են, ՚ի բազում
ժամանակաց հետէ, ՚ի վա-
ղուց անտի :
- Duélum-li (չգգ.). պատերազմ,
կռիւ, մարտ պատերազմի,

- մենամարտ կռիւ, մենամար-
տութիւն :
- Dulce-cius-císsime (ՎԷ.). քաղ-
ցրաբար, հաճութեամբ, ա-
խորժութեամբ :
- Dulcédo-dinis (եգ.). քաղցրու-
թիւն, անուշութիւն, հա-
ճոյք, ախորժութիւն :
- Dúlceo-ces-cui-cére }
Dulcésco-scis-scere } Կրգ. քաղ-
ցրանամ, քաղցրեմ, ՚ի քաղ-
ցրութիւն փոխիմ, քաղցր լի-
նիմ, անուշիմ :
- Dúlcia-iórum (չգգ.). քաղցունք,
հանդերձանք շաքարի, բան-
դակք, շաքարամիրգք, պղա-
կունար :
- Dulciculus-la-lum (աձ.). անու-
շակ, քաղցրախառն, քաղցրա-
համ, քաղցրեհի :
- Dúlcio - cis - cire (չգգ.). քաղցր
լինիմ, քաղցրանամ, քաղցրեմ,
՚ի քաղցրութիւն փոխիմ, ա-
նուշիմ :
- Dulcis-ce (-cior-císsimus) աձ.
քաղցր, քաղցրահամ, անոյշ,
անուշահամ, հեշտական, ա-
խորժական, հաճոյ, բարեբա-
րոյ, հեղ :
- Dúlceiter (ՎԷ.). քաղցրութեամբ,
քաղցրաբար, հաճութեամբ,
ախորժութեամբ, ախորժելի
օրինակաւ :
- Dulcítudo - dinis (եգ.). անու-
շութիւն, քաղցրութիւն, հա-
ճոյք, ախորժութիւն :
- Dum (չգգ.). մինչդեռ, իբրև,
յորժամ, մինչև, միայն թէ :

> expectábo dum véniat. սպասեցից՝ մինչև եկեսցէ :
 > dum ne. միայն թէ ոչ, թէպէտ և մի :
 > ágedum. ազէ, օն արիք, ժիր լերուք, հաւ պա, քաջ լեր :
 > tácedum. պապանձեաց, լուռ լեր, կարկեաց ավիրերան լեր :
 Dumétum - ti (չլթ.). մացառք, թաւուտք, փշուտ վայր, թուփք, թաւուտ խարձք, վախ, դար, դահաւանդ :
 Dúmmodo (Վէ.). միայն թէ, այնպէս զի :
 Dumósus-sa-sum (աժ.). փշովք ցանկեալ, փշալից, թաւուտ :
 Dumtáxat } Վէ. միայն, և թ,
 Duntáxat }
 լոկ, առանձինն :
 Dumus-mi (ար.). փուշք, թուփ փշալից, մացառք :
 Duo-uae-uo (աժ.). երկու :
 Duodécies (Վէ.). երկոտասան անգամ, երկոտասանիցս :
 Duódecim (աժ.). երկոտասան :
 Duodécimus - ma - mum (աժ.). երկոտասաներորդ :
 Duodemillésimus - ma - mum (աժ.). ինն հարիւրորդ իննսներորդ ութերորդ :
 Duodenárius-ia-ium (աժ.). երկոտասաներորդ :
 Duodénus-na-num (աժ.). երկոտասան :
 Duodenonaginta (աժ.). ութսուն և ութ :
 Duodeoctoginta (աժ.). եօթանասուն և ութ :

Duodequadrágeni-nae-na } աժ.
 Duodequadráginta }
 երեսուն և ութ :
 Duodequingaginta (աժ.). քառասուն և ութ :
 Duodesexaginta (աժ.). յիսուն և ութ :
 Duodetrícies (Վէ.). քսան և ութ անգամ :
 Duodetríginta (աժ.). քսան և ութ :
 Duodevicéni-nae-na } աժ. ութ-
 Duodeviginti }
 և տասն, ութուտասն :
 Duoetvigésimus-ma-mum (աժ.). քսաներորդ երկրորդ :
 Duplex - licis (աժ.). կրկնած, կրկին, երկու, երկխօս, կեղծաւոր, նենգաւոր, կերպարանաւոր, խաբեպատիր :
 > duplex pannus-ni (ար.). կերպաս ստուար :
 Duplicátio-ónis (էժ.). կրկնումն, յաւելում :
 Duplicátus-ta-tum (անց. դրէ.). Տես Dúplico.
 Dupliciter (Վէ.). կրկին, կրկնակի, երկպատիկ :
 Dúplico (նրժ. Plico արժ.). կրկնել, յաւելում, առաւելում, աճեցուցանել :
 Duplum-li (չլթ.). կրկինն :
 > duplo major. առաւել քան զկրկինն :
 Duplus - la - lum (աժ.). կրկին, կրկնեալ :
 Durábilis-le (-bilior) աժ. տեւական, մնացական, հաստատուն :

Durácinus-na-num (աժ.) խիստ, կարծր, հաստատուն :

› cérasa, pérsica durácina. հալեք տհասք, դեղձք կարծունք :

› durácini fructus. պտուղք խակք, խակակութք :

Durátrix-rícis (եգ.) խստացուցիչ, կարծրացուցիչ :

Durátus - ta - tum (անց. Գրէ.) Տես Duro.

Dure-rius-ríssime (ձէք.) խստութեամբ, խստիւ, շինականազոյնս, անհեղեղս, սաստիկ :

Durésco-scis-úrui-scere (չգտ.) խտանամ, կարծրանամ, քաբանամ, սալանամ :

Dúritas-tátis (եգ.) կարծրութիւն, խստութիւն, պնդութիւն, հաստատութիւն, ամբողջութիւն, սերտութիւն, դատանութիւն :

Dúritas-tátis (եգ.) կարծրութիւն, խստութիւն, պնդութիւն, հաստատութիւն, ամբողջութիւն, սերտութիւն, դատանութիւն :

Dúritas-tátis (եգ.) կարծրութիւն, խստութիւն, պնդութիւն, հաստատութիւն, ամբողջութիւն, սերտութիւն, դատանութիւն :

Dúritas-tátis (եգ.) կարծրութիւն, խստութիւն, պնդութիւն, հաստատութիւն, ամբողջութիւն, սերտութիւն, դատանութիւն :

Dúritas-tátis (եգ.) կարծրութիւն, խստութիւն, պնդութիւն, հաստատութիւն, ամբողջութիւն, սերտութիւն, դատանութիւն :

Dúritas-tátis (եգ.) կարծրութիւն, խստութիւն, պնդութիւն, հաստատութիւն, ամբողջութիւն, սերտութիւն, դատանութիւն :

Dúritas-tátis (եգ.) կարծրութիւն, խստութիւն, պնդութիւն, հաստատութիւն, ամբողջութիւն, սերտութիւն, դատանութիւն :

Dúritas-tátis (եգ.) կարծրութիւն, խստութիւն, պնդութիւն, հաստատութիւն, ամբողջութիւն, սերտութիւն, դատանութիւն :

Dúritas-tátis (եգ.) կարծրութիւն, խստութիւն, պնդութիւն, հաստատութիւն, ամբողջութիւն, սերտութիւն, դատանութիւն :

Dúritas-tátis (եգ.) կարծրութիւն, խստութիւն, պնդութիւն, հաստատութիւն, ամբողջութիւն, սերտութիւն, դատանութիւն :

Dúritas-tátis (եգ.) կարծրութիւն, խստութիւն, պնդութիւն, հաստատութիւն, ամբողջութիւն, սերտութիւն, դատանութիւն :

Dúritas-tátis (եգ.) կարծրութիւն, խստութիւն, պնդութիւն, հաստատութիւն, ամբողջութիւն, սերտութիւն, դատանութիւն :

› duro labórem. հանդուրժեմ աշխատութեանց, ժոյժ ունիմ երկոց, տանիմ վաստակոյ :

Durus-ra-rum (- rior - rissimus) աժ. խիստ, կարծր, դաժան, դժնդակ, անհաշտ, անողորմ, անհամբոյր, վէս :

Duúmvir-ri (ար.) երկպետ, երկու արք vel իշխանք :

Duumvirális-le (աժ.) երկպետական :

Duumvirátus-us (ար.) երկպետութիւն, երկուց արանց իշխանութիւն :

Dux - ucis (ար.) առաջնորդ, պետ, վարիչ, զօրավար, զօրագլուխ, զօրապետ, յուղարկաւոր, ուղեկից, իշխան, սպառհար, դուքս :

Dynásta-ae } ար. ազատ, ոստանիկ, տէր, պետ, իշխան, ճոխ, հարուստ :

Dynástes-tae } ար. ազատ, ոստանիկ, տէր, պետ, իշխան, ճոխ, հարուստ :

Dynastia-ae (եգ.) ճոխութիւն, հարստութիւն, տէրութիւն :

Dýpticum - ci (չգտ.) պարզե, վարձք, տրիտուր, ընծայ, ձիր, նուէր, մրցանակ :

Dysentéria-ae (եգ.) հոսուցն որով վայնի, ախտ թանջից, թանջք :

Dysentéricus - ca - cum (աժ.) թանջակալ, թանջից :

Dyspnoéa-ae (եգ.) ծանրաշնչութիւն, ծանրութիւն շնչոյ :

Dyspnóicus-ca-cum (աժ.) ծանրաշնչու, ծանր շնչով :

Dysúria-ae (եգ.) միզազրաւ, միզազրաւութիւն :

E

E (ԵԻԴ). 'ի, յ (Էջու):
 Ea (ԱԷ). անդր, յայն կողմն :
 Eádem (ԱԷ). դարձեալ, միև-
 անգամ, վերստին, ըստ նմին
 օրինակի, նոյնպէս :
 Eaprópter (չչէ). վասն որոյ vel
 այնորիկ, յայն սակս, ուստի :
 Eátenus (ԱԷ). յայնմ ժամա-
 նակի, մինչ այս մինչ այն,
 մինչև ցայն վայր՝ զի, ցայն
 չափ, ցայնժամ :
 Ebenum-ni (չչԷ) | երենոս, հնդիկ
 Ebenus-ni (ԷԷ) |
 փայտ :
 Ebibo (ԵԷԲ. Bibo աբճ). ըմպիմ
 առանց չափոյ, ծծեմ, խմեմ,
 քամեմ :
 Eblándior (հոբ. Blándior աբճ).
 պղտանօք 'ի համբոյր և 'ի
 քծինս ածեմ, ցածուցանեմ,
 ողորբեմ, կակղեմ :
 Eblanditus-ta-tum (անց. ԴԷԷ).
 Տես Eblándior.
 Eborárius-rii (աբ). արուեստա-
 դէտ փղոսկրոյ :
 Eborátus-ta-tum } ած. կազմեալ
 Ebóreus-ea-eum }
 'ի փղոսկրոյ, փղոսկրեայ :
 Ebrietas-tátis (ԷԷ). արբելք,
 արբեցութիւն, զինեհարու-
 թիւն, զիներբուք զինւոյ :

Ebriolátus-ta-tum } ած. զինե-
 Ebriolus-la-lum } սէր, զինեզէն, ընդ զինիս
 մտեալ, արբշիռ, արբեալ :
 Ebriósitas-tátis (ԷԷ). զիներբուք
 զինւոյ, արբշութիւն, արբե-
 ցութիւն, զինեհարութիւն :
 Ebriósus-sa-sum (- sior) ած.
 զինեզէն, զինեմոլ, արբշիւ,
 զինեսէր :
 Ebrius-ia-ium (ած). արբեալ,
 արբշիռ, արբեցող, զինելից,
 լի, զեղուն, առատ, յորդ :
 Ebúllio (չչԷ. Búllio աբճ). եռամ,
 զեռամ, եփիմ, սնապարծիմ,
 պանծամ :
 Ebur-boris (աբ). փղոսկր, ժա-
 նիք փղաց :
 Eburátus-ta-tum (ած). փղոս-
 կրեայ, կազմեալ 'ի փղոսկրոյ :
 Ebúrneus-ea-eum (ած). փղոս-
 կրեայ, սպիտակ յոյժ, պայ-
 ծառ :
 Ecástor (ՏՁԷ). հաւատա՛ ինձ,
 արդարև, ստուգիւ, ճշմար-
 տիւ, Աստուած լիցի վկայ :
 Ecce (ԱԷ). ահա, աւասիկ, ա-
 հաւասիկ, աւաղիկ, ահաւա-
 դիկ, աւանիկ, ահաւանիկ :
 » ecce me. ահաւասիկ եմ, աւա-
 սիկ ես :

> ecce tibi. ահա քեզ, դա աւազիկ քո է :

> ecce rem. ահաուստիկ որպէս յանդ ելին իրքն :

> ecce autem, sed ecce. բայց ահա, յորժամ, յանկարծօրէն :

Eccere (ՏՊԲ). երգնում յանուն գիցն Ղեմետրեայ, զկայ լիցի ինձ Աստուած :

Ecclesia-ae (ԷԳ). եկեղեցի, ժողով ուխտ հաւատացելոց, առճար, միարանութիւն, ընկերութիւն, ահումբ :

Ecclesiastes-tae (աբ). Ազգեստաստէս, Ժողովող :

Ecclesiasticus-ca-cum (աժ). եկեղեցական, կղերական, ուխտական :

Ecclesiasticus-ci (աբ). Իմաստութիւն (Յեսուայ՝ որդւոյ Սիրաքայ :

Echenéis - idis (ԷԺ). եքինոս, ողնի ծովու :

Echéuma-atís (չԷՄ). հոսումն, հեղումն :

Echidna-ae (ԷԺ). էգ իժ, օձ, վիշապ :

Echinométra-ae (ԷԺ) } եքինոս,
Echinus-ni (աբ.) } ողնի ծովու, խոզուկ :

Echo-chus (ԷԺ). արձագանգք, կրկնեալ բարբառ, հնչիւն, բոմբիւն :

Eclipsis - is (ԷԺ). խաւարումն՝ նուազութիւն լուսաւորաց, զեղչումն, կրճատումն բանից :

Ecliptica - ae (ԷԺ). ծիր խաւարման :

Eclipticus-ca-cum (աժ). խաւարման սահման, որ հասանէ անցանէ ընդ ծիր խաւարման :

Ecloga-ae (ԷԳ). երգ սուարածական, հովուական մրմունջ :

Eclogárius-ia-ium (աժ). քաղեալ, ծայրաքաղ, ընտիր ընտիր :

> eclogárii libri կամ loci. քաղուածոյք, ծայրաքաղ արարեալ հաստկօտոյք, ժողովածոյ մատենաք :

Ecnéphas - iadis (ԷԺ). հողմոյոյք, հողմուռուցիկ, փոթորիկ, մրրիկ հողմոյ, ամպրոպ :

Ecquándo? (ԱԷ). ե՞րբ, քանի՞ ժամանակք են :

Ecquis-quae (-qua) - quod կամ - quid? (ԴԷԿ). ո՞ ոք, ո՞րպիսի ոք, զե՞նչ :

Ecquisnam-quoenam-quodnam կամ - quidnam? (աժ). ո՞ ոք երբեք, ո՞րպիսի ինչ, զե՞նչ ինչ :

Ecquo? (ԱԷ). ո՞ւր, յո՞վ, յո՞ն :

Ecstasis - is (ԷԺ). հիացումն, հիացութիւն, զարմացումն, ափշութիւն :

Ectypus-pa-pum (աժ). հարթ քանդակի, բարձր գրօշուածոյ :

Ecúleus-ei (աբ). յաւանակ փոքրիկ, գեղարան, պրկոց, գեղոց, ձիակերպ գործի տանջելոյ :

Edácitas-tátis (ԷԺ). որկորստութիւն, անյագութիւն :

Edax - ácis (-císsimus) աժ. որկորուտ, որկորեայ, շատակեր, անյագ :

Edénto - tas - távi - tátum - táre (նրդ․)․ խորտակեմ զատամուննս, ատամնախիլ առնեմ։

Edéntulus-la-lum (աժ․)․ ատամնաթափ, ժռատտ ։

» vinum edéntulum. հին գինի ։

Edepol (ՎՔ․)․ հաւատալինձ, արդարեւ, ճշմարտիւ, ապաքէն ։

Edera -ae (եդ․)․ բաղեղն, պատաղեճ ։

Edíco (նրդ․ Dico-cis արժ․)․ ծանուցանեմ, զեկուցանեմ, յայտ առնեմ, մեկնեմ, պարզեմ, պատուիրեմ, հրամայեմ, կարգեմ, սահմանեմ ։

Edictális-le (աժ․)․ հրամայող, հրամայական ։

Edictio -ónis (եդ․) } զիր հրամանի, հրովարտակ, հրաման՝ մուրհակ արքունի, քարոզ, ծանուցումն ։

Edictum -ti (զլժ․) }

Edícto (նրդ․ Dicto արժ․)․ ասեմ, ապգ առնեմ, զեկուցանեմ, ծանուցանեմ ։

Edíctus-ta-tum (անց․ րբբ․)․ Տես Edíco․

Edílis-le (աժ․)․ ուտելի, բարի ՚ի կերակուր ։

Edisco (նրդ․ Disco արժ․)․ զիտեմ ՚ի բերան, ուսանիմ ՚ի միտս ։

Edíssero (նրդ․ Dissero-éruí արժ․)․ մեկնեմ, յանդիման կացուցանեմ, յայտ առնեմ, զիւրեմ, պարզեմ ։

Edítio -ónis (եդ․)․ յայտարարութիւն, ծանուցումն, ընծայ-

ութիւն, դրոշմումն, տպագրութիւն, ընտրութիւն ։

Edititius-tia-tium (աժ․)․ ընտիր, ընտրեալ, անուանեալ, յառաջագոյն սահմանեալ ։

Editor -óris (ար․)․ ընծայեցուցիչ, տպող, տպագրիչ, դրոշմիչ, բուսուցիչ, պատճառք, գտակ, մատենագիր ։

Editus-ta-tum (անց․ րբբ․)․ Տես Edo․

Editus-ta-tum (- ditior-tissimus) աժ․ բարձր, բարձրաբերձ, բարձրածայր, հոյակապ, հրապարակեալ, հռչակեալ ։

Edo-dis (es)-di, esum, (estum) - dere կամ esse (նրդ․)․ ուտեմ, կրճեմ, լափեմ, ծախեմ, սպառեմ ։

Edo-dis-didi-ditum-dere (նրդ․)․ տպեմ, ՚ի լոյս հանեմ, դրոշմեմ զգիրս, ծնանիմ, ասեմ, մեկնեմ, յայտ առնեմ ։

Edo-ónis (ար․)․ կերող, շատակեր, որկորուտ, որկորեայ ։

Edóceo (նրդ․ Dóceo արժ․)․ ուսուցանեմ, վարդապետեմ, աշակերտեմ, նշանակեմ, հրահանգեմ, կրթեմ ։

Edóctus - ta - tum (անց․ րբբ․)․ Տես Edóceo․

Edolátus-ta-tum (անց․ րբբ․)․ Տես Edolo․

Edolo (նրդ․ Dolo արժ․)․ յղկեմ, ողորկեմ, կատարեմ, կատարելագոյն յարգարեմ ։

Edómítus-ta-tum (անց․ րբբ․)․ Տես Edomo․

Edomo (Երգ. Domo արժ.). սան-
նահարեմ, նուածեմ, տիրեմ,
ընտելացուցանեմ :

Edormio (չղ. Dormio արժ.) }

Edormisco (չղ. Dormisco արժ.) }
նիրհեմ, ի քուս լինիմ՝ մտա-
նեմ, գընով անկանիմ, ննջեմ :

Educatio-ónis (եգ.). դաստիարա-
կութիւն, կրթութիւն, հրա-
հանգը, վարժումն :

Educator-óris (ար.). դաստիա-
րակ, վարժիչ, մարզիչ, ուսու-
ցիչ, սնուցիչ :

Educatrix-rícis (եգ.). կին մար-
զիչ, դայեակ, սննսու :

Educatus - ta - tum (անգ. ԴԵԷ.).
Տես Educo - cas.

Educo - cas - cávi - cátum - cáre
(Երգ.). կրթեմ, հրահանգեմ,
վարժեմ, թեքեմ, ուսուցանեմ,
սնուցանեմ, բուծանեմ, դաս-
տիարակ լինիմ :

Educo-cis (Երգ. Duco արժ.). ար-
տաքս ածեմ, ՚ի դուրս հանեմ,
սնուցանեմ, կրթեմ, հրահան-
գեմ, դաստիարակեմ :

Eductio - ónis (եգ.). վտարու-
թիւն, տարագրութիւն :

Eductus - ta - tum (անգ. ԴԵԷ.).
Տես Educo - cis.

Edulia-lium (չղ.). կերակուրք,
համադամք, ամոքանք, կա-
մակք, խորտիկք :

Edulis-le (ած.). ուտելի, բարի
ի կերակուր :

Edüre (ԲԷ.). խստագոյնս, խստա-
դէս, խստաիւլյամառութեամբ :

Eduro (Երգ. Duro ԴԵԷ.). խստա-

ցուցանեմ, կարծրացուցանեմ,
տեւեմ, բաւեմ, լինիմ, կամ :

Edurus - ra - rum (ած.). կարի
խիստ, յոյժ կարծր, խստա-
գոյն, ապառաժ :

Effábilis-le (ած.). ճառելի, ա-
սելի, պատմելի :

Effárcio (Երգ. Fárcio արժ.). լըու-
ցանեմ, ընում, ամանեմ, ամա-
նամ, ամամ :

» effárcio me. խճողեմ՝ խծկեմ
զորովայն իմ, ճցուեմ :

Effáris (Կար. Faris արժ.). հնչես,
բարբառիս, ճառ արկանես,
ճառես, խօսիս, ասես :

Effascinatio-ónis (եգ.). կախար-
դութիւն, կախարդանք, դիւ-
թութիւն, թողչութիւն :

Effáscino (Երգ. Fáscino արժ.).
կախարդեմ, դիւթեմ, թողեմ,
հմայս հմայեմ, մոգեմ :

Effátum-ti (չղ.). առակ, առած,
վճիռ, պատգամ :

Effátus-ta-tum (անգ. ԴԵԷ.). Տես
Effáris.

Efféctio-ónis (եգ.). գործ, գոր-
ծած, արար, յօրինուած, ար-
դիւնք, կատարումն :

Effective (ԲԲ.). գործովք, ար-
դեամբք, ճշմարտիւ, արդարև :

Efféctor-óris (ար.). գործող, գոր-
ծիչ, գործելի, գործունայ :

Efféctrix - rícis (եգ.). կին գոր-
ծիչ՝ գործաւոր :

Efféctum - ti (չղ.) } արդիւնք,
Efféctus - us (ար.) } արգասիք, գործ, իրք, զորու-

թիւն, ազդեցութիւն :

Efféctus-ta-tum (անց. ԴՐԷ՞). Տես
Efficio.

Effemináte (ՎԷ՞). կանացի բա-
րուք, մեղկութեամբ, գրգեալ
գրգանօք :

Effeminátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ՞).
Տես Effémino.

Effeminátus-ta-tum (- tior-tissi-
mus) ած. կանացի, իգացեալ,
մեղկ, թուլամորթ, զիրգ :

Effémino-nas-návi-nátum-náre
(ՆԵԳ՞). կնացուցանեմ, իգա-
ցուցանեմ, մեղկացուցանեմ,
մեղկեմ, գրգեմգրգանօք, թու-
լամորթ գործեմ :

Efferátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ՞).
Տես Effero-ras.

Efferátus-ta-tum (- tior-tissimus)
ած. մոլեգին, կատաղի, վայ-
րազ, վայրասուն, բարբարոս,
խուժական :

Effércio (ՆԵԳ՞. Fárcio արժ.). լցու-
ցանեմ, առնում, ընում, ա-
մանեմ, ամամ :

Effero - ras - rávi - rátum - ráre
(ՆԵԳ՞). զկծեցուցանեմ, զայ-
րացուցանեմ, գրգռեմ :

Effero, éxtuli, elátum (ՆԵԳ՞. Fero
արժ.). արտաքսածեմ, ՚ի դուրս
հանեմ, տանիմ թաղել, ասեմ,
յայտ առնեմ, կանգնեմ, կա-
ռուցանեմ, բարձրացուցանեմ :

Effértus - ta - tum (անց. ԴՐԷ՞).
Տես Effércio.

Efferus-ra-rum (ած.). գազանա-
բարոյ, գազանացեալ, անսպո-
րոյն, վայրենի, անզութ, ա-
նողորմ, խուժդուժ :

Efférveo (չլԳ՞. Férveo արժ.) էամ }
Effervéscó (չլԳ՞. Fervéscó արժ.) }
Efférvo (չլԳ՞. Fervo արժ.) }

ջեռնում, բորբոքիմ, յուզիմ,
զայրանամ :

Efféte (ՎԷ՞). կատարելապէս, լի
կատարեալ, ամենեկին, լինով :

Effétus - ta - tum (ԷյԺ՞). տկար,
անոյժ, անզօր զօրութեամբ :

Efficácia-ae էամ } էԳ՞. ազդեցու-
Efficácitas-tátis }
թիւն, զօրութիւն, կար, ոյժ,
ուժգնութիւն :

Efficáciter - cius - cissime (ՎԷ՞).
հզօրագոյնս, հզօրապէս, ուժ-
գին, մեծազօր զօրութեամբ :

Efficax-cácis (- cációr-císsimus)
ած. ազզոյ, զօրաւոր, գործուն,
արդիւնագործ, բուսուցիչ :

Efficiens-éntis (ԷյԺ՞). կատարիչ
գործող, արարիչ, արարչական

Efficiénter (ՎԷ՞). հզօրագոյնս
մեծաւ զօրութեամբ, ազդե-
ցութեամբ, արդեամբք :

Efficiéntia-ae (ԷԳ՞). զօրութիւն
ազդեցութիւն, գործիչ պատ-
ճառք :

Efficio-féctum (ՆԵԳ՞. Fácio արժ.)
յարդիւնս ածեմ, առնեմ, կա-
տարեմ, առիթ լինիմ, առ-
թեմ, ծնանիմ, բխեմ :

Effictio - ónis (ԷԳ՞). ընծայու-
թիւն , յանդիմանարարու-
թիւն, նկարագիր :

Effictus - ta - tum (անց. ԴՐԷ՞).
Տես Effingo.

Effigies - éi (ԷԳ՞). կերպարանք
պատկեր, նմանութիւն, երեւ

այթ, նկարագիր, օրինակ, կեն-
դանագիր :

Effingo (նրգ. Fingo արձ.). կեր-
պարանեմ, նկարեմ, ՚ի նկարու-
հանեմ, յեղլեղեմ ՚ի միտս,
ստղծանեմ մտօք :

Efflagitatio - ónis (եգ.) } ժտու-
Efflagitatus - us (ար.) }
թիւն, պաղատանք, թախան-
ձանք, աղերսանք :

Efflágito (նրգ. Flágito արձ.). պա-
ղատիմ, ժտեմ, թախանձեմ,
աղերսեմ :

Efflátus-us (ար.) . փչիւն, փչու-
մն, շունչ :

Effleo (չգ. Fleo արձ.). լամ
գանապէս, լամ լալիւն մեծ :

Efflicte } Վք. եռանդամբ,
Efflictim }
ջերմաջերմ, մոլեկան սիրով,
սարփանօք :

Effligo (նրգ. Fligo արձ.). հար-
կանեմ, բախեմ, խորտակեմ,
ջախջախեմ :

Efflo (նրգ. Flo արձ.). շնչեմ,
փչեմ, հնչեմ :

• **efflo animam, extrémum há-**
lilitum կամ **vitam.** արձակեմ՝
աւանդեմ՝ փչեմ զողին, մե-
ռանիմ, վախճանիմ :

Effloresco (չգ. Floresco արձ.).
ծաղկիմ, փթթիմ, պայծա-
ռանամ, երեւելի լինիմ :

Effluéntia-ae (եգ.) . հեղումն,
հոսումն, ծորումն :

Effluo (չգ. Fluo արձ.). հեղա-
նիմ, հոսիմ, սորեմ, արագ ըն-
թանամ, փախչիմ, հրապա-

րակիմ, համբաւիմ, հռչակիմ,
անցանեմ յայնկոյս :

Efflúvium-vii (չգ.) . հեղումն,
զեղումն, հոսումն, ելք, գե-
տախառնումք :

Efflúxio - ónis (եգ.) . ծորումն,
հոսումն, յորդութիւն ջուրց :

Effódio (նրգ. Fódio արձ.). բրեմ,
փորեմ, պեղեմ, փոսեմ, հա-
նեմ արտաքս ՚ի հողոյ :

Effoéte (Վք.) . լի կատարեալ,
լիով, լիուլի, կատարելապէս,
ամենեւին իսկ :

Effoétus - ta - tum (էյծ.) . անզօր
զօրութեամբ, անոյժ, տկար :

Efforo (նրգ. Foro արձ.). ծակեմ,
ծակոտեմ, թափ անցանեմ,
թափանցանց անցանեմ :

Effóssio - ónis (եգ.) . պեղումն,
բրումն, բրած :

Effóssus-sa-sum (անց. րքէ.) . Տես
Effódio.

Effractor-óris (ար.) . խորտակիչ
զող :

Effractúra-ae (եգ.) . խորտակու-
մն ՚ի գողոց :

Effractus - ta - tum (անց. րքէ.) .
Տես Effringo.

Effrenáte - tius (Վք.) . արձակե-
րասանակ, անսուակութեամբ,
լկաութեամբ :

Effrenátio - ónis (եգ.) . ապերա-
սանութիւն, լպրշանք, ապա-
րասան բարք, լրբութիւն :

Effrenátus - ta - tum (- tior - tissi-
mus) արձ. արձակերասանակ,
ապերասան, անառակ, վեղիւ,
ստահակ, լկափ, լպիրշ :

Effrico (նրգ. Frico արժ.). խոխոջեմ, դդրջեմ, շփեմ, շփշփեմ, քորեմ :

Effringo (նրգ. Frango արժ.). խորտակեմ, բեկանեմ, կոտորեմ :

Effugio (նրգ. et չղ. Fugio արժ.). փախչեմ, 'ի փախուստ դառնամ, խուսեմ, խոյս տամ, խուսափեմ, ճողոպրիմ, ապրիմ :

Effugium-ii (չղ.). փախուստ, ապրուստ, խուսափանք :

Effulgeo (չղ. Fulgeo արժ.). փայլեմ, պաղպաջեմ, շողս արձակեմ, շողամ, փայլատակեմ :

Effultus-ta-tum (էյծ.). յեցեալ, վերամբարձ, հաստատուն :

Effundo (նրգ. Fundo-dis արժ.). հեղում, թափեմ, սփռեմ, հոսեմ արտաքս, փսխեմ :

Effuse-sius-sissime (Յէք.). յանչափս, կարի յոյժ, զեղխուութեամբ :

Effusio - ónis (իգ.). հոսումն, հեղումն, զեղխութիւն, անառակութիւն, ասպատակութիւն, արշաւան :

Effusus-sa-sum (անց. րէք.). Տես Effundo.

Effusus-sa-sum (-sior-sissimus) արժ. անչափ, անկարգ, տարսպայման, յորդառատ, վատնեալ :

Effutio-is-ivi-ítum-ire (չղ.). անմտութեամբ խօսիմ, շաղփաղփեմ, շատխօսեմ, շատախօս լինիմ, շաղակրատեմ :

Effutitius-ia-ium } արժ. առանց
Effutitus-ta-tum }

խորհրդոյ ասացեալ, ունայնարան, շաղփաղփական :

Egélido - das - dávi - átum - áre (նրգ.). ցրտացուցանեմ, բարեխառն գործեմ, լուծանեմ զսառիսն :

Egélidus-da-dum (արժ.). սակաւիկ մի ջերմ, եղկ, գաղջ, ամոքախառն :

Egens-éntis (-tior-tissimus) } արժ.
Egénus - na - num } կարօտ, չքաւոր, աղքատ, անխնչ, սնանկ, անբատ :

Egeo-ges-gui-gère (չղ.). կարօտիմ, կարօտանամ, պէտս ունիմ, աղքատանամ, չքաւորիմ, սնանկանամ :

» égeo consilii կամ consilio. պիտոյ են ինձ խորհուրդք, կարօտանամ խորհրդոց :

Egérmino (չղ. Gérmino արժ.). բողբոջեմ, բողբոջս արձակեմ, ընձիւղեմ զբողբոջ, պտկիմ :

Egero (նրգ. Gero արժ.). արտաքս հանեմ, տանիմ, 'ի բաց ընկենում, փսխեմ :

Egéstas-tátis (իգ.). աղքատութիւն, սնանկութիւն, չքաւորութիւն, պիտոյք, կարիք, կարօտութիւն :

Egéstio - ónis (իգ.) }
Egéstus - us (ար.) } լուծումն որովայնի, կղկղանք, ապաւառ, ամաժանդ, կու, փոխումն, տեղափոխութիւն :

Egigno (նրգ. Gigno արժ.). բուսուցանեմ, ծնուցանեմ, ծնանիմ, բխեմ, 'ի լոյս հանեմ :

Ego, mei, mihi, me (դրն.) . ես :
 > alter ego. միւս ես, իբրև զիս,
 երկրորդ անձին իմոյ :
 > egomet. ես ինքնին :
 > ego vero. իսկ ես, ըստ իմում
 կարի, իմովսանն :
 Egranátus-ta-tum (Բյծ.) . հա-
 նեալ զհատու :
 Egrédior (հոր. Grádior արձ.) . 'ի
 դուրս յաճախեմ, արտաքս ե-
 լանեմ :
 Egrégie-gius (ՎԷ.) . սքանչելա-
 պես, կարի քաջ, գեղեցիկս,
 բարի յոյժ, բարիոք :
 Egrégius-ia-ium (աժ.) . սքան-
 չելի, գեղեցիկ, ընտիր, պա-
 տուկանն :
 Egréssio-ónis (ԷԳ.) } ելք, խոտո-
 Egréssus-us (ար.) } բուսն 'ի բանս, միջին պատա-
 հարք, թափելն զնալ :
 Egréssus-sa-sum (անյ. դրԷ.) .
 Տես Egrédior .
 Egirgito (նրգ. Ito արձ.) . փսխեմ,
 ժայթքեմ, արտաքս ընկենում :
 Ehem! (ՏԳ.) . ո՛հ, վա՛յ, բա՛բէ :
 Eheu! (ՏԳ.) . վա՛յ է ինձ, եզուկ
 եմ ես, ո՛վ, վա՛հ :
 Eho կամ } ՏԳ. ա՛յ դու, այլ
 Ehodum }
 դու քեզ ասեմ :
 Eja (ՏԳ.) . հա՛ պա, աղէ, քաջ
 լեր, զօրացիր, ժիր լերուք,
 օն արիք :
 Ejáculo - las - lávi - látum - láre }
 Ejáculor (հոր. Jáculor արձ.) }
 նրգ. արձակեմ զտէպ, ձիգ
 անեմ, նետաձիգ լինիմ :

Ejectaméntum-ti (չլտ.) . աղքատ-
 ելորդ, կղկղանք, ապաւառ :
 Ejúctio-ónis (ԷԳ.) . արտաքս վա-
 լելն, տարագրութիւն, վտա-
 րութիւն, աքսորումն :
 Ejúcto (նրգ. Jacto արձ.) . ար-
 տաքս վարեմ, վանեմ, վտա-
 րեմ, վտարանդեմ, տարագիր
 առնեմ :
 Ejúctus-ta-tum (անյ. դրԷ.) . Տես
 Ejicio .
 Ejero (նրգ. Juro արձ.) . մերժեմ
 զդատաւոր, չկամիմ :
 Ejício (նրգ. Jácio արձ.) . վարեմ
 արտաքս, վանեմ, հանեմ, տա-
 րագիր առնեմ, աքսորեմ :
 Ejulátio-ónis (ԷԳ.) } ողք, քուք,
 Ejulátus-us (ար.) } լայիւն, կոծ, զօղանջիւն, ճիչ,
 կական, հեծութիւն :
 Ejulo-las-lávi-látum-láre (չլտ.) .
 լամ, զլալ հարկանիմ, արտա-
 սուեմ, կականեմ, ողբամ :
 Ejúncidus-da-dum (աժ.) . նման
 պրտուոյ, պրտուեայ, պրտ-
 տուեղէն :
 Ejurátio-ónis (ԷԳ.) . մերժումն,
 հրաժեշտ, հրաժարումն :
 Ejúro (նրգ. Juro արձ.) . մերժեմ,
 չառնում յանձն, հրաժարիմ,
 հրաժեշտ տամ :
 Ejusdémmodi } աժ. նոյնպիսի,
 Ejúsmodi }
 նոյնօրինակ, նման, հանգոյն :
 Elábor (հոր. Labor-beris արձ.) .
 սորեմ, 'ի վայր հոսիմ, արագ
 անցանեմ, ճողոպրիմ, պրծա-
 նիմ, զերծանիմ :

Elaboratio-ónis (եփ․)․ աշխատու-
թիւն, վաստակ, փոյթ, ջան,
պնդութիւն :

Elaborátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․
Տես Elabóro.

Elabóro (նրգ․ et չլտ․ Labóro
արժ․)․ աշխատ լինիմ, ջանամ,
գուն գործեմ, փոյթ յանձին
ունիմ, ճգնիմ, վաստակիմ :

Elanguésco-gui (չլտ․ Languésco
արժ․)․ նուաղիմ, թալանամ,
տկարանամ, վատթարիմ :

Elárgior (հոր․ Lárgior արժ․)․ ասմ
առատապէս, առատացուցա-
նեմ զտուրս :

Elassésco (չլտ․ Lassésco արժ․)․
յոգնիմ, խոնջիմ, պարտասիմ,
լքանիմ :

Eláte - tius (Վբ․)․ մեծամտու-
թեամբ, հպարտաբար, հպար-
տագոյնս, սիգալով, ճոռոմ բա-
նիւք, բարձրագոյնս, ամբար-
հաւածութեամբ, մեծաձայն,
'ի ձայն բարձր :

Elátio-ónis (եփ․)․ բարձրութիւն,
բարձրաբերձ բարձունք, մե-
ծամտութիւն :

Elátro (չլտ․ Latro-ras արժ․)․ հա-
ջեմ, ղողանջեմ, ոռնամ :

Elátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ Տես
Effero - rs և Extóllo.

Elátus-ta-tum (- tior - tissimus)
անփքացեալ, սէգ, մեծամիտ,
հպարտ, ամբարհաւած :

Elécte-tius (Վբ․)․ ընտրանաւ,
ընտրութեամբ, վայելուչս,
գեղեցիկս :

Electibilis-le (անփ․)․ ընտրելի :

Eléctilis - le (անփ․)․ ընտրեալ,
ընտիր, ազնիւ :

Eléctio-ónis (եփ․)․ ընտրութիւն,
ընտրանք :

Elécto (նրգ․ Lecto արժ․)․ գրգեմ,
գգուեմ, փաղաքշեմ, փայ-
փայեմ, ընտրեմ :

Eléctor-óris (ար․)․ ընտրիչ, ըն-
տրող, ընտրոյ աէր :

Eléctrifer-trifera-rum (անփ․)․ որ
բուսուցանէ գելեքարինն :

Eléctrinus-na-num (անփ․)․ ելեք-
արինի, սաթի :

Eléctrum-ri (չլտ․)․ ելեքարինն,
սաթ :

Eléctus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ Տես
Eligo.

Eléctus-us (ար․)․ ընտրանք, ըն-
տրութիւն :

Elegans-ántis (- tior - tissimus)
անփ․ քնքուչ, փափուկ, գիրգ,
պերձ, մեծաշուք, շքեղ, վայ-
ելուչ, ազնիւ, շնորհալից, գե-
ղեցիկ, գեղեցկադիր :

Elegánter - tius - tissime (Վբ․)․
գեղեցիկս, վայելուչս, շքեղա-
բար :

Elegántia - ae (եփ․)․ գեղ, գե-
ղեցկութիւն, վայելչութիւն,
շքեղութիւն, շնորհք :

Elegi-górum (ար․)․ քերթուած
ողբոց, երգք ձայնարկուաց :

Elegía-ae (եփ․)․ եղերերգութիւն,
երգ խանդաղատութեան :

Elegíacus-ca-cum (անփ․)․ եղե-
րերգութեան, ողբոց :

Elegídion - dii (չլտ․)․ համառօս
եղերերգութիւն, աշխարանք

Elementáriu - ria - rium (աժ․)․ տարրական, սկզբնական :

• elementáriu puer. մանուկ որուսանի զտարբերքերականութեան :

Eleméntum-ti (չլտ․)․ տարր, առաջանիւթք, այբբեքին, ալփաբետք :

Elénchus - chi (ար․)․ երկրորդուստ, ցանկ, դիր զլիտոց :

Elephántia-ae }
Elephantiasis-is } էփ․ ելեփանդական բորոտութիւն, խստորակ :

Elephántus-ti (ար․)․ փիղ, ժանիք փղաց, փղոսկր :

Elephas-ántis (ար․ et էփ․)․ փիղ, մատակ փիղ, ելեփանդական բորոտութիւն :

Elevátio - ónis (էփ․)․ բարձրութիւն, մեծութիւն, սմբարձումն, համբարձումն, հեգնութիւն :

Elevo (նրփ․ Levo արճ․)․ բարձր առնեմ, բարձրացուցանեմ, վերացուցանեմ, 'ի վեր ունիմ, համբառնամ, դիւր առնեմ, դիւրեմ, սփոփեմ :

Elício-cis (նրփ․ Liceo արճ․)․ արտաքս հանեմ, զհետ բերեմ, զրդռեմ, զրդեմ :

Elido-ísum (նրփ․ Laedo արճ․)․ բեկանեմ, խորտակեմ, ջախջախեմ, 'ի լոյս հանեմ :

Eligo (նրփ․ Lego-gis արճ․)․ ընտրեմ, որոշեմ, զատանեմ :

Elimátus-ta-tum (անց․ րրէ․)․ Տես Elímo.

Elímimo-nas-návi-nátum-náre (նրփ․)․ հանեմ, մերժեմ, վանեմ, 'ի բաց ջնջեմ :

Elímo (նրփ․ Limo արճ․)․ խարտեմ, յղկեմ, ողորկեմ, մաքրեմ, յարդարեմ :

Elínguis - ue (աժ․)․ լեզուատ, անլեզու, անբարբառ, անձայն, անմտունչ :

Elínguo-uas-uávi-uátum-uáre (նրփ․)․ հատանեմ զլեզու, լեզուատ առնեմ :

Elíquámen-minis (չլտ․)․ աղաջուր :

Elíquésco (չլտ․ Liquéscó արճ․)․ հալեմ, լուծանիմ, սպականիմ, եղծանիմ :

Elíquium-uui (չլտ․)․ ծորումն, ծորած :

Elíquo (նրփ․ Liquo արճ․)․ հալեմ, լուծանեմ, ծորեցուցանեմ, կաթեցուցանեմ :

Elísus-sa-sum (անց․ րրէ․)․ Տես Elído.

Elíxo (նրփ․ Laxo արճ․)․ եռացուցանեմ, եփեմ ջրով, պախ գործեմ :

Elíxus-xa-xum (աժ․)․ եփեալ ջրով, պախ, թացեալ :

Elléborum-ri (չլտ․) }
Elléborus-ri (ար․) } էլեբորոս, կոճ վոսպի :

Ellýchnium-ii (չլտ․)․ պատրոյզ, բուծիւն :

Eloco (նրփ․ Loco արճ․)․ տամ 'ի վարձու :

Elocútio-ónis (էփ․)․ ասացուած, վայելչութիւն բանից :

Elocutória էւմ } եփ. արուեստ
Elocútrix ars-rtis }
Ճարտարախօսութեան :

Elógium-gii (չլէ.). գովութիւն,
գովեստ, գրուատիք, արձա-
նագիր, վերնագիր, գերեզմա-
նագիր :

Eloquens-éntis (- tior-tíssimus)
աօ. ճարտարախօս, ճարտա-
րաբան, ճոռոմ, ճոռոմաբան :

Eloquénter-tius-tíssime (Պէք.).
ճարտարախօսութեամբ, ճար-
տարաբան բանիւք :

Eloquéntia-ae (էփ.). ճարտա-
րախօսութիւն, ճարտարաբա-
նութիւն :

Elóquium-uii (չլէ.). ճառ, խօսք,
բան :

Eloquor (հար. Loquor արճ.). ճա-
ռեմ, ճառ արկանեմ, խօսիմ,
ասեմ, ճարտարամտեմ :

Elúceo (չլէ. Lúceo արճ.). փայ-
լեմ, պաղպաջեմ, շողամ, լու-
սաւորեմ, լուսասու լինիմ :

Elucífico-cas-cávi-cátum-cáre
(նրփ.). մթացուցանեմ, աղօ-
տացուցանեմ, նսեմացուցա-
նեմ, խաւարեցուցանեմ :

Eluctábilis-le (աօ.). յաղթելի,
հանդուրժելի :

Elúctor (հար. Luctor արճ.). ապ-
րիմ, ճողոպրիմ, գերծանիմ,
պրծանիմ :

Elucubrátus-ta-tum (անց. րրէք.).
Տես Elúcubro.

Elúcubro (նրփ. Lúcubro արճ.)

Elúcubror (հար. Lúcubror արճ.)
աշխատասիրեմ, ձգնիմ, երկս

արկանեմ, տքնիմ, գործեմ բա-
զում տքնութեամբ, վաստա-
կեմ լուսով ճրագի :

Elúcus-ca-cum (աօ.). անլոյս,
աղօտ, նուաղեալ, կթոտ :

Elúdo (նրփ. Ludo արճ.). խոյս
տամ, խուսափեմ, ճողոպրիմ,
ապրիմ, պրծանիմ, 'ի գերե-
հանեմ, խաբեմ, պատրեմ, 'ի
պատրսնս արկանեմ, այպա-
նեմ, ծաղը առնեմ :

Elúgeo (չլէ. Lúgeo արճ.). մեր-
կանամ գհանգերձ սգոյ, սգոյ
հանգերձ ագանիմ, սուգ գգե-
նում, ոգբամ, կոծիմ, վայեմ,
աշխարեմ :

Elúmbis-be (աօ.). մեղկ, թու-
լանորթ, իգացեալ, կանացի :

Eluo-útum (նրփ. Luo արճ.). լու-
գացուցանեմ, լուանամ, մաք-
րեմ, սրբեմ, ջինջ գործեմ :

» éluo me bonis. վատնեմ զինչս,
սպառեմ զգոյս :

Elúseo - cas - cávi - cátum - cáre
(նրփ.). միականի առնեմ :

Elútia-iórum (չլէ.). ոսկեհատք,
ոսկեհան տեղիք :

Elútrio - ias - iávi - iátum - iáre
(նրփ.). թափեմ աման յամա-
նոյ, ողողեմ, լուանամ :

Elútus-ta-tum (անց. րրէք.). Տես
Eluo.

Elútus-ta-tum (- tior) աօ. լուա-
ցեալ, մաքուր, սուրբ, ջինջ :

Elúvies-éi } եփ. ողող, հեղեղք,

Elúvio-ónis }
հոսանք՝ գեղումն ջուրց, վեհ,
անդունդք, առու, կոյանոց :

Eluxúrior (հոբ. Luxúrior արժ.).
գեղեխիմ, շուայտիմ, շուայլիմ,
գեղում, առաւելում :

Elýsiv-siórum (ար.) } ելիւսիոն ,
Elýsivium-sii (չղտ.) }
ելիւսեան դաշտք :

Emaciátus-ta-tum (անց. ԳԴԷ.).
Տէս Emácio.

Emácio (նրգ. Mácio արժ.). ծիւ-
րեմ ծնկեմ, հաշեմ մաշեմ :

Emácitas - tátis (եգ.). առգին ,
փափաք գնելոյ :

Emacrésco-ácrui (չղտ. Macrésco
արժ.). ծիւրիմ ծնգիմ, հիւ-
ծանիմ, հայլիմ մաշիմ :

Emáculo (նրգ. Máculo արժ.). հա-
նեմ գրիծս, մաքրեմ զաղտն,
զբիծն 'ի բաց պարզեմ, ջինջ
գործեմ, յտակեմ :

Emádeo (չղտ. Mádeo արժ.). թա-
ցեալլինիմ, թրջիմ, տամկա-
նամ, մեղկիմ, թուլանամ :

Emancipátio-ónis (եգ.). ձերբա-
զատութիւն, ազատութիւն 'ի
անշութենէ խնամակալի :

Emáncipo (նրգ. Máncipo արժ.).
ձերբազատեմ, ազատ առնեմ
յիշխանութենէ հօրն :

emáncipo me tibi. 'ի հարկի
կամ, ոպաս ունիմ քեզ, հար-
կիմ, ծառայանամ :

Emánco - eas - cávi - cátum - cáre
(նրգ.). ձեռնքեկ ոտնքեկ առ-
նեմ, խեղեմ, ծայրաքաղ առ-
նեմ զոտս և զձեռս :

Emáno (չղտ. et նրգ. Mano արժ.).
բղիւնեմ, հոսիմ, ելանեմ, ար-
կանեմ, ընկենում :

Emarcésco (չղտ. Marcésco արժ.).
տրորիմ, փտիմ, նեխիմ, թա-
լանամ, նուաղիմ, թօշնիմ :

Emárgino (նրգ. Márgino արժ.).
կեղեւեմ զվէրս :

Ematurésco (չղտ. Maturésco արժ.).
խայծիմ, հասուն լինիմ, հա-
սանէ՛ եփի պտուղն :

Emax - ácis (աժ.). որ ցանկայ
գնոց առնուլ, առգնօղ :

Embámma - matis (չղտ.). ամո-
քանք, համադամք, կամակք,
համեմանք :

Embléma-atis (չղտ.). խորհրդա-
կաննշան, խորհրդաւոր պատ-
կեր, միւսիոն, դրուադ երփն
երփն կճովք :

Embolum-li (չղտ.). նաւացուկ,
ցուկ՛ կտուց նաւուց :

Embolus - li (ար.). միջին ձող՝
խուփն ջրհանի :

Emedullátus-ta-tum (աժ.). ուղ-
ղածուծ, անոյժ, ակար, թոյլ,
կթոտ :

Emendábilis-le (աժ.). ուղղելի :

Emendáte - tius (ՌԷԷ.). ուղղիչ,
անսխալ, ըստ կանոնի :

Emendátio-ónis (եգ.). ուղղու-
թիւն, յարգարուսն :

Emendátor-óris (ար.). յարգա-
րիչ, յարգարելի, նորոգիչ :

Emendátrix-rícis (եգ.). կին յար-
գարիչ :

Emendátus-ta-tum (անց. ԳԴԷ.).
Տէս Eméndo.

Emendátus-ta-tum (- tior - tissi-
mus) աժ. յարգարեալ, ուղ-
ղեալ, ուղղիչ, անսխալ :

Emendicátus-ta-tum (անց. Գրէ.).

Տես Emendico.

Emendico (Երգ. Mendico արձ.). մոռանամ, 'ի մոյր շքիմ' ելանեմ :

Eméndo-das-dávi-dátum-dáre (Երգ.). ուղղեմ, յարդարեմ, բժշկեմ, բուժեմ, ողջացուցանեմ, աւարեմ :

Eménsus-sa-sum (անց. Գրէ.). Տես Emétior.

Eméntior (հոգ. Méntior արձ.). ստեմ, սուտ խօսիմ, ստարանեմ, կեղծաւորիմ, կերպարանիմ, նմանեցուցանեմ :

Ementitus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Eméntior.

Emércor (հոգ. Mercor արձ.). գնոց առնում, գնեմ :

Eméreo (Երգ. Méreo արձ.). արժանաւոր լինիմ, արժանաւորիմ, զինուորանամ, զինուորիմ, շահիմ, ստանամ, զբռամք ածեմ, ընդունիմ :

Emérgo (չգ. Mergo արձ.). 'ի վեր ելանեմ, երևիմ, 'ի յայտ գամ :

Eméritus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Eméreo.

Emérsus-sa-sum (անց. Գրէ.). Emérgo.

Emérsus-us (ար.). ելք, երևոյթ, երևումն :

Emétior (հոգ. Méntior արձ.). չափեմ, կշռեմ :

Eméto (Երգ. Meto-tis արձ.). քաղեմ, հնձեմ զհունձս, կթեմ :

Emico (չգ. Mico արձ.). ընդոստնում, 'ի դուրս ոստնում,

չողամ, փայլեմ, փաղփաղեմ, պայծառ լինիմ :

Emigratio-ónis (եգ.). գաղթականութիւն, պանդխտութիւն, հասուած :

Eminens-éntis (- tior-tíssimus) ար. բարձր, բարձրապատիւ, աւագամեծար, վերագոյն, երեւելի, հոյակապ :

Eminéntia-ae (եգ.). բարձրաբերձ բարձրութիւն, բարձրաւանդակ, բարձունք, աւագամեծարութիւն, յառաջահաս պատիւ :

Emíneo, émines-mínui-ére (չգ.). գեր 'ի վերոյ լինիմ, 'ի բարձու կամ, փայլեմ :

Eminus (ձկ.). 'ի հեռաստանէ, 'ի հեռուստ, 'ի բացուստ :

Emíror (հոգ. Miror արձ.). հիանամ վարմանամ մտօք, սքսնչանամ, սխրանամ :

Emisceo (Երգ. Miscéo արձ.). յօդեմ, խառնեմ, միաւորեմ, շփոթեմ :

Emissárium-rii (չգ.). գաղտնի պատուիրակ, լրտես, դէտ, առու, կոյանոց :

Emissárius-rii (ար.). դէտ, լրտես բանակի, ծածուկ գործակալ պատուիրակ :

» emissárius équus. ձի մատակախաղ :

Emissio-ónis (եգ.). արձակումն, հոսումն :

Emissícius-ia-ium } ար. որ այսր
Emissítius-ia-ium } սնդր առաքի :

Emissus-sa-sum (անց. ԿԵԲ.).
Տես Emitto.

Emitto (ԵՐԳ. Mitto արձ.). առու-
քեմ, յղեմ, արձակեմ, ձգեմ, ապ-
րեցուցանեմ, գերծուցանեմ:

Emo-mis-mi-mtum-mere (ԵՐԳ.).
գնեմ, գնոց առնում, հրա-
պուրեմ, մոլորեցուցանեմ, ա-
պականեմ, եղծանեմ:

› emo bene. դիւրագնի գնեմ:

› emo male. մեծագնի գնեմ:

Emóderor (ՀԵՐ. Móderor արձ.).
չափ գնեմ, ՚ի չափու ունիմ,
գեջուցանեմ, ցածուցանեմ:

Emódulor (ՀԵՐ. Módulor արձ.).
երգս առնում, երգեմ, նուա-
գեմ, գեղգեղեմ:

Emólior (ՀԵՐ. Mólior արձ.). ՚ի
գլուխ հանեմ, լնում, կա-
տարեմ, աւարտեմ:

Emollésco (ՂԿԺ. Mollésco արձ.).
կակղանամ, կակղիմ, մեղկիմ,
թուլանամ:

Emóllidus-da-dum (աժ.). կակ-
ղագոյն, փափկասուն, խոնաւ-
ագոյն, քնքուշ:

Emóllio (ԵՐԳ. Móllio արձ.). կակ-
ղացուցանեմ, ամոքեմ, խան-
դաղատեցուցանեմ, ցածու-
ցանեմ, մեղկացուցանեմ:

Emollitus-ta-tum (անց. ԿԵԲ.).
Տես Emóllio.

Emolo (ԵՐԳ. Molo արձ.). աղամ,
մանրեմ, փշրեմ, լեսում:

Emoluméntum-ti (ՂԿԺ.). օգուտ,
օգտակարութիւն, շահ օգ-
տութեան, հանգիստ, դիւր,
անձնդիւրութիւն:

Emórior (ՀԵՐ. Mórior արձ.). մե-
ռանիմ, վախճանիմ, փչեմ
զոգի, փոխիմ՝ լուծանիմ յաշ-
խարհէ, պակասիմ ՚ի կենաց,
յարևէ անկանիմ:

Emótus-ta-tum (անց. ԿԵԲ.). Տես
Emóveo.

Emóveo (ԵՐԳ. Móveo արձ.). շար-
ժեմ, խաղացուցանեմ, յուզեմ,
՚ի բաց արանիմ, հեռացուցա-
նեմ, վտարեմ, ըստ աշխարհ
հանեմ, աքսորեմ:

Emphasis (ԷԳ.). պաճուճազարդ
բանք, ճարտարութիւն բա-
նից, սեթեթեալ հնչիւն:

Emphytéusis - is (ԷԳ.). հաս,
հարկ, սուրբ, վարձք, սակ,
երկայնժամանակեայ վարձա-
կալութիւն կալուածոց:

Emphytéuta - ae կամ } ար. եր-
Emphyteuticarius - rii }
կայնժամանակեայ վարձա-
կալ, հարկատու:

Emphytéuticus-ca-cum (աժ.).
բազմամեայ վարձուց:

Empírice-ces (ԷԳ.). փորձական
բժշկութիւն:

Empíricus-ci (ար.). փորձական
բժիշկ:

Emplastrátio - ónis (ԷԳ.). դիր
սպեղանեաց, պատուաստ:

Emplástro-ras-rávi-rátum-ráre
(ԵՐԳ.). պատկիւնեմ, պատուա-
տեմ պտկովք, սպեղանի ՚ի
վերայ գնեմ:

Emplástrum-ri (ՂԿԺ.). սպեղանի:

Emporética charta-ae (ԷԳ.). ան-
պիտան՝ նուրբ քարտէս:

Empórium-rii (չլ+). վաճառք , վաճառատեղի , վաճառատփողոց , վաճառանոց :

Emtio-ónis (եփ+). գնումն , գին :

Emtionális - le } աս. գնելի :

Emtitius-ia-ium } աս. գնելի :

Emtito (նրփ+ Ito արժ+). բազում անգամ գնեմ , յաճախագոյնս գնոց առնում :

Emtor - óris (ար+). գնող , առգնող վաճառակահն :

Emtrix - ricis (եփ+). կին գնող :

Emtus-ta-tum (անց. րբփ+). Տես Emo.

Emúcidus-da-dum (աս+). սակաւ ինչ բորբոսեալ :

Emúgio (չլ+ Múgio արժ+). բշեմ , գոչեմ , մռնչեմ , միմռիմ :

Emúlgeo (նրփ+ Múlgeo արժ+). քամեմ , կթեմ , մզեմ :

Emúlsus-sa-sum (անց. րբփ+). Տես Emúlgeo.

Emúncio - ónis (եփ+). սրբելն զունչս :

Emúnelus-ta-tum (անց. րբփ+). Տես Emúngo.

Emúndo (նրփ+ Mundo արժ+). սրբեմ , մաքրեմ , 'ի բաց պարզեմ , յտակեմ :

Emúngo (նրփ+ Mungo արժ+). սրբեմ զունչս , խզեմ , փետեմ , քամեմ , մզեմ , կթեմ :

Emúnio (նրփ+ Múnio - is արժ+). ամբացուցանեմ , պարսպեմ :

Emunitus-ta-tum (անց. րբփ+). Տես Emúnio.

Emutátus-ta-tum (անց. րբփ+). Տես Emúto.

Emútio (չլ+ Mútio արժ+). համբանամ , կարկիմ , ափիբերան լինիմ , պապանձիմ :

Emúto (նրփ+ Muto արժ+). փոխեմ , փոփոխեմ , շրջեմ :

En (ձկփ+). ահա , ահաւասիկ , աւասիկ , տես , հայեաց :

Enarrábilis-le (աս+). պատմելի , ճառելի , ասելի :

Enarrátio - ónis (եփ+). մեկնում թիւն , յայտարարութիւն :

Enarrátius (ձկփ+). յտակապոյնս , յայտնագոյնս :

Enarrátor - óris (ար+). մեկնիչ , թարգման :

Enárrro (չլ+ Narro արժ+). պատմեմ , վիպեմ , մեկնեմ , յայտ առնեմ , թարգմանեմ :

Enáscor (հոր+ Nascor արժ+). ծնանիմ , 'ի լոյս գամ , բղիտեմ , ծայրս արձակեմ , ծաղիմ :

Enato (չլ+ Nato արժ+). 'ի լեւզ անկանիմ՝ երթամ , լուղամ , 'ի լող երթեալ պրծանիմ :

Enátus - ta - tum (անց. րբփ+). Տես Enáscor.

Enavigátus-ta-tum (անց. րբփ+). Տես Enávigó.

Enávigo (չլ+ Návigo արժ+). նաւարկեմ , նաւեմ , նաւալիւղ լինիմ , նաւազնաց գնացիւք կոխեմ զծով :

Encárpus - pi (ար+). ընդելուզուած ծաղկանց , տծնական պսակ ծաղկանց :

Encáustes - tis (ար+). արծնիչ ապակեաց , ճարտար դրոշմիչ գրակոնտիկոնի :

Encáustices-es (իգ). արծնեալ ապակի, գրականտիկոն :

Encáusticus-ca-cum (աժ). զարգարեալ գրականտիկոնիւ, պաւճուճեալ երփն երփն :

Encáustum - ti (չգ). գրականտիկոն, արծնեալ ապակի :

encáusto pingo. նկարեմ գրականտիկոնիւ, պատեմ ապակուով արծնեղով :

Enchiridion - dii (չգ). մատենիկ, գիրք փոքրիկ, առձեռն մատեան :

Encomiógraphus-phi (ար). գովիչ, բարեասաց, գովասան, գրուատիչ :

Encómium-mii (չգ). էնկոմիա, գովեստ, գովութիւն, կացըրգական գրուատիք :

Encyclicus - ca - cum (աժ). բոլորիչ, բոլորակ, բոլորակաձև, գնդաձև, շրջաբերական՝ համաշխարհական թուղթ :

Endromis-ómidis (իգ). թեղանաւոր, թիկնոց, վերարկու, վարապանակ, աղարողոն, տառտոկ, փիլոն :

Eneco (նրգ. Neco արժ). սպանանեմ, սատակեմ, ՚ի կենաց արկանեմ, մեռուցանեմ :

Enéctus-ta-tum (անց. դրբ). Տես Eneco.

fame enéctus. նքողեալ, սովալուկ, նքթեալ :

Enérvs-ve էաժ }
Enérvus-va-vum } աժ. ջլատեալ, թոյլ, տկար, անոյժ, մեղկ, թուլամորթ :

Enérvo-vas - vávi - vátum - váre (նրգ). ջլատեմ, հատանեմ զջիւս, կարթակոտոր առնեմ, մեղկեմ, տկարացուցանեմ :

Engónaton-ti (չգ). արեգակնային ժամացոյց դիւրատար :

Enhydriis-hýdridis (իգ). ջրային օձ :

Enim (չղ). քանզի, վասնզի, որպէս զի, վասն այնորիկ :

Enimvéro (ձէբ). ստուգիւ, արգարեւ, ճշմարտիւ, անշուշտ, իրաւամբք, ապաքէն :

Eníteo (չգ. Niteo արժ.) էաժ }
Enitésco (չգ. Nitésco արժ.) } փայլիմ, շողամ, պաղպաջեմ, պայծառանամ, ՚ի յայտ դամ, յայտնի լինիմ :

Enítor (հար. Nitor արժ). ճգնիմ, ջան դնեմ, գուն գործեմ՝ դնեմ, փոյթ յանձին ունիմ, փորձեմ, զփորձ առնում, ծնանիմ, ՚ի լոյս ածեմ :

Eníxe-xius-xíssime (ձէբ). մեծաւ փութով, բազում ջանիւ, փութոյ պնդութեամբ, որչափ ինչ ՚ի կարի իցէ :

Eníxus - xa - xum (անց. դրբ). Տես Enitor.

Eníxus-xa-xum (-xior) աժ. յեց, վստահ, ՚ի լոյս ածեալ, ծնեալ :

Eníxus-us (ար). ծնունդ :

Eno (չգ. No արժ). ՚ի լող երթեալ պրծանիմ, ՚ի լիւղ անկանիմ՝ անցանեմ :

Enodate - tius - tíssime (ձէբ). յայտնապէս, մեկնազոյնս, լուսաւորազոյնս, յստակազոյն :

Enodátio - ónis (էփ․)․ *Մեկնու-
թիւն , յայտարարութիւն ,
լուսաւորութիւն :*

Enodátus-ta-tum (անց․ ԿՐԷ․)․
Տես Enódo.

Enódis-de (աձ․)․ *մեկին , դիւ-
րին , յայտնի , պայծառ , լու-
սաւոր :*

Enódo (նրփ․ Nodo արժ․)․ *լու-
ծանեմ , արձակեմ , քակեմ ,
մեկնեմ , պարզեմ , դիւրեմ ,
յայտ առնեմ :*

Enórmis-me (-mior) աձ․ *անարի,
անհեղեղ , անհնարին , ան-
չափ , տարապայման :*

Enórmitas-tátis (էփ․)․ *անհնա-
րին մեծութիւն , անչափու-
թիւն , օտարոտի իրք :*

Enórmiter (ձԷ․)․ *յանչափս , ան-
հնարինս , մեծապէս :*

Enotésco (չլփ․ Notésco արժ․)․
*յայտնի լինիմ , ճանաչիմ , 'ի
յայտ գամ :*

Enoto (նրփ․ Noto արժ․)․ *նշա-
նակեմ , ընդ գրով արկանեմ :*

Ens-ntis (չլփ․)․ *է , էակ , էութիւն ,
դոյ , գոյութիւն , արարած :*

Ensículus-li (ար․)․ *դաշոյն , սու-
սեր , դանակ , կարոց :*

Ensifer-sífera-rum }
Ensiger-sígera-rum } աձ․ *սուսե-
րաւոր , սուսերաձիգ , սուսե-
րամերկ :*

Ensis-is (ար․)․ *սուր , սուսեր ,
թուր , դաշոյն , վաղակաւոր :*

Entheus-ea-eum (աձ․)․ *էական ,
աստուածեղէն , աստուածա-
կան , աստուածաշնորհ :*

Enthyméma-matis (չլփ․)․ *խոր-
հուրդք , ծնունդ մտաց , մտա-
ծութիւն , հնարք , կարծա-
ռօտ ձեռնարկութիւն :*

Enúbo (չլփ․ Nubo արժ․)․ *ամուս-
նանամ ընդ առն խոնարհա-
գոյն կարգի :*

Enucleáte - tius - tissime (ձԷ․)․
*յայտնապէս , մեկնապէս , յայտ
յանդիման :*

Enucleátus-ta-tum (անց․ ԿՐԷ․)․
Տես Enúcleo.

Enúcleo - eas - eávi - eátum - eáre
(նրփ․)․ *հանեմ զկորիզս , մեկ-
նեմ , պարզեմ , յայտ առնեմ ,
լուսաւորեմ :*

Enúdo (նրփ․ Nudo արժ․)․ *մեր-
կացուցանեմ , զրկեմ , կողոպ-
տեմ , յայտ առնեմ , յայտնեմ ,
ծանուցանեմ :*

Enumerátio-ónis (էփ․)․ *համար ,
թուումն , կրկնած կարճ 'ի
կարճոյ :*

Enumerátus-ta-tum (անց․ ԿՐԷ․)․
Տես Enúmero.

Enúmero (նրփ․ Número արժ․)․
*թուեմ , հաշուիմ , համարիմ ,
'ի համար արկանեմ՝ բերեմ ,
պատմեմ մի ըստ միոջէ , զըոյց
տամ , վիպեմ :*

Enunciátio-ónis }
Enuntiátio-ónis } էփ․ *յայտնու-
թիւն , յանդիմանութիւն ,
յառաջագրութիւն :*

Enunciátivus - va - vum (աձ․)․
յայտնիչ , մեկնիչ :

Enunciátrix - ricis (էփ․)․ *կին
յայտնիչ :*

- ars enunciatrix. հռետորական արուեստ, հռետորութիւն, ճարտարախօսութիւն:
- Enunciatum - ti (չգ+). յառաջադրութիւն, ասացուած, առակ, վճիռ:
- Enúncio (նրգ. Núncio արժ.) }
 Enúntio (նրգ. Nüntio արժ.) }
 յայտ առնեմ, յայտնեմ, 'ի վեր հանեմ, ցուցանեմ, ծանուցանեմ, հրապարակեմ, համբաւեմ:
- Enúptio-ónis (էգ+). ամուսնութիւն ընդ առն խոնարհադոյն կարգի:
- Enútrio (նրգ. Nútrio արժ.). սնուցանեմ, կերակրեմ, բուծանեմ, դարմանեմ, ճարակ տամ:
- Eo, is, ivi էաժ ii, itum, ire (չգ+). երթամ, դնամ, խաղամ, մեկնիմ, ոտնփոխ լինիմ, քայլեմ, շրջեմ, անցանեմ:
- Eo (ձգ+). անդր, անդէն, անդ, 'ի նմին տեղւոջ, ցայն վայր, այնչափ՝ որչափ, վասն որոյ, այնպէս զի:
- eo insoléntiae procéssit, ut. այնպէս իմն անամօթեցաւ լիտեցաւ՝ զի:
- eo ut, eo quo, eo ne. որպէս զի, առ 'ի, զի մի':
- eo quod, eo quia. վասնզի, քանզի, որովհետեւ:
- eo magis. այնպէս իմն, այնչափ առաւել քան:
- eóque. վասն որոյ, նմին իրի:
- eo... quo. այնչափ... որչափ, այնպէս իմն՝ մինչ զի:

- Eódem (ձգ+). անդէն, 'ի նմին տեղւոջ:
- Eos-óis (էգ+). արեւծայրք, արշալոյս, այգ, առաւօտ, տիւ, ցերեկ, օր:
- Eóus-óa-óum (աթ+). արեւելեայ, արեւելեան, այգուն, առաւօտեան:
- Eóus-ói (ար+). արուսեակ, ասոր առաւօտին:
- Eóusque (ձգ+). մինչև ցայն վայր, ցայն չափ:
- Ephébéum - ei }
 Ephébiúm - bii } չգ+. ասպարէզ
 հրահանգաց, կռուանոց, մարզարան, կրթարան:
- Ephébicus-ca-cum (աթ+). մանկական, տղայական, երիտասարդական:
- Ephebus-bi (ար+). մանուկ, պատանեակ:
- Ephéméris-méridis (էգ+). օրագրութիւն աստեղաց, աստեղացոյց տախտակ, տոմար, կաղանկացոյց, տօնացոյց, օրացոյց, օրագիր:
- Ephippiáti équites - tum (ար+). բազմութիւն առնեւձիոյ՝ յասպազէն վառեալ:
- Ephíppium - pii (չգ+). թամբ, համետ:
- Epíbata-ae (ար+). զինուոր ծովական, նաւական զօր:
- Epicédion-dii (ար+). երգ 'ի վերայ մեռելոյ, կոծ գերեզմանական:
- Epícopus-pa-pum (աթ+). զարդարեալ թիակօբ:

Epicus-ca-cum (աՅ․)․ զիւցազնական, վեպասանական :

Epidicticus-ca-cum (աՅ․)․ ցուցիչ, ցուցական, յանդիմանիչ :

Epidromus-mi (ար․)․ շուան ուսկանի, ճոպան արձուլի, առագաստ խելաց նաւու :

Epiglóttis-tidis (էՓ․)․ սոսորդ, լեզուակ, խաղողիկ :

Epigrámma-atis (չլտ․)․ արձանագիր, վերնագիր, վերնաառք, վերնադրոշմ, գերեզմանագիր :

Epigrammátion-tii (չլտ․)․ համառօտ արձանագիր, կարճ վերնադրոշմ :

Epilogus-gi (ար․)․ վերջին բանք, վերջաբան, վախճան, հետեւութիւն, կնիք, կարճ ՚ի կարճոյ կրկնած :

Epiničia-ciórum (չլտ․)․ յաղթական երգք, նուագք յաղթութեան :

Epinyctis - tidis (էՓ․)․ դոյզն վէրք, կեղ :

Epiphania-ae (էՓ․)․ Աստուածայայտնութիւն, երևումն, յայտնութիւն :

Epiphonéma - matis (չլտ․)․ գոչումն ՚ի կատարածի ճառին, մակագանչութիւն :

Epíphora - ae (էՓ․)․ ծորումն, մղելն, հոսումն :

Epirhédium - dii (չլտ․)․ սայլ, կառք, դեսպակ :

Episcénium - nii (չլտ․)․ երկրորդ դասիկոն թատեր :

Episcopális-le (աՅ․)․ եպիսկոպոսական :

Episcopátus-us (ար․)․ եպիսկոպոսութիւն, իշխանութիւն՝ պաշտօն՝ տախճան եպիսկոպոսի, տեսչութիւն :

Episcopus-pi (ար․)․ եպիսկոպոս, տեսուչ :

Epístola-ae (էՓ․)․ թուղթ, նամակ, գիր :

> ab epistolis. տետրագիր, դիւանագիր, քարտուղար թղթագիր :

Epistoláris-re կամ **Epistólicus - ca - cum** } (աՅ․)․ նամակի, թղթոց :

Epistólíum-lii (չլտ․)․ տոմս, քարտէս, նամակ փոքրիկ, թուղթ կարճառօտ :

Epistómium-mii (չլտ․)․ խուփն, ջրարգել ակազանի, վերին ծակ տակառի :

Epistýlium - lii (չլտ․)․ ախաւեղագէս, թակաղաղ, վերնխարիսխ :

Epitáphium-ii (չլտ․)․ արձանագիր շիրմի, գերեզմանագիր :

Epithalámium - mii (չլտ․)․ երգ առագաստի՝ հարսանեաց :

Epíthetum-ti (չլտ․)․ վերագիր, ածական :

Epitógium-gii (չլտ․)․ պճղնաւոր, մեկնոց, ամղան :

Epítoma-ae } **Epítome-es** } էՓ․ քաղուածոյք գրոց, համառօտութիւն :

Epitónium-nii (չլտ․)․ ճախարակ, անիւ փոքրիկ :

Epiúrus-ri (ար․)․ ցից, կարթ, ակիշ փոքրիկ, կտցաւոր երկաթ :

Epódos - di } ար. վերջին մասն
Epódus - di }

վիպասանութեան :

Epol (ՋԲ.) . ապաքէն, արդարեւ,
հաւատաւ ինձ, ճշմարտիւ :

Epos (չլտ.) . դիւցազնական բա-
նաստեղծութիւն , վիպասա-
նական քերթուած, վիպասա-
նութիւն :

Epóto (Երգ. Poto արժ.) . քմայեմ,
քամեմ, ծծեմ, խմեմ :

Epótus-ta-tum (անց. ԿրԲ.) . Տես
Epóto.

Epulae-árum (ԷՓ.) . խորտիկք ,
կերակուր, խնճոյք, կոչունք,
խրախուճք, հացկերոյթ :

Epuláris-re (աթ.) . խրախարար,
ուրախալից , խնջոյից , աշ-
խարհաւանդիկ :

Epulo - ónis (ար.) . մեծատուն
արկորեայ, շատակեր, որովայ-
նապարար :

Epulor-láris-látus-lári (հար.) .
կոչունս՝ խրախութիւն կոչ-
նոց առնեմ, մեծահաց գոր-
ծեմ :

Epulum-li (չլտ.) . հացկերոյթ,
ընթրիք, կոչունք, խրախու-
թիւն :

Equa-ae (ԷՓ.) . մատակ ձի, զամ-
բիկ, ճայիկ :

Equária-ae (ԷՓ.) . ձիական պա-
ճար :

Equárius - rii (ար.) . դարմանիչ
ձիոց, սպասաւոր ախոռոյ :

Eques-uitis (ար.) . հեծեալ, այր-
ուձի, հեծելազօր, ձիական
զօրք, ասպետ :

» équitum ordo. կարգ ասպե-
տաց, ասպետութիւն :

Equéster-tris-tre (աթ.) . հեծե-
լական, ձիական :

» equéstris státua. անդրի ձիա-
կան, արձան ձիակերպ :

» ordo equéster. կարգ ասպե-
տաց, ասպետութիւն :

Equidem (ՋԲ.) . ստուգիւ, ար-
դարեւ, ճշմարտիւ, ապաքէն,
իրաւամբք :

» équidem ego. իսկ վասն իմ,
ըստ իմոցս կարծեաց :

» équidem putábam. սակայն
ես իսկ ինքնին պատշաճ հա-
մարէի :

Equiferus-ri (ար.) . վայրենի ձի :

Equile-lis (չլտ.) . ասպաստան ,
ախոռ ձիոց :

Equínus-na-num (աթ.) . ձիա-
կան, ձիակերպ, հեծելական :

Equíria-rium (չլտ.) . ձիընթա-
ցիկ արշաւանք, ձիընթացք,
ձիարշաւանք :

Equiso-ónis (ար.) . ձիարոյծ, վա-
րաւանդասպաս , ձիավարժ ,
ձիավաճառ :

Equitátio-ónis (ԷՓ.) . հեծելու-
թիւն , ձիավարութիւն :

Equitátus-us (ար.) . հեծելազօր
գունդ, այրուձի, ձիավարու-
թիւն, հեծելութիւն :

Equítium - tii (չլտ.) . դադարք
երիվարաց, երամակ ձիոց :

Equito - tas - távi - tátum - táre
(չլտ.) . հեծանիմ՝ի ձի, գնամ
երիվարաւ, ձիավարիմ, ձիար-
կեմ, ձիարձակ լինիմ :

Equola-ae (էգ.) մատակ մարուկ ձիոյ, արմուղ ձի :

Equuleus-ei (ար.) փոքրիկ յաւանակ, գելոց, գելարան, պրկոց:

Equulus-li (ար.) մատաղաձի, մարուկ ձիոյ, թերազարժ ձի:

Equus-qui (ար.) ձի, երիզար :
» **incito equum.** մարակեմ գձին, մարակ 'ի կուշտ առնեմ երիզարին :

Eradicatus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.)
Տես Eradico.

Eradico-cas-catum-care (նրգ.) արմատախիլ առնեմ, արմատաքի տակակոտոր խլեմ, քակեմ, ջնջեմ, կորզեմ, հանեմ՝ յարմատոյ :

Erado (նրգ. Rado արձ.) գերծեմ, սպիրեմ, վերամ, քերեմ, քերծում, եղծանեմ, ջրեմ:

Eranus - ni (ար.) ժողովումն արոց համաշխարհի :

Erásus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.) **Տես Erado.**

Ercisco-scis-scere (նրգ.) անջատեմ, բաժանեմ, զատուցանեմ :

Erctum-ti (չգտ.) հայրենի ստացուածք, հայրենական ժառանգութիւն, հայրենիք :

Eréctio-ónis (էգ.) շինութիւն, կանդնումն, հաստատութիւն:

Eréctus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.) **Տես Erigo.**

Eréctus-ta-tum (- tior - tissimus) ած. կանգնաւոր, կանգուն, ուղղարեւոյ, ուղղորդ, վերամբարձ :

Erémigo (չգտ. Rémigo արձ.) վարեմ զնաւ թիակօք, երթալ թիակաւ, ղեկավարեմ:

Eremita-ae (ար.) անապատաւոր, անապատական, մենակեաց, միայնաւոր :

Erémus-mi (ար.) խոպան, անապատ, մենութիւն, միայնանոց, մենակեաց բնակութիւն, մենակեցութիւն, միայնաւորութիւն :

» **erémi cultor - óris.** անապատակեաց, անապատաւոր, մենակեաց, լեռնակեաց :

Erépo (չգտ. Repo արձ.) 'ի վերմազլեմ, մազլելով ելանեմ կռուիմ մազլօք, կռուեալ տիրք և ձեռօք ելանեմ:

Eréptio-ónis (էգ.) յափշտակութիւն, աւարութիւն :

Erépto (չգտ. Repto արձ.) զերծանիմ 'ի հնարից, ազատի 'ի պարտուց :

Eréptor-óris (ար.) յափշտակիչ յափշտակող, գող, աւազակ յելուզակ :

Eréptus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) **Տես Eripio.**

Eres - ris (ար.) ողնի :

Erga (նրգ.) դէպ, 'ի կողմն ընդ, հակառակ, ընդդէմ, դէյանդիման, հանդէպ :

Ergastuláriu-ríi (ար.) բանտապահ, բանտապան, բանտապետ :

Ergástulum-li (չգտ.) խաւարի բանտ, ներքնատուն խաւարչոին :

Ergata-ae (ար.) անուորդ, կորուզան նրբելոյ զձոյլս ոսկւոյ :

Ergo (չգէ.) իսկ արդ, ապա ուրեմն, ուստի, վասն որոյ, վասն այնորիկ :

Ergo (ՏԳ.) ՚ի պատճառս, վասն, յաղագս, աղագաւ :

> illius ergo. ՚ի շնորհս նորին, առ նորա սկանէ :

> virtutis ergo. առ քաջասրտութեանն, վասն քաջութեանն անձինն :

Erius-cii (ար.) ողնի, մանկղիսն, մենքինայ :

Erigidus-da-dum (աձ.) խտտագոյն, կարծրագոյն, կարի անշառ :

Erigo (ՆԲԳ. Rego արճ.) կանգնեմ, սնկեմ, ուղղեմ, ամբառնամ; շինեմ, մխիթարեմ, սփոփեմ, քաջալերեմ, սրտապնդեմ :

Erigo - uas - uávi - uátum - uáre (ՆԲԳ.) հոսեցուցանեմ ընդ առուակս :

Erinaceus-ei (ար.) ողնի :

Erionys - yos (էժ.) Արիննիս, Արմենեայք, ընդդայք, դիք դժոխոց ՚ի տանջել զպատժապարտս :

Eripio-réptum (ՆԲԳ. Rápío արճ.) յափշտակեմ, բառնամ, բռնի հանեմ, կորզեմ, խորեմ, առնում, փրկեմ, ապրեցուցանեմ; աղաւտեմ :

Erivo - vas - vávi - vátum - váre (ՆԲԳ.) ընդ առուս հոսեմ զձուր :

Eródens-éntis (էյժ.) սպառիչ, մաշիչ, ծախիչ, փաղաղիչ, կերիչ :

Eródo (ՆԲԳ. Rodo արճ.) սպառեմ, մոշեմ, ծախեմ, փաղաղեմ, կրծեմ, ուտեմ :

Erogátio-ónis (էժ.) բաշխումն, բաժին, բաժանումն, մասն :

Erogátus - ta - tum (անց. ԴԵԷ.) Տես Erogo.

Erógito (ՆԲԳ. Rógito արճ.) թախանձեմ, ժտեմ, մեծաւ թախանձանօք աղաչեմ, աղերսեմ :

Erogo (ՆԲԳ. Rogo արճ.) բաշխեմ, բաժանեմ, ծախեմ, վատնեմ :

Erósio-ónis (էժ.) ծախումն, մաշումն :

Erósus-sa-sum (անց. ԴԵԷ.) Տես Eródo.

Eróticus-ca-cum (աձ.) տարփական, խանդաղատական, գորովալից :

Errabúndus-da-dum

Errans-ántis էաճ

Erráticus-ca-cum

րական, թափառական, երկրեալ և տատանեալ, ընդվայրադնաց :

Errátio-ónis (էժ.) թափառանք, յաճանք, խտտորութիւն, թափառականութիւն, ընդվայրայաճութիւն :

Errátum - ti (չԳ.)

Errátus - us (ար.)

թիւն, վրիպանք, սխալանք, յանցանք, վրէպք :

Erro-ras-rávi-rátum-ráre (չչԺ.).

Թափառական շրջիմ, Թափառիմ, յաժիմ, վըրիպեմ, սխալիմ, խոտորիմ, յանցանեմ, 'ի պատրանս արկանիմ :

Erro - ónis (ար.). այլ Թափառական, յեղյեղուկ :

Erróneus-ea-eum (աժ.). Թափառական, ընդվայրագնաց :

Error-óris (ար.). մոլորութիւն, վըրիպանք, վըրէպք, սխալանք, խոտորութիւն, պատրանք, խարանք, խարէութիւն, յանցանք, յանցուած :

Erubescéndus-da-dum (էյժ.). ամօթալից, խայտառակ, վատ, անարժան :

Erubésco (չչԺ. Rubésco արժ.). շառագունիմ, շիկնիմ, վամօթի հարկանիմ, ամաչեմ, յամօթ լինիմ :

Eruca-ae (իժ.). խառնիճ, ջարեակ, երեւիլ, Թրթուր :

Eructátio-ónis (իժ.). զգայութիւն, փսխումն :

Erúcto (նրժ. Ructo արժ.). զգայուիմ, փսխեմ, ործամ, արտաքս բղիեմ :

Erúdero (նրժ. Rúdero արժ.). մաքրեմ զգետին 'ի քարանց, զքեկորս 'ի մի վայր ժողովեմ :

Erúdiens-éntis (էյժ.). հրահանգիչ, ուսուցիչ, կրթական :

Erúdio, érudis - ívi - ítum - íre (նրժ.). հրահանգեմ, ուսուցանեմ, կրթեմ, վարժեմ, վարդապետեմ :

Erudíte - tius - tíssime (յէԺ.). իմաստնաբար, իմաստնագոյն :

Eruditio-ónis (իժ.). իմաստութիւն, վարժք, գիտութիւն, հմտութիւն, խելամտութիւն, վարդապետութիւն, ուսումն :

Eruditrix - ricis (իժ.). կին ուսուցիչ :

Eruditulus-la-lum (աժ.). կէս իմաստուն, Թերակատար գիտուն, ճարտարող, պարծուկ :

Eruditus-ta-tum (անց. րէԺ.).

Տես Erúdio.

Eruditus-ta-tum (-tior-tíssimus) աժ. ուսեալ, վարժ, հմուտ, տեղեակ, գիտուն, իմաստուն, կիրթ :

Erúgo (նրժ. Rugo արժ.). 'ի բաց բառնամ զխորշս 'ի մորթոյ, զկաշին խորշանկեալ յղկեմ :

Erúmpo (չչԺ. Rumpo արժ.). ելանեմ արտաքս, յարձակիմ, ծագիմ, ծայրս արձակեմ, ծնանիմ, 'ի լոյս գամ, յայտնիմ :

Erúnco (նրժ. Runco-cas արժ.). քաղահան առնեմ, քաղ հանեմ, խլեմ զքաղ :

Eruo (նրժ. Ruo արժ.). բլեմ, պեղեմ, փորեմ, կործանեմ, քանդեմ, փլուզանեմ, աւերեմ :

Erúptio-ónis (իժ.). արշաւանք, ասպատակ, յարձակումն :

Erutus-ta-tum (անց. րէԺ.).

Տես Eruo.

Erysípelas - latis (չչԺ.). օձիկ ախա, ծաւալումն հրոյ :

Erythacus - ci (ար.). կարմրալանջ Թռչուն :

Erythrócoma-morum (չլ+). նը-
ռունք, նուննիք :

Esca-ae (է+). կեր, խանձ, կե-
րակուր, պարէն, նպար, դար-
ման, սնունդ :

Escárius-ia-ium (ա+). սննդա-
կան, դարմանական :

> vasa escária. անօթք կերակ-
րոց, կազմածք, պուտուկք :

Escéndo (չլ+ Scando աբ+). 'ի
վեր ելանեմ, վերանամ, բարձ-
րանամ, իջանեմ, ելանեմ 'ի
ցամաք :

Escendéntes-tium (աբ+). հաւք,
նախնիք, հարք :

Escénsus-us (աբ+). ելք, վերա-
ցումն :

Esculéntus-ta-tum (ա+). ու-
տելի, քաղցր 'ի կերակուր :

Esculus-li (է+). ընտանի թե-
ղօշ, կաղնի :

Esito (նր+ Ito աբ+). յաճախա-
գոյն ուտեմ, ստեպ ճաշակեմ :

Esseda-ae (է+)

Essedum-di (չլ+)

տոյից բանակի, կառք պատե-
րազմական :

Essedárius-rii (աբ+). կառամար-
տիկ, կառամարտ, կառապետ,
կառավար, սայլորդ :

Esséntia-ae (է+). էութիւն,
իսկութիւն, բնութիւն, զօ-
րութիւն :

Esto (նր+ Sum քայ+). լեր, դի-
ցուք գրեսցուք, համարեա-
ցուք եթէ, թէպէտ և :

Estrix-ricis (է+). կին շատա-
կեր՝ որկորուտ :

Estur (կր+ Edo քայ+). կերեալ
լինի, ծախի, փաղաղի :

Esuriáles fériae-iárum (է+).
աւուրք ծոմապահոց vel ան-
սուաղութեան :

Esúries-iei (է+). քաղց, նօթու-
թիւն, տենչանք կերակրոց :

Esúrio, ésuris-ivi-ítum-ire
(չլ+). քաղցնում, նքթիմ,
նօթի լինիմ :

Esúrio-ónis (աբ+). քաղցեալ,
նօթի, նքթեալ, օղկեալ :

Esurítio-ónis (է+). ախորժանք,
ցանկութիւն կերակրոց, նօ-
թութիւն, քաղց :

Esúritor-óris (աբ+). նքթեալ,
նօթի, օղկեալ, քաղցեալ :

Esus-us (աբ+). ճաշակումն, կե-
րակուր, սնունդ :

Et (չլ+). և, ևս, այլ և, նա և :

Etenim (չլ+). քանզի, վասնզի,
որովհետև, յորմէ հետէ :

Etésiae-iárum (է+). տարևոր
հողմք :

Etésius-ia-ium (ա+). տարևոր,
ամ ըստ ամէ :

Ethica-ae }
Ethice-ces } է+ բարոյական փի-
լիսոփայութիւն :

Ethicus-ca-cum (ա+). բարոյա-
կան, խրատական :

Ethnicus-ca-cum (ա+). հեթա-
նոս, անաստուած, կուսպաշտ,
կուսպարիշտ :

Ethológia-ae (է+). բարոյախօ-
սութիւն, ճառք զբարուց և
զսովորութեանց, բարք, բոյս
բարուց :

Ethologus - gi (ար․)․ կատակեր-
գու, գուսան, վարձակ :

Ethopoéja-ae (է՛՜)․ բարառնու-
թիւն :

Etiám (չլի․)․ ևս, նա և, այլ և,
տակաւին, նոյնպէս, այո՛, ար-
դարև, ճշմարտիւ, ստուգիւ,
ապաքէն, թէպէտ և, բայց
սակայն :

» étiam atque étiam. բարւոք
յոյժ, կարի քաջ, ջերմաջերմ,
փութով :

Etiámdu(m) (ՎԷ․)․ նա և այժմ,
արդ ևս :

Etiámnu(m) } ՎԷ․ մինչև ցայժմ,
Etiámnunc }
մինչև ցայս վայր, ցարդ ևս :

Etiámsi (չլի․)․ թէ և, թէպէտ
և, համարեցուք թէ :

Etiámtu(m) } ՎԷ․ մինչև ցայն
Etiámtunc }
ժամ, ցայնժամ :

Etsi (չլի․)․ թէպէտ և, թէ և :

Etymología-ae } է՛՜․ ստուգա-
Etymológice-ces }
խօսութիւն, ստուգարանու-
թիւն :

Etymológicus - ca - cum (ար․)․
ստուգարանական :

Etymon-mi (չլի․)․ ստուգախօ-
սութիւն, սկզբանն բանից
քննութիւն :

Eu (ՎԷ․)․ ազնիւ, վա՛շ, բար-
ւոք, քաջ, բարի յոյժ :

Eucharístia-ae (է՛՜)․ խորհուրդ
զոհութեան, սուրբ հաղոր-
դութիւն, զոհութիւն, օրէնք :

Eucharísticon - ci (չլի․)․ երգ

չնորհակալութեան, նուազ
զոհութեան :

Euge (ՎԷ․)․ վա՛շ, ազնիւ,
բարի յոյժ, բարիոք, քաջ :

Eunúchus - chi (ար․)․ ներքինի,
կուրտ, քաճաւարոտ :

Eurinus-na-num (ար․)․ արևե-
լեայ, արևելեան :

Euríp-us-pi (ար․)․ ջրագարձ հող-
մայոյզ ծովու, ջրմուղ, նե-
ղուց, կիրճ, մօր, ճահիճք,
ծովաբաշխ, ծովալիճ, խաղ :

Euroáuster - tri } ար․ հարաւա-
Eurónotus - ti }
հողմ, հարաւ արևելեան,
եւրոնոտոս :

Eurus-ri (ար․)․ եւրոս, հողմ ար-
րևելից :

Eurýthmia - ae (է՛՜)․ պատշա-
ճաւոր յօրինուած, յօրինուա-
ծութիւն, չափակցութիւն :

Eutygrámmus - mi (ար․)․ կանոն,
քանոն՝ ճարտարապետաց :

Evácuans - ántis (Է՛՜)․ թափիչ,
վտարական :

Evácuo (ՆԷ՛՜․ Vácuo ար՛՛)․ թա-
փեմ, հանեմ արտաքս, դատարկ
առնեմ, դատարկացուցանեմ :

Evádo - ásum (ՆԷ՛՜․ et չլի․ Vado-
dis ար՛՛)․ ճողոպրիմ, խուսա-
փեմ, խոյս տամ, ապրիմ, զեր-
ծանիմ, պրծանիմ, դառնամ
և լինիմ, առնիմ :

Evagátio - ónis (է՛՜)․ ցրուճն՝
քայքայումն մտաց, թարթա-
փանք, զքօսանք :

Evagor (հար․ Vagor ար՛՛)․ թա-
փառիմ, թարթափիմ, այսր

անդր յածիմ, խոտորիմ 'ի կարգէ բանից :

Evalésco (չլտ. Valésco արճ.). զօրանամ, կազուութիմ, զօրութիւն զգնում :

Eválo (Նրգ. Vallo արճ.). արտաքսեմ, 'ի բաց հանեմ, քշեմ, վարեմ :

Eválo-lis-leré (Նրգ.). մաղեմ, խարբալեմ, խախալեմ, թօթափեմ :

Evanésco (չլտ. Vanésco արճ.). ունայնանամ, ցողանամ, յօղս ցնդիմ, չէք յաշաց լինիմ, գորշանամ, 'ի շոգի լուծանիմ, չքանամ, չքոտիմ :

Evangéllia-iórum (չլտ.). վարձք, սրիսուր, հատուցումն :

Evangéllicus-ca-cum (աթ.). աւետարանական :

Evangelísta-ae (ար.). աւետարանագիր, աւետարանիչ :

Evangéllium-llii (չլտ.). աւետարան :

Evangelízo-zas-závi-zátum-záre (Նրգ. et չլտ.). քարոզեմ զաւետարանն, աւետարանեմ, աւետեմ, գուշակ լինիմ :

Evángelus-li (ար.). աւետարեր, աւետաւոր, բանբեր :

Evánnó (Նրգ. Vanno արճ.). թօթափեմ, հողմահարեմ, հոսեմ նքութիւ, ընկնում :

Evaporátio-ónis (էգ.). ցնդումն գոլորշուոյ, բուրումն :

Evapóro (Նրգ. Vapóro արճ.). բուրեմ, բուրեցուցանեմ, արձակեմ զգոլորշի :

Evástó (Նրգ. Vasto արճ.). աւերեմ, քանդեմ, յաւերակ դնեմ, գերգեմ, աւար հարկանեմ, աւարեմ, կողոպտեմ :

Evásus-sa-sum (անց. րէք.). Տես Evádo.

Evax ! (Տջբ.). կեցցէ, ո՛հ, բա՛րէ :

Evéctio-ónis (էգ.). համարձուսն, վերացուսն, իշխանութիւն ճանապարհորդելոյ 'ի պէշասպիկ սուրհանդակ :

Evéctus-ta-tum (անց. րէք.). Տես Eveho.

Evéctus-us (ար.). կառք, սայլ, դեսպակ, տեղափոխութիւն, փոխումն :

Eveho (Նրգ. Veho արճ.). փոխեմ, այլուր տանիմ, վերացուցանեմ, բարձրացուցանեմ, ամբառնամ :

» évehor equo. հեծանիմ 'ի ձի, վարեմ զձի, ձիավարեմ, ձիարձակ լինիմ, ձիարդեալ արշաւեմ :

Evélló (Նրգ. Vello արճ.). արմատաքի խլեմ, տակակոտոր աւնեմ, հանեմ յարմատոյ, ջնջեմ, կորզեմ :

Evénio (չլտ. Vénio արճ.). 'ի դուրս գամ, 'ի վեր ելանեմ, բղխիմ, ծագիմ, ծնանիմ, դէպ լինիմ, դիպիմ, հանդիպիմ, պատահեմ :

Evéntilo (Նրգ. Véntilo արճ.). հողմոյ տամ, ցանեմ, ցրուեմ, վարատեմ, ցան և ցիր՝ վայրավատին կացուցանեմ :

Evéntum-ti (չդ.) }
Evéntus-us (ար.) } դէպք, պա-

տահարք, 'ի դիպաց արդա-
սիք, դիպուած, արկած, ելք
իրաց, կատարած, վախճան,
արդիւնք, յաջողուած, յաջո-
ղութիւն :

Evérbero (Նրգ. Vérbero - ras
արձ.). թօթափեմ, երեւեմ,
զարկուցանեմ, հարկանեմ,
բախեմ, ծեծեմ, ձազկեմ :

Evérgo (Նրգ. Vergo արձ.). հե-
ղում, հոսեմ, թափեմ, ար-
տաքս հանեմ :

Everriculum-li (չդ.). ուռկան,
ցանց, արձոյլ, վարմ :

Evérro (Նրգ. Verro արձ.). աւել-
ածեմ, մաքրեմ, զողանամ,
կապտեմ, աւարեմ, աւար հար-
կանեմ :

Evérsio-ónis (էգ.). աւեր, կոր-
ծանուցի, քանդուցի, տապա-
լուցի, փլուցի :

Evérsor-óris (ար.). աւերիչ, կոր-
ծանիչ, քանդիչ, աւարառու :

Evérsus-sa-sum (անց. րրբ.).
Տես Evérro և Evérto.

Evérto (Նրգ. Verto արձ.). աւե-
րեմ, կործանեմ, քանդեմ, քակ-
տեմ, տապալեմ, փլուզանեմ,
հարթյառակ առնեմ :

Evíbro (Նրգ. Vibro արձ.). ծո-
ձեմ, շողացուցանեմ, շարժեմ,
երեւեմ, տատանեմ :

Evíctio - ónis (էգ.). մերժուցի
յիրաւանց ստացուածոյ :

Evíctus-ta-tum (անց. րրբ.). Տես
Evínco.

Evidens-éntis (- tior - tíssimus)
ած. յայտնի, պայծառ, մե-
կին, լուսաւորագոյն, ծանօթ :

Evidénter - tius - tíssime (Վբ.).
յայտնապէս, յայտանդիման,
յստակագոյնս, մեկնապէս :

Evidéntia - ae (էգ.). յայտնու-
թիւն, ստուգութիւն, լու-
սաւորութիւն, ճշմարտու-
թիւն :

Evigilátus-ta-um (անց. րրբ.).
Տես Evígilo.

Evígilo (չդ. Vígilo արձ.). զար-
թնում, արթուն կամ, սկեմ,
տքնիմ, երկս արկանեմ :

Evilésco (չդ. Vilésco արձ.).
նուազիմ, խոտիմ, յանարգու-
թիւն իջանեմ :

Evíncio (Նրգ. Víncio արձ.). պա-
տեմ, շուրջ պարսպեմ, փա-
կեմ, կապեմ :

Evínco (Նրգ. Vinco արձ.). յաղ-
թեմ, գեր 'ի վերոյ լինիմ,
պլեմ, առաւելում, յաղթա-
հարեմ, ըմբերանեմ, զբռամբ
ածեմ, ընդունիմ :

Evínctus - ta - tum (անց. րրբ.).
Տես Evíncio.

Evirátus - ta - tum (անց. րրբ.).
Տես Evíro.

Eviresco (չդ. Virésco արձ.).
դեղինիմ, գունասիմ, տժգու-
նիմ, այլագունիմ :

Evíro-ras-rávi-rátum-ráre (Նրգ.)
մալեմ, ներքինի առնեմ, իզա-
ցուցանեմ, կնացուցանեմ,
մեղկացուցանեմ, մեղկեմ,
թուլամորթ գործեմ :

Eviseero - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ.) • հաննեմ 'ի դուրս զգորտախա, հերձուժ զորովայն :

Evitabilis - le (աճ.) • խուսափելի, խորշելի :

Evitatio - ónis (էգ.) • խուսափանք, փախուստ, հնարք, խոտորումն :

Evito (նրգ. Vito արձ.) • խուսափեմ, խորշեմ, խոյս տամ, փախչեմ, խոտորիմ, զերծանիմ, պրծանիմ, ճողոպրիմ, ապրիմ :

Evocati - tórum (ար.) • հինօրեայ զինուորք, վաստակաւոր զօրականք :

Evocatio - ónis (էգ.) • կոչումն, հրաւեր, զօրատողով, ժողովումն զօրաց :

Evocator - óris (ար.) • կոչօղ, զօրահանող :

Evocatus - ta - tum (անց. րրբ.) • Տես Evoco.

Evoco (նրգ. Voco արձ.) • արտաքս կոչեմ, հրաւիրեմ, ձայնատուր լինիմ, յասպարէզ կարդամ :

> evoco ánimum a negótio. 'ի բաց դարձուցանեմ զմիտս 'ի գործոց :

Evohe ! (ճգր.) • կեցցէ՛ Ռաբոս, ազնի՛ւ :

Evólaticus homo - minis (ար.) • յեղյեղուկ մարդ, այր դիւրահաւան :

Evólito (չրգ. Vólito արձ.) • սաէպ թռանիմ, թրթռեմ :

Evoło (չրգ. Volo - las արձ.) • թռա-

նիմ, թռչիմ, սլանամ, պրծանիմ, խոյս տամ, խուսեմ, փախչիմ :

Evolútio - ónis (էգ.) • պարզումն, ընթերցում, մեկնութիւն :

Evolútus - ta - tum (անց. րրբ.) • Տես Evólvo.

Evólvo (նրգ. Volvo արձ.) • դարձուցանեմ, շրջեմ, շրջշրջեմ, թաւալեցուցանեմ, յայանեմ, մեկնեմ, պարզեմ, դիւրեմ :

> evólvo librum. վարկպարազի ընթեռնում զմատեան, յակնարկանեմ զգիրս :

> evólvo me. ազատիմ, թափեմ զանձն, զերծանիմ, պրծանիմ, ապրիմ, խոյս տամ :

Evomo (նրգ. Vomo արձ.) • արտաքս հանեմ, փսխեմ, 'ի բաց ընկենում, մերժեմ, քշեմ, վանեմ, վարեմ :

Evónymos - mi (էգ.) • խուրինի, իլենի, ձախի :

Evúlgo (նրգ. Vulgo - gas արձ.) • համբաւեմ, հրապարակեմ, հռչակ հարկանեմ, հռչակեմ, հրապարակագոյժ առնեմ :

Evúlsio - ónis (էգ.) • խլումն :

Evúlsus - sa - sum (անց. րրբ.) • Տես Evéllo.

Ex (նիւր.) • 'ի, յ, առ 'ի (բոց.) :

> ex quo. յորմէ հեռէ, իրբւ, յետ :

> ex témpore. անդէն վազվազակի, յեղակարծումն ժամու, յանկարծակի :

> ex insperáto. յանկարծուստ, յանկարծօրէն յեղակարծումն, յանպատրաստից :

- » ex indústria. գիտութեամբ, խորհրդով, խելօք, կամակար, կամաւ :
- » ex ánimo. սրտի մտօք, սրտապին, մտադիւր :
- » ex more, ըստ սովորութեան, ըստ օրինաց :
- » ex aequo et bono. իրաւամբք և արդարութեամբ, իրաւացիկ մտօք, ուղիղ, արժանապէս :
- » ex toto. լիով, ամենեկին, բովանդակ, սպառսպուռ, ամբողջապէս :
- » ex íntegro. նորոգապէս, դարձեալ, միւսանդամ, վերստին :
- » ex professo. բազում հաւաստեալ, իբրև 'ի պաշտամանէ, առանձինն մտադրութեամբ, ճշգիւ գտակալ :
- Exacerbátus-ta-tum (անց. ԴԻԲ.). Տես Exacerbo.
- Exacerbo (նշ. Acérbo աբժ.). դառնացուցանեմ, զայրացուցանեմ, զկծեցուցանեմ, բարկացուցանեմ, զրգռեմ :
- Exacésco (չլ. Acésco աբժ.). դառնամ և լինիմ քացախ, 'ի թթուութիւն դառնամ :
- Exácte - tius (ՋԷ.). ճշգրիտ, ճշգիւ, բազում պնդութեամբ, փութով, խնամով :
- Exáctio-ónis (ԷԳ.). հարկահանութիւն, պահանջանք, պահանջումն արծաթոյ, մերժումն, տարադրութիւն :
- Exáctor-óris (աբ.). մերժիչ, մղիչ, վանիչ, հարկահան, հարկապահանջ, պահանջող :

- Exáctus-ta-tum (անց. ԴԻԲ.). Տես Exigo.
- Exáctus-ta-tum (-tior-tissimus) ած. ճիշդ, ճշգրիտ, հաւաստի, ճշմարիտ, փոյթ, գործօն, ջանասէր :
- Exácuo (նշ. Acuo աբժ.). սրեմ, թեքեմ, դրդեմ, զրգռեմ, մղեմ :
- Exacútio-ónis (ԷԳ.). սրութիւն, սրելն :
- Exacútus-ta-tum (անց. ԴԻԲ.). Տես Exácuo.
- Exacútus - ta - tum (-tior) ած. յեսանասուր, սրեալ, սուր, հասուռ :
- Exadverso } ՋԷ. դէմ յանդիման, հանդէպ, 'ի հանդիպոյ, ընդդէմ :
- Exadversum }
- Exaedificátio-ónis (ԷԳ.). շինութիւն, շինուած, շինած, յորինուած ճառի :
- Exaequátio-ónis (ԷԳ.). համեմատութիւն, կշիւ, զուգութիւն, նմանութիւն, հաւասարութիւն :
- Exaequo (նշ. Aequo աբժ.). համեմատեմ, հարթեմ, հաւասարեմ, զուգեմ :
- Exaéstuo (չլ. Aestuo աբժ.). զեռամ, եռամ, ծփիմ, տատանիմ, ծօծիմ :
- » exaéstuo irà. 'ի սրտմտութիւն բրդիմ, սրտմտիմ, զայրանամ, բարկանամ սրտմտութեամբ, ծանրացասումն լինիմ :
- Exaggerátio-ónis (ԷԳ.). հողակոյտ, թոււմ, պասուար, աւ-

ազութիւն , բարձրութիւն , առաւելութիւն , ստուարութիւն բանից , աւելարանութիւն , լայնութիւն՝ ձեւ :

Exaggerátus-ta-tum (աՆԳ. ԳՐԷ.).
Տես Exággero.

Exaggerátus-ta-tum (-tior) աՑ. բարձր, բարձրաբերձ, բարձրագոյն, բարձրական, բարձրակաց, հոյակապ :

Exággero (ՆԳԳ. Aggero-ras աՐԺ.). պատնէշ կանգնեմ, շեղջակուտեմ, դիզանեմ, ստուարացուցանեմ, կուտակեցուցանեմ, լայնեմ :

Exagítator-óris (աՐ.). խռովել, խռովարար, աղմկարար, հաւածիչ :

Exágito (ՆԳԳ. Agito աՐԺ.). փախուցանեմ, հալածական առնեմ, հալածեմ, վանեմ, նեղեմ, խոււեմ, տառապեցուցանեմ, սանջեմ, ՚ի բաց առնում, մանր քննեմ՝ զննեմ, կրկտեմ, ՚ի քնին արկանեմ :

Exagóga - ae } ԷԳ. տեղափոխու-
Exagóge - es } թիւն աղիտամաղխի վաճառաց :

Exalbésco (չԳԳ. Albésco աՐԺ.). սպիտականամ, սպիտակիմ, այլազունիմ, աժգունիմ :

Exálbidus-da-dum (աՑ.). հարեալ ՚ի սպիտակ, սպիտակագոյն :

Exáltó - tas - távi - tátum - táre (ՆԳԳ.). բարձր առնեմ, բարձրացուցանեմ, մեծացուցանեմ,

վերացուցանեմ, ամբառնամ, պեղեմ, բրեմ, փորեմ :

Exámen-minis (չԳԳ.). պարբ մեղուաց, խումբ, խուռն, բազմութիւն, ակումբ, կաճառ, քննութիւն , հարցափորձ , հետազոտութիւն , խոյզ :

Examinátio-ónis (ԷԳ.). կշռութիւն , քննութիւն , քնին , խոյզ և խնդիր :

Exámino-nas-návi-nátum-náre (ՆԳԳ.). պարս մեղուաց գործեմ, կշռեմ, հաւասարեմ, ՚ի քնին արկանեմ, ՚ի խոյզ և ՚ի խնդիր լինիմ :

Exampléxor (հաՐ. Ampléxor աՐԺ.). գիրկս արկանեմ, գիրկ ընդ գիրկ խառնիմ, ընդգրկեմ, գիրկ ընդ խառն լինիմ :

Examúrco-cas-cávi-cátum-cáre (ՆԳԳ.). պարզեմ ՚ի մրոյ՝ անմրուր գործեմ զեւղն :

Exánguis-gue (աՑ.). անարիւն, գունատ, դեղնեալ, տժգոյն :

Exanimális-le (աՑ.). անշունչ, անշնչացեալ, անկենդան, մահաբեր, մահածին :

Exanimátio-ónis (ԷԳ.). սրտաբեկութիւն , վհատութիւն , լքումն , զարհուրանք , արհաւիրք :

Exanimátus-ta-tum (աՆԳ. ԳՐԷ.).
Տես Exánimo.

Exánimis-me (աՑ.). սրտաբեկ , վհատագոյն, անշունչ , անկենդան , մեռեալ :

Exánimo (ՆԳԳ. Animo աՐԺ.). ՚ի կենաց արկանեմ, զարև յա-

չացդ հատանեմ, սպանանեմ,
սատակեմ, պախեցուցանեմ,
սրտաբեկ առնեմ, պակուցա-
նեմ, ահ արկանեմ:

Exánimus-ma-mum (աձ.). ան-
կենդան, անշունչ, մեռեալ:

Exántlo (նրգ. Antlo արձ.). ար-
տաքս հանեմ, գեր 'ի վերոյ:
լինիմ, հանդուրժեմ, տանիմ,
տոկամ:

Exápto (նրգ. Apto արձ.). պատ-
շաճեմ, յերիւրեմ, յարդարեմ,
կարգեմ, յօրինեմ:

Exardésco (չլդ. Ardésco արձ.).
վառիմ, բորբոքիմ, այրեցեալ
լինիմ, կիզանիմ, տոչորիմ:

Exarefío (չլդ. Fio արձ.) }
Exarésco (չլդ. Arésco արձ.) } ԳՕ-
սանամ, ազազիմ, չորսնամ,
ցամաքիմ, սարսատիմ:

Exaréno-nas-návi-nátum-náre
(նրգ.). 'ի բաց պարզեմ զաւ-
ազն, մաքրեմ յաւազոյ:

Exarmátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Exármo.

Exármo (նրգ. Armo արձ.). մեր-
կեմ 'ի զինուց, զէնքնկէց առ-
նեմ, յափշտակեմ զզէնս:

Exaro (նրգ. Aro արձ.). հերկե-
լով արտաքս հանեմ, արօրա-
գիր առնեմ:

> éxaro fruméntum. սերմանեմ
զցորեան:

> éxaro áliquid. գրեմ, մատե-
նագրեմ, ընդ դրով արկանեմ,
'ի մատենի հարկանեմ, յօրի-
նեմ, համադրեմ:

Exáscio (նրգ. Ascio արձ.). յղկեմ,

քերեմ, ողորկեմ, կոկեմ, տա-
շեմ, կոփեմ:

Exasperátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Exáspero.

Exáspero (նրգ. Aspero արձ.).
բարկացուցանեմ, զկծեցուցա-
նեմ, դառնացուցանեմ, սրեմ,
թեքեմ:

Exauctorátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Exauctóro.

Exauctóro (նրգ. Auctóro արձ.).
արձակեմ զգօրս, հրաման տամ
երթալոյ:

Exáudio (նրգ. Audio արձ.). լսեմ,
ունկն դնեմ, ունկնդիր լինիմ,
անսամ:

Exáugeo (նրգ. Augeo արձ.). ա-
ձեցուցանեմ, առաւելում, յա-
ճախեմ:

Exaugurátio - ónis (խգ.). ամ-
պարշտութիւն, անօրէնու-
թիւն, պղծութիւն:

Exáuguro (նրգ. Auguro արձ.).
պղծեմ, անսուրբ առնեմ, եղ-
ծանեմ:

Excaecátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Excaéco.

Excaéco (նրգ. Caeco արձ.). կու-
րացուցանեմ, բրեմ զաչս, փա-
կեմ, կափուցանեմ, աղիսեմ,
խնում, խփեմ:

Excalceátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Excálceo.

Excalceátus-ta-tum (աձ.). բոկ,
բոկոսն, բոկացեալ:

Excálceo (նրգ. Cálceo արձ.) }
Excálceor-eáris-átus-ári (հրգ.) }

բոկանամ զկօշիկս:

Excalfácio (Նրգ. Calefácio արժ.)
 Excalfácio (Նրգ. Calfácio արժ.)
 ջեռուցանեմ, բորբոքեմ, ջերմացուցանեմ:

Excalfácio-ónis (խգ.). ջերմութիւն, տապ:

Excalfactórius-ia-ium (աձ.). ջեռուցիչ:

Excalfío (չգ. Calefío արժ.). գոլանամ, ջեռնում:

Excálpō (Նրգ. Scalpō արժ.). փորեմ, բրեմ, խորեմ, պեղեմ, գողեմ, փոսեմ:

Excandescéntia-ae (խգ.). բարկութիւն, սրտմտութիւն, ցատուցն, զայրուցք:

Excandésco (չգ. Candésco արժ.). վառիմ, բարկանամ, ՚ի բարկութիւն բրդիմ, սրտմտիմ, ցանեում, զայրանամ:

Excánto (Նրգ. Canto արժ.). կոչեմ զգեւ արտաքս, թովեմ, դիւթեմ:

Excarnífico (Նրգ. Carnífico արժ.). բառնամ զմիսն, ցտեմ, պատառեմ, ձեղքեմ զմորթն, յօշեմ անդամ անդամ:

Excáudico-cas-cávi-cátum-cáre (Նրգ.). բրեմ զունջս որթոց, ՚ի բաց առնում զհոգն որ զընջովք որթասնկոց:

Excavátio-ónis (խգ.). պեղումն, բրուցն, խոռոչք, փոս:

Excavátus-ta-tum (անց. գրգ.). Տես Excavo.

Excavo (Նրգ. Cavo արժ.). բրեմ, պեղեմ, գողեմ, խորեմ, փոսեմ, փորեմ:

Excédo (չգ. et Նրգ. Cedo արժ.). ելանեմ արտաքս, մեկնիմ, անցանեմ, գնամ, զանցանեմ, գլեմ, գեր ՚ի վերոյ լինիմ:

» excédo de médio կամ e vita. անցանեմ՝ ելանեմ՝ փոխիմ յաշխարհէ, ՚ի կենաց անկանիմ, վախճանիմ, մեռանիմ:

Excéllens-éntis (- tior-tissimus) աձ. ազնիւ, ազնուագոյն, հոյակապ, պատուական, ընտիր, շքնաղ, ջնաշխարհիկ:

Excéllénter-tius (Վգ.). ազնուագոյնս, բարձրագոյն պայմանաւ:

Excélléntia-ae (խգ.). ազնուութիւն, առաւելութիւն, բարձրութիւն, աւագութիւն պատիւ, ճարտարութիւն:

Excéllō-lis-lui-lsum-lerē (չգ.). զանցանեմ, գլեմ, գեր ՚ի վերոյ լինիմ, առաւել գտանիմ, ճոխանամ:

» excéllō longē áliis կամ inter, praeter, super álios. անցուցանեմ զանցուցանեմ զամենեքումք, առաւել լինիմ և անցուցանեմ զբազում արամքք:

Excélsē-sius-sissime (Վգ.). գեր ՚ի վերոյ, բարձրագոյն օրինակաւ, բարձրագոյն:

Excélsitas-tátis (խգ.). բարձրութիւն, բարձրաբերձ բարձունք, պերճութիւն:

Excélsus-sa-sum (-sior-sissimus) աձ. բարձր, բարձրաբերձ, երևելի, բարձրագոյն, ազնուա-

կան , հոյակապ , մեծանձն ,
ոււազ :

Excéptio-ónis (իգ.) . բարձուցն ,
բացառութիւն , զբեռն , պայ-
ման , դաշն :

Excepticius-cia-cium }
Exceptitius-tia-tium } ած . մեր-
ժեալ , զբեկեալ , 'ի բաց վա-
րեալ , վտարեալ :

Exceptiúncula-ae (իգ.) . գոյզն
մերժուցն , դուզնաքեայ բա-
ցառութիւն :

Excépto (նրգ . Capto արժ .) . ըն-
դունիմ , առնում , հաւանիմ ,
հաճիմ :

Excéptor - óris (ար .) . գրագիր ,
զրիչ , դպիր , ընդօրինակիչ ,
օրինակագիծ , նշանագիր :

Exceptórius-ia-ium (ած .) . ըն-
դունելի , հաճոյ , ախորժա-
կան :

Excéptus-ta-tum (անց . դրէ .) .
Տես Excipio .

» excépto quod . բայց միայն ,
բաց յայսմանէ , միայն թէ :

Excérno (նրգ . Cerno արժ .) . մա-
ղնմ , խարբալնմ :

Excérpo (նրգ . Carpo արժ .) . հա-
նեմ , քաղեմ , քաղուածոյս առ-
նեմ , գումարեմ , կուտեմ , ժո-
ղովեմ , հաւաքեմ :

Excérpta-tórum (չգ .) . քաղուա-
ծոյք , ծաղկաքաղ բանք , ժո-
ղովածոյ մատենաք , մանր տե-
ղեկութիւնք :

Excérptio - ónis (իգ .) . հունձք ,
կոյտ , ժողով , գումարութիւն ,
հանումն :

Excérptus-ta-tum (անց . դրէ .) .
Տես Excérpo .

Excéssus-us (ար .) . ելք , երթ ,
չու , մեկնութիւն , մահ , վախ-
ձան , օրհաս , խոտորումն 'ի
բանս , անչափ առաւելութիւն ,
տարապայմանութիւն , յան-
ցանք , չարիք , ոճիր :

Excétra-ae (իգ .) . հիդրա , բազ-
մագլուխ զեշապ , կին ժան-
տաժուտ :

Excidium-dii (չգ .) . կոտորած ,
հարուած , սատակումն , սպա-
նումն , նախճիրք , կործա-
նումն , աւեր , աւերած , տա-
պալումն , քանդումն :

Excido-di (չգ . Cado արժ .) . ան-
կանիմ , կործանիմ , գթեմ ,
դայթեմ , պրծանի յուշոյ յի-
շատակն , 'ի մոռացօնս դար-
ձուցանեմ , կորնչիմ , շեջանիմ :

» excido spe . յուսահատ՝ ան-
յոյս լինիմ , հատանեմ զյոյս
անձին , վհախիմ :

Excido - idi - cisum (նրգ . Caedo
արժ .) . հատանեմ , կարեմ , տա-
պալեմ , աւերեմ , կործանեմ ,
քանդեմ , քակեմ , քակտեմ :

Excio (նրգ . Cio արժ .) . արտաքս
հանեմ , դրդեմ , գրգռեմ , 'ի
դուրս կոչեմ , ձայնեմ :

Excipio - céptum (նրգ . Cápio
արժ .) . ընդունիմ , յանձն առ-
նում , ժողովեմ , ասպնջական
լինիմ , ունկն դնեմ , լսեմ , ան-
սամ , թիպադրեալ բանիւք
դրեմ , 'ի բաց սոռնեմ , մեր-
ժեմ , վանեմ :

Excipula-ae (էփ.) } ընդունա-

Excipulum-li (չք.) } բան՝ անօթ մղելի իրաց, ուռ-
կան, կողով ձկնորսաց :

Excisio - ónis (էփ.) . հատումն ,
կտրումն, կտրած, աւեր, կոր-
ծանումն, կոտորած :

Excisórius-ia-ium (ափ.) . հա-
տիչ, հասանող :

Excisus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.) . Տես
Excido.

Excitáte - tius (ԱՔ.) . ուժգնու-
թեամբ, բռնաբար, ամենայն
զօրութեամբ :

Excitátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) .
Տես Excito.

Excitátus-ta-tum (-tior-tíssimus)
ափ. յարուցեալ, զարթուցեալ,
արթուն, զուարթուն, կազմ,
յօժար, շոյա, փոյթ :

Excito (Երփ. Cito աբ.) . զար-
թուցանեմ, յարուցանեմ, կա-
ռուցանեմ, կոնգնեմ, շինեմ,
դրգոեմ, դրգեմ :

Excitus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) . Տես
Excio.

Exclámans-ántis (էյփ.) . աղա-
ղակող, ճչող :

Exclamátio-ónis (էփ.) . աղաղակ,
ճիչ, գոչիւն, շաչիւն, կար-
կաչիւն, դղրդիւն :

Exclámo (չք. et Երփ. Clamo
աբ.) . աղաղակեմ, զաղաղակ
բռնամ, գոչեմ՝ ի ձայն բարձր,
ճիչ առնում, ճչեմ, բարձրա-
ձայն բարբառով կոչեմ :

Excláro (Երփ. Claro աբ.) . լու-
սաւոր առնեմ, լուսաւորեմ,

լոյս տամ, պայծառացուցա-
նեմ, լուսատու լինիմ :

Exclúdo (Երփ. Claudio աբ.) . վա-
նեմ, մերժեմ, ՚ի բաց հանեմ,
փակեմ ընդդէմ, ընդարձակեմ,
բանամ :

Exclúsió-ónis (էփ.) . մերժումն,
հանումն ՚ի բաց, զըկումն,
արտաքսումն, զլացումն, բար-
ձումն :

Exclusórius-ia-ium (ափ.) . մեր-
ժիչ, վարիչ, արտաքսիչ, ար-
տաքսական, սնհաղորդական
այլում :

Exclúsus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.) .
Տես Exclúdo.

Excóctio-ónis (էփ.) . եփ, եփելն :

Excóctus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.) .
Տես Excoquo.

» **argéntum excóctum** . արծաթ
զտեալ՝ փորձեալ ՚ի բովս :

Excódicto-cas-cávi-cátum-cáre
(Երփ.) . ՚ի բաց առնում զհոգն
որ զրնջովք որթոց, բրեմ
զունջս որթասնկոց :

Excogitátio-ónis (էփ.) . խոհումն,
խորհուրդ, մտածութիւն,
հնարագիւտութիւն, գիւտ,
հնարք :

Excogitátor-óris (աբ.) . հնարա-
գիւտ, գտակ, գտիչ, հնարիչ :

Excogitátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) .
Տես Excógito.

Excogitátus-ta-tum (- tíssimus)
ափ. ընտիր, պատուակսն,
ազնիւ :

Excogitátus - us (աբ.) . գիւտ,
հնարք, հնարագիւտութիւն :

Excógito (նբգ. Cógito արժ.). խորհիմ, զմտաւ ածեմ, իմանամ հնարս, հնարեմ, գտակ լինիմ, ստեղծանեմ մտօք, նկարեմ 'ի միտս :

Excólo-las (նբգ. Colo-las արժ.). ծորեցուցանեմ, հոսեմ, հոսեցուցանեմ, քամեմ :

Excolo-lis (նբգ. Colo-lis արժ.). մշակեմ, գործեմ զերկիր, 'ի կիր արկանեմ, հերկեմ :

Excommunicátio-ónis (եգ.). բանադրութիւն, բանադրանք, նզովք, մերժումն 'ի հաղորդութենէ :

Excommúnico (նբգ. Commúnico արժ.). նզովեմ, բանադրեմ, մերժեմ 'ի հաղորդութենէ :

Excoquo (նբգ. Coquo արժ.). եռացուցանեմ, եփեմ սաստիկ, պատրաստեմ, կազմեմ, հանդերձեմ :

Excors-órdis (աթ.). յիմար, անմիտ, մորոս, բախած, պանդոյր, թանձրամիտ, տխմար, ապուշ, շինական :

Excreméntum-ti (չգ.). ապաւառ, կղկղանք, կու, խառնամաղ նիւթք, մաղունչք, սիկ, մրուր :

Excrescéntia-ae (եգ.). աւելորդ միս 'ի մարմնի, ելունդն, այտուսն :

Excresco (չգ. Cresco արժ.). զարգանամ, աճեմ, առաւելում :

Excrétum-ti (չգ.). մաղունչք, խառնամաղ նիւթք, աղբէք, յոռի ընտրուկք :

Excrétus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Excérno *և*. Excresco.

Excrúcio (նբգ. Crúcio արժ.). շարչարեմ, տանջեմ, լլկեմ, խոշտանդեմ, կտտեմ :

Excubátio-ónis (եգ.). ահուժ գիշերոյ, գիշերապահ, պահակ, պահանորդ :

Excúbiae-iárum (եգ.). պահք, գիշերապահք, պահանորդք, պահակապանք, պարեկապանք :

Excúbitor-óris (ար.). պահապան, պահանորդ, պահակ :

Excúbitus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Excubo.

Excubo (չգ. Cubo արժ.). արթուն կամ, հսկեմ, պահեմ զպահպանութիւն, պահ ունիմ, գրգամ, 'ի թուխս նստիմ :
» éxcubo ova. թխեմ զձուս, 'ի ձուս *և* 'ի թուխս նստիմ :

Excúdo (նբգ. Cudo արժ.). հարկանելով ձգեմ արտաքս, շինեմ, կանգնեմ, կառուցանեմ, կազմեմ, յարդարեմ :

Excúlco (նբգ. Calco արժ.). առոտն կոխեմ, կոխան առնեմ, առաթուր հարկանեմ, ճմլեմ, ճնշեմ :

Excúlpo (նբգ. Sculpo արժ.). քերեմ, քանդակեմ, դրօշեմ, քերծում, ջրեմ, ջնջեմ :

Excúltus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Excolo-lis.

Excurátus-ta-tum (աթ.). աղնիւ, աղնուազոյն, պատուական, ընտիր, բազմահոգ :

Excúrio - ias - iávi - iátum - iáre (նբգ.) արտաքսեմ յարքունեաց, արտաքս հանեմ յապարանից արքունի :

Excúrro-rii (չգ. Curro արգ.) վազեմ արտաքս, արշաւեմ, ասպատակեմ, յարձակիմ, յառաջեմ, արագ անցանեմ, երկայնադոյնս խօսիմ :

Excúrsio-ónis (եգ.) ընթացք, ճանապարհորդութիւն, ասպատակ, ասպատակութիւն, արշաւան :

Excúrsor-óris (ար.) խուզարկու, դէտ, լրտես, յուզող :

Excúrsus-sa-sum (անց. Գրգ.) Տես Excúrro.

Excúrsus-us (ար.) արշաւանք, ասպատակութիւն, ասպատակ, խոսորումն 'ի բանս :

Excusábilis-le (-bílitor) անլրտգիւտ, արգահատելի, ջատագովելի, ներելի :

Excusáte-tius (Վբ.) 'ի չքմեղս, 'ի չքմեղիկս, յարգահատութիւն, չմեղադրութեամբ, պատճառանօք :

Excusátio - ónis (եգ.) չմեղադրութիւն, ջատագովութիւն, պատասխանատուութիւն :

Excusátus-ta-tum (անց. Գրգ.) Տես Excúso.

Excusátus-ta-tum (-tior -tissimus) անարժանի ջատագովութեան, արդարացուցեալ, անպարսաւ :

Excúso (նբգ. Accúso արգ.) արդարացուցանեմ, ջատագով

մտանեմ, անբասիր սունեմ, չհամարիմ մեղս, արգահատեմ, ներեմ, պատճառեմ, բարուրս դնեմ :

Excúsor-óris (ար.) կաւագործ, խեցագործ, կաթսայագործ, պղնձագործ :

Excússe (Վբ.) հզօրադոյնս, ուժգինս, սաստիկս :

Excussórius-ia-ium (անց.) շարժիչ, երերիչ, տատանիչ, սասանեցուցիչ :

Excússus-sa-sum (անց. Գրգ.) Տես Excúdo և Excútio.

Excútio - cússi - cússum (նբգ. Quatio արգ.) թօթափեմ, սասանեցուցանեմ, շարժեմ, երերեմ, տատանեմ, զարկուցանեմ, յուզեմ, բառնամ, 'ի բաց տանիմ, 'ի քնին արկանեմ, քննեմ, խուզեմ, կշռեմ :

Exdórsuo - uas - ávi - átum - áre (նբգ.) քերեմ զթեփս ձկանց, բառնամ զթեփ 'ի տանոյ ձկանս :

Execútio-ónis (եգ.) կատարումն, լրումն, արդիւնականութիւն, հալածումն, տարագրութիւն :

Execútor-óris (ար.) կատարիչ, առնելի, լրուցիչ, գործելի :

Execútus-ta-tum (անց. Գրգ.) Տես Exequor.

Exedo (նբգ. Edo-dis և ades արգ.) ուտեմ, կրծեմ, սպառեմ, ճարակեմ, ծախեմ, մաշեմ :

Exédra-ae (եգ.) } անդաստակ,
Exédrium-ii (չգ.) } տուն խորհրդեան իմաստնոց, սրահ, դահլիճ, գաւիթ :

Exemplar - aris }
Exemplum - li } շէ. օրինակ ,

առակ օրինակի , պատկեր ,
պատճէն , հաւասար , կաղա-
պար , նմանութիւն :

» exempli causâ կամ grâtiâ. զոր
օրինակ , որպէս , օրինակ իմն :

Exemptilis - le (աժ.). շարժելի ,
մերժելի , չմշտնջենաւոր , փո-
փոխելի :

Exemptio - ónis (իգ.). հանուցն ,
բարձուցն , զերժուցն , վերա-
ցուցն , ապահարկ :

Exemptor - óris (ար.). բարձօղ ,
հանօղ , կրող :

» exemptor lapidum. քարահատ ,
քարակոփ , քարակուռ :

Exemptus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Eximo.

Exemptus - us (ար.). վերացուցն ,
բարձուցն , հանուցն :

Exentero - ras - rávi - rátum - ráre
(նրգ.). թափեմ հանեմ զփո-
րոտիս , հերձում զորովայն ,
խոցեմ զաղիս :

Exeo (շէ. Eo արգ.). ելանեմ ար-
տաքս , փութամ , ճեպեմ , անա-
պարեմ , վազվաղեմ , զերժա-
նիմ , պրծանիմ :

» amnis exit. գետն յորդեալ
ելանէ , վտակն լցեալ գայ դա-
րիւ և դարիւ :

Exequiae - iárum (իգ.). մեծա-
շուք յուղարկաւորութիւն ,
դիահանութիւն :

» duco exéquias. տանեմ յու-
ղարկաւորութիւն , յուղար-
կեմ զգնացեալն :

» eo exéquias. 'ի հանդէս յու-
ղարկաւորութեան երթամ :

Exequialis - le (աժ.). զերեզմա-
նական , դամբանական :

Exequior - iáris - iátus - iári (հար.).
յուղարկեմ զգնացեալն , յու-
ղարկաւորութիւն առնեմ :

Exequor (հար. Sequor արգ.). զկնի
երթամ , զհետ՝ հետամուտ լի-
նիմ , 'ի գործ՝ յարդիւնս ածեմ ,
կատարեմ , 'ի պլուխ հանեմ ,
լնում , առնեմ , պատմեմ , վի-
պեմ , յանդիման կացուցանեմ ,
գնեմ առաջի :

Exercens - entis (բջժ.). կրթիչ
ուսուցիչ , վարժիչ :

Exerceo - citum (նրգ. Arceo արգ.).
վաստակեմ , մշակեմ , 'ի կի
արկանեմ , վարժեմ , թեքեմ
կրթեմ , ուսուցանեմ , ընդե-
լուցանեմ , աշխատ առնեմ
աշխատեցուցանեմ , տանջեմ
նեղեմ , խուեմ , հալածեմ :

Exercitáte - tius (մէբ.). գործա-
կանապէս , արդեամբք , ըն-
փորձ անցեալ :

Exercitátio - ónis (իգ.). կրթու-
թիւն , հրահանգք , ընդելու-
թիւն , սովորութիւն , վար-
ժումն , վարժք , նեղութիւն
աշխատութիւն , զբաղումն
վաստակ , պարապումն :

Exercitátor - óris (ար.). ուսու-
ցիչ , կրթիչ , վարժիչ :

Exercitátrix - rícis (իգ.). կին ո-
սուցիչ :

Exercitátus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Exército.

Exercitatus-ta-tum (- tior-tíssi-mus) ած. փորձ, վարժ, տեղեակ, հմուտ, ծփեալ, յուզեալ, տառապեալ :

Exercitium - tii (չլտ.). կրթու-թիւն, հրահանգք, վարժք, ընդելու-թիւն :

Exército (նրգ. Ito արժ.). կրթեմ, վարժեմ, ընդելուցանեմ, թեքեմ, ՚ի կիր արկանեմ :

Exercitor - óris (ար.). վարժիչ, կրթիչ, ուսուցիչ :

exercitor caupónae. ասպնջա-կան, պանդոկապետ, վանա-տու, աշխարհաւանդիկ :

Exércitus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Exerceo.

Exércitus-us (ար.). բանակ, ճա-կատ, գունդ, վաշտ, դաս՝ խումբ զօրաց, երամ :

Exero-érui-értum (նրգ. Sero-ris արժ.). արտաքս հանեմ, ընկե-նում ՚ի դուրս, ցուցանեմ, յայտնեմ, յայտ ածեմ, երեւե-ցուցանեմ :

Exérro (չլտ. Erro-ras արժ.). թա-փառական շրջիմ, թափառիմ, խտորիմ, մոլորիմ, ըստ ար-տուղի անկանիմ, զարտուղիմ, աղամողեմ :

Exérte (ՎՔ.). յայտնապէս, յըս-տակազոյնս, մեկնազոյնս :

Exérto - tas - távi - tatum - táre (նրգ.). հանեմ արտաքս, ցու-ցանեմ, յայտնեմ, երեւեցու-ցանեմ :

Exértus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Exero.

Exésor-óris (ար.). կերող, կերիչ, ուտելի, կրծող, ծախիչ :

Exésus-sa-sum (անց. դրբ.). Տես Exédo.

Exgúrgito (նրգ. Ito արժ.). ար-տաքս ընկնում, ժայթքեմ, փսխեմ :

Exhaeredatio-ónis (իգ.). մեր-ժումն ՚ի ժառանգութենէ :

Exhaerédo-das-dávi-datum-dáre (նրգ.). հանեմ՝ հատանեմ՝ մերժեմ ՚ի ժառանգութենէ :

Exhaéres-rédis (աջ.). մերժեալ՝ հանեալ ՚ի ժառանգութենէ :

Exhalátio - ónis (իգ.). շնչումն արտաքս, գոլորշի, շոգի, բու-րումն, ցոլումն :

Exhálo (նրգ. Halo - las արժ.). շնչեմ արտաքս, բուրեմ, տամ գշունչ, ծխեմ :

Exháurio (նրգ. Háurio արժ.). արտաքս հանեմ, դատարկ՝ թափուր առնեմ, սպառեմ, անյագ ըմպեմ, ցամաքեցու-ցանեմ, աւարտեմ, վախճա-նեմ, կատարեմ :

Exháustus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Exháurio.

Exhérbo-bas-bávi-bátum-báre (նրգ.). արմատախիլ առնեմ դէոտեղէնս, արմատաքի խլեմ դէոտս :

Exhibeo (նրգ. Hábeo արժ.). ըն-ծայեցուցանեմ, յանդիման կացուցանեմ՝ առնեմ, ցուցա-նեմ, մատուցանեմ, աամ, ածեմ, բերեմ :

Exhibítio-ónis (իգ.). ընծայու-

- թիւն, մատուցումն, յանդի-
մանութիւն, տուչութիւն :
- Exhibitórius-ia-ium** (աձ․)․ մա-
տուցանելի, ցուցանելի, ըն-
ծայիցուցանելի :
- Exhibítus-ta-tum** (անց․ դրբ․)․
Տես Exhibéo.
- Exhílaro** (նրգ․ Hílaro արձ․)․ ու-
րախ առնել, խնդացուցանել,
զուարթացուցանել, զբօսու-
ցանել :
- Exhinc** (ՎՔ․)․ ապա, զկնի, յետ
այնորիկ, յայնմ հետէ :
- Exhorrésco** (չղ․ Horrésco արձ․)․
սոսկամ, սարսափիմ, քստմնեմ,
զահի հարկանիմ, երկնչիմ,
զարհուրիմ, զանգիտեմ :
- Exhortátio - ónis** (էգ․)․ խրատ,
յորդորումն, խրախոյս :
- Exhortátivus - va - vum** (աձ․)․
յորդորիչ, քաջալեր, յորդորե-
ցուցիչ, քաջալերիչ :
- Exhortátus-ta-tum** (անց․ դրբ․)․
Տես Exhortor.
- Exhórtor** (հոր․ Hortor արձ․)․ յօ-
ժարեցուցանել, խրախուսել,
յորդորել, քաջալերել, սըր-
տապնդել :
- Exigo** (նրգ․ Ago արձ․)․ առաջ-
նորդել, տանիմ, վանել, փա-
խուցանել, անցուցանել, առ-
նել, ձգել, յօրինել, պահան-
ջել, զարծաթն, խնդրել :
- Exígue** (ՎՔ․)․ թեթեւագոյնս,
սակաւ, սակաւիկ, սակաւուք :
- Exíguitas-tátis** (էգ․)․ փոքրիկու-
թիւն, պակասութիւն, սա-
կաւութիւն, նուազութիւն :
- Exíguum** (ՎՔ․)․ սակաւուք, սա-
կաւիկ մի, թեթեւագոյնս :
- Exíguus-ua-uum** (- uior-uíssi-
mus) աձ․ փոքր, փոքրիկ, փոք-
րոգի, դոյզն, սակաւ, սա-
կաւիկ, պակաս, նուազ, խուռն :
- Exílio-xúltum** (չղ․ Sálío արձ․)․
'ի վեր ոստնում, ոստոստեմ,
ընդոստնում, ուրախ լինիմ,
խայտամ, ցնծամ, կայթեմ :
- Exilis-le** (-xílior - líssimus) աձ․
նուրբ, անօսր, վտիտ, բարակ,
անգայտ, թեթեւ, սակաւ :
- Exílitas-tátis** (էգ․)․ նրբութիւն,
անօսրութիւն, փոքրիկութիւն,
սակաւութիւն, թեթեւու-
թիւն, նուազութիւն :
- Exíliter - ílius** (ՎՔ․)․ նրբագոյնս,
տկարաբար, զձուռ օրինակաւ,
դուզնաբար :
- Exílium-ílii** (չղ․)․ աքսորք, աք-
սորանք, տարագրութիւն,
վտարութիւն :
- Exímie** (ՎՔ․)․ սքանչելապէս,
ազնուագոյն պայմանաւ, գե-
ղեցիկս :
- Exímíus-mia-mium** (աձ․)․ ազ-
նիւ, ընտիր, պատուական,
զքանչելի, հոյակապ, չնաշ-
խարհիկ, դոյզնագիւտ, նու-
րանշան, նշանաւոր, երեւելի,
անուանի :
- Exímo** (նրգ․ Emo արձ․)․ հանել
'ի բաց, ազատ առնել, ազա-
տել, փրկել, թափել :
- Exínánio** (նրգ․ Inánio արձ․)․
դատարկ առնել, հանել ար-
տաքս, կողոպտել, կապտել :

մերկացուցանեմ, նրբեմ, ու նայնացուցանեմ, յոչինչ դարձուցանեմ, բնաջինջ առնեմ :
Exinanitio-ónis (էֆ.) . Թափրու-
 Թիւն, դասարկութիւն :
Exinanitus-ta-tum (աւց. ԴԵՔ.) .
 Տես **Exinánio**.
Exinde (ՋԷ.) . յետոյ յետուստ, ուստի, ապա, անտի :
Existéntia-ae (էֆ.) . էութիւն, գոյութիւն, գոյաւորութիւն :
Existimátio-ónis (էֆ.) . մեծարոյ կարծիք, մեծարանք, յարգ, յարգանք, համար, միտք, քաջ անուն, համբաւ :
Existimátor-óris (ար.) . դասաւոր, գնահատ, հմուտ :
Existimo (նրգ. Aestimo արճ.) . մեծարոյ կարծիս ունիմ, մեծարգի համարիմ, վարկանիմ, կարծեմ, հաշուիմ, խորհիմ, նկարեմ 'ի միտս :
Existo (չգ. Sisto արճ.) . յանդիման լինիմ, երեւիմ, յայտնիմ, 'ի յոյս դամ, ծնանիմ, ծագիմ, լինիմ, եմ, գոմ, կամ, էանամ, գոյանամ, գտանիմ 'ի միջի, յառաջ գամ :
Exitiábilis-le
Exitiális - le կամ } ած. վնասա-
Exitiosus-sa-sum }
 կար, ապականիչ, սատակիչ, մահաբեր, մահածին :
Exitium-tii (չգ.) . սատակումն, կործանումն, աւեր, ջնջումն, բնաջինջ ապականութիւն, եղձումն :
Exitus-us (ար.) . ելք, կատարած,

վախճան, կատարումն, վերջ, սպառուած, յաջողութիւն :
Exlex-légis (ած.) . չօրինաւոր, արտաքոյ օրինաց, անօրէն :
Exóbsecro (նրգ. Obsecro արճ.) . պաղատանս մատուցանեմ, աղերսեմ, պաղատիմ :
Exoculátus-ta-tum (աւց. ԴԵՔ.) .
 Տես **Exóculo**.
Exóculo - las - lávi - látum - láre (նրգ.) . բրեմզաչս, կուրացուցանեմ :
Exodus - di (ար.) . գիրք Աւելց, ելք :
Exolésco (չգ. Olésco արճ.) . մերժիմ 'ի սովորութենէ, նուազիմ, 'ի մոռացումն անկանիմ, մոռացօնք լինիմ, հնանամ, խափանիմ :
Exolétus - ta - tum (աւց. ԴԵՔ.) .
 Տես **Exolésco**.
Exonerátio-ónis (էֆ.) . Թափելն զլեռինս, Թեթևութիւն :
Exónero (նրգ. Onero արճ.) . Թափեմ զլեռինս, Թեթևացուցանեմ, Թօթափեմ, ազատ առնեմ, ազատեմ :
Exoptábilis-le (ած.) . ցանկալի, փափաքելի :
Exoptátus-ta-tum (աւց. ԴԵՔ.) .
 Տես **Exópto**.
Exópto (նրգ. Opto արճ.) . ցանկանամ, ցանկամ, փափաքեմ, տենչանամ, բողձամ, ըզձանամ, ընտրեմ, որոշեմ :
Exorábilis-le (- bílior) ած. լսող, ընդունող, գթած :
Exorátor-óris (ար.) . աղաչելի,

աղերսական, խնդրող, աղօթական, աղօթակեր :

Exorátus-ta-tum (անց. ԴԷԷ). Տես Exóro.

Exorcismus-mi (ար.). երդումն, երդմնեցուցութիւն, բռնադատութիւն յերդումն :

Exorcísta-ae (ար.). երդմնեցուցիչ :

Exorcízo-zas-závi-zátum-záre (նրգ.). երդմնեցուցանեմ, հանեմ զդէն, բռնադատեմ յերդումն :

Exórdior (հար. Ordior արճ.). անկանեմ, ուտայնանկեմ, սկիզբն առնեմ, սկսանիմ :

Exórdium-dii (չլտ.). անկուած, հիւսք, առէչ, յառաջարան, սկզբան բան, սկսուած, ընծայութիւն ճառի :

Exórior (հար. Orior արճ.). ծնանիմ, 'ի լոյս գամ, ծագիմ, ծայրս արձակեմ, երևիմ :

Exornátio - ónis (խգ.). զարդ, զարդարանք, պճնութիւն, պաճուճանք :

Exornátor - óris (ար.). զարդարիչ, պաճուճող, պճնող :

Exórno (նրգ. Orno արճ.). զարգարեմ, պաճուճեմ, պճնեմ, յօրինեմ, գեղեցկացուցանեմ, յարգարեմ, կազմեմ, հանդերձեմ, կարգաւորեմ, կարգեմ :

Exóro (նրգ. Oro արճ.). պաղատանս մատուցանեմ, ստէպթախանձեմ, աղերսեմ, յաղերսանկանիմ, ցածուցանեմ, ողորբեմ, հաշտեցուցանեմ :

Exórsus - sa - sum (անց. ԴԷԷ). Տես Exórdior.

Exórsus - us (ար.). նախակարգբան, յառաջարան, սկսուած, սկսումն :

Exórtus-ta-tum (անց. ԴԷԷ). Տես Exórior.

Exórtus - us (ար.). ծնունդ, օր ծննդոց :

Exos-óssis (աթ.). անսկր, քանցեալ զսկերս :

Exosculátio - ónis (խգ.). համբոյր, համբուրելն :

Exósculor (հար. Osculor արճ.). համբուրեմ սիրով, համբոյր տամ խանդաղատանօք :

Exossátus-ta-tum (անց. ԴԷԷ). Տես Exóssso.

Exóssso - sas - sávi - sátum - sáre (նրգ.). քանցեմ զսկերս, զատանեմ զմիս յոսկերաց :

Exósus-sa-sum (աթ.). ասելի, գարշ, գարշելի, տաղտկալից :

Exóticus-ca-cum (աթ.). օտար, օտարաշխարհեայ, եկամուտ, տարաշխարհիկ, օտարական, եկ, պանդուխտ :

Expálleo (չլտ. Pálleo արճ.) կամ }
Expalléscó (չլտ. Palléscó արճ.) }
այլագունիմ, դեղնիմ, տժգունիմ, գունատիմ, դեղնութիւն և գունատութիւն հեղու զերեսօք :

Expándens-éntis (քյթ.). տարածիչ, սփիռ, հաղորդական :

Expándo (նրգ. Pando-dis արճ.). տարածանեմ, սփռեմ, պարզեմ, բանամ, ընդարձակեմ,

լայնեմ, երկայնեմ, անդորր առնեմ:

Expángo (նրգ. Pango արժ.) վարեմ, վարսեմ, մխեմ, հաստատեմ, բեւեռեմ, դնեմ, զեւեղեմ:

Expánsus - sa - sum } անց. րրբ.
Expássus - sa - sum }
Տես Expándo.

xpavefáctus - ta - tum (էյծ.) զարհուրեալ, երկչոտ, վեհերոտ, վասասիրոտ:

Expáveo (չգտ. Páveo արժ.) կամ }
Expavésco (չգտ. Pavésco արժ.) }
հիանամ, ասիչեմ, պակչեմ, սրտարեկ լինիմ, երկնչիմ, սոսկամ, զարհուրիմ, զանգիտեմ, զահի հարկանիմ, խիթամ:

Expécto (նրգ. Specto արժ.) յամեմ, սպասեմ, մնամ, կամ, յուսամ, ակն ունիմ, ցանկանամ, փափաքեմ, տենջամ:

Expeculiáti-tórum (ար.) անվարձ սպասաւորք, անինչ ծառայք:

Expédio, expedis-ívi կամ -ii-ítum -ire (նրգ.) լուծանեմ, արձակեմ, քակեմ, փութացուցանեմ, փութանակի 'ի զլուխ հանեմ, վճարեմ:

expédio ferrum. մերկանամ 'ի պատենից զսուրն, մերկացուցանեմ զսուսերն:

expedit-diébat-dívit (րճգ.) օգուտ և լաւ է, օգտի է, ըմբոն և 'ի դէպ է, օգնէ, շահ է, պիտանի է:

Expeditio-ónis (իգ.) գործ պատերազմի, արշաւանք, ճակատ, կռիւ:

Expeditus-ta-tum (անց. րրբ.) Տես Expédio.

Expeditus-ta-tum (-tior-tissimus) անց. վճարեալ, կատարեալ, փոյթ, ժիր, արձակեալ, լուծեալ, զերծեալ, սղատ: » expediti équites. հեծելազօրք թեթև վառեալք, թեթևաձի հեծեալք:

Expéllo, expuli (նրգ. Pello արժ.) փախուցանեմ, վանեմ, տարադիր առնեմ, կորուսանեմ, պքորեմ, հեռացուցանեմ:

Expéndo-di (նրգ. Pendo արժ.) կչեմ, հատուցանեմ, վճարեմ, ծախեմ, վասնեմ, հարցափորձ առնեմ, քննեմ, խուզեմ, յուզեմ:

Expénsa-ae (իգ.) } ծախք:

Expénsus-sa-sum (անց. րրբ.)

Տես Expéndo.

Expergefácio (նրգ. Fácio արժ.) զարթուցանեմ, յարուցանեմ, երերեմ, տատանեմ, սասանեցուցանեմ:

Expergiscor-sceris-rréctus-gisci (հար.) զարթնում 'ի քնոյ, յառնեմ յանկողնոյ:

Expérgeo (նրգ. Pergo արժ.) յարուցանեմ, զարթուցանեմ, գրգռեմ, սասանեցուցանեմ, երերեմ, տատանեմ:

Expériens-éntis (-tissimus) անց. հաւանեցուցիչ, յաղթասարիչ, փորձական, 'ի փորձս ապաստան, փորձ, վարժ, տեղեակ, հմուտ:

Experiéntia-ae (էփ.) } փորձ,
 Experimentum-ti (զըփ.) }
 Թեւականութիւն , հանդէս ,
 հնարք , ջանք , ճաշակ , գոր-
 ծական մասն , արդիւնական
 գիտութիւն :

Expérior - iris - pértus - iri (հար.) .
 փորձեմ , գհանդէս տեսնեմ ,
 զփորձ առնում , Թեւականեմ ,
 փորձիւ խելամուտ լինիմ :

Experréctus-ta-tum (անց. րբբ.) .
 Տես Expergíscor .

Expers-értis (աժ.) . անկատար ,
 զրկեալ , անմասն , Թափուր ,
 վրիպեալ , Թերի , դատարկ ,
 ունայն :

» expers consílii . անխորհուրդ ,
 չըջեալ ՚ի խորհրդոց , անմիտ :

» expers metu . աներկիւղ , քա-
 ջասիրտ , արի , համարձակ :

Expértus - ta - tum (անց. րբբ.) .
 Տես Expérior .

Expértus-ta-tum (-tíssimus) աժ .
 հմուտ , տեղեակ , գիտակ , փոր-
 ձեալ , փորձ , զփորձ առեալ ,
 վարժ :

» expértus belli . տեղեակ իրաց
 մարտի , հմուտ պատերազմի :

Expetíbilis-le (աժ.) . ցանկալի ,
 փափաքելի :

Expeto (նրգ. Peto արժ.) . ցան-
 կամ , փափաքեմ , ըզձանամ ,
 բաղձամ , անջամ , խնդրեմ ,
 հայցեմ , պահանջեմ :

Expiábilis-le (աժ.) . քաւչական ,
 քաւիչ , մաքրիչ , սրբիչ :

Expiátio-ónis (էփ.) . քաւութիւն ,
 սրբութիւն , մաքրութիւն :

Expiátus - ta - tum (անց. րբբ.) .
 Տես Expio .

Expíctus-ta-tum (անց. րբբ.) .
 Տես Expíngo .

Expilátio-ónis (էփ.) . ձեռնածու-
 թիւն , ճարտար գողութիւն :

Expilátor-óris (ար.) . ձեռնածու ,
 ճարտար ձեռօք գող :

Expilo (նրգ. Pilo արժ.) . հնա-
 րիւք գողանամ , չիք յաչաց
 առնեմ , մերկացուցանեմ , կո-
 զոպտեմ , կապտեմ :

Expingo (նրգ. Pingo արժ.) . նկա-
 րեմ , ճշգրտեցուցանեմ , ՚ի
 նկարու հանեմ :

Expínso (նրգ. Pinso արժ.) . յան-
 կանի ծեծեմ , լեսում , լմեմ ,
 մանրեմ , ՚ի սանդի փշռեմ :

Expío (նրգ. Pio արժ.) . քաւու-
 թիւն առնեմ , քաւեմ , սրբեմ ,
 մաքրեմ , ՚ի հաշտութիւն ա-
 ծեմ , ողորքեմ , հատուցանեմ
 զպարսս , վճարեմ , պատժեմ ,
 պատուհասեմ :

Expíscor (հար. Piscor արժ.) . ՚ի
 խոյլ և ՚ի քնին արկանեմ , հե-
 տազօտեմ , յուզախնդիր լի-
 նիմ , որոնեմ :

Explanábilis-le (աժ.) . դիւրա-
 հաս , դիւրահասոյց , դիւրին ,
 հեշտընկալ , մեկին , պարզ ,
 յայտնի , յստակ :

Explanáte-tius (ժէբ.) . յայտնա-
 պէս , մեկնագոյնս , լուսաւո-
 րադոյնս :

Explanátio-ónis (էփ.) . մեկնու-
 թիւն , յայտնութիւն , յայտ-
 արարութիւն :

Explanátor-óris (ար.) մեկնիչ, թարգման, յայտնիչ :

Explanátus-ta-tum (անց. դրբ.) Տես Expláno.

Expláno-nas-návi-nátum-náre (նրգ.) հարթեմ, դիւրեմ, մեկնեմ, պարզեմ, յայտ առնեմ, լուսաւորեմ, յանդիման կացուցանեմ :

Explánto (նրգ. Planto արձ.) արմատաքի խլեմ, արմատախիլ առնեմ, ճեղքեմ, հերձանեմ, ցելում :

Expláudo (նրգ. Plaudo արձ.) արտաքսեմ, վանեմ, վարեմ, քշեմ :

Explébilis-le (աժ.) զոր մարթ է յագեցուցանել, ամանել :

Expleo-les-lévi-létum-lére (նրգ.) ընում, առնում, լցուցանեմ, զեղում, ամամ, ամանեմ, յագեցուցանեմ, կատարեմ, ի զուխ հանեմ :

Explétio-ónis (էգ.) կատարումն, լրումն, յագուրդ, յագեցութիւն :

Explétus-ta-tum (անց. դրբ.) Տես Expleo.

Explicábilis-le (աժ.) մեկնելի, թարգմանելի :

Explicáte (Վք.) յայտնապէս, յայտ յանդիման, լուսաւորագոյնս, մեկնարար :

Explicátio-ónis (էգ.) մեկնութիւն, յայտնութիւն, յայտարարութիւն :

Explicátor-óris (ար.) մեկնիչ, յայտնիչ :

Explicátrix-ricis (էգ.) կին մեկնիչ :

Explicátus-ta-tum (անց. դրբ.) Տես Explico.

Explicátus-us (ար.) մեկնութիւն, յայտարարութիւն :

Explicítus-ta-tum (անց. դրբ.) Տես Explico.

» explicítus est liber. յանգ ել՝ աւարտեցաւ մատանն, վախճան եղև զրոց :

Explico-plicítum (նրգ. Plico արձ.) պարզեմ, բանամ, տարածանեմ, ձդտեմ, մեկնեմ, ցուցանեմ, յայտ առնեմ, թարգմանեմ, լուսաւորեմ :

» explicít (դճգ.) ՚ի կատարումն աւարտեցաւ, աւարտարանութիւն՝ վախճան եղև :

Explódo (նրգ. Plodo արձ.) շէլով արտաքսեմ, այսն առնեմ սուլելով, չհաճիմ, չհաւանիմ, մերժեմ :

Exploráte-tius (Վք.) ճշդիւ դտակաւ, հաւաստեաւ, ստուգիւ, ճշմարտիւ :

Explorátor-óris (ար.) լրտես, դէտ, յուզող, գուշակ, աշխարհագրտող :

Exploratórius-ia-ium (աժ.) հայեցական, լրտեսական :

Explorátus-ta-tum (անց. դրբ.) Տես Explóro.

Explorátus-ta-tum (-tior-tíssimus) աժ. ստոյգ, ճշմարիտ, հաւաստի, ճշգրիտ, յայտնի, մեկին :

» explorátum hábeo. ճշմար-

- տութեամբ հասեալ եմ, ստու-
զիւ հասու լեալ է իմ:
- » exploratum mihi est. Ճշգիւ-
զտակաւ հասի յիրացն հաս-
տատութեան վերայ:
- Explóro (նրգ. Ploro արձ.). դի-
տեմ, աշխարհագրիտեմ, լրտե-
սեմ, հետազօտեմ, յուզակըն-
դիր լինիմ, խուզեմ, որոնեմ:
- Explósió-ónis (եգ.). մերժումն,
տարագրութիւն, հանումն 'ի
բաց, արտաքսումն:
- Explósus-sa-sum (անց. րրբ.).
Տես Explódo.
- Expólio (նրգ. Pólio արձ.). մաք-
րեմ, յղկեմ, ողորկեմ, յարդա-
րեմ, վաքդարեմ, պաճուճեմ,
պճ'նեմ:
- Expolitio-ónis (եգ.). յղկումն,
ողորկութիւն, փայլիւն:
- Expolitus-ta-tum (անց. րրբ.).
Տես Expólio.
- Expólitus-ta-tum (-tior-tissimus)
աժ. մաքուր, յստակ, ոլորկ,
յղկեալ, յարդարեալ, ջինջ,
փայլուն, սուրբ:
- Expóno (նրգ. Pono արձ.). ար-
տաքս դնեմ, 'ի հանդէս ա-
ծեմ, տամ զգինան, հասու-
ցանեմ, մեկնեմ, յայտ առնեմ,
պատմեմ, վիպեմ:
- Expórrigo (նրգ. Pórrigo-gis արձ.)
յանդիման առնեմ, առաջի
գնեմ, կարկառեմ զձեռն, եր-
կայնեմ, պարզեմ:
- Exportátio-ónis (եգ.). տեղափո-
խութիւն, վտարումն, տա-
րագրութիւն, արքորբ:

- Expórto (նրգ. Porto արձ.). տա-
նիմ այլուր, տեղափոխ լինիմ,
'ի չու անկանիմ, տարագիր
առնեմ, վտարեմ յաշխարհէ,
արքորեմ, վտարանդեմ:
- Expóscó (նրգ. Posco արձ.). պա-
ղաւիմ, աղերսեմ, աղերս մա-
տուցանեմ, ժտեմ:
- Expósite (Վբ.). յայտ յանդի-
ման, յայտնապէս, մեկնաբար:
- Expósió-ónis (եգ.). մեկնու-
թիւն, պատմութիւն, վէպ:
- Expósió-tia-tium (աժ.). ա-
ռաջի երեալ, մեկնեալ, ցու-
ցեալ:
- Expósius-ta-tum (անց. րրբ.).
Տես Expóno.
- Expóstulátio-ónis (եգ.). պաղա-
տանք, ժտութիւն, թախան-
ձանք, խնդրուածք, ողբ, հե-
ծութիւն, արտունջ:
- Expóstulo (նրգ. Póstulo արձ.).
պաղատիմ, աղերսեմ, ժտեմ,
պաղատանս մատուցանեմ, կո-
ծիմ, ողբամ, հեծեմ, ցաւիմ,
տրտնջեմ, զչարիմ:
- Expresse (Վբ.). յայտնապէս,
առանձինն, ակնտեսի, յայտ
յանդիման, մեկնաբար:
- Expéssus-sa-sum (անց. րրբ.).
Տես Expriimo.
- Expéssus-sa-sum (-sior) աժ.
յայտնի, մեկին, ճ'նշեալ, քա-
մեալ, 'ի նկարու հանեալ,
նկարեալ:
- » expéssis ómnibus verbis. բան
առ բան յեղեալ, նոյնաբա-
նութեամբ թարգմանեալ:

Exprimo (նրգ. Premo արժ.). քա-
մեմ, ճնշեմ, յայտնեմ, մեկ-
նեմ, սփռեմ՝ի բերանոյ, յան-
դիման կացուցանեմ, ընծայե-
ցուցանեմ, նկարեմ, դրոշմեմ:

Exprobratio-ónis (եգ.). յանդի-
մանու թիւն, կշտամբու թիւն,
ոռնհարու թիւն, թշնամանք:

Exprobrátor-óris (ար.). յանդի-
մանիչ, կշտամբիչ, թշնամու-
նիչ:

Exprobrátrix - rícis (եգ.). կին
յանդիմանիչ:

Expróbro - ras - rávi - rátum - ráre
(նրգ.). յանդիմանութեամբ
յերեսս հարկանեմ, յանդիմա-
նեմ, կշտամբեմ, թշնամանեմ,
զսրովեմ, եպերեմ:

Expromissor - óris (ար.). երաշ-
խաւոր:

Expromitto (նրգ. Promitto արժ.).
երաշխաւոր լինիմ, յերաշխի
առնում, երաշխաւորեմ:

Exprómo (նրգ. Promo արժ.).
արտաքս հանեմ, բուսուցա-
նեմ, բերեմ, պարզեմ, մեկնեմ,
յայտ առնեմ:

Exprómtus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Exprómo.

Expugnábilis-le (աթ.). դիւրա-
ռու, նուաճելի:

Expugnátio-ónis (եգ.). առուսն
յարձակմամբ, նուաճութիւն:

Expugnátor-óris (ար.). յաղթող,
նուաճող:

Expúgno (նրգ. Pugno արժ.).
յաղթեմ, առնում յարձակ-
մամբ, նուաճեմ, տիրեմ, գեր

ի վերոյ լինիմ, նշան յաղ-
թութեան կանգնեմ:

Expúlsio-ónis (եգ.). մերժուսն,
տարագրութիւն, վանուսն,
աքսորք:

Expúlsio (նրգ. Pulso արժ.). փա-
խուցանեմ, փախստական առ-
նեմ, հալածեմ, մերժեմ:

Expúlsor-óris (ար.). հալածիչ,
վանիչ:

Expúlsus - sa - sum (անց. րբբ.).
Տես Expélló.

Expúltrix-rícis (եգ.). կին հա-
լածիչ:

Expúnctus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Expúngo.

Expúngo-nuxi (նրգ. Pungo արժ.).
չքացուցանեմ, անհետ՝ բնա-
ջինջ առնեմ, բառնամ՝ի մի-
ջոյ, ջնջեմ, ջրեմ, խափա-
նեմ, եղծանեմ, ՚ի բաց տանիմ,
վանեմ, մերժեմ:

Expurgátio - ónis (եգ.). սրբու-
թիւն, մաքրութիւն, սրբա-
րարութիւն, բաղբաղայք,
ջատազովութիւն, չմեղա-
դրութիւն:

Expúrgo (նրգ. Purgo արժ.). մաք-
րեմ, սրբեմ, յստակեմ, պար-
զեմ, ջնջեմ, զտեմ:

» expúrgo me. արդարացուցա-
նեմ զանձն, ՚ի չքմեղիկս լի-
նիմ, զայլով արկանեմ զյան-
ցանս:

Exputo (նրգ. Puto արժ.). հա-
տանեմ, կտրեմ, յատանեմ,
քշտեմ, յապաւեմ:

Exquaéstor-óris (ար.). ոռճկաւ-

- որ զանձապետ, պատուակալ
զանձաւոր :
- Exquiro** (նրդ. Quaero արժ.).
խուզեմ, 'ի խոյզ և 'ի քնին
արկանեմ, հետազօտեմ, որո-
նեմ, քննեմ, յուզախնդիր լե-
նիմ, հարցափորձ առնեմ, տե-
ղեկանամ, ստուգեմ :
- Exquisite-tius-tissime** } Պէ. հաւ-
Exquisitum }
աստեալ, ճշդիւ դասկալ,
խնամով, փութով, բազում
պնդութեամբ :
- Exquisitio-ónis** (եդ.). հետազօ-
տութիւն, խնդիր, խոյզ, քննու-
թիւն, հարցափորձ, հանդէս :
- Exquisitum-tatum** (անց. Կրք.).
Տես **Exquiro**.
- Exquisitus-tatum** (- tior - tissi-
mus) ան. ազնիւ, ընտիր, պա-
տուական, լաւ, վայելուչ,
դեղեցիկ, դոյզնազիւտ, շնաշ-
խարհիկ :
- Exrádico-cas-cávi-cátum-cáre**
(նրդ.). արմատաքի տակակո-
տոր խլեմ, արմատախիլ առ-
նեմ, հանեմ յարմատոյ, քա-
կեմ, ջնջեմ :
- Exsaévio** (չդ. Saévio արժ.). զի-
ջանիմ 'ի կատաղութենէ,
ցածնում 'ի բարկութենէ,
հանդարտեմ :
- Exsánguis-gue** (անց.). անարիւն,
դեղնեալ, տժգոյն, դունատ :
- Exsánio-ias-iávi-iátum-iáre**
(նրդ.). քերեմ զթարախ, մաք-
րեմ, ջնջեմ, սրբեմ, յտա-
կեմ, պարզեմ :
- Exsárcio** (նրդ. Sárcio արժ.). հա-
տուցանեմ, փոխարէն տամ,
դարձուցանեմ, տուժեմ, դարձ
փոխարինի առնեմ, փոխարի-
նեմ :
- Exsátio** (նրդ. Sátio արժ.) և
Exsáturo (նրդ. Sáturo արժ.) }
յազեցուցանեմ, ընում ցյազ,
յափրացուցանեմ :
- Exscápo** (նրդ. Scalpo արժ.).
բրեմ, զոպեմ, խորեմ, պեղեմ,
փոսեմ, փորեմ :
- Exscénsio-ónis** (եդ.). էջք, ելա-
նելն 'ի ցամաք :
- Exscíndo** (նրդ. Scindo արժ.).
պատառեմ, ցելում, հերձա-
նեմ, ճեղքեմ, խրամատեմ,
կործանեմ, աւերեմ, տապա-
լեմ, քանդեմ :
- Exscreátio-ónis** (եդ.). թքանելն,
խուխս արկանելն, թուք, տո-
ղուկք, խուխ :
- Exscreo** (նրդ. Screo արժ.). թքա-
նեմ, խուխս արկանեմ :
- Exscribo** (նրդ. Scribo արժ.).
ընդօրինակեմ, առնում զհաւ-
ասարն, գրեմ զպատճէնն :
- Exscriptor-óris** (ար.). ընդօրի-
նակիչ, օրինակագիծ, դպիր,
գրիչ :
- Exscriptus-tatum** (անց. Կրք.).
Տես **Exscribo**.
- Exscúlpo** (նրդ. Sculpo արժ.).
դրօշեմ, քանդակեմ, քերեմ,
քերծում, ջնջեմ, ջրեմ :
- Exseco** (նրդ. Seco արժ.). հա-
տանեմ, ընդ մէջ կտրեմ, սղո-
ցեմ, կրճատեմ, յապաւեմ,

ծայրաքաղ առնեմ, մալեմ,
նեկքինացուցանեմ :

Exsecrabilis-le(-bilior) | ^{առ. զա-}
Exsecrándus-da-dum |

զեր, գարշ, գարշելի, պիղծ,
ատելի :

Exsecrátio-ónis (էգ.) . գարշու-
թիւն, ատելութիւն, անէծք,
նզովք, մաղթանք չար :

Exsecrátus-ta-tum (անց. դրբ.) .
Տես Exsecro.

Exsecro (նրդ. Sacro արժ.) կամ |

Exsecror (հար. Sacror արժ.) |
գարշեմ, խորշիմ և գարշեմ,
գարշեցուցանեմ, զազրանամ,
պիղծ առնեմ, պղծեմ, ատեմ,
անիծանեմ, նզովեմ :

Exséctio - ónis (էգ.) . հատուցն,
հատած, կարուցն, կարած,
հերձուցն :

Exséctor-óris (ար.) . հատանող,
հատիչ, սզոցիչ, մալիչ :

Exséctus - ta - tum (անց. դրբ.) .
Տես Exsecro.

Exsequor (հար. Sequor արժ.) .

հետամուտ լինիմ, զհետ եր-
թամ, 'ի գլուխ հանեմ, յար-
դիւնս ածեմ, կատարեմ, առ-
նեմ, ընում, պատմեմ, վիպեմ,
գնեմ առաջի, յանդիման կա-
ցուցանեմ :

Exsércio (նրգ. Sárcio արժ.) . հա-
տուցանեմ, տուժեմ, դարձու-
ցանեմ, դարձուածս փոխա-
րինի առնեմ, փոխարին տամ,
փոխարինեմ :

Exsero-éruí-értum (նրգ. Sero-
ris արժ.) . հանեմ արտաքս, 'ի

դուրս ընկենում, երևեցուցա-
նեմ, յայտնեմ :

Exsíbilo (նրգ. Síbilo արժ.) . շէ-
լով արտաքսեմ, մերժեմ սու-
լելով :

Exsiccans-ántis (էյթ.) . չորացու-
ցիչ, ցամաքեցուցիչ :

Exsiccátus-ta-tum (անց. դրբ.) .
Տես Exsicco.

Exsiccéscó (չգ. Siccéscó արժ.) .
չորանամ, ցամաքիմ, գոսա-
նամ, սարսափեմ, ազազիմ :

Exsicco (նրգ. Sicco արժ.) . չո-
րացուցանեմ, ցամաքեցուցա-
նեմ, գոսացուցանեմ, ազազեմ :

Exsigno (նրգ. Signo արժ.) . ընդ
գրով արկանեմ, նշանակեմ,
նշանեմ, դնեմ զնշանակ :

Exsilio-súltum (չգ. Sálio արժ.) .
'ի վեր վազեմ, ընդոստնում,
ոստնում, ցնծամ, խայտամ,
ուրախ լինիմ, կայթեմ :

Exsincerátum tergum-gi (չգ.) .
թեկն լլկեալ 'ի հարուածոց,
ուս դանիւք խոշտանդեալ :

Exsisto (չգ. Sisto արժ.) . երևիմ,
յանդիման լինիմ, 'ի յայտ
գամ, յայտնիմ, ծնանիմ, ծա-
գեմ, եմ, լինիմ, գոմ, կամ,
գոյանամ, յառաջ գամ, էա-
նամ :

Exsolútio - ónis (էգ.) . հատու-
ցում, վճար, վճարուցն, ա-
զատութիւն, փրկութիւն :

Exsolútus-ta-tum (անց. դրբ.) .
Տես Exsolvo.

Exsólvo (նրգ. Solvo արժ.) . ար-
ձակեմ, քակեմ, լուծանեմ,

ապրկեցուցանեմ, փրկեմ, ազատեմ, հատուցանեմ, վճարեմ, փոխարէն առնեմ :
Exsómnis-ne (աժ․)․ զարթուցեալ, արթուն զուարթուն, անքուն, արնոզ, հսկօզ :
Exsono (չդ․ Sono արճ․)․ գոչեմ, հնչեմ, թնդամ :
Exsórbeo (նրգ․ Sórbeo արճ․)․ կլանեմ, բնայեմ, խմեմ, ուտեմ շտապաւ :
Exsordésco (չդ․ Sordésco արճ․)․ ազտեղի լինիմ, ազտեղիմ, յանարգութիւն իջանեմ, վատասարտեմ, սրտաբեկ լինիմ, վհատիմ, լքանիմ :
Exsors-órtis (աժ․)․ զրկեալ, անմասն, թափուր, մերկ :
 » **exsors culpae**․ առանց մեղաց, անմեղ, անպարտ, արդար :
Expectatio-ónis (իգ․)․ սպասումն, ակնկալութիւն, յապաղումն, յամուրդ :
 » **mei expectationem fácio**․ յապաղեցուցի զգալուսան իմ, յամեցի ՚ի գալ մինչև ցայժմ, ամենեքեան ինձ սպասեալ կան մնան :
Expectátor-óris (ար․)․ սպասիչ :
Expectátrix - rícis (իգ․)․ կին սպասիչ :
Expectátum - ti (չդ․)․ սպասումն, ակնկալութիւն, յոյս :
Expectátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․
 Տես **Exspécto**․
Expectátus-ta-tum (- tior-tíssi-simus) աժ․ սպասեալ, ցանկալի, փափաքելի :

Exspécto (նրգ․ Specto արճ․)․ կամ, մնամ, սպասեմ, յամենամ, ակն ունիմ, յուսամ, ցանկանամ, տենջամ, փափաքեմ, բաղձամ :
Exspérgo (նրգ․ Spargo արճ․)․ ցօղեմ, սրսկեմ, ցանեմ, թանամ, սփռեմ :
Exspérsus-sa-sum (անց․ դրբ․)․
 Տես **Exspérgo**․
Exspes (աժ․)․ անյոյս, յուսահաս :
Exspirátio-ónis (իգ․)․ բուրումն, տուր շնչոյ, գոլորչի :
Exspíro (նրգ․ et չդ․ Spiro արճ․)․ շնչեմ, տամ զշունչ, բուրեմ, փչեմ զոգի, մեռանիմ, վախճանիմ :
Exspisso (նրգ․ Spisso արճ․)․ խտացուցանեմ, հոծ և մած գործեմ, թանձրացուցանեմ, սեղմեմ, ստուարացուցանեմ :
Exsplendésco (չդ․ Splendésco արճ․)․ փայլեմ, շողամ, պայծառանամ, պաղպաջեմ :
Exspólio (նրգ․ Spólio արճ․)․ մերկացուցանեմ, կապտեմ, կողոպտեմ :
Exspuítio-ónis (իգ․)․ թքանելն, խուխս արկանելն, թուք, աղուկք, խուխ :
Exspúmo (չդ․ Spumo արճ․)․ զփրփուրն ՚ի բաց թքանեմ, փրփրամ, փրփրեմ :
Exspuo (նրգ․ Spuo արճ․)․ թքանեմ, թքթքեմ, վանեմ, վարեմ, արտաքսեմ, ՚ի բաց ընկնում, մերժեմ :

Exstans-ántis (էջծ․)․ Հոյակապ,
բարձր, երևելի, նշանաւոր :

Exstántia-ae (էգ․)․ բարձրաբերձ
բարձունք, բարձրաւանդակք,
բարձր տիղի՝ վայր :

Exstérno-nas-návi-nátum-náre
(նրգ․)․ սրտապախ առնեմ,
պախուցանեմ, հատանեմ 'ի
ժառանգութիւնէ :

Exstillo (չգ․ Stillo արձ․)․ կա-
թեմ, ծորեմ, շիթ շիթ լինիմ :

Exstimulátor-óris (ար․)․ խթիչ,
դրդիչ, գրգռիչ, յորդորիչ,
հրապուրիչ :

Exstímulo (նրգ․ Stímulo արձ․)․
խթանաւ մղեմ, խթեմ, խայ-
թեմ, խոցեմ, դրդեմ, գրգռեմ,
յորդորեմ :

Exstinctio-ónis (էգ․)․ շիջումն,
ջնջումն :

Exstíntor-óris (ար․)․ շիջուցիչ,
քանդիչ, կործանիչ :

Exstíntus-ta-tum (անց․ դրէ․)․
Տես Exstinguo.

Exstíntus-us (ար․)․ շիջումն,
ջնջումն :

Exstinguo (նրգ․ Stinguo արձ․)․
շիջուցանեմ, խափուցանեմ,
անցուցանեմ, քանդեմ, կոր-
ծանեմ, տապալեմ, ջնջեմ :

Exstírpátio-ónis (էգ․)․ խլումն,
ջնջումն, բնաջինջ ապակա-
նութիւն :

Exstírpo-pas-pávi-pátum-páre
(նրգ․)․ արմատախիլ՝ տակա-
կոտոր առնեմ, արմատաքի
խեմ, ջնջեմ, քակեմ, քան-
դեմ, աւերեմ :

Exsto-titi (չգ․ Sto արձ․)․ կամ
'ի դուրս, կանգուն կամ, տեւեմ,
բաւեմ, յաւականիմ, տեսա-
նիմ, եմ, լինիմ, գոմ :

Exstrúctio-ónis (էգ․)․ շինուած,
յորինուած, յորինումն, կեր-
տութիւն, կազմած, կազմու-
թիւն :

Exstrúctus-ta-tum (անց․ դրէ․)․
Տես Exstruo.

Exstruo (նրգ․ Struo արձ․)․ շի-
նեմ, կառուցանեմ, կանգնեմ,
յորինեմ, կազմեմ, կերտեմ,
առնեմ, ժողովեմ, դիզանեմ,
շեղջակուեմ :

Exsúccus-ca-cum (աջ․)․ ան-
հիւթ, անջրդի, երաշտ, չոր,
ցամաք :

Exsúctus-ta-tum (անց․ դրէ․)․
Տես Exsúgo.

Exsúdo (չգ․ Sudo արձ․)․ 'ի
քրտունս համակիմ, քրտնիմ
յոյժ, բազումս աշխատ լինիմ,
ճգունս յանձն առնում :

Exsúgo (նրգ․ Sugo արձ․)․ ծծեմ,
խմեմ, քամեմ :

Exsul-ulis (աջ․)․ աքսորեալ,
տարադիր, նժդեհ, հալածա-
կան, վտարանդի :

Exsulátio-ónis (աջ․)․ աքսորք,
տարադրութիւն, մերժումն,
վտարութիւն :

Exsulo-las-lávi-látum-láre (չգ․)․
աքսորիմ, վտարիմ, տարադիր
լինիմ :

Exsultabúndus-da-dum (աջ․)․
խնդամիտ, ցնծացեալ, զուար-
թամիտ, խրախ :

Exsúltans-ántis (-tíssimus) ԹՅ.
 զուարթագին, ցնծալից, քա-
 ջասիրտ, ուտոստող, ոսանլի,
 աներկիւղ, փքացեալ, սէգ :

Exsúltanter-tius (ՏԷՊ.) զուար-
 թագին սրտիւ, ցնծալից բերկ-
 րութեամբ, համարձակապէս,
 ազատադէմ :

Exsúltántia - ae } ԷՓ. ցնծալից
Exsúltátio - ónis }
 ուրախութիւն, խնդութիւն,
 բերկրութիւն, հաճութիւն,
 զուարթութիւն, համարձա-
 կութիւն, ժպրհութիւն :

Exsúltim (ՏԷՊ.) վազելով, վա-
 զիւք, ընդոսա խաղալով, ու-
 տոստելով :

Exsúlto (ՎՂԺ. Salto արժ.) խայ-
 տամ, ցնծամ, վազվազեմ, ու-
 տոստեմ, զուարթանամ, ու-
 րախ լինիմ, յանդգնիմ, հա-
 մարձակիմ :

Exsuperábilis-le(-bilio-r-líssimus)
 ԹՅ. յաղթելի, յաղթագոյն :

**Exsúperans-ántis (-ántior-antis-
 simus) ԷՅՅ.** երևելի, նախա-
 մեծար, ազնուագոյն, հոյա-
 կապ, առատ, յորդ, թաթա-
 ղուն, զեղղուն, անչափ, առաւ-
 ելագոյն, տարապայման :

Exsuperántia-ae } ԷՓ. առաւե-
Exsuperátio-ónis }
 լութիւն, ազնուութիւն, աւ-
 ագութիւն, բարձրութիւն,
 աւագամեծարութիւն, փա-
 ռաւորութիւն, աւելաբանու-
 թիւն, աւելեաց բանք, ստուա-
 րութիւն բանից :

Exsúpero (ՆՐԳ. Súpero արժ.)
 յաղթեմ, յաղթական լինիմ,
 դեր 'ի վերոյ լինիմ, գլեմ,
 առաւելում, ընդ երկար կեն-
 դանի քնամ :

Exsúrdò - das - dávi - dátum - dáre
(ՆՐԳ.) խլացուցանեմ, բթեմ,
 դռնչեցուցանեմ, շլացուցա-
 նեմ :

Exsúrgo (ՎՂԺ. Surgo արժ.) յոսն
 կամ, յառնեմ, կանգնիմ, ելա-
 նեմ յանկողնոյ :

Exsúscito (ՆՐԳ. Súscito արժ.)
 զարթուցանեմ, յարուցանեմ,
 կենդանացուցանեմ :

Exta-tórum (ՎՂԺ.) աղեք, փո-
 րտիք, ընդերք :

Extabésco (ՎՂԺ. Tabésco արժ.)
 թարախիմ, տրորիմ, փտիմ,
 նեխիմ, ապականիմ, հաշիմ,
 մահիմ, հիւժանիմ, ծիւրիմ,
 ցոլանամ, ցնդիմ :

Extémplo (ՏԷՊ.) յանկարծօրէն,
 յանպատրաստից, առժամայն,
 անդէն վազվազակի :

Extemporális-le (ԹՅ.) յանկար-
 ծական, յանկարծագործ, ան-
 յուսական :

Extemporálitás-tátis (ԷՓ.) յան-
 պատրաստից յօրինուած, ափ
 յափոյ ասացեսլ բանք, յան-
 կարծական դիւտ :

Exténdo-di (ՆՐԳ. Tendo արժ.)
 տարածանեմ, երկայնեմ, ձգեմ,
 պարզեմ, յերկարեմ :

Exténebro (ՆՐԳ. Ténebro արժ.)
 խաւարահալած առնեմ, խո-
 կամ, ընդմտանեմ, խուզեմ :

Extensio-ónis (էգ.) . երկարածիգ երկայնութիւն, երկայնատարած տարածք , տարածութիւն, տարածումն, ընդարձակութիւն :

Extensivus-va-vum (աձ.) . տարածիչ, տարած, սփիռ :

Extensus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.) . Տես Exténdo.

Extensus-sa-sum (- sior-sissimus) աձ. տարածեալ, ձիգ և պարզ, պարզեալ, ընդարձակ, մեծատարած :

Exténto (նրգ. Ténto աբ.) . փորձեմ, զփորձ՝ զչափ առնում, փորձիւ խելամուտ լինիմ, տարածանեմ, լարզեմ, լայնեմ, երկայնեմ :

Exténtus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) . Տես Exténdo.

Extenuátio-ónis (էգ.) . ծիւրութիւն , անհնարին տկարութիւն , նուազութիւն , պակասութիւն :

Extenuátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) . Տես Exténuo.

Extenuátus-ta-tum (- tissimus) աձ. ծիւրեալ, վախտ, մաշեալ, անօսր, նուրբ, տկար, անզօր :

Exténuo (նրգ. Tenuo աբ.) . մաշեմ, ծիւրեմ, վտտեմ, տկարացուցանեմ, նրբեմ, անօսրացուցանեմ, նուազեցուցանեմ, պակասեցուցանեմ :

Extérebro (նրգ. Térebro աբ.) . գայլիկոնիւ ծակեմ, կորզեմ, յափշտակեմ :

Extérgeo (նրգ. Térgeo աբ.) }

Extérgo (նրգ. Tergo աբ.) }

մաքրեմ, սրբեմ, ՚ի բաց պարզեմ, փայլեցուցանեմ, ջինջ գործեմ, յղկեմ, ողորկեմ :

Extérior-óris (աձ.) . արտաքին :

Extérius (ձէք.) . արտաքուստ , արտաքոյ :

Exterminátor-óris (աբ.) . սատակիչ, ջնջիչ, հալածիչ, քանդիչ, կործանիչ :

Exterminátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) Տես Extérmino.

Extérmino (նրգ. Término աբ.) . սպանանեմ, սատակեմ, սպառեմ, սպառուսպուռ ջնջեմ, բնաջինջ առնեմ, անճիտեմ, կորուսանեմ, վտարեմ, աքսորեմ, քանդեմ, աւերեմ, տապալեմ, կործանեմ :

Extérnus-na-num (աձ.) . արտաքին, օտար, օտարական, այլազգի, եկ, պանդուխտ, տարաշխարհիկ :

Extero (նրգ. Tero աբ.) . յանկանի ծեծեմ, լեսում, լվեմ, փշրեմ, մանրեմ, ջնջեմ, կասում, եղծանեմ, ջրեմ :

Exterráneus-ea-eum (աձ.) . այլազգի, օտարական, օտար, եկ, տարաշխարհիկ, պանդուխտ :

Extérreo (նրգ. Térreo աբ.) . պակուցանեմ, զարհուրեցուցանեմ, ահ՝ երկիւղ՝ արհաւիրս արկանեմ, ահաբեկեմ, ահաբեկ առնեմ :

Extérritus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) . Տես Extérreo.

Extérsus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Extérgeo.

Exterus-ra-rum (աժ.). օտար ,
օտարական, տարաշխարհիկ,
այլազգի :

Extéxo (Երգ. Texo արձ.). քակեմ
զանկուածն :

Extimésco-scis-tímui-scere (չլտ.).
զարհուրիմ, երկնչիմ երկիւղ
մեծ, սրտաբեկ լինիմ, սոսկամ,
զահի հարկանիմ, զանդիտեմ :

Extimus-ma-mum (աժ.). ար-
տաքին, յետին, վերջին :

Extispex-picis (ար.). հարցուկ
դէտ ընդերաց, ընդերահմայ,
լերդահմայ :

Extispícium-cii (չլտ.). հմայք 'ի
ձեռն ընդերաց, լերդահմայ-
ութիւն, հաւահմայութիւն,
հաւահմայք :

Extóllo, éxtuli, elátum (Երգ. Tollo
արձ.). ամբառնամ, վերացու-
ցանեմ, 'ի վեր ընծայեցուցա-
նեմ, բարձրացուցանեմ :

Extórqueo (Երգ. Tórqueo արձ.).
կորզեմ, յափշտակեմ, բառ-
նամ, զերծուցանեմ, թափեմ,
զալարեմ, խախտեմ, դար-
ձուցանեմ, լլկեմ, օանջեմ,
չարչարեմ :

Extórreo (Երգ. Tórreo արձ.). կի-
զանեմ, տոչորեմ, այրեմ, 'ի
խորովս արկանեմ, խորովեմ :

Extórris-re (աժ.). վտարանդի,
տարագիր, աքսորեալ, մեր-
ժեալ, նժդհ :

Extórtor-óris (ար.). յափշտա-
կող, յափշտակիչ, կորզիչ :

Extórtus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Extórqueo.

Extra (Երգ.). արտաքս, արտա-
քոյ, 'ի դուրս :

» extra jocum. առանց կատա-
կի, հաստատութեամբ, հաւ-
աստեալ, ճշմարտիւ, ստոյգ :

» extra modum. արտաքոյ քան
զչափն, առանց չափոյ, յան-
չափս, կարի յոյժ :

» extra culpam sum. առանց
յանցանաց՝ անպարտ եմ, ան-
պարտաւ լինիմ, անստգտա-
նելի դտանիմ :

Extractórius-ia-ium (աժ.). ձգիչ
արտաքս, անջատիչ :

Extráctus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Extraho.

Extraho (Երգ. Traho արձ.). հա-
նեմ, ձգեմ արտաքս, քաղեմ,
յապաղեցուցանեմ, յերկարեմ,
յամեցուցանեմ, օր 'ի յօր առ-
նեմ, 'ի ձիգ արկանեմ :

Extráneus-ea-eum (աժ.). տար-
աշխարհիկ, օտարական, եկ,
պանդուխտ :

Extraordinárius-ia-ium (աժ.).
արտաքոյ կարգի, անսովորա-
կան, օտարոտի, նորանշան,
նորօրինակ, անընդեւական :

Extrárius-ia-ium (աժ.). արտա-
քին, օտարական, անաշխար-
հիկ, անձահ, անդէս :

Extrémitas-tátis (Էգ.). ծայր,
ծագ :

» extrémítás pictúrae. շուրջա-
նակի գիծ նկարուց, շրջա-
պատ եզերք պատկերի :

› extremitates Arméniae. սահմանք Հայաստանի, սահմանակողմն Հայոց աշխարհին :

Extremo } Վէ. հուսկ ուրեմն,
Extremum } 'ի կատարած կոյս, չեն ինչ բազում ժամանակք :

Extremus-ma-mum (ած.). յետին, վերջին :

Extrícatus-ta-tum (անց. ԴԵԷ.). Տես Extrico.

Extrico - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ.). զերծուցանեմ, ապրեցուցանեմ, բանամ, մեկնեմ, պարզեմ :

Extrinsecus (ՎԷ.). արտաքուստ, արտաքոյ, յարտաքին պատճառաց :

Extritus-ta-tum (անց. ԴԵԷ.). Տես Extero.

› ignis extritus. հուր վառեալ 'ի հրահասն քարէ, կրակ լուցեալ կայծքարիւ՝ գայլախազիւ :

› syllaba extrita. հեզ հանեալ, սիւղորայ բարձեալ, ջնջեալ վանգ :

Extrudo (նրգ. Trudo արձ.). հանեմ արտաքս, փախուցանեմ, մերժեմ, դիւրաւ վաճառեմ, վաճառակուր առնեմ :

Extrúsus - sa - sum (անց. ԴԵԷ.). Տես Extrudo.

Exuberátio-ónis (էգ.). ուռուցումն, այտոււմն, աւելորդ միս 'ի մարմնի, ելունդն, պալար, խաղաւարտ, պաղպաջ, ուռեց :

Extúbero-ras-rávi-rátum-ráre (նրգ. et չգ.). փչեմ, այտուցանեմ, ուռուցանեմ, տորումիմ, այտնում, ուռնում :

Extúmeo (չգ. Túmeo արձ.) }
Extumésco (չգ. Tumésco արձ.) } ուռնում, այտնում, տորումիմ, փքամ, բարձրանամ :

Extúmidus-da-dum (ած.). ուռուցեալ, այտուցեալ, տորումեալ, փքացեալ, սէզ :

Extúndo, éxtudi (նրգ. Tundo արձ.). հարկանեմ, բախեմ, ծեծեմ, գանեմ, ձաղկեմ :

Extúrbo (նրգ. Turbo-bas արձ.). հանեմ, մերժեմ, փախուցանեմ, վեր 'ի վայր հարկանեմ, խառնակեմ, խռովեմ, ամբոխեմ :

Extússio (չգ. Tússio արձ.). հազալով խուխս արկանեմ, հազամ, հազելով թքանեմ :

Exúberans-ántis (-tíssimus) ած. առատ, յորդ, յորդառատ, թաթաղուն, զեղուն, լի, յաճախ, բազում :

Exuberántia-ae } էգ. առատու
Exuberátio-ónis } թիւն, յորդութիւն, յաճախութիւն, լիութիւն, առաւելութիւն, յղփութիւն, յուլովութիւն, զեղումն :

Exúbero (չգ. et նրգ. Ubero արձ.) յորդեմ, զեղում, յաճախեմ, առաւելում, առատ գործեմ :

Exul-lis (ած.). արքորեալ, վտարանդի, տարագիր, հալածական, նժդեհ :

- Exulatio - ónis (էփ․)․ արտուրք , վտարութիւն , տարագրութիւն , մերժումն :
- Exulceratio - ónis (էփ․)․ վէրք , երաշխեպք , սպի , խոցուած :
- Exulceratórius - ia - ium (ա՞ծ․)․ վերաւորիչ , խոցիչ , խոցոտիչ :
- Exulcerátrix - rícis (էփ․)․ խոցիչ կին :
- Exúlcero (նրփ․ Ulcero արժ․)․ վերաւորեմ , խոցեմ , խոցոտեմ :
- Exulutátus-ta-tum (անց․ րրէ․)․
- Տես** Exúlulo․
- Exúlulo (չրփ․ Ululo արժ․)․ զղանջեմ , ոռնամ , ճչեմ , ձայնարկեմ , ճիչ բառնամ :
- Exúndo (նրփ․ et չրփ․ Undo արժ․)․ ողողանեմ , հեղեղատեմ , յորդեմ , զեղում , առատանամ , առաւելում , յաճախեմ , ողողեմ , հեղեղեմ :
- Exúngo (նրփ․ Ungo արժ․)․ օծանեմ , իւղեմ :
- Exúngulo-las-lávi-látum-láre (նրփ․)․ հատանեմ զեղնզունս , կարեմ զճիրանունս՝ զմագիլս :
- Exuo-uis-ui-útum-úere (նրփ․)․ մերկացուցանեմ , կապտեմ , կողոպտեմ , զրկեմ , բառնամ , հանեմ , ընկնում , թողում , լքանեմ :
- Exúrgeo (նրփ․ Urgeo արժ․)․ հանեմ արտաքս , յայտ առնեմ , յայտնեմ , քամեմ , ճնշեմ :
- Exúrgeo (չրփ․ Surgo արժ․)․ յառնեմ , կանգնիմ , յոտն կամ , ելանեմ յանկողնոյ :
- Exúro (նրփ․ Uro արժ․)․ այրեմ , կիզանեմ , տոչորեմ , ջնջեմ , եղծանեմ , ջրեմ :
- Exústio - ónis (էփ․)․ այրումն , կիզումն :
- Exústus - ta - tum (անց․ րրէ․)․
- Տես** Exúro․
- Exútus-ta-tum (անց․ րրէ․)․ **Տես** Exuo․
- Exúviae-iárum (էփ․)․ կապուտ կողոպուտ , առ ապուռ , առ և աւար , աւերակք , մնացորդք :
- Exvértio (նրփ․ Verto արժ․)․ կանխեմ , յառաջեմ , զառաջս ունիմ , զգուշանամ , յառաջագոյն ազդ առնեմ , կանխաւ հոգամ :
- Exvibrisso (չրփ․ Vibrisso արժ․)․ զեղզեղեմ , զեղզեղանս յօրինեմ , նուազս նուազեմ :

F

Faba-ae (խփ․)․ բակլայ, ոլոռն
դաշտաց :

› haec in me cudétur faba.
Այլիմ 'ի ծանրաբեռնեացդ ,
ծանրաբեռն բեռինք են այդո-
քիկ վլանն իմ, դժուարաբառ-
նալի լիցի ինձ այդ :

Fabáceus-œa-eum (աժ․)․ բակ-
լայի, ոլոռան :

Fabácia-ae (խփ․)․ նկան, պաք-
ցամատ 'ի գերմակ ալերէ՝ ե-
փեալ ընդ մոխրով, գրտակ,
շօթ, կցակ :

Fabália-lium (չգ․)․ դաշտք ոլո-
ռանց :

Fabális-le էաճ } աժ․ բակլայի,
Fabárius-ia-ium } ոլոռան :

Fabélla - ae (խփ․)․ կարճառօտ
պատմութիւն, համառօտ ա-
ռասպել հաճոյական :

› fabéllae aníles. առասպելք
պառաւանց , առասպելիաց
բաջաղանք, բարբանջք :

Faber-bra-brum (աժ․)․ դարբնա-
կան, գտակ, գտիչ, հնարա-
գիւտ, հանճարեղ, ճարտար :

Faber-bri (աբ․)․ դարբին :

› faber aerárius. պղնձաստեղծ,
կաթսայագործ, պղնձագործ,
դարբին պղնձոյ :

› faber ferrárius. ճարտարա-
պետ երկաթոյ, դարբին գոր-
ծեաց :

› faber lignárius. հիւսն, շինող,
ատաղձագործ :

› faber materiárius. սայլագործ,
գործիչ կառաց :

Fabre (Վէ․)․ ճարտարապէս ,
հնարիւք, արուեստիւ :

Fabrefácio (նբ․ Fácio աբ․)․
ճարտարապետեմ, արուեստա-
գործեմ, շինեմ, կանգնեմ, կա-
ռուցանեմ :

Fábrica-ae (խփ․)․ դարբնոց, ա-
րուեստանոց, դարբնութիւն,
գործանոց :

Fabricátio-ónis (խփ․)․ ճարտա-
րապետութիւն, կերտութիւն,
շէն, շինութիւն, շինուած,
յօրինուած, յօրինումն, կազ-
մութիւն :

Fabricátor-óris (աբ․)․ ճարտա-
րապետ, արուեստագործ, գոր-
ծատէր, գործիչ, շինող :

Fábrico-cas-ávi-átum-áre (նբ․) }
Fábricor-cáris-cátus-cári (հաբ․) }
ճարտարապետեմ, կանգնեմ,
շինեմ, կազմեմ, գտակ լինիմ,
յօրինեմ, հնարեմ :

Fabrílis-le (աժ․)․ դարբնական,
սեպհական դարբնաց :

» trāctant fabrilia fabri. 'ի յաւելուածոյ սրտի խօսի բերան, զամենայն ճարտարութիւն արուեստգիտութեան ունել համարին յինքեանս :

Fábula - ae (իֆ.). դոյզն պատմութիւն, առասպել, վէպք, զըոյցք, առակ, ձաղութիւն, կատակերգութիւն :

Fábula-ae (իֆ.). փոքրիկ բակլայ, մանր ոլոռն :

Fabuláris - re (աֆ.). առասպելաբան, առասպելական, առասպելապատում, ստայօղ, դիւցարանական :

Fabulátor - óris (ար.). առասպելաբարկու, առասպելախօս :

Fábulator-láris-látus-lári (հար.). առասպելս արկանեմ՝ կարկատեմ, շողփաղփեմ, բարբանջեմ, շտխօսեմ, շողակրատեմ :

Fabulóse-sius-sissime (ֆէ.). առասպելախառն բանիւք, առասպելաբար :

Fabulósitas-tátis (իֆ.). առասպելարկութիւն, առասպելաբանութիւն, առասպելախօս բանք, վէպք :

Fabulósus-sa-sum (- sior - síssimus) աֆ. առասպելական, առասպելանոռն, դիւցարանական, ստայօղ, համբաւաւոր, հռչակաւոր :

Fábulum-li (զգֆ.) } ոլոռն, բակ-
Fábulus-li (ար.) } լայ, խողան բակլայի, ցօղուն ոլոռան :

Facéssó-sis-si (- sívi)-situm-sere (ֆէթ. et չգֆ.). առնեմ, կատարեմ, գործեմ, յարդիւնս ածեմ, առթեմ, ածեմ, բերեմ, դէմ եղեալ գնամ, երթամ, մեկնիմ :

Facéte-tius-tissime (ֆէ.). ընդ խաղ, ծաղրածու՝ գուարճալից բանիւք, խեղկատակութեամբ, հաճութեամբ :

Facétia-ae կամ }
Facétiae-iárum } ֆէ. խեղկատակութիւն, խաղ, ծաղր, խաղու և ծաղու բանք, ծաղրածութիւն, կատակ, առակ :

Facétus-ta-tum (- tior-tissimus) աֆ. ծաղրածու, հաճոյ, խեղկատակ, բարբարոյ, ախորժական, ազնիւ, քաղցր, շնորհալից, մարդասէր :

Fácies-éi (իֆ.). երեսք, դէմք, տեսիլ, կերպարանք, զեղ, գեղեցկութիւն, շնորհք, վայելչութիւն, կերպ, ձև, վերին երեսք, տիպք, պատկեր, երևոյթ, արտաքինն :

» prima fácie. յառաջնումն, զառաջինն, իսկզբան, յառաջնում նուագի անդ, այն ինչ :

Fácilis-cilius-cillime (ֆէ.). դիւրաւ, հեշտեաւ, կամօք կամակարութեան, 'ի կամակարուց, կարի յոյժ, մեծապէս, անշուշտ, արդարև իսկ :

Fácilis-le (- cillior-cillimus) աֆ. դիւրին, թեթև, քաղցր, մարդասէր, հեղնպատամատոյց, համբոյր, ձեռնկալու, յաջող :

Facilitas - tális (իգ). դիւրու-
թիւն, յօժարութիւն, փոյթ,
արագութիւն, բարբ բարե-
բարք, հաճութիւն :

Facinorósus-sa-sum (-sior-sissi-
mus) ած. չարագործ, ապի-
րատ, ամպարիշտ, ժանտ, ան-
օրէն, դրուժան :

Facinus-cínoris (չլտ). արարք,
իրք, գործք, յանցանք, չարիք,
ոճիր, վնաս, մեղք, ապիրա-
տութիւն, ամպարշտութիւն :

Facio-cis, feci-ctum-cere (նրգ).
առնեմ, գործեմ, կատարեմ,
վաստակեմ, 'ի կիր արկանեմ,
'ի գործ ածեմ, կրթեմ, վար-
ժեմ, պատճառք լինիմ, առ-
թեմ, համարիմ, վարկանիմ :

› fácito, ut sciam. գիտակ արա՛
ղիս, ծանո՛ ինձ :

› non possum fácere quin. չէ
ինձ մարթ այլազգագոյնս իմն
գործել՝ քան :

› fácio nihili. առ ոչինչ՝ յոչինչ
համարիմ, խոտան առնեմ,
խոտեմ :

› fácio plúrimi. մեծարգի հա-
մարիմ, առ պատուականս ու-
նիմ :

Factio - ónis (իգ). գործ, գոր-
ծած, վաստակ, աղանդ, հեր-
ձուած, ուսումն, կողմն :

Factiósus-sa-sum (-sior-sissi-
mus) ած. գործելի, գործա-
կան, գործօն, գործասէր,
ձեռնարկու, փառասէր, սնա-
պարծիկ, խռովարար, հզօր,
հարուստ :

Factitius-ia-ium (աժ). ճարտա-
րագործ, արուեստական :

Fáctito (Ito աբմ.) կած

Facto - tas - távi - tátum - táre }
նրգ. յաճախագոյնս առնեմ,
բազում անգամ գործեմ, 'ի
գործ ածեմ, 'ի կիր արկանեմ,
պաշտեմ :

Factor-óris (ար). արարիչ, գոր-
ծիչ, ստացիչ, ստեղծիչ, գոյ-
արար :

Factum - ti (չլտ). գործ, իրք,
արարք :

Factúra-ae (իգ). գործած, յօ-
րինուած, ձեռակիրտ, կազ-
մութիւն, խառնուած, յար-
դարումն :

Factus-ta-tum (անց. րբբ). Տես
Fácio և Fio.

› factum bene, óptime. բարիոք,
բարւոք, բարի յոյժ, քաջ :

Factus - us (ար). շինութիւն,
շինուած, կազմութիւն, կազ-
մուած, ձիթապտուղ աղալի :

Fácula-ae (իգ). ջահ, զամբար,
լապտեր :

Facúltas-tátis (իգ). զօրութիւն,
կարողութիւն, կար, բաւա-
կանութիւն, ոյժ, իրաւունք,
իշխանութիւն :

› facultátes-tum. մեծութիւն,
ինչք, գոյք, ստացուածք :

Facúnde - dius - díssime (ճլբ).
ճարտարսխօսութեամբ, ճո-
ւում բանիւք :

Facúndia-ae (իգ). ճարտարա-
խօսութիւն, ճարտարբա-
նութիւն :

Facúndus-da-dum (-dior-dissimus) աս. Ճարտարաբան, բանիբուն, Ճարտարախօս, ճոռոմարան :

Faecátus - ta - tum } աս. մրրահան, 'ի քաղցուոյ :

Faecósus-sa-sum } աս. Faeculéntus-ta-tum (-tior) } աս. լի մրրով, մրրախառն, սկախառն :

Faex-aecis (իգ.) մրուր, սիկ :

Fágeus-ea-eum } աս. Fágineus-ea-eum } աս. թեղօշի : Fáginus-na-num }

Fagus-gi (իգ.) փիճի, թեղօշ, ոփի, կաղնի :

Fagútal-tális (չգ.) անտառ թեղօշից :

Falárica-ae (իգ.) սլաք, նիզակ, գեղարդն, արդն, աշտեայ :

Falcárius-rii (ար.) ըմբիշ սուսերաձիգ և գերանդազէն, գործելի գերանդեաց :

Falcátus-ta-tum (աս.) կորացուցեալ, գերանդազէն, գերանդաբեր :

Falcícula-ae (իգ.) մանգաղակ, յատոց խոզանի :

Fálcifer-cífera-rum. (աս.) գերանդաբեր, գերանդակիր :

Falco-ónis (ար.) բազէ :

Fálcula - ae (իգ.) յատոց խոզանի, մանգաղակ, մագիլք, ձիրանունք, թաթ :

Falére-ris (չգ.) մոյթ կճեայ, խարխիս մարմարեայ, սիւն սպիտակախայտ :

Fallácia-ae (իգ.) խաբէութիւն, խաբանք, նենգ, նենգութիւն, պատրանք, դաւ :

Falláciter - cius - cissime (Վէ.) խաբէութեամբ, նենգաւ, նենգութեամբ, նենգաւոր իմնօրինակաւ :

Fallax-lácis (-cior-císsimus) աս. խաբերայ, խաբեպատիր, նենգաւոր, ստախօս :

Fallo - lis, fefélli, falsum - lere (նրգ.) խաբեմ, պատրեմ, նենգեմ, դաւեմ, դաւածանեմ :

» fallo promissum. չկամ հաւատարիմ 'ի խոստման, դրժեմ, ուխտազանց լինիմ :

» fallo impérium. յետս կամ 'ի պատուիրանէ, անցանեմ զպատուիրանաւ :

» falsus sum. խաբեցայ, ընդ խաբս ևկի յայսպիսի բանքս :

» neque hoc te fallit. ոչ զանխուլ ինչ է 'ի քէն, դու իսկ քաջ գիտես, քաջածանօթ ես :

Falsárius-rii (ար.) նենգիչ, խաբեբայ, խարդախիչ, նմանեցուցիչ, նմանագործ :

False-síssime (Վէ.) յանիրաւի, ստույթեամբ, խաբէութեամբ :

Falsidicus-ca-cum (աս.) ստախօս, ստաբան, խաբեբայ :

Falsíficus-ca-cum (աս.) նենգիչ, խարդախիչ, նմանագործ :

Falsiloquus-ua-uum (աս.) ստաբան, ստախօս, խաբեբայ :

Fálsitas-tátis (իգ.) ստույթիւն, սուտ, խաբէութիւն, խարդախութիւն, նենգութիւն :

Falso (ՎՔ.). ստուգեամբ, յանիրաւի, 'ի տարապարտուց, 'ի նանիր :

Falsum-si (չգ+). սուտ, ստուգիւն, խարդախութիւն, նենգութիւն, խաբէութիւն :

Falsus-sa-sum (առց. ԳՐԵ.). Տես Fallo.

Falsus-sa-sum (-sior-sissimus) ած. խաբեբայ, սուտ, ստահան, ստահօս, ստայօղ, պատիր, սնտօի, ընդունայն, կերպարանաւոր, հնարեալ :

Falx -lcis (ԷԳ.). մանդաղ, գերանդի :

› falx vineática. յատոց, կտցաւոր կարոց առ 'ի յատանելոյ զայգիս :

Fama-ae (ԷԳ.). հռչակ, համբաւ, լուր, անուն բարի, պատիւ, մեծարոյ կարծիք, գոչիւն, բարբառ :

› fama est, affértur, bacchátur. բան ել, հռչակ հարկանի, հնչէ համբաւն :

Famélicus-ca-cum (ած.). քաղցեալ, նօթի, սովեալ :

Fames-mis (ԷԳ.). քաղց, սով, կարօտութիւն, փափաքանք, նուազութիւն, ցանկութիւն, տենջանք :

› fame enéctus. սովամահ, նքողեալ, նքթեալ :

Famiger - mígeri }
Famigerátor-óris } աբ. բանբեր, պտղամարեր, զըուցատու, աւետարեր :

Famigerátio - ónis (ԷԳ.). համ

բաւ, հռչակ, բարի անուն, մեծարոյ կարծիք, պատիւ :

Família - ae (ԷԳ.). ընդոճինք, դասակք ծառայից, գերդաստան, ընտանիք, տուն :

Familiáris - re (-rior - rissimus) ած. ընտանի, ընդելական, մտերիմ, ներքին, հաւատարիմ, խորհրդակից :

Familiáritas-tátis (ԷԳ.). մտերմութիւն, բարեկամութիւն, ընտանութիւն, սէր, ընդելութիւն, սովորութիւն, բոյս բարուց :

Familiáriter-rius-rissime (ՎՔ.). ընտանեբար, ընտելութեամբ, սիրով, բարեկամութեամբ :

Famósus-sa-sum (-sissimus) ած. հռչակաւոր, անուանի, ականաւոր, համբաւաւոր, հոյակապ, բարեհամբաւ, վատանշան, վատանուն, անուանարկ, թշնամանիչ, աղարտիչ :

Fámula-ae (ԷԳ.). սպասեակ, աղախին, նածիշտ, գերդաստանիկ, աղջիկ :

Fámulans-ántis (ՔյԺ.). ծառայ, ընդոճին, պաշտօնեայ, սպասաւոր :

Famuláris-re (ած.). ծառայական, հարկաւոր, ստրկական :

Famuláte (ՎՔ.). ծառայարար, անարգութեամբ, իրբւ զծառայ :

Famulátio-ónis (ԷԳ.). գերդաստան, ծառայազունք, ընդոճինք, ծառայք, դասակք ծառայից, աղխք :

Famulátus - us (ար.) }
 Famúlitas - tátis (խփ.) } ծառայ-
 Famulítium - tii (չլչ.) }

ութիւն, սպաս, սպասաւո-
 րութիւն, պաշտօն, ստրկու-
 թիւն, գերութիւն :

Fámulor-láris-látus-lári (հար.) .
 ծառայեմ, պաշտեմ, սպաս
 ունիմ՝ հարկանեմ, 'ի սպա-
 սու կամ, սպասաւորեմ :

Fámulus-li (ար.) . ծառայ, սպա-
 սաւոր, պաշտօնեայ, պա-
 տանի :

Fanálice (ՎՔ.) . մոլեռանդն նա-
 խանձու, մոլեգին եռանդեամբ :

Fanáticus-ca-cum (աժ.) . մոլե-
 նախանձ, մոլեխանդ, մոլի,
 մոլեգին, կատաղի :

» fanáticus furor. մոլեռանդն
 նախանձ, անչափ նախանձաւ-
 որութիւն, մոլեգին եռանդն :

Fánulum-li (չլչ.) . տաճար փոք-
 րիկ, եկեղեցի փոքր :

Fanum-ni (չլչ.) . տաճար, եկե-
 ղեցի, վկայարան, մեհեան :

Far-arris (չլչ.) . ցորեան, ալիւր :

Farcimen - minis (չլչ.) . ամիճ՝
 խճուղ խոզկնի :

Fárcio-cis-rsi-rtum-círe (ԵՐՓ.) .
 լնում, առլնում, լըուցանեմ,
 արկանեմ զգինի 'ի տակառ :

Farína-ae (խփ.) . ալիւր :

» homo nostrae farinae. քաղցր
 և բարեբարոյ մարդ, այր նմա-
 նակից ինձ :

Farinárius-ia-ium (աժ.) . հան-
 գոյն ալեր, յալերէ :

Farinuléntus-ta-tum (աժ.) . լի

ալերբ, ալերբ ցանեալ, ալիւ-
 րաւոր, թաթաւեալ ալերբ :

Faris-atus-ari (հար.) . բարբառիս,
 խօսիս, ասես, ծառ արկանես,
 ճառես, զուշակես, վիպես,
 յառաջագոյն պատմես :

Farráceus-ea-eum (աժ.) . ցորե-
 նոյ, նման ցորենոյ :

Farrágo - ginis (խփ.) . խառնի-
 խուռն զումարութիւն, բազ-
 մախուռն կոյտ, շեղջակոյտ :

Farrárium-rii (չլչ.) . շտեմարան
 ցորենոյ :

Farreátio - ónis (խփ.) . կարկան-
 դակ, քաքար, ցորեան եփեալ,
 պաքցամատ 'ի գերմակ ալերէ :

Fárreum-rei (չլչ.) . նկան, շօթ,
 դրտակ, կցակ :

Fárreus-ea-eum (աժ.) . ցորենոյ,
 հանգոյն ցորենոյ :

Farrículum-li (չլչ.) . հաստեայ,
 փոքր պղակունդ :

Fártilis-le (աժ.) . պարարտարօտ,
 պարարտացուցիչ, զիրացու-
 ցիչ :

Fartim (ՎՔ.) . դէզագէզ, բարդս
 բարդս, կոյտս կոյտս, խառն
 'ի խուռն :

Fartóres - rum (ար.) . ամճա-
 գործք :

Fartum-ti (չլչ.) }

Fartúra-ae (խփ.) }

Fartus-us (ար.) }

լըութիւն, լիր :

» fartum fácio. մանր մանր հա-
 տանեմ, յօշեմ, կոտորեմ :

Fartus-ta-tum (անց. ԴՐՔ.) . Տես
 Fárcio.

Fas (չդ+). արդար, իրաւացի, արժան, օրինաւոր :

› fas est. օրէն է, արժան է, պարտ և պատշաճ է, թոյլ տուեալ է :

Fascia-ae (էժ+). պատան, ժապաւէն, երիզապինդ կտաւ :

Fasciatus-ta-tum (անց. րբե+). Տես Fascio.

Fasciculus (ար+). խուրձ :

Fascinamentum - ti (չդ+.) } կա-

Fascinatio - ónis (էժ+.) } խարդանք, կախարդութիւն,

Fascino-nas-návi-nátum-náre (նրժ+). կախարդեմ, դիւթեմ, հմայեմ, թովեմ :

Fascinum - ni (չդ+). թովչութիւն, դիւթութիւն :

Fascio-ias-iávi-iátum-iáre (նրժ+.) կապեմ, պատատեմ, պատեմ :

Fasciola-ae (էժ+). փոքրիկ պատան, կապ փոքր :

Fascis-is (ար+). խուրձ :

Fasélus-li (ար. et էժ+). նաւակ, նաւակիկ, կուր, մակոյկ :

Fasélus-li } ար. դկուղ, ոլոռն,

Faséolus-li } մաշ, լուբիա :

Fasti-tórum (ար+). ժամանակագրութիւնք, հասարակաց արձանագիրք, տարեգիրք :

Fastidiénter } ղէ. տաղտկա-

Fastidióse-sius } լից օրինակաւ, ձանձրոյթ արարեալ, նեղելով :

Fastidio - dis - dívi - dítum - díre (նրժ+). ձանձրոյթ՝ ձանձիր

առնեմ, նեղեմ, ձանձրացուցանեմ, անարժան համարիմ, տռ. ոչինչ գրեմ, ձանձրանամ, տաղտկանամ :

Fastidiósus-sa-sum (- sior-síssimus) ան. ձանձիր, տաղտուկ, արհամարհող, անարգիչ :

Fastidítus-ta-tum (անց. րբե+). Տես Fastidio.

Fastidium-dii (չդ+). ձանձրոյթ, ձանձրութիւն, տաղտուկ, նեղութիւն, տաղտկութիւն, անարգութիւն, նողկութիւն, թալուկ, յափրութիւն, չախորժութիւն :

Fastigátio-ónis (էժ+). գազաթն, զլուխ, արտևան, սար, ծայր, կատար, բարձունք, սրելն, թեքելն :

Fastigátus-ta-tum (անց. րբե+). Տես Fastigo.

Fastígium-gii (չդ+). ճակատ շինուածոց, երեսք տանց, ծագ, զլուխ, բարձրութիւն, կատար :

Fastigo-gas-gávi-gátum-gáre (նրժ+). սրեմ, թեքեմ, սայրասուր առնեմ :

Fastósus - sa - sum (անց+). սնապարծ, ամբարտաւան, սէդ, յանդուգն, ժպիրհ, ամբարհաւաճ :

Fastus-ta-tum (անց+). երջանիկ, յաջողաբարտ, օրհնութիւնարեր, բախտաւոր :

Fastus-us (ար+). պերճութիւն, սնապարճութիւն, պարծանք, հպարտութիւն, ամբարհաւ-

ածուծիւն , Ժպրհուծիւն ,
ամբարտաւանուծիւն :

Fatális - le (աժ.) . օրհասական,
ողորմ, դժնդակ, տխրական,
մահաբեր :

Fatalismus - mi (ար.) . բախտա-
բաշխ կրօնք , ճակատագրա-
կանուծիւն, աղանդ բախտի :

Fatalista-ae (ար.) . աղանդաւոր
ճակատագրի, արբանեակ բախ-
տից և հրամանաց :

Fatáliter (ԱՔ.) . ըստ բաշխից
բախտին , ըստ ճակատագրի,
աղետիւք իմն :

Fáteor - éris, fassus - éri (հար.) .
խոստովանիմ, խոստովան լի-
նիմ, դաւանեմ :

Faticinus-na-num } աժ. գուշակ,
Fatidicus-ca-cum }
բախտագիւտ, մարգարէական,
դիւծական, ըղձական :

Fátifer - tifera - rum (աժ.) . մա-
հաբեր, մահածին, օրհասա-
կան, աղետաւոր :

Fatigátio-ónis (էգ.) . խոնջումն,
խոնջութիւն, վաստակ, աշ-
խատութիւն, լքումն :

Fatigátus-ta-tum (անց. րբբ.) .
Տես Fatigo.

Fatigo - gas - gávi - gátum - gáre
(նրգ.) . պարտասեցուցանեմ,
լքուցանեմ, տաժանեմ, վամ-
տակարեկ առնեմ, աշխատե-
ցուցանեմ, տկարացուցանեմ :

Fatílegus-ga-gum կամ } աժ. գու-
Fatiloquus-qua-quum }
շակ, բախտագիւտ, ըղձական,
դիւծական, մարգարէական :

Fatisco-scis-scere }
Fatiscor-sceris-sci } չգ. բանամ,

բացեալ լինիմ, ճեղքիմ, պա-
տառիմ, թալանամ, թալկա-
նամ, նուաղիմ :

Fátue (ԱՔ.) . իբրև զլիմար, ան-
հանճարադոյնս, անմտաբար,
լիմարութեամբ :

Fatum-ti (չգ.) . պատգամ դից,
կանխասացիկ բանք, կանխա-
սաց բարբառ, կանխախօսու-
թիւն , կանխասացութիւն ,
յառաջախօսութիւն , ճակա-
տագիր, բաշխք բախտից, վե-
ճակ, բախտ, աղէտք, վեշտք,
ձախողանք, չուսուութիւն :

Fátuor-uáris-uátus-uári (հար.) .
բանդագուշիմ, զառանցեմ,
լիմարիմ, անկանիմ 'ի մտաց,
տագնապիմ 'ի խանդոյ :

Fátuus-ua-uum (աժ.) . անմիտ,
լիմար, բախած, անհանճար,
մորոս, սպուշ, թանձրամիտ,
պանդոյր, անիմաստ :

Fáuste (ԱՔ.) . յաջողութեամբ,
երջանկութեամբ :

Fáustitas-tátis (էգ.) . երանու-
թիւն, երջանկութիւն :

Fáustulus-la-lum } աժ. երանիկ
Fáustus-ta-tum }
երջանիկ, յաջող, յաջողեալ,
բարեշէն ,

Fáutor-óris (ար.) . կողմնական,
օգնական, թիկունք, պաշտ-
պան, ձեռնտու, նպաստաւոր :

Fáutrix - rícis (էգ.) . պաշտպան
կին :

Faux-ucis (էգ.) . կոկորդ, որկոր,

փող, նեղուց, կիրճ, գետա-
խառնուկք, բերան գետոց :

Favéntia-ae (իֆ.) շնորհք, բա-
րևարութիւն, օգնութիւն,
երախտիք, տենչանք, փափաք,
իղձք :

Fáveo-ves-vi-autum-vére (չգ.)
պաշտպանեմ, օգնեմ, օգնա-
կան՝ ձեռնկալու՝ նպաստա-
մատոյց՝ հովանի լինիմ :

› favete linguis. միտ դիք, ուշ-
կալարուք, լուռ լերուք, լռե-
ցուցէք զլեզուս :

Favilla-ae (իֆ.) փայլատակն,
կայծակն, կայծ, շանթ հրոյ :

Favilláticus-ca-cum (աժ.) կայ-
ծակնակերպ, կայծակնացայտ,
հրաբուլիս :

Favoniána pyra-rórum (չգ.)
մշկահամ՝ մշկահոտ տանձք :

Favónius-nii (ար.) արևմտեան
հողմ, սիւք քաղցրաշունչ,
սղոխ, զեփիւռ :

Favor-óris (ար.) շնորհք, հո-
վանի, օգնութիւն, պաշտպա-
նութիւն :

Favorábilis-le (- bilior) աժ. յա-
ջող, պաշտպան, օգնական,
սիրելի, հաճոյ, սխորժ :

Favorábiliter-lius (Վէ.) օգնա-
կանութեամբ, ախորժաբար,
ի նպաստ, մարդասիրաբար,
բարեսիրաբար :

Favus-vi (ար.) խորիխ մեղու,
մեղրախորիխ, մաղ մեղուաց,
շէ բոլորշէ, բլշակ, սրուակ :

› castro favos. ժողովեմ զմեղր
ի մեղուանոցաց :

Fax-acis (իֆ.) Զահ, զամբար,
լապտեր :

Febréscó-scis-scere կաժ }
Febricito (Ito արժ.) } չգ.
ախտանամ ջերմամբ, տապա-
նամ, անկեալ դնիմ՝ ի տենդ
տապոյ, ջերանիմ :

Febrícula-ae (իֆ.) թեթե՝ սա-
կաւ ջերմն :

Febriculósus-sa-sum (աժ.) տա-
պացեալ, ջերմեկալ, ջերմնոտ :

Febrilis-le (աժ.) ջերմնական,
տենդաբեր :

Fébrío-is-ivi-ítum-íre (չգ.)
տապանամ ջերմամբ, անկեալ
դնիմ՝ ի տենդ տապոյ, ջերա-
նիմ :

Febris-is (իֆ.) ջերմն, տենդ :

Fébrua-uórum (չգ.) զոհք քա-
ուութեան, մեղացային, վասն
մեղացն :

Februárius-rii (ար.) փեբրուա-
րիոս, փեբրուար ամիս, մե-
հեկան :

Februátio-ónis (իֆ.) քաու-
թիւն, սրբութիւն, մաքրու-
թիւն :

Februátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.)
Տես Fébruo.

Fébruo-uas-uávi-uátum-uáre
(նշգ.) մաքրեմ, սրբեմ, ջըն-
ջեմ, քաւեմ, քաւութիւն առ-
նեմ :

Feciális-lis (ար.) քարոզ մարտի՝
հաշտութեան առ Հռովմայ-
եցիս :

Fel-lis (չգ.) լեղի, դառնու-
թիւն, մաղձ :

» fel nigrum. սեւա մաղձ, սևա մաղձ :

Feles-lis (խփ.) կատու, կուզ :

Felicitas-tátis (խփ.) երջանկութիւն, երանութիւն, յաջողութիւն, բախտաւորութիւն :

» bracteáta felicitas. կերպարանաւոր երանութիւն, առաջօք երջանկութիւն :

Felíciter-cius-cissime (ՊՔ.) երջանկութեամբ, բախտիւ, յաջողութեամբ :

Felínus-na-num (աժ.) կատուի, կզոյ :

Felis-lis (խփ.) կուզ, կատու :

Felix-icis (- cior - císsimus) աժ. երանիկ, երջանիկ, երանելի, յաջող, յաջողաբախտ, բարեբախտ, բախտաւոր, մեծատուն, ընչաւէտ, բերրի, առատ, պտղաբեր, պարարտ :

Fellátor-óris (աբ.) ծծիչ, ծծող, խմօղ :

Félleus-ea-eum

Fellítus-ta-tum

Fellósus-sa-sum

առն, դստնաբեր, դստնալի, ընդ լեղի խառնեալ :

Fello-las-lávi-látum-láre (Նբփ.) ծծեմ, խմեմ, քամեմ, դիմեմ :

Femen-minis (չդփ.) ազդր, զիստ, բարձք, երանք :

Fémina-ae (խփ.) էգ, մատակ, կին :

Femíneus-ea-eum

Feminínus-na-num

աժ. իգական, կանացի, թուլամորթ, իգացեալ :

Feminíne (ՊՔ.) ըստ օրինակի կանանց, իգական սերիւ :

Feminália-lium

Femorália-lium

չդփ. վարտիք, անդրավարտիք, զանկապանք :

Femur-moris կաճ - minis (չդփ.) ոսկր զստի, ազդր, երանք, բարձք :

Fénero - ras - rávi - ratum - rare (Նբփ.) վաշխիւ՝ ընդ շարիատիւ տամ, տոկոսեօք պահանջեմ, փոխ՝ յանօթ տամ :

Fenestrélla - ae (խփ.) պատուհան փոքրիկ, երբ :

Fenéstrea-ae (խփ.) պատուհան, լուսանցոյց, լուսամուտ, պողոտայ, ուղի, անցք, պատառուած, խրամատ, ծակ, փեռեկուն մեծ երպից :

Fenestrátus-ta-tum (անց. դբփ.)

Տես Fenéstro.

Fenéstro - ras - rávi - rátum - ráre (Նբփ.) բանամ, պատուհան գործեմ, պատառեմ, ճեղքեմ, խրամատեմ :

Feniculum-li (չդփ.) սամիթ :

Fenum-ni (չդփ.) խար, խոտահամբար, խոտ չոր :

Fera-ae (խփ.) երէ վայրի, գազան :

Ferácitas-tátis (խփ.) պտղաբերութիւն, արգասանդութիւն, արգասաւորութիւն, պարարտութիւն, առատութիւն :

Feráciter - cius (ՊՔ.) առատաբար, առատապէս, արգասաւոր պայմանաւ :

Ferále (ՊՔ.) գազանաբար, ա-

նագործութեամբ, խժաբար, անգթութեամբ, յանխնայ :
Ferália - lium (չդ․)․ աւուրք նուիրեալք ՚ի յիշատակ ննջեցելոց :
Ferális - le (աժ․)․ գերեզմանական, տխրական, մահացու, մահաբեր, լի չարեօք :
Ferax-rácis (-cior-cissimus) աժ․ պողաբեր, բերրի, պարարտ, լի, առատ, յորդ, յորդառատ :
Férculum - li (չդ․)․ կազմածք սեղանոյ, խորտիկ, կերակուր, նշան յաղթութեան :
Fere (ՎԷ․)․ որպէս, իբրև, իբր այն թէ, գրեթէ, բազում անգամ, ըստ սովորութեան, գոգիմն :
Ferens-éntis (Էյժ․)․ համբերող, կրելի, կրող, բարձող, ժուժկալ :
Ferentárii-riórum (աբ․)․ մենագինեալ զինուորք, հետևակազօր թեթև վառեալ, մեկնակազէնք :
Ferentárius-ia-ium (աժ․)․ պատրաստ, կազմ, յօժար, շոյտ, փոյթ, վաղվաղկոտ :
Feretrum-ri (չդ․)․ դագաղք :
Fériae-riárum (ԷՖ․)․ տօնական աւուրք, արձակուրդ, շաբաթումն, հանգիստ յուսմանէ, տօնք, աւուրք պարապոյ :
 > **esuriáles feríae**․ աւուրք պահոց, ծովապահոց :
Feriatús - ta - tum (անց․ ԴԷԷ․)․ Տես **Férior**․
Ferinus-na-num (աժ․)․ անաս-

նական, գազանական, վայրենի :
 > **ferína caro**․ որս, միս երէոց, նախճիրք որսոց, երէ :
Férior-is-íre (ՆԷՖ․)․ խոցեմ, վերաւորեմ, հարկանեմ, բախեմ :
 > **fério fores**․ հարկանեմ՝ բախեմ զգուրս տանն :
 > **fério foedus**․ դաշինս կռեմ, բանս՝ ուխտս դնեմ, դաշնաւոր լինիմ :
 > **fério pecúniám**․ արժանեմ, դահեկան հատանեմ՝ հարկանեմ :
Férior-iáris-iátus-iári (հար․)․ տօնեմ, տօն առնեմ՝ խմբեմ, տօնս ուրախութեան առնեմ, ցնծամ, հանգչիմ, դադարեմ, շաբաթանամ :
Féritas - tátis (ԷՖ․)․ գազանութիւն, մոլութիւն, կատաղութիւն, անագործութիւն, խստութիւն, անգթութիւն :
Ferme (ՎԷ․)․ գրեթէ, իբր այն թէ, գոգիմն, բազում անգամ, ըստ սովորութեան :
Fermentátus-ta-tum (անց․ ԴԷԷ․)․ Տես **Ferménto**․
Fermentéscó-scis-scere (չդ․)․ խմորիմ, եռամ, աճեմ, առաւելում :
Ferménto-tas-távi-tátum-táre (ՆԷՖ․)․ խմորեմ, աճեցուցանեմ, բազմացուցանեմ, առաւելում :
Ferméntum-ti (չդ․)․ խմոր :
Fero-rs, tuli, latum, ferre (ՆԷՖ․)․ բերեմ, ածեմ, բառնամ, տա-

նիմ, կրեմ, պահանջեմ, պատմեմ, վիպեմ, ասեմ, ծնանիմ, ծնուցանեմ, բուսուցանեմ, շահիմ, ստանամ, համբերեմ, տոկամ, հանդուրժեմ, առաջի արկանեմ :

- » fert consuetúdo. այսպէս պահանջէ սովորութիւնն :
- » ita ferunt կամ fertur. ել բան, ասի, պատմեն, հռչակ հարկանի, ազգ լինի :
- » primas fero. 'ի ձեռս բերեմ գլխառաջագահս՝ զնախաթոռս, բուռն հարկանեմ զառաջին բարձէ :
- » fero legem. օրէնս դնեմ՝ առաջի արկանեմ :
- » fero me. երթամ, բառնամ բերիմ, անսանիմ :

Ferócio-is-íre (չգ+). անագորոյն լինիմ, կատաղիմ, գազանանամ :

Ferócity-as-tátis (խգ+). գազանութիւն, կատաղութիւն, անագորոնութիւն, մոլութիւն :

Ferócity-as-císsime (Պք+). անագորոյն մտօք, գազանաբար, յանդգնագոյնս :

Feróculus - li (ար+). զրափառ՝, փոքր մի հպարտ, ամբարտաւան, զրապարծ :

Ferox-ócity (-city-císsimus) ար+. կատաղի, մոլեգին, վայրենի, անագորոյն, անգութ, անողորմ, հպարտ, ամբարտաւան, մեծամիտ, ամբարհաւած, սէգ, հզօր, զօրեղ, հարուստ, քաջ, առաքինի :

Ferramentum-ti (չգ+). երկաթի գործի, երկաթագործի :

Ferrária-ae (խգ+). երկաթահատ մետաղք, երկաթահանք, երկաթահատք :

Ferrarius-ia-ium (ար+). երկաթեղէն, երկաթի :

» ferrária officína. դարբնոց, խանութ դարբնաց :

Ferrátí-tórum (ար+). զինուորք վառեալք, զրահավառք, սպառազէնք :

Ferrátus-ta-tum (ար+). երկաթապատ, երկաթակուռ, երկաթազամ :

Férreus-ea-eum (ար+). երկաթի, երկաթական, երկաթեղէն, խիտ, կարծր, պինդ, սերտ :

Ferrifodína-ae (խգ+). երկաթահատք, երկաթահանք, երկաթահատ մետաղք :

Ferriterus-ra-rum } ար+. սարուկ
Ferritribax-bácis } կապեալ շղթայիւք, երկաթակապ գերի :

Ferrugineus-ea-eum (ար+). երկաթական, նման երկաթոյ, երկաթախառն, ժանգալից, ժանգահար :

Ferrúgo-ginis (խգ+). ժանգ, ժանգառութիւն, գոյն երկաթոյ :

Ferrum-ri (չգ+). երկաթ, սուր, սուսեր, դաշոյն, վաղակաւոր, թուր :

Ferrúmen-minis (չգ+) } զօր,
Ferruminátio-ónis (խգ+) } կցուած, նիւթ՝ անագ մածուցանելոյ :

Ferrúmino (հրգ. Rúmino աբճ.). մածուցանեմ, կցեմ, յօղեմ, զօղեմ, միաւորեմ, պնդեմ, ազուցանեմ, խառնեմ :

Fértilis-le (-tlior-líssimus) ած. բերրի, պտղաբեր, պարարտ, յորդ, լի, առատ, յորդառատ :

Fertilitas-tátis (իգ.). պտղաբերութիւն, առատութիւն, արգասնդուութիւն, արգասաւորութիւն, պարարտութիւն :

Fertiliter-lius-líssime (Վլթ.). արգասաւոր պայմանաւ, առատութեամբ, լիութեամբ :

Férula-ae (իգ.). նարգէս՝ տունկ, նարգէս, բամբոց, մտրակ, խարազան, ձաղկ :

Feruláceus-ea-œum (ած.). նարգեան, ՚ի ձև նարգիսի :

Ferus-ra-rum (ած.). գազանաբարոյ, անազորոյն, անգութ, խժդուժ, վայրենի, կատաղի, մոլեգին, խստասիրտ, ամեհի, անսաստ, աներասանակ, լծրնկէց, տրմուղ :

Ferus-ri (ար.). երէ վայրի, գազան :

Fervefácio (հրգ. Fácio աբճ.). եռացուցանեմ, եփեմ, խարչեմ, ջեռուցանեմ, կեանս տամ, կենդանացուցանեմ :

Fervefactus-ta-tum (անց. րբթ.). Տես Fervefácio.

Fervens-ventis (-tior-tíssimus) ած. եռացեալ, եռանդուն, ջերմ, ջերմաջերմ, եռանդնալից, ջերմեռանդն, բորբոքեալ, վառեալ :

Fervénter - tius - tíssime (Վլթ.). եռանդմամբ, ջերմեռանդն սիրով, ջերմագոյն, սաստիկ :

Férveo - ves - vi (-rbui) - vére

Fervéscio - scis - scere կաճ } Fervo - vis - vui - vere

չդժ. եռամ, ջեռնում, զեռամ, եփիմ, գոյանամ, վառեալ բորբոքիմ, ջերմաջերմն լինիմ :

Férvide (Վլթ.). եռանդնալից սիրով, եռանդմամբ, ջերմաջերմ, սաստիկ, բուռն :

Férvidus-da-dum (-vidior-díssimus) ած. ջերմ, ջերմաջերմ, ջերմեռանդն, եռանդուն, եռանդնալից, կենդանի, կայտառ, առոյգ, վառեալ, բորբոքեալ :

Fervor-óris (ար.). եռանդն, ջերմութիւն, ջերմեռանդն սէր, սոթ, տապ, յուզումն ակտից հոգևոյ, տենչանք :

Fessus-sa-sum (ած.). վաստակեալ, վաստակ, խոնջ, խոնջեալ, պարտասեալ :

Festinabúndus-da-dum (ած.). փոյթ, վաղվաղակ, արագ, շոյտ, ժիր, պինդ, մտադիր :

Festinánter-tius-tíssime (Վլթ.). փութով, ճեպով, շտապաւ, իսկ և իսկ, վաղվաղակի :

Festináte-tius } Վլթ. արագ ս- } Festináto

րագ, փութանակի, մտադիր, խուճապաւ, յախուռն :

Festinátio - ónis (իգ.). փոյթ, ճեպ, արագութիւն, շտապ տաղնապի :

Festinátor-óris (աբ.). փութացողիչ, վաղվաղկոտ :

Festino-nas-návi-nátum-náre (չդ. et նբգ.). փութամ, ձեպեմ, աճապարեմ, երազեմ, 'ի շտապի լինիմ, փութացուցանեմ, ձեպեցուցանեմ, ստեպեմ, տագնապեմ :

» festina lente. երթ առանց ձեպոյ ինչ, մեղմով գործեալ :

Festinus-na-num (աձ.). արագ, երագ, սուր, սաստիկ, ժիր, շոյտ, փոյթ :

Festive-vissime } ՎՔ. քաղցրութեամբ, հաճութեամբ, ախորժելի օրինակաւ, վայելուչս, ազնուագոյնս, հաճոյագոյնս, ուրախութեամբ, մեծու փառաւորութեամբ, մեծապայծառ հանդիսիւ :

Festivitas-tátis (եգ.). քաղցրութիւն, հաճութիւն, գեղեցկութիւն, զուարթութիւն, ուրախութիւն, խնդութիւն, ցնծութիւն :

Festivus-va-vum (-vior-vissimus) աձ. քաղցր, հաճոյ, հաճոյական, ախորժական, զուարճալից, զուարթագին, զուարթ, ցնծալից, խրախ :

Festúca-cae (եգ.). շիւղ, շիղ, միլիղ, ունգ :

Festúcula-ae (եգ.). մղեղ յարդի, յարդ մանրեալ :

Festum-ti (չդ.). տօն, տօնական օր, հանդիսաւորութիւն, տօնախմբութիւն, տարեկան :

Festus-ta-tum (-tior-tíssimus) աձ. տօնական, հանդիսական :

» diem festum ágito. տօնս ուրախութեան առնեմ, տօն խմբեմ, ցնծամ :

Féteo - tes - tére (չդ.). նեխիմ, հոտիմ, չար հոտ բուրեմ :

Fetus - us (աբ.). սաղմն, յղութիւն, որդիք, ծնունդք :

» ubo fetu. 'ի միում սաղմի կեթ :

Fex - ecis (եգ.). մրուր, սիկ :

Fi (ՏԳԵ.). օն անդր, 'ի բաց տար, փարգաստ :

Fíbula - ae (եգ.). ճարամանգ, աղիւ, խոյօղ, պիլի փոքրիկ, կոր երկաթ, կարթ :

Fíbulo - las - lávi - látum - láre (նբգ.). աղիւն, պնդեմ ճարամանդիւք, 'ի կցանի հարկանեմ :

Ficária-ae (եգ.). դրախտ թղենեաց, թղենիք :

Ficárius-ia-ium (աձ.). թղափեր :

Ficédula - ae (եգ.). թղակեր թռչուն :

Ficétum-ti (չդ.). դրախտ թղենեաց, թղենիք :

Ficósus-sa-sum (աձ.). վերալից, կեղալից :

Ficte (ՎՔ.). կեղծս 'ի կեղծս, կեղծեօք, կեղծաւորութեամբ, կերպարանօք, կարծեօք :

Fictília-lium (չդ.). պուտունք, խեցեղէն սպասք, կաւեղէն անօթք :

Fictilis-le (աձ.). խեցեղէն, կաւեղէն, կաւայ, կաւախառն :

Fictio-ōnis (իգ.). կեղծաւորութիւն, կեղծիք, կերպարանութիւն, կցկցանք, յորինուած, կողմած, ստեղծուած :

Fictitiuus-ia-ium (աժ.). կեղծաւորեալ, կերպարանաւոր, պաճաճեալ, կցկցեալ, ճարտարագործ :

Fictor-ōris (ար.). գործիչ, արարիչ, կաւագործ, խեցագործ, անդրիանտագործ, արձանագործ, դրօշագործ, դրօշօղ :

Fictrix-ricis (իգ.). կին յորինիչ :

Fictus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Fingo.

Ficula-ae (իգ.) } փոքրիկ թզենի :
Ficulus-li (ար.) }

Ficulus-neus-ea-eum } աժ. թզոյ,
Ficulus-na-num } թզենոյ, թզարեր :

Ficus-ci (ար.). ելունդն, խաղաւարա, կեղ :

Ficus-us կաճ-ci (իգ.). թուղ, թզենի, դրախտ թզենեաց :

Fide-dissime (Ռբ.). հաւատարմութեամբ, ճշգիւ գտակալ :

Fideicommissarius-ia-ium (աժ.). աւանդի ժառանգութեան :

Fideicommissarius-rii (ար.). աւանդառու անվաճառ ժառանգութեան :

Fideicommissum-si (զդ.). աւանդ ժառանգութեան, անվաճառ ժառանգութիւն՝ պայմանաւ աւանդելոյ 'ի ձեռս այլոյ ուրուք :

Fideicommissus-sa-sum (անց. դրբ.). Տես Fideicommitto.

Fideicommitto (նրգ. Committo արձ.). զանվաճառ ժառանգութիւն 'ի ձեռս այլոյ ուրուք աւանդեմ :

Fidejubeo (նրգ. Jubeo արձ.). յերաշխի առնում, երաշխաւոր լինիմ, երաշխաւորեմ :

Fidejussio-ōnis (իգ.). երաշխ, երաշխաւորութիւն, յապահովութիւն, հաւատ, խոստումն :

Fidejussor-ōris (ար.). երաշխաւոր :

Fidejussorius-ia-ium (աժ.). երաշխի, երաշխաւորութեան :

Fidelis-le (- lior- lissimus) աժ. հաւատարիմ, ճշմարտախօս, ճշգրիտ, աննենգ :

Fidelitas-tatis (իգ.). հաւատարմութիւն, ուղղամտութիւն, լաւութիւն, ճշմարտութիւն, ճշգրտութիւն :

Fideliter - lius - lissime (Ռբ.). հաւատարմութեամբ, ուղղութեամբ, ճշգիւ գտակալ, առանց նկնդութեան :

Fidenter-tius-tissime (Ռբ.). արութեամբ, քաջութեամբ, աներկիր, յանդգնութեամբ, համարձակութեամբ :

Fidentia - ae (իգ.). համարձակութիւն, քաջարտութիւն, վստահութիւն, քաջութիւն, յանդգնութիւն, արութիւն, կորովութիւն :

Fides-ei (իգ.). հաւատք, կրօնք, հաւատարմութիւն, փորկ, աւետիք, խոստումն, անուն

բարի, պաշտպանութիւն, հովանի :

» *fidem árbitror tibi.* հաւատամ, հաւանիմ :

Fides-dium (իգ.) • աղէք, լարքնարի, փանդիւն, վին :

» *cano fidibus.* քնար հարկանեմ, փանդունահար լինիմ :

Fidicen - dicinis (ար.) • քնարահար, փանդունահար :

Fidicina-ae (իգ.) • կին քնարերգու :

Fidicula-ae (իգ.) • փոքրիկ փանդիւն, ջնար, գավին :

» *fidiculae-árum.* տանջանք առասանաց, ջայլոտք :

Fido-dis-isus-dere (չգ.) • վստահ լինիմ, վստահիմ, հաւատամ, յուսամ, ապաւինիմ :

Fidúcia-ae (իգ.) • համարձակութիւն, վստահութիւն, յոյս, հաւատք, խոստումն, յապահովութիւն :

Fiduciárius-ia-ium (աթ.) • համարձակ, վստահ :

Fidúcio-cias-ciávi-ciátum-ciáre (նրգ.) • ՚ի գրաւի դնեմ, աւսնդ՝ գրաւական տամ :

Fidus-da-dum (-dior-díssimus) աթ. հաւատարիմ, անխարդախ, աննենգ :

Figmentum-ti (չգ.) • դրօշեալ կաւեղէն, արձան կաւեայ, կերպարանութիւն, կեղծիք, գիւտ, հնարք, հնարագիտութիւն :

Figo-gis-ixi-ixum-gere (նրգ.) • հարկանեմ յիմիք, վարսեմ,

մխեմ, ցցեմ, դրոշմեմ, քանդակեմ, սպաւորեմ, դրօշեմ :

Figuláris - re (աթ.) • բրտեայ :

Figulus-li (ար.) • բրուտ ձենական խեցեղինաց, կաւագործ, խեցագործ :

Figúra-ae (իգ.) • ձև, կերպարանք, երեսք, դէմք, տեսիլ, պատկեր, նկար, կերպ :

Figurátió - ónis (իգ.) • նմանութիւն, տիպք, օրինակ, առակ օրինակի, տեսիլ, կերպարանք, դէմք :

Figurátus-ta-tum (անց. րբ.) • Տես *Figúro.*

Figúro - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ.) • կերպարանեմ, ՚ի յարդեմ ՚ի զարդեմ ՚ի կերպարանս ածեմ, նկարեմ, նմանեցուցանեմ, յարմարեմ, յերկրեմ :

Filátim (Վք.) • մի զմիոյ կնի, մի ըստ միջէ, կարգաւ, ընդուղորդն :

Fília-ae (իգ.) • աղջիկ, դուստր, օրիորդ :

Filiafamilias-liaefamilias (իգ.) • մանկամարդ տնարար, աղջիկ ընտանի :

Filicátus-ta-tum (աթ.) • լի վայրի ձարխոտով :

Filicium-ti (չգ.) • երկիր լի վայրի ձարխոտով :

Filíola-ae (իգ.) • դստրիկ, մատաղ աղջիկ, մատաղածին օրիորդ :

Filíolus-li (ար.) • որդեակ, մանկիկ, տղայիկ, մանուկ տղայ, ուստր մատաղագոյն :

Filius-lii (ար.) որդի, զաւակ, ուստր, տղայ :

> árrogo te in filium. յորդէ-գիրս գրեմ գրեց :

Filiusfamilias-liifamílias (ար.) ընտանի զաւակ :

Filix - licis (խփ.) վայրի ձար-խոտ :

Filum-li (չլտ.) թել, սսղանի, քուղ, շաղամսթ, ուռկան, ցանց, արձոյլ, առասան, կար, գիծ, կարգ, տողան :

Fimbria - ae (խփ.) ժապաւէն, վերջք, վերջաւորք, ծոպք :

Fimbriátus-ta-tum (աժ.) ժապաւինեալ, վերջաւորեալ, 'ի վերջաւորս զարդարեալ, վերջաւոր :

Fimétum - ti (չլտ.) աղբիւս, աղբեւք :

Fimam-mi (չլտ.) } աղբ, քակոր,
Fimus-mi (ար.) } սպաւառ, կոյ :

Findo-dis-idi-issum-dere (նրփ.) հերձում, հերձանեմ, ձեղքեմ, պատառեմ, ցելում, ցտեմ, ցաւատեմ, բաժանեմ, զատուցանեմ :

Fingo-gis-inxi-ictum-gere (նրփ.) կերպարանեմ, 'ի յարդ և 'ի զարդ և 'ի կերպարանս ածեմ, առնեմ, յօրինեմ, գործեմ, կազմեմ զկաղապար, կեղծս 'ի կեղծս լինիմ, կերպարանիմ, հնարեմ :

Finiens línea-ae (խփ.) } սահմա-
Finiens orbis-is (ար.) } նիչ, ծիր երկնից, հորիզոն :

Finio-nis-nívi կաճ-nii-nítum -nire (նրփ.) վախճանեմ, կատարեմ, աւարտեմ, վճարեմ, յանգ 'ի գլուխ հանեմ, սահման դնեմ, սահմանեմ, հաստատեմ, սահմանս հատանեմ, մեռանիմ, վախճանիմ :

Finis-nis (ար. et խփ.) վախճան, սպառուած, վերջ, սահման, դիտաւորութիւն, նպատակ, կէտ նպատակի, մահ, օրհաս, սահմանակողմն :

Finite (Վրփ.) ճշգրտիւ, ճշդիւ, ուրոյն, առանձինն :

Finítimus-ma-mum (աժ.) մերձաւոր, դրացի, սահմանակից, արուարձական :

Finítio - ónis (խփ.) սահմանադրութիւն, սահման, կատարումն, կատարելութիւն :

Finitívus-va-vum (աժ.) սահմանիչ, հաստատիչ, հատիչ :

Finitor-óris (ար.) չափող, չափելի, ծիր երկնից, սահմանիչ, հորիզոն, կատարիչ :

Finítus-ta-tum (անց. Կրթ.) Տես Finio.

Fio-is, factus, fieri (չլտ.) լինիմ, եղանիմ, առնիմ, դիպիմ, պատահիմ, համարիմ, վարկանիմ, մեծարիմ :

> ut fit. ըստ սովորութեան, որպէս բազումանգամ դէպ լինի :
> magni fio. մեծամեծար պատուով մեծարիմ, մեծապատիւ մեծարիմ :

> parvi fio. առ ոչինչ համարիմ, անարդիմ, անարգ լինիմ :

Firmámen-minis } շէ. հաստա-
 Firmaméntum-ti } տութիւն, նեցուկ, մոյթ, ամ-
 րութիւն :

Firmátor-óris (ար.). հաստատիչ,
 երաշխաւոր, զօրացուցիչ :

Firmátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Firmo.

Firme-mius-míssime (ձկ.). յան-
 երկիւղս, հաստատութեամբ,
 պնդագոյնս :

Firmio-ónis (ար.). սակա, բազէ :

Fírmitas - tátis }
 Firmitúdo - dinis } իգ. հաստա-

տութիւն, պնդութիւն, ամ-
 րութիւն, սերտութիւն, սեղ-
 մութիւն, կարծրութիւն, ան-
 շարժութիւն, հաստատուն
 միտք :

Fírmiter - mius - míssime (ձկ.).
 հաստատութեամբ, հաստա-
 տուն մտօք, պնդութեամբ,
 յապահովս, անդուլ, հանա-
 պազօր :

Firmo-mas-mávi-mátum-máre
 (նրգ.). հաստատեմ, պնդեմ,
 սերտ գործեմ, քաջալերեմ,
 յապահովս առնեմ, զրգռեմ,
 դրդեմ :

Firmus-ma-mum (- mior-míssi-
 mus) ած. հաստատուն, ան-
 շարժ, կայուն, պինդ, սերտ,
 սեղմ :

Fiscális-le (ած.). գանձուց ար-
 քունի :

Fiscélla-ae (իգ.). կողով փոք-
 րիկ, սակառի, ցռկակապ,
 շրուշակ, վարապան :

Fiscéllum-li (շէ.) }
 Fiscéllus-li (ար.) } մաճառակ
 պանրոյ, սակառի փոքրիկ,
 զամբիւղ, կողով :

Físcina-ae (իգ.). զամբիւղ, կո-
 ղով, որթ, սակառի :

Fiscus-sci (ար.). կողով, որթ,
 զամբիւղ, սակառի, փիւրիտ,
 գանձ արքունի՝ արքունական,
 արքունիք :

Físsilis - le (ած.). հերձանելի,
 դիւրին 'ի հերձանել :

Físsio-ónis (իգ.) }
 Fissus-us (ար.) } պատառուած,

պատառուցի, խրամատ, փե-
 ռեկուցի ծերպից, ծերպք,
 ճեղքուած :

Fissus-sa-sum (անց. րբբ.). **Տես**
 Findo.

Fistúca-ae (իգ.). տոփան գնդըն-
 կեցաց, տոռն առ 'ի լնուլ զպա-
 տերազմական անօթս, թափն :

Fistucátio-ónis (իգ.) }
 Fistucátum-ti (շէ.) } պասնէշ

կազմած 'ի ցցոց, ցցահարու-
 թիւն, տեղի ցցապատ, ձո-
 ղապատ վայր, ցիցք, ձողք,
 պատուար :

Fistucátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Fistúco.

Fistúco-cas-cávi-cátum-cáre
 (նրգ.). ցիցս հարկանեմ, ձողս
 ցցեմ, ձողիս կանգնեմ, մոյթս՝
 նեցուկս առնեմ :

Fístula-ae (իգ.). եղէգն, փող,
 խողովակ, սրինգ տուարածա-
 կան, փող հովուական, կե-
 ղանկ, խոր վէրք :

Fistulátim (ՋԷ․)․ ընդ փողինչ, ընդ առուահանս :

Fistulátor-óris (ար․)․ սրնգահար, որ հարկանէ զարինգ առուարու ծական, հովիւ որ 'ի փուքս օգրնկալս զմղեալ օրն մաւամբք 'ի նուագս յօրինէ :

Fistulátus-ta-tum (անց․ ԴԷԲ․)․ Տես **Fistulo**․

Fístulo-las-lávi-látum-láre (չլտ․) ծակոտեալ լինիմ, ծակոտիմ, դառնամ՝ փոխիմ՝ ի կեղանկ, խղիւայթիմ :

Fistulósus-sa-sum (աժ․)․ ծակոտ, ծակոտկեան, փոխեալ 'ի կեղանկ :

Fisus-sa-sum (անց․ ԴԷԲ․)․ Տես **Findo**․

Fixus-xa-xum (անց․ ԴԷԲ․)․ Տես **Figo**․

Flabéllifer - lifera - rum (աժ․)․ հողմահարակիր, քշոցակալ :

Flabéllulum-li (չլտ․)․ փոքր հողմահար, փոքրիկ քշոց :

Flabéllum-li (չլտ․)․ հողմահար, քշոց, հովահար, վանեղի ճանճից :

Flábilis-le (աժ․)․ օղաբեր, օղեղէն :

Flabrum-ri (չլտ․)․ շունչ հողմոց, փչիւն, փուք :

Fláceceo-es-cui-cére } չլտ․ տկարանամ, թալանամ, նուաղիմ, թօշնիմ, թուլանամ, լքանիմ, պարտասիմ, ջղատիմ, մեղկիմ, խոնջիմ, վհատիմ, վեհերիմ, վատասրտիմ :

Flaccus-ca-cum (աժ․)․ ոյր մեծ են ահանջք, մեծահանջ :

Flaces-cum (ԷԳ․)․ մրուր գինւոյ :

Flagéllans-ántis (Էյժ․)․ ձաղկիչ, ձաղկող :

Flagélló - las - lávi - látum - láre (նրգ․)․ ծեծեմ գաւազանաւ, գան հարկանեմ, բրածեմ առնեմ, ձաղկեմ, բախեմ :

Flagéllum-li (չլտ․)․ փոկ, խարաղան, ձաղկ, մտրակ :

Flagitátio-ónis (ԷԳ․)․ թախանձ, խնդրուածք, աղաչանք, պաղատանք, ժտութիւն, աղերսանք, հայցուածք :

Flagitátor-óris (ար․)․ խնդրող, աղաչելի :

Flagitátus-ta-tum (անց․ ԴԷԲ․)․ Տես **Flágito**․

Flagitióse - sius - sissime (ՋԷ․)․ ամօթով, ամօթալից խայտառակութեամբ, նախատանօք, ժանտութեամբ, չարութեամբ :

Flagitiósus-sa-sum (-sior-sissimus) աժ․ լկտի, խառնագնաց, անժոյժ, անկարգ, վտտանուն, վտտանչան, ժանտ, դրուժան, ապիրատ :

Flagitium-tii (չլտ․)․ ժխոր, աղմուկ, աղաղակ, ամբոխ, ապիրատութիւն, եղեւն, ոճիր, ժանդութիւն, վտտ անուն, անօրէնութիւն, ծանականք, նախատինք :

Flágitó (նրգ․ Agito արճ․)․ ժտեմ, ժտութեամբ խնդրեմ, թախանձեմ, աղերսեմ, պաղա-

տիմ, ամբաստանեմ, չարա-
խօսեմ :

Flagrans-ántis (- tior - tíssimus)
ած. վառեալ, բորբոքեալ, ե-
ռանդուն, հրացեալ, ջերմա-
ջերմ :

Flagránter - tius - tíssime (ՎՔ.).
եռանդամբ, սաստիկ, բուռն :

Flagrántia-ae (ԷԳ.). գոլ, ջեր-
մութիւն, տապ, եռանդն,
տօթ, այրումն, հրդեհ, հրայ-
րեացք, հրձիգք :

Flagro - ras - rávi - rátum - ráre
(չԳ.). այրեցեալ լինիմ, այ-
րիմ, կիզանիմ, տոչորիմ, վա-
ռիմ, բորբոքիմ :

Flagrum - ri (չԳ.). խարազան,
մտրակ, ձաղկ, փոկ :

Flamen-minis (ար.). քուրմ առ
նախնի Հռովմայեցիս՝ բոցա-
գոյն պատմուճանօք :

Flamínea - ae (ԷԳ.). քրմակին,
քրմանոյշ, քրմուհի :

Flamen-minis (չԳ.). օդ, հողմ,
այբր օդեղէն, փչումն, փչիւն,
հնչիւն :

Flamínia-ae (ԷԳ.). տուն քրմի,
բնակութիւն քրմաց :

Flaminiánum-na-num (ած.). քրմ-
մածողով, քրմի :

Flamínica-ae (ԷԳ.). քրմանոյշ,
քրմակին, քրմուհի :

Flamínus-ia-ium (ած.). քրմի,
քրմածողով :

Flámma-ae (ԷԳ.). բոց, ճածանչ,
հուր սիրոյ, սէր, սրփանք,
ցանկութիւն, յօժարութիւն,
գութ, գորով, ախտ, կարիք :

Flammans-ántis (ՔյԺ.). բոցածա-
ճանչ, բոցագոյն, փայլուն,
հրագոյն, նշողազարդ :

Flammátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Flammo.

Flamméolus-la-lum (ած.). հրա-
գոյն, պաղպաջուն, շողաւոր,
լուսածածանչ :

Flamméscō-scis-scere (չԳ.). շո-
ղամ, փայլեմ որպէս զբոց,
փայլատակեմ, շողս արձակեմ :

Flámmeum-ei (չԳ.). բոցագոյն
քոյ, հրագոյն շղաշատեռ :

Flámmeus-ea-eum (ած.). բո-
ցածածանչ, բոցագոյն, հրա-
գոյն, փայլուն, նշողազարդ :

Flámmifer-mifera-rum }
Flámmiger-migera-rum } ած. բու-
ցեղէն, բոցանշան, վառեալ,
բորբոքեալ, հրացեալ, եռան-
դուն, այրիչ, կիզիչ :

Flammigero-ras-rávi-rátum-ráre
(չԳ.). փայլեմ որպէս զբոց,
փայլատակեմ, շողս արձակեմ,
շողամ :

Flammo-mas-mávi-mátum-máre
(նրԳ. et չԳ.). լուցանեմ, վա-
ռեմ, բորբոքեմ, այրեմ, հրը-
ձիգ առնեմ, փայլատակեմ,
շողամ, շողս արձակեմ :

Flámmula-ae (ԷԳ.). դոյզն բոց :

Flator - óris (ար.). սրնգահար,
քնարահար, ձուլիչ :

Flatúra-ae (ԷԳ.). շունչ, մեղմ
օդ, սղոխ, սիք, հողմ, հնչիւն,
փչումն, հայլումն, լուծումն :

Flaturárus - rii (ար.). ձուլիչ,
դահեկանահատ, դրամակոփ :

Flatus-ta-tum (անց. ԿԻԲ.). Տես
Flo.

Flatus-us (ար.) շունչ, հնչիւն,
փշուճի, հողմ, սիք, սլոխ,
մեղմ օդ, շնորհք, բարերա-
րութիւն, հպարտութիւն,
պարծանք, սնապարծութիւն,
պերճութիւն, շքեղութիւն,
փառաւորութիւն :

Fláveo-es-ére կամ }
Flavésco-scis-scere } ըտ. դեղ-
նիմ, դեղնանամ, դեղնազու-
նիմ, խարտեաշ երեւիմ, խար-
տեշանամ :

Flavicomus - ma - mum (աժ.).
խարտեշահեր, խարտեշագեղ :

Flavus-va-vum (աժ.). դեղին,
խարտեաշ, դեղձան, շէկ, ոս-
կեգոյն :

Flébilis-le (աժ.). ողորմելի, ար-
ժանի արտասուաց, ողորմ,
աղիողորմ, արտմագին, տխրա-
կան, տրամական :

Flebiliter (ՎԷ.). արտասուօք,
լալով, ողորմ ողորմ, ցաւա-
գին, տրամական ձայնիւ :

Flecto-tis-exi-exum-tere (նշգ.).
ծռեմ, կորացուցանեմ, թիւ-
րեմ, ծալեմ, կրկնեմ, դալա-
րեմ, դարձուցանեմ, շրջեմ :

Fleo-es-evi-etum-ere (չգլ.). լամ,
զլալ հարկանիմ, արտասուեմ,
կաթեմ, ծորեմ :

Fletus-ta-tum (անց. ԿԻԲ.). Տես
Fleo.

Fletus-us (ար.). լալիւն, հեծե-
ծութիւն, ողբ, կոծ, արտօար,
արտասուք, սուգ :

Flexánimus - ma - mum (աժ.).
շարժիչ, յուզիչ, հաւանեցու-
ցիչ :

Flexibilis-le }
Fléxilis-le } աժ. ծռելի, ամո-
քելի, հեղ, դիւրահաւան,
հլու, հլուական, հնազանդ,
յեղյեղուկ, յողողող, փոփո-
խելի, դիւրաշարժ :

Flexibilitas-tátis (եգ.). կակղու-
թիւն, հլուականութիւն :

Flexiloquus-ua-uum (աժ.). ա-
ռակաւոր, երկբայական, ան-
յայտ, զբօսուցիկ, մթին, ա-
ռակական, դժուարիմաց, ծա-
ծուկ :

Fléxio-ónis (եգ.). թիւրութիւն,
ծռութիւն, կորութիւն, ծա-
լած, կրկնուած :

Fléxipes-xípedis (աժ.). թիւր՝
հաշմ ոտիւք, խեղ, ծռու
սրունիւք :

Flexo - xas - xávi - xátum - xáre
(նշգ.). ծալեմ, կրկնեմ, թիւ-
րեմ, ծռեմ, կորացուցանեմ,
կարկամեմ :

Flexúmines-num (ար.). ասպիտք,
սեպուհք, սպայք :

Flexuóse (ՎԷ.). խոտորնակս,
կամակորս, կողմանակի :

Flexuósus - sa - sum (-síssimus)
աժ. թիւր, կոր, ծռու, կա-
մակոր :

Flexúra-ae (եգ.). կորութիւն,
ծռութիւն, կրկնուած, ծա-
լածք :

› flexúra nóminum. հոլովուճի՝
կարգ փոփոխմանց անուանց :

» flexúra verbórum. *խնարհունմն լծորդութիւն բայից* :
 Flexus-xa-xum (առ. րբ.). Տես
 Flecto.
 Flexus - us (ար.). *կրկնուած, ծալած, ծռութիւն, թիւրութիւն, մանուածապատ շրջան, կամակորութիւն* :
 Flictus-ta-tum (առ. րբ.). Տես
 Fligo.
 Flictus-us (ար.). *հարուած, բախումն, բախիւն, ընդհարումն* :
 Fligo-gis-ixi-ictum-gere (նրգ.).
բախեմ, հարկանեմ, ընդհարեմ, զարկուցանեմ :
 Flo-las-lavi-latum-lare (չգ.).
լնչեմ, փչեմ, հնչեմ :
 Flóccidus-da-dum (աթ.). *տկար, անզօր, մեղկ, թոյլ, կթոտ, կթուցեալ, նուաղեալ* :
 Floccifácio (նրգ. Fácio արծ.) }
 Floccipéndo-di (նրգ. Pendo արծ.) }
առ ոչինչ գրեմ, յոչինչ համարիմ :
 Floccósus-sa-sum (աթ.). *լի գրնդակօք մետաքսի* :
 Flócculus-li (ար.). *փոքրիկ գրնդակ մետաքսի* :
 Floccus-ci (ար.). *գնդակ բրդոյ մետաքսի, ծոպք* :
 Flores-cum (եգ.). *մրուր գինւոյ* :
 Florália-lium (չգ.). *աօնք՝ի պատիւ Փլորայ՝ ծաղկական զից* :
 Florens-éntis (- tior-tissimus)
 աթ. *ծաղկեալ, ծաղկալից, ծաղկաւէտ, ծաղկազարդ, կանաչագոյն, փթթեալ, դալարագեղ* :

Flóreo-es-rui-ére }
 Florésco-scis-scere } *չգ. ծաղկեմ, փթթիմ, պայծառանամ, երևելի լինիմ, աճեմ, զարգանամ, առաւելում* :
 Flóreus - ea - eum (աթ.). *ծաղկեալ, փթթեալ, ծաղկալից, ծաղկաւէտ, ծաղկեայ, ծաղկեղէն, ծաղկածեւ* :
 Floricolor-lóris (աթ.). *ծաղկագոյն, ծաղկաներկ, ծաղկերանգ* :
 Flóride (Պք.). *ծաղկաբար, վայելչութեամբ, գեղեցիկս* :
 Florídulus-la-lum (աթ.). *գիրգ, քնքուշ, փափուկ, շնորհալից* :
 Flóridus-da-dum (- ridior-dissimus) աթ. *ծաղկեալ, ծաղկալից, փթթեալ, ծաղկաւէտ, ծաղկազարդ* :
 Flórifér-rifera-rum }
 Flórigér-rigera-rum } *աթ. ծաղկաբեր, ծաղկարուղի* :
 Florilegus-ga-gum (աթ.). *ծաղկաբաղ, ծայրաբաղ* :
 Floruléntus-ta-tum (աթ.). *ծաղկալից, ծաղկաւէտ, ծաղկաւարդ* :
 Flos-oris (ար.). *ծաղիկ, տունկ ծաղկաբեր, բարեկենդանութիւն, յաջողութիւն, բախտաւորութիւն* :
 » flos oratiónis. *պաճուճանք՝ պարզարանք բանից* :
 » flos salis. *աղուճակ, վանագոյն աղ* :
 Flóscéllus-li }
 Flósculus-li } *ար. փոքրիկ ծաղիկ* :

Flucticulus-di (ար.) . տատանու մեծովու, ծփանք, ելեկջք ալեաց :

Fluctifragus - ga - gum (ար.) . խորտակիչ ալեաց :

Fluctigenus-na-num (ար.) . ծոփածին, ծնեալ 'ի ծփանս ալեաց ծովու :

Fluctisonus-na-num (ար.) . հընչական 'ի ձայնէ զբոսանաց ծովու :

Fluctivagus-ga-gum (ար.) . տատանեալ 'ի վերայ ալեաց, ծոփածուփ :

Fluctuans-antis (բշտ.) . յուզակ, յուզական, ալէկոծ, ծփին, ծփեալ, ալէկոծեալ :

Fluctuatio-ónis (խփ.) . ալեկոծութիւն, ծփանք, տատանումն ծովու, ելեկջք ալեաց, խռովութիւն :

Fluctuátus-ta-lum (անց. Գրէ.) . Տես Flúctuo.

Fluctuo-uas-ávi-átum-áre (չգտ.)

Fluctuor-uáris-uátus-uári (հար.) ծփիմ, տատանիմ, յուզիմ, ճօճիմ, 'ի ծփանի կամ, շարժիմ 'ի վերայ ջուրց, խաղամ 'ի ջուրս, վարանիմ, տարակաւիմ, երկբայիմ :

Fluctuósus-sa-sum (ար.) . ծոփածուփ, ծփեալ, ալէկոծ :

Fluctus - us (ար.) . ալիք, զբոսանք, ծփանք, ծուփք :

> fluctus decumáni. երեքնակի ալիք ծովու, ալիք մեծալէզք :

Fluens-éntis (բշտ.) . հոսական, խաղաց, լոյծ, ծորան, անժոյժ,

անառակ, թուլամորթ, մեղկ, կանացի :

Fluénter (ձլք.) . ծորելով, հոսելով, լոյծ և խաղաց բնութեամբ, վէտս վէտս, մէտ 'ի մէտ :

Fluéntum-ti (չգտ.) . գետ, վտակ, առու, գնացք՝ ընթացք՝ հոսանք ջուրց, յորձանք ծովու :

Flúidus-da-dum (ար.) . հոսական, ծորան, լոյծ, խաղացական, խաղաց, ջրի, Լպիրծ, երազանցուկ :

Flúito (չգտ. Ito արժ.) . տատանիմ, ծփիմ, 'ի ծփանի կամ, վարանիմ, յերկուսնամ :

Flumen - minis (չգտ.) . վտակ, առու, գետ, գնացք ջուրց :

> adverso flúmine. ընդդէմ գնացից ջուրց :

> flúmini castra applicuit. բանակեցաւ առ գետեզերքն, եհար զբանակն առ եզերք գետոյն :

> secúndo flúmine. արագագնաց գնացիւք 'ի վերայ ջուրց :

> verbórum flumen. պերճարանութիւն, ճուռոմ՝ յորդառատ բանք :

Flumíneus-ea-eum (ար.) . գետային, գետական :

Fluo-uis-uxi-uxum-üere (չգտ.) . սորեմ, հոսիմ, ծորեմ, կաթեմ, ընթանամ, սուրամ, անցանեմ :

> fluit volúptas. փափկակեաց և բարեկեցիկ կեանք անցաւ որ են :

Fluor-óris (ար.) ծորումն, հոսումն :

Fluta-ae (եգ.) քարալէզ, քարադիաց՝ ձուկն :

Fluviális-le կած
Fluviáticus-ca-cum } արծ. գետական,
Fluviátilis-le }
կան, գետային :

Fluviátus-ta-tum (արծ.) գետամոյն, թրմեալ ՚ի գետ :

Flúvius-vii (ար.) գետ, վտակ, առու, ընթացք ջուրց :

Fluxe (Պէ.) մէտ ՚ի մէտ, վէտս վէտս, հոսելով, ծորելով :

Flúxio-ónis (եգ.) } հոսումն, ծորումն,
Fluxus-us (ար.) } լուծութիւն, խաղաց
զնացք, թանջք :

Fluxus - xa - xum (անց. ԴԵԷ.)
Տես Fluo.

Fluxus-xa-xum (արծ.) ծորան, լոյծ, խաղաց, խաղացական, շարժուն, ջրի, երազանցուկ, անցաւոր, հակիրճ, կարճաւոտ, համաւոտ, վաղանցուկ, զաղփաղփուն, մեղկ, թոյլ, կթոտ, թուլամորթ, գիրգ :

Focária-ae (եգ.) կին խոհակեր :

Focillátio-ónis (եգ.) վերստին յարդարումն, կազդուրումն, նորոգութիւն, դարմանութիւն, հաստատութիւն :

Focillátus-ta-tum (անց. ԴԵԷ.)
Տես Focillo.

Focillo-las-ávi-átum-áre (նրգ.)

Focillor-láris-átus-ári (հար.) } հաստատեմ, կազդուրեցուցանեմ, նորոգեմ, ջեռուցանեմ :

Fócula - lórum (նրգ.) } կրակա-
Fóculus - li (ար.) }
լան, կրակետղ, դոյզն հուր, ակութ, ջեռուցիչ :

Fóculo-las-ávi-átum-áre (նրգ.)
ջեռուցանեմ, բորբոքեմ, արծարծանեմ զկրակ՝ կայծակունս :

Focus-ci (ար.) կրակարան, երգ, հայրենի տուն, տոհմ :

» pro aris et focus pugno. զքարուք մարտն հաւատոցեզհայրենեաց մարտնչիմ :

Fódico - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ.) խայթեմ սակաւիկ մի, կծանեմ, կտցեմ, խածանեմ, խոցեմ, նեղեմ :

Fodína-ae (եգ.) քարահատք, հանածոյք, հանք :

Fódio-is-ossi-ossu-m-dere (նրգ.)
հանեմ, բրեմ, պեղեմ, փորեմ, փոսեմ, խորեմ :

Foecúnde-dius-díssime (Պէ.)
առատապէս, յորդութեամբ, լիուլի :

Foecúnditas-tátis (եգ.) առատութիւն, պողաբերութիւն, արգասաւորութիւն, պարարտութիւն, արգաւանդութիւն :

Foecúndo-das-dávi-dátum-dáre (նրգ.) պողաբեր՝ արգասաւոր առնեմ, պարարտացուցանեմ :

Foecúndus-da-dum (-dior-dissimus) արծ. առատ, պողաբեր, արգասաւոր, բերրի, լի, յորդառատ, պարարտ, յորդ, բազում :

Foedatus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Foedo.

Foede-dius-dissime (ՎԷ.). ամօ-
թով, խայտառակութեամբ,
նախատանօք, պատկառանօք:

Foederatus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Foédero.

Foédero - ras - rávi - rátum - ráre
(ՆԷԳ.). ուխտս դնեմ, դաշ-
նաւոր լինիմ, դաշինս կուեմ,
հաշտեցուցանեմ, միաբանեմ:

Foedifragus-ga-gum (աձ.). ուխ-
տադրուծ, ուխտազանց, ուխ-
տանենգ :

Foéditas - tátis (ԷԳ.). տգեղու-
թիւն, աղտեղութիւն, զազ-
րութիւն, պղծութիւն, գար-
շութիւն :

Foedo - das - dávi - dátum - dáre
(ՆԷԳ.). աղտեղեմ, շղախեմ,
թաթաւեմ, պղծեմ, արատեմ,
վատանուն առնեմ, առակեմ:

Foedus-da-dum (-dior-díssimus)
աձ. տգեղ, ժանտատեսիլ, զա-
ղեր, զազրատեսիլ, աղտեղի,
պիղծ, գարշելի, ամօթալից :

Foedus-deris (չԳԺ.). դաշնաւո-
րութիւն, դաշն, ուխտ, միա-
բանութիւն, պայման :

foedus fácio, fério, ico, íneo
cum te. դաշինս կուեմ, ուխտս
հաստատեմ, միաբանիմ, դաշ-
նաւոր լինիմ :

Foemélla-ae (ԷԳ.). կին անարգ՝
արհամարհ, մանկամարդ յող-
լող և ծանծաղամիտ :

Foemina-ae (ԷԳ.). մատակ, էգ,
կին :

Foemíneus-ea-eum } աձ. իգա-
Foeminínus-na-num } կան, կանացի, իգացեալ, թու-
լամորթ, մեղկ :

Foenárius-ia-ium (աձ.). խոտե-
ղէն, խոտաբուս :
» falces foenáriae. գերանդի,
մանգաղ խոտոց :

Foénebris-re (աձ.). վաշխական :
Foenerátio - ónis (ԷԳ.). վաշխ,
տոկոսիք, փոխորդիք, տալն
վաշխիւ, շարիատ :

Foeneráto (ՎԷ.). վաշխառու
թեամբ, վաշխիւք :

Foenerátor-óris (աՐ.). վաշխա-
ռու, վաշխամփոփ, վաշխա-
ժողով, վաշխավաճառ :

Foeneratórius - ia - ium (աձ.).
վաշխական :

Foenerátrix-ricis (ԷԳ.). կին վաշ-
խառու :

Foenerátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Foénero.

Foénero-ras-ávi-átum-áre (ՆԷԳ.) }
Foéneror-ráris-rátus-rári (ԿՐԵ.) }
ընդ շարիատիւ՝ վաշխիւ
տամ, տոկոսեօք պահանջեմ,
յանցթ՝ փոխ տամ :

» foénero áliquid a te. վաշխիւ
առնում ինչ ՚ի քէն, փոխոր-
դիս առնում :

Foéneus-ea-eum (աձ.). խոտե-
ղէն, խոտաբեր :

Foeniculárius - ia - ium (աձ.).
սամթի :

Foenículum-li (չԳԺ.). սամթիթ :

Foeníle-lis (չԳԺ.). համբարանոց
խոտոյ, շտեմարան խոտոց :

Foeníseca-ae (ար․)․ արահունձ,
հնձող, որ հնձէ մանգաղա-
զխոսս :

Foenísécia - ae (եգ․) } Ժամա-
Foenísécium-cii (չգ․) } նակ հնձոց խոտոյ, հունձք
խոտոց :

Foeníséctor-óris } ար․ հնձող,
Foénisex-ísecis } արահունձ, որ հնձէ մանգա-
ղալ զխոսս :

Foenum - ni (չգ․)․ խոտ չոր,
խար, խոտահամբար :

» foenum edo. խոտածարակ լի-
նիմ, յապուշ միտս եղծանիմ,
անմտանամ, թանձրամիտ լի-
նիմ :

Foenumgrécum-ci (չգ․)․ հաց-
համեմ, հոռոմ չաման :

Foenus-noris (չգ․)․ վաշիս, տո-
կոսիք, շարիաս, փոխորդիք,
անձին շահ, դրամափոխու-
թիւն, լումայփոխութիւն,
շահ արծաթոյ :

Foenúsculum - li (չգ․)․ դոյզն
վաշիս, թեթեւ շահ արծա-
թոյ :

Foéteo-tes-tére (չգ․)․ չար հոտ
բուրեմ, հոտիմ, նեխիմ :

Foétide (Վէ․)․ չար հոտով,
Ժանտահոտութեամբ :

Foetiditas-tátis (եգ․)․ Ժանտա-
հոտութիւն, հոտ նեխի, նե-
խութիւն, Ժահ, Ժահահոտ,
չար հոտ, ապականութիւն :

Foétidus - da - dum (- tidior) ար․
Ժանտահոտ, նեխեալ, զուգիր,
փուտ, չարահոտ :

Foétifer-tíferra-rum } ար․ պողա-
Foetíficus - ca - cum } բեր, արգասաւոր, առատ,
բերրի, բաղմածին, բաղմա-
ծնունդ, ծննդական, ծննդա-
գործ, մանկարար :

Foetífico - cas - cávi - cátum - cáre }
Foeto-tas-távi-tátum-táre }
(նրգ․)․ ծնանիմ, ծնուցանեմ,
'ի լոյս ածեմ՝ հանեմ :

Foetor-óris (ար․)․ չար հոտ, նեխ
հոտոյ, նեխութիւն, Ժահ,
Ժահահոտ, Ժանտահոտու-
թիւն, ապականութիւն :

Foetúra - ae (եգ․)․ յղութիւն,
Ժամանակ յղութեան, ծնունդ :

Foetus-ta-tum (ար․)․ յղի, յղա-
ցեալ, ծանրացեալ, ծնուցեալ :

Foetus-us (ար․)․ սաղմն, յղու-
թիւն, ծնունդ, որդիք :

» uno foetu. 'ի միում եթ սաղ-
մի :

Foliáceus-ea-eum (ար․)․ տերեւ-
աւոր, տերեւլից, տերեւա-
զարդ, տերեւախիտ, տերեւ-
ական, վարսաւոր :

Foliátum - ti (չգ․)․ տերեւատ,
նարդոս, ծառ յարիս՝ որոյ
տերեւք լի են իւղովք անու-
շիւք :

Foliatúra-ae (եգ․)․ տերեւք, քարդ՝
յօրինուածութիւն տերեւոց :

Foliátus-ta-tum (ար․)․ տերեւա-
զարդ, տերեւապատ, տերեւա-
լից, տերեւախիտ, վարսաւոր,
անտառախիտ :

Fólium-lii (չգ․)․ տերեւ, թերթ
քարտխի :

Folliculus - li (ար․)․ փոքրիկ փուլքք, գունդ փքոցուռոցց, փամփուռչտ լի օղով, պատիճ, կեղև, պատեանք, փոճոկ :

Follis-is (ար․)․ փուլքք, գունդ օղագնաց, օղագունդ, դրամակալ, քսակ :

Fomentatio-ónis (իգ․)․ դեղ ջերմացուցիչ, տած, ջերմաջերմ խիւս :

Fómentum-ti (չլտ․)․ ջերմաջերմ դեղ դարմանոյ, բուրուճն, ծխուճն, դեղ, դարման, դիւր, փոփոգանք, սփոփանք :

Fomes-mitis (ար․)․ կեր, խանձ, այրելի նիւթ, արծարծուճն, թելադրութիւն :

Fons-ntis (ար․)․ աղբիւր, պին, աղբերակն, ջրբուղի, սկիզբն, պատճառք, առիթ, սկսուած, ծագումն, բարուրք :

Fontális-le
 Fontanális-le
 Fontáneus-ea-eum } ար․ աղբե-
 Fontánus-na-num }
 Fontínális-le }
 րական, աղբիւրային :

Fonticulus-li (ար․)․ աղբիւրիկ, աղբիւր փոքրիկ :

For (անստճորական յեւ քայե)․ Տես Faris.

Forábilis-le (ար․)․ ընդմտանելի, թոյլ, լոյծ, ծակոտկէն :

Forámen - minis (չլտ․)․ ծերպ, ծակ, փապ, սուր, խոռոչք, գոգ :

Foras (ձկ․)․ արտաքս, արտաքոյ, 'ի դուրս :

Forátus - ta - tum (անց․ րբ․)․ Տես Foro.

Forceps-cipis (ար․ et իգ․)․ աքցան, ունելիք, ուք կարճի :

Forda-ae (իգ․)․ կով յղի :

Forénsis-se (ար․)․ աստեանկան :

Fores - rium (իգ․)․ տախտակամածք դրանց, դրանդիք, բարաւոր, դուրք, մուտք, ելք :

> fores bifores. դրանդիք 'ի կրկին տախտակամածից կազմեալք :

> assisto ad fores. մերձ առ դուրս սպասեմ, 'ի դուրս հասեալ կամ :

Forfex-ficis (իգ․)․ ձեւիչ, մկրատ, կարոց :

Forficula - ae (իգ․)․ մկրատիկ, փոքրիկ ձեւիչ :

Fori-rórum (ար․)․ յարձանք, հոտանք, տախտակամած յատակ նաւի, միջնորմք ամփիթէաարոնի :

Fória-rórum (չլտ․)․ թանչք :

Fórica - ae (իգ․)․ առու՝ վտակ աղբանոցաց, կոյանոց, ապահարանոց, ճեմիչ :

Foricárus-rii (ար․)․ վարձակալ կոյանոցաց :

Forínsecus (ձկ․)․ արտաքս, արտաքոյ, 'ի դուրս, արտաքուստ արտաքս :

Foris-is (իգ․)․ դուռն, բարաւոր, դրանդի, ելք, մուտք :

Foris (ձկ․)․ արտաքոյ, արտաքուստ, արտաքս :

Forma-ae (իգ․)․ ձև, կերպարանք, կերպ, օրինակ, պատ-

- կեր, կազմուած մարմնոյ, կազապար, շնորհք; գեղ, վայելչութիւն :
- Formáceus páries - ietis (աբ.). հողաբլուր, պատնէշ հողեղէն :
- Formális - le (աժ.). կերպարանելի, կերպական, բուն, մեկին, յայտնական :
- Formátor - óris (աբ.). յորինիչ, կազմիչ, գործիչ, արարիչ, ստուերագիր, նկարող :
- Formatúra - ae (իգ.). յորինուած, կերպարանք կերպ, կազմած, ստեղծուած :
- Formátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Formo.
- Formíca - ae (իգ.). մրջիմն, մրջիւն :
- Formícans - ántis (Էյժ.). բազմամբոխ, բազմախուռն, խառնիճաղանճ, մարդաշատ, բազմամարդ :
- Formicátio - ónis (իգ.). մրջմնոց, ախտ մարմառոտաց, մարմաջուսն :
- Formicínus - na - num (աժ.). մրջիւն, մրջման :
- » formicínus gradus. մեղմագնաց և հանդարտագնաց քայլք ոտից, յամրագնաց ընթաց գնացից :
- Formíco - cas - cávi - cátum - cáre (չգլ.). մարմառոտ լինիմ, եռամ, մարմաջեմ :
- Formicósus - sa - sum (աժ.). լի մրջմամբք :
- Formidábilis - le (աժ.). ահագին, ահաւոր, ահարկու, ահեղ, սոսկալի, զարհուրեցուցիչ, երկիւղալից :
- Formidátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Formido - das.
- Formído - das - dávi - dátum - dáre (չգլ.). երկնչեմ, շրտում, զահի հարկանիմ, սոսկամ, զանգիտեմ, զարհուրիմ, պախիմ, պակնում :
- Formído - dinis (իգ.). ահ, զարհուրանք, երկիւղ, սոսկումն, արհաւիրք, ահաւորութիւն :
- Formidolóse - sius (ՎԷ.). ահիւ, ահագինս, զարհուրանօք, ահաւորապէս :
- Formidolósus - sa - sum (-sior - síssimus) աժ. երկչոտ, վատասիրտ, ահաւոր, ահարկու, սոսկալի, ահեղ :
- Formo - mas - mávi - mátum - máre (նրգ.). կերպարանեմ, առնեմ, 'ի յարդ և 'ի զարդ և 'ի կերպարանս ածեմ, գործեմ, յօրինեմ, յերկրեմ, նկարեմ, հրահանգեմ, կրթեմ :
- Formóse - sius - síssime (ՎԷ.). գեղեցիկս, վայելուչս, կարիբարուք, ըստ պատշաճի, սքանչելապէս :
- Formósitas - tátis (իգ.). գեղեցկութիւն, գեղ, վայելչութիւն, շնորհք, պատշաճութիւն, յանկութիւն :
- Formósulus - la - lum (աժ.). սիրուն, գեղեցիկ, շնորհալից :
- Formósus - sa - sum (-sior - síssimus) աժ. գեղեցիկ, չքնաղա-

գեղ, շնորհալից, վայելուչ, բարենշան, շքեղ :

Fórmula - ae (իփ.) • գոյզն կերպարանք, օրինակ, պայման, ձև, կարգ :

Formulárius - rii (ար.) • հմուտ գրոց կանոնաց, կանոնագէտ, օրէնագէտ :

Fornacárius-ia-ium (աժ.) • հնոցի, հնոցաձև :

› fornacárius servus. հացարար, հացագործ :

Fornacátor-óris (ար.) • կրեփեաց, թրծիչ, կղմնտրագործ :

Fornácens-ea-eum (աժ.) • հնոցաձև, հնոցի :

Fornácula-ae (իփ.) • հնոց փոքրիկ, թոնիր, կրակարան :

Fornax-ácis (իփ.) • հնոց, հաւրոց, քուրայ, բովք :

› fornax calcária. հնոց կրոյ :

Fornicárius - rii } ար. պոռնիկ,
Fornicátor - óris } բողաբոյժ, այր բողանոց :

Fornicátio-ónis (իփ.) • կամարանեւ շինուած, շինած գմբեթայարդ, պոռնկութիւն :

Fornicátus-ta-tum (անց. րբբ.) • Տես Fórnicó.

Fórnicó - cas - cávi - cátum - cáre (նրփ.) • կամարայարկ գործեմ, յարկեմ կամարաւ, կամարաձև յօրինեմ :

Fórnicor-cáris-cátus-cári (հար.) • պոռնկիմ, պոռնկանամ :

Fornix-icis (ար.) • գմբեթ, կամար, բողանոց, պոռնկոց, պոռնկանոց :

Foro-ras-rávi-rátum-ráre (նրփ.) • ծակեմ, ծակոտեմ, բանամ :

Fors-rtis (իփ.) • բախտ, վեճակ, ճակատագիր, յանկարծադէպ իրք, դիպուած :

Forsan, Fórsitan (հա՞) } Պէ. ըստ
Fortásse, Fortássis } դիպաց, թերեւս, գուցէ, 'ի պատահարաց, բախտացի :

Forte (Պէ.) • դիպուածով իմն, 'ի դիպաց, ինքնադէպ :

› forte fortuna. բախտաւորութեամբ, բախտիւ, յաջողութեամբ, երջանկութեամբ :

Forticulus-la-lum (աժ.) • քաջասիրտ, մեծարան, պարծուկ :

Fortífico - cas - cávi - cátum - cáre (նրփ.) • ամրացուցանեմ, զօրացուցանեմ, պարսպեմ պատուարաւ :

Fortis-te (-tior-tíssimus) աժ. զօրաւոր, ուժաւոր, հզօր, հարուստ, զօրեղ, կարող, ուժգին, բուռն, քաջ, առաքինի, քաջասիրտ :

Fórtiter-rtius-rtíssime (Պէ.) • զօրութեամբ, մեծապէս, ուժգին, սաստիկ, արութեամբ, քաջութեամբ, քաջապէս :

Fortitúdo - dinis (իփ.) • զօրութիւն, հարստութիւն, ոյժ, քաջութիւն, արութիւն, համարձակութիւն, քաջասրտութիւն, կար, ուժգնութիւն :

Fortúito } Պէ. 'ի դիպաց իմն,
Fortúitum } դիպուածով, 'ի պատահարաց, յանկարծ :

Fortúitus-ta-tum (աժ․)․ յանկարծադէպ, պատահական, ինքնադէպ, դիպուածական :

Fortúna-ae (խփ․)․ յաջողութիւն, բախտ, բախտաւորութիւն, ճակատագիր, վիճակ, դէպք, յանկարծադէպ իրք, 'ի դիպաց արգասիք :

› fortunae. ինչք, կեանք, ստացուածք, մեծութիւն, գոյք :

› affúlget fortuna. նպաստաւոր լինի ինձ բախտն, առ իս բախտ իմ :

Fortunáte-tius (ՋԲ․)․ երջանկութեամբ, բախտիւ, բախտաւորութեամբ :

Fortunátus-ta-tum (անց․ յրբ․)․ Տես Fortúno․

Fortunátus-ta-tum (-tior-tissimus) աժ․ երջանիկ, երանիկ, յաջող, բախտաւոր, բարեշէն :

Fortúno-nas-návi-nátum-náre (նրփ․)․ յաջողեմ, երջանիկ առնեմ :

Fóru-li-lórum (ար․)․ պատուհանք գրոց, դարան՝ պահարան մատենից, մատենադարան :

Forum-ri (չլտ․)․ վաճառք, վաճառանոց, վաճառափողոց, հրապարակ, ատեան, դատաստան, ապարանք, արքունիք, աշխարհամուտ դուռն :

› forum boárium. վաճառափողոց եզանց :

Fossa-ae (խփ․)․ փոս, խորխորատ, գուբ, խոռոչք, պանէշ, փորուած, խրամ :

› incilis fossa. առուահանք,

կորի, փոս գետոյ, ջրադարձ, ջրմուղ :

Fossátum-ti (չլտ․)․ փոս փորիկ, խրամատ :

Fóssilis-le կամ } աժ․ բրածոյ,
Fossítius-tia-tium } բրեալ, հանածոյ, հանեալ յերկրէ :

Fóssio-ónis (խփ․)․ պեղումն, փորումն, բրումն :

Fossor-óris (ար․)․ փորող, պեղիչ, բրիչ դերեզմանաց, դիւթաղ, հերկարար, սրղիւնարար, շինական, ռամիկ :

Fóssula-ae (խփ․)․ փոս փորիկ, խրամատութիւն :

Fóssúra-ae (խփ․)․ փորումն, պեղումն, բրումն :

Fóssus-sa-sum (անց․ յրբ․)․ Տես Fódio․

Fotus-ta-tum (անց․ յրբ․)․ Տես Fóveo․

Fotus-us (ար․)․ սապ, ջրեմութիւն, եռանդն, դեղ ջերմացուցիչ :

Fóvea-ae (խփ․)․ փոս, խորխորատ, գուբ, խոռոչք, փապարք, քարածերպք, փապ, սոր, խրամ :

Fóveo-es-vi-otum-vére (նրփ․)․ ջեռուցանեմ, գրգամ, թխեմ զձուս, 'ի թուխս նստիմ, արծարծանեմ, բորբոքեմ, օգնեմ, ձեռնկալու լինիմ :

Fráceo-es-cui-ére կամ } չլտ․ նե-
Fracéscó-scis-scere } խիմ, ապականիմ, հոտիմ, փտիմ :

Fraces - cium (խփ․)․ կակղամիս մասունք ձիթապտղոյ, մրուր ձիթոյ :

Frácidus-da-dum (աժ․)․ փտեալ, նեխեալ, հոտեալ, ապսիանեալ, փուտ, թարախալեց :

Fractúra-ae (խփ․)․ խորտակումն, բեկումն, բեկոր, նշխար, կոտոր :

Fractus-ta-tum (անց․ րբբ․)․ Տես Frango.

Fractus-ta-tum (-tior) աժ․ բեկ, բեկեալ, խորտակեալ, կոտորեալ, սրտաբեկ, լքեալ :

Fraenátor-óris (ար․)․ նուաճող, սանձահարող :

Fraenátus-ta-tum (անց․ րբբ․)․ Տես Fraeno.

Fraéniger-nígera-rum (աժ․)․ երասանակակալ, կառավար :

Fraeno - nas - návi - nátum - náre (երփ․)․ սանձեմ, սանձահարեմ, սանձս 'ի բերան դնեմ, արկանեմ դանդանաւանդ, նուաճեմ, կարճեմ, հնազանդեմ, յաղթահարեմ :

Fraga-górum (չլփ․)․ ելաղբ :

Frages-gium (խփ․)․ անոսկր միս ձիթապտղոյ, մրուր ձիթոյ :

Frágilis-le (- glior-líssimus) աժ․ դիւրաբեկ, խախուտ, սկար, յողողող, դիւրափոփոխ, վաղանցուկ, երազանցուկ, անցաւոր, վաղաթարշամ :

Fragilitas-tátis (խփ․)․ անհաստատութիւն, սկարութիւն, յողողողութիւն, դիւրամէտ օտնառութիւն :

Fragmen - minis } չլփ․ կոտոր,
Fragméntum - ti } մասն, հատոր, պատառ, բեկոր, նշխար, փշուանք :

Fragor-óris (ար․)․ խորտակումն, բեկումն, շաչիւն, թնդիւն, շառաչիւն, դղրդիւն, ժխոր, բոմբիւն :

Fragóse-sius (Ռբբ․)․ դղրդմամբ, շառաչմամբ :

Fragósus-sa-sum (աժ․)․ հնչական, շաչող, դղրդական, շառաչող, թնդական :

» fragósa orátio. խօսք անպաճոյճ միամտութեան, ամարդի բանք :

Fragrans-ántis (- tíssimus) աժ․ անուշահոտ, հոտեղ, անուշաբոյր :

Fragránter - tius (Ռբբ․)․ անուշաբոյր հոտօք, բուրմամբ անուշահոտութեան :

Fragrántia-ae (խփ․)․ հոտ անոյշ՝ անուշութեան, անուշահոտութիւն, անուշուկ :

Fragro - ras - rávi - rátum - ráre (չլփ․)․ բուրեմ զանուշահոտութիւն, հոտ անուշեց հարկանեմ :

Fragum-gi (չլփ․)․ մաթղենի, ելաղի տունկ :

Frámea-ae (խփ․)․ նիզակ, արդն, դեղարդն, տէգ, սուխն :

Frango - gis - regi - ractum - gere (երփ․)․ խորտակեմ, բեկանեմ, կոտորեմ, հարկանեմ, կործանեմ, փշրեմ, մանրեմ :

Frater-tris (ար․)․ եղբայր :

› frater germánus. *եղբայր հարազատ, միահայր և համամայր եղբայր* :

› fratris filius. *եղբորորդի* :

› fratres gémini. *երկուորեակք* :

Fratérculus - li (ար.) . *եղբայր փոքր* :

Fratérne (ՎԷ.) . *խորե զեղբայր, եղբայրաբար* :

Fratérnitas-tátis (ԷԳ.) . *եղբայրութիւն, սէր եղբայրական, մտերմութիւն, ընկերակցութիւն* :

Fratérnus-na-num (աժ.) . *եղբայրական, եղբայրասէր* :

Frátria-ae (ԷԳ.) . *կին եղբոր* :

Fratricidá-ae (ար. et ԷԳ.) . *եղբայրասպան* :

Fratricidium-dii (չԳ.) . *եղբայրասպանութիւն* :

Fraudátio-ónis (ԷԳ.) . *դաւաճանութիւն, դաւ, նենգ, նենգութիւն, խորամանկութիւն, խաբանք, խաբէութիւն, խարդախութիւն, պատրանք* :

Fraudátor-óris (ար.) . *դաւաճան, նենգաւոր, խաբեբայ, պատրող, պատրիչ, խաբուսիկ, խորամանկ* :

Fraudatórium edictum-ti (չԳ.) . *հրովարտակ ընդդէմ խարդախութեանց* :

Fraudátus-ta-tum (անց. ԴԷԷ.) .
Տես *Fraudo* .

Fraudo - das - dávi - dátum - dáre (ՆԳԳ.) . *նենգեմ, պատրեմ, խաբեմ, զրկեմ, մերկացուցանեմ, կապտեմ* :

Fraudulénter - tius (ՎԷ.) . *խաբէութեամբ, նենգաւ և մանկաւ, խորամանկութեամբ, պատրանք* :

Fraudúlentia-ae (ԷԳ.) . *նենգութիւն, դաւ, խաբէութիւն, պատրանք, խարդախութիւն, խորամանկութիւն* :

Frauduléntus-ta-tum (- tior-tis-simus) աժ. *նենգաւոր, խաբեբայ, խարուսիկ, դաւաճան, պատրիչ, խորամանկ* :

Fraus-udis (ԷԳ.) . *դաւաճանութիւն, նենգութիւն, պատրանք, խաբէութիւն, խորամանկութիւն* :

Fraxineus-ea-eum (աժ.) . *հացեաց, ցախեայ* :

Fráxinus-ni (ԷԳ.) . *հացի, բուն հացի, ցախ* :

Fremens - éntis (ԷՅԺ.) . *շաչող, շառաչող, մոնչող, դղրդիչ, մոնչական* :

Frémitus-us (ար.) . *սոսափիւն, շաչիւն, մոնչիւն, դղրդիւն, շառաչիւն, բոմբիւն, շոխիւն* :

Fremo - mis - mui - mitum - mere (չԳ.) . *շաչեմ, շառաչեմ, գոչեմ, մոնչեմ, մոմոեմ, աղմուկ հանեմ, աղմկեմ, սարսուեմ, դղրդեմ* :

Fremor-óris (ար.) . *գոչիւն, շաչիւն, մոնչիւն, շառաչիւն, շոխիւն, դղրդիւն, դրնդիւն* :

Frenátor-óris (ար.) . *սանձահարող, նուաճող* :

Frenátus-ta-tum (անց. ԴԷԷ.) .
Տես *Freno* .

Frédeo-es-dui-essum-dére) }
Frendo-dis-dui-essum-dere) } ԿԳ.

կրճեմ զատամուսս, կրճտեմ:
Freno-nas - návi - nátum - náre
(ՆԳԳ.). սանձեմ, սանձ դնեմ,
սանձահարեմ, կարճեմ, նուս-
ճեմ, արկանեմ դանդանուս-
անդ, հնազանդեմ, յաղթա-
հարեմ:

Frenum-di (ԿԳ.). սանձ, դան-
դանաւանդ, հրասանակ, վա-
րապան, շրուշակ:

Frequens-éntis (- tior-tíssimus)
ՊԺ. յաճախ, հանապազոր-
դական, ցանկորդեալ, յաճա-
խեալ, բազմամբոխ, բազմա-
թիւ, մազմամարդ, մարդա-
շատ, շէն, շինանխստ:

Frequentaméntum-ti (ԿԳ.) } Ե

Frequentátio-ónis (ԵԳ.) } Ե
ճախութիւն, խուռն ամբոխ,
բազմութիւն, խուժան, խառ-
նիճաղանճ, միախուռն ժողով,
յոլովութիւն:

Frequentátivus-va-vum (ՊԺ.).
յաճախական, յոլովական:

Frequentátor-óris (ՊԳ.). յաճա-
խող, ցանկորդող:

Frequentátus-ta-tum (անց. ԳԳԵ.). Տես
Frequentó.

Frequentér-tius-tíssime (ԳԳԵ.).
յաճախ, յաճախագոյնս, բա-
զումանգամ, ստէպ, ցանկորդ,
յոլովագոյնս, հանապազ:

Frequentia - ae (ԵԳ.). ամբոխ,
խուռն, միախուռն ժողով,
խուժան, բազմութիւն, յա-
ճախութիւն, յոլովութիւն:

Frequentó-tas-távi-tátum-táre
(ՆԳԳ.). յաճախեմ, հանապա-
զորդեմ, ցանկորդեմ, բազմա-
մարդ շէն առնեմ, բնակեցու-
ցանեմ, լնում, զեղում, սոն
խմբեմ, սոնախմբեմ, սոնեմ:

Fressus-sa-sum (անց. ԳԳԵ.). Տես
Frédeo.

Fretum-ti (ԿԳ.). կիրճք՝ խորշ
ծովու, անձուկք, նեղուց:

Fretus-ta-tum (ՊԺ.). վստահ,
ապաստան, յեց, հաւատա-
ցեալ:

Friábilis-le (ՊԺ.). դիւրարեկ,
դիւրին ՚ի փխրեկ, դիւրա-
փխուր, փխրական, փշրական:

Fricátio - ónis (ԵԳ.) } Ե

Fricatúra - ae (ԵԳ.) } Ե

Fricátus - us (ՊԳ.) } Ե
ստէպ շփշփելն:

Fricátus-ta-tum (անց. ԳԳԵ.). Տես
Frico.

Frico-cas-cávi-cátum կահ-ctum
-cáre (ՆԳԳ.). շփեմ, շփշփեմ,
քորեմ, մաքրեմ:

Frictio-ónis (ԵԳ.) } Ե

Frictus-us (ՊԳ.) } Ե
փելն, շփշփելն:

Frictus-ta-tum (անց. ԳԳԵ.). Տես
Frico և Frigo.

Frigeo-ges-gui կահ-ixi-gére
(ԿԳ.). մսիմ, հովանամ, զու-
վանամ, ցրտանամ, նուաղիմ,
թալանամ, թօշնիմ, պարտա-
սիմ, յուլանամ, ծուլանամ:

Frigerans-ántis (ԵԳԺ.). ցուրտ,
հով, զով, զովացուցիչ, զով-
արար:

Frígero - ras - rávi - rátum - ráre (հրգ․)․ ցրտացուցանելով, զովացուցանելով :

Frígésco-scis-scere (չգտ․)․ հովանամ, զովանամ, ցրտանամ, թալկանամ, թօշնիմ, նուաղիմ, պարտասիմ, յուլանամ, ծուլամ :

Frigidárium-rii (չգտ․)․ անօթ զովացուցանելոյ, սառնատուն, շտեմարան սառանց :

Frigidárius-ria-rium (աճ․)․ զովացուցիչ, սառնակերպ, սառնապատ, ցրտացուցիչ :

Frígide - gídus - díssime (ՎՔ․)․ ցրտութեամբ, ծուլապէս, թուլութեամբ, մեղկագոյնս, յանհոգս :

Frigidíusculus-la-lum } աճ․ սակաւիկ ինչ ցուրտ :
Frigidulus-la-lum }

Frígido - das - dávi - dátum - dáre (հրգ․)․ ցրտացուցանելով, զովացուցանելով :

Frígidos-da-dum (- gídior-díssimus) աճ․ ցուրտ, հով, զով, ցրտաշունչ, հովասուն, անհոգ, ցրտապոյն, հեղզ, ծոյլ, դանդաղկոտ, թոյլ, կթոտ :

Frigo-gis-ixi-ixum կաճ - ictum - gere (հրգ․)․ արկանելով խորովա, խորովում, տապակաւառնելով, տապակելով :

Frigoríficus-ca-cum (աճ․)․ զովացուցիչ, ցրտացուցիչ, զովարար :

Frigus-goris (չգտ․)․ ցրտութիւն, ցուրտ, զովութիւն օդոյ, հով

զով ժամանակ, դանդաղանք, հեղզութիւն, ծուլութիւն, յուլութիւն :

Frígilla - ae (եգ․) }
Fringilla - ae (եգ․) } սարեկիկ
Fringíllus - li (ար․) }
թռչուն :

Frio-ias-iávi-iátum-iáre (հրգ․)․ լեսում, փշրելով, փխրելով, կոտորելով, մանրելով, շրջում, լուծանելով ի փոշի :

Fritílla-ae (եգ․)․ քաքար, շօթ, կարկանդակ պտղով, շաքարավորագր, բանդակ :

Fritíllus-li (ար․)․ սեղան, տախտակ խաղու, տապալի, տապեղ, երանգակալ, պնակիտ նկարչաց :

Fritínio (չգտ․ Tínnio արժ․)․ ճռուողիմ, ճճուելով, ճղում, ճնճուելով :

Frívolus-la-lum (աճ․)․ ընդունայն, նանիր, սնտիլ, անհամ, անաղի, անհանձար, անմիտ, տխմար :

» frívola-lórum (չգտ․)․ սնտիլք, դոյզն՝ դուզնաքեայ իրք, բաջալանք, նանրութիւն, խաղալիկ մանկանց :

Frixus - xa - xum (անց․ դրճ․)․ Տես Frigo.

Frondárius-ia-ium (աճ․)․ տերևաբեր, տերևալից, վարսաւոր, տերևախիտ :

Frondátió - ónis (եգ․)․ թօթափու մն տերևոց :

Frondátor - óris (ար․)․ թօթափիչ տերևոց :

Fróndeo-des-dui-dére համ } չէ.
 Frondésco-scis-scere }
 տերևս արձակեմ, տերևիմ,
 տերևազարդ լինիմ :

Fróndeus-ea-eum համ }
 Fróndifer-dífera-rum } ած.
 Frondósus-sa-sum (-sior) }
 տերևալից, տերևազարդ, կա-
 նաչացեալ, տերևախիտ, տե-
 րևաբեր, տերևաբուղիս, տաշ-
 տաւոր, տաշտագեղ, վարսաւ-
 որ, տերևաւոր :

Frons-ndis (իգ.). տերև :
 Frons-ntis (իգ.). ճակատ, դէմք,
 երեսք, տեսիլ, կերպարանք,
 երևոյթ, հայեցուածք :
 » frons libri. երեսք գրոց, ճա-
 կատ մատենից :

Frontále - lis (չգ.). ապարօշ
 ճակատու, պահպանակ ճա-
 կատու երիւարաց, պահուցք
 ձիոց :

Frontátus-ta-tum (ած.). ՚ի հան-
 դէպ երեսաց, ՚ի հանդիպէ,
 ընդդիմակաց :

Fronto-ónis (ար.). լայն ճա-
 կատ, յառաջակողմն բանակի :

Frúctifer-tífera-rum }
 Fructuárius-ria-rium } ած. պա-
 րարտ, պտղաբեր, բերրի, ար-
 զասաւոր :

Fructuósus-sa-sum (-sior-síssi-
 mus) ած. պտղալից, պտղա-
 բեր, շահաւէտ, օգտակար,
 շահաւոր, պիտանի :

Fructus-us (ար.). պտուղ, միրգ,
 հաս, մուտ, օգուտ, օգտու-
 թիւն, շահ :

Frugális-le (-lior-líssimus) ած.
 սակաւապէտ, զգաստ, ժուժ-
 կալ, զգոյշ, խնայող :

Frugálitas-látis (իգ.). սակաւա-
 պիտութիւն, զգաստութիւն,
 ժուժկալութիւն, խնայումն,
 խնայութիւն, ճշդութիւն,
 միախառնութիւն :

Frugáliter-lius (Պէ.). չտփով,
 սակաւապիտութեամբ, ժուժ-
 կալութեամբ, միախառն խառ-
 նուածով, զգաստութեամբ :

Frugi (ած.). բարի, լաւ, ընտիր,
 ազնիւ, զգաստ, ժուժկալ,
 համեստ, պարկեշտ, սակաւ-
 ապէտ, չափաւոր :

» frugi es. բարեք մատակա-
 րարես զամենայն, ես հաւա-
 տարիմ տնտես և իմաստուն :

Frúgifer-gífera-rum }
 Frugíferens - éntis } ած. մրգա-
 բեր, պտղաբեր, շահաւէտ,
 օգտակար :

Frugílegus-ga-gum (ած.). ճա-
 քաղ, պտղաքաղ :

Frugipérda-ae (իգ.). պտղակո-
 րոյս ծառ :

Frúitus-ta-tum (անց. րբ.). Տես
 Fruor.

Frumentárius-ia-ium (ած.). ա-
 ռատաբեր ցորենոյ, ցորենա-
 բեր, ցորենազգի :

Frumentárius-rii }
 Frumentátor-óris } ար. ցորենա-
 վաճառ, արմտեաց վաճա-
 ռական, համբարակապիտ բա-
 նակի :

Frumentátio-ónis (իգ.). հունձք

ցորենոյ , կտրումն խոտոց ,
խոտահամբար , խար :
Fruméntor-táris-tátus-tári (հոբ.)
կարեմ՝ ժողովեմ՝ համբարեմ
խոտս անասնոց, հնձեմ հունձս
ցորենոյ :
Fruméntum-ti (չգ.) . ցորեան ,
հաս , սերմն արմտեաց :
Fruor-úeris-úitus-ui (հոբ.) . վայ-
ելիմ , ըմբողինեմ , 'ի կիր ար-
կանեմ , գլուարթանամ , ցըն-
ծամ , զուարճանամ , ուրախ
լինիմ :
Frustrátim (Աբ.) . մանր մանր ,
պատառ պատառ , առ սակաւ
սակաւ :
Frustillátim (Աբ.) . մի առ մի ,
մի զմիոյ կնի , կոտոր կոտոր ,
յօշ յօշ :
Frústra (Աբ.) . 'ի զուր , ընդ
վայր , վայրապար , զուր տա-
րապարտուց , ընդունայն , 'ի
նանիր , յանօգուտ :
» frustra hábeo te . վրիպեցու-
ցանեմ , խաբեմ , պատրեմ , 'ի
դերե հանեմ :
» frustra hábeo hoc . անփոյթ
առնեմ զիմեքէ , զանց առ-
նեմ զեւիք , չունիմ հոգ ,
յանհոգս կամ :
Frustrátio-ónis (էֆ.) . խաբէու-
թիւն , պատրանք , նենգու-
թիւն , նենգ :
Frustrátor-óris (ար.) . խարող ,
խաբերայ , նենգաւոր , պատ-
րիչ :
Frustrátus-ta-tum (անց. դբ.) .
Տես Frustró .

Frustrátus-us (ար.) . պատրանք ,
խաբէութիւն , նենգ , նենգու-
թիւն :
Frustró-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) }
Frustror-ráris-átus-ári (հոբ.) }
խաբիմ , պատրեմ , նենգեմ , 'ի
պատրանս արկանեմ , 'ի դերե
հանեմ , զրկեմ , խաղամ , անօ-
գուտ գործեմ :
Frustruléntus-ta-tum (ած.) . լի
նշխարօք :
Frústulum-li (չգ.) . կոտոր փոք-
րիկ , բեկոր , նշխար , փշրանք
հացի :
Frustrum-ti (չգ.) . մասն , կոտոր ,
հատոր , պատառ :
Frutetósus-sa-sum (ած.) . թուփ
առ թուփ բուսեալ , սնկա-
խիտ , լի թփովք :
Frutéum-ti (չգ.) . թաւուտք ,
խոխոմք , պրակ , մացառք :
Frutex-ticis (ար.) . թուփ , ծառ
փոքր :
Fruticátio-ónis (էֆ.) . ծլարձա-
կութիւն , ընձիւղումն :
Fruticéscó-scis-scere (չգ.) . բող-
բոջեմ , բողբոջս արձակեմ ,
պակիմ , ընձիւղիմ :
Fruticétum-ti (չգ.) . մացառք ,
թուփք , խոիւ , թանձրախիտ
փուշք :
Frútico-cas-ávi-átum-áre (չգ.) }
Frúticor-áris-átus-ári (հոբ.) }
բողբոջս արձակեմ , բողբոջիմ ,
պակեմ , ընձիւղիմ :
Fruticósus-sa-sum (-sior-sissi-
mus) ած. բողբոջազարդ , լի
պտկօք :

Frux - ugis (իգ). արմտիք, բեր, արդիւնք երկրի :

› ad bonam frugem me recipio. դառնամ 'ի բարս բարեբարս, զգաստութեամբ կեամ յաշխարհի :

Fucátus-ta-tum (աֆ. Գրէ.). Տես Fucó.

Fucátus-ta-tum (- tior) աֆ. 'ի ծարիր և 'ի սնգոյր շպարեալ, սնգուրեալ, պաճուճազարդ, արուեստական :

Fuco-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ.). սնգուրեմ, 'ի ծարիր և 'ի սնգոյր շպարեմ, պաճուճեմ, պատրուակեմ, գունաւորեմ :

Fucósus-sa-sum (աֆ.). սնգուրեալ, կերպարանեալ, կերպարանաւոր, պաճուճազարդ :

Fucus - ci (աբ.). լօռ, մամուռ ծովու, սնգոյր, ծարիր, շպար, սպիտակ, երփնաներկ, նարօտ երփնագոյն, ջնարակ, գոռիկ, բոռ, սնգործ մեղու, պիծակ :

› lana fuco medicáta. ներկուածոյ սոր, գեղմն 'ի գոյնագոյն նարօտս ներկեալ :

› fucum fácio tibi. պատրեմ, խարեմ, տամ վճարել քեզ զամենայն հաճոյս, զիղծանիմ ի շխանութեամբ :

› illitus fuco. սնգուրեալ, 'ի ծարիր և 'ի սնգոյր շպարեալ :

Fuga-ae (իգ). փախուստ, ապրուստ, փրկութիւն, հնարք :

› fugam capéssó. 'ի փախուստ դառնամ, փախստական գնամ, խոյս տամ :

Fugáeiter-cius (Ագ.). զաղտագողի, զաղտ, զաղտուկ, 'ի ծածուկ, փախչելով, թաքթաքուր, փութանակի, արագագոյնս :

Fugátus-ta-tum (աֆ. Գրէ.). Տես Fugo.

Fugax-ácis (- cior-cissimus) աֆ. խուսող, փախստական, փախըստեայ, երագ, անցաւոր, երագանցուկ :

› fugax ambitionis. թշնամի ճոխաճանութեան, խուսող 'ի պերճանաց :

Fúgiens-éntis (էյթ.). փախստական, փախստեայ :

Fúgio-gis-gi-gitum-gere (չգ.). փախչիմ, խոյս տամ, 'ի փախուստ դառնամ, փախստական լինիմ, խուսեմ, խուսափեմ, փրճանիմ, ապրիմ, ճողպրիմ, զերճանիմ, հեռանամ :

› fugit (Գճգ.). չի թեմ, մոռացօնս առնեմ, անգիտանամ, սոգիտանամ, ոչ ճանաչեմ :

› te non fugit. գիտակ իսկ ես, քաջաճանօթ է քեզ, իրագէտ իրացս այսոցիկ ես :

Fúgitans-ántis (էյթ.). փախըստական, փախստեայ :

Fugitívus-va-vum (աֆ.). երագանցուկ, փախստեայ, անցաւոր, փախստական :

› fugitívus miles. դասալիք զինուոր :

Fúgito (չգ. et նրգ. Ito աբ.). այսր անդր փախչիմ, խոյս

տամ, ապրիմ, փախուցանեմ, հալածեմ, աքսորեմ :

Fugo - gas - gávi - gátum - gáre (ՆԳԳ) . փախուցանեմ, 'ի փախուստ դարձուցանեմ, փախրստական առնեմ, հալածեմ, փախստեայ տանիմ :

Fulcimen-minis } ՆԳԳ . նեցուկ ,
Fulcimentum-ti } մոյթ , հաստատութիւն :

Fúlcio-cis-lsi-Itum-cire (ՆԳԳ) . վերամբարձ ունիմ, մոյթս' նեցուկս դնեմ, յեցուցանեմ, բառնամ, նեցուկ լինիմ, զօրացուցանեմ, ամրացուցանեմ :

Fulcrum-cri (ՆԳԳ) . հաստատութիւն, նեցուկ, մոյթ :

» fulcrum lecti . տախտակ 'ի սնարս անկողնոյ, փայտեղէն սպասք մահճաց :

Fulgens-éntis (- tior - tissimus) աժ . փայլուն, պայծառ, լուսաւոր, մեծապայծառ, պաղպաղուն, շքեղ, փառաւոր :

Fulgénter-tius (ՎԷՔ) . փայլմամբ, մեծապայծառ սպասուք, փառաւորութեամբ, պայծառութեամբ, շքեղութեամբ :

Fúlgeo-es-lsi-ére (ՆԳԳ) . փայլիմ, պաղպաղեմ, շողամ, լուսաւորեմ, փաղփաղեմ :

Fúlgetra-ae (ԷԳ) } փայլիւն ,
Fúlgetrum-ri (ՆԳԳ) } պայծառութիւն , լուսաւորութիւն, շողիւն, փայլակն, փայլատակունք :

Fúlgidus-da-dum (աժ) . լուսաւոր, փայլուն, պայծառ, մե-

ծապայծառ , պաղպաղուն , փառաւոր, շքեղ :

Fulgo-gis-gere (ՆԳԳ) . փայլեմ, շողամ, փաղփաղեմ, լուսատու լինեմ, պաղպաղեմ :

Fulgor-óris (աՐ) . շողիւն, փայլիւն, լուսաւորութիւն, պայծառութիւն, փայլակն :

Fulgur - ris (ՆԳԳ) . փայլատակունք, կայծակն, փայլակն, շանթ, փայլիւն :

Fulgurális-le (աժ) . շանթական, շանթակէզ :

Fúlгурans-ántis (ԷԳՅ) . փայլատակող, շաչող, շառաչող, փայլուն :

Fulgurátio-ónis (ԷԳ) . շողիւն, փայլիւն, լուսաւորութիւն, պայծառութիւն :

Fulgurátor-óris (աՐ) . փայլատակող, հմայող փայլատականց :

Fulgurátus-ta-tum (աՆԳ. ԳՐԷ) . Տես Fúlгурo .

Fulgúreus-ea-eum (աժ) . շանթական, շանթակէզ :

Fúlгурo - ras - rávi - rátum - rare (ՆԳԳ) . կայծակունս թօթափեմ, կայծակեմ, շանթս արձակեմ, փայլատակեմ, շանթիւ հարկանեմ, փայլեմ, շողամ :

» fúlгурat (ԳԳԳ) . հատանին անկանին շանթք հրոյ, հատանին փայլատակունք, փայլատակէ :

Fúllica-ae (ԷԳ) . փարփար, բաղձովային :

Fulgíneus-ea-eum (աժ․)․ մրրա-
խառն , լի մրով , մրոտեալ ,
թխացեալ :
Fuligo-ginis (խժ․)․ մուր :
Fulix-icis (խժ․)․ փարփար՝ հաւ
ջրային :
Fullo-ónis (ար․)․ մաքրիչ , թա-
փիչ , սրբիչ , լուանալի :
Fullónia-ae }
Fullónica-ae } խժ․ արուեստ թա-
փչաց , արուեստանոց թափչի :
Fulmen-minis (չլժ․)․ կայծակն ,
շանթ , փալատակունք :
› fulminis ignibus afflor. փայ-
լատակամբք հարկանիմ , շան-
թակէզ լինիմ :
Fulméntum-ti (չլժ․)․ տախտակ
'ի սնարս անկողնոյ , մոյթ ,
նեցուկ , հաստատութիւն :
Fúlminans-ántis (ԷՅժ․)․ փայ-
լատակիչ , փայլատակող , շա-
ռաչող , շաչող :
Fulminátio-ónis (խժ․)․ շանթա-
հարութիւն :
Fulmíneus-ea-eum (աժ․)․ փայ-
լատակող , շանթընկէց , կայ-
ծակնացայս :
Fúlmino-nas-návi-nátum-náre
(ԽԳժ․)․ հարկանեմ կայծա-
կամբք՝ փայլատակամբք , շան-
թակէզ առնեմ , կայծակունս
թօթափեմ :
Fultúra-ae (խժ․)․ նեցուկ , մոյթ ,
հաստատութիւն :
Fultus-ta-tum (աճգ․ ԿԲԲ․)․ Տես
Fúlcio.
Fulvástér-tra-trum (աժ․)․ կար-
մրիկ , կարմրագոյն :

Fulvus-va-vum (աժ․)․ աշիւէտ ,
շէկ , խարտեալ :
Fumária-riæ (խժ․)․ անձխոտ :
Fúmeus-ea-eum }
Fúmídidus-da-dum }
Fúmifer-mifera-rum } աժ․ ծխա-
Fumíficus-ca-cum }
լից , լի ծխով , ծխախառն ,
ծխաշունչ :
Fumífico-cas-cávi-cátum-cáre
(չլժ․)․ ծխեմ , ծուխս արձա-
կեմ , բուրեմ :
Fúmigo-gas-gávi-gátum-gáre
(ԽԳժ․)․ անուշահոտ գործեմ ,
խնկեմ , հոտ անոյշ բուրեմ ,
լնում բուրմամբ անուշից ,
ձենձերեմ , մրեմ :
Fumo-mas-mávi-mátum-máre
(չլժ․)․ ծուխ հանեմ , ծխեմ ,
գողորչես արձակեմ :
Fumósus-sa-sum (աժ․)․ ծխա-
խառն , ծխաշունչ , շոգեշունչ :
Fumus-mi (ար․)․ ծուխ , ծխա-
շունչ բուրումն , գողորչի ,
ձենձեր , մուր :
Funále-lis (չլժ․)․ չուան , պա-
րան , ճոպան , սոռն , լար , ա-
ռասան , աշտանակ , ճրագա-
րան , ջահ :
Funális-le (աժ․)․ չուանեայ , 'ի
տոռունս շաղեալ :
Funámbulus-li (ար․)․ լարախա-
ղաց , որ 'ի ձգելոց չուանաց
վերայ զնայցէ :
Fúnctio-ónis (խժ․)․ պաշտօն ,
սպասաւորութիւն , կատա-
րումն պաշտաման , պարտոյք ,
մատակարարութիւն :

Functus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Fungor.

» functus fato. օրհաս վախճանի հասեալ է, մեռեալ իսկ է:

Funda - ae (իգ.). պարս, պարսատիկ, թակարդ թռչնոց, վարմ հաւորաց, խորշ ական մասանւոյ:

Fundámen - minis }
Fundaméntum - ti } շէ. հիմն, խարխիս, սկիզբն սկսուածոյ, պատճառք:

» fundaméntum jácio. հիմունս արկանեմ, հիմնարկեմ, հիմն դնեմ:

Fundátio - ónis (իգ.). հիմնարկութիւն, հաստատութիւն, շինութիւն, կանգնումն:

Fundátor - óris (արբ.). հիմնարկու, հիմնադիր, գլուխ, հաստատիչ, երէց:

Fundátus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Fundo-das.

Fundátus-ta-tum (-tior-tíssimus) ած. հաստատեալ, հիմնեալ, յեցեալ, հաստատուն, հաստաշինած:

Fundens-éntis (էջծ.). թափող, հեղեչ, սփռիչ, տարածիչ:

Fúndito (նրգ. Ito արծ.). հեղում գեղում, այսր անդր սփռեմ, յաճախ տարածանեմ:

Fúnditor - óris (արբ.). պարսաւոր:

Fúnditus (Վէբ.). 'ի հիմանց, հիմն 'ի վեր, 'ի սպառսպուռ, ամենեւին իսկ:

Fundo - das - dávi - dátum - dáre (նրգ.). հիմունս դնեմ՝ ար-

կանեմ, հիմնեմ, կանգնեմ, հաստատեմ, կարգեմ:

Fundo-dis-udi-usum-dere (նրգ.) թափեմ, ձուլեմ, լուծանեմ, հալեմ, հեղում, սփռեմ, տարածանեմ, ցիւր և ցան կացուցանեմ, վարատեմ, վայրավատին առնեմ, ցրուեմ:

» fundo exércitum. 'ի փախուստ դարձուցանեմ զզօրսն, 'ի պարտութիւն մատնեմ զբանակն:

» fundo frugem. արմտիս բերեմ, տամ զպտուղ, պտղաբերեմ:

» fundo lácrymas. արտասուս հեղում՝ հոսեմ, զլալ հարկանիմ, արտասուեմ:

» fundo preces. զաղերսանաց բանս խօսիմ, պաղատանս մատուցանեմ, աղերսեմ, պաղատիմ:

Fúndula-ae (իգ.). նուրբ և անել փողոց, նրբափողոց, աղաղակ, սղմուկ շփոթի, շշուկ:

Fúndulus-li (արբ.). յատակ նաւու, ողնափայտ:

Fundus-di (արբ.). յատակ, խորք, կալուածք, երկիր, վեճակ, ազարակ, հող:

Fúnebris - re (աժ.). գերեզմանական, տիուր, տխրական, աղի և ողորմ:

Funerárius-ia-ium (աժ.). դամբանական, գերեզմանական:

Funerátus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Fúnero.

Funéreus-ea-eum (աժ.). գերեզմանական, տխրական, տիուր, դամբանական:

Fúnero - ras - rávi - rátum - ráre (հրգ.). Թաղեմ, ընդ հողով ծածկեմ, զգնացեալն յուղարկեմ, յուղարկաւորութիւն առնեմ:

Funésto - tas - távi - tátum - táre (հրգ.). տրամեցուցանեմ, անսուրբ առնեմ, պղծեմ:

Funéstus-ta-tum (-tior-tissimus) ած. տխուր, տխրական, աղիւ ողորմ, մահկանացու, մահացու, մահաբեր, մահածին:

Funétum-ti (չգ.). տաշտագեղորթ, տաշտաւոր սյգի, կամար 'ի գալարեալ ուռոց:

Funginus-na-num (ած.). 'ի ձև սնկան, լի սնկովք, սնկնակերպ:

Fungor-geris-nctus-gi (հար.). առնեմ, գործեմ, կատարեմ, վարեմ, 'ի գործ արկանեմ, յարգիւնս ածեմ, ընում:

Fungósitas - tátis (խգ.). լինելն ծակոտկէն իբրև սպունգ:

Fungósus-sa-sum (-sior) ած. սպնգանման, սպնգակերպ, ծակոտկէն:

Fungus-gi (ար.). սունկն, մորոս, յիմար, բախած, սնմիտ:

Funiculus - li (ար.). առասան, լար, կար:

Funis - is (ար. et խգ.). չուան, ճուպան, պարան, տոռն:

Fanus-neris (չգ.). յուղարկաւորութիւն, յուղարկութիւն, դիհանութիւն:

Fur-ris (ար. et խգ.). գող, աւազակ, յափշտակող:

Furácitas - tátis (խգ.). գողութիւն, յափշտակութիւն, յափշտակող բարք:

Furáciter-císsime (ՎՔ.). գաղտագողի, իբրև զգող, գողաբար:

Furax-ácis (-cior-císsimus) ած. գող, յափշտակող, աւազակ:

Furca-ae (խգ.). երկձիղ փայտ կախելոյ, խաչ, կախաղան բազմաձղի:

Fúrcifer-ciferi (ար.). դրուժան, անառակ, վրիժագործ, խեռ, անօրէն, ստահակ:

Furcífera-ae (խգ.). կին ժանտաժուտ՝ մոլեգին:

Furcilla-ae (խգ.). պատառաքաղ, մնահան:

Furcillátus-ta-tum (ած.). երկձիղ, երկմատնի, հերձ:

Fúrcula-ae (խգ.). պատառաքաղ, մնահան:

Furens-éntis (-éntior) ած. մոլեգին, մոլի, կատաղի, զայրացեալ, գազանացեալ, սաստիկ, բուռն:

Furénter (ՎՔ.). կայրագին, լի բարկութեամբ, անհնարին սրտմտութեամբ, մոլեգնաբար, գազանաբար:

Furfur - ris (ար.). թեփ ալեր՝ ցորենոյ:

Fúrfures-rum (ար.). թեփք զըլխոյ:

Furfúreus-ea-eum (ած.). թեփոտ, թեփամորթ:

» furfúreus panis. հաց 'ի թեփոյ ցորենոյ:

Furfurósus-sa-sum (աձ.) թեփոս, լի թեփովք :
 Fúria-ae (եփ.) կատաղութիւն, մոլութիւն, յիմարութիւն, մոլեգնութիւն, կին մոլեգին և շարաքարոյ :
 Fúriæ-iárum (եփ.) դիք զժոխոց 'ի սանջիւ զպատժապարտս, ընգղայք :
 Furiális-le (աձ.) գազանացեալ, զայրացեալ, մոլի, մոլեգին :
 Furiáliter (ՎՔ.) գազանաբար, զայրագին, մոլեկան կատաղութեամբ :
 Furiátus-ta-tum (անց. դրՔ.) Տես Fúrio.
 Furibúndus-da-dum (աձ.) մոլեգին, մոլեկան, մոլի, կատաղի, զայրացեալ, գազանացեալ :
 Furinus-na-num (աձ.) գողունի, գողացիկ :
 Fúrio-ias-iávi-iátum-iáre (նրփ.) զայրագնացուցանեմ, կատաղեցուցանեմ, գազանացուցանեմ :
 Furióse-sius (ՎՔ.) կատաղութեամբ, գազանաբար, զայրագին :
 Furiósus - sa - sum (-sior-síssimus) աձ. կատաղի, մոլի, մոլեգին, զայրացեալ, գազանացեալ, յիմար, անմիտ, բախած, մորոս :
 Furnáceus-ea-eum (աձ.) հնոցի, փռան :
 Furnária-ae (եփ.) հացարարութիւն, արուեստ հացարարի :

Furnáriu-ríi (ար.) հացարար, հացագործ :
 Furnáriu-ia-ium (աձ.) փռան, հնոցի :
 Furnus-ni (ար.) հնոց, փռուն :
 Furo-ris-rui-rere (չդփ.) կատաղեմ, մոլեգնեմ, սրամտեմ, զայրագնեմ, մոլեմ, զչարեմ :
 Furor-ráris-rátus-rári (հար.) գողանամ, յափշտակեմ :
 Furor-óris (ար.) կատաղութիւն, եռանդուն, գազանութիւն, սրամտութիւն, մոլութիւն, զայրուցք, սաստկութիւն, անմտութիւն, յիմարութիւն, հիացուն, աւիւն, ուժգնութիւն, յոյք :
 Furtificus-ea-cum (աձ.) գողացիկ, գողունի :
 Furtim } ՎՔ. գաղտագողի, 'ի
 Furtive } ծածուկ, գաղտուկ, գաղտ, զանխուլ :
 Furtívus-va-vum (աձ.) գաղտնի, գողացիկ, զանխուլ, ծածուկ :
 Furtum-ti (չդփ.) գողութիւն : գողոն, գողունի :
 > furti me astringo. պատժապարտ լինիմ գողութեան :
 Furúnculus-li (ար.) գող, նենգագործ, պալար արիւնալից, այտուն, ելունդն, փայտ խեղաթիւր և ոստովք վարակեալ, խնդրունդ :
 Furfus-va-vum (աձ.) մթին, աղօտ, սեւաւ, թուխ, արջն, նսեմ, գորշ :

Fuscator - óris (ար․)․ մթացուցիչ, շլացուցիչ, աղօտացուցիչ :

Fúscina - ae (իգ․)․ երեքտանի, սուխն, երեքարձէն երկաթի :

Fusco - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ․)․ մթացուցանեմ, սևացուցանեմ, թխացուցանեմ :

Fuscus - ca - cum (աժ․)․ մթին, թուխ, սեաւ, աղօտ, նսեմ, գորշ, արջն :

Fuse - sius (ՎՔ․)․ լայնագոյնս, մեծաձիգ բանիւք, առատապէս, բազում յոյժ :

Fúsilis - le (աժ․)․ հալելի, հալական, ձուլելի, ձուլական, լուծանելի :

Fúσιο - ónis (իգ․)․ հալումն, լուծումն, լուծուած, ձուլումն, հեղումն, վարատումն :

Fusor - óris (ար․)․ ձուլիչ :

Fusórium - rii (չլգ․)․ խանութ՝ արուեստանոց ձուլչաց, ձուլարան, հալոց :

Fústerna - ae (իգ․)․ բարձրաբերձ բարձունք մայրից, բարձրածայր գագաթն եղենափայտից :

Fustículus - li (ար․)․ փոքր գաւազան, ցից փոքրիկ :

Fústigo - gas - gávi - gátum - gáre (նրգ․)․ գանեմ, գան հարկանեմ, բրածեծ՝ գանալից սուսեմ, ծեծեմ, ձաղկեմ :

Fustim (ՎՔ․)․ գանիւ, ձաղկանօք, բրածեծ եղեալ :

Fustis - is (ար․)․ ցուպ, գաւազան, խէչ, նեցուկ, մոյթ, ցից, սոփան, թակն :

Fustuárium - rii (չլգ․)․ բրածեծ գանի, հարուած գաւազանի, ձաղկանք :

Fusúra - ae (իգ․)․ հալումն, լուծուած, լուծումն, ձուլումն :

Fusus - sa - sum (անց․ դրք․)․ Տես Fundo - dis .

Fusus - sa - sum (- sior) աժ․ տարած, ցիր և ցան, սփիւռ, ծաւալեալ, թափեալ, հեղեալ, սփռեալ, վայրավատին, եղծեալ, քակեալ, հալեալ, լուծեալ, ձոյլ, ձուլեալ :

Fusus - si (ար․)․ իլ, սրածայր իրք :

Fusus - us (ար․)․ հալումն, ձուլումն, լուծումն, լուծուած, հեղումն, վարատումն :

Fútile } ՎՔ․ ընդունայն, 'ի
Futíliter } գուր, 'ի տարապարտուց, վայրապար, յանօգուտս, ընդ վայր :

Fútilis - le (աժ․)․ ծակոտ, ծակոտկեան, լեզուանի, շատախօս, շաղփաղփ, ընդունայն, նանիր, սնտաի, դոյզն, չնչին :

Futílitat - tátis (իգ․)․ նանրութիւն, թեթևամտութիւն, ընդունայնութիւն, սնտաիք, անօգուտ իրք :

Futúrum - ri (չլգ․)․ հանդերձեալ ժամանակ, ապաննի :

G

- Gábalus-li (ար.) . երկձիղ փայտ կախելոյ, կախաղան բազմաձողի , այլ ապիրաս՝ ժանտ , անօրէն :
- Gábatæ-tárum (էփ.) . սկուտեղ գոգաձեւ, պնակ խոր, սկաւառակ փոսեալ, կոնք :
- Gaesum-si (չլէ.) . նիզակ, գեղարդն, սլաք :
- Galáxias-ae (ար.) . ծիր կաթին, յարդող :
- Galba-ae (էփ.) . բոտոս թեղօշի, որդն փոքրիկ կաղնւոյն :
- Galbanátus-ta-tum (ած.) . զգեցեալ հանդերձ՝ ՚ի գոյն քաղբանի :
- Galbáneus - ea - eum (ած.) . ՚ի գոյն քաղբանի :
- Gálbanum - ni (չլէ.) . քաղբան՝ խիժ ծառոյ :
- Galbinátus-ta-tum (ած.) . զգեցեալ պատմուճան՝ ՚ի գոյն քաղբանի :
- Gálbinus-na-num (ած.) . գիրդ, փափուկ, քնքուշ, թուլամորթ, մեղկ, կանացի :
- Gálbula avis - is (էփ.) . մրգասարեակ, խարտեշ սարեակ :
- Gálbulus-li (ար.) . խոզակ, կորին՝ նոճւոյ, մրգասարեակ, խոզկաղն, խարտեշ սարեակ :
- Gálea - ae (էփ.) . սաղաւարտ , զլիսանոց երկաթի :
- Galeáris - re (ած.) . զլիսանոցի , սաղաւարտեալ :
- Galeátus-ta-tum (անց. ԳԼԵ.) . Տես Gáleo.
- Galéna-ae (էփ.) . կապար փայլուն՝ ծծմբախառն, կապարահատք :
- Gáleo - eas - eávi - eátum - eáre (նրէ.) . սաղաւարտ դնեմ՝ զգեցուցանեմ, սաղաւարտեմ :
- Galéola - ae (էփ.) . նուազ, բաժակ, սկիհ, տաշտ :
- Galerículum-li (չլէ.) . յօրինիչ պիտակ վարսից, յարդարիչ կեղծ ծամոց :
- Galéríta-ae (էփ.) } արտոյտ :
- Galerítus-ti (ար.) } արտոյտ :
- Galerítus-ta-tum (ած.) . կատարաւոր, խոյրադիր :
- Galérum-ri (չլէ.) } խոյր, զլիսանոց, զլիսարկ, պիտակ ծամք :
- Galérus-ri (ար.) } արտոյտ :
- Galla - ae (էփ.) . քոս կաղնւոյ, ելուան թեղօշի :
- Gállicæ-cárum (էփ.) . խարխուլք փայտեայք, փայտեղէն մարդակք :
- Gállíce (ՎԷ.) . զօրէն գաղղիացւոյ, իբրև զգաղղիացի, ՚ի

ձև գաղղիտական, ըստ օրինակի
 գաղղիացուց :

Gallicinium - nii (չգ.) • խօսելը
 աքաղաղի, հաւախօս :

Gallina - ae (եգ.) • հաւ, մարի :

Gallinaceus - ea - eum (աթ.) • հաւ-
 ական :

› gallinaceus gallus. աքաղաղ,
 հաւ :

› gallinaceus pullus. ձագ հաւ-
 ու, մարի փոքրիկ :

Gallinaceus - ei (ար.) • հաւ, ա-
 քաղաղ :

Gallinarium - rii (չգ.) • հաւա-
 տուն, դադար հաւուց :

Gallinarius - ia - ium (աթ.) • հաւ-
 ական :

› curator gallinarius. վաճա-
 րական հաւուց, հաւազա-
 ծառ :

Gallinarius - rii (ար.) • հաւազա-
 ծառ, վաճառական հաւուց :

Gallinula - ae (եգ.) • հաւ փոք-
 րիկ, ձագ մարեաց :

Gallus - li (ար.) • հաւ, աքաղաղ :

› sub galli cantum. ընդ այգն
 ընդ առաւօսն, ՚ի հաւախօսի :

Gammarius - ri (ար.) • խեչափառ,
 փոքրիկ խեցգետին :

Ganea - ae (եգ.) } աշխարհաւ
 Ganeum - ei (չգ.) } անդ, կապելանոց, պանդոկի,
 բողանոց, պոռնկոց, պոռնը-
 կանոց :

Ganeo - ónis (ար.) • բողբոջծ,
 այր բողանոց, աշխարհաւան-
 դիկ, կարի որկորեայ, որովայ-
 նամոլ :

Gangraena - ae (եգ.) • խլերզն ,
 փտութիւն մնոյ, քաղցկեղ :

Gannio - is - ire (չգ.) • զաղուեսու
 ձայն հանեմ, նուամ, քրթ-
 մընջեմ, շշնջեմ :

Gannitio - ónis (եգ.) } ողբումն,
 Gannitus - us (բո.) } լալումն, հեծութիւն, բար-
 բառ, գոչիւն, ձայն կատուի,
 քրթմնջիւն, շշուջ :

Ganta - ae }
 Ganza - ae } եգ. սագ վայրի :

Gargarizatio - ónis (եգ.) }
 Gargarizatus - us (ար.) } իզոզելն
 զկոկորդն :

Gargarizo - zas - závi - zátum - záre
 (նրգ. et չգ.) • ողողեմ զկո-
 կորդն, սոսորդեմ :

Gárrio - is - ivi - itum - ire (չգ.) • շա-
 դակրատեմ, շափսուեմ, շաղ-
 փաղփեմ, ծոռողեմ, ճճուեմ,
 գեղգեղեմ, կոչեմ :

Garrulitas - tátis (եգ.) • շափս-
 սութիւն, բաջաղանք, բար-
 բանջք, շաղփաղփութիւն :

Gárrulus - la - lum (աթ.) • առաս-
 պելախօս, շատախօս, շաղ-
 փաղփ, զրաբան, վայրապա-
 րախօս :

Garum - ri (չգ.) • յաղեալ ձու
 ձկան, յաղեալ կիթ թառափի :

Garus - ri (ար.) • թառափ՝ ձուկն,
 թիւնիկ :

Garyóphilum - li (չգ.) • ձագա-
 խոտ, մեխակ :

Gaudens - éntis (էջթ.) • բերկրեալ,
 զուարթ, խնդալեց, գոհ, հաճ,
 հաւան, շատացեալ :

Gáudeo - es , gavisus sum - ére (չլթ.) . ուրախ լինիմ, խնդամ, բերկրիմ, ցնծամ, ըմբռնենեմ, զուարճանամ, զուարթանամ, վայելմ :

Gáudium-dii (չլթ.) . ուրախութիւն, խնդութիւն, զուարթութիւն, ցնծութիւն, խրախութիւն, բերկրութիւն, հաճոյք, զուարճութիւն :

Gaulus-li (ար.) . բաժակ նեղ երկայն :

Gáunace-es (եգ.) } տառատոկ,
Gáunacum-ci (չլթ.) } վարապանակ, թեզանաւոր, վերարկու, թիկնոց, կրկնոց, աղաբողոն :

Gausapátus-ta-tum (աթ.) . զգեցեալ ցփսփ, արկեալ զկրկնոց :

Gáusape-pis } շլթ. տառատոկ,
Gáusapum-pi } վարապանակ, կրկնոց, թիկնոց, աղաբողոն, վերարկու, թեզանաւոր :

Gausápila-ae } եգ. մեկնոց, փոքրիկ
Gausápina-ae } վերարկու :

Gaza-ae (եգ.) . մթերք, ընչաւէտութիւն, ինչք, մեծութիւն, ստացուածք, գոյք, տուն գանձուց, գանձ հասարակաց :

Geláscó-scis-scere (չլթ.) . սառիմ, պաղիմ :

Gelasínus-ni (ար.) . խորշ այտից :

Gelátio-ónis (եգ.) . ցուրտ, պաղ, սառն, պաղումն, սառնամանիք :

Gelátus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.) . Տես Gelo.

Gelucidium-dii (չլթ.) . եղեամն, սառնամանիք, աւուրք սառամանեաց :

Gélide (ՎԷ.) . սաստիկ ցրտով, ՚ի ցրտի, ցրտութեամբ, ծուլութեամբ :

Gélidus-da-dum (- lidior - díssimus) աթ. պաղեալ, սառնապատ, սառեալ, ցրտագոյն, ցրտաշունչ, ցուրտ, ոյծ, հեղգ, ծոյլ :

Gelo-las-lávi-látum-láre (ԵԴԳ. et շլթ.) . սառուցանեմ, ցրտացուցանեմ, պաղիմ, սառիմ :

Gelu կամ Gelum-li (չլթ.) } պաղ,
Gelus-us (ար.) } սառն, ցուրտ, սառնամանիք :

Gemellipara-rae (եգ.) . երկուորածին, երկուորակածին :

Geméllus-la-lum (աթ.) . երկուորի, երկուորեակ :

> gemélla proles. երկուորիք, երկուորի ծնունդ, երկուորեակք :

Geminátio-ónis (եգ.) . կրկնումն, երկրորդումն, աճումն, երկրորդութիւն, յաւելուած, առաւելութիւն :

Geminátus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.) . Տես Gémino.

Gémino - nas - návi - nátum - náre (ԵԴԳ.) . կրկնեմ, երկրորդեմ, յաւելում, զուգեմ, կցեմ, զուգեմ, յոդեմ, միաւորեմ :

Gémínus-na-num (աթ.) . կրկին, երկուորի, երկուորեակ :

» fratres gēmini. եղբարք երկուորիք, երկուորեակք :

Gemisco-scis-scere (չչ+). հառաչեմ, թառանչեմ, արտասուեմ, հեծեմ, ողբամ, աշխարեմ, լամ, ցաւիմ :

Gēmitus-us (ար+). հեծութիւն, ողբումն, լալումն, քուք, հառաչանք :

Gemma-ae (խ+). պտուկ որթոյ, ակն պատուական :

Gemmans-ántis (Քյժ+). ճաճանչաւոր, փայլուն, լուսաւոր, ականակապ, բողբոջազարդ, պտկեալ :

Gemmáscō-scis-scere (չչ+). որթատունկն զբողբոջ պտկոյն բանայ, պտկին որթք, բողբոջեմ, բողբոջս արձակեմ :

Gemmátus-ta-tum (անց. րբէ+). Տես Gemmo.

Gemméscō-scis-scere (չչ+). աւկանակերպ լինիմ, զարդարիմ ակամբք պատուականօք :

Gēmmeus-ea-eum (ար+). ականակերպ, ականագոյն :

Gémifer-mifera-rum (ար+). որբերէ ականս պատուականս :

Gemmo-mas-mávi-mátum-máre (չչ+). ականակերպ շողամ, բողբոջեմ, պտկիմ, բողբոջս արձակեմ :

Gemmósus-sa-sum (ար+). ականակապ, զարդարեալ ակամբք :

Gémmula-ae (խ+). փոքրիկ ակն պատուական :

Gemo - mis - mui - mitum - mere (չչ+). արտասուեմ, հեծեմ,

զլալ հարկանիմ, լամ, աշխարեմ, ողբամ, կոծիմ, սզամ :

Gemóniae - iárum (խ+). տեղեզլխապարտաց առ նախնի շոռովմայեցիս, բեմ գլխատութեան, կախաղան :

Gemónius-ia-ium (ար+). ողբալի, հեծեծելի, հառաչական :

» scalae gemóniae. տեղեզլխապարտաց առ շոռովմայեցիս, բեմ գլխատութեան, կախաղան :

Gena-ae (խ+). ծնօտ, թուրծ, այտք, ծամելիք :

Genealógia-ae (խ+). լինելարանութիւն, ազգաբանութիւն, ազգահամար, գիրք ծննդեան, սոհմագիրք, սոհմաթիւք, սերունդ, զարմ, զաւակ, ազգ և տակ և տոհմ :

Geneálogus-gi (ար+). ազգաբան, մատենադիր ազգահամարի :

Gener-ri (ար+). փեսայ, տայգր, հոր, եղբայր տուն, ուստր աներոյ, աներ, քեռայր, քենւոյ այր, ինամի :

Generábilis-le (ար+). ծնանելի, ծննդական :

Generális-le (ար+). համաշխարհական, ընդհանրական, տիեզերական, համօրէն, հասարակաց :

Generáliter (ՎԷ+). առ հասարակ, ընդհանուր, խառն ՚ի խուռն, ընդհանրապէս, հասարակաց մնօք հայեցեալ :

Generáscō-scis-scere (չչ+). ՚ի լոյս պամ, ծնանիմ :

Generátim (ՋԷ). առհասարակ, ընդհանրապէս, համօրէն, ընդհանուր :

Generátio - ónis (ԷԳ). ծնունդ, աղգ, ցեղ, ճետ, առհմ, զաւակ, բեր, արդիւնք, արգասիք, տոհմականք :

Generátor - óris (ար). սկիզբն, ծնիչ, հայր, ծնող, առաջնորդ :

Generátrix - rícis (ԷԳ). ծնանելի, մայր, կին :

Generátus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Género.

Género - ras - rávi - rárum - ráre (ԵԳ). ծնանիմ, ծնուցանեմ, բուսուցանեմ, բխեմ, բերեմ :

Generóse - sius (ՋԷ). ազնուական մտք, ազնուագոյնս, բազում շքով :

Generósitas - tátis (ԷԳ). ազնուութիւն, ազնուականութիւն, ազնուական բարք, մեծանձնութիւն, ազատութիւն, զօրութիւն, շքեղութիւն, աւագութիւն, կար :

Generósus - sa - sum (- sior - sissimus) ար. հռչակաւոր, անուանի, հոյակապ, քաջանուն, երեւելի, ազնիւ, ազնուական, բարետոհմ, սղատ, մեծանձն, առատամիտ :

Génesis - is կամ - néseos (ԷԳ). օր ծննդոց, ծնունդ, արարածք, զիրք ծննդոց :

Genethliaci - córum (ար). աստեղանշմարք, քաղեայք, աստեղագէտք, ժամաբաշխք, մոզք :

Genethliológia - ae (ԷԳ). աստեղանշմարութիւն, աստեղագիտութիւն, ժամագիտութիւն, ծննդաբաշխ ծննդոցք, ծննդաբանութիւն, քաղեութիւն, մոզութիւն :

Geniális - le (ար). հաճոյ, պատշաճ կամաց, հեշտական, կամակ, զուարթարար, բերկբական, սիրովիչ :

Geniáliter (ՋԷ). հաճոյագոյնս, հաճոյ օրինակաւ, հաճութեամբ, հեշտականութեամբ, զուարթութեամբ, քաղցրութեամբ :

Geniculátim (ՋԷ). հանգոյց առհանգոյց, հանդոյց 'ի հանգուցէ, հաստակապ հանգուցիւք :

Geniculátus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Genculo.

Gencilo - las - lávi - látum - láre (չգ). պնդեմ հանգուցիւք, խեղք արկանեմ :

Gencilum - li (չգ). ծնկակապ կազմած ցօղնոյ ցորենոյն, ծնկակապ կապք :

Genímen - minis (չգ). սերունդ, աղգ, ազգատոհմ, զարմ, ցեղ, բեր :

Genísta - ae (ԷԳ). մոշոյ, մոշենի :

Genitális - le (ար). ծննդական :
» genitális hora, genitale tempus. ժամ՝ ժամանակ ծնանելոյ մանկանն, օր ծննդեան :

Genitáliter (ՋԷ). ծննդեամբ, ծնանելով :

Genitivus - va - vum (ար). բնա-

ծին, ընդարոյս, բնական, բնա-
կաւոր, բուն, ընտոծին, տոհ-
մակից, տոհմային :

> casus genitivus. սեռական հո-
ւով :

Génitor-óris (ար.) . ծնող, ծնիչ,
հայր :

Génitrix-ricis (խ.) . ծնելի, ծնող,
մայր, ծնանելի, կրելի :

Genítúra-ae (խ.) . ծնունդ, օր
ծննդոց, ժամագիտութիւն :

Génitus-ta-tum (անց. դրբ.) . Տես
Gigno.

Génitus-us (ար.) . ծնունդ :

Génius-nii (ար.) . ոգի, հրեշտակ,
ճաշակ, համ, հաճութիւն,
հաճոյք, ախորժանք, յօժա-
րութիւն, բարք, բնութիւն :

Gens - ntis (խ.) . ժողովուրդ,
մարդիկ, ամբոխ, ազն, ազգ,
բազմութիւն, ազգատոհմ,
տոհմ, զարմ, ցեղ, ընտանիք,
տուն :

> úbinam géntium sumus? Բւր
իցեմք, յորհւմ աշխարհի ար-
դեօք կեամք :

> sine gente. աննշան, ապա-
տոհմ, անտոհմ, արհամարհ,
անարգ, զծուծ :

Gentiána - ae (խ.) . բող, օձի
դեղ :

Génticus-ca-cum (աժ.) . տոհ-
մային, ազգային :

> géntico more. ըստ տոհմային
սովորութեան :

Gentilis-le (աժ.) . 'ի նմին տանէ,
տոհմական, տոհմային, ազ-
գակից, ազգական :

Gentilitas - tátis (խ.) . ազգա-
տոհմ, տոհմազիրք, տոհմա-
թիւք :

Gentilliter (ՋԷ.) . ըստ հայրենի
սովորութեան :

Gentilitius-tia-lium (աժ.) . տոհ-
մային, տոհմական, 'ի նմին
տանէ, ազգական, ազգակից :

Genu-nu (չլ.) } ծունր, ծունկք,
Genus-ni (ար.) }
գուճ :

> genu submitto. ծունր դնեմ՝
կրկնեմ, 'ի ծունր իջանեմ, 'ի
գուճս անկանիմ :

Genuália - lium (չլ.) . զրահք՝
պահպանակ ծնգաց :

Genuine (չլ.) . անկեղծիկ մտօք,
միամտութեամբ, յստակապէս,
պարզմտութեամբ :

Genuinus-na-num (աժ.) . բնա-
կան, բնակաւոր, բուն, ընդա-
րոյս, ընտանի, առանին :

Genus-neris (չլ.) . ազգ, ազգա-
տոհմ, զարմ, ցեղ, սերունդ,
ջոկ, երամ, կերպարանք, գու-
նակ, տեսակ, օրինակ :

> genus humánum. ազգ մարդ-
կան՝ մարդկեղէն, մարդիկ :

Geográphia - ae (խ.) . երկրա-
գրութիւն, աշխարհագրու-
թիւն :

Geográphicus-ca-cum (աժ.) . աշ-
խարհագրական, երկրագրա-
կան :

Geógraphus-phi (ար.) . երկրա-
գիր, աշխարհագիր :

Geológia-ae (խ.) . երկրախօսու-
թիւն, ճառք երկրի :

Geómetra-ae (ար․)․ երկրաչափ․
 Geométria-ae (եգ․)
 Geométrica-córum (չչ․)
 Geométrice-ces (եգ․) } երկ-

րաչափութիւն, երկրաչափա-
 կանն ։

Geométrice (ՎԷ․)․ ըստ կանո-
 նաց երկրաչափութեան, ըստ
 երկրաչափական օրինաց ։

Geométricus-ca-cum (աթ․)․ երկ-
 րաչափական, երկրաչափ ։

Geórgica-córum (չչ․)․ մշակա-
 կան երգք ։

Geórgicus-ca-cum (աթ․)․ երկ-
 րադործական, մշակական ։

Geránion-ánii }
 Geránium-nii } չչ․ խորդենի,
 կռնկենի ։

Gerária - ae (եգ․)․ մանկակալ,
 աղախին, դայեակ ։

Geréndus-da-dum (Քյթ․)․ առ-
 նելի, գործելի ։

» res geréndae. գործք, իրք,
 արարք ։

Gerens-éntis (Քյթ․)․ գործարար,
 սպասակալ ։

» male rem gerens. յոռի մա-
 տակարար, վատնիչ ։

Germáne }
 Germánitus } ՎԷ․ հաւատարմու-
 թեամբ, հարազատապէս, իր-
 րև զեղբայր, յստակամիտ
 մտօք, միամտութեամբ, ան-
 կեղծութեամբ ։

Germánitas-tátis (եգ․)․ եղբայ-
 րութիւն, հարազատութիւն,
 մտերմութիւն, նմանութիւն,
 պատկեր ։

Germánus-na-num (- níssimus)
 աթ․ հարազատ, ճշմարիտ,
 մարմնաւոր, մարմնական, ան-
 կեղծաւոր, պարզամիտ, յրս-
 տակամիտ, նման, հանգոյն,
 նոյնպիսի, նոյնգունակ ։

Germen - minis (չչ․)․ բողբոջ,
 խաւարծի, պտուկ ։

Germinátio-ónis (եգ․)․ ծլարձա-
 կութիւն ։

Gérmino-nas-návi-nátum-náre
 (նրգ․ et չչ․)․ բողբոջս ար-
 ձակեմ, բողբոջեմ, ընձիւղեմ
 զբողբոջ, պտկիմ ։

Gero-ris-essi-estum-rere (նրգ․)․
 տանիմ, կրեմ, ունիմ, վարեմ,
 ըմբռնեմ, ուղղեմ, առաջնոր-
 դեմ, մատակարարեմ, տամ,
 առնեմ, գործեմ ։

» morem gero tibi. յանկուցա-
 նեմ զսիրտ քո, հաճեմ զքեզ,
 ողբքեմ, փաղաքշեմ ։

» gero me. վարեմ կեանս, երև-
 իմ, գնամ, կերպարանիմ ։

Gerontodidáscalus-li (ար․)․ ու-
 սուցիչ ծերոց ։

Gerontotróphium-phii (չչ․)․ ծե-
 րոց հիւանդանոց ։

Gerrae - rárum (եգ․)․ սնոտիք,
 դոյնի իրք, բաջազանք, բար-
 բանջք, խազարիկ ։

Gérulus-la-lum (աթ․)․ բարձոզ,
 կրոզ, տանելի ։

Gérulus - li (ար․)․ կրելի, բեռ-
 նակիր ։

Gerúndium - dii (չչ․) կաճ }
 Gerundívus modus - di (ար․) }
 դերբայ, փոխանակ բայի ։

Gerúsia-ae (խփ.). ասեան դասաստանի, տուն խորհրդոյ, խորհրդարան, սինկղիտոս, ծերակոյտ :

Gesta-tórum (չգփ.). գործք քաջութեան, պուքիսութիւնք, նշաւակութիւնք, նահատակութիւնք, երեւիլի արարք՝ գործք՝ իրք :

Gestámen - minis (չգփ.). ծանրութիւն, կշիռ, կշռոց, բեռն, աղի :

Gestátio-ónis (խփ.). կրթութիւն մարմնոյ, երթեւեկ, ճեմելիք, շրջնցուցանելն պատգարակաւ, ճեմք, զքօսանաց վայր :

Gestátor-óris (ար.). կրօղ, բարձող, տանելի :

Gestatórium-rii (չգփ.). պատգարակ, դեսպակ, լիտիք, աթոռ, գահ, նստելի :

Gestatórius-ria-rium (ափ.). տանելի, դիւրատար, կրելի, փոքրիկ :

› sella gestatória. պատգարակ, դեսպակ, նստելի, լիտիք, աթոռ փոքրիկ :

Gestátrix-ricis (խփ.). կին բարձող և կրող :

Gestátus-us (ար.). կրելն, տանելն, տեղափոխութիւն :

Gesticulária-ae (խփ.). կատակերգու կին, գուսան, վարձակ :

Gesticulátio-ónis (խփ.). գուսանական խաղ, գուսանութիւն, ծաղրածութիւն, խեղկատակութիւն :

Gesticulátor-óris (ար.). ձեռնա-

ծու, ծաղրածու, խեղկատակ, պատրիչ, պարծուկ :

Gesticulátus-ta-tum (անց. Գրք.). Տես Gesticulor.

Gesticulor-láris-látus-lári (հար.). ձեռնածութիւնս առնեմ, կատակեմ, խաղամ ձեռաց արագութեամբ, բազում շարժմունս սնդամոց առնեմ՝ ի խօսելն, խեղկատակեմ, խաղոյ բանս հնարեմ :

Géstiens-éntis (Քյթ.). ուրախ, զուարթ, խնդալից, զուարթագին, բերկրեալ, խնդամիտ, խրախամիտ, ցնծալից :

Géstio-is-ivi-ítum-íre (չգփ.). բերկրիմ, ցնծամ, խայտամ, նազիմ, կայթեմ, ուրախ լինիմ, սօնեմ, սօն խմբեմ :

› ómnia scire géstio. ցանկամ և փափաքեմ իրագէտ լինել ամենայն իրաց :

Géstio-ónis (խփ.). մատակարարութիւն, տեսչութիւն, խնամակալութիւն, հոգաբարձութիւն, գործակալութիւն, վարչութիւն :

Géstito (Նրգ. Ito արճ.). բառնամ ՚ի վերայ ուսօց, շալակեմ, ունիմ :

Gesto-tas-távi-tátum-táre (Նրգ.). տանիմ, կրեմ :

› gesto in útero. յղի լինիմ, յղանամ :

Gestor-óris (ար.). ամբաստան, շարախօս, քսու, մատակարար, խնամակալ, գործակալ :

Gestuósus-sa-sum (ափ.). որ բա-

զում անգամ շարժէ զձեռս ,
ծաղրածու, կատակերգ :

Gestus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես
Gero.

» res gestae. արութիւնք քա-
ջութեան, նշաւակութիւնք,
նահասակութիւնք, առաքի-
նութիւնք, երկելի գործք՝
արարք՝ իրք :

Gestus-us (ար.). շարժումն ձե-
ռաց և այլոց անդամոց, շար-
ժումած :

» lex gestus. օրէնք շարժման
անդամոց ՚ի խօսելն :

Géthyum - ii (չգ+). սոխ փոք-
րիկ, ասկաղոնացի խատոր :

Gibba-ae (եգ+.) } սապաս ողին,

Gibber-ris (չգ+.) } ողն ուռուցեալ :

Gibber - ra - rum կամ

Gibberósus - sa - sum } անց. սա-

Gibbus - ba - bum } պատողն, զմբծարդ, ուռու-

ցիկ, գնդաձև :

Gibbus-bi (ար.). այտումն, ու-
ռէց, ուռուցումն, ելունդն,
ողն :

Gigánteus-ea-eum (անց+). վեթ-
խարի, սկայաձև, տիտանեան :

Gigantomáchia-ae (եգ+). սկայ-
ամարտութիւն, պատերազմ
սկայից ընդդէմ աստուածոց :

Gigas-ántis (ար.). սկայ, հսկայ-
ազն, մարդ յաղթանդամ :

Gignéntia-ium (չգ+). դալարիք,
խոտք, խաւարաք, տունկք,
սէզք, բոյսք :

Gigno-nis, génuí, génitum-nere

(նրգ+). ծնանիմ, ծնուցանեմ,
բուսուցանեմ, բխեմ, բերեմ,
առթեմ :

Gingíva-ae (եգ+). լինգ :

Gingívula-ae (եգ+). փոքրիկ լինգ :

Gingrína-ae (եգ+). սրինգ տուա-
րածական՝ որոյ ձայնն է իբրև
զկոչաձայն աղաղակ սազաց :

Gingrinátor - óris } ար. սրնգա-

Gingritor - óris } չար :

Gingrio-is-íre (չգ+). զկոչաձայն
զաղաղակ բառնամ հանգոյն
սազաց, կոչեմ իբրև զսազս :

Glabéllus-la-lum (անց+). հարթ
և հորդ, կուռ և կոկ, յղկեալ,
ողորկ, կոկեալ, դիւր :

Glaber - bra - brum (-rior) անց+.
ողորկ, փետեալ, գերծեալ,
մաշտեալ :

Glabrária-ae (եգ+). ոչխար՝ օղի
կտրեալ :

Glabréntia loca-córum } չգ+ ա-

Glabréta-tórum } մայի տեղիք, ամուլ և ան-
պտուղ վայրք :

Glabrésco-scis-scere (չգ+). տե-
րեալթափ լինիմ, փետիմ, ելա-
նեմ ՚ի մորթոյ, մորթազերծ
լինիմ :

Glabro - ras - rávi - rátum - ráre
(նրգ+). փետեմ, խզեմ, քեր-
ծում զմազս, թափեմ զփե-
տուրս թռչնոց :

Glaciális - le (անց+). սառնեղէն,
սառնապատ, սառնակերպ,
սառեալ, ցրտաշունչ, պա-
ղեալ :

Glaciátus-ta-tum (անց. րբբ.).

Տե՛ն Glácio.

› glaciátus cáseus. պանիր մածեալ, կաթն թանձրացեալ, մածուն :

Glácies-éi (խգ.). սառն, պաղ :

Glácio - ias - iávi - iátum - iáre (նրգ.). սառուցանեմ, ցրտացուցանեմ :

Gladiátor-óris (ար.). սուսերամարտիկ, ըմբիշ սուսերաձիգ, մենամարտիկ, մենակուիլ :

Gladiatórium-rii (չղգ.). վարձք սուսերաձիգ ըմբշաց, թռշակ մենամարտկաց :

Gladiatórius-ia-ium (աձ.). սուսերական, սուսերամերկաց, սուսերաւորաց :

Gladiátúra-ae (խգ.). սուսերական մրցութիւն, խաղ սուսերաց, մենամարտ կռիւ, մենամարտութիւն :

Gladfolus-li (ար.). կտրոց փոքր, դանակ :

Gládus-dii (ար.). սոււր, սուսեր, թուր, դաշոյն, վաղակաւոր, երկաթ, գէն :

› dístingo կամ nudo gládium. մերկանամ զսուրն 'ի պատենից :

Glandárius-ia-ium (աձ.). խոզկաղնոյ, որ բերէ վայրի կաղնիս :

Glándifer-dífera-rum (աձ.). որ բերէ խոզկաղնիս, պտղաբեր, պարարտ, բերրի, արգասաւոր, աւատ :

Glándium - dii (չղգ.). սպնդա-

նման միս 'ի մարմնի, գեղձ, խաղձմուկք :

Glándula-ae (խգ.). նշաձև գեղձք յերկոսին կողմանս կոկորդի, խոզատանձ, խոյլ, նուշք մեղէնք :

Glandulósus-sa-sum (աձ.). գեղձական, գեղձակերպ, լի գեղձիւք :

Glans-ndis (խգ.). կաղին վայրի, խոզկաղին, գնդակ կապարեայ :

Glárea-ae (խգ.). խիճ, կոպիճ, աւաղ մանրախիճ :

Glaréola - ae (խգ.). մանրախիճ քար :

Glareósus-sa-sum (աձ.). խճուտ, լի խճովք :

Glaúcinus-na-num (աձ.). հարեալ 'ի կանաչ, կանաչանման, կանաչագոյն :

Glaucóma-ae (խգ.) կամ } կանաչ
Glaucóma-matis (չղգ.) }
կեղևանք աչաց, ախտ կանաչութեան աչաց :

Glaucus-ca-cum (աձ.). հարեալ 'ի կանաչ, սակաւ մի կանաչ, ծովագոյն, ծաւի, կապուտակագոյն, երկնագոյն :

Gleba - ae (խգ.). կոշտ հողոյ, գուղձն :

› gleba mármoris. բեկոր մարմարիոնի, հատոր կճոյ :

Glebárius - rii (ար.). որ փերէ զգուղձն :

Glebósus-sa-sum (-sior) } աձ.
Glebuléntus-ta-tum }

ուր իցէ կոշտ հողոյ :

Glébula - ae (եփ․)․ դոյզն կոշտ
 Տողոյ, սակաւ գուղձն :

Glessum-si }
 Glesum-si } Ղէ․ բազմադունի
 աին, սաթ, ելեկտրիոն :

Glirárium-rii (Ղէ․)․ բայոց առ-
 նիտաց :

Glis-iris (ար․)․ առնէտ :

Gliscerus-ra-rum (ար․)․ առատ,
 աճեցուն, յորդ, բազում :

Glisco-scis-scere (Ղէ․)․ աճեմ,
 զարգանամ, առաւելում, ու-
 թախ լինիմ, խայտամ, ցնծամ,
 կայթեմ, դիրսնամ, պարար-
 տանամ, փափաքեմ, տեսչա-
 նամ :

Globátus-ta-tum (անց․ ԴԵԲ․)․
 Տես Globo.

Globo - bas - bávi - bátum - báre
 (նրփ․)․ պատեմ 'ի կծիկն, 'ի
 մի խառնեմ, կծկեմ :

Globósus-sa-sum (ար․)․ բոլորչե,
 դնդաձև, բոլորակ, բոլորաձև :

Glóbulus-li (ար․)․ փոքրիկ գունդ,
 գնդակ :

Globus-bi (ար․)․ գունդ, շրջա-
 նակ, բոլորն բոլորակ :

» lanae globus. կծիկ, ծրար
 ասուի :

» globus équitum. վնշտ հե-
 ծելոց :

» globus návium. սորվիղ նաւ-
 աց, նաւատորմիղ :

Glócio-is-íre կամ }
 Glócito (Ito արժ․) } Ղէ․ հաւու
 ձայն ածեմ, գրգամ, կարկա-
 չեմ :

Glomerábilis-le (ար․)․ պատելի

'ի կծիկն, բոլորաձև, բոլորչե,
 գնդաձև :

Glomerátio-ónis (եփ․)․ պատա-
 տանք, ծրար, կոյտ, շեղջ,
 խուժք, խուռն, դէզ :

Glomerátus-ta-tum (անց․ ԴԵԲ․)․
 Տես Glómero.

Glómero-ras-rávi - rátum - ráre
 (նրփ․)․ պատեմ, պատատեմ,
 շաղեմ, կծկեմ, կուտեմ, կծիկս
 առնեմ, գնդեմ, գումարեմ,
 հաւաքեմ, շեղջեմ, դիզանեմ :

Glomerósus-sa-sum (ար․)․ բոլո-
 րակ, գնդաձև, բոլորչե :

Glomus - meris (Ղէ․) } կծիկ,
 Glomus-mi (ար․) }
 ծրար :

Glória-ae (եփ․)․ փառք, փառաւ-
 որութիւն, պատիւ, շքեղու-
 թիւն, պայծառութիւն, մե-
 ծարսնութիւն, պարծանք,
 սնապարծութիւն, զրափա-
 ուութիւն, փառարանութիւն :

Gloriabúndus - da - dum (ար․)․
 սնապարծ, պարծուկ, մեծա-
 բան, անձնապով :

Gloriola-ae (եփ․)․ շնչին փառա-
 սիրութիւն, դոյզն փառք :

Glórior - iáris - iátus - iári (հար․)․
 պանծամ, պարծիմ, մեծարանս
 խօսիմ :

Gloriöse-sius-sissime (ՏԷԲ․)․ փա-
 ոօք, դովութեամբ, շքով, գո-
 վելի օրինակաւ, մեծարանու-
 թեամբ, սնապարծիկ փառօք :

Gloriósus-sa-sum (- sior - sissi-
 mus) ար․ փառաւոր, մեծա-
 րոյ, հոյակապ, փառասէր,

անապարծ, անձնագող, պար-
ծուկ :

Glos-oris (խփ.). քոյր առն, տալ :

Glossa-ae (խփ.). անսովորական՝
մթին անուռ, նորանշան բառ :

Glossarium - rii (չլփ.). բառա-
գիրք, բարբառարան :

Glosséma - matis (չլփ.). մեկնիչ
բան, նորացոյց բառ :

Glubo-bis-bere (նրփ.). քերեմ,
չերծում, մորթեմ, մերկանամ
զմորթն, մորթաղերծ առնեմ :

Glucidátus-ta-tum (աժ.). անուռ
չակ, քաղցր, հաճոյական, ա-
խորժական :

Gluma-ae (խփ.). պատիճ ցորե-
նոյ, փոճոկ սիսուան :

Gluten-tinis (չլփ.). սոսինձ, հոյզ
մածանող :

Glutinaméntum - ti (չլփ.) } մա-
Glutinátio - ónis (խփ.) }
ծուցանելն սոսնձով, մածա-
նողութիւն :

Glutinátor-óris (աբ.). կցող սո-
սնձով :

Glutinátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Glútino.

Glutínium-nii (չլփ.). հոյզ մա-
ծանող, սոսինձ :

Glútino - nas - návi - nátum - náre
(նրփ.). մածուցանեմ՝ կցեմ
սոսնձով, միաւորեմ սերտիւ,
յօղեմ, զօղեմ, պնդեմ :

Glutinósus-sa-sum (- sior - síssi-
mus) աժ. մածանող, մատ-
չօղ, կոռուղ :

Glútinum - ni (չլփ.). հոյզ մա-
ծանող, սոսինձ :

Glútio-is-ivi կաժ - ii-ítum-íre }
Glúttio-is-ivi կաժ - ii-ítum-íre }
նրփ. կլանեմ, ուտեմ անյագ,
լափեմ, ծախեմ :

Gluto-ónis } աբ. որկորուստ, որ-
Glatto-ónis }
կորեայ, անյագ :

Gluttus-ta-tum } աժ. զօղեալ,
Glutus-ta-tum }
կցեալ, կապեալ, միաւորեալ :

Glutus-ti } աբ. որկոր, փող, կո-
Gluttus-ti }
կորդ :

Glycyrrhiza - ae (խփ.). մատուռ
տակ՝ տունկ :

Glycyrrhizites - tae (աբ.). գինի
համեմեալ ընդ մատուռտակ :

Gnáritas-látis (խփ.). տեղեկու-
թիւն, գիտութիւն, ծանօ-
թութիւն :

Gnarus-ra-rum (աժ.). գիտուն,
հանճարեղ, իմաստուն, տե-
ղեակ, հմուտ :

Gnata-ae (խփ.). աղջիկ, դուստր :

Gnatus-ti (աբ.). զաւակ, որդի,
ուստր, մանուկ :

Gnáviter (Ջլբ.). փութով, խնա-
մով, բազում պնդութեամբ,
ճշդիւ գտակաւ :

Gnavus-va-vum (աժ.). ջանա-
սէր, գործօնեայ, ժրազուխ,
արթուն, հսկող :

Gnomon-nis (աբ.). սլաք՝ ասեղն
արեգակնային ժամացուցի :

Gnomónica - ae } խփ. արուեստ
Gnomónice - es }
նկարելոյ զարեգակնային ժա-
մացոյց :

Gnomónicus-ca-cum (ած.) արեգակնային ժամացուցի :

» gnomónici-córum (ար.) դրոշմիչ արեգակնային ժամացուցի :

Gomphus-phi (ար.) փայտեայ պահանդ, կողակ :

Gonárche - es (էգ.) արեգակնային ժամացոյց :

Gorgónia - ae (էգ.) կորալիոն , բուստ :

Gossípion-pii } Կշ. բամբակենի,
Gossýpion-pii } բամբակ :

Grabátus-ti (ար.) մահիճք, անկողին փոքրիկ , բազմական , խշտեակ :

Graciléscó-scis-scere (չգ.) մաշիմ, նրբիմ, անօսրանամ, հիւծանիմ, վտտիմ, ծիւրիմ :

Gracílipes - lípedis (ած.) ծիւրեալ ոտիւք :

Grácilis-le (-cillior-líssimus կամ -illimus) ած. վտտիտ, ծիւրեալ, նուրբ, բարակ, անօսր, անզայտ :

Gracílitas-tátis (էգ.) անօսրութիւն, նրբութիւն, վտտութիւն, ծիւրութիւն, տկարութիւն :

Gracillo - las - lávi - látum - láre (չգ.) հաւն խօսի, ձայն ածէ աքաղաղն :

Gráculus-li (ար.) որի :

Gradárius-ia-ium (ած.) արագագնաց, երագընթաց, զգունամիտ :

Gradátim (Աբ.) աստիճան յաս-

տիճանէ, տակաւ տակաւ, առ սակաւ սակաւ, ոտն ոտն :

» gradátim curro. 'ի շորս արշաւեմ, սուրամ, վարգեմ :

Gradátio-ónis (էգ.) աստիճանք, սանգուզք, որոշք սանգղոց, աստիճանեալ կարգ բանից :

Grádior-deris, gressus-di (հար.) անցանեմ, երթամ, չուեմ, խաղամ, գնամ, զգնամ, շրջիմ, ձեմիմ, քայլեմ, ոտնփոխ լինիմ :

Gradivícola-ae (ար.) երկրագու Երեսի :

Gradívus-vi (ար.) Երես՝ դիք պատերազմի :

Gradus - us (ար.) որոշք սանգղոց, աստիճան, պաշտօն, սպաս, պատիւ, բարձ, հանգամանք, պայման, կարգ :

Graecánice (Աբ.) յունարէն, իբրև պոյն :

Graecánicus-ca-cum (ած.) յունական, հելլենական, յոյն :

Graecátus-ta-tum (անց. դբ.) Տես Graecor.

Graece (Աբ.) իբրև պոյն, յունարէն :

Graeciénsis-se (ած.) որ 'ի Յունաստանէ գայ, հելլենացի, յոյն :

Graecísso-as-ávi-átum-áre(չգ.) }
Graecor-cáris-cátus-cári (հար.) }
զնմանութիւն յունաց բերեմ,
յունական գործիմ, շուպտիմ,
խրախունս առնեմ :

Graécitas-tátis (էգ.) յոյն լեզու, յոյնութիւն, հելլենա-

կանութիւն, յունական սաս-
 ցած :
 Grallae-lárum (խփ.) • երկատանի
 սանդալք, ոտնացուպք :
 Grallátor-óris (ար.) • որ ազանի
 երկատանի սանդալս :
 Gramen-minis (չլտ.) • սէզ, խոտ,
 դեղ դալար :
 Gramia-ae կամ }
 Grámiaθ-iárum } խփ. բիժ, գիջու-
 թիւն աչաց :
 Gramineus-ea-eum }
 Graminósus-sa-sum } ած. սիզա-
 կան, սիզարոյս, լի սիզովք,
 պարարտարօտ :
 Gramiósus-sa-sum (ած.) • գիճ-
 ակն, բժարեր :
 Grammáteus-tei (ար.) • ատենա-
 կալ դպիր, ատենադպիր, նո-
 տարացի, դպրապետ, սեմիար,
 նշանադիր :
 Grammática-ae }
 Grammátice-es } խփ. դպրու-
 լեզուի, քերականութիւն :
 Grammátice (ՎՔ.) • ըստ օրինաց
 դպրութեան, ըստ կանոնաց
 քերականութեան :
 Grammáticus-ca-cum (ած.) • քե-
 րականական, դպրութեան,
 գրամարտիկեան :
 > grammática-córum (չլտ.) • օ-
 բէնք դպրութեան, կանոնք
 քերականութեան :
 Grammáticus-ci (ար.) • գրամար-
 տիկոս, դպիր, քերական, գրա-
 դէտ :
 Grammatista-ae (ար.) • յոռի ու-
 սուցիչ քերականութեան :

Grammatophylácium-cii (չլտ.) •
 հրովարտակաց տուն, դիւա-
 նատուն, դիւան :
 Grámmicus-ca-cum (ած.) • գծա-
 կան, գծակերպ :
 Granárium - rii (չլտ.) • շտեմա-
 րան ցորենոյ, համբարք :
 Granátim (ՎՔ.) • հատիւ, հատ
 հատս :
 Granátum - ti (չլտ.) • նռնենի,
 նուռն :
 Granátus-ta-tum (ած.) • ատոք,
 հասկաթուռ, լի հատիւք,
 բազմահատ :
 > mela granáta (չլտ.) • նուռնք,
 նռնենիք :
 Granátus - us (ար.) • ատոքու-
 թիւն :
 Grandaévus-va-vum (ած.) • զա-
 ուամեալ, հինուուրց, բազմա-
 ժամանակեայ, յիսնածեր :
 Grandéscó-scis-scere (չլտ.) • մե-
 ծանամ, աճեմ, զարգանամ,
 առաւելում :
 Grandículus-la-lum (ած.) • փոքր
 մի մեծ :
 Grandiloquus-qua-quum (ած.) •
 մեծարան, ճարտարախօս, պո-
 ռոտախօս :
 Grándinat - nábat (դճլ.) • կար-
 կուտ տեղայ, մըրիկ փոթոր-
 կեալ յառնէ :
 Grandinósus-sa-sum (ած.) • կար-
 կտախառն, մըրկածին, խոռ-
 վայոյզ :
 Grandis - de (- dior - díssimus)
 ած. մեծ, աւագ, աճեցեալ,
 զարգացեալ, 'ի չափ հասեալ :

» grandes litterae. գլխազիրք, գլխաւոր նշանազիրք :

» grandis natu. ծեր, ալևոր, հինաւուրց :

Grandiscápius - ia - ium (աձ.). հաստարմատ, բարձրաբերձ :

Gránditas - tátis (էփ.). մեծութիւն, աւագութիւն, փառք, ծերութիւն, ծերոյթ :

Gránditer-dius (Վէփ.). մեծապէս, կարի, սաստիկ :

Grandiúsculus - ia - lum (աձ.). սակաւիկ մի մեծ :

Grando - dinis (էփ.). կարկուտ, մրրիկ :

Gránifer-nífera-rum (աձ.). ցորեննաբեր :

Granósus-sa-sum (աձ.). ատոք, հասկաթուռ :

Granum-ni (չլփ.). ցորեն, դեղահոնդ, հատ, ունդ, մրգիկ,

Graphiária theca-cae (էփ.) } կա-

Graphiárium-rii (չլփ.) } զամար, անօթ գրչաց, գրաման :

Gráphice - ces (էփ.). նկարչութիւն, ստուերագիր, օրինակ, պատկեր, նկարագիր :

Gráphicus-ca-cum (աձ.). նկարագրական, ծրագրական, բովանդակ, անթերի :

Graphis - idis (էփ.). գրիչ յաճխոյ առ 'ի նկարել, ստուերագիր, ծրագիր, նկար :

Graphiscus-sci (աբ.). վերաբուժական ունելիք, աքծան վերաբուժից :

Gráphium-phii (չլփ.). գրիչ կա-

պարեայ՝ երկաթի, գրոց, հերիւն :

Grassátio-ónis } էփ. յելուզակու-

Grassatúra-ae } թիւն, աւագակութիւն, սպանութիւն, գողութիւն :

Grassátor-óris (աբ.). յելուզակ, աւագակ, զանձահատ :

Grassor-sáris-sátus-sári (հար.). յելուզակաբար արշաւեմ, յառաջեմ, ասպատակեմ, աւագակեմ, սպանանեմ զձանապարհայն :

Gratans-ántis (էյձ.). ուրախակից, խնդակից :

Grate-lius-tissime (Վէփ.). սրտի մտօք, մտադիւր, շնորհակալութեամբ :

Gratéolens - éntis (աձ.). անուշահոտ, հոտեղ, անուշաբոյյ :

Grates (էփ.). երախտահատոյցք, շնորհակալութիւն, գոհութիւն :

» grates tibi ago. շնորհակալ լինիմ քեզ, գոհանամ զքէն :

» grates hábeo. շնորհս ունիմ՝ հատուցանեմ քեզ, դարձուցանեմ երախտեաց երախտիս :

» grates réfero, repéndo. դարձ փոխարինի առնեմ, վարձահատոյց լինիմ, տրիտուր տամ :

Grátia-ae (էփ.). շնորհք, բարերարութիւն, պարգև, երախտիք, պատիւ, յարգ, վարկ, բարեկամութիւն, սէր, իղձք, մտերմութիւն :

» Deo grátias. Աստուծոյ գոհութիւն :

» grátias ago. շնորհակալ լինիմ քեզ, գոհանամ զքէն :

» grátias hábeo. շնորհս ունիմ քեզ, երախտեաց երախտիս դարձուցանեմ :

» grátias réfero. դարձ փոխարինի առնեմ, վարձահատոյց լինիմ, արիաուր տամ :

Gratificátio-ónis (խփ.). մարդասիրութիւն , հաճութիւն , երախտիք, շնորհք, բարիք :

Gratificor-cáris-cátus-cári (հար.). բարիս՝ շնորհս առնեմ, երախտապարտ կացուցանեմ :

Gratióse-sius (ՂԷ.). քաղցրութեամբ, մարդասիրութեամբ, վայելչաբար :

Gratiósus-sa-sum (-sior-sissimus) ած. յաջող, ընդունելի, հաճոյ, հաճոյական, հեշտական, ախորժական, շնորհալից, բարեբարոյ, քաղցր, սիրուն :

Gratis } ՂԷ. ձրի, շնորհատուր
Gratúito }

Grator-táris-tátus-tári (հար.). ուրախակից լինիմ, խնդամ ընդ քեզ, զուարճանամ :

Gratúitus-ta-tum (ած.). ձրի, շնորհատուր, շնորհական :

Gratulabúndus-da-dum } ած. ուր
Grátulans-ántis }

Gratulátio-ónis (խփ.). խնդակցութիւն , զուարթութիւն , ցնճութիւն , ուրախութիւն :

Gratulátor-óris (ար.). խնդակից, ուրախակից :

Gratulatórius - ia - ium (ած.). խնդակցական, խնդութեան, ուրախակից լինելոյ :

Grátulor-láris-látus-lári (հար.). ուրախակից՝ խնդակից լինիմ, խնդամ ընդ քեզ, բարիս մաղթեմ :

» grátulor tibi hanc rem կամ de hac re. խնդամ ե ուրախակից եմ քեզ վասն այսր իրաց :

Gratus-ta-tum (- tior - tissimus) ած. հաճոյ, հաճոյական, ընդունելի, շնորհալից, վայելուչ, սիրուն, գեղեցիկ, սխորժական :

Graváte-tius } ՂԷ. ախամայ կա-
Gravátim }

մօք, յախամայ, յանկամն :
» non graváte. դիւրաւ, ինքնախամ կամօք, կամակար մտօք, ի կամակարուց, մտադիւր :

Gravátus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Gravo.

Gravedinósus - sa - sum (ած.). զլիազար, զլիացու :

Gravédo - dinis (խփ.). ծանրութիւն, զլիացաւութիւն, անզար, զլիազարութիւն :

Gravéolens - éntis (ած.). ժանտահոտ, չարահոտ, հոտեալ, նեխեալ :

Graveoléntia-ae (խփ.). չար հոտ, ժահահոտ , ժանտահոտութիւն, նեխ, նեխութիւն :

Gravésco-scis-scere (չլթ.). ծանրանամ, բռն լինիմ, աճեմ, բազմանամ, առաւելում, յղի լինիմ :

Gravidátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Grávido.
 Graviditas-tátis (էգ.). յղութիւն:
 Grávido-das-dávi-dátum-dáre
 (նրգ.). յղացուցանեմ, ծննդա-
 կան գործեմ:
 Grávidus-da-dum (աժ.). յղի,
 յղացեալ, ծանր, ծանրացեալ,
 լցեալ, լի, զեղուն, թաթա-
 ղուն:
 Gravis-ve (-vior-víssimus) աժ.
 ծանր, ծանրակիր, լցեալ,
 զեղուն, նեղեալ, տառապա-
 գին, ծանրատաղտուկ, ծան-
 րաբեռն, տաղտկալից, արժա-
 նահաւատ, մեծարոյ, զզոն,
 զգասա:
 Grávitás - tátis (էգ.). ծանրու-
 թիւն, բեռն, կշիռ:
 » grávitás caeli. անհարթու-
 թիւն օդոց, վնասակար բա-
 ժին երկրի:
 » grávitás verbórum. բանք
 ծանրաբանք:
 Grávitér - víus - víssime (Վբ.).
 ծանրութեամբ, ուժգին, սու-
 տիկս, մեծապէս, կարեւիւր,
 յակամայ, անյօժար կամօք,
 զզօնութեամբ:
 Graviúsculus-la-lum (աժ.). սա-
 կաւիկ մի ծանր:
 Gravo - vas - vávi - vátum - váre
 (նրգ.). կապեմ բեռինս ծա-
 նունս, ծանրացուցանեմ, աղ-
 խաղիւնեմ, կշռեմ, ձանձրացու-
 ցանեմ, տաղտկացուցանեմ,
 ձանձիր սունեմ:
 Gregális-le (աժ.). ՚ի նմին հօտէ,

ընտանի, ընկերասէր, սովորա-
 կան, զձուձ, անարգ:
 Gregáris - ria - rium (աժ.). ՚ի
 նմին հօտէ, հաւաքական:
 » gregáris milites. վատթար և
 ապաժաման զօրական, խու-
 ժան վատ զինուորաց:
 Gregátim (Վբ.). միահամուռ,
 երամոզին, գունդագունդ,
 դասս դասս:
 Gremiális-le (աժ.). գիւրածախ,
 գիւրայրեաց, գիւրակէզ, կի-
 զելի, վառելի:
 Grémium-mii (չգ.). ծոց, գոգ,
 գիրկ, լանջք:
 Gressus-us (ար.). քայլ, գնացք,
 ընթացք, ճանապարհորդու-
 թիւն, խաղացք:
 Gressus-sa-sum (անց. րբբ.). Տես
 Grádior.
 Grex-egis (ար.). հօտ, երամակ,
 անդեայ:
 Grillus-li (ար.). ճպուռն աշնայ-
 նոյ, ծղրիդ:
 Griphus-phi (ար.). առեղծուած,
 առասպել, առակ:
 Gróccio - is - ire (չգ.). կռչեմ,
 զազուառու ձայն ածեմ:
 Grossuláris-ae (էգ.). հաղարջ,
 հաղարջենի:
 Gróssulus - li (ար.) կամ }
 Grossus - si (ար. et էգ.) } թուղ
 խակ՝ տհաս:
 Grúmulus-li (ար.). բլուր, լեռ-
 նակ, կոյտ փոքրիկ:
 Grummus-mi }
 Grumus-mi } ար. շեղջ, կոյտ,
 մածեալ մասն:

Grúnnio-is-ívi-ítum-íre (չլէ․)․ խանչեմ, կանչեմ, բոհբոխեմ, մոմոամ :

Grunnitus-us (ար․)․ խանչիւն, կանչ :

Gruo-uis-úere (չլէ․)․ զկռնկան ձայն ածեմ :

Grus-uis (ար․ et էփ․)․ կռունկ, խորդ, բալխտր, մանգղինն :

Gryllus-li (ար․)․ ծղրիփ միջատ, ճպուռն :

› grylli. այլանդակ նկարք :

Gryphus - phi } ար․ կորճ, ար-
Gryps - yphis }
ծուառիւծ՝ գազան առասպել-
լական, անգղ գառանց :

Gubernáculum-li (չլէ․)․ սամիք, ուղղեակ, վարչութիւն, վերակացութիւն :

Gubernátio-ónis (էփ․)․ մատակարարութիւն, տեսչութիւն, անտեսութիւն :

Gubernátor - óris (ար․)․ ուղղիչ, նաւուղիղ, նաւապետ, քեղաւժար, ղեկավար, վարիչ, կուսակալ, ոստիկան :

Gubernátrix-ricis (էփ․)․ կին ուղղիչ, տնկալուչ :

Gubérno-nas-návi-nátum-náre (նրփ․)․ վարեմ, ուղղեմ, առաջնորդեմ, հովուեմ, խնամարկեմ, անտեսեմ, մատակարարեմ :

Gubérnum-ni (չլէ․)․ ուղղեակ, քեղի նաւու, սամիք :

Gula-ae (էփ․)․ որկոր, փող, կորոր, որկորստութիւն, անյագութիւն :

Gulo-lónis (ար․)․ որկորեայ, որկորուստ, որովայնապարար, շատակեր, այլ կերօղ :

Gulóse-sius (Ռք․)․ որկորստութեամբ, անյագաբար :

Gulósus-sa-sum (-sior) ար․ որկորուստ, որկորեայ, որկորամոլ, որովայնապարար :

Gúmia-ae էամ }
Gúmiae-iárum } ար․ et էփ․ շատակեր, կարի որկորեայ :

Gummátus-ta-tum (ար․)․ խժաբեր, հուլաբեր, հուլական :

Gummi (չլէ․) }
Gummis-is (էփ․) } խիժ, հոյզ :

Gúmmino-nas-návi-nátum-náre (չլէ․)․ հոյզ՝ խիժ բերեմ :

Gumminósus-sa-sum } ար․ հուլաբեր, հուլական, խժաբեր :

Gummitio - ónis (էփ․)․ օծումն հուլով, զանգուած խժի :

Gurdus-di (ար․)․ պարարտ, գէր, յոյր, թանձրամիտ, պանդոյր, անմիտ, տխմար :

Gurges-gitis (ար․)․ անդունդք, վեհ, պտոյտք ջուրց, խորխորատ, շատակեր, վաանիչ, որկորուստ :

Gurgustiolum - li (չլէ․)․ տնիկ, խուղ :

Gurgústium - tii (չլէ․)․ հիւղ, խրճիթ, աշխարհաւանդ, կապելանոց :

Gustátio-ónis (էփ․)․ առաջին կերակուրք :

Gustatórium-rii (չլէ․)․ սկզբան կերակուր, դոյզն ընթրիք :

Gustátus-us (ար.) Ծաշակ, համի
Gusto-tas-távi-tátum-táre (նրգ.
et չղթ.) աննուս գհամ՝ զճա-
շակ, ճաշակեմ, նախաճաշ
ուտեմ :

Gustus-us (ար.) համ, ճաշակ,
հաճութիւն, ակորժանք,
զբօսանք, հեշտականութիւն :

Gutta-ae (եգ.) կաթ, կաթիլ,
շիթ :

Guttae-árum (եգ.) կայլակք,
զարդք 'ի նմանութիւն կայ-
լակաց :

Guttans - ántis (բջ.) կաթիչ,
ծորան :

Guttátim (Պէ.) շիթ շիթ, առ
սակաւ սակաւ :

Guttátus-ta-tum (ած.) ծորան,
կաթեալ, ծորեալ, ճարտուկ,
ճանձկէն :

Gúttula-ae (եգ.) շիթ, կայլակ,
կաթ փոքրիկ :

Guttur-ris (չղթ.) կոկորդ, որկոր,
փող, շնչափող :

Guttúrnium-nii (չղթ.) } բաժակ,
Guttus-ti (ար.) }
անօթ անագեայ :

Gutturósus - sa - sum (ած.) որ
ունի ելունդն 'ի պարանոցի :

Gymnas-adis (եգ.) հրահանգք,
կրթութիւն, վարժք, վար-
ժումն :

Gymnasiárcha-ae } ար. տեսուչ
Gymnasiárchus-chi }
վարժոցի, հրահանգապետ :

Gymnásium - sii (չղթ.) երիտա-
սարդանոց, վարժոց, վարժա-
րան, կրթարան, հրահանգաց
ասպարեզ, դպրոց :

Gymnásticus - ca - cum (ած.)
ըմբշական, դպրոցական :

Gýmnicus-ca-cum (ած.) ըմբշա-
մարտ, մերկակռիւ :

» gymnici ludi. ըմբշամարտ
մարտ, բռնամարտիկ կռիւ,
ըմբշական մրցութիւն :

Gymnosophístae - tárum (ար.)
ուսուցիչք մրցութեան, վար-
ժիչք հրահանգաց :

Gynaecéum-ei (չղթ.) } կանա-
Gynarconitis-tidis (եգ.) }
նոց, կանանց սունն :

Gypsátus-ta-tum (անյ. ԴԵԲ.)
Տես Gypso.

Gypsátus-ta-tum (-tissimus) ած.
ծեփեալ բոով, բռաւէտ :

Gypso - sas - sávi - sátum - sáre
(նրգ.) ծեփեմ բոով, բռեմ :

Gypsum-si (չղթ.) բուռ, գաճ :

Gyrátus - ta - tum (ած.) շուրջ
պատեալ, փակեալ, շրջապատ :

Gyrus - ri (ար.) ծիր, շրջան,
շրջանակ, շուրջանակի սահ-
ման :

H

Ha! (հօր)․ ա՛յ, ո՛հ, բա՛բէ, վա՛հ :

Habéna-ae (իգ)․ սանձ, երա- սանակ, դանդանաւանդ, վա- րապան, շրուշակ, արգել :

› habénas addúco․ սանձահա- րեմ, սանձեմ :

› habénas remitto․ ձիարձակլի- նիմ, ձի առեալ արշաւեմ :

Habénula-ae (իգ)․ փոքր սանձ, փոքրիկ խրացք :

Hábeo - bes - bui - bitum - bére (նրգ)․ ունիմ, ըմբռնեմ, առ- նում, համարիմ, կարծեմ, վարկանիմ, խորհիմ, դադա- րեմ, կամ :

› hábeo cógnitum, compértum, explorátum hoc․ իրագէտ եմ իրացդ , քաջածանօթ է ինձ այդ :

› pro certo hoc hábeo․ ստոյգ գիտեմ զայս, հաւաստեալ ՚ի վերայ հասեալ է իմ :

› belle, bene hábeo․ առողջ եմ և զօրաւոր պայմանաւ :

› male hábeo․ հիւանդացեալ ղնիմ ՚ի մահիճս, խօթանամ, ախտացեալ եմ յախտաւորու- թիւն, անառողջութեան :

› quis istic habet ? ո՞նքն է քնակէ այդր, ո՞յր իցէ բնակութիւնդ :

Hábilis-le (-bílíor-líssimus) ած․ կակուղ, ընդել, համբոյր, յա- ջողակ, ձեռնհաս, պատշաճ, զարդարուն, արագ, կորովի, շոյտ :

Habilitas-tátis (իգ)․ հնարագի- տութիւն, ճարտարութիւն, յաջողակութիւն, կարողու- թիւն, հանճար, պատշաճու- թիւն :

Habilitet (ՎԷ)․ դիւրաւ, ճար- տարութեամբ, յաջողակու- թեամբ :

Habitábilis-le (ած)․ բնակելի, շէն :

Habitáculum-li (չգ) } բնակու-
Habitátio-ónis (իգ) } թիւն, յարկ, դադարք, օթե-
ան, տուն, իջւան, վանք :

Habitátør-óris (ար)․ բնակ, բնա- կիչ :

Habítio-ónis (իգ)․ ժառանգու- թիւն, ստացուածք, ինչք :

Hábito - tas - távi - tátum - táre (նրգ. et չգ)․ բնակեմ, ադա- նիմ, դադարս ունիմ, դադա- րեմ, նստիմ :

Habítudo-dinis (իգ)․ բնութիւն, բարք, բոյս բարուց, սովորու- թիւն, ընդելութիւն, վար- ժութիւն :

Hábitus-ta-tum (անց. րբբբ.). Տես
Hábeo.

Hábitus-us (ար.). բնածին բարք,
բոյս բարուց, սովորութիւն,
որպիսութիւն, բնութիւն,
հանդերձ, զգեստ, պատմու-
ճան :

Hac (Վբբ.). աստ, աստէն, աստի,
յայսմ կողմանէ :

» hac illac. աստ անդ, այսր
անդր :

Háctenus (Վբբ.). մինչև ցայս
վայր, մինչև ցայժմ :

» sed haec háctenus. այլ այս-
չափս շատ իսկ է և բաւական :

Hae (Վբբ.). ա՛, ա՛, բա՛բէ :

Haedíle-lis (չգտ.). գոմք այծից,
դադարք ուլուց :

Haedillus-li (ար.). ամիկ, ուլ, ա-
լոջ :

Haedínus-na-num (աթ.). այծե-
նի, այծեայ :

Haédulus-li } ար. ուլ, ալոջ, ա-
Haedus-di } միկ :

Haematítes-tae (ար.). արիւնա-
քար, կարմրաքար, մատիտ,
գրիչ կապարեայ :

Haemorrhágia-ae } Էթ. հոսումն
Haemórrhois-idis } արեան, արիւնահոսութիւն,
տեղատեսութիւն, թանչք :

Haerediolum-li (չգտ.). փոքրիկ
վիճակ ժառանգութեամբ ե-
կեալ :

Haeredípeta-ae (ար.). որ զհետ
պնդի ժառանգութեան, ժա-
ռանգակալ :

Haereditárius-ia-ium (աթ.). ժա-
ռանգական, ժառանգեալ :

Haeréditas-tátis (Էթ.). ժառան-
գութիւն, ժառանգաւորու-
թիւն, ստացուածք, ինչք, կա-
լուածք :

Haerédium-dii (չգտ.). ժառան-
գական փոքր կալուածք :

Haerens-éntis (Էյթ.). յարեալ,
կցեալ, յօդեալ, զօդեալ :

Haéreo-res, haesi, haesum-rére }
Haeréscó - scis - scere }

(չգտ.). յարիմ, կցիմ, կռուիմ,
կառչիմ, մածանիմ, միաւորիմ,
մերձենամ, մատչիմ, երկբայ-
իմ, յերկուանամ :

» haeret negótium. յերկուական
է գործը, խառնամառն է իրդ :

Haeres-rédis (ար. et Էթ.). ժա-
ռանգ, ժառանգաւոր, ժա-
ռանգիչ, ժառանգորդ, ժա-
ռանգակալ, պայազատ :

Haeréseos Էսմ } Էթ. հերեսու-
Haéresis-is }

թիւն, հերետիկոսական մո-
լորութիւն, հերձուած, ա-
ղանդ, մոլարանուն ուսումն :

Haesitabúndus-da-dum } ար. վա-
Haésitans-ántis }

րանող, յերկուական, երկբայ-
ական :

Haesitántia-ae (Էթ.). վարանք,
երկբայութիւն, տարակոյս,
երկմտութիւն :

» haesitántia linguae. թոթո-
վութիւն, քաղթնատութիւն :

Haesitátio - ónis (Էթ.). տարա-
կոյս, երկմտութիւն, երկբայ-

ութիւն , վարանք , անստու-
գութիւն , թոթովութիւն :
Haesitator-óris (ար.) . յերկուս-
ցեալ , վարանող , երկմիտ :
Haesito - tas - távi - látum - táre
(չլտ.) . խրիմ , զտակ սռնում ,
վարանիմ , տարակուսիմ , երկ-
բայիմ , յերկուանամ , ապուշ
անկանիմ :
› haesito linguâ . թոթովեմ ,
կակաղեմ , թոթովախօս եմ
լեզուաւ :
Halec-écis (եփ. et չլտ.) } աղկեր ,
Halex-écis (եփ.) }
անձրուկ , տառեխ ծովային ,
աղաջուր :
Hálica-ae (եփ.) . կարմրացորեան ,
ալիւր կարմրացորենոյ , փո-
խինդ յալերէ հնդիկ ցորենոյ ,
Halicárius-rii (ար.) . ծաղարար ,
պղպկունտրագործ :
Halicástrum-tri (չլտ.) . կարմրա-
ցորեան :
Hábito (չլտ. Ito արժ.) . թասեմ ,
հինինամ , փչեմ , շնչեմ , զօդ
ծծեմ , ոգի կլանեմ :
Hálitus-us (ար.) . շունչ , սիւք ,
ոգի , օդ քաղցրաշունչ , տուր-
եառ շնչոյ :
› extrémum hálitum reddo . ա-
ւանդեմ՝ արձակեմ՝ փչեմ զո-
գի , վախճանիմ , մեռանիմ :
› hálitus terrae . գոլորշի՝ որ
'ի սրտէ երկրին 'ի վեր ցո-
լանայ :
› hálitus solis . ջերմագոլ արե-
ու , թօթագին ժամ աւուրն :
Hallucinatio-ónis (եփ.) . զառան-

ցանք , բանդագուշանք , վրի-
պանք , սխալանք , պատրանք ,
մոլորութիւն :
Hallucinátor-óris (ար.) . ձեռնա-
ծու , ծաղրածու :
Hallúcinor - náris - nátus - nári
(հար.) . այլ ընդ այլոյ տեսա-
նեմ , սխալեմ , վրիպիմ , խա-
բեմ զանձն , մոլորիմ , շատխօ-
սեմ , բարբանջեմ , շաղփաղ-
փեմ , շաղակրատեմ :
Hallus-li (ար.) . բոյթ ոտին :
Halo-las-lávi-látum-láre (նրփ.) .
շնչեմ , զօդ ծծեմ , ոգի կլա-
նեմ , արձակեմ , բուրեմ , փչեմ :
Halo-ónis (եփ.) . ծիր , պարաձև
բակ լուսնի՝ արեգակսն :
Halophánta - ae (ար.) . ստախօս
յոյժ :
Halósis-is (եփ.) . առ , նուաճու-
թիւն , նուաճումն :
Halter-éris (ար.) . հակառակա-
մէտ , կշիռ հասարակակշիռ :
Halus-li (ար.) . եզնալեզու , դաղ-
տիկուր :
Hama-ae (եփ.) . դոյլ :
Hamátilis-le (աժ.) . կարթաձև ,
կարթապատ , կտցաւոր :
Hamátus-ta-tum (աժ.) . կոր , կո-
րակտուց , կտցաւոր :
› ungues hamáti . ճիրանունք
արկեառք :
Hamáxa-ae (եփ.) . սայլ՝ աստե-
ղատուն , մեծ արջ :
Hamáxo-xas-xávi-xátum-xáre
(նրփ.) . ընդ լծով արկանեմ ,
ընդ ձեռամբ նուաճեմ , տի-
րեմ :

Hamióta - ae } ար. կարթընկէց,
Hamóta - ae }

ձկնահան, ձկնորս :

Hammónium-nii (չլէ). կարմրագոյն գոյն, կարմրիկ երանգ :

Hámula-ae (խփ). փոքրիկ դոյլ, փոքր կուժ ջրոյ :

Hámulus-li (ար.). կարթ փոքր, կտցաւոր երկաթ, մագիլ երկաթի :

Hamus-mi (ար.). շղթայ փոքրիկ, կարթ, երկաթի սանդր :

Hara-ae (խփ). դադարք խողաց, հաւատուն սագաց :

» hara suis. կոյանոց պղծութեան, աղբանոց աղտեղութեան :

Hariola - ae (խփ). վհուկ, ջատուկ, հարցուկ, ըղձապատում :

Hariolátio-ónis (խփ). հմայութիւն, դիւթութիւն, գուշակութիւն, ըղձութիւն :

Hariolor-láris-látus-lári (հար.). հմայեմ, դիւթեմ, ըղձանամ, գուշակեմ :

Hariolus-li (ար.). դիւթ, իղձ, կիւս, գէտ, քաղղեայ :

Harmamáxa-ae (խփ). պատգարակ, լիտիք, դեսպակ :

Harmónia-ae (խփ). դաշնակութիւն, միաձայն միաբանութիւն երգոց, հնչակցութիւն յերգս :

Harmónice - es (խփ). ուսումն դաշնակութեան :

Harmónicus - ca - cum (ած.). դաշնակաւոր, դաշնակական,

քաղցրաձայն, քաղցրանուագ, միաձայն :

Hárpago-ónis (ար.). մագիլ երկաթի, կտցաւոր երկաթ, գող, աւազակ :

Harpástum-ti (չլէ). աք, աքացիք, աքեացք, աքացելիք :

Harpe-es (խփ). յատոց, կտցաւոր կտրոց :

Harpýiae-árum (խփ). իգակերպ անգեղք, ընգղայք, պայք, ձիւաղք :

Harúspex-picis (ար.). հարցուկ ընդերաց, լերդահմայ, ընդերահմայ :

Harúspica-ae (խփ). կին ընդերահմայ, վհուկ, ջատուկ :

Haruspicina - ae (խփ). լերդահմայութիւն, ընդերահմայութիւն :

Haruspicus - na - num (ած.). ընդերահմայական, լերդահմայական :

Haruspicium-cii (չլէ). լերդահմայութիւն, ընդերահմայութիւն :

Hasta-ae (խփ). արդն, գեղարդն, սուլին, տէգ, նիզակ, հասարակաց վաճառք, յաւելումն գնոց յաճրդի :

» hastam abjicio. թողում լքանեմ զգատն իբր անյոյս :

» súbeo sub hasta. վաճառակուր լինիմ յաճրդի յաւելմամբ գնոց :

Hastárium-rii (չլէ). հասարակաց վաճառք, վաճառումն յաւելմամբ գնոց յաճրդի :

Hastátus-ta-tum (աթ.). զեղարգ- նաւոր, տիգաւոր, նիզակաւոր:

Hastile-lis (չդ+). բուն զեղար- զան, փայտ նիզակի:

Hau! (Տջբ.). ո՛հ, ո՛վ, եղո՛ւկ, բա՛բէ, վա՛հ:

Haud (Վէբ.). ոչ երբեք, բնաւ: > haud dudum. չին ինչ բազում ժամանակք:

> haud dubie. անշուշտ, առանց երկմտութեան:

> haud mora. անյապաղ, արագ արագ, փութով:

Haudquáquam (Վէբ.). բնաւ իսկ ոչ, ոչ իւրիք:

Haurio-ris-usi-ustum (- usum) -rire (Նրգ+). ջուր հանեմ, հասանեմ, հպիմ, թափեմ, ըմպեմ:

Haustor - óris (ար.). արբեցող, արբշիւ, զինեմով:

Haustrum-tri (չդ+). դոյլ:

Hustus - ta - tum (առ. Կրէ.). Տես Haurio.

> haustus igni. հրայրեաց լուծեալ, հրոյ ճարակ լեալ:

Hustus-us (ար.). պեղումն, փորումն, արբումն բերանալիք:

Hébdómada - ae կամ } էգ. շա- Hébdomas - dómadis }

բաթ, եօթնեակ, եօթներորդ, եօթեան թիւ:

Hébenus-ni (էգ+). հնդիկ փայտ, երենոս:

Hébeo-bes-bére (չդ+). բթիմ, տկարանամ, մեղկիմ, անկանիմ ՚ի զօրութենէ, թուլանամ, ընդարմանամ:

Hebes-betis (- bétior - tíssimus) աթ. բութ, բթացեալ, թանձրամիտ, տկար:

> hebes ingénium. ապուշ, անհանճար, անմիտ:

Hebésco-scis-scere (չդ+). լքանիմ, ընդարմանամ, տկարանամ, անկանիմ ՚ի զօրութենէ, վատթարիմ:

Hebetátio-ónis (էգ+). թանձրութիւն, բթութիւն, տկարութիւն, լքումն:

Hebetátus-ta-tum (առ. Կրէ.). Տես Hébeo.

Hebetéscó-scis-scere (չդ+). յապուշ լինիմ, ընդարմանամ, անմտանամ, յիմարիմ:

Hébeo - tas - távi - tátum - táre (Նրգ+). բթացուցանեմ, բթեմ, տկարացուցանեմ, լքուցանեմ:

Hecatómbe-es (էգ+). զոհ հարիւր զուարակաց, զոհ բազում անասնոց:

Hédera - ae (էգ+). պատաղիճ, բաղնի:

Hederáceus-ea-eum (աթ+). բաղնիքան:

Hedériger-rigera-rum (աթ+). որբերէ պատաղիճ:

Hederósus - sa - sum (աթ+). լի բաղնիքամբ, ծածկեալ ՚ի պատաղիճ:

Hedýpnois-óidis (էգ+). եղերդ, եղէզ վայրի:

Héheu!

Hei! կամ } Տջբ. վայ ինձ, ո՛հ, Hei mihi! } եղո՛ւկ եմ ես, բա՛բէ:

Heja (ՏջԵ․)․ ա՛յ, ա՛յ դու, աղէ՛ :
 Helciarius-rii (աբ․)․ որ պարա-
 նօք ձգեալ քարշէ զնաւն :
 Hélcium-cii (չգԺ․)․ շուան, պա-
 րան, տոռն :
 Helcysma-atis (չգԺ․)․ կղկղանք
 արծաթոյ :
 Heleoselinum-ni (չգԺ․)․ ծոթո-
 րին՝ բոյս անուշահոտ :
 Hélice-es (ԷԳ․)․ մեծ արջ՝ աս-
 տեղատուն :
 Hélices - cum (աբ․)․ ծաղկանց
 ընդելուզուածք զգրանց ա-
 պարանից :
 Heliocaminus - ni (աբ․)․ կամա-
 րակապ տեղի՝ որ հայի ընդ
 արեւելս :
 Helioselinum-ni (չգԺ․)․ ծոթո-
 րին՝ բոյս անուշահոտ :
 Heliotropium - pii (չգԺ․)․ յաս-
 պիս արեւու, ակն պատուա-
 կան, արեւադէմ, արեւադէտ :
 Helix-icis (ԳԷ․)․ պատաղեճ, բա-
 ղեղն :
 Helleborósus-sa-sum (աժ․)․ որ
 պէսս ունի ելեբորոսի, յիմար,
 պանդոյր, անմիտ, մորոս :
 Helléborum-rii (չգԺ․) } ելեբորոս,
 Helléborus-ri (աբ․) } կոճ վըացի :
 Helluátio-ónis (ԷԳ․)․ խրախու-
 թիւն, գինարբուք, շուայ-
 տութիւն, խրախունք, զեղ-
 խութիւն :
 Hélluo - ónis (աբ․)․ շատակեր,
 որկորուստ, որկորեայ, անյագ :
 Hélluor-uáris-uátus-uári (հաբ․)․
 լափեմ, լեզաջինջ առնեմ, ծա-

խեմ, սպառեմ, մաշեմ, պա-
 րարեմ զորովայն :
 Heluátio-ónis (ԷԳ․)․ գինարբուք,
 խրախութիւն, զեղխութիւն,
 խրախունք, շուայտութիւն :
 Helúcus-ca-cum (աժ․)․ աղօտ,
 անլոյս, նուաղեալ, կթոս :
 Héluo-ónis (աբ․)․ որկորեայ, որ-
 կորուստ, անյագ, շատակեր :
 Héluor-uáris-uátus-uári (հաբ․)․
 ծախեմ, լափեմ, լեզաջինջ
 առնեմ, մաշեմ, սպառեմ, պա-
 րարեմ զորովայն :
 Helvenácius-ia-ium }
 Helvenácus-ca-cum } աժ․ կար-
 Helvéolus-la-lum }
 Hólvolus-la-lum }
 մրիկ, կարմրագոյն, աշիւտ,
 շառագոյն :
 » helvéolum vinum. կարմիր գի-
 նի :
 Helvus-va-vum (աժ․)․ տժգոյն
 կարմիր, գունատ կարմրագոյն :
 Helxine-es (ԷԳ․)․ ապակաղեղ,
 ապակեխոտ :
 Hem (ՏջԵ․)․ ո՛հ, վայ, ա՛յ, ո՛վ,
 եղո՛ւկ, բա՛բէ, ահա, աւա-
 սիկ, ահաւաստիկ :
 » hem, quae est haec fabélla?
 ո՛հ, լինիք դուք ինձ այսօր
 'ի դաւաճանութիւն :
 Hemeródomi-mórum (աբ․)․ օ-
 ժընդակք, թղթաբերք, սուր-
 հանդակք, սպասաւորք :
 Hemicýclium - lii (չգԺ․) } կիսա-
 Hemicýclus - li (աբ․) }
 բոլոր, կէս բոլորակ՝ շքանակ,
 ժամացոյց մեծ :

Hemicylindrus - ri (ար.) կէս
զլան :

Hemina - ae (եգ.) հիմէն, հի-
մէնի, դորակ :

Heminarius-ia-ium (աթ.) դո-
րակի միոյ :

Hemifolius-lii (ար.) մի և կէս,
նոյնչափ և կէս :

Hemisphaerium-rii (չգ.) կի-
սագունդ, կէս գունդ երկրի :

Hemistichium-chii (չգ.) կար-
գակէս, կիսատող սալքերովն,
կէս սալք :

Hemitonium - nii (չգ.) կիսա-
ձայն :

Hemitritaeus - ei (ար.) երեք-
օրեայ ջերմն ուժգինն :

Hendecasyllabus-ba-bum (աթ.)
մետասանվանկեան, մետասան
սիդորայիւք :

Hepar-patis (չգ.) լեարդ, լեր-
դակողմն :

Hepatarius-ria-rium }
Hepaticus-ca-cum } աթ. լեր-
դորակ, լերդի :

› hepaticus morbus. լերդացաւ :

Hepaticus-ci (ար.) որոյ շառա-
գունեալ են երեսք :

Hepséma-matis (չգ.) քաղցու-
եփեալ, մոռգ խաղողոյ, ռուփի :

Heptéres-ris (եգ.) հօթնթիա-
կեան ցռկանաւ :

Hera-ae (եգ.) տիկին, տանտի-
կին, բամբիշն :

Heráclius lapis-pidis (ար.) փոր-
ձաքար, մագնէտ քար :

Herba-ae (եգ.) խոտ, սէզ, դա-
լարի, դեղ դալար, բանջար :

Herbáceus-ea-eum (աթ.) խո-
տեղէն, դալարագեղ, կանա-
չագոյն ,

Herbárius-ria-rium (աթ.) խո-
տաքնին, բուսական, անկա-
զիտական, անկախօսական :

› ars herbária. անկախօսու-
թիւն, անկազիտութիւն :

Herbárius-rii (ար.) խոտագետ,
հմուտ բնութեան խոտոց :

Herbásco-scis-scere }
Herbésco-scis-scere } չգ. դալա-
րանամ, կանաչանամ, խոտա-
լից ճարակաշատ լինիմ :

Herbans - ántis }
Herbens - éntis } աթ. կանաչա-
գոյն, կանաչագեղ, դալարա-
գեղ :

Hérbeus-ea-eum (աթ.) կանաչ,
կանաչագոյն, դալար :

Hérbidus-da-dum (աթ.) խոտա-
լից, խոտաւէտ, ճարակաշատ,
կանաչ, դալարագեղ :

Hérbifer-bífera-rum (աթ.) խո-
տաբեր, խոտալից :

Hérbilis-le (աթ.) խոտաճարակ,
արօտական :

Herbósus-sa-sum (աթ.) խոտա-
լից, խոտաւէտ, ճարակաշատ :

Hérbula-ae (եգ.) մանրախոտք,
մանր խոտ :

Hercisco-scis-scere (նրգ.) բա-
ժանեմ, զատուցանեմ, անջա-
տեմ, բաշխեմ :

Hercle }
Hércule } յէ. արդարեւ, հաւատա-
լինձ, ստուգիւ, ճշմարտիւ, ա-
պաքէն ցապաք :

Herctum-ti (չգծ․)․ Ժառանգու-
թիւն, հայրենի ստացուածք :
Hercúleus-ea-eum (ած․)․ հզօր,
յաղթանդամ, կաշքմբուռն,
սկայազօր :
Heres-rédis (ար․ et էփ․)․ Ժա-
ռանգ, ժառանգորդ, ժառան-
գակալ, պայազատ :
Heres-ris (ար․)․ ողնի :
Herícicus-cii (ար․)․ ողնի, մեն-
քինայ, մանգղեոն :
Herífuga - ae (ար․ et էփ․)․ որ
փախչի յերեսաց տեառն :
Herilis-le (ած․)․ տիրական, պե-
տական, իշխանական :
Herma - ae (ար․)․ անդրի Տիւր
դից, կիսարձան շերմեայ :
Hermaphroditus-ti (ար․)․ որձ-
կէզ, արուէզ :
Hermes - mae (ար․)․ շերմէս,
Տիւր դիք :
Hérnia-ae (էփ․)․ թափումն ա-
ղեաց, աղէթափութիւն :
Heróicus - ca - cum (ած․)․ դիւ-
ցազնական, հոյակապ, քաջ,
երկեղի :
» heróica aetas. դիւցազանց
դար :
Heroína-ae }
Heróis-idis } էփ․ կին դիւցազն,
դիւցազնուհի :
Heros-óis (ար․)․ դիւցազն, քաջ,
քաջամարտիկ, ախոյեան, սս-
պետ :
Heróus-óa-oum (ած․)․ դիւցազ-
նական, երկեղի, հոյակապ :
Herpes-pétis (ար․)․ ծաւալումն
հրոյ, օձիկ ախտ :

Herus-ri (ար․)․ տէր, իշխան,
պետ, ստացիչ :
Hésperis-péridis }
Hespérius-ia-ium } ած․ երեկո-
րին, երեկորեայ, արեւմտեայ :
Hesperúgo-ginis (էփ․) }
Hésperus-ri (ար․) } զիշերա-
վար :
Hestérnus-na-num (ած․)․ երի-
կեան :
Hetaéria-ae (էփ․)․ ծածուկ ըն-
կերութիւն, զովողութիւն,
ընկերակցութիւն :
Heterocránea - ae }
Heterocránia - ae } էփ․ զլիսագա-
րութիւն, անգար :
Heu ! (ՏջԵ․)․ ո՛հ, բա՛բէ, ա՛յ,
այլ դու՛ քեզ ասեմ :
» heu me míserum! եղո՛ւկ եմ
ես, վա՛յ ինձ :
Hexacórdon-di (չգծ․) կամ }
Hexacórdos-di (ար․ et էփ․) } վեց-
աղի :
Hexágonus-na-num (ած․)․ վեց-
անկիւն, վեցանկիւնի :
Hexámeter-tra-trum (ած․)․ վե-
ցաչափ :
Hexásticus-ca-cum (ած․)․ վեց-
կարգեան :
Hexéres-ris (էփ․)․ վեցթիակեան
ցուկանաւ :
Hians - ántis (էյծ․)․ բաց, քեց
և մոց, անջատեալ, անյար,
անմման :
» hians orátio. ճառ անիմաստ,
դժուարիմաց խօսք :
Hiáscó-scis-scere (չգծ․)․ բացեալ
լինիմ, պարզեմ :

Hiátus-us (ար․)․ բացուսն :
> hiátus terrae. պատտառուած
երկրի, խրամատուծիւն հո-
շոյ :

Hiberna - nórum } չլ․ ձմե-
Hibernácula - lórum }
րոց, ձմերատուն :

> sum in hibernis. 'ի ձմերոց
երթամ, ձմերեմ, անցուցանեմ
զձմեռն :

Hibérno-nas-návi-nátum-náre
(չլ․)․ անցուցանեմ զձմեռն,
ձմերեմ :

Hibérnus-na-num (աժ․)․ ձմե-
րական, մրրկածին, խուովա-
յոյզ, ծովածուփ, մրրկեալ :

> annus hibérnus. Ժամանակ
ձմերայնոյ, ձմերայնի, ձմեռն :

Hic, haec, hoc (տր․)․ այս,սա,
սոյն :

Hic (Վլ․)․ աստ, աստէն, յայն-
ժամ, յայնմ ժամանակի :

Hicce, haecce, hocce (տր․)․ սոյն
այս :

Hiccine , haéccine , hóccine ?
(տր․)․ ա՛յս իցէ արդեօք :

Hiemális-le (աժ․)․ ձմերական :

Hiemátio-ónis (եփ․)․ Ժամանակ
ձմերեւոյ, ձմերայնի :

Hiero-mas-mávi-mátum-máre
(չլ․)․ ձմերեմ, անցուցանեմ
զձմեռն, աւուրք ցրտաշունչ
հողմաշունչ սառնամանեաց
եկեալ հասեալ են :

Hiems-mis (եփ․)․ ձմեռն, ձմե-
րայնի, Ժամանակ ձմերայնոյ,
փոթորիկ :

Hierarchia - ae (եփ․)․ նուիրա-

պետութիւն, քահանայապե-
տութիւն եկեղեցւոյ, դասա-
կարգութիւն հրեշտակաց :

Hierática - cae (եփ․)․ քրմական
քարտէս, մեհենական նշա-
նագիր :

Hieroglyphicus-ca-cum (աժ․)․
մեհենագրոյմ, նուիրական,
խորհրդական :

Hieronica-ae (ար․)․ յաղթող 'ի
նուիրական՝ դիւցական խաղս :

Hierophánta-tae }
Hierophántes-tae } ար․ քրմապետ

'ի դիւցական խորհուրդս :

Hilae-árum (եփ․)․ ընդերք, փո-
րոտիք, աղէք, ամի՛ճ խողինի :

Hilarátus - ta - tum (անց․ տր․)․
Տես Hilaro.

Hilare-láriu-rissime (Վլ․)․ ու-
րախութեամբ, զուարթագին,
ցնծութեամբ :

Hilarésco-scis-scere (չլ․)․ ու-
րախ լինիմ, զուարթանամ,
ցնծամ, բերկրիմ, խնդամ :

Hilária-rium հաճ-riórum (չլ․)․
գիշերահաւասար զարնան :

Hilaris-re (-lárior-ríssimus) աժ․
ուրախ, զուարթ, բերկրեալ,
խնդալից, ցնծալից, խնդա-
զին, խրախամիտ, զուարթա-
միտ, զուարթագին :

Hiláritas-tátis (եփ․)․ ուրախու-
թիւն, զուարթութիւն, ցըն-
ծութիւն, խնդութիւն, բեր-
կրութիւն :

Hiláriter (Վլ․)․ զուարթագին
սրտիւ, ցնծութեամբ, ուրա-
խութեամբ :

Hilaro - ras - rávi - rátum - ráre
(հրգ․)․ զուարթացուցանեմ,
ուրախ առնեմ, զբուռուցանեմ,
խնդացուցանեմ :

Hilárus-la-lum (աթ․)․ փոքր
մի զուարթ, խրախամիտ :

Hilaru-ra-rum (աթ․)․ զուարթ,
բերկրեալ, ուրախ, զուար-
թամիտ, զուարթագին, խըն-
դագին, խնդալից, խնդամիտ,
խրախ, խրախամիտ :

Hillae-árum (եգ․)․ աղեք, փո-
րորտիք, ընդերք, երշեկ խո-
զենի :

Hilum-li (չգ․)․ ոչ ինչ, չէ, չինչ,
չէութիւն, դոյն ինչ, զբա-
նշան :

› nec próficit hilum. ոչ ինչ
օգտէ, օգնէ ինչ ոչ :

Hinc (հէք․)․ աստի, յայսմ վայ-
րէ, աստէն, աստտիս :

› hinc et illinc. աստի և անտի :

Hinnio - nis - nívi - nítum - níre
(չգ․)․ վընջեմ, խխնջեմ, խըր-
խընջեմ :

Hinnítus - us (ար․)․ վընջիւն,
խխնջիւն :

Hinnúleus-ei (ար․)․ որթ եղանց,
եղնորթ :

Hinnulus-li } ար․ իշակէս, ջորի,
Hinnus-ni } մատաղածի :

Hio-ias-iávi-iátum-iáre (չգ․)․
բացեալ լինիմ, պարզիմ, ճեղ-
քիմ, հերձանիմ, պատառիմ,
խրամատիմ :

Hippace-ces (եգ․)․ ձիապանիր՝
ազգ պանրոյ :

Hippaco - cas - cávi - cátum - cáre
(չգ․)․ հինինայ և ոգի կլանէ
ձին, թատէ երիվարն :

Hippáagogus-gi } ար․ նաւ տանե-
Hippagus-gi } լոյ այլուր զձիան :

Híppei - eórum (ար․)․ գիսուոր
աստեղք, վարսաւոր լամբարք :

Hippocámpus-pi (ար․)․ ծովածի,
ձիագետի :

Hippocentáurus-ri (ար․)․ ձիա-
ցուլ, յուշկապարիկ :

Hippócomus - mi (ար․)․ վարիչ
ձիոց, գրաստապան, ջորետես,
ջորեպան :

Hippódromus-mi (ար․)․ ասպա-
րէս, ձիընթացք, կրկէս :

Hippoglóttion-tii (չգ․)․ զափնի
վայրի :

Hippopéra-ae (եգ․)․ պարկ փոք-
րիկ, քսակ, մախաղ, պայու-
սակ :

Hippopótamus - mi (ար․)․ ձիա-
գետի, ձիակերպ նշանգ գե-
տոյ :

Hipposelínium-ni (չգ․)․ ձիալա-
խուր, կապնդեղ :

Hippotóxotae-tárum (ար․)․ հե-
ծեալ աղեղնաւորք :

Hira-ae (եգ․)․ ընդերք, փորոտի,
քաղերթ :

Hircinus-na-num (աթ․)․ նոխա-
զեան, նոխազարէմ :

Hircósus-sa-sum (աթ․)․ ժահու-
հոտ, ժանդահոտ :

Hircus-ci (ար․)․ նոխաղ, քաղ,
քօշ, պազշոտ, անառակ, ցան-
կասեր :

Hirpex-picis (ար․)․ սանդր հոզոյ, տափան, բալխիր :
 Hirguinus-na-num (աժ․)․ նոխազաղէմ, նոխազեան :
 Hirquus-ui (ար․)․ քաղ, քօշ, նոխազ, ցանկասէր, պաղշոտ, անառակ :
 Hirsútia-ae (իգ․)․ սարսափիւն, քստումն, սոսկումն, թաւու թիւն :
 Hirsútus-ta-tum (tior) } աժ․ մա-
 Hirtus-ta-tum (-tior) } գեղ, թաւ, թաւարծի, աշտանակամազ, ձարի, փշալից :
 Hirúdo-dinis (իգ․)․ սղրուկ :
 Hirúndo-dinis (իգ․)․ ծիծառն :
 Hisco-scis-scere (չլք․)․ բացեալ լինիմ, պայթիմ, հերձանիմ, յորանջեմ, քոշքոտեմ, խօսիմ :
 Híspido-das-dávi-dátum-dáre (նրգ․)․ թաւարծի առնեմ, մազեղ գործեմ, կարծրացուցանեմ :
 Hispidósus-sa-sum } աժ․ թաւ-
 Hispidus-da-dum } արծի, մազեղ, աշտանակամազ, ձարի, խիսա, կարծր :
 Hister-tri (ար․)․ գուսան, խեղկատակ, հտպիտ, կատակերգ :
 Histon-ónis (ար․)․ արուեստանոց ուտայնանկի :
 História-ae (իգ․)․ վէպ, պատմութիւն, զրոյցք :
 > históriæ pedéstres. արձակ վիպասանութիւնք :
 > histórias pingo. զարդարեմ, նկարեմ պատմութեամբք, վիպագրեմ :

Históricæ (ՎԷ․)․ պատմելով իմն, ըստ պատմագրութեան, վիպելով, պատմաբար :
 Históricæ-ces (իգ․)․ պատմական մասն քերականութեան :
 Históricus-ca-cum (աժ․)․ վիպապատում, պատմական :
 Históricus - ci (ար․)․ պատմիչ, պատմագիր, վիպագիր :
 Hístricus-ca-cum } աժ․ գուսա-
 Hístrionális-le } նական, ծաղրածու :
 Hístrio-ónis (ար․)․ գուսան, կատակերգ, խեղկատակ, հտպիտ :
 Hístriónia - ae } իգ․ գուսանա-
 Hístriónica - ae } կան խաղ, արուեստ գուսանութեան, ձաղութիւն, կատակերգութիւն :
 Hístrix-ricis (իգ․)․ խոզուկ :
 Hítio-tis-tivi-títum-tíre (չլք․)․ հաջեմ, ոռնամ, ղողանջեմ :
 Hittus-us (ար․)․ հաջումն, ոռնալն, ղողանջիւն :
 Hiúlce (ՎԷ․)․ յայտ յանդիման, բերանաբաց :
 Hiúlco - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ․)․ բանամ, հերձում, ցելում, ճեղքեմ, պատահեմ :
 Hiúlceus-ca-cum (աժ․)․ փեռեկեալ, բաց, արձակ :
 > hiúlca orátio. զժուարիմաց ճառ, անիմաստ խօսք :
 Hódie (ՎԷ․)․ այսօր, յայսմ ժամանակի, առ այժմ, զարդիս :
 > hodiéque. մինչև ցայսօր ժամանակի, մինչև ցայժմ, յայժմու լս ժամանակի :

Hodiérnus-na-num (աժ․)․ այժմուս, արդի, առժամայն, նորագոյն :

» hodiérno mane. յայսմ սուսուտօրն պահու :

Hoedus-di (ար․)․ ուլ, ալոջ, ամիկ :

Hoi! (ճջ․)․ վա՛յ ինձ, եղո՛ւկ, ո՛հ, բա՛բէ :

Holophánta - ae (ար․)․ ստախոս յոյժ :

Homerónides-dae (ար․)․ նմանող քերթողհօրն շումերի :

Homicida-ae (ար․ et իգ․)․ մարդասոցոչ, մարդասպան, արիւնահեղ, սպանող :

Homicidium-dii (չգ․)․ մարդասպանք, մարդասպանութիւն, սպանութիւն, արիւնահեղութիւն :

Homilia - ae (իգ․)․ ճառ խրատական, բարոյական՝ հոգևոր խօսք, խրատ գործական :

Homónymus - ma - mum (աժ․)․ համանուն, նոյնաձայն, նոյնահնչիւն :

Homótonus-na-num (աժ․)․ նոյնաձայն, միաձայն, մենաձայն, մենակերպ :

Hómulus-li հաժ }
Homúncio-ónis } ար․ այր դուզ
Homúnculus-li }

՛նաքեայ՝ անաւագ՝ կարճ հասակաւ, սինլքոր :

Honestaméntum-ti (չգ․)․ զարդ, զարդարանք, պաճուճանք, պատշաճութիւն, պճնութիւն :

Honestas - tátis (իգ․)․ համեստութիւն, պարկեշտութիւն, զգաստութիւն, զգօնութիւն, պատիւ, մեծարանք, շուք, վայելչութիւն :

Honeste-tius-tissime (Վջ․)․ համեստութեամբ, պարկեշտաբար, ցածութեամբ, մեծաշուք պատուով, սուաքինաբար :

Honesto - tas - távi - tátum - táre (նրգ․)․ պատուեմ, մեծարանս զնեմ, զարդարեմ, պաճուճեմ, պճնեմ, գեղեցկացուցանեմ :

Honestum - ti (չգ․)․ պարկեշտութիւն, համեստութիւն, զգօնութիւն, վայելչութիւն :

Honestus-ta-tum (-tior-tissimus) աժ․ համեստ, պարկեշտ, զգօն, զգաստ, ցածուն, մեծապատիւ, պատուաւոր, սիրուն, գեղեցիկ, շնորհալից, վայելչ :

» honesto loco natus. սերեալ յազնուատոհմ ազգէ :

» honesta fácie virgo. չքնաղագեղ կոյս :

Honor-óris (ար․)․ պատիւ, մեծարանք, շուք, ակնսճութիւն, պատկառանք, պաշտօն, բարձ, սուազութիւն :

Honorábilis-le հաժ }
Honorándus-da-dum } աժ․ պատուական, մեծապատիւ, պատուաւոր, մեծարգոյ, մեծամեծար :

Honorárium-rii (չգ․)․ ընծայ,

պարզեւ, վարձք, ձիր, տրիտուր, նուէր :

Honorarius-ria-rium (աձ.) . պատուակալ, առ 'ի պատիւ :

> honorarium est. զպատուակալ պատուականութեան պատիւ յանձին բերեմ :

Honorate - tius - tissime (ՎՔ.) . մեծաշուք պատուով, շքով, փառաւորութեամբ :

Honoratus-ta-tum (անց. ԴԲ.) . Տես Honóro.

Honoratus-ta-tum (- tior - tissimus) աձ. մեծապատիւ, պատուական, պատուաւոր, հըռչակաւոր, ազնուական :

Honorífice - céntius - centissime (ՎՔ.) . մեծամեծարարս, մեծամեծար պատուով, մեծաշուք փառաւորութեամբ :

Honoríficus-ca-cum (- céntior - tissimus) աձ. պատուական, պատուաբեր, պատուաւոր, մեծապատիւ :

Honorípeta-ae (ար.) . փառամոլ, փառախնդիր, պատուասէր, փառասէր :

Honóro - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ.) . պատուեմ, շուք դնեմ, մեծարեմ, ակնածեմ, պարզեւս տամ, պարզեւեմ, նուիրեմ :

Honórus - ra - rum (աձ.) . պատուաւոր, մեծապատիւ, պատուաբեր :

Honos-nóris (ար.) . շուք, պատիւ, մեծարանք, ակնածութիւն, պատկառանք, բարձ, աւագութիւն, պաշտօն :

Hoplómachus-chi (ար.) . սուսերաձիգ ըմբիշ, ըմբշամարտիկ, մենամարտիկ :

Hora-ae (եգ.) . ժամ, օր, ցերեկ, տիւ, միօրեայ ժամանակ, յեղանակ, օդ :

> hora extrémá. օրհաս, օրահաս :

> hora anni. յեղանակ, փոփոխումն տարւոյ :

Horárium-rii (չգ.) . ժամացոյց :

Horáriu-ria-rium (աձ.) . ժամական :

Horda-ae (եգ.) . կով յղի :

Hordeáceus-ea-eum } աձ. դարե-

Hordéjus-ja-jum } ղէն, խառնեալ ընդ գարի :

Hordeáriu-ia-ium (աձ.) . որ բուծանի գարեղէն նկանաւ :

Hórdeum-ei (չգ.) . գարի :

Hória - ae } եգ. ձկնորսական

Horióla - ae } նաւակ :

Horizon-óntis (եգ.) . հորիզոն, սահմանիչ :

Horno (ՎՔ.) . յայսմ ամի :

Hornótinus-na-num } աձ. միա-

Hornus-na-num } մեայ, տարւոր :

Horológium-gii (չգ.) . ժամացոյց :

> horológium solárium. արեգակնային ժամացոյց :

> horológium ex aqua. ջրեղէն ժամացոյց :

Horóscopa vasa - sórum (չգ.) . արեգակնային ժամացոյցք, փոքրիկ ժամացոյցք :

Horóscopo-pas-pávi-pátum-páre (լլթ․)․ հայիմ յաստեղագիտութիւն, առասպելացն աստեղագիտաց զհետ երթամ։

Horóscopus-pi (աբ․)․ աստեղագիտութիւն, ժամադէտ, ժամադիտութիւն, բաշխ բախտի, ծննդարաշխ ծննդոց։

Horreárus-rii (աբ․)․ համբարապան, համբարակապետ, շտեմարանապետ։

Horreáticus-ca-cum (աժ․)․ համբարանոցի, շտեմարանի։

Horréndum (ՎՔ․)․ ահագնագոյնս, ահագինս։

Horréndus-da-dum (Էյժ․)․ ահագին, ահաւոր, սոսկալի, ահեղ, մեծարոյ, պատուական։

Horrens - éntis (Էյժ․)․ սարսափելի, սոսկալի, ահեղ, ահաւոր, ահագին։

Hórreo-res-rui-rére }
 Horrésco-scis-scere } Լլթ․ ահաբեկիմ, քստմնիմ, սոսկամ, զահի հարկանիմ, սարսափիմ, պակչիմ։

Horréolum-li (լլթ․)․ փոքր շտեմարան, փոքրիկ համբարանոց։

Hórreum-ei (լլթ․)․ շտեմարան, համբարք, տուն վաճառաց, համբարանոց, մթերանոց։

» hórrea defóssa. ստորերկրեայ համբարք, գետնափոր շտեմարանք։

» hórrea pensilia. բարձրաբերձ համբարանոցք։

Horribilis-le (- bilior) (աժ․)․ ահեղ, ահաւոր, ահագին, սոսկալի։

Horricomis-me (աժ․)․ խոզանացեալ մազոյվ, աշտանակամազ։

Hórride-rídus (ՎՔ․)․ ահագինս, անհեղեղս, շինականագոյնս, խստիւ, ուժգին։

Horridulus-la-lum (աժ․)․ սուկաւիկ մի ահաւոր, չահագին։

Hórridus-da-dum (աժ․)․ ահաւոր, ահագին, սոսկալի, թաւարժի, մազեղ, փշալից, մոլեղին, կատաղի։

» hórrida orátio. անողորկ բանք, անպաճոյճ խօսք։

Hórrifer-rifera-rum (աժ․)․ ահագին, ահեղ, ահաւոր, սոսկալի, սարսափելի։

Horrifice (ՎՔ․)․ սարսափմամբ, սոսկմամբ, սոսկալի իմն օրինակաւ։

Horrifico-cas-cávi-cátum-cáre (Երգ․)․ պակուցանեմ, ահաբեկեմ, ահաբեկ առնեմ, զարհուրեցուցանեմ։

Horrificus-ca-cum (աժ․)․ սոսկալի, ահեղ, ահաւոր, սարսափելի։

Horrisonus-na-num (աժ․)․ ահեղագոյ, ահաւորագոյ, մեծաձայն։

Horror-óris (աբ․)․ քստուփն, սոսկուփն, սարսափիւն, ահ, արհաւիրք, երկիւղ, սարսուռ, մեծարանք, շուք, պատիւ, ակնածութիւն։

Horsum (ՎՔ․)․ և այսր, մինչև ցայս վայր։

Hortámen-minis (չգ.+) }
 Hortamentum-ti (չգ.+) } յորդո-
 Hortatio-ónis (եգ.) }
 բուժիւն, յորդորումն, խրատ,
 խրախոյս, քաջալերութիւն :
 Hortativus-va-vum (աճ.) յոր-
 դորական, խրատական, քա-
 ջալերիչ, զօրացուցիչ, մխի-
 թարական :
 Hortátor - óris (ար.) յորդորե-
 ցուցիչ, յորդորիչ, մխիթար,
 մխիթարիչ :
 Hortátrix-rícis (եգ.) կին մխի-
 թարիչ :
 Hortátus-us (ար.) յորդորումն,
 խրատ, խրախոյս, քաջալե-
 րութիւն :
 Horténsis-se էսմ }
 Horténsius-ia-ium } աճ. պար-
 տիզական, բուրաստանատե-
 սակ :
 Hortor-táris - tátus - tári (հար.)
 յորդորեմ, խրախոյս տամ,
 սրտապնդեմ, յօժարեցուցա-
 նեմ, քաջալերեմ, դրդեմ :
 Hortulánus-ni (ար.) պարտիզ-
 պան, պարտիզարար, դրախ-
 տապան :
 Hórtulus-li (ար.) պարտիզիկ,
 փոքր պարտէզ :
 Hortus-ti (ար.) պարտէզ, դա-
 րաստան, դրախտ, բուրաս-
 տան :
 › horti pénsiles. բուրաստանք
 կախաղանաւ :
 › horti diaéta. ամբրաստուն
 ապարանք :
 Hospes-pilis (ար. et եգ.) պան-

դոկապետ, ասպնջական, վա-
 նատու, աշխարհականդիկ,
 հիւրընկալ, եկ, օտարական,
 պանդուխտ :
 Hóspita -ae (եգ.) հիւր, իջաւ-
 որ, պանդուխտ կին :
 Hospitália-lium (չգ.) օտարա-
 նոց, հիւրանոց, իջաւան,
 վանք :
 Hospitális-le (-lior-líssimus) աճ.
 հիւրամեծար, հիւրընկալ,
 հիւրասէր, վանատուր, օտա-
 րասէր, առատաձեռն :
 › hospitále cubículum. սենեակ
 հիւրոց :
 Hospitálitás-tátis (եգ.) հիւրա-
 սիրութիւն, ասպնջականու-
 թիւն :
 Hospitáliter (Վէ.) հիւրասիրու-
 թեամբ, հիւրամեծար պա-
 տուով, մարդասիրութեամբ :
 Hospitátor-óris (ար.) ասպնջա-
 կան, պանդոկապետ, վանա-
 տու :
 Hospitiolum-li (չգ.) փոքրիկ
 հիւրանոց, իջաւան փոքր :
 Hospítium - tii (չգ.) հիւրու-
 թիւն, հիւրանոց, օտարա-
 նոց, իջաւան :
 Hóspitor-táris-tátus-tári (հար.)
 ազանիմ, լուծանիմ, իջանիմ,
 բնակիմ, դադարիմ, օթեանս
 առնեմ :
 Hóspitus-ta-tum (աճ.) օտար,
 եկ, օտարական, պանդուխտ,
 հիւր :
 Hóstia-ae (եգ.) զոհ, պատա-
 րագ, նշխար պատարագի :

Hósticum-ci (194.). բանակետղ
թ շնամեաց :

Hósticus-ca-cum
Hóstifer-tifera-rum } ած. Թ շնա-
Hostilis-le

մական, հակառակ, վնասա-
կար, ընդդիմական :

Hostifice } 195. Իբրև զԹ շնամի,
Hostiliter } Թ շնամու թեամբ :

Hostilitas-tátis (194.). Թ շնամու-
թիւն, գրգռութիւն, վնաս,
հակառակութիւն, դիմադար-
ձու թիւն :

Hostis-is (աբ. et 194.). Թ շնամի,
ոտիս, հակառակորդ, ընդդի-
մակաց, հակառակող :

Hostus-ti (աբ.). արդիւնք, սր-
գասիք, բեր, պտուղ, տոհ-
մականք, արմախք :

» hostus nequam erit. անշահ
եղիցին արդիւնք շահեկա-
նութեան պաղոց երկրի :

Hu (195.). ա՛յ, վա՛յ :

Huc (195.). այսր, աստ, 'ի սմին
վայրի :

» huc ades. եկայսր :

» huc et illuc curso. այսր անդր
վազվազեմ, առնում վազս
վազս յայսկոյս յայնկոյս :

» huc adde կա՛ճ accédit. յաւել
զի :

Hucusque (195.). ցայժմ, մինչև
ցայսօր ժամանակի :

Hui ! (195.). բա՛, բարէ, ո՛վ :

Hujuscémodi } ած. սոյնօրինակ,
Hujúsmodi }

այսպիսի, հանդոյն :

Humáne - nius - nissime (195.).
մարդկօրէն, մարդկապէս, ա.
ո.ասապէս, քաղցրութեամբ,
մարդասիրութեամբ :

Humánitas-tátis (194.). մարդկե.
ղէն բնութիւն, մշակութիւն
մտաց, մարդկութիւն, վարժք,
գիտութիւն, բարք բարեբարք,
բարեբարութիւն, ազնուու-
թիւն, մարդասիրութիւն :

Humániter } 195. մարդկապէս :

Humánitus } մարդկօրէն, մարդասիրապէս,
քաղցրութեամբ :

Humánus-na-num (- nior-nissi-
mus) ած. մարդկեղէն, մարդ-
կական, մարդասէր, բարեսէր,
քաղցր, բարեսրատ, բարեբա-
րոյ, վարժ, հմուտ, տեղեակ :

Humátio-ónis (194.). թաղումն,
թաղելութիւն :

Humátor-óris (աբ.). դիւթաղ,
թաղել մեռելոց, պեղել գե-
րեզմանաց :

Humátus-ta-tum (անց. Գրէ.)
Տես Humo.

Humécto - tas - távi - tátum - tág
(194.). թանամ, ոռոգանեմ
խոնակեցուցանեմ, տամկե-
ցուցանեմ, թրմեմ :

Huméctus-ta-tum (ած.). խոնակ
տամուկ, փափուկ, կակուկ :

Húmeo-mes-mui-mére } 194. Խո-
Humésco-scis-scere }

նաւանամ, տամկանամ, թ-
ցեալ լինիմ, կակղեմ, կա-
ղանամ, լուծանիմ :

Humerále - lis (194.). Թիկնոյ

կրկնոց , տառատոկ , վարապանակ , ուսանոց , վակաս , եփուտ , մեկնոց , լողիկ :

Humerus-ri (ար.) ուս , ողն , շալակ , թիկունք , թեւ :

Húmide (ՎԷ.) 'ի խոնաւ վայրի , խոնաւութեամբ :

Húmido - das - dávi - dátum - dáre (Երգ.) . թանամ , տամկացուցանեմ , խոնաւեցուցանեմ :

Humídulus-la-lum (աժ.) . փոքր մի խոնաւ , գէջ , ջրի :

Húmídu - da - dum (- mídi - or - dí - simus) աժ . խոնաւ , տամոկ , ջրալից , խոնաւական :

► húmida - dórum (չգ.) . համատարած , ծով , լոյծ մկանունք :

Húmifer - mífera - rum } աժ . խո -
 Humíficus - ca - cum }

նաւացուցիչ , զովացուցիչ :

Húmilis - le (- míli - or - íllimus) աժ . ներքին , ցածագոյն , խոնարհագոյն , խոնարհ , ցածուն , հպատակ , անարգ , խոտան , արհամարհ :

Humílitat - táti - s (եգ.) . նուազութիւն , փոքրկութիւն , անարգութիւն , հլուականութիւն , հնազանդութիւն , խոնարհութիւն :

Humílitat - lius - íllime (ՎԷ.) . անարգութեամբ , խոնարհութեամբ , վատութեամբ , մեղմով , հանդարտիկ :

Humo - mas - mávi - mátum - máre (Երգ.) . թաղեմ , ընդ հողով ծածկեմ , թաքուցանեմ ընդ երկրաւ :

Humor - óris (ար.) . հիւթ , տամկութիւն , խոնաւութիւն :

► Bacchi humor . գինի , ըմպելի աստուածոց :

Humus - mi (եգ.) . երկիր , գետին , հող :

► humi . յերկիր , 'ի գետին , ընդ գետին , զգետնի :

► abjicio me humi . զգետնի զարկանիմ , զգետնիմ , յերկիր անկանիմ 'ի վերայ երեսաց իմոց :

Hurpex - picis (ար.) . տափան , սանտր հողոյ , բալխիլ :

Hyacinthínus - na - num (աժ.) . յակնթեայ , յակնթազոյն :

Hyacinthus - thi (ար.) . յակնթ՝ ծաղիկ :

Hyacinthus - thi (եգ.) . յակնթ՝ ակն պատուական :

Hyaéna - nae (եգ.) . բորեան , բորենի :

Hýalus - li (ար.) . ապակի :

Hyas - adis } եգ . բազմաստեղք :
 Hýades - dum }

Hybérnus - na - num (աժ.) . ձմերական , մրրկածին , մրրկեալ , խռովայոյզ , ծովածուփ :

Hýbrida - ae } ար . et եգ . խառնակ ,
 Hybris }

յիբիւց օտարազգի անասնոց ծնեալ , այլայլախառն :

Hydra - ae (եգ.) . հիդրա , ջրածին օձ :

Hydragógia - ae (եգ.) . ջրավարութիւն , խողովակ , ջրմուղ , ջրադարձ :

Hydrargýrus - ri (ար.) . սնդիկ :

Hydráula - ae (եգ.) . երգիոն ջրոյ :

Hydráula - ae } **ար.** *երգիոնա-*
Hydráules - lae } *հար, փանդոնահար :*
Hydráulicus-ca-cum (**ած.**). *ջրա-*
բաշխական :
> hydráulicae máchinae (**եգ.**).
ջրաբաշխական մեքենայք :
Hydráulus-li (**ար.**). *երգիոն ջրոյ :*
Hýdreum - ei } **չէ.** *ջրարբք ,*
Hydréuma - atis } *աւաղան :*
Hýdria-ae (**եգ.**). *սափոր, կուժ,*
թակոյկ :
Hydromántia - ae (**եգ.**). *հմայ-*
ութիւն ջրոյ , ջրահմայութիւն :
Hydrómeli-litis (**չէ.**) } *մեղրա-*
Hydrómelos - li (**ար.**) } *ջուր, օշարակ 'ի մեղուէ :*
Hydrómyla - ae (**եգ.**). *աղօրիք*
ջրոյ, ջրաղաց :
Hydrophóbia-ae (**եգ.**). *երկիւղ*
'ի ջրոյ, կատաղութիւն :
Hydróphobus - ba - bum (**ած.**).
երկչոտ 'ի ջրոյ :
Hydrópicus-ca-cum (**ած.**). *ջր-*
գող, ջրգողեալ, ջրգողական :
Hydrópis - is (**եգ.**) } *ջրգողու-*
Hydrops - ópis (**ար.**) } *թիւն, ջրգողական ակտ :*
Hydros-ri } **ար.** *ջրածին օձ, հի-*
Hydrus-ri } *դրս :*
Hyems-mis (**եգ.**). *ձմեռն, ձմե-*
րայնի, ժամանակ ձմերայնոյ,
փոթորիկ :
Hygremplástrum-ri (**չէ.**). *լոյծ*
սպեղանի :

Hymen-enis } **ար.** *դիք հարսա-*
Hymenaéus-aei } *նեաց, հարսանիք, ամուսնու-*
թիւն, երգ առագաստի :
Hýmnifer - nífera - rum (**ած.**).
օրհնութիւնարեր, նուագա-
ծու, նուագայարդար :
Hymnus-ni (**ար.**). *օրհնութիւն,*
երգ, նուագ, գովութիւն :
Hyosciáminus-na-num (**ած.**).
բանկ սնկոյ :
Hyósciamus - mi (**ար.**). *բանդ՝*
տունկ :
Hypaéthrus-ra-rum (**ած.**). *հո-*
լանի, բաց, բացեալ :
> hypaéthrae ambulatiónes. *բաց*
գաւիթ ճեմելոյ :
Hypállage-ges (**եգ.**). *փոփոխու-*
թիւն կարգի բառից, փոփո-
խումն բանից :
Hýpalus-li (**ար.**). *ղեփիւռ, սիւք,*
սղոխ, հողմ քաղցրաշունչ :
Hýpate - es (**եգ.**). *ղել, յետին*
լար նուագարանաց :
Hypenémia ova - vórum (**չէ.**).
անկենդան՝ դատարկ ձուք :
Hypérbaton - ti (**չէ.**). *չջուճն*
բնական կարգի բանից :
Hypérbole-les (**եգ.**). *աւելարա-*
նութիւն, առաւելութիւն՝
յաճախութիւն բանից, աւե-
լեաց բանք :
Hyperbóreus-ea-eum (**ած.**). *կա-*
րի հիւսիսային, հիւսիսա-
կան :
Hypéricon-ci (**չէ.**). *պոպոզակ,*
սրոհունդ :
Hýpnale-es (**եգ.**). *քարք, իժ :*

Hypocáusis-is (խփ.) } կրակա-
 Hypocáustum-ti (չչփ.) } րան, հնոց փոքրիկ, թոնիր:
 Hypóchysis - is (խփ.) զեղումն
 արեան, սիռուլմն հիւթոց
 ընդ մարմինն և ընդ մորթին:
 Hypocóndria-riórum (խփ.) կա-
 րաւանդք, սնակուշտ:
 Hypócrisis-is (խփ.) նմանողու-
 թիւն, նմանութիւն, կեղծաւ-
 որութիւն, կեղծիք, պատ-
 րանք:
 Hypócrita - ae }
 Hypócrites - tae } աբ. գուսան,
 հտպիտ, կատակերգակ, կեղ-
 ծաւոր:
 Hypodidáscalus-li (աբ.) երկրորդ
 վարդապետ, օգնական ուսուց-
 չի, կրկնիչ, երկրորդիչ:
 Hypogaéum - aei }
 Hypogéum - ei } չչփ. գետնա-
 փորք, գետնափոր տեղիք գե-
 րեզմանաց, գերեզմանք, գե-
 րեզմանատեղի, նկուղ, սան-
 դարամետք:
 Hypomélis-lidis (խփ.) հազորե-
 նի, հազորան, վայրի խնձոր:

Hypomnéma-atis (չչփ.) առ յի-
 շատակէ, յիշատակ, գիր յու-
 շարար, յիշատակարան:
 Hypomnematógraphus-phi (աբ.)
 յիշատակագիր:
 Hypomóchlion-lii (չչփ.) մոյթ
 լծակի:
 Hypothéca - ae (խփ.) անշարժ
 գրաւական, աւանդ, առհաւ-
 ատչեայ:
 Hypothecáriu-ia-ium (աթ.)
 անշարժ գրաւաւ, 'ի վերայ
 անշարժ գրաւի հաստատեալ:
 Hypothecáriu-rii (աբ.) փոխա-
 տու աւանդառու:
 Hypóthesis - is (խփ.) 'ի կարծ
 դրութիւն, վարկած, գիր,
 կարծեալ հաստատութիւն:
 Hýppalus-li (աբ.) սղոխ, հողմ
 քաղցրաշունչ, զեփիւռ, սիւք:
 Hyrpex-picis (աբ.) սանտր հո-
 ղոյ, տափան, բալխիր:
 Hyssópum - pi (չչփ.) զոպայ,
 մշտիկ:
 Hystéricus-ca-cum (աթ.) ար-
 գանդի:
 Hystrix-ricis (խփ.) խոզուկ:

I

Ia, iórum (չդ․). շահպրակ, մահու շահ, մեմփածուսդիկ, մահի շահ :

Iápyx - ygis (ար․). արեմտեայ հողմ :

Iaspideus-ea-eum (աթ․). 'ի գոյն յասպուդ :

Iáspis-idis (եգ․). յասպիս՝ ակն պատուական :

Ibex-bicis (եգ․). այծքաղ, խարբուղ :

Ibi (ճլ․). անդ, անդէն, յայնմ ժամանակի, յայնժամ :

Ibídem (ճլ․). 'ի նմին վայրի, անդանօր :

Ibis-is կամ-bidis (եգ․). քաջահաւ, ցեծ :

Ibrida-ae (ար․ et եգ․). այլայլախառն, խառնակ, յերկուց օտարազգի անասնոց ծնեալ :

Iccirco (չլ․). վասն այնորիկ, նմին իրի :

Ichnográphia - ae (եգ․). պատկերագիտութիւն :

Ichthyocólla - ae (եգ․). սոսինձ ձկան :

Ichthyotróphium-phii (չդ․). աւազան ձկանց, ձկնատեանք :

Ignéumon-ónis (ար․). օձամարտ, հետահան :

Ico-cis-ci-ctum-cere (նրգ․). բա-

խեմ, հարկանեմ, զարկանեմ, խոցեմ, վերաւորեմ, վէրս 'ի վերայ դնեմ :

› ico foedus. դաշինս կռեմ, դաշնաւոր լինիմ, բարեկամիմ, ուխտս դնեմ :

Icon-ónis (եգ․). պատկեր, նկար, նմանութիւն, կենդանագիր, նկարագիր :

Icónicus-ca-cum (աթ․). նկարակերպ, նկարեալ, նկարէն, քանդակեալ, դրօշեալ :

› icónicum simulácrum. անդրի բնական մեծութեամբ :

Ictéricus-ca-cum (աթ․). ախտացեալ դողկամբ, դալնկոտ :

Ictis-tidis (եգ․). կզաքիս, կուղ մայրեաց :

Ictus-ta-tum (անց․ րբ․). Տես Ico.

› e coelo ictus. շանթակէզ, երկնահար, հարեալ կայծակամբք, շանթահար :

Ictus-us (ար․). հարուած, բախիւն :

› córnuum ictus. ընդհարումն, խեթկելն :

› in ictu óculi. 'ի քթթեւական, յական թօթափել :

› suo ictu. միով բախմամբ ձեռին, 'ի միումնուազի :

Icúncula-ae (էփ․)․ Կոյզն նկար, փոքրիկ պատկեր :

Id (ԳԴԾ․ ԳԳԺ․)․ սա, այս, սոյն :

› **id ipsum**․ սոյն այս :

› **id aetátis**․ 'ի հասակիդ յայդմիկ :

› **id témporis**․ յայսմ ժամանակի :

› **id est**․ այս ինքն, այս է :

Idcirco (չԳԼ․)․ վասն այսորիկ, սմին իրի :

Idea-ae (էփ․)․ գաղափար, պատկեր մտաց, նմանութիւն իրաց նկարեալ 'ի միտս :

Idem, éadem, idem (աժ․)․ սոյն այս, ինքն իսկ, նոյն ինքն :

› **uno eódem témpore**․ 'ի նմին իսկ ժամանակի :

› **idem est, qui solet**․ նոյն և մի է՝ քան զերեկն և զեռանդն :

› **hoc idem sonat ac**․ այդ նշանակէ, այս է միտք բանին :

Idéntidem (ՎԷԲ․)․ բազում անգամ, յոլովագոյնս, յաճախագոյնս, երբեք երբեք :

Idéntitas - tátis (էփ․)․ նոյնութիւն, հաւասարութիւն :

Ideo (չԳԼ․)․ վասն որոյ, նմին իրի :

Idest (չԳԼ․)․ այս է, այս ինքն է :

Idiographus-pha-phum (աժ․)․ ձեռօք գրեալ, ինքնագիր :

Idioma - matis (ԳԳԺ․)․ բարբառ, առանձինն պայման լեզուի :

Idióta-ae } ար․ անուսուցիւն, անսուցիւն

Idiótes-tae } ար․ անուսուցիւն, անսուցիւն

գրագէտ, անգէտ, պարզամիտ, փամար, դիւրահասան :

Idiotismus-mi (ար․)․ առանձինն սեպհականութիւն լեզուի՝ բարբառոյ :

Idolólatra-ae } ար․ կռապաշտ, կռապարիշտ :

Idolólatries-rae }

Idololatría-ae (էփ․)․ կռապաշտութիւն, դիւցապաշտութիւն :

Idólum - li (ԳԳԺ․)․ կուռք, դիք, դրօշեալք, արձան, պատկեր, առաջօք տեսիլ, ոգի :

Idónee (ՎԷԲ․)․ ըստ պատշաճի, արժանապէս, 'ի դէպ, 'ի ճահ :

Idóneus - ea - eum (աժ․)․ պատշաճ, վայելուչ, ձեռնհաս, կարող, զարդարուն, բաւական, յաջողակ, բարի :

› **idóneus arti cuilibet**․ ձեռնհաս և բաւական արուեստի :

Idus-uum (էփ․)․ իրոս, հնգետասաներորդ օր Մարտ՝ Մայիս՝ Յուլիս և Նոյեմբեր ամսոց և երեքտասաներորդն այլոց ամսոց :

Idýllium - lii (ԳԳԺ․)․ համառօտ երգ վիպասանաց, կարճառօտ երգ տուարածական :

Iens, eúntis (ԷՅԺ․)․ գնացող, գնայուն :

Igitur (չԳԼ․)․ ապա, ուրեմն, արդ, իսկ արդ, վասն որոյ :

Ignárus-ra-rum (-ríssimus) ար․ անգէտ, չգիտուն, անգրագէտ, անուսուցիւն, սոգէտ, փամար, անտեղեակ, անձանօթ, աննշան :

Ignáve - vius (ՎԷԲ․)․ յամբ, ան-

փռութութեամբ, յանհոգս, ծուլութեամբ, վատութեամբ:

Ignávia-ae } Է՛ք. անփութու-
Ignávitás-tátis} թիւն, անհոգութիւն, ծու-
լութիւն, հեղգութիւն, վա-
տասրտութիւն, վատութիւն,
թուլութիւն :

Ignávus-va-vum (-vior-víssimus) Թ. վատ, վատասիրտ, երկ-
շոտ, հեղգ, ծոյլ, յոյլ :

Ignéscō-scis-scere (չլք.). հրա-
նամ, վառիմ, հրդեհիմ, բոր-
բոքիմ :

Ignēus-ea-eum (Թ.). հրեղէն, վառ և բորբոք, հրագոյն, հրա-
ցեալ, ջերմաջերմ, ատրագոյն :

Igniárium-rii (չլք.). լուցկի :

Igniárius lapis-pidis (Թ.). գայ-
լախազ :

Ignículus-li (Թ.). դոյզն հուր, խթան, խայթ, գրգռութիւն,
դրդուցի :

Ignífer-nífera-rum (Թ.). կրա-
կարեր, հրալից :

» axis ignífer. այրեցական դո-
տի, այրեցած, բոցաշունչ աշ-
խարհ :

Ignífuus-ua-uum (Թ.). հրա-
շունչ, հրահոսան :

Ignígena-ae (Թ.). հրածին :

Ignígenus-na-num (Թ.). հրա-
ծորան, հրաբուլի, հրաբխու-
կան :

Ignípēs-nípedis (Թ.). հրեղէն
ոտիւք :

Ignípotens-éntis (Թ.). գտակ
հրոյ, շեփեստոս :

Ignis-is (Թ.). հուր, կրակ, բոց:
» aquâ et igni interdico. ըստ
աշխարհ հանեմ, տարազիր
սունեմ, արտասահմանեմ,
վտարանդի վարեմ, վտարան-
դեմ :

» ignis Iovis. կայծակն, շանթ,
փայլատակունք :

» áspero ignem. արծարծանեմ
զհուր, բորբոքեմ գկրակ :

» ignis sacer. ծաւալուցի հրոյ,
օձիկ ախտ :

Ignispícium - cii (չլք.). ըղձու-
թիւն հրոյ, հրահմայութիւն:

Ignitábulum-li (չլք.). լուցկի :

Ignítus-ta-tum (Թ.). հրեղէն,
հրացեալ, ատրագոյն, հրա-
գոյն, հրագեցստ :

Ignívomus-ma-mum (Թ.). հրա-
հոսան, հրաշունչ :

Ignóbilis - le (-bílíor - líssimus) Թ. աննշան, զծուծ, անարգ,
անտոհմ, անազնուական, ան-
ծանօթ, անաւագ :

Ignobilitas - tátis (Է՛ք.). անար-
գութիւն, խոնարհութիւն,
անազնուականութիւն :

Ignobíliter (Կ՛ք.). անարգու-
թեամբ, խոնարհութեամբ :

Ignomínia-ae (Է՛ք.). վատանուա-
նութիւն, ծանականք, խայ-
տառակութիւն, նշառակու-
թիւն, առականք, ամօթ, նա-
խատինք :

» ignominiâ afficio կամ noto.
առակեմ, խայտառակեմ, ա-
ռակ և ծանակ առնեմ, նշառ-
ակեմ, ձաղեմ :

Ignominiósus-sa-sum (-síssimus) աս. խայտառակ, ամօթալից, ծանակ, վատանուն, վատանշան, անուանարկ, թշնամանալից, անամօթ :

Ignorábilis-le (-lior) աս. անծանօթ, անյայտ, աննշան :

Ignorabiliter (ՎՔ.) . յանգէտս, տգիտութեամբ, անգէտ գիտութեամբ :

Ignórans-ántis (Քյթ.) . անգէտ, տգէտ, չգիտուն, անուսուսն, տխմար, անտեղեակ, անգրագէտ :

Ignorántia-ae } ԷՔ. տգիտութիւն,
Ignorátio-ónis } անգիտութիւն, տխմարութիւն, թանձրամտութիւն :

Ignorátus-ta-tum (անց. ԴԿՔ.) . Տես Ignóro.

Ignóro - ras - rávi - rátum - ráre (ԵԳՔ.) . անգիտանամ, անգէտ լինիմ, տգիտանամ, չգիտեմ, ոչ ճանաչեմ :

» **ignórat nomen suum.** անգիտանայ իսկ զանուն իւր :

Ignóscens-éntis (Քյթ.) . ներող, քաւիչ :

Ignoscéntia - ae (ԷՔ.) . թողութիւն, ներուսն, քաւութիւն :

Ignoscibilis - le (աս.) . ներկէ, թողի :

Ignóscó (ԵԳՔ. Nosco արձ.) . ներեմ, թողում, թողութիւն առնեմ :

Ignótus-ta-tum (-tior-tíssimus) աս. անտեղեակ, անծանօթ, անյայտ, աննշան :

Ile-lis (չգ.) . կող, կուշտ, սնակուշտ, աղիք, ընդերք, փորոտիք, որովայն, փոր, արզանդ :

Ileos-ei } ար. սաստիկ ախտ աղեաց,
Ileus-ei } փին գալ ընդ բերանն :

Ileósus-sa-sum (աս.) . որ ախտացեալ է զախտ աղեաց :

Ilex-licis (ԷՔ.) . սղոցի, մշտադաւար կաղնի, թեղօշ առապարին :

Ilia-lium (չգ.) . սնակուշտ, կող, կուշտ, ընդերք, փորոտիք, աղիք, արզանդ, որովայն, փոր :

» **ilia duco.** հարկանեմ զկուշտ, խոցեմ զկող :

Ilias-íadis (ԷՔ.) . Եղիական վիպասանութիւն Հոմերոսի, Ելիական քերթուած Հոմերի :

Ilicet (ՎՔ.) . մարթի երթալ, վաղվաղակի, իսկ և իսկ, անշուշտ, ստուգիլ :

Ilicétum-ti (չգ.) . անտառ սղոցեաց :

Iliceus-ea-eum } աս. սղոցւոյ,
Ilignus-na-num } թեղօշի :

Illa (ՎՔ.) . անդր, անդրէն, ընդայն :

Illabefactus-ta-tum (աս.) . անապական, անեղծ :

Illábor (հար. Labor-beris արձ.) . անկանիմ, գայթեմ, գթեմ, զլորիմ, սահիմ, սորեմ, թափ անցանեմ, թափանցիկ լինիմ, ընդմտանեմ :

Illaborátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Illabóro.

Illaborátus-ta-tum (աթ.). անաշ-
խատ, անաշխատելի, անվաս-
տակ :

Illabóro (չգո. Labóro արժ.). աշ-
խատ լինիմ, աշխատիմ, ջա-
նամ, վաստակեմ :

Illac (ՎԷ.). անդրէն, ընդ այն,
անդր :

Illacerábilis - le (աթ.). զոր չէ
մարթ պատառել, անխզելի :

Illaccessitus-ta-tum (աթ.). չյու-
զել, չգրգռիչ :

Illacrymábilis - le (աթ.). անա-
գորոյն, անմարդի, մամարդի,
անողորմ, անգուլթ :

Illácrymo (չգո. Lácrymo արժ.) }
Illácrymor (հար. Lácrymor արժ.) }
լամ, զլալ հարկանիմ, արտա-
սուեմ, արտասուս հեղում՝
հոսեմ :

Illáctenus (ՎԷ.). մինչև ցկէտ
անդր, ցայն վայր :

Illaesus-sa-sum (աթ.). անբիծ,
անարատ, ողջանդամ :

Illactábilis - le (աթ.). տրտում,
տիուր, թաղծեալ, սկամաղ-
ձոս :

Illápsus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Illábor.

Ilaqueátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Illáqueo.

Illáqueo (նրգ. Láqueo արժ.). վա-
րակեմ սոռամբք, թակարդա-
պատ առնեմ, յորոգայթ ար-
կանեմ, որսամ 'ի ծուղակս, ըմ-
բռնեմ, վարմարկեմ :

Illatábilis - le (աթ.). անլայնա-
կան, անլայն, անձուկ, նեղ :

Illátenus (ՎԷ.). ցայն վայր,
մինչև ցկէտ անդր :

Illátebra-ae (եթ.). բացավայր,
բացթեայ վայր :

Illátebro - ras - rávi - rátum - ráre
(նրգ.). թաքուցանեմ 'ի ներ-
քոյ, ծածկեմ, ղողեցուցանեմ :

Illátio-ónis (եթ.). ընծայու թիւն,
թաղելու թիւն, թաղումն,
հետևութիւն :

Illatrans-ántis (էյթ.). հաջող,
ղոջանջող :

Illatro (չգո. Latro-ras արժ.). ղո-
ջանջեմ, հաջեմ :

Illátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). Տես
Infero.

Illaudábilis - le }
Illaudátus-ta-tum } աթ. անգով,
անգովելի, անդրուատ, ար-
համարհելի, պարսաւելի :

Ille-la-lud (ԴԵԲ.). նա, ինքն, այն,
նոյն :

> ille ipse. նա ինքն, ինքն իսկ
զլիտովին :

Illéebra-ae կամ }
Illéebrae-rárum } եթ. գգուանք,
փաղաքշանք, հրապոյրք, ողո-
քանք, քծիւք, պչրանք, քաղ-
ցրաբան բանք, յանկուցիչ
իրք, սուտակասպասութիւն :

Illecebróse (ՎԷ.). գգուանօք,
քաղցրախառն բանիւք :

Illecebrósus-sa-sum (-sior) աթ.
ողոքիչ, սուտակասպաս, փա-
ղաքուչ, քնքուչ, հրապու-
րիչ, յանկուցիչ, պատիր :

Illectaméntum-ti (ՂԷԺ.) } Տրա-
 Illectátio-ónis (ԽԺ.) }
 պոյրք, ողոք բանք, պաճու-
 ճանք, պատրանք :

Illéctus-ta-tum (աճ. ԿԷԲ.). Տես
 Illicio.

Illéctus-ta-tum (աճ.). ոչ ժողո-
 վեալ, ոչ ընթերցեալ :

Illéctus-us (աբ.). քծինք, փա-
 ղաքշանք, գգուանք, սէր, ողո-
 քանք, հրապոյրք :

Illéptide (ՎԷ.). յանշնորհս, շե-
 նականազոյնս, անհեղեղս,
 անճահս :

Illex-légis (աճ.). առանց օրի-
 նաց, անօրէն :

Illex-licis (աբ.). սուսակասպա-
 սութիւն, հրապոյրք, ողո-
 քանք, փաղաքշանք, թելա-
 դրութիւն, յորդորուճն :

Illibátus-ta-tum (աճ.). անբիծ,
 անարատ, սուրբ, անապահան,
 անեղծ, անվթար :

Illiberális - le (աճ.). տմարդի,
 շինականազոյն, անարդ, ար-
 համարհ, աղտեղի, զազիր,
 կծծի :

Illiberálitás-tátis (ԽԺ.). կծծու-
 թիւն, ոչղութիւն, ագահու-
 թիւն, ժլատութիւն :

Illiberáliter (ՎԷ.). շինականա-
 գոյնս, անճահս, անհեղեղս :

Illic (ՎԷ.). յայնմ վայրի, անդ,
 անդէն, ՚ի նմին տեղոջ :

Illicio, illicis - léxi - léctum - cere
 (ՆԷԺ.). որսամ, հրապուրեմ,
 պատրեմ, յանկուցանեմ, հաւ-
 անեցուցանեմ, սադրեմ :

Illicite (ՎԷ.). ընդդէմ օրինաց,
 ջօրինաւոր պայմանաւ, յան-
 դէպս, յանպատշաճս :

Illicitus-ta-tum (աճ.). ջօրինաւ-
 որ, անհրաման, արգելեալ :

Illicium-cii (ՂԷԺ.). խայթ, հրա-
 պոյրք, պրգոութիւն, ողո-
 քանք, քծինք :

Illico (ՎԷ.). անդէն, իսկ և իսկ,
 նոյնհետայն, առժամայն, իս-
 կոյն, վաղվաղակի :

Illico-isi-ism (ՆԷԺ. Laedo աբ.).
 ընդհարկանեմ, զարկուցա-
 նեմ, բախեմ, մղեմ, խթեմ,
 յառաջ վարեմ :

Illigo (ՆԷԺ. Ligo-gas աբ.). կա-
 պեմ, պարաւանդեմ, յօդեմ,
 զօդեմ, կցեմ, ՚ի կցանի հար-
 կանեմ, պատատեմ, ծրարեմ,
 շաղեմ :

Illimis-me (աճ.). անխառն, ան-
 շաղախ, անբիծ, անարատ,
 սուրբ, մաքուր :

Illinc (ՎԷ.). ՚ի տեղոջէ անտի,
 յայնմ վայրէ, անդուստ, ուս-
 տի, վասն այնորիկ :

Illinio (ՆԷԺ. Linio աբ.). օծա-
 նեմ, իւղեմ, սպեղանիս ՚ի վե-
 րայ դնեմ :

Illinitus - ta - tum (աճ. ԿԷԲ.).
 Տես Illinio.

Illino (ՆԷԺ. Lino աբ.). իւղեմ,
 օծանեմ, զմռսեմ զդի, պա-
 տեմ բալսամովնիւ :

Illiquefactus-ta-tum (աճ.). հա-
 լեալ, լուծեալ, ձոյլ, ձուլեալ :

Illisus-sa-sum (աճ. ԿԷԲ.). Տես
 Illido.

Illisus-us (ար․)․ հարուած, բախիւն :

Illiterátus - ta - tum (-tissimus) աս․ անգրագէտ, անուսումն, տխմար, անգէտ, տգէտ, չգիտուն, անտեղեակ, անգիր :

Illitus-ta-tum (անց․ ԳՂԲ․)․ Տէս Իլլինո․

› illitus fuceo. 'ի ծարիր և 'ի սնգոյր շպարեալ, սնգուրեալ :

Illitus-us (ար․)․ օծումն, օծութիւն :

Illiusmodi (ՎԷ․)․ նոյնգունակ, այնպիսի :

Illix-licis (ար․)․ սուտակասպասութիւն, հրապոյրք, փաղաքշանք, ողորանք, յորդորումն, թելադրութիւն :

Illo (ՎԷ․)․ անդրէն, անդր, 'ի վեր անդր :

Illocábilis-le (աս․)․ անուստեք, անուրեք :

Illórsum (ՎԷԲ․)․ 'ի տեղի անդր :

Illótus-ta-tum (աս․)․ անլուայ, անմաքուր, անսուրբ, աղտեղի, զազեր :

Illuc (ՎԷԲ․)․ անդր, անդրէն, 'ի վեր անդր :

Illúceo (չլ․ Lúceo ար․) Կաճ }

Illucéscó (չլ․ Lucéscó ար․) } Լուսաւորեմ, Լուսատու լինիմ, շողամ, փայլեմ, պայծառանամ, սուաւօտանամ :

› ubi illúxit. իբրև օրն Լուսանալ կամէր, ընդ այգոյն առաւօտանալն :

Illúctans - ántis (Էյթ․)․ ըմբիշ, մարտիկ, ըմբշամարտիկ :

Illúdens-éntis (Էյթ․)․ այլանող, խեղկատակ, ծաղրածու :

Illúdo (չլ․ Ludo ար․)․ զբօսնում, խաղ առնեմ, խաղամ, կատակեմ, այլանեմ, խաղոյ բանս խօսիմ, անարգեմ, անպատուեմ, խարդաւանեմ :

Illuíbilis-le (աս․)․ զոր չէ մարթ Լուանալ, անլուանալի :

Illúminans-ántis (Էյթ․)․ Լուսատու, Լուսաւորական, Լուսաւորիչ :

Illumináte (ՎԷԲ․)․ Լուսաւորապէս, Լուսաւորագոյնս, յայտնապէս, յստակագոյնս :

Illuminátio-ónis (ԷԳ․)․ Լուսաւորութիւն :

Illuminátus-ta-tum (անց․ ԳՂԲ․)․ Illúmino․

Illúmino (ՆԷԳ․ Lúmino ար․)․ Լուսատու լինիմ, Լոյս տամ, Լուսաւորեմ, մեկնեմ, յայտնեմ :

Illúnis-ne Կաճ } աս․ անլուսին, Illúnus-na-num } մթին, աղօտ, աղջամղջին, խաւարին :

› nox illúnis. անլուսին գիշեր, մութ գիշերոյ :

Illúsió-ónis (ԷԳ․)․ այլն, ծաղր, խաղ, կատականք, հեգնութիւն, պատրանք :

Illúsor - óris (ար․)․ այլանող, արհամարհօղ, նախատիչ :

Illustraméntum-ti (չլ․) } Լուսաւորութիւն, պայծառութիւն, պաճուճանք, փա-

թիւն, պաճուճանք, փա-

աւարու թիւն, զարիւ և զար-
դարանք, պճնու թիւն, յստա-
կու թիւն, յայտնու թիւն,
մեկնու թիւն :

Illustrátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Illústro.

Illústris-re (-rior-rissimus) ած.
պայծառ, լուսաւոր, մեծա-
պայծառ, փայլուն, երևելի,
փառաւոր, քաջանուն, ակա-
նաւոր, նշանաւոր, անուանի:

Illústrius - rissime (Վբբ.). շքե-
ղութեամբ, ազնուագոյնս :

Illústro (Եբբ. Lustro արծ.). լու-
սաւորեմ, լուսատու լինիմ,
պայծառացուցանեմ, մեկնեմ,
յայտնեմ, յայտ առնեմ, պար-
զեմ, դիւրեմ, հռչակեմ, ազ-
նուացուցանեմ, համբաւեմ,
փառաւորեմ :

Illúsus-sa-sum (անց. րբբ.). Տես
Illúdo.

Illútus-ta-tum (ած.). անլուայ,
անմաքուր, աղտեղի :

Illúvies-éi (եբբ.). աղտ, աղտե-
ղութիւն, պղծութիւն, զազ-
րութիւն, յորդութիւն, ողող,
հեղեղք :

Imaginárius-ia-ium (ած.). կեր-
պարանաւոր, առ աչօք, մտա-
ցածին, հանճարական, ցնո-
րական :

Imaginátio-ónis (եբբ.). խորհա-
կան զօրութիւն, ցնորք, ա-
ռաչօք տեսիլ, մտացածին
խորհուրդ :

Imáginó-nas-návi-nátum-náre
(Եբբ.). կերպարանեմ, նկա-

րեմ, յանդիմանեմ, երևեցու-
ցանեմ :

Imáginor-náris-nátus-nári (հարբ.).
նկարեմ 'ի միտս, ստեղծանեմ
մտօք, զմտաւ ածեմ, խորհիմ:

Imaginósus-sa-sum (ած.). դան-
դաչական, խորհող, հանճա-
րօղ, հնարագիւտ :

Imágo-ginis (եբբ.). պատկեր, տե-
սիլ, նկար, նմանութիւն, կեն-
դանագիր, նկարագիր, երազ,
անուրջք, մտացածին խոր-
հուրդ, դանդաչանք :

Imagúncula-ae (եբբ.). փոքրիկ
պատկեր, դոյզն նկար :

Imbecillis-le (- illior-illimus) }
Imbecillus-la-lum (- lissimus) }
ած. տկար, տկարամիտ, ան-
զօր, անոյժ, անկար, կթոտ,
թոյլ :

Imbecillitas - tátis (եբբ.). տկա-
րութիւն, անզօրութիւն, ան-
զօր զօրութիւն, անկարու-
թիւն :

Imbecilliter-lius (Վբբ.). տկարու-
թեամբ, նուաղութեամբ,
թուլութեամբ :

Imbéllis-le (- éllior) ած. վատ,
վատասիրտ, երկչոտ, անոյժ :

Imber-bris (արբ.). անձրև, ան-
ձրևածք, տեղատարափ :

Imbérbis-be կամ }
Imbérbus-ba-bum } ած. անմու-
լուս, անփորձ :

Imbibo (Եբբ. Bibo արծ.). ըմպեմ,
ծծեմ, խմեմ, քամեմ, թանամ,
առնում, ունիմ, բռնեմ, ձգեմ,
ըմբռնեմ, քարշեմ :

Imbító-tis-tere (չդ․)․ մտանեմ, թափանցանց անցանեմ, թափանցիկ լինիմ :

Imbrex-ricis (ար․ et իդ․)․ թրծուն աղիւս տանեաց, կղմիւտր :
 » imbrex porci․ քամակ՝ աղանջք խոզի :

Imbricátim (ՎԷ․)․ 'ի ձև կղմիւտրի :

Imbricátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․
Տես Imbrico.

Imbrico-cas-cávi-cátum-cáre (նրդ․)․ ծածկեմ թրծուն աղիւսօք :

Imbridus-da-dum (աժ․)․ անձրևական, ցողալից :

Imbrifer-rífera-rum (աժ․)․ անձրևաբեր, անձրևածին :

Imbuo-uis-ui-útum-úere (նրդ․)․ թանամ, լուանամ, լողացուցանեմ, ներկանեմ, գունեմ, թրջեմ, թրմեմ, հրահանգեմ, կրթեմ, վարժեմ, թեքեմ :

Imbútu-s-ta-tum (անց․ դրբ․)․
Տես Imbuo.

Imitábilis-le (-bílitor) աժ․ նմանելի, նմանողական :

Imitámen-minis (չդ․)
 Imitaméntum-ti (չդ․)
 Imitátio-ónis (իդ․) } նմանողութիւն, նմանութիւն :

Imitátor-óris (ար․)․ նմանող, նմանագործ, խարդախ, նենգաւոր, նենգիչ :

Imitátrix-ricis (իդ․)․ կին նմանագործ՝ խարդախիչ :

Imitátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․
Տես Imitor.

Imitor-táris-tátus-tári (հար․)․ նմանիմ, նմանող լինիմ, նմանգործեմ, խարդախեմ, նմանեցուցանեմ, նենգեմ :

Immaculátus-ta-tum (աժ․)․ անարատ, անբիծ, սուրբ :

Immádeo (չդ․ Mádeo արմ․) }
 Immadésco (չդ․ Madésco արմ․) }
 տամկանամ, թացեալ լինիմ, խոնաւանամ :

Immánis - ne (-nior - níssimus) աժ․ վայրենամիտ, գազանաբարոյ, անազորոյն, անզութ, անողորմ, խստասիրտ, անհեղեղ, անհնարին :

Immánitas-tátis (իդ․)․ գազանամտութիւն, անազորունութիւն, անզութութիւն, անհնարին մեծութիւն, անհեղեղութիւն :

Immániter-nius (ՎԷ․)․ գազանապէս, գազանաբար, անզութութեամբ, անողորմ, յանչափս, անհնարինս :

Immansuétus-ta-tum (-tior-tissimus) աժ․ գազանաբարոյ, վայրենամիտ, խեռ, վէս, անազորոյն, անհամբարոյ, հաստ, անմատոյց :

Immarcescibilis-le (աժ․)․ անապական, անեղծ, անեղծական, անապականացու :

Immarcésco (չդ․ Marcésco արմ․) եղձանիմ, ապականիմ, նետիմ, փտիմ :

Immatúre-rius (ՎԷ․)․ տարածամ, 'ի տարածամու, յանժամժամանակի :

Immatúritas-tátis (խփ.). դաժա-
նութիւն, խակութիւն, գա-
հազվեժութիւն, վաղվաղումն,
չտապ :

Immatúrus-ra-rum (աժ.). խակ,
տհաս, դաժան, կծու, անժամ,
տարաժամ :

Immedicábilis - le (աժ.). ան-
բժշկական, անբժշկելի :

Immedicátus-ta-tum (աժ.). չբու-
ժեալ, չբժշկեալ :

Immeditáte (ՎՔ.). յախուռն,
առանց խորհրդոյ :

Immeditátus-ta-tum (աժ.). ան-
խորհուրդ, անիմաստ, անմիտ :

Imméjo (չլք. Mejo արժ.). մի-
զեմ 'ի ներքս :

Immemor - mémoris (աժ.). մո-
ռացկոտ, անյուշ, անյիշատակ :

Immemorábilis - le (աժ.). անար-
ժան յիշատակաց, հին :

Immemorátus-ta-tum (աժ.). ան-
լուր, անկարծ, նորանոր :

Imménsitas - tátis (խփ.). անշա-
փութիւն, անբաւուրթիւն,
անհնարին մեծութիւն :

Imménsusum (ՎՔ.). անհնարին,
յանշափս, ընդարձակագոյնս :

Imménsus-sa-sum (աժ.). ան-
շափ, անբաւ, անհուն, ան-
պայման, երկայնատարած :

› per imménsusum. ընդ երեսս
երկնից :

Immeo (չլք. Meo արժ.). ընդ-
մտանեմ, թափ անցանեմ, թա-
փանցիկ լինիմ :

Immerens - réntis (աժ.). անար-
ժան, անմեղ, անպարտ :

Immerénter (ՎՔ.). յանիրաւի,
'ի տարապարտուց :

Immérgeo (նրգ. Mérgo արժ.).
ընկղմեմ, ընկղուզանեմ, սու-
զանեմ :

Immérito (ՎՔ.). 'ի տարապար-
տուց, յանիրաւի :

› nec immerito. յարժանի և
յիրաւի, իրաւամբք, իրաւա-
ցիկ պատճառօք :

Immeritíssimo. (ՎՔ.). ամենայ-
նիւ 'ի տարապարտուց :

Imméritus-ta-tum (աժ.). անար-
ժան, անմեղ, անպարտ, անի-
րաւ :

Immersábilis - le (աժ.). անսու-
զելի, զօրաւոր, հզօր, հա-
րուստ, հաստատուն, պինդ :

Immérsus-sa-sum (անց. դրճ.).
Տես Immérgeo.

Immetátus-ta-tum (աժ.). ան-
չափ, անպայման, անհնարին :

Immigro (չլք. Migro արժ.). հա-
տուած երթամ, մտեալ բնա-
կեմ, գաղթեմ :

Imminens-éntis (քչժ.). մօտաւ-
որ, մօտալուտ, եկեալ հա-
սեալ, պատրաստ, սպառնա-
լից, սպառնական, կազմ :

Imminéntia-ae (խփ.). կարի մօ-
տաւորութիւն, մերձաւորու-
թիւն :

Immíneo (չլք. Máneo արժ.). մօտ
առ կուրծս հասեալ կամ, մօ-
տալուտ լինիմ, սպառնամ :

Imminuo (նրգ. Mínuo արժ.). սա-
կաւեցուցանեմ, նուազեցու-
ցանեմ, պակասեցուցանեմ :

› immātinuo caput. զլեատեմ, հասանեմ զգլուխն, փողատեմ :

Imminūtio-ōnis (իփ․)․ նուազու-
թիւն, պակասութիւն, թե-
թեւութիւն :

Imminūtus-ta-tum (անց․ ԳԴԲ․)․
Տես Imminuo.

Immisceo (ՆԳՓ․ Misceo աբճ․)․
խառնեմ, շփոթեմ :

Immiserābilis-le (աժ․)․ չարգա-
հատող, անողորմած, անազո-
րոյն, ամարդի :

Immisericōrdia-ae (իփ․)․ անո-
ղորմածութիւն, ամարդու-
թիւն, անազորունութիւն,
խտտարտութիւն :

Immisericōrditer (ՎԷ․)․ անողոր-
մաբար, անազորոյն մտօք :

Immisericors-ōrdis (աժ․)․ անո-
ղորմած, անողորմ, անգութ,
անազորոյն, դժնեայ, զազա-
նամիտ, անմարդի :

Immissio-ōnis (իփ․)․ մուտ 'ի
ժառանգութիւն :

› immissio sarmentōrum. Թո-
ղուլն որթոց զբարունակս :

Immissus-sa-sum (անց․ ԳԴԲ․)․
Տես Immitto.

Immistim (ՎԷ․)․ խառն 'ի խուռն,
յանկարգս :

Immistus-ta-tum (անց․ ԳԴԲ․)․
Տես Immisceo.

Immitis-te (- tior-tissimus) աժ․
թթու, կծու, խակ, տհաս,
անգութ, անողորմած :

› uva immītis. խակն խաղողոյ,
ազոխ :

Immitto (ՆԳՓ․ Mitto աբճ․)․ 'ի
ներքս յգեմ, առաքեմ, արձա-
կեմ, արկանեմ, հրապուրեմ,
'ի բանի տանեմ, թելադիր
լինիմ, ազգեմ, ներգործեմ :

Immixtim (ՎԷ․)․ խառն 'ի խուռն,
յանկարգս :

Immixtus-ta-tum (անց․ ԳԴԲ․)․
Տես Immisceo.

Immo (չղի․)․ մանաւանդ, մա-
նաւանդ թէ, նա աւանիկ,
լաւ եւ :

Immobīlis-le (-bīlior) աժ․ հաս-
տատուն, անշարժ, կայուն :

Immobilitas-tātis (իփ․)․ անշար-
ժութիւն, հաստատութիւն,
պնդութիւն :

Immoderāte-tius (ՎԷ․)․ յան-
չափս, առանց չափոյ, յան-
կարգս, խառն 'ի խուռն :

Immoderātio-ōnis (իփ․)․ անչա-
փութիւն, անկարգութիւն,
անժուժկալութիւն, յաճա-
խութիւն, առաւելութիւն :

Immoderātus-ta-tum (- tior-tis-
simus) աժ․ անչափ, անկարգ,
անժուժկալ, անխրատ, ցոփ :

Immodēste (ՎԷ․)․ յայրատս, ա-
ռանց չափոյ, լկտութեամբ,
լրբութեամբ, յանչափս :

Immodēstia-ae (իփ․)․ յայրա-
տութիւն, լկտութիւն, լրբու-
թիւն, անամթութիւն, ան-
կարգութիւն, անժուժկալու-
թիւն, խօլ առաւելութիւն :

Immodēstus-ta-tum (աժ․)․ յայ-
րատ, լկտի, լրբ, լրբենի, ա-
նամթ, անկարգ, անառակ :

-Immódice (ՎԷ․)․ յանչափս, առանց չափոյ, կարի, յոյժ :

Immódicus-ca-cum (աԺ․)․ անկարգ, տարապայման, անպայման, անչափ :

Immodulátus-ta-tum (աԺ․)․ չարաձայն, չախորժեղի, չմիաբան, դժնդակ :

Immólátio-ónis (ԻՓ․)․ զենուճն, պատարագ, զոհ :

Immólátor - óris (ար․)․ զոհիչ, պատարագիչ :

Immólátus-ta-tum (անց․ ԳՐԲ․)․ Տես Immolo.

Immólítus-ta-tum (աԺ․)․ կանգնեալ, շինեալ, կառուցեալ :

Immolo - las - lávi - látum - láre (ԽՐՓ․)․ զոհեմ, զենում, պատարագեմ, յագեմ, յաշտ առնեմ :

Immórior (հար․ Mórior արճ․)․ մեռանիմ, վախճանիմ :

› immórior stúdiis. Ծիւրեմ ծնգեմ զանձն իմ յուսմունս :

Immoror (հար․ Moror արճ․)․ ագանիմ, բնակեմ, դարարեմ, զկայ առնում :

Immortále (ՎԷ․)․ յաւիտեանս, իսպառ, միշտ, հանապազ :

Immortális - le (աԺ․)․ անմահ, անմահական, մշտնջենաւոր, յաւիտենական, մշտնջեան :

Immortálitás-tátis (ԻՓ․)․ անմահութիւն, մշտնջենաւորութիւն, անեղծութիւն :

Immortáliter (ՎԷ․)․ յաւիտեանս յաւիտենից, իսպառ, ցանգ, միշտ, հանապազ :

Immortálitus (ՎԷ․)․ շնորհօքն Աստուծոյ, օգնութեամբ բարձրելոյն :

Immórtuus-ua-uum (անց․ ԳՐԲ․)․ Տես Immórior.

Immótus-ta-tum (աԺ․)․ անշարժ, անխախտ, զօրաւոր, պինդ :

Immúgio (չգլ․ Múgio արճ․)․ գոչեմ, բչեմ, բառաչեմ, մոնչեմ, մրմոնեմ, թնդամ, շառաչեմ :

Immúlgeo (ԽՐՓ․ Múlgeo արճ․)․ կթեմ, քամեմ, ճնչեմ :

Immundítia-ae (ԻՓ․)․ աղտեղութիւն, գարշութիւն, զագրութիւն :

Immúndus-da-dum (- dior - dissimus) աԺ․ աղտեղի, զագիր, անսուրբ, գարշելի, պիղծ :

Immúnificus-ca-cum (աԺ․)․ ազահ, ժլատ, կցիր, ուիչ, կծծի, կարկամ, ճղճիմ :

Immúnio (ԽՐՓ․ Múnio-is արճ․)․ ամրացոցանեմ, զօրացոցանեմ, պնդեմ, հաստատեմ :

Immúnis-ne (աԺ․)․ ազատ, ապահարկ, անհարկ, անմեղ, անպարտ, մաքուր, անբիծ, սուրբ :

› immúnis militiâ. ազատ կացուցեալ 'ի զինուորութենէ :

› immúnis belli. ազատացեալ 'ի մտանելոյ 'ի հարկ մարտի, որ փրճանի յերեսաց պատերազմի :

Immúnitas-tátis (ԻՓ․)․ ազատութիւն 'ի հարկաց, ապահարկ, առանձինն շնորհ :

Immunitus-ta-tum (աԺ․)․ ան-

Impactus -ta-tum (այց քրթ.)
Գին Impingo.

Impetres -ium (իթ) Զարկելով
հասնում, կոխած շարժան-
քրակի, սրտանցք, սրտան-
քանաքք :

Impetresco -illui (պթ) Palléscio
պթ : այլ ազգանիս, գունա-
պթ : քերթիկ, անգունիկ :

Impetris, պթ : անգրգր-իսմատ,
անյառաքար, անքառական,
այլ ազնիք, շքառական, անա-
պթ : փրցել, աննիւնչյա :

Impar Jello, ապառանիկ ի
չաքի սրտանքաքի :

Imparatus -ta-tum (-tissimus)
պթ ձկնի, թրախաք, քրթիւլ,
խառնապթ, անիւնակ, անգրա-
քառա :

Impar (պթ) Parco (պթ) ձկնի
Impar (պթ) Parco (պթ) ձկնի

պթ : աննիւնակ, թրաքի,
թրաքաք քանիկ, թրաք թիւ
աննիւնակ :

Imparsensus (պթ) անյնա-
քանիկ, սառ, անյառակ, ան-
ապթ : անյաք :

Imparitas -ritus (իթ) անյառ-
ապթ թիւն, անգրաքաքի-
յառ թիւն, աննիւնակ թիւն,
այլ ապթաք թիւն, ընդա-
քի թիւն, անիթ :

Imparter (պթ) անանց հա-
ապթ թիւն, այլաք :

Imparito (պթ) Partio (պթ) բա-
ժանիկ, բաշխիկ, չաքաքիկ,
չաքաք աննիկ, անակ, ան-
ապթ քանիկ :

[Faint, mostly illegible Armenian text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Impáscor (հար. Pascor արժ.)․ ընում, յագենում, զմայլանում, արածիմ, ճարկիմ, մնանիմ, պարարեմ զանձն ։

Impástus-ta-tum (աթ․)․ նօթի, անսուաղ, պահօղ, քաղցեալ, սովալլուկ ։

Impatíbilis - le (աթ․)․ անհանդուրժական, չժուժալի, անկարեկան, անչարչար ։

Impátiens-éntis (-tior-tissimus) Թ․ կարճամիտ, անըմբեր, անհամբեր, անվիշտ, անչարչարելի ։

Impatiénter-tius-tissime (ՎՔ․)․ առանց համբերութեան, անձկութեամբ, կարճմտութեամբ ։

Impatiéntia -ae (էփ․)․ անհամբերութիւն, կարճմտութիւն, նեղսրտութիւն, անչարչարութիւն, անվշտութիւն ։

Impávide (ՎՔ․)․ յաներկիւղս, արիապէս, քաջութեամբ ։

Impávidus-da-dum (աթ․)․ քաջասիրտ, աներկիւղ, արի ։

Impeccábilis - le (աթ․)․ անմեղանչական ։

Impediméntum-ti (չլթ․)․ արգել, խոչ, խափան, խոչընդոտան, խոչընդակն, հոգ, տաքնապ, աղև, կարասի, սպասք, կահ և կազմած ։

Impedio-is-ivi կամ -ii-ítum-íre (նրփ․)․ թակարդապատ առնեմ, ըմբռնեմ, կապեմ ոտնակապօք, խառնակեմ, շփոթեմ, արգելում, խոչ լինիմ, խափանեմ ։

Impeditio-ónis (էփ․)․ խոչ, խափան, արգել, կրճիմ, պատաղել ։

Impeditus-ta-tum (աճց․ դրէ․)․ Տես Impedio.

Impeditus-ta-tum (-tior-tissimus) Թ․ արգելեալ, խափանեալ, պատաղեալ, անկեալ 'ի հոգս ։

» **impeditus amóre**․ պատաղեալ զմոլեկան սիրով, շամշեալ, վաւաշեալ ։

Impedo (նրփ․ Pedit-das արժ․)․ ձողարարձ առնեմ զորթատունկս, ձողս ցցեմ, նեցուկս հարկանեմ ։

Impello, impuli (նրփ․ Pello արժ․)․ մղեմ, խթեմ, յողզուեմ, խրեմ, զրրեմ, զրզուեմ, տաքնապեմ, ածեմ, ձգեմ ։

Impéndens-éntis (էյթ․)․ մօտաւոր, մօտ առ կուրծս, մօտալուտ, եկեալ հասեալ ։

Impéndo-di-nsum (չլթ․ Péndeo արժ․)․ մօտ առ կուրծս հասեալ կամ, մօտալուտ լինիմ, սպառնամ ։

Impéndio (ՎՔ․)․ բազումս, յոյժ, կարի ։

» **impéndio magis**․ յոյժ յոյժ, կարի շատ, յանչափս ։

Impendiósus-sa-sum (աթ․)․ մեծասպաս, բազմածախ, ծանրագին ։

Impéndium-dii (չլթ․)․ ծախք ։

Impéndo-di (նրփ․ Pendo արժ․)․ գնեմ, վատնեմ, ցրուեմ, դնեմ, 'ի կիր արկանեմ, վարեմ ։

Inpenetrabilis-le (աժ․)․ ընդ որ
 չէ մարթ թափ անցանել,
 ընդդիմահար, ընդդիմակաց :
 Impénsa-ae (իգ․)․ ծակք, գինք :
 Impénse-sissime (Վլբ․)․ մեծաս-
 պաս փառաւորութեամբ, մե-
 ծապէս, բազմածախութեամբ,
 ջերմաջերմ :
 Impensibilis-le (աժ․)․ անկշիռ,
 անկշռելի, անիմաց, անհաս :
 Impénsus-sa-sum (անց․ րբբ․)․
 Տես Impéndo և Impéndo.
 Impénsus-sa-sum (-sior-sissi-
 mus) աժ․ բուռն, սաստիկ,
 ուժգին, անհնարին, եռան-
 դուն, ջերմ :
 Imperans-ántis (բյժ․)․ հրամա-
 նատար, հրամայող, պետ, զօ-
 րազլուխ :
 Imperative (Վլբ․)․ ճոխագոյնս,
 հրաման տալով, հրամայելով,
 տիրարար :
 Imperátor-óris (ար․)․ ինքնակալ,
 կայսր, հրամանատար, զօրա-
 վար, զօրազլուխ, զօրապետ,
 բռեշի, հիւպատոս :
 Imperatórius-ia-ium (աժ․)․ ար-
 քունի, կայսերական, արքու-
 նական :
 Imperátrix-ricis (իգ․)․ բամբիշ,
 տիկնաց տիկին, կին հրամա-
 նատար :
 Imperátum-ti (չգ․)․ հրաման,
 պատուէր :
 Impercéptus-ta-tum (աժ․)․ չի-
 մանալի, անիմաց, անհաս,
 դժուարիմաց, անզգալի, ան-
 ազդելի :

Impérco (նրգ․)․ Տես Impárco.
 Impercússus-sa-sum (աժ․)․ ան-
 բախ, անձն, անշշուկ :
 Impérditus-ta-tum (աժ․)․ ան-
 կորուստ, անեղծ, անեղծա-
 կան, անջինջ :
 Imperféccte (Վլբ․)․ թերակատար,
 անկատարելապէս :
 Imperfécctus-ta-tum (-tior) աժ․
 անկատար, թերի, թերակա-
 տար :
 Imperfóssus-sa-sum (աժ․)․ ոչ
 ծակեալ, անծակ :
 Imperiósé-sius (Վլբ․)․ ճոխա-
 գոյնս, տիրարար, խորխտե-
 լով :
 Imperiósus-sa-sum (-sior-sissi-
 mus) աժ․ հրամայական, սէզ,
 հրամանական, խորխտ, ամ-
 բարհաւած, հպարտ, խիստ,
 սաստիկ :
 Imperíte-tius-tissime (Վլբ․)․ յան-
 գէտս, տգիտութեամբ, ան-
 գէտ գիտութեամբ :
 Imperítia-ae (իգ․)․ անհմտու-
 թիւն, տգիտութիւն, անգէտ
 գիտութիւն, տխմարութիւն :
 Impérito (նրգ․ et չգ․ Périto
 արժ․)․ հրամայեմ, պատուի-
 րեմ, հրամանատար լինիմ,
 տիրեմ, իշխեմ :
 Imperítus-ta-tum (-tior-tissimus)
 աժ․ տգէտ, անգէտ, թերա-
 վարժ, անհմուտ, անանգեակ,
 միամիտ, պարզամիտ :
 Impérium-rii (չգ․)․ պատգամ,
 հրաման, պատուիրան, պա-
 տուէր, իշխանութիւն, հրա-

մանատարութիւն, հարստութիւն, ճոխութիւն, թագաւորութիւն, կայսրութիւն, ինքնակալութիւն, տէրութիւն, պետութիւն :

Imperjurátus-ta-tum (աթ.) ոչ ընդունայն երդմնահար :

Impermíssus-sa-sum (աթ.) չօրինաւոր, անհրաման, արգելեալ :

Impermíxtus-ta-tum (աթ.) անխառն, անխառնելի :

Impero - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ. et չլթ.) հրաման տամ, հրամայեմ, պատուիրեմ, պատուէր 'ի վերայ դնեմ :

> impero arma. հրամայեմ զէն առնուլ, հրաման տամ վառիկ կազմիլ 'ի պատերազմ :

> impero tribútum. արկանեմ 'ի վերայ երկրին հարկ, դնեմ ընդ հարկաւ, ածեմ 'ի հարկատուս :

> impero géntibus. տիրելով տիրեմ ազգաց և ազանց :

Imperpétuus - ua - uum (աթ.) չմշանջենաւոր :

Impersonális-le (աթ.) անդէմ, միադէմ, դիմազուրկ :

Impersonáliter (ՌԽ.) անդէմ օրինակաւ, իբրև զմիադէմ :

Imperspícuus-ua-uum (աթ.) անձաձանչ, աննշոյլ, մթին, աղօտ :

Impertérritus-ta-tum (աթ.) աներկիր, քաջասիրտ, համարձակ, անահ, անվեհեր, դիմազրու :

Impértio (նրգ. Pártio աբճ.) կամ } Impértior (հոր. Pártior աբճ.) } բաշխեմ, բաժանեմ, կցորդ առնեմ, հաղորդեմ, մատուցանեմ, տամ :

Impertitus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.) Տես Impértior.

Imperturbátus - ta - tum (աթ.) չխռովեալ, անխռով, քաջասիրտ, հանդարտ, աներկիր :

Impérvius-ia-ium (աթ.) անկոխ, դժուարակոխ, ընդդիմակաց, անմատոյց, դժուարամատոյց :

Impetibílis-le (աթ.) զիւրառու, անմարտնչելի, անառիկ, գրոհելի :

Impetiginósus - sa - sum (աթ.) գերբուկ, անհարթ :

Impetígoginis (խգ.) որքին, արած, քոս :

Impeto (նրգ. Peto աբճ.) յարձակիմ, գիմեմ, գրոհ տամ, արշաւեմ, գրոհեմ, խուժեմ, 'ի դիմի հարկանիմ, ընդհարկանիմ, ընդդէմ բախեմ :

Impetrábilis-le (-lior) աթ. որում մարթ է հասանել, դիւրին 'ի ստանալ, դիւրահաս :

Impetrátio-ónis (խգ.) ընդունելութիւն երախտեսց, հասանելն խնդրուածոց :

Impetro - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ.) հասանեմ խնդրուածոց, առնում խնդրուածովք, ընդունիմ զհայցուածս :

Impetuósus-sa-sum (աթ.) սաստիկ, բուռն, ուժգին, ուժաւոր ուժով :

Impetus-us (ար.) օյժ, ուժգնու-
թիւն, սաստկութիւն, բռնու-
թիւն, հարուած, բախիւն,
յարձակումն, բռնազթօսու-
թիւն, ճգունք, ջան, փոյթ :

Impéxus-xa-xum (աթ.) ոչ սան-
դրեալ, վարկպարագի, ան-
պաճոյճ :

Impiátus-ta-tum (աթ.) աղտե-
ղեալ, շաղխեալ, պղծեալ,
թաթաւեալ :

Impico (նրգ. Pico արժ.) ծեփեմ
կպրածիւթով, կպրեմ, ձիւ-
թեմ :

Impie-iissime (Վլք.) ամպարըշ-
տութեամբ, սեղանազերծ ան-
օրէնութեամբ, տաճարակա-
պուտ գողութեամբ :

Impiétas-tátis (էգ.) ամպարըշ-
տութիւն, անօրէնութիւն,
ոճիր, ապիրատութիւն :

Impiger-pigra-grum (աթ.) ան-
ծոյլ, անհեղգ, փոյթ, ժիր,
չոյտ, պինդ, վաղվաղկոտ :

mpigre (Վլք.) անհեղգաբար,
անպղերգաբար, փութով, ա-
րագ արագ, բազում պնդու-
թեամբ :

Impígritas-tátis (գէ.) անդան-
դաղութիւն, անհեղգութիւն,
անծուլութիւն, ժրութիւն,
պնդութիւն, արագութիւն :

Impílla - lium (չղգ.) թաղեայ
սռնապանք, կաճեայ զանկա-
պանք, ներբանք զանգապա-
նին, օքք 'ի թաղեայ :

Impíngo (նրգ. Pángo արժ.) բա-
խեմ, մղեմ, ընդհարկանեմ,

զարկուցանեմ, յանդիմանեմ,
կշտամբեմ, ստանձնեմ, ըստ
անձին առնում :

Impio (նրգ. Pio արժ.) անօրի-
նեմ, անբարշտաբար պղծեմ,
շաղխեմ պղծութեամբ :

Impius-ia-ium (- iissimus) աթ.
ամպարիշտ, անօրէն, անկրօն,
անհաւատ, անգութ, անա-
գորոյն, անողորմ, խստասիրտ,
բարբարոս, գազանամիտ :

Implacábilis-le (աթ.) անհաշտ,
աննուէր, անողոք, խիստ :

Implacabiliter-lius (Վլք.) ան-
խնայ, անողորմ, անհաշտու-
թեամբ :

Implacátus-ta-tum (աթ.) ան-
հաշտական, անյագ, ժլատ :

Implácidus-da-dum (աթ.) ան-
հանգիստ, խռովեալ, անո-
ղոք, անհաշտ :

Impleo-es-évi-étum-éere (նրգ.)
լնում, լցուցանեմ, ամանեմ,
կատարեմ, 'ի գլուխ հանեմ,
յարդիւնս ածեմ, փոխարէն
առնեմ, հաճեմ, հանգուցա-
նեմ :

Implétus-ta-tum (առգ. րրք.)
Տես Impleo.

Impléxus-xa-xum (աթ.) համա-
կեալ, շաղիւսլ, պատատեալ,
պատեալ, ծրարեալ :

Impléxus-us (ար.) } պատատ,
Implicátio-ónis (էգ.) }
ծրար, խուրձն, պատատանք,
պատեանք, հիւսք, անկուած :

Implicátus-ta-tum (առգ. րրք.)
Տես Implico.

Implicátus-ta-tum (- tior - tissimus) **աձ**. **խռովական, խառնակեալ, շփոթեալ, պատեալ, շողեալ, հիւսեալ** :

Impliciscor-sceris-sci (**հար**). **շփոթիմ, խռովիմ, զառանցեմ, բանդազուշեմ, ցնորիմ, բարբանջեմ, դանդաչեմ, թալկանամ, նուաղիմ** :

Implicite (**ՎԷ**). **ընդ աղօտ, շարկով իմն, խառն 'ի խուռն, ծածկապէս, լռելեայն, յանծանօթս, կողմնակի** :

Implicito (**Նրգ**. **Ito** **արժ**). **շփոթեմ, խառնակեմ, խռովեմ, խռով հարկանեմ** :

Implicitus-ta-tum (**անց**. **դրժ**). **Տես Implico**.

Implico-cui-PLICITUM (**Նրգ**. **Plico** **արժ**). **պատեմ, պատատեմ, շողեմ, հիւսեմ, անկանեմ, խառնեմ, խառնակեմ, շփոթեմ, պատաղեցուցանեմ, արկանեմ 'ի հոգս, խռովեմ** :

Implorábilis-le (**աձ**). **խնդրական, աղերսական, պալատախառն** :

Implorándus-da-dum (**աձ**). **աղերսալի, խնդրելի, հայցելի** :

Implorátio-ónis (**էգ**). **պաղատանք, խնդրուածք, աղերսանք, հայցուածք** :

Implorátus-ta-tum (**անց**. **դրժ**). **Տես Imploro**.

Implóro (**Նրգ**. **Ploro** **արժ**). **հայցեմ, խնդրեմ, աղերսեմ, պաղատիմ, յօգնութիւն կոչեմ, կարգամ** :

Impluit-uébat (**դժ**. **Pluit** **արժ**). **անձրև գայ, անձրևէ, տեղայ** :

Implúmbo (**Նրգ**. **Plumbo** **արժ**). **մանուցանեմ կապարաւ, օծանեմ կապարեայ բռով** :

Implúmís - me (**աձ**). **փետեալ փետրովք, ոյր չէք աղուամազ մազ** :

Implúvium - vii (**չղ**). **վայրագաւիթ անձրևարախ** :

Impoénitens - éntis (**աձ**). **անզեղջ, անապաշաւ, խստագարանոց** :

Impoeniténtia - ae (**էգ**). **անապաշխարութիւն, խստասրտութիւն** :

Impolite (**ՎԷ**). **անհեղեղս, շինականադոյնս, ամարդութեամբ, խոշորագոյնս, անփութութեամբ** :

Impolítia - ae (**էգ**). **ամարդութիւն, շինականութիւն, խոշորութիւն, չմարթութիւն, անհոգութիւն, անփութութիւն** :

Impolítus-ta-tum (- tior) **աձ**. **ամարդի, շինական, չմարթուն, անհեղեղ, թանձրամիտ** :

Impollútus-ta-tum (**աձ**). **անարատ, անապական, անեղծ, անվթար, ամբիծ** :

Impóno (**Նրգ**. **Pono** **արժ**). **դնեմ 'ի վերայ, ազդ 'յայտ առնեմ, ծանուցանեմ, հրամայեմ, պատուիրեմ, գործ 'ի ձեռն տամ, խաբեմ, պատրեմ** :

» **impóno tribútum** **կամ vecti-**

gal. *Հարկս արկանեմ, մաքս առնում, մաքսիմ:*

» *tibi egrégie impóno.* Ճարտարութեամբ գրեզ 'ի պատրանս արկանեմ, մեղմով պատրանս մատուցանեմ:

Impórcitor-óris (ար.) • *ակօսարեկ, ակօսահատ, ակօսաձիգ, ակօսկոտորոզ:*

Importatitius - tia - tium (ած.) • *մուծեալ, ածեալ 'ի ներքս, նորեկ, եկ:*

Importátus-ta-tum (անց. Գրք.) • *Տես Impórto.*

Impórto (նրգ. Porto արգ.) • *տանիմ 'ի ներքս, ածեմ, մուծանեմ, բերեմ, պատճառք լինիմ, առթեմ:*

» *impórto damnum tibi.* վնաս սունեմ քեզ, վնասեմ, վնասակար լինիմ:

Importúne-nius-níssime (վգ.) • *յանժամ ժամուռ, 'ի տարածամուռ, յանդէպս, յանդէպ ժամանակի, սնճահս:*

Importúnitas - tátis (եգ.) • *թախանձ, թախանձանք, ձանձրոյթ, ժտութիւն, ձանձրութիւն, տալտուկ, կատաղութիւն, անգթութիւն:*

Importúnus-na-num (-nior-nissimus) ած. *վսանգաւոր, գազանամիտ, վստնգազործ, անգութ, ձանձիր, ծանրատաղտուկ, սնագորոյն:*

Importuósus-sa-sum (-sissimus) ած. *անխորշ, առանց նաւահանգստի:*

Impos-otis (ած.) • *անկար, անզօր, անկարող, անբաւական, տկար:*

Impositio-ónis (եգ.) • *զետեղումն, անունդրութիւն, հնարագիտութիւն, ձեռնադրութիւն, զիւտ, հնարք, տուրք, հարկ:*

Impositicius-cia-cium } ած. 'ի վերայ եղեալ, տուեալ:
Impositívus-va-vum }

Impósitor-óris (ար.) • *դնելի, որդնէ, ձեռնադրող, հրամանատու:*

Impósitus-ta-tum (անց. Գրք.) • *Տես Impóno.*

Impósitus-us (ար.) • *դնելն 'ի վերայ, անունդրութիւն, ձեռնադրութիւն, հարկ, տուրք, հնարագիտութիւն:*

Impossibilis-le (ած.) • *անհնար, անհնարին, անհնարաւոր, անկար:*

Impossibilitas-tátis (եգ.) • *անհնարաւորութիւն, անհնարին իրք, անհնարութիւն, անկարութիւն:*

Impóstor-óris (ար.) • *խաբեայ, պատրիչ, մոլորեցուցիչ, նենգաւոր, դաւաճան:*

Impostúra -ae (եգ.) • *խաբանք, խաբէութիւն, պատրանք, նենգութիւն, նենգ, խարդախութիւն, դաւ, դաւաճանութիւն:*

Impotens-éntis (-tior-tissimus) ած. *անկար, անկարող, անզօր, տկար, անոյժ, անչափ, անկարգ, արձակեբրասանակ,*

մեծամիտ, հարստագոյն, զօրագոյն :

› impotens irae. ապարասան զայրուցք բարկութեան, որ չէ կարող սանձահարել զգասուսն :

Impotentertius-tissime (Ալբ.). յանկարգս, անկարգութեամբ, անզօր զօրութեամբ, անզուշարար, յանզգնագոյնս, ժըպրհուլութեամբ :

Impotentia-ae (Էփ.). անկարութիւն, տկարութիւն, անզօր զօրութիւն, անկարգութիւն, ապարասան բարք, մեծազօր զօրութիւն :

Impraesentiarum (Ալբ.). այժմ, այժմիկ, առ այժմ, արդ :

Impransus-sa-sum (աթ.). անսուաղ, անճաշակ, անկերակուր :

Imprecatio-ónis (Էփ.). անէծք, նզովք, չար մաղթանք :

Imprecor (Կոր. Precor արժ.). փակեմ ընդ անիծիւք, անիծանեմ, նզովեմ, չարիս խնդրեմ, օրհնեմ :

› imprecor diras tibi. անիծանելով անիծեմ զքեզ, լիջիր անիծեալ, արմատ անիծից :

Impressio-ónis (Էփ.). տպագրութիւն, գրողմած, տպաւորութիւն, պատկեր, նկար, յիշատակ, յարձակումն, տիպ, շտապ տագնապի, կոծանք, խառնուրդք :

Impressus-sa-sum (անց. րբբ.). Տես Imprimis.

Imprimis (Ալբ.). զառաջինն, յառաջնում նուագի, նախ քան զամենայն, իսկզբան, առաւելապէս, մանաւանդ :

Imprimo (Երփ. Premo արժ.). գրողմեմ, տպաւորեմ, արժանեմ, տպեմ, կնքեմ :

Improbabilis-le կամ Լաթ. չսու-
Improbándus-da-dum | ատալի, չհաւանական, անհաւանական, դարովելի, եպերելի, յանդիմանական :

Improbatio-ónis (Էփ.). անարգութիւն, կշտամբանք, փտապարտութիւն, դարովանք, եպերանք, ստգիւտ :

Improbator-óris (արբ.). չհաւանող, մերժող, մերժիչ, խոտիչ, պարսաւադէտ, բանակրկիտ, անգոսնիչ, արհամարհող :

Improbatus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Improbo.

Improbatus-ta-tum (-tissimus) աթ. չհաւանեալ, չհաճեալ, անհաճոյ, մերժեալ :

Improbe-róbuis-bissime (Ալբ.). չարութեամբ, ապիրատութեամբ, խոտորնակս :

Impróbitas-tátis (Էփ.). չարութիւն, ապիրատութիւն, յուռութիւն, անօրէնութիւն, ժանտութիւն, անարգարութիւն, անիրաւութիւն :

Improbo (Երփ. Probo արժ.). մերժեմ, խոտեմ, չհաճիմ, չհաւանիմ, անարգեմ, դարովեմ, եպերեմ, պարսաւեմ, ստգտանեմ, պախարակեմ, անգոսնեմ :

Impróbulus-la-tum (աթ.) հէք, թշուառ, ստահակ, լրբենի, փոքր մի լէրբ :

Improbus-ba-bum (-róbior-bis-simas) աթ. չար, յոռի, չարագործ, անբարի, ապիրատ, ժանտ, դրուժան, անօրէն, ժլատ, անյագ, տարապայման, անկարգ, անչափ :

» improbus labor. տեւական և անձանձիր վաստակ :

Improcérus-ra-rum (աթ.) խոնարհ, խոնարհագոյն, ցածագոյն, ստորին, ներքին, սակաւանիստ :

Improféssus-sa-sum (աթ.) անհամբաւեալ, աննշանաւոր, աննշան :

Impróptus-ta-tum } աթ. անկազմ,

Imprómtus-ta-tum } անպատրաստ, դանդաղական, դանդաղագին, յամր, յամրագնաց, ծանրալեզու, հագիւլաստ :

Improperátus-ta-tum } աթ. յամր

Impróperus-ra-rum } րայնաց, հանդարտ, մեղմ, ծանրախաղաց, ծանրագնաց :

Imprópie (Վէ.) ոչ ըստ պատշաճի, պիտակութեամբ, անձահա :

Improprietas-tátis (Էգ.) } օտարութիւն,

Impróprium-rii (Վգ.) } պիտակութիւն, պիտականունութիւն :

Impróprius-ria-rium (աթ.) պիտակ, օտար, անձահա, ոչ սեպհական :

Imprósper-ra-rum (աթ.) անյաջողակ, վատաբախտ, հէք, չուառ, չուառական, թշուառական :

Imprósperere (Վէ.) թշուառութեամբ, ըստ չար բախտին, չաջողութեամբ, ցաւագին :

Improtéctus-ta-tum (աթ.) անտէրունչ, անօր, անօգնական :

Impróvide (Վէ.) յանիմաստ, յանխորհուրդս, յանզգաստից, յանզգնագոյնս, յայլակարծուս, յանկարծօրէն :

Impróvidus-da-dum (աթ.) անիմաստ, անզգոյչ, անհանճար, յանդուգն, անյուսական, յանկարծագործ :

Improvise } Վէ. յանզգաստից,

Improviso } յանպատրաստից, յանկարծակի, յայլակարծուց, տարակարծի :

Improvísus-sa-sum (-sior) աթ. յանկարծական, յանկարծագործ, յանկարծադէպ, անզգաստ :

Imprúdens-éntis (-tior-tíssimus) աթ. անիմաստ, անհանճար, անզգամ, անխորհուրդ, անզգայչ, անտեղեկ, անվարժ :

» imprúdens feci. անխորհրդաբար արարի, յանխորհուրդս գործեցի :

Imprudénter-tius (Վէ.) առանց խորհրդոյ, յանխորհուրդս, յանզգնագոյնս, առանց ինչ միտ զնեւոյ, յանզէտս, տխմարաբար :

Imprudéntia-ae (իֆ.). *անիմաստութիւն, անխորհրդութիւն, անմտութիւն, անհանձարութիւն, անզգամութիւն, անզգաստութիւն, անմտադրութիւն :*

Impúber-ris } *աձ. չէ 'ի չափ*
Impúbes-bis } *յարբունս հասեալ, պատանեակ :*

Impúdens-éntis (- tior-tíssimus) *աձ. լիբբ, լրբենի, անամօթ, ժիտ, լկտի, լպիրշ, յայրատ :*

Impudénter-tius-tíssime (Աֆ.). *անամօթագոյնս, յանդգնագոյնս, լրբութեամբ, լրբենի երեսօք :*

Impudentia - ae (իֆ.). *անամօթութիւն, լրբութիւն, լկտութիւն, ժտութիւն, լպրշանք, լպրշութիւն, ժպրհութիւն, յանդգնութիւն :*

Impudentiúsculus-la-lum (աձ.). *փոքր մի լիբբ, լրբենի :*

Impudíce-císsime (Աֆ.). *լկտութեամբ, յայրատագոյնս, յանամօթս :*

Impudicitia - ae (իֆ.). *լկտութիւն, յայրատութիւն, անամօթութիւն, լպրշանք, զազրութիւն, պազշտութիւն :*

Impudicus-ca-cum (- cior-císsimus) *աձ. լպիրշ, լպրշական, լկտի, յայրատ, անամօթ, անպարկեշտ, պակշտ, ժիտ, անառակ :*

Impúgnans-ántis (Էյձ.) } *հակա-*
Impugnátor-óris (ար.) } *նակամարտ, ախոյան, յարձակող :*

նակամարտ, ախոյան, յարձակող :

Impugnátio-ónis (իֆ.). *հակառակութիւն, կռիւ, մարտ, յարձակումն :*

Impugnátus-ta-tum (անց. րբբ.). *Տես Impúgno.*

Impúgno (նրբ. Pugno արձ.). *'ի դիմի հարկանիմ, զղէմ ունիմ, հակառակիմ, մարտնչիմ, մաքառիմ, կռուիմ, ընդդէմդառնամ, չհաւանիմ, չհաճիմ, մերժեմ :*

Impúlsio-ónis (իֆ.). *մղումն, թելադրութիւն, հրապոյրք :*

Impúlsor-óris (ար.). *մղիչ, թելադրիչ, հրապուրիչ, դրդիչ :*

Impúlsus-sa-sum (անց. րբբ.). *Տես Impélló.*

Impúlsus-us (ար.). *մղումն, թելադրութիւն, հրապոյրք :*

Impulvéreus-ea-eum (աձ.). *անջան, անվաստակ, անաշխատ, անաշխատելի :*

Impúne-nius-níssime (Աֆ.). *անպատիժ, անպատուհաս, անարգել, անվնաս, առանց տուժելոյ :*

Impúnis-ne (աձ.). *անպատուհաս, անպատիժ :*

Impúnitas-tátis (իֆ.). *անպատժութիւն, ազատութիւն, ներումն, թողութիւն :*

Impunite (Աֆ.). *անպատիժ, անպատուհաս, առանց տուժելոյ, անվնաս, անարգել :*

Impúnitus-ta-tum (աձ.). *անպատուհաս, անպատիժ :*

Impúno-ónis (ար․)․ յանդուզն , ժպիրհ , լիւրբ , լկտի , լպիրշ , ժիտ , անամօթ :

Impurátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․
Տես Impúro.

Impurátus-ta-tum (-tissimus)
աձ․ զազլիւր , պիղծ , աղտեղի , անսուրբ , յայրատ , անպարկեշտ :

Impúre-rissime (ձբ․)․ անմաքրութեամբ , աղտեղութեամբ , յայրատս , լկտութեամբ :

Impúritas-tátis (իգ․)․ անսրբութիւն , զազրութիւն , աղտեղութիւն , պղծութիւն , յայրատութիւն , լկտութիւն :

Impúro - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ․)․ արատեմ , պղծեմ , աղտեղեմ , շաղախեմ , ապականեմ :

Impúrus-ra-rum (-rior-rissimus)
աձ․ անսուրբ , անմաքուր , զազիւր , աղտեղի , պիղծ :

Imputátio-ónis (իգ․)․ սոգտանք , մեղադրութիւն , ամբաստանութիւն , տրտունջ :

Imputátor-óris (ար․)․ մեղադիր , ամբաստան :

Imputátus-ta-lum (անց․ դրբ․)․
Տես Imputo.

Imputátus-ta-tum (աձ․)․ անհատ , անհատական , չյապաւեալ :

Imputo (նրգ․ Puto արձ․)․ հաշուիմ , համորիմ , ՚ի համար արկանեմ , համար առնեմ , թուեմ , յանցանս ՚ի վերայ արկանեմ , սոգտանեմ , գրեմ :

Imputrésco-útrui (չգ․ Patrésco արձ․)․ թարախիմ , տրորիմ , նեխիմ , փտիմ , ապականիմ , հոտիմ :

Imus-ma-mum (աձ․)․ խոնարհ , խոր , խորին , ներքին , ստորին , ցածագոյն :

» a vértice ad imos talos. յոտից մինչև ցզլուի :

» imo a pectore. ՚ի խորոց սրտէ :

In (նիր․)․ ՚ի , յ , ՚ի մէջ , առ , ՚ի կողմն , ՚ի... կոյս , ընդդէմ , հակառակ , ՚ի միջի , ընդ մէջ :

» pietas in paréntes. գթութիւն առ ծնողս , ծնողական գութ :

» in advérsum (ձբ․)․ զտրին հակառակն , ՚ի հակառակէն , ՚ի հանդիպոյ :

» in familiáribus tui sum. սէր սերտ ունիմ առ քեզ , մտերիմ քո և ջերմեակ բարեկամիկ լինիմ :

» in vulgus. առ հասարակ , ըստ կարծեաց հասարակաց :

» in témpore. ՚ի դէպ ժամու , ՚ի պատշաճ ժամանակի , ըստ պատշաճի , ՚ի ճահ :

» in pósterum diem. առ վաղիւ , վաղեւն , ՚ի վաղեւն , ՚ի վաղիւ անդր :

» in mensem januárium. յամսեանն յանուարիոսի :

Inabruptus-ta-tum (աձ․)․ անբեկանելի , անկոտոր , անբաժին , անլոյծ , անքակ :

Inabsolútus-ta-tum (աձ․)․ թերակատար , անկատար :

Inaccensus-sa-sum (աձ․)․ անկիզբելի, շէջանուտ :

Inaccessus-sa-sum (աձ․)․ անմատոյց, դժուարամատոյց, անառիկ :

Inacresco (չգժ․ Acresco արժ․)․ 'ի թթուութիւն դառնամ, բարկ՝ թթու՝ կծու լինիմ :

Inactus - ta - tum (անց․ դրէք․)․ Տես Inigo.

Inadulabilis-le (աձ․)․ անշողոքորթելի, անողոք, անողոքելի, անամոքելի :

Inadustus-ta-tum (աձ․)․ անկէզ, անկիզբելի :

Inaedificatio - ónis (էժ․)․ կազմած, յորինուած, շինութիւն :

Inaedificatus-ta-tum (անց․ դրէք․)․ Տես Inaedifico.

Inaedifico (նրժ․ Aedifico արժ․)․ շինեմ, կառուցանեմ, կանգնեմ, հարթյատակ առնեմ :

Inaequabilis-le (աձ․)․ անհասար, անհարթ, դերբուկ, խնդրուհդ :

Inaequaliter (ձէք․)․ առանց հաւասարութեան, անհաւասարութեամբ :

Inaequalis-le(-lior-lissimus)աձ․ այլակերպ, այլազգ, անհասար, աննման :

Inaequalitas-tátis (էժ․)․ անհասարութիւն, այլակերպութիւն, խտիր, աննմանութիւն :

Inaequaliter (ձէք․)․ անհաւասարութեամբ, առանց հասարարութեան :

Inaequatus-ta-tum (անց․ դրէք․)․ Տես Inaequo.

Inaequo (նրժ․ Aequo արժ․)․ հասարեմ, զուգեմ, հարթեմ :

Inaestimabilis-le (աձ․)․ անզին, անկշիւ, անհամեմատ, խոտան, անարգ, արհամարհ :

Inaestimatus-ta-tum (աձ․)․ դր շիցեն հատեալ զինք, արհամարհելի, արհամարհեալ :

Inaestuo (չգժ․ Aestuo արժ․)․ տապիմ, ջեռնում, ջերմանամ, ջերմանիմ, եռամ, եփիմ, զեռամ, խարշիմ :

Inaffectatus-ta-tum (աձ․)․ անպաճոյճ, անպաճուճելի, անարուեստ, անզարդ :

Inagitabilis - le (աձ․)․ անշարժելի, անդրդուելի, անշարժական :

Inagitatus-ta-tum (աձ․)․ անշարժ, խաղաղ, անխախուտ :

Inálbans-bántis (էյձ․)․ բռիչ, թափիչ, լուացարար :

Inalbésco (չգժ․ Albésco արժ․)․ սպիտակ լինիմ, սպիտականամ, սպիտակիմ :

Inálbo - bas - bávi - bátum - báre (նրժ․)․ սպիտակացուցանեմ, սպիտակ առնեմ, բռեմ :

Inalgésco-scis-scere (չգժ․)․ ընդարմանամ 'ի ցրտոյ, փայտանամ 'ի ցուրտ, սառիմ, պաղիմ :

Inalpinus-na-num (աձ․)․ բնակիչ Ալպից լեռանց, Ալպեան :

Inamabilis-le (-bílitor) աձ․ չսի-

րելի, ատելի, գարշելի, անհաճոյ, դժնդակ, չախորժական :

Inamarésco (չգո. Amarésco աբճ.) դառն լինիմ, դառնանամ, 'ի դառնութիւն փոխիմ :

Inamátus-ta-tum (աթ.) չսիրեցեալ, ատելի, գարշ :

Inambitiósus-sa-sum (աթ.) անփառասէր, առանց սնապարծութեան :

Inambulátio-ónis (իգ.) ճեմք, երթեկ, զրօսանք, դնացք :

Inámbulo (չգո. Ambulo աբճ.) ճեմիմ, ճեմն առնում, զգնամ, երթեկեմ, շրջիմ, քայլեմ :

Inamoénus-na-num (աթ.) չախորժական, անհաճոյ, դժկամակ, տհաճ, խիստ :

Ináne-nis (չգո.) դատարկ վայր, դատարկութիւն, ունայնութիւն, չէութիւն :

» per ináne. դատարկս, օդաբանս, յօդս, ընդ օդս :

Inanefácio (երգ. Fácio աբճ.) վայրապար գործեմ, 'ի դերևս առնեմ, դատարկացուցանեմ :

Inánia - ae (իգ.) դատարկութիւն, դատարկ անջրպետ, չէութիւն :

Inaniloquus-ua-uum (աթ.) ունայնաբան, վայրապարախօս, զբախօս, շողփաղփ, շատախօս :

Inanimális-le կամ }
Inánimans-ántis } աթ. անկեն-

Inanimátus-ta-tum }
դան, անշնչացեալ, անշունչ :

Inánimis-me կամ }
Inánimus-ma-mum } աթ. սրտաբեկ, լքեալ, կիսամահ, կիսամեռ, անկենդան, անշունչ :

Inánio-is-ívi-ítum-íre (երգ.) դատարկ առնեմ, դատարկացուցանեմ, 'ի բաց հանեմ :

Inánis-ne (-nior-níssimus) աթ. ունայն, դատարկ, թափուր, փառասէր, սնապարծ, սէզ, ընդունայնապարծ, ամբարտաւան, անշահ, անպիտան, անօգուտ, անլորդ, պարապորդ, անգործ :

Inánitas-tátis (իգ.) դատարկութիւն, նանրութիւն, ունայնութիւն, ընդունայնութիւն, սնտոխք, կրեոյթ առ աչօք :

Inániter (Ջէ.) ընդ վայր, 'ի նանիր, վայրապար, 'ի զուր, ընդունայն, զուր տարապարտուց :

Inanitus-ta-tum (անց. դրբ.) Տես Inánio.

Inapértus-ta-tum (աթ.) անատակ, անհպատակ, անմտ, անմիտելի, աննուաճ :

Inapparátio-ónis (իգ.) անհոգութիւն, անփութութիւն, անտեսութիւն, հեղգութիւն :

Inarátus-ta-tum (աթ.) անգործ, անդարման, ամայի, խոպանացեալ :

Inardésco (չգո. Ardésco աբճ.) բորբոքիմ, վառիմ, զայրանամ, բարկանամ :

Inarefactus-ta-tum (աթ.) չոր, չորացեալ, ցամաքեալ, երուշտ,

ազազեալ, ազազուն, գօսա-
ցեալ, սարսատեալ :
Inarésco (չգ. Arésco արճ.). ա-
զազիմ, ցամաքիմ, չորանամ,
գօտանամ, սարսատիմ :
Inargentatus-ta-tum (աժ.). ար-
ծաթապատ, արծաթազօծ :
Inargúte (Վլթ.). անմտութեամբ,
անճահս, անհամուխեամբ :
Inargútus-ta-tum (աժ.). անհե-
ղեղ, անհամ, անիմաստ, ան-
միտ, յիմար, տիմար, գռե-
հիկ, շինական :
Inaro (Նրգ. Aro արճ.). հերկեմ,
հերկս հարկանեմ, արօրադիր
տռնեմ, գործեմ զերկիր, վա-
րեմ :
Inartificiális-le (աժ.). անձեռա-
գործ, անարուեստ ր անպա-
ճոյճ, անհանդերձ :
Inascensus-sa-sum (աժ.). ան-
մատոյց, դժուարամատոյց,
անառիկ :
Inaspéctus-ta-tum (աժ.). ան-
տես, աներևոյթ, անզնին,
անքնին :
Inassátus-ta-tum (աժ.). խորո-
վեալ :
Inassuétus-ta-tum (աժ.). ան-
սովորական, անընտել, օտա-
րոտի :
Inattenuátus-ta-tum (աժ.). ան-
իհազ, աննուազ, անպակաս,
անթերի :
Inattestátus-ta-tum (աժ.). ոչ
դատարիեա ձգձգեալ, անկոչ
յատեան :
Ináudax-dácis (աժ.). երկչոտ,

վատասիրտ, անարի, վատ ա-
րանց :
Ináudio (Նրգ. Audio արճ.). լսեմ,
իմանամ, խելամուտ լինիմ :
Inauditiúncula-ae (իգ.). հարև-
անցի ընթերցուած, համա-
ռօտ համար :
Inaudítus-ta-tum (անց. Դրթ.).
Տես Ináudio.
Inaudítus-ta-tum (աժ.). անլուր,
ոչ հրբեք եկեալ յսկանջա-
լուրս, օտարոտի, անընտելա-
կան, նորանշան :
Inauguráto (Վլթ.). բարի աւե-
տեօք բարեաց, ըղձալից, բախ-
տիւ :
Inaugurátus-ta-tum (անց. Դրթ.).
Տես Ináuguro.
Ináuguro (Նրգ. Auguro արճ.).
հաւադէտ լինիմ, ըղձանամ,
օծանեմ, օրհնեմ, նուիրեմ,
սրբեմ :
Ináurans-ántis (Էջծ.) } օծանող
Inaurátor-óris (ար.) }
ոսկւող, ոսկերիչ :
Inaurátus-ta-tum (անց. Դրթ.).
Տես Ináuro.
Inaurátus-ta-tum (-tior) աժ.
ոսկեզօծ, ոսկիապատ, ոսկ-
ւող գրուազեալ :
Ináuris-re (իգ.). գինդ, գորշա-
պահանգ :
Inauritus-ta-tum (աժ.). ոյր չի-
ցին տկանջք :
Ináuro - ras - rávi - rátum - ráre
(Նրգ.). դրուազեմ՝ օծանեմ
ոսկւող, պատեմ ոսկեզոյն ինչ
իրօք, ընչուէտ գործեմ :

- Inauspicáto (ՎՔ.). ցաւագին նշանօք, աղետիւք :
- Inauspicátus-ta-tum (-tíssimus) ած. վատարբատ, թշուառական, չուառ, հէք, ցաւագին :
- Ináusus-sa-sum (ած.). չսկսեալ, չփորձեալ, ձեռն չմխեալ :
- Inaversábilis-le (ած.). անփախուստ, անզերծ, անհրատեշտ :
- Incaéduus-ua-uum (ած.). անհատ, անհատական, անբեկանելի :
- Incalésco - cálui (չգ. Calésco արձ.). գոլանամ, ջերմանջերմ լինիմ, ջեռնում, բորբոքիմ :
- Incalfácio (ՆԲԳ. Calfácio արձ.). եռանդնացուցանեմ, ջեռուցանեմ, բորբոքեմ, տապացուցանեմ :
- Incállide (ՎՔ.). անկեղծաւոր՝ յտակամիտ մտօք, անկեղծութեամբ, պարզ մտօք, միամիտ սրտիւ :
- Incállidus-da-dum (ած.). յտակամիտ, անկեղծաւոր, անխարդախ, միամիտ, պարզամիտ :
- Incandésco-ándui (չգ. Candésco արձ.). հրանամ, շողանամ, սպիտակիմ, փայլիմ :
- Incáneo (չգ. Cáneo արձ.). սպիտականամ, ալեւորիմ, յալեւոյթ դառնամ, ծաղկիմ :
- Incantaméntum - ti (չգ.). կախարդանք, կախարդութիւն, դիւթութիւն, թոփշութիւն, հմայք, մոգութիւն :
- Incantátor-óris (ար.). կախարդ, կախարդիչ, կիւս, դիւթ :
- Incantátus-ta-tum (անց. ԿԲԲ.). Տես Incánto.
- Ineánto (ՆԲԳ. Canto արձ.). կախարդեմ, դիւթեմ, թողեմ, հմայեմ, որսամ զմիտս :
- Incánus-na-num (ած.). ծաղկեալ ալեօք, ալեւոր, ալեւորեալ, սպիտակացեալ :
- Incapístro (ՆԲԳ. Capístro արձ.). երասանակոծեմ, պախուցս դնեմ ձիոյ, սրկանեմ դանդանաւանդ 'ի կզակ :
- Incássum (ՎՔ.). զուր տարապարսուց, 'ի զուր, ընդունայն, 'ի նանիր, ընդ վայր, վայրապար, յանօգուստ :
- Incáste (ՎՔ.). անարութեամբ, անմաքութեամբ, անառակութեամբ, պղծութեամբ :
- Incastigátus-ta-tum (ած.). անպատիժ, անպատուհաս :
- Incáute-tius-tíssime (ՎՔ.). առանց իորհրդոյ, յանզգոյշ, յանդգնագոյնս, տարակարծի :
- Incáutus-ta-tum (-tior-tíssimus) ած. անզգոյշ, անխորհուրդ, անիմաստ, անմիտ, անզգամ, անհանճար, յանդուգն :
- Incavo (ՆԲԳ. Cavo արձ.). բրեմ, գողեմ, խորեմ, պեղեմ, փոսեմ, փորեմ :
- Incédo (չգ. Cedo արձ.). քայլեմ, ոտնփոխ լինիմ, ոտն յոտանէ փոխեմ, գնտմ, շրջիմ, երթամ, խաղամ, անցանեմ, յառաջեմ, չուեմ, մեկնիմ :

› incédo pédibus. *հետի ընթանամ, հետիոտս գնամ:*
 Incelebrátus-ta-tum (աժ.). ոչ աշխարհագոյժ, չհռչակեալ, անհամբաւեալ:
 Incélebris - re (աժ.). աննշան, անշուք, անաւազ:
 Incendiárius-ria-rium (աժ.). այրիչ, տոչորիչ, լուցիչ, կիզիչ:
 › incendiária navis. *հրձիգ նաւ:*
 Incendiárius-rii (ար.). *հրձիգ, որ հուր արկանէ:*
 Incendiósus-sa-sum (աժ.). տոչորիչ, կիզիչ, այրիչ, տոչորական:
 Incéndium - dii (չգ+.). *հրդեհ, հուր, հրայրեացք, հրձիգք, այրումն, կիզումն, ջնջումն, կործանումն, քանդումն, կոտորած:*
 › annónae incéndium. *աճումն գնոց պարենի, բազմազին լինելն ոռձկի:*
 Incéndo-dis-di-nsum-dere (նրգ+.) *լուցանեմ, վառեմ, բորբոքեմ, այրեմ, կիզանեմ, տոչորեմ, հրդեհեմ, քաջալերեմ, զօրացուցանեմ, սրտապնդեմ, զայրացուցանեմ, գրգռեմ:*
 › annónam incéndo. *առաւելում՝ աճեցուցանեմ զգինս պարենի:*
 Incénsio-ónis (խգ+.). *հրայրեացք, հուր, հրդեհ, հրձիգք, վառումն, այրումն, կիզումն:*
 Incénsor-óris (ար.). *հրձիգ, որ հուր արկանէ:*

Incénsus-sa-sum (անց. դրբ+.). *Տես Incéndo.*
 Incénsus-sa-sum (աժ.). *մղեալ, լուցեալ, բորբոքեալ, քաջալերեալ, ապահարկ, ոչ ՚ի հարկի կացեալ:*
 Incéntio-ónis (խգ+.). *նուագ, կախարդանք, ցուցք, դիւթուութիւն, թովչութիւն, մոզուութիւն:*
 Incentívum-vi (չգ+.). *հրապոյրք:*
 Incentívus-va-vum (աժ.). *յորդորիչ, դրդիչ, գրգռիչ, արծարծիչ:*
 Incéptio-ónis (խգ+.). *ծագումն, սկիզբն սկսուածոյ, սկսումն, առաջք:*
 Incépto (նրգ+.) *Cepto արձ.* *սկսանիմ, սկիզբն առնեմ, ձեռն ՚ի գործ արկանեմ, ձեռնարկեմ, ձեռնամուխ՝ ձեռննրէց լինիմ:*
 Incéptor-óris (ար.). *սկսանելի, սկսող, առաջնորդ, գտակ, հաստատիչ:*
 Incéptum-ti (չգ+.) } *սկիզբն, ա-*
 Incéptus-us (ար.) } *ռաջք, սկսումն, սկսուած, ծագումն, փորձ, հնարք, արարք, ջանք, իրք, թեւակոխութիւն, գործք:*
 Incéptus-ta-tum (անց. դրբ+.). *Տես Incipio.*
 Incerátus-ta-tum (անց. դրբ+.). *Տես Incéro.*
 Incernículum-li (չգ+.). *նքոյր, ձարեայ նուրբ մաղ:*
 Incérno (նրգ+.) *Cerno արձ.* *մաղեմ, խարբողեմ, խախալեմ:*

Incéro (հրգ. Cero արժ.). մոմ- նեմ, պատեմ՝ օծանեմ մոմով:

Incérte) Բէ. յանգէտս, առանց
Incérto) զիտելոյ, կասկածանօք, տա- րակուսանօք, կարծեօք, ան- յայտանութեամբ:

Incértum-ti (չլտ.). անստուգու- թիւն, անյայտութիւն, տա- րակոյս, վարանք, յերկուանք:

Incértus-ta-tum (-tior-tissimus) աս. անյայտ, անստոյգ, ան- ծանօթ, յերկուական, երկ- բայական, երկմիտ, վարա- նեալ:

> incértum est mihi. Ճշմարտիւ չգիտեմ, անյայտ է ինձ, ոչ կարեմ գիտել զստոյգն:

> amicus certus in re incérta cernitur. Ճշմարիտ բարեկամ՝ ՚ի վեշտս եղեցի քեզ պիտոյ:

Incéssó-sis-si կամ- sivi-ítum-sere (հրգ.). յարձակիմ, արշաւիմ, գրոհ տամ, խուժեմ, ՚ի դիմի հարկանիմ, դիմեմ, խուժեմ, նեղեմ, աշխատ առնեմ:

> incéssit illum stupor. յապուշ է կրթեալ, զարմանք կալան զնա, զարմացաւ զարմացումն մեծ յոյժ:

> cura incéssit me. հոգայի և տառապէր յիս հոգի իմ, զնե- ղութիւն և զանձկութիւն զտի:

> metus illum incéssit. անկաւ աս ՚ի վերայ նորա, երկեաւ երկիւղ մեծ, զահի հարաւ:

Incéssus-us (ար.). զնացք, ըն-

թացք, խաղացք, երթ, չու, ճեմք, երթեակ:

Incéste-tius (Բէ.). անառակու- թեամբ, անարբութեամբ, պղ- ծութեամբ, ամօթով, ամօ- թալից օրինակաւ:

Incésto - tas - távi - tátum - táre (հրգ.). աղտեղեմ, պղծեմ, ա- ղարտեմ, ապականեմ, խար- դաւանեմ, լլկեմ, շաղախեմ, արատեմ:

Incéstum-ti (չլտ.). ազգապղծու- թիւն, պղծութիւն ազգակա- նին:

Incestuósus-sa-sum } աս. ազգա-
Incéstus-ta-tum } պիղծ, խառնակեալ ընդ ազ- գականին, անմաքուր, զա- զեր, աղտեղի, ազգապղծա- կան:

Incéstus-us (ար.). պղծութիւն ազգականին, ազգապղծու- թիւն:

Inchoátus-ta-tum (անց. դրէ.). Տես Inchoo.

Inchoo - oas - oávi - oátum - oáre (հրգ.). սկսանիմ, սկիզբն առ- նեմ, ձեռն ՚ի գործ արկանեմ, ձեռնարկեմ, ձեռնամուխ լի- նիմ:

Incicur-ris (աս.). անընդել, ան- համբոյր, վայրի, վայրենի, խեռ:

Incido-di (չլտ. Cado արժ.). ան- կանիմ, կործանիմ, գլորիմ, գթեմ, պատահեմ, դէպ լի- նիմ, ՚ի վերայ հասանեմ:

> incido in casses. յորոգայթ

անկանիմ, 'ի ցանցս ըմբռնիմ,
վարմարկիմ :

Incido - di - cisum (նրգ. Caedo
արժ.). հատանեմ, քանդակեմ,
կտրեմ, դրօշեմ, ընդ գրով ար-
կանեմ, գրեմ, արձանագրեմ :

Incians - éntis (աթ.). յղացեալ,
յղի, ծանրացեալ, ծննդական,
որ յերկունս է, մատաղածին :

Incio (նրգ. Cio արժ.). շար-
ժեմ, խաղացուցանեմ, 'ի բաց
տանիմ, յուզեմ :

Incile-lis (չգ.) } առուահանք,
Incilia-ae (իգ.) } կորիք, ջրմուղ, ջրադարձ, գրը-
դանք գետոյ, առուակ, վտակ
փոքրիկ :

Incilis fossa-ae (իգ.). փոս գե-
տոց, ջրմուղ, առուահանք,
կորի, ջրադարձ :

Incinctus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Incingo.

Incingo (նրգ. Cingo արժ.). փա-
կեմ, շուրջ պատեմ, գօտի ա-
ծեմ :

Incio (նրգ. Cio արժ.). շարժեմ,
'ի բաց տանիմ, խաղացուցա-
նեմ, յուզեմ :

Incino-cinui-céntum (նրգ. Cano
արժ.). երգեմ, երգս առնում,
նուագեմ :

Incipio-céptum (նրգ. Cápio արժ.)
սկիզբն առնեմ, ձեռնամուխ
լինիմ, սկսանիմ, ձեռնարկեմ,
ձեռն 'ի գործ արկանեմ, բուռն
հարկանեմ :

Incircumscrip-tus-ta-tum (աթ.).
անեզը, անվայրափակ, ան-

սահման, անսահմանական,
անպարագրելի :

Incise } Աք. մանր մանր, պա-
Incisim) տառ պատառ, հաստկոտոր,
անդամ անդամ :

Incisio - ónis (իգ.). հատումն,
կտրումն, կտրած, քանդակ,
կտրօն, քանդ, դրօշուած, շըր-
ջան բանից, պարբերութիւն :

Incisum-si (չգ.). մասն շրջանի
բանից, շրջուած փոքրիկ :

Incisúra - ae (իգ.). հատումն,
կտրած, քանդակ, փորուած :
» incisúrae-árum. գիծք ներք-
սագոյն կողման ձեռլին :

Incisus-sa-sum (անց. րբբ.). Տես
Incido.

Incisus-us (ար.). կտրած, կտրօն,
կտրումն, հատումն, քանդակ,
դրօշուած, պարբերութիւն,
շրջուած :

Incitámentum-ti (չգ.) } թելա-
Incitátio-ónis (չգ.) } ղրու
ղրութիւն, գրգռութիւն,
հրապոյլք, զրդումն :

Incitáte - tius (Աք.). սաստիկ,
բուռն, բռնաբար, ուժգին :

Incitátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Incito.

Incitátus-ta-tum (-tior-tíssimus)
աթ. զրդեալ, գրգռեալ, մղեալ,
երագ, արագազնաց :

Incito (նրգ. Cito արժ.). յորդո-
րեմ, զրդեմ, գրգռեմ, սագ-
նապեմ, խթեմ, խթանաւ-
մղեմ, ձայնատուր լինիմ, զայ-
րացուցանեմ :

» incito equum. մարակեմ զձին, մարակ 'ի կուշտ առնեմ երիվարին :

Incitus-ta-tum (աժ.) . զրդեալ, մղեալ, արագ, երագագնաց, թեթեանգամ, շոյտ, կայտառ :

» ad incitas redigor. անկանիմ 'ի շտապ տագնապի, 'ի նեղ մտանեմ, տագնապ է ինձ, 'ի մեծի տագնապի լինիմ, տառապիմ :

Incivilis - le (աժ.) . անմարդի, անմարդի, անագորոյն, անիրաւ, անօրէն, հպարտ, մեծամեծ :

Inciviliter - lius (մէբ.) . անբարտաւ անու թեամբ, յանիրաւի, անբարհաւ անու թեամբ, 'ի տարապարտուց :

Inclámito (նոճ. Clámito առմ.) :

Inclamo (նոճ. Clamo առմ.) | մեծարարբառ աղաղակեմ, մեծանայն գոչեմ. կարգամ 'ի մայն մեծ :

Inclareo (չոյ. Clareo առմ.) կամ |

Inclaréscō (չոյ. Claréscō առմ.) | մեծամեծար պատուով մեծարիմ. տաւանով փառս առաքաւ թեամբ, հասկում 'ի դարս յամբիւ. մի թիւյ հաշակ զեմնս յարդեալ գոչում. հաշակում :

Inclareo - scens (-tor) աժ. անգուրմ. աստաւանչ. բաւանանչ. բնիգուր. անգործն աւանան. երեսու աստաւ :

Inclareo - scens (-tor) աժ. անգուրմ. աստաւանչ. բաւանանչ. բնիգուր. անգործն աւանան. երեսու աստաւ :

թեամբ, խստիւ, սաստկութեամբ :

Incleméntia - ae (իգ.) . խստութիւն, սաստկութիւն, անագորունութիւն :

» incleméntia coeli. դժնդակութիւն վաստխառնութեան օդոյ, դառնաշունչ օդք, անհարթութիւն օդոց :

Inclinábilis - le (աժ.) . մէտ և յօժար, միտեալ, յօժարեալ, կակուղ, դիւրակոր, ծռելի :

Inclinaméntum - ti (չգժ.) . հոլովութիւն անուանց, լծորդութիւն՝ խոնարհութիւն բայից, փոփոխութիւն բանից :

Inclinátio - ónis (իգ.) . ծռութիւն, հակութիւն, կորութիւն, յօժարութիւն, միտութիւն, փոփոխութիւն, շրջութիւն, հոլովութիւն անուանց :

» inclinátio coeli. կլիմայ, բաժին, գաւառ օդոց :

Inclinátus - ta - tum (անց. դրբ.) . Տե՛ս Inclino.

Inclínatus - ta - tum (-tior) աժ. խոնարհեալ, հակեալ, ծռեալ, ծաղեալ. խոնարհագոյն, ցածագոյն. վասթար, թերի, նուազ. պակաս, միտեալ, յօժարեալ :

Inclínatus - us (-ior) . հոլովութիւն անուանց. լծորդութիւն՝ խոնարհութիւն բայից, փոփոխութիւն բանից :

Inclínus - ae (-ior) . դիւրակոր, ծռելի կակուղ :

Inclino - scens (-tor) Clino առմ.) . խո-

նարհեցուցանեմ, ծռեմ, կուրացուցանեմ, միտեմ 'ի չարն, զեղծանիմ, յանկաժութիւն իջանեմ, մերձ 'ի կործանումն լինիմ, հոլովեմ զանուանս, խոնարհեմ զբայս :

Inclitus-ta-tum (աժ.) • երևելի, հոյակապ, անուանի, քաջանուն, հռչակաւոր, նշանաւոր :

Inclúdo (նրգ. Claudio աբճ.) • 'ի ներքս փակեմ, բովանդակեմ, ամփոփեմ, աղխեմ, խնում, արգելում :

Inclúsiso-ónis (իգ.) • արգելան, ամփոփումն :

Inclúsus - sa - sum (անց. դրբ.) • **Տես** Inclúdo.

Inclýtus-ta-tum (աժ.) • երևելի, անուանի, քաջանուն, հռչակաւոր, նշանաւոր, հոյակապ :

Incoáctus-ta-tum (աժ.) • չբռնադատիչ, ոչ ստիպիչ, ինքնակամ, կամաւոր, կամայական :

Incoctilia - lium (չգ.) • անօթք անագեայք :

Incóctus - ta - tum (անց. դրբ.) • **Տես** Incoquo.

Incóctus-ta-tum (աժ.) • եփեալ, ոչ եփեալ. հում :

Incoenátus - ta - tum } **աժ.** անըն-
Incoénis-ne } **թրիս, ոչ ընթրեալ, անկերակուր, անձաշակ :**

Incoépto (նրգ. Coepto աբճ.) • սկսանիմ, ձեռնարկեմ, սկիզբն առնեմ, ձեռն 'ի գործ արկանեմ, ձեռնամուխ լինիմ :

Incogitábilis-le (աժ.) • անխոր-

հուրդ, անիմաստ, անփոյթ, անհոգ, հեղգ :

Incogitándus-da-dum (աժ.) • անհաս, անհասանելի, անիմաստալի :

Incógitans-ántis (աժ.) • անխորհուրդ, անիմաստ, հեղգ, անփոյթ, անհոգ :

» incógitans id feci. յախուռն յանդգնեցայ, անխորհրդաբար զայդ արարի, վարկաւրազի գործեալ է իմ :

Incogitántia-ae (իգ.) • անմտադրութիւն, անզգաստութիւն, անիմաստութիւն, անմտութիւն, անխորհրդութիւն :

Incogitátus-ta-tum (աժ.) • յանկարծագործ, անյուսական, անխորհուրդ, անզգոյշ, անիմաստ :

Incogitátus-ta-tum (անց. դրբ.) • **Տես** Incógito.

Incógito (նրգ. Cógito աբճ.) • խոկամ, խորհիմ, զմտաւ ածեմ, մտախորհ լինիմ, մտաբերեմ :

Incógnitus-ta-tum (աժ.) • անծանօթ, անյայտ, աննշան, անաւագ :

Incohibilis-le (աժ.) • աներասանակ, արձակերասանակ, ապարասան, անաստ, ամեհի, աննուաճ, լծընկէց :

Incola-ae (աբ. et իգ.) • բնակիչ, բնակ, գաւառակից, քաղաքակից, պանդուխտ կին :

Incolátus-us (աբ.) • պանդուխտութիւն, օտարութիւն, վտարանդութիւն :

Incolo (նրդ. Colo-lis արժ.). բնականամ, բնակիմ, դարարիմ, նստիմ, ազանիմ, լուծանիմ:

» incolu urbem. բնակիմ 'ի քաղաքի, քաղաքաբնակ լինիմ:

Incoloráte (ՎՔ.). անպատասխանի եղեալ, տնօթապարտեալ, զաւելորդ բարուրսն և պատճառս 'ի միջոյ բարձեալ:

Incolumis-me (-úmiór) աս. առողջ, ողջ, ողջանդամ, անարաս, ամբիծ:

Incolúmitas-tátis (իգ.). առողջութիւն, ապաքինութիւն, ողջանդամութիւն:

Incomes - cómitis (ար. et իգ.) }
Incomitátus-ta-tum (աս.) }

անընկեր, առանց օգնականի, անօգնական, միայն միայնուկ, միայնիկ մնջիկ:

Incomitío (նրդ. Comitio արժ.). ատենաքարչ եկակոչ առնեմ, չարախօս կամ առ խորհրդաբանի ռամկին:

Incommendátus-ta-tum (աս.). չապապարեալ, ոչ ապաստան:

Incómmodo - módus - díssime (ՎՔ.). դժուարաւ, մեծաւ աշխատութեամբ, անճահս, առանց դիւրի և հանգստեան, տարաժամ:

Incommóditas - tátis (իգ.). նեղութիւն, վեշտք, տաղտկութիւն, տառապանք, ճանձրոյթ, վնաս, տոյժ, տուգանք, կորուստ:

Incómmodo (չգ. Cómmodo-das արժ.). աշխատ առնեմ, նեղեմ,

ճանձրացուցանեմ, տաղտկացուցանեմ, վնասեմ:

» incómmodo tibi. ճանձրոյթ առնեմ քեզ, ճանձրացուցանեմ:

Incómmodum-di (չգ.). վեշտք, նեղութիւն, աշխատութիւն, տառապանք, տաղտկութիւն, ճանձրոյթ, վնաս, կորուստ, անպատեհ իւրք, անպատեհութիւն:

Incómmodus-da-dum (-módior) աս. ճանձիր, տաղտկալից, տառապեցուցիչ, վնասակար, ծանրատաղտուկ:

Incommutábilis-le (աս.). անփոփոխ, անսլլայլական, անշարժ:

Incomparábilis - le (աս.). անկշեռ, անհամեմատ, անհամեմատական, անզուգական:

Incompértus-ta-tum (աս.). անյայտ, անծանօթ, աննշան:

Incompósite (ՎՔ.). խառն 'ի խուռն, յանկարգս, յանչափս,

Incompósitus-ta-tum (աս.). անկարգ, խառն, խառնակ, խառնեալ, անհեղեղ, տղեղ:

Incomprehensíbilis-le (աս.). անհաս, անհասական, անբովանդակական, անխմանալի:

Incomprehénsus-sa-sum (աս.). ոչ բովանդակեալ, չե 'ի վերայ հասեալ:

Incómtus-ta-tum (աս.). խառնակ, շփոթեալ, վարկաբարզի, անպաճոյճ, տմարդի, շինական, անհեղեղ:

Inconcéssus-sa-sum (աժ․)․ արգելեալ, չօրինաւոր, անհրաման :

Inconcilio (նրգ․ Concilio աբմ․)․ թշնամիմ, գրգռեմ, թշնամու թեամբ վարիմ, զայրացուցանեմ :

Inconcinnitas - tátis (եգ․)․ անհեղեղութիւն, շինականութիւն, տմարդութիւն, չմարթութիւն, տխմարութիւն :

Inconcinniter (Վէբ․)․ անհեղեղ, անշնորհս, անճահս, շինականագոյնս :

Inconcinnus-na-num (աժ․)․ անհեղեղ, անպաճոյճ, այլանդակ, անկազմ, խոշոր :

Inconcússus-sa-sum (աժ․)․ անշարժ, անխախուտ, հաստատուն, կայուն, սեւեկան :

Incøndite (Վէբ․)․ յանկարգս, խառն 'ի խուռն :

Incønditus-ta-tum (աժ․)․ անթաղ, անկարգ, խառնակ, անչափ, շփոթեալ, անհեղեղ, տգեղ, անվայելուչ, անշնորհ :

Inconféctus-ta-tum (աժ․)․ թերի, թերակատար, անկատար :

Inconféssus-sa-sum (աժ․)․ անխոստովան, անզեղջ, ժխտեալ, ուրացեալ :

Inconfúsus-sa-sum (աժ․)․ առանց ամօթոյ, համարձակ, անահ, աներկիւղ, քաջասիրտ :

Incongruens-éntis } աժ․ անպահ
Incongruus-ua-uum } տեհ, դժպատեհ, անդէպ, ան-

ճահ, անպատշաճ, անվայելուչ :

Incónnivens-éntis } աժ․ ան-
Inconnivus-va-vum } քուն ակամբ, անվաստակ, անխոնջ, արթուն և զուարթուն :

Incónsciens-éntis (աժ․)․ անգիտակ, անգէտ, անտեղեակ :

Incónsequens-éntis (աժ․)․ հակառակ իւրոց սկզբանց, անմիաբան, թիւր :

Inconsequéntia-ae (եգ․)․ թիւրհետեութիւն, թիւրութիւն, չմիաբանութիւն :

Inconsiderans-ántis (- tíssimus) աժ․ անխորհուրդ, անիմաստ, անհանձար, անմիտ, անզգոյշ :

Inconsiderántia - ae } եգ․ անի-
Inconsiderátio - ónis } մաստութիւն, անխորհրդութիւն, անմտութիւն, անհանձարութիւն, անզգուշութիւն :

Inconsideráte - tius (Վէբ․)․ յախուռն, առանց խորհրդոյ, անխորհրդաբար, յանիմաստս, յանխորհուրդս, դիպուածով, 'ի դիպաց, 'ի պատահարաց :

Inconsiderátus-ta-tum (- tíor - tíssimus) աժ․ անիմաստ, անխորհուրդ, անհանձար, անմիտ, անզգոյշ :

Incónsitus-ta-tum (աժ․)․ անգործ, ամայի, խոպանացեալ, անդարման, անմշակելի :

Inconsolábilis-le (աժ․)․ անմխիթար, տրտմական, ծանրաթախիծ :

Inconspéctus-ta-tum (աժ.). անհանձար, անխորհուրդ, անիմաստ, անմիտ :

Inconspicuuus-ua-uum (աժ.). աներևոյթ, դուզնաքեայ, խոտան, անարդ :

Inconsprétus-ta-tum (աժ.). անխոտան, անմերժական, անմերժելի, ընդունելի :

Incónstans-ántis (-tior-tíssimus) աժ. խախուս, անհաստատ, յեղոյեղուկ, յողողող, փոփոխելի, անկայական :

Inconstánter-tius-tíssime (ՎՔ.). զաղփաղփուն մտօք, յեղոյեղուկ խորհրդովք, կասկածանօք, տարակուսանօք :

Inconstántia-ae (ԷՔ.). անհաստատութիւն, անխորհրդութիւն, յեղոյեղուկ բարք, յողողողութիւն, յաճութիւն, թեթեամտութիւն :

Inconsuétus-ta-tum (աժ.). անսովորական, անընդեւական, նորանշան, նորացոյց :

Inconsúlte - tius } ԳՔ. անմտու
Inconsúlto } թեամբ, յախուռն, առանց խորհրդոյ, անհանձարութեամբ :

Inconsúltum-ti (չգժ.). անխորհրդութիւն, անհանձարութիւն, անիմաստութիւն, անմտութիւն, ժպրհուութիւն :

» ex inconsúlto. առանց խորհրդոյ, անիմաստութեամբ, անմտութեամբ, յախուռն, յանդգնագոյնս :

Inconsúltus-ta-tum (աժ.). անխորհուրդ, անիմաստ, անմիտ, շրջեալ 'ի խորհրդոց, անհանձար, յանդուգն :

» inconsúltu meo. առանց խորհրդակից լինելոյ ընդ իս, յանիմաստս, յանզգայս :

Inconsúmtus-ta-tum (աժ.). անծախ, չսպառեալ, անծախական, անսպառ :

Incontaminátus-ta-tum (աժ.). անբիծ, անարատ, սուրբ, մաքուր, ջինջ :

Inconténtus-ta-tum (աժ.). յամբ, յամբազնաց, մեղմ, հանդարտ, ոչ ձիգ և պարզ, չձգտեալ :

Incóntinens-ntis (աժ.). անժոյժ, անժուժկալ, անառակ, լկտի, անկարգ, ցոփ, գէխ, պագշոտ :

» incóntinens úterus. արգանդ շուայտաբարոյ, խառնագնաց մարդ :

Incontinénter (ՎՔ.). յանկարգս, անժուժկալութեամբ, անառակութեամբ :

Incontinéntia-ae (ԷՔ.). անժուժկալութիւն, անարբութիւն, անառակութիւն, անկարութիւն, տկարութիւն :

Incontrovérsus-sa-sum (աժ.). անընդդիմակաց, աներկբայական, աներկբայ, առանց երկմտութեան, անշուշտ :

Inconvéniens-éntis (աժ.). անպատեհ, անպատշաճ, անդէպ, անմիաբան, հակառակ, ընդդիմական :

Incoquo (նրգ. Coquo արժ.). եփեմ կերակուրս յանօթի, խոհակերեմ :

Incoronátus-ta-tum (աժ.). անպսակ :

Incorporális-le կամ Incorporóeus-rea-reum } աժ. անմարմին, անմարմնաւոր, անտարրական :

Incorporátio-ónis (էգ.). գիրութիւն, թանձրամտութիւն, հասակ մարմնոյ :

Incorpóro (նրգ. Corpóro արժ.). խռնեմ, միաւորեմ, յօդեմ, յաւելում, զօդեմ, կցեմ :

Incorréctus-ta-tum (աժ.). չուղղեալ, անուղղայ, թիւր, լի վրիպանօք :

Incorrúpte-tius (Վէ.). ամբժուութեամբ, արդարութեամբ, անարատութեամբ, սրբութեամբ :

Incorrúptus-ta-tum (- tior-tissimus) աժ. աննղծ, աննղծական, անապականացու, անապական, անստգիւտ, անարատ :

Incóxo-xas-xávi-xátum-xáre (նրգ.). ծալեմ, կրկնեմ :

▷ incóxo nates. կծկիմ, կքիմ, ամփոփեալ նստիմ :

Increbréscó (չգժ. Crebréscó արժ.). աճեմ, առաւելում, զարգանամ, յաճախեմ :

Incredéndus-da-dum } աժ. անհաւատալի, չհաւատալի, նորանշան, չաւատալի :

Incredíbilitas-tátis (էգ.). անհաւանութիւն, չաւատալին լինել :

Incredíbilitér (Վէ.). չաւատալիօրինակաւ, անհաւատալի իմն պայմանաւ :

Incréditus-ta-tum (աժ.). անհաւան, դժուարահաւան :

Incredúlitás-látis (էգ.). անհաւանութիւն, թերահաւատութիւն, անհաւատութիւն :

Incrédulus-la-lum (աժ.). թերահաւատ, ստիպահաւատ, անհաւատ, անհաւան :

Incrementulum-li (չգժ.). դուզնաքեայ աճումն :

Incrementum-ti (չգժ.). աճումն, առաւելութիւն, յաճախութիւն :

▷ Iovis incrementum. սիրունդ Արամազդայ :

Incremo (նրգ. Cremo արժ.). կիզանեմ, այրեմ, հրով դատեմ, տոչորեմ :

Incrépito (նրգ. Crépito արժ.). յանդիմանեմ, եպերեմ, դարովեմ, պարսաւեմ, նախատեմ, թշնամանեմ, կշտամբեմ :

Incrépitus-ta-tum (աժ. Գրգ.). Տես Increpo.

Incrépitus-us (ար.). դարովանք, պարսաւանք, յանդիմանութիւն, կշտամբանք, թշնամանք, նախատինք :

Increpo (չգժ. Crepo արժ.). հընչեմ, թնդամ, դռնչեմ, սաստկակոծ առնեմ, յանդիմանեմ, ամբաստանեմ, չարախօսեմ :

Incréscó (չղփ. Cresco արճ.). առձեմ, առաւելում, զարգանամ:

Incréto - las - távi - tatum - táre (նրփ.). ծեփեմ կաւով, կաւագործեմ:

Incrétus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Incrésco.

Incrétus-ta-tum (աժ.). չխարբալիալ, չմարիալ:

Incruentátus-la-tum (աժ.). ոչթաթաւեալ յարեան, չշաղախեալ արեամբ:

Incruentus-ta-tum (աժ.). անարիւն:

Incrustátio-ónis (իփ.). դրուագ, կեղեւ, ծեփ:

Incrústo (նրփ. Crusto արճ.). դրուագիւմ կձեայ աախտակօք, բռեմ՝ ծեփեմ զորմն:

Incubátio-ónis (իփ.) } Ժամանակ

Incubátus-us (ար.) } թխելոյ, թխումն:

Incúbito (չղփ. Cúbito արճ.). ընկողմանիւմ, 'ի կողմն լինիւմ, լայնեալ հանգուցիալ կամ, գայլեմ, տարած անկեալ զնիմ:

Incúbitus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Incubo և Incúmbo.

Incúbitus - us (ար.). Ժամանակ թխելոյ, թխումն:

Incubo (չղփ. Cubo արճ.). տարած անկեալ զնիմ, գառեմ, թխեմ զձուս, 'ի թուխս նստիմ, գրգամ, հոգամ, փոյթ ունիմ, սկեմ:

Incúbo-ónis (ար.). ձիւաղ ձընշական, գիշերական ոգի առնակերպ:

Inculcátus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Incúlco.

Incúlco (նրփ. Calco արճ.). առոտն կոխեմ, կոխան առնեմ, առաթուր հարկանեմ, վեր 'ի վայր յեղլեցում, դրոշմեմ 'ի միտս, ժտեմ:

Inculpábilis-le կամ

Inculpátus-ta-tum (-tíssimus) } աժ. անմեղ, անպարսաւ, անարատ, անսողիւտ:

Incúlte-tius (ձլբ.). անհեղեղս, շինականագոյնս, յանհոգս, խոշորագոյնս:

Incúltus-ta-tum (-tior) աժ. ամայի, անգործ, խոպանացեալ, տմարդի, խակ, չմարթուն, շինական, խոշոր, անփոյթ, 'ի մոռացօնս անկեալ, անհոգ:

Incúltus - us (ար.). անհոգութիւն, անփոյթութիւն, անտեսութիւն, գունատութիւն:

Incúmbo - bis - cúbui - cúbitum - bere (չղփ.). յենում, հաստատիւմ, հանգչեմ, դադարեմ, ծանրանամ, կշռիմ, պատկառ կամ, պատաղիւմ, ջանամ, պարապիւմ:

» incúmbo ova. թխեմ զձուս, 'ի ձուս և 'ի թուխս նստիմ:

Incunábula-lórum (չղփ.). խանձարուրք, մանեար, որորան, որրոց, սկիզբն, ծնունդ:

» ab incunábulis. 'ի մանկութենէ հետէ, 'ի տղայութեան հասակէ, 'ի տղայութենէ տիոց:

Incunctánter (ձլբ.). իսկ և իսկ,

նոյնհետայն, իսկոյն, անդէն, վաղվաղակի, առժամայն, անյայաղ :

Incúpidus-da-dum (աժ.) . անտենչիկ, անյօժար :

Incurátus-ta-tum (աժ.) . անհոգ, անփոյթ, անբժշկական :

Incúria - ae (էգ.) . անփութութիւն, անհոգութիւն, անտեսութիւն, հեղուութիւն :

Incuriöse-sius (Վէք.) . յանհոգ, անփութութեամբ :

Incuriösus-sa-sum (աժ.) . անփոյթ, անհոգ, հեղու :

Incúrró - ri (չգ. Curro արժ.) . վազս առեալ փութամ, արշաւեմ, ընթանամ, դէպ լինիմ, պատահեմ, դիպիմ, հասնիմ, հասանեմ :

Incúrsans-ántis (Էյժ.) . ասպատակ, արշաւատյր հէն, ասպատակաւոր :

Incursátus-ta-tum (անց. Դրք.) . Տես Incúrso.

Incúrsio - ónis (էգ.) . հանդիպումն, պատահումն, ընդհարումն, հարուած, բախիւն, յարձակումն, ասպատակութիւն, արշաւան :

Incúrsito (չգ. Cúrsito արժ.)

Incúrso (չգ. Curso արժ.) } յարձակիմ, դիմեմ, արշաւեմ, արշաւանս դնեմ, գրոհ տամ, ասպատակ առնեմ՝ արձակեմ՝ դնեմ՝ սփռեմ, ասպատակեմ :

Incúrsus-us (ար.) . պատահումն, ընդհարումն, բախիւն, ասպատակութիւն, արշաւանք :

Incurvátio-ónis (էգ.) . թիւրութիւն, ծուռութիւն, կորութիւն :

Incurvátus-ta-tum (անց. Դրք.) . Տես Incúrvo.

Incurvéscó-scis-scere (չգ.) . կորանամ, հակիմ, կարկամիմ, թիւրիմ, ծուրիմ :

Incúrvo (նրգ. Curvo արժ.) . կորացուցանեմ, հակեմ, ծուրեմ, թիւրեմ, կարկամեմ :

Incúrvus-va-vum (աժ.) . կորացեալ, կոր, կամակոր, թիւր, ծամածուռ, ծուռ, կարկամ :

Incus-údis (էգ.) . սալ դարբնաց :

Incusátio-ónis (էգ.) . ամբաստանութիւն, չարախօսութիւն, զրպարաութիւն, կշտամբանք, յանդիմանութիւն :

Incusátor-óris (ար.) . ամբաստան, չարախօս, դատախազ :

Incúso (նրգ. Accúso արժ.) . ամբաստան լինիմ, ամբաստանեմ, պարսաւեմ, սուգտանեմ, զըրպարտեմ, չարախօսեմ, եպիւրեմ, անգոսնեմ, խժրժեմ :

Incússus-sa-sum (անց. Դրք.) . Տես Incútio.

Incússus-us (ար.) . հարուած, ընդհարումն, բախիւն :

Incustodítus-ta-tum (աժ.) . անպահեցի, անպահապան :

Incútio-ússi-ússum (նրգ. Quátio արժ.) . հեղում, հոսեմ, ազդեմ, գործեմ, շարժեմ, դըրդեմ, թելադիր լինիմ, զարկուցանեմ, ընդհարկանեմ, բախեմ :

Indagábilis-le (աձ․)․ քննելի , քննական , խուզական :

Indagánte (ՎՔ․)․ հետամուտ լինելով , զհետ պնդեալ , խոյզ և խնդիր արարեալ :

Indagátio-ónis (խփ․)․ հարց և խնդիր , խոյզ , հետազոտութիւն , խուզարկութիւն , քննութիւն :

Indagátor-óris (ար․)․ հետազոտիչ , յուզիչ , քննիչ , խուզարկու :

Indagátrix-rícis (խփ․)․ կին հետազոտիչ՝ խուզիչ :

Indagátus-ta-tum (անց․ Գրք․)․ Տես Indágo-gas.

Indágo-ginis (խփ․)․ հարց և խնդիր , խոյզ , հետազոտութիւն , քննութիւն , հարցափորձ , խուզարկութիւն :

Indágo-gas-ávi-átum-áre (Նրգ․) }

Indágor-gáris-átus-ári (հար․) } 'ի հարց և 'ի խնդիր մտանեմ , հարցափորձ առնեմ , հետազոտեմ , յուզեմ , խուզեմ , որոնեմ , 'ի խոյզ և 'ի քննի արկանեմ , յուզախնդիր լինիմ , քննեմ :

Inde (ՎՔ․)․ անտի , սնդուստ , անդստին , ապա , յետոյ :

Indébite } ՎՔ․ յանդէպս , յան-

Indébito) ճահս , յանպատշաճս , յանպարտս , յանիրաւի , տարապարտ :

Indébitum-ti (չդժ․)․ անպարտութիւն :

Indébitus-ta-tum (աձ․)․ անի-

րաւ , անպարտ , անդէպ , անպատեհ , անպատշաճ :

Indecens-céntis (- tior-tíssimus) աձ․ անվայելուչ , անճահ , անդէպ , դժպատեհ , անկարգ , անարժան , տարածամ :

Indecénter-tius-tissime (ՎՔ․)․ յանվայելուչս , յանդէպս , յանպատշաճս , յանճահս :

Indecéntia-ae (խփ․)․ անվայելչութիւն , անպատեհութիւն , անպատշաճութիւն , անարժանութիւն , քարուականութիւն :

Indecet (Գճզ․ Decet արճ․)․ չգայ 'ի դէպ , չվայելէ , չէ ըմբոն , անպատշաճ է :

Indeclinábilis-le (աձ․)․ անհրաժեշտ , անփախուստ , անայլալական , անփոփոխելի , անկորանալի , անհոյով , անհոյովական :

Indeclinátus-ta-tum (աձ․)․ անփոփոխ , անայլալելի :

Indecor-écoris } աձ․ անպա-

Indecórus-ra-rum) տեհ , դժպատեհ , անպատշաճ , անդէպ , անարժան , անկարգ , տգեղձ , անվայելուչ , տարածամ :

Indecóre (ՎՔ․)․ խայտառակութեամբ , ամօթալից , ամօթով , յանարժանս , 'նախտանօք , նշաւակութեամբ :

Indécoro (Նրգ․ Décoro արճ․)․ աղարտեմզանուն , անուանարկ՝ վատանուն առնեմ , խայտառակեմ , առակեմ :

Indefatigábilis-le կամ } ան-

Indefatigátus-ta-tum } ան-

վաստակ, անխոնջ, անձան-

ձրոյթ :

Indefectus-ta-tum (ան-)
պակաս, աննուազ, անսպառ,
մշտնջենաւոր, հանապազոր :

Indefensus-sa-sum (ան-)
պատսպարան, առանց օգնա-
կանի, անօգնական :

Indefessus-sa-sum (ան-)
խոնջ, անվաստակ, անձան-
ձրոյթ :

Indefinite (Վէճ.) առանց սահմա-
նելոյ, անորիշ պայմանաւ,
խառնիխուռն :

Indefinitus-ta-tum (ան-)
մանեալ, չհաստատեալ, ան-
յայտ, չլ հատեալ :

Indeflexus-xa-xum (ան-)
կորանալի, անայլայլական,
անփոփոխ :

Indejectus-ta-tum (ան-)
ռեալ թողեալ, չլքեալ :

Indelébilis - le (ան-)
անջինջ, անեղծ, մշտնջենաւորական,
յաւիտենական :

Indelectátus-ta-tum (ան-)
ախորժական, չախորժական,
անհամոյ :

Indelibátus-ta-tum (ան-)
պական, անարատ, սուրբ :

Indemnátus-ta-tum (ան-)
դատ, անպարտ, անպարտա-
կան :

Indémnis - ne (ան-)
անվնաս, անվթար :

Indémnitas-tátis (իճ.) անվնա-

սութիւն, յապահովութիւն,
ամրութիւն :

Indemonstrábilis-le (ան-)
ցուցական :

Indenunciátus-ta-tum (ան-)
ոչ յայտ արարեալ, չգեկուցեալ :

Indeplorátus-ta-tum (ան-)
աշխարեալ :

Indepravátus-ta-tum (ան-)
ապականացու, անեղծ, ան-
եղծական, անարատ :

Indeprecábilis-le (ան-)
ողորբ, անունկեղիբ, անհաշտ, ան-
պութ, անողորմ :

Indeprehensibilis-le (ան-)
հաս, անհասական, անիմա-
նալի, անբովանդակական :

Indeprehensus-sa-sum (ան-)
անյայտ, անձանօթ, անձա-
նաշելի :

Indéptus-ta-tum (ան-)
Տես Indipíscor.

Indesértus-ta-tum (ան-)
ռեալ թողեալ, չլքեալ :

Indésés-sidis (ան-)
դանդաղ, փոյթ, վաղվաղկոտ,
ժիր, կազմ, շոյտ, յօժար :

Indesinéter (Վէճ.) անդադար,
ցանգ, միշտ, անհանգիստ
բարբառով :

Indespéctus-ta-tum (ան-)
տեսական, անտեսանելի, ան-
տես, աներեւոյթ, աննշմա-
րելի :

Indetónsus-sa-sum (ան-)
զուտ, չկտրեալ :

Indevitátus-ta-tum (ան-)
փախուստ, անհրաժեշտ :

Indevótio-ónis (իգ.)․ անբարեկարգչտուութիւն , ցրտութիւն հոգեւոր եռանդան, պատուիրանազանցութիւն , օրինազանցութիւն, յանցութիւն :
 Indevótus-ta-tum (աթ.)․ անեռանդն, անբարեկարգչտուցութիւն :
 Index-dicis (ար. et իգ.)․ յայտնիչ, մատնիչ, ամբաստան, քսու, չարախօս, դէտ, լրտես, դիր զլիոց, ցանկ, երկրորդուստ, համար սնուանց :
 Indicans-ántis (էյթ.)․ ցուցիչ, նշանակիչ, զեկուցիչ, ազդարար :
 Indicátio - ónis (իգ.)․ մեծարոյ կարծիք, յարգ, զինք, սակ, բաժ, հարկ :
 Indicativus-va-vum (աթ.)․ սահմանական ժամանակ բայից, ցուցիչ ժամանակ :
 Indicátor-óris (ար.)․ յայտնիչ, զեկուցիչ, նշանակիչ :
 Indicátúra-ae (իգ.)․ մեծարանք, մեծարոյ կարծիք, սակ, բաժ, յարգ, զինք, հարկ :
 Indicátus-ta-tum (անց. դրէ.)․
Տես Indico-cas.
 Indícium-cii (չգ.)․ ամբաստանութիւն, քսութիւն, չարախօսութիւն, նշանակ, նշան, նշմարանք, ընծայութիւն, յանդիմանութիւն, գրաւական, առհասարակայ :
 Indico-cas (նրգ. Dico-cas արգ.)․ յայտնեմ, 'ի վեր հանեմ, բանամ, հռչակեմ, ամբաստանեմ, չարախօսեմ, յանդիմանեմ,

ակնարկեմ, նշանակեմ, մեծարգի համարեմ, զին արկանեմ :

Indico-cis (նրգ. Dico-cis արգ.)․ յանդիման կացուցանեմ, ծանուցանեմ, յայտ առնեմ, բռնադատեմ, պատուէր 'ի վերայ դնեմ, պատուիրեմ, հրամայեմ :

Indictio-ónis (իգ.)․ ինդիկտիոն, տուրք, հարկ, սակ, բաժ :

Indictivus-va-vum (աթ.)․ ազդարար, յայտ արարեալ, պատուիրեալ, հրամայեալ, հրապարակագոյժ, հրապարակեալ :

Indictus - ta - tum (անց. դրէ.)․
Տես Indico-cis.

Indictus-ta-tum (աթ.)․ չտացեալ, ոչ անուանեալ :

Indicum-ci (չգ.)․ լեղակ :

Indidem (Պէ.)․ յայնմ վայրէ, 'ի նմին իսկ տեղեղէ :

Indifferens-réntis (աթ.)․ անխտիր, նոյն և մի, թափուր, ոչ բարի և ոչ չար :

Indifferénter (Պէ.)․ միապէս, միանպամայն, առանց խտրութեան, զոյգ, առ հոււասար :

Indifferéntia-ae (իգ.)․ հաւասարութիւն, անխտրութիւն, նմանութիւն :

Indígena-ae (աթ.)․ բնակ, զաւառական, բնաշխարհիկ, այդրէնածին :

» vinum indígena. բնաշխարհիկ զինի :

Indigéns - éntis (էյթ.)․ անինչ,

- աղքատ, կարօտ, կարօտեալ, չքաւոր, տնանկ :
- Indigentia-ae (խփ.). աղքատութիւն, տնանկութիւն, չքաւորութիւն, ցական, պիտոյք, անքատութիւն, կարիք, կարօտութիւն :
- Indigeo (չլք. Egeo արժ.). պէտս ունիմ, կարօտիմ, կարօտանամ, ցականիմ, չքաւորիմ, տնանկանամ, աղքատանամ :
- Indigéste (ՎԷ.). խառն'ի խուռն, յանկարգս :
- Indigéstud-ta-tum (աժ.). խառնակ, անկարգ, մթին, դժուարիմաց, դժուարահալ, տհալ, չհալելի :
- Indigetes-tum (ար.). պաշտպան սուրբք, խնամակալ աստուածք :
- Indignabúndus-da-dum } աժ.
Indignans-ántis (-tissimus) }
ցասկոտ, ցասուցեալ, զայրացեալ, բարկացեալ, տաղտկալից, ձանձիր, ձանձրացուցիչ :
- Indignátio-ónis (խփ.). ցասումն, սրտմտութիւն, զայրուցք, բարկութիւն :
- Indignatiúncula-ae (խփ.). դժկամակութիւն, սակաւ ինչ բարկութիւն, զայրումն, խէթ :
- Indignátus-ta-tum (աճց. Կրք.). Տես Indignor.
- Indigne-nius-níssime (ՎԷ.). անարժանութեամբ, անարժանաբար, յանարժանս :
- Indignitas - tátis (խփ.). անար-

- ժանութիւն, յոռութիւն, վատթարութիւն, անարժան գործ, ապիրատութիւն :
- Indignor (հար. Dignor արժ.). զայրանամ, սրտմտիմ, ցասնում, ծանրացասումն լինիմ, 'ի սրտմտութիւն բրդիմ :
- Indignus-na-num (-nior-níssimus) աժ. անարժան, անպատշաճ, յոռի, աղտեղի, պիղծ, զազիր, ամօթալից :
- » indignum! (ՎԷ.). ո՛հ ապիրատութեանդ, ով ամօթալից բարուցն :
- Indigus-ga-gum (աժ.). աղքատ, չքաւոր, տնանկ, կարօտ, անքատ և ցականեալ :
- Indiligens - éntis (- éntior) աժ. գործատեաց, անփոյթ, անհոգ, 'ի մոռացօս անկեալ, հեղդ :
- Indiligénter-tius (ՎԷ.). անփութութեամբ, յանհոգս, յուլաբար :
- Indiligéntia-ae (խփ.). անհոգութիւն, անփութութիւն, անտեսութիւն, հեղգութիւն, յուլութիւն :
- Indipíscor (հար. Adipíscor արժ.). ստանամ, շահիմ, ընդունիմ, գնեմ, առնում, հասանեմ, ժամանեմ :
- » pugnam indipíscor. սկիզբն առնեմ մարտնչելոյ, ձեռնամուխ լինիմ 'ի գործ պատերազմի :
- Indiréctus-ta-tum (աժ.). անառակ, անկարգ :

Indiréptus-ta-tum (ած․)․ անհաստ, անհաստական, անբաժ, չբաժանեալ, անբալ :

Indiscréte (Վլբ․)․խառն ՚ի խուռն, զիզադէզ :

Indiscrétus-ta-tum (ած․)․ անուրիշ, խառն, անյայտ, մթին, աղօտ, խառնակ, անբաժին, անհաստ, միաւորեալ, յօդեալ կցեալ :

Indiscrimínatim (Վլբ․)․ ընդ աղօտ, անխտիր, առանց ընտրութեան :

Indisérte (Վլբ․)․ առանց ծարտարախօսութեան, անպաճուծարար :

Indisértus-ta-tum (ած․)․ անպաճոյճ, անհանդերձ, անզարդ :

Indisjéctus-ta-tum (ած․)․ ոչ բարձեալ թողեալ, չլքեալ :

Indispensátus-ta-tum (ած․)․ առատաձեռն, առատատուր, անչափ, անկարգ :

Indispósite (Վլբ․)․ յանկարգս, խառն ՚ի խուռն :

Indispósitus-ta-tum (ած․)․ անկարգ, խառնակ, անչափ :

Indissímilis-le (ած․)․ հանգոյն, նման, նոյն, նոյնպիսի, համանման :

Indissimulábilis-le (ած․)․ անկեղծաւոր, անխարդախ, ազատ, համարձակ, աներկիւղ :

Indissolúbilis-le կամ } ած․ անլոյծ, անբալ, անհաստ, անբաժին :

Indissolútus-ta-tum } ած․ անլոյծ, անբալ, անհաստ, անբաժին :

Indistincte (Վլբ․)․ առանց ընտրութեան, ընդ աղօտ իմն, խառն ՚ի խուռն :

Indistinctus-ta-tum (ած․)․ խառնակ, խառն, աղօտ, անյայտ, մթին, շփոթեալ :

Indistrictus-ta-tum (ած․)․ անվէր, անվերաւոր, ողջանդամ :

Inditus-ta-tum (առջ․ դրբ․)․ Տես Indo.

Individuus-ua-uum (ած․)․ անհաստ, անհաստական, անբաժին, անբաժանական, անբաժանելի, անբալ :

> individua córpora (չլբ․)․ հողամաղբ, մենատարերբ, հիւլէք, մանրամաղ փոշիք :

Indivísus-sa-sum (ած․)․ չբաժանեալ, անբաժին, անհաստ :

Indo-dis-didi-ditum-dere (նրբ․)․ արկանեմ ՚ի վերայ, դնեմ, կարգեմ, զետեղեմ, մուծանեմ, մխեմ, խառնեմ :

Indocibilitas-tátis (խթ․)․ բթուութիւն մտաց, թանձրամտութիւն, տխմարութիւն :

Indócilis-le (ած․)․ անհամբոյր, անընդել, անխորատ, տխմար, թանձրամիտ :

Indócte-tius (Վլբ․)․ տխմարարար, անգէտ գիտութեամբ, յանգէտս, շինականագոյնս, անհեղեղս :

Indóctus-ta-tum (-tior-tíssimus) ած․ տգէտ, անգէտ, անուսումն, տխմար, չգիտուն, անգրագէտ, տմարդի, չմարթուն :

Indoléntia-ae (խթ․)․ անզգայու

թիւն , անշարջարու թիւն ,
անվշտու թիւն :

Indoles-lis (իգ․) բոյս բարուց,
բնածին բարք, միտու թիւն,
ընդարդոյս բնութիւն , հան-
ճար, զգօնութիւն, հնարա-
գիտութիւն, յօժարութիւն :

Indolésco-scis-dólui-scere (չգտ․)
ցաւիմ, ողբամ, կոծիմ, հե-
ծեմ :

Indomábilis-le } արժ. ամեհի,
Indómitus-ta-tum }
անսաստ, աննուաճ, անհամ-
բոյր, տրմուղ, անվարժ, խեռ,
ապարասան, աներասանակ,
լծրնկէց :

Indórmio (չգտ․ Dórmio արժ․)
'ի քուն լինիմ, գընով անկա-
նիմ, ննջեմ, թմբրիմ, նիրհեմ
'ի քուն թանձրութեան, յու-
լանամ, ծուլամ :

Indotátus-ta-tum (արժ․) սուանց
օտից :

Indubitábilis-le (արժ․) առանց
երկմտութեան , աներկբայ ,
ստոյգ, ճշգրիտ, հաւաստի,
հաստատուն :

Indubitánter } Բէ. ճշմարտիւ,
Indubitáte }
անշուշտ , ստուգութեամբ ,
ապաքէն ցապաք :

Indubitátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ․)
Տես Indúbito.

Indubitátus-ta-tum (արժ․) ան-
երկեան , աներկբայ , ստոյգ,
ճշմարիտ :

Indúbito (չգտ․ Dúbito արժ․) խի-
թամ, երկբայիմ, երկմանմ,

յերկմիտս լինիմ, յերկուանամ,
կասկածեմ, չլինիմ վստահ :

Indúbius-ia-ium (արժ․) աներկ-
միտ, աներկբայ, անյերկուա-
նալի, ստոյգ, հաւաստի :

Indúcens-éntis (Էյժ․) յօժարե-
ցուցիչ, հաւանեցուցիչ, յոր-
դորիչ, ստիպիչ, ածիչ, դրդիչ :

Indúciae - iárum (իգ․) դուլ և
դադար զինուց, դադարուն
մարտի :

› indúcias facio, in eo կամ pan-
go. զինադադար առնեմ, դա-
դար տամ :

Indúco (Երգ. Duco արժ․) մու-
ծանեմ, 'ի ներքս ածեմ՝ տա-
նիմ, ծեփեմ, ծածկեմ, բերեմ,
առիթ լինիմ, առթեմ, հաւ-
անեցուցանեմ, դրդեմ, շար-
ժեմ, յօժարեցուցանեմ :

› indúco ánimum կամ in áni-
mum. համոզակեր՝ հաւան
լինիմ, դնեմ 'ի մտի, հաւա-
նիմ :

Indúctio-ónis (իգ․) միջնորդու-
թիւն, մուտք, ծեփ, դրուագ
ոսկւոյ, ոսկեզօծ մասն, յան-
զիմանութիւն , հետևանք ,
ընծայութիւն :

Indúctor-óris (արժ․) պատժածու
գերեաց :

Indúctrix-ricis (իգ․) հրապու-
րիչ՝ դրդիչ՝ մուծիչ կին :

Indúctus-ta-tum (անց. ԴԵԲ․)
Տես Indúco.

Indúctus-us (արժ․) յորդորունմ,
յօժարեցութիւն, հաւանու-
թիւն, հաւատք :

» aliéno indúctu. այլոյ ուրուք թելադրութեամբ :

Indúcula - ae (իգ.). ներքնակ , վտաւակ , շապիկք , պարեգօտիկ , բաճկոնակ :

Indúlgens-éntis (- éntior - tíssimus) ած. արգահասիչ , ներող , մարդասէր , զթած , բարեբարոյ , ազնուական :

Indulgénter-tius-tíssime (Վք.). քաղցրութեամբ , մարդասիրապէս , հաճութեամբ :

Indulgéntia-ae (իգ.). արգահաստութիւն , զթութիւն , ներողութիւն , մարդասիրութիւն , քաղցրութիւն , բարեբարութիւն , երախտիք , բարիք , բարերարութիւն :

Indúlgeo - ges - úlsi - últum - gére (չգ.). գիջանիմ , հաճիմ , թողում , բերկրիմ , զուարճանամ , ներեմ , թողութիւն առնեմ , շնորհեմ :

» indúlgeo génio. ուրախ լինիմ , ըստ հաճութեան կամաց իմոյ առնեմ , զբոսնում :

» indúlgeo valetúdiní. խնամ տանիմ առողջութեան :

» indúlgeo dolóri. տամ զանձնիմ 'ի . ցաւս , վշտակից լինիմ :

Indumentum-li (չգ.). վերարկու , արկանելի , հանդերձ , զգեստ , պատմուճան :

Induo-uis-ui-útum-úere (նրգ.). զգնում , ազանիմ , արկանեմ զանձամբ :

» induo persónam tui. փոխանակք լինիմ , ունիմ զտեղիքո :

Indurésco (չգ. Durésco աբ.). կարծրանամ , խստանամ , քարանամ , սալանամ :

Indúro (նրգ. Duro աբ.). կարծրացուցանեմ , խստացուցանեմ , քարացուցանեմ :

Indusiárius - rii (ար.). գործելի շապկաց , գործիչ ներքնակաց :

Indusiátus-ta-tum (ած.). արկեալ զիւրե շապիկս , զգեցեալ ներքնակս :

Indúsiam-sii (չգ.). ներքնակ , շապիկք , վտաւակ , պարեգօտ , բաճկոն :

Indústria-ae (իգ.). հնարագիտութիւն , ճարտարութիւն , արուեստ , հանձար , զգօնութիւն , ուշ , մտադիւրութիւն :

» de indústria կամ ex indústria. կամաւ , խորհրդով , կամակարմտօք , գիտութեամբ :

Indústrie-rius կամ Industrióse-sius-síssime) Վք. բազում հաւատեալ , փութով , ճշդիւ գտակալ , հնարագիտութեամբ , հայթայթանօք , ճարտարագոյն :

Industriósus-sa-sum կամ Industrius-ia-ium (- rior) ած.

հնարագէտ , ճարտար , հանձարեղ , յաջողակ , կորովի , գործօն , շոյտ , ժիր , արթուն , զուարթուն , հսկող :

Indútilis-le կամ Indutórius-ia-ium) ած. արկանելի , ազանելի :

Indútus - ta - tum (անց. րրգ.). Տես Induo.

Indútus-us (ար.) կամ
 Indúviae-iárum (իգ.) } աղանե-
 Indúvium-vii (զգ.) }

լիք, արկանելի, զգեստ, հան-
 դերձ, պատմութեան :

› indúvium árboris. կեղև՝ փո-
 ճով ծառոյ :

Inébrio - ias - iávi - iátum - iáre
 (նրգ.) . արբեցուցանեմ արբե-
 ցութեամբ, սրարբեցուցանեմ :

Inédia - ae (իգ.) . անսուսողու-
 թիւն , ժուժկալուժիւն 'ի
 կերակրոց , պահք , ծովա-
 պահք :

Inéditus-ta-tum (աթ.) . չգրոշ-
 մեալ, չեղեալ 'ի լոյս, չտպեալ :

Ineffábilis-le (աթ.) . անձառ, ան-
 ձառական , անձառելի , ան-
 պատում :

Inéfficax-cácis (-cációr) աթ. ան-
 զօր, տկար, դատարկ, անոյժ,
 ընդունայն, անազդական :

Ineffigiátus-ta-tum (աթ.) . ան-
 կերպարան, անկազմ, անձև,
 անարդ :

Inelaborátus-ta-tum (աթ.) . անո-
 զորկ, անհարթ, անթափ :

Iulégans-ántis (աթ.) . անպա-
 ճոյճ, անզարդ, անվայելուչ,
 անշնորհ, տղեղ :

Ineluctábilis-le (աթ.) . անհրա-
 ժեշտ, անփախուստ, անյաղթ,
 անյաղթելի, անզերծ :

Inemendábilis-le (աթ.) . անուղ-
 ղայ, անխրատ, ապերասան :

Inemóriór (հար. Móriór արմ.) .
 մեռանիմ, պակասիմ 'ի կե-
 նաց, վախճանիմ, փչեմ զոգի,

փոխիմ յաշխարհէ , յարեւ
 անկանիմ :

Inémtus-ta-tum (աթ.) . չգնեալ,
 գնոց չառեալ :

Inenarrábilis-le (աթ.) . անպա-
 տում, անասելի, անձառ :

Inenarrátus-ta-tum (աթ.) . չփի-
 պեալ, չպատմեալ :

Inenodábilis-le (աթ.) . անլոյճ,
 անլուծանելի , անքակ , ան-
 հատ , անպատում , անհաս ,
 անմեկնելի :

Inenórmis-me (աթ.) . կանոնեալ,
 կարգաւոր, դիպան, դիպող :

Ineo (զգ. Eo արմ.) . մտանեմ,
 սկիզբն սունեմ, բռնն հար-
 կանեմ, սկսանիմ, ձեռնարկեմ,
 ձեռն արկանեմ, ձեռնամուխ
 լինիմ :

› ineo certámen կամ praélium.
 'ի ռազմ մտանեմ, տամ մարտ
 պատերազմի , մարտ եղեալ
 կռուիմ, մարտնչիմ, պատե-
 րազմիմ :

› ineo magistrátum. յաւազու-
 թիւն բարձի և պատուոյ
 հասանեմ, ստանամ փառսաւ-
 ազութեան :

› ineo ratiónem. 'ի համար ար-
 կանեմ, համարիմ, թուեմ,
 հաշուիմ :

› ineo iter կամ viam. յուղի ան-
 կանիմ, ուղւոյ լինիմ, ելա-
 նեմ 'ի ճանապարհ, չու առ-
 նեմ, ճանապարհորդեմ :

› ineo consílium. խորհուրդ 'ի
 մէջ առնում, խորհիմ 'ի միա-
 սին, խորհրդակից լինիմ :

Inépte-tius-tissime (ՎԷ․)․ անհանձարագոյնս, անհեղեղս, անճահս, շինականագոյնս, անմտաբար :

Inéptia-ae կամ }
Inéptiae-árum } է՛ք․ անմտու-
Ineptitúdo-dinis }

թիւն, անհանձարութիւն, մորոտութիւն, սնոտիք, բարբանջանք, շինականութիւն, յիմարութիւն, պանդորրութիւն :

Inéptio-is-ivi-ítum-íre (չգ․)․ մորոտանամ, յիմարիմ, անմտութեամբ գործեմ, անմտանամ, մորոտութիւնս առնեմ, անկանիմ 'ի մտաց :

» inéptis. մոլիս, ո՛վ պանդորրդ և յիմար, 'ի գործ իմաստութեան բախած ես :

Inéptus-ta-tum (- tior-tíssimus) ա՞ծ․ անհանձար, անմիտ, մորոտ, յիմար, ապուշ, բախած, ծաղրալից, անճահ, անդէպ, անհեղեղ, ապաժաման :

Inequitábilis-le (ա՞ծ․)․ գերբուկ, խորտաբորտ, անհեծանելի :

Inérmis-me կամ }
Inérmus-ma-mum } ա՞ծ․ անզէն,
զէնընկէց, անպատասպարան, անզօր, տկար, անոյժ :

Inerrábilis-le }
Inérrans-ántis } ա՞ծ․ անմոլար,
անսխալ, կայուն, հաստատուն :

» stellae inerrántes. աստեղք անմոլարք՝ բեւեռեալք՝ հաստատունք :

Inérrro (չգ․ Erro-ras աբ՛ճ․)․ յաժիմ, թափառիմ, շրջեմ, մոլորիմ, սխալեմ, վրիպիմ, աստանդիմ, թիւրիմ :

Iners-értis (- tior-tíssimus) ա՞ծ․ անարուեստ, ծոյլ, յոյլ, դանդաղագոյն, հեղգ, յամրագնաց, անգործ, դատարկ, պարպորդ, դատարկանձն :

» inértes querélae. անօգուտ հեծութիւնք, սնոտի ողբումն :

Inértia - ae (է՛ք․)․ դատարկութիւն, անգործութիւն, ծուլանք, ծուլութիւն, յուլութիւն, հեղգութիւն, վատութիւն :

» inértia óperis. ծուլամտութիւն, բարեկեցութիւն, յուլութիւն :

Inerudite (ՎԷ․)․ յանգէտս, անգէտ գիտութեամբ, խմամրաբար, սղիտաբար, շինականագոյնս :

Inerudítus - ta - tum (ա՞ծ․)․ անգէտ, սղէտ, սխմար, անուսումն, անհմուտ, չգիտուն, անգրագէտ, սմարդի, չմարթուն :

Inescátus-ta-tum (անց․ դբ՛ճ․)․ Տես Inesco.

Inóscó - cas - cávi - cátum - cáre (Ե՛րճ․)․ խեղդիւք շրթանց վարանեմ, որսամ, հրապուրեմ, 'ի պատրանս արկանեմ, խաբեմ, պատրեմ :

Inevéctus-ta-tum (ա՞ծ․)․ կրեալ, բարձեալ, տարեալ, վերացեալ :

Inevitábilis - le (աձ.)․ անփախուստ, անհրաժեշտ, անզերծ։
 Inevolútus-ta-tum (աձ.)․ չընթերցեալ, աննշոյլ, անբաց, անլուծանելի, անլոյծ։
 Inexcitábilis-le (աձ.)․ յորմէ չէ մարթ սթափել, թմբրեալ, կիսամեռ։
 Inéxcitus-ta-tum (աձ.)․ չյուզեալ, չգրգռեալ, անյոյզ։
 Inexcogitátus-ta-tum (աձ.)․ անյուսական, անյոյս, յանկարծական։
 Inexcúltus-ta-tum (աձ.)․ շինական, տմարդի, վարկպարազի, չմարթուն։
 Inexcusábilis-le (աձ.)․ առանց պատասխանի տալոյ, անպատասխանի։
 Inexercitátus-ta-tum } աձ. անվարժ, անփորձ, անկիրթ, անտեղեակ։
 Inexercitus-ta-tum }
 Inexháustus-ta-tum (աձ.)․ աննուազ, անսպառ, անյազ, ժլատ։
 Inexorábilis-le (աձ.)․ անհաշտ, անողորմ, անգութ, աննուէր։
 Inexpectátus-ta-tum (աձ.)․ անյոյս, անյուսական, յանկարծազործ, յանկարծադէպ։
 Inexperréctus-ta-tum (աձ.)․ 'ի քուն լեալ, չզարթուցեալ, թմբրեալ։
 Inexpértus-ta-tum (աձ.)․ անփորձ, անվարժ, անտեղեակ, անհմուտ, անդէս, անընդել։
 Inexpiábilis-le (աձ.)․ անթողի,

անջունջ, անքաւելի, անանց, աններելի։
 » bellum inexpiábile. մարտ աննուէր, անհաշտ պատերազմ։
 » ódium inexpiábile. թշնամութիւն ռսութեանց, անհամբոյր ատելութիւն։
 Inexplanátus-ta-tum (աձ.)․ արզելեալ, տուամբք վարակեալ, խափանեալ։
 Inexplébilis-le կամ } աձ. անյազ,
 Inexplétus-ta-tum } առանց յաղելոյ, անկատար, թերակատար։
 Inexplicábilis-le կամ } Աբ. ան-
 Inexplicátus-ta-tum } պատում, անպատմելի, անմեկնելի, անհաս, անճառ, անբաւ։
 Inexplicabiliter (Աբ.)․ անպատում օրինակաւ, անճառաբար։
 Inexploráte } Աբ. առանց գիտե-
 Inexploráto } լոյ, յանձանօթս, ընդ աղօտ։
 Inexplorátus-ta-tum (աձ.)․ անյայտ, անձանօթ, յերկուական, մթին, սղօտ։
 Inexpugnábilis - le (աձ.)․ անմարտական, անյաղթ, անյաղթելի, անվկանդ։
 Inexputábilis-le (աձ.)․ անթիւ, անհամար։
 Inexsaturábilis-le (աձ.)․ անյազ, անյազական, ժլատ։
 Inexpectátus-ta-tum (աձ.)․ անյուսական, անյոյս, յանկարծադէպ, յանկարծազործ։

Inexstinctus-ta-tum } աս. անշէջ,
Inexstinguibilis-le }

անշիջանելի, անսպառ :

Inexstirpabilis-le (աս.) . զոր չէ
մարթ խլել, անխզելի :

Inextricabilis-le (աս.) . անհրա-
ժեշտ, անել, անզերծ, անձո-
ղոպրելի, անլոյծ :

Inextricabiliter (Վէ.) . առանց
զերծանելոյ :

Inexsuperabilis - le (աս.) . ան-
նուաճելի, անյաղթ, անընդ-
դիմակաց, հզոր :

Infabre (Վէ.) . անարուեստա-
բար, սափասուտ արուեստգի-
տութեամբ, անհեղեղս :

Infabricatus-ta-tum (աս.) . շի-
նական, անարուեստ, անհե-
ղեղ, խոշոր :

Infacéte (Վէ.) . յանշնորհս, ան-
վայելչարար, անճահս, շի-
նականագոյնս, տխուրարար :

Infacétiae-árum (խփ.) . անհա-
մուծիւնք, փաղաքշանք, ան-
հեղեղ բանք, անմիտ խօսք,
բաջաղանք :

Infacétus-ta-tum (աս.) . անաղի,
անհամ, անհանձար, անհե-
ղեղ, անիմաստ :

Infacúndia - ae (խփ.) . անիմաս-
տութիւն, անհամուծիւն,
անհմտութիւն :

Infacúndus-da-dum (աս.) . ան-
համ, անաղի, առանց ճար-
տարախօսութեան, անողորկ,
անհարթ, անպաճոյճ :

Infamátus-ta-tum (անց. ԴԷ.) .
Տես Infámo.

Infámia-ae (խփ.) . վատ անուն,
առականք, ծանականք, քա-
րուականք, խայտառակու-
թիւն, նախատիւնք, անարգու-
թիւն, ամօթ :

› aspérsus infámia. խայտա-
ռակ, վատանշան, վատանուն,
անուանարկ :

Infámis-me (աս.) . անուանարկ,
վատանուն, թշնամանալից,
խայտառակ, ամօթալից, վա-
տանշան :

Infámo-mas-mávi-mátum-máre
(ԶԷ.) . վատանուն առնեմ,
առակեմ, նշառակեմ, խայտա-
ռակեմ, անուն չար հանեմ,
ամաչեցուցանեմ :

Infándus-da-dum (աս.) . անպա-
տում, անճառ, անճառելի,
անհաս, անմեկնելի :

› infándum ! զի՞նչ քան զայս
ծանականս ծանականագոյն,
զի՞նչ քան զայս առաւել ա-
պիրատութիւն :

Infans-ántis (ար. et խփ.) . տղայ,
անխօսուն մանուկ, մանկիկ,
տղայիկ :

› ab infánte. 'ի տղայութենէ
տիոց, 'ի մանկութենէ հետէ :

› infans orátio. մանկական ճառ,
տղայական խօսք :

Infantária múlrier - lieris (խփ.) .
մանկամարդ կին, մանկամայր,
մանկորարձ, մանկակալ, ման-
կասէր մայր :

Infántia-ae (խփ.) . մատաղական
տիք հասակի, անխօսութիւն,
մանկութիւն, տղայութիւն :

Infantilis-le (աժ․)․ *տղայական, մանկական :*

Infantula-ae (իֆ․)․ *տղջիկ մանկահասակ, օրիորդ, մանկամարդ :*

Infantulus-li (ար․)․ *մանուկ մատաղ, մանկիկ, տղայիկ :*

Infarcio (նրֆ․ Farcio արժ․)․ *առնում, զեղում, լցուցանեմ, խճողեմ :*

Infatigabilis-le (աժ․)․ *անվատակ, անձանձրոյթ, անխոնջ, անաշխատ :*

Infatuo-uas-uávi-uátum-uáre (նրֆ․)․ *յիմարեցուցանեմ, յառաջագոյն գրաւեմ զմիտս :*

Infáustus-ta-tum (աժ․)․ *ողորմ, թշուառական, չուառ, չուառական, վատաբախտ, հէք :*

Infavorabilis-le (աժ․)․ *անյաջողակ, չաջող, ձախող, հակառակ :*

Infectivus-va-vum (աժ․)․ *ներկանելի, գունելի :*

Inféctor-óris (ար․)․ *նարօտաներկ :*

Inféctus - ta - tum (անց․ դրժ․)․ **Տես** Inficio.

Inféctus-ta-tum (աժ․)․ *անկատար, թերակատար :*

› infécta pace. *առանց ՚ի մէջ հաստատելոյ զխաղաղութիւն հաշտութեան :*

› re infécta rédeo. *դատարկաձեռն դամ, սնովաստակ դառնամ, սնամահակ ելանեմ յաշխտութիւնէ :*

Inféctus - us (ար․)․ *ներկ, ներկուած, երանգ, գոյն :*

Infecúnde (ՎԲ․)․ *անպտղութեամբ, խնայութեամբ, չսփոյլ, ճշգիւ :*

Infecúnditas - tátis (իֆ․)․ *անպտղութիւն, ամլութիւն, անբերութիւն :*

Infecúndus-da-dum (- dior) աժ․ *ամուլ, անպտղ, անծնունդ, անծին, անբեր, ուիշտ, կծծի :*

Infelícitas-tátis (իֆ․)․ *թշուառութիւն, խարուանք, չուառութիւն, եղկութիւն, հիգութիւն, չաջողութիւն, ձախողանք, վատաբախտութիւն, աղէտք, արկածք :*

Infelíciter - cius (ՎԲ․)․ *հիգութեամբ, թշուառութեամբ, ըստ չար բախտին, չաջողութեամբ :*

Infelícito (նրֆ․ Ito արժ․)․ *տառապեցուցանեմ, թշուառացուցանեմ :*

Infélix-lícis (-cior-cissimus) աժ․ *հէք, թշուառական, չուառական, չուառ, վատաբախտ, եղուկ, եղկելի, խարուեալ :*

Infénse - sius (ՎԲ․)․ *թշնամանասիրաբար, իբրև զայլ թըշնամի, զայլազին :*

Infénso - sas - sávi - sátum - sáre (նրֆ․)․ *ասպատակ սփռեմ, նեղեմ, լլկեմ, տառապեցուցանեմ, աշխատ առնեմ :*

Infénsus - sa - sum (- sior) աժ․ *թշնամի, հակառակ, զայլացեալ, ցատուցեալ, բարկացեալ :*

Infer - ra - rum (աժ․)․ *ստորին,*

- ներքին, ցածագոյն, խոնարհագոյն :
- Inférenciens-éntis (էյժ․)․ Լցուցիչ, Լցուցողական :
- Infércio (նրգ․ Fércio արժ․)․ գեղում, առլնում, Լցուցանեմ, խճողեմ :
- Inferi-rórum (ար․)․ դժոխք, անդունդք, սանդարամետք, գեհն, տարտարոս :
- Infériae-riárum (էգ․)․ յուղարկութիւն, յուղարկաւորութիւն, պաշտօն ննջեցելոց, դիահանութիւն :
- › inférias do, fácio կամ fero․ յուղարկաւորութիւն առնեմ, օրհնութեամբ յուղարկեմ զգնացեալն :
- Inferiális-le (աժ․)․ գերեզմանական, տխրական, մահարեր, օրհասական :
- Inférior-rius (աժ․)․ խոնարհագոյն, ցածագոյն, ստորնագոյն, ներքսագոյն :
- Inférius (ԱԷ․)․ 'ի վայր, 'ի խոնարհ կոյս, խոնարհագոյն օրինակաւ :
- Inférna-nórum (չգ․)․ սանդարամետք անդնդոց, դժոխք, գեհն, տարտարոս :
- Inférne (ԱԷ․)․ 'ի ներքոյ կողմանէ, 'ի ներքուստ :
- Inférnus-na-num (աժ․)․ դժոխական, սանդարամետական, անդնդային :
- › inférni dii․ դիք տարտարոսականք, չաստուածք դժոխոց :

- › Rex inférnus․ սանդարապետ, Պղոտոն, շահապետ գերեզմանաց, դժոխապետ, սատանայ, սադայել :
- Inférnus-ni (ար․)․ դիք տարտարոսականք, հողիք ննջեցելոց, դժոխք, գեհն, սանդարամետք, տարտարոս :
- Infero, illátum (նրգ․ Fero արժ․)․ 'ի ներքս ածեմ, մուծանեմ, յառաջ բերեմ, ընծայեցուցանեմ, հասուցանեմ, առթեմ, ընդ հողով ծածկեմ, թաղեմ :
- › infero me in templum․ ապաստան լինիմ 'ի տաճարն, ապախեակ մտանեմ յեկեղեցի :
- › infero me turbae․ միջամբոխ լինիմ, ընդ ամբոխի խառն եմ միջամուխ գտանիմ :
- Inferus-ra-rum (աժ․)․ ստորին, ներքին, խոնարհագոյն, ցածագոյն :
- Infervefácio (նրգ․ Fervefácio արժ․)․ եռացուցանեմ, եփեմ, խարշեմ, կենդանացուցանեմ, ջեռուցանեմ :
- Inférveo (չգ․ Férveo արժ․)․ եռում, գեռում, ջեռնում, եփիմ, ջերմաջերմն լինիմ, գոլանամ, վառեալ բորբոքիմ :
- Infestátor-óris (ար․)․ աշխատեցուցիչ, նեղիչ, հարստահարիչ, զրկիչ :
- Infestátus-ta-tum (անց․ ԴԷԷ․)․ Տես Infésto․
- Inféste-tius-tíssime (ԱԷ․)․ թշնամութեամբ, իբրև զայր թշնամի :

Infestiviter (ՎՔ․)․ տաղտկալից
իմն օրինակաւ, յանշնորհս,
անհեղեղս :

Infestivus - va - vum (աժ․)․ չա-
խորժական, անհաճոյ, ահաճ,
դժկամակ, տաղտուկ, անվայ-
ելուչ, անշնորհ :

Infesto - tas - távi - látum - táre
(ՆՐԳ․)․ աւարեմ, անհանգիստ
առնեմ, լլկեմ, ձանձրացու-
ցանեմ, վնասեմ, խանդարեմ,
եղծանեմ :

Infestus-ta-tum (- tior-tíssimus)
(աժ․)․ վնասակար, թշնամի,
ատելի, դժնդակ, ծանրատաղ-
տուկ :

Infibulo (ՆՐԳ․ Fibulo արժ․)․ 'ի
կցանի հարկանեմ, աղիեմ,
պնդեմ ճարամանդիւք :

Inficete (ՎՔ․)․ անվայելաբար,
յանշնորհս, անձահս, տխմա-
րաբար :

Inficetus-ta-tum (աժ․)․ անհամ,
անաղի, անհեղեղ, անհան-
ճար, անխմաստ :

Inficialis-le (աժ․)․ ուրացական,
ժխտական :

Inficias eo, is, ivi (չղժ․)․ յու-
րաստ լինիմ, ուրանամ, զլա-
նամ, ժխտեմ, մերժեմ, չառ-
նում յանձն :

Inficiatio-ónis (իգ․)․ ուրացու-
թիւն, ժխտումն, մերժումն,
ժխտական պատասխանի :

Inficiator-óris (ար․)․ ուրացող,
ժխտող, մերժող, զլացող :

Inficiens-éntis (աժ․)․ ծոյլ, վա-
տասիրտ, հեղզ, երկչոտ :

Inficio-féctum (ՆՐԳ․ Fácio արժ․)․
չառնեմ, ծուլանամ, ներկա-
նեմ, դուռնեմ, ապականեմ,
պղծեմ, հրահանգեմ, ուսու-
ցանեմ :

Inficior-ciáris-ciátus-ciári (հար․)․
ժխտեմ, յուրաստ լինիմ, ու-
րանամ, չառնում յանձն, մեր-
ժեմ :

Infidélis-le (- lior-líssimus) աժ․
անհաւատ, թերահաւատ :

Infidélitas-tátis (իգ․)․ անհաւա-
տութիւն, անՊաւսնութիւն,
թերահաւատութիւն, նեն-
գութիւն, դաւաձանութիւն :

Infidéliter (ՎՔ․)․ անհաւատու-
թեամբ, նենգաւ :

Infidus-da-dum (աժ․)․ անհաւ-
ատարիմ, նենգաւոր, նեն-
գիչ, անիրաւ, չյուսալի, դաւ-
աձան :

Infigo (ՆՐԳ․ Figo արժ․)․ հար-
կանեմ, մխեմ, վարսեմ, բեւե-
ռեմ :

› infigo ánimo. հաստատեմ 'ի
մաի, գրոշմեմ 'ի միաս :

Infimátes-tum (ար․)․ խստնա-
ղանձ ամբոխ, արք գռեհիկք,
սինքորք ժողովրդեան :

Infimus-ma-mum (աժ․)․ ստու-
րին, ներքին, խոնարհագոյն,
յեալին, վերջին, անարդ, ցա-
ծաղոյն, սրուպ, դձուձ, խո-
տան :

› infimo loco natus. աննշա-
նաւոր, անտոհմ, աննշան քա-
ղաքի քաղաքացի :

› infima plebs. ուամիկ, խու-

ժան, խառնաղանձ բազմու-
թիւն, խաժամուխ ամբոխ :
Infindo (նրգ. Findo արձ.). պա-
տառեմ, հերձանեմ, հերձում,
ձեղքեմ, ցելում, խրամատեմ,
'ի ներքս մղեմ, բունի մուծա-
նեմ :

Infinitas - tátis } էգ. անսահմա-
Infinitio - ónis } նական բնութիւն՝ զօրու-
թիւն, անսահմանութիւն,
անբաւութիւն, անհնարին
մեծութիւն, անչափութիւն :

Infínite } Աբ. կարի մեծապէս,
Infínito } յանչափս, յանսահմանս :

Infínitívus modus-di (ար.). ան-
որիշ դերբայ, աներևոյթ
բայից :

Infínítus-ta-tum (-tior) ած. ան-
սահման, անսահմանական,
անեզր, անբաւ, անվախճան,
անչափ, անհուն, չսահմա-
նեալ, անորիշ :

› infínítus modus. անորիշ դեր-
բայ, աներևոյթ բայից :

Infirmátio-ónis (էգ.). քակումն,
մերժումն, ցրումն, հերքումն,
եղծ, անկարութիւն, տկա-
րութիւն :

Infirmátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Infirmo.

Infirme - mius (Աբ.). տկարու-
թեամբ, տկարաբար, թուլու-
թեամբ :

Infirmitas-tátis (էգ.). անկարու-
թիւն, տկարութիւն, հիւսն-
դութիւն, խօթութիւն, ան-

հաստատութիւն, յողողողու-
թիւն, թեթևութիւն :

Infirmo (նրգ. Firmo արձ.). տկա-
րացուցանեմ, արկանեմ՝ի զօ-
րութեմէ, մերժեմ, ցրեմ, քա-
կեմ, եղծանեմ, խախտեմ :

Infirmus-ma-mum (-mior-missi-
mus) ած. հիւանդ, խօթ,
ախտածէտ, ցաւած, տկար,
անոյժ, յողողող, խախուտ :

Infít (դձ. Fio արձ.). սկսանի,
սկիզբն առնու խօսելոյ :

Infítior-tiáris-tiátus-tiári (հար.).
ուրանամ, յուրաստ լինիմ,
ժխտեմ, մերժեմ, չառնում
յանձն :

Infíxus - xa - xum (անց. դրբ.).
Տես Infígo.

Infláceo (չգ. Fláceo արձ.).
թուլանամ, նուաղեմ, թօշնիմ,
տկարանամ, թուլանամ, լքա-
նիմ, ջլատիմ, անպիտանա-
նամ :

Inflammátio-ónis (էգ.). բորբո-
քումն, վառումն, կիզումն :

Inflammátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Inflámmo.

Inflámmo (նրգ. Flammo արձ.).
վառեմ, բորբոքեմ, լուցանեմ,
հրձիգ առնեմ, սյրեմ, արծար-
ծանեմ, մղեմ, յաղգեմ :

Infláte-tius (Աբ.). ամբարտա-
անութեամբ, ամբարշտա-
ձաբար, հպարտաբար :

Inflátio - ónis (էգ.). այտումն,
ուռուցումն, ելունդն, ուռէց :

Inflátus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես
Inflo.

Inflátus-ta-tum (-tior) ած. ու-
ռուցիկ, այսուցեալ, սորո-
մեալ, փքացեալ, հպարտ,
սէգ :

Inflátus-us (ար.) փչիւն, շունչ,
փչումն, շնչումն, հնչիւն :

› instinctu inflatúque divíno.
աստուածեղէն ազդեցու-
թեամբ և թելադրութեամբ :

Inflécto (նրգ. Flecto արճ.) կո-
րացուցանեմ, ծռեմ, կամու-
կորեմ, թիւրեմ, կարկամեմ,
միտեմ, հաճեմ :

Inflétus-ta-tum (ած.) անսուզ,
անկարեկից, չաշխարեալ :

Inflexibilis-le (ած.) անկորա-
նալի, անողոր, անհաշտ :

Infléxio-ónis (եգ.) } կրկնուած,
Infléxus-us (ար.) } ծալած, թիւրութիւն, ծռու-
թիւն, կորութիւն :

Infléxus-xa-xum (անց. դրբ.)
Տես Inflécto.

Infligo (նրգ. Fligo արճ.) հար-
կանեմ, բախեմ, վիրաւորեմ,
վէրս 'ի վերայ դնեմ, խոցեմ :

› infligo cólaphum. ապտակա-
կոճ առնեմ, ապտակ ածեմ,
ապտակեմ, կռուիս հանեմ :

Inflo (նրգ. Flo արճ.) փչեմ, ու-
ռուցանեմ, այսուցանեմ :

› inflo búccinam. ծանուցանեմ
փողով, 'ի շեփոր բարբառոյ
սամ պատգամն, փողանշանս
հարկանեմ :

Inflóreo (չղգ. Flóreo արճ.) 'ի
ծաղկի լինիմ, ծաղկիմ, պայ-
ծառանսմ, փթթիմ :

Influens-éntis (էյթ.) Ծորան,
հոսական, խաղաց, լոյծ :

Influo (չղգ. Fluo արճ.) հոսիմ,
ծորեմ, սորեմ, դնեմ, զեւե-
ղեմ, խուժեմ արտաքս, հե-
ղեղատիմ, սպրդիմ, մտանեմ,
բարեկամիմ :

Inflúxio-ónis (եգ.) } զօրութիւն,
Inflúxus-us (ար.) } Ծորումն, հոսումն, ազդումն,
ազդեցութիւն :

Infódio-fodi (նրգ. Fódio արճ.)
պեղեմ, բրեմ, փորեմ, խորեմ,
փոսեմ, թաղեմ, ընդ հողով
ծածկեմ, թաքուցանեմ ընդ
երկրաւ :

Infoecúnde (Վէ.) անպտղու-
թեամբ, չափով, ճշգիւ, խնայ-
ութեամբ :

Infoecúnditas - tátis (եգ.) ամ-
լութիւն, անբերութիւն, ան-
պտղութիւն :

Infoecúndus-da-dum (-dior) ած.
անբեր, ամուլ, անպտուղ, ան-
ծնունդ, անծին, կծծի :

Informátio - ónis (եգ.) ստուե-
րադիր, ծրադիր, նկարադիր,
օրինակ :

Informátus-ta-tum (անց. դրբ.)
Տես Infórmo.

Informidátus-ta-tum (ած.) ան-
խէթ, աներկիւղ, անկասկած,
անկասկածեկի :

Infórmis - me (-mior) ած. ան-
կերպարան, անարդ, անկազմ,
չարատես, սզեղ, այլանդակ,
անհեղեղ, անողորկ, անհարթ,
խարդախեալ :

Infórmítás-tátis (իֆ.)• սղեղու-
թիւն, սձեռութիւն, անշքու-
թիւն, անկերպարանութիւն :
Infórmó (նրֆ. Formo արժ.)• թե-
թեւ նկարեմ, ստուերազրեմ,
ծրագրեմ, կերպարանեմ, հո-
վանացուցանեմ, կրթեմ, ու-
սուցանեմ, հրահանգեմ :
Infóro (նրֆ. Foro արժ.)• ծակեմ,
ծակոտեմ, բանամ :
Infórtúnátus-ta-tum (-tior-tissi-
mus) ած. թշուառ, թշուա-
ռական, չուտողանի, չուառ,
եղուկ, եղկելի, հէք, վատա-
բախտ, խարուեալ :
Infórtúnium-nii (չլֆ.)• թշուա-
ռութիւն, աղէաք, եղկու-
թիւն, խարուանք, չուառու-
թիւն, վատաբախտութիւն :
Infóssus-sa-sum (անց. րբբ.)•
Տես Infódio.
Infra (ճակբ. et նախարբ.)• 'ի
ներքս, 'ի խոնարհ, 'ի ներ-
քոյ, ընդ :
» **infra sum.** խոնարհագոյն լի-
նիմ, հպատակ կամ, զհետ
երթամ :
Infráctio - ónis (իֆ.)• բեկումն,
խորտակումն, լքումն, անար-
գութիւն, նուազութիւն :
Infráctus-ta-tum (անց. րբբ.)•
Տես Infringo.
Infrágilis-le (ած.)• անբեկանելի,
անփշրելի, կարծր, անշարժ,
հաստատուն, պինդ, պնդա-
կազմ :
Infremo (նրֆ. Fremo արժ.)• շա-
ռաչեմ, մեմեմեմ, մեմչեմ, գո-

չեմ, շաչեմ, աղմկեմ, աղմուկ
հանեմ :
Infrenátus-ta-tum (անց. րբբ.)•
Տես Infréno.
Infrenátus-ta-tum
Infrénis-ne կամ } ած. սպերա-
Infrénus-na-num }
սան, արձակերասանակ, անե-
րասանակ, անսանձ, խեռ, ա-
մեհի, լծընկէց, անսաստ, ան-
կարգ, անառակ, խառնա-
զնաց :
Infréno (նրֆ. Freno արժ.)• 'ի
չափու ունիմ, զսպեմ, սանձ
դնեմ, դանդանաւանդ արկա-
նեմ, սանձահարեմ, նուաճեմ,
գրաւեմ :
Infréndeó (չլֆ. Fréndeó արժ.)•
չչեմ, մեմչեմ, սպառնամ, մըռ-
մեմեմ :
Infréquens-éntis (-éntior) ած.
անկոխ, սակաւազնաց, ամայի,
անմարդի, անբնակ, անապատ,
նուազ, խուն, սակաւ, փոքր,
անօսր :
Infréquentia-ae (իֆ.)• սակաւ-
ութիւն, նուազութիւն, ա-
նօսրութիւն :
Infriátus-ta-tum (անց. րբբ.)•
Տես Infrío.
Infrico-ricui (նրֆ. Frico արժ.)•
չփշիեմ, չփեմ, քորեմ :
Infrictus-ta-tum (անց. րբբ.)•
Տես Infrico.
Infrigeó (չլֆ. Frigeó արժ.) }
Infrigésco (չլֆ. Frigésco արժ.) }
հովանամ, զովանամ, ցրտա-
նամ :

Infringo (նրգ. Frango արձ.). բեկանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ, լուծանեմ, քակեմ, ողորեմ, յաղթեմ :

› cólaphum infringo. կռուփահանեմ, կռփահարեմ, ապտակակոծ առնեմ, ապտակ ածեմ, ապտակեմ :

Infrío (նրգ. Frio արձ.). վիշբեմ, մանրեմ, փխրեմ, լիսում :

Infrons - óndis (աժ.). տերեւաթափ, տերեւընկէց :

Infructuósus-sa-sum (աժ.). անպիտան, անպտուղ, անօգուտ, անշահ, անոտի :

Infrunitus-ta-tum (աժ.). մտակորոյս, անմիտ, անհանձար, յիմար, ապուշ, անհամ, անհեղեղ :

Influcátus-ta-tum (աժ.). 'ի ծարիր և 'ի սնդոյր շարեալ, անգուրեալ :

Infula-ae (իգ.). խոյր եպիսկոպոսական, թագ եպիսկոպոսաց, ապարօշ, վարսակալ, երէգմիանշան հանդերձ պաշտօնէից :

Infulátus-ta-tum (աժ.). խոյրաղեր, թագապարդ, թագ 'ի զուխ :

Infumátus-ta-tum (աժ.). ծխոյ տուեալ, կախեալ առաջի ծխոյ :

Infundibulum-li (չլգ.). ձագար փայտակերտ, դոխն, դողդոջուն ձագար աղօրեաց :

Infúndo (նրգ. Fundo-dis արձ.). հեղում, զեղում, արկանեմ

'ի ջուր, թրջեմ, թանամ, ցողեմ, սրսկեմ :

Infuscátus-ta-tum (անց. րրգ.). Տես Infúscó.

› vox infuscáta. կերկերեալ կոկորդ, խռպուտ կոռոտ ձայն, պոռոտախօս բանք :

Infúscó (նրգ. Fusco արձ.). նսեմացուցանեմ, մթացուցանեմ, մթազղած առնեմ, թխացուցանեմ, շլացուցանեմ, աղտեղեմ, պղտորեմ, շաղախեմ :

Infúscus-ca-cum (աժ.). թուխ, մթին, սեաւ, սղջամղջին, նսեմ, աղօտ, խաւարին :

Infúscio - ónis (իգ.) } հեղումն,
Infúscus - us (ար.) } զեղումն, յորդութիւն, ազդեցութիւն :

Infúscus-sa-sum (անց. րրգ.). Տես Infúndo.

Ingelábilis-le (աժ.). որում չէ մարթ սառել, լոյծ, խաղաց :

Ingeminátus-ta-tum (անց. րրգ.). Տես Ingémino.

Ingémino (նրգ. Gémino արձ.). կրկնեմ, երկրորդեմ, յեղձեղում, միւսանգամ զնոյն բան սսեմ :

Ingemisco (չլգ. Gemisco արձ.) }
Ingemo (չլգ. Gemo արձ.) }

հիծեմ, հիծիծեմ, աշխարեմ, ողբամ, արտասուեմ, կոծիմ, ցաւիմ, սուգ առնում, սգամ, լամ :

Ingénero (նրգ. Género արձ.). ծնանիմ, ծնուցանեմ, ազուցանեմ, յեռում, յարեմ :

Ingeniátus-ta-tum (աձ.) • հան-
ճարեղ, կորովամիտ, հնարա-
գիւտ, ճարտար, իմաստուն :

Ingeniculátus-ta-tum (անց. րբբ.)

Տես Ingeniculo.

Ingeniculátus - ti }
Ingeniculus - li } աբ. Ա, ա-

հազն՝ աստեղատուն :

Ingeniculo (չգլ. Geniculo աբ.) •
ծունր ցնեմ՝ կրկնեմ, ՚ի ծունր
իջանեմ, ՚ի գուճս անկանիմ,
կամ ՚ի գուճս ՚ի վերայ ծըն-
կաց :

Ingeniósé-sius-síssime (ԱԲ.) •
ճարտարութեամբ, հանճա-
րով, խելօք, իմաստութեամբ :

Ingeniósus-sa-sum (- sior-síssi-
mus) աձ. հանճարեղ, իմաս-
տուն, խորհրդական, հնարա-
գիւտ, ճարտար, խորագէտ,
յառաջիմաց, հնարագէտ, կո-
րովի :

Ingénitus-ta-tum (անց. րբբ.) •
Տես Ingigno.

Ingénitus-ta-tum (աձ.) • բնա-
ծին, ընդարոյս, բնակաւոր,
բնական, բուն :

Ingénium - nii (չգլ.) • բնական
զօրութիւն, բնութիւն, բնա-
ծին բարք, բոյս բարուց, ըն-
դարոյս միտութիւն, որպի-
տութիւն, հանգամանք, գոյն,
հանճար, զգօնութիւն, ճար-
տարութիւն, կար, հնարա-
գիտութիւն :

» promptus ingénii. կորովի մտօք,
ճարտար և կորովամիտ, ուշիմ
մտօք :

Ingens-éntis (-tior-líssimus) աձ.
մեծ, աւագ, մեծամարմին,
յաղթանդամ, անդամայաղթ,
անչափ :

Ingénue (ԱԲ.) • ազնուագոյնս,
չքեղութեամբ, գեղեցիկս,
միամիտ սրաիւ, յստակամիտ
մտօք, պարզմտութեամբ :

Ingenúitas-tátis (իգ.) • ազատու-
թիւն, ազնուականութիւն,
միամտութիւն, պարզմտու-
թիւն :

» assértus in ingenuitátem. ա-
զատացեալ ՚ի ծառայութենէ,
ազատ հռչակեալ :

Ingénuus-ua-uúm (աձ.) • բնա-
կան, բնակաւոր, ընդարոյս,
ինքնիշխան, ազատ, անկեղծ,
անկեղծաւոր, պարզամիտ,
յստակամիտ :

» puer ingénuus. մանուկ աղա-
տածին, տղայ ազնուական :

» ingénuae artes. ազատական՝
ազնուական արուեստք :

Ingero (նրգ. Gero աբ.) • ածեմ,
բերեմ, ՚ի ներքս մուծանեմ,
յանդիման առնեմ, թեւադիր
լինիմ, թեւադրեմ, երկրորդեմ,
կրկնեմ :

» ingero me alicui negotio. ձեռ-
նամուխ լինիմ ՚ի գործ ինչ,
թեւամուխ միջամուխ լինիմ
յայլոց արարս :

» ingero tela. գեղարդունս ար-
ձակեմ, արդնընկէց տէգըն-
կէց լինիմ, տիգաւ խոցեմ,
հարկանեմ նիզակաւ, նետս
արկանեմ :

Ingestábilis-le (աձ.) չժուժալի, անհանդուրժելի, դժնդակ, անհնարին, ծանրատաղտուկ:

Ingéustus - ta - tum (անց. դրբ.) Տես Ingero.

Ingíigno (նրգ. Gigno արձ.) յեռում, ծնուցանեմ, ծնանիմ, պատուասեմ, անկեմ:

Inglómero (նրգ. Glómero արձ.) կուտեմ, շեղջակուտեմ, շեղջեմ, կուտակեմ, դիզանեմ, խոնեմ, ժողովեմ, գումարեմ, հաւաքեմ:

Inglórius-ia-ium (աձ.) անփառ, անփառաւոր, անմեծար, անպատիւ, անպերճ, անշուք, աննշան, անարդ, արհամարհ:

Inglúvies-iéi (եգ.) խածի թըռչնոց, խածեակ, որկորստութիւն, անյադութիւն:

Ingluviósus-sa-sum (աձ.) որկորուտ, որկորեայ, շատակեր, որկորամոլ, որովայնապարար:

Ingrandéscó-ándui (չղ. Grandéscó արձ.) մեծանամ, աճեմ, զարգանամ, բազմանամ, ընդարձակիմ:

Ingráte (Վք.) տաղտկալից իմն օրինակաւ, անշնորհակալումօք, դժկամակութեամբ:

› ingrátē fero. դժկամակ լինիմ, յակամայ կամս համբերեմ, դժգմնիմ:

Ingrátiis } Վք. անխորժարար, Ingrátis } յանկամս, յոչ կամաց, բռնաբար, կկամայ կամօք, բռնի:

Ingrátus-ta-tum (-tior-tíssimus) աձ. չախորժական, անհաճոյ, անշնորհակալու, երախտամոռաց, ապախտաւոր, արեւիշուշա, ապաշնորհ, երախտակորոյս, դժնդակ:

› ingrátī ánimī crīmēn hód vītium. ապախտաւորութիւն, ապախտիք, անշնորհակալութիւն:

Ingrávátus-ta-tum (անց. դրբ.) Տես Ingrávo.

Ingravéscó (չղ. Gravéscó արձ.) ծանրանամ, բեռն լինիմ, յուռանամ, չար ևս լինիմ, զայրանամ, աճեն գինք:

Ingravo (նրգ. Gravo արձ.) կապեմ բեռինս ծանունս, ծանրացուցանեմ, սասկացուցանեմ, աշխատ առնեմ, ստուարացուցանեմ:

Ingrédiens-éntis (էջձ.) մտանելի, մտանող, շրջող, գնացող:

Ingrédior (հար. Grádior արձ.) մտանեմ, սարդիմ, ձեռն ի գործ արկանեմ, բուռն հարկանեմ, սկիզբն առնեմ, սկսանիմ, քայլեմ, շրջիմ, գնամ:

› ingrédior iter hód vīam. դէմ եդեալ երթամ, յուղի սնկանիմ, ուղեոյ լինիմ, ելանեմ ի ճանապարհ, ճանապարհ առնեմ:

Ingréssio - ónis (եգ.) } սկիզբն, Ingréssus-us (ար.) } մուտք, սկսումն, սկսուած, երթ, չու, գնացք, ընթացք:

Ingruo-*ui* (լլթ. *Gruo* արծ.) • յարձակեմ, դիմեմ, դրոհ տամ, արշաւեմ, 'ի վերայ հասանեմ, մօտ առ կուրծս հասեալ կամ, սպառնամ :

Inguen-*uinis* (լլթ.) • երաստան, երանք, ցայլք, երիկամունք, առականք :

Inguinalis - *le* (աժ.) • երանաց, երաստանի, ամօթոյ :

Ingurgito - *tas - távi - tatum - táre* (Նրգ.) • ուտեմ բերանալիբ ամենայն բերանով, արբենամ և շուլայտիմ, զեղիւիմ ցյազ :

» *ingurgito me cibis.* յաղակատանս հասանեմ, յագեհամ կերակրովք :

» *ingurgito me in philosophiam.* տեղեակ լինիմ փիլիսոփայական մտաց հանձարագիտութեան, մտանեմ 'ի խորս իմաստասիրութեան :

Ingustábilis-le } աժ. անձա-
Ingustátus-ta-tum } շակ, անձաշակելի, չախորժական, դառն, դաժան :

Inhábilis-le (աժ.) • ապաժաման, չբաւական, անկար, անզօր, անբաւական, անպիտան :

Inhabitábilis-le (աժ.) • անշէն, չքնակելի, անքնակ, անքնակելի, ամայի, անապատ, անկոխ :

Inhábitans-ántis } աբ. բնակիչ,
Inhabitátor-óris } բնակ :

Inhábito (Նրգ. *Hábito* արծ.) • բնակեմ, դադարեմ, նստիմ :

Inhaérens-réntis (Էյժ.) • յօդեալ, զօդեալ, միաւորեալ, 'ի կցանի հարեալ, մածանող :

Inhaéreo (լլթ. *Haéreo* արծ.) }
Inhaerésco (լլթ. *Haerésco* արծ.) } յարիմ, կցիմ, կռուիմ, կառչիմ, մածանիմ :

Inháló (Նրգ. *Halo - las* արծ.) • զօդ ծծեմ, ողի կլանեմ, շքնչեմ, փչեմ, ծխեմ, արձակեմ, բուրեմ, թասեմ, հինինամ :

Inhians-ántis (Էյժ.) • բերանաբաց, յապուշ հարեալ :

Inhíbeo (Նրգ. *Hábeo* արծ.) • խափանեմ, արգելում, արգելարկանեմ, խոչընդակն և խոչոսն լինիմ, զբօսուցանեմ, ունիմ 'ի դիպահոջ, սանձահարեմ, սանձեմ, նուաճեմ :

» *inhíbeo remis.* յետս ընդդէմ նաւապետեմ, յետս յետս երթամ թիակօք :

» *inhíbeo remos.* դադարեմ 'ի վարելոյ գնաւն թիակօք :

» *inhíbeo spem.* յուսոյ ակն ունիմ, յուսալից եմ, յուսամ :

» *inhíbeo damnum.* վնասեմ, վնաս առնեմ, վնասակար լինիմ :

» *inhíbeo supplicio tibi.* պատիժ պատուհասի 'ի վերայ ածեմ, 'ի խոշտանգանս զանի տագնապեմ :

Inhibitio rémigum (Էգ.) • յետս ձգուսն թիակօք, յետս ղեկավարութիւն :

Inhibitus-ta-tum (անց. Դրբ.) • Տես *Inhíbeo.*

Inhío (լլփ. Hio արժ.). բերանաբացեալ եմ, ունիմ անդուռն բերան, յոյժ անձկացեալ եմ, ցանկամ և փափաքեմ, ցանկութեամբ տենչանամ :

Inhonestamentum-ti (լլփ.). անփառութիւն , անպատուութիւն, անամօթութիւն, առականք, լկտութիւն :

Inhoneste - tius (ՊԷ.). լկտութեամբ, յայրատս, լպրշանօք, ամօթալից խայտառակութեամբ, նախատանօք :

Inhonesto (Նրգ. Honesto արժ.). անպատուեմ, առակեմ, խայտառակեմ, նշառակեմ, անարգեմ, վատանուն առնեմ, ապականեմ, պղծեմ :

Inhonestus-ta-tum (- tior-tissimus) Թ. անամօթ, անպարկեշտ, յայրատ, լկտի, անարգ, ամօթալից, վատանուն :

Inhonorátus-ta-tum (Թ.). անպատիւ, անպատուագոյն, անշուք, անփառ, անփառաւոր :

Inhonorificus-ca-cum (Թ.). անպատուասէր, անարգագոյն, արհամարհ :

Inhonorús - a - um (Թ.). անարգ, անպատիւ, աննշան, արհամարհ, խոտան :

Inhórreo (լլփ. Hórreo արժ.)

Inhorrésco (լլփ. Horrésco արժ.) ստկամ, սարսափիմ, զահի՛զողման հարկանիմ, պակչիմ, սարսռեմ, քսութիմ, 'ի ցուրտ փայտանամ, ընդարմանամ 'ի ցրտոյ :

Inhórtor (հար. Hortor արժ.). ևս յորդորագոյն առնեմ, յօժարեցուցանեմ :

Inhospítalis-le կամ
Inhospítatus-ta-tum } Թ. հիւր-
Inhóspitus-ta-tum }

ատեաց, օտարատեաց, օտարամերժ, անպատուարան, անընակելի, չընակելի, անշէն, ամայի :

Inhospítalitas-tátis (Էգ.). օտարատեցութիւն, հիւրատեցութիւն, մարդատեցիկ բարք :

Inhumáne-nius }
Inhumániter } ՊԷ. շինակա-
նագոյնս, տմարդութեամբ, խժարար :

Inhumánitas-tátis (Էգ.). տմարդութիւն, անմարդութիւն, անագորունութիւն, շինականութիւն, անգթութիւն, անողորմածութիւն, անխրատութիւն :

Inhumánus-na-num (- nior-nis-simus) Թ. անմարդի, անագորոյն, տմարդի, անգութ, խտտասիրտ, խուժ, զազանամիտ, անխրատ, շինական :

Inhumátus-ta-tum (Թեց. դրէ.).
Տես Inhumo.

Inhumátus-ta-tum (Թ.). անթաղ, հողոյ և պատանաց չլեալ արժանի :

Inhumo (Նրգ. Humo արժ.). ընդհողով ծածկեմ, թաղեմ, ընդերկրաւ թաքուցանեմ :

Inibi (ՊԷ.). 'ի նմին իսկ տեղւոջ, յայնմ վայրի, անդէն :

Iniens, ineúntis (էյծ․)․ մտանօղ,
մտանեղի, սկսող :

› ineúnte vere. 'ի սկզբան գար-
նայնոյն :

› ab ineúnte aetáte. 'ի ծաղկէ
հասակին մանկութեան , 'ի
մատաղական տիոց հասակին :

Inigo (նրգ․ Ago արձ․)․ խթեմ,
մղեմ, 'ի ներքս ածեմ, մու-
ծանեմ :

Inimice - cissime (ՎԷ․)․ իբրև
զայր թշնամի, թշնամբար,
թշնամանասիրաբար :

Inimicitia-ae կամ } եգ․ թշնա-
Inimicitiae-tiárum } մու թիւն, հակառակութիւն :

Inimico (նրգ․ Amico արձ․)․ գոր-
ծեմ իբրև զայր թշնամի,
թշնամութեամբ վարիմ, թըշ-
նամութիւն դնեմ :

Inimicus-ca-cum (- cior - cissi-
mus) աս․ հակառակ, ընդդի-
մական, վնասակար, ապակա-
նիչ, մեղանչական :

Inimitábilis - le (աս․)․ աննմա-
նելի, անզուգական, չքնաղա-
զիւտ, չնաշխարհիկ :

Inique-uius-uissime (ՎԷ․)․ յան-
իրաւի , 'ի տարապարտուց,
'ի նանիր :

Iniquitas-tátis (եգ․)․ անհաւա-
սարութիւն, անզուգականու-
թիւն, անիրաւութիւն, անօ-
րէնութիւն , անարդարու-
թիւն, զրկութիւն, ապիրա-
տութիւն :

› iniquitas témporum. աղէտաւ-
որ ժամանակք , խարուանք

ժամանակաց , օր տառապա-
նաց :

Iníquus-ua-uum(-uioi-uíssimus)
աս․ անհաւասար, անզուգա-
կան, դժուարին, տարապայ-
ման, անչափ, անօրէն, անի-
րաւ , ապիրատ , անարդար ,
հակառակ, ընդդիմական :

› iníquo ánimo fero. ապառուժ
դժկամակութեամբ համբե-
րեմ, դժկամակ լինիմ, սրտի
մտօք դժգոմիմ, խոժոռիմ :

Initiális-le (աս․)․ սկզբնական,
առաջին :

Initia-tiórum կամ } չգ․ նուի-
Initiaménta-tórum } րումն, պաշտամունք միջա-
մուխ լինելոյ զաղտնեաց ,
ներքսածութիւն, մուծումն :

Initiátus-ta-tum (անց․ ԴԷԲ․)
Տես Inítio.

› initiátus literis. մատենագէտ,
գրագէտ , հմուտ արուեստի
դպրութեան :

Inítio - tias-tiávi - tiátum - tiáre
(նրգ․)․ նուիրեմ, սրբեմ, ու-
սուցանեմ, միջամուխ առնեմ
խորհրդոց, թեքեմ, հրահան-
գեմ, վարժեմ, կրթեմ :

Inítium-tii (չգ․)․ սկսուածոյ
սկիզբն, սկսումն, ծագումն,
աղբիւր, ծնունդ :

› inítio. 'ի սկզբան անդ , 'ի
զլուխ :

› ab inítio. անդուստ 'ի վե-
րուստ, անդաստին 'ի սկզբանէ :

Initus-ta-tum (անց․ ԴԷԲ․)․ Տես
Ineo.

» aestáte iníta. 'ի սկսանել ա-
մարայնոյն, ամարանի :

Initus-us (ար.) . կցուած, կցոր-
դու թիւն , յօդ, զօդ , մուտ,
եկաւորութիւն, եկ, գալուստ :

Injéctio - ónis (իգ.) } արկանելն
Injéctus - us (ար.) } 'ի ներքս 'ի մարմինն :

Injécto (նրգ. Jacto արժ.) . ցայ-
տեցուցանեմ գործեօք հիւթ
ինչ 'ի վերսն, հոսեմ լոյծ ինչ
'ի ներքս 'ի մարմինն :

Injéctus-ta-tum (անց. դրէ.) .
Տես Injicio.

Injicio-jéctus (նրգ. Jácio արժ.) .
արկանեմ 'ի ներքս 'ի մար-
մինն, մղեմ, խթեմ, յողողեմ :

» injicio manus in te. ձեռն ար-
կանեմ 'ի քեզ, 'ի բուռն առ-
նում, զբռամք ածեմ :

Injucúnde-dius (Վէ.) . դժկամա-
կութեամք, տաղտկութեամք,
չախորժական իմն օրինակա :

Injucúnditas-tátis (իգ.) . դժկա-
մակութիւն , ահաճութիւն ,
չախորժութիւն , դժգոհու-
թիւն, տաղտկութիւն, տաղ-
տուկ :

Injucúndus-da-dum (աժ.) . ան-
չնորհ, չախորժելի, անհաճոյ,
դժկամակ, տհաճ , դժնդակ,
դժժան , խիստ :

Injudicátus-ta-tum (աժ.) . ան-
գատ, անպարտ :

Injunctus-ta-tum (անց. դրէ.) .
Տես Injúngo.

Injúngo (նրգ. Jungo արժ.) . յօ-
դեմ, զօդեմ, յարեմ, կցեմ,

'ի կցանի հարկանեմ, խառ-
նեմ, միաւորեմ, հրամայեմ,
պատուէր 'ի վերայ դնեմ :

Injurátus-ta-tum (աժ.) . աներ-
դումն :

» injuráto credo. հաւատամբա-
նիցդ առանց երդումն տալոյ
քո :

Injúria - ae (իգ.) . զրկութիւն,
անիրաւութիւն, նախատինք,
թշնամանք , տոյժ , վնաս ,
տուգանք, կորուստ :

» injúriã afficio կամ ónero. թրշ-
նամանս դնեմ, թշնամանեմ,
նախատեմ, անիրաւեմ, լու-
տամ, զրկեմ :

» injúriã. յանիրաւի , 'ի տա-
րապարտուց, 'ի նանիր :

» nec injúriã. յիրաւի, արդա-
րութեամք, իրաւամբք, ար-
դարաբար, արդար :

Injúrior-riáris-riátus-riári (հար.) .
նախատինս դնեմ, նախատեմ,
թշնամանեմ, լուտամ, զրկեմ,
անիրաւեմ :

Injurióse - sius - síssime (Վէ.) .
թշնամանօք, թշնամանասի-
րաբար :

Injuriósus-sa-sum (- sior - síssi-
mus) աժ. թշնամանիկ, թրշ-
նամանալից, անիրաւ, թշնա-
մանադիր, զկծեցուցիչ, նա-
խատող :

» vita injuriósa. կեանք գայ-
թակղեցուցիչ :

Injúrius-ria-rium (աժ.) . թրշ-
նամանիկ, անիրաւ, անօրէն,
ապիրատ :

Amens, in
Amens

» incán!
incán!

» ab in
Amens
Amens

Amigo
Amigo

» Su

Amic
Amic

» i

In

In

»

»

in-ium (աձ.) . անմեղ,
 ակար, անվնաս, անա-
 րջանդամ :
 in (էփ.) . անայր, անա-
 մահարսնացեալ, ան-
 permáneo. կոյս անա-
 ւական մնամ :
 in (նրփ. Núbilo արժ.) .
 ճածկեմ, մթացուցա-
 նեմացուցանեմ, աղօ-
 ցանեմ :
 in-lu-lum (աձ.) . անամպ,
 պայծառ, ջինջ :
 in (չլփ. Nubo արժ.) . առն
 ամուսնանամ :
 in-rábilis-le (աձ.) . անթիւ,
 ամար, անհուն, անբաւ :
 in-erábilis-tátis (էփ.) . ան-
 յաճախութիւն, անհուն
 թութիւն, անբաւութիւն :
 in-erábiliter (ՎՔ.) . առանց
 խորոյ, անհամար բազմու-
 ամբ :
 in-erábilis-le }
 in-erús-ra-rum } աձ. անհա-
 ր, անթիւ, անբաւ, ան-
 յուն :
 in-uo (չլփ. Annuo արժ.) . ակն-
 արկեմ, նշանակեմ, նշարե-
 յուցանեմ, ազգայտ առնեմ,
 զուցանեմ, յանդիման կացու-
 ցանեմ :
 in-úptus-ta-tum (աձ. րրփ.) .
 Տես Innúbo.
 in-úptus-ta-tum (աձ.) . ամուրի,
 անամուսին, անկին :
 in-útrio (նրփ. Nútrio արժ.) . կե-

րակրեմ, սնուցանեմ, բուժա-
 նեմ, պարարեմ, դարմանեմ,
 ջամբեմ :
 Innutritus-ta-tum (աձ. րրփ.) .
 Տես Innútrio.
 Inoblitus-ta-tum (աձ.) . անմո-
 ռաց, յիշատակաց արժանի :
 Inóbrutus-ta-tum (աձ.) . ան-
 վիշտ, անտառապ :
 Inobscúro (նրփ. Obscúro արժ.) .
 խաւարեցուցանեմ, մթացու-
 ցանեմ, նեմացուցանեմ, աղօ-
 տացուցանեմ, աննշոյլ գոր-
 ծեմ, ծածկեմ :
 Inóbsequens-uéntis (աձ.) . ան-
 հնազանդ, խեռ, անաստ :
 Inobsequéntia-ae (էփ.) . անհնա-
 զանդութիւն, անաստու-
 թիւն, խեռութիւն, ստուն-
 զանութիւն :
 Inobservábilis-le }
 Inobsérvans-ántis } աձ. անքնին,
 անքննակտն, անհոգ, թոյլ,
 անփոյթ, հեղզ :
 Inobservátus-ta-tum (աձ.) . ան-
 տես, չնկատեալ, ծածկեալ
 յաչաց, աներևոյթ :
 Inoccíduus-ua-uum (աձ.) . ան-
 մուտ՝ արեգակն, անթա-
 քուստ :
 Inócco (նրփ. Occo արժ.) . տա-
 փեմ, հարթեմ, տափանաւ
 ծածկեմ զսերմանիս :
 Inoculátio-ónis (էփ.) . պատուաս-
 տումն, պատուաստ մար-
 մնոյ :
 Inoculátor-óris (ար.) . պատուաս-
 տիչ :

Inóculo - las - lávi - látum - láre (նրգ.) . պատկինեմ, պատուուստեմ պտկովք :

Inodóro (նրգ. Odóro արձ.) . աւնուշահոտ գործեմ, խնկեմ, բուրեմ, ծխեմ :

Inodórus-ra-rum (աթ.) . առանց հոտոյ, ոյր չիք հոտ, անհոտ :

Inofféuse (Պէ.) . անվնասարար, անվնաս :

Inofféus-sa-sum (աթ.) . անվնաս, անվնասակար, ողջանդամ, անարատ :

Inofficiósus-sa-sum (աթ.) . անիրաւ, զրկիչ, տմարդի, շինական, անխրատ :

Inoléscó-lévi-ólitum (չղ. Oléscó արձ.) . աճեմ, առաւելում, զարգանամ, մեծանամ, բազմանամ, բարձրանամ, զօրանամ, մուծանեմ, 'ի ներքս խառնեմ, յաւելում :

Inólitus-ta-tum (անց. որբ.) . Տես Inólesco .

Inominális-le կամ } աթ. աղէտակոծ, եղեռնաւոր, մահաբեր, տիրական, աղի և ողորմ, ցաւագին, թշուառական :

Inopáco (նրգ. Opáco արձ.) . աղօտացուցանեմ, մթացուցանեմ, նսեմացուցանեմ, խաւարեցուցանեմ :

Inopértus-ta-tum (աթ.) . բաց, անծածկոյթ, հոլանի, յայտնի, ծանօթ :

Inópia-ae (եթ.) . չքաւորութիւն, աղքատութիւն, կարօտու-

թիւն, տնանկութիւն, թերութիւն, պակասութիւն, նուազութիւն :

Inopinábilis-le (աթ.) . անյոյս, անյուսական, յանկարծադէպ, յանկարծական :

Inopinans -ántis (աթ.) . անհոգ, անփոյթ, հեղձ, անզգոյշ, անմիտ, յանդուզն :

Inopinánter }
Inopináte } Պէ. յանկարծակի,
Inopináto }

յանկարծ, յանկարծօրէն և յանկարծուտ, յայլակարծուց, յեղակարծումն ժամու, յանզգաստից, յանպատրաստից :

Inopinátus-ta-tum } աթ. անյուսական, յանկարծագործ, յանկարծադէպ :

» ex inopináto. յանկարծօրէն և յանկարծուտ, յեղակարծումն ժամու, ափ յափոյ, վաղվաղակի :

Inopportúnus-na-num (աթ.) . անժամ, տարաժամ, ձանձիր, տաղտուկ, անդէպ, անպատեհ :

Inops-pis (աթ.) . աղքատ, չքաւոր, կարօտ, տնանկ, անինչ, թափուր, մերկ, անմասն, զրկեալ, անխնամ :

» inops amicórum կամ ab amicis. անբարեկամ, թափուր 'ի բարեկամաց :

» inops ánimi կամ mentis. պակասամիտ, թանձրամիտ, թա-

փեալուղեղ, անկեալ 'ի մտաց,
բախսծ, յիմար :

› inops auxilii. առանց օգնականի, անօգնական :

Inoptátus-ta-tum (աժ.). անփափագելի, անտենչիկ, անյօժար :

Inorátus-ta-tum (աժ.). անճառական, անմուռնչ, անբարբառ :

Inordinate (ՎՔ.). յանկարգս, խառն 'ի խուռն :

Inordinátio-ónis (ԷՔ.). անկարգութիւն, շփոթութիւն, շփոթ, խառնակութիւն, աղմուկ :

Inordinátus-ta-tum (-tissimus) աժ. անկարգ, խառն, խառնակ, շփոթեալ :

Inórior (հոր. Orior աբժ.). ծնանիմ, 'ի լոյս գամ, ելանեմ, ծագիմ, բխիմ :

Inornáte-tius (ՎՔ.). անպաճուճաբար, անհեղեղս, շինականագոյնս :

Inornátus-ta-tum (աժ.). անարդ, անզարդ, անշուք, անպաճոյճ, շինական, անհեղեղ :

Inotíosus-sa-sum (աժ.). գործուն, անծոյլ, անհեղգ, գործօնեայ :

Inquam-uis (նրգ. et պլա.). աւսեմ, խօսիմ, բարբառիմ, բամ :

Inquies-étis (ԷՔ.). անհանդարտութիւն, նեղութիւն, անձկութիւն, վիշտք, խռովութիւն, անհանգստութիւն, շփոթութիւն :

Inquies-étis (աժ.). անհանգիստ,

անհանդարտ, տառապեալ, նեղեալ, լլկեալ, խռովեալ :

Inquietátio-ónis (ԷՔ.). խռովութիւն, յոյզք մտաց՝ շարժմանց, ծփանք :

Inquietátus-ta-tum (անց. ԳՐՔ.). Տես Inquieto.

Inquiète-tius (ՎՔ.). անդադար, նեղութեամբ, անհանգիստբարբառով, միշտ, ցանկ :

Inquiéto-tas-távi-tátum-táre (նրգ.). անհանգիստ առնեմ, խռովեմ, լլկեմ, նեղեմ, յուզեմ, ամբոխեմ, աղմկեմ :

Inquietúdo-dinis (ԷՔ.). անհանդարտութիւն, անհանգստութիւն, վիշտք, անձկութիւն, նեղութիւն, խռովութիւն, շփոթութիւն, խառնակութիւն :

Inquiétus-ta-tum (-tior-tissimus) աժ. անհանդարտ, անհանգիստ, նեղեալ, խռովեալ, տառապեալ, լլկեալ :

Inquilínus-ni (ար.). վարձաբնակ, որ 'ի վարձու ունի :

Inquinaméntum-ti (չղտ.). աղտեղութիւն, զազրութիւն, պղծութիւն, անմաքրութիւն :

Inquináte (ՎՔ.). պղծութեամբ, աղտեղութեամբ, անմաքրութեամբ, զազրութեամբ :

Inquinátus-ta-tum (անց. ԳՐՔ.). Տես Inquino.

Inquinátus-ta-tum (-tior-tissimus) աժ. աղտեղի, պիղծ, զազիր, գարշ, խոհերական, գարշելի :

Inquino-nas-návi-nátum-náre (նրգ.). աղտեղեմ, պղծեմ, շաղախեմ, թաթաւեմ, արատեմ :

Inquio-uis (նրգ. et պլս.). աւսեմ, բարբառիմ, խօսիմ, բամ :

Inquiro (նրգ. Quaero արժ.). խնդրեմ, որոնեմ, յուզեմ, խուզեմ, խոյզ և խնդիր առնեմ, քննեմ, հետազօտեմ, հարցանեմ, 'ի հարց և 'ի խնդիր մտանեմ, 'ի հարցափորձ մուծանեմ :

Inquisite-tius (Վլբ.). փութով, խնամով, ճշգիւ գտակաւ, բազում հաւաստեալ, փութոյ պնդութեամբ :

Inquisitio - ónis (եգ.). խնդիր, խոյզ, քննութիւն, հետազօտութիւն, հարցափորց, հարց և խնդիր ; հարցափորձութիւն, խուզարկութիւն, աւտեան քննութեան հերետութեանց :

Inquisitor-óris (ար.). խուզարկու, հետազօտիչ, քննիչ, խուզիչ, խնդրակ, յուզախնդիր, խնդրող, դէտ, լրտես :

Inquisitus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Inquiro.

Inrádo (նրգ. Rado արժ.). վերամ, գերծում, սափրեմ, քերեմ, քերծում, կղծանեմ, ջընջեմ, մօտ անցանեմ, սահիմ :

Insalúbris-re (-rior) ած. վնասակար, վնասիչ առողջութեան, անառողջ, վատառողջ, ախտաբեր :

Insalúbritas - tátis (եգ.). անառողջութիւն, վնասակարութիւն օդոյ :

Insalutátus-ta-tum (ած.). անողջոյն, առանց ողջոյն ինչ ընդունելոյ :

Insanábilis-le (-ilior) ած. անբժշկական, անբժշկելի :

Insáne-nius (Վլբ.). յիմարաբար, անմտութեամբ, մորոսագոյնա :

Insánia-ae (եգ.). մոլութիւն, շամբշանք, կատաղութիւն, յիմարութիւն, զայրուցք :

Insániens-éntis (Էյծ.). յիմար, անմիտ, մոլեկան, մոլեգին, մրկախառն, խռովայոյզ, ակեկոծ :

Insánio-is-ívi-itum-ire (չգ.). 'ի մտաց անկանիմ, յիմարիմ, շամբշեմ, մոլեգնիմ, մոլիմ, 'ի խելաց ելանեմ, ցնորիմ, զառանցանամ, բարբանջեմ :

Insánitas-tátis (եգ.). տկարութիւն, հիւանդութիւն, խօթութիւն, ախտ :

Insánus-na-num (-nior - nissimus) ած. յիմար, մոլեկան, մոլեգին, կատաղի, բախած, մոլի, մեծ, անբաւ, անչափ :

» ássidet insáno. զնմանութիւն յիմարի յանձին բերէ, բախած է, մոլի :

Insatiábilis-le (-bilior) ած. անյագ, անյագական, ժլատ :

Insatiabílitat-tátis (եգ.). անյագութիւն, անյագ ցանկութիւն, ժլատութիւն :

Insatiabiliter (Վլբ.). անյագու

Թեամբ, անյագարար, առանց
յագեւոյ :

Insatiátus-ta-tum (աժ.)․ անյա-
զական, անյագ, ժլատ :

Insatietas-tátis (եգ.)․ անյագու-
թիւն, անյագ ցանկութիւն,
ժլատութիւն :

Insaturábilis-le (աժ.)․ անյագ,
անյագական, ժլատ :

Insaturabiliter (Ջէ.)․ անյագա-
բար, առանց յագեւոյ :

Inscálpō (Երգ․ Scalpo արժ.)․ փո-
րեմ, գրեմ, քանդակեմ, դրօ-
շեմ :

Inscálpus-ta-tum (անց․ Դրէ.)․
Տես Inscálpō.

Inscéndo (չդժ․ Scando արժ.)․
ելանեմ, հեծանիմ, մտանեմ
'ի նաւ :

Inscénsio-ónis (եգ.) } մուտք 'ի
Inscénsus-us (ար.) } նաւ :

Inscénsus-sa-sum (անց․ Դրէ.)․
Տես Inscéndo.

Insciens - éntis (աժ.)․ անգէտ,
չգիտուն, տգէտ, տխմար, ան-
տեղեակ, անուսումն :

› insciens feci. անգիտութեամբ
արարի, յանգիտութեան գոր-
ծեցի :

› me insciénte. առանց իմոյ
գիտութեան, յանգէտս, յան-
գիտութեան իմում :

Insciénter (Ջէ.)․ տխմարաբար,
յանգէտս, առ տխմարութեան,
տգիտաբար, անգէտ գիտու-
թեամբ :

Insciéntia-ae (եգ.)․ անգիտու-

թիւն, անգէտ գիտութիւն,
տգիտութիւն, տխմարու-
թիւն :

Inscíte - tissime (Ջէ.)․ տխմա-
րաբար, յանգէտս, տգիտաբար,
չինականագոյնս, անհեղեղս :

Inscítia-ae (եգ.)․ տգիտութիւն,
անգիտութիւն, տխմարու-
թիւն, անհմտութիւն, ան-
մտութիւն, յիմարութիւն,
մորոսութիւն, անհանճարու-
թիւն :

Inscítus-ta-tum (- tior-tíssimus)
աժ․ անգէտ, անգիտակ, տգէտ,
տխմար, թանձրամիտ, անհե-
ղեղ, անշնորհ, տգեղ, այլան-
դակ :

Insciús-ia-ium (աժ.)․ չգիտուն,
տգէտ, անգէտ, տխմար, ան-
տեղեակ :

Inscribo (Երգ․ Scribo արժ.)․ ար-
ձանագրեմ, դրոշմեմ, հար-
կանեմ 'ի մատենի, գրեմ 'ի
մէջ, քանդակեմ, դրօշեմ, ա-
նուն գնեմ, յորջորջեմ :

Inscriptio-ónis (եգ.) } արձանա-

Inscriptum-ti (չդժ.) } գիր, վերնագիր, դրոշմ, յոր-
ջորջանք, անուն յորջորջա-
նաց :

Inscriptus-ta-tum (անց․ Դրէ.)․
Տես Inscribo.

Inscúlpo (Երգ․ Sculpo արժ.)․
դրօշեմ, քանդակեմ, փորեմ,
գրեմ :

Inscúlpus-ta-tum (անց․ Դրէ.)․
Տես Inscúlpo.

Insecábilis-le (աժ.)․ անհատա-

- կան, անխզելի, անհատ, անբաժին, անբաժանական, անքակ :
- Inseco (նրգ. Seco արժ.). ընդ մէջ կտրեմ, հատանեմ, պատառեմ, հերձում :
- Insécta-tórum (չգ.). միջատք, ճճիք, բոսոտք, փոքրիկ որդունք :
- Insectánte (Վէ.). թշնամանօք, արհամարհանօք, զրկանօք, նախատանօք :
- Insectátio - ónis (ԷԳ.). հալածումն, հալածանք, նեղութիւն, թշնամանք, նախատինք, արհամարհութիւն :
- Insectátor-óris (ար.). հալածիչ, նեղիչ, տառապեցուցիչ :
- Inséctor (հար. Sector արժ.). նեղեմ, հալածեմ, խուեմ, զհետ պնդիմ, հետամուտ լինիմ :
- » inséctor maledictis. նախատակոծ առնեմ, ընդ անիծիւք փակեմ, զըպարտեմ, թշնամանս դնեմ, թշնամանեմ, հայհոյեմ :
- Insectúra-ae (ԷԳ.). քանդ, քանդակ, գրոշուած, հատումն, կարումն, կտրած :
- Inséctus-ta-tum (անց. րրէ.).
Տես Inseco.
- Insedátus-ta-tum (ած.). յուզեալ, տատանեալ, ծփեալ, զրգռեալ, շարժեալ :
- Inseminátus-ta-tum (անց. րրէ.).
Տես Insemino.
- Insémino (նրգ. Sémino արժ.) սերմանեմ, ցանեմ, սերմնարկեմ :

- Insenesco (չգ. Senesco արժ.). ծերանամ, զառամանամ հասակաւ, անցանեմ զաւուրք, հնանամ :
- Insénsilis-le (ած.). անզգայեալ, անզգայ, անսզգելի, անզգալի :
- Inseparábilis - le (- bilior) ած. անբաժին, անբաժանելի, անհատ, անքատ, անհատական, անորոշական :
- Inseparabiliter (Վէ.). անորիշ բաժանմամբ, առանց զատանելոյ, անբաժանաբար :
- Inséptus-ta-tum (ած.). ցանկով պատեալ, շրջապատիկ, անպարիսպ, պարսպեալ, շուրջ պատեալ, անփակ :
- Insepúltus-ta-tum (ած.). անթաղ, ընդ հողով ծածկեալ, թաղեալ :
- Insequens-éntis (Էյժ.). յաջորդ, հետագայ, մերձաւոր, հանդերձեալ :
- Insequor (հար. Sequor արժ.). զհետ երթամ, հանապազորդեմ, յառաջ մատուցանեմ, 'ի տոկ ձգեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, հետամուտ լինիմ, հալածեմ :
- Inserénus-na-num (ած.). ամպաւոր, ամպալից, միզապատ, մթազին :
- Insero-értum (նրգ. Sero-ris արժ.) ազուցանեմ, պատուաստեմ, յեռում, պատկինեմ, մուծանեմ :
- » insero veris falsá. զճշմարիտն ընդ ստայօդ ճառս կըրկցեմ, ստաբանեմ :

Insero-situm (նրգ. Sero-ris արժ.). սերմանեմ, սերմնարկեմ, ցանեմ, տնկեմ, պատկիւնեմ :

Inserpo (չլտ. Serpo արժ.). մանիւ պատիւ, օձաձեւ կամակորեմ, սողամ, զեռամ, մանուածապատ շրջանօք գնամ, սպրդեմ մտանեմ :

Insertim (Տէք.). ընդ մէջ մտեալ, 'ի ներքս մուծեալ, սպրդեալ :

Inserto - tas - távi - tátum - táre (նրգ.). ածեմ 'ի ներքս, մուծանեմ, մղեմ :

Insertus - ta - tum (անց. րբք.). Տես Insero.

Inservio (չլտ. Sérvio արժ.). ծառայեմ, պաշտեմ, սպաս հարկանեմ, վաստակիւմ, փոյթ ունիւմ, ջանամ, միտ դնեմ :

Inseñsor-óris (ար.). հէն, ասպատակաւոր, աւագակ, յիլուզակ, սպանող :

Inseñsus - sa - sum (անց. րբք.). Տես Inseño և Inseño.

Inseñbilo (նրգ. Síbilo արժ.). սուլեմ, շէեմ, շշնջեմ, հծծեմ :

Inseñccátus-ta-tum (աժ.). անգօսացեալ, ջցամաքեալ, ոչ սարստեալ :

Inseñcia-ae (եգ.) } ամիճ. եր-
Inseñcium-cii (չլտ.) } շեկ՝ խճուղ խողենի :

Inseño (չլտ. Sédeo արժ.). բազմիւմ, բնակեմ, ունիւմ, նստիւմ 'ի վերայ :

› inseño equo. 'ի ձի հծծանիւմ՝ աշտանակեմ, գնամ երիվարաւ :

Inseñdiae-diárum (եգ.). հաղք, որոգայթ, դարան, դարանակալութիւն :

› inseñdias necto. դարան գործեմ, մենքենայս խառնեմ, 'ի դարան մտանեմ, դարանակալ լինիւմ, դարանիւմ :

› ex inseñdiis, per inseñdias. դաւաճան նենգութեամբ, դաւով, մատնութեամբ :

› ex inseñdiis clánculum áucupo. գաղտ լրտեսեմ, 'ի ծածուկ դիտեմ :

Inseñdiánter (Տէք.). նենգաւ և մանկաւ, նենգանօք, դարանակալութեամբ :

Inseñdiátor-óris (ար.). դաւաճան, նենգաւոր, դարանակալ, դարանամուտ :

Inseñdior - diáris - diátus - diári (նրգ.). խաբ գործեմ նենգանաւ, դարանակալ՝ դարանամուտ լինիւմ, 'ի դարան մտանեմ, դարան գործեմ, դարանիւմ, որոգայթ դնեմ :

Inseñdióse-síssime (Տէք.). նենգանաւ, խորամանկութեամբ, խաբէութեամբ, նենգաւ և մանկաւ :

Inseñdiósus-sa-sum (- sior-síssimus) աժ. նենգաւոր, դաւաճան, խաբբայ, պատիր, խաբեպատիր, դարանակալ :

Inseño-séssum (նրգ. Sido արժ.). նստիւմ 'ի վերայ, հանգչիւմ, բազմիւմ, դադարեմ :

Inseñgne-nis (չլտ.). դրօշ, նշան, նշանակ :

Insignio - nis - nívi - nítum - níre (նրգ.). նշանաւոր առնեմ, զարդարեմ, պաճուճեմ, պրճնեմ, նշանեմ, նշանակեմ:

Insignis-ne (-nior-níssimus) ած. նշանաւոր, երեւելի, անուանի, հոյակապ, չքնաղ, չնաշխարհիկ, անհամեմատ, հռչակաւոր, քաջանուն, ազնուական, ազնիւ, ոստանիկ:

Insigníta-tórum (չղ+). ճմլածք, կապուտակեալ վէրք, կապոյտ երաշխեպք:

Insigníte կամ Insigniter-ítius-tíssime } Վէ. առաւելապէս, 'ի վեր քան զամենայն, մեծապէս, նշանաւորիմն պայմանաւ:

Insignítus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Insignio.

Insignítus-ta-tum (-ítior) ած. երեւելի, հոյակապ, նշանաւոր, անուանի, չքնաղ, մեծանուն:

Insile-lis } Ղղ+. պատուանդան Insília-lium } ոստայնանկաց:

Insílio-súltum (չղ+. Sálio աբմ.). ոստնում, ընդոստնում, ոստոտեմ, վազեմ, վազվազեմ:

Insimul (Վէ.). 'ի միասին:

Insimulátio-ónis (իգ.). ամբաստանութիւն, շարախօսութիւն, սրտունջ, մեղադրութիւն, սողտանք:

Insimulátor - óris (ար.). շարախօս, ամբաստան, դատախազ:

Insimulátus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Insímulo.

Insímulo (նրգ. Simulo աբմ.). շարախօսեմ, ամբաստանեմ, զրպարեմ, տրտնջեմ, մեղդնեմ, մեղապիբ լինիմ, կերպարանիմ, սողտանեմ, կեղծաւորիմ:

» insímulo prodiçãois. ամբաստանեմ վասն մատնութեան:

» insímulo falsi. ամբաստան լինիմ վասն ստութեան:

Insíncerus-ra-rum (ած.). խարդախեալ, սուտ, խանգար, ապականեալ, եղծեալ:

Insinuátio-ónis (իգ.). յանկուցիչ բանք, հրպոյրք, ողբանք, յորդորումն, խրատ:

Insínuo (նրգ. Sínuo աբմ.). ընծայեցուցանեմ, սպրդեալ մուծանեմ, մեղմով 'ի ներքս մղեմ:

» insínuo me. սպրդիմ, մտանեմ, մուտս գտանեմ, ընդմտանեմ, թափ անցանեմ, թափանցիկ լինիմ:

Insípíduş-da-dum (-pidior) ած. անհամ, անաղ, անհեղեղ, անմիտ, մտակորոյս, թանձրամիտ:

Insipiens-éntis (-éntior-tíssimus) ած. անզգամ, յիմար, անհանճար, մորոս, անմիտ, ապուշ:

Insipiénter (Վէ.). անհանճարագոյնս, ընդ խօլ, յիմարաբար:

Insipiéntia-ae (իգ.). անզգամութիւն, անմտութիւն, յիմարութիւն, պանդորրութիւն, մորոսութիւն:

Insístens-éntis (Էյծ.). հաստատուն, կանգուն, կայուն:

Insisto, institum (չդ. Sisto արժ.).
 'ի վերոյ լինիմ, 'ի վերայ կամ,
 յենում, հաստատիմ, ճնշեմ,
 ձմլեմ, կոխեմ, կոխան առնեմ,
 զբաղիմ, պատկառ կամ, ցան-
 կորդեմ, տեւեմ, ժտեմ :

› **insisto vestigiis alicujus**. ըն-
 թանամ զհետ, զհետ երթամ
 հետոց, հետամուտ լինիմ :

› **insisto iter** կամ **viam**. յուղի
 անկանիմ, ուղւոյ լինիմ, ե-
 լանեմ 'ի ճանապարհ, ճանա-
 պարհ առնեմ՝ գործեմ :

Insitio-ónis (եգ.). պատուաստ :

Insiticius-cia-cium } արժ. պատ-

Insitívus-va-vum } կինեալ, պատուաստեալ, եկա-
 մուտ :

› **pyra insitiva**. տանձք պատ-
 կինեալք՝ պատուաստեալք :

› **liberi insitívi**. պատուաստիւ
 որդիք, յորդէպիրս եղեալք,
 ուրջուք :

Insitor-óris (ար.). պատկինող,
 պատուաստիչ :

Insitum-ti (չդ.) } պատուաստ :

Insitus-us (ար.) }

Insitus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես
 Insero.

Insitus-ta-tum (արժ.). ընդարոյս,
 բնածին, ինքնարոյս, բնական,
 բնակաւոր, բուն :

Insociábilis-le (արժ.). անընկերա-
 սէր, անընկերական, անընդել,
 անհամբոյր, վէս :

Insolabiliter (ձբ.). ծանրաթա-
 խիժ սզով, անմխիթարապէս,
 անմխիթար տրտմութեամբ :

Insolátio-ónis (եգ.). յարագելն,
 դնելն յարևու :

Insolátus-ta-tum (անց. րբբ.).
 Տես **Insólo**.

Insolens-éntis (-éntior-tissimus)
 արժ. անընդել, անսովորական,
 նորօրինակ, օտար, նորանշան,
 օտարոտի, այլանդակ, նորա-
 տեսիլ, ժպիրհ, յանդուգն,
 ամբարհաւած :

Insolénter-tius-tissime (ձբ.).
 դուն ուրեք, հագիւ երբեք,
 յանդգնագոյնս, անսովոր օրի-
 նակաւ, ժպրհուլթեամբ :

Insoléntia-ae (եգ.). նորածէք,
 նորամուտք, նորանշան իրք,
 անընդելութիւն, ժպրհու-
 թիւն, ամբարհաւածութիւն,
 յանդգնութիւն :

Insoléscó-scis-scere (չդ.). ամ-
 բարաւանեմ, հպարտանամ,
 ամբարհաւածեմ, յանդգնիմ :

Insólidus-da-dum (արժ.). ան-
 հաստատ, անկայական, տկար,
 անզօր, անոյժ, փափուկ, կա-
 կուղ, գիրդ, քնքուշ :

Insólitus-ta-tum (արժ.). անըն-
 դելական, նորատեսիլ, նորա-
 ձայն, օտարոտի, անսովորա-
 կան, նոր, այլանդակ :

Insólo (նրգ. Solo արժ.). յարա-
 գեմ, սփռեմ յարևու, դնեմ
 հանդէպ արեգական :

Insolúbilis-le (արժ.). դժուարա-
 լոյծ, անլոյծ, անհատուցուցն :

Insolubíliter (ձբ.). անլոյծ կա-
 պանօք, անքակութեամբ :

Insómnia-ae (եգ.). տքնութիւն,

Հսկումն, անքուն ակն, զուարթութիւն, արթնութիւն :
 Insomniósus-sa-sum } աս. արթնութիւն, զուարթութիւն, անքուն, Հսկող :
 Insómnis-ne }
 Insómnium-nii (չգ.) . անուրջք, երազ, տեսիլ :
 Insono (չգ. Sono արժ.) . Հնչեմ, թնդամ, շաչեմ, շառաչեմ, որոտամ :
 Insons-óntis (աս.) . անմեղ, անպարտ, արդար, չվնասակար, անվնաս :
 Insonus-na-num (աս.) . անբարբառ, անմռունչ, անշշունջ, անձայն, անձայնական :
 Insopítus-ta-tum (աս.) . Հսկող, արթնութիւն, անքուն :
 Insortítus-ta-tum (աս.) . չվիճակեալ, չվիճակեցուցեալ, չընտրեալ վիճակաւ :
 Inspeciósus-sa-sum (աս.) . անզեղեայ, տգեղ, ժանտատեսիլ, անհեղեղ :
 Inspéctans-ántis (քնթ.) . տեսուչ, քննիչ, դէտ :
 Inspectátio-ónis }
 Inspéctio-ónis } Էթ. տեսանելիք, տեսութիւն, նայեցածք, նկատութիւն, դիտաւորութիւն, քննութիւն :
 Inspécto (նրգ. Specto արժ.) . Հայիմ, նկատեմ, ուշ առնեմ՝ ունիմ, մտախորհ լինիմ :
 Inspéctor-óris (ար.) . ոստիկան, տեսուչ, վերակացու, այցելու, դէտ :

Inspéctus-ta-tum (անց. րրբ.) . Տես Inspicio.
 Inspéctus-us (ար.) . դիտաւորութիւն, նկատութիւն, տեսութիւն, Հայեցուածք աչաց :
 Insperábilis - le (աս.) . անյոյս, անյուսական, անյուսալի :
 Inspérans-ántis (աս.) . առանցյուսոյ, յուսակորոյս :
 » insperánte te. յանյոյս, յանկարծադէպ և առանց ակնունելոյ :
 Insperáto - tius (Վթ.) . առանց ակն ունելոյ, յեղակարծում ժամու, յանկարծօրէն և յանկարծուստ :
 Insperátus-ta-tum (- tissimus) աս. անյուսական, անյոյս, յանկարծագործ, յանկարծադէպ, անակնկալ, յանկարծակի :
 » ex insperáto. յանկարծ, յեղակարծումն ժամանակի, յանպատրաստից :
 Inspérgo (նրգ. Spargo արժ.) . ցօղեմ, ցանեմ, սրսկեմ, թանամ, ոռոգանեմ, հեղում, թափեմ, սփռեմ, տարածանեմ :
 Inspérsio-ónis (Էթ.) }
 Inspérsus-us (ար.) } Հեղումն, զեղումն, սրսկումն, ոռոգումն :
 Inspérsus-sa-sum (անց. րրբ.) . Տես Inspérgo.
 Inspício (նրգ. Aspicio արժ.) . Հայիմ, նայիմ, նկատեմ, դիտեմ, լրտեսեմ, քննեմ, միտդնեմ, կշռեմ, խուզեմ :

Inspiratio-ónis (խփ․)․ շնչումն ,
 թեկադրութիւն , աստուածե-
 ղէն ազդեցութիւն :

Inspirátus-ta-tum (աճ․ ԿԵԲ․)․
Տես Inspiro.

Inspiro (չլտ․ et ԵրԳ․ Spiro արժ․)․
 վչեմ , շնչեմ , սադրեմ , ազդեմ ,
 դրդեմ , թեկադիր լինիմ , հե-
 ղում , զեղում :

Inspoliátus-ta-tum (աճ․)․ ան-
 կապուտ , անկողոպուտ , ան-
 կողոպտելի :

Inspuo (ԵրԳ․ Spuo արժ․) } ար-
 Inspúto (ԵրԳ․ Sputo արժ․) } ար-
 կանեմ խուկս , թքթքեմ , թքա-
 նեմ :

Instábilis-le (աճ․)․ անհաստատ ,
 անհաստատական , անկայա-
 կան , յողողող , փոփոխելի ,
 յեղյեղուկ :

Instabilitas-tátis (խփ․)․ անհաս-
 տատութիւն , յաժութիւն ,
 յեղյեղուկ բարք , յողողողու-
 թիւն :

Instans-ántis (-ántior) աճ․ մօ-
 տաւոր , մօտալուտ , մօտ առ-
 կուրծս , մօտակայ , ստիպիչ ,
 եկեալ հասեալ , կարևոր :

› tempus instans. առաջակայ
 ժամանակ :

› in instánti. 'ի վայրկեան ժա-
 մանակի , առժամայն , վաղվա-
 ղակի , նոյն հետայն , իսկ և
 իսկ :

Instánter - tius - tissime (ՎԷ․)․
 պնդագոյնս , թախանձանօք ,
 ժտութեամբ , ստիպաւ :

Instántia-ae (խփ․)․ ժտութիւն ,

թախանձանք , պնդութիւն ,
 պալատանք , ստիպումն :

Instar (ՎԷ․)․ ըստ օրինակի՝ նմա-
 նութեան , զօրէն , իբրև :

› instar muri. որմոյ պէս , 'ի ձև
 պարսպի :

Instauratio-ónis (խփ․)․ նորոգու-
 թիւն , նորոգումն , յարդա-
 րումն , հաստեցումն , դարմա-
 նութիւն , փոխարէն :

Instauratívus-va-vum (աճ․)․ նո-
 րագործ , նորակերտ , նորա-
 շէն :

Instaurátus-ta-tum (աճ․ ԿԵԲ․)․
Տես Instáuro.

Instáuro-ras-rávi-rátum - ráre
 (ԵրԳ․)․ նորոգեմ , յարդարեմ ,
 խրամակարկատ առնեմ , միւս-
 անգամ կազմեմ :

Instérno (ԵրԳ․ Sterno արժ․)․ ձրգ-
 տեմ , ձգեմ , պարզեմ , տարա-
 ծանեմ , ծածկեմ , սքողեմ :

Instigatio-ónis (խփ․)․ թեկադրու-
 թիւն , հրապոյրք , զրգու-
 թիւն , զրդումն :

Instigátor - óris (ար․)․ զրդիչ ,
 թեկադրիչ , յորդորիչ , խթիչ ,
 զրգոիչ :

Instigátrix-ricis (խփ․)․ կին հրա-
 պուրիչ :

Instigátus-us (ար․)․ հրապոյրք ,
 զրդումն , թեկադրութիւն ,
 զրգութիւն , յորդորումն ,
 զայրացութիւն :

Instigátus-ta-tum (աճ․ ԿԵԲ․)․
Տես Instigo.

Instigo - gas - gávi - gátum - gáre
 (ԵրԳ․)․ զրդեմ , հրապուրեմ ,

զրգուեմ, տազնապեմ, խթա- նաւ մղեմ, խթեմ, զայրացու- ցանեմ :

Instillatio-ónis (իգ.). ծորումն, կաթումն, հեղումն :

Instillo (նրգ. Stillo արժ.). շիթ շիթ կաթեցուցանեմ, ոլոռն ոլոռն հեղում, ծորեցուցա- նեմ :

Instimulátor-óris (ար.). զրգուիչ, զրդիչ, ընդոստուցիչ, խթիչ, հրապուրիչ, թելադրիչ :

Instimulo (նրգ. Stimulo արժ.). զրգուեմ, խթեմ, խթանաւ մղեմ, ընդոստուցանեմ, հրա- պուրեմ, զայրացուցանեմ :

Instinctor - óris (ար.). զրգուիչ, զրդիչ, հրապուրիչ, զայրա- ցուցիչ :

Instinctus-ta-tum (անց. րբբ.). **Տես** Instinguo.

Instinctus - us (ար.). բնածին բարբ՝ ազդումն, բնական ազ- դեցութիւն, բնութիւն, օրէնք բարոյածինք , թելադրու- թիւն :

» divino instinctu et inflátu. ազումսմբ և թելադրութեամբ **Աստուծոյ** :

Instinguo (նրգ. Stinguo արժ.). յորդորեմ, զրդեմ, զրգուեմ, հրապուրեմ, ձայնատուր լի- նիմ :

Instipulor (հար. Stipulor արժ.). դաշինս առնեմ՝ կուեմ, դաշ- նաւոր լինիմ, սակ արկանեմ, պայմանեմ, պայմանս դնեմ, սահմանեմ :

Instita-ae (իգ.). կապ, պատան, ժապաւէն, երէզ, ծնրակապ :

Institio-ónis (իգ.). կայանք, դա- դար, կայք, հանգիստ, կայ- եան, օթեւան :

Instito (չլգ. Ito արժ.). զդէմու- նիմ, հակառակիմ, հակառակ կամ, դիմադարձ լինիմ, ընդ- դէմ դառնամ :

Institor - óris (ար.). գործելի , գործող, գործակալ, վաճա- ռական, թանգար, վաճառա- շահ :

Institórius-ria-rium (ած.). գոր- ծիչ, արարիչ, վաճառող, փե- րեզակ :

Instituto (նրգ. Státuo արժ.). հաս- տատեմ, կարգեմ, սահմանեմ, որոշեմ, ընտրեմ, զատանեմ, սկսանիմ, սկիզբն առնեմ, ձեռն՝ի գործ արկանեմ, հրա- հանգեմ, կրթեմ, վարժեմ, թեքեմ, դաստիարակ լինիմ, հնարեմ, գտանեմ, խորհուրդ ՚ի մէջ առնում, դնեմ՝ի մտի :

Institúto - ónis (իգ.). հաստա- տու թիւն, կարգաւորութիւն, կրթութիւն , դիտաւորու- թիւն, հրահանգք, նպատակ :

Institútum-ti (չլգ.). կարգ, կա- նոն, օրէնք, նիւթ, նեցուկ , կայ, յառաջադրութիւն, կէտ նպատակի, սովորութիւն, ոճ, բարք, պայման :

» ex institúto. ըստ պայմանի, ըստ սակի :

Institútus-ta-tum (անց. րբբ.). **Տես** Instituto.

Insto, institi (նրգ. Sto արժ.) կամ 'ի վերայ, ճեպեմ, ստիպեմ, փութացուցանեմ, տազնապեմ, մօտ առ կուրծս կամ, հոգ մեծ ունիմ, նեղեմ, 'ի նեղ արկանեմ, կամ մնամ, տեւեմ, ժտեմ, ցանկորդեմ :

› **insto iter.** դէմ եղեալ երթամ, յուղի անկանիմ, ուղւոյ լինիմ :

Instrágulum-ii
Instrátum-ti } շտ. ծածկոյթ, նուարտան, վերարկու մահճաց, օթոց անկողնոյ :

Instrátus-ta-tum (անց. Կրք.) Տես **Instérno**.

Instrénue (ճք.) վատութեամբ, անարդ օրինակաւ, յուլարար, սրտաբեկութեամբ, վճատութեամբ :

Instrénuus-ua-uum (ած.) վատ, վատասիրտ, ծոյլ, յոյլ, թոյլ, անպօր, տկար, երկչոտ, վեհիրոս :

Instrepto-trépitum (չչ. Strepo արժ.) աղմուկ եւ աղաղակ հասուցանեմ, աղմուկ հանեմ, զղորդեմ, դղբեցուցանեմ :

Instrictus-ta-tum (անց. Կրք.) Տես **Instringo**.

Instrictus-ta-tum (ած.) անձուկ, նեղ, անձկագոյն, նեղագոյն, պնդագոյն :

Instringo (նրգ. Stringo արժ.) պնդեմ, ճնշեմ, նեղեմ, 'ի նեղ արկանեմ, պրկեմ, կապեմ, յարեմ, կցեմ, 'ի կցանի հարկանեմ :

Instrúcte-tius (ճք.) կահիւ ե կազմածով, կարգաւ, կարգ ըստ կարգի :

Instrúctio - ónis (էգ.) կրթութիւն, հրահանգք, կարգաւորութիւն, յօրինուած, յօրինուածութիւն, կարգումն, յարդարումն, շինութիւն :

Instrúctor-óris (ար.) ուսուցիչ, կրթիչ, վարիչ, յօրինիչ :

Instrúctus-ta-tum (անց. Կրք.) Տես **Instruo**.

Instrúctus-ta-tum (-tior - tissimus) ած. զարդարեալ, լի, լցեալ, առատ, զարդարուն, պաճուճեալ, ուսեալ, վարժեալ, կիրթ, հմուտ :

Instrúctus-us (ար.) պատրաստութիւն, հանդերձանք, յօրինուած, կազմութիւն :

Instruméntum - ti (չչ.) կահ, կարասի, կազմած, անօթք, գէն ե զարդ, գործի, միջնորդութիւն, հնարք :

› **instruméntum litis.** մուրհակ, ձեռագիր, արձանագիր դատի, դատաստան, նամակ, հարցափորձ :

Instruo (նրգ. Struo արժ.) շինեմ, կանգնեմ, կառուցանեմ, յօրինեմ, կարգեմ, յարդարեմ, հոգամ, հանդերձեմ, հայթայթեմ, ուսուցանեմ, կրթեմ, զեկուցանեմ :

Instupens-éntis (ած.) ապուշ, թանձրամիտ, պակասամիտ, անհանձար, անմիտ, թափեալ ուղեղ, անզգայեալ :

Insuávis - ve (- vior - vissimus)

աձ. չախորժական, անհամբոյր, դժկամակ, անհաճոյ, անշնորհ, տաղտկալից, ապահտաւոր :

Insuávitatis (-tatis) (իգ.)

դժկամակութիւն, տհաճութիւն, դատանութիւն, տաղտկութիւն, տմարդութիւն :

Insubtiliter (ՎԷ.)

շինականագոյնս, խոչորագոյնս, անհեղեղս :

Insúcco - cas - cávi - cátum - cáre

(ՆԷԳ.) թանամ, թաթաւեմ, թրջեմ, թրմեմ, 'ի ջուր արկանեմ :

Insúdo (ՎԳԺ. Sudo արձ.)

ընդ քիրտն մտանեմ, քրտնիմ յոյժ, 'ի քրտան լինիմ, 'ի քրտունս համակիմ :

Insuefactus-ta-tum (աձ.)

սովորական, սովորեալ, ընդել, ընդելական, բնակաւոր :

Insueſco (ՎԳԺ. Sueſco արձ.)

սովոր լինիմ, սովորիմ, ընդելանիմ, ընդելնում, ուսանիմ, կրթիմ :

Insuetus-ta-tum (աձ.)

անընդելական, անընդել, անսովորական, նորաձայն, նորանշան :

Insula-ae (իգ.)

կղզի, փոյլոց դատուցեալ, բացատ :

Insuláris-re

Insulénsis-se } աձ. կղզիբնակ,

կղզական :

Insulárius-rii (ար.)

պահապան տանց զատուցելոց, վարձաբնակ :

Insulátus-ta-tum (աձ.)

զատուցեալ, մեկուսի, անջատեալ իբրև կղզի, կղզացեալ :

Insúlſe-sius-sissime (ՎԷ.)

անճահս, տխմարաբար, անհանճարագոյնս, յիմարաբար :

Insúlſitas-tátis (իգ.)

անհամութիւն, անհանճարութիւն, յիմարութիւն, մորոտութիւն, անմտութիւն :

Insúlſus-sa-sum (-sior-sissimus)

աձ. անհամ, յիմար, անհանճար, անհանճարական, չախորժական, անաղի, մորոտ, անմիտ, թանձրամիտ :

Insultátio-ónis (իգ.)

ոստուճն, վազք, ոստիւն, անարգանք, թշնամանք, նախատինք, արհամարհանք, սնապարծութիւն :

Insúlto (ՎԳԺ. Salto արձ.)

առնում վազս վազս, վազեմ 'ի վերայ, ընդոստնում, անարգեմ, անդոսնեմ, արհամարհեմ, նախատեմ, թշնամանեմ, այսին առնեմ, կատակեմ :

Insum (ՎԳԺ. Sum արձ.)

բնակեմ, 'ի ներքս լինիմ :

Insúmo (ՆԷԳ. Sumo արձ.)

հաշեմ, մաշեմ, սպառեմ, ծախեմ, վատնեմ, ցրուեմ, 'ի կիր արկանեմ :

Inſuo (ՆԷԳ. Suo արձ.)

կարեմ, կարկատեմ, կցեմ, 'ի կցանի հարկանեմ, միաւորեմ, խառնեմ, ագուցանեմ, յօդեմ, զօդեմ :

Insuper (ՆԷԲ. et ճակ.)

'ի վե-

րայ, յայսր ամենայնի վերայ, և դարձեալ, ևս քան զևս :
Insuperábilis-le (աժ.) . անյաղթ, անյաղթելի, աննուաճելի :
Insúrgo (չգ. Surgo արժ.) . նըշկահեմ, ապստամբեմ, ընդդէմ յառնեմ, ընդվզեմ :
Insuscéptus-ta-tum (աժ.) . չընկալեալ, չընդունելի :
Insusúro (չգ. Susúro արժ.) . հծծեմ, շշնջեմ, մրմնջեմ, քրթմնջեմ, տրանջեմ, խոխոջեմ, կարկաջեմ, բզզամ :
Institutius-tia-tium (աժ.) . կարկատուն, կցկցոտ :
Insútus-ta-tum (անց. րբբ.) . Տես **In suo** .
 » **insútus cúleo** կամ **in cúleum** . կարեալ ընդ քուրձ, ծրարեալ 'ի պարկի :
Intabésco (չգ. Tabésco արժ.) . հաշեմ, մաշեմ, ծիրիւիմ, ծընգիմ, ցամաքիմ, ոսնիմ, անձկաբեկ լինիմ :
Intáctilis-le (աժ.) . անշօշափելի, անազգելի, անհպելի, անմերձենալի :
Intáctus-ta-tum (աժ.) . անեղծ, անվթար, անարատ, անապական, ողջ, ամբիծ, սուրբ :
Intaminátus-ta-tum (աժ.) . անբիծ, անարատ, անստգիւտ, անապական, մաքուր :
Intéctus - ta - tum (անց. րբբ.) . Տես **Intego** .
Intéctus-ta-tum (աժ.) . բացեալ, յայտնեալ, անթաքուստ, անծածուկ :

Integéllus-la-lum (աժ.) . ողջ, կատարեալ, բովանդակ :
Integer-gra-grum (- tégrior-gérrimus) աժ. կատարեալ, բովանդակ, ողջ, ամբողջ, անապական, անեղծ, մաքուր, անբիծ, սուրբ, առողջ, ողջանդամ, զօրաւոր, առոյգ, լի, անթերի, անստգիւտ :
 » **re integra** . լիով, բովանդակ, բովանդակապէս, անթերի :
 » **mihí integrum est fácere** . կախեալ կայ զկամաց իմոց առնել զայդ :
 » **ab, de, ex íntegro** . 'ի նորոյ, նորոգ, նորոգապէս, դարձեալ, վերստին, միւսանգամ :
Intego (նրգ. Tego արժ.) . ծածկեմ, պատրուակեմ, սքողեմ, թաքուցանեմ, զգեցուցանեմ, ազուցանեմ :
Integrátio-ónis (եգ.) . նորոգութիւն, նորոգումն :
Integre-tégrius-gérrime (ճբ.) . լիով, բովանդակ, ամենեւին իսկ, սպառսպուռ, արդարութեամբ, իրաւամբբ :
Intégritas - látis (եգ.) . ողջութիւն, առողջութիւն, անարատութիւն, անմեղութիւն, անբժութիւն, լաւութիւն, զգաստութիւն :
Integro - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ.) . նորոգեմ, միւսանգամ սկսանիմ, դարձեալ սկիզբն առնեմ, սփոփեմ, հանգուցանեմ :
Integuméntum-ti (չգ.) . ծած-

կոյթ, նուարտան, քող, օթոց, պատրուակ, խլատեռ, շղաշատեռ :

Intelléctio - ónis (էփ.). խելամոռութիւն, ձե ճարտարախօսութեան :

Intellectuális-le (ած.). մտաւոր, մտաւորական, իմացական :

Intelléctus-us (աբ.). միտք, իմացութիւն, հանձար, խելամոռութիւն, գիտութիւն, զօրութիւն բանից, նշանակութիւն :

Intelléctus-ta-tum (անց. ԿԻԲ.). ՏԵՍ Intélligo.

Intélligens-éntis(ԲՅձ.). մտաւոր, ծանաչող, իմաստուն, իմացող, հանձարեղ, խելամոռ, գիտակ, տեղեակ, հմուտ :

Intelligénter (ՎԲ.). մտօք, խնամով, խորհրդով :

Intelligéntia - ae (էփ.). միտք, խելամոռութիւն, հանձար, իմացութիւն, տեղեկութիւն, գիտութիւն, ծանօթութիւն :

Intelligibilis-le (ած.). մտաւոր, իմանալի, դիւրահասոյց, մեկին, դիւրընկալ :

Intélligo - gis - léxi - léctum - lígere (ՆԷԳ.). իմանամ, խելամոռ լինիմ, խելամտեմ, հասանեմ 'ի վերայ, ծանաչեմ, գիտեմ, զգամ, 'ի միտ առնում :

Intemerátus-ta-tum (ած.). անարատ, սուրբ, մաքուր, անեղծ, անապական :

Intémperans-ántis (- tior - tissimus) ած. անկարգ, անխրատ,

անառակ, ցոփ, անժուժկալ, անժոյժ :

Intemperánter-tius-tissime } ՎԲ. Intemperáte

յանկարգս, յանչափս, անժուժարար, անժուժկալարար :

Intemperántia-ae (էփ.). անկարգութիւն, անառակութիւն, անժուժկալութիւն, անչափութիւն, անհարթութիւն օդոց :

Intemperátus-ta-tum (-tissimus) ած. անչափ, անկարգ, անառակ, անժոյժ, ցոփ :

Intempéries - iei (էփ.). վատախառնութիւն օդոց, անկարգութիւն, անխրատութիւն :

Intempéstive (ՎԲ.). տարածամեռ, յանժամ ժամանակի :

Intempéstivitas-tátis (էփ.). անժամ ժամանակ, անժամութիւն, տարածամութիւն :

Intempéstivus-va-vum (- vior) Intempéstus-ta-tum

ած. տարածամ, անժամ, անդէպ, անձահ :

Inténdo-di (ՆԷԳ. Tendo աբ.). տարածանեմ, պարզեմ, երկայնեմ, քարշեմ, ձգեմ, ձրգտեմ, շրջեմ, դարձուցանեմ :

> inténdo áciem կամ óculos. տկնկառոյց լինիմ, յառեալ հայիմ, միտ եղեալ նայիմ, պչնում :

> inténdo ánimum in կամ ad rem. պատկառ կամ իրացդ, ուշ առնեմ՝ ունիմ, զբաղիմ զիւրիք :

Intéense-sius (ՎԷ․)․ կարի իմն, մեծապէս, փութոյ պնդութեամբ, սրտի մտօք, մտադիրութեամբ, խնամով :

Intentátus-ta-tum (աժ․)․ չփորձեալ, անփորձ :

Intentátus-ta-tum (անց․ ԳՐԷ․)․ Տես Intéto.

Inténte-tius (ՎԷ․)․ մեծապէս, կարի իմն, սրտի մտօք, փութոյ պնդութեամբ, խնամով :

Inténtio - ónis (ԷՔ․)․ ձգտումն, տարածումն, փոյթ, ջան, հոգ, խնամ, ուշ, մտադիրութիւն, միտք, խորհուրդ, դիտաւորութիւն, իմացութիւն :

Inténto (ՆԵՔ․ Ténto արձ․)․ երկայնեմ, ձգեմ, ձգտեմ, յանդիման առնեմ, սպառնամ, հնարիմ :

› intéto certámen. 'ի ռազմ մտանեմ, ճակատիմ 'ի պատերազմ, 'ի մարտ պատերազմի պատրաստիմ :

Inténtus-ta-tum (անց․ ԳՐԷ․)․ Տես Inténdo.

Inténtus-ta-tum (-tior-tissimus) աժ․ ձիգ և պարզ, տարած, սփռ, սպառնական, փորձ, ստատիկ, ուժգին, մտադիր, բուռն, մտադիր, ուշակալու :

Inténtus-us (ար․)․ տարածումն, ձգտումն, տարածութիւն, երկարումն :

Intépeo (չլ․ Tépeo արձ․) Կամ Intepésco (չլ․ Tepésco արձ․) բարեխառն՝ եղկ լինիմ, գաղ-

ջանամ, ցրտանամ, զովանամ, զողանամ, ջեռնում, ջերմանամ, տապիմ :

Inter (ՆԻԳ․)․ 'ի մէջ, 'ի միջի, 'ի, յ, ընդ :

› inter coenam. 'ի ժամու ընթրեաց :

› inter bibéndum. յրմպելիս անդ, յրմպել և 'ի քամել զքաժակն :

› inter inítia. 'ի սկզբան անդ, անդէն 'ի սկզբանն :

› inter haec կամ id. յայնմ ժամանակի, մինչ այս մինչ այն :

Interamónus-na-num } աժ․ մի-Interámnus-na-num } ջազետեայ, միջազետացի :

Interána-neórum (չլ․)․ աղիք, ընդերք, փորոտիք :

Interáneus-ea-eum (աժ․)․ ներքին աղեաց :

Interarésco (չլ․ Arésco արձ․)․ ազազուն և խորշակահար լինիմ, ազազիմ, ցամաքիմ, չորանամ, զօսանամ, սարստիմ :

Intercaláris-re (աժ․)․ աւելեաց, յաւելուածոյ :

› annus intercaláris. նահանջամ, միօրեայ յաւելուածով տարի :

› intercaláres caléndae. առաջին օր փերրուարիոսի, առաջին մեհեկանի :

Intercaláris-us-ia-ium (աժ․)․ միօրեայ յաւելուածով, նահանջ :

Intercalátio-ónis (ԷՔ․)․ աւելեաց օր 'ի նահանջ ամի, միօրեայ յաւելումն :

Intercalátus-ta-tum (անց. ԳՐԷ.).

Տե՛ս Intércalo.

› dies intercaláti. յաւելուածոյ՝
աւելեաց աւուրք :

Intércalo (ՆԵՔ. Calo-las արձ.).

յաւելում օր մի ՚ի նահանջ
տարւոջ, ՚ի ներքս խառնեմ :

Intercapédo-dinis (ԷՔ.). անջըր-

պեա, անջըպետութիւն, դա-
տարկութիւն, միջոց :

Intercardinátae traves - bium

(ԷՔ.). ագուցիկ գերանք :

Intercédo (չԳԷ. Cedo արձ.). ՚ի

վերայ հասանեմ, ընդ մէջ
անցանեմ, դէպ լինիմ, գիտիմ,
պատահիմ, ՚ի մէջ անկանիմ,
ընդդէմ կամ, զդէմ ունիմ,
միջնորդեմ :

› tribúni intercessérunt. դիմա-

դարձեցին ցեղապետք, դի-
մակալ եղին ուսմկապետք :

Intercéptio-ónis (ԷՔ.). խափա-

նումն, յանկարծական յարձա-
կումն, յափշտակութիւն :

Intercéptor-óris (ար.). յափշտա-

կող յափշտակիչ, գրաւիչ :

Intercéptus-ta-tum (անց. ԳՐԷ.).

Տե՛ս Intercipio.

Intercéssio-ónis (ԷՔ.) } միջնոր-

Intercéssus-us (ար.) }

դութիւն, մօտաւորութիւն,
առաջակայութիւն, յանդի-
մանակացութիւն, դիմադար-
ձութիւն ցեղապետաց, վըս-
տահութիւն, յապահովու-
թիւն, բարեխօսանք, բարե-
խօսութիւն :

Intercéssor - óris (ար.). դիմա-

կաց, հակառակորդ, բարե-

խօս, միջնորդ, երաշխաւոր :

Intercido-di-cisum (ՆԵՔ. Caedo

արձ.). կարեմ ընդ մէջ, ընդ-
միջեմ, զատուցանեմ :

Intércido - di (չԳԷ. Cado արձ.).

անկանիմ, կործանիմ, գլորիմ,
գայթեմ, դարահաս գահա-
վէժ լինիմ, պակասիմ, նուա-
զիմ, կորնչիմ :

Intercinctus-ta-tum (աՅ.). զատ,

ընտրեալ, յատուկ, որիչ, ու-
րոյն, ուշագի :

Intércino-inui (չԳԷ. Cano արձ.).

երգեմ, երգս առնում, նուա-
գեմ ՚ի մէջ բազմականին :

Intercipio-céptum (ՆԵՔ. Cápio

արձ.). արգելում, խափանեմ,
խափան լինիմ, հասեալ ու-
նիմ :

› intercipio iter. ունիմ զանցս

ճանապարհի, արգել առնեմ
երթալոյ :

Intercise (ՃԷ.). առանձինն, ու-

րոյն, զատ, պատառ պատառ,
անդամ անդամ :

Intercisi dies-érum (ար.). ար-

գոյ և ասնական աւուրք :

Intercisus-sa-sum (անց. ԳՐԷ.).

Տե՛ս Intercido.

Interclúdo (ՆԵՔ. Claudio արձ.).

՚ի ներքս փակեմ, շուրջ պա-
րուրեմ, ծրափակեմ, խափա-
նեմ, արգելում, ազիւնեմ :

› interclúdo ánimam. հեղձու-

ցանեմ, հեղձամղձուկ հեղ-
ձուցիկ առնեմ, խեղդ ընդ
անձն արկանեմ :

Interclúsió-ónis (խփ.)․ արգել, արգելումն, խափան, խոչ և խուժ, միջնորդի խօսք, փակագիծ, փակիչ գիծ :

› interclúsió animae. հեղձումն, խղղումն :

Interclúsus-sa-sum (անց. ԴԷԲ.)․ **Տես** Interclúdo.

Intercolúmniam-nii (չլտ.)․ անջրպետ 'ի մէջ սեանց :

Interconcilio (նրգ. Concilio արժ.)․ միաւորեմ, հաշտեցուցանեմ, միարանեմ, 'ի հաշտութիւն ածեմ, բարեկամացուցանեմ, համոզեմ 'ի խաղաղութիւն :

Intercúleo (նրգ. Calco արժ.)․ կոխան առնեմ, կոխեմ, առաթուր հարկանեմ, ճմլեմ :

Intercúrró-ri (չլտ. Curro արժ.)

Intercúrró (չլտ. Curso արժ.) } միջնորդեմ, 'ի մէջ անկանիմ, ընդ մէջ մտանեմ, դէպ լինիմ, դիպիմ, պատահիմ, հասանեմ :

Intercúrsus-sa-sum (անց. ԴԷԲ.)․ **Տես** Intercúrró.

Intercúrsus - us (ար.)․ միջնորդութիւն, մօտաւորութիւն :

Intércus - cutis (ած.)․ ընդ մէջ մորթոյ և մարմնոյ :

› intércus aqua. ջրգողութիւն, ջրգողական ախտ :

Interdico (նրգ. Dico-cis արժ.)․ վճիռ տամ, սահմանեմ, կարգեմ, արգելում, խափանեմ, ընդդէմ կամ, զդէմ ունիմ, հակառակիմ, դիմադարձ լինիմ :

› aquá et igni interdico. տա-

րագիր առնեմ, աքսորեմ, ըստ աշխարհ հանեմ, վտարանդեմ, վտարանդի վարեմ :

Interdictio - ónis (խփ.)

Interdictum - ti (չլտ.) } արգելհրամանի, արգելումն, խափանումն :

Interdictus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.)․ **Տես** Interdico.

Intérdiu (ՎԷ.)․ զցերեկ, զտիւ, 'ի տուրնջեան, մինչ աւուր կայ :

Interdúctus - us (ար.)․ կիտազրութիւն :

Intérdum (ՎԷ.)․ երբեմն, երբեք երբեք, մերթ, է ուրեք, էր զլի :

Intérea (ՎԷ.)․ 'ի նմին ժամանակի, 'ի սմին պահու, մինչ այս մինչ այն :

Interémtio-ónis (խփ.)․ սպանութիւն, սպանումն, կոտորած, սատակումն, կոտորումն :

Interémtor-óris (ար.)․ սպանող, սպանիչ, սատակիչ, կոտորիչ :

Interémtus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.)․ **Տես** Intérimo.

Intéreo (չլտ. Eo արժ.)․ սպանանիմ, սատակիմ, կոտորիմ, կորնչիմ, մեռանիմ, վախճանիմ :

Interéquito (չլտ. Equito արժ.)․ ելանեմ՝ հեծանեմ 'ի ձի, արշաւեմ, դնամ երիվարաւ, վարեմ զձի, աշտանակեմ :

Interest-téreat-résse (ԴՏՎ. Sum արժ.)․ անկ է, ըմբռն և 'ի դէպ է, օգուտ է, օգնէ, պիտանի լինի :

» interest reipublicae. Հասարակաց օգուտ է, բարի և օգտակար է պետութեան :

» non mea, sed Caésaris interest. չէ ինչ ինձ փոյթ՝ այլ Այսոսեր :

» cuja կամ cujus interest? ՞ ում առաւել փոյթ իցէ, որո՞ւմ առաւելապէս անկն է :

Interfácio (Երգ. Fácio արժ.). 'ի դիպան ժամանակի գործեմ, 'ի նմին ժամու առնեմ :

Interfáris (Հոր. Faris արժ.). ընդ մէջ Հատանես զբանս իմ, խփան լինիս խօսիցս :

Interfátio - ónis (Էգ.). ընդհատութիւն, դադարումն, խփանած :

Interfectibilis-le (Պո.). մահաբեր, մահածին, մահկանացու :

Interféctio-ónis (Էգ.). սպանութիւն, սպանումն, կոտորած, սատակումն :

Interféctor-óris (Ար.). սպանիչ, սպանող, կոտորիչ, սատակիչ :

Interféctrix - rícis (Էգ.). կին սպանող :

Interféctus-ta-tum (Պո.). Տես Interficio.

Interficio - féctum (Երգ. Fácio արժ.). սպանանեմ, սատակեմ, 'ի կենաց արկանեմ, զքաղցր արև յաչաց հատանեմ :

Intérfluo (Ղգ. Fluo արժ.). սահալ անցանեմ, սորեմ, սորսորեմ, հոսիմ, հոսհոսիմ :

Intérfluous-ua-uum (Պո.). ծո-

րան, խաղաց, խաղացական, լոյծ :

Interfódio (Երգ. Fódio արժ.). խայթեմ, խածանեմ, խոցեմ, կծանեմ, կոցեմ :

Interfringo (Երգ. Frango արժ.). բեկանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ, ջախջախեմ :

Interfúgio (Ղգ. Fúgio արժ.). փախչիմ, խոյս տամ, խուսեմ, խուսխուսեմ, խուսափիմ :

Intérfuro (Ղգ. Furo արժ.). կատաղիմ, մոլեղնիմ, զայրանամ, ցասնում, բրդիմ 'ի բարկութիւն :

Interfúsus-sa-sum (Պո.). սփիռ, տարած, ցիր և ցան, վայրավատին :

Intergérinus páries-ietis (Ար.). միջակայ որմ, միջնապարիսպ, միջնորմ, միջնացանկ :

Intergérium - rii (Ղգ.). միջնատուն, միջնայարկ :

Intérgero (Ղգ. Gero արժ.). 'ի մէջ դնեմ, ընդ մէջ արկանեմ, խառնեմ :

Interim (Վլք.). 'ի նմին ժամանակի, մինչ այս մինչ այն, յայնմ ժամանակի, 'ի սմին պահու :

Intérimo (Երգ. Emo արժ.). 'ի բաց բառնամ, սպանանեմ, սատակեմ, յարևէ արկանեմ :

Intérior - érius (Պո.). ներքին, ներքսագոյն, ծածուկ, զանխուլ, խորին :

Interítio-ónis (Էգ.) } քանդումն,

Intéritus-us (Ար.) }

աւեր, կործանումն, ջնջումն, եղծումն, մահ, վախճան, օրհաս, կոտորած, հարուած, սպանութիւն, փլուսն, վնաս, եղեռն :

Intérius (Գբ.). 'ի ներքս, 'ի ներքոյ, 'ի ներքուստ, 'ի սիրտ :

Interjáceo (չլք. Jáceo արձ.). 'ի կողմն լինիմ, անկեալ դնիմ, ընկողմանիմ, գայուեմ :

Interjácio (Նբգ. Jácio արձ.). 'ի մէջ արկանեմ, դնեմ 'ի միջի, 'ի ներքս խառնեմ :

Interjéctio - ónis (եգ.) } միջնոր-
Interjéctus - us (ար.) } դուժիւն, փակիչ գիծ, փակագիծ, միջարկութիւն :

Interjéctus-ta-tum (անց. Գբբ.). Տես Interjicio.

Interjicio - jéctum (Նբգ. Jácio արձ.). 'ի ներքս արկանեմ, դնեմ 'ի միջի, խառնեմ :

Interláteo (չլք. Láteo արձ.). ղողեմ, թաքչիմ, ծածկիմ, սորամուտ ծակախիթ լինիմ :

Interlinéaris - re (աժ.). գրեալ ընդ մէջ երկուց տողից :

Intérlino (Նբգ. Lino արձ.). ջընջեմ, եղծանեմ, ջրեմ, օծանեմ, իւղեմ, ծեփեմ, պատեմ :

Intérlitus-ta-tum (անց. Գբբ.). Տես Intérlino.

Interlocútio-ónis (եգ.). ընդհատութիւն, դադարումն, խափանած :

Intérloquor (հար. Loquor արձ.). ընդ մէջ հատանեմ զբանս, դադարեմ 'ի լռութիւն :

Interlucáta arbor-árboris (եգ.). անգայտացեալ ծառատունկ, անօրացեալ ծառ :

Interlucátio-ónis (եգ.). անգայտութիւն ծառոց, անօրութիւն ծառատնկոց :

Interlúceo (չլք. Lúceo արձ.). փայլեմ, փողփողեմ, պաղպաղեմ, շողամ, թափ անցուցանեմ զլոյս :

Interlúco-cas-cávi-cátum-cáre (Նբգ.). անգայտացուցանեմ զծառս, անօրեմ զծառատունկս :

Interlúnium-nii (չլք.). անլուսին գիշեր :

Intérluo (Նբգ. Luo արձ.). հոսհոսիմ, սորսորեմ, լողացուցանեմ, լուանամ, մկրտեմ :

Interlúvies - iei (եգ.). նեղուց, անձուկ, կիրճ :

Intermédius - dia - dium (աժ.). միջին, 'ի մէջ անկեալ :

Interménstrua luna - ae (եգ.) }
Interménstruum - rui (չլք.) } ժամանակ յորում չերևի լուսին, անլուսին գիշեր :

Intérmeo (չլք. Meo արձ.). հոսեմ ընդ մէջ, սորեմ, սահեալ անցանեմ :

Interméstris luna-ae (եգ.). անլուսին ժամանակ :

Intérmico (չլք. Mico արձ.). շողամ, փայլեմ, պաղպաղեմ, փողփողեմ, պայծառանամ :

Interminatús-ta-tum (անց. Գբբ.). Տես Intérmino.

Interminatús-ta-tum (աժ.). ան-

չափ, անհնարին, մեծ յոյժ, անսահման, անեզր :

Intérmino (Եբդ. Mino արժ.) }
Intérminor (հոգ. Minor-áris արժ.) }

սպասանամ, սաստեմ, պատուհասակո՞ծ առնեմ, պատուհասեմ, սաստիւ սարսեմ՝ նուածեմ :

Intérminos-na-num (աժ.) . անվախճան, անեզր, անսահման, անչափ, անհնարին, անչափական :

Intermisceo (չգդ. Misceo արժ.) . խռոնեմ, խռոնակեմ, խռովեմ, վեր 'ի վայր առնեմ :

Intermissio-ónis (եժ.) }
Intermissus-us (ար.) }

խափանած, դադարումք, ընդհատութիւն, հանգիստ, դադար :
» sine intermissione. անդադար բերանով ձայնիւ, անհանգիստ բարբառով լեզուաւ, հանապազորդ :

Intermissus-sa-sum (անց. րբբ.) .
Ses Intermitto.

Intermitto (Եբդ. Mitto արժ.) . ընդ մեջ հատանեմ, թողում զզործն թերակատար, զանց առնեմ, յապաղեմ, յերկարեմ, ընդմիջեմ :

Intermixtus-ta-tum (անց. րբբ.) .
Ses Intermisceo.

Internórior (հոգ. Mórior արժ.) . մեռանիմ, վախճանիմ, յարևէ անկանիմ, պակասիմ 'ի կենաց, լուծանիմ յաշխարհէ, կորնչիմ, նուաղիմ, թալկանամ :

Intermórtuus - ua - uum (անց. րբբ.) . **Ses Internórior.**

Intermúndia-iórum (չգդ.) . անջրպետ ընդ մեջ երկուց աշխարհաց :

Intermurális-le (աժ.) . միջակայ, միջին, միջոյ :

Internáscor (հոգ. Nascor արժ.) . ծնանիմ, 'ի լոյս գամ :

Internátus-ta-tum (անց. րբբ.) .
Ses Internáscor.

Internecátus-ta-tum (անց. րբբ.)
Ses Interneco.

Internecíalis - le կամ }
Internecínus-na-num } աժ. մա-
Internecívus-va-vum }

հացու, մահարեբ, մահածին, սատակիչ, օրհասական :

Internécio-ónis (եժ.) . սպանութիւն, սպանումք, կոտորած, սատակումք, աւերած, հարուած :

Interneco (Եբդ. Neco արժ.) . 'ի կենաց արկանեմ, սպանանեմ, մեռուցանեմ, սատակեմ, քնաջինջ առնեմ, զբաղջր արեյաչաց հատանեմ, անձիտեմ, կտրեմ :

Internécto (Եբդ. Necto արժ.) . կապեմ, միաւորեմ, յօդեմ, զօդեմ, կցեմ, 'ի կցանի հարկանեմ, խռոնեմ, յարեմ :

Internidífico (չգդ. Nidífico արժ.) . բոյն դնեմ, բունեմ, զբունիկն շինեմ :

Internigrans-ántis (աժ.) . սեաւ, մթին, թուխ, թխագոյն :

Interniteo (չգդ. Niteo արժ.) . շո-

դամ, փողփողիմ, պաղպաջիմ, փայլեմ, պայծառանամ, թափ անցուցանեմ զլոյս :

Internódium - dii (չգ.) } անջըր-
Internódius - dii (ար.) }

պետ ընդ մէջ հանգուցից ցօղ- նոյ, ոճ, բուն եղեգանց :

Internósco (նրգ. Nosco արհ.). նկատեմ, նշմարեմ, տեսանեմ, ճանաչեմ, խտրեմ, մանր քննեմ :

Internúncia-ae (խգ.). կին պատգամաւոր, կաւատ :

Internúncio (նրգ. Núncio արհ.). փոխանակաւ պատգամաւորս յղեմ, պատգամաւորութիւն առ միմեանս առնեմ, պնդարեսպանս արձակեմ, հրեշտակս՝ դեսպանս առաքեմ :

Internúncius - cii (ար.). պատգամաւոր, դեսպան, հրեշտակ, միջնորդ, քարոզ մարտի՝ հաշտութեան :

Intérnus-na-num (աժ.). ներքին, ներքսագոյն :

Intero (նրգ. Tero արհ.). փշրեմ, մանրեմ, լեսուճ, աղամ, ծեծեմ յանկանի, լմեմ :

Interpellátio-ónis (խգ.). ընդհատութիւն, խափանած, դադարումն, հարցուած, հարցափորձ քննութեան, հարցաքննութիւն :

Interpellátor-óris (ար.). ընդհատիչ, արգելիչ, խափանիչ, հարցող, խոռովիչ, աղմկիչ :

Interpellátus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Interpello.

Interpello (նրգ. Appello արհ.). ընդ մէջ հատանեմ զբանս, խափան լինիմ, խափանեմ, խռովեմ, ամբոխեմ, աղմկեմ, ազդ առնեմ, ծանուցանեմ, ասեմ, աղաչեմ, խնդրեմ :

Interpolátio - ónis (խգ.). նորագումն, նորագութիւն, փայլիւն, յղկումն, փոփոխումն՝ ի գիրս յօտար ձեռանէ :

Interpolátor-óris (ար.). նորգիչ հնտեաց, փերեզակ, հնակարկատ, յղկիչ, աղաւաղիչ :

Interpolátrix-ricis (խգ.). կին վաճառական հնտեաց :

Interpolátus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Intéropolo.

Intéropolis-le (աժ.). ողորկական, յղկեալ, ողորկ, նորոգ, կարկատուն :

Intéropolo-las-lávi-látum-láre (նրգ.). յղկեմ, զարդարեմ, յարդարեմ, նորոգեմ, դարմանեմ, կարկատեմ, աղաւաղեմ, մուծանեմ ինչ ի գիրս :

Interpóno (նրգ. Pono արհ.). ՚ի մէջ ՚ի ներքս արկանեմ, ագուցանեմ, դնեմ ՚ի միջի, խառնեմ, յեռում, յաւելում, յարեմ :

› interpóno me alicui rei. ձեռնամուխ լինիմ ՚ի գործ, ձեռնարկեմ, գործամտիմ, միջամուխ ձեռամբ զգործ գործեմ, միջնորդ լինիմ :

› interpóno me alicújus furóri. դիմակաց լինիմ առ զայրուցս բարկութեան ուրուք :

» interpóno pro te óperam կամ stúdiúm. Զան յանձին ունիմ վասն քո, գունն դնեմ մեծաւ ճգնութեամբ, գունն գործեմ ոգւովք չափ :

» interpóno causam. Էմեղադրութիւն ինդրեմ բանիցն ասացելոց, 'ի չքմեղս լինիմ :

Interpositio-ónis (էփ.) } միջնոր-
Interpósitus-us (ար.) } դութիւն, փակագիծ, փակիչ գիծ :

Interpósitus-ta-tum (անց. րբբ.)
Տես Interpóno.

Intépremo (նրփ. Premo արճ.)
Տեղձուցանեմ, Տեղձամղձուկ առնեմ, խեղդեմ, խեղդ արկանեմ :

Intépres-pretis (ար.) միջնորդ, բարեխօս, թարգման, թարգմանիչ, մեկնիչ :

Interpretaméntum - ti (չլտ.) }
Interpretátio-ónis (էփ.) }
մեկնութիւն, թարգմանութիւն, լուծումն :

Interpretátus-ta-tum (անց. րբբ.)
Տես Intépretor.

Intépretor - táris - tátus - tári (նրփ.) պարզեմ, թարգմանեմ, մեկնեմ, յեղում 'ի բարբառինչ, հանեմ յայլ լեզու :

Intéprimo (նրփ. Premo արճ.)
խեղդ արկանեմ, Տեղձուցանեմ, Տեղձամղձուկ առնեմ :

Interpúnctio - ónis (էփ.) }
Interpúnctum - ti (չլտ.) }
ծած կիտուածով, կիտադրութիւն, խայտուցք :

Interpúnctus-ta-tum (անց. րբբ.)
Տես Interpúngo.

Interpúngo - únxi (նրփ. Pungo արճ.)
դնեմ ստիքս, կիտադրեմ, խայտ գործեմ, քանդակեմ կիտուածով :

Intérupto (նրփ. Puto արճ.)
տանեմ, քշտեմ զոստս, յապաւեմ, կտրեմ :

Intérquoror (հոր. Queror արճ.)
տրտնջեմ, քրթմնջեմ, քանքատեմ, հեծեմ, ողբամ :

Interquíesco (չլտ. Quiéscio արճ.)
հանգչիմ, 'ի դիւրւոջ եմ, դադարիմ :

Interrádo (նրփ. Rado արճ.)
վերամ, գերծում, սափրեմ, քերեմ, յղկեմ, թափանցանց խոցեմ, ծակեմ, հարկանեմ զանտառ, փայտս հատանեմ :

Interrásilis-le (ած.)
ծակոտկէն, ծակոտ, ծակ :

Interrégnum-gni (չլտ.)
ամառմէջք թագաւորութեան, ժամանակ անտերնչութեան, անիշխանութիւն :

Intérrex-régis (ար.)
անտերունչ, անիշխան :

Intérritus-ta-tum (ած.)
աներկիւղ, քաջասիրտ, անվեհեր, համարձակ :

Interrogátio - ónis (էփ.)
հարցումն, հարցուած, խնդիր, հարցափորձ, քննութիւն :

Interrogatiúncula-ae (էփ.)
համառօտ խնդիր :

Interrogativus - va - vum (ած.)
հարցական :

Interrogátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Interrogo.

Interrogo (ԵՐԳ. Rogo արժ.). 'ի հարց և 'ի խնդիր մտանեմ, հարցանեմ, հարց և խնդիր առնեմ, ամբաստանեմ, չարախօսեմ :

Interrúmpo (ԵՐԳ. Rumpo արժ.). 'ի մաստունս բաժանեմ, խորտակեմ, ընդմիջեմ, ընդ մէջ հատանեմ, խափանեմ, արգելում :

Interrúpte (ՎԷ.). ընդ մէջ հատանելով, երբեք երբեք, ժամս ժամս, ուրոյն, առանձինն :

Interrúptio-ónis (ԷԳ.). ընդհատութիւն, դադարումն, խափանած :

Interrúptus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.). Տես Interrúmpo.

Interscindo (ԵՐԳ. Scindo արժ.). հերձանեմ ընդ մէջ, ցելում, պատառեմ յերկուս ծուկնս ; ճեղքեմ, բաժանեմ, հատանեմ :

Interscribo (ԵՐԳ. Scribo արժ.). դրոշմեմ գիրս 'ի ներքոյ, գրեմ ընդ մէջ երկուց տողից :

Intérseco (ԵՐԳ. Seco արժ.). ընդ մէջ կտրեմ, հատանեմ, զատանեմ :

Interséctio-ónis (ԷԳ.). կտրած, կէս հատման :

Intersépio (ԵՐԳ. Sépio արժ.). պատնէշ ածեմ, փակեմ պատնիշօք, սեղմեմ վիճօք, շուրջ պարսպեմ, պատեմ, կափուցանեմ :

Intérsero-sérui-rtum (ԵՐԳ. Sero

-ris արժ.). սերմնարկեմ, սերմանեմ, ցանեմ, տնկեմ, 'ի միջի դնեմ, 'ի մէջ արկանեմ, խառնեմ 'ի միասին :

Intersisto (ԿԳ. Sisto արժ.). կամ 'ի միջի, միջնորդ լինիմ, միջնորդեմ :

Interspiratio - ónis (ԷԳ.). շունչ, տուրեւառ շնչոյ, շնչառութիւն :

Interstinctus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.). Տես Interstinguo.

Interstinctus-ta-tum (աժ.). յատուկ, զատ, որիշ, ուրոյն, ուշոգի, բաժանեալ :

Interstinguo (ԵՐԳ. Stinguo արժ.). անցուցանեմ զկրակ, խափուցանեմ զհուր, շիջուցանեմ :

Interstitio - ónis (ԷԳ.). դադարումն, անջրպետ, անջրպետութիւն :

Interstitium-tii (ԿԳ.). անջրպետութիւն ժամանակի, բացարձակութիւն, միջոց, հեռաւորութիւն :

Intérsto (ԿԳ. Sto արժ.). կամ 'ի միջի, ընդ մէջ մտանեմ :

Interstrátus-ta-tum (աժ.). մեծածիփ ; սփռեալ, երկայնածիփ :

Intérestrepto (ԿԳ. Strepto արժ.). աղմուկ հանեմ, դղրդեմ, թընդամ, դռնչեցուցանեմ :

Intérstruo (ԵՐԳ. Struo արժ.). 'ի մէջ արկանեմ, դնեմ 'ի միջի, խառնեմ :

Intérsu(m) (ԿԳ. Sum արժ.). 'ի

Քջի կամ, այլակերպ լինիմ, ընդ մէջ մտանեմ, հասանեմ: **Interéxtas-ta-tum** (-ձ-). անկեալ ընդ միմեանս, անկուածոյ, հիւսկէն:

Intertrivéntum-ti (չլտ-) } **Intertrítura-ae** (էգ-) } ^{տու}
զանք, կորուստ, սոյժ, վնաս, մաշուած:

Interturbátio - ónis (էգ-). վարանք, երկմտութիւն, ծփուած մտայ:

Intertúrbo (Նրգ. Turbo արձ-). խռովեմ, խառնակեմ, ամբռնեմ, շփոթեմ, ընդ մէջ հասանեմ, խափան առնեմ:

Interusúrium-rii (չլտ-). վաշեք 'ի վերայ վաշեից, տոկոսիք տոկոսեաց, փոխորդի հանդերձ վաշեիւ:

Intérvaco (չլտ. Vaco արձ-). թափուր մնամ, դատարկ կամ:

Intervallátus-ta-tum (աձ-). ընդ մէջ հատեալ, դադարեալ, ընդհատական:

Intervállum-li (չլտ-). անջրպետութիւն, անջրպետ, բացարձակութիւն, այլայլութիւն, հեռաւորութիւն, խտիր:

Intervélló (Նրգ. Vello արձ-). արմատաքի խլեմ, արմատախիլ առնեմ, բառնամ 'ի միջոյ:

Intervénio (չլտ. Vénio արձ-). առնութերակաց լինիմ, 'ի վերայ հասանեմ, դիպիմ, 'ի մէջ սնկանիմ, ընդ մէջ մտանեմ, հակառակիմ, ընդդէմ կամ, միջնորդեմ:

Intervéntio - ónis (էգ-). մտաւորութիւն, միջնորդութիւն, երաշխաւորութիւն:

Intervéntor-óris (ար-). միջնորդ, երաշխաւոր, բարեխոս:

Intervéntus-ta-tum (անց. րրգ-). **Տես Intervénio.**

Intervéntus-us (ար-). յանկարծակի գալուստ, մտաւորութիւն, միջնորդութիւն:

Intervérsus-sa-sum (անց. րրգ-). **Տես Intervérto.**

Intervérto (Նրգ. Verto արձ-). խոտորեցուցանեմ, կործանեմ, այլուր դարձուցանեմ, տապալեմ, վատնեմ:

» **intervérto te re quápiam.** 'ի պատրանս արկանեմ, նենդ գործեմ, կապուտ կողպուտ առնեմ:

Intervigilo (չլտ. Vigilo արձ-). սկեմ, արթուն կամ:

Intervireo (չլտ. Vireo-res արձ-). դալարանամ, կանաչանամ:

Interviso (Նրգ. Viso արձ-). 'ի տես երթամ, յայցելանեմ, այց առնեմ, այցեմ:

Intervólito (չլտ. Vólito արձ-.) } **Intérvolo** (չլտ. Volo-las արձ-.) }
այսր սնդր թռթռեմ, թռանիմ, թռչիմ, սլանամ:

Intervúlsus-sa-sum (անց. րրգ-). **Տես Intervélló.**

Intestábilis-le } **Intestátus-ta-tum** } ^{աձ- որ չկարէ}

կտակ գրել, առանց կտակի: » **intestátó mórior.** մեռանիմառանց կտակի:

Intestinum - ni (լլգ.). ընդերք , փորոտի , աղիք :

Intestinus-na-num (աձ.). ներքին , ներքսագոյն :

» *intestinum bellum.* ընտանի պատերազմ , քաղաքային մարտ :

Intéxo (նրգ. Texo արձ.). անկանեմ , հիւսեմ , ազուցանեմ ընդ միմեանս , յօդեմ , զօդեմ , խառնեմ , 'ի ներքս արկանեմ , ղնեմ 'ի միջի , խառնակեմ :

Intéxtus-ta-tum (անց. րբբ.). **Տես** Intéxo.

Intéxtus - us (ար.). անկուած , հիւսուած , յոտայնանկութիւն :

Intime (Պք.). պնդագոյնս , 'ի ներքուստ , անձկագոյնս , սերտիւ , սերտ սիրով , 'ի բնէ , խանդաղատանօք , ջերմագութ գորովով :

Intimus-ma-mum (աձ.). ներքին , ներքսագոյն , ջերմեակ , մտերիմ , ծածուկ , գաղսնի , թաքուն :

Intinctus-ta-tum (անց. րբբ.). **Տես** Intingo.

Intinctus-us (ար.). համեմանք , համեմ , ամոքանք , հանդերձանք :

Intingo (նրգ. Tingo արձ.) }
Intinguo (նրգ. Tingo արձ.) } Lⁿ

գացուցանեմ , թանամ , թաթաւեմ , ոռոգանեմ :

Intolerábilis-le (-bilior) աձ. անհանդուրժական , անհնարին , ղժնդակ , կարճամիտ :

Intolerabiliter կամ }
Intoleránter-tius-tissime } Պք.

անհանդուրժական իմն օրինակաւ , կարճմտութեամբ , ղժնդակս :

Intólerans-ántis (-ántior - tissimus) աձ. անհամբեր , կարճամիտ , անըմբեր , նեղասիրտ :

Intolerántia-ae (եգ.). անհամբերութիւն , կարճմտութիւն , նեղսրտութիւն , հպարտութիւն , ամբարհաւածութիւն :

Intonáta hiems-mis (եգ.). կարածմեռն ձմերայնի , մրրկածին օդք , ամպրօպ :

Intóndeo-di (նրգ. Tóndeo արձ.). շուրջ կտրեմ , հատանեմ , յապաւեմ , խուզեմ , հաւասար գործեմ :

Intono (լլգ. Tono արձ.). որոտամ , թնդամ , հնչեմ :

Intónsus-sa-sum (անց. րբբ.). **Տես** Intóndeo.

Intónsus-sa-sum (աձ.). ոչ գերծեալ , չփոքրեալ զհերսն , հերաւոր :

Intórqueo (նրգ. Tórqueo արձ.). մանեմ , գալարեմ , կորացուցանեմ , թիւրեմ :

» *intórqueo telum.* նետս արձակեմ , նետաձիգ լինիմ , ձիգ ղնեմ :

Intórtte - órtius (Պք.). խոտորնակի , կամակորս , կողմանակի , առ 'ի շեղ :

Intórtus - ta - tum (անց. րբբ.). **Տես** Intórqueo.

In totum (Պք.). համակ , ամե-

նւին, լինով, սպառսպուռ, ամբողջապէս :

Intra (Գբ. et ներ.). 'ի մէջ, 'ի միջի, 'ի ներքս, 'ի, յ, ընդ :

» intra muros. 'ի մէջ պարբսպաց, 'ի ներքոյ արձակազայրաց պատուարի :

» intra annos duodecim. զամս երկոտասան, յերկոտասան ամաց հետէ :

Intrábilis-le (աձ.). դիւրամուտ, դիւրին 'ի մատչել, դիւրամատոյց :

Intraclúsus - sa - sum (աձ.). 'ի ներքս փակեալ, շրջափակ :

Intractábilis-le (-bilior) աձ. անհամբոյր, վայրենի, վէս, անագորոյն, խիստ, կարծր, բուռն :

Intractátus-ta-tum (աձ.). անմատոյց, անհպելի, անշօշափելի :

Intráctio-ónis (եգ.). կարկամութիւն, կծկութիւն :

Intraho (նրգ. Traho աբժ.). ձգեմ, քարշեմ, ձգձգեմ, ձգեալ տանիմ, 'ի քարշ ածեմ, առաջնորդեմ, ուղղեմ, վարեմ, առնում, յանձն կորզեմ, յերկարեմ, յապաղեմ :

IntramuránuS-na-num (աձ.). քաղաքային, քաղաքական :

Intremisco (չգ. Tremisco աբժ.)

Intremo (չգ. Tremo աբժ.) } սարսուամ, դողամ, զահի՛զդողանի հարկանիմ, զարհուրիմ, երկնչիմ :

Intrépide (Գբ.). յաներկիւղս ,

աներկիւղաբար , արիաբար , արիապէս, քաջաբար :

Intrépidus-da-dum (աձ.). քաջասիրտ, աներկիւղ, համարձակ, ազատ :

Intribuo (չգ. Tribuo աբժ.). հարկս հարկանեմ՝ հատուցանեմ՝ տամ, ձեռնտու լինիմ :

Intribútio-ónis (եգ.). հանգանակ, հարկ, բաժին :

Intrico - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ.). խառնակեմ, շփոթեմ, աղմկեմ, խռովեմ :

Intriméntum - ti (չգ.). համեմանք , ամոքանք , հանդերձանք :

Intrinsecus (Գբ.). 'ի ներքուստ, 'ի բնէ :

Intrita-ae (եգ.) } հայս, զան-
Intritum-ti (չգ.) } գուած, հաստեայ, կարկանդակ :

Intritus - ta - tum (անց. րբբ.). Տես Intero.

Intritus-ta-tum (աձ.). ամբողջ, բովանդակ :

Intro (Գբ.). 'ի ներքս, 'ի մէջ :

Intro-ras-rávi-rátum-ráre (չգ.). մտանեմ, թափանցիկ լինիմ, թափանցանց անցանեմ, ընդմտանեմ, սպրդիմ :

Introclúsus-sa-sum (աձ.). 'ի ներքս փակեալ, շրջափակ :

Introduco (նրգ. Duco աբժ.). 'ի ներքս ածեմ, մուծանեմ, առաջի ընծայեցուցանեմ :

Introducciónis (եգ.). միջնորդութիւն, առաջնորդութիւն,

ընծայութիւն , ներքսածութիւն :

Introdúctus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Introdúco.

Intróeo (չԳԺ. Eo, is արժ.). մտանեմ, ընդմտանեմ, սպրդիմ :

› intróitur. գոյ մուտ, են մուտք :

Intrófero (ՆԵԳ. Fero արժ.). մուծանեմ, 'ի ներքս տանիմ՝ ածեմ՝ բերեմ :

Introgrédior (հար. Grádior արժ.). մտանեմ 'ի ներքս , սպրդեմ, ընդմտանեմ :

Intróitus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Intróeo.

Intróitus-us (ար.). մուտք, անդաստակ, գաւիթ , սկիզբն , սկզբան բան , յառաջարան , ժամամուտ :

Intromíssus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Intromitto.

Intromitto (ՆԵԳ. Mitto արժ.). մուծանեմ, առաջի ընծայեցուցանեմ, ընդունիմ, ածեմ՝ դնեմ՝ տանիմ 'ի ներքս :

Intrórsum } ԳԷ. 'ի ներքս, 'ի մէջ:
Intrórsum }

Introrúmpo (չԳԺ. Rumpo արժ.). կատաղութեամբ մտանեմ :

Introspecto (ՆԵԳ. Specto արժ.)

Introspectio (ՆԵԳ. Aspicio արժ.) 'ի ներքս հայիմ, նայիմ, դիտեմ, լրտեսեմ, քննեմ, խուզեմ :

Intróvoco (ՆԵԳ. Voco անց.). կոչեմ 'ի ներքս, հրաւիրեմ :

Intrúdo (ՆԵԳ. Trudo արժ.). 'ի ներքս մղեմ, խթեմ, բռնի մուծանեմ :

› intrúdo me. 'ի մէջ անկանիմ, միջամուխ լինիմ, զանձն 'ի ներքս խառնեմ, սպրդեմ մտանեմ :

Intubáceus-ea-eum (ած.). դառնըճի, եղերդի :

Intubum-bi (չԳԺ.)

Intubus-bi (ար.) } ընտանի ե-

ղէգ, եղերդ, վայրի հազար, դառնիճ, ասորեակ :

Intuens-éntis (ՔԺԺ.). հայեցող, նկատող, խորհող :

Intúeor (հար. Túeor արժ.). պշուցեալ հայիմ, պշնում, միտ եղեալ նայիմ, յառիմ, դէտակն ունիմ, նկատեմ, նշմարեմ, դիտեմ, 'ի քնին արկանեմ :

Intúitus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Intúeor.

Intúitus-us (ար.). հայեցուածք, նայեցածք, ակնարկութիւն :

Intumésco-túmui (չԳԺ. Tumésco արժ.). այտնում, տորոմիմ, ուռնում, փքամ, ամբարտանանեմ, հպարտանամ, ամբարհաւածիմ, մեծամտեմ :

Intumulátus-ta-tum (ած.). անթաղ, ոչ թաղեալ :

Inturbátus-ta-tum } ած. հան-

Intúrbidus-da-dum } դարտ, անխուով, անվրդով,

անքոյթ, խաղաղ :

Intus (ԳԷ.). 'ի սիրտ, 'ի մէջ, 'ի միջի, անդ 'ի ներքս, 'ի ներքուստ, 'ի ներքոյ :

Intútus-ta-tum (ած.). անվտառ հանալի, անվտառ, անպատասպարան, անօգնական :

Inúber-ris (ած.) . անպտուղ, ամուլ, անծին, անծնունդ, անբեր, սաերջ :

Inula-ae (իգ.) . կղմուխ՝ տունկ :

Inúlte (ՎԷ.) . անպատիժ, անպատուհաս, առանց տուժեւլոյ :

Inúltus-ta-tum (ած.) . առանց վրիժու, չլուծեալ զվրէժ, անպատուհաս, անպատիժ :

Inumbrátus-ta-tum (անց. դրբ.) . Տես Inúmbro.

Inúmbro (Նրգ. Umbro արձ.) . հովանացուցանեմ, հովանի առնեմ, մթացուցանեմ, նսեմացուցանեմ, աղօտացուցանեմ :

Inuncátus-ta-tum (անց. դրբ.) . Տես Inúnco.

Inúnco - cas - cávi - cátum - cáre (Նրգ.) . ըմբռնեմ կսցաւոր երկաթով, ունիմ ակշօք :

Inúncio-ónis (իգ.) . օժուճն, օժութիւն :

Inúncus-ta-tum (անց. դրբ.) . Տես Inúngo.

» óculi inúnci. բժարեր արտօսրալից աչք, գիճակունք :

Inundátio - ónis (իգ.) . զեղունճն ջուրց, ողող, հեղեղք, ուխք, յորդութիւն, ուղխաջուր հեղեղատ :

Inúndo (Նրգ. et չլգ. Undo արձ.) . ողողանեմ, հեղեղատեմ, զեղում, հեղեղեմ, յորդեմ, ողողեմ, առատանամ, յաճախեմ :

Inúngo (Նրգ. Ungo արձ.) . օժանեմ, իւղեմ :

Inurbáne (ՎԷ.) . շինականա-

գոյնս, խոշորագոյնս, անհեփեփս :

Inurbánus-na-num (ած.) . շինականագոյն, տմարդի, խոշորագոյն, շմարթուն :

Inúrgeo (Նրգ. Urgeo արձ.) . նեղեմ, խոււեմ, հարստահարեմ, ընդհարկանեմ, բախեմ, զարկուցանեմ :

Inuríno (չլգ. Urino արձ.) . ջրատուզակ՝ ի լիւղ երթամ :

Inúro (Նրգ. Uro արձ.) . այրեմ, կիզում, խարշատեմ, տոչորեմ :

» inúro tibi máculam կամ infámiam. հանեմ համբաւ չար, աղարտեմ զհամբաւ, անուանարկ՝ վատանուն առնեմ :

Inusítate-tius-tissime } ՎԷ. ար-

Inusílató } տաքոյ սովորութեան, անյոյս սովորութեամբ :

Inusítatus-ta-tum (-tior) ած. անսովոր, անսովորական, անընդելական, նորանշան, նորացոյց, օտարոտի, այլանդակ :

Inústus-ta-tum (անց. դրբ.) . Տես Inúro.

Inútilis-le (-tilior-líssimus) ած. անօգուտ, անշահ, անպիտան, անոտի, անպէտ, անօգտակար, ընդունայն, վնասակար, մեղանշական :

Inutilitas-látis (իգ.) . անշահութիւն, անպիտանութիւն, անօգաութիւն, վնաս, կորուստ :

Inutiliter-lius (ՎԷ.) . յանօգուտս, ՚ի զուր, ընդունայն, վայրա-

պար, ընդ վայր, 'ի վնաս, վնասու :

Invádo-ásum (նրգ. et չղ. Vado -dis արժ.). յարձակիմ, խազամ 'ի վերայ, դիմեմ, խուժեմ, արշաւեմ, գրոհ տամ :

» invádo te կամ in te. դիմագրաւ դիմեմ 'ի վերայ քո, արշաւանս դնեմ :

Invaléntia-ae (եգ.). անկարու թիւն, սկարու թիւն, հիւանդութիւն, ախտաւորութիւն :

Inváleo (չղ. Váleo արժ.)

Invalésco (չղ. Valésco արժ.) զօրանամ, ամրանամ, կազդուրիմ, քաջանամ, յաղթահարեմ, գլեմ, ընդեղնում, սովորիմ, հաստատիմ :

Invaletudinárius-ria-rium (աթ.) հիւանդոտ, ախտածէտ, ցաւոտ, խօթ, սկար :

Invaletúdo-dinis (եգ.). անկարու թիւն, սկարութիւն, հիւանդոտ բնութիւն, ախտ :

Inválidus-da-dum (-lidiór-díssimus) աթ. անզօր, անոյժ, անկար, սկար, խոնջ և վաստակ, կթոտ, հիւանդոտ, սնառողջ :

Invásus-sa-sum (անց. րրբ.). Տես Invádo.

Invéctio-ónis (եգ.). ներքսածութիւն, վաճառքերութիւն, թշնամանք, կշտամբանք :

Invectíus-tia-tium (աթ.). մոծեալ յաշխարհ ուրիք, եկամուտ :

Invectívus-va-vum (աթ.). թշնամանիկ, թշնամանալից :

» oratio invectiva. թշնամանալից բանք, կշտամբանք, թշնամանք, խօսք՝ ճառ. յանդիմանութեան ընդդէմ ուրուք :

Invéctus-ta-tum (անց. րրբ.). Տես Inveho.

Invéctus-us (ար.). վաճառքերութիւն, ներքսածութիւն, կըշտամբանք, թշնամանք :

Invehens-éntis (էյթ.). բարձող, կրող, կրելի, թշնամանիչ, անարգու :

Inveho (նրգ. Veho արժ.). մոծանեմ, ածեմ՝ տանիմ՝ ի ներքըս, թշնամանեմ, յանդիմանեմ, կշտամբեմ, նախատեմ, հայհոյեմ :

» invehor curru. կառօք շրջիմ, նստիմ՝ ի կառս :

» invehor equo. հեծանեմ՝ ելանեմ՝ ի ձի, վարեմ զձի :

Invendíbilis-le (աթ.). անվաճառելի, անվաճառ :

Invénditus-ta-tum (աթ.). չվաճառեալ, առանց վաճառակուր առնելոյ :

Invénio (նրգ. Vénio արժ.). գտանեմ, գտակ լինիմ, հնարեմ, ստեղծանեմ մտօք, հայթայթեմ :

Inventárium-rii (չղ.). գիր վաճառաց, ցանկ կահուց, արձանագիր :

Invéntio-ónis (եգ.). հնարագիտութիւն, գիւտ, մարթանք, հնարք, հայթայթանք :

Inventiúncula-ae (եգ.). դոյզն հնարք, գտուճն :

Inventor - óris (ար.) • հնարագիւտ, գտիչ, գտակ :

Inventrix-ricis (իգ.) • կին հնարագէտ :

Inventum-ti (լլտ.) } հնարագէտ
Inventus-us (ար.) }

հնարք, հնարագիտութիւն, գիւտ, որոշումն, միտք :

Inventus-ta-tum (անց. րբբ.) • Տես Invenio.

Invenúste (Ալբ.) • խոշորագոյնս, շինականագոյնս, անհեղեղս, յանշնորհս :

Invenústus-ta-tum (աժ.) • անվայելուչ, անշնորհ, խոշոր, շինականագոյն, տմարդի, անհեղեղ, այլանդակ :

Inverecúnde-dius (Ալբ.) • անամթաղոյնս, լրբենի երեսօք :

Inverecúndus-da-dum (- dior - díssimus) աժ. անամթ, լիւրբ, վատի, լպիրբ, լրբենի :

Invérgo (Նրգ. Vergo արճ.) • հեղում, գեղում, թափում, հոսում, սփռում :

Invérsio - ónis (իգ.) • շրջումն, փոփոխումն կարգի, փոխադրութիւն, տեղափոխութիւն :

Invérsum (Ալբ.) • 'ի յետուս կողմանէ, յետս ընդդէմ, ընդ հակառակն, խոտորնակս :

Inversúra-ae (իգ.) • կրկնուած, ծալած, շրջան, դարձ :

Invérsus-sa-sum (անց. րբբ.) • Տես Invéрто.

» invérsi mores. անկարգ և անօրէն գնացք, ճանապարհք անբարիք :

» invérsio anno. 'ի վերջ կոյս ամին, 'ի լրանալ տարւոյն :

Invéрто (Նրգ. Verto արճ.) • դարձուցանում, շրջում, շրջշրջում, թաւալեցուցանում, գեղում, յորդում, գալարում, գելում, խառնակում, վեր 'ի վայր օցտեմ, քեցեմ :

» invéрто me. յոռանամ, ժանտանամ, ամբարշտիմ, ապականիմ, խոտորիմ :

Invesperáscit (րճլ. Vesperáscit արճ.) • 'ի վերայ հասանէ գիշերն, ընդ երեկս է և տարածամեալ է օրս, երեկոյացեալ է ժամն, նսեմացաւ :

Investigábilis-le (աժ.) • քննելի, գննելի, անքնին, անգնին, անքնական, անհաս :

Investigátio-ónis (իգ.) • հետազօտութիւն, խոյզ, խնդիր, քննութիւն :

Investigátor-óris (ար.) • յուզիչ, հետազօտիչ, քննիչ, յայտնիչ, գտակ :

Investigátrix-ricis (իգ.) • կին հետազօտիչ :

Investigátus-ta-tum (անց. րբբ.) • Տես Investigo.

Investigo (Նրգ. Vestigo արճ.) • հետազօտում, յուզում, խուզում, որոնում, 'ի խոյզ և 'ի քնին արկանում, յուզանդիր լինիմ, խնդրեմ :

Invéstio (Նրգ. Véstio արճ.) • յարդարում, զարդարում, յորինում, պաճուճում, պճնում :

Invéstis-te (աժ.) • անհանդերձ,

մերկ, մերկանդամ, հողանի, անմուրուս, չև 'ի չափ' յարբունս հասեալ, անամուսին, ամուրի, անկին :

Inveterasco (չգ. Veterasco արձ.) հնանամ, ծերանամ, անցանեմ զաւուրքք, պառաւիմ, զօրանամ, հաստատիմ :

Inveteratio-ónis (իգ.) ծերութիւն, հնութիւն :

> inveteratio morbi. երկայնաձիգ հիւանդութիւն, բազմամեայ՝ հնացեալ ախտ :

Inveteratus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Invétero.

Invétero - ras - rávi - rátum - räre (նրգ. et չգ.). ծերացուցանեմ, հնացուցանեմ, երկայնաձիգ առնեմ, հնանամ, ծերանամ, զօրոնամ, հաստատիմ :

> inveterávit consuetúdo. ժամանակաւ ձգեցաւ սովորութիւնն, ըստ բազմաժամանակեայ սովորութեանն հաստատելոյ :

Invétitus-ta-tum (աթ.). անարգել, անխափան :

Invia-iórum (չգ.). անկոխ երկիր, անչէն, անապատ տեղի :

Invicem (Վք.). փոխանակաւ, փոփոխ, կարգաւ, մի ըստ միոջէ, յերկոցունց կողմանց :

Invictus-ta-tum (-tissimus) աթ. անյաղթ, անյաղթելի, անընդդիմակաց, հզօր :

> invictus a labóre. անձանձրոյթ, անխոնջ, անվաստակ, անաշխատ :

Invidens-éntis (էյծ.). նախանձոտ, նախանձաբեկ, ակամայ, բռնազքօսիկ :

Invidéntia - ae (իգ.). նախանձ, խանդութիւն, յաչաղանք, խանտաւորութիւն, չարակնութիւն :

Invideo (չգ. Video արձ.). նախանձիմ, խանտամ, յաչաղեմ, չարակնեմ :

> invideo te կամ tibi. նախանձ՝ նախանձաբեկ առնեմ, նախանձուկս արկանեմ, նախանձ բերեմ :

Invidia-ae (իգ.). նախանձ, նախանձաւորութիւն, խանտաւորութիւն, խանդութիւն, յաչաղանք, չարահնութիւն, չարակամութիւն, խէթ, ռիք, հեռ, քէն :

> in invidia sum. ատեղի լինիմ, աղտեղի և գարշ համարիմ :

> invidiam habeo. նախանձաբեկ լինիմ, նախանձու մաշիմ :

> absit verbo invidia. առանց չարակնելոյ ասեմ, աննախանձ բարբառիմ :

Invidióse-sius (Վք.). նախանձու, խանտաւորութեամբ, ատեղի օրինակաւ :

Invidiósus-a-um (-sior-íssimus) }

Invidus-da-dum } աթ. նախանձաբեկ, նախանձաւոր, նախանձոտ, չարակն, ատեղի, գարշ :

Invidus-di (ար.). նախանձընդդէմ, նախանձաւոր, նախանձոտ, նախանձաբեկ :

Invigilo (չլէ. Vigilo արծ.). արթուն կամ, արթուն և զուարթուն լինիմ, սկեմ, սքնիմ, դէտակն ունիմ, միտ դնեմ, պարապիմ :

Invincibilis - le (աժ.). անյաղթելի, անյաղթ, աննուաճելի :

Invincibiliter (Վլէ.). անհնարին քաջութեամբ, անյաղթելի իմն օրինակաւ :

Inviolabilis-le (աժ.). անբռնաբարելի, անդրժական, անխախտ, անեղծ, անարատ, անվթար :

› inviolabilis telis. անվերաւորելի, անազդական 'ի թունից :

Invioláte (Վլէ.). առոնց զանց առնելոյ, անբժութեամբ, արդարութեամբ, հաւատարմութեամբ :

Inviolátus-ta-tum (աժ.). ողջանդամ, ողջ, անվթար, անարատ, անեղծ, անբիծ, անապական :

Invisibilis - le (աժ.). անտեսանելի, անտեսական, անտես, աներևոյթ :

Invisitátus-ta-tum (աժ.). առանց յայց ելանելոյ, ոչ այցեալ :

Inviso (Նլէ. Viso արծ.). 'ի տեսելթամ, այցեմ, յայց ելանեմ, այց առնեմ :

Invisor-óris (ար.). նախանձոտ, նախանձաբեկ, նախանձաւոր, յաչաղկոտ :

Invisus - sa - sum (անց. Դլէ.). Տես Invideo և Inviso.

Invisus-sa-sum (-sior-síssimus) աժ. անտես, ատելի, գարշ :

Invitábilis-le (աժ.). հեշտական, զուարթարար, զուարճալի, հաճոյ, ախորժելի, հրապուրիչ, յանկուցիչ :

Invitamentum - ti (չլէ.) } հրապոյրք, կոչումն, հրաւեր :
Invitatio-ónis (էգ.) }

Invitátor-óris (ար.). կոչնաակեր, հրաւիրող, հրաւիրակ :

Invitatórium-rii (չլէ.). հրաւիրական կցուրդ, ասինացոց :

Invitátus-ta-tum (անց. Դլէ.). Տես Invito.

Invitátus-us (ար.). հրաւեր, կոչումն :

Invíte-tius-tissime (Վլէ.). յոչ կամաց, ահամայ կամօք, յանկամն :

Invito (Նլէ. Vito արծ.). հրաւիրեմ, կոչեմ, հրապուրեմ, յօժարեցուցանեմ, յանկուցանեմ, գրգռեմ, դրդեմ :

Invítus-ta-tum (-tior-tíssimus) աժ. ահամայ, բռնի, անյօժար :

› non invítus lego. ինքնահամ կամօք ընթեռնում, կամակարգոյնս կարդամ :

› invitá Minervá. ընդդէմ միտութեան բնութեան, հակառակ յօժարութեան ողոյ, ապառում դժկամակութեամբ :

Invius-ia-ium (աժ.). դժուարին, դժուարագնաց, անկոխ :

Invocátio - ónis (էգ.). կոչումն, պաղատանք :

Invocátus-ta-tum (անց. Դլէ.). Տես Invoco.

Invocátus-ta-tum (աձ․)․ անկոչ, ինքնակոչ :

Invoco (նրգ․ Voco աբճ․)․ կոչեմ 'ի ներքս, կարգամ, պաղատիմ, օգնականութիւն սատարութեան ինկրեմ :

Involátus - ta - tum (անց․ դրբ․)․ Տես Involó.

Involátus - us (աբ․)․ թռչումն, թռիչք, թռչան :

Involúto (չգտ․ Vólito աբճ․) } ար-

Involó (չգտ․ Volo-las աբճ․) } ար- շաւեմ, թռթռեմ, թռանիմ, թռչիմ, սլանամ, սուրամ, վարգիմ, գրոհ տամ, յարձակիմ 'ի վերայ :

Involúcre - ris (չգտ․)․ սփածանելի վարսավերայից :

Involúcris - re (աձ․)․ ապաժաման 'ի թռչկոյ, անզօր 'ի թռչանէ :

Involúcrum - ri (չգտ․)․ պատատ, ծրար, խուրճն :

Involútio - ónis (իգ․)․ ծալած, պատատումն, պատատանք, գալար, գալարումն :

Involútus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ Տես Involó.

Involútus - ta - tum (-tissimus) աձ․ ծրարեալ, ծալեալ, գալարեալ, պատատեալ, համակեալ :

Involvo (նրգ․ Volvo աբճ․)․ ծրարեմ, պատատեմ, շողեմ, փակեմ, շուրջ պատեմ, պաշարեմ, պարսպեմ :

› involvo me ótio. գատարկ և պարսպորդ լինիմ, 'ի ծուլութիւնս հասանիմ :

Involvolus - li } աբ․ ուտիճ որ-

Involvulus - li } թոյ, խառնիճ, ջորեակ, երևիլ, թրթուր :

Involgátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ Տես Involúgo.

Involúgo (նրգ․ Vulgo-gas աբճ․)․ հրապարակեմ, 'ի հրապարակագոյժ արկանեմ, հրապարակացոյց առնեմ, համբաւեմ, հռչակ հարկանեմ, հռչակեմ, յայտնեմ :

Invulnerábilis-le (աձ․)․ անվիրաւորելի, անազդական 'ի թունից :

Invulnerátus-ta-tum (աձ․)․ անցաւ, անվէր, անվիրաւոր, անխոց :

Io (ճջ․)․ բարե, վայ, անհ, եղուկ, կեցցէ, կեանց :

› uror, io. վայ ինձ՝ զի այրեալ տոչորիմ :

› dicite, io. գոչեցէք՝ կելով կեցցես, կարդացէք՝ կեցցէ :

Ion, ii (չգտ․)․ մանուշակ, մանիշակ :

Iónicus-ca-cum (աձ․)․ յոնիական, յոնիացի, յունական :

Ióta (չգտ․)․ նշանախեց, դոյզն ինչ, յովո՝ իններորդ նշանագիր Յունաց :

Ipse-sa-sum (-sissimus) դրբ․ նա, ինքն, գլխովին :

› ego ipse, tu ipse. ևս ինքնին, դու ինքնին :

Ira-ae (իգ․)․ բարկութիւն, ցասումն, սրտմտութիւն, զայրուցք :

» irâ accëndor կամ inflâmmor. 'ի սրտմտութիւն' 'ի բարկութիւն բրդիմ, ցասնում, բարկանամ, սրտմտիմ :

» iram cohíbeo կամ sedo. զիջանիմ 'ի բարկութենէ, ցածուցանեմ զսրտմտութիւն :

Iracúnde-dius (Պէթ.). լի ցասմամբ, զայրագին, առ զայրուցս բարկութեան :

Iracúndia-ae } Էթ. բարկութիւն, Irascéntia-ae }

ցասումն, սրտմտութիւն :

Iracúndus-da-dum (- dior-dissimus) ած. բարկասիրտ, բարկացող, ցասկոտ, վաղցասումն, զայրացկոտ :

Iráscor-sceris-rátus-sci (Կար.). բարկանամ, զայրանամ, 'ի բարկութիւն բրդիմ, ցասնում, սրտմտիմ, խոժոռիմ, զչարիմ :

Iráte-tius (Պէթ.). ցասմամբ մեծաւ, լի բարկութեամբ, զայրագին :

Irátus-ta-tum (անց. դրէթ.). Տես Iráscor.

Irátus-ta-tum (- tior - tissimus) ած. բարկացեալ, սրտմտեալ, զայրացեալ, ցասուցեալ :

» irátus tibi est. է նա ցասմամբ ընդ քեզ, բարկանայ 'ի վերայ քո :

» diis irátis. ընդ հինգս դից, իբրև աստուածոց հեճուկս առնելով :

» irátum mare. մրրկածին օդովք ընդոստուցեալ ալիք, մրրկածուփ ալէկոծ ծով :

Iris-ris կամ - ridis (Էթ.). ծիածան, աղեղն երկնից, հիրիկ, լուրջ՝ երկնագոյն շուշան :

Ironía-ae (Էթ.). հեգնութիւն, հեգնաբանութիւն :

Irónice (Պէթ.). հեգնութեամբ :

IrpeX-picis (ար.). սանտր հողոյ, տափան, բալխիր :

Irrádio (Նրգ. Rádio արճ.). ճառագայթեմ, ճառագայթածիզ լինիմ, լուսաւորեմ նշուլիք, լոյս տամ :

Irrádo (Նրգ. Rado արճ.). գերծում, վիրամ, սափրեմ, քերեմ, քերծում, ցտեմ, ջնջեմ, եղծանեմ, սահիմ, մօտ անցանեմ :

Irrásus-sa-sum (անց. դրէթ.). Տես Irrádo.

Irrationábilis-le } ած. անբանա-

Irrationális-le } որ, անբան, անխօսուն, անխօս, անասուն, անմտունչ, անմտաւոր :

Irrationabilitas-tátis (Էթ.). անխօսութիւն, անբանութիւն, անասնութիւն, անմտութիւն :

Irráuceo-cére (Ráuicio արճ.) } Irraucéscó-scis-aúcuí-scere } Էթ. կերկերիմ :

Irredivívus-va-vum (ած.). անշունչ, անշնչացեալ, անգիւտ, անդարմանելի :

IrreduX-réducis (ած.). անդարձ, անդառնալի, անշրջելի :

Irreguláris-re (ած.). անկանոն, անկարգ, անկանոնական :

Irreguláritas-tátis (Էթ.). անկար-

գութիւն, անկանոնութիւն, անկանանականութիւն :

Irreligátus-ta-tum (աժ.). լուծեալ, արձակեալ, զերծեալ, արձակ և համարձակ, ազատ :

Irreligio-ónis (իգ.). անկրօնութիւն, անկրօն կրօնք, անբարեպաշտութիւն, անհաւատութիւն, դժպաշտութիւն, անօրէնութիւն, ամբարշտութիւն :

Irreligióse - sius (ՎՔ.). անկրօն կրօնիւք, անբարեպաշտութեամբ, դժպաշտութեամբ :

Irreligiósus-sa-sum (աժ.). անկրօն, ամպարիշտ, անհաւատ :

Irremeábilis-le (աժ.). անդարձ, անշրջելի, անփոփոխ :

Irremediábilis-le (աժ.). անբժշկական, անբժշկելի :

Irremissibilis-le (աժ.). անթողլի, անջունջ :

Irremunerábilis - le (աժ.). անհատուցումն :

Irreparábilis-le (աժ.). անդարմանելի, անգիւտ :

Irrépens-éntis (էյժ.). որ առ սակաւ սակաւ սպրդանէ մտանել :

Irrepértus-ta-tum (աժ.). անգիւտ, դժուարագիւտ :

Irrépo (չգ. Repo աբժ.). առ սակաւ սակաւ մտանեմ, սպրդեմ :

Irrepscíbilis-le (աժ.). անպահանջանքական, անխնդիր, չպահանջելի :

Irreprehensus-sa-sum (աժ.). անպարսաւ, անստգիւտ, անմեղ :

Irrépto (չգ. Repto աբժ.). առ սակաւ սակաւ մտանեմ, սպրդիմ, սպրդանեմ :

Irrequiétus-ta-tum (աժ.). անհանգիստ, անհանդարտ, տառապեալ, խռովեալ :

Irreséctus-ta-tum (աժ.). անհատ, անխզելի, հաստատուն :

Irresolúbilis-le (աժ.). անլոյծ, դժուարալոյծ, անքակ, անբաժին :

Irresolútus-ta-tum (աժ.). անխզելի, անհատ, հաստատուն :

Irrétio-is-ívi կաժ - ii - ítum - íre (նրգ.). վարմարկիմ, արկանեմ զվարմ, պատեմ թակարդօք, թակարդապատ առնեմ, ուղկանեմ :

Irréltus - ta - tum (աճց. ԳԵՔ.). Տես Irrétio.

Irretórtus-ta-tum (աժ.). ուղիղ, ուղղորդ :

» **irretórtu óculo.** դէտակն կալեալ, դէտակն ՚ի վեր ամբռնալով, պշուցեալ հայելով :

Irreverénter (ՎՔ.). առանց ինչակն ածելոյ, լրբաբար, անպատկառ դիմօք :

Irreveréntia - ae (իգ.). լրբութիւն, անպատկառութիւն, չսկնածութիւն, լիտութիւն, լպրշտութիւն :

Irrevocábilis-le (աժ.). անդարձ, անփոփոխ, անխախտ, անեղծ :

Irrevocátus - ta - tum (աժ.). ոչ կոչեալ յետս :

Irrídeo (նրգ. Rídeo աբժ.). ծի-

ծաղիւմ, ծաղը և ծանակ առնեմ, այպանեմ, հեզնեմ, կատակեմ, անգոսնեմ :

Irridicule (ՎՔ.) . ծաղու բանիւք, անհամ մորոսութեամբ :

Irridiculum - li (չլ.) . կատականք , այպն , ծաղը , խաղ , արհամարհանք :

» **irridiculo habeo** . այպանեմ, այպն՝ խաղ՝ ծաղը և ծանակ առնեմ, անարգեմ, անգոսնեմ, արհամարհեմ :

» **irridiculo sum** . ծաղը լինիմ՝ կամ, ծանակիմ, ծանակ լինիմ :

Irrigatio-ónis (ԷՔ.) . ոռոգումն :

Irrigatus - ta - tum (անց. դրՔ.) . Տես **Irrigo** .

Irrigo (ՆրՔ. **Rigo** արճ.) . ոռոգանեմ, արբուցանեմ :

Irriguus - ua - uum (ած.) . ոռոգանելի, ջրարբի :

» **font irriguus** . ոռոգիչ աղբիւր, արբուցիչ ջուր :

Irrisio-ónis (ԷՔ.) . ծաղը, խաղ, այպն , կատականք , արհամարհանք :

Irrisor - óris (ար.) . այպանող , կատակող, անգոսնիչ, նախատիչ :

Irrisus - sa - sum (անց. դրՔ.) . Տես **Irrideo** .

Irrisus - us (ար.) . այպն , խաղ , ծաղը , արհամարհանք , կատականք :

Irritabilis - le (ած.) . զրգռելի , բարկ , բարկասիրտ , վաղջատումն , ցաննական , ցասկոտ , զրգռական , դիւրագրգռ :

Irritabilitas-tátis (ԷՔ.) . դիւրագրգռութիւն, զրգռականութիւն , ցասկոտութիւն :

Irritámen - minis (չլ.) }
Irritáméntum - ti (չլ.) } զրգռ.,
Irritatio-ónis (ԷՔ.) }

զրգռութիւն, բարկութիւն, զայրացութիւն, թելադրութիւն , հրապոյրք , զրգիչ պատճառք :

Irritátor-óris (ար.) . բանսարկու, զայրացուցիչ, զրգռիչ :

Irrito - tas - távi - tátum - táre (ՆրՔ.) . բարկացուցանեմ, զայրացուցանեմ, զրգռեմ, դրդեմ, ձայնատուր լինիմ, սազնապեմ, խթեմ, յորդորեմ :

Irritus - ta - tum (ած.) . ունայն , ընդունայն , ապախտ , անօգուտ , սնոտի, դատարկ , անզօր , անվաւեր :

» **irritus spe** . ՚ի բարւոք ակնկալութենէ վրիպեալ, ելեալ ՚ի դիրևս յուսոյն :

Irróboro (չլ. **Róboro** արճ.) . զօրանամ, կազուրիմ, քաջանամ :

Irrógatio-ónis (ԷՔ.) . հարկ, բաժ, տուրք :

» **irrogátio poenae** . պատժապարտութիւն, պատիժք դատապարտութեան :

Irrógatus - ta - tum (անց. դրՔ.) . Տես **Irrogo** .

Irrogo (ՆրՔ. **Rogo** արճ.) . պատիժ պատուհասի ՚ի վերայ դնեմ, հարկս հարկանեմ, տամ, սահմանեմ :

Irróro (նրգ. Roro արճ.). ցողեմ, սրակեմ, թանամ, ոռոգանեմ:

› irrórat (չլք.). իջանէ ցող, արկանի շաղ գիշերոյ:

Irrubésco-rúbui (չլք. Rubésco արճ.). 'ի կարմիր հարկանիմ, կարմրանամ, շռռագունիմ, կարմրագոյն երեւիմ:

Irrúcto (նրգ. Ructo արճ.). ործամ, զգայութիմ, ժայթքեմ, փսխեմ:

Irrúgo (նրգ. Rugo արճ.). գանգուր յօրինեմ, խորշս արկանեմ, խոպոպեմ, կրկնեմ, ծալեմ:

Irrumátio-ónis (խգ.). դիեցումն:

Irrumátor-óris (արգ.). գող, խաբերայ, դաւաճան, նենգիչ:

Irrumo (նրգ. Rumo արճ.). դիեցուցանեմ, կաթն ջամբեմ:

Irrúmpo (չլք. Rumpo արճ.). 'ի դուրս յարձակիմ, արտաքս դիմեմ, 'ի վերայ անկանիմ, ելանեմ սաստկութեամբ, խոյանամ, ասպատակեմ:

Irruo (չլք. Ruo արճ.). խուժեմ, դիմագրաւիմ, դիմագրաւ դիմեմ, արշաւեմ, գրոհ տամ, խռնիմ, կուտիմ:

Irrúptio-ónis (խգ.). յարձակումն, արշաւան, սսպստակ, սաստկութիւն, ուժգնութիւն:

Irrúptus-ta-tum (անց. րբք.). Տես Irrúmpo.

Irrúptus-ta-tum (անց.). անջախջախ, հաստատուն, սերտ, պինդ, սեղմ, ամուր:

Is, ea, id (րբք.). նա, այն, նա

ինքն, սա, այս, այլս այս, ինքն իսկ:

› id aetátis jam sumus. արդէն 'ի չափ հասեալ եմք, 'ի նոյն տիս հասակաց ե. 'ի ծաղկի եմք:

Isagóge-es (խգ.). ընծայութիւն ճառի, պատրաստութիւն, ներքսածութիւն:

Isagógicus-ca-cum (անց.). պատրաստիչ, յարդարիչ, սկզբնական:

Ischiacus-ca-cum } անց. զստական, ազգեր:

› ischiádici dolóres. ազդերաց՝ մաննաց ցաւք, ազդերացաւ:

Ischias-iadis (խգ.). ազդերացաւ, ազդերաց՝ մաննաց ցաւք:

Isícium-cii (չլք.). ամիճ՝ երշիկ խոզենի, փոքրիկ երշիկ:

Istac (Չլք.). աստէն 'ի խոնարհ, անդր, յայնմ վայրի:

Istáctenus (Չլք.). մինչև. ցայս վայր, ցայն չափ:

Iste-ta-tud (րբք.). այս, այդ, սա, դա, այդ այլ:

Isthmos-mi } ար. կիրճ, պարանիստ:

Istic (Չլք.). աստ, յայնմ վայրի, աստէն:

Istic-taec-toc կամ -tuc (րբք.). սա, այս, սոյն, դա, այդ, դոյն:

Istinc (Չլք.). յայնմ վայրէ, աստի, 'ի տեղւոջէ յայդմանէ:

Istiúsmodi (Չլք.). սոյնօրինակ, սոյնպէս:

Istoc } ԱՔ. աստի, այսր, աստ,
Istuc }

աստէն, յայսմ վայրի :

Istórsu(m) (ԱՔ.)․ անդր, անդրէն,
յայն տեղի :

Ita (ԱՔ.)․ այսպէս, այնպէս,
սապէս, ըստ օրինակիս ըստ
այսմիկ :

› ita est, ita res est, ita res se
habet. արդարեւ, ստուգիւ,
ճշմարտիւ ասեմ, զոր ասեմս
այսպիսի ինչ է :

› ita inquit Gregórius. այո՛, ասէ
Գրիգորիոս :

› ita sum. այնպիսի ոմն եմ :

› ita ut. այնպէս զի, որպէս զի :

› ita ne tandem ? թէ արդարեւ
այդ ա՞յդպէս իցէ, ասա՛ ինձ՝
ո՞վ այդպիսիդ :

› quid ita ? առ ի՞մ իցէ, առ
իմէ՞, զի՞ է՞ զի, Տի՛մ, վասն
է՞ր, էրո՞ւմ :

Itálice (ԱՔ.)․ ըստ իտալացւոց
օրինակի, իտալերէն լեզուաւ :

Itaque (չդի.)․ բայց սակայն, սա-
կայն և այնպէս, ապա ուրիմն :

Item (ԱՔ.)․ նմանապէս, նոյն-
պէս, նոյնգունակ, ըստ նմին
օրինակի, դարձեալ, ևս :

› item sicut կամ ut. որպէս՝ այս-
պէս, որպէս՝ նոյնպէս :

Iter-tineris (չդ.)․ ճանապարհ-
հորդութիւն, ճանապարհ,
ուղևորութիւն, ուղի, փողոց,
շաւիղ, գնացք :

› iter hábeo, in eo, ingrédior
կամ pergo. ճանապարհ՛ չու
առնեմ, ՚ի ճանապարհ ելա-

նեմ, յուղի անկանիմ, ուղւոյ
լինիմ, ճանապարհորդեմ, ու-
ղևորիմ :

› máximis itinéribus eo. հապ-
ձեպեմ, տազնապաւ ընթա-
նամ, բազում վայրս շտապաւ
հատեալ անցանեմ :

Iterátio-ónis (էգ.)․ երկրորդումն,
երկրորդութիւն, կրկնումն,
կրկնած, կրկնութիւն, կրկին
հերկ :

Iteráto (ԱՔ.)․ կրկին, երկրորդ-
անգամ, դարձեալ, վերստին,
'ի բազում նուազս, կրկնեալ
նուազք, միւսանգամ :

Iterátus-ta-tum (առ. Գրք.)․ Տես
Itero.

Itero-ras-rávi-rátum-ráre (Երգ.)
կրկնեմ, երկրորդեմ, յարդարեմ,
նորոգեմ, միւսանգամ առնեմ :

› itero verba. դարձեալ զնոյն
բանս ասեմ, կրկնապօր երեք-
կնապօր առնեմ զբանն :

› itero campum. կրկնակի արօ-
րաղիւր առնեմ զազարակ, եր-
կիցս զերկիր գործեմ և ա-
կօսս կոտորեմ :

Iterum (ԱՔ.)․ դարձեալ, միւս-
անգամ, վերստին, անդրէն,
կրկնակի :

› semel aut iterum. միանգամ
կամ երկիցս, ՚ի միում նուազի
կամ յերկրորդումն :

Itidem (ԱՔ.)․ նոյնպէս, նմա-
նապէս, նման սմին, ըստ նմին
օրինակի, նոյնգունակ :

Itinerárium-rii (չդ.)․ գիծ ուղ-
ւոյ, շաւիղ, ուղեգիրք, ու-

ղեցոյց մատեան, պատմու-
թիւն ճանապարհի :
Itio-ónis (եֆ.) } գնացք, ընթացք,
Itus-us (ար.) } խաղացք, երթ, շու, մեկ-
նու թիւն :

Itito-tas-távi-tátum-táre }
Ito-tas-távi-tátum-táre } շէ. կր-
թեկիս առնում, ստէպ ստէպ
կրթամ և դամ, կրթեկեկեմ :
Itus-ta-tum (անց. րբբ.) . Տես
Eo, is.

J

Jacens - éntis (էյծ.) . անկեալ,
ընկողմանեալ, լայնեալ, տա-
րածեալ, հիւանդ, խօթ, ախ-
տաժէտ, վախճանեալ, մե-
ռեալ :

Jáceo-es-cui-citum-ére (չլտ.) .
տարած անկեալ դնիմ, ըն-
կողմանիմ, 'ի կողմն լինիմ,
գայռեմ, ննջեմ, 'ի քուն լի-
նիմ, խօթանամ, հիւանդա-
նամ, մեռանիմ, վախճանիմ,
թաղիմ, կամ, զետեղիմ, 'ի
մոռացօնս անկանիմ :

> grávitèr jáceo. անկանիմ 'ի
հիւանդութիւն դժուարին,
հիւանդանամ հիւանդու-
թիւն անհնարին :

Jácio-is, jeci-actum-cere (նրգ.) .
արկանեմ, արձակեմ, ընկե-
նում, ձգեմ :

> jácio fundaménta. հիմունս
արկանեմ, հիմնարկեմ, հիմն
դնեմ :

Jactabúndus-da-dum (աձ.) . յու-

զեալ, ծփեալ, ծովածուփ,
ալէկոծ, տատանեալ, ճօճե-
մական, պարծուկ, սնապարծ,
մեծաբան :

Jactans - ántis (էյծ.) . յուզիչ,
շարժիչ, սնապարծ, անձնա-
գով, փառասէր :

Jactánter - tius (Վբ.) . 'ի ցոյցս
մարդկան, սիգալով, պանծա-
գոյնս :

Jactántia-ae (եֆ.) . պարծանք,
պանծութիւն, սնապարծու-
թիւն, պերճութիւն, անձնա-
գովութիւն, ցոյցք, մեծաբա-
նութիւն, զրափառութիւն :

Jactátio-ónis (եֆ.) . շարժումն,
յոյզք մտաց, շքեղութիւն,
սնափառութիւն, պարծանք,
ցոյցք, փառաւորութիւն :

Jactátor-óris (ար.) . պարծուկ,
սնապարծ, մեծաբան, անձնա-
գով :

Jactátus - ta - tum (անց. րբբ.) .
Տես Jacto.

Jactatus-us (ար․)․ յոյզք մտաց,
շարժումն, պարծանք, սնա-
փառութիւն, ցոյցք :

Jáctito (Նրդ․ Ito արճ․)․ մեծա-
բանս սնտեաց բարբառիմ,
մեծարանեմ, պանծամ :

Jacto-tas-távi-tátum-táre (Նրդ․)․
ձգեմ, արկանեմ, արձակեմ,
ընկնուեմ, յուզեմ, խռովեմ,
ծփեմ, հրերեմ, շարժեմ, ընդ-
բերան ածեմ, գովեմ, ցոյցս
առնեմ :

» jacto me de համ in hac re.
պանծամ, պարծիմ, սնապար-
ծիմ :

Jactúra-ae (իդ․)․ ձիգ, արկումն,
արձակումն, կորուստ, սոյժ,
վնաս, տուգանք :

» jactúram témporis fácio. Ժա-
մալաճառ լինիմ, ՚ի զուր ինչ
ղբանս ծախեմ :

Jactus-ta-tum (անց․ րբբ․)․ Տես
Jácio.

Jactus-us (ար․)․ ձիգ, ձգումն,
արձակումն, արկումն :

Jaculábilis-le (անծ․)․ ձգելի, ար-
կանելի, արձակելի :

Jaculátio-ónis (իգ․)․ արկումն,
արձակումն, ձգումն, ձիգ, նե-
տաձգութիւն :

Jaculátor-óris (ար․)․ տէգընկէց,
արդընկէց, նետող, աղեղնա-
որ, նետաձիգ, նետաթափ :

Jaculatórius campus - pi (ար․)․
նետակալ, դաշտագետին վայր
նետաձգութեան :

Jaculátrix-rícis (իգ․)․ կին աղեղ-
նաւոր :

Jáculor-láris-látus-lári (հար․)․
նետս՝ փքինս արձակեմ, նե-
տաթափ՝ նետաձիգ լինիմ,
նետալից առնեմ, ձիգ դնեմ,
ձգեմ զնետ, նետահարեմ,
հարկանեմ տիգաւ :

Jáculum-li (չգ․)․ տէգ, արդն,
գեղարդն, սլաք, նետ, փքին,
հերձակ :

Jam (ձբ․)․ արդ իսկ, արդէն,
՚ի վաղուց հետէ, յառաջումէ,
յառաջագոյն, կանխաւ, վաղ
իսկ, այժմ, այժմէն, ապաքէն :
» jam jam. արդէն իսկ, այժ-
միկ, առ այժմ, առ այժմիկ :
» jam inde ab. մինչև. ՚ի Ժա-
մանակէ անտի, յօրէ անտի
յայնմանէ :

» jam diu. ՚ի բազում Ժամա-
նակաց հետէ, վաղ իսկ :

» jam tum համ tunc. յայնմ Ժա-
մանակէ հետէ, ՚ի վաղնջնէ
հետէ :

» jam olim համ pridem. վաղ,
բազում Ժամանակք են, ՚ի վա-
ղնջուց իսկ :

» jam tandem. ՚ի միում եւթ
նուագի, միանգամ եւս, ապա
ուրեմն, հուսկ յետոյ :

» jam porro. բայց արդ, դար-
ձեալ, ե այժմ, եւս :

» jam me ássequi non potes.
այլ եւ ոչ կարես հասանել
զկնի իմ, յայսմ հետէ չէ քեզ
մարթ Ժամանել ինձ :

» jam non legéntur annáles.
այսու հետե մի՛ ընթերցցին
տարեգիրք :

Jámbeus-ea-eum } *ած. մեծա-*
 Jámbeus-ca-cum } *վերջ, մեծավերջական :*
 Jambus-bi (*ար.*) *մեծավերջ չափ՝ ստիքերովն :*
 Jampřidem (*ՎՔ.*) *՛ի վաղնջուց, հարուստ ժամք են, ՛ի բազում ժամանակաց հետէ :*
 Jámdiu (*ՎՔ.*) *ժամն ձիգս, ՛ի բազում ժամանակս, ընդերկար :*
 Jamdúdum (*ՎՔ.*) *բազում ժամանակ է, այժմ, յայսմ ժամանակի, առժամայն :*
 Jam vero (*ՎՔ.*) *յիբաւի, արդարեւ, բայց այժմ, եւ արդ :*
 Jándiu (*ՎՔ.*) *ժամն ձիգս, ընդ երկար :*
 Jánitor - óris (*ար.*) *դռնապան, բարապան, դարսպան, դարապետ, բարապետ :*
 Jánitrix-rícis (*էգ.*) *կին բարապան :*
 Jánthina-nórum (*չլէ.*) *մանուշակագոյն զգեստք :*
 Jánthinus-na-num (*ած.*) *մանիշակագոյն, ծիրանեգոյն :*
 Jánu-a-uae (*էգ.*) *դուռն, դրանդի, դրանդ, մուտք, ելք :*
 Jánu-a-ualis (*չլէ.*) *նկան նուրբեալ (Յանոսի դիցն) :*
 Januáriu-ria-rium (*ած.*) *յանուարիոսի :*
 Januáriu-rii (*ար.*) *յանուարիոս, արաց ամիս, յունուար :*
 Jasmínoum-ni (*չլէ.*) *յասմինկ՝ ծաղիկ :*
 Jásponyx-nychis (*էգ.*) *յասպիս՝ քար պատուական :*

Jecur-écoris կաճ - cínoris (*չլէ.*) *լեարդ :*
 Jecúsculum - li (*չլէ.*) *փոքրիկ լեարդ :*
 Jejúne - nius (*ՎՔ.*) *անսուաղ, նուաղութեամբ, յանշնորհս, անհերկս, թուլութեամբ, տկարաբար :*
 Jejuniósus-sa-sum (- sior) *ած. պահօղ, նօթի, անսուաղ, տվեալ, քաղցեալ :*
 Jejúnitas - tátis (*էգ.*) *պահք, ծոմապահք, ժուժկալութիւն ՛ի կերակրոց, ծոմ, անսուաղութիւն, ամլութիւն, նուաղութիւն :*
 Jejúnium - nii (*չլէ.*) *ծոմ, ծոմապահք, պահք, անսուաղութիւն :*
 » jejúnia indico. *պահս կարգեմ :*
 Jejúno - nas - návi - nátum - náre (*չլէ.*) *պահս պահեմ, ծոմեմ, ժուժկալեմ :*
 Jejúnus - na - num (- nior) *ած. նօթի, պահօղ, անսուաղ, թափուր, դատարկ, ունայն, անմասն, զրկեալ, անպտուղ, ամուլ, վտիտ, ցամաք, թոյլ կթոտ :*
 Jentáculum-li (*չլէ.*) *առաւօտին ճաշ, նախաճաշ, սկզբան կերակուրք, նախըթրակ :*
 Jento-tas-távi-tátum-táre (*չլէ.*) *ուտեմ նախաճաշ :*
 Jocabúndus-da-dum (*ած.*) *խաղակատակ, ծաղրածու :*
 Jocatío-ónis (*էգ.*) *խաղ, կատակ,*

խեղկատակութիւն , ծաղու
բանք, ծաղր, ծաղրածութիւն:
Joco-cas-cávi-cátum-cáre (չլթ.) }
Jocor-cáris-cátus-cári (հար.) }
խաղամ, կատակեմ, ծաղու և
խաղու բանս խօսիմ, ծաղր
առնեմ:
Jocóse - sius (Վթ.). ախորժելի
օրինակաւ, զուարճալից բա-
նիւք, ընդ խաղ:
Jocósus-sa-sum (աթ.). զուարթ,
խրախամիտ, խաղակատակ,
ծաղրածու:
Joculáris-re կամ }
Joculáris-ia-ium } աթ. զբօսու-
ցիչ, զուարճացուցիչ, ծաղ-
րալից, ծաղրական:
Joculáriter (եթ.). վասն զբօսա-
նաց, ընդ խաղ:
Joculátor - óris (ար.). պատրիչ,
խեղկատակ, ծաղրածու, այ-
պանող:
Joculatórius - ria - rium (աթ.).
զուարճացուցիչ, զբօսուցիչ,
ծաղրական, ծաղրալից:
Jóculor-láris-látus-lári (հար.).
ընդ խաղ առնեմ՝ արկանեմ,
զբանս խաղոյ խօսիմ, կատա-
կեմ, խաղամ, ծաղր առնեմ:
Jóculus-li (ար.). դոյզն կատակ,
խաղալիկ, զբօսանք, զուար-
ճութիւն:
Jocus-ci (ար.). խաղ, կատակ,
ծաղր, ծաղրածութիւն, խա-
ղոյ բանք, խեղկատակութիւն,
անոտիք:
» jocus illiberális. տմարդի այսպն
կատականաց:

» extra jocum. առանց կատակի,
զգօնութեամբ, ստոյգ:
» joco կամ per jocum. ընդ խաղ,
'ի ծաղրածութիւն:
Juba-ae (եթ.). կոճկէն, պարե-
զօտ կանացի, հեր, վարսք,
բարչ:
Jubar-úbaris (չլթ.). փայլիւն,
ճաճանչ, պայծառութիւն,
ճառագայթ, նշոյլ:
Jubátus-ta-tum (աթ.). վարսաւ-
որ, հերաւոր, գիսաւոր:
Júbeo-es-ussi-ussum-ére (երթ.).
հրամայեմ, հրաման տամ,
պատուիրեմ, պատուէր 'ի վե-
րայ դնեմ, կամիմ, սահմանեմ,
ապաստան առնեմ, ապսպա-
րեմ:
» júbeo legem. օրէնս դնեմ՝
հաստատեմ, օրինապրեմ, օրի-
նադիր լինիմ:
» júbeo pacem. զխաղաղու-
թիւն հաշտութեան 'ի մէջ
հաստատեմ, հաշտութիւն
առնեմ, խօսիմ 'ի հաշտու-
թիւն:
» júbeo foedus. դաշինս կռեմ,
դաշինս ուխտից 'ի միջի հաս-
տատեմ:
» júbeo fide. երաշխաւորեմ,
երաշխաւոր լինիմ, յերաշխի
առնում, յապահօղս առնեմ:
Jubilatio - ónis (եթ.) }
Júbilum - li (չլթ.) } շինական
երգ, բարբառ՝ նուագ ուրա-
խութեան, ցնծութիւն:
Jucúnde - dius - díssime (Վթ.).
զուարթութեամբ, խնդու-

Թեամբ, քաղցր ձայնիւ, ախորժութեամբ :

Jucúnditas-tátis (խփ.) հեշտականութիւն, հաճութիւն, ցնծութիւն, զուարճութիւն, խնդութիւն :

> jucúnditas vocis. ախորժական ձայն, քաղցրաձայն բարբառ :

Jucúndus-da-dum (- dior-dissimus) ած. հեշտական, զուարթարար, գեղեցիկ, քաղցր, զուարճալի, հաճոյ, ախորժական, սիրելի, ցանկալի :

Judex-dicis (աբ. et խփ.) դատաւոր, իրաւարար, միջնորդ :

Judicatio - ónis (խփ.) դատաստան, վճիռ, հաստատութիւն :

Judicáto (ՎՔ.) ըստ օրինաց դատաստանի, խորհրդական իմաստութեամբ, խորհրդով :

Judicátrix - tricis (խփ.) դատաւորական, դատաստանական :

> ars judicátrix. արուեստ քնննադատութեան, պարսաւադէտ քննութիւն :

Judicátum-ti (չլթ.) դատաստան, դատ, ատեան դատաստանի, դատակնիք, վճիռ :

Judicátus-ta-tum (առց. ԿՐԲ.) Տես Júdico.

> re judicátâ sto. անսամ կարծեաց քոց, հնազանդիմ բանիցդ, գեջանեմ, հաւանիմ :

Judicátus-us (աբ.) դատաւորութիւն, իշխանութիւն դատաւորի :

Judiciális-le կամ } ած. ատե-
Judiciárius-ria-rium }

նական, դատաստանական, դատաւորական :

Judícium-cii (չլթ.) դատաստան, ատեան դատաստանի, դատ, վճիռ, կարծիք, խորհուրդ, միտք, բան :

> judícium fácio. դատեմ, դատ առնեմ :

> judícium reddo. վճիռ հատանեմ՝ տամ՝ մատուցանեմ, դատապարտ առնեմ :

> judícium pronúncio. հատանեմ զդատավճիռ, իրաւունք ընտրեմ՝ առնեմ :

> in judícium voco կամ arcéssso. եկակոչ առնեմ, դատ դնեմ, ՚ի դատաստան կոչեմ :

Júdico-cas-ávi-átum-áre (ԵՐԳ.) դատիմ, դատ առնեմ, վճիռ հատանեմ, իրաւունքս ընտրեմ, համարիմ, կարծեմ, հաշուիմ :

Jugális-le (ած.) լծնբարձ, լծաձիգ :

> jugália juménta. գրաստք ընդ լծով մտեալք :

> jugále vinculum. կապ ամուսնութեան, զօդ ամուսնական :

Jugaméntum-ti (չլթ.) ախաւեղադէս, խոյակ, թակաղաղ, վերնախարիսխ :

Jugárius-rii (աբ.) հողագործ, հերկահար :

Jugátio-ónis (խփ.) ցցելն ձողս յայգիս, նկցուկ, ցից :

Jugatórius-ia-ium (ած.) լծաձիգ, լծնբարձ :

> bos jugatórius. զուարակ ընդ լծով մտեալ :

Jugátus-ta-tum (անց. ԿԻԲ.). Տես Jugo.

Jugerális-le (աձ.). դաշտական, դաշտաձև :

Jugerátim (ՎԲ.). մէն մի արտավար, յիւրաքանչիւր դաշտագետին վայրի :

Jugerátio-ónis (ԷԳ.). բաժանումն դետնոյ ըստ արտավարի :

Júgerum-ri (չԳ.). արտավար, չափ գետնոյ 240 ոտից երկայն և 220 լայն :

Jugis-ge (աձ.). հանապազորդ, մշտնջենաւոր, յաւեժական :

» jugis púteus կա՞ aqua. աղբիւր մշտաբուղի, անսպառ վտակք ջուրց :

Júgiter (ՎԲ.). հանապազ, անդուլ, անդադար, միշտ, ցանկ :

Juglans-ántis (ԷԳ.). ընկուզենի, ընկոյզ :

Jugo-gas-gávi-gátum-gáre (ԵԳԳ.) միաւորեմ, յօդեմ, զօդեմ, 'ի կցանի հարկանեմ, լծեմ, սամետիւք լուծ կապեմ :

» jugo véneam. կանգնեմ ցիցս առ որթովք :

» jugo puéllae júvenem. ամուսնացուցանեմ գերիտասարդն ընդ կուսի :

Jugósus-sa-sum (աձ.). լեռնային, լեռնական, անմատոյց, ապառաժուտ :

Júgula-ae (ԷԳ.). շայկ՝ աստեղասուն :

Jugulátio-ónis (ԷԳ.). սպանումն, փողոտումն, կոտորած, սատակումն, խոլխողումն :

Jugulátus-ta-tum (անց. ԿԻԲ.). Տես Júgulo.

Júgulo-las-lávi-látum-láre (ԵԳԳ.) խողխողեմ, փողոտեմ, 'ի կենաց արկանեմ, սպանանեմ, սատակեմ, յաղթահարեմ, ըմբերանեմ :

Júgulum-li (չԳ.) } որկոր, փող, Júgulus-li (աբ.) } շնչափող, կոկորդ, ըմբան :

Jugum-gi (չԳ.). լուծ անրոյ, եզնալուծ, ամոլք՝ լուծք եզանց, զոյգք ձիոց՝ ջորուոց, արտևան, գագաթն, կատար, ստրկութիւն, հպատակութիւն, բռնաւորութիւն :

Juguméntum-ti (չԳ.). խոյսկ, ախաւեղազէս, թակաղաղ, վերնախարիսխ :

Július-lia-lium (աձ.). յուլիսի, յուլիական, հրոտից ամսոյ :

Július-lii (աբ.). յուլիս, հրոտից :

Julus-li (աբ.). դալար մնազ կաղնոյ :

Jumentárius-ia-ium (աձ.). անդրուվարի, գրաստական :

» jumentárius médicus. անասնաբոյժ, բժիշկ գրաստուց, ձիաբոյժ, պայտար :

Juméntum - ti (չԳ.). գրաստ, անդրուար, անասուն կրելի :

Juncétum-ti (չԳ.). ամուր՝ տեղի պրտուոյ :

Júnceus-ea-eum } աձ. պրտուե- Juncínus-na-num }

ղէն, պրտուեայ, նուրբ, բարակ, նրբաւարտ, կահուղ, փափուկ, զիբզ :

Juncósus-sa-sum (աժ.) պրտուով
լի :

Junctim (ՎՔ.) միանգամայն, 'ի
միասին, անընդհատ :

Junctio-ónis }
Junctúra-ae } էՔ. կապ, յօդ,
զօդ, միաւորութիւն, կցու-
ղութիւն, կցուած, միութիւն,
միաբանութիւն :

Junctus-ta-tum (անց. ԿԵՔ.). Տես
Jungo.

Junctus-ta-tum (- tior-tíssimus)
աժ. միաւորեալ, յօդեալ, զօ-
դեալ, կցեալ, 'ի կցանի հա-
րեալ, զուգեալ :

Juncus-ci (աբ.) կնիւն, պրտու :

Jungo-gis-nxi-nectum-gere (ԵԿՔ.)
լծեմ, լծակցեմ, յաւելում,
խառնեմ, յարեմ, կցեմ, 'ի
կցանի հարկանեմ, միաւորեմ,
յօդեմ, զօդեմ, զուգեմ, յա-
րեմ, պարաւանդեմ, պնդեմ,
կապեմ :

Juniculus-li (աբ.) հին բարու-
նակ որթոյ, ուռ տաշտագեղ :

Júnior-óris (աժ.) կրտսերագոյն,
մանկագոյն :

Juniperus-ri (էՔ.) զի, զիհի,
սարոյ :

Június-ia-ium (աժ.) յունիսի,
ամոյն մարգաց :

Június-nii (աբ.) յունիս, մար-
գաց ամիս :

Junix - nicis (էՔ.) երինջ, ըն-
ջուղ :

Jurándum-di (չԿՔ.) երդումն,
նշով, հայհոյանք, հայհոյու-
թիւն :

Juráto (ՎՔ.) երդամբ, երդմնի
առնելով յառաջագոյն, երդ-
մնօք :

Jurátor-óris (աբ.) երդմնահար,
շատերդումն, հայհոյիչ :

Juratórius-ia-ium (աժ.) լի երդ-
մամբ, երդմնական :

Jurátus-ta-tum (անց. ԿԵՔ.). Տես
Juro.

Jurátus-ta-tum (-tíssimus) աժ.
երդամբ խոստացեալ, եր-
դուեալ :

» juratíssimus auctor. ճշմար-
տախօս մատենագիր, ճշմար-
տապատու գրիչ :

Jure (ՎՔ.) իրաւացիկ պատ-
ճառօք, իրաւամբք, արժանա-
պէս :

Jureconsúltus-li }
Jureperítus-ti } աբ. օրէնսու-
սոյց, իրաւագէտ, օրէնագէտ :

Juréus-éa-éum (աժ.) լի արգա-
նակաւ, եփեալ ջրով, պախ :

Jurgiósus-sa-sum (աժ.) կազա-
ցօղ, վիճող, մաքառօղ, հա-
կառակասեր, կռուարար :

Júrgium-gii (չԿՔ.) կագ, կռիւ,
պայքար, վիճումն, հակառա-
կութիւն, զուպարած, մա-
քառումն, բանակռութիւն :

Jurgo-gas-ávi-átum-áre (ԵԿՔ.) }
Jurgor-gáris-átus-ári (հաբ.) }
բանակռիւ բանընդդէմ լինիմ,
վիճեմ, մաքառիմ, կագեմ,
զուպարիմ, հակառակիմ :

Juridiciális constitútió-ónis (էՔ.)
դատաստանական խնդիր :

Juridicus-ca-cum (աժ.) իրաւ-

ացի, իրաւարանական, իրաւական :

Jurídicus - ci (ար.) . դատաւոր, իրաւարար, իրաւագէտ :

Jurisconsúltus-ti (ար.) . իրաւագէտ, օրէնագէտ, օրէնսուսոյց :

Jurisdíctio-ónis (էփ.) . իրաւաբանութիւն, իրաւունք, իշխանութիւն գատեւոյ :

Jurisperítus - ti (ար.) . իրաւագէտ, օրէնագէտ, օրէնսուսոյց :

» jurisperítissimus. իմաստնազոյն օրէնագէտ :

Juro-ras-rávi-rátum-ráre (նրփ.) . երդնում, երդմնի առնեմ, երդմամբ հաստատեմ, վկայեմ :

Juruléntus-ta-tum (աժ.) . պախ, եփեալ արգանակաւ :

Jus-uris (չլփ.) . արդանակ :

» panis ex jure. հաց թացեալ յարդանակի, խիւս 'ի հացէ :

Jus-uris (չլփ.) . իրաւունք, իշխանութիւն, օրէնք, օրէնսզիտութիւն, արդարութիւն, գատաստան, իրաւագիտութիւն, առեան :

» cálleo jura. օրէնսզիտութեան հմուտ եմ, օրէնսզէտ լինիմ :

» jus natúrae. բնական օրէնք :

» jus géntium. իրաւունք սղզաց :

» jus civile. քաղաքային իրաւունք՝ օրէնք :

» jus patronátús. պաշտօնական իրաւունք :

» jus pontificium. կանոնական իրաւունք, կանոնագիտութիւն :

» juris pontificii perítus. կանոնագէտ, օրէնագէտ :

» jus dico. դատ՝ իրաւունս՝ արդարութիւն առնեմ :

» jus est. արդար ե իրաւ է :

Júsculum-li (չլփ.) . թեթե արգանակ, հանդերձանք կերակրոյ, համեմանք, թան :

Jusjurándum, jurisjurándi (չլփ.) . երդումն, նզովք, հայհոյութիւն, հայհոյանք :

Jússio-ónis (էփ.)

Jussum-si (չլփ.)

Jussus-us (ար.)

տուիրան, պատուէր, պատգամ, օրէնք, կարգ, կանոն, յանձնարարութիւն :

» capéssio jussa. առնեմ զհրամայեալն, կատարեմ զհրամանս :

Jussus-sa-sum (անց. դրբ.) . Տես Júbeo.

Justa-tórum (չլփ.) . յուղարկութիւն, յուղարկաւորութիւն :

» justa fácio, solvo. առնեմ յուղարկաւորութիւն, յուղարկեմ զգնացեալն :

» justa hospitália. պարտք սպրնջականութեան, պարտիք հիւրասիրութեան :

» justa reddo. զոր պարտն էր՝ առնեմ, հասուցանեմ զարժանն :

Juste-tius-tíssime (ձբ.) . իրաւամբք, իրաւացիկ մտօք, ըստ պատշաճի, արդարութեամբ, ճշդիւ գտակաւ :

Justi dies - érum (ար.) . շաբա-

Թուֆն , աւուրք պարապոյ
Նուովմայեցոց :

Justificus-ca-cum (աժ.) . արդա-
րացուցիչ, հաւատարմացու-
ցիչ, սրբարար :

Justitia-ae (էփ.) . արդարութիւն,
ուղղութիւն, իրաւունք, բա-
րութիւն, գթութիւն, երախ-
տիք :

Justitium-tii (չլփ.) . շարաթուֆն,
աւուրք պարապոյ Նուովմայ-
եցոց, դուլէ դադար զինուց,
զինադարար :

› justitium edico, indico. ծանու-
ցանեմ զպարապոյ աւուրս :

Justam-ti (չլփ.) . պարտք, ար-
դարութիւն, իրաւունք, ար-
ժանն, պատշաճք :

Justus-ia-tum (- tior - tissimus)
աժ. արդար, իրաւացի, պատ-
շաճ, պատեհ, արժանի, օրի-
նաւոր, համեմատ, կշիռ :

› justa loca. դաշտավայրք, տա-
փարակ տեղիք, դաշտագետին
վայրք :

› justa mensúra. չափ արդար :

› justum pondus. ճշգրիտ կշիռ :

Jutus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.) . Տես
Juvo.

Juvenális-le (աժ.) . երիտասար-
դական, մատաղական :

› juvenális dies. սօն տիոց ման-
կութեան առ հեթանոսս :

Juvenca - ae (էփ.) . երինջ, ըն-
ջուղ, աղջիկ, օրիորդ, ման-
կամարդ :

Juvenculus-li (աբ.) . պատանեակ,
մանուկ :

Juvenćus-ca-cum(աժ.) . մատաղ,
առոյգ, մանկական :

› juvenćus equus. մատաղածի,
մարուկ ձիոյ :

Juvenćus-ci (աբ.) . գուարակ, ըն-
ջուղ, երիտասարդ, պատանի :

Juvenesco-scis-scere (չլփ.) . մա-
տաղանամ, առոյգանամ, 'ի
մանկութիւն դառնամ, ման-
կանամ :

Juvenilis-le (-lior) աժ. մատա-
ղական, մատաղօրեայ, երի-
տասարդական, տղայական :

Juvenilitas-tátis (էփ.) . տիք ման-
կութեան, մատաղական տիք
հասակի, մանկութիւն, երի-
տասարդութիւն :

Juveniliter (ՎԷԲ.) . երիտասար-
դապէս, իբրև զերիտասարդ :

Júvenis-is (աբ. et էփ.) . պատա-
նեակ, երիտասարդ, աղջիկ,
մանկամարդ :

Júvenis-ne (júnior) աժ. մատա-
ղական, երիտասարդական,
մանկական :

› anni júvenes. մատաղական
տիք հասակի, երիտասարդու-
թիւն, մանկութիւն :

Júvenor-náris-nátus-nári (հաբ.) .
գործեմ խօսիմ իբրև զերի-
տասարդ :

Juventa-ae
Juventas-tátis } էփ. երիտասար-
Juventus-tútis }

դութիւն, մանկութիւն, երի-
տասարդք, մանկտի, տիք ման-
կութեան, պատանութիւն,
մատաղութիւն :

Juvo-vas-vi, jutum-váre (Նրգ.).
 օգնեմ, սատարեմ, ձեռնտու-
 օգնական լինիմ :
 > diis bene juvántibus. օգնա-
 կանութեամբ Աստուծոյ :
 > juvat (Դճլ.). հաճոյ լինի ,
 առնէ զհաճոյս , քաղցր է ,
 քաղցրանայ , օգնէ :
 > juvat ire , vidére. քաղցր և
 հաճոյ է ելանել՝ տեսանել :
 Juxta (Նիբ. et Աբ.). մերձ, հուպ,

մօտ, առնթեր, առ արհամար-
 ըստ օրինակի , նմանապէս ,
 հաւասար, սոյնպէս, այնպէս,
 որպէս :
 > juxta boni malique. որպէս
 բարի մարդիկն՝ նոյնպէս և
 չարքն :
 > juxta ac si. որպէս թէ, իբրև
 թէ, իբրու այն թէ, գրեթէ :
 Juxtim (Նիբ.). առնթեր, մերձ,
 հուպ, մօտ :

L

Lab

Lab

Labans-ántis (Էյժ.). դանդաշա-
 կան, երերուն, զաղփաղփուն,
 խախուտ, խարխուղ :
 > labántes aedes. խարխուղ շի-
 նուածք, վաղափուլ յարկք :
 > labans ácies. բանակ զօրաց
 որ տեղի տայ 'ի ճակատու :
 Lábarum-ri (Կդ.). խաչանշան
 դրօշ Աստուանդիանոսի Ան-
 ծի, նշան քրիստոսադրոշմ :
 Labáscó-scis-scere (Կդ.) } դան-
 Labáscor-sceris-sci (Կր.) } կան-
 դաչեմ, դեղևիմ, դողդոջեմ,
 վհատիմ, վատարտիմ, վե-
 հերիմ, զանգիտեմ :
 Labécula-ae (Էգ.). դոյզն արատ,
 խուն բիծ :
 Labefácio (Նրգ. Fácio արճ.). սա-
 սանեցուցանեմ, տատանեմ,

չարժլեմ, խլրտեմ, կործանեմ,
 տկարացուցանեմ, պակասե-
 ցուցանեմ, մերժեմ, ջնջեմ,
 ցրեմ, եղծանեմ, տապալեմ,
 աւերեմ :
 Labefactátio-ónis } Էգ. կործա-
 Labefáctio-ónis } նումն, աւեր, քանդումն, սա-
 սանութիւն, երեր, երերումն,
 տատանումն, դողդոջիւն :
 Labefácto (Նրգ. Facto արճ.).
 շարժլեմ, տատանեմ, սասա-
 նեցուցանեմ, տկարացուցա-
 նեմ, նուսուցեցուցանեմ, ցրեմ,
 ջրեմ, ջնջեմ, եղծանեմ, կոր-
 ծանեմ, քանդեմ, տապալեմ :
 Labefáctus-ta-tum (անց. Կրգ.).
 Տես Labefácio.
 Labefío (Կրգ. Fío արճ.). աւերիմ,

կործանիմ, քանդիմ, տապա-
լիմ, քակտիմ :

Labellum-li (չգոյ)․ դաշխուրան,
կոնք, փոքրիկ շուրթն :

Labens-éntis (Էյթ)․ խարխուլ,
խախուտ, երերուն, զալվազ-
փուն :

Lábeo - ónis (աբ)․ ոյր մեծ են
շրթունք :

Labes - bis (իգ)․ կործանումն,
անկումն, վնաս, կորուստ, ե-
ղեուն, աւեր, եղծումն, բիծ,
կեղտ անուն, նախաախիք :

Lábidus - da - dum (աթ)․ զաղ-
փաղփուն, լպիրծ, զեղիս :

Labiosus-sa-sum (աթ)․ ոյր մեծ
են շրթունք :

Lábium-ii (չգոյ)․ շուրթն :

Labo-bas-bávi-bátum-báre (չգոյ)
դողդոջիմ, դեգեւիմ, դանդա-
չեմ, տատանիմ, վարանիմ,
տարակուսիմ, ծփիմ մտօք,
յերկուանամ :

Labor - beris - apsus - bi (հար)․
հոսիմ ընդ զառ'ի վայր, իջա-
նեմ, անկանիմ, կործանիմ,
զլորիմ, գերծանիմ, ճողոպ-
րիմ, նուաղիմ, թալկանամ,
վախճանիմ, կորնչիմ, մոլորիմ,
յանցանիմ, մեղանչեմ :

Labor - óris (ար)․ աշխատու-
թիւն, վաստակ, դժուարու-
թիւն, նեղութիւն, վեշտք,
տառապանք, աղէտք, թշուա-
ռութիւն, ձախողանք :

› cassi labóres. զրաջան աշխա-
տութիւնք, ընդունայն վաս-
տակք :

› lunae labóres. խաւարումն՝
նուազութիւն լուսնի :

› aequo labórem. բաշխեմ զաշ-
խատութիւն, բաժանեմ զվաս-
տակ :

Labórans-ántis (Էյթ)․ տառա-
պեալ, վշտակից, վաստակա-
բեկ, նեղեալ, աշխատեալ :

Laborátus-ta-tum (անց. Դրէ)․
Տես Labóro.

Labórifera - rífera - rum (աթ)․
դժնդակ, աշխատեցուցիչ,
դժուարին, ծանր :

Laboriósé - síus - síssime (Վէ)․
քրտնալից աշխատութեամբ,
դժուարաւ :

Laboriósus-sa-sum (- síor-síssi-
mus) աթ․ աշխատեցուցիչ,
աշխատալի, դժնդակ, դժուա-
րին, անհնարին, խիտ, ծանր :

Labóro - ras - rávi - rátum - ráre
(չգոյ)․ աշխատ լինիմ, աշխա-
տիմ, վաստակիմ, վշտանամ,
նեղեմ, ջանամ, հոգամ, լլկիմ,
ընկճիմ, կրեմ, համբերեմ,
տոկամ, տանիմ, դուն գործեմ,
փոյթ յանձին ունիմ, ճգնիմ :

› fame labóro. սովամահ լինիմ,
սովամահիմ, նքթիմ, նքողիմ :

› labóro aere aliéno. ընդ պար-
տեօք անկանիմ :

Labos - óris (ար)․ աշխատու-
թիւն, վաստակ, նեղութիւն,
դժուարութիւն, վեշտք, տա-
ռապանք, թշուառութիւն,
աղէտք, ձախողանք :

Labrósus-sa-sum (աթ)․ ոյր մեծ
են շրթունք :

Labrum-ri (լլԷ). շուրթն, եզր, ծայր, ծագ, ծնօտ, կոնք, լոգարան, տաշտ, դաշխուրան :

Labrusca - ae (էՔ.) }
Labruscum - sci (լլԷ.) } Խաղող

վայրենի, որթ վայրի :

Laburnum - ni (լլԷ). երնոսու
Ալպից :

Labyrinthéus - ea - eum (աՑ.). բաւղակաձև :

Labyrinthus - thi (ար.). լաբիրւրինթոս, բաւիղբաւղակաձև :

Lac-tis (լլԷ.). կաթն :

» a lacte depéllo. հատուցանեմ մեկնեմ 'ի ստենէ, անջատեմ 'ի կաթանէ :

Lacer-era-erum (աՑ.). պատառեալ, պատառատուն, բեկեալ, մանրեալ :

Laceratio - ónis (էՔ.). խզումն, պատառումն, պատառում :

Lacerátus-ta-tum (աՅ. ԴԵՔ.).
Տես Láceró.

Lacérna-ae (էՔ.). թիզանաւոր, վերարկու, թիկնոց, տառատոկ, վարապանակ :

Lacernátus-ta-tum (աՑ.). վերարկու արկեալ զանձամբ, լօղիկ զգեցեալ :

Láceró - ras - rávi - rátum - ráre (նրԳ.). հտտանեմ, յապաւեմ, կրճատեմ, պատառեմ, յօշեմ, բեկանեմ, ցելում, բամբասեմ, չարախօսեմ :

» láceró diem. ժամավաճառ լինիմ, 'ի սնտոխս ծախեմ զժամանակն, ունայնաբանեմ, շաղակրատեմ :

» láceró rem meam. վատնեմ զինչս, սպառեմ զստացուածս :

Lacérta-ae (էՔ.). մողէզ, կովազիաց :

Lacertósus-sa-sum (աՑ.). դնդերաւոր, նեարդապատ, զօրաւոր, կաշմբուռն, ուժեղ, ժիր, հուժկու :

Lacértus-ti (ար.). բազուկ, արմուկն, տիզք, կովազիաց, մողէզ :

» lacértus major. տիտեռն ոստին, մեծ մողէզ, կովազիաց, կովածուծ :

» lacérti vírides. կանաչ մողէզք :

Lacéssio-is-ii-ítum-sire կամ
Lacéssio-is-si կամ - ívi-ítum-ere }

նրԳ. գրգռեմ, դրդեմ, ձայն տամ, զայրացուցանեմ, սաստկացուցանեմ :

» lacéssio praélio կամ ad pugnam. ձայն տամ 'ի ճակատ, ձայնատուր լինիմ պատերազմի :

» lacéssio júrgiis կամ maledictis. թշնամանեմ, նախատեմ, լուտամ, անիծանեմ :

» lacéssio précibus. թախանձեմ, ժտութեամբ խնդրեմ, ժտեմ, աշխատ առնեմ :

Lacessítus-ta-tum (աՅ. ԴԵՔ.).
Տես Lacéssio.

Lacínia-ae (էՔ.). ծոպք, վերջաւորք, վերջք, քղանց, գրպան :

» lacíniae - niárum. պտկուկ ստեանց :

Laciniátim (ՌԷ.). մասն մասն, պատառ պատառ, յօշ յօշ :

Laciniósus-sa-sum (աժ․)․ մանր մանր հատեալ, մանրեալ, յօշեալ :

Lacónium-nii (չգ․)․ բաղանիք, ջերմուկք, տեղի քրտնեղոյ :

Laconismus-mi (ար․)․ լակոնականութիւն, լակոնական սացած, կարճառօտ պայման խօսելոյ :

Lacótomus - mi (խգ․)․ ուղղորդ գիծ :

Lácrima - ae } խգ․ արտասուք,
Lácryma - ae } արտօսր, լալիւն, կական, կոծ :

Lacrymábilis - le (աժ․)․ ողորմելի, թշուառ, եղուկ, աղի ողորմ, ցաւազին :

Lácrymans-ántis (Բյժ․)․ լացող, լալական, արտասուեալաթ :

Lacrymátio-ónis (խգ․)․ լալիւն, ողբ, կոծ, կական :

Lacrymátus-ta-tum (աճ․ Գրք․)․ Տես Lácrymo.

Lácrymo-as-ávi-átum-áre (չգ․) }
Lácrymor-áris-átus-ári (հար․) }
զլալհարկանիմ, արտասուեմ, լամ, ողբամ, աշխարեմ, կական բառնամ :

Lacrymóse-sius (ՎԷ․)․ արտասուեալաթ ողբողք, լալով, արտասուօք :

Lacrymósus-sa-sum (աժ․)․ արտասուալից, արտասուաբեր, ողորմելի :

› lacrymósus fumus. յորժամ աչք ընդ ծուխ գայցեն՝ արտօսր բերեն, ծուխ արտասուաբեր :

Lacrymula-ae (խգ․)․ դոյզն արտասուք :

Lactans-ántis (Բյժ․)․ ստնտու, դիեցուցիչ :

Lactántia-tium (չգ․)․ կաթնեղէնք, կերակուրք՝ի կաթանէ :

Lactárius-ia-ium (աժ․)․ կաթնաւոր, կաթնաբուխ, լի կաթամբ :

› lactária bos. կաթնաբեր կով :

Lactátus-us (ար․)․ դիեցուցանելն :

Lactens-éntis (Բյժ․)․ ստնտու, դիեցուցիչ, դիեցիչ, կաթնակեր, կաթնաբուխ :

Lácteo-es-ére (չգ․)․ դիեմ, ծծեմ զկաթն :

Lactéolus-la-lum (աժ․)․ կաթնագոյն, սպիտակ իբրև զկաթն :

Lactésco-scis-scere (չգ․)․ դառնամ և լինիմ կաթն, լի կաթամբ եմ :

Lácteus-ea-eum (աժ․)․ ՚ի գոյն կաթին, կաթնագոյն, կաթնեղէն :

› lacteus círculus կամ orbis. ծիր կաթին, յարդգող :

› via láctea. յարդգող, ծիր կաթին :

› láctea colla. սպիտակափառ պարանոցք :

Lactis-is (խգ․)․ մանն, մաննուք, մկան :

Láctito (lto արժ․) կամ }
Lacto-tas-távi-tátum-táre } Երժ․
դիեցուցանեմ, կաթն ջամբեմ, հրապուրեմ, փաղաքեմ, ողորեմ, զգուեմ :

Lactúca-ae (էփ․)․ Հազար՝ բոյս :
» lactúca satíva. Ընտանի հա-
զար :

» lactúca crispa. վայրի հազար :

Lactúcula-ae (էփ․)․ փոքրիկ հա-
զար :

Lacúna-ae (էփ․)․ Խաղ, ծովա-
բաշի, ծովալիճ, ճահիճք,
մօր, ջուր մօրացեալ, եղտիւր,
լիճ, ծովակ, դատարկութիւն,
անջրպետութիւն :

Lacúnar-ris (չլփ․)․ տախտակա-
մած, վերնայարկ, պրշակ, ձև-
ղուն, ցուք :

Lacunátus-ta-tum (անց․ Կրք․)․
Տես Lacúno.

Lacúno - nas - návi - nátum - náre
(նրփ․)․ զմբեթայարդ յօրի-
նեմ, կամարաձև զործեմ, յար-
կեմ :

Lacunósus-sa-sum (աժ․)․ Խո-
ւռչացեալ, գոգեալ, անհասրթ,
զերբուկ, խնդրունդ :

Lacus-us (ար․)․ Լիճ, ծովալիճ,
ծովակ, փոս, խոռոչք :

» lacus vinárius. տաշտ, կոնք,
հնձան գինւոյ, գուբ հնձան :

Lacúsculus-li (ար․)․ Լճակ, ծո-
վակ :

Laedo - dis - aesi - aesum - dere
(նրփ․)․ անիրաւեմ, վնասեմ,
մեղանչեմ, զրկեմ :

Laena - ae (էփ․)․ քղամիդ կար-
միր, դիւթական հանդերձ,
ծիրանի :

Laesio-ónis (էփ․)․ վնաս, անի-
րաւութիւն, թշնամանք,
տոյժ, տուգանք, զրկանք :

Laesus-sa-sum (անց․ Կրք․)․ Տես
Laedo.

» laesa dignitas. յանցանք ար-
քունի, քրէական մեղք :

» fides laesa. ուխտազանցու-
թիւն, ուխտանենգութիւն :

Laetábilis-le կած

Laetabúndus-da-dum } աժ․ ցըն-
ծալից, զուարթաղին, խրա-
խամիտ, ուրախարար, զուար-
թարար :

Laetámen-minis (չլփ․)․ քակոր,
աղբ, պարարտութիւն :

Laetans-ántis (էյժ․)․ զուարթ,
խնդալից, ուրախալից, ցնձա-
լից :

» laetánti ánimo. զուարթագին
սրտիւ, ուրախալից մտօք :

Laetátio-ónis (էփ․)․ զուարթու-
թիւն, ցնծութիւն, խնդու-
թիւն, ուրախութիւն, բերկ-
րութիւն, հաճութիւն, կա-
ցուրդք :

Laete-tius-tissime (Վէ․)․ խնդու-
թեամբ, զուարթագին սրտիւ,
չքեղաբար :

Laetífico - cas - cávi - cátum - cáre
(նրփ․)․ ուրախառնեմ, զուար-
թացուցանեմ, խնդացուցա-
նեմ, աղբ արկանեմ :

Laetificus-ca-cum (աժ․)․ զուար-
թարար, խրախամիտ, ուրա-
խարար :

Laetitia-ae (էփ․)․ բերկրութիւն,
զուարթութիւն, ուրախու-
թիւն, խնդութիւն, ցնծու-
թիւն, կացուրդք, հաճու-
թիւն :

› laetitiā éfferor. *խնդամ ուրաւ խուժիւն մեծ , առաւելում ուրախութեամբ, ցնծամ, կայ- թեմ, իայտամ :*

Laetör-táris-tátus-tári (հար.) ուրախ լինիմ, զուարթանամ, խնդամ, զուարճանամ, բերկ- րիմ :

Laetus-ta-tum (- tior - tissimus) ած. զուարթ , ուրախալից , խնդալի , խրախամիտ , գոհ , հաճ, հաւան, պարարտ, բեր- րի , ծաղկեալ :

Laeva -ae. (եգ.) . սահեակ, ձախ ձեռն :

Laevátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) Տես Laevo.

Laeve (ՋԵ.) . ձախողակի , խո- տորնակս , չաջողութեամբ :

Laevigátio-ónis (եգ.) . ողորկու- թիւն, փայլիւն, յղկումն :

Láevigo -gas -gávi -gátum -gáre (ՆԵԳ.) . յղկեմ, փայլեցուցա- նեմ, քերեմ, ողորկեմ, կոկեմ:

Laevis-ve (աժ.) . ողորկ, փայ- լուն, յղկեալ, հարթ, միա- տարր, դիւր :

Laévitás-tátis (եգ.) . հարթ և ողորկ վայր, միատարր տեղի, ողորկութիւն, մաքրութիւն:

Laevo - vas - vávi - vátum - váre (ՆԵԳ.) . ողորկեմ, յղկեմ, քե- րեմ, կոկեմ, փայլեցուցանեմ:

Laevus-va-vum (աժ.) . ձախող, ձախողակ, 'ի ձախոյ ձեռանէ յաջողակ , յիմար , անմիտ , մտակորոյս , հաշտ, հաշտա- րար, երջանիկ, յաջող, հա-

կառակ, գուժաբեր, աղէտա- լից :

› o ego laevus! ո՛հ անմտու- թեանս, ո՛ղ անհամ մորոտու- թեանս :

Láganum-ni (չգ.) . թելահայս, տափարակ քաքար :

Lagéna-ae (եգ.) . շէշ բոլորշի, սրուակ, ստոման, քսեստ :

› hómines a lagéna. տակառա- պետք, մատուակք :

Lagópus - pódis (եգ.) . սպիտակ կաքաւ :

Lagotróphion-phii (չգ.) . ձկնա- տեան, արգելոցք նապաստա- կաց :

Lagúncula-ae (եգ.) . շէշ տափա- րակ, սրուակ փոքրիկ :

Lalísio - ónis (եգ.) . իշավայր , ցիռ :

Lallo-las-lávi-látum-lare (չգ.) . շարժեմ զորրոցն, մրմնջեմ 'ի ննջեցուցանել զմանուկ :

Lallus - li (ար.) . մրմննջք 'ի ննջեցուցանել զմանուկ :

Lama-ae (եգ.) . մօր, ճահիճք, ծովալիճ, ծովաբաշխ, խաղ, փոս, խրամ :

Lámbito (ՆԵԳ. Ito արգ.) } լի-

Lambo-bis-bi-bere (ՆԵԳ.) } զանեմ, լիզում, լակեմ, լա- փեմ, մօտ քերեմ, քերեալ ան- ցանեմ :

Lamélla-ae } եգ. կռած, թի-

Laméllula-ae } թեղն , սալաքար խողալոյ մանկանց :

Laménta - tórum (չգ.) . ողբք ,

հառաչանք, կոծ, հեծութիւն, ողբումն, լալումն, կարկաչելն հառու :

Lamentabilis-le (աժ.). ողբալի, աղիողորմ, դժնդակ :

Laméntans-ántis (բժ.). ցաւագին, թախծալից, տրտում :

Lamentatio-ónis (եփ.). լալումն, ողբ, ողբումն, կոծ, հառաչանք, հեծութիւն, հեծեծութիւն, աշխարումն :

Lamentátus-ta-tum (անց. ԴԲԲ.). Տես Laméntor.

Laméntor-táris-tátus-tári (հոբ.). սուգ առնում, աշխարեմ, ողբամ, սգամ, կոծիմ, հեծեմ, հեծեծեմ, զլալ հարկանիմ, ցաւիմ :

Laméntum - ti (չդ+.). ողբումն, հեծութիւն, կոծ, լալումն, հառաչանք :

Lámiae-iárum (եփ.). մանկակերկանալք, ջատուկք, վհուկք :

Lámina - ae (եփ.). կռած, թիթեղն :

Lampas - padis (եփ.). ղամբար, լապտեր, ջահ, կանթիղ :

» lampas lunáris. լոյս լուսնի :
» lampas phoébea. լուսաւորութիւն արեգակն :

Lampýris-ridis (եփ.). փոսուռայ, լուսատառն :

Lana - ae (եփ.). բուրդ, գեղմն, ասր, գլաթ :

» lana caprina. մազ այծեաց :

» de lana caprina disputo. վեճեմ զսնտեաց, զբարանեմ, ունայնբարանեմ :

» lanam duco, exerceo կամ traho. գործեմ, վաստակեմ, մանեմ, նիւթեմ :

Lanáris-re կամ } աժ. ասուեղ,
Lanárus-ta-tum } մազեղ, թաւ, բրդով ծածկեալ :

Lanárius-rii (ար.). ասրալաճառ, ասրագործ :

Láncea-ae (եփ.). նիզակ, արդն, գեղարդն, տեգ, սուխն :

Láncino-nas-návi-nátum-náre (նրփ.). պատառեմ, բեկանեմ, յօշեմ, ցեղում, հերձանեմ, վարատեմ, ցրեմ, վասնեմ, սպառեմ :

Láncula-ae (եփ.). պնակ, սկուտեղ, նշարակ, նիզակ փոքր, նժար :

Lánae - ae (եփ.). սպանդանոց, մսավաճառանոց :

Lánepus-ea-eum (աժ.). ասուեայ, ասուեղ, գիրգ, քնքուշ, փափուկ :

Langa-ae (եփ.). կովաղիաց, մողէզ :

Languéfácio (նրփ. Fácio արձ.). նուաղեցուցանեմ, տկարացուցանեմ, պարտասեցուցանեմ, լքուցանեմ :

Languens-éntis (բժ.). կթոտ, նուաղեալ, կթուցեալ, խոնջեալ վաստակ, լքեալ :

Lángueo-ues-ui-uére } լգ. նուա-

Languésco-scis-scere } ղեմ, թալանամ, թալկանամ, թօշնիմ, խոնջիմ, պարտասիմ, թառամիմ, թարշամիմ, խամ

րիմ, տկարանամ, դատարկանամ :

Languide-uidius (Ֆէ.) . թուլութեամբ, նուազութեամբ, յուլարար, ծուլարար :

Languidulus-la-lum (աձ.) . սակաւիկ ինչ լքեալ, անցեալ, չորացեալ :

Languidus-da-dum (-uidior) աձ. թոյլ, նուազեալ, պարտասեալ, կթոտ, կթուցեալ, յամրազնաց, յոյլ, ծոյլ, հեղզ :

Languila-ae (էճ.) . սկուտեղ, նիզակ փոքրիկ, պնակ, նշտրակ, նժար :

Languor - óris (ար.) . թուլութիւն, լքումն, խոնջութիւն, ծուլութիւն, հեղզութիւն :

> aquósus languor. ջրգողական ակտ, ջրգողութիւն : .

Langúria-ae (էճ.) . մողէզ, կովադիաց :

Langúrium-rii (չլտ.) . սաթ, ելեկտրիոն :

Lánia-ae (էճ.) կամ } մսավա-
Laniárium - rii (չլտ.) } ձառանոց, սպանդանոց :

Laniátio - ónis (էճ.) } պատա-

Laniátus - us (ար.) } ուումն, կեղեքածք, լլկանք, տանջանք, չարչարանք :

Laniátus - ta - tum (անյ. դրէ.) . Տես Lánio-ias.

Lanicium-cii (չլտ.) . ասր, բուրդ, գեղմն, գզաթ, վաճառք ասրեղէնք, ասուիք :

Laniéna-ae (էճ.) . սպանդանոց, մսավաճառանոց :

Lánifer-nifera-rum (աձ.) . ասրաբեր, ասուեայ, գեղմնաբարձ, գեղմնաւոր :

Lanificium-cii (չլտ.) . արուեստ ասրագործի, բրդարան :

Laníficus-ca-cum (աձ.) . ասրագործ, ասրավաճառ :

> laníficae soróres. երեքին քորք Պարկայք՝ դիցանոյշք կենաց և մահու :

Lániger-nígera-rum (աձ.) . ասրաբեր, ասուեայ, գեղմնաբարձ, գեղմնաւոր :

Lánio-ias-iávi-iátum-iáre (Երգ.) . պատառ պատառ կոտորեմ, պատառեմ, քձքձեմ, յօշեմ, չարչարեմ, լլկեմ :

Lánio-ónis (ար.) . մսավաճառ :

Laniónius-ia-ium (աձ.) . մսավաճառի :

Lanipéndius-dia-dium } աձ. ա-
Lanipéndus-da-dum } սուեաց կշռող :

Lanista-ae (ար.) . մարտուոյց, ուսուցիչ սուսերական հրահանգաց :

Lanistícia familia-ae (էճ.) . սուսերաձիգ ըմբիշք, մենամարտիկք :

Lanítia-ae } էճ. ասր, բուրդ,
Lanities-éi } վաճառք ասրեղէնք, ասուիք :

Lánius-nii (ար.) . մսավաճառ :

Lanósus-sa-sum (աձ.) . ասուեղ, մազեղ, թաւ :

Lanuginósus-sa-sum (աձ.) . լի մանր մանր փետրովք, լի դաւար հերովք :

Lanúgo-ginis (էգ.). աղուամազ մազ, ստե, տեգ մուրուաց,

գալար հերք :

Lánula - ae (էգ.). նուրբ ասր, բարակ գեղմն :

Lanx-ncis (էգ.). պնակ, ափսե, սկաւառակ, նժար :

» aequa lance. իրաւամբք, արդարութեամբ :

Lapicida - ae (ար.). քարակոփ, դրօշող, քարահատ :

Lapicidina - ae (էգ.). քարակոփութիւն, քարահատք, բովք :

Lapidárius-ria-rium (աձ.). քարեայ, քարեղէն, քարակերտ :

» lapidáriae latómiae. քարահատք, բովք :

Lapidárius-rii (ար.). քարակոփ, քարահատ, դրօշող :

Lápidat - dábat (ԴճԷ.). տեղայ քար յերկնից :

Lapidatio - ónis (էգ.). քարկոծանք, քարընկէցութիւն :

Lapidátor-óris (ար.). քարկոծիչ, քարկոծող :

Lapidésco-scis-scere (չչ+). քարանամ, վիմանամ, սալանամ, խտանամ :

Lapideus-ea-eum (աձ.). քարեղէն, քարեայ, քարակերտ :

» imber lapideus. քարավէժք թանձրատարափք :

Lapicidina-ae (էգ.). բովք, քարահատք :

Lápidο-das-dávi-dátum-dáre (նրգ.). քարընկէցութեամբ քարկոծ առնեմ, քարկոծեմ, քարածիգ լինիմ՝ առնեմ :

Lapidósus-sa-sum (-sior) (աձ.). քարուտ, վիմուտ, ապառաժուտ :

Lapíllulus - li } ար. մանր քար,
Lapíllus - li }

խիճ, կոպիճ, ակն պատուական :

Lapis - idis (ար.). քար, բռնաքար, վէմ, մահաբաճան, ակն պատուական, մղոն, ապուշ, թանձրամիտ :

» assi lápidēs. կարկառ քարանց, քարակոյտ, քարակարկառ :

» lapis vivus. գայլախազ, կայծքար :

» lapis specularis. փեճեկարդ քար, բուքար, տաղկ :

» lapis bibulus. շնչաքար, եփեստեան քար :

» ad. tertium ab urbe lápidem. հեռի 'ի քաղաքէ երեք մղոնաւ :

Lappa - ae (էգ.). մազարիկոն խոտ :

Lappáceus-ea-eum (աձ.). մազարիկոնի :

Lapsabúndus - da - dum (աձ.). մերձ յանկանել, խախուտ, խարխուլ :

Lápsio-ónis (էգ.). կործանումն, անկումն, վճիպանք, սխալանք :

Lapso-sas-sávi-sátum-sáre (չչ+). սայթաքեմ, գայթեմ, գլորիմ, գթեմ, դեգեիմ, դանդաշեմ :

Lapsus-sa-sum (անց. ԴԵԵ.). Տեմ Labor-beris.

» spe lapsus. յուսահատ, անյոյս :

- › lapsus animi. վհատագոյն , սրտաբեկ , լքեալ :
- › mente lapsus. մտակորոյս , յիմար , անմիտ , մորոս , բախած :
- › lapsae res. վատնեալ ինչք , վատնութիւն :
- Lapsus-us (ար.). անկումն , կործանումն , սայթաքումն , գլորումն , դայթումն , սխալանք , վրիպանք :
- › lapsus serpentium. սողալն օձից , սող :
- Láquear-eáris } զգ. սախտակամած յարկ , պրշակ , ձեղուն , առաստաղ , կամար , զմբէթ :
- Laqueáre-ris }
- Laqueátus-ta-tum (անց. ԴԲ.). Տես Láqueo.
- Láqueo - eas - eávi - eátum - eáre (ԵԲ.). վարակեմ տոռամբք , թակարդապատ առնեմ , որսամ 'ի ծուղակս , յորոգայթ արկանեմ , վարմարկեմ :
- Láqueus-ei (ար.). խեղդ , խեղդան , դաւ , նենդ , դարան , որոգայթ , հաղթք :
- Lar - ris (ար.). տուն , բնակութիւն , օթեան , յարկ , հայրենիք :
- › parvo sub lare. ընդ աղքատ յարկաւ հիւղիս :
- › homo sine lare. այր չքաւոր և տնանկ , անկած :
- Lardum - di (զգ.). ճարպ խոզենի :
- › lardi frustum. նուրբ շերտ ճարպոյ խոզենույ :

- Lares-rium (ար.). ընտանի դիք , ուրուականք ծնանելեաց :
- › lares viáles. աստուածք պահպանք փողոցաց :
- Large-gius-gíssime (ՎԲ.). առատաբար , առատապէս , յորդագոյնս , լիագոյնս :
- Largifluus-ua-uum (ար.). յորդ , յորդառատ , յորդահոս :
- Largiloquus-ua-uum (ար.). ճոխաբան , բազմախօս , երկայնաբան , յորդ բանիւ :
- Lárgior-íris-ítus-íri (հար.). տամ , մատուցանեմ , առատացուցանեմ զաուրս , պարգևեմ , առատանամ , թոյլ տամ , թոշուցուցանեմ , շնորհեմ :
- Lárgitas-tátis (ԷԳ.). առատամիտ կամք , առատաձեռնութիւն :
- Lárgiter (ՎԲ.). առատապէս , յորդագոյնս , լիագոյնս :
- Largítio - ónis (ԷԳ.). առատութիւն , առատամիտ կամք , ձիր , պարգև , երախտիք :
- Lárgitor - óris (ար.). պարգևատու , պարգևիչ , առատաձեռն , վատնիչ , շքեղ , մեծաշուք :
- Largiúsculus-la-lum (ար.). սակաւ ինչ առատաձեռն :
- Largus-ga-gum (-gior-gíssimus) ար. առատ , լի , յորդառատ , յորդ , բազում , առատաձեռն , անչափ :
- Láridum-di (զգ.). ճարպ խոզենի :
- Larifuga-ae (ար. et ԷԳ.). թափառական , ընդվայրագնաց , շողաշոյտ :

Larignus-gna-gnum (աճ․)․ հերձ-
 ւոյ, կուենւոյ :
 Larix-icis (ար․ et իգ․)․ կուենի՛
 ծառ, ծորենի, հերձի :
 Larva-ae (իգ․)․ դիմակ, պատ-
 րուակ երեսաց, թանձրամիտ,
 անմիտ, տխմար, ապուշ :
 Larvae - árum (իգ․)․ խուճապք,
 ճիւղաք, արհաւիրք, առա-
 ջօք տեսիլք, ցնորք :
 Larvális-le (աճ․)․ ահագին, ա-
 հաւոր, ահեղ, երկիւղալից,
 սոսկալի :
 Larvátus-ta-tum (աճ․)․ այսա-
 հար, այսակիր, դիւահար :
 Lásanum-ni (չգ․)․ կճիճ մղե-
 ւոյ, միզաման :
 Lascíve (ՌԷ․)․ լկտութեամբ,
 լրբենի երեսօք, յանամօթս,
 անամօթագոյնս :
 Lascívia-ae (իգ․)․ լկտութիւն,
 անառակութիւն, լրբութիւն,
 ժպրհոնութիւն, պաղշոտու-
 թիւն, տուփանք, մարմաջումն :
 Lascivibúndus-da-dam (աճ․)․
 լկտի, անառակ, ցանկասէր,
 պաղշոտ, լիրբ, ժպիրհ :
 Lascívio-vis-vii-vítum-víre (չգ․)
 շուայտիմ, պաղշոտիմ, շուայ-
 լիմ, կեսամ անառակութեամբ,
 անամօթիմ, լկտենամ :
 Lascívilus-la-lum (աճ․)․ փոքր
 մի շուայտասէր, լրբենի :
 Lascívus-va-vum (-vior) աճ․ ան-
 առակ, պաղշոտ, լիրբ, ցան-
 կասէր, լկտի, ժպիրհ :
 » lascívum pecus. երամակք այ-
 ծից, քաղք :

Lassátus-ta-tum (անց․ ԴԷԲ․)․
 Տես Lasso.
 Lassésco-scis-scere (չգ․)․ խոն-
 ջիմ, յոգնիմ, վաստակիմ, տա-
 ժանիմ, պարտասիմ, լքանիմ :
 Lassitúdo-dinis (իգ․)․ խոնջու-
 թիւն, աշխատութիւն, վաս-
 տակ, լքումն, տկարութիւն :
 Lasso-sas-sávi-sátum-sáre (նրգ․)
 աշխատեցուցանեմ, աշխատ
 առնեմ, պարտասեցուցանեմ,
 տաժանեմ, լքուցանեմ, նեղեմ :
 Lássulus-la-lum (աճ․)․ փոքր
 մի խոնջեալ, վաստակեալ :
 Lassus-sa-sum (աճ․)․ խոնջ և
 վաստակ, պարտասեալ :
 » lassus viâ կամ de via. յոգնեալ
 'ի ճանտպարհի, վաստակեալ
 'ի ճանապարհէ :
 » lassus maris. վաստակեալ 'ի
 նաւարկութեան :
 Late-tius-tíssime (ՌԷ․)․ լայնա-
 գոյնս, մեծածիղ երկայնատա-
 րած տարածիւք :
 » late patens. լայնանիստ, լայ-
 նասփիւռ, լայնածաւալ, ընդ-
 արձակագոյն :
 Látebra - ae (իգ․)․ թաքստոց,
 խորշ, բայոց, որջ, մորի, կայ-
 ան, ապաւէն :
 Latebróse (ՌԷ․)․ գաղտ, գաղ-
 տուկ, 'ի ծածուկ :
 Latebrósus - sa - sum (աճ․)․ լի
 խորշիւք, գաղտնի, ծածուկ,
 զանխուլ :
 Latens-éntis (-éntior) Էյժ․ թա-
 քուն, ղողեալ, ծածկեալ,
 գաղտնի :

Laténer (Լէթեթ). դաղտուկ, 'ի ծածուկ, դաղտ, լուելեայն :

Láteo-tes-tui-tère (Լէթեթ). զօղեմ, ծածկիմ, թաղչիմ, սորամուտ ծակախիթ լինիմ :

Later-ris (Լէթրիս). աղիւս :

› láteres cocti կամ cóctiles. աղիւսք թրծեալք հրով :

› láterem lavo. աղիւս լուսնամ, ժամովածառ լինիմ, օգաբանս խօսիմ, զհողմն արածեմ, 'ի հուր զղեմ :

Laterális-le (Լէթալիս-լե). կողմնական, կողմնաւոր :

› laterális dolor. կողախիթ ցաւ, կողացաւ, կողացաւութիւն :

Laterária-ae (Լէթարիա-է). տեղի աղիւսարկի, աղիւսարկութիւն, թրծոց :

Laterárus-ria-rium (Լէթարուս-րիա-րիւմ). աղիւսեայ, աղիւսանման :

› laterária terra. կաւ, աղիւսալք :

Laterárus-rii (Լէթարուս-րի). աղիւսարկու, աղիւսագործ :

Latérculus-li (Լէթրկուլի). աղիւսնուրբ տափարակ՝ փոքր :

Latericius-cia-cium (Լէթրիչիւս-չիա-չիւմ). յատակեալ թրծուն աղիւսով :

Latérna-ae (Լէթերնա-է). լապտեր, կանթեղ :

Laternárus-rii (Լէթերնարուս-րի). լապտերակալ, ջահագրեստեալ :

Látero-ónis (Լէթերոնիս). անձնապահ, թիկնապահ, փուշտիպան :

Latésco-scis-scere (Լէթեսկոս-սչիս-սչերե). տարածանիմ, սփռիմ, լայնիմ, ընդարձակիմ, ծածկիմ :

Latet-tébat-tuit (Լէթեթ-տեթ-տուիթ). անգիտանամ, անծանօթ լինիմ, ոչ ճանաչեմ :

› hoc me կամ mihi latet. ոչ գիտեմ զինչ խօսիսդ, է բանն ծածկեալ լինէն :

Latex - ticus (Լէթեք-տիչիս). աղբերակն, աղբիւր, ջուր, լոյծ նիւթ, հոսանուտ մարմին :

Latiális-le } Լատիալիս-լե
Latiáris-re } Լատիալիս-րե

› latiális Júpiter. Լատիալիս յատիոնական :

› latiális sermo. լատիալիս բարբառ, լատիալիսերէն՝ դաղմատերէն լեզու :

Latíbulum-li (Լէթիբուլի). թաքստոց, մորի, որջ, բայոց, ապաւէն, կայան :

Laticlávius-via-vium (Լէթիկլաւիւս-վիա-վիւմ). ծերակուտական, սինկղիտոսական :

› toga laticlavía. մեկնոց ծերակուտի, սինկղիտոսական ամղան, պճղնաւոր պատմուծան՝ միջնածիրանի նոովմայեցւոց :

Laticlávius - vii (Լէթիկլաւիւս-վի). սինկղիտիկոս, անդամ ծերակուտի, առենակալ, խորհրդական :

Latifólius-lia-lium (Լէթիֆոլիւս-լիա-լիւմ). լայնասաղարթ տերևօք, վարսաւոր, տերևազարդ :

Latifúndium-dii (Լէթիֆունդիւմ-դի). անդատան մեծատարած, ընդարձակ կալուածք :

Latine (ԼԷ-) Լատիներէն, ի Լատին բարբառ, դարձնաբէն:

› latine redk. յեղում ի Լատիներէն լեզու, թարգմանեմ ի Լատին բարբառ:

› latine scio. Լատինազեա եմ, գիտեմ զԼատին բարբառ:

› latine loquor. Լատիներէն խօսիմ, բարբառիմ Լատինացւոց բարբառով:

Latiniensis - se (աձ.) Լատին, Լատինական, Լատինացի, Լատինական:

Latinitas-tatis (էփ.) Լատինացւոց լեզու, Լատին բարբառ:

Latio-ónis (էփ.) բերելն, բանալն, ասնելն, կրելն:

› latío legum. օրէնսդրութիւն, օրէնսդրական իշխանութիւն:

› latío suffragii. զիճակարկութիւն, քուէարկութիւն:

Latitatio-ónis (էփ.) ծածկոյթ, ծածկութիւն, թաքուտ, թաքստոց:

Látito (չլփ. Ito աբձ.) թաքնում, թաքչիմ, զողիմ, ծածկիմ:

Latitúdo - dinis (էփ.) Լայնութիւն, ընդարձակութիւն, տարածութիւն, Լայնանիստ մեծութիւն:

Latómia-ae (էփ.) բողք քարանց, քարահատք:

Lator-óris (ար.) բերող, կրելի, սուրհանդակ, օժընդակ, թրղ-թարեր:

› lator legis. օրէնսդիր, օրէնսդրիչ:

Latrátor-óris (ար.) հաջող, շա-

տախ, շարժող, շարժուող, շարժողիչ, քառ:

Latrátor-us (ար.) հաջուած, զոգանջեան:

Latrina-ae (էփ.) ձեփշ, սպահարանոց:

Latro-ras-rávi-rátum-ráre(չլփ.) հաջեմ, զոգանջեմ, ազազակեմ, խիզախեմ:

› latro te. շարժուող լինիմ, շարժուեմ, բամբակեմ, զբողարեմ:

› verba canina latro. գիծեցուցանեմ բանիւք, խճբճեմ, զայբացուցանեմ, սագաանեմ:

Latro-ónis (ար.) գող, աւազակ, յելուզակ, գանձահատ:

› latrónes. ծարարակ, սատրիշխաղ:

Latrocinális-le (աձ.) աւազակաբարոյ, աւազակուտ:

Latrócinans-ántis (էյձ.) աւազակող, աւազակիչ, սպասակաւոր:

Latrocinátio-ónis (էփ.) } գողութիւն, աւազակութիւն, հուղկահարութիւն, դաւ, նենգ,

Latrocínium-nii (չլփ.) } յափշտակութիւն:

Latrócinor - náris - nátus - nári (հար.) զինուորանամ, զինուորիմ, որսամ, յորս երթամ, զողանամ, աւազակեմ, աւազակութիւնս ստնեմ, հերձում զմարմինս:

Latrunculária tábula-ae (էփ.) տախտակ սատրիշխաղու, տապալի ծարարակի:

Latrunculátor-óris (ար.)․ ապի-
րատ դատաւոր ։
Latrunculus-li (ար.)․ գող, աւա-
զակ ։
 > **latrunculi-lórum**․ ճարտրակ,
 սատրխնջ խաղ ։
Latúniae-iárum (էգ․)․ քարա-
հատք, բոկք քարանց, բանտ,
 կապանք ։
Latus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ Տես
 Fero․
 > **lex lata**․ հռչակեալ օրէնք ։
Latus-ta-tum (- tior - tissimus)
 ած․ լայն, ընդարձակ, լայնա-
նիստ, մեծատարած, մեծա-
ձիգ, մեծանիստ ։
Latus-teris (չլթ․)․ թեր, կողմն,
 կոյս, կող, կուշտ, սնակուշտ ։
Latúsculum - li (չլթ․)․ փոքրիկ
 կուշտ ։
Laudábilis-le (- bílior) ած․ գո-
վելի, լաւ ։
Laudábiliter-lius կամ } ղէ․ գո-
Laudáto-tius-tissime }
 վութեամբ, գովելի օրինա-
կաւ ։
Laudátio - ónis (էգ․)․ գովեստ,
 գովութիւն, դրուատիք, էն-
կովիա, կացրդական դրուա-
տիք, դրուատական բանք ։
 > **laudátio ínebris**․ դամբանա-
կան ճառ ։
Laudatívus-va-vum (աժ․)․ գո-
վելի, լաւ ։
 > **genus laudatívim**․ ցուցական
 հանդիսի ճառ ։
Laudátor-óris (ար․)․ գովելչ, բա-
րեասաց ։

Laudátrix - rícis (էգ․)․ կին գո-
վելչ ։
Laudátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․
Տես Laudo․
Laudátus-ta-tum(-tior-tissimus)
 ած․ գովեալ, հաճեալ, հաւ-
անեալ, մեծարգոյ, պատուա-
կան, յարգոյ ։
Laudicénus-ni(ար․)․ հացկատակ,
 սեղանարոյծ, պատառարոյծ ։
Laudo - das - dávi - dátum - dáre
 (նրթ․)․ գովեմ, դրուատեմ,
 դրուատիս տամ, ընծայեցու-
ցանեմ, անուանեմ, յանուանե-
կոչեմ, յիշատակեմ ։
Láurea - ae (էգ․)․ տերև դափ-
նւոյ, պսակ դափնեայ ։
Laureátus-ta-tum (աժ․)․ պսա-
կաւոր, պսակեալ դափնեայ
 պսակաւ ։
Lauréola-ae (էգ․)․ պսակ յաղ-
թութեան ։
Laurétum - ti (չլթ․)․ դափնիք,
 սնտառ դափնեայ ։
Láureus-ea-eum (աժ․)․ դափ-
նեայ ։
 > **láurea cerása**․ բալ, հալիք
 թթուկնի ։
Láurices - cum (ար․)․ նորածին
 ճագարք ։
Lauricomus - ma - mum (աժ․)․
 պսակեալ դափնեօք ։
Láurifer-rifera-rum } աժ․ պսա-
Láuriger-rigera-rum }
 կաւոր, պսակեալ դափնեայ
 պսակաւ ։
Laurínus-na-num (աժ․)․ դափ-
նեայ ։

Laurus-ri (- rus) (խփ). սարդենի, դափնեայ պսակ, դափնի :

Laus-audis (խփ). գովութիւն, գովեստ, դրուատիք, փառք, փառաւորութիւն, առաքիտութիւն, քաջութիւն, լաւութիւն, պատիւ, յարգ, մեծարանք :

Laute-tius-tissime (Օկէ). առատապէս, մեծապայծառ սպասուք, մեծասպաս փառաւորութեամբ, շքեղաբար :

Lautitia-ae (խփ). շքեղութիւն, մեծապայծառ փառաւորութիւն, պիրճութիւն, ճոխաճանութիւն :

Lautiúsculus-la-lum (աձ). առատ, պայծառ, շքեղ :

Lautumárius-rii (ար). որ բնակէ 'ի քարահատս, բնատաւոր, բնատարակել, կալնաւոր :

Lautúmiae-iárum (խփ). քարահատք, բովք քարանց, բնտ, կալանք :

Lautus-ta-tum (անց. ԴԷԲ). Տես Lavo-vis.

Lautus-ta-tum (-tior -tissimus) աձ. մեծասպաս, մեծապայծառ, փառաւոր, շքեղ, մեծածախ :

› lautus cibus. խոնուազութիւն, համադամք :

› lautum patrimonium. ընչաւէտ մեծութիւն հայրենի ստացուածոց :

Lavácrum-cri (չգլ). աւազան, լուացարան, լոգարան, կոնք, տաշա :

Lavátio-ónis (խփ). լուացում, լուալիք, լոգարան :

Lavo-vas-vávi-vátum-váre (հաճ)

Lavo-vis-vi-autum (lotum)-vere (նրփ. միրտեմ, լոգացուցանեմ, լուանամ, մաքրեմ, քաւեմ, 'ի բաց պարզեմ, սրբեմ :

Laxaméntum-ti (չգլ). թուլութիւն, դաղարում :

Laxátio-ónis (խփ). անջրպետ, բացարձակութիւն, միջոց :

Laxátus-ta-tum (անց. ԴԷԲ). Տես Laxo.

Laxe-xius-xissime (Օկէ). առատապէս, 'ի բազում առատութեան, լիագոյնս, յորդագոյնս :

Láxitas-tátis (խփ). լայնութիւն, տարածութիւն, ընդարձակութիւն :

Laxo-xas-xávi-xátum-xáre (նրփ). լայնեմ, ընդարձակեմ, բանամ, կակղեմ, արձակեմ, լուծանեմ, քակեմ, թուլացուցանեմ, զբօսուցանեմ :

› laxo tempus. բազում և երկայնաձիգ բնս յաճախեմ, յերկարեմ զբանս, երկայնաբան լինիմ :

Laxus-xa-xum (-xior-xíssimus) աձ. լայն, լայնանիստ, ընդարձակ, երկայնաձիգ, յաղթ, անդորր, թոյլ, մեղկ :

› laxum tempus. երկայնաձիգ ժամանակ, հարուստ ժամք :

› laxae habénae. ապարասան, արձակերասան :

› laxae opes. ընչաւէտ մեծութիւնք :

Lea-ae կաճ } էփ. մատակ առիւծ:
 Leaéna-ae }
 Lebes-bétis (ար.). սան, կոնք,
 կաթսայ, պուտնարդ:
 Lecte-tius-tissime (Վ.Բ.). ընտրա-
 նաւ:
 Lectica-ae (էփ.). լկաիք, պատ-
 զարակ, դեսպակ:
 Llecticarius-rii (ար.). կրելի պատ-
 զարակաց:
 Lecticula-ae (էփ.). փոքրիկ պատ-
 զարակ:
 Léctio-ónis (ար.). ընթերցուած,
 ընթերցումն, կարդացումն,
 ընարուծիւն, քաղուածոյք:
 Lectisternium-nii (չդ.). հան-
 դէս կոչնոց դիցն հռովմայեց-
 ւոց:
 Léctito (Նրփ. Ito արձ.). բազում
 անգամ ընթեռնում, ՚ի հարե-
 անցի անցանեմ:
 Lectiúncula-ae (էփ.). համարուտ
 ընթերցուած, կարճ համար:
 Lecto-tas-ávi-átum-áre (Նրփ.).
 յաճախագոյնս ընթեռնում:
 Lector - óris (ար.). ընթերցա-
 նելի, ընթեռնելի, ընթերցող,
 ընթերցիչ, անապանոս, զրա-
 կարդաց եկեղեցւոյ:
 Léctulus - li (ար.). բազմական,
 խշտեակ, անկողին փոքր:
 Lectus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես
 Lego-gis.
 Lectus-ta-tum (- tior - tissimus)
 ած. ընթերցեալ, ընտրեալ,
 ընտիր, սղնիւ, պատուական,
 սքանչելի, քաղեալ, հաւա-
 քեալ:

» lectissimus adoléscentis. երի-
 տասարդ յոյժ բարեացա-
 պարա:
 Lectus-ti (ար.). անկողին, մա-
 հիճք, խշտիք:
 » lecto téneor. անկեալ դնիմ ՚ի
 մահիճս, խօթանամ, հիւան-
 դանամ:
 Lectus-us (ար.). ընտրուծիւն,
 ընտրանք:
 Legális-le (ած.). օրինական, օ-
 րինաւոր:
 Legárium-rii (չդ.). ունդք, դա-
 լարիք, ընդեղէնք, բանջար:
 Legatárium-ria-rium (ած.). կտա-
 կաւ թողեալ:
 » legatária provincia. կուսակա-
 լուծիւն թողեալ կտակաւ:
 Legatárium - rii (ար.). ժառան-
 դաւոր, հրիտակառու:
 Legátio - ónis (էփ.). հրեշտա-
 կուծիւն, դեսպանուծիւն,
 պատգամաւորուծիւն:
 Legátor-óris (ար.). կտակագիր:
 Legátum-ti (չդ.). ժառանգու-
 թիւն, կտակաւ թողեալ ինչք:
 Legátus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես
 Lego-gas.
 Legátus-ti (ար.). պատգամաւոր,
 հրեշտակ, դեսպան, գաւա-
 ռապետ, պատուիրակ:
 Legibilis-le (ած.). դիւրին յըն-
 թեռնուլ, ընթեռնելի:
 Légifer-gifera-rum (ած.). օրի-
 նադիր, օրէնսդիր, օրէնսդրա-
 կան:
 Légio-ónis (էփ.). լեզեովն, բա-
 նակ, զունդ:

մոքեմ, ցածուցանեմ, ողորքեմ, զիջուցանեմ, կակղեմ, մեղմացուցանեմ :

Lenis-ne (- nior-níssimus) ած. ողորկ, հարթ, գեղեցիկ, փափուկ, կակուղ, ազնիւ, քաղցր, հաճոյական, համբոյր, զգօն, մարդասէր, բարեբարոյ :

Lenis-is (ար.). հնձան, կարաս փայտեայ :

Lénitas-tátis } եփ. գրպանք,
Lenitúdo-dinis } կակղութիւն, փափկութիւն, մեղկութիւն, քնքշութիւն, քաղցրութիւն, մարդասիրութիւն :

Léniter-nius-níssime (Վէ.). ախորժեղի օրինակաւ, քաղցրաբար, մեղկութեամբ, հաճութեամբ :

Leno-ónis (ար.). կաւատ, միջնորդ :

Lenocínium - nii (չլէ.). կաւատութիւն, հրապոյրք, քծինք, զգուանք, փաղաքշանք :

Lenócínor-náris-átus-ári (հար.). կաւատութեան գործս գործեմ, գգուեմ, փաղաքշեմ, փայփայեմ, հրապուրեմ :

Lenónius-ia-ium (ած.). կաւատութեան, կաւատի :

Lens-endis (եփ.). անիծ, մանր ոջիլ, սերմ ոջլոյ :

Lens-entis (եփ.). ոսպն :

Lente-tius-tíssime (Վէ.). դանդաղանօք, մեղմով, հանդարտիկ, յանհոգս, ծուլարար, հեղգութեամբ :

Lentéscó-scis-scere (չլէ.). մեղկանամ, թուլանամ, հեղգանամ, յուլանամ, ծուլամ :

Lenticula-ae (եփ.). ոսպն, պիսակ երեսաց :

Lenticuláris-re (ած.). ոսպնեայ :

Lentiginósus-sa-sum (ած.). որունի պիսակս յերեսս :

Lentigo-ginis (եփ.). պիսակ երեսաց :

Lentiscifer-scífera-rum (ած.). որ բուսուցանէ հերձիս :

Lentiscínus-na-num (ած.). հերձուոյ :

Lentiscus-sci (եփ.). հերձի :

Léntitia-ae (եփ.). մաճանողութիւն, կակղութիւն :

Lenitúdo-dinis (եփ.). դանդաղանք, հեղգութիւն, ծուլութիւն, յուլութիւն, յապաղութիւն :

Lento-tas-ávi-átum-áre (նրէ.). ծռեմ, թիւրեմ, կորացուցանեմ, յերկարեմ, ձգեմ, յապաղեցուցանեմ :

> lento remos. վարեմ թիակօք, ղեկավարեմ, նաւեմ, նաւարկեմ :

> lento arcum. մտանեմ ընդ աղեղն ձեռօք իմովք, ընդ գիրկս մտանեմ, լարեմ զաղեղն :

Lentor-óris (ար.). մաճանողութիւն, կակղութիւն :

Léntulus-la-lum (ած.). յամբազնաց, մեղմազնաց, դանդաղական :

Lentus-ta-tum (- tior-tíssimus) ած. կակուղ, ծռելի, ամոքելի,

մածանող, մատղող, յամր, դանդաղազին, հեղգ, յոյլ, ծոյլ, անփոյթ, թոյլ, կթոտ :
 Lenúnculus - li (ար.). կաւատ, պատերազմիկ նաւակ, նաւ հինից :

Leo-ónis (ար.). առիւծ, առիւծ' աստեղատուն :

Leoninus-na-num (աթ.). առիւծական :

Leopárdus - di (ար.). յովազառիւծ :

Lépidé - pídius - díssime (ճէ.). բարւոք, ազնուազոյնս, վայելչութեամբ, քաղցրաբար :

Lépidus-da-dum (- pídiór - díssimus) (աթ.). ասորժական, սիրուն, վայելուչ, մարդասէր, բարեբարոյ :

› lépidum caput. այր շնորհալից, անձն բարեբար :

Lepor-óris (ար.). շնորհք, գեղ, վայելչութիւն, ազնուականութիւն, բարք բարեբարք :

› sermónis կաճ dicéndi lepor. պերճաբանութիւն, վայելչութիւն խօսից :

Leporárium - rii (չգ.). ձկնատեան, արգելոցք երէցոց :

Leporínus-na-num (աթ.). նապաստակի :

Lepos - óris (ար.). գեղեցկութիւն, վայելչութիւն, բարք բարեբարք, շնորհք, բարեբարութիւն, ազնուականութիւն :

Leprae-rárum (իգ.). բորոտութիւն, ուրկութիւն :

Lepus-poris (ար.). նապաստակ :
 Lepúsculus - li (ար.). ձագ՝ կորիւն նապաստակի, փոքրիկ նապաստակ :

Lessus-us (- essi) ար. լալուճն, լալիւն, լալօնք, ողբունճն, կոծ, ողորմ :

Letális-le } (աթ.). մահացու, մահաբեր :
 Lethális-le }

Letáliter } (ճէ.). առ 'ի մահ, մահաբեր :
 Letháliter }

հացու մեղօք, մահուչափ :
 Letátus-ta-tum } (անյ. րբբ. Տես
 Lethátus-ta-tum }

Leto և Letho.

Lethargia - ae (իգ.). թմբրութիւն, մահաքունքնէութիւն :

Lethárgicus - ca - cum (աթ.). թմբրական, թմբրեցուցիչ :

Lethárgicus - ci (ար.). անկեալ յախտ թմբրութեան, թմբրեալ, մոլեգին, մոլի :

Lethárgus-gi (ար.). մահաբեր՝ մահաքունքնէութիւն, ախտ թմբրութեան :

Léthifer-thifera-erum } (աթ.). մահաբեր, մահացու :
 Létiifer-tifera-erum }

Letho-thas-ávi-átum-áre } (ըրգ.
 Leto-tas-távi-tátum-táre } սպանանեմ, մեռուցանեմ, յարւէ՝ 'ի կենաց արկանեմ, յոչինչ զարձուցանեմ, չքացուցանեմ :

Lethum-thi } (ըրգ.). մահ, օրհաս,
 Letum-ti } վախճան :

Leucánthemis-thémidis (էփ.) } և-
Leucánthemis-mi (ար.) }
բիցուկ, անթեմի :

Leucáspis phalanx-lángis (էփ.) .
փաղանդ վառելոց 'ի սպիտակ
ասպար :

Leucócomos-mi (էփ.) . նոնենի :

Leucócion - ii (լչփ.) . սպիտակ
մեմփաճաղիկ, ձագախոտ :

Léucon-ci (լչփ.) . սպիտակ ա-
րագիլ :

Leucónicum-ci } լչփ. բարակա-
Leucónium-nii }
ման ասր :

Leucophaeátus - ta - tum (աձ.) .
սևազգաձ, գորշախայտ :

Leucophaeus - aea - aeum (աձ.) .
գորշ, թուխ, մթին, սեւա :

Levámen-minis } լչփ. թեթևու-
Levaméntum-ti }
թիւն, դիւրու թիւն, սփոփու-
թիւն, փոփոզանք :

Levátio-ónis (էփ.) . վերացումն,
համբարձումն, դիւր, հան-
գիստ, սփոփանք :

Levátus-ta-tum (անց. Կրթ.) . Տեւ
Levo.

Levículus - la - lum (աձ.) . փոքր-
ուկի, թեթևագոյն :

Levidénsis-se (աձ.) . կերպասեայ,
մտաքսեայ, դիպակագործ :

Levifidus-da-dum (աձ.) . թերա-
հաւատ, սակաւահաւատ :

Levigátio-ónis (էփ.) . ողորկու-
թիւն, փայլիւն :

Lévigo - gas - gávi - gátum - gáre
(նրփ.) . յղկեմ, ողորկեմ, կո-
կեմ, փայլեցուցանեմ, քերեմ :

Lévipes-vípedis (ար.) . արագոտն,
կրագազնաց, արագընթաց :

Levir-ri (ար.) . տազր, եղբայր
առն՝ կնոջ, աներ փեսայի :

Levis-ve (- vior - víssimus) աձ.
թեթև, թեթևաբեռն, փոքր-
ուկի, արագ, փոյթ, շոյտ,
կայտառ, անպիտան, անշահ,
յողողող, յեղյեղուկ :

» miles levis կամ levis armatú-
rae. թեթևազէն զինուոր,
մեկնակազէն, մենազինեալ :

Levis-ve (աձ.) . ողորկ, յղկեալ,
փայլուն, յարդարեալ, հարթ,
դիւր, միատարր :

» frons levis. ճակատ ողորկ,
համբոյր դէմք :

Levisómnus-na-num (աձ.) . քնէ-
աձ, քնեայ :

Lévitas-tátis (էփ.) . թեթևու-
թիւն, յողողողու թիւն մտաց,
յեղյեղուկ բարք, անապար-
ծութիւն, վատութիւն :

Lévitas-tátis (էփ.) . տեղի տա-
փարակ, հարթ և ողորկ վայր,
ողորկութիւն, փայլիւն :

Léviter-vius-víssime (Վլթ.) . թե-
թևագոյնս, թեթևս, կար-
ճառօտս, կարճ 'ի կարճոյ,
մեղմով իմն :

» léviter attingo stúdia. 'ի հա-
րեանցի սնցանեմ ընդ զիրս,
վարկապարաղի ուսանիմ :

» léviter eruditus. թերակատար
իմաստուն, կէս զիտուն :

Levo-vas-ávi-átum-áre (նրփ.) .
ամբառնամ, վերացուցանեմ,
բարձրացուցանեմ, թեթևա-

ցուցանեմ, դիւրեմ, փրկեմ,
ազատեմ, սփոփեմ, հանգու-
ցանեմ, օգնեմ :

Levo-vas-vávi-vátum-váre (նշտ.)
ողորկեմ, յղկեմ, կոկեմ, քե-
րեմ, փայլեցուցանեմ :

Levor-óris (ար.) փայլիւն, ո-
ղորկութիւն :

Levus-va-vum (աժ.) ձախողակ,
'ի ձախոյ ձեռանէ յաջողակ,
անմիտ, յիմար, հաշտարար,
երջանիկ, յաջող, գուժաբեր,
աղէտաւոր :

Lex-egis (եգ.) օրէնք, օրէնս-
դրութիւն, օրինադրութիւն,
դաշն, պայման, կարգ, կանոն,
հրաման, պատուէր :

» ago lege. ըստ օրինաց գոր-
ծեմ, ըստ ստացելոյն յօրէնս
առնեմ :

» ea lege ut. պայման 'ի միջի
եղեալ զի, միայն թէ, այն-
պէս զի, բայց սակայն :

» rogo legem. օրինադրեմ, օրէնս
խնդրեմ, օրէնսդիր լինիմ :

» sine lege. յանկարգս, խառն-
իխուռն :

Léxicon-ci (չլտ.) բառագիրք,
գիրք անուանց՝ բանից՝ բար-
բառոց, բարբառարան :

Lexidium - dii (չլտ.) քաղցրա-
բան բանք, ձայն բարբառոյ
ողորջանաց :

Lexis-is (եգ.) բան, խօսք, ա-
սացուած, բարբառ, անուն :

Libámen-minis } չլտ. նուէր, հե-
Libaméntum-ti) զուսն ըմպելեաց 'ի պատիւ

դից, ճաշակ, համ, փորձ,
հանդէս :

Libanótiis-tidis (եգ.) ինքնաբոյս
կնդրուկ, խնկուռի :

Libánotus-ti (ար.) հողմ արե-
մտեան հարաւոյ :

Libárius - rii (ար.) ծաղարար,
պղպկունտրագործ :

Libátio-ónis (եգ.) նուէր, նուի-
րուսն ըմպելեաց, հեղուսն
գինւոյ 'ի պատարագ դից,
մատուցումն, ընծայ :

Libátus-ta-tum (անց. րբէ.) Տես
Libo.

Libélla-ae (եգ.) բնիոն, դանգ,
խերեէշ, հարթադէտ, հար-
թակշիռ, ջրակշիռ :

» ad libéllam. մինչև ցլետին
նաքարակիտն :

Libellárium - rii (չլտ.) դարան
գրոց, մատենադարան :

Libellátici - córum (ար.) մուր-
հակականք, մուրհակաւորք,
քրիստոնեայք որ գնէին 'ի
հեթանոսաց գիրս յապահո-
վութեան 'ի ժամանակս հա-
լածանաց՝ որպէս թէ զոհս
մատուցեալ իցեն աստուա-
ծոց :

Libéllio - ónis (ար.) սուրհան-
դակ, օժընդակ, թղթաբեր,
թղթաբաշի, գրավաճառ,
դպիր, գրիչ, ընդօրինակիչ,
օրինակագիրծ :

Libéllulus - li (ար.) մատենիկ,
փոքրիկ գիրք :

Libéllus - li (ար.) փոքրիկ մա-
տեան, մատենիկ, գիր յուշ-

արար, նամակ, թուղթ, վկայական գիր, գրգռութիւն, գիր կոչելոյ 'ի դատաստան :

» libellus famosus. եպերական գիր, տոմս թշնամանիկ :

» libellus memoriális. յիշատակարան, յուշարար գիր, հրահանգք :

» a libellis. պատգամաբեր, ատենադպիր, զրուցարբեր, բանբեր, համբաւարբեր :

Libens-entis (-ntior-ntissimus) ած. ինքնայօժար, փութկոտ, ինքնակամ, կամաւոր :

» libénti ánimo. 'ի կամակարուց, ինքնակամ կամօք :

Libénter-tius-tissime (ՎԷ). կամակար մտօք, ինքնակամ կամօք, ինքնայօժար փութով, կամաւ, ըստ հաճութեան կամոց :

Libéntia-ae (ԷԳ). հաճութիւն, հաճոյք, զուարճութիւն, շնորհք :

Liber-bri (ար). գիրք, մատեան, դպրութիւն, հատոր, յիշատակարան, կեղև, արձանագիր, փոճոկ, պատիճ :

» assessórius liber. գիրք որ ճառէ զպաշտամանց օգնականի դատաւորին :

Liber-ra-rum (աժ). աղեկամի, ազատ, ինքնիշխան, անձնիշխան, անկեղծաւոր, համարձակ, յստակամիտ :

» liber metu. աներկիւղ, քաջասիրտ, անահ, աներկեան :

» liber a légibus. ազատ կա-

ցուցեալ, առաւելեալ, որունի առանձինն շնորհս ինչ :

» liber legum. անհարկ, ապահարկ :

Liber-beri (ար). որդի, որդեա՛նուստր, զաւակ, եղբորորդի, քեռորդի, սերունդ, պայազատ :

Liberális-le (-lior-líssimus) աժ. միամիտ, յստակամիտ, առատաձեռն, ազնուական, ուստանիկ, սղատ, մարդասէր, բարեբարոյ, քաղցր :

» liberáles artes. ազատական՝ ազնուական սրուեստք :

Liberálitas - tátis (ԷԳ). միամտութիւն, ուղղութիւն, շքեղութիւն, առատամիտ բարք, ազնուականութիւն :

Liberáliter - lius - líssime (ՎԷ). ազնուական մտօք, առատամիտ կամօք, ազնուազոյնս, գեղեցիկս :

Liberátio-ónis (ԷԳ). ազատութիւն, փրկութիւն, թողութիւն, արձակութիւն, արձակուրդ :

Liberátor-óris (ար). ազատիչ, փրկիչ, ապրեցուցիչ :

Libere-bérius-érrime (ՎԷ). ազնուազոյնս, ազատադէմ, ազնուական մտօք, համարձակազոյնս :

Líberi - rórum (ար). զաւակք, որդիք, ուստերք, սերունդք, պայազատք :

Líbero - ras - rávi - rátum - ráre (ՆԷԳ). ազատեմ, ապրեցու-

ցանեմ, փրկեմ, զերծուցանեմ, արձակեմ, թափեմ, հանեմ, բառնամ :

⚭ culpā libero. արձակեմ 'ի մեղաց, թողում զմեղս, արդարացուցանեմ :

» libero fidem. պահեմ զհոստոսումն, ուխտակալ լինիմ :

Libérta-ae (խփ.). աղախին յազատութիւն հանեալ :

Libértas-tátis (խփ.). ազատութիւն, անձնիշխանութիւն, համարձակութիւն, անառակութիւն :

» ássero me in libertátem. յազատութիւն դառնամ, փրկեմ զանձն իմ 'ի ձեռաց այլոց :

Libertína-ae (խփ.). նաժիշտ հասեալ յազատութիւն :

Libertinitas-tátis (խփ.). պայման կենաց հասելոցն յազատութիւն :

Libertínus-na-num (աժ.). հասեալ յազատութիւն, ազատեալ 'ի գերութենէ :

Libertínus-ni (աբ.). սարուկ արձակեալ 'ի գերութենէ :

Libértus - ti (աբ.). ազատեալ, ծառայ յազատութիւն հասեալ :

Libet-bébat-buit (բճգ.). հաճոյ թուի, ընդունելի լինի :

Libidinor-náris-átus-ári (հաբ.). շռայլիմ, զեղիսիմ, շռայտիմ, պաղշոտիմ, կեամ անառակութեամբ :

Libidinóse-sius (ձք.). անառակ ցանկութեամբ, լկտութեամբ :

Libidinósus-sa-sum (-sior-sissimus) աժ. պաղշոտ, անառակ, զեղիս, խառնագնաց, ապերասան, յայրատ :

Libido - dinis (խփ.). տոփանք, ցանկութիւն, անառակութիւն, պաղշոտութիւն, անխառնութիւն, իղձք, միտք, քիմք, ախտ, կարիք, ախորժութիւն :

Libitum-ti (չլք.). հաճութիւն, հաճոյք, յօժարութիւն, կամք :

Libo-bas-bávi-átum-áre (նրգ.). նուիրեմ ընպելիս 'ի պատիւ դից, սունում զհամ, ծաշակեմ, հաճեալ հաւանիմ :

Libónotus-ti (աբ.). հոլմ արեմտեան հարաւոյ :

Libra-ae (խփ.). լիտր, կշռորդ, կշիռ, հարթակշիռ, հարթագէտ, ջրակշիռ :

Librális-le (աժ.). լտեր միոյ :

Librámen-minis }
Libraméntum-ti } աժ. հաւասարութիւն, հասարակակշիռն կշիռ, համեմատութիւն :

Librária - ae (խփ.). դրամաձուանոց, խսնութ գրոց :

Librariólus-li (աբ.). օրինակագիծ, ընդօրինակիչ, դպիր, գրիչ :

Librárium - rii (չլք.). պատուհան՝ դարան գրոց, մատենագարան, դիւան, մատենակալք դիւանաց :

Librárius-ria-rium (աժ.). մատենաւոր, մատենագիր, լտեր միոյ :

> libraria taberna. գրավաճառանոց, խանութ գրոց :

Librarius - rii (ար.) վաճառական գրոց, գրավաճառ :

Libratio - ónis (էփ.) հաւասարակշիռ չափ, չափելն զհարթութիւն երկրի :

Librator - óris (ար.) հարթիչ, հաւասարիչ, պարսաւոր :

Libratus - ta - tum (անց. րբ.) **Տես** Libro.

Librile-lis (չլտ.) կշիռ, կշռորդ :

Librilis-le (աթ.) լտեր միոյ :

Libripens - éndis (ար.) հասարակաց կշռօղ, կշռիչ գրամոյ :

Libro-ras-rávi-átum-áre (նրփ.) կշռեմ, հասարակակշիռ գործեմ, հաւասարեմ, յերկրայս արկանեմ, քննեմ, խուզեմ :

Libs-bis (ար.) հողմարեւմտեայ հարաւոյ :

Libum-bi (չլտ.) նկան, շօթ, գրտակ, կցակ,

> adórea liba. քաքար, կարկանդակ, պղակունդ, հաստեայք :

Luburna-ae } էփ. նաւ հինից,
Liburnica-ae } պատերազմիկ նաւակ :

Liburnus-ni (ար.) բարձիչ պատգարակաց, կրելի դեսպակաց :

Licens-éntis (- tior) աթ. անառակ, աներասանակ, համարձակ, ժպիրհ, ցոփ :

Licénter - tias (Ափ.) անկարգ ցանկութեամբ, լրբենի երեսօք, անամօթագոյնս, յանամօթս :

Licéntia-ae (էփ.) թողութիւն, հրաման, անառակութիւն, ապարասան բարք, անամօթութիւն, լկտութիւն, լրբութիւն :

Licentiósus-sa-sum (աթ.) անառակ, ցոփ, ապերասան, աներասանակ :

Liceo-ces-cui-citum-cére (չլտ.) գին հատանեմ 'ի հասարակաց վաճառս :

Liceor-céris-citus-céri (հար.) 'ի հասարակաց վաճառս գնոց առնում, առաւել մատուցանեմ յաճրդի :

Licet-cébat-cuit (րճլ.) արժան է, օրէն է, հնարաւոր է, մարթ է, մարթի :

> per me licet. որչափ 'ի կարի իմում իցէ, ըստ իմում կարի :

Licet (չլկ.) թէ և, թէպէտ և :

Lichen-énis (ար.) որքին, արած, լօռ, մամուռ քարանց՝ ծառոց, քարաքոս :

Licia-ciórum (չլտ.) աղբն, անկուած, առէչ, հիւսք :

Licitatio - ónis (էփ.) աճուսն գնոց 'ի հասարակաց վաճառս :

Licitátor-óris (ար.) առաւելատու, աճեցուցիչ գնոց յաճրդի :

Licite } Ափ. ըստ իրաւանց, օրի-
Lícito } նաւոր օրինօք, 'ի յիրաւի, իրաւացիկ մտօք :

Lícitor - táris - tátus - tári (հար.) աճեցուցանեմ զգինս, դնեմ 'ի հասարակաց վաճառս :

Lícitus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես
Líceo և Líceor.

Lícium-cii (չլտ.). առէչ, ազբն,
հիւսք, անկուած :

Lictor-óris (ար.). նուիրակ, վա-
րոցաւոր, պատգամաւոր, կա-
լանաւորակապ, դահիճ :

Lictórius-ria-rium (աթ.). վա-
րոցաւորի, անագորոյն, չարա-
շուք :

Lienósus-sa-sum (աթ.). փայծա-
ղոտ, փայծաղնացաւ :

Lientéria-ae (իգ.). ողորկաղու-
թիւն, տհալական թանչք,
կակղութիւն որովայնի :

Lientéricus-ca-cum (աթ.). ցան-
կասէր, պազշոտ, թանչակալ,
յախտ տհալական թանչից
հիւանդացեալ :

Ligámen-minis (չլտ.)

Ligaméntum-ti (չլտ.)

Ligátio-ónis (իգ.)

Ligátúra-ae (իգ.)

կապ, յօդ, դօդ, յօդակապ,
կապումն, միաւորութիւն :

Ligans-ántis (բթ.). կապող, կա-
պիչ :

Ligéllum-li (չլտ.). տնիկ, խուղ,
խորշ, հիւղ, խրճիթ, խղիկ :

Lignárius - rii (ար.). մայրեւոր,
փայտահար, հիւսն, շինող,
տնաշէն :

Lignátio - ónis (իգ.). հատումն
փայտից, հատանելն զփայտ :

Lignátor - óris (ար.). զինուոր
փայտակոտոր :

Lignéolus-la-lum }
Ligneus-ea-eum } աթ. փայտե-

ղէն, փայտեայ, փայտագործ,
փայտակերտ :

Lignor-náris-nátus-nári (հոր.).
հատանեմ՝ հարկանեմ փայտ :

Lignósus-sa-sum (աթ.). փայ-
տային, փայտաւոր, փայտե-
ղէն :

Lignum-ni (չլտ.). փայտ, ատաղձ :

Ligo-ónis (ար.). բահ, փայտոտ,
քերիչ երկրի, քերոց, բրիչ :

Ligo-gas-gávi-átum-áre (նրգ.).
կապեմ, յարեմ, կցեմ, պնդեմ,
ճնշեմ, ճմլեմ, պատատեմ,
պատեմ խանձարրօք :

Ligula-ae (իգ.). փոքրիկ լեզու,
լեզուակ, փոկ, խրացք, բա-
հակ, ծփելի, մեծ տարզալ :

Ligúrio-is-ívi-ítum-íre (նրգ.).
լիզանեմ, լիզում, խածանեմ,
խայթեմ, լափեմ, լիզաջինջ
առնեմ :

Liguritor-óris (ար.). պատառա-
բոյծ, որկորամուլ, որովայնա-
պարար, շատակեր :

Ligústrum-ri (չլտ.). խստափայտ,
նարօտի, բարձուկնեակ :

Liliáceus-ea-eum (աթ.). շուշա-
նակերպ, շուշանագգի, շու-
շանական :

Liliétum-ti (չլտ.). պարտեղ շու-
շանաց :

Lilium-lii (չլտ.). շուշան :

Lima-ae (իգ.). խարտոց, յար-
դարումն, ուղղութիւն, սըր-
բագրութիւն :

Limárius-ria-rium (աթ.). տղմա-
խառն, տղմուտ, ցխոտ, աղ-
տեղի :

Limáte-tius (ԱԹ․)․ գեղեցիկս , մաքրութեամբ , կատարելապէս , ըստ կանոնաց :

Limátulus-la-lum (աժ․)․ մաքուր , փայլուն , ջինջ , նուրբ , նրբաւարտ , բարակ :

Limátus-ta-tum (անց․ դրժ․)․
Տես Limo-mas.

Limátus-ta-tum (-tior) աժ․ մաքրեալ , սրբեալ , ողորկ , յարգարեալ , զարգարուն :

Limax-ácis (ար․ et էգ․)․ գաղտակուր երկրի , խղունջն :

Limbolárius - rii } ար․ որ կարէ
Limbulárius - rii }
գեղանցս հանդերձից , ժապաւինող :

Limbus-bi (ար․)․ քղանցք , ժապաւէն , վերջաւորք , ծոպք :

Limen-minis (չգ․)․ սեամք :

› limen vitae. սկիզբն կենաց :

Limenárchá-ae (ար․)․ պահպանակետ նաւահանգստի :

Limes-mitis (ար․)․ ծանապարհ , շաւիղ , ուղի , փողոց , սահման , սահմանակողմն :

Limínáris-re (աժ․)․ սեմոց , յառաջընթաց , պատրաստիչ :

Limis-me (աժ․)․ խոտորնակ , կողմնակի , կոր , թիւր , կամակոր :

Limitáris-re (աժ․)․ սահմանարկու , սահմանակից , սահմանորդ , արուարձական :

Limitátio-ónis (էգ․)․ սահման , որոշումն :

Limitátus-ta-tum (անց․ դրժ․)․
Տես Límito.

Límito (նրգ․ Ito արժ․)․ սահմանս հատանեմ , չափ դնեմ , ամփոփեմ , կարձեմ :

Límitor-táris-tátus-tári (կր․)․ սահմանիմ , ամփոփիմ , կարձիմ , պնդիմ :

Límitrophus-pha-phum (աժ․)․ սահմանակից , սահմանորդ , մտաւոր , արուարձական :

Limo (ԱԹ․)․ խոտորնակս , կողմանակի , կամակորս :

› limo video. ընդակամբ նայիմ , խեթիւ՝ գար հայիմ :

Limo-mas-mávi-mátum.-máre (նրգ․)․ խարտեմ , յարգարեմ , ուղղեմ , սրբագոյն գործեմ , 'ի գլուխ հանեմ :

Límósus-sa-sum (-sior) աժ․ խոհերական , տղմուտ , տղմախառն , ցխոտ , զազիր :

Límpidus-da-dum (-pidior-díssimus) աժ․ վճիտ , ականակիտ , մաքուր , ջինջ , յստակ , սեռն , թափանցիկ :

Límpitúdo-dinis (էգ․)․ ականակիտ մաքրութիւն , անպղտոր յստակութիւն :

Límulus-la-lum (աժ․)․ փոքր մի ծուռ , ծամածուռ :

Límus-ma-mum (աժ․)․ խոտորնակ , կողմնակի , կոր , կամակոր , թիւր :

› aspicio limis óculis. խեթիւ՝ գար հայիմ , ընդակամբ նայիմ :

Límus-mi (ար․)․ գայու , ցիխ , տիղմ , սիկ , խոհեր :

Línaméntum-ti (չգ․)․ կտաւ , կերպաս , սուուի :

Linárius-rii (ար․)․ վաճառական
կտաւոյ, կտաւագործ :

Linctus-ta-tum (անց․ ԿՐԷ․)․ Տես
Lingo.

Linctus-us (ար․)․ լափումն :

Línea-ae (էֆ․)․ թել, ասղանի,
շաղամաթ, առասան, կար,
գիծ, սող, սողան :

» primas líneas duco. զառաջին
գիծս դրոշմեմ, ստուերագրեմ,
ծրագրեմ, թեթեւ նկարեմ :

» transílio líneas. անցանեմ զան-
ցանեմ զսահմանաւ :

Lineaméntum-ti (չլէ․)․ գիծք,
սողք, նկարագիր երեսաց,
կերպարանք :

Lineáris-re (ած․)․ գծակերպ,
գծական :

» pictúra lineáris. ստուերագիր,
ծրագիր, նկար :

Lineátio-ónis (էֆ․)․ ձև գծիւք,
գիծք, գծագրութիւն :

Lineátus-ta-tum (անց․ ԿՐԷ․)․
Տես Líneo.

Líneo - eas - eávi - eátum - eáre
(նրֆ․)․ գիծս դրոշմեմ, ծրա-
գրեմ, ստուերագրեմ :

Linéola-ae (էֆ․)․ փոքրիկ գիծ,
դրոշմ :

Líneus-ea-eum (ած․)․ կտաւի,
կտաւեայ :

Lingo-gis-nxi-nctum-gere (նրֆ․)
լիզանեմ, լիզում, լիզաջինջ
առնեմ, լակեմ, լափեմ :

Lingua-ae (էֆ․)․ լեզու, բար-
բառ, խօսք, ճառ, ճարտարա-
խօսութիւն, ճարտարաբան
բանք, գաւառական բարբառ :

» lingua búbula. զաղտիկուր,
եզնալեզու :

» lingua mercéde astricta. շա-
հասէր բերան, օգտախնդիր
լեզու :

Linguax-uácis (ած․)․ լեզուանի,
շատախօս, շաղփաղփ :

Língula-ae (էֆ․)․ սար, սարաւ-
անդ, սարաւանդակ, դարաւ-
անդ, հրուանդան :

Lingulátus-ta-tum (ած․)․ ողորկ,
բարուք գործեալ, յարգար :

Linguósus-sa-sum (ած․)․ շա-
տախօս, լեզուանի, շաղփաղփ :

Liniger-nigera-rum (ած․)․ բե-
հեղազգեստ, զգեցեալ պատ-
մուճան բեհեղեայ :

Línio-is-ívi-ítum-íre կած
Lino-nis, livi կած-ni, litum-nere)
նրֆ․ իւղեմ, օծանեմ, սպե-
ղանիս 'ի վերայ դնեմ, սքո-
ղեմ, ծածկեմ, աղտեղեմ, շա-
ղախեմ :

Linquo - uis - iqui - ictum - uere
(նրֆ․) թողում, ընկենում, ար-
ձակեմ, լքանեմ, զանց առնեմ :

» linquor ánimo. անկանիմ յու-
ժոյ, լքանիմ, թալանամ, վա-
տասրտիմ, թալկանամ, սրտա-
ռուչ սրտաբեկ լինիմ, սրտա-
բեկիմ, նուաղեմ :

Linteámen-minis (չլէ․)․ կտաւ
ասուեայ, ասուի, կերպասեայ
հանդերձ :

Linteárius-ia-ium (ած․)․ կտաւ-
եայ, կտաւի :

Linteárius - rii (ար․)․ կտաւա-
գործ, ոստայնանկ :

Linteátus-ta-tum (աթ.). ձորձ կտաւի զգեցեալ, բեհեզազգեստ :

Linteo-ónis (ար.). կտաւագործ, ոստայնանկ :

Lintéolum - li (չլտ.). սպիտակ կտաւ, թաշկինակ, վարշամակ, կապերտ :

Linter-tris (ար. et իգ.). մակոյկ, նաւակ, կուր, կարկուրայ, հրնձան փոքրիկ, գուբ հնձան :

Línteum-ei (չլտ.). կտաւոտեակ, պաստառակալ, ղենջակ, դաստառակ, ընթանոց, վարշամակ

Línteus-ea-eum (աթ.). կտաւի, կտաւեայ :

Lintrárius-rii (ար.). նաւավար, նաւուղեղ :

Lintrículus - li (ար.). նաւակ, նաւակիկ, կուր, մակոյկ :

Linum-ni (չլտ.). կտաւ ասուեայ, ոստայն, թել, շաղամաթ, ասղանի :

Líppio-pis-pívi-pitum-píre (չլտ.) գիճակն՝ բիծաբեր լինիմ :

Lippitúdo - dinis (իգ.). զիջութիւն աչաց, բիծ :

Lippus-pa-pum (աթ.). բծաբեր, գիճակն :

Liquábilis - le (աթ.). հալելի, լոյծ, հալական, ձուլական, ձուլելի :

Liquámen-minis (չլտ.) } ձոլ, հալուփն, լուծութիւն, լուծուփն, ձուլած :

Liquátus-ta-tum (անց. րբբ.).

Տես Liquo.

Liquefáciens-éntis (բյթ.). հալելչ, լուծող, ծորան :

Liquefácio (նրգ. Fácio արգ.). հալեմ, լուծանեմ, եղծանեմ, ջնջեմ :

Liquefactus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Liquefácio.

Liquefio (չլտ. Fio արգ.). լուծանիմ, հալիմ :

Liquens-éntis (բյթ.). ջրի, լոյծ, ծորան, խաղաց, յտակ, մեկին, յայտնի, սեռն, վճիտ, անխարդախ :

Líqueo-ques-qui-quére } ւլտ. լու
Liquésco-scis-scere } ձանիմ, հալիմ, ջնջիմ, եղծանիմ, հաշիմ, մաշիմ, ծիւրիմ, սպառիմ :

Liquet-québat (րգլ.). յայտնի է, ՚ի յայտ գայ :

» non liquet. անյայտ են իրքդ, յերկուական է բանն :

Líquide-quídus-díssime (ձլբ.). յտակագոյնս, յայտնապէս, ստուգիւ, արդարեւ :

Liquiditas-tátis (իգ.). յտակութիւն, պայծառութիւն, ծորան բնութիւն, լուծութիւն :

Liquidiusculus - la - lum (աթ.). խաղացական, փոքր ինչ լոյծ, կակուղ, մեղկ, թուլամորթ :

Líquido (ձլբ.). յտակագոյնս, յայտնապէս, ճշմարտիւ, արդարեւ, ստուգիւ :

Líquidus-da-dum (-quídior-dísimus) աթ. լոյծ, ծորան, ծորածոյ, խաղաց, հոսանուտ, ջրի, յայտնի, պայծառ, յտակ :

Liquo-quas-quávi-quátum-quáre (ՆԻԳ.) . հալիմ, լուծանեմ, ջնջեմ, եղծանեմ :

Liquor-queris-qui (ՀԽԵ.) . լուծանիմ, հալիմ :

Liquor-óris (ԽԵ.) . լոյծ նիւթ , հոսանուտ մարմին , հիւթ , խոնաւութիւն, ջուր :

Lira-ae (ԷԳ.) . ահօս, ածու :

Lirae - árum (ԷԳ.) . առասպելք կարկատունք, բարբանջ, մտաց բարբաջանք, սնտփք :

Lirátim (ՋԵ.) . ահօսս կոտորելով, ահօսածիդ պատառելով :

Liro-ras-rávi-rátum-ráre (ՆԻԳ.) . ահօսաբեկ առնեմ, ահօս կոտորեմ, ահօսածիդ պատառեմ, ճառագայթաձև փորեմ :

Lis-itis (ԷԳ.) . կազ, կռիւ, բանակռուութիւն, մաքառումն, վիճումն, պայքար, դատաստան, դատ :

» litem do. իրաւունս առնեմ, վճիռ հատանեմ :

» litem aestimo. հաշուիմ զդատաստանի ծախս :

» sub júdice lis est. չե է հատեալ վճիռն , կախեալ կայ խնդիրն :

Litaniae - árum (ԷԳ.) . աղօթք Տէր ողորմեաց , աշխարհախումբ պաղատանք :

Litátio-ónis (ԷԳ.) . ողորմանք 'ի պատիւ զից :

Litáto (ՋԵ.) . հաշտ արարեալ զզիս պատարագօք :

Litera-ae (ԷԳ.) . նամակ, թուղթ, գիր, նշանագիր :

Lithargýrium-rii (ՂԳ.) . քարաբծաթ , փրփուր արծաթոյ , քարմարցանկ :

Lithocólla-ae (ԷԳ.) . սոսինձ առ 'ի գքարինս մածուցանելոյ :

Lithostróta - tórum (ՂԳ.) . քարայտակ տեղի, կճասալ յատակք դոյնադոյնք :

Líticen-tícinis (ԽԵ.) . փողահար, փողար, փողակարդաց :

Litigátor-óris (ԽԵ.) . կռուարար, կազացօղ, հակառակասէր :

Litigátus-us (ԽԵ.) . կազ, կռիւ, բանակռուութիւն, վիճումն, պայքար :

Litigiósus-sa-sum (ԽԳ.) . կազացօղ, հակառակասէր, վիճօղ, մաքառող, կռուարար :

Litigium-gii (ՂԳ.) . կռիւ, հակառակութիւն, կազ, զուպարած, վիճումն, պայքար :

Litigo-gas-ávi-átum-áre (ՂԳ.) . բանակռիւ լինիմ, զուպարեմ, կազիմ, վիճեմ, մաքառիմ, դատ վարեմ, 'ի դատ գում :

Lito-tas-távi-tátum-táre (ՆԻԳ. et ՂԳ.) . հաշտեցուցանեմ զոհիւք զզիս :

Litorális-le կամ

Litóreus-ea-eum } ԽԳ. ծովեզե-

Litorósus-sa-sum

րեայ, ծովափնեայ :

» litoráles dii. զիք ծովեզերեայ կողմանց :

Littera-ae (ԷԳ.) . գիր, նշանագիր, թուղթ, նամակ, դպրութիւն, զրագիրտութիւն :

» ápices litterárum. շեշտք նշա-

- նագրաց , հնչիւն անուանց , հագագսփռութիւն զրոց :
- » minútæ litteræ. մանր նշանագիրք :
- » máximæ litteræ. գլխաւոր նշանագիրք , գլխագիրք :
- » néscio litteras. անգէտ եմ գրագիտութեան , անգրագէտ լինիմ :
- » primas litteras dóceo. զալփաբետս ուսուցանեմ , մեկնեմ զայբուբնս :
- » litteræ ármenæ , graecæ. հայերէն մատենագրութիւն , յունական գրականութիւն :
- Litterális-le կամ } աս. գրագիտական , ուսումնական :
- Litterárius-ria-rium } աս. գրագիտական , ուսումնական :
- » litterárius ludus. դպրոց , կաճառ , վարժոց :
- Litteráte-tius (ԱԷ.). իմաստաբար , իմաստութեամբ :
- Litterátor-óris (ար.). գրագէտ , իմաստուն , դպիր , գրամարտիկոս , քերական :
- Litteratórius - ria - rium (աս.). ուսումնական , գրագիտական :
- Litterátúra - ae (ԷԳ.). գրուած , գրութիւն , դպրութիւն , քերականութիւն , գրականութիւն , մատենագրութիւն :
- Litterátus-ta-tum (- tior - tissimus) աս. գիտուն , իմաստուն , գրագէտ , բազմահմուտ :
- » litteráti - tórum (ար.). գրամարտիկոսք , քերականք :
- Littérula - ae (ԷԳ.). մանր նշանագիր :

- » littérulae-árum. Թուղթ կարճառօտ , տոմսակ , փոքր նամակ :
- Litúra-ae (ԷԳ.). օծումն , օծութիւն , ջնջումն , եղծումն , արատ սեւակի :
- Litúro-ras-ávi-átum-áre (ԵԳԳ.). ջնջեմ , եղծանեմ , ջրեմ :
- Litus-ta-tum (անց. ԴԷԵ.). Տես Lino.
- Litus-toris (չԳԳ.). գետափն , ծովեզր , ափն , գետեզր :
- Litus-us (ար.). օծութիւն , օծումն :
- Lítuus - ui (ար.). փող աւաղափող , շիփորայ , ցուպ հաւագիսաց :
- Livens-éntis (ԷԵԺ.). հարեալ 'ի կապուտակ , սեւագոյն , կապուտակեալ , կապարագոյն :
- Liveo-es-ére կամ } չԳԳ. կապուտակիմ , նախանձիմ , խանտամ , յաչաղեմ , չարակնեմ , ռխամ :
- Livésco-scis-scere } ԳԳԳ. կապուտակիմ , նախանձիմ , խանտամ , յաչաղեմ , չարակնեմ , ռխամ :
- Lívide-ídus (ԱԷԵ.). 'ի գոյն մթին կապուտակ , 'ի գոյն սեւագոյն , ընդ աղօտ :
- Lividulus-la-lum (աս.). փոքր մի կապուտակեալ , նախանձարեկ :
- Lívidus-da-dum (-ídior-díssimus) աս. կապուտակեալ , հարեալ 'ի կապուտակ , Թուխ , չարակամ , նախանձոտ :
- Livor - óris (ար.). կապուտակ գոյն , Թիսութիւն , նախանձաւորութիւն , քէն , յաչաղանք , խանդութիւն :

Lix-icis (ար․)․ մոխրաջուր, եռացեալ ջուր :

Lixa - ae (ար․)․ խոհափաճառ, նպարափաճառ :

Lixivia-ae (եգ․) } ջուր մոխր-
Lixivium-vii (չչ․) } րոյ, մոխրաջուր :

Lixivius cinis-neris (ար․)․ մոխրաջուր, մոխրոյ ջուր :

Lixulae-árum (եգ․)․ պան փոքրիկ, քաքար, հայս, բլեթ, շօթ, պղակունդ :

Locárius-rii (ար․)․ որ 'ի վարձու ունի աթոռս 'ի թատերս :

Locárium-rii (չչ․) } վարձ, սակ
Locátio-ónis (եգ․) } տան :

Locátor-óris (ար․)․ վարձաւոր, վարձող, որ 'ի վարձու տայ :

Locátus - ta - tum (անգ․ շրջ․)․ Տես Loco.

Locéllus-li (ար․)․ փոքր քսակ, արկղիկ, գանձանակ :

Lócito (նրգ․ Ito արճ․)․ յանձն առնեմ, տամ 'ի վարձու :

Loco-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ․)․ դնեմ, զետեղեմ, կարգեմ, 'ի վարձու տամ :

› loco opus. արդիւնացուցանեմ, տամ վաստակս վաստակել :

Loculaméntum-ti (չչ․)․ խղիկ, սենեկիկ, խորշք ատամանց, դարան դրոց, աման, անօթ փոքրիկ :

Loculáris-re (անգ․)․ պահեալ 'ի գանձանակս :

Loculósus-sa-sum (անգ․)․ խոր-

շեղէն, արկղագործ, արկղակերտ :

Lóculus-li (ար․)․ փոքրիկ վայր, արկղ, տասպան, դագաղք, արկղիկ, գանձանակ, գղջոց :
Lócuples - étis (- étior-tíssimus) անգ․ մեծատուն, ընչաշատ, ընչաւէտ, առատ, յորդառատ, յորդ :

› locuples testis. վկայ արժանահաւատ :

Locupléto-tas-távi-tátum-táre (նրգ․)․ մեծացուցանեմ, ընչաւէտ գործեմ :

Locus-ci (ար․)․ տեղի, վայր, երկիր, վիճակ, կայան, դիր, դագարք, գերեզման, շիրիմ :

› locum do. առիթ տեղի պարսպ տամ :

› loco համ in loco. ըստ պատշաճի, 'ի դէպ, 'ի ճահ, 'ի պատշաճ ժամանակի, 'ի դէպ ժամու :

Locústa-ae (եգ․)․ մարտիս :

Locútio-ónis (եգ․)․ խօսք, զրոյց, բանակցութիւն, սասցած, պայման բանից :

Locútor-óris (ար․)․ խօսելի, խօսող :

Locútus-ta-tum (անգ․ շրջ․)․ Տես Loquor.

Lodícula-ae (եգ․)․ փոքրիկ ծածկոյթ անկողնոյ :

Lodix-icis (եգ․)․ օթոց անկողնոյ, ծածկոյթ մահճաց :

Logéum-éi (չչ․)․ շուրջ տեսանելեաց սենեակք, խուց հայեցիկ 'ի թատերս :

Lógica-ae (խփ.) Էսփ }
 Lógica-córum (չղփ.) } խօսուեն ի-
 Lógice-ces (խփ.) }

մատասիրութիւն , խորհա-
 կան փիլիսոփայութիւն, բա-
 նական արուեստ , ճարտար-
 մտական գիտութիւն , բա-
 նաւոր ճարտարութիւն :

Lógicus-ca-cum (աթ.) բանա-
 կան, ճարտարմտական, խոր-
 հական :

Logógraphus-phi (ար.) համա-
 բակար, քաջ համարօղ :

Logos-gi (ար.) բան, խօսք, ճառ,
 բարբաջանք, սնոտիք, մորո-
 սութիւն անհամ :

› Aesópi logi. առակք Լսող-
 պոսի :

Loliáceus-ea-eum } աթ. որոմնա-
 Loliárius-ria-rium } բեր, որոմնարոյս :

Lólium-lii (չղփ.) որոմն :

Longábo - ónis (ար.) ուղղորդ
 աղիք, նախաղի, ամիճխողենի :

Longaévitat-tátis (խփ.) երկայ-
 նակեաց կեանք, բազմամեայ
 ծերութիւն, երկայնակեցու-
 թիւն ամաց , ընդերկարու-
 թիւն կենաց :

Longaévus-va-vum (աթ.) եր-
 կայնորեայ , երկայնակեաց ,
 բազմամեայ, հինորեայ, հին-
 աւուրց, ալևոր, ծեր :

Longáno-ónis (ար.) նախաղի,
 ուղղորդ աղիք, խճուղ խո-
 զենի :

Longe-gius-gissime (ՎՔ.) հեռի,
 ՚ի բացեայ, ՚ի հեռաստանէ ,

՚ի բացուստ, կարի, յոյժ, մե-
 ծապէս, առաւել :

› longe latéque. ընդ ամենայն
 երկիր, ամենայն ուրեք :

Longínquitas - tátis (խփ.) հե-
 ուաւորութիւն, հեռաստան,
 բացարձակութիւն, անջրպետ :

› longínquitas aetátis. երկայ-
 նակեցութիւն ամաց, կեանք
 երկայնակեաց :

› longínquitas viae. երկարա-
 ձիգ հրկայնութիւն ճանա-
 պարհի :

Longínquum (ՎՔ.) ընդերկար,
 ընդ ժամանակս բազումս, հա-
 րուստ ժամս :

Longínquus-qua-quum (-quior)
 աթ. հեռի, հեռաձիգ, հեռաւոր,
 բացական, բացարձակ, բացա-
 ձիգ, մեկուսի, երկայնաձիգ,
 յամրագնաց, դանդաղական :

Lóngipes - gípedis (աթ.) որոյ
 երկայն են ոտք, բարձրաքեաց,
 յաղթահասակ :

Longitúdo-dinis (խփ.) հեռաս-
 տան, հեռաւորութիւն, բաց-
 արձակութիւն, անջրպետ :

Longiúsculus - la - lum (աթ.)
 փոքր մի երկայն՝ հեռաւոր,
 մտակայ :

Lóngule (ՎՔ.) խոուն ինչ ՚ի հե-
 ոուստ, հուպ, մերձ :

Lóngulus-la-lum (աթ.) սակաւ-
 իկ ինչ հեռի, մտակաց :

Longum (ՎՔ.) ժամանակաւ,
 տակաւ, ընդ երկար :

Longúrio-ónis (ար.) այր յաղ-
 թամարմին, անձն անարի :

Longúrius-rii (ար.) • ձող երկայն :

Longus-ga-gum (-gior-gissimus)

ած. երկայն, երկար, երկայնաձիգ, մեծաձիգ, երկայնատարած, երկայնաբան :

» longo die. ընդերկար, հարուստ ժամն, տակաւ :

» nihil mihi longius est, quam. ընդ երկար յամեցաւ յերկարեցաւ՝ քան :

» homo longus. այր շինական, անձն անմիտ, ապուշ ոք :

Loquácitas-tátis (եգ.) • շատխօսութիւն, շողփաղփոութիւն, լեզուանութիւն :

Loquáciter-cius (Վէ.) • բազմութեամբ խօսից, շատխօսութեամբ :

Loquáculus-la-lum (ած.) • շողփաղփական, շողփաղփուտ, լեզուային, յորդախօս :

Loquax-ácis (-cior-cissimus) • շատախօս, լեզուանի, շողփաղփ, շողակրատ, երկայնաբան :

Loquéla-ae (եգ.) • բան, բարբառ, խօսք, լեզու :

Loquéntia-ae (եգ.) • լեզուանութիւն, շատխօսութիւն, շողփաղփութիւն :

Lóquitor-táris-tátus-tári (հար.) • շատխօս լինիմ, շատխօսեմ, շողփաղփեմ, շողակրատեմ :

Loquor-queris-quútus կամ locútus-qui (հար.) • խօսիմ, բարբառիմ, սսեմ, ճառեմ, քարոզեմ, հռչակ հարկանեմ, համբաւեմ, հռչակեմ :

Lora-ae (եգ.) • ջրախառն գինի, յոռի գինի :

Loraméntum-ti (չգ.) • խրացք, փոկ, երասանակ, սանձ, դանդանաւանդ, շրուշակ, վարապան, մտրակ, խարազան :

Lorárius-rii (ար.) • ձաղկիչ, հարկանօղ, մտրակիչ, վարոցաւոր :

Lórea-ae (եգ.) • գինի ջրախառն, գինի 'ի կոխածից :

Lóreus-ea-eum (ած.) • փոկեայ, մաշկեղէն :

Lorica - ae (եգ.) • զրահք, պատեանք :

Loricátus-ta-tum (անց. Գրէ.) • Տես Lórico.

Lorico - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ.) • կճովք դրուաղեմ, ծեփեմ, զրահս զգեցուցանեմ, սպառազինեմ :

Loricula-ae (եգ.) • փոքրիկ զրահք, փոքր խրացք :

Lóripes-rípedis (ար.) • հաշմատիւք, խեղ :

Lorum-ri (ար.) • խրացք, փոկ, սանձ, երասանակ, շրուշակ, դանդանաւանդ, վարապան, կապ, խարազան, մտրակ, սամետիք :

Lótió - ónis (եգ.) • լուացուցի, գրեխ, ողողական դեղ :

Lótiú - tii (չգ.) • մէլ :

Lotor-óris (ար.) • լուացօղ, մաքրիչ :

Lotos-ti (եգ.) • ներգիւն, լուտատ, կոկոռ, հարսնմատ :

Lotus-ta-tum (անց. Գրէ.) • Տես Lavo-vis.

Lubens-éntis (- éntior-tissimus)

ած. *ինքնակամ, ինքնայօժար, կամաւոր, փութկոտ :*

> lubénti ánimo. 'ի կամակարուց, *ինքնակամ կամօք, յօժարադոյնս :*

Lubénter-tius-tissime (ՎՔ.) . կամակար մտօք, *ինքնայօժար փութով, ըստ հաճութեան կամաց :*

Lubet-bébat-buit (ԳՃԳ.) . հաճոյ լինի, *ընդունելի է :*

Lubido-dinis (ԷԳ.) . անառակութիւն, տուփանք, պաղշտութիւն, ցանկութիւն, իղձք, քիմք, ախտ, կարիք, ախորժութիւն :

Lúbrice (ՎՔ.) . զաղփաղփուն մտօք, *յեղյեղուկ բարուք, վտանգաւ :*

Lúbrico - cas - cávi - cátum - cáre (ՆԻԳ.) . *լպիրծ գործեմ, ողորկ պահեմ, ողորկեմ, յղկեմ, փայլեցուցանեմ :*

Lúbricum - ci (չԳ.) . ցանկասիրութիւն, գիջութիւն, պագշտութիւն, կտողուցք, զետութիւն, *լպիրծ տեղի :*

Lúbricus-ca-cum (ած.) . *լպիրծ, զեղի, զաղփաղփուն, յեղյեղուկ, յողողող, պատիր, պատրիչ :*

> lúbrici óculi. *շարժուն աչք, շրջըճող ականողիք :*

Lucánica - ae (ԷԳ.) . *ամիճ՝ երչիկ՝ խճուղ խողկնի :*

Luca bos-ovis } ար. et ԷԳ. փիղ :
Lucas bos-ovis }

Lucéllum-li (չԳ.) . *դուզնաքեայ շահաւորութիւն, դոյզն շահ :*

Lucens-éntis (-éntior) ԷՅԺ . *լուսաւոր, պաղպաջուն, շողաւոր, փայլուն, պայծառ, յստակ, շքեղ :*

Lúceo-es-uxi-ére (չԳ.) . *փայլեմ, շողամ, փողփողիմ, փաղփաղիմ, պաղպաջեմ, լուսատու լինիմ, լուսաւորեմ :*

> lucet. *լուսանայ, առաւօտանայ, այգն զառաւօտն մերկանայ :*

Lucérna-ae (ԷԳ.) . *կանթեղ, դամբար, լապտեր :*

> simplex lucérna. *դամբար 'ի միջէ պատրուղէ յօրինեալ :*

> bilychnis lucérna. *կանթեղ 'ի կրկին բուճնոյ յարդարեալ :*

Lucéscit (ԳՃԳ.) . *առաւօտանայ, մերկանայ առաւօտն, լուսանայ օր, գիշերն մերժեցաւ և տիւն մերձեցաւ :*

Luci (ՎՔ.) . 'ի տուէ, *զցերեկ, զտիւ, մինչ աւուր կայ :*

Lúcide-cídus-díssime (ՎՔ.) . *լուսաւորադոյնս, յստակապոյնս, յայտնապէս :*

Lúcidus-da-dum (- cidior-díssimus) (ած.) . *լուսատու, լուսաւոր, փայլուն, պաղպաջուն, պայծառ :*

Lúcipher-cífera-rum (ած.) . *լուսաբեր, լուսաւորական, լուսաւորիչ :*

Lúcipher-cíferi (ար.) . *արուսեակ՝ աստղառաւօտին, արուսեակ՝ սատանայ :*

Lucifuga-ae (ար. et էփ.) }
Lucifugus-ga-gum (ած.) } Լու-

ստեաց, խուսափող 'ի Լուսոյ,
խաւարասէր :

Lúcius-cii (ար.). գայլաձուկն :

Lucratívus-va-vum (ած.). շա-
հաբեր, շահաւոր, շահաւետ,
օգտակար, մեծաշահ, բազ-
մաշահ :

Lucrifácio (Երփ. Fácio արժ.). շա-
հիմ, օգտիմ, շահեցուցանեմ :

Lucrificus-ca-cum (ած.). շայե-
կան, օգտակար, մեծաշահ,
շահաւետ :

Lucrifuga-ae (ար. et էփ.). խու-
սափող 'ի շահէ, անշայեկան :

Lucripeta-ae (ար.). օգտախնդիր,
շահասէր :

Lucror-ráris-rátus-rári (հար.).
օգտիմ, շահիմ :

Lucrósus-sa-sum (-sior-síssimus)
ած. շահաւոր, շահաւետ, մե-
ծաշահ, օգտակար, պիտանի,
պիտանացու :

Lucrum-ri (չդ.). շահ, օգուտ,
մթերք ընչից, ստացուած,
մեծութիւնք, գոյք, շահեկա-
նութիւն :

Luca-ae (էփ.). ըմբշամարտք,
մրցութիւն, ջան, փոյթ, վի-
ձումն, պայքար, մաքառումն,
բանակառութիւն :

Luctámen-minis (չդ.). ճգունք,
ճգնութիւն, վաստակ, աշխա-
տութիւն :

Luctans - ántis (էյծ.) }
Luctátor - óris (ար.) } ըմբիշ,
ըմբշամարտիկ, բռնամարտիկ :

Luctátio-ónis (էփ.) }
Luctátus-us (ար.) } ըմբշամարտ

մարտ, բռնամարտիկ կռիւ,
փոյթ, ջան, պայքար, բանա-
կառութիւն, մաքառումն,
վիճումն :

Lúctifer-tífera-rum }
Luctíficus-ca-cum } ած. գուժա-

բեր, աղէտալից, տխրական,
եղեռնաւոր :

Luctisonus-na-num (ած.). ող-
բալի, աղիողորմ, ցաւագին :

Lucto-tas-ávi-átum-áre (չդ.) }

Luctor-táris-tátus-tári (հար.) }
գիրկ ընդ գիրկ խառնիմ,
ոգորիմ, գուպարիմ, կռուիմ,
մարտնչիմ, վիճեմ, մաքառիմ,
բանակռիւ՝ բանընդդէմ լինիմ,
մրցիմ, 'ի վէգ դամ :

Luctuóse-sius (Վէ.). թախծու-
թեամբ, սգով, տրտմագին :

Luctuósus-sa-sum (-sior - síssi-
mus) ած. ողբալի, աղի և ո-
ղորմ, ցաւաղին, տրտմական :

Luctus-us (ար.). սուգ, լալիւն,
ողբ, կոծ, հեծութիւն, հան-
դերձ սգոյ, թուխք :

Lucubrátio-ónis (էփ.). տքնու-
թիւն, արթնութիւն, խոն-
ջութիւն գիշերոյ, խնամք,
ջան :

» lucubrátio antelucána. առաւ-
օտին աշխատաւորութիւն :

» lucubrátio vespertína. երեկո-
րեայ երկ վաստակոց :

Lucubratiúncula-ae (էփ.). կար-
ձառօտ տքնութիւն, գոյն
վաստակ :

Lucubrátus-ta-tum (անց. Կրթ.).

Տես Lúcbro.

Lúcbro-ras-rávi-rátum, ráre (Նրգ.). տքնիմ, վաստակեմ լուսով ճրագի, գործեմ բազում տքնութեամբ :

Luculáris flamen - minis (ար.). քուրմ անտառաց, քրմապետ պուրակաց :

Luculénte } Աք. յայտնապէս,
Luculénter } յստակագոյնս, յայտ յանդիման, վայելուչս, գեղեցիկս :

Luculéntus-tá-tum (-tior - tissimus) ասծ. լուսաւոր, պայծառ, կրեկելի, հոյակապ, անուանի, հռչակաւոր, քաջանուն, ընտիր, շքեղ, պերճ, ընչաւէտ :

» luculéntus scriptor. հոյակապ մատենագիր, մեծանուն գրիչ :
» luculéntus testis. արժանահաւատ վկայ :

Lucúnculus-li (ար.) } նկան, շօթ,
Lucuns-úntis (իգ.) } գրտակ, կցակ, քաքար, չոր խորտիկ, աղանդեր :

Lucus-ci (ար.). նուիրական անտառ, մայրիք, խոխոմք, պրակ :

Lúdia-ae (իգ.). կին խեղկատակ, վարձակ :

Ludíbrium - rii (չղգ.). կատականք, այպանուսն, խաղ, առակ նշաւակի, այպն, ծաղը :

Ludibúndus-da-dum (ասծ.). ուրախ, գուարթ, խնդալից, ցնծալից :

Lúdicrum-ri (չղգ.). խաղ, խեղկատակութիւն, տեսիլ, հան-

դէս, կատակ, ծաղը, ծաղրածութիւն :

Lúdicrus-ra-rum (ասծ.). ծաղրածու, խաղակատակ, զբօսուցիչ :

» ars lúdicra. արուեստ խեղկատակաց, խեղկատակութիւն :

Ludifácio (Նրգ. Fácio արգ.). խաղամ, խաղ առնեմ, կատակեմ, խաղոյ բանս խօսիմ, այպանեմ, խաբեմ, 'ի պատրանս արկանեմ, պատրեմ :

Ludificábilis-le (ասծ.). այպանելի, ծաղրալից, ծաղրածու :

Ludificátió-ónis (իգ.). նենգութիւն, նենգ, դաւ, խաբանք, պատրանք, այպն, կատականք, ծաղը, խաղ :

Ludificátor - óris (ար.). այպանող, նախատիչ, խաբեայ, նենգաւոր :

Ludificátus-ta-tum (անց. Կրթ.).

Տես Ludifico.

Ludificátus - us (ար.). նենգութիւն, նենգ, պատրանք, խաբանք, այպն, ծաղը, խաղ, կատականք :

Ludifico-cas-ávi-átum-áre (Նրգ.)

Ludificor-cáris-cátus-cári (հար.) } այպն՝ ծաղը՝ խաղ առնեմ, խաղու և ծաղու բանս բարբառիմ, խաղամ, այպանեմ, կատակեմ, պատրեմ, խաբեմ :

Ludificus-ca-cum (ասծ.). ծաղրալի, ծաղրածու, այպանելի :

Ludimagíster - tri (ար.). ուսուցիչ, վարդապետ, դաստիարակ, մանկավարժ :

- Lúdio-ónis } **ար.** պատրիշ, խեղ-
 Lúdius-dii } կատակ, մոմոս, հտպիտ :
 Ludo-dis-usi-usum-dere (**հրգ.** et
 ղդ․). խաղամ, այսին առնեմ,
 կատակեմ, խաբեմ, պատրեմ :
 ▶ ludo áleà. տապալի յսգի խա-
 ղամ, ընդ տապեղուլունս զբո-
 սանիմ :
 ▶ ludo par impar. դար և կո-
 ճատ խաղամ :
 ▶ ludo óperam. ժամավաճառ
 լինիմ, 'ի զուր' 'ի նանիր ծա-
 խեմ զժամանակ, զբօսնում 'ի
 մնոտիս :
 Ludus-di (**ար.**). խաղ, կատակ,
 ծաղը, ծաղրածութիւն, խեղ-
 կատակութիւն, վարժարան,
 վարժոց :
 ▶ amóto ludo. առանց կատակի,
 զգօնաբար, ծանրութեամբ :
 ▶ ludo. ընդ խաղ, վասն զբօ-
 սանոց, 'ի ծաղրածութիւն :
 ▶ ludos tibi fácio. խաղոյ բանս
 խօսիմ, խեղկատակեմ, այսին
 առնեմ, այսպսնեմ, խաբեմ,
 պատրեմ :
 ▶ ludus gladiatórius. սուսերա-
 կան մրցութիւն, հրահանգ
 սուսերաց :
 ▶ ludus fidícinus. երաժշտա-
 կան դպրոց, երաժշտաց վար-
 ժոց :
 ▶ ludus literárius. դպրոց, վար-
 ժոց, վարժարան :
 ▶ ludi-dórum. տեսիլք թատերց,
 տօնք տեսլեան խաղու :
 Lues-uis (**եգ.**). հիւանդութիւն,

- խօթութիւն, փոփոխական
 ախտ, մահ ժանտամահ :
 Lugens-éntis (**էջծ.**). լալական,
 լացող, արտասուող :
 Lúgeo-es-uxi-uctum-ére (**ղդ.**).
 լամ, զլալ հարկանիմ, ար-
 տասուեմ, ողբամ, աշխարեմ,
 կոծիմ, ցաւիմ, թուխս զգե-
 նում, 'ի թուխս համակիմ :
 Lúgubre (**Վէ.**). սգով, թախծու-
 թեամբ, տրտմազին :
 Lúgubris - re (**ար.**). սգազգաց,
 տխրական, ցաւազին, տխուր,
 տրտմական :
 ▶ lugúbria-rium (**ղդ.**). թուխք,
 հանդերձ սգոյ :
 Lumbágo - ginis (**եգ.**). խիթք՝
 յօղացաւութիւն միջաց :
 Lumbricus - ci (**ար.**). գեռուն,
 սողուն, բոտոտ, որդն որո-
 վայնի, ճճի :
 Lumbus-bi (**ար.**). մէջք, մանն :
 Luméctum-ti } **ղդ.** փշուտ վայր,
 Lumétum-ti } մացառք, թաւուտք :
 Lumen-minis (**ղդ.**). լոյս, լու-
 սաւորութիւն, լուսաւոր,
 լուսատու մարմին, փայլիւն,
 պայծաւութիւն, զարդ, զար-
 դարանք, ականողիք, տեսա-
 նելիք :
 Lumináre-ris (**ղդ.**). լուսաւոր,
 լոյս, զարդարանք, պաճու-
 ճանք :
 Lúmino-nas-návi-nátum-náre
 (**հրգ.**). լուսաւորեմ, լուսաւ-
 որ առնեմ, լուսատու լինիմ,
 լոյս տամ :

Luminósus-sa-sum (- sior) ած.

լուսաւոր, լուսատու, պայծառ, փայլուն, լուսափայլ:

Luna-ae (էգ.). լուսին:

› luna nascens, nova կամ prima.

նոր լուսին, ամսադուրս, ամսամուտ:

› lunae defectus. նուազութիւն լուսնի:

› lunae sénium. մաշուցն լուսնի:

Lunáris-re (ած.). լուսնական, լուսնաւոր, ամսօրեայ:

Lunáticus-ca-cum (ած.). լուսնոտ, լուսնահար, լուսնեակ:

Lunátus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Luno.

Luno-nas-ávi-átum-áre (նրգ.). լուսնաձև թիւրեմ, կամարաձև կամակորեմ:

Lúnula-ae (էգ.). լուսին փոքրիկ, մահիկ, մահկաձև կերպարանք:

Luo-uis-lui-úere (նրգ.). հատուցանեմ, վճարեմ, լուսնամ, լուգացուցանեմ, մկրտեմ, սրբեմ, մաքրեմ, քառութիւն առնեմ:

› luo aes aliénium. հատուցանեմ զպարտիս, ազատանամ ՚ի պարտեաց:

› luo poenas կամ supplicium. վրէժս տամ լուծանեմ, հասասարեմ զպարտս:

Lupa - ae (էգ.). մատակ գայլ, բոզ, պոռնիկ, պոռնկորդի:

Lupánar-áris կամ

Lupanárium-rii } զգ. բոզանոց, պոռնկոց, պոռնկանոց:

Lupanáris-re (ած.). պոռնկագոյն, պոռնկական, պոռնկասէր:

Lupátum-ti (զգ.)

Lupátus-ti (ար.) } դանդանաւանդ, վարապան, սանձ, գայլ ՚ի բերան:

Lupécal-ális կամ

Lupercália-lium } զգ. նուիրական տեղի Պանական պաշտամանց, գայլական տօնք ՚ի պատիւ Պան դից:

Lupérci - córum (ար.). քուրմք Պան դիցն:

Lupillus-li (ար.). փոքրիկ գերմաստ, փոքր ոլոռն եգիպտական:

Lupinárium labrum - ri (զգ.). անօթ լուսնալոյ զգերմաստ, աման եփելոյ զդառն ոլոռն:

Lupinum-ni (զգ.)

Lupinus-ni (ար.) } գերմաստ, մանր բակլայ, եգիպտական դառն ոլոռն:

Lupinus-na-num (ած.). գայլական, գայլենի:

Lupus-pi (ար.). գայլ:

› lupum áuribus téneo. ունիմ ՚ի ձեռին գործ դժուարին ՚ի թողուլ, յանհնարին տազնապիլինիմ, յանհնարս մտանեմ:

Lurco-cas-ávi-átum-áre (զգ.)

Lurcor-cáris-cátus-cári (հար.) } կլանեմ, լափեմ, ուտեմ շտապաւ, շուայտիմ, զեղիմ:

Lurco - ónis (ար.). որկորուստ, շատակեր, որկորեայ:

Lúridus-da-dum (ած.). գու-

նատ, երիթացեալ, դեղնեալ,
այլագունեալ, տժգոյն :

Luscínia-ae (եֳ.) } սոխակ :

Luscínus-nii (ար.) }

Luscíniola-ae (եֳ.) . փոքրիկ սո-
խակ :

Luscínus-na-num

Luscíósus-sa-sum

Luscitiósus-sa-sum

ցու, կարճատես, միականի,
պտղակն, վատեալ աչօք :

Lúsió-ónis (եֳ.) . խաղ, կատակ,
ծաղը, ծաղըրածութիւն :

Lusitána cerasa - sórum (չէ.) .
թթուենի և ախորժելի հա-
լիք, բալք :

Lúsito (նրճ. Ito արճ.) . խաղամ,
խաղ առնեմ, կատակեմ, կա-
քաւեմ, 'ի պար անցանեմ,
պարանցիկս առնեմ :

Lusor - óris (ար.) . խեղկատակ,
խաղացօղ, պատրիչ, խաբե-
բայ :

Lusórie (Վէ.) . 'ի ծաղըրածու-
թիւն, ընդ խաղ, խեղկատա-
կութեամբ :

Lusórius-ria-rium (աժ.) . զբօ-
սուցիչ, զուարճացուցիչ :

Lustrális-le (աժ.) . քաւիչ, քաւ-
չական, հինգամեայ, հինգա-
մեան :

» aqua lustrális. Զուր սրսկման
առ հեթանոսս 'ի մաքրու-
թիւն նորածին մանկան, օրհ-
նեալ Զուր :

Lustrámen-minis

Lustraméntum-ti

Զրոյ առ Առովմայեցիս, զոհ՝

պաշտօն մաքրութեան առ
հեթանոսս :

Lustrátió - ónis (եֳ.) . քաւու-
թիւն, շրջումն, շրջան, ճա-
նապարհորդութիւն, շրջա-
գայութիւն, յաճումն :

Lustrátor-óris (ար.) . շրջող, յա-
ճող, ճանապարհորդ, դէտ,
լրտես :

Lustrátus-ta-tum (անց. Կրթ.) .
Տես Lusto.

Lústricus-ca-cum (աժ.) . քաւիչ,
քաւչական :

» lústricus dies. քաւութեան
օր :

Lustrificus-ca-cum (աժ.) . մաք-
րիչ, քաւիչ, սրբիչ, մաքրա-
կան :

Lustro-ras-ávi-átum-áre (նրճ.) .
քաւեմ, քաւութիւն առնեմ,
մաքրեմ, սրբեմ, նկատեմ, դի-
տեմ, մանրահետեմ, լրտեսեմ,
շուրջ գամ, շրջիմ, յաճիմ :

Lustror-ráris-rátus-rári (հար.) .
պոռնկիմ, պոռնկանամ :

Lustram-tri (չէ.) . որջ, խշտիք,
դադարք, բայոց, մորի, կա-
պիւնոց, աշխարհաւանդ,
բողանոց, պոռնկոց, հինգա-
մեայ ժամանակ :

Lusus-sa-sum (անց. Կրթ.) . Տես
Ludo.

Lusus-us (ար.) . խաղ, կատակ,
ծաղը, խեղկատակութիւն,
խաղոյ և ծաղու բանք :

Lutaméntum - ti (չէ.) . անօթ
կաւեղէն, գործ կաւագործու-
թեան :

Lutárius-ia-ium (աձ.)․ տղմախառն, ցխոտ, տղմուտ, սկախառն :

Lutátus-ta-tum (անց․ ԿԵԲ․)․ Տես Luto․

Lútea-ae (ԷԳ․)․ Լըջարոյս :

Luténsis - se (աձ․)․ սկախառն, ճախճախուտ, ցխոտ :

Lutéolus-la-lum (աձ․)․ հարեալ 'ի դեզին, խարտեաշ, դեղձան :

Lutésco-scis-scere (չԿԺ․)․ տղմանամ, սկանամ, գայռիւ թաթախ լինիմ, տղմով շաղախիմ :

Lúteus-ea-eum (աձ․)․ տղմուտ, տղմախառն, ցխոտ, անարգ, սկախառն, խոտան :

Luto-tas-távi-tátum-táre (ՆԿԳ․)․ աղտեզեմ տղմով, արատեմ, պղծեմ :

Lutósus-sa-sum (աձ․)․ տղմախառն, սկախառն, խոհերական, զազիր, գայռիւ թաթախ :

Lutra-ae (ԷԳ․)․ շնջրի, ջրային սամոյր, ջրաղուէս :

Lutuléntus-ta-tum (- tior) աձ․ սկախառն, տղմուտ, աղտեղի, զազիր, պիղծ, անմաքուր :

Lutum-ti (չԿԺ․)․ գայռ, տիղմ, սիկ, ցիխ, շաղախ, կաւ, այր անտոհմ՝ անարգ, սինլքոր :

Lux-ucis (ԷԳ․)․ Լյյս, Լուսաւորութիւն, փայլիւն, պայծառութիւն :

› prima luce․ վաղ քաջ ընդ առաւօտն, ընդ այգոյն առաւօտանալ :

› ad lucem․ ընդ արեւագալն, ընդ արշալուրշն, ընդ արեւածայրս :

› me luce orbo․ անձին առնեմ, զԼուրովն երթամ, ինքնասպան՝ անձնասպան լինիմ :

› lux mea․ Լյյս աչաց իմոց, սիրելի՛դ իմ :

› aspicio lucem․ 'ի Լոյս գամ, ծնանիմ :

Luxátus-ta-tum (անց․ ԿԵԲ․)․ Տես Luxo․

Luxo-xas-ávi-átum-áre (ՆԿԳ․)․ յօդակոտոր քակտեմ զոսկերս, խախտեմ, հանեմ 'ի տեղուջէ, խանգարեմ :

Luxúria - ae } ԷԳ․ անխառնու

Luxúries - éi } թիւն, զեղխութիւն, շուայտութիւն, ճոխաճանութիւն, շուայլութիւն, անառակութիւն, շքեղութիւն, պերճանք, գրգանք, մեղկութիւն, ջով բուսոց :

Luxúrians - ántis (Էյձ․)․ պագշոտ, շուայտաբարոյ, ոստախիտ, տերեւալից :

Luxúrio-ias-ávi-átum-áre (չԿԺ․) }

Luxúrior-iáris-iátus-iári (հո․) } շուայտիմ, շուայլիմ, լինիմ 'ի փափկութեան, զեղխիմ, պագշոտիմ, կեամ անառակութեամբ, խայտամ, ոստոտեմ, կաքաւեմ :

Luxurióse-sius-síssime (ՊԷ․)․ շուայտութեամբ, պագշոտաբար, անառակութեամբ, պերճանօք, մեծաւ շքով :

- Luxuriósus-sa-sum (- sior-síssi-mus) **(ած.)** շքեղաշուք, անառակ, անկարգ, պազշոտ, ցանկասէր, զեղիս, առոյգ, ուժեղ :
- Luxus - us (**ար.**) զեխուժիւն, պերճութիւն, ճոխաճանուժիւն, մեծասպաս փառաւորութիւն, շքեղութիւն, խախտումն ոսկերաց :
- Lycéum - éi (**չլէ.**) կրթարան, վարժոց, դպրոց, ճեմարան, երիտասարդանոց :
- Lychnóbíus-ii (**ար.**) անբուն ալամբ, արթուն և զուարթուն :
- Lychnúchus-chi (**ար.**) աշտանակ, ճրագարան :
- Lychnus-ni (**ար.**) կանթեղ, զամբար, լապտեր :
- Lýdius lapis-idis (**ար.**) փորձաքար, քար փորձութեան :
- Lympha-ae (**եգ.**) աւիշ, հիւթ պայծառ :
- Lympháticus-ca-cum (**ած.**) յիմար, կատաղի, մոլեկան, մոլի, մոլեխանդ, մոլենախանձ, դիւահար, այսահար, այսակիր, այսամուտ :
- Lymphátio-ónis (**եգ.**) } կատա-
- Lymphátus-us (**ար.**) } զութիւն, գազանութիւն, մո-
- լութիւն, զայրուք, յիմարութիւն, սրտաբեկութիւն, վհատութիւն :
- Lympho - phas - ávi - átum - áre (**նրգ.**) կատաղեցունեմ, զայրացուցանեմ, յիմարեցուցանեմ, սրտաբեկ սրտապախանեմ, լքուցանեմ :
- Lyncéus-ea-eum (**ած.**) սրտոն, քաջատն, սրակն, յտակատն :
- Lynx-yncis (**ար. et եգ.**) լուսակն, լուսանն՝ սրակն անասուն :
- Lyra-ae (**եգ.**) քնար, քնար՝ աստղատուն :
- Lýrica-córum (**չլէ.**) քնարական երգ՝նուագ, քնարերգութիւն :
- Lýricus-ca-cum (**ած.**) քնարերգական, քնարական :
- » modi lýrici. քնարական վիպասանութիւն :
- » lýrici-córum (**ար.**) քնարերգուք, քնարական վիպասանք :
- Lyrístes-tae (**ար.**) քնարահար, փանդունահար :
- Lytra-ae (**եգ.**) ջրային սամոյր, ջրաղուէս, շնջրի :
- Lytrum-ri (**չլէ.**) փրկանք, զինք փրկանաց :

M

Maccus-ci (ար.) . ապուշ, անմիտ, թանձրամիտ, այսինկատակ գուսան, խեղար, հտպիտ, խեղկատակ :

Macellarius-ria-rium (աթ.) . զենլի, զոհելի, սպանդանոցի :

» **macellaria taberna-ae** . մնավաճառանոց, սպանդանոց :

Macellarius-rii (ար.) . վաճառական ուտեստի, աշխարհաւանդիկ, մոավաճառ :

Macellum - li (չլ.) . սպանդանոց, մնավաճառանոց :

Macellus - la - lum (աթ.) . փոքր մի վտիտ, տկար :

Maceo-ces-cui-cere (չլ.) . մաշիմ, ծիւրիմ, ծնգիմ, վտտիմ :

Macer-cra-crum (-crior -cerimus) աթ. վտիտ, ծիւրեալ, գունատ, տժգոյն, դեղնեալ :

Maceratio-ónis (խփ.) . վշտամբերութիւն, խտամբերութիւն, մեռուցումն :

Maceresco-scis-scere (չլ.) . թրրջիմ, թրմիմ, կակղիմ, տամկանամ, խոնաւանամ :

Maceria-ae (խփ.) . կարկառ քարանց, քարակոյտ, կարկառակոյտ, պարիսպ, պատուար, որմ :

Macero-ras-avi-atum-are (արգ.) .

թրջիմ, թրմիմ, զանգանեմ, կակղեմ, տկարացուցանեմ, լքուցանեմ, ջլատեմ, մեղկեմ, նեղեմ, հաշեմ, մաշեմ :

Macésco-scis-scere (չլ.) . հաշիմ, մաշիմ, ծիւրիմ, ծնգիմ, վտտիմ :

Machaera-ae (խփ.) } դանակ,
Machaerium-rii (չլ.) } կտրոց, վաղակաւոր, սուսեր, սուր չորեքսայրի :

Machaeróphorus-ri (ար.) . սուսերաւոր, սուսերաձիգ, սուսերամարտ :

Máchina - ae (խփ.) . մենքենայ, կազմած, գործի, խորամանուութիւն, խարդախութիւն, խար, դաւաճանութիւն, ննագութիւն :

Machinális-le (աթ.) . մենքենական, մենքենագիտական :

Machinaméntum-ti (չլ.) . մենքենայութիւն, դաւաճանութիւն, խարէութիւն, ննագութիւն, խարդախութիւն :

Machinarius-rii (ար.) . մենքենադիւտ, մենքենագործ :

Machinatio - ónis (խփ.) . խորամանկութիւն, հնարք, հնարագիտութիւն, մենքենայ, գործի, կազմած :

Machinátor-óris (ար.) . մենքե-
նագործ, մենքենագիւտ, նեն-
գագործ, դաւաճան, նիւթող,
գտակ :

Machinátrix-rícis (եփ.) . կին հնա-
րագիւտ :

Machinátus-ta-tum (անց. Կրէ.) .
Տես **Máchinor** .

Máchinor-náris-átus-ári (հար.) .
մենքենայեմ, չարիս նիւթեմ,
դաւաճանեմ, նենգ գործեմ :

Machinósus-sa-sum (ած.) . ճար-
տարագործ, արուեստաւոր,
արուեստական :

Mácies-éi (եփ.) . ծիւրութիւն,
վտտութիւն, մաշարայ, ան-
հնարին տկարութիւն :

Maciléntus-ta-tum (ած.) . վտիտ,
ծիւրեալ, ազազուն :

Mácio-ias-iávi-iátum-iáre (նրգ.) .
ծիւրեմ ծնկեմ, ծիւրեցուցա-
նեմ, վտտեմ, հաշեմ մաշեմ,
տկարացուցանեմ :

Macir, Macis-idis (եփ.) . ցանցա-
կերպ թաղանթ հնդիկ ըն-
գուզի, ներքին կեղև գազեր-
բուակի :

Macrésco-scis-scere (չլտ.) . ծիւ-
րիմ ծնդիմ, հաշեմ մաշեմ,
վտտիմ :

Mácritas - tátis (եփ.) . վտտու-
թիւն, ծիւրութիւն, տկարու-
թիւն :

Macrocólum - li (չլտ.) . արքու-
նական թուղթ, քարտես ար-
քունի :

Mactábilis-le (ած.) . զենլի, զո-
հելի, զոհաւոր :

Mactátor-óris (ար.) . պատարա-
գամատոյց, զոհիչ, պատա-
րագիչ, զենիչ :

Mactátus-ta-tum (անց. Կրէ.) .
Տես **Macto** .

Mactátus-us (ար.) . պատարագ,
զենուճն, զոհ :

Macto-tas-ávi-átum-áre (նրգ.) .
առաւելում, երանեմ, զոհեմ,
զենում, յազեմ, պատարագեմ,
փողոտեմ, սպանանեմ :

Mactra-ae (եփ.) . տաշտ ալեր :

Mactrilla-ae (եփ.) . փոքրիկ տաշտ
հայտի :

Mactus-ta-tum (ած.) . առաւե-
լեալ, առաւել լեալ, բազմա-
ցեալ, աճեցուն :

» **macte!** կարի խկքաջ, ազնիւ,
բարիոք :

» **macte ánimo, macti virtúte** .
կեցցես, քաջալերեաց, հայպա,
օն արիք, աղէ :

Mácula - ae (եփ.) . արատ, բիծ,
կեղտ, աղտ, արած, ստգիւտ,
թիրութիւն, նախատինք, ան-
արգանք, առականք, ամօթ,
ակն ուռկանի :

Maculátio-ónis (եփ.) . բծկանու-
թիւն, բամբասանք, խայտա-
ռականք :

Maculátus-ta-tum (անց. Կրէ.) .
Տես **Máculo** .

Máculo-las-ávi-átum-áre (նրգ.) .
արատեմ, պղծեմ, աղտեղեմ,
առակեմ, խայտառակեմ, վտա-
անուն առնեմ :

Maculósus-sa-sum (ած.) . արա-
տաւոր, աղտեղի, անսուրբ,

- դազեր, անսուրբ, պիղծ, անմաքուր, վասանչան :
- Madefácio (նրգ. Fácio արձ.). թանամ, թրջեմ, կակղեմ, տամկացուցանեմ :
- Madefio (չղ. Fio արձ.). թացեալ լինիմ, թրջեմ, տամկանամ, կակղեմ :
- Madens - éntis (էյծ.). խոնաւ, թացեալ, ծորան :
- Mádeo-es-dui-dére } չղ. թրջեմ,
- Madésco-scis-scere } թացեալ լինիմ, տամկանամ, մեղկիմ, թուլանամ :
- > mádeo vino. արբենամ, 'ի գինւօջ լինիմ, ընդ գինիս մտանեմ, զգինեօք անկանիմ :
- > mádide mádeo. գինեղէն լինիմ, գինեհարիմ, անկեալ դնիմ յարեցութեան, սխալակիմ :
- Mádide (մէք.). 'ի խոնաւ վարի, թուլութեամբ, մեղկութեամբ :
- Mádidó-das-ávi-átum-áre (նրգ.). թանամ, տամկացուցանեմ, խոնաւեցուցանեմ :
- Mádidus-da-dum (աձ.). խոնաւ, տամուկ :
- > mádidus vino. գինեղէն, արբեալ, սխալակ :
- Mador-óris (ար.). տամկութիւն, խոնաւութիւն, հիւթ, աւիշ :
- Madúlſa-ae (ար.). գինեղէն, արբեալ, սխալակ :
- Maeánd-er-dri (ար.). զարձուած, շքան, թիւր ճանապարհ, արաբացի քանդակ :

- Maga-ae (եգ.). ջատուկ, վհուկ, կախարդ կին :
- Magália-lium (չղ.). խրճիթք, հիւղք, խուղք, տաղաւարք :
- Magia-ae } եգ. քաւդէութիւն,
- Mágice-es } մոզութիւն, դիւթութիւն, կախարդանք, թովչութիւն :
- Mágicus-ca-cum (աձ.). մոզական, դիւթական, ըզձական :
- Mágida-ae (եգ.). պնակ, սկուտեղ, սկաւառակ :
- Magiriscium-scii (չղ.). մանուկ խոհակերի, սպասաւոր խոհակերոցի :
- Magis (մէք.). առաւել, աւելի, կարի, յոյժ, և ևս :
- > magis magisque. ևս քան զևս, առաւելքան զառաւել, յոյժ յոյժ :
- Magis-idis (եգ.). ափսէ, պնակ, կանք, տաշտ :
- Magister-tri (ար.). վերակացու, պետ, գլուխ, յառաջակաց, վարդապետ, ուսուցիչ, դաստիարակ, խրատիչ, մագիստրոս, վարիչ :
- > barbátus magister. փիլիսոփոս, փիլիսոփայ, իմաստասէր, իմաստուն :
- > magister armórum. զինակիր, մարտասոյց :
- > magister ludi. ուսուցիչ, վարդապետ, աշակերտիչ :
- > magister palátii. յարգարիչ պալատան, գլուխ պահանորդաց :
- Magistérium-rii (չղ.). վարդա-

պետութիւն , հրամանատարութիւն , գահերիցութիւն , վերակացութիւն :

Magistra-ae (իգ.) կին ուսուցիչ :

Magistrátus-us (ար.) գատաւորութիւն , ոստիկանութիւն , պաշտօն , բարձ , իշխանութիւն :

» magistrátum hábeo. ստանամ փառս աւագութեան , բարձառու լինիմ :

» magistrátum in eo կամ ingrédiór. յաւագութիւն բարձի և պատուոյ հասնեմ :

» ábeo magistrátu. 'ի բաց կամ յիշխանութենէ , հրաժարեմ , թողում զպաշտօն :

Magnanimitas-tátis (իգ.) մեծանձնութիւն , ազնուականութիւն , լրջմտութիւն :

Magnánimus-ma-mum (աթ.) մեծանձն , լրջմտ , ազնուական :

Magnárius - rii (ար.) թանգար միահամուռ վաճառօղ :

Magnes-étis (ար.) մագնէտ :

Magnéticus-ca-cum (աթ.) մագնիտական :

Magnidicus-ca-cum (աթ.) մեծաբան , սնուպարծ , սնձնագով , պոռոտախօս :

Magnífice կամ Magníficénte-éntius-tissime (Վէք.) շքեղութեամբ , պերճութեամբ , մեծասպաս փառաւորութեամբ :

Magníficéntia-ae (իգ.) շքեղութիւն , պերճանք , փառաւորութիւն , պայծառութիւն :

Magnífico-cas-cávi-cátum-cáre (Նրգ.) մեծացուցանեմ , մեծբարձր առնեմ , բարձրացուցանեմ , գովեմ :

Magníficus-ca-cum (-céntior-tissimus) աթ. շքեղ , մեծապայծառ , հոյակապ , մեծաշուք , մեծասպաս , պերճ , փառաւոր , մեծամիտ , բարձրամիտ :

Magniloquéntia-ae (իգ.) մեծաբանութիւն , պանծութիւն , սնուպարծութիւն , սնձնագովութիւն :

Magniloquus-ua-uum (աթ.) մեծաբան , պերճաբան , սնձնագով , սնուպարծ , պարծուկ :

Magnipéndo (Նրգ. Pendo արճ.) մեծարգի համարիմ , առ պատուականս ունիմ :

Magnitúdo-dinis (իգ.) մեծութիւն , աւագութիւն , բարձրութիւն , իշխանութիւն :

Magnópere } Վէք. մեծապէս , կա-Magnum } րի , բազումս , յոյժ , կարի շատ :

Magnus-na-num (աթ.) աւագ , մեծ , բարձր , բարձրաբերձ , ծանր , կարևոր , մեծարգի :

» magna voce. 'ի ձայն բարձր , մեծաբարբառ , ձայնիւ , բարձրաձայն բարբառով :

» vir magnus. այր հոյակապ և հռչակաւոր :

» vir natu magnus. այր հինաւուրց և երիցագոյն :

» magni fácio կամ pendo. առ պատուականս ունիմ , մեծարգի համարիմ :

» magno constat. ծանրագնի՝
մեծագնի է :

Magus-ga-gum (աձ.). մոգական,
դիւթական, ըղձական :

Magus-gi (ար.). մոգ, քաւ-դեայ,
դիւթ, կախարդ, կիւս, թո-
վիչ, իմաստուն, իմաստասէր,
փիլիսոփայ :

Majális-is (ար.). խող մալեալ :

Majéstas-tátis (եգ.). շքեղ փա-
ռաւորութիւն, մեծութիւն,
մեծվայելչութիւն, աւագու-
թիւն, փառք :

» lex majestátis. օրէնք ընդդէմ
յանցաւորաց յիրս արքունի,
քրայական յանցանք :

Major-jus (աձ.). յաճախագոյն,
մեծագոյն, աւագ :

» major natu. երէց, երիցագոյն,
անդրանիկ, նախծին :

» major herus. տնտես ՚ի վերայ
գերդաստանի, տանուտէր :

» majóres-rum (ար.). նախնիք,
հարք, հաւք :

Majorána-ae (եգ.). մարեմ՝ խոտ,
խնկողկուղիկ, խնկածաղիկ,
ընտանի զուիրակ :

Majorinus-na-num (աձ.). աւա-
գագոյն, մեծագոյն :

Majus - ja - jum (աձ.). ամսոյն
մարերի, մայիսի :

Majus-ji (ար.). մայիս, մարերի՝
ամիս :

Majúsculus-la-lum (աձ.). փոքր
մի մեծ, գլխաւոր :

Mala-ae (եգ.). ծնօտ, ծամելիք,
այտք, թուրծ :

Malácia-ae (եգ.). հանդարտու-

թիւն ծովու, թուլութիւն
ստամոքսի :

Malacisso-sas-sávi-sátum-sáre
(նրգ.). համբուրեցուցանեմ,
կակղացուցանեմ, ամոքեմ,
ընտելացուցանեմ, ՚ի համբոյր
ածեմ, նուածեմ :

Male, pejus, péssime (Պէ.). չա-
րաչար, յոռագոյն օրինակաւ,
վատթարագոյն պայմանաւ :

» male volo tibi. չարակամ լի-
նիմ, չարակամութեամբ առ-
նեմ, ընդ ակամբ հայիմ, ա-
տեամ :

» male oculátus. վատեալ աչօք,
կարծատես, զաչացու :

» male gratus. ապաշնորհ, ան-
շնորհակալու, անշնորհ, ա-
պախտաւոր, երախտակորոյս
երախտեաց :

Malédicax - cácis (աձ.). չարա-
խօս, զրպարտիչ, քուռ, եպի-
րագիր, երգիծախօս :

Malédice (Պէ.). թշնամութեամբ
ոխուլութեանց, չարախօսու-
թեամբ, զրպարտութեամբ :

Maledicens-éntis (Քյձ.). չարա-
խօս, զրպարտ, քուռ, երգի-
ծախօս, եպերագիր :

Maledicéntia - ae (եգ.). բամբա-
սանք, չարախօսութիւն, զըր-
պարտութիւն :

Maledíco (չգգ. Dico - cis արգ.).
չարախօս լինիմ, չարախօսեմ,
բամբասեմ, զրպարտեմ :

» maledíco tibi կամ te. վատա-
նուն առնեմ, քակեմ զպատիւ,
անիծանեմ :

Maledictio-ónis (խփ.). *չարախօսութիւն, զրպարատութիւն, բամբասանք :*

Maledictito (նբգ. Dictito աբճ.). *յաճախագոյնս չարախօս լինիմ, չարիս խնդրեմ :*

Maledictum-ti (չգԳ.). *եպերանք, նախաստիք, արհամարհանք, թշնամանք, անարգանք, անէծք, նզովք :*

Maledictus-ta-tum (անց. րբԳ.). *Տես Maledico.*

Malédicus - ca - cum (-céntior - entíssimus) ած. *զրպարաիչ, չարախօս, քսու, կրգիծախօս, եպերազիր :*

Malefácio (չգԳ. Fácio աբճ.). *չարիս գործեմ, անօրինիմ, չար առնեմ :*

Malefáctum - ti (չգԳ.). *չարիք, յանցանք, մեղք, ոճիք, չարութիւն, ապիրատութիւն :*

Maléfica (ՊԳ.). *չարութեամբ, 'ի չար միտս, նենգաւ և մանկաւ :*

Maleficéntia - ae (խփ.) } *ոճիր,*

Malefícium - cii (չգԳ.) } *չարագործութիւն, յանցանք, մեղք, վնաս, առյժ, անխրաւութիւն, զրկութիւն, դիւթութիւն :*

Maléficus-ca-cum (-centíssimus) ած. *չարագործ, չարարար, ապիրատ, կախարդիչ, դիւթական :*

Malesuádus-da-dum (ած.). *չարախորհուրդ, չարահնար, դժնամիտ :*

Malévolens-éntis(-tior-tíssimus) } *ած. չարակամ, թշնամի, չարամիտ, չարայօժար :*

Malévolus-la-lum } *ած. չարակամ, թշնամի, չարամիտ, չարայօժար :*

Malevoléntia-ae (խփ.). *չարակամութիւն, չարամտութիւն, թշնամութիւն, քէն, խէթ, ատելութիւն, խանգութիւն :*

Malicórium - rii (չգԳ.). *կեղեւուն :*

Má lifer - lifera - rum (ած.). *պողարեր, մրգաբեր, պողպէց, բերրի, քաջաբեր :*

Maligne - nius (ՊԳ.). *ապիրատութեամբ, չարութեամբ, նենգաւ, նախանձաւ :*

Malignitas - tátis (խփ.). *չարութիւն, չարարարութիւն, ատելութիւն, խէթ, քէն, ազահութիւն, ժլատութիւն, կծծութիւն, ոչտուութիւն :*

Malignus-na-num (-nior-níssimus) ած. *չար, չարարարոյ, ապիրատ, չարակամ, ատեցօղ, նախանձոտ, ազահ, կարկամ, ժլատ, կծծի :*

» **malignus ager.** *ամուլ անդաստան, անպտուղ երկիր :*

Malinus-na-num (ած.). *խնձորոյ :*

Malítia-ae (խփ.). *չարութիւն, չարարարութիւն, վատթարութիւն, յուռութիւն, նենգութիւն, դաւաճանութիւն, ժանտութիւն :*

Malitióse-sius (ՊԳ.). *նենգաւ և մանկաւ, չարութեամբ, 'ի չար միտս, չարաւ :*

Malitiósus -sa -sum (- síssimus)

ած. չարանիւթ, նեղզաւոր, խորամանկ, խարուտիկ, խաբիրայ :

Malleátor-óris (ար.). ուռնած,

հարկանող ուռածք, կռանազործ, գաղատու :

Malleátus-ta-tum (ած.). կռածոյ,

կոփածոյ :

Malleoláris-re (ած.). տաշտաւոր,

գոգաձէ :

Malléolus-li (ար.). մուրճորմաշինաց,

ուռն փոքրիկ, տաշտաթաղ, աղուրի, սաս :

Málleus-ei (ար.). ուռն, մուրճ,

քարատ, քարուրագի, թակն երկզլուխ :

» málleus stupárius. բեկիչ գործի,

թակն կտաւոյ, գործի զկտաւս բեկանելոյ :

Mallo-ónis (ար.). խուրճն սոխոյ :

Mallúvia - ae (եգ.) } տաշտ,

Mallúvium - vii (չգ.) } կոնք :

Malo-avis-álui-alle (նրգ.). առաւել

կամիմ համարիմ, նախամեծար ընտրեմ :

Maltha - ae (եգ.). կարածիւթ,

կարաշաղախ ծեփ :

Malthínus-na-num (ած.). փափուկ,

կակուղ, մեղկ, թուլամորթ, կանացի :

Maltho-thas-ávi-átum-áre (նրգ.).

ծեփեմ կարածիւթով, բռեմ կարաշաղախ բռով :

Malum-li (չգ.). չարիք, չարութիւն,

ոճիր, ապիրատութիւն, աղէտք, ձախողանք,

չուտութիւն, ախտ, հիւանդութիւն, վնաս, տոյժ :

» malum ! (ՏՋԲ.). ով մնմուութիւն և անհամարութիւն :

Malum-li (չգ.). խնձոր :

» malum citreum կամ medicum.

կիտրոն, լեմոն :

» malum cotóneum կամ cydonium. սերկէլի :

» malum áureum. թուրինջ, կիտրոն, նարինջ :

» malum pérsicum. դեղձ :

» malum púnicum. նուռն :

Malus-la-lum (pejor, péssimus)

ած. չար, չարաբարոյ, վատթար, յոռի, չարագործ, ապիրատ, ժանտաժուտ, վնասակար, մեղանշական :

Malus-li (ար.). կայմ :

Malus-li (եգ.). խնձորի :

» malus assyriaca կամ médica. ծառ կիտրոնի :

» malus cydónia. սերկէլի :

Malva-ae (եգ.). բաղրջուկ, մուշ,

աղջկտակ, կտատեակ, տուղտ :

Malváceus-ea-eum (ած.). մուշաղգի,

բաղրջկան :

Mamílla-ae (եգ.). ստինք, պտուկ :

Mamillánus-na-num (ած.). ինմանութիւն պտկանց, պտկաձէ :

Mamilláre - ris (չգ.). կարճազգեստ,

ներքին բաճկոնակ կանանց :

Mamma-ae (եգ.). ստինք, պտուկոնք,

մայրիկ :

» a mammis amóveo, disjúngo.

անջատեմ 'ի կաթանէ, հատուցանեմ՝ մեկնեմ 'ի ստենէ:
Mammális - le (աթ.). ստեանց, պտկածէ :

Mammeátus-ta-tum } աթ. ստնաւ-
Mammósus-sa-sum }

որ, կաթնաբեր, գնդակաւոր:
Mammóna-ae (ար.). մամոնայ, մեծութիւնք, ինչք, մթերք, ստացուածք, գոյք :

Manábilis-le (աթ.). հոսական, երազանցուկ, ծորան :

Manális fons-ntis (ար.). մշտաբուխ աղբիւր, յորդաբուղի վտակ :

Manátio-ónis (եգ.). կաթումն, հոսումն, ծորումն, կաթուած:

Manátus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Mano.

Manceps - cipis (ար.). ստացիչ, վարձակալ, վարձող, մաքսաւոր, երաշխաւոր :

Mancipátio-ónis (եգ.) } վաճա-
Mancipátus-us (ար.) }

ուումն, վաճառք, թողումն :
Mancipátus-ta-tum (անց. րբբ.).

Տես Máncipio.
Mancípium - pii (չլթ.). տէրութիւն, սեպհահանութիւն, ստացուածք, ստրուկ, արծաթազին, գերի :

Máncipio-pas-pávi-pátum-páre (նրգ.). օտարացուցանեմ, վաճառեմ, վաճառակուր առնեմ, նուաճեմ, հնազանդեմ:

Mancus-ca-cum (աթ.). հաշմ, խեղ, թերի, անկատար, թերակատար :

Mandans-ántis (թշ.). առաքիչ, կարգիչ, ուղղիչ :

Mandatárius-rii (ար.). ոստիկան, պատուիրակ, հրամանառու, հրամանակատար :

Mandátor-óris (ար.). առաքիչ, հրամանատու, հրապուրիչ :

Mandátrix-ricis (եգ.). կին յանձնառու :

Mandátum-ti (չլթ.) յանձնարարութիւն, պատուէր, հրաման, պատուիրան :

Mandátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Mando-das.

Mando-das-ávi-átum-áre (նրգ.). հրամայեմ, պատուիրեմ, պատուէր 'ի վերայ դնեմ, յանձն առնեմ, ապսպարեմ, հրաման տամ :

» **vérsibus mando.** չափով բանս յօրինեմ, ստեղծումս մրմունջս:

» **mando litteris.** ընդ գրով արկանեմ, 'ի մատենի հարկանեմ:

Mando-dis-di-nsum-dere (նրգ.). ծամեմ, լափեմ, անյազ ուտեմ :

Mandra-ae (եգ.). մակաղատեղ, հանգրուան, որջ, կայան, ախոռ, ասպաստան, ձիաստան:

Mandrágora - ae (եգ.). մանրագոր՝ տունկ :

Mandúco-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ.). ծամեմ, ուտեմ, ճաշակեմ:

Mandúco-ónis } ար. կերող, շատակեր, որկորուտ, ձիւաղ, պայ :

Mane (չդ․)․ այդ, առաւօտ, վաղորդայն :

» primo mane. ընդ այգոյն առաւօտանալն, այն ինչ կամէր առաւօտն 'ի գիշերոյն մերկանալ :

» póstero mane. 'ի վաղուեան առուր, յաւուրն երկրորդի :

» hódie mane. այսօր ընդ առաւօտն, յայսմ առաւօտու :

» cras mane. վաղիւ, օր վաղուի :

» bene mane. վաղ քաջ ընդ առաւօտն, առաւօտուն ընդ արշալուշն :

Manens-éntis (քշ․)․ կացեալ, մնացեալ, մնացորդ :

Máneo-es-nsi-nsum-ére (չդ․)․ մնամ, կամ, զկայ առնում, դադարիմ, պանիմ, տեեմ, բուեմ, տոկամ, սպասեմ, մտառ կուրծս հասեալ կամ :

» glória te manet. քեզ անկ են փառքդ, պահին քեզ փառք :

Manes-nium (ար․)․ ուրուականք մեռելուտոց, դժոխք, գեհնն, տարտարոս, դժոխական պատիժք, վիշտք դժոխոց :

» quisque suos pátitur manes. չեք այր անվիշտ և յաջողեալ յամենայնի :

Mango - ónis (ար․)․ մարդավաճառ, գերեվար, գերիչ, փերեզակ, հնակարկատ :

Mangónicus-ca-cum (աժ․)․ գերեվարի, գերջաց :

Mangónium - nii (չդ․)․ զարդ, զարդարանք, պաճուճանք :

Mangonizátus-ta-tum (անգ․րբ․) Տես Mangonízo.

Mangonízo-zas-závi-zátum-záre (նրգ․)․ զարդարեմ, պաճուճեմ, պճնեմ, յօրինեմ, յարդարեմ :

Mánia - ae (խգ․)․ մոլութիւն, կատաղութիւն, զայրուցք, գազանութիւն :

Mániae - árum (խգ․)․ խրտուիլ մանկանց :

Mánica-ae (խգ․)․ թեզանիք, վառապան ձեռաց, ձեռէք :

Mánicae-cárum (խգ․)․ երկաթի պահպանակք բազկի, ձեռակապք :

Manicátus-ta-tum (աժ․)․ թեզանաւոր :

Maniciólum-li (չդ․)․ խուրձն, թեզանիք կախեալք :

Manícula-ae (խգ․)․ ձեռն փոքրիկ՝ փափկիկ, թաթ, մաճ :

Manifestáriu-ria-rium (աժ․)․ յայտնի, մեկին, ծանօթ :

Manifeste-tius-tissime} Աբ․ յայտ

Manifesto } յանդիման, յայտնապէս, մեկնապէս, յտակազոյնս :

Manifesto-tas-távi-tátum-táre (նրգ․)․ յայտ առնեմ, յայտնեմ, 'ի վեր հանեմ, ցուցանեմ, յանդիմանեմ :

Manifestus-ta-tum (- tior - tissimus) աժ․ մեկին, յայտնի, պայծառ, ծանօթ, ծանօթական, երևելի :

» manifestus scéleris. յայտնի պատժապարտ յանցանաց :

Manipuláris-re Կամ }
Manipuláris - ia - ium } ած. 'ի

նմին հօտէ :

» miles manipuláris. վաշտկան,
լեզէսնական զինուոր :

Manipulátim (Վլք.). երամ երամ,
գունդագունդ, միահամուռ,
դասադաս :

Manipulus-li (ար.). բուռն մի,
ափ մի, խուրձն, որայ, անթա-
նոցիկ, գունդ զօրաց :

Manna (չլտ.). ման, մանանայ :
» manna thuris. ազնիւ մանն
խնկոց :

Mánnulus-li (ար.). տրմուղ ձի,
կրմուղ յաւանակ, մտրուկ,
մատաղաձի :

Mannus-ni (ար.). մատաղ երի-
վար, մտրուկ ձիոյ :

Mano - nas - návi - nátum - náre
(չլտ.). կաթեմ, ծորեմ, ցողեմ,
հոսեմ, սորեմ, համբաւիմ,
հռչակիմ :

Mánsio-ónis (եգ.). բնակութիւն,
իջաւան, օթեւան, բնակարան,
դադարք, պանդոկի :

Mánsito (չլտ. Ito արճ.). մնամ,
ազանիմ, օթազանամ, լուծա-
նիմ, բնակեմ, դադարիմ :

Mansuefácio (Երգ. Fácio արճ.).
ընդելացուցանեմ, ընտանե-
ցուցանեմ, 'ի համբոյր ածեմ,
զգօնացուցանեմ :

Mansuefactus-ta-tum (անց. Կրքե.)
Տես Mansuefácio.

Mansuefio (չլտ. Fio արճ.) Կամ }

Mansuesco-scis-évi-scere (չլտ.) }
'ի համբոյր գամ, զգօնանամ,

ընդելանիմ, ընդելուում, ըն-
տանենամ :

Mansuète-tius (Վլք.). մեղմական
զգօնութեամբ, ընտանեբար :

Mansuetúdo-dinis (եգ.). հեզու-
թիւն, քաղցրութիւն, մեղ-
մական զգօնութիւն :

Mansuétus-ta-tum (- tior - tissi-
mus) ած. զգօն, հեզ, համ-
բոյր, մարգասել, քաղցր, հան-
դարտ :

Mansum-si (չլտ.). ծամեալ պա-
տառ, կերակուր ծամելի :

Mansus-sa-sum (անց. Կրքե.). Տես
Mando-dis.

Mantéle - lis } չլտ. ընթանոց, զեն-
Mantélum-li } ջակ կրծոց, ստուար կտաւ
սեղանոյ :

Mánteum-ei (չլտ.). մեհեան, բա-
զին դից :

Mántica - ae (եգ.). պարկ, մա-
խաղ, պայուսակ, բակեղէթ
փոքրիկ, քսակ :

Mantícula-ae (եգ.). փոքրիկ ծոց,
քսակ հանդերձի :

Manticuláris-rii (ար.). զանձա-
կողոպուտ, զանձահատ, հա-
տուռ, քսակահատուռ :

Manticulor-láris-látus-lári (Կոր.)
զզանձանակահատանեմ, նենգ
գործեմ, նենգեմ, խարդախեմ :

Mantíssa - ae (եգ.). զալուստ,
չափ թաթաղուն :

» mantíssa obsónium vincit. վա-
ճառքն բազմացան յաղխա-
մաղիւէ :

Manuális-le (ած.). ձեռագործ,

ձեռակերտ, ձեռնական, առ-
 ձեռնպատրաստ :

Manuballista - ae (խփ.). նետա-
 կալ, քարընկէց, մանզղիան ,
 բալիստր :

Manuballistarius-rii (ար.). նե-
 տաձիգ, աղեղնաւոր, նետող :

Manúbiae-iárum (խփ.). առ, ա-
 պուռ, կապուտ, կողողուտ,
 աւար, զգեստք :

› manúbias fácio. յաւար եր-
 թամ, յառ և յաւար լինիմ,
 գողանամ, կուտեմ զառ և
 զապուռ, կապտեմ :

Manúbriolum - li (չլփ.). մեղեխ
 փոքրիկ, ծուկք թեղանեաց :

Manúbrium - rii (չլփ.). մեղեխ,
 երախակալըռն, դաստապան :

Manúciolum-li (չլփ.). խուրձն,
 թեղանիք կախեալք :

Manúfactus-ta-tum (աժ.). ձե-
 ռագործ, ձեռակերտ, ճարտա-
 րապործ :

Mánulea-ae (խփ.). երախակալ,
 բուն, դաստապան, մեղեխ :

Manuleárius-rii (ար.). դերձակ
 թեղանաւորաց, հանդերձա-
 րար :

Manuleátus-ta-tum (աժ.). թե-
 զանաւոր :

Manumissio - ónis (խփ.). ապա-
 հարկ, ձերբազատութիւն ,
 ազատութիւն 'ի ծառայու-
 թենէ :

Manumissor - óris (ար.). ազատ
 գրող՝ կացուցանող :

Manumissus-sa-sum (անց. Գրէ.).
 Տես Manumitto.

Manumitto (նրփ. Mitto արժ.).
 ազատեմ 'ի ծառայութենէ ,
 ազատ գրեմ, փրկեմ :

Manuprétium-tii (չլփ.). առգին,
 գինք վաճառաց, վարձք :

Manus-us (խփ.). ձեռն, բազմա-
 թիւն , յաճախութիւն , բա-
 նակ, գունդ :

› advérsa manus. փի, ներքոա-
 կողմն ձեռին :

› manus áffero կամ ínfero tibi.
 բռնաբարեմ, ձեռն արկանեմ,
 բռնադատեմ, բռնազբօսեմ,
 բռնութեամբ վարեմ :

› manus do. ձեռս տամ, զպար-
 տութիւն խոստովան լինիմ :

› a manu, a mánibus, servus ad
 manum. դպիր, գրիչ, գրա-
 գիր, թղթագիր, քարտուղար,
 դիւանադպիր :

› mánibus pedibúsqúe. փու-
 թով պնդութեամբ , մեծաւ
 փութով :

› prae mánibus. ըստ կարի ձե-
 ռաց, որչափ ինչ 'ի կարի իցէ
 'ի ձեռին :

› manus válida. հզօրագոյն բա-
 նակ, բազմագունդ զօրք, բազ-
 մազօր :

Mapália-lium (չլփ.). խրճիթք,
 հիւղք, խուղք, տաղաւարք :

Mappa-ae (խփ.). ղենջակ սեղանոյ,
 սփածանելի կրծոց, պաստառ :

Márathrum-ri (չլփ.). սամիթ :

Márceo-es-cui-ére }
 Marcéscó-scis-scere } չլփ. թարա-
 խիմ, տրորիմ, փախիմ, նեխիմ,
 ապականիմ, նուաղիմ, թալ-

- կանամ, թալանամ, թօշնիմ, տկարանամ, անկանիմ 'ի զօրութենէ :
- » marcésco ótio. դատարկանամ, դատարկ լինիմ, պարապորդ կամ, հեղգութեամբ կեամ :
- Márcidus-da-dum (աժ.). փուտ, թարախալից, մեղկ, թոյլ, նեխեալ, կթոտ, լքեալ, խանգարեալ, եղծեալ :
- Marcor-óris (աբ.). նեխութիւն, փտութիւն, լքումն, թուլութիւն, ապականութիւն :
- Márculus - li (աբ.). ուռն դարբնաց, կռան :
- Mare-ris (զգ.). ծով, համատարած :
- » accéssus et recéssus maris. խողացք և տեղատուութիւն ծովու :
- » mari et terrâ. ընդ ծով և ընդ ցամաք :
- » ámbulo mária. հատանեմ անցանեմ պանդնդալից ծովուց զլայնութիւն, նաւարկեմ, նաւագնաց գնացիւք կոխեմ զծով :
- » mare extérius. ովկիանոս, համատարած ծով :
- » mare intérius. Միջերկրական ծով :
- » mare Aegéum. Եգեան համատարած, Երբիպեղազոս :
- » mare album. սպիտակ ծով :
- » mare arctóum. հիւսիսային ծով :
- » mare Atlánticum. Ենտլանտիկեան համատարած :

- » mare austrinum. հարաւային ծով :
- » mare Cáspium. ծով Ասպից :
- » mare Euxinum. Սեաւ ծով, Եւքսինեան Պոնտոս :
- » mare glaciále. սառուցեալ ծով :
- » mare Adriaticum. Եգրիական ծով, շանդրին անդունդք :
- » mare Jónium. Յոնիական ծով :
- » mare nostrum կամ Mediterráneum. Միջերկրական ծով :
- » mare mórtuum. Մեռեալ ծով, ալի՛ աղափց ծով :
- » mare Pónticum. Պոնտոս՝ Սեաւ ծով :
- » mare rubrum կամ Erithraéum. Կարմիր ծով :
- Marga - ae (եգ.). մարգ, մառն, կրային պարարտ հող :
- Margaríta - ae (եգ.) } մարգա-
- Margarítum - ti (զգ.) } րիտ, ուլն :
- Margarítifer - tífera - rum (աժ.). մարգարտածին :
- Marginátus - ta - tum (անգ. ԴԲԲ.). Տես Mágina.
- Mágina - nas - návi - nátum - náre (նրգ.). Ժապաւինեմ, վերջաւորեմ, ամփոփեալ կարեմ զեզերս կտաւուց, շրջանակս զնեմ :
- Margo - ginis (աբ.). եզր զրոց, լուսանցք, ծագ, ծայր, սպառուած, արն :
- Marínus - na - num (աժ.). ծովական, ծովափնեայ, ծովեզերեայ :

Marisca-ae (եփ․)․ *անհամթուզ* :
Mariscum-sci (չչ․) } *ծովական*
Mariscus-sci (աբ․) }
կնիւն, պրտու ծովու :
Marita-ae (եփ․)․ *կին, առնակին,*
արամբի, ամուսին :
Maritalis-le (աժ․)․ *ամուսնական,*
առագաստի :
Maritimus-ma-mum (աժ․)․ *ծով-*
ափնեայ, ծովեզերեայ :
 > *ora maritima*․ *ծովեզերայք,*
ափուէք ծովու :
Marito-tas-ávi-átum-áre (նրգ․)․
ամուսնացուցանեմ, միաու-
րեմ, առն տամ :
Maritus - ta - tum (աժ․)․ *առա-*
գաստի, ամուսնական, այրա-
կան :
Maritus-ti (աբ․)․ *այր, կանամբի,*
փեսայ :
Marmor-oris (չչ․)․ *մարմարին,*
կուճ, կիճ, ծով, համատա-
րած :
Marmorárius-rii (աբ․)․ *կճագործ,*
կճակոփ, դրօշող, քանդակա-
գործ, ճարտարապետ կճոյ :
Marmorátio-ónis (եփ․)․ *դրօշա-*
գործութիւն, քանդակագոր-
ծութիւն :
Marmorátum-ti (չչ․)․ *կճակիր,*
կճաշաղախ, կճածեփ, մար-
մարակուռ դրուագք :
Marmóreus-ea-eum } *աժ․ մար-*
Marmorósus-sa-sum }
մարեայ, մարմարապատ, մար-
մարակուռ, կճեայ :
Marra-ae (եփ․)․ *բահ այգեգոր-*
ծաց, քերիչ երկրի :

Mars-artis (աբ․)․ *Արես, մարտ,*
պատերազմ :
 > **Mars anceps, comúnis**․ *յեր-*
կուական ելք ճակատամարտի
 > **aequo Marte pugno**․ *յաջո-*
ղութեամբ 'ի պատերազմ ե-
լանեմ, յաջողուպէս մարտ ե-
դեալ կոււիմ :
Marsúpium-pii (չչ․)․ *մախաղ,*
քսակ, պարկ, պայուսակ :
Martiális - le (աժ․)․ *Արիսեան,*
պատերազմական, մարտիկ,
պատերազմօղ :
Martícola-ae (աբ․)․ *երկրպագու-*
Արեայ դից :
Martigena-ae (աբ․ et եփ․)․ *որդի*
դիցն Արեայ :
Mártius-tia-tium (աժ․)․ *ամսոյն*
արեգի, մարտ ամսոյ :
Mártius-tii (աբ․)․ *մարտ, արեգ*
ամիս :
Martyr-yris (աբ․ et եփ․)․ *մար-*
տիրոս, վկայ :
Martyrium-rii (չչ․)․ *մարտիրո-*
սութիւն, վկայութիւն, վկայ-
արան, վկայանոց, մատուռն :
Mas-aris (աբ․)․ *արու, որձ :*
Masculinus-na-num (աժ․)․ *ա-*
րուական, արական, արու :
Másculus - la - lum (աժ․)․ *արա-*
կան, զօրաւոր, հզօր, առ-
նացի, արի, հուժկու :
Másculus-li (աբ․)․ *որձ, արու :*
Massa - ae (եփ․)․ *զանդուած,*
քծուար, հայս, հաստեայք :
Masso-sas-ávi-átum-áre (նրգ․)․
կուտեմ, դիզանեմ, ժողովեմ,
խտացուցանեմ :

Mássula-ae (էգ.) փոքրիկ զանգուած :

Mástice-es } էգ. հոյզ հերձույ, մազտաքէ, կիւ :

Mastichinus-na-num } էգ. իմազ-տաքեայ :

Mastigeus-ei } աբ. անմիտ, ստա- Mastigia-ae } չակ, գրաստ :

Mastrúca - ae (էգ.) մաշկեակ, օղիկ, այր անտուակ :

Mastrucátus-ta-tum (աժ.) մաշկեակագ, մաշկահանդերձ :

Mastus-ti (աբ.) խոզովակ փոքրիկ աղբեր, փող :

Mátara-ae } էգ. նիզակ, արդն, Mátaris-is } գեղարդն, տէգ :

Matáxa - ae (էգ.) բոլորակ ասղանույ, կարժ :

Matélla-ae } էգ. միզաման, մի- Matéllio-ónis } զանոց, տաշտ, կոնք փայտեղէն :

Matéola - ae (էգ.) գործի քաղահան, քերոց քաղի :

Mater-tris (էգ.) մայր, ծնանելի, սկիզբն, պատճառք, առիթ, աղբիւր :

Matércula-ae (էգ.) մայրիկ :

Materfamilias-trisfamilias (էգ.) մայր ընտանեաց, տանտիկին :

Matéria-ae (էգ.) նիւթ, ատաղձ, փայտ, նիւթուծիւն, տարր, առիթ, պատճառք, սկիզբն իրաց :

Materiális-le (աժ.) նիւթեղէն, նիւթական, տարրեղէն, տարրաւոր, տարրական :

Materialísmus-mi (աբ.) նիւթապաշտութիւն, նիւթակրօնից արանդ, նիւթակրօնութիւն :

Materialísta-tae (աբ.) նիւթակրօն, նիւթապաշտ :

Materiárius-ria-rium (աժ.) փայտեղէն, փայտեայ, փայտակերտ :

» fábrica materiária. խանութատաղձագործի, գործարան հիւսան :

Materiátio-ónis } էգ. ատաղձ գոր- Materiatúra-ae } ծանոցի :

Materiátus-ta-tum (անց. դրժ.) Տես Matério.

Matéries-éi (էգ.) ատաղձ, փայտ, նիւթ, տարր, սկիզբն իրաց, պատճառք, առիթ :

Materínus-na-num (աժ.) նիւթեղէն, հաստատուն, պինդ, սերտ :

Matério-ias-ávi-átum-áre (նրժ.)

Matérior-iáris-iátus-iári (հաբ.) ժողովեմ փայտ առ այրել, փայտակերտ շինեմ :

Máteris - is (էգ.) արդն, տէգ, գեղարդն, նիզակ :

Matérnus-na-num (աժ.) մայրենի, մայրական :

Matértera-ae (էգ.) մօրաքոյր :

Mathemática-ae (էգ.) ուսողութիւն, մաթեմատիկեան ճարտարութիւն, հարցկութիւն, ըզձութիւն, քաղէութիւն :

Mathematicus - ca - cum (աժ․)․
 օւսողական, մաթեմատիկեան
Mathematicus-ci (ար․)․ մաթե-
 մատիկոս, ուսող, աստեղագ-
 զէտ, քաւդեայ :
Matricida-ae (ար․ et իգ․)․ մայ-
 րասպան :
Matricidium-dii (չգ․)․ մայրա-
 սպանութիւն, մայրասպան
 անօրէնութիւն :
Matricula-ae (իգ․)․ արձանագիր
 անուանց, ցանկ ընկերաց,
 կրկրորդուստ :
Matrimonialis-le (աժ․)․ ամուս-
 նական, սյրահան :
Matrimonium-nii (չգ․)․ ամուս-
 նութիւն, հարսանիք :
Mátrimus - ma - mum (աժ․)․ սյր
 կենդանի իցէ մայրն :
Matrix-ricis (իգ․)․ արդանդ, ծա-
 զումն, մայր, սկիզբն, ծնա-
 նելի :
Matróna-ae (իգ․)․ տնարար տի-
 կին, տանտիրուհի :
Matronális-le (աժ․)․ տիկնուհի,
 տիկնոջ :
Matronátus - us (ար․)․ պատիւ
 տիկնոջ, տիկնութիւն :
Matruélis-is (ար․)․ մօրեղբօրու-
 զի :
Matta-ae (իգ․)․ վախթ, պարթիւ,
 պրտուեղէն, կեմեղէն :
Máttea-ae } իգ․ որկորստութիւն,
Matty-a-ae }
 հանդերձանք կերակրաց, հա-
 մեմանք :
Mátula-ae (իգ․)․ միզանոց, միզ-
 աման, շէշ :

Maturáte (ձք․)․ 'ի գէպ ժամու,
 բազում խորհրդով, փութոյ
 պնդութեամբ :
Maturátio - ónis (իգ․)․ հասուն
 լինելն, խայծուած, ատոքու-
 թիւն :
Maturátus-ta-tum (անց․ րբ․)․
 Տես Matúro.
 » **maturátio opus est.** փութալ
 ձեպել հարկ է, պարտ է կան-
 խել երագել :
Matúre - rius - rissime (- úrrime)
 ձք․ 'ի ճահ, 'ի պատշաճ ժա-
 մանակի, 'ի ղիպող աւուր,
 վազ, կանուխ, քաջ կշռելով :
Maturéscó - scis - túrui - scere (չգ․)․
 հասանեմ, եփեմ, խայծիմ,
 ատոքանամ :
Matúritas - tátis (իգ․)․ ատոքու-
 թիւն, խայծուած, հասուն
 լինելն, գէպ ժամանակ, պա-
 տեհութիւն :
Matúro - ras - ávi - átum - áre (նրգ․)․
 հասունցանեմ, եփեմ, ատոքա-
 ցուցանեմ, փութամ, ձեպեմ,
 աճապարեմ, կանխեմ :
Matúrus - ra - rum (- rior - rissimus
 կամ - úrrimus) աժ․ հասուն,
 վախանակ, ատոք, պատշաճ,
 պատեհ, իմաստուն, խորհր-
 դական, խորագէտ, փոյթ,
 շոյս, ժիր, յանկարծազործ :
 » **matúrus milítiae** կամ **ad arma.**
 ձեռնհաս 'ի զինուորութիւն,
 յաջողակ 'ի սպասազինու-
 թեան :
Matúta-ae (իգ․)․ այգ, արևա-
 ծայրք, արշալոյս, առաւօտ :

Matutínium-ni (չգ.). առաւօտ, վաղորդայն, այգ :

Matutínus-na-num (աձ.). կանուխ, առաւօտեան, առաւօտին :

Maurus-ra-rum կամ }
Maurusíacus-ca-cum } աձ. մաւրսիացի
Maurúsius-sia-sium }

բիտանական, մաւրիտանացի, հնդիկ :

Mausoléum-ei (չգ.). շիրիմ հոյակապ :

Maxílla-ae (իգ.). ծնօտք, ծամելիք :

Maxilláris-re (աձ.). ծամելեաց :

Máxime (ՎՔ.). մեծապէս, կարի իմն, առաւել, մասնաւորապէս, մանաւանդ, առանձինն, և կարի իսկ քաջ, արդարեւ, մտադիր :

Maximópere (ՎՔ.). կարի իսկ, յոյժ յոյժ, ՚ի վեր քան զամենայն, առաւել քան զառաւել :

Máximus-ma-mum (աձ.). մեծագոյն, մեծամեծ, ամենամեծ, վերին, բարձրագոյն :

» máximus natu. անդրանիկ, երէց, նախճին :

» Póntifex Máximus. Պապ, մեծ Վրահանայապետ և ողմայ :

Mazónomus - mi (ար.). սկաւառակ սրքունի, պնակ, փսեսայ :

Meábilis-le (աձ.). ծանծաղուտ, ծանծաղ :

Meándros-ri (ար.). դարձուած, շրջան, թիւր ճանապարհ, քանդակ արաքացի :

Meátus-us (ար.). ճանապարհ, ընթացք, դնացք, անցք, շարժումն :

» meátus síderum. ընթացք դնայուն աստեղաց :

Mecástor (ՎՔ.). հաւատա՛ ինձ, արդարեւ :

Mechánicus-ca-cum (աձ.). մենքինական, ճարտարագործ, արուեստական :

Mechánicus-ci (ար.). հանճարագէտ, հնարագիւտ, ճարտարապետ :

Mecum. ընդ իս, ընդ միտս, ՚ի սրտի իմում, ՚ի հոգւոյս :

Medéla-ae (իգ.). բժշկութիւն, դեղ, դարման :

Medens - éntis (ԲՅՁ.). բուժիչ, դարմանող, բժշկիչ :

Médeor-éris-éri (հար.). բժշկեմ, բուժեմ, դարմանեմ, դարմանտանիմ, առողջացուցանեմ, աւարեմ :

» ars medéndi. բժշկական արուեստ, բժշկութիւն :

Mediállis-le կամ }
Mediánus-na-num } աձ. միջոյ,

միջին, միջակայ :

» páries mediánus. միջնացանկ, միջակայ որմ, միջնորմ, միջնապարիսպ :

Mediastínus-ni (ար.). օգնական խոհակերի, մանուկ՝ սպասուոր խոհակերոցի, ծառայ չար :

Medibilis - le }
Medicábilis - le } աձ. բժշկելի,

դարմանելի, բժշկական, առողջացուցիչ, բժշկիչ :

Médica-ae (իգ.)․ առուոյտ մարգաց, խոտ երեքտերեւեան :

Medicabiliter (Ջէ.)․ օգտակար առողջութեամբ, շահաւոր օգտութեամբ, յօգուտ, օգտակարապէս :

Medicábulum-li (չչտ.)․ բժշկանոց, բժշկարան, դարմանոց :

Medicámen-minis (չչտ.)․ դարման, դեղ, բժշկութիւն, թոյն :

Medicamentária-ae (իգ.)․ դեղաՎաճառի արուեստ, դեղագործութիւն, կախարդ կին, ջատուկ, վհուկ :

Medicamentárius-rii (ար.)․ դեղագործ, դեղավաճառ, կիւս, դիւթ, կախարդ, թոյլիչ :

Medicamentósus-sa-sum (- sior) ած․ բժշկական, բժշկիչ :

Medicamentum - ti (չչտ.)․ դեղ, դարման, բժշկութիւն, թոյն :

Medicatio - ónis (իգ.)․ դիր դեղոց, բժշկութիւն, դարման :

Medicátus-ta-tum (անց. րբ.)․ **Տես Médico.**

Medicátus - us (ար.)․ դարման, դեղ, բժշկութիւն :

Medicina - ae (իգ.)․ բժշկական արուեստ, դեղ, բժշկութիւն, դարման :

› medicinam exerceo, fácio կամ fáctito. զբժշկական արուեստի կիր արկանեմ :

Medicinae-árum (իգ.)․ արուեստանոց դեղոց, դեղարան :

Medicinális-le (ած.)․ բժշկական, բուժական, դարմանիչ, բժրշկիչ :

Médico-cas-ávi-átum-áre (նրգ.)

Médicor-cáris-cátus-cári (հր.) } բուժեմ, բժշկեմ, դարմանեմ, դարման տանիմ, սուաքեմ, առողջացուցանեմ, յարդարեմ, սպեղանիս'ի վերայ դնեմ :

Médicus-ca-cum (ած.)․ բժշկական, բժշկիչ, առողջացուցիչ, դարմանիչ :

› res médica. արուեստ բժշկական, բժշկութիւն :

Médicus-ci (ար.)․ բժիշկ, բուժիչ :

Médie (Ջէ.)․ սակաւուք, չափով, միջին իմն պայմանաւ :

Mediétas - tátis (իգ.)․ կէս, կէս մասն, միջին մասն, միջավայր, միջոց :

Medímnum-ni (չչտ.) } **բսեստ մի**
Medímnus-ni (ար.) } **և չորք ունկիք :**

Medio-ias-iávi-iátum-iáre (նրգ.)․ ընդմիջեմ, ընդ երկուս բաժանեմ, հասարակեմ :

Mediocriculus-la-lum (ած.)․ սակաւիկ մի միջակ, չափաւորագոյն :

Mediocris-re (ած.)․ միջին, միջակ, չափաւոր, սակաւ, միջակայ :

Mediocritas - tátis (իգ.)․ միջակութիւն, միջին աստիճան, չափաւորութիւն :

Mediocriter (Ջէ.)․ միջին իմն պայմանաւ, սակաւուք, չափով :

Medipóntus-ti (ար.)․ գործի ձեթագործութեան :

Meditabúndus-da-dum (աժ.)
մտախորհ, խորհող, հոգած,
բազմահոգ :

Meditámen-minis } զԿԺ. միտք,
Meditaméntum-ti }
մտածութիւն, խորհուրդ,
խոհումն, կազմութիւն, պատ-
րաստութիւն, հանդերձանք :

Meditáte (ՌԷ.) . զմտաւ ածելով,
խորհրդով, պիտութեամբ,
մտադրութեամբ :

Meditátio - ónis (ԻԳ.) . մտախո-
հութիւն, մտածութիւն, խո-
հումն, խորհուրդ :

Meditátus-ta-tum (անց. ԿԷԷ.) .
Տես Méditor.

Mediterráneus-ea-eum (աժ.) .
միջերկրեայ, միջերկրական :

Méditor-táris-tátus-tári (հար.) .
զմտաւ ածեմ, խորհիմ, խո-
համ, մտախորհ լինիմ, կազ-
միմ, հանպերձիմ :

» **méditor insídias**. դարան դոր-
ծեմ, 'ի դարան մտանեմ, դա-
րանակալ լինիմ :

Meditúllium - lii (զԿԺ.) . միջին
մասն, միջավայր, դարման,
միջոց, հնարք, ելք իրաց :

Médium-dii (զԿԺ.) . մէջ, միջին
մասն, միջոց, միջավայր :

» **médium diéi**. հասարակ օր,
միջօր, միջօրեայ :

» **in médium sum pósito** կամ
situs. յայտնի լինիմ, 'ի յայտ
գամ, դիւրին գործիմ :

» **in médium voco**. 'ի պայքար
կոչեմ, բանձնդդեմ լինիմ :
» **de médio tollo**. յարեէ ար-

կանեմ, լուծանեմ 'ի կենցա-
ղոյս, սպանանեմ :

Médius-ia-ium (աժ.) . միջակայ,
միջին, սակաւ, չափաւոր :

» **médius dies**. միջօրեայ, հա-
սարակ օր, միջօր :

» **médio tómpore**. 'ի սմին ժա-
մանակի, 'ի նմին պահու, մինչ
այս մինչ այն, մինչ դեռ :

Médius fidius (ՌԷ.) . Մատուած
լիցի վկայ, հաւատաւ ինձ,
արդարեւ :

Medúlla-ae (ԻԳ.) . ուղեղ ոսկեր,
պարարտութիւն, մէջն հացի :

Medulláris-re կամ
Medullátus-ta-tum } աժ. ուղղա-
Medullósus-sa-sum }

լից, պարարտ, հիւթեղ, կա-
կուղ :

Medúllitus (ՌԷ.) . անձկագոյնս,
պնդագոյնս, սերտիւ :

Medúllula-ae (ԻԳ.) . դոյզն ու-
ղեղ ոսկեր :

Megalográphia-ae (ԻԳ.) . մեծա-
զարդ պատկեր, հոյակապ
նկար :

Megistánes-num (ար.) . աւագա-
նի, սքանչելի և մեծամեծ ու-
րեար, նախարարք, մեծամեծք :

Mehércle } ՌԷ. արդարեւ, վկայ
Mehércule }

լիցի Մատուած, հաւատաւ
ինձ, ստուգիւ, ճշմարտիւ :

Mejo - jis, minxi, mictum - jere
(զԿԺ.) . միզեմ :

Mel-llis (զԿԺ.) . մեղր, մեղրախո-
րիսխ, մեղրահամ քաղցրու-
թիւն, անուշութիւն :

» mel meum. սիրելիդ իմ, լոյս աչաց իմոց :

Melancholia-ae (խփ.). սևամաղձուծիւն, տխրութիւն, մոլութիւն, զայրուցք :

Melancholicus - ca - cum (աձ.). սևամաղձոտ, տխուր, մոլեզին, կատաղի :

Melancoryphus-phi (ար.). թզակեր թռչուն :

Melania - ae (խփ.). սևուծիւն, թխուծիւն, մթագոյն կապուտակուծիւն :

Melapium - pii (չլտ.). մանր և կարմիր խնձոր :

Meleagrides-dum (խփ.). հնդիկ հաւք, հնդկահաւք :

Meles - lis (խփ.). կզաքիս, կուզ մայրեաց :

Melia - ae (խփ.). հացի, ցախ :

Melicus-ca-cum (աձ.). զուսանական, երաժշտական, քնարական :

Melimela-lórum (չլտ.). փոքր և քաղցրահամ խնձորք :

Melina-ae (խփ.). մաշկեայ պարկ, սրինգ հնչական, գազպէն, ռետին :

Melinum - ni (չլտ.). թուրինջ խոտ :

Melinus-na-num (աձ.). մեղրական, մեղրահամ :

Mélior - lius (աձ.). լաւագոյն, լաւ, ազնուագոյն :

» mélior pars diéi. մեծագոյն մասն աւուր :

Meliorésco-scis-scere (չլտ.). լաւանամ, ազնուանամ :

Melis-is (խփ.). կզաքիս, ազնիկուզ մայրեաց :

Melissophyllon - li (չլտ.). թուրինջ խոտ :

Melitites - tae (ար.). գազպէն, ռետին, մեղրաջուր :

Melitúrgus-gi (ար.). մեղրագործ, մեղրաբեր :

Mélium-lii (չլտ.). անուր ՚ի պարանոցի շան :

Mélius (ՎՔ.). լաւ ևս, մանաւանդ, լաւագոյն :

Meliúscule (ՎՔ.). լաւարար, սակաւիկ մի բարուք :

Meliúsculus-la-lum (աձ.). փոքր ինչ լաւ :

Mellárium-rii (չլտ.). մեղուանոց, մեղուարոյն, փեթակ :

Mellárium-ria-rium (աձ.). մեղրահամ, մեղրական :

» cella mellária. մառան մեղու :

Mellátio-ónis (խփ.). հաւաքումն մեղու :

Melleus-ea-eum (աձ.). մեղրական, մեղրեալ, քաղցրահամ, անոյշ :

Mellículum-li (չլտ.). մեղրահամ քաղցրութիւն :

» mellículum meum. սիրելիդ իմ, լոյս աչաց իմոց :

Méllifer-lífera-rum (աձ.). մեղրաբեր :

Mellificium - cii (չլտ.). մեղրագործութիւն :

Mellífico-cas-ávi-átum-áre (չլտ.). մեղր գործեմ :

Mellificus-ca-cum (աձ.). մեղրագործ :

- » mellificum opus. մեղրագործութիւն :
- » mellificus locus. փեթակ, մեղուանոց, մեղուարոյն :
- Melligenus-na-num (աժ.). մեղրեալ, մեղրաբեր, մեղրական :
- Mellilla - ae (եգ.). մեղրահամ քաղցրութիւն :
- » mea mellilla. սիրելիիդ իմ, լոյս աչաց իմոց, ջերմեանկ բարեկամիկ :
- Mellina-ae } եգ. մեղրաջուր, ա-
- Mellinia-ae } խորժութիւն, հաճոյք :
- Mellitulus-la-lum (աժ.). անուշակ, մեղրահամ, քաղցրիկ :
- Mellitulus-ta-tum (աժ.). մեղրեալ, մեղրական, քաղցր, ախորժական :
- Melo-ónis (ար.). ձմերուկ, սեխ :
- Melopepones-num (ար.). մեղրապոպ :
- Melos (չգ.). մեղեդի, գեղգեղեալ նուագ, քաղցրաձայն բարբառ, գեղգեղանք :
- Membrana-ae (եգ.). պարուտակ, թաղանթ, մաշկ, մազաղաթ, մորթ նուրբ :
- Membranaceus - ea - eum (աժ.). թաղանթագեղ, մաշկեղէն :
- Membraneus - ea - eum (աժ.). մազաղաթեայ :
- Membránula-ae (եգ.) } անուր
- Membránulum-li (չգ.) } մորթ, նուրբ պարուտակ :
- Membrátim (Վէ.). անդամ անդամ, պատառ պատառ, մասն մասն :

- Membratúra - ae (եգ.). յաղթանդամութիւն, հասակ մարմնոյ :
- Membrum - ri (չգ.). անդամ, մասն, բաժին, կոտոր :
- Mémini-nísti-nisse (չգ. ոչ.). յիշեմ, յուշ լինիմ՝ աճեմ, յիշատակեմ :
- Memor-oris (աժ.). յիշելի, յիշող :
- Memorábilis-le (- bilior) աժ. յիշատակաց արժանի, երեւելի, հոյակապ :
- Memorátor-óris (ար.). յիշեցուցիչ, յուշարար :
- Memorátrix-rícis (եգ.). կին յիշատակիչ :
- Memorátus-ta-tum (անց. ԴԷԷ.). Տես Mémoro.
- Memorátus-us (ար.). յիշատակ, յիշումն, յուշարարութիւն :
- » memorátu dignum. բարեաց յիշատակաց արժանի, հոյակապ, անուսնի :
- Memória - ae (եգ.). յիշատակ, համբաւ, յիշումն, առ յիշատակէ :
- » ex memória. 'ի բերան, 'ի միտ առեալ :
- » in omni memória. յամենայն ժամու, անդատին 'ի սկզբանէ, 'ի վաղուց հետէ :
- » memóriæ próditum est. 'ի յուշարար յիշատակէ 'ի միտ առեալ իմացաք, ծանուցեալ և ընթերցեալ է, վիպեն հաւաստեալ :
- Memoriális libéllus-li (ար.). գիր յուշարար, յիշատակարան :

Memoriola-ae (էփ․)․ սակաւ ուշ

յիշատակի :

Memoriósus-sa-sum (աժ․)․ ու-

շեղ, մտավարժ, կրողվամիտ :

Memóriter (Վէ․)․ 'ի միտ առեալ,

'ի բերան ուսեալ :

Mémoro-ras-ávi-átum-áre (նրփ․)

յիշեմ, յուշ ածեմ, յիշասա-

կեմ, յիշեցուցանեմ, ազդ առ-

նեմ, ասեմ :

» **cassa mémoro**․ զըտքանեմ, ա-

ռասպելս արկանեմ, շաղա-

կրատեմ, շաղփաղփեմ :

Menda - ae (էփ․)․ արատ, բիծ,

թերուծիւն, վըէպք, վըի-

պանք, սխալանք, յոռութիւն,

ստգիւտ :

Mendaciloquus-ua-uum (աժ․)․

ստախօս, ստաբան :

Mendácium-cii (չլտ․)․ ստախօ-

սուծիւն, ստուծիւն, սուտ :

Mendaciúnculum-li (չլտ․)․ թե-

թև սուտ :

Mendax-ácis (-cior-cissimus) աժ․

ստաբան, ստախօս, հանապա-

զասուտ, խաբեբայ :

Mendicábulum-li (չլտ․) } մոլորո-

Mendicátio-ónis (էփ․) } ղուծիւն,

կծծուծիւն :

Mendicátus-ta-tum (աճ․ րբ․)․

Տես **Mendico**․

Mendice (Վէ․)․ մոլորողութեամբ,

աղքատաբար :

Mendícitas-tátis (էփ․)․ մոլորողու-

ծիւն, աղքատութիւն, չքաւ-

որութիւն :

Mendíco-cas-ávi-átum-áre (նրփ․) }

Mendícor-cáris-cátus-cári (հար․) }

'ի մոյր ելանեմ, մոլորանամ,

մոլորացիկ շրջեմ :

Mendícula-ae (էփ․)․ քճքճեալ

պատառատուն զգեստիկ :

Mendículus-li (ար․)․ աղքատիկ,

մոլորացիկ, մոլորող, հէք :

Mendicus-ca-cum (- cissimus)

աժ․ տնանկ, աղքատ, տկար,

չքաւոր, հիւանդոտ, ախտա-

ժէտ, մոլորող, մոլորացիկ :

Mendóse-sissime (Վէ․)․ անուղ-

ղաբար, վըիպանօք, թերա-

կատար :

Mendósus-sa-sum (- sior) աժ․

թիւր, չուղղեալ, անուղղելի,

անյարդար, պակաս, թերի,

անկատար :

Mendum - di (չլտ․)․ վըիպանք,

վըէպք, սխալանք, բիծ, արատ,

թերուծիւն, ստգիւտ, յոռու-

ծիւն :

Meniána-nórum } չլտ․ կամարա-

Meniánnum-ni } կապ սրահք, հայեցիկ խուցք,

առանձինն սենեակք 'ի թա-

տերս :

Mens-entis (էփ․)․ միտք, խելք,

յիշատակ, ուշ, մտածութիւն,

խորհուրդ, դիտաւորութիւն :

» **mente aliénor**․ անկանիմ 'ի

մտաց, բանդազուշիմ, ցնորիմ,

յիմարիմ, դանդաշեմ, բարբան-

ջեմ :

» **mente captus**․ թափեալ ու-

ղեղ, յիմար, մորոս, պանդոյր,

անմիտ :

» **mentis compos**․ հանճարեղ,

մտացի, մտաւոր, մտավարժ :

Mensa-ae (խփ.). սեղան, տախտակ, յօրինեալ կերակուրք :
 > ássecla mensárum. սեղանաբոյժ, պատառաբոյժ, հացկատակ :
 > mensae accúmbo կամ discúmbo. բազմիմ'ի սեղան :
 > mensam áufero կամ tollo. բառնամ զսպասս սեղանոյ :
 Mensális-le (ած.). սեղանոյ, սեղանակից :
 Mensárius-rii (ար.). սեղանաւոր, հատավաճառ, լուծայափոխ, փոփոխիչ :
 Ménsio - ónis (խփ.). չափ, չափումն :
 Mensis-is (ար.). սմիս :
 Mensor-óris (ար.). չափող, չափելի :
 > mensor coeli. աստեղագէտ, աստեղանշմար, քաւղեսայ :
 > mensor terrae. երկրաչափ :
 Menstruális-le (ած.). ամսաւոր, ամսօրեայ :
 Ménstruum-ui (չլտ.). ամսօրեայ պաշար :
 Ménstruus-ua-uum (ած.). ամսական, ամսօրեայ, ամսաւոր :
 Ménsula-ae (խփ.). փոքրիկ սեղան, աթոռակ :
 Mensulárii-riórum (ար.). սեղանաւորք, լուծայափոխք, հատավաճառք :
 Mensúra-ae (խփ.). չափ, պայման, կարգ, օրինակ :
 Mensurábilis-le (ած.). չափելի :
 Mensus-sa-sum (անց. ԴԴԲ.). Տես Métiór.

Mensus-us (ար.). չափումն, չափ :
 Menta-ae } խփ. անանուխ :
 Mentha-ae }
 Mentágra-ae (խփ.). որբին, արած :
 Mentástrum - ri (չլտ.). վայրի անանուխ :
 Méntio-ónis (խփ.). յիշումն, յիշատակ :
 Méntior-iris-itus-íri (հոր.). սոււ խօսիմ, ստեմ, ստարանեմ, ստախօս լինիմ :
 Mentítus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.). Տես Méntiór.
 Mentum-ti(չլտ.). ծնօտ, կզակ, խողովակ քողոց, ուրդ տանեաց :
 Meo-eas-eávi-eátum-eáre (չլտ.). կաթեմ, թափ անցանեմ, երթամ, զնամ, խաղամ :
 Mephítis - is (խփ.). նեխ, ժահ, ժանտահոտութիւն, ժահահոտութիւն :
 Meráculus - la - lum (ած.). սակաւիկ մի զուտ, անխառն :
 Merácus-ca-cum (ած.). մաքուր, սուրբ, յստակ, ջինջ, վճիտ, անսպակ :
 Mercábilis-le (ած.). առգնելի, վաճառելի, վաճառիկ :
 Mercátio - ónis (խփ.). տուրեառիկ փոփոխումն, տուրեառ, վաճառականութիւն, շահավաճառ :
 Mercátor-óris (ար.). վաճառական, վաճառաշահ, առգնօղ, թանգար :
 Mercatórius-ia-ium (ած.). թանգարական, տուրեառիկ, վաճառակուր :

Mercatúra-ae (տփ․)․ վաճառականութիւն, տուրքառիկ փոփոխումն, տուրքառ :

» **mercáturam fácio**․ տուրքառս առնելմ, վաճառաշահ շահաւաճառ լինիմ :

Mercátus - ta - tum (անց․ դրբ․)․
Տես Mercor․

Mercátus-us (ար․)․ վաճառափողոց, հրապարակ, շահաւաճառ, տոնավաճառ :

Mercédula-ae (տփ․)․ դուզնաքեայ վարձք, սակաւ հատուցումն :

Mercenárius-ia-ium (ած․)․ վարձական, վարձաւորական, ՚ի վարձու կալեալ :

Mercenárius-rii (ար․)․ վարձական, վարձուոր :

Merces - cedis (տփ․)․ արխուր, վարձք, հատուցումն, թոշակ, ոռճիկ, փոխարէն, հաս :

Mercimónium - nii (չգ․)․ վաճառականութիւն, վաճառք, աղիսամաղիս, մթերք :

Mercor - cãris - cãtus - cãri (հար․)․ տուրքառս առնելմ, վաճառաշահ լինիմ, գնելմ, գնոց առնում :

Mercuriãles - lium (ար․)․ ժողով վաճառականաց, արք իմաստունք :

Mercuriãlis - le (ած․)․ Տիւր դից, շերմեայ :

Mercúrius - rii (ար․)․ շերմէս, Տիւր, փայլածու, անդիկ :

Mere (ձբ․)․ լոկ, միայն, եւթ :

Merénda-ae (տփ․)․ նախընթրակ, նախաճաշ :

Méreo-res-rui-ritum-rére (նրգ․) }

Mérear-réris-ritus-réri (հար․) }
արժանաւոր լինիմ, արժանաւորիմ, շահիմ, ստանամ :

» **méreo stipéndia**․ զինուորիմ, զինուորանամ, ստանամ զզինուորութիւն :

» **bene méreor de te**․ բազում երախտիս առնելմ, բարերարելմ, վաստակաւոր լինիմ :

» **male méreo**․ խոտան լինիմ, յաչաց ելանելմ, անարժան դասելմ :

Meretricie (ձբ․)․ պոռնկապէս, բողաբար :

Meretricium - cii (չգ․)․ բողութիւն, պոռնկութիւն :

Meretricius-cia-cium (ած․)․ բողանոց, պոռնկական :

Merétricor-cãris-ãtus-ãri (հար․)․ պոռնկիմ, պոռնկանամ, բող լինիմ :

Meretricula-ae (տփ․)․ հերատուկ, կին հերարձակ :

Méretrix-tricis (տփ․)․ բող, պոռնիկ, շուն :

Merges-gitis (տփ․)․ որայ, հոսիչ, հեծանոց :

Mergo-gis-rsi-rsum-gere (նրգ․)․ ընկղմելմ, ընկղուկանելմ, հեղձուցանելմ, սուզանելմ :

Mergus-gi (ար․)․ հողամաղ թրուշուն ջրային :

Meridiãlis - le կամ }
Meridiãnus-na-num } ած․ միջօրեայ, միջօրէական :

» **meridiãni axis cardo**․ հարաւային բևեռ :

Meridiatio - ónis (եփ.). *հովանի ծառոց, նստելն 'ի սոթածամու աւուրն ընդ ծառով :*

Meridies - iéi (ար.). *միջօրեայ, հասարակ օր, սոթածամ :*

Meridio-ias-ávi-átum-áre (չգտ.)

Meridior-diáris-iátus-iári (հար.) }
'ի հովանու շ նստիմ 'ի միջօրէի, հանդիմ 'ի սոթածամու աւուրն ընդ հովանեաւ ծառոց :

Mérito-tissime (-tissimo) մէք. *իրաւամբք, իրաւացիկ պատճառօք, արժանապէս յիրաւի, արդարութեամբ, ըստ պատշաճի :*

Mérito-tas-ávi-átum-áre (նրգ.). *շահիմ, ստանամ :*

» **mérito stipéndia.** *զինուորանամ, զինուորիմ, զզինուորութիւն ստանամ :*

Meritórium-rii (չգտ.). *տունն 'ի վարձու տուեալ :*

Meritórius-ria-rium (աձ.). *շահաւոր, շահաւէտ, շայեկան, մեծաշահ :*

Méritum - ti (չգտ.). *արժանիք, երախտիք, բարերարութիւն, վաստակ, հաճոյք, ապերախտիք, յանցանք :*

» **pro mérito.** *ըստ արժանեաց, արժանաւորապէս :*

Méritus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.). **Sէս Méreor.**

Méritus-ta-tum (-tissimus) աձ. *արժանաւոր, արդար, վայելուչ, պատշաճ, արժանի, իրաւացի :*

Mérsito (նրգ. Ito արճ.). *կամ*

Merso-sas-ávi-átum-áre (նրգ.). *ընկղուզանեմ, սուզանեմ յանապաշխս :*

Mersu-sa-sum (անց. ԴԵՔ.). **Sէս Mergo.**

Mérula-ae (եփ.). *սարեակ, կեռնեխ :*

Merum-ri (չգտ.). *զինի անապակ*
 » **caléo mero.** *զգինեօք անկանիմ, ընդ զինիս մտանեմ, զինեհարիմ, արբենամ, սխալակիմ :*

Merus-ra-rum (աձ.). *զուտ, անխառն, պարզ, սուրբ, յստակ, լոկ, սեռն :*

Merx-reis (եփ.). *մթերք, ազեամաղիս, վաճառք :*

Mesáulae-lárum (եփ.). *նուրբ և նեղ անցք, դահլիճ, գաւիթ, սրահ :*

Meses-sae (ար.). *հողմ հիւսիսային, հիւսիսի :*

Méspilum-li (չգտ.). *զղեար, զկեռ :*

Méspilus-li (եփ.). *զկեռի :*

Méssio-ónis (եփ.). *հունձք, քաղ, ժողովածոյք, մթերք :*

Méssis-is (եփ.). *հունձք, ժամանակ հնձոց, ցորեան, արժտիք :*

Messor - óris (ար.). *արտահունձ, հնձող :*

Méssórius-ia-ium (աձ.). *հնձելի, քաղելի :*

Méssus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.). **Sէս Meto-tis.**

Meta - ae (եփ.). *նպատակ, կէտ նպատակի, ծայր, ծագ, սահման :*

Metalláriu-rii } ար. բողադործ,
Metálicus-ci }

գործօն 'ի բովս :

Metálicus-ca-cum (աժ.). մետաղական, քրայական, քրէական :

Metállifer-lífera-rum (աժ.). հանածոյ, բրածոյ :

Metállum-li (չդ.). մետաղ, քրայական նիւթ, բովք, հրահալք :

Metamórphosis-is (իգ.). այլակերպութիւն, կերպարանափոխութիւն, այլակերպաց փոփոխումն :

Metáphora-ae (իգ.). այլակերպ այլաշղջիկ՝ այլասացիկ՝ փոփոխական յորջորջումն, այլափոխ բան :

Metaplásmus - mi (ար.). այլափոխութիւն, այլակերպ անունաստեղծութիւն :

Metátio-ónis (իգ.). ստուերագիր, ծրագիր, նկար, չափումն :

Metátor-óris (ար.). չափելի, չափող, նկարող, ստուերագիր, ծրագրիչ :

› **metátor castrórum**. ճակատաշարդար, զօրագլուխ :

Metátus-ta-tum (անց. րբէ.). Տես **Metor**.

Metáxa-ae (իգ.). անգործ՝ անթափ մետաքս, կարծ, բողրակ ասղանույ :

Metaxáriu-rii (ար.). կերպասավաճառ, մետաքսագործ :

Methódice - ces (իգ.). հնարք, պայման, ոճ, կարգ, եղաք, կանոն :

Methódicus-ca-cum (աժ.). հնարական, կարգաւոր, յորինաւոր, կանոնեալ :

Methódium-dii (չդ.). ծաղրածութիւն, խաղ, խեղկատակութիւն, կատակ :

Méthodus-di (իգ.). կանոն, կարգ, ոճ, եղաք, հնարք, պայման :

Meticulósus-sa-sum (աժ.). երկչոտ, վատասիրտ, վեհերոտ, երկիւղած, խղճամիտ :

Métior-íris, mensus-iri (հար.). չափեմ, կշռեմ, չափիմ, համեմատիմ :

Meto-tas-ávi-átum-táre (նբգ.). չափեմ, կշռեմ, համեմատեմ :

Meto-tis-éssui-essum-tere (նբգ.). քաղեմ, հնձեմ, կթեմ, կուտեմ, հաւաքեմ :

Metopóscopos - pi (ար.). դիմադէտ, դիմախտիր, աստեղանշմար, քաղոնայ :

Metor-táris-tátus-tári (հար.). չափեմ, համեմատեմ, կշռեմ :

› **castra metor**. բանակ հարկանեմ, բանակիմ, ճակատիմ :

Métricus-ca-cum (աժ.). չափածոյ, չափական :

Metrópolis-is (իգ.). մայրաքաղաք, արքեպիսկոպոսանիտաքաղաք :

Metropolíta - ae (ար.). մետրոպոլիտ, արքեպիսկոպոս մայրաքաղաքի :

Metropolitánus-na-num (աժ.). եպիսկոպոսապետական, հայրապետական, արքեպիսկոպոսական :

- Metrum-ri (չլթ.) շափ, պայման, շափ ստիքերովնի, մրմունջ, շափով բանք :
- Métuens-éntis (-éntior) Բյծ. երկչոտ, վտասախրատ, երկիւղած, պատկառոտ :
- Métuo-uis-úi-úere (նրգ.) երկընչիմ, զանգիտեմ, զարհուրիմ, պակչիմ, սրտաբեկ սրտապախ լինիմ :
- > métuo tibi կամ pro te. դողամ ե սրտաբախ սրտաթունդ լինիմ՝ի վերայ քո :
- > métuo a te. զարհուրեալ սըրտաբեկիմ՝ի քէն :
- > métuo de vita. հոգամ վասն կենաց :
- > métuo deos. երկնչիմ յաստուածոց :
- > metuébam ne abiisses. կասկածէի՝ թէ մեկնեալ իցես :
- > métuo quid agam. չգիտեմ զի՞նչ արարից :
- > métuunt natáre. խիթան՝ի լիւղ անկանել :
- > non métuo quin. յանկասկած միտս եմ՝ թէ ոչ :
- Metus - us (ար.) ահ, երկիւղ, զարհուրանք :
- > metum fácio, injício, incútio, ínféro tibi. երկեցուցանեմ, երկեղուկս արկանեմ, ահաբեկեմ, զարհուրեցուցանեմ, ահ արկանեմ, պակուցանեմ :
- > metum accípío, cápio կամ concípío. սրտաբեկ սրտապախ լինիմ, երկնչիմ, սոսկամ, զարհուրիմ, զահի հարկանիմ :

- Meus-ea-um (ած.) իմ :
- > meus sum. Ինքնօրէն աղեկամք գործեմ, անձնիշխան եմ :
- > meum. որ ինչ իմ է, իմն :
- > meum est. սովոր եմ, է իմ սովորութիւն :
- Mica - ae (էգ.) փոքրիկ մասն, նշխար, կտոր, խաւ՝ի խաւոյ քար՝ նման ապակոյ, փշբանք հացի, փայլածուն :
- > mica salis. հաս աղի :
- > mica thuris. զանակ կնդրկի, հաս խնկոյ :
- Micans-ántis (Բյծ.) փայլուն, շողաւոր, պողպաջուն, ճաճանչաւոր, պոյծառ :
- Mico-cas-cui-cáre (չլթ.) դողդոջեմ, ոստոստեմ, շողամ, փայլեմ, փողփողեմ, պողպաջեմ :
- > mico digitis. ընդ խաղ մատանց զբօսեալ կամ :
- Mictio-ónis (էգ.) միզելն :
- Mictus-ta-tum (անց. րբ.) S'ես Mingo.
- Mícula-ae (էգ.) փշբանք հացի :
- Migrátio-ónis (էգ.) երթ, գնացք, գաղթականութիւն, չու, պանդխտութիւն :
- Migro-ras-rávi-rátum-ráre (չլթ.) չուեմ, երթամ, գնամ, մեկնիմ, գաղթեմ, պանդխտիմ :
- > migro de կամ ex vita. ի կենաց պակասիմ, վախճանիմ, լուծանիմ՝ փոխիմ յաշխարհէ, ճաշակեմ զմահ, մեռանիմ :
- Miles-litis (ար. et էգ.) զինուոր,

մարտիկ, զօր, զօրական, ռա-
միկ սպայք :

> adscriptivi milites. գումար-
տակ զինուորք պատուոյ, զի-
նուորեալ մանկունք պա-
տուակալք :

> milites gravis armatúrae. զի-
նուորք 'ի զէն և 'ի զարդ վա-
ռեալք, սպառազէնք :

> milites levis armatúrae. մեկ-
նակազէնք, մենազինեալք :

Miliária-ae (խփ.). դրախտապան՝
թռչուն փոքրիկ :

Militáris-re կաճ }
Militárius-ia-ium } ած. զինուո-
րական, պատերազմական :

> militáris res. արուեստ մար-
տի, զինուորութիւն :

Militáriter (ՎՔ.). ըստ օրինաց
պատերազմի, իբրև զզինուոր :

Militia - ae (խփ.). զինուորու-
թիւն, արուեստ զինուորա-
կան :

Milito-tas-távi-tátum-táre (չդժ.).
մտանեմ 'ի զինուորութիւն,
զինուորիմ :

> milito tibi. վարձկան զինուոր
գրիմ :

Milium-lit (չդժ.). կորեակ :

> milium indicum. հնդիկ՝ տա-
ծիկ ցորեան, սիմինար :

Mille (չդժ.). հազար, հազարաւ-
որ, բիւրապատիկ :

> mille hóminum. հազար այր :

> équites mille. հազար հեծե-
լոց :

> bis mille equi. երկու հազար
երիվարք :

Millefólium-lit (չդժ.). հազար-
տերև, հազարտերևուկ :

Milléni-nae-na (ած.). հազա-
րաւոր :

Millépeda-ae (խփ.). հազարոտա-
նի, նեպուկ :

Millésimus-ma-mum (ած.). հա-
զարերորդ :

Milliáre-ris }
Milliárium-rii } չդժ. մղոն, հրա-
սախ, խրասախ :

Milliárius-ria-rium (ած.). հա-
զարաւոր, անթիւ, անհամար :

Millies (ՎՔ.). հազարապատիկ,
հազար անգամ, յաճախապէս,
յաճախագոյնս :

> ter millies mille. երեք հազարք
հազարաց, երիցս բիւրք բիւ-
րուց :

Miltos-ti (խփ.). սոււր, կարմրա-
դեղ, խրուկ, նօթ :

Milvínus-na-num (ած.). ցնոյ,
որորի :

> milvinae ungués. ձիրանունք
արկևառք ցնոյ, մագիլք՝ ժա-
նիք որորի :

Milvius-viii }
Milvus-vi } աբ. ցին, որոր :

Mima - ae (խփ.). այսնակատակ
գուսան, վարձակ :

Mímice (ՎՔ.). իբրև զծաղրածու
ոք, խեղկատակութեամբ :

Mímicus-ca-cum (ած.). գուսա-
նական, մոմսական :

Mímula-ae (խփ.). վարձակ, այս-
նակատակ գուսան :

Mimus-mi (աբ.). մոմս, հտպիտ,
ծաղրածու, խեղկատակ :

Mina-ae (եգ․)․ մնաս , հիմէն ,
դորակ :

Mináciter-cius (Վք․)․ սպառնա-
լից բանիւք , սպառնալիօք ,
սաստիւ մեծաւ :

Minae-árum (եգ․)․ սպառնալիք ,
սպառնումն , սաստ , ժայռք
պարսպաց :

Minans-ántis (Էջծ․)․ պատուհա-
սիչ , սաստիչ , սպառնալից :

Minánter (Վք․)․ սաստիւ , սպառ-
նալիօք , սպառնալից բանիւք :

Minátio-ónis (եգ․)․ սպառնումն ,
սպառնալիք , սաստ , պատու-
հաս :

Minax-ácis (-cior-císsimus) ած․
սաստիչ , սպառնալից , պատու-
հասիչ :

Minctio-ónis (եգ․)․ միզելն :

Minctus-ta-tum (անց․ ԴԷԷ․)․ Տես
Mingo.

Minérva-ae (եգ․)․ Աթենաս՝ զիք :
» pingui, crassá Minervá. շինա-
կանագոյնս , խոշորագոյնս :

Minérval-ális (չչտ․)․ վարձք ու-
սուցչաց , թոշակ վարդապե-
տաց :

Minérvius-ia-ium (ած․)․ նուի-
րեալ զիցն Աթենասայ :

Mingo-gis-nxi (-ixi)-nctum կաժ
-ictum-gere (չչտ․)․ միզեմ :

Miniáceus-ea-eum } ած․ կար-
մրադեղոյ , սուսրի :

» miniárium metállum. նօթ ,
կարմրադեղ , սուսր , խրոկ :

Miniária - ae (եգ․)․ հանածոյք
սուսրի :

Miniátulus - la - lum (ած․)․ կի-
տուածոյք նկարեալ , կար-
մրադեղով ներկեալ :

Miniátus-ta-tum (անց․ ԴԷԷ․)․ Տես
Mínio.

Mínime (Վք․)․ նուազ , փարթար ,
զէթ , գոնէ , ոչ բնաւ , երբեք ,
փարգաստ , քաւ լիցի , 'ի բաց
տար :

» mínime vero. բնաւ ամենեկն ,
բնաւ իսկ ոչ , քաւ մի՛ երբեք :

Mínimum (Վք․)․ գոնէ , զէթ ,
փարթար :

Mínimus-ma-mum (ած․)․ փոքր
յոյժ , փոքրագոյն , մանրա-
գոյն , կրտսեր :

Mínio-nias-niávi-niátum-diáre
(նչգ․)․ կիտուածոյք նկարեմ ,
ներկեմ կարմրադեղով :

Miníster-tri (ար․)․ պաշտօնեայ ,
սպասաւոր , տեսուչ , օգնա-
կան , ձեռնտու , պաշտպան :

Ministérium-rii (չչտ․)․ պաշտօն ,
սպասաւորութիւն , ծառայ-
ութիւն :

Minístra - ae (եգ․)․ սպասեակ ,
աղախին , նաժիշտ , գերդաս-
տանիկ :

Ministrátio-ónis (եգ․)․ սպասաւ-
որութիւն , մատակարարու-
թիւն , խնամակալութիւն ,
հոգարարձուութիւն :

Ministrátor-óris (ար․)․ սպասաւ-
որ , պաշտօնեայ , խնամակալ ,
մատակարար :

Ministrátrix-rícis (եգ․)․ նաժիշտ ,
սպասեակ , կին խնամակալ ,
գիրդաստանիկ :

Ministro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.)
 պաշտեմ, պաշտօն հարկանեմ,
 ծառայեմ, 'ի սպասու կամ,
 վաստակիմ, մատակարարեմ,
 մատուցանեմ, հոգամ, հայ-
 թայթեմ :

Minitabúndus - da - dum (աձ.)
 սպառնալից, սաստիչ, պա-
 տուհասիչ :

Míntor-táris-tátus-tári (հոբ.)
 սպառնամ, պատուհասակոծ
 առնեմ, սաստեմ :

Mínium-nii (չգտ.)
 սոււր, կար-
 մրադեղ, նօթ, խրուկ :

Mino-nas-ávi-átum-áre (նրգ.) }
Minor-náris-nátus-nári (հոբ.) }
 սաստեմ, սպառնամ, պատու-
 հասեմ, պատուհասակոծ առ-
 նեմ, կանգնիմ, համբառնամ,
 վերանամ :

› **minor magna, multa** էամ **prae-
 clára**. խոստանամ 'ի մեծու-
 թիւնս և յաւազութիւնս հա-
 սուցանել, մեծարանս սնու-
 տեաց բարբառիմ :

Minor-nus (աձ.)
 մանրիկ, մանրա-
 գոյն, փոքրագոյն, փոքր յոյժ :
 › **minor natus, aetate**. կրտսե-
 րագոյն, անչափահասակ, չև
 'ի չափ հասեալ, կոտակ :

Minóres - rum (ար.)
 կրտսերք,
 չև 'ի չափ հասեալք, անչա-
 փահասակք :

Mínuo-uis-ui-útum-úere (նրգ.)
 նուազեցուցանեմ, պակասե-
 ցուցանեմ, սակաւացուցանեմ,
 մեղմացուցանեմ, կասեցուցա-
 նեմ :

Minus (Վք.)
 սակաւ, նուազ :
 › **nihil minus**. ոչ բնաւ, կրքեք,
 քաւ լիցի, փարգաստ :
 › **plus minus**. փոքր 'ի շատէ,
 աւելի կամ նուազ, գրեթէ :
 › **minus mínusque**. նուազա-
 գոյն, սակաւագոյն :
 › **quo minus**, զի մի', որպէս զի
 ոչ :

Mínúsculus-la-lum (աձ.)
 փոք-
 րիկ, մանրիկ :

Minútal-ális (չգտ.)
 համեմանք,
 հանդերձանք կերակրոյ, յօ-
 շածոյ միս տուպակեալ :

Minulátim էամ }
Minúte-tius-tíssime } Վք. մի ըստ
Minútum

մինջէ, ճշդիւ դտակաւ, առ
 սակաւ սակաւ, տակաւ տա-
 կաւ, գամ քան զգամ, հազ
 քան զհազ :

Minútia-ae }
Minúties-éi } էգ. մանր մանր իրք,
 մնոտիք, մանրամաղ փոշի,
 հոգամաղք :

Minútio - ónis (էգ.)
 նուազու-
 թիւն, պակասութիւն, սա-
 կաւաւորութիւն :
 › **minútio cápitis**. անկածու-
 թիւն, կործանուամ, վատթա-
 րութիւն :

Minútulus-la-lum (աձ.)
 փոք-
 րագոյն, փոքր յոյժ, մանրիկ :
Minútus-ta-tum (անց. դք.)
 Տեւ
 Mínuo.

Minútus-ta-tum (-tior-tíssimus)
 աձ. փոքր, փոքրիկ, մանր,
 նուրբ, բարակ :

Mirábilis - le (-bilior - lissimus) }
 Mirabúndus-da-dum }
 ած. սքանչելի, մեծասքանչ,
 զարմանալի :
 Mirábiliter-lius (ՎՔ.). սքանչե-
 լապէս, մեծասքանչ զարմա-
 նալեօք :
 Mirácula-ae (ԷՔ.). անհեղեղ և
 այլանդակ կին :
 Miráculum-li (չգլ.). զարմանք,
 զարմացումն, հիացումն, զար-
 մանալիք, նշան, սքանչանք,
 սքանչելիք, հրաշակերտք :
 Mirátio-ónis (ԷՔ.). սքանչանք,
 զարմանք, զարմացումն, հիա-
 ցումն :
 Mirátor-óris (ար.). զարմացող,
 սքանչացող :
 Mirátrix-ricis (ԷՔ.). կին զար-
 մացող :
 Mire կամ } ՎՔ. սքանչելապէս,
 Mirífice }
 զարմանալի պայմանաւ, մե-
 ծապէս, մեծասքանչ զարմա-
 նալեօք :
 Mirífico-cas-ávi-átum-áre (ՆրՔ.).
 սքանչելի առնեմ, հիացու-
 ցանեմ, սքանչելագործեմ :
 Miríficus-ca-cum (-centissimus)
 ած. մեծասքանչ, զարմանալի,
 սքանչելի, հրաշակերտ :
 Mírio-ónis (ար.). այլանդակ և
 անճոռնի մարդ :
 Miror-ráris-átus-ári (հար.). հիա-
 նամ, զարմանամ, սքանչա-
 նամ, սխրանամ, ամիշիմ, յա-
 պուշ կրթիմ, ընդարմանամ,
 արմանամ, ապուշ անկանիմ :

» miror unde sit. չգիտեմ
 ուստի իցէ այդ :
 Mirum-ri (չգլ.). հրաշակերտք,
 զարմանալիք, մեծասքանչ
 զարմանք :
 Mirus-ra-rum (ած.). սքանչելի,
 մեծասքանչ, զարմանալի :
 » mirum in modum. սքանչելա-
 պէս, մեծասքանչ զարմանա-
 լեօք, կարի բարւոք :
 Miscellánea-eórum (չգլ.). խառ-
 նապատում հատածք բանից,
 քաղուածոյ մատեան :
 Miscelláneus-ea-eum } ած. խառ-
 Miscéllus-la-lum }
 նապատում, խառն, պէսպէս,
 գունակ գունակ, ազգի ազգի,
 բազմագունի, յօդելի :
 Misceo-es-cui-istum կամ - ixtum
 - scére (ՆրՔ.). խառնեմ, յօ-
 դեմ, միաւորեմ, խառնակեմ,
 շփոթեմ :
 Miséllus-la-lum (ած.). ողոր-
 մելի, չուառ, թշուառ, հէք :
 Miser-era-erum (-érior-érrimus)
 ած. թշուառական, չուառա-
 կան, եղուկ, վատաբախտ,
 հիքապոյն, աղքատ, անկած :
 » misera res. թշուառութիւն,
 չուառութիւն, չքաւորու-
 թիւն, աղէտք :
 Miserábilis-le (-bilior) ած. հէք,
 թշուառական, չուառ, ողոր-
 մելի, եղուկ, ողբալի, արտա-
 սուելի :
 Miserábiliter-lius (ՎՔ.). թշուա-
 ռութեամբ, ըստ չար բախ-
 տին, ցաւագինս :

Miserans-antis (էջծ․)․ զթած, ողորմած, արգահատող, յաճախագութ :

Miseranter (Վք․)․ ցաւագին, չաջողութեամբ, թշուառութեամբ, ողորմ :

Miseratio-ónis (եփ․)․ վշտակցութիւն, գթութիւն, գութ, ողորմածութիւն :

Misere-érius-érrime (Վք․)․ ըստ չար բախտին, աղքատարար, թշուառութեամբ :

> misere amat. յիմարի 'ի գութ երեսաց նորա, խանդակութ է սիրով :

Misereor-réris-értus-réri (հար․) }
Miseréscit-scébat (պլն․) կամ
Miseréscó-scis-scere (չգ․) }
Miseret-rébat (բժգ․) }

գթամ, ողորմիմ, արգահատեմ, կարեկից՝ վշտակից՝ համակարիք լինիմ :

> miseréscat te mihi. ողորմեացիւն, ողորմեցարուք :

Misería - ae (եփ․)․ թշուառութիւն, չուառութիւն, աղէտք, տառապանք, եղկութիւն, հիքութիւն, չքաւորութիւն, անձկութիւն, վիշտք :

Misericórdia-ae (եփ․)․ ողորմութիւն, գթութիւն, արգահատութիւն, գութ, աղէք, վշտակցութիւն :

> captus misericórdiâ. արգահատող, ողորմած, գթած, համակարիք :

Misericórditer-dius (Վք․)․ ողորմութեամբ, գթութեամբ :

Miséricors-órdis (-dior-díssimus) ած․ բարգուճողօրմ, ողորմած, գթած, համակարիք, արգահատող :

Miseror-ráris-rátus-rári (հար․)․ կարեկից՝ վշտակից լինիմ, արգահատեմ, գթամ, ողորմիմ :

Misérulus-la-lum (ած․)․ եղուկ, եղկելի, հէք, թշուառ, չուառ :

Míssilis-le (ած․)․ արձակելի, արկանելի, ձգելի :

Missília-lium (չգ․)․ մանգղիօնք, արդունք, աշտեայք :

Míssio - ónis (եփ․)․ առաքելութիւն, առաքումն, նահատակութիւն, արշաւանք, հրաման, հրածեշտ, թողութիւն :

> missiónem do. 'ի հրածեշտի կացուցանեմ, հրաման տամ մեկնելոյ :

> missiónem nego. չտամ հրաման երթալոյ, զլանամ զհրածեշտ :

Míssito (նբգ․ Ito աբժ․)․ յաճախագոյնս առաքեմ՝ յուղարկեմ, ստէպ յղեմ :

Missor-óris (աբ․)․ յղիչ, առաքիչ :

Missus-sa-sum (աճց․ դրք․)․ Տես Mitto.

> missum fácio hoc. զանց առնեմ զայսու, բառնամ թողում զայդ :

> missum fácio te. թոյլ տամ քեզ երթալ, հրաման տամ մեկնելոյ :

Missus-us (աբ․)․ հրաման, պատուէր, յանձնարարութիւն :

Mistim (ՎԷ․)․ խառն 'ի խուռն, վեր 'ի վայր, յանկարգս :

Místio-ónis } ԷԳ․ խառնութիւն,
Mistúra-ae }

խառնուած, խառնումն :

Mistus-ta-tum (անց․ ԴԷԲ․)․ Տես Misceo.

Mite-tius-tissime (ՎԷ․)․ հեղաբար, քաղցրաբար, մարդասիրապէս :

Mitélla-ae (ԷԳ․)․ փոքրիկ խոյր:

Mitésco-scis-scere (չԳԺ․)․ հասուն լինիմ, խայծիմ, ցածնում, ընդելնում, 'ի համբոյր գամ, զիջանիմ, հանդարտիմ:

Mitifíco-cas-ávi-átum-áre (ՆԷԳ․)․ ընդելացուցանեմ, 'ի համբոյր ածեմ, ընտանեցուցանեմ, ողորքեմ:

Mitigátio-ónis (ԷԳ․)․ ամոքումն, մեղմութիւն, զիւրութիւն, ամոքախառն խառնուած :

Mitigatórius-ria-rium (անձ․)․ ցածուցիչ, հանդարտեցուցիչ, մեղմացուցիչ, ամոքախառն :

Mitigátus-ta-tum (անց․ ԴԷԲ․)․ Տես Mítigo.

Mítigo-gas-ávi-átum-áre (ՆԷԳ․)․ կակիլեմ, կակղացուցանեմ, եփեմ, ամոքեմ, ցածուցանեմ, մեղմացուցանեմ, ողորքեմ, զիջուցանեմ, հանդարտեցուցանեմ:

Mitis-te (-tior-tíssimus) անձ․ կակուղ, փափուկ, զիրգ, վակահակ, հասուն, հեղ, քաղցր, համբոյր, զգօն, բարեբարոյ, հաճոյ :

Mitra-ae (ԷԳ․)․ Թագ եպիսկոպոսաց, խոյր :

Mitrátus-ta-tum (անձ․)․ խոյրադիր, Թագազարդ :

Mitto-tis-isi-issum-tere (ՆԷԳ․)․ առաքեմ, արձակեմ, յուղարկեմ, յղեմ, զանց առնեմ, բառնամ թողում:

» mitto tela. նետս արձակեմ, նետածիգ լինիմ, ձիգ դնեմ:

Mixtim (ՎԷ․)․ վեր 'ի վայր, խառն 'ի խուռն, յանկարգս:

Mixtio-ónis } ԷԳ․ խառնութիւն,
Mixtúra-ae }

խառնուած, խառնումն :

Mixtus-ta-tum (անց․ ԴԷԲ․)․ Տես Misceo.

Mna - ae (ԷԳ․)․ մնաս, գորակ, հիմն :

Mnemósyne-es (ԷԳ․)․ Մնեմոսինէ՝ զիք յիշողութեան, յիշատակ, առ յիշատակէ :

» mnemósynae - nárum. Մուսայք :

Mnemósynon-ni (չԳԺ․)․ առ յիշատակէ, յիշատակ, գրաւական :

Móbilis-le (-bílíor-líssimus) անձ․ շարժուն, փոփոխելի, արագ, կայտառ, թիթեանդամ, անհաստատ, փոյթ, շոյտ, յողողող, յեղլեղուկ :

Mobílitás-tátis (ԷԳ․)․ շարժութիւն, շարժականութիւն, արագութիւն, յածութիւն, յողողողութիւն, յեղլեղուկ բարք :

Mobiliter (ՎԷ․)․ փութանակի,

փութապէս, վաղվաղակի, արագ արագ :

Moderábilis-le (աժ.) . չափաւորելի, ամօքելի, կարճելի :

Moderámen-minis } չափաւորութիւն, տեսչութիւն, առաջնորդութիւն, քաղցրախառնութիւն, չափաւորութիւն :

Moderaméntum-ti } ՉԷ. չափով իմն, չափաւորութեամբ, զգաստութեամբ :

Moderátio-ónis (խփ.) . չափաւորութիւն, միախառնութիւն, զգաստութիւն, համեստութիւն, պարկեշտութիւն, չափ, կարգ, վարչութիւն :

Moderátor-óris (ար.) . վերահացու, վարիչ, տէր, ուսուցիչ, վարդապետ :

Moderátrix-ricis (խփ.) . կին խրատիչ :

Moderátus-ta-tum (անց. դրէ.) . Տես **Módero** .

Moderátus-ta-tum (- tior - tissimus) աժ. չափաւոր, համեստ, պարկեշտ, զգաստ, ժուժկալ, միախառն :

Módero-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) }
Móderor-ráris-rátus-rári (հար.) }
 'ի չափու ունիմ, չափ դնեմ, ամօքեմ, միախառն յարդարեմ, առաջնորդեմ, վարեմ, ուղղեմ, կանոնեմ, հովուեմ :

Modéste-tius-tissime (ՉԷ.) . համեստութեամբ, պարկեշտութեամբ, չափով իմն :

Modéstia - ae (խփ.) . զգաստութիւն, համեստութիւն, պարկեշտութիւն, չափաւորութիւն, քաղցրախառնութիւն, խոնարհութիւն :

Modéstus-ta-tum (-tior-tíssimus) աժ. համեստ, պարկեշտ, չափաւոր, զգաստ, միախառն :

Modiális - le (աժ.) . գրուանի մոջ :

Módice (ՉԷ.) . միջին իմն պայմանաւ, սակաւուք, պարկեշտութեամբ, չափով իմն :

Modicéllus-la-lum (աժ.) . չափաւոր, միջին, փոքր յոյժ, փոքրիկ :

Módicum-ci (չլտ.) . սակաւ, սակաւիկ, դոյզն, խուն ինչ :

> **módico conténtus** . սակաւուք շատացեալ, սակաւապէտ :

Módicum (ՉԷ.) . սակաւիկ մի, փոքր միւս ևս :

Módicus-ca-cum (աժ.) . համեստ, չափաւոր, զգաստ, պարկեշտ, միջին, մանր, փոքրիկ :

Modificátor-óris (ար.) . նուազածու, նուազալարդար, երաժշտապետ :

Modificatio-ónis (խփ.) . պայմանք, հանգամանք, որպիսութիւն :

Modificátus-ta-tum (անց. դրէ.) . Տես **Modificor** .

Modificor-cáris-cátus-cári (հար.) . պայմանս տամ, կերպարանեմ, 'ի չափու ունիմ, չափ դնեմ, չափեմ :

Modiólus-li (ար.) . դոյլ, ստոման, քսեստ, բաժակ :

Moestificus-ca-cum (ած․)․ թախ-
ծալից, տխրածին, տրտմական:

Moestitia-ae կամ }
Moestitúdo-dinis } էգ․ թախծու-

թիւն, թախիծ, տխրութիւն,
տրտմութիւն, վեշտք, հոգք,
անձկութիւն, ցաւ :

Moestus-ta-tum (- tior-tíssimus)
ած․ տխուր, տրտում, թախ-

ծալից, ցաւազին, վշտազին:

Mola-ae (էգ․)․ վէժերկանաքար,
երկան, ալիւր ցորենոյ :

» **mola trusatilis**. աղօրիք ձե-
ռօք շարժեալ, երկան փոքրիկ:

Moláres-rium (ար․)․ քարինք մե-
ծամեծք, վէժք արաստոյք :

Moláris-re կամ }
Moláris-ria-rium } ած․ երկանա-

քար, երկանի :

» **moláris lapis**. վէժ երկանա-
քար, երկան իշոյ :

» **dentes moláres**. կողմանական
ատամնուք, աղօրիք:

Molendinárius-ria-rium (ած․)․
մլաղաց, աղօրեաց, աղացիկ:

Molens-éntis (էջծ․)․ լեսիչ, բե-
կիչ, աղացող :

Moles-lis (էգ․)․ բարձրաբերձ շի-
նուած, մեծութիւն, ծանրու-

թիւն, կշիռ, զդեակ, շերիմ:

Moléste-tius-tissime (Ռէք․)․ նե-
ղութեամբ, յանժամ ժամու,
դժկամակութեամբ :

Moléstia-ae (էգ․)․ թախանձու-

թիւն, տաղտուկ, տաղտու-

թիւն, ճանձրոյթ, ճանձրու-

թիւն, վեշտք, նեղութիւն,
հոգք :

Molésto-tas-ávi-átum-áre (նրգ․)․
թախանձեմ, ճանձրացուցա-

նեմ, տաղտկացուցանեմ, ճան-

ձիր առնեմ, ճանձրոյթ ար-

կանեմ, նեղեմ :

Moléstus-ta-tum (-tior-tíssimus)
ած․ տաղտկալից, թախան-

ձելի, ճանձրացուցիչ, ծանրա-

տաղտուկ, դժնդակ, չախոր-

ժական, դժկամակ :

Moletrína-ae (էգ․)․ աղօրիք, եր-

կան, վէժ երկանաքար :

Molile-lis (չգտ․)․ պարան առ ՚ի
շջջել զերկան, մեղելս աղօ-

րեաց :

Molímen-minis }
Molíméntum-ti } չգտ․ մեծաջան

վաստակ, մեծաբեռն հոգք,

ծանրաբեռն գործ :

Mólior-íris-ítus-íri (հար․)․ բա-

զում ճգունս ՚ի կիր արկանեմ,

նուածեմ, նկուն առնեմ, մե-

քինայեմ, նիւթեմ, դաւածա-

նեմ, նենգ գործեմ :

Molítio-ónis (էգ․)․ ծիզն, փոյթ,
ջան, հանդերձանք, պատրաս-

տութիւն, կործանումն, քան-

դումն, աւեր :

Molitor-óris (ար․)․ գործիչ, արա-

րիչ, ճարտարապետ, արուես-

տագէտ :

Molitor-óris (ար․)․ աղալի, մլա-

ղաց :

Molitrína-ae (էգ․)․ երկան, վէժ
երկանաքար, աղօրիք :

Molítrix-ricis (էգ․)․ կին նենգիչ :

Molítúra-ae (էգ․)․ աղացիկ՝ աղա-

լի նիւթ, աղացումն :

Mólitus-ta-tum (անց. րբ.) • Տես

Molo.

Molítus-ta-tum (անց. րբ.) • Տես

Mólíor.

Mollésco-scis-scere (չգ.) • կակ-
զիւմ, կակզանամ, թուլանամ,
մեղկիւմ, ընտանենամ, ընդե-
լանիւմ, զգօնանամ, սիգամ,
սամնարիւմ :

Móllia-ium (չգ.) • թուլատարր
անասունք :

Mollicéllus-la-lum (աթ.) • կակ-
ղազոյն, փափկագոյն, նուրբ :

Molliculus-la-lum (աթ.) • զիրգ,
փափուկ, քնքուշ, մատաղ :

Mólliens-éntis (էջթ.) • կակղիչ,
մեղմացուցիչ, ամօքիչ, ցա-
ծուցիչ :

Molliméntum-ti (չգ.) • մեղմու-
թիւն, ամօքախառն խառ-
նուած :

Móllio-is-ívi-ítum-íre (նրգ.) • ա-
մօքեմ, մեղմացուցանեմ, կակ-
ղացուցանեմ, ցածուցանեմ,
զիջուցանեմ :

Móllipes-lípedis (աթ.) • զիրգ և
փափուկ ոտիւք, որ սիգայ և
սամնարի օդով ոտիցն :

Mollis-le (-lior) աթ. փափուկ,
կակուղ, զիրգ, քնքուշ, փափ-
կակեաց, ամօքելի, քաղցր,
անոյշ, մեղմ, հեղշ բարեշէն,
երջանիկ, զիւրին, յաջող :

Mólliter-lius-líssime (Վթ.) • փա-
փուկս, մեղկութեամբ, կա-
նացի բարուք, գորովալիք սի-
րով, զրգանօք, յայրաառու-
թեամբ :

Mollítia-ae

Mollíties-éi կամ } էգ. փափուկ

Mollitúdo-dinis

թիւն, զրգանք, զրգութիւն,
քնքշանք, մեղկութիւն, թու-
լութիւն, կանացի բարք :

Mollítus-ta-tum (անց. րբ.) • Տես
Móllio.

Molliúsculus-la-lum (աթ.) • փափ-
կագոյն, կակղագոյն, մեղկ,
նուրբ :

Molo-lis-lui-litum-leré (նրգ.) •
աղամ, լեսոււմ, փշրեմ, մանրեմ :

Móloche-es (էգ.) • մոլոշ, բաղը-
ջուկ, աղջկատակ :

Molóchinus-na-num (աթ.) • ի
գոյն մոլոշի, մոլոշազգի :

Molóssus-si (ար.) • պահապան
շուն հանգրուանաց :

* molóssi canes. անդամայաղթ
շունք, զամփռ :

Molybdaéna-ae (էգ.) • թաղուն
կապար, ջրակապար :

Molybditis-is (էգ.) • կապարակ,
նկարչաց կապար :

Momentárius-ia-ium (աթ.) • առ-
ժամայն, վայրկենական, ան-
ցաւոր, սակաւժամանակեան,
վաղանցուկ :

Momentósus-sa-sum (աթ.) • մեծ,
կարևոր, կշռաւոր, անհնա-
րին, ծանր :

Moméntum-ti (չգ.) • վայրկեան,
րոպէ, մէտ, շարժումն, կշիռ,
ծանրութիւն, զօրութիւն,
համար :

Monárcha-chae(ար.) • միահեծան
իշխան, միապետ, արքայ :

Monárchia-ae (իգ.) • միահեծան
 իշխանութիւն, միապետու-
 թիւն, արքայութիւն :

Monédula-ae (իգ.) • որի, անծեղ :

Móneo-es-nui-nitum-ére (նրգ.) •
 ազգ առնեմ, ծանուցանեմ,
 զեկուցանեմ, յիշեցուցանեմ,
 յուշ ածեմ :

Monéris-is (իգ.) • նաւակ, կուր,
 կարկուրէ :

Monéta-ae (իգ.) • դրամ, դահե-
 կան, լուծայանոց :

Monetális-le (աթ.) • դահեկանաց,
 դրամահատութեան :

> **monetáles triúmvi - rorum**
 (ար.) • ոստիկանք դրամահա-
 տութեան, լուծայակետք :

Monile-lis (չլտ.) • քայռ, մանեակ,
 քայռամանեակ :

Moniméntum-ti (չլտ.) • յիշատա-
 կարան, յիշատակ, գերեզման,
 շիրիմ :

Monitio-ónis (իգ.) • ազդ, ազդե-
 ցութիւն, զրոյց, յուշարա-
 րութիւն :

Mónitor-óris (ար.) • յուշարար,
 խրատիչ, խրատող, թելա-
 դիր, խորհրդակալ, ազդիչ :

Monitórius-ria-rium (աթ.) • յի-
 շեցուցիչ, ազդարար :

Mónitum-ti (չլտ.) } ազդ, խրատ,
Mónitus-us (ար.) } յուշարարութիւն, յիշումն,
 խորհուրդ :

Mónitus-ta-tum (անց. դրբ.) • Տես
 Móneo.

Monóceros-rótis (ար.) • միեղջե-
 րու, ոնգեղջիւր :

Monocólus - li (ար.) • միամասն
 անդամով մարդ, միակողմանի :

Monográmmus-ma-mum (աթ.) •
 մենագիր, միագիր :

Monólithus-tha-tum (աթ.) • մե-
 նաքար, միապաղաղ :

Monopódium-dii (չլտ.) • միոտանի
 սեղան :

Monopódus - dia - dium (աթ.) •
 միոտանի :

Monopólium-lii (չլտ.) • մենավա-
 ճառութիւն :

Monópterus-ra-rum (աթ.) • սիւ-
 նաբարձ և բոլորչի :

Monosyllabus - ba - bum (աթ.) •
 միավանգ, միով սիղոբայիւ :

Mons-ontis (ար.) • լեռան, սար,
 բարձրաբերձ շինուած, կար-
 կառ, կոյտ, դէզ :

> **articuli móntium**. զահաւան-
 դակք, դարաւանդք լիրանց :

Monstrábilis-le (աթ.) • երեւելի,
 յայտնի, փառաւոր, հոյակապ :

Monstrátio-ónis (իգ.) } յանդի-
Monstrátus-us (ար.) } մանութիւն, ցոյց, հանդես,
 ծանուցումն, յայտարարու-
 թիւն, զեկուցումն :

Monstrátor-óris (ար.) • ցուցիչ,
 յանդիմանիչ, հնարագիւտ,
 գտակ :

Monstrátus-ta-tum (անց. դրբ.) •
 Տես Monstro.

Mónstrifer - trifera - rum (աթ.) •
 ճիւղաղարոյ, ճիւղակական,
 անհեղեղ, այլանդակ :

Monstrífice (ձկն.) • անհնարինս,
 մեծապէս, ահագինս :

Monstrificus-ca-cum (աձ.) . նորացոյց , այլանշան , այլանդակ , ահագին :

Monstro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) . ցուցանեմ , յանդիմանեմ , յայտ առնեմ , յայտնեմ , նշանակեմ , նշանացեմ :

Monstrósus-sa-sum (-sior-sissimus) աձ . նորանշան , զարմանալի , մեծապահանջ , սքանչելի , հրաշակերտ :

Monstrum-ri (չգտ.) . ծիւաղ , զարմանալիք , սքանչելիք , նշան :

Monstruóse (մէք.) . անհնարինս , մեծապէս , ահագնազոյնս :

Monstruósus-sa-sum (-sior-sissimus) աձ . սքանչելի , զարմանալի , նորացոյց , նորանշան , մեծասքանչ , հրաշակերտ , այլանդակ , ծիւաղական :

Montánus-na-num (աձ.) . լեռնային , լեռնական , դերբուկ :

» **montáni-nórum** (ար.) . լեռնակեացք , լեռնորդեայք , բնակիչք լեռնակողման :

Montícola-ae (ար. et իգ.) . լեռնորդեայ , լեռնակեաց :

Móntifer-tifera-rum (աձ.) . լեռնաբերձ , լեռնային , լեռնաձև :

Montívagus-ga-gum (աձ.) . թափառական 'ի լերինս :

Montósus-sa-sum } աձ . լեռնական , քարուտ , դերբուկ , լեռնային :

Monumentárius-ria-rium (աձ.) . գերեզմանական :

Monuméntum-ti (չգտ.) . յիշատա-

կարան , յիշատակ , գերեզման , շիրիմ :

Mora-ae (իգ.) . յապաղուժն , յապաղութիւն , յամուրդ , դանդաղանք , յերկարութիւն :

Morális - le (աձ.) . բարոյական , խրատական :

Morans - ántis (էյձ.) . յամրագնաց , դանդաղական , դադարոզ , բնակիչ , երկայնաձիգ :

Morátim (մէք.) . դանդաղազոյնս , առ սակաւ սակաւ , տակաւ տակաւ :

Morátio - ónis (իգ.) . յամուրդ , յապաղութիւն , դանդաղանք , յերկարութիւն , յամրութիւն , մեղմագնաց գնացք :

Morátor - óris (ար.) . յապաղիչ , յամրագնաց , հեղզ :

Moratórius-ria-rium (աձ.) . կասեցուցիչ , խափանիչ , պատաղիչ :

Morátus-ta-tum (անց. դրէք.) . **Sku** Moror .

Morátus-ta-tum (աձ.) . ընտանի , սովորեալ , ընտելեալ :

» **bene morátus** . բարեբարոյ , բարեխրատ , ազնուական :

» **male morátus** . չարաբարոյ , անխրատ , տմարդի :

Mórbidus-da-dum (աձ.) . ժանտ , ախտաբեր , ապականիչ , ախտաժէտ , հիւանդաբար :

Morbilli - lórum (ար.) . ծաղիկ ախտ :

Morbósus-sa-sum (աձ.) . հիւանդոտ , ցաւոտ , տկար , անառողջ , խօթ :

Morbus-bi (աբ․). ախտ, հիւանդութիւն, ցաւ, խօթութիւն :

» **morbus articuláris**. յօդացաւորութիւն, յօդից ցաւ, ունացաւորութիւն :

» **morbus comitiális**. լուսնտտութիւն, թալկացումն :

» **morbus cadúcus**. ախտ լուսնոտաց, յանկարծակի թալկացումն :

» **morbus régíus**. դալուկն :

» **morbus cardíacus**. ախտ սրտի, ստամոքացաւ :

» **morbo labóro** է՞մ **téneor**. խօթանամ, հիւանդանամ :

» **récreor a morbo**. ապաքինիմ 'ի հիւանդութենէ, ողջանամ, հաստատիմ յառողջութեան :

» **in morbum cado, delábor** է՞մ **íncido**. հիւանդանամ, խօթանամ, անկեալ դնիմ 'ի մահիճս :

» **morbo mentis calet**. սկսանիելանել 'ի մտաց, բախած է :

Mordácitas-tátis (էդ․). կծուութիւն, խստութիւն, դաժանութիւն :

Mordáciter-cius (Աբ․). կծուութեամբ, խստիւ, կսկծելի օրինակաւ :

Mordax-ácis (-cior-císsimus) ած․ կծու, դաժան, կսկծելի, խոցտիչ, կսկծեցուցիչ, դառն, երգիծական, եպերական :

Mórdeo-des, momórdi, morsum-dére (Նրդ․). խածանեմ, ստամացեմ, պատառեմ, յօշեմ, չարախօսեմ, թշնամանեմ, բամբասեմ :

Mórdices-cum (աբ․). հատիչ ստամուկք, աղօրիք :

Mórdicus (Աբ․). պնդագոյն, ստամացի, յամառութեամբ :

Morétum-ti (չդ․). կարկանդակ 'ի պտղոց, հաստեայք, պան, բանդակ :

Moribúndus-da-dum (աժ․). օրհասական, ոգեվար, մերձ 'ի մահ :

Morigeror - eráris - erátus - erári (հաբ․). զգաստանամ, վեջանիմ, հնազանդիմ, հպատակ կամ լինիմ :

Morigerus-ra-rum (աժ․). բարեբարոյ, հնազանդ, հպատակ :

Mório-ónis (աբ․). մոմոս, խեղկատակ, հտպիտ, մորոս, յիմար :

Mórior-óreris-órtuus-ori (հաբ․). մեռանիմ, փչեմ զոգի, վախճանիմ, յարեւէ անկանիմ, պակասիմ 'ի կենաց, փոխիմ լուծանիմ յաշխարհէ :

Moritúrio-ris-ríre (չդ․). մերձ 'ի մահ լինիմ, 'ի դրունս մահու հասանեմ, զախտ մահու ջերանիմ, հիւանդանամ զախտ հիւանդութեան մահու :

Moror-ráris-átus-ári (հաբ․). յապաղեմ, անազանիմ, դանդաղեմ, յամեմ, յետնիմ, յերկարիմ, զեզերիմ :

» **nihil moror**. անփոյթ լինիմ, յանհոգն նստիմ :

» **nihil te moror**. ոչ կամիմ խափանել զքեզ 'ի գործոյց :

Moróse-sius-síssime (Աբ․). նեղելով, սալտկալից օրինակաւ :

Morósitas-tátis (իփ․)․ տաղաուկ, տաղախութիւն, ձանձրոյթ, այլանդակութիւն, մտացածին խորհուրդ :

Morósus-sa-sum (-sior-síssimus) ած․ անյագ, տհաճ, ցնորական, երազական, այլանդակ, ծանրատաղաուկ :

Mors-oris (իփ․)․ մահ, օրհաս, վախճան :

» absum própius a morte. մերձ 'ի մահ լինիմ, հիւանդանամ զախտ հիւանդութեան մահու, 'ի դրունս մահու հասանեմ :

» conscisco mihi mortem. անձին առնեմ, զիւրովին երթամ, անձնամահ լինիմ :

» mortem occúmbo. ճաշակեմ զմահ, մեռանիմ, վախճանիմ :

Morsicátim (ՎԷ․)․ խածանելով, տտամացելով :

Morsiúncula - ae (իփ․) } խածա-

Morsus-us (ար․) } տանք, խածուած, բամբասանք, խայթուած, չարախօսութիւն :

Morsus-sa-sum (անց․ ԴԴԷ․)․ Տես Mórdeo.

Mortális - le (-lior) ած․ մահական, մեռոտ, մահացու, մահաբեր, վաղանցուկ, զաղփաղփուն, անցաւոր :

» mortáles-lium (ար․)․ մարդիկ, մարդք մահկանացուք, մենզիք :

Mortálitás-tátis (իփ․)․ մահկանացութիւն, մահուութիւն :

Mortárium - rii (չլփ․)․ անկան, սանդ, ծարրաքար :

Morticínus-na-num (ած․)․ մեռելոտի, ինքնամեռ, թարշամեալ, խամրեալ :

Mórtifer-tífera-rum }
Mortíferus-ra-rum } ած․ մահա-
Mortíficus-ca-cum }

բեր, մահածին, մահացու :

Mortífere (ՎԷ․)․ առ 'ի մահ, մահացու վիրօք :

Mortuáalia-lium (չլփ․)․ հանդերձ սգոյ, երգ յուղարկաւորութեան :

Mortuárius-ria-rium (ած․)․ յուղարկաւորութեան, գերեզմանական :

Mórtuus-ua-uum (անց․ ԴԴԷ․)․ Տես Mórior.

» mórtuus pláusus. մեռելագոյն դրուատիք :

Mórula-ae (իփ․)․ սակաւժամանակեայ բնակութիւն :

Morum-ri (չլփ․)․ մոր, թութ :
Morus-ra-rum (ած․)․ պանդոյր, մորոս, յիմար, անմիտ :

Morus-ri (իփ․)․ մորենի, թթենի :

Mos - oris (ար․)․ սովորութիւն, ընդելութիւն, բարք, բոյս բարուց, կարգ, պայման :

» áurei mores. բարք բարեբարք, լաւագոյն բոյս բարուց :

» ex more, ut mos կամ moris est. ըստ սովորութեան, որպէս սովոր են մարդիկ :

» more, ad կամ in morem. ըստ նմանութեան՝ օրինակի, զօրէն, իբրև :

» morum atrocitas. ամարդու-
 թիւն բուսոյ բարուց :
Motacilla-ae (էփ.) խազտոնիկ,
 խաշնահաւ :
Motio-ónis (էփ.) շարժումն, շար-
 ժիւն, յուզումն, յոյզք :
Mótito (Նրփ. Ito արժ.). յաճա-
 խագոյնս շարժեմ, շարժելեմ,
 յուզեմ :
Motiúncula - ae (էփ.) թեթեւ
 շարժումն :
Moto-tas-távi-tátum-táre (Նրփ.)
 ստեպ շարժեմ, տատանեմ :
Motor-óris (ար.). շարժիչ, շար-
 ժող, դրդիչ, յուզիչ :
Motus-ta-tum (անց. Կրժ.). Տես
 Móveo.
Motus-us (ար.). շարժումն, շար-
 ժիւն, յուզումն, յոյզք, աղ-
 մուկ, ծփանք, խռովութիւն,
 շփոթ, վիշտք, կարիք, ակտ :
Movens - éntis (էջծ.). շարժիչ,
 շարժուն, փոփոխելի :
 » res movéntes. շարժուն ինչք,
 արարք, կահ, կարասի :
Móveo-es-vi-otum-ére (Նրփ.) ամ-
 բոխեմ, շարժեմ, յուզեմ, տա-
 տանեմ, խռովեմ, հրապուրեմ,
 հաճեմ, զուարճացուցանեմ :
 » castra móveo. Ճակատիմ 'ի
 պատերազմ, ճակատ առ ճա-
 կատ յարդարեմ :
 » móveo omnem lápidem. շար-
 ժեմ զամենայն քար, հնարս
 հնարիմ :
Mox (ՉԷ.). իսկ և իսկ, անդէն,
 արագ արագ, արդ իսկ, սա-
 կաւիկ մի յառաջ :

» mox ubi էսժ ut. անդէն իրբև,
 վաղժազակի իսկ իրբև :
 » mox paulo. յետ սակաւուց,
 փոքր մի յետոյ :
Muccus-ci (ար.) } խլինք :
Mucédo-dinis (էփ.) }
Múceo-es-cui-ére }
Mucésc-o-scis-scere) չղ. բորբո-
 սիմ :
Múcidus-da-dum (ած.). մերձ 'ի
 փտել, բորբոսեալ :
Mucor-óris (ար.) բորբոս, խլինք :
Mucósus-sa-sum (ած.). մածա-
 նոզ, մասազելի :
Mucro-ónis (ար.). սուր ծայր,
 սայր, սլաք :
Mucronátus-ta-tum (ած.). սուր,
 սրեալ, յեսանասուր :
Mucus-ci (ար.) խլինք :
Múgiens-éntis (էջծ.). բչող, բչո-
 ղական, մոնչական, մոնչող :
Múginor-náris-nátus-nári (հար.).
 երերիմ, յանկամս գործեմ :
Múgio-is-ívi էսժ - ii-ítum-íre
 (չղ.). բչեմ, գոչեմ, մոնչեմ,
 մրմռիմ :
Mugitor-óris (ար.). բչող, մոնչո-
 ղող :
Mugitus-us (ար.). բչիւն, գոչիւն,
 գոչումն, մոնչիւն, պոչիւն և
 պոռոչիւն :
Mula-ae (էփ.) մատակ ջորի :
 » cálceo mulas. յուս մատակ
 ջորեաց երկաթ բևեռեմ :
Muláris-re (ած.). ջորւոյ, իշա-
 կիսոյ :
Mulcátus-ta-tum (անց. Կրժ.).
 Տես Mulco.

Múlceo-ces-lsi-lsum-cére (Նրգ.)

քաղցրացուցանեմ, մեղմացուցանեմ, ողորբեմ, ցածուցանեմ, զրգեմ, զգուեմ, փաղաքշեմ, փայփայեմ :

Múlciber-ri կամ - ris (ար.) Ըեփեսոսս, հուր, կրակ :

Mulco-cas-ávi-átum-áre (ած.) Ծեծեմ, հարկանեմ, դանալից առնեմ, դանեմ, ձաղկեմ, չարազանեմ, չարչարեմ, լլկեմ :

Mulcta-ae (էգ.) տուգանք, տոյժ, պատիժ, պատուհաս :

Mulcto-tas-ávi-átum-áre (Նրգ.) տուժեմ, տուգանս 'ի վերայ դնեմ, պատժապարտ առնեմ, պատուհասեմ, պատժեմ :

» male mulcto. պատուհասակոծ առնեմ, խուեմ, խոշտանգեմ :

Mulctra-ae (էգ.)

Mulctrále-lis (չլգ.)

Mulctrum-tri (չլգ.)

լոյ ղկաթն :

Mulctus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.) Տես Múlgeo.

Mulctus-us (ար.) կթելն ղկաթն յանանոց :

Múlgeo-ges-lsi (- lxi) - lsum կամ - lctum-gére (Նրգ.) քամեմ, կթեմ ղկաթն, մղեմ :

Muliebris - re (ած.) իզական, կանացի :

Muliebriter (ՏԷԲ.) կանացաբար, իբրև ղկին, ըստ օրինակի կանանց :

Muliebrósus-sa-sum

Mulierárius-ria-rium } անէր, սեղելի, տիկնասէր :

Mulier-ieris (էգ.) կին, սիկին, անասկին, արամբի :

Muliercula-ae (էգ.) կին անարգ արհամարհ :

Mulierósitas - tátis (էգ.) իգութիւն, իգութանութիւն :

Mulierósus-sa-sum (ած.) սիկնասէր, իգասէր, սեղելի :

Mulinus-na-num (ած.) իշակիտոյ, ջարւոյ :

Múlio-ónis (ար.) ջարետես, ջարեպան, դոսեխ, բրէտ :

Muliónius-nia-niam (ած.) ջարեպանի, ջարետեսի :

Mullus-li (ար.) արքունի ձուկն զեսոյ, կարմրախոյա, վահանանաձուկն :

Múlseus-ea-eum (ած.) քաղցրահամ, անոյշ, անուշահամ :

Mulsum - si (չլգ.) մեղրաջուր, քաղցու, մեղրեալ :

Mulsus-sa-sum անց. ԴԷԲ.) Տես Múlceo և Múlgeo.

» aqua mulsa. մեղրաջուր, մեղրեալ :

Multa-ae (էգ.) տոյժ, տուգանք, պատիժ, պատուհաս :

Multángulus-la-lum (ած.) բազմանկիւն :

Multátio-ónis (էգ.) տուգանք, տոյժ :

Multatítia pecúnia-ae (էգ.) արծաթ ժողովեալ 'ի տուգանաց :

Multátus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.) Տես Multo-tas.

Multibárbus-ba-bum (ած.) մորուսի, թաւ մօրուօք :

Multibibus-ba-bum (աձ.)․ արբ-
շեռ, գինեմոլ :

Multicavátus-ta-tum } աձ․ ծա-
Multicavus-va-vum } կոտ, ծակոտկէն :

Multicolor-óris (աձ.)․ բազմա-
գուննի, գոյնագոյն :

Multicúpidus - da - dum (աձ.)․
յոյժ ցանկացող, կարի փա-
փաքօղ :

Multifácio (Նրգ․ Fácio արժ.)․ մե-
ծարգի համարիմ, առ պա-
տուականս ունիմ :

Multifáriam } Աք․ բազում մա-
Multifárie } սամբք և բազում օրինակօք,
'ի տեղիս տեղիս :

Multifárius-ria-rium (աձ.)․ պէս-
պէս, այլևայլ, գունակ գու-
նակ, բազմազգի :

Múltifer-tífera-rum (աձ.)․ բազ-
մածին, բերբի, պտղաբեր, ար-
գասաւոր :

Multifidus-da-dum (աձ.)․ բազ-
մահերձ, բազմաբաշխ :

Multiforátilis-le (աձ.)․ ծակոտ-
կէն, ծակոտ :

Multiforis - re (աձ.)․ բազմա-
գունն :

Multifórmis-me (աձ.)․ բազմա-
կերպ, բազմադիմի, բիւրա-
կերպ, բիւրազգի :

Multifórmiter (Աք․)․ բազմադիմի
բանիւք, բազում օրինակօք :

Multiforus-ra-rum (աձ.)․ ծա-
կոտ, ծակոտկէն :

Multigéneris-re կամ } աձ․ բազմ-
Multigenus-na-num } անապատիկ :

ազգեան, բիւրազգի, բիւրա-
կերպ, բազմադիմի :

Multijuges-gum (աձ.)․ բազմա-
զլուխ, բազմապատիկ, բիւ-
րապատիկ, բազմաթիւ :

» multijuges literae. յոլով և
ազգի ազգի թուղթք :

Multijugus-ga-gum (աձ.)․ բա-
զում, յոլով, պէսպէս, յա-
ճախ, այլևայլ, գունակ գու-
նակ, ազգի ազգի :

Multiloquax-ácis կամ } աձ․ լե-
Multiloquus-qua-quum } զուային, լեզուանի, շատխօս,
շաղփաղփի :

Multilóquium-quii (չդ.)․ շատ-
խօսութիւն, շաղփաղփու-
թիւն, բաջաղանք :

Multimodis (Աք․)․ բազում օրի-
նակօք, յոյժ յոյժ :

Multimodus-da-dum (աձ.)․ բազ-
մադիմի, բազմօրինակ, բիւրա-
կերպ, բիւրազգի :

Multinúmmus-ma-mum (աձ.)․
մեծագին, ծանրազին, պա-
տուական :

Multipartitus-ta-tum (աձ.)․ բազ-
մամասն, բազմակերպ :

Múltipeda - ae (Իգ․)․ հազարո-
տանի, նեպուկ :

Múltipes-típedis (աձ.)․ բազմո-
տանի :

Múltiplex-típlícis (աձ.)․ բազմա-
պատիկ, բիւրապատիկ, այլ
և այլ, պէսպէս :

Multiplicábilis - le (աձ.)․ բազ-
մացուցանելի, բազմապատ-
կելի :

Multiplicatio-ónis (իշ.) . բազմապատկութիւն :

Multiplicátor-óris (ար.) . բազմացուցիչ, բազմապատկիչ :

Multipliciter (ՎՔ.) . բազմապատիկ օրինակաւ :

Multiplico (ՆԲԳ. Plico արձ.) . յուլովեմ, բազմացուցանեմ, բազմապատկեմ, աճեցուցանեմ, յաճախեմ :

Multipotens-éntis (աժ.) . մեծազօր, բազմազօր, հզօրագոյն :

Multirádix-dicis (աժ.) . բազմարմատ :

Multirámis-me (աժ.) . բազմոտ, ոտտախիտ, ոտտալից :

Multiscius-scia-scium (աժ.) . բանիբուն, բանազէտ, բազմահմուտ :

Multisonórus-ra-rum } աժ. բազմա
Multisonus-na-num } մաճայն, հնչական, թնդական, մեծարարառ :

Multitúdo-dinis (իֆ.) . բազմութիւն, յաճախութիւն, ամբոխ, խուռն, խուժան :

Multívagus-ga-gum (աժ.) . թափառական, ընդվայրագնաց, շաղաշոյտ :

Multívius-via-vium (աժ.) . ոյրիցեն բազում փողոցք :

Multivolus-la-lum (աժ.) . յեղլեղուկ, յողողող, անհաստատ, կամաճին, մտացածին :

Multo-tas-távi-átum-áre (ՆԲԳ.) . տուժեմ, տուգանս 'ի վերայ դնեմ, պատժեմ, պատժապարտ առնեմ, պատուհասեմ :

» male multo. խուժեմ, պատուհասակոծ առնեմ, խոշտանգեմ :

Multo (ՎՔ.) . բազումս, կարի, յոյժ, մեծապէս, առաւել :

» multo magis. լաւ ևս, առաւել ևս, մանաւանդ :

» multo ante. 'ի վաղուց, 'ի բազում ժամանակաց հետէ :

» multo post. յետ բազում ժամանակաց :

» multo malo. լաւագոյն համարիմ, նախամեծար ընտրեմ :

Multópere (ՎՔ.) . կարի իմն, մեծապէս, յոյժ յոյժ :

Multor-táris-átus-ári (հար.) . տուգանս՝ տոյժս 'ի վերայ դնեմ, տուժեմ, պատուհասեմ, պատժեմ :

Multóties (ՎՔ.) . բազում անգամ, յոլովագոյնս :

Multum (ՎՔ.) . կարի, բազումս, յոյժ, առաւել :

Multus-ta-tum (աժ.) . բազում, յոլով, շատ, բազմապատիկ :

» nimis multi. կարի բազումք, յոլովագոյնք :

» ne multis vos morer, և զէ համառօտս հատից, միով բանիւ ասել :

» multo mane. վաղ քաջ ընդ առաւօտն, ընդ այգն ընդ առաւօտն :

» multa nocte. զհասարակ գիշերաւ, գիշերախառն, գիշերայն :

Mulus-li (ար.) . ջորի, իշակէս, ապուշ, թանձրամիտ, տխմար :

Munctus-ta-tum (անց. րբբ.)
 Տես Mungor.
 Mundánus-na-num (ած.) աշխարհիկ, աշխարհական, աշխարհակարգ, աշխարհակաց, աշխարհասէր :
 Munde-díssime } էփ. յստակա-
 Múnditer }
 պէս, մաքրութեամբ, յայտնապէս, անկեղծաւոր մտօք :
 Mundítia-ae } էփ. մաքրութիւն,
 Mundíties-éi }
 յստակութիւն, սրբութիւն, վայելչութիւն, պաճուճանք, շքեղութիւն, պերճութիւն, ճոխաճանութիւն :
 Mundítior-tiáris-iátus-iári (հոր.) սիրեմ զմաքրութիւն :
 Mundo-das-ávi-átum-áre (նրբ.) մաքրեմ, սրբեմ, յստակեմ, 'ի բաց պարզեմ :
 Múndule (ձկ.) մաքրութեամբ, ազնուագոյնս, գեղեցիկս :
 Múndulus-la-lum (ած.) յստակ, մաքուր, ջինջ, ողորկ, փայլուն, պաճուճազարդ :
 Mundum-di (չլտ.) կանացի հանդերձ, պարեզօտ կոճկէն :
 Mundus-da-dum (-dior-díssimus) ած. ջինջ, սուրբ, մաքուր, յստակագոյն :
 Mundus-di (ար.) աշխարհ, երկիր, տիեզերք, հող, ամենայն ժողովուրդք, մարդիկ, աշխարհի որեար, աշխարհամարդ :
 > mundi cárdines. առանցք երկրի, բևեռք աշխարհի :

> mundus muliebris. կանացի հանդերձանք :
 Munerárius-rii } ար. հանդիսա-
 Munerátor-óris }
 պետ, նահատակադիր :
 Munerátio-ónis (էփ.) պարգև, նուէր, ընծայ, տուրք, տուչութիւն :
 Munerigérulus-li (ար.) նուիրաբեր, պատարագաբեր, պարգևատու :
 Múnero-ras-ávi-átum-áre (նրբ.) }
 Múneror-ráris-rátus-rári (հոր.) }
 պարգևեմ, նուիրեմ, ընծայեմ, պարգևս մատուցանեմ, տամ արիտուր, վարձահատոյց լինիմ, վարձս հատուցանեմ :
 Mungo-gis-xi-ctum-gere (նրբ.) }
 Mungor-geris-nctus-gi (հոր.) }
 սրբեմ զունչս :
 Múnia-iórum (չլտ.) պարտոյք, պաշտամունք, հոգք :
 Múniceps-ícipis }
 Municipális-le } ած. քաղաքակից, քաղաքային, քաղաքացի :
 Municipátim (ձկ.) քաղաքէ 'ի քաղաք :
 Municípium-pii (չլտ.) ինքնօրէն քաղաք, ինքնօրէն աղիկամբ բնակիչ :
 Munífice (ձկ.) առատաձեռն, առատամիտ կամօք :
 Munificéntia-ae (էփ.) առատամիտ բարք, առատաձեռնութիւն, շքեղութիւն :
 Munífico-cas-ávi-átum-áre (նրբ.) ընծայեմ, պարգևեմ, պարգևս մատուցանեմ :

Muribris-ca-cum (-centior-tissi-
mas, -is- mura, mura-
ման. շքեղ, փառաք, աշ-
ուսման, պարզեամար :

Murimera-risis | **մուրմեր,**
Murimertum-ti | **մուրմեր,**
ամբութիւն, պատուար, ամ-
բոց, պատնէջք, թուփ :

Muri-is-ivi-stam-ire (նշ.) - **պարսեմ պատուարու, 'ի զէն 'ի զարդ զաւեմ, ամբացուցանեմ, սպառազէնեմ, պնդեմ, հաստատեմ :**

Murite-tius (ԱԷ.) - **յապահալու, անհոգ զգուշութեամբ, ամբածածուկ :**

Munitio-ónis (իգ.) - **ամբութիւն, ամուրք, ամբոց, պատնէջք, թուփ, պատուար :**

Munito (նշգ. et զշ. Ito արձ.) - **ճանապարհ աւնեմ :**

Munitor-óris (ար.) - **ամբացուցիչ, զօրացուցիչ :**

Munitus-ta-tum (անց. դրէ.) - **Տես Múnio.**

Munitus-ta-tum (-tior-tíssimus) **ած. ամուր, ամբական, ամբաշէն, պարսպաւոր :**

Murus-neris (զլտ.) - **ընծայ, ձիւր, պարգև, նուէր, պատարագ, պարաք, պաշտօն, բարձ, պատիւ :**

Manúsculum - li (զլտ.) - **դոյզն պարգև :**

Muraéna - ae (իգ.) - **միւռնետս՝ ձուկն :**

Murális-le (ած.) - **պարսպական, որմական :**

murális coróna-ae (իգ.) - **պսակ աւելող զմուրթի՝ զանյարևակեց զաւարջինն 'ի վերայ թշնամեաց պարագայ :**

Murex-ricis (ար.) - **խղուենջն ճուղու, կնքեղ ծիրանաբեր :**

Múria-ae (իգ.) - **աղաջուր, յաղած թիւնս ձկան :**

Muriaticas-ca-cum (ած.) - **աղի համեմալ. յաղեալ :**

Muricatum (ԱԷ.) - **շրջանակաւ, զօրէն խղուենջնաց :**

Muricatus-ta-tum (ած.) - **մաւաւածապատ, բուրբի :**

Múries-éi (իգ.) - **աղաջուր :**

Murilégulos - li (ար.) - **ձկնորս խղուենջնաց :**

Murinus-na-num (ած.) - **'ի գոյն մկան :**

Marmor-aris (զլտ.) - **քրթ քիջիւն, շշուեջ, շշնջիւն, մրմունջ, հծծանք :**

Múrmuro-ras-ávi-átum-áre (զլտ.) **հծծեմ, շշնջեմ, մրքիջեմ, քրթ քիջեմ, արանջեմ, ճոռուղեմ, ճճուեմ, քիջեմ :**

Murrha-ae (իգ.) - **զմուռու :**

Murrhátus-ta-tum
Múrrheus-ea-eum
Múrrhinus-na-num } **ած. զմուսա-**

լից, զմուսեալ, զմունաբեր :

Múrrhina-ae (իգ.) - **զմուսեալ զինի :**

Murrhobathrárius-rii (ար.) - **իւղագործ, իւղեփեաց, խնկեփեաց :**

Murus-ri (ար.) - **որմ, քաղաքորմ, պարիսպ :**

Musa-ae (իգ.) - **Մուսայ՝ դիք :**

» musae-árum. գեղեցիկ դպրու-
թիւնք, սղատ արուեստք :
Musaéum-aei (չլտ.) մուսարան,
թանգարան զժուարագիւտ ի-
րաց, ակադեմիա, ճեմարան :
Musaéus-aea-aeum (աժ.) մու-
սայական, բանաստեղծական :
Musca-ae (էգ.) ճանճ, այր ձան-
ձիւր :
» ábigo muscas. քշեմ զճանճս,
հեռի առնեմ զճանրատաղ-
տուկ մարդիկն :
Muscárium-rii (չլտ.) հողմահար
ճանճից, ճանճավան, քշոց :
Muscárius-ria-riam (աժ.) ճան-
ճից :
Muscérda - ae (էգ.) ապաւառ
մկանց :
Muscípula-ae (էգ.) } սկանատ
Muscípulum-li (չլտ.) }
մկանց :
Muscósus-sa-sum (-sior) աժ. լի
մամռով, մամռաւոր :
Musculósus-sa-sum (աժ.) լի
դնդերօք, նեարդապատ, ա-
ճառապատ, ջղեայ, զօրաւոր :
Músculus-li (ար.) նեարդ, ա-
ճառ, մկունք, դնդերք, ջիղ :
Muscus - sci (ար.) մուշկ, լօռ,
մամռոռ :
Muséa-eórum (չլտ.) անձաւ ա-
րուեստական :
Muséum - éi (չլտ.) մուսարան,
մուսայարան, գումարութիւն՝
գանձարան՝ զոյգնագիւտ ի-
րաց, թանգարան ուսմանց,
ակադեմիա, ճեմարան, վար-
ժոց, դպրոց :

Muséus-ea-eum (աժ.) բանաս-
տեղծական, մուսայական :
Música-ae (էգ.) կամ }
Música-córum (չլտ.) } երգ երա-
Músice-es (էգ.) }
ժշտականաց, երաժշտութիւն :
Musicátus-ta-tum (աժ.) դաշնա-
կաւոր, միաձայն, քաղցրա-
ձայն, գեղգեղեալ :
Músice (Վէ.) ըստ օրինաց ե-
րաժշտութեան, երաժշտա-
պէս :
Músicus-ca-cum (աժ.) արուես-
տական, երաժշտական, գու-
սանական :
Músicus-ci (ար.) երաժիշտ, եր-
գեցիկ, նուագաճու :
Musívum-vi (չլտ.) միւսինն, ճա-
մուկք :
Mussitatio-ónis (էգ.) շշնջիւն,
շշունջ, հծծանք, քրթմնջիւն :
Mússito (չլտ. Ito արժ.) կամ }
Musso-sas-ávi-átum-áre (չլտ.) }
հծծեմ, շշնջեմ, քրթմնջեմ,
մրմնջեմ :
Mustárius úrceus-ei (ար.) թա-
կոյկ խազմզոյ :
Mustéla-ae (էգ.) աքիս :
Mustelátus-ta-tum (աժ.) աքսի :
Músteus-ea-eum } աժ. քաղ-
Mustuléntus-ta-tum }
ցուալից, դալար, նոր, նորոգ :
Mustum-ti (չլտ.) քաղցու, խաղ-
մուղ :
Mustus-ta-tum (աժ.) նոր, նո-
րոգ, փալար :
Mutábilis-le (-lior-líssimus) աժ.
փոփոխելի, յողողող, յեղլե-

դուկ, դիւրաշարժ, անհաստատ :

Mutabilitas-tátis (էգ.). անհաստատութիւն, յողողողութիւն, յեղյեղուկ բարք :

Mutabiliter (Պէք.). զաղփաղփուն մտօք, անհաստատութեամբ :

Mutatio-ónis (էգ.). փոփոխութիւն, փոփոխումն, շրջումն, շրջուած :

Mutátor-óris (ար.). փոփոխիչ, փոխանակիչ :

Mutésco-scis-scere (չգ.). համբանամ, կարկիւմ, արիւրերան լինիմ, պապանձիմ, լռեմ :

Múticus-ca-cum (աթ.). նուազ, պակաս, սակաւաւոր :

» mútica spica-ae (էգ.). հասկ առանց քստոյ :

Mutilátio-ónis (էգ.). ծայրաքաղութիւն, խեղութիւն, կրճատութիւն :

Mútilo-las-ávi-átum-áre (Նրգ.). ծայրաքաղ առնեմ, խեղեմ, կրճատեմ, յապաւեմ, հատանեմ :

Mútilus-la-lum (աթ.). ծայրակտուր, խեղ, հաշմանդամ, անկատար :

» mútilum pecus (չգ.). զուարակ հատեալ եղջերոյք :

Mútio-is-ívi-ítum-íre (չգ.). ոգի կլանեմ, զօղ ծծեմ, հծծեմ, շշնջեմ, քրթմնջեմ :

Mutitio-ónis (էգ.). շուռնջ, շշնջիւն, քրթմնջիւն, հծծանք :

Mútito (Նրգ. Ito արժ.). փոխանակաւ կոչունս առնեմ :

Muto-tas-távi-tátum-táre (Նրգ.). փոխեմ, փոփոխեմ, այլակերպեմ, շրջեմ, այլայլեմ, փոխանակեմ :

» calceos muto. վարեմ լաւագոյն կեանս, ՚ի լաւ անդր փոխեմ զպայման կենաց :

» muto merces. տուրեւառիկ փոփոխումն առնեմ, վաճառաշահ լինիմ :

Mutuáriu-s-ia-ium (աթ.). փոփոխական, փոփոխ, փոխադարձ, երկակողմանի, հաղորդական :

Mutuátio-ónis (էգ.). փոխ, փոխառութիւն :

Mutuatitius-tia-tium (աթ.). փոխտուեալ վաշխիւ :

Mútue (Պէք.). յերկոցունց կողմանց, փոխանակաւ :

Mutúito (չգ. Ito արժ.). խնդրեմ յանօթ առնուլ :

Mútilus-li (ար.). պատուանդան յորմս, պսակի մոյթ :

Mútuó (Պէք.). փոխանակաւ, փոփոխ, յերկոցունց կողմանց, կարգաւ :

Mútuor-uáris-uátus-uári (հօր.). յանօթ առնում, ըմբռնեմ, ունիմ, գրաւեմ :

Mutus-ta-tum (աթ.). լռանիստ, համբ, մունջ :

Mútuus-ua-uuum (աթ.). փոխադարձ, փոփոխ, փոփոխական, հաղորդական, երկակողմանի :

Myóparo-ónis (ար.). նաւ հինից ծովու :

Myops - pis (աթ.). կարճատես, վատեալ աչօք, զաչացու :

Myosóta-ae } էգ. մկնականջ՝
Myosótis-tidis }

տունկ, լերդախոտ, զարօշ :

Mýrias-íadis (էգ.) . բիւր, անչափութիւն :

Mýrica-ae } էգ. մոշայ :
Mýrice-es }

Myriophýllon-li (չգ.) . հազարտերև, հազարտերևուկ :

Mýrmice (ՎՔ.) . ըստ օրինակի մրջմանց, որպէս զմրջմունս :

Myropóla-ae (ար.) . խնկեփեաց, իւղեփեաց, իւղագործ :

Myropólium-ii (չգ.) . իւղագործու թիւն, խանութ իւղեփեաց :

Myrothécium-cii (չգ.) . խնկանոց, տուփ խնկոց :

Myrrha-ae (էգ.) . զմոռս խոնկանուշահոտ :

Myrrhátus-ta-tum (աթ.) . զմոսալից, զմոսեալ :

Myrrheus-ea-eum } աթ. զմոնա-
Myrrhinus-na-num }

բեր, զմոսալից :

Myrrhina - ae (էգ.) . զմոսեալ գինի :

Myrta-tórum (չգ.) . մոլբեր, մրգիկ մրտենեաց :

Myrtáceus-ea-eum (աթ.) . մրտենի, 'ի մրտենուց :

Myrtátus-ta-tum (աթ.) . մրտով համեմեալ :

Myrtéta-ae (էգ.) } մրտենիք,
Myrtétum-ti (չգ.) }

մոլբերտաստան, պարտեզ մրտենեաց :

Myrteum-ei (չգ.) . իւլ մրտենուց :

Myrteus-ea-eum } աթ. մրտա-
Myrtinus-na-num }
Myrtiolus-la-lum }

կերտ, մրտատերև, մրտենի, 'ի մրտենուց :

Myrtites-tae (ար.) . գինի համեմեալ մրտով :

Myrtum-ti (չգ.) . հատ մրտենուց :

Myrtuósus-sa-sum (աթ.) . մրտենի, մրտակերտ, մրտատերև :

Myrtus-ti էաճ - us (էգ.) . մոլբեր, մրտենի :

Mystérium-rii (չգ.) . խորհուրդ, ծածուկք, անճառք, անճառ ճառք, զաղտնիք :

> mysteria romana. նուիրական սոնք Հռովմայեցուց :

Mýstice (ՎՔ.) . խորհրդական պայմանաւ, խորհրդապէս :

Mýsticus-ca-cum (աթ.) . խորհրդական, խորհրդաւոր, այլասացիկ :

Mýthicus-ca-cum (աթ.) . ստայօղ, առասպելական, դիւցարանական, առասպելապատում :

Mythología-ae (էգ.) . դիւցարանութիւն, առասպելարկութիւն :

Myxos-xi էաճ Myxus-xi (ար.) . փուլ պատրուգի, բերան կանթեղաց, պատրուգակալ :

N

Nabis-is (եփ․)․ *անալուծ, ընձուղտ* :
 Náblium-lii (չղ․)․ *սաղմոսարան, տաւիղ* :
 Nactus-ta-tum (աճ․ ԳԷԲ․)․ **Տես**
 Nanciscor.
 Nae (ՆԷ․)․ *ստուգիւ, ճշմարտիւ, արդարեւ, յիրաւի, ճշմարտապէս, ապաքէն, այո* :
 Naenia-ae (եփ․)․ *կոծ ողբում, ողբ, նուագ, տաղ, երգ, ցուցք* :
 Naévilus-li (ար․)․ *սպի, արած* :
 Naevus-vi (ար․)․ *բիծ, արատ, կեղտ, աղտ* :
 Najas - jadis (եփ․)․ *շահապետ աղբերաց և գետոց* :
 Nam կամ Namque (ՆԷ․)․ *քանզի, վասն զի, որովհետեւ, վասն որոյ, արդ* :
 Nanciscor - sceris, náctus - sci (հար․)․ *հանդիպիմ, պատահեմ, ստանամ, հասանեմ, շահիմ, ըմբռնեմ* :
 Nanus-ni (ար․)․ *թզուկ, կարճ հասակաւ* :
 Napéllus-li (ար․)․ *ակոնիտովն* :
 Naphtas-tae (ար․)․ *նաւթ, քարածիւթ* :
 Napína-ae (եփ․)․ *պարտէզ շաղգամի* :
 Napus-pi (ար․)․ *շաղգամ* :

Narcissinus-na-num (աճ․)․ *նարգիսի* :
 Narcissus-ssi (ար․)․ *նարգէս՝ ծաղիկ* :
 Nárdinus-na-num (աճ․)․ *նարգեան, նարդոսական* :
 Nardum-di (չղ․) } *նարդոս* :
 Nardus-di (եփ․) }
 Naris-is (եփ․)․ *ունչք, քիթք, ոնգունք* :
 » acútae naris homo. *այբ խորագէտ և հանճարեղ* :
 » emúnc-tae naris senex. *ծեր կորովամիտ և խորհրդական* :
 Narrábilis-le (աճ․)․ *պատմելի, յիշատակաց արժանի* :
 Narrátio-ónis (եփ․) } *պատմու*
 Narrátus-us (ար․) } *թիւն, վէպ, զրոյցք, համբաւ* :
 Narratiúncula - ae (եփ․)․ *դոյզն պատմութիւն, հակիրճ վէպ* :
 Narrátor - óris (ար․)․ *պատմիչ, պատմագիր, վիպագիր, հրապարակախօս* :
 Narro-ras-ávi-átum-áre (նրփ․)․ *պատմեմ, վիպեմ, զրոյց տամ, ճառեմ* :
 NARTHÉCIUM-cii (չղ․)․ *անօթ դեղոց* :
 NARTHÉX - écis (եփ․)․ *նարգէս՝ տունկ, բամբոց* :

Nascens-éntis (բյծ․)․ նորածին, նորարոյս, նորափեսուուր :
 Nascéntia-ae (իգ․)․ ծնունդ, օր ծննդոց :
 Nascor-sceris, natus-sci (հոբ․)․ ծնանիմ, 'ի լոյս գամ, ծագեմ, ծայրս արձակեմ, սկիզբն առնեմ :
 Nasitérna-ae (իգ․)․ դոյլ, թակոյկ, սափոր, կուժ, դորակ :
 Nassa - ae (իգ․)․ ուռկան, արձոյլ, ցանց :
 Nastúrtium-tii (չգ․)․ կոտիմն, ջրկոտիմն պարտիզաց :
 Nasus-si (ար․)․ ունչք, քիթք, ռնգունք :
 Nasúte (Վբ․)․ խեղք, կսկծեղի բանիւք, ճարտարութեամբ :
 Nasútulus-la-lum (աժ․)․ այպանող, ծաղրածու, խեղկատակ :
 Nasútus-ta-tum (-tior-tissimus) աժ․ կոտմկեան, խորամանգ, խորագէտ, ճարտար, զգոյշ :
 Nata-ae (իգ․)․ աղջիկ, դուստր :
 Natábula-lórum (չգ․)․ աւազան լողալոյ :
 Natáles - lium (ար․)․ ծնունդք, օր ծննդոց, սերունդ, զարմ, ազգատոհմ, տոհմ :
 > homo claris natálibus. այր ազնուական է քաջատոհմ :
 Natális-le (աժ․)․ ծննդեան, իւրական, հայրենի, հայրենական :
 > natále solum. բնագաւառ, հայրենիք :
 Natalítia-tiórum (չգ․)․ տօն աւուր ծննդոց :

Natalítius-tia-tium (աժ․)․ իւրական, ծննդեան :
 Natátile-lis (չգ․)․ ձկնատեանք, ձկնատեսանք :
 Natátio-ónis (իգ․)․ լողք, լոյղք :
 Natátor-óris (ար․)․ լուղակ :
 Natátus-ta-tum (անց․ Գրբ․)․ Տես Nato.
 Natátus-us (ար․)․ լող, լոյղք :
 Nates - tium (իգ․)․ երաստանք, նստոյ տեղի, զխտք :
 > incóxo nates. կծկիմ, կքիմ, ամփոփեալ նստիմ 'ի ծունգս :
 Nátio-ónis (իգ․)․ ծնունդ, ծագումն, սերունդ, զարմ, տոհմ, ազգ, ազն :
 Nationalis-le (աժ․)․ տոհմային, ազգային, համազգի :
 Natívitas - tátis (իգ․)․ ծնունդ, օր ծննդոց :
 Natívus - va - vum (աժ․)․ բուն, հայրենի, բնական, բնակաւոր, ընդարոյս, բնածին, անխառն, աննենգ, անխարդախ :
 Nato-tas-távi-tátum-táre (չգ․)․ լողամ, 'ի լիւղ անցանեմ՝ երթամ, 'ի լող անկանիմ :
 Natrix-ícis (իգ․)․ ջրային օձ :
 Natúra-ae (իգ․)․ որպիսութիւն, հանգամանք, յանկութիւն, բնածին բարք, բոյս բարուց, բնութիւն, միտութիւն :
 > natúrâ. 'ի բնէ, բնապէս :
 Naturális-le (աժ․)․ բնակաւոր, բնական, բնածին, ընդարոյս :
 > naturále est. բնական ինչ է, առանձինն պատշաճի :
 Naturaliter (Վբ․)․ բնապէս, 'ի բնէ :

Natus-ta-tum (անց. ԴՐԲ.). Տես Nascor.

» natus litteris. մատենագէտ ծնեալ, յաջող 'ի գրագիտութեան :

» natus ad arma. յաջողակ 'ի գործս պատերազմի :

» bene natus. այլբարեարոյ :

» male natus. այլ չարաբարոյ :

» pro re nata. ըստ այժմու համաձայնաց իրաց, 'ի դիպան ժամանակի :

Natus - ti (ար.). որդի, զաւակ, ուստր :

Natus-us (ար.). հասակ, տիք :

» magno natu. անցեալ զաւուրբք, հինաւուրց, ծերունի :

» major natu. երէց, անդրանիկ, նախծին :

» minor natu. երկրորդ որդի, կրտսեր, կոսակ :

Nauclicus-ca-cum } ար. նաւաստական, նաւական :

Nauclicus-ri (ար.). նաւուղի, նաւապետ :

Naucus-ci (ար.). կորիզ, կուտ, հատ, կեղև ընկուպի, սնտախք, դոյզն իրք :

» nauci facio. առ ոչինչ համարիմ՝ գրեմ, արհամարհեմ :

» nauci non est. չարժէ ինչ :

Naufragium-gii (չլթ.). նաւարեկութիւն, նաւակոծութիւն, ծովակոծութիւն :

Naufrago-gas-gavi-gatum-gare (չլթ.). նաւակոծիմ, նաւակոծլինիմ, վտանգիմ :

Naufragus-ga-gum(ար.). նաւարեկ, ծավակուր, վտանգեալ :

Naulum-li (չլթ.). նաւվարձութիւն, վարձք՝ գինք նաւու, բաժ անցից :

Naumachia-ae (եփ.). նաւամարտիկ կռիւ, նաւամարտք, նաւամարտութիւն :

Naumachiarius-ria-rium (ար.). նաւամարտական :

» naumachiarii - riórum (ար.). նաւամարտիկք :

Nausea-ae (եփ.). նողկանք, թալուկ, տաղակութիւն, ձանձրոյթ, ձանձրութիւն :

Nauseabundus-da-dum (ար.). նողկացուցիչ, տաղակալից, ձանձիր :

Nauseans-antis (ԵՅԺ.) } գարշեցուցիչ, չախորժելի :

Nauseator-óris (ար.) } գարշեցուցիչ, չախորժելի :
Nauseo-eas-ávi-átum-áre (չլթ. et նչփ.). նողկամ, տաղականամ, գարշիմ, յափրացուցանեմ, ձանձրացուցանեմ, գարշեցուցանեմ :

Nauseola-ae (եփ.). թեթև նողկանք :

Nauseósus-sa-sum (ար.). գարշեցուցիչ, նողկ, անհաճոյ :

Nauta-ae (ար.). նաւորդ, նաւավար, նաւաղ, նաւապետ, նաւուղի :

Náuticus-ca-cum (ար.). նաւական, նաւաստական :

» ars náutica. նաւարկութիւն, նաւաչու, նաւաստութիւն :

» náutici-córum (ար.). նաւա-

վարք, նաւազք, գերիք պա-
տերազմիկ նաւու :

Navále-lis }
Navália-lium } չլթ. նաւարան ,
նաւահանրիստ :

Navális-le (աթ.) նաւահան, նաւ-
աստական :

> pugna navális. նաւամարտիկ
կռիւ , նաւամարտութիւն ,
նաւամարտք :

> res naváles. նաւաստութիւն,
նաւարկութիւն, նաւաչու :

Navárchus-chi (ար.) նաւապետ,
նաւուղիդ, նաւավար :

Navícula-ae (խփ.) նաւակ, կուր,
կարկուրէ, մակոյկ :

Naviculária-ae (խփ.) նաւարկու-
թիւն, նաւաչու, վաճառա-
չահութիւն 'ի ծոգու :

Naviculárius-rii }
Naviculátor-óris } ար. նաւավար,
նաւուղիդ, նաւապետ :

Naviculor-láris-látus-lári (հար.)
նաւեմ, նաւարկեմ, նաւա-
գնաց գնացիւք կոխեմ զծով :

Navigábilis - le (աթ.) նաւելի,
նաւարկելի, նաւադնաց :

Navigátio-ónis (խփ.) նաւաչու,
նաւարկութիւն :

> navigatióni me committo. 'ի
նաւ ելանեմ՝ մտանեմ :

Navigátor - óris (ար.) նաւորդ,
նաւարկոդ, նաւավար, նաւա-
ղողակ :

Návirger-vigera-rum (աթ.) նաւա-
ագնաց, նաւարկելի, նաւելի :

Navígiolum-li (չլթ.) նաւակիկ,
կուր, մակոյկ :

Navígiolum-gii (չլթ.) նաւափայտ,
նաւ :

Návigo-gas-ávi-átum-áre (չլթ.)
նաւարկեմ, նաւեմ, նաւուղնաց
գնացիւք կոխեմ զծով :

> in portu návigo. անվնաս նաւ-
արկեմ :

Navis-is (խփ.) նաւափայտ, նաւ,
նաւակ, կուր :

> navis onerária. նաւ բեռամբ
աղխադիւսեալ :

> navis pirática. նաւ հինից ծո-
վու :

> auxílium navis. ուղղեակ՝ դեկ
նաւի, քելի, սածիք :

> navis piscatória. ձկնորսական
նաւակ :

> navis praetória. նշանակիր
նաւ, գլխուոր ցռկանաւ :

> navis vectória. նաւ որ տանի
այլուր զվաճառս :

> conscéndo navem, in navem.
ելանեմ՝ մտանեմ՝ 'ի նաւ :

> e navi desilio. ելանեմ՝ 'ի ցա-
մաք :

Návita-ae (խփ.) նաւաղ նաւորդ,
նաւավար, նաւապետ, նաւ-
ուղիդ :

Náviter (ժէք.) բաղում հաւաս-
տեաւ, փութով, խնամով,
մտադիւրութեամբ :

Navo-vas-ávi-átum-áre (նրփ.)
զուն դնեմ մեծաւ ճգնու-
թեամբ, ջան՝ փոյթ յանձին
ունիմ :

> óperam navo tibi. խնամ ու-
նիմ՝ տանիմ, հոգարարձ լի-
նիմ քեզ :

Navus-va-vum (աձ.) • փոյթ , ջանասէր, գործունեայ, մտաղիւր, աջողակ, կորովի :

Ne (Չէ. et չլի.) • ոչ, մի՛, զի մի՛ :

» ne te crúcia. մի՛ վշտանար :

» ne dicam. առ 'ի լռութեամբ զբանս կարճելոյ :

» ne non. որպէս զի, առ 'ի :

» timeo ne non impetrem. խիթամ թէ գուցէ խնդրուածք իմ ընդունելի չլինիցին :

Ne? (Չէ.) • միթէ ոչ, թերևս ոչ, ոչ ապաքէն, եթէ, կամ թէ :

» jam ne vides, jam ne sentis? միթէ չտեսանիս, և չիցէք 'ի վերայ հասեալ :

» quaeritur sint ne dii, nec ne. խնդիր է թէ աստուածք գուցեն թէ ոչ :

Nébula - ae (իփ.) • մառախուղ, շամանդաղ, մէզ, բալ :

Nébuló-lónis (ար.) • ապուշ, պակասամիտ, անմիտ, տխմար, ստահակ, անառակ, խաբերայ, պատրիչ :

Nebulósus-sa-sum (- sior) աձ. միգախառն, մառախլապատ :

Nec (Չէ.) • ոչ, և ոչ :

» nec ita multo post. ոչ յետ բազում աւուրց :

Necdum (Չէ.) • չև ևս, մինչ չև, տակաւին ոչ :

Necessárie } Չէ. հարկաւ, 'ի
Necessário }

հարկէ, բանաբար :

Necessárius-ia-ium (աձ.) • պիտանի, կարևոր, պիտանացու, անհրաժեշտ :

Necessárius - rii (ար.) • ազգական, մերձաւոր, տոհմակից, ջերմեակ բարեկամիկ, մտերիմ, խորհրդակից :

Necesse (չգլ.) • պիտոյ, պիտանի, կարևոր :

» necesse est. պիտոյ է, հարկ է, պարտ և պատշաճ է :

Necessitas-tátis } է՞. կարիք,
Necessitúdo-dinis }

հարկ, պէտք, պիտոյք, կարօտութիւն, ջբաւորութիւն, մերձաւորութիւն, մտերմութիւն, բարեկամութիւն, ընտանութիւն :

Necéssum (չգլ.) • կարևոր, պիտանի, պիտանացու, պիտոյ :

» necéssum est. կարևոր է, պէտք են :

Necne (Չէ.) • թէ ոչ, այո՛ կամ ոչ :

Necnon (չլի.) • ևս և, այսպէս և :

Neco-cas-cávi-cátum կամ - ctum - cáre (նրփ.) • զբաղջր արևդ յաջացդ հատանեմ, յարևէ արկանեմ, սպանանեմ, սատակեմ, մեռուցանեմ, չարամահ առնեմ :

Necopinans-ántis } աձ. յան-
Necopinus-na-num }

կարծազործ, յանկարծադէպ, յանկարծական, անյուստական, անյոյս :

Necromántae-tárum (ար.) • մեռելաշարցուկք, մեռելաց հարցուկք :

Necromántia-ae (իփ.) • մեռելաշարցուած դիւթութիւն, մեռելաշարցութիւն :

Nectar-aris (չղԺ)․ օշարակ դից, անուշահամ գինի, մեղր :

Nectáreus-ea-eum (աժ)․ անուշահամ, քաղցրահամ, անուշակ :

Necto-tis-exui կաժ-exi-xum-tere (ՆրԳ)․ կապեմ, միաւորեմ, կցեմ, 'ի կցանի հարկանեմ, խառնեմ, յօդեմ, յարեմ, աղխեմ, շաղեմ, հիւսեմ, անկանեմ :

> necto cármina. չափով բանս յօրինեմ, միմունջս՝ սաղս յարարեմ :

> necto insidias. խառնեմ մենքենայս, դարանակալ լինիմ, դարան գործեմ, դարանիմ, 'ի դարան մտանեմ :

> necto dolum. նենգ գործեմ, նիւթեմ զնենգութիւն, նենգեմ, նենգաւորիմ :

Nectus-ta-tum (անց. ԴԴԲ)․ Տես Neco.

Nécubi (չղԷ)․ զի մի՛ ուրեք :

Necúnde (ՋԲ. et շղԷ)․ զի մի՛ ուստեք :

Nedum (չղԷ)․ դիւ ոչ, թող թէ, քանի՞նք ևս :

Nefándus-da-dum (աժ)․ անճառ, անարժան, ամօթալից, պիղծ :

Nefárie (ՋԲ)․ ժանտութեամբ, ապիրատութեամբ, յանիրաւի :

Nefáriu-s-ia-ium (աժ)․ ապիրատ, ժանա, անօրէն, ամբարիշտ, չարագործ, դրուժան :

Nefas (չղԺ)․ ժանտութիւն, ապիրատութիւն, ոճիր, եղեռն :

> nefas est dictu. չէ օրէն ասել, չէ արժան ճառել :

> per fas et nefas. յիրաւի և յանիրաւի, իրաւամբք և առանց իրաւանց :

Nefástus-ta-tum (աժ)․ ժանտ, ապիրատ, անօրէն, դրուժան, եղեռնաւոր, աղի և ողորմ, տխրական :

Nefrens-éndis (ար)․ խոճկորակ, մատակ խոճկոր :

Negabúndus-da-dum } անուրա-
Negans-ántis } ցող, ժխտող, մերժող :

Negántia-ae } ԷԳ. ուրացութիւն,
Negátio-ónis } ժխտումն, մերժումն :

Negátivus-va-vum } անուրա-
Negatóriu-s-ria-rium } ցական, ժխտական :

Negátus-ta-tum (անց. ԴԴԲ)․ Տես Nego.

Négitto (ՆրԳ. Ito արձ)․ ուրանամ, յուրաստ լինիմ, ժխտեմ, մերժեմ :

Negléctio-ónis (ԷԳ) } անհոգու-
Negléctus-us (ար) } թիւն, անփութութիւն, անտեսութիւն, անարգութիւն, անարգանք, դարովանք, արհամարհութիւն :

Negléctus-ta-tum (անց. ԴԴԲ)․ Տես Négligo.

Negléctus-ta-tum (-tissimus) աժ. 'ի մոռացօնս անկեալ, ընկեցիկ հղեալ, անարգ, դարովելի, արհամարհ, հեղգ, յոյլ ծոյլ, վատ :

Négligens-éntis (- tior-tissimus)
աժ. անհոգ, անփոյթ, անարգիչ, արհամարհոտ :

Négligénter-tius-tissime (ՎՔ.) .
յանհոգս, անփուլթուլթեամբ, արհամարհանօք :

Négligéntia - ae (ԷԳ.) .
անփուլթուլթիւն , անտեսուլթիւն , անհոգուլթիւն :

Négligo-léxi (ՆԳ. Lego-gis արձ.)
յանհոգս կամ՝ լինիմ, անտես՝ անփոյթ՝ զանց առնեմ, անարգեմ, ընդ վայր հարկանեմ :

Nego-gas-ávi-átum-áre (ՆԳ.) .
յուրաստ լինիմ, ուրանամ, մերժեմ, ժխտեմ, հրաժարեմ, չկամիմ :

Negótians-ántis (ՔյԺ.) } վաճա-
Negotiátor-óris (ար.) } ուկան, վաճառաշահ, թանգար, առգնօղ :

Negotiátio-ónis (ԷԳ.) .
տուրեւաօիկ փոփոխումն, վաճառականուլթիւն, վաճառաշահուլթիւն, շահավաճառ :

Negotiátrix-ricis (ԷԳ.) .
կին վաճառական :

Negotiolum - li (չԿ.) .
դուզնաքեայ շահավաճառ , դոյզն գործ :

Negótior-tiáris-iátus-iári (Հար.) .
տուրեւաօիկ փոփոխումն առնեմ, վաճառաշահ՝ շահավաճառ լինիմ :

Negotiósitas-tátis (ԷԳ.) .
յաճախուլթիւն գործոց, բազմաշահ վաճառք :

Negotiósus-sa-sum (աժ.) .
զբա-

զում իւրիք զբաղեալ, վաստակասէր, գործօն :

» negotiási dies. աուրք գործոյ՝ արդոյք :

Negótium-tii (չԿ.) .
վաճառականուլթիւն, վաճառաշահուլթիւն, գործ, իրք, արարք :

» negotium attribuo կամ do tibi.
յանձնորարուլթիւն տամքեզ, պատգամաւորուլթիւն առնեմ :
» nullo negótio. անզբաղապէս, դիւրաւ, անջան :

Nema-atis }
Nemen-minis } չԿ. թել, ասղանի, շաղամաթ :

Nemo-minis (ԿԵ.) .
ոչ ոք :
» nemo álius. չէք ոք, ոչ այլ ոք է՝ որ ոչ :

» nemo non. ամենքեան, բոլորեքեան :

» nemo unus. և ոչ մի ոք, բնախսկ և ոչ ոք :

» non nemo. ոմանք, կէսք, այլք :
» nemo est quin cógitet. չէք ոք որ զմտաւ ածիցէ :

Nemorális-le }
Nemorénsis-se } աժ. անտառախիտ, դաշտական, դաշտային :

Nemoricátrix - ricis (ԷԳ.) .
կին բնակ անտառայց :

Nemorívagus - ga - gum (աժ.) .
թափառական յանտառս :

Nemorósus-sa-sum (աժ.) .
անտառախիտ , թանձրամայրի, սնկախիտ, պրակագեղ :

Nempe (ՎՔ.) .
արդարեւ , ամենեւին, անշուշտ, այս ինքն է, խսկ արդ, ասպա ուրեմն :

Nemus - moris (չգո). անտառ , անտառակ , մայրիք , պրակ , խոխովք :

Nénia-ae (եգո). ձայն հառաչանաց , ողբ , կոծ , կրգ , նուագ , ցուցք :

Neo-es-evi-etum-ere (նրգո). մանեմ , նիւթեմ , հիւսեմ , անկանեմ :

Neoméniā-ae (եգո). ամսամուտ , ամսագլուխ :

Neóphytus-ta-tum (աթ). նորատունկ , նորահաւատ , մատաղատունկ :

Neotérice (ՎԷ). ըստ արդի սովորութեան , նորոգապէս :

Neotéricus-ca-cum (աթ). նորոգ , արդի , այժմու , առժամայն :

Nepa-ae } եգո. կարիճ , խեչա-
Nepas-pae } փառ , խեցգետին :

Nepos-pótis (ար). եղբորորդի , քեռորդի , վասնիչ , անառակ :
» nepótes. զաւակք , սերունդ , որդիք :

Nepotális-le (աթ). զեղիւ , անառակ , վասնիչ , յորդ , անչափ :

Nepotátus-us (ար). խօլ առատութիւն , վասնութիւն , զխտութիւն , շուայտութիւն :

Nepotínus-na-num (աթ). անչափ , անկարգ , զեղիւ :

Nepótor-táris-tátus-tári (հար). վասնեմ , ծախեմ անառակութեամբ , զեղիւիմ , շուայլիմ :

Nepótulus-li (ար). քեռորդեակ , եղբորորդեակ :

Neptis-is (եգո). դուստր եղբօր՝ քեռ :

Neptúnus - ni (ար). Պիսիդոն՝ դիք , ծով , համնաարած :

Nequa (ՎԷ). զի մի՛ ուրեք , որպէս զի մի՛ իւրեք իրօք :

Nequam-quior-quíssimus (աթ). անշահ , անպիտան , սնոտի , անիրաւ , անօրէն , չար , ապիրատ , ժանտ , դրուժան :

Nequándo (ՎԷ). զի մի՛ երբեք :

Nequáquam (ՎԷ). ամենեւին իսկ ոչ , բնաւ , ոչ երբեք :

Neque (չղի). ոչ , մի՛ :
» neque dum venit. չեւ ես եկեալ է :

Néqueo (նրգո. Queo արծ). չմարթեմ , ոչ կարեմ :

Nequis - qua - quod կամ - quid (արն). զի մի՛ ոք՝ ինչ :

» nequid nimis. որ ինչ ըստ չափն անցանէ՛ այն եւ մարդկան վնաս առնէ :

Néquiter-quius-quíssime (ՎԷ). յանօգուտս , ընդ վայր , զեղխութեամբ , յանիրաւի :

Nequitia-ae } եգո. վատութիւն ,
Nequities-éi } յուլութիւն , վատարտութիւն , չարութիւն , ապիրատութիւն , յոռութիւն , ժանտութիւն :

Nérvia-iórum (չգո. } նուազա-
Nérviae-iárum (եգո. } րանաց լարք , աղիք :

Nérvicus-ca-cum (աթ). որ կրէ գախտ ջղաց :

Nervóse-sius (ՎԷ). բռնարար ,

ուժգին, հզօրագոյնս, սաստիկս :

Nervósitas-tátis (էֆ.) . պնդութիւն ոսկերաց, ոյժ, զօրութիւն, քաջութիւն :

Nervósus-sa-sum (-sior) ած. աճառապատ, ջղեայ, նեարդապատ, զօրաւոր, ուժեղ :

Nervulus-li (ար.) . մանր ջիղ :

Nervus-vi (ար.) . ջիղ, նեարդ, աճառ, մկունք, դնդերք, կապանք, ձգտան, ուժգնութիւն, բանտ, կալանք :

Nésciens-éntis (էյժ.) . անգէտ, անգիտակ, տգէտ, անտեղեակ, չգիտուն :

Néscio (նրֆ. Scio արժ.) . անգիտանամ, անգիտակ լինիմ, ոչ ճանաչեմ, տգիտանամ :

> néscio quis. չգիտեմ ո՞վ, ոք, ո՞նք :

> néscio quid. չգիտեմ զի՛նչ, ի՞նչ, ինչ :

Néscius-ia-ium (աժ.) . անգիտակ, անդէտ, անտեղեակ, զանխուլ :

Netus-ta-tum (անյ. րրէ.) . Տես Neo.

Neu (չչէ.) . զի մի՛, և ոչ :

Néuricus-ca-cum (աժ.) . հիւանդագին ջլօք :

Neuróbata-ae (ար.) . լարախաղաց :

Neurospáston-ti (չչ+) . պաճուճապատանք :

Néuter-tra-trum (աժ.) . ոչ մին կամ միւսն, երկոքին ևս :

> néutra nómina. չէզոք բառք՝ անուանք :

Neútiquam (ձէ.) . ոչ ինչ իւրիք, բնաւ, ամենեւին :

Neutrális-le (աժ.) . չէզոք, անազգի :

Neutráliter (ձէ.) . չէզոքապէս, իբրև զչէզոք :

Néutro (ձէ.) . ոչ ՚ի միողէ կուէ և ոչ յայլմէ կողմանէ :

Neútrubi (ձէ.) . ոչ աստ և ոչ անդ, ոչ ուրեք :

Neve (չչէ.) . և ոչ, զի մի՛ :

Nex-ecis (էֆ.) . կոտորած, սպանութիւն, սատակուճն :

> necem mihi conscísco. անձին առնեմ, ինքնասպան լինիմ, զիւրովին երթամ :

Néxilis-le (աժ.) . պատատեալ, զալարեալ, մանուածոյ :

Nexo-xas-ávi-átum-áre (նրֆ.) . պատեմ, կապեմ, պատատեմ, մանեմ, զալարեմ :

Nexum-xi (չչ+) } կապ, միաբանութիւն, յօդ, զօդ, հիւք, խառնուած, անկուած :

Nexus-us (ար.) }

Nexus-xa-xum (անյ. րրէ.) . Տես Necto.

Ni (ձէ.) . բայց միայն, եթէ ոչ, բայց եթէ :

> mirum ni domi est. զարմանալիք են զի չիցէ՛ի տան անդ :

Nicetéria-riórum (չչ+) . վարձք՝ մրցանակ յաղթութեան, բարբին :

Nico-cis-cere (չչ+) . ակնարկեմ, նշանակեմ, նշմարեցուցանեմ :

Nictátio-ónis (էֆ.) . ակնարկութիւն, քթթիւլ ական :

Nicto-tas-távi-tátum-táre (չղԺ.) }
Nictor-táris-tátus-tári (հար.) }

ակնարկեմ, նշմարեցուցանեմ,
նշանակեմ, նշանացի խօսիմ:

Nictus-us (ար.) ակնարկու թիւն,
քթթեմ, թարթափ ական :

Nidaméntum-ti (չղԺ.) քոյն, դա-
դարք :

Nidificium - cii (չղԺ.) բունեղն,
դնեղն բոյնս :

Nidifico-cas-ávi-átum-áre (չղԺ.)
բունեմ, բոյնս դնեմ, զբունիկն
շինեմ :

Nidificus-ca-cum (արժ.) բունող,
որ շինէ զբունիկն :

Nidor-óris (ար.) ձինձեր, հոտ
խորտկաց՝ հրոյ :

Nídulor-láris-látus-lári (հար.)
բունեմ, բոյնս դնեմ, դադա-
րեմ՝ի բունի, թխեմ զձուս,
ի թուխս նստիմ, զրգամ :

Nídulus-li (ար.) բոյն փոքրիկ,
բունիկ :

Nidus - di (ար.) բոյն, բունիկ,
դադարք :

> nidum fácio, fingo կամ struo.
շինեմ զբունիկն, բոյնս դնեմ,
բունեմ :

Nigéllus-la-lum (արժ.) փոքր մի
սեաւ, թխագոյն :

Niger-gra-rum (-grior-gérrimus)
արժ. սեաւ, թուխ, մթին,
արջն, նսեմ, աղօտ, խաւարին,
չար, ժանտ, յոռի, նենգաւոր:

Nigrans-ántis (էյժ.) սեազորչ,
սեազոյն, սեաներկ, գորչա-
խայտ :

Nigrédo-dinis (իգ.) սեուլթիւն,

թխուլթիւն, սեաւ ներկ, թուխ
գոյն :

Nigréscó-scis-grui-scere }
Nígrico-cas-cávi-cátum-cáre } ւղԺ.

հարկանիմ՝ի սեաւ, թխա-
գոյն երեւիմ, թխանամ, սեա-
նամ, խայծիմ :

Nígricans - ántis (էյժ.) սեա-
գոյն, սեաներկ, սեազոյն, կի-
սասեաւ :

Nigricolor-óris (արժ.) սեաներկ,
թխագոյն, սեազոյն, արջնա-
թոյր :

Nigrítia-ae (իգ.) }
Nigríties-éi (իգ.) } սեուլթիւն,
Nigrítúdo-dinis (իգ.) }

Nigror-óris (ար.) }
թխուլթիւն, թուխ գոյն,
սեաւ ներկ :

Nigro-ras-rávi-rátum-ráre (չղԺ.
et նրգ.) սեազոյն երեւիմ,
սեանամ, թխանամ, սեացու-
ցանեմ, թխացուցանեմ :

Nihil (չղԺ.) ոչինչ, չէուլթիւն,
չէ, չիք, ոչ :

> non nihil. ինչ, իմն :

> nihil quicquam. ոչինչ բնաւ :

> nihil non. ամենայն, համօրէն,
բոլոր :

> nihil adhuc կամ nihil dum. ոչ
ինչ մինչև ցայժմ, չէ ևս,
տակաւին ոչ :

Nihilóminus }
Nihilosécicus } ւղԺ. բայց սակայն,
հանդերձ այսու, վասն որոյ,
նմին իրի :

Níhilum-li կամ Nil (չղԺ.) ոչինչ,
չէուլթիւն, չէ, չիք :

» nihili fácio. առ ոչինչ համարիմ, յոչինչ գրեմ :

Nimbátus-ta-tum (աժ.) . ամպագոյն, ամպառեսիլ :

Nimbifer - bífera - rum (աժ.) . մրրկածին, մրրկախառն, անձրևաբեր, անձրևածին :

Nimbósus-sa-sum (աժ.) . անձրևաբեր, ամպառոր, ամպալից, միզապատ :

Nimbus-bi (ար.) . տեղ, տարափ, թօնընկէցք, մրրիկ, հողմ, փոթորիկ, ամպրոպ :

Nímie (ձէ.) . բազում, անչափ, յոյժ, կարի, առաւել, ցրաւական, շատ :

Nimietas-tátis (էփ.) . սռաւելուծիւն, յորդուծիւն, յաճախուծիւն :

Nímio կամ Nimiópere (ձէ.) . կարի յոյժ, բազումն, յանչափս, առաւել քան զչափն :

Nímium (ձէ.) . անշուշտ, ամենեին, ստուգիւ, արդարեւ, այս ինքն է :

Nimis } ձէ. յոյժ յոյժ, բազմօք, առանց չափոյ, կարի, ցրաւական, շատ, առաւել :

Nímius - ia - ium (աժ.) . աւելի, աւելորդ, անչափ, անպայման, տարապայման :

Ningit-nxit } ԳճԳ. ձիւն տեղայ, Ninguít-nxit) ձիւնանայ, ձիւնաբեր լինի :

Ningor-óris } ար. ձիւնաբերք, Ninguor-óris) տեղատարափ ձեան :

Nisi (ձէ.) . եթէ ոչ, բայց միայն զի, բաց ՚ի, բայց եթէ :

» nisi si. բայց եթէ ոչ :

» nisi forte կամ vero. իսկ եթէ ոչ, թերևս :

Nisus-sa-sum (անց. ԴԷ.) . Տեո Nitor-teris.

Nisus-si (ար.) . ճուռակ, բազմորսական :

Nisus - us (ար.) . ջան, ճգունք, փոյթ, երկ, հաւաստիք :

Nitédula-ae (էփ.) . խլուրդ, մկնաքիս, մուկն դաշտի :

Nitefácio (ՆԷՓ. Fácio արճ.) . ՚ի բաց պարզեմ, սրբեմ, յղկեմ, ողորկեմ, փայլեցուցանեմ :

Nitéla-ae } էփ. մուկն դաշտի, Nitélla-ae } խլուրդն :

Nitelínus-na-num (աժ.) . կարմրիկ, կարմրագոյն :

Nitens - éntis (Էյժ.) . մաքուր, յստակ, ողորկ, փայլուն, պողպաջուն, ջինջ, պայծառ, գեղեցիկ, վայելուէ :

Níteo-es-tui-ére } ՆԷՄ. լուսա- Nitésco-scis-scere } լինիմ, լուսաւորեմ, շողամ, փայլեմ, փողփաղեմ, պայծառագոյն երևիմ, պողպաջեմ, պայծառանամ, փողփիմ, փողփողեմ, բարենշան բարեհամբաւ լինիմ :

Nitibúndus-da-dum (աժ.) . ջանասեր փութագոյն, ժիր :

Nítide (ձէ.) . մաքրութեամբ, գեղեցիկս, մեծասպաս փառաւորութեամբ :

Nitidiúscule (Նիք)․ սակաւիկ ինչ պայծառութեամբ :

Nitidiúsculus-la-lum (աձ)․ յըդկեալ, փղքը մի յարդարեալ, զարդասէր :

Nitido-das-ávi-átum-áre (նրգ)․ փայլեցուցանեմ, յղկեմ, ողորկեմ, յարդարեմ :

Nitidus-a-um (-tidior-dissimus) աձ․ յստակ, մաքուր, ջինջ, ողորկ, փայլուն, պայծառ, վայելուչ, գեղեցիկ :

Nitor-óris (ար)․ փայլիւն, պայծառութիւն, շքեղութիւն, լուսաւորութիւն, յստակութիւն :

› nitor géneris. ազնուազգութիւն, ազնուականութիւն ազգատոհմի :

› nitor oratiónis. գեղեցկադիր յարմարումն բանից, պերճաբանութիւն :

Nitor - teris - isus կաճ - ixus - iti (հոր)․ գուն գործեմ՝ դնեմ, ճգնիմ, փոյթ յանձին ունիմ, յօժարիմ, միտեմ, հաստատիմ, յենում :

› nitimur in vétitum semper. 'ի մանկութենէ՛ 'ի խնամս չարին միտեալ եմք :

Nitrária-ae (իգ)․ բոլք բորակի : Nitrátus-ta-lum } աձ․ բորակա- Nitrósus-sa-sum }

կան, բորակալից, բորակաւոր :

Nitrum-ri (չր)․ բորակ :

Nivális-le կաճ } աձ․ ձիւնաբեր, Niveus-ea-eum } Nivósus-sa-sum }

ձիւնապատ, ձիւնաթաղ, ձիւնասոյզ, ձիւնաթոյր :

Nix-ivis (իգ)․ ձիւն, սպիտակութիւն, ալիոյթ :

Nixus-xa-xum (անց. րրք)․ Տես Nitor-teris.

Nixus-us (ար)․ փոյթ, ճգունք, ջան, երկ, երկունք :

No,nas,navi,nare (չր)․ շուղամ, 'ի լող անկանիմ, 'ի լիւղ անցանեմ՝ երթամ :

Nóbilis-le (-bílior-líssimus) աձ․ ծանօթ, ծանօթական, ազնուական, երեւելի, ազատ, հոյակապ, նշանաւոր, հոչակական, անուանի :

Nóbilitas-tátis (իգ)․ բարի անուն, համբաւ, հոչակ, ազնուականութիւն, առաւելութիւն, յարգ :

Nobilitátus-ta-tum (անց. րրք)․ Տես Nobilito.

Nóbiliter-lius-líssime (Նիք)․ ազնուազօյնս, շքեղութեամբ :

Nóbilito (նրգ. Ito արճ)․ ազնուացուցանեմ, ազնուազօյն գործեմ, յազնուութիւն հանեմ, համբաւեմ, հոչակաւոր առնեմ :

Nocens-éntis (-tior-tíssimus) աձ․ վնասակար, մեղանչական, ամպարիշտ, յանցաւոր, պատժապարտ :

Nocénter (Նիք)․ վնասակար օրինակաւ, 'ի վնաս, վնասու :

Nóceo-es-cui-citum-cére (չր)․ վնասեմ, մեղանչեմ, տանանեմ :

Nocívus-va-vum (աձ)․ վնասա-

կար, մեղանչական, ապակա-
նիչ :

Noctéscit-scébat (դժգ.) • գիշերն
'ի վերայ հասանէ, երեկոյա-
նայ, նսեմանայ, օրն տարա-
ժամեալ է :

Nocticolor - óris (աժ.) • մռայլ,
աղջամղջին, խաւարչտին,
մթին :

Nóctifer-tifera-rum (աժ.) • գիշե-
րավար :

Noctilúca-ae (էգ.) • լուսին, կան-
թեղ, զամբար :

Noctivagus-ga-gum (աժ.) • գի-
շերագնաց, գիշերայած :

Noctivígilus-la-lum (աժ.) • տըք-
նող, հսկող, արթուն զուար-
թուն 'ի գիշերի :

Noctu (Վէգ.) • գիշերայն, գիշերի,
գիշերախառն, զցայգ :

» noctúque et diu. զտիւ և զգի-
շեր, 'ի տուէ և 'ի գիշերի,
զցայգ և զցերեկ :

Nóctua-ae (էգ.) • բու, չիղջ, չղջի-
կան, հոլամուկ :

Noctuabúndus - da - dum (աժ.) •
գիշերայած, գիշերագնաց :

Noctuínus-na-num (աժ.) • բուռյ,
չղջիկանի :

Noctúrnuš-na-num (աժ.) • գիշե-
րական, գիշերային :

Nóceus-ua-num (աժ.) • վնասա-
կար, եղեռնաւոր, մեղանչա-
կան :

Nodátio - ónis (էգ.) • ոստ, այ-
տումն, քոստութիւն :

Nodátus-ta-tum (անց. դժգ.) • Տես
Nodo.

Nodátus-ta-tum (աժ.) • ոստա-
խիտ, ոստովք վարակեալ :

Nodo-das-ávi-átum-áre (Նրգ.) •
կապեմ, հանգուցիւք պնդեմ,
խեղդ արկանեմ :

Nodósus-sa-sum (-sissimus) աժ.
ոստախիտ, վարակեալ ոս-
տովք, դժնդակ, դժուարին :

Nódulus-li (ար.) • հանգոյց, խեղ-
դան, խեղդ, կապ, կապանք,
խառնակութիւն, դժնդակու-
թիւն :

Nolo, non vis, nólui, nolle (Նրգ.) •
չկամիմ, չհաճիմ :

» non nolo. կամիմ, հաճիմ :

Nomen - minis (զգ.) • անուն,
համբաւ, հուչակ, մեծարոյ
կարծիք, պատիւ, ազդ, սե-
րունդ, զարմ, տոհմ, պարտք :
» nomen tibi impóno. դնեմքեզ
անուն, անուանեմ, յորջորջեմ :
» nomen est mihi. կոչիմ, անուն
իմ է :

» tuo, meo nómine. յանուն քո,
յինէն կուսէ, ըսա իս :

» nómina do, edo կամ profiteor.
մտանեմ 'ի զինուորութիւն,
զինուորիմ :

» nomen latinum. ազգ լատի-
նացուց :

» nomen christiánum. քրիստո-
նեայք, քրիստոնէութիւն :

» nómina fácio. անկանիմ ընդ
պարտեօք, պարտական լինիմ :

Nomenclátio-ónis } էգ. անուա-
Nomenclátúra-ae } նակարգութիւն, անուանումն,
յորջորջումն :

Nomenclátor-óris (ար.) անուանանք, անուանագէտ :

Nominális-le (ած.) անուանական :

Nominátim (ՎՔ.) յականէ անուանէ, մի ըստ միոջէ, աւանձինն :

Nominátio-ónis (ԷՓ.) կոչումն, անուանումն, յորջորջանք :

Nominatívus casus-us (ար.) անուանական հոլով, ուղղական :

Nominátus-ta-tum (անց. ԳՐԲ.) Տէս Nómino.

Nominátus-ta-tum (-tior -tissimus) ած. անուանի, անուանեալ, հոյակապ, ականաւոր, հոչակաւոր :

Nómino-nas-ávi-átum-áre (ՆԵՓ.) անուանեմ, կոչեմ յանուանէ, կարգեմ, ընտրեմ, համբաւեմ, հոչակեմ, հոչակ հարկանեմ :

Nomos - mi (ար.) ոստիկանութիւն, վերակացութիւն, երգ, նուագ, տաղ :

Non (ՎՔ.) ոչ, ոչ բնաւ, մի' :

› non autem. բայց ոչ :

› non quidem. ոչ զի, բայց սակայն :

› non quin. ոչ թէ չ... այլ և, ոչ միայն :

› non quod. ոչ վասն զի :

Nonae-árum (ԷՓ.) նոնայք, եօթներորդ օր մարտ' մայիս' յուլիոս և հոկտեմբեր ամսոց և հինգերորդն այլոց ամսոց :

Nonagenárius-ia-ium (ած.) իննըսնամեայ, իննսնամեան :

› nonagenárius senex. Ժերունի իննսնամեանի :

Nonagéni - nae - na (ած.) իննսուն :

Nonagésimus - ma - mum (ած.) իննսերորդ :

Nonágies (ՎՔ.) իննսուն անգամ :

Nonagínta (ած.) իննսուն :

Nondum (ՎՔ.) չև ևս, տակաւին ոչ, մինչ չև :

Nongénti-tae-ta (ած.) ինն հարիւր :

Nongénties (ՎՔ.) ինն հարիւր անգամ :

Nonne ? (ՎՔ.) միթէ ոչ, ոչ արդեօք :

Nonnémo-minis (ԳՐՆ.) ոմն, ոք :

Nónnihil (ԿԿԺ.) իմն, ինչ :

Nonnúllus-la-lum (ած.) ոմն, ոք :

Nonnúquam (ՎՔ.) երբեմն, է ուրեք զի :

Nonnúquam (ՎՔ.) 'ի տեղուջ ուրեք :

Nonus-na-num (ած.) իններորդ :

Nonusdecimus-ma-mum (ած.) իննևտասներորդ, իննուտասներորդ :

Norma-ae (ԷՓ.) անկիւնաչափ, ուղղաչափ, օրինակ, կարգ, կանոն, լոյս մտաց, բան :

Normális-le կամ Normátus-ta-tum } ած. ուղղանկիւնաձիգ, կանոնաւոր, յօրինաւոր :

Nóscito (ՆԵՓ. Ito արժ.) ճանաչեմ, գիտեմ, լրտեսեմ, քննեմ, գիտեմ :

Nosco-scis-ovi-otum-scere (նշգ.)
Ճանաչեմ, գիտեմ, գիտակ լի-
նիմ :

» cállide nosco. իրագէտ եմ ի-
րացդ, քաջածանօթ լինիմ :

» nosco de fácie. ծանօթ է ինձ
երեսօք, ճանաչեմ տեսլեամք
երեսաց :

» novi hóminem. գիտեմ զնա,
ծանօթ է ինձ այրդ :

» novi rem omnem. 'ի վերայ
հասեալ է իմ ամենայնի, գի-
տակ եմ ամենայն իրաց և ոչ
իւրիք անտեղեակ :

» unum cognóris, omnes noris.
'ի միոջէն զամենեսին 'ի միտ
ան, միովն խելամտեսցես բո-
լորեցուն :

Nosocomium-mii (չղտ.) հիւան-
դանոց, հիւանդատուն, դար-
մանոց :

Noster-tra-trum (աժ.) մերազ-
գեայ, մեր :

Nostras-rátis (աժ.) մերազգեայ,
համազգի, համազուն :

Nota-ae (եգ.) նշանակ, նշան,
օրինակ, գրաւական, առհաւ-
ատչեայ, բիծ, արտա, կնիք,
դրոջմ, ստգիւտ, ծանականք,
նշաւակութիւն, նախաօրինք :

Notábilis-le (-bilioz) աժ. երեւելի,
նշանաւոր, հոյակապ :

Notábiliter-lius (ճլք.) նշանաւոր
իմն օրինակաւ, յայտնապէս,
մանաւանդ, առաւելսպէս :

Notárius-rii (ար.) նոտար, նո-
տարացի, աանակալ դպիր,
օրինակագիծ, ընդօրինակիչ :

Notátio-ónis (եգ.) յիշատակա-
րան, նկատութիւն, տեղեկու-
թիւն :

Notátus-ta-tum (անց. ԳՂԲ.) Տես
Noto.

Notátus-ta-tum (աժ.) երեւելի,
նշանաւոր, քաջանուն, դրոշ-
մեալ, կնքեալ :

» notátus ignomíniâ. նշաւա-
կեալ, խայտառակեալ, վա-
տանուն եղեալ :

Notéscó-scis-ótui-scere (չղտ.)
ճանաչիմ, ծանուցանիմ :

Nothus-tha-lhum (աժ.) խորթ,
պոռնկորդի, անհարազատ :

Nótio-ónis (եգ.) ծանօթութիւն,
տեղեկութիւն, տեսիլ մտաց,
միտք բանին :

Notítia - ae (եգ.) գիտութիւն,
լուր, խելամուտութիւն :

Nótius-ia-ium (աժ.) հարաւ-
ային :

Noto-tas-távi-tátum-táre (նշգ.)
նշանակեմ, դրոշմեմ, կնքեմ,
ընդ դրով արկանեմ, լրատեմ,
գիտեմ, ցուցանեմ, կշտա-
բեմ, եպերեմ, պարսաւեմ :

» carbóne noto. չհաճիմ, չառ-
նումյանձն, չհաւանիմ, մեր-
ժեմ, զլանամ :

Notor-óris (ար.) ճանաչօղ, գի-
տակ, ծանուցիչ, ամբաստան :

Notórium-rii (չղտ.) ամբաստա-
նութիւն, որտունջ, չարա-
խօսութիւն :

Notórius-ria-rium (աժ.) մեկին,
յայտնի, ծանօթ, ծանօթա-
կան, նշանաւոր :

Notus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.). Տես
Nosco.

Notus-ta-tum (- tior - tissimus)
ած. ծանօթ, յայտնի, գու-
շակաւոր :

» noti-lórum (ար.) բարեկամք,
ծանօթք, մտերիմք, ընտա-
նիք :

Notus-ti (ար.) հողմ հարաւոյ,
հարաւ, հարաւահողմ :

Novácula-ae (էժ.) ածելի, սրբիչ
վարսավերայից, կարոց, դա-
նակ :

Novále-lis (չդժ.) արտավար ան-
գործ, անդ դատարկ, երկիր
չարաթացեալ :

Novátio-ónis (էժ.) նորոգումն,
նորոգութիւն, նորաձևք :

Novátor-óris (ար.) դարմանիչ,
նորոգիչ, նորակրօն :

Novátrix-ricis (էժ.) կին նորո-
գիչ :

Novátus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.). Տես
Novo.

Nove (ՎԷ.) նորոգապէս, այն
ինչ, արդ իսկ, դարձեալ, միւս-
անգամ :

Novellétum-ti (չդժ.) նորատունկ
այգի, մատաղատունկ տունկ :

Novéllo-las-ávi-átum-áre (ՆԷժ.)
մատաղատունկ անկողք զար-
դարեմ, նորատունկ դարաս-
տան մշակեմ :

Novéllus-la-tum (աժ.) նորոգ,
նոր, մատաղ, մատաղածին :

Novem (աժ.) ինն :

Novémber-bris (ար.) արեւ մօխ,
նոյեմբեր, նոյեմբեր :

Novémbris-bre (աժ.) նոյեմբեր
ամսոյ :

Novenárius-ia-ium (աժ.) իննե-
րորդ :

Novéndecim (աժ.) իննետասն,
իննուտասն :

Novendiális-le (աժ.) իննօրեայ :

Novéni-nae-na (աժ.) ինն :

Novérea-ae (էժ.) մօրու, խորթ
մայր :

Novercális-le (աժ.) մօրուի :

Nóvies (ՎԷ.) ինն անգամ :

Novíssime (ՎԷ.) յետոյ ուրեմն,
հուսկ յետոյ, ՚ի մօտոյ :

Novíssimus-ma-mum (աժ.) յե-
տին, յետնորդ, վերջին :

» novíssimá luna. հիւճեալ
մաշեալ լուսին :

» novíssimi-mórum (ար.) վեր-
ջապահք :

Nóvitas - tátis (էժ.) նորաձևք,
նորամուտք, նորանշան իրք,
նորութիւն :

Novítius - tia - tium (աժ.) նոր,
նորոգ, մասաղ, նորընծայ,
թերավարժ :

Novo-vas-ávi-átum-áre (ՆԷժ.)
նորոգեմ, նորոգումն առնեմ,
գոսակ լինիմ, հնարեմ, փո-
փոխեմ, միւսանգամ շինեմ :

» novo verba. նորաձև բանս յօ-
ղեմ, նորաբան խօսս հնարեմ :

» novo res. նիւթեմ, մենքնեայ-
եմ, նորաձև ինչ ձեւեմ :

Novus - va - vum (աժ.) նորոգ,
նոր, օտար, օտարոտի, նորըն-
ծայ, թերավարժ, նորանշան,
զարմանալի :

- » novi hómines. յաջողարատ
մարդիկ, նորաթագ աւագանի:
- Nox-octis (իփ.). գիշեր, ցայգ,
ցայգութիւն, խաւար, մթու-
թիւն, մթարութիւն, կուրու-
թիւն, շլացութիւն:
- » adúlta nocte. գիշերախառն,
գիշերայն:
- » multa de nocte. զհասարակ
գիշերաւ, 'ի մեջ գիշերի:
- » nocte abácta. երէկ գիշերի,
յանցեալ գիշերի:
- » prima nocte. ընդ մութ գի-
շերոյն, այն ինչ եղև գիշեր:
- » noctes et dies. գտիւ և զգի-
շերն ամենայն, զցայգ և զցե-
րեկ, 'ի տուէ և 'ի գիշերի:
- » ubi nox áppetit. իբրև նսե-
մացաւ, 'ի հասանել գիշերի,
ընդ մութ գիշերոյն:
- Noxa-ae } իփ. վնաս, տուգանք,
Nóxia-ae } տոյժ, չարիք, յանցանք, մեղք:
- » sum in noxa. պատժապարտ՝
պարտաւոր լինիմ, յանցանեմ
յանցութիւն յանցանաց:
- » nóxiâ cáreo. անպարտ եմ,
անստգտանելի գտանիմ:
- Noxiósus-sa-sum }
Nóxius-ia-ium } աս. վնասա-
կան, մեղանչական, սպիրտտ,
պատժապարտ, յանցաւոր,
չարեացապարտ:
- Nubécula-ae (իփ.). ամպ թեթև,
տրամութիւն, թախիծ, խո-
ժողաղէմ երեսք:
- Nubes-bis (իփ.). ամպ, թախժու-
թիւն, խռովութիւն, շփոթ:

- Núbifer - bífera - rum } աս. ամ-
Núbiger - bígera - rum } պարեր, ամպագոյն, ամպեղէն,
ամպեայ, մրրկածին:
- Nubígena-ae (ար. et իփ.). ամ-
պածին:
- Núbilis-le (աս.). ամուսնանալի,
մանկամարդ, հարմնացու:
- Núbilo-las-ávi-átum-áre (չգփ.) }
Núbilor-láris-látus-lári (հար.) } ամպանամ, ամպով ծածկիմ,
մթանամ, նսեմանամ, խաւ-
րիմ:
- Nubilósus-sa-sum } աս. ամպով
Núbilus-la-lum } ծածկեալ, ամպագոյն, ամ-
պայարկ, մթագին:
- » núbilo. 'ի մթութեան օդոց,
ընդ մութ:
- » núbilum coelum. թանձրա-
ցեալ և ամպացեալ օդ:
- » témpora núbila. չարաղէտ ա-
ուրք, աղէտաւոր ժամանակք:
- Núbilum-li (չգփ.). ամպք, մթու-
թիւն օդոց, տրտմութիւն,
թախժութիւն:
- Nubívagus-ga-gum (աս.). ամ-
պախաղաց:
- Nubo-bis-upsi-ptum-bere (չգփ.).
ամուսնանամ, առն լինիմ:
- Nucétum-ti (չգփ.). պարտեղ ըն-
կուզեաց:
- Núceus-ea-eum (աս.). ընկուղի:
- Núcleus-ei (ար.). կուտ, հատ,
կորիզ:
- » núcleus ácini. թին:
- » núcleus állii. ատաճն՝ հատ
խտորոյ:

» núcleo ferri. երկաթ մխեալ, պողովատ :

Núcula-ae (խփ.). կաղին :

Nudatio - ónis (խփ.). մերկութիւն, զրկումն, կողոպտանք :

Nudatus - ta - tum (անց. ԴՂԲ.).

Տես Nudo.

Nude (ՎԷԲ.). մերկանդամ, մերկաբար, մերկապարանոց, 'ի մերկուց, հոլանի, յստակամիտ մտօք :

Núditas-tátis (խփ.). մերկութիւն, անարդութիւն բանից :

Núdius tértius (ՎԷԲ.). եռանդ, յեռանդ :

» núdius quartus. երեք աւուրք են :

» núdius quintus. 'ի չորից աւուրց հետէ :

Nudo-das-ávi-átum-áre (նրփ.). մերկացուցանեմ, կապտեմ, կողոպտեմ, զրկեմ, բանամ, 'ի վեր հանեմ, յայտնեմ :

» nudo gládios. մերկանամ 'ի պատենից զսուսերս :

Nudus-da-dum (աձ.). մերկ, մերկանդամ, հոլանի, զրկեալ, անմամն, թափուր, աղքատ, չքաւոր :

» nudus ensis. սուսեր մերկացեալ 'ի պատենից :

» nudus nummis. անարծաթ, չքաւոր, աղքատ, տնանկ, անխնչ :

Nugae-árum (խփ.). բաջաղանք, խաղոյ բանք, շնչին իրք, անհամ մորոտութիւն, այր յեղյեղուկ :

» bullátae nugae. Կոյզն իրք, սնտոիք, զրախօսութիւնք, բարբաջանք, բաջաղանք :

» nugas ago. ժամակաճառ լինիմ սնտուովք, գհետ երթամ սնտեաց :

Nugális - le (աձ.). ընդունայն, սնտոի, շնչին :

Nugátor - óris (ար.). առասպելախօս, շատախօս, ծաղրածու, խեղկատակ :

Nugatóriae (ՎԷԲ.). ընդ վայր, 'ի նանիր, անճահս, յանշնորհս, անհեղեղս :

Nugatórius - ia - ium (աձ.). ունայն, ընդունայն, դատարկ, սնտոի, հաղփաղփական :

Nugax - ácis (աձ.). շատախօս, շաղփաղփ, խեղկատակ, ծաղրածու :

Núgiger-gígera-rum } աձ. վաճա-
Nugigérulus-la-lum } ոական խաղալկաց :

Nugo - ónis (ար.). շաղփաղփ, շատխօս, ծաղրածու, խեղկատակ :

Nugor-gáris-átus-ári (հար.). խաղու և ծաղու բանս ասեմ, կատակեմ, շատխօսեմ, շաղփաղփեմ, շաղակրատեմ, բարբանջեմ, բաջաղեմ :

Nullus-la-lum (աձ.). ոչ ոք, ոչ ոմն, ունայն, անպիտան, անշահ :

» nullus ullus. ոչ ոք երբեք, բնաւ իսկ ոք :

» nullo loco. ոչ ուրեք :

» non nullus. ոմն, ոք :

Nuntiátor - óris (ար.) բանբեր, պատգամաւոր, պատգամաբեր, դեսպան, հրեշտակ :

Núntio-ias-ávi-átum-áre (նրգ.) ծանուցանեմ, ազդ լուր առնեմ, աւետարանեմ, աւետեմ, նօթճեմ, քարոզեմ, պատմեմ, քարոզ կարգամ, նշանակեմ, զրոյց տամ :

Núntium-tii (չլտ.) } զրոյց, լուր, Núntius-tii (ար.) } համբաւ, պատգամ, աւետիք, հրեշտակութիւն, դեսպան, պատգամաբեր, բանբեր :

Nuper (Վբ.) արդ իսկ, փոքր մի յառաջագոյն, այժմիկ, նորոգապէս :

Nupérime (Վբ.) այն ինչ, չեն ինչ բազում ժամանակք :

Núperus-ra-rum (աժ.) նոր, նորոգ, արդի, այժմուք :

Nupta-ae (եգ.) հարսն, ամուսին : » nova nupta. մանկամարդ՝ նորամուտ հարսն :

Núptiae-árum (եգ.) հարսանիք, ամուսնութիւն :

Nuptiális - le (աժ.) ամուսնական, առաջաստի, հարսանեաց :

Nuptúrio-is-ii-íre (չլտ.) կամիմ ամուսնանալ, ցանկամ առն լինել :

Nuptus-ta-tum (անց. րբբ.) Տես Nubo.

» verba nupta. խառնախօսութիւն, ցոփաբանութիւն :

Nuptus - us (ար.) ամուսնութիւն :

» núptui cólloco. ամուսնացուցանեմ զաղջիկ, առն տամ :

Nurus-us (եգ.) նու, հարսն :

Núspiam (Վբ.) ոչ ուրեք :

Nusquam (Վբ.) ոչ ուրեք երբեք :

» nusquam géntium. բնաւ և ոչ ուրեք :

» nusquam non. ընդ բնաւ, ամենայն ուրեք :

Nutábilis-le կաճ } Nutabúndus-da-dum } աժ. երբերուն, երկմիտ, դողողուն, դանդաչուն :

Nutámen-minis (չլտ.) } Nutátio-ónis (եգ.) } տատանումն, երբերումն, դողողիւն, դանդաչութիւն :

Nuto-tas-távi-tátum-táre (նրգ. et չլտ.) շարժեմ, տատանեմ, երբեմ, դեղեմ, վարանիմ, ծփիմ մտօք :

Nutribilis-le (աժ.) բուծանելի, սնուցիչ, դարմանիչ :

Nutricátio-ónis (եգ.) } Nutricátus-us (ար.) } սնունդ, կերակուր, ջամբ, դարման :

Nutricia-ciórum (չլտ.) վարձք սանտուին :

Nutricium-cii (չլտ.) կերակուր, ջամբ, սնունդ :

Nútricius-cia-cium (աժ.) դայեկանունդ, դայեկատոհմ :

Nutricius-cii (ար.) դաստիարակ, դայեակ, սնուցիչ :

Nútrico-cas-ávi-átum-áre (նրգ.) Nútricor-cáris-cátus-cári (հար.)

սնուցանեմ, կերակրեմ, ջամ-

բեմ, պարարեմ, բուծանեմ,
 դարմանեմ, դիեցուցանեմ,
 դաստիարակ լինիմ, կրթեմ:
 Nutricula - ae (նգ.). դայեակ,
 ստնտու, սնուցիչ:
 Nutrímen-minis }
 Nutrímentum-ti } շէ. սնունդ,
 ջամբ, կերակուր, դարման,
 ձեռնասուռ, աշակերտ:
 Nútrio - is - ívi կած - ii - ítum - íre
 (նրգ.). սնուցանեմ, կերակրեմ,
 ճարակ տամ, բուծանեմ, դար-
 մանեմ, ջամբեմ, պարարեմ:
 Nutrítor-óris (ար.). դարմանիչ,
 սնուցիչ, դաստիարակ:
 Nutrítus-ta-tum (անց. Գրգ.). Տես
 Nútrio.
 Nutrix-rícis (նգ.). ստնտու, դայ-
 եակ:
 > nutritices. ստինք, պտկունք
 ստեանց, սերմանոց, տնկանոց:
 Nutus-us (ար.). ակնարկութիւն,

կամք, յօժարութիւն, նշա-
 նակ:
 > alicújus nutu. ըստ կամաց
 ուրուք:
 Nux-ucis (նգ.). ընկոյզ, ընկու-
 զենի, ընկուզի:
 > nux pínea. պտուղ շոճի:
 > nux aromática. հնդիկ ընկոյզ:
 > nux castánea. կասի, շագա-
 նակ, արքայկաղին:
 > nux pérsica. պարսիկ ընկոյզ:
 > nux avellána. կաղին:
 Nympha-ae (նգ.). յաւէրժական
 հարսն, շահապետ գետոց,
 կին չքնաղագեղ, նորամուտ
 հարսն:
 Nymphaéa - ae (նգ.). հարսնա-
 մասն, կոկոռ, շուշան գետե-
 զերեայ:
 Nymphéum - ei (շգ.). աղբիւր
 զարդարեալ արձանօք, յաւէր-
 ժահարսանց տաճար:

O

Ob

O! (ճջբ.). ո՛ր, ո՛հ, ո՛վ:
 > o qualis domus! ո՞րպիսի
 տուն:
 > o me pérditum! եղ՞ուկ եմ ես,
 վայ ինձ:
 > o útinam. իցի՛ւ, երանի՛ թէ,
 ո՛չ թէ, ո՞ տայր:
 Ob (նիդ.). վասն, յաղագս, 'ի

Oba

պատճառս, սակս, առաջի,
 յանդիման:
 Obacérbo (նրգ. Acérbo արձ.).
 դառնացուցանեմ, զայրացու-
 ցանեմ, զկծեցուցանեմ:
 Obaerátus-ta-tum (աճ.). ընդ
 պարտօք մտեալ, 'ի պարտիս
 անկեալ, պարտապան:

Obambulatio-ónis (էփ.). ճեմք, զբօսանք, երթեկեկ :

Obámbulo (չդ. Ambulo արձ.). ճեմս առնում, ճեմիմ, զգնամ, շրջիմ, յածիմ :

Obárdeo (չդ. Ardeo արձ.). շուրջանակի այրիմ, կիզանիմ :

Obármō (նրգ. Armo արձ.). վառեմ 'ի զէն և 'ի զարդ, սպառազինեմ :

Obaro (նրգ. Aro արձ.). շուրջանակաւ արօրադիր առնեմ, հերկեմ, հերկս հարկանեմ :

Obáter-tra-trum (ած.). սեւագոյն, թխագոյն, սեւաներկ :

Obáudio (նրգ. Audio արձ.). անսամ, հնազանդ լինիմ, հնազանդիմ, հպատակ կամ :

Obaurátus-ta-tum (ած.). ոսկեզօծ, ոսկիապատ :

Obbibo (նրգ. Bibo արձ.). կլանեմ, ըմպեմ :

Obblátero (չդ. Blátero-ras արձ.). շատխօս լինիմ, շատխօսեմ, շաղփաղփեմ, շաղկերատեմ :

Obbrutésco-scis-útui-scere (չդ.) անզգայիմ, անմտանամ, անկանիմ 'ի մտաց :

Obcaecátio-ónis (էփ.). կուրու թիւն, մոլորութիւն :

Obcaecátus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Obcaéo.

Obcaéo (նրգ. Caeco արձ.). կուրացուցանեմ, շլացուցանեմ, բրեմ զաչս, մթացուցանեմ :

Obcallésco (չդ. Callésco արձ.). բրտանամ, փապարեմ, խստանամ :

Obcánto (նրգ. Canto արձ.). կախարդեմ, դիւթեմ, թողեմ, հմայեմ :

Obditus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Obdo.

Obdo-dis-didi-ditum-dere (նրգ.) յանդիման առնեմ, աղիւեմ, փակեմ, կափուցանեմ, խնուեմ :

Obdórmio (Dórmio արձ.) } լնչ.
Obdormisco (Dormisco արձ.) } 'ի քուն լինիմ՝ երթամ, զքնով անկանիմ, նիրհեմ, ննջեմ :

Obdúco (նրգ. Ducō արձ.). յառաջ ածեմ, բերեմ, տարածանեմ, մուծանեմ, ազդեմ, սքողեմ, ծածկեմ :

» callum rei obdúco. կաշանամ, բրտանամ, փապարեմ, սողորիմ, ընդելանիմ :

» obdúco ténebras. խաւարեցուցանեմ, մթացուցանեմ, աղօտացուցանեմ :

Obdúctio-ónis (էփ.). ծածկուճն, ծածկոյթ, պատան :

Obdúcto (նրգ. Ducto արձ.). յաճախազոյնս տանիմ՝ վարեմ :

Obdúctus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Obdúco.

» nox obdúcta. խաւար թանձր, խաւարին գիշեր :

» obdúcta frons. տրտում երեսք, թախծեալ դեմք :

» obdúcta cicátrix. երաշխեպք, կցեալ վէրք :

Obdurésco (չդ. Durésco արձ.). կարծրանամ, խստանամ, փապարեմ, բրտանամ, զօրանամ, քաջանամ :

Obdúro (նրգ. Duro արձ.). տուկամ, բերեմ, տանիմ, համբերեմ, կրեմ, հանդուրժեմ :

» persta atque obdúra. ժուժկալեա՛ տեւեա՛ և բաւեա՛ :

Obédiens-éntis (- tior-tíssimus) աս. հնազանդ, հլու, հպատակ, հրամանաուու :

Obediénter - tius (ձէք.). հնազանդ՝ հլուական մտօք, հնազանդութեամբ :

Obediéntia-ae (էգ.). հնազանդութիւն, հպատակութիւն, հլուականութիւն, խոնարհութիւն :

Obéδιο-is-ivi-ítum-ire (նրգ.). հնազանդիմ, հնազանդ լինիմ, հպատակ կամ, մտանեմ ընդ ձեռամբ, անսամ :

» obéδιο tempóribus. յարմարեմ՝ պատշաճեմ զանձն այժմու ժամանակի :

Obeliscus-sci (ար. et էգ.). կոթող, յուրան բլրաձև, արձան, բուրգն :

Obelus-li (ար.). շամփուր, նշան շամփրաձև :

Obeo (չգ. Eo, is արձ.). շուրջ գամ, շրջիմ, յածիմ, մեռանիմ, վախճանիմ, մտանեն՝ անկանին լուսաւորք :

» óbeo domos amicórum. շրջիմ ընդ տունս բարեկամաց, յայցելանեմ, ՚ի տես երթամ :

» óbeo comítia. առնիթերակաց լինիմ ժողովոց :

» óbeo sacra. զնուիրական պաշտամունս կատարեմ :

» óbeo munus. ՚ի գործ արկանեմ զպաշտօն :

» óbeo morbo. լուծանիմ յաշխարհէ, յարեէ անկանիմ, պակասիմ՝ ՚ի կենաց, մեռանիմ, վախճանիմ :

» óbeunt sidera. մտանեն աստեղք :

Obéquito (չգ. Equito արձ.). արշաւեմ, շուրջանակի ձիավարեմ :

Obérro (չգ. Erro արձ.). շուրջ գամ, թափառիմ, աղամողեմ, յածիմ, մոլորիմ, սխալիմ, վրիպիմ :

Obésco-scas-scávi-scátum-scáre (նրգ.). կերակրեմ, սնուցանեմ, բուծանեմ, պարարեմ :

Obésitas-tátis (էգ.). գիրութիւն, թանձրամութիւն, պարարտութիւն :

Obéso-sas-ávi-átum-áre (չգ.). պարարեմ, պարարտացուցանեմ :

Obésus-sa-sum (-síssimus) աս. գէր, յոյր, մարմնեղ, անձնեայ, ասուշ, թանձրամիտ :

Obex - bicis (ար.). ձող, լծակ, նիզ, բառնալիք, խոչ, խափան, արգել, խոչընդոսն, թուճք :

Obfirmans-ántis (քջթ.). հաստատուն, տոկուն, մնայուն, անշարժ :

Obfirmáte (ձէք.). հաստատուն մտօք, յամաուութեամբ, հանապազօր :

Obfirmátus-ta-tum (անց. քչք.). Տես Obfirmo.

Obfirmátus-ta-tum (- tior) ած. յամառ, յամառոտ, հաստատուն, պինդ :

Obfirmo (Նրգ. Firmo արժ.) խրատացուցանեմ, կարծրացուցանեմ, կամ մնամ, հանապազորդեմ :

» obfirmo me կամ ánimum. յամառիմ, պնդիմ, կամակացոյց լինիմ կամածին կամաց :

Obfúscó (Նրգ. Fusco արժ.) աղտացուցանեմ, մթացուցանեմ, շլացուցանեմ :

Obgánnio-ívi-ítum (Նրգ. Gánnio արժ.) ոռնամ, ողբամ, կոծիմ, գոչեմ, աղաղակեմ, հծծեմ, քրթմնջեմ, շշնջեմ :

Obhaéreo (չգ. Haéreo արժ.) }
Obhaeréscó (չգ. Haeréscó արժ.) }
յարիմ, կցիմ, կռուիմ, կառչիմ, մածանիմ :

Obhórreo (չգ. Hórréo արժ.) սոսկամ, սարսափիմ, քստմնիմ, պակչիմ :

Obiens - beúntis (Էյծ.) շուրջ պատող, շրջապատ, յետին, որ 'ի մայրն մտանէ :

Obiráscor (հր. Iráscor արժ.) զայրանամ, բարկանամ, ցատուով, սրամտիմ, խոժոռիմ, զչարիմ :

Obirátió-ónis (Էգ.) սրամտութիւն, բարկութիւն, զայրուցք, ցատումն :

Obirátus - ta - tum (անց. Գրգ.) Տես Obiráscor.

Obiter (ՎԷ.) 'ի դիպաց իմն, 'ի հարեանցի, վարկպարագի :

Obitus-ta-tum (անց. Գրգ.) Տես Obeo.

» morte óbita. յետ մեռանելոյ, զկնի օրհասի :

Obitus-us (ար.) մահ, օրհաս, վախճան, կատարած, մուտք արևու, արևմուտք :

Objáceo (չգ. Jáceo արժ.) դէմ յանդիման կամ, շուրջանակի գայռեմ :

Objectáculum-li (չգ.) արգել, խափան, խոչ, խոչընդոտն, խութ :

Objectaméntum - ti (չգ.) նախատինք, չարախօսութիւն, ոտնհարութիւն, ամբաստանութիւն :

Objectátió-ónis (Էգ.) յանդիմանութիւն, դիմադարձութիւն, ընդդիմադրութիւն, դժուարութիւն, կնճիռն :

Objéctiό-ónis (Էգ.) ընդդիմութիւն, խնդիր հակառակութեան, ընդդէմդարձութիւն :

Objéctó (Նրգ. Jacto արժ.) յանդիման կացուցանեմ, յայտ առնեմ, յանդիմանեմ, դարուվեմ, եպերեմ, դիմադարձ լինիմ, հակառակիմ :

Objéctus-ta-tum (անց. Գրգ.) Տես Objício.

» objécta-tórum (չգ.) դժուարութիւնք, ընդդիմութիւնք, ամբաստանութիւնք :

Objéctus-us (ար.) հակառակութիւն, դիմադարձութիւն, միջնորդութիւն, նիւթ, յանդիմանակաց :

Objicio-jéctum (Նրգ. Jácio արժ.) .
 յանդիման կացուցանեմ, ըն-
 ծայեցուցանեմ, մատուցանեմ,
 ընդդէմ դնեմ, հակառակիմ,
 յանդիմանեմ, եպերեմ :

Objurgatio-ónis (խգ.) . կշտամ-
 բուծիւն, կշտամբանք, յան-
 դիմանուծիւն, թշնամանք,
 նախատինք :

Objurgátor-óris (ար.) . կշտամ-
 բիչ, յանդիմանող, նախատիչ :

Objurgatórius-ia-ium (աթ.) . ե-
 պերելի, պարսակելի, դարու-
 վելի :

Objúrgito (Նրգ. Ito արժ.) . ստէպ
 յանդիմանեմ, յաճախագոյնս
 պարսակեմ :

Objúrgo (Նրգ. Jurgo արժ.) . պա-
 սուհասեմ, յանդիմանեմ, ե-
 պերեմ, դարովեմ, ստգտանեմ,
 նախատեմ :

Objúro (Նրգ. Juro արժ.) . բռնի
 երդմնեցուցանեմ :

Oblanguésco-lángui (չգ. Langué-
 sco արժ.) . նուաղիմ, թալա-
 նամ, թալկանամ, պարտասիմ :

Oblátio-ónis (խգ.) . մատուցումն,
 նուէր, ընծայ, նուիրումն,
 պատարագ, դահամունք :

Oblatrátor - óris (ար.) . հաջող,
 չարախօս, բամբասող, քսու :

Oblatrátrix-ricis (խգ.) . կին զրու-
 պարտիչ :

Oblátro (Նրգ. Latro-ras արժ.) .
 հաջեմ, չարախօսեմ, զրպար-
 տեմ, թշնամանեմ :

Oblátus-ta-tum (անց. րբբ.) . Տես
 Offero.

Oblectámen-minis (չգ.) }
Oblectaméntum-ti (չգ.) } հա-
Oblectátio-ónis (խգ.) }
 ծուծիւն, զուարծուծիւն,
 հեշտականուծիւն, զբօսանք,
 սիրոփանք, հաճոյք, դիւր :

Oblectátor - óris (ար.) . զբօսու-
 ցիչ, զուարճացուցիչ, զուար-
 թարար :

Oblécto (Նրգ. Lecto արժ.) . հա-
 ձեմ, զուարճացուցանեմ,
 զուարթացուցանեմ, զբօսու-
 ցանեմ, սիրոփեմ, դիւր առնեմ :

Obléctor-táris-látus-tári (կր.) .
 հաճիմ, զուարճանամ, զբօս-
 նում, զուարթանամ :

Oblénio (Նրգ. Lénio արժ.) . ամո-
 քեմ, ցածուցանեմ, քաղցրա-
 ցուցանեմ, ողորքեմ :

Oblído - isi - isum (Նրգ. Laedo
 արժ.) . հեղձուցանեմ, խեղդեմ,
 խորտակեմ, ջախջախեմ, բե-
 կանեմ :

Obligátio-ónis (խգ.) . կապ, կա-
 պանք, պարտիք, պարտոյք,
 պատշաճք, հարկ :

» **obligatio linguae**. ծանրախօ-
 սուծիւն, քաղթնատուծիւն :

Obligatórius-ia-ium (աթ.) . պար-
 տադիր, ստիպիչ, հարկիչ,
 գրաւիչ :

Obligátus-ta-tum (անց. րբբ.) .
 Տես Obligo.

Obligátus - ta - tum (- tior) աթ.
 պարտիս 'ի վերայ երեւալ, շա-
 հեկան, կարեոր :

Obligo (Նրգ. Ligó - gas արժ.) .
 շուրջանակաւ կապեմ, պա-

տատեմ, հարկեմ, ստիպեմ,
բռնադատեմ, յանկուցանեմ,
'ի կիր արկանեմ, պաշտեմ:
Oblimo (նրգ. Limo-mas արծ.).
շաղախեմ, աղտեղեմ տղմով,
աղբս արկանեմ:
Oblinio (նրգ. Linio արծ.) }
Oblino (նրգ. Lino արծ.) } շուր-
ջանակի օծանեմ, իւղեմ, ծե-
փեմ կարածիւթով, սպեղա-
նիս 'ի վերայ դնեմ:
Oblinitus-ta-tum (անց. րրբ.).
Տես Oblinio.
Oblíque (Վբ.). խոտորնակս, առ
'ի շեղ թիւր, կողմնակի:
Oblíquitas-tátis (խգ.). թիւրու-
թիւն, ծռութիւն, կամակո-
րութիւն, շեղութիւն:
Oblíquo-quas-quávi-átum-áre
(նրգ.). թիւրեմ, ծռեմ, կո-
րացուցանեմ, կամակորեմ:
Oblíquum (Վբ.). կողմնակի իմն,
խոտորնակի, կամակորս, խե-
թիւ:
Oblíquus-qua-quum(-quior) անց.
թիւր, խոտորնակ, ծռու, ընդ-
դիմակաց, նախանձոս:
Oblisus-sa-sum (անց. րրբ.). Տես
Oblído.
Obliterátio-ónis (խգ.). կորուստ,
ջնջումն, ջնջումած, եղծումն:
Obliterátus-ta-tum (անց. րրբ.).
Տես Oblitero.
Oblítero-ras-ávi-átum-áre (նրգ.)
ջնջեմ, ջրեմ, եղծանեմ, 'ի մո-
ռացօնս դարձուցանեմ:
Oblitésco-scis-ítui-scere (չլգ.).
թաքչիմ, ղողիմ, ծածկիմ:

Oblitus-ta-tum }
Oblitus-ta-tum } անց. րրբ. Տես
Obliviscor և Oblino.
Oblívio-ónis (խգ.). մոռացումն,
մոռացութիւն:
Obliviósus-sa-sum (անց.). մո-
ռացկոտ, մոռացող:
Obliviscor-sceris-lítus-sci (հար.).
մոռանամ, 'ի մոռացօնս դար-
ձուցանեմ:
Obloco (նրգ. Loco արծ.). 'ի վար-
ձու տամ:
Oblocútor-óris (ար.). չարախօս,
բամբասօղ, զրպարտիչ, քու:
Oblóngulus-la-lum }
Oblóngus-ga-gum } անց. երկայ-
նածիգ, երկայնածեւ, երկայ-
նազոյն:
Obloquor (հար. Loquor արծ.).
ընդ մեջ հաստանեմ զբանս,
քրթմնջեմ, տրանջեմ, չարա-
խօսեմ, բամբասեմ:
Oblúctor (հար. Luctor արծ.). հա-
կառակ կամ, դիմակալ լինիմ,
ընդդէմ դառնամ:
Oblúdo (նրգ. et չլգ. Ludo արծ.).
կատակեմ, խաղամ, այլայանեմ,
պատրեմ, խաբեմ:
Obmólior (հար. Mólíor արծ.). խոշ
և խութ դնեմ 'ի ճանապար-
հի, խոչընդոտն լինիմ:
Obmúrmuro (չլգ. Múrmuro արծ.)
տրանջեմ, քրթմնջեմ, հծծեմ,
շջնջեմ:
Obmutésco - útui (չլգ. Mutésco
արծ.). համբանամ, փիթերան
լինիմ, կարկիմ, պապանձիմ,
լուռ լինիմ, լռեմ, կասիմ:

Obnitor (հոր. Nitor-teris արժ.).
 Ծգնիմ, ջան դնեմ, փոյթ
 յանձին ունիմ, ընդդէմ կամ,
 գիմադարձեմ, գիմակալ լի-
 նիմ:

Obnixē-xius (ձէք.). բաղում ջա-
 նիւ, փութով պնդութեամբ,
 պնդագոյնս, ստիպաւ:

Obnixus-xa-xum (անց. դրէք.).
 Տես Obnitor.

Obnixus-xa-xum (ած.). հաստա-
 տուն, կանգուն, պինգ, կարծր,
 բուն:

Obnoxie }
 Obnoxiose } ձէք. երկիւղել, երկ-
 չտուութեամբ, մեծարանօք,
 ակնսծութեամբ:

Obnoxiosus-sa-sum }
 Obnoxius-ia-ium } ած. հպա-
 տակ, հնազանդ, 'ի ներքոյ
 եղեալ, հլու:

Obnúbilo (նրգ. Núbilo արժ.).
 հովանացուցանեմ, մթացու-
 ցանեմ, նսեմացուցանեմ, ա-
 յօտացուցանեմ:

Obnúbilus-la-lum (ած.). մթին,
 խաւարին, աղջամղջին, մի-
 գապատ, մթազին:

Obnúbo (նրգ. Nubo արժ.). ծած-
 կեմ, պատրուակեմ, սքողեմ:

Obnuntiátio-ónis (էգ.). աւետիք,
 ազգ, գուշակութիւն:

Obnúntio (նրգ. Núntio արժ.).
 աւետեմ, յառաջագոյն ասեմ,
 նօթձեմ:

Obóleo (չգ. Oleo արժ.). բու-
 րեմ, անուշանամ, հոտիմ,
 նեխիմ:

» obóleo állium. շարաւահոտ
 խստորոյ չար հոտ բուրեմ:

Obolus-li (ար.). դանգ, խերեէչ:

Obórior (հոր. Orior արժ.). յան-
 կարծակի ծնանիմ, 'ի վեր ե-
 լանեմ, երևիմ, յայտնիմ, դէպ
 լինիմ:

Obórtus - ta - tum (անց. դրէք.).
 Տես Obórior.

Obrepo (չգ. Repo արժ.). թա-
 փանցիկ լինիմ, թափ անցա-
 նեմ, սպրդանեմ, ընդմտանեմ:

Obreptitius-tia-tium }
 Obreptivus-va-vum } ած. զեղ-
 չելով իմն ընկալեալ, ճշմար-
 տասոյդ բանիւք սայթաքեալ:

Obrépto (չգ. Repto արժ.). թա-
 փանցիկ լինիմ, թափ անցա-
 նեմ, սպրդիմ, ընդմտանեմ:

Obrétio-is-ivi-ítum-íre (նրգ.) շա-
 դեմ 'ի ցանցս, վարմարկեմ,
 թակարդապատ առնեմ:

Obrígeo (չգ. Rígeo արժ.) կամ }
 Obrigésco (չգ. Rigésco արժ.) }
 խստանամ, կարծրանամ, ընդ-
 արմանամ, բրտանամ, փայ-
 տանամ:

Obrízum-zi (չգ. չգ.). զուտ ոսկի:

Obroborátio-ónis (էգ.). բրտու-
 թիւն, կարծրութիւն, խստու-
 թիւն:

Obródo (նրգ. Rodo արժ.). խա-
 ծատեմ, շուրջանակի կրծեմ:

Obrogo (նրգ. Rogo արժ.). նոր
 օրէնս դնեմ հակառակ առաջ-
 նոյն:

Obrósus-sa-sum (անց. դրէք.). Տես
 Obródo.

Obrúmpo (նրգ. Rumpo արժ.).
խորտակեմ, բեկանեմ, կոտորեմ :

Obruo (նրգ. Ruo արժ.). ծածկեմ, սքողեմ, թաղեմ, թաքուցանեմ, բռնիս կապեմ, աղիաղիսեմ, հարստահարեմ, ընկճեմ :

» lapidibus óbruo. քարկոծ առնեմ, քարկոծեմ :

» óbruo me vino. արբենամ, ընդզինի մտանեմ, գինեհարեմ :

Obrutus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես
Obruo.

Obrússum-si } չգտ. ոսկի զուտ :
Obrýsum-si }

Obsáturo (նրգ. Sáturo արժ.). յագեցուցանեմ, ընում, միւսանդամ բռեմ, ծեփեմ բռով :

Obscène-nius (Վբ.). պագշտութեամբ, լկտութեամբ, յայրատս :

Obscénitas-tátis (խգ.). լկտութիւն, պագշտութիւն, յայրատութիւն, լպրշանք, անամութիւն :

Obscénus-na-num (-nior-níssimus) ան. եղեռնաւոր, պագշտ, լկտի, ցանկասէր, անամութ, յայրատ, անառակ :

Obscurátio-ónis (խգ.). աղտութիւն, մթութիւն, խաւարութիւն, նուազութիւն :

» obscurátio solis. խաւարումն արեգական :

Obscurátus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Obscuro.

Obscúre-rius-ríssime (Վբ.). ընդ

աղտ, անյայտութեամբ, 'ի ծածուկ :

Obscúritas-tátis (խգ.). խաւար, աղջամուղջ, մութ, մթարութիւն, նկտութիւն, անարգութիւն :

Obscúro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) մթացուցանեմ, խաւարեցուցանեմ, նսեմացուցանեմ, աղտացուցանեմ, շլացուցանեմ, աննշոյլ գործեմ :

Obscúrum (Վբ.). յանձանօթս, ընդ աղտ, զաղտ :

Obscúrum - ri (չգտ.). մթարութիւն, խաւար, աղջամուղջ, մութ, մթութիւն :

Obscúrus-ra-rum (-rior-ríssimus) ան. մթին, աղջամղջին, խաւարին, մուսյլ, խաւարչտին, դժուարիմաց, աննշան :

Obscératio - ónis (խգ.). պաղատանք, աղերսանք :

Obsécro (նրգ. Sacro արժ.). պաղատանս մատուցանեմ, պաղատիմ, աղաչեմ, թախանձեմ :
» óbsécro. աղաչեմ, աղչ :

Obsécúndo (նրգ. Secúndo-das արժ.). զեջանիմ 'ի կամս, հաճեմ զմիտս, առնեմ զհաճոյս, հաւանիմ, օգնեմ :

Obsépio (նրգ. Sépio արժ.). ցանկով պատեմ, ցանկեմ, փակեմ :

Obséptus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Obsépio.

Obsequens-éntis (-tior-tíssimus) ան. մեծարիչ, պատուաղիր, բարեբարոյ, կամարար, հաճոյակատար :

Obsequenter-tissime (ՎԲ.). բազում մեծարանօք, հլուական մտօք, հաճութեամբ :

Obsequéntia-ae (ԷԳ.). զեջուսն, կամարարութիւն, հաճութիւն :

Obsequiosus-sa-sum (աԺ.). հաճոյակատար, կամարար, պատուադիր, մեծարիչ, բարեբարոյ, հլու, հնազանդ :

Obséquium-ii (չԳ.). մեծարանք, պատիւ, կամարարութիւն, զեջուսն, հաճութիւն, հպատակութիւն, հնազանդութիւն :

Obsequor (հար. Sequor արժ.). հաճեմ զմիտս, զեջանիմ 'ի կանս, առնեմ զհաճոյս, հնազանդիմ, հպատակ կամ :

» obsequor ánimo meo. քստհաճոյից գործեմ, 'ի քմաց առնեմ :

» obsequor témpori. յարմարիմ ժամանակաց :

Obsero (ՆրԳ. Sero - ras արժ.). փակեմ, ազխեմ, կափուցանեմ, խնոմ :

Obsero-situm (ՆրԳ. Sero-ris արժ.) սերմանեմ, ցանեմ, տնկեմ :

Observábilis-le (աԺ.). երևելի, նշանաւոր, զարմանալի, մեծաբանչ :

Obsérvans-ántis (-tior-tissimus) աԺ. մեծարիչ, պատուադիր, ակնածու, օրինապահ :

Observántia-ae (ԷԳ.). պատիւ, մեծարանք, շուք, ակնածութիւն, պատկառանք :

Observáte-tius-tissime } ՎԲ. մե-
Observátim }

ծաւ հաւաստեաւ, բազում խնամով, փութով պնդութեամբ :

Observátio-ónis (ԷԳ.). նկատութիւն, զգուշութիւն, պատկառանք, պահպանութիւն, ակնածութիւն :

» observátio legum. օրինապահութիւն, պատուիրանապահութիւն :

Observátor - óris (ար.). քննիչ, դէտ, պահակ, պահանորդ, պահապան :

Obsérvito (ՆրԳ. Ito արժ.). շուքջանակի դիտեմ, դէտակն ունիմ :

Obsérvo (ՆրԳ. Servo արժ.). դիտեմ, լրտեսեմ, պահեմ, պահ ունիմ, կատարեմ, լնում, մեծարեմ, պատուեմ, շուք դնեմ :

» obsérvo leges. օրինապահ լինիմ, պահեմ զպատուիրանս :

Obses-bsidis (ար. et ԷԳ.). պատանդ, գրաւ, գրաւական, առհաւաստչեայ :

Obséssio-ónis (ԷԳ.). պահ, պաշարուսն, դիւահարութիւն :

Obséssor-óris (ար.). պաշարիչ, պատիչ :

Obséssus-sa-sum (աՆց. ԳրԲ.). Տես Obsideo և Obsido.

Obsideo (չԳ. et ՆրԳ. Sédeo արժ.). շուքջ բազմիմ, զկայ առնում, դադարիմ, գրաւեմ, պատեմ, պաշարեմ :

» obsideo domi. մնամ 'ի տան :

Obsidiae - árum (եփ․)․ Հաղթք, դարան, որոգայթ :

Obsidio-ónis (եփ․)․ պահ, պաշարումն :

» obsidióne libero. բառնամ զպաշարումն :

» obsidióne claudio. յարգել է 'ի պաշարումն արկանեմ, պատեալ պաշարեալ պահեմ :

» hábeo, téneo in obsidióne. պահ արկանեմ, պաշարեմ, փակեմ :

Obsídior-diáris-iátus-iári (հոբ․)․ դարան դործեմ, փարանիմ, 'ի դարան մտանեմ, դարանակալ լինիմ :

Obsídium-dii (չլտ․)․ պահ, պաշարումն :

» obsídium solvo. բառնամ զպաշարումն :

Obsído-sédi-séssum (նրգ․ Sido աբ․)․ շուրջանակի բազմիմ, զկայ առնում, դադարիմ, պաշարեմ, զբաւեմ, պատեմ :

Obsignátor-óris (աբ․)․ դրոշմող, կնքիչ :

Obsignátus-ta-tum (անց․ դրք․)․ Տես Obsigno.

» obsignáta pecúnia. պատկերակերպ դահեկան :

Obsigno (նրգ․ Signo աբ․)․ կնքեմ, դրոշմեմ :

Obsisto, óbstitum (չլտ․ Sisto աբ․) կամ, դադարիմ, զկայ առնում, զդէմ ունիմ, դիմադարձ լինիմ, հակառակիմ, խափանեմ, արգելում :

Obsitus-ta-tum (անց․ դրք․)․ Տես Obsero-ris.

Obsóleo-lui-létum (Sóleo աբ․)]

Obsolésco-scis-lévi-létum-score]
չլտ․ հնանամ, ծերանամ, անշքանամ, անշքիմ, եղծանիմ, թողում կարճեմ զսովորութիւն :

Obsolète-tius (Վէ․)․ ստատաբոյ սովորութեան, անսովոր օրինակաւ, անյոյս սովորութեամբ :

» obsolétius vestitus. հնացեալ հանդերձիկ զգեցեալ :

Obsolétus-ta-tum (անց․ դրք․)․ Տես Obsóleo.

Obsolétus-ta-tum (-tior-tíssimus) ած․ խափանեալ, անսովոր, լքեալ, աղտեղե, խոհարական, զաղեր, պիղծ, գունասա :

» obsoléta vestis. քճքճեալ պատառատուն զգեստիկ :

Obsonátor-óris (աբ․)․ հազարապետ սան, տնտես, մատակարար :

Obsonátus-us (աբ․)․ համբարք, մթերք, պաշար, թոշակ :

Obsónito (նրգ․ Ito աբ․)․ պատրաստեմ զթոշակ, պաշար առնեմ :

Obsónium-nii (չլտ․)․ կերակուր, թոշակ, պաշար, համբարք, մթերք :

Obsóno (նրգ․ Sono աբ․) կամ]

Obsónor-náris-nátus-nári (հոբ․)]
գնեմ զպաշար, մեծահաց դործեմ, կոչունս առնեմ :

Obsopitus-ta-tum (ած․)․ ծանրարթուն, թմբեալ :

Obsórbeo (Նրգ. Sórbeo արժ.). ըմպելով առանց չափոյ, քամեմ :
Obsordésco (չլտ. Sordésco արժ.). աղտեղեմ, պղծիմ, արատիմ :
Obstáculum-li (չլտ.). խափան , արգել, խոչընդոտն, խոչընդակն, խոչ և խուլթ :
Obstans-ántis (էջծ.). խափանիչ, պատահիչ, արգելիչ :
Obstántia-ae (էգ.). խափան, արգել, խոչ, խուլթ, հակառակութիւն, դիմադարձութիւն :
Obstérno (Նրգ. Sternó արժ.). պարզեմ առաջի, ձգեմ, տարածանեմ :
Obstetricium-cii (չլտ.). պաշտօն մանկաբարձի, դայեկութիւն :
Obstétrix - rícis (էգ.). մանկաբարձ, ծնուցիչ, դայեկակ :
Obstináte - tius - tissime (Չէք.). յամառութեամբ, առ հաստութեան :
Obstinátió-ónis (էգ.). յամառութիւն, հաստութիւն, խստապարանոցութիւն, խստասրտութիւն, ողնիքծնեայ բարք :
Obstinátus-ta-tum (անց. Դրէք.). Տես **Obstino**.
Obstinátus-ta-tum (- tior - tissimus) անց. յամառ, յամառոտ, հաստ, կամակայցոյց, հաստատեալ 'ի մտի, վէս :
Obstino-nas-ávi-átum-áre (չլտ.). յամառիմ, պնդեալ՝ հաստեալ կամ :
Obstipus-pa-pum (անց.). թիւր, կոր, կամակոր, ծուռ, հակեալ :

Obsto-titi-titum (չլտ. Sto արժ.). հակառակ կամ, խափան լինիմ, հակառակիմ, խափանեմ, արգելում :
Obstrágulum - li (չլտ.). երեսք մուճակաց, վերին կողմն կօշկաց :
Obstrepo (չլտ. Strepo արժ.). թնդամ, դռնչեմ, շրջիմ 'ի խորհրդոց, տաղտկանամ, ձանձրանամ :
Obstrictus-ta-tum (անց. Դրէք.). Տես **Obstringo**.
Obstringo (Նրգ. Stringo արժ.). պնդեմ, ձնչեմ, կապեմ, կցեմ, 'ի կցանի հարկանեմ, հարկեմ, բանաղատեմ, նուաճեմ, գերեմ, 'ի կիր արկանեմ :
 » **obstringo te religióne.** կարի իմն խղճեմ, երդամբ խոստումն առնում :
 » **obstringo fidem meam tibi.** երաշխաւոր լինիմ, խոստանամ :
Obstrúctio-ónis (էգ.). խցումն, ցանկ, արգելօքք :
Obstrúctus-ta-tum (անց. Դրէք.). Տես **Obstruo**.
Obstrúdo (Նրգ. Trudo արժ.). փակեմ, խփեմ, խցանեմ, կափուցանեմ, աղխեմ, լափեմ, լիզաջինջ առնեմ :
Obstruo (Նրգ. Struo արժ.). առականեմ, խնում, որմարգելառնեմ, ցանկով պատեմ, փակեմ, խափանեմ :
Obstrúsus-sa-sum (անց. Դրէք.). Տես **Obstrúdo**.

Obstupéfácio (նրդ. Stupéfácio արժ.). ապշեցուցանեմ, զարմացուցանեմ, սքանչացուցանեմ :

Obstupésco-úpui (չգդ. Stupésco արժ.). ապշիմ, զարմանամ, սքանչանամ, հիանամ, սխրանամ, պշուցեալ հայիմ :

Obstúpidus-da-dum (աժ.). ապուշ, թանձրամիտ, պակասամիտ, ապշեալ, ընդարմացեալ :

Obsum (չգդ. Sum արժ.). վնասեմ, մեղանչեմ :

Obsurdésco - scis - úrdui - scere (չգդ.). խլանամ, անլուր մնամ :

Obtéctus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Obtego.

Obtego (նրդ. Tego արժ.). ծածկեմ, թաքուցանեմ, ղողեմ, առազաստեմ :

Obtemperánter (ձկբ.). հնազանդութեամբ, հլուական մտօք :

Obtemperátio-ónis (խգ.). հնազանդութիւն, հլուականութիւն :

Obtémpero (չգդ. Témpero արժ.). հնազանդ լինիմ, հնազանդիմ, հպատակ կամ :

Obténdo-di (նրդ. Tendo արժ.). տարածանեմ առաջի, ձգեմ, պարզեմ, ընդդէմ դնեմ, բարուրս 'ի մէջ բերեմ, բարեքեմ :

Obténtus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Obténdo և Obtineo.

Obténtus - us (ար.). ձգտումն, տարածումն, ընդդէմդարձու-

թիւն, բարուրք, բարրանք, պատճառանք, բաղբաղայք :

Obtero (նրդ. Tero արժ.). ձմլեմ, լեսում, լմեմ, մանրեմ, առտն կոխեմ, կոխան առնեմ, նուաճեմ :

Obtéstans-ántis (էյժ.). պաղատախառն, երդմնեցուցիչ :

Obtestátio-ónis (խգ.). աղաչանք, պաղատանք, աղօթք, աղերսանք, խնդրուածք :

Obtéstor (հար. Testor արժ.). պաղատիմ, թախանձեմ, երդմնեցուցանեմ, աղաչեմ, վկայ կոչեմ :

Obtéxo (նրդ. Texo արժ.). շուրջանակի անկանեմ, ծածկեմ, սքողեմ, խափանեմ, արգելում, արգիլ արկանեմ :

Obtécéntia-ae (խգ.). լուռութիւն, զեղչումն :

Obtíceo (չգդ. Táceo արժ.). լուռ լինիմ, լռեմ, կարկիմ, պապանձիմ :

Obtíneo (նրդ. Téneo արժ.). ունիմ, ընդունիմ, ըմբռնեմ, ստանամ, զբռամբ ածեմ, հասանեմ, շահիմ :

» obtíneo litem. յաղթող լինիմ 'ի դատաստանի :

» consuetúdo obtínuit. առհասարակ սովորութիւն է ամենեցուն :

» fama óbtinet. երթայ հռչակ, համբաւն 'ի դուրս յաճախէ :

Obtíngit-gébat, óbtigit (րժղ.). դէպ լինի, պատահէ, դիպի, վիճակի, վիճակ ելանէ :

Obtórpeo (լղԺ. Tórpeo արժ.) }
 Obtorpésco (լղԺ. Torpésco արժ.) }
 ընդարմանամ, ապշիմ, կար-
 կամիմ, դօսանամ, փայտանամ,
 բրտանամ :
 Obtórqueo (նրգ. Tórqueo արժ.).
 սաստիկ պատատեմ, պրկեմ,
 գալարեմ :
 Obtórtus-ta-tum (անց. րրբ.).
 Տես Obtórqueo.
 Obtrectátio - ónis (եգ.). }
 Obtrectátus - us (ար.) } չարա-
 խօսութիւն, զըպարտութիւն,
 բամբասանք :
 Obtrectátor - óris (ար.). չարա-
 խօս, զըպարտիչ, քսու, բամ-
 բասող :
 Obtrécto (նրգ. Tracto արժ.).
 խանտամ, յաչաղեմ, չարա-
 խօսեմ, բամբասեմ, խծբծեմ,
 սողտանեմ, պարսաւեմ, ան-
 գոսնեմ :
 Obtritus - ta - tum (անց. րրբ.).
 Տես Obtero.
 Obtritus-us (ար.). կոխումն, ար-
 չամարհուութիւն :
 Obtrúdo (նրգ. Trudo արժ.). մղեմ,
 կործանեմ, քանդեմ, փլուզա-
 նեմ, տապալեմ :
 Obtruncátio-ónis (եգ.). ծայրա-
 քաղութիւն, խեղութիւն :
 > obtruncátio cápilis. գլխատու-
 թիւն :
 Obtrúnco (նրգ. Trunco արժ.).
 հատանեմ, կրճատեմ, ծայրա-
 քաղառնեմ, մասն մասն կրտ-
 րեմ :
 Obtúeor (հար. Túeor արժ.). յա-

ռիմ, պշուցեալ հայիմ, պըշ-
 նում, պշնեմ :
 Obtúndo - óbtudi (նրգ. Tundo
 արժ.). հարկանեմ, ծեծեմ, բա-
 խեմ, բթեմ, բթացուցանեմ,
 պակուցանեմ, ընդարմացու-
 ցանեմ :
 > obtúndo ingénium կամ men-
 tem. բթեմ զմիտս, թանձրա-
 միտ առնեմ :
 Obturaméntum-ti (լղԺ.). խիցք,
 խցումն :
 Obturátus-ta-tum (անց. րրբ.).
 Տես Obtúro.
 Obtúrbo (նրգ. Turbo-bas արժ.).
 խռովեմ, շփոթեմ, խառնա-
 կեմ, ամբոխեմ, ընդ միջ հա-
 տանեմ զբանսդ :
 Obtúf^o-ras-ávi-átum-áre (նրգ.).
 խնում, խիցս արկպնեմ, փա-
 կեմ, առականեմ :
 Obtúse-sius (Վբ.). խոշորագոյնս,
 անհեղեղս, շինականագոյնս :
 Obtúsus - sa - sum (անց. րրբ.).
 Տես Obtúndo.
 Obtúsus-sa-sum (-sior) արժ. գա-
 նալից, բրածեծ, բութ, բթա-
 ցեալ, գուլ :
 Obtútus-us (ար.). հայեցուածք,
 նայեցածք գաղտագողի :
 Obumbrátus-ta-tum (անց. րրբ.).
 Տես Obúmbro.
 Obúmbro (նրգ. Umbro արժ.).
 հովանի լինիմ՝ ունիմ, հո-
 վանոցանամ, հովանանամ,
 պաշտպանեմ, օգնեմ, ձեռըն-
 սուռ լինիմ, թաքուցանեմ,
 ծածկեմ :

Obúncus - ca - cum (ած.)․ կոր, արկեաւո, որսական, գիշատիչ :

Obundátio-ónis (եդ.)․ հեղեղք, ուխք, յորդութիւն՝ զեղուցն ջուրց :

Obúndo (չգտ. Undo արժ.)․ ողորդանեմ, հեղեղաւեմ, զեղում, յորդիմ :

Obvágio-gívi (չգտ. Vágio արժ.)․ մեծաձայն ճչեմ, ճիչ առնում՝ բառնամ, մեծարարառաղաղակեմ :

Obvénió (չգտ. Vénio արժ.)․ ընդ առաջ ելանեմ, հանդիպիմ, պատահեմ, դիպիմ, դէպ լինիմ :

Obvése (ձէ.)․ ՚ի կողմն, հանդէպ, դէմ յանդիման ?

Obvérsor. (հոգ. Versor արժ.)․ առաջի կամ, յանդիման լինիմ, ընդ առաջ ելանեմ :

Obvérsus-sa-sum (անց. Դէբ.)․ Տես Obvéro.

Obvéro (նրգ. Verto արժ.)․ դարձուցանեմ, շրջեմ, խոտորեցուցանեմ :

› obvéro terga tibi. Թիկունս դարձուցանեմ ՚ի քէն, խուճապեմ, ՚ի փախուստ դառնամ :

Obviam (ձէ.)․ յանդիման, ընդ առաջ :

› óbviám tibi eo, procédo կամ vénio. ընդ առաջ ելանեմ յանդիման լինիմ :

› óbviám sum. առ ձեռն ունիմ, պատրաստ եմ :

Obvigiláto (ձէ.)․ տքնութեամբ, անքուն ակամբ, փութով :

Obvius-ia-ium (ած.)․ յանդիմանակաց, սովորական, քաղցր, բարեբարոյ :

› se mihi óbviúm dedit. ընդ առաջ եղև ինձ :

Obvólito (չգտ. Vólito արժ.)․ Թրթռեմ, շուրջանակի Թառնիմ :

Obvolútus-ta-tum (անց. Դէբ.)․ Տես Obvólvo.

Obvólvo (նրգ. Volvo արժ.)․ պատեմ, ծրարեմ, շաղեմ, պատատեմ, ծածկեմ, Թաքուցանեմ :

Occa-ae (եդ.)․ տափան :

Occalléscó - álui (չգտ. Calléscó արժ.)․ փսպարեմ, բրտանամ, կարծրանամ, խտտանամ :

Occano-ánui (նրգ. Cano արժ.)․ յերգ արկանեմ, երգեմ, նուագեմ :

Occásió-ónis (եդ.)․ պարապ, դիպող ժամ, պատեհ ժամանակ, պատեհութիւն, դիպան վայր :

› occasiÓNem arrípio, capto, nanciscor կամ ópprimo. դէպ է պատեհ ժամանակ գտանեմ :

› occasiÓne data. յորժամ պատեհ լինիցի, ըստ պատեհութեան, ՚ի դիպան ժամանակի :

Occasiúncula - ae (եդ.)․ դոյզն պարապ :

Occásus-sa-sum (անց. Դէբ.)․ Տես Occido.

› ante solem occásum. նախ քան զմուստ արևու :

> post solem occasum. յետ մտից արեգական :

Occásus - us (ար․)․ արեւմուտք, մուտք արեւու, մահ, վախճան, օրհաս :

Occátio - ónis (իգ․)․ տափեղն զերկիր :

Occátor - óris (ար․)․ տափիչ :

Occátus - ta - tum (անց․ Գրէ․)․ Տես Occo.

Occéntus - ta - tum (անց․ Գրէ․)․ Տես Occino.

Occéntus - us (ար․)․ երգ, նուագ, մրմունջ, աղաղակ, գոչիւն :

Occidens - éntis (Էյծ․)․ վայրաձիգ, օրհասական, ոգեվար, որ 'ի մայրն մտանէ :

Occidens - éntis (ար․)․ մուտք արեւու, արեւմուտք, արեւմտեան աշխարհ, արեւմտեայ կողմանք :

Occidentális - le (աժ․)․ երեկոտեայ, արեւմտեայ, արեւմտեան :

Occidio - ónis (իգ․)․ կոտորած, սպանութիւն, սպանումն, նախճիրք :

Occido - di (զլգ․ Cado արճ․)․ անկանիմ, կործանիմ, գլորիմ, թալանսմ, նուագիմ, մտանէ արեւն, կորնչիմ, վախճանիմ, մեռանիմ :

Occido - di - císus (նրգ․ Caedo արճ․)․ սպանանեմ, 'ի կենաց' յարեւէ արկանեմ, սատակեմ, կոտորեմ :

Occiduus - ua - uum (աժ․)․ վայրաձիգ, որ 'ի մայրն մտանէ, արեւմտեան, երեկորեայ :

Occillo - las - ávi - átum - áre (նրգ․)․ բեկանեմ, խորաակեմ, կոտորեմ, ջախջախեմ :

Occino - inui - céntum (նրգ․ Cano արճ․)․ երգեմ, երգս առնում, նուագեմ, յերգ արկանեմ :

Occípío - céptum (նրգ․ Cápío արճ․)․ սկսանիմ, բռնն հարկանեմ, սկիզբն առնեմ, ձեռնարկեմ, ձեռնամուխ լինիմ :

Occipítium - tii } զլգ․ ծոծորակ :
Occiput - cipitis }

Occísio - ónis (իգ․)․ սպանումն, սպանութիւն, նախճիրք, կոտորած :

Occísor - óris (ար․)․ սպանող, մարդասպան, կոտորիչ :

Occísus - sa - sum (անց․ Գրէ․)․ Տես Occido.

Occlámito (նրգ․ Clámito արճ․)․ աղմուկ հանեմ, աղմկեմ, զաղաղակ բառնամ, գոչեմ :

Occlúdo (նրգ․ Claudio արճ․)․ փակեմ, աղխեմ, կափուցանեմ :

Occlúsus - sa - sum (անց․ Գրէ․)․ Տես Occlúdo.

Occlúsus - sa - sum (-sior - síssimus) աժ․ փակեալ, պատեալ, կըրծիմն 'ի միջի եդեալ :

Occo - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ․)․ տափանաւ ծածկեմ զսերմանիս, տափեմ, հարթեմ :

Occoepi (զլգ․ Coepi ար․)․ սկսանիմ, սկիզբն առնեմ, ձեռն 'ի գործ արկանեմ :

Occubo (զլգ․ Cubo արճ․)․ անկանիմ, կործանիմ, գլորիմ, յանկարծ մեռանիմ :

Occúlco (նրգ. Calco արժ.). առա-
թուր հարկանեմ, առ ոտն
կոխեմ, կոխան առնեմ :

Occulo (նրգ. Colo-lis արժ.). թա-
քուցանեմ, ծածկեմ, սքողեմ,
առապաստեմ :

Occultáte-tius (Տէք.). գաղտուկ,
գաղտ, 'ի ծածուկ :

Occultátio-ónis (եգ.). ծածկոյթ,
թագուստ, գաղտնութիւն,
ծածկութիւն, թաքստոց :

Occultátor-óris (աժ.). ծածկիչ,
թաքուցանելի :

Occultátus-ta-tum (անց. դրէ.).
Տես Occúlto.

Occultátus-ta-tum (- tior) աժ.
ծածուկ, գաղտնի, զանխուլ,
թաքուն :

Occúlte-tius-tissime } Տէք. 'ի ծա-
Occúltim }
ծուկ, գաղտ, գաղտուկ :

Occúlto-tas-ávi-átum-áre (նրգ.).
թաքուցանեմ, ծածկեմ, սքո-
ղեմ, առապաստեմ :

Occúltus-ta-tum (անց. դրէ.). Տես
Occulo.

Occúltus-ta-tum (- tior-tissimus)
աժ. ծածուկ, գաղտնի, զան-
խուլ, թաքուն :

» ex կամ in occúlto. գաղտուկ,
գաղտ, 'ի ծածուկ, լռելեայն :

Occúmbo-bis-úbui-úbitum-bere
(նրգ.). կործան անկանիմ,
զթեմ, գլորիմ, կատարիմ :

» occúmbo mortem, morte կամ
morti. անկանիմ 'ի կենաց՝
յարեւէ, լուծանիմ յաշխարհէ,
վախճանիմ, մեռանիմ :

Occupátio-ónis (եգ.). յափշտա-
կութիւն, զերծումն, ստա-
ցուած, զբաղանք, պարապու-
թիւն, գործ, պաշտօն :

Occupátus-ta-tum (անց. դրէ.).
Տես Occupo.

Occupátus-ta-tum (- tior - tissi-
mus) աժ. զբաղեալ, բազմա-
հոգ, գրաւեալ, պատաղեալ,
արգելեալ :

Occupo-pas-ávi-átum-áre (նրգ.).
յափշտակեմ, գրաւեմ, ստա-
նամ, տիրեմ, յարձակիմ, պա-
րապեցուցանեմ, զբաղեցու-
ցանեմ :

Occúrro-ri (չլգ. Curro արժ.). ընդ
առաջ ելանեմ, պատահեմ,
դիպիմ, յանդիման լինիմ, յի-
շեմ, յիշատակիմ :

Occursátio-ónis (եգ.). երթեկեկ,
վազք :

Occúrsio - ónis (եգ.). պատա-
հումն, հանդիպումն :

Occúrsito (Cúrsito արժ.) } նրգ. et
Occúrso (Curso արժ.) }
չլգ. պատահեմ, հանդիպիմ,
դիպիմ, ընդ առաջ երթամ՝
ելանեմ :

Occursórius-ia-ium (աժ.). դի-
պեալ, պատահեալ :

Occúrsus-us (ար.). հանդիպումն,
պատահումն, ընդհարումն :

Oceánus - ni (ար.). ովկիանոս,
համատարած ծով :

Ocelláta-tórum (չլգ.). ուլունք,
գնդակք ոսկրեղէնք :

Océllus-li (ար.). ակն փոքրիկ,
աշկունք :

> meus océllus. սիրելիդ իմ, Լոյս աչաց իմոց :

Ochra-ae (եփ.) դեղին հող :

Ocimum-mi(չլէ.) շահասպրամ, արքունի բոյս :

Ocīolum-li (չլէ.) դոյզն պարապուծիւն, զբաղանք :

Ociōr-ius-issimus (աժ.) արագագոյն, ժրագոյն, սաստկագոյն, երուզագնաց :

Ociōr-iáris-iátus-iári (հար.) կամ դատարկ պարապորդ, ծուլամ, հանգչիմ :

Ociōse (Վէ.) ծուլարար, մեղմով, յամրագնաց զնացիւք :

Ociōsus-sa-sum (-ósiōr-síssimus) աժ. պարապորդ, դատարկ, անգործ, հանդարտ, խաղաղ, ընդունայն, անօգուտ :

> dies ociōsus. տօնական պարագոյ օր, սօն :

Ocium - cii (չլէ.) դատարկութիւն, պարապուծիւն, անգործութիւն, դիւր, խաղաղութիւն, հանգիստ :

> ócio lángueo, marcésco կամ tabésco. դատարկանամ, պարապորդ կամ, ի ծուլութիւնս հատանիմ :

> per ócium. հանդարտիկ, մեղմով, հանգստեամբ :

Ociūs-íssime (Վէ.) երագագոյն ընթացիւք, հեշտագոյն օրինակաւ, դիւրագոյն :

Ocrea - ae (եփ.) սոնապանք, բարձապանք, կօշիկ, մոյկ, հողաթափ :

Ocreátus-ta-tum (աժ.) վառեալ

սոնապանք, զարդարեալ բարձապանք :

Octachórdon-di (չլէ.) կամ } ութ-

Octachórdos-di (ար. et եփ.) } ութ-

աղեան նուագարան :

Octángulus-la-lum (աժ.) ութանկիւնի, ութանկիւն :

Octans-ántis (ար.) ութերորդ մասն :

Octávum (Վէ.) ութերորդ անգամ :

Octávus-va-vum (աժ.) ութերորդ :

Octavusdécimus-ma-mum (աժ.) ութևտասներորդ, ութուտասներորդ :

Octies (Վէ.) ութ անգամ :

Octingétesimus-ma-mum (աժ.) ութ հարիւրորդ :

Octingéti-tae-ta (աժ.) ութ հարիւր :

Octingénties (Վէ.) ութ հարիւր անգամ :

Octipes-típedis (աժ.) ոյր իցնն ութ ոտք :

Octo (աժ.) ութ :

Octóber-bris (ար.) հոկտեմբեր, սահմի ամիս :

Octogenárius-ia-ium (աժ.) ութսընամեայ, ութսնամեանի, ամաց ութսնից :

Octogéni - nae - na (աժ.) ութ ութ :

Octogésimus - ma - mum (աժ.) ութսներորդ :

Octógies (Վէ.) ութսուն անգամ :

Octogínta (աժ.) ութսուն :

Octógonon-ni (չլթ.) ևճ } ութ-
Octógonus-ni (ար. et էգ.) }
անկիւն :

Octógonus-na-num (աթ.) ութ-
անկիւնի :

Octonárius-ia-ium (աթ.) ութ-
օրեայ, ութերորդ :

Octóni-nae-na (աթ.) ութ ութ :

Octuplicátus-ta-tum }
Octuplus-la-lum } աթ. ութ-
պատիկ :

Oculáris-re ևճ }
Oculárius-ia-ium } աթ. ականա-
տես, տեսողական :

» medicus oculárius. բժիշկ ա-
չացաւի, ակնարոյժ :

Oculátus-ta-tum (-tior-tissimus)
աթ. ակնատես, հայեցող,
լի աչօք, բազմաչեայ :

» male oculátus. վատեալ ա-
չօք, կարճատես :

» testis oculátus. ականատես
վկայ :

Ocúleus-ea-eum (աթ.) բազմա-
չեայ, լի աչօք, քաջատես,
սրահն :

Oculus-li (ար.) ակն, աչք, ա-
կանողիք, ակնակապիճք, ա-
չաց կապիճք, տեսանելիք,
տեսութիւն, հայեցուածք,
պտուկ որթոյ, զնդակ :

» óculus lacerátus. ակն կար-
մրաթել :

» óculus defígo. պշնում, պշու-
ցիալ հայիմ :

Ocymum - mi (չլթ.) արքունի
բոյս, շահասպրամ :

Ocyor-yus-yssimus (աթ.) արա-

գազոյն, երագազնաց, ժրա-
գոյն, սաստկագոյն, վազվա-
ղուկ, կարի շոյտ, ամենա-
փոյթ :

Ocyter ևճ }
Ocyus-yssime } ղլթ. երագազոյն
ընթացիւք, դիւրագոյն, հեշ-
տագոյն օրինակաւ :

Odárium-ii (չլթ.) }
Ode-es (էգ.) } երգ, նուագ,
գեղօն, տաղ, ցուցք :

Odi-ísti, osus sum, disse (պլթ.)
ատեմ, ստեամ, խորշիմ և
զարշիմ :

Odióse (ղլթ.) ատելութեամբ,
դժկամակութեամբ, անյօժար
կամօք :

Odiósus-sa-sum (-sior-sissimus)
աթ. ատելի, զարշ, ծանրա-
տաղտուկ, տաղտկալից, դժ-
կամակ, ծանրաբեռն, ձանձրա-
ցուցիչ :

Odium-ii (չլթ.) ատելութիւն,
ոխք, հակառակութիւն :

» ódio sum tibi. ատելի լինիմ,
հաճոյ չլինիմ :

Odor-óris (ար.) ևճ }
Odoraméntum-ti (չլթ.) } հոտ,
բուրուճի, անուշահոտու-
թիւն, հետք, նշանակ, շշմա-
րանք :

Odorárius-ia-ium (աթ.) հոտա-
տելի, անուշահոտ :

» magister odorárius. իւղա-
գործ, իւղեփեաց, խնկեփեաց :

Odorátio - ónis (էգ.) } հոտոտե-

Odorátus - us (ար.) }
լիք, հոտոտուճի, ունչք :

Odorátus-ta-tum (-tior-tíssimus) }
Odóriser-rífera-ríferum }

ած. անուշահոտ, անուշաբոյր, հոտեղ :

Odóro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.)
ծխեմ, անուշահոտ գործեմ, հոտ հարկանեմ, բուրեմ :

Odóror-ráris-rátus-rári (հոբ.)
հոտոտիմ, կանխաւ իմանամ, լբտեսեմ, դիտեմ :

Odórus-ra-rum (ած.)
հոտեղ, անուշաբոյր, անուշահոտ :

Odýssea - ae (խգ.)
Ողիսական Հոմերի :

Oeconómia-ae (խգ.)
տնտեսութիւն, մատակարարութիւն, տեսչութիւն, կարգաւորութիւն, յօրինուած, բաշխումն :

Oeconómicus - ca - cum (ած.)
տնտեսական, յօրինեալ, կարգաւոր :

Oecónomus - mi (աբ.)
տնտես, հազարագետ տան, մատակարար, խնամակալ, գործակալ :

Oecus-ci (աբ.)
ճաշատուն, ճաշարան :

Oenóphorum-ri (չգ.)
բողբոջի շէշ, սրուակ, կարաս փոքր, տակառակ :

Oenopólium-lii (չգ.)
աշխարհաւանդ, կապելանոց :

Oestrus-ri (աբ.)
բրէտ, գոռեխ, ձիաստաց, պիծակ, եռանդն մտաց, աւիւն :

Ofélla - ae (խգ.)
կարկանդակ, քաքար, հաստեայք :

Offa-ae (խգ.)
նկան, շօթ, պան, դրտակ, բոկեղ, կցակ :

Offendiculum - li (չգ.)
խութ, խոչ, խոչընդոտան, գայթակղութիւն :

Offéndo-dis-di-nsum-dere (նրգ.)
գթարի հարկանեմ, ընդհարկանեմ, բախեմ, զարկուցանեմ, վնասեմ, ձանձիր առնեմ :

Offénsa-ae (խգ.)
խութ, խոչ, խոչընդոտան, բախիւն, վնաս, տոյժ, տուգանք, անիրաւութիւն, վիշտք, աղէտք, արկածք, ատելութիւն, ոխք :

Offensátio-ónis (խգ.)
հարուած, բախիւն, խոչընդոտան, խոչընդակն :

Offensátor-óris (աբ.)
սայթաքող, գայթոյղ, գթող :

Offénsio-ónis (խգ.)
խութ, խոչ, խոչընդոտան, խոչոտան, տոյժ, վիշտք, վնաս, տուգանք, անիրաւութիւն, արկածք, ոխք, աղէտք :

» **offensióni sum tibi.** ատելի լինիմ քեզ, ոխաթափ լինիս 'ի վերայ իմ :

Offensiúncula-aé (խգ.)
թեթև թշնամանք, զայրացութիւն :

Offénso-sas-ávi-átum-áre (նրգ.)
ընդհարկանեմ, զարկուցանեմ, բախեմ :

Offénsus - sa - sum (անց. րբբ.)
Տես **Offéndo.**

Offénsus-sa-sum (-sior) (ած.)
ատելի, զարշելի, հակառակ, ընդդիմակաց :

Offénsus-us (աբ.)
պատահումն, հանդիպումն, բախումն, գայթակղութիւն :

Offero, óbtuli-blátum (Նրգ. Fero արժ.)։ նուիրեմ, մատուցանեմ, ընծայեմ, պարգևեմ, տամ, յանդիման առնեմ :

» **benefícium óffero.** բարերարեմ, երախտիս առնեմ :

» **óffero auxiliúm.** սատարեմ, օգնեմ, օգնական՝ ձեռնսուլի նիմ :

» **óffero metum.** ահարկանեմ, երկեցուցանեմ, զարհուրեցուցանեմ :

» **óffero religiónem.** խղճեմ, խէթ և խիղճ՝ ի մտի ունիմ :

» **óffero me.** յանդիման լինիմ, մատչիմ, ընծայիմ :

Offertórium-rii (չդ.)։ մատուցումն ընծայից, կցուրդ նըլիքման ՚ի պատարագի :

Officiális-le (աթ.)։ պաշտօնական, պաշտօնեայ, սպասաւոր :

Officína-ae (իգ.)։ գործ, վաստակ, արուեստանոց, խանութ, կրքպակ, դպրոց :

» **officína vitiórum.** օթեան յուռութեանց :

» **officína nequítiae.** աղանդ չարութեան :

Officinátor-óris (ար.)։ դարբին, ճարտար, ձեռագէտ, խանթի տէր :

Officio-féctum (չդ. Fácio արժ.)։ ընդդէմ կամ, հակառակիմ, զդէմ ունիմ, խափանեմ, արգելում, վնասեմ, մեղանչեմ :

Officióse-sius-síssime (Վէ.)։ գեղեցիկս, մարդասիրապէս, ազնուազոյնս :

Officiósus-sa-sum (-sior-síssimus) աթ. բարեբարոյ, ազնուական, կամարար, հաճոյակատար :

Officium - cii (չդ.)։ պաշտօն, գործ, պարտք, հարկ ծառայութեան, հաճոյք, բարերարութիւն, երախտիք, բարձ, պատիւ :

» **supréma officia.** յուղարկութիւն, յուղարկաւորութիւն :

» **spécie officii.** կերպարանօք պատուոյ :

Offigo-íctum (Նրգ. Figo արժ.)։ մխեմ, վարսեմ, բեռեմ, զոդեմ, կցեմ :

Offíco-cas-ávi-átum-áre (Նրգ.)։ խեղդեմ, հեղձուցանեմ :

Offrenátus-ta-tum (աթ.)։ սանձահարեալ, նուաճեալ :

Offringo (Նրգ. Frango արժ.)։ բեկանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ :

Offúcia-ae (իգ.)։ սնդոյր :

» **offúciae-iárum.** խարէութիւն, խարանք, նենգ, նենգութիւն :

Offula - ae (իգ.)։ պահպանակք բազկաց, փոքրիկ կոտոր :

Offúlcio (Նրգ. Fúlcio արժ.)։ վերստին ընում, զեղում, խնում, առականեմ :

Offúlgeo-últum (չդ. Fúlgeo արժ.) շողամ, փայլեմ, պաղպաղեմ, պայծառանամ :

Offúndo (Նրգ. Fundo արժ.)։ հեղում, թափեմ, շուրջ սփռեմ, տարածանեմ :

» **offúndo ténebras.** ստուերածածեմ, խաւարեցուցանեմ, մթացուցանեմ :

Offúsko (նրգ. Fusco արժ.). աղօտացուցանեմ, մթացուցանեմ, շլացուցանեմ :

Offúsus-sa-sum (անց. դրք.). Տես Offúndo.

Oggánnio-ívi-ítum (նրգ. Gánnio արժ.). ոռնամ, կոծիմ, ողբամ, աղաղակեմ, դոչեմ, քրթմնջեմ, շնջեմ, հծծեմ :

Oggero (նրգ. Gero արժ.). առատապէս բերեմ, նուիրեմ, ընծայիմ, մատուցանեմ :

Oh ! (ճջբ.). ո՛հ, վայ, բարէ, եղուկ :

Ohe (ճջբ.). այ, աղէ :

> **ohe, jam satis est.** շատ է, դադարեալ :

Oho (ճջբ.). ո՛վ, ո՛ր, բարէ :

Oi ! (ճջբ.). ո՛հ, վա՛յ ինձ, եղուկ, բարէ :

Olea-ae (էդ.). ձիթենի, ձէթ, ձիթապտուղ :

Oleáceus-ea-eum (աժ.). իւղալից, իւղաթուրմ :

Oleágineus-ea-eum } **աժ.** նման

Oleáginus-na-num } **ձիթապտղոյ, թուխ կանաչ :**

Oleáris-re կամ } **աժ.** իւղալից,

Oleárius-ia-ium } **իւղաթուրմ :**

> **vas oleárium.** անօթ ձիթոյ, կամփսակ շեշ իւղոյ :

Oleárius-rii (ար.). վաճառական ձիթոյ :

Oleáster-tri (ար.). մոլաձիթենի, ձիթենի վայրենի :

Oléitas-tátis (էդ.). կութք ձիթոյ :

Oleus-éntis (էյժ.). անուշահոտ, խնկիչ :

> **bene oleus.** անուշաբոյր, հոտեղ :

> **male oleus.** ժանտահոտ, չարահոտ, շարաւահոտ :

Oleo-es-lui-litum-ére (չդ.). անուշանամ, հոտ անոյշ բուրեմ, գիտակ լինիմ, գիտեմ :

> **bene oleo.** անուշահոտ լինիմ, բուրեմ հոտ անուշութեան :

> **male oleo.** հոտիմ, չար հոտ բուրեմ, նեխիմ :

> **nihil oleo.** անհոտ լինիմ, առանց հոտոյ եմ :

Oleósus-sa-sum (աժ.). իւղալից, պարարտ, գէր, յոյր :

Oleráceus-ea-eum (աժ.). խոտեղէն, բանջարեղէն :

Oléscó-scis-scere (չդ.). աճեմ, գարգանամ, բազմանամ :

Olétum - li (չդ.). ձիթաստան, ձեմիշ, ապահարանոց :

Oleum-ei (չդ.). ձէթ, իւղ :

> **oleum et óperam perdo.** 'ի հուր գզեմ, 'ի ջուր աղամ, աղիւս լուանամ, 'ի զուր ջանամ, զհոգմն արածեմ, տարապարտուց աշխատիմ :

Olfácio (նրգ. Fácio արժ.) } **հո-**

Olfácto (նրգ. Facto արժ.) } **տոտիմ, 'ի վեր հանեմ, յայտնեմ, յառաջագոյն իմանամ, կանխաւ իրազգած լինիմ :**

Olfactátus-ta-tum (անց. դրք.). **Տես Olfácto.**

Olfactórium-rii (չդ.). փուռջանուշահոտ ծաղկանց :

Olfactus - ta - tum (անգ. ԴՐԲ.).
Տես Olfacio.
Olfactus-us (ար.). հոտոտուճին,
հոտոտեղիք, ունչք :
Olidus-da-dum (ած.). հոտեղ,
անուշահոտ, չարահոտ, ժան-
տահոտ :
Oligarchia-ae (եգ.). սակաւ ա-
րանց իշխանութիւն, սակաւ-
ապետութիւն :
Olim (ՎԷ.). երբեմն, յառաջ ժա-
մանակաւ, կանխաւ, յառա-
ջագոյն :
» olim cum. յորժամ, մինչ, իբ-
րեւ, իբրու :
» si olim. եթէ բնաւ երբեք :
Oliator-óris (ար.). պարտիզպան,
պարտիզարար :
Olitórius-ia-ium (ած.). պարտի-
զական :
Oliua - ae (եգ.). ձիթապտուղ,
ձէթ, ձիթենի :
Olivans-ántis (ած.). կթող ձի-
թոյ :
Olivárius-ia-ium (ած.). ՚ի գոյն
ձիթապտուղ :
Olivétum-ti (չլտ.). ձիթաստան,
պարտէզ ձիթենեաց :
Olivifer-vífera-rum (ած.). բերրի
ձիթենեօք :
Olivítas-tátis (եգ.). կութք ձի-
թոյ :
Olivitor - óris (ար.). կթող ձի-
թենեաց :
Olivum-vi (չլտ.). ձէթ, իւղ :
Olla-ae (եգ.). պոյսն, խեցի :
Olláris - re (ած.). պահեալ ՚ի
պուտան :

Ollúla-ae (եգ.). պոյսն փոքրիկ,
պուտուկ :
Olor-óris (ար.). կարապ, ձկնա-
քաղ, պոր, նեխ, ժանտահո-
տութիւն :
Olórifer - ífera - íferum (ած.). լի
ձկնաքաղօք :
Olorinus-na-num (ած.). կարա-
պի, ձկնաքաղի :
Olus-leris (չլտ.). բանջար, դա-
լարի, խաւարտ, կաղամբ,
չաղգամ :
Olúscula-lórum (չլտ.). մանրա-
խոտք դալարիք :
Olympia - iórum (չլտ.). Ոլիմ-
պիադ, մրցամարտք, ըմբշա-
կան մրցութիւնք, ըմբշա-
մարտք :
Olympíacus-ca-cum (ած.). ոլիմ-
պիական, ըմբշական :
Olympias - íadis (եգ.). Ոլիմ-
պիադ, ըմբշամարտք, քառա-
մեայ ժամանակ առ (Յոյնս :
Olympicus-ca-cum }
Olympius-ia-ium } ած. ոլիմ-
պիական, ըմբշական :
Olympiónices-ae (ար.). յաղթող
ըմբշական մրցութիւնս :
Omásum-si (չլտ.). նուրբ աղիք,
փոքր ընդերք, փորոտիք :
Omen-minis (չլտ.). ըղձութիւն,
գուշակութիւն, նշանակ :
» bonum omen. աւետիք բա-
րեաց, խնդութիւն, օրհնու-
թիւն :
» malum կամ triste omen. չա-
րիք, աղէտք, թշուառութիւն :
» quod Dii omen avértant. զոր

դիք մի՛ արասցեն, Օն անդր,
փարգաստ, ՚ի բաց տա՛ր, քա՛ւ
և մի՛ լինցի :

Ometis-tidis (իգ.) . գօտի ուս ընդ
անութ ածեալ :

Ominatio - ónis (իգ.) . հմայու-
թիւն, ըղձութիւն, դիւթու-
թիւն, գուշակութիւն :

Ominátor-óris (ար.) . իղձ, կիւս,
հաւադէտ, հաւահմայ, քաղ-
դեայ, ըղձապատուճ, դիւթ,
Ominor-náris-nátus-nári (հար.) .
հմայեմ, ըղձանամ, յառաջա-
գոյն գուշակեմ, յառաջահայ-
եաց լինիմ :

Ominóse (Վլէ.) . աղետիւք, ցաւ-
ագին նշանօք :

Ominósus-sa-sum (աթ.) . մահա-
բեր, եղեռնաւոր, տխրական :

Omissus - sa - sum (անց. դրէ.) .
Տես Omitto.

Omitto (նրգ. Mitto արժ.) . ՚ի բաց
թողում, զանց առնեմ, դա-
դարիմ, կասիմ, թոյլ տամ
երթալ :

Omicárpus-pa-pum (աթ.) . քա-
ղիչ, կթող ամենայն պտղոց :

Omnifáriam (Վլէ.) . ամենայն ու-
րեք, այլ և այլ օրինակօք :

Omnifer-nifera-rum (աթ.) . որ
կրէ զամենայն, ամենակալ :

Omnígenus-na-num (աթ.) . այլ
և այլ, ազգի ազգի, պէսպէս :

Omnímode }
Omnímodis } Վլէ. պէսպէս օրի-
Omnímodo }

նակաւ, ամենայն իրօք, գու-
նակս գունակս :

Omnímodus-da-dum (աթ.) . պէս-
պէս, ազգի ազգի, այլ և այլ,
գունակ գունակ :

Omníno (Վլէ.) . ամենևին, հա-
մակ, բնաւ, ապաքէն ցաղաք,
խապառ, ստուգիւ, արդարև :

Omníparens-éntis (աթ.) . ամե-
նաբեր, ամենաբոյս :

Omnípotens - éntis (աթ.) . ամե-
նազօր, ամենակար :

Omnípoténtia-ae (իգ.) . ամենա-
կարութիւն, ամենակար՝ ա-
մենազօր զօրութիւն :

Omnis-ne (աթ.) . ամենայն, հա-
մօրէն, ողջ, բովանդակ, որ և
իցէ, ո և պէտ, իւրաքանչիւր,
անձնիւր :

Omnítuens-ntis (աթ.) . ամենա-
տես, ամենահայեաց, ամենա-
խնամ :

Omnívagus-ga-gum (աթ.) . թա-
փառական, մոլորական, ընդ-
վայրազնաց :

Omnívolus-la-lum (աթ.) . ընդ
բնաւս սլացող, թուչող :

Omnívorus-ra-rum (աթ.) . ամե-
նակեր :

Omphácinus-na-num }
Omphácius-ia-ium } աթ. փոքր
մի թթու՝ կծու, թթուենի,
գիտորահամ, թթուահամ :

Omphácium - cii (չդ.) . ազոս,
ազոխաջուր :

Onager-gri }
Onagrus-gri } ար. ցիռ, իշապայր,
բարան, քարընկէց մեքենայ :

Onerárius-ia-ium (աթ.) . բեռնա-
բարձ, բեռնակիր :

·Onero-ras-ávi-átum-áre (նրգ·). բեռինս կապեմ, ծանրացուցանեմ, աղխաղխեմ, ծանրաբեռնեմ :

» ónero annónam. աճեցուցանեմ զգինս նպարի :

» ónero maledictis. թշնամանալից առնեմ, նախատեմ :

·Onerósus-sa-sum (- ósior) աթ· ծանրակիր, ծանրաբեռն, ծանրատաղտուկ, դժուարակիր, ձանձիր :

·Onomatopéia-ae (եգ·). կազմութիւն անուանց 'ի նմանութենէ ձայնից :

·Ontología - ae (եգ·). էախօսութիւն, էից ճառք, էագիտութիւն :

·Onus-neris (չգ·). ծանրութիւն, կշիռ, բեռն, աղխ, խոստուճն, պաշտօն, գործ, տաղակութիւն, տառապանք :

·Onústus-ta-tum (աթ·). ակաղձուն, բեռնաւոր, աղխաղխեսսլ :

·Onyx-ychis (ար· et եգ·). եղունգն, եղնգնաքար, քաղկիդեան ակատ, պղնձաքար :

Opa-ae } եգ· որմածակ :

Ope-es }

·Opácitas - tátis (եգ·). աղօտութիւն, մթութիւն, խաւար, աղջամուղջ, հովանի, ստուեր :

·Opáco-cas-ávi-átum-áre (նրգ·). հովանի առնեմ՝ լինիմ, հովանաւորեմ, հովանացուցանեմ, մթացուցանեմ, ստուերացուցանեմ :

·Opácus-ca-cum (-ácior-cissimus) աթ·. աղօտ, խաւարին, մթին, հովանաւոր, աղջամուղջին :

·Opalus-li (ար·). ովպաղ, հնդիկակն, արեակն, քար աղնիւ, ակն պատուական :

·Opélla - ae (եգ·). փոքր գործ, դոյզն աշխատութիւն :

·Opera-ae (եգ·). գործ, վաստակ, աշխատութիւն, հնարք, դարման, առօրեայ վարձք, գործաւոր, վաստակաւոր :

» obútor óperam. ընդ վայր ջանամ, 'ի զուր վաստակիմ, յանօգուտս աշխատիմ :

» óperam do rei. ձեռն 'ի գործարկանեմ, ձեռնարկեմ, պարակիմ :

» do óperam praeceptóri. ուշունիմ բանից ուսուցչի :

» datâ kâf deditâ óperâ. կամակարմնօք, 'ի կամակարուց, խորհրդով :

» meâ óperâ. 'ի պատճառս իմ, իմ պատճառաւ :

» óperae prétium est. յօգուտ լինի, օգտէ, օգնէ :

·Operária - ae (եգ·). բող, պոռնիկ, աղիճ :

·Operárius-ii (ար·). գործաւոր, վաստակաւոր, սատար, մշակ, հողագործ :

·Operárius-ia-ium (աթ·). գործօն, վաստակասէր :

» operárius dies. օր գործոյ, աւուրք արգոյք :

» operárius lapis. քար ողորկելի :

Operatio-ónis (իգ․)․ գործ , ա-
րար , վաստակ , պատարագ ,
դոհ :
Operátus-ta-tum (անց․ րբ․)․
Տես Operor․
Operculátus-ta-tum (անց․ րբ․)․
Տես Opérculo․
Opérculo-las-lávi-látum-láre
(նրգ․)․ խփեմ , կափուղանեմ :
Opérculum-li (չլտ․)․ խուկին , կա-
փարիչ , ծածկիչ :
Operiméntum-ti (չլտ․)․ ծած-
կոյթ , նուարտան :
Opério-is-rui-rtum-íre (նրգ․)․
ծածկեմ , սքողեմ , պատրուա-
կեմ , թարուղանեմ , ընդ շտես
առնեմ :
Operor-ráris-rátus-rári (հար․)․
գործեմ , վաստակիմ , պարա-
պիմ , ուշ ունիմ , պատաղեմ ,
պատկառ կամ :
› óperor liberálibus stúdiis․ ընդ
ուսուցմն զբանաստիկոսաց ընդ-
ելանեմ :
Operóse-ósius (Վբ․)․ բազում
հաւաստեալ , մեծաւ աշխա-
տութեամբ , ճշգիւ գտակաւ :
Operósitas-tátis (իգ․)․ աշխա-
տութիւն , վաստակ , ճգնու-
թիւն :
Operósus-sa-sum (- ósior-sissi-
mus) ած․ գործօն , վաստա-
կաւոր , ժիր , դժուարին , դժըն-
դակ :
Opérte (Վբ․)․ գաղտ , գաղտուկ ,
'ի ծածուկ , ծածկարար :
Opertórium-rii (չլտ․)․ ծած-
կոյթ , գերեզման , շիրիմ :

Opértum-ti (չլտ․)․ խորհուրդ ,
գաղտնիք , ծածուկք :
› opérta-lórum․ պատգամք դից ,
հրամանք պատասխանույ :
Opértus-ta-tum (անց․ րբ․)․ Տես
Opério․
Opértus-us (ար․)․ ծածկուցն ,
ծածկոյթ :
Opes-opum (իգ․)․ ինչք , ստա-
ցուածք , գոյք , մեծութիւնք ,
մթերք , կարողութիւնք , զօ-
րութիւնք :
Ophítes-tae (ար․)․ օձակուճ , օ-
ձաքար :
Ophiúchus-chi (ար․)․ օձակալ՝
աստեղատուն :
Ophthalmía-ae (իգ․)․ աչացաւ :
Ophtálmicus-ci (ար․)․ բժիշկ ա-
չացաւի , ակնարոյժ :
Opicus-ca-cum (ած․)․ տղէտ ,
անգէտ , տխմար , խակ , տմար-
դի , զազիր , աղտեղի :
Opifer-ifera-iferum (ած․)․ օգնա-
կան , ձեռնտու :
Opifex-ificis (ար․)․ ձեռագէտ ,
արուեստագէտ , գործիչ , ճար-
տար :
Opificium-cii (չլտ․)․ գործ , գոր-
ծած , արարուած , յօրինուած ,
ձեռագործ :
Opificius-cia-cium (ած․)․ ճար-
տարագործ , արուեստական :
Opílio-ónis (ար․)․ խաշնարած ,
խաշնարաման , տուարածա-
կան հովիւ :
Opíme (Վբ․)․ աւագօրէն , առա-
տագոյնս , առատապէս :
Opímitas-tátis (իգ․)․ առատու-

թիւն, յորդութիւն, յգփու-
թիւն, մթերք, ընչաւէտու-
թիւն :

Opimo-mas-mávi-mátum-máre
(նրգ.) . պարարեմ, ընչաւէտ
գործեմ, մեծացուցանեմ :

Opimus-ma-mum (-mior-míssi-
mus) ած. գէր, յոյր, առատ,
պարարտ, արգասաւոր, բերրի,
պտղաբեր :

Opinábilis-le (ած.) . հաւանա-
կան, երկբայական, կուուական :

Opinatio - ónis (խգ.) . կարծիք,
խորհուրդ, միտք :

Opináto (Վք.) . հաւանական
կարծեօք, հանձարով, խոր-
հրդով :

» nec opináto. յեղակարծուքն,
յայլակարծուց :

Opinátor-óris (ար.) . կարծող :

Opinátum - ti (չգ.) . կարծիք,
խորհուրդ, միտք :

» ex opináto. ըստ կարծեաց,
հաւանական կարծեօք, 'ի
կարծ :

Opinátus-ta-tum (անց. դրք.) .
Տես Opinor.

» nec opinátus. անյուսական,
յանկարծադործ :

Opinátus-us (ար.) } կարծ, կար-
Opinio-ónis (խգ.) } ծիք, միտք, խորհուրդ :

» celerius opiniónē. երագա-
դոյն քան զխորհուրդ մտաց :

» est ejus opiniónis. այնպէս
կարծէ, զնոյն կարծիս ունի :

» in ea opiniónē est. զայն կար-
ծիս 'ի մտի եղեալ է :

Opiniósus-sa-sum (-sissimus)
ած. կարծական, երկբայական,
հաւանական :

Opínor-náris-nátus-nári (հար.) .
կարծեմ, խորհիմ, կարծիս 'ի
մտի ունիմ, համարիմ, հա-
շուհիմ, վարկանիմ, նկարեմ 'ի
մտի :

Opípare (Վք.) . առատագոյնս,
առատապէս, շքեղութեամբ :

Opíparus-ra-rum (ած.) . մեծաս-
պաս, մեծապայծառ, շքեղ,
փառաւոր, առատ :

Opitulátio-ónis (խգ.) . օգնակա-
նութիւն, ձեռնտուութիւն,
օգնութիւն, սատարութիւն :

Opitulátor-óris (ար.) . ձեռնտու,
օգնական :

Opítulor-láris-látus-lári (հար.) .
օգնեմ, օգնական՝ ձեռնտու
լինիմ, սատարեմ :

Opium-ii (չգ.) . մեկոնիոն, ա-
փիոն, կաթն մեկոնի :

Opobálsamum-mi (չգ.) . ապա-
բալսամովն, ապրասամ :

Opórtet-ébat-órtuit (դճգ.) . հարկ
է, պարտ է, պարտ և պատ-
շաճ է, 'ի դէպ և ըմբոն է :

Oppedo-di (նրգ. Pedo-dis արճ.) .
այսպն առնեմ, այսպանեմ, կա-
տակեմ, թշնամանեմ, նախա-
սեմ :

Oppérior-iris-értus-íri (հար.) .
սպասեմ, կամ մնամ, պին ու-
նիմ :

Oppetó (նրգ. Peto արճ.) . ընդ
առաջ երթամ՝ ելանեմ, պա-
տահիմ :

> oppeto mortem. 'ի մահ գի-
մեմ :

Oppexus-us (ար.) . հիւսք վար-
սից, մազք յարդարեալք սան-
դրով :

Oppico (նրգ. Pico արձ.) . ծեփեմ
կարածիւթով, ձիւթեմ :

Oppidaneus-ea-eum (աժ.) . ամ-
րական, ինքնօրէն աղիկամի,
քաղաքային :

Oppidanus-ni (ար.) . բնակիչ ամ-
րոցի, բերդնորդի, դաւառա-
կից, քաղաքացի :

Oppidatim (Վք.) . ամրոցէ յամ-
րոց, քաղաքէ 'ի քաղաք :

Oppido (Վք.) . բազում, յոյժ ,
կարի, մեծապէս, ապաքէն,
ստուգիւ, ճշմարտիւ, ամենե-
ին, համակ :

> oppido pauci. յոյժ սակաւ-
թիւք, սակաւագոյնք :

Oppidulum-li (չլտ.) . ապարակիկ,
չէն, ամրոց փոքր, գիւղ փոք-
րիկ :

Oppidum-di (չլտ.) . ամրոց, բերդ,
դղեակ, գաւառ, երկիր, քա-
ղաք :

Oppignero (նրգ. Pignero արձ.) .
դնեմ 'ի գրուի, գրաւական
տամ :

Oppilatus-ta-tum (անց. դրէ.) .
Տես Oppilo.

Oppilo (նրգ. Pilo արձ.) . խնում
զանցս, առականեմ, կափու-
ցանեմ, խփեմ :

Oppleo-es-évi-étum-ére (նրգ.) .
լնում, լցուցանեմ, ամանեմ,
զեղում, առականեմ, խնում :

Opplétus-ta-tum (անց. դրէ.) .
Տես Oppleo.

Oppóno (նրգ. Pono արձ.) . ընդ-
դէմ դնեմ, ընդ միմեանս հար-
կանեմ, յանդիման կացուցա-
նեմ, առաջի արկանեմ :

Opportúne-nius-nissime (Վք.) .
'ի դէպ ժամանակի, 'ի ճահ,
լստ պատշաճի :

Opportúnitas-tátis (եգ.) . դէպ
ժամանակ, պատեհութիւն,
պարագ, դիւրութիւն, շահ,
օգուտ :

Opportúnus-na-num (-nior-nis-
simus) աժ. պատեհ, պատ-
շաճ, դիպօղ, դիւրին, օգտա-
կար, յաջող :

Oppositio-ónis (եգ.) . ընդդիմու-
թիւն, հակառակութիւն,
չմիաբանութիւն :

Oppósitus-ta-tum (անց. դրէ.) .
Տես Oppóno.

Oppósitus-us (ար.) . ընդդէմդար-
ձութիւն, յառաջադրութիւն :

Opprèssio-ónis (եգ.) . հարստա-
հարութիւն, պաշարումն,
բռնաբարութիւն, բուռն զօ-
րութիւն :

Opprèssor-óris (ար.) . հարուստ,
բռնաւոր, կործանիչ, քանդիչ :

Opprèssus-sa-sum (անց. դրէ.) .
Տես Opprimo.

Opprèssus-us (ար.) . բռնաբարու-
թիւն, հարստահարութիւն,
բուռն զօրութիւն, պաշա-
րումն :

Opprimo (նրգ. Premo արձ.) . կո-
խեմ, հարստահարեմ, ընկճեմ,

- ճնշեմ, կոխան առնեմ, սաստկացուցանեմ :
- Opprobratio-ónis (եգ.). յանդիմանութիւն, կշտամբանք, նախատինք, դարովանք, թշնամանք :
- Opprobrium - rii (չդ.). ամօթ, նախատինք, ծանականք, թըշնամանք, հպերանք :
- Oppróbro-ras-rávi-rátum-ráre (նրգ.). կշտամբեմ, յանդիմանեմ, սողտանեմ, դարովեմ, թշնամանեմ, նախատեմ, արհամարհեմ :
- Oppugnatio-ónis (եգ.). յարձակումն, արշաւան, կռիւ, մարտ :
- Oppugnator-óris (ար.). յառաջամարտիկ, յարձակող, հակառակամարտ, ախոյեան :
- Oppugnatorius - ia - ium (աթ.). ախոյանական, խիզախական, դիմակաց :
- » res oppugnatoriae. կարևոր գործիք յարձակման :
- Oppugno (նրգ. Pugno արմ.). 'ի դիմի հարկանիմ, յարձակիմ, դիմեմ, խաղամ, արշաւեմ, գրոհ տամ, խուժեմ :
- Opputo (նրգ. Puto արմ.). շուրջ յատանեմ, քշտեմ զոստս :
- Ops-pis (եգ.). զօրութիւն, ոյժ, կար, ինչք, մեծութիւն, օգնութիւն, սատարութիւն :
- Optabilis - le (-bílitor) աթ. ցանկալի, փափաքելի, բաղձալի, անձկալի :
- Optabiliter-filius (Աք.). մեծաւ տենչանօք, յոյժ եռանդեամբ :
- Optans-ántis (էթ.). ցանկացող, փափաքող :
- Optátio-ónis (եգ.). ընտրութիւն, ընտրելութիւն, ազնիւ մասն, ընտրանք :
- Optativus modus-di (ար.). բղձական պայման բայից :
- Optáto (Աք.). մեծաւ ցանկութեամբ, սաստիկ եռանդամբ, անձկաւ :
- Optátum-ti (չդ.). ցանկութիւն, փափաք, բաղձանք, անձուկ, իղձք, տենչանք :
- Optátus-ta-tum (աից. րրէ.). Տես Opto.
- Optátus-ta-tum (- tior-tíssimus) աթ. փափաքելի, ցանկացեալ, ազնիւ, ընտիր, սիրելի :
- Optice - es (եգ.). տեսագիտութիւն, տեսաբանութիւն :
- Optimátes-átum կամ - tium (ար. et եգ.). աւագանի, մեծաւ մեծք, ճոխք, ազատանի, ոստանիկք :
- Optime (Աք.). կարի բարւոք, սքանչելապէս, լաւագոյն, 'ի դէպ ժամանակի, 'ի ճահ, բարի յոյժ :
- Optimus - ma - mum (աթ.). ազնուագոյն, լաւագոյն, ամենաբարի, կատարեալ, ընտիր, հոյակապ :
- Optio-ónis (եգ. et ար.). ընտրելութիւն, ընտրութիւն, ընտրանք, օգնական, ձեռնտու, ետեղապահ, տեղակալ :
- Optionátus-us (ար.). ետեղապահութիւն, տեղակալութիւն :

Optivus-va-vum (աժ․)․ ընտիր, ընտրեալ, որդեգիր, յորդէզիրս առեալ :

Opto-tas-távi-tátum-táre (նրգ․)․ ցանկամ, տենչանամ, բաղձամ, փափաքիմ, ըղձանամ, կամիմ :

Opulens-éntis (աժ․)․ մեծատուն, ընչաւէտ, ընչաշատ :

Opulénte-tius } ՎՔ․ սււապօրէն,
Opulénter } շքեղութեամբ, առատագոյնս :

Opuléntia-ae (եգ․)․ մեծութիւն, ընչաւէտութիւն, մթերք :

Opulénto - tas - távi - tátum - táre (նրգ․)․ ընչաւէտ գործեմ, մեծացուցանեմ :

Opuléntus-ta-tum (-tior - tíssimus) աժ․ ընչաշատ, ընչաւէտ, մեծատուն :

Opulus-li (ար․)․ կարծր լօշտակ, կարճաբերձ հացի :

Opus-peris (չգ․)․ գործ, վաստակ, արարուած, աշխատութիւն :

> opus est. հարկ է, պարտու պատշաճ է, ՚ի դէպ է :

> opus est mihi. պէտք են ինձ, կարևոր համարիմ :

Opúsculum - li (չգ․)․ մատեան փոքրիկ, մատենիկ :

Ora-ae (եգ․)․ ծագ, ծայր, ժապաւէն, վերջք, սպառուած, սահման, եզր, կողմն, զաւառ, երկիր :

Oráculum - li (չգ․)․ պատգամ զից, վճիռ, հրաման պատասխանույ :

Oraméntum-ti (չգ․)․ աղօթք, խնդրուածք, աղաչանք, պաղատանք, աղերսանք :

Orária navis-is (եգ․)․ նաւ փոքրիկ որ քերէ առ ափամբք :

Orárium-ii (չգ․)․ ուրար, թաշկինակ, վարչամակ :

Orátio-ónis (եգ․)․ ծառ, խօսք, հրապարակախօսութիւն, աղօթք, խնդրուածք, պաղատանք :

> orátio númerois astricta. երգ վիպասանաց՝ թուելեաց, վիպասանութիւն, բանաստեղծութիւն, քերթութիւն, տաղաչափութիւն, մրմունջ :

Oratiúncula-ae (եգ․)․ համառօտ ծառ, կարճառօտ բանք :

Orátor-óris (ար․)․ հրապարակախօս, ճարտարախօս, խօսելի, խօսնակ, հրէշտակ, դիսպան :

> cathedrarius orátor. այր ճարտարարան, ուսուցիչ ճարտարախօսութեան :

Oratórie (ՎՔ․)․ իբրև զճարտարախօս ոք, ճարտարարան բանիւք :

Oratórium-ii (չգ․)․ աղօթանոց, տաճար, տուն աղօթից :

Oratórius-ia-ium (աժ․)․ ճարտարախօսական, հրապարակախօսական :

Orátrix-ícis (եգ․)․ կին աղօթական՝ ճարտարախօս :

Orátum-ti (չգ․) } աղօթք, աղաչանք,
Orátus-us (ար․) } խնդրուածք, պաղատանք, աղերսանք :

Orátus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.). Տես
Oro.

Orbátio - ónis (ԷՔ.). զրկումն ,
լոկութիւն , պակասութիւն :

Orbátor-óris (ար.). պակասեցուցիչ ,
զրկիչ , մերժիչ :

Orbátus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.). Տես
Orbo.

Orbiculátim (ՎԷ.). շուրջանակաւ ,
շրջելով , ընդ ոլորտս :

Orbiculátus-ta-tum (աժ.). բոլորչե ,
գնդաձև , բոլորակ :

Orbículus-li (ար.). ճախարակ ,
խեց , անիւ փոքրիկ :

Orbicus-ca-cum (աժ.). բոլորակ ,
բոլորակաձև , բոլորչե , գնդական :

Orbífico - cas - cávi - cátum - cáre
(ՆԷՔ.). զրկեմ , վրիպեցուցանեմ ,
մերկացուցանեմ :

Orbis-is (ար.). բոլորակ , շրջանակ ,
հողազունդ , աշխարհ , երկրագունդ ,
գունդ :

» orbis signifer. կենդանաբեր ,
զոդիակոս :

» orbis lácteus. ծիր կաթին ,
յարդգող :

» orbis terrárum. աիեղերք , աշխարհ
ամենայն , երկիր :

» orbis astrórum. զնացք լուսաւորաց ,
ընթաց գնացից աստեղաց :

» in orbem. շուրջանակի , շուրջանակաւ ,
կարգաւ , կարգ ըստ կարգէ , մի
զմիոյ կնի :

Orbita-ae (ԷՔ.). շրջան գնայուն
աստեղաց , հետք անուռոյ , ճանապարհ
կառաց :

Orbitas-tátis (ԷՔ.). Լոկութիւն ,
որրութիւն , այրութիւն , զրկումն :

Orbo-bas-ávi-átum-áre (ՆԷՔ.).
զրկեմ , վրիպեցուցանեմ , մերկացուցանեմ :

Orbus-ba-bum (աժ.). ամուլ , անծնունդ ,
անզաւակ , որք , անորդի ,
զրկեալ , թափուր , լոկ :

» orbis áltero lúmíne. միականի ,
շէլ :

» orbis lúminibus. կոյր , զաշացու :

Orca-ae (ԷՔ.). դելփին ձուկն ,
թակոյկ , կուժ , սրուակ , սափոր :

Orchéstra - ae (ԷՔ.). կաքաւարան ,
ճերակոյտ , աստեանկալք :

Orchis-itis կամ }
Orchíta-ae }
Orchites-tis } ԷՔ. բոլորչե ձի-
Orchítis-tis }
[Թապտուղ :

Orciniánus-na-num } աժ. դժոխս-
Orcinus-na-num } կան ,
անդնդային , գերեզմանական ,
սանդարամետական :

Orcula-ae (ԷՔ.). փոքրիկ սափոր ,
խաւեակ , քսեստ :

Orcus-ci (ար.). սանդարամետք ,
դժոխք , զեհն , տարտարոս :

Orcýnus-ni (ար.). թիւնոս ձուկն :

Ordinárie (ՎԷ.). բազում անգամ ,
ստէպ , ըստ կարգի՝ սովորութեան :

Ordinárius-ia-ium (աժ.). կարգաւոր ,
սովորական , ընդեւանական :

Ordinátio } Տբ. կարգաւ, կա-
Ordinátim }

նոնեալ պայմանաւ :

Ordinátio-ónis (եփ.). կարգ, կա-
նոն, կարգաւորութիւն, յո-
րինուած, ձեռնադրութիւն :

Ordinátor - óris (ար.). կարգիչ,
ուղղիչ, վարիչ :

Ordinátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Ordino.

Ordinátus-ta-tum (-tior - tíssi-
mus) ած. կարգաւոր, կանո-
նեալ, յորինեալ, համեմատ,
ճշգրիտ :

Ordino-nas-ávi-átum-áre (նրգ.).
կարգեմ, կարգաւորեմ, յար-
դարեմ, կազմեմ, ձեռն դնեմ :

Ordior-iris, orsus-iri (հար.). ան-
կանեմ, ուստայնանկեմ, սկսա-
նիմ, սկիզբն առնեմ, ձեռն 'ի
գործ արկանեմ :

Ordo - dinis (ար.). կարգ, կար-
գաւորութիւն, յորինուած,
յորինուածութիւն, յարդա-
րումն, կարգումն, դաս, շար,
տողան, ժողով, աստիճան,
պայման, որպիսութիւն :

> ordo equéster. կարգ ասպե-
տաց, ասպետութիւն :

> ordo amplísimus. ծերակոյտ,
սինկղիտոս, խորհրդականու-
թիւն, ատենակալք, ծերք,
կարգ սինկղիտիկոսաց :

> homo mei órdis. մարդ հա-
ղորդակից իմոյ պայմանի կե-
նաց :

Oréas-adis (եփ.). Որիադ, յաւ-
էրժահարան լերանց :

Orgánicus-ca-cum (ած.). գոր-
ծանական, գործիական, գոր-
ծիաւոր :

Orgánicus - ci (ար.). երգիոնա-
հար, նուագածու եկեղեցւոյ :

Organum-ni (չգտ.). գործի, մե-
քենայ, փանդիոն եկեղեցւոյ,
երգիոն :

> órganum pneumáticum. նրւ-
ագարան բերանոյ, երգիոն :

Orgia-iórum (չգտ.). տոնք սպան-
դարամետական պաշտամանց,
զինարբուք, շուայտութիւն :

Orichálcum - ci (չգտ.). արոյր,
պղինձ ծխեալ :

Oricílla - ae (եփ.). փոքրիկ ա-
կանջք :

Oriens-éntis (բջծ.). ծագող :
> sol óriens. արեգակն ծագեալ,
ծագումն արևու :

Oriens-éntis (ար.). ելք արևու,
արևելք, արևելակողմն, արև-
ելեան կողմն աշխարհի :

Orientalis-le (ած.). արևելեայ,
արևելեան :

Originátio-ónis (եփ.). ստուգա-
բանութիւն, ստուգախօսու-
թիւն :

Origo-ginis (եփ.). սկսուած, ծա-
գումն, սկիզբն, ազգատոհմ,
սերունդ :

Orion-ónis (ար.). Այկ՝ աստե-
ղատուն :

Orior-iris, ortus-iri (հար.). ծնա-
նիմ, 'ի լոյս գամ, սկիզբն առ-
նեմ՝ առնում, սկսանիմ, ծա-
գեմ, ծայրս արձակեմ, ելանեմ,
բղինեմ :

Oriúndus-da-dum (ած.)․ բնակ,
սերեալ, ծագեալ, ծնեալ :

Ornaméntum - ti (չգ.)

Ornátio-ónis (էգ.) } զարդ,
զարդարանք, պճնանք, պա-
ճուճանք, միանշան հանդերձ,
զինանշան :

Ornâte-tius-tissime (Վէ.)․ վայե-
լուչս, գեղեցիկս, զարդուք :

Ornátor-óris (ար.)․ զարդարիչ,
պճնող, պաճուճող :

Ornátrix-rícis (էգ.)․ կին զար-
դարիչ :

Ornátus-ta-tum (անց. ԴԷ.)․
Տես Orno.

Ornátus-ta-tum (- tior-tissimus)
ած. պաճուճազարդ, զարդա-
րուն, պատշաճ, լին, առատ,
հոգացեալ, պատրաստեալ :

Ornátus-us (ար.)․ զարդ, զար-
դարանք, պաճուճանք, պրճ-
նանք, հանդերձանք, կազմած,
զգեստ :

Orneus-ea-eum (ած.)․ հացեաց :

Ornithias-iae (ար.)․ արևմտեան
հողմ, հիւսիսի, հողմ հիւսի-
սային :

Ornithobosción-scíi (չգ.) } վան-

Ornithon-thónis (ար.) } ղակ
մեծ, հաւատուն :

Orno-nas-ávi-átum-áre (ՆԷԳ.)․
զարդարեմ, պաճուճեմ, յօ-
րինեմ, պճնեմ, յարդարեմ,
հանդերձեմ, կազմեմ, հայ-
թայթեմ :

› beneficiis orno. բարերարեմ,
երախտիս առնեմ, ընում բա-
րեօք :

› divítiis orno. ընչաշատ գոր-
ծեմ, մեծացուցանեմ յոյժ
յոյժ :

› láudibus orno. գովեմ, բարձր
առնեմ գովութեամբ, դրուա-
տեօք պարարեմ :

Ornus-ni (էգ.)․ վայրենի հացի :

Oro-ras-rávi-rátum-ráre (ՆԷԳ.)․
աղաչեմ, խնդրեմ, հայցեմ,
մաղթեմ, ժտեմ :

› oro auxiliium. խնդրեմ օգնա-
կանութիւն սատարութեան :

› oſo causam. դատ վարեմ
դնեմ :

Orphanotrophíum - phii (չգ.)․
որբանոց :

Orphanus-na-num (ած.)․ որբ :

Orsa-sórum (չգ.)․ սկսուածք,
սկզբունք, հնարք, Զանք :

Orsus-sa-sum (անց. ԴԷ.)․ Տես
Ordior.

Orsus-us (ար.)․ սկսումն, սկիզբն,
սկսուած :

Orthodóxus-xa-xum (ած.)․ ուղ-
ղափառ, ճշմարտահաւատ :

Orthogónius-ia-ium (ած.)․ ուղ-
ղանկիւնի :

Orthográphia-ae (էգ.)․ ուղղա-
գրութիւն, ծրագիր բարձրու-
թեան շինուածոց :

Orthopnoéa-ae (էգ.)․ շնչարգե-
լութիւն :

Orthopnoícus-ca-cum (ած.)․ շնչ-
արգել, ոգեսպառ :

Ortívus-va-vum (ած.)․ արևե-
լեան, արևելեայ, ծագող :

Ortus-ta-tum (անց. ԴԷ.)․ Տես
Orior.

Ortus - us (ար.)։ Ճնունդ, ծագումն, սկիզբն, կլք արեգական, արևելակողմն, արևելք։

» **ortus siderum**. կլք աստեղաց։

Oryza-ae (խ.)։ որիզ։

Os, oris (չղ.)։ բերան, երակք, գետախառնունք, դէմք, կերպարանք, երեսք, տեսիլ։

» **os Tiberis**. գետախառնունք

Տիրերիս գետոյ։

» **os durum, durissimum**. լրբենի երեսք, լրբութիւն, լարշութիւն։

» **os molle**. ամօթղաձութիւն, պարկեշտութիւն։

» **uno ore**. ընդ մի բերան, միաբարբառ, միաձայն բարբառով։

» **in ore sum, versor**. ընդ բերանս զամ՝ ածիմ, հռչակիմ, համբաւիմ։

Os-sis (չղ.)։ ոսկր։

» **ossa**. կորիզք, կուտք, հատք։

Oscillatio-ónis (խ.)։ յակուրջի, կախաղանաւ խաղ, ճօճումն։

Oscillo-las-lávi-látum-láre (չղ.)։ ճօճիմ, տատանիմ, կախաղանաւ խաղ խաղամ։

Oscillum-li (չղ.)։ փոքրիկ բերան, կախաղանաւ խաղ, յակուրջի, պաճուճապատանք։

Oscinum-ni (խ.)։ հաւահամայք, հաւաղիտութիւն։

Oscitabúndus-da-dum } ար. յօ-

Oscitans-ántis } անջող, հեղզ, պարապորդ, դատարկ, անփոյթ, անհոգ։

Oscítanter (Վլ.)։ յօրանջամբ, յանհոգս, անփութութեամբ։

Oscitatio-ónis (խ.)։ յօրանջումն, անփութութիւն, անհոգութիւն։

Oscito-tas-távi-tátum-táre (չղ.)։ յօրանջեմ, ձգտիմ, քոչքոտեմ, քոչքեմ, ձեռն զձերբ արկեալ դատարկ կամ։

Osculabúndus - da - dum } ար.

Osculans-ántis } համբուրող, համբուրելով։

Osculatio-ónis (խ.)։ համբոյր։

Osculor-láris-látus-lári (հար.)։ համբուրեմ, համբոյր տամ։

Osculum-li (չղ.)։ բերան փոքրիկ, համբոյր։

Osor-óris (ար.)։ ատեցող, հակառակորդ, թշնամի։

Osseus-ea-eum (ար.)։ ոսկրեղէն, ճնդեալ, ծիւրեալ, վտիտ, երթթացեալ, ազազուն։

» **óssea forma**. ոսկրտի, մեռելոտի ոսկերք։

Ossiculum - li (չղ.)։ ոսկր փոքրիկ։

Ossifraga-ae (խ.) } ոսկրկուլ,

Ossifragus-gi (ար.) } ճովարձուի։

Ossígenum-ni (չղ.)։ թթուածին։

Ossuárium-rii (չղ.)։ ոսկրեղէն յիշատակարան։

Osténdo-di (անյ. Tendo ԴԵՔ.)։ ցուցանեմ, յանդիմանեմ, յանդիման կացուցանեմ, յայտնեմ, յայտ առնեմ, զեկուցանեմ, ծանուցանեմ։

Osténsus-sa-sum (անյ. ԴԵՔ.)։ Տես Osténdo.

Ostentatio-ónis (իգ.) • սնապարծութիւն, զբափառութիւն, ցոյցք, մեծարանութիւն, կերպարանութիւն, շոշոկանք :

Ostentátor-óris (ար.) • սնապարծ, փառասէր, պարծուկ, մեծարան, անձնագով :

Ostentátrix-ícis (իգ.) • կին սնապարծ :

Ostentátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) • Տես Osténto.

Osténto (նրգ. Tento արձ.) • ցուցանեմ, ընծայեցուցանեմ, մատուցանեմ, նուիրեմ, զոգեմ յոյժ, բարձրացուցանեմ, ցոյցս առնեմ, շոշոկեմ, պանծամ :

Osténtum - ti (չգտ.) • նորանշան սքանչելիք, զարմանալիք :

Osténtus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.) • Տես Osténdo.

Osténtus-us (ար.) • հանդէս, ընծայութիւն, ցոյցք, սնապարծութիւն, զբափառութիւն :

» osténtui sum. մատնացոյց լինիմ, խայտառակիմ, առակ նշաւակի լինիմ :

Ostíarius-rii (ար.) • գոնապան, դարապան, բարապան :

Ostíátim (ՎՔ.) • դրանց 'ի դուրս, տանէ 'ի տուն :

Ostígo - ginis (իգ.) • որքին, արած :

Ostíolum-li (չգտ.) • գոնակ, միջնադուռն :

Ostium-tii (չգտ.) • դուռն, գրանդի, մուտք, ելք, դետախառնունք, անցք, գնացք, հուն, ծանապարհ :

Ostracísmus-mi (ար.) • խեցեկոյտ • զձիւ տարազրութեան :

Ostrea-ae (իգ.) կամ } զաղտա-

Ostrea-eórum (չգտ.) } կուր, ոտորէ, խեցեմորթ :

Ostreárium - ii (չգտ.) • աւազան ոտորէից :

Ostreátus-ta-tum (ած.) • կործր, խիտ, խեցեղէն :

Ostreósus-sa-sum } ած. առատ

Ostrifer-trifera-rum } ոտորէիւք :

Ostrinus-na-num (ած.) • ծիրանագոյն, կարմիր, կարմրագոյն :

Ostrum-ri (չգտ.) • ծովու ծիրանի, խզունջն, որդան կարմիր :

Osus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.) • Տես Odi.

Otiolum-li (չգտ.) • դոյզն զբաղանք, թեթեւ պարագութիւն :

Otiór-iáris-iátus-iári (հար.) • դատարկ պարապորդ կամ, դատարկանամ, ծուլամ, յոզամ, հանգչիմ :

Otióse (ՎՔ.) • ծուլաբար, յուլաբար, մեղմով, յամբագնաց գնացիւք :

Otiósus-sa-sum (- sior-stssimus) ած. անգործ, դատարկ, պարագորդ, խաղաղ, հանդարտ, անօգուտ, ընդունայն :

» dies otiósus. տօն, տօնական պարապոյ օր :

Otis-idis (իգ.) • արօս՝ թռչուն :

Otium-ii (չգտ.) • անգործութիւն, պարապութիւն, դատարկութիւն, հանգիստ, դիւր, խաղաղութիւն :

» ótio lángueo , marcésco կամ tabésco. դատարկանամ, պարպորդ կամ :

» per ótium. հանգստեամբ, մեղմով, հանդարտիկ :

Otus-ti (ար.) . կղջերաւոր բու :

Ovális-le } ար. յաղթական ,
Ovans-ántis } մեծաշուք, խնդամիտ :

Ovátio-ónis (խփ.) . հանդէս յաղթութեան առ շուրջմայեցիս, դրուատիք, պատիւ :

Ovátus-ta-tum (անց. քրթ.) . Տես Ovo.

Ovátus-ta-tum (ար.) . յաղթողական, պերճ, ձուակերպ :

Ovátus - us (ար.) . գոչիւն յաղթութեան :

Oviária - ae (խփ.) . հօտ ոչխարաց, երամակ խաշանց :

Ovícula - ae (խփ.) . ոչխարակ, մաքի :

Ovile-lis (չլ.) . գաւիթ ոչխարաց, մակաղատեղ, փարախ, հանդրուան :

Ovílis-le կամ } ար. ոչխարենի,
Ovillus-la-lum } ողենի :

• Ovíparus-ra-rum (ար.) . ձուածին, ծնեալ 'ի ձուոյ :

Ovis-is (խփ.) . ոչխար, օղի, մաքի, պատրուճակ, գրաստ, սնմիտ, թանձրամիտ, տխմար, ապուշ :

Ovo-vas-vávi-vátum-váre (չլ.) . ձաղուփն յաղթութեան կարգեմ, ձաղեմ, խայտամ, ցընծացեալ բերկրիմ :

Ovum-vi (չլ.) . ձու :

» agglútino ovum. զօղս կոծեմ, յանհնարինսն ձեռնարկեմ, գիրկս զգաղեւ արկանեմ, 'ի հուր գգեմ, գհողմն արածեմ, 'ի ջուր աղամ, զուր տարապարտուց աշխատիմ :

» ovi putámen. խորիւ ձուոյ :

» ovum album. սպիտակն ձուոյ :

» ovum sórbile. ձու խարշեալ :

» ova edo , enitor , pário կամ pono. ձուս արկանեմ :

» ab ovo usque ad mala. անդուստ 'ի սկզբանէ մինչև 'ի կատարած :

Oxális-idis (խփ.) . վայրենի թրթնջուկ :

Oxálme-es (խփ.) . աղաջուր :

Oxýmeli - mélitis (չլ.) . քացախաթան, ըմպելի մեղրախառն քացախաջրով :

Oxymum-mi (չլ.) . բոյս արքունի, շահասպրամ :

Oxýporus-ra-rum (ար.) . փոյթ, շոյտ, ժիր, մտադիր, դաժան, բարկ, կծու, թթու, փոթութահամ :

Oxys-yos (խփ.) . կծու առուոյտ, վայրի թրթնջուկ :

P

Pabuláris-re (աձ․)․ արօտական, ճարակաւոր, խոտաբոււտ, խոտալից :

Pabulátio-ónis (իգ․)․ արօտ, ճարակ, խոտահամբար, խար :

Pabulátor-óris (ար․)․ համբարապան, համբարիչ խոտոց :

Pabulatórius-ia-ium (աձ․)․ խոտաբեր, խոտալից, ճարակաշատ :

Pábulo-r-láris-látus-lári (հար․)․ արածիմ, ճարակիմ, համբարեմ խոտս անասնոց :

Pabulósus-sa-sum (աձ․)․ ճարակաշատ, խոտալից, խոտաբեր :

Pábulum-li (չգլ․)․ ճարակ, արօտ, խար, խոտահամբար :

Pacális-le (աձ․)․ խաղաղական, խաղաղարար, խաղաղասէր :

» **pacália-ium** (չգլ․)․ խաղաղականք, զոհ խաղաղական :

Pacáte-tius-tissime (ԱԷ․)․ խաղաղիկ, խաղաղասէր մտօք, հանդարտիկ :

Pacátor-óris (ար․)․ հաշտարար, հաշտեցուցիչ, խաղաղարար :

Pacátus-ta-tum (աձ․ Գր․)․ Տես **Paco**․

Pacátus-ta-tum (-tior-tissimus) աձ․ խաղաղ, հանդարտ, խաղաղական, հաշտ, համբոյր :

Pácifer-cífera-rum (աձ․)․ խաղաղարար, հաշտեցուցիչ, հաշտարար :

Pacificátio-ónis (իգ․)․ հաշտութիւն, խաղաղութիւն, հանդարտութիւն :

Pacificátor-óris (ար․)․ հաշտեցուցիչ, խաղաղարար :

Pacificatórius-ria-rium (աձ․)․ խաղաղական, խաղաղասէր :

Pacífico-cas-ávi-átum-áre (նրգ․) հաշտեցուցանեմ, խաղաղեցուցանեմ, 'ի հաշտութիւն ածեմ, ցածուցանեմ, 'ի խաղաղութիւն համոզեմ :

Pacificus-ca-cum (աձ․)․ խաղաղասէր, խաղաղակեաց, խաղաղական, հանդարտ :

Paciscor - sceris, pactus - cisci (հար․)․ դաշինս առնեմ՝ կռեմ, բանս՝ ուխտ դնեմ, միաբանիմ, սակ արկանեմ :

Paco-cas-cávi-cátum-cáre (հար․)․ գիջուցանեմ, ցածուցանեմ, ողորքեմ, հանդարտեցուցանեմ, խաղաղեցուցանեմ :

Pacta-ae (իգ․)․ խօսեալ աղջիկ, ընկալուչ մանկամարդ :

Páctilis-le (աձ․)․ զուռակ զուռակ, գոյնագոյն, կցկցոտ, կարկատուն :

Páctio-ónis (էփ․)․ դաշն, ուխտ, պայման ; սակ , միաբանութիւն :

Pactítius-tia-tium (աժ․)․ սակ արկեալ, սակեալ :

Pactor - óris (ար․)․ դաշնաւոր, միջնորդ :

Pactum-ti (չգ․)․ ուխտ, դաշն, պայման, սակ, օրէնք, օրինակ, կարգ, միաբանութիւն :

» **ex pacto et convénto**․ վանն ուխտին և դաշանցն կռելոց :

» **pactis sto**․ պահեմ զուխտս և զգաշինս :

» **hoc, eo pacto**․ պայման 'ի միջի եղեալ զի, այնու պայմանաւ :

» **nullo pacto**․ ոչինչ իւրիք, ամենևին իսկ ոչ :

» **néscio quo pacto**․ չգիտեմ ո՞րպիսի պայմանաւ :

Pactus-ta-tum (աճ․ Գրք․)․ Տես **Paciscor** և **Pango**․

Paeán - ánis (ար․)․ Ապոլոն , նուսդ յաղթական 'ի պատիւ Ապոլոնի :

Paedagógium-gii (չգ․)․ բնակարան աւագ մանկանց, սպասաւորք թագաւորաց :

Paedagógus-gi (ար․)․ ուսուցիչ, վարդապետ , դաստիարակ , սոփեստ, տգէտ մանկավարժ :

Paédidus-da-dum (աժ․)․ աղտեղի, զազելր, պիղծ, գունատ, խարոնեալ :

Paedor - óris (ար․)․ աղտեղութիւն , զազրութիւն , գարշութիւն , գունատութիւն , հիւժութիւն, ծիւրութիւն :

Paeónia - ae (էփ․)․ մատուտակ տունկ :

Paétulus-la-lum (աժ․)․ պտղակն, ոյր տկար են աչք :

Paetus-ta-tum (աժ․)․ միականի, շէլ :

Paganália-ium (չգ․)․ տօնք շինականաց :

Pagánicus-ca-cum }
Pagánus-na-num } աժ․ շինական, հեթանոս, կռապարիշտ, դիւցապաշտ :

Pagátim (Վք․)․ գիւղից 'ի գիւղս, շինից 'ի շէնս :

Pagélla - ae (էփ․)․ երեսք փոքրիկ մատենի :

Página-ae (էփ․)․ էջ, երեսք :

Pagínula-ae (էփ․)․ փոքրիկ էջ :

Pagus-gi (ար․)․ գիւղ, շէն, աման, կալուածք, զաւառ, նահանգ :

Pala-ae (էփ․)․ թի , բահ , հեծանոց, փայտատ :

Palaéstra - ae (էփ․)․ ասպարէզ հրահանգաց, կռուանոց, մրրցութիւն, մրցամարտք :

Palaéstrice (Վք․)․ զօրէն ըմբշամարտկաց, արիապէս :

Palaéstricus-ca-cum (աժ․)․ մրրցական, նահատակական :

Palaéstricus-ci (ար․)․ ուսուցիչ ըմբշական մրրցութեան :

Palaestrita-ae (ար․)․ ըմբշամարտիկ, ըմբիշ, բռնամարտիկ :

Palam (Վք․ et Իբր․)․ յայտ յանդիման , յայտնադոյնս, յայտնապէս, առաջի :

» **palam pópulo**․ յանդիման ժո-

ղովըդեան, առաջի ամենե-
ցուն :

Palánga-ae (խփ.) • կառք, սայլ,
լծակ, բանալիք, ձող :

Palangárius-rii (ար.) • ձողաբարձ
բեռնակիր :

Palángo-gas-gávi-gátum-gáre
(նրփ.) • առնում բանալեօք
'ի վերայ ուսոց, լծակօք բառ-
նամ :

Palans-ántis (Էյծ.) • թափառա-
կան, ընդվայրագնաց, ցան և
ցիր :

Paláris-re (աժ.) • ձողաբարձ, ձո-
ղակերտ, ձողապատ, ցցապատ :

Palátio-ónis (խփ.) • ցցապատնէշ,
ցցապատ տեղի, ձոյապա-
տուար :

Palátium-tii (չլտ.) • Պալատին
լեառն, պալատն, արքունիք,
սպարանք :

Palátum-ti (չլտ.) } քիմք, առաս-
Palátus-ti (ար.) } տաղ բերանոյ :

Pálea-ae (խփ.) • յարդ, մղեղ :

Pálear-áris (չլտ.) • կլափն ար-
ջառոց :

Paleárium-rii (չլտ.) • յարդանոց,
դէշ յարդից :

Paleátus-ta-tum (աժ.) • 'ի գոյն
յարդի, լի յարդիլ :

Palimpssa-ae (խփ.) • ձիւթ և
փեալ միւսանդամ :

Palimpséstus-ti (ար.) • ջնջագիր
մագաղաթ :

Palinódia-ae (խփ.) • յիսս կոչումն
բանից, ժխտումն, մերժումն :

Pálitans-ántis (Էյծ.) • ընդվայ-

բագնաց, թափառական, Ժ-
լորական :

Palla-ae (խփ.) • պարեգօտ, պատ-
մունճան, կոճկէն, հանդերձ
կանացի :

Pállaca-ae } խփ. հարձ :
Pállace-es }

Pallacána-ae (խփ.) • սոխ փո-
քրիկ, ասկայոնացի խստոր :

Pallens-éntis (Էյծ.) • գունատ,
տժգոյն, դեղնեալ, լուրջ :

Pálleo-es-lui-ére } չլտ. այլա-
Pállesco-scis-scere } գունիմ, գունատիմ, դեղնա-
գունիմ, դեղնիմ, տժգունիմ,
դեղնութիւն և գունատու-
թիւն հեղու պերեսօք :

Palliástrum-ri (չլտ.) • աղտեղի
վերարկու, գձուձ տառատոկ :

Palliátus-ta-tum (անց. դրէ.) •
Տեօ Pállio.

Pallidulus-la-lum (աժ.) • այլա-
գունեալ, սակաւիկ ինչ դեղ-
նեալ :

Pállidus-da-dum (-lidior -dissi-
mus) աժ. գունատ, տժգոյն,
կապուտակեալ :

Pállio-ias-iávi-iátum-iáre (նրփ.) •
պտտրուակեմ, կեղծաւորեմ,
ծածկեմ, թաքուցանեմ :

Palliolátim (Վէ.) • արկեալ զան-
ձամբ վերարկու :

Palliolátus-ta-tum (աժ.) • լօ-
ղիկս զգեցեալ, վերարկու
ծածկեալ :

Palliolum-li (չլտ.) • փոքրիկ վեր-
արկու, փոքր արկանելի, մեկ-
նոցակ :

Pállium-lii (չլ+). կրկնոց, վեր-
առկու, թիկնոց, մեկնոց, ար-
կանելի, լօղիկ, տառատոկ,
եծիփորոն, ոմոփորոն, ուսա-
կիր, պալիսուս :
Pállor-óris (ար+). դեղնութիւն,
գունատութիւն :
Pállula-ae (իգ+). կարճազգեստ
զգեստ, թիկնոց մանկանց :
Palma - ae (իգ+). ազուռ, փի,
արմաւենի, յաղթութիւն,
պսակ :
Palmáris - re (աթ+). ուղկեան,
թղի միոյ :
Palmárium-rii (չլ+). յաղթու-
թիւն, պսակ յաղթական :
Palmárius-ia-ium (աթ+). արժա-
նի մրցանակի յաղթութեան :
Palmes-mitis (ար+). ուռ, բարու-
նակ որթոյ, ոստ, աղուրի :
Palmétum-ti (չլ+). արմաւա-
տան, դրախտ արմաւենեաց :
Pálmeus-ea-eum (աթ+). արմաւ-
ոյ, արմաւենի :
Pálmifer-mífera-rum }
Pálmiger-mígera-rum } աթ+ լի ար-
մաւենեօք :
Palmipedális-le (աթ+). թիղ մի
և ոտն մի :
Pálmipes-mípedis (աթ+). մաշկ-
ոտն, տափոտն, լայնշի ոտիւք :
Palmo-mas-mávi-mátum-máre
(նրգ+). ձողաբարձ առնեմ զբա-
րունակս որթոյ :
Palmósus-sa-sum (աթ+). լի ար-
մաւենեօք :
Pálmula-ae (իգ+). լայնշի թի,
թիակ, արմաւ, ձեռն փոքրիկ :

Palmus-mi (ար+). թիղ, քիլ :
Palo-las-lávi-látum-láre (նրգ+)-
ձողս ցցեմ, ցիցս հարկանեմ,
նեցուկս դնեմ :
Palor-láris-látus-lári (հար+). թա-
փառիմ, յածիմ, վայրավատ-
նիմ, ցան և ցիր լինիմ :
Palpans-ántis (էյթ+). շօշափելի,
զննական, շօշափական :
Palpátio-ónis (իգ+). շօշափումս,
ողոքանք, քծինք :
Palpátor-óris (ար+). շօշափող,
ողոքիչ, սուտակատպաս, փա-
ղաբուշ :
Pálpebra - ae (իգ+). ծայր ար-
տեանանց, արտեանունք :
Palpitátio-ónis (իգ+) }
Palpitátus-us (ար+) } թնդիւն
սրաի :
Pálpito (չլ+ Ito արժ+). թնդայ՝
'ի վեր վազէ սիրսն :
Palpo-ónis (ար+). ողոքիչ, սու-
տակատպաս, փայփայիչ, փա-
ղաբուշ :
Palpo-pas-ávi-átum-áre (նրգ+)}
Palpor-páris-pátus-pári (հար+)}
շօշափեմ, փազաքշեմ, ողո-
քեմ, փայփայեմ, զգուեմ, զըր-
գեմ, քծնիմ, հրապուրեմ :
Palpum-pi (չլ+). փաղաքշանք,
ողոքանք, զրգանք, փայփայ-
անք, քծինք, սէր :
Paludaméntum-ti (չլ+). լօղիկ,
քղամիդ զօրապետացն հռոմ-
մայեցւոց :
Paludátus-ta-tum (աթ+). զգե-
ցեալ քղամիդ :
Paludósus-sa-sum (աթ+). ճախ-

Ճախուտ , մօրական , տղմախառն :

Palúmba-ae (խփ.) Կամ } վայրաստուն աղանի, հաւփալ :

Palúmbes-bis (ար. et խփ.) } վայրաստուն աղանի, վայրի աղանոյ :

Palumbinus-na-num (ար.) . աղանակերպ, վայրի աղանոյ :

Palúmbulus-li (ար.) . ձագ հաւփալի, աղանեակ :

Palúmbus-bi (ար.) . վայրի աղանի, վայրաստուն հաւփալ :

Palus-li (ար.) . ցից, ձող, խէչ, մոյթ, նեցուկ :

Palus-údis (խփ.) . ճահիճք, մօր, եղտիւր :

Pampináceus-ea-eum } ար. տաշտաւոր, տաշտագեղ, տերեւից, տերեւազարդ, տերեւաբեր :

Pampinárius-ria-rium } ար. տաշտաւոր, տաշտագեղ :

Pampinátio-ónis (խփ.) . 'ի բաց յապաւելն զանպիտան բարունակս որթոյ :

Pampinátor - óris (ար.) . խլիչ տերեւոց որթոյ :

Pampinátus-ta-tum } ար. բարունակաւոր, տերեւազարդ, տերեւալից, տաշտագեղ :

Pampíneus-ea-eum } ար. բարունակաւոր, տերեւազարդ, տերեւալից, տաշտագեղ :

Pampinósus-sa-sum } ար. բարունակաւոր, տերեւազարդ, տերեւալից, տաշտագեղ :

Pámpino-nas-ávi-átum-áre (Խրփ.) բառնամ խլիմ՝ քաղեմ զանպիտան տերեւս որթոյ :

Pámpinus-ni (ար.) . բարունակ, ուռ որթոյ :

Pánace-es (խփ.) } տունկ ջոշեր

Panácea-ae (խփ.) } տունկ ջոշեր

Panáces-ci (չլփ.) } տունկ ջոշեր

հոռոցոյ, ամենաբոյժ դեղ :

Panarícium-cii (չլփ.) . մասնաշուրթն, խաղաւարտ եղբնգանց :

Panariolum-li (չլփ.) . սապատ, կողով փոքրիկ :

Panárium-rii (չլփ.) . սակառի, զամբիւղ, որթ, փիւրիտ, հացադիր :

Panax-nacis (ար.) . ամենաբոյժ դարման, ջոշեր՝ տունկ :

Panchréstum-ti (ար.) . համաշխարհի դեղ :

Pancratiástes-tae (ար.) . յաղթող ամենախումբ մարտի :

Pancrátice (Չլփ.) . հզօրագոյնս, քաջապէս, արիապէս :

Pancrátium -tii (չլփ.) . ամենախումբ մարտ, հասկառիկ, մկնաստի, եղերդ :

Pancrátius-tii (ար.) . յաղթող ամենախումբ մարտի :

Pandátio-ónis (խփ.) . ծռութիւն, թիւրութիւն, կրկնուած, ծաւած :

Pandátus-ta-tum (անց. Կրփ.) . Տես Pando-das.

Pandéctae-lárum (ար. et խփ.) . օրինադիրք Յոստինիանոսի, քաղուածոյք օրինաց ռոմմայեցոց :

Pandícolor-láris-látus-lári (հոբ.) ձգիմ, երկայնիմ, տարածանիմ, լայնիմ :

Pando-das-ávi-átum-áre (Խրփ.) . ծռեմ, թիւրեմ, կորացուցանեմ, կարկամեմ :

Pando-dis-di-nsum կամ passum -dere (Խրփ.) . բանամ, փեռե-

կեմ, պարզեմ, մեկնեմ, երկայնեմ, տարածանեմ, յայտնեմ, յայտ առնեմ, 'ի վերհանեմ, ցուցանեմ, երևեցուցանեմ :

Pandus-da-dum (աժ.) . ծուռ , կոր, թիւր :

Panegyrica oratio (էժ.) } կացրը-

Panegyricus sermo (ար.) } ղական զրուատիք , գովու-
թիւն 'ի կացուրդս , ամենա-
ժողով տօնից ճառք :

Panegyrista - ae (ար.) . զրուա-
տիչ , գովիչ , գովասան :

Pango-gis-nxi (pegi կամ pépigi),
pactum-gere (նրգ.) . վարսեմ,
ցցեմ, մխեմ, բեւեռեմ, սակ
արկանեմ, դաշինս կռեմ, միա-
բանիմ, յարդարեմ, կազմեմ,
յօրինեմ :

» **pango cármina** կամ **poëmata**.
տաղս յօրինեմ, մրմունջս յար-
դարեմ :

Paníceus-ea-eum (աժ.) . 'ի հա-
ցէ, հացաւէտ :

» **míletes panícei**. հացագործ
զինուորք :

Panicula-ae (էժ.) . հասկ :

Pánicum-ci (չլժ.) . կորեակ, ձիա-
կորեակ, տաճիկ կորեակ :

Pánicus-ca-cum (աժ.) . պանա-
կան, յանկարծական, յանկար-
ծագործ :

» **pánicus terror**. յանկարծա-
կան և ընդվայր արհաւիրք,
պանական զարհուրանք :

Pánifex-níficis (ար.) . հացագործ,
հացարար :

Panificium-cii (չլժ.) . հացագոր-
ծութիւն, հացարարութիւն,
նկան, շօթ, կցակ, գրտակ :

Panis-is (ար.) . հաց, պան, նկա-
նակ :

» **panis acerósus**. հաց 'ի թեփոյ
ցորենոյ :

» **panis ater**. սեաւ նկան :

» **panis primárius**. գերմակ հաց :

» **panis náuticus**. պաքցամատ,
կսկուծ հաց :

» **panis secundárius**. սեաւ հաց :

» **panis siccus**. աշտուծ հաց :

Pannículus-li (ար.) . գրզլեակ,
թամբատեակ, ցնցոտի կապեր-
տիկ :

Pannósus-sa-sum (աժ.) . պատա-
ւատունս զգեցեալ , ցնցո-
տաւոր :

Pannúceus-ea-eum } աժ. կար-

Pannúcius-cia-cium } կատուն, կթոտ, թոյլ, խոր-
շոմեալ, կարկամեալ :

Pánnulus-li (ար.) . ցնցոտի կա-
պերտիկ, գրզլեակ, թամբա-
տեակ :

Pannus-ni (ար.) . կապերտ, կտաւ
ասուեայ, ասուի, գրզլիք :

Pansa-ae (ար.) . լայնշի ոտիւք :

Pansus-sa-sum (անց. րբէ.) . Տես
Pando-dis.

Pantex - ticus (ար.) . որովայն ,
փոր, խախացոց, ստամոքս :

Pantheismus-mi (ար.) . ամենաս-
տուածութիւն, մոլորութիւն
ամենաստուածեան :

Panther-éris (ար.) . վարմ, թա-
կարդ, հաղբ :

Panthéra-ae (խփ.) • յովաղ :

Pantherinus-na-num (աժ.) • յովաղի :

➤ homo pantherinus. այր նենգաւոր, մարդ խորամանկ :

Pantomíma-ae (խփ.) • լռիկ գուսան, ամենահտպիտ վարձակ :

Pantomímicus-ca-cum (աժ.) • մոնջ գուսանութեան :

Pantomímus-mi (ար.) • ամենահտպիտ, լռիկ մոնջ հտպիտ, վէպք :

Panúclium-ii (չլտ.) • կծիկ, իւկկոց :

Panus-ni (ար.) • պալար ժանտ ախտի, խաղաւարտ, ելոնդն :

Papa-ae (խփ.) • խիւս տղայոց :

Papa-ae (ար.) • Պապ, Վրահանայապետ շուրմայ :

Papae (ՏՋԵ.) • բարե, ո՛հ, ո՛վ, վա՛շ, վա՛հ :

Papáver-ris (չլտ.) • մեկոն, մեկոնիոն, խաշիւաշ :

Papaverátus-ta-tum (աժ.) • բարակաման :

Papavérculum-li (չլտ.) • փոքրիկ մեկոնիոն :

Papavéreus-ea-eum (աժ.) • մեկոնի :

Papilio-ónis (խփ.) • թիթեռն, տաղաւար, վրան, խորուն :

Papilla-ae (խփ.) ստինք, պտկունք ստեանց :

Pappa-ae (խփ.) } խիւս՝ փո-

Pappárium-ii (չլտ.) } խինդ տղայոց :

Pappas-pae (ար.) • դաստիարակ, դայիակ :

Pappo-pas-ávi-átum-áre (նրփ.) • զօրէն տղայոց խիւս ուտեմ :

Pappus-pi (ար.) • ծեր, ալեւոր, հինաւուրց :

Papyráceus-ea-eum (աժ.) • պրտուեայ, պրտուեղէն, թղթակերպ :

Papyrífer-rifera-riferum (աժ.) • որ բուսուցանէ պրտու, կնիւնարեր :

Papyrínus-na-num (աժ.) • պրտուեայ, թղթակերպ :

Papyrum-ri (չլտ.) կաճ } քար-

Papyrus-ri (ար. et խփ.) } տէս, պրտու :

Par-ris (աժ.) • հաւատար, զոյգ, հանգոյն, նման, բաւեական, շատ, կարող, ձեռնհաս :

➤ par est. պարտուպառաճ է, 'ի դէպ է. բմբոն է, հարկ է :

➤ par pari réfero. տամ զկշեռն, փոխարէն առնեմ, հանեմ ըզվրէժ :

➤ parem réfero grátiam. փոխարէն շնորհակալ լինիմ, փոխադարձ շնորհս ունիմ :

Par-ris (չլտ.) • զոյգք, ամուլք, հարկիք՝ լուծք եզանց :

Parábilis-le (աժ.) • զիւրաւ ստանալի, կազմ, պատրաստ, յօժար, փոյթ, շոյտ, զիւրազին :

Parábola-ae (խփ.) • առակախօս բան, առակ, օրինակ, նմանութիւն :

Paradísus-si (ար.) • պարտէզ, դարաստան, դրախտ, բուրաստան, երկինք, արքայութիւն :

Paradóxum-xi (չլտ.) • նորա-

- նշան իրք, նորասքանչ բանք,
չնաշխարհիկ վճիռ :
- Paragóge-es (իժ). յաւելուած
'ի վերայ վերջին վանկի :
- Parallelográmmum - mi (չլժ).
զուգահեռական ձև :
- Parallélus-la-lum (աժ). հաւա-
սար հեռաւոր, զուգահեռա-
կան :
- ▶ paralléli-lórum (ար). զուգա-
հեռական շրջանակք 'ի վե-
րայ երկրագնաց :
- Parálysis-is (իժ). անդամալու-
ծութիւն :
- Paralýticus-ca-cum (աժ). ան-
դամալոյժ :
- Paranýmphus-phi (ար). հարսն-
եղբայր, փեսաւէր, հացերէց :
- Parapégma - atis (չլժ). աստե-
ղագիտական ցուցակ :
- Paráphrasis-is (իժ). ընդարձակ
մեկնութիւն :
- Parárius-rii (ար). միջնորդ վա-
ճառաց, քարոզ :
- Parasánga-ae (ար). չափ երե-
սուն ասպարիսաց, փարսախ,
խրասախ :
- Parascénium-nii (չլժ). ներքա-
կողմն թէատրոնի :
- Parasíta-ae (իժ). հացկատակ,
սեղանաբոյժ, կին շատակեր՝
որկորեայ :
- Parasításter - tri (ար). պատա-
ռաբոյժ, որկորուտ, որկո-
րեայ :
- Parasítátio-ónis (իժ). հացկա-
տակութիւն, որկորատու-
թիւն :

- Parasítor-táris-tátus-tári (հար).
սեղանաբոյժ լինիմ, ուսեմ
ծախիւք այլոց :
- Parasítus-ti (ար). հացկատակ,
պատառաբոյժ, սեղանաբոյժ :
- Parástada-ae }
Parástas-tadis } իժ. դրանդիք,
լուսանցոյց, լուսամուտ, պա-
տուհան :
- Parástata-ae (ար). մոյթ, խա-
րիսխ, մարդակ, սիւն, նեցուկ
որմոց :
- Parástichis-tichidis (իժ). ցանկ,
դիր գլխոց :
- Paráte-tius-tissime (Վէ). արագ
արագ, մտադիւր, փութով
պնդութեամբ, կանուխ խոր-
հրդով :
- Parátio-ónis (իժ). կազմութիւն,
հանդերձանք, ստացուածք,
շահ :
- Paratragoédio-ias-ávi-átum-áre
(Նրժ). ստուարացուցանեմ,
գովութիւնս յաճախեմ, յար-
գեալ գովեմ :
- Parátus-ta-tum (անջ. Գրէ). Տես
Paro-ras.
- Parátus-ta-tum (- tior-tíssimus)
աժ. կազմ, պատրաստ, յորի-
նեալ յօժար, փոյթ, կայտառ,
շոյա :
- Parátus-us (ար). պատրաստու-
թիւն, հանդերձանք, կազմու-
թիւն, յորինուած :
- Parazónium - nii (չլժ). կշռոց
ժամացուցի, գօտի :
- Parca-ae (իժ). Պարկայ՝ դիցա-
կին կենաց և մահու :

▷ **Parcae-cárum.** Պարկայք՝ երեքին բարբ որ մանկին զբախտ մարդին :

Parce-cius-cissime (ռէլ.)- Ճշգիւ, խնայութեամբ, ճշգրութեամբ, ճշգիւլլ :

▷ **parce otior verbis.** Համառօտ հասանեմ, կարճառօտ կրթեմ, զլիւարեմ զբան ստեալս :

Parcilóquium-quii (չլէ.)- կարճ՝ի կարճոյ խօսք, հակիրճ բան :

Parcimónia - ae (իէ.)- խնայութիւն, ճշգրութիւն, խնայութիւն :

Parcipromus-mi (ար.)- ազբատ, շափաւոր, ձիշն, ուիշն, մանրակծծի, խնայող, ճշգող :

Párcitas - tátis (իէ.)- խնայութիւն, խնայութիւն, ճշգրութիւն, ուշգրութիւն, պակասութիւն :

Parco-cis, pepérci կամ - **rsi-citum** կամ - **rsum - cere** (չլէ.)- հրատարիմ, զոռշանամ, կասիմ, դադարեմ, խնայեմ, անխայեմ, ներեմ, թողում, խնայ առնեմ :

Parcus-ca-cum (-cior - císsimus) ած. խնայող, կծծի, ուիշն, ձիշն, կարօտ, չքաւոր, չափաւոր, նուազ, փոքր :

Párdalis-is (իէ.)- յովազ :

Pardus-di (ար.)- յովազառիւծ, ինձ :

Parélión-lii (չլէ.)- արեւապատկեր ծաղեալ յամպս, ամպեայ պատկեր արեւու :

Parens-éntis (ար. et իէ.)- ծնող, ծնանելի, հայր և մայր, ազգական, տոհմակից, մերձաւոր,

արեւնաւու, խնամի, նախնիք, հայր, գառ, գառիչ :

Parens-éntis (-ծ.)- հնազանդ, հլու, հպտակ :

▷ **parens dicto.** անսայող հրամանայ :

Parentália-lium (չլէ.)- յուզարկութիւն, յուզարկաւորութիւն, դիւհանութիւն :

Parentális-le (-ծ.)- հայրական, ծնողական, զերեզմանական, սիրական :

▷ **dies parentáles.** աւուրք յուզարկութեան, օր սոյն և արեւմութեան :

Paréntesis - is (իէ.)- միջդիր խօսք, փակագիծ :

Parénto-tas-ávi-átum-áre (չլէ.)- յուզարկաւորութիւն առնեմ, յուզարկեմ զգնացեալն :

Páreo-res-rui-ritum-rére (չլէ.)- երեկեմ, յանդիման լինիմ, ՚ի յայտ զամ, յայտնիմ, հնազանդիմ, հպտակ կամ, անսամ, հաճեմ զմիտս :

Parérgon-gi (չլէ.)- պաճուճան, եկամուտ զարդարանք :

Parhélión - lii (չլէ.)- ամպեայ պատկեր արեւու, արեւապատկեր ծաղեալ յամպս :

Pariátio-ónis (իէ.)- բովանդակութիւն հաշուի :

Pariátor-óris (ար.)- հասուցող հաշուի :

Pariéntia-ae (իէ.)- հնազանդութիւն, հպտակութիւն, մեծարանք, հլուականութիւն, հլուական միտք :

Páries-ietis (ար.) որմ, քաղաք-
որմ, պարիսպ, պատուար,
պաննէշ :

» **intergerinus, mediánus páries.**
միջակայ որմ, միջնորմ, միջ-
նապարիսպ, միջնացանկ :

Parietária-ae (էփ.) ապակադեղ,
ապակեխոտ :

Pariétinae-nárum (էփ.) քարա-
կոյտք դերրկաց, քարակար-
կառք :

Párilis-le (աթ.) համեմատելի,
զուգական, հաւասար, նման,
հանգոյն :

Parilitas - tátis (էփ.) զգուշու-
թիւն, նմանութիւն, հաւա-
սարութիւն :

Pário-is, péperi-ritum կամ-
-rere (նրփ.) 'ի լոյս ածեմ,
ծնանիմ, ծնուցանեմ, սերեմ,
առթեմ, նիւթեմ, ածեմ :

» **pário mihi.** ստանամ, շահիմ:
Páriter (Վէփ.) նմանապէս, նոյն-
պէս, ըստ նմին օրինակի, նոյն-
զունակ, անդէն, առժամայն :

» **páriter ac.** առ հաւասար,
միանգամայն :

Paritúdo-dinis (էփ.) ծնունդ,
որդեծնութիւն, ծննդակա-
նութիւն :

Parma-ae (էփ.) կաշեայ վա-
հան, ասպար նախնեաց, վա-
հանակ :

Parmátus-ta-tum (աթ.) վահա-
նակիր, վահանաւոր, ասպա-
րաւոր :

Pármula - ae (էփ.) վահանակ
փայտեայ :

Parmuláarius-rii (ար.) օգնական
վահանակիր սուսերամերկաց:

Paro-ras-rávi-rátum-ráre (նրփ.)
պատրաստեմ, կազմեմ, հան-
դերձեմ, յարդարեմ, ստանամ,
հայթայթեմ, հոգամ, սահ-
մանեմ, որոշեմ :

Paro-ónis (ար.) արագ նաւ հի-
նից :

Parochiális-le (աթ.) ժողովրդա-
պետական :

Párochus-chi (ար.) ժողովրդա-
պետ, թեմական, տնտես, հո-
գաբարձու, ամբարապետ, կոչ-
նատէր :

Paródia-ae (էփ.) նմանական բա-
նաստեղծութիւն, երգ խեղ-
կատակութեան :

Paroécia - ae (էփ.) ժողովրդա-
պետութիւն, վիճակ, թեմ :

Paronychia-chiórurum (չղփ.) }
Paronychiae-árum (էփ.) } խա-
ղաւարտք եղնզանց, մատնա-
շուրթն :

Parópsis-sidis (էփ.) սկաւառակ,
պնակ, սկոտտեղ, ափսէ, կոնք :

Parótis-idis (էփ.) գեղձք ական-
ջաց, այտուճին 'ի գեղձս ական-
ջաց :

Parrhesiástes-tae (ար.) լեզուա-
նի, շատախօս, խաճանող :

Parricida-ae (ար. et էփ.) հայ-
րասպան, տիրանենդ, տիրա-
դրուժ :

Parricidátus-us (ար.) }
Parricidium-dii (չղփ.) } հայրաս-
պանութիւն, սպանութիւն :

Pars-rtis (էփ.) մասն, բաժին ,

- վիճակ, կողմն, կոյս, պարտոյք, պատշաճք, գործ, հոգ:
- » pro virili parte. առնարար, որչափ 'ի կարի իցէ:
- » nullam in partem. ամենևին իսկ ոչ, ոչինչ իւրք:
- » meae sunt partes. ինձ անկ է, պարտուպատշաճ է ինձ:
- » magnam partem. մեծաւ մասամբ, մեծապէս:
- » in omnes partes. ընդ ամենայն աշխարհ, ամենայն ուրեք:
- » pars (ՎՔ.) ոմանք, կէսք, այլք:
- Parsimónia-ae (ԷՔ.) խնայումն, խնայութիւն, ճշգուլութիւն:
- Partiário (ՎՔ.) կիսով չափ, կէս 'ի կէս:
- Partiárius-ria-rium (աժ.) կիսակտուր, բաժանակից մշակ:
- Párticeps-ticipis (աժ.) հաղորդ, բաժանորդ, կցորդ, ընկեր, բազորդ:
- Participális-le (աժ.) հաղորդակից, հաւասարորդ:
- » participália nómina կամ verba. անուն հաղորդ բայի, դերբայ, ընդունելութիւն:
- Participiáliter (ՎՔ.) զօրէն դերբայի:
- Participium-pii (չգ.) դերբայ, ընդունելութիւն բայի:
- Participo-pas-pávi-pátum-páre (ՆՔ.) մասնաւորիմ, հաղորդ լինիմ, հաղորդեմ, կցորդ՝ բաժանորդ առնեմ:
- Partícula - ae (ԷՔ.) մասն փոքրիկ, նշխար, մասնիկ:

- Particuláris-re (աժ.) մասնաւոր սեպհական, ուրոյն:
- Particuláriter (ՎՔ.) առանձինն, մանաւանդ, առաւելապէս:
- Particulátim (ՎՔ.) մի ըստ միջէ, ուրոյն ուրոյն, զատ:
- Partim (ՎՔ.) մասամբ, կիսով, կէս 'ի կէս, մեծապէս:
- Pártio-ónis (ԷՔ.) ծննդականութիւն, որդեծնութիւն:
- Pártio-is-ívi-ítum-íre (ՆՔ.)
- Pártior-iris-ítus-íri (հոր.) } բաժանեմ, անջատեմ, մեկնեմ, բաշխեմ:
- Partite (ՎՔ.) մի առ մի, մի ըստ միջէ, ուրոյն:
- Partitio-ónis (ԷՔ.) բաժանումն, զատուցումն, բաշխումն:
- Partítus-ta-tum (անց. ԴՔ.) Տե՛ս Pártior.
- Partúrio-is-ívi-ítum-íre (ՆՔ.) ծնանիմ, ծնուցանեմ, 'ի լոյս ածեմ, երկնեմ:
- » partúrient montes, nascétur ridiculus mus. ճչեսցեն լերինք յերկունս և ծնցի մուկն ծաղրալից:
- Partus-ta-tum (անց. ԴՔ.) Տե՛ս Pário.
- Partus - us (ար.) ծնունդ, որդեծնութիւն, զաւակ, զարմ, սերունդ, որդի:
- Parum (ՎՔ.) սակաւ, փոքր մի, դուզնարար, առ սակաւ մի:
- » parum multi. սակաւք:
- » parum ólei. սակաւ ինչ իւր:
- » parum saepe. դուն ուրեք, անօտարզոյն իմն:

Parúmpet (ՏԷ.) . սակաւիկ մի, առ սակաւ սակաւ, տակաւ տակաւ, խոռն մի :

Parúnculus-li (ար.) . փոքրիկ նաւ Հինից :

Parvifácio (Երգ. Fácio արժ.) . առ ոչինչ համարիմ, չգրեմ ինչ, անգոսնեմ :

Párvitas-tátis (ԻՓ.) . փոքրկու թիւն, նուազուկու թիւն, սակաւաւորու թիւն, տկարու թիւն, անկարու թիւն, չբաւականու թիւն, անհաստատու թիւն :

Párvulum (ՏԷ.) . սակաւիկ ինչ, խոռն մի :

Párvulus-la-lum (ար.) . փոքր, փոքրիկ, մանր, կրտսեր :

Párvulus-li (ար.) . մանուկ, մանկիկ, տղայիկ :

> a párvulo կամ párvulis. 'ի մանկու թենէ հետէ, 'ի տղայու թեան տիոց անտի :

Parvus - va - vum (ար.) . փոքր, սակաւ, խոռն, սուղ, նուրբ, թեթեւ, նուազ, կարճ :

> parva nox. սուղ գիշեր :

> parva vita. սակաւակեաց աւուրք, կարճակեաց կեանք :

Parvus-vi (ար.) . մանուկ, տղայ :

> a parvo կամ parvis. 'ի տղայու թեան տիոց անտի, 'ի մանկու թենէ :

Pascéolus-li (ար.) . պայուսակ, պարկ, մախաղ, փոքրիկ քսակ :

Pascha-ae (ԻՓ.) } Պասեք, պասքատօն, զատիկ, զատկական դառն :

Pascha-atís (ԿԳ.) }

Paschális-le (ար.) . զատկական :

Pasco-scis-avi-astum-scere (Երգ. et ԿԳ.) . արածիմ, ճարակիմ, մնուցանեմ, բուծանեմ, բորբոքեմ, յուզեմ :

> pasco pratum կամ in prato. արածեմ 'ի խոտալից արօտս :

Pascor-sceris-stus-sci (հար.) . արածիմ, ճարակիմ, սնանիմ, պարարեմ զանձն, ընում, յագենամ :

Pascuális-le (ար.) . ճարակող, արօտական :

Pascuósus-sa-sum } ար.) . ճարակաշատ, խոտալից, խոտաւէտ :

Páscuus-ua-uum }

Páscuum-ui (ԿԳ.) . արօտ, ճարակ, մարգ, մարգագետին :

Passer-eris (ար.) . ճնճղուկ :

> passer canárius. գեղձանիկ :

> passer marínus. ջայլեամի :

Passérculus - li (ար.) . փոքրիկ ճնճղուկ, ձագ ճնճղկի :

Passerínus-na-num (ար.) . ճընճղկի :

Passim (ՏԷ.) . աստ անդ, խառն 'ի խոռնն :

Passívus-va-vum (ար.) . չարչարելի, կրաւորական՝ բայ :

Passum-si (ԿԳ.) . գինի 'ի չամչոյ :

Passus-sa-sum (անց. ԿԳ.) . Տես Pando և Pátior.

Passus-sa-sum (ար.) . չոր, չորացեալ, ցամաք, ցամաքեալ :

> uva passa. չամիչ :

Passus-us (ար.) . քայլ, ոտնահետ, շաւիղ, հետք :

Pastillus - li (ար.) հայս, փոքրիկ զանգուած, համեմատոր շաքարահատ :

Pastináca - ae (իգ.) սրիզոն՝ ձուկն ծովու :

Pastinátio - ónis (իգ.) խլուֆն, հերկ, վար, երկրագործութիւն :

Pastinátor-óris (ար.) արդիւնարար, հերկարար :

Pastinátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.) Տես Pástino.

Pastinátus-us (ար.) հերկ, վար, երկրագործութիւն, խլուֆն :

Pástino-nas-ávi-átum-áre (նրգ.) բրեմբահիւ, պեղնմ, արմատաքի խլեմ :

Pástinum-ni (չգտ.) փոքր երեքժանի բրելոյ, խլուֆն, վար, հերկ :

Pástio-ónis (իգ.) ճարակ, արօտատեղի, արօտ, մարգագետին :

Pastor-óris (ար.) հովիւ, տուարածական, խաշնարօտ խաշանց, խաշնարած, խաշնադարման, անդէորդ, հօտապետ :

Pastorícus-ia-ium } ար. հովուական :

Pastúra-ae (իգ.) } ճարակ, արօտատեղի, մարդ, սնունդ, արօտ :

Pastus-us (ար.) } ճարակ, արօտատեղի, մարդ, սնունդ, արօտ :

Pastus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.) Տես Pasco.

Patagiárius-rii (ար.) հանդերձարար կանացի զգեստուց :

Patágium-gii (չգտ.) ծուպք, ժուպակն, վերջաւորք, պաճուճանք :

Patefácio (նրգ. Fácio արգ.) բանամ, փեռեկեմ, ցուցանեմ, յայտնեմ, յայտ առնեմ, ի վեր հանեմ :

Patefácio-ónis (իգ.) յայտնութիւն, յայտարարութիւն, յանդիմանութիւն, ցոյց :

Patefactus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.) Տես Patefácio.

Patefio (չգտ. Fio արգ.) բացեալ լինիմ, յայտնիմ, ի յայտ դամ :

Patélla-ae (իգ.) տապակ, պոյտն տափարակ, սկուտեղ, պնակ :

Patellárii dii-iórum (ար.) ընտանի դիք :

Paténa-ae (իգ.) սան, պոյտն, պնակ, սկուտեղ, սկաւառակ, մազզմայ :

Patens-éntis (-éntior-tíssimus) ար. յայտնի, բաց, պայծառ, լուսաւորազոյն :

Paténter-éntius (ՎԷ.) յայտնապէս, ի բացի, յայտ յանդիման :

Páteo-es-tui - ére (չգտ.) փեռեկիմ, տարածանիմ, ձգիմ, ի յայտ դամ, յայտնի լինիմ, յայտնիմ :

Pater-tris (ար.) հայր, ծնող, արարիչ, գաղիչ, գոյարար, տեղծիչ :

» pater patrátus. քարոզմարտի խաղաղութեան :

» patres-rum. նախնիք, հարք, սինդիկատիկոսք, ծերակոյտ :

Pátera-ae (խփ.) . բաժակ, նուագ, սաշտ :

Paterfamilias-trisfamilias (ար.) . տանուտէր , գլուխ ընտանեաց :

Patérnus-na-num (ած.) . հայրական, հայրենի, հայրենական :

Patésco-scis-scere (չլտ.) . փեռելիմ, տարածանիմ, լայնիմ, ձգիմ, ընդարձակիմ, 'ի վերելանեմ, 'ի յայտ գամ, յայտնիմ :

Patet-ébat (դճլ.) . յայտնի լինի, յայտ է :

Patibilis-le (ած.) . հանդուրժական, հանդուրժելի, չարչարելի, չարչարական :

Patibulátus-ta-tum (ած.) . 'ի կախազան հանեալ, կախեալ, ժանտագործ :

Patibulum-li (չլտ.) } կախազան,
Patibulus-li (ար.) } խաչ, ցից, ձող :

Pátiens-éntis (- tior - tíssimus) . ած. համբերող, հանդուրժելի, ժուժկալ :

Patiénter - tius - tíssime (ՎՔ.) . համբերութեամբ, հանդուրժելով :

Patiéntia-ae (խփ.) . ժոյժ, համբերութիւն, երկայնմտութիւն, չափաւորութիւն :

Pátina - ae (խփ.) . պոյտն, սան, սկաւառակ, պնակ, սկուտեղ :

Patináriu-ia-ium (ած.) . եփեալ 'ի պուտան :

Patináriu-rii (ար.) . շատակեր,

որկորեայ, որովայնապարար, այր կերող :

Pátior-teris-assus-ti (հար.) . կրեմ, համբերեմ, համբերութեամբ տանիմ, տոկամ, հանդուրժեմ, թոյլ տամ, թողում :

Patrátio-ónis (խփ.) . գործ, արարուած :

Patrátor-óris (ար.) . գործաւոր, գործելի, գտակ, գտիչ :

Patrátus - ta - tum (անց. դճՔ.) . Տես Patro.

Pátria-ae (խփ.) . հայրենիք, հայրենի երկիր, բնագաւառ, ծագումն, սկիզբն :

Pátrice (ՎՔ.) . իբրև զհայր, հայրաբար :

Patriciátus-us (ար.) . պատրիկութիւն, պատիւ պատրիկի :

Patricius - cia - cium (ած.) . ազնուական, պատրիկական :

Patricius - cii (ար.) . պատրիկ, սեպուհ :

Pátrie (ՎՔ.) . իբրև զհայր, հայրաբար :

Patrimoniális-le (ած.) . հայրենական, հայրենի :

Patrimónium-nii (չլտ.) . հայրենի ստացուածք, հայրենական ժառանգութիւն :

Patrimus-ma-mum (ած.) . որոյ կենդանի իցէ հայրն :

Patrisso-sas-ávi-átum-áre (չլտ.) . նմանող լինիմ հօրն :

Patritus-ta-tum } ած. հայրական,
Pátriu-ia-ium } հայրենական, հայրենի, բուն :

> **pátrius casus** . սերական հոլով :

Patrizo-zas-ávi-átum-áre (չդ+). նմանող հօրն լինիմ :

Patro-ras-ávi-átum-áre (նրդ+). առնեմ, զործեմ, 'ի զործ ածեմ, կատարեմ :

Patrocínium-nii (չդ+). պաշտպանութիւն, թիկունք, հովանի, ջատագովութիւն :

Patrócinor-náris-átus-ári (հոբ+). պաշտպանեմ, պատսպարեմ, հովանի լինիմ, թեկն ածեմ :

Patróna - ae (իգ+). պաշտպան կին :

Patronátus-us (ար+). մատակարարութիւն եկեղեցական հասից, իշխանութիւն բաշխելոյ զեկեղեցական մուտս :

» jus patronátús. պաշտպանական իրաւունք :

Patrónus-ni (ար+). պատսպարան, ջատագով, պաշտպան, խօսնակ :

Patrós-óa-óum (աթ+). հայրական, հայրենի, հայրենական :

Patruélis-is (ար. et իգ+). հօրեղբորորդի, մօրաքեռորդի :

Pátruus-ua-uum (աթ+). հօրեղբոր :

Pátruus-ui (ար+). հօրեղբայր :

Pátulus-la-lum (աթ+). լայնանիստ, բաց, լայն, ընդարձակ :

Páucies (ՎՔ+). դուն ուրեք, հազիւ երբեք :

Páucilóquium-quii (չդ+). կարճ 'ի կարճոյ խօսք, հակիրճ բան :

Páucitas-tátis (իգ+). սակաւաւորութիւն, նուազութիւն, պակասութիւն :

Páuculi-lae-la (աթ+). յոյժ սակաւք, սակաւագոյնք :

Paucus-ca-cum (աթ+). սակաւք, նուազունք թուով :

» audito paucis. լուր կարճ 'ի կարճոյ բանիցս :

» paucis te volo. կամիմ համառօտս հատանել, կարճառօտս սիրեմ կտրել :

Paullátim (ՎՔ+). առ սակաւ սակաւ, տակաւ տակաւ, հանգստեամբ :

Paullisper (ՎՔ+). առ սակաւինչ ժամանակս :

Paullo (ՎՔ+). սակաւիկ մի, խոռն մի, փոքր մի :

» paullo ante. յառաջքան զսակաւ մի, արդ իսկ, փոքր մի յառաջագոյն :

» paullo post. յետ սակաւ միոյ, փոքր մի յետոյ :

Páullulum (ՎՔ+). սակաւիկ ինչ, խոռն մի :

Páullulus-la-lum (աթ+). սակաւաւոր, խոռն, դոյզն, սուղ :

Paullum (ՎՔ+). խոռն մի, սակաւիկ ինչ :

Paullus-la-lum (աթ+). սակաւ, դոյզն, փոքր, սուղ, խոռն :

» paullo sumtu. դոյզն ծախիւք :

Pauper-ris (-érior-érrimus) | աթ+.

Páuperus-ra-rum) աղքատ, տնանկ, չքաւոր, տնինչ, անքատ :

» páupera mensa. աղքատագոյն կերակուր :

Paupérculus-la-lum (աթ+). աղքատիկ, հէք, եղկելի :

Paupéries-iéi }
Paupértas-tátis } ԵՔ. աղքատու-

թիւն, տնանկութիւն, չքաւորութիւն, կարօտութիւն, թշուառութիւն, աղէտք, արկածք :

Páupero-ras-ávi-átum-áre (ՆՐԳ.)

աղքատացուցանեմ, կողոպտեմ, կսպտեմ, մերկացուցանեմ, զրկեմ :

Pausa-ae (ԵՔ.)

դուլ, դադար, հանգիստ, հանգարտութիւն :

Pausárius-rii (աՅ.)

վերակացունաւովարաց, ոստիկան պատերազմիկ նաւուց :

Pauxillátim }

Pauxillísper }

ՏԷ. տակաւ տակաւ, առ ժամանակս ինչ :

Pauxillo (ՏԷ.)

սակաւիկ մի, խուն մի, փոքր մի :

Pauxillulus-la-lum (աՅ.)

սակաւաձեռն, խուն, դոյզն, սակաւաւոր :

Pauxillum (ՏԷ.)

սակաւիկ ինչ, խուն մի :

Pauxillus-la-lum (աՅ.)

սուղ, սակաւադոյն, խուն :

Pava-ae (ԵՔ.)

էգ սիրամարգ :

Pavens-éntis (աՅ.)

վատասիրտ, երկչոտ, զարհուրեալ :

Páveo-es-vi-ére }

Pavésco-scis-scere }

զարհուրիմ, զանգիտեմ, վեհերիմ :

Pavicula-ae (ԵՔ.)

թակն սալարկուաց, տոփան հարթելոյ զերկիր :

Pávide (ՏԷ.)

աճիւ, տաճնապաւ, երկիւղիւ :

Pávidus-da-dum (- vídior-díssimus)

աՅ. վատասիրտ, երկչոտ, վեհերոտ :

Pavimentátus-ta-tum (անց. ԴԷԷ.)

Տես Paviménto.

Paviménto-tas-távi-tátum-táre

(ՆՐԳ.)

սալայտակ յարդարեմ, յատակեմ աղիւսով :

Paviméntum - ti (ԳԳ.)

քարայտակ, տախտակամածք :

Pávio-is-ítum-íre (ՆՐԳ.)

ուռամբ սերս դործեմ զերկիր, հարթեմ զգետին :

Pávitans-ántis (ԷՅԺ.)

երկչոտ, վեհերոտ, վատասիրտ :

Pávito (ԳԳ. Ito աՐԺ.)

զարհուրիմ, երկնչիմ, վեհերիմ, զանգիտեմ :

Pavítus-ta-tum (ՆԿԱ. ԴԷԷ.)

Տես Pávio.

Pavo-ónis (աՐ.)

սիրամարգ :

» pavo fémina. էգ սիրամարգ :

Pavonáceus-ea-eum }

Pavonínus-na-num }

Pavónius-ia-ium }

աՅ. նման սիրամարգի, սիրամարգաշատ :

» pavonínium ovum. ձու սիրամարգի :

Pavor-óris (աՐ.)

աճ, երկիւղ, զարհուրանք, դողումն, սարսուռ :

Pavus-vi (աՐ.)

սիրամարգ :

Pax-acis (ԵՔ.)

խաղաղութիւն, հաշտութիւն, հանգարտութիւն, հանգիստ :

- » pacem compóno կամ fácio. 'ի հաշտութիւն գամ, խաղաղութիւն առնեմ:
- » pace tua. հրաժեշտ առեալ 'ի քէն, ողջոյն սուեալ:
- » pax, abi. լուռ լեր, երթ 'ի խաղաղութիւն:
- Paxillus-li (ար.). ցից փոքրիկ, երիթ, սեպ:
- Peccans-ántis (էջծ.) } վնասա-
- Peccátor-óris (ար.) } պարտ, յանցաւոր, չարագործ, ապիրատ, մեղացածին:
- Peccátio-ónis (եփ.) } մեղք, յան-
- Peccátum-ti (չգ.) } ցանք, մոլորութիւն, սխալանք, խտտորութիւն, վրէպք:
- Pecco-cas-ávi-átum-áre (չգ.) . մեղանշեմ, մեղս գործեմ, յանցանեմ, սխալեմ, գթեմ, վրիպեմ, սայթաքիմ:
- » pecco in te. անիրաւեմ գրեց, թշնամանեմ, զրկեմ:
- Pecorósus-sa-sum (աթ.). խաշնաւէտ, լի արջառով և ոչխարով:
- Pecten - tinis (չգ.) . ժանկոր գործի հողոյ, սանդր, փանդիռն, կնսնտոց:
- Pectens-éntis (էջծ.) . սանդրիչ:
- Pectinátim (Չէ.) . զօրէն սանտրոյ:
- Pectinátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) . Տես Pécino.
- Pécino - nas - návi - nátum - náre (ՆԵԳ.) . սանդրեմ, յարդարեմ սանտրով, գլեմ զասուխս, աբորարդիբ առնեմ:

- Péctitus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.) . Pecto.
- Pecto-tis-éxui կամ - exi-titum կամ - exum - tere (ՆԵԳ.) . սանդրեմ, գլեմ զասր:
- » pecto fusti. գանեմ, գան հարկանեմ, գանալից առնեմ, ծեծեմ, ձողկեմ:
- » pecto terram. տափեմ գերկիբ, հարթեմ զհող:
- Pectorále-lis (չգ.) . լանջապան, զրահք կրծոց:
- Pectorális-le (աթ.) . լանջական, կրծից:
- Pectorósus-sa-sum (աթ.) . քաջալանջ, լայնալանջ:
- Pectus-toris (չգ.) . խորհուրդ, կուրծք, լանջք, սիրտ, միտք, սէր, գութ, գորով, պնդութիւն, քաջասրտութիւն:
- Pecu-cu (չգ.) . արջառ, օդիք, անդեայ, նախիր, հօտ:
- Pecuária - iae (եփ.) . արուեստ հովուական, մակաղատեղ, գաւիթ ոչխարաց:
- Pecuária-riórum (չգ.) . երամակ խաշանց՝ այծից, ջուրի անասնոց, այծերամակք:
- Pecuárius-ia-ium (աթ.) . պաճարեղէն, հովուական:
- » pecuárius canis. հովուական շուն:
- Pecuárius-rii (ար.) . ստացիչ օդեաց, տէր հօտից արջառաց:
- Pecuínus-na-num (աթ.) . անասնական, խաշանց, օդեաց:
- Peculátor - óris (ար.) . գող 'ի գանձէ հասարակաց:

Peculátus-us (աբ․)․ գողութիւն
'ի հասարակաց գանձէ ։

Peculiáris-re (աժ․)․ սեփական,
առանձին, մասնաւոր, բուն,
Ճշմարիտ ։

Peculiáriter (Վլբ․)․ առանձինն,
մանաւանդ, առաւելապէս ։

Peculiátus-ta-tum }
Peculiósus-sa-sum } աժ․ մեծա-
տուն, ընչաշատ, ընչաւէտ,
գոյաւոր ։

Peculíolum-li (չլտ․)․ դոյզն ստա-
ցուածք, սակաւ գոյք ։

Pecúlium-lii (չլտ․)․ սեպհական
ինչք որդւոյ՝ գերւոյ, ստա-
ցուածք, մթերք ։

Pécutor-láris-látus-lári (հար․)․
գողանամ՝ի գանձէ հասարա-
կաց ։

Pecúnia-ae (իգ․)․ արծաթ, գա-
հեկան, դրամ, ընչաւէտու-
թիւն ։

» praesénti կամ numerátà pe-
cúnià․ պատրաստական ար-
ծաթով, հնչական դահեկա-
նօք ։

Pecuniárius-ia-ium (աժ․)․ ար-
ծաթական, դրամական ։

Pecuniósus-sa-sum (- sior-síssi-
mus) աժ․ ընչաւէտ, ընչաշատ,
մեծատուն, գոյաւոր, բարե-
կեցիկ ։

Pecus - coris (չլտ․)․ անդեայք,
հօտ, երամակ, նախիր ։

» búbulum pecus․ եղնանոց,
եղնոց, դադարք եղանց ։

» carpo pecus․ կտրեմ զխաշինս,
հատանեմ զասր ոչխարաց ։

Pecus-cudis (իգ․)․ ոչխար, մաքի,
օղի, գրաստ, անմիտ, թան-
ձրամիտ, ապուշ, տխմար ։

Pedále-lis (չլտ․)․ սանդալ, հո-
ղաթափ, մոյկ ։

Pedális-le (աժ․)․ ոտնաւոր ։

Pedámen-minis }
Pedaméntum-ti } չլտ․ նեցուկ,
մոյթ, խէչ, ցից ։

Pedáneus-ea-eum (աժ․)․ ոտ-
նաւոր ։

Pedárii senatóres (աբ․)․ խոնար-
հագոյն սինկղիտիկոսք ։

Pedátim (Վլբ․)․ ոտն ոտն, 'ի հե-
տիոտս ։

Pedátio-ónis (իգ․)․ ցցապատնէշ
որթոց, ձողապատուար որ-
թատնկոց ։

Pedatúra-ae (իգ․)․ ոտնատեղի,
հետք ոտից, շաւիղ ։

Pedátus - ta - tum (անց․ դրբ․)․
Տես **Pedo-das**․

Pedátus-ta-tum (աժ․)․ ոտնաւոր ։

Pedátus-ti }
Pedátus-us } աբ․ հարուածք ո-
տից, սքացելն, յարձակումն,
բախիւն, արշաւան ։

Pedéma-atis (չլտ․)․ թուք, տո-
ղուկք, խուխ ։

Pedes-ditis (աբ․)․ հետեակ զի-
նուոր, հետեակազօր, հետի
զօրք ։

Pedéster-tris-tre կամ **Pedéstris**
- tre (աժ․)․ հետի, հետեակ ։

» pedéstres cópiae․ հետեակա-
զօր, հետեակ զինուորք ։

» pedéstre iter․ ճանապարհ
առն հետեակագնացի ։

Pedeténtim (Պէ.ժ.). ոտն ոտն, առ սակաւ սակաւ, տակաւ տակաւ, յանդգայս, գամ քան զգամ, հաղ քան զհաղ :

Pédica-ae (իգ.). թակարդ, որոգայթի, վարմ, հազըք, դարան, ոտնակապք, ճախանոց :

Pedícinus-ni (ար.). ոտն փոքրիկ :

Pedicósus-sa-sum }
Pediculáris-re համ } արջ-
Pediculósus-sa-sum }

լապից, ոջլակեր :

Pedículus-li (ար.). որջիւ, տիզ՝ հաւուց, ցողուն, կոթուն :

Pedis-is (ար. et իգ.). ոջիւ, տիզ՝ թռչնոց :

Pedissequa-ae (իգ.). աղախին, նածիշտ, գերդաստանիկ :

Pedissequus-qui (ար.). ծառայ, սպասաւոր, վարաւանդասպաս, մանուկ :

Peditátus - us (ար.). հետեակ զօրք, հետեակազօր :

Pedo-das-ávi-átum-áre (Նրգ.). զորթատունկս ձողարարձաունեմ, ցիցս հարկանեմ, ձողս ցցեմ, նեցուկս դնեմ :

Pedo-dis, pépedi - dere (չգ.). ստեպ փուքս արձակեմ :

Pedúle-lis (չգ.). ներբան զանկապանին, օդք 'ի թաղեաց :

Pedum-di (չգ.). ցուպ հոգուական, զաւազան եպիսկոպոսի :

Pedúnculus-li (ար.). տիզ՝ հաւուց, ոջիւ :

Pégasus-si (ար.). Պեգասոս՝ երիվար թեւաւոր :

Pegma - atis (չգ.). մենքենայ, դարան գրոց, մատենագրան :

Pejerátus-ta-tum (անց. Կրք.). Տես Péjero.

Péjero (Նրգ.). Juro արձ.). սոս երդնում, երդմնահար լինիմ :

Pejor-jus (ար.). չարագոյն, յոռեդոյն, վատթարագոյն :

» in pejus ruo. 'ի յոռութիւնս գամ, յոռանամ, չար ես լինիմ, թշուառանամ :

Pejóro-ras-ávi-átum-áre (Նրգ.). յոռացուցանեմ, վատթար ես գործեմ, զայրացուցանեմ :

Pejus (Պէ.). կարի վատթար, չար ես :

Pelágiticus-ca-cum }
Pelágitius-ia-ium } ար. ծովա-

կան, ծովեղերեայ :

Pélagus-gi (ար.). ծով, համատարած :

Pélamis-ámidis (իգ.). թիւնոս՝ ձուկն :

Pellácia-ae (իգ.). խաբանք, խաբէութիւն, նենգ, նենգութիւն, պատրանք :

Pellax - ácis (ար.). խաբեայ, պատիր, խաբեպատիր :

Pellex-licis (իգ.). հարձ, բող :

Pellicátus-us (ար.). հարձակալութիւն :

Pellicéus - ea - eum (ար.). մորթեղէն, մաշկեղէն :

Pellicio-éllicis-cui համ - léxi - léctum - cere (Նրգ.). ողբանօք որսամ, յանկուցանեմ զսիրտ, 'ի պատրանս արկանեմ :

Pellícula-ae (խփ.) մորթ նուրբ, մաշկեակ, օգիկ :

Pelliculo-las-ávi-átum-áre (նրփ.) մորթս դնեմ, պատեմ մորթով :

Péllio-ónis (ար.) մաշկեկագործ, մաշկեկավաճառ :

Pellis - is (խփ.) մորթ, մաշկ, կաշի :

> **sub péllibus sum.** բնակեմ 'ի վրանս 'ի տաղաւարս :

> **quiesco in própria pelle.** խաղաղութեամբ և հանդարտութեամբ վարեմ զկեանս :

Pellítus - ta - tum (աթ.) ծածկեալ մաշկեկաւ, մաշկահանդերձ :

Pello-lis, pépuli, pulsum - lere (նրփ.) մերթեմ, փախուցանեմ, մղեմ :

Pellos-li (խփ.) արադիլ ծովու, ճայ :

Pellúcens-éntis (բյթ.) պայծառ, յորդալոյս, թափանցիկ, երևելի, փայլուն :

Pellúceo (չդ. Lúceo արժ.) շողամ, փայլեմ, փողփողեմ, պաղպաջեմ, լուսատու լինիմ :

Pelluciditas-tátis (խփ.) պայծառութիւն, թափանցութիւն, թափանցիկ բնութիւն :

Pellucidulus-la-lum (աթ.) աւանակիտ, շողազարդ, պաղպաջուն, վճիտ :

Pellúcidus-da-dum (-cidior-dissimus) աթ. լուսաւոր, փայլուն, թափանցիկ, յորդալոյս, պայծառ :

Pellúvia-ae (խփ.) կամ } տաշտ,
Pellúvium - vii (չդ.) } կոնք, պուտնարդ :

Pelta-ae (խփ.) վահանակ, ասպար բոլորչի :

Pelástáta-ae } ար. վահանաւոր
Pelástes-tae } զօր, վահանակիր զինուոր :

Pelátus-ta-tum } աթ. ասպար

Péltifer-tífera-rum } րաւոր, վահանակիր, վահանաւոր :

Pelvis - is (խփ.) տաշտ, կոնք, պուտնարդ :

Peminósus-sa-sum (աթ.) ծակոտ, ծակոտկեան :

Penária cella-ae (խփ.) մառան, շտեմարան, տուն պատմուճակաց :

Penátes - tum կամ - tium (ար.) առանին դիք, թերափք :

Penátiger-tígera-rum (աթ.) որ առնու ընդ իւր զթերափս :

Pendens-éntis (բյթ.) կախեալ, երկբայական, վարանեալ, յերկուական :

> **pendens ánimus.** վարանք, երկբայութիւն, տարակոյս, երկմտութիւն, յերկուանք :

Péndeo-des, **pepéndi**-dére (չդ.) կախեալ կամ, կախիմ, սկիզբն ունիմ, յառաջ գամ :

> **péndeo ánimi.** 'ի վարանս մտանեմ, 'ի վարանի և 'ի տարակուսի կամ, վարանիմ :

Pendo-dis, **pepéndi**-nsum-dere (նրփ.) հաւասարեմ, կշռեմ, խուզեմ, քննեմ, դատեմ, հա-

մարիմ, վարկանիմ, հասու-
ցանեմ, վճարեմ :

» peno vertigal. մաքս հասու-
ցանեմ տամ :

» pendo pœnas. վրէժս տամ,
լուծանեմ զպատիժ, սուժիմ :

Péndulus-la-lum (աժ.) . կախա-
ղանաւ, կախեալ, յերկու-
կան, երկբայական, վարանեալ :

Pene (ձէ.) . իբր այն թէ, գրե-
թէ, գոգ իմն :

Penes (նոր.) . մօտ, հուպ, առ-
նութեք, մերձ, 'ի տան :

» penes te est. յիշխանութեան
քում եղեալ է, իշխանու-
թիւն ունիս :

» penes te es? այր մտացի՞ ես
դու, զիտե՞ս զի՛նչ խօսիսդ :

Penetrábilis-le (-biliar) աժ. ընդ-
մտանող, ազոռ, ընդմտանելի,
թափանցական, ազոական :

Penetrále-lis (չլ+.) . ներքին սե-
նեակ, ալուց կողմն տան :

Penetrális-le (-lior) աժ. մեկուսի,
առանձին, ներքին, ներքսա-
զոյն :

» dii penetráles. առանին դիք,
թերափք :

Penetrátio-ónis (իգ.) . թափան-
ցութիւն :

Pénetro-ras-ávi-átum-áre (չլ+.) .
թափ անցանեմ, թափանցիկ
լինիմ, ընդմտանեմ, սպրդիմ,
մտանեմ 'ի ներքս :

Penicillum-li (չլ+.) } նկարելի,
Penicillus-li (ար.) }
գրիչ նկարչաց, պատրոյգ վե-
րաց :

Peniculum - li (չլ+.) } փայլելի.
Peniculus - li (-ր.) }
ջնջան, նկարչաց գրիչ :

Penis - is (-ր.) . աղի, սուսն,
ձեռ :

Pénite-nitius կամ -tus (ձէ.) - խ-
րազոյն, համակ, ամենեքն :

Pénitus-ta-tum (աժ.) . ներքին,
ներքսազոյն :

Penna-ae (իգ.) . փետուր, թև :

Pennátus-ta-tum } -ժ. փե-
Pénniger-nigera-rum }
րալից, թևաւոր :

Pénnipes - nípedis (աժ.) . թև-
աւոր յոտս :

Pénnipotens-éntis (աժ.) . թևա-
կուռ, թևամուխ, թռչազ,
թռչուն :

Pénnula-ae (իգ.) . մանր փետուր,
մազ աղուամազ, փոքրիկ թև :

Pensátio-ónis (իգ.) . փոխարէն,
հատուցումն, դարձ փոխա-
րինի, մեծարոյ կարծիք, հա-
մար, խորհուրդ, քննութիւն,
խոյզ, հարցափորձ :

Pensátor-óris (ար.) . կշռող, քնն-
նիչ, փորձիչ :

Pensátus - ta - tum (անց. որբ.) .
Տես Penso.

Pénsilis-le (աժ.) . կախեալ, կա-
խաղանաւ :

» horti pénsiles. բուրաստանք
կախաղանաւ :

Pénsio-ónis (իգ.) . թոշակ, ու-
ճիկ, վարձք կերակրոյ, սակ
տան :

» solvo pensiónem. հատուցա-
նեմ զվարձ տան :

Pénsior-ius (աթ․)․ լաւ, լաւա-
գոյն, ազնուագոյն ։
Pensitatio-ónis (իգ․)․ փոխարէն,
հատուցումն, դարձ փոխա-
րինի, վճար, հարկ, տուրք ։
Pensitátor - óris (ար․)․ կշռող,
փորձիչ, քննիչ ։
Pénsito (նրգ․ Ito արծ․)․ կշռեմ,
զմտաւ ածեմ, մտախորհ լե-
նիմ, խոկամ, խորհիմ, քննեմ,
փորձեմ, վճարեմ, հատուցա-
նեմ ։
Pensiúncula-ae (իգ․)․ դուզնա-
քեայ թռչակ, սակաւ ոռճիկ ։
Penso-sas-ávi-átum-áre (նրգ․)․
կշռեմ, կարծեմ, համարիմ,
վարկանիմ, տամ զվարձս, հա-
տուցանեմ, վճարեմ ։
 > **penso aurum**․ կշռեմ կշռով
զոսկի ։
Pensum-si (չգտ․)․ աղեկատ մի,
նիւթ իւրոյ միոջ, սակ, սահ-
մանեալ գործ ։
Pensúra-ae (իգ․)․ կշռութիւն ։
Pensus - sa - sum (անց․ րրբ․)․
Տես Pendo․
 > **nihil pensi hábeo** կա՛մ **duco**․
անհոգ լինիմ, անփոյթ՝ զանց
առնեմ ։
Pentadórus-ra-rum (աթ․)․ հըն-
գաթիւ ։
Pentagónus-na-num (աթ․)․ հըն-
գանկիւն ։
Pentámeter-tra-rum (աթ․)․ հըն-
գաչափ ։
Pentecóste-tes (իգ․)․ Պենտա-
կոստէ, գալուստ սրբոյ շոգ-
ւոյն ։

Penu-u (չգտ․)․ պաշար, նպար,
համբարք ։
Penuária cella-ae (իգ․)․ շտեմա-
րան, մառան, համբարանոց ։
Pénula-ae (իգ․)․ վերարկու, մեկ-
նոց, լօգիկ, կրկնոց, թիկնոց ։
 > **pénula gausapina**․ վարապա-
նակ, թեզանաւոր, տառա-
տոկ ։
Penulárium - rii (չգտ․)․ տուն
պատմուճակաց ։
Penulátus-ta-tum (աթ․)․ արկեալ
լօգիկ, զգեցեալ ցփսի ։
Penúltimus-ma-mum (աթ․)․ առ-
ընթեր վերջնոյն, վերջնըն-
թեր ։
Penum - ni (չգտ․)․ նպար, պա-
շար, ուտեստ, համբարք ։
Penúria - ae (իգ․)․ ջքաւորու-
թիւն, նուազութիւն, պա-
կասութիւն, սով ։
Penus-us կա՛մ - **ni** (ար․ et իգ․) }
Penus-noris (չգտ․) }
 համբարք, ուտեստ, պաշար,
նպար ։
Peplum-li (չգտ․) } տեռ, շղաշա-
Peplus-li (ար․) } տեռ, պատմուճան ծաղկեայ ։
Pepo-ónis (ար․)․ սեխ, մեղրա-
պոպ ։
Pépticus-ca-cum (աթ․)․ ամոքա-
կան, հալական ։
Per (նիդր․)․ ընդ, 'ի ձեռն, բե-
րանով, միջնորդութեամբ,
հանդերձ, մինչ դեռ, 'ի ժա-
մանակի ։
 > **per triénnum**․ ամս երիս, ե-
րեքամեայ ժամանակ ։

» per idem tempus. 'ի նմին ժամանակի, առժամայն, նոյն հետայն :

» per injúriam. յանիրաւի, 'ի տարապարտուց :

» per me licet. իսկ ես գոհ եմ :

Pera-ae (իգ.). մախաղ, պարկ, գրապանակ, քսակ, շմբրոց :

Perabsúrdus-da-dum (աթ.). անհանճարական, անդէպ, կարի անպատշաճ :

Peracéscó (չլթ. Acéscó արժ.). դառնամ և լինիմ քացախ, թթու առնիմ :

Peráctio-ónis (իգ.). կատարումն, լրումն, վախճան :

Peráctus-ta-tum (անց. ԴԵԹ.). Տես Pérago.

Perácuo (նրգ. Acuo արժ.). սրեմ, թեքեմ :

Peracúte (ՎԷ.). խելօք, հնարիւք, նրբութեամբ, խորագիտութեամբ :

Peracútus-ta-tum (անց. ԴԵԹ.). Տես Perácuo.

Peracútus-ta-tum (աթ.). սուր, սրեալ, հատու, նուրբ, կորովամիտ, սրամիտ, հնարագիւտ :

Peradoléscens-éntis (աթ.). մատաղական, տղայական, երիտասարդական :

Peradolescéntulus-li (ար.). մանուկ, երիտասարդ, պատանեակ :

Peraequátió-ónis (իգ.). կատարեալ հաւասարութիւն, հասարակակշիռն կշիռ :

Peraéque (ՎԷ.). նմանապէս, և քան զևս, հաւասար, առաւելապէս :

Peraéquo (նրգ. Aequo արժ.). հաւասարեմ, զուգեմ, հասարակեմ :

Peraéquus-qua-quum (աթ.). արդար, ուղիղ, իրաւացի :

Perágitó (նրգ. Agito արժ.). յուզեմ, շարժեմ, ծփեմ, տատանեմ, խռովեմ :

Pérago (նրգ. Ago արժ.). ամբոխեմ, շարժիմ, մղեմ, յերկարեմ, ձգեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, կատարեմ, առնեմ, հետամուտ լինիմ, անցանեմ, գնամ :

Péragrans-ántis (Էյթ.). ծորան, հոսական :

Peragrátio - ónis (իգ.). ճանապարհորդութիւն, թափառականութիւն, յաճումն :

Peragrátus-ta-tum (անց. ԴԵԹ.). Տես Pérago.

Péragro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) ճանապարհ առնեմ, ճանապարհորդեմ, 'ի հարեանցի անցանեմ, այցեմ, այց առնեմ :

Peramánter (ՎԷ.). խանդաղատական սիրով, կաթողին :

Perámbulo (չլթ. Ambulo արժ.). շրջիմ, յաճիմ, զգնամ, ձեմեմ, երթեկեկս առնեմ :

Perangúste (ՎԷ.). կարճառօտ, կարճ 'ի կարճոյ ճառիւք, համառօտիւք :

Peránno-nas-návi-nátum (չլթ.). կեամ զամ մի ողջոյն, կատարեմ զտարի :

Perappósitus-ta-tum (ած.). կա-
րի պատեհ, պատշաճագոյն:

Perarátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Peráro.

Perarésco (չլթ. Aréscó արժ.).
չորանամ, ցամաքիմ, ազա-
զիմ:

Perarmátus-ta-tum (ած.). վա-
ռեալ զինու, սպառազէն:

Peráro (նրգ. Aro արժ.). հեր-
կեմ, հերկս հարկանեմ, արօ-
րադիր առնեմ, նաւարկեմ,
հատանեմ զծով, նաւեմ, ընդ
գրով արկանեմ:

Perastútulus-la-lum (ած.). ի-
մաստանագոյն, խորադէտ, խո-
բամանդ, ճարտար:

Perbáchor (հոգ. Bacchor արժ.).
խրախունս առնեմ, մտանեմ
'ի գինեբրբուս, ուրախ լինիմ,
խրախանամ:

Perbélle (ձգբ.). բարի յոյժ, կարի
քաջ, ազնուագոյնս:

Perbéne (ձգբ.). բարիք, քա-
ջիկ, լաւ ևս, լաւագոյն:

Pérbibo (նրգ. Bibo արժ.). ըմ-
պեմ, ծծեմ, խմեմ, քամեմ,
կլանեմ:

Percaédo (նրգ. Caedo արժ.).
հատանեմ, կարեմ:

Percálleo (չլթ. Cálleo արժ.). վա-
պարիմ, բրտանամ, խստա-
նամ, տեղեակ՝ հմուտ լինիմ,
իրագէտ եմ:

Percáutus-ta-tum (ած.). զգու-
շագոյն, զգուշաւոր, իմաս-
տուն, խորագէտ:

Percélebris-re (ած.). անուանի,

հռչակաւոր, ականաւոր, ա-
ռաւել գովելի:

Percélebro (նրգ. Célebro արժ.).
հռչակ հարկանեմ, հռչակեմ,
համբաւեմ, տօն խմբեմ, ցան-
կորդեմ, յաճախեմ:

Pérceler-céleris-re } ած. երազա-
Percéleris-re }
զնաց, արագախաղաց, արագ-
ընթաց:

Percéllo-lis-érculi-culsum-lere
(նրգ.). մղեմ, կործանեմ, տա-
պալեմ, բախեմ, հարկանեմ,
վերաւորեմ, խոցեմ:

Percénseo (նրգ. Cénseo արժ.).
թուեմ, հաշուիմ, համարիմ,
'ի համար արկանեմ, պատ-
մեմ, վիպեմ, հարեանցի ան-
ցանեմ:

Percéptio - ónis (եգ.). հունձք,
կութք, արդիւնք, իմացումն,
հասումն, ճանաչումն, ծա-
նօթութիւն, իմացութիւն:

Percéptum-ti (չլթ.). տեսուած,
տեսական յառաջադրութիւն:

Percéptus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Percipio.

Percérpo (նրգ. Carpo արժ.). կու-
տեմ, հաւաքեմ, ժողովեմ, քա-
ղեմ:

Percído (նրգ. Caedo արժ.). հար-
կանեմ, բախեմ, զարկանեմ:

Percíeo (նրգ. Cíeo արժ.) } շար-
Pércio (նրգ. Cio արժ.) }
ժեմ, խաղացուցանեմ, խան-
դաղատեցուցանեմ, 'ի գութ
ածեմ:

Percíngo (նրգ. Cingo արժ.). գօտի

- ածեմ, շուրջ պատեմ, պարըս-
պեմ :
- Percípio - céptum (Նրգ. Cápío
արձ.). առնուժ, հաւաքեմ,
գրաւեմ, ժողովեմ, կուտեմ,
հանեմ, զգամ, փորձեմ, զփորձ
առնուժ, զհանդէս տեսանեմ :
- Percísus - sa - sum (անց. Դրբ.).
Տես Percído.
- Pércitus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Percíeio.
- Perclúdo (Նրգ. Claudio արձ.).
փակեմ, խնուժ, կափուցանեմ,
խցանեմ, աղխեմ :
- Percóctus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Percóquo.
- Percognóscó (Նրգ. Cognóscó
արձ.). քաջածանօթ լինիմ,
ճշդիւ գտակաւ 'ի վերայ հա-
սանեմ :
- Percolátio - ónis (եգ.). հոսումն,
ծորումն :
- Percólo (Նրգ. Colo - las արձ.).
ծորեցուցանեմ, հոսեմ, կա-
թեցուցանեմ :
- Pércolo (Նրգ. Colo - lis արձ.).
մաքրեմ, յղկեմ, յարգարեմ,
ողորկեմ, պատուեմ, մեծա-
րեմ, շուք զնեմ :
- Percóntans - ántis (էջծ.). խու-
ղարկու, խնդրական, խնդրող :
- Percontátio - ónis (եգ.). խնդիր,
հարցուած, հարցումն :
- Percontátor - óris (ար.). խնդրակ,
յուզախնդիր, խնդրող, հար-
ցանող :
- Percóntor (հար. Contor արձ.).
'ի խոյլ և 'ի խնդիր արկա-
նեմ, հետազօտեմ, հարցանեմ,
տեղեկանամ, խելամուտ լի-
նիմ :
- Pércoquo (Նրգ. Coquo արձ.). ե-
փեմ :
- Percrebréscó (չգ. Crebréscó
արձ.). հրապարակիմ, համ-
բաւիմ, հոչակիմ :
- » fama percrebuit. համբաւն 'ի
դուրս յածախեմ, երթայ հը-
չակ զնմանէ, ել բան :
- Pércrepro (չգ. Crepo արձ.). հըն-
չեմ, թնդամ :
- Percréscó (չգ. Cresco արձ.).
ածեմ զածումն, բազմանամ,
առաւելում, զարգանամ :
- Percrúcio (Նրգ. Crúcio արձ.).
յոյժ լլկեմ, չարալուկ տան-
ջեմ :
- Percúlsus - sa - sum (անց. Դրբ.).
Տես Percélló.
- Percúltus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Percólo.
- Percúncor (հար. Cuncor արձ.).
'ի խոյլ և 'ի քնին արկանեմ,
հետազօտեմ, հարցանեմ, խե-
լամուտ լինիմ, տեղեկանամ :
- Percúpio (Նրգ. Cúpio արձ.).
ցանկանալով ցանկամ, ցան-
կութեամբ տենչամ :
- Percurátus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Percúro.
- Percuriósus - sa - sum (ած.). հե-
տաքրքիր յոյժ :
- Percúro (Նրգ. Curo արձ.). բու-
ժեմ, բժշկեմ, առողջացուցա-
նեմ, աւաքեմ, ապաքինեմ :
- Percúrro (չգ. Curro արձ.). վա-

զեմ, այսր անդր ընթանամ, սահեալ անցանեմ, հաշուիմ, համարիմ :

Percursatio-ónis } էֆ. արշաւան, }
Percursio-ónis } ասպատակ, հոսումն :

Percúrsio (ըֆ. **Curso** արժ.). սահիմ, արագ անցանեմ, ասպատակեմ, արշաւեմ :

Percúrsus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.).
Տես **Percúrro**.

Percússio-ónis (էֆ.). հարուած, բախումն, ժամանակ երգոց :

Percússor-óris (ար.). հարկանող բախիչ, սրիկայ, սպանող :

Percússus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.).
Տես **Percútio**.

Percússus - us (ար.). բախիւն, բախումն, հարուած :

Percútio - cússi - cússum (նրֆ. **Quatio** արժ.). հարկանեմ, բախեմ, խոցեմ, վէրս 'ի վերայ դնեմ, վերաւորեմ :

> **percútio gládio**. 'ի սայր սուսերի հարկանեմ :

> **percútio secúri**. գլխատեմ, գզուելն հատանեմ :

> **percútio foedus**. դաշինս կռեմ, ուխտս դնեմ, դաշնաւոր լինիմ :

> **percútio nummos**. դահեկան հաասնեմ՝ հարկանեմ :

Perdecórus-ra-rum (աժ.). վայելչագոյն, շքեղագոյն, յոյժ գեղեցիկ :

Perdicális-le (աժ.). կաքաւու :

Perdícium - cii (ըֆ.). ապակազեղ, ապակելտու :

Perdisco (նրֆ. **Disco** արժ.). ուշի ուշով ուսանիմ, քսջ 'ի միտ առնում, բազմահմուտ լինիմ :

Perdiserte (ՊԷՏ.). ճարտարաբան բանիւք :

Pérdite (ՊԷՏ.). անյոյս սովորութեամբ, յուսահատութեամբ :

Perdítio - ónis (էֆ.). կորուստ, վնաս, կործանումն, աւեր, քանդումն :

Pérditor-óris (ար.). կորուսիչ, կործանիչ, քանդիչ :

Pérditus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.).
Տես **Perdo**.

Pérditus-ta-tum (- **ditior - tíssimus**) աժ. կորուսեալ, կործանեալ, անյոյս, յուսահատ, ապերասան, անառակ :

> **o me perditum!** վայ ինձ, եղով եմ ես, ո՛հ թշուառութեանս :

Pérdiu (ՊԷՏ.). ընդերկար, ժամն ձիզս, բազում ժամանակս :

Pérdius-ia-ium (աժ.). հսկող, հսկուն, արթուն :

Perdix-ícis (ար. et էֆ.). կաքաւ :

Perdo-dis-idi-ium-dere (նրֆ.). կործանեմ, աւերեմ, վատնեմ, սպառեմ, կորուսանեմ :

> **aquam perdo**. 'ի սնոտիս ծախեմ զժամանակն, ժամավաճառ լինիմ, զհողմն արածեմ, 'ի ջուր աղամ :

Perdóceo (նրֆ. **Dóceo** արժ.). իմաստուն առնեմ, բարւոք ուսուցանեմ, քսջ վարդապետեմ :

Perdócte (ՎԷ՞)․ Իմաստնաբար ,
գիտնապէս :

Perdóctus-ta-tum (ա՞ժ)․ Հան-
ճարեղ, իմաստուն, գիտուն,
ուսեալ, բազմահմուտ :

Perdolátus-ta-tum (անց․ ԴՐԷ՞)․
Տէս Pérdolo.

Perdóleo (չլԺ․ Dóleo արժ)․ Վըշ-
տանամ, ցաւիմ յոյժ, ցաւա-
գնիմ :

Pérdolo (նրԳ․ Dolo արժ)․ Հար-
թեմ քերչաւ, յղկեմ, քերեմ :

Perdóminor (հար․ Dóminor արժ)․
տիրանամ, տիրեմ, գեր 'ի վե-
րոյ լինիմ, իշխեմ, ճոխանամ :

Perdómitus-ta-tum (անց․ ԴՐԷ՞)․
Տէս Pérdomo.

Pérdomo (նրԳ․ Domo արժ)․ սան-
ձահարեմ, նուաճեմ, հնա-
զանդեմ :

Perdormisco (չլԺ․ Dormisco
արժ)․ գընով անկանիմ, 'իքուն
լինիմ, նիրհեմ 'ի քուն թան-
ձրութեան :

Perdúco (նրԳ․ Ducó արժ)․ տա-
նիմ, առաջնորդեմ, վարեմ,
ձգեմ, հաւանեցուցանեմ, յո-
ժարեցուցանեմ :

Perdúctio-ónis (եԳ)․ առաջնոր-
դութիւն, վարչութիւն :

Perdúcto (նրԳ․ Ducto արժ)․ յա-
ճախագոյնս առաջնորդեմ,
ստէպ տանիմ :

Perdúctor-óris (ար)․ հրապու-
րիչ, գրդիչ, միջնորդ :

Perdúctus-ta-tum (անց․ ԴՐԷ՞)․
Տէս Perdúco.

Perdúdum (ՎԷ՞)․ երբեմն, յա-

ռաջագոյն, յառաջ ժամանե-
կաւ :

Perduéllio-ónis (եԳ)․ քրայական
յանցանք, ապստամբութիւն,
ստահակութիւն :

Perduéllis-lis (ար)․ յանցաւոր
յիրս արքունի, ստահակ :

Perdurésco (չլԺ․ Durésco արժ)․
կարծրանամ, խտանամ, քա-
րանամ, պնդիմ :

Perdúro (նրԳ․ Duro արժ)․ տեւեմ,
ժուժկալեմ, տոկամ, տանիմ,
հանապազորդեմ :

Péredo-édi-ésun (նրԳ․ Edo արժ)․
կրժեմ, սպառեմ, աւերեմ,
ծախեմ, քանդեմ :

Péregre (ՎԷ՞)․ 'ի հեռուստ, 'ի
բացուստ, 'ի հեռաստանէ,
օտարաբար :

Peregrinabúndus-da-um (ա՞ժ)․
պանդուխտ, նժգեհ, անցաւ-
որ, ուխտաւոր :

Peregrinatio - ónis (եԳ)․ պան-
դխտութիւն, օտարութիւն,
ուխտաւորութիւն :

Peregrinátor - óris (ար)․ պան-
դուխտ, ուխտաւոր, ճանա-
պարհորդ :

Peregrinitas - látis (եԳ)․ պայ-
ման օտարականաց, պանդըխ-
տութիւն, բարք անաշխար-
հիկ առն :

Peregrínor-náris-átus-ári (հար)․
պանդխտանամ, նժղեհիմ,
գնամ 'ի տար աշխարհ :

Peregrínus-na-num (ա՞ժ)․ օտա-
րական, եկ, այլագլխի, պան-
դուխտ :

Perém-tus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Périmo.

Peréndie (Վբ.). միւս վաղիւ,
'ի միւսում աւուր :

Peréndinus dies-éi (ար.). միւս
օր :

Perénne (Վբ.). մշտնջենապէս,
յաւիտեանս, իսպառ, ցկեանս :

Perénnis-ne (ած.). հանապա-
զորդ, անդադար, սեւական,
մշտնջենաւոր :

Perénntas-tátis (եգ.). հանապա-
զորդութիւն, մշտնջենաւոր-
բուութիւն, սեւականութիւն :

Perénnter (Վբ.). մշտնջինա-
պէս, իսպառ, յաւիտեանս,
ցանկ :

Perénno-nas-návi-nátum-náre
(չդ. et նրգ.). տեւեմ, յաւա-
կանիմ, մշտնջենաւոր առնեմ :

Péreo (չդ. Eo, is արգ.). կորրն-
չիմ, վախճանիմ, եղծանիմ :

» **péreo a te.** խողխողիմ 'ի քէն,
սպանանիմ 'ի ձեռաց քոց :

» **péream.** կորիցէ օրն յորում
ծնայ, մարանաթայ :

» **périi.** մօտալուտ է օրհասն,
վճարեալ է վասն իմ :

Peréquito (չդ. Equito արգ.).
շուրջ ձիարձակ լինիմ, շուր-
ջանակի ձիավարեմ :

Pererrátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Peréro.

Peréro (չդ. Erro արգ.). վա-
զեմ, անցանեմ, թափառիմ,
յածիմ :

Perésus - sa - sum (անց. դրբ.).
Տես Péredo.

Perexigue (Վբ.). անձկագոյնս,
համառօտիւք, նրբագոյնս,
սակաւուք :

Perexiguus-ua-uum (ած.). նրբ-
բագոյն, անօսրագոյն :

Perfábrico (նրգ. Fábrico արգ.).
խարեմ, պատրեմ, 'ի պատ-
րանս արկանեմ :

Perfácil (Վբ.). հեշտեաւ, ան-
ջան և անվաստակ, դիւրաւ :

Perfácilis-le (ած.). դիւրագոյն,
հեշտագոյն :

Perfamiliaris - re (ած.). յոյժ
ընտանի, մտերմագոյն :

Perfátuus-ua-uum (ած.). յիմար
ամենեւին, կարի անմիտ :

Perféc-te-tius-tissime (Վբ.). կա-
տարելապէս, ողջօյն, քաջեկ,
ամենեւին :

Perféc-tio-ónis (եգ.). կատարե-
լութիւն, կատարումն, վախ-
ճան :

Perféc-tor-óris (ար.). կատարիչ,
գլխաւորիչ :

Perféc-trix-ícis (եգ.). կին կատա-
րիչ :

Perféc-tus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Perficio.

Perféc-tus-ta-tum(-tior-tissimus)
ած. 'ի գլուխ հանեալ, ան-
թերի, կատարեալ, բովան-
դակ :

Perféc-tus-us (ար.). լրումն, կա-
տարումն :

Pérferens-éntis (էյթ.). համբե-
րող, համբերատար :

» **pérferens injuriárum.** վշտամ-
բեր, տանողանիւրաւութեանց :

Pérfero (Նրգ. Fero արժ.). բերեմ, ածեմ, տանիմ, հանդուրժեմ, սողամ, համբերեմ, զոյց տամ:

Perférvius-da-dum (աժ.). հուանդուն, ջերմաջերմ:

Perficio-féctum (Նրգ. Fácio արժ.) 'ի զլուի հանեմ, աւարտեմ, վճարեմ, կատարեմ, կատարելագոյն յարդարեմ, առնում, հասանեմ:

Pérfide (Վք.). նենգաւ և մանգաւ, նենգութեամբ:

Perfidélis-le (աժ.). հաւատարիմ յոյժ, հաւատարմագոյն:

Perfidia-ae (Էգ.). նենգութիւն, դաւաճանութիւն, մատնութիւն, չարութիւն, անհաւատարմութիւն:

Perfidióse-sius-sissime (Վք.). նենգութեամբ, նենգաւ:

Perfidiósus-sa-sum } Գժ. նենգաւոր, նենգիչ, դաւաճան, անիրաւ, չարագործ, մատնիչ:

Pérfidus-da-dum } Գժ. նենգաւոր, նենգիչ, դաւաճան, անիրաւ, չարագործ, մատնիչ:

Perflábilis-le (աժ.). ընդմտանելի, նուրբ, անօտր, բարակ:

Perflátilis-le (աժ.). հողմաշունչ, հողմաչարժ, հողմակոծ:

Perflátus-us (ար.). փչիւն, շունչ՝ շնչումն հողմոյ, հնչիւն:

Perflo (չգ. Flo արժ.). փչեմ, շնչեմ:

Perflúctuo (չգ. Flúctuo արժ.). 'ի ծփանի կամ, ընդ ծփանս ծփիմ, տատանիմ, ճօճիմ:

Pérfluo (չգ. Fluo արժ.). սահեալ անցանեմ, հոսիմ, առատանամ, յորդեմ:

> pérfluo voluptátibus. յղփանամ 'ի հեշտութիւնս, յօրանամ 'ի փափկութիւնս:

Pérfluus-ua-num (աժ.). փափուկ, գիրգ, մեղկ, թուլամորթ, կանացի:

Perfódio (Նրգ. Fódio արժ.). ծակեմ, ծակոտեմ, թափ անցանեմ. բրեմ խորագոյնս:

Perforátus-ta-tum (անց. Դքք.). Տես Pérforo.

Pérforo (Նրգ. Foro արժ.). ծակեմ, թափանցանց մուծանեմ:

Perfóssor-óris (ար.). ծակիչ:

Perfóssus-sa-sum (անց. Դքք.). Տես Perfódio.

Perfrácte (Վք.). հետանօք:

Perfráctus-ta-tum (անց. Դքք.). Տես Perfringo.

Pérfremo (չգ. Fremo արժ.). մռնչեմ, մռմռեմ, խռովիմ, սասանիմ, սարսափիմ:

Pérfreto-tas-ávi-átum-áre (չգ.). անցանեմ յայնկոյս ծովու:

Perfricátus-ta-tum (անց. Դքք.). Տես Pérfrico.

Pérfrico (Նրգ. Frico արժ.). շփեմ, շփշփեմ, քորեմ:

> pérfrico faciém կամ os. անամօթիմ, լրբիմ, ժաիմ, յանդգնիմ:

Perfrictio-ónis (Էգ.). ցրտաբեկութիւն, ախտ հոսման:

Perfrictus-ta-tum (անց. Դքք.). Տես Pérfrico.

Perfrigeo (չգ. Frigeo արժ.)

Perfrigésco (չգ. Frigésco արժ.) } ընդարմանամ, բրտանամ, փայլ-

տանամ 'ի ցուրտ, ցրտանամ, մտնմ :

Perfrigero (Նրգ. Frigero արժ.). զովագուցանեմ, ցրտացուցանեմ :

Perfrigidus-da-dum (աժ.). ցրտաշունչ, ցուրտ, կարի հով :

Perfringo (Նրգ. Frango արժ.). խորտակեմ, բեկանեմ, կոտորեմ, լաստակոտոր առնեմ, ապականեմ, պղծեմ :

Pérfruor (հար. Fruor արժ.). վայելեմ լինով, ըմբոշանեմ :

Pérfuga-ae (ար.). փախստեայ, փախստական, գասալիք :

Perfugio (չգ. Fugio արժ.). զիմեմ, անկանիմ, ապաւինիմ, ամբանամ, պատսպարիմ :

Perfugium-gii (չգ.). սպաստան, պատսպարան, ապաւեն, բարուրք, պատճառանք :

Perfúctio-ónis (եգ.). պաշտօն, պարսպումն, վաստակ, մատակարարութիւն, խնամակալութիւն :

Perfunctórie (ՎԷ.). հարեանցի, թուլութեամբ, վարկպարսպի, յանհոգս :

Perfúctus-ta-tum (աճ. դրէ.). Տես Perfúngor.

Perfúndo (Նրգ. Fundo արժ.). հեղում, թափեմ, թանամ, ոռոգանեմ :

> perfúndo suavité. լցուցանեմ քաղցրութեամբ :

> perfúndo laetitía. լցուցանեմ ուրախութեամբ, լինվուրախ առնեմ :

> perfúndo horróre. յոյժ զարհուրեցուցանեմ, սրտաբեկ սրտապախ առնեմ :

> perfúndo religióne. աւելորդ խէթս և խիղճ 'ի միտ արկանեմ :

Perfúngor (հար. Fungor արժ.). գործեմ, առնեմ, վարժիմ, կրթեմ զանձն :

> perfúngor magistrátu. ստանամ փառս աւագութեան, յաւագութիւն բարձի և պատուոյ հասանեմ :

> perfúngor honóribus. բարձառու լինիմ, մեծապատիւ մեծարիմ :

> perfúngor múnere. 'ի գործարկանեմ զպաշտօն, վարեմ զիշխանութիւն :

> perfúngor malis. վարակիմ չարեօք, չուառութեանց տանիմ :

Pérfuro (չգ. Furo արժ.). կատաղեմ, մոլեգնիմ, յիմարիմ, անկանիմ 'ի մտաց :

Perfúse (ՎԷ.). առատապէս, բազում յոյժ, լիուլի :

Perfúsio-ónis (եգ.). ոռոգումն, սրսկումն :

Perfusórie (ՎԷ.). ընդ ալօտ, խառն 'ի խուռն, յանձանօթս :

Perfusórius-ia-ium (աժ.). թերակատար, կերպարանաւոր, վարկպարսպի, վերնսպարդ :

Perfúsus - sa - sum (աճ. դրէ.). Տես Perfúndo.

Pergaména charta-ae (եգ.). մագաղաթ :

Pergigno (նրգ. Gigno արժ.). յառաջ ածեմ, ծնուցանեմ, ծնանիմ :

Perglisco (չղչ. Glisco արժ.). առնեմ, զարգանամ, գիրանամ, սոնքանամ :

Pergo-gis-erréxi - réctum-gere (չղչ.). երթամ, գնամ, անցանեմ, ձգեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, յերկարեմ :

» pergo iter. յառաջ վարեմ զգնացս, 'ի տոկս ձգեմ զընթաց գնացից :

Pergraecor (հար. Graecor արժ.). խծկեմ զորովայն գինուով, գինեհարիմ, շուայտիմ :

Pergrándis-de (աթ.). մեծագոյն, յաղթանդամ, մեծամարմին :

Pérgula-ae (իգ.). փոքրիկ սրահ, պատշգամ, գաւիթ ձեմելոյ, բեմ, հովանոց որթոյ :

Pergulánus-na-num (աթ.). հովանաւոր, կամարակապ :

Perhíbeo (նրգ. Hábeo արժ.). ընծայեցուցանեմ, մատուցանեմ, տամ, նուիրեմ, ասեմ, հաւատարիմ առնեմ :

Perhiemo (չղչ. Hiemo ար.). անցուցանեմ զձմեռն, ձմերեմ :

Perhórreo (չղչ. Hórreo արժ.)

Perhorréscó (չղչ. Horréscó արժ.) } երկնչիմ երկիրւ զ մեծ, զարհուրիմ, սոսկամ, զահի հարկանիմ, սրտաբեկ սրտապախ լինիմ :

Perhórridus-da-dum (աթ.). ահաւորագոյն, ահեղագոյն, ահապին, սոսկալի :

Perhospítalis-le-ի-տ-մ } աթ. հիւր-ընկալ, հիւրասէր, օտարասէր, վանատուր :

Perhumániter (Պէթ.). մարդասիրազոյն ես, մարդասիրապէս :

Perhumánus - na - num (աթ.). մարդասէր, բարեբարոյ, աշնուական, բարեխրատ, քաղցր :

Periclitabúndus-da-dum } աթ. լի

Periclitans-ántis } վտանգիւք, վտանգագործ, 'ի տագնապի կացեալ :

Periclitátio - ónis (իգ.). փորձ, հանդէս, խեղամտութիւն :

Periclitátus-ta-tum (անց. րբթ.). Տես Periclitor.

Periclitór-táris-tátus-tári (հար.). ցուցանեմ զհանդէս, զփորձ զչափ առնում, փորձեմ, 'ի վտանգի կամ, 'ի տագնապի լինիմ :

Periculóse-sius-síssime (Պէթ.). վտանգաւ, 'ի վտանգի :

Periculósus-sa-sum (-sior-síssimus) աթ. վտանգաւոր, ճրգնական, վտանգագործ, վնասակար, վտանգալից, յանդրգնական :

Periculum-li (չղչ.). փորձ, ծաշակ, հանդէս, վտանգ, տագնապ, ձգունք :

» periculum fácio in re. ածեմ 'ի հանդէս հարցափորձի, 'ի փորձ մատուցանեմ, ցուցանեմ զհանդէս :

» periculo meo. վտանգաւ իմով, զոգի 'ի բռին ունելով :

Perimetros-tri (իգ.) • շրջանակ բողոքակի, շրջապատ դիծ :
Périmo (նրգ. Emo արժ.) • բառնամ, առնում, ջնջում, խափանում, եղծանում, սատակում, սպանանում, 'ի կենաց արկանում :
Perincómmode (Վլք.) • ամենևին անճահ, տարածամու, յանժամ ժամանակի :
Perinde (Վլք.) • լստ նմին օրինակի, նմանապէս, նոյնպէս, նոյնգունակ :
 » perinde ac si կամ quasi. իբր այն թէ, որպէս թէ, իբրև թէ, այնպէս՝ որպէս :
Perinúngo (նրգ. Ungo արժ.) • օծանում իւզով, իւղեմ :
Perinvítus-ta-tum (աժ.) • ուկամայ կամօք, անյօժար, բռնի :
Periódicus-ca-cum (աժ.) • ժամանակաւոր, շրջանաւոր :
Períodus-di (իգ.) • շրջուած, յեղանակ, պարբերութիւն, շրջան ժամանակի :
Peripetásmata-tum (չլգ.) • սրահակք, օթոցք, պաստառք :
Periphrasis - is (իգ.) • շրջասացութիւն, դարձուած բանից, դարձուածով բան :
Peripneumónia-ae (իգ.) • թոքացաւ, ախտ թոքոց :
Peripneumónicus-ca-cum (աժ.) • թոքացաւոր :
Perirátus-ta-tum (աժ.) • բարկասիրտ, ցասկոտ :
Periscelis-élidis (իգ.) • կապ զանկապանաց, ծնրակապ :

Peristerotróphion-phii (չլգ.) • աղանետուն :
Peristróma-atis (իգ.) • պաստառ, սրահակ, օթոց :
Peristýlium-iii } չլգ. սրահ կամ
Peristylum-li } մարակապ, գաւիթ սիւնազարդ, մենաստան :
Perite-tius-tissime (Վլք.) • հըմտութեամբ, իմաստնաբար, ճարտարապէս :
Perítia-ae (իգ.) • հմտութիւն, տեղեկութիւն, ճարտարութիւն, աջողակութիւն :
Périto (չլգ. Ito արժ.) • կորնչեմ, պակասիմ, նուազեմ, վախճանիմ, մեռանիմ :
Peritóneum-nei (չլգ.) • ներքին թաղանթ փորոտեաց :
Peritus-ta-tum (- tior-tíssimus) (աժ. հմուտ, տեղեկ, փորձ, վարժ, գիտակ, խելամուտ :
Pérjero (չլգ. Juro արժ.) • սուտ երդնում, երդմնահար լինիմ :
Perjúcúnde (Վլք.) • խրախալից մտօք, զուարթաղին սրտիւ, ախորժելի օրինակաւ :
Perjúcúndus-da-dum (աժ.) • հաճոյ, հեշտական, զուարթարար, քաղցր :
Perjuratiúncula-ae (իգ.) • թեթև ստերգմնութիւն, երգմնազանցութիւն :
Perjúrátus-ta-tum (անց. շրք.) • Տես Perjúro.
Perjúriósus-sa-sum (աժ.) • ստերգումն, երգմնակեր, երգմնազանց :

Perjúrium-rii (չգ+). Երդմնստու-
թիւն, սուտմուտ երգմունք,
ստերդմնութիւն :

Perjúro (չգ+ Juro արձ+). Երդ-
մնահար լինիմ, սուտ երգ-
նում :

Perjúrus-ra-rum (-rior-rissimus)
աժ. Երդմնակեր, ստերդումն,
երդմնալանց :

Pérlabor (հոբ. Labor-beris արձ+).
Կործանիմ, անկանիմ, գլորիմ,
նուաղիմ, 'ի վայր իջանեմ :

Perláteo (չգ+ Láteo արձ+). Թա-
քուն լինիմ, ղողիւլ ծածկիմ,
թաքչիմ 'ի թաքստեան :

Perlátus - ta - tum (անց. Կրբ+).
Տես Pérfero.

Perlécebra-ae (իգ+). Հրապոյրք,
փաղաքշանք, խանձ, ողո-
քանք :

Perlécto (նրգ+ Lecto արձ+). փա-
ղաքչեմ, հրապուրեմ, ողո-
քեմ, կեր արկանեմ :

Pérlego (նրգ+ Lego-gis արձ+).
մի ըստ միոջէ ընթեռնում,
մանր մասամբ կարգամ :

Perlépide (Վլբ+). վայելչագոյնս,
քաղըրապէս, մարդասիրապէս :

Pérlevis-ve (աժ+). Թեթեւագոյն,
փոքրագոյն, մանրիկ :

Perléviter (Վլբ+). Թեթեւագոյնս,
առ սակաւ սակաւ, երազս :

Perlibénter (Վլբ+). Ինքնակամ
կամօք, 'ի կամակարուց, յո-
ժարագոյնս :

Perlibrátio-ónis (իգ+). Հարթու-
թիւն, հարթ և ողորկ վայր,
հաւասարութիւն :

Perlibrátus-ta-tum (անց. Կրբ+).
Տես Pérlibro.

Perlibro (նրգ+ Libro արձ+). Հար-
թեմ, հաւասարեմ զերեսս,
կշռեմ, արձակեմ, ձգեմ :

Perlício-érlicis-léxi կամ - lícui
-lectum-cere (նրգ+). յանկու-
ցանեմ զսիրտ, ողոքանօք որ-
սամ, 'ի պատրանս արկանեմ :

Perlínio (նրգ+ Línio արձ+)} ճե-
Pérlino (նրգ+ Lino արձ+) }
փեմ իւղով, օժանեմ, իւղեմ :

Perliterátus-ta-tum (աժ+). մեծ
գրագէտ, հոյակապ իմաս-
տուն :

Pérlito (նրգ+ Lito արձ+). զոհեմ
զոհս զից :

Pérlitus - ta - tum (անց. Կրբ+).
Տես Perlínio.

Perlónge (Վլբ+). հեռագոյն, 'ի
հեռուստ, յոյժ հեռի :

Pérlubens-éntis (բոժ+). հաճու-
թեամբ մեծաւ, հաճոյակա-
տար կամօք :

Pérlubet (բոժ+ Lubet արձ+). հա-
ճոյ է ինձ, յօժարամիտ լինիմ,
ցանկութեամբ փափաքիմ :

Perlúceo (չգ+ Lúceo արձ+). լու-
սատու լինիմ, պաղպաջեմ,
փողփողիմ, փայլեմ, շողամ :

Perlúcidus-da-dum (-cídior-dis-
simus) աժ. լուսաւոր, փայ-
լուն, պաղպաջուն, յորդա-
լոյս, պայծառագոյն, թափան-
ցիկ, փաղփուն :

Perluctuósus-sa-sum (աժ+). յոյժ
արտմական, կարի տխրական,
աղի և ողորմ :

Pérluo-útum (Երգ. Luo արժ.).
լուանամ, լոգանամ, լոգացու-
ցանեմ :

Perlústro (Երգ. Lústro արժ.). 'ի
խոյզ և 'ի խնդիր լինիմ, ու-
րոնեմ, խուզեմ, զականեմ :

Perlútus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Pérluo.

Permáceró (Երգ. Máceró արժ.).
թրմեմ, թրջեմ :

Permadefácio (Երգ. Madefácio
արժ.). թանամ, ոռոգանեմ,
լուանամ :

Permadéscó (չգտ. Madéscó արժ.).
խոնսուանամ, թացեալ լինիմ,
տամկանամ :

Permanáscó-scis-scere (չգտ.).
թափանցանց անցանեմ, ընդ-
մտանեմ, կաթեմ :

Permáneó (չգտ. Máneó արժ.).
տեեմ, բաւեմ, յաւականիմ,
հանապազորդեմ, 'ի ձիգ ար-
կանեմ, ցանկորդեմ :

Permáno (չգտ. Mano արժ.). սա-
հիմ, սպրդիմ, թափ անցա-
նեմ, համբաւիմ :

Permánsio-ónis (եգ.). տեակա-
նութիւն, մշանջենաւորու-
թիւն :

Permarini lares-rium (ար.). աս-
տուածք ծովու ծովական դիք :

Permáxime (Վճ.). կարի շատ,
անհնարինս, մեծապէս :

Permeábilis-le (աշ.). թափան-
ցական, թափանցանց, ծան-
ծաղ :

Pérmeans-ántis (էյթ.). թափան-
ցանց, ընդմտանող, ազոյց :

Permeditáte (Վճ.). խորին խոր-
հրդով, գիտութեամբ :

Perménsus-sa-sum (անց. դրբ.).
Տես Permétior.

Pérmeo (Երգ. Meo արժ.). ընդ-
մտանեմ, թափանցիկ լինիմ,
թափ անցանեմ :

Permétior (հար. Métior արժ.).
ճշգիւ գտակաւ չափեմ, հա-
տանեմ անցանեմ :

Permétuens-éntis (էյթ.). երկ-
չոտ, վեհերոտ, վատասիրտ :

Permírus-ra-rum (աշ.). մեծա-
ւքանչ, զարմանալի, հրաշա-
կերտ :

Permísceo (Երգ. Mísceo արժ.).
խառնեմ, շփոթեմ, խառնա-
կեմ :

Permissio-ónis (եգ.) }
Permissum-si (չգտ.) } հրաման,
Permissus-us (ար.) }

թոյլ տուեալ իրք, թողու-
թիւն, թոյլտուութիւն :

Permissus-sa-sum (անց. դրբ.).
Տես Permitto.

Permíste կամ Permístim (Վճ.).
խառն 'ի խուռն, յանկարգս :

Permístio-ónis (եգ.). խառնուած,
խառնումն :

Permístus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Permísceo.

Permítis-te (աշ.). վականակ,
հասուն :

Permitto (Երգ. Mitto արժ.). ա-
ռաքեմ, յղեմ, թոյլ տամ, թո-
ղացուցանեմ, ներեմ, շնորհեմ,
հաւատամ, տամ, յանձն առ-
նեմ :

> permitto me. *անձնատուր լինիմ, հնազանդիմ, 'ի հնազանդութեան կամ :*

Permíxte } *Պէ. խառնիխուռն,*
Permíxtim } *յանկարգս :*

Permíxtio-ónis (իգ.) *խառնումն, խառնուած :*

Permíxtus-ta-tum (անց. ԴԴԷ.)
Տես Permisco.

Pérmolo (ԵԴԳ. Molo արձ.) *մանր աղամ, լիտում :*

Permótió - ónis (իգ.) *խռովութիւն, խառնակութիւն, շփութութիւն, յոյգք մտաց :*

Permótus-ta-tum (անց. ԴԴԷ.)
Տես Permóveo.

> permótus mente. *թափեալ ուղեղ, անկեալ 'ի մտաց, յիմար :*

Permóveo (ԵԴԳ. Móveo արձ.) *շարժեմ, յուզեմ, ամբոխեմ, խռովեմ, աղմկեմ :*

Permúlceo (ԵԴԳ. Múlceo արձ.) *շօշափեմ, գգուեմ, գրգեմ, փայփայեմ, ամբքեմ, ցածուցանեմ, զիջուցանեմ, ողորքեմ, մեղմացուցանեմ :*

Permúlctus-ta-tum } *անց. ԴԴԷ.*
Permúlsus-sa-sum } *անց. ԴԴԷ.*

Տես Permúlceo.

Permúlto } *Պէ. յոյժ յոյժ, ա-*
Permúltum } *ռուել քան զառուել, կարի շատ :*

Permúnio (ԵԴԳ. Múnio-is արձ.) *ամրացուցանեմ, պարսպեմ պատուարաւ :*

Permunitus-ta-tum (անց. ԴԴԷ.)
Տես Permúnio.

Permutátio - ónis (իգ.) *փոփոխումն, փոխանակութիւն :*

Permúto (ԵԴԳ. Mulo արձ.) *փոփոխեմ, փոխանակեմ :*

Perna - ae (իգ.) *ապուխտ խոզենի :*

Pernecessárius-ia-ium (աժ.) *կարևորագոյն, մտերիմ, սիրելի, բարեկամ :*

Pérneco (ԵԴԳ. Neco արձ.) *սպանանեմ, 'ի կենաց արկանեմ, կոտորեմ :*

Pérnego (ԵԴԳ. Nego արձ.) *յուրաստ լինիմ, սպառսպուռ ուրանամ, ժխտեմ :*

Perniciábilis - le } *աժ. վնասա-*
Perniciális - le } *կար, ապականիչ, եղեռնաւոր, մահաբեր, մահածին :*

Pernicies-ciéi (իգ.) *վնաս, կորուստ, անկումն, կործանումն, մահ, օրհաս, վախճան, սատակումն :*

Pernicióse-sius-sissime (Պէ.) *վնասակար օրինակաւ պայմանաւ :*

Perniciósus-sa-sum (-sior-sissimus) *աժ. եղեռնաւոր, վնասակար, ապականիչ, մահածին, մահաբեր :*

Pernicitas-tátis (իգ.) *արագութիւն, շութափութիւն, ձեպ, սրութիւն :*

Perníciter-cius (Պէ.) *արագ արագ, փութապէս, վաղվաղակի, արագագոյնս :*

Pénniger-gra-grum (աժ․)․ սեւա-
գոյն, թխագոյն, մթագոյն :

Pernimium (ՎՔ․)․ կարի յոյժ ,
առաւել քան զառաւել, ևս
քան զևս :

Pérnio-ónis (ԷՔ․)․ ցրտահարու-
թիւն :

Perniunculus-li (ար․)․ փոքրիկ
վրան :

Pernix-ícis (-cior-císsimus) աժ․
արագ, շոյտ, փոյթ , սուր ,
սաստիկ, թեթև :

Pernóctans-ántis (Էյժ․)․ որ ան-
զանի ուրեք զիշերի, որ երե-
կօթս առնէ :

Pernócto-tas-ávi-átum-áre (չլք․)
ազանիմ, անցուցանիմ զգի-
շերն, երեկօթս առնում :

Pernóscó (ԽրՔ․ Nosco արճ․)․ քաջ
գիտիմ, քաջածանօթ լինիմ :

Pernotésco (չլք․ Notésco արճ․)․
ծանօթագոյն լինիմ, հոչա-
կիմ :

Pernótus-ta-tum (անց․ ԴրՔ․)․
Տես Pernóscó.

Pernox-nóctis (աժ․)․ արթուն,
հսկող :

Pernúmero (ԽրՔ․ Número արճ․)․
թուեմ, համարեմ, ՚ի համար
արկանեմ, հաշուիմ :

Pero-ónis (ար․)․ կարճ կօշիկ,
մոյկ :

Peródi (պլս․ Odi արճ․)․ ատիամ
ատելութեամբ, խորշիմ և
գարշիմ :

Perofficióse (ՎՔ․)․ մարդասիրա-
պէս, մարդասէր ինամով :

Peróleo (չլք․ Oleo արճ․)․ հոտ

հարկանեմ, չար հոտ բուրեմ,
հոտիմ :

Peronátus-ta-tum (աժ․)․ սան-
դալաւոր :

Peroptáto (ՎՔ․)․ ըստ հաճու-
թեան կամաց :

Péropus est. կարևորագոյն է,
հարկ ՚ի վերայ կայ :

Perorátio - ónis (ԷՔ․)․ վերջին
բանք, վերջարան, կատարած,
վախճան :

Perorátus-ta-tum (անց․ ԴրՔ․)․
Տես Peróro.

Perórno (ԽրՔ․ Orno արճ․)․ զար-
դարեմ, պաճուճեմ, պճնեմ,
մեծապատիւ մեծարեմ :

Peróro (ԽրՔ․ Oro արճ․)․ գլխաւ-
որեմ զճառն, ճառեմ, ճառ
արկեալ խօսիմ :

Perósus-sa-sum (անց․ ԴրՔ․)․ **Տես**
Peródi.

Perpárce (ՎՔ․)․ խնայութեամբ,
ճշգիւ :

Perpárum (ՎՔ․)․ փոքր մի, սա-
կաւիկ ինչ :

Perpárvulus-la-lum (աժ․)․ փո-
քրիկ, մանրիկ :

Perpásco (ԽրՔ․ Pasco արճ․)․ ա-
րածեմ, ճարակեմ :

Perpástus-ta-tum (անց․ ԴրՔ․)․
Տես Perpásco.

Perpáuculi-lae-la կամ } աժ․ սա-
Perpaucíssimi-mae-ma }
կաւաւորք, նուազագոյնք :

Perpáucus-ca-cum (աժ․)․ սա-
կաւագոյն, յոյժ սակաւ :

Perpáullulus-la-lum (աժ․)․ սա-
կաւիկ, դոյզն, խուն :

Perpáullulum }
 Perpáullum } Աբ. սակաւիկ մի,
 Perpauxillum }

խուն մի, վոքք մի :

Perpavefácio (Նրգ. Fácio արձ.).
 երկիւղ 'ի միտս արկանեմ,
 ահաբեկեմ, սրտաբեկ սրտա-
 պախ տունեմ :

Perpéllo, pérpuli (Նրգ. Pello
 արձ.). զրգռեմ, զրգեմ, սա-
 դրեմ, հրապուրեմ, բռնադա-
 տեմ, ստիպեմ :

Perpendículum-li (չղգ.). կապար՝
 կշռոց ճարտարապետաց, կա-
 պարեայ գունդ որմաշինաց,
 կարկին հիւսանց :

» ad perpendículum. ուղղաձիգ
 գծիւ, կշիւ 'ի վերուստ, ուղ-
 ղորդ :

Perpéndo-di (Նրգ. Pendo արձ.).
 կշռեմ գտակաւ, չափեմ, 'ի
 քնին արկանեմ, քննեմ, զմտա-
 ածեմ :

Perpensátio-ónis (եգ.). խոյզ և
 խնդիր, հետազօտութիւն,
 հարցափորձ :

Perpénsus-sa-sum (անց. Գրգ.).
 Տես Perpéndo.

Pérperam (Աբ.). ընդունայն, 'ի
 զուր, յանիրաւի, 'ի սարա-
 պարտուց, չարաչար, յախեր-
 կան :

Perpes-petis (անց.). ողջոյն, բո-
 վանդակ, հանապազորդ, ան-
 դադար, մշտնջենաւոր, տեա-
 կան :

Perpéssio-ónis (եգ.). համբերու-
 թիւն, չարչարանք, ցաւք,

երկայնմտութիւն, ըմբերու-
 թիւն, տոկ :

Perpessítius - tia - tium (անց.).
 համբերող, ժուժկալ :

Perpéssus-sa-sum (անց. Գրգ.).
 Տես Perpétior.

Perpétiens-éntis (Էյգ.). վշտա-
 հան, ժուժկալ, համբերող :

Pérpetim (Աբ.). մշտնջենապէս,
 անդուլ, անդադար, իսպառ,
 ցանկ :

Perpétior - péssus (հար. Pátior
 արձ.). կրեմ, վշտանամ, համ-
 բերեմ, հանդուրժեմ, տոկամ,
 տանիմ :

Perpetrátus-ta-tum (անց. Գրգ.).
 Տես Péppetro.

Péppetro - ras - rávi - rátum - ráre
 (Նրգ.). առնեմ, գործեմ, կա-
 տարեմ, 'ի զուխ հանեմ :

Perpetuális-le համ }
 Perpetuárius-ia-ium } անց. յաւի-
 տենական, մշտնջենաւոր, հա-
 նապազորդ :

Perpetúitas-tátis (եգ.). մշտնջե-
 նաւորութիւն, հանապազոր-
 դութիւն, տեականութիւն :

Perpétuo-uas-uávi-uátum-uáre
 (Նրգ.). մշտնջենաւոր առնեմ,
 մշտնջենաւորեմ, 'ի ձիգ ար-
 կանեմ, 'ի տոկս ձգեմ :

Perpétuo }
 Perpétuum } Աբ. մշտնջենապէս,
 անդուլ, անդադար, ցանկ և
 միշտ :

Perpétuus-ua-uum (անց.). տեա-
 կան, միաշար, մշտնջենաւոր,
 յաւիտենական :

Perpictus-ta-tum (ած․)․ նկարա-
կերպ, նկարէն :

Perpláceo (չգտ․ Pláceo արճ․)․
յոյժ հաճոյ լինիմ, քաղցրա-
նամ :

Perplexabiliter }
Perpléxe կամ } Օկէ․ խառն 'ի
Perpléxim }
խուռն, յանկարդ, 'ի վարան
տազնապի :

Perpléxor-xáris-átus-ári (հար․)․
յերկբայս առնեմ, խառնակեմ,
շփոթեմ, վարանեմ :

Perpléxus-xa-xum (ած․)․ երկ-
միտ, կասկածոտ, խառնակ,
շփոթ :

Pérpluit (դճգ․ Pluit արճ․)․ տե-
ղայ անձրեւ, յորդագոյնս ան-
ձրեւէ, իջանէ յորդառատ ան-
ձրեւ :

Perpol (Օկէ․)․ արդարեւ, յիրաւի,
ապաքէն ցապաք :

Perpólio (նրգ․ Pólio արճ․)․ յըղ-
կեմ, ողորկեմ, մաքրեմ, կո-
կեմ, սրբեմ :

Perpolítio-ónis (իգ․)․ ողորկու-
թիւն, փայլեւն, պայծառու-
թիւն :

Perpolítus-ta-tum (անց․ դրէ․)․
Տես Perpólio.

Perpolítus-ta-tum (ած․)․ ողոր-
կագոյն, փայլուն, յղկեալ,
կոկեալ, մաքրեալ :

Perpópulor (հար․ Pópulor արճ․)․
աւար հարկանեմ, աւարեմ,
կապտեմ, կողոպտեմ :

Perpórtans-ántis (էյժ․)․ կրելի,
կրող, բարձող, բեռնակիր :

Perpotátio - ónis (իգ․)․ զինար-
բուք, խրախուժիւն, խրա-
խունք :

Perpóto (նրգ․ Poto արճ․)․ 'ի
զինարբուս մտանեմ, խծկեմ
զորովայն, խրախուսնս առնեմ :

Pérprimo (նրգ․ Premo արճ․)․
ճնշեմ, ճմլեմ, լլկեմ զկոյս,
խարդաւանեմ :

Perprópere (Օկէ․)․ արագ արագ,
արագադոյնս, փուլթապէս,
ճեպ 'ի ճեպոյ :

Perprurisco - scis - scere (չգտ․)․
խտղտիմ, մարմաջեմ, կծեմ :

Perpudésco - scis - scere (չգտ․)․
յամօթ լինիմ, դամօթի հար-
կանիմ, շառագունիմ, ամա-
չեմ :

Perpúgnax-ácis (ած․)․ պատե-
րազմող, կապացօղ, հակառա-
կասէր :

Perpúrgo (նրգ․ Purgo արճ․)․
լիով մաքրեմ, սրբեմ, ջինջ
գործեմ :

Perpusillum (Օկէ․)․ խուռն մի, սա-
կաւիկ ինչ :

Pérputo (նրգ․ Puto արճ․)․ ասեմ,
մեկնեմ, պարզեմ, պատմեմ
յստակագոյնս :

Perquam (Օկէ․)․ յոյժ, բազուամս,
կարի :

» perquam breviter. համառօ-
տիւք, կարճառօտս, կարճ 'ի
կարճոյ բանիւք :

» perquam velim. յոյժ փափա-
քեմ, ցանկութեամբ տենչամ :

Perquíro (նրգ․ Quaero արճ․)․ 'ի
խոյզ և 'ի խնդիր արկանեմ,

խուզեմ, հետազօտեմ, որոնեմ :

Perquisite - tius (Վէ.) . բազում հաւաստեալ, խնամով, փութով :

Perquisitio - ónis (էփ.) . խոյզ և խնդիր , հետազօտութիւն , հաւաստի քննութիւն :

Perquisitor - óris (ար.) . խնդրակ, յուզակնդիր :

Perquisitus - ta - tum (անց. րբբ.) . Տես Perquiro.

Perráro (Վէ.) . դուն ուրեք, հազիւ երբեք :

Perrárus - ra - rum (ած.) . դոյզ նազիւտ, շնաշխարհիկ :

Perrépo (չգ. Repo արժ.) } սո-

Perrépto (չգ. Repto արժ.) } սո- ղամ; օձաձև կամակորիմ, զեռամ :

Perridicule (Վէ.) . ծաղրալից օրինակաւ :

Perródo (Նրփ. Rodo արժ.) . կրծեմ ամենեւին , իսպառ ծախեմ :

Pérrogo (Նրփ. Rogo արժ.) . հարցանեմ զկարծիս :

» pérrogo legem. օրէնս առաջի արկանեմ :

Perrúmbo (Նրփ. Rumpo արժ.) . բեկանեմ, խորտակեմ, ծեղքեմ, հերձում, բռնի մտանեմ 'ի ներքս :

Perrúptus - ta - tum (անց. րբբ.) . Տես Perrúmbo.

Persaépe (Վէ.) . յաճախագոյնս, յուզակագոյնս :

Persalutátio - ónis (էփ.) . ողջոյն օիրոյ :

Persalúto (Նրփ. Salúto արժ.) . ողջունեմ, ողջոյն տամ :

Persáno (Նրփ. Sano արժ.) . բուժեմ, բժշկեմ, աւաքեմ, ողջացուցանեմ :

Persánus - na - num (ած.) . առողջ, ողջանդամ :

Persciénter (Վէ.) . ինքնագէտ, կամօք, զիանապէս :

Perscindo (Նրփ. Scindo արժ.) . բեկանեմ, խորտակեմ, ընդ մէջ հատանեմ՝ կտրեմ :

Perscissus - sa - sum (անց. րբբ.) . Տես Perscindo.

Perscitus - ta - tum (ած.) . ծանօթագոյն, յայտնագոյն, յայտնական :

Perscribo (Նրփ. Scribo արժ.) . ճշգիւ գրեմ, ընդ գրով արկանեմ, 'ի մատենի հարկանեմ, արձանագրեմ, կանխագրաւեմ :

Perscriptio - ónis (էփ.) . գրուած, գրութիւն , փոխանակագիր :

Perscriptor - óris (ար.) . դպիր, գրիչ; գրագիր, մատենագիր :

Perscriptus - ta - tum (անց. րբբ.) . Տես Perscribo.

Perscrutátio - ónis (էփ.) . հետազօտութիւն, խոյզ և խնդիր, հարցափորձ, քննութիւն :

Perscrútor (հար. Scrutor արժ.) . 'ի խոյզ և 'ի քնին արկանեմ, հետազօտեմ, որոնեմ, խուզեմ, յուզեմ :

Pérseco (Նրփ. Seco արժ.) . հատանեմ, կտրեմ, հերձում, յերկուս բաժանեմ :

Persecütio-ónis (իգ֊). դատաստան, յետսդարձութիւն, հալածութիւն :

Persédeo (չգ֊. Sédeo արծ֊). նըստիմ, բազմիմ, զկայ առնում, դարդարիմ :

Perségnis-ne (աթ֊). վատ յոյժ, հեղգասիրտ, ծուլագոյն, ծուլալից :

Pérsenex-nis (աթ֊). ծիրունի, հինաւուրց, ալեոր :

Perséntio (նրգ֊. Séntio արծ֊). իրազգաց լինիմ, զգամ, իմանամ, ազգումն առնում :

Pérsequax-ácis (աթ֊). քաջ հետամուտ :

Pérsequens-éntis (քյթ֊). հալածիչ, հետամուտ :

Pérsequor (հոր֊. Sequor արծ֊). զինի երթամ, զհետ ընթանամ՝ պնդիմ, հալածեմ, հետամուտ լինիմ, հալածական տանիմ, փախուցանեմ, առնեմ, կատարեմ, աւարտեմ, ՚ի գործ ածեմ, ՚ի կիր արկանեմ, վարեմ :

Pérsero - situm (նրգ֊. Sero - ris արծ֊). սերմանեմ, հրապարակագոյժ առնեմ, հաջակեմ, համբաւեմ, ցանեմ :

Persevérans - ántis (- tior-tíssimus) աթ֊. հանապազորդիչ, աւական, հաստատուն, անշարժ :

Perseveránter-tius-íssime (ձլք֊). հանապազորդութեամբ, անդար, անգուլ :

Perseverántia-ae (իգ֊). հանա-

պազորդութիւն, դեգերումն, հաստատուն միտք :

Perseverátus-la-tum (անց. րլք֊) Տես Persevéro.

Persevéro-ras-rávi-rátum-ráre (չգ֊). հանապազորդեմ, ցանկորդեմ, դեգերիմ, յաւականիմ, տեւեմ :

Persevérus-ra-rum (աթ֊). խըստագոյն, դժնդակագոյն, անողորմ :

Pérsice (ձլք֊). պարսկերէն, ըստ պարսկական օրինաց :

Pérsicum-ci (չգ֊). դեղձ :

Pérsicus-ei (իգ֊). դեղձի :

Pérsicus-ca-cum (աթ֊). պարսիկ, պարսկական :

» pérsica malus - li. դեղձի :

» pérsicus apparátus. շքեղաշուք հանդերձ, մեծասպաս փառաւորութիւն զգեստուց :

Persídeo (չգ֊. Sédeo արծ֊). կամ մնամ, զկայ առնում, ազանիմ :

Persído - sédi (չգ֊. Sido արծ֊). ընդմտանեմ, հասանեմ հասանեմ թափ անցանեմ :

Persíigno (նրգ֊. Signo արծ֊). կրնքեմ, նշանակեմ, դրոշմեմ :

Persímilis-le (աթ֊). նմանական, նմանակերպ, հանգունակ :

Persísto - érstítum (չգ֊. Sisto արծ֊). կամ մնամ, հանապազորդեմ, ցանկորդեմ, տեւեմ, յաւականիմ, դեգերիմ :

Persólvo (նրգ֊. Solvo արծ֊). հատուցանեմ, փոխարէն առնեմ, կատարեմ, լուծանեմ, հատանեմ, սահմանեմ :

» persólvo grátiam. շնորհակալ լինիմ, շնորհ ունիմ, գոհանամ :

» persólvo promíssum. կատարեմ զխոստուցին :

» persólvo quaestiónem. լուծանեմ զխնդիր, հատանեմ, սահմանեմ :

Persóna-ae (իգ.). դիմակ, պատրուակ, բարք, բոյս բարուց, մարդ, անձն, ոգի, որպիսութիւն, հանգամանք :

Personális-le (աթ.). անձնական, անձնաւոր, անձնիւր :

Personáliter (Վէ.). ինքնին, անձամբ :

Personátus-ta-tum (աթ.). դիմակս արկեալ, դիմակաւոր, կերպարանաւոր, պաճուճեալ :

Pérsono (չգթ. Sono արծ.). հընչեմ, թնդամ, շաչեմ, շառաչեմ, օրոտամ, փորոտամ :

Pérsonus-na-num (աթ.). հնչական, սաստկաձայն, թնդական, մեծաբարբառ :

Persórbeo (նրգթ. Sórbeo արծ.). կլանեմ, ամենևին սպառեմ, խմեմ, ծծեմ :

Perspécte (Վէ.). իմաստնարար, կատարելապէս :

Perspécto (նրգթ. Specto արծ.). մտախորհ լինիմ, խորհիմ, շուրջ հայիմ, նկատեմ :

Perspéctus-ta-tum (անց. դրէ.). Տես Perspicio.

Perspéctus-ta-tum (-tíssimus) աթ. ծանօթ, զփորձ առեալ, ծանուցեալ :

» erit ei perspéctum. զիտակ լիցի նա և ոչ իւրք անտեղեակ, իրազգած է իրացն :

Perspéculor (հար. Spéculor արծ.). խորհիմ, նկատեմ, մտախորհ լինիմ, շուրջ հայիմ :

Perspérگو (նրգթ. Aspérگو արծ.). սփռեմ, տարածանեմ, ոռոգանեմ :

Perspíacitas-tátis (իգ.). սրտտեսութիւն, կորովութիւն մտաց, խորագիտութիւն :

Pérspicax-ácis (-ácior) աթ. քաջատես, սրակն, կորովամիտ, խորագէտ, նրբահայեաց :

Perspícientia - ae (իգ.). լիուրի ծանօթութիւն, քաջահմուտ տեղեկութիւն, շատահմուտութիւն :

Perspício (նրգթ. Aspício արծ.). քաջածանօթ լինիմ, նշմարեմ, նկատեմ, իրազեկ լինիմ, իմանամ :

Perspícué (Վէ.). յայտ յանդիման, յայտնապէս, լուսաւորազոյնս, մեկնապէս :

Perspícuítas-tátis (իգ.). յայտնութիւն, լուսաւորութիւն, ստուգութիւն :

Perspícuus-ua-uum (աթ.). լուսաւոր, պայծառ, ծանօթ, մեկին, յայտնի :

Perspíro (չգթ. Spíro արծ.). թափանցանց անցանեմ, ընդմտանեմ, սպրդիմ :

Perstímulo (նրգթ. Stímulo արծ.). խթեմ, դրդեմ, զրգռեմ, յորդորեմ, ձեպեմ, ստիպեմ :

Persto-titi (չլփ. Sto արժ.). կամ մնամ, հանապազորդեմ, ցանկորդեմ, դեգերիմ, յաւականիմ, տեւեմ :

Pérestrepo-strépitum (չլփ. Strepo արժ.). աղմկեմ, դղրդեմ, աղաղակեմ, հնչեմ, շառաչեմ :

Perstrictus-ta-tum (անց. Գրէփ.). Տես Perstringo.

Perstringo (նրփ. Stringo արժ.). փակեմ, աղկեմ, պնդեմ, ճընշեմ, բախեմ, խոցեմ, զլիսաւորեմ զքան :

> perstringo aures. ընդարմացուցանեմ, դռնչեցուցանեմ զականջս :

> perstringo oculos. շլացուցանեմ զաչս, կուրացուցանեմ :

Pérstruo (նրփ. Struo արժ.). շինեմ, կանգնեմ, կառուցանեմ :

Persuádeo (նրփ. Suádeo արժ.). համոզակեր լինիմ, 'ի հաւանածեմ, հաւանեցուցանեմ, յօժարեցուցանեմ, հաւատացուցանեմ :

Persuasibilis-le (ածփ.). հաւանելի, հաւանեցուցիչ, հաւանական :

Persuasibiliter (ձլփ.). հաւանեցուցիչ բանիւք, հաւանելի կարծեօք :

Persuásio-ónis (եփ.) } հաւանու-

Persuásus-us (ար.) } թիւն, հաւատք, ընծայութիւն :

> hujus persuásu. 'ի սադրանաց դորա, սորին թեւադրութեամբ :

Persuásus-sa-sum (անց. Գրէփ.). Տես Persuádeo.

Persuásus-sa-sum (- síssimus) ածփ. հաւանեալ, համոզակեր լեալ, 'ի հաւանածեալ :

> mihi persuásus est. համոզակեր լեալ է իմ, ճշմարտութեամբ հասեալ եմ :

> persuásus hábeo. 'ի հաւանգամ հաստատութեամբ, նկարեալ ունիմ 'ի մտի :

Persubtilis-le (ածփ.). նրբադոյն, կորովամիտ, սրատես, հանձարեղ :

Persúlto (չլփ. Salto արժ.). վազվազեմ, առնում վազս, ոստոստեմ :

> persúlto in agro hostili. ասպատակ դնեմ յերկիր թշնամեաց :

Pertaedéscit-scébat (Գժգ.) կամ }
Pertaédet (Գժգ. Taedet արժ.) } տաղականամ, ցաւիմ, զչարիմ, դժկամակ լինիմ :

Pertaésus-sa-sum (անց. Գրէփ.). Տես Pertaédet.

> pertaésus sermónis. ձանձրացեալ 'ի խօսից :

Pértego (նրփ. Tego արժ.). շուրջ ծածկեմ, սքողեմ, առաքաստեմ :

Perténdo-di (չլփ. Tendo արժ.). ընդդէմ կամ, հակառակիմ, դիմադարձ լինիմ, յամառիմ, զերեսս հաստատեմ, դէմ եղեալ երթամ :

Perténto (նրփ. Tento արժ.). փորձեմ, զփորձ առնում, 'ի քնին

- արկանեմ, յուզեմ, շարժեմ, խռովեմ :
- Perterebrátus-ta-tum (անց. Գրք.)
Տես Pertérebro.
- Pertérebro (նրգ. Térebro արժ.).
Ծակեմ զայլ ի կոնիւ, ծահոսեմ
դրով :
- Pertérgeo (նրգ. Térgeo արժ.) }
Pertérgeo (նրգ. Tergo արժ.) }
մաքրեմ, սրբեմ, 'ի բաց պար-
զեմ :
- Pértero (նրգ. Tero արժ.). մա-
նրեմ, փշրեմ, լեսուամ, լմեմ :
- Perterréfácio (նրգ. Fácio արժ.) }
Pertérreo (նրգ. Térreo արժ.) }
զարհուրեցուցանեմ, սրտա-
պախ առնեմ, ահաբեկեմ, պա-
կուցանեմ, երկեցուցանեմ,
սրտաբեկեմ :
- Perterréfactus - ta - tum (անց.
Գրք.). Տես Perterréfácio.
- Pertérritus-ta-tum (անց. Գրք.).
Տես Pertérreo.
- Pertéxo (նրգ. Texo արժ.). վախ-
ճանեմ զանկուածն, աւար-
տեմ, 'ի գլուխ հանեմ, վճա-
րեմ :
- Pértica-ae (իգ.). ձող, բառնա-
լեք, բիր, նիզ, լծակ :
- Perticális-le (աթ.). ձողաբարձ,
ձողաձև :
- Pertiméscō - scis - tímui - scere
(չգթ.). սրտաբեկիմ, զահի հար-
կանիմ, սրտապախ լինիմ, զար-
հուրիմ, երկնչիմ երկիւղ մեծ :
- Pertinácia-ae (իգ.). յամսուու-
թիւն, ողնդժնեայ բարք, խըս-
տապարանոցութիւն, հես-

- տութիւն, խստասրտութիւն,
հաստատուն միտք :
- Pertináciter-cius-císsime (Վք.).
հաստատուն մտօք, յամսուու-
թեամբ, անդուլ :
- Pértinax-ácis (- cior - císsimus)
աթ. ճղճիմ, կցիր, ժլատ, յա-
մառ, մանրակծծի, խստա-
սիրտ, հաստատուն, պինդ,
ամուր, ողնդժնեայ :
- » pertinax recti. փոյթ և պինդ
'ի լաւութիւնս :
- Pértinens-éntis (Էյթ.). ընդմտ-
նօղ, ձգտող, ժամանող :
- Pertíneo (չգթ. Téneo արժ.). հա-
սանեմ, ժամանեմ, տարածա-
նիմ, ձգտիմ, լայնիմ :
- » pertinet-nébat-tinuit (Գճլ.).
անկ է, պատշաճի, հայի,
պարտ և պատշաճ է :
- » hoc ad rem pertinet. 'ի ճա՛հ
և 'ի դէպ է այս :
- » hoc ad me pertinet. անկ է
ինձ, կայ ինձ աղերս :
- Pertractáte (Վք.). առ հասա-
րակ, գոեհիկ բարբառով :
- Pertractátio-ónis (իգ.). վարչու-
թիւն, տեսչութիւն, խնամա-
կալութիւն, հոգաբարձու-
թիւն :
- Pertractátus-ta-tum (անց. Գրք.).
Տես Pertractó.
- Pertractó (նրգ. Tracto արժ.).
վարեմ, ուղղեմ, ճառ արկեալ
խօսիմ, ճառեմ :
- Pértraho (նրգ. Traho արժ.). 'ի
քարչ ածեմ, ձգձգեմ, քար-
չեմ, քարչեալ տանիմ :

> pértraho vitam. *երկայնակեաց՝ երկայնօրեայ լինիմ :*

Pertránseo (չլք. Tránseo արձ.). *անցանեմ յայնկոյս՝ յառաջ, յառաջեմ :*

Pertribuo (նրգ. Tribuo արձ.). *պարգևեմ, տամ, ընծայեմ, մատուցանեմ :*

Pertritus-ta-tum (անց. դրբ.). **Տես** Péterero.

Pertumultuóse (ՎԷ.). *մեծաւ աղմկաւ, խառն 'ի խուռն օրինակաւ, խռովութեամբ :*

Pertúndo - értudi (նրգ. Tundo արձ.). *ծակեմ, ծակոտեմ, թափ անցանեմ :*

Perturbáte (ՎԷ.). *յանկարգս, խառն 'ի խուռն :*

Perturbátio-ónis (եգ.). *խռովութիւն, ամբոխումն, խառնակութիւն, շփոթութիւն, աղմուկ, կարիք, ախա :*

Perturbátrix-icis (եգ.). *կին խռովարար :*

Perturbátus-ta-tum (անց. դրբ.). **Տես** Pertúrbo.

Perturbátus-ta-tum (-tior -tissimus) ան. խառնակ, շփոթեալ, ամբոխեալ :

Pertúrbo (նրգ. Turbo արձ.). *ամբոխեմ, խռովեմ, խառնակեմ, աղմկեմ, շփոթեմ, պղտորեմ :*

Pertúrpis - pe (ան. յարգ.). *աղտերագոյն, պղծալից, ամօթալից, անուանարկ :*

Pertúsus - sa - sum (անց. դրբ.). **Տես** Pertúndo.

Pérula-ae (եգ.) *փոքր գրասպանակ :*

Perúncio - ónis (եգ.). *օծումն, օծութիւն :*

Perúncius-ta-tum (անց. դրբ.). **Տես** Perúngo.

Perúngo (նրգ. Ungo արձ.). *ծեփեմ իւղով, օծանեմ, իւղեմ :*

Perurbánus-na-num (ան. յոյժմարդասէր, բարեբարոյ, շնորհալից, կարի իմն պատուադիր :

Perúrgeo (նրգ. Urgeo արձ.). *'ի նեղ արկանեմ, մղեմ, նեղեմ, բռնադատեմ, ստիպեմ :*

Perúro (նրգ. Uro արձ.). *հրով դատեմ, հրկէզ առնեմ, տոչորեմ, այրեմ, կիզում :*

Perústus-ta-tum (անց. դրբ.). **Տես** Perúro.

Pervádo-ásum (չլք. Vado - dis արձ.). *անցանեմ, թափանցիկ լինիմ, ընդմտանեմ, հռչակիմ, համբաւիմ :*

Pervagátus-ta-tum (անց. դրբ.). **Տես** Pervago.

Pervagátus-ta-tum (-tior -tissimus) ան. հրապարակեալ, համբաւեալ, համօրէն, հասարակաց, համաշխարհի :

Pervago (չլք. Vago արձ.) } *այսր*

Pervagor (հար. Vagor արձ.) } *անդր յածիմ, հրապարակիմ, թափառիմ, հռչակիմ :*

Pervagus-ga-gum (ան. յարգ.). *թափառական, մոլորական, ընդվայրագնաց :*

Perválidus-da-dum (ան. յարգ.). *հզօրագոյն, հարստագոյն, ուժգնագոյն, զօրաւորագոյն :*

Pervárie (ՎԷ․)․ գունակ գունակ, պէտպէս օրինակաւ, այլազգազոյնս իմն :

Pervásto (ՆԵԳ․ Vasto արձ․)․ աւարեմ, աւար հարկանեմ, կողոպտեմ, կապտեմ :

Pervéctus-ta-tum (անց․ ԴԵԲ․)․ Տես **Pérveho**․

Pérveho (ՆԵԳ․ Veho արձ․)․ առաջնորդեմ, վարեմ, տանիմ :

Pervéllo (ՆԵԳ․ Vello արձ․)․ խայթեմ, կծանեմ, լլկեմ, չարչարեմ, բորբոքեմ, ձանձրացուցանեմ, յուզեմ, խածատեմ, խծբծեմ, բամբասեմ :

Pervénio (ՎԷԳ․ Vénio արձ․)․ հասանեմ, ժամանեմ, մերձնամ :

Pervénor (ԿՅԵ․ Venor արձ․)․ յուզախնդիր լինիմ, խիլ արկանեմ, փռութով որոնեմ :

Pervérse-sius-sissime (ՎԷԲ․)․ չարաչար, ընդ հակառակն, 'ի յետուստ կողմանէ :

Pervérsio-ónis (ԷԳ․)․ շրջումն, փոփոխումն կարգի :

Pervérsitas - tális (ԷԳ․)․ խոտորութիւն, ապիրատութիւն, յոռութիւն, կամակորութիւն :

Pervérsus-sa-sum (անց․ ԴԵԲ․)․ Տես **Pervérto**․

Pervérsus-sa-sum (- sior - síssimus) անկարգ, շփոթեալ, խառնակ, ապիրատ, ժանտ, չար, անօրէն :

Pervérto (ՆԵԳ․ Verto արձ․)․ տապալեմ, շրջեմ, աւերեմ, կործանեմ, թիրբեմ, ապականեմ, կամակորեմ :

Pervésperi (ՎԷ․)․ ընդ երեկս, անազանի :

Pervestigatio-ónis (ԷԳ․)․ խոյլ և խնդիր, հետազօտութիւն, մանր քննութիւն :

Pervestigo (ՆԵԳ․ Vestigo արձ․)․ հետազօտեմ, խիլ արկանեմ, որոնեմ, յուզեմ :

Pérvetus-véteris Կամ } ան․ ծե-
Pervetustus-ta-tum } րագոյն, հնագոյն, կանխագոյն :

Pervicácia-ae (ԷԳ․)․ յամառութիւն, ողնդժնեայբարք, խրտապարանոցութիւն, հետառութիւն, պնդութիւն :

Pervicáciter-cius (ՎԷԲ․)․ յամառութեամբ, պնդութեամբ :

Pérvicax-ácis (- cior - císsimus) ան․ խստասիրտ, յամառ, ողնդժնեայ :

Pervideo (ՆԵԳ․ Vídeo արձ․)․ քաջ տեսանեմ, 'ի վեր հանեմ, պարզեմ :

Pervígeo (ՎԷԳ․ Vígeo արձ․)․ զօրանամ, կազդուրիմ, քաջանամ :

Pérvigil-vigilis (ան․)․ արթուն, զուարթուն, հսկուն, հսկող :

Pervigilatio-ónis (ԷԳ․)․ բազմօրեայ տքնութիւն, տքնական հսկումն :

Pervígilo (ՎԷԳ․ Vígilo արձ․)․ արթուն կամ, հսկեմ, տքնիմ :

Pervínco (ՎԷԳ․ Vinco արձ․)․ զեր 'ի վերոյ լինիմ, նշան յաղթութեան կանգնեմ, բռնի ստանամ, զբռամբ ածեմ :

Pérvius-ia-ium (աժ.). բաց, ար-
ձակ, համարձակ, դիւրամա-
տոյց :

Pervivo (չդժ. Vivo արժ.). բազմ-
օրեայ՝ երկայնակեաց լինիմ :

Pervólito (չդժ. Vólito արժ.) }
Pérvolo (չդժ. Volo - las արժ.) }

այսր անդր թռանիմ, համ-
բաւեալ հռչակիմ, հրապա-
րակիմ :

» pérvolo urbem totam. զեր-
թեկեկս առնում ընդ քաղաքն
ամենայն :

Pérvolo (նրժ. Volo, vis արժ.).
ցանկութեամբ տենչամ, յոյժ
փափաքեմ :

Pervóluto (նրժ. Volúto արժ.).
մտադիւրութեամբ ընթեռ-
նում :

Pervólvo (նրժ. Volvo արժ.). շրջ-
շրջեմ, թաւալեցուցանեմ,
վարկպարպիւ ընթեռնում :

Pervulgáte (ՎՔ.). ըստ ռամկաց,
գռեհիկ բարբառով :

Pervulgátus-ta-tum (անց. րբՔ.).
Տես Pervúlgo.

Pervulgátus-ta-tum (-tior-tíssi-
mus) աժ. հրապարակագոյժ,
ծանօթ, յայտնի :

Pervúlgo (նրժ. Vulgo-gas արժ.).
հրապարակեմ, հռչակ հար-
կանեմ, աշխարհագոյժ առ-
նեմ, հռչակեմ, յայտնեմ :

Pes-edis (ար.). ոտն, աքեացք,
պճեղն :

» pede presso. պնդագոյնս, հաս-
տատութեամբ :

» pedis ictus. կիցք, աքացելն :

» pes montis. ոտն լերին, ստո-
րոտ, լեռնոտն :

» pedem éffero. մեկնիմ, ելանեմ
'ի դուրս :

» pedem réfero կամ révoco. դառ-
նամ յետս, յետս յետս երթամ :

» meo me pede métiór. գործեմ
որչափ 'ի կարի իմում իցէ :

» omni pede. բազում ջանիւ,
մեծաւ փութով, պնդագոյնս :

» mánibus pedibúsque. փու-
թոյ պնդութեամբ, ոգով
չափ, սրտի մտօք :

» pédibus ámbulo. հետիոտս
գնամ, հետի ընթանամ, գետ-
նագնաց հետեակ ճանապար-
հորդեմ :

Péssime (ՎՔ.). վատթարագոյն
ևս, չարաչար, յոռագոյն օրի-
նակաւ :

Péssimum-mi (չդժ.). անհնարին
աղէտք, չարագոյն վնաս :

Péssimus-ma-mum (աժ.). յո-
ռագոյն, չարագոյն, վատթա-
րագոյն :

Péssulus-li (ար.). նիգ, պարզու-
նակ, աղիւք :

Pessum (ՎՔ.). 'ի խորս, յան-
դունդս, 'ի վայր, 'ի խոնարհ :

» pessum eo. խորասոյց լինիմ,
կործանիմ, կորնչիմ :

Pessúndo (նրժ. Do արժ.). սու-
զանեմ, աւերեմ, խորասոյց
առնեմ, կործանեմ, ցրուեմ,
կորուսանեմ :

Péstifer-tifera-rum (աժ.). ժան-
տարեր, մահաբեր, սատակիչ,
մահասծին :

Pestifere (ՎԷ․)․ վնասակար օրինակաւ :

Pestiferus-ra-rum կամ }
Péstilens-éntis (- tior-tíssimus) }
ած․ ժանտագործ , ապականիչ , վնասակար , մահացու :

Pestiléntia-ae (ԷԳ․)․ մահ ժանտամահ , ժանտ ախտ , սրածուծութիւն , ժանտագործ ցաւ :

Pestiléntus-ta-tum (աժ․)․ ժանտ , ապականիչ , մահացու , մահարեր :

Pestis-is (ԷԳ․)․ ժանտախտ , սրածուծութիւն , ապականութիւն , աղէտք , վիշտ , սպանութիւն , կոտորած , կործանումն , այլ վնասագործ :

Petalium - lii (չԳ․)․ իւղ նարդեան :

Petasátus-ta-tum (աժ․)․ խոյրագիր , թագազարդ :

Petásio-ónis }
Pétaso-ónis } աբ․ ապուխտ խոզնի :

Petasúnculus-li (աբ․)․ փոքրիկ խոյր , դոյզն ապուխտ խոզնի :

Pétasus-si (աբ․)․ գլխանոց լայն , գմբեթ , կամար :

Petígo-ginis (ԷԳ․)․ արած , որքին :

Petímen-minis (չԳ․)․ վերք 'ի թիկունս զրաստուց :

Petisco-scis-scere }
Petisso-sis-sere } նբգ․ խնդրեմ ժտութեամբ , ժտեմ , թախանձանօք աղաչեմ , թախանձեմ , պաղատիմ :

Petisco-scis-scere }
Petisso-sis-sere } նբգ․ խնդրեմ ժտութեամբ , ժտեմ , թախանձանօք աղաչեմ , թախանձեմ , պաղատիմ :

Petisco-scis-scere }
Petisso-sis-sere } նբգ․ խնդրեմ ժտութեամբ , ժտեմ , թախանձանօք աղաչեմ , թախանձեմ , պաղատիմ :

Petisco-scis-scere }
Petisso-sis-sere } նբգ․ խնդրեմ ժտութեամբ , ժտեմ , թախանձանօք աղաչեմ , թախանձեմ , պաղատիմ :

Petisco-scis-scere }
Petisso-sis-sere } նբգ․ խնդրեմ ժտութեամբ , ժտեմ , թախանձանօք աղաչեմ , թախանձեմ , պաղատիմ :

Petisco-scis-scere }
Petisso-sis-sere } նբգ․ խնդրեմ ժտութեամբ , ժտեմ , թախանձանօք աղաչեմ , թախանձեմ , պաղատիմ :

Petisco-scis-scere }
Petisso-sis-sere } նբգ․ խնդրեմ ժտութեամբ , ժտեմ , թախանձանօք աղաչեմ , թախանձեմ , պաղատիմ :

Petitio-ónis (ԷԳ․)․ խնդրուածք , աղաչանք , հայցուածք , պահանջանք , շփոթ , խռովութիւն , հարուած , արշաւան , յարձակումն :

Petitor-óris (ար․)․ խնդրող , հետամուտ , խնդրակից , դատախազ :

Petitum-ti (չԳ․) }
Petitus-us (ար․) } խնդիր , խնդրուածք , հայցուածք , աղերսագիր , աղաչանք , պահանջանք , դատախազութիւն :

Petitus-ta-tum (անց․ ԳԲԲ․)․ Տե՛ս Peto.

> petitus insídiis. 'ի դարան մտեալ , դարանամուտ , դարանակալ :

Peto-tis-tivi կամ-tii-títum-tere (նբգ․)․ խնդրեմ , ժտեմ , հայցեմ , ղիմեմ , արշաւեմ , խաղամ , ուշ ունիմ , հարկանեմ , երթամ , յուղի անկանիմ :

> Romam petit. դէմ եղեալ երթայ 'ի Հռոմի :

> aquam et terram peto. միջամուխ լինիմ 'ի դործ պատերազմի , սկիզբն առնեմ մարտի :

Petóritum-ti (չԳ․)․ կտօք , սայլ :

Petra-ae (ԷԳ․)․ վէմ , քար , բռնաքար , գիւլ , ապառաժ , քարաժայռ , խուծ :

Petraéus-aéa-aéum (աժ․)․ առապարին , 'ի քարածերպս բուսեալ :

Petricósus-sa-sum (աժ․)․ քարուտ , վիմուտ , դերբուկ , անհարթ , դժուարին :

Petro-ónis (ար․)․ շինական, ուս-
միկ, խոյ, նոխազ, քաղ, քօշ :
Petróleum-lei (չգ․)․ քարածիւթ,
հոյզ երկրի :
Pétulans-ántis (-tior - tíssimus)
աժ․ յանդուզն, յամուռու,
լիւրբ, վէս, ստամբակ, լկտի,
պագշոտ :
Petulánter - tius - tíssime (ձէ․)․
յանդզնարար, յանդզնագոյնս,
յանամօթս, լրբնի երեսօք :
Petulántia-ae (իգ․)․ յանդզնու-
թիւն, վիսուլթիւն, ժպլհոն-
թիւն, լրբուլթիւն, լկտու-
թիւն, լպրշուլթիւն, պագշո-
տուլթիւն :
Petúlcus-ca-cum (աժ․)․ խեթ-
կիչ, ոգորող, ցանկասէր, պագ-
շոտ :
Pexátus-ta-tum (աժ․)․ նորա-
զգեստ :
Péxitas-tátis (իգ․)․ երկայն մազ
ասուեաց :
Pexus-xa-xum (անց․ դրբ․)․ Տես
Pecto.
› vestis pexa. նոր հանդերձ,
նորածեզգեստ :
Phalánga-ae (իգ․)․ սայլ, կասք,
բառնալիք, լծակ, ձող :
Phalangárius - rii (ար․)․ ձողա-
բարձ բեռնակիր :
Phalangítae-tárum (ար․)․ զինու-
որք ՚ի փաղանդէ, գումար-
տակ գունդ :
Phalángium-gii (չգ․)․ փաղիժ,
տարնտական սարդ :
Phalángo-gas-gávi - gátum - gáre
(նրգ․)․ լծակօք բառնամ, առ-

նում բառնալեօք ՚ի վերայ
ուսոց :
Phalanx-ángis (իգ․)․ փաղանդ,
գունդ զինուորաց, գումար-
տակ, հետեակ զօրք, ամբոխ,
խուժան, բազմութիւն :
Phalárica-ae (իգ․)․ նիզակ, գե-
զարդն, արդն, սլաք, աշտեայ :
Phálerae-rárum (իգ․)․ ասպա-
զէն, զէն և զարդ երիվարի,
կահ և կազմած, անօթք :
Phalerátus-ta-tum (աժ․)․ պա-
տուեալ նշանաւ պատուոյ,
զարդարեալ զնդածեզգար-
դուք :
› phaleráta dicta. ողորք բանք,
քաղցրաբանութիւն :
Phantásia-ae (իգ․)․ բանդագու-
շանք, մտացածին խորհուրդ,
խորհական զօրութիւն, երե-
ակայութիւն :
Phantásma-atis (չգ․)․ առաջօք
երևոյթ, ցնորք, արհաւիրք,
խուճապք :
Pháretra-ae (իգ․)․ կապարձք :
Pharetrátus-ta-tum (աժ․)․ կա-
պարձեալ, կապարձակիր :
Pharmacéutice-es (իգ․)․ դեղա-
գործութիւն, արուեստանոց
դեղոց :
Pharmacéutria - ae (իգ․)․ ջա-
տուկ, վհուկ, կախարդ կին :
Pharmacopóla-ae (իգ․)․ դեղա-
գործ, դեղավաճառ :
Phármacum-ci (չգ․)․ դեղ, դար-
ման :
Phasélinus-na-num (աժ․)․ ոլո-
ւան :

Phaselus-li (ար. et էփ.) նաւակիկ, նաւակ, կուր, մակոյկ, կարկուրէ :

Phaséolus-li (ար.) ոլոռն, մաշ, լուբիա, դկուղ :

Phasiána - ae (էփ.) փասիան՝ Թռչուն :

Phasianárius-rii (ար.) պահաս պան փասիանաց :

Phasianínus-na-num } Թ. փասիանի, փասիան հաւու :

Phasiánus-na-num } Թ. փասիանի, փասիան հաւու :

» phasiána avis. փասիան՝ հաւ :

Phasiánus-ni (ար.) փասիան :

Phíala - ae (էփ.) շիշ, բլշակ, սրուակ :

Philanthrópia-ae (էփ.) մարդասիրութիւն, գութ, քաղցրութիւն :

Philograécus-ci (ար.) հելլենասէր, յունասէր :

Philología-ae (էփ.) ուսումնասիրութիւն, գրագիտութիւն, բանասիրութիւն :

Philólogos-gi (ար.) ուսումնասէր, գրագէտ :

Philoméla-ae (էփ.) սոխակ :

Philosóphia - ae (էփ.) փիլիսոփայութիւն, իմաստասիրութիւն, ճարտարմտութիւն, հանճարագիտութիւն :

» rationalis philosóphia. խորհական փիլիսոփայութիւն, խօսուն իմաստասիրութիւն, բանական արուեստ :

Philosóphicus-ca-cum (Թ.) իմաստասիրական, փիլիսոփայական :

Philósophor - pháris - átus - ári (հար.) խօսիմ իբրև իմաստասէր, փիլիսոփայեմ, ճարտարամտեմ, իմաստասիրեմ :

Philósophus-phi (ար.) փիլիսոփայ, իմաստասէր, փիլիսոփոս :

Philtrum-ri (չլէ.) կախարդանք, Թովու-Թիւն, օշարակ տարփանաց, ըմպելիյուզման կարեաց :

Phimus-mi (ար.) տուփ քուէից :

Phlebotómia-ae (էփ.) երակահատութիւն :

Phlebótomus-mi (ար.) արիւնահան, երակահատ, որ ասյ երակ հատանել :

Phlégmone-es (էփ.) վառուճ, բորբոքուճ, այրուճ, տապ :

Phoca-ae } Էփ. փոկ՝ ձուկն, ծոփոց-էս } Էփ. փոկ՝ ձուկն, ծոփոց-էս

Phoce-es } Էփ. փոկ՝ ձուկն, ծոփոց-էս

» վակով, որթ ծովու :

Phoeníceus-ea-eum (Թ.) աշխէտ, բոցագոյն, կարմրագոյն :

Phoenícias-ae (ար.) հողմարեկեան հարաւոյ :

Phoenix-icis (էփ.) փիւնիկ, արմաւ՝ հաւ :

Phonáscus-sci (ար.) ուսուցիչ հրապարակախօսութեան :

Phósphorus-ri (ար.) փոսփոր, լուսաբեր նիւթ, լուսակիր, արուեստակ, աստղ առաւօտին :

Phrasis - is (էփ.) խօսք, ասացուած, պայման բանից, ոճ :

Phrenésis-is (էփ.) մտաբախութիւն, խելագարութիւն, զուանցութիւն, շամբշանք, մո-

լու թիւն, յիմարու թիւն, կատարու թիւն :

Phreneticus-ca-cum (աձ.) . անկեալ 'ի մտաց, խելացնոր, մորի, շամբուշ, մասբախ :

Phrenitis-tidis (եգ.) . ցնորք, յիմարու թիւն, բանդագուշանք, մտարախու թիւն, խելագարու թիւն :

Phrygianus-na-num (աձ.) . նկարակերպ, ասղնագործ :

Phrygio-ónis (ար.) . նկարակերտ, ասղնագործ, նափորտագործ :

Phthisicus-ca-cum (աձ.) . ատայեալ զտխտ ծիւրական, վտխտ, ծիւրեալ :

Phthisis - is (եգ.) . ծիւրական՝ մաշարայական ատտ, հալ և մաշ :

Phu (ճգ.) . բարէ, վաշ :

Phylárchus-chi (ար.) . ռամկապետ, ցեղապետ յՆ թէնս :

Phyma - atis (զգ.) . պալար արիւննալեց, խաղաւարտ :

Phýsica-ae (եգ.) կամ
Phýsica-órum (զգ.) } փիւսկեան
Phýsice-es (եգ.) }
 փիլիսոփայու թիւն, բնական գիտու թիւն, բնագիտու թիւն, բնախօսու թիւն :

Phýsice (ճգ.) . յախտարակաց, 'ի բնէ, բնապէս, արդեամբք :

Phýsicus-ca-cum (աձ.) . փիւսիկեան, բնական, բնակաւոր :

Phýsicus - ci (ար.) . փիւսկեան փիլիսոփոս, բնագէտ :

Physiognómon - onis (ար.) . դիմագէտ, դիմախտիր :

Physiología - ae (եգ.) . բարեգիտու թիւն, բնախօսու թիւն, բնագիտու թիւն :

Piábilis-le (աձ.) . քաւիչ, քաւչական :

Piaculáris-re (աձ.) . հատուցիչ, հաճեցուցիչ, հանգուցիչ, հաշտարար :

Piáculo-las-ávi-átum-áre (նրգ.) . քաւեմ, քաւու թիւն առնեմ, զոհիւք հաշտ առնեմ :

Piáculum-li (զգ.) . զոհ քաւու թեան, սրբու թիւն, յանցանք, ժանտու թիւն, ապիրատու թիւն, ոճիր :

Piámen - minis (զգ.) }
Piaméntum-ti (զգ.) } մաքրու
Piátio-ónis (եգ.) }
 թիւն, քաւու թիւն, սրբու թիւն :

Pica-ae (եգ.) . անծեղ :

Picária-ae (եգ.) . մաքս ձիւթոյ :

Picátus-ta-tum (անց. րբ.) . Տես Pico.

Picea-ae (եգ.) . կուենի, վայրի շոճ :

Piceária - ae (եգ.) . մաքս ձիւթոյ :

Piceátus-ta-tum (աձ.) . օծեալ կպրածիւթով, կպրաշաղախ, ձիւթեալ :

Píceus-ea-eum (աձ.) . 'ի կպրածիւթոյ, արջն, թուխ գունով, սևագոյն :

Pico-cas-ávi-átum-áre (նրգ.) . օծանեմ կպրածիւթով, ծեփեմ կպրով, կպրեմ, ձիւթեմ :

Pictárium-cii (զգ.) . սպեղանի :

» pingo acu. նկարակիրտ գործեմ, ասղնագործ յօրինեմ :

Pingue-uis (չլտ). պարարտութիւն, ճարպ :

Pinguédo - dinis (եգ). գիրութիւն, պարարտութիւն, ճրագու, ճարպ :

Pinguefácio (նրգ. Fácio արժ.). պարարեմ, պարարտացուցանեմ :

Pinguésco-scis-scere (չլտ). գիրանամ, պարարտանամ, սոնքանամ, ստուարանամ :

Pinguíarius-rii (ար). սիրող իւղաթուրմ խորտկաց :

Pinguis-ue (-uior-uissimus) ար. գէր, յոյր, ճարպապարարտ, շինական, թանձրամիտ, ապուշ, յորդ, առատ, բազում :

Pinguiter-uius (ՎԷ). պարարտագոյնս, շինականագոյնս, խոշորագոյնս :

Pinguities-éi կամ }
 Pinguítudo-dinis) եգ. պարարտութիւն, գիրութիւն, ճրագու, ճարպ :

Pínifer-nífera-rum } արբուսուցանէ շոճիս :

Píniger-nígera-rum }
 Pinna-ae (եգ). թեւ, փետուր, թեւ ձկանց, ատամն պարլսպաց :

Pinnáculum-li (չլտ). կասար, ծայր, գագաթն, արտեան, ծագ, գլուխ շինուածոց, աշտարակ տաճարին :

Pinnátus-ta-tum (ար). փետրալից, թեւաւոր, ժայռաւոր :

Pinniger-nígera-rum (ար). որունի թեւս հանգոյն ձկանց :

Pinnula-ae (եգ). փոքրիկ փետուր, մանր թեւ ձկանց :

Pinsátio - ónis (ար). լեսուլն յանկանի, մանրելն :

Pinsitus-ta-tum (անց. րբբ). Տեո Pinso.

Pinso-sis-si կամ - sui-situm կամ - sum-sere (նրգ). լեսուլ, մանրեմ, ծեծեմ յանկանի, լմեմ :

Pinus-sa-sum (անց. րբբ). Տեո Pinso.

Pinus-ni կամ - nus (եգ). շոճ, սարոյ, փիճի, նաւ, նաւափայտ :

Pio-ias-iávi-iátum-iáre (նրգ). հաշտ առնեմ զոհիւք, հաշտեցուցանեմ, քաւեմ, քաւութիւն առնեմ :

» pio osténta. 'ի հաշտութիւն ածեմ զչարանիւթ դիտ :

Pipátus-us (ար). ճռուողուճ, ճճուելն ձագուց :

Piper-ris (չլտ). պղպեղ :

Piperátum-ti (չլտ). համեմանք պղպեղի :

Piperátus-ta-tum (ար). համեմալ պղպեղի :

Piperítis-tis կամ - tidis (եգ). կոճապղպեղ, հնդիկ պղպեղ :

Pípilo-las-lávi-látum-láre }
 Pípío-is-ívi-ítum-íre } չլտ.
 ճճուեմ, ճռուողեմ, ճղեմ :

Pípío-ónis (ար). աղանի, ձագաղանոյ :

Pípulum-li (չլտ.) }
 Pípus-li (ար.) } այսն, ծաղը,

կատականք, նախատինք, թըշ-
նամանք, կեղծ լալիւն ման-
կանց, սուտ արտասուք ման-
րիկ մանկուոյ :

Piráster-tri (ար.) վայրի տանձի :

Piráta-ae (ար.) ծափահէն, յե-
լուզակ, հէն ծովու :

Pirática-ae (իգ.) հէնք, աւա-
զակութիւն 'ի ծովու :

> **piraticam fácio.** ասպատակեմ
'ի ծովու, ասպատակ սփռեմ՝
արձակեմ :

Piráticus-ca-cum (աթ.) հինի,
ծովահինից :

Pirum-ri (չչ.) տանձ :

> **pirum falérnum.** գիւրահալ
տանձ, անուշահոտ լեմոն,
որմզդական կիտրոն :

Pirus-ri (իգ.) տանձի :

Piscária-ae (իգ.) ձկնավաճա-
ռանոց :

Piscárius-ia-ium (աթ.) ձկնաւ-
էտ, ձկնաւոր :

> **piscárium forum.** վաճառանոց
ձկանց :

> **piscária cópia.** առատութիւն
ձկանց :

Piscárius-rii (ար.) ձկնավաճառ :

Piscátio-ónis (իգ.) որս ձկանց,
ձկնորսութիւն :

Piscátor - óris (ար.) ձկնահան,
ձկնորս, կարթընկէց, ուռկա-
նաւոր, ուռկանարկ, ցան-
ցորդ :

Piscatórius-ia-ium (աթ.) ձկնոր-
սական, ձկնաւէտ :

> **piscatórium forum.** ձկնավա-
ճառանոց :

Piscátrix-ícis. (իգ.) կին ձկնա-
հան :

Piscátus - ta - tum (անց. ԿԷԷ.)
Տես Piscor.

Piscátus - us (ար.) ձկնորսու-
թիւն, որս ձկանց :

Piscículus-li (ար.) ձկնիկ, մանր-
երամ ձկունք :

Piscína-ae (իգ.) ձկնատեանք,
աւազան ձկանց, լողարան,
փայտեղէն դոյլ, ջրարբբ :

Piscinális-le (աթ.) ձկնատենից :

Piscinárius-rii (ար.) սիրող ձրկ-
նատենից :

Piscinélla-ae } փոքրիկ աւազան

Piscínula-ae } ձկանց, ձկնատեսանք :

Piscis-is (ար.) ձուկն :

> **pisce sánior est.** առողջ է և
զօրաւոր պայմանաւ :

Piscor-cáris-cátus-cári (հար.) 'ի
ձկնորսութեան լինիմ, ձուկն
որսամ :

> **piscor in áere.** սնտոխս խոր-
հիմ, օդաբանս խօսիմ, զօդս
կոծեմ, գիրկս գագղիւ արկա-
նեմ, զհողմս արածեմ, 'ի ջուր
աղամ :

Piscósus-sa-sum } աթ. ձկնաւ-

Pisculéntus-ta-tum } էտ, լի ձկամբբ :

Piso-sas-sávi-sátum-sáre (նրգ.)
ճմլեմ, կոխեմ, կոխան առնեմ,
լեսոււմ, լմեմ :

Pisínium óleum-ei } րչ. իւղ

Pisselaéon-aéi } կամ
Pissínium óleum - ei } ձկան :

Pistáceum-ei կա՛մ Pistácium-cii (չլէ՛)․ պիստակ, պիստակենի։
 Pistillum-li (չլէ՛) } սանդիառուն։
 Pistillus-li (ար․) }
 Pistor-óris (ար․)․ հացարար, հացագործ, հացեփեաց։
 > pistor dulciárius. ծաղարար, պղակունտրագործ։
 Pistóricus-ca-cum }
 Pistórius-ia-ium } արծ․ հացագործաց, հացարարի։
 Pistrilla - ae (իգ․)․ աղօրեակ, փոքրիկ հողմաղաց։
 Pistrina-ae (իգ․)․ աղօրիք։
 Pistrinárius-rii (ար․)․ մլաղաց, աղալի։
 Pistrinális-le }
 Pistrinénsis-se } արծ․ աղօրեաց։
 Pistrinum-ni (չլէ՛)․ աղօրիք։
 > exerceo pistrinum. հացագործ լինիմ, յաղօրիս համակիմ։
 Pistrix-rícis (իգ․)․ կին հացեփեաց։
 Pistúra - ae (իգ․)․ աղացումն, մանրելն, լեսուլն։
 Pistus-ta-tum (անց․ Գրէ՛)․ Տես Pinso.
 Pisum-si (չլէ՛)․ ոլոռն, մաշ։
 Pithécium - cii (չլէ՛)․ փոքրիկ կապիկ, կորիւն կապիկ։
 Pitisso-sas-ávi-átum-áre (չլէ՛)․ ըմպեմ առ սակաւ սակաւ, խմեմ յաճախ։
 Pittácium-cii (չլէ՛)․ սպեղանի։
 Pituíta - ae (իգ․)․ մաղաս, տողուկ, գում, հարբուխ։
 Pituitósus-sa-sum (արծ․)․ մաղասալից, մաղասական, մաղասոտ։

Pius-ia-ium (-íssimus կա՛մ - ientíssimus) արծ․ պաշտօնատէր, աստուածապաշտ, խանդաղասական, բարեպաշտ, պատուազիր, բարեգութ, գորովալիք, զթած, զթալի։
 Pix-icis (իգ․)․ ձիւթ։
 Placábilis - le (արծ․)․ համբոյր, հաշտ, մեղմագոյն։
 Placabilitas-tátis (իգ․)․ հեղութիւն, բարբ բարեբարք, մեղմական զգօնութիւն։
 Placabiliter (Վէ՛)․ մարդասիրապէս, հաշտութեամբ, հաճութեամբ։
 Placámen-minis }
 Placamentum-ti } չլէ՛․ ողորանք, փաղաքշանք, քծինք, հրապոյրք, պատրանք։
 Placáte-tius (Վէ՛)․ խաղաղութեամբ, հանդարտիկ, մեղմով, քաղցրութեամբ։
 Placátio - ónis (իգ․)․ ողորանք, մեղմութիւն, ամօքսխառն խառնուած։
 Placátus - ta - tum (անց․ Գրէ՛)․ Տես Placo.
 Placátus-ta-tum (-tior-tíssimus) արծ․ հանդարտ, համբոյր, խաղաղ, զգօն, հեզ, քաղցր։
 Placénta-tae (իգ․)․ պղակունտ, կարկանդակ, քաքար, նկան, շօթ, զրտակ։
 Pláceo-ces-cui-citum-cére (չլէ՛) հաճոյ լինիմ, հաճիմ, զուարճանամ, բերկրիմ։
 > pláceo mihi. յօրանամ, պանծամ, պարծիմ։

> placet-cuit (բճգւ)։ 'ի ճահ է 'ի
դէպ համարիմ, հաճոյ թուի։

Plácide - cidius - díssime (Պէք)։
խաղաղութեամբ, քաղցրա-
գոյնս իմն, մեղմով։

Placiditas - tátis (ԷՖ)։ խաղա-
ղութիւն, հանդարտութիւն,
հաճութիւն, բարք բարեբարք։

Plácidus-da-dum (- cidior-díssi-
mus) աժ. հանդարտ, խաղաղ,
հաճոյ, բարեբարոյ, համբոյր,
հեղ, զգօն։

Plácitum-ti (չգժ)։ հաճութիւն,
հաճոյք, կարծիք, խորհուրդ։

Plácitus-ta-tum (աեց. Գրէք)։ Տես
Pláceo.

Placo-cas-ávi-átum-áre (Երգ)։
զիջուցանեմ, ցածուցանեմ,
ողորբեմ, խաղազեցուցանեմ։

Plaga-ae (ԷՖ)։ հարուած, բա-
խուսն, բախիւն, վէրք, երաշ-
խէպք, վնաս, կորուստ, չա-
րիք, արկածք, նահանդ, կլի-
մայ, գաւառ, ուռկան, ցանց։

Plagiárius-rii (ար)։ մարդելոյվ,
մարդագող, բանաքաղ, բանա-
գող։

Plágiger-gígera-rum }
Plagígérulus-la-lum } աժ. խոշ-
տանգալից, չարալլուկ, չարա-
գան, գանալից։

Plágium-gii (չգժ)։ մարդելու-
ղութիւն, բանաքաղութիւն։

Plagósus-sa-sum (աժ)։ գանա-
լից, լի վերօք, վերաւոր։

Plágula - ae (ԷՖ)։ վարագոյր,
սրսկապան, ծածկոյթ փոք-
րիկ, թերթ քարտիսի։

Planarátrum-ri (չգժ)։ արօր երկ-
անիւ։

Planca-ae (ԷՖ)։ սեղան։

Planctus-us (ար)։ բախիւն, հա-
րուած, կոծ, ողբ, լալիւն։

Planctus-ca-cum (աժ)։ հարթ
ոտիւք։

Plane-nius-níssime (Պէք)։ յըս-
տակամիտ մտօք, յայտ յան-
դիման, լիով, ամենեւին, ա-
պաքէն, այո։

Planéta-ae (ար)։ գնայուն՝ մո-
լորական աստղ։

Plango - gis - nxi - nctum - gere
(Երգ)։ հարկանեմ, բախեմ,
լամ, զլալ հարկանիմ, ար-
տասուեմ, աշխարեմ, կոծեմ
զկուրծս։

Plangor-óris (ար)։ հարուած,
բախիւն, ողբ, լալիւն, կոծ,
հեծութիւն։

Plangúncula-ae (ԷՖ)։ պաճու-
ճապատանք։

Planiloquus-qua-quum (աժ)։
պարզախօս։

Plánitas - tátis (ԷՖ)։ յստակու-
թիւն, յստակամիտ միտք,
պայծառութիւն։

Planitia-ae }
Planities-éi կամ } ԷՖ. դաշտա-
Planitúdo-dinis }
վայր, տեղի տափարակ, հարթ
և ողորկ վայր։

> agri planities. տափակողմն,
դաշտագետին վայր։

Planta - ae (ԷՖ)։ տունկ, բոյս,
մատաղատունկ, ներբան, գար-
շապար։

Plantágo-ginis (խփ․)․ Չղախոտ ,
 գառնայլեղու, գաղտիկուր :
 Plantáris-re(աժ․)․գարշապարի :
 Plantárium-rii (չղփ․)․ սնկանոց,
 սերմանոց, ածու սերմաննեաց :
 Plantátio-ónis (խփ․)․ սնկարկու-
 թիւն, սնկումն :
 Plántiger-tigera-rum(աժ․)․տըն-
 կաբեր, բուսաբեր :
 Planto-tas-ávi-átum-áre (նրփ․)․
 սնկեմ, հաստաեմ, կանգնեմ,
 ցանեմ, սերմանեմ :
 Planus-na-num (-nior-níssimus)
 աժ․ հարթ, միահարթ, ողորկ,
 միատարր, տափարակ, մեկին,
 յայտնի , ծանօթ :
 Planus - ni (ար․)․ փոխանակիչ,
 խաբերայ, պատրիչ :
 Plasma-atis (չղփ․)․ ստեղծումն,
 յօրինուած, կեղծիք, կերպա-
 րանութիւն , կաւագործու-
 թիւն :
 Plastes - tae (ար․)․ խեցագործ,
 կաւագործ :
 Plástice - es (խփ․)․ կաւագոր-
 ծութիւն :
 Plásticus-ca-cum (աժ․)․ ստեղ-
 ծական, կերպարանիչ :
 > plástica rátió. Ճարտարու-
 թիւն անօթս խեցեղէնս յօ-
 րինելոյ :
 Platáninus-na-num (աժ․)․ սօ-
 սեաց :
 Plátanus-ni (խփ․)․ սօսի, լայն-
 տերևի :
 Plátea - ae (խփ․)․ քաղաքամէջ,
 հրապարակ, պողոտայ, արա-
 ՚կտ, բակ, գաւիթ :

Plátinum - ni (չղփ․)․ լինսակի .
 սպիտակ ոսկի :
 Plaudens-éntis (էյժ․)․ որ ծափո-
 հարկանէ, գովիչ :
 Plaudo - dis - ausi - ausum - dēre
 (նրփ․ et չղփ․)․ դղրդեմ, աղ-
 մուկ հանեմ, ծափս՝ կայթս
 հարկանեմ, դրուատիս տամ,
 կայթեմ :
 > plaudo pennis. սաւառնեթմ
 թևովք, սլանամ :
 > plaudo mihi. գովեմ զանձնս ,
 անձնագով լինիմ, պանծամ,
 պարծիմ :
 Plausibilis-le (աժ․)․ հաւանա-
 կան, գովելի, յաջող :
 Plausor-óris (ար․)․ հաստաթիչ,
 գովիչ :
 Plaustráriu-s-rii (ար․)․ սայլօրդ,
 կառապետ, կառավար :
 Plaustrum-ri(չղփ․)․ կառք, սայլ :
 Plausus - sa - sum (անց․ ԴԷԲ․)․
 Տես Plaudo.
 Plausus-us (ար․)․ ծափահարու-
 թիւն, կայթիւն, դրուատիք,
 յարգանք :
 Plebécula-ae(խփ․)․ խառնաղանձ
 բազմութիւն,խաժամուժ ամ-
 բոխ, խուժան :
 Plebéjus-ja-jum (աժ․)․ գռեհիկ,
 ռամիկ, դուզնաքեայ, գծուծ,
 անաւազ, աննշան :
 Plebes-bis (չղփ․)․ խառնաղանձ
 ամբոխ, խուժան, ռամիկ :
 Plebicola-ae (ար․ et խփ․)․ ռա-
 միկ, գռեհիկ, ժողովրդասեր :
 Plebiscitum-ti(չղփ․)․ վճիռ ռամ-
 կին :

ébitas-tátis (եփ․)․ անարգու-
թիւն, գծծութիւն, անաւա-
գութիւն :

lebs-bis (եփ․)․ ռամիկ մարդիկ,
խուժան, խաժամուժ ամբոխ :

léctilis-le (ափ․)․ ծամածուռ,
խեղաթիւր, կակուղ, ծռելի :

lecto-tis-tere (նրփ․)․ հարկա-
նեմ, բախեմ, պատժեմ, պա-
տուհասեմ :

plector cápite. գլխատիմ :

plector tergo. գանալից չա-
րագան լինիմ, գանիւք խոշ-
տանգիմ :

plectrum-ri (չլփ․)․ կնանտոց :

pléjades - dum (եփ․)․ բազմաս-
տեղք, վեց աստեղք ցուլ աս-
տեղատան :

Plene-nius-níssime (յփ․)․ լիով,
լիապէս, լիուլի, ամենեւին իսկ :

Plenilúnium-nii (չլփ․)․ միջնա-
լուսին, լի լուսին :

Plénitas-tátis } եփ․ լիութիւն,
Plenitúdo-dinis }
լրուամբ, լրութիւն, ստուարու-
թիւն, գիրութիւն, թանձրա-
մնութիւն :

Plenus-na-num (-nior-níssimus)
ափ․ լի, զեղուն, թաթաղուն,
յղճագոյն, յորդեալ, ստուար,
գէր, յոյր, մեծատուն, ըն-
չաւէտ, առատ :

> plenus vini. գինեղէն, գինե-
մոլ, արբշիւռ :

> annus plenus. ամ մի ողջոյն,
լրուամբ տարւոյն :

> pleno gradu. երագագնաց ըն-
թացիւք, ճեպ 'ի ճեպոյ :

> ad plenum. առատապէս, լի
և լի, լիով :

> in plenum. ընդհանուր պայ-
մանաւ, առհասարակ :

Plerique-raéque-éraque (ափ․)․
յոլովագոյնք, բազումք, յո-
լովք, շատք :

> juvéntus pléraqe. յոլովք յե-
րիտասարդաց :

Plerúmque (յփ․)․ բազում ան-
գամ, յոլովագոյնս, երբեմն :

> plerúmque noctis. մեծ մասն
գիշերոյ :

Pleuríticus-ca-cum (ափ․)․ ախ-
տացեալ զախտ կողացաւոյ :

Pleurítis-tidis (եփ․)․ կողացաւ,
կողախիթ ցաւ :

Plexus-xa-xum (ափ․)․ գալա-
րեալ, մանեալ, հիւսեալ :

Plíades-dum (եփ․)․ վեց աստեղք
ցուլ աստեղատան, բազմաս-
տեղք :

Plicátilis-le (ափ․)․ ծռելի, ամո-
քելի, կակուղ, դիւրակոր :

Plicátúra-ae (եփ․)․ կրկնուած,
ծալած, փոթուած :

Plico-cas-cávi կած - cui - cátum
կած - citum-cáre (նրփ․)․ ծա-
լեմ, կրկնեմ, ծռեմ, թիւրեմ :

Plinthis-thidis } եփ․ սեանց խա-
Plinthus-thi }
րիսխ, պատուանդան :

Plinthium-thii (չլփ․)․ անուաւոր
ժամացոյց :

Plodo-dis-osi-osum-dere (նրփ․ et
չլփ․)․ դղրդեմ, աղմուկ հա-
նեմ, ծափ զծափի հարկանեմ,
կայթեմ, դրուատիս տամ :

Plorábilis - le (ած.) ողորմելի, սղաղզաց, տխրական, ցաւազին :

Plorabúndus-da-dum (ած.) արատաւայլից, արատաուկաթ :

Plorátor-óris (ար.) Լացող, Լաւական :

Plorátus - ta - tum (ած. ԳՂԲ.) Տես Ploro.

Plorátus-us (ար.) Լալիւն, ողբ, Լալուսն, ողբուսն, հեծութիւն, կոծ, արատաւք :

Ploro-ras-rávi-rátum-ráre (ՆԳԳ. et ՎԳԳ.) զլալ հարկանիմ, արտատուեմ, Լամ, աշխարեմ, ողբամ, կոծիմ, զչարիմ, զբժկամակ լինիմ :

Plostéllum-li } ՎԳԳ. կառք, սայլ
Plostrum-ri } դեսպակ, սայլակ :

Plostráriu-ria-rium (ած.) կառամուտ, սայլի :

Plóxemum-mi (ՎԳԳ.) արկղ թրթրիական կառաց :

Pluit-uébat-uit (ԳՂԳ.) անձրևէ, անձրև գայ, տեղայ :

> pluit lapides, lapidibus. տեղանքարինք, քարավէժք թանձրատարափք 'ի վերուստ ձգին :

> pluit terra. տեղայ հող :

Pluma-ae (ԷԳ.) փետուր, բարձերեսաց, փափուկ անկողին, բազմական, պաստառ, մագաղուամագ :

Plumans-ántis (ՔԳԳ.) ծածկեալ փոքր փետրովք :

Plumáriu-rii (ար.) ասղնաղործ, նկարակերտ :

Plumátilis - le (ած.) փետրէ յօրինել, նկարակերտ գրծել :

Plumátus - ta - tum (ած. ԳՂԲ.) Տես Plumo.

Plumátus - ta - tum (ած.) նկարակերպ, լի փետրովք :

Plumbágo - ginis (ԷԳ.) կարակ, ջրակապար :

Plumbáriu-ia - ium (ած.) արվասակէ 'ի կապարհաւ, կապարագործ :

Plumbatúra-ae (ԷԳ.) կապարագործութիւն, գրաւագին կապարաւ :

Plumbátus - ta - tum (ած. ԳՂԲ.) Տես Plumbo.

> plumbátae-tárum (ԷԳ.) կապարեայ գնդակք :

Plúmbeus - ea - eum (ած.) կապարեայ, կապարագոյն :

> plúmbeus nummus. խառն դրամ :

> plúmbeus homo. տխմար, սպուշ, թանձրամիտ :

> plúmbea arma. բութ զէնք :

Plumbo-bas-ávi-átum-áre (ՆԳԳ.) հաստատեմ կապարաւ, ծեփեմ կապարեայ բռով :

Plumbum - bi (ՎԳԳ.) կապար, կապարեայ գունդ :

> plumbum album կամ candidum. անագ :

Plumésco - scis - scere (ՎԳԳ.) ծածկիմ փետրովք :

Plúmceus - ea - eum կամ } ար. լի
Plúmiger - mígera - rum } փետրովք, փետրակերպ :

Plúmipes-ípedis (ար. et էգ.). ոյր
 ուարն ծածկեալ են փետրովք :

Plumo-mas-ávi-átum-áre (չլ+.).
 Ծածկիմ փետրովք , նկարա-
 կերտ յօրինիմ :

Plumósus - sa - sum (աձ.). լի՛
 Ծածկեալ փետրովք :

Plúmula-ae (էգ.). փափուկ փե-
 տուր , մազ աղուամազ :

Plurális - le (աձ.). բազմաւոր ,
 յոգնական , բազմաբար :

Pluráliter (ՎՔ.). բազմաբար ա-
 սացեալ :

Plúries (ՎՔ.). բազում անգամ ,
 յոլովագոյնս :

Plurifárium (ՎՔ.). բազում մա-
 սամբք , բազմադիմի օրինա-
 կաւ :

Plurifórmis-me (աձ.). բազմա-
 դիմի , բազմակերպ :

Plúrimum (ՎՔ.). յոլով անգամ ,
 յոլովագոյնս :

» ut plúrimum. թէ քաջ , առ
 առաւելն :

Plúrimus-ma-mum (աձ.). յոլու-
 վագոյն , կարի շատ :

» plúrimi aéstimo. մեծարգի
 համարիմ , առ պատուականս
 ունիմ :

Plus (ՎՔ.). առաւել , աւելի :

Plus-uris (չլ+.). բազում , շատ ,
 յոլով :

» plus aequo. առաւել քան
 զարժանն :

» dimidio plus. կիսով չափ և
 առաւել :

» plus minus. պրիթէ , աւելի
 կամ նուազ :

» plures-rium (աձ.). մեծ մասն ,
 բազումք , յոլովք :

Plúsculum (ՎՔ.). սակաւ ինչ
 աւելի :

Plúsculum - li (չլ+.). սակաւիկ
 մի առաւել թիւ :

Plúsculus-la-lum (աձ.). փոք-
 րիկ , սակաւաւոր , սակաւա-
 ձեռն :

Pluteális-le (աձ.). մատենադա-
 րանի :

Plúteum-ei (չլ+.) }
 Plúteus-ei (ար.) } պսակ պարբու-
 պաց , պատնէշ , թումբ , սրահ
 երկայնաձիգ , վանդակապատք ,
 մատենադարան , մատենակալք
 դիւանաց :

Plúvia-ae (էգ.). անձրեւ , ան-
 ձրեւածք , տեղ :

Pluviális-le }
 Pluviátilis-le էսմ } աձ. անձրեւա-
 Pluviósus-sa-sum }
 Plúvius-ia-ium }
 կան , անձրեւաբեր , անձրեւա-
 ծին , անձրեւայոյլ :

» aqua pluviátilis. ջուր ան-
 ձրեւի , անձրեւջուր :

» plúvius arcus. ծիածան , ա-
 ղեղն երկնից :

Pneumáticus-ca-cum (աձ.). օ-
 դահան , շնչահան :

Pocillátor-óris(ար.). մատուռակ ,
 տակառապետ :

Pocillum - li (չլ+.). բաժակիկ :

Poculéntus-ta-tum (աձ.). անու-
 շահամ , քաղցրահամ :

Póculum-li (չլ+.). տաշտ , բա-
 ժակ , նուագ , սկիհ :

Pódagra-ae (էգ.) ցաւք ստից, ոսնացաւութիւն, յօդացաւութիւն, յօդից ցաւ :

Podágricus-ca-cum } ան. յօտիցն
Podagrósus-sa-sum }
ցաւս գրաւեալ, պոսագրոս, պատագրոս :

Podex - dicis (ար.) երաստան, նստոյ սեղի, յետոյք :

Pódium-dii (չգ.) ծնօտ կամբը-
ջաց, խաղիսամբ, բարձրաւան-
դակ, դարաւանդ :

Poëma-atis (չգ.) մրմունջ, քեր-
թուած, բանաստեղծութիւն :

Poëmátium - tii (չգ.) փոքրիկ
քերթուած, դոյզն երգ վեպա-
սանաց :

Poena-ae (էգ.) պատիժ, պա-
տուհաս, տանջանք, լլկանք,
դատապարտութիւն :

> poenas do, pendo կամ per-
sólvo tibi. վրէժս տամ, լու-
ծանեմ զպատիժ, կրեմ զպա-
տիժ պատուհասի, տուժեմ :

> poenam cápio de hoste. հա-
նեմ զվրէժս քինու ընդ թշնա-
մին, վրէժխնդիր լինիմ :

Poenális-le կամ } ան. պատժա-
Poenárius-ia-ium }
կան :

Poénitens-éntis (էյթ.) ապաշ-
խարող, զղջացող :

Poeniténtia-ae (էգ.) ապաշխա-
րութիւն, զղջումն, զեղջ, ա-
պաշաւանք, ստրջանք :

Poenitentiárius-ríi (ար.) երէցա-
պաշխարութեան, հայր խոս-
տովանութեան :

Poénitet-tébat-mítuít (էյթ.) ա-
պաշխարեմ, ստրջանեմ, ա-
նամ զզեղջ և զստրջոս.
զղջանամ, ստրջանամ, ցախ
չարեմ, դժկամակ լինեմ. ք-
մօթ աւնեմ, առ ուշեւն զլի :

> facti poénitet me. զղջանմ
'ի վերայ զործոց խնոց :

> an poénitet vos. quod. քիթ
առ ուշեւն համարեք՝ զի :

Poësis-is (էգ.) բանաստեղծու-
թիւն, քերթութիւն, ա-
ղաչափութիւն :

Poëta-ae (ար.) պուէտ, պուետի-
կոս, բանաստեղծ, քերթող.
յանգաստեղծ, վեպագործ :

Poëtica-ae }
Poëtice-es } էգ. քերթուած, ա-
ղաչափութիւն, վեպագոր-
ծութիւն, արուեստ քերթ-
ղական :

Poëtice (մթ.) զօրէն բանա-
տեղծից, ըստ օրինակի պուե-
տիկոսաց :

Poëticus-ca-cum (ան.) վեպա-
սան, բանաստեղծական, քեր-
թողական :

Poëtor-táris-átus-ári (հոր.) չա-
փով բանս յարդարեմ, քեր-
թեմ, տաղս յօրինեմ, մրմունջս
ստեղծանեմ :

Poëtria - ae }
Poëtris - idis } էգ. կին բանաս-
տեղծ, օրիորդ վեպասան :

Pol (մթ.) արդարեւ, ճշմարտիւ,
ստոյգ, ապաքէն ցապաք :

Polénta-ae (էգ.) փոխխնդ, խիս
յալերէ հնդիկ ցորենոյ :

ˆolentárius-ia-ium (աժ․)․ փո-
 խնդոյ :
 ˆolio-is-ivi-ítum-íre (նրգ․)․ մա-
 քրեմ, յստակեմ, սրբեմ, ջինջ
 գործեմ, յարդարեմ, զարդա-
 րեմ, պաճուճեմ :
 ˆpólio oratiónem․ յղկեմ ողոր-
 կեմ զճառն, սրբագոյն գոր-
 ծեմ զիօսս :
 Poliorcétes-tae (ար․)․ պաշարող
 քաղաքի :
 Políte-tius-tíssime (Աք․)․ գե-
 ղեցիկս, վայելուչս, շքեղա-
 բար :
 Politía - ae (եգ․)․ վարչութիւն
 քաղաքի, հասարակապետու-
 թիւն, ընկերհաշտութիւն :
 Políticus-ca-cum (աժ․)․ աշխար-
 հավարական, քաղաքային,
 քաղաքավարական :
 Polítio - ónis (եգ․)․ փայլեւն,
 ողորկութիւն, մաքրութիւն,
 զտութիւն :
 Polítor-óris (ար․)․ մաքրիչ, փայ-
 լեցուցիչ, յղկիչ :
 Polítulus-la-lum (աժ․)․ մաքուր,
 յստակ, ողորկ, ջինջ, հարթ,
 կոկեալ, դիւր, գեղեցիկ :
 Politúra-ae (եգ․)․ փայլեւն, ո-
 ղորկութիւն, մաքրութիւն,
 զտութիւն :
 Polítus - ta - tum (անց․ Դրէ․)․
 Տես Pólio․
 Polítus-ta-tum (- tior-tíssimus)
 աժ․ ողորկ, յստակ, մաքուր,
 ջինջ, սուրբ, զուտ, փայլուն :
 Pollen-linis (չգ․)․ նաշիհ, գեր-
 մակ ալիւր, փոշի մանրամազ :

Pollens - éntis (- tior - tíssimus)
 աժ․ զօրաւոր, կարող, հզօր,
 հարուստ :
 ˆpollens ópibus․ այր ընչազատ,
 մեծատուն յոյժ :
 Pollénter - tius (Աք․)․ մեծազօր
 զօրութեամբ, սաստկապէս :
 Polléntia-ae (եգ․)․ զօրութիւն,
 կար, կարողութիւն, ոյժ :
 Pólleo-es-ére (չլտ․)․ կարեմ, կա-
 րող եմ, ատակ՝ ձեռնհաս լի-
 նիմ, մարթեմ, զօրեմ :
 ˆpólleo sciéntiâ et virtúte․
 զարդարիմ գիտութեամբ և
 առաքինութեամբ :
 Pollex-licis (ար․)․ բոյթ :
 ˆpremo póllicem․ նպաստամա-
 տոյց լինիմ, յաջողեմ, օգնեմ :
 Pollicáris-re (աժ․)․ բուժոյ միոյ :
 Polliceor-éris-licitus-éri } հոգ․
 Pollicitor-táris-tátus-tári }
 խոստանամ, ընծայեցուցա-
 նեմ, յանդիման առնեմ, մա-
 տուցանեմ, նուիրեմ :
 Pollicitátió-onis (եգ․) } աւետիք,
 Pollicitum-ti (չլտ․) }
 խոստումն, ընծայ, նուեր :
 Pollicitus-ta-tum (անց․ Դրէ․)․
 Տես Polliceor․
 Pollíctor - óris (ար․)․ թաղէչ
 մեռելոց, դիաթաղ, պեղիչ
 գերեզմանաց :
 Pollíctoríus-ia-ium (աժ․)․ դի-
 աթաղի :
 Pollíctúra - ae (եգ․)․ դիահա-
 նութիւն, զմուսելն զդի :
 Pollíctus-ta-tum (անց․ Դրէ․)․
 Տես Pollingo․

Pollingo (նրգ. Lingo արժ.). օժանեմ զմեռեալն բայսամովնիւ, զմռսեմ. զզի :

Pollis-is (ար. et իգ.). գերմակ ալիւր, նաշիհ, փոշի ծաղկանց :

Pollúbrum-ri (չգտ.). դաշխուրան, կոնք, տաշտ :

Pollúceo - úctum (նրգ. Lúceo արժ.). յաշտ առնեմ, յազեմ, զոհեմ, զենում, մասուցանեմ, նուիրեմ, օրհնեմ :

Pollucibilis coena-ae (իգ.). բազմածախ ընթրիք :

Pollucibiliter } մլք. մեծասպաս
Pollúcte }

փառաւորութեամբ, բազում ծախուք և հանդերձանօք :

Polluctúra-ae (իգ.). մեծահաց կոչուք, բազմածախ ընթրիք :

Pollúctus-ta-tum (անց. դրք.).
Տես Pollúceo.

Pólluo-útum (նրգ. Luo արժ.). արատեմ, պղծեմ, ապականեմ, աղարտեմ, նշաւակեմ :

Pollútio - ónis (իգ.). աղտեղութիւն, պղծութիւն, գիջութիւն, զազրութիւն, զարշութիւն :

Pollútus - ta - tum (անց. դրք.).
Տես Pólluo.

Pollútus-ta-tum (-tior-tíssimus) անց. արատաւոր, աղտեղի, պիղծ, ապականեալ :

Polúbrum-ri (չգտ.). դաշխուրան, տաշտ, կոնք :

Polus-li (ար.). բեւեռ, բեւեռական աստղ, երկին :

Polygamía-ae (իգ.). բազմակնութիւն, բազմամուսնութիւն :

Polygamus-mi (ար.). բազմամուսին, բազմակին :

Polygónius-ia-ium (անց.). բազմանկիւնի :

Polygonoides-dis (չգտ.). մատիտեղ՝ խոտ :

Polygónum-ni (չգտ.). բազմանկիւն :

Polygónus-ni (իգ.). ձիակորեակ, սեաւ ցորեան :

Polygynaécon-ci (չգտ.). կանանոց, տուն կանանց, ժողով կանանոց :

Polyhístor - ris (ար.). բազմավէպ, բազմահմուտ :

Polýmitus-ta-tum (անց.). զունակ զունակ, նկարակերպ, գոյնագոյն, երփն երփն :

Polyónymos-mi (իգ.). ապակեխոտ, ապակաղեղ :

Polyplúsius-ia-ium (անց.). ընչաշատ, ընչաւէտ, մեծատուն :

Polypósus - sa - sum (անց.). որունի այտումն յոնգունս :

Pólypus - pi կամ - ýpodis (ար.). պողիպոզ, բազմտանի, այտումն յոնգունս :

Polytheísmus-mi (ար.). բազմաստուածութիւն, բազմաստուածեան պաշտամունք՝ մոլորութիւն :

Pomárium - rii (չգտ.). դրախտ մրգոց, պարտեզ պտղատու ծառոց, մրգաստան :

Pomárius-ia-ium (անց.). պտղաբեր, պտղալից :

Pomárius-rii (ար․)․ մրդավաճառ։

Pomeridiánus - na - num (աթ․)․
զկնի միջօրեի ։

» tempus pomeridiánum. ժաւ-
մանակ յետ միջօրեի ։

Pométum-ti (չգ․)․ մրգաստան,
պարտէզ խնձորեաց, դրախտ
մրգոց ։

Pómifer-mifera-rum } աթ․ պլտ-
Pomósus-sa-sum }

ղալից, պտղաբեր, մրգաբեր։

Pompa-ae (եգ․)․ հանդէս, ռայք,
տօնական թափօր, տօնախմբ-
բուլթիւն, պերճուլթիւն, սնա-
պարծուլթիւն ։

» pompa amicórum. ուղեկցու-
լթիւն բարեկամաց աւ 'ի պա-
տիւ, շքադիրք ։

» pompa fúnebris. հանդէս յու-
ղարկաւորուլթեան, դիահա-
նուլթիւն ։

Pomum-mi (չգ․)․ պտուղ, միրգ,
խնձոր ։

Pomus - mi (եգ․)․ ծառ պտղա-
բեր, խնձորի ։

Ponderátio - ónis (եգ․)․ կշռու-
լթիւն, հաւասարուլթիւն, հա-
սարակակշիռն կշիռ ։

Ponderátus-ta-tum (անց․ րբբ․)․
Տես Póndero.

Póndero - ras - rávi - rátum - ráre
(նրգ․)․ կշռեմ, հասարակա-
կշիռ գործեմ, քննեմ, 'ի քնին
արկանեմ ։

Ponderósus-sa-sum (-sior-síssi-
mus) աթ․ ծանր, ծանրաբեռն,
ծանրակիր ։

Pondo (չգ․)․ լիար մի ։

Pondus - deris (չգ․)․ ծանրու-
լթիւն, կշիռ, կշռոց, ծանրա-
կիր բեռն, յաճախուլթիւն,
պատուականուլթիւն, ճոխու-
լթիւն ։

Pondúsculum - li (չգ․)․ բեռն
փոքրոգի, թեթեւ կշիռ ։

Pone (Տէ․)․ յետ, զՏետ, զկնի,
յետոյ, յետուստ ։

» ante, pone. առաջի և զկնի։

Pone (նրգ․)․ զկնի, զՏետ, քե-
րեալ առ ։

» pone tergum. 'ի թիկանց,
յետ կուսէ, յետուստ կողմանէ։

Pono-nis-sui-situm-nere (նրգ․)․
դնեմ, զետեղեմ, հաստատեմ,
կարգեմ, թողում, ընկնում,
ասեմ, համարիմ, կերպարա-
նեմ ։

» pono castra. բանակ հարկա-
նեմ, բանակիմ, դադարեմ ։

» pono vitem. սնկեմ այգի՝ որ-
լթատունկ ։

» pono fundaménta. հիմունս
արկանեմ, հիմնեմ ։

» pono túnica. մերկանամ
զպասմունճան ։

» pono vitia. 'ի բաց կամ 'ի
յոռուլթեանց, խոտորիմ 'ի
չարէ ։

» pono pro certo. ստոյգ հա-
մարիմ, հաւատարիմ առնեմ,
հաւաստի ցուցանեմ ։

Pons-ontis (ար․)․ կամուրջ, պա-
տուար, թումբ ։

» pons versátilis. շարժուն կա-
մուրջ ։

» flúvio pontem impóno. կա-

Pistáceum-ei կամ Pistácium-cii (չլտ.) պիստակ, պիստակենի:
 Pistillum-li (չլտ.) } սանդիսոռն:
 Pistillus-li (ար.) }
 Pistor-óris (ար.) հացարար, հացագործ, հացեփեաց:
 > pistor dulciarius. ծաղարար, պղակուհարագործ:
 Pistóricus-ca-cum } ար. հացագործաց, հացարարի:
 Pistórius-ia-ium }
 Pistrilla - ae (իգ.) աղօրեակ, փոքրիկ հողմաղաց:
 Pistrina-ae (իգ.) աղօրիք:
 Pistrinárius-rii (ար.) մլաղաց, աղալի:
 Pistrinális-le } ար. աղօրեաց:
 Pistrinénensis-se }
 Pistrinum-ni (չլտ.) աղօրիք:
 > exerceo pistrinum. հացագործ լինիմ, յաղօրիս համակիմ:
 Pistrix-rícis (իգ.) կին հացեփեաց:
 Pistúra - ae (իգ.) աղացունն, մանրեղն, լիսուղն:
 Pistus-la-tum (անց. ԴԴԲ.) Տես Pinso.
 Pisum-si (չլտ.) ոլոռն, մաշ:
 Pithécium - cii (չլտ.) փոքրիկ կապիկ, կորիւն կապիկ:
 Pitisso-sas-ávi-átum-áre (չլտ.) ըմպեմ առ սահաւ սակաւ, խմեմ յաճախ:
 Pittácium-cii (չլտ.) սպիղանի:
 Pituita - ae (իգ.) մաղաս, տողուկ, դում, հարբուխ:
 Pituitósus-sa-sum (ար.) մաղասալից, մաղասական, մաղասոտ:

Pius-ia-ium (-issimus կամ -ientissimus) ար. պաշտօնաւեր, սոսոււածասպաշտ, խանդաղասական, բարեպաշտ, պատուադիր, բարեգութ, գորովալիք, զթած, զթալի:
 Pix-icis (իգ.) ձիւթ:
 Placábilis - le (ար.) համբար, հաշտ, մեղմագոյն:
 Placabilitas-tátis (իգ.) հեղութիւն, բարք բարեբարք, մեղմական զգօնութիւն:
 Placabiliter (ԱԷ.) մարդասիրապէս, հաշտութեամբ, հաճութեամբ:
 Placámen-minis } չլտ. ողորանք,
 Placamentum-ti } փաղաքշանք, քծինք, հրապոյրք, պատրանք:
 Placáte-tius (ԱԷ.) խաղաղութեամբ, հանդարտիկ, մեղմով, քաղցրութեամբ:
 Placátio - ónis (իգ.) ողորանք, մեղմութիւն, ամոքախտուն խառնուած:
 Placátus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.) Տես Placo.
 Placátus-ta-tum (-tior-tíssimus) ար. հանդարտ, համբար, խաղաղ, զգօն, հեղ, քաղցր:
 Placénta-tae (իգ.) պղակուհա, կարկանդակ, քաքար, նկան, շօթ, գրտակ:
 Pláceo-ces-cui-citum-cére (չլտ.) հաճոյ լինիմ, հաճիմ, զուարճանամ, բերկրիմ:
 > pláceo mihi. յօրանամ, պանծամ, պարծիմ:

» placet-cuit (բժշ.) . 'ի ճահ է 'ի գէպ համարիմ, հաճոյ թուի :

Plácide - cidius - dissime (ՎՔ.) . խաղաղութեամբ , քաղցրագոյնս իմն , մեղմով :

Placiditas - tátis (ԷՔ.) . խաղաղութիւն , հանդարտութիւն , հաճութիւն , քարք բարեբարք :

Plácidus - da - dum (- cidior - díssimus) Թժ . հանդարտ , խաղաղ , հաճոյ , բարեբարոյ , համբոյր , հեղ , զգոն :

Plácitum - ti (չգ.) . հաճութիւն , հաճոյք , կարծիք , խորհուրդ :

Plácitus - ta - tum (անց . ԳՐՔ.) . Տես Pláceo .

Placo - cas - ávi - átum - áre (ՆԳՔ.) . զիջուցանեմ , ցածուցանեմ , ուղբեմ , խաղաղեցուցանեմ :

Plaga - ae (ԷՔ.) . հարուած , բախուցն , բախիւն , վէրք , երաշխէպք , վնաս , կորուստ , չարիք , արկածք , նահանգ , կլիմայ , դաւառ , ուռկան , ցանց :

Plagiárius - rii (ար.) . մարդեւոյց , մարդագող , բանաքաղ , բանագող :

Plágiger - gigerá - rum } Թժ . խոշ -

Plagigérulus - la - lum } տանգալից , չարալուկ , չարագան , գանալից :

Plágium - gii (չգ.) . մարդեւոլուցութիւն , բանաքաղութիւն :

Plagósus - sa - sum (Թժ.) . գանալից , լի վերօք , վերաւոր :

Plágula - ae (ԷՔ.) . վարագոյր , սրկապան , ծածկոյթ փոքրիկ , թերթ քարտիսի :

Planarátrum - ri (չգ.) . արօր երկանիւ :

Planca - ae (ԷՔ.) . սեղան :

Planctus - us (ար.) . բախիւն , հարուած , կոծ , ողբ , լալիւն :

Plancus - ca - cum (Թժ.) . հարթ ոտիւք :

Plane - nius - nissime (ՎՔ.) . յըստակամիտ մտօք , յայտ յանդիման , լիով , ամենեւին , ապաքէն , այո :

Planéta - ae (ար.) . գնայուն՝ մուլորական աստղ :

Plango - gis - nxi - nctum - gere (ՆԳՔ.) . հարկանեմ , բախեմ , լամ , զլալ հարկանիմ , արտասուեմ , աշխարեմ , կոծեմ զկուրծս :

Plangor - óris (ար.) . հարուած , բախիւն , ողբ , լալիւն , կոծ , հեծութիւն :

Plangúncula - ae (ԷՔ.) . պաճուճապատանք :

Planiloquus - qua - quum (Թժ.) . պարզախօս :

Plánitas - tátis (ԷՔ.) . յստակութիւն , յստակամիտ միտք , պայծառութիւն :

Planitia - ae } ԷՔ . դաշտա -

Planities - éi կամ } վայր , տեղի տափարակ , հարթ

Planitúdo - dinis } և ողորկ վայր :

» agri planities . տափակողմն , դաշտագետին վայր :

Planta - ae (ԷՔ.) . տունկ , բոյս , մատաղատունկ , ներբան , գարչապար :

Plantágo-ginis (խփ․)․ Չղախոտ ,
 գառնալեզու , գաղտնիկուր :
 Plantáris-re (աժ․)․ գարշապարի :
 Plantárium-rii (չլփ․)․ տնկանոց ,
 սերմանոց , ածու սերմանեաց :
 Plantátio-ónis (խփ․)․ տնկարկու-
 թիւն , տնկումն :
 Plántiger-tigera-rum (աժ․)․ տըն-
 կաբեր , բուսաբեր :
 Planto-tas-ávi-átum-áre (նրփ․)․
 տնկեմ , հաստատեմ , կանգնեմ ,
 ցանեմ , սերմանեմ :
 Planus-na-num (-nior-níssimus)
 աժ․ հարթ , միահարթ , ողորկ ,
 միատարր , տափարակ , մեկին ,
 յայտնի , ծանօթ :
 Planus - ni (ար․)․ փոխանակիչ ,
 խաբերայ , պատրիչ :
 Plasma-atis (չլփ․)․ ստեղծումն ,
 յօրինուած , կեղծիք , կերպա-
 րանութիւն , կաւագործու-
 թիւն :
 Plastes - tae (ար․)․ խեցագործ ,
 կաւագործ :
 Plástice - es (խփ․)․ կաւագոր-
 ծութիւն :
 Plásticus-ca-cum (աժ․)․ ստեղ-
 ծական , կերպարանիչ :
 » plástica rátio․ ճարտարու-
 թիւն անօթս խեցեղէնս յօ-
 րինելոյ :
 Platáninus-na-num (աժ․)․ սօ-
 սեաց :
 Plátanus-ni (խփ․)․ սօսի , լայն-
 տերեւի :
 Plátea - ae (խփ․)․ քաղաքամէջ ,
 հրապարակ , պողոտայ , արա-
 հետ , բակ , գաւիթ :

Plátinum - ni (չլփ․)․ լանսկի ,
 սպիտակ ոսկի :
 Plaudens-éntis (քյժ․)․ որ ծափա
 հարկանէ , գովիչ :
 Plaudo - dis - ausi - ausum - dere
 (նրփ․ et չլփ․)․ դղրդեմ , աղ-
 մուկ հանեմ , ծափս՝ կայթս
 հարկանեմ , դրուատիս տամ ,
 կայթեմ :
 » plaudo pennis․ սաւառնիմ
 թեւովք , սլանամ :
 » plaudo mihi․ գովեմ զանձն ,
 անձնագով լինիմ , պանծամ ,
 պարծիմ :
 Plausibilis-le (աժ․)․ հաւանա-
 կան , գովելի , յաջող :
 Plausor-óris (ար․)․ հաստատիչ ,
 գովիչ :
 Plaustráriu-rii (ար․)․ սայլորդ ,
 կառապետ , կառավար :
 Plaustum-ri (չլփ․)․ կառք , սայլ :
 Plausus - sa - sum (անց․ ԴԴԲ․)․
 Տես Plaudo․
 Plausus-us (ար․)․ ծափահարու-
 թիւն , կայթիւն , դրուատիք ,
 յարգանք :
 Plebécula-ae (խփ․)․ խառնաղանձ
 բաղմութիւն , խաժամուժ ամ-
 բոխ , խուժան :
 Plebéjus-ja-jum (աժ․)․ գռեհիկ ,
 ռամիկ , դուզնաքեայ , գծուծ ,
 անաւագ , աննշան :
 Plebes-bis (չլփ․)․ խառնաղանձ
 ամբոխ , խուժան , ռամիկ :
 Plebícola-ae (ար․ et խփ․)․ ռա-
 միկ , գռեհիկ , ժողովրդատեր :
 Plebiscítum-ti (չլփ․)․ զճիռ ռամ-
 կին :

lébitas-tátis (էփ․)․ անարգու-
թիւն, գծծութիւն, անաւա-
գութիւն :

lebs-bis (էփ․)․ ռամիկ մարդիկ,
խուժան, խաժամուժ ամբոխ :

léctilis-le (աթ․)․ ծամածուռ,
խեղաթիւր, կակուղ, ծռելի :

lecto-tis-tere (նրփ․)․ հարկա-
նեմ, բախեմ, պատժեմ, պա-
տուհասեմ :

plector cápite. գլխատիմ :

plector tergo. գանալից չա-
րագան լինիմ, գանիւք խոչ-
տանգիմ :

Plectrum-ri (չլփ․)․ կնտնտոց :

Pléjades - dum (էփ․)․ բազմաս-
տեղք, վեց աստեղք ցուլ աս-
տեղատան :

Plene-nius-nissime (ձլք․)․ լիով,
լիսպէս, լիուլի, ամենեկին իսկ :

Plenilúnium-nii (չլփ․)․ միջնա-
լուսին, լի լուսին :

Plénitas-tátis } էփ․ լիուլիւն,
Plenitúdo-dinis }
լրումն, լրութիւն, ստուարու-
թիւն, գիրութիւն, թանձրա-
մնութիւն :

Plenus-na-num (-nior-nissimus)
աթ․ լի, զեղուն, թաթաղուն,
յղփագոյն, յորդեալ, ստուար,
գէր, յոյր, մեծատուն, ըն-
չաւէտ, առատ :

> plenus vini. գինեգէն, գինե-
մոլ, արբշիռ :

> annus plenus. ամ մի ողջոյն,
լրումն տարւոյն :

> pleno gradu. երագագնաց ըն-
թացիւք, ճեպ 'ի ճեպոյ :

> ad plenum. առատապէս, լի
և լի, լիով :

> in plenum. ընդհանուր պայ-
մանաւ, առհասարակ :

Plerique-raéque-éraque (աթ․)․
յոլովագոյնք, բազումք, յո-
լովք, շատք :

> juvéntus pléraque. յոլովք յե-
րիտասարդաց :

Plerúmque (ձլք․)․ բազում ան-
գամ, յոլովագոյնս, երբեմն :

> plerúmque noctis. մեծ մասն
գիշերոյ :

Pleuríticus-ca-cum (աթ․)․ ախ-
տացեալ վախտ կողացաւոյ :

Pleuritis-tidis (էփ․)․ կողացաւ,
կողախիթ ցաւ :

Plexus-xa-xum (աթ․)․ գալա-
րեալ, մանեալ, հիւսեալ :

Plíades-dum (էփ․)․ վեց աստեղք
ցուլ աստեղատան, բազմաս-
տեղք :

Plicátilis-le (աթ․)․ ծռելի, ամո-
քելի, կակուղ, դիւրակոր :

Plicatúra-ae (էփ․)․ կրկնուած,
ծալած, փոթուած :

Plico-cas-cávi կամ - cui - cátum
կամ - citum-cáre (նրփ․)․ ծա-
լեմ, կրկնեմ, ծռեմ, թիւրեմ :

Plinthis-thidis } էփ․ սեանց խա-
Plinthus-thi }
րիսխ, պատուանդան :

Plinthium-thii (չլփ․)․ անուաւոր
ժամացոյց :

Plodo-dis-osi-osum-dere (նրփ․ et
չլփ․)․ դրդեմ, աղմուկ հա-
նեմ, ծափ զծափի հարկանեմ,
կայթեմ, դրուատիս տամ :

Plorábilis - le (ած.)• ողորմելի, սգազգաց, տխրական, ցաւազին :

Plorabúndus-da-dum (ած.)• արտասուելից, արտասուեակաթ :

Plorátor-óris (ար.)• լացող, լալական :

Plorátus - ta - tum (անց. ԴԵԷ.)• Տես Ploro.

Plorátus-us (ար.)• լալիւն, ողբ, լալումն, ողբումն, հեծութիւն, կոծ, արտասուք :

Ploro-ras-rávi-rátum-ráre (ՆԻԳ. et ՆԳԺ.)• զլալ հարկանիմ, արտասուեմ, լամ, աշխարեմ, ողբամ, կոծիմ, զլարիմ, զլծեկամակ լինիմ :

Plostéllum-li } ՆԳԺ. կառք, սայլ, դեսպակ, սայլակ :

Plostrum-ri } կառամուտ, սայլի :

Plóxemum-mi (ՆԳԺ.)• արկղ թրքթրական կառաց :

Pluit-uébat-uit (ԴԵԷ.)• անձրևէ, անձրև գայ, տեղայ :

> pluit lapides, lapidibus. տեղանքարինք, քարավէժք թանձրատարափք 'ի վերուստ ձգին :

> pluit terra. տեղայ հող :
Pluma-ae (ԻԳԺ.)• փետուր, բարձերեսաց, փափուկ անկողին, բողմական, պաստառ, մագաղուամագ :

Plumans-ántis (ԵԳԺ.)• ծածկեալ փոքր փետրովք :

Plumárius-rii (ար.)• ասղնադործ, նկարակերտ :

Plumátilis-le (ած.)• փետրովք յօրինեալ, նկարակերտ գործեալ :

Plumátus-ta-tum (անց. ԴԵԷ.)• Տես Plumo.

Plumátus-ta-tum (ած.)• նկարակերպ, լի փետրովք :

Plumbágo-ginis (ԻԳԺ.)• կապարակ, ջրակապար :

Plumbárius-ia-ium (ած.)• որ վաստակէ 'ի կապարահատս, կապարադործ :

Plumbatúra-ae (ԻԳԺ.)• կապարագործութիւն, դրուագելն կապարալ :

Plumbátus-ta-tum (անց. ԴԵԷ.)• Տես Plumbo.

> plumbátae-tárum (ԻԳԺ.)• կապարեայ գնդակք :

Plúmbeus-ea-eum (ած.)• կապարեայ, կապարագոյն :

> plúmbeus nummus. խոտան դրամ :

> plúmbeus homo. տխմար, ապուշ, թանձրամիտ :

> plúmbea arma. բութ գէնք :

Plumbo-bas-ávi-átum-áre (ՆԻԳԺ.) հաստատեմ կապարալ, ծեփեմ կապարեայ բռով :

Plumbum - bi (ՆԳԺ.)• կապար, կապարեայ գունդ :

> plumbum album կամ candidum. անագ :

Plumésco-scis-scere (ՆԳԺ.)• ծածկիմ փետրովք :

Plúmeus-ea-eum կամ Plúmiger-migera-rum } անց. լի փետրովք, փետրակերպ :

Plúmipes-ípedis (ար. et էփ.) . ոյր
 ուքն ծածկեալ են փետրովք :

Plumo-mas-ávi-átum-áre (չլթ.) .
 ծածկիմ փետրովք , նկարա-
 կերտ յօրինիմ :

Plumósus - sa - sum (աթ.) . լի՛
 ծածկեալ փետրովք :

Plúmula-ae (էփ.) . փափուկ փե-
 տուր , մազ աղուամազ :

Plurális - le (աթ.) . բազմաւոր ,
 յոգնական , բազմաբար :

Pluráliter (Վէթ.) . բազմաբար ա-
 սացեալ :

Plúries (Վէթ.) . բազում անգամ ,
 յոլովագոյնս :

Plurifárium (Վէթ.) . բազում մա-
 սամբք , բազմադիմի օրինա-
 կալ :

Plurifórmis-me (աթ.) . բազմա-
 դիմի , բազմակերպ :

Plúrimum (Վէթ.) . յոլով անգամ ,
 յոլովագոյնս :

» ut plúrimum . թէ քաջ , առ
 առաւելն :

Plúrimus-ma-mum (աթ.) . յոլո-
 վագոյն , կարի շատ :

» plúrimi aéstimo . մեծարգի
 համարիմ , առ պատուականս
 ունիմ :

Plus (Վէթ.) . առաւել , աւելի :

Plus-uris (չլթ.) . բազում , շատ ,
 յոլով :

» plus aequo . առաւել քան
 զարժանն :

» dimidio plus . կիսով չափ և
 առաւել :

» plus minus . զրեթէ , աւելի
 կամ նուազ :

» plures-rium (աթ.) . մեծ մասն ,
 բազումք , յոլովք :

Plúsculum (Վէթ.) . սակաւ ինչ
 աւելի :

Plúsculum - li (չլթ.) . սակաւիկ
 մի առաւել թիւ :

Plúsculus-la-lum (աթ.) . փոք-
 րիկ , սակաւաւոր , սակաւա-
 ձեռն :

Pluteális-le (աթ.) . մատենադա-
 րանի :

Plúteum-ei (չլթ.) } պսակ պարըս-
Plúteus-ei (ար.) } վազ , պատնէշ , թումբ , սրահ
 երկայնաձիգ , վանդակապատք ,
 մատենադարան , մատենակալք
 դիւանաջ :

Plúvia -ae (էփ.) . անձրեւ , ան-
 ձրեւածք , տեղ :

Pluviális-le }
Pluviátilis-le } և՛մ }
Pluviósus-sa-sum } աթ . անձրեւա-
Plúvius-ia-ium }
 կան , անձրեւաբեր , անձրեւա-
 ծին , անձրեւայոյց :

» aqua pluviátilis . ջուր ան-
 ձրեւի , անձրեւաջուր :

» plúvius arcus . ծիածան , ա-
 ղեղն երկնից :

Pneumáticus-ca-cum (աթ.) . օ-
 դահան , շնչահան :

Pocillátor-óris (ար.) . մատռուակ ,
 տակառապետ :

Pocillum - li (չլթ.) . բաժակիկ :

Poculéntus-ta-tum (աթ.) . անու-
 շահամ , քաղցրահամ :

Póculum-li (չլթ.) . տաշտ , բա-
 ժակ , նուազ , սկիհ :

Pódagra-ae (էգ.). ցաւք ոտից, ոտնացաւութիւն, յօդացաւութիւն, յօդից ցաւ :

Podágricus-ca-cum } ասծ. յոտիցն
Podagrósus-sa-sum }

ցաւս գրաւեալ, պոտագրոս, պատագրոս :

Podex - dicis (ար.). երաստան, նստոյ տեղի, յետոյք :

Pódium-dii (չգ.). ծնօտ կամրջջաց, խաղխամք, բարձրաւանդակ, դարաւանդ :

Poëma-atis (չգ.). մրմունջ, քերթուած, բանաստեղծութիւն :

Poëmátium - tii (չգ.). փոքրիկ քերթուած, դոյզն երգ վիպասանաց :

Poena-ae (էգ.). պատիժ, պատուհաս, տանջանք, լլկանք, դատապարտութիւն :

> poenas do, pendo կամ persólvo tibi. վրէժս տամ, լուծանեմ զպատիժ, կրեմ զպատիժ պատուհասի, տուծեմ :

> poenam cápio de hoste. հանեմ զվրէժս քինու ընդ թշնամին, վրէժխնդիր լինիմ :

Poenális-le կամ } ասծ. պատժական
Poenárius-ia-ium }

Poénitens-éntis (էնծ.). ապաշխարող, զղջացող :

Poeniténtia-ae (էգ.). ապաշխարութիւն, զղջումն, զեղջ, ապաշաւանք, սորջանք :

Poenitentiárius-rii (ար.). երէցապաշխարութեան, հայր խոստովանութեան :

Poénitet-tébat-nituit (Գճգ.). ապաշխարեմ, ապաշաւեմ, տնում զզեղջ և զապաշաւ. զղջանամ, սորջանամ, ցաւի, զչարիմ, Կժկամակ լինիմ, յմօթ առնեմ, առ ոչինչ գրեմ :

> facti poénitet me. զղջանեմ 'ի վերայ գործոց իմոց :

> an poénitet vos, quod. մի՞թէ առ ոչինչ համարիք՝ զի :

Poësis-is (էգ.). բանաստեղծութիւն, քերթութիւն, տղաչափութիւն :

Poëta-ae (ար.). պուէտ, պուէտիկոս, բանաստեղծ, քերթող, յանգաստեղծ, վիպագործ :

Poëtica-ae } էգ. քերթուած, տա-
Poëtica-es } ղաչափութիւն, վիպագործութիւն, արուեստ քերթաղական :

Poëticae (Ռէգ.). զօրէն բանաստեղծից, ըստ օրինակի պուէտիկոսաց :

Poëticus-ca-cum (ասծ.). վիպասան, բանաստեղծական, քերթողական :

Poëtor-táris-átus-ári (հար.). չափով բանս յարդարեմ, քերթիմ, տաղս յօրինեմ, մրմունջս ստեղծանեմ :

Poëtria - ae } էգ. կին բանաստեղծ,
Poëtris - idis } օրիորդ վիպասան :

Pol (Ռէգ.). արդարեւ, ճշմարտիւ, ստոյգ, ապաքէն ցապաք :

Polénta-ae (էգ.). փոխինդ, խիտ յալերէ հնդիկ ցորենոյ :

olentárius-ia-ium (աթ.). փոխնդոյ :

ólio-is-ívi-ítum-íre (նրգ.). մաքրիմ, յստակեմ, սրբեմ, ջինջ գործեմ, յարգարեմ, զարդարեմ, պաճուճեմ :

pólio oratiónem. յղկեմ ողորկեմ զճառն, սրբագոյն գործեմ զխօսս :

Poliorcétes-tae (ար.). պաշարող քաղաքի :

Políte-tius-tíssime (ձէք.). գեղեցիկս, վայելուչս, շքեղաբար :

Polítia - ae (էգ.). վարչութիւն քաղաքի, հասարակապետութիւն, ընկերհաշտութիւն :

Políticus-ca-cum (աթ.). աշխարհավարական, քաղաքային, քաղաքավարական :

Polítio - ónis (էգ.). փայլիւն, ողորկութիւն, մաքրութիւն, զտութիւն :

Polítor-óris (ար.). մաքրիչ, փայլեցուցիչ, յղկիչ :

Polítulus-la-lum (աթ.). մաքուր, յստակ, ողորկ, ջինջ, հարթ, կոկեալ, դիւր, գեղեցիկ :

Polítúra-ae (էգ.). փայլիւն, ողորկութիւն, մաքրութիւն, զտութիւն :

Polítus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.). Տես Pólio.

Polítus-ta-tum (- tior-tíssimus) աթ. ողորկ, յստակ, մաքուր, ջինջ, սուրբ, զուտ, փայլուն :

Pollen-linis (չչտ.). նաշիհ, գերմակ ալիւր, փոշի մանրամաղ :

Pollens - éntis (- tior - tíssimus) աթ. զօրաւոր, կարող, հզօր, հարուստ :

» pollens ópibus. այր ընչազատ, մեծատուն յոյժ :

Pollénter - tius (ձէք.). մեծազօր զօրութեամբ, սաստկապէս :

Polléntia-ae (էգ.). զօրութիւն, կար, կարողութիւն, ոյժ :

Pólleo-es-éere (չչտ.). կարեմ, կարող եմ, ատակ ձեռնհաս լինիմ, մարթեմ, զօրեմ :

» pólleo sciéntià et virtúte. զարդարիմ գիտութեամբ և առաքինութեամբ :

Pollex-licis (ար.). բոյթ :

» premo póllicem. նպաստամատոյց լինիմ, յաջողեմ, օգնեմ :

Pollicáris-re (աթ.). բութոյ միոյ :

Polliceor-éris-licitus-éri } Կար. խոստանամ, ընծայեցուցանեմ, յանդիման առնեմ, մատուցանեմ, նուիրեմ :

Pollicitátio-onis (էգ.) } աւետիք, Pollicitum-ti (չչտ.) } խոստումն, ընծայ, նուէր :

Pollicitus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.). Տես Polliceor.

Pollinctor - óris (ար.). թաղիչ մեռելոց, դիւթաղ, պեղիչ գերեզմանաց :

Pollinctórius-ia-ium (աթ.). դիւթաղի :

Pollinctúra - ae (էգ.). դիւհասնութիւն, զմռսն զդի :

Pollínctus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.). Տես Pollingo.

- մուրջ արկանեմ՝ի վերայ գե-
տոյ, կամրջեմ զգետ կամարօք :
- » pontem interrumpo, inter-
scindo կաճ distúrbo. ընդ մէջ
հատանեմ զկամուրջ :
- Pontíc ulus - li (ար.) . կամուրջ
փոքրիկ, քար անցից :
- Póntifex - ífícis (ար.) . երիցանց
երէց, քահանայապետ, հայ-
րապետ, կախկոպոս :
- » Póntifex Máximus. դենպետ,
քրմապետ, մեծ քահանայա-
պետ Հռովմայ, Պապ :
- Pontificális - le (աժ.) . հայրա-
պետական, քահանայապետա-
կան, եպիսկոպոսական :
- Pontificátus - us (ար.) . հայրա-
պետութիւն, կախկոպոսու-
թիւն, քահանայապետու-
թիւն :
- Pontificium - cii (չլտ.) . իշխանու-
թիւն, ճոխութիւն, հրաման,
ազատութիւն :
- Pontificius - cia - cium (աժ.) . քա-
հանայապետական, հայրա-
պետական :
- » jus pontificium. կանոնական
իրաւունք, օրէնսդրութիւն
քահանայապետաց :
- » pontificia - ciórum (չլտ.) . հայ-
րապետական՝ քահանայապե-
տական մաշտոց :
- Pontónes - num (ար.) . նաւակա-
մուրջ, նաւակք :
- Pontus - ti (ար.) . ծով, համատա-
րած :
- Popéllus - li (ար.) . խաժամուժ
ամբոխ, խուժան :

- Popina - ae (իգ.) . աշխարհաւ-
անդ, կապելանոց, խանութ
ծաղարարաց :
- Popinális - le (աժ.) . կապելանոցի,
խանթի :
- Popinátio - ónis (իգ.) . շուայտու-
թիւն, գինարբուք, խրախու-
թիւն :
- Popino - ónis (ար.) . աշխարհաւ-
անդիկ, գինեմուլ, կարի որդո-
րեայ :
- Poples - litis (ար.) . ծունր, գուճք,
ծունկք :
- » submíssó póplice. ծունր դնե-
լով, ՚ի գուճս անկեալ :
- Populábilis - le (աժ.) . աւերելի,
քանդելի :
- Populabúndus - da - dum (աժ.) .
աւարառու, յափշտակիչ, կո-
ղոպտիչ :
- Populáres - rium (ար.) . խառնա-
ղանձ բազմութիւն, խաժա-
մուժ ամբոխ, ժողովուրդ, խու-
ժան, խուռն :
- Populária - ium (չլտ.) . սենեակք
ժողովըդեան ՚ի թատերս :
- Populáris - re (-rior) աժ . ուսմիկ,
ժողովըդասեր, հայրենակից,
գուհիկ, զաւառակից :
- » populáris meus. քաղաքակից
իմ, ջերմեակ բարեկամիկ :
- Populáritas - tátis (իգ.) . ժողո-
վըդասիրութիւն, աշխարհա-
կեաց կեանք :
- Populáriter (յլք.) . ըստ օրինակի
ժողովըդեան, իբրև զխառնա-
ղանձ մարդիկ, ՚ի հասարա-
կաց հաւանութենէ :

Populátim (ՊՎԹ). առ հասարակ, խառն ՚ի խոռոն, միահամուռ, գունդագունդ :

Populátio - ónis (ԷԳ). աւարառու թիւն, աւար, կապուտ, գողութիւն, յափշտակութիւն :

Populátor - óris (ար). աւարառու, յափշտակիչ, կողոպտիչ, գող :

Populátrix - ricis (ԷԳ). կին ապականիչ :

Populátus - ta - tum (անց. ԴԲԹ). Տես Pópulo.

Populátus - us (ար). աւարութիւն, աւար, յափշտակութիւն, գողութիւն, կապուտ :

Populé - tum - ti (չԳ). պուրակ կաղամխից, անտառ սօսեաց :

Popúleus - ea - eum } ար. կաղամխաւոր, սօսաւոր :

Populíscitum - ti (չԳ). օրէնք՝ վճիռ ուսմիկն :

Popúlneus - ea - eum } ար. սօսաւոր, կաղամխաւոր :

Popúlneus - ea - eum } ար. սօսաւոր, կաղամխաւոր :

Pópulo - las - ávi - átum - ári (ԵԲԳ) } անմարդի կացուցանեմ, աւերեմ, քանդեմ, աւարեմ, աւարհարկանեմ, կողոպտեմ, կապտեմ, կապուտ կողոպուտ առնեմ, յափշտակեմ, գողանամ :

Populósus - sa - sum (- sior - síssimus) ար. մարդաշատ, բազմամարդ, շէն, շինանիստ :

Pópulus - li (ար). Ժողովուրդ,

բաղմութիւն, ամբոխ, գունդ, երամ :

Pópulus - li (ԷԳ). կաղամխ, սօս :

> pópulus alba կամ cándida. սպիտակ կաղամխի, սօսի :

> pópulus nigra. կաղամխի :

Porca - ae (ԷԳ). մատակ խոզ, կալ փոքրիկ, լայն ախօս :

Porcárius - ia - ium (ար). խոզենի :

Porcástrum - tri (չԳ). փրփրեմ, անմեռուկ :

Porcellána - nae (ԷԳ). յախճապակ, ճենապակի :

Porciláca - ae (ԷԳ). անմեռուկ, փրփրեմ :

Porcinárius - rii (ար). ամենափառ, ամ ճագործ :

Porcínus - na - num (ար). խոզենի :

Pórcula - ae (ԷԳ). մատակ խոճկոր :

Porculátio - ónis (ԷԳ). պարարեղն զխոզս :

Porculátor - óris (ար). պարարիչ խոզից, խոպարած :

Polculéna - ae (ԷԳ). մատակ խոճկոր զիեցիկ :

Porculétum - ti (չԳ). ախօս, ածու :

Pórculus - li (ար). խոճկոր զիեցիկ :

Porcus - ci (ար). խոզ, այլ զազեր, զիրացեալ ստուարացեալ մարդ :

Porphyréticum marmor - ris (չԳ) } արփիւր, խայտակուճ, քար ծիրանեգոյն :

Porphyrites - tae (ար) }

արփիւր, խայտակուճ, քար ծիրանեգոյն :

Porráceus-ea-eum(աժ․)․պրասի։
 Porréctio-ónis (իժ․)․ տարածու-
 թիւն, երկայնութիւն, տա-
 րածումն, ձգտումն ։

Porréctum-ti (չլտ․)․ բառնալիք,
 լծակ ։

Porréctus-ta-tum (անց․ դրէ․)․
 Տես Pórrigo.

» porrécta loca. բացավայրք,
 լայնատարած գետին ։

Porriginósus-sa-sum (աժ․)․ քո-
 ստ գլխով, գորի, գոնջ ։

Porrigo-ginis (իժ․)․ գորութիւն,
 կեղձ քոս գլխոյ, թեփ գլխոյ,
 գոնջութիւն ։

Pórrigo (նրժ․ Rego աբժ․)․ կար-
 կառել, ձգել, տարածանել,
 երկայնել, ընծայել, մատու-
 ցանել, տամ ։

Porrína-ae (իժ․)․ պարտէզ պրա-
 սից ։

Porro (Ռլէ․ et շլլի․)․ 'ի հեռուստ,
 'ի բացուստ, յառաջ կոյս,
 ապա, յետոյ, հապա, աղէ,
 Օն առ, և արդ, ապա ուրեմն ։

Porum-ri (չլտ․) } պրաս ։
 Porrus-ri (աբ․) }

Porta-ae (իժ․)․ դուռն, մուտք,
 ելք, անցք ։

Portátio-ónis (իժ․) }
 Portátus-us (աբ․) } բառնալն,
 բերելն, կրելն, տանելն ։

Portátus-ta-tum (անց․ դրէ․)․
 Տես Porto.

Porténdo-di (նրժ․ Tendo աբժ․)․
 յառաջագոյն գուշակել, կան-
 խաւ ասել, յառաջահայեաց
 լինիմ ։

Portentósus-sa-sum (sior - síssi-
 mus) աժ․ նորացոյց, նորա-
 նշան, մեծաբանչ, սքանչելի,
 զարմանալի, սխրալի ։

Porténtum-ti (չլտ․)․ նշանք, ա-
 բուետ, սքանչելիք, զարմա-
 նալիք ։

Póρθmeus-ei (աբ․)․ նաւապետ,
 նաւավար ։

Portícula-ae (իժ․)․ սրահ փոքր ։
 Pórticus-us (իժ․)․ սրահ, դահ-
 լիճ, զաւիթ, անդաստակ,
 խորան, վրան, տաղաւար ։

Pórtio-ónis (իժ․)․ մասն, բաժին,
 վիճակ, համեմատութիւն,
 կշռութիւն ։

» pro rata portióne. ըստ չափու
 համեմատութեան, մասնբաժ-
 նի որ անկանի ։

Portisculus - li (աբ․)․ ոստիկան
 պատերազմիկ նաւուց, պա-
 հապան վարելոցն 'ի ծառայ-
 ութիւն թիակաց ։

Pórtitor-óris (աբ․)․ կրելի, կրող,
 բարձող, նաւավար, նաւա-
 պետ, բաժապետ ։

Portiúncula-ae (իժ․)․ մասնիկ,
 մասն փոքրիկ, նշխար ։

Porto-tas-ávi-átum-áre (նրժ․)․
 տանիմ, կրեմ, ածեմ, անցու-
 ցանեմ այլուր, փոխեմ ։

Portórium-rii (չլտ․)․ բաժ ան-
 ցից, սակ, անցք ։

Pórtula-ae (իժ․)․ դուռն փոք-
 րիկ, դռնակ ։

Portuláca-ae }
 Portuláta-ae } իժ․ փրփրեմ, ան-
 մեռուկ ։

Portuósus-sa-sum (- sior - sissimus) **աթ.** ամրացեալ նաւահանգստիւ :

Portus-us (ար.) նաւահանգիստ, տեղի ապաւինի, պատսպարան, ապաստան :

» portum téneo կամ óccupo. ժամանեմ 'ի նաւահանգիստ :

» in portu impingo. 'ի նաւահանգստեան նաւարեկ լինիմ :

» portu návigo. անվնաս նաւարկեմ, չլինիմ 'ի տազնապի :

Porus-ri (ար.) միզանցք, միզերակ :

Posca-ae (եգ.) գինի 'ի կոխածից, ջրախառն գինի :

Posco-scis, popósci-scere (նրգ.) խնդրեմ, հայցեմ, ժտեմ, պահանջեմ, պաղատիմ, աղերսեմ, կարգամ :

Positio-ónis (եգ.) դիր, նիստ, կայան, կայք, դադարք, յորինուած, վերջ անուանց, նուազութիւն :

» rhythmi sublátio ac positio. բարձրաձայն և մեղմական ձայնիւ դաշնակութիւն :

» positio feminína. իգական յանգ :

» positiones rei. հանգամանք իրաց, մօտաւոր դէպք :

Positivus-va-vum (աթ.) դրական, հաստատուն, հաստատական, բուն, ճշմարիտ, էական :

Pósitor-óris (ար.) արուեստագործ, շինող, հիմնադիր, հիմնարկու :

Positúra-ae (եգ.) } յօրինուածութիւն, կայք, կայան, դիր, կարգումն :

Pósitus-us (ար.) } յօրինուածութիւն, կայք, կայան, դիր, կարգումն :

Pósitus - ta - tum (անց. րբ.) **Տես** Pono.

» hoc pósito. գրեսցուք թէ, գրեսջիր թէ :

Posséssio-ónis (եգ.) ստացուած, ժառանգութիւն, վայելք :

Possessiúncula-ae (եգ.) ազարակիկ, դուզնաքեայ վիճակ :

Possessivus-va-vum (աթ.) ստացական, ստացիչ :

Posséssus-sa-sum (անց. րբ.) **Տես** Possideo.

Posséssus-us (ար.) ժառանգութիւն, ստացուածք, վայելք, կալուածք :

Posséstrix-ricis (եգ.) կին ստացիչ :

Possibilis-le (աթ.) հնարաւոր, հնարին, առնելի, հնարակերտ :

Possibilitas - tátis (եգ.) հնարաւորութիւն, բաւականութիւն :

Possideo (նրգ. Sédeo արձ.) ժառանգեմ, ստանամ, վայելեմ, տէր լինիմ, ունիմ, գրաւեմ :

Possum, potes-ótui-osse (նրգ. Sum արձ.) կարեմ, մարթեմ, զօրեմ, կարող՝ ատակ՝ ձեռնհաս՝ բաւական լինիմ, իշխանութիւն ունիմ :

» non possum quin. ոչ ևս ժոյժ ունիմ, չէ ինձ մարթ այլազգ առնել քան :

Post (նիք․)․ յետ, զկնի, զհետ :
 > post homines natos. 'ի սկըզբանէ անտի աշխարհի :
 > post hanc urbem conditam. յորմէ հետէ հիմն արկեալ է քաղաքիս :
 Post (Վէ․)․ յետոյ, ապա, յետ այնորիկ :
 Postautumnalis - le (աժ․)․ յետ աշնանային ժամանակի :
 Postea (Վէ․)․ ապա, յետոյ, ուստի :
 Posteaquam (չղէ․)․ իբրև, յորժամ, յորմէ հետէ :
 Posteriores - rorum (ար․)․ յետինք, ծնունդք, զաւակ, որդիք, սերունդ :
 Posterior - rius (աժ․)․ վերջին, յետին, յետնագոյն :
 Posteritas - tatis (էժ․)․ յաջորդք, յետինք, սերունդ, որդիք և թոռունք :
 Posteriorius (Վէ․)․ յետոյ, ապա, անադան ուրեմն :
 Posterus - ra - rum (աժ․)․ յաջորդ, յետին, մերձաւոր, հանդերձեալ :
 > in diem posterum. 'ի վաղեւանդր :
 > postera die կամ postero. առ վաղեւ, 'ի վաղեւն :
 > in posterum tempus. 'ի հանդերձելուսն, յայսմ հետէ :
 Postfactus - ta - tum (աժ․)․ ապա եղեալ, յետոյ գործեալ :
 Postfero (նրգ․ Fero արժ․) կամ }
 Posthabeo (նրգ․ Habeo արժ․) }
 յետս ընկնուամ, 'ի բաց թո-

ղում, 'ի վայր համարիմ, եպերեմ, արհամարհեմ :
 Posthabitus - ta - tum (անց․ դրէ․)․ Տես Posthabeo.
 Posthac (Վէ․)․ 'ի հանդերձեալ ժամանակի, յայսմ հետէ, այնու հետէ :
 Posthaec } Վէ․ յետոյ, յորմէ հետէ, ապա :
 Posthoc }
 Posthinc (Վէ․)․ իբրև, յետոյ, զկնի :
 Posthumus - ma - mum (աժ․)․ ծնեալ յետ հօրն մահուան :
 Postica - ae (էժ․)․ յետագոյն դուռն տան :
 Posticula - ae (էժ․)․ փոքրիկ դուռն յետագոյն :
 Posticulum - li (չղժ․)․ սենեկիկ, խցիկ, խուղ :
 Posticum - ci (չղժ․)․ յետագոյն դուռն, յետոյք, երաստան :
 Posticus - ca - cum (աժ․)․ վերջին, յետին :
 Postilena - ae (էժ․)․ փոկ զաւակի :
 Postis - is (ար․)․ դրանդիք, մայթ դրանց, դուռն, մուտք :
 Postliminium - nii (չղժ․)․ իբրև ունք զառաջին պատիւն ստանալոյ յետ գերեզարձի :
 Postmeridianus - na - num (աժ․)․ զկնի միջօրէի :
 Postmodo } Վէ․ իբրև, ապա, յետոյ :
 Postmodum }
 Postpono (նրգ․ Pono արժ․)․ 'ի բաց թողում, յետս ընկնուամ, եպերեմ, 'ի վայր համարիմ :

Póstputo (նրգ. Puto արժ.). առանարգս ունիմ, խոտան համարիմ, խոտեմ :

Postquam (չչվ.). իբրև, յորժամ, յորմէ հետէ :

Postrémo } Վէ. ապա ուրեմն,
Postrémum } հուսկ յետոյ, 'ի կատարած ամենայնի :

Postrémus-ma-mum (աթ.). յետին, յետնորդ, վերջին :

> **ad postrémum.** հուսկ ուրեմն, 'ի կատարած կոյս, ապա յետոյ :

Postridie (Վէ.). 'ի վաղիւ անդր, առ վաղիւ, 'ի վաղիւն :

> **postridie pugnae.** 'ի վաղուեան աւուր մարտի :

> **postridie ludos.** 'ի յաջորդ աւուր հասարակաց խաղուց :

Postscribo (նրգ. Scribo արժ.). գրեմ գկնի, յաւելում 'ի կատարած թղթոյ :

Postulátio-ónis (էգ.) } խնդիր,
Postulátum-ti (չչվ.) } խնդրուած, հայցուած, պահանջանք, պահանջումն, աղերսագիր, աղերսանք, պաղատանք, աշխարհասխումբ աղօթք :

Postulátor-óris (ար.). հայցող, խնդրող, հոգաբարձու, գործակալ, տեսուչ, յանձանձիչ :

Postulátus-ta-tum (անց. րբէ.).

Տես Póstulo.

Postulátus-us (ար.). խնդրուած, հայցուած, պաղատանք, աղերսանք, աղաչանք :

Póstulo-las-ávi-átum-áre (նրգ.). հայցեմ, խնդրեմ, ժտեմ, պահանջեմ, զըպարտեմ, ամբաստանեմ :

Póstumus-ma-mum (աթ.). յետհօրն մահուան ծնեալ, մատեան դրոշմեալ յետմահուան մատենագրին :

Potábilis-le (աթ.). ըմպելի :

Potátio-ónis (էգ.) } արբուցումն :

Potátus-us (ար.) } արբուցող :

Potátor-óris (ար.). որ ըմպէ, արբչիւ, արբեցող :

Potátus-ta-tum (անց. րբէ.).

Տես Poto.

Potens-éntis(-tior-tissimus) (աթ.). կարող, հարուստ, ծոխ, առաւելագոյն, հզօր, յաջողակ, բաւական, պատշաճ, ձեռնհաս, ճարտար :

> **potens maris.** ծովապետ, ծովակալ, չաստուած ծովու :

> **potens némorum.** չաստուած անտառաց, մայրեաց դիցանոյշ, շահապետ վայրաց :

> **sui potens.** անձնիշխան, ինքնիշխան :

Potentátus-us (ար.). պետութիւն, իշխանութիւն, հարստութիւն, տէրութիւն :

Poténter-tius-tissime (Վէ.). զօրութեամբ, բուռն, բռնարար, հզօրապէս, ուժգին :

Poténtia-ae (էգ.). զօրութիւն, կարողութիւն, ոյժ, ուժգնութիւն, պետութիւն :

Potérium-rii (չչվ.). բաժակ, նուագ, տաշտ :

Potestas-tátis (էժ․)․ իշխանու-
թիւն, կար, հրաման, ալա-
սութիւն, ճոխութիւն :

Pótiens-éntis (Էջծ․)․ վայելելի,
վայելօղ :

Potin ? (սբ է Polesne)․ փթէ
մօրթ ինչ իցէ, կարեւ սր-
դեօք, հնար ինչ է քեղ :

Pótio-ónis (էժ․)․ ըմպելի, օշա-
րակ :

Potionátus-ta-tum (ած․)․ սու-
զեալ, ջուր առեալ, ջրարբի :

Pótior-iris-ítus-íri (հօր․)․ աի-
րեմ, գրաւեմ, նուաճեմ, 'ի
բուսն արկանեմ, զբաժն ա-
ծեմ, սասնամ, հասանեմ :

> pótior rerum․ աիրարար հրա-
ման ամմ, աիրանամ, հզօ-
րանամ :

Pótior - ius (ած․)․ հզօրագոյն,
հարսաագոյն,զօրաւորագոյն :

> mihi pótius est․ սիրելագոյն
է ինձ, առաւել ցանկամ :

> ego pótius hábeo․ նախաձե-
ծար առնեմ, նախապատիւ
համարիմ :

Potis - te (ած․)․ կարող, հզօր,
զօրաւոր :

> qui pote ? զեմօրդ մարթի,
նրպէս հնար իցէ :

Potíssime | ՍԷ․ 'ի վերքան զա-
Potíssimum) |

մենայն, առաւելագէտ, մա-
նաւանդ :

Potíssimus-ma-mum (ած․)․ ա-
մենամեծ, գլխաւոր, առաջին :

Pótito (Նրգ․ Ito աբմ․)․ յաճա-
խագոյնս ըմպեմ :

Potitus-ta-tum (ած․ ԳԷԺ․)․ Տե-
Pótior․

Potiúncula-ae (էժ․)․ գոյղն ըմ-
պելի, սակաւ օշարակ :

Pótius (ՍԷ․)․ մանաւանդ, լա-
ւաւ, նա առնիկ, առաւել ետ :

> pótius quam․ յառաջ քան,
չէ, մինչ չէ, քան թէ :

Poto-tas-távi․ potus կամ -tátum-
táre (Նրգ․)․ ըմպեմ, հասա-
նիմ յարբչաութիւն, գինեկ
լինիմ, ծծեմ, խմեմ, քամեմ :

Potor-óris (ար․)․ արբչեա, գի-
նեմոլ :

Potórium-rii (չլԺ․)․ նուագ, բա-
ժակ, սկիհ :

Potrix-icis (էժ․)․ կին արբեցօղ :

Potuléntus-ta-tum (ած․)․ ար-
բեալ, գինեղէն, ըմպելի, ա-
նուշակ :

Potus-ta-tum (ած․ ԳԷԺ․)․ Տե-
Poto․

Potus - us (ար․)․ ըմպելի, օշա-
րակ :

Prae (Նրգ․)․ առաջի, յանդիման,
համեմատութեամբ, առ . 'ի
պատճառս, վասն, յազազս,
ազազաւ, առ 'ի :

> prae manu կամ má nibus․ 'ի
ձեռին, 'ի պատրաստի ունե-
լով, առձեռնպատրաստ :

> prae gáudio․ 'ի խնդալոյն,
առ խնդութեան :

> prae se fert․ յանդիման կա-
ցուցանէ, յայանապէս ցու-
ցանէ, կերպարանի :

Praeácuo (Նրգ․ Acuo աբմ․)․ բար-
ւոր թեքեմ :

Praeacúte (Վէժ.) • իմաստնագոյն, յոյժ նրբարար, ևս ճարտարագոյն :

Praeacútus-ta-tum (աճ. ԴԵՅ.) • Տես Praeácuo.

Praeacútus-ta-tum (աճ.) • սրագոյն, նրբագոյն, քաջ հասու :

Praeálte (Վէժ.) • խորագոյնս, 'ի խորմէ, խորիմաց բանիւք :

Praeáltus-ta-tum (աճ.) • բարձր յոյժ, բարձրաբերձ, խորին :

Praébeo (ՆԵՔ. Hábeo արժ.) • մատուցանեմ, շնորհեմ, պարգևեմ, մատակարարեմ :

» praébeo me. զանձն ընծայեցրցանեմ, երևիմ :

Praébia-biórum (չլէ.) • բժժանք, յուռութք, հմայք :

Praébibo (ՆԵՔ. Bibo արժ.) • յանդիման ըմպեմ :

Praebitio - ónis (էՔ.) • տուչութիւն, կազմութիւն, հանդերձանք :

Praebitor - óris (ար.) • սնտես, մատակարար, հոգաբարձու :

Praebitus-ta-tum (աճ. ԴԵՅ.) • Տես Praébeo.

Praecálidus-da-dum (աճ.) • ջերմագոյն, ջերմաջերմ, տապազին, տապախառն :

Praecálvus-va-vum (աճ.) • ծեղ, կնդակ, կունդ :

Praecantátio-ónis (էՔ.) • կախարչութիւն, դիւթութիւն, մոգութիւն, թողչութիւն :

Praecánto (ՆԵՔ. Canto արժ.) • առաջի երգեմ, յառաջագոյն պատմեմ, կանխաւ ասեմ :

Praecántrix-ícis (էՔ.) • կախարչկին, ջատուկ, վհուկ :

Praecánuš-na-num (աճ.) • տարածամ ալեւոր :

Praecáutus-ta-tum (աճ. ԴԵՅ.) • Տես Praeácáueo.

» praecáuto opus est. զգուշութեան պէտք են, զգուշանալ պարտ է :

Praeácáueo (ՆԵՔ. et չլէ. Cáueo արժ.) • զգուշանամ, պատսպարեմ զանձն, զգոյշ լինիմ, զառաջս ունիմ, կանխաւ հոգամ :

Praecédo (ՆԵՔ. et չլէ. Cedo արժ.) • առաջի ընթանամ, յառաջընթաց լինիմ, յաղթեմ, յառաջեմ, զարգանամ :

Praeéceler-ris-re (աճ.) • արագագնաց, երագընթաց, արագախաղաց, արագոտն :

Praeécélero (չլէ. Célero արժ.) • աճապարեմ, ճեպ 'ի ճեպոյ ընթանամ, երագեմ, վաղվաղեմ :

Praeécéllens - éntis (-tior - tíssimus) աճ. ազնուականագոյն, պատուականագոյն, հռչակաւոր, երևելի :

Praeécélló-lis-lui-lere (ՆԵՔ. et չլէ.) • գեր 'ի վերոյ լինիմ, անցուցանեմ զանցուցանեմ, սիրեմ, իշխեմ, ճոխանամ :

Praeécélsus-sa-sum (աճ.) • բարձրական, բարձրաչէն, բարձրաբերձ :

Praeécéntio-ónis (էՔ.) • յառաջաձայն փողանշանք :

Praecéntor - óris (ար.)․ առաջ- նորդ երգոց, գլուխ երգեցկաց, երգապետ :

Praecéntórius-ia-ium (աժ.)․ ե- րաժշտական, գուսանական :

Praecéntrix-ícis (եփ.)․ կախարդ կին, վհուկ, ջատուկ :

Praecep - cípitis (աժ.)․ անպա- ռաժուտ, վախուտ, զահա- վէժ, վաղվաղկոտ, անխոր- հուրդ :

Praecéptio-ónis (եփ.)․ պատուէր, պատուիրան, ուսումն, վար- դապետութիւն :

Praeceptívus - va - vum (աժ.)․ հրամանական, պարտադիր, հարկիչ :

Praecéptor - óris (ար.)․ ուսու- ցիչ, վարդապետ, դաստիա- րակ :

Praecéptrix-ícis (եփ.)․ կին ու- սուցիչ :

Praecéptum-ti (չգլ.)․ ուսումն, վարդապետութիւն, ազգե- ցութիւն, կարգ, հրաման, կանոն, պատուիրան :

Praecéptus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.)․ Տես Praecipio.

Praecérpo (նրգ. Carpo արճ.)․ թօթափեմ զծաղիկս, կան- խաւ կթեմ զմիրգս :

Praecertátio-ónis (եփ.)․ յառաջ- ընծայ բանք վիճման, սաս- տիկ բանակռուութիւն :

Praecido-di-císum (նրգ. Caedo արճ.)․ հատանեմ, կտրեմ, յա- պաւեմ, կրճատեմ, 'ի բաց բառնամ :

Praecinctórius - ia - ium (աժ.)․ շքազարդ, շքափակ :

Praecinctus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.)․ Տես Praecingo.

» praecíncti púeri. գօտի ընդ մէջ ածեալ սպասաւորք, գօ- տեւոր մանուկք :

Praecíngo (նրգ. Cingo արճ.)․ գօտի ածեմ, պատեմ, շուրջ պարսպեմ, պաշարեմ, փակեմ :

» praecíngo me. կազմ ե պատ- րաստ կամ, պնդեմ զմէջս, գօտեւորիմ :

Praecino-cínui-céntum (նրգ. et չգլ. Cano արճ.)․ առաջի ըն- թանամ երգովք ե նուազ- բանօք, սկսանիմ երգել, կան- խաւ ասեմ :

Praecipio-céptum (նրգ. Cápio արճ.)․ կանխեմ, յառաջագոյն գրաւեմ, ասեմ, թելադրեմ, հաւանեցուցանեմ, հրամայ- եմ, պատուիրեմ :

Praecipitans-antis (էյժ.)․ աւե- լորդ, զեղուն, վաղվաղուկ, անխորհուրդ :

Praecipítanter (ՋԷ.)․ քարավէժ գարահոս, շտապաւ, առանց խորհրդոյ, յախուռն :

Praecipitántia-ae } եփ. գահավե-
Praecipitátio-ónis } ժութիւն, գլորումն, կործա- նումն, շտապ, տազնապ :

Praecipitátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.)․ Տես Praecipito.

» praecipitáta aetas. զառամու- թիւն, խոր ծերութիւն, ա- լկոյթ :

» praecipitáta nox. գիշեր որ մերձենայ առաւօտու, մերկանալ առաւօտու 'ի գիշերոյն :

Praecipítium-tii (չլէ+). դարաւանդ, գահաւանդ, վախք, գահավեժութիւն, կործանումն, անկումն :

Praecipito (Նրգ. et չլէ+ Ito արձ.). գահավեժ դարահոս առնեմ, հոսեմ 'ի բարձանց, քարավեժ լինիմ, կործանիմ, անկանիմ, աճապարեմ, փութամ :

Praecipue (ՎԷ.). մանաւանդ, ևս առաւել, առաւելապէս, առանձինն :

Praecipuus-ua-uum (աձ.). առանձին, մասնաւոր, գլխաւոր, երեւելի, շնաշխարհիկ, անհամեմատ :

Praecise (ՎԷ.). կարճառօտս, կարճ 'ի կարճոյ բանիւք :

Praecísio-ónis (ԷԳ.). հատումն, կտրումն, կարծ, կտրօն :

Praecísus-sa-sum (անց. ԿրԷ.). Տես Praecido.

Praecláre-rius-ríssime (ՎԷ.). գեղեցիկս, վայելուչս, սքանչելապէս, կարի քաջ :

Praeclárus-ra-rum (- rior-ríssimus) աձ. ազնուական, շքեղ, հոյակապ, հռչակաւոր, քաջանուն, նշանաւոր, պայծառ, ականաւոր :

Praeclúdo (Նրգ. Claudio արձ.). փակեմ, աղիւնեմ, արգելում, խափանեմ :

Praeclúsio-ónis (ԷԳ.). փակումն, կափուցումն, աղիւումն :

Praeclúsus-sa-sum (անց. ԿրԷ.). Տես Praeclúdo.

Praeco-ónis (ար.). քարոզ, ձայնասուռ, գովելչ, բարեասաց :

Praecóctus-ta-tum (անց. ԿրԷ.). Տես Praecoquo.

Praecogitátus-ta-tum } աձ. յա-
Praecógnitus-ta-tum } առաջիմաց, յառաջատես, յառաջածանօթ, կանխադէտ, կանխածանօթ :

Praeconcéptus - ta - tum (աձ.). յառաջիմաց, յառաջագոյն նկարեալ 'ի մտի :

Praecónium-nii (չլէ+). գովութիւն, իրուատիք, աղաղակ, ձայն բարբառոյ քարոզի :

Praeconsúmo (Նրգ. Consúmo արձ.). յառաջագոյն ծախեմ, կանխաւ սպառեմ, մաշեմ :

Praeconsúmtus - ta - tum (անց. ԿրԷ.). Տես Praeconsúmo.

Praecontrécto (Նրգ. Contrécto արձ.). հուպ լինիմ ձեռք, շօշափեմ առաջի :

Práecoquis-que կամ } աձ. վա-
Praécoquus-qua-quum } ղահասուկ, կանխահաս :

Praécoquo (Նրգ. Coquo արձ.). կանուխ հասուցանեմ՝ եփեմ զպսուղս, վաղահասուկ առնեմ :

Praecórdia-diórum (չլէ+). առադոստ սրտի, ընդերք, սիրտ, ոգի, միտք, գութ, գորով :

Praecorrúmpo (Նրգ. Corrómpo արձ.). ապականեմ առաջի, աղաւաղեմ, եղծանեմ :

Praecorruptus - ta - tum (անց. ԴԻԷ.). Տես Praecorrumpo.

Praecox-cocis (աժ.). վաղահաս սուկ, կանխահաս :

Praecrassus-sa-sum (աժ.). մարմնիկ, թանձրամարմին, կարի գէր, անձնեայ :

Praecupidus-da-dum (աժ.). անձկայրեաց, յոյժ փափաքող :

Praecurrens - éntis (Էյժ.). յառաջընթաց, նախագնաց :

» praecurrentia - tium (չլժ.). յառաջադիրք :

Praecurro (չլժ. Curro արժ.). յառաջընթաց լինիմ, կարապետեմ, յառաջեմ, կանխաւ հոգամ, գեր 'ի վերոյ լինիմ, յաղթեմ :

Praecursio-ónis (Էժ.) } յառաջ

Praecursus-us (ար.) } ընթացութիւն, կարապետութիւն :

Praecursor-óris (ար.). կարապետ, առաջնորդ, յառաջընթաց :

Praecutio-üssi-ússum (ՆԵՇ. Quátio արժ.). յառաջագոյն երեւիմ, կանխաւ տատանեմ, սասանեցուցանեմ :

Praeda-ae (Էժ.). աւար, ապուռ, սու, կապուտ, կողոպուտ :

Praedabundus-da-dum (աժ.). աւարառու, կապուտ կողոպուտ առնելով, աւարաբար :

Praedamnatus - ta - tum (անց. ԴԻԷ.). Տես Praedámno.

Praedámno (ՆԵՇ. Damno արժ.). կանխաւ պարտաւոր առնեմ, յառաջագոյն դատապարտեմ :

Praedatio-ónis (Էժ.). յափշտակութիւն, աւարառութիւն գողութիւն :

Praedatítius - tia - tium (աժ.). աւարաբաշխ, կողոպտիչ :

Praedátor-óris (ար.). աւարառու, յափշտակող, հէն, դասպահանի, որսորդ :

Praedatórius-ia-ium (աժ.). նախադաց, արագոսն :

Praedatrix-ícis (Էժ.). կին յափշտակող :

Praedátus-ta-tum (անց. ԴԻԷ.) Տես Praedor.

Praedensátus-ta-tum } աժ. բաղ.
Praedensus-sa-sum } մահոճ, թանձրախիտ, թանձրամած :

Praedes-dis (ար.). երաշխաւոր

Praedestinatio - ónis (Էժ.). յառաջագոյն սահմանումն, յառաջասահմանումն, նախասահմանութիւն, հրաւիրան :

Praedéstino (ՆԵՇ. Déstino արժ.). յառաջագոյն սահմանեմ, յառաջատես լինիմ, հրաւիրեմ կանխաւ հոգամ :

Praediátus-ta-tum (աժ.). ընչաւատ, ընչաւէտ, մեծատուն, ստացուածաւատ :

Praedicábilis-le (աժ.). գովելի յարգաւոր :

Praedicatio - ónis (ԷԷ.). գովութիւն, յայտարարութիւն, գովութիւն, դրամումն, յիշատակումն :

Praedicatíuus - va - tum (աժ.). յայտնիչ, հաստատող :

» praedicatīva propositio - ōnis.
Հաստատական յառաջադրու-
թիւն :

Praedicātor-ōris (ար.) . Հրապա-
րակիչ, հռչակիչ, քարոզ, գո-
վիչ, բարեասաց :

Praedicātus-ta-tum (անց. րբ.) .
Տես Praedico-cas.

Praedico (նրբ. Dico-cas արճ.) .
Հրապարակեմ, աշխարհա-
գոյժ անեմ, հռչակ հարկա-
նեմ, հռչակեմ, գրուատեմ,
քարոզեմ, գովեմ, յարգեմ :

Praedico (նրբ. Dico-cis արճ.) .
յառաջագոյն պատմեմ, կան-
խաւ ասեմ, մարդարէանամ,
ծանուցանեմ, զեկուցանեմ,
կանխասաց լինիմ :

Praedictio-ōnis (խփ.) } կանխա-

Praedictum-ti (չդ.) } սացիկ պատգամ, կանխասաց
բան, կանխասացութիւն, յա-
ռաջախօսութիւն, մարդա-
րէութիւն, գուշակութիւն :

Praedictus-ta-tum (անց. րբ.) .
Տես Praedico-cis.

Praediolum - li (չդ.) . ապարա-
կիկ, գազնաբեայ վիճակ :

Praedisco (նրբ. Disco արճ.) . յա-
ռաջագոյն ուսանիմ, կանխա-
ուսուցանեմ :

Praedispositus - ta - tum (անց.) .
կազմեալ պատրաստ, յառաջու-
գոյն հանգերձեալ :

Praeditus-ta-tum (անց.) . զար-
գարեալ, լցեալ :

» praeditus doctrinā. հմուտ
րեղ, իմաստնագոյն, գիտ

» praeditus crudelitāte. անա-
գորոյն, անզուժ, անողորմ :

Praedium-dii (չդ.) . ազարակ,
կալուածք, վիճակ, երկիր,
հող :

Praedives-vitis (անց.) . ընչաշատ,
ընչաւէտ, մեծատուն յոյժ :

Praedivinatio - ōnis (խփ.) . գու-
շակութիւն, գիւթութիւն,
մարգարէութիւն, հմայք, ԸԸ-
ձութիւն :

Praedivino (նրբ. Divino արճ.) .
յառաջագոյն գուշակեմ, յա-
ռաջահայեաց լինիմ, բղձա-
նամ :

Praedivinus-na-num (անց.) . իղձ,
բղձապատում, գիւթական :

Praedo-ōnis (ար.) . գող, աւա-
զակ, յեկուզակ, հէն, ասպա-
սակ ծոփու :

Praedóceo (նրբ. Dóceo արճ.) .
կանխաւ ուսուցանեմ, յառա-
ջագոյն հրահանգեմ, բղձա-
նամ :

Praedóctus-ta-tum (անց. րբ.) .
Տես Praedóceo.

Praedomo (նրբ. Domo արճ.) .
համարչր ածեմ, ստեղծահարկեմ,
նուաձեմ :

Praedōnis-ia-tum (անց.) .
գաղափարոյ, աւսուցանելու :

Praedo-daris (անց.) .
աւար հարկանեմ,
կեմ, կու

Տեմ առաջի, յառաջ բերեմ,
ձգեմ, վարեմ :

Praeductórius-ia-ium (աժ.) . յա-
ռաջածու :

Praedúctus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) .
Տես Praedúco.

Praedúlcis-ce (աժ.) . քաղցրա-
գոյն, քաղցրահամ, անուշակ,
անուշահամ :

Praedurátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) .
Տես Praedúro.

Praedúro (նրգ. Duro արձ.) . յոյժ
կարծրացուցանեմ, խստացու-
ցանեմ :

Praedúrus-ra-rum (աժ.) . խստա-
գոյն, կարծրագոյն, ապառա-
ժուտ :

» aetas praedúra. այր կաշմ-
բուռն և զօրաւոր :

Praeemíneo (չգտ. Emíneo արձ.) .
գեր 'ի վերոյ լինիմ, կամ 'ի
բարձու, առաջի անցանեմ :

Praeéo (չգտ. Eo, is արձ.) . յա-
ռաջանիթաց լինիմ, կանխեմ,
առաջի ընթանամ :

» praeeo voce tibi. բանիւ բե-
րանոյ թելադրեմ, ասեմ 'ի
ձայն առ 'ի զրեւ :

Praefáris (հար. Faris արձ.) . յա-
ռաջագոյն ասես, առաջի խօ-
սիս, կանխաւ գրես, թելադրես :

Praefátio-ónis (իգ.) . ընծայու-
թիւն ճառի, ներքսածու-
թիւն, սկզբան բան, յառա-
ջարան, յառաջարանութիւն,
գոհութիւն :

Praefátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) .
Տես Praefáris.

Praefectórius vir-ri (ար.) . յա-
ռաջ ժամանակաւ հրամանա-
տար, ելեալ ոստիկան :

Praefectúra-ae (իգ.) . վերադա-
ցութիւն, հրամանատարու-
թիւն, ոստիկանութիւն :

Praeféctus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) .
Տես Praeficio.

Praeféctus-ti (ար.) . ոստիկան,
հրամանատար, վարիչ, պետ,
տեսուչ :

» praeféctus aerárii. գանձա-
պահ, իշխան գանձաւորաց,
լուծնյապետ :

» praeféctus annónae. համբա-
րակապետ :

» praeféctus castris. սպարա-
պետ բանակի :

» praeféctus cohórtis. հազարա-
պետ զօրաց :

» praeféctus classis. ծովակալ,
ծովապետ, նաւապետ :

» praeféctus équitum. զօրա-
զլուխ հեծելազօրու :

» praeféctus móribus. ուղղել
վարուց, քննիչ բարուց :

Praefero (նրգ. Fero արձ.) . ա-
ռաջի ածեմ, յանդիման առ-
նեմ, լաւ համարիմ, նախա-
մեծար ընտրեմ :

Praeferox-ócis (աժ.) . յոյժ կա-
տաղի, վայրենագոյն, մոլե-
գին :

Praefervidus - da - dum (աժ.) .
ջերմաջերմ, եռանդնալից, ե-
ռանդուն :

Praefestinátus - ta - tum (անց.
ԴԵԲ.) . Տես Praefestíno.

Praefestine (ՎԷՔ.). ճեպ 'ի ճեպոյ, արագ արագ, երագազնաց ընթացիւք :

Praefestino (ՆԵԳ. et ՂԳԺ. Festino արժ.). ճեպ 'ի ճեպոյ ընթանամ, փութացեալ արագեմ, աճապարեմ :

Praefica-ae (ԷԳՔ.). եղերամայր, լալական :

Praeficio - fectum (ՆԵԳ. Fácio արժ.). պատգամաւոր ընտրեմ, կարգեմ 'ի հրեշտակութիւն, վերակացու կացուցանեմ :

Praefidens-éntis (աժՔ.). յանձնապաստան, վստահ յոյժ :

Praefigo (ՆԵԳ. Figo արժ.). վարսեմ առաջի, մխեմ, հարկանեմ 'ի սլաքի :

Praefiguro (ՆԵԳ. Fíguro արժ.). յառաջագոյն կերպարանեմ, կանխաւ յանդիման առնեմ :

Praefinio (ՆԵԳ. Fínio արժ.). ժամադիր լինիմ, սահմանեմ, հաստատեմ, կարգեմ, չափ դնեմ :

Praefinitio-ónis (ԷԳՔ.). սահման, պայման, չափ :

Praefinitus-ta-tum (աՆԳ. ԴԵԺՔ.). Տես Praefinio.

» praefinito. ըստ սահմանեալ կարգաց :

Praefixus-xa-xum (աՆԳ. ԴԵԺՔ.). Տես Praefigo.

Praeflorátus-ta-tum (աՆԳ. ԴԵԺՔ.). Տես Praefloro.

Praeflóreo (ՂԳԺ. Flóreo արժ.). ծաղկեմ կանխաւ, փթթիմ, պճնիմ ծաղիօք :

Praefloro-ras-rávi-rátum-ráre (ՆԵԳ.). թարշամեցուցանեմ զծաղիկս, թառամեցուցանեմ, թօթափեմ զծաղկաբուղի բողբոջս :

Praefluo (ՂԳԺ. Fluo արժ.). սահեալ անցանեմ, սորեմ առաջի, հոսիմ 'ի վայր :

Praefluus-ua-uum (աժՔ.). հոսական, ծորան, երագանցուկ :

Praefóco-cas-cávi-cátum-cáre (ՆԵԳ.). հեղձուցանեմ, խեղդեմ, խեղզ ընդ անձն արկանեմ :

Praefoecúndus-da-dum (աժՔ.). արգաւանդահողարգասաւոր յոյժ, պողաբեր, քաջաբեր, բազմապտուղ :

Praeformátus-ta-tum (աՆԳ. ԴԵԺՔ.). Տես Praefórmó.

Praeformído (ՆԵԳ. Formído-das արժ.). զահի հարկանիմ յառաջագոյն, սրտաբեկ սրտապախ լինիմ :

Praefórmó (ՆԵԳ. Formó արժ.). յառաջագոյն յօրինեմ, կանխաւ կազմեմ :

Praefracte (ՎԷՔ.). հաստատուն մտօք, յամառութեամբ, համարձակապէս :

Praefractus-ta-tum (աՆԳ. ԴԵԺՔ.). Տես Praefringo.

Praefrigídus-da-dum (աժՔ.). ցրտազոյն, կարի ցրտաշունչ, ցրտակէլ :

Praefringo (ՆԵԳ. Frango արժ.). բեկանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ :

- Praefúlcio (նրգ. Fúlcio արժ.). մոյթս դնեմ, հաստատեմ գերանօք, ՚ի վեր ունիմ, յեցուցանեմ :
- Praefúlgens-éntis (էյժ. յ). մեծապայծառ, պաղպաղուն յոյժ, շողաւոր :
- Praefúlgeo (չլտ. Fúlgeo արժ.). առաւել պաղպաղեմ, փողփողեմ յոյժ, լուսաւոր լինիմ, շողաւոր երեւիմ :
- Praefúlgurat - rábat (դժլ. Fúlgurat արժ.). փաղփաղի, փայլատակունծ արձակէ լուսոյ, փայլատակունք հատանին :
- Praefúrnum-nii (չլտ.). բերան հնոցի :
- Praéfuro (չլտ. Furo արժ.). ևս առաւել զայրագնիմ, զմոլեկան կատաղութիւն կատաղեմ, մոլեգնիմ :
- Praefúscus-ca-cum (աժ. յ). սեւագոյն, թխագոյն, մթագոյն :
- Praegélidus-da-dum (աժ. յ). ցրտագոյն, յոյժ ցրտաշունչ, կարի ցրտակէզ :
- Praegermíno (չլտ. Germíno արժ.). յառաջագոյն բողբոջս արձակեմ, բողբոջեմ, պոկիմ :
- Praegero (նրգ. Gero արժ.). առաջի տանիմ, յառաջ ածեմ :
- Praegéstio (չլտ. Géstio-tis արժ.). կանխաւ ցնծամ, յառաջագոյն ուրախ լինիմ, անձուկ յոյժ ունիմ :
- Praeígno (նրգ. Gigno արժ.). յառաջագոյն ծնանիմ, ծնուցանեմ :
- Praegnans-ántis (աժ. յ). զեղուն, ծանր, լցեալ, ուուուցեալ, սէգ, յղացեալ, յղի :
- Praegnátio - ónis (էգ. յ). յղութիւն :
- Praegnáviter (ճլէ. յ). բազում պրնդութեամբ, ճշգիւ գտակաւ :
- Praegráclis-le (աժ. յ). փոքր մի վտիտ, նրբագոյն :
- Praegrándis - de (աժ. յ). անդամայաղթ, մեծայաղթ :
- Praegravátus-ta-tum (անց. դրէ. յ) Տես Praeégravo.
- Praegrávidus-da-dum } աժ. ծանրարեռն, ծանրակիր, դժուարբառնալի :
- Praeégravis-ve } աժ. ծանրագոյն (նրգ. Gravo արժ.). ծանրարեռնի առնեմ, կապեմ բռնիս ծանունս, հարստահարեմ, ընկձեմ, զգուեմ :
- Praegrédior (հար. Grádior արժ.). առաջի ընթանամ, անցանեմ, յառաջեմ, գեր ՚ի վերոյ լինիմ :
- Praegréssio-ónis (էգ. յ) } նախաւորութիւն, յառաջահաս պատիւ, յառաջագահք :
- Praegréssus-us (ար. յ) } աժ. ծանրագոյն (անց. դրէ. յ). Տես Praeegrédior.
- Praegustátor-óris (ար. յ). սեղանայարդար, տաճարապետ, ճաշակիչ :
- » praegustátor libídinum. կատատ, պոռնկախառնիչ :
- Praegústio (նրգ. Gusto արժ.). յառաջագոյն ճաշակեմ, առնում զհամ :

Praejacens-éntis (բյծ․)․ ընկողմանեալ, զետեղեալ, յանդիմանակաց :

Praejáceo (չլթ․ Jáceo արճ․)․ ընկողմանիմ առաջի, դէմ յանդիման կամ :

Praejácio (նրգ․ Jácio արճ․)․ առաջի արկանեմ, ընկենում :

Praejudicátio-ónis (խգ․) } մտա-

Praejudícium-cii (չլթ․) }
 հաճութիւն, կանուխ վճիռ, կանխակալ կարծիք, տոյժ, վնաս, կորուստ :

Praejudicátus - ta - tum (անց․ յրբ․)․ Տես Praejúdicó.

Praejúdicó (նրգ․ Júdicó արճ․)․ կանխաւ դատ առնեմ, մեղանշեմ, վնասեմ :

Praejuvo (նրգ․ Juvó արճ․)․ յառաջագոյն օգնական լինիմ, սատարեմ :

Praelábens-éntis (բյծ․)․ հոսական, յառաջընթաց, երագանցուկ :

Praelámbo (նրգ․ Lambo արճ․)․ լիզում, լիզանեմ, կանխաւ ճաշակեմ :

Praelárgus-ga-gum (աձ․)․ լայնանիստ, ընդարձակագոյն, անդորր :

Praelátio-ónis (խգ․)․ նախամեծար ընտրութիւն, յառաջապատուութիւն, առաւելութիւն :

Praelátus-ta-tum (անց․ յրբ․)․ Տես Praéfero.

» **praelátus equo**. յերիվար աշտանակեալ, ձիավարեալ :

Praeláutus-ta-tum (աձ․)․ մեծապայծառ, մեծասպաս, շքեղագոյն :

Praeléctio-ónis (խգ․)․ յառաջադիր ընթերցուած, պատրաստութիւն :

Praeléctor - óris (ար․)․ ընթերցանելի, ուսուցիչ, վարդապետ :

Praeléctus-ta-tum (անց․ յրբ․)․ Տես Praélego-gis.

Praelégo (նրգ․ Lego-gas արճ․)․ թողում կտակաւ, կանխաւ աւանդեմ :

Praélego (նրգ․ Lego-gis արճ․)․ յառաջագոյն ընթեռնում, ուսուցանեմ, մեկնեմ, պարզեմ, վարկպարագի անցանեմ :

Praeliáris-re (աձ․)․ պատերազմական, պատերազմասէր :

Praeliátor - óris (ար․)․ պատերազմող, մարտիկ, նահատակ, սյր կռուոյ :

Praelibátus-ta-tum (անց․ յրբ․)․ Տես Praelibo.

Praelibo (նրգ․ Libo արճ․)․ յառաջագոյն ճաշակեմ, կանխաւ առնում զճաշակ :

Praelicénter (ճլթ․)․ կարի իմն ազատութեամբ, արձակերասանակ :

Praeligáneum vinum-ni (չլթ․)․ նոր գինի, խազմուղ :

Praeligátus-ta-tum (անց․ յրբ․)․ Տես Praéligo.

Praéligo (նրգ․ Ligo-gas արճ․)․ կապեմ առաջի, շուրջանակի պարաւանդեմ :

Praélineo (նբգ. Lino արճ.). յառաջագոյն օժանեմ, շուրջ իւղեմ :

Praélior-iáris-iátus-iári (հար.). պատերազմիմ, մարտնչիմ, ճակատ տամ, ռազմ առնեմ, մարտ եղեալ կռուիմ :

Praélium-ii (չգո.). պատերազմ, ճակատամարտ, մարտ պատերազմի, կռիւ, գուպարած, խառնուրդ :

» praélium committo կամ in eo. 'ի ռազմ մտանեմ, տամ մարտ պատերազմի, մարտնչիմ, պատերազմիմ, գուպարեմ :

» praélium restituo. վերստին 'ի վէպ գամ, դարձեալ կազեմ :

» justum praélium. ճակատամարտ 'ի դաշտավայրի :

Praelocútio - ónis (եգ.). յառաջաբանութիւն, նախակարգ բանք :

Praelongo-gas-gávi-gátum-gáre (նբգ.). երկայնեմ, յերկարեմ, 'ի սոկս ձգեմ :

Praelóngus-ga-gum (աթ.). երկայնաձիգ, երկայնատարած, երկարաձիգ :

Praelóquium-quii (չգո.). յառաջաբան, սկզբան բանք :

Praéloquor (հար. Loquor արճ.). զառաջինն խօսիմ, նախաբանեմ, ստեմ յառաջագոյն, նշանակեմ 'ի նախակարգ բանի :

Praelúceo (չգո. Lúceo արճ.). շողամյանդիման, փայլեմ առաջի :

» praelúceo tibi. լուսատու լի-

նիմքեզ, լուսաւորեմ զխաւար մտաց :

» praelúceo bona spe. բարւոք ակնկալութիւն տամ զանձնէ :

Praelúcidus-da-dum (աթ.). շողաւոր, մեծապայծառ, պազպաջուն :

Praelúidium-dii (չգո.). յառաջընծայ բանք, ճաշակ, փորձ, հանդէս :

Praelúdo (չգո. Ludo արճ.). զշտփ առնում, 'ի կշիռ դնեմ զանձն, կազմ և պատրաստ կամ :

Praelum-li (չգո.). մամուլ ապագրութեան, գելարան :

Praelúσιο-ónis (եգ.). նախակարգ բանք, հանդէս, փորձ, ճաշակ :

Praelústris - tre (աթ.). երեւելի յոյժ, մեծաշուք, մեծանուն, հոյակապ, քաջանուն :

Praemándo-das (նբգ. Mando-das արճ.). յառաջագոյն կարգաւորեմ, պտտուիրեմ, հրամայեմ :

Praemándo-dis (նբգ. Mando-dis արճ.). յառաջագոյն ծամեմ, մի ըստ միջէ մեկնեմ :

Praemánsus-sa-sum (անց. դբգ.). Տես Praemándo-dis.

Praematúre (ճկբ.). վաղագոյն, կանխաւ, յառաջ քսն զժամանակն, տարաժամու :

Praematúrus-ra-rum (աթ.). կանուխ, կանխահաս, վաղահասուկ :

Praemeditátio - ónis (եգ.). յառաջագոյն մտածութիւն, յա-

ռաջատեսութիւն , կանխա-
դոյն խորհուրդ :

Praemeditátus - ta - tum (անց.
դէբ.) • Տես Praeméditor.

Praeméditor (հայ. Méditor արձ.) •
յառաջագոյն զմտաւ ածեմ ,
կանխաւ խորհիմ , յառաջա-
տես լինիմ :

Praemércor (հայ. Mercor արձ.) •
յառաջնմէ գնեմ , կանխաւ
գնոց առնում :

Praéméto (նրգ. Meto-tis արձ.) •
կանխագոյն քաղեմ , յառաջա-
գոյն հնձեմ :

Praemétuo (նրգ. Métuo արձ.) •
կանխաւ երկնչիմ , զանգիտեմ ,
խիթամ :

Praéminens-éntis (էյծ.) • բարձր,
կարկառեալ , արտաքս ելեալ ,
ցիւռկեալ :

Praemíneo (չգ. Emíneo արձ.) •
գեր 'ի վերոյ լինիմ , 'ի բար-
ձու կամ , ցուկիմ :

Praeminístro (նրգ. Minístro
արձ.) • պաշտօն հարկանեմ ,
կամ 'ի սպասու , ծառայիմ :

Praéminor (հայ. Minor արձ.) •
սպառնամ , սաստիւ պատու
հասեմ , սաստեմ :

Praémior-iáris-iátus-iári (հայ.) •
շահիմ , ստանամ , ըմբռնեմ :

Praemíssus-sa-sum (անց. դէբ.) •
Տես Praemitto.

Praemítto (նրգ. Mitto արձ.) • ա-
ռաքեմ առաջի , գնեմ յառա-
ջագոյն , զառաջեաւ արկանեմ :

Praémium-ii (չգ.) • դահեկան ,
արծաթ , շահ , անձնդիւրու

թիւն , աւար , կապուտ , կո-
ղոպուտ , վարձք , տրիտուր ,
պարգև , հատուցումն , թո-
շակ , ոռճիկ :

» praémio legis. 'ի շնորհս օրի-
նաց :

Praemoléstia-ae (եդ.) • կանուխ
անձկութիւն , կանխագոյն
տառապանք :

Praemólior (հայ. Mólior արձ.) •
յառաջագոյն պատրաստեմ ,
կանխաւ հանդերձեմ :

Praemóllio (նրգ. Móllio արձ.) •
կանխագոյն թանամ , կակղա-
ցուցանեմ :

Praemóllis-le (աժ.) • կակղագոյն ,
կարի իմն գիրգ , քնքուշ :

Praemollítus-ta-tum (անց. դէբ.) •
Տես Praemóllio.

Praemóneo (նրգ. Móneo արձ.) •
կանխաւ անգո առնեմ , յառա-
ջագոյն գուշակեմ , ըղձանամ :

Praemónitor-óris (ար.) • յուշա-
րար , խրատիչ , գոուշացուցիչ :

Praemónitum-ti (չգ.) } կանուխ

Praemónitus-us (ար.) }
ազգարարութիւն , գուշակու-
թիւն , խրատ , կանխասացու-
թիւն :

Praemónitus-ta-tum (անց. դէբ.) •
Տես Praemóneo.

Praemonstrátor-óris (ար.) • գու-
շակ , ըղձապատում , յառա-
ջացոյց :

Praemónstro (նրգ. Monstro արձ.) •
մատն և գուշակ լինիմ , յա-
ռաջագոյն գուշակեմ , կան-
խաւ պատմեմ :

Praemórior (հոր. Mórior արճ.). վաղամեռիկ լինիմ, կանխագոյն մեռանիմ :

Praemórtuus - ua - uum (անց. րբ.). Տես Praemórior.

Praemúlsus-sa-sum (ած.). ամուքխառն, փափուկ, քնքուշ :

Praemúnio (նրբ. Múnio արճ.). զգուշացուցանեմ, կանխաւ ամրացուցանեմ, պատրաստեմ, հանդերձեմ :

Praemunitio-ónis (իգ.). պատրաստութիւն, հանդերձանք, կազմութիւն :

Praenárro (նրբ. Narro արճ.). յառաջագոյն պատմեմ, կանխասացիկ լինիմ :

Praénato (նրբ. Nato արճ.). 'ի լիւղ անկանիմ առաջի, լուղում, արագ սնցանեմ :

Praenavigátio - ónis (իգ.). հեռաւորնաւաչու, տարաշխարհական նաւարկութիւն :

Praenávigo (նրբ. et զլ. Návigo արճ.). նաւագնաց գնացիւք կոխեմ զհեռաւոր ծովս :

Praénimis (ճբ.). կարի յոյժ, առաւել քան զառաւել :

Praeníteo (զլ. Níteo արճ.). առաւել պաղպաջեմ, լուսաճաճանչ իմն փայլեմ :

Praenóbilis-le (ած.). ազնուականագոյն, քաջատոհմիկ :

Praenómen-minis (զլ.). բուն նախադիր սնուն :

Praenósco (նրբ. Nosco արճ.). կանխաւ ճանաչեմ, յառաջագոյն իմանամ :

Praenotátus-ta-tum (անց. րբ.). Տես Praénoto.

Praenótio - ónis (իգ.). կանուխտեղեկութիւն, կանխածանօթ գիտութիւն, կանխագիտութիւն :

Praénoto (նրբ. Noto արճ.). վերնագիր գրոշմեմ, նշանակեմ, նշանեմ :

Praenúbilus-la-lum (ած.). ամպամած, մթազին, թանձրացեալ և ամպացեալ :

Praenuntiativus - va - vum } ած. Praenúntius-tia-tium }

նախածանօթ, նախագուշակ :

Praenúntio (նրբ. Núntio արճ.). կանխասաց լինիմ, յառաջագոյն պատմեմ, կանխաւ տեսեմ, կանխագոյն գուշակեմ, յառաջահայեաց լինիմ :

Praeóccido (զլ. Occido արճ.). վաղագոյն արկն 'ի մայր մտանէ :

Praeoccupátio-ónis (իգ.). կանխակալ կարծիք, կանխակալութիւն, զրաւումն մտաց, մտահածութիւն :

Praeoccupátus - ta - tum (անց. րբ.). Տես Praeóccupo.

Praeóccupo (նրբ. Occupo արճ.). յառաջագոյն զրաւեմ, կանխաւ ունիմ, կանխեմ, յառաջեմ :

Praeópto (նրբ. Opto արճ.). առաւել կամիմ, նախամեծարնտրեմ :

Praepándens-éntis (բթ.). բաց զառաջեալ :

Praepándo (նրգ. Pando արժ.).
բանամ զառաջեալ, պարզեմ
յանդիման :

Praeparátio - ónis (եգ.) } պաս-
Praeparátus-us (ար.) } րաստութիւն, կազմութիւն,
Հանդերձանք, յօրինուած :

Praeparatórius-ia-ium (աթ.).
պատրաստիչ, պատրաստա-
կան :

Praeparátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Praéparo.

Praepárcus-ca-cum (աթ.). ման-
րակծծի, յանչափս խնայող,
ժլատ :

Praéparo (նրգ. Paro արժ.). կազ-
մեմ, պատրաստեմ, Հանդեր-
ձեմ, յօրինեմ, յարդարեմ :

Praepediméntum-ti (չգ.). ար-
գել, խոչ, խութ, խափան,
տագնապ :

Praepéδιο - aépedis - ivi - itum - íre
(նրգ.). կապեմ, կաշկանդեմ,
պարաւանդեմ, պնդեմ՝ պրկեմ
զոտս՝ի կոճեղ, արգելում, խա-
փան լինիմ, մեկքեմայեմ, նիւ-
թեմ, շփոթեմ, խառնակեմ :

Praepeditus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Praepéδιο.

Praepéideo (չգ. Péideo արժ.).
կախեալ կամ առաջի :

Praepes-petis (աթ.). արագոտն,
արագազնաց, երազընթաց,
շոյտ, գիշակեր :

» praepes Deus. Առաջիդոն՝ դիք
թեւաւոր, Արոս :

Praepínguis-ue (աթ.). գիրացեալ
և սոնքացեալ, կարի իմն յոյր :

Praepóliens-éntis (աթ.). զօրաւ-
որագոյն, հզօրագոյն, մեծա-
զօր, հարստագոյն :

Praepóndero (չգ. Póndero արժ.).
զօրանամ, յաղթահարեմ, ա-
ռաւելում, գեր՝ի վերոյ լի-
նիմ, գլեմ :

Praepóno (նրգ. Pono արժ.). ա-
ռաջի արկանեմ, դնեմ յառա-
ջագոյն, կարգեմ, որոշեմ,
նախամեծար համարիմ :

Praepóрто (նրգ. Porto արժ.).
տանիմ՝ առաջի, յանդիման
կացուցանեմ, ցուցանեմ :

Praepósitio - ónis (եգ.). յառա-
ջադրութիւն, նախադրու-
թիւն :

Praepósitus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Praepóno.

Praepósitus-ti (ար.). յառաջա-
կաց, գլխաւոր, առաջնորդ,
պետ, գահերէց :

Praepóssum (չգ. Possum արժ.).
յաղթահարեմ, գլեմ, զօրա-
նամ, առաւելում, գեր՝ի վե-
րոյ լինիմ :

Praepóstere (ձեթ.). ՚ի յետուստ
կողմանէ, ՚ի տարածամու,
յանժամ ժամանակի :

Praepósterus-ra-rum (աթ.). յան-
կարծադէպ, յանկարծադործ,
անյուսական :

» homo praepósterus. այլ վայ-
րապարախօս, այլանդակ ոք :

Praépotens-éntis (աթ.). հզօրա-
գոյն, հարստագոյն, մեծազօր :

Praeproperánter } ձեթ. տագնա-
Praeprópere }

Praeséntiens-éntis (Քյծ․)․ ըղձապատում, դիւթ, քաղղեայ :
 Praeséntio (Նրգ․ Séntio արժ․)․ կանխաւ զգաստ լինիմ, յառաջադոյն իմանամ՝ զգամ, գուշակեմ :

Praesénto-tas-távi-tátum-táre (Նրգ․)․ յանդիմանն առնեմ, առաջի կացուցանեմ, ցուցանեմ :

Praesépe-pis (չլտ․) }
 Praesépes-pis (էգ․) }
 Praesépis-is (էգ․) } Տանգրու-
 Praesépium-ii (չլտ․) }
 ան, ախոռ, դոմք, մնուր :

Praesépio (Նրգ․ Sépio արժ․)․ ցանկեմ, ցանկով պատեմ, փակեմ :

Praesértim (ՋԲ․)․ մանաւանդ, առաւելապէս, 'ի վեր քան զամենայն :

Praesérvio (Նրգ․ Sérvio արժ․)․ ծառայեմ, պաշտեմ, սպաս հարկանեմ :

Praeses-sidis (ար․ et էգ․)․ գահերէց, բարձերէց, յառաջակաց, զլիաւոր :

- » Dii praésides. խնամակալ Աստուածք, պահուպան դիք :
- » libertátis praeses. պաշտպան ազատութեան :

Praesiccátus-ta-tum (աժ․)․ ազազուն, խորշակահար, չոր, ցամաք, դօս :

Praesidátus-us (ար․)․ գահերիցութիւն, աւագութիւն, վերակացութիւն, վարչութիւն, առաջնորդութիւն :

Praésidens-éntis (Քյծ․)․ յառաջակաց, բարձերէց, գահերէց :

Praesideo (չլտ․ Sédeo արժ․)․ վերակացու լինիմ, ունիմ զգահերէց զլիաւորութիւն :

Praesidiárius-ia-ium (աժ․)․ պահայոյց, պահակիր :

Praesídium-dii (չլտ․)․ պահակք, պահակապանք, պարսպապահ զօրք, օգնութիւն, հովանի, պաշտպանութիւն :

Praesignífico (Նրգ․ Signífico արժ․)․ յառաջադոյն պատմեմ, կանխադոյն ասեմ, նշանակեմ :

Praesignis-ne (աժ․)․ քաջանուն, հռչակաւոր, հրեւելի յոյժ :

Praesigno (Նրգ․ Signo արժ․)․ յառաջադոյն նշանեմ, կանխաւ նշանակեմ :

Praesílio-lui-súltum (չլտ․ Sálío արժ․)․ ոստնում, ընդոստնում, վազեմ, վազվազեմ, ոստոստեմ :

- » prae laetitiâ lacrymae praesiliunt mihi. լամ 'ի խնդութենէ, առ ուրախութեան յարտասուս հարկանիմ :

Praestábilis-le (աժ․)․ պատուական, ընտիր, ազնիւ, ազնուական, բարի, օգտակար :

Praestans-ántis (-tior-tissimus) աժ․ քաջ, առաքինի, ազնիւ, հոյակապ, աւագ :

- » praestans litteris doctrinâque vir. այր բազմահմուտ և իմաստուն :

Praestántia-ae (էգ․)․ առաւելութիւն, բարձրութիւն, աւ-

ազուլթիւն, արուլթիւն, ազ- նուուլթիւն, պատուականու- թիւն :

Praestatio - ónis (էփ.) . լրումն, լրուլթիւն, կատարումն :

Praestérno (Նրփ. Sterno արժ.) . տախտապարեմ 'ի վերայ եր- կրի, տարածանեմ 'ի ներքոյ, պատրաստեմ, հանդերձեմ :

Praestes-titis (ար.) . գահերէց, բարձերէց, պահապան, պաշտ- պան, ինամածու :

» Dii praéstites. աստուածք պահապանք, ինամակալ զիք :

Praestigia-giórum (չլթ.) | նենգ,

Praestigiae-giártum (էփ.) | ցնորք, կեղծիք, պատրանք, ձեռնածուլթիւն, կախարդու- թիւն, խաբէուլթիւն :

Praestigiátor-óris (ար.) . խաբե- բայ, պատրիչ, խեղկատակ, խորամանկ, փոխանակիչ :

Praestigiátrix - ícis (էփ.) . կին խեղկատակ, վհուկ :

Praestigiósus - sa - sum (արժ.) . պատիր, նենգաւոր, խաբե- բայ :

Praestínguo (Նրփ. Stínguo արժ.) . խաւարեցուցանեմ, մթացու- ցանեմ, սուուերածս ածեմ, շլացուցանեմ :

Praéstitor-óris (ար.) . պարզեւիչ, պարզեատու, գործիչ, արա- րիչ, առնելի :

Praestítuo (Նրփ. Státuo արժ.) . սահմանեմ, կանխաւ հրամայ- եմ, ժամադրեմ, յառաջագոյն հաստատեմ :

Praestítutus-ta-tum (անց. րբբ.) . Տես Praestituo.

Praesto (Վլբ.) . ըստ պատշաճի, 'ի դէպ, 'ի ճահ, կազմ 'ի գործ :

» praesto sum. յանդիմանակաց լինիմ, կազմ և պատրաստ եմ, սատարեմ, օգնեմ :

» praesto multis fuit. օգնական և ձեռնաու եղև բազմաց :

Praesto-titi-titum (չլթ. et Նրփ. Sto արժ.) . կամ առաջի, յան- դիման լինիմ, յառաջեմ, գեր 'ի վերոյ լինիմ, յաղթեմ, առ- նեմ, կատարեմ, 'ի գործ ա- ծեմ, երաշխաւոր լինիմ :

» praesto me. ցուցանեմ զանձն, երևիմ, ծանօթս ամ :

» praesto munus meum. կատա- րեմ զպաշտօն իմ :

» praesto promissum. պահեմ՝ ընում զխոստումն :

» id praestáre nemo potest. ոչ ոք կարէ հաւաստեալ ասել զայս :

» praestat - tábat - titit (րժլ.) . լաւ է, օգնէ, յօգուտ է :

Praéstolor-láris-látus-lári (հար.) . սպասեմ, կամ մնամ, խնդրեմ պարապ :

Praeríctus-ta-tum (անց. րբբ.) . Տես Praeríngo.

Praeríngo (Նրփ. Stríngo արժ.) . պնդեմ, ճնշեմ, ճմլեմ, ամ- փոփեմ, շլացուցանեմ, բլծեմ :

Praeríctus-ta-tum (անց. րբբ.) . Տես Praeétruo.

Praeétruo (Նրփ. Struo արժ.) . շի-

- նեմ, կառուցանեմ առաջի, կանգնեմ, փակեմ, աղեմ:
- Praesul-lis (ար. et էֆ.) }
 Praesultátor-óris (ար.) } գահե-
 Praesúltor-óris (ար.) }
- րէց, բարձրէց, առաջնորդ եկեղեցական, յառաջակաց, վերակացու:
- Praesúlsus-sa-sum (աժ.). յոյժ յաղեալ, կարի իմն աղել համեմեալ:
- Praesúlto (չլֆ. Salto արժ.). ընդ առաջ ելանեմ՝ երթամ, յանդիման լինիմ:
- Praesum (չլֆ. Sum արժ.). վերակացու լինիմ, ունիմ զգահերէց զլիաւորութիւն:
- » praesum exercítui. հրամանատար լինիմ զօրու:
  - » praesum sacerdotío. քահանայապետ կարգիմ:
  - » praesum classi. ծովակալ լինիմ, ծովակալեմ:
- Praesúmo (նրֆ. Sumo արժ.). յառաջագոյն հասանեմ, յառաջեմ, կանխեմ, համարձակիմ, յանդգնիմ, փորձեմ, ժպրհիմ, դիտեմ, կարծեմ, համարիմ:
- » praesúmo ánimo. կանխաւ նկարեմ՝ի միտս, յառաջագոյն դնեմ՝ի մտի:
- Praesúmtio-ónis (էֆ.). կարծիք, կասկած, վարկած, դրութիւն, կանխումն, ականկալութիւն, վստահութիւն, կանխակալութիւն:
- Praesúmtus-ta-tum (անց. դրէ.). Տես Praesúmo.
- Praésuo (նրֆ. Suo արժ.). կարեմ առաջոյ կողմանէ, կարկատեմ զառաջեալ:
- Praesútus-ta-tum (անց. դրէ.). Տես Praésuo.
- Praétego (նրֆ. Tego արժ.). առաջաստեմ, ծածկեմ, սքողեմ, թագուցանեմ, քողարկանեմ, զօղեցուցանեմ:
- Praeténdo-di (նրֆ. Tendo արժ.). տարածանեմ առաջի, ածեմ յանդիման, ՚ի մէջ բերեմ:
- Praetener - ténera - rum (աժ.). կարի իմն փափուկ, քնքուշ, զիրզ, մասաղ յոյժ:
- Praetentátus-ta-tum (անց. դրէ.). Տես Praeténto.
- Praetentátus-us (ար.). խարխափումն, շօշափումն:
- Praeténto (նրֆ. Tento արժ.). շօշափեմ, զփորձ առնում, փորձեմ յառաջագոյն:
- » praeténto pédibus iter. առ խարխափս գամ, խարխափեմ իբրև զաչացու, շօշափեմ զորմն իբրև զկոյր:
- Praeténtus-ta-tum (անց. դրէ.). Տես Praeténto.
- Praeténuis-ue (աժ.). նրբագոյն, անօսրագոյն:
- Praetépeo (չլֆ. Tépeo արժ.). վառիմ սիրով, խանդակաթ լինիմ:
- Praeter (նրֆ.). յանդիման, առաջի, մօտ, առընթեր, արտաքոյ, արտաքս, ըստ, ընդդէմ, հակառակ, բաց՝ի, բայց միայն, թող:

- » praeter óculos. առաջի աչաց, ահիյանդիման :
- » praeter oram. առ ծովեզերքն, առ ափամբ ծովու :
- » praeter modum. յանչափս, կարի յոյժ, արտաքոյ քան զչափն :
- » praeter propter. աւելի կամ նուազ, եթէ սակաւ և եթէ շատ :
- Praetérago (նրգ. Ago արճ.) }
Praeterdúco (նրգ. Duco արճ.) }
վարեալ տանիմ անդրագոյն, անցուցանեմ յայնկոյս :
- Praetérea (Վէթ.). և դարձեալ, յայսր ամենայնի վերայ, նոյնպէս, յայսմ հետէ :
- Praetéreo (չգ. et նրգ. Eo, is արճ.). զանց առնեմ, լռեմ, անցանեմ յայնկոյս :
- » hoc me praetériit. պրծաւ այդ յուշոյ յիշատակաց իմոց :
- » non me praeterit. քաջ իսկ գիտեմ, յիշել յիշեմ :
- Praetérfero (նրգ. Fero արճ.). տանիմ յայնկոյս, անդրագոյն ածեմ :
- Praetérfluo (չգ. Fluo արճ.). մօտ քերեմ, արագ անցանեմ, աներևոյթ լինիմ, չերևիմ :
- Praetergrédior (հոր. Grádior արճ.). յայնկոյս անցանեմ, վազվազ ընթանամ :
- Praéterhac (Վէթ.). և ոչ միայն այս, առաւել ևս քան զայս, յայսմ հետէ :
- Praetériens-reúntis (Էյթ.). անցանող, անցաւոր :

- » praetereúntes. ուղևորք, ճանապարհորդք :
- Praetéritus-ta-tum (անց. դրէ.). Տես Praetéreo.
- Praeterlábor (հոր. Labor-beris արճ.). մօտ քերեմ, արագ անցանեմ, անհետ լինիմ :
- Praeterlátus-ta-tum (անց. դրէ.). Տես Praetérfero.
- Praetérmeo (չգ. Meo արճ.). սահեալ անցանեմ, մօտ քերեմ :
- Praetermissio-ónis (էգ.). 'ի բաց թողումն, անփութութիւն, անտեսութիւն, զանցումն, անհոգութիւն :
- Praetermissus - sa - sum (անց. դրէ.). Տես Praetemitto.
- Praetemitto (նրգ. Mitto արճ.). զանց առնեմ, 'ի բաց թողում, լքանեմ, անյիշատակ առնեմ :
- Praeternavigátio-ónis (էգ.). նաւարկութիւն յայնկոյս :
- Praeternávigo (չգ. Návigo արճ.). նաւազնաց գնացիւք անդրագոյն անցանեմ :
- Praétero (նրգ. Tero արճ.). մանրեմ, փշրեմ, մանր մանր լեւում :
- Praetérquam նաճ Praetérquam quod (չչ.). միայն թէ, բաց յայսմանէ, թող զայն զի, բայց միայն զի, առաւել քան :
- Praetervéctio-ónis (էգ.). քերելն առ ափամբք :
- Praetervéctus - ta - tum (անց. դրէ.). Տես Praetérvehor.
- Praetérvehens-éntis (Էյթ.). նաւսովար որ քերէ առ ափամբք :

Praetérvehor (հար. Vehor արժ.). յայնկոյս անցանեմ մօտ քերելով :

Praetervérto (նրդ. Verto արժ.). շրջեմ, դարձուցանեմ :

Praetérvolo (չգ. Volo-las արժ.). թռուցեալ անցանեմ, թռչեմ յայնկոյս :

Praetéxo (նրդ. Texo արժ.). անկանեմ, ուտայնանկեմ, հիւսեմ, պատճառեմ, պատրուակեմ, բարուրս առաջի դնեմ :

Praetéxta - ae (իդ.). սպիտակ պատմուճան ձուռմայեցւոց, եզրածիրանի :

Praetextátus-ta-tum (աթ.). զգեցեալ սպիտակ պատմուճան ծիրանեգոյն եկերօք :

» praetextáti-tórum (ար.). ազատորդիք, ազատանի, աւագանի :

» praetextátae-tárum (իգ.). ազատագունդ դատերք, աւագախումբ օրիորդք :

Praetéxtum - ti (չգ.) } զարդարանք,

Praetéxtus - us (ար.) } պաճուճանք, ուսք, շքեղութիւն, թիկնոց, լօղիկ, բարուրք, բաղբաղայք, պատճառանք, պատրուակ :

Praetéxtus-ta-tum (անց. դրժ.). Տես Praetéxo.

» praetéxta toga-ae (իգ.). եզրածիրանի, պատմուճան ձուռմայեցւոց :

Praetíméo (նրդ. Timeo արժ.). յառաջագոյն երկնչեմ, կանխաւ զանդիտեմ :

Praetóndeo (նրդ. Tóndeo արժ.). հատանեմ զչերս, սափրեմ, կտրեմ զասր, գերծուեմ :

Praetor-óris (ար.). պրետոր, իրաւարար, դատաւոր, հազարապետ, ոստիկան :

» praetor urbánus. դատաւոր շահապքաղաքի :

Praetoriánus-na-num } արեւտորական, դատաւորական :
Praetoritius-tia-tium }

Praetórium - rii (չգ.). ատեան դատաւորի, ապարանք պրետորի :

Praetórius-ia-ium (աթ.). պրետորական, դատաւորական :
» cohors praetória. անձնապահք արքունի :

Praetórtus-ta-tum (աթ.). կամակոր, ծամածուռ, խեղաթիւր :

Praetrépidans-ántis } արեւերուն,
Praetrépidus-da-dum } դողողուն, յուզեալ, տատանեալ, բարբախող :

Praetrúnco (նրդ. Trunco արժ.). առաջոյ կողմանէ հատանեմ, ծայրաքաղ առնեմ, յապաւեմ :

Praetúmidus-da-dum (աթ.). ուռուցեալ յոյժ, այտուցեալ, ամբարհաւած :

Praetúra-ae (իգ.). դատաւորութիւն, հազարապետութիւն, ոստիկանութիւն :

Praeúmbro (նրդ. Umbro արժ.). խաւարեցուցանեմ, մթացուցանեմ, ստուերածս ածեմ, նսեմացուցանեմ :

Praeústus-ta-tum (աժ․)․ կիսայրեաց :

Praeut (չչկ․)․ գնոյն կշիռ, համեմատութեամբ :

Praevalens-éntis (էյժ․)․ մեծազօր, հարստագոյն, հզօրագոյն :

Praeváleo (չչք․ Váleo արժ․)․ զօրանամ, առաւելում, առաւելարժեմ :

Praevalésco (չչք․ Valésco արժ․)․ զօրութիւն զգննում, քաջանամ, ժրանամ :

Praeválide (Վէք․)․ մեծազօր զօրութեամբ, հզօրագոյնս :

Praeválidus-da-dum (աժ․)․ զօրագոյն, հարստագոյն, առաքինի :

Praeváлло (Նրժ․ Vallo արժ․)․ շուրջանակի պատնիշօք փակեմ, պարսպեմ :

Praevaricátio - ónis (իժ․)․ պատուիրանազանցութիւն, օրինազանցութիւն, գաղտ միաբանութիւն, դաւաճանութիւն :

Praevaricátor-óris (ար․)․ օրինազանց, պատուիրանազանց, դաւաճան :

Praeváricor (հար․ Váricor արժ․)․ անցանեմ զպատուիրանու, օրէնսզանց՝ պատուիրանազանց լինիմ, դաւաճանեմ, գաղտնի միաբանութիւն զործեմ :

Praevárus-ra-rum (աժ․)․ խեղաթիւր, կարի իմն կոր :

Praevéctus-ta-tum (անց․ դրէք․)․ **Praevehor** (հար․ Vehor արժ․)․

ընդ առաջ ելանեմ, առաջի երթամ, հասանեմ անցանեմ :

Praevélox-ócis (աժ․)․ արագոտն, արագազնաց, երագընթաց :

Praevéniens-iéntis (էյժ․)․ յառաջահաս, վաղահաս, կանխեալ :

Praevénio (չչք․ Vénio արժ․)․ յանդիման մատչիմ, երթամ ընդ առաջ, կանխեմ, փութամ, յառաջեմ :

Praevéntus-ta-tum (անց․ դրէք․)․ **Տես Praevénio**․

Praevérbium - ii (չչք․)․ նախադրութիւն ՚ի վերայ բայից :

Praevérnat-nábat (դժկ․ Vernat արժ․)․ կանուխ հասանէ գարունն :

Praevérrro (Նրժ․ Verro արժ․)․ աւել ածեմ առաջի :

Praevérto (Նրժ․ Verto արժ․)․ նախամեծար համարիմ, յառաջագոյն գրաւեմ, կանխեմ ունիմ, յառաջեմ, խուսափեմ, դառնամ, միտ դնեմ, պատկառ կամ, պատաղիմ :

Praevideo (Նրժ․ Video արժ․)․ յառաջագոյն իմանամ, յառաջատեսլինիմ, կանխաւ հոգամ :

Praevíctus-ta-tum (աժ․)․ արկեալ ՚ի շղթայս, կաշկանդեալ :

Praevísus-sa-sum (անց․ դրէք․)․ **Տես Praevideo**․

Praevíus-ia-ium (աժ․)․ յառաջընծայ, յառաջընթաց, յառաջադիր, կանուխ :

Praévoló (լղԺ. Volo - las արժ.).
 Թռչիմ առաջի, ճախրեմ 'ի
 վեր քան զամենայն :

Pragmáticus - ca - cum (աժ.).
 պատճառախնդիր, պատճառ-
 առաւել :

» hómines pragmáticos. մարդիկ
 փորձք և հմուտք, արք իրա-
 գէտք իրաց :

Prándeó-es-ndi-nsum-ére (լղԺ.).
 ճաշեմ, ճաշ ուտեմ :

» prándeo olus. բանջարեղէն
 կերակուրս ճաշակեմ :

Prandiculum-li } ԼղԺ. նախաճաշ,
 Prandíolum-li }

ճաշ առաւօտու :

Prándium-ii (լղԺ.). ճաշ, կերա-
 կուր, սեղան :

» prándium obsóno. գնեմ զինչ
 պիտոյ իցէ 'ի կերակուր :

» prándium curo. ճաշ առնեմ,
 ընթրիս գործեմ :

Pránsito (լղԺ. Ito արժ.). յաճա-
 խագոյնս ճաշ ուտեմ, ստէպ
 ճաշեմ :

Pransor - óris (ար.). ճաշակեր,
 ճաշակից, կոչնական :

Pransórius-ia-ium (աժ.). ճաշոյ :

Pransus - sa - sum (անց. րբ.).
 Տես Prándeó.

Prásius - ii (ար.). դահանակ,
 անգործ զմրուխտ :

Prason-si (լղԺ.). մամուռ ծո-
 վու, լոռ :

Praténsis-se (աժ.). դաշտային,
 դաշտական :

Prátulum-li (լղԺ.). մարգ փոք-
 րիկ :

Pratum-ti (լղԺ.). մարգ, մա-
 գադետին, դաշտ, դաշտ
 վայր :

» neptúnia prata. համատար
 ծով, կապոյտ դաշտ :

Prave-vius-víssime (ձԷ.). շե-
 րութեամբ, չարագործար
 ապիրատութեամբ :

» prave facta. չարագործու
 թիւնք, ոճիրք :

Právitás - tátis (էԳ.). թիւրու-
 թիւն, ծռութիւն, տղեղու
 թիւն, ժանտութիւն, յոռու
 թիւն, չարութիւն, ապիրա-
 տութիւն :

Pravus-va-vum (-vior-víssimus)
 աժ. թերի, յոռի, կոր, թիւր.
 ախտաւոր, չար, ապիրատ,
 ժանտ :

Precáριο (ձԷ.). պաղատանօք,
 աղերսիւ, մուրացածոյ իճ
 օրինակաւ :

Precáarius-ia-ium (աժ.). մուրա-
 ցածոյ, փոխ առեալ, անհատ-
 տատ :

» impérium precárium. առժա-
 մայն իշխանութիւն, առժա-
 մանակեայ հրաման :

Precátio-ónis (էԳ.). աղաչանք,
 աղօթք, խնդրուածք, աղեր-
 սանք, պաղատանք :

Precatíve (ձԷ.). աղերսալից
 բարբառով, աղաչանօք :

Precatívus-va-vum (աժ.). աղօ-
 թական, աղերսական, աղա-
 չանօք ընկալեալ :

Precátor - óris (ար.). բարեխօս,
 միջնորդ :

·éciae uvae-árum (խփ·) վա-
 դահասուակ խաղողք :
 ·ecor-cáris-cátus-cári (հար·) ա-
 դաչեմ, խնդրեմ, աղերսեմ,
 հայցեմ, պաղատիմ, բարե-
 խօսեմ :
 rehéndo - dis - di - nsum - dere
 (նրփ·) բռնեմ, բմբռնեմ, ու-
 նիմ, բուռն հարկանեմ, կա-
 լանեմ, ձերբակալ առնեմ :
 ·rehénsio-ónis (խփ·) կալանք,
 բանտարգելութիւն, գերու-
 թիւն :
 ·rehénso - sas - sávi - sátum - sáre
 (նրփ·) յափշտակեմ, զբռամբ
 ածեմ, ապստամբեցուցանեմ,
 խռովեցուցանեմ :
 Prehénsus-sa-sum (անց· ԴԴԲ·)
 Տես Prehéndo.
 > prehénsus manifésti furti.
 բմբռնեալ 'ի գողութեան :
 Prelum-li (չլտ·) մամուլ զրոշ-
 մելոյ, գելարան :
 Premo - mis - essi - essum - mere
 (նրփ·) ճնշեմ, ճմլեմ, կոխան
 առնեմ, կոխեմ, խուռեմ, հարս-
 տահարեմ, զրկեմ, քամեմ,
 շտապ տագնապի 'ի վերայ
 հասուցանեմ, տագնապեմ, 'ի
 նեղ արկանեմ, նեղեմ, ընկճեմ,
 լլկեմ, տանջեմ :
 Prensátio - ónis (խփ·) խռովու-
 թիւն, շփոթ :
 Prénsio-ónis (խփ·) բանտարգե-
 լութիւն, գերութիւն, կա-
 լանք :
 Présbyter - býteri (ար·) երէց,
 քահանայ :

Presbyterátus-us (ար·) քահա-
 նայութիւն, երիցութիւն :
 Presbytérium - rii (չլտ·) վանք
 երիցանց, երիցատուն :
 Presse-sius (ՎԷ·) կարճ 'ի կար-
 ճոյ ճառիւք, համառօտիւք,
 սակաւուք :
 Préssio - ónis (խփ·) ճնշումն,
 կոխումն :
 Presso-sas-ávi-átum-áre (նրփ·)
 ճնշեմ, ճմլեմ, պնդեմ, սեղ-
 մեմ :
 Pressória vasa - sórum (չլտ·)
 հնձանք :
 Préssule (ՎԷ·) սակաւիկ մի
 անձկագոյնս :
 Pressúra - ae (խփ·) } կոխումն,
 Pressus - us (ար·) } ճնշումն :
 Pressus-sa-sum (անց· ԴԴԲ·)
 Տես Premo.
 Pressus-sa-sum (-sior) անբեռ-
 նաւոր, աղխաղխեալ, համա-
 ռօտ, հակիրճ, կարճ, կար-
 ճառօտ :
 Pretióse-sius (ՎԷ·) վայելուչս,
 շքեղութեամբ, աւագօրէն,
 խնամով :
 Pretiósus-sa-sum (-sior - síssi-
 mus) անծանրագին, մեծա-
 գին, պատուական, չնաշխար-
 հիկ, գոյզնագիւտ :
 Prétium-ii (չլտ·) գինք, յարգ,
 պատիւ, համար :
 > in prétio sum. մեծարգի համա-
 րիմ, մեծապատիւ մեծարիմ :
 > magni prétii est. ծանրագին՝
 մեծագնի է :

» parvi pretii est. *փոքրագին՝
դիւրագին է :*

» pretium est. *արժէ, մեծարգի
է :*

» curae ኔ ὀпераe pretium est. *օգնէ, յօգուտ է, պարտ և
պատշաճ է, կարևոր համա-
րիմ :*

Prex-ecis (իգ). *աղօթք, աղա-
չանք, խնդրուածք, պաղա-
տանք, անէծք, նզովք :*

Pridem (ձԷ). *յառաջադոյն ,
արդ իսկ , սակաւիկ մի յա-
ռաջ :*

» non ita pridem. *'ի վաղուց ,
'ի բազում ժամանակաց հետէ,
յառաջ ժամանակաւ :*

» quam pridem ? *քանի՞ ժամա-
նակք են :*

Pridianus-na-num (աժ). *եռան-
դի :*

Pridie (ձԷ). *եռանդ :*

» pridie quam excessit e vita. *յեռանդն յառաջ քան զլու-
ծանելն իւր յաշխարհէ աստի :*

» pridie ejus diei. *յեռանդն :*

» pridie calendas. *'ի վերջնում
աւուր ամսոյ :*

Primaevus-va-vum (աժ). *մա-
տաղական, տղայական :*

Primarius-ia-ium (աժ). *առա-
ջին, գլխաւոր, գլխաւորա-
կան, երևելի :*

Primas-atis (ար. et իգ). *յառա-
ջագահ եպիսկոպոսապետ ,
նախագլուխ՝ նախագահ ե-
պիսկոպոս, իշխանակին :*

Primatus - us (ար). *նախագա-*

*հուծիւն , յառաջագահ և
պիսկոպոսապետութիւն, դո-
հագլուխք, յառաջագահք :*

Primigenius-ia-ium (աժ). *նախ-
ծին, նախնի, սկզբնական,
անդրանիկ :*

Primigenus-na-num (աժ). *ա-
ռաջին, անդրանկածին, նա-
խաստեղծ :*

Primipotens-entis (աժ). *սկզբ-
նստոր, հարստագոյն :*

Primitiae-arum (իգ). *երախոյ-
րիք, առաջաւորք, նորիք :*

Primitius-tia-tium } *աժ. գլխաւ-*
Primitivus-va-vum } *որական, առաջին, գլխաւոր :*

Primitus } *ձԷ. զառաջինն, նախ-*

Primo } *քան զամենայն , յառաջնում
նուագի, իսկզբանն :*

Primogenitus-ta-tum (աժ). *ան-
դրանիկ, նախծին, երէց :*

Primordium-dii (չգ). *սկիզբն.
սկսուած, սկսումն, ծագումն :*

» primordia - diorum. *սկիզբն
սկսուածոյ, սկզբնական պատ-
ճառք :*

Primordius-dia-dium (աժ). *ա-
ռաջին, սկզբնաւոր, պատճա-
ռաւոր, սկզբնական :*

Primoris - re (աժ). *առաջին,
սկզբնական :*

» primores dentes. *առաջին
մեան ատամունք :*

» primores imbres. *առաջին
ձրեք :*

» primores-rum (ար). *առաջին
նի, մեծամեծք :*

'rimulum (ՎՔ.) յառաջնում
նուադի անդ, զառաջինն, յա-
ռաջնումն :

'rimum (ՎՔ.) նախ, զառա-
ջինն, իսկզբանն, նախ քան
զամենայն ,

» ut primum. անդէն, նոյն ժա-
մայն, իսկ իբրև :

» ubi primum. անդէն և անդ,
վաղվաղակի իբրև, նոյն հե-
տայն :

Primus-ma-mum (աժ.) առա-
ջին, գլխաւոր, գլխաւորական,
բարձրագոյն, պնուագոյն,
լաւագոյն :

» primas do, défero tibi. հրա-
մայեմ քեզ զզահապլուխս :

» primas fero կամ téneo. ունիմ
զզահապլուխ թողոցն, 'ի
նախաթողս 'ի յառաջագահս
նստիմ :

» in primis. զառաջինն, նախ
քան զամենայն, յառաջնում
նուադի, մանաւանդ, առաւե-
լապէս :

Princeps-cipis (աժ.) գլխաւոր,
առաջին, վերին, բարձրագոյն,
իշխան, պետ, թագաւորագն :
» fémina princeps. իշխանակին,
արքայազն տիկին :

Principális-le (աժ.) գլխաւորա-
կան, առաջին, իշխանական
» principális majestas. մեծ
չուք վառաւորութիւն
խանի :

Principáliter (ՎՔ.) մանա-
առաւելապէս, իշխա-

Principátus-us (աժ.)

գլխաւորութիւն, առաւելու-
թիւն, աւագութիւն, իշխա-
նութիւն, պետութիւն, ճո-
խութիւն :

Principium-pii (չլտ.) սկիզբն,
սկսուած, սկսումն, ծագումն,
պատճառք :

» principium dicéndi. սկզբան
բան, յառաջաբան ճառի :

» in principio. զառաջինն, նախ,
'ի սկզբանէ, յառաջագոյն :

Prior-ius (աժ.) առաջին, յա-
ռաջընթաց, անցեալ :

» anno priore. հերու, յանցե-
լում ամի :

» prior pars cápitis. յառաջա-
կողմն գլխոյ :

» prióres-rum (աժ.) նախնիք,
հարք, առաջինք :

Prisce (ՎՔ.) յառաջին ժամա-
նակս, 'ի հնումն, երբեմն :

Priscus-ca-cum (աժ.) նախնի,
կանխագոյն, առաջին, հին :

» prisci viri. նախնիք, նահա-
պետք, հարք :

Pristinus - na - num (աժ.) կա-
նուխ, առաջին, հին, նախնի :
» pristini mores. բոյս բարուց
հարցն առաջնուս, բարք նախ-
նեաց :

» (ՎՔ.) սպր

» յն,

» հն.

» սա

» սո

» ժ

Priváte } ՏԷ. մեկուսի, առան-
Privátim) ձինն, ուրոյն :

ձինն, ուրոյն :

Privátio-ónis (խփ.). պակասու-
թիւն, լոկուսթիւն, զրկումն :

Privátivus-va-vum (աժ.). պա-
կասեցուցիչ, մերժիչ :

Privátus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.).
Տես Privo.

» privátus lumine. զաչացու,
կոյր :

Privátus-ta-tum (աժ.). մերկ,
թափուր, մասնաւոր, առան-
ձնական, ուշորդի :

Privígna-ae (խփ.). ուրջու, խորթ
դուստր :

Privígnus - ni (ար.). ուրջու,
խորթ ուստր, պատուաստիւ
որդի, որդէգիր :

Privilegiárius-rii (ար.). որ ունի
առանձին շնորհս ինչ, առաւ-
ելեալ :

Privilégium-gii (զլ.). առանձինն
օրէնք՝ շնորհք, առաւելու-
թիւն, պատիւ յառաջահաս,
ազատութիւն, ապահարկ :

Privo-vas-ávi-átum-áre (ԿՐԳ.).
զրկեմ, մերկացուցանեմ, կո-
ղոպտեմ, կապտեմ, հանեմ՝ ի
ստացուածոց :

» vitá privo. ՚ի կենաց՝ յարևէ
արկանեմ, սպանանեմ, սա-
տակեմ :

Privus-va-vum (աժ.). մասնաւ-
որ, առանձնական, սեպհա-
կան, անմասն, թափուր, մերկ :

Pro (ԿԻՐ.). առաջի, յանդիման,
ըստ նմանութեան, հանգոյն,

իրբև., որպէս, ՚ի տեղի, փո-
խանակ, վասն, ՚ի նպատ, ՚ի
շնորհս :

» pro re nata. պատեհ զտեղ
ժամանակ, ՚ի դիպումն ժա-
մանակի :

» pro eo ac. որպէս, զեարդ, զոր
օրինակ :

» pro eo ac si. որպէս թէ, իրբև.
թէ :

» pro eo ut. ըստ այնմ որպէս,
որչափ և :

Pro (ՏՋԵ.). աղէ, աղաչեմ, ո՛հ,
նոյ, հայպա :

» pro sancte Júpiter. ույ մեծդ
Արամազդ :

Proámita - ae (խփ.). հօրաքոյր
հաւուն :

Proáuctor - óris (ար.). նախա-
հայր, հաւ :

Proávia-ae (խփ.). մայր հաւուն՝
հանույն :

Proavítus-ta-tum (աժ.). հօրն
հաւուն :

Proavúnculus-li (ար.). հօրեղ-
բայր հաւուն :

Proávus-vi (ար.). հայր հաւուն՝
հանույն :

Probábilis-le (-biliar) աժ. հաւ-
անելի, հաւանական, գովելի :

Probábilitas - tátis (խփ.). հաւ-
անութիւն, հաւանականու-
թիւն :

Probábiliter - lius (ՏԷ.). հաւ-
անելի կարծեօք, ըստ հաւա-
նական կարծեաց, թուի թէ :

Probátio-ónis (խփ.). հաւանու-
թիւն, հանդէս, հաստատու-

թիւն, ընդունելու թիւն, ըն-
ծայու թիւն, յանդիմանու
թիւն, ցուցումն, ցոյց :

Probativus-va-vum (աթ.). հաւ-
անեցուցիչ, յաղթահարիչ,
հաստատիչ :

Probator-oris (ար.). բարեսաց,
զովիչ, հաւան :

Probatus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Probo.

Probe-bissime (Վբ.). բարուք,
կարի քաջ, սքանչելապէս :

Próbitas-tátis (խգ.). առաքի-
նութիւն, լաւութիւն, բա-
րեբարութիւն, բարութիւն,
ուղղամտութիւն :

Probléma-atís (չգ.). խնդիր,
առեղծուած, առակ, հար-
ցուած :

Probo-bas-ávi-átum-áre (նրգ.).
հաճիմ, հաւանիմ, յարգեմ,
դրուատեմ, զովեմ, ցուցանեմ,
հաստատեմ, վաւերական առ-
նեմ :

Probóscis-scídis (խգ.). պատիճ
փղի :

Probróse (Վբ.). ամօթալից խայ-
տառակութեամբ, ծանակա-
նօք, նախատանօք :

Probrósus-sa-sum (-sior-sissi-
mus) աթ. խայտառակ, ամօ-
թալից, անուանարկ, թշնա-
մանադիր, ծանակ, վխտանուն :

Probrum-ri (չգ.). ոճիր, անօ-
րէնութիւն, եղեռն, ապիրա-
տութիւն, նախատինք, ծա-
նականք, եպերանք, թշնա-
մանք :

Probus-ba-bum (-bior-bíssimus)
աթ. բարի, բարեբարոյ, առա-
քինի, պարկեշտ, համեստ :

Procácitas-tátis (խգ.). յանդգնու-
թիւն, լկտութիւն, ժպրհու-
թիւն, վխտութիւն, լրբու-
թիւն :

Procáciter-cius-cissime (Վբ.).
յանդգնագոյնս, անամօթա-
զոյնս, լրբենի երեսօք :

Procax-ácis (-cior-císsimus) աթ.
ժպիրհ, յանդուգն, լիբբ, ան-
ամօթ, լկտի, ստահակ, ան-
առակ :

Procédens-éntis (էյթ.). ելեալ,
ծագեալ, բխեալ, խաղացա-
կան, սահեալ, անցեալ :

» **tempore procedente**. ժամա-
նակաւ ձգեալ, վարեալ ժա-
մանակօք :

Procédo (չգ. Cedo արճ.). յա-
ռաջ խալամ, յառաջեմ, ան-
ցանեմ, յառաջադէմ նկրտիմ,
զարգանամ, գնամ, չուեմ, եր-
կայնիմ, ձգիմ, բխեմ, ելանեմ,
ծնանիմ, յաջողիմ, յայտ գամ :

» **procédo ad pugnam**. ընդ ա-
ռաջ ելանեմ պատերազմաւ,
'ի ուզմ մտանեմ :

» **id procedit**. յաջողակ է զործն :

» **procédo obviam tibi**. ընդ ա-
ռաջ ելանեմ՝ գնամ քեզ :

Procélla-ae (խգ.). մրրիկ, փո-
թորիկ, ալէկոծութիւն, ծո-
վակոծութիւն, կարաձմեռն
ձմերայնի :

Procélló-lis-óculi-cúlsum-leré
(նրգ.). յառաջ մղեմ, յու-

զեմ, ծփեմ, խառնակեմ, վեր
 'ի վայր հարկանեմ :
 Procellósus-sa-sum (աժ.) . խռու-
 վայրյղ , մրրկածին , մրրկա-
 խառն , ծովածուփ :
 Procére-rius (ՎԷ.) . 'ի վեր, յեր-
 կար, ընդ ժամանակս բազումն :
 Próceres-rum (ար.) . աւագանի,
 մեծամեծք, նախարարք :
 Procéritas - tátis (ԷԳ.) . երկայ-
 նու թիւն, բարձրութիւն, մե-
 ծութիւն :
 Procéulus-la-lum (աժ.) . սա-
 կաւիկ մի երկայն , փոքր մի
 բարձր :
 Procérus-ra-rum (-rior-ríssimus)
 աժ. երկայն, բարձր, բարձրա-
 հասակ, մեծ, աւագ :
 Procéssio-ónis (ԷԳ.) . յառաջխա-
 ղացութիւն, յառաջադիմու-
 թիւն, չու, բխումն, թափօր :
 Procéssus-us (ար.) . յառաջձգու-
 թիւն , յառաջխաղաց ըն-
 թացք, օգտութիւն, յաջողու-
 թիւն, ելք իրաց :
 Prócido-di (ԳԳԺ. Cado արճ.) . տա-
 պատ անկանիմ, զգեսնի զար-
 կանիմ, յերկիր կործանիմ :
 » prócido ad tuos pedes. յեր-
 կիր անկանիմ, 'ի ծունր իջա-
 նեմ առաջի քո :
 Procíduus-ua-uum (աժ.) . ան-
 կեալ առաջի, ծունր կրկնեալ :
 Procíntus-ta-tum (աժ.) . կազմ,
 պատրաստ, յօժար :
 Procíntus-us (ար.) . պատրաս-
 տութիւն, կազմութիւն, հան-
 զերձանք :

» in procíntu sum. 'ի պա-
 տրաստի կամ, կազմ և պա-
 տրաստ եմ :
 Prócito (ՆԷԳ. Cito արճ.) . ձայն
 տամ, զրգոեմ, ձայնատուր
 լինիմ, յառաջ կոչեմ :
 Proclamátio-ónis (ԷԳ.) . գոչիւն,
 աղաղակ, ճիշ, բարբառ :
 Proclamátor - óris (ար.) . աղա-
 ղակող, քարոզ :
 Proclámo (ՆԷԳ. Clamo արճ.) . գո-
 չեմ, աղաղակեմ, զաղաղակ
 բառնամ :
 Proclinátio-ónis (ԷԳ.) . կրկնուած,
 ծալած, խոնարհումն զլիւոյ :
 Proclíno (ՆԷԳ. Clino արճ.) . ծա-
 լեմ, կրկնեմ, խոնարհեցու-
 ցանեմ :
 Proclivis-ve (-vior) աժ. խոնար-
 հեալ, հակեալ, կախեալ, յօ-
 ժարեալ, միտեալ, մէտ և յօ-
 ժար :
 » in proclivi est. դիւրաւ ի՞նչ
 և մէտ է, դիւրին է :
 » dictu proclive est. դիւրա-
 գոյն է ասել :
 Proclívitás-tátis (ԷԳ.) . զառ 'ի
 վայր, զառ 'ի թափ, յօժար-
 րութիւն, միտութիւն :
 Proclíuiter-vius (ՎԷ.) . դիւրաւ
 դիւրութեամբ , հեշտ
 անջան և անվաստակ :
 Proco-cas-ávi-átum-áre (ար.) .
 բանիւք ողորանք
 յողք անկեալ աղաղակ
 խանձեմ, ժտեմ :
 Procoéton-ónis (ար.) .
 սենեակ, դահլիճ :

Procónsul-lis (ար․)․ փոխանակ
բղեշխի, անթիհիւպատոս :

Proconsuláris-re (աթ․)․ անթի-
հիւպատոսական, անթիպա-
տական :

Proconsulátus-us (ար․)․ փոխա-
նակութիւն բղեշխի, անթի-
պատութիւն :

Procrastinátio - ónis (իգ․)․ յա-
պաղումն, յապաղութիւն,
յերկարութիւն :

Procrástino-nas-ávi-átum-áre
(նրգ․ et չգ․)․ յապաղեմ, յա-
պաղեցուցանեմ, յերկարեմ,
օր յօր առնեմ, յամեցուցա-
նեմ, ձգեմ :

Procreátio - ónis (իգ․)․ ծնչու-
թիւն, ծնունդ :

Procreátor - óris (ար․)․ ծնող,
ծնիչ, հայր :

Procreátrix-ícis (իգ․)․ ծնանելի,
մայր :

Procreátus-ta-tum (անց․ քրէ․)․
Տես Procreo.

Procreo (նրգ․ Creo արճ․)․ ծնա-
նիմ, ծնիչ լինիմ, ծնուցանեմ,
սերեմ :

Procúbitor-óris (ար․)․ պահակ,
պահանորդ, պահակապան,
պարեկապան :

Procuóbo (չգ․ Cubo արճ․)․
սայս անկեալ գայեմ,
կողմանիմ, կողմանեալն

Procuódo (նրգ․ Cudo արճ․)․
թեքեմ, խարտեմ, կո-
լազոյն գործեմ, պ-
հասանեմ, կազմեմ,
նիւթեմ :

Procul (Աք․)․ հեռի, 'ի բաց, 'ի
բացեայ, մեկուսի, 'ի հեռա-
տանէ, 'ի հեռուս :

» procul a pátria. հեռի 'ի հայ-
րենեաց :

» procul dúbio. անշուշտ, ան-
վրէպ, առանց երկմտութեան :

» non procul est, quin. սակաւիկ
միւս ևս զի :

Proculcátio-ónis (իգ․)․ կոխումն :

Proculco (նրգ․ Calco արճ․)․ առ-
աթուր հարկանեմ, առ ոտն
կոխեմ, կոխան առնեմ, անար-
գեմ, արհամարհեմ :

Procúmbo-is-úbui-úbitum-bere
(չգ․)․ խոնարհիմ, կորանամ
առաջի, յերկիր անկանիմ,
տարած անկեալ զնիմ, գայ-
ռեմ, կործանիմ, տապաստ
անկանիմ :

Procúrans-ántis (բյթ․)․ գործա-
կալ, հոգարարձու, անտես,
մատակարար :

Procurátio-ónis (իգ․)․ մատակա-
րարութիւն, տեսութիւն,
վերակացութիւն, առաջնոր-
դութիւն, վարչութիւն :

Procuratiónculus-ae (իգ․)․ գոյզն
յանձնարար

» procurator (արճ․)․
արձու

» procurator (արճ․)․
յանձն

» procurator (արճ․)․
կա

» Proc

» Pr

տակարար, անարար մանկա-
մարդ :

Pro cúro (նրգ. Curo արձ.). փոյթ
ունիմ, հոգամ, դարման տա-
նիմ, տածեմ, մատակարարեմ,
սնտեսեմ :

Pro cúro (չգ. Curro արձ.). ըն-
թանամ առաջի, ընդ առաջ
երթամ, արտաքս ելանեմ,
կարկառիմ :

Pro cursátio-ónis (իգ.). արշա-
անք, թեթե մարտ, ասպա-
տակ :

Pro cursátor-óris (ար.). խուզար-
կու, դէտ ճանապարհի, հէն :

Pro cúrsio-ónis (իգ.). ընթացք,
խոտորումն 'ի բանս :

Pro cúro (չգ. Curso արձ.). աս-
պատակեմ, արշաւեմ, թեթե
մարտիւ ընդհարկանիմ :

Pro cúrsus-us (ար.). ասպատակ,
արշաւան, թեթե մարտ :

Pro cúrvus-va-vum (աթ.). խեղա-
թիւր, ծամածուռ, կարի իմն
կոր :

Pro cus - ci (ար.). խանդակաթ
մարդ, հարեալ 'ի սեր :

Pródeo (չգ. Eo, is արձ.). ար-
տաքս ելանեմ, 'ի յայտ դամ,
երեւիմ :

» pródeo in áciem. ելանեմ 'ի
ճակատ, ճակատիմ 'ի մարտ
պատերազմի :

» pródeo in pugnam. անկանիմ
'ի մարտ, 'ի ուզմ մտանեմ :

Pro díco (նրգ. Dico - cis արձ.).
յառաջագոյն ասեմ, կանխաւ
գուշակեմ :

» prodíco díem. այլուժ աւուր
թողում զգատաստան, օր յօր
առնեմ զգատովճիւռ :

Pro díctátor-óris (ար.). փոխ-
նակ զիկատարի, երկրորդ
հրամանապետ :

Pro díctus - ta - tum (անց. րրգ.).
Տես Pro dico.

Pró díens - deúntis (էյթ.). յայտ
եկեալ, 'ի դուրս ելեալ, յա-
ռաջախաղաց :

Pró díge (մէք.). զեղխութեամբ,
վատնելով :

Pro dígéntia - ae (իգ.). զեղխու-
թիւն, վատնութիւն, անա-
ռակութիւն :

Pro dígiális - le (աթ.). զարմա-
նալի, սքանչելի, նորանշան,
մեծասքանչ :

Pro dígiáliter } մէք. մեծասքանչ
Pro dígióse }
զարմանալեօք, սքանչելապէս :

Pro dígiósus - sa - sum (աթ.). նո-
րանշան, սքանչելի, նորացոյց,
հրաշակերտ, այլանդակ :

Pro dígium - gii (չգ.). սքանչելիք,
նշանք, նշանագործութիւն,
զարմանալիք, ճիւղաղ :

Pró dígo (նրգ. Ago արձ.). տանիմ
'ի դուրս, հանեմ արտաքս,
վատնեմ, սպառեմ, զեղխիմ,
ծախեմ առատութեամբ :

Pró dígus - ga - gum (աթ.). վատ-
նիչ, զեղխ, անառակ :

Pro dítio - ónis (իգ.). յայտնու-
թիւն, մատնութիւն, նենգու-
թիւն :

Pró dítor-óris (ար.). հրապարա-

կիչ, հռչակիչ, քարոզ, մատնիչ, նենգաւոր :

Próditus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Prodo.

Prodo-dis-idi-utum-ere (նրգ.). 'ի լոյս հանեմ, հրապարակեմ, բերեմ, 'ի բաց առնում գորոհն, երևեցուցանեմ, յայտնեմ, մատնեմ, մատն լինիմ, պատմեմ, վիպեմ, գրեմ :

- » fama pródidit. հնչեաց համբաւն, գրեցին վիպագիրք :
- » memóriæ próditum est. գրեցաւ 'ի գիրս յիշատակարանի :
- » próditur. ել բան, ասի, վիպեն, պատմեն :

Pródromus - mi (ար.). յառաջընթաց, նախազնաց, կարապետ :

Produco (նրգ. Duceo արգ.). երկայնեմ, ձգեմ, յապաղեմ, յերկարեմ, բերեմ, բուսուցանեմ, ծնուցանեմ, դնեմ սուաջի :

Producte - tius (ԱԷ.). ընդ բազում ժամանակս, հարուստ ժամս, երկայնարան բանիւք :

Productio - ónis (էգ.). յապաղութիւն, յապաղումն, յամուրդ, յերկարութիւն :

Productus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.). Տես Produco.

Productus - ta - tum (- tior - tissimus) անց. երկայն, երկայնաձիգ, յերկար, երկարաձիգ, երկայնատարած :

Profanátió - ónis (էգ.). պղծութիւն, անօրէնութիւն :

Profánatus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.). Տես Profáno.

Profáno - nas - návi - nátum - náre (նրգ.). պղծեմ, անսուրբ առնեմ, եղծանեմ, ապականեմ :

Profans - ántis (Էյթ.). գուշակ, կանխագէտ, յառաջատես :

Profánus - na - num (անց.). պիղծ, անսուրբ, արտաքին, աշխարհական :

Profáris (հար. Faris արգ.). խօսիս, բարբառիս, ասես, ճառես, յառաջագոյն պատմես :

Profátum - ti (չրգ.). բան, ասացուած, խօսք, առակ, վճիռ :

Profátus - us (ար.). հրապարակախօսութիւն, բարբառ, ճառ :

Proféctio - ónis (էգ.). մեկնութիւն, չու, երթ, ճանապարհորդութիւն :

Profectitius - ia - ium (անց.). ծնողական, հայրենի, ժառանգեալ :

Profécto (ԱԷ.). արգարեւ, ապաքէն, ստուգիւ, ճշմարտիւ :

Proféctus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.). Տես Proficiscor.

Proféctus - us (ար.). օգուտ, օգտութիւն, շահ, շահեկանութիւն, յառաջադեմութիւն, յառաջարկմութիւն :

Prófero (նրգ. Fero արգ.). տանիմ, 'ի դուրս ածեմ, մատուցանեմ, ընծայեմ, տամ, 'ի մէջ բերեմ, յիշատակեմ, երկայնեմ, ձգեմ, յապաղեմ, յերկարեմ, հնչեմ, սփռեմ 'ի բերանոյ, յօդեմ :

» prófero me. յայտնեմ՝ ցուցանեմ զանձն, երևիմ :

Proféssio-ónis (խփ.) յայտարարութիւն, արուեստ, գործ, պաշտօն, ուսումն, կրթութիւն, դաւանութիւն :

Proféssor-óris (ար.) ուսուցիչ, վարդապետ :

» proféssor grammáticus. ուսուցիչ քերականութեան, զրամարտիկոս :

» proféssor dialécticae sapiéntiae. վարդապետ բանական արուեստի :

Proféssórius-ia-ium (աժ.) վարդապետական, ուսուցչական :

Proféssus-sa-sum (անց. ԿԷԲ.). Տես Profíteor.

» ex profésso. առանձինն մտադրութեամբ, իբրև 'ի պաշտամանէ, ճշգիւ գտակաւ, բազում հաւաստեալ :

Profésta dies-éi (խփ.) } օր գործի
Proféstus dies-éi (ար.) } օր գործի, աւուրք արգոյք :

Proficío-féctum (չգ. Fácio արժ.). զարգանամ, օգտիմ, յառաջադէմ նկրտիմ, շահիմ, օգնականութիւն գտանեմ :

Proficiscor - sceris - féctus - sci (հար.) յուզի անկանիմ, ուղւոյ լինիմ, մեկնիմ, չուեմ, ծնանիմ, յառաջ գամ :

Prófitens-éntis (էյժ.) ուխտագիր, ուխտաւոր, հաւատաւոր :

Profíteor - féssus (հար. Fátéor արժ.). դաւանիմ, յայտարարեմ, խոստանամ, ընծայեցուցանեմ, յաւանդ տամ, հաւատամ :

» profíteor me sapiéntem. աւիմաստունս ունիմ զանձն :

» profíteor philosophíam. իմաստասիրեմ, ուսուցանեմ զփլիսոփայութիւն :

Proflátus-ta-tum (անց. ԿԷԲ.). Տես Proflo.

Proflátus-us (ար.) փչիւն, շունչ, փչումն, խորդումն, հողմ, հունչիւն :

Proflictus-ta-tum (անց. ԿԷԲ.). Տես Profliño-gis.

Profliñátor-óris (ար.) վատնիչ, ցրուիչ, օցտիչ, անառակ :

Profliñátus-ta-tum (անց. ԿԷԲ.). Տես Profliño-gas.

Profliñátus-ta-tum (-tissimus) աժ. անկեալ, կործանեալ, յուսահատ, անյոյս, կատարեալ անթերի :

Profliño - gas - gávi - gátum - gáre (նրփ.) տապալեմ, քանդեմ, կործանեմ, աւերեմ, խորտակեմ, վարատեմ, 'ի զլուխ հանեմ, կատարեմ :

Profliño - gis (չգ. Fligo արժ.) մարտնչիմ, կռուիմ, պատերազմիմ :

Proflo (չգ. Flo արժ.) փչեմ, շնչեմ, հալիմ, լուծանիմ, ձուլիմ :

Prófluens-éntis (էյժ.) ծորան, հոսական, խաղաց, առատ, յորդ, զեղուն :

Prófluens-éntis (ար.) գետ, առու, վտակ, ընթացք ջուրց, յորձանք, ուխք :

Profluénter-éntius (ՎԷԲ.) առա-

տապէս, յորդագոյնս, յորդա-
ռատ բանիւք :

Profluentia-ae (իգ.). հոսումն ,
ծորումն, յորդութիւն, առա-
տութիւն, լիութիւն, լրու-
թիւն, յաճախութիւն :

Prófluo (չլէ. Fluo արժ.). ծորեմ,
հոսիմ :

Prófluus-ua-uum (արժ.). խաղաց,
ծորան, հոսական :

» **prófluus recéssus**. նուազու-
թիւն ջուրց ծովու, տեղա-
տութիւն :

Próflúvium - vii (չլէ.). գնացք
ջուրց, հոսանք, ծորումն, հո-
սումն :

Profringo (նրգ. Frango արժ.).
խորտակեմ, բեկանեմ, կոտո-
րեմ, ջախջախեմ :

Profúgio (չլէ. Fúgio արժ.). մե-
կուսանամ, ապաւինիմ, փա-
խստական գնամ՝ դիմեմ, փա-
խստեայ անկանիմ :

Profúgium - gii (չլէ.). ապաս-
տան, պատսպարան, ապաւէն,
միայնութիւն :

Prófugus-ga-gum (արժ.). փա-
խստեայ, փախստական, հա-
լածական, տարագիր, նժղեհ,
անաշխարհիկ, թափառական,
մոլորական :

Profúnde-dius (Վէ.). 'ի խորմե,
խորագոյնս :

Profúndo (նրգ. Fundo-dis արժ.).
հեղում, զեղում, սփռեմ, ծա-
խեմ, վատնեմ, սպառեմ :

Profúndum-di (չլէ.). խորք, ան-
դունդք, խորութիւն :

Profúndus-da-dum (-dior-dissi-
nus) արժ. խոր, խորին, ան-
հուն, անբաւ, խորհրդական,
զաղանի, ծածուկ, աղօտ :

Profúse-sius-sissime (Վէ.). յոր-
դագոյնս, առատապէս, լիա-
գոյնս :

Profúσιο - ónis (իգ.). հեղումն,
հոսումն, զեղխութիւն, խօլ
առատութիւն :

Profúsus-sa-sum (անց. րբէ.).
Տես Profúndo.

Profúsus-sa-sum (-sior-síssimus)
արժ. վատնիչ, զեղխ, անա-
ռակ :

Progénmans-ántis (էյծ.). բող-
բոջապարդ :

Prógener-géneri (ար.). այր՝ փե-
սայ թոռին :

Progenerátio-ónis (իգ.). ծնունդ,
ծնչութիւն :

Progénero (նրգ. Género արժ.).
ծնանիմ, ծնուցանեմ, բուսու-
ցանեմ, բերեմ :

Progénies-iéi (իգ.). զարմ, ազգ,
զաւակ, ազգատոհմ, սերունդ,
ցեղ, տոհմ, որդիք, ծնունդ,
շառաւիղ :

Progénitor - óris (ար.). նախա-
հայր, նախնի, հաւ :

Progérmino (չլէ. Gérmino արժ.).
բողբոջս արձակեմ, բողբոջիմ,
պտկիմ :

Prógero (նրգ. Gero արժ.) } ար-
Progésto (նրգ. Gesto արժ.) } ար-
տաքս հանեմ, առաջի կացու-
ցանեմ, տանիմ՝ ի դուրս, յան-
դիման առնեմ :

Progigno (նրգ. Gigno արժ.). բե-
րեմ, ծնանիմ, ծնուցանեմ,
բուսուցանեմ, աւթեմ, բիւեմ:

Prognátus-ta-tum (ած.)- բնակ,
սերեալ, ծնեալ:

Prognóstica-córum (չղգ.). կա-
նուխ գուշակութիւնք, կան-
խասացութիւնք, յառաջա-
խօսութիւնք:

Progrédiens - éntis (քջծ.). յա-
ռաջադէմ, յառաջախաղաց:

Progrédior (հոր. Grádior արժ.).
յառաջեմ, յառաջս ընթանամ,
ձգիմ, յառաջադէմ լինիմ,
զարգանամ, օգտիմ, շահիմ:

Progréssio-ónis (իգ.) }
Progréssus-us (ար.) } յառաջա-

դիմութիւն, յառաջխաղա-
ցութիւն, յառաջձգութիւն,
օգտութիւն, օգուտ, շահե-
կանութիւն:

Progréssus-sa-sum (անց. րքք.).
Տես Progrédior.

Progymnástes-tae (ար.). տեսուչ
վարժոցի, հրահանգապետ:

Proh! (ձջք.). ո՛ր, ո՛հ, բարէ,
աղէ:

Prohibeo (նրգ. Hábeo արժ.). ար-
գելում, խափանեմ, խափան
լինիմ, ՚ի բացեայ առնեմ:

> prohibeo áditum tibi. արգել
առնեմ մտանկլոյ քո, արգե-
լում գքեզ մտանկլ անդր:

> prohibeo te áditu. փակեմ քեզ
զճանապարհ մտին:

> prohibeo te injúriâ. պաշտ-
պանեմ քեզ յայլոցն թշնա-
մանաց:

Proyéctio-ónis }
Projectúra-ae } էժ. տարածու-

թիւն, տարածումն, ձգումն,
դարուանդ, պատշգամ, բար-
ձրուանդակք:

Proyéctus-ta-tum (անց. րքք.).
Տես Projicio.

Proyéctus-ta-tum (- tior-tissi-
mus) ած. տարածեալ, եր-
կայնաձիգ, կարկառեալ, ազ-
երասան, տնամօթ, լիբբ:

Proyéctus-us (ար.). ընկեցումն,
տարածութիւն, պատշգամ,
դարուանդ:

Projicio-jéctum (նրգ. Jácio արժ.)
ընկեում, արկանեմ, արձա-
կեմ, հանեմ արտաքս:

> projicio me. արկանեմ զանձն.
հոսիմ, սրտաբեկ լինիմ, վշա-
տիմ, լքանիմ:

Proin }
Proinde } շն. վասն այնորիկ,
նմին իրի, և այսպէս:

Prolábor (հոր. Labor-beris արժ.)
առ սակաւ սակաւ անկանիմ,
զեջանիմ, իջանեմ, վճիպիմ,
սխալիմ, մոլորիմ, յանցանեմ:

Prolápsio-ónis (իգ.). անկումն,
սայթաքումն, կործանումն:

Prolápsus-sa-sum (անց. րքք.).
Տես Prolábor.

Prolatátio-ónis }
Prolátio-ónis } էգ. յերկարու-

թիւն, յապաղումն, յապա-
ղութիւն, յամուրդ:

Prolatátus-ta-tum (ած.). օր ՚ի
յօր արարեալ, ձգեալ, յապա-
ղեալ:

rolátus-ta-tum (անց. ԳՐԲ.).

Տես Prófero.

rolécto (ԵՐԳ. Lecto արժ.). հրապուրեմ, կեր արկանեմ, ողորքեմ, փաղաքշեմ:

rolépsis - is (ԷԳ.). կանխումն ճարտարխօսական, կանխակալութիւն:

roletárius - rii (ար.). անստացուած որ, անինչ, չքաւոր, խաժամուժ, խառնիճաղանձ:

roletárius sermo - ónis (ար.). գռեհիկ լեզու, խառնաղանձ բարբառ:

Prolibo (ԵՐԳ. Libo արժ.). նուիրեմ Մատուծոյ, մատուցանեմ Տեառն, պատարագեմ:

Prolicio - cis - léxi - léctum - cere (ԵՐԳ.). կեր արկանեմ, հրապուրեմ, փաղաքշեմ, ողորքեմ:

Prolixé-xius (ԱԲ.). մտադիւրագոյնս, սրտադիւրութեամբ, յորդագոյնս, առատապէս, լիագոյնս, լայնագոյնս, երկայնաբան բանիւր:

Prolixitas-tátis } ԷԳ. երկայն
Prolixitúdo-dínis } բանութիւն, բանք, երկայնաբանք:

Prolixo (ԵՐԳ. Laxo արժ.). երկայնեմ, ձգեմ, յերկարեմ, տարածանեմ:

Prolixus-xa-xum (- xior - xissimus) ար. երկայն, երկայնատարած, մեծաձիգ, երկայնաբան, բարձր, ակնուական, առատաձեռն, յորդ, առատ, դիպան, պատեհ:

Prólogo-gi (ար.). յառաջարան:

Prolóquium-quii (չԳ.). յառաջարութիւն, առած, վճիռ:

Prólogoquor (հար. Loquor արժ.). խօսիմ, մեկնեմ, պարզեմ, դիւրեմ, յառաջագոյն գուշակեմ, ըղձանամ:

Prolúbium-bii (չԳ.). կամք, յօժարութիւն, մարմնջումն, հաճոյք, քիմք:

Prolúdo (չԳ. Ludo արժ.). փորձեմ, զփորձ առնում, քննեմ, կշռեմ, ի կշիռ դնեմ զանձն:

Prólúo-útum (ԵՐԳ. Luo արժ.). ոռոգանեմ, ջուր տամ, արբուցանեմ, լուսնամ, մաքրեմ, սրբեմ:

Prolúsió-ónis (ԷԳ.). յառաջընծայ բանք, յառաջաբանութիւն, ճաշակ, հանդէս, փորձ:

Prolútus-ta-tum (անց. ԳՐԲ.). **Տես** Próluo.

Prolúvies-iéi կամ Prolúvio-ónis (ԷԳ.). ողող, զեղումն ջուրց, ջրհեղեղ:

» prolúvies alvi կամ ventris. որովայնածութիւն, թանչք:

Prolúvium-vii (չԳ.). վասնութիւն, զեղութիւն, խօլ առատութիւն:

Prólytae-tárum (ար.). որ յերկրորդ աստիճան վարդապետական հասեալ իցնն:

Promagíster-tri (ար.). երկրորդ վարդապետ:

Prománo (չԳ. Mano արժ.). ցօղեմ, կաթեմ, ծորեմ, հոսեմ, սորեմ, հռչակիմ, համբաւիմ:

Promatértera - ae (իգ.) • մօրա-
քոյր հառուն :

Promercális-le (աժ.) • վաճառու-
լի, վաճառիկ, վաճառակուր :

Promércium-cii (չգ.) • սուրե-
աւիկ փոփոխումն, վաճառա-
չահութիւն, վաճառականու-
թիւն :

Proméreo (նրգ. Méreo արձ.) •
արժանի առնեմ, արժանա-
որեմ :

Promérear (հար. Mérear արձ.) •
արժանաւոր լինիմ, արժանա-
նամ :

» promérear te. յիս յանկուցա-
նեմ գքեղ :

Proméritum-ti (չգ.) • արժանիք,
երախաիք, բարերարութիւն,
մարդասիրութիւն, ապիրախ-
տիք, անարժան գործ :

Próminens-éntis (- éntior) աժ. •
կարկառեալ արտաքս, ցիւռ-
կեալ, բարձրական :

» in prominénti. 'ի բարձրա-
անդակ տեղում, 'ի սարա-
անդակի :

» prominéntia móntium. բար-
ձրաբերձ բարձունք լերանց :

Prominéntia-ae (իգ.) • մեծաբերձ
բարձրականդակք, պատշգամ,
դարաւանդ :

Promíneo (չգ. Emíneo արձ.) •
արտաքս ելանեմ, կարկառիմ,
մօտ առ կուրծս հասեալ կամ,
'ի վերոյ լինիմ :

Promínulus-la-lum (աժ.) • սա-
կաւիկ մի կարկառեալ, սա-
րաբարձր :

Promisce կամ Promiscue (ձք.) •
դիզադէզ, առանց զատանե-
լոյ, խառն 'ի խուռն :

Promiscuus-ua-uum (աժ.) • փո-
փոխական, խառն, խառնակ.
խառնաման, շփոթեալ, փո-
խադարձ :

» promiscua nómina. հասարակ
անուանք :

Promissio-ónis (իգ.)

Promissum-si (չգ.) | խոստումն.

Promissus-sus (ար.) |

աւետիք :

Promissor - óris (ար.) • խոստո-
ցող, երաշխաւոր :

Promissus-sa-sum (անց. րդք.) •

Տես Promitto.

Promitto (նրգ. Mitto արձ.) • ար-
տաքս հանեմ, առաքեմ ընդ
առաջ, ձգեմ, երկայնեմ, ե-
րաշխաւոր լինիմ, խոստանամ,
ուխտեմ, նուիրեմ :

Promo - mis - msi - mtum - mete

(նրգ.) • 'ի դուրս ձգեմ, 'ի բայ

վարեմ, յայտնեմ, 'ի վեր հա-
նեմ :

Promontórium-rii (չգ.) • զա-
րաւանդ, հրուանդան, սա-
րաւանդ, բարձրութիւն :

Promótio - ónis (իգ.) • յառաջ-
ձգութիւն, համբարձումն 'ի

բարձ' յաւազութիւն :

Promótus-ta-tum • (անց. րդք.) •

Տես Promóveo.

Promóveo (նրգ. Móveo արձ.) •

յառաջեցուցանեմ, ընդարձա-
կեմ, լայնեմ, յառաջ ձգեմ,

յաւազութիւն հասուցանեմ :

Promte-tius-tissime (ՎԷ․)․ փոռ-
 թոլ, փոռթապէս, ճեպով,
 արապ արապ :
Promto-tas-ávi-átum-áre (ՆԴԳ․)․
 հանեմ 'ի դուրս, ձգեմ, ազատ
 կացուցանեմ :
Promtuárius-ia-ium (աՑ․)․ առ-
 ձեռն, պատրաստ, պատրաս-
 տական :
 » **armárium promtuárium**․ շտե-
 մարան, մառան, համբարք :
 » **cella promtuária**․ բանտ, ար-
 գելան, համբարանոց :
Promptus - ta - tum (անց․ ԴԴԷ․)․
Տես Promo․
 » **in promptu hábeo** կաճ sum․
 առձեռն ունիմ, կազմե պատ-
 րաստ եմ :
Promptus-ta-tum (-tior-tissimus)
 աՑ․ կազմ, պատրաստ, յոժար,
 շոյա, փոյթ, ժիր :
 » **promptus ad pugnam**․ պատ-
 րաստ 'ի պատերազմ :
Promulgátio - ónis (ԷԳ․)․ հրա-
 պարակուծիւն, հռչակումն,
 յայտարարութիւն, ծանու-
 ցումն :
Promúlgo-gas-gávi-gátum-gáre
 (ՆԴԳ․)․ աշխարհագոյժ առ-
 նեմ, հրապարակեմ, հռչա-
 կեմ, քարոզեմ :
Promúlsis-sidis (ԷԳ․)․ առաջին՝
 սկզբան կերակուրք, սկիզբն
 կերակրոց :
Promúlsus-sa-sum (աՑ․)․ ամո-
 քախառն, քնքուշ, մեղկ, փա-
 փուկ :
Promus-ma-mum (աՑ․)․ հաս-

տատեալ, զետեղեալ, եղեալ
 . 'ի տեղւոջ՝ 'ի միակողմն :
Promus-mi կաճ }
Promuscóndus-di } աբ․ սնտես,
 հազարապետ տան, շտեմա-
 րանապետ, մատակարար :
Promúscis - idis (ԷԳ․)․ պատիճ
 փղե :
Promútuum vectígal-lis (չԷ․)․
 հարկ յառաջագոյն հատու-
 ցեալ :
Pronáon-nái }
Pronáum-nái } չԷ․ անդաստակ,
 զաւելթ, վայրագաւելթ, սրահ :
Pronécto (ՆԴԳ․ Necto աբժ․)․ ան-
 կանեմ, հիւսեմ, երկայնեմ,
 յերկարեմ, 'ի տոկս ձգեմ, 'ի
 ձիգ արկանեմ :
Pronepos-pótis (աբ․)․ որդի թո-
 ուն, թոռնորդի, թոռնեղբոր՝
 քեռ :
Pronéptis-is (ԷԳ․)․ դուստր եղ-
 բորորդւոյ, աղջիկ քեռորդ-
 ւոյ :
Pronítas-tátis (ԷԳ․)․ միտուծիւն,
 յոժարութիւն, հակումն :
Pronómen-minis (չԷ․)․ դերա-
 նուն, փոխանուն :
Pronuba - ae (ԷԳ․)․ հացերէց,
 հարսնեղբայր, փեսաւէր :
Pronunciábilis-le (աՑ․)․ հազա-
 դասփիռ, յայտնիչ, ծանուցիչ :
Pronunciátio-ónis (ԷԳ․)․ վճիռ,
 դատակնիք, դատավճիռ, ծա-
 նուցումն, յայտարարութիւն,
 բարբառ, հնչիւն, հազագ-
 սփռութիւն, յառաջադրու-
 թիւն :

Pronunciátor-óris (ար․)․ Ծանուցիչ, պատմիչ, պատմագիր :

Pronunciátum-ti (չդ․)․ վճիռ, առակ, յառաջադրութիւն, խօսք :

Pronunciátus-ta-tum (անց․ դրբ․) Տես Pronúncio.

Pronunciátus-us (ար․)․ դատավճիռ, դատականիք, յայտարարութիւն, ծանուցումն, հագագսփռութիւն, հնչիւն, յառաջադրութիւն :

Pronúncio (նրբ․ Núncio արժ․)․ սփռեմ 'ի բերանոյ, հնչեմ, բարբառիմ, ճառեմ, կարգամ :

Prónurus-us (իգ․)․ երկրորդ նու, կին եղբորորդոյ :

Pronus-na-num (աթ․)․ բերան 'ի վայր, կոր, հակեալ, խոնարհեալ, միտեալ, յօժարեալ :

Prooémior-iáris-iátus-iári (հար․)․ յառաջարանեմ, յառաջարանդնեմ, կարգեմ զյառաջարանութիւն :

Prooémium - mii (չդ․)․ նախակարգ բան, սկիզբն, յառաջաբան, սկսուած :

Propagátio-ónis (իգ․)․ թաղումն շառաւիղաց՝ բարունակաց, տարածումն, սփռումն, ծաւալումն, ծնչութիւն :

Propagátor - óris (ար․)․ տարածիչ, սփռիչ, սփռող :

Propágo-gas-ávi-átum-áre (նրբ․) թաղեմ զբարունակս, սաշտաթաղ առնեմ, ծաւալեմ, տարածանեմ, սփռեմ, յերկարեմ, 'ի տոկս ձգեմ :

Propágo-ginis (իգ․)․ շառաւիղ, բարունակ, սերունդ, ազատահմ, զարմ, ցեղ, զաւակ, ծնունդք :

Própalam (Վլբ․)․ յայտ յանդիման, յայտնապէս, յայտնութեամբ :

» própalam est. յայտնի է, յայտիս է :

Propátruus-ui (ար․)․ հօրեղջայր հաւուն, երկրորդ քեռի :

Propátulus-la-lum (աթ․)․ բաց, յայտնի, մերկապարանոց :

» in propátulo. հրապարակաւ, յայտնապէս :

Prope (նիր․)․ մօտ, մերձ, հուպ, առնթեր, առ փամբ :

Prope-pius (Վլբ․)․ մերձ, հուպ ամենեւին, մօտ իսկ, գրեթէ, գոգ, արդ, այժմ :

» prope fuit ut. փոքր միւս ևս՝ և :

Propédiem (Վլբ․)․ յետ սակաւուց, փոքր մի յետոյ, 'ի սուլ ժամանակի :

Propéllo-ópuli (նրբ․ Pello արժ․)․ յառաջ վարեմ, մղեմ, 'ի բաց տանիմ, հեռի առնեմ, հեռացուցանեմ :

Propémodo } Վլբ․ գոգ, գրեթէ,
Propémodum } իբր այն թէ :

Propéndens-éntis (քյթ․)․ 'ի կախ, կոր, հակեալ, խոնարհեալ :

Propéndo-di (չդ․ Péndeo արժ․) }

Propéndo-di (չդ․ Pendo արժ․) } կախեալ կամ, կորանամ, խոնարհիմ, հակիմ, մէտ և յօժար լինիմ :

Propéndulus-la-lum (աձ․)․ կախեալ, կախադանաւ :

Propénse - énsius (ՎՔ․)․ սրտի մտօք, ինքնակամ կամօք, յօժարագոյնս, 'ի կամակարուց :

Propénsio - ónis (ԷԳ․)․ միտութիւն, յօժարութիւն, քիմք, հակումն, հաճոյք :

Propénsus-sa-sum (անց․ ԴԷԲ․)․ Տես Propédeo և Propéndo.

Propénsus-sa-sum (-sior - sissimus) աձ․ կախեալ, հակեալ, մէտ և յօժար, պարապեալ :

Próperans-ántis (-tior) աձ․ վաղվաղուկ, փութկոտ, արագ, շոյտ :

Properánter-tius-tissime } ՎՔ․

Properátim և՛՛՛ Properátó } փութապէս, փութանակի, ճեպ 'ի ճեպոյ, շտապաւ, արագ արագ, վաղվաղակի :

Properántia-ae } ԷԳ․ փոյթ, արագութիւն, շտապ տաղնապի, ճեպ :

Properátus-ta-tum (անց․ ԴԷԲ․)․ Տես Própero.

» properátó opus est. փութալ ճեպել հարկ է, պարտ է երագել փութով :

Properátus-ta-tum (-tior) աձ․ փութկոտ, արագագնաց, երագընթաց, արագաթե :

Próperere (ՎՔ․)․ վաղվաղակի, արագ արագ, փութանակի, փութապէս, ճեպ 'ի ճեպոյ :

Próperero-ras-ávi-átum-áre (չլ․ et ՆԷԳ․)․ փութամ, ճեպիմ,

ճեպ 'ի ճեպոյ ընթանամ, աճապարեմ, ջանամ, աշխատ լինիմ, ստիպեմ, փութացուցանեմ :

Próperus-ra-rum (աձ․)․ արագախաղաց, փութկոտ, վաղվաղուն, շոյտ :

Prophéta-ae } աբ․ մարգարէ, Prophétes-tae } ըզապատում, դիւթ, կիւս, քաղղեայ :

Prophetia-ae (ԷԳ․)․ մարգարէութիւն, յառաջասացութիւն, կանխատեսութիւն :

Prophéticus-ca-cum (աձ․)․ մարգարէական, յառաջգիտական, կանխասացիկ :

Prophétis-tidis } ԷԳ․ կին մարգարէ : Prophetissa-ae }

Propinátio - ónis (ԷԳ․)․ բաժակ յարև ուրուք, խրախունք, գինարբուք :

Propinátor-óris (աբ․)․ որ ըմպէ զգինի յարև ուրուք :

Propino-nas-ávi-átum-áre (չլ․)․ ըմպեմ զգինի յարև ուրուք :

Propínque (ՎՔ․)․ 'ի մօտոյ, 'ի մօտուստ :

Propínquitas - tátis (ԷԳ․)․ մերձաւորութիւն, դրացութիւն, ազգականութիւն, ինամութիւն, բարեկամութիւն :

Propínquo - quas - ávi - átum - áre (չլ․)․ մերձենամ, մատչեմ, մօտիմ, հպիմ :

Propínquus - qua - quum (-quior) աձ․ մերձաւոր, մերձաւորիչ,

Արևուտարար . մասուդ .
 գրացի . մասուկայ . մասուկաց :
 Propositio-ōnis (-ō) . Արևուտար-
 գայն . մասուգայն . մասուտար-
 գայն :

Propositio-ōnis (-ō) . քառիչ .
 հարչարար . հարչա :

Propositio-ōnis (-ō) . քառ-
 թիւն . հարչութիւն :

Propositio-ōnis (-ō) . քառ-
 թիւն . հարչա սանեմ . զիծու-
 ցանեմ . ցածուցանեմ :

Propositio-ōnis (-ō) . հարչա .
 ձեանկալու . օչնական . նդա-
 սամասոյց . յաջող :

Propositio-ōnis (-ō) . մասուգայն . յոյժ
 մերձ :

▶ *hinc propositio est factum .*
quod est . մաղապուր ձաղ-
արեցաք . սակաւիկ միւս ես
ե . մինչև հարկե հարչ :

Propositio-ōnis (-ō) . հնարակա .
 վաճառական հնարակաց . փե-
 րեղակ . մրգովածու . բան-
 ջարովածու . սաղասուար :

Propositio-ōnis (-ō) . սկանեմ :

Propositio-ōnis (-ō) . P . (-ō) . սա-
 ջի գնեմ . արկանեմ . ՚ի սեռ
 հանեմ . ՚ի հանդէս ածեմ .
 մասուցանեմ . ընծայեմ . հրա-
 պարակեմ . քարոզեմ . աշխար-
 հազոյժ սանեմ . սրշեմ . հա-
 սասեմ ՚ի մտի . սահմանեմ :

Propositio-ōnis (-ō) . համեմ-
 սութիւն . յանկութիւն . շա-
 փակցութիւն . կշաւութիւն :

Propositio-ōnis (-ō) . համե-
 մասական . պատշաճական :

Propositio-ōnis (-ō) . յառեւ
 զիւր նիւթ . սառնար-
 թիւն . յանգիւստանութիւն .
 յառեւարութիւն :

Propositio-ōnis (-ō) . մարտի
 հարչ . զխաւարութիւն .
 կանք . կեանդասակի . վարչ
 գնացք . կանք . կեանկց-
 թիւն . սարքիւնութիւն :

Propositio-ōnis (-ō) . միջ
 ճեռ Propositio .

Propositio-ōnis (-ō) . փոխան
 պրեւարի . գասարի . կ-
 կրորդ իրարար շաղմոյ-
 կցաց :

Propositio-ōnis (-ō) . սրայն . սան
 ձինն . մեկուտի . ձաղիւ գա-
 կաւ . ձաղարիւ :

Propositio-ōnis (-ō) . բնակ-
 սեր . սառցիչ :

Propositio-ōnis (-ō) . սեղյ-
 կանութիւն . սասանեմն յան
 գասանք . սեղյական պայման
 սերութիւն . սառցաւն . սա-
 ցաւածք :

Propositio-ōnis (-ō) . սեղյ-
 կան . սասանեման . մասն-
 ար . պատշաճ . յանկ . զարդ-
 բուն . զիպոզ . վայելուչ :

Propter (-ō) et (-ō) . վասն
 ՚ի պատճառս . յազագս . սախ-
 հուզ . մերձ . մաս . սարնիկ .
 սա . կղերք :

Propterea (-ō) . վասն որոյ . ոյ-
 նորիկ ազագա . նմն իրի .
 յայն սակս . սաստի :

▶ *propterea quod* կամ *quia* . զի
 քանզի . վասն զի . պովհեմ :

• opudiósus-sa-sum (ած.). անամօթ, Լպիրշ, յայրատ, եղջերիկ, լիրբ, վատանուն, անուանարկ, ամօթալից, զազեր, պիղծ :

• ropúdium -dii (չգլ.). պղծութիւն, յայրատութիւն, ծանականք, լիտութիւն, անփառութիւն, քարուականք, անպատուութիւն :

• ropugnáculum-li (չգլ.). բերդ, ամուրք, ամրոց, դղեակ, պատուար, պատնէշ, մարտկոց :

• Propugnátio-ónis (խգ.). պաշտպանութիւն անձին, ընդդիմակացութիւն, պատսպարան, հովանի :

• Propugnátor-óris (ար.). պաշտպան, ջատագով, թիկունք, քաջամարտիկ, դիւցազն, ախոյեան :

• Propúgno (նրգ. Pugno արձ.). պատսպարեմ, պաշտպանեմ, պաշտպան լինիմ, թեկն ածեմ, թեւարկեմ :

• Propúlsans-ántis (էյծ.). յետս մղիչ, 'ի բաց վարիչ, հեռացուցիչ :

» mala propúlsans. պահպանիչ, պահող, կանխաւ խափանիչ, ամրացուցիչ, զգուշացուցիչ :

• Propulsátio-ónis (խգ.). շինդունելութիւն, մերժումն, հրատեշտ, հեռաւորութիւն :

• Propulsátor-óris (ար.). 'ի բաց վարիչ, յետս մղիչ, հեռացուցիչ :

• Propúlso (նրգ. Pulso արձ.). մեր-

ժեմ, փախուցանեմ, վարեմ՝ մղեմ՝ 'ի բաց, հրատարեմ, վանեմ :

Propúlsus-sa-sum (անց. րբբ.). Տես Propélló.

• Propúlsus - us (ար.). զրդումն, մղումն, բախիւն :

• Propylaéum-aéi (չգլ.). աղիւսադուռն, նախադուռն, անդաստակ :

• Proquaéstor-óris (ար.). փոխանակ գանձապետի, երկրորդ գանձապահ՝ գանձաւոր ռումայեցւոյ :

• Proquam (չղկ.). ըստ այնմ որպէս, թէպէտ և :

• Prorépo (չգլ. Repo արձ.). 'ի վեր մագլեմ, կռուեալ ոտիւք և ձեռք ելանեմ, դնամ՝ 'ի քարշտողամ, զեռամ, ոստատեմ, ընդոսանում :

• Prorípío (նրգ. Rápío արձ.). շորթեմ, յափշտակեմ, բռնի վարեմ և տանիմ արտաքս :

» prorípío me. 'ի բաց ոստանիմ, 'ի փախուստ դառնամ, ճեպ 'ի ճեպոյ ընթանամ :

• Prorító (նրգ. Ito արձ.). զրդեմ, զրդեմ, ձայնատուր լինիմ, հրապուրեմ, մարմաջեցուցանեմ :

• Prorogátio - ónis (խգ.). յապազումն, յապազութիւն, յերկարութիւն, յամուրդ :

• Prorogátivus-va-vum (ած.). յերկարիչ, յապազիչ :

• Prorogátus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Prórogo.

Prórogo (նրգ. Rogo արժ.). յերկարեմ, յապաղեմ, ձգեմ, երկայնեմ, այլում ժամանակի թողում, յամեցուցանեմ :

Prorsum } Վէ. դէպ ուղիղ, ուղիղակի, ուղղորդ, կշիռ, ամենայնիւ, ամբողջապէս, համակ, ամենեւին, բնաւ :

Prorsus-sa-sum (աթ.). ուղիղ, ուղղական, ուղղորդ :

» prorsa et versa faciundia. հետեակ և չափածոյ բանք, արձակ խօսք և ստղաչափութիւն :

Prorúmpo (նրգ. et չգ. Rumpo արժ.). յախուռն բեկանեմ, 'ի դուրս յարձակիմ, բռնաբար արտաքս դիմեմ, խուժեմ :

Próruo (նրգ. et չգ. Ruo արժ.). կործանեմ, աւերեմ, տապալեմ, քանդեմ, վլուզանեմ, դարահոս գահավէժ լինիմ, անկանիմ, գլորիմ, գայթեմ :

Prorúptus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Prorúmpo.

Prórutus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Próruo.

Prosa-ae Կաժ } իգ. արձակ
Prosa orátio - ónis } խօսք՝ գիր, հետեակ բանք :

Prosáicus-ca-cum (աթ.). արձակ, հետեակ բանիւք սողեալ :

Prosápia-ae (իգ.). ազգ, տոհմ, ազգատոհմ, զարմ, ազգ և սակ և տոհմ :

Proscénium-nii(չգ.). տեղի գու-

սանաց 'ի թատերս, յառջակողմն թատեր :

Proscindo (նրգ. Scindo արժ.). պատառեմ, հերձանեմ, ձեղքեմ, ցելում, անջատեմ, բաժանեմ, զատուցանեմ :

Proscissio-ónis (իգ.). հերք, արորադիր ակօսաբեկ առնելն զերկիր :

Proscissum-si (չգ.). հերձեալ ակօսաձիգ պատառեալ երկիր, վարեալ արտ, հերկս հարեալ ազարակ :

Proscissus-sa-sum (անց. Գրէ.). Տես Proscindo.

Proscribo (նրգ. Scribo արժ.). սվում զգիրս ծանուցման, 'ի հրապարակագոյժ արկանեմ, աշխարհագոյժ առնեմ, հրապարակեմ :

» proscribo te. տարագրեմ, ըստ աշխարհ հանեմ, աքսորեմ, տարագիր սունեմ, վտարեմ, հատանեմ յարքունիս զստացուածս :

Proscríptio - ónis (իգ.). զլեապարտութիւն, տարագրութիւն, աքսորք, ինչք կալեալք յարքունիս, հրապարակագոյժ, ծանուցումն :

Proscríptor - óris (ար.). տարագրիչ, վտարիչ :

Proscríptúrio - is - ivi - itum - ire (չգ.). ցանկանամ վտարել յաշխարհէ, խոկամ տարագիր առնել :

Proscríptus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Proscribo.

Próseco (նրգ. Seco արժ.). Հատանեմ, կտրեմ, աղօսս կոտորեմ, աղօսաբեկ արօրադիր առնեմ :

Proséctus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես **Próseco**.

Proséctus - us (ար.). կտրումն, կտրած, կտրօն, հատումն :

Prosémino (նրգ. Sémino արժ.). սերմանեմ, սերմնարկեմ, ցանեմ, սփռեմ, տարածանեմ :

Proséntio (նրգ. Séntio արժ.). յառաջագոյն իմանամ, կանխաւ զգամ, յառաջատես լինիմ, զգուշանամ :

Prósequor (հար. Sequor արժ.). զՏես երթամ, ուղեկից լինիմ, ընկերեմ, պատմեմ, ճառեմ, խօսիմ, 'ի տոկ ձգեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, յառաջ մատուցանեմ :

» **prósequor te benevoléntiâ.** խանդակաթ եմ սիրով, ջերմագութ գորովով սիրեմ :

» **prósequor te beneficiis.** բարերարեմքեզ, երտխտիս առնեմ :

» **prósequor láudibus.** դրուատեմ, դրուատիս տամ, դրուատօք պարարեմ, գովեմ :

» **prósequor laméntis.** հեծեծեմ, տրտնջեմ, կարեկից լինիմ, արգահատեմ :

» **prósequor praémio.** հատուցումն առնեմ, վարձս տամ, վարձահատոյց լինիմ :

Proséucha-ae (խգ.). աղօթանոց, ժողովողանոց, ժողովանոց ւրէից :

Prósico (նրգ. Seco արժ.). Հատանեմ, կտրեմ, աղօսաբեկ արօրադիր առնեմ, աղօսս կոտորեմ :

Prósocer-sóceri (ար.). հայրաներոյ սկեսրառն, հաւ հարսին :

Prósocrus - us (խգ.). մայր զոքանչի սկեսրի, հանի առնուկնսջ :

Prosódia - ae (խգ.). նուագութիւն, առողանութիւն, կանոնեալ հնչումն :

Prosopopóeja-ae (խգ.). դիմանունութիւն :

Prospécto (նրգ. Specto արժ.). տեսանեմ, նկատեմ, դիտեմ, դէտակն ունիմ :

Prospéctor - óris (ար.). յառաջատես, զգոյշ, յառաջահայեաց :

Prospéctus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես **Prospício**.

Prospéctus - us (ար.). երևոյթ, հայեցուածք, տեսիլ, կերպարանք, երեսք, յանդիմանակացութիւն, առաջակայութիւն :

Prospéculor (հար. Spéculor արժ.). լըտեսեմ, դիտեմ, դէտակն 'ի վեր ամբառնամ :

Prosper-ra-rum (- périeur - érrimus) աս. յաջող, երանիկ երջանիկ, բարեշէն, բախտաւոր, յաջողաբախտ :

Prósperce-érius-érrime (Վթ.). յաջողութեամբ, բախտաւորութեամբ, երջանկութեամբ, յաջողապէս :

Prospérigo (Նրգ. Spargo արժ.). սրակեմ, ցօղեմ, ցանեմ, թանամ, թրջեմ, ոռոգանեմ, արբուցանեմ :

Prospéritas - tátis (Էգ.). յաջողուած, յաջողութիւն, բախտաւորութիւն, երանութիւն, բարեկենդանութիւն, երջանկութիւն :

Próspero (Նրգ. Spero արժ.). յաջողեմ, երջանիկ երանելի առնեմ :

Prósperus-ra-rum (աթ.). յաջողեալ, յաջող, բարեչէն, բախտաւոր, երանիկ երջանիկ :

Prospiciens-iéntis (Էյթ.). բացահայեաց, հեռատեսիլ :

Prospiciénter (Աթ.). յառաջագոյն տեսանելով, յառաջատեսութեամբ, խնամով, փութով, հաւաստեալ :

Prospiciéntia - ae (Էգ.). յառաջատեսութիւն, հոգաբարձութիւն, դարման, խնամ, խնամակալութիւն :

Prospício (Նրգ. Aspicio արժ.). նկատեմ, տեսանեմ, դէտակնուելիմ՝ ՚ի վեր ամբառնամ, դիտեմ, յառաջատես լինիմ, կանխաւ հոգամ, խնամ՝ դարման տանիմ, փոյթ ունիմ, յանձանձեմ :

Prospiro (չգ. Spiro արժ.). արտաբս շնչեմ, ՚ի յայտ դամ, ՚ի վեր ելանեմ :

Prospisso (Աթ.). յետ երկայնաձիգ ժամանակի :

Prostans-ántis (Էյթ.). ցցուեալ,

ցիւռկեալ, ՚ի դուրս կարկռեալ :

Prostas-tadis (Էգ.). անդաստակ, դաւիթ, սրահ, դահլիճ :

Prostérno (Նրգ. Sterno արժ.). տարածանեմ, պարզեմ, ձգեմ, երկայնեմ, կողմնեցուցանեմ, զառացուցանեմ, նկուռնաւնեմ, նուաճեմ, տապալեմ, կործանեմ :

» prostérno hostes. ՚ի պարտութիւն մատնեմ զթշնամիս, տապաստ արկանեմ զոսոխօ, դիւթաւալ կացուցանեմ զհակառակամարտս :

Prostibula-ae (Էգ.) } պոռնիկ,
Prostibulum-li (չգ.) } բող, վարձկան :

Prostituto (Նրգ. Státuo արժ.). առաջի դնեմ՝ արկանեմ, յանդիման առնեմ՝ կացուցանեմ, տամ ՚ի պղծութիւն, մատնեմ ՚ի պոռնկութիւն, պոռնկեցուցանեմ :

Prostitútu-s-ta-tum (անց. ԴԷԲ.). Տես Prostituto.

Prosto-titi-titum (չգ. Sto արժ.). յանդիման լինիմ, պոռնկանամ, պոռնկիմ, վաճառակուր լինիմ :

Prostrátus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.). Տես Prostérno.

Prostýpa-pórum (չգ.). հարթ զնստագոյն քանդակք, պատկերք խոր դրօշեալք :

Prosum - odes - desse (չգ. Sum արժ.). օգտիմ, յօդուտ լինիմ, օգնեմ, պիտանացու եմ :

Protéctor - óris (ար.) . անձնապահ, թիկնապահ, փուշտիպան, պաշտպան, պատսպարան :

Protéctum-ti (չղթ.) } պատշգամ,
Protéctus-us (ար.) } որմկարկառեալ, դարաւանդ, բարձրաւանդակ :

Protéctus-ta-tum (անց. Գրէ.) . Տես Protego.

Protego (նրգ. Tego արժ.) . թեկնածեմ, պատսպարեմ, պաշտպանեմ, հովանի՝ պաշտպան՝ ջատագով լինիմ :

Protélo-las-ávi-átum-áre (նրգ.) . յերկարեմ, երկայնեմ, ՚ի տոկս ձգեմ, ՚ի ձիգ արկանեմ, յապաղեմ, յամեմ :

Protélum-li (չղթ.) . երկարածիգ ձգումն լծնբարձ արջառաց :

Proténdo-di (նրգ. Tendo արժ.) . տարածանեմ, պարզեմ, ձգեմ, յանդիման առնեմ, երկայնեմ, յապաղեմ, յամեցուցանեմ :

Proténsus-sa-sum } անց. Գրէ.
Proténtus-ta-tum } Տես Proténdo.

Prótenus (Վէ.) . անդադար, անդուլ, ցանգ, իսկ և իսկ, իսկոյն, անդէն վաղվաղակի, առժամայն, նոյնհետայն :

Protérmino (նրգ. Término արժ.) . ընդարձակեմ զսահմանս :

Prótero (նրգ. Tero արժ.) . առտան կոխեմ, կոխան առնեմ, առաթուր հարկանեմ, ջնջեմ, քակեմ, ցրեմ, լուծանեմ, եղծանեմ :

Protérreo (նրգ. Térreo արժ.) . պակուցանեմ, ահարեկեմ, երկեցուցանեմ, երկեղուկս արկանեմ, ահիւ և տագնապաւ փախուցանեմ :

Protérritus-ta-tum (անց. Գրէ.) . Տես Protérreo.

Protérve-vius (Վէ.) . յանդգնագոյնս, ժպիրհ երեսօք, լըբաբար, յանամօթս, անամօթագոյնս :

Protérvia-ae (Կամ) } եգ. յանդգ-
Protérvitas-tátis } նութիւն, լըբութիւն, լկսութիւն, ժպրհութիւն, անամօթութիւն, լպրշութիւն, ժտութիւն :

Protérvus-va-vum (- vior) անց. լիբբ, լկաի, ժպիրհ, ժիտ, վէս, ստամբակ, լպիրշ, անամօթ, ստահակ, ժանտ, սէգ :

Protéstor (հար. Testor արժ.) . վկայեմ, ցուցանեմ, ստուղեմ, հաստատեմ, բողոքեմ, բողոքբառնամ, յայնապէս ասեմ :

Próthyrum - ri (չղթ.) . դրանդի դրան տան, վայրագաւիթ, աղիւսադուռն, նախադուռն :

Prótinus (Վէ.) . անդուլ, անդադար, ցանկ, իսկոյն, նոյնհետայն, առժամայն, անդէն վաղվաղակի :

» prótinus pergo. յառաջ մատուցանեմ, ՚ի տոկս ձգեմ, ՚ի ձիգ արկանեմ :

» prótinus ut. անդէն իբրև, վաղվաղակի իբրև :

Protólllo (նրգ. Tollo արժ.) . եր-

կայնեմ, յերկարեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, յապաղեմ, յամեցուցանեմ :

Prótonat-nábat (քծղ. Tono արծ.). որոտումն լինի, փորոտայ որոտայ, թնդիւնք և որոտաձայնք հնչեն :

Protótomus-ma-mum (աթ.). վալոնակ, կանխահաս, վաղահասուկ :

Prótraho (նրգ. Traho արծ.). արտաքս հանեմ, ձգեալ տանիմ, ձգձգեմ, քարշեմ, 'ի քարշածեմ, երկայնեմ, յերկարեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, 'ի տոկս ձգեմ, յամեցուցանեմ :

Protriméntum-ti (չլտ.). փոքրիկ երշիկ, համեմանք, ամոքանք, համադամք, կամակք :

Protritus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Prótero.

Prótropon-pi } չլտ. գինի ծորածոյ, քաղցու ծորեալ :
Protrópum-pi }

Protrúdo (նրգ. Trudo արծ.). 'ի բաց մղեմ, յառաջ վարեմ, խրեմ, հարստեմ :

Protúbero-ras-rávi-rátum-ráre (չլտ.). այտնում, ուռնում, սորոմիմ, փքամ :

Protúrbo (նրգ. Turbo-bas արծ.). վանեմ, մերժեմ, փախուցանեմ, 'ի բացեայ առնեմ, հեռացուցանեմ, 'ի բաց ընկենում, յեսս մղեմ :

Prótypum-pi (չլտ.). նախանկար, առաջին օրինակ, կաղապար, բնագիր, բնամատեն :

Prout (չլլ.). որպէս, զոր օրինակ, զխարդ, իբրև, որչափ :

Provéctus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Próveho.

» provéctà aetáte homo. այր ծել և հինաուրց, ալևորեալ և լի աուուրք մարդ, յետնածեր, անցեալ զաուուրք բազմօք :

Próveho (նրգ. Veho արծ.). տանիմ, ածեմ, առաջնորդեմ, վարեմ, ուղղեմ, երիցացուցանեմ, այլուր անցուցանեմ, բարձրացուցանեմ :

Provénio (չլտ. Vénio արծ.). յայտ գամ, երևիմ, 'ի դուրս ելանեմ, ծնանիմ, 'ի լոյս գամ, պատահիմ, գէպ լինիմ, յաջողիմ :

Provéntus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Provénio.

Provéntus-us (ար.). մուտք, հաս, շահ, բեր, եկք, ելք իրաց, յաջողութիւն, գէպք, պատահար :

Proverbíalis-le (աթ.). առակական, առակախօս :

Provérbium-bii (չլտ.). առակ, առակական՝ առակախօս բան, առած :

Próvide կամ Providénter-tíssime (ձլէ.). խնամով, խնամաբար, յառաջատես խորհրդով, զգոնութեամբ, խորագէտ հնարիւք, խորհրդական զգուշութեամբ, խորագիտութեամբ :

Próvidens-éntis (-éntior - éntissimus) աթ. յառաջատես, յառաջահայեաց, յառաջիմաց,

խնամակալ, զգաստ, զգոյշ, արթուն, խորագէտ, իմաստուն :

**Providéntia - ae (ի՛՜) . տեսչու-
թիւն Մստուծոյ, ամենատես-
չութիւն, կանուխ գիտու-
թիւն, յառաջգիտութիւն, կանխագիտութիւն, յառաջա-
տեսութիւն, իմաստութիւն, խորագիտութիւն, զգուշու-
թիւն :**

**Provideo (նր՜. Video արժ .) . յա-
ռաջատես՝ յառաջահայեաց
լինիմ, յառաջագոյն գուշա-
կեմ, հոգամ, զգուշանամ, ջա-
նամ, հնարիմ :**

**Próvidus-da-dum (ա՞՞) . յառաջ-
իմաց, յառաջատես, խնամա-
կալ, զգոյշ, խորագէտ, իմաս-
տուն, զգաստ :**

**Provincia - ae (ի՛՜) . նահանգ,
գաւառ, աշխարհ, խնամա-
կալութիւն, վարչութիւն,
պաշտօն, բարձ, գործ, իշխա-
նութիւն, արարք, իրք, խոս-
տումն :**

» **provinciam cépisti duram .**
յանհնարս մտեր, յանհնարիս
ձեռնարկեցեր, արկեր
զգաղիւ գիրկս :

**Provinciális-le (ա՞՞) . գաւառա-
կան, նահանգական :**

**Provinciátim (Վ՛՛) . ընդ գաւ-
առս դաւառս աշխարհին,
ըստ անձնիւր նահանգաց :**

**Provisio - ónis (ի՛՜) . յառաջա-
տեսութիւն, յառաջգիտու-
թիւն, կանխագիտութիւն,**

դեղ, դարման, զգուշութիւն,
խնամք, համբարք, մթերք,
պաշար :

**Provisio (նր՜. Viso արժ .) . տե-
սանեմ, ՚ի տես երթամ, այց
առնեմ, այցեմ, յայց ելանեմ :**

**Provisor - óris (ար .) . յառաջա-
տես, յառաջահայեաց, յա-
ռաջիմաց, տնտես, հոգաբար-
ձու, հազարապետ :**

Provisus - sa - sum (անց . րբ՛ .) .
Տես Provideo և Provisio .

**Provisus-us (ար .) . յառաջատե-
սութիւն, կանուխ հոգաբար-
ձութիւն, դարման, խնամա-
կալութիւն :**

**Provívo (չդ՜. Vivo արժ .) . երկայ-
նակեաց՝ երկայնօրեայ լինիմ,
ընդերկարութիւն կենաց և
ամք կենդանութեան յաւե-
լուն ինձ, կենդանի մնամ յետ
մեռանիւր այլոյ ուրուք :**

**Provocábulum-li (չդ՜) . փոխա-
նուն, դերանուն :**

**Próvocans-ántis (բյ՞՞) . յուզիչ,
գրգռիչ գրգռիչ :**

**Provocátio-ónis (ի՛՜) . գրգռու-
թիւն, հրապոյրք, գրգռումն,
բողոք, զայրացութիւն :**

**Provocátor-óris (ար .) . գրգռիչ,
գրգռիչ, յուզիչ, զայրացուցիչ :**

**Provocatórius-ia-ium (ա՞՞) . յու-
զակ, յուզական, գրգռիչ,
գրգռիչ :**

Provocátus-ta-tum (անց . րբ՛ .) .
Տես Próvoco .

**Próvoco (նր՜. Voco արժ .) . ձայն
տամ, ձայնատուր լինիմ, յա-**

աջ կոչեմ, գրգռեմ, դրդեմ, յուզեմ, հրապուրեմ, վայրացուցանեմ, բողոքեմ, զիմեմ :

Próvolo (լզք. Volo-las արժ.). յառաջադէմ սլանամ, ճախրեմ, ճախր առնում, 'ի բարձրաթռիչս լինիմ, ճեպ 'ի ճեպոյ ընթանամ, փութացեալ ճեպեմ, սուրամ :

Provolútus-ta-tum (անց. րբք.).

Տես Provolvo.

Próvolvo (նրգ. Volvo արժ.). շքրջեմ, շքշքրջեմ, դարձուցանեմ, թաւալեցուցանեմ :

» provólvo me ad pedes tuos. անկանիմ առ ոտս քո, կամ 'ի գուճս 'ի վերայ ծնգաց, խոնարհիմ յերկիր, անկեալ թաւալեմ առաջի քո :

» provólvor ad génuá. 'ի գուճս իջանիմ՝ անկանիմ, փարիմ զծնգօք :

Provúlgo (նրգ. Vulgo-gas արժ.). հրապարակեմ, համբաւեմ, հոչակ հարկանեմ, հոչակեմ, 'ի հրապարակագոյժ արկանեմ, աշխարհագոյժ առնեմ :

Proxenéta-ae (ար.). միջնորդ վաճառաց, քարոզ :

Proxenéticum-ci (լզք.). վարձք միջնորդի վաճառաց, իրաւունք քարոզին :

Próxima } Աբ. 'ի մօտոյ, 'ի հպոյ,
Próximo }

գրեթէ, իբրև, նորոգապէս, այն ինչ, դեռ ևս, արդ իսկ, ընդ հուպ, ապա, երկրորդ անգամ :

Proximitas-tátis (իգ.). մերձաւորութիւն, դրացութիւն, մօտաւորութիւն, նմանութիւն, մօտագոյն ազգականութիւն :

Próximo-mas-mávi-mátum-máre (լզք.). մերձեւամ, մատչիմ, մօտիմ, հպիմ, դրացի լինիմ :

Próximus-ma-mum (աթ.). մօտագոյն, մօտաւոր, մերձաւորագոյն, դրացի, ընկեր :

» próximus vero. մօտ 'ի ճշմարտութիւն, հաւանական, հաւանելի :

» próximus aetáte. հասակակից, ժամանակակից :

» próximus genere. տոհմակից, ազգական, մերձաւոր :

» próximus cognatióne. ազգակից, մերձաւոր, խնամի :

» próximus a postrémo. վերջնընթեր, աւընթեր վերջնոյն :

» próximum est, ut. կալ ահնունել է՝ մինչև, կայ մնայ :

Prudens-éntis (-éntior - entissimus) աթ. խորագէտ, խորհրդական, իմաստուն, իմասնագոյն, զգոյշ, զգաստ, հանձարեղ, մտացի, յառաջխաբ, յառաջատես, դիտակ, հմուտ, տեղեակ, վարժ :

» prudens sciens. աջօք բացօք, մտադիւրագոյնս, կամակարմաօք, 'ի կամակարուց :

Prudénter - éntius - entissime (Աբ.). խորագէտ հնարիւք, հանձարեղ խորհրդով, խորհրդական զգուշութեամբ, իմաստութեամբ :

Prudentia-ae (խփ.). յառաջգիտուութիւն, յառաջատեսութիւն, խորագիտութիւն, իմաստութիւն, զգոնութիւն, որջմտութիւն, հմտութիւն, վարժունք, գիտութիւն :

Pruina-ae (խփ.). եղեմն :

Pruinosus-sa-sum (աժ.). եղեմնախառն, եղեմնապատ, եղեմնախար :

Pruna-ae (խփ.). ածիւնախառն կրակ, հրատ, խարոյկ, կայծակն :

Prunum-ni (չլփ.). սալոր, մամուխ :

Prunus - ni (խփ.). սալորի, սալորենի, մամխի :

Prurigo-ginis (խփ.) | խտղտանք,

Pruritus-us (ար.) | մարմաջուկ, մարմաջիւն :

Prurio - is - ívi - ítum - íre (չլփ.). մարմաջեմ, կծեմ, խտղտիմ, մորմոքիմ :

Pruritus - ta - tum (անց. րչփ.). Տես Prurio.

Prytaneum-ei (չլփ.). ժողովարան ատենակալաց յԱթենաացւոց քաղաքի :

Pritanes-nis | ար. ճոխ՝ իշխան

Prítanis-is } յԱթենս, դատաւոր՝ ատենակալ՝ շահապ Աթենացւոց :

Psallo-llis-lli-llere (նրփ.). փանդիւն հարկանեմ, նուագեմ, սաղմոս երգեմ, սաղմոս ասեմ, սաղմոսեմ :

Psalmista-tae Կամ } ար. սաղմոսագրիչ

Psalmógraphus-phi }

մոսերգու, սաղմոսանուագ, սաղմոսողող, սաղմոսասաց, սաղմոսերգեաց :

Psalmus-mi (ար.). սաղմոս, օրհնութիւն :

Psaltérium-rii (չլփ.). սաղմոսարան, տաւիղ, քնար, գիրք սաղմոսաց :

Psaltes-tis } ար. փանդունահար,

Psáltrius-rii} սաղմոսանուագ, սաղմոսերգեաց, երգիչ, երգեցիկ :

Psáltria-ae (խփ.). կին երգեցիկ, գուսան :

Psecas-cadis (խփ.). կաթ, կաթիլ, շիթ, դերդոստանիկ որ իւղաթուրմ գործէ զջցունս տանաիկնոջ :

Pseudócató-ónis (ար.). սուտանուն Ալատոն, կեղծաւոր :

Pseudochristus - ti (ար.). սուտքրիստոս, նեռն, անտիքրիստոս :

Pseudográphia --ae (խփ.). վրիպակ 'ի համարս թուոց, սխալ հաշուոյ :

Pseudómenos-ni (ար.). սոփեսութիւն, իմաստակութիւն, ճարտարանք, պատիր յանդիմանութիւն, պատիպատուբանք :

Pseudopórticus-ci (խփ.). կերպարանաւոր սրահ, կցկցոտ անդաստակ :

Pseudoprophéta-ae (ար.). սուտ մարգարէ :

Pseudóthyrum-ri (չլփ.). գաղտնի դուռն, ծածուկ մուտք :

Psilocitharista - ae (ար.) քնարահար, փանդոնահար :

Psimythium-thii (չղթ.) սպիտակ, սպիտակագեղ :

Psittacus-ci (ար.) պապկայ :

Psora-ae (եփ.) քոս, բորոտութիւն, ուրկութիւն, գոնջութիւն, կեղ զլիոյ, գոգութիւն :

Psoricus-ca-cum (աժ.) քոսոտ զլիով, գոգի, գոնջ :

Psychologia-ae (եփ.) հոգեխօսութիւն, շնչախօսութիւն :

Ptisana-ae (եփ.) կամ } կասկատիւն, գարեջուր, օշարակ 'ի նշոյ և 'ի շաքարէ :

Ptyas-atis (եփ.) թքաքարք :

Pubens-entis (Քյժ.) ծածկեալ աղուամազ մազովք, 'ի չափ՝ յարբունս հասեալ, հասուն, վականակ :

Pubeo-es-ere (չղթ.) հասանեմ 'ի չափ հասակի կատարման, յարբունս 'ի չափ հասանեմ :

Puber-ris } աժ. 'ի չափ՝ յարբունս հասեալ, հասակաչափ, հուժկու, պատանի, երիտասարդ :

» pubera folia. բարգաւաճ տերեւք, տերեւազարդ տերեւալից տունկ :

Pubertas-tátis } եփ. արբունք, չափահասութիւն, չափ հասակի կատարման, աղուամազ մազ, սուկ, տեղ մուրուաց :

երիտասարդութիւն, խայծուած, ատորութիւն :

Pubesco-scis-scere (չղթ.) յարբունս 'ի չափ հասակի կատարման հասանեմ :

Publicana-ae(եփ.) կին մաքսաւորի :

Publicanus-ni (ար.) մաքսաւոր, բաժապետ, բաժառու անցից :

Publicatio-ónis(եփ.) հրապարակագոյժ, յայտարարութիւն, հրապարակութիւն, ունելն զինչս յարբունիս :

Publicatus-ta-tum (անց. ԳՂԲ.) Տես Público.

Publice } ճ. հասարակաց օրինօք, համաշխարհի հրամանաւ, հրապարակաւ, ծախուք ժողովրդեան, յայտնապէս, յայտ յանդիման :

Público-cas-ávi-átum-áre (Նրփ.) հատանեմ՝ ունիմ յարբունիս, հրապարակեմ, 'ի հրապարակագոյժ արկանեմ, աշխարհագոյժ առնեմ, հոչակեմ :

Públicum-ci (չղթ.) ժողովուրդ, բազմութիւն, համաշխարհ, հրապարակ, հարկ, տուք, բաժ, մաքս, մարդահարկ, գանձ հասարակաց :

Públicus-ca-cum (աժ.) հասարակաց, համաշխարհի, համաշխարհական :

» público sumtu. հասարակաց ծախուք, համաշխարհի գանձուք :

Pudendum ! (ձջ.) ամաչեցէք

զամօթ մեծ , զի՛նչ ինչ այլ կայցէ քան զայս ծանականս ծանականագոյն :

Pudens-éntis (- tior - tissimus)

աթ. ամօթալից , ամօթղած , պարկեշտ , երկչոտ , ցածուն :

Pudénter-éntius-entíssime (Վէք.)

պատկառանօք , պարկեշտաբար , զգաստութեամբ , ամօթալից բարուք :

Pudet-duít (Դճ.) . ամաչեմ , յամօթ լինիմ , զամօթի հարկանիմ , շառագունիմ , պատկառեմ :

» tui non te pudet ? միթէ 'ի քոց գործոց իսկ ո՞չ ամաչեցես :

» non te haec pudent ? ո՞չ ամաչես 'ի բանիցդ յայդցանէ , յէր վերայ այնչափ անամօթեալ ժխտիցիս :

Pudibúndus-da-dum (աթ.) . ամօթլեւծ , ամօթալից , պարկեշտ , երկչոտ , պատկառոտ :

Pudíce-cius (Վէք.) . պարկեշտաբար , զգաստութեամբ , ամօթալից բարուք , պատկառանօք :

Pudicítia - ae (Էգ.) . ամօթղածութիւն , պարկեշտութիւն , զգաստութիւն , ցածութիւն , ժուժկալութիւն , համեստութիւն , զգօնութիւն :

Pudicus-ca-cum (-cior - císsimus)

աթ. ամօթղած , պարկեշտ , ժուժկալ , զգաստ , ցածուն , համեստ , երկչոտ :

Pudor-óris (ար.) . ամօթղածու-

թիւն , ամօթ , շառագունանք , պատկառանք :

Puél-la-ae (Էգ.) . աղջիկ , օրիորդ , մանկամարդ , աղջկամարդ :

Puelláris-re կամ

Puelláris-ia-ium } աթ. մանկական , տղայական , տղայաբարոյ , տղայահանճար :

Puelláriter (Վէք.) . տղայաբար , իբրև զմանկամարդ :

Puelláscó-scis-scere (չգլ.) . մանկանամ , 'ի մանկութիւն դառնամ , գործ զտղայոյ գործեմ , տղայանամ :

Puellatórius-ia-ium (աթ.) . մանկական , տղայական , մատաղ , մանկաբարոյ :

Puél-lula-ae (Էգ.) . օրիորդ փոքրիկ , մատաղածին աղջիկ :

Puél-lus-li (ար.) . փոքրիկ մանկիկ , մանուկ տղայ , տղայիկ :

Puer-ri (ար.) . մանուկ , տղայ , պատանի , պատանեակ , ծառայ , ընդոծին , սպասաւոր :

Pueráscó-scis-scere (չգլ.) . գործ զտղայոյ գործեմ , տղայանամ , մանկանամ , 'ի մանկութիւն դառնամ :

Puerilis-le (աթ.) . մանկական , տղայական , տղայաբարոյ , մատաղական :

Puerilitas-tátis (Էգ.) . մանկտոյ իրք , գործ՝ բանք տղայոյ , տղայութիւն , մանկութիւն :

Pueriliter (Վէք.) . իբրև զտղայ զմանուկ , տղայաբար :

Puerítia-ae (Էգ.) . մանկութիւն , տղայութիւն :

Puérpera-ae (իգ.) կին ծննդա- կան, մայր մատաղածին :

Puerpérium-rii (չղտ.) երկուք ծննդականի, ծնունդ, ժամա- նակ ծննդեան :

Puérulus-li (ար.) փոքրիկ ման- կիկ, տղայիկ, մանուկ տղայ, սպասեակ, սպասիկ :

Puga-ae (իգ.) նստոյ տեղի, ե- րաստանք, զխստ :

Pugil-lis (ար. et իգ.) բռնամար- տիկ, ըմբիշ, նահատակ, ռխո- րիմ, ախոյեան :

Pugilátio-ónis (իգ.) } բռնամար-

Pugilátus-us (ար.) } տիկ կռիւ, բռնամարտիկք, բռնամարտկութիւն, կռփա- մարտութիւն, ըմբշամարտք, ըմբշական մրցութիւն :

Pugilatórius-ia-ium (աթ.) ըմ- բշական, կռփամարտիկ :

Pugilice (ՎՔ.) իբրև զախոյան, իբրև զնահատակ առաքինի, քաջապէս զօրութեամբ, արի- արար, հզօրագոյնս, հզօրա- պէս :

Pugillar-áris (չղտ.) } քարտէս, մա-

Pugilláris-is (ար.) } տինիկ, մոմեեալ տախտակ 'ի գրել, տոմս, մատեան փոքրիկ :

Pugillatórius follis - is (ար.) փամփուշտ լի օլով, գունդ փքոցուռոյց :

Pugillo-las-ávi-átum-áre (չղտ.) }

Pugillor-láris-látus-lári (հար.) } յըմբշամարտս մրցիմ, տամ զանձն 'ի բռնամարտիկս, զնա- հատակութիւն նահատակիմ :

Pugillus-li (ար.) բուռն մի փո- քրիկ, ափ մի, ագուռ :

Púgio-ónis (ար.) դաշոյն, վա- ղակաւոր :

Pugiúnculus - li (ար.) դաշոյն փոքր :

Pugna-ae (իգ.) մարտ, պատե- րազմ, կռիւ, կազ, գուպարած, մաքառումն, խառնուրդ :

» pugnam capéssó. մարտնչիմ, կռուիմ, ոգորիմ, կազեմ, մա- քառիմ :

» apto me pugnae. 'ի զարդ պա- տերազմի հանդերձիմ, 'ի մարտ պատերազմի պատրաստիմ, կարգեմ և կազմեմ զճակատն :

Pugnácitas-tátis (իգ.) յօժարու- թիւն ոգւոյ 'ի մարտակռիւ, իղձք մարտնչելոյ :

Pugnáciter-cius-cissime (ՎՔ.) հետեալ յամառութեամբ, յամառոս կամօք, բուռն զօ- րութեամբ, սաստիկս, ուժ- գնարար :

Pugnáculum-li (չղտ.) ամբոց, ամուրք, բերդ, դղեակ, պա- տուար, պատնէշ, մարտկօց :

Pugnans-ántis (Էյթ.) մարտիկ, պատերազմող, յամառ, յամա- ռոտ, կամակացոյց կամածին կամաց, հակառակ, դիմա- դարձ, ընդդիմական :

Pugnátor-óris (ար.) զօր պա- տերազմիկ, մարտիկ, զինուոր :

Pugnatórius-ia-ium (աթ.) պա- տերազմական, պատերազմիկ :

Pugnátus-ta-tum (անց. ԴՂԲ.) Տես Pugno.

Pugnax-ácis (-cior-císsimus) Թ. պատերազմող, պատերազմասէր, նահատակ, կատաղի, մոլեղին :

Púgneus-ea-eum (Թ.) կուփիչ, բռնցի հարեալ :

Pugno-nas-ávi-átum-áre (չգ.) կռուիմ, գուպարած եղեալ մաքառիմ, մարտնչիմ, պատերազմիմ, հակառակիմ, կագեմ, բանընդդէմ՝ դիմադարձ լինիմ :

Pugnus-ni (ար.) կռուփ, կռփահարութիւն, բռնխեթք, բռնամարտիկ կռիւ :

» **pugnum fácio**. ձեռն խառնեմ ընդքեզ, աջ բարեկամութեան տամ :

Pulchéllus-la-lum (Թ.) գեղեցկառես, սիրուն, շնորհալից, պաճուճազարդ, պճնող, սեթեթեթեալ, զարդարկոտ :

Pulcher - chra - chrum (-chrior-chérrimus) Թ. չքնաղազեղ, գեղեցիկ, ցանկալի, վայելուչ, հաճոյ, հռչակաւոր, հոյակապ, ազնուական, ազատ, փառաւոր :

» **pulcher aspéctu**. հաճոյ աչաց հայելոյ և գեղեցիկ ՚ի տեսանել, չքնաղատես, գեղեցկատեսիլ, բարետեսակ :

Pulchre-chrius-chérrime (ՎՔ.) գեղեցիկս, վայելչաբար, բարւոք, և կարի իսկ քաջ, բարի յոյժ :

Pulchritúdo-dinis (ԻՔ.) գեղեցկութիւն, գեղ, վայելչութիւն :

Puléjum - ji (չգ.) քաղցրաբան բանք, քաղցրաբանութիւն, լուարեղ, խաշ՝ խոտ :

Pulex-licis (ԻՔ.) լու :

Pulicósus - sa - sum (Թ.) լի լուովք :

Pullárius-rii (ար.) հաւադէս, հաւահարց, հաւահմայ :

Pullástra-ae (ԻՔ.) մատաղ հաւ, ձագ հաւու :

Pullátio-ónis (ԻՔ.) ձուք եղեալ ՚ի թուխս, ձագք թխեալք՝ նորափետուրք, թուխք մի :

Pullátus-ta-tum (Թ.) թուխս զգեցեալ, ՚ի թուխս համակեալ, սգոյ հանդերձ ագեալ :

» **pulláti-tórum** (ար.) խաժամուժ ամբոխ, խառնաղանձք, խուժան ժողովրդեան :

Pullésco-scis-scere (չգ.) շաքլիմ, ջովանսամ, բուսանիմ, բողբոջիմ, արձակեմ զբողբոջ, պտկեմ, ցցուիմ :

Pulligo-ginis (ԻՔ.) թուխ խարտեաշ, պոյն մթապոյն :

Pullinus-na-num (Թ.) յաւանական, կրմնղ և տրմնղ, տրմնղ կրմնղ, յովանակական :

Pullities-iéi (ԻՔ.) ձագք նորափետուրք՝ թխեալք, ձուք եղեալ ՚ի թուխս :

» **pullities apum**. ձուք մեղուաց :

Pulluláscó-scis-scere Կճ } չգ.
Púllulo-las-lávi-látum-láre } բողբոջեմ, բուսանիմ, շաքլիմ, շառաւիղ արձակեմ, պտկիմ, ջովանսամ, ցցուիմ :

Púllulus-la-lum (ած․)․ սակաւիկ
ինչ 'ի գոյն մթադոյն, խուն
մի թուխ խարտեալ :

Púllulus-li (ար․)․ մանուկ տղայ,
մանկիկ սիրուն, տղայիկ, շա-
ռաւեղ, բողբոջ, խաւարծի,
բարունակ :

Pullus - la - lum (ած․)․ 'ի գոյն
մթադոյն՝ շագանակի, թուխ
խարտեալ :

» pulla vestis, toga. հանդերձ
սգոյ սինքորաց ժողովրդեան :

Pullus-li (ար․)․ ձագ, կորիւն,
թոժիւն, յաւանակ :

» pullus ásinæ. իշամտրուկ,
յաւանակ իշոյ, մտրուկ :

» pullus áquilæ. ձագ արծուոյ :

» pullus apum. ձագ մեղուաց :

» pullus áneris կամ anserinus.
ձագ սագու :

» pullus caméli. կողուն :

» pullus gallináceus. ձագ հաւ-
ու :

» pullus ranae. ձագ գորտոյ,
փոքրիկ գորտ :

» pulli árborum. բողբոջք ծա-
ռոց, բոյսք բողբոջոց, շա-
ռաւիղք արմատոյ, բարու-
նակք ծառատնկոց, ընձիւղք,
ստեղն :

Pulmentáris-re (ած․)․ խիւտոյ,
փոխնդոյ :

» pulmentáris cibus. ուտելի
կերակուր, կամակք, համա-
լամք :

Pulmentárium-rii (չգ․)․ կերա-
կուր, համադամք, կամակք :

Pulméntum-ti (չգ․)․ խիւս յա-

լերէ, փոխինդ, համադամք,
կամակք, կերակուր :

Pulmo-ónis (ար․)․ թոք, թոքա-
ռաջք :

Pulmonáriuſ-ia-ium (ած․)․ թո-
քացաւոտ, ախտիւ թոքոց
հաշեալ :

Pulmóneus-ea-eum (ած․)․ թո-
քոց :

Pulmúnculus-li (ար․)․ փոքրիկ
թոք :

Pulpa-ae (եգ․)․ կակղամիս տեղի,
անսկր միս, թամբ, միս պրա-
ղոց :

Pulpámen-minis } չգ․ կերակուր
Pulpaméntum-ti } 'ի մանրուածոյ մտոյ, երշիկ,

միս 'ի կասկարայէ, անուշակ
կերակուր, համադամք :

Púlpitum-ti (չգ․)․ բեմք, պրշակ,
վերնատուն, խաղիւսամք, հա-
վանոց, պատշգամբ :

Pulpósus-sa-sum (ած․)․ մար-
մենիկ, մենիկ, յոյր, պարարտ,
գէր, շաղղայեղոց :

Puls-itis (եգ․)․ փոխինդ յալերէ
հնդիկ ցորենոյ, խիւս :

Pulsábulum-li (չգ․)․ կանտոց,
կանտոց :

Pulsátio - ónis (եգ․)․ բախիւն,
հարուսն, հարուած :

Pulsátor - óris (ար․)․ նուազա-
ծու, կրածիշտ, հարկանող
նուազարանաց :

» pulsátor citharae. փանդոնա-
հար, քնարահար :

Pulsátus-ta-tum (անց. րբ․)․
Տես Pulso.

Pulso-sas-ávi-átum-áre (նրգ․)․ մղեմ, հարկանեմ, զարկուցանեմ, բախեմ :

Pulsus-sa-sum (անց․ դրբ․)․ Տես Pello.

Pulsus-us (ար․)․ բախիւն, հարուսն, գրգռութիւն, մղուսն, հարուած :

» **pulsus lyrae**. փանդեռնահարութիւն, քնարահարութիւն :

Pultárius-rii (ար․)․ ջեռուցիչ, աւոթ եռացուցանելոյ զջուրս :

Pultatio - ónis (էգ․)․ հարուսն, հարուած, բախիւն :

Pulticula -ae (էգ․)․ խիւս, փոխինդ :

Pultiphagónides-dae (ար․)․

Pultíphagus-ga-gum (աշ․)․ անպիտան, պարապորդ, դատարկանձն :

Pulto-tas-ávi-átum-áre (նրգ․)․ բախեմ՝ հարկանեմ զգուրս :

Pulverátio - ónis (էգ․)․ ցանելն փոշի մանրամաղ՝ի վերայ ողկոճզաց խաղողոյ :

Pulvéreus-ea-eum (աշ․)․ փոշոտեալ, մանրամաղ, լցեալ փոշուով :

Púlvero-ras-ávi-átum-áre (նրգ․)․ լուծանեմ՝ շրջեմ՝ փոփոխեմ՝ի փոշի, փշոբեմ, փխրեմ, մանրեմ զկոշտ հողոյ :

» **púlvero uvas**. փոշի ցանեմ՝ի վերայ ողկոճզաց խաղողոյ :

Pulveruléntus-ta-tum (աշ․)․ լի փոշուով, փոշոտեալ :

Pulvillus-li (ար․)․ բարձ փոքրիկ, բարձկնեար :

Pulvinar-áris } շշ․ բարձ երեսաց, սնարք, մահիճք դից ՚ի մեհեանս :

Pulvinárium-rii }
Pulvináris-re (աշ․)․ աւազածիր, աւազակապ, սնարի բարձից :

Pulvinátus-ta-tum (աշ․)․ ՚ի ձե սնարի բարձից :

Pulvínulus-li (ար․)․ բարձրացեալ մասն հողոյ առ ոտս ծառոց, հողակոյտ ընդ ծառատնկով :

Pulvínus-ni (ար․)․ սնարք, բարձ երեսաց, անկողին աստուածոց ՚ի մեհեանս :

Pulvis-veris (ար․ et էգ․)․ հող, փոշի, ունգ, մղեղ :

Pulvisculus-li (ար․)․ մանրամաղ փոշի, ունգ մանր :

Pumex-micis (ար․ et էգ․)․ չեչաքար, եփեստեան քար :

» **a púmice aquam póstulo**. ՚ի ջուր աղամ, թակարդաւ ջուր բերեմ, զհողմն կոծեմ՝ արածեմ, ՚ի հուր զգեմ :

» **laevis púmice**. մեղկ, թուլամորթ, կանացի, իզացեալ :

Pumicátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ Տես Púmico.

Pumíceus-ea-eum (աշ․)․ չեչաքարի, սպնդատեսակ, ծակոտկէն :

Púmico-cas-ávi-átum-áre (նրգ․)․ փայլեցուցանեմ ծակոտկէն քարամբ, մաքրեմ չեչաքարիւ, յղկեմ, ողորկեմ, կոկեմ :

Pumicósus-sa-sum (- sior) աշ․ նման չեչաքարի, անօսր, անզայտ, նուրբ, ծակոտ :

Pumilio-ónis } ար. կարճ հասա-
Púmilus-li }

կաւ, կարճահասակ, թզուկ:
» pumiliónes árboles. ծառք
կարճաբերձք :

Punctariolae-árum (իգ.) . թեթև
մարտ, մարտակուիւ 'ի մէջ
վաշտկանաց :

Punctim (Վէ.) . ծայրիւ սուսե-
րի, սլաքիւ, ուղղորդ, ուղ-
ղաբար, ուղղակի, դէպուղիղ:
» punctim et caesim. 'ի սուր
սայր սուսերի և հատակոտոր
կոտորեալ :

Punctio - ónis (իգ.) . հարուած
սլաքի, խայթուած, խայթո-
ղու թիւն :

Punctiúncula-ae (իգ.) }
Púntulum-li (չգ.) } թեթև
խայթուած, խայթումն, մար-
մաջումն :

Punctum-ti (չգ.) } կէտ, ստիքս,
Punctus-ti (ար.) }
խայթուած, քուեայ, վիճակ,
միահամար :

» punctum témporis. վայրկեան
ժամանակի, ըոպէ, թօթափել՝
քթթել ակսն :

Punctus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.) .
Տես Pungo.

Punctus-us (ար.) . խայթուած,
խայթողու թիւն, հարուած
սլաքի :

Pungens-éntis (Քյժ.) . խոցողիչ,
սայրասուր, բարկ, սուր :

Pungo - gis - úpugi - nctum - gere
(նրգ.) . խայթեմ, խածսնեմ,
խոցեմ, ատամացեմ, մարմա-

ջեցուցանեմ, նեղեմ, ատու-
պեցուցանեմ, լլկեմ, չարչա-
րեմ :

Púnica arbor-ris (իգ.) . նռնի:

Púnica fides-ei (իգ.) . փիւնիկ-
կան հաւատարմութիւն :

Púnice (Վէ.) . ըստ օրինի կար-
քեդոնացւոց, 'ի փիւնիկ լե-
զու :

Puníceus - ea - eum (աժ.) . կար-
մրագոյն, կարմրիկ, աշխէս,
չառագոյն :

Púnicum malum-li (չգ.) . նուռն:

Púnio-is-ivi կամ -ii-ítum-ire նրգ.)

Púnior-iris-itus-iri (հար.) }
պատիժ պատուհասի 'ի վե-
րայ ածեմ, պատժեմ, պատու-
հասեմ, պատժապարտ՝ պա-
տուհասակած առնեմ, վրէժ-
խնդիր լինիմ, առնում՝ հա-
նեմ գվրէժ :

» púnio cápite. գլխապարտ՝ մա-
հապարտ առնեմ, մահապար-
տեմ :

» púniosupplício. չարամահառ-
նեմ, խողխողեմ, սպանանեմ,
յարևէ՝ 'ի կենաց արկանեմ :

Punítio - ónis (իգ.) . պատիժ,
պատուհաս, պատիժ պատու-
հասի :

Punitor-óris (ար.) . պատժառու,
պատժող, քինախնդիր, վրէժ-
խնդիր :

Punitus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) . Տես
Púnio et Púnior.

Pupa-ae (իգ.) . աղջիկ, օրիորդ,
մանկամարդ, պաճուճապա-
տանք :

Pupilla-ae (իգ.). աղջիկ մանկամարդ, աղջիկ որբ, բիրական՝ աչաց՝ տեսանելիաց :

Pupilláris-re (աթ.). որբական :

Pupillus-li (ար.). որբ, ձեռնասուն, սան :

Puppis-is (իգ.). խելք նաւու :

Púpula-ae (իգ.). բիրական՝ աչաց՝ տեսանելիաց, մատաղօրեայ օրիորդ :

Púpulus-li (ար.). մանուկ մատաղ, մանկիկ, տղայիկ :

Pupus-pi (ար.). մանուկ, տղայ :

Pure-rius-rissime (Վէ.). յստակամիտ մտօք, պարզապէս, մեկին, անվըէպ, յայտնապէս, համարձակ :

Purgábilis - le (աթ.). մաքրիչ, մաքրական :

Purgámen-minis կամ **Purgaméntum-ti** (չլգ.). աւելածք, աւելորդք, աղտեղութիւն, սրբութիւն, քաւութիւն :

Purgans-ántis (էթ.). մաքրիչ, սրբիչ, մաքրական :

Purgáte (Վէ.). մաքրութեամբ : անկեղծաւոր մտօք, անվըէպ :

Purgátio - ónis (իգ.). մաքրութիւն, սրբութիւն, մաքրիչ գեղ, սրբագեղ, չմեղադրութիւն, սրբարարութիւն, քաւութիւն :

Purgátus-ta-tum (անց. ԴԵԷ.). Տես **Purgo**.

Purgátus-ta-tum (- tior - tissimus) աթ. մաքուր, սուրբ, յստակ, ջինջ, արգահասելի, ներիլի, արդարացուցեալ :

Púrgito (նրգ. Ito արգ.). յաճախագոյնս մաքրեմ, արդարացուցանեմ զանձն, ստէպ սրբեմ :

Purgo-gas-ávi-átum-áre (նրգ.). սրբեմ, մաքրեմ, յստակեմ, ողորկեմ, յղկեմ, քաւեմ, քաւութիւն առնեմ :

» **purgo me.** արդարացուցանեմ զանձն, 'ի չքմեղս լինիմ :

Purificátio - ónis (իգ.). սրբութիւն, մաքրութիւն, զտութիւն, քաւութիւն, Տեսանլնդառաջ :

Purifico-cas-ávi-átum-áre (նրգ.). մաքրեմ, սրբեմ, ջնջեմ, զտեմ, քաւութիւն առնեմ, քաւեմ :

Purificus-ca-cum (աթ.). սրբիչ, մաքրիչ, մաքրական :

Púritas - tátis (իգ.). մաքրութիւն, սրբութիւն, յստակութիւն, զտութիւն, սեռնութիւն, անբժութիւն :

Púrpura-ae (իգ.). ծովու ծիրանի, խղունջն, պատմուճան՝ բեհեզ ծիրանագոյն, ծիրանիք, ծիրանէզարդ, ոստիկան, իշխան, ինքնակալ, կայսր :

Purpurárius-ia-ium (աթ.). ծիրանաւոր, շառագոյն :

Purpurárius - rii (ար.). ծիրանաւաճառ, ծիրանէվաճառ :

Purpuráscó-scis-scere (չլգ.). ծիրանանամ, հարկանիմ 'ի ծիրանի, փայլեմ իբրև զծիրանի :

Purpurátus-ta-tum (անց. ԴԵԷ.). Տես **Púrpuro**.

Purpúreus-ea-eum (աթ.). ծի-

րանի, ծիրանագոյն, շառագոյն, կարմիր, բոցագոյն, շիկակարմիր, 'ի գոյն որդան կարմրոյ :

Purpurissátus-ta-tum (աթ.). ծիրանացուցեալ, սնգուրեալ, 'ի ծարիր և 'ի սնգոյր շպարեալ :

Purpurissum-si (չգ.). սնգոյր, ծարիր, սպիտակ :

Púrpuro-ras-ávi-átum-áre (նրգ. et չգ.). ծիրանացուցանեմ, փայլեմ իբրև զծիրանի, հարկանիմ 'ի ծիրանի :

Purulénte (Վլբ.). թարախալից վերօք, բազուճ շարաւով, շարահոտ նեխու թեամբ :

Puruléntus-ta-tum (աթ.). թարախեալ, թարախալից, փուտ, նեխեալ, նեխական, շարաւահոտ :

Purus-ra-rum (- rior - ríssimus) աթ. մաքուր, սուրբ, ջինջ, յստակ, անխառն, սեռն, վճիտ, ականակիտ, անապակ, պարզ, զուտ :

Pus-uris (չգ.). թարախ, շարահոտ նեխութիւն, շարաւ, երբ, փուտ :

Pusa-ae (խգ.). աղջիկ մանկամարդ, օրիորդ փոքրիկ :

Pusillánimis-me (աթ.). կարճամիտ, երկչոտ, կարճոգի, վատասիրտ :

Pusillum (Վլբ.). սակաւիկ մի, փոքր մի, խոռն ինչ :

Pusillus-la-lum (աթ.). փոքր, մանր, փոքրիկ :

» pusilla epístola. թուղթ կարճաւօտ, մուրհակ, հակիրճ նամակ :

Púsió-ónis (խգ.). մանուկ տղայ, մանկիկ, տղայիկ :

Pústula-ae } խգ. պալար, խա-
Púsula-ae } զաւարտ, այտուճն, փոքրիկ փամփուշտ, պղպջակ ջրոյ :

Pustulátus-ta-tum |
Pustulósus-sa-sum |
Pusulátus-ta-tum } աթ. պալա-
Pusulósus-sa-sum |
բաւոր, պղպջակաձև, յորդաբուխ, եռանդուն :

Pusus - si (աբ.). մանկիկ փոքրիկ, մանուկ մանրիկ :

Putá (Վլբ.). գոգ, գոգցես իմն, գրեթէ, իբրև եթէ, զոր օրինակ, որպէս :

Putámen-minis (չգ.). փոճոկ, պատեանք, խորխ, պատիճ, դալար կիզկ :

» putámen ovi. խորճ ձուոյ :

Putátio-ónis (խգ.). յապաւանք, հատուճն ծառոց, պատիւ, մեծարանք, մեծարոյ կարծիք քաջ անուն, յարգ, վարկ :

Putátivus-va-vum (աթ.). համարեալ, կարծեալ, գրեալ, պիտակ, մտացածին, ցնորական : հանճարական :

Putátor-óris (աբ.). քշտող, յատիչ :

Putatórius-ia-ium (աթ.). յապաւելի, յատանելի :

» falx putatória. մանգաղակ, յատոց :

Púteal-ális (չղԺ). խուփն գրոյ, կափարիչ ջրհորոյ :

Puteális-le կամ Puteánum-na-num } ած. ջրհորոյ, ջրակուտակ :

Puteárius-rii (ար). պեղիչ ջրհորոյ :

Púteo-es-tui-tére } չղԺ. նեխիմ, Տոտիմ, չար հոտ բուրեմ, ժանտահոտ լինիմ :

Púteus-ei (ար). հոր, ջրհոր, գուբ :

Putículi-lórum (ար). ջրհորք, գուբք, փոսք :

Pútide-tídus(ՎԷԺ). տաղտկալից իմն օրինակաւ, խիսա և ապառուժ գծկամակու թեամբ, ճարտարելով, պաճուճանօք :

Putidiúsculus-la-lum(ած). լրբբնի, փոքր մի լիբբ, տաղտկալից, ճանձիր, գարշատեսիլ :

Putídulus-la-lum(ած). փոքր ինչ չարահոտ, սակաւիկ մի ժանդահոտ :

Pútídu-s-da-dum (-tídior -dissimus) ած. ժանտահոտ, չարահոտ, նեխական, նեխեալ, փուտ, զապիւր, չախորժական, անհաճոյ, պաճուճազարդ, սեթևեթեալ :

Putilla-ae (ԷԳ). աղջիկ փոքրիկ, մանրիկ օրիորդ :

Putisco-scis-scere (չղԺ). նեխիմ, հոտիմ, ժանդահոտ լինիմ, չար հոտ բուրեմ :

Puto-tas-távi-tátum-táre (ԵԳԺ). քշտեմ զաւելորդ ոստա, յա-

տանեմ, յապաւեմ, համարիմ, հաշուիմ, կարծեմ, նկարեմ 'ի միտս, վարկանիմ, մեծարեմ, թուիմ :

> puto ratiónem cum te. հատուցանեմ քեզ զհաշիւն, համար առնեմ :

> ut puto. ինձ այսպէս թուի, ես իսկ ինքնին պատշաճ համարիմ :

> magni puto. առպատուականս ունիմ, մեծարգի համարիմ, մեծարեմ :

> puto máximi. մեծարոյ կարծիս ունիմ, մեծամեծար պատուով մեծարեմ, մեծապատուեմ :

> puta. գոգ, գոգջիւր, գրեթէ, զոր օրինակ :

Putor-óris (ար). նեխ, ժանտահոտութիւն, ժահ, ժահահոտ, չարահոտութիւն :

Putrédo - dinis (ԷԳ). ապականութիւն, նեխութիւն, փուտութիւն, փուտ :

Putrefácio (ԵԳԺ. Fácio արճ). նեխեմ, փտեմ, ապականեմ, եղճանեմ, խանգարեմ :

Putrefáctus-ta-tum (անց. ԳԳԺ). Տես Putrefácio և Putrefío.

Putrefío (չղԺ. Fio արճ.) } չղԺ. Pútreo-res-rui-rére կամ Putrésco-scis-scere

տրորիմ, թարախիմ, հոտիմ, նեխիմ, ապականիմ, փտիմ, չար հոտ բուրեմ :

Pútridus-da-dum } ած. նեխեալ, Putris-re

նեխական , փուտ , փտեալ ,
 Ժանտահոտ , չարահոտ , ա-
 պականեալ , Թարախալից ,
 եղծեալ , խանգար :

Putus-ta-tum (-tissimus) ած.
 մաքուր , ջինջ , յտակ , ան-
 խառն , սեռն , զուտ , վճիտ :

» orationes putissimae. ողորկա-
 բանութիւն , յտակապատու-
 բանք :

» purus putus. յտակագոյն ,
 անխառն անապակ , վճիտ և
 ականակիտ :

Pycetes-tae (ար.). ըմբիշ , բռնա-
 մարտիկ , կռիամարտիկ :

Pyga-ae (եգ.). երաստանք , նըս-
 տոյ տեղի , զիստ , յետոյք :

Pygiacus-ca-cum (ած.). երաս-
 տանաց , զստի , նստոյ :

Pygmaeus-aëi (ար.). կարճ հա-
 սակաւ , Թզուկ , կարճիկ :

Pyra-ae (եգ.). փայտակոյտ վա-
 ռեալ , խարոյկ , հրատ :

Pyramidatus-ta-tum (ած.). 'ի
 ձև յուրանի , յուրանաձև ,
 բլրաձև :

Pyramis-rámidis (եգ.). բուրգն ,
 յուրան , պիւրամիտ :

Pyráster-tri (ար.). վայրի տանձի :

Pyrgus-gi (ար.). տուփ քուէից :

Pyrites - tae (ար.). կայծքար ,
 հրաքար , լուսաքար , գայլա-

խազ , վէմ երկանաքար , երկան
 իշոյ :

Pyrópus - pi (ար.). սուտակն ,
 կարկեհան :

Pyrum-ri (չգ.). տանձ :

Pyrus-ri (եգ.). տանձի :

Pytácium-cii (չգ.). սպեղանի :

Pythagorisso-sas-ávi-gátum-áre
 (չգ.). գՊիւթագորեանց կրօ-
 նից զհետ երթամ , մոլորիմ
 զկնի Պիւթագորականաց ա-
 դանդին :

Pytháula-ae }
 Pytháules-lae } ար. սրնգահար :

Pythia-ae (եգ.). պատգամախօս
 քրմանոյշ Ապոլոնի 'ի Վե-
 փիս , Պիւթիա :

Pytius - thii (ար.). Ս իթովն ,
 Ս իթովնեսոյ հարցուկ դև ,
 այս հարցուկ :

Pythónion-nii (չգ.). շաւաշա-
 րիւն , նուիճ :

Pytisma - atis (չգ.). տողուկք ,
 Թուք , խուխ , Թքթքելն :

Pyxidátus-ta-tum (ած.). 'ի ձև
 տփոյ :

Pyxidicula-ae (եգ.). տուփ փո-
 քրիկ :

Pyxis-idis (եգ.). տուփ , անօթ
 փոքրիկ , աման , սրբատուփ ,
 մասնատուփ , ծառ փոքր ,
 Թուփ :

Q

Qua (ՎՋ.). ուր և, յո և իցէ :
 > qua.... qua. այնչափ՝ որչափ, նոյնպէս՝ որպէս, նոյնգու- նակ՝ որպիսի, և ուրեք զի՝ և զի, էր զի՝ էր զի, մերթ՝ մերթ :
 Quacumque (ՎՋ.). ամենայն ու- րեք, ուր և, ընդ ամենայն տեղիս :
 Quadántenus (ՎՋ.). մինչև 'ի նշանակ ինչ, ըստ մասանց, փոքր 'ի շատէ :
 Quadra-ae (ԷԳ.). պատուանդան, խարիսխ չորեքկուսի, սեղան :
 > aliénâ vivo quadrâ. կերակ- րիմ ծախսուք այլոյ, ծախ հա- մարոյ իմոյ յայլուստ լինի :
 Quadragéni-nae-na (ՄԺ.). քա- ռասնեակ, քառասուն :
 Quadragésima-ae (ԷԳ.). քառաս- ներորդ մասն, քառասնորդք, քառասնորդաց պահք, աղու- հացք :
 Quadragesimális-le (ՄԺ.). քա- ռասնորդական, աղուհացից, քառասնորեայ :
 Quadragésimus-ma-mum (ՄԺ.). քառասներորդ :
 Quadrágies (ՎՋ.). քառասուն անգամ :
 Quadraginta (ՄԺ.). քառասուն, քառասնեակ :

Quadrángulus-la-lum (ՄԺ.). չո- րեքանկիւնի, չորեքկուսի :
 Quadrans-ántis (ՄԵ.). չորրորդ, չորիւր մասն, քառորդ, բնիոն, դանգ, խերեկէշ :
 Quadrántal - lis (ՎԳԺ.). մարմին խորանարդ, սափոր, մար :
 Quadrárius-ia-ium (ՄԺ.). չորեք- կուսի, չորեքանկիւնի :
 Quadratárius-rii (ՄԵ.). քարա- կոփ, դրօշող :
 Quadráte (ՎՋ.). 'ի ձև չորեք- կուսի :
 Quadrátio-ónis (ԷԳ.). չորեքան- կիւնութիւն, չորեքանկիւնի յօրինուած, չորեքկուսի ձև՝ վայր :
 Quadrátus-ta-tum (ՄԺ.). չորեք- անկիւնի, չորեքկուսի, չո- րեքդիմի, ուղղանկիւնի :
 > quadráta lítera. գլխազիր, գլխաւոր նշանազիր :
 > quadrátum corpus. անձնեայ՝ անձնեղ մարմին, մարմնագեղ, անդամայաղթ, թիկնեղ :
 > quadráti boves. եզինք պա- րարակք և յաղթանդամք մե- ծութեամբ :
 > quadrátum-ti (ՎԳԺ.). չորեք- կուսի ձև, չորեքանկիւնի յօ- րինուած :

Quádridentis-éntis (ած.) . քառա-
ժանի :

Quadríennis - ne (ած.) . քառա-
մեայ :

Quadríennium-nii (չդ.) . չորից
ամաց՝ քառամեայ ժամանակ,
քառեամ մի :

Quadrifáriam (ՎԷ.) . 'ի չորս մա-
սունս :

Quadrifidus-da-dum (ած.) . քա-
ռասայր ձեղքեալ, չորեքմաս-
նեան, չերեքանդամ :

Quadriforis-re (ած.) . ոյր իցին
դրուք չորք :

Quádrifrons-óntis (ած.) . չորեք-
դիմեան, չորեքկերպեան, քա-
ռադէմ :

Quadrígae-gárum (ԷԳ.) . չորք-
ձիք, չորեքերիվարեան կառք :

Quadrigáles equi-quórum (ար.) .
չորք ձիք կառածիզք միաշար
տողեալք :

Quadrigárius-rii (ար.) . կառա-
վար չորեքերիվարեան կա-
ռաց :

Quadrigéminus-na-num (ած.) .
չորեքկին, չորեքպատիկ :

Quadrigéni-nae-na (ած.) . չորեք-
հարիւր :

Quadrigulae - lárum (ԷԳ.) . փո-
քրիկ չորքձիք :

Quadríjuges equi-quórum (ար.) .
չորք կառածիզ ձիք միաշար
տողեալք :

Quadríjugus-ga-gum (ած.) . 'ի
չորից երիվարաց միաշար տո-
ղելոց լծեալ :

> quadríjugi equi. չորք կառա-

ձիզ երիվարք միաշար տո-
ղեալք :

Quadrilíbris-re (ած.) . 'ի չորից
լսերց կշռորդէ :

Quadrímátus-us (ար.) . հասակ
չորից ամաց, քառամեայ տիք :

Quadríméstris-re (ած.) . չորից
ամնոց, չորեքամեայ :

Quadrímulus-la-lum } ած. քա-
Quadrímus-ma-mum }
ռամեայ, չորից ամաց :

Quadringéni-nae-na } ած. չո-
Quadringénténi-nae-na }
րեքհարիւր :

Quadringéntésimus - ma - mum
(ած.) . չորեքհարիւրորդ :

Quadringénti-tae-ta (ած.) . չո-
րեքհարիւր :

Quadringénties (ՎԷ.) . չորեք-
հարիւր անդամ :

Quadrípartitio-ónis (ԷԳ.) . չորեք-
մասնեան բաժանումն :

Quadrípartíto (ՎԷ.) . ընդ չորս
բաժանեալ, չորեքմասնեան
բաժանմամբ, բաժանելով 'ի
չորս առաջս, 'ի չորս բաժինս
հասեալ :

Quadrípartítus-ta-tum } ած. չո-
Quadríplicátus-ta-tum }
րեքանդամ, չորեքմասնեան :

Quadrirémis-mis (ԷԳ.) . չորեք-
թիակեան ցռկանաւ, չորեք-
կարդեան թիակօք պատերազ-
միկ նաւ :

Quadrívium-vii (չդ.) . չորք ու-
ղեք, կիցք ճանապարհաց,
ճանապարհակիցք :

Quadro-ras-ávi-átum-áre (ԵԲԳ. et

չլք․) չորեքանկիւնի գործեմ, չորեքկուսի կոփեմ՝ տաշեմ, խարտեմ, յարդարեմ, յղկեմ, պատշաճիմ, ՚ի դէպ գամ, վայելեմ, հաճոյ թուիմ, ընդունելի լինիմ :

Quádrula - ae (իգ․)․ փոքրիկ տախտակ առ յօշելոյ զմիս :

Quadrum-ri (չլք․)․ չորեքկուսի երեսք՝ նիսա, չորեքանկիւնի ձև :

Quadrúpedans-ántis (աժ․)․ քառասմբակ, սալսամբակ :

Quádrupes-rúpedis (աժ․)․ չորքոտանի :

Quádrupes-rúpedis (ար․)․ ձի, երիվար :

Quadruplátor-óris (ար․)․ ամբաստան, դատախազ, քսու, չարախօս, որ զչորիւր մասն ընչից դատապարտելոյն ընդունէր :

Quádruplex-rúplícis (աժ․)․ չորեքպատիկ, չորեքկին :

Quadruplicátio-ónis (իգ․)․ չորիւք բազմապատկութիւն :

Quadruplicáto (Վք․)․ չորեքպատիկ առաւել, չորեքկին ևս, չորիցս աւելի :

Quadrúplico-cas-ávi-átum-áre}

Quádruplo-las-lávi-látum-láre }

Նրգ․ չորիցս կրկնեմ, չորեքկնեմ :

Quádruplor-láris-átus-ári (հար․)․ ՚ի բանսարկութիւն ելանեմ, բանսարկու՝ չարախօս լինիմ, չարախօսեմ, քսեմ :

Quádruplus-la-lum (աժ․)․ չորեքկին, չորեքպատիկ :

Quaérito (Նրգ․ Ito արժ․)․ ստէպ ՚ի հարց և ՚ի խնդիր մտանեմ, անձկաբեկ հարցանեմ, յուզախնդիր լինիմ, թախանձանօք խնդրեմ :

Quaero-ris-aesívi հաճ-sii-sítum-rere (Նրգ․)․ որոնեմ, խնդրեմ, խուզեմ, խոյզ և խնդիր առնեմ, հնարս հնարիմ, պաճարս պաճարիմ, գուն գործեմ, ջանամ, տեղեկանամ, հարցանեմ, վիճեմ, կազիմ, բանակուիլ լինիմ, ՚ի հարցափորձմուծանեմ, հարց և քնին առնեմ :

Quaesítio-ónis (իգ․)․ խոյզ, խնդիր, քննութիւն, հետազօտութիւն :

Quaesítor-óris (ար․)․ խնդրակ, յուզախնդիր, պատժական դատաւոր :

Quaesítum-ti (չլք․)․ հարցուած, խնդիր, հարցումն, շահ, ստացուած :

Quaesítus-ta-tum (անց․ դրք․)․ Տես Quaero.

Quaesítus-ta-tum (-tior -tissimus) աժ․ սեթեւեթեալ, պաճուճազարդ, պաճուճեալ, անբնական :

Quaesítus-us (ար․)․ խոյզ, խնդիր, քննութիւն, հետազօտութիւն :

Quaeso հաճ } աղէ, աղաչեմ, յիս
Quaésumus } սերիմ :

Quaesticulus-li (ար․)․ դուզնսփեայ շահ :

Quaestio-ónis (էֆ․)․ խոյզ, խընդիր, քննութիւն, հարցուած, մաքառումն, պայքար, վիճումն, բանակոռութիւն, տարակոյս, երկբայութիւն, հարց և խնդիր, հարցափորձ, դատ, դատաստան, քարշանք, տանջանք :

» arripior in quaestiónem. խռտանգիմ, 'ի խռտանգանս արկանիմ, 'ի տանջանս մատնիմ :

Quaestiúncula - ae (էֆ․)․ վէճ, վիճումն, վէզ, պայքար :

Quaestor-óris (ար․)․ քննիչ հոգաբարձու, գանձաւոր, գանձապահ :

Quaestórium - rii (չղ․)․ վրան՝ խորան գանձապետի շոռովմայեցւոց, դահլիճ գանձապահի :

Quaestórius-ia-ium (աթ․)․ գանձաւորի :

» vir quaestórius. անկեալ գանձապետ, յառաջ ժամանակաւ գանձաւոր :

Quaestuárius - ia - ium (աթ․)․ վարձկան, վարձուոր :

Quaestuóse-sius-síssime (Աջ․)․ մեծաշահ շահիւք, բաղմաշահ վաճառաւ, շահաւոր օգտութեամբ :

Quaestuósus-sa-sum (- sior-sis-simus) աթ․ օգտակար, պիտանի, շահաւոր, շահաւետ, շայեկան, մեծաշահ, շահաբեր :

Quaestúra-ae (էֆ․)․ գանձապետութիւն, պատիւ պաշտօն

գանձապահի, իշխանութիւն գանձաւորի :

Quaestus-us (ար․)․ տուրեւառիկ փոփոխումն, շահ, շահեկանութիւն, օգտութիւն, օգուտ :

Quale (Աջ․)․ զեարդ, որպէս, զոր օրինակ, զօրէն :

Quálibet (Աջ․)․ ուր և կամիցիս :

Quális-le (աթ․)․ որպիսի, որգունակ :

» is est talis, qualem nosti. քաջ գիտես դու զնա որպիսի քերքեմն էր :

Qualiscúmque-lecúmque } աթ․

Qualíslibet-lélibet } և պէտ, որ և իցէ, զինչ և իցէ :

Quálitás-tátis (էֆ․)․ որպիսութիւն, սեպհականութիւն, հանգամանք, յանկութիւն, բարք, բնութիւն :

Quáliter (Աջ․)․ որպէս, որգունակ, ըստ նմանութեան, զօրէն, ըստ նմին օրինակի :

» quáliter quáliter. որով օրինակաւ և իցէ, զեարդուպէտ :

Qualitercúmque (Աջ․)․ զեարդուպէտ, որով օրինակաւ և իցէ :

Quálubet (Աջ․)․ ուր և կամիցիս :

Qualus-li (ար․)․ կողով, սակառի որթ, զամբիւղ :

Quam (Աջ․)․ ո՞րչափ, ո՞րքան, քանի՛, քանի՞օն, զեարդ :

» quam multi ! քանի՛ բիւրք են,

- » որչափ բազմամբոխ ժողովք են :
- » quam doctissimus. այր բազմահմուտ, իմաստնագոյն քան զիմաստունս :
- » quam magni id aestimat! քանի մեծարգի համարի զայն :
- » quam brevissime potero. կարճառօտս կտրեցից, գլխաւորեմ զբան սակաւութ, քանզի միշտ համառօտս սիրեմ հատանել և զբազումն սակաւութ առնուլ :
- Quámdiu (ՎՔ.). ցորքան ժամանակս, մինչև ցայդ վայր, ցայնժամ :
- Quámlibet (չղկ.). որչափ և, ո և պէտ, զինչ և իցէ, որչափ պէտ, զհարդուպէտ :
- Quamóbrem (չղկ.). վասն որոյ՝ այնորիկ, քանզի, որովհետև, յայն սակս :
- Quamplúres (աժ.). բազմագոյն՝ առաւելագոյն մասն, յոլովագոյնք :
- Quamplúrimus-ma-mum (աժ.). յաճախագոյն, բազմագոյն, յոլովագոյն :
- Quampridem (ՎՔ.). կանխագոյն, կանուխ ժամանակօք :
- Quamprimum (ՎՔ.). անդէն և անդ յանկարծաթափ, անդէն վաղվաղակի, իսկ և իսկ, նոյն հետայն :
- Quamvis (չղկ.). թէպէտ և, թէ և :
- Quando (ՎՔ. et չղկ.). յորժամ, մինչ դեռ, իբրև, մինչ, քանզի, որովհետև, յորմէ հետէ :

- » quando géntium? ե՞րբ, ցե՞րբ, առ ե՞րբ, ե՞րբ իցէ զէ :
- Quandocúmque (ՎՔ.). յորումժամու, երբեմն, կանխաւ :
- Quandóque (ՎՔ.). երբեմն, մերթ, կանխաւ, է ուրեք զի, երբեք, ըստ ժամանակի ժամանակի :
- Quandóquidem (չղկ.). որովհետև, յորմէ հետէ, քանզի :
- Quandúdum? (ՎՔ.). քանի ժամանակք են, քանի՞ ինչ իցեն աւուրք :
- Quanquam (չղկ.). թէպէտ, թէ և, թէպէտ և :
- Quantillum (ՎՔ.). սակաւիկ մի, փոքր մի, խուն ինչ :
- Quantillus-la-lum (աժ.). դոյզն, սակաւիկ, դուզնաքեայ, խուն :
- Quántitas-tátis (էժ.). որչափու թիւն, քանիութիւն, քանիօնութիւն, թիւ, համար, չափ, մեծութիւն :
- Quanto (ՎՔ.). ո՞րչափ, քանի՞ :
- Quantópere (ՎՔ.). ո՞րչափ ևս առաւել, քանիպատիկ ևս :
- Quántulum (ՎՔ.). խուն ինչ, սակաւիկ մի, փոքր ինչ :
- Quántulus-la-lum (աժ.). դոյզն, դուզնաքեայ, խուն, սակաւիկ :
- Quantuluscúmque - lacúmque - luncúmque էւ՞՞ Quantulus-quisque - quaeque - quódque (աժ.). որչափ ևս սակաւիկ իցէ :
- Quantum (ՎՔ.). ո՞րչափ, քանի՞ :
- Quantúmvis (չղկ.). թէպէտ և, թէպէտ, թէ և, զհարդուպէտ, որչափ պէտ :

Quantus-ta-tum (ած.) . որչափ, քանի, որպիսի ինչ, զի՞նչ :

> quanti (ՎՔ.) . քանո՞յ, քանի՞ գնոյ :

> quanti est annóna? քանի՞ են զինք պարենի, ո՞րչափ արժէ նպարակն :

Quantuscúmque-tacúmque-tum-cúmque էա՞մ Quantúslibet-tálibet-túmlibet (ած.) . որչափ էս մեծ իցէ :

Quantúsvís-tavís-túmvis (ած.) . որչափ է կամիս մեծ իցէ :

Quaprópter (չղի.) . վասն այնորիկ՝ որոյ, ընդէ՞ր, հի՞մ, առ իմէ՞, վասն որո՞ց պատճառաց :

Quaqua (ՎՔ.) . ուր է իցէ :

Quaquam (ՎՔ.) . ՚ի տեղուջ ուրեք :

Quaquavérsus (ՎՔ.) . ընդ ամենայն աշխարհ, ամենայն ուրեք :

Quare (չղի.) . վասն որոյ՝ այնորիկ, հի՞մ, վասն որո՞ց պատճառաց, առ իմէ՞ :

Quartána febris-is (իգ.) . ջերմն տենդ չորեքօրեայ :

Quarto (ՎՔ.) . չորրորդ անգամ, չորրորդ :

Quartum (ՎՔ.) . ՚ի չորրորդում նուազի :

Quartus-ta-tum (ած.) . չորրորդ :

Quartusdecimus-ma-mum (ած.) . չորեքտասան :

Quasi (չղի. et ՎՔ.) . որպէս թէ, իբրև թէ, զօրէն, իբր այն թէ, գրեթէ, հանգոյն, մերձ, գոգ, գողցես իմն :

Quasillum-li (չղ.) } սապատ, կո-

Quasillus-li (ար.) } ղով փոքր, սակառի փոքրիկ, տառաղան :

Quassábilis-le (ած.) . դիւրարեկ, յողողող, զաղփաղփուն, խախուտ, երերուն :

Quassátio-ónis (իգ.) . սասանութիւն, երեր, տատանումն, շարժումն :

Quassátus-ta-tum (անց. ԴՐՔ.) . Տես Quasso.

Quasso-sas-ávi-átum-áre (նրգ.) . երերեմ, սասանեցուցանեմ, տատանեմ, շարժեմ, շարժւեմ, յուզեմ, խլրտեմ, վարկուցանեմ, թօթափեմ :

Quassus - sa - sum (անց. ԴՐՔ.) . Տես Quátio.

Quassus - us (ար.) . երեր, տատանումն, շարժումն, սասանութիւն :

Quatefácio (նրգ. Fácio արգ.) . կործանեմ, տապալեմ, քանդեմ, սասանեցուցանեմ, տատանեմ, շարժեմ, երերեմ, խլրտեմ, փախուցանեմ :

Quátenus (ՎՔ.) . մինչև զի, ցոր վայր, իսկ վասն, յաղագս, որովհետև, քանզի :

Quater (ՎՔ.) . չորիցս, ՚ի չորս նորս նուազս :

Quatercénties (ՎՔ.) . չորեքհարիւր անգամ :

Quaterdecies (ՎՔ.) . քառասուն անգամ :

Quaterdéní-nae-na (ած.) . քառասուն :

Quaternarius-ia-ium (աժ․)․ չորսրից, չորրորդ :

Quaterni-nae-na (աժ․)․ չորք, չորեքհարգեան :

Quatio - tis - assi - assum - tere (երգ․)․ հարկանեմ, բախեմ, կրերեմ, տատանեմ, յուզեմ, շարժեմ, սասանեցուցանեմ :

» **quatio alas**․ բախեմ զթևս, թևս առնուամ, ճախրեմ, սաւառնիմ, սլանամ :

Quatriduum-ui (չգ․)․ չորեքօրեայ ժամանակ, չորքաւուրք :

» **quatriduo ante**․ յառաջ քան զաւուրս չորս :

Quatuor (աժ․)․ չորք :

Quatuordécies (ՎԷ․)․ չորեքտասան անգամ :

Quatuórdecim (աժ․)․ չորեքտասան :

Quatuorvirátus - us (ար․)․ չորրորդպետութիւն, պաշտօն չորրորդպետի :

Que (չղկ․)․ է, էս, եթէ :

Quemádmódum (ՎԷ․)․ որպէս, զօրէն, զոր օրինակ, զեմօրդ, որո՞վ օրինակաւ :

Queo - quis - quivi - quitum - quire (երգ․)․ կարեմ, մարթեմ, մարթանամ, զօրեմ, կարող ձեռնհաս՝ ատակ լինիմ :

Quércerus-ra-rum (աժ․)․ ցրտին յոյժ, ցրտագոյն :

Quercétum - ti (չգ․)․ անտառ կաղնեաց, կաղնիք :

Quérceus-ea-eum }
Quércius-cia-cium } աժ․ 'ի կաղնեայ :

» **quercia coróna**․ պսակ քաղաքացւոյ :

Querculánus - na - num (աժ․)․ կաղնատու, մերձ յանտառ կաղնեաց :

Quercus-us (եգ․)․ կաղնի, թեղօշ :

Queréla-ae }
Querimónia-ae } եգ․ տրտունջ, ողբ, հեծութիւն, կոծ, հառաչանք :

Queribúndus - da - dum (աժ․)․ դժգոհ, տրտնջող; տհաճ, ողբացող, քանքատող, աղիողորմ, ողբալի :

Quérneus-ea-eum }
Quernus-na-num } աժ․ կաղնեայ, 'ի թեղօշէ :

Queror-éris-estus-eri (հար․)․ քանքարտամ, քրթմնջեմ, կոծեմ, հեծեմ, ողբամ, սգամ, ցաւիմ :

Querquédula - ae (եգ․)․ բաղվայրի :

Quérquerus-ra-rum (աժ․)․ ցրտին յոյժ, ցրտադին :

» **quérquera febris**․ ջերմն մեծ, սասաիկ տենդ :

Querquetulánus-na-num (աժ․)․ կաղնատու, մերձ յանտառ կաղնեաց :

Quérulus-la-lum (աժ․)․ տհաճ, դժգոհ, տրտնջող, շոգմոզ, քանքատող, ողբացող, ողբալի, աղիողորմ :

Questus - ta - tum (անց․ դբԷ․)․ **Տես** Queror.

Questus-us (ար․)․ ողբ, հեծու-

Թիւն, տրտունջ, հառաչանք,
կոծ :

Qui-quaе-quod (ԴԴԾ). ո, որ, որ
ոք :

Qui (ՎԲ). իբրև, որպէս, զեարդ,
զօրէն, ընդէր, հիմ, էր վասն,
առ իմէ :

> qui dum? վասն էր, զի է՛
զի, զմէ :

Quia (չԴԿ). քանզի, վասն զի,
որովհետև :

Quianam? (ՎԲ). ընդէր, վասն
էր, զի, զի է՛ զի :

Quiane? (ՎԲ). առ իմէ իցէ,
զմէ արդեօք :

Quicumque-quaecumque-quod-
cumque (ԴԴԾ). որ ոք է, ու պէս
ոք, որ միանգամ, զինչ և իցէ :

Quid (ԴԴԾ). որ ինչ, զինչ և,
որ ինչ միանգամ, որպիսի,
զի՞նչ, վասն էր, ընդէր :

> quid tum? յո՞ր սակս, յի՞նչ
կամս, ընդ ի՞նչ :

Quidam-quaedam-quoddam կամ
-quiddam (ԴԴԾ). ոմն, ոք,
այր ոմն՝ ոք, իմն, ինչ :

Quidem (ՎԲ). արդարև, ապա-
քէն, ստուգիւ, ճշմարտիւ,
ճշմարտապէս, յիրաւի :

> ego quidem. ես ինքնին իսկ,
ես իսկ գլխովին, անձամբ ան-
ձին :

> ne ipse quidem Pythius. և ոչ
իսկ Պիթիւսն Մպոլոն ինքնին :

Quidni? ընդէր ոչ, իսկ էր, առ
իմէ, զիմորդ :

Quidquid (չԴԿ). որ զինչ, զինչ
և, որ ինչ միանգամ :

Quiеs-étis (ԿԳ). հանդարտու-
թիւն, հանգիստ, խաղաղու-
թիւն, քուն, նինջ, ննջիւն,
նիրհ, քնեու թիւն :

> per quiétem. ՚ի քուն լինելն.
՚ի նիրհելն և ՚ի քուն մտ-
նել, ննջելով :

> in quiète. յերազի, յանուրձ
ուրեք, ՚ի հանգստեան :

Quiéscо-scis -évi -étum -scer
(չԴԿ). հանգչիմ, ննջեմ, ՚ի
քուն լինիմ, կասիմ, դադա-
րիմ, հանդարտիմ :

Quiète-tius-tissime (ՎԲ). խա-
ղաղութեամբ, հանգստեամբ,
հանդարտութեամբ, սիրով,
մարդասիրապէս :

Quiétus-ta-tum (- tior-tissimus)
ած. խաղաղ, խաղաղական,
խաղաղարար, խաղաղասեր,
հանդարտ, համբոյր :

Quilibet-quaélibet-quódlibet կամ
-quidlibet (ԴԴԾ). ո ոք և
իցէ, զինչ և իցէ :

Quin? (ՎԲ). ընդէր ոչ, էր՞մ
ոչ, զի՞ ոչ :

> quin taces? էր վասն ոչ լուս
կաս, զի է՛ զի երկայնաբան
լինիս :

> quis est vestrum quin intél-
ligat? ո՞վ իցէ ՚ի ձէնջ որ ոչ
իմացի :

Quin (ՎԲ). զի ոչ, առանց, մա-
նաւանդ թէ, նա աւանիկ :

> non quin rectum esset. ոչ զի
այդ չէր արդար և արժան,
ոչ եթէ այնպիսի կարծիք չեն
իրաւացեաց :

» **Quin me vidérent.** առանց տե-
սանելի լինելոյ, յաներևոյթս :

Quinárius-ia-ium (աժ.) • հնգե-
կան :

Quinárius - rii (ար.) • դահեկան
արծաթի՝ առ. Հռոմայեցիս :

Quinctilis-is (ար.) • յուլիս, հրո-
տից ամիս :

Quinctilis-is (աժ.) • յուլիական,
յուլիսի, հրոտից ամսոյ :

Quincunciális-is (աժ.) • հնգից
ուռնկեաց :

Quincunx - úncis (ար.) • հինգ
ուռնկիք :

» **quincunx usúra.** վաշիք և
տոկոսիք հինգ առ հարիւրն :

Quincúpeda-ae (իժ.) • չափ հըն-
գից ոտից :

Quincuplex-úplicis (աժ.) • հինգ-
պատիկ, հնգապատիկ, հըն-
գեկին :

Quindécies (ՎՋ.) • հնգետասան
անգամ :

Quíndecim (աժ.) • հնգետասան :

Quíndecimvirális-le (աժ.) • հըն-
գետասան արանց իշխանու-
թեան :

Quíndecimvirátus-us (ար.) • իշ-
խանութիւն հնգետասան ա-
րանց :

Quíndecím viri-rórum (ար.) • իշ-
խան՝ ոստիկան հնգետասան
արանց, հնգետասանպետ :

Quindéni-nae-na (աժ.) • հնգե-
տասան :

Quingenárius - ia - ium (աժ.) •
հինգհարիւր լաերաց, հինգ-
հարիւրոց :

Quingéni-nae-na }
Quingénti-tae-ta } աժ. հինգհա-

րիւր :

Quingentésimus-ma-mum (աժ.) •
հինգհարիւրերորդ :

Quingénties (ՎՋ.) • հինգհարիւր
անգամ :

Quini-nae-na (աժ.) • հինգ, հըն-
գեկան :

Quinidénj-nae-na (աժ.) • հնգե-
տասան :

Quínimmo (չղ.) • մանաւանդ,
մանաւանդ թէ, նա աւանիկ,
քան թէ, առաւել, կարի յոյժ :

Quinivicéni-nae-na (աժ.) • քսան
և հինգ :

Quinquagenárius-ia-ium (աժ.) •
յիսուռն մի :

Quinquagéni-nae-na (աժ.) • յի-
սուռն :

Quinquagésima-ae (իժ.) • յիսնե-
րորդ մասն, կիւրակէ բուն
բարեկենդանի :

Quinquagésimus-ma-mum (աժ.) •
յիսներորդ :

Quinquágies (ՎՋ.) • յիսուռն ան-
գամ :

Quinquagínta (աժ.) • յիսուռն :

Quinque (աժ.) • հինգ :

Quinquéfólium - lii (չղ.) • սիւ-
րալախուր, հինգտերեկան՝
տուռնկ :

Quinquéfólius - lia - lium (աժ.) •
հինգտերեկան :

Quinquelibrális - le (աժ.) • հըն-
գից լտերաց :

Quinqueméstris-tre (աժ.) • հին-
գամսեայ, հնգից ամսոց :

Quinquennális-le } արծ. Հինգա-
 Quinquénnis-ne } մեայ, հինգամեան, հնգից
 մնաց :
 Quinquénnium-nii (չդդ.). հին-
 գամեայ ժամանակ :
 Quinquépartito (ՎԷ.). 'ի հինգ
 մասուռնս :
 Quinquépartitus-ta-tum (արծ.).
 բաժանեալ 'ի հնգեկին մա-
 սուռնս :
 Quinquéremis - is (ԷԳ.). հինգ-
 թիակեան ցականաւ :
 Quinquévir-ri (արբ.). ուտիկան՝
 իշխան հնգից արանց, մին 'ի
 հնգից իշխանաց, հնգապետ :
 > quinquéviri-rórum (արբ.). իշ-
 խանութիւն հնգից արանց :
 Quinquévíritus-us (արբ.). հնգից
 արանց իշխանութիւն :
 Quinquies (ՎԷ.). հնգիցս, 'ի
 հինգ նուազս :
 Quinquíplico (ՆԲԳ. Plico արծ.).
 հինգկնեմ, հնգիւ բազմացու-
 ցանեմ, հնգեկին առնեմ, հն-
 գապատիկ գործեմ :
 Quintánus-na-num (արծ.). հըն-
 գեկին, հինգշաբաթեան :
 Quintárius-ia-ium (արծ.). հըն-
 գեկան :
 Quintílis-le (արծ.). յուլիսի, յու-
 լիական, հրոտից ամսոյ :
 Quintílis-lis (արբ.). յուլիս, հրո-
 տից ամիս :
 Quinto } ՎԷ. հինգերորդ ան-
 Quintum } գամ, 'ի հինգերորդում նու-
 ազի :

Quintus-ta-tum (արծ.). հինգե-
 րորդ :
 Quintusdécimus-ma-mum (արծ.).
 հնգեսասաներորդ :
 Quippe (ՎԷ.). յայսմանէ, որով
 հետեւ, քանզի, զիտեղով չափ,
 յորմէ հտակ, իբրև, որպէս,
 այն, արդարև, ապաքէն :
 > quippe qui. իբրու այն թէ.
 հանգոյն նմին որ :
 Quiritátio-ónis (ԷԳ.) } համբաւ,
 Quiritátus-us (արբ.) } հոգակ, բարբառ աղաղակի,
 գոչիւն :
 Quirítés-tum (արբ.). նուզմա-
 յեցիք, նորոմք :
 Quirító (ՆԲԳ. Ito արծ.). կոչեմ
 'ի թիկուռս, օգնականութիւն
 խնդրեմ :
 Quis-quaе-quodկամ-quid (ԳԷԳ.).
 ո, որ, ով, զինչ, որպիսի, ո՞ն,
 ոք, իմն, ինչ :
 > si quis. եթէ ոք, որ ոք :
 > ne quis forte mirétur. ոչինչ
 են զարմանք, չեն ինչ զար-
 մանք, զինչ զարմանք են,
 զայն զի՞ զարմանաս :
 Quisnam-quaenam-quodnamկամ-
 quidnam (ԳԷԳ.). ո՞ ոք, ո՞վ
 իցէ, ո՞ր, զի՞նչ, զինչուզինչ :
 Quispiam - quae píam - quod píam
 կամ - quid píam (ԳԷԳ.). ո՞ն,
 ոք, իմն, ինչ :
 Quisquam-quaequam-quodquam
 կամ - quidquam (ԳԷԳ.). որ ոք,
 ուկպէտ, որ և իցէ, զինչ և իցէ :
 Quisque-quaеque - quodque կամ
 - quidque (ԳԷԳ.). ո՞ն, ոք,

ամենայն ոք, մէն մի, իւրաքանչիւր ոք :

> quinto quoque anno. յանձնիւր հինգամեայ ժամանակի :

> óptimum quodque raríssimum est. որ լաւագոյնն է՝ այն ևս չքնադադիւտ համարի :

> decimus quisque. մին 'ի տասանց, տասներորդ մասն :

Quisquiliae-liárum (իգ֊). աւելւածք, աւելորդք, արհամարհ ընտրուկք, աղբէք, խածամոժամբոխ, սինկքորք, խուժան :

Quisquis, quaeque, quidquid (դրն֊). որ ոք և, ո և պէտ ոք, զինչ և իցէ, որ ինչ, զինչ և :

Quivis - quaevis - quodvis կամ - quidvis (դրն֊). ո ոք և, ամենայն որ, որ միանգամ, որ և իցէ :

Quiviscúmque-quaeviscúmque-quodviscúmque (դրն֊). որ ոք և, որ միանգամ, ո և պէտ ոք, զինչ և :

Quo (ՎՔ֊). ուր, յո՞, յո՞վ, է՞ր վասն, առ իմէ՞, որպէս զի, առ 'ի, որչափ, վասն որոյ, նմին իրի, և այսպէս :

> quo rúitis ? յո՞ դէմ եդեալ փախչիք, յո՞վ գնաս և. վազվազես :

> quo facílius probáret. որպէս զի դիւրահաս ընծայութիւն 'ի մէջ գայցէ, առ 'ի դիւրագոյն ցուցանելոյ զհանդէս :

> quo difficílius, hoc praecláriorius. որչափ դժուարամատոյց ինչ է՝ այնքան աւագամեծար :

Quoad (ՎՔ֊). մինչև, ցայն վայր, մինչև ցայն վայր զի :

> quoad vixit. որչափ ժամանակս կենդանի իցէ, ցորքան ժամանակս եկեաց :

> quoad ejus fieri possit. որքան է զօրութիւն քո, որչափ ինչ 'ի կարի իցէ, ըստ կարի ձեռաց իւրոց :

Quoadúsque (ՎՔ֊). մինչև ցայն վայր զի, մինչև :

Quocírca (չղկ֊). վասն որոյ, նմին իրի, յայն սակս :

Quocúmque (ՎՔ֊). ուր և, ուր և իցէ, յո և իցէ, ամենայն ուրեք :

Quod (դրն֊). որ ինչ, զինչ և, որ ինչ միանգամ, վասն որոյ, նմին իրի, յայն սակս :

> quod ad me áttinet. որ ինչ անկանի ինձ, իսկ որ անկն է ինձ :

> quod ad me scribis. իսկ վասն այնր զի գրեցեր դու առ իս :

Quod (չղկ֊). քանզի, որովհետև, յորմէ հետէ :

> est quod gáudeas. ունիս բազում բարութիւնս համբարեալ ամաց բազմաց, 'ի կեանս աշխարհիս վայելես :

Quodámmodo (ՎՔ֊). իւրք իւրք, իմնէ, միով իւրք, գողցես իմն :

Quólibet (ՎՔ֊). ուր և կամիցիս, զեարդուպէտ :

Quóminus (չղկ֊). զի մի' :

Quómodo (ՎՔ֊). որպէս, զեարդ, որով օրինակաւ :

Quomodocúmque (ՎՔ֊). զեարդ և իցէ, որով օրինակաւ և իցէ :

Quómodonam? (ՎՔ.) զեւորդ ,
և արդ զեւորդ է զե, ո՞րպէս :

Quónam? (ՎՔ.) ո՞ւր, յորո՞ւմ
վայրի, յո՞, յո՞ր վայր :

Quondam (ՎՔ.) երբեմն , յա-
ռաջ ժամանակաւ, կանխաւ,
յառաջագոյն, վաղ իսկ :

Quóniam (չդ.) քանզի, վասն
զի, որովհետեւ :

Quópiam } ՎՔ. 'ի տեղւոջ ուրեք,
Quoquam } 'ի տեղի ինչ, 'ի կողմն մի ուրեք :

Quoque (չդ.) նոյնպէս, ևս, նա
և, ըստ նմին օրինակի, նման
ամին :

Quoquo (ՎՔ.) ուր և, յո և իցէ :

Quoquómodo (ՎՔ.) զեւորդ և
իցէ, որպէս և իցէ :

Quoquovérsum } ՎՔ. ամենայն
Quoquovérsus } ուրեք, յուրպէս յուրկամ :

Quorsum } ՎՔ. ուր, յո, յովչ Էր
Quorsus } վասն, առ իմէ, ընդէր :

> quorsum haec pertainent? յով
յանգ ելանիցին իրքդ, յոյան-
կիցի գործն, ո՞րպէս վճարի-
ցին իրք գործոյն :

Quot (աճ.) քանի, որքանիք :
> quot caléndis. 'ի մէն մի ամ-
սամտի ամսոյն, յիւրաքան-
չիւր ամսազուխս :

Quotánnis (ՎՔ.) ամի ամի, ամ
զամի կնի, ամ յամէ, ամ ըստ
ամէ, տարւոյ տարի :

Quotcúmque }
Quoténi-nae-nà } աճ. որքանիք,
քանի :

Quotidiáno } ՎՔ. օր ըստ օրե
Quotidie } ճանապարհոր, աւուր աւուր
զամենայն աւուրս, զօրհան-
պազ :

Quotidiánus-na-num (աճ.) հա-
նապարհորդ, հանապարհօրե-
օրըստօրէ, սովորական, ընդ-
լական, հասարակաց :

Quóties } ՎՔ. քանիցս
Quotiescúmque } գամ թէ, իբրև, յորժամ :

Quotquot (աճ.) քանի, որքանիք :
> quotquot estis omnes. ամ-
նեքեան 'ի միասին, բոլոր-
քեանդ, միագունդ միահա-
մուռ :

Quotus - ta - tum (աճ.) քանի.
յո, յովչ, ուր :
> hora quota est? քանի՞ ժամէ :

Quotuscúmque-tacúmque-tum-
cúmque (աճ.) զինչ և իցէ, և
և պէտ, որ և իցէ, խուսն ինչ,
սակաւիկ մի :

Quotusquisque-taquaéque-tum-
quóddque (աճ.) որչափ և սա-
կաւ, սակաւագոյն, նուազա-
գոյն :

> quotusquisque jurisperitus.
որչափ և սակաւաւոր իցն
իրաւագէտք, թէպէտ օրէ-
սուսոյցք նուազունք երեխն :

Quóusque? (ՎՔ.) մինչև ցե՞րբ,
յո՞ր վայր :

Quovis }
Quoviscúmque } ՎՔ. ուր և կա-
միցիս, զեւորդուպէտ, ամ-
նայն ուրեք :

uum (չղկ). յորժամ, մինչ դեռ, իբրև, վաղվաղակի իսկ իբրև, յորմէ հետէ, հազիւ թէ, քանզի, որովհետև, վասն զի :
multi anni sunt quum. 'ի հին բազմօրեայ ժամանակաց, 'ի

բազում ժամանակաց հետէ, 'ի բազում ամաց :
 > **quum.... tum.** ոչ միայն.... այլ և, այնչափ.... որչափ, այնպէս.... որպէս, եթէ.... եթէ, եթէ.... եւեթէ :

R

Rab

Rac

Rábide-ídus (ՎՋ.). մոլեկան կատաղութեամբ, մոլեգնաբար, գազանաբար, վարազաբար :
Rábidus - da - dum (աժ.). կատաղի, մոլի, մոլեգնեալ, մոլեղին, գազանացեալ, 'ի ցասումն բորբոքեալ :
Rábies-éi (իճ.). կատաղութիւն, մոլեգնութիւն, զայրուցն, զայրուցք, գազանութիւն, յոյգ կարեաց :
Rábio-bis-bere (չղք.). զայրանամ, կատաղիմ, մոլեգնիմ, ծանրացասումն լինիմ :
Rabióse (ՎՋ.). զայրաղին լի բարկութեամբ, գազանաբար, վարազաբար, մոլեգնաբար :
Rabióculus-la-lum (աժ.). ցասոյց, գժգմագոյն, ցասկոտ, մոլի, խելար, խիւղցնոր :
Rabiósus-sa-sum (աժ.). մոլեպին, մոլեգնեալ, կատաղի, 'ի ցասումն բորբոքեալ, գազանացեալ :

Rabo-bis-bere (չղք.). կատաղիմ, մոլեգնիմ, զայրանամ, ծանրացասումն լինիմ :
Rabo - ónis (իճ.). սուհաւաւ շեայ, գրաւ, գրաւական, աւանդ :
Rábula - ae (ար.). շաղփաղփի, շատախօս, վայրապարախօս, առասպելախօս, զրախօս խօսնակ :
Rabúsculus-la-lum (աժ.). հարեալ 'ի խարտեաշ, դեղձան, շիկագոյն, դեղնագոյն :
Racemárius-rii (ար.). անպտուղ բարունակ որթոյ, ամուլ որթատունկ :
Racemátus-ta-tum (անց. շրճ.). Տես Racémor.
Racemátus-ta-tum (աժ.). ողկուզալից, տաշտագեղ, տերևազարդ, տերևալից :
Racémifer-ra-rum (աժ.). ողկուզաբեր, ողկուզազարդ, տաշտաւոր, տերևաբեր :

Racémor-máris-átus-ári (հար․)․
 Ճռաքաղ առնեմզայգի, ճռա-
 քաղեմ, հանեմ վքաղ որթոյ,
 քաղ հանեմ, քաղահան առ-
 նեմ, քաղեմ զմնացեալ ող-
 կոյս :

Racémósus-sa-sum (աժ․)․ ող-
 կուզալից, տաշտագեղ, տեր-
 եալից, տերեազարդ :

Racémus-mi (ար․)․ ողկոյզ, ծիռ :

Rádians-ántis (էյժ․)․ ճաճան-
 չաւոր, ճաճանչաւէտ, նշողա-
 զարդ, ճառագայթաւոր, փայ-
 լուն, պաղպաջուն, բոցածա-
 ճանչ, շողաւոր :

Radiátio - ónis (էփ․)․ փայլեւն,
 շողեւն :

Radiátus-ta-tum (անց․ դրժ․)․
 Տես Rádio.

Radicátus-ta-tum (անց․ դրժ․)․
 Տես Radícor.

Radicéscó-scis-scere (չլփ․) }
 Radícor-cáris-átus-ári (հար․) }
 արմատանամ, արձակեմ ար-
 մատս, արմնիմ, հաստարմատ
 լինիմ :

Radícitus (Վժ․)․ արմատաքի,
 արմատախիլ, տակակոտոր,
 ընջողին, կարճնովին, ամեն-
 եին իսկ, ՚ի սպառ, բնաւ, ող-
 ջոյն, գլխովին :

Radicósus-sa-sum (աժ․)․ արմա-
 տաւոր, հաստարմատ, արմա-
 տացեալ, իրիզս արկեալ :

Radícula - ae (էփ․)․ մանր ար-
 մատք օշնան :

Rádío-ias-iávi-iátum-iáre (նրփ․)
 ճառագայթս արձակեմ, ճա-

ռագայթաձիգ լինիմ, ճառա-
 գայթեմ, լոյս տամ, լուսա-
 որեմ նշուլիք, փայլեմ, շա-
 ղամ :

Radiólus-li (ար․)․ սակաւիկ ինչ
 ճաճանչ, դոյզն ճառագայթ :

Radiósus-sa-sum (աժ․)․ ճաճան-
 չաւոր, նշողազարդ, ճառա-
 գայթաւոր, լուսաւոր, ճա-
 ճանչաւէտ :

Rádus - dii (ար․)․ զաւաղան,
 ցուպ, քերիչ գրուանի, ճա-
 ռագայթ, ճաճանչ, նշող,
 փայլեւն, պայծառութիւն,
 շառաւիղ բոլորակի՝ անուայ,
 կէս երկակտուր :

Radix-ícis (էփ․)․ կարծին, արձե,
 արմատ, տակ, մօրուք, ալիք,
 սկսուած, սկիզբն, ծագուած,
 պատճառք, աղբիւր, ազգ,
 զարմ, տոհմ :

» radices ago. արմնիմ, արմա-
 տանամ, արմատս արձակեմ :

Rado-dis-asi-sum-dere (նրփ․)․
 գերծում, վիրամ, սափրեմ,
 քերեմ, քերծում, ցտեմ, ջնջեմ,
 եղծանիմ, մօտ անցանեմ, սա-
 չիմ :

Rádula-ae (նրփ․)․ քերիչ տաշտի
 հացարարաց, քերիչ :

Radulána pix-ícis (էփ․)․ տաշեղ
 ձիւթոյ, քերուած կպրաձիւ-
 թոյ :

Ralla túnica-ae (էփ․)․ թափան-
 ցիկ հանդերձ, երեւելի պատ-
 մուճան :

Rámale-lis (չլփ․)․ ոստ ոստին,
 ստեղն չոր :

Raméntum - ti (չգ+). սաշեղ , քերուած :

Rámeus-ea-eum (աձ+). շառաւիղեալ , բազմոստ :

Ramex-ámicis (ար+). ձող , նիգ , լծակ , բառնալիք , աղէթսփութիւն , այտուճն աղեաց :

» rámicis-cum. երակք կրծոց , խողովակք արեան 'ի լանջս :

Ramósus-sa-sum (- sior - síssimus) աձ+. ոստալից , ոստախիս , բազմոստ :

Ramulósus-sa-sum (աձ+). բողբոջաղարդ , արձակեալ շառաւիղ :

Rámulus-li }
Ramúsculus-li } ար. ոստ փոքրիկ , բողբոջ , ստեղն , ընձիւղ , կողբ , ուռ :

Ramus-mi (ար+). ոստ , ստեղն , շառաւիղ :

» ramus flúminis. առաջք զետոց , բազուկ վտակի :

Rana-ae (իգ+). գորտ :

Rancens - éntis (էյձ+). դառնահամ , փոթոթահամ , ապականեալ , փուտ , ժանդահոտ :

Ráncide (Վէք+). դառնացեալ 'ի հնութենէ , ոչ ըստ պատշաճի , պիտակութեամբ :

Rancidulus-la-lum (աձ+). փոքր մի դառնահամ , աղտեղի , զազեր , գարշելի , դժկամակ , ահաճ , պաճուճազարդ :

Ráncidus-da-dum (-ídior) աձ+. դառնահամ , փոթոթահամ , օթեկան , օթեկ , ժանդահոտ ,

փուտ , չարաձայն , չախորժական , անհաճոյ :

Rancor-óris (ար+). համ դառնութեան , դաժանութիւն , քէն , հեռ , ռիք , ռիսութիւն :

Ránula-ae (իգ+). փոքրիկ գորտ :

Ranúnculus-li (ար+). հրանունկ՝ ծաղիկ :

Rapa-ae (իգ+). շաղգամ , շոշգամ :

Rapáctas-tátis (իգ+). յափշտակող բարք , գիշակերութիւն , յափշտակողութիւն :

Rapax - pácis (- cior - císsimus) աձ+. յափշտակող , յափշտակիչ , արկեաւառ , գիշակեր , գիշատիչ , որսական , որսող :

Raphanínus-na-num (աձ+). բողկի , բողկածէ :

Ráphanus-ni (ար+). բողկ , ժախուկ :

Rapíctia - cídrum (չգ+). դալարաբոյսք բողկի , մանրախոտք դալարիք բողկի :

Rapícus-cia-cium (աձ+). մանրատունկ տեկոյ բողկի :

Rápide - ídius (Վէք+). երագընթաց գնացիւք , հապճեպ , փութապէս , փութանակի , ճեպ 'ի ճեպոյ , արագագոյնս :

Rapíditas-tátis (իգ+). երագընթաց գնացք , երագագնաց ընթացք , արագութիւն , սրութիւն , սաստկութիւն :

Rápidus-da-dum (-ídior - díssimus) աձ+. արագ , երագ , երագընթաց , սուր , երագագնաց , սաստիկ , բուռն :

Rapína-ae (իգ). յափշտակու-
թիւն, աւարութիւն, գողու-
թիւն :

Rápío-pis-pui-ptum-pere (նրգ).
բռնաբար բռնամ, բռնի տա-
նիմ, ձգձգեմ, 'ի քարշ ածեմ,
յափշտակեմ, գողանամ :

Rapístrum - ri (չգ). Ժախուկ,
բողկ վայրի :

Raptátus-ta-tum (անց. րբբ).
Տես Rapto.

Raptim (Վբ). գաղտագողի, 'ի
ծածուկ, արագ արագ, հապ-
ձեպ, ձեպ 'ի ձևայոյ, փու-
թապէս, մերմով իմն անոտ-
նաձայն առնելով :

Ráptio-ónis (իգ). յափշտակու-
թիւն, գողօնք, առևանգու-
թիւն :

Rapto-tas-távi-tátum-táre (նրգ).
ձգձգեմ, ձգեալ տանիմ, 'ի
քարշ ածեմ բռնաբար :

Raptor-óris (ար). յափշտակիչ,
առևանգիչ, գող :

Raptum-ti (չգ.) }
Raptúra-ae (իգ.) } առևանգու-
Raptus-us (ար.) }

թիւն, գողօնք, կողոպուտ,
աւարութիւն, ապուռ, կա-
պուտ, առ, յափշտակու-
թիւն :

> rapto vivo. աւարութեամբ՝
այլազգրկութեամբ՝ զայլով կե-
րութեամբ կեամ :

> raptus exerceo. աւար հար-
կանեմ, յափշտակեմ, կապտեմ,
յաւարի առնում, կողոպտեմ,
կապուտ կողոպուտ առնեմ,

գողանամ, յառ և յաւար լե-
նիմ :

Raptus-ta-tum (անց. րբբ). Տես
Rápío.

Rápulum-li (չգ). բանջար ու-
տելի :

Rapum-pi (չգ). շաղգամ, շոգ-
գամ :

Rare-rius-rissime (Վբ). դուռն
ուրեք, հազիւ երբեք, անօս-
րագոյն իմն :

> rare sero. անօսր սերմանեմ,
ցիր և ցան ցանեմ :

Rarefácio (նրգ. Fácio արգ). ա-
նօսրեմ, անգայտացուցանեմ,
նրբեմ, պարզեմ, տարածանեմ,
սփռեմ, լայնեմ :

Rarefáctus-ta-tum (անց. րբբ).
Տես Rarefácio և Rarefío.

Rarefío (չգ. Fío արգ.) }
Rarésco-scis-scere (չգ.) }

անօս-
րանամ, անգայտ լինիմ, տա-
րածանիմ, սփռիմ, ընդարձա-
կիմ, պարզիմ :

Rarípilus-la-lum (աթ). աղու-
ամազ մազովք, անօսր հերով :

Ráritas - tátis }
Rarítudo - dinis }

իգ. անօսրու-
թիւն, նրբութիւն, սակաւ-
ւորութիւն, նուազութիւն,
պակասութիւն :

Raro-rius-rissime (Վբ). հազիւ
երբեք, դուռն ուրեք, անօսրա-
գոյն իմն :

Rarus-ra-rum (-rior - rissimus)
աթ. անօսր, անգայտ, նուրբ,
փոքր, սակաւ, չքնաղ, չնաշ-
խարհիկ, դոյզնագիւտ, նո-

րանշան, երևելի, ընտիր, հո-
յակապ, անհամեմատ, աննը-
ման :

Rásilis-le (աձ.) . քերելի, յղկելի,
յարդարեալ, ողորկ, փայլուն,
կոկեալ, հարթ, դիւր :

Rasis-is (իգ.) . չոր և կարծրա-
գոյն ձիւթ :

Rásito (նրգ. Ito աբձ.) . ստէպ
քերեմ, յաճախագոյնս քեր-
ծում, բազում անգամ ցտեմ :

Rastéllus - li (ար.) }
Rastri - rórum (ար.) } ժանեոր
Rastrum - tri (չղգ.) }

սանսր հողոյ, գործի քաղա-
հան :

Rasúra-ae }
Rasus-us } իգ. քերուած, տա-
շիղ, յաւելուած :

Rasus-sa-sum (անց. դրբ.) . Տես
Rado.

Ratiáriae-riárum (իգ.) . լաստ,
լաստափայտ :

Ratiárius-rii (ար.) . լաստիչ, առ-
նելի լաստից, պետ լաստի,
նաւագործ, նաւագնաց թան-
գար :

Ratihabitio-ónis (իգ.) . վաւերա-
կան հաստատութիւն, ընդու-
նելութիւն, վաւերագործու-
թիւն, հաճութիւն, հսաւ-
նութիւն :

Rátio-ónis (իգ.) . բան, բանաւ-
որութիւն, միտք, հանձար,
խորհուրդ, մտածութիւն, ու-
րոշումն, դիտաւորութիւն,
կէտ նպատակի, պատճառք,
հանդէս, պայման, օրինակ,

որպիսութիւն, կերպարանք,
հանգամանք, առիթ, հնարք,
դարման, հոգ, ինամք, փոյթ,
հաշիւ, համար, մասն, բաժին :

» in eo ratiónem. 'ի համար ար-
կանեմ, հաշուիմ, համարեմ,
թուեմ :

» ratiónes subdúco. համար առ-
նեմ՝ ունիմ, համարիմ, հա-
շուիմ :

Ratiocinátio - ónis (իգ.) . ծար-
տարամտութիւն, խօսք, բա-
նակցութիւն, մտախոհու-
թիւն :

Ratiocinátivus - va - vum (աձ.) .
մտախոհ, մտաւոր, ծարտա-
րամտող, բանաւոր, բանական :

Ratiocinátor - óris (ար.) . քաջ հա-
մարող, հաշուող, համարա-
կար :

Ratiocinátus - ta - tum (անց. դրբ.) .
Տես Ratiocínor.

Ratiocínium - nii (չղգ.) . հաշիւ,
համար, մտախոհութիւն,
ծարտարամտութիւն :

Ratiocínor - náris - átus - ári (հոր.) .
համարեմ, համար առնեմ, 'ի
համար արկանեմ, հաշուիմ,
թուեմ, ծարտարամտեմ, մտա-
խորհ լինիմ, յանդիմանեմ,
ցուցանեմ :

Ratiónalis - le (-lior) աձ. խօսուն,
բանաւոր, բանական, մտաւոր :

» ratiónalis philosophía. խօսուն
իմաստասիրութիւն, խորհա-
կան փիլիսոփայութիւն, ծար-
տարմտական զիտութիւն,
բանական արուեստ :

- » **rationália - lium** (չգ+). Հաշուեգիրք :
- Rationaliter** (ՋԷ+). Իրաւամբք, իրաւացիկ մաօք, արժանապէս, բանաւորութեամբ :
- Rationárium - rii** (չգ+). արձանագրութիւն, արձանագիր, մատեան, գիրք յիշատակաց :
- Rationárius - rii** (ար+). Համարակար, հաշուող, քաջ համարող :
- Ratis-is** (էգ+). լաստ, լաստափայտ, նաւ, նաւակ, նաւափայտ, կուր, մակոյկ, կարկուրէ :
- Ratiúncula-ae** (էգ+). տկար ընծայութիւն, դոյզն պատճառք, փոքրիկ հաշիւ :
- Ratus-ta-tum** (անց. դրէ+). Տես Reor.
- Ratus-ta-tum** (աձ+). հաստատուն, կայուն, վաւեր, տեսական, անշարժ, ետեղակալ, սակեալ, ժամատրեալ :
- » **rato tempore**. 'ի ժամանակեալ ժամադիր ժամու, 'ի ժամագիրն :
- » **ratum duco** էւմ **hábeo**. վաւերական առնեմ՝ գործեմ, ընդունիմ, հաստատեմ, հաճիմ, հաւանիմ :
- » **pro ratâ, pro rata parte** էւմ **portióne**. համեմատութեամբ, ըստ համեմատի՝ չափու :
- » **ratae preces**. աղօթք լսելի լեալք, ընկալեալ աղաչանք :
- Ráucio-cis-ausi-sum-cire** (չգ+). կերկերի կոկորդ իմ :

- Raucisonus-na-num** (աձ+). կերկերեալ կոկորդաւ՝ ձայնիւ :
- Ráucitas-tátis** (էգ+). կերկերելն կոկորդի :
- Raucus-ca-cum** (աձ+). կերկերեալ, կարկաչուն :
- Raudúsculum-li** (չգ+). փոքրիկ գումար դրամոյ, գուզնաքեայ արծաթեղէնք :
- Rausúrus-ra-rum** (աձ+). որոյ կերկերեսցի կոկորդն :
- Rávidus-da-dum** (աձ+). 'ի գոյն շագանակի, թուխ խարտեալ :
- Rávio-is-ire** (չգ+). կերկերի կոկորդ իմ առ աղաղակել :
- Ravis-is** (էգ+). խորդիւն, կերկերելն կոկորդի, հոնչիւն :
- Ravus - va - vum** (աձ+). թուխ խարտեալ, կերկերեալ :
- Re** էւմ } **ՋԷ+** Իրօք, արդեամբք,
- Reápsē** } ապաքէն, արդարեւ, ստուգիւ, ճշմարտիւ :
- Rea-ae** (էգ+). ապիրատ կին, չարեացապարտ մանկամարդ :
- Reaedífico** (նրգ+ **Aedífico** արճ+). միւսանգամ շինեմ, վերստին կառուցանեմ, նորոգեմ :
- Reátus-us** (ար+). պատժապարտութիւն, յանցաւորութիւն, ոճիր, վնաս :
- Rebellátio-ónis** } **էգ+** ապստամբութիւն, ստահակութիւն, խռովութիւն :
- Rebéllo-ónis** } **էգ+** ապստամբութիւն, ստահակութիւն, խռովութիւն :
- Rebellátrix-ricis** (էգ+). կին ստահակ :
- Rebéllis - le** (աձ+). ապստամբ,

ստահակ, խռովիչ, խռովարկու, խռովայոյց :

Rebélium - lii (չգ+). ստահակութիւն, ապստամբութիւն, խռովութիւն :

Rebello (չգ+ Bello արձ.). ստահակեմ, ապստամբեմ, ապրստամբ լինիմ, թիկունս դարձուցանեմ, յետս կամ :

➤ **rebéllant vitia.** աճեն բազմանան արտք չարք, յաճախեն յուռութիւնք :

Réboo (չգ+ Boo արձ.). թնդամ, թնթեմ, շաչեմ, շառաչեմ, որոտամ, փորոտամ :

Recálcitro (չգ+ Cálcitro արձ.). աքացեմ, կիցս ընկենում, աքստեմ, խեռեմ, անկուշեմ, կցացեմ, կցատեմ :

Recálcó (չգ+ Calco արձ.). միւսանգամ առաթուրհարկանեմ, դարձեալ կոխեմ :

Recáleo (չգ+ Cáleo արձ.)
Recalésco (չգ+ Calésco արձ.) } վերստին ջեռնում, գոլանամ, ջերմանամ, տապիմ :

Recalvaster-tri (ար+). ճեղ, յերեսաց կողմանէ մաշտեալ գլուխ :

Recálvus-va-vum (աձ+). գլուխ կնդացեալ, կնտակ, կունդ :

Recándens-éntis (էյձ+). հրագոյն, բորբոքեալ հրով, վառեալ, բորբոքախառն :

Recándeó (չգ+ Cándeo արձ.)
Recandésco (չգ+ Candésco արձ.) } դարձեալ սպիտականամ, վառեալ բորբոքիմ, ջերմաջերմի լինիմ, հրանամ :

Récano (նրգ+ Cano արձ.). փոխանակաւ երգեմ, փոփոխնուագեմ :

Recantátus-ta-tum (անց+ դրք+).
Տես Recánto.

Recánto (նրգ+ Canto արձ.). դարձեալ նուագեմ, կրկնեմ, կրկնարօր առնեմ, յետս կոչեմ զբանս, երկրորդեմ, զբանիւք գամ :

Recásus - sa - sum (անց+ դրք+).
Տես Récido.

Recédo (չգ+ Cedo արձ.). դառնամ՝ յետս անդրէն ընդ կրուկըն, տեղի տամ, 'ի բաց գնամ, մեկնիմ, հեռանամ :

Recélló-lis-leré (նրգ+). խոնարհեցուցանեմ, իջուցանեմ, կուրացուցանեմ, յետս ձգեմ, ընկըրկեմ :

Recens-éntis (- éntior - entissimus) աձ+. նոր, նորոգ, արդի, այժմու :

➤ **recens** (ձկք+). այն ինչ, նորոգապէս, դեռ ևս, արդ իսկ, փոքր մի յառաջագոյն :

Recénseo (նրգ+ Cénseo արձ.). ճանաչեմ, գիտեմ, յուշածեմ, հանդէս համարոյ առնեմ, թուեմ, հաշուիմ, համարեմ, պատմեմ, զըոյց տամ :

➤ **recénseo librum.** 'ի քնին առնում զմատեան, յարդարեմ զգիր ինչ :

Recénsio - ónis (եգ+)
Recénsus - us (ար+.) } հանդէս զօրաց, համար, յանդիմանուութիւն, նկարադիր, թուուցի :

Recensitus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Recénseo.

Recensus-sa-sum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Recénseo.

Recénter-entissime (ՎԷ.). նորոգապէս, այն ինչ, փոքր մի յառաջագոյն, դեռ ևս, արդիսկ :

Receptáculum-li (չլտ.). անօթ, վայր, ժողովեաղ, օթեան, կայանք, ապաստան, ապաւէն, ամուր :

Receptátor-óris (ար.). սսպնջական, վանատու, ընդունելի, ընդունող :

Recéptio - ónis (իգ.). օթեան, ապաւէն, տեղի ապաստանի :

Recépto (ԵՐԳ. Capto արժ.). սսպնջական լինիմ, ժողովեմ, ընդունիմ :

Recéptor-óris (ար.). ընդունելի, ընդունիչ, վանատու, սսպնջական, հիւրամեծար :

Recéptrix-rícis (իգ.). կին սսպնջական :

Recéptum - ti (չլտ.). աւետիք, խոստումն, իրք, երաշխաւորութիւն, պաշտօն, արարք, գործ :

Recéptus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.). Տես Recípio.

» recéptum est. հասարակ հաւանութեամբ կարգեալ է, 'ի հասարակ կամոց հաւանութենէ որոշեցաւ :

Recéptus-ta-tum (- tior - tíssimus) ած. ընկալեալ, հաւանեալ, հաճեալ, ժողովեալ :

Recéptus - us (ար.). առանձն տեղի, ապաւէն, ապաստան պատասպարան :

» cano recéptum կամ recéptum նշան տամ դարձի, յետո կը չեմ զգօրսն :

Recéssim (ՎԷ.). յետս յետս, յետս ընդդէմ՝ կոյս, գլխի վայր, վեր 'ի վայր :

Recéssio - ónis (իգ.) հետու

Recéssus - us (ար.) թրութիւն, մեկնութիւն, մնակեաց բնակութիւն, միայնութիւն, մենակեցութիւն :

» accessus et recéssus maris. աճումն և նուազութիւն ջուրց ծովու, խաղացք և տեղատութիւն ծովու :

Recéssus-sa-sum (անց. ԴՐԷ.). Տես Recédo.

Réchamus-mi (ար.). ճախարակ, անիւ փոքրիկ, լիսեռնիկ :

Récido-di (չլտ. Cado արժ.) վերըտին անկանիմ, անդրէն դաւնամ, միտեմ, դիմեմ, հայիմ :

» haec eódem récidunt. միտք բանին մի ևնոյն է, դէմք մտաց բանիցն և իրաց նոյն և մի է :

Recido-dis-cisum (ԵՐԳ. Caedo արժ.). միւսանգամ հատանեմ, կտրեմ, յապաւեմ, կրճատեմ, ծայրաքաղ առնեմ :

Recinctus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.). Տես Recingo.

Recingo (ԵՐԳ. Cingo արժ.). արձակեմ, լուծանեմ, քակեմ :

Récino-inui (ԵՐԳ. Cano արժ.). դարձեալ նուագեմ, միւսան-

դամ ասեմ, կրկնեմ, երկրորդեմ :

Recipio - céptum (նրգ. Cápio արժ.). այսրէն առնում, միւսանդամ բուռն հարկանեմ, դարձեալ ստանամ, վերստին շահիմ, ընդունիմ, ժողովեմ, ասպնջական լինիմ, հիւրընկալեմ, տամ օթեանս :

» recipio me. առանձնանամ, մեկնիմ, մեկուսանամ :

» recipio ad me կամ in me. յանձն առնում, երաշխաւոր լինիմ :

» recipio ánimam. շունչ կլանեմ, ձգեմ զօր, ոգի առնում, հանգչեմ, շնչեմ :

» recipio ánimam. քաջալերիմ, խրախուսիմ, համարձակիմ, մեծամտեմ, փքամ :

Reciprocátio - ónis (նրգ.). յետս երթալն, մեկնութիւն :

» reciprocátio aestus. խաղաքք և տեղատութիւն ջուրց ծովու :

Reciproco-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ.). դարձուցանեմ, շրջեմ, այլափոխեմ, հաւասարիմ, համեմատ լինիմ, միարանիմ :

» reciprocát mare. ածեն և նուազին ջուրք ծովու :

» haec reeiprocántur. աղերս 'ի միջի կայ ընդ այսպիսի իրս, կերպարանք իրաց հասարակեցին :

Reciprocus-ca-cum (աթ.). երթեկ, փոփոխ, երկակողմանի, հաղորդական, փոխադարձ, հասարակ :

Recisamentum-ti (չլթ.) }
Recisio-ónis (նրգ.) } պատառ, կապերտ, կտրած, հատած, կտրուցն :

Recisus-sa-sum (անց. րրգ.). Տես Recido.

Recisus-sa-sum (աթ.). կործանեալ, եղծեալ, քայքայեալ, քակեալ, կարծառօտ, համառօտ, հակիրճ, սուղ :

Recitátio - ónis (նրգ.). կարդացումն, բարձրաձայն ընթերցուած, ճառասացութիւն, ընթերցումն :

Recitátor-óris (արթ.). ճառախօս, պատմիչ, պերճախօս, հրապարակախօս :

Recitátus-ta-tum (անց. րրգ.). Տես Récito.

Récito (նրգ. Cito-tas արժ.). բարձրաձայն բարբառով կարդամ, ընթեռնում 'ի ձայն բարձր, կոչեմ յանուանէ, պատմեմ, 'ի բերան ասեմ :

Reclamátio - ónis (նրգ.). բողոք, տրանջութիւն, դատախազութիւն, ընդդիմաբանութիւն, հակառակախօսութիւն :

Reclámito (չլթ. Clámito արժ.)

Reclámo (չլթ. Clamo արժ.) }
հակառակիմ, հակառակ խօսիմ, բանակուիլ՝ բանընդդէմ լինիմ, դիմադարձեմ, ընդդէմ դառնամ, յետս պահանջեմ :

Reclinátus-ta-tum (անց. րրգ.). Տես Reclino.

Reclínis-ne կամ }
Reclínus-na-num } աթ. կողմա-

- նեալ, 'ի կողմն լեալ, ընկողմանեալ, յորսայսեալ, յորսայս անկեալ, գայռեալ, սփիւռ :
- Reclino** (նրգ. Clino արձ.). խոնարհեցուցանեմ, իջուցանեմ, կորացուցանեմ, թիւրեմ, ծաւեմ, ցածուցանեմ :
- Reclivis-ve** (ած.՝). կոր, հակեալ, զառ 'ի վայր, զառ 'ի թափ, զառ 'ի կող :
- Reclúdo** (նրգ. Claudio արձ.). բանամ, ընդարձակեմ, երևեցուցանեմ, ցուցանեմ :
- Reclúsus-sa-sum** (անց. րբբ.).
Տես Reclúdo.
- Recóctus-ta-tum** (անց. րբբ.).
Տես Récoquo.
- » **recóctus senex.** ծերունի գինեհարեալ արբեցութեամբ, սխալակ ծեր :
- Recógito** (նրգ. Cógito արձ.). որոճամ՝ յեղլեղում 'ի մտի, դարձեալ խորհիմ, զմտաւածեմ :
- Recognítio - ónis** (իգ.). ծանօթութիւն, ճանաչումն, գիտութիւն, հանդէս, ցոյց, յանդիմանութիւն :
- Recógnitus-ta-tum** (անց. րբբ.).
Տես Recognóscó.
- Recognóscó** (նրգ. Cognóscó արձ.). ճանաչեմ, յուշ ածեմ, իրագէտ լինիմ, համեմատեմ, յարդարեմ, ուղղեմ, հանդէս առնեմ :
- Recólligo** (նրգ. Cóllygo-gis արձ.). ժողովեմ, հաւաքեմ, կուտեմ, գումարեմ :

- » **recólligo vires.** զօրութիւն գգնեում, զօրանամ, կազդուրիմ :
- Récolo** (նրգ. Colo-lis արձ.). վերըստին գործեմ գերկիր, դարձեալ մշակեմ, հերկս հարկանեմ՝ հերկեմ, նորոգեմ, յեղլեղում 'ի մտի, յուշ ածեմ :
- Recommíniscor** (հր. Commíniscor արձ.). յիշեմ, յիշատակեմ, ընդ միտս ածեմ, յուշ լինիմ :
- Recompóno** (նրգ. Compóno արձ.) միւսանգամ յարդարեմ, կազմեմ վերստին, խրամակարկատ առնեմ, յօրինեմ :
- Recompósitus - ta - tum** (անց. րբբ.).
Տես Recompóno.
- Reconciliátio-ónis** (իգ.). հաշտութիւն, միաբանութիւն, խաղաղութիւն :
- Reconciliátor - óris** (ար.). խաղաղարար, հաշտարար, հաշտեցուցիչ :
- Reconcílio** (նրգ. Concílio արձ.). համոզեմ 'ի խաղաղութիւն, հաշտեցուցանեմ, միաբանեմ, խաղաղութիւն առնեմ, այսրէն ածեմ, դարձուցանեմ :
- Reconcínno** (նրգ. Concínno արձ.) նորոգեմ, յարդարեմ, վերստին կազմեմ, յօրինեմ, յերկրեմ :
- Recónditus-ta-tum** (անց. րբբ.).
Տես Recóndo.
- Recóndo** (նրգ. Condo արձ.). փակեմ, միւսանգամ դնեմ, դարձեալ զետեղեմ, աղիւսեմ, ծածկեմ, թաքուցանեմ :

Recondúco (նրգ. Condúco արժ.).
դարձեալ 'ի վարձու ունիմ,
վերստին վարձեմ :

Recondúctus-ta-tum (անց. րրբ.).
Տես Recondúco.

Recónfluo (նրգ. Cónfluo արժ.).
վերստին կազմեմ, յօրինեմ,
յարդարեմ, յերիւրեմ :

Récoquo (նրգ. Coquo արժ.) միւս-
անգամ՝ քաջ եփեմ, յղկեմ,
ողորկեմ, կատարեալ գործեմ,
կատարելագոյն յարդարեմ :

Recordátio-ónis (եգ.). յիշուսնի,
յիշատակ, ուշ-յիշատակի :

Recordátus-ta-tum (անց. րրբ.).
Տես Recordor.

Recórdor-dáris-átus-ári (հար.).
յիշեմ, յիշատակեմ, յուշ ա-
ծեմ՝ լինիմ :

Recórrigo (նրգ. Córriego արժ.).
վերստին ուղղեմ, յերիւրեմ,
ազնուազոյն գործեմ, յարդարեմ :

Recrástino-nas-ávi-átum-áre
(նրգ.). յապաղեցուցանեմ,
յապաղեմ, յամեմ, յամեցու-
ցանեմ, օր յօր սունեմ, յեր-
կարեմ :

Recreátio-ónis (եգ.). զբօսանք,
սփոփանք, հանգիստ, դիւր,
սփոփութիւն :

Recreátus-ta-tum (անց. րրբ.).
Տես Récreo.

» recreátus a morbo. ապաքի-
նեալ 'ի հիւանդութենէ, ող-
ջացեալ, հաստատեալ յառող-
ջութեան :

Recreméntum-ti (զգ.). խառ-

նամաղ նիւթք, մաղունչք,
սուելածք, աւելորդք :

Récreo (նրգ. Creo արժ.). դար-
ձեալ յառաջ բերեմ, նորո-
գեմ, կազուրեմ, սփոփեմ,
զբօսուցանեմ, հանգուցանեմ :
» récreor a morbo. բժշկիմ 'ի
ցաւոց, ապաքինիմ 'ի հիւ-
անդութենէ, հաստատիմ յա-
ռողջութեան, ողջանամ :

Récrepo (զգ. Crepo արժ.). թըն-
դամ, թնթեմ, շաչեմ, շառա-
չեմ, որոտամ, փորոտամ, հըն-
չեմ :

Recrésco (զգ. Cresco արժ.). ա-
ճեմ, բազմանամ, առաւելում,
յաճախեմ :

Recrudésco (զգ. Crudésco արժ.).
չար ևս լինիմ, յոռանամ,
զայրանամ, կազուրիմ :

Recta (ժգ.). դէպ ուղեղ, ուղ-
ղորդ, կշեռ, ուղղակի :

Recte-tius-tíssime (ժգ.). պարզ
ուղեղ, դէպուղեղ, բարւոք,
ուղեղ, ըստ պատշաճի, ար-
ժանապէս, իրաւացիկ պատ-
ճառօք, իրաւամբք, ճշդիւ-
գտակաւ :

Réctio-ónis (եգ.). վարչութիւն,
տեսչութիւն, առաջնորդու-
թիւն, խնամամծութիւն, վե-
րակացութիւն :

Rector-óris (ար.). ողյլեչ, յան-
ձանձիչ, առաջնորդ, գլուխ,
գլխաւոր, պետ, վերակացու :

Rectrix-ícis (եգ.). կին վերակա-
ցու, տնկալուչ գլխաւոր կու-
սան :

Rectum-ti (չդ․) ուղղութիւն, վայելչութիւն, իրաւունք, արդարութիւն :

Rectus-ta-tum (անց․ դրբ․) Տես Rego.

Rectus-ta-tum (- tior - tíssimus) ած․ ուղղական, ուղիղ, ուղղորդ, ուղղաբերձ, կանգուն, արդար, արդարակորով, իրաւախոհ, բարի, լաւ, վայելչուչ, օրինաւոր :

> coena recta. բազմաձախ ընթրիք, ընդունելութիւն մեծ, խրախութիւն կոչնոց, մեծահասց գործել :

> rectum est. արժան է, ըմբօն է 'ի դէպ է, պարտ է պատշաճ է, պարտ՝ անկ՝ վայել՝ օրէն է :

Recúbitus-ta-tum (անց․ դրբ․) Տես Réculo է. Recumbo.

Recúbitus-us (ար․) ընկողմանումն, ուսողմն, ընդոսողմն :

Récubo (չդ․ Cubo արճ․) հանգչիմ, ընկողմանիմ, 'ի կողմն լինիմ, կողմանիմ, բազմիմ 'ի սեղան :

Recúdo (նրգ․ Cudo արճ․) միւսանգամ հարկանեմ, զարկանեմ :

Récula-ae (խգ․) սնտիք, չնչին իրք, դոյզն՝ դուզնաքեայ ինչ :

Recúltus-ta-tum (անց․ դրբ․) Տես Récolo.

Recumbo-bis-úbui-úbitum-berere (չդ․) պառակիմ, 'ի կողմն լինիմ, կողմանիմ, ընկողմանիմ, բազմիմ ուտել է ըմպել :

Recuperatio-ónis (խգ․) միւսանգամ՝ նորոգ ստացումն, փրկանք, գինք փրկանաց :

Recuperátor-óris (ար․) փրկիչ, ազատիչ, դատաւոր, իրաւարար, ստիկան :

Recuperátus-ta-tum (անց․ դրբ․) Տես Recúpero.

Recúpero-ras-rávi-rátum-rávis (նրգ․) դարձեալ՝ ի բուռն փրկանեմ, միւսանգամ ստանամ շահիմ, վերստին ըմբօնեմ, փրկանօք գնեմ, սամ զգինս փրկեմ :

Recúro (նրգ․ Curo արճ․) վերբարտիս յանձանձեմ, հոգաբարձ լինիմ, խնամով տածեմ, խնամ դարման տանիմ, խնամարկեմ :

Recúrro (չդ․ Curro արճ․) դարձեալ ընթանամ, արշաւեմ, դիմեմ, անդրէն գամ, դառնամ :

Recúrsio-ónis (խգ․) գնացք, բնթացք, ապաստան, ապաւէն, այսրէն դարձ, գալուստ :

Recúrso (չդ․ Curso արճ․) յետ յետ երթամ, յետ կոյս բնթանամ, դառնամ, յիշեմ յուշ լինիմ :

Recúrsus-sa-sum (անց․ դրբ․) Տես Recúrro.

Recúrsus - us (ար․) խաղացք, ընթացք, ապաւէն, գալուստ, ապաստան, այսրէն դարձ :

Recurvátus-ta-tum (անց․ դրբ․) Տես Recúrvo.

Recúrvo (նրգ․ Curvo արճ․) կրկին ոլորեմ, միւսանգամ գա-

լարեմ, դարձեալ գելուս, կուրացուցանեմ, ծռեմ, վերստին թիւրեմ :

Recúrvus-va-vum (աթ.). կոր, ծռու, ծամածռու, թիւր, կամակոր, գալարեալ :

Recúsans-ántis (էջթ.). դիմադարձ, ընդդիմակաց, հակառակող :

Recusátio-ónis (էգ.). մերժումն, չմեղադրութիւն, չընդունելութիւն, հրաժարումն :

Recúso-sas-ávi-átum-áre (նրգ.). մերժեմ, հրաժարիմ, չկամիմ, ժխտեմ, ջատագով մտանեմ, չառնում յանձն, հրաժեշտ տամ, անբասիր առնեմ :

Recússus-us (ար.). անդրէն բախումն, վերստին հարուած, երկրումն, թօթափումն :

Recutitus-ta-tum (աթ.). թլփատեալ, կրճատական, պատառեալ, մորթեալ :

Redáctus-ta-tum (անց. Դրգ.). Տես Rédigo.

Redáctus-us (ար.). հարկահանութիւն, պահանջանք արծաթոյ, բաժապետութիւն :

Redámbulo (զգթ. Ambulo արգ.). գառնամ, գամ անդրէն :

Rédamo (նրգ. Amo արգ.). հատուցանեմ սէր ընդ սիրոյ, փոխանակ սիրեմ :

Redardéscó (զգթ. Ardéscó արգ.). միւսանգամ վառիմ, վերստին արծարծանիմ, դարձեալ սաստկանամ, վառեալ բորբոքիմ, հրահամ :

Redárguo (նրգ. Arguo արգ.). կշտամբեմ, յանդիմանեմ, եպերեմ, դարովեմ, կրկին փորձեմ, յաղթահարեմ, ըմբերանեմ :

Redáuspico (նրգ. Auspico արգ.). կամ Redáuspico (հար. Auspico արգ.). միւսանգամ սկիզբն առնեմ, դարձեալ սկսանիմ :

Redditio - ónis (էգ.). տուչութիւն, հատուցումն, նորոգումն, պատասպարութիւն, դարձ փոխարինի :

Réditus-ta-tum (անց. Դրգ.). Տես Reddo.

Reddo-dis-didi-utum-ere (նրգ.). տամ, դարձուցանեմ յետս, հատուցանեմ, պատասպարեցուցանեմ, մատուցանեմ, հանեմ յայլ լեզու, թարգմանեմ, նմանեցուցանեմ, նկարեմ, համեմատեմ, 'ի նկարու հանեմ :

» átrahó et reddo ánimam. ոգի կլանեմ, զօգ ծծեմ, շնչեմ :

» reddo poenas. վրէժս տամ, լուծանեմ զպատիժ, տուժիմ :

» reddo vota. ուխտադիր լինիմ, կատարեմ զուխտս :

» reddo latine. թարգմանեմ՝ յեղում 'ի լատին լեզու, հանեմ՝ փոխեմ 'ի լատինացուց բարբառ :

» reddo vini colórem. գինեգոյն լինիմ, գինետեսիլ երեւիմ :

Redéemptio - ónis (էգ.). գինք, գնումն, սակ վարձու, փրկութիւն, փրկանօք ազատութիւն գերեաց :

Redémtito (նրգ. Emtito արժ.)
Redémtio-tas-ávi-átum-áre (նրգ.)

փրկեմ, տամ զգինս, ազատեմ
փրկանօք, գնոց գնեմ, թափեմ:

Redémtor - óris (ար.) . Փրկիչ,
ազատիչ, գնօղ, ստացող, վա-
ճառական, առգնօղ, վարձա-
կալ, մաքսաւոր:

Redemtura-ae (իգ.) . սակ վար-
ձու մաքսի, մաքսաւորու-
թիւն:

Redémtus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.) .
Տես Rédimio.

Rédeo (չլտ. Eo, is արժ.) . դարձ
առնեմ, դառնամ, գամ այսրէն՝
անդրէն, ելանեմ, բխեմ, ծա-
գեմ, շահիմ:

Redhíbeo (նրգ. Hábeo արժ.) .
դարձուցանեմ յետս զվա-
ճառս, դարձեալ առնում
գտուրեառ:

Redhibítio-ónis (իգ.) . Հասու-
ցումն առ վաճառողն, պատըս-
պարութիւն դրամոյ:

Redhibítorius-ria-rium (աժ.) .
որ անկ է հասուցման առ
վաճառողն:

Redhíbitus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.) .
Տես Redhíbeo.

Rédiens-deúntis (Էյժ.) . 'ի դալն
անդրէն, որ դառնայ:

Rédigo-gis (նրգ. Ago արժ.) . դար-
ձեալ ածեմ, այսրէն հասու-
ցանեմ, յետս մղեմ, 'ի բաց
վարեմ, շրջեմ, դարձուցա-
նեմ:

> rédigo te ad assem. Հասուցա-
նեմ 'ի չքաւորութիւն տնան-

կութեան, ցականեցուցանեմ
թշուառացուցանեմ:

> rédigo te ad inópiam. աղքա-
տացուցանեմ, տնանկացուցա-
նեմ, զանկածն տառապեցու-
ցանեմ:

> ad incitas rédigo. 'ի շատր
տագնապի անկանիմ, 'ի նեղ
մտանեմ, տագնապ է ինձ, 'ի
մեծի տագնապի լինիմ, տա-
ռապիմ:

Redimículum-li (չլտ.) . ծամա-
կալ, սպարօշ, քօղէք, քայռ,
մեհեանդ, խեղդ, հանգոյց:

Redímio (նրգ. Eo, is արժ.) . կա-
պեմ, գօտի ածեմ, թագ դնեմ,
պսակեմ, ծաղկեայ պսակօք
վարդարեմ:

Redimitus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.) .
Տես Redímio.

Redimitus-us (ար.) . պսակումն
ծաղկօք, թագրնկալութիւն,
թագակապութիւն:

Rédimo (նրգ. Emo արժ.) . դար-
ձեալ գնեմ, միւսանգամ ստա-
նամ, առնում զգործ ինչ միա-
հաղոյն պայմանաւ, 'ի վար-
ձու ունիմ, գնեմ փրկանօք,
ազատեմ, թափեմ, փրկեմ:

Redintegrátio-ónis (իգ.) . նոր-
գումն, միւսանգամ հաստա-
տութիւն, կրկնումն, երկրոր-
դումն:

Redintegrátus - ta - tum (անց.
ԴՐԷ.) . Տես Redíntegro.

Redíntegro (նրգ. Integro արժ.) .
նորոգեմ, միւսանգամ սկա-
նիմ, վերստին հաստատեմ:

» redíntegro memóriam. վերըստին յուշ առնեմ, զուշով ածեմ :

» redíntegro praélium. դարձեալ ձեռնամուխ լինիմ 'ի գործ պատերազմի :

Redítio-ónis (իգ.) }
 Réditus-us (ար.) } դարձ, դարձուած, գալուստ, մուտք, հաս, եկք :

Réditus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Rédeo.

Redívia -ae (իգ.). խաղաւարտ եղնգանց, մատնաշուրթի :

Redivívus-va-vum (աթ.). դարձեալ 'ի կեանս, յարուցեալ, վերստին ծնեալ :

» bella redíviva. արծարծեալ պատերազմունք, ճակատամարտք վերստին բորբոքեալք վառեալք :

» redivívus senex. ծեր 'ի մանկութիւն դարձեալ, ծերունի հուժկու :

Rédolens -léntis (Էյթ.). անուշահոտ, անուշաբոյր, հոտեղ :

Redóleo (չգ. Oleo արծ.). բուրեմ հոտ անուշութեան, անուշահոտ լինիմ, խնկեմ, ունիմ գհոտ :

» redóleo vinum. զգինուոյ ունիմ գհոտ :

Redóno (նրգ. Dono արծ.). դարձեալ տամ, պարգեւեմ, դարձուցանեմ, հատուցանեմ :

Redórdior (հր. Ordior արծ.). քակեմ զանկուածն :

Redórmio (չգ. Dórmio արծ.). վերստին ննջեմ և 'ի քուն լինիմ, դարձեալ նիրհեմ զնիրհ :

Redormitátio-ónis }
 Redormítio-ónis } իգ. ծանրարթուն քուն, նիրհումն :

Redúco (նրգ. Ducó արծ.). դարձեալ ածեմ, այսրէն դարձուցանեմ, յետս կոչեմ, պարսնեմ, լուծանեմ, շրջեմ, ձգեմ, քարշեմ :

Redúctio-ónis (իգ.). վերստին ածելն, գալուստ, այսրէն դարձ :

Redúctor-óris (ար.). շրջող, առաջնորդ :

Redúctus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Redúco.

» redúcta vallis. մեկուսի ծործոր հովտի :

Redúlcero (նրգ. Ulcero արծ.). խղիւայթեմ զվէրս, զայրացուցանեմ զերաշխէպս :

Redúncus-ca-cum (աթ.). կրրկնեալ, ծալեալ յետս կոյս, գալարեալ յետուստ կողմանէ :

Redúndans-ántis (-ántior) Էյթ. զեղուն, թաթաղուն, յորդառաս, լի, յորդ, աւելորդ :

Redundánter-tius (Ջէ.). յորդագոյնս, առաւելապէս, առաւելքան զառաւել :

Redundántia-ae (իգ.). յորդութիւն, առատութիւն, առաւելութիւն, զեղումն, յոլովութիւն, անպիտոյք, աւելորդք :

Redundátio stómachi. խճողեալ որովայն, յագուրդ, յագութիւն :

Redundatus-ta-tum (անց. ԴՐԲ.).

Տես Redundo.

Redundo (չլք. Undo արմ.). յորդեմ, զեղում, յաճախեմ, առատանում, զեղուն լինիմ, առաւելում :

Redúvia-ae (իգ.). խաղաւարտ եղնգանց, մատնաշուրթն :

Redux - ucis (աթ.). ողջանդամ հասեալ, ողջամբ դարձեալ :

Refectio - ónis (իգ.). նորոգութիւն, կրկին դարմանութիւն, շինութիւն, զրօսանք, դիւր, սփոփութիւն, մխիթարութիւն, ծաշ, կերակուր :

Reféctor - óris (ար.). նորոգիչ, դարմանիչ, յարդարիչ, յօրինիչ :

Reféctus - ta - tum (անց. ԴՐԲ.).

Տես Reficio.

Reféllō - lis - li - lere (նրգ.). հերքեմ, մերժեմ, ցրեմ, քակեմ, եղճանեմ, դիմադարձ լինիմ :

» reféllō testes. զեղճուցանեմ զբանս վկայից :

Refércio (նրգ. Fárcio արմ.). զեղում, վերստին ընում, զեղուցանեմ, ամանեմ, յաման ամանամ, խճկեմ, խնուլ խրճճով, կպրեմ, ծեփեմ կպրաձիւթով, նմանեցուցանեմ :

Refério (նրգ. Fério արմ.). միւսանգամ բախեմ, ընդհարկանեմ :

Réfero (նրգ. Fero արմ.). դարձուցանեմ, այսրէն ածեմ, շահիմ, ստանամ, զըոյց տամ, ազո առնեմ, պատմեմ, վիպեմ :

» réfero pedem կամ gradum զոսս ամբարձեալ դառնոր յետս, ընդ կրունկն դառնամ :

» réfero me. տեղի տամ, յետ կամ, հրաժարեմ, իբաց գնամ, անկանիմ ուրեք, ապուրիմ. դիմեմ, գնամ :

» réfero victóriam. յաղթահարեմ, յաղթական լինիմ, յաղթեմ, քաջ անուամբ զյաղթութիւն պատրաստեմ :

» réfero patrem. զնմանութիւն հօր բերեմ, զհայրաբուն կերպարանս յանձին բերեմ, հայրաբարոյ գտանիմ :

» réfero ad senátum. զերս առաջի արկանեմ ծերակուտի, ազո առնեմ սինկղիստոսաց :

Refert, rétulit (ԴՏՂ.). անկ է, փոյթ է, օգուտ է լաւ է, օգտէ, օգնէ, ըմբոն է ի դէպ է :

» parum կամ parvi refert. ոչ այնչափ կարեոր է, ոչէն փոյթ է :

» quid id tua refert? քեզ զի՞ փոյթ է, մի՞ փոյթ լինցի քեզ չէ՞ ինչ քեզ փոյթ :

Refértus - ta - tum (անց. ԴՐԲ.).

Տես Refércio.

Refértus - ta - tum (-tior - tíssimus) աթ. զեղուն, թաթաղուն, յորդեալ, լի :

Reférveo (չլք. Férveo արմ.) |

Refervésco (չլք. Fervésco արմ.) | եռամ, զեռամ, եռանդուն լինիմ, ցրտանում, հովանամ, զրվանամ :

Refíbulo (նրգ. Fíbulo արմ.). լու-

ծանկեմ զճարամանդս, արձակեմ զօղ փոկոյ :

Reficio-fectum (հրգ. Fácio արժ.). նորոգեմ, յարգարեմ, դարմանեմ, միւսանդամ կազմեմ, կանգնեմ, պատսպարեմ, յօրինեմ, դիւր առնեմ, սփոփեմ, զօրացուցանեմ, ողջացուցանեմ :

» ex longo morbo reficior. ապաքինիմ 'ի բազմամեայ չարաչար հիւանդութենէ :

Refictus - ta - tum (անց. դրէ.). Տես Refingo.

Refigo (հրգ. Figo արժ.). թափեմ՝ հանեմ զբեռն, չքացուցանեմ, ջնջեմ, բնաջինջ առնեմ :

» refigo legem. բառնամ 'ի միջոյ՝ խափանեմ զօրէնս :

Refingo (հրգ. Fingo արժ.). նորոգեմ, վերստին առնեմ, միւսանդամ յարգարեմ :

Refixus - xa - xum (անց. դրէ.). Տես Refingo.

Refúgito (հրգ. Flágitó արժ.). միւսանդամ խնդրեմ, վերստին հայցեմ, այսրէն յետս պահանջեմ :

Refúatus-us (ար.) ընդդէմ հողմն :

Reflecto (հրգ. Flecto արժ.). ծալեմ, կրկնեմ, կոչեմ, պարանեմ, յետս դարձուցանեմ, շրջեմ 'ի մտաց, զբօսուցանեմ :

Reflexio-ónis (իգ.). դարձ, փոփոխումն, շրջումն, շրջուած, շրջան, շրջաշրջումն, փոփոխութիւն, բոլորումն :

Reflexus-xa-xum (անց. դրէ.). Տես Reflecto.

Reflexus - us (ար.). ծոց, զոգ, խորշ, խինծ, առանձինն տեղի, մենակեաց բնակութիւն :

Reflo (հրգ. Flo արժ.). ընդդէմ շնչեմ, հակառակ փչեմ :

» reflat fortuna. չէ յաջողակ բախան, չարաբախտ ոք եմ :

Refloresco (չղչ. Floresco արժ.). վերստին փթթիմ, միւսանդամ ծաղկեմ :

Réfluo (չղչ. Fluo արժ.). յետս ընդդէմ հոսեմ, յետս յետս ծորեմ :

Réfluus-ua-uum (աժ.). յետսապոյն հոսեալ :

» mare réfluum. խաղացք ծովու, յորդութիւն և նուազութիւն ջուրց ծովու :

Refocillo (հրգ. Focillo արժ.). զբօսուցանեմ, զուարճացուցանեմ, դիւր առնեմ, կազդուրեցուցանեմ, զօրացուցանեմ :

Refódio (հրգ. Fódio արժ.). փորեմ, բրեմ, պեղեմ, հանեմ արտաքս 'ի հողոյ :

Reformatio-ónis (իգ.). այլակերպութիւն, կերպարանափոխութիւն, նորոգումն բուսոյ բարուց, ուղղութիւն :

Reformátor-óris (ար.). նորոգիչ, յարգարիչ, դարմանիչ, հաստատիչ :

Reformatus-ta-tum (անց. դրէ.). Տես Refórmo.

Reformidátio - ónis (իգ.). ահ,

երկիւղ, արհաւիրք, զարհուրանք :

Reformído (նրգ. Formído - das արժ.). երկեղուկս արկանեմ, երկեցուցանեմ, ահաբեկեմ, պակուցանեմ :

Refórmo (նրգ. Formo արժ.). նորոգեմ, յարդարեմ, ուղղեմ, յուղղութիւն ածեմ, զգաստացուցանեմ :

Refóssus-sa-sum (անց. Դրբ.). Տես Refódio.

Refótus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Refóveo.

Refóveo (նրգ. Fóveo արժ.). ջիւուցանեմ, կազդուրեցուցանեմ, սրտսպնդեմ, միւսանկամ հաստատեմ :

Refractariólus - la - lum (ած.). վէս, ահաճ, ստամբակ, յամանոս :

Refractárius-ia-ium (ած.). խեռ, ապստամբ, հետտ, անսաստ, յաման, ընդդիմակաց, խստապարանոց :

Refráctio-ónis (եգ.). բեկբեկումն ճառագայթից, այսրէն ցուումն :

Refráctus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Refringo.

Refraéno (նրգ. Freno արժ.). նահանջեմ, սանձեմ, սանձահարեմ, նուաճեմ, կարճեմ, ընկճեմ, ՚ի չափու ունիմ, արգելում, խափանեմ :

Refragátor - óris (ար.). հակառակորդ, դիմակաց, ախոյեան, ոսոխ :

Refrágor-gáris-gátus-gári (հոր.) հակառակեմ, զգէմ ունիմ, ընդդէմ դառնամ կամ, բան. ընդդէմ լինիմ :

Refrenátio-ónis (եգ.). սանձումն, կարճումն, նուաճութիւն :

Refrenátus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Refréno.

Refréno (նրգ. Freno արժ.). սանձահարեմ, սանձեմ, ՚ի չափու ունիմ, նուաճեմ, խափանեմ, ընկճեմ, կարճեմ, արգելում :

Réfrico (նրգ. Frico արժ.). շփեմ, շփշփեմ, վերստին քորեմ, նորոգեմ, զկծեցուցանեմ, զայրացուցանեմ :

Refrictus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Réfrico.

Refrigerátio - ónis (եգ.). դիւր, սփոփանք, հանգիստ, զովութիւն :

Refrigeratórius-ria-rium (ած.) }
 Refrigerátrix-ricis (եգ.) }
 զովացուցիչ, զովարար, նորոգիչ :

Refrigerátus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Refrigero.

Refrigero (նրգ. Frigero արժ.). զովացուցանեմ, ցրտացուցանեմ, դիւրեմ, սփոփեմ, զօրացուցանեմ :

Refrigésco (զգ. Frigésco արժ.). ցրտանամ, հովանամ, մեղկիմ, զովանամ, նուազիմ, տաղտկանամ, ձանձրանամ, թուլանամ :

Refringo (նրգ. Frango արժ.). խորտակեմ, ջախջախեմ, բեկանեմ, պակասեցուցանեմ,

նուազեցուցանեմ, մանրեմ, փշրեմ, այսրէն ցոլացուցանեմ, լոյս արձակեմ :

Réfuga-ae (ար. et իգ.). փախտեայ, փախտական, հալածական :

Refúgio (չգ. Fúgio արմ.). առանձնանամ, մեկուսանամ, փախտեայ զնամ, ամրանամ, ապաւինիմ, մերժեմ, ժխտեմ, հրաժարեմ :

Refúgium-gii (չգ.). պատսպարան, ապաւէն, տեղի սպաստանի, ապաստան, ամուր :

Réfugus-ga-gum (ար.). փախրատական, փախստեայ :

» mare réfugum. արձեւ նուազել ջուրց ծովու :

Refulgéntia-ae (իգ.). փայլիւն, պայծառութիւն, ճաճանչազարդ նշոյլ, շողիւն, պաղպաջիւն, լուսաւորութիւն :

Refúlgeo (չգ. Fúlgeo արմ.). փայլեմ, պաղպաջեմ, շողամ, փաղփաղեմ, փողփողեմ :

Refúndo (նրգ. Fundo-dis արմ.). հեղում, զեղում, առաւել հոսեմ, յորդեմ, դարձեալ հալեմ, լուծանեմ, միւսանգամ ձուլեմ :

Refúsus-sa-sum (անց. դրք.). Տես Refúndo.

» refúsaе valles. մեծատարած ծործորք հովտացլայնանիսաձորք :

Refutátio-ónis (իգ.) } մերժումն,
Refutátus-us (ար.) }
 եղծ, ցրումն, հերքումն :

Refutátus-ta-tum (անց. դրք.). Տես Refúto.

Refúto-tas-ávi-átum-áre (նրգ.). մերժեմ, ցրեմ, քակեմ, հերքեմ, յաղթահարեմ, ըմբերանեմ, ուրանամ, ժխտեմ, անարգեմ, խոտեմ :

Regalíolus-li (ար.). ցախսարեկթռչուն :

Regális-le (-lior) ար. արքայական, արքայատուր, արքունական, արքունատուր, արքունի, թագաւորական :

Regáliter (մէք.). թագաւորաբար, արքայօրէն, մեծասպաս փառաւորութեամբ, մեծաշուք փառօք :

Régelo (նրգ. et չգ. Gelo արմ.). հալեմ զսառն, զովացուցանեմ, լուծանեմ զսառինս, ցրտանամ, հովանամ :

Régemo (չգ. Gemo արմ.). հեծեմ, հեծեծեմ, մնչեմ, մրմնջեմ, մռնչեմ, շառաչեմ, շաչեմ :

Régénero (նրգ. Género արմ.). վերստին ծնանիմ, դարձեալ յստաջ բերեմ :

» régénero patrem. զնմանութիւն հօր բերեմ, հայրաբարոյ գտանիմ :

Regerminátio-ónis (իգ.). նորոգ ծլարձակութիւն, բուսարձակ բողբոջ :

Regérmino (չգ. Gérmينو արմ.). վերստին բողբոջեմ, միւսանգամ ցցուիմ :

Régero (նրգ. Gero արմ.). յետս

դարձուցանեմ, այսրէն ածեմ,
դարման տանիմ, յարդարեմ,
նորոգեմ, դարձեալ հեղում,
զեղում, սողտանեմ, դիմա-
դարձ լինիմ :

Regéstum-ti (չգ.՝). հողաբլուր,
հողակոյտ :

» regésta-tórum (չգ.՝). գլխա-
կարգութիւնք, ցանկք, արձա-
նագիրք, յիշատակարանք :

Regéstus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.՝).
Տես Régero.

Régia-ae (եգ.՝). արքունիք, ա-
պարանք՝ ոստան արքունի,
աշխարհամուտ դուռն, պա-
լատն, ոստանիկք :

Régie } ՊԷ. արքայօրէն, թա-
Regífice }
գաւորաբար, մեծաշուք փա-
ռօք, մեծասպաս փառաւորու-
թեամբ :

Regíficus-ca-cum (ած.՝). արքու-
նական, արքունի, արքունա-
տուր, թագաւորական, մե-
ծապայծառ, շքեղաշուք :

Regigno (նրգ. Gigno արձ.՝). վե-
րըստին ծնանիմ, միւսանգամ
բուսուցանեմ, դարձեալ յա-
ռաջ բերիմ :

Régii-giórum (ար.՝). արքունա-
կանք, արքունի սպասաւորք,
պաշտօնեայք արքայի, արքայ-
ազուկք, թագաւորազուկք :

Régimen-íminis (չգ.՝). վարչու-
թիւն, ոստիկանութիւն, ա-
ռաջնորդութիւն, տեսչու-
թիւն :

Regina - ae (եգ.՝). թագուհի,

դշխոյ, բամբիշն, տիկնանց
տիկին, ազատակին :

» regina mémorum. Անահատա-
կան դիք, Անահիտ՝ դիցա-
նոյշ պրակաց, տիկին երկնից :

» regina pecúnia. ամենահնար
դրամ, արծաթ՝ որում լսէ
ամենայն ինչ :

Régio-ónis (եգ.՝). գաւառ, նա-
հանգ, աշխարհ, երկիր, սահ-
մանակողմն, կողմն, զիծ, տա-
ղան, կարգ, հետք անուոյ :

» quatuor regiónés coeli. չորք
ծագք երկնից :

» regiónés urbis. արուարձանք
քաղաքի, թաղք, արուարձա-
նեայ սահմանք :

» Թ regióné. դէմ յանդիման, 'ի
հանդիպոյ, հանդէպ :

Regionátim (ՊԷ.՝) թաղէ 'ի թաղ,
'ի կողմանց կողմանց քաղաքի :

Régius-ia-ium (ած.՝). արքունի,
արքունական, արքունատուր,
արքայական, թագաւորական :

» régius morbus. դալուկն :

Reglútino (նրգ. Glútino արձ.՝).
անջատեմ՝ կորզեմ զմաճու-
ցեալն, զատուցանեմ, խլեմ,
հանեմ :

Reglutinósus - sa - sum (ած.՝).
հաստաբետ, հաստահեղոյս,
հաստամետ, կարի մատղօղ,
պնդակազմ :

Regnátor-óris (ար.՝). թագաւոր,
արքայ, իշխան, աշխարհա-
տէր :

Regnatrix-rícis (եգ.՝). բամբիշն,
դշխոյ, իշխանակին :

Regnátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Regno.

Regno-nas-návi - nátum - náre (չգ+). Թագաւորեմ, իշխեմ, տիրանամ, տիրեմ, բարեկեցիկ լինիմ, բարեչէն երջանիկ պերճացեալ փափկանամ :

Regnum-ni (չգ+). Թագաւորութիւն, արքայութիւն, տէրութիւն, իշխանութիւն :

Rego-gis-exi-ectum-gere (նրգ+). վարեմ, առաջնորդեմ, ուղղեմ, կարգեմ, կանոնեմ, հովուեմ, տիրեմ, սանձ դնեմ, նուաճեմ :

Regrédior (հոբ. Grádior աբ.). յետս դառնամ, դամ անդրէն :

Regréssio - ónis (եգ+)
Regréssus - us (աբ.) } դարձ,
դարձուած, յետս շրջումն կարգի բառից հակառակ իմաստիւք :

Regréssus-sa-sum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Regrédior.

Régula-ae (եգ+). կանոն, օրինակ, կարգ, պատգամ, պատուէր :

Reguláris-re (աձ+). կանոնեալ, կանոնաւոր, ճշգրիտ, կարգաւոր :

Reguláriter (ՎԷ.). ըստ կանոնաց՝ կարգի՝ օրինաց, կանոնեալ պայմանաւ՝ կարգօք :

Régulus-li (աբ.). մանր՝ դոյզն Թագաւոր, Թագաւորազն, արքայորդի, արքայազն, պետ, իշխան, տէր :

Regustátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Regústo.

Regústo (նրգ+ Gusto աբ.). վերըստին ճաշակեմ, միւսանգամ առնում զճաշակ, ախորժ յօժարութեամբ դարձեալ ընթեռնում :

Rehálo (չգ+ Halo աբ.). դարձեալ ծխեմ, վերստին շնչեմ, միւսանգամ բուրեմ :

Reípsa (ՎԷ.). ապաքէն, արդեամբք, ճշմարտիւ, ստուգիւ, արդարեւ :

Reiterátio-ónis (եգ+). կրկնութիւն, երկրորդութիւն, երկրորդումն, կրկնումն, կրկնանած :

Rejectáneus-ea-eum (աձ+). խտտան, արհամարհ, ընկեցիկ, անարգ :

> rejectáneus sanguis. արիւնացայտ փսխած :

Rejéctio-ónis (եգ+). մերժումն, շնչուռնելութիւն, հրատարումն :

> rejéctio sanguínis. փսխումն արեան :

Rejécto (նրգ+ Jacto աբ.). յաճախ մերժեմ, սուէպ ՚ի բաց ընկնում, փսխեմ, արտաքս հանեմ :

Rejéctus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Rejicio.

Rejicio-jéctum (նրգ+ Jácio աբ.). վանեմ, վարեմ, մերժեմ, մղեմ, այսրէն հասու ցանեմ, փախուցանեմ, արտաքսեմ :

Relábor (հոբ. Labor աբ.). վերըստին անկանիմ, միւսանգամ ելանեմ :

Relanguésco (լլԺ. Languésco արժ.). նուազիմ, թալանամ, պարտասիմ, թօշնիմ, լքանիմ, լուծանիմ, 'ի փափկութիւնս մեղկիմ, իզանամ :

Relátio - ónis (ԷՖ.). յայտարարութիւն, զըոյց, ծանուցումն, պատմութիւն, աղերս, յանկութիւն, հաղորդութիւն :

» relátio gratiárum. շնորհակալութիւն, գոհութիւն :

Relatívus-va-vum (աԺ.). անկ, պատշաճական, յարընչական, կցորդ :

Relátor-óris (ար.). պատգամաբեր, բանբեր, պատմիչ, քսու :

Relátus - ta - tum (անց. ԴԲԲ.). Տես Réfero.

Relátus-us (ար.). զըոյց, պատմութիւն, ծանուցումն, յանկութիւն, պատշաճութիւն, աղերս :

Rélavo (նրԳ. Lavo - vas արժ.). դարձեալ լուանամ, միւսանգամ լողացուցանեմ :

Relaxátio - ónis (ԷՖ.). թուլութիւն, արձակումն, մեղկութիւն, յապաղումն, յապաղութիւն, հանդիստ, սփոփութիւն, զբօսանք :

Reláxo (նրԳ. Laxo արժ.). թուլացուցանեմ, թոյլ տամ, արձակեմ, լուծանեմ, քակեմ, զբօսուցանեմ, հանգուցանեմ, զիւր առնեմ, քաջալերեմ :

Reláxus-xa-xum (աԺ.). թոյլ, արձակ, համարձակ, արձակեցասանակ :

Rélegans-ántis (ԷյԺ.). աքսորիչ, վտարանդիչ :

Relegátio - ónis (ԷՖ.). տարագրութիւն, աքսորք, վտարանդութիւն, վտարումն :

Relegátus-ta-tum (անց. ԴԲԲ.). Տես Relégo.

Relégo (նրԳ. Lego - gas արժ.). վերստին յղեմ, աքսորեմ, բտ աշխարհ հանեմ, վտարեմ, վտարանդի՝ տարագիր առնեմ :

Rélego (նրԳ. Lego - gis արժ.). միւսանգամ ժողովեմ, հաւաքեմ, յարգարեմ, նորոգեմ, դարձեալ հատանեմ զձով, վերստին ընթիռնում :

Relentésco (լլԺ. Lentésco արժ.). թուլանամ, յուլանամ, ծուլամ, յամենամ :

Rélevo (նրԳ. Levo արժ.). կանգնեմ, վերացուցանեմ, 'ի վերամբառնամ, թեթևացուցանեմ, մխիթար տամ, մխիթարեմ, քաջալերեմ :

Relictio - ónis (ԷՖ.) }
Relictus-us (ար.) } լքումն, թողումն, թուլութիւն, անհոգութիւն :

Relictus - ta - tum (անց. ԴԲԲ.). Տես Relinquo.

Religátio - ónis (ԷՖ.). կապ, կապումն, միաւորութիւն :

Religátus-ta-tum (անց. ԴԲԲ.). Տես Réligo.

Religio - ónis (ԷՖ.). կրօնք, ստուածպաշտութիւն, հաստք, սրբութիւն, փառք,

շուք, սնտոի պաշտամունք,
խէթ, խեղճ մտաց :

Religiöse - sius - sissime (Ռիք.)
աստուածապաշտ մտօք, աս-
տուածապաշտութեամբ, բա-
զում հաւաստեալ, փութով :

Religiösus-sa-sum (-sior - síssi-
mus) աշ. աստուածապաշտ,
բարեպաշտօն, պաշտօնասէր,
երկիւղած, սուրբ, սրբակեաց,
սնապաշտ, ջերմեռանդն :

Réligo (Նրգ. Ligo-gas արճ.) ար-
ձակեմ, լուծանեմ, դարձեալ
կայեմ :

Rélinco (Նրգ. Lino արճ.) բանամ,
պարզեմ, հանեմ 'ի դուրս :

Relinquo-líctum (Նրգ. Linquo
արճ.) թողում, լքանեմ, ըն-
կենում, զանց սունեմ :

» **relinquitur ut.** առաջի կայ,
կայ մնայ միայն :

Reliquiae-iárum (Ռգ.) մնացորդ,
մնացուած, նշխարք, կոտորք,
յաւելուած, աւելորդք :

Réliquor - quáris - quátus - quári
(հար.) պարտապան լինիմ
դուզնաքեայ մնացորդաց :

Réliquus-qua-quum (աշ.) մնա-
ցեալ, մնացորդ :

» **reliquum tempus.** մնացուած
ժամանակի :

» **reliquum fácio.** թողում, ըն-
կենում, զանց սունեմ, լքա-
նեմ :

» **reliquum est, ut.** կայ մնայ
միայն, առաջի կայ :

» **in reliquum.** 'ի հանդերձե-
լումն, յապառնոջն :

» **quod réliquum est.** սակայն ե
այնպէս, վասն այլոց :

» **de réliquo.** իսկ, 'ի վերայ այսր
ամենայնի, սակայն :

» **reliqua-quórum** (չգտ.) մնա-
ցորդք պարտեաց :

Réloco (Նրգ. Loco արճ.) վերըս-
տին 'ի վարձու տամ :

Relúceo (չգտ. Lúceo արճ.) փայ-
լեմ, պողպաջեմ, շողամ, լու-
սաւորեմ, լուսատու լինիմ :

Relúctans-ántis (Էյթ.) պատե-
րազմող, մարտիկ, հակառա-
կող, ընդդիմակաց :

Reluctátio-ónis (Ռգ.) ընդդէմ-
դարձութիւն, հակառակու-
թիւն, կագ, կռիւ, դիմադար-
ձութիւն :

Relúctor (հար. Luctor արճ.) հա-
կառակիմ, հակառակ՝ ընդդէմ
կամ, դիմադարձ լինիմ, զգէմ
ունիմ, հետտիմ, յամառեմ :

Relúdo (Նրգ. Ludo արճ.) խաբեմ,
պատրեմ, ծաղր առնեմ, խա-
ղամ :

Remacrésco - mácrui (չգտ. Mac-
crésco արճ.) հաշիմ մաշիմ,
ծիւրիմ ծնգիմ, վտաիմ, հիւ-
ծանիմ :

Remaledíco (չգտ. Maledíco արճ.)
նշաւակեմ, թշնամանեմ, ան-
պատուեմ, նախատեմ :

Remándo (Նրգ. Mando-dis արճ.)
դարձեալ ծամեմ, որոճեմ, յեղ-
յեղում 'ի մտի, մտախորհ լի-
նիմ :

Remáneo (չգտ. Máneo արճ.) հա-
նապազորդեմ, մնամ, կամ,

զտեղի առնում, տեւեմ, ցանկորդեմ :

Remáno (չգ. Mano արժ.). 'ի վերայ աղբեր ջրոյ հասեալ կամ :

Remánsio - ónis (եգ.). բնական թիւն, դարարք, կայանք, իջաւան :

Remeáculum - li (չգ.) } դարձ, Remeátus - us (ար.) } դարձուած, յետս ընկրկումն :

Remediábilis - le (աթ.). բժշկելի, դարմանելի :

Reméditor (հար. Méditor արժ.). անդրէն խորհիմ, դարձեալ խոկամ, մտախորհ լինիմ, յեղձողում 'ի մտի :

Remédium - dii (չգ.). դեղ, դարման, բժշկութիւն, հնարք, ելք իրաց :

Reménsus - sa - sum (անց. րբէ.). Տես Remétior.

Rémeo (չգ. Meo արժ.). դառնամ յետս, գամ անդրէն :

Remétior (հար. Métiar արժ.). հատուցանեմ, դարձեալ չափեմ, դարձ փոխարինի առնեմ, վերըստին քննեմ, միւսանգամ տեսանեմ :

Remex - migis (ար.). թիակավար, թիակար, ղեկավար, նաւավար, գերի գոկանաւու :

Remigátio - ónis (եգ.). վարելն զնաւ թիակօք, թիակարութիւն, միտելն զթիակս :

Remígium - gii (չգ.). թիակք, թեւակք, գնացք թիակօք, գերիք պատերազմիկ նաւուց, սարուկք գոկանաւուց :

Rémigo - gas - ávi - átum - áre (չգ.). վարեմ թիակօք, թիակարեմ, ղեկավարեմ, ղեկս վարեմ, երթամ թիակօք :

Rémigro (չգ. Migro արժ.). գարձեալ բնակիմ, անդրէն օթեանս առնեմ :

Reminiscor - sceris - sci (հար.). յիշեմ, յուշ լինիմ, միւսանգամ խորհիմ :

Remisceo (նրգ. Misceo արժ.). խառնեմ, խառնակեմ, շփութեմ :

Remisse - íssius (ձք.). ցածութեամբ, մեղմով, ընդ խաղ :

Remíssio - ónis (եգ.). դարձ, յետս առաքումն, յապաղութիւն, յապաղումն, նուազութիւն, պակասութիւն, թողութիւն :

Remíssus - sa - sum (անց. րբէ.). Տես Remitto.

Remíssus - sa - sum (- sior - sissimus) աթ. լուծեալ, արձակեալ, ղերծեալ, ազատ, հեղքաղցր, թոյլ, մեղմ, ներեալ :

Remitto (նրգ. Mitto արժ.). վերըստին յղեմ, յետս առաքեմ, յուղարկեմ, արձակեմ, թուլացուցանեմ, մեղկեմ, տեղի տամ, թողում, շնորհեմ, ներեմ :

» remitto nuncium musis. հրատեղտ տամ գրագիտութեան :

Remíxtus - ta - tum (անց. րբէ.). Տես Remisceo.

Remólior (հար. Móliar արժ.). յուղեմ, շարժեմ, խլրտեմ, միւսանգամ սկիզբն առնեմ, նորոգեմ, փոփոխեմ :

Remolitus-ta-tum (անց. ԴՐԷ՞.)
Տես Remolior.

Remollésco (չլռ. Mollésco արձ.).
կակղանամ, մեղմանամ, մեղ-
կանամ, ցածնուամ, թուլանամ,
իզանամ :

Remollío (նրգ. Mollío արձ.).
կակղեմ, ամոքեմ, մեղմացու-
ցանեմ, մեղկեմ :

Remollitus-ta-tum (անց. ԴՐԷ՞.)
Տես Remollío.

Rémora-ae (եգ. ԵՐԷ՞.) Երամորա,
Երամորաթիւն, Երամորդ, Եր-
կարութիւն, նաւակալ՝ ձկնիկ,
եքինէիս :

Remorátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ՞.)
Տես Rémoror.

Remórdeo-di (նրգ. Mórdeo արձ.)
ատամացեմ, խածանեմ, խա-
ծատեմ, խայթեմ, խեթեմ,
տանջեմ, տառապեցուցանեմ :

Rémoror (հոր. et չլռ. Moror արձ.)
յերկարեմ, ձգեմ, յապաղեցու-
ցանեմ, սնագանիմ, յամեմ :

» rémoror gradum. զտեղի առ-
նում, կամ 'ի կայի, ծան-
րագնաց և ծանրախաղաց լի-
նիմ :

Remóte-tius-tissime (ՎԷ՞.) 'ի
հեռուստ, 'ի հեռաստանէ, 'ի
բացուստ, բացուստ 'ի բաց :

Remótió-ónis (եգ. ԵՐԷ՞.) տեղափո-
խութիւն, սնջատումն, հե-
ռաւորութիւն :

Remótus - ta - tum (անց. ԴՐԷ՞.)
Տես Remóveo.

Remótus-ta-tum (-tior-tissimus)
առ. հեռացեալ, բացական ,

հեռի, հեռաւոր, բացարձակ,
մեկուսի, օտար, հակառակ :
Remóveo (նրգ. Móveo արձ.) մե-
կուսացուցանեմ, հեռացու-
ցանեմ, 'ի բացեայ առնեմ, 'ի
բաց տանիմ :

Remúgio (չլռ. Múgio արձ.) միւս-
անգամ բչեմ, հնչեմ, թըն-
դամ, շաչեմ, շառաչեմ :

Remúlceo (նրգ. Múlceo արձ.)
կրկնեմ, ծալեմ, ցածուցանեմ,
ողոքեմ, խաղաղեմ, հանդար-
տեցուցանեմ :

Remúlcum-ci (չլռ.) նաւաձգու-
թիւն :

» remúlco traho navem. ձգեմ
նաւակաւ զկնի իմ զայլ նաւ :

Rémulus-li (ար.) թիակ, փո-
քրիկ ղեկ :

Remunerátio-ónis (եգ. ԵՐԷ՞.) վարձք,
տրիտուր, հատուցումն, փո-
խարէն, պարգև :

Remúnero (նրգ. Múnero արձ.)

Remúneror (հոր. Múneror արձ.)
հատուցանեմ զհատուցումն,
վարձահատուց լինիմ, դարձ
փոխարինի առնեմ, տամ տրի-
տուր :

Remúrmuro (չլռ. Múrmuro արձ.)
թնդամ, հնչեմ, շաչեմ, շա-
ռաչեմ :

Remus-mi (ար.) ղեկ, թի, թիակ :
» velis remisque. ամենայն հնա-
րիւք, ըստ կարի ձեռաց, ի-
մովսանն :

Renárro (նրգ. Narro արձ.) պատ-
մեմ վերստին, պարձեալ զնոյն
բան ասեմ, կրկնեմ, երկրորդեմ :

- Renáscor (հոբ. Nascor արժ.). վերստին ծնանիմ, դարձեալ յառնեմ, պատսպարիմ :
- Renátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Renáscor.
- Renávido (չգ. Návigo արժ.). միւսանգամ նաւարկեմ, դարձեալ 'ի նաւ ելեալ ընդ ալիս ճանապարհորդեմ :
- Renécto (նրգ. Necto արժ.). կուպեմ, յօդեմ, զօդեմ, կցեմ, 'ի կցանի հարկանեմ, միաւորեմ, ազուցանեմ :
- Re nes-num (ար.). երիկամունք, մեջք :
- Renideo (չգ. Niteo արժ.). փայլեմ, պողպտջեմ, շողամ, երեկլի լինիմ, ժպտիմ, ժմտիմ :
- Renidésco (չգ. Nitésco արժ.). ցոլանամ, փաղփաղիմ, փողփողիմ, նշոյլք լուսոյ հատանիս :
- Renitor (հոբ. Nitor-teris արժ.). ընդդէմ դառնամ՝ կամ, դիմադարձ լինիմ, հակառակիմ, զդէմ ունիմ :
- Renixus - xa - xum (անց. ԴԵԲ.). Տես Renitor.
- Renixus-us (ար.). դիմադարձութիւն, կարծրութիւն, պնդութիւն :
- Reno (չգ. No արժ.). 'ի վերայ մկանանց 'ի լիւղ անցանեմ, վերստին լուղամ 'ի վերայ ջուրց :
- Renódo (նրգ. Nodo արժ.). միւսանգամ կապեմ, կրկին հանգուցիւք պնդեմ :
- Renovámen-minis (չգ.) } նորագուսն, նորոգութիւն :
Renovátio-ónis (եգ.) }
- Renovátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Rénovo.
- Renovéllo (նրգ. Novéllo արժ.). նորոգեմ, նորոգ շինեմ, նորափետուր վարդարեմ :
- Rénovo (նրգ. Novo արժ.). յարդարեմ, միւսանգամ շինեմ, դարձեալ սկիզբն սուսնեմ :
- Rénuens-éntis (էջծ.). մերժող հրաժարող :
- Renúmero (նրգ. Número արժ.). հատուցանեմ, դարձուցանեմ յիսս, դարձեալ հաշուիմ, միւսանգամ 'ի համար արկանեմ :
- Renuntiátio - ónis (եգ.). հրապարակագոյժ, յայտարարութիւն, զրոյց, պատգամ, հրաժեշտ, հրաժարումն :
- Renuntiátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Renúntio.
- Renúntio (նրգ. Núntio արժ.). զեկուցանեմ, պատմեմ, զրոյց տամ, կարգեմ, ընտրեմ, որոշեմ, հաստատեմ, հրաժեշտ տամ, հրաժարիմ :
- Rénuo-uis-ui-úere (չգ.). չկամիմ, մերժեմ, չառնեմ երեսս, զլանամ :
- Renútus - us (ար.). մերժումն, չընդունելութիւն :
- Reor-eris, ratus-eri (հոբ.). համարիմ, կարծեմ, հաշուիմ, վարկանիմ :
- Repáges-gum (եգ.). վանդակա-

պատք, խաղխամեայ դրոււնք, ազուցիկ փականք :

Repágulum-li (չղժ.) • խաղխամեայ դուռն, վանդակապատ, կախաղանաւ աղիք, նիզ, պարզունակ, կրճիմն, խոչ, խոչընդոտն, արգել, խափան :

Repándo (նրգ. Pando-dis արժ.) • բանամ, պարզեմ, փեռեկեմ :

Repándus-da-dum (աժ.) • ծաւեալ 'ի վեր կոյս :

Repángo (նրգ. Pango արժ.) • ցանեմ, տնկեմ, սերմանեմ :

Reparábilis-le (աժ.) • դարմանելի, նորոգելի, միւսանգամ ստանալի :

Reparátio-ónis (իգ.) • նորոգումն, դարմանութիւն, նորոգութիւն, հաստատութիւն :

Reparátor-óris (ար.) • դարմանիչ, նորոգիչ, հաստատիչ :

Reparátus-ta-tum (անց. դրբ.) • Տես Réparo.

Réparo (նրգ. Paro-ras արժ.) • դարձեալ 'ի բուռն հարկանեմ, միւսանգամ ստանամ, յարդարեմ, վերստին ըմբռնեմ, նորոգեմ, դարմանեմ, հաստատեմ, խրամակարկատ առնեմ :

Repastinátio-ónis (իգ.) • կրկին արորադրութիւն, հերկ, հողազործութիւն :

Repastinátus-ta-tum (անց. դրբ.) • Տես Repástino.

Repástino (նրգ. Pástino արժ.) • դարձեալ բրեմ բահիւ, կըրկնարոր՝ երեքկնարոր առնեմ :

Repello-épuli (նրգ. Pello արժ.) • մերժեմ, վանեմ, 'ի բաց մղեմ՝ վարեմ, հեռացուցանեմ :

Repéndo-di (նրգ. Pendo արժ.) • տամ զգինս, հատուցանեմ, վճարեմ, դարձ փոխարինի առնեմ, փոխարինեմ :

» repéndo grates. շնորհ ունիմ, շնորհակալ լինիմ, գոհանամ :

» repéndo poenas. վրէժս տամ, լուծանեմ զպատիժ, տուժիմ, հաստուցանեմ զպարտս պատժապարտութեան :

Repens (Վբ.) • յանկարծակի, յանկարծ, յեղակարծումն ժամանակի, յանկարծօրէն և յանկարծուստ :

Repens - éntis (աժ.) • յանկարծական, յանկարծագործ, յանկարծահաս, անյուսական, անյոյս :

Repénso (նրգ. Penso արժ.) • հատուցանեմ զվնաս, դարձ փոխարինի առնեմ, տամ զվարձս :

Repénsus-sa-sum (անց. դրբ.) • Տես Repéndo.

Repénte } Վբ. յանկարծ, յանկարծօրէն, յանպատրաստից, յեղակարծումն ժամու, յայլակարծուց, յանզգաստից :

Repentinus - na - num (աժ.) • յանկարծագործ, յանկարծածագ, յանկարծածին, յանկարծական, վաղահաս, ինքնադէպ :

» repentini hómines. բախտաւոր՝ յաջողաբախտ մարդիկ :

Reprehénso (ՆԻԳ. Prehénso արժ.)
ձգեմ՝ յետս, վերստին քարշեմ,
ընկրկեմ, ամփոփեմ :

Reprehénsor-óris (ար.) . կշտամ-
բիչ, յանդիմանող, դատախազ,
ամբաստան, ուղղիչ, խրատիչ :

Reprehénsus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.)
Տես Reprehéndo.

Représse-sius (ՌԷՏ.) . զգուշա-
բար, հանճարով, խորհրդով,
անձնապահ լինելով :

Représsor-óris (ար.) . արգելիչ,
ճ'նշող, կարծիչ :

Représsus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.)
Տես Réprimo.

Réprimo (ՆԻԳ. Premo արժ.) . 'ի
չափու ունիմ, կարճեմ, նուա-
ձեմ, ընկճեմ, սանձահարեմ,
սանձեմ, արգելում, խափա-
նեմ :

Réprobo (ՆԻԳ. Probo արժ.) . մեր-
ժեմ, խոտեմ, չառնում յանձն,
ժխտեմ :

Réprobus-ba-bum (աժ.) . խո-
տան, պարսաւելի, անարգ,
անպիտան, յուրի, մերժեալ
յՄստուծոյ :

» réproba pecúnia. սուտ դա-
հեկան :

Repromíssio-ónis (ԷԳ.) . միւսան-
գամ խոստումն :

Repromítto (ՆԻԳ. Promítto արժ.) .
դարձեալ խոստանամ, երաշ-
խաւոր լինիմ, փոփոխ խոս-
տարանութիւն առնեմ :

Reptabúndus-da-dum (աժ.) . 'ի
քարշ, ձգձգեալ, յափսիթերս,
'ի չորս :

Reptátio-ónis (ԷԳ.) } քարշանք,
Reptátus-us (ար.) }

'ի չորս անկեալ սողելն :
Reptátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.)
Տես Repto.

Repto-tas-ávi-átum-áre (չԳ.) .
սողամ, զեռամ, 'ի վեր մազեմ,
ընդ գետին քարշեմ, սպրգեմ,
'ի չորս գնամ, յափսիթերս
երթամ՝ խաղամ :

Repubéscó (չԳ. Pubéscó արժ.) .
մատաղանամ, մանկանամ, ա-
ռոյգանամ :

Repúdiáns-ántis (ԷՅԺ.) . մերժող,
չընդունող, կնահան :

Repudiátio-ónis (ԷԺ.) . արձա-
կումն կնոջ, ապահարզան,
կնահանութիւն, մերժումն :

Repudiátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.)
Տես Repúdio.

Repúdio-ias-ávi-átum-áre (ՆԷԺ.)
արձակեմ զկին, հրաժարեմ,
մերժեմ, չկամիմ, թողում :

Repudiósus-sa-sum (աժ.) . ար-
ժանի ապահարզանի, մերժե-
լի, չընդունելի :

Repúdiú-dii (չԳ.) . ապահար-
զան, կնահանութիւն, արձա-
կումն կնոջ, օձտումն, անջա-
տումն :

Repueráscó (չԳ. Pueráscó արժ.) .
'ի ժանկութիւն դառնամ, զա-
ռանցեմ, մանկանամ, տղայա-
նամ :

Repúgnans-ántis (-ántior) աժ.
ընդդիմական, հակառակ, դի-
մակաց, դիմադարձ :

Repugnánter (ՌԷՏ.) . չկամու-

Թեամբ, ակամայ կամօք, յոչ կամաց :

Repugnántia-ae (եգ.). ընդդէմ դարձութիւն , դժկամակութիւն , չարորժութիւն , չկամութիւն , չմիարանութիւն , չակառակութիւն :

Repúgnax - ácis (աժ.). կազացող , պատերազմօղ , հակառակասեր :

Repúgno (նրգ. Pugno արձ.). հակառակեմ , ընդդէմ կամ դառնամ , դիմադարձ լինիմ , զոչեմ ունիմ , հակառակ ելանեմ , բանակուիւ բանընդդէմ լինիմ , զբանիւք զամ :

Repulluláscó (չղտ. Pulluláscó)

Repullulésco - scis - scere (չղտ.)

Repúllulo (չղտ. Púllulo արձ.)

վերստին բողբոջեմ , միւսանշամ բուսանիմ , անդրէն 'ի վեր երեւիմ :

Repúlsa - ae (եգ.). մերժումն , ժխտումն , ուրացութիւն :

» repúlsam accipio կամ fero. ժխտական պատասխանի ընդունիմ :

Repúso (նրգ. Pulso արձ.). անդրէն հարկանեմ , ընդհարկանեմ , մերժեմ , 'ի բաց ընկենում , հանեմ արտաքս , արտաքսեմ , վանեմ :

Repúlsus - sa - sum (անց. Դրբ.). Տես Repélló.

Repúlsus - us (ար.). բախումն ընդ միմեանս , ընդհարումն , ընդդիմահարութիւն , կրկնեալ բարբառ , արձագանգք , ցո-

լումն , ցոլք , անդրէն արձակումն լուսոյ :

Repumicátio - ónis (եգ.). յղկումն չեչաքարիւ , ողորկութիւն եփեստեան քարամբ :

Repúnctus - ta - tum (անց. Դրբ.). Տես Repúngo.

Repúngo - nxi (նրգ. Pungo արձ.). փոխանակաւ խայթեմ , փոփոխ խոցեմ , հանեմ զվրէժ անձին , վրէժինդիր լինիմ , հարկանեմ կտցաւ , կտցեմ :

Repúrgo (նրգ. Purgo արձ.). լաւես մաքրեմ , յստակեմ , սրբեմ , 'ի բաց պարզեմ :

Réputans - ántis (բջժ). զմտաւածեալ , յեղյեղեալ 'ի մտի , ուշ 'ի կուրծս , խորհրդով :

Reputátio - ónis (եգ.). մտածութիւն , խորհուրդ , միտք , հաշիւ , համար :

Reputátus - ta - tum (անց. Դրբ.). Տես Réputo.

Réputo (նրգ. Puto արձ.). հաշուիմ , համարեմ , 'ի համար արկանեմ՝ բերեմ , թուեմ , զմտաւածեմ , խորհիմ , յեղյեղում 'ի մտի :

Réquies - iei - iétis (եգ.). հանգիստ , դադար , հանդարտութիւն :

Requiesco (չղտ. Quiesco արձ.). հանգչիմ , հանգիստ լինիմ , դադարեմ , կասիմ , հանդարտեմ , գոհ հաճ լինիմ , շատանամ :

Requíetus - ta - tum (անց. Դրբ.). Տես Requiesco.

- Requirito (Նրգ. Quirito արժ.). յուզախնդիր լինիմ, ստեպ որոնեմ :
- Requiro (Նրգ. Quaero արժ.). խուզեմ, յուզեմ, հետազոտեմ, վերստին խնդրեմ, պահանջեմ, բռնադատեմ, կամիմ :
- Requisitio-ónis (Էգ.). խոյզ, խընդիր, հետազոտութիւն, քըննութիւն :
- Requisitus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Requiro.
- Res-ei (Էգ.). իրք, բան, ինչ, արարք, գործ :
- » res divína. անարիւն զենուսն, պատարագ, քահանայագործութիւն :
  - » rem divínam fácio. պատարագ մատուցանեմ, կատարեմ զխորհուրդ պատարագի, պատարագեմ, քահանայագործեմ :
  - » res bélica կամ militáris. արուեստ զինուորական՝ մարտի, զինուորութիւն :
  - » res náutica կամ navális. նաւաստական արուեստ, նաւաստութիւն, նաւարկութիւն :
  - » res familiáris. ինչք ընտանեաց, հայրենի ստացուածք, հայրենական ժառանգութիւն :
  - » res páupera. աղքատութիւն, չքաւորութիւն, տնանկուութիւն :
  - » res advérsae. չարիք, աղէտք, արկածք, ձախողանք, չուսուութիւնք :

- » res próspereae կամ secúndae. յաջողութիւնք, բախտաւորութիւնք :
  - » summa rerum. ճոխութիւն, հարստութիւն, հրամանատարութիւն, աւագութիւն :
  - » re ipsâ կամ verâ. ստուգիւ, արդարեւ, արդեամբք, տղաքէն, ճշմարտիւ :
  - » ex re est. յօգուտ է, օգուտ է լաւ է, ՚ի շահ լինի, օգտի, օգնէ :
  - » felix, qui pótuit rerum cognóscere causas. երանի ումպաւ. ճառաց էից զիտաց գոլ խելամուտ :
  - » ab re. վնասակար պայմանաւ, անճահս, տարածամու, յանժամ ժամանակի :
  - » pro կամ e re natâ. եթէ դէպք տայցեն, եթէ հասանիցէ, ՚ի դիպաց, ըստ պիտոյից :
- Resaévio (չգ. Saévio արժ.). դարձեալ բարկանամ, վերբերտին զայլրանամ, անդրէն գազանանամ :
- Resalutátio-ónis (Էգ.). նախողջոյնք, փոփոխ ողջոյն :
- Resalúto (Նրգ. Salúto արժ.). փոփոխ ողջունեմ, միւսանգամ ողջոյն տամ :
- Resanéscó (չգ. Sanéscó արժ.). բժշկիմ, ապաքինիմ, աւաքիմ, ողջանամ :
- Resárcio (Նրգ. Sárcio արժ.). կարկատեմ, նորոգեմ, խրամակարկատ առնեմ, հատուցանեմ, դարձ փոխարինի առնեմ :

Resárrio-ritus (նրգ. Sárrio արժ.).
դարձեալ բրեմբահիւ, վե-
րըստին պեղեմ:

Resarritus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Resárrio.

Resártus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Resárcio.

Rescindo (նրգ. Scindo արժ.). 'ի
բաց հատանեմ, յապաւեմ,
պատառեմ, հերձանեմ, բնա-
ջինջ առնեմ, խափանեմ:

Réscio (նրգ. Scio արժ.) | իրա-

Rescisco (նրգ. Scisco արժ.) | իրա-
գէտ՝ իրազգած՝ իրազեկ լի-
նիմ, տեղեկանամ, գիտեմ 'ի
լրոյ:

Rescissio-ónis (իգ.). հատուցն,
ջնջուցն, ցրուցն, խափա-
նուցն:

Rescissórius - ria - rium (աթ.).
ջնջելի, ցրելի, խափանելի:

Rescissus-sa-sum (անց. րբբ.).
Տես Rescindo.

Rescítus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Réscio.

Rescribo (նրգ. Scribo արժ.).
գրեմ զպատճէն, տամ պա-
տասխանի:

» **rescribo milites.** վերստին զի-
նուոր գրեմ, դարձեալ զինուոր-
բեցուցանեմ, միւսանգամ գու-
մարտակ առնեմ:

Rescriptio-ónis (իգ.) } հրաման,
Rescriptum-ti (չգ.) }
սակեր, նամակ պատասխան-
ւոյ, լուծուցն խնդրոց:

Rescriptus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Rescribo.

Réseco (նրգ. Seco արժ.). հա-
տանեմ, յապաւեմ, 'ի բաց
քեցեմ, պարուրեմ, կտրեմ:

Résecro (նրգ. Sacro արժ.). ան-
սուրբ առնեմ, պղծեմ, դար-
ձեալ աղաչեմ:

Resectio - ónis (իգ.). հատած,
հատուցն, կտրած, կտրուցն,
կտրոն:

» **resectio cápitis.** գլխատու-
թիւն:

Reséctus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Réseco.

Resecútus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Résequor.

Resédo (նրգ. Sedo արժ.). ցա-
ծուցանեմ, զիջուցանեմ, ա-
մոքեմ, հանդարտեցուցանեմ,
մեղմացուցանեմ:

Reségmen-minis (չգ.). կտրած,
կտրուցն, հատած, պատառ,
կապերտ:

Resémino (նրգ. Sémino արժ.).
վերստին սերմանեմ, դարձեալ
ցանեմ:

Résequor (հոյ. Sequor արժ.).
պատասխանի առնեմ՝ տամ,
զնովիմք ածեմ, ածեմ թափեմ
վաղվաղակի:

Reserátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Résero-ras.

Résero-ras (նրգ. Sero-ras արժ.).
բանամ, յայտնեմ, մեկնեմ,
լուսաւորեմ, բառնամ զկար-
ծիս:

Résero-ris (նրգ. Sero-ris արժ.).
միւսանգամ սերմանեմ, վերըս-
տին սնկեմ:

Resérvo (նբգ. Servo արժ.). մեկուսի դնեմ, փրկեմ, ապրեցուցանեմ :

Reses-sidis (աթ.). բնակ, բնակիչ, հաստատուն, կանգուն, անշարժ, յամրագնաց, ծոյլ, հեղզ :

» reses aqua. ծովացեալ մօրացեալ ջուրք, մօր տղմացեալ :

» résides fluctus. դաշտացեալ հանդարտ ալիք :

Reséssus-sa-sum (անց. րբբ.). Տես Resideo և Resido.

Resex-secis (ար.). տաշտ ընջոյ, մատաղ բողբոջ, բարունակ, խաւարծի :

Resideo (չգ. Sédeo արժ.). նրստիմ, դադարեմ, օթեանս ունիմ, պտեղի առնում, կամ, մնամ, անկանիմ, հանդարտիմ, հանդչիմ, զեջանիմ, ցածնում, դատարկ՝ պարապորդ լինիմ, դատարկանամ :

Residia-ae (եգ.). ծուլութիւն, յուլութիւն, ծուլալից հեղզութիւն, վատութիւն :

Resido-sédi-séssum (չգ. Sido արժ.). նստիմ, բազմիմ, կամ, զկայ առնում, մնամ, անկանիմ, հանդարտիմ :

• Residuum-ui (չգ.). մնացորդք, մնացուած, աւելորդ, յաւելուած, նշխար, կոտոր :

Residuus-ua-uum (աթ.). մնացեալ, մնացորդ, նշխարեալ :

Resignátus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Resigno.

Resigno (նբգ. Signo արժ.). բանամ, լուծանեմ զկնիք, յայտնեմ, յայտնի առնեմ, ՚ի վերհանեմ, յանձն առնեմ, ապրպարեմ, հաստուցանեմ :

Resilio-súltum (չգ. Sálio արժ.). ՚ի վեր ոստնում, յետս ընդոստնում, եղծանեմ զզաշինս :

Resimus-ma-mum (աթ.). տափաքիթ, կոր, ծուռ, թիւր :

Resina-nae (եգ.). ռետին, հոյզ, կուպր :

» colophónia resína. յոյն՝ աղնիւ ձիւթ, բւեկնի խիժ, հոյզ եղէնոյ :

Resináceus-cea-ceum }
Resinósus-sa-sum } աթ. ռետ-

նաբեր, ռետնական :

Resinátus-ta-tum (աթ.). ռետամբ օծեալ :

Resipio (չգ. Sápio արժ.). ունիմ զհամ, նմանիմ :

» resípío picem. զձիւթոյ ունիմ զճաշակ :

Resipiscens-éntis (բյթ.). զգաստացեալ, ստրջացեալ :

Resipisco-scis-ípui-scere (չգ.). զգաստանամ, ստրջանամ, զրջջամ, զամ ՚ի միտս՝ յուղողութիւն, ուշաբերիմ :

Resisto-éstitum (չգ. Sisto արժ.). զկայ առնում, յետս կամ, զգեմ ունիմ, հակառակիմ, զգուշանամ :

Resolútio-ónis (եգ.). լուծումն, արձակումն, քակումն :

» resolútio nervórum. անդամալուծութիւն :

> *resolútio ventris.* [Թանչք, որովայնսւծութիւն :

Resolútus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես *Resólvo.*

> *gáudia resolúta.* անպայման բերկրութիւն, անկարգ ցընծութիւն :

Resólvo (ԵԲԳ. *Solvo* արձ.) արձակեմ, լուծանեմ, քակեմ, եղծանեմ, աւերեմ, մերժեմ, ցրեմ, մեկնեմ, առեղծու, վճարեմ, հատուցանեմ :

Resonábilis - le (աժ.) } հնչական, մեծարարառ, սաստկաձայն, ազոյ, [Թնդական :

Resonántia - ae (ԷԳ.). հնչիւն, բոմբիւն, արձագանգք, [Թընդիւն, շաչիւն :

Résono (չԳ. et ԵԲԳ. *Sono* արձ.). հնչեմ, [Թնդամ, շաչեմ, շառաչեմ, անդրէն յանձն բեկանիւն ձայնք արձագանգաց, դարձեալ հնչեցուցանեմ :

Résonus-na-num (աժ.). [Թընդական, հնչական, սաստկաձայն :

Resórbeo (ԵԲԳ. *Sórbeo* արձ.). դարձեալ կլանեմ :

Respécto (ԵԲԳ. *Specto* արձ.). հայիմ, նայիմ, նկատեմ, ուշխնամ ունիմ, զգուշանամ :

Respéctus-us (ար.). նայեցածք, մտադրութիւն, ակնածութիւն, հայեցուածք, հոգ, ինամք, մեծարանք, շուք, յարգանք :

Respérگو (ԵԲԳ. *Spargo* արձ.).

սրսկեմ, ցողեմ, ցանեմ, [Թանամ, ոռոգանեմ :

Respérsio-ónis (ԷԳ.) } հեղումն, **Respérsus-us** (ար.) } սրսկումն :

Respérsus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.).
Տես *Respérگو.*

> *respérsus púlvere.* փոշոտեալ, լցեալ փոշուով :

Respício (ԵԲԳ. *Aspicio* արձ.). նկատեմ, հայիմ, նայիմ, զգոյշկամ, ինամ ուշ ունիմ, զգուշանամ :

Respirámen-minis (չԳ.) } **Respirátio-ónis** (ԷԳ.) } շունչ, **Respirátus-us** (ար.) } տուրեառ շնչոյ, շնչառութիւն :

> *respirátio aquárum.* գոլորշի ջուրք, ցնդումն գոլորշոյ :

Respirátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես *Respiro.*

Respiro (չԳ. et ԵԲԳ. *Spiro* արձ.). շնչեմ, ծծեմ զօդ, ոգի կլանեմ, հանգչիմ, սփոփիմ, բուրեմ, փչեմ, ծխեմ :

Respléndens-éntis (ԷԳժ.). փայլուն, պաղպաջուն, շողաւոր, պայծառ :

Respléndeo (ԵԲԳ. *Spléndeo* արձ.). շողամ, փայլեմ, փաղփաղիմ, փողփողիմ :

Respóndeo - di (ԵԲԳ. *Spóndeo* արձ.). փոփոխ խոստանամ, պատասխանի առնեմ տամ, դարձ փոխարինի առնեմ, հատուցանեմ, դարձեալ հնչեցուցանեմ :

Responsio-ónis (էփ․)․ պատասխանի, դարձուած բանից :

Responsito (նրփ․ Ito արժ․)․ հրաման պատասխանելոյ տամ, վճիռ հատանեմ, զվճիռ դատաստանի մատուցանեմ, սահմանեմ :

Responsive (Ռէփ․)․ պատասխանի առնելով, պատասխանութեամբ :

Responsio (նրփ․ Sponso արժ․)․ յանդգնագոյնս պատասխանի տամ, հակառակիմ, դիմադարձ լինիմ, զգէմ ունիմ :

Responsor-óris (ար․)․ պատասխանատու, երաշխաւոր :

Responsum-si (չլտ․) | դարձուած

Responsus-us (ար․) | բանից, պատասխանութիւն, հրաման պատասխանելոյ, համեմատութիւն, պատշաճութիւն, պատգամ, չափակցութիւն :

Respublica, reipublicae (էփ․)․ հասարակաց պետութիւն, ընկերհաշուութիւն, ժողովուրդ, տէրութիւն, վարչութիւն, իշխանութիւն :

Réspuo (նրփ․ Spuo արժ․)․ դարձեալ թքանեմ, մերժեմ, անարգեմ, չկամիմ :

» réspuo impérium. անհնազանդիմ, անհնազանդ ե անհաւան լինիմ, ստահակեալ ապախա առնեմ, ստուենդանեմ :

Restagnatio-ónis (էփ․)․ դադարուած ՚ի հոսելոյ, յորդութիւն, ողող :

Restagno (չլտ․ Stagno արժ․)․ դադարեմ ՚ի հոսելոյ, յորդիմ, զեղում, ողողանիմ :

Restauratio-ónis (էփ․)․ յարգարուսն, նորոգուսն, նորոգութիւն, հաստատութիւն :

Restáuro-ras-rávi-rátum-ráre (նրփ․)․ միւսանգամ շինեմ, նորոգեմ, յարդարեմ, խրատակարկատ առնեմ, դարմանեմ :

Restiárius - rii (ար․)․ չուանման, վաճառական չուանի :

Restibilis-le (ած․)․ ամանորութեր, տարեկան, տարեւոր :

» restibilis ager կամ terra. երկիր գործեալ ամ յամէ, արտ վարեալ ամի ամի :

Resticula-ae (էփ․) | առասան,

Resticulus-li (ար․) | լար, ապաւանդակ :

Restinctio-ónis (էփ․)․ շէջուած :

Restinctus-ta-tum (անց․ դրէ․)․ Տես Restinguo.

Restinguo (նրփ․ Stinguo արժ․)․ շէջուցանեմ, խափուցանեմ, անցուցանեմ, ՚ի մայր դարձուցանեմ, զնստուցանեմ, փարատեմ :

Réstio-ónis (էփ․)․ վաճառական չուանի, չուանաման :

Restipulatio-ónis (էփ․)․ երկհողմանի դաշն, փոխադարձ դաշնաւորութիւն :

Restipulátus-ta-tum (անց․ դրէ․)․ Տես Restipulor.

Restipulor (հոր․ Stipulor արժ․)․ փոխանակաւ դաշնեալ կռեմ, փոփոխ գրաւական գնեմ :

Restis-is (իփ․)․ չուան, պարան, տոռն, առատուկ, առասան, խուրձն :

► **restim duco**․ պարանցիկս առնեմ, պար առնում :

Réstito (չլփ․ Ito արձ․)․ զկայ՝ զտեղի առնում, դադարեմ, ստեպ կասիմ :

Restituo (նրփ․ Státuo արձ․) միւսանգամ դնեմ, տամ, դարձեալ զետեղեմ, յարդարեմ, նորոգեմ, պատսպարեմ, հաստատեմ, այսրէն հատուցանեմ, դարձուցանեմ, հատուցանեմ :

Réstitus - ta - tum (անց․ րբբ․)․

Տես Resto.

Restitútio-ónis (իփ․)․ նորոգում թիւն, պատսպարութիւն, հատուցումն :

Restitútor-óris (ար․)․ նորոգիչ, յարդարիչ, հաստատիչ, դարմանիչ :

Restitútrix-ricis (իփ․)․ հատուցանող կին, մանկամարդ յարդարիչ :

Restitútus-ta-tum (անց․ րբբ․)․

Տես Restituo.

Resto-stiti-stitum (չլփ․ Sto արձ․)․ կամ, մնամ, յաւելում, դադարիմ, զկայ առնում, հակառակ կամ, դիմադարձ լինիմ, ընդդէմ դառնամ :

Restricté - tius - tissime (Վբ․)․ կարճառօտս, խտիւ, ճշգիւ, համառօտս :

Restrictus-ta-tum (անց․ րբբ․)․

Տես Restringo.

Restrictus-ta-tum(-tior) անհեղ,

անձուկ, նեղածերպ, ազահ, կցիր, կծծի, ժլատ, խիստ :

Restringo (նրփ․ Stringo արձ․)․ պնդեմ, ճնշեմ, կարճեմ, ամփոփեմ, փոքրկացուցանեմ :

Resúdo (չլփ․ Sudo արձ․)․ նորոգ ընդքիրան մտանեմ, թափանցանեմ, 'ի յայտ գամ :

Resúlto (չլփ․ Salto արձ․)․ դարձեալ 'ի վեր վազեմ, միւսանգամ ոսանում, ոստոստեմ, անդրէն յանձն բեկանին ձայնք արձագանգաց :

Resúmo (նրփ․ Sumo արձ․) վերըստին բուռն հարկանեմ, միւսանգամ սկիզբն առնեմ :

Résuo (նրփ․ Suo արձ․)․ քակեմ զկարանն :

Resupinátus-ta-tum (անց․ րբբ․)

Տես Resupino.

Resupino (նրփ․ Supino արձ․)․ դարձուցանեմ 'ի վեր կոյս, վեր 'ի վայր առնեմ :

► **resupino valvas**․ փեռեկեմ, բանամ զգրունս :

Resupínus-na-num (անց․)․ յորսայս, յորսայսեալ, թաւալազլոր, կողմանեալ, 'ի կողմն լեալ, պարապորդ, անգործ :

Resúrgo (չլփ․ Surgo արձ․)․ յառնեմ, կենդանանամ, կանգնիմ, պատսպարիմ, ծայրս արձակեմ, վերստին ծնանիմ :

Resúscito (նրփ․ Súscito արձ․)․ յարուցանեմ, կենդանացուցանեմ, անդրէն զարթուցանեմ :

Resútus - ta - tum (անց․ րբբ․)․

Տես Résuo.

Retálio-ias-ávi-átum-áre (նրգ.)
համապատիժ հատուցումն
հատուցանեմ :

Retardátio-ónis (իգ.) . յամուրդ,
յապաղումն, յապաղութիւն,
յերկարութիւն :

Retardátus-ta-tum (անց. րբբ.)
Տես Retádo.

Retádo (նրգ. Tardo արձ.) . յա-
պաղեցուցանեմ, յերկարեմ,
ձգեմ, կասեցուցանեմ, արգե-
լում :

Retaxátus-ta-tum (անց. րբբ.)
Տես Retáxo.

Retáxo (նրգ. Taxo արձ.) . պար-
սաւեմ, կշտամբեմ, ստգտա-
նեմ, յանդիմանեմ, եպերեմ :

Rete-tis (չլչ.) . ցանց, ուռկան,
արձոյլ, թակարդ, վարմ, որո-
գայթ, նենգ, դաւ :

Retéctus-ta-tum (անց. րբբ.)
Տես Rétego.

Rétego (նրգ. Tego արձ.) . բա-
նամ, 'ի բաց առնում գորդն,
յայանեմ, 'ի վեր հանեմ, յայտ
առնեմ, դարձեալ ծածկեմ :

Retejáculum-li (չլչ.) . ուռկան,
ցանց, վարմ :

Reténdo-di (նրգ. Tendo արձ.)
Թուլացուցանեմ, մեղկեմ :

Reténsus-sa-sum (անց. րբբ.)
Տես Reténdo.

Retentátus-ta-tum (անց. րբբ.)
Տես Reténto.

Reténtio-ónis (իգ.) . արգել, խա-
փան, կրճիմն, խոչ, բանտար-
գելութիւն, արգելումն :

Reténto (նրգ. Tento արձ.) . միւս-

անգամ զփորձ առնում, դար-
ձեալ սկիզբն առնեմ, վերստին
բուռն հարկանեմ, 'ի բանտ
արկանեմ, արգելումն :

Reténtor-óris (ար.) . առ իւր պա-
հող, բանտապահ :

Reténtus-ta-tum (անց. րբբ.)
Տես Reténdo և Retíneo.

Reténtus-us (ար.) . արգելումն,
ազահութիւն, կծծութիւն :

Rétero (նրգ. Tero արձ.) . դար-
ձեալ մանրեմ, վերստին փշբեմ,
միւսանգամ լետում, կրկին ա-
ղամ :

Retéxo (նրգ. Texo արձ.) . քա-
կեմ զանկուածն, նորոգեմ,
յարդարեմ, կրկնեմ, երկրոր-
դեմ, ուղղեմ, սրբեմ, յղկեմ,
ողորկեմ :

Retéxtus - ta - tum (անց. րբբ.)
Տես Retéxo.

Retiárius - rii (ար.) . սուսերա-
մարտ ցանցաւոր :

Reticéntia-ae (իգ.) . լռութիւն,
զեղումն :

Retíceo (նրգ. Táceo արձ.) . լռեմ,
լուռ լինիմ կամ :

Reticulátus-ta-tum (անց.) . ցան-
ցակերպ, հիւսկէն, վանդա-
կակերպ :

» reticuláta fenéstra. երկաթի
վանդակապատք պատուհա-
նաց :

Reticulum-li (չլչ.) } զլխարկու
Reticulus-li (ար.) } զլխարկու
հիւսկէն, ուռկան փոքրիկ,
վանդակք, վանդակապատք,
խաղխամք :

Retinaculum - li (չլտ․) արգել, խափան, աղիս, խոյօղ, ճարամանդ :

Retinctus-ta-tum (անց․ դրբ․)․
Տես Retingo.

Rétinens-éntis (-tissimus) անջ․ մածանօղ, հաստատուն, օրինապահ, պինդ, պատուիրանապահ :

Retíneo (նրգ․ Téneo արձ․)․ կասեցուցանեմ, կարճեմ, նահանջեմ, զբօսուցանեմ, յապաղեցուցանեմ, յերկարեմ, արգելում, սանձեմ, սանձահարեմ, սանձ դնեմ :

Retíngo (նրգ․ Tingo արձ․)․ կրկին ներկանեմ, վերստին գուներեմ :

Retínnio (չլտ․ Tínnio արձ․)․ հընչեմ, թնդամ, շաչեմ, շառաչեմ :

Retiolum-li (չլտ․)․ ուռկան փոքրիկ, ցանց փոքր :

Retis-is (ար․ et իգ․)․ արձոյլ, ուռկան, ցանց, վարմ, թակարդ, հաղբ, որոգայթ, դաւ, նենգ :

Rétono (չլտ․ Tono արձ․)․ դարձեալ որոտամ, փորոտամ, թնդամ, հնչեմ :

Retórqueo (նրգ․ Tórqueo արձ․)․ կրկին ուղրեմ, դարձեալ գալարեմ, ծալեմ, միւսանգամ հարկանեմ, յետս մղեմ :

Retorréscō-scis-scere (չլտ․)․ երաշտանամ, ոսնիմ, չորանամ, ցամաքիմ, գօսանամ, սարսառիմ, ազազիմ, խանձիմ :

Retórride (Վրբ․)․ յանջողին տեղւոջ, ցամաքութեամբ, լի երաշտութեամբ :

Retórridus-da-dum (անջ․)․ ցամաք, ազազուն, չոր, երաշտ, գօս, աշտուճ, ոսին :

» **retórridus mus**․ բազմօրեայ մուկն խորագիտագոյն :

Retórtus - ta - tum (անց․ դրբ․)․
Տես Retórqueo.

Retrtractans-ántis (քյծ․)․ հետս, հետեալ, խիստ, խեռ, կիցսընկէց, անկուշող, աքացօղ :

Retractatio-ónis (իգ․)․ յետս կոչումն, չընդունելութիւն, մերժումն :

Retractátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․
Տես Retracto.

Retracto (նրգ․ Tracto արձ․)․ ճառարկանեմ, ճառեմ, հպիմ, մերձենամ, ուղղեմ, յարդարեմ, օւրանամ, յուրաստ լինիմ կամ, յետս կոչեմ զբանս, զբանիւք գամ :

Retrtractus-ta-tum (անց․ դրբ․)․
Տես Rétraho.

Rétraho (նրգ․ Traho արձ․)․ վերըստին քարչեմ, յետս ձգեմ, ընկրկեմ, ամփոփեմ, 'ի բաց դարձուցանեմ, շրջեմ զմիտս, կասեցուցանեմ :

Retribuo (նրգ․ Tribuo արձ․)․ հատուցանեմ, դարձուցանեմ, տամ տրիտուր, վարձահատոյց լինիմ, դարձ փոխարինի առնեմ :

Retribútus-ta-tum (անց․ դրբ․)․
Տես Retribuo.

Retriméntum-ti (ռոմ.) Ժրուր, սիկ :

Retritus - ta - tum (անց. Գրէթ.)
Տես Rétéro.

Retro (ճիթ.) յետս, յետ կոյս, յետս ընդդէմ :

» retro réfero pedem. ընկրկիմ, յետս դառնամ, դառնամ անդրէն ընդ կրակն :

» retro vivo. խառնարնակ կեանս կեամ, ստերիւրիմ :

Retróactus-ta-tum (անց. Գրէթ.)
Տես Retróago.

Retróago (նրդ. Ago արձ.) յետս ձգեմ, ընկրկիմ :

Retrocédens - éntis (Էլթ.) ընկրկիլէ յետսամբս, յետս դարձեալ :

Retrocédo (նրդ. Cedo արձ.) 'ի բաց դնամ, տեղի տամ, յետս կամ, մեկնիմ, հետանամ :

Retrocéssus - us (ար.) այսրէն դարձ, դալուստ, յետս ընկրկուսի :

Retrodúco (նրդ. Duco արձ.) յիւր տեղէն դարձուցանեմ, այսրէն հասուցանեմ :

Retróéo (լլդ. Eo. is արձ.) դամ անդրէն, յետս դառնամ :

Retroflécto (նրդ. Flecto արձ.) անդրէն յետս դարձուցանեմ, կրկին ծալեմ :

Retrofléxus-xa-xum (անց. Գրէթ.)
Տես Retroflécto.

Retrográdior (հոր. Grádior արձ.) յետս յետս երթամ, ընկրկիմ, դառնամ յետս, յետախաղացիմ :

Retrógradus-da-dum (անց. Գրէթ.) անդադար, յետադարձ :

Retrólego (լլլլ. Legit արձ.) յետս յետս չարժեմ, յետս ընդդէմ սպիմ :

» retrólego háura. նստեմ յետս կոյս, յետս ընդդէմ նստեմ կեմ :

Retropéndulus-is-tum (անց. Գրէթ.) յետ կոյս կախեալ :

Retrórsus | ճիթ. յետս ընդդէմ.
Retrórsus | յետս, յետ կոյս, Գրէթիւր. վեր 'ի վաճ :

Retrórsus-sa-sum (անց. Գրէթ.) յետս, յետամբս :

Retrospicieñs-éntis (Էլթ. Կ. յետս հայեցող :

Retróversum | ճիթ. յետս ընդդէմ.
Retróversus | յետս, յետ կոյս, յետս, վեր 'ի վայր :

Retróversus-sa-sum (անց. Գրէթ.) ջեալ յետս, յետամբս :

Retródo (նրդ. Trudo արձ.) 'ի բաց վարեմ, վանեմ, յետս ճղեմ :

Retrúsus - sa - sum (անց. Գրէթ.)
Տես Retródo.

Retúndo-étudi (նրդ. Tundo արձ.) բթեմ, շլացուցանեմ, բթացուցանեմ, անպիտան տանեմ զսայրն, նուտնեմ, կարձեմ, ընկձեմ, հստեմ :

Retúnsus-sa-sum (անց. Գրէթ.)
Տես Retúndo.

Retúro-ras-ávi-átum-áre (նրդ.) բանամ զծակն :

Retúsus - sa - sum (անց. ԴԻԲ.).

Տես Retúndo.

Reúncior - óris (ար.). երկրորդ վերաբոյժ :

Reus - ei (ար.). մահապարտ, պատժապարտ, պարտաւոր, ամբաստանեալ :

> reus ámbitus. պատժապարտ խռովութեան :

> reus avaritiae. ամբաստանեալ վասն ազահոութեան :

> reus de vi. ամբաստանեալ վասն բռնազբօսութեան :

> reus voti. ուխտաւոր, ուխտադիր :

Revalésco (չգ. Valésco արժ.). բժշկիմ, ապաքինիմ, ողջանամ, առողջանամ :

Revéctus-ta-tum (անց. ԴԻԲ.).

Տես Réveho.

Réveho (ԵԲԳ. Veho արժ.). դարձուցանեմ, այսրէն ածեմ՝ հասուցանեմ :

Revelátus-ta-tum (անց. ԴԻԲ.).

Տես Revélo.

Revélo (ԵԲԳ. Vello արժ.). արմատաքի խլեմ, արմատախիլ տակակոտոր առնեմ, կորզեմ, քիցեմ, պատառեմ :

Revélo (ԵԲԳ. Velo արժ.). մերկանամ զպատրուակ, ՚ի վերհանեմ, յայտնեմ, գուշակեմ, բանամ :

Revéndo (ԵԲԳ. Vendo արժ.). վերստին վաճառեմ, դարձեալ վաճառակուր առնեմ :

Revénio (չգ. Vénio արժ.). զամանդրէն, այսրէն զառնամ :

Revérbero (ԵԲԳ. Vérbero - ras արժ.). ծաւալեմ զլոյս, անդրէն ծագեմ, փոփոխ հարկանեմ, ընդհարկանեմ :

Reveréndus-da-dum (ԷՅԹ.). մեծարոյ, մեծարգոյ, պատուական :

Réverens-éntis (-éntior-entissimus) արժ. ակնածու, պատուադիր, մեծարիչ, կամարար :

Reverénter-éntius-tissime (ՊԷԲ.). ակնածութեամբ, մեծարանօք, պատկառանօք :

Reveréntia-ae (ԷԳ.). ակնածութիւն, պատկառանք, մեծարանք, շուք, պատիւ, փոյթ, հոգ :

Revéror (հար. Véror արժ.). երկնչիմ, ակն ածեմ, մեծարեմ, պատուեմ, շուք դնեմ :

Revéritus-ta-tum (անց. ԴԻԲ.). Տես Revéror.

Revérsio-ónis (ԷԳ.). գալուստ, այսրէն դարձ :

Revérsus-sa-sum (անց. ԴԻԲ.). Տես Revérto և Revértor.

Revérto (ԵԲԳ. et չգ. Verto արժ.). դարձուցանեմ, շրջեմ, շրջըրջեմ, որոճամ ՚ի մտի, գառնամ անդրէն :

Revértor - vértoris - vérsus - ti (հար.). դառնամ լինիմ որպէս յառաջն, նորոգիմ :

> fac, bellus revertáre. ողջոյն լիցի գալուստ քո, գուն գործեալիւր ողջամբ դառնալ :

> revertor ad sanitátem. ողջանամ, ւաւքիմ :

Revíctus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Revinco.

» crimen revíctum. 'ի դերեւեւեւ
լեալ ամբաստանութիւն :

Revigésco - ígui (չլտ. Vigésco
արձ.). կազդուրիմ, զօրանամ,
քաջանամ, վերստին փթթեմ :

Revilésco (չլտ. Vilésco արձ.).
վհատիմ, վեհերիմ, վատա-
սրտիմ, զանգիտեմ, լուծանիմ,
լքանիմ, սրտաբեկ լինիմ :

Revíncio (ՆՐԳ. Víncio արձ.). կա-
պեմ, պրկեմ, յօգեմ, զօգեմ,
կցեմ, 'ի զրաւի դնեմ, լու-
ծանեմ, արձակեմ, քակեմ :

Revínco (ՆՐԳ. Vinco արձ.). ըմբե-
րանեմ, յաղթահարեմ, հաւ-
անեցուցանեմ :

Revínctus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Revíncio.

Revíreo (չլտ. Víreo արձ.) կամ

Revirésco (չլտ. Virésco արձ.)
դալարանամ, կանաչանամ,
մատաղանամ, առոյգանամ,
վերստին ծնանիմ :

Revisito (ՆՐԳ. Vísito արձ.). վե-
րստին յայց ելանեմ, կրկին
այց առնեմ, դարձեալ 'ի տես
երթամ :

Reviso (ՆՐԳ. Viso արձ.). այց
առնեմ, այցեմ, յայց ելանեմ,
մուտանգամ տեսնեմ :

Revisus - sa - sum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Revisó.

Revivísco-víxi (չլտ. Vivisco արձ.).
կենդանանամ, յառնեմ, վերըս-
տին ծնանիմ :

Revocábilis - le (ած.). յետս

կոչելի, դարմանելի, նոր-
գելի :

Revocámen-minis (չլտ.) } յետս
Revocatio-ónis (իգ.) }

կոչումն, հրաման դարձի :

Revocátor-óris (ար.). յետս կ-
չօղ :

Revocátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Révoco.

Révoco (ՆՐԳ. Voco արձ.). աչարէն
կոչեմ, յետս դարձուցանեմ,
պարանեմ, նորոգեմ, կենդա-
նացուցանեմ, յարուցանեմ,
կազդուրեցուցանեմ :

» révoco ad bibéndum. դար-
ձեալ հրաւիրեմ յրմուղի :

Révolo (չլտ. Volo - las արձ.).
վերստին թռչեմ, յառաջեմ
'ի թռչանի :

Revolúbilis-le (ած.). շրջշրջելի :

Revolútus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Revólvo.

Revólvo (ՆՐԳ. Volvo արձ.). շր-
ջեմ, դարձուցանեմ, շրջա-
ջեմ, թաւալեցուցանեմ, վեր
'ի վայր օցանեմ, խառնակեմ :

» revólvo librum. վարկպարազե
լնթեանում զմատենան, 'ի հ-
րեանցի անցանեմ ընդ գիրս :

Révomo (ՆՐԳ. Vomo արձ.). 'ի բաց
ընկնում, դարձեալ փսխեմ :

Revulsio - ónis (իգ.). խլուճն,
քանցումն, անջատումն :

Revulsus-sa-sum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Revéllo.

Rex-egis (ար.). թագաւոր, ար-
քայ, իշխան, տէր, ստացիչ,
ճոխ, պետ, տառ :

• rex pueritiae. դաստիարակ մանկան, դայեակ տղայոյ :

• rex sacrorum. քահանայապետ , երիցապետ , երիցանց երէց :

Rhabárbarum - ri (իգ.). գաբ, խաւարծիլ, խաշնդեղ :

Rhabo - ónis (իգ.). ուարունայ, դրաւ, գրաւական, աւանդ, առհաւատչեայ :

Rhamnus-ni (իգ.). դժնիկ :

Rhapsódia-ae (իգ.). ծառատողք, հաղնեղգութիւն, կարծատուն երգք :

Rheda - ae (իգ.). վաչ, կառք, սայլ :

Rhedárius-ia-ium (ած.). կառաձիգ, կառանշան, կառաւէտ :

Rhedárius-rii (աբ.). սայլորդ, կառապետ, կառավար :

Rhetor-ris (աբ.). հռետոր, ծարտարախօս, հրապարակախօս :

Rhetórica-ae (իգ.) կամ }
 Rhetórica-córum (զգ.) } հռե-
 Rhetóricе-es (իգ.) } տորական արուեստ, հռետորութիւն, ծարտարախօսութիւն, ծարտարաբանութիւն, ճոռոմբանութիւն :

Rhetóricе (իգ.). իբրև զծարտարախօս, ծարտարաբան բանիւք :

Rhetóricus-ca-cum (ած.). հռետորական, ծարտարախօսական :

Rhetórico-cas-cávi-cátum-cáre }
 Rhetorisso-sas-sávi-sátum-sáre }
 զգ. ճոռոմբանիւք ծառար-

կանեմ, խօսիմ իբրև զծարտարախօս ոք, ծարտարաբանեմ, ծարտարախօսեմ :

Rheumáticus-ca-cum (ած.). հոտա, հոսակալ, հոսողական, ախտացեալ զախտ հոսման :

Rheumatismus-mi (աբ.). հոտղութիւն, յօդացաւութիւն, յաճական ցաւ, դնդերացաւ, ախտ հոսման, դում, հարբուխ :

Rhinóceros-rótis (իգ.). ոնգեղջիւր :

Rhodínus-na-num (ած.). վարդագոյն, վարդապղի, վարդական, վարդախառն :

Rhododáphne-es (իգ.) }
 Rhododéndros-ri (աբ.) } վարդասարդ, ժանկավարդ :

Rhombus-bi (աբ.). իւ, յաճած, շեղանկիւն, թիւր չորեքկուսի, ծախարակ մանելոյ :

Rhomphaéa-ae (իգ.). սուր երկսայրի, վաղը, սուսեր :

Rhomphus-phi (աբ.). յօտ, ուռ, բարունակ, բողբոջխաւարծի :

Rhonco-cas-ávi-átum-áre (զգ.). խորդամ, խոնչեմ :

Rhonceus - ci (աբ.). խորդումն, հոնչիւն :

Rhus, rhois (աբ. et իգ.). աղտոր :

Rhusélinum-ni (զգ.). ձիալախուր :

Rhythmicus-ci (աբ.). թուելի, վիպագործ :

Rhythmus-mi (աբ.). թիւ սիւղբայից սաիքերոնի, կշռութիւն, դաշնակութիւն, յանկութիւն, յանգ :

Rhýtium-ii (չլ+). կոնաձև ա- նոթ :

Ribes-bis (եֆ.) կամ } Տաղարջ ,
Ribésium-sii (չլ+.) } Տաղարջենի :

Rícinus-ni (ար.). շանաճանճ , տիգ , սզենի :

Rictum-ti (չլ+.) } բերանարաց ,
Rictus-us (ար.) } բերանարացութիւն , ցուկ , քիթք , կնճիթ :

Rídeo-es-isi-ism-ére (չլ+). ծի- ծաղիմ , ժպտիմ , այսն առնեմ , կատակիմ , ձևնտու՝ նպաս- տամատոյց լինիմ , օգնեմ , յա- ջողեմ :

> rídeo te. ծիծաղեմ գրեւ , ծաղը- ւ ծանակ առնեմ գրեզ , այ- պանեմ :

Ridibúndus-da-dum (աթ.). զու- արթ , զուարթագին , զուարթ- երես , զուարթատեսիլ , ցնծա- լից , խրախամիտ :

Rídica-ae (եփ.). ցից , ձող , հե- ծան :

Ridiculária-riórum (չլ+). ծաղ- բաժու. թիւնք , խեղկատակու- թիւնք , ծաղրածու բանք , գուսանութիւնք :

Ridiculárius-ria-rium } աթ. ծա-
Ridiculósus-sa-sum } րու արժանի , ծաղրալից , ծաղ- րածու , այպանալից , գուսա- նական , ծիծաղական :

Rídicule (ՎԲ.). ծաղրալից օրի- նակաւ , բազում հեշտակա- նութեամբ :

Ridículum-li (չլ+). խեղկատա-

կութիւն , խաղ , ծաղու բանք . կատակ :

> per ridiculum. ծաղը առն . լով , առ 'ի ծիծաղել :

Ridículus - la - lum (- líssimus աթ. ծիծաղական , ծաղրածու . ծաղրալից , գուսանական , այ- պանալից :

Ridículus-li (ար.). ծաղրածու . խեղկատակ , խաղակատակ . մոմոս , գուսան , հասպիտ :

Rigátio-ónis (եֆ.). ոռոգում :

Rigens - éntis (- tíssimus) աթ. ընդարմացեալ , խիստ , կարծր բրտացեալ , փայտացեալ , ան- կորանալի :

Rígeo-ges-gui-gére } չլ+ բրտ-
Rígesco-scis-scere } նամ , ընդարմանամ , փայտա- նամ , գոսանամ , կարկամիմ խստանամ , կարծրանամ :

> rígeo gelu. սառիմ , պաղիմ ցրտահարիմ , ցրտաբեկ լինիմ

Rígide-ídus (ՎԷ.). խստիւ , սա- տիկս , սասակագոյնս , սաստիգ- կոծս , առանց ակնառութեան . խզիւ և խեթիւ մեծու :

Rigiditas - tátis (եֆ.). խստու- թիւն , կարծրութիւն , պնդու- թիւն , անշարժութիւն , հա- տատութիւն :

Rigidus - da - dum (-idior-diss- mus) աթ. բրտացեալ , խիս- կարծր , պինդ , անկորանալի սաստիկ , անաշառ , գծնգո՛ւ :

Rigo-gas-ávi-átum-áre (ՆԳ+). ջուր ամ , սուղանեմ , ար- բուցանեմ :

Rigor-óris (ար.) . դառնաշունչ օղբ, ցրտաշունչ հողմաշունչ սառնամանիք , անհարթութիւն օղոց, խստութիւն, անաչառութիւն , հաստատութիւն :

Rígorátus-ta-tum (աթ.) . հաստատուն, ամրացեալ, պինդ, անշարժ :

Rígorósus-sa-sum (աթ.) . խիստ, սաստիկ, անաչառ, դժնդակ :

Ríguum - ui (չդ.) . ջրակոյտ , ջրաշեղջ, ջրժողով, ոռոգումն :

Ríguus-ua-uum (աթ.) . ոռոգանելի, ջրարբի, արբուցիչ, ոռոգիչ :

Ríma-ae (իգ.) . պատառուած , պատառումն, խրամատ, փապ, ծերպ, ծակ :

Rímátus - ta - tum (աեց. րբ.) . Տես Rimor .

Rimor-máris-mátus-mári (հար.) . ձեղքեմ, հերձանեմ, հերձում, պատառեմ, ցելում, ցելեմ, խրամատեմ, յուզախնդիր լինիմ, լրտեսեմ :

Rimósus-sa-sum (-sior) աթ. ծակոտկէն, ծակոտ :

Rímula - ae (իգ.) . սակաւ ինչ խռեկումն ծերպից, գեղութիւն :

Ringens-éntis (բթ.) . որ կրճտէ զատամունս, նեղասաստ, վէս :

Ringor-geris-gi (հար.) . կրճտեմ զժանիս, կրճեմ զատամունս, ծանրացատումն լինիմ, զյւրանամ :

Rípa-ae (իգ.) . ափն, եզր, ծով-

եզր, գետափն, գետեզր, ծովափնեայ կողմն :

Ripariensis-se } աթ. գետեզրեայ , եզրաբնակ , ծովափնեայ, ծովեզրեայ :

Rípula-ae (իգ.) . փոքր ծովեզր, փոքրիկ գետափն :

Risor-óris (ար.) . այլանող, կատակօղ, ծաղրածու :

Rísus-sa-sum (աեց. րբ.) . Տես Rídeo .

Rísus-us (ար.) . ծաղր , ծիծաղանք, ժպիտ, խեղկատակութիւնք , խաղու և ծաղու բանք :

» **risum concílio, cóncito, fácio** կամ **móveo** . ծիծաղեցուցանեմ, կարկաջեցուցանեմ :

Rite } Ռբ. ըստ կարգաց եկեղեցւոյ , ըստ պատշաճի, բարիոք , արժանապէս , ճշդիւ զտակաւ :

Ritu } Ռբ. ըստ կարգաց եկեղեցւոյ , ըստ պատշաճի, բարիոք , արժանապէս , ճշդիւ զտակաւ :

Rituális - le (աթ.) . օրինական, պաշտամանց, խորհրդաւոր, ծիսական :

» **liber rituális** . մաշտոց, կարգամատեան, կարգարան, ծիսարան, գիրք պաշտամանց :

Ritus-us (ար.) . արարողութիւն, ծէս , պաշտամունք եկեղեցւոյ, օրէնք, կարգք, սովորութիւն , ընդելութիւն , օրինակ :

» **ritu pécudum** . ըստ օրինակի անասնոց, զօրէն էրէոց :

Rivális-le (աթ.) . ծովափնեայ ,

ծովեզերեայ, գետեզերեայ, եզերաբնակ :

Rivális-lis (ար.) . նախանձընդդէմ, ակոյիհան, մրցող, յաշողկոտ :

Riválitás - táti (իգ.) . նախանձաւորութիւն, ոսոխութիւն, մրցութիւն :

Rívilus-li (ար.) . վտակ փոքրիկ, առուահանք, առուակ :

Rivus-vi (ար.) . վտակ, առու, հեղեղ :

Rixa - ae (իգ.) . կռիւ, գուպարած, պայքար, կագ, վիճումն, հակառակութիւն, գժտութիւն, երկպառակութիւն, խառնուրդք :

Rixátor-óris (ար.) . կռուարար, կագացող, վիճող, մաքառող, հակառակասէր :

Rixo-xas-ávi-átum-áre (չգ.) }
 Rixor-xáris-xátus-xári (հար.) }
 կռուիմ, կագեմ, դուպարիմ, վիճեմ, պայքարիմ, հակառակիմ, մաքառիմ, բանակուիմ, բանընդդէմ լինիմ :

Rixósus-sa-sum (աթ.) . կագացող, կռուարար, կռուասէր, պարսաւադէտ :

Róbeus-ea-eum (աթ.) . աշխէտ, կարմիր, շառագոյն, բոցագոյն, հրապոյն, մորենւոյ :

Robiginósus-sa-sum (աթ.) . ժանգահար, ժանգալից, հարեալ 'ի կարմիր, դեղին :

Robigo-ginis (իգ.) . ժանգ արմրտեաց, ժանգառութիւն, դալուկն, փուտ :

Róbius-ia-ium (աթ.) . կարմիր, շառագոյն, բոցագոյն, մորենւոյ :

Robóreus-ea-eum (աթ.) . կաղնատու, կաղնւոյ, թեղօշի :

Róboro-ras-ávi-átum-áre (Նրգ.) . զօրացուցանեմ, զօրութիւն զզեցուցանեմ, կազդուրեցուցանեմ, ամրացուցանեմ, պընդեմ, հաստատեմ :

Robur-boris (չգ.) . թեղօշ, կագնի վայրի, ոյժ, զօրութիւն, քաջութիւն, արութիւն, պընդութիւն :

Robúrneus-ea-eum }
 Robústus-ea-eum } աթ. կաղնատու, կաղնւոյ, թեղօշի :
 » fruges robúrneae. վայրի կաղնիք, խոզկաղնիք :

Robus-bi (ար.) . կարմրացորեան, վարսակ :

Robústus - ta - tum (- tior-tíssimus) աթ. կաղնատուն, ուժեղ, զօրաւոր, քաջ, խիտ, կործր, ամուր, սերտ, պինդ, պնդակալմ :

Rodo-dis-osi-osum-dere (Նրգ.) . ուտեմ, կրծեմ առ փոքր փոքր, ստամացեմ, խածանեմ, խածատեմ, չարախօսեմ, բամբասեմ :

Rogális-le (աթ.) . խարուկածին, հրատախառն :

Rogaméntum-ti (չգ.) . ինդիր, հարցուած, հարցումն, հարցափորձ :

Rogátio-ónis (իգ.) . աղօթք, աղերսանք, աղաչանք, աշխար-

հատու՞մք պաղատանք, խնդիր օրինաց :

Rogatiúncula - ae (իգ). դոյզն հարց և խնդիր, թեթև օրէնք:

Rogátor - óris (ար). աղաչելի, աղօթական, աղօթակիր, աղօթակեր, խնդրող, հարցանող, առաջարկիչ օրինաց :

Rogátum-ti (չգ). խնդիր, հարցուած, հարցումն :

Rogátus-ta-tum (անց. րբ). Տես Rogo.

Rogátus-us (ար). աղերսանք, աղաչանք, աղօթք, պաղատանք, խնդրուածք, խնդիր :

» rogátu meo. ըստ խնդրուածաց իմոց, 'ի պահանջելն իմ:

Rógitans-ántis (էյծ). խնդրելով, հարց և խնդիր արարեալ :

Rogitátio-ónis (իգ). յաճախագոյն հայցուած, ստէպ խընդրուածք :

Rógitó (նրգ. Ito արճ). պահանջեմ, յետս խնդրեմ, հայցեմ, հարցումն հարցանեմ :

Rogo-gas-ávi-átum-áre (նրգ). աղաչեմ, խնդրեմ, մաղթեմ, ընդ հայց անկանիմ, հայց և խնդիր լինիմ, պաղատիմ, պաղատանս մատուցանեմ, աղերսեմ, խուզեմ, որոնեմ, հարցուածս հարցանեմ, հարցաքննեմ :

» rogo legem. օրէնս դնեմ, օրինադրեմ, օրինադիր լինիմ:

Rogus-gi (ար). խարոյկ, փայտակոյտ վառեալ, հրատ :

Románe (Աբ). ըստ օրինի ռոմայեցւոց :

Románus-na-num (աժ). հռոմէական, հռովմայեցի, լատինական :

» romána lingua. լատինացւոց բարբառ, լատին լեզու, բարբառ ռոմայեցւոց :

» romána púrpura. հիւպատոսութիւն, բղեշխութիւն :

» románo more. անկեղծիկ յըստականիտ մտօք, միամիտ սրբտիւ, պարզմտութեամբ :

Romphaéa-ae (իգ). սուր երկսայրի, սուսեր, վաղր :

Romphus-phi (ար). բարունակ, ուռ, յօդ, խաւարծի, բողբոջ :

Romúleus-ea-eum (աժ). հռովմէական :

» romúlea-urbs. քաղաք հռոմայեցւոց, ռոմով :

» romúleum limen. Պալատին, արքունիք կայսերաց ռոմոմոց :

Ronco-cas-ávi-átum-áre (նրգ). քաղահան առնեմ, խլեմզքաղ, քաղ հանեմ :

Rorális-le (աժ). ցօղալից, ցօղաւոր :

Rorans-ántis (էյծ). ցօղախառն, ցօղածու, ցօղազին :

Rorárii-iórum (ար). թեթևազէն զինուորք ռոմայեցւոց, մեկնակազէնք, մենազինեալք :

Rorátio-ónis (իգ). շաղ ցօղոյ, ցօղալից առատութիւն :

Rorátus - ta - tum (անց. ԿԵԺ.).

Տես Roro.

Rorésco-scis-scere (չլտ.). ցողեմ,
ոռոգանիմ ցողով :

Róridus-da-dum

Róriser-rífera-rum } անց. ցողա-
Rorífliuus-ua-uum }

լեց, ցողագին, ցողաւոր, ցո-
ղաբեր :

Roro-ras-rávi-rátum-ráre (չլտ.
et ԵԲԺ.). իջանէ ցող շաղ գի-
շերոյ, ցողեմ, կաթեմ, ծո-
րիմ, թանամ, սրսկեմ, ոռո-
գանեմ :

Roruléntus-ta-tum (անց.). թա-
ցեալ 'ի ցողոյ, ցողալեց, խո-
նաւ :

Ros-oris (ար.). ցող, շաղ :

Rosa-ae (ԷԺ.). վարդ, վարդենի :

» rosa canína կամ silvéstris.

վարդ վայրի :

» rosa damascéna. մաթգենի,
մաթգի :

Rosáceus - ei (չլտ.). վարդա-
խառն իւղ, վարդաջուր :

Rosáceus-ea-eum (անց.). վար-
դագոյն, վարդակարմիր, վար-
դական :

Rosárium-rii (չլտ.). վարդենիք,
պսակ Ս. Առւսին, վարդարան :

Rosárius-ria-rium (անց.). վար-
դակարմիր, վարդագոյն, վար-
դախառն :

Rosárius - rii (ար.). վաճառող
վարդից :

Róscidus-da-dum (անց.). ցողա-
լեց, ցողագին, ցողաւոր, խո-
նաւ, տամուկ :

Rosétum-ti (չլտ.). Դրախտ վար-
դենեաց, վարդենիք :

Róseus-ea-eum (անց.). ցող-
գին, ցողաւոր, վարդագոյն,
կարմիր :

Rósio-ónis (ԷԺ.). կրծեղն, խո-
ճատանք, խաճատումն :

Rosmarínium-ni (չլտ.) }
Rosmarinus-ni (ար.) } ինքնու-

բոյս կնդրուկինկունի՝ տունի :

Rostéllum - li (չլտ.). փոքրիկ
կտուց :

Rostra-trórum (չլտ.). բեմատե-
նախօսութեան, բեմք հրագո-
րակախօսութեան :

» ascéndo rostra. ելանեմ 'ի բեմ
ատենախօսից, հրապարակա-
խօս լինիմ :

» dico pro rostris. ճառ արկեալ
խօսիմ, ատենարանեմ :

Rostrátus-ta-tum (անց.). կնճթա-
ցեալ, կնճթակերպ, կտցաւոր :

» rostráta navis. ցռկաւոր նաւ :

Rostrum-ri (չլտ.). կտուց, կն-
ճիթ, ցռուկ, քիթք, առա-
ջին կողմն նաւու :

» rostrum suis. կնճիթ խոզի :

Rota-ae (ԷԺ.). ճախարակ, անիւ,
ծիր, շրջանակ, կառք, սայլ :

Rotátim (ՎԵԺ.). շուրջանակի,
շուրջանակաւ, իբրև զբոլոր-
շէ, 'ի գիլ, թաւալզուր խա-
ղալով :

Rotátio-ónis (ԷԺ.). շրջշրջումն,
հոլովումն, շրջանակութիւն,
շրջումն :

Rotátor-óris (ար.). շրջանակիչ,
շրջշրջող :

Rotátus - ta - tum (անց. ԿՐԷ.).
Տես Roto.

rotátus sermo. կարճ 'ի կարճոյ ձառ, հակիրճ և համառօտ բանք :

Rotátus-us (ար.). շրջշրջումն, շրջանակութիւն, հոլովումն:

Roto-tas-távi-tátum-táre (նրգ. et չղ.). հոլովեցուցանեմ, թաւալեցուցանեմ, շրջշրջիմ, յաճիմ, շուրջ գնամ, շրջիմ:

Rótula-ae (խգ.). անիւ փոքրիկ, ճախարակ փոքր :

Rotundátio-ónis (խգ.). գնդաձև կերպարանք, բոլորաձև գործած՝ շինուած, բոլորակութիւն :

Rotundátus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.).
Տես Rotúndo.

Rotúnde - díssime (ՎԷ.). բոլորաձև կերպարանօք, շուրջանակի, 'ի դէպ, ըստ պատշաճի, յիրաւի :

Rotúnditas-tátis (խգ.). բոլորաձև կերպարանք, բոլորակութիւն, գնդաձև բոլորակ, շուրջանակ :

Rotúndo-das-dávi-dátum-dáre (նրգ.). բոլորաձև գործեմ, կատարեմ, 'ի գլուխ հանեմ:

Rotúndus-da-dum (-dior-díssimus) անց. գնդաձև, բոլորաձև, բոլորշի, բոլորակ, բոլորադէզ :

Rubefácio (նրգ. Fácio արգ.). կարմրացուցանեմ, պատկառեցուցանեմ, յամօթ առնեմ, ամաչեցուցանեմ:

Rubefáctus-ta-tum (անց. ԿՐԷ.).
Տես Rubefácio.

Rubéllus-lla-llum (-llior) անց. կարմրիկ, կարմրագոյն :

rubéllum vinum. հրաբաժակ՝ կարմրագոյն զինի :

Rubens-éntis (Էյնթ.). } կար-

Ruber-bra-brum (անց.) } մրագոյն, կարմրիկ, հրագոյն, կարմիր, աշխէտ, շառագոյն, բոցագոյն, շիկակարմիր :

Rúbeo-bes-bui-bére } չղ. կար-

Rubésco-scis-scere } մրագոյն երևիմ, 'ի կարմիր հարկանիմ, կարմրանամ, կարմրիմ, շառագունիմ, շիկնիմ, ամուչեմ, զամօթի հարկանիմ:

Rubéta-ae (խգ.). արջնագորտ, ոստին՝ պղուտոնեան գորտ :

Rubétum-ti (չղ.). մորենիք, անտառ մորենեաց :

Rúbeus-ea-eum (անց.). կարմիր, աշխէտ, շառագոյն, հրագոյն, բոցագոյն, մորենուոյ :

Rúbia-ae (խգ.). տորոն, վայրի ստեպղին :

Rubicúndulus - la - lum (անց.). բոցագոյն, շառագոյն :

Rubicúndus-da-dum (-dior) անց. շիկակարմիր, կարմրագոյն, հարեալ 'ի կարմիր, աշխէտ :

Rúbidus-da-dum (անց.). կարմրիկ, կարմրագոյն :

Rubíginor-náris-átus-ári (հարգ.). ժանգահարլինիմ, ժանգոտիմ:

Rubiginósus-sa-sum (անց.). դեղն, ժանգալից, ժանգահար, հարեալ 'ի կարմիր :

Ruminális-le (աթ.). որոճական,
որոճող :

Ruminátio-ónis (իգ.). որոճումն,
որոճան, որոճք :

Rúmino-nas-ávi-átum-áre (նրգ.)
Rúminor-náris-átus-ári (հար.)

Rumo-mas-ávi-átum-áre (նրգ.)
որոճան որոճեմ, որոճամ 'ի
մտի, մտախորհ լինիմ, խո-
կամ, զմտաւ ածեմ, միտ եղեալ
նկատեմ, կշռեմ 'ի միաս, խոր-
հիմ, քննեմ :

Rumis-is (իգ.). ստին, պտկունք
ստեանց :

Rumor-óris (ար.). շաչիւն, շա-
ռաչիւն, դղրդիւն, համբաւ,
հռչակ, լուր, զրոյց :

» rumor est. ել համբաւ՝ բան՝
զրոյց, լուր լինի, համբաւն
'ի դուրս յաճախէ :

» rumóre primo. անդստին 'ի
նշմարէ անտի, հազիւ թէ
առաւ հոտ :

Rumpo-pis, rupi-uptum-mpere
(նրգ.). բեկանեմ, խորտակեմ,
ջախջախեմ, կտորեմ, լու-
ծանեմ, խրամատեմ, քակեմ,
զանցանեմ, ընդմիջեմ, ընդ
մէջ հատանեմ, խափանեմ :

» rumpo me կամ rumpor. պայ-
թիմ, հերձանիմ, պարպատիմ,
ճայթիմ :

» rumpo fidem. անցանեմ ըստ
հաւատարմութիւն, զանցա-
նեմ զհաւատով :

» rumpo ius géntium. լուծա-
նեմ զիրաւունս ազգաց, օրի-
նազանց լինիմ :

» rumpo somnum. ընդ մէջ հա-
տանեմ զքուն :

Rumpótinum - ni (չղգ.). թուփ
'ի նեցուկ որթատնկոց :

Rumpótinus - ni (իգ.). կաղա-
մախ, սոս :

Rumpus-pi (ար.). յօտ, բարու-
նակ, ուռ, խաւարծի, բողբոջ :

Rumúsculus-li (ար.). աղմուկ,
ժխոր, խղուլլութիւն, շշուկ,
շուխիւն :

Runcátio-ónis (իգ.). քաղահա-
նութիւն :

Runcátor-óris (ար.). քաղահան :

Runcátus-ta-tum (անց. Կրգ.).
Տես Runco-cas.

Runcína-ae (իգ.). քերիչ, դուր,
խարաբուկ :

Runco-cas-ávi-átum-áre (նրգ.).
քաղ հանեմ, քաղահան առ-
նեմ, խլեմ զքաղ :

Runco-ónis (ար.). յատոց, ման-
գաղակ, կտցաւոր կտրոց :

Ruo-uis-ui-utum-úere (նրգ. et
չղգ.). շրջեմ, կործանեմ, տա-
պալեմ, փլուզանեմ, քանդեմ,
աւերեմ, դարահոս գահազէծ
լինիմ, զանձն քարազէծ 'ի
վախէ արկանեմ :

Rupes-pis (իգ.). փափաւյք, տա-
պառածք, տպառածուտ վէմ,
քարածայռ, առապար վայր,
դար, վախ, սարաւանդ, գահա-
հաւանդ :

Rupex-picis (աթ.) } շինական,
Rúpico-ónis (ար.) }

ապուշ, տմարդի, թանձրա-
միտ :

Rupicápra - ae (խփ.). քարայծ,
լեռնայծ, այծեամն, այծքաղ,
խարբուզ, յամոյր :

Rúptio-ónis (խփ.). բեկումն, հա-
լուած, խորտակումն :

Ruptor-óris (ար.). խորտակիչ,
յանցանօղ, օրինազանց :

Ruptus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.).
Տես Rumpo.

Rurális - le (աթ.). գիւղական,
դաշտային, դաշտական :

Rurátio-ónis (խփ.). երկրագոր-
ծութիւն, հողագործութիւն,
մշակութիւն :

Ruréstris - re (աթ.). շինական,
դաշտական, գիւղական, գեղ-
ջուկ :

Rurícola-ae } ար. et խփ. գեղա-
Rurigena-ae } ք. et խփ. գեղա-

բնակ, շինակեաց, գեղջեայ,
կին շինական :

Ruro-ras-rávi-rátum-ráre (չգտ.) }
Ruror-ráris-rátus-rári (հար.) }
զբօսնում 'ի գիւղս, հանգչիմ
'ի շէնս :

Rursum } ԳԲ. յետ կոյս, յետս
Rursus } ընդդէմ, դարձեալ, միւսան-
դամ, վերստին, գնորին հա-
կառակն, 'ի հակառակէն :

Rus - uris (չգտ.). գիւղ, դաս-
տակերտ, շէն, անդաստան,
ապարակ :

Rúsculum-li (չգտ.). շինավայրք,
շինաւան, փոքրիկ ապարակիկ :

Ruscum-sci (չգտ.) } մկնահար,
Ruscus-sci (խփ.) }
մուրտ՝ դափնի փշալից :

Ruspor-páris-pátus-pári (հար.).
խնդրեմ, խուզեմ, յուզեմ, ու-
րոնեմ, յուզախնդիր լինիմ,
հետազօտեմ :

Rússeus-ea-eum } ար. կարմրա-
Russus-sa-sum } աթ. կարմրա-
գոյն, կարմրիկ, հարեալ 'ի
կարմիր :

Rustárius-ia-ium (աթ.). մորեն-
ւոյ :

» rustáriæ falces. գերանդիք
առ 'ի հատանել զմորենիս :

Rusticánus-na-num (աթ.). գոե-
հիկ, գիւղական, դաշտային,
ամարդի, վայրենի, շինական,
վարկպարագի :

Rusticátim } ԳԲ. շինականա-
Rústice-tícus } ք. շինականա-
գոյնս, ամարդի բարուք, խո-
շորագոյնս :

Rusticátio-ónis (խփ.) }
Rusticátus-us (ար.) } զբօսանք
'ի շէնս, հողագործութիւն,
երկրագործութիւն, մշակու-
թիւն :

Rusticéllus-la-lum (աթ.). չմար-
թուն, վայրենամիտ, ամարդի :

Rustícitas-tátis (խփ.). շինակա-
նութիւն, ամարդութիւն, խո-
շորութիւն, վայրենութիւն :

Rústicor-cáris-cátus-cári (հար.).
հանգչիմ 'ի շէնս, զբօսնում
'ի գիւղս :

Rustícula-ae (խփ.). մարի բար-
բարոսաց, վայրի հաւ :

Rustículus-la-lum (աթ.). վայրի,
վայրենի, վայրագ, ամարդի,
շինական :

Rustículus-li (ար․)․ մանուկ շինական :

Rústicus-ci (ար․)․ գեղջուկ, շինական, ռամիկ, գեղարնակ :

Rústicus - ca - cum (- ícior) աս․ դաշտական, դաշտային, գիւղական, շինական, վայրենի :

Rustum-ti (չգ․)․ մորենի, թուփ փշալեց :

Ruta-ae (խգ․)․ փեղենայ, չմարթութիւն, տխմարութիւն :

Ruta et caesa (չգ․)․ շարժուն ինչք, կազմածք, կահ, կարասի, արարք :

Rutábulum - li (չգ․)․ բահակ, թիակ հրոյ, ցուպ, գաւազան :

Rutátus-ta-tum (աս․)․ համեմեալ փեղենայիւ :

Rutéllum-li (չգ․)․ քերիչ գործի, խարարուկ :

Rútilans-ántis (էյթ․)․ փայլուն, պողպաջուն, փաղփուն, մեծապայծառ, խարտեշացեալ, դեղնագոյն :

Rutilátus-ta-tum (անց․ ԴԷԲ․)․ Տես Rútilo.

Rutilésco-scis-scere (չգ․)․ խարտեշանամ, խարտեաշ երեւիմ :

Rútilo-las-lávi-látum-láre (Նրդ․ et չգ․)․ ոսկեգոյն առնեմ, դեղնացուցանեմ, փայլիմ, շողամ, պողպաջեմ :

Rútilus-la-lum (աս․)․ դեղին, շիկագոյն, պողպաջուն, փայլուն :

Rutrum - ri (չգ․)․ բահ, փայտատ, քերիչ երկրի, թի, ծեփիչ գործի որմաշինաց :

Rutus-ta-tum (անց․ ԴԷԲ․)․ Տես Ruo.

S

Sab

Sab

Sábanum - ni (չգ․)․ կապերտ, փեղկ, սփածանելի կրծոց, դաստառակ սեղանոյ, ընթանոց, դինջակ :

Sabbatárii-riórum (ար․)․ շաբաթապահ, շաբաթախտիր :

Sábbatum-ti (չգ․)․ շաբաթ :

» sábbata tricésima. ամնամուտ ամսոյ, ամնագլուխ լուսին, աւուրք ամնագլխոց :

Sabúcum-ci (չգ․) } թանթրուկ
Sabúcus-ci (խգ․) }
նի, շամբուկ :

Sabulétum - ti (չգ․)․ աւազին վայր, խոռոչք աւազոյ, աւազուտ դաշտուգետին :

Sábulo - ónis (ար․)․ հող աւազուտ, մանրամաղ աւազ, փն աւազին :

Sabulósus-sa-sum (աս․)․ աւա-

զեղէն, աւազուտ, աւազին,
աւազալից, աւազախառն :

Sábulum-li (չլ+). աւազ, խիճ,
աւազին վայր :

Sabúrra - ae (ի+). մանրախիճ
քարինք նաւայ, կոպիճք՝
խճաքարք՝ խիճք նաւու :

Saburrális-le (աժ+). խճաքարաց
նաւի :

Suburrátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ+).
Տես Sabúrro.

Sabúrro-ras-ávi-átum-áre (նր+).
լիուճ մանրախիճ քարամբք,
դնեմ խճաքարս ՚ի նաւի :

Saccárius-ia-ium (աժ+). քրձեայ,
քրձեղէն :

Saccárius-rii (ար+). բեռնակիր,
բեռնաքարձ, բեռնաւոր :

Saccátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ+).
Տես Sacco.

Saccéllus-li (ար+). քսակ փոքր,
պարկ փոքրիկ, գրապանակ,
մախաղ, շմբրոց :

Sácccharum-ri (ար+). շաքար :

Sacco-cas-ávi-átum-áre (նր+).
ծորեցուցանեմ, մզեմ, քամեմ,
անցուցանեմ ընդ պարզուտ :

Sacculárius - rii (ար+). ձեռնա-
ծու, խաբիբայ, խեղկատակ,
հասկիտ :

Sácculus-li (ար+). պարկ փոք-
րիկ, քսակ փոքր, մախաղ,
գրապանակ, շմբրոց :

Saccus-ci (ար+). պարկ, պայու-
սակ, քսակ, մախաղ, քուրձ :

Sacéllum-li (չլ+). փոքրիկ մա-
տուռն, աղօթանոց, վկայա-
նոց, վկայարան :

Sacer-cra-crum (-cérrimus) աժ+.
սուրբ, սրբեալ, նուիրական,
նուիրեալ, երանոխառն, սրբ-
բական, գարշելի, պիղծ, ա-
տելի :

» auri sacra fames. ամպարիշտ
քաղց ոսկւոյ, սնյազ ցանկու-
թիւն ոսկւոյ :

Sacérdos-ótis (ար. et ի+). երէց,
քահանայ, քուրմ, կիւս, հաւ-
ահմայ, քրմակին, քրմանոյշ :

Sacerdotális - le (աժ+). քահա-
նայական, քրմական :

Sacerdótium-ti (չլ+). երիցու-
թիւն, քահանայութիւն, քր-
մութիւն, հաս ժառանգաւո-
րաց, քահանայական աւա-
զութիւն :

» sacerdótium in eo. քահանայ-
անամ, քահանայ ձեռնադրիմ :

Sacerdótula - ae (ի+). կրտսեր
քրմակին, կրտսերագոյն քր-
մանոյշ :

Sacóma-matis (չլ+). հակառա-
կամէտ հռովմէական, հասա-
րականչիւն կշիւ :

Sacraméntum-ti (չլ+). գրաւ,
գրաւական, առհաւատչեայ,
աւանդ, պահեստ, երգումն,
խորհուրդ եկեղեցւոյ, անձառ-
ձառ, գաղտնիք, ծածուկք :

Sacrárium-rii (չլ+). մատուռն,
աղօթանոց, սրբատուն :

Sacrátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ+).
Տես Sacro.

Sacrátus-ta-tum (-tior-tíssimus)
աժ+ նուիրեալ, նուիրական,
սրբական, սրբանեալ, սուրբ :

Sacrícola-ae (ար. et իգ.). պատարագիչ, զոհիչ, քահանայ, երէց :

Sacrifer-rifera-rum (աթ.). նուիրաբեր, պատարագաբեր, սրբամատոյց, պատարագարար :

Sacrificális-le (աթ.). զոհաւոր, պատարագազոհ :

Sacrificátio-ónis (իգ.)
Sacrificátus-us (ար.) } զենուսն,
Sacrificium-cii (չգ.) } զոհ, պատարագ, զոհագործութիւն :

Sacrífico-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ.). զոհեմ, զենում, յաշտ առնեմ, յազեմ, պատարագեմ :

Sacrificulus-li (ար.). քուրմ, զոհիչ, զոհարար :

Sacrificus-ca-cum (աթ.). պատարագազոհ, զոհաւոր :
» dies sacrifici. աւուրք քահանայագործութեան :

Sacrificus-ci (ար.). քահանայ, երէց, քուրմ, զոհիչ, պատարագիչ :

Sacrilegium-gii (չգ.). տաճարակապտութիւն, սեղանակողոպտութիւն, ամբարշտութիւն, սեղանակապուտ գողութիւն, պղծութիւն նուիրական իրաց :

Sacrilegus-ga-gum (աթ.). տաճարակողոպուտ, տաճարակապուտ, սեղանագիրծ, սեղանակապուտ, ամբարիշտ, անօրէն, ժանտ :

Sácrium-rii (չգ.). սաթ, ելեկտրիոն :

Sacro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.). սրբեմ, սուրբ առնեմ, նուիրեմ, օրհնեմ, օծանեմ, պղծեմ, պիղծ համարիմ, ՚ի մահ մտնեմ :

Sacrosánctus-ta-tum (աթ.). ամենասուրբ, սուրբ և նուիրական, անեղծ, անարատ :

Sacrum-ri (չգ.). սուրբ պատմունք, նուիրական խոհարար, օրէնք, աղանդ, քէչ, պատարագ :

» sacra fácio. քահանայագործեմ, պատարագեմ :

Saéculum-li (չգ.). դար, ազգահարիւրամեայ ժամանակ, բերսը աշխարհի, աշխարհամարդ, յաւիտեան :

» per saécula. յաւիտեանս, ՚ի հարիւրամեայ ժամանակօ :

Saepe-pius-píssime } Պէ. յաճա
Saepenúmero } քաղաք

խաղոյնս, յաճախ, յուրազոյնս, բազում անգամ, ստէպ :

Saepiúscule (Պէ.). երբեմն, էզի, մերթ, երբեք երբեք :

Saeve-vius-víssime (Պէ.). անղորմ, յանխնայ, խժաբար, գազանաբար :

Saevídicus-ca-cum (աթ.). վայրագ, անղութ, սնագորոյն, սպառնալից, սպառնական :

Saévio-is-ii-ítum-íre (չգ.). վայրենանամ, գազանանամ, զայրանամ, կատաղեմ, մոլեգնիմ, սաստկանամ :

Saéviter (Պէ.). յանխնայ, անղորմ, գազանաբար, խժաբար :

Saévítia-ae (աճճ) Saévities-éi (եգե.)

անգթութիւն, անագորունութիւն, անողորմածութիւն, գազանութիւն, անմարդութիւն, տմարդութիւն :

» saévítia maris. ծովածփանք, ծովակոծութիւն, ծովածուփ ալէկոծ խռովութիւն, ալէկոծութիւն :

» saevities annónae. նուազութիւննպարի, կարօտութիւն, սով :

Saevum (ՎԷ՞). անողորմ, յանինայ, խժարար, գազանարար, անագորոյն մտօք :

Saevus-va-vum (-vior-vissimus)

աճ. խիստ, անաչառ, անգութ, անագորոյն, անողորմ, վայրենի, խժդուժ, գազանամիտ, առաքինի, քաջ, քսջասիրտ, զօրեղ, ահեղ, սոսկալի :

Saga-ae (եգե.). ջատուկ, վհուկ, կախարդ կին :

Sagácitas-tátis (եգե.). կորովութիւն մտաց, հնարիմացութիւն, խորագիտութիւն, զգօնութիւն, իմաստութիւն, խորամանկութիւն, ճարտարութիւն :

Sagáciter - eius - cissime (ՎԷ՞).

հնարագէտ հնարիւք, խորագիտութեամբ, հանճարեղարար, ճարտարագոյն :

Sagária-ae (եգե.). արուեստ վաճառելոյ գրատս :

Sagátus-ta-tum (աճճ). գրատս զգեցեալ, վարապանակս՝ տառատու ազուցեալ :

Sagax-gácis (-cior-císsimus) աճ

խորագէտ, իմաստուն, զգօն, խորամանկ, ճարտար, հնարագէտ, յառաջիմաց, զգաստ :

Sagéna - ae (եգե.). ցանց, ուռկան, արձոյլ :

Sagína - ae (եգե.). գիրացուցիչ՝ պարարտագոյն կերակուրք, ճարպ, պարարտութիւն, գիրութիւն :

Saginárium-rii (չգե.). մակաղատեղ պարարակաց, հանգրուան զուարակաց պարարտաց :

Saginátio - ónis (եգե.). գիրութիւն, պարար, պարարտութիւն :

Saginátus-ta-tum (անց. ԴԷԷ՞). Տես Sagino.

Sagíno-nas-ávi-átum-áre (եգե.). պարարեմ, ճարպապարարտ առնեմ, ունիմ՝ի վանդակի :

Sagínium-ni (չգե.). պարարտագոյն կերակուրք, գիրութիւն, ճարպ, պարարտութիւն :

Ságio-is-ívi-ítum-íre (չգե.). առնում գազգուճն, յառաջագոյն գուշակեմ, կանխաւ զգաստ լինիմ, զգամ :

Sagítta - ae (եգե.). նետ, փքին, հերձակ :

Sagittárium-ria-rium (աճճ). նետաձիգ, նետաձէ, թռուցեալ իբրև ցնետ, նետակերպ :

Sagittárium - rii (ար.). նետող, այր աղեղան, աղեղնաւոր՝ կենդանակերպ :

Sagittátus-ta-tum (անց. ԴԷԷ՞). Տես Sagitto.

Sagittifer-tifera-rum } **աձ.** այր

Sagittiger-tigera-rum } **աձ.** այր

աղեղան, աղեղնաւոր, նետող :
Sagittipotens-entis (**ար.**) . աղեղ-

նաւոր՝ աստեղատուն :

Sagitto-tas-avi-atum-are (**նրգ.**) .

նետաձիգ եղեայ նետալից առ-
նեմ, արձակեմ նետս, ձիգ
դնեմ, նետաթափ լինիմ, հար-
կանեմ նետիւ, նետահարեմ,
ընդ գիրկս մտանեմ :

Sagittula-ae (**եգ.**) . նեա փոքրիկ,
հերձակ :

Sagitus-ta-tum (**անց. դրք.**) . **Տես**
Ságio.

Sagulatus-ta-tum (**աձ.**) . կեր-
պասաղզեստ, բեհեղաղզեստ :

Ságulum-li (**չգ.**) }

Sagum-gi (**չգ.**) } գրատ, սա-

Sagus-gi (**ար.**) } **աձ.** ղժուարա-

ուատոկ, վարապանակք :

Sagus-ga-gum (**աձ.**) . կանխա-
գէտ, յառաջիմաց, յառաջա-
գէտ :

Sal-lis (**ար. et եգ.**) . աղ, բան
իմաստուն, առակ, իմաստու-
թիւն, կորովութիւն, մար-
մաջումն, խորագիտութիւն,
զգօնութիւն, միտք, հանձար :

» salem aspérگو cárnibus. աղիւ-
համեմեմ զմիս, աղ արկանեմ՝
ցանեմ ՚ի վերայ մտոց, աղիւ-
յաղեմ զմիս :

» sal nitrum-ri (**չգ.**) . աղբո-
րակ :

Salácitas-tátis (**եգ.**) . պագշտու-
թիւն, անառակութիւն, գի-
ջութիւն, լկտանք :

Salácon-ónis (**ար.**) . հպարտ, ամ-
բարհաւած, մեծամիտ, զրա-
պարծ, ժպիրհ, յանդուգն
փառասէր, սնապարծ :

Salamándra-ae (**եգ.**) . սալա-
մանդր, մողէզ, կովածուծ :

Salariárius-rii (**ար.**) . ոռճկակեր,
թոշակաւոր, հասառու :

Salárium-rii (**չգ.**) . թոշակ, ոռ-
ճիկ, վարձք, հասք :

Salárius-ia-ium (**աձ.**) . աղտաղտ,
աղտաղտին, աղտաղտուկ :

Salárius-rii (**ար.**) . ամճագործ,
ամենավաճառ :

Salax-lácis (-cior-císsimus) **աձ.**
պագշտ, զեղի, ցանկասէր,
անտռակ, յայրատ, շուայտա-
բարոյ :

Sálebra-ae (**աձ.**) }

Sálebrae-árum } **եգ.** ղժուարա-
մտտոյց վայրք, անկոխ երկիր,
զառ ՚ի թափ՝ զառ ՚ի կող տե-
ղի, զառ ՚ի վայր լերին, վախ,
դարաւանդ, դար, ղժուարու-
թիւն :

Salebrósus-sa-sum (**աձ.**) . ա-
պառաժուտ, առապարին, քա-
րուտ, սեպ, անկոխ, ղժուա-
րին :

Sálgama-mórum (**չգ.**) . շաքա-
րամիրգք, բանդակ, սինձ, հան-
դերձանք պտղոց՝ ընդեղինաց :

Salgamárius-rii (**ար.**) . վաճա-
ռական բանդակի :

Salicástrum-ri (**չգ.**) . ուռի վայ-
րի սպիտակ :

Salictárius-rii (**ար.**) . պահապան
ուռեաց անտառի :

ictétum-ti) } չէ. անտառ ու
 ictum-ti }
 ռեաց, ուռիք, ուռենիք :
 liens-éntis (էյժ.) . ոստոստող,
 ոստնլի, ոստոստիչ :
 lifodína-ae (էգ.) . աղահանք,
 բովք աղի :
 ligíneus-nea-neum }
 ligneus-ea-eum } աս. ուռ-
 lignus-na-num }
 ւոյ, ուռենւոյ :
 líllum-li (չլէ.) . փոքրիկ աման
 աղի, փոքր աղաման :
 línae-nárum (էգ.) . աղահանք,
 բովք աղի, ծաղու և խաղու
 բանք, կատակ, ծաղը, խաղ,
 սուակ, հանձար :
 línárius-ria-rium (աս.) . աղի,
 աղածին :
 alínium-ni (չլէ.) . աղաման, ա-
 ման աղի :
 álio-is-ívi կամ ii-ítum-íre (նրգ.)
 աղեմ, աղ արկանեմ՝ ցանեմ,
 աղիւ յաղեմ՝ համեմեմ :
 álio-is-ívi (-ii կամ -lui), saltum
 - íre (չլէ.) . ոստնում, ոստչիմ,
 ոստոստեմ, ընդոստնում, վա-
 զեմ, վազվազեմ, խաղամ, բա-
 բախիմ :
 alítor - óris (ար.) . ամենավա-
 ճառ, ամճագործ :
 alitúra-ae (էգ.) . յաղումն :
 alítus-ta-tum (անց. րրբ.) . Տես
 Sálío.
 salíva-ae (էգ.) . թուք, լորձուկք,
 խուխ, տողուկք :
 salivárius-ria-rium (աս.) . լոր-
 ձանց, թքալից :

Salivátum - ti (չլէ.) . ըմպելի 'ի
 թաւ զոպայէ :
 Salívo-vas-ávi-átum-áre (նրգ.) .
 թքանեմ, թքթքեմ, խուխ
 արկանեմ, ծորեցուցանեմ ըզ-
 լորձուկս, շփեմ :
 Salivósus - sa - sum (աս.) . լոր-
 ձանց, թքալից :
 Salix-icis (էգ.) . ուռի, ուռենի :
 Salmácidus-da-dum (աս.) . աղի,
 աղտաղտին, աղտաղտուկ, աղ-
 տաղտ :
 Salmo - ónis (ար.) . կարմրամիս
 ձուկն :
 Salsamentáriu-ria-rium (աս.) .
 համեմուտք, յաղածոյ :
 Salsamentáriu-rii (ար.) . ամճա-
 գործ, ամենավաճառ :
 Salsamentum-ti (չլէ.) . յաղածք,
 յաղեալք, յաղածոյք :
 Salse-sius-síssime (ճէբ.) . աղիւ,
 ճարտարաբան բանիւք, նըր-
 բագոյն իմաստիւք :
 Salsédo-dinis (էգ.) . աղութիւն,
 աղի ճաշակ, համ աղտաղտ :
 Salsilágo-ginis (էգ.) . համ աղի,
 հիւթ աղտաղտ :
 Salsípotens - éntis (աս.) . սպա-
 րապետ ծովու, ծովակալ, ծո-
 վապետ :
 Salsitas-tátis }
 Salsitúdo-dinis } էգ. աղութիւն,
 Salsúgo-ginis }
 համ աղտաղտ, աղի ճաշակ :
 Salsúra-ae (էգ.) . յաղումն, յա-
 ղեալք, յաղածք, յաղածոյք :
 Salsus-sa-sum (-sior-síssimus)
 աս. աղի, աղտաղտ, աղտաղ-

տուկ, համեմեալ յաղեալ աղիւ, համաւոր, անուշահամ, ազդոյ, ուժգին :

» dictum salsum. բան հանճարեղ, գեղեցիկ իմաստք :

Saltabündus-da-dum (աժ.). ուտոստող, ոստնլի, ոստոստիչ :

Saltatio-ónis (եգ.). կաքաւաձև պարք, պարանցիկք, կաքաւք, երերումն, ճօճումն, տատանումն, ոստումն, վազք :

Saltátor - óris (ար.). կաքաւիչ, խաղալիկ :

Saltatórie (Վէ.). վազելով, ընդոստ խաղալով, պար առեալ, դոփելով ոտամբ :

Saltatórius-ia-ium (աժ.). ուտոստիչ, ոստնլի, ոստոստող :

Saltatricula-ae) լեգ. վարձակ, կին
Saltatrix-ricis }
ոստնլի, գուսան :

Saltátus - ta - tum (անց. ԴԵԵ.). Տես Salto.

Saltem (Վէ.). զոնէ, գէթ, փարթար :

Sáltito (չլգ. Ito արճ.). ոստոստեմ, վազս վազս առնում, վազվազեմ, կայթս հարկանեմ, դոփեմ ոտամբ :

Salto-tas-távi-tátum-táre (չլգ.). ոստնում, ընդոստնում, վազեմ, կաքաւեմ, վազս առնում, կայթեմ, կայթս հարկանեմ, ՚ի պարանցանեմ, պարանցիկս առնեմ :

Saltuárius-rii (ար.). ոստիկան՝ պահապան անտառաց :

Saltuátim (Վէ.). վազիւք, վա-

զելով, վազս առեալ, ընդոստ խաղալով :

Saltuénsis-se (աժ.). անտառական, անտառախիտ :

Saltuósus-sa-sum (աժ.). պրկազեղ, թանճրամայրի, տրկախիտ, թանճրախիտ :

Saltúra - ae (եգ.). պարանցիկ կաքաւաձև պարք, կաքաւ երերումն, վազք, ոստումն :

Saltus-ta-tum (անց. ԴԵԵ.). Տես Sálío.

Saltus-us (ար.). վազք, ոստն ոստումն, պարանցիկք, կաքաւք, կայթք, պրակ, իխոմք, մայրիք, անտառ, մտգազետին, արօտ :

» saltus Pyrenaei. Պիւրենեան լեռիւք :

Salúber-bris-bre (-brior-bérmus) աժ. առողջարար, առողջացուցիչ, օգտակար, շահաւետ, կեցուցիչ, կենարար, փրկական, փրկութիւնաբեր :

Salúbritas-tátis (եգ.). առողջութիւն օլոց, օգտակարութիւն :

Salúbriter-brius-bérrime (Վէ.) օգտակար առողջութեամբ, շահաւոր օգտութեամբ, օգտակարապէս, շահաւորաբար :

Salum - li (չլգ.). ծով, համատարած, խոնաւական միջնուկք :

Salus-útis (եգ.). ողջոյն, նախողջոյնք, փրկութիւն, ախտութիւն, պահպանութիւն, առողջութիւն :

salútem tibi dico. ողջունեմ, ողջոյն տամ քեզ :

salútem tibi réfero. Թուղթս ողջունականս առաքեմ, միևանգամ Թուղթս ողջունացոյցս յղեմ :

salútem tibi scribo. ողջոյնդ այդ իմոյ ձեռին է, հարցանեմ զողջունէ քո :

salutáris-re (-rior) ած. առողջարար, կեցուցիչ, կենարար, փրկարար, փրկութեանագործ, փրկութիւնարեբ, օգտակար, շահաւէտ :

Salutáriter (Վէք.). օգտակարապէս, շահաւոր օգտութեամբ :

Salutatío - ónis (էգ.). նախողջոյնք, ողջոյն :

Salutatótor-óris (ար.). ողջունող շքադիր տիկնայց, տիկնասէր :

Salutatórium-rii (չգ.). պաշտօն ողջունարեբ առն :

Salutatórium cubíle-lis (չգ.). այգորելի տեղի, ունկնդրութեան դահլիճ :

Salutatríx - ricis (էգ.). կին ողջունող :

Salútifer-tifera-rum (ած.). օգտակար, փրկութիւնարեբ, կեցուցիչ, առողջարար, փրկական, շահաւէտ :

Salutigérulus-la-lum (ած.). ողջունարեբ, ողջունապատում :

Salúto-tas-ávi-átum-áre (նգ.). ողջոյն տամ, ողջունեմ, լոյս բարի ասեմ, այգորեմ :

Salvátor - óris (ար.). Փրկիչն (իսուս, կեցուցիչ, ամենա-

փրկիչն Քրիստոս, ազատիչ, ապրեցուցիչ :

Salve, Salvéte (հրճ.). բարի եկիր, ողջոյն է զալուստ քո, ողջոյն առաւօտու, ողջոյն երեկորին, ողջ եր՝ էք՝ լեբուք :

Sálveo-es-éere (չգ.). ողջանդամ ողջ եմ, բարեկեցիկ լինիմ, բարեկեաց շատակեաց կենօք կեամ :

> salvébis a meo Ciceróne. ողջոյն տայ քեզ Արկերոն որդեակ իմ :

Sálvia-ae (էգ.). Թաւ զոպայ :

Salviátum-ti (չգ.). օշարակ ՚ի Թաւ զոպայէ :

Sálvio-ias-iávi-iátum-iáre (նգ.). մատուցանեմ ըմպելի ՚ի Թաւ զոպայէ :

Salvus - va - vum (ած.). ողջանդամ, ողջ, առողջ, անվտիտ, կատարեալ :

> salvus sis. ողջ եր, ողջ եկիր, ողջոյն քեզ, լոյս բարի :

Sambúca-ae (էգ.). հովուական սրինգ :

Sambúceus-ea-eum (ած.). Թանթրուկնուոյ :

Sambucístria-ae (էգ.). կին փողահարաց :

Sambúcus - ci (էգ.). շամբուկ, Թանթրուկնի :

Sampsa-ae (էգ.). ճմլեալ՝ մղեալ ձիթապտուղք, մրուր ձիթոյ :

Sampsúchum-chi (չգ.). մարեմ խոտ, ընտանի զուխրակ, խընկածաղիկ, խնկողկուզիկ :

Sanábilis-le (- bilior) ած. բժըշկելի, ապաքինելի :

Sanátio-ónis (խփ.). ապաքինութիւն, բժշկութիւն, առողջութիւն :

Sánccio-is-nxi-ncitum կաճ-nectum -íre (նրփ.). վճիռ տամ, սահմանեմ, կարգեմ, հաստատեմ, որոշեմ, օրէնսդրեմ :

» sánccio edicto. հրաման պատուիրանի արձակեմ, վճիռ հատանեմ հրովարտակալ :

Sanctus - ta - tum (անց. Գրէ.). Տես Sánccio.

Sancte-tius-tissime (ՎՔ.). սրբութեամբ, աստուածապաշտմանօք, սրբապէս :

Sanctésco-scis-scere (չգփ.). սրբանամ, սուրբ՝ սրբագոյն լինիմ, սրբամտիմ :

Sanctifico-cas-cávi-cátum-cáre (նրփ.). սուրբ առնեմ, սրբեմ, սրբաբանեմ :

Sanctificátio-ónis (խփ.). սրբութիւն, սրբարարութիւն :

Sanctificátor-óris (ար.). սրբարար, սրբիչ :

Sanctimónia-ae (խփ.). սրբական վարք, սրբութիւն, բարք սրբասէրք, բարեպաշտութիւն :

Sanctimoniális-le (անծ.). նուիրական, սրբամեղալ, աստուածամերձ :

» sanctimoniális múlier. սրբամատոյց՝ կուսակրօն կին, հաւատաւոր կուսան, մայրպետ :

Sanctimoniális-lis (խփ.). մայրպետ, հաւատաւոր կին :

Sánctio-ónis (խփ.). հաստատութիւն, վճիռ, օրէնսդրութիւն, ընդունելութիւն, բէնք, սահմանադրութիւն, հրաման, հրովարտակ :

Sánctitas - tátis } խփ. սրբութիւն, սրբական վարք, առքինութիւն, լաւութիւն, դարութիւն :

Sanctuárium-rii (չգփ.). Արթութիւն սրբոց, սրբարան, բեղաս :

Sanctus-ta-tum (-tior-tissimus) ած. սուրբ, սրբագոյն, անսուրբ, սրբական, սրբասէր, սրբակեաց, անարատ, անպական, նուիրական, մեծաշուք, մեծարոյ, փառաւոր :

Sanctus - ta - tum (անց. Գրէ.). Տես Sánccio.

Sandaligérulus - la - lum (անծ.). սանդալաւոր, մոյկս ազդեցեալ, արկեալ հողաթափյոսս :

Sandálium - lii (չգփ.). սանդալօղ, հողաթափ, մոյկ :

Sandápila-ae (խփ.). դազաղք :

Sandáracacae (խփ.). Ջնարակ, կարմիր վառիկ :

Sandaracátus - ta - tum (անծ.). խառնեալ ընդ Ջնարակ :

Sane-nius (ՎՔ.). ողջամբ, առողջմտօք, իմաստութեամբ, արդարեւ, իրաւամբք, ապաքէնիսկ, ճշմարտիւ :

» sane hercle. վկայ լեցի Աստուած, հաւատալ ինձ :

sane quidem. ստուգիւ, յի-
րաւի, արդարեւ, ապաքէն ցա-
պաք :

néscó-scis-scere (չլթ.). ապա-
քինիմ, բժշկիմ, ողջանամ,
աւաքիմ :

inguículus-li (ար.). կերակուր
յարենէ անասնոց :

inguinans-ántis (Էյթ.). արեամբ
թաթաւեալ, արիւնոտ, արիւ-
նաթաթախ, արիւնախառն :

inguinárius-ria-rium (աթ.).
արիւնահեղ, արիւնախանձ,
արիւնարբու, արիւնագոյն,
անզութ, անապորոյն :

anguíneus-ea-eum (աթ.). ա-
րիւնական, արիւնաբեր, ա-
րիւնաշատ :

sanguíneus frutex-ticis (ար.).
ժանտահոյն՝ տունկ :

anguino-nas-ávi-átum-áre նրգ.
յարեան առնեմ, արեամբ թա-
թաւեմ, արիւնեմ, արիւն հա-
նեմ, երակ հատանեմ :

anguinoléntus-ta-tum (աթ.).
արիւնաթաթախ, արիւնա-
խառն, յարիւն յապաժոյժ
թաթաւեալ :

sanguis-inis (ար.). արիւն, երա-
կահատութիւն :

› sánguinem éxtraho, mitto. ե-
րակ հատանեմ, արիւն հանեմ :

› sánguini míssio. երակահա-
տութիւն :

Sanguisúga-ae (եգ.). տղրուկ :

Sánies-éi (եգ.). թարախ, ներկ,
նարօտ, երանգ, ելլին, գոյն :

› sánies olivæ. մրուր ձիթոյ :

Saniósus-sa-sum (աթ.). թարա-
խալից, փուտ, փաեալ, նե-
խեալ :

Sánitas-tátis (եգ.). ողջութիւն,
առողջութիւն, բժշկութիւն,
ապաքինութիւն :

Sanna-ae (եգ.). խաղկատականք,
այսին, արհամարհանք, ծաղը :

Sánnio-ónis (ար.). ծաղրածու,
մոմոս, հտպիտ, խեղկատակ,
խաղկատակ :

Sano-nas-ávi-átum-áre (նրգ.).
բուժեմ, բժշկեմ, ապաքինեմ,
ապաքինացուցանեմ, առող-
ջացուցանեմ, ողջացուցանեմ,
յարդարեմ, ուղղեմ, յուղղու-
թիւն ածեմ :

Sansa-ae (եգ.). մզեալ՝ ճմլեալ
ձիթապտուղք, մրուր ձիթոյ :

Sanus-na-num (-nior-níssimus)
աթ. ողջ, ողջանդամ, առողջ,
առողջարար :

› sanum fácio. բժշկեմ, ապա-
քինացուցանեմ, աւաքեմ, ող-
ջացուցանեմ :

Sapa-ae (եգ.). քաղցու եփեալ,
մուկ խաղողոյ, ուուփ :

Sápide-díssime (Վէթ.). համով,
անուշութեամբ, քաղցրաբար :

Sápidus-da-dum(-pidior-íssimus)
աթ. անուշակ, անուշահամ,
համաւոր, համեղ, ախորժա-
կան, սրբահամ, քաղցրահամ :

Sápiens-éntis (-éntior-entíssi-
mus) աթ. գիտուն, իմաստուն,
հանճարեղ, խորհրդական,
խորագէտ, մտացի, ամենա-
գէտ, ամէնիմաստ :

Sapienter-éntius-tissime (ՎԷՔ.)

իմաստութեամբ , զգաստութեամբ , զգօնութեամբ , խորհրդական զգուշութեամբ :

Sapiéntia - ae (ԷԳ.)

իմաստութիւն , զգօնութիւն , ամենագէտ գիտութիւն , ողջմտութիւն , հանձար , խորագիտութիւն :

Sapientipotens-éntis (աԺ.)

ամէնիմաստ , իմաստնագոյն , ամենագէտ :

Sapíneus-ea-eum (աԺ.)

մայր , եղևնեայ , եղևնափայտեայ :

Sapínus-ni (ԷԳ.)

եղևին , եղևնափայտ , մայր փայտ , բուն կոճղ եղևնոյ :

Sápío-is-ívi (- ii կամ - pui) - ere (չԳԺ.)

գիտեմ , գիտակ եմ , ունիմ զհամ , իմաստնանամ , զգօնանամ :

» mare sapit. համ թթու և

աղտաղտ ունի , ճաշակ նորա զքիմն դառնացուցանէ :

Sapo-ónis (ԷԳ.)

ածառ , օշնան :

Sapor-óris (ար.)

ճաշակ , համ , մտահաճոյ բանք և պաճու ծանք , պերձարանութիւն :

Sapphirinus-ua-num (աԺ.)

շափիւղեայ :

Sapphirus - ri (ԷԳ.)

շափիղայ , շափիւղայ :

Sarcimen - minis (չԳԺ.)

նորագուն , կարկատուն , յարդարուն :

Sárcina - ae (ԷԳ.)

բեռն , ծանրութիւն , աղի , կահ , կարասի , կաղամած :

» colligo sarcinas. աղիաղիտ տանիմ , ամենայն աղիիւ չառնեմ , յուղի անկանիմ , մէնիմ , չուեմ :

Sarcinárius-ria-rium (աԺ.)

բեռնարարձ անասնոյ , զբառական :

Sarcinátor-óris (ար.)

դերձակարկատիչ , խրուանդիչ , կարուակ :

Sarcinátrix-ricis (ԷԳ.)

կին դերձակ :

Sarcinátus-ta-tum (անց. ԿԷՒ)

Տես Sárcino.

Sárcino-nas-ávi-átum-áre (ԵԳ.)

աղիաղիտեմ , պատրաստիմ չու , մեկնիմ , չուեմ :

Sarcinósus-sa-sum (աԺ.)

ծանրաբեռն , ծանրակիր , դժնդակ :

Sarcínula-ae (ԷԳ.)

բեռն փերղի , ծրար , պատատ , խորձ :

Sárcio-is-rsi-rtum-íre (ԵԳԺ.)

նորոգեմ , կարկատեմ , խրամակարկատ առնեմ , յարդարեմ :

Sarcitrix-ricis (ԷԳ.)

կին կարկատիչ :

Sarcóphagus-gi (ար.)

մարմնակեր շիրիմ , գերեզման , յիբիմ նախնեաց ի կճեայ կիղիչ քարանց :

Sarculátio-ónis (ԷԳ.)

քաղաչնութիւն , խլուճ քաղի :

Sárculo-las-ávi-átum-áre (ԵԳ.)

քաղ հանեմ , քաղահան առնեմ , խլեմ զքաղ :

Sárculum-li (չԳԺ.)

» qorot p...

Sárculus-li (ար.)

զահան , քերոց քաղի :

arda-ae }
 ardina-ae } **խփ.** աղկեր՝ ձուկն :
 ardinia-ae }
 ardonychátus - ta - tum (**աթ.**) .
 եղնգնեայ , զարդարեալ ընդ
 եղնգանն պատուականի :
 árdonyx-ónychis (**աբ. et խփ.**) . ե-
 ղունգն , սարդեղունգն , եղընգ-
 նաքար :
 áaríssa-ae (**խփ.**) . աշտեայ , աշտէ ,
 գեղարդն , սուխն , տէգ , նի-
 զակ :
 áarissóphorus-ri (**աբ.**) . արդնա-
 կիր , արդնաւոր , նիզակաւոր ,
 տիգաւոր :
 Sarmentítius-tia-tium (**աթ.**) . ու-
 ոոյ , ոսոոյ , բարունակի :
 Sarmentósus-sa-sum (**աթ.**) . ոս-
 տախիտ , տաշտագեղ , տաշ-
 տաւոր :
 Sarméntum-ti (**չլտ.**) . յօտ , ուռ ,
 բարունակ որթոյ :
 Sarpo - pis - ptum - pere (**նրփ.**) .
 սրբեմ , մաքրեմ , յստակեմ ,
 պարզեմ , յատանեմ :
 Sarptus - ta - tum (**անց. Դրբ.**) .
Տէս Sarpo .
 Sarrácum-ci (**չլտ.**) . կառք , սայլ ,
 սայլակ :
 Sárrio-is-ívi (- ii կած - rui) - íre
 (**նրփ.**) . խլեմ գքաղ , քաղահան
 առնեմ , քաղ հանեմ :
 Sarrítio - ónis (**խփ.**) . քաղահա-
 նութիւն , խլուսն քաղի :
 Sarrítior-óris (**աբ.**) . խլիչ քաղի ,
 քաղահան :
 Sarrítórius-ria-rium (**աթ.**) . քա-
 ղահան առնելոյ :

Sarrítúra-ae (**խփ.**) . խլուսն քաղի ,
 քաղահանութիւն :
 Sartágo-ginis (**խփ.**) . տապակ :
 Sartor-óris (**աբ.**) . դերձակ , հան-
 դերձարար , խլիչ քաղի :
 Sartúra-ae (**խփ.**) . քաղահանու-
 թիւն , խլուսն քաղի , նորո-
 գուսն , կարկատուսն :
 Sartus-ta-tum (**անց. Դրբ.**) . **Տէս**
 Sárcio .
 > sartus tectus . անապական ,
 անվտիտ , ողջանդամ , անեղծ ,
 անվթար :
 Sat (**Վլբ.**) . շատ իսկ , շատ՝ բաւ՝
 բաւական է , ցբաւական , ըստ
 արժանբաւականին , բազումս ,
 մեծապէս :
 Sata-tórum (**չլտ.**) . տոհմականք ,
 արմտիք , հունձք , հարաւ-
 ունք :
 Sátago (**չլտ. Ago աբճ.**) . պարա-
 պիմ , զքաղեմ , պատաղեմ ,
 փոյթ յանձին ունիմ , ջանա-
 հնար լինիմ , դուն գործեմ՝
 դնեմ :
 > sátago meárum rerum . փոյթ
 առնեմ գործոց իմոց , պատա-
 ղեմ ընդ կեանս աշխարհիս :
 Satan կած }
 Sátanas-ae } **աբ.** սատան , սա-
 տանայ , դեւ , այս չար , այր
 ժանտաժուտ :
 Satéllés-itis (**աբ. et խփ.**) . անձ-
 նապահ , թիկնապահ , փուշ-
 տիպան , պահապան , պահակ :
 > satéllés Jovis . արծուի :
 Satiáte (**Վլբ.**) . ցյազ , առատա-
 պէս , լիուլի :

Satiátus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.).
Տես Satio.

Satietas - tátis (ԷԳ.). Եղեցու
թիւն, յագուրդ, կշտապնդու
թիւն, ձանձրոյթ, տաղտուկ,
նողկանք, թալուկ :

Satin ? (ար Է՝ Satisne). արդեօք
ըստ արժանւո՞յն, միթէ ցրաւ
ակա՞ն :

Sátio-ias-iávi-iátum-iáre (ՆԴԳ.).
յաղեցուցանեմ, ընում, հար-
կանեմ զքաղց :

» satio odium. Ժանրացասումն
լինիմ յոյժ, զամենայն մթե-
րեալ թոյնս ատելութեան
թափեմ 'ի բաց :

Sátio-ónis (ԷԳ.). ցան, վար, սեր-
մանիք, հարաւունք :

Sátira-ae (ԷԳ.). եպիրանք, երգի-
ծական բանք, հեգնութիւն,
կակծելի մրմունջ :

Satis (ՎԲ.). շատ իսկ, ցրաւ-
ական, ըստ արժանի բաւակա-
նին, մեծապէս, բազումն :

» satis audácter. յանդուգն շր-
թամբք, յանդգնագոյնս, ժը-
պիրհ երեսօք :

Satis-tior-tius (աժ.). շատ, բաւ-
ական, հերիք, ազնուագոյն,
լաւագոյն, պատշաճագոյն :

Satisaccéptus - ta - tum (անց.
ԴԴԲ.). Տես Satisaccipio.

Satisaccípio (ՆԴԳ. Accípio արժ.).
յերաշխի առնում, ընդունիմ
գերաշխաւորութիւն :

Satisdátio-ónis (ԷԳ.) } Երաշխաւ

Satisdatum-ti (ԿԳ.) }
որութիւն, երաշխ :

Satisdator-óris (ար.). երաշխաւ
որ :

Satisdatus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.).
Տես Satisdo.

Satisdo (ՆԴԳ. Do արժ.). երաշ-
խաւոր լինիմ, երաշխաւորեմ :

Satiséxigo (ՆԴԳ. Exigo արժ.).
երաշխաւորութիւն խնդրեմ :

Satisfáció (ՆԴԳ. Fáció արժ.). փռ-
խարէն առնեմ, հատուցանեմ,
հաճեմ, ընում զկամս, հան-
գուցանեմ :

» satisfáció natúrae. վճարեմ
զկեանս, 'ի կենաց վճարիմ,
զընթացս կատարեմ, վախճա-
նիմ, մեռանիմ :

Satisfáctio-ónis (ԷԳ.). հաճու-
թիւն, կատարումն կամաց,
հատուցումն, վճար վասն մե-
ղաց, չմեղադրութիւն :

Sátius (ՎԲ.). լաւագոյն, լաւ
ևս, օգտակարագոյն պայմա-
նաւ, պատշաճագոյն օրինա-
կաւ :

Satívu-s-va-vum (աժ.). ընտանի,
մշակելի, սերմանելի :

» satívum tempus. Ժամանակ
սերմանելոյ, ցան, հարաւ-
ունք :

Sator-óris (ար.). սերմանացան,
սերմանող, արարիչ, ստեղծիչ,
հայր, ծնող, գտակ, գտիչ :

Satórius-ria-rium (աժ.). սերմա-
նելի, ցանելի, վարելի :

Satrapéa-ae) ԷԳ. սատրապու-

Satrapía-ae) թիւն, նախարարութիւն,
կուսակալութիւն, գաւառա-

պետութիւն , վարչութիւն ,
 ոստիկանութիւն , մարզպա-
 նութիւն :

Sátrapés - pae կաճ - pis (ար.) .
 սատրապետ , նախարար , կու-
 սակալ , ոստիկան , մարզպան ,
 կողմնակալ , վարիչ :

Satúllus-la-lum կաճ }
 Satur-ra-rum(-úrior) } ար. յադ ,
 յագեալ , յափրացեալ , կշտա-
 պինդ , լցեալ , լի , զեղուն ,
 թաթաղուն :

Sátúra-ae (եգ.) . ափսէ պողա-
 լից , ամիճ խոզենի , խառնա-
 մաղ կոշտ , խառնամառն իրք ,
 խառնիխուռն ինչ :

Saturátus - ta - tum (-tior) ար. }
 լցեալ , յափրացեալ , զեղուն ,
 ներկածոյ , թխազոյն :

Saturátus-ta-tum (անց. դրբ.) .
 Տես Sáturo .

Saturéja - ae (եգ.) }
 Saturéjum - ji (չգ.) } կորդիւն ,
 զոպայ պարտիզաց :

Satúritas-tátis (եգ.) . յագուրդ ,
 յագեցութիւն , յափրութիւն ,
 կշտապնդութիւն :

Saturnália-lium (-liórum) չգ. }
 Առնոսեան տօնք , Օրուա-
 նեան աւուրք :

Saturnalítius - tia - tium (ար.) .
 Օրուանեան , Առնոսեան :

Satúrnia-ae (եգ.) . Հերա՝ դիցա-
 նոյշ , Խտալեա , Երևակ՝ աստղ
 գնայուն :

Satúrníus-ia-ium (ար.) . Առնո-
 սեան , Օրուանեան , որմըզ-
 դական :

» saturnia regna. Առնեան ար-
 քայութիւն , ոսկեղէն դար :

» saturnia stella. Երևակ , Առ-
 նոս , Առնեան աստղ գնայուն :

» saturnia tellus. Առնեան եր-
 կիր , Խտալեա :

» saturnia virgo. Եստեան կու-
 սան :

Satúrníus-nii (ար.) . Երամազդ ,
 Որմիզդ :

Satúrnus-ni (ար.) . Օրուան ,
 Առնոս , Երևակ :

Sáturo-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) .
 յագեցուցանեմ , լնում , ան-
 ցուցանեմ զքաղց , տաղտկա-
 ցուցանեմ , ձանձրացուցանեմ ,
 ձանձրոյթ արկանեմ :

Satus-ta-tum (անց. դրբ.) . Տես
 Sero-ris .

Satus-us (ար.) . ցան , ժամանակ
 սերմանելոյ , տնկումն , տնկար-
 կութիւն :

Sátyra-ae (եգ.) }
 Satýricon-ci (չգ.) } եպիրանք ,
 կակծելի մրմունջ , երգիծա-
 կան բանք , հենգնական բա-
 նաստեղծութիւն , հենգնա-
 կանն , հենգնութիւն :

Satýricus-ca-cum (ար.) . հենգ-
 նական , սատիւրական , կակծե-
 լի , կակծեցուցիչ :

Satýriscus-sci (ար.) . դոյզն եպե-
 րանք , թեթե հենգնութիւն :

Sátýrus - ri (ար.) . այծամարի՝
 դիք անտառաց :

Sauciátio-ónis (եգ.) . հարուած ,
 խոցուած , վերաւորութիւն ,
 վէրք , խոցոտումն :

Sáucio-ias-ávi-átum-áre (նրգ.).
խոցեմ, վերաւորեմ, վէրս 'ի
վերայ դնեմ, խոցոտեմ, հա-
տանեմ, հարկանեմ :

Sáucius-ia-ium (աժ.). խոց, վե-
րաւոր :

» sáucius mero. գինեղէն, գի-
նեղից, ընդ գինի մտեալ և ար-
բեալ, սխալակ :

Sáurion-rii (չլտ.). սերմն մեկոնի :

Savillum-li (չլտ.). նկան, շօթ,
գրտակ, կցակ, կարկանդակ,
պղակունդ, քաքար :

Saviolum-li (չլտ.). համբոյր սի-
րոյ, քաղցր համբոյր :

Sáviór-iáris-iátus-iári (հար.).
խանդողատու թեամբ համ-
բուրեմ, համբոյր սիրոյ տամ :

Sáviúm-vii (չլտ.). քաղցր համ-
բոյր, համբոյր սիրոյ :

» sáviúm pango tibi. համբոյր
տամ քեզ, համբուրեմ ընդ
քեզ, ողջոյն տամ 'ի համբոյր
սրբութեան :

» meum sáviúm. սիրելի՛ անձին
իմոյ, լոյս աչաց իմոց :

Saxátilis-le (աժ.). առապարա-
սէր, վայրասուն :

Saxétum-ti (չլտ.). քարակոյտք
դերբկաց, քարուտ տեղիք՝ ճա-
նապարհք :

Sáxeus-ca-eum (աժ.). քարեայ,
քարեղէն, քարակերտ, քա-
րակոփ :

Sáxifer-xifera-rum (աժ.). քա-
րաձիգ, քարընկէց, քարակիր :

Saxíficus-ca-cum (աժ.). քարա-
ցեալ, վիմայեալ :

Saxífraga-ae (նգ.) } քարբեկ
Saxífragum-gi (չլտ.) }
խոտ :

Saxífragus-ga-gum (աժ.). քա-
րահալ, քարաբեկ :

Saxósus-sa-sum (աժ.). քարուտ,
ապառաժուտ, դժուարին, վե-
մուտ :

Sáxulum-li (չլտ.). մանր քար, կո-
պիճ, խիճ, խութք փոքրիկք :

Saxum - xi (չլտ.). բռնաքար,
քար, վէմ, գիլ, արձան, ա-
փափայք, ապառաժք, խիթք,
առապարք :

Scabéllum-li (չլտ.). պատուան-
դան, աթոռակ, բազմական
փոքրիկ :

Scaber-bra-brum (- brior) աժ.
անհարթ, դերբուկ, խոշոր,
վայրագ, դժնդակ, դժուարին :

» oves scabrae. քոստեալ ոչ-
խարք, քոստ օղիք :

» scabri dentes. աղտեղի ատա-
մունք :

Scábies-éi (նգ.). քոս, բորոտու-
թիւն :

» scábies lucri. ցանկութիւն
շահից, ընչասիրութիւն, ար-
ծաթսիրութիւն :

Scabíllum-li (չլտ.). աթոռակ,
պատուանդան, փոքրիկ բազ-
մական :

Scabiósus-sa-sum (աժ.). քոստ,
քոստեալ, բորոտ, անհարթ,
դերբուկ :

Scabo-bis-bi-bere (նրգ.). քերեմ,
քորեմ, քոչքոտեմ, տաշեմ,
մագլեմ, ցոտեմ :

Scabrátus-ta-tum (ած․)․ դժուարին, դժուարամատոյց, ապառաժուտ, վտանգագործ :

Scabritia-ae (էփ․) }
Scabrities-éi (էփ․) } անհարթու-
Scabrum-ri (չլթ․) } ցիւն , խստուցիւն , խոշորուցիւն, քոս, բորոտուցիւն:

Scabrósus-sa-sum (ած․)․ խոշոր, դերբուկ, անհարթ, դժուարին, դժնդակ :

Scaeva-ae (էփ․ et աբ․)․ գուշակութիւն, ըղձութիւն, դիւթութիւն, 'ի ձախմէ ձեռանէ յաջողակ :

Scaevus-va-vum (ած․)․ երանիկ, երջանիկ, յաջողաբախտ, յաջող, նպաստամատոյց, ձախող, ձախողակ, ողորմ :

» scaeva auspícia. աւետիք բարեաց, յաջողութիւնք, բախտաւորութիւնք :

Scala-ae (աճ) }
Scalae-árum } էփ․ սանդուղք, ելք սանդղովք, աստիճան :

» scaleae gemóniae. տեղի գլխապարտաց առ նախնի շուովմայեցիս, բեմգլխատութեան, կախաղան :

Scalária-riórum (չլթ․) սանդուղք ամփիթէատրոնի :

Scaláris-re (ած․)․ սանդղաձև :

Scalmus-mi (աբ․)․ նեցուկ թիակաց :

Scalpéllum-li (չլթ․) }
Scalpéllus-li (աբ․) } կտրոց ան-

զամահատից, ածելի բժշկաց:
Scalper-pri (աբ․)․ դանակ, կրտ-

րոց, ածելի, յատոց, մանդաղակ, քանդակագործի, գրոց: Scalpo-pis-psi-ptum-pere (նրփ․)

քանդակեմ, դրօշեմ, փորեմ, գրեմ, քորեմ, քերեմ, քոչքոսեմ, տաշեմ, ծակեմ:

Scalprátus-ta-tum (ած․)․ 'ի ձև կտրոցի :

Scalprum-ri (չլթ․)․ դանակ, ածելի, մանդաղակ, քանդակագործի, յատոց, գրոց :

» scalprum librárium. զմեկն, կտրոց :

Scalptor-óris (աբ․)․ քանդակիչ, քանդակագործ, դրօշօղ :

Scalptórium-rii (չլթ․)․ քանդակագործի, գրոց :

Scalptúra-ae (էփ․)․ դրօշագործութիւն, քանդակագործութիւն, դրօշուած, քանդակ, քանդ :

Scalpturátus - ta - tum (ած․)․ քանդակածոյ, քանդակեալ :

Scalpturigo-ginis (էփ․)․ խտտիղ, խողառմն, մարմնջիւն, հեշտականութիւն :

Scalptúrio-is-ire (նրփ․)․ քերեմ, տաշեմ, քորեմ, քոչքոսեմ:

Scalptus - ta - tum (աճ․ Գրք․)․ Տես Scalpo.

Scambus-ba-bum (ած․)․ թիւրոսն, հաշմ ոտիւք :

Scaméllum-li }
Scamillum-li } չլթ․ աթոռակ, բազմական փոքրիկ :

Scamillus-li (աբ․)․ փոքրիկ աստիճան, որոշք սանդղոց, սանդղամատն :

Scammónea - eae (խփ.). սակամունի, թորթ տունկ :

Scammonites - tae (խփ.). գինի համեմեալ սակամոնեա :

Scammónium-nii (չչտ.). բաղեղան կաթն, հոյզ սակամունկ :

Scamnum-ni (չչտ.). պտտունդան, աթոռ փոքրիկ, աստիճան, բաղմանկ :

Scandalízo-zas-závi-zátum-záre (Նրփ.). գայթակղեցուցանեմ, դնեմ գայթակղութիւն :

Scándalum-li (չչտ.). գայթակղութիւն :

Scando-dis-di-nsum-dere (չչտ. et Նրփ.). ելանեմ ՚ի վեր, համբառնամ, վերանամ, բարձրանամ :

» scando versus. չափեմ զտիրորայս, համարեմ զչափս բանից :

Scándula - ae (խփ.). տախտակ նուրբ, փոքրիկ տախտակամած, առաստաղակալք :

Scánsilis-le (աժ.). ելանելի :

Scánsio-ónis (խփ.). ելք, վերացումն, ամբարձումն, չափումն սիւղորայից ստիքերոնի :

» scánsio sonórum. տախտակ երաժշտական ձայնից :

Scansória máchina-ae (խփ.). ելանելիք, սանդուղք :

Scánsus - sa - sum (անց. Դրբ.). Տես Scando.

Scapha - ae (խփ.). նաւակ, մակոյկ, կուր, կարկուրէ, նաւակիկ :

Scáphium - phii (չչտ.). կծիճ, միզաման, կոնքածե բաժակ :

Scaphum - phi (չչտ.). զոզածե խորութիւն, զոզած :

Scápulae - lárum (խփ.). ութ, ողն, շալակ, թիկունք :

Scapus-pi (ար.). ցողուն, ոճ, բուն ծառոց, կոճղ, արմ :

Scarabéus-éi (ար.). կոյաղնդիւ, բղէզ, բոտոտ մաշկաթե :

Scarificátio-ónis (խփ.). ցտուճ, կեղեքածք, վէտք :

Scarificátus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Scarífico.

Scarífico-cas-ávi-átum-áre (Նրփ.) նշտրակաւ ցտեմ, վէտս հատանեմ, քերեմ, կեղեքեմ :

Scátebra-ae (խփ.). աղբերակն, ակնաղբիւր :

Scáteo-es-tui-ére (չչտ.). բխեմ, ելանեմ, յորդեմ, հոսեմ, արտաքս զեղում, լցեալ գամ դարիւ և դարիւ :

Scatúriens-éntis (Քնժ.). բղիխ, ցայտիչ, խաղացական :

Scaturiginósus-sa-sum (աժ.). աղբերահոս, աղբիւրաբուղի :

Scaturigo - ginis (խփ.). ակնաղբիւր, աղբերակն, աղբիւր յորդաբուղի, երակ ջրոյ :

Scatúrio-is-ire (չչտ.). ելանեմ, բխեմ, ցայտեմ, աղբիւրանամ :

Scaurus-ra-rum (աժ.). հաստամետս պճղամբք, ոյր իցն հաստաբետ կոճք ոտից :

Scazon - óntis (ար.). կաղ ստիքերովն, ազգ չափով բանից (Յունաց և Վատինացոց :

Scelerâte - tius - tissime (Տէք.)
 Ժանտուժեամբ, ամբարշտու
 թեամբ, չարաչար :

Scelerátus-ta-tum (- tior - tissi-
 mus) ած. Ժանտ, դրուժան,
 ապիրատ, ամբարիշտ, անօ-
 րէն, չարագործ, պղծալից,
 անսուրբ :

Scélero-ras-ávi-átum-áre (Նրգ.)
 աղտեղեմ, շողախեմ, ապա-
 կանեմ, պղծեմ, արատեմ, ան-
 սուրբ առնեմ :

Scelerósus-sa-sum էսմ }
 Sceléstus-ta-tum(-tior-tissimus) }
 ած. անօրէն, ապիրատ, Ժանտ,
 վրիժագործ, չարագործ, ամ-
 պարիշտ, դրուժան, չուսու,
 հէք :

Sceléste-tius (Տէք.)
 ամպարըշ-
 տուժեամբ, անօրէնուժեամբ,
 Ժանտուժեամբ :

Scélio-ónis (ար.)
 ապիրատ, ան-
 օրէն, Ժանտ, չարագործ, ա-
 ղաջուր :

Scelus-leris (չգտ.)
 եղեռն, ոճիր,
 ապիրատուժիւն, անօրէնու-
 թիւն, ապիրատ, դրուժան,
 նենգաւոր, մատնիչ :

» scelus anhélo. գրդեմ յանօ-
 րէնուժեան մեղս, թեւադրեմ
 զեղեռն :

Scena - ae (էգ.)
 տեսիլ, վայր
 տեսլեանց, տեսլարան, հովա-
 նոց վարսաւոր, թէատրոն,
 թատր :

» scenae insérvio. միաբանեմ 'ի
 կատակել, յարմար իմն կար-
 կատեմ, յօգուտ վարեմ :

Scenális-le էսմ }
 Scenáticus-ca-cum } ած. գուսա-
 Scénicus-ca-cum }

նական, թատերական, տեսա-
 րանական :

» spécies scenális. զարդարանք
 թատերց, պաճուճանք :

Scénice (Տէք.)
 գուսանական օ-
 րինակաւ, թատերական խա-
 ղովք :

Scénicus-ci (ար.)
 խեղկատակ,
 գուսան, հտպիտ, ծաղրածու,
 կատակերգու :

Scenographia-ae (էգ.)
 թատե-
 րական նկարչուժիւն, տես-
 լապրուժիւն :

Scéptici-córum (ար.)
 սկեպտի-
 կեան փիլիսոփոսք, վարանող
 փիլիսոփայք :

Scéptrifer-trifera-rum }
 Scéptriger-trigera-rum } ած. որ
 ունի զգաւազան արքունի,
 գաւազանաւոր :

Sceptrum - ri (չգտ.)
 ցուպ ար-
 քունի, գաւազան իշխանու-
 թեան, թագաւորուժիւն,
 արքայուժիւն :

Sceptúchus-chi (ար.)
 իշխան,
 որ ունի զարքունի գաւազան,
 թագաւոր, արքայ :

Scheda-ae (էգ.)
 մուրհակ, զիր
 ծանուցման, տոմս, քարտէս
 զրեալ, պիտակ :

Schédula - ae (էգ.)
 ձեռագիր,
 նամակ փոքրիկ, յետկար :

Schema - ae (էգ.)
 սքեմ, սուրբ
 ձև, հանդերձ, զգեստ կրօ-
 նաւորաց, կերպարանք :

Schema-atis (չլ+). սքեմ, սուրբ
ձև, զգեստ, հանդերձ, արկա-
նելի, պատկեր, տեսիլ, նկար,
պայման, շարժուած, կերպա-
րանք բանից :

Schisma-atis (չլ+). հերձուած,
հերձուածողութիւն, երկպա-
ռակութիւն, գծաութիւն,
չմիաբանութիւն, անզուգու-
թիւն, անմիաբանութիւն :

Schismaticus - ca - cum (աժ+).
հերձուածող, հերձուածողա-
կան, հերձուածական :

Schistos lapis (ար+). սալաքար,
թերթաքար, հերձանելի քար :

Schistum lac (չլ+). կաթն ա-
ռանց շճոյ, խախաց, մակարդ,
մաճառակ :

Schoenobates-tae (ար+). լարա-
խաղաց :

Schoenobática ars - rtis (խգ+).
լարախաղացութիւն :

Schoenum-ni (չլ+). կնիւն, պըր-
Schoenus-ni (ար+) } սոու, չուան պրտուեայ :

Schola-ae (խգ+). դպրոց, կաճառ,
դաս՝ ժողով աշակերտաց, ա-
շակերտք :

Scholásticus-ca-cum } աժ+ սքո-
Schólicus-ca-cum } }
լաստիկեան, դպրոցական :

Scholásticus-ci (ար+). սքոլաս-
տիկոս, աշակերտ, ճարտա-
րախօս, բանիբուն :

Schólion-lii (չլ+). մանր տեղե-
կութիւնք յեղերս մատենից,
համառօտ մեկնութիւն, պա-
րապուսն :

Sciens - éntis (- éntior - entissi-
mus) աժ+ գիտակ, գիտուն,
հմուտ, տեղեակ, ճանաչող,
խելամուտ, յաջողակ, ճար-
տար :

» sciens prudens. ինքնակամ
կամօք, կամակար, յօժարա-
գոյնս, մտադիւր :

» sciens videns. ականատես ա-
կանջալուր, ՚ի կամակարուց,
յօժարափոյթ :

Sciénter-éntius-entissime (ձԷ+).
գիտութեամբ, իմաստնարար,
իմաստութեամբ, մտադիւր,
կամաւ, առանձինն, ըստ պատ-
շաճի :

Sciéntia-ae (խգ+). գիտութիւն,
ծանօթութիւն, վարժուածն,
տեղեկութիւն, փորձ :

Scilicet (ձԷ+ et շղ+). ապաքէն,
ստուգիւ, ճշմարտիւ, արդա-
րիւ, ճշդիւ, անշուշտ, այո՛,
այս ինքն է, այն է :

Scilla-ae (խգ+). մկնաստիս, ծռ-
վական սոխ :

Scillinus-na-num } աժ+ հան-
Scilliticus-ca-cum } }
դերձեալ մկնաստիսով :

» acétum scillinum. քացախ
մկնաստիսով խառնեալ :

Scimpódium-dii (չլ+). անկողին
փոքրիկ, բազմական, բազմոց :

Scindo-dis-idi-issum-dere (նրգ+)
պատառեմ, ցելում, հերձա-
նեմ, ճեղքեմ, խզեմ, յօշեմ,
բեկանեմ, անջատեմ, բաժա-
նեմ, զատուցանեմ :

Scíndula - ae (խգ+). տախտակ

. նուրբ , փոքրիկ տախտակա-
մած , առաստաղակալք :

Scintilla-ae (էֆ.) . կայծ , կայ-
ծակն , փայլատակն , շանթ :

Scintillatio - ónis (էֆ.) . արձա-
կումն կայծականց , փայլուն ,
շողուն , պաղպաջիւն :

> scintillatio oculórum . շա-
ցութիւն , խտողել աչաց :

Scintillo-las-ávi-átum-áre (չփ.) .
կայծակունք արձակին , փայ-
լատակունք՝ ճառագայթք՝
բոցք հատանին , շառաչեմ ,
փայլեմ , փայլատակեմ , շո-
ղամ , փողփողեմ , փաղփիմ :

Scintillula - ae (էֆ.) . կայծակն
փոքրիկ :

Scio-is-ivi-itum-ire (նրֆ.) . գի-
տեմ , գիտակ՝ գիտուն լինիմ ,
ճանաչեմ , իմանամ , իրագէտ՝
իրագգած՝ իրագեկ լինիմ , ոչ
անգիտանամ , տեղեկանամ :

> graece scio . գիտակ եմ յու-
նարէն լեզուի , յունագէտ եմ :

> latine scio . հմուտ և տեղեկ
եմ լատին բարբառոյ , լատի-
նագէտ եմ :

Sciothéricon horológium - gii
(չփ.) . արեգակնային ժամա-
ցոյց :

Scípío - ónis (աբ.) . գաւազան ,
ցուպ , մական , բիր , նեցուկ :

Sciróma - atis (չփ.) . այտումն
պինդ , խաղաւարտ անցաւ ,
ուռուցումն , ուռէց , ելունդն :

Scirpea - ae (էֆ.) . պրտուեայ
վանդակապատք , պրտուեղէն
հիւսուած :

Scirpeus-ea-eum (աֆ.) . պրտուե-
ղէն , պրտուեայ :

Scirpicula-ae (էֆ.) }
Scirpiculum-li (չփ.) } զամբիւղ

պրտուեայ , կողով պրտուե-
ղէն :

Scirpiculus-li (աբ.) . նուրբ կնիւն ,
դոյզն պրտու , պրտուեղէն ա-
ռասան :

Scirpo-pas-ávi-átum-áre (նրֆ.) .
պրտուով կապեմ , պրտուեայ
չուանաւ պրկեմ :

Scirpus-pi (աբ.) . դժուարիմաց
բան , դժուարահասանելի իրք ,
կնիւն , պրտու :

> nodum in scirpo quaero . տա-
ժանագոյն և վաստակելի գոր-
ծեմ զՏեշտինն , զգիւրինն
դժուարին առնեմ :

Scirrhóma-átis (չփ.) }
Scirrhus-hi (աբ.) } խաղաւ

արտ անցաւ , այտումն պինդ ,
ուռէց , ուռուցումն , ելունդն :

Sciscitátio-ónis (էֆ.) . հարցումն ,
հարցուած , խնդիր :

Sciscitátor-óris (աբ.) . խնդրող ,
հարցանող , խնդրակ , յուզա-
խնդիր :

Sciscito-tas-ávi-átum-áre (նրֆ.) }
Sciscitor-táris-tátus-tári (աբ.) }

հարցանեմ , ՚ի հարց և ՚ի խըն-
դիր մտանեմ , ՚ի խոյզ լինիմ ,
հետազօտեմ , որոնեմ , ստու-
գեմ , տեղեկանամ , խելամտեմ :

Scisco , scis , scivi , scitum - scere
(նրֆ.) . գիտակ՝ հասու լինիմ ,
գիտեմ , իմանամ , սահմանեմ ,
կարգեմ :

Sciſſilis - le (աժ.) . դիւրին 'ի
 հերձանել, հերձանելի :

Scissor - óris (ար.) . պատառող,
 յօշիչ, հերձող, փեռեկիչ :

Sciſſúra-ae (եգ.) } պատառումն,
 Scissus-us (ար.) } պատառումն,
 պատառած, փեռեկումն,
 խրամատ, խրամատութիւն,
 խորտակումն, բեկումն, բա-
 ժանումն, անջատումն :

Scissus-sa-sum (անց. րբբ.) . Տես
 Scindo.

Scitaménta - tórum (չլտ.) . հա-
 մադամք, խորտիկք, կամակք,
 ճարտարաբան բանք, ճարտա-
 րաբանութիւն :

Scite-tius-tissime (Վբ.) . ճշգիւ-
 գտակաւ, իմաստնարար, ըստ
 պատշաճի, 'ի դէպ :

Scitor-táris-tátus-tári (հար.) . 'ի
 հարց և 'ի խնդիր մտանեմ,
 հարցանեմ, 'ի խոյզ լինիմ,
 հետազօտեմ, խելամտեմ, տե-
 ղեկանամ :

Scítule (Վբ.) . գեղեցիկս, ազ-
 նուագոյնս, բարեղք :

Scítulus-la-lum (աժ.) . ազնիւ,
 գեղեցիկ, սիրուն ; շնորհա-
 լեց :

Scítum - ti (չլտ.) . վճիռ, հրա-
 մանագիր, օրէնք, առակ, կա-
 նոն, հրամանակարգ բան,
 հրամանակար կարգ :

Scitus-ta-tum (անց. րբբ.) . Տես
 Scio և Scisco.

Scitus-ta-tum (- tior - tissimus)
 աժ. կարգեալ, սահմանեալ,
 գիտակ, գիտուն, փորձ, վարժ,

տեղեակ, հմուտ, ճարտար,
 խորհրդական, գեղեցիկ, ազ-
 նիւ, չքեղ, բարեբարոյ, սի-
 րուն :

> scitum dictum. շնորհազօրք
 բանք, գեղեցկագիր պատ-
 ճառի :

Sciúrus - ri (ար.) . թաւաձեռ,
 սկիւր՝ անասուն :

Scobina-ae (եգ.) . խարտոց փայ-
 տի, խարաբուզ, քերիչ, դուր :

Scobis-is } եգ. խարտածք, աս-
 Scobs-bis } չեղ խարտոցի, քերուածք,
 սղոցածք :

Scolopéndra-ae (եգ.) . օձասանդր :

Scomber - bri (ար.) . թիւնիկ
 ձուկն ծովու :

Scomma-atís (չլտ.) . հանձարեղ
 բանք, առակ, ճարամանդ :

Scopae-párum (եգ.) . աւել :

> scopae solútæ. պարզամիտ,
 ապուշ, տխմար, պանդոյր :

Scopárius-rii (ար.) . աւելածու :

Scópio-iónis (ար.) } կորիզ, հառ,
 Scópium-pii (չլտ.) } փոքրիկ կուտ, թիւն :

Scóptula opérta (չլտ.) . ոսկերք
 քամակի, ողնայար :

Scópula-ae (եգ.) . աւել փոքրիկ,
 խոզանակ :

Scopulósus-sa-sum (աժ.) . ապա-
 ռածուտ, դժուարին, դժն-
 դակ, անհնարին :

Scópulus - li (ար.) . ափափայք,
 ապառածք, առապար, խիթք,
 խութք, դժնդակութիւն,
 դժուարութիւն :

us-pi (ար․)․ նպատակ, կէտ, ան, վախճան, դիտաւորութիւն, միտք, խորհուրդ :
 dália -ae (խփ․)․ ամօթալից սգ, անամօթ պայքար :
 ia-ae (խփ․)․ կղկղանք քրէանն նիւթոց, մտածութիւն, որհուրդ, գործ, վաստակ :
 pio-ónis } ար․ կարիճ :
 rpius-pii }
 rpiónius - nia - nium (աթ․)․ արճի, կարճախայթոց :
 rtátor-óris (ար․)․ բողաբոյճ, յր բողանոց, պոռնիկ :
 rtátus - us (ար․)․ պոռնկութիւն, բողութիւն :
 rteum-ei (չլթ․)․ կաշեայ կապարճք :
 rteus - ea - eum (աթ․)․ մորթեղէն, կաշեայ, մաշկեղէն, մաշկեայ :
 rtillum-li (չլթ․)․ հերատուկ, ռոզ, պոռնիկ, աղիճ :
 rtor-táris -tátus -tári (հար․)․ պոռնկանամ, պոռնկիմ, 'ի բողանոցս ջերանիմ, յաճախեմ 'ի պոռնկոցս :
 ortum-ti (չլթ․)․ մորթ, կաշե, մաշկ, բոզ, աղիճ, պոռնիկ :
 reátor-óris (ար․)․ որ 'ի բաց թքանէ :
 reátus-us (ար․)․ թուք, խուխ հազով :
 reo-eas-ávi-átum-áre (նրփ․)․ 'ի բաց թքանեմ հազելով, խուխս արկանեմ հազալով :
 criba-ae (ար․)․ դպիր, գրիչ, ատենադպիր, դիւանադպիր,

դպրապետ, թղթագիր, քարտուղար, օրինակագիր, ընդօրինակիչ :
 Scribátus-us (ար․)․ գրչութիւն, դպրութիւն, դիւանադպրութիւն, քարտուղարութիւն :
 Scribo - bis - ipsi - iptum - bere (նրփ․)․ նշանակեմ, նկարեմ, ստուերագրեմ, ծրագրեմ, ընդգրով արկանեմ, գրեմ, մատենագրեմ, յօրինեմ :
 > in vento et aquâ scribo. 'ի մոռացօնս դարձուցանեմ, անյուշ լինիմ :
 Scrinium - nii (չլթ․)․ սապատ, արկղ, տսպան, գզրոց, մատենադարան :
 Scriptio-ónis (խփ․)․ գիր, գրութիւն, գրուած, գրչութիւն, մատեան :
 Scriptito (նրփ․ Ito արճ․)․ յաճախագոյնս գրեմ՝ արճանագրեմ :
 Scriptor-óris (ար․)․ գրիչ, մատենագիր, գրագիր, օրինակագիր :
 Scriptórius - ria - rium (աթ․)․ գրուորական, գրաւոր :
 Scriptulum-li (չլթ․)․ խիճ, կուտ, երկդանգեան կշեռ :
 Scriptum-ti (չլթ․)․ գրութիւն, գրուած, գիր, մատեան, նշանագիր :
 > de scripto dico. թուղթ 'ի ձեռին կալեալ ընթեռնում :
 > scripta-tórum (չլթ․)․ մատենագրութիւնք, աշխատասիրութիւնք :
 Scriptúra-ae (խփ․)․ գիր, նշանագիր, գրչութիւն :

Scripturarius - rii (ար.) գրիչ, դպիր, զիւանադպիր, ասե- նադպիր :

Scriptus - ta - tum (անց. դրբ.)
Տես Seribo.

Scriptus-us (ար.) գրուած, գիր, գրութիւն, մատեան, նշանա- գիր :

» scriptum facio. վարեմ զպաշ- տօն դպրի, զարուեստ դպրու- թեան 'ի կիր արկանեմ :

Scrupulum-li (չլէ.) կշիռ քսան և չորից գարեհատից, կուտ, խիճ :

Scrobiculus-li (ար.) փոս փոքրիկ :

Scrobs - bis (ար. et իգ.) ծերպ, ծակ, փապ, սոր, փոս, խոռոչք, գութ, խորխորատ, փորուած :

Scrofa-ae (իգ.) մատակ խոզ :

Scrofpascus - sci (ար.) խոզա- րած :

Scrupeda-ae (ար. et իգ.) կաղ, հաշմ ոտիւք, միակողմանի :

Scrupheus-ea-eum }
Scruposus-sa-sum } ար. ապա-
ռածուտ, քարուտ, դժուա-
րին, դժնդակ, վայրագ, խիստ,
անհարթ, գերբուկ :

Scrupularis-re (ար.) երկդան- գեան կշուոյ, կտոյ միոջ :

Scrupulatim (Վլբ.) անհնարին երկիւղածութեամբ, մանրա- պատում նշանակօք, մի ըստ միոջէ :

Scrupulose-sius-sissime (Վլբ.) խղճիւ և խեթիւ, ճշդիւ գտա- կաւ, փութով պնդութեամբ, բազում հաւաստեալ :

Scrupulositas-tatis (իգ.) խ ճողութիւն, անշտփ երկ ղածութիւն, աւելորդ կ կած, ճշգրութիւն, ճշգր- թիւն :

Scrupulosus-sa-sum (- sicut- simus) ար. խիստ, դժուար անհարթ, գերբուկ, քար- ապառածուտ, խղճող, խ կածոտ :

Scrupulum-li (չլէ.) կշիռ ք և չորից գարեհատից, կու երկդանգեան կշիռ :

Scrupulus-li (ար.) մանր ք խիճ, կոպիճ, խէթ, աւել խիղճ, կասկած, սափ խղճի մտաց :

Scrupus - pi (ար.) քար փք մանրախիճ աւազ, աղետ խաղ :

Scruta-torum (չլէ.) պատու տուն հանդերձ ձորձք, ցնր աիք, կապերտ, գրղլեակ, մ մուճակ, հնացեալ կօշիկ :

Scrutaria - ae (իգ.) արուս վաճառողի հնացեալ երե- թոյ :

Scrutarius-rii (ար.) վաճառ հնացեալ երկաթոյ :

Scrutatio-onis (իգ.) քնին, հն դէս, հարցափորձ, խնդր խոյլ :

Scrutator-oris (ար.) խուզող կու, քննիչ, փորձիչ :

Scrutinium - nii (չլէ.) հե- ղօտութիւն, խոյլ, խնդր քննութիւն, քուէարկութիւ վիճակարկութիւն :

rutor - t̄aris - t̄atus - t̄ari (հար.)
 յուզեմ, խուզեմ, հետազօտեմ,
 որոնեմ, մանրահետեմ, յու-
 զախնդիր լինիմ, լրտեսեմ :
 ulna - ae (ար. et իգ.) . աւան-
 դապահ, աւանդառու, միջ-
 նորդ, բարեխօս :
 ulpo - pis - psi - ptum - pere (նրգ.)
 դրօշեմ, քանդակեմ, քերեմ,
 զրեմ :
 culpōneae - neārum (իգ.) . մոր-
 թեղէն սունապանք, սանդալք
 ոտից, մոյկք փայտեղէնք :
 culponeātus - ta - tum (աթ.) .
 սանդալաւոր :
 cūlptilis - le (աթ.) . քանդակեալ,
 դրօշեալ, քանդակածոյ :
 i sculptor - ōris (ար.) . քանդակա-
 գործ, քանդակիչ, դրօշող :
 i sculptūra - ae (ար.) . քանդ, քան-
 դակ, դրօշուած, դրօշագոր-
 ծութիւն, քանդակագործու-
 թիւն :
 i sculptus - ta - tum (անց. դրբ.) .
 Տես Sculpto.
 Scurra - ae (ար.) . ծաղրածու,
 մոմս, խեղկատակ, պատրիչ :
 Scurrilis - le (աթ.) . գուսանա-
 կան, ծաղրալից, այպանալից :
 Scurrilitas - t̄atis (իգ.) . գուսա-
 նութիւն, ծաղրածութիւն,
 խեղկատակութիւն :
 Scurriliter (մլբ.) . խեղկատա-
 կութեամբ, իբրև զծաղրածու
 ոք, ընդ խաղ :
 Scurror - r̄aris - r̄atus - āri (հար.) .
 խեղկատակեմ, ՚ի ծաղր ածեմ,
 փաղաքեմ, ողորեմ :

Scūrrula - ae (ար.) . այպնակա-
 տակ գուսան, հտպիտ :
 Scutārius - rii (ար.) . վահանա-
 գործ :
 Scutātus - ta - tum (աթ.) . վահա-
 նաւոր, ծածկեալ վահանաւ,
 ասպարաւոր :
 Scutēlla - ae (իգ.) . սկուտեղ, խոր
 սկաւառակ, բաժակակալ :
 Scūtica - ae (իգ.) . մորակ, խա-
 րազան, ձաղկ :
 Scutigērus - li (ար.) . զինակիր,
 կապարճակիր, վահանակիր,
 ասպարակիր :
 Scutra - ae (իգ.) . պոյտն, խեցի,
 սան, կահոյր :
 Scutriscum - sci (չղտ.) . կաթսայ :
 Scūtula - ae (իգ.) . բիր, ձող, լծակ,
 սկուտեղ, սկաւառակ խոր :
 Scutulātus - ta - tum (աթ.) . խորշ
 խորշ արարեալ, ճանձկէն,
 ճարտուկ, խայտապիսակ :
 Scūtulum - li (չղտ.) . վահանակ :
 Scutum - ti (չղտ.) } վահան, աս-
 Scutus - ti (ար.) } պար նախնեաց :
 Sebāceus - ea - eum (աթ.) . ճար-
 պական, ճարպապարարտ :
 Sebo - bas - āvi - ātum - āre (նրգ.) .
 ծածկեմ՝ օճանեմ ճարպով :
 > sebo candēlas. ձուլեմ՝ հա-
 լեմ մոմն ՚ի ճարպոյ :
 Sebum - bi (չղտ.) . ճարպ, ճրագու :
 Secābilis - le (աթ.) . սղոցելի,
 հերձլի :
 Secāle - lis (չղտ.) . հաճար :
 Secamēntum - ti (չղտ.) . գործած
 սղոցաձև :

Secédo (չլտ. Cedo արժ.). առանձնանամ, մեկուսանամ, 'ի բաց երթամ, մեկնիմ, հեռանամ:

Secérno (նրգ. Cerno արժ.). բաժանեմ, զատանեմ, անջատեմ, որոշեմ, ընտրեմ:

Secéssio-ónis (էգ.). երթ, չու, մեկնութիւն, միայնութիւն, մենութիւն, բաժանումն, աղանդ, հերձուած, ապստամբութիւն:

Secéssus-sa-sum (անց. Գրէ.). Տես Secédo.

Secéssus-us (ար.). մենակեցութիւն, միայնաւորութիւն, չու, երթ, ստահակութիւն:

Sécicus (Վէ.). այլազգազոյն իմն, այլազգ, այլազունակ, չարաչար ևս, չարաւ, գնորին հակառակն, 'ի հակառակէն:

Secúdo (նրգ. Claudio արժ.). առանձինն արդելում, փակեմ ընդդէմ, արտաքս հանեմ, մերժեմ:

Secusórium-rii (չլտ.). շտեմարան, մառան, դարան, սենեակ հանդերձից:

Secúsus-sa-sum (անց. Գրէ.). Տես Secúdo.

> seclúsa sacra. պաշտամունք նուիրականք Պնմետրեայ:

Seco-cas-cui-ctum-cáre (նրգ.). հատանեմ, կտրեմ, պատառեմ, հերձանեմ, ճեղքեմ, սողցեմ:

Secórdia-ae (էգ.). հեղձութիւն, ծուլութիւն, թուլութիւն, վատութիւն, յուլութիւն, անմտութիւն:

Secors-órdis (- díssimus) արլ, ծոլ, հեղգ, վատ, թշտործատեաց, անփոյթ, անմիտ, անհանճար, յիմար:

Secretárium-rii (չլտ.). թաքտոց, զանխուլ տեղի, գարն մառան, սենեակ հանդերձից, սրբատուն:

Secrétio-ónis (էգ.). անջատում, անջատութիւն, անջրդեպութիւն, որոշումն, բաժանումն:

Secréto-tius (Վէ.). գաղտ, գաղտագողացեալ, գաղտուկ, 'ի ծածուկ, լուկեայն, ուրյուրյն, առանձինն, մեկուք:

Secrétum-ti (չլտ.). առանձին տեղի, միայնութիւն, գաղտնիք, խորհուրդք, ծածուկք, անճառ ճառք:

Secrétus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Secérno.

Secrétus-ta-tum (-tior-tíssimus) արժ. գաղտնի, ծածուկ, թաքուն, զանխուլ:

> a secretis. գաղտնեաց գալի դիւանադպիր, քարտուղար, թղթագիր:

Secta-ae (էգ.). աղանդ, հերձուած, կողմն, բաժին, ջակ:

Sectáculum-li (չլտ.). ազգ, տահազատոհմ, սերունդ, զարցեղ:

Sectárius-ria-rium (արժ.). մալեալ, հատեալ, քաճաւարտ:

> sectárius vervex. խոյ մալեալ:

Sectátor-óris (ար.). կողմնակից, աղանդաւոր, ուսումնակից, աշակերտ, սան:

ectátus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Sector-táris.

éctilis-le կաժ } աս. հերձիւի ,
ectívus-va-vum }

սղոցելի :

séctiles láminae-nárum (էգ.).

դրուազք կռածոյք , թիթ-
ղունք հատեալք :

éctio-ónis (էգ.). կտրումն , հա-

տումն , կտրած , կտրոն , հա-
տած , հերձումն , բաժանումն :

ector-táris-tátus-tári (հար.).

զկնի երթամ , զհետ. ընթա-
նամ , հետամուտ լինիմ , ըն-
կերեմ , ընկերչակեմ , վարեմ ,
հալածեմ , հալածական տա-
նիմ՝ առնեմ :

sector - óris (ար.). հատանող ,

հատիչ , սղոցիչ , գնող ընչից
յարքունիս հատելոց :

sector zonárius. քսակահա-

տու , գանձահաս :

sectrix-ricis (էգ.). կին առգնող

ստացուածոց որ յարքունիս
կալեալ իցեն :

sectúra-ae (էգ.). հատած , հա-

տումն , կտրումն , կտրած , կրտ-
րոն , հերձումն :

sectúrae aeráriae. պղնձա-

հատք :

Sectus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.). Տես

Seco.

Secubátio-ónis (էգ.) } առանձինն

Secúbitus-us (ար.) }
ընկողմանումն , միայն միայ-

նուկ ննջիւն :

Secúbitus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Século.

Século (չլէ. Cubo արժ.). ըն-
կողմանիմ առանձինն , միայն
միայնուկ ննջեմ :

Sécula-ae (էգ.). գերանդի , ման-

գաղակ :

Seculáris-re (աս.). դարական ,

աշխարհական , աշխարհա-
կարգ , աշխարհակեաց , ժո-

ղովրդական , արտաքին :

Séculum-li (չլէ.). ազգ , դար ,

յաւիտեան , ժամանակ հա-
րիւրամեայ , աշխարհամարդ ,
աշխարհի որեար :

» per sécula. 'ի հարիւրամեայ

ժամանակս , յաւիտեանս :

Secúndae-dárum(էգ.). երկրորդ ,

երկրորդական դահ՝ պատիւ ,
երկրորդութիւն :

Secundáriu - ria - rium (աս.).

երկրորդական , վերադիր , յաւ-
ելուածոյ :

» secundáriu panis. հաց աշ-

տուճ , նկան , գրտակ , պաք-
ցամատ :

Secúnde-díssime (ՎԷ.). հաճե-

լով զմիտս , 'ի նպաստ , յաջո-
ղութեամբ :

Secúndo-das-dávi-dátum-dáre

(նրգ.). ձեռնտու՝ նպաստա-

մատոյց լինիմ , ստարիմ , հա-
ճեմ զմիտս , օգնեմ :

Secúndo. } ՎԷ. երկրորդ ան-

Secúndum }
գամ , ապա , դարձեալ :

Secúndum (նրգ.). մտա , մերձ ,

հուպ , առընթեր , առ ափամբ՝
եզերբ , յետ , զկնի , ըստ , հան-

գոյն , որպէս :

Secúndus-da-dum (-dior-dissimus) ած. երկրորդ, յաջող, նպաստամատուց, երջանիկ, բարեշէն :

> secúndus a rege. յերկրորդական գահ թագաւորութեան նստեալ :

> secúndo amni. 'ի գնացս խաղացից ջուրց, ընդ յորձանս գետոյ :

> secúndae res. յաջողութիւնք, բախտաւորութիւնք, բարեկենդանութիւն :

Secúre-rius (ձէք.). յապահով, անհոգ զգուշութեամբ, յաներկիւզս :

Securícula-ae (էգ.). փոքր սապար, փոքրիկ կացին :

Secúrifer-rífera-rum } ած. սապարաւոր, սակրաւոր :

Secúriger-rígera-rum }

Secúris-re (էգ.). սակր, սապար, կացին :

> secúri fério, percútio. հարկանեմ սակերբ զգլուխն, զլիսաւեմ :

Secúritas-tátis (էգ.). յապահովութիւն, անկասկածութիւն, անհոգութիւն, անփոյթութիւն :

Secúrus-ra-rum (-rior-rissimus) ած. անփոյթ, անհոգ, անկասկած, յապահով, յանձնազատան, յանդուգն, ժպիրհ, հեղզ :

Secus-écius (ձէք.). այլազգ, այլազգազոյնս, չարաւ, չարաւոր, 'ի հակառակէն, զոտրին հակառակն :

> secus ac, atque կամ quam այլազգ իմն, այլազգազոյնս, այլազգազոյնս իմն :

> nihilo sécius. բայց սակայն, հանդերձ այտու, ոչինչ ընդհատ :

> recte an secus, nihil ad nos. թէ բարի կամ չար՝ մեզ չէ փոյթ :

Secus (նէք.). յերկայնութիւն, առ եղերբ՝ ակամբ, հոգմերձ :

Secútor-óris (ադ.). արբանեակ, աշակերտ, կողմնակից, ուսմնակից :

Secutuléjus-ja-jum (ած.). հետամուտ, համաձիտ :

Secútus - ta - tum (անց. ԴԴԷ.) Տես Sequor.

Sed (չդէ.). այլ, սակայն, բայց, առաւել, մանաւանդ թէ, նսաւանիկ :

> sed enim կամ enim vero. սակայն և այնպէս, հանդերձ այտու, այլ սակայն :

Sedámen-minis (չդ.) } հանդիտ

Sedátio-ónis (էգ.) } հանգարութիւն, խաղաղութիւն :

Sedáte (ձէք.). հանգստեամբ, խաղաղիկ, հանգարարիկ, մեղմ :

Sedátus - ta - tum (անց. ԴԴԷ.) Տես Sedo.

Sedécies (ձէք.). վեշատասն անգամ :

Sédecim (ած.). վեշատասն :

Sedécúla-ae (էգ.). արտու փոքրիկ, նստելի :

dentarius-ria-rium (աժ.) նըստական, տնարգել :

deco-des-edi-essum-dere (չդժ.) նստիմ, բազմիմ, ունիմ զնիստ, հանդչիմ, դադարիմ, գկայ՝ զետող առնում :

sedeo equo կամ in equo. աշտանակեմ՝ ելանեմ ՚ի ձի, հեծանիմ յերիվարի, ձիարկեմ, ձիավարեմ :

des-dis (իժ.) աթոռ, գահ, գահոյք, նստելի, կայան, բնակութիւն, բնակարան, օթեան, դադարք :

edicula-ae (իժ.) } փոքրիկ ա-

ediculum-li (չդժ.) } թոռ, նստելի, գահ :

edimentum-ti (չդժ.) կըուսն, կործանուսն, անկուսն ՚ի խորաս :

editio-ónis (իժ.) ապստամբութիւն, խռովութիւն, ստամբակութիւն, զժտութիւն, շփոթ, աղմուկ :

editiose-sius-sissime (Վժ.) աղմկաւ, զրգռելով, խառն ՚ի խուռն :

editiosus-sa-sum (-sior -sissimus) աժ. ապստամբեցուցիչ, խռովարար, խաղմարար, խռովալից, ամբոխալից :

edo-das-ávi-átum-áre (նրժ.) ցածուցանեմ, մեղմացուցանեմ, գիջուցանեմ, ողբեմ, ամոքեմ, հանդարտեցուցանեմ :

educo (նրժ. Duco աբժ.) անջրուպետեմ, առանձինն առնում, հրապուրեմ, թիւրեմ, խաբեմ, պատրեմ :

Seductio-ónis (իժ.) անջատութիւն, որոշուսն, հրապուրանք, մոլորութիւն :

Seductor - óris (աբ.) հրապուրիչ, մոլորեցուցիչ, խաբեբայ :

Seductus-ta-tum (անց. րբժ.) Տես Seduco.

Seductus - us (աբ.) մենակեաց բնակութիւն, միայնութիւն, մենութիւն :

Sédula կամ Sédulo (Վժ.) փութով պնդութեամբ, բազում հաւաստեաւ, ճշգիւ գտակաւ, ճշմարիտ մտօք, միամտութեամբ, խորհրդով :

Sedulitas-tátis (իժ.) փոյթ, ջան, խնամ, ժրութիւն, ճշգրտութիւն, դեգերանք, հանապազորդութիւն :

Sédulus-la-lum (աժ.) գործօն, ջանասէր, գործօնեայ, ժրագլուխ, մտադիր, ցգոյշ, ցանկորգեալ :

Seges-getis (իժ.) տնկանոց, սերմանոց, անդ, անդաստան, ագարակ, նիւթ :

» ségetes (իժ.) արմտիք, տոհմականք :

Segestre-ris (չդժ.) խուրճն, պատասաք, ծրար :

Segmen-minis (չդժ.) պատառ, կոտոր, հատուած, կապերտ :

Segmentátus-ta-tum (աժ.) խայտաբղէտ գործեալ, յիրեարս ագուցեալ :

Segmentum-ti (չդժ.) հատուսն, կտրուսն, կտրած, բաժանուսն, մասն, հատոր :

Ségnipes-gnípedis (աժ․) յամբ
բազնաց, ծանրախաղաց, ծանր
բազնաց, հեղաբազնաց :

Segnis-ne (-nior-nissimus) աժ․
ծոյլ, յոյլ, հեղգ, վատ, դանդաղազին,
դանդաղական, անհոգ,
գործատեաց, անփոյթ :

Ségniter - nius - nissime (ՎԷ․)
դանդաղանօք, յամբ, յուլարար,
ծուլարար :

Segnitia-ae } էփ․ ծուլութիւն,
Segnities-éi } յուլութիւն, դանդաղանք,
հեղգութիւն :

Segregátus-ta-tum (անց․ դրէ․)
Ségrego.

Ségrego-gas-ávi-átum-áre (ՆԷԳ․)
բաժանեմ, որոշեմ, զատուցանեմ,
անջատեմ, մեկնեմ, մեկուսացուցանեմ :

Ségregus-ga-gum } աժ․ անջատ,
Segrex-regis } մենակեաց, մինաւոր :

Séjuges - gum (ար․) վեց երիվարք
կառածիղք :
> séjuges currus. կառք 'ի վեց ձիոց լծեալք :

Sejúntio-ónis (էփ․) որոշումն, բաժանումն,
անջատութիւն, անջատումն :

Sejúntus-ta-tum (անց․ դրէ․) Տես
Sejúngo.

Sejúntus - ta - tum (-tissimus) աժ․
բաժանեալ, անջատ, զատական :

Sejúngo (չլտ․ Jungo արժ․) բաժանեմ,
անջատեմ, որոշեմ, մեկնեմ,
զատանեմ, քակեմ :

Seléctio-ónis (էփ․) ընտրելութիւն,
ընտրութիւն, ընդունութիւն :

Seléctus - ta - tum (անց․ դրէ․) Տես
Séligo.

Sélibra-ae (էփ․) կէս լիտր :
Séligo (ՆԷԳ․ Eligo արժ․) ընտրել,
որոշեմ, զատանեմ :

Sella-ae (էփ․) աթոռ, նստելի գահ :
> sella curúlis. կայսերական
աթոռ, գահոյք կայսեր :
> sella gestatória. պատգարակ
դեսպակ, լկտիք, աթոռ փոքրիկ :

Sellariolae popinae - árum (էփ․)
պանդոկիք, իջևանք, աշտոհաւանդք,
կապելանօք :

Séllula-ae (էփ․) փոքրիկ աթոռ
փոքր նստելի :

Sellulárius-ia-ium (աժ․) նստական,
տնարգել :
> sellulárii - riórum (ար․) բուսասագէտք
որ նստելի գործեն :

Semadapértus-ta-tum (աժ․) փսարաց,
թերաքամ :

Sembélla-ae (էփ․) կէս լիտր
գրամ, ասան դանգաց գահկան :

Semel (ՎԷ․) միանգամ, առանձին
գամ մի, գամ մի, 'ի փոքր նուազի,
միանգամ ե փոքր, ցանկ, հանապաղ :
> semel anno. միանգամ 'ի տարւած :

Semen-minis (չլտ․) սերմ, սերմանիք,
ունդ, հարուստիք :

զաւակ, սերունդ, ծնունդ, ազգատոհմ, պատճառք, առաջք, սկիզբն :

Seméntifer - tifera - rum (աժ.) . պտղաբեր, արգասաւոր, բերրի :

Sementinus-na-num (աժ.) . սերմանական, սերմնական :

» fériae sementinae. տօնք յետ ժամանակի սերմանելոյ :

Seméntis - is (էժ.) . սերմանիք, սերմն, ցան, վար :

Semérmis-me կամ }
Semérmus-ma-mum } աժ. մերկեալ 'ի զինուց, անզէն, անպատպարան :

Seméstris-tre (աժ.) . վեցամսեայ :

Seméstrium - rii (չգժ.) . վեցամսեայ ժամանակ :

Semésus-sa-sum (աժ.) . առփոքր փոքր կրծեալ :

Semiacérbus-ba-bum (աժ.) . կէս թթու, փոթոթահամ, խակ, տհաս :

Semiambústus - ta - tum (աժ.) . կիսայրեաց, կիսակէզ :

Semiamíctus-ta-tum (աժ.) . կէս մերկ, ցնցոտի կապերտիկ զգեցեալ :

Semiánimis-me կամ }
Semiánimus-ma-mum } աժ. կիսամեռ, կիսամահ, թալկացեալ, նուազեալ :

Semiapértus-ta-tum (աժ.) . թերաբամ, կիսաբաց :

Semiássus-sa-sum (աժ.) . կիսայրեաց, կէս խորովեալ :

Semibárbarus-ra - rum (աժ.) . բարբարոսիկ, կէս խուժղուժ :

Semicánus-na-num (աժ.) . կէս 'ի կէս ալևորեալ :

Semicáper-pri (ար.) . կիսով չափ այծ, այծամարդ :

Semicíctium - tii (չգժ.) . գօտի պնդակապ :

Semicirculáris-re կամ }
Semicirculátus-ta-tum } աժ. կիսաարողոր :

Semicírculus - li (ար.) . կէս բուլորակ՝ շրջանակ :

Semicláusus-sa-sum (աժ.) . կիսով փակեալ, կիսաբաց :

Semicóctus-ta-tum }
Semicrúdu-da-dum } աժ. կիսեփեաց, կէս դալար :

Semicremátus-ta-tum }
Semicremus-ma-mum } աժ. կիսայրեաց, կիսակէզ :

Semicubitális - le (աժ.) . կէս կանգնոյ :

Semidea - ae (էժ.) . կիսադիցանոյշ, կէս աստուածուհի :

Semideus - ei (ար.) . կիսադիք, կիսաստուածք, ուրուականք :

Semidigitális-le (աժ.) . մեծ՝ կիսով մատամբ չափ :

Semidóctus-ta-tum (աժ.) . կէս իմաստուն, թերակատար գիտուն, չիմաստուն իմաստուն :

Semiérmis - me (աժ.) . անզէն, մերկեալ՝ ի զինուց, անպատրուպարան :

Sémifer-mifera-rum (աժ.) . կիսազազան, վայրենի, վայրասուն, զազանամիտ, տմարդի :

Semifórmis-me (աժ.) . անարդ, անկերպարան, անկազմ :

Semifúnium - nii (չգ+). առա-
սան, լար :

Semigravis-ve (աձ+). կէս ծան-
րացեալ 'ի քնոյ :

Sémigro (չգ+ Migro աբձ+). մեկ-
նիմ, չուեմ, հատուած եր-
թամ, 'ի փախուստ տազնա-
պիմ :

Semihians - ántis (աձ+). կիսա-
բաց, թերաքամ :

Semihomo-hóminis (աբ+). մար-
դակերպ զազան, կէս մարդ,
այծամարդ :

Semihóra - ae (իգ+). կիսաժամ,
կէս ժամ :

Semilacer - lácera - rum (աձ+).
պատառեալ կիսով, քճքճեալ,
պատառատուն :

Semilater-láteris (աբ+). կէս ա-
ղիւս :

Semiláutus-ta-tum (աձ+). լուա-
ցեալ կիսով :

Semilíber-era-rum (աձ+). կէս
ազատ :

Semilíxa-ae (աբ+). խոտան զի-
նուոր, վատ մարտիկ :

Semilíxula - ae (իգ+). կէս կար-
կանդակ :

Semimádidus-da-dum (աձ+). կէս
թրջեալ, թացեալ կիսով :

Semimarinus-na-num (աձ+). եր-
կակենդան, երկակեցիկ :

Semimórtuus-tua-tuum (աձ+).
կիսամահ, կիսամեռ :

Seminális-le (աձ+). սերմանա-
կան, սերմեական :

Seminánis - ne (աձ+). կէս դա-
տարկ :

Seminárium-rii (չգ+). սերմա-
նոց, ածու սերմանեաց, եկե-
ղեցական վարժոց, կղերանոց,
վարդապետանոց, պատճառք,
սկիզբն, ծագումն :

Semináriu-ria-rium (աձ+). սեր-
մեական, սերմանական :

Seminátio-ónis (իգ+). սերմեար-
կու թիւն, սերմանահանու-
թիւն, ցան :

Seminátor-óris (աբ+). սերմանող,
սերմանահան, սերմանացան :

Séminex-mínecis (աձ+). կիսա-
մեռ, կիսամահ :

Semínium-nii (չգ+). սերմն, սեր-
մանիք, ունդ, հարաւունք,
սերունդ, ազգ, ազգատոհմ,
ցեղ, զարմ, տոհմ :

Sémino-nas-ávi-átum-áre (նբգ+).
սերմեարկեմ, սերմանեմ, ցա-
նեմ, ծնանիմ, ծնուցանեմ,
ստեղծանեմ, 'ի լոյս ածեմ,
բխեմ, բուսուցանեմ :

Seminüdu-da-dum (աձ+). կէս
մերկ :

Semióbrutus-ta-tum (աձ+). կէս
ծածկեալ :

Semiórbis-is (աբ+). կէս բոլորակ,
կիսաբոլոր :

Sempagánus - na - num (աձ+).
կիս շինական՝ տմարդի :

Sempedális-le կամ }
Sempedáneus-ea-eum } աձ+ եր-
կայն՝ կիսով ոտամբ չափ :

Semiperfécus - ta - tum (աձ+).
թերակատար, անկատար :

Sémpipes - mípedis (աբ+). կէս
ոտն՝ չափ :

Sempiscína - ae (խփ). փոքրիկ ձկնատեսնք :

Semplénus-na-num (աժ). կիսով լցեալ, թերալից :

Semiputátus-ta-tum (աժ). կիսակտուր :

Semirásus-sa-sum (աժ). կիսով վերայեալ :

Semiredúctus - ta - tum (աժ). կրկնեալ կիսով չափ, ծալածոյ :

Semirefécus-ta-tum (աժ). կիսով յարդարեալ, նորոգեալ մասամբ :

Semírutus-ta-tum (աժ). խարխուլ, խախուտ, կիսով չափ աւերեալ :

Semis (անհոլով). կէս մասն, կէս :

Semisénex-nis (ար). ծերունի, երէց առուրց :

Semisícus-ca-cum (աժ). կիսազօս, կէս 'ի կէս չորացեալ :

Semisómnis-ne կամ
Semisómnus-na-num } աժ. ծանրացեալ 'ի քնոյ, ծանծաղագոյնս յալուեսաբունս նիրհեալ :

Semisópnus-ta-tum
րացեալ 'ի քնոյ, ծանծաղագոյնս յալուեսաբունս նիրհեալ :

Semissális - le (աժ). վեց ունկեաց :

» usúrae semissáles. շարիատք վեց առ հարիւրն :

Semissárius heres - rédis (ար). ժառանգ կիսոյ մասին ընչից :

Semíssis-is (ար). վեց ունկիք :

» semíssis homo. չքոտի մարդ :

» semíssis usúra. փոխորդիք վեց առ հարիւրն :

Sémita-ae(խփ). նուրբ շաւիղաբահտ, կարծոյ ճանապարհ :

Semitárius-ria-rium (աժ). որ շրջի ընդ նեղ և նուրբ շաւիղս, ընդ արահտս մոլորեալ :

Semitátus-ta-tum (անց. Կրք.). Տես Sémito.

Sémito-tas-ávi-átum-áre (նրգ). բաժանեմ 'ի շաւիղս կամակորս :

Semitrépidus - da - dum (աժ). երկչոտ, վատասիրտ :

Semitrítus-ta-tum (աժ). կիսով լեւեալ, մանրեալ կիսով չափ :

Semiústus-ta-tum (աժ). կիսակէզ, կիսայրեաց :

Semiviétus-ta-tum (աժ). տկար, կթոտ, կթուցեալ, մեղկ, թոյլ :

Sémivir-mívirí (ար). ներքինի, կէս մարդ, կուրտ, քաճաւարտ, իզացեալ, թուլամորթ :

Semivívus-va-vum (աժ). կիսամահ, կիսամեռ :

Semivocális-le (աժ). կիսաձայն :

Semizonárius-rii (ար). յօրինող պնդակապ գօտեաց :

Semo-ónis (ար). կիսադիք դիւցազունք, կիսաստուածք :

Semodiális-le (աժ). կիսոյ զրուանի :

Semódus-dii (ար). կէս զրիւ, կէս մասն զրուանի :

Semótus - ta - tum (անց. Կրք.). Տես Semóveo.

Semóveo (նրգ. Móveo արձ). 'ի բաց տանիմ, հեռացուցանեմ, անջատեմ, զատանեմ, որոշեմ :

Semper (ՎԲ.). միշտ, հանապազ, ցանկ, անդադար, անդուլ, յամենայն ժամ:

Semperflórium-rii } ՎԲ. գառնա-
Sempervivum-vi } զմահ, գառնադմահիկ՝ տունկ մշտադալար:

Sempitérne }
Sempitérno } ՎԲ. յաւիտեանս,
Sempitérnum } մշտնջենապէս, իսպառ, ցանկ և միշտ:

Sempitérnitas-tátis (ԻԳ.). յաւիտեանք, հանապազորդութիւն, մշտնջենաւորութիւն:

Sempitérnus-na-num (աԺ.). մրշտընջեան, մշտնջենաւոր, հանապազորդ, մշտնջենաւորական, յաւիտեանական:

Semúncia-ae (ԻԳ.). կէս ունկի:
Semunciális-le կամ }
Semunciárius-ria-rium } աԺ. կիտոյ ունկւոյ:

Senariólus versus-us (ար.). մեծազերջ ստիքերովն:

Senárius-ia-ium (աԺ.). վեցաչափ, մեծազերջական:
» senárius-rii (ար.). վեցաչափ ստիքերոն՝ երգ:

Senátor-óris (ար.). սինկղիտիկոս, խորհրդական ծերակուտի, ատենակալ:

Senatórius-ia-ium (աԺ.). ծերակուտական, սինկղիտոսական:

Senátus-us կամ-ti (ար.). ատենակալք, ծերակոյտ, բազմութիւն ծերակոյտ ալեացն հնա.

ցելոց, սինկղիտոսական ատգութիւն:

» senátum cogo, cónvoco կամ voco. կոչեմ՝ ժողովեմ՝ կուտեմ՝ գումարեմ զծերակոյտ:

» senátum hábeo. խորհուրդ՝ ի մէջ առեալ զսինկղիտիկոս հարցանեմ:

» senátum mitto. արձակեմ զծերակոյտս ժողովողեան:

Senatuscónsúltum-ti (ՎԳ.). վճիռ՝ հրաման ծերակուտի:

Senécta-ae կամ Senéctus-tútis (ԻԳ.). ծերութիւն, ծերոյթ, ալեոյթ, պառուութիւն:

» senéctus áquilae. զօրաւոր հասակ ծերութեան, ժիր և առոյգ ծերոյթ:

» senéctus oratiónis. հանդարտութիւն խօսից, զգոնութիւն ասացուածոց:

» senéctus summa. խոր ծերութիւն, զառամութիւն:

Séneo-nes-nui-nére } ՎԳ. զառա-
Senésco-scis-scere } մանամ հասակաւ, ծերանամ,

անցանեմ զաւուրքք բազմք, հնանամ, տկարանամ, վաթարիմ, մերձ ՚ի վախճան հասանեմ:

Senescens-éntis (ԷՅԺ.). ծերացեալ, անցեալ զաւուրքք, զառամադոյն, ալեոր:

Senex-nis (-nior) ար. et ԻԳ. ծեր, ծերունի, ալեոր, հինաւուրց:

Seni-nae-na (աԺ.). վեց վեց:

Senículus-li (ար.). ծերունի, երէց աւուրց, յետնածեր:

Senidéni-nae-na (ած.) վեշտասան :

Senilis-le (ած.) ծերական, հինօրեայ, բազմօրեայ :

Seniliter (ՎՔ.) ծերունաբար, իբրև զծեր :

Sénio - ónis (ար.) վեց թիւ 'ի տապեղուլունս :

Sénior-óris (ար. et էփ.) ծերագոյն, երիցագոյն, զառամագոյն :

» senióres - rum (ար.) հարբ, նախնիք, ծերք ժողովուրդեան, ստենակալք :

Sénium-nii (չլտ.) ծերոյթ, ծերութիւն, ալեւոյթ, պառաւութիւն, զառամութիւն :

» sénium lunae. հաշումն մաշումն լուսի, մաշական հնական լուսին :

Sensibilis-le (ած.) զգայական, զգալի, ազդական, ազդելի, զննական, զննելի :

Sensículus-li (ար.) դոյզն խոկումն, դուզնաքեայ զգայումն :

Sénsifer-sífera-rum (ած.) ազդեցողցիչ, ազդոյ, զգայաւոր :

Sénsilis - le (ած.) զգալի, ազդելի, զննելի :

Sensim (ՎՔ.) մեղմով, հանդարտիկ, առ սակաւ սակաւ, տակաւ տակաւ, յանզգայս, գամքան զգամ, անզգալի իմն օրինակաւ :

Sensum-si (չլտ.) զգայութիւն, զգայումն, ազդումն, զգայարանք, միտք, իմացութիւն :

Sensus-sa-sum (անց. գրէ.) Տես Séntio.

Sensus - us (ար.) զօրութիւն, միտք, խելամտութիւն, խորհուրդ, իմաստութիւն :

Senténtia-ae (էփ.) խորհուրդ, կարծիք, վճիռ, դատակնիք, դատաստան, միտք բանի, իմաստ :

Senténtiola - ae (էփ.) թեթև կարծիք, դոյզն դատավճիռ :

Sententióse (ՎՔ.) հանճարեղ բանիւք, խորհրդով, զզօնութեամբ :

Sententiósus-sa-sum (ած.) իմաստնական, խորհրդական, առականօր, հանճարեղ :

Senticétum-ti (չլտ.) թաւուաք, մացառք, թուփք :

Senticósus-sa-sum (ած.) փշալեց, փշուտ, թաւուտ, փշեղէն, փշաբեր :

Sentína-ae (էփ.) առու աղբանոցաց, վտակ կոյանոցաց :

Sentino-nas-ávi-átum-áre (նրէ.) մաքրեմ զկոյանոց, զամենայն փոյթ 'ի մէջ առնում, ժիր լինիմ :

Séntio-tis-nsi-nsum-tíre (նրէ.) զգամ, զազդումն առնում, իմանամ, զգաստ՝ իրազգած լինիմ, ճանաչեմ, համարիմ, կարծեմ :

Sentis - is (ար.) փուշ, թուփ փշալեց, մորենի :

Sentisco-scis-scere (չլտ.) իրագէտ՝ իրազգաց՝ իրազեկ լինիմ, ճանաչեմ, իմանամ :

Seórsum } Աբ. առանձինն, ու
Seórsus }

րոյն ուրոյն, մեկուսի :

Separábilis-le (աժ.). զատական,
բաժանելի :

Separátim-tius (Աբ.). զատ, առանձինն, ուրոյն, մեկուսի, մի առ մի :

Separátio - ónis (իժ.). բաժանումն, զատուցումն, անջատումն, անջատութիւն, որոշումն :

Separátus-ta-tum (անց. դբբ.).
Տես Séparo.

Separátus-ta-tum (- tior) աժ. բաժանեալ, ուշողի, անջատ :

Séparo (նբգ. Paro-ras աբգ.). բաժանեմ, անջատեմ, զատանեմ, որոշեմ, մեկնեմ, քակեմ :

Sepelíbilis - le (աժ.). թաղելի, ծածկելի, թաղուցանելի :

Sepélio-is-ívi կաճ - ii - púltum - íre (նբգ.). թաղեմ, ընդ հողով ծածկեմ, թաղուցանեմ ընդ երկրաւ, զօղեմ :

Sepes-pedis (աժ.). վեցոտանեալ, վեցոտանի :

Sepes-pis (իժ.). ցանկ, որմած, արգելոցք, մացառք, թաւուտք :

Sépia-ae (իժ.). սպին, լոք, սևակ, սևադեղ, թանաք, մուր :

Sepícula-ae (իժ.). փոքրիկ սիպէ :

Sepímen-minis } ՂԷԺ. թանձրա-
Sepiméntum-ti }

խիտ ցանկ, պատնէշ, պատուար, որմարդեղք :

Sépio-pis-psi-ptum-píre (նբգ.). ցանկով պատեմ, ցանկեմ, փա-

կեմ, շուրջ պարուրեմ, պարբուպեմ, փակեմ :

Seplásia - siórum (ՂԷԺ.). իւզեփեացք, իւզագործք, խնկեփեացք :

Sepóno (նբգ. Pono աբգ.). դնեմ թողում 'ի միակողմն, բաժանեմ, անջատեմ, որոշեմ :

» sepóno te áliquo. տարազեր առնեմ ուրեք զքեզ, ըստ աշխարհ հանեմ, աքսորեմ :

Sepositio-ónis (իժ.). անջատութիւն, բաժանումն, դնելն 'ի տեղուջ ուրեք :

Seps-pis (իժ.). որմած, ցանկ, արգելոցք, թաւուտք, մացառք :

Septem (աժ.). եօթն, եօթնեան :

Septémber-bris (աբգ.). սեպտեմբեր, հոռի՛ ամիս :

Septémdecim (աժ.). եօթնետասն, եօթնուտասն :

Septemfárium (ԱԷԺ.). եօթնեակ օրինակօք :

Septémfluus-lua-luum (աժ.). որ ծորէ ընդ եօթն առուահասն, եօթնահասն :

Septempedális-le (աժ.). եօթնոտանի, եօթնոտեալ :

Septéplex-licis (աժ.). եօթնամասնեալ, եօթնաւոր :

Septémvir-ri (աբգ.). մին յեօթանց իշխանաց, եօթնպետ :

Septemvirális-le (աժ.). եօթնպետական :

» homo septemvirális. եօթնպետ, մին յեօթանց իշխանաց :

Septemvirátus-us (աբգ.). եօթանց

արանց իշխանութիւն, եօթն-
պետութիւն :

Septenarius - ria - rium (աժ.)
եօթնեան, եօթնաւոր :

» septenarius versus. եօթնա-
չափ մըմունջ՝ ստիքերն :

Septendecim (աժ.) . եօթնու-
տասն, եօթնետասն :

Septeni-nae-na (աժ.) . եօթն,
եօթնաւոր, եօթնեան :

Septennis-ne(աժ.) . եօթնեմեան,
եօթնամեայ :

Septentrio-ónis (ար.) . հիւսիս,
հիւսիսակողմ, կողմն հիւսի-
սական, սայլակիրպ աստեղք :

» septentrio major. սայլ, մեծ
արջ՝ աստեղատուն :

» septentrio minor. փոքր արջ՝
աստեղատուն :

Septentrionalis-le (աժ.) . հիւսի-
սական, հիւսիսային, հիւսի-
սաբնակ :

Sépties (ՎՔ.) . եօթն անգամ,
եօթնպատիկ :

Septifariam (ՎՔ.) . եօթնեակ օ-
րինակօք :

Septifluus-lua-luum(աժ.) . եօթ-
նահոսան :

Septimánae nonae-árum (ԷՔ.) .
նոնայք, եօթներորդ օր մարտ՝
մայիս՝ յուլիս և հոկտեմբեր
ամսոց և հինգերորդ այլոց
ամսոց :

Séptimus-ma-mum (աժ.) . եօթ-
ներորդ :

Septingenarius-ia-ium (աժ.) }
Septingentésimus-ma-mum } աժ.
եօթն հարիւրորդ :

Septingeni-nae-na }
Septingenti-tae-ta } աժ. եօթն
հարիւր :

Septingénties (ՎՔ.) . եօթն հա-
րիւր անգամ :

Séptio-ónis (ԷՔ.) . թանձրախիտ
ցանկ, պատնէշ, պատուար,
արգելոցք, որմածք :

Septuagenarius-ia-ium (աժ.) .
եօթանասներորդ :

Septuagéni-nae-na(աժ.) . եօթա-
նասուն :

Septuagénus-na-num (աժ.) }
Septuagésimus - ma - mum } աժ.
եօթանասներորդ :

Septuagésima-ae (ԷՔ.) . եօթա-
նասներորդ կիւրակէ, Մ.ու.
Չաւորաց բարեկենդան :

Septuágies (ՎՔ.) . եօթանասուն
անգամ :

Septuagínta (աժ.) . եօթանա-
սուն :

Septuénnis-ne (աժ.) . եօթնա-
մեայ, եօթնեմեան :

Septum-ti (չգ.) . պատնէշ փայ-
տակերտ, պատուար, արգե-
լոցք, որմած :

Septuanciális - le (աժ.) . եօթն
ունկեաց :

Septunx - úncis (ար.) . եօթն
ունկիք :

Septus-ta-tum (անց. ԿՐՔ.) . Տես
Sépio.

Sepulcrális-le (աժ.) . գերեզմա-
նական :

Sepulcrétum-ti (չգ.) . գերեզմա-
նատեղի, հանգստոցք, հան-
գըստանոցք :

Sepulcrum-cri (չգԳ). գերեզման, շերիմ, հանգստոց :

Sepultura-ae (ԷԳ). թաղումն, թաղելու թիւն, յուղարկաւորութիւն, դարափորք, գերեզման :

Sepultus - ta - tum (անց. ԴԵԵ). Տես Sepelio.

» urbs sepulta. քաղաք աւերակ ապականեալ և քանդեալ :

Sequax-ácis (-cior) աԳ. յաջորդ, հետագայ, ծռելի, ամոքելի, մատական, մածանող :

Sequela - ae (ԷԳ). յաջորդութիւն, կատարած, յաւելուած, յաւելումն :

Sequéster-tra-trum } աԳ. միջնորդ, աւանդապահ, աւանդառու :

» pax sequéstra. դուռ և դադար զինուց, զինադադար, դադարումն մարտի :

Sequéster - tri կամ - tris (ար.). բարեխօս, հաշտեցուցիչ :

Sequestratio-ónis (ԷԳ). պատանդումն, գրաւումն, պահեստ :

Sequéstro (ՋԵԳ). 'ի պատանդառեալ զիրս, գրաւելով զինչս :

Sequéstro-tras-rávi-rátum-ráre (ՆԵԳ). գրաւեմ, առնում յաւանդ, պատանդեմ, ասմ 'ի պահեստ, դնեմ 'ի պահեստի, անջատեմ :

Séquior-ius (աԳ). մանրագոյն, փոքրագոյն, խոնարհագոյն, նուազագոյն, վատթարագոյն, չարագոյն, յոռագոյն :

Sequor-queris-ecútus (-equútus) -qui (հար.) զկնի երթամ, գհեռն թանամ, ընկերեմ, ուղեկից լինիմ, հանապազորդեմ, 'ի տակ ձգեմ, 'ի ձիգ արկանեմ :

» sequor officium. կատարեմ զպաշտօն, ընում զսպաս զիճակի :

» séquitur ut dóceam. կայ թնայ այժմ ցուցանել, առաջի կայ մեզ 'ի հանդէս մատուցանել :

Sequútor-óris (ար.). կողմնակից, ուսումնակից, աշակերտ, աղօթակից :

Sequútus - ta - tum (անց. ԴԵԵ). Տես Sequor.

» sequúto die. 'ի վաղել անգր, 'ի վաղելն, 'ի վաղուեան աւուր :

Sera-ae (ԷԳ). նիգ, փակարան, փականք, փակոց, պարզունակ, աղիք :

Serenátor-óris (ար.). զուարթաճաճանչ՝ վերադիր Արամազդայ :

Serenátus-ta-tum (անց. ԴԵԵ). Տես Seréno.

Serenífer-nífera-rum } աԳ. պար-Sereníficus-ca-cum } Սերենիգեր-նիգերա-rum

զիչ, պայծառացուցիչ :

Serenítas - tátis (ԷԳ). պարզ, ջեր, պայծառութիւն, լուսաւորութիւն, զտութիւն երկնից :

Seréno-nas-ávi-átum-áre (ՆԵԳ). պարզեմ զօրս, ջինջ՝ ջեր գործեմ, պայծառացուցանեմ :

Serénium - ni (չդ+). պարզու-
 թիւն օդոց, ջեր, պայծա-
 ուութիւն, զտութիւն երկնից:
 Serénus-na-num (-nior -nissi-
 mus) ած. պայծառ, պարզ,
 ջինջ, յստակ, չոր, զուարթ,
 լուրջ, ցնծալից, խրախամիտ:
 Seréscō-scis-scere (չդ+). շճիմ,
 լի շճով լինիմ:
 Séria-ae (իգ+). պոյս, կարաս
 փոքր, տակառակ:
 Sericáriu-rii (ար+). կերպասա-
 վաճառ:
 Sericátus-ta-tum (ած+). բեհե-
 զազգեստ:
 Séricum-ci (չդ+). կերպաս, մե-
 տաքս, հանդերձ մետաքսեայ,
 բեհեզ, սնդուք:
 > sérica-córum. մետաքսառէջք
 և ոսկեթելք կերպասուց, բե-
 հեզեղէն պատմուճան:
 Séricus-ca-cum (ած+). մետաք-
 սեայ, բեհեզեայ, բեհեզեղէն:
 Séries-iéi (իգ+). շարք, յաջորդու-
 թիւն, կարդ, տողան, թէզք:
 Serietas - tátis (իգ+). զգօնու-
 թիւն, ծանրութիւն, հան-
 դարտութիւն:
 Sério (ԱԲ+). ճշմարիտ մաօք,
 ծանրութեամբ, ճշմարտիւ,
 հաւաստեալ:
 Sérius (ԱԲ+). անազանի, յոյժ
 անազան, անազան ուրեմն:
 > sérius ócius. եթէ վաղ և եթէ
 անազան:
 Sérius - ia - ium (ած+). զգօն,
 զգոստ, ծանր, հանդարտ,
 կարեւոր, ստոյգ:

> séria-iórum (չդ+). բանք ծան-
 րաբանք:
 Sermo-ónis (ար+). խօսք, ճառ,
 բանախօսութիւն, բանակցու-
 թիւն, լիզու, բարբառ:
 > caedo sermónes. շատխօսեմ,
 շաղակրասեմ, շաղփաղփեմ,
 բարբանջեմ, բաջաղեմ:
 Sermocinátio-ónis (իգ+). զրոյց,
 բան, խօսակցութիւն:
 Sermocinátrix - ricis (իգ+). կին
 խօսող:
 Sermócinor-náris-átus-ári } հար.
 Sermónor-náris-átus-ári }
 բարբառիմ, խօսիմ, խօսակից
 լինիմ, ճառեմ, ճառ արկա-
 նեմ, միսիմ 'ի խնդիր ճառից:
 Sermúnculus-li (ար+). ճառ հա-
 մառօտ, կարճառօտ բանք:
 Sero-ras-rávi-rátum-ráre (նրգ+).
 փակեմ, աղիւեմ, կափուցա-
 նեմ, խփեմ, խնուեմ, խցանեմ:
 Sero-ris, sevi, satum-rere (նրգ+).
 ցանեմ, սերմանեմ, սնկեմ:
 > sero lites. նիւթեմ զկռիւս,
 զրզռեմ զհակառակութիւն,
 խնդիրս յուզեմ:
 > sero discórdias. յանմիաբա-
 նութիւն դրդեմ, սերմանեմ
 զզժտութիւն:
 Sero-rius-rissime (ԱԲ+). ընդ ե-
 րեկս, անազանի, յոյժ անա-
 զան, յանժամ ժամանակի:
 Serótinus-na-num (ած+). երե-
 կորեայ, երեկորին, անազան,
 տարաժամ, անժամ:
 Serpens-éntis (ԲՅծ+). մանուա-
 ծապաս, օձաձև կամակորեալ:

Serpens-éntis (ար. et իգ.). օձ, վիշապ, ճճի:
 Serpéntifer-tifera-rum } ար. օ-
 Serpéntiger-tigera-rum } ար. օ-
 ձարեր, օձախառն:
 Serpo-pis-psi-pere (լլգ.). մանիմ պատիմ, մանուածապատ շրջանօք զնամ, սողամ, օձաձև կամակորիմ, աձեմ, առաւելում, տարածանիմ, ծաւալիմ, ճարակիմ, սփռիմ:
 Serpillum-li } Լլգ. ծոթորին՝ բոյս
 Serpyllum-li } անուշահոտ:
 Serra-ae (իգ.). սողոց, սողոցաձուկն:
 Serrábilis - le (ար.). սողոցելի, հերձիլի:
 Serrágo-ginis (իգ.). տաշեղ սողոցի, սողոցածք:
 Serrátim (ՎԷ.). սողոցաձև յօրինեալ:
 Serrátula-ae (իգ.). սողոցատերև, լոռասերմ:
 Serrátúra-ae (իգ.). սողոցածք, տաշեղ սողոցի:
 Serrátus - ta - tum (անց. ԴԷԷ.). **Տես** Serro.
 Serrátus-ta-tum (ար.). սողոցաձև, սողոցեալ:
 Serro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.). սողոցեմ, ընդ մէջ կտրեմ:
 Sérrula-ae (իգ.). փոքրիկ սողոց:
 Serta-ae (իգ.). չուան, առասան, լար, պսակ, թագ:
 Serta campánica-ae } Իգ. մեղ-
 Sértula campána-ae } րածուծ՝ բոյս:

Sertum-ti (լլգ.). թագ, պսակ, բոլորք ՚ի ծաղկանց:
 Serum-ri (լլգ.). երեկոյ, երեկորի, անժամ ժամանակ:
 Serum-ri (լլգ.). աւիշ, շիճ, ջրի մասն արեան՝ կաթին:
 Serus-ra-rum (- rior - rissimus) ար. անազան, տարածամ. անժամ, յամբ, յապաղիչ:
 > serum diéi. երեկոյացեալ ժամ. տարածամէլ աւուր:
 Serva-ae (իգ.). աղախին, նստիշտ, գերդաստանիկ, սպասեակ, կին գերի:
 Servábilis - le (ար.). պահելի, տևական, պահեստ:
 Servans-ántis (-antissimus) ար. օրինապահ, պատուիրանապահ, պահպանող:
 Servátio-ónis (իգ.). ակնածութիւն, զգուշութիւն, խնամք, փոյթ, կանոն, օրինակ, պահպանութիւն:
 Servátor-óris (ար.). պահպանիչ, ազատիչ, փրկիչ, կեցուցիչ, ապրեցուցիչ, դէտ, քննիչ, հայեցող:
 Servátrix-rícis (իգ.). տնկալուչ կին, օրիորդ ազատեցուցիչ:
 Servátus-ta-tum (անց. ԴԷԷ.). **Տես** Servo.
 Sérviae-iárum (իգ.). բոլորք ՚ի ծաղկանց, բոլորաձև պսակ:
 Sérviens-éntis (Էյթ.). ծառայող կամարար:
 Servile } ՎԷ. ծառայաբար, Ի-
 Servíliter } րև զծառայ:

Servilis-le (աթ.). ծառայական, ստրկական :

Sérvio-is-ívi կաճ-ii - ítum - íre (չլք.). գերիմ, ստրկանամ, ծառայանում, պաշտեմ, ծառայեմ, սպաս ունիմ՝ տանիմ, հնազանդիմ, հպատակ կամ, հաճեմ զմիտս, ձեռնտու լինիմ :

» **sérvio áuribus tui.** սուտակասպաս լինիմ, փաղաքշեմ, ողորբեմ :

» **sérvio valetúdiní.** խնամարկեմ առողջութեան, հոգամ վանն առողջ և զօրաւոր պայմանի մարմնոյ :

» **sérvio tempóribus.** յարմարիմ ժամանակաց :

Servítium-tíi (չլք.). ծառայութիւն, ստրկութիւն, գերութիւն, ընդոճինք, ծառայք, գերդաստան :

Servítudo-dínis } **Sérvitus-tútis** } էգ. սպասաւորութիւն, սպաս, ծառայութիւն, պաշտօն, գերութիւն, հնազանդութիւն, հպատակութիւն :

» **ássero in servítútem.** 'ի գերութիւն վարեմ, գերեմ, ծառայեցուցանեմ, 'ի ստրկութիւն մասնեմ :

Servo-vas-ávi-átum-áre (նրգ.). փրկեմ, կեցուցանեմ, ապրեցուցանեմ, պաշտպանեմ, պահպանեմ, պահեմ, դնեմ 'ի միակողմն, 'ի պահեստի ունիմ, ստանամ :

Sérvula-ae (էգ.). սպասեակ, աղախին մանկամարդ :

Sérvulus-li (ար.). գերդաստանիկ, սպասիկ, մանուկ :

Servus-va-vum (աթ.). ծառայական, ստրկական, հարկաւոր :

Servus-vi (ար.). գերի, ստրուկ, ծառայ, սպասաւոր, պատանի :
» **servus a pédibus.** վարաւանդասպաս, սպասաւոր սանձակալ, ձիապան :

» **servus atriénsis.** բարապան, դարապան, դռնապան, հազարապետ տան, տնտես :

Sésamum - mi (չլք.). շուշմայ, կնճիթն :

Séscuplex - cúplicis

Séscuplus - la - lum կաճ } **Sesquiálter - tera - rum** } աթ. մի և կէս, նոյնչափ և կէս :

Sesquicýathus-thi (ար.). բաժակ մի և կէս :

Sesquidigitális-le (աթ.). մատին միոյ և կիսոյ :

Sesquidígíitus-ti (ար.). մատն մի և կէս :

Sesquihóra-ae (էգ.). ժամ մի և կէս :

Sesquijúgerum-ri (չլք.). արտավար մի և կէս :

Sesquilíbra-ae (էգ.). լիտր մի և կէս :

Sesquiménsis-is (ար.). ամիս մի և կէս :

Sesquimódíus-díi (ար.). քոռ մի և կէս :

Sesquióbolus-li (ար.). փող մի և կէս :

Sesquiópera - ae (խփ.) }
 Sesquiopus-óperis (չլփ.) } զործ
 առուր միոյ և կիսոյ :
 Sequipedális-le կամ }
 Sesquipedáneus - ea - eum } ասծ.
 միոյ ոտին և կիսոյ :
 » sesquipedália verba. բանք մե-
 ծածիզք երկայնասարածք :
 Sésquipes-quípedis (ար.) . ոտն
 մի և կէս :
 SésquipleX-quíplícis (ասծ.) . նոյն-
 չափ և կէս, մի և կէս :
 Sesquisenex-nis (ար.) . յեսնա-
 ծիր, անցեալ զառուրք բազ-
 մօք :
 Sesquitértius - tia - tium (ասծ.) .
 նոյնչափ և երրորդ մի :
 Sessíbulum - li (չլփ.) . աթոռ ,
 գահ, նստելի, բազմական :
 Séssilis-le (ասծ.) . նստական, խո-
 նարհ, ստորին :
 » séssilis lactúca-ae (խփ.) . ան-
 կոթուն հազար :
 » sessilia pyra - rórum (չլփ.) .
 դիւրահալ տանձք :
 Sessimónium-nii (չլփ.) . աթոռ,
 գահոյք, նստելի, նիստ :
 Séssio - ónis (խփ.) . գումարու-
 թիւն, միախումբ ժողով, ա-
 թոռ, նստելի, յապաղութիւն,
 յամուրդ, անհոգութիւն :
 Séssito (չլփ. Ito արժ.) . յաճախ
 անգամ բազմիմ, ստեպ նստիմ :
 Sessor - óris (ար.) . բազմական,
 բնակիչ, բնակ :
 Sessórium - rii (չլփ.) . նստելի,
 գահ, աթոռ, բազմոց, պատ-
 դարակ, գեսպակ, լկտիք :

Sestertiarius-rii (ար.) . աղքատ,
 անինչ, չքաւոր, տնանկ, մու-
 րոյ, մուրացիկ :
 Sestertiolum-li (չլփ.) . փոքրիկ
 դրամ շուովմայեցուց, տասն
 լումայ շոռոմոց :
 Sestértium-tii (չլփ.) |
 Sestértius-tii (ար.) | արծաթի
 դահեկան շոռոմոց, տասն
 լումայ :
 Seta-ae (խփ.) . խողանաստե, մազ
 խողանացեալ, ձար :
 » setis pólio. մաքրեմ խողանա-
 կաւ, ստեղէն աւելաւ զփո-
 շին 'ի բաց թօթափեմ :
 Sétiger-tigera-rum }
 Setósus-sa-sum } ասծ. աշտա-
 նակամազ, ձարի, թաւարծի :
 Sétiger-tigeri (ար.) . կինձ, վա-
 րազ :
 Seu (չլփ.) . կամ, և կամ :
 Sevère-rius-rissime (Վէթ.) . խրս-
 տիւ, սաստկազոյնս, հաւաս-
 տեաւ, ճշմարտիւ :
 Severitas-tátis կամ Severitúdo -
 dinis (խփ.) . սաստկութիւն,
 խստութիւն, անաշառութիւն,
 սիգանք, պիրճութիւն :
 Sevérus-ra-rum (-rior-ríssimus)
 ասծ. խիստ, սաստիկ, դժնդակ,
 անաշառ, ծանր, զգօն, զգաստ,
 բուռն, ուժգին :
 Sevir-ri (ար.) . մին 'ի վեցից իշ-
 խանաց առ շոռոմն :
 Sévoco (Նրփ. Voco արժ.) . կոչեմ
 'ի միակողմն, անջատեմ, քե-
 ցեմ, 'ի բաց տանիմ, հեռա-
 ցուցանեմ :

Sevum-vi (չլ+). Ճրագու, ճարպ :
 Sex (ած.). վեց :
 Sexángulus-la-lum (ած.). վեց-
 անկիւնի :
 Sexcéni-nae-na } ած. վեցհա-
 Sexcenténi-nae-na }
 րիւր :
 Sexcentésimus-ma-mum (ած.).
 վեցհարիւրորդ :
 Sexcénti-tae-ta (ած.). վեցհա-
 րիւր, անչափ բազմութիւն :
 Sexcénties (ՎՔ.). վեցհարիւր
 անգամ :
 Sexdécies (ՎՔ.). վեցտասան ան-
 գամ :
 Séxdecim (ած.). վեցտասան :
 Sexénnis-ne (ած.). վեցամեայ :
 Sexénnum-nii (չլ+). վեցամեայ
 ժամանակ :
 Séxies (ՎՔ.). վեց անգամ, վե-
 ցիցս :
 Sextans-ántis (ար.). երկու ուն-
 կիք, վեցերորդ մասն չափուց :
 Sextáriu-rii (ար.). քսեստ, կա-
 պիճ :
 Sextilis-lis (ար.). աւգոստոս ա-
 միս, նաւասարդ :
 Sextum (ՎՔ.). վեցերորդ ան-
 ցամ :
 Sextus-ta-tum (ած.). վեցերորդ :
 Sexus-us (ար.). ազգ, սեր, ա-
 ըութիւն, իգութիւն, բնու-
 թիւն :
 » méntior sexum. կերպարանիմ
 կերպարանօք այլոյ սերի :
 Sexvir - ri (ար.). մին 'ի վեցից
 իշխանաց առ Հռոմայեցիւն :
 Si (չլ.). թէ, եթէ, քանպի,

որովհետեւ, գիտելով չափ,
 թէ և, թէպէտ և, արդեօք :
 » si minus, si ne կամ si non.
 եթէ ոչ, բայց միայն :
 » visam si domi est. տեսից միթէ
 'ի տան իցէ :
 Sfbilo-las-lávi-látum-láre (չլ+).
 սուլեմ, շէմ, հծծեմ, շնջեմ,
 քրթմնջեմ, այլպանեմ, ծաղը
 առնեմ, կատակեմ :
 Sfbilum-li (չլ+.) }
 Sfbilus-li (ար.) } շէլեւ, շուլմն,
 սուլուլմն :
 Sfbilus-la-lum (ած.). շէող, սու-
 լիչ :
 Sibýlla-ae (իգ+). Սիրիլլա, կին
 մարգարէ հեթանոսաց :
 Sibyllínus - na - num (ած.). սի-
 բիլլայական :
 Sic (ՎՔ.). այսպէս, սապէս, սոյն-
 պէս, սոյն օրինակ, այնչափ :
 » sic sum. այնպիսի ոք եմ :
 Sica - ae (իգ+). սլաք, դաշոյն,
 սուին :
 Sicáriu-rii (ար.) այր սիկարեան,
 սրիկայ, աւազակ, յեղուզակ,
 սպանող վարձեալ :
 Siccáneus-ea-eum }
 Siccánu-rii } ած. ցամաք,
 չոր, զօս, երաշտ, անթաց :
 Siccátio-ónis (իգ+). չորութիւն,
 ցամաքութիւն, զօսութիւն,
 երաշտութիւն :
 Siccátus - ta - tum (անց. րբբ.).
 Տես Siccó.
 Sice (ՎՔ.). յանջողին տեղուջ,
 կարճ 'ի կարճոյ, կարճառօտս,
 համառօտիւք :

Siccésco-scis-scere (ՎԳԺ). ցամաքիմ, չորանամ, ազազիմ, գոսանամ, սարսատիմ :

Siccine ? (ՎԷԺ). ա՛յսպէս արդեօք, միթէ սո՞յն օրինակ :
» siccine agis ? պէ՞ս զայս օրինակ ընդ իս վարիս :

Siccitas-tátis (ԷԳԺ). չորութիւն, երաշտ, ցամաքութիւն, կարճառօտութիւն :

Sicco-cas-ávi-átum-áre (ԵԳԺ). ցամաքեցուցանեմ, չորացուցանեմ, ազազեմ, գոսացուցանեմ, սարսատեցուցանեմ :

Siccus-ca-cum (- cior-cissimus) ա՞ծ. ցամաք, չոր, գօս, ազազուն, անջրդի, սնթաց :

Sicilfcula-ae կամ Sícula-ae (ԷԳԺ). դաշոյն, սլաք, սուրիս :

Sicubi (ՎԷԺ). եթէ 'ի տեղւոջ ուրեք, թէ ուրեք :

Sicunde (ՎԷԺ). եթէ ուստեմն, թէ ուստեք :

Sicut } ՎԷ. որպէս, զօրէն, իբ-
Sicuti } րև, ըստ նմանութեան :

Siderális-le (ա՞ծ). աստեղական, աստեղաւոր :

Siderátio-ónis (ԷԳԺ). ընդարմանալն 'ի ցրտոյ :

Siderátus - ta - tum (ա՞նց. ԴԳԷԺ). Տես Síderor.

Sidéreus-ea-eum (ա՞ծ). աստեղազարդ, աստեղաւոր, երկնաւորական :

Síderor-ráris-rátus-rári (ԿԳԲ). ընդարմանամ 'ի ցրտոյ, փայտանամ 'ի ցուրտ :

Sido-dis-di-dere (ՎԳԺ). հանգչեմ, դադարիմ, իջանեմ, ընկուզանիմ, ընկղմիմ :

» aves super árbore sidunt. Թռչունք 'ի վերայ ծառոյ դարբն :

Sidus - deris (ՎԳԺ). աստեղատուն, աստղ :

» sidere dextro éditus. 'ի ծննդարաշխ ծննդոցս ծնեալ, 'ի բախտաւոր բաշխս բախտից 'ի լոյս եկեալ :

Sigillaricius-cia-cium (ա՞ծ). կընքիչ, դրոշմաւոր :

Sigillátim (ՎԷԺ). մի ըստ միջէ, ուրոյն ուրոյն, առանձինն, յականէ յանուանէ, յայտնապէս :

Sigillátus-ta-tum (ա՞ծ). նկարեալ, քանդակեալ, զարդարուն, նշանակերտ :

Sigillum-li (ՎԳԺ). փոքրիկ պատկեր, կնիք, դրոշմ, տիպ, նշան :

Sigla - lórum (ՎԳԺ). համառօտութիւնք, համառօտագրութիւնք :

Signáculum-li (ՎԳԺ). նշանակ, նշան :

Signans-ántis (ԷԳԺ). նշանակող, դրոշմիչ :

Signáte (ՎԷԺ). առաւելապէս, յայտնապէս, ակնտեսի, առանձինն :

Signátio - ónis (ԷԳԺ). նշանակ, նմանութիւն, տեղեկութիւն, ծանօթք :

Signátor-óris (ա՞ր). նշանակիչ, կնքիչ կտակաց :

Signatórius ánulus-li (ար․)․ մատանի կնքելոյ :

Signatúra-ae (իգ․)․ ձեռնագրութիւն, գրողմուսն, կնքումն :

Signátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ Տեսu Signo.

Sígnifer-nifera-rum (աժ․)․ նշանակիր, գրողակիր :

Signifer-niferi (ար․)․ նշանաւոր, գրողակիր, առաջնորդ, կենդանաբեր, զողիակոս :

Sígnifex - níficis (ար․)․ գրողագործ, սնդրիանտագործ :

Significábilis-le (աժ․)․ նշանակիչ, յայտարար, յայտնիչ :

Significans-ántis (-ántior - tíssimus) աժ․ ցուցիչ, նշանական, յայտնի, երևելի, պայծառ, լուսաւոր :

Significáncer-tius-tíssime (Վբ․)․ առանձինն, յայտնապէս, յըստակագոյնս, զօրեղ բանիւք :

Significátió-ónis (իգ․)․ ծանուցումն, յայտարարութիւն, ազգարարութիւն, միտք բանից, նշանակութիւն :

Significatíuus - va - vum (աժ․)․ յայտնիչ, յայտարար, նշանական :

Significátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ Տեսu Significo.

Significátus - us (ար․)․ զօրութիւն բանի, նշմարանք, նշանակ :

Signífico-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ․)․ նշանակեմ, ծանուցանեմ, յայտ առնեմ, զեկուցանեմ, զըոյց տամ :

Signo-nas-ávi-átum-áre (նրգ․)․ նշանեմ, քանդակեմ, գրողեմ, կնքեմ, գահեկան հաստանեմ :

Signum-ni (չգ․)․ նշանակ, նշան, նշմարանք, սքանչելիք, զարմանալիք, արձան, պատկեր, կնիք, գրօշ :

» animósa signa. խօսուն գրողեալք, կենդանի արձանք :

» cano signa. փողանշանս հարկանեմ, նշան տամ մարտի :

» signa attóllo. նշան բարձրացուցանեմ, գրող կանգնեմ :

Silens-éntis կամ Silentiósus-sa-sum } աժ․ լուսկաց, լռիկ, անմոռունչ, լուսնիստ, հեղ, հանդարտ :

Siléntium-tii (չգ․)․ լուռութիւն, հանդարտութիւն, դատարկութիւն, անգործութիւն, յուլուութիւն, ծուլութիւն :

» siléntium noctis. Թսնձրամաժ խաւար գիշերոյ, մթին է աղջամիջին գիշեր :

» vitam siléntio tránseo. ծուլալից հեղգութեամբ կեամ, դատարկասուն լինիմ :

Sileo-es-lui-éere (չգ․ et նրգ․)․ լռեմ, լուռ կամ լինիմ, դադարեմ, կասիմ, հանդարտիմ, հանգչիմ :

» sileo hoc կամ de hac re. լռեմ է ոչ 'ի վեր հանեմ զբանն :

Siler-eris (չգ․)․ ձախի, թուփիլոյ, իլենի :

Silésco-scis-scere (չգ․)․ լուռ լինիմ կամ, լռեմ, հանդարտիմ, խաղաղիմ, դադարեմ :

Silex-licis (ար. et էգ.). կայծքար, հրահանքար, կոպիճ, խիճ :

Silíceus - ea - eum (ած.). կոպճուտ, խճեայ :

Silícia - ae (էգ.). հացհամեմ, չաման :

Silícula-ae (էգ.). դոյզն պատիճ ընդոց, փոճոկ :

Siliginárius-rii (ար.). վաճառական ցորենոյ նաշհւոյ :

Siligíneus-ea-eum (ած.). հաճարոյ :

Silígo-ginis (էգ.). հաճար, ցորեն նաշհւոյ :

Silíqua-ae (էգ.). փոճոկ, պատիճ ընդոց, ունիք, ընդեղէնք :

» silíqua graeca. եղջերենի, եղջիւր՝ պտուղ :

Silíquula-ae (էգ.). դոյզն պատիճ ընդոց, փոճոկ :

Sillus - li (ար.). սատիւրական մրմոնջ, հենպնական բանաստեղծութիւն :

Silva-ae (էգ.). անտառ, պրակ, խոխովք, նիւթ շինուածոց, ատաղձ, խառնապատում մատեն, քաղուածոյք :

» barbárica silva. ամայի անտառ, անտառախիտ մայրիք, պուրակ :

Silváticus-ca-cum
Silvéster-tris կամ
Silvéstris-tre (-trior) } ած. վայրենի, վայրի, վայրագ, վայրասուն :

Silvéscó-scis-scere (չղգ.). անստառախիտ լինիմ, անտառանամ, վայրենանամ :

Silvícola-ae (ար. et էգ.). բնակ անտառի, անտառանունք մարդ :

Silvífragus-ga-gum (ած.). մայրերոյ, հատանող անտառաց, փայտահար :

Silviger-vigera-rum } ած. անտառախիտ, պրակագեղ, տնկախիտ, թանձրամայրի :

Silvósus-sa-sum } անտառախիտ, թաւուտք, ծառատունկք :

Silvula - ae (էգ.). անտառակ, թաւուտք, ծառատունկք :

Símia-ae (էգ.). կապիկ, մարդու դէմ՝ մարդակերպ գազան :

Símila - ae (էգ.). թեփ ալեր, ձաւար մանրաղաց, նաշիհ :

Similagíneus - ea - eum (ած.). նաշհւոյ :

Similágo - ginis (էգ.). գերմակ ալեր, նաշիհ :

Símilis-le (- ilior - illimus) ած. նման, նմանական, նոյնպիսի, հանգունաւոր, հանգունակ :

Similiter-lius-illime (Վլք.). նմանապէս, նոյնպէս, զնոյն օրինակ, ըստ նմին օրինակի :

Similitúdo-dinis (էգ.). նմանութիւն, հաւասարութիւն, կերպարանք, պատկեր :

Simiolus-li (ար.). կորիւն կապիկ, փոքրիկ կապիկ, սինլքոր, սինլքեալ :

Simius - mii (ար.). կապիկ անձոնի, այր ժանդատեսիլ, նմանող :

Simónes-num (ար.). դիլփինք :

Simonía - ae (էգ.). սիմոնականութիւն :

Simplex - liciis (-licior-cissimus) ած. պարզ, պարզական, մի-
այն, մեկնակ, անխառն, սեռն,
անկեղծաւոր, դիւրահաւան,
միամիտ, պարզամիտ :
» **simplicia-cium (չգ.)**. խոտք
բժշկականք :
Simplicitas-tátis (եգ.). պարզու-
թիւն, յստակութիւն, պարզ-
մտութիւն, միամտութիւն :
Simpliciter-cius-cissime (ՊԷ.).
պարզաբար, համարձակ, յըս-
տակամիտ մտօք :
Simplus-la-lum (ած.). անխառն,
պարզ, պարզական, պարզա-
միտ :
Simul (ՊԷ.). միանգամայն, 'ի
միասին, 'ի միում ժամանակի :
» **simul ac, atque, et կամ ut.**
անդէն իբրև, մինչև հասկե-
հասկ :
» **simul cum te.** միաբան 'ի միա-
սին, ընդ քեզ :
Simulácrum-ri (չգ.). նմանու-
թիւն, դրօշեալ, պատկեր,
նշանակ, նշմարանք, հետք :
Simulámen - minis (չգ.). նկա-
րագիր, նկար, պատկեր, կեր-
պարանք :
Simulánter կամ Simuláte - tius (ՊԷ.) կեղծս 'ի
կեղծս, կեղծեօք, կերպարա-
նօք :
Simulátio - ónis (եգ.). կեղծիք,
կերպարանութիւն, կեղծաւո-
րութիւն, պատրանք :
Simulátor - óris (ար.). կերպա-
րանիչ, կեղծաւոր :

Simulátrix-ricis (եգ.). կին կեր-
պարանող :
Simulátus-ta-tum (աճց. րրբ.).
Տես Simulo.
Simulátus-ta-tum (-tior) ած.
կերպարանաւոր, մենքինաւոր,
պատրուակեալ :
Simulo-las-ávi-átum-áre (նրգ.).
կերպարանեմ, կեղծաւորիմ,
կեղծս 'ի կեղծս լինիմ :
Simúltas - tátis (եգ.). ոխակա-
լութիւն, ոխութիւն, զայ-
րուցք, սրամտութիւն :
Simulus-la-lum } ած. տափա-
Simus-ma-mum } քիթ, տափարակ :
Sin (չղկ.). բայց եթէ, ապա թէ,
այլազգազոյնս :
» **sin áliter կամ minus.** ապա
թէ ոչ, եթէ ոչ :
Sinápi (չգ.) կամ Sinápis - is (եգ.) } մանանիխ՝
տունկ :
Sincére-rius-rissime (ՊԷ.). ան-
կեղծիկ մտօք, պարզաբար,
համարձակ :
Sincéritas-tátis (եգ.). յստակա-
մտութիւն, պարզմտութիւն,
անկեղծաւորութիւն :
Sincérus-ra-rum (-rior-rissimus)
ած. յստակ, մաքուր, ջինջ,
վճիտ, պարզամիտ, անխար-
դախ, սեռն, անկեղծիկ, ան-
կեղծաւոր :
Sinciput-cipitis (եգ.). յառաջա-
կողմն գլխոյ :
Sindon-ónis (եգ.) կտաւ, շապիկք,
պաստառակալ Քրիստոսի :

Sine (նորոյ). առանց, բաց 'ի :
 Singillátim (Վլբ.). ուրոյն ու-
 րոյն, առանձինն, մի առ մի,
 մի զմիոյ կնի :

Singuláris-re (աթ.). առանձին,
 առանձնագործ, մասնաւոր,
 աննման, միայն, մեկնակ :

Singuláriter (Վլբ.). միաբար, ա-
 ռաւելապէս, ուրոյն, առան-
 ձինն, մեծապէս :

Singulátim (Վլբ.). առանձինն,
 ուրոյն ուրոյն, մի զմիոյ կնի,
 մի առ մի :

Singúltans-ántis (էջթ.). հեծե-
 ծող, թառանչող :

Singultátus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.).
 Տես Singulto.

Singúltim (Վլբ.). յոգւոց հանե-
 ւով, թառանչանօք, հեծկա-
 ւով :

Singultítus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.).
 Տես Singúltio.

Singúltio-is-ívi-ítum-íre } ՂԷ.
 Singúltio-tas-ávi-átum-áre }
 հեծկամ, հեկեկեմ, հեծեծեմ,
 թառանչեմ, յոգւոց հանեմ :

Singúltus-us (ար.). հեծեծանք,
 հեծկանք, հեկեկանք :

» singúltus gallinae. զրգալն՝
 կարկաչեղն հաւու որ թխէ :

Singulus-la-lum }
 Singuli-lae-la } աթ. իւրաքան-
 չիւր, ամենայն, միայն, մեկ-
 նակ, անցնիւր, մէն մի :

» singulis diébus ac nóctibus.
 զտիւս ամենայն և զգիշերս
 ամենայն, զցայտ և զցերեկ :

Siníster-tra-trum (-trior) աթ. 'ի

ձախոյ ձեռանէ յաջողակ, շա-
 րաշար, վնասակար, երջանիկ,
 յաջող, վատարախտ, չուտա,
 անբարի :

» a sinistra parte. ընդ ահեկէ,
 'ի ձախմէ ձեռանէ :

Sinistéritas - tátis (էգ.). շինա-
 կանութիւն, ամարդութիւն :

Sinistra (Վլբ.). ընդ ահեկէ, 'ի
 ձախմէ, 'ի ձախակողմն կուտէ :

Sinístre (Վլբ.). ձախողակի, շա-
 րաշար :

Sinistrórsum (Վլբ.). 'ի ձախմէ
 ձեռանէ, ընդ ահեկէ, յահեկէ
 կողմանէ :

Sino-nis, sivi, situm-nere (ՂԷ).
 թոյլ տամ, թողացուցանեմ,
 շնորհեմ :

Sinópis-pidis (էգ.). կարմրադեղ,
 կարմրաքար, սոււր :

Sinuátus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.).
 Տես Sinuo.

Sinuo-uas-ávi-átum-áre (նրգ.).
 կորացուցանեմ, կարկամեմ,
 ծալեմ, ծռեմ, թիւրեմ, գա-
 ւարեմ :

Sinuóse-sius (Վլբ.). խոտորնակօ,
 կամակորս, մանուածապատ
 շրջանօք :

Sinuósus-sa-sum (աթ.). թիւր,
 կոր, ծռու, մանուածապատ,
 ծամածռու, կամակոր, մթին,
 դժուարիմաց :

Sinum - ni (ՂԷ.)! շեշ բոլորչի,

Sinus - ni (ար.) սլուակ, բաժակ, նուազ :

Sinus-us (ար.). ծոց, գոգ, գիրկ,
 Լանջք, կուրծք, խոռոչք, շրբ-

Ջանակ, կրկնուած, ծալած, խորշ ծովու :

Siparium-rii (ւլթ.) վարագոյր թասեր :

Siphon-ónis (խֆ.) կոր խողովակ, կնձափող :

Siphunculus-li (ար.) խողովակ փոքրիկ :

Siqua (Վթ.) եթէ ուստեք, թէ օրինակաւ իւրիք :

Siquando (Վթ.) եթէ երբեք :

Siquidem (չղէ.) քանզի, որովհետեւ, վասն զի, թէ ապաքէն, եթէ ճշմարտիւ :

Siquis - quia - quod կամ - quid (դրն.) եթէ ոք, եթէ ինչ :

Siquo (Վթ.) եթէ ուրեք :

Siraéum-aei (ւլթ.) քաղցու եփեալ, մուգ խաղողոյ, ոռուփ, խազմուզ :

Siren-énis (խֆ.) յուշկապարիկ, համբարու :

Sirénes - num (ար.) բոռք, գոռեխք :

Sirénus-ia-ium (աթ.) յուշկապարկաց, համբարուաց :

Siriacus - ca - cum (աթ.) շուն աստեղատան :

Sírius-ria-rium (աթ.) շնիկ աստեղ :

Sírius-rii (ար.) շնիկ աստղ, շուն աստեղատուն :

Sirpo-pas-ávi-átum-áre (նրֆ.) կապեմ պրտուովք :

Sirpus-pi (ար.) կնիւն, պրտու, բան դժուարիմաց :

Sirus - ri (ար.) սաորերկրեայ շտեմարան ցորենոյ :

Sis (ար է՝ Si vis).եթէ կամիս, թէ հաճոյ է քեզ :

Siser-ris (ար. et ւլթ.) անուշահամ՝ շաքարաբեր ստեպղին :

Sisto-tis, stiti, statum, sístere (նրֆ. et ւլթ.) կասեցուցանեմ, դադարեցուցանեմ, արգելում, ունիմ, դադարիմ, կամ, զկայ առնում, հանգչիմ :

» sisto me. ընդ առաջ ելանեմ, յանդիման լինիմ, երեւիմ յատենի, յատեան երթամ :

Sistrátus-ta-tum (աթ.) որ հարկանէ զճնծղայ :

Sistrum-ri(ւլթ.) ճնծղայ եղիպտական :

Sitánus-nia-nium (աթ.) այսր ամի, սորին տարւոյ :

Sitélla-ae (խֆ.) փոքր սափոր, թակոյկ փոքրիկ :

Síticen-tícinis(ար.) նուագածու ՚ի յուզարկաւորութիւնս :

Siticulósus-sa-sum (աթ.) ծարաւուտ, չոր, ցամաք, երաշտ, կիսայրեաց :

Sítiens-éntis (էյթ.) ծարաւի, ցանկացող, փափաքող, անձկայրեաց :

» sitiéntia (ւլթ.) երկիր ծարաւուտ, արեգակնակէզ վայրք :

Sitiénter (Վթ.) մեծաւ ցանկութեամբ, եռանդամբ, ջերմաջերմ տենչանօք :

Sítio-tis-tívi-títum-tíre (ւլթ. et նրֆ.) ծարաւիմ, պաքիմ, տենչանամ ցանկութեամբ, տենչամ և փափաքեմ :

Sitis-tis (խֆ.) պասուք, ծարաւ,

փափաք, տենչանք, իղձք, ցանկութիւն :

Sittace-ces (խփ.) . պապկայ :

Sittýba-ae (խփ.) . սոմսակ, քարտէս, սոմն, նամակ փոքրիկ :

Sítula - ae (խփ.) . դոյլ, սափոր քուէից :

Sítulus-li (ար.) . փոքրիկ դոյլ :

Situs-us (ար.) . կայան, դադարք, նիստ, դիր, տեղի, վայլ, կայք, յօրինուած, դեղնութիւն մահու, գունատութիւն, աղտեղութիւն, պղծութիւն, հոտ բորբոսի, բորբոս, նեխ, ժանտահոտութիւն :

Situs-ta-tum (աթ.) . ընկողմանեալ, անկեալ 'ի մահիճս, թաղեալ :

Sive (չղև.) . կամ, լաւ ես, մանաւանդ թէ :

Smaragdineus-ea-eum } աթ. 'ի
Smarágdinus-na-num } գոյն զմրխտի, զմրխտեայ :

Smarágdus-di (ար.) . զմրուխտ :

Smécticus-ca-cum } աթ. մաք-
Smegmáticus-ca-cum } լիչ, սրբիչ, մաքրական :

Smegma-matis (չղք.) . սրբապեղ, պեղ մաքրիչ :

Sóboles-lis (խփ.) . սերունդ, զաւակ, զարմ, ազգ և տակ, տոհմ, ցեղ, որդիք, ծնունդք, բողբոջ, բարունակ, շառաւիղ :

Sobolésco (չղք. Olésco արմ.) . առձեմ, բազմանամ, առաւելումի

Sóbrie (ՎԷ.) . զգաստութեամբ, զգուշաբար :

Sobrietas-tátis (խփ.) . զգաստու-

թիւն, ժուժկալու թիւն, մախառնութիւն :

Sobrína-ae (խփ.) . դուստր հօրեղբօր՝ մօրեղբօր՝ հօրաքեռմօրաքեռ :

Sobrinus-ni (ար.) . հօրեղբօրուդի, մօրեղբօրորդի, հօրաքեռորդի, մօրաքեռորդի :

Sóbrius-ria-rium (աթ.) . զգաստ, ժուժկալ, սակաւապէտ, համեստ, խնայող, զգոյշ, իմաստուն :

Soccatús-ta-tum (աթ.) . սանգուլաւոր, հողաթափս ազուցեալ :

Sócculus-li (ար.) . սանդալ փոքրիկ, մոլճակ :

Soccus-ci (ար.) . սանդալ, մօյլ գուսանաց :

Socer-eri (ար.) . աներ :

Sócia-ae (խփ.) . ընկեր, ամուսին

Sociábilis-le } աթ. ընկերական,
Sociális-le } ընկերասէր, ընդելական, ընտանի, բարեբարոյ, դաշնուոր :

Sociálitás-tátis (խփ.) . եղբայրութիւն, մարդասիրութիւն, մշտեմտութիւն, քաղցրութիւն :

Sociáliter (ՎԷ.) . բարեկամապէտ, մարդասիրապէտ, ընկերաբար :

Sociátrix-rícis (խփ.) . ընկերակից կին :

Sociátus - ta - tum (անց. դրբ.) . Տես Sócio.

Societas - tátis (խփ.) . ընկերութիւն, ընկերակցութիւն, մաբանութիւն, հաղորդութիւն, ուխտ, դաշնաւորութիւն :

sócio-ias-iávi-iátum-iáre (նրգ.)․
 գուգեմ, զօդեմ, կցեմ, ընկե-
 բեմ, միաւորեմ, խառնեմ, ա-
 գուցանեմ :
Sociofraúduş-di (ար․)․ պասորիչ
 ընկերի :
Sócius-ia-ium (աձ․)․ միաբան ,
 միախոհ , միախորհուրդ :
 > **ágmina sócia**․ բանակք դաշ-
 նաւորք :
 > **nocte sóciâ**․ ընդ մոռթ գի-
 շերոյն :
Sócius-cii (ար․)․ ընկեր, ընկերա-
 կից, գործակից, զովոյ :
 > **sóci-iórum**․ դաշնաւորք, նի-
 գակակիցք :
Socórdia-ae (էգ․)․ անմոռութիւն,
 ծուլամոռութիւն , ծուլալից
 հեղգութիւն, ծուլանք, յու-
 լութիւն, վատասրտութիւն,
 թուլութիւն :
Socórditer-dius (Պէ․)․ յանհոգս,
 յուլաբար, ծուլաբար , հեղ-
 գութեամբ ծուլանօք :
Socors - órdis (- dissimus) աձ․
 վատ, վատասիրտ, հեղզ, հեղ-
 գասիրտ, ծոյլ, յոյլ, թոյլ,
 գործատեսց, անփոյթ, ան-
 միտ, յիմար :
Socrus-us (էգ․)․ զոքանչ :
Sodális-is (ար․ et էգ․)․ ընկեր,
 զովոյ, բարեկամ :
Sodálitas-tátis (էգ․) } ընկերակ-
Sodalítium-tii (չգ․) } ընկերակ-
 ցութիւն , եղբայրութիւն ,
 կենակցութիւն, գաղտ միա-
 բանութիւն , դաւաճանու-
 թիւն :

Sodes (ար է՝ Si audes) Պէ․ աղէ,
 աղաչեմ, եթէ հաճոյ է քեզ :
 > **dic sodes**․ *ասա՛ ինձ* :
Sol-lis (ար․)․ արև , արեգակն :
 > **a sole orto** կամ **primo sole**․ ընդ
 ելս առաւօտու , յետ ելիցն
 արևու , ընդ արևագալն՝ ա-
 րևաճայրս :
 > **caligo in sole**․ շլացութեամբ
 հարկանիմ՝ ՚ի հասարակ աւ-
 ուր, կոյր լինիմ մտօք :
Solágo-ginis (էգ․)․ արևադէմ՝
 տունկ, արևադէտ՝ ծաղիկ :
Solámen-minis (չգ․)․ սփոփանք,
 մխիթարութիւն, խրախոյսք,
 քաջալերք :
Solánum-ni (չգ․)․ մորմ, գետ-
 նախնձոր :
Solánuş ventuş-ti (ար․)․ հողմ՝
 արևելից :
Soláris - re (աձ․)․ արեգակնա-
 կան, արեգակնային :
Solárium horológium-gii (չգ․)․
 արեգակնային ժամացոյց :
Solárium-rii (չգ․)․ տեղի հան-
 դէպ արեգական , միահարթ
 տանիք, հովանոց, պստաշգամբ :
Solátium-tii (չգ․)․ մխիթարու-
 թիւն, սփոփութիւն, քաջա-
 լերութիւն, խրախոյսք :
 > **utor solátio**․ զբօսանիմ, զբօ-
 սումն առնեմ, զուարճանամ :
Solátor-óris (ար․)․ մխիթարիչ,
 մխիթար :
Solátuş-ta-tum (աձ․)․ արեգակ-
 նակեց, արևակեզ :
Solátuş-ta-tum (անց․ դրէ․)․ **S**ևս
Solo և **Solor**․

Sólea-ae (խփ). հողաթափ, սան-
դալ, մոյկ, օր, ներբան, գար-
շապար, լիզուածուկն :

Soleárius-rii (ար). կօշկակար,
կարուակ :

Soleátus-ta-tum (աժ). սանդա-
լաւոր, հողաթափս ագու-
ցեալ :

Solémne - nis (չլտ.) } սօնա-

Solémnitas - tátis (խփ.) } տօնա-
կան օր, տօնախմբութիւն,
տարեկանք, հանդէս, ռայք :

Solémnis - ne (- nissimus) աժ.
հանդիսաւոր, տօնական, սո-
վորական, օրինաւոր :

Solémniter (ՊԷ). մեծաւ շքով,
մեծապայծառ տօնիւ, ըստ
սովորութեան, որպէս օրէն է :

Solens - éntis (էյժ). սովորա-
կան, սովորեալ :

Sóleo-es-litus-lére (չլտ.) սովո-
րիւմ, սովոր եմ լինիմ :

» ut solet. ըստ սովորական դի-
պաց, որպէս առհասարակ
գիպի :

Solers-értis (-tior-tissimus) աժ.
հանճարեղ, կորովամիտ, հնա-
րագիւտ, ճարտար, ժիր, յա-
ջողակ, խորագէտ :

Solérter-tius-tissime (ՊԷ). հնա-
րագէտ հնարիւք, ճարտա-
րագէտ, խելօք, հանճարով :

Solértia - ae (խփ). շութափու-
թիւն, աջողակութիւն, ճար-
տարութիւն, իմաստութիւն,
հնարագիտութիւն, հանճար :

Sóliar-áris (չլտ.) նուարտան գա-
հոյից :

Solicito-tas-ávi-átum-áre (ՆԲԳ).
շարժեմ, յուզեմ, գրգռեմ,
տատանեմ, զրդեմ, հրապու-
րեմ, խթեմ, նեղեմ, լլկեմ :

Solidátio - ónis (խփ). հաստա-
տութիւն, պնդութիւն, սեր-
տութիւն :

Solidátus-ta-tum (անց. ԿԷԲ).
Տես Sólido.

Sólido-lídus (ՊԷ). լի բովան-
դակ, սերտիւ, պնդագոյն,
հաստատութեամբ :

Solidésco-scis-scere (չլտ.) հաս-
տատուն լինիմ, հաստատիմ,
պինդ կամ :

Solidipes - dipedis (աժ). մի-
սըմբակ :

Soliditas - tátis (խփ). սերտու-
թիւն, կարծրութիւն, հաս-
տատութիւն, պնդութիւն,
սեղմութիւն :

Sólido-das-ávi-átum-áre (ՆԲԳ).
սերտագոյն գործեմ, պնդեմ,
կարծրացուցանեմ, հաստա-
տեմ :

Sólidum (ՊԷ). սերտիւ, հաս-
տատութեամբ, պնդագոյն :

Sólidus-da-dum (- lidior - dissi-
mus) աժ. հաստատուն, սերտ,
սերտագոյն, պինդ, կարծր,
միապաղաղ, հոժ և մաժ, ա-
մուր, անշարժ, հաստատուն :

Soliférreum-rei (չլտ.) երկաթի
տէգ :

Solitárius-ria-rium (աժ). մե-
նակեաց, մինաւոր, անապա-
տական, միայն միայնուկ :

Sólite (ՊԷ). ըստ սովորութեան :

Solítudo-dinis (խփ.). մենակեաց
բնակութիւն, միայնաւորու-
թիւն, մենակեցութիւն, մե-
նութիւն, անապատ :

Sólitus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.). Տես
Sóleo.

» **praeter** կամ **super** **sólitum**.
անսովորական օրինակաւ, ար-
տաքոյ սովորութեան :

» **sólito magis**. առ հասարակ,
ըստ կարծեաց հասարակաց :

Sólium-lii (չլէտ.). գահ, գահոյք,
աթոռ, տաշտ, կոնք փայտե-
ղէն, գերեզման :

Solívagus-ga-gum (աժ.). միայն
միայնուկ :

Sollémnis - ne (- níssimus) աժ.
տօնական, հանդիսաւոր, մե-
ծապայծառ, օրինական, սո-
վորական :

Sollers-értis (- értior - tíssimus)
աժ. կորովամիտ, հանձարեղ,
ճարտար, հնարագիւտ, խո-
րագէտ, յաջողակ :

Sollicitátio - ónis (խփ.). հրա-
պոյրք, զրգռութիւն, թելա-
դրութիւն, փորձանք, փոր-
ձութիւն :

Sollicitátor - óris (ար.). դրդիչ,
հրապուրիչ, փորձիչ :

Sollicitátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).
Տես **Sollicito**.

Sollicite - citius - tíssime (ՎԷ.).
փութով պնդութեամբ, հաւ-
աստեալ, խնամով, ճշգիւ,
կարճամտութեամբ :

Sollicito-tas-ávi-átum-áre (ԵԲԳ.).
յուզեմ, շարժեմ, զրգռեմ,

խռովեմ, հրապուրեմ, դրդեմ,
խթեմ, նեղեմ, լլկեմ :

Sollicitúdo-dinis (խփ.). հոգ, հո-
գաբարձութիւն, վիշտք, անձ-
կութիւն, փոյթ, խնամ :

Sollicitus-ta-tum (- cítiór - tíssi-
mus) աժ. յուզեալ, շարժեալ,
հոգած, տատամնեալ, անհան-
գիստ, վշտազին :

Solo-las-lávi-látum-láre (ԵԲԳ.).
աւերեմ, քանդեմ, կործանեմ,
ամայի կացուցանեմ, հարթ-
յատակ առնեմ, յաւեր դար-
ձուցանեմ, յաւերակ դնեմ :

Soloecismus-mi (ար.). վրէպ քե-
րականական՝ դպրութեան,
աստանդութիւն բանից :

Solor-láris-látus-lári (հար.). մխի-
թար լինիմ, մխիթարեմ, փա-
րաւապ տամ, սփոփեմ, զթո-
սուցանեմ, զուարճացուցա-
նեմ, դիւր առնեմ :

Solséquium-quii (չլէտ.). արեւա-
դէմ՝ տունկ, արեւադէմ ծա-
ղիկ :

Solstitiális-le (աժ.). արեւադար-
ձական :

Solstitium-tii (չլէտ.). արեւակայք,
արեւադարձ :

Solum-li (չլէտ.). գետին, երկիր,
յատակ, տախտակամածք, ան-
դաստան, անդ, ագարակ, արտ,
վիճակ, կալուածք, աշխարհ,
գաւառ, տեղի :

» **adaéquo solo**. տապալ յերկիր
կործանեմ, հարթյատակ առ-
նեմ, յատակեմ, տապալեմ :

Solum կամ **Solummodo** (ՎԷ.). ըսկ

- 'ի լոկոյ, միայն, ևեթ, լոկա-
բար :
- Solus-la-lum (աժ.). միայն մի-
այնուկ, մինաւոր, անբնակ, ա-
մայի :
- Solúte - tius (ՎՔ.). արձակ և
համարձակ, ազատ, անարգել :
- Solútilis - le (աժ.). աղաւաղ,
զիւրաբակ, զիւրալոյծ :
- Solútio - ónis (ԻՔ.). լուծումն,
արձակումն, քակումն, լքումն,
մեղկութիւն, թուլութիւն,
հատուցումն, վճար :
- Solútus-ta-tum (անց. ԿՐՔ.). Տես
Solvo.
- Solútus-ta-tum (- tior-tíssimus)
աժ. լուծեալ, ազատ, անջատ,
արձակ :
- Solvo-vis-vi-lútum-vere (ՆԻԳ.).
լուծանեմ, արձակեմ, քակեմ,
հատուցանեմ, վճարեմ :
- » solvo aes aliénium. հատու-
ցանեմ զպարտիս :
  - » solvo fidem. չկամ հաւատա-
րիմ'ի խոստման, դրժեմ, ուխ-
տադրուժ լինիմ :
  - » solvo morem. անցանեմ ըստ
սովորութիւն, կարճեմ զսո-
վորութիւն :
  - » solvo votum. կատարեմ զուխտ :
  - » versúram solves. կրկին տու-
ժեցիս :
- Somniátor - óris (ար.). երազա-
տես, երազահան :
- Somniculóse (ՎՔ.). նիրհելով
իմն, յանհոգս :
- Somniculósus - sa - sum (աժ.).
քնեած, քնասէր, քնեայ :

- Sómnifer-nifera-rum } աժ. քնա-
Sómnificus-ca-cum } ծու, թմբեցուցիչ, թմբեալ :
- Sómnio-ias-ávi-átum-áre (չԳ.).
երազեմ, տեսնեմ յանուրջս :
- Sómnium - nii (չԳ.). երազ, տե-
սիլ, անուրջք, յայտնութիւն :
- » in sómniis կամ per sómniám.
'ի տեսեան, յանուրջս, յե-
րազի :
- Sómnoléntia-ae (ԻՔ.). ծանրաբ-
թուն քուն, քնէութիւն :
- Sómnoléntus-ta-tum (աժ.). քնե-
ած, քնասէր, ծանրացեալ 'ի
քնոյ :
- Sómnus-ni (ար.). քուն, նինջ,
նիրհ, դատարկութիւն, ան-
գործութիւն, զիշեր, խաւար :
- » in sómniis. յերազեմ, 'ի տե-
սեան, յանուրջս :
- Sonábilis-le }
Sonans-ántis } աժ. սաստկածայն,
Sonax-nácis }
հնչական, հնչող, մեծաբար-
բառ, թնդական :
- Sónipes-nípedis (աժ.). ձի որ դռ-
փէ ոտամբ և դափր հատանէ :
- Sónitus-us (ար.). հունչք, հն-
չիւն, դղրդիւն, դրնդիւն, շա-
չիւն, շառաչիւն, ձայն, բան,
բարբառ :
- Sono - nas - návi կամ - nui - nátum
կամ - nitum-náre (ՆԻԳ.). հն-
չեմ, թնդամ, աղմուկ հանեմ,
նշանակեմ, ցուցանեմ :
- Sonor-óris (ար.). հնչիւն, բար-
բառ, դրնդիւն, դղրդիւն, շա-
չիւն, շառաչիւն, շոինդ :

Sonóre (ՏՅ․)․ գեղգեղեալ ձայնիւք, յօրինեալ բարբառովք, դղրդմամբ, շառաչմամբ :

Sonórus-ra-rum (աժ․)․ սաստկածայն, հնչական, դղրդիչ, թնդական :

Sons - ontis (աժ․)․ յանցաւոր, պատժապարտ, պարտաւոր, վնասակար :

Sónticus-ca-cum (աժ․)․ անհնարին, մեծ, մեղանչական :

» sónticus morbus. ակտ լուսնոտաց, թալկացումն, լուսնոտութիւն :

Sonus-ni (ար․)․ հունչք, հրնչիւն, շաչիւն, շառաչիւն, դրնդիւն, դղրդիւն, ձայն, բարբառ :

Sophisma-ismatis (չլչ․)․ սոփեստութիւն, իմաստակութիւն, ճարտարանք, պատիպատութիւնք, պատիր յանդիմանութիւն :

Sophismátium-tii (չլչ․)․ թեթեւ սոփեստութիւն, դոյզն ճարտարանք :

Sophista-ae } ար․ սոփեստ, սոփեստէս, իմաստակ, յոյժ ճարտարող, պարծուկ :

Sophistice (ՏՅ․)․ իբրև զսոփեստէս, պատիպատութիւնք, թիւր ճարտարմտութեամբ :

Sophistice-es (խգ․)․ սոփեստութիւն, ճարտարանք, իմաստակութիւն, պատիպատութիւնք, պատիր յանդիմանութիւն :

Sophisticus-ca-cum (աժ․)․ սովեստական, պատիր, սուտ, խաբեպատիր :

Sophos (ՏՅ․)․ իմաստադոյնս, իմաստնաբար, բարւոք :

Sópio-is-ívi-ítum-íre (չլչ․)․ ընդարմանամ, թմբրիմ, ծանրանամ 'ի քնոյ :

Sopítus - ta - tum (անց․ ԴԵԳ․)․ Տես Sópio.

Sopor-óris (ար․)․ թմբրութիւն, քնէութիւն, ծանրարթութիւն, վաստութիւն, յուլութիւն, ծուլանք, ծուլութիւն :

Soporátus-ta-tum (անց․ ԴԵԳ․)․ Տես Sopóro.

Sopórifér-rífera-rum (աժ․)․ քնածուծու, թմբրեցուցիչ :

Sopóro-ras-ávi-átum-áre (նրգ․)․ նիրհեցուցանեմ, ննջեցուցանեմ, թմբրեցուցանեմ :

Sopórus-ra-rum (աժ․)․ թմբրեցուցիչ, քնածու :

Sórbeo-bes-ui-ére (նրգ․)․ կլանեմ, ծախեմ, խմեմ, ծծեմ :

Sórbilis-le (աժ․)․ ծծելի, կլանելի :

Sorbillo-las-ávi-átum-áre (նրգ․)․ ըմպեմ առ սակաւ սակաւ, առ փոքր փոքր ծծեմ :

Sorbillum - li (չլչ․)․ կաթ մի, ճաշակ, արգանակ :

Sorbítio-ónis (խգ․)․ բերանալիր սրբումն :

Sorbum-bi (չլչ․)․ սին՝ պտուղ :

Sorbus-bi (խգ․)․ սին՝ ծառ :

Sórdeo-des-dui-dére } չլչ․ աղ

Sordéscó-scis-scere }

տեղանամ, խոտիմ, խոտան
լինիմ :

Sordes - dium (խփ.) . աղտեղու
թիւն, պղծութիւն, զազրու
թիւն, կծծութիւն, ոչտու
թիւն, ազահութիւն :

Sordidatus-ta-tum (աժ.) . աղ-
տեղահանդերձ, զզեցեալ հան-
դերձս աղտեղիս :

Sordide-didius-didissime (ՎՔ.) .
աղտեղութեամբ, ժլատու
թեամբ, կծծութեամբ :

Sordidulus-la-lum (աժ.) . փոքր
մի աղտեղի, արատաւոր :

Sordidus-da-dum (- didior-didis-
simus) աժ. աղտեղի, զազրա-
դոյն, զազիւր, պիղծ, ամենա-
պիղծ, զարշելի, ազահ, կցիւր,
մանրակծծի, դժուծ, անարգ,
խոտան :

Sorex-ricis (ար.) . մուկն, առնէտ :

Soricinus-na-num (աժ.) . 'ի դոյն
մկան, մկնագոյն :

Soriculata vestis-is (խփ.) . ամ-
ղան նկարէն :

Sorites - tae (ար.) . շեղջակոյտ
հաւաքաբանութիւն :

Soror-óris (խփ.) . քոյր, հաւա-
տաւոր կուսան :

» soróres (խփ.) Պարկայք, Սու-
սայք, ընդզայք ծովու :

Sororicida-ae (ար. et խփ.) . սպա-
նող քեռ :

Sorórcula-ae (խփ.) . փոքրիկ քոյր :

Sorórius-ia-ium (աժ.) . քուրա-
կան :

Sors-ortis (խփ.) . բախտ, վիճակ,
ճակատագիր, բաշիք բախտից,

դիպուած, զլուխ ընչեց, դբ-
մագլուխ :

Sortilegium-gii (չլփ.) . հմայու-
թիւն, ըղձութիւն, կատար-
դութիւն, դիւթութիւն :

Sórtior-tiris-itus-iri (հար.) . վի-
ճակիմ, վիճակա արկանեմ.
բաժանակից լինիմ, առնով
մասն :

Sortitio-ónis (խփ.) . ընտրութիւն
վիճակաւ, վիճակարկութիւն.
քուէարկութիւն :

Sortito (ՎՔ.) . վիճակա արկա-
նելով, 'ի դիպաց, դիպու-
ծով իմն :

Sortitor-óris (ար.) . վիճակա ար-
կոնող, վիճակարկու, քուէար-
կու :

Sortitus-ta-tum (անց. րբ.) .
Տես Sórtior.

Sortitus-us (ար.) . ընտրութիւն
վիճակաւ, քուէարկութիւն.
վիճակարկութիւն :

Sospes-pitis (աժ.) . ողջ, առողջ,
ողջանդամ, ազատիչ, ապրե-
ցուցիչ, փրկիչ :

Sóspita-ae (խփ.) . կին ազատիչ :

Sospitalis-le (աժ.) . առողջարար,
կենարար, պահպանիչ, յառա-
ջապահ :

Sospitator-óris (ար.) . փրկիչ, ա-
զատիչ, ապրեցուցիչ :

Sospitatrix-ricis (խփ.) . կին ապ-
րեցուցիչ :

Sóspito-tas-ávi-átum-áre (Երփ.) .
կեցուցանեմ, ապրեցուցանեմ,
փրկեմ, պահեմ, պահպանեմ.
պաշտպանեմ :

Soter-éris (ար.) կեցուցիչ, ազատիչ, փրկիչ :

Spadix - icis (խ.) աւել, սատարմաւենեաց, գոյն աշխէտ, գործի երածշտական :

Spado-ónis (ար.) ներքինի, քաճաւարատ, կուրտ :

Spadónius - ia - ium (աձ.) ներքինացեալ, անպառուղ, անպիտան, անշահ, ամուլ, անծին :

Spargo - gis - rsi - rsum - gere (նրգ.) հեղում, թափում, տարածանում, սփռում, ցանում, սերմանում, սրսկում, ցողում, թանամ, ոռոգանում :

Sparsim (ՎՔ.) ցան և ցիր, աստանդ, վայրաՎատին, այդանդր, 'ի սփիւռու :

Spársio-ónis (խ.) ցրումն, վարատումն, հեղումն, ոռոգումն :

Sparsus - sa - sum (անց. գրէ.) Տես Spargo.

Sparum-ri (չգ.) յատոց, կոցաւ

Sparus-ri (ար.) որ կտրոց, սկեճուկն :

Spasma-matis (չգ.) ստնգալ,

Spasmus-mi (ար.) ձգտումն ջղաց, կարկամութիւն, ջղաձգութիւն :

Spásticus-ca-cum (աձ.) գրաւեալ 'ի ցաւս ջղաց :

Spatálion-ii } չգ. ապարան-

Spatálium-ii } ջան, կողք արմաւենեաց :

Spatha-ae (խ.) բահակ՝ գործի բժշկաց, թուր, սուսեր, սատարմաւենեաց :

Spathe-es (խ.) կողք արմաւենեաց :

Spáthula-ae (խ.) բահակ՝ գործի բժշկաց :

Spatiátor-óris (ար.) թափառական, ընդվայրատուն, դատարկատուն, մոլորական :

Spatíolum-li (չգ.) փոքրիկ անջքպետ, գոյզն բացարձակութիւն :

Spátior - iáris - iátus - iári (հար.) զգնամ, ճեմն առնում, ճեմիմ, շրջում, 'ի զբօսանս ելանում, զբօսնում, սփռիմ, ընդարձակիմ :

Spatiósé - sius (ՎՔ.) լայնագոյնս, երկայնատարած տարածիւք :

Spatiósus - sa - sum (-sior-sissimus) աձ. լայնանիստ, ընդարձակագոյն, երկայնատարած, մեծատարած, լայնասփիւռ :

Spátium - tii (չգ.) ասպարէզ, կրկէս, կռուանոց, անջքպետութիւն, բացարձակութիւն :

Speciális-le (աձ.) մասնաւոր, սեպհական, առանձնագործ :

Speciáliter } ՎՔ. առանձինն իմն,

Speciátim } առաւելապէս, մասնաւորապէս, մասնաւոր պայմանաւ :

Spécies-iéi (խ.) կերպարանք, ցոյցք, տեսիլ, երևոյթ, պատկեր, երազ, կերպ, ձև, պայման, ազգ, օրինակ :

Specificus-ca-cum (աձ.) կերպարանարար, առանձին, սեպհական :

Specillum - li (չլ+). վերաշափ
գործի, հայելի փոքրիկ :

Spécimen-cimnis (չլ+). ճա-
շակ, օրինակ, հանդէս, փորձ,
կաղապար, առգին :

Speciöse-sius-sissime (ՎԷ+). գե-
ղեցկատեսիլ շքով, պերճա-
նօք :

Speciösus-sa-sum (-sior - sissi-
mus) ած. բարենշան, գեղեց-
կատեսիլ, շքեղագոյն, մար-
մնագեղ, հոյակապ, երևելի,
ազնուական :

Spectábilis - le (ած+). երևելի,
տեսանելի, զննական, հռչա-
կաւոր, անուանի, ակնածելի,
նշանաւոր :

Spectáculum - li (չլ+). տեսիլ,
հանդէս, զբօսանք, տօն ցըն-
ծութեան, կացուրդք, թատր,
շուրջ զթատերք, շուրջ տե-
սանելեաց սենեակք :

Spectámen-minis (չլ+). փորձ,
հանդէս, համ, ճաշակ :

Spectátio-ónis (եգ+). դիտաւո-
րութիւն ականելոյ, մտածու-
թիւն, խորհուրդ, նկատու-
թիւն, մտախորհութիւն :

Spectáte - tissime (ՎԷ+). կարի-
քաջ, գեղեցիկս, սքանչելա-
պէս, բարւոք :

Spectátivus-va-vum (ած+). հայ-
եցական, մտաւորական :

Spectátor-óris (ար+). հանդիսա-
կան, տեսող, ճանաչող, ընտ-
րող, իրաւարար :

Spectátrix-rícis (եգ+). կին հան-
դիսատես :

Spectátus-ta-tum (անց. ԳԷԷ+).
Տես Specto.

Spectátus - ta - tum (-tior-tissi-
mus) ած. ազնիւ, նշանաւոր,
երևելի :

Specto-tas-ávi-átum-áre (ՆԷԳ+).
հայիմ, նայիմ, նկատեմ, ուշ
եղեալ հայիմ, դէտակն ու-
նիմ, պշնում, յառիմ, ակն
ունիմ, սպասեմ, յուսամ, անկ
լինիմ, պատշաճիմ, վայելեմ :

Spectrum-ri (չլ+). առաջօք տե-
սիլ, ցնորք, խուճապք, ոգի,
ճիւղ :

Spécula-ae (եգ+). դիտանոց, խղիկ
պահանորդաց, սակաւ յոյս :
» sum in spéculis. դէտակն ու-
նիմ, դիտեմ, պահ ունիմ :

Speculabúndus-da-dum (ած+).
հայեցող, նկատող, դիտող,
զննիչ :

Spécular-áris (չլ+). փեճեկարդ
քար, բռաքար, տաղկ :
» specularia-rium. պատուհանք
'ի փեճեկարդ քարէ, ապա-
կիք 'ի բռաքարէ :

Spécularis-re (ած+). թափան-
ցիկ, երևելի, պայծառ, ծա-
կոտկէն :

» lapis specularis. փեճեկարդ
քար, բռաքար, տաղկ :

Spéculátor-óris (ար+). պահակ,
պահանորդ, պահապան, զի-
շերապահ, դէտ, լրտես, յու-
զող, հայեցող, նկատող, դի-
տող, տեսող, զննիչ :

Spéculatórium - rii (չլ+). դի-
տանոց, խղիկ պահանորդաց :

Speculatórius-ia-ium (աժ․)․ Լըր-տեսական , նկատելի , նշմարելի :

» speculatória navis. նաւ Լըր-տեսութեան :

Speculátrix-ricis (էգ․)․ կին Լըր-տես :

Speculátus-ta-tum (անգ․ րբ․)․ **Տես** Spéculor.

Speculátus-us (ար․)․ Լրտեսութիւն , դիտաւորութիւն :

Spéculor-láris-látus-lári (հոբ․)․ Լրտեսեմ , դիտեմ , դէտակն ունիմ , քննեմ , նկատեմ , հայիմ , մտախորհ լինիմ :

Spéculum-li (չգլ․)․ հայելի :

» spéculum cónsulo. նայիմ 'ի հայելւոջ , պշուցեալ հայիմ 'ի հայելւոջ :

» spéculum lymphárum. վճիտ և ականակիտ ջուր :

Specus-us (ար․ et էգ․) } անձաւ ,

Spelúnca-ae (էգ․) } քարանձաւ , քարայր , այր , քարածերպք , որջ , մորի :

Sperábilis-le (աժ․)․ յուսալից , յեծայոյս :

Speráta-ae (էգ․)․ կին խօսեցեալ , հարսն :

Sperátus - ta - tum (անգ․ րբ․)․ **Տես** Spero.

Sperátus-ti (ար․)․ տրփող որ յուսալից սպասէ կին ածելոյ :

Spernax-nácis (աժ․)․ անարգիչ , արհամարհող :

Sperno-nis, spreui, spretum-nere (նրգ․)․ անարգեմ , արհամարհեմ , անպոսնեմ , եպերեմ , խո-

տեմ , խոտամ առնեմ , քամահեմ , դարովեմ :

Spero-ras-ávi-átum-áre (նրգ․)․ յուսամ , յոյս ունիմ , վստահ լինիմ , վստահանամ , սպասեմ , կամ մնամ , կանխաւ հողամ , խիթամ , խոկամ , խորհիմ , դնեմ 'ի մտի :

Spes-ei (էգ․)․ յոյս , ակնկալութիւն , վստահութիւն , երկիւղ , կասկած :

Sphaera-ae (էգ․)․ գունդ , շրջանակ , բոլորակ , գնդակ խաղու :

Sphaeróides - dis (աժ․)․ գնդական , գնդաձև , գնդակերպ , ձուակերպ , ձուարդ , բոլորաձև , բոլորշի :

Sphaeromáchia-ae (էգ․)․ խաղ գնդակի , գնդախաղ :

Sphinx-ingis (էգ․)․ սպինքս , առիւծ կնադէմ և արծուելթև , գազան մտացածին :

Sphragis - gidis (էգ․)․ դրոշմ , կնիք :

Spica-ae (էգ․)․ հասկ :

» spica állii. ատամն՝ հատ խըստորոյ :

» spica mútica. հասկ առանց քստոյ :

Spicátus-ta-tum (անգ․ րբ․)․ **Տես** Spico.

Spiceus-ea-eum (աժ․)․ հասկաթուռ :

Spícifer-cífera-rum (աժ․)․ հասկարեր :

Spicilégium-gii (չգլ․)․ հասկաքաղ :

Spico-cas-ávi-átum-áre (նրգ․)․ ա-

ձեւ՝ ՚ի հասկ, հասկս արձակեմ, սրեմ, [թեքեմ] :
 Spiculátor-óris (աբ․)․ գեղարդնաւոր, կալանաւորակապ, դահիճ :
 Spiculátus-ta-tum (աթ․)․ սայրասուր, յեսանասուր :
 Spículum-li (չգ․)․ նետ, փքին, սլաք, սուր ծայր, [սայթոց մեղուաց :
 Spina-ae (էգ․)․ փուշ, խոշ, ողնայար ձկան :
 Spinácea-ae (էգ․) | ծմեւ, շո-
 Spinácium-cii (չգ․) | մին :
 Spinétum - ti (չգ․)․ մացառք, թաւուտք, փշուտ վայր :
 Spíneus-ea-eum (աճ) }
 Spínifer-nífera-rum } աթ․ փշալից, փշուտ, փշարոյս, փշաբեր :
 Spinósus-sa-sum (-sior-síssimus) աթ․ փշալից, մացառուտ, ահաւոր, ամայի, խոպանաղակ :
 Spinther-théris (չգ․)․ ապարանջան :
 Spinus-ni (աբ․ et էգ․)․ փուշ, վայրի սալորի, մամիտի :
 Spira-ae (էգ․)․ գալարք, ոլորածոյ գիծ, մանուածապատ շքջան, օձաձև շաւիղ, պան, կարկանդակ :
 Spirábilis-le (աթ․)․ շնչելի :
 Spiráculum-li }
 Spirámen-minis } չգ․ շնչահան,
 Spiraméntum-ti }
 օդամուտ, շունչ, փչիւն, օդ

քաղցրաշունչ, շնչումն հողմոյ, բուրումն, հոտ :
 Spirans-ántis (էյթ․)․ փշօղ, շնչող :
 Spiritális-le (աթ․)․ հոգևոր, հոգեղէն, անմարմին, անտարրական, անմարմնաւոր :
 Spíritus-us (աբ․)․ սղօխ, սիւք, շունչ, տուրևառ շնչոյ, հոգի, փչիւն, ոգի, անձն :
 Spiro-ras-rávi-rátum-ráre (նրգ․ et չգ․)․ փչեմ, շնչեմ, հնչեմ, զօգ ծծեմ, ոգի կլանեմ :
 Spissaméntum-ti (չգ․) | հոծու
 Spissátio-ónis (էգ․) | թիւն, խտութիւն, թանձրութիւն, սեղմութիւն :
 Spissátus-ta-tum (անց․ Գրէ․)․ Տես Spisso.
 Spisse-sius (Վէ․)․ հոծ բազմամբոխ լիութեամբ, բազում անգամ, յաճախազոյնս, դժուարաւ, հազիւ :
 Spissésco-scis-scere (չգ․)․ հոծ և մած լինիմ, հոծիմ, մածանիմ, խտանամ, թանձրանամ :
 Spissitas-tátis } էգ․ թանձրու
 Spissitúdo-dinis } թիւն, խտութիւն, հոծութիւն, սերտութիւն, շեղջակոյս :
 Spisso-sas-ávi-átum-áre (նրգ․)․ խտացուցանեմ, թանձրացուցանեմ, հոծ գործեմ :
 Spissus-sa-sum (-sior-síssimus) աթ․ թանձր, թանձրամած, հոծ և մած, խիտ, սելմ, սերտ, թաղուն :

Spíthama-ae (խփ.) Թիղ :

Splen-enis (ար.) փայծաղն :

Splendens-éntis (-éntior) արծաթալուս, մեծապայծառ, փառաւոր, փայլուն, պաղպաղուն :

Spléndeo-des-dére | զգ. փայ-
Splendéscó-scis-scere | լիմ, պաղպաղեմ, փաղփաղիմ,

փողփողիմ, շողամ, պայծառանամ :

Spléndide - dídius - didissime (ՎԷ.) ազնուագոյնս, առատագոյնս, աւագորէն, մեծասպաս փառաւորութեամբ :

Spléndidus-da-dum (-dídiór-didíssimus) արծաթալուս, շողազարդ, շողաւոր, պաղպաղուն, շքեղ, երեւելի, հըռչակաւոր :

Splendor-óris (ար.) պայծառութիւն, փայլիւն, լուսաւորութիւն, ազնուականութիւն, փառաւորութիւն :

Splenéticus-ca-cum | արծաթալան ցաւս գրաւեալ, փայ-
Splénicus-ca-cum | ծաղնացաւ :

Splénium-nii (զգ.) դեղօգտակար փայծաղան, սպիղանի :

Spoliárium-rii (զգ.) տուն պատմուճակաց, սենեակ մերկանալոյ զգեհասա :

Spoliátio - ónis (խփ.) զրկումն, կողոպտանք, յափշտակութիւն, գողութիւն :

Spoliátor-óris (ար.) կողոպտիչ, գող, աւագակ :

Spoliátrix-ricis (խփ.) կին կողոպտիչ՝ աւարառու՝ մերկացուցիչ :

Spoliátus-ta-tum (անց. ԴԷԷ.) Տես Spólio.

Spólio-ias-ávi-átum-áre (ԽԳ.) մերկացուցանեմ, կապեմ, կողոպտեմ, աւարեմ, աւարհարկանեմ, յափշտակեմ, գողանամ :

Spólium-lii (զգ.) աւար, կողոպուտ, կապուտ, մորթ, խորխ, առ, սպուռ, գողութիւն :

Sponda-ae (խփ.) շրջանակ, ծրնօս, պսակ, անկողին, յատակ :
Spondaéum carmen-minis (զգ.) համբուրական միմունջ՝ ստիքերովն :

Spondaéus-aéi (ար.) համբոյր, չափ յերկուց երկայն վանդից :

Spondaícus-ca-cum (ար.) համբուրական :

Spóndeó-es, spopóndi, sponsum-dére (ԽԳ.) խոստանամ, առնում յանձն, տամ գրաւական, խօսիմ առն :

Spondéus - éi (ար.) համբոյր, չափ ստիքերովնի յերկուց երկայն վանդից :

Spóngia-ae (խփ.) սպունգ, չեչաքար :

Spongiósus-sa-sum (ար.) ծակոսկէն, սպնգակերպ, սպնգանման :

Sponsa-ae (խփ.) հարսն, առնակոյս, խօսեալ, ամուսին, կին ստնակին :

Stabilitas-tátis (խփ.). Հաստատութիւն, պնդութիւն, ամբողջութիւն, սերտութիւն, սեղմութիւն, անշարժութիւն :

Stabilitér (ՋԷ.). պնդագոյնս, Հաստատուն օրինակաւ, Հաստատութեամբ :

Stabilitor - óris (ար.). Հաստատաբիշ, պնդիշ :

Stabilitus-ta-tum (անց. ԴԷ.). Տես Stabílio.

Stabulárium-rii (չլտ.). մակաղատեղ, գոմք, ակոռ :

Stabulárius-rii (ար.). սպասաւոր ակոռոյ, պանդոկապետ, աշխարհաւանդիկ :

Stabulatio-ónis (խփ.). ասպաստան, ակոռ, գոմք, մակաղատեղ :

Stábulo-las-ávi-átum-áre (Երփ. et չլտ.). դնեմ յասպաստանս, պահեմ ՚ի գոմն, դադարեմ յակոռս :

Stábulo-láris-látus-lári (հար.). մտանեմ ՚ի հանգրուան, որջանամ, բնակիմ, նստիմ, զետեղեմ, զետղ առնում :

Stábulum - li (չլտ.). դադարք, հանգրուան, ակոռ, բոյն, որջ, մորի, մեղուարոյն, բոզանոց :

Stadiódromus-mi (ար.). որ յասպարիսի ընթանայ :

Stádium-dii (չլտ.). ստադ, ստադիոն, ասպարէզ, վտաւան :

Stagnans-ántis (Քյթ.). մօրացեալ, ծովացեալ, անշարժ :

Stagnátus-ta-tum (անց. ԴԷ.). Տես Stagno.

Stágneus-ea-eum (ար.). անագեայ, դրուագեալ անագաւ :

Stagno-nas-ávi-átum-áre (Երփ. et չլտ.). հեղեղատեմ, ողողեմ, ողողանեմ, մօրանամ, ծովանամ :

Stagnum-ni (չլտ.). մօր, ճախճախուտ տեղի, ճահիճք :

Stalágmia-iórum (չլտ.). գորշապահանգք ՚ի ձև կաթուածոյ, զինգք :

Stalágmias-iae (ար.). քար կաթուածոյ, շթաքար, պաղանձաւ, պակարքար :

Stamen - minis (չլտ.). թեղան, բարակ գեղմն, առէշ, թեկ, ասղանի :

Staminárius-ia-ium (ար.). գեղմնաւոր :

Stamineus-ea-eum (ար.). բարակաման, հիւսկէն :

Stámneus-ea-eum (ար.). անագեայ, դրուագեալ անագաւ :

Stamnum-ni (չլտ.). անագ :

Stans - antis (Քյթ.). կանգուն, ուղղաբերձ, կարկառեալ, հաստատուն :

› stantes óculi. ցիւռկեալ ականողիք, վերամբարձ աչք :

› stántia freta. խաղաղ և հանդարտ ծով :

Statárius - ia - ium (ար.). հաստատուն, անյողողոզ, պինգ, անշարժ :

› statárius miles. զինուոր որ պնդագոյնս մարտնչի :

Statéra-ae (խփ.). կշռորդ, կշռոց :

Staticulum - li (չդ․)․ փոքրիկ անդրի, արձան փոքր :

Staticulus-li (ար․)․ պարանցիկք, կաքաւք :

» **staticulos do**․ կայծս հարկանեմ, կայծեմ, կաքաւեմ, պար առնում՝ յօրինեմ, պարանցիկս առնեմ :

Statim (Տէք․)․ անդէն իսկ վաղվաղակի, առժամայն, յանկարծակի, ՚ի քթթեւ ականս :

» **statim ac, atque** կամ **ut**․ հազիւ թէ, անդէն իբրև :

Statio-ónis (իդ․)․ դադարք, կայանք, բնակութիւն, օթեւան, իջաւան, հանգիստ, այցելութիւն եկեղեցեաց, նիստ, գիր, յօրինուած, պահակապանք, պարեկապանք, սուրհանդակ, գիշերապահք :

Stationális - le (աթ․)․ անշարժ, հաստատուն, դադարական :

Stationárius-ia-ium (աթ․)․ կացեալ, կռեղակալ, ոստիկան սուրհանդակաց :

» **stationárii milites**․ պահակապան զօրք, պահակապանք զօրաց :

Stativa-vórum (չդ․)․ ճամբար, ղակիշ, կայանք՝ վանք զօրաց, ձմերոց, զօրանիստ տեղիք, բանակատեղ :

Stativus - va - vum (աթ․)․ կանգուն, հաստատուն, անշարժ :

» **castra stativa** (չդ․)․ ղակիշ, ճամբար, բանակատեղ, վանք՝ կայանք զօրաց, զօրանիստ տեղիք, ձմերոց :

» **stativae feriae**․ անշարժ տօնք :

Stator-óris (ար․)․ յանդիմանակաց, կացուցիչ, սպասաւոր, ծառայ :

» **Júpter Stator**․ Արամազդ կեցուցիչ :

Státua-ae (իդ․)․ անդրի, արձան, արձանութիւն, նմանութիւն, դրօշեալ, պատկեր :

Statuária-ae (իդ․)․ դրօշագործութիւն, արձանագործութիւն :

Statuárius-ia-ium (աթ․)․ անդրիագործ, արձանական :

» **ars statuária**․ արձանագործութիւն, արուեստ դրօշագործութեան :

Statuárius-rii (ար․)․ անդրիանտագործ, արձանագործ, դրօշագործ, դրօշող, քանդակիչ :

Statúmen-minis (չդ․)․ ցիցք առորթովք, նեցուկք առ ծառովք, ստուար ձող :

Statúmino - nas - ávi - átum - áre (նրդ․)․ մոյթս դնեմ, ՚ի վերունիմ, նեցուկս հաստատեմ, ձողս ցցեմ, ցիցս հարկանեմ :

Statúncula-ae (իդ․)․ փոքրիկ արձան, անդրի փոքր :

Státuo-uis-**ui-útum-úere** (նրդ․)․ ամբառնամ, շինեմ, կանգնեմ, կառուցանեմ, դնեմ, զետեղեմ, հաստատեմ, սահմանեմ, որոշեմ, կարգեմ, վճիռ տամ :

Státúra-ae (իդ․)․ հասակ, մեծութիւն, բարձրութիւն :

Status - us (ար․)․ կայան, գիր, որպիսութիւն, հանգամանք, պայման, ստտիճան, կարգ :

զրգուեմ, տազնապեմ, հրապուրեմ :

Stímulum - li (չլթ.) }
Stímulus - li (ար.) } խայթոց,

խայթ, խթան, զրգուեմ, թե-

լազրուեթիւն, զրգուեթիւն :

» stímulí dolóris. ցաւազին խայ-

թուածք, մարմաջիւնք :

Stinctus - ta - tum (անց. ԿՂԷ.) .

Տես Stínguo.

Stínguo - guis - nxi - nctum - guere

(ԿՂԳ.) . շիջուցանեմ, 'ի մայր դարձուցանեմ, խափուցանեմ, անցուցանեմ, հետախաղաղ առնեմ :

Stipátio - ónis (ԷԳ.) . շեղձակոյտ, խտուեթիւն, հոծուեթիւն, ամբոխ, բազմուեթիւն, խուժան :

Stipátor - óris (ար.) . շքադիր, յուղարկաւոր, ուղեկից, անձնապահ, թիկնապահ, փուշտիպան :

Stipátus - ta - tum (անց. ԿՂԷ.) .

Տես Stipo.

Stipátus - ta - tum (-tíssimus) ար.

լի, զեղուն, խիտ, խուռն, պատեալ, պաշարեալ, ընկերշակեալ, պահպանեալ :

Stipendiáriu - ia - ium (ար.) . հաստու, հարկատու, ոռձկակեր, զինուորեալ :

Stipéndior - diáris - diátus - diári

(հոյ.) . վարձաւոր՝ վարձկան լինիմ, թոշակս ընդունիմ :

Stipéndium - dii (չլթ.) . թոշակ, ոռձիկ, հաս, վարձք :

» stipéndia fácio կամ méreo. զինուորիմ, ոռձիկս ընդունիմ :

Stipes - pitis (ար.) . բուն ծառայ կոճղ, արմ, տպուշ, թանձրամիտ, տխմար :

Stipes - pis կամ Stips - pis (ԷԳ.) .

զրամ, արծաթ, դահեկան, պարզև, տօնընծայք :

» stipem cogo. ողորմուեթիւն խնդրեմ, մուրանամ, 'ի մայր ելանեմ :

» stipem cónfero. ողորմիմ, մոլ ողորմուեթիւնս տամ :

Stipo - pas - ávi - átum - áre (ԿՂԳ.) .

խնուեմ խծծով, ուղեկից լինիմ, ընկերշակեմ, ընկերեմ, շուրջ պատեմ, պարսպեմ :

Stípticus - ca - cum (ար.) . պիղծ խիտ, դաժան, խտտացուցիչ :

Stípula - ae (ԷԳ.) . խողան, յարգ :

Stipulátio - ónis (ԷԳ.) . դաշնաւորուեթիւն, դաշն, սակ, պայման :

Stipulatiúncula - ae (ԷԳ.) . դաշնակ, դոյզն դաշինք :

Stipulátor - óris (ար.) . դաշնաւոր, դաշնադիր :

Stipulátus - ta - tum (անց. ԿՂԷ.) .

Տես Stípulor.

Stipulor - láris - látus - lári (հոյ.) .

դաշնաւոր լինիմ, սակ արկանեմ, դաշինս կուեմ՝ առնեմ, պայմանս դնեմ, պայմանեմ, սահմանեմ :

Stiria - ae (ԷԳ.) . սառն կախեղ զտանեաց :

Stirpésco - scis - scere (չլթ.) . մացառուտ լինիմ :

Stirpítus (ԿՂԷ.) . արմատաքի, ընջովին, գլխովին, կարճնովին, 'ի սպառ, ամենեկին խփ :

Stirps-pis (ար. et իգ.). շոռաւիղ, բողբոջ, արմատ, արմ, տակ, կոճղ, զարմ, տոհմ, ցեղ, սերունդ, ազգատոհմ :

Stiva-ae (իգ.). մած :

Sto-tas, steti, statum, stare (չղք.). կամ, կանգուն լինիմ, չսասանիմ, տեւեմ, բաւեմ, տոկամ, հանապազորդեմ, հաստատիմ 'ի մտի, արժեմ :

> mihi stat. որոշեալ հաստատեալ է իմ 'ի մտի :

> per me stat. ինձ անկ է, կախեալ կայ զինէն :

> per me non stat, quóminus. չէ ընդ իշխանութեամբ իմով զի :

> stat magno préitio. ծանրազնի՛ մեծագնի է :

> sto domi. կամ Քնամ 'ի տան, առանձնանամ 'ի բնակարանի :

> sto in կամ contra te. ընդդիմադարձ լինիմ, ընդդէմ կամ, հակառակիմ :

Stóice (Վլէ.). յանհոգս, ըստ օրինակի Ստոյիկեանց :

Stóicus-ca-cum (աժ.). ստոյիկեան :

> Stóici - córum (ար.). Ստոյիկեան փիլիսոփայք :

Stola-ae (իգ.). ուրար, փակեղն, պատմուճան, ազանելի, վերարկու, պճղնաւոր :

Stolátus-ta-tum (աժ.). արկեալ ուրար զպարսնոցաւ, զգեցեալ պատմուճան պճղնաւոր :

Stólide-lídus (Վլէ.). իբրև զլիմար, յիմարաբար, մորոսագոյնս, անմտութեամբ :

Stoliditas-tátis (իգ.). անմտութիւն, պանդորութիւն, յիմարութիւն, մորոսութիւն, պակասամտութիւն :

Stólidus-da-dum (-lídiór-díssi-mus) (աժ.). անմիտ, անմտագոյն, մորոս, մորոսական, յիմար, թանձրամիտ, պակասամիտ, պանդոյր, ապուշ :

Stolo-lónis (ար.). շոռաւիղ յարմատոց բուսեալ, բողբոջ կրտրածից ծառոց :

Stomáccace-ces (իգ.). լնդահարութիւն, աղեհարութիւն :

Stomachabúndus-da-dum (աժ.). ցասկոտ, բարկասիրտ :

Stómachans-ántis (էյժ.). զարշեցուցիչ, նոզկ, զարշելի :

Stomáchieus-ca-cum (աժ.). փտտացեալ զսխտ ստամոքսի :

Stómachor-cháris-chátus-chári (հար.). նոզկամ, թալուկ զայ զսրտիւ, 'ի բարկութիւն բլբղիմ, սրտամիմ, զայրանամ, ցամնում :

Stomachóse-sius (Վլէ.). զայրագին, լի բարկութեամբ, մեծաւ ցամամբ :

Stomachósus-sa-sum (-sior) (աժ.). բարկասիրտ, ցասկոտ, զարշելի, զազիբ, նոզկ, անհաճոյ :

Stómacus-chi (ար.) ստամոքս, ցասուճն, զայրուցք, սրտմտութիւն, ձանձրոյթ, տաղտուկ, թալուկ, հաճոյք :

> stómachum fácio կամ móveo tibi. բարկացուցանեմ, զայրացուցանեմ, ցասուցանեմ :

Stomáticus-ca-cum (աժ.) ակտացեալ զակտ ստամոքսի :
 Storax - rácis (եգ.) ստաշինն , շեր , խունկ ստիւրակ :
 Stórea - ae կամ Stória - ae (եգ.) փսիաթ , պարիխ , կեմեղէն :
 Strabo-ónis (ար.) կամ } շէլ ,
 Strabus - ba - bum (աժ.) } պտղակն , նախանձոտ , յաչաղկոտ , նախանձաբեկ :
 Strages-gis (եգ.) կոտորած , հարուած , սպանութիւն , ազգահատութիւն , անճիտութիւն :
 Strágula vestis-is (եգ.) վերարկու , օթոց , ծածկոյթ անկողնոյ , նուարտան :
 Strágulum-li (չգ.) ծածկոյթ անկողնոյ , օթոց :
 Stramen-minis } չգ. չոր խոտ ,
 Stramentum-ti } խար , յար :
 Stramentárius-ia-ium } աժ. յար-
 Stramíneus-ea-eum } դեղէն , ՚ի գոյն յարդի :
 Strangulátio-onis (եգ.) } խեղդ ,
 Strangulátus-us (ար.) } խեղդումն :
 Strángulo - las - lávi - látum - láre (նրգ.) խեղդում , հեղձուցանում , փողոտում :
 Strangúria-ae (եգ.) միզազրաւ , միզազրաւութիւն :
 Stratagéma - matis (չգ.) նենգ պատերազմական , մարթանք զինուորականք :
 Strategéum-ei } չգ. վրան զօրա-
 Stratégium-ii } զլի , խորան սպարապետի :

Stratégia-ae (եգ.) հրամանատարութիւն , սպարապետութիւն , վերակացութիւն :
 Stratégus-gi (ար.) սպարապետ , զօրագլուխ , զօրապետ , հրամանատար զօրաց :
 Stratióticus-ca-cum (աժ.) զինուորական :
 Stratum-ti (չգ.) անկողին , մահիճք , խշտիք , բազմական , օթոց , պաստառ , տապաստակ :
 Stratúra - ae (եգ.) յատակեալ տեղի , քարայտակ :
 Stratus-ta-tum (անգ. ԴԵԲ.) Տես Sterno.
 » stratus equus. զինու և զարդու վառեալ երիվար :
 Strébula-ae (եգ.) կամ } միս ազ-
 Strébula-lórum (չգ.) } դերաց , դնդերք :
 Strena-ae (եգ.) պարզե , տօնընծայք , կաղանդեայ :
 Strénue (ՏԷ.) արիաբար , քաջաբար , հզօրագոյնս , քաջակէս զօրութեամբ :
 Strenúitas - tátis (եգ.) արութիւն , քաջութիւն , զօրութիւն , առաքինութիւն , պրնութիւն :
 Strénuo-uas - uávi - uátum - uáre (չգ.) արիանամ , քաջանամ , զօրանամ , խրոխտամ , առաքինանամ :
 Strénuus-ua-uum (-nuior-uissimus) աժ. քաջ , արի , քաջասիրտ , առաքինի , զօրաւոր , սրտեայ , ժրագլուխ , ջանասէր , ժրագոյն :

repens - éntis }
répitans-ántis } Էյթ. գղըդիւն,

գղըդական, թնդական :

répito (չգ. Ito աբծ.). աղմուկ
հանեմ, աղմուկ և աղաղակ
հասուցանեմ, գղըդեցուցա-
նեմ, գղըրդեմ, դռնչեցուցա-
նեմ, թնդամ :

trépitus - us (ար.). գղըդիւն ,
աղմուկ, սուսափիւն, շոփնդ,
դրնդիւն, շաչիւն, շառաչիւն,
բոմբիւն , բմբիւն , թնդիւն ,
կարկաջուսն, քրքրիչ :

strépitus flúminum. կարկաչ
գետոց, ձղփուսն վտակաց :

strépitus pedum. արոփուսն
ոսիւն, դոփիւն , ոսնաձայն ,
խոշիւն մարդոյ :

trepo-pis-pui-pere (չգ.). աղ-
մուկ և աղաղակ հասուցա-
նեմ, աղմկեմ, աղմուկ հանեմ,
գղըդեմ, գղըդեցուցանեմ,
դռնչեցուցանեմ, թնդամ, շա-
չեմ, շառաչեմ, հնչեմ, կար-
կաչեմ :

apes strepunt. մեղուք բզզեն
և ձիւաղ շառաչեն :

stria-ae (իգ.). գաւազանք, ա-
կօսք, փողաձև փորուածք,
ակօսաձև յօրինուած :

striátus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես
Strio.

stríbligó-ginis (իգ.). սստան-
դութիւն բանից, վրէպ քե-
րականական :

Stricte-tius-tissime (Աբ.). անձ-
կագոյնս, ճշգրիւ, սննաչառ,
խստիւ :

Strictim (Աբ.). կարճառօտս, հա-
մառօտս, կարճ 'ի կարճոյ ճա-
ռիւք, սուղ բանիւք :

Strictúra-ae (իգ.). ակօսաձև յօ-
րինուած, սեղմութիւն, կապ :

Strictus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Stringo.

Strictus-ta-tum (-tior-tissimus)
աթ. համառօտ, կարճառօտ,
կարճ, հակիրճ, սուղ :

Stridens-éntis (Էյթ.). ճշող, կան-
չող, մռնչական :

Strideo-es-ére (չգ.). կանչեմ,
ճչեմ, գոչեմ, շաչեմ, շառա-
չեմ, մռնչեմ, կրճտեմ, կրճեմ :

Stridor-óris (ար.). ձիչ, գոչիւն,
աղաղակ, կրճիւն, կրճուսն :

Stridulus-la-lum (աթ.). սուր,
սաստիկ, մեծաձայն, սաստկա-
ձայն :

Striga - ae (իգ.). շարք, կարգ,
ակօս, ջատուկ, վճուկ :

Strigil-lis (չգ.) }
Strigilis-lis (իգ.) } քերիչ երիվա-
րաց, փողաձև փորուածք 'ի
սիւնս :

Strígílium-lii (չգ.). դեղ ողո-
ղելոյ, գրեխ :

Strigmentum - ti (չգ.). աղտո-
ղութիւն , աղտ , քերուած ,
տաշել :

Strigo-ónis }
Strigor-óris } ար. կիւս, դիւթ ,
կախարդ :

Strigósus-sa-sum (-sior-sissi-
mus) աթ. վտիտ, ծիւրեալ,
ծնդեալ, հասու, սուր, ազա-
ղուն :

Stringo - gis - nxi - ictum - gere (նրգ․)․ սեղմեմ, պնդեմ, պինդ ունիմ, ճնշեմ, պրկեմ, նեղեմ, յանձուկ արկանեմ, յարեմ, կցեմ, կապեմ, բուռն հարկանեմ, բռնեմ, ըմբռնեմ, յատանեմ, կտրեմ, քշտեմ, խոցեմ, վերաւորեմ :

Strio-ias-iávi-átum-iáre (նրգ․)․ փողս փողս քանդակեմ, ակօսածև յօրինեմ, խողովակս գործեմ, ակօս կոտորեմ :

Strix-igis (խգ․)․ փողաձև գործածք 'ի սիւնս, բու, կախարդ կին, ջատուկ, վհուկ :

Stróbilus-li (ար․)․ սարորդոն, դեղահոնոնդ՝ կորիւն՝ սերմն շոճի :

Stropha-ae կամ Strophe-es (խգ․)․ սուն երգոց՝ չափով բանից :

Stróphium-ii (չղթ․)․ դաստառակ լանջաց կանանց, պսակ 'ի ծաղկանց :

Strophósus - sa - sum (ար․)․ որ ախտանայ զախտ աղեաց :

Strophus-phi (ար․)․ ախտ աղեաց, խիթք որովայնի :

Strúctilis-le (ար․)․ կոտոր կոտոր յօրինեալ, կառուցանելի :

Strúctio-ónis) խգ․ շինուած, կազ-
Structúra-ae) մած, շինութիւն, կազմութիւն, յօրինուած :

Structor-óris (ար․)․ տաճարապետ, սեղանայարդար, որմաշէն, գաղատոս :

Structus - ta - tum (ար․)․ Գնու Struo.

Strues-uis (խգ․)․ փայտակոշ շեղջ, կոյտ, շեղջակոյտ, զէյ
> strues córporum. շեղջաշեյ դիակունք :

Strúma - ae (խգ․)․ խողատան խոյլ :

Strumósus-sa-sum (ար․)․ ախտացեալ զխոյատանն, խուլագար :

Struo-uis-uxi-uctum-úere (նրգ․)․ կուտեմ, կուտակեմ, դիզանեմ շեղջեմ, շեղջակուտեմ, շինեմ կառուցանեմ, կազմեմ, նիւթեմ, մենքենայեմ, նենգ գործեմ :

> struo áciem կամ cópias. կարգեմ և կազմեմ զճակատ, յարդարեմ ճակատ և ու ճակատ :

> struo insídias. 'ի դարան մասնեմ, դարան գործեմ, դարանամուտ լինիմ :

Strúthea mala-lórum) չղթ․ սեր
Strúthia mala-lórum) կելիլ :

Struthiocamelinus - na - num (ար․)․ ջայլամանց :

Struthiocamélus-li (ար․)․ ջայլամն, նէեղաս, նէեսա :

Studens-éntis (էյթ․)․ ուսանող, ուսումնասէր, ջանասէր :

Stúdeo-es-dui-dére (չղթ․)․ ուսնիմ, ջանամ, փոյթ յանձն ունիմ, դուն դնեմ՝ գործեմ, հնարս իմանամ, հնարիմ, փափաքիմ, տենջամ, պառկառ կամ, պարապիմ :

> stúdeo lítteris arméniis. զհայերէն դպրութիւն ուսանիմ :

» stúdeo tibi. յարիմ 'ի քեզ , ձեռնառւ լինիմ քեզ :

Studióse-sius-sissime (Տկէ.) ինքնակամ կամօք, բազում հաւաստեալ, կամակար, խորհրդով, փութով պնդութեամբ:

Studiósus-sa-sum (- sior - síssimus) ած. ուսումնասէր, ջանասէր, փոյթ, սիրող, ուսանող :

Stúdium-ii (չգտ.). ուսումն, պարագումն, փոյթ, ջան, ուշ, յօժարութիւն , միտութիւն, օգնութիւն :

» ássero me stúdio. պարապիմ ուսմանց, զեզելիմ յուսմունս, զգարութեամբ պատաղիմ :

» attingo léviter stúdia. 'ի հարեանցի ընդ ընթացս ուսմանց անցանեմ :

» stúdio. կամակար մտօք, կամալ , խորհրդով :

Stulte-tius-tissime (Տկէ.) անմտութեամբ, յիմարարար :

Stultésco-scis-scere (չգտ.). յիմարանամ, յիմարիմ, անմտանամ, անկանիմ 'ի մտաց, մորոսանամ :

Stultiloquéntia-ae (էգտ.) մորոսարանութիւն, մորոսխօսութիւն, զառանցութիւն :

Stultiloquus-qua-quum (ած.) մորոսարան :

Stultitia-ae (էգտ.) անմտութիւն, անհանձարութիւն, մորոսութիւն, յիմարութիւն, պանդորրութիւն :

Stúltulus-la-lum (ած.) բախած, անհանձար :

Stultus-ta-tum (- tior-tissimus) ած. անմիտ, անմտազոյն, յիմար , պանդոյր , մորոս , ապուշ, թանձրամիտ, անզգամ :

Stupa-ae (էգտ.) խճուծ, վուշ, ծեծած վշոյ, կանեփ մանելի :

Stupárius-ia-ium (ած.) վշոյ : » stupárius málleus. գործի ծեծելոյ զկտաւս, թակն կտաւոյ, բեկիչ գործի :

Stupefácio (չգտ. Fácio աբծ.). ապշեցուցանեմ, յապուշ դարձուցանեմ՝ արկանեմ, զարմացուցանեմ, պակուցանեմ, ընդարմացուցանեմ :

Stupefáctus-ta-tum (անց. Դբէ.) Տես Stupefácio և Stupefio.

Stupefio (չգտ. Fio աբծ.) հիանամ զարմանամ մտօք, սքանչանամ, սխրանամ, յապուշ միտս կրթիմ, ապշանամ, ապշիմ, ընդարմանամ, պակնում :

Stupens - éntis (էգտ.) ապուշ, ընդարմացեալ, կարկամ :

Stúpeo-pes-pui-pére } չգտ. ապշիմ, յապուշ լինիմ, կարկամիմ, բրտանամ, հիանամ, սքանչանամ, սքանչանամ :

Stúpeus-ea-eum (ած.) վշոյ :

Stupiditas - tátis (էգտ.) թանձրամտութիւն, ապշութիւն, անմտութիւն , պանդորրութիւն :

Stúpidus-da-dum (- díssimus) ած. ապուշ, թանձրամիտ, ան-

հանճար, ընդարմացեալ, անզգայեալ, թմբրեալ, պշուցեալ :

Stupor-óris (ար.) . ապշուութիւն, թմբրութիւն, զարմացումն, հիացումն :

Suprator-óris (ար.) . խարդաւանիչ, ապականիչ կուսի :

Stupro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) . ապականեմզկոյս, խարդաւանեմ, լլկեմ :

Suprósus-sa-sum (ած.) . լլկիչ, տառապեցուցիչ, ազգապիղծ :

Stuprum-ri (չղթ.) . խարդաւանութիւն, ապականութիւն կուսի, շնութիւն, ազգապիղծութիւն :

Sturnus-ni (ար.) . սարմահալ :

Stygius-ia-ium (ած.) . ստիգեան, դժոխական, սանդարմետական, մահաբեր, մահածին :

Stylóbata-ae կամ Stylóbates-tae (ար.) . պատուանդան, խարխիս :

Stylus-li (ար.) . քանդակագործի, զրոց, կապարեայ զրիչ, ոճ, պայման գրելոյ :

Stýpticus-ca-cum (ած.) . խիստ, խտացուցիչ, պնդիչ, դաժան :

Styrax-rácis (խգ.) . ստաշին, շեր, խունկ ստիւրակ :

Suadéla - ae (խգ.) . հաւանութիւն, յորդորումն, խրատ :

Suádens-éntis (էյծ.) . հաւանեցուցիչ, հաւանելի :

Suádeo-es-ási-ásum-dére (նրգ.) . յորդորեցուցանեմ, յորդորեմ, խորհուրդ տամ, խրատեմ, հաւանեցուցանեմ :

» suádeo somnos. 'ի քուն տանիմ, 'ի թմբիր ածեմ, հրաւեր տամ 'ի նինջ :

Suádu-s-da-dum (ած.) . հաւանելի, հրապուրիչ, յանկուցիչ :

Suápte natúra. բնածին միտութեամբ, ընդաբոյս յօժարութեամբ :

Suáriu-s - ia - ium (ած.) . խոզակերպ, խոզանման, խոզազնաց :

» forum suárium. վաճառափողոց խոզաց :

Suáriu-s-ii (ար.) . խոզարած :

Suásio - ónis (խգ.) . հաւանութիւն, խրատ, յորդորումն :

Suásor-óris (ար.) . յորդորեցուցիչ, յորդորիչ, խորհրդական, խրատու :

Suasórius-ia-ium (ած.) . խրատուական, հաւանեցուցիչ :

Suásu-m-si (չղթ.) . գոյն սևագոյն, թխութիւն :

Suásus-sa-sum (անց. րրէ.) . Տես Suádeo.

Suásus-us (ար.) . հաւանութիւն, յորդորումն, խրատ :

Suáve-vius-vissime (ՎԷ.) . քաղցրաբար, քաղցրագոյնս իմն, ախորժելի օրինակալ :

Suavéolens-éntis (ած.) . անուշաբոյր, անուշահոտ, հաճոյ, հիշատական :

Suaviátio - ónis (խգ.) . քաղցր համբոյր :

Suavidicus-ca-cum (ած.) . քաղցրանուազ, քաղցրաբան, քաղցրաձայն :

Suavillum-li (չղթ.) . շօթ, գրտակ,

կցակ, նկան, քաբար, կարկանդակ, պղակունդ :

Suaviloquens - éntis կաճ } ասծ.
Suaviloquus-qua-quum }

քաղցրաբան, քաղցրուտոյց, քաղցրասու :

Suaviloquéntia - ae (էգ.). քաղցրանուտոգ բարբառ, քաղցրաբանութիւն :

Suaviólum - li (չգ.). համբոյր սիրոյ, քաղցր համբոյր :

Suávior - iáris - iátus - iári (հար.). համբոյր տամ, համբուրեմ խանդաղտաանօք :

Suávis-ve (-vior-víssimus) ասծ. քաղցր, քաղցրագոյն, անոյշ, անուշակ, քաղցրահամ, անուշահամ, հաճոյական, աստորժական, հեշտական :

Suávitás-tátis } Եգ. անուշուշ
Suavitúdo-dinis) Եգ. անուշուշութիւն, քաղցրութիւն, աստորժութիւն :

Suáviter - vius - víssime (Աբ.). քաղցրագոյնս իմն, քաղցրաբար, աստորժական օրինակաւ :

Suávium-vii (չգ.). քաղցր համբոյր, համբոյր սիրոյ :

> meum suávium. լոյս աչաց իմոց, սիրելի՛ անձին իմոյ :

> suávium pango tibi. համբուրեմ ընդ քեզ, համբոյր սիրոյ տամ, ողջոյն տամ՝ի համբոյր սրբութեան :

Sub (Նիդ.). ընդ, ՚ի ներքոյ, շուրջ, իբրև, անդէն զինի :

> sub Alexándro. առ Աղէքսանդրիւ :

> sub dio կաճ divo. ՚ի բացի, ՚ի բացավայրի :

> sub noctem. յերեկոյանալ առ ուրն, ընդ մութ գիշերոյն, ՚ի տարածամութեան գիշերոյ :

> sub obténtu, spécie. պատճառանօք, պատրուակ ունելով :

> sub ortum lucis. իբրև օրն լուսանալ կամէր, ընդ այգոյն առաւօտանալն :

> sub vésperum. իբրև ժամառուրն ՚ի տարածամել անկանէր, ՚ի տարածամել առուր :

Subabsúrde (Աբ.). անճահասիմն, տարածամ :

Subabsúrdus - da - dum (ասծ.). անդէպ, անպատեհ :

Subaccúso (Նիդ. Accúso աբ.). տմբաստանեմ, պախարակեմ, սագտանեմ, տրանջեմ :

Subácídulus-la-lum } ասծ. փոքր
SubácíduS-da-dum } Ինչ թթու, թթուենի :

Subáctio-ónis (էգ.) } զանգուսն,
Subáctus-us (աբ.) } կրթութիւն, մշակութիւն մտոց, վարժուսն, հրահանգ :

Subáctus-ta-tum (անգ. Դբ.). Տես Súbigo.

> ingénium subáctum. հնարագիւտ հանճար, բազմահնար իմաստութիւն :

Subaerátus-ta-tum (ասծ.). ՚ի ներքոյ պղնձապատ :

> aurum subaerátum. ոսկիզօծ պղինձ :

Subagréstis-te (ասծ.). փոքր մի

ամարդի, շինական, վայրագ, անուպայ :

Subaláre-ris (չգտ.). Լայնակամար գօտի :

Subaláris-re (ած.). յանթի հարեալ, ընդ անթովք :

Subálbicans-ántis } ած. հարեալ 'ի սպիտակ, սպիտակագոյն, լնագոյն :

Subálbidas-da-dum } ած. հարեալ 'ի սպիտակ, սպիտակագոյն, լնագոյն :

Subamárus-ra-rum (ած.). փոքր մի դառն, դաժան :

Subáquilus-la-lum (ած.). փոքր մի թռչ, թխագոյն :

Subarátor-óris (ար.). հերկահար որ 'ի խորս երկրի արօրէ :

Subarátus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.). Տես Subáro.

Subarésens - éntis (ած.). ցամաք, սակաւ ինչ երաշտ :

Súbaro (նրգ. Aro արձ.). հերկահարկանեմ, ահօսս կոտորեմ, ահօսարեկ առնեմ, արօրեմ :

Subarrogánter (ՎԷԲ.). փոքր ինչ յանդանարար :

Subásper-era-rum (ած.). փոքր մի կծու, թթուենի :

Subáudio (նրգ. Audio արձ.). ընդ աղօս իմանամ, ակնարկեմ :

Subauscúlto (նրգ. Auscúlto արձ.) 'ի ծածուկ լսեմ, գաղա ունկն դնեմ :

Subaustérus-ra-rum (ած.). փոքր մի թթու, թթուենի, ախորժիկ :

Subbasilicáni-nórum (ար.). առասպելարկուք, առասպելախօսք :

Súbbibo (նրգ. Bibo արձ.). ըմպեմ սակաւիկ մի :

Subblándior (հար. Blándior արձ.) զրգեմ, զգուեմ, փայփայեմ, փաղաքշեմ, հրապուրեմ, ողբեմ :

Subcándidus-da-dum (ած.). հարեալ 'ի սպիտակ, սպիտակագոյն, լնագոյն :

Súbcavus-va-vum (ած.). 'ի ներքոյ զողածէ :

Subcentúrio-ónis (ար.). փոխանակ հարիւրապետի :

Subcérno (նրգ. Cerno արձ.). 'ի մաղինս խախալեմ, մաղեմ, խարբալեմ :

Subcínqulum - li (չգտ.). գօտի, կամար :

Subcisívus-va-vum (ած.). հատեալ, մնացորդ, մնացեալ :

Subcoéno (չգտ. Coeno արձ.). 'ի ծածուկ և գաղաուկ ընթրեմ :

Subcontumelióse (ՎԷԲ.). թշնամանասիրարար :

Subcrétus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.). Տես Subcérno.

Subscrípus-pa-pum (ած.). փոքր մի դանդարահեր :

Subcústos-tódis (ար.). փոխանակ պահապանի :

Subdébilis-le (ած.). սակաւիկ մի անզօր, անոյժ, տկար, անկար :

Subdebilitátus - ta - tum (ած.). փոքր մի անկեալ 'ի զօրութենէ, տկարացեալ :

Subdiaconátus-us (ար.). կիսասարկաւազութիւն, պաշտօն կիսասարկաւագի :

Abdiáconus-ni (ար.) . կէս սարկաւազ, կիսատարկաւազ :

Abdiális-le (աժ.) . բացօթեազ, բացօթեայ :

subdiália-lium (չգ.) . տանեստան, տանիք, տամալիք :

Abdifficilis-le (աժ.) . դժնդակ, փոքր մի դժուար, դժուարին :

Abdiffido (չգ.) . Diffido արհ.) . շլինիմ վստահ, ոչ կարի ապաստան լինիմ :

Abdistinguo (նրգ.) . Distinguo արհ.) . ներքնաբաժին առնեմ, երկրորդ անգամ բաժանեմ :

Subditicius-cia-cium } արհ.) . կերտարանեալ, կարծեալ, համարեալ, փոխանակեալ :

Subdito (նրգ.) . Dito արհ.) . կցեմ, յաւելում, յարեմ, զնովիմբ ածեմ, ածեմ թափեմ վաղվադակի :

Subditus-ta-tum (անց.) . Գրէս Subdo.

Subdiu (ձգ.) . զցերեկ, զտիւ, յետ հասարակ աւուր :

Subdo-dis-didi-ikum-ere (նրգ.) . զնեմ 'ի ներքոյ, ընդ ձեռամբ նուաճեմ, փոխանակեմ նենգաւ, կցեմ, յաւելում :

Subdóceo (նրգ.) . Dóceo արհ.) . վարկաբարակ ուսուցանեմ, աշակերտեմ փոխանակաւ :

Subdole (ձգ.) . նենգաւ և մանգաւ, խաբեպատիր բանիւք :

Subdulus-la-lum (աժ.) . խաբուսիկ, նենգաւոր, երկիւս, խաբամանկ :

Súbdomo (նրգ.) . Domo արհ.) . ընդ ձեռամբ նուաճեմ, ընդ լծով արկանեմ, տիրեմ :

Subdúbuto (նրգ.) . Dúbuto արհ.) . փոքր ինչ յերկմիտս լինիմ, սակաւիկ մի յերկուսում :

Subdúco (նրգ.) . Ducó արհ.) . 'ի ներքուստ 'ի վեր ամբառնամ, 'ի ծածուկբառնամ, գողանամ :

» **subdúco me.** թափեմ վանձն, անձնապուր լինիմ, փրծանիմ, մեկուսանամ :

» **subdúco cálculos կամ ratiónes.** հաշուիմ, 'ի հաշիւ 'ի համար արկանեմ, համարիմ, հանեմ զթիւն :

Subdúctio-ónis (նգ.) . բարձուցի թուոց, հաշիւ, համար :

Subdúctus-ta-tum (անց.) . Գրէս Subdúco.

» **ratióne subdúctà.** մեկին հաշուօք :

Subdúlcis-ce (աժ.) . փոքր մի քաղցր, ախորժական :

Subdúrus-ra-rum (աժ.) . կարծրագոյն, փոքր մի դժնդակ :

Súbedo-di (նրգ.) . Edo-dis արհ.) . առ փոքր փոքր կրծեմ :

Súbeo (չգ.) . Eo, is արհ.) . մտանեմ 'ի ներքս, սպրդիմ, սպրդանեմ, 'ի վեր ելանեմ, վերաւնամ, բարձրանամ, յաջորդեմ, փոխանակեմ, յիշատակեմ, յիշեմ, հպատակ լինիմ, հանդիպիմ, կրեմ :

» **súbeo collem.** ելանեմ 'ի բլուր :

Suber-eris (չգ.) . սնկննի, կաղնի թանձրակեղէ :

Subérro (չլփ. Erro-ras արժ.). սա-
հեալ անցանեմ 'ի ներքոյ,
սորսորեմ 'ի ներքուստ :

Súblio - is - ívi կամ - ii - ítum - íre
(նրգ.). ծխեմ, բուրեմ, անու-
շահոս գործեմ :

Sublávus-va-vum (աժ.). հա-
րեալ 'ի դեղին, խարտեալ,
դեղձան :

Subfrígide (Վլք.). սակաւիկ իմն
ցրտութեամբ :

Subfúscus-ca-cum (աժ.). թխա-
գոյն, սևաներկ :

Subgrándis-de (աժ.). փոքր մի
մեծ :

Súbgravis-ve (աժ.). սակաւ ինչ
ծանր :

Subgrúnda-ae (խգ.). խողովակ
տանեաց, ուրիշ քուոց :

Subhaéreo (չլփ. Haéreo արժ.).
մտածանիմ 'ի ներքոյ, 'ի կցանի
հարկանիմ :

Subhastáriu-s-ia-ium (աժ.). վա-
ճառեալ 'ի հասարակաց վա-
ճառս :

Subhastátio-ónis (խգ.). վաճա-
ռումն յաւելմամբ գնոց :

Subhásto - tas - távi - látum - táre
(նրգ.). աճեցուցանեմ զգինս,
վաճառեմ 'ի հասարակաց վա-
ճառս :

Subhórridus-da-dum (աժ.). ա-
հագին, փոքր մի ահաւոր,
անհարթ, դերբուկ :

Subhúmídu-s - da - dum (աժ.).
փոքր մի խոնաւ, գէջ, սա-
մուկ :

Súbigo (նրգ. Ago արժ.). 'ի ներքս

մղեմ, անգանեմ, կակղեմ,
թրեմ, այսրէն դարձուցանեմ.
նուաճեմ, ընդ լծով արկանեմ.

Subímpudens-éntis (աժ.). եղի-
րիկ, ժխտ, փոքր մի լէրբ :

Subinánis - ne (աժ.). փոքր ք
անապարծ, պարծուկ, փառա-
սէր :

Subínde (Վլք.). ապա, յետոյ, ա-
սակաւ սակաւ, տակաւ ա-
կաւ, երբեք երբեք :

Subínfluo (չլփ. Influo արժ.). հս-
սիմ 'ի ներքոյ :

Subinsúlsus-sa-sum (աժ.). փոքր
մի սնհամեկ անաղի, չտիր-
ժական :

Subinvideo (նրգ. Invideo արժ.).
սակաւիկ մի նախտնծիմ, փոքր
ինչ նախտնծարեկ լինիմ :

Subinvisus-sa-sum (անց. րբք.).
Տես Subinvideo.

Subinvito (նրգ. Invito արժ.).
սակաւիկ ինչ յօժարեցուցա-
նեմ, առնեմ կէս ընդունելու
թիւն :

Subiráscor (հոր. Iráscor արժ.).
փոքր մի ցանոււմ, խոժոռիմ :

Subirátu-s-ta-tum (անց. րբք.).
Տես Subiráscor.

Subitáneus-ea-eum } աժ. յան-
Subitáriu-s-ia-ium }
կարծական, յանկարծահաս,
յանկարծագործ, յանկարծա-
դէպ, անյուստական :

» milites subitáriu. յանկարծե-
րեկաց զինուորք :

Súbito (Վլք.). անդէն, վաղվա-
ղակի, յանկարծօրէն, յանկար-

ծակի, ափ յափոյ, յեղակար-
 ծուսն ժամու :

Súbitus-ta-tum (աժ.) յանկար-
 ծագործ, յանկարծական, ան-
 յուսական :

Súbitus-ta-tum (անց. դրբ.) **Տես**
Súbeo.

Subjáceo (չլտ. Jáceo արձ.) կամ
 'ի ներքոյ, ընդ ձեռամբ լինիմ :

Subjácto (նրգ. Jacto արձ.) 'ի
 վայր արկանեմ, դնեմ 'ի ներ-
 քոյ, նուաձեմ :

Subjécte-tissime (Վբ.) խոնար-
 հաբար, խոնարհագոյնս :

Subjéctio-ónis (խգ.) պարտու-
 թիւն, հնազանդութիւն, յաւ-
 ելուսն, յուեկուած :

Subjectivus-va-vum (աժ.) կցելի,
 յօդաւոր, յետոյ կարգեալ,
 զկնի եղեալ :

Subjécto (նրգ. Jacto արձ.) 'ի
 վայր արկանեմ, նուաձեմ, 'ի
 ներքոյ դնեմ :

Subjéctor testamentórum (ար.)
 խարդախիչ կտակաց :

Subjéctus-ta-tum (անց. դրբ.)
Տես Subjicio.

Subjéctus-ta-tum (աժ.) եղեալ
 'ի ներքոյ, առաջի արկեալ,
 հնազանդեալ, նուաձեալ,
 հպատակ, նշաւակ :

Subjicio-jéctum (նրգ. Jácio արձ.)
 'ի ներքոյ դնեմ, ածեմ՝ վա-
 րեմ 'ի ներքս, միջամուխ առ-
 նեմ, դնեմ առաջի, փոխանորդ
 կացուցանեմ, յարեմ, կցեմ :

» subjicio testaméntum. փոխա-
 նակեմ նենդաւ զկտակ :

» subjicio testes. 'ի բանի առ-
 նեմ զվկայս :

Subjugátor-óris (ար.) յաղթող,
 նուաձող, ախրող :

Subjugátus-ta-tum (անց. դրբ.)
Տես Subjugo.

Subjúgium-gii (չլտ.) փոկ լծոյ
 եզանց, սամեախբ :

Súbjugo (նրգ. Jugo արձ.) ընդ
 լծով արկանեմ, ընդ ձեռամբ
 նուաձեմ, դնեմ 'ի ներքոյ :

Subjunctivus modus - di (ար.)
 կցական պայման բայից, ստո-
 րադասական ժամանակ :

Subjunctus-ta-tum (անց. դրբ.)
Տես Subjúngo.

Subjúngo (նրգ. Jungo արձ.) ընդ
 ձեռամբ նուաձեմ, ընդ լծով ար-
 կանեմ, հնազանդ տունեմ, յաւ-
 ելուսն, զնովեմբ ածեմ, յարեմ,
 ածեմ թափեմ վաղվաղակի :

Sublábor (հոբ. Labor-beris արձ.)
 յետս կոյս անկանիմ, յորսայս
 կործանիմ, յանկաձուլիւն ի-
 ջանեմ :

Sublápsus-sa-sum (անց. դրբ.)
Տես Sublábor.

Subláte-tius (Վբ.) վերամբարձ,
 բարձրագոյնս, մեծաշուք փա-
 ռաւորութեամբ :

Sublátio - ónis (խգ.) համբար-
 ձուսն, վերացուսն :

Sublátus-ta-tum (անց. դրբ.)
Տես Sustóllo.

Sublátus-ta-tum (-tior-tíssimus)
 աժ. բարձր, բարձրագոյն,
 բարձրաբերձ, կրթեալ, հրա-
 հանդեալ, 'ի բաց բարձեալ :

Sublécto (նրգ. Lecto արժ.). փայ-
փայեմ, ողորբեմ, հրապուրեմ,
պատրեմ :

Subléctus-ta-tum (անց. Դրբ.).

Տես Sublego.

Sublego (նրգ. Lego-gis արժ.).
բառնամ 'ի գեանոյ, 'ի ծա-
ծուկ ունկն դնեմ, գազտ առ-
նում, գողանամ, դնեմ փոխա-
նակ, 'ի հարևանցի ընթեռ-
նում՝ անցանեմ :

Subléstus-ta-tum (- tior-tíssi-
mus) ած. ակար, յերկուական,
գանդաշուն :

» homo subléstae fidei. այլ սա-
կաւահաւատ, թերահաւատ
մարդ :

Súblevo (նրգ. Levo արժ.). վե-
րացուցանեմ, բարձրացուցա-
նեմ, օգնական լինիմ, օգնեմ,
սասարեմ, պուշտպանեմ, պա-
տըսպարեմ, ահ արկանեմ :

Sública-ae (եգ.) կամ } մոյթ կա-
Sublíci-um-cii (չգ.) }
մրջի :

Sublícius pons-ontis (ար.). կա-
մուրջ փայտակերտ, նաւակա-
մուրջ :

Subligáculum-li } չգ. վարտիք,
Sublígar-lígaris }
անդրավարտիք :

Subligátio-ónis (եգ.). կապուցն
'ի ներքոյ :

Súbligo (նրգ. Ligo-gas արժ.). 'ի
ներքոյ կապեմ :

Sublimátus-ta-tum (անց. Դրբ.).

Տես Sublímio.

Sublímie-mius (Վբ.). բարձրա-

գոյնս, 'ի բարձունս, վերամ-
բարձ :

Sublímien - minis (չգ.) սեամք,
դրանդ :

Sublímis-me (-mior - míssimus)
բարձրական, բարձրագոյն,
բարձրակաց, հոյակապ, մե-
ծաշուք, հոչակաւոր :

» in sublímie feror. 'ի բարձրա-
թռիչս լինիմ, սլանամ, 'ի վե-
րայ բարձանց ծախրեմ :

Sublímítás-tátis (եգ.). բարձրու-
թիւն, համբարձումն, պեր-
ձութիւն, աւագութիւն :

Sublímíter-mius (Վբ.). բարձրա-
գոյն պայմանաւ, 'ի բար-
ձունս, բարձրագոյնս :

Sublímio-mas-mávi-mátum-máre
(նրգ.). բարձրացուցանեմ, վե-
րացուցանեմ, կանգնեմ, կա-
ռուցանեմ :

Sublíngio - ónis (ար.). մանուկ
խոհակերոցի, պատառաբոյժ,
որկորամուլ :

Sublínio (նրգ. Línio արժ.) } թե-

Súblino (նրգ. Lino արժ.) }
թեւագոյնս օծանեմ, ներկա-
նեմ, ծեփեմ զկտաւ նկարուց :

» súblino os tibi. ծաղը՝ այդն
առնեմ զքեզ, կատակեմ, խաբ
գործեմ յայլակարծուց :

Súblítus-ta-tum (անց. Դրբ.).

Տես Sublímio.

Sublívidus-da-dum (ած.). հա-
րեալ 'ի կապուտակ, կապու-
տակեալ :

Sublucánus-na-num (ած.). ա-
ռաւօտին, առաւօտեան :

blúceo (լըժ. Lúceo արժ.) • փոքր մի փայլիմ, ընդ աղօս լուսասուռ լինիմ :

bluo-lútum (նրգ. Luo արժ.) • լուսանամ 'ի ներքոյ, ոռոգանեմ 'ի ներքուստ :

blúridus-da-dum (աժ.) • գուհաստ, երիթացեալ, դեղնեալ, կապուտակեալ :

blústris-tre (աժ.) • սակաւ մի պայծառ, լուսաւոր :
verba sublústria. պաճուճազարդ բանք :

blúteus-ea-eum (աժ.) • հարեալ 'ի դեղին, խարսեալ, դեղնագոյն :

blútus-ta-tum (անց. րբբ.) •
Տես Súbluo.

blúvies-iéi (իգ.) • աղտեղութիւն, վազըութիւն, տիրմ, ցիխ, գայռ, սիկ, մօր :

ubmemorátio-ónis (իգ.) • յիշատակ, յիշումն, գրուած, գրութիւն, օրագիր, յիշատակագիր :

ubmérgo (նրգ. Mergo արժ.) • ընկղմեմ, ընկղուզանեմ; հեղձուցիկ առնեմ :

ubmérsus-sa-sum (անց. րբբ.) •
Տես Submérgo.

ubmerus-ra-rum (աժ.) • գրեթէ մաքուր, ջինջ, յստակ :

ubministrátor-óris (ար.) • մատակարար, պաշտօնեայ, հոգարարձու, թելակալ :

Subministro (նրգ. Ministro արժ.) • մատակարարեմ, տամ, մատուցանեմ, շնորհեմ, պարգևեմ :

Submisse-sius } Տէ. մեղմական՝
Submissim }

խոնարհ ձայնիւ, լռելեայն, մեղմով, հանդարտիկ, խոնարհարար :

» submissim rideo. ժպտիմ, ժլմտիմ :

Submissio-ónis (իգ.) խոնարհութիւն; հլութիւն, հլուականութիւն, նուազութիւն :

Submissus-sa-sum (անց. րբբ.) •
Տես Submitto.

Submissus-sa-sum (-sior) աժ. խոնարհ, խոնարհագոյն, 'ի ներքոյ ելեալ, հպատակ :

Submitto (նրգ. Mitto արժ.) • 'ի ծածուկ յղեմ, խոնարհեցուցանեմ, համբառնամ, 'ի բանի առնեմ :

» submitto capillum. գիսաւոր լինիմ, վարսաւոր շրջիմ, աճեցուցանեմ՝ զվարսս մազոյ գլխոյ :

» submitto geny. 'ի ծունր իջանեմ, ծունր դնեմ՝ կրկնեմ, 'ի գուճս անկանիմ՝ հարկանիմ :

» submitto manus կամ palmas. համբառնամ զձեռս, բազկատարած պաղատանս մատուցանեմ :

» submitto me ad pedes. կամ 'ի գուճս 'ի վերայ ծնգաց իմոց, անկեալ երկիր պագանեմ քեզ, յերկիր խոնարհիմ :

Submoléste (Տէ.) • սակաւիկ մի չարակամութեամբ, դժկամակութեամբ :

Submoléstus-ta-tum (աժ.) • չա-

Subrúbeo (չլթ. Rúbeo արժ.). 'ի կարմիր հարկանիմ, կարմրանամ, կարմրագոյն երեւիմ :

Súbruber-bra-brum } արժ. կարմիրիկ, կարմրագոյն :

Subrubicúndus-da-dum (արժ.). կարմիր, շառագոյն, աշխէս, պղնձագոյն :

Subrúfus-fa-fum (արժ.). հարեալ 'ի կարմիր, կարմրագոյն, կարմիրիկ :

Subrúmo (նրգ. Rumo արժ.). դիեցուցանեմ, տամ ծծել զկաթն :

Subrúmus-ma-mum (արժ.). տակաւին սսնդիաց, դիեցիկ :

Súbruo (նրգ. Ruo արժ.). 'ի ներքոյ պեղեմ, հիմն 'ի վեր տակալեմ, հարթյատակ առնեմ, գայթակղեցուցանեմ :

Subrústice (Աբ.). անհեթեթս իմն, շինականագոյնս :

Subrústicus-ca-cum (արժ.). վէս, սամարդի, չմարթուն, դժկամակ :

Subrútilus-la-lum (արժ.). կարմրագոյն, հարեալ 'ի կարմիր, կարմիրիկ :

Súbrutus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Súbruo.

Subsálsus - sa - sum (արժ.). աղտաղտին, փոքր ինչ աղի :

Subscribo (նրգ. Scribo արժ.). ձեռագիր արկանեմ, ձեռնագրեմ, հաճիմ, հաւանիմ, հաստատեմ, օգնեմ, սատարեմ, սատար լինիմ :

Subscriptio-ónis (էգ.). ձեռնա-

գրութիւն, ծանօթութիւն ծանականք :

Subscriptor-óris (ար.). ձեռնագրող, հաստատիչ, օգնական կողմնակից :

Subscriptus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Subscribo.

Subsecívus-va-vum (արժ.). հատեալ, մնացեալ, մնացորդ : > óperae subsecivae. գործած 'ի ժամովաճառ ժամն :

> tempus subsecívum. պարպոյ ժամանակ :

Súbseco (նրգ. Seco արժ.). 'ի ներքոյ հատանեմ, ընդ մէջ կտրեմ

Subséctus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Súbseco.

Subsecundárius-ia-ium (արժ.). հաստեալ, մնացորդ, մնացեալ :

Subsélium - lii (չլթ.). արթունստեղի, բազմական, բազմոյնստարան, գահ, գահոյք : > imi subséllii vir. այր անսուսն, անգրագէտ, գռեհի սինլքոր, անաւագ :

Súbsequens - éntis (Էյթ.). յաջորդ, յետին, հետագայ :

Súbsequor (հար. Sequor արժ.). զհետ երթամ, հետամուտ եմ :

Subsérvio (նրգ. Sérvio արժ.). 'ի ծառայութեան 'ի սպասեմ, սպաս ունիմ՝ տանիմ, սպասաւորութիւն հարկանեմ, նպաստամտոյց լինիմ, հաւանիմ :

Subséssor-óris (ար.). դաւաճան, նկնգաւոր :

Subséssus-sa-sum (առջ. ԴՐԷ.).
Տես Subsideo.

Subsicco (ԵՐԳ. Sicco արժ.). փոքր
մի ցամաքեցուցանեմ, սա-
կաւիկ մի չորացուցանեմ:

Subsidens-éntis(ԷՅԺ). նստական,
կոր, ծուռ, թիւր:

Subsidentia - ae (ԷԳ.). մրուր,
սիկ:

Subsideo (չԳԺ. Sédeo արժ.). լրբ-
տեսեմ, թաքչեմ, զօղեմ, որո-
գայթ դնեմ, դարանամուս
լինիմ, դադարիմ, կասիմ:

Subsidiarius-ia-ium (աժ.). օգ-
նական, օժանդակ, ձեռնտու,
նպաստաւոր:

Subsidium-dii (չԳԺ.). գումար-
տակ պահեստի, վերջապահք,
օգնականութիւն, նպաստ, օգ-
նութիւն, ձեռնտուութիւն,
սատարութիւն, օժան:

» subsidio eo, venio. ձեռնտու՝
օգնական լինիմ, ՚ի սատարու-
թիւն հասանեմ:

» subsidio mitto. զօրավիզն օգ-
նականութեան յղեմ, առա-
քեմ յօգնականութիւն:

Subsido (չԳԺ. Sido արժ.). իջա-
նեմ, զիջանիմ, խոնարհիմ, ՚ի
խորս կործանիմ, կասիմ, զկայ՝
զեազ առնում:

Subsignanus-na-num (աժ.). ՚ի
զինուորութիւն գրեալ, նշա-
նակիր, դրօշակիր:

Subsignatio-ónis (ԷԳ.). ձեռնա-
գրութիւն, ձեռնագիր:

Subsignatus-ta-tum (առջ. ԴՐԷ.).
Տես Subsigno.

Subsigno (ԵՐԳ. Signo արժ.). ձեռ-
նագիր արկանեմ, ձեռնագրեմ,
նշանակեմ:

Subsilio-súltum (չԳԺ. Sálío արժ.).
ոստոտեմ, ոսաչիմ, վազվա-
զեմ, վազս առնում:

Subsímus-ma-mum (աժ.). ջախ-
ջախ, բեկ, խորտակեալ սակա-
լինչ:

Subsípío (չԳԺ. Sápío արժ.). ան-
համիմ, անհամոնամ, անհամ
և անաղի լինիմ:

Subsisto, súbstitum (ԵՐԳ. et չԳԺ.
Sisto արժ.). կասեցուցանեմ,
արդեւում, զտեղի առնում,
դադարիմ, կասիմ, կամ, մնամ,
տեւեմ:

Súbsitus-ta-tum (աժ.). ՚ի ներ-
քոյ ելեալ՝ կացեալ:

Subsolánus-na-num (աժ.). ե-
լեալ ՚ի ներքոյ արեգական,
ընդ արևու:

Subsörtior (հար. Sörtior արժ.).
փոխանակեմ վիճակս արկա-
նելով:

Subsortítio-ónis (ԷԳ.). քուէար-
կութիւն, վիճակարկութիւն:

Substántia-ae (ԷԳ.). գոյացու-
թիւն, գոյութիւն, գոյաւո-
րութիւն, ինքնակացութիւն,
էութիւն, բնութիւն, իսկու-
թիւն, գոյք, ինչք, արարք,
ստացուածք:

Substantívum nomen - minis
(չԳԺ.). գոյական անուն:

Substérno (ԵՐԳ. Sterno արժ.).
պարզեմ՝ի ներքոյ, տարածա-
նեմ ՚ի վերայ գետնոյ, ընդ

ձեռամբ նուաձեմ, հնազանդ առնեմ, հնազանդեմ:

Substituto (Նրգ. Státuo արժ.). 'ի ներքոյ դնեմ, հնազանդեցուցանեմ, փոխանակեմ, կացուցանեմ 'ի տեղւոջ:

Substitútio - ónis (Իգ.). փոխանակութիւն:

Substitutívus - va - vum (աթ.). կարգեալ 'ի ներքոյ, հաստակ, պայմանական:

Substitútus-ta-tum (անց. Դրէ.). Տես Substituto.

Substo-titi (չգ. Sto արժ.). կամ 'ի ներքոյ, տեւեմ, բաւեմ:

Substrámen-minis } չգ. Խշախք
Substramentum-ti }
անասնոց, դադարք գազանաց, մորի, որջ, գոմք:

Substrátus-ta-tum (անց. Դրէ.). Տես Substérno.

Substrátus-us (ար.). գետնատարածութիւն, գետնատարածանկողին:

Súbstrepens-éntis (Էյթ.). շշուջուջող, քրթմնջող, մրմնջող, հծծող:

Substrictus-ta-tum (անց. Դրէ.). Տես Substringo.

Substrictus-ta-tum (-tior) աթ. 'ի նեղ մտեալ, անձուկ, անձկագոյն, փոքր:

Substringo (Նրգ. Stringo արժ.). պնդեմ, ճնշեմ, աղիւտեմ, փակեմ, ամփոփեմ, կարծեմ, համառօտեմ:

Substrúctio-ónis (Իգ.) } ներքնա-
Substrúctum-ti (չգ.) }

կառոյց շինուած, հաստատութիւն, հիմն, շինութիւն:

Substrúctus-ta-tum (անց. Դրէ.). Տես Substruo.

Súbstruo (Նրգ. Struo արժ.). շինեմ 'ի ներքոյ, հիմունս արկանեմ, հիմն դնեմ:

Subsúltim (Ջէ.). ընդոստ խաղաղով, ոստոսեղով, վազեւք:

Subsúlto (չգ. Salto արժ.). վազվազեմ, առնում վազս վազս, ոստոսեմ:

Subsúltus-ta-tum (անց. Դրէ.). Տես Subsilio.

Subsum (չգ. Sum արժ.). կամ 'ի ներքոյ, մօտալուռ լինիմ, մօտ առ կուրծս կամ:

Súbsuo (Նրգ. Suo արժ.). կարեմ կարկատեմ 'ի ներքոյ:

Subsúrda vox-ocis (Իգ.). կերկրեալ ձայն:

Subsútus-ta-tum (անց. Դրէ.). Տես Súbsuo.

Subtégmen-minis } չգ. հիւսք,
Subtémén-minis }
անկուած, թեղան, թել, ասղանի:

Subténdo-di (Նրգ. Tendo արժ.). ստբառնամ, վերացուցանեմ, հանեմ 'ի վեր, տարածեմ 'ի ներքոյ:

Subténtus-ta-tum (անց. Դրէ.). Տես Subténdo.

Subténuis - ue (աթ.). փոքր մի վտիտ, նրբագոյն, անօլր:

Subter (Նիդ.). ընդ, 'ի ներքոյ:
Subtercavátus - ta - tum (աթ.). պեղեալ 'ի ներքոյ:

subtercurrens-éntis (էջծ.) • Հոսական ընդ երկրաւ, ծորան 'ի ներքոյ գետնի :

Subterduco (Երգ. Duco արձ.) • ձգեմ 'ի ներքուստ, հանեմ, բառնամ, զերծանիմ, պրծանիմ, սնձնապուր լինիմ :

Subterfluo (զլտ. Fluo արձ.) • Հոսիմ 'ի ներքոյ, սահեալ անցանեմ ընդ երկրաւ :

Subterfugio (զլտ. Fugio արձ.) • գաղա խոյս տամ, 'ի ծածուկ խուսափիմ, ճողպրիմ, հեռանամ :

Subterlábor (Կար. Labor - beris արձ.) • 'ի ներքոյ սորսորեմ, սնձնապուր լինիմ, գաղտուկ զերծանիմ :

Subtérlino (Երգ. Lino արձ.) • ծանեմ 'ի ներքոյ :

Subtérluo-útum (զլտ. Luo արձ.) • 'ի ներքոյ լուսնամ :

Subtérmeo (զլտ. Meo արձ.) • անցանեմ 'ի ներքոյ :

Subterráneus - ea - eum (աժ.) • գետնափոր, սանդարամետական, ստորերկրեայ :

Subtérseco (Երգ. Seco արձ.) • 'ի ներքոյ հատանեմ, ընդ մէջ կտրեմ :

Subtérvacans-cántis (աժ.) • դատարկ 'ի ներքոյ, թափուր, ունայն :

Subtérvolo (զլտ. Volo-las արձ.) • թռչիմ ընդ երկնիւ, ճախրեմ :

Subtéro (Երգ. Texo արձ.) • անկանեմ 'ի ներքոյ, հիւսեմ, յո-

րինեմ, մատենագրեմ, յաւելում, զնովեմք ածեմ, յարեմ, ածեմ թափեմ վաղվաղակի :

Subtértus-ta-tum (անց. Դրբ.) • Տես Subtéro.

Subtilis-le (- lior-líssimus) աժ. նուրբ, բարակ, անօսր, անգայտ, մանր, փափուկ, խորագէտ, ճարտար, հանճարեղ :

Subtilitas - táis (իգ.) • նրբութիւն, անօսրութիւն, ծիւրութիւն, զրգանք, զրգութիւն, փափկութիւն, խորագիտութիւն :

Subtiliter-tilius-líssime (Վբ.) • նրբագոյնս, հանճարեղաբար, մի ըստ միողէ, ճշգիւ գտակաւ :

Subtimeo (Երգ. Timeo արձ.) • փոքր մի երկնչիմ, խիթամ :

Subtráctus-ta-tum (անց. Դրբ.) • Տես Súbtraho.

Súbtraho (Երգ. Traho արձ.) • հանեմ 'ի ներքոյ, բառնամ, գողանամ :

Subtrístis-te (աժ.) • տրամագին, տխրական :

Subtrítus-ta-tum (աժ.) • 'ի ներքոյ փխրեալ, մաշածոյ :

Subtúrpículus-la-lum (աժ.) • աղ-

Subtúrpis-pe (իգ.) • տեղի, զագիւր, անվայելուչ, անսպարկեշտ :

Subtus (Վբ.) • ընդ, 'ի ներքոյ, 'ի խոնարհ, 'ի ներքուստ :

Subtúsus-sa-sum (աժ.) • փոքր մի լեսեալ, ճնշեալ :

Subúcula - ae (իգ.) • ներքնակ, շապիկք :

Subuculátus-ta-tum (ած.) 2-
պիկս զգեցեալ :

Súbula-ae (եգ.) հերիւն :

Subúlcus-ci (ար.) խոզարած :

Súbulo-ónis (ար.) սրնգահար :

Suburbánitas-tátis (եգ.) արծա-
կավայրք, արուարձանք, սահ-
մանորդք, մերձաւորք :

Suburbána-nórum } զգ. արուար-

Suburbánnum-ni } ձական գիւղ, արուարձանեայ
աշխարհ :

Suburbánuş - na - num (ած.)
շուրջ գբաղաքաւ, արուար-
ձանեայ :

Subúrbiuş-bii (զգ.) արձակա-
վայրք, բացատ քաղաքի :

Subúrgeo (զգ. Urgeo արձ.) 'ի
ներքուստ մղեմ :

Subúro (նրգ. Uro արձ.) խորո-
վեմ, եփեմ 'ի վերայ կասկա-
րայի :

Subústus-ta-tum (անց. ԴԴԵ.)
Տես Subúro.

Subvas-vadis (ար.) փոխանակ
երաշխաւորի :

Subvéctio-ónis (եգ.) } տեղափո-

Subvéctus-us (ար.) } խուլթիւն, փոփոխումն, ա-
ռաջնորդութիւն, վարչու-
թիւն :

Subvéctus-ta-tum (անց. ԴԴԵ.)
Տես Súbveho.

Súbveho (նրգ. Veho արձ.) 'ի
վեր սմբառնամ, տանիմ այլ-
ուր, փոփոխեմ, տեղափոխ առ-
նեմ :

Subvénio (զգ. Vénio արձ.) 'ի

վերայ հասանեմ, յանկարծա-
կի 'ի վերայ գամ, ձեռն տակ
զօրաւիգն լինիմ, օգնեմ, գոր-
ման տանիմ :

Subvénto-tas-távi-tátum-táre
(զգ.) սատար՝ օգնական լի-
նիմ, սատարեմ, 'ի թիկունս
հասանեմ :

Subvéreor (հար. Véreor արձ.)
փոքր մի զահի զամօթի հար-
կանիմ, շառագունիմ, շեկնիմ :

Subvérsor-óris (ար.) քանդիչ,
կործանիչ, աւերիչ :

Subvérsus-sa-sum (անց. ԴԴԵ.)
Տես Subvéro.

Subvérsio (նրգ. Verso արձ.) } աւ-

Subvéro (նրգ. Verto արձ.) } երիմ, քանդեմ, կործանեմ,
սապալեմ, փլուզանեմ, վեր 'ի
վայր հարկանեմ, խառնակեմ :

Subvéspereus-ri (ար.) հողմ ա-
րեւմտեայ, արեւմտեան հարաւ :

Subvéxus-xa-xum (ած.) գնգա-
ձև, դիւրամատոյց :

Subvíridis - de (ած.) հարեայ
'ի կանաչ, սակաւ մի կանաչ :

Súbvolo (զգ. Volo - las արձ.)
թռչիմ 'ի վայր, ճախրեմ 'ի
ներքոյ :

Subvolútuş-ta-tum (անց. ԴԴԵ.)
Տես Subvólvo.

Subvólvo (նրգ. Volvo արձ.) 'ի
վեր շրջեմ, թաւալեցուցա-
նեմ :

Subvoltúrius-ia-ium } ած. թիւ-

Subvultúrius-ia-ium } գոյն, սևաներկ, զօրէն ան
գեղոց :

Succedáneus - ea - eum (ած.)
 յաջորդ, փոխանորդ :

Succédo (չգ. Cedo արձ.) թաք-
 չիմ'ի ներքոյ, պայազատեմ,
 յաջորդեմ, փոխանակիմ, յա-
 ջողիմ, աջող լինիմ :

» **succédo muris** կա՛մ ad muros.
 սորամուտ ծակախիթ լինիմ
 'ի պատուարս :

» **succédo portis**. երթամ ղողիմ
 'ի ներքոյ դրանց, մտանեմ 'ի
 ներքս ընդ դուռն :

Succéndo - dis - di - nsum - dere
 (նրգ.) հուր հարկանեմ՝ ար-
 կանեմ, հրդեհեմ, հրձիգ առ-
 նեմ, այրեմ, տոչորեմ, կիզեմ :

Succénseo (չգ. Cénseo արձ.)
 զայրանամ, ցասնում, 'ի բար-
 կութիւն բրդիմ :

» **succénseo tibi**. ծանրացա-
 սումն լինիմ քեզ, սրտմախիմ :

Succénsus-sa-sum (անց. ԴԵԷ.)
 Տես Succéndo.

Succentívus-va-vum (ած.) ձայ-
 նակից յերզս, երգակից :

Succenturiátus - ta - tum (անց.
 ԴԵԷ.) Տես Succentúrio.

Succentúrio (չգ. Centúrio-ias
 արձ.) դարձեալ զօրաժողով
 լինիմ, դնեմ 'ի տեղւոջ, փո-
 խանակ կացուցանեմ :

Succérta-ae (եգ.) ապաւառ խո-
 զից :

Succéssio-ónis (եգ.) փոխանա-
 կութիւն, յաջորդու թիւն,
 պայազատութիւն :

Succéssor - óris (ար.) յաջորդ,
 պայազատ :

Succéssum-si (չգ.) | մերձումն,
Succéssus-us (ար.) |

եւք իրաց, կատարած, յաջո-
 ղու թիւն :

» **succéssu témporis**. յետ ժա-
 մանակաց, 'ի հանդերձելումն :

Succéssus-sa-sum (անց. ԴԵԷ.)
 Տես Succédo.

Succidia-ae (եգ.) միս խոզնի
 յաղեալ :

Súccido-di (չգ. Cado արձ.) ան-
 կանիմ 'ի ներքոյ, դեղեիմ :

Succido - idi - ísum (նրգ. Caedo
 արձ.) հատանեմ 'ի ներքուտ,
 արմատաքի կտրեմ :

Súccidus-da-dum (ած.) հիւ-
 թեղ, հիւթալից, մարմնեղ,
 աղտեղի, պիղծ, զազեր :

Succiduus-ua-uum (ած.) խարխ-
 ուլ, խախուտ, զաղփաղփուն :

Succinctus-ta-tum (անց. ԴԵԷ.)
 Տես Succingo.

Succíneus-ea-eum (ած.) իւնք-
 տուղէն :

Succingo (նրգ. Cingo արձ.) հան-
 գրիձեմ զստորոտս, գօտի ա-
 ծեմ, պնդեմ զմէջս, պատեմ,
 շուրջ պարսպեմ :

Succingulum-li (չգ.) կամար,
 գօտի :

Súccino-ínui-céntum (նրգ. Cano
 արձ.) ձայնակից լինիմ յիրզս,
 'ի միասին նուագեմ, յարեմ,
 կցեմ, յաւելում :

Súccinum-ni (չգ.) բազմագու-
 նի ակն, ելեկտրիոն, սաթ :

Súccinus-na-num (ած.) ելեկ-
 տուղէն :

Suffio-is-ivi կաճ - ii - itum - ire (Նրգ.) . բուրեմ, ծխեմ, անուշահոտ գործեմ :

Suffitor-óris (ար.) . իւղեփեաց , իւղագործ, խնկեփեաց :

Suffitus - ta - tum (անց. Դրբ.) .
Տես Suffio.

Suffitus-us (ար.) . բուրումն, իւղանոյշ, ծխումն :

Suffixus - xa - xum (անց. Դրբ.) .
Տես Suffigo.

Sufflatio - ónis (եգ.) . այտումն, ուռուցումն :

Sufflatus - ta - tum (անց. Դրբ.) .
Տես Sufflo.

Sufflo (Նրգ. Flo արճ.) . փչեմ, այտուցանեմ, ուռուցանեմ :

Suffocatio-ónis (եգ.) . հեղձումն, խեղզումն :

Suffocatus-ta-tum (անց. Դրբ.) .
Տես Suffoco.

Suffoco-cas-ávi-átum-áre (Նրգ.) . հեղձուցանեմ, խեղզեմ, ընկճեմ, հարստահարեմ, լլկեմ :

Suffodio (Նրգ. Fódio արճ.) . բրեմ 'ի ներքոյ, պեղեմ, փորեմ, 'ի ներքուստ խոցեմ :

Suffóssio - ónis (եգ.) . պեղումն, բրումն :

Suffóssus-sa-sum (անց. Դրբ.) .
Տես Suffodio.

Suffraenatio-ónis (եգ.) . սանձահարութիւն, ճնշումն, կարճումն :

Suffragáneus-ea-eum (աժ.) . օգնական եպիսկոպոս մետրոպոլի :

Suffrágans-ántis (էյժ.) . օգնա-

կան, ձեռնտու, նպաստամտոյց :

> fortunâ suffragánte. յաջողելով բախտին, բախտաւորութեամբ, յաջողութեամբ :

Suffragátio-ónis (եգ.) . յանձնարարութիւն, ընծայութիւն, օգնութիւն, կողմն, խուճ, հերձուած :

Suffragátor-óris (ար.) . օգնական, կողմնակից, նպաստաւոր, վեճակարկու :

Suffragatórius - ia - ium (աժ.) . նպաստամտոյց, նպաստաւոր, սակաւժամանակեան :

Suffraginósus - sa - sum (աժ.) . ախաղցեսիլ զախտ 'ի ծնգաց կրկնուածս :

Suffrágium-gii (չլտ.) . քուէ, վեճակ, ընարութիւն, միահամար, օգնութիւն, յանձնարարութիւն :

Suffrágoginis (չլտ.) . բարունակ որթոյ, յետին կողմն ծնգաց :

Suffrágog-áris-átus-ári (հար.) . արկանեմքուեայս 'ինպաստ, ձեռնտու՝ սատար լինիմ, օգնեմ, յանձն առնեմ :

Suffrico (Նրգ. Frico արճ.) . մեղմով շփեմ, շփշփեմ, քորեմ :

Suffringo (չլտ. Frango ար.) . բեկանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ, ջախջախեմ :

Suffúgio (չլտ. Fúgio արճ.) . գաղտխուսափիմ, խուսխուսեմ :

Suffúgium-gii (չլտ.) . պատասպարան, սպաւէն, սպաստան, ամուր :

Suffúlcio (հրգ. Fúlcio արձ.). նեցուկս զնեմ, յեցուցանեմ, 'ի վեր ունիմ :

Suffúltus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Suffúlcio.

Suffúmigo (հրգ. Fúmigo արձ.). ծխեմ, բուրեմ, անուշահոտ գործեմ :

Suffúndo (հրգ. Fundo-dis արձ.). սփռեմ, տարածանեմ, հեղում, թափեմ, թանամ, սրուկեմ, ցողեմ :

Suffúror (հար. Furor-ráris արձ.). 'ի ծածուկ գողանամ, գաղտ բառնամ :

Suffúscus-ca-cum (ած.). թխագոյն, սևաներկ, մթին :

Suffúσιο - ónis (խգ.). հեղումն, լումն :

» suffúσιο fellis. զալուկն :

Suffúsus - sa - sum (անց. Դրբ.).
Տես Suffúndo.

Súggero (հրգ. Gero արձ.). մատակարարեմ, մատուցանեմ, թելադրիք լինիմ, թելադրեմ, արկանեմ 'ի միտս, յուշ առնեմ, փոխանակեմ, յաւելում, յարեմ :

Súggéstum-ti (չգ.). բարձրաւանդակ, բարձր տեղի, բեմք, տաշա :

Súggéstus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Súggero.

Súggéstus-us (ար.). բարձր տեղի, թելադրութիւն, հրապոյրք :

Súggillátio - ónis (խգ.). թշնամանք, նախատինք, արհամարհանք, անարդանք :

Súggillátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Súggillo.

Súggillo-las-ávi-átum-áre (հրգ.). վատանուն առնեմ, առակեմ, նախատեմ, թշնամանեմ :

Súggrédiór (հար. Grádiór արձ.). զաղտ մերձենամ, 'ի ծածուկ մատչիմ, սպրդիմ :

Súggréssus-sa-sum (անց. Դրբ.).
Տես Súggrédiór.

Súggrúnda-ae (խգ.) կած

Súggrundátio-ónis (խգ.) } խողո-

Súggrúndiam-ii (չգ.) } վակ տանեաց, ուրդ քունց :

Súgillo-las-ávi-átum-áre (հրգ.). առակեմ, խայտառակեմ, վատանուն առնեմ, թշնամանեմ :

Súgo-gis-uxi-uctum-gere (հրգ.). ծծեմ, լամեմ, քամեմ :

Sui, sibi, se (Դրն.). իւր, յիւր, զինքն :

» ad se. 'ի սուն իւր, առ իւր :

» apud se. 'ի տան իւրում, առանձինն :

Suíle-lis (չգ.). զովք խողեց :

Suímet, sibimet, semet (Դրն.). ինքեան իսկ, անձին իւրում, զանձն իւր զլիովին :

Suíllus-la-lum } ած. խողենի,

Suínus-na-num } խողազնաց :

Sulcátor-óris (ար.). հերկահար, հողազործ, նաւորդ, նաւարկող :

Sulco-cas-ávi-átum-áre (հրգ.). հերկս հարկանեմ, ախոսարեկ առնեմ, հերկեմ, ախոսս կոտորեմ :

» sulco aequor կամ mária. Հատանեմ անցանեմ զանդնդալից ծովուն զլայնութիւն, նաւագնաց գնացիւք կոխեմ զծով, նաւարկեմ :

Súlcus-li (ար.) ակօս փոքրիկ :
Sulcus-ci (ար.) ակօս, փոքր փոս, Հերկ, արօրապրութիւն :

Sulfur-uris } շք. ծծումբ :
Sulphur-uris }

Sulphurária-iae }
Sulphurátio-ónis } էգ. բովք ծըմբոյ :

Sulphuráta-tórum (շք.) Լուցիչ ծծումբ, Լուցկի :

Sulphurátus-ta-tum (ար.) Խառնեալ ընդ ծծմբոյ, ծծմբախառն :

Sulphúreus-ea-eum }
Sulphurósus-sa-sum } ար. ծծմբաբական, ծծմբուտ :

Sum, es, fui, esse (շք.) եմ, լինիմ, եղանիմ, գում, կամ, գամ, արժեմ, պատճառք լինիմ, առթեմ, պատշաճիմ, անկ լինիմ, վայելեմ, պատահիմ, դիպիմ, կարեմ, մարթեմ :

» ad me fuérunt. եկին առ իս :

» est adolescéntis. պարտ է երիտասարդի :

» est cernere. մարթ է նկատել, հնար է տեսնել :

» est mihi. է ինձ իմ, ունիմ :

» est tibi lucro. յօգուտ է քեզ, օգնէ :

» meum est hoc fácere. ինձ անկ է առնել զայդ, պարտ է պատշաճ է ինձ գործել զգործդ :

» quanti est ? քանոյ գնաց գնեցեր, ո՞րչափ արժէ :

» si erit ut vólumus. եթէ դպեսցի ըստ փափաքանաց մերոց :

» sum apud illum. առ նմա գանիմ, մտանեմ լուծանել ի տան նորա :

» sum apud me. առանձնանեմ ի տան իմում :

Sumen-minis (էգ.) ստինք մտակ խոզի, պարարտութիւն, ճարպ :

Summa-ae (էգ.) բովանդակութիւն թուոց, քաղուածք, էական մասն :

» ad կամ in summam. և զէ համառօտս հատից, կարճ ի կարճոյ ճառիւք, կարճառօտս :

» in omni summâ. միանգամայն ասել, զլուխ բանիցս, զլիաւորիմ զբան սակաւուք :

» summa rerum. հրամանաւորութիւն, զլիաւոր իշխանութիւն :

Summárium-rii (շք.) բովանդակութիւն, համառօտութիւն, դիր զլիոց, ցանկ :

Summárius-rii (ար.) կամ ի նա Summas-mátis (ար. et էգ.) խաղուխ, զլիաւոր, բարձրէց, յառաջագահ, իշխան, իշխանակին :

Summátim (Վէ.) համառօտիւք, կարճառօտս, սակաւուք :

Summe (Վէ.) մեծապէս, կարի իմն, անհնարինս :

Summérgeo (շք. Mergo ար.) ըն-

կլուզանեմ, ընկղմեմ, հեղձուցիկ առնեմ, հեղձուցանեմ :
 • ūmmitas-tátis (իգ.) • բարձունք, կատար, արտևան, բարձրաբերձ բարձրութիւն :
 • Summitto (նրգ. Mitto արժ.) • ի ծածուկ առաքեմ, խոնարհեցուցանեմ, նուաճեմ, համբառնամ, ՚ի բանի առնեմ :
 • Summo (Վլբ.) • ՚ի կատարած ամենայնի, սպա ուրեմն, հուսկ յետոյ, ՚ի վախճանի :
 • Summópere (Վլբ.) • կարի իմն, անհնարինս, մեծապէս :
 • Summóveo (նրգ. Móveo արժ.) • ՚ի բաց տանիմ, հեռացուցանեմ, հանեմ, ՚ի բաց պարզեմ զամբոխն :
 • Súmmula-ae (իգ.) • փոքրիկ գումար գրամոյ, հակիրճ բովանդակութիւն :
 • Summum (Վլբ.) • ՚ի վախճանի, հուսկ յետոյ :
 • Summum-mi (չգլ.) • գազաթն, կատար, բարձրաւանդակ, արտևան, գլուխ, սար :
 • Summus-ma-mum (աթ.) • բարձրագոյն, վերագոյն, վերին, գլխաւոր, մեծ :
 • > ad summam aquam. զերեսօք ջուրց, ՚ի վերայ խոնաւական մկանանց :
 • > summa hiems. կարածմեռն ձմերայնի, ձմեռն ոչ սակաւ :
 • > summo loco natus. այլ մեծազգի և բարետոհմիկ :
 • > summus vir. հոյակապ մարդ, պատուական ոք :

Sumo-mis-msi-tum-ere (նրգ.) • առնում, ըմբռնեմ, գրաւեմ, ունիմ, սկսանիմ, բուռն հարկանեմ, ձեռն ՚ի գործ արկանեմ, վատնեմ, ծախեմ, սպառեմ, ցրուեմ, հաշեմ, մաշեմ :
 • > sumo mihi. յինքն հանեմ, ՚ի բուռն արկանեմ, վարեմ, ժպրհիմ, յանդգնիմ, իշխեմ, պահանջեմ :
 • > sumo óperam. ՚ի զուր և ՚ի տարապարտուց վաստակիմ, ընդունայնաջան՝ սնավաստակ լինիմ :
 • Sumtifácio (նրգ. Fácio արժ.) • ծախեմ, ծախս առնեմ, վատնեմ :
 • Súmtio-ónis (իգ.) • առումն, փոքրագոյն յառաջարկութիւն :
 • Súmtito (նրգ. Ito արժ.) ստէպ առնում, յաճախագոյնս ունիմ :
 • Sumtuárius-ia-ium (աթ.) • ծախելի, զիւրածախ :
 • > lex sumtuária. օրէնք վանծախուց :
 • Sumtuárius-rii (ար.) • հազարապետան, տնտես, մատակարար, թելակալ :
 • Sumtuóse - sius (Վլբ.) • մեծասպաս փառաւորութեամբ, մեծապայծառ սպասուք, առատապէս :
 • Sumtuósus-sa-sum (- sior-síssimus) աթ. մեծապայծառ, մեծասպաս, շքեղ, փառաւոր, մեծաշուք, բազումախ :
 • Sumtus-ta-tum (անց. րբբ.) • Տես Sumo.

- Sumtus-us (ար.) ծախք, գինք։
 Suo-uis-ui-utum-úere (նրգ.) կարեմ, կարկասեմ։
- Suppéllex - léctilis (խգ.) կահ, կարասի, կազմած, արարք։
- Super (նրգ.) 'ի վերայ, գեր 'ի վերոյ, 'ի վեր քան, շուրջ։
- Superábilis-le (աժ.) յաղթելի։
- Superabúndo (չգ. Abúndo արձ.) առաւելում, զեղում, յորդեմ։
- Superádditus-ta-tum (անց. րբբ.)
 Տես Superáddo.
- Superáddo (նրգ. Addo արձ.) 'ի վերայ յաւելում, զնովիմք ածեմ, 'ի նոյն յարեմ, ածեմ թափեմ վաղվաղակի։
- Superaddúco (նրգ. Addúco արձ.) ածեմ տանիմ, ասարպարհակ վարեմ։
- Superádsto (չգ. Adsto արձ.) 'ի վերոյ կամ, վերակացու լինիմ։
- Superággero (նրգ. Aggero արձ.) կուտեմ կոյտս կոյտս հողոյ, դիպեմ հողակոյտս։
- Supérago (նրգ. Ago արձ.) առաջնորդեմ 'ի վերայ, հանեմ յարտեան։
- Superálligo (նրգ. Alligo արձ.) 'ի վերայ կապեմ, պարաւանդեմ։
- Súperans - ántis (- ántior - tíssimus) աժ. յառաջադէմ նկրտող, զարգուն, գեր 'ի վերոյ անցանող, յաղթական։
- Superátio-ónis (խգ.) յաղթութիւն, ձաղութիւն։
- Superátor - óris (ար.) յաղթական, յաղթող։
- Superattóllo (նրգ. Attóllo արձ.) 'ի վեր ամբռնեմ, բարձրացուցանեմ։
- Superátus-ta-tum (անց. րբբ.)
 Տես Súpero.
- Supérbe-bius-bíssime (ձգ.) ամբարտաւանս, հպարտագոյն։
- Supérbia-ae (խգ.) ամբարտաւանութիւն, հպարտութիւն, մեծամտութիւն, բարձրամտութիւն, ամբարհաւաճութիւն, պերճութիւն։
- Supérbibo (նրգ. Bibo արձ.) գինեկեր լինիմ, յարբշուութիւն հատանիմ։
- Superbiloquéntia-ae (խգ.) մեծարանութիւն, մեծարանք սնտեաց։
- Supérbio-is-ívi կամ - ii-ítum-íre (չգ.) հպարտանամ, ամբարհաւաճիմ, ամբարտաւանեմ, մեծամտեմ, փքամ, սխեամ։
- Supérbus-ba-bum (-bior - bíssimus) աժ. ամբարտաւան, բարձրամտ, հպարտ, մեծամտ, ամբարհաւաճ, զբապարծ, ազնիւ, պերճ, սէզ։
- Supercálico (նրգ. Calco արձ.) առոտն կոխեմ, կոխան առնեմ, առաթուր հարկանեմ։
- Supercérno (նրգ. Cerno արձ.) մաղեմ, խարբալեմ, խախալեմ 'ի նքոյր։
- Superciliósus-sa-sum (աժ.) խոժոռադէմ, խիստ, ծանր, զգոն, զայրազին։
- Supercilium-líi (չգ.) յօնք, մացառք աչաց, զգոնութիւն։

supercóntego (նրգ. Cóntego արժ.) || արկանեմ 'ի վերայ, ծածկեմ 'ի վերուստ, սքողեմ:
supercórruo (չգ. Córruo արժ.) . 'ի վերայ անկանիմ, ընդհարկանիմ:
supercresco (չգ. Cresco արժ.) . աճեմ, աճեցուն լինիմ, զարգանամ:
supercubo - bávi - bátum (չգ. Cubo արժ.) . ընկողմանիմ 'ի վերայ, տարած անկեալ դնիմ, 'ի թուխսնստիմ, թխեմ զձուս:
supercúrro-ri (չգ. Curro արժ.) . 'ի վերայ դիմեմ, գեր 'ի վերոյ լինիմ, գլեմ:
Superdico (նրգ. Dico-cis արժ.) . յարեմ 'ի բանս, զնովիմք ածեմ, յաւելում, կրկնեմ:
Supérdo (նրգ. Do արժ.) . 'ի վերայ դնեմ, մաճուցանեմ:
Superdúco (նրգ. Ducó արժ.) . վարեմ, առեալ տանիմ 'ի վերայ:
Superéditus-ta-tum (աթ.) . բարձրաբերձ, բարձրագոյն, սարաբարձր, ցիւռկեալ:
Supéredo (նրգ. Edo-dis արժ.) վերըստին ճաշակեմ, անյագ ուտեմ:
Superemíneo (չգ. Emíneo արժ.) կամ 'ի բարձու, ցուկիմ:
Superérogo (նրգ. Erogo արժ.) . առատաձեռն բաշխեմ, առատապէս ընձեռեմ, յաւելորդաց անտի տամ:
Superévolo (չգ. Evolo արժ.) . 'ի բարձաթռիչս լինիմ, թռչիմ 'ի վերոյ, ճախրեմ:

Supérfero (նրգ. Fero արժ.) . շաւակեմ, յուսս տանիմ, բառնամ 'ի վերայ:
Superficies-ciéi (խգ.) . վերին երեսք, մկանունք ջուրց:
Superflorésco (չգ. Florésco արժ.) ծաղկիմ 'ի վերոյ, փթթիմ:
Superflúitas - tátis (խգ.) . աւելորդք, անպիտոյք, յորդութիւն, զեղումն, առաւելութիւն:
Supérflue (ժգ.) . յանօգուտս, յանպէտս, լիուլի առատութեամբ, առաւելապէս:
Supérfluo (չգ. Fluo արժ.) . առաւելում, առատանամ, անչափ լինիմ, զեղում, յորդեմ, յաճախեմ:
Supérfluum-ui (չգ.) . աւելին, աւելորդն, յորդութիւն, առատութիւն:
Supérfluus-ua-uum (աթ.) . աւելորդ, տարապայման, անչափ, առատագոյն, աւելի, յաճախ:
Superfúndo (նրգ. Fundo-dis արժ) հեղում 'ի վերայ, զեղում:
Superfúsio-ónis (խգ.) . հեղումն, զեղումն:
Superfúsus-sa-sum (անց. դրք.) . Տես Superfúndo.
Supergrédior (հար. Grádior արժ.) 'ի վերայ դիմեմ, 'ի վեր ընթանամ:
Supergréssus-sa-sum (անց. դրք.) . Տես Supergrédior.
Superhábeo (նրգ. Hábeo արժ.) . ունիմ 'ի վերոյ, տիրանամ, իշխեմ:

Supérno (չլթ. No արժ.). շար-
ժիմ 'ի վերայ ջուրց, խաղամ
'ի ջուրս :

Supérnus-na-num (աժ.). վերին,
վերնական, երկնաւոր, աս-
տուածեղէն :

Súpero-ras-ávi-átum-áre (նրգ. et
չլթ.). գեր 'ի վերոյ լինիմ, ան-
ցանեմ զանցանեմ, գլեմ, յաղ-
թեմ, առաւելում, առատա-
նամ, կեամ առաւել քան զոր :

Superóbruo (նրգ. Obruo արժ.).
ծածկեմ 'ի վերուստ կուսէ :

Superpédeo (չլթ. Pédeo արժ.).
կախեալ կամ զիմեքէ :

Superpláudo (չլթ. Plaudo արժ.).
բախեմ զթեւս 'ի վերոյ, սա-
առնիմ :

Superpóndium-dii (չլթ.). ծան-
րաբեռնութիւն, աւելագոյն՝
ծանրաբեռն բեռն :

Superpóno (նրգ. Pono արժ.). ար-
կանեմ 'ի վերայ, դնեմ առ ըն-
թեր, ծանրացուցանեմ, ծան-
րաբեռնի առնեմ :

Superpósitus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.)
Տես Superpóno.

Supérruo (չլթ. Ruo արժ.). 'ի
վայր անկանիմ, փլուզանիմ
'ի վերայ, կործանիմ :

Superscándo (չլթ. Scando արժ.).
'ի վեր ելանեմ, բարձրանամ,
վերանամ, համբառնամ :

Superscribo (նրգ. Scribo արժ.).
գրեմ 'ի վերայ, զերեսագիր
նամակի գրեմ :

Superscriptus - ta - tum (անց.
ԴԷԲ.). Տես Superscribo.

Supersédeo (չլթ. Sédeo արժ.).
նստիմ 'ի վերայ, յապագե-
ցուցանեմ, թողում զգործ
օր 'ի յօր առնեմ :

Superséssus-sa-sum (անց. ԴԷԲ.)
Տես Supersédeo.

Supersiliens-éntis (Էյժ.). վա-
վազող, սատասող :

Superspárgo (նրգ. Spargo արժ.).
հեղում 'ի վերայ, թափեմ :

Superstáгно (չլթ. Stagno արժ.).
զեղում, յորդեմ, ողողեմ, հե-
ղեղատիմ, առատանամ :

Superstatúmino (չլթ. Statúmino
արժ.). 'ի վերուստ կուսէ ամ
բացուցանեմ :

Superstérno (նրգ. Sterno արժ.).
տարածանեմ 'ի վերայ, պտ-
ղեմ :

Supérstes-titis (աժ.). առաջ-
կայ, անացական, կենդանի յե-
մահու ուրուք :

Superstitio-ónis (էգ.). աւելորդ
կարծիք, սնտոի պաշտամունք
սնապաշտութիւն, ինքնակա-
կրօնք :

Superstitiósé (ՎԷ.). ինքնակա-
կրօնիւք, սնտոի պաշտամունք.
խղճիւ և խեթիւ :

Superstitiósus-sa-sum (-sior-sis-
simus) աժ. ընդվայրախտի-
սնապաշտ, քաղցեայ, բզ-
պատում, կիւս :

Supérstito (չլթ. et նրգ. Ito արժ.).
առաւելում, առատանամ, հե-
ղամ, պահպանեմ :

Supérsto-stiti (չլթ. Sto արժ.). 'ի
վերայ կամ, վերակացու լինիմ :

Supérstruo (հրգ. Struo արժ.). շինեմ, կառուցանեմ 'ի վերայ այլոյ շինուածոյ :

Supérsu(m) (չգ. Sum արժ.). յաղթեմ, գլեմ, գեր 'ի վերոյ լինիմ, առաւելում, յորդեմ, կամ, մնամ, կեամ առաւել քան զոք :

» quod súperest. սակայն և այնպէս, 'ի վերայ այսր ամենայնի :

Supertéctus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Supértego.

Supértego (հրգ. Tego արժ.). քողարկանեմ, վերսահն ծածկեմ, պատրուակեմ :

Superúngo (հրգ. Ungo արժ.). 'ի վերայ օծանեմ, իւզեմ :

Superúrgens-éntis (Էյծ.). ճնշող 'ի վերուստ :

Súperus-ra-rum (-périor, suprémus) Թ. բարձրագոյն, վերին, վերնական, գլխաւոր, վերագոյն, աւագագոյն :

» súpera-rórum (չգ.). երկինք, կամարաձև խորան երկնից :

Supervacáneus-ea-eum (Թ.). աւելի, աւելորդ, անպիտան, անչափ, անպայման :

Supérvaco (չգ. Vaco արժ.). առաւելում, զեղում, յորդեմ :

Supervácu(e) և Supervácuo (Վէ). յանօգուտս յանպէտս, 'ի զուր, վայրապար, յախերկան :

Supervácuus-ua-uum (Թ.). անպիտան, աւելորդ, անչափ, ընդունայն, սնոսի :

Supervádo (չգ. Vado արժ.). գեր 'ի վերոյ լինիմ, գլեմ, յաղթեմ, նուածեմ :

Supérvagor (հրգ. Vagor արժ.). ընդվայրադնաց լինիմ, յանօգուտս յածիմ՝ շրջիմ :

Supervéctus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Supérveho.

Supérveho (հրգ. Veho արժ.). 'ի վերայ տանիմ, կրեմ, շալակեմ :

Supervénio (հրգ. Vénio արժ.). գամ գկնի 'ի վերայ, յանկարծակի ըմբռնեմ, յանզգաստից 'ի բուռն արկանեմ :

Supervéntus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Supervénio.

Supervéntus-us (ար.). յանկարծական գալուստ, յանկարծուհաս դէպք :

Supervéstio (հրգ. Véstio արժ.). զգենում 'ի վերայ, ծածկեմ, առագաստեմ :

Supervívo (չգ. Vivo արժ.). կենդանի մնամ յետ մեռանելոյ ուրուք :

Supérvolans-ántis }
Supervólitans-ántis } Էյծ. բարձրաթռիչ, ճախրող :

Supervólito (չգ. Vólito արժ.) }
Supérvolo (չգ. Volo-las արժ.) } թռչիմ 'ի վերոյ, 'ի բարձրաթռիչս լինիմ, ճախրիմ :

Supinátus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Supino.

» manus supináta. արտաքին կողմն ձեռին :

Supíne (Վէ.). յորսայս, անփութութեամբ, յանհոգս :

Supínitas-tátis (Էգ.). անհոգութիւն, անփութութիւն, յորսայսութիւն :

Supíno-nas-návi-nátum - náre (Նրգ.). տապալեմ, կործանեմ, վեր 'ի վայր շրջեմ :

Supínium-ni (չդ+). բայանուն :

Supínus-na-num (-nior) ած. յոր-սայսեալ, 'ի վեր կոյս շրջեալ, պարապորդ, ծոյլ, յոյլ, հեղգ :

Suppálpōr (հոր. Palpor արձ.). ողորքեմ, փաղաքշեմ, սուտակասպսեմ :

Suppar-aris (ած.). իբրև հաւասար :

» huic aetáti súppares. գրեթէ ժամանակակիցք, համատիք, հասակակիցք :

Supparasítōr (հոր. Parasítōr արձ.) հաճ լինիմ, հաճիմ, առնեմ զհաճոյս, հաճեմ զմիտս, զիջանիմ :

Suppedáneum - ei (չդ+). պատուանդան, ախոռակ :

Suppeditátio-ónis (էգ+). յորդու-թիւն, առատու-թիւն, յղփու-թիւն :

Suppédilo (Նրգ. et չդ+ Ito արձ.). մատուցանեմ, մատակարարեմ, տամ, յորդեմ, առատանամ :

Suppédo (չդ+ Pēdo-dis արձ.). ստէպ փուքս արձակեմ :

Suppédeo (չդ+ Pēdeo արձ.). կախեալ կամ 'ի ներքոյ :

Suppétiae-iárum (էգ+). օճան, օգնութիւն, օգնականութիւն, ձեռնառուութիւն, սատարութիւն :

» suppétias advénio, áfferō, eo hāc vénio tibi. ձեռնկալու՝ օգ-

նական՝ սատար լինիմ, սատարեմ, օգնեմ :

Suppétior-iáris-iátus-iári (հոր.) զօրաւիգն օգնականութեան լինիմ, 'ի սատարութիւն հասանեմ :

Súppetit-etébat (դճ. Peto արձ.) կազմ և պատրաստեալ կամ 'ի պատրաստի ունիմ, յիշեմ, յիշատակեմ, շատ՝ բաւակամ բաւ է :

» dum vita súppetit. ցորշօք մարմինն ընդ շնչոյն կեայցէ, մինչև ցվախճան կենաց :

Suppílo (Նրգ. Pilo արձ.). գողանամ, գաղտուկ կապտեմ :

Suppíngo (Նրգ. Pingo արձ.) 'ի ներքոյ կցեմ, յօդեմ, զօղեմ :

Supplánto (Նրգ. Planto արձ.) սայթաքեցուցանեմ, գթեցուցանեմ ոտիւք, կործանեմ :

Suppláudo (Նրգ. Plaudo արձ.) դոփեմ ոտամք, տապալեմ, քանդեմ, փլուզանեմ :

Suppláusio - iónis (էգ+). ոտնաձայն, դոփիւն :

Suppláusus-sa-sum (անց. դրբ+). Տես Suppláudo.

Supplémentum - ti (չդ+). յաւելուած, յաւելումն, լրումն, բովանդակութիւն, զօրածողով զօրաց :

Súppleo-es-évi-étum-ére (Նրգ+). լնում զթերին, յօղեմ, լցուցանեմ, զեղում :

Supplétus-ta-tum (անց. դրբ+). Տես Súppleo.

Supplex-licis (ած+). աղաչելի,

աղերսական, աղօթական, աղօթակիր :

supplex libellus. գիր պաղատանաց, աղերսագիր :

applicatio - ónis (էփ․)․ աղերսանք, պաղատանք, աղաչանք, հասարակաց աղօթք :

supplicationem decerno. կարգեմ սահմանեմ պաղատախօսուն աղօթս :

suppliciter (Վէ․)․ աղերսալի հառաչանօք, աղերսական բարբառով, պաղատանօք :

supplicium-cii (չլփ․)․ աղօթք, աղերսանք, պաղատանք, տունական թափօր, տանջանք, պատուհաս, խոշտանգանք :

supplicio (չլփ․ Plico արձ․)․ խոնարհիմ հրկրպագելով, պաղատիմ, աղերս մատուցանեմ, աղաչեմ, խնդրեմ, մաղթեմ :

supplicio publice. համաշխարհի խնդրուածս առնեմ :

Supplodo (նրփ․ Plodo արձ․)․ գոփեմ ոտամբ, գթեցուցանեմ ոտիւք, կործանեմ :

Supplósis-ónis (էփ․)․ դոփիւն, ոսնաձայն :

Supplósus-sa-sum (նրփ․ արձ․)․ Տես Supplodo.

Suppoénitet-itébat (րճղ․ Poénitet արձ․)․ փոքր ինչ ստրջանամ, սակաւիկ մի զեղջ է մտաց, սպաշուեմ :

Suppono (նրփ․ Pono արձ․)․ դնեմ ՚ի ներքոյ, կացուցանեմ ՚ի տեղւոջ, յաւելում, զնովեմբ ածեմ, կցեմ :

Suppórto (նրփ․ Porto արձ․)․ տանիմ, կրեմ, առաջնորդեմ, վարեմ :

Suppositio-ónis (էփ․)․ հնազանդութիւն, պարտութիւն, փոխանակութիւն, դրութիւն, վարկած :

Supposititiu-s-tia-tium (աժ․)․ ՚ի տեղւոջ կացուցեալ, փոխանակեալ :

Suppósitus-ta-tum (անց․ րբէ․)․ Տես Suppono.

Suppréssio-ónis (էփ․)․ բարձուցն, հարստահարութիւն, բռնաբարութիւն, ճիւղալ ճնշական :

Suppréssius (Վէ․)․ գաղտագողի, ծածկաբար, լռելեայն :

Suppréssor-óris (ար․)․ ծածկիչ ծառայի որ գաղտապնաց լինի տեառնէ :

Suppréssus-sa-sum (անց․ րբէ․)․ Տես Súpprimo.

Súpprimo (նրփ․ Premo արձ․)․ նկուն առնեմ, խոնարհեցուցանեմ, թաքուցանեմ, ծածկեմ, բռնաբարեմ :

Supprómus-mi (ար․)․ օգնական սնտեսի, երկրորդ մատակարար :

Súppudet (րճղ․ Pudet արձ․)․ սակաւիկ մի ամաչեմ, առ վայր մի զամօթի հարկանիմ, շառադունիմ :

Suppurátio-ónis (էփ․) }
Suppurátum-ti (չլփ․) } թարախին վերաց, խաղաւարտ, պալար, խղիւսյթ :

կածաւոր, խիթալի, երկդի-
մի, յերկուական :

Suspéctus-us (ար.) վերահայե-
ցութիւն, հիացումն, զար-
մացումն :

Suspendiósus - sa - sum (ած.)
ցցեալ, վարսեալ, խեղդ ընդ
անձն արկեալ :

Suspéndium-dii(չդ.) կախումն,
կախաղան :

» suspéndio vitam finio. մեռա-
նիմ կախեալ զգայտե, 'ի կա-
խաղանի սպանանիմ :

Suspéndo-di (նդ. Pendo արժ.)
կախեմ, 'ի կախաղան հանեմ,
յերկբայս արկանեմ, ընդ մեջ
հաստանեմ :

Suspénsio-ónis (իդ.) վարանք,
տարակոյս, երկբայութիւն,
կախակայութիւն :

Suspénsus-sa-sum (անց. քչբ.)
Տես Suspendo.

Súspicans-ántis (էջծ.) երկբայ
մտք, կասկածագին :

Suspícatríx-ricis (իդ.) կին կա-
կածոս :

Súspicax-cácis (ած.) երկբայ,
կասկածոս, երկմտ, թերս-
հաստա :

Suspicio (նդ. Spicio արժ.) 'ի
վեր հայիմ, զարմանամ, հիա-
նամ, կասկածեմ :

Suspicio-ouis (իդ.) երկբայու-
թիւն, կասկած, շուտահա-
թիւն, երջմտութիւն :

Suspicióse-sius-síssimé (մլբ.) 'ի
կարծ, երկբայ մտք, երկբայ-
պար :

Suspiciósus-sa-sum (սմ-
mus) ած. կասկածոս, ար-
կերբայական, երկդիմի-
չող :

Súspicor-cáris-cátus-cári-
ս յերկուանամ, երկմտմի. ս-
րակուսիմ, կասկածեմ. ս-
թամ :

Suspirátio-ónis (իդ.) հա-
շանք, հեծութիւն :

Suspirátus-ta-tum (սնց. սն-
Տես Suspiro.

Suspiriósus-sa-sum (սն-
բաշանչ, շնչարգել :

Suspirium - rii (սնդ.) հեծ-
թիւն, հաւաշանք, հա-
ծանբաշնչութիւն :

Suspiro (սնդ. Spiro արժ. յ-
ծեմ, հեծեծեմ, հաշեմ, հ-
աշեմ, թառանչեմ, յար-
հանեմ, ցանկամ, անձկամ :

Susque deque (մլբ.) 'ի ժեյ i
'ի խնարհ :

» susque deque fero կամ habe
անժոյթ անեմ, անհոյ լի-
նիմ :

Sussúlto (սնդ. Salto արժ.) վար-
տանամ, վարժարեմ, տա-
տեմ, ընդտանամ :

Sustentáculum-li (սնդ.) անցու-
մոյթ, հաստատութիւն, թի-
կանք :

Sustentátio-ónis (իդ.) յար-
զումն, յերկարութիւն, ան-
ձահարութիւն, պահեստ, փ-
րակար, պիհ, անունք :

Sustento (նդ. Tento արժ.) չե-
Sustineo (նդ. Teneo արժ.) չե-

ցուկ լինիմ, վերամբարձ ունիմ, կասեցուցանեմ, համբերեմ, տոկամ, հանդարտեմ, յերկարեմ, յապաղեմ, սնուցանեմ, բուժանեմ :

Sustóllo (Նրգ. Tollo աբժ.). 'ի վերունիմ, ամբառնամ, վերացուցանեմ, 'ի ներքոյ անկանիմ, սպանանեմ, 'ի կենաց՝ յարեւտարկանեմ :

Susurrátim (Պք.). ձայնիւ մեղմով, հծծելով, շշնջելով :

Sussurrátio-ónis (եգ.) }
 Susúrrum-ri (չգ.) } հծծանք,
 Susúrrus-ri (ար.) }

մրմունջ, քրթմնջիւն, շշունջ, շշնջիւն, տրտունջ, բարբանջ, սոսաւիւն, խոխոջիւն, շքշիւն, կարկաչիւն, խօշիւն :

Susúrró-ras-ávi-átum-áre (չգ.). հծծեմ, շշնջեմ, քրթմնջեմ, մրմնջեմ, բզզեմ, տրտնջեմ, խոխոջեմ, կարկաչեմ, մումռեմ, խարշափեմ :

Sutéla-ae (եգ.). խաբէութիւն, նենգութիւն, խորամանկութիւն, հնարագէտ հնարք, հնարագիւտ պատրանք :

Suténa-ae (եգ.). կրպակ կօշկակարաց, կօշկազորձութիւն :

Sútilis - le (աժ.). կարկատուն, կցկցոտ :

Sutor-óris (ար.). կարուակ, կօշկակար, կարկատիչ, օդազորձ, խրուանդիչ :

» ne sutor ultra crépidam. կարուակ մի՛ 'ի կօշկաց և 'ի վեր նկրտիցիս :

Sutórius-ia-ium }
 Sutrínus-na-num } աժ. կօշկակարի, կարուակի :

» atramentum sutórium. արջասպ, սեաւ ներկ կարուակաց :

Sutrína-ae (եգ.) |
 Sutrínium-ni (չգ.) | կրպակ կօշկակարաց, կօշկազորձութիւն :

Sutúra-ae (եգ.). կարան, զօր, կցուած :

Sutus-ta-tum (անց. դրք.). Տես Suo.

Suus-ua-uum (աժ.). իւրական, իւր, սեպհական :

» suúsmet կամ suus próprius. իւր իսկ գլխովին, իւրային :

Sybilla-ae (եգ.). Սիբիլա, կին մարգարէ հիթանոսաց :

Sybotes-tae (ար.). խոզարած :
 Sycáminus-ni (եգ.). թթենի :

Sycómorus-ri (եգ.). ժանտաթղենի, մոլաթղենի, կատաղենի :

Sycophánta - ae (ար.). զրպարտիչ, դատախազ, ամբաստան, նենգաւոր, խաբբայ, ողորիչ, սուտակասպաս :

Sycophántia-ae (եգ.). խաբէութիւն, խաբանք, նենգ, նենգութիւն, պատրանք, դաւ :

Sycophantióse (Պք.). նենգաւել մանգաւ, ընդ խաբս :

Sycophántor - táris - tátus - tári (հար.). խաբեմ, նենգեմ, նենգ՝ դաւ գործեմ, 'ի պատրանս արկանեմ, պատրեմ :

Sycophíllon-li (չգ.). տուղտ :

Syllaba-ae (եգ.). սիւղորայ, հեղ, վանկ, մրմունջ, չափով բանք :

- Syllabátim (ՏԷ․)․ վանդական
հնչմամբ, հեգեղով :
- Syllépsis-is (ԷԳ․)․ հաւաքական
ամիոփուսն :
- Syllogismus - mi (ար․)․ հաւա-
քուսն, հաւաքարանութիւն :
- Sylogisticus - ca - cum (աԺ․)․
հաւաքարանական :
- Sylva-ae (ԷԳ․)․ պրակ, անտառ,
խոխոմք, ատաղձ, նիւթ շի-
նուածոց, քաղուածոց :
- Sýmbola-ae (ԷԳ․)․ հասուցումն,
զինք ընթրեաց :
- » do sýmbolam. տամզպատիժս,
լուծանեմ զվրէժ :
- Symbólice (ՏԷ․)․ խորհրդական
նշանօք, այլասացիկ բարբա-
ռով, առակարանեղով :
- Sýmbolum-li (չԳ․) } խորհրդա-
Sýmbolus-li (ար․) } կան նկար,
առակ, նմանու-
թիւն, նշանակ, առհաւատ-
չեայ, հանգանակ հաւատոց :
- Symmétria-ae (ԷԳ․)․ յօրինուա-
ծութիւն, համեմատութիւն,
չափակցութիւն, զուգաչա-
փութիւն :
- Sýmmetrus-ra-rum (աԺ․)․ հա-
մեմատ, պատշաճաւոր, զու-
գաչափ :
- Sympáthia-ae (ԷԳ․)․ վշտակցու-
թիւն, համակրութիւն, հա-
մեմատութիւն, գութ :
- Symphónia - ae (ԷԳ․)․ միաձայն
երածչաութիւն, ձայնակցու-
թիւն, միարարբառ երգ :
- Symphóniacus - ca - cum (աԺ․)․
գաշնակաւոր, միաձայն :
- » symphoníaci püeri հաճ servi.
վարձաւոր նուագաշարդարք,
դաշնակաւոր նուագածօք :
- Symlégma-atis (չԳ․)․ միաւ-
րութիւն, միութիւն, զօգ,
յօդ, կապ, յօդակապ :
- Symposíacus-ca-cum (աԺ․)․ խրա-
խական, հրաւիրական :
- Sympósi-um-sii (չԳ․)․ խնճոյք,
խրախութիւն, խրախունք,
կոչունք, հացկերոյթ :
- Synagóga-ae (ԷԳ․)․ ժողովրդա-
նոց, ժողովանոց շրէից, ժո-
ղով, ընկերութիւն :
- Synaloéphe-phet (ԷԳ․)․ ի մի ամ-
փոփումն երկուց սիւղոբայից :
- Synánche-ches (ԷԳ․)․ փողացաւ,
տապ կոկորդի :
- Synánchicus-ca-cum (աԺ․)․ որ
կրէ ցաւս փողից, ախտացեալ
ի տապ կոկորդի :
- Synáxis-xeos (ԷԳ․)․ ժողով նախ-
նի հաւատացելոց :
- Syncópe-pes (ԷԳ․)․ կրճատումն
նշանագրաց ի մէջ անուանց,
ծայրաքաղութիւն :
- Sýndicus-ci (ար․)․ վերակացու,
հոգաբարձ, շահապքաղաքի :
- Sýnedrus - ri (ար․)․ խորհրդա-
կան, խորհրդակից, աթոռա-
կից գատաւորի :
- Sýngrapha - ae (ԷԳ․) }
Sýngraphum-phi (չԳ․) } ձեւա-
Sýngraphus-phi (ար․) }
գիր, մուրհակ պարտեաց, նա-
մակ :
- Synodális-le (աԺ․)․ սիւնհոգա-
սական :

Synodus-di (խփ․)․ սիւնհոզոս , աշխարհաժողով , եկեղեցական ժողով , ատեան խորհրդոյ :

Synonymia - ae (խփ․)․ համանունութիւն , անուանակցութիւն :

Synonymon-mi (չլք․) համանուն , համանշան անուն :

Synopsis-is (խփ․)․ ստուերագիր , ծրագիր շինուածոյ , համառօտութիւն :

Syntécticus-ca-cum (աժ․)․ թոյլ սկար , անոյժ , ծնգեալ , ծիւրեալ :

Syntéxis-is (խփ․)․ տկարութիւն , թուլութիւն , ծիւրութիւն :

Synthesis-is (խփ․)․ յօդականութիւն , համադրութիւն , յարդարումն :

Syricus-ca-cum (աժ․)․ հարեալ 'ի կարմիր , կարմրագոյն , շառագոյն , կարմրիկ :

Syringia-ae (խփ․) կաճ } սրինգ ,
Syringias-giae (ար․) } շամբուկ , թանթրուկնի :

Syrticus-ca-cum (աժ․)․ աւազին , աւազուտ , ամոլ , անպտուղ :

Syrtis-is (խփ․)․ խութք , աւազուտք 'ի ծոլու , ծանծաղուտ անդի :

Système-matis (չլք․)․ յօրինաւորութիւն , յօրինակարգ , յօրինուած , դիր , բովանդակած :

T

Tab

Tab

Tábacum - ei (չլք․)․ ծխախոտ , նիկոտեան խոտ , ընչապեղ :

Tabánus-ni (ար․)․ գոռեխ , բրէտ , ձիաստաց , ձիաստան :

Tabélla-ae (խփ․)․ սեղան փոքրիկ , նկար , պատկեր , գրուած , գրութիւն , մուրհակ , նամակ :

Tabellárius-rii (ար․)․ սուրհանգակ , օժընդակ , թղթաբեր , թղթատար :

Tábeo-es-bui-ére (չլք․)․ լուծանիմ , հալիմ , հիւծանիմ , ծիրիմ , ծնգիմ , հաշիմ , մաշիմ ,

վտտիմ , անանամ , ոսնիմ , ցամաքիմ :

Tabérna-ae (խփ․)․ տաբեռնի , տընիկ , խուղ , խանութ , կրպակ :

» **tabérna diversória**․ պանդոկի , իջևան , օթեան , կապելանոց , աշխարհաւանդ :

» **tabérna librária**․ գրավածառանոց , խանութ գրոց :

» **tabérna lignária**․ կրպակ ատաղձագործի , հիւսնոց :

» **tabérna sutrina**․ կրպակ կօշկակարաց :

> taberna tonstrina. **խանութ**
վարսաւիրայից :
 Tabernaculum-li (չգ+). **խորան,**
վրան, տաղաւար, տապանակ:
 Tabernarius-ia-ium (աժ+). **կըր-**
պակամուտ, կրպակաւոր :
 Tabernarius-rii (ար+). **կրպակա-**
պետ, աշխարհաւանդիկ :
 Tabernula-ae (եգ+). **կրպակ փոք-**
րիկ :
 Tabes-bis (եգ+). **հալուճն, լու-**
ծուճն, ծիւրական՝ մաշարայ-
ական ախտ, հալ և մաշ :
 Tabesco-scis-scere (չգ+). **հա-**
լիմ, լուծանիմ, հաշիմ, մա-
շիմ, հիւծանիմ, ծնդիմ, ծիւ-
րիմ, ոսնիմ :
 > tabesco otio. **դատարկանամ,**
ծուլանամ, ՚ի ծուլութիւնս
հատանիմ, յուլանալով յու-
լանամ, դատարկ և պարա-
պորդ լինիմ, ծուլապէս դե-
գերիմ :
 Tabidulus-la-lum } **աժ. հալա-**
 Tábidus-da-dum } **ծոյ, լոյծ, անպականեալ, նե-**
խեալ :
 Tabificus-ca-cum (աժ+). **հալելի,**
ապակսնիչ, ժանտ, վնասա-
կար :
 Tabitúdo-dinis (եգ+). **լուծուճն,**
հալուճն, հալ և մաշ, ծիւ-
րական ախտ :
 Tábula-ae (եգ+). **տախտակ, սե-**
ղան փոքրիկ, նկար, պատկեր,
մատեան, արձանագրութիւն,
յիշատակարան, գրուած, նա-
մակ, մուրհակ, պիտակ :

> tábulae auctionáriae. **արձա-**
նագիրք աճրդի :
 Tabulaméntum-li (չգ+). **տախ-**
տակամած յատակ :
 Tabulárium-rii (չգ+). **դիւան,**
դիւանատուն, հրովարտակոյ
տուն :
 Tabuláriu-rii (ար+). **համարա-**
կար, դիւանապան, ատենա-
դպիր :
 Tabulátim (ձէ+). **ըստ շափու-**
արտաժարի :
 Tabulátio-ónis (եգ+.) } **տախտա-**
 Tabulátum-ti (չգ+.) } **կամածք, յատակ :**
 Tabum - bi (չգ+). **փտութիւն,**
տրորուճն, նեխութիւն, ծիւ-
րութիւն, թարախ :
 Táceo-es-cui-citum-ére (նրգ+ et
 չգ+). **լռեցուցանեմ, չասեմ,**
լուռ լինիմ՝ կամ, լռեմ :
 Tácite) **ձէ. լռիկ, լուռ մուռ,**
 Tácito) **լռելեայն, հանդարտիկ, ծած-**
կապէս :
 Tácitum-ti (չգ+). **զաղտնիք, ծա-**
ծուկք, խորհուրդք :
 > per tácitum. **ի ծածուկ, լռե-**
լեայն, զաղտ :
 Tacitúrntas-tátis (եգ+). **լուռ-**
թիւն, լռասէր բնութիւն,
հանդարտութիւն :
 Tacitúrntus-na-num (-nior-nis-
 simus) **աժ. լռակոյց, լռասէր,**
լռանիստ :
 Tácitus - ta - tum (անց. ԳԷԷ+).
Տես Táceo.
 Tácitus-ta-tum (աժ+). **լռակոյց,**

լուռ, հանդարտ, խաղաղ, ծա-
ծուկ, գաղանի, զանխուլ :

Táctio-ónis (եփ.) } 202ափուսն,
Tactus-us (ար.) } 202ափուսն,
202ափելիք :

Tactus-ta-tum (անց. րբ.) . Տես
Tango.

Taeda-ae (եփ.) . շոճ վայրի, ջահ,
ղամբար, հարսանիք, աճուս-
նութիւն :

Taedet-débat (րճ.) . տաղտկա-
նամ, ձանձրանամ, յափրանամ,
զչարիմ, դժկամակ լինիմ :

> taedet me vitae. Երբ իցէ զի ե-
լից'ի թանձրադանդաղ ձանձ-
րալի մարմնոյս, տաղտկալից են
ինձ կեանքս, կասարեմ գտաղ-
տուկ վաւուրս կենցաղոյս :

Taédifer-difera-rum (աժ.) . զամ-
բարաւոր, ջահաւոր :

Taédium-dii (չգ.) . ձանձրոյթ,
ձանձրութիւն, տաղտուկ,
տաղտկութիւն, նեղութիւն :

Taénia-ae (եփ.) . երէզ, պատան,
ժապաւէն, երէզ որդն :

Taeniola-ae (եփ.) . փոքրիկ պա-
տան :

Talária-ium (չգ.) . թեւաւոր կո-
շիկք և երմեայ, թեւ պճղանց
Տիւր դից, պճղունք, կոճք
ոտից, գարշապարք :

> talária índuo. 'ի փախուստ
դառնամ, փախստական լինիմ,
'ի բաց գնամ, խոյս տամ :

Taláris-re (աժ.) . երկայն մինչև
'ի կրկունս, պճղնաւոր, քուէի :

> taláris túnica. հանդերձ պատ-
մուճան պճղնաւոր :

Talárius-ia-ium (աժ.) . քուէի :
> talárius ludus. նարտ, տա-
պալի :

Talcum-ci (չգ.) . տաղկ, փեճե-
կարդ քար, բուքար :

Tálea-ae (եփ.) . հատած, կտրած,
մատաղատունկ տունկ, բող-
բոջ :

Taléntum - ti (չգ.) . տաղանդ,
քանքար :

Taléola-ae (եփ.) . մատաղատունկ
տունկ :

Tálio-ónis (եփ.) . համապատիժ
հասուցումն, պատիժ համե-
մատ յանցանաց :

Talis-le (աժ.) . այնպիսի, նոյն-
գունակ, այսպիսի, սոյնպիսի,
այդպիսի, դոյնօրինակ :

Táliter (Վէ.) . այնպէս, սոյնօ-
րինակ, այդպէս :

Tálitrum-ri (չգ.) . հարուած մի-
ջին մատամբ, յօդք մատանց :

Talpa-ae (եփ.) . խլուրդ :

Talus-li (ար.) . լիցք, ոգի, տա-
պեղուլունք, քուեսայ, պճիղն,
գարշապար :

> a vértice ad talos. յոտից մին-
չև ցզլուխ :

> talos jácio, mitto. տապեղու-
լունս արկանեմ :

Tam (Վէ.) . այնչափ, այնպէս,
այսչափ, այսքան, այդպէս,
այդքան :

Tamariscus-sci }
Támarix-rícis } եփ. մոշայ :

Támdiu (Վէ.) . ցորքան ժամա-
նակս, ցորժամ, այնչափ ժա-
մանակս, ցորչափ :

Tégimen-(íminis)
 Tegmen-minis } չլտ. ծածկոյթ,
 Tegméntum-ti)

ծածկուցին, նուարտան, կա-
 փարիչ, խուփն :

Tego-gis-exi-ectum-gere (նրգ.)
 քող արկանեմ, սքողեմ, առա-
 ցասեմ, ծածկեմ, պատրու-
 կեմ, թաքուցանեմ, հովանի
 լինիմ, պաշտպանեմ, ջատա-
 գով մտանեմ, պատսպարեմ :

Tégula-ae (եգ.) կղմինար, թըր-
 ծուն աղիւս :

Tégulum-li կամ }
 Tégumen-úminis } չլտ. նուար-
 Teguméntum-ti)

տան, ծածկուցին, ծածկոյթ,
 խուփն, կափարիչ :

Tela - ae (եգ.) կտաւ, ասուի,
 սարդիոստայն :

Telégraphus-phi (ար.) հեռագիր :

Telescópium-pii (չլտ.) հեռադէտ :

Téliger-ligera-rum (աթ.) աղեղ-
 նաւոր, նիսող :

» téliger puer. Նրոս՝ դիք, Աու-
 պիլոն :

Tellus-úris (եգ.) հրկիր, ցամաք,
 աշխարհ, գաւառ, նահանգ :

Telonárius-rii }
 Teloneárius-rii } ար. մաքսաւոր :

Telóneum-nii } չլտ. մաքսանոց,
 Telónium-nii)

մաքսաւորութիւն :

Telum-li (չլտ.) տէգ, գեղարդն,
 արդն, սլաք, նիզակ, վիքին,
 նետ, հերձակ, սուր, սուսեր,
 թուր, դաշոյն, վաղակաւոր,
 հրկաթ :

» íngero, intórqueo tela. տիգ-
 խոցեմ, հարկանեմ՝ նիզակ-
 գեղարդունս՝ նետս արձակեմ
 նետիւք նետաձիգ լինիմ, ն.
 տաձիգ երեւալ նետալից ա-
 նեմ, ձիգ դնեմ :

Temerárius-ia-ium (աթ.) ժպիր-
 յանդուզն, անխորհուրդ, ան-
 ամթ, համարձակ, ստահա-
 բար :

Temerátor-óris (ար.) ապա-
 նիչ, խարդաւանիչ, մալթի-
 ցուցիչ :

Témere (մէ.) յանդգնարար,
 յանդգնագոյնս, անճահս, յա-
 խուռն :

Teméritas-tátis (եգ.) յանդգնու-
 թիւն, անխորհուրդ համար-
 ձակութիւն, անմտութիւն,
 անհանձարութիւն, ժպիր-
 թիւն :

Téméro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.)
 արատեմ, պղծեմ, աղտեղեմ,
 շողախեմ, ապականեմ, խար-
 դաւանեմ :

Temétum-ti (չլտ.) գինի :

Temno - nis - msi - mtum - nere
 (նրգ.) արհամարհեմ, անար-
 գեմ, խոտեմ, անգոսնեմ, քո-
 մահեմ, դարովեմ :

Temo-ónis (ար.) սամիք կառայ,
 ուղղեակ :

Temperaméntum-ti (չլտ.) ամ-
 քախառն խառնուած, քաղ-
 րախառնութիւն, զանգուած,
 չափաւորութիւն :

Témperans-ántis (-tior-tíssimus)
 աթ. ամոքախառն, միախառն,
 չափաւոր, մեղմ :

emperánter - ántius կամ } Տէ.
 emperáte-tius-tíssime }
 չափաւորութեամբ, չափով
 իմն :

emperántia-ae (էգ.). ժուժկա-
 լութիւն, միախառնութիւն,
 զգաստութիւն, չափաւորու-
 թիւն, տնտեսութիւն :

emperátio-ónis (էգ.). միախառն
 խառնուած, քաղցրախառնու-
 թիւն, տնտեսութիւն, վար-
 չութիւն, տեսչութիւն :

emperátor-óris (ար.). կանոնիչ,
 կարգիչ, ուղղիչ, չափաւորիչ,
 ամոքիչ :

emperátúra - ae (էգ.). քաղ-
 ցրախառնութիւն, որպիսու-
 թիւն, ամոքախառն խառ-
 նուած, բնութիւն :

temperátúra coeli. գաւառ օ-
 դոց, կլիմայ, բաժին :

temperátúra córporis. արա-
 րած մարմնոյ :

Temperátus-ta-tum (անց. ԴԲԷ.).
 Տես **Tempero.**

Temperátus-ta-tum (-tior-tíssi-
 mus) աս. միախառն, ամոքա-
 խառն, չափաւոր, կարգեալ,
 կանոնեալ :

Témperi-périus (Տէ.). կանուխ
 ընդ առաւօտն, կանխագոյն :

Tempéries-iei (էգ.) ամոքախառն
 խառնուած, քաղցրախառնու-
 թիւն, միախառն օդք :

tempéries morum. չափաւո-
 րութիւն, համեստութիւն :

Témpero - ras - rávi - rátum - rare
 (ԿԲԳ.). խառնեմ, միախառն

յարդարեմ, ամոքեմ, առաջ-
 նորդեմ, վարեմ, ՚ի չափու ու-
 նիմ, չափ դնեմ :

» témpero mihi. ժուժկալեմ,
 սանձահարեմ զանձն, յաղթեմ
 կարեաց :

Tempéstas - tátis (էգ.). փոփո-
 խուց տարւոյ, յեղանակ, փո-
 թորիկ, մրրիկ, շփոթ, խառ-
 նակութիւն, աղէտք, վիշտ,
 ձախողանք, չաջողութիւն :

Tempestive-vius (Տէ.). ՚ի դէպ
 ժամանակի, ըստ պատշաճի,
 ՚ի ճահ :

Tempestivitas-tátis (էգ.). պա-
 րապ, դէպ ժամանակ, դիպող
 ժամ, պատեհութիւն :

Tempestivus-va-vum (-vior) աս.
 պատշաճ, պատեհ, դիպող,
 դիպան, տողք, հասուն, վա-
 կանակ :

Templum-li (չգգ.). տաճար, եկե-
 ղեցի, պաշտօնարան, շիրիմ
 հոյակապ :

Temporális-le կամ } աս. ժա-
 Temporáriu-ia-ium } մանակեան, առժամայն, ան-
 ցական, անցաւոր :

Témpore } Տէ. վաղ քաջ ընդ ա-
 Témpori } աւօտն, ՚ի ժամու :

» tempóriu. կանխագոյն ևս :

Tempus-poris (չգգ.). ժամանակ,
 յեղանակ, փոփոխուց տար-
 ւոյ, պատեհութիւն, պա-
 րապ, հանգամանք, պէտք,
 հարկ, վտանգ, տալնապ :

» ad tempus. ՚ի պատշաճ ժա-

մանակի, 'ի դէպ ժամու, 'ի ճահ :

» ex tempore. իսկ և իսկ, յանկարծօրէն, ասի յափոյ, յեղակարծուսն ժամու :

» temporum atrocitas. անհասարիւն աղէտք ժամանակաց :

Tempus-poris (չգո). գլուխ ծամելեաց, քունք :

Temtor - óris (ար). արհամարհող, անարգիչ :

Temtus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Temno.

Temulénter (Վբ.). իբրև զգինեմոյ, գինեհարութեամբ :

Temuléntia-ae (եգ.). արբշուութիւն, գինեհարութիւն, արբեցութիւն :

Temuléntus-ta-tum (աթ.). գինեգէն, գինեմոյ, արբշիւ :

Tenácitas - tátis (եգ.). մատղղութիւն, մածանողութիւն, պնդութիւն, կարծրութիւն, ազահութիւն, կծծութիւն :

Tenáciter - cius - cissime (Վբ.). պնդակազմ, սերտիւ, հաստատագոյն :

Tenax-ácis (- cior-císsimus) աթ. մածանող, մատղղ, պինդ, ազահ, կծծի, կցիր, ճղճիմ :

Tendícula-ae (եգ.). որոգայթ, թակարդ, հաղբք, դարան :

Tendo-dis, teténdi, tensum կամ tentum - dere (նրգ.). պարզեմ, տարածանեմ, ձգտեմ, յուղի անկանիմ, ուղւոյ լինիմ, միտիմ, յօժարիմ, դէտակն ունիմ, միտ գնեմ :

» tendo rétia. սփռեմ զարձայարկանեմ զուռկան, ուռկնեմ :

Ténebrae-rárum (եգ.). խաւաւ աղջամուղջ, մուլթ, գիշեր

» primis ténebris. 'ի տարածմել աւուր, իբրև երեկոյ լնէր, անագանի :

Tenebricósus-sa-sum | աթ. խա

Tenébricus-ca-cum | աթ. խա

արին, մուսյլ, մթին, աղա աղջամղջին :

Tenébrío-ónis (ար.). խաւարսէր, անառակ, ստահակ, ննգաւոր, խաբերայ :

Ténebro-ras-rávi - rárum - rávi (նրգ.). մթացուցանեմ, խարեցուցանեմ, աղօտացուցանեմ, ստուերսծա ածեմ :

Tenebrósus-sa-sum (- sior-síssimus) աթ. մուսյլ, մթին, խարային, աղօտ, աղջամղջին :

Tenéllulus-la-lum | աթ. քնքու

Tenéllus-la-lum | աթ. քնքու

փափկիկ, գիրգ :

Téneo-nes-nui-ntum-nére (նրգ.) ունիմ, ըմբռնեմ, արգելում, սանձահարեմ, զրաւեմ, սունամ, ժառանգեմ, ունիմ 'ի մտի, ճանաչեմ, յուշ լինիմ ածեմ՝ առնեմ :

» téneor légibus. օրինազօր պատուիրանապահ լինիմ :

» téneor promissis. հարկաւրիմ սակս խոստմանց, ուխտապահ լինիմ :

Tener-ra-rum (- nérior-érrimus) աթ. փափուկ, գիրգ, քնքու :

մեղկ, փափկակեաց, թուլա-
մորթ, կանացի :

» a tenero կամ teneris. 'ի տղայ-
ութենէ տիրոց, 'ի մատաղա-
կան տիրոց հասակի :

Ténere-nérius-érrime (ՎՔ.). գո-
րովալիբ սիրով, զրգանօք,
խանգաղատանօք :

Teneresco-scis-scere (չչ+). կակ-
ղիմ, գթամ, խանգաղատիմ :

Tenéritas-tátis } ԷՔ. փափկու-
Teneritúdo-dinis }
թիւն, գրդութիւն, քնքշանք,
կակղութիւն :

Tenésmus-mi (ար.). խիթք սրբ-
բանի, թանչք :

Tenor-óris (ար.). ձայն, դաշնա-
կութիւն, ոլորումն, օրինակ,
պայման :

Ténsio-ónis (ԷՔ.). տարածումն,
ձգումն :

Tensus-sa-sum (անց. ԴՐԷ.). Տես
Tendo.

Tentabúndus-da-dum (աժ.). առ
խարխափս, խարխափելով,
ըստ դիպաց իմն :

Tentámen-minis (չչ+.) }
Tentaméntum-ti (չչ+.) } փորձ,
Tentátio-ónis (ԷՔ.) }
հանդէս, ընծայութիւն, ծա-
շակ, հնարք, փորձութիւն,
փորձանք :

Tentátor-óris (ար.). փորձիչ, թե-
լագրիչ, գրդիչ, հրապուրիչ :

Tentátus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Tento.

Tento-tas-távi-tátum-táre (ՆԻՔ.).
յարդարեմ, ազնուագոյն գոր-

ծեմ, քննեմ, նկատեմ, խու-
զեմ, փորձեմ, հարցափորձ
առնեմ, զհանդէս տեսնեմ,
զփորձ առնում, դիմեմ, յար-
ձակիմ, նեղեմ, տանջեմ :

Tentoriolum-li (չչ+.). վրան փո-
քրիկ, հիւղ զինուորաց :

Tentórium-rii (չչ+.). վրան, տա-
ղաւար, խորան, շինուած խո-
րանաշէն՝ վրանաձև :

Tentus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.). Տես
Tendo և Téneo.

Tenuátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Ténuo.

Tenuículus-la-lum (աժ.). նրբա-
գոյն, անօրագոյն :

Ténuis-ue (-uior-uíssimus) աժ.
անօր, նուրբ, բարակ, ան-
գայտ, մանր, փոքրիկ, դոյզն,
թեթև, աղքատին :

Teuúitas-tátis (ԷՔ.). նրբութիւն,
անօրութիւն, մանրութիւն,
փոքրկութիւն, աղքատու-
թիւն, նուազութիւն :

Ténuiter - uius - uíssime (ՎՔ.).
նրբագոյնս, ճշդիւ, սակաւ-
ուք :

Ténuo-uas-ávi-átum-áre (ՆԻՔ.).
անօրացուցանեմ, նուազե-
ցուցանեմ, նրբեմ :

Tenus-us (ար.) վարմ հաւորացի
Tenus (ՆԻՔ.). մինչև ց, մինչ 'ի :

» áurium tenus. մինչ 'ի լսելիս,
մինչև յականջս :

» Tauro tenus. մինչև ցլեառն
Տաւրոս :

» verbo tenus. բանիւք բերա-
նոյ, տեսական պայմանաւ :

Tepefácio (ՆԻԳ. Fácio արժ.). Ջե-
ռուցանեմ սակաւիկ մի, բա-
րեխառն գործեմ, ցրտացու-
ցանեմ :

Tepefactus-ta-tum (անց. ԴԻԲ.).
Տես Tepefácio և Tepefio.

Tepefio (ՂԿԳ. Fio արժ.). բարե-
խառն լինիմ, զովանամ, եղկ
գործիմ, ցրտանամ :

Tepens-entis (ԷՅԺ.). եղկ, գաղջ,
ամոքախառն, մեղմախառն,
քաղցրախառն, բարեխառն :

Tépeo-pes-pui-pére |

Tepésco-scis-scere | ՂԿԳ. բարե-
խառն լինիմ, սակաւիկ մի
ցրտանամ, եղկ գործիմ, զո-
վանամ, գաղջանամ :

Tepidarium-rii (ՂԿԳ.). ամոքա-
խառն բաղանիք, մեղմախառն
ցրտութիւն լուարեաց :

Tépide-pídus-dissime (ՂԵԲ.). ա-
մոքախառն ջերմութեամբ,
ցրտութեամբ :

Tépidó-das-ávi-átum-áre (ՆԻԳ.).
զովացուցանեմ, ցրտացուցա-
նեմ, եղկ գործեմ, ամոքեմ :

Tépidus-da-dum (- pidior-dissi-
mus) ան. ամոքախառն, բա-
րեխառն, եղկ, գաղջ, սակաւիկ
մի ջերմ, մեղմախառն, քաղ-
ցրախառն :

Tepor-óris (ար.). մեղմախառն
ցրտութիւն, եղկութիւն, ա-
մոքախառն ջերմութիւն :

Ter (ՂԵԲ.). երիցս, երիցս անգամ :
» ter in anno. երիցս ՚ի տարւոջ :
» ter felix. ամէնէրջանիկ, բա-
րեշէն երջանիկ :

Tercenténi-nae-na }
Tercénti-tae-ta } ան. երեք-
Tercéntum }

Տարիւր :
Terdécies (ՂԵԲ.). երեքասուն
անգամ :

Terdéni-nae-na (ան.). երեսուն :

Terebínthinus - na - num (ան.).
բւսկնոյ :

» resina terebínthina. բւսին :

Terebínthus-thi (ԵԳ.). բւսկնի :

Térebra-ae (ԵԳ.). դուր, շաղափ,
գայլիկոն :

Terebrátio-ónis (ԵԳ.). ծակուծ
դրով :

Terebrátus-ta-tum (անց. ԴԻԲ.).
Տես Térebro.

Térebro-ras-ávi-átum-áre (ՆԻԳ.).
ծակեմ գայլիկոնաւ :

Terédo-dinis (ԵԳ.). ցեց, ուտիճ,
որդն փայտի :

Teres-retis (ան.). երկայն, բա-
լորչի, գնդաձև, ողորկ, Տարթ,
դիւր :

Tergéminus-na-num (ան.). ե-
րեքկին, երեքկնեալ, երեքպա-
տիկ, երեքդիմի :

Térgeo-ges-rsi-rsum-gére (ՆԻԳ.).
սրբեմ, մաքրեմ, պարզեմ ՚ի
բաց, ջինջ գործեմ, փայլե-
ցուցանեմ :

Tergiversánter (ՂԵԲ.). փախուս
խնդրելով, փախստեայ կեր-
պարանելով, թանգուզելով :

Tergiversátio - ónis (ԵԳ.). խու-
սափանք, փախուս :

Tergiversátor-óris (ար.). խու-
սափող, յապողիչ :

Tergivérsor (հոր. Versor աբժ.).
թիկունս դարձուցանեմ, ընդ
կրողնին դառնամ, խոյս տամ,
խուսխուսեմ, թանգուզեմ,
խուսափեմ :

Tergo-gis-rsi-rsum-gere (նրգ.).
մաքրեմ, սրբեմ, 'ի բաց պար-
զեմ, ջինջ գործեմ, փայլե-
ցուցանեմ :

Térgoro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.).
'ի վերայ թիկանց և քամակի
արկանեմ :

» me luto térgoro. ընդ տիղմ
թաւալեմ :

Tergum-gi (չգտ.) }
Tergus-gi (ար.) } թիկնամեջք,
թիկունք, ողն, միջնողունք,
քամակ :

Tergus-goris (չգտ.). մորթ, կաշի,
մաշկ :

Terminális senténtia - ae (եգ.).
սահմանիչ վճիռ :

Terminátio-ónis (եգ.). կատա-
րումն, լրումն, վերջ, յանգ,
սպառուած :

Terminátus-ta-tum (անց. րբէ.).
Տես Término.

Término-nas-návi-nátum-náre
(նրգ.). սահմանեմ, սահման
դնեմ, յանգ հանեմ, կատա-
րեմ, աւարտեմ :

Términus-ni (ար.). սահմանա-
կողմ, սահման, ծագ, ծայր,
եզր :

Ternárius-ia-ium (աթ.). երեք-
կին, երեքպատիկ :

Ternidéni-nae-na (աթ.). երեք-
տասան :

Térnio - ónis (ար.). երեքկնակ
թիւ :

Terni-nae-na (աթ.). երեք, եր-
րեակ :

Tero - ris, trivi, tritum, térére
(նրգ.). մանրեմ, փշրեմ, լե-
սում, մանր աղամ, յանկանի
ծեծեմ, լմեմ, փխրեմ, մաշեմ,
ծախեմ :

» tero tempus. ժամավաճառ լի-
նիմ, զբօսումն առնեմ, 'ի սնու-
տիս զբօսնում :

» tero viam. օձտելով երթե-
կեմ, երթեկեկս առնում, եր-
թամ զձանապարհ իմ :

Terra-ae (եգ.). երկիր, աշխարհ,
գետին :

» aquam et terram peto. սկիզբն
առնեմ մարտի, միջամուկս լի-
նիմ 'ի գործ պատերազմի :

» orbis terrárum. աշխարհ ա-
մենայն, տիեզերք, երկիր :

» terrà marique. ընդ ծով և
ընդ ցամաք :

» terrae tremor. գետնաշարժ,
շարժումն, սասանութիւն :

Terraemótus-us (ար.). գետնա-
շարժ, սասանութիւն, շար-
ժումն :

Terrénium-ni (չգտ.). երկիր, ան-
դաստան, անդ, ագարակ, վե-
ճակ :

Terrénus-na-num (աթ.). հողե-
ղէն, երկրաւոր, երկրական :

Térreo-res-rui-ritum-rére (նրգ.).
երկեցուցանեմ, զարհուրե-
ցուցանեմ, պակուցանեմ, ահ
արկանեմ, ահաբեկեմ :

Terréstris-tre կամ }
Térreus - rea - reum } ած. հողե-

ղէն, երկրաւոր, երկրակեաց :

Terribilis-le (-bilibior) ած. ահեղ,
ահաւոր, սոսկալի, ահագին :

Terrícola-ae (ար. et իգ.). բնակ
բնակիչ երկրի, երկրակոխ կին՝
մարդ :

Terrícula-ae (իգ.)

Terriculum-li (չղտ.) կամ } ար-

Terriculamentum-ti (չղտ.) } ար-

հաւիրք, խրտուիլ, ճիւղաղ,

պայ, ցնորք, բանդադուշանք :

Terrífico - cas - cávi - cátum - cáre

(Նրգ.). զարհուրեցունեմ,

ահ արկանեմ, երկեցուցանեմ :

Terríficus-ca-cum (ած.). ահա-

գին, ահեղ, ահաւոր, սոսկալի :

Terrígena-ae(ար. et իգ.). երկրա-

բուղի, երկրածին, հողածին :

Terrípávium-vii } չղտ. դոփիւն,

Terrípúdium-dii } չղտ. դոփիւն,

կոփիւն, կաքաւածե. պարք,

կաքաւք :

Terrisonus-na-num (ած.). ահե-

ղագոչ, ահաւորագոչ, մեծա-

բարբառ :

Terrítio-ónis (իգ.). արհաւիրք,

երկիւղ, զարհուրանք, սոս-

կումն :

Térrito (Նրգ. Ito արմ.). երկե-

ղուկս արկանեմ, սակալ զար-

հուրեցունեմ :

Terrítorium-rii (չղտ.). վիճակ,

կալուած, երկիր, սահման,

իշխանութիւն :

Térritus - ta - tum (անց. Գրէ.).

Տես Térreo.

Terror-óris (ար.). զարհուրանք,
սոսկումն, ահ, երկիւղ, ար-

հաւիրք :

Terrósus-sa-sum (ած.). հող-

խառն, փոշոտեալ, հողագոյն :

Térrula-ae (իգ.). շէն, ագոր-

կիկ, գիւղ փոքրիկ :

Tersus-sa-sum (անց. Գրէ.). Տես

Térgeo և Tergo.

Tersus-sa-sum (-sior -sissimus

ած. մաքուր, փայլուն, ջիւլ,

յստակ, զուտ :

Tersus-us (ար.). մաքրութիւն.

յստակութիւն, փայլիւն :

Tertiánus-na-num (ած.). երեք-

օրեայ :

» tertiána febris(իգ.)երեքօրեայ

ջերմն :

Tertiárium-rii (չղտ.). չորք ուն

կիք, երրորդ մասն :

Tertiárius-ria-rium (ած.). երեք

մասնեայ :

Tertiátio-ónis (իգ.). երեքկնելն :

Tertiáto (Վէ.). երիցս, երրորդ

անգամ :

Tertiátus - ta - tum (անց. Գրէ.).

Տես Tértio-ias.

Tértio-ias-iávi-iátum-iäre (Նրգ.)

երեքկնեմ :

» tértio agrum. հերկեմ երրորդ

անգամ, երեքկնարօր առնեմ :

Tértio կամ Tértium (Վէ.). երից

անգամ, յերրորդուում նուազի :

Tértius-tia-tium (ած.). երրորդ,

երիք :

Tervenéficus-ca-cum (ած.). չա-

րաթոյն, թունաւոր, ժանկա-

բեր, ժանգախառն :

Tesca-córum }
Tesua-quórum } շէ. անապատ
տեղիք, խոպան :

Tessélla - ae (էգ.). չորեքկուսի
կոտոր փայտի, խորշ 'ի տա-
պալւոջ սատրնջոյ :

Téssera-ae (էգ.). աղիւս չորեք-
անկիւնի :

» téssera lusória. քուեայ, տա-
պեղուլունք :

» téssera militáris. նշանազգեստ
զինուորական :

Tesserárius - rii (ար.). նշանա-
ցոյց զինուորաց, որ տապե-
ղուլունս գործէ :

Testa-ae (էգ.). թաղար, անօթ
անկոց, կղմինդր, թրծուն ա-
ղիւս :

Testábilis-le (աժ.). վկայական :

Testáceus-cea-ceum (աժ.). խե-
ցեղէն, թրծուն :

Testamentáriu - ia - ium (աժ.).
կտակական, թողեալ կտակաւ :

Testamentáriu - rii (ար.). նեն-
գիչ կտակաց :

Testaméntum-ti (շէ.). կտակ,
կտակարան :

Testans-ántis կամ Testátor-óris
(ար.). կտակագիր, վկայ :

Testátio-ónis (էգ.). գիր 'ի դա-
տաստան կոչելոյ, վկայու-
թիւն :

Testátrix-ricis (էգ.). կին կտա-
կագիր :

Testátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Testor.

Testátus-ta-tum (-tior-tíssimus)
աժ. վկայ լեալ, վկայեալ, հաւ-

աստի, ստոյգ, ճշգրիտ, յայտ-
նի, կտակագիր :

» testáto. բազում հաւաստեա-
լ ճշգրիտ :

Testificátio-ónis (էգ.). վկայու-
թիւն :

Testificátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Testíficor.

Testíficor-cáris-cátus-cári (հար.).
վկայութիւն դնեմ, վկայեմ,
հաստատեմ, հաւատարիմառ-
նեմ, բողոքեմ, եկակոչ առնեմ :

Testimónium-nii (շէ.). վկայու-
թիւն, հանդէս, յանդիմանու-
թիւն, ընծայութիւն :

Testis-is (ար. et էգ.). վկայ :

» auritus testis. ականջալուր
վկայ :

Testor-táris-átus-ári (հար.). վկայ
լինիմ, վկայեմ, վկայութիւն
դնեմ, կտակ գրեմ :

Testu (շէ.). խուփն խեցեղէն,
անօթ անկոց :

Testudinátus-ta-tum }
Testudineátus-ta-tum } աժ. կա-
մարտկապ, կամարածե, գմբե-
թոյսարդ :

Testudíneus - ea - eum (աժ.).
կրայի :

Testúdo-dinis (էգ.). կրայ, խե-
ցեմօրթ, փանդիւն, քնար, վին
չորեքաղեան, գմբեթ, կամար :

Téstula-ae (էգ.) բեկորք խեցեաց :
» téstulá collabefío. պարտաւո-
րիմ, դատապարտիմ, դատա-
պարտ լինիմ :

Testúm-ti (շէ.). անօթ անկոց,
խուփն խեցեղէն :

Tetánicus-ca-cum (աժ.). ակտա-
ցեալ ձգամամբ ջղաց :

Tétanus - ni (ար.). կարկամու-
թիւն ջղաց, պրկումն մկանց
մարմնոյ :

Teter-tra-trum (tétrior, tetérri-
mus) աժ. մթին, խաւարչտին,
աղջամղջին, չախորժելի, զազ-
րատելի, տաղտուկ, սոսկա-
լի, ահաւոր :

Tetrachórdon-di (չլթ.) էաճ }
Tetrachórdos-di (ար. et էժ.) } չո-
րեքաղի :

Tetradóros-ri (աժ.). չորեքուղ-
կեան :

Tetradráchmum-mi (չլթ.). չո-
րեքգրամեան, սասեր :

Tetrans-ántis (ար.). չորիւ մասն,
չորրորդ :

Tetrácha-ae }
Tetráches-chaē } ար. շամշպետ,
չորրորդապետ :

Tetráchia-ae (էժ.). չորրորդա-
պետութիւն, շամշտութիւն :

Tetrástichon-chi (չլթ.). չորեք-
կարդեան ստիքերովն :

Tetre, tétrius, tetérrime (ՋԷ.) ա-
մօթալից, նախատանօք :

Tetricitas-tátis (էժ.). խստու-
թիւն, դժնդակութիւն, խո-
չորութիւն, ամարդութիւն :

Tétricus-ca-cum (աժ.). խիստ,
դժնդակ, խոժողադէմ :

Texo-xis-xui-xtum-xere (նրժ.).
նստայնանկեմ, անկանեմ, հիւ-
սեմ, յօգեմ, յօրինեմ, մատե-
նադրեմ, տողեմ :

Textérna-ae (էժ.). խանութ ու-

տայնանկի, կրպակ կտաւ-
գործի :

Téxtilis-le (աժ.). անկուածոյ,
հիւսածոյ, հիւսկէն :

» téxtilis pictúra. նկարակեր-
տութիւն, գործ նկարակերտ.
ասղնագործութիւն :

» téxtilis-lis (չլթ.). անկուած,
հիւսք, կերպաս մետաքսեայ :

Textor-óris (ար.). ստար, ու-
տայնանկ, կտաւագործ :

Textórius-ia-ium (աժ.). բարա-
կաման :

» textórium praelum. ստորի,
գործի ոտտայնանկաց :

Textrína-ae (էժ.) }
Textrínium-ni (չլթ.) } կրպակ ու-

տայնանկաց, արուեստանոց
ստարաց :

Textrínus-na-num (աժ.). բա-
րակաման :

» textrína ars. ոտտայնանկու-
թիւն, արուեստ կտաւագոր-
ծաց :

Textrix-ricis (էժ.). կին ոտտայն-
անկ :

Textum-ti (չլթ.). կտաւ, կեր-
պաս, ոտտայն, անկուած, դի-
պակ :

Textúra-ae (էժ.) }
Textus-us (ար.) } ոտտայնանկու-
թիւն, հիւսք, բնագիր :

Textus-ta-tum (անց. րրԷ.). Տե-
Texo.

Thalamégus-gi (ար.). նաւ զբ-
սանաց :

Thálamus-mi (ար.). սրկապան,
առադաստ հարսանեաց :

Thalássicus-ca-cum } ած. ծո-

Thalássinus-na-num } վական, ծովագոյն, կապու-

տակ, երկնագոյն :
> ornátus thalássicus. զգեստ

նաւաստական :

Thallus-li (ար.). բողբոջ, շառաւ-

իղ, ոճ, ցողուն, իսաւարծի :

Theatrális-le (ած.). թատերա-

կան :

Theatrídion-dii (չլտ.). փոքրիկ

թատր :

Theátrum-ri (չլտ.). թէատրոն,

թատր, տեսարան, տեսիլ,

հանդիսատեսք, թատրատեսք :

Theca-ae (եգ.). քսակ, մախաղ,

պատեանք :

Thema-matis (չլտ.). նիւթ, ըն-

ծայութիւն, ժամագիտու-

թիւն :

Theogonía - ae (եգ.). ծնունդք

գից, աստուածածնութիւն :

Theología-ae (եգ.). աստուած-

Theoría-ae (եգ.). տեսական գի-

տութիւն, տեսութիւն, նկա-

տութիւն, մտախորհութիւն :

Theriaca-ae } եգ. թերիակէ :

Theriace-ces } եգ. թերիակէ :

Theríacus - ca - cum (ած.). թե-

րիակեան :

Thermae-márum (եգ.). ջերմկա-

ջուրք, ջերմուկք, բաղանիք :

Thermánticus - ca - cum (ած.).

ջեռուցիչ, ջերմացուցիչ :

Thermopólium-lii (չլտ.). պան-

դոկի, իջևան, աշխարհաւ-

անդ, կապելանոց :

Thermopóto (նրգ. Poto արծ.).

ջերմաջերմ ըմպեմ :

Thérmulae-lárum (եգ.). փոքրիկ

բաղանիք :

Thesaurárius - ria - rium (ած.).

գանձու :

> fures thesaurárii. գանձակո-

ղոպուտք, գանձահասարք :

Thesáurus-ri (ար.). գանձ, շտե-

մարան, համբարք, առատու-

թիւն, կոյտ, շեղջ, մթերք :

Thesis - is (եգ.). գիր ինչորոց,

պայքարական խնդիր :

Tholus-li (ար.). գմբեթ, կամար :

Thoracátus-ta-tum (ած.). զրա-

հալառ, զրահաւոր, պատե-

նազէն :

Thorax-ácis (ար.). լանջք, կիս-

անձնեայ իրան, կուրծք, պա-

տեանք, զրահք, ներքին բաձ-

կոնակ :

Thráscias - iae (ար.). հողմ ու-

ռուցիկ արեւմտեան հիւսիսոյ,

հիւսիսի :

Tinnúnculus-li (ար.) բազէ չուրածայն :

Tintinnábulum-li (չգո.) զանգակ փոքրիկ, զանգակիկ :

Tiro-ónis (ար.) զինուորեալ մանուկ թերաւարժ, աշակերտ, նորընծայ, նորամուտ, նորեկ :

Tirocínium-nii (չգո.) աշակերտութիւն, նորընծայութիւն, անվարժութիւն զինուորաց :

Tirúncula - ae (էգ.) անվարժ մանկամարդ, նորընծայ հասասաւոր :

Tirúnculus - li (ար.) փոքրիկ նորընծայ, մատաղ հասակաւ աշակերտ :

Titan-ánis | ար. Տիտան, արե, Titánus-ni | արեզակն :

Tithýmalus-li (ար. et էգ.) կազանչանն՝ տունկ :

Titillátio-ónis (էգ.)

Titillátus-us (ար.) | խողտումն,

Titillus-li (ար.) |

խտաից, խաղասնք, զրգումն :

Titillo-las-lávi-látum-láre (չգո.) խողանիմ, խտողիմ, մարմնընցուցանեմ, յուզեմ, զրգեմ, զզուեմ, փայփայեմ, փաղաքչեմ :

Titio - ónis (ար.) խանձող, կատոր :

Titio sepitus. շիծեալ խանձող :

Tiuvillatium-tii (չգո.) սնտիք, շէշն իրք, դոյզն ինչ :

Titubans-ántis (էգ.) գանգաջուն, զոզզոջուն :

Titubánter (էգ.) գանգաջուն

մտօք, երերմամբ, իբրև քեով գանգաջալ :

Titubántia-ae | Էգ. վարանք, տ. Titubátio-ónis |

տանումն, գանգաջութիւն, երերումն, երկմտութիւն :

Titubátus - ta - tum (անց. քչէ.) Տես Titubo.

Titubo-bas-ávi-átum-áre (չգո.) զողողջեմ, դեղեիմ, գանգաջեմ, ծփիմ մտօք, վարանիմ, տարակուսիմ :

Titulus-li (ար.) տիւլտ. յոջողջումն, արձանագիր. վերնագիր, պատիւ. աշտիձան. աւագութիւն, բարձ. գոծառանք, բարուրք. բողբոջայք, պատրուակ :

Tocúlio-ónis | ար. փոքրիկ վա. Tocúllio-ónis |

խաղածառ՝ վաշխառու :

Tofáceus-ea-eum | Էգ. փեւքալ

Tofinus-na-num |

գի, փերաքարային :

Tofus-fi (ար.) փեւք, փեւքար, հողաքար, քարհող. դիւրաբեկ քար :

Toga - ae (էգ.) հաւթաւոր պատմուձան իշխանութեան հանգերձ պճիկաւոր ստեղկալաց, փիլոն, կրկնաց. մեկնաց, ամզան, ազարոզան, պրեզօտ, խաղաղութիւն. հասութիւն :

Togátus-ta-tum (էգ. քչէ.) հանգերձ պճիկաւոր :

Toguita-ae (էգ.) կարձաղգան պատմուձան :

Tolerábilis-le (- bilior-líssimus)
աձ. հանդուրժելի, հանդուր-
ժական, ժուժալի :

Tolerabiliter-lius }
Toleránter-ántius } ԱԲ. համբե-
րատար ժուժկալուժեամբ,
հանդուրժական պայմանաւ :

Tólerans-ántis (- tior-líssimus)
աձ. համբերող, հանդուրժող,
ժուժկալ :

Tolerántia-ae }
Tolerátio-ónis } ԵԳ. երկայնմտու-
թիւն, համբերութիւն, ժոյժ,
ժուժկալութիւն :

Tólero-ras-ávi-átum-áre (ՆԳԳ.).
համբերեմ, հանդուրժեմ, տո-
կամ, ժոյժ ունիմ, ժուժամ,
տանիմ, ներեմ :

» tólero vitam. պահեմ զկեանս :

Tollo-lis, sústuli, sublátum-lerre
(ՆԳԳ.). ամբառնամ, վերացու-
ցանեմ, 'ի բաց' 'ի միջոյ բառ-
նամ, աւերեմ, կործանեմ, սփո-
փեմ, մխիթարեմ :

Tolutáriuſ equus-qui (ար.). ա-
րագազնաց երիվար :

Tolútilis-le (աձ.). արագընթաց,
երագազնաց :

» tolútilis gradus. արագազնաց
գնացք երիվարի :

Tolútim (ԱԲ.) արագընթաց գնա-
ցիւք, երագազնացընթացիւք :

Tomacína-ae (ԵԳ.) }
Tomáclum-li (չԳ.) } ստուար
Tomáculum - li (չԳ.) }
երշեկ, ամիճ խոզնի :

Toméntum - ti (չԳ.). մազ այ-
ծեաց, կտուրք ստուեաց :

Tomix-icis (ԵԳ.). շուան, առա-
սան, լար, առատուկ :

Tomus-mi (ար.). տոմար, հատոր
զրոյց, զրուակ, զպրուժիւն :

Tonans-ántis (ԵՅԺ.). որոտագոչ,
որոտական, որոտընդոտ :

Tonátio-ónis (ԵԳ.). որոտաձայն,
որոտումն :

Tóndeo-es, totóndi, tonsum-dére
(ՆԳԳ.). կարեմ զըուրդս, փո-
քրեմ՝ հատանեմ զհերս, պեր-
ծում, վերամ, սափրեմ, մեր-
կացուցանեմ, կապեմ, կո-
ղոպեմ, զըկեմ :

Tónitrus-us (ար.) }
Tonitruum-ui (չԳ.) } որոտումն :

Tono-nas-nui-nitum-náre (չԳ.).
որոտամ, թնդամ, հնչեմ, փո-
րտամ :

Tónsilis-le (աձ.). քերձեալ, վե-
րացեալ, հատեալ զհերս :

» villum tónsile. թաւիչ, դի-
պակ :

Tonsillae - lárum (ԵԳ.). նշաձե
պեղձք կոկորդի, խոզատանձ,
խոյլ, փողացաւ :

Tónsio-ónis (ԵԳ.). կարումն, կը-
տուրք :

Tónsito (ՆԳԳ. Ito արժ.). ստեպ
հատանեմ զհերս, յաճախա-
գոյն կարեմ զըուրդս :

Tonsor-óris (ար.). վարսավիրայ :

Tonsórius culter-tri (ար.). ա-
ծելի, սրբիչ վարսավիրայից :

Tonstrícula-ae (ԵԳ.) աղջիկ վար-
սավիրայ :

Tonstrína-ae (ԵԳ.). կրպակ վար-
սավիրայից :

Tonstrix-ricis (եփ․) կին վար- սավերայ :

Tonsúra-ae (եփ․) } հերակարու-
Tonsus-us (ար․) }

թիւն , պսակ կղերիկոսաց , խուզումն հերաց , կարումն , կտուրք :

Tonsus-sa-sum (անց․ ԳՐԲ․) Տես Tóndeo.

» tonsi montes. խոպանացեալ լերինք , ափափայք :

Topárcha-ae (ար․) կուսակալ , կողմնապահ , հրամանատար , մարզպան , մարզպետ :

Topárchia-ae (եփ․) կուսակա- լութիւն , մարզպանութիւն , հրամանատարութիւն :

Topázion-zii (չղ․) } սպազիոն՝
Topázios-zii (եփ․) } քար պատուական :

Topháceus-ea-eum } ար․ փխրա-
Tophinus-na-num } քարային , փխրազգի :

Tophus - phi (ար․) փխրաքար , փխար , քար դիւրաբեկ , քա- րահող , հողաքար :

Tópia-iórum (չղ․) նկար դաշ- տաց , տեսիլ երկրի :

Topiária-ae (եփ․) երկրանկար- ջութիւն :

» topiáriam fácio. գլործ պար- տիկարարի գործեմ :

Topiárius-ria-rium (ար․) նկա- րէն , նկարակերպ :

» topiárium opus. երկրանկար- ջութիւն :

Topiárius-rii (ար․) երկրանկա- րիչ :

Toral-ális } չղ․ պաստառ , տ-
Torále-lis } պաստակ , օթոց , ծածկոյթ , նուարտան :

Tórcular-áris } չղ․ հնձան ,
Torculárium-rii } մամուլ , գելարան :

Torculáriuus-rii կամ Torculátor- óris (ար․) հնձանահար :

Torculáriuus-ria-rium (ար․) հնձ- անի :

» lacus torculárius. գուբ հնձ- ան :

» torculária cella. հնձանայարկ :

Tórculum-li (չղ․) հնձան , մա- մուլ , գելարան :

Toréuma-úmatís (չղ․) խոր դրօ- շեալ , հարթ քանդակ :

Toreútice - ces (եփ․) արուեստ զնստագոյն քանդակաց :

Torméntum-ti (չղ․) պատերազ- մական անօթք , գնդրնկէջք , սանջանք , չարչարանք , պա- տիժ , պատուհաս , քարշանք :

Tórmina-nórum (չղ․) խիթք ո- րովայնի , թանչք :

Torminális-le (ար․) թանչից :

Torminósus-sa-sum (ար․) թան- չակալ :

Tornátus-ta-tum (անց․ ԳՐԲ․) Տես Torno.

» male tornáti versus. անհարթ միմունջք :

Torno-nas-ávi-átum-áre (ԵՐԺ․) ճախարակեմ , ճախարակեայ՝ ճախարակագործ յօրինեմ :

Tornus-ni (ար․) դուրգն , ճա- խարակ :

Torósus-sa-sum (աժ․)․ *աճառապատ, ջղեայ, նեարդապատ, կաշմբուռն, դնդերաւոր :*

Torpédo - dinis (էժ․)․ *թմբրութիւն, ծուլութիւն, յուլութիւն, հեղգութիւն, ապշութիւն, թմբրածուկն, ներկէս :*

Tórpeo-es-pui-pére }
Torpésco-scis-scere } *լք․ ապշիմ, ընդարմանամ, նուաղիմ, թաւանամ, կարկամիմ, գոսանամ :*

Tórpídus-da-dum (աժ․)․ *ծոյլ, յոյլ, հեղգ, ընդարմացեալ, յապուշ հարեալ, բրաացիալ, գոսացեալ :*

Torpor-óris (ար․)․ *յուլութիւն, ծուլութիւն, թանձրամտութիւն, ապշութիւն, թմբրութիւն :*

Torquátus-ta-tum (աժ․)․ *մանեկաւոր :*

Tórqueo-es-rsi-rtum-ére (նրժ․)․ *դարձուցանեմ, շրջեմ, գալարեմ, մանեմ, թիւրեմ, կորացուցանեմ, վշտացուցանեմ, նեղեմ, չարչարեմ, տանջեմ :*

Torquis-is (ար․ et էժ․)․ *քայռ, մանեակ, քառամանեակ, մեհեանդ, սնուր :*

Torrefácio (նրժ․ **Fácio** արժ․)․ *'ի խորովս արկանեմ, խորովեմ, աղանձնեմ :*

Torrefáctus-ta-tum (անց․ դրժ․)․ **Տես Torrefácio.**

Torrens-éntis (- tior - tissimus) աժ․ *այրիչ, կիզիչ, տոչորական, սուր, արաղընթաց, բուռն, սաստիկ :*

Torrens-éntis (ար․)․ *հեղեղ, հեղեղատ ուղիաջուր, ուխք :*

Torrénter (Վժ․)․ *հեղեղաբար :*

Tórreo-es-rui, tostum-ére (լչժ․)․ *չորանամ, ցամաքիմ, խորովիմ, արեգակնակէզ լինիմ :*

Tórridus - da - dum (աժ․)․ *չոր, ցամաք, երաշտ, տոչորեալ 'ի սապոյ :*

Torris-is (ար․)․ *խանձող :*

Tórsio-ónis }
Tórtio-ónis } *էժ․ պատասառումն, գալարումն, գելումն, անձկութիւն, տառապանք, վիշաք :*

Torte (Վժ․)․ *խոտորնակս, կողմանակի :*

Tórtilis - le (աժ․)․ *գալարեալ, կոր, ծուռ, թիւր, կամակոր, ոլորեալ :*

Tortivus-va-vum (աժ․)․ *եղեալ 'ի մամուլս :*

Tortor - óris (ար․)․ *չարչարիչ, տանջիչ, նեղիչ, դահիճ :*

Tortuósus-sa-sum (- sior - sissimus) աժ․ *թիւր, խեղաթիւր, կամակոր, ծամաճուռ, մթին, դժուարիմաց, շփոթական, խառնակ :*

Tortus-ta-tum (անց․ դրժ․)․ **Տես Tórqueo.**

Tortus-us (ար․)․ *պատատումն, գալարումն, օձաձև շաւիղ, մանուածապատ շրջան :*

Tórus-li (ար․)․ *լար, ժապաւէն :*
tórule-lórum (ար․)․ *նեարդք, դնդերք, մկուռք :*

Torus - ri (ար․)․ *անկողին, մահիճք, առագաստ, սրսկապան,*

ամուսնութիւն, նեարդ, ջիւ, ածառ :

Torva }
Torve } Աբ. ահագնագոյնս, ա-
Torvum }

հաղինս, խեթիւ, ընդ ակամբ, գար, կողմանակի :

Tórvitas - tátis (եփ.). ահագին հայեացք, խոտուաղէմ երեսք, խստութիւն, դատանութիւն, սաստկութիւն :

Torvus-va-vum (աթ.). ահագին, դատան, դժնեայ, թիւր, խոտոտուղէմ, զայլրագին, խեռ, անդուլթ, անհամբոյր :

Tostus-ta-tum (անց. Գրբ.). Տես Tórreo.

Tot (աթ.). այնչափ, այնքան, այնչափիք :

Tótidem (աթ.). նայնչափ, նոյնգունակ, դոյնչափ :

Tóties (Աբ.). այնչափ անգամ :

Tótjugus-ga-gum (աթ.). այնքան մեծ, անհնարին, գունակ գունակ :

Totum-ti (չգթ.). ամբողջն, բովանդակն :

Totus-ta-tum (աթ.). ամենայն, համօրէն, ողջ, բովանդակ :

» ex toto, in totum. ամենայնիւ, ամենայն իրօք, ամբողջապէս, ամենեւին :

Tóxicum - ci (չգթ.). տոքսական դեղ, թոյն, ժանդ :

Trabális-le (աթ.). յօրինեալ 'ի գերանաց :

Trábea-ae (եփ.). կզրածիրանի, պատմութեան նոսմայեցւոց :

Trabeátus-ta-tum (աթ.). կզրածիրանիս զգեցեալ :

Trabécula-ae (եփ.). փոքրիկ գերան :

Trabs-bis (եփ.). գերան, հեծան, կոյմ, նաւ, տուն, յարկ :

Trachia-ae (եփ.). հազագ, խռչփող, շնչափող :

Tracta-ae (եփ.) կամ Tracta-tórum (չգթ.). շեղջ ասլոյ զգեւոյ :

Tractábilis-le (աթ.). մարդասէր, համբոյր, ընդել, հեզ, քաղցր :

Tractabilitas-tátis (եփ.). հեզութիւն, քաղցրութիւն, մարդասիրութիւն :

Tractabiliter (Աբ.). ընտանեբար, դիւրաւ :

Tractátio-ónis (եփ.). գործ, արար, յօրինուած, ուսուցիչ, խօսք, ճառ, գնացք :

Tractátor-óris (ար.). շփող, շո-

Tractátrix-ricis (եփ.) } շփող, շո-

չափող :

Tractátus - ta - tum (անց. Գրբ.). Տես Tracto.

Tractátus-us (ար.). շօշափումն, վարժք, ուսուցիչ, խօսք, ճառ, ճառագրութիւն :

Tractim (Աբ.). անդուլ, անդադար, ընդերկար, ժամն ձիգ :

Tracto-tas-ávi-átum-áre (Նրգթ.). ձգեմ, ձգձգեմ, 'ի քարշածեմ, քարշեմ, շօշափեմ, հուզլինիմ ձեռօք, խարխափեմ :

Tractórius-ria-rium (աթ.). ձգել, ձգական :

Tractus-ta-tum (անց. Գրբ.). Տես Traho.

Tractus-us (ար.) . ձիդ, ձգումն, անջրպետութիւն, կլիմայ, բաժին, նահանգ, զաւառ, շարք, կարգ :

Traditio-ónis (էգ.) . աւանդ, արւելութիւն, ուսումն, վարդապետութիւն, աւանդութիւն :

Tráditor-óris (ար.) . պարզեւիչ, պարզեւատու, տուիչ, ուսուցիչ, կրթիչ, մատնատու, մատնիչ, նենգաւոր :

Tráditus - ta - tum (անց. Գրէ.) . Տես Trado.

Trado-dis-didi-utum-dere (նրգ.) . տամ, մատուցանեմ, աւանդեմ, յանձն առնեմ, ուսուցանեմ, վարդապետեմ :

Tradúco (նրգ. Duco արգ.) . այլուր տանիմ, տեղափոխ առնեմ, թարգմանեմ, հանեմ՝ յեղում՝ փոխեմ յայլ լեզու :

» tradúco te. ծաղր եւ ծանակ առնեմ զքեզ, նշաւակեմ, առակեմ :

» tradúco tempus. ժամավաճառ լինիմ, ծախեմ զժամանակ :

Tradúctio-ónis (էգ.) . տեղափոխութիւն, թարգմանութիւն, կատականք, ծաղր, առակումն :

» tradúctio temporis. ընթացք ժամանակաց, գնաց ժամուց, ժամավաճառութիւն :

Tradúctor-óris (ար.) . թարգման, թարգմանիչ, փոփոխիչ :

Tradúctus-ta-tum (անց. Գրէ.) . Տես Tradúco.

Trágice } Գէ. աղետալից օրի-
Trágicum }

նակաւ, աղի եւ ողորմ պայմանաւ, չարաչար :

Tragicocomoédia - ae (էգ.) . երգահանական ձագութիւն, ողբերգական կատակերգութիւն :

Trágicus-ca-cum (անց.) . ողբերգական, աղետալից, անգութ, եղեռնաւոր, ծախող, թշուառ :

» poëta trágicus. ողբերգու, բանաստեղծ ողբերգական :

Trágicus-ci (ար.) . նոխազերգու, ողբերգու, երգահան :

Tragoédia - ae (էգ.) . ողբերգութիւն, երգահանութիւն, նոխազերգութիւն :

» tragoédias ago, éxcito կամ móveo. զաղաղակբառնամ, դղրդեմ, դղրդեմ, ժխորեմ :

Tragoédus-di (ար.) . երգահան, ողբերգու, նոխազերգու :

Trágula-ae (էգ.) . գեղարդն, նիզակ, աշտեսյ, արծոյլ, դարան, որդայթ, հաղբ :

Tragum-gi (չգ.) . խիւս 'ի կարմրացորենոյ, փոխինգ յալերէ հնդիկ ցորենոյ :

Traha-ae } էգ. սահելի, բալխիր:
Tráhea-ae }

Trahax-ácis (էգ.) . յափշտակող, ազահ, կցիր, կծծի, ժլատ :

Traho-his-axi-actum-here (նրգ.) . քարշեմ, ձգեմ, ձգձգեմ, ձգեալ տանիմ, 'ի քարշ ածեմ, ուղղեմ, վարեմ, առաջնորդեմ, առնում, յանձն կորդեմ, յապաղեմ, յերկարեմ :

Trajéctio-ónis (էգ.) . անցք, հուն, ճանապարհ :

- Trajécto (նրդ. Jacto արժ.). տա-
տանեմ, տարուբերեմ, թափ-
անցանց անցանեմ :
- Trajectúra-ae (եդ.). դարաւանդ
շինուածոց, պատշգամբ :
- Trajéctus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Trajicio.
- Trajéctus-us (ար.). ճանապարհ,
հուն, անցք :
- Trajicio-jéctum (նրդ. Jácio արժ.).
ձիգ դնեմ, յայնկոյս արձակեմ,
թափանցանց խոցեմ, անցու-
ցանեմ, տեղափոխ առնեմ :
- Tralatitius-tia-tium (աժ.). եկա-
մուտ, սոլորական, ընդելա-
կան :
- Tráloquor (նրդ. Loquor արժ.).
մանրապատում առնեմ, պատ-
մեմ մի ըստ միոջէ :
- Tralúceo (զդդ. Lúceo արժ.) թափ-
անցիկ երևիմ, փողփողիմ, շո-
ղամ, փայլիմ :
- Trama-ae (եդ.). թեզան, հիւ-
սուած, անկուած :
- Trames-mitis (ար.). արահետ,
նուրբ շաւիղ, կարճոյ ճանա-
պարհ, կէք իրաց, դարման,
հնարք :
- Trano (նրդ. No արժ.). 'ի լիւղ
անցանեմ, 'ի լող անկեալ հա-
սանեմ յայնկոյս, անցանեմ
անդր :
- Tranquille-llius-llissime (Ռբբ.).
հանդարտփիկ, հանգստեամբ,
խաղաղիկ :
- Tranquillitas-tátis (եդ.). խաղա-
ղութիւն, հանդարտութիւն,
հանգիստ :
- Tranquillo (Ռբբ.). 'ի հանդար-
տութեամբ, անքոյթ նաւարկե-
թեամբ :
- Tranquillo-las-lávi-látum-láre
(նրդ.). հանդարտեցուցանեմ,
ցածուցանեմ, խաղաղիմ, զե-
ջուցանեմ :
- Tranquillus-la-lum (-llior-llissi-
mus) աժ. խաղաղ, հանդարտ,
խաղաղական, հեզ, համբոյր :
- Trans (նրդ.). յայնկոյս, 'ի վեր-
քան, քաջ 'ի բաց :
- Transáctio-ónis (եդ.). իրաւ-
խոհութիւն, դաշն, սակ :
- Transáctor-óris (ար.). իրաւ-
խոհ, դաշնաւոր :
- Transáctus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Tránsigo.
- Transádigo (նրդ. Adigo արժ.).
անցանեմ անդր, 'ի դաղութե-
լանեմ :
- Transalpinus - na - num (աժ.).
անդրալպեան, անդրալե-
նեան :
- Transcéndo (նրդ. Scando արժ.).
անցանեմ յայնկոյս, զլեմ, ան-
սաստեմ, ստունդանեմ :
- Transcíncdo (նրդ. Scindo արժ.).
յերկուս ցեղում, հերձանեմ,
պատառեմ, ընդ մէջ կտրեմ,
բաժանեմ :
- Transeríbo (նրդ. Scribo արժ.).
գրեմ զպատճէն, ընդօրինա-
կեմ, առնում գհաւասարն :
- Transcriptio-ónis (եդ.). ընդօրին-
ակութիւն, գրչութիւն :
- Transcriptus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Transeribo.

Transcúrro-ri կած - cucúrri (չգ. Curro արձ.). արագ ընթանամ, գնամ անցանեմ, 'ի հարեանցի ընթեռնում :

Transcúrsio-ónis (իգ.) } անցք ,
Transcúrsus-us (ար.) } ընթացք ժամանակաց :

Transcúrsus-sa-sum (անց. դրբ.).
Տես Transcúrro.

Transdúco (նրգ. Ducó արձ.). տեղափոխ առնեմ, այլուր տանիմ, թարգմանեմ, հանեմ՝ փոխեմ յայլ լեզու :

» transdúco te. ծաղը և ծանակ առնեմ, նշաւակեմ :

» transdúco tempus. ժամաւաճառ լինիմ, ծախեմ զժամանակ :

Transénnna-ae (իգ.). վանդակապառք պատուհանաց, ձողիք, նենգ, խարկանք, պատրանք :
» per transénnnam aspicio. տեսանեմ 'ի հարեանցի :

Tránseo (չգ. Eo, is արձ.). անցանեմ, գնամ, թափանցանց խոցեմ, ընդ վայր հարկանեմ, անփոյթ՝ զանց առնեմ :

Tránsero-sértum (նրգ. Sero-ris արձ.). այլուր տնկեմ :

Transértus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Tránsero.

Tránsero (նրգ. Fero արձ.). տեղափոխ առնեմ, ածեմ այլուր, ընդօրինակեմ, զրեմ զպատճէն, թարգմանեմ, ընծայեմ :

Transfigo (նրգ. Figo արձ.). խոցեմ, հարկանեմ, թափանցանց հանեմ :

Transfigurátio-ónis (իգ.). այլակերպութիւն , կերպարանափոխութիւն :

Transfigúro (նրգ. Figúro արձ.). այլակերպեմ, փոփոխեմ զկերպարանս, շրջեմ զդէմս :

Transfíxus-xa-xum (անց. դրբ.).
Տես Transfigo.

Tránsluo (չգ. Fluo արձ.). հոսիմ յայնկոյս , սահեալ անցանեմ անդր :

Tránslúxus-xa-xum (անց. դրբ.).
Տես Tránsluo.

Tránsfódio (նրգ. Fódio արձ.). թափանցանց հանեմ, խոցեմ, ծակեմ :

Transformátus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Transformo.

Transfórmis - me (ած.). այլակերպ, կերպարանափոխ :

Transfórmio (նրգ. Formo արձ.). այլակերպեմ, փոփոխեմ զկերպարանս, շրջեմ :

Tránstoro (նրգ. Foro արձ.). ծակոսեմ, խոցեմ, թափանցանց հանեմ :

Tránstóssus-sa-sum (անց. դրբ.).
Տես Tránstódio.

Tránstretátio-ónis (իգ.). անցք ընդ նեղուցն :

Tránstreto-tas-távi-tátum-táre (չգ.). հասանեմ անցանեմ զնեղուց ծովու :

Tránstfuga-ae (ար.). փախստական, փախստեայ, դասալիք :

Tránstúgio (չգ. Fúgio արձ.) փախրսական՝ փախստեայ անկանիմ, փախչեմ, դասալիք լինիմ :

Transfúgium-gii (չգԺ). դասա-
լքութիւն , փախուստ 'ի զե-
նուորութենէ :

Transfundo-dis (ԵրԺ. Fundo-dis
արձ.). Թափեմ աման յամա-
նոյ, ընում յայլ անօթ, այլ-
ուր տանիմ :

Transfúσιο-ónis (ԷԳ.). Թափելն
աման յամանոյ :

Transfúsus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Transfundo.

Tránsgero (ԵրԺ. Gero արձ.). տա-
նիմ այլուր , տեղափոխ առ-
նեմ, փոխեմ :

Transgrédior (հար. Grádior արձ.).
անփոյթ զանց առնեմ, սառն-
զանեմ, անսաստեմ, զլեմ, գեր
'ի վերոյ լինիմ :

Transgréssio-ónis (ԷԳ.) | օրինա-

Transgréssus-us (ար.) | զանցութիւն , յանցութիւն ,
անցք, հուն, փոխադրութիւն :

Transgréssus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.)
Տես Transgrédior.

Tránsigo (ԵրԺ. Ago արձ.). Թափ-
անցանց հանեմ, առաջնորդեմ,
տանիմ, փութացուցանեմ, 'ի
զլուխ հանեմ, դաշինս կռեմ,
միարանիմ, իրաւախոհ լինիմ :

Transílio (չգԺ. Sálio արձ.). վազս
առնում, ընդոտնում, զանց
առնեմ, 'ի բաց թողում :

Tránsilis - le (աժ.). անցաւոր ,
յանցական :

Tránsitans-ántis (էյժ.). անցա-
նօղ :

Tránsítio-ónis (ԷԳ.). անցք, ան-
ցումն :

Transitórius-ria-rium (աժ.). Լ-
րագանցուկ, անցաւոր :

Tránsitus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Tránseo.

Tránsitus-us (ար.). անցք, հուն,
փոխումն :

Transjéctio-ónis (ԷԳ.). տեղափո-
խութիւն , փոխադրութիւն,
փոփոխումն կարգի անուանց :

Transjéctus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Transjicio.

Transjicio - jéctum (ԵրԺ. Jácio
արձ.). արձակեմ յայնկոյս, ձիգ
դնեմ, Թափանցանց խոցեմ,
անցուցանեմ :

Translátio-ónis (ԷԳ.). տեղափո-
խութիւն , փոփոխումն , այլ-
ասացիկ յորջորջումն, այլա-
փոխ բան, Թարգմանութիւն :

Translatitio } ԳԷ. 'ի հարեւանցի,
Translative } 'ի վերին երեսս, արտաքուստ :

Translatitius-tia-tium } աժ. տե-

Translativus-va-vum } զափոխ , եկամուտ , ընդիլա-
կան , սովորական :

Translátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Tránsero.

» transláta verba. այլաշրջիկ
յորջորջումն, այլափոխ բանք :

Tránslego (ԵրԺ. Lego-gis արձ.).
վարկպարագի ընթեռնում :

Tránsloquor (հար. Loquor արձ.).
պատմեմ մի ըստ միջէ, ման-
րապատում առնեմ :

Translúceo (չգԺ. Lúceo արձ.).
Թափանցիկ երևիմ, փայլեմ,
շողամ, փողփողիմ :

ranslúcidus - da - dum (աձ․)․ պայծառ, երեւելի, թափանցիկ, լուսափայլ :

ransmarinus-na-num (աձ․)․ որ է յայնկոյս ծովու :

ransmeo (նրգ․ Meo արձ․)․ անցանեմ անդր, գնամ յայնկոյս :

ransmigratio-ónis (էգ․)․ պանդրխտութիւն, գաղթականութիւն, հասուած, գաղութ :

ransmigro (չլգ․ Migro արձ․)․ հատուած երթամ, անցանեմ գնամ ՚ի գաղութս, գաղթեմ, պանդխտիմ, պանդխտանամ :

ransmissio-ónis (էգ․) } անցք ,

ransmissus-us (ար․) } անցուցն, հուն, փախադրութիւն :

ransmissus-sa-sum (անց․ դրբ․) **Տես** Transmitto.

ransmitto (նրգ․ Mitto արձ․)․ առաքեմ անդր, յղեմ, տեղափոխ առնեմ, յայնկոյս անցուցանեմ, զանց առնեմ, ՚ի բաց թողում :

ransmontanus-na-num (աձ․)․ անդրալեռնեան :

ransmótus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ **Տես** Transmóveo.

ransmóveo (նրգ․ Móveo արձ․)․ շարժեմ տեղւոջէ ՚ի տեղի, այլուր տանիմ :

ransmutatio-ónis (էգ․)․ այլակերպութիւն, փոփոխումն, տեղափոխութիւն :

ransmúto (նրգ․ Muto արձ․)․ փոփոխեմ այլուր, այլակերպեմ, շրջեմ :

Tránsnato (նրգ․ Nato արձ․)․ ՚ի լիւղ անցանեմ, ՚ի լող անկեալ հասանեմ անդր :

Tránsnátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ **Տես** Transno.

Tránsnávigo (նրգ․ Návigo արձ․)․ նաւարկեմ յայնկոյս, հատանեմ անցանեմ զծով :

Tránsno (նրգ․ No արձ․)․ ՚ի լիւղ անկեալ հասանեմ յայնկոյս, ՚ի լող անցանեմ, թափանցանց անցանեմ :

Tránsnominátio - ónis (էգ․)․ անունափոխութիւն :

Tránsnómino (նրգ․ Nómino արձ․)․ փոփոխեմ զանուն :

Tránsnúmero (նրգ․ Número արձ․)․ ՚ի համար արկեալ այլուր տանիմ զգրամ :

Tránspóno (նրգ․ Pono արձ․)․ այլուր դնեմ, տեղափոխ առնեմ, անցուցանեմ, փոխեմ :

Tránsportátio - ónis (էգ․)․ փոխումն, տեղափոխութիւն :

Tránspórto (նրգ․ Porto արձ․)․ տանիմ այլուր, փոխեմ, անցուցանեմ, տեղափոխ առնեմ :

Tránspósitus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ **Տես** Transpóno.

Tránstilla-lórum (չլգ․)․ փոքրիկ գերանք :

Tránstíneo (նրգ․ Téneo արձ․)․ ճանապարհ առնեմ, մուծանեմ :

Tránstrum - tri (չլգ․)․ աթոռ, նստելի, նստարան թիափաբաց :

Tránssubstantiátio - ónis (էգ․)․ գոյացափոխութիւն, փոփո-

խումն գոյացութեան հացի.և գինեոյ 'ի Սարմին և յԱրին Քրիստոսի :

Transúlto (չգ. Salto արձ.). ոստոսանմ, յայնկոյս ոսաչիմ :

Transúmo (նրգ. Sumo արձ.). առնում այլուսս, ստանամ այլուսսեք :

Transumptio-ónis } էգ. համա-
Transumptiva-ae } ոստութիւն, քաղուածոյք, սեղափոխութիւն բանից, փոխակարգութիւն :

Tránsuo (նրգ. Suo արձ.). անցուցանեմ ընդ ծակ սաղան, կարեմ :

Transvéctio-ónis (էգ.). անցումն, անցք, հուն :

Transvéctus-ta-tum (անց. դրք.). Տես Tránsveho.

Tránsveho (նրգ. et չգ. Veho արձ.). տարուբերեմ, տանիմ այլուր, անդր անցանեմ :

Tránsvehor (հոք. Vehor արձ.). անցանեմ յայնկոյս, փոխիմ այլուր, տեղափոխ լինիմ :

Transverberátus-ta-tum (անց. դրք.). Տես Trásvérbero.

Trásvérbero (նրգ. Vérbero-ras արձ.). թափանցանց խոցեմ, թափ հանեմ :

Transvérsa, Transvérsa կաճ
Transvérsim (ձէ.). առ 'ի շեղ, խոտորնակի, կողմանակի, կամակորս :

Transversárius-ia-ium } անց. խո-
Transvérsus-sa-sum } տորնակ, շեղ, թիւր :

Transvólito (չգ. Vólito արձ.)
Tránsvolo (չգ. Volo-las արձ.)
սլանամ անդր, թռչիմ յայնկոյս :

Trapétes-tum (ար.) }
Trapétum-ti (չգ.) } աղօրիք ձե-
Trapétus-ti (ար.) }
թոյ :

Trapezita-ae (ար.). տրապիզիտ, սեղանաւոր, լու մայափոխ, հատակածառ :

Trapezóphorum-ri (չգ.). մոյթ սեղանոյ, պատուանդան, խորիստ :

Trecéni-nae-na կաճ
Trecentóni-nae-na } անց. երեք-
Trecénti-tae-ta }
հարիւր, երեքհարիւրերին :

Trecentésimus-ma-mum (անց.)
երեքհարիւրորդ :

Trecénties (ձէ.). երեքհարիւր անգամ :

Tredécies (ձէ.). երեքասան անգամ :

Trédecim (անց.). երեքասան :

Tremebúndus-da-dum (- dior)
զողզոջոտ, երերուն, ահաբեկ, երկչոտ :

Tremefácio (նրգ. Fácio արձ.)
պակուցանեմ, ահաբեկեմ, 'ի զողանի կացուցանեմ :

Tremefáctus-ta-tum (անց. դրք.).
Տես Tremefácio.

Tremens-éntis (էյձ.). ահաբեկ զողզոջուն, երերուն :

Tremisco-scis-scere } չգ. դո-
Tremo-mis-mui-mere }
լամ, սարսուեմ, զահի' զող-

ման՝ զերկիւղի հարկանիմ, զարհուրիմ, ՚ի դողի ե յերերի կամ, դողաջեմ, զանգիտեմ, երկնչիմ :

Tremor-móris (ար.) . սարսուռ, երկիւղ, դողումն, սոսկումն, երերումն, արհաւիրք, շարժումն, սասանութիւն, գետնաշարժ :

Trémulus-la-lum (աժ.) . դողաղուէն, երերուն, դողացուցիչ :

Trepidánter-tius } Աբ. ահիււ գո-
Trépide } ղութեամբ, յահ յերկիւղե ՚ի դողումն, ճեպով և յանկարգս :

Trepidátio - ónis (եժ.) . դողութիւն, սարսափիւն, զարհուրանք, ահ, երկիւղ :

Trépido-das-ávi-átum-áre (չչտ.) . դողամ, զդողանի հարկանիմ, սարսռամ, պակչիմ, շրտնում, փութամ առ ահի :

Trepidulus-la-lum (աժ.) . սակաւիկ մի զարհուրեալ, ահարեկ :

Trépidus-da-dum (աժ.) . երկչոտ, վատասիրտ, ահարեկ, դողացեալ :

Tres-ria (աժ.) . երեք, երրեակ :
» tribus verbis. համառօտիւք, կարճառօտս, սակաւուք :

Trésviri, triumvirórum (ար.) . երեքպետ, երրորդպետ :

Trianguláris-re }
Triángulus-la-lum } աժ. երեքանկիւնի :

Triángulum-li (չչտ.) . երեքանկիւն :

Tribula-ae (եժ.) . կամն, կամնասայլ :

Tribulátus-ta-tum (անց. դրբ.) . Տես Tribulo.

Tribúlis-le (աժ.) . համատոհմ, տոհմակից, համացեղ :

Tribulo-las-ávi-átum-áre (նրժ.) . կասում, ծեծեմ զցորեան :

Tribulum - li (չչտ.) . զաւազան ծեծելոյ զարմախ, կամն :

Tribulus - li (ար.) . փուռ, տատակ :

Tribúnal-nális (չչտ.) . ատեմս, տուն դատաստանի :

» pro tribunáli ago. վճիռ հատանեմ, դատ առնեմ, դատեմ :

Tribunátus-us (ար.) . ռամկապետութիւն, ցեղապետութիւն :

Tribunícicus-cia-cium (աժ.) . ցեղապետական, ռամկապետական :

Tribúnus-ni (ար.) . տրիբուն, ցեղապետ, ռամկապետ, հրամանատար զօրաց, հազարապետ :

Tribuo-uis-ui-útum-úere (նրժ.) . տամ, մասուցանեմ, կարգեմ, դնեմ, կացուցանեմ, բաժանեմ, բաշխեմ, գրեմ, համարիմ, անջատեմ, զատանեմ :

Tribus-us (եժ.) . ցեղ, տոհմ, ազգատոհմ, կարգ, դաս, աստիճան :

Tributáris-ia-ium (աժ.) . հարկատու :

Tribútim (Աբ.) . ըստ ցեղից, ըստ տոհմից :

Tribútio-ónis (եժ.) . բաժանումն, բաշխումն, հարկ, բաժին :

Tribútum-ti (չլթ.) • հարկ, տուրք, բաժ, բեռն :

Fribútus - ta - tum (աեց. ԿՐԲ.) • Տես Tribuo.

Tribútus - ta - tum (աժ.) • սոհմակից, սոհմային :

Tricae-árum (իգ.) • խաղոյ բանք, սնոտիք, դոյոյն իրք, վարանք, պատաղիչք :

Tricéni-nae-na (աժ.) • երեսուն, երեսնաւոր :

Triceps-cípitis (աժ.) • երեքզլիի, երեքզլիեան :

Tricésimus-ma-mum (աժ.) • երեսներորդ :

Trichila-ae (իգ.) • հովանոց որթոյ, ձողաբարձ կազմած :

Tricies (ՋԲ.) • երեսուն անգամ, երեսնիցս :

Tricliniácha-ae } աբ. տաճարապետ, վերակացու կոչնոց:

Tricliniáches-chae }

Tricliniária-riórum } չլթ. ճաշատուն, ճաշանոց, ճաշարան :

Triclinium-nii }

Tricliniáris-re կամ } աժ. ճաշարան, ճաշանոցի :

Tricliniárius-ria-rium }

Tricóccum-ci (չլթ.) • արեւադէմ, արեւադէտ՝ ծաղիկ :

Tricóllum-li (չլթ.) • երեքանդամ շրջան բանից :

Tricor-cáris-cátus-cári (հաբ.) • խաղոյ բանս խօսիմ, շաղակրատիմ, շաղփաղփիմ, շատխօսեմ, բարբանջիմ :

Tricórnis-ne (աժ.) • երեքեղջերեայ :

Tricórpōr - poris (աժ.) • երեքմարմին :

Tricúspis-pidis } աժ. երեքսայրի,

Tridens-éntis } երեքժանի :

Tridens-éntis (աբ.) • երեքարձէն, երեքժանի երկաթի :

Tridéntifer-tífera-rum } աժ. որ

Tridéntiger-tígera-rum } կրէ զերեքարձէն՝ Պիսիդան :

Tridéntipotens-éntis } աժ. երեքօրեայ :

Triduánu-s-na-num (աժ.) • երեքօրեայ :

Triduum-ui (չլթ.) • երեքօրեայ ժամանակ :

Triennium - nii (չլթ.) • երեքամեայ ժամանակ :

Triens-éntis (աբ.) • երրորդ մասն :

Trierárchus-chi (աբ.) • սրիէրապետ, նաւապետ պատերազմիկ նաւաց :

Triéris-ris (իգ.) • տրիէր նաւ, երեքթիակեան ցոկանաւ :

Trietéricus-ca-cum (աժ.) • երեքամեայ, երեքամեան :

Trietéris-ridis (իգ.) • երեքամեայ ժամանակ :

Trifáriam (ՋԲ.) • երեքկին, յերիս մասունս բաժանեալ :

Trifárius-ria-rium (աժ.) • երեքմասնեայ, երեքպատիկ օրինակօք :

Trifaux - fáucis (աժ.) • որ երիս որկորս ունի :

Trifer - ífera - rum (աժ.) • երեքսպողաբերիչ :

Trífidus-da-dum (աժ.) • երեքբաժին, երեքհերձեան :

Trifólium - lii (չլ+). առուդոյտ՝
խոտ երեքտերեկեան :

Trifórmis - me (ած.) երեքկերպեան :

Trifur - úris (ար.) չարագործ ,
աւազակ նշանաւոր :

Trifórcus - ca - cum (ած.) երեքսայրի, երեքժանի :

Triga - ae (եգ.) կառք երեքերիվարեան, երեքձիք :

Trigárius - rii (ար.) կառապետ երեքձիոց :

Trigéminus - na - num (ած.) երեքպատիկ, երեքկին :

Trigésies (ՎՔ.) երեսուն անգամ, երեսնիցս :

Trigésimus - ma - mum (ած.) երեսներորդ :

Triginta (ած.) երեսուն, երեսնուոր :

Trigónicus - ca - cum } ած. երեքանկիւնի, երեքկուսի :

Trigónus - na - num } ած. երեքանկիւնաչափութիւն :

Trigónometría - ae (եգ.) երեքանկիւնաչափութիւն :

Trigónum - ni (չլ+) երեքանկիւն :

Tríjugus - ga - gum (ած.) լծեալ յերկու կրիվարաց, երեքկին, երեքպատիկ :

Trilibris - re (ած.) երկու լտերց :

Trilinguis - gue (ած.) երեքլեզուեան :

Trimátus - us (ար.) երեքամեայ ժամանակ, երեմեան հասակ :

Trimémbri - bre (ած.) երեքանդամ :

Triméstris - tre (ած.) երեքամսեայ, երեքամսեան :

Trimeter - tra - trum } ած. երեքչափեան :

Trimétrus - tra - trum } ած. երեքչափեան :

Trimódium - dii (չլ+). չափ երկու գրուաց, երեք գրուան :

Trímulus - la - lum } ած. երեմենի, երեմեան :

Trinitas - tátis (եգ.) ամենասուրբ Արարողութիւն :

Trinóctium - tii (չլ+). երկարութիւն երկու գիշերաց :

Trinódis - de (ած.) որ ունի երեքկին հանգոյցս :

Trinus - na - num (ած.) երեքանկեայ, երեքպատիկ, երեքակ :

Trióbolus - li (ար.) դրամ երկու գանգաց :

> trióboli homo. մարդ չքոսի :

Triónes - num (ար.) եզինք, սայլակերպ աստիղք :

Tripárcus - ca - cum (ած.) մանրակծծի, ճղճիմ, կցիր, ուշտ :

Tripartito (ՎՔ.) երեքմասնեայ բաժանմամբ :

Tripartítus - ta - tum (ած.) յերկու բաժանեալ, երեքմասնեայ :

Tripedális - le } ած. յերկու ոտնաչափս, եռաչափ :

Tripedáneus - ea - eum } ած. յերկու ոտնաչափս, եռաչափ :

Tripertítus - ta - tum (ած.) երեքմասնեայ, յերկու բաժանեալ :

Tripes - pedis (ած.) երեքոտանի :

Triplex - licis (ած.) երեքպատիկ, երեքկին, երեքակ :

Triplicátus - ta - tum (անց. յՔ.) Տես Triplico.

Triplíco (նրգ. Plico արգ.) երեք-

կնեմ, երեքսպատիկ գործեմ՝
յաւելում :
Triplus-la-lum (աձ.) երեքկին,
երեքսպատիկ :
Tripóndium-dii (չդ.) չափ ե-
րկից լսերց :
Tripúdio-ias-ávi-átum-áre (չդ.)
կայթեմ, դոփեմ, կաքաւեմ,
'ի գեղօն յառնեմ, պարանցիկս
առնեմ :
Tripúidium-dii (չդ.) դոփիւն ,
կոփիւն, կաքաւք, կաքաւաձև
պարք, պարանցիկք :
Tripus-podis (ար.) երեքոտանի,
աթոռ, սեղան :
Tríquetrum-tri (չդ.) երեքկու-
սի, երեքանկիւն :
Tríquetrus-tra-trum (աձ.) երեք-
անկիւնի, երեքկողմեան :
Trirémis-mis (իգ.) տրիէր նաւ,
երեքթիակեան ջուկանաւ :
Tristiculus-la-lum (աձ.) փոքր
մի տխուր, տրամական :
Tristíficus-ca-cum (աձ.) թախ-
ծալից, արամեցուցիչ, տխրե-
ցուցիչ, տրամածին :
Tristis-te (-tior -tíssimus) աձ.
տրտում, տխուր, թախծեալ,
թախծալից, տխրական, տըրտ-
մադին, տրամագոյն :
Tristítia-ae } իգ. տրամուլթիւն,
Tristíties-íei }
թախիծ, տխրութիւն, թախ-
ծութիւն, խստութիւն, խո-
ժոռադէմ երեսք , աղէտք ,
տառապանք :
Trístius (Վէ.) դժնդակագոյնս,
խստագոյնս, դժուարաւ :

Tristor-táris-átus-ári (հար.) տրի-
ստանամ, տրամիւմ, տատամնիւմ, վըշ-
տանամ, թախծիւմ, ցաւազնեմ :
Trisúlcus-ca-cum (աձ.) երեք-
սայրի, երեքհրձեան :
Trisýllabus-ba-bum (աձ.) երեք-
վանկեան :
Trítavus - vi (ար.) հինգերորդ
հաւ :
Triticeus-ea-eum (աձ.) առա-
տաբեր ցորենոյ, ցորենազգի :
Triticum-ci (չդ.) ցորեան :
Tritor-óris (ար.) լեսիչ, փշրիչ,
մանրիչ :
Tritúra-ae (իգ.) բեկուճն, ծե-
ծիլն զցորեան :
Tritus-ta-tum (անց. դրէ.) Տես
Tero.
» trita vestis. հնացեալ հան-
դերձ, ցնցոտի, կապերտակ :
» trita via. վարուն ճանապարհ :
Tritus-us (ար.) շփուճն :
Triumphália - lium (չդ.) ձա-
ղուճն յաղթութեան :
Triumphális-le (աձ.) յաղթա-
կան, յաղթողական :
» vir triumphális. այր ձաղիչ :
Triumphátor - óris (ար.) յաղ-
թող, ձաղիչ :
Triumphátus-ta-tum (անց. դրէ.)
Տես Triúmpho.
Triúmpho-phas-phávi-phátum
-pháre (երգ.) ձաղուճն յաղ-
թութեան առնեմ, յաղթեմ,
ձաղեմ, սօնեմ, սօն խմբեմ :
Triúmphus - phi (ար.) մեծա-
շուք ճեմ, յաղթութիւն, ձա-
ղութիւն :

Triúmvir-ri (ար.) երրորդպետ, երեքպետ :
 » capitáles triúmviri. դասաւորք իրաւագէտք յանցանաց :
 Triúmvirális-le (աժ.) երրորդպետական, երեքպետական :
 Triúmvirátus-tus (ար.) երրորդպետութիւն, երից արանց իշխանութիւն, երեքպետութիւն :
 Triúncis-ce (աժ.) երից ունկեաց :
 Trivenéfica-ae (խփ.) } կախարչ,
 Trivenéficus-ci (ար.) } կիւս, դիւթ, վհուկ, ջատուկ :
 Triviális-le (աժ.) գոհճիկ, անարգ, խառնակ, զձուձ, հասարակաց :
 Trívium-vii (չգլ.) կիցք ճանապարհաց, ճանապարհակիցք :
 Trochaéus-aéi (ար.) մեծասար, մեծասարեան քերթուած :
 Tróchilus-li (ար.) ցախսարեկ :
 Tróchlea-ae (խփ.) ճախարակ, անիւ, լիսեռնիկ :
 Trochus - chi (ար.) շունչանն, ստրովքիւղ :
 Troja-ae (խփ.) Կամ } արդն-
 Trojánus ludus-di (ար.) } ընկէց խաղ, տիգախաղ, նիզակամարտք :
 Tropaéum-aei (չգլ.) նշան յաղթութեան, յաղթութիւն :
 Trópica-córum (չգլ.) այլափոխ բանք, շրջանք, դարձուածք բանից :
 Trópici - córum (ար.) շրջանք արեւու, արեւադարձ :
 Trópicus-ca-cum (աժ.) այլասա-

ցիկ, այլաշրջիկ, օրինակական, առակաւոր, այլափոխ, խորհրդաւոր :
 Tropis-pis (խփ.) յատակ նաւու, մրուր անօթոց :
 Tropológicus-ca-cum (աժ.) առական, բարոյական, խրատական :
 Tropus-pi (ար.) այլափոխ բան, շրջան, այլասացիկ յորջորջումն :
 Trua - ae (խփ.) մեծ տարգալ, ծփեղի, առուահանք, ջրմուղ :
 Trucidátio-ónis (խփ.) սպանութիւն, կոտորած, նախճիրք :
 Trúcido-das-ávi-átum-áre (նրփ.) սպանանեմ, չարամահ առնեմ, կոտորեմ, յօշեմ անդամ անդամ, նախճիրս դործեմ :
 Truculénter-tius-tissime (Ռք.) խեթիւ, ընդ ակամբ, հպարտազոյնս, ամբարտաւանս :
 Truculéntia - ae (խփ.) ամբարտաւանութիւն, բարձրամտութիւն, հպարտութիւն, մեծամտութիւն, անգթութիւն :
 Truculéntus-ta-tum (- tior-tissimus) աժ. դաժան, մոլեղին, դժնդակ, ահազին, ահեղ, անգութ, անողորմ, շինական, վայրենի, անխրատ :
 Trudis-is (խփ.) ձող, ցից, նեցուկ, խէչ :
 Trudo-dis-usi-usum-dere (նրփ.) մղեմ, յաղգեմ, խթեմ, վանեմ, հարստեմ :
 Trulla-ae (խփ.) տաշտ, ստոման, քսեստ, կճիճ, տուփ :

Trúlleum-ei (չլէ.) | կոնք, դաշ-
Trúlleus-ei (ար.) |
խուրան, աւազան :

Truncátus-ta-tum (անց. րբբ.).

Տես Trunco.

Trunco-cas-ávi-átum-áre (նրգ.).

Հասանեմ, կտրեմ, յապաւեմ,
խեղեմ, կրճատեմ :

Trúnculus-li (ար.). բուն փոք-

րիկ, բեկոր, կոտոր :

» trunculi suum. արք խոզից :

Truncus-ca-cum (ած.). հաշման-

դամ, ծայրակտուր, ձեռնբեկ,
կրճատեալ :

Truncus-ci (ար.). կոճղ, բուն ,

իրան, լանջք :

Trusátilis - le (ած.). դարձող,

շրջող :

» mola trusátilis. ձեռք շար-

ժեալ աղօրիք, փոքրիկ երկան :

Trúsito (Ito արձ.) կամ } նրգ.

Truso-sas-sávi-sátum-sáre |

ստէպ մղեմ, խթեմ, ճնշեմ,
ճմլեմ :

Trusus-sa-sum (անց. րբբ.). Տես

Trudo.

Trútina-ae (եգ.). կշռոց, կշիռ,

հետազօտութիւն , անաշառ
քննութիւն :

Trútinor-náris-nátus-nári (հար.).

կշռեմ, 'ի խոյզ և 'ի խնդիր
արկանեմ, 'ի քնին մասնեմ :

Trux-ucis (ար.). դժնդակ, դա-

ժան, վայրենի, մոլեգին, ա-

հաւոր, անապորոյն, շինական,
անգութ :

Tryblium-lii (չլէ.). պնակ, ափսէ,

սկուտեղ, սկաւառակ :

Tu, tui, tibi, te (րբն.). դու, քո,
քեզ, զքեզ :

Tuba - ae (եգ.). փող, շեփոյ,
շեփորայ :

» tuba belli civilis. պարագլուխ
քաղաքային մարտի :

Tuber-ris (չլէ.). սյտուճն, ու-
ռուցուճն, ելունդն, պալար,
խողաւարտ, արջտակ, գե-
նահնձոր :

Tuber-ris (եգ.). հապորենի, հա-
զորսն, վայրի խնձոր :

Túberans-ántis (բյծ.). ուռու-
ցեալ, սեգ, փքացեալ, փքոց-
ուռոյց, ուռուցիկ :

Tubérculum-li (չլէ.). այտոյց,
փոքրիկ ուռեց, պալար :

Tuberósus-sa-sum (ած.). ու-
ռուցիկ, լի այտամբք :

Túbicen - bicinis (ար.). փողար,
փողահար, փողակարդաց :

Tubulátus - ta - tum (ած.). փո-
ղաձև, փոսեալ 'ի ձև խող-
վակի :

Túbulus-li (ար.). խողովակ, ջր-
մուղ փոքրիկ :

Tubúrcinor-náris-átus-ári (հար.).
շտապաւ ուտեմ, ծախեմ, լա-
փեմ, լիզաջինջ առնեմ :

Tubus-bi (ար.). փող, եղէգն,
խողովակ, կոր ցնցուղ :

Tucétum-ti (չլէ.). ամիճ խոզենի :

Tudícula-ae (եգ.). աղօրիք ձի-
թոյ, մեծ տարգալ, ծփելի :

Tudículo-las-ávi-átum-áre (նրգ.).
մանրեմ, փշրեմ, լեսոււմ, յու-
զեմ, ծփեմ :

Tuens - éntis (բյծ.). հայեցող,

նկատող, դիտող, ակտող, զըն-
նիչ :

Túeor-éris-úitus-éri (հար.) • հայ-
իմ, նայիմ, նկատեմ, պշնում,
պշուցեալ հայիմ, պշնեմ, յա-
ռիմ, պահեմ, պահպանեմ, հո-
գամ, պաշտպանեմ, պատասպա-
րեմ, հովանի լինիմ, խնամար-
կեմ :

Tuguriolum-li (չլթ.) • հիւղ փոք-
րիկ, խղիկ :

Tugúrium-rii (չլթ.) • հիւղ, սա-
ղաւար, խրճիթ, խուղ :

Tuítio-ónis (իգ.) • պաշտպանու-
թիւն, պահպանութիւն, ջա-
տագովութիւն :

Túitus-ta-tum (անց. դրբ.) • **S**ես
Túeor.

Túlipa-ae (իգ.) } կակաշ՝ ծա-
Tulipánus-ni (ար.) }
ղիկ :

Tum (ՎԷ.) • այսպէս, սոյն օրի-
նակ, այլ, բայց, այո՛, ապա-
քէն, արդարև, ապա, յետոյ,
յայնժամ :

» **tum... tum.** այնչափ՝ որչափ,
այնպէս՝ որպէս, թէ և թէ :

» **cum... tum.** որպէս՝ այնպէս,
ոչ միայն՝ այլ և :

» **tum vero.** իսկ յայնժամ, այլ
յորժամ :

Tumefácio (նրգ. Fácio արգ.) • ու-
ռուցանեմ, հպարտացուցա-
նեմ, այտուցանեմ :

Tumefáctus-ta-tum (անց. դրբ.) •
Sես Tumefácio.

Tumens-éntis (էյթ.) • ուռուցիկ,
ուռուցեալ, տորոմեալ :

» **tuméntes pópuli.** խռովալից
խուժան, ժխոր, աղմկիչ ժո-
ղովուրդք :

Túmeo-es-mui-ére }
Tumésco-scis-scere } չլթ. ուռ-

նում, այտնում, փքամ, տորո-
միմ, մեծամտեմ, ամբարտա-
անեմ, հպարտանամ, ամբար-
հաւաճեմ, դաւաճանեմ, չա-
րիս նիւթեմ, զայրանամ, 'ի
բարկութիւն բրդիմ, ցասնում,
սրամաիմ :

Tumídulus-la-lum (արթ.) • փոքր
մի այտուցեալ, ուռուցիկ :

Túmídu-s-da-dum (-mídi-or-díssi-
mus) արթ. տորոմեալ, ուռու-
ցեալ, հպարտ, սէզ, ամբար-
հաւաճ, ամբարտաւանական :

Tumor-óris (արթ.) • այտումն, ու-
ռուցումն, ուռէց, ելունդն,
հպարտութիւն, սնապարծու-
թիւն, սրամտութիւն, ապրս-
տամբութիւն :

Túmulo-las-ávi-átum-áre (նրգ.)
թաղեմ, ընդ հողով ծածկեմ,
թաքուցանեմ ընդ երկրաւ :

Tumulósus - sa - sum (արթ.) • լի
բլրովք, լեռնային :

Tumultuáriu-s-ria-rium (արթ.) •
զղրդեալ, ամբոխեալ, վաղ-
վաղկոտ :

Tumultuáti-o-ónis (իգ.) • աղմկու-
թիւն, խռովութիւն, խառ-
նակութիւն, շփոթ :

Tumúltuor-uáris-átus-ári (հար.)
աղմուկ հանեմ, դղրդեմ, ամ-
բոխեմ, ժխորեմ, ապստամբե-
ցուցանեմ :

Tumultuóse-sius-síssime (ՎԷ․)․
աղմկաւ, խառնիխուռն օրինակաւ :

Tumultuósus-sa-sum (-sior-sis-simus) ած․ ամբոխալից, աղմկալից, խռովալից, խռովալոյց, ստահակ, ապստամբ, խաղմարար :

Tumúltus-us (ար․)․ աղմուկ, ամբոխ, ժխոր, սղորդիւն, խռովութիւն, ապստամբութիւն :

Túmulus-li (ար․)․ հողաբլուր, լեռնակ, գերեզման, շիրիմ, հանգստոց :

Tunc (ՎԷ․)․ յայնմ ժամու, յայնժամ :

› **tunc témporis**․ 'ի նմին ժամանակի, յայնժամ, անպէն :

› **tunc cum**․ մինչ, մինչդեռ, իբրև :

› **jam tunc**․ յայնմ հետէ, անտիև այսր, անպուստ 'ի վերուստ :

Tundo-dis, títudi-usum կաճ-un-sum-dere (նրգ․)․ մուսանգամ հարկանեմ, զարկանեմ, ճընշեմ, ճմլեմ, լիսում, մանրեմ, լմեմ :

Túnica-ae (էգ․)․ պատմուճան, պարեգօտ, պճղնաւոր, պարուտակ աչաց :

Tunicátus-ta-tum (ած․)․ ձորձապատեալ, զգեցեալ պատմուճան, անպէտ, սգէտ, տիւմար, չգիտուն :

Tunicula-ae (էգ․)․ բուճկոնակ, պարեգօտիկ, թաղանթ սկանողեաց :

Tunsus-sa-sum (անց․ դրբ․)․ Տես Tundo.

Turba-ae (էգ․)․ աղմուկ, ամբոխ, խռովութիւն, շփոթ, գրգռիւն, խառնիճաղանճ, խաժան, խուռն :

› **infero me turbae**․ միջամբոխ լինիմ, ընդ ամբոխի խառն եմ միջամուխ գտանիմ :

Turbaméntum - ti (չդ․)․ խռովութիւն, խառնակութիւն, շփոթ, ամբոխուճն :

Turbáte (ՎԷ․)․ խառնամբոխ, խառնիխուռն, յանկարգա :

Turbátio - ónis (էգ․)․ խռովութիւն, աղմուկ, ամբոխ, խառնակութիւն, շփոթութիւն :

Turbátor-óris (ար․)․ խռովարար, խռովիչ, ամբոխիչ, ապստամբեցուցիչ :

Turbátrix-ricis (էգ․)․ կին խռովարկու :

Turbátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ Տես Turbo-bas.

Turbátus - ta - tum (-tior) ած․ խառնակ, խառնամառն, շփութեալ, ամբոխեալ :

› **turbátae comae**․ վարսք մերկացեալք, ցցունք հողանեալք :

Turbéllae-lárum (էգ․)․ թեթե խռովութիւն :

Turbide (ՎԷ․)․ խռովեալ մտօք, խառն 'ի խուռն :

Túrbidus-da-dum (-bidior-dissimus) ած․ պղտոր, խառնակ, թուխ, գորշ, ամբոխալից, ամբոխարար, խռովալոյց, խռովալից :

Turbinátio-ónis (էգ․)․ կոնաձև կերպարանք :

Turbinátus-ta-tum } ած. կոնա-
Turbíneus-nea-neum }
 ձև, ծալածոյ, ոլորածոյ :
Turbo-binis (ար.) մրրիկ, փո-
 թորիկ, ալէկոծութիւն, ծո-
 վակոծութիւն, թօնընկէցք,
 հողմայոյգք, խռովութիւն,
 շփոթ :
Turbo-bas-ávi-átum-áre (նրգ.)
 խառնակեմ, խռովեմ, շփո-
 թեմ, պղտորեմ, խառնեմ,
 հերարձակ առնեմ :
Turbulente կամ }
Turbulenter-tius-tissime } Աբ.
 խառնիխուռն օրինակաւ, աղ-
 մկաւ :
Turbuléntus-ta-tum (-tior-tíssi-
 mus) ած. պղտոր, խառնակ,
 խառնամառն, ամբոխալից, ամ-
 բոխարար, խռովալից, խռով-
 արկու, ապստամբեցուցիչ :
Turdárium-ríi (չլգ.) սեղի պա-
 հելոյ զսարիկս :
Turdillus-li (ար.) փոքրիկ սա-
 բիկ :
Turdus-di (ար.) սարեակ, գե-
 տասարիկ, կեռնեխ :
Túreus-ea-eum (ած.) կնդրկա-
 խառն, կնդրկեայ, խնկածու :
Turgens-éntis (բյծ.) ուռուցիկ,
 փքրցուռոյց, տորոմեալ :
Túrgeo-es-ursi-gére }
Turgésco-scis-scere } չլգ. այտ-
 նում, ուռնում, տորոմիմ, զայ-
 րանամ, ծանրացասուճն լի-
 նիմ, 'ի բարկութիւն բրդիմ :
Turgídulus-la-lum (ած.) փոքր
 մի ուռուցեալ :

Túrgidus-da-dum (ած.) ուռու-
 ցիկ, տորոմեալ :
Túrio-ónis (ար.) գնդակ, խաւ-
 արծի, մատաղ բողբոջ :
Turma-ae (խգ.) այլուձի, գունդ
 հեծելագորաց, տարմ, ամբոխ,
 բազմութիւն :
Turmális-le կամ }
Turmárius-ia-ium } ած. լեզեո-
 նախումբ, խառնամբոխ :
Turmátim (Վբ.) տարմ տարմ ե-
 րամ հրամ, գունդագունդ :
Turpátus-ta-tum (անց. ԿԵԲ.)
Տես Turpo.
Turpe-pius-píssime }
Túrpiler-pius-píssime } Աբ. ամօ-
 թով, յայլատտս, անշնորհս,
 անճահս :
Turpículus-la-lum (ած.) փոքր
 մի աղտիղի :
Turpilucricúpídidus-di (ար.) օգ-
 տածարաւի, ընչաքաղց, զօ-
 շաքաղ :
Turpis-pe (-pior-píssimus) ած.
 սգեղ, զազրատեսիլ, անհե-
 դեղ, ամօթալից, վատանուն,
 զազիր, պիղծ, սնարժան, աղ-
 տեղի, պագշոտ :
Turpitúdo-dinis (խգ.) պղծու-
 թիւն, աղտեղութիւն, գար-
 շուութիւն, զազրութիւն, գար-
 շանք, ամօթ, առականք, նա-
 խատիւք :
Turpo-pas-ávi-átum-áre (նրգ.)
 աղտեղեմ, զազրացուցանեմ,
 պղծեմ, շաղախեմ :
Turrícula-ae (խգ.) փոքրիկ աշ-
 տարակ, աշտարակիկ :

Túrrifer-rifera-rum } Թ. աշտա-
 Túrriger-rigera-rum) րակեայ, աշտարակաձև, աշտարակեալ :
 Turris-is (ԷԳ.). մանգղին, աշտարակ :
 Turritus-ta-tum (Թ.). աշտարակեալ, պարսպեալ աշտարակօք :
 Turtur-ris (ԽԲ.). տատրակ :
 Turturilla-ae (ԷԳ.). ձագ տատրակի :
 Turúnda-ae (ԷԳ.). խիւս առ 'ի պարարեւ զհաւս, պատրոյգ վերայ :
 Tussícula-ae (ԷԳ.). թեթե հազ :
 Tússiens-iéntis (ԷԳ.). 'ի դառն հազոյ սառապեալ :
 Tússio-is-ívi-ítum-íre (ԶԳ.). հազեմ, հազամ :
 Tussis-is (ԷԳ.). հազ :
 Tusus-sa-sum (ԹԲԳ. ԳԲԳ.). Տես Tundo.
 Tutámen-minis Կամ Tutaméntum - ti (ԶԳ.). խնամք, պաշտպանութիւն, հովանի, պատսպարան, տեղի ապաւինի :
 Tutátus-ta-tum (ԹԲԳ. ԳԲԳ.). Տես Tutor-táris.
 Tute (ԳԲԳ.). դու ինքնին իսկ :
 > tute ipse, tútemet. դու ինքն, քո ինքեան :
 Tute-tius-tissime (ԳԲԳ.). յապահովս, անհոգ զգուշութեամբ, յաներկիւղս, յանկասկածս :
 Tutéla-ae (ԷԳ.). խնամք, դարման, հովանի, թիկունք, օգնութիւն, պաշտպանութիւն :

Tuteláris-re (Թ.). պաշտպան, պահապան, խնամակալ :
 > Dii tuteláres. խնամակալ զիբաստուածք պահապանք :
 Tuteláris-rii (ԽԲ.). պահանոր, պահապան, պահակ, դէտեսուչ :
 Tuto (ԳԲԳ.). յաներկիւղս, յապահովս, անհոգ զգուշութեամբ, յանկասկածի :
 Tutor-táris-tátus-tári (ԿԲԳ.). հովանի լինիմ, պաշտպանեմ, պատսպարեմ, օգնեմ, պահեմ, պահպանեմ :
 Tutor-óris (ԽԲ.). հոգարարձու, պաշտպան, պատսպարան, ջատագով :
 Tutóris-ia-ium (Թ.). պահանակից, պաշտպանիչ :
 Tutrix-ricis (ԷԳ.). կին խնամակալ :
 Tutus-ta-tum (tútior, tutissimus) Թ. յապահով, վստահացեալ, ամբացեալ, անկասկած, զգուշաւոր, զգոյշ, յառաջատես :
 > sum in tuto. յապահով լինիմ, յապահովանամ :
 Tuus-ua-uum (Թ.). քո, քոյին :
 > tuápte sponte. ինքնակամ կամօքդ, կամակար մտօք բովք :
 > tuum est. քեզ անկ է, քեզ պատշաճ է :
 Tympánicus-ca-cum } Թ. ջր-
 Tympaníticus-ca-cum) գող փքոցուռոյց :
 Tympanísta-ae (ԽԲ.). թմբկահար :
 Tympanístria-ae (ԷԳ.). թմբկահար կին :

Γympanites-tae (աբ.) • փքուռոյց ջրգողութիւն :

Γympanizans-antis (էյծ.) • թրմբուկ հարկանոյ :

Γympanótriba - ae (աբ.) • թրմբկահար հեծկլագօրու, այլ թուլամորթ, մարդ կանացի :

Γýmpanum-ni (չլփ.) • թմբուկ :

Γyphon-ónis (աբ.) • հողմուռուցիկ, փոթորիկ, հողմայոյզք :

Typographía-ae (իֆ.) • տպագրութիւն, գրոշմանոց, տպարան :

Typógraphus-phi (աբ.) • տպագիր, գրոշմիչ, տպող :

Typús-pi (աբ.) • տիպ, կերպարանք, ձև, տպաւորութիւն, գրոշմանոց, տպարան :

Tyránnice (Յէք.) • բռնաբար, անողորմ, խժաբար :

Tyrannicída-ae (աբ.) • սպանող բռնաւորի :

Tyrannicídium-dii (չլփ.) • սպանութիւն բռնաւորի :

Tiránnicus-ca-cum (աժ.) • անազորոյն, բռնաւորական, բռնազօսիկ :

Tyránnis-idis (իֆ.) • բռնաւորութիւն, բռնակալութիւն :

Tyrannóctonus-ni (աբ.) • սպանող բռնաւորի :

Tyránnus - ni (աբ.) • բռնաւոր, բռնակալ, անազորոյն իշխան, հարուստ, այլ թագաւոր, միահեծան տէր :

U

Uber-ris (աժ.) • բերրի, պարարտ, պողաբեր, առատաբեր, արդասաւոր, յորդառատ, բազմաբեր, բազում :

Uber-ris (չլփ.) • ստին :

Uberátus - ta - tum (անց. րբէ.) • **Տես** Ubero.

Ubérius-érrime (Յէք.) • առատագոյնս, յորդագոյնս :

Ubero-ras-ávi-átum-áre (նրֆ.) • պողաբեր առնեմ, պարարտացուցանեմ, արդասաւորեմ :

Ubértas - tátis (իֆ.) • առատու

թիւն, արգասաւորութիւն, արգաւանդութիւն, պողաբերութիւն, յորդութիւն :

Ubértim (Յէք.) • առատապէս, առատաձեռն, լի և լի :

Ubértus-ta-tum (աժ.) • առատ, յորդ, յորդառատ, բերրի, առատաբեր :

Ubi (Յէք.) • ուր, յորում վայրի, յորժամ, իբրև, մինչ, անդէն իսկ :

» **ubi géntium** էաճ terrrárum? յո՞վ, յո՞ն :

Ubiúmque (ԱԷ․)․ ուր և, ամենայն ուրեք, յո՛ և իցէ ։
 Ubilibet (ԱԷ․)․ ուր և կամիցիս ։
 Ubinam ? (ԱԷ․)․ յո՞ն, յո՞վ, ո՞ւր ։
 Ubiquaque } ԱԷ․ ուր և իցէ, ամենայն ուրեք ։
 Ubique }
 Ubiubi (ԱԷ․)․ յո՛ և իցէ, ընդ ամենայն երկիր ։
 Ubivis (ԱԷ․)․ յուպէտ յուկամ ։
 Udo - ónis (ար․)․ նուրբ հողաթափ, մոռճակ թեթե ։
 Udor-óris (ար․)․ խոնաւութիւն, տամկութիւն, հիւթ ։
 Udu-da - dum (աժ․)․ խոնաւ, տամուկ ։
 Ulcerátio-ónis (էժ․)․ վերաւորութիւն, խոցոտումն, կեղ, երաշխեպք, վէրք ։
 Ulcerátus-ta-tum (անց․ րբ․)․
Տես Ulcero․
 Ulcero-ras-ávi-átum-áre (նրժ․)․ վերաւորեմ, վէրս 'ի վերայ դնեմ, խոցեմ, խոցոտեմ ։
 Ulcerósus-sa-sum (աժ․)․ վերած, վերաւոր, խոց ։
 Ulciscor-sceris, ultus-sci (հար․)․ պատժեմ, պատուհասեմ, պատիժ պատուհասի ածեմ 'ի վերայ, վրէժխնդիր լինիմ, առնում գվրէժ ։
 Ulcus-ceris (չգ․)․ վէրք, կեղ, երաշխեպք, հարուած ։
 Ulcúsculum-li (չգ․)․ վէր փոքրիկ ։
 Uliginósus-sa-sum (աժ․)․ տամուկ, խոնաւ, ճախճախուտ, մօրական ։

Uligo-ginis (էժ․)․ տամկութիւն, խոնաւութիւն ։
 Ullus-la-lum (աժ․)․ ոմն, որ ։
 > non est ullus qui․ ոչ որ է որ ։
 չիք որ որ ։
 Ulmárium - rii (չգ․)․ կնճեկ պուրակ ։
 Ulmeus-ea-eum (աժ․)․ կնճեկ ։
 Ulmus-mi (էժ․)․ կնճեկ՝ ծառ․ ճշար, նշարի ։
 Ulna-ae (էժ․)․ զերկ, գրկաշափ, կանգուն ։
 Ulpicum-ci (չգ․)․ խստոր ։
 Ulterior-ius (աժ․)․ անդրագոյն․ յայնկոյս, վերջին, անցեալ, յետին ։
 Ultérius (ԱԷ․)․ անդր քան, բացագոյն ևս ։
 Ultime (ԱԷ․)․ անհնարինս, վերջապէս, կարի յոյժ ։
 Ultimo (ԱԷ․)․ յետոյ, հուսկ ուրեմն, 'ի կատարած ամենայնի, ապա ։
 Ultimum (ԱԷ․)․ 'ի յետին նուագի, վերջին անգամ ։
 Ultimú-ma-mum (աժ․)․ յետին, վերջին, անհնարին ։
 > áudeo última․ զփորձ իրացն առնում, ձեռներեց լինիմ 'ի յետին փորձս ։
 > última pátiór․ մեծապէս չուռանամ, վշտամբեր լինիմ ։
 Ultio-ónis (էժ․)․ վրէժ, վրէժիւն գրութիւն, քինահասնութիւն ։
 Ultor - óris (ար․)․ վրէժխնդիր, քինահասոյց, քինահասն, քինայոյց ։
 Ultra (նր․ et ԱԷ․)․ յայնկոյս

անդր քան, թող զայն զի, և
ևս, առաւել :

Ultramundānus-na-num (աժ․)․
որ է յայնկոյս աշխարհի :

Ultrix-icis (էֆ․)․ կին վրէժխրն-
դիր՝ պատժածու :

Ultro (ԱԲ․)․ ինքնական կամօք,
կամակար մտօք, մանաւանդ,
առաւել ևս :

» ultro citróque. յերկաքան-
չիւր կողմանէ, յերկոցունց
կողմանց :

Ultróneus-ea-eum (աժ․)․ կամա-
կար, ինքնական, կամաւոր :

Ultus-ta-tum (անց․ ԴԵԲ․)․ Տես
Ulciscor.

Ulula-ae (էֆ․)․ բու, բուէճ :

Ululábilis - le (աժ․)․ ոռնալի,
կաղկանձող, զօղանջօղ :

Ululátus - ta - tum (անց․ ԴԵԲ․)․
Տես Ululo.

Ululátus-us (ար․)․ զօղանջիւն,
ճիչ, աշխարումի :

Ululo-las-ávi-átum-áre (չգ․)․
ոռնամ, զօղանջեմ, ճիչ բառ-
նամ, ճչեմ :

Umbélla-ae (էֆ․)․ հովանոցակ,
հովանոց, ամպ հովանի :

Umbilicátus-ta-tum (աժ․)․ կրմ-
բեայ :

Umbilicus-ci (ար․)․ պորտ, մի-
ջավայր, միջոց, կենդրոն :

Umbo-ónis (ար․)․ կմբեայ մասն
վահանի, գոգաթն, կատար,
բարձրաւանդակ, դարաւանդ :

Umbra-ae (էֆ․)․ հովանի, շուք,
ստուեր, հովանոց, առաջօք
տեսիլ, խուճապք, ոգի, երև-

ոյթ, բարուք, բաղբաղայք,
պաշտպանութիւն :

Umbráculum - li (չգ․)․ ծմակ,
հովանաւոր վայր, հովանոց
տերեւազարդ, հովանոցակ,
դպրոց, կաճառ :

Umbrans - ántis (էյժ․)․ հովա-
նաւոր, վարսաւոր :

Umbraticola-ae (ար․ et էֆ․)․ սի-
րող հովանաւոր տեղեացքին-
քուչ, գիրգ :

Umbráticus-ca-cum (աժ․)․ ծու-
լագոյն, ստուերական, սոս-
կագոյն :

» negótia umbrática. առսնին
արարք, ընտանի իրք :

» umbráticus doctor. պարծուկ
վարդապետ, չիմաստուն դաս-
տիարակ, սոփեսա :

Umbrátilis-le (աժ․)․ մտացածին,
ստուերական, դոյզն, սոսկա-
զոյն :

Umbrátus-ta-tum (անց․ ԴԵԲ․)․
Տես Umbro.

Umbrifer-rífera-rum (աժ․)․ հո-
վանաւոր, վարսաւոր, մթին :

Umbro-ras-ávi-átum-áre (նրֆ․)․
հովանի առնեմ, հովանացու-
ցանեմ, հովանոցանամ, ծած-
կեմ, ստուերածսածեմ, ստուե-
րացուցանեմ :

Umbrósus-sa-sum (-sior - sissi-
mus) աժ․ հովանաւոր, մթին,
աղօտ, խաւարին, խիտ, վար-
սաւոր :

Una (ԱԲ․)․ ՚ի միասին, միաբան,
հանդերձ, զոյգ հասարակ,
միահամուռ :

> hanc una. ընդ առնս ընդ այս-
միկ :

> una mecum. ընկերակից լեալ
ինձ, ընդ իս :

Unaetvicesimus-ma-mum (աժ.)
քսաներորդ առաջնորդ :

Unánimans-ántis }
Unánimis-me հաճ } աժ. միա-
Unánimus-ma-mum }

բան, միակամ, միասիրտ, միա-
հաւան, համաշունչ, համա-
կամ, համամիտ :

Unanimitas-tátis (էգ.). միաբան
հաւանութիւն, միակամու-
թիւն, համամտութիւն :

Unanimiter (ՎԷ.). միահաւան
հաւանութեամբ, համամիտ
խորհրդով :

Uncia-ae (էգ.). ունկի, չափ մա-
տին, մատնաչափ :

Unciális-le հաճ }
Unciarius-ria-rium } աժ. ունկեղ
միոջ :

> unciarium foenus. տոկոսիք
միոյ առ հարիւրն :

Unciátim (ՎԷ.). ունկի ունկի, առ
սակաւ սակաւ, դժուարաւ :

Uncinátus-ta-tum (աժ.). կորա-
կտուց, կտցաւոր :

Uncinus-ni (ար.). կարթ, ակիշ
փոքրիկ, ծղինի, կորակտուց
երկաթ :

Unciola-ae (էգ.). փոքրիկ ունկի :

Unctio-ónis (էգ.). օծումն, օծու-
թիւն, օծանութիւն, օծելու-
թիւն :

Unctito (Երգ. Ito արճ.). ստէպ օ-
ծանեմ, յաճախադոյն ծեփեմ :

Unctiúsculus-la-lum (-ժ.) փոք-
մի օծեալ՝ ծեփեալ, գէշ, գո-
բարտ :

Unctor-óris (ար.). օծիչ :

Unctórius-ria-rium } աժ. օծու-
Unctuárius-ria-rium }
թեան, օծական :

Unctulus-la-lum (-ժ.). սակա-
մի օծեալ :

Unctúra-ae (էգ.). օծանութիւն,
օծելութիւն :

Unctus-ta-tum (անց. ԿԷԷ.). Տես
Ungo.

Uncus-ca-cum (աժ.). կորա-
կտուց, կտցաւոր, կոր :

Uncus-ci (ար.). ակիշ, կտցաւոր
երկաթ, կարթ, մազիլ, ձի-
բանք :

Unda-ae (էգ.). ալիք, զբօսանք
ճողու, ծփանք, ամբոխ, խու-
ժան, բազմութիւն :

Undabúndus-da-dum (աժ.) }
Undans-ántis (Էյժ.) } ա-

լէկոծ, ծփին, ճողածուփ,
մրրկածին, յուզակ :

Undánter } ՎԷ. նման ալեաց, ծա-
Undátim } վածուփք ալէկոծք :

Undátus-ta-tum (անց. ԿԷԷ.).
Տես Undo.

Unde (ՎԷ. et շղ.). ուստի, վասն
որոյ, նմին իրի :

> unde géntium? յորմէ աշխար-
հէ ես, ուստի իցէ :

Undecéni-nae-na (աժ.). իննսուն
և ինն :

Undecentésimus-ma-mum (աժ.)
իննսներորդ իններորդ :

Undecéntum (աժ.) քինսուն :
Undécies (ՏԷ.) մետասան ան-
գամ :

Undecim (աժ.) մետասան, մե-
տասաներին :

Undécimus - ma - mum (աժ.)
մետասաներորդ :

Undecúmque (ՏԷ.) ամենայն
ուստեր :

Undélibet (ՏԷ.) ուստի և կա-
միցիս :

Undéni-nae-na (աժ.) մետա-
սան, մետասաներեան :

Undevicéni-nae-na }
Undeviginti } աժ. քինսու-
տ. քս. քնուտասան :

Undícola-ae (ար. et իգ.) ծովա-
ծին, ջրածնունդ :

Undique կամ }
Undiquevérsum } ՏԷ. յամենայն
կողմանց, ամենայն ուստեր,
ընդ բնու :

Undisonus-na-num (աժ.) դղր-
դիչ, մեծարարառ, հնչական :

Undo-das-dávi-dátum-dáre (չդ.
et Նրգ.) տատանիմ, ճօճիմ,
ծփիմ, առատանամ, յաճա-
խեմ, յորդեմ, հեղեղատեմ,
հեղեղեմ, ողողանեմ, ողողեմ :

Undósus-sa-sum (աժ.) ալէկոծ,
ծփին, ծովածուփ, մրրկածին :

Undulátus-ta-tum (աժ.) վէտս
վէտս գործեալ, ծփական, յու-
զակ :

Unedo-ónis (ար.) մաթուզ :

Ungo-gis-nxi-nectum-gere (Նրգ.)
օծանեմ, իւղեմ, ծեփեմ իւ-
ղով, կարեմ :

Unguédodinis (իգ.) սպեղանի,
Unguen-uinis (չդ.)

օծանելիք, իւղ անուշից, բո-
վիճայք :

Unguentária-ae (իգ.) իւղադոր-
ծութիւն, իւղեփեցութիւն :

Unguentárius-ia-ium (աժ.) իւ-
ղաթուրմ, իւղեփեցական :
> unguentária tabérna. իւղեփե-
ցաց խանութ :

Unguentárius-rii (ար.) իւղա-
դործ, իւղեփեաց, խնկեփեաց :

Unguentátus-ta-tum (աժ.) իւ-
ղաթուրմ, անուշահոտ, մեղկ,
զիրգ, փափուկ :

Unguéntum - ti (չդ.) օծանե-
լիք, սպեղանի, բովիճայք, ա-
նուշունք :

Unguiculus-li (ար.) փոքրիկ ե-
ղունգն :

> a teneris unguiculis. 'ի ման-
կութենէ հետէ, 'ի սղայու-
թենէ տիոց :

Unguinósus-sa-sum (-sior) աժ.
իւղալից, պարարտ :

Unguis-uis (ար.) եղունգն, մա-
գիլ, ճիրանունք :

> ad կամ in unguem. կատարե-
լապէս, ամենեւին :

> de tenero ungui. 'ի մատաղա-
կան տիոց հասակի, 'ի սղայ-
ութենէ հետէ :

Ungula-ae (իգ.) սմբակ, կճղակ :

Ungulátus-ta-tum (աժ.) ճի-
րանաւոր, մագլաւոր :

Unguo-guis-nxi-nectum-gere
(Նրգ.) իւղեմ, օծանեմ, ծե-
փեմ իւղով, կարեմ :

Unice (ԱԷ.). միայն, ևեթ, առանձինն իմն :

Unicolor-lóris (ար. et էգ.). միագոյն, միանշան :

Unicórnis-ne (աժ.). որ զմի ևեթ եղջիւր ունի :

Unicus-ca-cum (աժ.). միայն, մեկնակ, միամօր, առանձին, չնաշխարհիկ, դոյզնագիւտ :

Unifórmis - me (աժ.). կերպարանակից, համահանդերձ, միազգի, համազգի, միաձև, մենակերպ, միակերպ :

Unifórmiter (ԱԷ.). հանգոյն, միակերպ օրինակաւ, համահանդերձ զարդու :

Unígena-ae (ար. et էգ.) } միամօր, միածին :

Unigénitus-ta-tum (աժ.) }

Unijugus-ga-gum (աժ.). միալուծ :

Unímanus-na-num (աժ.). միաձեռանի, միաձեռն :

Unio-ónis (ար.). միութիւն, միաւորութիւն, յօդ, զօդ, կապ, ուլունք, մարզարիտ :

Unio-is-ivi-ítum-íre (նրգ.). միաւորեմ, խառնեմ, յօդեմ, զօդեմ, կցեմ, 'ի կցանի հարկանեմ :

Unistírpis - pe (աժ.). միազգի, միաբուն :

Unitas - tátis (էգ.). միութիւն, միաբանութիւն, միակամութիւն :

Unítus-ta-tum (անց. րբ.). Տես Unio-is.

Uníusmodi (ԱԷ.). նոյնգունակ, միակերպ օրինակաւ :

Universális - le (աժ.). տիեզերական, համաշխարհական, ընդհանրական :

Univérsé } ԱԷ. առ հասարակ, Univérsim) ընդհանրապէս, միահազոյն, համօրէն :

Univérsitas-tátis (էգ.). բոլորգակութիւն, լրութիւն, ամբողջութիւն :

> univérsitas rerum. տիեզերք, համակերպ, աշխարհ ամենայն :

Univérsum-si (չդգ.). երկիր, աշխարհ, տիեզերք, սրարածք :

Univérsus-sa-sum (աժ. Վանդակ, ամենայն, համօրէն :

> omnes univérsi. բոլորքեան իսկ, ամենքեան 'ի միասին :

> in univérsum. ընդ ամենայն երկիր, առ հասարակ :

Unóculus - la - lum (աժ.). միականի :

Unquam (ԱԷ.) երբեմն, մի երբեք, ոչ բնաւ, ամենեւին իսկ ոչ :

Unus-na-num (աժ.). մի, միայն, միական, մեկնակ :

> ad unum omnes. ամենքի իսկ, միագունդ միահամուտ :

> unus et alter. երկաքանչիւր մի ըստ միոջէ :

> unus ex կամ de multis, unus multórum. մին 'ի բազմաց, մի մն 'ի բազմութենէ :

Unusquisque - naquaéque - numquódque կամ - quidque (րբ.). իւրաքանչիւր ոք, անձնիւր :

Upílio-ónis (ար.). հովիւ, առա-

րածական, խաշնարած, հօտարած, խաշնադարման :

Upupa-ae (խփ.) . յոպոպ՝ թըռչուն, քարուերգի :

Urbáne-nius-nissime (Վլք.) . մարդասիրապէս, ազնուագոյնս, առատապէս :

Urbánicus-ca-cum (աժ.) . քաղաքային, կարգաւոր :

Urbánitas - tátis (խփ.) . բարևոք քաղաքավարութիւն, բարեբարութիւն, մարդասիրութիւն, քաղցրութիւն :

Urbánus-na-num (-nior - nissimus) աժ. քաղաքական, քաղաքային, բարեբարոյ, բարեբար, ազնուական, շնորհալից, կրթեալ, կատակախօս :

Urbícapus-pi (ար.) . քաղաքառու :

Urbicus-ca-cum (աժ.) . քաղաքային, հռովմէական, հռովմայեցի :

Urbs-bis (խփ.) . քաղաք, փոխանորհուրէ՛ն թագաւորն քաղաքաց ռուովմ :

Urbum-bi (չգ.) . մաճ :

Urceátim (Վլք.) . իրբև զթակոյկ ջրալից :

» urceátim pluit. անձրև յորդահեղեղ հոսի, տեղայ տարափ, տեղատարափ լինի :

Urceoláris herba-ae (խփ.) . ապակադեղ, ապակեխոտ :

Urcéolus-li (ար.) . սափոր փոքրիկ, խաւեակ, քսեստ :

Urceum-ei (չգ.) } թակոյկ, սափոր, կուժ, ստոման :

Urceus-ei (ար.) }

Urédo - dinis (խփ.) . թառամութիւն, ցամաքութիւն բուսոց, ցրտակէզ այրեցուած, կիզումն, մարմաջումն :

Urgens-éntis (-tior-tissimus) աժ. ստիպիչ, սազնապիչ, մօտ առկուրծս հասեալ, մօտալուտ :

Urgeo-es, ursi-ére (չրգ. et չգ.) . մղեմ, ճնշեմ, ճմլեմ, խուեմ, հարստահարեմ, նեղեմ, մօտ առ կուրծս կամ :

Urigo-ginis (խփ.) . սոթ, ջերմութիւն, այրումն, կիզումն, մարմաջումն :

Urína-ae (խփ.) . մէզ :

» urinam reddo. միզեմ :

Urinátor - óris (ար.) . լուղորդ, մխրճող :

Uríno-nas-ávi-átum-áre (չգ.) }
 Urínor-náris-nátus-nári (հար.) }
 ջրասուզակ՝ ի լիւզ երթամ, մխրճիմ, մխրճակ հարկանեմ :

Urínus-na-num (աժ.) . հողմալից, փքաբեր, փքալից, հողմաբեր :

Urna-ae (խփ.) . դորակ, սափոր, թակոյկ, կուժ, դոյլ :

Urnális-le (աժ.) . դորակի միոյ, դորակաձև :

Urniger puer - ri (ար.) . ջրհոս կենդանաբեր :

Urnula-ae (խփ.) . փոքրիկ սափոր, խաւեակ :

Uro-ris, ussi, ustum-rere (չրգ.) . այրեմ, կիզանեմ, կիզում, տոչորեմ, խարշատեմ, խայթեմ, խածանեմ, խոցեմ, խթեմ, խթանաւ մղեմ, զրգռեմ :

Uropýgium - gii (չղԺ․)․ գաւակ
չորքոտանեաց, յետոյք անաս-
նոց :

Urpex-picis (ար․)․ տափան :

Ursa - ae (էԳ․)․ մատակ արջ,
սայլակերպ աստեղք, սայլ՝
աստեղատուն, մեծ արջ, փոքր
արջ :

Ursinus-na-num (աժ․)․ արջայ-
ին, արջոյ :

Ursus-si (ար․)․ արջ :

› ursi cátilus. Թոժիւն արջոյ :

Urtica-ae (էԳ․)․ եղիճ՝ խոտ :

Urvum-vi (չղԺ․)․ մաճ :

Usitáte-tius (ՎԷ․)․ ըստ սովո-
րութեան, ըստ օրինաց :

Usitátus-ta-tum (-tior-tíssimus)
աժ․ սովորական, ընդեւական :

Uspiam կամ Usquam (ՎԷ․)․ ՚ի
սեղուոջ ուրեք, յիմիք :

Usque (նիբ․ et ՎԷ․)․ մինչև, ընդ
երկար, ժամն ձիզս, անդուլ,
անդադար :

› usque ádeo. այնպէս, այնպիսի
օրինակաւ :

› usque adhuc. մինչև ցայժմ,
ցայս վայր :

› usque donec կամ usque dum.
մինչև ցայն վայր, այնչափ,
մինչև զի :

› usque eo. այնչափ ինչ, այն-
պէս :

› usque eo dum կամ quod. մինչև
ցայնժամ զի :

Usquequáque (ՎԷ․)․ ընդ ամե-
նայն երկիր, ամենայն ուրեք,
ամենայն իրօք, առ հասա-
րակ :

Usquequo (ՎԷ․)․ մինչև ցերբ,
մինչև ցոր վայր :

Ustio-ónis (էԳ․)․ կիզումն, այ-
րումն, խարան :

Ustor-óris (ար․)․ խարակիչ դի-
կանց :

Ustrina-ae (էԳ․) } ձուլարան,
Ustrinum-ni (չղԺ․) }

խանութ ձուլչաց, խարոյկ,
փայտակոյտ :

Ustulátus-ta-tum (անց․ ԴԷԲ․)․
Տես Ustulo.

Ustulo-las-ávi-átum-áre (նբԳ․)
այրեմ, խորովեմ, խարչատեմ,
կիզում :

Ustus-ta-tum (անց․ ԴԷԲ․)․ Տես
Uro.

Usuális-le կամ } աժ․ ընդեւա-
Usuárius-ria-rium }

կան, սովորական, կարգաւոր :

Usucápio-ónis (էԳ․) կանխագրու-
թիւն, կանխագրաւութիւն :

Usucápio (նբԳ․ Cápio արճ․)․ կան-
խագրաւեմ, գրաւեմ ժամա-
նակաւ :

Usufácio (նբԳ․ Fácio արճ․)․ սեպ-
հականեմ անձին, յիս վտա-
րեմ, յափշտակեմ :

Usufructuárius-rii (ար․)․ վայե-
լող ՚ի պաղոյն, վայելելի շա-
հունցն :

Usúra-ae (էԳ․)․ կիրարկութիւն,
պիտանութիւն, վաշխ, տու-
կոսիք, շարիատ, փոխորդիք :

Usurárius-ia-ium (աժ․)․ պիտա-
նացու, վաշխական :

Usurpátio - ónis (էԳ․)․ կիրար-
կութիւն, վարումն, գրաւ-

ուսմն, յափշտակութիւն, զերծուսմն :

Usurpátus-ta-tum (անց. Գրէ.). **Տես Usúrpo.**

» **usurpátum est.** սովորութիւն է, ըստ օրինաց :

Usúrpo-pas-pávi-pátum-páre (նրգ.). ստէպ 'ի կիր արկանեմ, 'ի դործ ածեմ, յիս վտարեմ, գրաւեմ, յափշտակեմ :

Usus-sa-sum (անց. Գրէ.). **Տես Utor.**

Usus-us (ար.). օրէնք, սովորութիւն, պիտանութիւն, ընդելութիւն, մտերմութիւն, օգուտ, շահ :

» **úsui est.** օգնէ, օգտի, օգտակար է, օգուտ և լաւ է :

» **usus est.** հարկ է, պիտոյ է, պարտ է :

» **usus venit.** դէպ լինի, դիպի, պատահի, հանդիպի :

Ususfructus-us (ար.). վայելուսմն պտղոց, վայելք շահուց :

Usúvenit-niébat (ԳճԳ. **Vénio** արճ.). դէպ լինի, պատահի, դիպի, հանդիպի :

Ut (ՎԷ. et շղ.). զհարդ, որգունակ, որպէս, զօրէն, որչափ, որպիսի հնարիւք, իբրև, յորժամ, որպէս զի, վասն այնորիկ զի, այնպէս զի, թէպէտ և, իցի՛ւ թէ :

» **ut haec audivit.** յորմէ հետէ լուաւ զայս, իբրև եհաս լուրն յականջս :

» **ut ne.** զի մի' :

» **ut puta.** գրեսջի՛ր, զոր օրինակ :

» **ut ut.** զհարդ և իցէ, որպէս և իցէ :

Utcúmque (ՎԷ.). որպէս և իցէ, զհարդ և իցէ :

Utens-éntis (-tior) անց. սովորական, վարելի, մեծատուն, ընչաշատ, ընչաւէտ :

Utensilia-lium (չգլ.). կազմածք, սպասք, կահ, կարասի, անօթք :

Utensilis - le (անց.). շահաւոր, օգտակար, պիտանի, պտղարբեր, շահաւէտ :

Uter-tris (ար.). տիկ :

Uter-tra-trum (անց.). ոմն յերկուց, մի ինչ յերկուց :

» **uter nostrum?** ո՞ր ոք 'ի մէնջ յերկոցունց :

Utérculus-li (ար.). փոքրիկ փոր, խոռոչք սրտի :

Utercúmque-tracúmque-trumcúmque (անց.). որ ոք յերկոցունց, որ ինչ յերկուց :

Uterínus-na-num (անց.). համամայր :

Uterlibet-trálibet-trúmlibet (անց.). մին յերկոցունց զոր և կամիցիս :

Utéranam, útranam - trúmnam (անց.). ո ոք արդեօք յերկուց :

Utéarque, útraque-trúmque (անց.). մին և միւսն, երկաքանչիւր :

Uterus-ri (ար.). արգանս, փոր, որովայն :

» **úterum fero.** յղի լինիմ :

Utérvís, útravís-trúmvis (անց.). ո ոք յերկոցունց զոր կամիցիս :

Uti (ՎԷ. et շղ.). որպէս, զհարդ, քանզի, որպէս զի :

Utile-lis (չդԺ). օգտութիւն, շահեկանութիւն, շահ :

Utilis-le (-tilior-lissimus) ած. օգտակար, պիտանի, շայեկան, շահաւոր, շահաւէտ, բարի, մեծաշահ, պատշաճ :

Utilitas-tátis (ԷԳ). օգուտ, շահ, շահեկանութիւն, առաւելութիւն, օգտակարութիւն :

Utiliter-lius-lissime (ՎԷ). յօգուտ, օգտակարապէս, շահեկանագոյն եւ :

Utinam (չդԿ). երանի՜ թէ, իցի՜ր, ո՛չ թէ, յանկարծ :

Utique (ՎԷ). ստուգիւ, արդարեւ, ապաքէն, այո՛, անշուշտ :

Utor - teris, usus - ti (ԿԵԲ). 'ի գործ ածեմ, 'ի կիր արկանեմ, 'ի ձեռն առնում, վարեմ, ունիմ :

» utor te. մտերմութիւն ունիմ ընդ քեզ, մտերիմ լինիմ :

» utor temporibus. ժամանակ պարապոյ գտանեմ, դէպ ժամանակ խնդրեմ :

Utpote (չդԿ). զիարդ, որպէս, զոր օրինակ, քանզի, որովհետեւ :

» útpote qui. որպէս թէ որ :

Utrárus-rii (ԵԲ). ջրբեր, ջրկիր :

Utriculárus-rii (ԵԲ) որ 'ի փուքս օդընկալս մատամբք զմղեալ օգն 'ի նուագս յօրինէ :

Utriculus-li (ԵԲ). փոքրիկ սիկ, կոկոն :

Utrinde, Utrínque կամ Utróbidem (ՎԷ). յերկոցունց կողմանց :

Utrobique (ՎԷ). յերկաքանչիւր տեղում :

Utrólibet (ՎԷ). յորում վայր յերկոցունց ե կամիցիս :

Utróque (ՎԷ). յերկաքանչիւր կողմն :

Utroquevérsum (ՎԷ). ընդ երկաքանչիւր կողմանս :

Utrum կամ Utrúmnam } ՎԷ. եթէ, թէ, միթէ :
Utrúmne }

» utrum... an. արդեօք... թէ :

» utrum... necne. միթէ... թէ ոչ :

Uva-ae (ԷԳ). խաղող :

» uva acérba կամ immitis. ազի :

» uva mátura կամ mitis. հասուն խաղող :

» uva praecox. կանխահաս խաղող, վաղահասուկ ողկոյլ :

Uvens-éntis (ԷԵԺ). խոնաւ, տամուկ, ջրի :

Uvéscó-scis-scere (չդԺ). թանամ, խոնաւանամ, տամանամ :

Uvidulus-la-lum (ած.) ջրի, փոքր մի գէջ :

Uvidus-da-dum (ած.) . տամուկ, խոնաւ, լոյծ, հիւթական :

Uvifer-vífera-rum (ած.) . խաղողաբեր, ողկուղաբեր :

Uvor-óris (ԵԲ). խոնաւութիւն, տամկութիւն, հիւթ :

Uxor-óris (ԷԳ). կին, արամի, առնակին :

Uxórcula-ae (ԷԳ). մանկամորդ հարսն :

Uxórus-ia-ium (ած.) . կանանցական, ամուսնական, հպատակ կնոջ :

V

Vacans-antis (էջծ.) պարապորդ, դատարկ, դատարկանձն, դատարկասուն, թափուր :

Vacanter (Վէք.) դատարկապէս, 'ի զուր, յախերկան, ընդ վայր, յանօգուտ :

Vacat-cabat-cavit (դճու.) ժամանակ պարապոյ դտանեմ, 'ի դիւրոջ լինիմ, փոյթ յանձին ունիմ, հոգամ :

Vacatio - onis (էգ.) հանդիստ յուսմանէ, պարապուրդ, աուուրք պարապոյ, սպահարկ, ազատութիւն :

Vacca - cae (էգ.) կով, երինջ :

Vaccinium-nii (չգ.) յակինթ՝ ծաղիկ, լըջարոյս, մեմփածաղիկ :

Vaccinus-na-num (աճ.) կովու :

Vaccula-ae (էգ.) երինջ :

Vacerra-rae (էգ.) ցից, մոյթ, խէչ, բուն ծառոց, կոճղ :

Vacillans-antis (էջծ.) անհիմն, դողդոջուն, դանդաչական, դանդաչուն, վաղաւեր, արագաւեր, վաղափուլ :

Vacillatio-onis (էգ.) երերումն, դողդոջիւն, դանդաչութիւն, տատանումն :

Vacillo-las-avi-atum-are (չգ.) երերիմ, դանդաչեմ, դեղեիմ,

դողդոջեմ, տատանիմ, վարանիմ, ծփիմ մտօք :

Vacinium-nii (չգ.) մեմփածաղիկ, լըջարոյս, յակինթ՝ ծաղիկ :

Vaco-cas-cavi-catum-care (չգ.) դատարկ կամ, թափուր մնամ, այլուր փոխիմ, տեղափոխ լինիմ, ազատիմ, զբաղիմ, ուշ ունիմ, պարապիմ, միտ դնեմ, փոյթ յանձին ունիմ :

> culpâ vaco. անմեղ լինիմ, արդարանամ :

Vacuatus-ta-tum (աճ. րբ.) Տես Vacuo.

Vacuefacio (Նրգ. Facio արճ.) դատարկ առնեմ, դատարկացուցանեմ, 'ի բաց հանեմ :

Vacuefactus-ta-tum (աճ. րբ.) Տես Vacuefacio.

Vacuitas-tatis (էգ.) դատարկութիւն, զրկումն, լոկութիւն, պակասութիւն :

Vacuo-uas-avi-atum-are (Նրգ.) 'ի բաց հանեմ, թափեմ, դատարկ առնեմ, դատարկացուցանեմ :

Vacuus-ua-uum (-uissimus) աճ. դատարկ, ունայն, թափուր, ազատ, արձակ, անմասն, ինքնիշխան, պարապորդ, անգործ :

Vadimónium-nii (չգթ.) յանդիման լինելն ատենի, կոչումն յատեան, զրաւ, առհաւատչեայ, երաշխաւորութիւն :

Vado-das-dávi-átum-áre (նրգթ.) անցանեմ ընդ հուն :

Vado-dis-asi-dere (չգթ.) երթամ, գնամ, խաղամ, անցանեմ, մեկնիմ, քայլեմ, ոտնփոխ լինիմ, շրջիմ :

Vadosus-sa-sum (աթ.) որ ունի հուն, ծանծաղ :

Vadum-di (չգթ.) | հուն, անցք,
Vadus-di (ար.) | ծանծաղու վայր :

Vae (ՏՋԵ.) վայ, եղով, ո՛հ :
» vae mihi ! վա՛յ ինձ, եղով եմ ես :

Vaféllus-la-lum (աթ.) խարուսիկ, խորագէտ :

Vafer-fra-frum (-férrimus) աթ. նենգաւոր, խորամանկ, խորագիտագոյն, սրամիտ, հանձարեղ, ճարտար :

Vafre (ՏՋԵ.) հնարագէտ հնարիւք, նենգանօք, խորամանկ բարոյիւք :

Vafricia-ae |
Vafritia-ae | էգ. խորամանկութիւն, խաբէութիւն, նենգութիւն, հնարք :

Vagabúndus-da-dum }
Vagans-ántis } աթ. թափառական, ընդվայրասուն, ընդվայրադնաց, շաղաշոյտ :

Vagátio-ónis (էգ.) թափառականութիւն, ընդվայրայածութիւն, յածումն :

Vage (ՏՋԵ.) այսր անդր, ցիր է ցան, աստանդ, վայրավատին :

Vagina-ae (էգ.) պատեանք, փածոկ, մեղիխ, երախակալ :

Vaginula - ae (էգ.) պատենիկ, փոքրիկ պատեան :

Vágio-is-ivi-ítum-íre (չգթ.) ձիառնում, ծչեմ, ողբամ, կոծիմ :

Vagítus-ta-tum (անց. ԴԵԵ.) Տեւ Vágio.

Vagítus-us (ար.) ճիշ՝ լալեան նորածին մանկան :

Vago-gas-ávi-átum-áre (չգթ.) |
Vagor-gáris-gátus-gári (հար.) | շուրջ գնամ, թափառիմ, յածիմ, շրջիմ :

Vagus-ga-gum (աթ.) թափառական, ընդվայրագնաց, յոդդող, յեղլեղուկ, անհաստատ, անկայական, անյայտ, յերկուական, երկբայական :

Vah ! (ՏՋԵ.) վա՛հ, ո՛հ, ո՛հ, բարէ :

Valde (ՏՋԵ.) մեծապէս, կարի, բազումն, յոյժ :

Vale, valéte. ողջ եր, ողջ լերովք, երթ ողջամք, բարեաւ մեա՛ :

Valedíco (նրգթ. Dico արգ.) ողջոյն տամ, ողջունեմ, հրաժեշտ տամ :

Valens-éntis (-tior-tíssimus) աթ. ողջ, ողջանդամ, առողջ, առոյգ, զօրաւոր, հուժկու, ուժեղ, կարող, հարուստ :

Valénter-éntius (ՏՋԵ.) հզօրագոյնս, սաստիկս, առնարար :

Valéntulus-la-lum (աթ.) զօրեղ, փոքր մի հզօր :

Váleo-es-lui-litum-ére (չգ. •) . առողջ եմ և զօրաւոր պայմանաւ, կարեմ, զօրեմ, մարթեմ, ձեռնհաս լինիմ, արժեմ :

Valésco-scis-scére (չգ. •) . զօրութիւն զգենում, զօրանամ, կազգուրիմ, ամրանամ :

Valetudinárium-rii (չգ. •) . հիւանդատուն, դարմանոց, հիւանդանոց :

Valetudinárius-ria-rium (աժ. •) . արտաժէտ, ցաւոտ, հիւանդոտ, ցաւած, տկար :

Valetúdo-dinis (եգ. •) . առողջութիւն, ողջութիւն, ապաքինութիւն, տկարութիւն, խօթութիւն, հիւանդութիւն :

» **valetúdo advérsa**, **aegra** կամ **incómmoda** . հիւանդոտ բնութիւն, տկարութիւն, անառողջութիւն :

» **valetúdo bona**, **cómmoda** կամ **firma** . կատարեալ առողջութիւն, առողջ և զօրաւոր պայման :

» **valetúdo mentis** . զառանցութիւն, շամբշանք, յիմարութիւն, անմտութիւն :

Válgium-gii (չգ. •) . թակն հարթելոյ զերկիր, տոփան :

Valgus - ga - gum (աժ. •) . ծոռ, թիւր, թիւրոտն :

Válide-lídus-díssime (ձէ. •) . մեծապէս, հզօրագոյնս, ուժգին, սաստիկս, քաջապէս զօրութեամբ :

Válidus-da-dum (- **lídior - díssimus**) աժ. • ողջ, առողջ, զօ-

րաւոր, առողջ, ուժեղ, հզօր, կարող, քաջ, առաքինի :

Válitus-ta-tum (անյ. ԴԵԲ. •) . Տես **Váleo** .

Vallátus-ta-tum (անյ. ԴԵԲ. •) Տես **Vallo** .

Vallícula-ae (եգ. •) . ձորակ, ծործորակ :

Vallis - is (եգ. •) . ծործոր, ձոր, հովիտ, լեռանցամէջք :

» **vallis íncola** . բնակիչ ձորոյ :

» **vallis magna** . ձոր մեծատարած, լայնանիստ հովիտ :

Vallo-las-lávi-látum-láre (նրգ. •) . պատնէշ ածեմ, ամրացուցանեմ, շուրջ պարսպեմ, պատեմ :

Vallum-li (չգ. •) . պատնէշ, պատուար, մարտկոց, խրամ, ձողապատուար, ամրոց :

Vallus-li (աբ. •) . ցից, ձող, ցցապատ տեղի, որմհիւսուածոյ :

Valor - óris (աբ. •) . գինք, յարգ, արժէքիւնք, արժողութիւն :

Valvae-várum (եգ. •) . դրանդիք, դուրք, ելք, անցք :

Valvátus-ta-tum (աժ. •) . բազմադուռն :

Válvolus-li, **Válvulus-li** (աբ. •) . փոճոկ, փեճեկ, պատեանք, կեղև :

Vanésco-scis-scere (չգ. •) . ցոլանամ, ցնդիմ, չէք լինիմ, չերեիմ, ՚ի չէք դառնամ :

Vanga-ae (եգ. •) . բահ, փայտատ, քերիչ երկրի :

Vanídicus-ca-cum (աժ. •) . ընդունայնախօս, ունայնաբան, ստախօս, ստաբան, զրախօս :

Vaniloquéntia-ae (եգ. •) . զրարա-

- նութիւն , շատխօսութիւն , բաջաղանք , մեծարանութիւն , պանծանք :
- Vaniloquus-qua-quum (աժ.) . շատախօս , ստարան :
- Vánitas-tátis (խփ.) . ունայնութիւն , նանրութիւն , ընդունայնութիւն , ստութիւն , խարէութիւն , մնապարծութիւն :
- Vanno-nis-nere (ՆԻՔ.) . խարբալեմ , խախալեմ , մաղեմ :
- Vannus-ni (խփ.) . մաղ , նքոյր :
- Vanus-na-num (-nior-nissimus) աժ . թափուր , դատարկ , ունայն , ջնջեալ , անօգուտ , անպիտան , սնոտի , ընդունայն , թեթեամիտ , յողոզող , խարբայ , սնապարծ :
- Vápide me hábeo. տկարանամ , անզօր լինիմ , վատթարիմ :
- Vápidus-da-dum (աժ.) . անհամ , գոլորշապատ , խանգարեալ , եղծեալ :
- Vapor-óris (աՐ.) . շոգի , գոլորշի , բուրումն , ցոլումն :
- Vaporárium-rii (չժ.) . ջերմուկք , բաղանիք , լուալիք :
- Vaporátio - ónis (խփ.) . ցնդումն գոլորշոյ , բուրումն :
- Vaporátus-ta-tum (անց . ԴԵՔ.) . Տես Vapóro.
- Vaporífer-fera-rum (աժ.) . ցուլական , ցնդական , ջեռուցիչ , գոլախառն :
- Vapóro-ras-ávi-átum-are (չժ . et ՆԻՔ.) . գոլորշանամ , լուծանիմ 'ի շոգի , ցոլանամ , ցնդիմ յօղս , բուրեմ , ծխեմ , ջեռուցանեմ :
- Vaporósus-sa-sum (աժ.) . շոգից , գոլորշապատ , միգապատ :
- Vappa-ae (խփ.) . գինի գոլորշեցեալ , ապուշ , թանձրամիտ , տիմար , վատասիրտ :
- Vapuláris - re (աժ.) . ողնաբեկ , գանալից :
- Vápulo-las-ávi-átum-áre (չժ.) . գան ըմպեմ , բրածեծ լինիմ , ձաղկիմ , չարագանիմ :
- Vara-ae (խփ.) . հեծան , մայթ , նեցուկ վարմի հաւորսաց :
- Várians-ántis (ԷՅՅ.) . փոփոխելի , փոփոխական , յողոզող , այլակերպ :
- Variátim (ՎԷՔ.) . պէսպէս օրինակաւ , ազգի ազգի կերպարանօք , գունակս գունակս , այլազգազոյնս :
- Variátio-ónis (խփ.) . փոփոխումն , այլակերպութիւն , այլայլութիւն :
- Variátus-ta-tum (անց . ԴԵՔ.) Տես Vário.
- Várico-cas-ávi-átum-áre (ՆԻՔ.) . լայնեմ և ձգեմ զսրունս :
- Váricor-cáris-cátus-cári (ԿԵ.) . ոտն զոտամբ արկանեմ :
- Varicósus-sa-sum (աժ.) . որ ունի այտումն երակի :
- Varicula-ae (խփ.) . սուտ ծաղիկ ախտ :
- Várie (ՎԷՔ.) . ազգի ազգի օրինակաւ , այլափոփոխ , այլազգազոյնս , գունակս գունակս :
- Varietas-tátis (խփ.) . գունակ գունակ կերպարանք , այլակերպութիւն , յողոզողութիւն :

Várió-ias-iávi-iátum-iáre (չգ. et Նբ.). այլակերպ լինիմ, աստ-անդիմ, փոփոխեմ, այլայլեմ, այլակերպեմ, շրջեմ :

Variolae-árum (իգ.) ծաղիկ ախտ

Várius - ia - ium (աթ.). գունակ գունակ, պէսպէս, այլեայլ, այլակերպ, այլազգի, աննման, այլազոյն, այլագունակ, թե-թեւամիտ, յողզող, յեղձեղուկ, անկայական, փոփոխելի :

Varus-ra-rum (աթ.). թիւրոտն :

Varus-ri (աբ.). խաղաւարտ, պալար յերես :

Vas-adis (աբ. et իգ.) երաշխաւոր :

Vas-sis (չգ.). անօթ, աման, կարասի, կազմած, կահ, գործի :

» vasa cólligo. խաղացուցանեմ զբանակ, չուեմ, ամենայն աղ-խիւ չու առնեմ :

Vasárium - rii (չգ.). սպասք, կազմած, աղի :

Vasculárius - rii (չգ.). կաւագործ, խեցեգործ, ոսկերիչ, ոսկեգործ :

Vastátio-ónis (իգ.). աւեր, աւերութիւն, քանդումն, աւար, աւարառութիւն :

Vaste-tius (Վէթ.). ընդարձակազոյնս, լայնազոյնս, լայնանիստ մեծութեամբ, հզօրազոյնս, մեծապէս :

Vástitas-tátis (իգ.). ընդարձակութիւն, լայնութիւն, քանդումն, աւեր, աւերակ :

Vastitúdo - dinis (իգ.). կործանումն, ապականութիւն, տարածութիւն, մեծութիւն :

» vastitúdo córporis. անդամա-յաղթ մարմին, յաղթանդամութիւն հասակի :

Vasto-tas-ávi-átum-áre (Նբ.). յաւերակ դնեմ, աւերեմ, գեր-փեմ, քանդեմ, աւարեմ, աւարհարկանեմ, կողոպտեմ, կապտեմ, սպռեմ :

Vástulus-la-lum (աթ.). փոքր մի ընդարձակ, լայնշի :

Vastus-ta-tum (-tior - tissimus) աթ. ընդարձակ, լայնանիստ, մեծատարած, յաղթ, անհնարին, աւերեալ, անմարդի :

Vates-tis (աբ. et իգ.). պուէտ, բանաստեղծ, դիւթ, քաղաքայ, մարգարէ, գուշակ :

Vaticinátio-ónis (իգ.) կամ Vaticinium-nii (չգ.) կանխասացութիւն, գուշակութիւն, մարգարէութիւն, ըղձութիւն :

Vaticinátor - óris (աբ.). ըղձապատում, մարգարէ :

Vaticinor-náris-nátus-nári (հաբ.) մարգարէանամ, կանխաւասեմ, ըղձանամ, գուշակեմ, գուշակ լինիմ :

Vaticinus-na-num (աթ.). կանխասացիկ, մարգարէական, բանաստեղծական :

Ve (չղէ.). կամ, և կամ :

» duábus tribúsve horis. երկու կամ երիս ժամն :

» plus mínusve. գրեթէ, աւելի կամ նուազ :

Vecórdia-ae (իգ.). վատթարութիւն, չարութիւն, ապիրատութիւն, յիմարութիւն :

- Vecors - órdis (- díssimus) **աժ**. վատասիրտ, վատթար, յիմար, թանձրամիտ, ապուշ :
- Vectábilis-le (**աժ**). շարժուն, տանելի, կրելի, դիւրատար :
- Vectábulum - li (չգ+). կառք, սայլ :
- Vectárius-ria-rium (**աժ**). կառածիդ, վարիչ :
- » vectárius equus. կառամոտ երիվար, բեռնաբարձ գրաստ :
- Vectátio-ónis (չգ+). հեծելու թիւն, ձիավարութիւն, կառարշաւ :
- Vectátus - ta - tum (**աճ**). **Տես** Vecto.
- Vecticulárius - ria - rium (**աժ**). լծակի, բառնալիաց :
- Vectígal-lis (չգ+). մութ, տուրք, բաժ, հարկ, հաս, մուտ :
- Vectigális-le (**աժ**). հարկատու :
- Véctio-ónis (եգ+). կրելն սայլիւ :
- Vectis-is (**ար**). լծակ, բառնալիք, ձող, նիդ, ագուցիկ փականք, դռնափակ :
- Véctito (**նրգ**. Ito **արճ**). քարշեմ, ձգեմ, 'ի քարշ ածեմ, ձգձգեմ :
- Vecto-tas-távi-tátum-táre (**նրգ**). տանիմ, առաջնորդեմ, կրեմ սայլիւ :
- Vector-óris (**ար**). կրելի, բարձող նաւորդ, նաւավար :
- Vectórius-ria-rium (**աժ**). բեռնաբարձ, բեռնակիր :
- Vectúra-ae (եգ+). տեղափոխութիւն, վարձք գրաստուց :
- » vectúram fácio. տանիմ սայլիւ, կրեմ գրաստուց :
- Vecturárius-rii (**ար**). սայլբար, գրաստական, ջորեան, ջրեական :
- Vectus-ta-tum (**աճ**). **Տես** Veho.
- Vegetábilis-le (**աժ**). բուսական, աճեցական, աճեցուն, բուսարձակ :
- Vegetátio - ónis (եգ+). աճում, բուսումն :
- Végeto-tas-ávi-átum-áre (**նրգ**). բուսուցանեմ, աճեցուցանեմ :
- Végetus-ta-tum (- gétiór - tissimus) **աժ**. զօրաւոր, առող, դաւար, կանաչ, ուժեղ, հուժկու :
- Vegrándis - de (**աժ**). փոքրիկ, տկար, վտիտ, մեծ, անհնարին :
- Véhemens-éntis (-tior-tíssimus) **աժ**. սաստիկ, բուռն, սաստկազոյն, դժնդակ, խիստ, խոժոռադէմ, մոլեգին, կատաղի :
- Veheménter-tius-tíssime (**ճէ**). ուժգին, սաստիկ, հզօրազոյն, կարի իմն, սաստկակոծ, խստիւ :
- Veheméntia-ae (եգ+). ուժգնութիւն, սաստկութիւն, զօրութիւն :
- Vehens - éntis (**նրգ**). բարձող, կող, վարիչ :
- Vehes-his (եգ+). կառք, սայլ, սահելի :
- Vehiculáris-re **հաճ** } **աժ**. կա-
- Vehiculárius-ria-rium } **աժ**. կառամուտ, կառածիդ :
- Vehiculum-li (չգ+). **հաճ** Vehis-is (եգ+). սայլ, կառք :

Veho-his-exi-ectum-here (նրդ.)
տանիմ, կրեմ, վարեմ, ձգեմ,
բառնամ սայլեւ :

Vehor-heris-ectus-hi (կր.) եր-
թամ, գնամ, շրջիմ :

Vel (չղկ.) կամ, և կամ, ևս, այլ
և, մինչև, գէթ, գոնէ, փար-
թար :

Velámen-minis | շղ. քող, ծած-
Velamentum-ti | շղ. քող, ծած-
կոյթ, առագաստ, շղաշատեռ,
կրկնոց, թիկնոց, պատատ,
ծրար :

Veláris-re (աթ.) առագաստածև :

Velárium-rii (չղտ.) վեղար, խո-
րան, վրան, տաղաւար :

Velatúra-ae (եգ.) կառավարու-
թիւն :

Velátus-ta-tum (անց. դրբ.) Տես
Velo.

Vélifer-lifera-rum (աթ.) առա-
գաստեալ, արագագնաց :

Velificatio-ónis (եգ.) նաւաշու,
նաւարկութիւն :

Velificátus-ta-tum (անց. դրբ.)
Տես Velifico և Velificor.

Velificium-cii (չղտ.) արուեստ
գործելոյ առագաստս, առա-
գաստարան :

Velifico-cas-ávi-átum-áre (չղտ.)

Velificor-cáris-cátus-cári (հար.)
պարզեմ զառագաստս, նաւեմ,
նաւարկեմ :

Velificus navígií cursus-us (ար.)
նաւաշու առագաստիւք պար-
զելովք :

Velitáris hasta-ae (եգ.) աշտեայ
մեկնակազինաց :

Velitátio-ónis (եգ.) կազ, թեթև
մարտ, վեճումն, հակառակու-
թիւն, բանակառուութիւն :

Vérites-tum (ար.) մեկնակազէնք,
մենազինեալք, թեթև վառեալ
զինուորք և ուղմայեցուց :

Véltor-táris-tátus-tári (հար.)
թեթև մարտիւ բախիմ, կա-
զեմ, վեճեմ, կշտամբեմ, յան-
դիմանեմ, բանընդդէմ՝ բանա-
կուիւ լինիմ :

Velivolans-ántis | աթ. որ առա-

Velivulus-la-lum |
գաստ պարզեալ երթայ :

Vellatúra - ae (եգ.) կառավա-
րութիւն :

Vellicátio-ónis (եգ.) կծու բանք,
կատականք, չարախօսութիւն,
բամբասանք, սպի'ի կատելոյ :

Véllico-cas-ávi-átum-áre (նրդ.)
կտտեմ, կտցեմ, կծանեմ, խայ-
թեմ, խածանեմ, խոցեմ, մար-
մաջեցուցանեմ :

Vello-lis-li կամ **vulsi, vulsum -
lere** (նրդ.) արմատաքի տա-
կակոտոր խլեմ, արմատախիլ
առնեմ, կորզեմ, յափշտակեմ,
կտցեմ, խայթեմ :

» **vello barbam tuam.** փետեմ
զմօրուսդ, ծաղր առնեմ, խաղ
խաղամ, անարգեմ, նախատեմ :

Vellus-leris (չղտ.) գեղմն, բուրդ,
ասր :

Velo-las-lávi-látum-láre (նրդ.)
սքողեմ, առագաստեմ, քող
արկանեմ, ծածկեմ, թաքու-
ցանեմ, զօղեցուցանեմ :

Velócityas-tátis (եգ.) սրութիւն,

- զանեմ, պատուեմ, ակն ածեմ, աղաչեմ, պաղատիմ :
- Vénetus color-óris (ար.). ծովագոյն, կանաչագոյն :
- Vénia - ae (էջ.). թողութիւն, հրաման, պատուութիւն, քառութիւն, արձակումն :
- » cum bona vénia. բարեախորժ կամօք, հրամանաւ :
- Veniális-le (աթ.). ներելի, թողլի :
- Véniens-éntis (էջթ.). մերձաւոր, հանդերձեալ, յաջորդ, յետին :
- Vénio-is-ni-ntum-íre (չգթ.). գամ, ժամանեմ, հասանեմ, մերձեւամ :
- Venor-náris-nátus-nári (հար.). յորս երթամ, պնդիմ զհետ երէոց, որսամ, թակարդեմ, վարմարկեմ, հրապուրեմ, 'ի պատրանս արկանեմ, պատրեմ :
- Venósus-sa-sum (աթ.). երակալից, լի երակօք :
- Venter-tris (ար.). որովայն, փոր, խախացոց, ստամոքս, շատկերութիւն, որկորստութիւն :
- Ventilábrum-ri (չգթ.). հեծանոց, մաղ, նքոյր :
- Ventilátio-ónis (էգթ.). հոսումն ցորենոյ :
- Ventilátor-óris (ար.). խարբալիչ, խեղկատակ, ձեռնածու :
- Véntilo-las-ávi-átum-áre (չգթ.). հողմհանեմ, պարզեմ առաջի հողմոյ, հողմակոծիմ, հողմավար լինիմ :
- Véntio-ónis (էգթ.). գալուստ, եկ, ժամանումն :
- Véntito (չգթ. Ito արձ.). յաճախ
- գամ, ստէպ մերձեւամ՝ ժամանեմ :
- Ventósitas-tátis (էգթ.). փուքք, ախա փքոց :
- Ventósus-sa-sum (-sior-sissimus) (աթ.). հողմաբեր, հողմոյոյ, հողմալից, փքաբեր, փառասէր, փքացեալ, սեգ :
- Ventrális-le (աթ.). որովայնի, փորոյ :
- Ventriculus-li (ար.). փոր, խախացոց, ստամոքս, խածի :
- Ventrósus-sa-sum (աթ.). մեծափոր, մեծորովայն :
- Véntulus-li (ար.) սիւք, մեղմօք, սղոխ, քաղցրաշունչ հողմ :
- Ventúrus-ra-rum (աթ.). լինելոց, գալոց, ապառնի, հանդերձեալ :
- Ventus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Vénio.
- Ventus-ti (ար.). հողմ, փուք :
- » ventus secúndus. յաջողակ հողմ :
- » in vento et aqua scribo. 'ի ջուր աղամ, զհողմն արածեմ կոծեմ, 'ի զուր աշխատիմ :
- Venúculus-la-lum (աթ.). վաճառեալ, վաճառիկ, վաճառակուր :
- Vénula-ae (էգթ.). փոքրիկ երակ :
- Venum-ni (չգթ.). վաճառակուր, վաճառիկ :
- » venum eo. վաճառիմ, վաճառակուր լինիմ :
- » venum do կամ trado. 'ի վաճառ մատուցանեմ, վաճառակուր առնեմ :

» **veno p^ositus.** 'ի վաճառուսն հանեալ, վաճառելի :

Venúndatus-ta-tum (առն. րբբ.). **Տես Venúndo.**

Venúndo (նրգ. Do աբժ.). վաճառեմ, վաճառակուր առնեմ :

Venus - neris (եգ.). **Մտղիկ , Լիբրուրիէ գիցանոյշ, Լրուսեակ, շնորհք, գեղ, վայելչուութիւն, շքեղութիւն :**

Venústas-látis (եգ.). **գեղեցկուութիւն , շնորհք, վայելչութիւն :**

Venúste-tius-tissime (Վէբ.). **գեղեցիկս, վայելուչս, ազնուագոյնս :**

Venústo-tas-ávi-átum-áre (նրգ.) **գեղեցկացուցանեմ, զարդարեմ, պճնեմ :**

Venústulus-la-lum (առն.). **սիրուն, գիրգ, քնքուշ, փափուկ :**

Venústus-ta-tum (-tior-tissimus) **առն. շնորհալից, գեղեցիկ, բարենշան, շքեղագոյն, հաճոյ, բարեբարոյ, վայելուչ :**

Veprecula - ae (եգ.). **փոքրիկ թուփ փշալից :**

Vepres-ris } **աբ. et եգ. մացառք,**
Vepri-ris } **փուշք , թաւուտք , փշալից թուփ, փշուտ վայր :**

Vepretum-ti (չգ.). **անտառակ, թաւուտ խարձ, թանձրախիտ փուշք :**

Ver-ris (չգ.). **գարուն, զարնայնի, զարնանային ժամանակ :**

» **ver aetátis.** **ծաղիկ հասակի, երիասարգութիւն :**

Verátrum-ri (չգ.). **կոճ վրացի, ելերորոս :**

Verax-ácis (-cior-cissimus) **առն. ճշմարտախօս, ճշմարտապատում, ճշմարտացուցիչ :**

Verbáscum-sci (չգ.). **խռնկատ, փղոմոս՝ տունկ, եզին ագի :**

Verbéna-ae } **եգ. աղաւնարօտ,**
Verbenáca-ae } **ճիւղ նուիրական ծառոց :**

Verbenárius - rii (աբ.). **որ կրէ զաղաւնարօտ :**

Verbenátus-ta-tum (առն.). **սրսակեալ յաղաւնարօտ :**

Verber-ris (չգ.). **բիր, զաւազան, ցուպ, հարուած գանի, ձաղկանք :**

Verberábilis-le (առն.). **ձաղկելի :**

Verberátio-ónis (եգ.) } **հարուած**
Verberátus-us (աբ.) } **խարազանի, ձաղկանք, խոշտանգանք գանի :**

Verberátus-ta-tum (առն. րբբ.). **Տես Vérbero-ras.**

Verbéreus-ea-eum (առն.). **սրժանի գան ընկելոյ :**

Vérbero-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) **գանեմ, բրածեմ՝ գանակոճ՝ գանալից առնեմ, գան հարկանեմ, ծեծեմ, ձաղկեմ, չարագանեմ :**

Vérbero-ónis (աբ.). **արժանի խոշտանգանաց գանի :**

Verbílevis-ve (առն.). **շատախօս, վայրապարախօս, շաղփապփ, լեզուանի :**

Verbóse-sius (Վէբ.). **լիզուանութեամբ, երկայնարան բանիւք :**

Verbóitas-látis (իգ.) • շատխօսութիւն, շաշփաղփութիւն, երկայնարանութիւն :

Verbósus-sa-sum (- sior - síssimus) ած. բազմաբան, յորդախօս, շատխօս, շաղփաղփուտ, լեզուանի :

Verbum-bi (զլգ.) • բան, խօսք, անուն, բարբառ, ասացուած, առած, բաջաղանք, շաղփաղփութիւն, բայ :

» meis verbis. յինէն կուսէ :

» uno verbo. միով բանիւ, միանգամայն ասիւ :

» verba canína latro. խճբծիմ, զկծեցուցանեմ բանիւք, զսյրացուցանեմ, սողտանեմ :

» verba do tibi. խելամտեցուցանեմ, խաղ առնեմ գրեկ, խաբեմ :

» verbi causá kád gratiá. զոր օրինակ, որպէս :

» verbórum ámbitus. դարձուած բանից, բանք դարձուածով, շքջասացութիւն :

» verbum castrénse. զինուորական ստացած՝ բառ :

Vere-rius-ríssime (ՎԷ.) • ճշմարտապէս, ճշմարտագոյնս, արդարեւ, իրաւամբք, բարեոք, լաւ եւս, մանաւանդ :

Verecúnde-dius (ՎԷ.) • համեստարար, պատկառանօք, ակնածութեամբ :

Verecúndia-ae (իգ.) • ամօթղածութիւն, ամօթ, պատկառանք, պարկեշտութիւն, համեստութիւն, ակնածութիւն :

Verecúndor-dáris-átus-áris (ՎԷ.) • ամաչեմ, զամօթի հարկանիմ, շռագունիմ, շիկնիմ :

Verecúndus-da-dum (- dior - dissimus) ած. ամօթ զած, պարկեշտ, համեստ, զգաստ, մծարիչ, պատուազիր :

Veredáarius-rii (ար.) • սուբհանդակ, պէշասպիկ, թղթաբեր, օժընդակ :

Verédus-di (ար.) • կազմ ձի, երիվար սուբհանդակի :

Verens - éntis (ՔՅԺ.) • երկչոտ, վատասիրտ, վեհերոտ :

Véreor-éris-ritus-éri (հար.) • անստեմ, պատկառեմ, մեծարեմ, շուք դնեմ, երկնչիմ, զարհուրիմ, պակչիմ :

» véreor tui. զահի հարկանիմ՝ ի քէն :

» non véreor ne. ոչ խիթամզի մի՛, յապահովս եմ զի :

Vergens-éntis (ՔՅԺ.) • կրկնեալ, կորացեալ, ծալեալ :

» vergénte jam die. ընդ երեկոյանալ աւուրն, իբրև օրն՝ ի տարածամել անկանէր :

Vergiliae-liárum (իգ.) • բազմաստեղք, վեց աստեղք ցուլ աստեղատան :

Vergo-gis-gere (ՆԷԳ. et զԳ.) • շքջեմ, դարձուցանեմ, ծալեմ, կրկնեմ, անցանեմ, դառնամ, հոսիմ, հայիմ, նկատեմ :

» nox vergit ad lucem. գիշերն մերժեցաւ եւ տիւն մերձեցաւ, իբրև օրն լուսանալ կամեր, ընդ այգոյն առաւօտանան :

Veridicus-ca-cum (աժ․) Ծշմարտախախտութեան, Ծշմարտապատուում, Ծշմարտիտ, Ծշգրիտ :

Verilóquium-uii (չլտ․) ստուգաբանութիւն, ստուգարանութիւն, սկիզբն բանից :

Verisímilis-le (-mílior-íllimus) աժ․ հաւանելի, հաւանական, մօտ 'ի Ծշմարտութիւն, ընդունելի, հաւատարիմ, հաւանեցուցիչ :

Verisimíliter-lius (Ռէք․) կերպարանօք Ծշմարտութեան, թուրթէ, հաւանելի կարծեօք :

Verisimilitúdo-dinis (էգ․) հաւանութիւն, հաւանականութիւն, նմանութիւն Ծշմարտութեան :

Véritas-tátis (էգ․) Ծշմարտութիւն, ստուգութիւն :

Véritus-ta-tum (անց․ Գրէք․) Տես Véreor.

Verivérbium-bii (չլտ․) Ծշմարտախօսութիւն, Ծշմարտաբանութիւն :

Vermiculáte (Ռէք․) 'ի ճամուկ մտեալ, յընդելուզուած մանրախիճ քարանց :

Vermiculátio-ónis (էգ․) ապականութիւն, փտութիւն :

Vermiculátus-ta-tum (աժ․) ընդհուղեալ զոյնագոյն փայտիք, խայտաբլէտ :

Vermiculátus-ta-tum (անց․ Գրէք․) Տես Vermículor.

Vermículor-láris-átus-ári (հար․) որդնալից՝ ճճկկեր լինիմ, նեխիմ, ապականիմ, փախիմ :

Vermiculósus-sa-sum (աժ․) հարեալ որդամբք, որդնահար, որդնալից :

Vermículus-li (ար․) որդն փորրիկ :

Vérmina-num (չլտ․) խիթք որովայնի :

Verminátio-ónis (էգ․) որդնահարութիւն՝ ախտադրաստուց, ցաւք :

Vérmino-nas-návi-nátum-náre (չլտ․) որդնալից հարկանիմ, ճճկկեր լինիմ, ցաւագնոսիմ, ցաւապնիմ :

Verminósus-sa-sum (աժ․) որդնահար, որդնալից :

Vermis-is (ար․) որդն, սողուն, զեռուն :

Verna-ae (ար․ et էգ․) } ընդոճին,

Vernáculus-li (ար․) } ծառայ, գերդաստանիկ, մոմոս, ծաղրածու, հտպիտ :

Vernáculus-la-lum (աժ․) ընտանի, առանին, բնակ, բնածին :

Vernáliter (Ռէք․) ծառայաբար, ծաղրածու բանիւք :

Vernans-ántis (Քյժ․) կամ } Vernícomus - ma - mum (աժ․) } զարունարեր, բողբոջեալ 'ի ժամանակս զարնայնոյ :

Vernátio-ónis (էգ․) 'ի բաց ընկենուլն օձի զխորին զարնայնի :

Vernílis-le (աժ․) ծառայական, ծաղրածու, զուսանական :

Vernílitat-tátis (էգ․) խեղկատակութիւն, ծաղրածութիւն :

Verníliter (Ռէք․) իբրև զծառայ,

Ճառայարար, ծաղրալից օրինակաւ :

Verno-nas-ávi-átum-áre (չլ+). բողբոջեմ, շաքլեմ, շառաւիղս արձակեմ, պակիմ, ջովանամ :

» vernat. բանան դրունք գարնայնոյ, եհաս դարուն :

Vérnula-ae (ար. et իգ). սպասիկ, սարուկ փոքրիկ :

Vernum-ni (չլ+). գարուն, գարնայնի :

Vernus-na-num (աժ+). գարնանային, գարնային :

Vero (ՎԷ. et շլ+). ստուգիւ, ապաքէն, արդարիւ, բայց, սակայն, որովհետեւ, քանզի :

» mínime vero. ամենեւին իսկ ոչ, ոչ երբեք :

Verres-ris (ար+). խոզ մատակախազ :

Verriculum - li (չլ+). արձոյլ, ուռկան, ցանց :

Verro-ris-ri կաճ- rsi- rsum- ére (նրգ+). ձգեմ, ձգձգեմ, ՚ի քարշածեմ, մաքրեմ, աւելածեմ, դողանամ, յափշտակեմ, կապտեմ :

Verrúca-ae (իգ+). խաղաւարտ, պաւար, սյուռւմն :

Verrucósus-sa-sum (աժ+). փապարեալ, բրտացեալ, տմարդի, շինական, ամայի :

Verrúcula-ae (իգ+). փոքրիկ խաղաւարտ :

Versábilis-le (աժ+). դիւրաշարժ, յեղյեղուկ, շարժուն, փոփոխելի, յողողող :

Versabúndus-da-dum (աժ+). շրջական, շրջշրջուն :

Versátilis-le (աժ+). դիւրադարձ, դիւրափոփոխ :

» versátile ingénium. հանձոր դիւրընկալ :

Versátio-ónis (իգ+). հոլովում, շրջումն, բոլորումն, շրջանակութիւն :

Versátus-ta-tum (անց. րրբ+). Տե Verso և Versor.

Versicolor-lóris կաճ } աժ+ երգ- Versicolórius-ria-rium }
նագոյն, գոյնագոյն, երգի երգի, այլայլախառն :

Versículus-li (ար+). տուն բանից, տող, դիժ :

Versificátio - ónis (իգ+). վեպագործութիւն, բանաստեղծութիւն, տաղաչափութիւն :

Versificátor-óris (ար+). բանաստեղծ, վեպագործ, տաղաչափ, քերթող :

Versifico-cas-ávi-átum-áre (չլ+). չափով բանս յօրինեմ, ստիքիրոն չափեմ, տաղս՝ մրմունջս յարգարեմ :

Versipéllis-le (աժ+). խորամանկ, մենքեհաւոր, կերպարանափոխ, չարանիւթ, ճարտար :

Verso-sas-ávi-átum-áre (նրգ+). շրջեմ, դարձուցանեմ, թաւալեցուցանեմ, շրջշրջեմ :

Versor-sáris-átus-ári (կար+). անկանիմ, գտանիմ, ՚ի կիր արկանեմ, յաճախեմ, սպանիմ, կենակից լինիմ :

Versum } ներ+ առ, ՚ի ... կոյս, Versus }
՚ի կողմն, ընդ :

» utróque versus. յերկաքանչիւր կողմն, ընդ մի և ընդ միւս կողմն :

Versúra - ae (իֆ.). դարձուած, փոփոխուեմն, փոփոխութիւն, շրջումն, թաւալումն :

Versus-sa-sum (անց. րբբ.). Տես Verro և Verto.

» prorsa et versa faciúndia. արձակ խօսք և տաղաչափութիւն, հետեակ և չափածոյ բանք :

Versus-us (ար.). գիծ, տող, տողան, կարգ, միմունջ, սախբերոն :

Versúte-tissime (Վէբ.). խորագէտ հնարիւք, խորամանկ խաբեութեամբ, նենգաւ և մանկաւ :

Versutíloquus-qua-quum (աժ.). նենգախօս, խաբեպատիր, յեղյեղուկ լեզուաւ :

Versútus-ta-tum (-tior-tíssimus) աժ. հանճարեղ, կորովամիտ, իմաստուն, խորագէտ, կեղծաւոր, երկխօս, խաբեբայ :

Vértagus-gi (ար.). բարակ որսական, պառական :

Vértebrae-rárum (իֆ.) ողնայար, խաղալիք, յօդ :

Vertebrátus-ta-tum (աժ.). ողնայարական, ողնայարաւոր :

Vertens-éntis (Քյժ.). մտաւոր, այժմու :

» annus vertens. շրջան տարեւոր ժամանակի, շրջումն տարւոյ :

» mensis vertens. դարձ ամսոյ :

Vertex-ticis (ար.). պտոյտք, յորձանք, գրգանք, մրրիկ, փո-

թորիկ, դադաթն, կատար, ծայր :

» a vértice ad imos talos. յտօից մինչև ցլուխ :

Verticillus-li (ար.). լիսեռն իւոյ, երիթ նուագարանայ :

Verticósus-sa-sum (աժ.). յորձանաձիգ, անդնդապտոյտ :

Vertiginósus-sa-sum (աժ.) թալկաւոր :

Vertigo-ginis (իֆ.). շրջշրջումն, շրջան, թալուկ, ցնորք :

Verto-tis-ti-rsum-tere (Նրֆ.) շրջեմ, դարձուցանեմ, փոխեմ, հանեմ, թարգմանեմ, յեղում, ընծայեմ, դրեմ, համարիմ :

» bene verto. յաջողեմ, յաջողակ լինիմ :

» male verto. ձախողիմ, ձախող չաջող լինիմ :

» verto crimini. գրեմ 'ի յանցանս, պատժապարտ համարիմ :

» verto ex graeco in latinum sermónem. յեղում 'ի հելլենական լեզուէ 'ի լատին բարբառ :

» verto stultítiae. յիմարութիւն համարիմ :

Veru-u (չդբ.). շամփուր :

Verúculum-li (չդբ.) փոքրիկ շամփուր :

Verum (Վէբ. et շէն.). այն, արդարեւ, ապաքէն, ստուգիւ, այլ սակայն, բայց :

» verum enim. այլ և :

» verum enim vero. բայց սակայն, այսու հանդերձ :

Verum-ri (չղԷ․)․ սսուռգութիւն, ճշմարտութիւն :

Verúntamen (չղԷ․)․ այլ սակայն, սակայն և այնպէս :

Verus-ra-rum (- rior - ríssimus) Թ․ ճշմարիտ, ճշմարտապատում, իրաւացիկ, յստակամիտ, անխարդախ, անկեղծաւոր :

Verváctum-ti (չղԷ․)․ անդ դատարկ, անգործ արտավար, երկիր շարաթացեալ :

Vervéceus-ea-eum } Թ․ մաշեալ
 Vervécinus-na-num }
 անասնոյ :

Vervecina-ae }
 Vervina-ae } ԷԳ․ միս մաշեալ
 խոյոյ :

Vervex-écis (Թ․)․ խոյ մաշեալ, տխմար, թանձրամիտ :

Vesánia-ae (ԷԳ․)․ յիմարութիւն, անմտութիւն, մոլութիւն, կատաղութիւն :

Vesániens-iéntis (ՔյԺ․)․ կատաղախօս, զայրացեալ, զայրագին :

Vesánus-na-num (Թ․)․ մոլեգին, մոլի, կատաղի, յիմար, մորոս, անմիտ :

Vescor-sceris-sci (ԿԹ․)․ կերակրիմ, բուծանիմ, սնանիմ, յագենամ, ընում, ուտեմ, ճաշակեմ :

Vésculus-la-lum (Թ․)․ ծիւրեալ, ծնգեալ, նուրբ, վախտ, տկար :

Vescus-ca-cum (Թ․)․ ուտելի, նուրբ, անօսր, վտիտ, ծիւրեալ :

Vesíca-ae (ԷԳ․)․ փամփուշտ :

Vesícula-ae (ԷԳ․)․ փոքրիկ փամփուշտ :

Vespa-ae (ԷԳ․)․ պիծակ, բրէս, գոռեխ :

Vesper-ris }
 Vésperus-ri } ԹԲ․ գիշերավար, երեկ, երեկոյ, երեկորի :

» primo vésperere. ընդ երեկոյանալ ժամու, իբրև նսեմացա :

Véspera-ae (ԷԳ․)․ երեկորի, երեկոյ, երեկ :

Vesperális-le (Թ․)․ երեկոյեան, երեկորին, երեկորեայ, արեմտեայ :

Vesperáscit-scébat }
 Vésperat-rábat } ԹԺԳ․ ՚ի վերայ հասանէ գիշերն, ընդ երեկու է և երեկոյացեալ է ժամ, օրն սկսանի սարածամեջ, նսեմանայ :

Vésperere կամ Vésperi (ՋԷԹ․)․ յերեկոյի, երեկորին, յերեկորեայ, ընդ երեկոյս :

Vespertilio-ónis (ԹԲ․)․ շղջիկան, չիղջ :

Vespertínus-na-num (Թ․)․ երեկորեայ, երեկոյեան, արեմտեան :

Vesperúgo-ginis (ԷԳ․)․ գիշերավար :

Vespillo-ónis (ԹԲ․)․ թաղիչ մուկոց, դիւթաղ :

Vester-tra-trum (Թ․)․ ձեր, ձերային :

Vestiárium-rii (չղԷ․)․ տուն պատմուճակաց, հանդերձատուն :

Vestiárius-ria-rium (Թ․)․ հանդերձեղէն, ձորձարեխ :

- > **vestiária arca.** տուն պատմու-
 ճակաց, հանդերձաստուն :
Vestibulum - li (չլթ.). անդաս-
 տակ, գաւիթ, մուտք :
Vestícula-ae (էգ.). գձուձ հան-
 դերձ, հանդերձիկ պատառա-
 տուն, ձորձիկ, զգեստիկ :
Vestigatio - ónis (էգ.). քննու-
 թիւն, խոյզ և խնդիր, հետա-
 զօտութիւն :
Vestigátor-óris (ար.). խնդրակ,
 յուզախնդիր, որսորդ :
Vestigátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Vestigo.
Vestigium-gii (չլթ.). հետք, ու-
 նահետ, շաւիղ, նշմարանք,
 նշանակ :
 > **e vestigio.** յանկարծակի, ան-
 դէն վազվազակի, առժամայն,
 խոյն :
Vestigo-gas-ávi-átum-áre (նրգ.)
 հետազօտեմ, խուզեմ, յուզեմ,
 որոնեմ, խոյզ և խնդիր առնեմ,
 քննեմ :
Vestiméntum-ti (չլթ.) } զգեստ,
Vestis-is (էգ.) }
 հանդերձ, պատմուճան, ար-
 կանեղի, պարեգօս :
 > **barbáricae vestes.** նկարա-
 կերպ զգեստք՝ ըստ ձեռյ ազ-
 գաց բարբարոսաց :
Véstio-is-ívi-ítum-íre (նրգ.) զգե-
 ցուցանեմ, ծածկեմ, սքողեմ,
 առապաստեմ, զարդարեմ :
Vestíplica-ae (էգ.). աղախին սե-
 նեկապան, կին սենեկապետ :
Vestispex - picis } ար. սենեկա-
Vestispicus-ci }

- պետ, սենեկապան, սպասաւոր,
 հանդերձապետ :
Vestítus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Véstio.
Vestítus-us (ար.). զգեստ, հան-
 դերձ, ծածկոյթ, զարդ, զար-
 դարանք :
Vestras-átis (ած.). համազգի,
 ձերային :
Veteramentárius sutor-óris (ար.)
 կարուակ, կարկատիչ :
Veteránus-na-num (ած.). հինօ-
 րեայ, հին, կանուխ :
Veterásco-scis-scere (չլթ.). հնա-
 նամ, ծերանամ, պառոււիմ,
 անցանեմ վաւորքք :
Veterátor-óris (ար.). խորամանկ,
 խարուսիկ, խորագէտ, չարա-
 նիւթ :
Veteratórie (ձբ.). նենգաւ և
 մանկաւ, խորագէտ հնարիւք,
 ևս ճարտարագոյն :
Veteratórius-ia-ium (ած.). խա-
 բեպատիր, խարու, խարուսիկ,
 մենքնաւոր :
Veterátrix-ricis (էգ.). կին խո-
 րամանկ :
Veterinária medicina-ae (էգ.).
 բժշկութիւն զրաստուց, ա-
 նասնաբուժական արուեստ :
Veterinárius-rii (ար.). անասնա-
 բոյժ, բժիշկ զրաստուց, ձիա-
 բոյժ, պայտար :
Veterínus-na-num (ած.). կառա-
 ձիգ, կառամուտ, բեռնաբարձ :
Veternósus-sa-sum (ած.). ծոյլ,
 թմբրեալ, յոյլ, հեղգ, վատ,
 թոյլ, կթոս :

Vetérnus-ni (ար․)․ մահաբունքնէութիւն, թմբրութիւն, ծուլութիւն, յուլութիւն, վատութիւն, թուլութիւն :

Vétitus-ta-tum (անց․ Գրք․)․ Տես Veto.

Veto-tas-tui-titum-táre (նբգ․) արգելում, խափանեմ, խափանառնեմ :

Vétula-ae (եգ․)․ պառաւ, անցեալ զաւուրբք կին :

Vétulus-li (ար․)․ յետնածեր, ալլոր, հինաւուրց, ծերունի :

Vetus-teris (-térrior-érrimus) ած․ հին, կանուխ, կանխամուտ, հինօրեայ :

Vetústas-tális (եգ․)․ հնութիւն, կանխութիւն, ընդելութիւն, սերտ բարեկամութիւն :

Vetúste-tíssime (ՎԷ․)՝ի հնումն, ՚ի հին ժամանակս, կանխադոյն :

Vetústus-ta-tum (-tior-tíssimus) ած․ հինօրեայ, հին, հնական, կանուխ, կանխակալ :

Vexátio-ónis (եգ․)․ հարստահարութիւն, նեղութիւն, անձկութիւն, հալածումն :

Vexátor-óris (ար․)․ հարստահարիչ, նեղիչ, զրկիչ :

Vexátus-ta-tum (անց․ Գրք․)․ Տես Vexo.

Vexillárius-rii (ար․)․ դրօշակիր, նշանակիր :

Vexillátio - ónis (եգ․)․ վաշտ, դունդ զօրաց :

Vexillum-li (չգ․)․ նշան, դրօշ :

Vexo-xas-ávi-átum-áre (նբգ․) նե-

ղեմ, հարստահարեմ, խուեմ, լլկեմ, շարշարեմ, տառապեցուցանեմ, շարժեմ :

Via-ae (եգ․)․ ճանապարհ, ուղի, փողոց, գոհ, շաւիղ, գնացք, ընթացք, հնարք, օրինակ, պայման, կարգ, հլք իրաց, ոճ :
» carpo, íneo կա՞մ ingrédior viam.

՚ի ճանապարհ ելանեմ, յուղի անկանիմ, դէմ եղեալ գնամ, ուղւոյ լինիմ, չու առնեմ, ուղևորիմ, ճանապարհ առնեմ :

» via militáris կա՞մ pública. ճանապարհ արքունի, արահեա, պողոտայ :

Viális-le կա՞մ } ած․ տանելի,
Viárius-ria-rium } ուղեգնաց, ուղևորական :

Vians-ántis (Էյծ․)․ ճանապարհորդ, ուղևոր, անցաւոր :

Viaticátus-ta-tum (ած․)․ նպարակ կազմեալ, նպարակեալ :

Viaticulum-li (չգ․)․ դոյլե պաշար, համբարակ :

Viáticum-ci (չգ․)․ պաշար, պարէն ճանապարհի, դարման, վերջին թոշակ :

Viáticus-ca-cum } ած․ ճանապարհորդական, ուղևորական :
Viatórius-ria-rium }

Viátor-óris (ար․)․ ուղևոր, անցաւոր, ճանապարհորդ :

Vibex-bicis (եգ․) վէրք, հարուած, երաշխէպք, խոշտանգանք :

Vibrámen-minis (չգ․) } տատա-
Vibrátio-ónis (եգ․) } նումն, ծօծումն, երերումն :

Vibrans-ántis (Էյծ․)․ ճաճան-

չաւոր, սղաղպաջուռն, շողաւոր, մեծապայծառ :

Vibrátus - ta - tum (առջ. ԳՐԲ.).
Տես Vibro.

Vibrissae - sárum (ԷԳ.). մազք
ռնդանց :

Vibrisso-sas-ávi-átum-áre (չգտ.).
գիղգղեղեմ, ճռուողեմ :

Vibro-ras-ávi-átum-áre (ՆԳԳ.).
ճօճեմ, շողացուցանեմ, երե-
րեմ, տատանեմ, ընկենուեմ,
արկանեմ, ձգեմ :

Vibúrnum-ni (չգտ.). պատաղեճ
վայրի :

Vicánus-na-num (առջ.). արուար-
ձանեայ, շինական :

Vicariátus-us (ար.). փոխանոր-
դութիւն, տեղակալութիւն,
ետեղապահութիւն :

Vicárius-ria-rium (առջ.). փոխա-
նորդական :

Vicárius-rii (ար.). փոխանորդ,
տեղապահ, տեղակալ, ետե-
ղապահ :

Vicátim (ՎԲ.). աստ անդ ընդ
արձակավայրս, բացառէ 'ի
բացատ :

Vicenárius-ria-rium (առջ.). քսա-
նական :

Vicéni-nae-na (առջ.). քսան :

Vicénnium - nii (չգտ.). քսանա-
մեակ :

Vicequaestúra-ae (ԷԳ.). պաշտօն
ետեղապահի գանձաւորի :

Vicésimus-ma-mum (առջ.). քսա-
ներորդ :

Vícia - ae (ԷԳ.). վեկն, քիսամն՝
տունկ :

Viciárium-rii (չգտ.). սերմանոց
քիսամնն :

Viciárius-ria-rium (առջ.). քիսա-
ման :

Vicies (ՎԲ.). քսան անգամ :

Vicinális-le (առջ.). զրացի, մեր-
ձաւոր :

Vicinia-ae (ԷԳ.). զրացութիւն,
զրացիք, մերձաւորք :

Vicinitas-tátis (ԷԳ.). մերձաւո-
րութիւն, զրացութիւն, զրա-
ցիք, սահմանորդք, խնամու-
թիւն, նմանութիւն :

Vicinitus (ՎԲ.). 'ի մօտոյ, ընդ
մօտոյ, մերձաւորադոյն :

Vicinus-na-num (-nior) առջ. մեր-
ձաւոր, զրացի, սահմանորդ,
սահմանակից, մօտաւոր, խնա-
մի, նման :

Vicis-ces-ce (յոգ. vices - cibus)
ԷԳ. փոփոխութիւն, փոխանակու-
թիւն, արիտուր, նուագ, ան-
գամ, տեղի, ետեղապահ, փո-
խանակ :

» versâ vice. ընդ հակառակն,
փոխադարձաբար :

» vicibus կամ per vices. փոխա-
նակաւ, կարգաւ, կարգ ըստ
կարգէ :

» in vicem կամ vices. փոփոխ,
յերկոցունց կողմանց :

» vicem reddo կամ réfero. փո-
խարէն առնեմ, հատուցանեմ,
տամ վճարմն :

» primâ vice. յառաջնուեմ նուա-
զի, զառաջինն :

» tribus per diem vicibus. եւ
րիցս անգամ յաւուր :

» nūminis vice. 'ի տեղի ստուուածոյ ուրուք :

» vice altérius fungor. ետեղապահ լինիմ, խոխանակ կամ:

Vicissim (Վիքս.) փոխանակաւ, փոփոխ, կարգ ըստ կարգէ, մի ըստ միոջէ :

Vicissitúdo-dinis (Վիքս.) փոփոխուամն, շրջուամն, փոխանակութիւն, փոխադարձ :

Vicomagister-tri (ար.) գաւառապետ, շահապ քաղաքի, կուսակալ :

Victima-ae (Վիքս.) զոհ, պատարագ :

Victimárius-rii (ար.) պատարագիչ, զոհիչ :

Victito (Վիքս. Ito արձ.) կամ }
Victo-tas-távi-tátum-táre (Վիքս.) }
կեանս վարեմ, կեամ, տեւեմ, կամ մնամ :

Victor-óris (ար. et ար.) յաղթող, յաղթական :

» victor exércitus. յաղթական գունդ :

Victória-ae (Վիքս.) յաղթութիւն :

Victoriósus-sa-sum (ար.) յաղթական, յաղթողական :

Victrix-rícis (Վիքս.) յաղթական, յաղթող :

» victricia arma. յաղթական զէնք :

Victuális-le (ար.) նպարակաւոր :

Victus-ta-tum (անց. արք.) Տես Vinco և Vivo.

Victus-us (ար.) կենցաղավարութիւն, ուտեստ, պարէն, նպար :

» victum quaérito. պաշար առնեմ, նպարակ կազմեմ :

» victus basilicus. արքայական սեղան՝ խորտիկ, իշխանական կերակուր :

Vículus-li (ար.) նրբափողոց, շէն, աւան :

Vicus-ci (ար.) կողմն, զաւառ, արուարձանք, գիւղ, աւան, շէն, քաղաքագիւղ, գեղաքաղաք, թաղ, վիճակ :

Vidélicet (ար է՝ videre licet) Վիքս. ապաքէն, ստուգիւ, ճշմարտիւ, այսինքն է, այն է, որպէս է տեսանել :

Viden? (ար է՝ videsne?) ո՞չ տեսանես և չիմանամ :

Vídeo-des-idi-ism-dére (Նիքս.) տեսանեմ, իմանամ, իրազեկ լինիմ, հայիմ, նայիմ, նկատեմ, կանխաւ հոգամ, խորհիմ, խոկամ, միտ գնեմ, փոյթ յանձինն ունիմ, տածեմ, յանձանձեմ :

» ipse viderit. ինքն իսկ տեսցէ :

» me vide. վստահացեալ լիջիբ յուսով, վստահ լեր յիս :

» vide sis. տես՝ հայեաց եթէ կամ իցէ քեզ :

Vídeor-déris-ismus-déri (հար.) տեսանիմ, թուիմ, համարիմ, վարկանիմ, որոշեմ, կարծեմ : Viduátus-ta-tum (անց. արք.) Տես Víduo.

Vidúitas-tátis (Վիքս.) այրութիւն, աղքատութիւն, չքաւորութիւն, զրկուամն :

Vídulus-li (ար.) մախաղ, պայուսակ, պարկ :

Víduo-uas-ávi-átum-áre (ՆԴԳ.).
զբկեմ, մերկացուցանեմ, կո-
ղոպեմ, կսպեմ :

Víduus-na-num (աՅ.). այրի,
անկին, անոք, մերկ, անմասն,
թափուր :

Viétus-ta-tum (աՅ.). դառնա-
համ, թոյլ, նուազեալ, մերձ'ի
փակել :

Vigéni-nae-na (աՅ.). քսան :

Vigens-éntis (ՔԵՅ.). հզօր, զօ-
րաւոր, հուժկու, առող, ժիր,
հաստատուն :

Vígeo-ges-gui-gére }
Vigésco-scis-scere } ղԶ. յուժի'
յաստջ լինիմ, 'ի հաստի կամ,
ծաղկիմ, փթթիմ :

Vigésimus-ma-mum (աՅ.). քսա-
ներորդ :

Vigil-lis (աՅ.). արթուն, զուար-
թուն, հսկուն, անքուն :

» vigiles - lum (աԲ.). զիշերա-
պահք, պահանորդք :

Vigilans-ántis (- tior - tissimus)
աՅ. հսկող, հսկեցող, յառա-
ջտուես, խնամակալ, ջանա-
սեր, գործօնեայ :

Vigilánter-tius-tissime (ՊԷ.).
տքնութեամբ, անքուն ակամբ,
բազում հաւաստեալ, փու-
թով պնդութեամբ :

Vigilántia-ae (ԷԳ.). հսկութիւն,
տքնութիւն, արթնութիւն,
փոյթ, պնդութիւն, ջան :

Vigilárius-rii (աԲ.). պահանորդ,
զիշերապահ :

Vigiláte (ՊԷ.). տքնութեամբ,
անքուն ակամբ, փութով :

Vigilátus - ta - tum (աՆԳ. ԿԿԷ.).
Տես Vigilo.

Vigilia - ae (ԷԳ.) } հսկումն,

Vigilium - lii (ՂԶ.) }
տքնութիւն, յաստջնութեաց
օր մօնից, նախատօն, նախա-
տօնակ, փոյթ, ջան, ժրու-
թիւն, հոգ, խնամք, պահա-
նորդ, զիշերապահ, պահակ :

Vigilo-las-lávi-látum-láre (ՂԶ.).
հսկեմ, տքնիմ, արթուն կամ,
մատակարարեմ, հոգամ, հսյ-
թայթեմ :

Viginti (աՅ.). քսան :

Vigor-óris (աԲ.). աստիք, ուժ-
գնութիւն, զօրութիւն, ոյժ :

Vigorátus-ta-tum (աՅ.). հուժ-
կու, ուժեղ, զօրաւոր, բունն :

Víleo-les-lui-lére }
Vilésco-scis-scere } ղԶ. վհատիմ,
վհեհիմ, վատասրիմ :

Vilipéndo-di (ՆԴԳ. Pendo աԲԺ.).
արհամարհեմ, անգոնեմ, ան-
արգեմ, քամահեմ, խոտեմ,
խոտան առնեմ, դարովեմ, ե-
պերեմ :

Vilis-le (-lior-lissimus) աՅ. ան-
արգ, խոտան, գձուձ, ապա-
տոհմ, աննշան, դիւրագին :

Vílitas-tátis (ԷԳ.). անարգ գինք,
անարգութիւն :

» sui vilitas. անձնատեաց ար-
համարհութիւն :

Víliter-lius-lissime (ՊԷ.). անարգ
գնօք, դիւրագին :

Villa-ae (ԷԳ.). ամարաստուն ա-
պարանք, տուն շինի, դաս-
տակերտ :

Villáris-re (աժ․)․ դաշտական, շինական :

Villáticus-ca-cum (աժ․)․ գիւղական, դաշտային, գեղջուկ :

Villica-ae (էճ․)․ շինական կին, գեղաբնակ օրիորդ :

Villicatio-ónis (էճ․)․ անտեսութիւն, հազարապետութիւն, դաւառապետութիւն :

Villico-cas-ávi-átum-áre (չլէ․) |

Villicor-cáris-cátus-cári (հար․) | անտեսեմ, հազարապետ լինիմ, մատակարարեմ, զբօսեմ 'ի գիւղս :

Villico-ónis (ար․ et էճ․) էւմ Villicus-ci (ար․)․ անտես, հազարապետ, դաւառապետ, հոգաբարձու, շինական, գեղջուկ :

Villósus-sa-sum (-sior-sissimus) աժ․ թաւ, մազկղ, թաւարծի, ձարի :

Villula-ae (էճ․)․ սնիկ 'ի գիւղս :

Villum-li (չլէ․)․ թեթեւ գինի, գինեակ :

Villus-li (ար․)․ գնդակ մետաքսի, ծոպք :

Vimen - minis էւմ Viméntum-ti (չլէ․)․ կապ յուռույ, ողոր :

Viminális - le (աժ․)․ յօրինեալ յոստոյ ուռնույ :

» vimináles árboles. ծառք առ 'ի յօրինել պարաւանդս :

Viminétum - ti (չլէ․)․ անտառ ուռեաց, ուռիք :

Vimíneus-ea-eum (աժ․)․ յոստոյ ուռեաց յօրինեալ :

Vin' ? (ար է՛ vis ne?)․ կամի՞ս, կամ է՛ քեզ :

Vinácea-ae (էճ․)․ կոխած խաղողի :

Vináceum-ei (չլէ․) | Vináceus-ei (ար․) | թին :

Vinárius-ia-ium (աժ․)․ գինեգոյն, գինաւէտ :

» vinária-riórum. (չլէ․) անօթք տաշտք գինույ :

Vinárius-rii (ար․)․ գինեվաճառ, արբշիտ, գինեմոլ :

Vínceus-ea-cum (աժ․)․ պատշաճ առ 'ի կապել :

Vincibilis-le (աժ․)․ նուաճելի, յաղթելի, պարտելի :

Víncio-cis, vinxi, victum-cire (նրճ․)․ կապեմ, կաշկանդեմ, պրկեմ, պնդեմ 'ի կոճեղս, պարաւանդեմ ուռովք :

Vinco - cis, vici, victum - cere (նրճ․)․ յաղթեմ, գեր 'ի զերոյ լինիմ, գլեմ, առաւելում, զանցուցանեմ :

» vinco sponsiónē. շահեմ 'ի գրաւադրութեան :

Víncio-ónis (էճ․) | Vinctúra-ae (էճ․) } կապ, կա-

Vinctus-us (ար․) } պուճն, կապանք, յօդ :

Vinctus-ta-tum (անշ․ րբբ․)․ ՏԵՍ Víncio.

Vínculum - li (չլէ․)․ կապանք, կալանք, բանտ, արգելան :

» vinctulis árceo. արկանեմ 'ի կապանս, կապեմ շղթայիւք, կաշկանդեմ :

Vindémia-ae (էճ․)․ այգեկութք, կութք, խաղողք :

» vindémia mellis. կութք մեղեր

» vindémia oleárum. կութք ձիթոյ :

Vindemiális-le կամ }
 Vindemiatórius-ria-rium } ած.
 կթոց :

Vindemiátor-óris }
 Vindémitor-óris } աբ. այգեկութ :

Vindémio-ias - ávi - iátum - iáre (նրգ.) կթեմ, քաղեմ զայգի :

Vindemiola-ac(եգ.) դուզնաքեայ կութք :

Vindex-dicis (աբ. et եգ.) վըէժ-ինդիր, քինաինդիր, պաշտպան, ջատագով, ազատիչ :

Vindicatio-ónis (եգ.) քինահանութիւն, վըէժինդրութիւն, պահանջանք, պահանջուծնի :

Vindicátus-ta-tum (անց. Կրք.) Տես Vindico.

Vindiciae-ciárum (եգ.) դատակնիք, դատավճիռ, տուչութիւն իրաւամբք դատաստանի :

Víndico-cas-ávi-átum-áre (նրգ.) պատժեմ, պատիժ պատուհասի 'ի վերայ ածեմ, վըէժ-ինդիր լինիմ, սեպհականեմ անձին, պաշտպանեմ, թափեմ :

Vindicta-ae (եգ.) վըէժ, պատիժ, պատուհաս, պաշտպանութիւն :

Vínea-ae (եգ.) այգի, այգեստան, որթ, որթատունկ, բուլիսար :

Vineális-le կամ }
 Vineárius-ria-rium } ած. այգես-
 Vineáticus-ca-cum }
 տանեաց, այգաւէտ :

Vinétum-ti (չգգ.) այգեստան, այգիք, երկիր այգաւէտ :

Vínifer-nífera-rum (ած.) զինեբեր, զինաւէտ :

Vinipótor-tóris (աբ.) արբշիռ, զինեսեր, զինեմոլ :

Vínitor-óris (աբ.) այգորդ, այգեգործ :

Vinitórius-ria-rium (ած.) այգեգործական, այգորդական :

Vínnullus-la-lum (ած.) կակուղ, դիւրակոր, փափուկ, քնքուշ, զիրգ :

Vinoléntia - ae (եգ.) արբեցութիւն, արբշուութիւն, զինհարութիւն :

Vinoléntus-ta-tum (ած.) զինեզէն, զինեմոլ, արբշիռ :

Vínósus-sa-sum (-sior-síssimus) զինեսեր, արբեցող, արբշիռ, սխալակ :

Vínulus-la-lum (ած.) դիւրակոր, կակուղ, զիրգ, քնքուշ, փափուկ :

Vinum-ni (չգգ.) զինի :

» vinum ásperum, austérum. զինի փոթոթահամ :

» vinum lene, molle. քաղցրահամ զինի :

» vinum merum, purum. զինի անխառն, անապակ :

» vinum secundárium. զինի 'ի կոխածից, յուր զինի :

» vinum tenue, vâpidum. թեթեզինի, զինեակ :

» vino mádeo. արբեամ, զինհարութիւն արբեցութեամբ, յարբշուութիւն հասանիմ, 'ի զին-

ւոջ լինիմ, գգինեօք անկա-
նիմ, ընդ գինիս մտանեմ :

Vio-ias-iávi-iátum-iáre (չլթ.).
Ճանապարհ առնեմ, շրջիմ,
ոտնփոխ լինիմ, դնամ :

Víola-ae (եթ.). մեմփածաղիկ, մե-
խակ, շահարակ, ձագախոտ :

» viola mártia, purpúrea. մա-
նիշակ, մանուշակ :

Violábilis-le (աթ.). ապականելի,
սպականացու :

Violáceus-ea-eum (աթ.). մանու-
շակագոյն, կապուտակագոյն :

Violárium - rii (չլթ.). դրախտ՝
բուրաստան մանուշակաց :

Violárius-rii (ար.). նարոսաներկ
'ի գոյն մանուշակի :

Violálio-ónis (եթ.). յանցութիւն,
յանցումն, օրէնսզանցութիւն,
ապականութիւն, խարդաւա-
նութիւն, պղծութիւն :

Violátor-óris (ար.). ապականիչ,
պղծիչ, բռնաբարիչ, օրինա-
զանց, յանցաւոր :

Violátus - ta - tum (անց. ԴԷԲ.).
Տես Violo.

Violens-éntis (աթ.). բռնազօ-
սիկ, բուռն, սաստիկ, մոլե-
ղին, կատաղի :

Violénte-tius-tissime } ՌԷ. բրո-
Violénter-tius-tissime }
նաբար, բռնի, հզօրագոյնս,
զայրագին, սաստկապէս, ակա-
մայ կամօք, յանկամս :

Violéntia-ae (եթ.). բռնութիւն,
բռնադատութիւն, բռնազօ-
սութիւն, զօրութիւն, սաստ-
կութիւն, ուժգնութիւն :

Violéntus-ta-tum (-tior-tíssimus)
աթ. բուռն, բռնաշուռնչ, ուժ-
գնադոյն, սաստկագոյն, ան-
գութ, անհամբոյր, վէս :

Víolo-las-lávi-látum-láre (ԵԷԺ.).
բռնաբարեմ, բռնադատեմ, բր-
նազօսեմ, ապականեմ, խար-
դաւանեմ, պղծեմ :

Vípera-ae (եթ.). իժ, քարբ :

Viperális herba - ae (եթ.). ըն-
տանի փեղենայ :

Vipéreus-ea-eum } աթ. իժա-
Viperinus-na-num }
ցեալ, թունաւոր, չարաթոյն :

Vípío-ónis (ար.). կռունկն, խորդ :

Vir-ri (ար.). այլ, մարդ, քաջ և
արիական անձն, կանամբի :

Virágo - ginis (եթ.). կին ժրա-
զլուի, ամազան, միսսանիք :

Virátus-ta-tum (աթ.). այլական,
արուական, առնացի :

Virens - éntis (ԵՅԺ.). կանաչա-
գոյն, կանաչազգեստ, առող,
զօրաւոր, ծաղկաւէտ :

Víreo-es-rui-ére } ՂԺ. կանա-
Virésco-scis-scere }
չանամ, դալարանամ, կազգու-
րիմ, զօրանամ, քաջանամ :

Víreo-ónis (ար.). կանաչ սարե-
կիկ՝ ասպունձակ, մրգասա-
րեակ, խարտեաշ սարեակ :

Virétum-ti (չլթ.). դալար վայր,
մարգագետին :

Virga-ae (եթ.). ցուպ, գաւազան :

» virgis afficio. գանեմ, գան
հարկանեմ, բրածեժ՝ գանալից
առնեմ, ծեծեմ, ձագկեմ, չա-
րագանեմ :

Virgátor-óris (ար․)․ հարկանող, ձաղկիչ :

Virgátus-ta-tum (աժ․)․ նկարէն, խայտաբղէտ, խայտապիսակ, խայտախարիւ :

Virgétum-ti (չչ․)․ դարաստան, մրգաստան, դրախտ մատաղատունկ ծառոց :

Virgeus-ea-eum (աժ․)․ դաւազանաւոր, ցպակերպ, դաւազանաձև :

» supéllex virgea. կողով հիւսեալ յոստոց ուռնեաց :

Virgiliae-liárum (խժ․)․ բազմաստեղք, վեց աստեղք ցուլ աստեղատան :

Virginális-le կամ Virginárius-ria-rium } աժ․ կուրգինեան, կուսարար :

Virginitas - tátis (խժ․)․ կուսութիւն :

Virgo-ginis (ար․ et խժ․)․ կոյս, կուսան, աղջիկ, օրիորդ, մանկամարդ, մանուկ, տղայ, անպական ինչ :

Virgósus-sa-sum (աժ․)․ գաւազանաբուղի :

Virgula-ae (խժ․)․ փոքրիկ գաւազան, ոստ :

Virgulátus-ta-tum (աժ․)․ խայտաբղէտ, խայտախարիւ, նկարէն :

Virgúltum-ti (չչ․)․ շառաւիղ, ստեղն, խաւարծի :

Virgúncula - ae (խժ․)․ մանկամարդ, օրիորդ փոքրիկ :

Virículae - lárum (խժ․)․ անզօր զօրութիւն, անոյժ աստիք :

Viriculum-li (չչ․)․ քանդակազործի, զրիչ երկաթի, գրոց :

Viridans-ántis (Քյժ․)․ կանաչազոյն, կանաչ, դալար :

Viridárium-rii (չչ․)․ դրախտ, պարտէզ, բուրաստան, ծաղկոց, բանջարանոց :

Viridárius-rii (ար․)․ պարտիզպան, դրախտապան :

Viridia-dium կամ diórum (չչ․)․ դալարիք, դեղ դալար, դալարուտ վայր, մարգագետինք :

Viridis-de (-ridior-dissimus) աժ․ կանաչ, կանաչազոյն, հզօր, հուժկու, սոռոց, զօրաւոր :

Viríditas-tátis (խժ․)․ դալարութիւն, կանաչութիւն, զոյն կանաչ, աստիք, ոյժ, ծաղիկ հասակի :

Viridor-dáris-dátus-dári (հար․)․ կանաչանամ, դալարանամ :

Virilis-le (աժ․)․ արուական, առնացի, ուժեղ, առաքլինի, քաջ, մեծանձն, ազնուական :

» pro virili parte կամ portióne. իսկ որ ինչ ինձ անկ է :

Virililas-tátis (խժ․)․ արութիւն, առնութիւն, քաջութիւն :

Viriliter-lius (ձկ․)․ առնարար, առնապէս, քաջապէս, յաներկիւղս :

Viriola-ae (խժ․)․ փոքրիկ ապարանջան :

Viripotens-éntis (աժ․)․ ամուսնանալի, հարսնացու, հուժկու, զօրեղ, զօրաւոր :

Virítim (ձկ․)․ առն առն, իւրաքանչիւր, անձնիւր :

Viror-óris (ար․) կանաչութիւն, դալարութիւն, գոյն կանաչ։

Virósus-sa-sum (-sissimus) ած․
 ւազընտ, անառակ, զեղի, ցանկատէր, շուայտարարոյ, շարահոտ, ժանդահոտ։

Virtus-tútis (իգ․) լաւութիւն, առաքինութիւն, քաջութիւն, արութիւն, զօրութիւն, համարձակութիւն։

Viruléntus-ta-tum (ած․) թունաւոր, ժանկաւոր, շարաթոյն։

Virus-ri (չգ․) հիւթ, աւիշ, թոյն, ժանդ, դեղ, ժանտահոտութիւն, նեխութիւն։

Vis-is (յոգ․ vires-írium) իգ․ ոյժ, զօրութիւն, կար, ուժգնութիւն, ազդեցութիւն, աստիք, բռնութիւն, զեղծումն, յոլովութիւն, յորդութիւն։

Viscátus-ta-tum } ած․ մածանող
 Viscósus-sa-sum } մազող, մատուցլի։

Viscerátio - ónis (իգ․) խնճոյք մսակերութեան։

Viscum-sci (չգ․) } ճուղակ մատուցլի,
 Viscus-sci (ար․) } հոյզ հաւորսաց։

Viscus-sceris (չգ․) աղիք, ընդերք, փորոտիք։

» viscera montis. խորք լեռին։

Visens-éntis (էյծ․) այցելու։

Visibilis-le (ած․) տեսանելի, երևելի, զննական, տեսական։

Visio-ónis (իգ․) հայեցուածք, տեսութիւն, տեսիլ, երևոյթ, անուրջք, պատկեր։

Visitátio - ónis (իգ․) երևուածն, յայտնութիւն, այցելութիւն, տեսութիւն, տեսիլ։

Vísito (Նրգ․ Ito արձ․) յայցելանեմ, այց առնեմ, այցեմ, ՚ի տես երթամ։

Vísitor-óris (ար․) այցելու։

Viso-sis-si-sere (Նրգ․) ՚ի տես երթամ, այցեմ, տեսանեմ, զննեմ։

Visor - óris (ար․) լրտես, դէտ, յուզող։

Visum-si (չգ․) երևոյթ, տեսիլ, առաջօք ինչ, արհաւիրք, ոգի, հանդէս։

Visus-sa-sum (անց․ դրբ․) Տես Վideo.

Visus-us (ար․) հայեցուածք, տեսանելիք, նայեցած, տեսիլ, երևոյթ։

Vita-ae (իգ․) կեանք, կենդանութիւն, սնունդ, կերակուր, պիւհ, բարք, վարք, զնացք։

» vivo vitam. կեամ, կեանս վարեմ, կենդանի եմ։

Vitábilis-le (ած․) խուսափելի, խորշելի։

Vitabúndus-da-dum (ած․) խուսափու, փախտտական։

Vitális-le (ած․) կենդանական, կենդանատու, կենդանարար։

» vitális aura. օդ առողջարար։

» vitális calor. կենդանապահ ջերմութիւն։

Vitálitás-tátis (իգ․) կենդանութիւն, կեանք։

Vitáliter (Վրբ․) կնօք շափ, կենդանոյն, ցկեանս։

Vitatio-ónis (էփ․) խուսափանք, փախուստ :

Vitellinus-na-num (աժ․) զուարակի, որթուց :

Vitellus-li (ար․) որթ, ընջուղ, որթուկ, դեղին մասն ձուռոյ, դեղնուց :

Viteus-ea-eum (աժ․) որթոյ, որթասնկոյ :

Vitex-ticis (էփ․) հազնի՝ տունկ, ուռի կարճաբերձ :

Vitiarium-rii (չչ․) այգեստան, այգի :

Vitiatio-ónis (էփ․) ապականութիւն, խարդաւանութիւն, եղծումն :

Vitiator-óris (ար․) խարդաւանիչ, ապականիչ, մոլորեցուցիչ :

Vitiatus-ta-tum (անց․ Գրք․) Տես Vítio.

Viticola-ae (ար․ et էփ․) այգեգործ, այգորդ :

Vitícula-ae (էփ․) փոքրիկ որթատունկ :

Vitifer-tifera-rum (աժ․) գինաւէտ, այգաւէտ :

Vitigenus-na-num } արթոյ, Vitigineus-ea-eum } արթասնկոյ :

> liquor vitigineus. գինի, բեր որթոյ :

Vitifolia - lium (չչ․) ողորք ուռեաց, պարաւանդ յուռոյ :

Vitilis-le (աժ․) գիւրակոր, ծռելի, յօրինեալ յոստոյ ուռենւոյ :

Vitiligo (Նրփ․ Litigo արձ․) բանակիւ՝ բանընդդէմ լինիմ,

կազեմ, վիճեմ, պարսաւեմ, զբարտեմ :

Vitineus-ea-eum (աժ․) որթոյ, որթասնկոյ :

Vítio-tias-iávi-átum-áre (Նրփ․) յոռացուցանեմ, խանգարեմ, ապականեմ, եղծանեմ, աղարտեմ, լլկեմ, յօսնում, խարդաւանեմ :

Vitióse-sius-síssime (Պէ․) յուռեպէս, չարաչար, ախտաւորաբար :

Vitiósitás - tátis (էփ․) յոռութիւն, թերութիւն, ախտաւորութիւն :

Vitiósus-sa-sum (-sior-síssimus) աժ․ յոռի, ախտաւոր, խանգարեալ, եղծեալ, թերի, անկատար :

Vitis-is (էփ․) որթ, որթատունկ, ուռ որթոյ :

> vitis alba. լինագոյն որթ, լօշտակ :

> vitis arbústa կամ arbustiva. որթատունկ յեցեալ ՚ի ծառ :

> vitis nigra. մամուռ ծառոց :

Vitisátor-óris (ար․) տնկող որթոց :

Vítium - tii (չչ․) յոռութիւն, կարիք, ախտ, թերութիւն, պակասութիւն, բիծ, արատ, չարիք, չարութիւն :

Vito-tas-távi-tátum-táre (Նրփ․) խուսեմ, խուսափեմ, ապրիմ, խոյս տամ, ձողապրիմ, զսուշանամ, փախչիմ, փրծանիմ :

Vitráriu-s-rii } ար․ ապակեղործ, Vitreáriu-s-rii }

ապակավաճառ, գործիչ բա-
ժակաց :

Vitrea-eórumկամ } չգտնվածքա-
Vitreámina-num }
պակեղէնք, սնոսիք :

Vitreus-ea-eum (աժ.) . ապակե-
ղէն, դիւրարեկ, բեկառու, ան-
կայական :

Vitriária-ae (իգ.) . ապակազեղ,
ապակեխոտ :

Vitriárius-rii (ար.) . ապակավա-
ճառ, ապակեգործ, գործիչ
բաժակաց :

Vitricus-ci (ար.) . յօրայ, խորթ
հայր :

Vitrum-ri (չգտ.) . ապակի, լրջա-
բոյս :

Vitta-ae (իգ.) . վարսակալ, ժա-
պաւէն, պատան, երէզ, երի-
զապինդ կտու :

Vittátus-ta-tum (աժ.) . ժապաւ-
ինեալ, երիզապատ :

Vítula-ae (իգ.) . երկնջ :

Vitulínus-na-num (աժ.) . զուա-
բակի, որթուց :

Vítulus-li (ար.) . որթ, ընջուղ,
զուարակ, որթուկ :

Vituperábilis-le (աժ.) . արհա-
մարհելի, պարսաւելի, եպե-
րելի :

Vituperátio-ónis (իգ.) . պարսաւ-
անք, արհամարհուածիւն, ե-
պերանք, սողիւտ :

Vituperátor-óris (ար.) . դարովիչ,
թշնամանադիր, սողաանող,
արհամարհող, անգոսնիչ :

Vitupérium - rii (չգտ.) . նախա-
տինք, առականք, ծանականք,

նշաւակուծիւն, քարուակա-
նուծիւն :

Vitúpero-ras-rávi-rátum - ráre
(նրգ.) . վատանուն առնեմ,
առակեմ, պարսաւեմ, սողա-
նեմ, եպերեմ, մերժեմ, չըն-
դունիմ :

Vitúpero-ónis (ար.) . սողաանող,
թշնամանադիր, դարովիչ, չա-
րախօս :

Vivácitas-tátis (իգ.) . առողու-
ծիւն, կայտառուծիւն, ուժ-
գնուծիւն, աստիք :

Vivárium-rii (չգտ.) . ձկնատեանք,
աւազան ձկանց, հաւանոց,
զոմք երէոց :

Vivátus-ta-tum (աժ.) . ուժեղ,
կայտառ, առող, ժիր, հղօր :

Vivax-ácis (-cior-císsimus) աժ.
երկայնակեաց, բուռն, հուժ-
կու, զօրաւոր :

Vivens-éntis (քյժ.) . կենդանի,
կենդանական :

> vivens flumen. հոսանուտ ջուր
> vivens focus. բորբոքախառն
հուր, բոցախառն հրատ :

Vivérra-ae (իգ.) . վայրի աքիս,
կուղ որսական :

Vivésco-scis-scere (չգտ.) . կաղ-
դուրիմ, զօրանամ, քաջանամ :

Vívide-vidius (Վք.) . ուժգինս,
հզօրագոյնս, սաստիկս :

Vívidus-da-dum (- vidior) աժ.
զօրաւոր, հուժկու, հղօր, ա-
ռող, կայտառ :

Vivífico-cas-ávi-átum-áre (նրգ.) .
կենդանի առնեմ, կեցուցանեմ,
կենդանացուցանեմ :

Vivificus-ca-cum (աժ.). կենդանատու, կենարար, կենդանարար, կենդանատուր, կենսաբեր, կեցուցաբեր :

Viviparus-ra-rum (աժ.). կենդանածին :

Vivirádix-dícis (էֆ.). մասաղատունկ առունկ, նորատունկ, աղուրի, տաշտաթաղ :

Vivisco-sci-scere (չլք.). քաջանամ, զօրանամ, կազուրիմ :

Vivo-vis-ixi-ictum-vere (չլք.). կեամ, կենդանի լինիմ, սնանիմ, կերակրիմ, բուծանիմ :

» *ita vivam.* այսպէս լստուած կեանս պարգևեսցէ ինձ :

» *ne 'vivam.* իցէ թէ իջանէի 'ի դժոխս, ո՞ տայր ինձ ճաշակել զմահ :

» *vivo vitam.* կեանս վարեմ, կենդանի եմ, կեամ :

Vivus-va-vum (աժ.). կենդանի, կայտառ, ողջանդամ :

» *vivus amor.* եռանդնոտ սէր :

» *vivus lapis.* զայլախաղ, կայծքար :

Vix (ձլք.). հազիւ, դժուարաւ :

» *vix cum.* մինչև հազիւ հազ, այն ինչ :

» *vix tandem.* հազիւ ուրեմն, հուսկ յետոյ :

Vocábulum-li (չլք.). բարբառ, անուն, բան :

Vocális-le (-lior-líssimus) աժ. ձայնական, հնչական, սասուկաձայն, մեծաբարբառ :

» *vocáles líterae.* ձայնաւորնչանագիրք :

Vocálitás-tátis (էֆ.). յորինալբարբառ, ձայնակցութիւն, հնչակցութիւն յերգս :

Vocáliter (ձլք.). ձայնիւ, 'ի ձայնբարձր, բարձրաձայն բարբառով, մեծաբարբառ ձայնիւ :

Vocátio-ónis (էֆ.). ընդունելութիւն, կոչումն, հրաւեր :

Vocative (ձլք.). 'ի կոչական հոլով, 'ի կոչիւն, կոչելով :

Vocátivus-va-vum (աժ.) ձայնատուր, ձայնական, հնչական :

» *casus vocatívus.* կոչական՝ հոչական հոլով :

Vocátor-óris (ար.). կոչնատեր, հրաւիրակ, կոչող :

Vocátus - ta - tum (անց. րբք.). Տես Voco.

Vocátus-us (ար.). կոչ, կոչիւն, կոչումն :

Vociferátio - ónis (էֆ.) } հոչակ,

Vociferátus - us (ար.) } գոչիւն, աղաղակ, դղրդիւն, կարկաչիւն, ձիչ :

Vociferátus-ta-tum (անց. րբք.). Տես Vociferor.

Vociferor-ráris-átus-ári (հար.) աղաղակեմ, հնչեցուցանեմ, գոչեմ, մեծաձայն կարգամ, զաղաղակբառնամ, կանչեմ, ձչեմ :

Vocítatus-ta-tum (անց. րբք.). Տես Vócito.

Vócito (նրֆ. Ito արժ.). ստէպ ձայնեմ, յաճախ ձայն առնում, յանունէ կոչեմ :

Voco-cas-cávi-cátum-cáre (նրֆ.) կարգամ, կոչեմ, հրաւիրեմ, ձայնեմ :

- » voco ad coenam. 'ի ճաշ կոչեմ, յընթրիս հրաւիրեմ :
- » voco deos. կարդամ յօգնականութիւն զաստուածս :
- » voco in crimen. չարախօսութիւն մատուցանեմ, ամբաստանեմ, մեղս դնեմ, մեղադիր լինիմ :
- » voco in jus. 'ի դատաստան կոչեմ, եկակոչ առնեմ :
- » voco offensas. Թշնամանս գրգռեմ, Թշնամանասէր լինիմ :
- Vócula-ae (էֆ.). ձայն նուազ, ողորք բանք :
- Vola-ae (էֆ.). օփ, ագռռ, ներբանք ոտից :
- Volántes-tium (էֆ.). Թռչունք, հաւք, թևաւորք :
- Volática-ae (էֆ.). վհուկ, կախարդ կին, ջատուկ :
- Voláticus-ca-cum (ած.). Թռչող, թևաւոր յեղյեղուկ, յողողող, անկայական, անհաստատ :
- Volátilis - le (ած.). Թռչական, Թռչող, երազագնաց :
- Volátúra-ae (էֆ.) } Թռչան, Թռչուն
- Volátus-us (աբ.) } չումն, Թռիչք :
- Volátus-ta-tum (անց. դբբ.). Տես Volo-las.
- Voléma- mórur (չղ.). տանձք բռնալիրք :
- Volens - éntis (էյծ.). Ինքնայօժար, ինքնակամ, կամելի, կամեցող :
- » volénti ánimo. Ինքնակամ կամօք, 'ի կամակարուց, մտադիւրադոյնս :

- Vólitans - ántis (էյծ.). Թռչող այսր անդր Թռթռող :
- Vólito (չղ. Ito աբ.). Թռչիմ, ճախրեմ, Թռանիմ, առնում վազս վազս յայսկոյս յայնկոյս, այսր անդր Թռթռեմ :
- Volo-las-lávi-látum-láre (չղ.). Թռանիմ, Թռչիմ, սլանամ, սուրամ, վարդիմ :
- Volo, vis, vólui, velle (շբծ.). կամիմ, յօժարիմ, փափաքիմ, ցանկամ, տենչամ :
- » bene tibi volo. բարեախորթ լինիմ, խանդաղատիմ, ախորժեմ :
- » male tibi volo. չարակամ լինիմ, չարարարեմ :
- » velim. կամէր ինձ, կամէի արդեօք :
- » quam vellem, velim. ո՛հ հոբան ըզձանայի, ո՛ տայր ինձ :
- » te volo. կամիմ խօսել ընդքեզ :
- » si quid me vis. եթէ կամիս ինչ յինէն :
- » quid sibi vult? զե՞նչ իցէ այլ, զե՞նչ ինչ ակնարկեն բանքդ :
- » quid sibi vult pater? զե՞նչ արդեօք ինչրէ հայրն :
- Volónes-num (աբ.) ստրուկք, գերիք, արծաթագիրք :
- Volsélla-ae (էֆ.). ունելի փորրիկ, խզելի, արծան վերաբուժաց :
- Volúbilis-le (ած.). յողողող, յեղյեղուկ, դիւրաշարժ, անկայական, անհաստատ :
- » volúbilis orátio. ծորան ճառ, յորդահոս բանք :

Volubilitas-tátis (եփ․)․ դիւրադարձութիւն, արագարանութիւն, անհասաստութիւն, յողողողութիւն, յաճութիւն:

Volubiliter (Վլբ․)․ առատապէս, յեղեղեղով խորհրդով:

Vólucer-cris-cre (աժ․)․ թռչող, արագոտն, երագագնաց:

Vólucris-is (ար․ et եփ․)․ հաւ, թռչուն, թեւաւոր:

Volúmen-minis (չլէ․)․ շրջանակ, շրջումն, շրջշրջումն, գիրք, մատենան, հատոր:

» volúmen epistolárum․ պատասխանակաց, ծրար թղթոց:

Voluntárie կամ Voluntário (Վլբ․)․ անձնական կամօք, ի կամակարուց, կամակար մտօք, կամօք կամաւորութեամբ, կամայ:

Voluntárius-ia-ium (աժ․)․ կամական, կամածին, կամաւոր, կամայական, կամակար, յօժարական, ինքնական, ինքնայօժար, անձնական:

» voluntárii-riórum (ար․)․ ինքնական կենտրոնք:

Volúntas-tátis (եփ․)․ կամութիւն, կամք, յօժարութիւն, իղձք, դիտաւորութիւն, միտք:

Vólupe (չլէ․)․ հաճոյք, հաճութիւն, հեշտութիւն:

Voluptábilis-le կամ Voluptáriuſ-ia-ium } աժ․ հեշտական, զուարճալի, ակործելի, բերկրական, հաճոյ:

Voluptárie (Վլբ․)․ հեշտականութեամբ, հաճութեամբ, բերկրութեամբ:

Volúptas-tátis (եփ․)․ զուարճութիւն, հաճութիւն, հեշտութիւն, բերկրութիւն, ակործանք:

Volúptor-táris-tátus-tári (հար․)․ հեշտանամ, փափկակեաց՝ բարեկեցիկ լինիմ, փափկանամ, զուարճանամ:

Voluptuóſus-sa-sum (աժ․)․ հեշտական, հաճոյ, զուարճալի, ակործելի:

Volúta-ae (եփ․)․ խղիջնաձև զարդ ՚ի գլուխս սեանց, ոլորածոյ պատուած:

Volutábrum-ri (չլէ․)․ ճահիճք, մօր, տիղմ, սիկ:

Volutátim (Վլբ․)․ մանուածապատ շրջանօք:

Volutátio-ónis (եփ․) } դարձուած, Volutátus-us (ար․) }

շրջան, շրջշրջումն, շրջումն:

Volutátus-ta-tum (աճ․ Գրբ․)․

Տես Volúto.

Vóluto-tas-ávi-átum-áre (նրէ․)․ թաւալեցուցանեմ, հոլովեցուցանեմ, պատեմ, ծրարեմ, յեղեղեղեմ ՚ի մտի, խոկամ:

Vólutor-táris-átus-ári (չր․)․ հոլովիմ, թաւալանիմ, շրջշրջիմ, թաւալիմ:

Volútus-ta-tum (աճ․ Գրբ․)․ Տես Volvo.

Volútus-us (ար․)․ դարձ, փոփոխումն, շրջուած:

Volvens-éntis (էյժ․)․ շրջշրջող, շրջող:

» volvéntibus annis․ յանցանելամաց, ՚ի շրջմունս տարեաց:

Volvo-vis-vi-lútum-vere (Նրգ․)․
դարձուցանեմ, շրջեմ, կործա-
նեմ, տապալեմ, յուզեմ 'ի մտի,
զմտաւ ածեմ :

» volvo libros. բանամ զգիրս :
Vomer-ris } աբ. խոփ :
Vomis-meris }

Vómica-ae (Էգ․)․ Թարախ թո-
քոց, խաղաւարտ, այտուճն,
պալար, ուռուցումն :

Vómicus-ca-cum (աժ․)․ վնասա-
կար, ապականիչ, ժանտաբեր :

Vomíficus-ca-cum (աժ․)․ փսիսե-
ցուցիչ, ործացուցիչ :

Vomitio-ónis (Էգ․)․ փսիսումն :

Vómito (Նրգ․ Ito աբ․)․ յաճախ
փսիսեմ, ստէպ ործամ :

Vómitor-óris (աբ․)․ փսիսող :

Vomitórius-ria-rium (աժ․)․ որ-
ծացուցիչ, փսիսեցուցիչ :

» vomitória-iórum (չգ․) զլիւաւ-
որ դուռն 'ի Թատերս հնոց
ուռումայեցուց :

Vómitus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ Տեւ
Vomo.

Vómitus-us (աբ․)․ փսիսած, փրս-
խումն :

Vomo-mis-ui-ítum-ere (Նրգ․) որ-
ծամ, փսիսեմ, դարձուցանեմ,
ընդ բերան հանեմ, ծխեմ, շըն-
չեմ, բուրեմ, ժայթքեմ :

Vorácitas-tátis (Էգ․)․ անյազու-
թիւն, որկորստութիւն :

Voraginósus-sa-sum (աժ․)․ յոր-
ձանաձիգ, անդնդապոյտ :

Vorágo-ginis (Էգ․)․ անդուռգք,
խորք, պտոյտ ջուրց, վատ-
նիչ, անառակ :

Vorans - ántis (Էյժ․)․ ծախիչ,
սպառիչ, կլանելի :

Vorátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ Տեւ
Voro.

Voro-ras-rávi-rátum-ráre (Նրգ․)․
ծախեմ, սպառեմ, կլանեմ,
լափեմ, լիզաջինջ առնեմ :

Vortex-ticis (աբ․)․ պտոյտք, շըբ-
ջան, շըջումն :

Vorticósus-sa-sum (աժ․)․ ան-
դընկապոյտ, յորձանաձիգ :

Vos, vestrum հաճ vestri (դրբ․)․
դուք, ձեր :

» vosmet, vosmetipsi. դուք ինք-
նին, դուք իսկ ձեզէն :

Vótifer-tífera-rum (աժ․)․ նուի-
րաբեր, նուիրատու, ընծայ-
աւոր, պատարագաբեր :

Votívus-va-vum (աժ․)․ ուխտա-
կան, նուիրեալ ուխտիւ :

» votiva tabélla հաճ tábula. ձո-
նիք, նուէրք ուխտի :

Votum-ti (չգ․)․ ուխտ, ուխտա-
դրութիւն, նուէր, ընծայ,
ձօնի, իղձ, տենջանք, փափա-
կանք :

Votus-ta-tum (անց․ դրբ․)․ Տեւ
Vóveo.

Vóveo-ves-vi-otum-vére (չգ․)․
ուխտեմ, ուխտադիր լինիմ,
նուիրեմ, ընծայեմ, ձօնեմ, ըզ-
ձանամ, բաղձամ, փափաքեմ,
տնջումն :

Vox-ocis (Էգ․)․ ձայն, բարբառ,
հնչիւն, աղաղակ, բան, խօսք,
ձառ :

» assâ voce cano. առանձինն
նուագեմ, մենանուագ երգեմ :

- > vocis conténtio, inténtio. բարձրաձայն բարբառ, բարձրագոչ աղաղակ, սուր ձայն, զիլ :
- > vocis remissio. ստուար ձայն, բամբ, մեղմ դաշն :
- > magnâ voce. մեծաձայն, բարձրաճիչ աղաղակաւ, 'ի ձայն բարձր, բարձրագոչ՝ մեծագոչ բարբառով :
- Vulcánus-ni (ար.). Ալուկանոս, Էփեսոսս՝ գիբ, հուր, խարոյկ, կրակ :
- Vulgáre } Վե. ըստ սովորութեան, ըստ կարծեաց հասարակաց, առ հասարակ :
- Vulgáriter }
- Vulgáris-re (աշ.). հասարակաց, գձուձ, դուզնաքեայ, անարգ, խոտան :
- Vulgátor-óris (ար.). համբաւող, հրապարակիչ, հոչակիչ :
- Vulgátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Vulgo-gas.
- Vulgátus-ta-tum (-tior-tissimus) աշ. համբաւեալ, 'ի հրապարակագոյժ արկեալ, աշխարհագոյժ, հոչակեալ, համբաւկոծ :
- Vulgo (ՎԵ.). ըստ ռամկաց, առ հասարակ, ընդ ամենայն աշխարհ :
- Vulgo-gas-ávi-átum-áre (նրգ.). հրապարակեմ, համբաւեմ, հոչակեմ, համբաւկոծ առնեմ, 'ի վեր հանեմ, յայտնեմ :
- Vulgus-gi (ար. et ՎԿ.). խաժամուժ ամբոխ, խառնաղանձ, ռամիկ, խուժան :

- > in vulgus. ըստ խառնաղանձ ռամիին, առ հասարակ, դուհիկ բարբառով :
- Vulnerárius-ria-rium (աշ.). բուժիչ վերաց :
- Vulnerátio-ónis (եգ.). վերաւորութիւն, վերք, հարուած, խոցոտումն :
- Vulnerátor-óris (ար.). վերաւորիչ, խոցիչ :
- Vulnerátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Vúlnero.
- Vúlnero-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) խոցեմ, խոցոտեմ, վերս դնեմ, վերաւորեմ, հարկանեմ :
- Vulníficus-ca-cum (աշ.). խոցութիւն, վերաւորիչ :
- Vulnus-neris (ՎԿ.). վերք, հարուած, երաշխէպք, խոցուած, աղէտք, վեշտք, կործանումն, չարիք, տառապանք, ցաւք, անձկութիւն :
- Vulnúsculum-li (ՎԿ.). թիթե խոցուած :
- Vulpécula-ae (եգ.). կորիւն աղուեսու, աղուեսուկ :
- Vulpes-pis (եգ.). աղուէս :
- > vulpes pilum mutat, non mores. փոխէ աղուէս զիւր սուժան զընութիւն, եթէ փոխիցէ՞ ինձ զխայտուցս իւր :
- Vulpináris-re (աժ.) } աշ. աղուէս
- Vulpínus-na-num } սակերպ, չարանիւթ, խորամանկ, նենգաւոր, խաբեբայ :
- Vúlpio-ónis (ար.). աղուէս ծեր, խաբուսիկ, խորագէտ :
- Vulsélla - ae (եգ.). խզելի, ու-

նելի փոքրիկ, արծան վերաբուժաց :

Vulsúra-ae (խփ.) . խլուճն, քանցուճն :

Vulsus-sa-sum (անց. րբբ.) . Տես Vello.

Vultículus-li (ար.) . երեսք փոքրիկ, վայելուչ դէմք :

Vultuósus-sa-sum (աթ.) . խոժուռադէմ, ցասուցեալ, զայրագին, պաճուճազարդ, սեթեւեթեալ, կերպարանաւոր :

Vultur-ris } ար. անզղ, այր
 Vultúrius-rii }
 յափշտակող :

Vulturínus-na-num (աթ.) . անզեղաց :

Vultúrnus-ni (ար.) . հողմարեւելեան հիւսիսոյ, հարաւահողմ :

Vultus-us (ար.) . դէմք, երեսք, կերպարանք, տեսիլ, խոժուռադէմ հայեացք, երևոյթ, արտաքին ձև :

X

Xénia-nórum } չլթ. նուէրք, ձու
 Xénium-nii }
 նիք, ձիրք, պարզեւ, ընծայ, վարձք խօսնակաց :

Xenodóchium-chii (չլթ.) . հիւանդանոց, հիւանդատուն, օտարանոց, դարմանոց, հիւրանոց, աղքատանոց :

Xýlinus-na-num (աթ.) . բամբակեղէն, բամբակաւոր :

Xylobálsamum-mi (չլթ.) . բալասամոլն, խունկ'ի բամբոցէ :

Xylon-li (չլթ.) . բամբակենի :

Xýsticus-ci (ար.) . ըմբշամարտիկ, ըմբիշ, բռնամարտիկ, նահասակ :

Xystum-ti (չլթ.) } սրահ երկայ-
 Xystus-ti (ար.) }
 նաձիգ, դահլիճ, հովանաւոր ընդմիջաշաւիղ'ի պարտէզս :

Z

- Zea-ac** (է֊). կարմրացորեան , ձաւար :
- Zelor-láris-látus-lári** (հ֊ր֊). նախանձաւոր լինիմ, նախանձիմ, խանդամ, չարահինիմ, յաչաղեմ :
- Zelótypa-ae** (է֊). կին նախանձոտ :
- Zelotýpia-ae** (է֊). նախանձաւորութիւն, նախանձ, խանտաւորութիւն , յաչաղանք , չարակնութիւն, խանդութիւն :
- Zelótypus-pi** (ար֊). նախանձոտ, նախանձաւոր, նախանձաբեկ, նախանձայոյզ :
- Zelus-li** (ար֊). նախանձ, եռանդն, նախանձաւորութիւն :
- Zéphyrus-ri** (ար֊) զեփիւռ, հողմքաղցրաշունչ, սիւք, սղոխ :
- Zeta-ae** (է֊) ուրոյն բնակարան, յարկ, գտտիկոն, սենեակ :
- Zetárius-rii** (ար֊). սենեկապան, սենեկապետ :
- Zeúgma-matis** (չլ֊). լծակցութիւն, յաւելադրութիւն :
- Zingiberi** (չլ֊). հնդիկ պղպեղ, կոճապղպեղ :
- Zizánium-nii** (չլ֊). որոմն, գրժտութիւն, հերձուած, երկպառակութիւն :
- Zizyphum-phi** (չլ֊). յունապ :
- Zizyphus-phi** (է֊) ծառ. յունապի :
- Zodiacus - ci** (ար֊). զոդիակոս, կենդանաբեր, կամար երկուտասան աստեղատանց :
- Zona - ae** (է֊). գօտի, կամար, լայնակամար, երկրագրական գօտի, ծիր երկրի :
- Zonárius sector-óris** (ար֊). հատու, գանձահատ, գանձակողոպուտ :
- Zonárius-rii** (ար֊). գործիչ կամարաց, շինող գօտեաց :
- Zonátim** (ՅԷ֊). շուրջանակաւ, ընդ ծիր :
- Zónula-ae** (է֊). գօտի փոքրիկ :
- Zoster-éris** (ար֊). ծաւալուամի հրոյ, օձիկ ախտ :
- Zothéca-ae** (է֊). սենեկիկ, խցիկ, ներքին սենեակ :
- Zothécula-ae** (է֊). խորշ վանանկողնոյ, խցիկ ուսման :
- Zythum-thi** (չլ֊). կասկաջուր, գարեջուր :

FINIS

Additamentum — Յաւելուած

- Archángelus-li (ար.) . Տրեշտակապետ :
- Archeología-ae (եգ.) . Տնախօսութիւն, նախնեաց պատմութիւն :
- Artemisia-ae (եգ.) . եղևին՝ խոտ, նգածաղիկ :
- Cactus կամ Cactus-ti (ար.) . գոգի, կոզի, խար, հնդիկ թզենի :
- Cámphora-ae }
Cámphura-ae } եգ. քափուր :
- Chalchántum-ti (չգ.) . արջասպ :
- Colophónia - ae (եգ.) . հոյզ եղևնոյ, խիժ բեկնի, ազնիւ՝ յոյ ձիւթ :
- Consilígo-ginis (եգ.) . թոքաբոյս :
- Creatúra-ae (եգ.) . արարած, ստեղծուած, համակերտք :
- Grani-nórum (ար.) . պերևեշտք, ունչք, ընչացք :
- Homo-minis (ար.) . մարդ, մարդաստուկ, այր, անձն, ոք, ծառայ, ընդոծին :
- > homo es. քաջ և առաքինի ես, քաջալերեաց, լեր այր :
- Incarnátio-ónis (եգ.) . մարմնաւորութիւն, մարմնածին ծնունդ :
- Mus-uris (ար.) . մուկն, առնէտ :
- Mystax-ácis (ար.) . ունչք, ընչացք, պերևեշտք :
- Pássio-ónis (եգ.) . փաշաման, ախտ, կարիք, վիշտք, տառապանք, չարչարանք, կրաւորութիւն :
- Recuperatórium iudícium - cii (չգ.) . դատաստան իրաւընտրի, իրաւարարութիւն :
- Spicio-cis-pexi-pectum-cere (նրգ.) . հայիմ, նայիմ, նկատեմ, դիտեմ :
- Symoniánum trifólium-líi (չգ.) . առուոյս :
- Telegráphicus-ca-cum (աճ.) . հեռագրական :
- Topographía-ae (եգ.) . տեղագրութիւն :
- Topográphicus-ca-cum (աճ.) . տեղագրական :
- Typográphicus-ca-cum (աճ.) . տպագրական :

IMPRIMATUR

Fr. Raphael Pierotti Ord. Praed. S. P. A. Magister.

IMPRIMATUR

Iulius Lenti Patr. Constant. Vicesg.

M

.

